ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ ΚΟΡΥΦΑΙΟΥ ΤΩΝ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΩΝ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

MAGNI

HIPPOCRATIS COI, MEDICORVM FACILE PRINCIPIS, OPERVM OMNIVM

Tomus Secundus,

SECTIONEM SEPTIMAM, ET OCTAVAM SEV τὰ ἐπίμικτα & τὰ ἐξωτικὰ id eſt permixtam omnium Medicinæ partium tractationem, & externa, nempe τῶν ἐπιδημιῶν hoc eſt de morbis populariter graſſantibus libros ſeptem, τῶν ἀφορισμῶν hoc eſt Aphoriſmorum librum vnum, Epiſtolas aliquot, Athenienſium Senatuſconſultum, Orationem ad aram, Theſſali Legati orationem, Genus & Vitam Hippocratis ſecundum Soranum. Librum de purgatoriis remediis. De Hominis ſtructura, ac denique Foeſij Oeconomiam complectens.

BIBLIOTECA NAZIONALE DI NAPOLI

GENEVÆ,

Typis & Sumptibus Samuelis Chouët.

M. DC. LXII.

Digitized by Google

SAMVEL CHOVËT TYPOGRAPHVS

Lectori Beneuolo Sal.

QVum ante quinquennium, & quod excurrit meam Hippocratis Fœſij editionem venalem expoſuiſſem, diſtractis aliquot exem plaribus, viri doctiſſimi & rei Medicæ peritiſſimi, ex vniuerſa ferè Europa, gratam & acceptam eam fuiſſe per literas ſignificarunt, verùm longè acceptiorem futuram fuiſſe, ſi in duos tomos diſtincta prodiiſſet, eò quòd nimia libri moles eum δυσμεταχείριστον ſeu vix manibus tractabilem redderet, ſimulque Hippocratem Græcum adiuncta Fœſij Latina verſione, vix abſque eiuſdem œconomia rectè edi poſſe monuerunt: horum itaque monitis lubens morem geſſi, & prout vides, hac ratione totum opus quò faciliùs compingi poſſet, in duo volumina partitus ſum: quod ſi, Lector beneuole, tibi gratum eſſe intellexero, me ſemper ad tua commoda paratiorem te habiturum ſpera, & bene vale.

HIPPOCRATIS COI
MEDICORVM PRINCIPIS
OPERVM OMNIVM

Sectio VII.

τὰ ἐπίμικτα, hoc eſt, permixtam omnium Medicinæ partium tractationem, octo libris continens.

Omnia nunc recens interpretatione Latina, & Annotationibus donata, quæ Commentarij vice eſſe poßint.

ANVTIO FOESIO Mediomatrico Medico authore.

Hæc Sectio continet

τῶν ἐπιδημιῶν, *hoc eſt, De morbis populariter graſſantibus, Lib. 7. Quorum Primus, Tertius & Sextus, poſt Galeni Commentarios, Annotationibus ſunt illuſtrati. Secundus verò ante annos triginta cum Commentariis editus, denuo ab authore eſt recognitus. Reliqui iuſtis Annotationibus donati.*

τῶν ἀφορισμῶν, *hoc eſt, Aphoriſmorum, Lib. I. cum breuibus notis.*

ANV-

ANVTII FOESII IN LIBROS DE MORBIS VVLGARIBVS, PRÆFATA.

*LIBROS iſtos de Morbis vulgaribus non omnes ad Hippocratem magnum Heraclidæ filium referri indubitata eſt apud omnes confeſſio, eiusq́ rei rumor iamdudum raucus factus eſt. Sed primum & tertium germanos eſſe minimeq́ adulteratos magni iſtius parentis fætus, omnes clamant & paſſim Galeni ſcripta teſtantur. Eos nanq; ex his omnibus ſolos conſilio quodam & prudentia ad euulgandum cõſcriptos multis in locis ſcribit, reliquos ex parentis aduerſariis & pugillaribus velut ex infælici Aſclepiadarum naufragio ſeruatos, à Theſſalo filio in cenſum & cognationem eſſe reductos. Ex quo ſanè συγγραμμάτων & ὑπομνημάτων nomina extiterunt, vt qui libri à parente polituram & formationem habuiſſent, ij de hæreditatis ſucceſſione & familiæ nomine, velut ingenui pueri, ſecundum ſe à Galeno ſententiam acciperent. Ea ingenuitatis nota fuit σύγγραμμα, quæ primo & tertio priuilegio quodam, quòd ad æternam rerum memoriã ſoli eſſent conditi, & in eum ordinem digeſti, irrogata eſt, vt iam ex hac poſſeſſione non poſſint vi hominibus armatis deiici. Reliqui velut eiectitij & ſpurij iudicij calamitatem ſubeunt, nulloq́ erciſcundæ familiæ iure tenentur, & quod ex reconditis quibuſdam diariis & memoriæ ſubſidiis nullo ordine conditis collecti ſint, tumultuarij quidam commentarij aut ὑπομνήματα dicuntur. Ac vt fit in familiis, vt ad indignos etiam nomen pertineat, ſic in hac morborum vulgarium cognatione, gentilitatis nomen omnes retinent, pro merito tamen erga parentem amore, beneuolentiam hi maiorem, illi minorem experti ſunt. Secundus namque, quartus & ſextus, etſi non omninò hæreditatis cauſam obtinent, quia tamen ſoli fertilitatem & culturam redolent, à Theſſalo magni Hippocratis filio ad nomen adſcripti ſunt. Adeoq́ parum abfuit quin propter impietatis inuſtam notam, quartum abdicationis condemnarit Galenus lib. 3. περὶ δυσπν. Quinti & ſeptimi omnino miſera eſt conditio, etſi non eadem fortuna. Quintus à Dracone iunioris Hippocratis filio in Aſclepiadarum ſenatum allectus eſt, & à Galeno non pœnitenda æſtimatione perfuſus, dùm eum ad dierum indicatoriorum autoritatem confirmandam teſtem citat lib. 2. de dieb. decret. Septimus omni & cauſa & ſententia apud idoneos rerum æſtimatores cecidit, ac ne eius quidem rationem haberi licere eſt indicatum. At verò vt me ad penſum munúſque meum reuocem, primus & tertius Morborum vulgarium liber, ſtudio & exquiſita cura in id vt ederentur conſcripti videntur, támque perfecto acuminis genere limati, vt nullam artis accurationem deſiderent. Nam & ſplendidam quandam miniméque veteratoriam vtrique communem tractationis rationem continent, eaq́ ſtyli coniunctione inter ſe conſentiunt, vt ex vno eodemque perenni Medicinæ fonte manare videantur. Crebra eſt in his Hippocraticæ frugalitatis copia magna artis comprehenſio, dictionis grauitas ſumma, ſententiarum ingens pondus, cognitionis ratio tanta, quanta & ad ſcientiæ rationem & ad artis ſpeculationem animo informandũ, homini expedito & non indiligenti ſatis eſſe poſſit. Ad quam ſi morborum actionem, aut particularem ægrorum attrectationem adiunxeris, miro quodam modo in ſe conſpirantem Medicinæ operam feceris, vt non aliunde Medico dignitatem aut officium aſſignare debeas. Ægrorum inſpectio ipſaq́ medicatio tam inſignes hîc habet notas, vt nulla nos exempla ad artem in manus deducendam magis monere debeant, quàm quæ iſtic mira quadam varietate & copia inſeruntur. Quæ etſi ſua breuitate plurima in artis operibus præcurrere videntur, tam inſignem tamen habent præceptionum complexionem, caſuum enumerationem, iudicij firmitatem, ſignorum denotationem, vt ſi ea ad vniuerſales notiones velut ad Polycleti canonem dirigas, iſta coniunctione vberiores in re Medica fructus decerpere non queas. Adeò vt à * Galeno rectè ſcribatur iſtos Epidemion libros, vniuerſalium artis præceptionum & theorematum quæ genuinis Hippocratis libris comprehenduntur, eſſe velut exempla quadã, atque in actiones huiuſcemodi deduci. Atque hoc ſibi ſolum propoſuerit Hippocrates in his libris (vt ſcribit † Galenus) ἐξετάσαι τὰ καθόλου διδαχθέντα διὰ τῶν κατὰ μέρος φαινομένων ἐφ' ἑκάστης ἀρρωστίας. Temporum verò viciſſitudines ſyderũ conuerſiones, tempeſtatum circunſcriptiones tã enixè proponunt, vt eam ob cauſam penè ſoli Morborum vulgarium famã ſibi vendicent, idq́ adſcriptore Galeno, qui & ea de re, & ambitioſa iſta quam quærimus origine ſententiam dicit in proœmio lib. 6. Epid. his verbis τὸ τῆς ἑρμηνείας εἶδος ἐν τῷ δὲ τῷ βιβλίῳ πάμπολυ διαλλάττει τοῦ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ τρίτον τῶν ἐπιδημιῶν, ἃ σχεδὸν ἅπαντες ἡγοῦνται γεγράφθαι πρὸς ἔκδοσιν ὑφ' Ἱπποκράτους μόνα. τῶν δ' ἄλλων πέντε τὸ μὲν πέμπτον καὶ ἕβδομον ἐναργῶς ἐστι νόθα, τὸ δ' ἕκτον τοῦτο, καὶ πρὸ αὐτοῦ τὸ δεύτερον, ἐξ ὧν αὐτὸς Ἱπποκράτης ἑαυτῷ παρεσκευάσατο, φασὶν ὑπὸ Θεσσαλοῦ τοῦ υἱέος αὐτοῦ συντεθῆναι. καί τινες μὲν ἡγοῦνται καὶ αὐτόν τι παραγράψαι τὸν Θεσσαλόν, τινὲς δ' ἄλλως τῶν μετ' αὐτὸν ἐν μὲν τῷ πρώτῳ καὶ τρίτῳ τῶν ἐπιδημιῶν καταστάσεις τέ τινας γράφει τοῦ περιέχοντος, ἐφ' αἷς τὰ ἐπιδημήσαντα διηγοῦνται. ταύτῃ γὰρ ἐπ' αὐτῶν αὐτὸς φαίνεται τῇ λέξει χρώμενος, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἐπίγραμμα τοῖς βιβλίοις τοῦτο ἐποιήσατο, τῶν ἐπιδημίων νοσημάτων διδασκαλίας αὐτοῖς γινομένης, ἢ τῶν αὐτοῦ τοῦ Ἱπποκράτους ἐπιδημιῶν, ἃς ἐποιεῖτο κατὰ τὰς πόλεις. Hi ergo duo cũ & origine & ſtyli cognatione inter ſe coniuncti ſint atque tractationis ſerie, in eandem certè dignationis cauſam conijciendi ſunt, eamq́ cæteris laudem præripiunt, quòd nulla aut ferè pauca adulterinæ notæ interſerta habent, ſed ingenuitatem ſuam quibuſuis interdictis defenſam, ſartam tectam tuentur & cuſtodiunt. Cuius cùm poſt parentis & Galeni mortem orbæ, quaſi tutores relicti ſimus, domi teneamus eam liberali ſeptam cuſtodia, & hos ignotos atque impudentes procos repudiemus, tueamurq́ vt adultam virginem caſtè & ab amatorum impetu quantum poſſumus prohibeamus. Quod certè præſtabimus ſi Galeni reſcriptis aſſignatam hæreditatem iuſtis vindiciis confirmauerimus. Iſtos igitur vt in publica nominis cauſa ſemper magni facit Galenus, ita certè ad obtinendam hæreditatem ſolos eſſe genuinos cenſet. Nec verò vlla in re eorum gratiam effundit narratio rerum ſimplex & nuda, omni ornatu orationis tanquam veſte detracta, ſed ſanè quo magis recti ſunt & venuſti, eo certè propiùs Hippocratis parſimoniam redolent. Nam & preſſam Hippocratis copiam æqualiter fuſam per totam orationem adhibent, tam æq́ rerum varietate atque verborum proprietate diſtinctam, vt ſint quaſi in ornatu diſpoſita quædam inſignia & lumina. Ac inepti fortè ſimus qui velimus iſta calamiſtris inurere, in quibus ſolutam quandam diligentiam aut non ingratam negligentiam ineſſe voluit Medicorum iſte Homerus, vt iſta ſpecie ſuauitatem quandam auſteram & ſolidam, non dulcem*

* Com. 3. in Prorrh. † Com. 1. in Prorrh.

magis quàm intelligentia comprehendant. Sed vt pugiles inexercitati etiamſi pugnos & plagas Olympiorum cupidi ferre poſſunt, ſolem tamen ſæpè ferre nequeunt: ſic multi cum omni iam laude hac Medicæ rei exercitatione probè defuncti, labores etiam magnos excepiſſent, iſtius breuiloquentiæ ſeueritatem quaſi ſolem non tulerunt. Ac verò vt huius conciſis ſententiis interdum etiam non ſatis apertis cùm breuitate tum nimio acumine, ſua explanatione & quaſi exaggerata altiùs oratione plurimùm attulit luminis Galenus: ſic Galeni luminibus in iſto interpretationis genere nulla poſteriorum ætas obſtruxit; ſed effuſam illius copiam velut otio diffluens potiùs complexa eſt quàm vlla ſedulitate imitata. Et ſanè Hippocratis diſciplina ad quoduis artis Medicæ genus tam probè comparata eſt, vt quæ ad eam quam in Medico requirimus facultatem aſſequendam inſtrumenta ſunt neceſſaria, inde tanquam ex locupletiſſimo promptuario in communem vſum transfundi facilè queant. Mihi quidem ſic perſuadeo, huius Medicinæ parentis doctrinam ita verbis & ſententiis eſſe inſtructam, vt quemadmodum qui vtuntur armis aut palæſtra, non ſolum ſibi vitandi aut feriendi rationem eſſe habendam putant, ſed etiam vt cum venuſtate moueantur: ſic eum verbis quidem ſimplicibus, conſuetudine tamen illuſtribus, ad aptam compoſitionem & condecentiam, ſententiis verò ad grauitatem eſſe vſum, vt ij qui in armorum tractatione verſantur. Cùm igitur ex limpidiſſimis & perennibus iſtis Græcorum fontibus hauriendam eſſe Medicinam exiſtimarem, eamq́; cognitionem ingenuo & liberali homine, acriq́; & diligenti iudicio dignam ducerem, omnes meas rationes ad Hippocratem contuli, vt & artem ab ipſis incunabulis puram & ſanctam caperemus, & quàm proximè fieri poſſet nos ad eam maiorum ætatem transferremus, quam nec barbaries vlla domeſtica infuſcauerat, & cui rectè ſentiendi beneq́; loquendi famam, non præiudicata aliqua ex triuio, ſed longa ſæculorum æternitate rectaq́; mentis aſſenſione confirmata autoritas confecerat. Quo in curſu nos non leuiter commouit quorundam importunitas, qui ecquodnam curriculum aliquando habitura ſit noſtra induſtria cùm ferre non poſſent, huius inſtituti ſpeciem certè magis quàm laborem & vigilias cernere ſe fatentur. Per ſanè mirum mihi fuit eſſe quoſdam adeo Græcarum literarum faſtidioſos, vt earum vſum (quem mihi mediusfidius eſſe parciſſimum optimè conſcius ſum) hoc in negotio præſertim vitio verterent, quod eſt indicium hominis & otio & literis abutentis, vt ne quid grauius dicam, certiſſimum. Quam enim vllam ſatis honeſtam loci alicuius explicationem facere, quam denique confirmationem vllam adferre poteramus, ſine alicuius grauioris viri autoritate. Quæ in re ad quoſnam potius quàm ad Græcos optimos docendi & cognoſcendi magiſtros deflecterem? An vt ab his quos ex acie in reipub. noſtræ præſidiis collocatos ſciebam, meipſum abducerem, & velut transfuga ad barbaros transmitterem, ac in prodendis ſaluberrimæ artis caſtellis facinus admitterem? At verò Galenum ipſum cæteroſq́; huius ſcientiæ dictatores, per idoneos viros in latinam coloniam deductos, Latinè loquentes audire poteramus. Et certè per me ipſe iſtud præſtare poteram clarorum virorum exemplo, niſi ſcelus eſſe videretur in re literaria flagitioſiſſimum, non eo ſermone Galenum audire loquentem, quo nec eum ſcribere puduit, nec verò eum legere vnquam eſt aut inhoneſtum aut turpe exiſtimatum. Etſi profectò in eo me noſtris auribus conſuluiſſe non diffiteor, quæ perennem iſtam & profluentem loquacitatem in crebra eiuſdem repetitione capere poſſe non videbantur, vt taceam mihi in re tam ſeria & delicata, quæ nullum faſtidium ferre queat, breuitatem religioni fuiſſe maximæ. Nec eſt quod quiſquam ad facinus audacior, hos noſtros labores à communi omnium cauſa abhorrentes eſſe ſibi perſuadeat. Nam & nos eam locorum rationem ſubduximus, adeoq́; facilè ſubnotauimus, vt vel mediocriter in re medica verſatis leui negotio in manus ſubeant. Sed profectò iſtæ ſunt deliciæ ſupiniores quàm vt acutorum & intelligentium virorum ſtomachum mouere debeant, tantumq́; abſunt ab obtrectatione inuidiæ, quæ ſolet lacerare pleroſque, vti eæ non modo non exulcerare noſtram gratiam, ſed etiam conciliare videantur. Supereſt Lector Candide, vt quoniam tibi canimus, noſtras iſtas Annotationes ad Galeni libram appenſas, ad eorum quæ plurima ſecutura ſunt ſpem, omni beneuolentiæ genere complectaris. Quæ ſi candore tuo aſpiraueris, facilè repromittam efficiamq́; vt nequicquam me huius rei ſponſorem appelles. Dum certè in animum inducas tuum, quanti ſit negotij poſt Galenum exundantiſſimum Medicinæ campum, in Hippocratem annotationes ſcribere. Neque enim ſolùm acuenda nobis & procudenda lingua eſt, ſed ornandum complendumq́; pectus plurimarum rerum ſcientia, copia, varietate. His tamen me aſſecutum opinor, vt nimis redundantes nos & ſuperfluentes iuuenili quadam dicendi impunitate & licentia, præoccupatis ſpatiis Galenus reprimeret & quaſi extra ripas diffluentes coerceret. In quibus me mihi ita moderatum eſſe palàm profiteor, vt ſedulò importunæ garrulitatis ſuſpicionem cauerim, omnemq́; adhibuerim diligentiam ne Galeni operam per ſe ſatis promptam & facilem, quæ infantiæ noſtræ labe perfunderem.

Sed iam extra rem nimis multa, & ad reliquam orationem Hippocratemq́; audiendum aggrediendum eſt.

Digitized by Google

 A

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ
ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ.

B

HIPPOCRATIS DE
MORBIS VVLGARIBVS,
LIBER PRIMVS.

C

SECTIO PRIMA.

Status Primus.

IN Thaſo ad autumnum circiter Æquinoctium & ſub Vergiliarum occaſum pluuiæ multæ, continentes & leues fuerunt, non ſecus ac ſpirantibus auſtris. Hyems auſtrina quæ flatus aquilonares paruos & iuſto maiores ſiccitates habuit, atque etiam in totum veri ſimilis fuit. Ver autem auſtrinum, frigidum, paruas habens pluuias. Æſtas vt plurimùm nubila, in qua ab imbribus ceſſatio fuit. Anniuerſarij venti, (qui Eteſiæ dicuntur) parum tenuiter, disiunctim, ſegregatimq; ſpirauere. Exiſtente igitur toto nos ambientis aëris ſtatu auſtrino & ad magnas ſiccitates vergente, antè ver quidem, quod ſuperior ſtatus ſubcontrarius & aquilonius factus fuerit, paucis febres ardentes contigerunt, eæq; valde mites & facillimè conſiſtentes, quæ neque ſanguinis ex naribus profuſionem niſi paucis, neque mortem attulerunt. Multis verò aurium tumores ſubnaſcebantur, qui in alteram partem vergebant, pleriſque etiam in vtranque, iiſque febre vacuis & in erectum ſtantibus nec decumbentibus, etſi nonnullis pauliſper incaleſcerent. Omnibus abſque noxa extincti ſunt, neque cuiquam, velut ij qui alias ſui ortus cauſas habent, ſuppurationem fecerunt.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

κατάστασις πρώτη.

ΕΝ Θάσῳ φθινοπώρου περὶ ἰσημερίην καὶ ὑπὸ πληϊάδα, ὕδατα πολλά, ξυνεχέα, μαλθακά, ὡς ἐν νοτίοισι, χειμὼν νότιος. σμικρὰ πνεύματα βόρεια. αὐχμοί. τὸ σύνολον ἐς γε χειμῶνα, D οἷον ἦρ γίγνεται. ἦρ δὲ νότιον, ψυχεινόν. μικρὰ ὕσματα. θέρος ὡς τὸ πολὺ ἐπινέφελον. ἀνυδρίαι, ἐτησίαι, ὀλίγα, σμικρά, διεσπασμένως ἔπνευσαν. γενομένης δὲ τῆς ἀγωγῆς ὅλης ἐπὶ τὰ νότια, καὶ μετ' αὐχμῶν. πρωὶ μὲν τοῦ ἦρος ἐκ τῆς πρόσθεν καταστάσιος ὑπεναντίης καὶ βορείου γενομένης. ὀλίγοισιν ἐγένοντο καῦσοι. καὶ τουτέοισι πάνυ εὐσταθέες. καὶ ὀλίγοισιν ἡμορράγησεν. οὐδ' ἀπέθνησκον ἐκ τουτέων. ἐπάρματα δὲ παρὰ τὰ ὦτα, πολλοῖσιν ἑτερόρροπα, καὶ ἐξ ἀμφοτέρων τοῖσι πλείστοισιν ἀπύροισιν ὀρθοστάδην. ἔστι δὲ οἷς καὶ μικρὰ ἐπεθερμαίνοντο. κατέσβη πᾶσιν ἀσινέως. οὐδ' ἐξεπύησεν οὐδενὶ ὥσπερ τὰ ἐξ ἄλλων προφασίων. E F

TOTA hæc temporis conditio auſtrina, ſubfrigida, pluuia, nubila, caliginoſa, cum quibuſdam ſqualoribus deſcribitur. Vt nihil mirum fuerit febres quaſdam ardentes, plurimos verò aurium tumores, & in fauces totumque thoracem fluxiones viguiſſe. Qua ex occaſione qui naturalem quandam aptitudinem ad tabem habebant, hac tempeſtate malè affecti fuere. Nam ex illabentibus quibuſdam caſibus, vt febribus horridis, aſſiduis, celeribus & ſemitertianis, præſentiſſimum exitium habuere. Quibus in explicandis pulcherrimus locus conſumitur. Cæteris quidem febres continentes, ſed leues & ſalubres adfuere, quæ quodammodo ſtatum iudicationum ordinem ſeruauère. Cæterùm quæ in impreſſis codicibus præfigitur indicatura, τμῆμα πρῶτον, & κατάστασις πρώτη, nullis in codicibus manu ſcriptis habetur, ſed in quibuſdam λόγος πέτταρες adſcribitur. Et certè ſuſpectas iſtas καταστάσεων inſcriptiones his in libris facit Galenus initio com. 3. in lib. 3. epid. Hippocratemq; ipſum ſtatim à re ipſa aut temporis circumſcriptione, abſq; vllo præſcriptionis præludio exorſum in his libris ſcribit.

φθινοπώρου περὶ ἰσημερίην] Circa autumni æquinoctium rectè dicere potui ſi vtrunque coniunxeris, ſed ad autumnum dixi vt temporis conditionem paulo altiùs repeteres, cùm morboſus hic cœli ſtatus circa æquinoctium vulgatus fuerit. Diſiunctè enim legi cum Galeno & noſtris omnibus codicibus, ἐν Θάσῳ. φθινοπώρου, non φθινοπώρου περὶ ἰσημερίην, etſi vtroque modo idipſum ſatis indicatur, vt paulò poſt eam lectionem agnoſcit Gal. Adducitur autem hic locus à Galeno initio com. 3. in lib. 3. epid. G

ὑπὸ πληϊάδα] Sub vergiliarum occaſum dixi, quod his verbis videatur totam huius ſtatus conditionem circumſcripſiſſe. Cuius ſenſus admonet etiam Galeni dictio: ἔστι γὰρ φθινοπώρου περὶ ἰσημερίην, καὶ δυσὶν μῆνοιν, οὐκ οἶδ' ὅπως ἐπ' ἀρχῆς συμβαλεῖν ἡ εἰρημένη κατάστασις, ἀλλὰ περὶ τὴν ἰσημερίαν ἤρξατο καὶ παρέτεινεν ἄχρι πληϊάδος δύσεως, ἡμέραις ὡς τεσσαράκοντα. Et paulò poſt multò dilucidius hoc approbat, dum ſcribit Vergilias ab Hippocrate compendiaria voce dictas pro earum occaſu, his verbis: ὅτι φθινοπώρου περὶ ἰσημερίην, καὶ αὐτὴν τὴν τῆς πληϊάδος δύσιν, ἣν δὴ συντόμως φωνῶν ὀνομάζει καὶ πληϊάδα, ὥσπερ ἐδήλωσεν εἰπὼν μετὰ τὸ φθινοπώρου περὶ ἰσημερίην καὶ ὑπὸ πληϊάδος. Ex quo etiam loco videre licet Galenum vbique ὑπὸ πληϊάδος legiſſe, cùm Hippocratis verba adducit, etſi ὑπὸ πληϊάδα idem legit lib. 3. Epid. H

ξυνεχέα, μαλθακά] Continenter ſed ſenſim & leniter compluiſſe ſignificat, vt leues pluuiæ iis, quæ largè, cum impetu, & raptim vniuerſimque fiunt opponantur ex Galeno, qui μαλθακῶς hic legiſſe videtur, vt & lib. 3. epid. conſentientibus vetuſtiſſimis codicibus, eodem vtrobique ſenſu.

ὡς ἐν νοτίοισι] Illud non legit Gal. nec adſcriptum inuenitur in quibuſdam codicibus manu ſcriptis, quanquam in eo conſentiunt interpretes. Quod etſi auſtrinam temporis conditionem facit, id tamen pleniùs ſigillatim & velut per partes poſtea indicat. Galenus tamen lib. 3. epid. ἐν νοτίοισι legit.

αὐχμοί] Iuſtò maiores ſiccitates dixi, non ſqualores, quòd hic αὐχμὸς τὴν ξηροτέραν τοῦ προσήκοντος κατάστασιν ſignificet teſte Galeno non illam exuperantem cum ſqualore ſiccitatem quæ æſtati ferè eſt propria. Quod ferè expreſſit Caluus cum ſiccam dixit, ſi exceſſum ſubnotaſſet & hyemis veram intemperiem expreſſiſſet.

ἰκτερίαι

Digitized by Google

A ἐτησίαι] Suſpectam ſemper habet æſtatem Hippocrates, in qua Eteſiæ pauci, aut nulli, aut diuulſi, diſiuncti, interrupti, diſperſi non continenter ſpirant, quos διεσπασμένως πνεύσαντας, quaſi diſperſim & contractim ſpirantes vocat, vt ſcripſimus in libr. 2. epid. ſect. 3. Eteſias verò anniuerſarios ventos diximus, ſtatos anniuerſarios Aquilones Budæus. Sunt enim venti μέσον ἔχοντες τῶν τε ἀπὸ τῆς ἄρκτου φερομένων καὶ ζεφύρων, vt ſcribit Ariſt. in libello de mundo. Etſi operæpretium fuit dictionem ipſam retinere, quod aliàs fecimus ex Plinio. Galenus autem hîc legit ἐτησίαι ὀλίγαι, σμικραί, διεσπασμένως ἔπνευσαν, cui conſentiunt codices quidam manuſcripti Regij. Alij ὀλίγα, σμικρά, eodem ſenſu.

τῆς ἀγωγῆς ὅλης] ἀγωγὴν τὴν τοῦ περιέχοντος κατάστασιν interpretatur Gal. aëris nos ambientis ſtatum diximus. Sed profectò cùm ſit veluti ſuperiorum connexio, & ad totius anni deſcriptionem ex partium recenſione referatur, vertere potuimus (exiſtente igitur toto anni tenore auſtrino) non ſecus ac Gaza τὴν κατὰ φύσιν ἀγωγὴν, naturæ tenorem dixit.

πάνυ εὐσταθεῖς] Valde mites & facillimè conſiſtentes diximus febres ardentes, quæ neque exactæ neque vehementes eſſent, ſed

B moderatæ, faciles & ad ſolutionem procliues. Sic enim πάνυ εὐσταθεῖς καύσους ἀκούειν χρὴ πάνυ καὶ τάχιστα καθισταμένους, μετρίους, καὶ λυθῆναι ῥᾳδίους interpretatur Galenus, quomodo εὐσταθεῖς νόσοι καὶ εὐκατάστατοι dicuntur Hippoc. lib. 2. epid. & aph. 8. l. 3. vbi etiam καθεστῶτας καὶ εὐσταθεῖς καιροὺς ſatis expoſuimus. Quò magis miror Caluum huic ſe dictioni ſatisfeciſſe arbitratum, quòd iis bene ſtetiſſe dixerit. Codices quidam manuſcripti βορείως pro βορείου leg. vt Gal. ἠμορράγησαν pro ἡμορράγει, eodem ſenſu.

ἐπάρματα] Parotidas ſubindicat ex aërea, caliginoſa & ſubfrigida materia ortas, quo nomine neque febres, neq; dolores, neque verò ſuppurationem attulerunt, ſed ſenſim & tutò euanuerunt. Cuius generis exemplum eſt lib. 2. epid. ſect. 2. in Ariſtæi vxoris fratre. τῷ ὑστεραίῳ ἀριστερὸν παρ' οὖς οἴδημα, τῇ δ' ὑστεραίῃ καὶ παρὰ τὸ δεξιόν. ἔλεγεν δὲ τοῦτο, καὶ ἐπεχλιαίνετο. ταῦτα κατεμαλάχθη καὶ οὐκ ἀπεπύησεν. Hunc autem locum adducit & explicat Gal. lib. περὶ αἰτίων cap. 3.

ὀρθοστάδην] ὀρθοστάδην ἐσχηκέναι τοὺς ἀρρώστους intelligit Galenus, τοὺς τὰ νόσους φέροντας ἀλύπως περιερχομένους, καὶ πράττοντας τὰ συνήθη, καὶ μὴ καταναγκαζομένους κλινήρεις γίνεσθαι, καθάπερ ἐν τοῖς σφοδροτέροις νοσήμασι. Quod de leuioribus morbis dicitur, quibus qui affliguntur,

C erecti & ſtantes obambulant & conſueta munia obeunt. His opponuntur κλινήρεις, κατακλιθέντες, & κλινοπετεῖς ὁ ἐπὶ δίφρου καθήμενοι καὶ κατακείμενοι vt ſect. 2. huius libri, quos Græci eleganter βεβλημένους. proiectos, proſtratos & lecto affixos vocant. Sic enim Matth. 8. de reſoluto ſcribitur, κύριε ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικὸς δεινῶς βασανιζόμενος, & Lucæ 16. de Lazaro ὃς ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα ἡλκωμένος. Ex eoq; ſenſili ægrorũ decubitu cùm vehementer febricitant, morbi principiũ deſumit Galenus lib. 1. † de diebus decret. nõ ex eo quòd multis diebus ſtantes obambulant, conſuetáq; munia obeunt, vbi etiam harum dictionum vim ſatis explicat. Quæ dictiones ex vulgi conſuetudine petitæ, ſatis indicant Hippocratem popularibus & vulgò notis verbis vti conſuetum, quod multis in locis teſtatur Galenus. Decumbentes enim aut iacentes ægros cùm dicimus, grauiter afflictos vulgus indicat. Vt inde etiam facilè Clinice Medicina, quæ decumbentibus ægris opem fert, originem duxerit, cuius autorem Hippocratem Coum facit * Plinius.

† Cap. 6. * Lib. 29. cap. 1.

D ἦν δὲ ὁ τρόπος αὐτέων, χαῦνα, μεγάλα, κεχυμένα, οὐ μετὰ φλεγμονῆς, ἀνώδυνα, πᾶσιν ἀσήμως ἠφανίσθη, ἐγένετο δὲ ταῦτα μειρακίοισι, νέοισιν, ἀκμάζουσι, καὶ τούτων τοῖσι περὶ παλαίστρην καὶ γυμνάσια πλείστοισι. γυναιξὶ δὲ ὀλίγῃσιν ἐγένετο. πλείστοισι δὲ βῆχες ξηραί. βήσσουσι καὶ οὐδὲν ἀνάγουσι. καὶ φωναὶ βραγχώδεες, οὐ μετὰ πουλύ. τοῖσι δὲ καὶ μετὰ χρόνον φλεγμοναὶ μετ' ὀδύνης ἐς ὄρχιν ἑτερόρροποι. τοῖσι δὲ ἐς ἀμφοτέρους. πυρετοὶ τοῖσι μὲν, τοῖσι δ' οὔ. ἐπιπόνως

E ταῦτα τοῖσι πλείστοισι. τὰ δ' ἄλλα ὅσα κατ' ἰητρεῖον, ἀνόσως διῆγον. πρὸ δὲ τοῦ θέρεος ἀρξάμενοι, καὶ διὰ θέρεος καὶ κατὰ χειμῶνα, πολλοὶ τῶν ἤδη πουλὺν χρόνον ὑποφθειρομένων, φθινώδεες κατεκλίθησαν, ἐπεὶ καὶ τοῖσιν ἐνδοιαστῶς ἔχουσι, πολλοῖσιν ἐβεβαίωσε τότε. ἔστι δ' οἷσιν ἤρξατο πρῶτον, τουτέοισιν ἔρρεψεν ἡ φύσις ἐπὶ τὸ φθινῶδες. ἀπέθανον δὲ πολλοὶ καὶ πλεῖστοι τουτέων. καὶ τῶν κατακλιθέντων

F οὐκ οἶδ' εἴ τις καὶ μέτριον χρόνον διεγένετο. ἀπέθνησκον δὲ ὀξυτέρως, ἢ ὡς εἴθισται διάγειν τὰ τοιαῦτα. ὡς τά γε ἄλλα καὶ μακρότερα ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἐόντα, εὐφόρως ἤνεγκαν, καὶ οὐκ ἀπέθνησκον. περὶ ὧν γεγράψεται. μοῦνον γὰρ καὶ μέγιστον τῶν τότε γενομένων νοσημάτων τοὺς πολλοὺς τὸ φθινῶδες ἔκτεινεν.

Horum autem ea fuit natura vt molles & laxi eſſent, magni, diffuſi aut ſparſi, ſine inflammatione & dolore, omnibuſque ſenſim & ſine vlla ſignificatione euaneſcerent. Fiebant iſta quidem adoleſcentibus, iuuenibus, ætate florentibus, atq; horum plurimis qui in palæſtra & gymnaſiis exercebantur, mulieribus verò paucis contingebant. Multis tuſſes aridæ & inanes, quibus cum tuſſi nihil educebatur, nec ita multò poſt voces rauceſcebant. Quibuſdam verò ex temporis interuallo inflammationes cum dolore in alterum teſtem erumpebant, quibuſdam etiam in vtroſque. Alij quidem febribus corripiebantur, nonnulli verò ſine febre perſiſtebant. Atque adeò hæc ipſa plurimis grauia & moleſta fuere. De reliquo autem quod ad ea attinet, quæ ad Chirurgiam ſpectant, in his inculpatè habebant. Ante verò æſtatis initium, & per ipſam æſtatem, atque etiam ad hyemem, eorum multi qui iam longo interuallo conſumpti erant, tabefacti decubuerunt, ſiquidem & multis de tabe in dubium venientibus, ipſa tunc eſt confirmata. Eſt vbi etiam eos qui natura erant ad tabem promptè comparata, tum primùm occupauit. Ex his multi atque etiam plurimi interierunt. Atque haud ſcio ſi quis ex decumbentibus etiam modico tempore ſuperfuit. Celeriùs verò interierunt quàm talia tranſigi ſoleant,

G præſertim cùm alios & diuturniores & cum febribus coniunctos pertulerunt, nec interierunt, de quibus paulò poſt ſcribetur. Solus nanque & eorum qui tunc viguerunt maximus, multos tabes ipſa peremit.

χαῦνα] χαῦνα Galenus interpretatur μαλακὰ καὶ ὑπείκοντα τοῖς δακτύλοις, καὶ κατὰ τὴν ἐπίθεσιν αὐτῶν βοθρούμενα, molles & laxos dicimus, fungoſos, inanes, vanos & cedentes tumores intelligentes, quorum plurima eſt materia aërea & caliginoſa, quæ cùm neque admodum infarcta ſit, facilè digeritur, funditur, diſſipatur & ſubſidit: vt renitentibus & duris ex materia craſſa, lenta, cruda & frigida, tumoribus opponantur. Sic τὸ χαῦνον τῷ σώματι τὸ στρυφνὸν, τουτέστι σκληρὸν καὶ ἀντίτυπον opponit Hippoc. placito 67. lib. 5. aph. & ſect. 3. lib. 2. epid. Hic verò mihi Caluus malè dixiſſe videtur, quædam vana & fungida fuiſſe, quædam magna, quædam ſparſa, cùm de iiſdem tumoribus hæ omnes attributiones dicantur. τρόπον autem hic rectè naturam omnibus ſignificare conſtat, quod ſatis probauimus com. noſtro in lib. 2. epid. & verò in OEconomia noſtra pleniùs dicturi ſumus.

H ἀνώδυνα] Vnus ex codicibus manu ſcriptis recentior ἀνώδυνα vitiosè pro ἀνώδυνα poſuit, niſi ἀνώδυνα pro ἀναίδεα poſitum exiſtimes quod innoxios aut innocuos fuiſſe tumores ſignificabit.

ἀσήμως ἠφανίσθη] Senſim & ſine vlla ſignificatione diſparuiſſe diximus, vt illud ἀσήμως explicaremus, quod in hac ſignorum doctrina nullam inſignem ſolutionis notam adfuiſſe indicat. Vbi enim ſpirituoſa horum tumorum materia facilè conſtitit, promptiùs etiam ſine vllo excretionis indicio effluxit, ideóque neque dolores neque ſuppurationes fecit. Nec vero ex celebratiſſima ſignorum diſciplina, aut ex ſententia prima lib. 6. epid. ſect. 4. morborum reuerſio metuenda eſt, quod tumores iſti leues & toto materiæ genere ſolutu faciles, non vt crudi, magni, duri & renitentes, ad hunc morborum recurſum ſatis ſint idonei. Hic ergo ἀσήμως ἠφανίσθη ſenſim, latenter & occultè per euaporationem quandam diſparuiſſe ſignificat, quod dixit Hip. lib. 2. epid. κατεμαλάχθη, τουτέστι κατὰ βραχὺ ἀπεμαράνθη. Qua de tota re plurima ſcripſimus in lib. 2. epid.

φλεγμοναὶ μετ' ὀδύνης εἰς ὄρχιν] De hac teſtium & partium genitalium cum ſpiritalibus partibus conſenſione abundè ſcripſimus lib. 2. epid. ſect. 1. vbi & hunc totum locum adduximus. Quidam verò codices ἑτερόρροποι legunt, vt & Aldus.

Digitized by Google

ἐπιπόνως] Significat in his morbis plurimos difficulter, laborioſè, grauiter nec ſine moleſtia aut negotio tranſegiſſe, ita vt decumbere coacti fuerint. Sic Galen. ἐπιπόνως, τὸ μὴ εὐφόρως interpretatur, quemadmodum aph. 2. lib. 1. τῷ εὐφόρως, τὸ δυσφόρως opponit, non A ſecus ac Hippocrates aph. 25. lib. 2. & 3. lib. 4. τὸ δυσχερῶς.

τὰ δὲ κατ' ἰητρεῖον] κατ' ἰητρεῖον, τὰ κατὰ τὴν χειρουργίαν interpretatur Galenus in Exegeſi. Senſus eſt Thaſios multis malignis tumoribus aut vlceribus laboraſſe, neque magnopere ea quæ ad Chirurgiam attinent expertiuiſſe, quod ſolis leuibus parotidibus quæ citò euanuiſſent, conflictati fuerint. Quòd ſi quis ad artis Medicæ materiam referat & κατ' ἰητρικὴν legat, eum profectò lubens ſenſum amplectar, qui ſignificet Thaſios, etſi leuibus conflictati fuerint morbis, tumoribus tamen in teſtes erumpentibus, & febribus quibuſdam, non ſine dolore & labore grauiter fuiſſe occupatos, ad eaq; medicas manus admouiſſe, in reliquis non magnopere deſideraſſe, quod nullis aliis grauioribus morbis veris circumſcriptione affecti fuerint, non tabe, non febribus continentibus, nullis fauces exulcerantibus deſtillationibus, nulla etiam laborioſa & difficili tuſſi, quibus omnibus adhibenda poſtea fuit medicorum opera. Si verò ad tumores teſtium dolentes Chirurgi munia referas, non magnopere refert, Thaſios in eo Chirurgiam vſurpaſſe, in reliquo ne deſideraſſe quidem. Vtrunque igitur ſic conuertere potui [De reliquo autem quod ad ea attinet quæ Chirurgiam ipſam atque etiam B totam artem Medicam ſpectant, in iis inculpatè habebant] hoc eſt ſine noxa & morbo degebant.

περὶ δὲ τὸ θέρος ἀρχομένου] Codex manu ſcriptus vnus ἀρξαμένου legit cum Aſulano, quam etiam lectionem ſequutus eſt Caluus.

ὑποφθειρομένων] ὑποφθειρομένους intelligit eos qui ex longo tempore iamdiu ſubtabeſcebant, necdum tamen omninò tabidi euaſerant, ſed ex diutina in pulmones deſtillatione ſenſim conſumebantur & corrumpebantur, quos æſtas nubila & caliginoſa prorſus tabe confecit. ὑποφθινομένων legunt ferè omnia noſtra exemplaria manu ſcripta cum Aſulano, quæ propè ſecutus videtur Caluus, cum in hyemem longiuſque conſumptos deductos eſſe ſignificat, etſi aliam quoque affinxit ſibi lectionem, & hæc noſtrâ mihi magis arridet. Eſt & alterum exemplar quod ὑποφθειρομένων φθινώδεις iungit, vt ſenſim conſumptos & tabeſcentes intelligat. Cuius lectionis veſtigia apud Galenum remanent, dum ſcribit in Commentario, ἐκ τῶν ἐξελέγχθησαν οἱ φθινώδεις ὑποφθειρόμενοι, & φθινώδεις κατεκλίθησαν, non φθινώδεες vt cæteri, legit. Quanquam vtraque profectò lectio approbanda eſt, nec multùm refert an intelligas tabefactos, an verò tabidorum more decubuiſſe. C

ἐνδοιαστῶς ἔχουσι] ἐνδοιαστῶς ἔχοντες Hippocrati dicuntur qui ad morbum aliquem dubiè ſe habent in eoque ambigunt, qui etiam etſi ſuſpecti ſunt, nondum tamen planè ſunt confirmati, quales erant quibus tabes antea ſuſpecta fuerat poſteàque tandem confirmata. Quæ phraſis Hippocrati in lib. περὶ νούσων & περὶ παθῶν eſt admodum familiaris, quemadmodum lib. 1. περὶ νούσων ſtatim initio τὰ ἐνδοιαστὰ νοσήματα dubios morbos & ambiguos vocat, qui corpus ſuſpectum reddunt, nondum tamen certam ſuæ naturæ adepti ſunt circumſcriptionem, quod in iis morbis qui iam corpus occuparunt ſibique ſedem ſtatuerunt euenit.

ἐνεδέξατό τι] τινὰ duo antiquiſſima exemplaria manu ſcripta legunt, non malè.

ἔστι δ' οἷσιν ἤρξατο] Galenus vult hîc inuerſam eſſe lectionem, & ſequentia ſuperioribus iungit, nempe ad phthiſin comparatam naturam ἐνδοιαστῶς ἔχουσι tribuit, quòd hi cùm dubiè ſe ad morbum habeant, ſi naturæ conformationem conſentientem habuerint, his morbis promptiùs occupentur, quàm ij quorum nullo modo ſuſpecta fuit natura. Mihi verò rectè ſtare poſſe lectio videtur, ſi τοὺς D ἐνδοιαστῶς ἔχοντας iis opponas qui primùm tabe correpti, promptè comparata erant ad eam natura. Nam qui dubiè ſe ad morbum habebant in eoque ambigebant, ij æſtatis vitio & malignitate prorſus fuere profligati: vt nihil neceſſe fuerit naturæ conſenſionem requiri, quæ totam morbi ambiguitatem ſuſtuliſſet. Quod ſatis indicat Galenus ſuperiore commentario cùm non ex natura ſed ex deſtillationibus & aëris conditione tabe affectos fuiſſe ſignificat, idq; totum æſtati deberi indicat, quæ ſi borealem aut aliam adepta fuiſſet temperiem, benigniorem & longè leuiorem illis morbum feciſſet. Nec verò neceſſe fuit eos qui promptè ad tabem vergerent, ea priùs vere corripi, quòd æſtatis conditio caliginoſa & nubila plurimas fluxiones, quæ iam alioqui ſtatu auſtrino in thoracem ſatis mouebantur, continuarit & auxerit, ſuccoſq; ipſos in pulmonibus computruerit. Quo certè æquius fuit ex longa perſiſtente cauſa, procliuem naturæ habitudinem in eum morbum adduci, atque ita ex omnium cauſarum coniunctione, quod alioqui in ſola naturæ aptitudine ſolaq; thoracis anguſtia non contigiſſet. In quo etiam videnda eſt propria quædam æſtatis ſors, quæ celerrimè tabidos confecit, mirum vt non fuerit eos qui nondum morbum ſenſerint, tunc quidem ſenſiſſe. E

ἀπέθανον δὲ πολλοί] Hîc variant codices manu ſcripti. Vnus nanque ſic legit, ἀπέθανον δὲ πολλοὶ καὶ πλεῖστοι τούτων καὶ τῶν κατακλιθέντων. Quam etiam lectionem ſecutus eſt Caluus. Quidam quoque codices Galeni lectionem habent, ἀπέθανον δὲ πολλοὶ καὶ πλεῖστοι τούτων καὶ τῶν κατακλιθέντων. Nos tamen vetuſtiſſimorum codicum conſenſum ſecuti ſumus & magis vulgatam lectionem, quam ex duobus codicibus hauſimus. ἀπέθανον δὲ πολλοὶ καὶ πλεῖστοι τούτων. καὶ τῶν κατακλιθέντων οὐκ οἶδ' εἴ τις καὶ μέτριον χρόνον διεγένετο. Galenus etiam com. in aph. 8. lib. 4. ſic hunc locum legit, καὶ μάλιστα ἔθνησκον ὅσοισιν ἔρρεπεν ἡ φύσις ἐπὶ τὸ φθινῶδες. Eamdemque lectionem his omninò verbis repetit com. in aph. 24. lib. 2. vbi φύσιν περὶ τὸ σώματος ἰδέαν, ἢ τὴν ἐν τῇ στοιχείων κράσει, interpretatur. Adſcripta eſt & hæc lectio in quodam codice. ἀπέθανον δὲ καὶ πλεῖστοι καὶ τούτων πολλοί.

θᾶσσον τῆς εἰωθυίης] Poteſt iſtud ad morbos & ægros referri, vt ægri citiùs perierint quàm potuerint conſuetum tabidorum tempus exigere, aut celeriùs quàm huiuſmodi morbi ſoleant ſua tempora percurrere & tranſigere. F

ἐς τὰ ἄλλα] Id de iis intelligitur qui autumno & hyeme febribus diuturnis quidem ſed ſalutaribus, neque violentis, neque implacidis laborarunt, quarum ſolutionem in fine ſectionis adſcribit Hippocrates, vt illic monet Galenus. Nam nec de tabidis vllo modo intelligi poſſunt.

Eorum autem plurimis huiuſmodi affectus aderát, febres horroris ſenſu inſignes, aſſiduæ & acutæ, in totum quidem non deſinentes, ſed quæ erant ex ſemitertianarum genere, vno die leuiores, altero verò inſuper ingraueſcentes, omninóque vehementiùs increſcentes. Sudores autem perpetui, non tamen per totum corpus diffuſi, extremorum refrigeratio multa, quæ vix quidem incaleſcebant. Alui conturbatæ bilioſa, pauca, ſyncera, tenuia, mordacia egeſſerunt, crebroq; aſſurrexerunt. Vrinæ tenues, crudæ, decolores atq; paucæ, aut craſſitudinem & paucum quod deſideret habentes, neque probè conſiſtentes, ſed in quibus ea quæ ſubſidebant cruda & intempeſtiua erant. Tuſſiendo verò pauca, denſa, concocta reiiciebant, & quæ paulatim ac non niſi ægrè educerentur. Qui autem violentiſſimè conflictabantur, iis ne parua quidem concoctio adfuit, ſed perpetuò cruda expuebant. Horum etiam plurimis fauces ſtatim & ad extremum vſque rubore & inflammatione affectæ doluerunt, fluxionibuſque paruis, tenuibus & acribus tentati, citò conſumpti maleque vexati ſunt, perpetuò cibos omnes auerſabantur, neque ſiti capiebantur, multique circa mortem delira-

Ἦν δὲ τοῖσι πλείστοισιν αὐτέων τὰ παθήματα τοιάδε. φρικώδεες πυρετοί, ξυνεχέες, ὀξέες, τὸ μὲν ὅλον οὐ διαλείποντες. ὁ δὲ τρόπος, ἡμιτριταῖος, τὴν μὲν κουφοτέρην, τῇ δ' ἑτέρῃ ἐπιπαροξυνόμενοι. καὶ τὸ ὅλον ἐπὶ τὸ ὀξύτερον ἐπιδιδόντες. ἱδρῶτες δὲ αἰεὶ, οὐ δι' ὅλου. ψύξις ἀκρέων πολλὴ, καὶ μόλις ἀναθερμαινόμενα. κοιλίαι ταραχώδεες, χολώδεσιν, ὀλίγοισιν, ἀκρήτοισι, λεπτοῖσι, δακνώδεσι. πυκνὰ ἀνίσταντο. οὖρα δὲ ἦν λεπτὰ καὶ ἄχροα, καὶ ἄπεπτα, καὶ ὀλίγα, ἢ πάχος ἔχοντα καὶ μικρὴν ὑπόστασιν, οὐ καλῶς καθιστάμενα, ἀλλ' ὠμῇ τινι καὶ ἀκαίρῳ ὑποστάσει. ἔβησσον δὲ μικρὰ καὶ πυκνά. πέπονα κατ' ὀλίγον μόλις ἀνάγοντες. οἷσι δὲ τὰ βιαιότατα ξυμπίπτοι, οὐδ' ἐς ὀλίγον πεπασμὸς ἦν, ἀλλὰ διετέλεον ὠμὰ πτύοντες. φάρυγγες δὲ πλείστοισι τούτων ἐξ ἀρχῆς καὶ διὰ τέλεος, ἐπώδυνον εἶχον. ἔχοντες ἔρευθος μετὰ φλεγμονῆς. ῥεύματα σμικρά, λεπτά, δριμέα. ταχὺ τηκόμενοι καὶ κακούμενοι. ἀπόσιτοι πάντων γευμάτων διὰ τέλεος. ἄδιψοι. καὶ παράληροι G H

πολλοὶ

A πολλοὶ περὶ θάνατον. περὶ μὲν τὰ φθινώδεα, τοιαῦτα. κατὰ δὲ θέρος ἤδη καὶ φθινόπωρον, πυρετοὶ πολλοὶ, καὶ ξυνεχέες, οὐ βίαιοι. μακρὰ δὲ νοσέουσιν, οὐ δὲ περὶ τὰ ἄλλα δυσφόρως διάγοντες ἐγένοντο. κοιλίαι ταραχώδεες τοῖσι πλείστοισι πάνυ εὐφόρως, καὶ οὐδὲν ἄξιον λόγου προσέβλαπτον. οὖρά τε τοῖσι πλείστοισιν, εὔχροα μὲν, καὶ καθαρά. λεπτὰ δὲ, καὶ μετὰ χρόνον, περὶ κρίσιν πεπαινόμενα. βηχώδεες οὐ λίην.

B οὐδὲ τὰ βησσόμενα δυσκόλως, οὐδ᾽ ἀπόσιτοι. ἀλλὰ καὶ διδόναι πάνυ ἐνεδέχετο. Ὁ μὲν οὖν ὅλον ἐπενόσεον οἱ φθινώδεες, οὐ τὸν φθινώδεα τρόπον. πυρετοῖσι φρικώδεσι σμικρὰ ἐφιδροῦντες, ἄλλοτε ἄλλοι ὡς παροξυνόμενοι πεπλανημένως. τὸ μὲν ὅλον, οὐκ ἐκλείποντες. παροξυνόμενοι δὲ, τριταιοφυέα τρόπον. ἐκρίνετο δὲ τουτέων, οἷσι τὰ βραχύτατα γένοιτο, περὶ εἰκοστὴν ἡμέρην. τοῖσι δὲ πλεί-

C στοισι, περὶ τεσσαρακοστήν. πολλοῖσι δὲ, περὶ ὀγδοηκοστήν. ἔστι δὲ οἷσιν, οὐδ᾽ οὕτως, ἀλλὰ πεπλανημένως τε καὶ ἀκρίτως ἐξέλιπον. τουτέων δὲ τοῖς πλείστοισιν οὐ πολὺν διαλείποντες χρόνον, ὑπέστρεψαν οἱ πυρετοὶ πάλιν. ἐκ δὲ τῶν ὑποστροφέων ἐν τῇσιν αὐτῇσι περιόδοισιν ἐκρίνοντο. πολλοὶ δὲ αὐτέων ἀνήγαγον, ὥστε καὶ ὑπὸ χειμῶνα νοσέειν. ἐκ πάντων δὲ τῶν ὑπογεγραμμένων ἐν τῇ κατα-

D στάσει ταύτῃ, μούνοισι τοῖσι φθινώδεσι θανατώδεα ξυνέπεσεν. ἐπεὶ τοῖσί γε ἄλλοισιν εὐφόρως πᾶσι, καὶ θανατώδεες ἐν τοῖσιν ἄλλοισι πυρετοῖσιν οὐκ ἐγένοντο.

bant. Atque iſta quidem tabidis contigerunt. Iam verò ad æſtatem & autumnum febres multæ, aſſiduæ; neque violentæ prehendebant, iſtáque diu laborantibus, non his qui cætera moleſtè habebant, contigerunt. Alui plurimis valde placidè conturbatæ ſunt; nihilque effatu dignæ noxiæ attulerunt, vrinæque plurimis boni quidem coloris & puræ aderant, ſed tenues & quæ tandem iudicationis tempore concoquebantur. Hi non admodum tuſſiculoſi erant, neque ea quæ tuſſi reiiciuntur negotium exhibebant, neque cibum non auerſabantur modo, verùm etiam exhibendi illius facilem faciebant copiam. In ſumma igitur, afficiebantur qui tabeſcebant non quomodo cæteri tabidi ſolent, ſed febribus cum horroris ſenſu correpti parum inſudabant, interdum alij vagas quodammodo & errabundas acceſſiones habebant, neque in totum febres deſinebant, ſed quæ in ſpeciem tertianarum inſultus facerent. Inter eos autem quibus erant breuiſſimi morbi, ij ad vigeſimum diem iudicatione ſoluebantur, plæriſq; verò ad quadrageſimum, nonnullis etiam ad octogeſimum. Eſt vbi ne ſic quidem, ſed errabundè & nulla obſeruata iudicatione quibuſdam deſinerent. Horum quoque plurimis quæ non longo poſt interuallo remiſerant febres reuerſiones fecerunt, iiſdemq; dierum ambitibus poſt ipſas reuerſiones iudicabantur, earumque nonnullæ ægros ita produxerunt, vt ſub hyemem affligerentur. Ex his autem omnibus qui in hac ſtatus conditione deſcripti ſunt, ſolis tabidis lethalia contigerunt, in aliis verò febribus nequaquam obuenere.

φρικώδεες πυρετοὶ] Horrificas febres hic ſemitertianas intelligit, in quibus magnam acceſſionis partem horror occupat altero duntaxat die in quo ſimul inuadunt tertiana ac quotidiana continua, vt interpretatur Gal. cap. 9. lib. 2. de differ. feb. Neque tamen eſt admodum abſurdum vt horridas febres tabis comites faciat, non ſecus fortè ac in Prædictionib. Coacis ſcriptum eſt, τὸ φρικῶδες καὶ τὸ δυσεκθέρμαντον ἐν τοῖσι πᾶσι σημεῖα φθινώδεα.

E Horrent enim plærunque toto corpore tabidi, quod materia quæ in thorace computruit, ſua acrimonia tenues thoracis membranas, quæ viſcera tegunt, vellicat, & pungit, cumque totius corporis membranæ ſibi conſonent, inde quodammodo concutiuntur & horrent. Atque hinc fortè pendet quòd poſtea tabidos diuturnoſque alios morbos ad ſemitertianam febrem refert.

ὁ δὲ τρόπος] τρόπος hic formam & ſpeciem morbi propriam ſignificat, quæ quibuſdam certis ſignis definita eius naturam circumſcribit, velut genera & ſpecies febrium dicimus, idque ſcripſimus libro 2. epid. Sic igitur ſemitertianarum genus indicat quod bilis & pituitæ æqualitatem temperatam habeat nulliuſq; horum exuperantiam, vnde etiam ſemitertiana exquiſita dicitur. De qua hunc totum locum intelligi ſcribit Galenus cap. 9. lib. 2. de diff. febr. eique accommodat, quod etiam facit Definitionum Medicarum autor. Hanc porrò ſemitertianarum formam his verbis ſatis exprimit * Celſus, cùm febres ſuſpectas facit quæ neque tertio quoque die leuentur, quæve continuent, vel per acceſſiones increſcant, per diſceſſiones tantùm molliantur, nec vnquam integrum corpus

F dimittant. * *Cap. 4. lib. 2.*

χολώδεσιν] Sic plæraque exemplaria leg. & ad excrementa referunt, quo modo & Caluus, qui etiam λεπτὰ omiſit. Codex manuſcriptus vetuſtiſſimus χολώδεα habet, quo modo cum Galeno legimus.

πέπονα κατ᾽ ὀλίγον] Galenus πέπονα diſtinguit & κατ᾽ ὀλίγον μόγις ἀνάγοντες coniungit, quem ſecuti ſumus ex codicum conſenſu, vt eos intelligamus qui in moderata tabe pauca, concocta, & ſenſim ac vix quidem educebant. Sic enim κατ᾽ ὀλίγον μόγις ἀναγόμενα, καὶ βραχὺ μόγις ἀναπτυόμενα interpretatur. Quanquam non parum placet lectio quæ habet πέπονα κατ᾽ ὀλίγον μόγις ἀνάγοντες, vt huic opponat quod poſtea ſequitur. οὐδ᾽ ἐπ᾽ ὀλίγον πεπασμὸς ἦν, quod de violentiſſima tabe conflictatis intelligendum venit, in quibus οὐδ᾽ ἐπ᾽ ὀλίγον πέπληται τὰ πτυόμενα, inquit Gal. ideóque diximus ne paruam quidem adfuiſſe maturationem. Atque huiuſce lectionis quam excuſa exemplaria tuentur duos vetuſtiſſimos codices habemus autores, eamque videtur ſecutus Caluus.

φάρυγγες ἐπώδυνοι ἦσαν] φάρυγγα ἐπώδυνον fauces dolentes & inflammatione tentatas ſæpè vocat Hippoc. vt in Prorrhetico & Coa-

G cis φάρυγξ ἐπώδυνος ἰσχνὴ dicitur, cùm fauces inflammatione ex angina laborantes ſignificat. Hic verò vtrunque addidit, ἐπώδυνος καὶ μετὰ φλεγμονῆς.

τηκόμενοι] Iſtud ad ægros referendum, eoſque dixit Gal. εἰς ἐσχάτην ἰσχνότητα ἀφιγμένους, quod de conſumptis, tabefactis, attenuatis, colliquatis & emaciatis intelligitur, qui ex huiuſmodi fluxionibus breui colliqueſcebant, peſſimè affligebantur, miſereque vexabantur. Sic nanque κακουμένους, κακῶς ἔχοντας dicimus.

γευμάτων] τὰ γεύματα cibos vocat Hippo. vt & προσάρματα aph. 15. lib. 1. Sunt igitur ἀπόσιτοι τῶν γευμάτων, qui cibos faſtidiūnt & auerſantur, quos ἀποτετραμμένως ἔχειν πρὸς τὰ γεύματα dicit lib. 3. epid. * auerſo eſſe à cibis animo. Sic γεύμασι πᾶσιν ἡδέως ἔχειν ſcribit poſtea, quod eſt bene & ſuauiter ſe habere ad cibos. Parum autem refert an ἀπόσιτοι, aut verò δι᾽ ὅλου legas, cùm idem ſit vtrobique ſenſus. * *ægr. 2. poſt. ſt. peſt.*

οὐ βίαιοι] Febres non vehementes neque violentas, aut acres ſignificat; vt acutis opponat, quas ſuperiùs enumerauit. Caluus ὀξέας

H addidiſſe videtur, quod nullis in codicibus manu ſcriptis reperi.

μακρὰ δὲ νοσέουσιν] Hic attingere videtur eos qui diutinis morbis & febribus conflictati, placidè habebant nec interibant, quibus tabidos ſemper oppoſuit. Atque huc ea referri debent quæ priùs dicta ſunt, ὡς πρὸς ἄλλα καὶ μακρότεροι τοῖσι πυρετοῖσιν ἦσαν, εὐφόρως ἤνεγκαν, καὶ οὐκ ἀπέθνησκον. De quibus etiam intelligenda ſunt quæ poſtea ſequuntur omnia. Iſta verò οὐδὲ περὶ τὰ ἄλλα δυσφόρως ἔχοντες, ad tabidos citò periclitantes referri debent, vt ſit ſenſus, poſtea enumeratos affectus obueniſſe iis qui diutinis conflictati ſunt morbis & in longum durarunt, neq; cætera moleſtè tulerunt, aut implacidè habuerunt, vt tabidi, quibus enumerati caſus præſentiſſimum attulerunt exitium, nec ita vt ij qui poſtea adſcribuntur moderati fuere. Cæterùm hoc in loco variant codices. Vetuſtiſſimus nanque ſic legit, οὐδὲ περὶ τὰ ἄλλα δυσφόρως ἔχοντες, neque ἐγένοντο addit, quem videtur ſecutus Caluus hunc in ſenſum. Diu quidem laborarunt neq; in cæteris implacidè aut moleſtè habuerunt. Reliqui ἐγένετο & ἐγένοντο addunt, vt & διάγοντες pro ἔχοντες legunt, eundem tamen ſenſum explicant. Gal. in fine huius ſectionis διάγοντες & ἐγένοντο legit, vbi ὁ φθίνων etiā ſcribit, eaq; ipſa tabidis, vt nos fecimus, opponit.

Digitized by Google

οὐδ' ἀπόσιτοι] Iis ἀποσίτοις & cibum reſpuentibus eos opponit qui facilem exhibendi cibi copiam præſtant, nec illibenter cum ſumunt, de quibus dicit δίαιται πᾶσιν εὐδεχέες, quod poſtea dicit γεύματα πάντα ἡδέως εἶχε, & aph. 32. lib. 2. * οὐ ἔχει πρὸς τὰς προσφοράς, & Protr. 2. τὰ σιτία ἡδέως δέχεται, & lib. 3. epid. ἡδέως εἶχε πρὸς τὰ σιτία. Hæ ſunt enim familiares locutiones quibus lubenter vtitur diuinus Hipp. ideóque accuratè annotandæ. A

* *Sect. 2.*

τὸ μὲν σύμπαν ὅλον] Hic veluti de tabidis ſermonem retexit, iſtaque ſummaria repetitione iis opponit qui febribus ſalutaribus & diuturnis laborarunt, atque eadem ferè quæ priùs enumerat ſymptomata, etſi aliis verbis. Illud nanq; ὑπὸ φθινώδεα τρόπον, ad id quod ſuperiùs ſcriptum eſt de periclitantibus tabidis referri debet, ἀπέθνησκον δὲ ἐξωτέρως οὐ ὡς εἰώθασι διάγειν οἱ τοιοῦτοι. Indicatur enim his verbis tabeſcentes, non quo modo cæteri tabidi ſolent, laboraſſe, cùm & celeriùs interierint, & febribus horridis, continuis, ſemitertianis & malignis ex naturâ ipſa & cæli conditione ſuſpecta præbuerint corpora, quæ omnia cæteris adeſſe tabidis non ſolent. τρόπος autem quanquam hîc, vt & paſſim in tanto autore, morbi naturam, formam, totamque tabis circunſcriptam notionem ſignificat, quàm tamen appoſitè potuimus Hipp. mentem explicantes, vertimus, cùm diximus eos qui tunc tabeſcebant non eo modo quo cæteri tabidi ſolerent laboraſſe. In quo etiam ambiguitatem ipſam ſedulò cauimus quæ in Græcis cæteriſque interpretibus valde eſt perplexa. Cæterùm τὸ μὲν σύμπαν legimus ex perpetuo codicum noſtrorum conſenſu, quanquam Galenus τὸ μὲν tantùm leg. videatur, cùm ad ſententiæ conſecutionem ſe γὰρ additurum ſcribit. Parum quoque eſt quod pro φθινώδεις Gal. & duo codices ſcripti φθίνοντες legunt. Cæterùm cùm iſta apertiſſime à ſuperioribus diſiuncta ſint, mirum mihi videtur Caluum vtraque coniunxiſſe, aut profectò non ſatis diſtinxiſſe. B

σμικρὰ ἱδρώοντες] Iſtud ad id quod ſuperiùs ſcriptum eſt refertur, ἱδρῶτες δὲ ἀεί, οὐ δι' ὅλου. Eſt enim ἱδρώειν tenuis ſudor & paucus qui ſæpiùs ex partibus, velut ceruice & capite, quàm ex toto corpore erumpit. Quæ quidem ſudatio frequens nec larga in febribus acutis naturæ imbecillitatem arguit, eſt vbi etiam in longioribus morbis, crudi humoris copiam præ ſe fert.

ἄλλοτε ἄλλως ὡς παροξυνόμενοι πεπλανημένως] Iſtud quò referatur difficile eſt cognoſcere. Mihi videtur intelligi poſſe de ſemitertianarum febrium inſultibus, qui cum horrore plurimum temporis conſumunt, interdum verò duas aut tres ἀναδιπλώσεις ac veluti inſultuum replicationes habent, nouarumq; acceſſionum ac etiam febrium ſpeciem præbent. Quin etiam ad ſemitertianarum naturam aptari poteſt, quæ cùm longæ ſint perpetuoque ad morbi vigorem vſque increſcant & vehementiores fiant, vagas quodammodo & errabundas acceſſiones habere videntur. Quod tamen non reapſe ſed in ſpeciem dictum eſſe Hippocratis verba indicant, ὡς παροξυνόμενοι πεπλανημένως. Qua mente referentur iſta ad id quod priùs dictum eſt, τὴν μίαν κουφοτέρην, τὴν δ' ἑτέρην ἐπιπαροξυνόμενοι. καὶ τὸ ὅλον ἐπὶ τὸ ὀξύτερον ἐπιδιδόντες. Quòd ſi quis iſtud poſtea ab Hippoc. adiectum anteaque omiſſum, ac de aliis febribus intelligi velit, is ad eas febres referet quæ poſtea ab Hippoc. τριταιοφυεῖς dicuntur, quòd ad tertianarum naturam propiùs accedant, de quibus ſcribet ſect. 2. ῥίγεα δὲ πᾶσιν ἀτάκτως καὶ πεπλανημένως ἐγίνετο. Neque ſanè cuiquam mirum videri debet ambiguam eſſe huius loci notionem, neque ſatis certum eſſe quonam illius explicatio referri debeat, cùm non ſatis definita videatur eſſe apud Hipp. ſemitertianæ notio, vt apparet ex Gal. lib. de temp. morb. C D

τριταιοφυέα τρόπον] Hoc etſi ad ſemitertianas referri poteſt, atque de his febribus intelligi quæ tertianarum more inuadunt, earumque ſpeciem exhibent, quas in ſpeciem tertianarum inſultus facere diximus, hoc eſt quæ per acceſſiones tertianarum formam & ſpeciem præſtarent, aut tertio quoque die ingraueſcerent, altero verò mitigarentur non omninò remitterent: meliùs tamen de his accipientur, quæ propria appellatione τριταιοφυεῖς, hoc eſt ad tertianarum naturam propiùs accedentes dicuntur, quas poſtea his verbis deſignat, † οἱ δὲ ξυνεχέες μὲν τὸ ὅλον, καὶ οὐδὲν ἐκλείποντες, παροξυνόμενοι δέ, πάντα τριταιοφυέα τρόπον, μίαν ὑποκουφίζοντες καὶ μίαν παροξυνόμενοι.

† *Sect. 2.*

ἐκρίνοντο δὲ τουτέων] Huius loci meminit Gal. lib. 2. de diebus decretoriis, vbi & ἔκρινε legit & certè indicat circa vigeſimum diem, quadrageſimum & octogeſimum iudicationem factam fuiſſe, neq; vigeſimo, quadrageſimo & octogeſimo vertendum fuiſſe, quod tamen fecit Caluus, vt etiam inde perſpicere queas quàm per ſe conſtans ſit Hipp. diſciplina. Codices ſcripti ferè omnes τεσσαράκοντα & ὀγδοήκοντα pro τεσσαρακοστῇ & ὀγδοηκοστῇ legunt. E

πεπλανημένως] Innuit quaſdam febres in iudicatione non retinuiſſe ſtatam dierum iudicatoriorum rationem, ſed inordinatam & quodammodo vagam ſine iudicatione ſolutionem habuiſſe. Sic enim eadem fuſiùs explicat poſtea cùm ſcribit, † καὶ πᾶσιν ἀτάκτως καὶ πεπλανημένως, καὶ ἄκριτοι τὰ πλεῖστα τουτέων διετέλεον γινόμενα, vt & paulò ſuperiùs, ῥίγεα δὲ πᾶσι μὲν ἀτάκτως καὶ πεπλανημένως ἐγίνετο.

† *Sect. 2.*

ἐκ δὲ τῶν ὑποστροφέων] Significat ab huiuſmodi morborum reuerſionibus non interceptum dierum iudicatoriorum ordinem aut ambitum, ſed eorum perpetuum tenorem ad vltimam ſolutionem perduraſſe, duorumque temporum continuatione dinumeratos fuiſſe dies criticos, quod clarius fiet ex his quæ poſtea ſcribuntur ſect. 2. & verò ex lib 2. Gal. de diebus decretor. ſatis patet.

ἐπὶ τοῖσί γε ἄλλοισι] Hic Galenum ipſum ſecuti ſumus cùm legimus, ἐπὶ τοῖσί γε ἄλλοισι πυρετοῖσιν οὐκ ἐγένοντο. Quæ lectio duobus etiam codicibus manuſcriptis & plurium interpretum conſenſu ſubnixa eſt. Alij vetuſtiſſimi cum excuſis conſentiunt ſicque legunt, ἐπὶ τοῖσί γε ἄλλοισιν εὐφόρως πάνυ, καὶ θανατώδεες ἐν τοῖσιν ἄλλοισι πυρετοῖσιν οὐκ ἐγένοντο. Quæ ſignificant in cæteris quidem morbis ægros placidè habuiſſe, atque in ipſis febribus exitiale nihil obueniſſe. Atque iſta ipſa eandem Hippo. mentem eſſe teſtantur in eundemque ſenſum recidunt. F

SECTIO SECVNDA.

Status ſecundus.

Ante Autumnum in Thaſo tempeſtates non tẽpeſtiuæ, ſed cum multis auſtris & aquilonibus repẽtinæ & humidę prorupere. Taliaq; ad Vergiliarũ occaſum vſq; & ſub Vergilias ipſas extitere. Hyems autem aquilonia, aquę multę, vehemẽtes, magnę, niues, hiſq; intermixta vt plurimùm aëris ſerenitas. Atq; iſta omnia cõtingebant, nec certè admodũ inopportuna erãt frigora. Iam verò poſt brumale ſolſtitium, eoq; tempore quo ſpirare incipit fauonius, extremæ hyemis frigora magna fuere, aquilones multi, niues & pluuiæ continenter multæ, cœlumq; cum ventorum turbine nimboſum & nubilum, eaq; ipſa non remiſerunt, ſed ſe ad æquinoctium extenderunt. Ver autẽ frigidũ, aquilonium, pluuioſum nubilumq; neque admodum æſtuans æſtas fuit. Venti anniuerſarij cõtinenter ſpirauere, ſtatimq; ad Arcturum perflantibus Aquilonibus aquæ admodum multæ. Exiſtente igitur anno toto humido, frigido & aquilonio, ad hyemem quidem vt plurimùm bene valuerunt, ante ver autem plæriq; omnes moleſtè & grauiter vitam traduxerunt.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

κατάστασις δευτέρα.

Ἐν Θάσῳ περὶ τὸ φθινόπωρον, χειμῶνες οὐ κατὰ καιρόν, ἀλλ' ἐξαίφνης ἐν βορείοισι καὶ νοτίοισι πολλοῖς, ὑγροὶ καὶ προεκρηγνύμενοι. Ταῦτα δὴ ἐγίνετο τοιαῦτα, μέχρι πληϊάδος δύσιος, καὶ ὑπὸ τὴν πληϊάδα. χειμὼν δὲ βόρειος. ὕδατα πολλά, λάβρα, μεγάλα, χιόνες. μετ' αἰθρίας τὰ πλεῖστα. Ταῦτα δ' ἐγίνοντο μὲν πάντα, οὐ λίην δ' ἀκαίρως τὰ τῶν ψυχέων. ἤδη δὲ μετ' ἡλίου τροπὰς χειμερινάς, καὶ ἡνίκα Ζέφυρος πνέειν ἄρχεται, ὀπισθοχειμῶνες μεγάλοι. βόρεια πολλά. χιὼν καὶ ὕδατα ξυνεχέως πολλά. καὶ οὐρανὸς λαιλαπώδης, καὶ ἐπινέφελος. Ταῦτα δὲ ξυνέτεινε, καὶ οὐκ ἀνίει μέχρις ἰσημερίης. ἦρ δὲ ψυχρόν. βόρειον. ὑδατῶδες, ἐπινέφελον. θέρος οὐ λίην καυματῶδες ἐγένετο. ἐτησίαι ξυνεχέως ἐπέπνευσαν. ταχὺ δὲ περὶ ἀρκτοῦρον. ἐν βορείοισι πολλὰ πάλιν ὕδατα. γενομένου δὲ τοῦ ἔτεος ὅλου ὑγροῦ καὶ ψυχροῦ καὶ βορείου, κατὰ χειμῶνα μὲν ὑγιηρῶς εἶχον τὰ πλεῖστα. περὶ δὲ τοῦ ἦρος, πολλοὶ τινὲς καὶ οἱ πλεῖστοι διῆγον ἐπιπόνως. G H

Aquilo-

Digitized by Google

A Aquilonium ſtatum, procelloſum, frigidum, nubilum & aquoſum deſcribit, in quo ver ipſum cùm plurimùm à natiua temperie receſſerit, multos morbos eoſque primos ferè vulgauit, etſi aliis quoque tempeſtatibus nonnullos attribuit. In quibus explicandis inſignes adhibet locos de febribus Hipp. ita vt earum quæ ſuopte impetu malignæ ſunt, naturam pulcherrimè adumbret. Abſceſſum etiam & excretionum iudicatoriarum diſciplinam nunquam ei ſatis celebratam, multis egregiis ſententiis & certiſſimis optimæ notæ ſignis exornat, tandemque totam artem Medicam inſtrumento & ſupellectile inſtruit. Medicum etiam ipſum tam appoſitè ſuo munere & officio informat, vt eum veluti in mediam aciem educat. Quæ profectò omnia ſunt in iſta artis cognitione celebertima. Cæterùm τμῆμα δεύτερον quod pro indicatura præfigitur, in recenti quodam codice manu ſcripto deſideratur.

χειμῶνες] Tempeſtates diximus vt procellas intelligerem, magnamque & repentinam ventorum cum imbrium denſitate eruptionem. Sic enim χειμῶνας μεγάλους πρὸ τοῦ δύντος, ἢ καὶ μετ' αὐτὸν ἀθρόως γινομένους intelligi vult Galenus, frigora etiam non malè verterim, vt intelligas ea intempeſtiua fuiſſe, quæ plurimùm in tota huius ſtatus conditione exuperarunt, etſi iſtud ad totam tempeſtatum importunitatem referri poteſt.

B λαύρα] ὕδατα λάβρα, ὀξέα, φορὰ, σφοδρά τε καὶ ὀλιγοχρόνια interpretatur Gal. vt vehementes, rapidas & repentinas, largas, & quæ cum impetu fiunt pluuias inaudiamus, non ſecus ac λάβρον ὄμβρον rapidum imbrem dicimus. Sic λάβρα legit Galenus, omnes λαῦρα hoc eſt abundantes & largas aquas.

μεταξὺ αἰθρία] Intermixtam fuiſſe aëris ſerenitatem ſignificat, & plærunque purum fuiſſe aërem, nubibus & nebulis vacuum, eamque dictionem ſic explicat Galenus: αἰθρίας δὲ ὀλίγης γινομένης πολλάκις ἐν τῷ μεταξὺ τῶν ὑδάτων. Eſt enim αἰθρία (vt ſcribit Ariſtoteles) οὐδὲν ἄλλο πλὴν ἀὴρ ἀνέφελος καὶ ἀνόμιχλος, ἀπόπτωσις τῆς ὁμίχλης, aër ſerenus & apertus, innubilus & nubecula carens, nebulæ aduerſarius. Noſtri porrò omnes ferè ſcripti codices μεταξὺ αἰθρίαι in plurali legunt, quod feciſſe videtur Caluus, & ταῦρα omiſiſſe, & πολλαὶ χιόνες legiſſe.

ὀπισθοχειμῶνες] Eleganter hac dictione Hipp. quæ ad extremam hyemem fiunt frigora intelligit, quæ aliquando prioribus ſæuiora, aut duriora experimur, qualiq; retroactam hyemem aut reuerſam dicimus. Significat igitur extrema hyemis parte magna & intempeſtiua fuiſſe frigora, cum multis aquilonibus, niuibus & pluuiis aſſiduis. Iſtaque ſuperioribus opponi videntur, οὐ λίην δὲ ἀκαίρως τὰ τῶν ψυχέων, vt quæ non admodum inopportunè per hyemem viguerant, ad ipſius extremum intempeſtiua & exuperantia non ſecus ac toto ſtatu fuiſſe intelligantur. Sic extremum hyemis tempus ὀπισθοχειμῶνα vocat lib. περὶ χυμῶν, ὅταν δὲ χειμὼν γένηται ἦρ καὶ ὀπισθοχειμὼν, χειμερινὰ καὶ αἱ νοῦσοι.

C

λαιλαπώδεες οὐρανοί] Cœlum cum ventorum turbine nimboſum diximus, vt rem ipſam quàm appoſitè, poſſem exprimerem. Eſt enim λαῖλαψ Ariſtoteli καὶ στρόβιλος πνεῦμα βίαιον καὶ εἰλούμενον κάτωθεν ἄνω. Et Galenus λαίλαπας τοὺς ἐξαιφνιδίους καὶ σφοδροὺς ἀνέμους, καὶ μάλιστα ὅταν ὑετὸς ἅμα ἐν αὐτοῖς γίνηται λέγεσθαι, dici ſcribit. Procelloſum cum cæteris dicere potui, niſi καταιγίδα, quæ eſt πνεῦμα ἄνωθεν τύπτον ἐξαίφνης, procellam & ventum præfractum ab Apuleio vocari ſcirem.

D καὶ ἀπ' αὐτοῦ] Hæc omiſit Caluus, niſi ſub rerum conſecutione intellexit.

ἐπιδίας] Articulum addunt antiqui duo codices manu ſcripti, & οἱ ἐπιδίαι legunt, quanquam ſine eo apud Hipp. ſæpiùs ſcriptum repetitur. Galenus pro ἐπιδίας, ἐπιδίους legit.

πολλὰ παῦρα ὕδατα] Hanc lectionem Galeni cum magno codicum & interpretum conſenſu ſecuti ſumus. Duo tamen antiquiſſimi codices manu ſcripti πολλὰ πάλιν ὕδατα legunt, quam lectionem impreſſi ſecuti ſunt, eamque retinuit Caluus.

Ἤρξαντο μὲν οὖν τὸ πρῶτον ὀφθαλμίαι ῥοώδεες, ὀδυνώδεες, ὑγραὶ, ἄπεπτοι, σμικρὰ λημία πολλοῖσι δυσχερέως ἐρρηγνύμενα, τοῖσι πλείστοισιν ὑπέστρεφον. ἀπέλιπον ὀψὲ πρὸς τὸ φθινόπωρον. κατὰ δὲ θέρος ἤδη καὶ τὸ φθινόπωρον, δυσεντεριώδεες, καὶ τεινεσμοὶ, καὶ λειεντεριώδεες. καὶ διάρροιαι χολώδεες, λεπτοῖσι πολλοῖσιν, ὠμοῖσι, καὶ δακνώδεσιν. ἔστι δ' οἷσι καὶ ὑδατώδεες. πολλοῖσι δὲ καὶ περίρροιαι μετὰ πόνου χολώδεες, ὑδατώδεες, ξυσματώδεες, πυώδεες, στραγγουριώδεες. οὐ νεφριτικὰ, ἀλλὰ τούτοισιν ἀντ' ἄλλων ἄλλα. ἔμετοι χολώδεες, φλεγματώδεες, καὶ σιτίων ἀπέπτων ἀναγωγαί. ἱδρῶτες πᾶσι πάντοθεν πουλὺς ὁ πλάδος. ἐγίνετο δὲ ταῦτα πολλοῖσιν, ὀρθοστάδην ἀπυρέτοισι. πολλοῖσι δὲ πυρετοῖσι περὶ ὧν γεγράψεται, οἷσι περιφανέως πάντα τὰ ὑπογεγραμμένα. μετὰ πόνου φθινώδεες. ἤδη δὲ φθινοπώρου καὶ ὑπὸ χειμῶνα πυρετοὶ ξυνεχέες, καὶ τοῖσι αὐτέων ὀλίγοισι καυσώδεες, ἡμερινοὶ, νυκτερινοὶ, ἡμιτριταῖοι, ἀκριβέες, τριταῖοι, τεταρταῖοι, πλανῆτες.

E

F

G

Primùm itaque lippitudines fluentes, cum dolore, humentes & crudæ obortæ ſunt, ſordes in oculis concretæ (quas lemias vocant) paruæ, nec ſine difficultate multis erumpebant, quæ cùm plurimis reuertiſſent, tandem ad autumnum reliquerunt. Iam verò per æſtatem & autumnum, ex inteſtinorum læuitate & torminibus, continuaque & inani egerendi cupiditate laborarunt, aliiq; fluidæ, biliosa, tenuia multa cruda & mordacia, nonnunquam etiam aquoſa deiecerunt. Plæriſque etiam circumflui non ſine dolore humorum affluxus contigere, bilioſi, aquoſi, ſtrigmentoſi, purulenti, & qui vrinæ difficultatem facerent, non ex proprio aliquo renum vitio, ſed quod iſtis alia in aliorum vicem ſuccederent. Vomitiones pituitoſæ, bilioſæ, & crudorum ciborum eductiones, ac ſudores aderant, atque omnibus vndiquaque diffluebat humiditas multa. Multis autem hæc fiebant, qui erecti & ſtantes à febribus erant vacui, plæriſque etiam febre correptis, de quibus mox ſcribetur. In quibus verò deſcripta omnia deprehendebantur, iį iã quidem ad autumnum & ſub hyemem non ſine labore tabidi euadebant. Febres erant aſſiduæ, atque eorum paucis quibuſdam ardentes, diurnæ, nocturnæ, ſemitertianæ, tertianæ exquiſitæ, quartanæ, erraticæ.

ὀφθαλμίαι ῥοώδεες] Hic ὀφθαλμίαι ῥοώδεες dicuntur quæ multum habent humorum confluxum, quæque iis opponuntur quas ξηρὰς vocat aph. 12. & 14. lib. 3. Celſus lib. 2. cap. 1. lippitudines aridas dicit.

ἄπεπτοι] Omnes ferè ſcripti codices ἄπεπτοι λημία σμικρὰ, καὶ δυσχερέως πολλοῖσιν ἐκρηγνύμενα legunt, vt lemias crudas nec ſine difficultate erupiſſe indicetur, quod certè in oculis inflammatis fluentibus & humentibus ſedulò animaduertendum eſt, vt facilè totius morbi conſiſtentiam aſſequaris. Eadem autem ferè mens eſt ſi lippitudines crudas, aut ſi quod ex eis emanat crudum & incoctum dixeris, ſique Galenum & vulgatos codices ſequimur. Sunt autem lemæ ſordes paruæ ex fluxu in oculis concretæ, & λήμη τὸ παχὺ δάκρυον Ariſtophani dicitur. Has quidem lemas ob frigoris ambientis magnitudinem, paruas & difficiles fuiſſe ſcribit, ideoque lemias diminutiuè dicit.

H

καὶ διάρροιαι χολώδεες] χολώδεες vt & poſtea ὑδατώδεες, plurima exemplaria ſcripta habent, nec multum refert an id ad ventris profluuium, an verò ad ea quæ reiiciuntur referas.

περίρροιαι] Hic ſunt περίρροιαι humorum per totum corpus circulationes ad ea emiſſaria per quæ expurgari nituntur, quaſi circunfluxiones dicas, aut attentatos per totum corpus humorum affluxus, ideoque circunfluos, hoc eſt, ex vniuerſo corporis ambitu, humorum affluxus, non impropriè, vt opinor, dictionem exprimentes diximus. fit nanque vt in larga humorum alluuione fluxionis impetus per inſignes cauitates veluti per effluuia quædam naturæ viribus erumpat, quas ἀποχωρήσιας καὶ ἐκκρίσιας & ἐκροὰς ſæpè vocat Hipp. Eaq; in his quæ per aluum, inteſtina, renes, veſicam cæteraque corporis emiſſaria, veluti per emiſſionem fiunt ſeceſſibus, contingunt, vt in dyſenteriis, tineſmis & ſtranguriis. Atque in permeando quidem nonnunquam vitium ſentiunt par-

Digitized by Google

tes per quas huiuſmodi corporis ſentina exhauritur,interdum verò nullam habent noxiam,pro fluxionis benignitate & partium robore. Sunt igitur ἀποῤῥοίαι circumfluus humorum effluxus aut impetus,cùm ex tota velut ambiente corpore confluentes humorum alluuiones in alueum ad repurgationem reponuntur, veluti cùm per vrinas & veſicam tranſpoſito morborum onere ſeceſſus fiunt. A Quas hic proprio quodam modo Hippocrates pro vrinæ effluxionibus quæ per veſicam totum corpus eluunt,vt ſatis ex Galeno patet, ſumere videtur,tum quod antea eas quæ per aluum fierent excretiones enixè quodammodo expreſſerit. Neque tamen iccirco paulò amplior huius dictionis ambitus reſcindendus,aut ad ſolas vrinæ fluxiones reſtringendus fuit, ſed expreſſa quoad maximè fieri potuit integra nominis notio,ad rectam eorum quæ adduntur conſecutionem,in noſtra interpretatione adhibenda fuit, dum nihil ab Hippocr.mente diſcederem. Quò magis miror Caluum hanc dictionem ad ventris fluxus retuliſſe,cùm potuerit Galenum huius ſenſus præfultorem habuiſſe.

[illegible]] Iſtud addidimus ex magno codicum & interpretum conſenſu,etſi in quibuſdam deſit.

ἀλλὰ [illegible]] Obſcura eſt prorſus huius loci explicatio & ex ſuperiorum annexione petenda.Significat enim in iis quæ per renes fiebant humorum ex toto corpore eluuionibus,quibuſdam ex maligna ſuccorum acrimonia vrinæ difficultatem obueniſſe, nullo tamen peculiari affectu renes tentatos fuiſſe,ſed eam excretionem ex eorum æſtimatā genere quæ ſalubriter & cum B iudicatione totam vitiatam materiam per emiſſionem reponerent. Atque ideò huiuſmodi ægris, pro his partium quas humores permeant peculiaribus vitiis atque cæteris morbis, ſalubres & decretorias repurgationes proceſſiſſe, quod eſt alia in aliorum vicem ſuccedere. Quod Galeni iſta verba ſonant idipſum explicantis, [illegible]. In ſpeciem enim affectorum renum aut veſicæ iſta procedebant,cùm tamen nullo proprio vitio tētarentur. Quod in his ſpontaneis purgationum tentationibus, quibus ſæpè coaceruata humorum colluuies facultatum naturalium robore deturbatur,accidit,vt vrinæ difficultatibus & ardoribus,ex ſuccorum qualitatibus non proprio aliquo partium vitio corpus conflictetur.Idq; præcipuè in ſenibus accidere videmus,qui maiorem alioqui humorum acrimoniam aggregant,in quibus ſtrangurias eiuſmodi,vrinę ardores,renumq; grauedines ex nullis vnquam antea prægreſſis querelis videmus.Quod ſalſorum,acrium & putrium ſuccorum naturæ potiùs quàm partium vitiis attribuendum eſt,etſi ſæpè contingit vt huiuſmodi partes vitium ſentiant.Hunc C porrò locum ſatis apertè explicat Galen.in Pythione initio lib.3.epid. vt nos illius mentem aſſecutos exiſtimes,his verbis: [illegible]. Cæterùm hic variant codices manu ſcripti. Vetuſtiſſimi nanque duo [illegible] legunt, vt ad [illegible] referas. Atq; hanc lectionem videtur ſecutus Galenus lib.3.epid. Quidam etiam [illegible] habent cum impreſſis,vt alterum ad ἀποῤῥοίας,alterum ad [illegible] tendat. Alij etiam cum Galeno [illegible] legunt, & vtrunque ad ἀποῤῥοίας aptant: vtrobique eodem ſenſu.

[illegible]]Poſt [illegible] duo manu ſcripti codices addunt quam lectionem ſequitur Caluus. Atque iſtud opinor à quibuſdam interiectum,cuius nec etiam meminit Galenus. D

[illegible]]Iſtud in multis codicibus aliter diſtinguitur,hocq; modo legitur, [illegible]. quod ſecutus eſt Caluus Alij [illegible] habent,eamq; Galeni lectionem ſecuti ſumus,quòd longo interuallo collecta multa humiditas ſuperuacanea, cunctis vario modo atq; ex omnibus corporis partibus erumperet. Eſt autem [illegible] (vt inquit Galen.) [illegible], diffluens humiditas multa,quæ partem vnde emanat flaccidam,mollem & eneruatam reddit. Sicq; [illegible] non ſolum humens ſed & languidum aut humore flaceſcens,debile & reſolutum ex conſecutione ſignificat, & [illegible] infirmitatem & debilitatem.Quæ omnia Caluum mouerunt vt hic debilitatem potiùs quàm ſuperfluam humiditatem poneret,contra tamen Galeni mentem.

[illegible]] Hic Caluus alia quædam addit quæ ex Commentario Galeni interiecta videntur,& pro [illegible] non ſatis aptè [illegible] impreſſi libri habent.

[illegible]] Iſtud variè diſtinguunt omnes codices,ſed Galenum ſecuti ſumus,vt iam quidem ad autumnum & ſub hyemem E tabidi euaderent,iiſdemq; tempeſtatibus febres aſſiduæ contingerent.

[illegible]] [illegible] omnia exemplaria antiqua legunt,non tamen æquè aperto ſenſu.

[illegible]] Sic duo habent antiqua exemplaria,quam lectionem etiam memorat Galenus,noſq; ſecuti ſumus. Reliqua cum impreſſis conſentiunt,& [illegible] tantùm habent,ſed opinor vitiosè,etſi ad quartanas referri poſſit. Caluus quartanas erraticas dixit & vtrunque ſimul iunxit.

Atq; enumeratarum febrium ſingulæ multis oboriebantur, ardentes verò omninò paucis, iiq; ex ægrotantibus minimū laborarunt.Nam neque ſanguis ex naribus niſi paucus admodum,iiſq; paucis profluxit,neque delirarunt,cæteraq; omnia placidè tulere. Horum plurimis bene admodum conſtituto & compoſito iudicationis ordine, febris ardens cum intermiſſione in ſeptendecim dieb⁹ ſoluebatur, atq; haud ſcio an quiſquā tūc ex hac ipſa interierit,aut ad phrenitim deuenerit. At verò tertianę plures quidē quàm ardentes & laborioſiores fuerunt,atq; in his omnib⁹ ritè & ordine à primo inſultu ad quaternos circuitus proceſſere,in ſeptem verò abſolutè iudicabantur,neque horum cuiquam reuerterunt. Quartanæ autem multis per initia certo & rato quartanę tenore cœperunt,quibuſdam verò non paucis ex aliis febribus & morbis ſeceſſus in quartanas fiebant,longæq; his pro conſuetudine;atq; etiam interdum longiores cōtingebant.Sed & quotidianæ nocturnæq; & errantes multæ diuq; pleriſq; perſeuerauere tum erectis tum decumbentibus,horumq; plurimos febres ſub Vergilias & in hyemem vſq; comitabantur. Multos autē ſtatim ab initio præcipueq; pueros conuulſiones cū febre tentabant,quæ etiam febribus ſuccedebant,erantque hæc plurimis diuturna quidem,innoxia tamen,niſi ſi quibus cætera omnia perniciē adferrent.

Ἕκαστοι δὲ τῶν προγεγραμμένων πυρετῶν πολλοῖσιν ἐγίνοντο. οἱ μὲν οὖν καῦσοι ἐλαχίστοισί τε ἐγίνοντο, καὶ ἥκιστα τῶν καμνόντων οὗτοι ἐπόνησαν. οὔτε γὰρ αἱμορραγίη, εἰ μὴ πάνυ σμικρὰ καὶ ὀλίγοισιν, οὔτε οἱ παράληροι. τά τε ἄλλα πάντα F εὐφόρως. ἔκρινεν δὲ τουτέοισι πάνυ εὐτάκτως. τοῖσι πλείστοισι ξὺν τῇσι διαλειπούσῃσιν ἐν ἑπτακαίδεκα ἡμέρῃσιν. οὐδὲ ἀποθανόντα οὐδένα οἶδα τότε ἐν καύσῳ. οὐδὲ φρενιτικὰ τότε γενόμενα. οἱ δὲ τριταῖοι, πλείους μὲν τῶν καύσων καὶ ἐπιπονώτεροι. εὐτάκτως δὲ τουτέοισι πᾶσιν ἀπὸ τῆς πρώτης λήψιος, τέσσαρας περιόδους. ἐν ἑπτὰ δὲ τελέως ἔκρινον. οὐδ' ὑπέστρεψεν οὐδενὶ τουτέων. οἱ δὲ τεταρταῖοι, πολλοῖσι μὲν ἐξ ἀρχῆς, ἐν G τάξει τεταρταίου, ἤρξαντο. ἔστι δ' οἷς οὐκ ὀλίγοισιν ἐξ ἄλλων πυρετῶν καὶ νοσημάτων ἀποστάσιες ἐς τεταρταίους ἐγένοντο. μακρὰ δὲ καὶ ὡς εἴθισται τουτέοισι καὶ ἔτι μακρότερα ξυνέπιπτεν. ἀμφημερινοὶ δὲ καὶ νυκτερινοὶ, καὶ πλανῆτες πολλοῖσι πολλοὶ, καὶ πουλὺν χρόνον παρέμενον. ὀρθοστάδην τε καὶ κατακειμένοισι. τοῖσι πλείστοισι τουτέων ὑπὸ πλειάδα καὶ μέχρι χειμῶνος οἱ πυρετοὶ παρείποντο. σπασμοὶ δὲ πολλοῖσι. μᾶλλον δὲ H παιδίοισιν ἐξ ἀρχῆς καὶ ἐπύρεσσον. καὶ ἐπὶ πυρετοῖσιν ἐγίνοντο σπασμοί. χρόνια μὲν τοῖσι πλείστοισι τουτέων. ἀβλαβέα δὲ, εἰ μὴ τοῖσι καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πάντων ὀλεθρίως εἶχεν.

[illegible]] [illegible] codices manu ſcripti antiqui habent.

[illegible]] Mirum eſt quod pro [illegible] quidam codices cum Galeno [illegible] legunt. Galen.verò lib.2. diebus decret. [illegible] (niſi ſubſit mendum) habet. In Aldino verò vitiosè legitur [illegible] pro οἱ μὲ.

σπα

σὺν τῇσι διαλειπούσῃσι] Intermiſſionem dixi pro diebus intermittentibus, ad actionem & iudicationis continuationem interruptã
A referens, quæ cùm neq; ſatis conſtans eſſet & firma, defectè quodammodo atque dimidiatè abſolutionem inclinabat, tandem autem ex reuerſione eſt abſoluta. Eamq; iudicationis ſeriem interceptam hoc modo fuiſſe ſatis Galeni verba indicant: ἐν γὰρ τῷ φάναι σὺν τῇσι διαλειπούσῃσι, τὸ [illegible] [illegible] ἐνδεικνύμενος. Atque hunc in ſenſum locum iſtum explicat Gal. lib. 2. de dieb. decret. vbi pro διαλειπούσῃσι διαλείμμασι, vt multa alia exemplaria legit. Caluus Hippocratis aut Galeni mentem non ſatis aſſecutus videtur cùm dixit ſeptem & decem diebus vel deſerere vel decernere. Eoque etiam minùs alter qui intermiſiſſe ſeptemdecim dies vertit. ἐν δὲ ἑπτακαίδεκα ἡμέρῃσι] Hunc totum locum adducit & quodammodo explicat Gal. lib. περὶ κρίσεων.

ἀκριβέες δὲ] Significat exactas & accuratas tertianas adfuiſſe, ideoque ardentibus grauiores, in quibus quandoque ad quartum vſque circuitum, hoc eſt, diem ſeptimum iudicatio procedebat, tandem verò ſeptimo abſolutè ſoluebantur. Sic enim in Aphoriſmis ſcriptum eſt, τριταῖος ἀκριβὴς κρίνεται ἐν ἑπτὰ περιόδοισι τὸ μακρότατον, quod ſæpiùs alibi repetit Hippocrates. Cùm ſic autem tertiana exquiſita vt ſcribit Hipp. ταχυκρίσιμος, non mirum eſt ante ſeptimum ſolutionem capere, cùm ad quintum circuitum in dies iudicari
B experiamur idq; addiderit Hipp lib. 6. epid. Qua de re ſcripſimus Comm. noſtro in lib. 2. epid. & quædam poſtea dicenda ſunt. Cæterùm magnum codicum conſenſum ſecutus ſum qui ἐκρίνοντο cum Galeno legunt, etſi quidam ἔκρινεν eodem ſenſu habent.

ἐν τάξει] Illud ἐν τάξει eleganter certum & ratum quartanarum ordinem, tenorem, modum & conditionem ſignificat, cùm ordinatam habent quartanariorum circuituum formam & figuram, quem typum, aliquando etiam τάξιν vocant, vt ſcribit Gal. initio libri ad eos qui de typis ſcripſerunt. Quartanas igitur eas intelligit quæ primùm cœperunt, non autem ex aliis morbis progreſſæ ſunt, quæ ἐν τάξει, ritè & ordine comprehendere dicuntur, illiq; ſunt rariores quæ cæteris progreſſis morbis inuadunt, idq; incompoſitè & inordinatè Sic enim lib. περὶ τύπων de quartana ſcribit Galenus. καὶ κατὰ πολὺ μὲν [illegible] ἀτάκτως.

ἀποστάσιος] ἀπόστασιν hic vocat μετάστασιν ἐξ ἑτέρου νοσήματος εἰς ἕτερον, cùm morbus tranſpoſitu quodam in aliũ morbũ deſinit, quo modo ſolent febres quædam aut alij affectus in quartanas ſecedere, ideoque morborum ſeceſſus diximus, quæ ſpecies quædam ſolu-
C tionis eſt, cùm tranſmiſſo alium in locum humore, prioris morbi ad alteram ſpeciem fit deceſſio quædam & veluti tranſpoſitio. Qua de re peramplè ſcripſimus in lib. 2. epid.

οὐ μὴν ἐπὶ] Sic ferè legunt omnia exemplaria. Duo antiqua ἐπὶ τῶν habent quomodo Galenus legit. Innuit autem conuulſiones ſuapte natura ſecutas fuiſſe, neque ab his ex ſeſe creatum vllum fuiſſe periculum.

Οἱ δὲ ξυνεχέες μὲν τὸ ὅλον, καὶ οὐδὲν ἐκλείποντες. παροξυνόμενοι δὲ πᾶσι τριταιοφυέα τρόπον, μίαν ὑποκουφίζοντες, καὶ μίαν παροξυνόμενοι, πάντων βιαιότατοι τῶν τότε γινομένων. καὶ μακρότατοι, καὶ μετὰ πόνων μεγίστων
D γινόμενοι. πρηέως ἀρχόμενοι τὸ ὅλον ἐπιδιδόντες αἰεὶ, καὶ παροξυνόμενοι ἐν κρισίμοισι. καὶ ἀναγριοῦντες ἐπὶ τὸ κάκιον, σμικρὰ διακουφίζοντες. καὶ ταχὺ πάλιν ἐξ ἐπισχέσιος, βιαιοτέρως παροξυνόμενοι ἐν κρισίμοισιν ὡς ἐπὶ τὸ πουλὺ κακούμενοι. ῥίγεα δὲ πᾶσι μὲν ἀτάκτως καὶ πεπλανημένως ἐγίνετο. ἐλάχιστα δὲ καὶ ἥκιστα τουτέοισιν. ἀλλ᾽ ἐπὶ τῶν
E ἄλλων πυρετῶν, μείζω. ἱδρῶτες πολλοί. τουτέοισι δὲ ἐλάχιστοι. κουφίζοντες οὐδὲν, ἀλλὰ τοὐναντίον, βλάβας φέροντες. ψύξις πολλὴ τουτέοισιν ἀκρέων, καὶ μόλις ἀναθερμαινόμενα. οὐδὲ ἄγρυπνοι τὸ σύνολον μάλιστα οὗτοι. καὶ πάλιν κωματώδεες. κοιλίαι πᾶσι μὲν ταραχώδεες καὶ κακαὶ, πολὺ δὲ τουτέοισι κάκισται. οὖρα δὲ τοῖσι πλείστοισι τουτέων, ἢ λεπτὰ, καὶ ὠμὰ, καὶ ἄχροα, καὶ μετὰ χρόνον σμικρὰ πε-
F παινόμενα ἀκρισίμως, ἢ πάχος μὲν ἔχοντα. θολερὰ δὲ καὶ οὐδὲν καθιστάμενα, οὐδ᾽ ὑφιστάμενα. οὐδὲ πεπαινόμενα, ἢ σμικρὰ καὶ κακὰ, καὶ ὠμὰ τὰ ὑφιστάμενα. κάκιστα δὲ ταῦτα πάντα. βῆχες μὲν παρείποντο τοῖσι πυρετοῖσι. γράψαι δὲ οὐκ ἔχω βλάβην οὐδ᾽ ὠφελείην γινομένην διὰ βηχὸς τότε. χρόνια μὲν οὖν καὶ δυσχερέα, καὶ πάνυ ἀτάκτως καὶ πεπλανημένως. καὶ ἀκρίτως τὰ πλεῖστα τουτέων διετέλει γι-
G νόμενα, καὶ τοῖσι πάνυ ὀλεθρίως ἔχουσι, καὶ τοῖσι μή, εἰ γάρ τινας αὐτέων διαλίποιεν σμικρὸν, ταχὺ πάλιν ὑπέστρεφον. ἔστι δὲ οἷσιν ἔκρινεν αὐτέων ὀλίγοισιν οἷσι τὰ βραχύτατα γίνοιτο περὶ ὀγδοηκοστὴν ἐοῦσι, καὶ τουτέων ἐνίοις ὑπέστρεφεν, ὥστε κατὰ χειμῶνα τοὺς πλείους αὐτέων ἔτι νοσέειν. τοῖσι δὲ πλείστοισιν ἀκρίτως ἐξέλιπον, ὁμοίως δὲ ταῦτα συνέπιπτε τοῖσι περιγινομένοισι καὶ τοῖσιν οὔ.

At verò continuæ quidẽ omninò febres erant nihilque intermittebant, ſed omnes inuadebant earumq́ febrium more quæ ad tertianarum naturam propiùs accederent, vno quidẽ die leuiores, altero verò vehementiores, omnium quæ tunc contingerent violentiſſimæ, longiſſimæ & laborioſiſſimæ, per initia leues & in totum perpetuò increſcẽtes diebus iudicatoriis inſultus habebant & in deterius procedebant. Quæ etiam cùm parum alleuaſſent, celeriter rurſus ex intermiſſione vehementiùs inuadebant, & diebus iudicatoriis magna ex parte deteriùs affligebant. In his omnibus rigores incompoſitè & errabundè contingebant, pauciſſimiq; & minimi, verùm in cæteris febribus maiores, vt & ſudores multi, his verò perpauci nihilq; alleuantes, ſed cõtra noxiã afferentes. His magna extremorum perfrictio quæ vix etiam recaleſcerent. Neq; penitus peruigiles erant, maximè verò hi etiam viciſſim ſopore grauabãtur. Alui omnibus quidem conturbatæ erãt maleq́ affectæ, iſtis verò multò peſſimè. Horum autem plurimis vrinæ aut tenues erant crudæq; & decolores, aliquãtoq; poſt interuallo nonnihil concoctæ, nõ ſine iudicatoriis ſignis, aut craſſitudine quidem præditæ, verùm turbidæ, nihil conſiſtentes aut ſubſidentes, neq; concoctæ, aut paucæ, vitioſæ, crudæ, ſubſidentes, & in ſumma peſſimæ omnes. Tuſſes quidem febres comitabantur, ſed neque quam vtilitatem aut noxiam tunc tuſſis attulerit licet ſcribere. Diuturna itaq; & difficilia hæc erãt, valdeq; incompoſitè & errabundè atq; citra ſolutionem horum plurima tum his qui exitialiter valde, tũ his qui nequaquam ita ſe haberent, permanebant. Si quibus enim aliquantulum intermitterent, in iis celeriter reuerſiones faciebant. Eſt vbi quibuſdam iiſq; paucis, ad octogeſimũ diem cùm breuiſſimè iudicatione ſoluerentur, nonnullis repeterent, vt etiam in hyemem eorum plurimi ægrotarent. Pleroſq; verò omnes abſque iudicatione deſerebant. Hæc autem tum his qui ſuperſtites erant, tum iis qui moriebantur ex æquo contigerunt.

H τριταιοφυέα τρόπον] Quaſnam hic febres τριταιοφυεῖς intelligat, quæ tertianarum ſpeciem & naturam proximè referant, atque ex iis natæ videantur, etſi ſatis explicat Gal. in commentario, & Com. 3. in hunc lib. & Com. 2. in lib. 6. epid. alias tamen iſtis nomine affines & ſemitertianis attributas his verbis deſcribit lib. de morb. temp. [illegible] δ᾽ αὐτοῖς τις ἄλλος ὑπὸ τῆς δ᾽ ἑτέρας [illegible] ἕτερον φέρων παροξυσμὸν, [illegible] ἔστι δ᾽ οὐχ ὡς ὁ [illegible] χρόνος. ἐνίοτε μὲν γὰρ [illegible], ἐνίοτε δὲ σὺν φρίκῃ [illegible] εἰσβάλλει. [illegible] ἄλλος ὁ πυρετὸς ἔχει [illegible] [illegible], ἀκριβὴς, καὶ [illegible]. [illegible] δὲ χρόνοι [illegible], ὀλιγοχρόνιοι μὲν [illegible]. ὀλιγοχρόνιοι δὲ [illegible] ἡ αἱμορραγία. τὸ δὲ τῆς [illegible], οὐχ ὁμοίως ἅπασιν, ἀλλ᾽ ἐνίοις μὲν [illegible] ὀλιγοχρόνια, ἐνίοις δὲ χρόνια [illegible] [illegible]. [illegible] ἐν ὀλίγῳ ἐν τῷ μᾶλλόν τε καὶ ἧττον. [illegible], ἐν χρόνῳ μὲν [illegible] μακρῷ. [illegible] ἐν τῷ ποτὲ μὲν [illegible], [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible], [illegible] ποιεῖται [illegible], ἀπ᾽ ἀρχῆς ἄχρι τῆς τελευτῆς [illegible]. ὥστε καὶ ἐν [illegible] χρόνῳ μακροτέρῳ [illegible], [illegible] μὲν [illegible], [illegible]

[illegible] τὶς οἷσι [illegible] παροξυνομένων πυρετῶν, οὐ ἄν τις ὀνομάζοι τριταιοφυεῖς, ὡς [illegible], [illegible], γνῶναι χαλεπὸν [illegible] [illegible] ἀρχόμενοι. A Qui locus etſi ſanè propriè quodammodo febres τριταιοφυεῖς circumſcribit, ſemitertianis tamen annectere videtur. Atq; eo quidem æquiùs quod ne vſquam quidem à Galeno in febrium tradenda diſciplina, illius definita eſt natura, ac ne vlla quidem mentio facta. Quò fit vt Galenus in Commentario plurimùm in eius diſcretione ambigat, tandem tamen idoneam differentis naturæ formam inueniat. Indeq; euenire puto vt quoniam ex eodem veluti fonte petitæ, paruam habent attributionem & minimam ferè in rerum natura differentiam, prima ſectione febres huiuſmodi τριταιοφυεῖς pro ſemitertianis repoſuerit Hippocrates, vt priùs teſtati ſumus. Huc accedit quod Erotianus febres τριταιοφυεῖς ex lib. 6. Epid. explicans, eas indicari ſignificet, quæ parui hæmitritæi dicuntur, & cùm inſultuum ſignificationes habeant, nullam tamen intermiſſionis integritatem habent. Sunt autem earum ferè ſimiles febres noſtræ autumnales plurimæ, quæ liberalem ſemitertianarũ notionem accipiunt, & ex multa pituita bili permixta gignuntur, quæ imparibus diebus grauiùs habent, paribus verò non æquè grauiter, cum acceſſionum ingeminationibus quas ἐπαναλήψεις vocant. Quidam tertianas eſſe nothas exiſtimant, de quibus ſcriptum eſt in Coacis Prænot. τριταιοφυέα ῥίγεα [illegible] παροξυνόμενα πυρετῷ ἀτάκτῳ, [illegible]. B De huiuſmodi enim ſemitertianis locus intelligendus eſt, quæ ex magna crudorum & pituitoſorum ſuccorum putreſcentium copia, admixta flaua bile fiunt, propterq; inequalem humorum motum pituitæ tardiorẽ, bilis verò celeriorem, incompoſitos & veluti errabundos rigores inuehunt. Quod enim hic dixit, ῥίγεα [illegible] ἀτάκτως [illegible], illud πυρετῷ ἀτάκτῳ explicat, cùm febris nullo ordine circuituum tempora percurrit, ſed in medio velut curſu frequentes habet ingeminationes, & veluti quaſdam nouarum acceſſionum ſignificationes, ex vagis rigorũ inſultibus qui ἐπαναλήψεις faciunt & totum ordinem perturbant, frequentia autem habent animi deliquia, reſolutiones nonnullaſq; conuulſiones huiuſmodi febres, vt ea ſatis ſint efficacia maligni cuiuſdam generis indicia.

ἱδρῶτες πολλοὶ] Illud ſuperioribus attribuendum eſſe ſatis patet ex Galeni cõmentario, & verò clariùs ex his quæ ſuperiùs de hoc loco ſcripſit, hunc in modum: [illegible] ἱδρῶτες ὀλίγοι, ἀλλὰ [illegible] [illegible] φλεγματώδη C χυμῶν [illegible] [illegible], [illegible]. Secutus ſum igitur codicum pluralitatem, legique [illegible] ὀλίγοι. οὐχ ὕπνοι] Galenus [illegible] legiſſe videtur, eamque lectionem ex duabus vetuſtiſſimis membranis manu ſcriptis amplexi ſumus, vt eos quadantenus, non in totum verò peruigiles ſignificaremus, modò etiam profundo & diuturno ſopore correptos. Quæ quidem omnia magnam crudorum putreſcentium ac etiam repugnantium humorum permixtionem indicant. Quidam etiam codices [illegible] leg. alij οὐχ ὕπνοι quæ peruagata magis eſt lectio. μάλιστα δὲ [illegible] legimus cum Galeno & vetuſtis exemplaribus, vt viciſſitudinem indicaremus, non vt impreſſi μάλιστα [illegible]. Quæ Caluus cum inficiatione legiſſe videtur, non ſatis aptè Galeni mentem aſſecutus.

κοιλίαι] Minutum eſt quod quidam codices κοιλίαι δὲ leg. alij κοιλίαι [illegible]. Aldinus codex [illegible] pro [illegible] legit.

καὶ ἄχρεα] Sic leg. ferè omnes antiqui codices, quidam etiam [illegible]. Sed in priore conſenſus eſt valde magnus.

[illegible] ἔχοντα] Sic rectè legitur. Vitioſum nanque eſt quod quidam impreſſi pro [illegible] habent, etſi in quodam manu ſcripto co- D dice legitur. Vrinas enim deſcribit in magna multi, frigidi, & crudi humoris copia quæ vt plurimùm ſunt tenues aut craſſæ, nihil aut malè ſubſidentes, quarum etiam priùs meminit. Earum verò naturam his verbis ſatis circumſcribit Galenus: [illegible] ὅτι τὰ λευκὰ καὶ ἄχροα, καὶ [illegible] ἔχοντα, καὶ ὀλίγα, [illegible], [illegible] [illegible] ὑπόστασιν [illegible] ὅλως, [illegible] ἔχοντα [illegible] [illegible]. [illegible] τοῖς πυρετοῖς. [illegible] καὶ φλεγματώδης [illegible] χυμῶν καὶ παχέων [illegible] [illegible] [illegible].

θολερὰ] θολερὰ cùm ad vrinas refertur, eas turbidas, turbulentas & conturbatas ſignificat, quales ſunt ſubiugalium, vt poſtea in Sileno ſcribimus. [illegible]] Illud ex antiquiſſimis codicibus addidimus, neq; enim in quibuſdam legitur, vt nec Galeni interpretes legiſſe videntur, & ſine his quidem conſtare lectio poteſt. vt ex ſuperioribus Galeni verbis ſatis patet.

ἢ σμικρὰ] Hic locus duobus modis legitur. Aut enim ἢ σμικρά, καὶ κακά, καὶ ὠμὰ τὰ ὑφιστάμενα. [illegible] δὲ [illegible]. Quæ lectio tres vetuſtiſſimos codices manu ſcriptos autores habet, excuſis conſentientibus. Aut ἢ σμικρά, καὶ ὠμά, καὶ κακά. τὰ δὲ ὑφιστάμενα καὶ [illegible]. Quæ E lectio videtur eſſe Galeni, & habet duos conſentientes codices. Prior certè mihi integrior videtur, vt vrinarum craſſarum duos faciat gradus. Aut enim nullo modo ſubſident, aut ſubſidentia ſunt pauca, cruda & vitioſa. In ſumma tamen & vt breuiter concludam, ſunt omnes vrinæ peſſimæ. Sic etiam ſuperioris illius lectionis veſtigia apud Galenum remanent, cùm illud [illegible], in commentarium rejectum ſit.

βῆχες δὲ παρείποντο] βῆχες [illegible] παρείποντο [illegible], duo antiquiſſimi codices manu ſcripti cum impreſſis habent, quam lectionem cum interpretibus ſecutus ſum. Cui etiam vetuſtiſſimum alterum exemplar conſentit, niſi quod δὲ pro μὲν habet. Alij codices βῆχες δὲ παρείποντο ſimpliciter legunt. Significat autem Hippocrates nullam effatu dignam noxiam aut vtilitatem tuſſim attuliſſe, vt ſuperiore temporis conditione factum fuit. Ideoque nullam hic vt priùs de ea mentionem idoneam factam eſſe.

[illegible]] Hunc locum adducit Galenus lib. 2. de dieb. decretoriis, vbi [illegible] pro [illegible] vitioſè legi[illegible] etiam loco nos, ad octo[illegible] [illegible] rectè vetuſte perſpicies, non autem octogeſimo, quod fecerunt multi [illegible] F hac in clauſula pro [illegible] omnia ſcripta exemplaria cum Galeno σμικρὰ legunt.

Cumq; multa eaq; varia eſſet in morbis iudicationis ceſſatio, maximum ſane & peſſimum ſignum pleroſq; omnes ad extremum vſq; proſecutũ eſt, quod cibos omnes auerſarentur, atque maximè qui cætera quoque exitialiter haberent. In his vero febribus non admodum inopportune ſiticuloſi erant. Longo autẽ progreſſu tẽporis, cum & labores multi malaq; corporis extenuatio fieret, his humorũ ſeceſſus aut viribus ſuperiores, aut minores quàm vt prodeſſent quicquam, ſuccedebant, ſed qui confeſtim intrò recurrerent & in deterius cõtenderent. Atq; his aderant inteſtinorum tormina, crebræ & inanes egerendi cupidines inteſtinorũ læuores & alui fluentes, nonnullis etiam aqua inter cutem cum huiuſmodi enumeratis caſibus, aut ſine his cõtingebat. Ex his verò quicquid violenter vigebat, aut ſtatim è medio tollebat, aut prorſus nihil conferebat. Papulæ paruæ, quæ nec ſatis pro dignitate morborum excretioni reſpondebant ſed contra celeriter diſparebant, aut aurium tumores oboriebantur qui ſenſim & ſine vlla ſignificatione euaneſcebant. Nonnullis ad articulos præcipuéque ad coxendicem decumbebant, paucis decretoriè detinebant, ſed celeriter rurſus priſtinum habitum aſſequebantur.

Πολλῆς δὲ οὔσης [illegible] ἐν τοῖσι νουσήμασι, [illegible] κάκιστον δὲ καὶ πλεῖστον παρείπετο διὰ [illegible], ἀποσίτους εἶναι πάντων γευμάτων, μάλιστα τουτέων, οἷσι καὶ τἄλλα ὀλεθρίως ἔχοι. διψώδεες οὐ λίην ἀκαίρως ἦσαν ἐπὶ πυρετοῖσι τούτοισι. γενομένων δὲ χρόνων μακρῶν, καὶ πόνων πολλῶν, καὶ κακῆς ξυντήξιος, ἐπὶ τουτέοισιν ἀποστάσιες ἐγίνοντο, ἢ μείζους, ὥστε ὑποφέρειν μὴ δύνασθαι, ἢ μείους, ὥστε μηδὲν ὠφελέειν, ἀλλὰ ταχὺ παλινδρομέειν, καὶ ξυνεπείγειν ἐπὶ τὸ κάκιον. G ἦν δὲ τουτέοισι τὰ γινόμενα δυσεντεριώδεα, καὶ τεινεσμοί, καὶ λειεντερίαι, καὶ ῥοώδεες. ἔστι δ' οἷσι καὶ ὕδρωπες. μετὰ τούτων καὶ ἄνευ τούτων ἦσαν. ὅ τι δὲ καὶ γένοιτο τούτων βιαίως, ταχὺ ξυνήρει, ἢ πάλιν ἐπὶ μηδὲν ὠφελέειν. ἐξανθήματα μικρά, καὶ οὐκ ἄξια τῆς περιβολῆς τῶν νουσημάτων, H καὶ ταχὺ πάλιν ἀφανιζόμενα. ἢ παρὰ τὰ ὦτα οἰδήματα μὴ λυόμενα, καὶ οὐδὲν ἀποσημαίνοντα. ἔστι δ' οἷσιν ἐς ἄρθρα, μάλιστα δὲ κατὰ τὸ ἰσχίον, ὀλίγοισι κρισίμως ἀπολείποντα, καὶ ταχὺ πάλιν ἐπικρατυνόμενα ἐπὶ τὴν ἐξ ἀρχῆς ἕξιν.

αἱ

A ἀκρισίας] ἀκρισίας indicationis ceſſationem dixi, aut enim nullam omninò indicationem, aut eam difficilem quidem & moleſtam ſignificat. Quod in magna crudorum & malignorum humorum copia accidit, vt in conditione peſtilenti lib. 3. epid. docet Gal. [illegible] ἐγχοχυμίαι [illegible] τῶν νοσημάτων οὐχ ὅλως [illegible], τινὰ δὲ μοχθηρῶς. Ex quibus patet ἀκρισίας duobus modis dici, vt poſtea idē ſcribet, [illegible] ὅλως [illegible] κρίσεως, ἢ μοχθηρᾶς [illegible]. Iudicij aut indicationis temeritatem lubens dixiſſem, ſi ſignificationem præcipuam incluſiſſem, quod in indicationis ceſſatione feciſſe videor, idq; melius lib. 2. epid. cùm indicationem malam aut propè nullam dixi. Hic autem ἐπὶ τῶν νοσημάτων ex antiquis exemplaribus cum Gal. legi, non ἐν τῶν, vt faciunt impreſſi codices.

ἢ κακοὶ ξυντήξιες] Malam corporis extenuationem dixi colliquationem & conſumptionem intelligens, cùm confluentibus toto corpore humoribus, ipſum quodammodo colliqueſcit & abſumitur, ad eas quas dixit ἀκρισίας referens & ad ὑποστάσιων genus quæ κατ' ἔκροον ſiunt. Malas autem dicit quod nihil leuarent nec pro morbi dignitate fierent, ſed vel naturę vires deiicerent, aut nihil omninò promouerent, ob magnam crudorum, craſſorum & frigidorum ſuccorum redundantiam, vt ſatis ex ſequentibus patet.

B ὑποστάσιες ἰσχυρὰς] Hic ὑποστάσιας humorum ſeceſſus ex rei conſecutione diximus, cùm humores in corporis alueos decumbunt, tandemq; per emiſſaria effluunt. Sic enim τὰ κατ' ἔκροον [illegible] ſignificant, de quibus plura diximus Com. in lib. 2. epid. vbi & hunc locum aperuimus. Nullius verò eſt ponderis quod quædam exemplaria pro ἐπὶ [illegible], ἐπὶ τούτων habent.

ἢ λειεντερίαι] Quædam exemplaria manu ſcripta λειεντερίαι legunt, vt & Aldinus codex.

μετὰ τούτων ἢ ἄνευ τούτων] Iſta cum ſuperioribus iunxit Galenus, quem cum interpretibus omnibus ſecutus ſum, vt ſit ſenſus, aquam inter cutem partim cum ſupra enumeratis caſibus contigiſſe, partimq; ſine his. Impreſſi omnes codices conſentientibus omnibus ferè manu ſcriptis exemplaribus iſtud ſic legunt, μετὰ τούτων ἢ ἄνευ τούτων ἄσαι, vt cum huiuſmodi caſibus, aut ſine his Stomachi faſtidia adfuerint. Eſt enim ἄση Hippocrati ſtomachi faſtidium & nauſea, moleſtiaq; totius corporis iactatio & incontinentia, cùm ægri præſentem ſtatum faſtidiunt & loco ſtare neſciunt, [illegible], & [illegible] ſæpè vocat Hippocrates, Græci [illegible] & δυσφορίας, quod euenit plurimo humore acri circa ventriculum & hypochondria in primis, venis feruente, vt diximus lib. 2. epid. Non igitur verò eſt

C abſimile, confluentibus plurimis in ventrem humoribus, ſtomachum ipſum atq; adeo hypochondria putrentibus & acribus ſuccis pluribus vellicata, inquietem corporis habitum & iactationem multam attuliſſe, magnumq; ex immodica copia ſtomachi faſtidiū: non autem eam ἄσην & agitationem quam in febribus ardentibus perpetuò facit comitem Hippocrates, meritoq; ſuſpectam habet. Huius porrò lectionis dubia acceptio Caluum impulit vt iſta ſequentibus adiungeret. [illegible]] Exemplaria quædam manu ſcripta [illegible] cum Aldino legunt. ἢ ἐπ' ἀξίως τῶν [illegible]] Locus hic variat in manu ſcriptis codicibus. Quidam enim [illegible] habent, quos cum Galeno ſecuti ſumus. Par eſt namque papulas paruas non ſatis pro dignitate morborum excretioni reſpondiſſe, hoc eſt, morbis, exhauriendis aut omnino ſoluendis non ſatis fuiſſe, ex quo aut reuerſiones factas, aut abſceſſus à natura procuratos oportuit. Duo reliqui manu ſcripti codices, inter quos etiam reconditiſſimo plurimum tribuimus, [illegible] τῶν νοσημάτων cum impreſſis legunt, vt indicent papulas iſtas, quod paruæ eſſent parum idoneè morborum magnitudini aut impe-

D tui reſpondiſſe, hoc eſt, parum aut nihil morbos alleuaſſe. Eſt enim [illegible] τῶν νοσημάτων morborum inuaſio, impetus, occupatio, circumuentio, implicatio & inductio, non ſecus ac [illegible], alicui calamitatem aut periculum creare dicimus. Atq; hanc lectionem ſecutus eſt Caluus cum dixit, puſtulas non ſatis fuiſſe ad morborum inſidias, implexè tamen, cùm clauſulam iſtam ſuperioribus adiunxerit. Cornarius pro dignitate rationis excretionis morborum dixit, in quo noſtram lectionem ſecutus videtur, niſi fortè vtranq; complexus eſt, cui ſatis eſſe videbatur pro dignitate excretionis morborum dicere. Aut certè [illegible] eam quæ circumcirca fit morbi depulſionem & excretionem ſignificat, quomodo vſurpauit lib. 2 epid. in vitiligine & huiuſmodi cutis vitiis, quæ per corporis planitiem morbum deponerent, cum dixit [illegible]. Quæ ſanè notiones eodem recidunt, cùm ſignificent nihil pro morborum dignitate puſtulas alleuaſſe. Atqui haud ſcio an [illegible] etiam ad ἀκρισίας aliquatenus referri poſſit, vt circumfluos totius corporis humores & in corporis ſuperficiē decumbentes, eamq; velut inuoluentes, papulæ paruæ

E parum ſed merint, ex hiſq; nihil eſt ita dignum exhauſerint. [illegible]] Quod priore ſectione de parotidibus dixit quæ ſenſim & ſine vlla ſignificatione diſparerent, [illegible], hic aliis verbis repetit. In quo rectè mihi videor manu ſcriptorum exemplariorum fidem ſecutus, quæ [illegible] pro [illegible] legunt. Eſt enim [illegible] aut [illegible], vt Com. in lib. 2. epid. ſcripſimus, [illegible], ſenſim conquieſcere, ſubſidere & euaneſcere, quod de parotidibus quæ præter rationem & ſine vlla recta ſignorum ſignificatione ſenſim ſedantur, nec ad ſuppurationem peruenient, ſæpè effert Hippocrates, eamq; in rem his ſæpe verbis vtitur [illegible] aut [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible]. Idem etiam quod hic [illegible] dixit, alias [illegible], [illegible], & [illegible] effert, quod ſignificat [illegible], [illegible], vt ſæpè interpretatur Galenus. Quæ omnia cùm latam habuerint noſtris in lib. 2. epid. comment. explicationem pro accurata ſignorum diſciplina hic à me non temerè omittentur. Par eſt autem hic [illegible] legi debere, cùm hoc verbum pa-

F rotidibus intrò recurrentibus & ſenſim diſparentibus ſæpè attribuat Hippocrates, & [illegible] quod eſt [illegible], in eundem penè ſenſum traxerit, cùm ea ferè ſimul iuncta ſint. Vt ne addam hunc mihi videri locum à Galeno in Exegeſi indicari, cùm [illegible] explicat. Huc enim referri arbitror vt pro conſtanti Hippocraticæ œconomiæ diſciplina [illegible] Galenus legerit. Impreſſi codices [illegible] cum quibuſdam manu ſcriptis legunt, quam lectionem ſecuti ſunt omnes penè interpretes, vt illud tumoribus ex crudis, craſſis & frigidis humoribus enatis attribuerent, quæ ideò difficilem haberent & verò nulla iudicationis autoritate conſignatam ſolutionem. [illegible] etiam quidam impreſſi habent, quam lectionem ſcriptum etiam exemplar teſtatur, quod de nigricantibus tumoribꝰ qui naturæ vires afficerent intelligitur. Sed hæc lectio parum aut nullius propè eſt momenti, etſi eam ſecuti ſunt Galeni interpretes. [illegible]] Indicat tam magnam fuiſſe frigidorum & crudorum ſuccorū copiā, vt naturæ vires afficerent, quæ etſi paululùm recreata tumores huiuſmodi aliquando diſcutere videretur, tandem tamen onere fatigata & euicta, priſtinum illis habitum ceſſit, prioremq; decubitus ſtatum permiſit. Dominatum enim quendam & imperium humorū illud, [illegible] docet. Quam poteſtatem vt faciliùs innueremus, ſic vertere potuimus Sed celeriter rurſus præualentibus aut

G inualeſcentibus viribus, priſtinum habitum adepti ſunt, quod etiam in aſſequendo ſatis dixiſſe videmur. Nil verò mirum eſt temerè euaneſcentes aurium tumores in articulos decubuiſſe, aut frigidiorem humorum copiam tubercula articulorumq; labores attuliſſe. Quod etſi in Hipp. diſciplina perpetuū eſt & conſtans, ex placito tamen 44. lib. 4 & verò ex ſent. 1. lib. 6. epid. ſect. 4. ſatis patet, quæ plurimùm facit ad huius loci notionē. Cæterùm exemplaria tria [illegible] cum Galeno pro [illegible], eodem ſenſu legunt. Duo etiam vitioſe [illegible]. Quò magis mirum eſt interpretes quoſdam hic perpeſſionem aliquam ſignificaſſe, cùm mihi multò magis humorum actio & vis inaudienda veniat, niſi illud de partibus corporis ſuperatis & euictis intelligant, in quos humores ipſos dominiū exercuiſſe conſtet. Sed valde ſimplex eſt prior notio eoq; plauſibilior, quòd in re minimè perplexa nihil ſuit inuoluendum.

Ἔθνησκον δὲ ἐκ πάντων μὲν, πλεῖστοι δὲ ἐκ τουτέων παιδία, ὅσα ἀπὸ γάλακτος ἤδη, καὶ πρεσβύτερα ὀκταετέα

H καὶ δεκαετέα, καὶ ὅσα πρὸ ἥβης. ἐγίνετο δὲ τούτοισι ταῦτα, οὐκ ἄνευ τῶν πρώτων γεγραμμένων. τὰ δὲ πρῶτα πολλοῖσιν ἄνευ τουτέων. μοῦνον δὲ χρηστὸν καὶ μέγιστον τῶν γινομένων σημείων. καὶ πλείστους ἐρρύσατο τῶν ὄντων ἐπὶ τοῖσι μεγίστοισι κινδύνοισιν, οἷσιν ἐπὶ τὸ στραγγουριῶδες ἐτράπετο. καὶ ἐς τοῦτο ἀποστάσιες ἐγίνοντο. ξυνέπιπτε δὲ καὶ ἐν τοῖσι πλείστοισι τὸ στραγγουριῶδες τῇσιν ἡλικίῃσι ταύτῃσι γίνεσθαι μάλιστα

Ex quouis autem hominum genere interibāt quidem, atq; ex his plurimi pueri iam à lacte depulſi, iiq; quibus ætas paulùm proceſſerat, octennes aut decennes, nec dum etiam puberes. Atque iſta quidem his non ſine ſuperiùs deſcriptis, multis verò ſuperiora abſq; his contingebant. Quibus autem ad vrinæ difficultatem res tota ſe conuerterat, in eamque humorum ſeceſſus fierent, iis hoc vnum vtile omniumque efficaciſſimum ſignum fuit, quod etiam plæroſque omnes ab imminenti maximo diſcrimine vindicauit.

Accidit verò plurimis vrinæ difficultatē potiſſimùmq́; his ætatibus fieri, itemq́; aliis multis qui etiā in morbis erecti obambulabant. Hic quoq; ſubita quædam & magna omnium mutatio aderat Aluos nanque ſi contigiſſet fuſas fuiſſe, eæ confeſtim peſſimè cogebātur, & ad omnes cibos alacres erant, poſteaq; placidę febres tentabant. Verùm quæ ad vrinæ difficultatem ſpectabant, ea his diuturna & moleſta fuere, vrinæq; copioſæ, craſſæ, euariantes & rubræ, partimque cum dolore purulentæ. Atq; hi omnes ſuperſtites euaſere, neq; eorum quenquam interiiſſe cognoui.

ἐγένετο δὲ καὶ τῶν ἄλλων πολλοῖσιν ὀρθοστάδην, καὶ ἐπὶ τῶν A νοσημάτων. ταχὺ δὲ καὶ μεγάλη τις ἡ μεταβολὴ τούτοισι πάντων ἐγένετο. κοιλίαι τε γὰρ εἰ καὶ τύχοιεν ἐφυγραινόμεναι, κακοήθεα ταχὺ ξυνίσταντο. γεύμασί τε πᾶσιν ἡδέως εἶχον, οἵ τε πυρετοὶ πρηέες μετὰ ταῦτα. χρόνια δὲ τούτοισι τὰ περὶ τὴν στραγγουρίην καὶ ἐπίπονα ἦν. οὖρα δὲ τούτοισιν ἦν πολλὰ, παχέα, καὶ ποικίλα, καὶ ἐρυθρὰ, μιξόπυα μετ' ὀδύνης. περιεγένοντο δὲ πάντες οὗτοι, καὶ οὐδένα τούτων B οἶδα ἀποθανόντα.

ἀπὸ τιτθῶν] Depulſos à lacte aut matribus pueros intelligit nec ampliùs lactentes, quemadmodum depulſi à matribus hœdi dicuntur, & Virgilius extulit.

Depulſos à lacte domi quæ clauderet agnos &
—depulſis arbutus hœdis—

Sic porcos à mamma depulſos delicos vocat Varro*, & quod dicit Pacuuius, Ab hoc Depulſum mamma pædagogandum accipit, Repotialis liber. Sic enim apud Feſtum reponit ſæculi noſtri lumen Adrianus Turnebus. His ὑπομάζια & ὑπομάστια opponunt Græci lactantes pueros & ex vberibus pendentes. Cæterùm ambiguum eſt an ad omnes referas, an verò ad pueros ſolos, etſi ad omnes relatum ſequentia rectè ferant. Veteres omnes manu ſcripti codices pro ἐκ τιτθίων, ἐκ τιτθῶν habent, quod C leue eſt. ** Lib. 2. de re ruſt. cap. 4.*

καὶ ἔτι πρὸς ἥβην] Duo exemplaria non æquè vetuſta πρὸς ἥβην legunt, quam lectionem interpretes quidam ſecuti ſunt. Alterum vetuſtiſſimum idemq́; fidiſſimum, πρὸς ἥβην προσάγουσι habet, quæ locutio Hippocrati aph. 26. & 27. lib. 3. familiaris eſt, eoſq́; qui propiùs ad pubertatem accedebant, ſignificat.

ἐν δὲ χρόνῳ] Sic duo vetuſtiſſima exemplaria legunt, altera μᾶλλον cum impreſſis habent. Significat autem humorum ad renes & veſicam confluxum, per huiuſmodi corporis effluuia totum corpus repurgaſſe, morboſque leuaſſe, quibus facilè vrinæ ſtillicidium ob humorum acrimoniam ſucceſſiſſe, vero eſt ſimile. Eaq; abſceſſuum ratio bono fuit, cum ad eorum genus qui κατ' ἔκρουν fiunt, referri debeat. Quod profectò nos mouit vt ἀποστάσιας ἐς στραγγουρίας γίγνεσθαι humorum ſeceſſus per vrinæ difficultatem fieri diceremus, cùm ſuperfluam corporis copiam per renes & veſicam effluere, atque in tranſitu laborantibus locis ſtranguriam excitari ſignificaremus. Qua de tota re abundè ſcripſimus noſtris in lib. 2. epid. comment. D

ὀρθοστάδην] Dubium eſt an illud καὶ ἐπὶ τῶν νοσημάτων, ad ὀρθοστάδην referat, & vtrumque de his intelligat qui etiam in morbis erecti obambulant nec decumbunt, quod certè integrius mihi videtur, an verò ex repugnantia quadam decumbentes intelligat per τὸ ἐπὶ τῶν νοσημάτων, & τοῖς ὀρθοστάδην opponat non ſecus ac κατακειμένοις. Quod quibuſdam interpretibus viſum eſt.

γεύμασί τε πᾶσιν ἡδέως εἶχον] Elegans eſt & familiaris Hippocrati phraſis. Sic lib. 3. epid. σιτίων εἶχε καλῶς μετὰ ταῦτα dixit, & τὰ σιτία ἡδέως προσδέχεσθαι Prorrh. 2. quod aph. 33. lib. 2. εὖ ἔχειν πρὸς τὰς προσφορὰς extulit. Quibus omnibus optimè ad cibum comparati ægri ſignificantur. * Celſus cibi cupiditatem dixit, nos ad cibum alacritatem non malè, vt opinor, vertimus.
** Lib. 2. cap. 3. & 8.*

τὰ περὶ στραγγουρίην] Solenne eſt Hippocrati hac locutione morborum ſymptomata & attributiones exprimere, aliquando etiam morborum propriam naturam. Hic verò per τὰ περὶ τὴν στραγγουρίην ea quæ in vrinæ difficultate acciderent & fierent hoc eſt conti- E nuum humorum effluxum ſignificare videtur, quæ Gal. τὰ κατὰ τὴν στραγγουρίην, eodem ſenſu expreſſit. Scripta quædam exemplaria τὴν articulum addunt cum Gal. qui non eſt in impreſſis, etſi in eo ſignificato ſæpiùs ſine eo locutio perfecta eſt.

μιξόπυα] μιξόπυα οὖρα partim purulentas vrinas diximus, hoc eſt pure permixtas, quod certè humorum acrimonia tentatas vrinæ vias mordebat, idq; non ſine dolore. ταῦτα δ' αὖ γενόμενα (inquit Gal.) [illegible] ἐν αὐτῷ τῷ διόδῳ τῶν οὔρων. Pus etiam vrinæ permixtum lotii inſtrumenta oblæſa eſſe ſignificat, vt patet ex aph. 75. & 81. lib. 4. quem ſic expreſſit Celſus *, At ſi ſanguis & pus in vrina eſt, vel veſica, vel renes exulcerati ſunt. Cæterum Caluus μυξώδεα legiſſe videtur cùm mucoſum & purulentum lotium dixit, quod in nullo exemplari reperi. ** Lib. 2. cap. 7.*

In quibus verò caſibus nullum periculum ſuſpectum eſt, eorum quæ exeunt maturationes omnes num vndique tempeſtiuè procedant, conſiderandæ ſunt. In quibus etiam nū abſceſſus bono ſint, aut cum iudicatione fiant videndum eſt. Concoctiones iudicationem breui fore & certam ſalubritatem portendunt. Cruda verò & incocta, quæq; in malos abſceſſus vertunt, aut iudicationis ceſſationem, aut dolorem, aut diuturnitatem, aut mortem, aut eorundem reuerſiones ſignificant. Horum autem quodcumque maximè futurum ſit, ex aliis conſiderandum. Summa cura anniti oportet vt præterita enarres, præſentia cognoſcas, & futura prædicas. Duoq; iſta elaboranda ſunt, vt in morbis commodes, aut ne quid offendas. Artem tria iſta circumſcribunt, morbus, æger, & medicus, qui artis eſt adminiſter, ægrumque oportet vna cum medico morbo reluctari. Capitis & ceruicis dolores & grauitates ſi febres comitētur, aut ſine iis accidant, phrenitide quidem laborantibus ad conuulſiones deſinunt, præſertim vbi æruginoſa vomitione refuderint: Sed & eorū nōnulli celeriter intereunt. Qui febribus ardentibus aliiſve conflictantur cum ceruicis dolore & temporū grauitate, ſi tenebricoſa caligo oculis obuerſatur, præcordiorumque contentio ſine doloris ſenſu affuerit, iis ſanguis è naribus profunditur. Qui verò toto capite grauitatem ſentiunt,

Ὁκόσα δὲ ἀκινδύνως, πεπασμοὺς τῶν ἀπιόντων πάντας πάντοθεν ἐπικαίριες, ἢ καλὰς καὶ κρισίμους ἀπο- F στάσιας, σκέπτεσθαι. πεπασμοὶ ταχυτῆτα κρίσιος καὶ ἀσφάλειαν ὑγιείης σημαίνουσιν. ὠμὰ δὲ καὶ ἄπεπτα, καὶ ἐς κακὰς ἀποστάσιας τρεπόμενα, ἀκρισίας, ἢ πόνους, ἢ χρόνους, ἢ θανάτους, ἢ τῶν αὐτῶν ὑποστροφάς. ὅ,τι δὲ τούτων ἔσται μάλιστα, σκεπτέον ἐκ τῶν ἄλλων. λέγειν τὰ προγενόμενα. γινώσκειν, τὰ παρεόντα. προλέγειν τὰ ἐσόμενα, μελετᾶν G ταῦτα. ἀσκεῖν περὶ τὰ νουσήματα, δύο. ὠφελέειν, ἢ μὴ βλάπτειν. ἡ τέχνη διὰ τριῶν. τὸ νόσημα, ὁ νοσέων, καὶ ὁ ἰητρός. ὁ ἰητρὸς, ὑπηρέτης τῆς τέχνης. ὑπεναντιοῦσθαι τῷ νουσήματι τὸν νοσέοντα μετὰ τοῦ ἰητροῦ χρή. τὰ περὶ κεφαλὴν καὶ τράχηλον ἀλγήματα καὶ βάρεα μετ' ὀδύνης, ἄνευ πυρετῶν, καὶ σὺν πυρετοῖσι. φρενιτικοῖσι μὲν σπασμοὶ καὶ ἰώδεα ἐξεμέουσιν, ἔνιοι ταχυθάνατοι τούτων. ἐν καύσοις H δὲ καὶ τοῖσιν ἄλλοισι πυρετοῖσιν, οἷσι μὲν τραχήλου πόνος καὶ κροτάφων βάρος, καὶ σκοτώδεα περὶ τὰς ὄψιας, ἢ καὶ ὑποχονδρίου ξύντασις μετ' ὀδύνης γίγνεται, τουτέοισιν αἱμορραγέει διὰ ῥινῶν. οἷσι δὲ βάρεα μὲν ὅλης τῆς κεφαλῆς,

καρδιω-

A κεφαλαλγικοὶ δὲ καὶ ἀσώδεες εἰσιν, ἐπεμεῦσι χολώδεα καὶ φλεγματώδεα, ὃ πολὺ παιδίοισιν. ἐν τούτοισι γὰρ οἱ σπασμοὶ μάλιστα. γυναιξὶ δὲ καὶ ταῦτα, καὶ ἀπὸ ὑστερέων πόνοι. πρεσβυτέροισι δὲ καὶ ὅσοισιν ἤδη τὸ θερμὸν κρατέεται, παραπληκτικά, ἢ μανικά, ἢ στερήσιες ὀφθαλμῶν.

cum oris ventriculi morſu, & ſtomachi faſtidio, ij bilioſa & pituitoſa vomitione reiiciunt. Quibus in caſibus plærunque pueris conuulſiones maximè fiunt. Eadem etiam mulieribus contingunt, prætereaq; obſcœnorum locorum dolores. Grandioribus autem natu & quos iam calor defecit, partium reſolutiones, aut inſaniæ, aut cæcitates.

ὁκόσα δὲ ἀκινδύνως] Variant hic exemplaria ſcripta non ſecus ac excuſa. Duo exemplaria Regia mirandæ vetuſtatis, ὁκόσα δὲ ἀκινδύνως, ſequentibus iungunt. Alia præcedentibus addunt, & οἷα δὲ ἀκινδύνως legunt. Alterum exemplar cuius integritas vetuſtati
B coniuncta, magni eſt apud me nominis, οἷα δὲ ἀκινδύνως habet ſequentibus additum. Quorum omnium conceſſu Galeni lectionem ſecuti ſumus. Vt innuat Hippocrates, in his morbis qui ſecuritatem pollicentur, eam non temerè ſignificari, ſed ex eorum quæ per corporis emiſſaria excernuntur concoctionibus rectè præſagiri, aut etiam per abſceſſus bonos & iudicatorios prædici. Quod quidem magnum habet in iudiciorum celebritate momentum. Atque hæc potiùs lectio ad Galeni autoritatem æſtimanda mihi fuit, quàm quicquam in non ſatis explicato loco ex ſomnio fingendum. Caluus illud οἷα ἀκινδύνως, ad ea quæ excernuntur refert & vniuerſitatis doctrinæ plurimùm demit, nihilque magnum elicit, cùm velit in iis excrementis quæ ſine periculo tempeſtiuè concocta exeant abſceſſus bonos & decretorios conſiderari. Longè enim Hippocrati & Galeno alia mens eſt, iudiciorumq; tota diſciplina aliud quid reconditum magis amplectitur, cùm inde morborum euenta, rerum exitus & præſagitiones peti debeant. Quod equidem in iudiciorum libris ampliſſimè eſt à Galeno explicatum.

πάντας πάντοθεν] Sic omnia habent exemplaria præter reconditiſſimum manu ſcriptum quod πάντων legit & ad τὰ ἀπιόντα refert.
C Porrò πάντοθεν illud incertum eſt an τὰ ἀπιόντα reſpiciat, omneſque corporis effluxus ſignificet ex quibus partiam excrementa prodeunt, an verò omni ex parte, aut prorſus & penitùs tempeſtiuas concoctiones expetat. Certè vtrumlibet conceſſeris verum eſt. Nihil enim refert an ea quæ vndique exeunt tempeſtiuas habeant maturationes, an verò penitùs tempeſtiuas. Vtrumque enim bono eſt & exactam habet eiuſdem ſenſus diſciplinam, niſi quod πάντοθεν excrementorum ductus magis ſignificare videtur. Atq; haud ſcio an illud ἐπίσημος aliò rapi poſſit, vt valde ex vſu & neceſſarias atque animaduertendas in huiuſmodi morbis eorum quæ exeunt concoctiones ſignificet. Sic enim ἐπίσημος inſignis, neceſſarius, animaduertendus, & ex vſu dicitur. Sed profectò ad eandem iudicij normam omnia ſpectabunt eodemque recident. Cæterùm pro ἐπισήμως reconditiſſimum exemplar manu ſcriptum πάντως legit, quod à Galeno etiam annotatum eſt, & ἐπισήμως margini annotatum à quodam accurato qui lectionem vtranque notare voluit. Hic porrò locus ad totam κρίσεων doctrinam valde celebris eſt & paſſim à Galeno adumbratus, præcipueq; cap. 5. lib. 1. κρίσεων.
D ἀσφαλέα] Magna eſt huius loci autoritas & celebritas, explicaturque à Galeno lib. 1. κρίσεων cap. 5. & 15. Porrò variant exemplaria, cùm quædam ἀσφαλέα ὑγιείην in quibus ſunt duo Regij codices cum Galeno, legant alia ἀσφαλέως ὑγιέας habent, in quibus eſt reconditiſſimus codex cæteraque recentia. Quæ eſt etiam Galeni lectio cap. 5. lib. 1. κρισ. Habent & quædam ἀσφαλέα ὑγιείην cum impreſſis. Quæ omnia ſecuram ſalubritatem certamque ſalutem ſignificant. Meminit etiam huius loci Galenus lib. de conſtit. artis medicæ, vbi ἀσφαλέα ὑγιείην legit, & Com. in aph. 22. & 29. lib. 4. Idem quoq; Com. 2. in Prorrheticum, ἀσφαλέα εἰς ὑγιείας legit.
αὐτὰ δὲ καὶ ἄπεπτα] Celebratur hic locus à Galeno cap. 15. lib. 1. κρισ. & Comment. 3. poſtea in Metone, vbi nominatim hic additum ſignificat, καὶ ἐς τραχὺ ἀποστάντα, quod crudis omnibus & tenuibus procedentibus, abſque recidiua fuerit iudicatus, cùm nulli abſceſſus vitioſi procurati fuerint, ſed ij qui naturæ viribus valentibus ſæpiùs per emiſſionem ſolicitantur & boni iudicantur. Largus enim ſanguis è naribus curſus ægrum liberauit, qui etiam à iudicatione aliquantulum perſtitit. Cæterùm mirum eſt in codice reconditiſſimo manu ſcripto πόνον ἰσχυρὸν legi, quod in nullo alio reperitur, etſi Galenus lib. 1. κρισ. cap. 15. hanc lectionem
E agnoſcit, ſed ibidem vitioſè, ὁ χρόνος, omittitur.
ἀκριβὲς δὲ τὸ νοσήματα] Locus hic in artis præceptis eſt per ſe admodum commendabilis. In his enim omnibus quæ ad ægros pertinent morbiſq; admouentur nil niſi longo vſu attrectatum, optima ratione firmatum, rerumq; magiſtra experientia conſignatum adferri à medico oportere indicat Hippocrates, nec in magna optimorum medicamentorum copia iis confidenter vtendum exiſtimat quæ nudam habent eamq; non ſatis probatam iudicaturæ commendationem. Qualia multa ex antiquorum ſcriptis non ſatis definita peti poſſunt. Quæ quidem vt ſunt in arte tradenda inſignia, ita eleganter à Galeno his verbis explicantur. lib. 1. comp. pharm. gen. c. 16. εἰ ...
F ...
Idem quoq; initio lib. 1. κατὰ γέν. ... Ex quibus ſatis conſtat quàm efficax ſit in remediorum vſu præceptio, nequid temerè nec niſi bene ſubducta ratione adhibeatur, vt Medici nomen & dignitatem ſuſtineas, qui quoad eius fieri poteſt noxia deuitat & ſanitatis ſcopum ſemper affectat. Quod etſi in remediorum genere non ſemper reſpondet, magnum eſt tamen & viro bono dignum, firmiſſimis rationum momentis conteſtatam animi integritatem præſtare, & optima mentis aſſenſione confirmatam artis autoritatem maleuolentiſſimorum calumniæ non prodere. Atque adeò cum ſæpè eueniat vt nouis morbis noua quærenda ſint remedia, & obſtinatiſſima vitia non niſi magnis auxiliorum copiis cedant, in his (vt inquit Celſus) medicus aliquid oportet inueniat quod non vtique fortaſſe, ſed ſæpiùs tamen etiam reſpondeat. Et verò ſi illud eſt quod maximè cauendum oratori & præuidendum putat Antonius apud M. Tullium *, quodq; cum ſollicitare ſummè ſolet, non tam vt proſit cauſis elaborare ſolere, quàm vt nequid
G obſit: non quin enitendum ſit in vtroque, ſed quod multo turpius eſt oratori nocuiſſe videri cauſæ quàm non profuiſſe. Id profectò longè æquiſſimum in hac ſalubritatis cauſa videri debet, in qua vel leuis offenſio non ſine magno corporis diſpendio ſuſcipi poteſt. Porrò hic quoq; variant exemplaria. Quædam enim manu ſcripta ἀκριβῶς δὲ τὰ νοσήματα ὅσα, cum impreſſis legunt. Alterum etiam reconditiſſimum & Regium ἀκριβῶς δὲ τὰ, τὰ νοσήματα ὠφελέειν habet, eodem propè intellectu. — * Orat 2.
ἡ τέχνη διὰ τριῶν] Inter artis pulcherrima inſtrumenta hæc quoq; lauta eſt ſupellex, quam his verbis adornat Gal. Com. 4. in lib. 6. epid. ...
... Idem quoq; lib. 1. de dieb. decretoriis huius tam inſignis loci mentionem facit hunc in
H modum; ... Quibus in locis Galenus ὑπηρέτην φύσεως non τῆς τέχνης legit, quam lectionem etiam annotat in Commentario. Quem totum locum omiſit loco priùs ab eo adducto lib. 6. epid. Lib. quoque methodi 4. cap. 6. huius loci meminit his verbis: ... Sic quoque lib. ad Thraſybulum vtrum ſanitas ad medicinam aut gymnaſticen pertineat, hunc locum ſubindicat & medicum ὑπηρέτην τῆς φύσεως vocat vt & lib. 9. de plac. Hip. & Plato. καὶ βαρέα] μετ' ὀδύνης addunt publicati omnes codices & Regij duo manu ſcripti. Alter peruetuſtus cum noſtro conſentit, καὶ βαρέα ſimpliciter legit, quam lectionem ſecutus videtur Galenus. Solenne eſt autem in tota Hipp. OEconomia in magnis capitis affectibus τραχήλου πόνους, aut τραχήλου ὀδυνώδεα dicere, vt ſatis ex Prorrhetico & Coacis patet. Quæ profectò redundantis in cerebro humorum copiæ, eorundemq; ſurſum lationis ſunt certiſſima ſigna. Ex eademq; diſciplina ſumptum eſt quod ab Hip. ſcribitur Prorrh. primo & Coacis. τράχηλον πόνον ... Porrò totus hic locus ad finem vſque ſectionis à Galeno adducitur & explicatur lib 3. de criſibus.
καὶ ἰδίῃσι] ἀλλὰ καὶ ἰδίῃσι ἱδρῶσι legi cum duobus codicibus manu ſcriptis Regiis, etſi alia exemplaria cum impreſſis conſentiunt.

Eorundem quoque conſenſu & ſequentibus addidi, quæ lectio Galeni eſſe videtur, etſi lib. 3. de criſib. impreſſos codices ſequi videtur, & pro ἐπανιοῦσι ἰοῖσιν ἐμέουσιν habet. Cæterum virulentas huiuſmodi vomitiones inſaniam portendere, cùm ab exaſſata bile flaua in cerebrum rapta fiant, vt ſcribit Gal. com. 1. in Prorrh. non eſt abſonum, idque teſtatur Hippocrates his verbis Prorrh. 1. τὰ ἐν κεφαλαλγίῃσιν ἰώδεα ἐμέσματα μετὰ κωφώσιος ἀγρυπνώδεα, ταχὺ ἐκμαίνει. Quæ ſententia etiam in Cois Præſagiis repetitur. A

καὶ σκοτώδεα περὶ τὰς ὄψιας] Hic tenebricoſas quaſdam viſus caligines intelligit & hebetudines, offuſas oculis tenebras dicit Celſus *, quæ ſurſum actis vaporibus fiunt, quas ἀμβλυωγμοὺς aliquando vocat Hipp. interdum verò per τὰ πρὸς αὐγὰς ἀχλυώδεα effert, vt ex Prorrhetico & Coacis patet. Quæ quidem ſunt propria cum cæteris hæmorrhagiæ ſigna, in quibus etiam oculis obuerſantes ſplendores aut fulgoris motus (μαρμαρυγάς vocat Hipp.) annumerantur. Quorum omnium vires & circunſcriptio ex Prognoſtico & Galeno lib. 3. de criſ. petenda eſt, communitas autem ex Prorrhetico & Coacis haurienda, in quibus neceſſaria iſta ſigna cæteris plurimis ex magno ſignorum concurſu confunduntur. Atque ad hanc prædicendæ hæmorrhagiæ doctrinam ea pertinent quæ ab Hipp. in Prorrh. ſcribuntur. ὑποχόνδριον ἐντεταμένον μετὰ καρηβαρίης καὶ κωφώσιος, καὶ τὰ πρὸς αὐγὰς ἀχλυώδεα, αἱμοῤῥαγικά. Quod his verbis in Coacis Prænot. repetitur, οἷσι κώφωσις μετὰ καρηβαρίης καὶ ὑποχόνδριον ἐντεταμένον καὶ πρὸς αὐγὰς ἀχλυώδεα, αἱμοῤῥοεῖ. Item οἱ καρηβαρικοὶ, κατὰ βρέγμα ὀδυνώδεες, ἀγρυπνοι, αἱμοῤῥαγικοί, ἄλλως τε καὶ ἢν τι ἐν τραχήλῳ ἐντείνηται. Deinde τραχήλου ὀδυνώδεα, ὄμματα ἐξέρυθρα, αἱμοῤῥαγικά. Ex quibus tum propria tum verò ſanguinis profuſionis per nares communia ſigna annotanda ſunt. Ad prædictionis autem diſciplinam propriis quibuſdam & vnius eiuſdemq; naturæ ſignis inſiſtendum, quæ (vt rem paucis abſoluam) ex Hippocratis prognoſtico & his Galeni verbis haurienda ſunt: τὰ δὲ τῆς αἱμοῤῥαγίας ἴδια μαρμαρυγὰς μὲν ὅτι ξανθὸς ὁ χυμός, ἀμβλυωγμοὺς δὲ, ὅτι πολλοὶ ἀτμοὶ ἀναφερόμενοι ἐμφράττουσι τὰς ὁδοὺς τοῦ πνεύματος. οὕτω δὲ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ δακρύουσι τῷ πάθει τοῦ ῥεύματος, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῆς ὀφθαλμίας. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν λόγον, ἐρυθροὶ φαίνονται σὺν τοῖς μήλοις ἐνίοτε καὶ τῇ ῥινί. ἴδιον δὲ τῆς αἱμοῤῥαγίας, καὶ ἡ τῶν ὑποχονδρίων σύντασις ἡ μετ' ὀδύνης. ἔστι γὰρ καὶ τοῦτο τῆς ἄνω ῥοπῆς τοῦ αἵματος οὐ σμικρὸν γνώρισμα, καθάπερ καὶ ἡ δύσπνοια, καὶ γὰρ καὶ αὕτη διεξερχομένου τοῦ αἵματος εἰς τὴν ὄσφρησιν γίνεται. σὺν ὀδύνῃ δὲ εἴπερ ἀνατείνοιτο τὸ ὑποχόνδριον, οὐχ αἱμοῤῥαγίας ἐσομένης σημεῖα, ἀλλὰ φλεγμονῆς πρὸς αὐτῷ ἐσχηματισμένης δεῖ νοεῖσθαι. Idem quoque com. 3. in Prorrh. vniuerſalem profluuij ſanguinis notionem his paucis comprehendit, δηλοῦσι δὲ καὶ δύο τὰ πρῶτα, πυρετὸς διακαὴς ἱκανῶς, ὥσπερ οἱ καῦσοι, καὶ τὰ περὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν τράχηλον συμπτώματα, καὶ μάλιστα αὐτῶν τὸ πληθωρικόν. συναισθάνονται δὲ ἄλλοι, ὅτι τῇ κεφαλῇ, καὶ τὸ κατὰ τὸ μέτωπον, οἷον ἔξω αἵματος πλῆθος ὄντος ἐν ὅλῳ τῷ σώματι σημεῖα. καὶ τούτων οὐδὲν ἧττον ἐφ' ὥρᾳ δίεισιν ἡ ἰάσιμη χώρα τι τῶν συμπτωμάτων τῆς θερμότητος κατ' ὑποχόνδριον φλεγμονή τις, ἑξῆς δὲ τούτων τὰ περὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον αἱμοῤῥαγικὰ σημεῖα, καὶ ἔτι κατὰ δύναμιν ὑποχόνδριον ἄνω ῥοπῆς γνωρίσματα. ἔστι γὰρ ἄνωθεν διὰ τῶν περὶ κρίσιν ὑπομνημάτων ἐξηγησάμην, καὶ μέχρι καὶ τῆς εἰς τὸ προγνωστικὸν καὶ τὸ πρῶτον ἐπιδημιῶν, ἐν οἷς καὶ διώρισται τὰ τε μελλούσης ἔσεσθαι γνωρισμάτων τῆς αἱμοῤῥαγίας σημεῖα, καὶ τὸ μὴ ἔσεσθαι. Quæ omnia eo animo adſcripſimus, vt præter ea quæ à Gal. in Commentario ſcripta ſunt, ex his etiam perſpiceres valde ſibi conſtantem eſſe in artis præceptionibus Hippocratis diſciplinam, quæ etſi per vniuerſum corpus variè quodammodo fuſa eſt, ex præcipuis tamen quibuſdam fontibus & latiſſimis Galeni riuulis haurienda eſt. Quam ad cauſam plurimum etiam facient quæ de tota excretionum ratione ſcripta ſunt à Gal. in fine lib. 1. ad Glauconem, vbi fuſiſſime iſta explicantur. Hunc porrò locum ſignificat Gal. com. 3. in Prorrh. in huius ſententiæ explicatione, ὑποχόνδριον ἐντεταμένον μετὰ καρηβαρίης cùm ſcribit βέλτιον δ' ἐλέχθη ὥσπερ Ἱπποκράτης σκοτώδεα περὶ τὰς ὄψιας ὀνομάζων ἐν τῇ εἰρημένῃ συνδρομῇ τῶν συμπτωμάτων αἱμοῤῥαγικῇ, καθὼς διὰ τῶν ἐπιδημιῶν ὑπομνημάτων ἔμαθες. B C D

* Cap. 7. lib. 2.

καὶ ὑποχόνδριον ξυντάσις] ἡ μετ' ὀδύνης legendum eſſe præter ea quæ à Gal. in Commentario ſcripta ſunt, facit etiam quod ex eodem, ſuperiore annotatione ex lib. 3. de criſibus adduximus. In eoq; recta eſt codicum manu ſcriptorum Regiorum & reconditorum lectio, etſi reliqui cum impreſſis conſentiant. Sæpè verò ὑποχόνδριον ἐντεταμένον, aut τάσις, aut ξύντασις dicitur, & in Prorrh. in hæmorrhagiæ ſignis ὑποχόνδριον ἐντεταμένον ἀνώδυνον ἐγκάρσιον ponitur. Quibus omnibus τὸ λαπαρὸν καὶ μαλθακὸν, καὶ τὸ ἴσον, ὃ μὴ ὑποχόνδριον opponit Hippocrates, vt ea de re ſcripſimus noſtris in lib. 2. epid. † Commentariis. Cæterùm locus iſte ſic legitur apud Galenum ad finem lib. 3. κρίσεων. καὶ σκοτώδεα τὰ περὶ τὰς ὄψιας, ὃ καὶ ὑποχόνδριον σύντασις ἡ μετ' ὀδύνης, αἱμοῤῥαγίας δηλοῖ γίνεσθαι. Quam lectionem retinet codex Regius vnus peruetuſtus.

† Sect. 6.

καρδιωγμοὶ] Atque hæc inter propria vomitionis ſigna ab Hippocrate referuntur, vt in Coacis, οἷσι δὲ ἄσαι καὶ καρδιωγμοὶ, καὶ πτυαλισμοὶ, ἔμετος. Iſta verò rectè à Galeno comprehenduntur lib. 3. κρισ. vt totam horum doctrinam abſoluamus, his verbis, τὰ δὲ τοῦ ἐμέτου σημεῖα, καρδιωγμοί τε οἷον ἅμα τῷ καταλεῖν, καὶ σκοτόδινοι, σὺν τοῖς προφαινομένοις πρὸ τῶν ὄψεων ὀρφνώδεσι, καὶ τὸ κάτω χεῖλος σειόμενον, καὶ πολὺ καὶ λεπτὸν προχεόμενον σίαλον. πάντα δὲ ταῦτα συμπίπτει χολώδους τε καὶ δακνώδους χυμοῦ, κατά τε τὴν γαστέρα καὶ τὸν στόμαχον ἀθροιζομένου, καὶ δάκνοντος τὸ στόμα τῆς γαστρός, ὅθεν καρδίας ἐκάλουν οἱ παλαιοί, καὶ σὺν αὐτῷ καὶ τὸν στόμαχον ὅλον ἔσω καὶ κάτω ἀναδιδόντος, ὅθεν περ καὶ τὸ χεῖλος αὐτοῖς σείεται, καὶ σίαλον προχεῖν ἀναγκάζεται. ὀρφνώδη δέ τινα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν φέρονται, καὶ ἰλιγγιῶσι, καὶ σκοτοδινιῶσι, καταλαμβάνονται, ἀναθυμιωμένης πρὸς ἄνω τοῦ χολώδους χυμοῦ καὶ κατά τι τὴν κατὰ τὸν στόμαχον συμπάθειαν. Quæ profectò, quòd horũ omnium cauſas luculentè explicent lubenter huc adſcripſimus. Atq; hic certè locus eſſe videtur quẽ ſubindicat Aurelianus cap. 30. lib. 2. acut. de ſyncope agens in qua oris ventriculi morſus ineſt. E

καὶ ἀσώδεες] ἀσώδεες hic dicuntur qui ſtomachi faſtidio & nauſea ab acribus & bilioſis humoribus tentantur, non qui æſtuatione, corporis iactatione aut inſtabilitate & incontinentia laborant, etſi vtrumque ſignificant vt ſcribit Gal. com. 2. in Prorrh. δηλοῖ γὰρ γινομένων ἀσωδῶν τῶν ἀγωνιώντων, ἵνα μὴ πρότερον ὅταν ἡ δύναμις ὑπὸ τοῦ σώματος βαρύνηται. καὶ μηδὲν φέρει χειμερινῶς. ὅταν δὲ ὅταν τὸ στόμα τῆς γαστρὸς ὑπὸ μοχθηρῶν δάκνηται χυμῶν, οἱ ἐπὶ πλεῖστον ἀλύοντες ὀνομάζονται, ταῦτα δὲ εἰσίν οἱ ἀσώδεες. F

παραπληγικοὶ] παραπληγίας partium reſolutiones dicimus, aut leues membrorum ſyderationes. παραπληγίας μὲν καλοῦσι (inquit Gal.) τὰς ἐξ ἀποπληξίας εἴς τι μέρος καταστηριζομένας παραλύσεις. Sic com. 2. in Prorrh. ἐνιοὶ δὲ ἐπὶ τὰς ἰδίως παραπληγίας λεγομένας μεταφέρουσι, ὅθ' αἱ εἰς ἀκινησίας καὶ ἀναισθησίας μορίων τινῶν καταγκάζουσι τὸ νόσημα. Porrò Galenus lib. 3. de criſ. poſt μανικὰ ἢ μελαγχολικὰ addit, quam etiam lectionem in vno codice ſcripto reperi, ſicq; aph. 56. lib. 6. & 40. lib. 7. magis reſpondebit.

Status Tertius.

Paulò ante Arcturum, ſub ipſoq; Arcturo, imbres copioſi & magni ſpirantibus Aquilonibus in Thaſo fuerunt. Circa Æquinoctium autem & ad Vergilias vſque, paruæ & modicæ pluuiæ auſtrinæ. Hyems aquilonibus perflata iuſtò maiores ſiccitates, frigidos ventos, & magnas niues habuit. Ad æquinoctium autem maxima frigora. Ver aquilonium, exuperantes ſiccitates, modicæ pluuiæ & frigidæ. Circa æſtiuum ſolſtitium aquæ paucæ, frigora magna ad Canem vſque. Poſt Canem vero ad Arcturum vſque, per calidam æſtatem æſtus magni, qui non per interualla aut ſenſim fierent, ſed tum perpetui, tum vehementes. non pluebat, anniuerſarij venti ſpirauere. Ad Arcturum autem pluuiæ auſtrinæ ad æquinoctium vſque. In hac temporis cõditione ad hyemem partium reſolutiones cœperunt multoſq; inuaſerunt, ex quibus nonnulli celeriter interierunt, mire quippe vulgariter graſſabatur hic morbus, cætera vero integrè degebat. Febres autem ardentes ante ver cœperunt, & ad æquinoctium vſque & ad æſtatem perſeuerauerunt.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΡΙΤΗ.

Ἐν Θάσῳ, πρὸ ἀρκτούρου ὀλίγον, καὶ ἐπ' ἀρκτούρου, ὕδατα πολλὰ, μεγάλα ἐν βορείοισι, περὶ δὲ ἰσημερίην καὶ μέχρι πληϊάδος, νότια ὕσματα ὀλίγα. G χειμὼν βόρειος. αὐχμοί. ψύχεα. πνεύματα, μεγάλα. χιόνες. περὶ δὲ ἰσημερίην χειμῶνες μέγιστοι. ἦρ βόρειον. αὐχμοί. ὕσματα ὀλίγα, ψύχεα. περὶ δὲ ἡλίου τροπὰς θερινὰς, ὕδατα ὀλίγα. μεγάλα ψύχεα μέχρι κυνός. μετὰ δὲ κύνα, μέχρις ἀρκτούρου θέρος θερμόν. καύματα μεγάλα, οὐκ ἐκ προσαγωγῆς, ἀλλὰ συνεχέα, καὶ βίαια. ὕδωρ οὐκ ἐγένετο. ἐτησίαι ἔπνευσαν. περὶ ἀρκτοῦρον H νότια ὕσματα μέχρις ἰσημερίης. ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ, κατὰ χειμῶνα ἤρξαντο παραπληγίαι, καὶ πολλοῖσιν ἐγένοντο. καί τινες αὐτέων ἔθνησκον διὰ ταχέων. καὶ γὰρ ἄλλως τὸ νόσημα ἐπιδήμιον ἦν. τὰ δ' ἄλλα διετέλεον ἄνοσοι. πρῲ δὲ τοῦ ἦρος, ἤρξαντο καῦσοι καὶ διετέλεον μέχρις ἰσημερίης, καὶ πρὸς τὸ θέρος.

ὅσοι

A ὅσοι μὲν οὖν ἦρος καὶ θέρεος ἀρξάμενοι αὐτίκα νοσέειν ἤρξαντο, οἱ πλεῖστοι διεσώζοντο. ὀλίγοι δέ τινες ἔθνησκον. ἤδη δὲ τοῦ φθινοπώρου καὶ τῶν ὑσμάτων γινομένων θανατώδεες ἦσαν, καὶ πλείους ἀπώλλυντο.

Quos itaque ſtatim ſub ipſa veris & æſtatis primordia morbus inuaſit, plærique, omnes ſuperſtites euaſerunt,paucíq; interierunt. Cùm verò autumnus eſſet pluuiæque impeterent, lethales erant, pluréſque peribant.

Autumnalem anni conditionem frigidam & ſiccam valdéque inæqualem deſcribit, vt ſatis ex partium anni inter ſe compoſitione apud Galenum videre eſt. Quid autem ex tanta frigidi & calidi,ſiccitatis aut imbrium viciſſitudine & inæqualitate,potiùs quàm autumnales morbos ſperare oportuit,ex Hippocr.placito 4 lib 3. Aph. Magnus tamen fuit febrium ardentium prouentus, in quarum liberatione inſignem quandam excretionem mirè requirit Hippocrates, idque ex perpetua artis conſtantia. Aut enim largo
B ſanguinis è naribus curſu, aut alui profluuio,aut vrinarum deturbatione liberatos omnes ſignificat,atque in his ſolutionum generibus recondita totius artis præcepta concludit.

ὕσματα] ὕσματα αὐτὶ, τοῦ ὕσματος, ὅ ἐστι βρέγματα poni ſcribit Erotianus, hunc locum ſubindicans, ὕειν γὰρ τὸ βρέχειν.

μεγάλαι χιόνες] Sic omnia ferè exemplaria legunt præter duo non æquè peruetuſta, quæ μεγάλαι, χιόνες habent cum impreſſis quæ ſecutus eſt Caluus. Eadem etiam ἐπ' ἀρκτούρῳ pro ἐπ' ἀρκτούρῳ legunt.

χειμῶνες] Hic χειμῶνες frigora mihi ſignificare videntur potiùs quàm tempeſtates, quòd hac tempeſtate frigidum plurimùm excelluerit.

καὶ βόρεια] βόρεια in codice vno Regio peruetuſto manuſcripto reperi. Quæ lectio Galeni eſſe videtur. Scribit enim in Com. ἀπὸ [illegible] πάλιν ἐκ τῶν βορείων καὶ ψυχρῶν [illegible] χιόνας μεγάλας καὶ βόρεια.

C μέχρι ἰσημερίης] μέχρι ἰσημερίης ἤδη duo exemplaria paulò recentiora legunt.Quam lectionem Galeni interpretes ſecuti ſunt,eamque paulò poſt adducit Galenus. Alia omnia recondita ἤδη non habent cum impreſſis, quæ ſecuti ſumus vt iſtud de autumnali æquinoctio potiùs quàm de vere intelligeremus. Propinquum enim temporis ſpatium mihi magis attingere videtur, cùm Arcturi ortus autumnale æquinoctium ferè duodecim diebus præcedat, quàm longam ad æquinoctium vernum temporis intercapedinem. Adde quod Gal.Com.1. in hunc librum temporum conſtitutiones inter ſe componens, cùm huius mentionem facit, æquinoctium ſimpliciter effert. Sic enim totum iſtum ſtatum explicat. [illegible] ψυχρὰ καὶ ὑγρά. [illegible] μέχρι τῆς [illegible] ψυχρὰ καὶ ξηρὰ [illegible] μέχρι [illegible] μεγάλα μέχρις [illegible] μέχρις τῆς ἰσημερίας.Galenus etiam paulò poſt Arcturi ortum ſecundi anni indicans auſtrinum cum imbribus ad æquinoctium autumnale vſque fuiſſe ſcribit,vt hic μέχρι ἰσημερίης φθινοπωρινῆς legiſſe videatur.Parui verò eſt momenti quod quidam
D codices ἐπινότια pro ἐπινότια legunt, vt nec fuit admonendum quod quædam exemplaria ἤρξατο vitiosè pro ἤρξατο habent.

καὶ γὰρ ὅλως τὸ χείμα] Hunc locum adducit Galenus initio commentarij in hunc librum primum ſect.1. & legit, καὶ γὰρ ὅλως τὸ χεῖμα [illegible].

μέχρις ἰσημερίης] Variant hic exemplaria quod etiam Gal.annotauit Quædam ἀπ' ἰσημερίης ἄχρι πρὸς τὸ θέρος legunt,quam lectionem in duobus exemplaribus manu ſcriptis reperi, eamq; ſecuti ſunt Galeni interpretes. Alia μέχρις ἰσημερίης καὶ πρὸς τὸ θέρος habent, quod legunt cum impreſſis duo peruetuſti codices Regij. Vnum etiam μέχρις ἰσημερίης διὰ τὸ θέρος habet. Noſter etiam codex Germanicus ἀπ' ἰσημερίης διὰ τὸ θέρος habet. Ex quibus lectionibus eam probat Gal. quæ febrium ardentium ortum per æſtatem totam leuiter perſeueraſſe ſignificet, vt eæ quoq; moderatæ & lenes fuerint, non exquiſitæ, quales ex æſtuantis æſtatis circumſcriptione concluduntur, vt ſcripſimus Com.in lib.2.epid.

E Ἦν δὲ τὰ παθήματα τῶν καύσων, οἷσι μὲν καλῶς, καὶ δαψιλέως ἐκ ῥινῶν αἱμορραγήσαι, διὰ τούτου μάλιστα σώζεσθαι. καὶ οὐδένα οἶδα εἰ καλῶς αἱμορραγήσαιεν ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ ἀποθανόντα. Φιλίσκῳ γὰρ καὶ Ἐπαμίνωνι, καὶ Σιληνῷ τεταρταίῳ καὶ πεμπταίῳ σμικρὸν ἀπὸ ῥινῶν ἔσταξεν, καὶ ἀπέθανον. οἱ μὲν οὖν πλεῖστοι τῶν νοσησάντων περὶ κρίσιν ἐπερρίγεον, καὶ μάλιστα οἷσι μὴ αἱμορραγήσαι. ἐπερρίγεον δὲ καὶ οὗτοι καὶ ἐφίδρουν.
F ἔστι δ' οἷσιν ἴκτεροι ἑκταῖοι, ἀλλὰ τούτοισιν ἢ κατὰ κύστιν κάθαρσις, ἢ κοιλίη ἐκταραχθεῖσα ὠφέλησεν, ἢ δαψιλὴς αἱμορραγίη, οἷον Ἡρακλείδης, ὃς κατέκειτο παρὰ Ἀριστοκύδει. καίτοι τούτῳ καὶ ἐκ ῥινῶν αἱμορράγησε, καὶ ἡ κοιλίη ἐπεταράχθη, καὶ κατὰ κύστιν ἐκαθήρατο. ἐκρίθη εἰκοσταῖος, οὐχ ὥσπερ ὁ Φαναγόρεω οἰκέτης, ᾧ οὐδὲν τούτων ἐγένετο, ἀπέθανεν. αἱμορραγίαι δὲ τοῖσι πλείστοισι, μάλιστα
G δὲ μειρακίοισι, καὶ ἀκμάζουσι. καὶ ἔθνησκον πλεῖστοι τουτέων, οἷσι μὴ αἱμορραγήσαι ἐγένετο. πρεσβυτέροισι δὲ ἐς ἰκτέρους. ἢ κοιλίαι ταραχώδεες ἢ δυσεντεριώδεες, οἷον Βίωνι, τῷ παρὰ Σιληνὸν κατακειμένῳ. ἐπεδήμησαν δὲ καὶ δυσεντερίαι, κατὰ θέρος. καὶ τισι καὶ τῶν διανοσησάντων οἷσι καὶ αἱμορραγίαι ἐγένοντο, ἐς δυσεντεριώδεα ἐτελεύτησαν. οἷον τῷ Ἐράτωνος παιδὶ καὶ Μύλλῳ, πολλῆς
H αἱμορραγίης γενομένης, ἐς δυσεντεριώδεα κατάστασιν περιεγένοντο.

Inerant verò in febribus ardentibus affectiones huiuſmodi, vt qui bene & largiter ſanguinem è naribus profudiſſent,ij vel ex eo maximè ſeruati viderentur, neque vllum cui modò ſanguis bene profluxiſſet hoc in ſtatu mortuum videre licuit. Philiſcus ſiquidem & Epaminon ac Silenus, quòd his quarto die & quinto de naribus parum ſtillauerit, mortem obierunt. Plærique igitur omnes ægri appetente iudicatione rigore corripiebantur, iíque potiſſimum qui ſanguinem è naribus non profudiſſent, atque hi inſuper nouo ſuborto rigore exudarunt. Quoſdam etiam ſexto die morbus regius prehendit, verùm iſtos per veſicam expurgatio,aut cõmota aluus, aut larga ſanguinis è naribus profuſio ſubleuauit, quale quid Heraclidæ, qui apud Ariſtocyden decumbebat, contigit, quippe qui largum è naribus ſanguinem profudit,& aluum conturbatam habuit, & per veſicam perpurgatus eſt. Vigeſimo autem die iudicatione eſt liberatus, non quomodo Phanagoræ famulus, qui cùm ipſi nihil horum quicquam eueniſſet,periit. Plurimis ſanguis è naribus erumpebat, præcipuè tamen adoleſcentibus & ætate florentibus,atque eorum bona pars periit qui ſanguinem è naribus non profuderunt. Ætate autem prouectioribus, res ſeſe in morbum arquatum vertebat,aut iis alui commotæ,aut inteſtinorum difficultates aderant, quale quid Bioni qui ad Silenum decumbebat,contigit. Æſtate etiam inteſtinorum difficultates populariter vagatæ ſunt, & quidam eorum qui morbis conflictabantur,quibus etiam ſanguis è naribus eruperat, hunc exitum habuerunt vt in difficultatem inteſtinorum inciderent, quale quid Eratonis puero Myllo accidit, qui poſt multum ſanguinis è naribus profuſionem,in difficultatem inteſtinorum delapſi ſunt & periculo exempti.

ἀπὸ ῥινῶν αἱμορράγησαν] Communis eſt hæc lectio nullóque modo implicata. Impreſſi codices Germanici αἱμορραγῆσαι cum vetuſto

exemplari manu ſcripto duobuſq; Regiis legunt. Quædam etiam exemplaria non aſpernandæ vetuſtatis ἐκρίθη αἱμορραγήσασι habent, A
quæ lectio à ſanguinis ex naribus profluuio ſolutionem morbi factam indicat. Cuius etiam lectionis veſtigia retinet alterum exemplar quod ἐκρίθη αἱμορραγ[illegible] legit, etſi non perinde æqua notione.

[illegible] ἀπὸ ῥινῶν ἐπῆξεν] Magnam facit ſolutionis ſpem in febribus ardentibus liberalis ſanguinis è naribus profuſio. αἱμορραγίαι λάβροι ἐκ ῥινῶν ῥύεισαι πολλά, vt ſcripſit lib. 2. epid. Quamobrem ſuſpectas ſemper habet ſanguinis ſtillationes Hippoc. quas στάξιας aut ἀποστάξιας vocat, vt ſatis indicat com. 4. in lib. de vict. rat. in morb. ac. Gal. his verbis, [illegible]. Quam in rem alia multa adduximus ex * Gal. com. in lib. 2. epid. Cæterùm exemplaria quædam manu ſcripta pro [illegible] legunt, quæ ſecutus videtur Vaſſæus Galeni interpres, eamque ob cauſam fortaſſis quòd quæ quinto die ſanguinis ſtillatio fiat, Hippocrati quadantenus tolerabilior videatur, etſi in totum huiuſmodi abrupti naturæ impetus vitio ſunt. Scribit namq; in Coacis, [illegible]. Aetius quoque ſtillationem ſang. è naribus quarto die in febribus factam ex Hippoc. damnat. cap. 124. l. 5. B
In vniuerſum autem αἱ [illegible] αἱμορραγίαι [illegible], quod ſcribit Hipp. lib. 2. & 6. epid. cùm in initiis morborum nullam adhuc concoctionem præ ſe ferant, neceſſeq; ſit liberales ſanguinis eruptiones quæ febres magna ex parte liberant, diebus criticis ſollicitari, quod ſcribitur in Coacis. [illegible]. Rurſuſq; [illegible]. Vetus vnum exemplar vbi [illegible] legitur, [illegible] delet. * Sect. 1.

ἐπερρίγωσ] Atque ea eſt febrium ardentium ſolutio ex aph. 58. lib. 4. ad quam ſudor, vomitus, aut alui ſolutio ſequitur, vt ſcribit Gal. quæ depoſita morbi cauſa corporis integritatem faciunt. Rigorem autem dixi non vt Celſus, horrorem, quem ferè omnes magnæ autoritatis viri recentiores Latini ſequuntur, vt doctrinæ receptiſſimum verbum retinerem. Potuiſque, vt cæteri, cum tremore algores, aut horrores, aut perfrictiones, quod aliàs feci, dicere, niſi rigorem ſatis vſurpatum ſcirem, in iiſque verbis quæ artis maieſtatem redolent commutandis magnam religionem ponerem. Cæterùm hic quoque variant exemplaria. Quædam enim [illegible], alia [illegible] habent eodem ſenſu, vt vitium apertum ſubſit in codice vno recentiori quod [illegible] habet. Itemq; in eo quod C
ſequitur variant. Codices Regij [illegible] αἱμορραγήσασι vſitata ſuperiùs phraſi habent. Alter vetus vnuſque è recentioribus αἱμορραγήσασι legunt. Noſter etiam αἱμορραγίαι habet, quomodo legunt Galeni codices eodem vtrobique ſenſu.

[illegible] ἴκτεροι] Hic locus fidem facit Hippocraticæ ſententiæ lib. 4. de rat. vict. in morb. ac. [illegible]. Morbum namque arquatum in febribus inopportunè, hoc eſt, ante præparatam morborum concoctionem, nec ſubſequente aliqua vacuatione oriri ſuſpectum eſt. Quod per [illegible], & rigoris nomine ſignificauit Hippocrates, cuius notione ſudor, vomitus, deiectio, aut aliqua inſignis excretio, cùm ad eum ſubſequantur, capienda ſunt. Quarum etiam excretionum beneficio abſolutos fuiſſe hos ægros videre eſt. cùm à rigore, per aluum, veſicam & ſanguinis profluuium, inſignes eruptiones factæ ſint. Quæ quidem omnia placiti 62. libr. 4. autoritatem ſubleuabunt, cùm ante ſeptimum, hoc eſt, ante tentatam à natura in morbis concoctionem, morbum regium damnet Hippocrates. Neque enim liberare vllo modo poteſt, niſi naturæ viribus ad expulſionem contentis, quæ quidem certis temporum conuerſionibus D
definitas habet facultates [illegible], vt ſcribit Galenus lib. 1. de diebus decret. Qua temporis opportunitate adepta, plurimos ante diem ſeptimum auriginoſos ſalubriter fuiſſe conſtat ex curationibus medicis, & teſtatur Auerrois Collectan. lib. 4. Vt etiam certum ſit temerè à Plinio cap. 12. lib. 26. conuulſam & verò peruerſam eſſe ſententiam iſtam. Hanc verò refuſæ bilis tempeſtiuitatem ſatis approbat Hippocrat. lib. [illegible] 1. his verbis, [illegible]. Galenus quoq; in Cõmentario dum naturæ viribus morbi materiam deponentis ſeruatos ægros ſignificat, hanc ipſam temporis occaſionem, qua natura ad morbum ſe comparans icterum lenit, innuere videtur. Quod etiam apertiùs Comment. 1. in libr. 3. epid. his verbis confirmat, [illegible]. Poteſt igitur E
icterus in febribus ante diem ſeptimum concocta morbi materia, tempeſtiueque à natura per excretiones depoſita ſalubris eſſe, vt etiam [illegible] lectio videatur, quæ aphor. 62. libr. 4. addunt [illegible]. [illegible] Galenus & per rigorem in libro 4. de rat. vict. in morb. acut. expreſſum ab Hippocrate [illegible], ſcripſerit Diocles, icterum ex toto ſi poſt febrem oriatur, prodeſſe, ſi poſt hanc [illegible] ante ſeptimum enatam in malignis & vehementibus febribus [illegible] morborum recurſus, in quibus vix ægri releuantur, conuehere. Quæ [illegible] in febribus [illegible] & moderatis plurimùm leniuntur, quales hoc in ſtatu fuiſſe conſtat.

[illegible]] [illegible] exemplaria [illegible]. Regij codices reconditi [illegible] habent. Recentiores [illegible] & noſter [illegible] cum Galeno, [illegible] ad [illegible] habendum negotij, vt nec in eo quòd eadem recentia exemplaria F
[illegible] ſcribant, cum cætera omnia in [illegible] ſcribendo conſentiant.

[illegible] exemplaria αἱμορραγίαι habent, quæ lectio minùs ſecata eſt, eamque ſecuti ſumus. Aſulanus vitioſè αἱμορραγίαις [illegible] leg.

[illegible] αἱμορραγήσασι [illegible]] Sic duo exemplaria legunt cum impreſſis. Alia [illegible] αἱμορραγ[illegible] habent cum Galeno.

[illegible]] In hoc multi codices conſentiunt, quædam etiam [illegible] habent.

[illegible] δυσεντερίαι] Hunc locum adducit Gal. Com. 1. in hunc librum, ſed [illegible] δυσεντερίαι [illegible] legit.

[illegible]] Illud longum morborum tractum indicat, diuque ægros laboraſſe ſignificat, eoque probabilior eſt hæc lectio quàm quæ [illegible] habet, etſi duobus exemplaribus ſcriptis nixa eſt.

ἐς δυσεντερίας [illegible]] Hic [illegible] [illegible] & decurſum ſignificat, vt paſſim apud Hippocratem. Eſt enim [illegible] (vt ſcribit Galenus, [illegible]. Aut [illegible]. [illegible] ardentes poſt hæmorrhagiam ipſam alioqui liberalem, depoſita ad inteſtina acrium & mordacium humorum copia, per aluum receſſiſſe & in dyſenterias conſtitiſſe, quæ omninò periculo ægros exemerint. Sic cum paulo poſt ἐς δυσεντερίας [illegible] dicat eadem penè phraſi, cum morbum in inteſtinorum tormina deſinere ſignificat. Atque hæc cum ſint [illegible] numero, teſtantem in hæmorrhagia naturæ impetum aliò conceſſiſſe fuit laudabile, quod per ea verba, ἐς δυσεντερίας [illegible], ſatis apparet, quorum vim ſcite admodum Caluus expreſſiſſe mihi videtur, cum rem ad difficultatem inteſtinorum conſtitiſſe dixit, niſi ſi forte magis abſceſſum per depoſiti humoris emiſſionem, noſtra interpretatione cauè ſubindicauimus. Illud enim [illegible] ſuperiores naturæ vires prius quidem fatiſcentes ad humorum demiſſionem ſubnotat, eaq; ad tormina morbi conuerſione ſeruatos & liberatos ægros fuiſſe: Niſi ſi quis hoc verbo ægros torminibus ſuperfuiſſe ac reliquos ſimile intelligere velit, vt eeniat tandem difficultate inteſtinorum ægros conflictatos. Qui ſenſus vt non multum ad doctrinam facit, ita non longe à priori notione recedit. Tormina autem his morbis ſucceſſiſſe nihil mirum, cùm multa H
bilis ſanguini fuſula (quæ vt ſcribit * Gal. plæraque hæmorrhagias ſuſcitat) priore impetu fruſtrata, in eo per inteſtina tranſitu tunicas vellicarit & lancinarit.

* in Com.

Copioſus igitur præcipueq; hic humor fluitabat. Siquidem nonnullis impendente iudicatione ſanguis è naribus non profluit, ſed ad aures enati tu-

Πολλοῖς μὲν [illegible] μάλιστα ὁ χυμὸς οὗτος ἐπεπόλασεν, ἐπεὶ καὶ οἷσι περὶ κρίσιν οὐχ ἡμορράγησεν, ἀλλὰ παρὰ τὰ ὦτα ἐπάρμα-

A ἐπιμασταίδια ἠφανίσθη. τούτων δὲ ἀφανισθέντων περὶ τὸν κενεῶνα βάρος τῶν ἀριστερῶν, καὶ ἐς ἀκρ ισχίον. ἀλγήματος δὲ μετὰ κρίσιν γενομένου, καὶ οὔρων λεπτῶν διεξιόντων, αἱμορραγέειν σμικρὰ ἤρξατο. περὶ δὲ εἰκοστὴν τετάρτην, ἐγένοντο ἐς αἱμορραγίην ἀποστάσιες, Ἀντιφῶντι τῷ Κριτοβούλου. ἀπεπαύσατο καὶ ἐκρίθη τελέως περὶ τεσσαρακοστήν. γυναῖκες δὲ ἐνόσησαν μὲν πολλαί, ἐ-
B λάσσους δὲ ἢ ἄνδρες. καὶ ἔθνησκον ἧσσον. ἐδυστόκεον δὲ πλεῖσται. καὶ μετὰ τοὺς τόκους ἐπενόσεον. καὶ ἔθνησκον αὗται μάλιστα, οἷον Τελεβούλου θυγάτηρ, ἀπέθανεν ἑκταίη ἐκ τόκου. τῇσι μὲν οὖν πλείστῃσιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι γυναικεῖα ἐπεφαίνετο. ἔστι δὲ ᾗσιν ἐκ ῥινῶν ᾑμορράγησεν. καὶ παρθένοισι πολλῇσι τότε πρῶτον ἐγένετο. ἔστι δ' ᾗσι καὶ ἐκ ῥινῶν. καὶ τὰ γυναικεῖα ἐπεφαίνετο, οἷον τῇ Δαιθαρσέος
C θυγατρὶ, παρθένῳ ἐπεφάνη τότε πρῶτον, καὶ ἐκ ῥινῶν λάβρον ἐῤῥύη. καὶ οὐδεμίην οἶδα ἀποθανοῦσαν, ᾗσι τούτων τι καλῶς γένοιτο. ᾗσι δὲ συνεκύρησεν ἐν γαστρὶ ἐχούσῃσι νοσῆσαι, πᾶσαι ἀπέφθειραν. ἃς καὶ ἐγὼ οἶδα. οὖρα δὲ τοῖσι πλείστοισιν εὔχροα μὲν, λεπτὰ δὲ, καὶ ὑποστάσιας ὀλίγας ἔχοντα, διαχωρήμασι λεπτοῖσι καὶ χολώδεσι. πολλοῖσι δὲ τῶν ἄλλων κεκριμένων ἐς δυσεντερίας ἐτελεύ-
D τα, οἷον Ξενοφάνει καὶ Κριτίᾳ, οὖρα ὑδατώδεα πολλὰ, καθαρὰ καὶ λεπτὰ, καὶ μετὰ κρίσιν, καὶ ὑποστάσιος καλῆς γενομένης, καὶ τῶν ἄλλων καλῶς κεκριμένων, ἀναμνήσομαι οἷσιν ἐγένετο. Βίωνι ὃς κατέκειτο παρὰ Σιληνόν. Κρατίῃ τῇ παρὰ Ξενοφάνεος. Ἀρέτωνος παιδὶ, Μνησιστράτου γυναικί. μετὰ δὲ ταῦτα δυσεντεριώδεες ἐγένοντο οὗτοι πάντες. ἆρα γε ὅτι οὔρησαν ὑδατώδεα σκεπτέον.

mores diſparuerunt. Quibus euaneſcentibus ad ſiniſtri lateris inanitatem ſummamq; coxendicem grauitas decubuit, doloribuſq; poſt iudicationem obortis, atq; vrinis tenuibus prodeuntibus, paucum è naribus ſanguinem profundere cœperunt. Ac circiter quartum & vigeſimum diem Antiphonti Critobuli filio, humores in ſanguinis è naribus profluuium ſeceſſerunt, quod vbi deſiit, integrè circa quadrageſimum diem iudicio eſt abſolutus. Mulieres præterea multæ ægrotarunt, minùs tamen quàm viri nec ità multæ obierunt. Plurimæ autem difficulter partum ediderunt, atq; à partu inſuper laborarunt, ipſæq; potiſſimùm obierunt, non ſecus ac Telebuli filia, quæ ſexto à partu die interiit. In febribus itaq; plurimis menſes apparuerunt, nonnullis etiam ſanguis ex naribus profluxit, multiſq; virginibus id tum primùm contigit. Eſt vbi etiam ſanguis è naribus, quibuſdam verò menſtruæ purgationes erumperent, quale quid in Dæthar ſis filia virgine tum primùm apparuit, cum larga ſanguinis è naribus profuſione. Atque haud ſcio, quibus horum quicquam ritè euenerit, an ex iis quæquam perierit. In quas verò prægnantes morbus fortè incidit, hæ omnes, quod ſciam, abortionibus periclitatæ ſunt. Plurimis verò vrinæ bene quidem coloratæ, tenues autem & pauca habentes ſubſidentia, cum deiectionibus tenuibus & biliosis. Plæriſque verò alioqui iudicatis, morbus in inteſtinorum tormina deſiit, quale quid Xenophani & Critiæ accidit. Vrinæ etiam quibuſdam dilutæ, multæ, liquidæ, tenues poſt iudicationem fuerunt, in quibus cum reliqua etiam probè iudicata forent, multa ſubſedere. Atque hoc quidem recenſere æquum videtur, in quibus fuere Bion qui apud Silenum decumbebat, Cratia quæ cum Xenophane verſabatur, Aretonis puer
E & Mneſiſtrati vxor. Qui omnes poſtea in difficultatem inteſtinorum delapſi ſunt. An verò iccirco id contigerit quod vrinæ dilutæ prodierint, animaduerſione dignum eſt.

πλείστῃσι μὲν οὖν] πολλῇσιν οὖν legi ex codicibus vetuſtiſſimis manu exaratis Regiis, etſi quidam ſcripti cum impreſſis conſentiunt, quibus etiam ſua poteſt conſtare lectio.

ἐπιπόλασις] Eleganter Hipp. ἐπιπολάζειν de humoribus ex magna redundantia fluitantibus & per ſumma apparentibus, ac extantibus, quod plenioris copiæ nota eſt, extulit. His enim ægris, multo ſcatente ſanguine, veluti humorum regurgitatione, vt per ſumma, hoc eſt nares, irrumpat neceſſe eſt.

F ἀλγήματος] Sic codices omnes impreſſi in ſingulari legunt, conſentientibus duobus manu ſcriptis exemplaribus, non ita tamen vetuſtis. Antiquiſſima autem pluralitatis numerum habent, & ἀλγημάτων μετὰ κρίσιν γενομένων legunt. Quam lectionem cum Galeno & Cornario cæteriſq; interpretibus, præter Caluum, ſecuti ſumus. Aldinus codex ἀλγήματος μετὰ κρίσιν γενομένου præcedentibus iungit.

αἱμορραγέειν σμικρὰ] Hic locus adducitur à Galeno lib. 2. de dieb. decret. in dierum iudicatione nobilitatorum recenſione, his verbis, ἐν δὲ τῷ τρίτῳ αἱμορραγέειν (φησὶ) μικρὰ ἤρξατο περὶ τετάρτην καὶ εἰκοστὴν, καὶ ἐγένοντο ἐς αἱμορραγίην αἱ ἀποστάσιες Ἀντιφῶντι. Κριτοβούλου. ἀπεκρίθη καὶ ἐπαύσατο τελέως περὶ τὴν μ΄. Ex quibus variam lectionem conicies, planéq; interpretis vitium qui octogeſimo die iudicatum fuiſſe verterit, cùm circa octogeſimum vertere debuiſſet. Codices Regij duo ἤρξατο pro ἤρξαντο legunt. Quod etiam ſecutus eſt Caluus nihil vtrobique immutato ſenſu. Parui autem eſt momenti antiquiſſimum vnum codicem cum duobus recentioribus pro περὶ τεσσαρακοστὴν, περὶ τεσσαράκοντα habere, vt Aldus.

G καὶ ἔθνησκον ἧσσον] ἧσσον peruetuſti codices legunt, recentiores ἧσσους cum impreſſis, quod retinui nihil immutato ſenſu.

ἑκταίη ἐκ τόκου] ἑκταίη ἐκ τόκου habent Regij codices cum Germanico, quæ lectio mihi magis probatur.

ἔστι δ' ᾗσιν ἐκ ῥινῶν] Illud totum ἔστι δ' ᾗσιν ἐκ ῥινῶν ᾑμορράγησεν in codice Germanico manu ſcripto deſideratur, velut parui momenti. Interiectum enim quodammodo videtur, poſteaque aptiùs repetitur. Quam lectionem ex codicibus Italicis etiam hauſit Caluus. Quod enim ſequitur, καὶ παρθένοισι πολλῇσι τότε πρῶτον ἐγένετο, conſecutionem propiùs indicat, eixeq; ad menſtrua refertur. Hanc autem ſanguinis per menſtrua profuſionem in febribus ardentibus (etſi genuinæ non erant) prouidendam tamen monet * Hippoc. lib. 2. epid. his verbis, ᾗσιν ἐν πυρετοῖσιν ὀξέσιν, φρενώδεσιν, ἱδρώδεσιν, ὀσφύν, κωμώδεσιν, ἱμάντων ἐδωδίμων, καρδιαλγίαι, ἀδημονίαι, καὶ γυναικεῖα ἢν ἐπιφαίνηται, μάλιστα δὲ ἢν πρῶτον, αἵτινες καὶ παρθένοισι, καὶ γυναιξὶν, ἢν διὰ χρόνου, αἵτινες ἢν μὴ ἐν ὥρῃ ἢ ἐν εἰθισμένῳ χρόνῳ, αἱ ἐν ἐπιφαινόμεναι, ἔπειτα ἔξω χρὴ γίνονται. * Sect. 5.

Δαιθαρσέος] Δαιθαρσέως duo codices Regij manu ſcripti legunt, quod vix annotandum fuit, cùm ſit parui momenti, niſi antiqui-
H tatis autoritatem hic mihi religioſè exprimendam propoſuiſſem. Atque hîc etiam codices duo non æque vetuſti pro ἐπεφάνη, τότε ἐπεφαίνετο habent.

συνεκύρησεν] Verbum eſt poëtis frequens quod idem quod τυγχάνειν ſignificat, ambiguam rerum fortunam & caſum indicans, quem Latini rectè per contingere exprimunt. Senſus namque eſt. Quibus contigit vt prægnantes morbo corriperentur. Codex vnus Regius pro συνεκύρησεν mendosè συνέκυρσεν legit, vt quidam rectè συνεκύρησεν in margine repoſuerit, & ſcholio quod eſt ἔτυχε ſenſum expreſſerit. Cæteris autem omnibus recta conſtat lectio.

ἐν γαστρὶ ἐχούσῃσι] Pro ἐχούσῃσι duo recentiores codices ἐχούσαις eadem notione habent, & defectum eſt quod vetuſtus vnus ἐχούσῃ legit.

ἀπέφθειραν] Id de abortione interpretati ſumus, quod ἀποφθείρειν καὶ διαφθείρειν, idem ſit Hippocrati quod ἐκτιτρώσκειν vt ſcripſimus in libro 2. epid. & quemadmodum ex placito 63. libr. 5. ſatis patet ὁκόσαι διαφθείρουσι μέλλουσι τὰ ἔμβρυα, ταύτῃσιν οἱ τιτθοὶ ἰσχνοὶ γίνονται. Illic enim διαφθείρειν τὰ ἔμβρυα idem quod aphor. 37. & 38. libro 5. ἐκτιτρώσκειν ſignificat. Quod Celſus per abortus periculum

lum in eius ſententiæ interpretatione expreſſit. Modo etiam πτώσιν elidere partum dicit, quod propriè ἐξαμβλοῦν Græcorum exprimit, vt in explicatione aphor. 34. lib. 5. cap. 7. lib. 2. aliquando etiam partum perdere, vt cùm ſcribit de epilepſia agens, lib. 2. cap. 8. Mulier quoque grauida eiuſmodi caſu rapi poteſt, atque etiam ſi ipſa conualuit, partum tamen perdit, aphor. 30. lib. 5. exprimens. Quæ omnia διαφθείρειν καὶ ἐξαμβλοῦν Græcorum enixè exprimunt, iiſque partum reſeruare opponit idem Celſus cap. 8. lib. 2. Et verò hîc mihi Galenum videor ſecutus, qui de his mulieribus, καὶ αὐτοῖς διέφθειρε τὰ ἔμβρυα dixit, illud διαφθείρειν explicans. Vt neque mirum ſit frigido hoc cælo abortione periclitatas prægnantes, cùm ſcripſerit Hippocrates ἢν τὸ ἔαρ αὐχμηρὸν καὶ βόρειον, αἱ μὲν γυναῖκες ἧσιν οἱ τόκοι πρὸς τὸ ἦρ, ἐκ πάσης προφάσιος ἐκτιτρώσκουσιν. A

ἐς δυσεντερίας ἐτελεύτα] Pro ἐτελεύτα codex vnus Regius non æquè magnæ auctoritatis, ἐξέλκωσε legit, quod ſignificat rem ad dyſenterias deductam & diſtractam. Cuius lectionis in veteri altero Regio veſtigia, ſed non ſatis integra remanent. ἐξέλκωσε enim legit. Sed profectò apparet ex ἐτελεύτα deriuatas eſſe has lectiones, facili lapſu ex τ in ε. Porrò res eodem recidit, vt morbum poſt alias iudicationes, tandem in inteſtinorum difficultatem deueniſſe ſignificet. Omninoque ſimilis eſt phraſis ſuperioribus, ἐς δυσεντερίας ἐτελεύτα, & ἐς δυσεντερίας καθίσταντο, & ei quæ poſtea ſequitur, μετὰ δὲ τοῦ δυσεντερικοὶ ἐγένοντο. Eodem namque recidunt hæc omnia. B

οὖρα ὑδατώδεα] Hæc diſtinxi veteribus noſtris codicibus fretus & Galeni auctoritate, coniunctionemque addidi. Nec enim ad ſuperiora attinere videntur, quibus coniungunt impreſſi codices, ſed ad eos quos poſtea nominatim perſequitur, referri.

ὑγιέως δὲ πολλοῖσι] Scripta noſtra exemplaria tria πολλοῖς habent, non ὑγιέως, quam lectionem retinui. Hic enim dilutarum vrinarum copia nondum integritatem ſignificabat, morbumque aliò ſecedere & expurgationem adhuc molitι, niſi ſi morboſæ & crudæ materiæ magna copia per vrinas effluebat: Quod autem dicit μετὰ τὴν κρίσιν, & οὐδὲ ἀνακαλοῦντες κεκριμένοις, id non ita morbum leuat, vt reliqua ſuſpecta non ſint. Priores enim iudicationes per hæmorrhagias & ſudores tentatas ſignificat, quæ cùm copiam iſtam deplere non potuerint, reſtauratis naturæ viribus, ſubſidium eſt per dyſenterias petitum. Duo porrò exemplaria quæ recentiora vocamus, καὶ ὅσοι cum impreſſis legunt. C

μετὰ δὲ τοῦ] Sic omnia exemplaria. Aldus vitioſè μετὰ δὲ δυσεντερικοὶ ἐγένοντο.

ἔαρος ἐν ὥρῃσιν] Hanc lectionem ex duobus exemplaribus Regiis ſecuti ſumus, cui ſuffragari videtur Galeni Commentarius. Quædam recentiora ὥσπερ ἐν ὥρῃσιν ὑδατώδεα μᾶλλον, habent, quæ lectio non multum a priore diſſentit, niſi quod rem ipſam non ita enixè reſpicit.

Multi circa Arcturum vndecimo die iudicatione abſoluti ſunt, neque his, quæ ob iuſtam cauſam fieri ſolent morborum reuerſiones, recurrerunt. Sub hoc tempus autem ſopore opprimebantur, atq; inter hos plures pueri, qui omnium vel maximè morte exempti ſunt. Ad æquinoctium verò & ad Vergilias vſque, & ſub hyemem, febres ardentes accidebant. Quinetiam tunc plurimi perpetuo cum febribus delirio corripiebantur, atq; ex his pleriq; omnes moriebantur, æſtate autem pauci tales euadebant. Inuadentes itaq; febres ardentes, quibus præſens immineret pernicies, ſatis indicabant. Nempe ſtatim ab initio febris acuta cum modico inſuper rigore prehendebat, vigiles erant, impotentes animi, ſitibundi, æſtuatione & corporis incontinenti iactatione conflictabantur, cum paruo tenuiq; ſudore circa frontem & claniculas oborto, nullo tamen per totum corpus diffuſo, multùm deliri erant, timore & omni mœrore confecti, ac velut animum deſpondentes, extrema paulatim frigus concipiebant, pedes ſummi, maximeq; manuum ſummitates, diebus paribus acceſſiones contingebant. Plæriſque verò omnibus maximi labores die quarto aderant, ſudoreſq; longiſſimè ſubfrigidi, nec extrema ampliùs recaleſcebant, ſed liuida & frigida permanebant, neque ampliùs ſitiebant. Vrinæ his erant nigræ, tenues & paucæ, aluiq; reſtiterant, ac ne his quidem quibus hæc acciderent ſanguis è naribus profluxit, ſed paucus ſtillauit, neque horum cuiquam res ad recidiuam deuenit, verùm ſexto die cum ſudore perierunt. Phreniticis autem contigerunt quidem deſcripta non omnia, ſed his ferè vndecimo die, quibuſdam etiam vigeſimo iudicatione ſoluebantur. Quos ſtatim ab initio circa tertium aut quartum diem phrenitis non prehenderat, ſed primo tempore moderatè ſe habebant, iis circa ſeptimum diem morbus ad vehementiam deuenit.

Περὶ δὲ ἀρκτοῦρον, ἐνδεκαταίοισι πολλοῖσιν ἔκρινε· καὶ τουτέοισιν οὐδ' αἱ κατὰ λόγον γινόμεναι ὑποστροφαὶ, ὑπέστρεφον. ἦσαν δὲ κωματώδεες περὶ τὸν χρόνον τοῦτον. πλείω δὲ παιδία, καὶ ἔθνησκον ἥκιστα οὗτοι πάντων. περὶ δὲ ἰσημερίην καὶ μέχρι πληϊάδος καὶ ὑπὸ χειμῶνα, παρείποντο μὲν οἱ καῦσοι. ἀτὰρ καὶ φρενιτικοὶ πλεῖστοι τηνικαῦτα ἐγένοντο καὶ ἔθνησκον τούτων οἱ πλεῖστοι, ἐγένοντο δὲ καὶ κατὰ θέρος ὀλίγοι. τοῖσι μὲν οὖν καυσώδεσιν ἀρχομένοισιν ἐπεσήμαινεν, οἷσι τὰ ὀλέθρια ξυνέπιπτεν. αὐτίκα γὰρ ἀρχομένοισι πυρετὸς ὀξὺς, ἐπερρίγουν σμικρά. ἄγρυπνοι. διψώδεες. ἀσώδεες. σμικρὰ ἐφίδρουν, περὶ δὲ μέτωπον καὶ κληῖδας, οὐδεὶς δι' ὅλου. πολλὰ παρέλεγον. φόβοι. δυσθυμίαι. ἄκρεα ὑπόψυχρα. πόδες ἄκροι. μάλιστα δὲ καὶ τὰ περὶ χεῖρας. οἱ παροξυσμοὶ ἐν ἀρτίῃσι. τοῖσι δὲ πλείστοισι τεταρταίοισιν οἱ πόνοι μέγιστοι. καὶ ἱδρὼς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπόψυχρος. καὶ ἄκρεα οὐκ ἔτι ἐθερμαίνοντο, ἀλλὰ καὶ πελιδνὰ καὶ ψυχρὰ. καὶ οὐ δὴ ἐδίψων ἐπὶ τούτοις. οὖρα τούτοις μέλανα. ὀλίγα. λεπτά. καὶ κοιλίαι ἐφίσταντο. οὐδ' αἱμορράγησεν ἐκ ῥινῶν οὐδενὶ οἷσι ταῦτα ξυνέπιπτεν, ἀλλὰ σμικρὰ ἔσταζεν, οὐδὲ ἐς ὑποστροφὴν οὐδενὶ τούτων ἦλθεν, ἀλλ' ἑκταῖοι ἀπέθνησκον, ξὺν ἱδρῶτι. τοῖσι δὲ φρενιτικοῖσι, ξυνέπιπτε μὲν, καὶ τὰ ὑπογεγραμμένα πάντα. ἐκρίνετο δὲ τουτέοισιν, ὡς ἐπὶ τὸ πουλὺ ἑνδεκαταίοισιν. ἔστι δ' οἷσι καὶ εἰκοσταίοισι. οἷσι εὐθέως οὐκ ἐξ ἀρχῆς ἡ φρενῖτις ἤρξατο περὶ τρίτην ἢ τετάρτην ἡμέραν ἀλλὰ μετρίως ἔχουσιν ἐν τῷ πρώτῳ χρόνῳ, περὶ τὴν ἑβδόμην ἐς ὀξύτητα τὸ νόσημα μετέπιπτεν. D E F G

οὐδ' αἱ κατὰ λόγον] Hoc valde eſt ambiguum, & interpretes omnes ſic verterunt, vt morborum reuerſiones, quæ præter rationem fierent, contigiſſe ſignificarint. Nos verò codicum noſtrorum opera freti, nullas morborum reuerſiones, ex earum genere quæ non temerè accidere ſolent, factas fuiſſe expreſſimus. Sic enim iſta [illegible] cum noſtrorum diſtinctio poſtulare videtur, καὶ τουτέοισιν οὐδ', αἱ κατὰ λόγον γινόμεναι ὑποστροφαὶ, ὑπέστρεφον, vt negantia ad ὑπέστρεφον referatur. Quæ certè lectio Galeni mentem propius aſſequi videtur dum ſcribit, [illegible] Ex quibus ſatis apparet has iudicationes certiſſimas & ſecuras fuiſſe, vt nullas ampliùs recidiuas ſuſpectauerit. Quòd ſi quis morborum recurſus qui præter rationem fierent tam parui fuiſſe momenti contendat, vt iudicationum auctoritatem nihil labefactarint, propterea; non inſolentem Hippoc. phraſim & perpetuum interpretum conſenſum tueri velit, poterit hic verſione contentus eſſe [niſi morborum reuerſiones, quæ præter rationem fiebant.] Sed certè tunc his exemplaribus innitendum erit, quæ οὐ κατὰ λόγον [illegible] ſunt recentiora. Reliqua enim antiqua, vt prius diſtinximus legunt. Porrò codex vnus regius, [illegible] longè aliter legit, περὶ δὲ ἀρκτοῦρον, ἑνδεκαταίοισι πολλοῖσιν ἔκρινε, κοιλίαι δὲ [illegible] καὶ τουτέοισιν οὐδ', αἱ κατὰ λόγον γινόμεναι, ὑποστροφαὶ, ὑπέστρεφον. In quibus aluus effuſa addita firmiores eſſe facit magisq; quodammodo H

A modò morborum reuerſiones impedit. Nos plurium codicum conſenſum ſecuti literam non immutauimus, varietatem tamen non temerè pro inſtituto ſubnotauimus.

ἀδήμονες] Id addidimus ex duobus vetuſtis codicibus manu ſcriptis, Regio vno noſtroque, quam lectionem etiam retinuiſſe videtur Galenus, & Caluus meminiſſe cùm dixit [cum moleſtia peruigilabant.] Sunt autem *ἀδήμονες* qui impotenter animo anguntur & graui mœrore afficiuntur, præq; dolore exanimantur & deficiunt, ſupraq; modum ægreſcunt, vt quemuis caſum impotenter ferāt. quod etſi ad corpus humorum mole prægrauatum referri poteſt, magnam tamen ad omnia impotentiam ſignificat, ſemperq; ſuſpectum eſt. *σμικρὰ ἐφιδρώοντο*] Duo codices Regij cum noſtro *σμικρὰ ἐφιδρῶντες* legunt, vt & poſtea *οὐδὲ ἐπὶ δι' ὅλου*, duo recentia exemplaria legunt, cùm in cæteris omnibus *οὐδὲ* omittatur. Quid ſit autē *ἐφίδρωσις* pluribus in noſtra Oeconomia exequimur.

δυσθυμίαι] animi ægritudinem, mœrorem & abiectionem intelligimus, cùm quis animum deſpondet, eoq; deficit & conſternatur. Neſcio verò quid hic Caluus per (obliqui) intellexerit, *δυσθυμίας* reddens.

B *ἐς τὰ περὶ χεῖρας*] Sic meliùs ex omnibus vetuſtis exemplaribus, quàm *τὰ περὶ χεῖρας* ex duobus recentioribus.

οἱ παροξυσμοὶ ἐν ἀρτίῃσι] Pro *ἐν ἀρτίῃσι* vetus vnus Regius codex duoq; recentiores *ἐναντίως* legunt. Quos videtur ſecutus Caluus, niſi ſi vtrunque legit, cùm dixit, diebus autem paribus contrario modo graueſcebant. Nos priorem lectionem retinuimus, quòd paribus diebus acceſſiones vigerent, ideoq; ſexto die plurimi obierint, quale quid Philiſco poſtea accidiſſe ſcribet.

καὶ ἱδρῶτες] Hanc lectionem retinui ex plurimorum codicum conſenſu, licet duo *καὶ ἱδρῶτες ἐπὶ πλεῖστον ἀπὸ ψυχροὶ*, cum impreſſis retineant. Quod ſecutus eſt Caluus.

ἐθερμαίνοντο] *ἀναθερμαινόμενοι* ex antiquis noſtris codicibus & Galeno lego. Codices etiam ſcripti quod ſequitur ſic legunt, *ἀγὰν πάλιν, ψυχρά*. Vnus etiam *ἀπὸ ψυχρά*.

οὐδ' ἐδίψων] Codices antiqui leg. *οὐδ' ἐδίψων. ἐν τούτοισιν οὖρα μέλανα*. Vnus etiam *ἐπὶ* pro *ἐν* habet. Noſter Germanicus *οὐδ' ἐδίψων ἔτι*, legit, quam lectionem non improbo. Sic enim magis Galeno adhæret, qui *τὸ μηκέτι διψῆν* in Commentario explicat. Duo alia exemplaria *καὶ οὐδ' ἐδίψων ἐπὶ τούτοισιν. οὖρα τούτοις μέλανα*, habent vt impreſſi.

C *οἷσιν εἴη*] *οἷσι ταῦτα τὰ συμπτώματα* lego conſentientibus omnibus codicibus, etſi vtraque ſtat lectio.

ἀλλ' ἐσταίη] *ἀλλ' ἔστιν ἰδοῦσαν* vetus vnus Regius codex cum recentiore altero legit.

ὑπογεγραμμένα] Solenne eſt Hippocrati in his quorum velut commentarium inſtituit, *ὑπογράφειν* de prima manuum delineatione & rudi deformatione dicere, velut earum rerum quas poſtea accuratiùs deſcripturus ſit lineamenta ducens, & rudem craſſamq; adumbrationem oſtentans, ſumpta à pictoribus aut mathematicis metaphora. Sic *ὑπογραφὴν* craſſæ Mineruæ explicationem nihil artis habentem vocat Plato in *πολιτείᾳ*. Sic quoque priùs ſect. 2. *ὑπογεγραμμένα* deſcripta, hoc eſt velut primis notis deformata, vt hic quoque diximus. Cæterùm *ὑ πάντα* pro *ἅπαντα* legimus ex codice noſtro Germanico manu ſcripto, (cuius fidem habeo multis nominibus obſtrictam) cum Galeno & doctiſſimorum interpretum conſenſu. Quod ſequitur *ἐκεῖνο δὲ τυπῶσαι*, id adducit Gal. libr. 2. de diebus decret. hunc in modum. *ἐκεῖνο δὲ τυπῶσαι ὡς τὸ πολὺ ἐσομένοισι, ἐκ δὲ οἷον ἀποκρίνεσθαι*.

οἷσι δὲ ᾗ] Hæc verba in duobus manu ſcriptis codicibus deſiderantur, *οἷσι οὐδὲ ἐν τῇ ἀρχῇ ὁ φρενίτης*, quo tamen iure non video, vt

D nec minùs ſuſpectus ſit Aſulanus codex, in quo clauſula iſta tota deſideratur.

Πλῆθος μὲν οὖν τῶν νοσησάντων ἐγένετο. ἐκ δὲ τῶν καμνόντων ἀπέθνησκον μάλιστα μειράκια. νέοι, ἀκμάζοντες, λεῖοι. ὑπολευκόχρωτες. ἰθύτριχες. μελανότριχες. μελανόφθαλμοι. εἰκῇ καὶ ἐπὶ τὸ ῥάθυμον βεβιωκότες. ὑψόφωνοι. ἰσχνόφωνοι. τρηχύφωνοι, τραυλοὶ, ὀργίλοι. γυναῖκες δὲ πλεῖσται ἐκ τούτου τοῦ εἴδεος ἀπέθνησκον. ἐν δὲ τῇ καταστάσει

E ταύτῃ ἐπὶ σημείων μάλιστα τεσσάρων διεσώζοντο. οἷσι γὰρ ἢ διὰ ῥινῶν αἱμορραγήσειεν, ἢ κατὰ κύστιν οὖρα πολλὰ, καὶ πολλὴν ὑπόστασιν, καὶ καλὴν ἔχοντα ἔλθοι. ἢ κατὰ κοιλίην ταραχώδεα χολώδεα ἐπικαίρως. ἢ δυσεντερικοὶ γενοίατο. πολλοῖσι δὲ ξυνέπιπτε μὴ ἐφ' ἑνὸς κρίνεσθαι τῶν ὑπογεγραμμένων σημείων, ἀλλὰ διεξιέναι διὰ πάντων τοῖσι πλείστοισι, καὶ δοκέειν μὲν ἔχειν ὀχληροτέρως. διεσώζοντο δὲ

F πάντες, οἷσι ταῦτα ξυμπίπτοι. γυναιξὶ δὲ καὶ παρθένοισι, ξυνέπιπτε μὲν καὶ τὰ ὑπογεγραμμένα σημεῖα πάντα, ᾗσι δ' ἢ τούτων τι καλῶς γένοιτο, ἢ τὰ γυναικεῖα δαψιλῶς ἐπιφανείη, διὰ τούτων ἐσώζοντο, καὶ ἔκρινε. καὶ οὐδεμίαν οἶδα ἀπολομένην, ᾗσι τούτων τι καλῶς γένοιτο. Φίλωνος γὰρ τῇ θυγατρὶ ἐκ ῥινῶν λάβρον ἐῤῥύη, ἑβδομαίη δὲ ἐοῦσα ἐδείπνησεν ἀκαιροτέρως, ἀπέθανεν.

Magnus itaque fuit morborum numerus, atque ex ægris præcipuè interibant adoleſcentes, iuuenes, ætate florentes, quiq; erant glabro corpore, cute ſubalbida, extenſo & nigro capillitio, & nigris oculis, ocioſè & ſegniter vitam degentes, voce alta, exili, aſpera, balbi, iræ præcipitis & acerbæ, plurimæque huiuſce generis mulieres peribant. At verò hoc in ſtatu ex quatuor maximè ſignis ſeruabantur ij quibus aut ex naribus bene ſanguis profluxiſſet, aut vrina multa, in qua quod deſidebat copioſum & laudabile erat, per veſicam proceſſiſſet; quiq; aut per aluum turbulenta, bilioſa, tempeſtiuè demitterent; aut in difficultatem inteſtinorum delaberentur. Multiſq; vſu venit vt non ab vno ex deſcriptis ſignis iudicarentur, ſed vt plurimi per omnia percurrerent & grauiùs habere viderentur. Sed hi omnes quibus iſta contingerent incolumes euaſerunt. Mulieribus item & virgunculis euenerunt paulò ante memorata ſigna omnia. Decernebat autem ſi quibus aut horum quippiam optimè fieret, aut liberaliter muliebria apparerent, nullaque (quod ſciam) ex his quibus horum quid optimè factum eſſet, interiit. Philonis namque filia, cùm liberaliter ex naribus ſanguis effluxiſſet, quod ſeptimo die intempeſtiuiùs cœnaſſet, mortem obiit.

G *νέοι, ἀκμάζοντες*] Iſtud cum codicibus noſtris manuſcriptis diſtinximus, & codex vnus Regius peruetuſtus, itemque alter recentior pro *ὑπολευκόχρωτες, λευκόχρωτες* habet, quam videtur lectionem ſecutus Caluus. Porrò etſi ex his attributionum notis pronā in morbum cuiuſq; naturam ſubindicare voluit Hippocrates, in ea tamen eruenda plurimū laborat Galenus, vt etiam in ambigua admodū lectione, cuinam morbo iſta accenſeri debeant, non facilè ſit iudicare. Quæ etſi quodammodo de calidioribus paulò & humentioribus naturis febribus ardentibus conflictatis intelligi poſſunt, in eam tamen partem incumbit Galenus, vt quibuſdam naturis quæ difficulter digeruntur, frigidioremque quodammodo temperiem nactæ ſunt, phrenitidas attribuat, quæq; nulla humorum tranſpiratione facta, ſed plurima eorundem in cerebrum vaporatione, huiuſmodi morbis tentarentur. In quarum naturarum attributionibus; ea facienda eſt æſtimatio, quæ ex partium temperie non facilè de toto corpore ſententiam ferat. Quale quiddam eſt Hippocrati celebratum, vt ſcripſimus lib. 2. epid.

ἰθύτριχες] *ἰθύτριχες* ſunt qui planum & extenſum velutiq; rectum habent capillitium. Sic *εὐθεῖαι τρίχες καὶ ἁπαλαὶ* frigidioris & hu-

H mentioris naturæ ſigna facit * Galenus. Quale capillitium frequens eſt iis qui Belgium incolunt, in quibus hæ ferè omnes hic adſcriptæ mollium naturarum notæ viſuntur. * *in Arte parua.*

μελανόφθαλμοι] Oculorum nigredinem humorum exuberantiæ ſignum eſſe diximus lib. 2. epid. Pro tenuis enim humoris copia aut impuritate oculi nigricant, aut vbi horum ſingula adſunt aut omnia, vt ſcribit Gal. in Arte parua.

οἱ εἰκῇ] Duo Regij codices *οἱ εἰκῇ* cum impreſſis legunt. Codex noſter & recentiora duo exemplaria, *ἐν ἡσυχίῃ* cum Galeno etſi vtrunque adduxiſſe videtur Galenus, quę profectò lectio plauſibilior eſt, eoſq; qui in otio & quiete viuunt ſignificat, quales ſunt molles & natura mulieroſi. Atq; hunc ſenſum cum interpretibus amplectimur, etſi Caluus *εἰκῇ* legit. Quo ſenſu eos qui temerè ſineq; cōſilio, in otio vitam degunt, intelliges, vt planè *ἀλόγως ζῆν* iudices & quæ vita deſidiosè & ſegniter effœminatorum ritu traducitur.

ὑψίφωνοι] In his vocis affectionibus quæ cuiuſq; naturam præ ſe ferunt, ὑψίφωνοι dicuntur qui voce ſunt ſonora & alta prædıti, canoram dicit Cicero lib. 2. de nat. deorum, cui fuſcam opponit. Qua in repugnantia quædam in acutam & grauem inclinatio eſſe detegitur, vt quæ canora eſt & alta acutæ magis conueniat, quæ fuſca, graui. Non ſecus ac candidam vocem fuſcæ oppoſuit † Plinius, eam quam canoram aut altam dicimus ſignificans, cùm ſcripſit, Venere vox reuocatur cùm è candida declinat in fuſcam. Eam enim vocis immutationem quæ in adoleſcentibus venerem appetentibus ſentitur exprimit, quæ dum ex acuta in grauiorem & virilem deſinit, fuſca quodammodo fit, nec vt priùs canora. Quod in dies experimur in huiuſmodi pueris ſymphoniacis, in quibus dum adoleſcunt, defloruit canorus ille vocis ſonus, & ætatis ſucceſſione inutiles deliciis redduntur. Quod quidem mutationis nomine exprimunt Muſici, & Hippocr. τραγίζειν dixit. Hincque palàm eſt ſub altæ vocis genere, quam ſonoram, candidam, canoram, Gallicè claram & argenteam dicimus, concludi, qualem maximè Phonaſci in huiuſmodi pueris ad delicias natis exercent. Qualis etiam ferè in mulieribus ob naturæ mollitiem eſſe ſentitur. Atq; ea eſt quæ vocis claritas à Tullio *, & præſtantiam quandam partis ſingularem indicare dicitur. Cæterùm exemplar vnum manu ſcriptum hanc dictionem non legit, cuius nullam etiam facit mentionem Gal. in Commentario. A B

† *Cap. 6. lib. 28.* * *In Academ.*

ἰσχνόφωνοι] ἰσχνόφωνοι hic ſumi videntur ij qui gracili, exili, tenui, & leni ſunt voce prædıti, qualis eſt in mollibus naturis, quæ in virium firmitudine aliquantulum deficiunt. Sic enim ἰσχνοφώνους λεπτοφώνους explicat Gal. etſi in aliquo differunt. Nam cùm vtrique calidi natiui defectum arguant, in frigidis naturis facillimè inſunt, alteriq; viarum per quas vox efflatur anguſtiam, alteri inſtrumentorum vitium ſignificant. Vt non operoſum ſit duas ἰσχνοφωνίας notiones exprimere ex Galeni verbis. Modo enim exili voce & gracili præditos ſignificant, modo etiam eos qui lingua hæſitant, & in balborum genere reponuntur, nec explanatam habent vocum impreſſionem. Quam in rem multa ex Hippocr. & Ariſtot. adduximus commentariis noſtris in lib. 2. epid. vbi etiam quædam de τραυλοῖς diximus.

* τρηχύφωνοι] τρηχύφωνοι aſperam vocem habent, cui læuis opponitur, inſtrumentorumq; voci inſeruientiũ reſiccationem autorem habet, vt teſtatur Galenus in Commentario & Arte parua. Poſſunt tamen etiam voces aſperæ fieri ex humorum in ſpiritus vias delabentium inæqualitate, quale quid in raucedine ex continua deſtillatione accidit. Quæ affectio frigidiores naturas, frigido præſertim cœlo, crebertimè tentat. C

ὀργίλοι] ὀργίλους ὀξυθύμους interpretatur Galenus, animoſiſq; & fortibus opponit, quod illi frigidioris naturæ cùm ſint, deiecto admodum & demiſſo ſunt animo, hi verò ob calidi copiam, generoſam animi indolem retineant, nulloque inani metu conſternantur. Atq; hac voce iracundi ſignificantur, qui in iram præcipitem & acerbam ſunt proni, leuiq; de cauſa impelluntur ob rationis imbecillitatem, quale quid mulieribus contingit, quæ nullo negotio exaſperantur. Quod de his etiam dicitur qui nullo habito rei diſcrimine, promptiſſimè in iram vertuntur & implacabiliter commouentur. Quos rectiſſimè Gallicè exacerbari dicimus & per acerbos exprimimus, Græcæ dictionis aliquantulum imitata ſignificatione. Ex quibus ſatis apparet hic non eos ὀξυθύμους dici qui præcipiti impetu in ferocientem iram & vehementem excandeſcentiam irrumpunt, & ἀθύμοις opponuntur, quæ ſunt calidioris cordis notæ, vt copioſius annotauimus Com. in lib. 2 epid. vbi etiam hunc locum & dictionis vim aperuimus, vt nil neceſſe ſit nos hic eſſe longiores. D

ἐκ τουτέων τῶν εἰδέων] τὰ εἴδεα hic ad naturam refero & temperiei genus intelligo, vt ſit ſenſus, plurimas mulieres quæ eiuſdem eſſent generis & naturæ, hoc eſt ſubfrigidæ difficulterq; trãſpirantis, interiiſſe. Quod eò lubentius dico, quòd an ad naturæ, an verò ad morborum ſpeciem referatur, valde eſt ambiguum. Caluus etiam ad ſpeciem, quam formam dicimus, & ex qua naturæ cuiuſq; indicia ſumuntur, reſpexiſſe videtur.

οἷαι γὰρ ἐμοὶ] Sic legunt veteres codices manu ſcripti duo cum impreſſis, οἷαι γὰρ ἐμοὶ ὁ δὲ ῥινὸς αἱμοῤῥαγέων, nõ inſolenti phraſi vt priùs oſtendimus. Recentiora, οἷαι γὰρ ὁ δὲ ῥινὸς καλῶς ἡμοῤῥάγησαν. Quæ lectio ſimplex eſt & ab omnibus interpretibus probata, quamque ideo ſecuti ſumus.

[illegible]] Sic duo exemplaria manu ſcripta legunt, reliqua ſimpliciter omninò [illegible]. Illud verò magis eſt poëticum. E

ὀχλήσιες διὰ πάντων] Obſcurum eſt quonam ita referantur, an omnes excretionum ſpecies earumq; ductus, an verò ſigna omnia reſpiciant. Ego cum nonnullis interpretibus ad ſigna ipſa retuli, quod omnia præſcripta ſigna percurriſſent, omnibuſq; excretionum generibus tentati fuerint. Sic enim non eſt inelegans phraſis, etſi ſæpiùs in hoc ſenſu accuſandi caſum habeat. Quod ſi ita vndequaq; & per omnes excrementorum receſſus repurgationes proceſſiſſe intelligas, propter ea quæ ſequuntur, quòd grauius haberent, eandem profectò aſſequeris notionem, quæ quoſdam etiam interpretes aſſenſores habet.

γυναιξὶ δὲ] Codices Regij καὶ hic addunt, quos ſecuti ſumus, etſi recentiores omittunt, & in mulierum genere virgunculas intelligunt, nullo ferè diſcrimine.

Quibus inuitis per febres acutas atq; adeò ardentes lachrymæ effluunt, in his dum cætera exitialiter non ſe habeant, ſanguinis ex naribus profluuium expectandum eſt. In his ſiquidem, qui malè habent, non ſanguinis eruptionem, verùm mortem portendunt. Quibus febre iudicatoriè deſinente, tumores ad aures in febribus cum dolore ſuborti neque conquieſcunt, neque ſuppurantur, eos, bilioſum alui profluuium, vt inteſtinorum difficultas, aut quod in vrinis craſſis ſubſidet liberat, quale quid Hermippo Clazomenio euenit. Quòd verò ad iudicia attinet, ea, vt ſatis perſpicere licet, aut ſunt inter ſe ſimilia aut diſſimilia. Velut in duob⁹ fratribus apparuit, qui ad theatrum Epigenis habitabant, quibus, cùm eadem ſimul hora morbus cœpiſſet, ætate prouectiori ſexto die, iuniori verò ſeptimo decreuit, reuerſus vtrique eadem ſimul hora, dies quinque intermiſit, atque ex reuerſione vterque ſimul in totum die decimoſeptimo eſt iudicatione liberatus. Plurimis autem quinto die decreuit, ſeptem intermiſit & poſt reditum die quinto iudicatio facta eſt. Quibuſdam etiam ſeptimo die decreuit, diebus ſeptẽ intermiſit, & ex recidiua die tertio iudicatio facta eſt. Nonnullis quoque morbus die ſeptimo iudicatus eſt, cumque diebus tribus intermiſiſſet, ſeptimo decreuit. Aliquibus die ſexto morbus decreuit, atque vbi dies ſex intermiſiſſet tribus diebus prehendit, quos etiam vbi vno die reliquiſſet,

Οἷσιν ἐν πυρετοῖσιν ὀξέσι μᾶλλον καυσώδεσιν, ἀκούσια δάκρυα παραῤῥεῖ, τούτοισιν ἀπὸ ῥινῶν αἱμοῤῥαγίην προσδέχεσθαι, ἢν καὶ τ' ἄλλα μὴ ὀλεθρίως ἔχωσιν. ἐπεὶ τοῖσί γε φλαύρως ἔχουσιν, οὐχ αἱμοῤῥαγίην, ἀλλὰ θάνατον σημαίνει. τὰ παρὰ τὰ ὦτα ἐν πυρετοῖσιν ἐπαιρόμενα μετ' ὀδύνης, ἔστιν οἷσιν ἐκλείποντος τοῦ πυρετοῦ κρισίμως οὔτε καθίσταται, οὔτε ἐξεπύη, τούτοισι διάῤῥοια χολώδης, ἢ δυσεντερίη, ἢ παχέων οὔρων ὑπόστασις γενομένη λύει, οἷον Ἑρμίππῳ τῷ Κλαζομενίῳ. τὰς δὲ περὶ τὰς κρίσιας ἐξ ὧν καὶ διαγινώσκομεν ἢ ὅμοια ἢ ἀνόμοια, οἷον οἱ δύο ἀδελφεοὶ ἤρξαντο ὁμοῦ τὴν αὐτὴν ὥρην, κατέκειντο παρὰ τὸ θέατρον Ἐπιγένεος ἀδελφεοί, τούτων τῷ πρεσβυτέρῳ ἔκρινεν ἑκταίῳ, τῷ δὲ νεωτέρῳ, ἑβδόμῃ. ὑπέστρεψαν ἀμφοτέροισιν ὁμοῦ τὴν αὐτὴν ὥρην. καὶ διέλιπεν ἡμέρας πέντε. ἐκ δὲ τῆς ὑποστροφῆς, ἐκρίθη ἀμφοτέροισιν ὁμοῦ τὸ ξύμπαν ἑπτακαιδεκαταίοισιν. ἔκρινε δὲ τοῖσι πλείστοισι πέμπτῃ. διέλιπεν ἑβδόμην. ἐκ δὲ τῆς ὑποστροφῆς, ἔκρινε πεμπταίοισιν. οἷσι δὲ ἔκρινεν ἑβδομαίοισι, διέλιπεν ἑβδόμην. ἐκ δὲ τῆς ὑποστροφῆς, ἔκρινε τρίτῃ. οἷσι δὲ ἔκρινεν ἑβδομαίοισι, διαλιπόντας τὴν τρίτην ἔκρινεν ἑβδόμῃ. οἷσι δὲ ἔκρινεν ἑκταίοισι, διαλιπόντας ἓξ ἐκ τῶν ἐλάμβανε τρίτῃ. οἷσι δὲ ἔλιπε μίαν, F G H

ἐλαμ-

A ἐλάμβανε, καὶ ἔκρινε τεσσαρεσκαιδεκάτη, οἷον Εὐαγόντι τῷ Δαιθάρσεος. οἷσι δὲ ἔκρινεν ἕκτῃ, διέλιπεν ζ'. ἐκ δὲ τῆς ὑποστροφῆς ἔκρινε τετάρτῃ, οἷον τῇ Ἀγλαΐδου θυγατρί. Οἱ μὲν οὖν πλεῖστοι τῶν νοσησάντων ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ, τούτῳ τῷ τρόπῳ διενόσησαν. καὶ οὐδένα οἶδα τῶν περιγενομένων, ᾧ οὐχ ὑπέστρεψαν κατὰ λόγον αἱ ὑποστροφαὶ γενόμεναι. καὶ διεσώζοντο πάντες οὓς ἐγὼ οἶδα, οἷσιν αἱ ὑποστροφαὶ, διὰ
B τοῦ εἴδεος τούτου ἐγίνοντο. οὐδὲ τῶν διανοσησάντων διὰ τούτου τοῦ τρόπου οὐδενὶ οἶδα ὑποστροφὴν γενομένην πάλιν. ἔθνησκον δὲ ἐν τοῖσι νουσήμασι τούτοισι οἱ πλεῖστοι ἑκταῖοι, οἷον Ἐπαμινώνδας, καὶ Σιληνὸς, καὶ Φιλίσκος, ὁ Ἀνταγόρεω.

altero rurſus prehendit & iudicatus eſt, quemadmodum Euagonti Daitharſis filio cõtigit. Aliis ſexto die decreuit, ſeptẽ intermiſit, & ex repetitione die quarto iudicatus eſt, quale quid Aglaidæ filiæ vſuuenit. Plurimi igitur eorum qui tunc ægrotarunt hunc habuerunt morbi tenorem, atque haud ſcio an eorum cuiquam qui ſuperfuerunt ritè factæ morborum reuerſiones non recurrerint, omneſq́ue, quod ſciam ſeruabantur quibus hoc recidiuæ genus contigit, neque hoc modo ægrotantium cuiquam morbum rurſus repetiiſſe memini. Moriebantur autem plurimi ex his morbis ſexto die, velut Epaminondas, Silenus, & Philiſcus Antagoræ filius.

ἀκούσια δάκρυα] Oculos inuitis lachrymantes, quos ἀπροαιρέτως δακρύοντας ὀφθαλμοὺς vocat Hipp. in Progn. damnat & aph. 52. lib. 4. Pleniùs verò lib. 6. epid. ſect. 1. dum ſcribit, δάκρυα ἐν τοῖσι ὀξέσι τῶν φλαύρως ἐχόντων, ἑκόντων μὲν χρηστὸν, ἀκόντων δὲ ἀρρὶ ν κακόν. Qua in ſententia ſpontaneas & inuoluntarias lachrymas optimè circumſcribit, huncque locum ſatis explicat. Quò etiam ſpectat quod lib. 4.
C epid. ſcribitur, οἱ μὴ ἑκόντες δακρύοντες ἢ κακόν ἢ ἀκαιρίως, ἀρρῆ, κακόν, Ruſuſq; lib. 6. epid. ſect. 8. δάκρυα ἑκόντι, οἷον τι, πολλά, ὀλίγα, θερμὰ, ψυχρὰ, παχέα. Quòd verò ad hunc locum pertinet, in hæmorrhagiæ ſignis inuoluntarias lachrymas reponit Galen. libr. 1. ad Glauconem his verbis: εἰ δὲ δακρύοιεν ἄκοντες ἢ μὴ ἀμβλύνοιεν ἐξῆς. ... καὶ χεῖρας ἐπὶ τοὺς ῥῖνας φέροιεν ὡς κνώμενοι πιστευθῆτω μὲν, αἱμορραγεῖν ἐξ αὐτῶν. Idem quoque lib. 3. κλαίοντας illachrymantes oculos in ſanguinem profundentibus poſuit, eo in loco quẽ priùs adduximus cùm hæmorrhagiæ notas confirmaremus, atq; etiam vbi ſcribit, καὶ ἔτι δὲ ἡ περὶ τῶν δακρυόντων ὀφθαλμῶν, καὶ τῆς μύξης τῆς ἐκ ... καὶ τῆς ῥινὸς αὐτῆς. Vnde ſatis apparet Gal. inuitas lachrymas hæmorrhagiam ſignificare voluiſſe, atq; hîc ἄκοντα aut ἀκούσια legiſſe, quomodo antiqua omnia exemplaria manu ſcripta habent, etſi quidam ſpontaneas lachrymas poſuerint, & ἑκούσια facili lapſu, cum duobus recentioribus exemplaribus legerint. Iis fortè rationibus innixi, quòd ſpontaneas lachrymas probet Hippocrates, inuoluntarias autem peſſimè deteſtetur, rationiq; ſit conſonum in his optimis ſignis quæ morborum ſolutionem adferunt, bene ſem-
D per ominari. Poſſunt autem etiam ſponte fluere lachrymæ, cùm cerebrum aut caput ipſum humorum acrium vaporationibus tentatum oculos etiam lancinat & illachrymantes facit, idq; ex naturæ conſilio non temerè, cùm dolor moueatur, quod eſt κατὰ προαίρεσιν aut ἐκ ἀπροαιρέτως δακρύειν. Ex magna etiam vaporum aut humorum copia in cerebrum ſublatorum, poteſt animalis illa facultas relaxari & aliquantulum hebeſcere: itaq; humorem illum in oculos illabentem & ſua ſponte fluxilem vel inuita effundere. Vtrunque vero cùm ſit lationis humorum in ſuperiores partes ſignum efficax, non temerè cum cæteris hæmorrhagiam portendit. Huius porrò loci meminit Gal. Com. 1. in lib. 6. epid. in eius ſententiæ quam appoſuimus explicatione, vbi ἄκοντι δάκρυα ἀρρῆ legit, vt mihi videatur retinenda veterum codicum lectio quæ ἀρρῆ non χαρρῆ, vt recentiores habent, quòd in lachrymis hæc ſit familiaris Hippocrati phraſis, vt ex ſuperius adductis locis ſatis patet. Meminit quoque Com. 3. in progn. cum ſcribit, καὶ μὲν δὴ τὸ περὶ τῆς ἐπιδηλώσεως περὶ δακρύων ἀκουσίων ἔσω πρὸ μελλόντων αἱμορραγεῖν εἴρηται. οἷσι ταῦτα] οἷσι τοῖσι γε antiqui codices omnes legunt, quæ lectio mihi magis probatur, quòd redditionem vberiorem faciat. Gal. οἷσι τοῖσι γε, vt recentiora duo exemplaria legit.
E τὰ πολλὰ τὰ οἷα] Hic principium ſententiæ fecimus ex Galeno cum duobus manu ſcriptis codicibus antiquiſſimis, etſi cæteri iſtud ſuperiori ſententiæ iungunt nullo profectu. Atque τὰ πολλὰ τὰ οἷα, non τὰ πολλὰ quemadmodum duo recentiora exemplaria habent, retinuimus, quod ſit hæc Hippocrati notiſſima phraſis. Quidam codices pro ἐν περιόδοισι, ἐν περιόδοισι legunt, vt & ἐξέλιπε pro ἐξέλειπε, & ἔλυσε pro λύει, nihil omninò immutato ſenſu. Sunt autem iſta ἀποστάσιες τῶν χυμῶν optima ſigna, cùm decumbente in alium morborum cauſa per idoneos humorum effluxus, abſceſſus περὶ ὀσφὺν natura procurauit, itaque morbum totum depoſuit, quod eſt in tota iudicationum diſciplina notiſſimum.

τῶν δὲ περὶ τὰς κρίσιας] Iudicia inter ſe comparat eaque recenſet, vt ex iis quænam ſit inter ſe ſimilitudo aut diſſimilitudo eliciatur. Plærique enim omnes die decimoſeptimo, alij etiam vigeſimo iudicatione liberati ſunt, at non eodem omninò modo. Ex quo apparet in iudicationum doctrina magnam eſſe dignitatem diei decimoſeptimi & vigeſimi, vt ſatis probat ex hoc loco Galenus lib.
F 2. de diebus decretoriis, qui hunc totum locum fuſiſſimè explicat, vt non opus ſit nos hîc eſſe longiores. Porrò exemplar antiquiſſimum manu ſcriptum ἐξ ὧν ἐγίνωσκον οἱ ἰητροὶ legit, quam lectionem ſeruauit Galenus. Alterum etiam recentius magis variat. Sic enim habet, τῶν δὲ περὶ τὰς κρίσιας, κατὰ τὸ μὲν ὅμοια, κατὰ ἀνόμοια. Quam lectionem quibuſdam vſurpatam & annotatam ex lib. de dieb. decret. apparet.

ἐξ διέλιπεν ἡμέρας πέντε] Caluus ἡμέρας addidiſſe videtur, quod magis eum quem monet ſcrupulum Galenus, iniicit, cùm in nullis exemplaribus adſcriptum reperiatur. Et verò eum omninò eximit exemplar vnum ex noſtris quod habet, διέλιπεν ἡμέρας ἐξ μὲν τῇ ἑτέρῃ τῇ δὲ ἑτέρῃ πέντε. Duo etiam ex noſtris codicibus ἡ reticent, vt & Galenus vtrobique.

ἔκρινε δὲ] Duo codices antiquiſſimi ſic legunt, ἔκρινε δὲ τοῖσι πλείστοισι ἑκταίοισι διέλιπεν ἐξ, ἐκ δὲ τῆς ὑποστροφῆς ἔκρινε πενταίοισι. Quam lectionem ſequitur Galenus lib. 2. de dieb. decret. atque ita legiſſe videtur Cornarius. In quo certè diei decimiſeptimi dignitatio nullo modo eſt imminuta. Vt parum mihi attendiſſe videatur Caluus hæc iudicationum exempla ad huiuſmodi diei decimiſeptimi auto-
G ritatem confirmandam ab Hippocrate adduci, quod valde propriè à Gal. ſcriptum eſt lib. de dieb. decret. Hic enim poſt morbi reuerſionem, iudicationem tertio die factam fuiſſe ſcribit, non ſine mendo. Videtur namque deſultorio quodam modo, ex membro vno in alterum incidiſſe, atque iſtud totum omiſiſſe, οἷσι δὲ ἔκρινεν ἑβδομαίοισι, διέλιπεν ἑβδόμην, ἐκ δὲ τῆς ὑποστροφῆς ἔκρινε τρίτῃ. Cuius membri extremum vitioſè ſuperiori coniunxit. Quod certè librarij vitio factum exiſtimo.

οἷσι δὲ ἔκρινεν ἑβδομαίοισι] Hoc membrum ſic legit Gal. οἷσι δὲ ἔκρινεν ἑβδομαίοισι, διέλιπεν ἐπτὰ, ἐκ δὲ τῆς ὑποστροφῆς ἔκρινε τριταίοις.

οἷσι δὲ ἔκρινεν ἑβδομαίοισι] Hoc membrum quod ex ſuperiore pendeat atq; inuerſum videatur, in duobus antiquiſſimis codicibus deſideratur, neque hoc legiſſe videtur Galenus, vt neque Cornarius. Nos tamen in tanta codicum & interpretum fide nihil immutauimus, & ad diei decimiſeptimi autoritatem confirmandam facere exiſtimauimus.

οἷσι δὲ ἔκρινεν ἑκταίοισι] Codex noſter manu ſcriptus antiquiſſimus alterum hic membrum adſcribit, hoc modo: οἷσι δὲ ἔκρινε πεμπταίοισι, διέλιπεν ἑβδομαίοισι, ἐλάμβανε τριταίοις, διέλιπε μίαν, ἐπιλαβοῦσα δὲ ἔκρινε μίαν. Ex quo aliter quoſdam die decimoſeptimo iudicatos ſignificatur, quos morbus die quinto dimiſerat, & interpoſitis ſeptem diebus, rurſus tribus diebus prehenderat, dein vno intermiſ-
H ſo, altero iudicatione abſoluerat. Quam lectionem ſecutus eſt Cornarius & approbat Galen. lib. 2. de dieb. decret. dum ſcribit: ὅτι ἔκριξεν πολλοῖς δὲ πεμπταίοις διέλιπεν ἑπτὰ, ἐλάμβανε δὲ τρεῖς, διέλιπε μίαν, ἐπιλαμβάνει μίαν. ἔκρινε δὲ καὶ ἐν τούτοις τὸ σύμπαν ἑπτακαιδεκαταίοις. Nos codicum multitudinem ſecuti nihil ex receptiſſima lectione immutauimus, optimè tamen lectionis admonuimus. Porrò codices duo recentiores hic pro ἔκρινε, ἔλυσε ſcribunt, eodem ſenſu. Quos enim iudicatione abſoluit, eos morbus dimittit. Quod ſequitur ἐλάμβανε τρίτῃ aut τριταίοις cum quibuſdam exemplaribus, cùm de febrium ardentium recurſu intelligatur, tribus diebus prehendiſſe diximus, non tertio, quod cæteri ferè omnes fecere interpretes, vt ſignificetur morbum reuerſum per tres dies tenuiſſe. Atq; in eam ferè opinionem me induxit Gal. cùm huius loci meminit his verbis lib. de dieb. decret. καὶ μὲν δὴ καὶ ὅσους τινὰς ἐκ τοῖν μὲν πεμπταίοιν φησὶ διέλιπε δὲ ἑξ. ἐλάμβανε φησὶ γ, οὐ τὰ διέλιπε α ἐπιλαβοῦσαν ... δηλοιότι ... ἔκρινεν. Quod verò in extremo ponitur ἡ ἔκρινε πρώτῃ, variè etiam legitur. Duo enim antiquiſſimi codices μίαν pro πρώτῃ habent, & pro Δαιθάρσιος ferè

omnia exemplaria διέβαλεν legunt,pro communi & vſitata ſatis antiquis literarum tranſmutatione. Certè hoc membrum Caluus cùm diſiunxit,non ſatis attendiſſe videtur Hipp.& Galeni mentem. A

κατὰ λόγον αἱ ὑποστροφαὶ ἐγίνοντο] Recidiuæ illæ non temerè ſed ritè & pro ratione fiebant,quòd cùm priùs diminutæ & inſidæ eſſent,morbum alleuare non potuerunt,vt plurimis etiam die ſexto exitium attulerint,quod ſcribit in Commentario Galenus.Sic hoc in ſtatu ſuperiùs paulò dixit Hipp. ἐκρίνοντο οὐδ' αἱ κατὰ λόγον γινόμεναι ὑποστροφαὶ ὑπέστρεφον.

οὐδὲ τῶν διασωθέντων] Hunc locum ſic legit Galenus lib.2.de dieb.decr. οὐδὲ τῶν διασωθέντων οὐδενὶ διὰ τέλεος τὸ πρῶτον οἶδα ὑποστροφὴν γενομένην πάλιν,vt iſtud διὰ τὸ πρῶτον potiùs ad morborum reuerſiones,quàm affectiones referatur. Significat autem nulli omninò poſt diem decimumſeptimum recidiuam contigiſſe,vt illius diei dignationem corroboret,quod ſatis explicat Galenus , vt non poſſim non ſatis mirari Caluum,qui his omnibus eiuſmodi ægrotantibus recidiuas factas fuiſſe voluerit, quod eſt præter Hipp.& Galeni aſſenſionem.

Quibus tubercula ad aures enaſcebantur, ea die vigeſimo decernebant.Sedata autem ſunt iis omnibus quibus nō ſuppurarunt,ad veſicam tamē ſeſe cōuerterunt.Cratiſtonactæ qui ad Heraclium decumbebat,& Scymni fullonis ancillæ ſuppurarunt,& perierunt. Nōnullis verò morbus die ſeptimo decreuit, nouem intermiſit diebus, reuerſus eſt,& ex recidiua quarto die iudicatus eſt. Phanocritus qui apud Gnathonem pictorem decumbebat, ſeptimo die iudicatione eſt abſolutus. Sub hyemem verò circa brumale ſolſtitium ad æquinoctium vſque, febres ardentes & phrenitides perdurabant, multiq́; peribant. Iudicationes tamen variè ceciderunt,plurimiſq́; quinto ab initio die morb. decreuit,quarto intermiſit,repetiit, & ex recidiua quinto die iudicatio facta eſt,omninò diebus quatuordecim. Atq; hunc in modum pueris plurimis, quinetiam natu grandioribus iudicatio facta eſt.Nonnullis verò vndecimo die morbus decreuit,decimoquarto repetiit,perfecteq́; vigeſimo iudicatus eſt.Quod ſi qui vigeſimo nono inſuper rigore corriperētur,iis quadrageſimo die morbus decreuit. Plæriq; autem omnes ſub primam iudicationem denuò rigebant.Quinetiam quidam per exordia ſub iudicium ipſum nouo rigore correpti, adhuc in ipſis morborum reuerſionibus vnà cum iudicatione riguerunt. Vere autem rigebant omninò pauci,æſtate plures, per autumnum adhuc plures, ſub hyemem longè plurimi. At ſanguinis è naribus profluuia ceſſarunt. E

Οἷσι δὲ τὰ παρὰ τὰ ὦτα ἐγίνετο, ἔκρινε μὲν εἰκοσταίοισι. B κατέσβη δὲ πᾶσι, καὶ οὐκ ἐξεπύησεν ἀλλ' ἐπὶ κύστιν ἐτράπετο. Κρατιστώνακτι δὲ ὃς παρὰ Ἡρακλέα ᾤκει, καὶ Σκύμνου τοῦ γναφέως θεραπαίνῃ, ἐξεπύησεν, ἀπέθανον. οἷσι δὲ ἔκρινεν ἑβδομαίοισι, διέλιπεν ἐννέα ἡμέρας, ὑπέστρεψεν, ἔκρινεν ἐκ τῆς ὑποστροφῆς τεταρταίοισι. ἔκρινεν ἑβδόμῃ Φανοκρίτῳ, ὃς κατέκειτο παρὰ Γνάθωνι τῷ ζωγράφῳ. ὑπὸ δὲ χειμῶνα περὶ ἡλίου τροπὰς χειμερινὰς καὶ μέχρις ἰσημερίης, παρέμενον μὲν καὶ οἱ καῦσοι καὶ τὰ φρενιτικά, καὶ ἔθνησκον πολλοί. αἱ μέντοι κρίσιες C μετέπεσον. καὶ ἔκρινε τοῖσι πλείστοισιν ἐξ ἀρχῆς πεμπταίοισι. διέλιπε τεταρταίοισι. ὑπέστρεψεν. ἐκ δὲ τῆς ὑποστροφῆς, ἔκρινε πεμπταίοισι. τὸ δὲ ξύμπαν τεσσαρεσκαιδεκαταίοισι. ἔκρινε δὲ παιδίοισιν οὕτω τοῖσι πλείστοισιν, ἀτὰρ καὶ πρεσβυτέροισιν. ἔστι δὲ οἷσιν ἔκρινεν ἑνδεκαταίοισι, ὑπέστρεψε τεσσαρεσκαιδεκάτῃ. ἔκρινε τελείως εἰκοστῇ. εἰ δέ τινες ἐπερρίγωσαν περὶ τὴν εἰκοστὴν, τουτέοισιν ἔκρινε τεσσαρακοστῇ. ἐπερρίγωσαν δὲ οἱ πλεῖστοι περὶ κρίσιν τὴν ἐξ ἀρχῆς. οἱ D δὲ ἐπιρριγώσαντες ἐξ ἀρχῆς περὶ κρίσιν, καὶ ἐν τῇσιν ὑποστροφῇσιν ἅμα κρίσει. ἐπερρίγωσαν δὲ ἐλάχιστοι μὲν τοῦ ἦρος, θέρεος πλείους, φθινοπώρου ἔτι πλείους. ὑπὸ δὲ χειμῶνα πολὺ πλεῖστοι. αἱ δὲ αἱμορραγίαι ὑπέληγον.

οἷσι δὲ παρὰ τὰ ὦτα] Iſta quoque ad iudicationis quæ die vigeſimo fit,dignationem & autoritatem pertinent, atque eam in rem à Galeno quoque adducuntur lib.2.de dieb.decret.

κατέσβη δὲ πᾶσι] Pro κατέσβη,κατέστη leg. codices duo manu ſcripti,quam lectionem ſequitur Galenus lib.de dieb.decret. eodem nimirum ſenſu vt reſtincta eſſe tubercula,hoc eſt ſedata & diſcuſſa intelligas,eorumq́; vim & feruorem reſediſſe & quodammodo deſæuiſſe.Quo in ſignificato priùs de huiuſmodi tuberculis παθίσατο expreſſit.Cæterùm omnia ferè exemplaria cum Gal. leg. κατέσβη δὲ πᾶσι καὶ οὐκ ἐξεπύησεν, ſed nos eam lectionem ſecuti ſumus quæ habet κατέσβη δὲ πᾶσιν οἷς οὐκ ἐξεπύησεν,vt quibus non ſuppuratæ eſſent parotides,eæ ſedarentur & conquieſcerent , intelligerem , quod expreſſit Gal.in Commentario. Atque hanc lectionem ex codice Germanico hauſimus.

Κρατιστώνακτι] Hic valde variant exemplaria,nos tamen iſtam vulgatam lectionem ex noſtro codice ſecuti ſumus , Κρατιστώνακτι τῷ παρὰ Ἡρακλέα καὶ Σκύμνου τοῦ γναφέως θεραπαίνῃ ἐξεπύησεν, ἀπέθανον. Pro τῷ παρὰ Ἡρακλέα,ὃς παρὰ Ἡρακλέα ᾤκει legunt duo codices manu F ſcripti cum impreſſis. Nec multùm intereſt an pro γναφέως γραφέως legas,niſi quod Galenus vbique γναφέως habet,vt nec plurimùm moramur an pictorem an verò fullonem, aut infectorem intelligas.

οἷσι δὲ ἔκρινε] Iſ[illegible] [illegible]onem die vigeſimo abſolutam & perfectam fuiſſe probat.Quare ex vetuſtiſſimis noſtris exemplaribus, ἔκρινεν ἐκ [illegible] legimus,& ex noſtro codice fidiſſimo διέλιπεν ἐννέα pro ἐννάτῃ. Quæ omnia his verbis agnouit Galenus, ἀλλ' [illegible] οἷσι δὲ ἔκρινεν ἑβδομαίοισι, διέλιπεν ἐννέα ὑπέστρεψεν, ἔκρινεν ἐκ τῆς ὑποστροφῆς τεταρταίοισι, ὅλον τὸ σύμπαν εἰκοσταίοισι. Cæterum quod de Pantacle qui apud Dionyſium habitabat,addit Caluus,eſtq; veluti ſententiæ confirmatio Hipp. familiariſſima,id etiam in codice vno manu ſcripto legitur.

ἔκρινεν ἑβδόμῃ] Melior eſt lectio quæ habet,οἷσι δὲ ἔκρινεν ἑβδομαίοισι διέλιπεν ἐξ. οὐδ' ὑπέστρεψε, καὶ ἑβδομαίοις ἔκρινεν, τῷ Φανοκρίτῳ ὃς κατέκειτο παρὰ Γνάθωνι τῷ γραφεῖ. Quæ lectio duobus vetuſtiſſimis codicibus Regiis innixa eſt,& a Gal.probatur libr. 2. de dieb. decret. eſtque ab interpretibus Caluo & Cornario in medium adducta. G

ἔκρινε τελείως εἰκοστῇ] Sic peruetuſta omnia exemplaria habent,atque hunc locum adducit Gal.lib.2.de dieb.decret. Recens vnum nec æque vetus ἔκρινε τελείως [illegible] legit,facili opinor lapſu cum [illegible] ſcribi oporteat, etſi quædam exemplaria impreſſa ὀγδόῃ integrè legunt,& interpres quidam ad decimum octauum diem referat,contra Hipp.& Galen.mentem.

εἰ δέ τινες ἐπερρίγωσαν] Hic quoque æqualis cum ſuperiore lapſus eſt. Nam pro περὶ τὴν εἰκοστὴν quæ per [illegible] ſignatur, περὶ τὴν [illegible] legitur,& in quibuſdam impreſſis περὶ τὴν ἑκτὴν manifeſto mendo.Sic verò Galenus lib.2.de dieb.decret.εἰ δέ τινες ἐπερρίγωσαν περὶ τὴν [illegible], τουτέοισιν ἔκρινε τεσσαρακοστῇ.

οἱ δὲ ἐπιρριγώσαντες] Hoc totum οἱ δὲ ἐπιρριγώσαντες ἐξ ἀρχῆς περὶ κρίσιν non legunt duo exemplaria,ſed reliqua ſimul iungunt nullo admodum diſcrimine. Significat autem quibuſdam ſub initia & iudicationem primam nouos adfuiſſe rigores , qui cùm ſolutionem ex ſudoribus ſignificarent,imperfectam tamen reddiderunt.Quinetiam quoſdam circa initia ad iudicationem ipſam,ſed & in ipſis recidiuis,vnà cum iudicatione rigores præhenderunt,ſicq́; denuo à morbo ſunt abſoluti. H

ἐπερρίγωσαν δὲ ἐλάχιστοι] Duo vetuſtiſſima exemplaria manu ſcripta Regia [illegible] le[illegible] [illegible]omuni tamen & ſatis familiari vtriuſque notione. αἱ δὲ αἱμορραγίαι ὑπέληγον] Pro ὑπέληγον, ὑπέλειπον duo exemplaria habent,eodem ſenſu.

SECTIO TERTIA.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Quænam in his quæ ad morbos ſpectant dignotio facienda ſit facilè diſcemus ex communi omnium &

Τὰ δὲ περὶ τὰ νουσήματα ἐξ ὧν διεγινώσκομεν μαθόντες ἐκ τῆς κοινῆς φύσιος ἁπάντων, καὶ τῆς ἰδίης

A ἰδίης ἑκάστου, ἐκ τοῦ νουσήματος, ἐκ τοῦ νοσέοντος, ἐκ τῶν προσφερομένων, ἐκ τοῦ προσφέροντος. ἐπὶ τὸ ῥᾷον γὰρ καὶ χαλεπώτερον, ἐκ τούτων. ἐκ τῆς καταστάσιος ὅλης, καὶ κατὰ μέρεα τῶν οὐρανίων καὶ χώρης ἑκάστης. ἐκ τοῦ ἔθεος, ἐκ τῆς διαίτης. ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων. ἐκ τῆς ἡλικίης ἑκάστου. λόγοισι. τρόποισι. σιγῇ. διανοήμασι. ὕπνοισιν. οὐχ ὕπνοισιν. ἐνυπνίοισι οἵοισι. καὶ ὅτε τιλμοῖσι κνησμοῖσι. δα-
B κρύοισιν. ἐκ τῶν παροξυσμῶν. διαχωρήμασιν. οὔροισι. πτυάλοισιν. ἐμέτοισι. καὶ ὅσαι ἐξ οἵων ἐς οἷα διαδοχαὶ νοσημάτων, καὶ ἀποστάσιες ἐπὶ τὸ ὀλέθριον καὶ κρίσιμον. ἱδρώς. ψῦξις. ῥῖγος. βήξ. πταρμοί. λυγμοί. πνεύματα. ἐρεύξιες. φῦσαι σιγώδεες. ψοφώδεες, αἱμορραγίαι. αἱμορροΐδες. ἐκ τούτων καὶ ὅσα διὰ τούτων σκεπτέον.

cuiuſque propria natura, ex morbo & ægroto, ex his quæ offeruntur & eo qui offert. Ná & ex his meliùs vel grauiùs ſe habent. Prȩterea ex vniuerſali ac particulari aëris conditione, & regionis cuiuſque, ex conſuetudine, victus ratione, vitæ genere, ex cuiuſq; ætate, ægri ſermonibus, moribus, ſilentio, imaginationibus, ſomnis, vigiliis, ex inſomniis, quæ qualia & quádo obueniant videndum eſt, vellicationibus, pruritibus, lachrymis, ex acceſſionibus, deiectionibus, vrinis, ſputis, vomitionibus. Videndæ ſunt etiam quæcunque fiunt morborum viciſſitudines, & ex quibus in quos ſuccedant, & quinam abſceſſus perniciē aut ſolutionem portendant. Sed & ſudor, rigor, perfrictio, tuſſis, ſternutationes, ſingultus, ſpiritus, eructationes, flatus ſilentes, ſtrepitum cientes, ſanguinis eruptiones, ora venarum ex ano ſanguinem fundere
C ſolita, Græci hæmorrhoidas dicunt. Atque ex his quæ per hæc contingunt conſideranda ſunt.

Exhauſta præcipua horum librorum materia & quibuſdam temporum circumſcriptis definitionibus, prænotionis terminos in morbis propōnit, quibus velut vniuerſalibus ſcopis præſentium dignotio & futurorum præſenſio continetur. Quæ duo ſunt in tota Hippocratis diſciplina multis nominibus commendata munia, quæq; Medici autoritatem conſtantiſſimè tuentur & fouent, & ad ægrorum, quam cuiuſq; propriam poſtea facit, recenſionem valde accommodata. Nil enim æquè artem ac Medici dignitatem commendat, quam in ipſa ægrorum inſpectione morbos ipſos ita moderari, vt ne quid eorum quæ obuenerunt, aut etiam corū quæ impendent, præſenſionem tuam fefelliſſe videatur. Quam ad rem ſupra his verbis Medicum excitauit. λέγειν τὰ προγενόμενα, γινώσκειν τὰ παρεόντα, προλέγειν τὰ ἐσόμενα, μελετᾶν ταῦτα. Attributiones igitur in morbis plurimas enumerat, ex quibus veluti ſcopis, affectuum prænotiones, & ægrorum affectiones, diſpoſitiones, & conditiones dignoſcere poſſis, indeq; velut morborum tranſitione facta, ad febriū
D genera gradum facit. Quarum naturam ita accuratè in animi notione tanquam in veſtigio reponit, vt non facilè in tota Hippocr. πραγματείᾳ inſigniorem locum febrium explicationi dicatum reperias. At quia in his facilè morbis ex acceſſionum viciſſitudine iudicationis vis & decretoriorum dierum facultas dependet, hic obiter totius criſeos dignitatem ex dierum criticorum recenſione moderatur. τὰ δὲ περὶ τὰ νοσήματα] Sunt hæc ἀπομνημονεύματα & ὑπομνήσεις quædam, ex quibus in morbis prędictionem haurias, quę Gal. προγνωστικὰ θεωρήματα vocat fuſiſſimeque explicat, vt non admodum noſtra opera in his eruendis opus ſit, etſi ſunt obſcuræ & abruptæ quædam rerum agendarum notæ, quales ſunt ex omnes quibus ſcatent lib. περὶ τροφῆς & περὶ χυμῶν. Similis autem eſt phraſis ſuperiori τὰ δὲ περὶ τὰς κρίσιας ἐξ ὧν ἐκ διαγινώσκομεν ὅμοια ἃ ἀδόμενα.

ἐκ τῆς κοινῆς φύσιος] Communis rerum natura Medico maximè inſpicienda eſt, nec verò cuiuſque propria negligenda. Eſt enim Medicina communium præceptionum obſeruatio quædam, quam ita finiunt (inquit Celſus) vt quaſi viam quandam, quam μέθοδον Græci nominant, eorumque quæ in morbis communia ſunt contemplatricem eſſe contendunt. Atque vbi vniuerſalium notiones
E ratione perceptæ ſunt, & in ſingularium exercitatione velut exemplorum approbatione concluſæ, exiſtit mirifica illa medendi via, quam methodon ratione & experientia nixam paſſim celebrat Galenus. Neque Hercules illud & antiqui Medici neſcierunt. Nam & vetuſtiſſimus author Hippocrates dixit mederi oportere & communia & propria intuentem. In quibus certè tota artis fundamenta ſunt poſita. Ob quæ competit eam qui propria non nouit, communia tantum intueri debere, eumque qui noſſe propria poteſt, illa quidem non oportere negligere, ſed his quoque inſiſtere. Ideoque cùm par ſcientia ſit, vtiliorem tamen medicum eſſe amicum quam extraneum, quod propria cuiuſque cognitio in artis exercitatione ſit longè difficillima. Qua de re pluxima habes apud Gal. mitto libri apud Glauconem, atque etiam Hippocratem, qui lib. 6. epid. * totius ferè huius doctrinæ capita percenſet his verbis: κεφάλαιον ἐκ τῆς φύσιος, καὶ ἀφορμαὶ, καὶ πλείστων λόγων, καὶ κατὰ μικρὸν γινωσκομένων συνάγοντα καὶ καταμανθάνοντα, εἰ ὁμοιά ἐστιν ἀλλήλοισιν, καὶ αὖ ὅμοια ἀλλήλοις οὐκ. ὡς ἐκ τῶν ἀνομοιοτήτων ὁμοιότης γίγνηται μία, οὕτως ἂν ὁδὸς, οὕτω καὶ ὀρθῶς ἐχόντων δοκιμασία, καὶ τῶν μὴ ἐχόντων ἔλεγχος. In qua artis ſumma, τὴν φύσιν primam naturæ cuiuſque conformationem intelligit, ex qua morborum cognitiones &
F verò curationes dependent. * Sect. 3.

ἐπὶ τὸ ῥᾷον γὰρ] Id velut parentheſi incluſum ad oblatos cibos eumque qui offert referri debet, & de ægris intelligi qui pro ciborum qualitate, quantitate, & offerentis occaſione quandoque meliùs, ſæpè etiam grauiùs ſe gerunt. Cornarius ad affectus ipſos breuiores vel grauiores retulit, motus Galeni verbis & exemplo, quæ profectò nobiſcum etiam ſentiunt. Cùm enim ſcribit ῥᾷον ἢ χαλεπώτερον ἐν ταῖς νόσοις ἀπαλλάσσουσι, ægros ipſos in morbis meliùs & grauiùs affici ſentire quis non videt? Exemplum verò de affectus diuturnitate & longitudine, ad Medici aut eius qui cibos offert accommodationem totum pertinet.

καὶ χώρης] Incertum eſt an huc καταστάσιος referatur, vt regionis formam, vt rei cuiuſque, indicet, qualiter accepiſſe videtur Galen. in Commentario, dum ſcribit: ἐπειδὴ φιλοῖ λέγεσθαι αὐτὸ τὸ προσθήκης τὸ τῆς καταστάσιος ὄνομα, καὶ τὴν τῆς χώρας ἰδέαν δηλοῦν δύναται καὶ πάσης ἄλλης πραγμάτων. ἀνέλεσθαι καὶ συνάπτειν ἐρεῖ, ἐκ τῆς καταστάσιος ὅλης τε καὶ κατὰ μέρεα τῶν οὐρανίων, καὶ χώρης ἑκάστης, καὶ τοῦ ἔθεος. Quidam etiam verba iſta, καὶ χώρης ἑκάστης, καὶ τοῦ ἔθεος, per ſe accipiunt, vt & regio ipſa & conſuetudo, non horum forma aut ſpecies, prænotionis in morbis ſcopi ſint.
G Nos tamen Galeni aſſenſionem ſecuti videmur, & καταστάσιν ad regionem retulimus, conſuetudinemq; ipſam per ſe ſatis ad futurorum præſenſionem & inſtantium dignotionem facere exiſtimauimus, in eoque exemplarium noſtrorum conſenſum accepimus, & ἐκ τοῦ ἔθεος legimus, quanquam duo καὶ τοῦ ἔθεος legunt. Nec video cur illud ἐκ τοῦ ἔθεος Cornarius omiſerit, cùm in omnibus codicibus reperiatur, & à Galeno cæteriſque omnibus interpretibus non temerè aſſumatur.

λόγοισι] Sermones ægri diximus ex Galeno, quos conſuetudini loquendi accommodatos eſſe vult, indeque futurorum præſenſionem coniici. Sed profectò ad eos ſermones quos ex ægris ducimus, indeque morborum cauſas externas aucupamur, referri poteſt, dum vel neſcientem ægrum extractis ſermonibus, velut manu, in cauſæ cognitionem trahimus. Quò certè illud prognoſtici εἰδέναι τε περιλειπόμενοι οἱ ἀσθενέοντες, retulit Galenus. Poſſunt & ea referri ad eam quam deſcribit ægrorum œconomiam libr. 6. epid. † Hippocrates his verbis, αἱ ἐς τὸν νοσέοντα ὑπουργίαι, ἃ διηγεῖται, οἷα, ὡς ἀπολογεῖται οἱ λόγοι. Hæc enim omnia quæ de ægris dicuntur ſi reſpexeris, eorum naturam morbique ſpeciem faciliùs didiceris. † Sect. 2.

H τρόποισι] τρόπους hic mores ex Galeno diximus, neque enim cùm mores indicent, modos dicere æquum viſum eſt. Sic τρόπους pro animi moribus vt aliàs ſæpè, ita vſurpat Hippocrates libr. 6. epid. ſect. 6. cum ex capite partium reliquarum corporis & mentis, & morum æſtimationem facit. τὰς ἀπὸ κεφαλῆς ἐς τὰ ἄλλα φύσιν, ἐπὶ τὰ νεῦρα, καὶ φλέβας, καὶ σάρκας, καὶ τῶν ἄλλων χυμῶν, καὶ τὴν αἰτίην καὶ τὸ σῶμα ποιεῖ, καὶ γνώμην, καὶ τρόπον. Huius autem dictionis notionem, etſi quadantenus delibatam aliàs tibi exhibuimus, eam tamen omninò affectam in OEconomiam noſtram reiicimus.

σιγῇ] Ægri ſilentium & taciturnitas nonnihil momenti ad futurorum prædictionem facit, dum videmus an ſecundum naturam ſit, an verò præter naturam, indeque morbum ipſum præſentimus. Atque haud ſcio an huc referri poſſint toties celebratæ ex Prorrhetico & Coacis in morbis ἀφωνίαι καὶ ἀναυδίαι, quæ pro variis ægritudinum affectionibus diuerſa ſignificant. Eodemque pertinet quod in Prorrhetico ſcriptum eſt, αἱ ἐν πυρετοῖσιν ἀφωνίαι σπασμώδεα τρόπον ἐξίσταντα σιγῇ, ὀλέθριον. Idem quoque Medicinæ parens Hippocrates lib. de humoribus, in Medici ſcopis φωνὴν, σιγὴν καὶ γνώμην reponit, & lib. 6. epid. * λόγον καὶ σιγὴν, longè tamen

alia notione meminit, horum quoque apud ægrum rationem haberi oportere contendens, cùm ſcripſit λόγοις, σιγῇ, ὁκοῖα ἂν βούληται. A
λόγοι ἐν λήξει ἢ ἀναμνήσει, πολλαὶ ἀγρυπνίαι, ἢ ὕπνοι. * *Sect.* 8.

διαιτήματα] Sic lib. περὶ χυμῶν in morborum ſcopis Medico animaduertendis, ἐνυπνίοισι, ἐμέσμασι, ἀποσιτίῃσι poſuit.

ὕπνοι] Somnus & vigilia in morborum διαγνώσει multis monimentis teſtatiſſimam habet celebritatem, expeditamque habuerunt in prognoſticis & aphoriſmis tractationem. Lib. περὶ χυμῶν in ſcopis Medico animaduertendis, atque inter ea attributa quæ aut nocent, aut iuuant, ὕπνος & ἐγρήγορσις ponit Hippocrates, vtriuſque ibidem in externis præſidiis ὕπνον & ἀγρυπνίην ſpectari vult.

ἐνυπνίοισι ποῖ] Ægrotum ſomnia magnum ad morborum dignotionem pondus habent, qualia deſcribit Gal. in Commentario, ſpectari iubet Hippocr. lib. περὶ χυμῶν his verbis, ἐνύπνια οἷα ἂν ὁρῶσι. Quibus varias eorum formas pro diuerſo humorum complexu conſiderandas indicat, vt inde in morborum cognitionem faciliùs deuenias. Hic verò non ſecus qualia & quænam ſint ægrorum inſomnia, ſed & quando obueniant, conſideranda eſſe monet Hippocrates, vt fusè ſatis explicat Galenus. Quæ ſanè nos mouerunt vt exemplaris vetuſtiſſimi manu ſcripti nunquam ſatis laudatam fidem multiſque nominibus iam diu obſtrictam, tibi commendarem. Vnicum enim ex omnibus Galeno propius adhæret, cùm legat, ἐνυπνίοισι ποῖ. καὶ ὅτε. Cætera verò omnia, καὶ ὅτε πλακῶν habeant, vt his verbis non ſolum inſomniorum qualitatem & varias ſpecies, ſed & temporis circumſcriptionem in iudicium adhibendam cenſeas. B
Exemplaria quædam manu ſcripta pro ἐνυπνίοισι ποῖ, ἐνυπνίοισι ποίοισι cum Aſulano legunt, quæ lectio inſomniorum qualitates & formas magis indicat. Et verò inſomniorum qualitas ad phrenitidis prædictionem ſæpiſſimè inculcatur ab Hippocrate in Prorrhetico & Cois præſagiis. Et inſomnia ipſa non ſolùm morboſi corporis conditionem, ſed & ſalubris ſtatum & temperiem indicant. Quod docet Hipp. eo lib. quem de Inſomniis conſcripſit.

πλακῶν] πλακὰς vocat euulſiones quas factitant qui floccos legunt & pilos è veſtibus euellunt, fimbriáſve diducunt, vel in adiuncto pariete ſi qua minuta eminent, carpunt, imaginatione in ægris læſa, quod in febre & acuto morbo, vel inſania, pulmoniſve dolore vel capitis contingit [illegible] dicit Hippocr. Sunt & πλακαὶ vellicationes aut lancinationes partium pus aut aliquam humorum acrimoniam continentium, indeque dolentium, ex quarum qualitatibus atque attributis materiæ naturam morbique genus facilè coniicias: Aut certè, vt in instrumento medico, ea tanquam partium ſyderatarum aut torpentium actionum excitamenta & ſubſidia proponuntur. Quemadmodum in lethargicorum & veternoſorum expergefactionibus [illegible] adhibet Aretæus. Quem in ſenſum etiam, vt inter ſcopos medicos, [illegible], meminit, lib. περὶ χυμῶν Hippocrates. C

ἐκ τῶν παροξυσμῶν] Ex acceſſionum quæ in morborum circuitionibus fiunt inter ſe commiſſione, totius morbi [illegible] & ἰδέα, eiuſque veluti decurſus cognoſci poteſt, vt ſcribit lib. 2. epid. Hippocr. alia profectò diſciplinæ ratione quàm in aphoriſmis docuerit. Quinetiam ex eorum quæ in toto morborum decurſu apparent ſignificatione, atque ex his quæ ſucceſſu quodam in morbis natura molitur, morbi genus conſtituitur, dum breuem aut longiorem morbum, ſecurum aut ambiguum, certa ſalutis aut perniciei iudicia, ſignorum diſciplina ſubminiſtrat. In quibus meritò reponuntur benigna illa naturæ munia quæ [illegible] vocat Hippocrates, * circa quæ ſedulo allaborat vt in his facultatum ſuarum omnium indulgentiam depromat, & propoſita excretionum coctione certam ſpem & futuram ſolutionem promittat. Quo in genere enumerantur deiectiones, vrinæ, & ſputa, quorum hic ritè atque ordine meminit. Hac autem de re tota plura ſcripſimus lib. 2. epid. * *lib. 2. epid. ſect. 1.* D

καὶ ἐκ τῶν ἐξ οἵων] Morborum ſucceſſiones, viciſſitudines & exceptiones inſpiciendas conſulit, vt faciliùs de toto morborum exitu exiſtimes. Cùm enim ex humorum μεταστάσει & tranſpoſitu pendeant, ſolutionum quaſdam vices gerunt, & ἀποστάσιος ratione cenſentur, ſiquidem velut quodam humorum receſſu depoſita materia morbum alleuat, ſuntque ἀποστάσιες Hippocrati [illegible]. Sic priùs ſcripſit [illegible]. Ruſuſque [illegible]. Quo in ſolutionum febrium aſſiduarum genere dyſenterias, teneſmos, lienterias, alui fluxus, exanthemata plurima & aurium tubercula repoſuit. Quarum omnium affectionum ratio pro morbi depulſione Medico habenda eſt, quandoquidem humoris morboſi decubitus, velut per quædam naturæ effugia priorem morbum deponit, & ad reliquias propulſandas ſtato quodam ordine ſpem facit optimam. Quod in varicibus & hæmorrhoidum ac fiſtularum fluxu videre licet, eamque morborum ſucceſſionem velut in excretionum genere ſpectandam præcipit his verbis Hippocrates lib. 6. epid. [a] [illegible]. Idemq; [illegible]. Rurſus etiam [illegible]. Quod etiam veluti in tota medendi arte conſideratione digniſſimum repetit lib. περὶ χυμῶν. Et verò hoc ipſum excretionis genus quod per morborum viciſſitudines fit, ita explicat Gal. Comm. 3 in lib. 6. epid. [illegible]. Quem in ſenſum cùm plurima ex Hipp. mente ſcripſerimus lib. 2 epid. nil eſt opus nos hic eſſe longiores. Sunt & quædam morborum ſuccedendi vices & ſeries, quando morbi ipſi in aliud genus tranſeunt, vetereſq; querelas nouis potius dependunt, ſalúsq; ipſa leuiore ferè damno redimitur. Quod vt in ſolutionum genere maxime Medico eſt videndum. Sic quartana à morbo comitiali vindicat, lippitudinem alui profluuium ſoluit, & lienoſis tormina bono ſunt, & inſaniam varices vel hæmorrhoides ſoluunt, & cætera id genus quæ in melius mutantur, qualia ſunt in [b] Hippocr. doctrina plurima. Atq; hanc ipſam morborum commutationem, vt quæ ſpem tollendi morbi faciat, his verbis commendat Hippocr. lib. 6. epid. [illegible]. Quibus [illegible] videndas intelligit, idq; ſic præcipit Galenus Com. 6. in lib. 6. epid. [illegible]. Poteſt & hic locus accipi de iis quæ propriè [illegible] dicuntur, quæ ſunt ſuperuenientium nouorum morborum acceſſiones quædam, tot Hippocratis decretis confixæ ac damnatæ, præcipuè verò toto lib. aph. 7. (qui & quibuſdam hoc nomine περὶ τῶν ἐπιγινομένων inſcribitur [c]) velut ſi lateris morbo pulmonis inflammatio ſuperueniat, aut ſi pulmonis inflammationem phrenitis comitetur, aut ſi cruentum ſputum purulentum deueniat, indeque tabes, alui fluor, aut capillorum defluuium conſequatur. Ex quibus omnibus noua veluti alterius morbi acceſſione pernicies accerſitur, licetque de morbi ſucceſſu æſtimationem facere. Malim tamen cum Galeno ea omnia ad eam morborum tranſmutationem referri quæ ſolutionem quandam præ ſe fert, & naturæ benignitate aliò morbum ablegat, nec temere in abiectas corporis partes velut publicam ſentinam ac cloacam quædam deponit. Solennis verò eſt Hippocrati phraſis cum mutationes ipſas ex quibus cautè inſpiciendas monet, οἷα ἐξ οἵων dicere. Sic lib. περὶ χυμῶν, αἱ μεταβολαὶ ἐξ οἵων εἰς οἷα. & lib. 6. epid. [d] αἱ μεταβολαὶ ἐξ οἵων οἷα. [illegible] & [illegible] οἷα ἐξ οἵων [illegible]. Ruſuſque [illegible] οἷα ἐξ οἵων. ἐς οἷα [illegible]. Porrò manu ſcripti codices duo antiquiſſimi καὶ ἐκ τῶν ἐξ οἵων [illegible] leg. quam lectionem ſequitur Aſulanum exemplar. E F G

[a] *Sect. 3.* [b] *aph. 17. l. 6. aph. 48. l. 6 aph. 21. lib. 6.*
[c] *aph. 11 l. 7. aph. 12. l. 7.* [d] *Sect. 8.*

καὶ ἀποστάσιες [illegible]. [illegible], ſupra præcepit Hippocrates, quod ex his ipſis integra pendeat morbi æſtimatio, liceatque velut ex celebratiſſima ſignorum diſciplina ſalutem aut perniciem præſentire. Coctio enim quæ vi naturæ in morbis perficitur, depoſito per excretionem aut abſceſſum onere, ſecuritatem pollicetur. [illegible] vt ſcribit Hippocr. lib. 6. epid. [e] Ad futuram igitur in morbis præſenſionem, vtq; de toto ſucceſſu [illegible] exiſtimes, [illegible] diſciplina plurimùm confert, ex qua ſolutionum genere [illegible], poſſis de excretionum & abſceſſuum dignitate aut temeritate ſententiam ferre. Atque in eo ſolutionum genere quod per humorum tranſmiſſionem & abſceſſum [illegible], ſtatæ quædam ſunt leges, ex quibus indignitas aut etiam commendatio petenda eſt, à quibus quò longius abſunt eo præſentias [illegible] decernunt. Quæ quia per totam Hippocratis [illegible] fuſiſſimè ſparſæ, a Galeno in [illegible] diſci- H

plina

A pliat contractæ ſunt, hinc petendas eſſe exiſtimo. Abſceſſus autem ij facilè indicationem aut ſolutionem portendunt, qui ſuæ bonitatis notis conſtant, quales his verbis deſcripſit lib. 2. epidemiorum. † Hippocrates. χρησταὶ δὲ αἱ ἐς τὸ ὦτα, [illegible] μάλιστα αἱ κάτω, καὶ αἱ κατωτάτω κοιλίης, καὶ αἱ ποῤῥωτάτω ἀπὸ τῆς νόσου, καὶ αἱ κατ' ἴξιν. Quam in rem ſcripta etiam ſunt plurima lib. 6. epid. * & nos ipſi totum negotium pluribus confecimus com. noſtro in lib. 2. epid. Cæterum non mihi videtur aſſecutus hunc locum Caluus, cùm omnia ſimul iungat & confundat. * Sect. 3. † Sect. 1. * Sect. 2.

ἱδρῶτες ῥῖγος] Sunt & iſta in ſolutionum generibus quæ & ſigna & cauſas complectuntur, plurimumq́; ad morborum cognitionem & prænotionem conferant, & ad κρίσεων diſciplinam referuntur, ſpaſamq́; per omnia ſuam habent tractationem. Videndi ſunt igitur qui in morbis excitantur rigores, qui vt plurimùm morboſi ſunt, nonnunquam tamen ritè & ordine concepti magnam ſolutionis ſpem præbent & per ſudores morbum deponunt, qui vt variè contingunt, ita non vnam habent affectionem, & in bonorum & malorum genus cadunt.

B ψύξις] ψύξις διάλυσιν opponit Hippocrates lib. περὶ χυμῶν, atque vtrunque in medicis ſcopis bis reponit. At vt refrigeratio in ægris; ſic & calor ipſe ſpectandus eſt, & vt in diſciplinis, oppoſitorum vnum alterius notionem facit, quod etiam Hippocrati ſolenne eſt. Poteſt verò refrigeratio ipſa in febribus ſpectari, poteſt & ad rigores aut etiam ſudores referri qui in ipſis contingunt, quandoque etiam ad totius corporis in morbo affectionem, ſicq́; ex calidi & frigidi attributionibus, multis Hippocratis decretis, morbis ipſis aut ſalus aut pernicies eſt appenſa.

βὴξ, πταρμοὶ] Quæ ferè ſequuntur vt in ſpirituum aut flatuum genere reponenda ſunt, ita ea excrementorum promotionem indicant, quæ eſt ad morborum cognitionem certiſſima via. Hinc enim tota illa ægrorum diſpenſatio pendet, & ad ſanitatem inducendam tutiſſimus fit aditus. Atq; horum ferè omnium his verbis meminit lib. περὶ χυμῶν. [illegible] μᾶζα, βηχὲς, ἐρύξιες. λυγμοί. φῦσαι. οὖρα. πταρμοί. δακρύων. κνησμοί. [illegible]. Hucq́; mihi commodiſſimè referri videtur ſententia lib. 6. epid. * quæ ferè horum omnium aptè inſtructam habet informationem. [illegible] καὶ τὰ ἄλλα ἃ δεῖ, καὶ οἷς δεῖ, καὶ ὅτε, καὶ ὅπη, καὶ ὅτι, καὶ ὅθεν δεῖ [illegible] ἱδρῶτας καὶ τὰ ἄλλα δὲ πάντα. * Sect. 2.

C ἐρυγμοὶ] Huc pertinet quod ſcribitur lib. 6. epid. † καὶ ὅπη ἐρυγὴ [illegible], καὶ τὰ ἄλλα τοιαῦτα. Sunt enim vt in flatuum genere conſiderandi ructus, & verò quandoq; quà oportet, mouendi. Quid autem ἐρυγὴ ſignificet ſcribit Gal. Com. 2 in lib. 6. epid. his verbis: [illegible] βὴξ καὶ πταρμὸς, καὶ λύγξ, καὶ φῦσα [illegible]. Vtitur autem hac dictione Hippocrates lib. περὶ χυμῶν eo loco quem ſuperiùs adduximus, & lib. 2. epid. * cùm ſcribit: [illegible] βὴξ, πταρμὸς, σκορδινημα, ἐρυγὴ, φῦσα. πάντα τὰ τοιαῦτα [illegible]. Quibus ex locis ἐρυγὴν quamcunque flatus ex corpore eductionem, propriè autem & eximiè ructum & eructationem ſignificare

D intelligas. Porrò hoc in loco Caluus præter noſtros omnes codices redundat. Poſt πνεύματα nanque anhelationem & nauſeam poſuit, cùm nihil tale in noſtris exemplaribus reperiatur. Atque haud ſcio an vnum ad πνεύματα, alterum ad ἐρυγὰς referat. † Sect. 2. * Sect. 3.

φῦσαι σιγώδεες] In flatuum genere qui per ventrem pereunt, quidam ſilentes & ſine ſtrepitu, quidam etiam cum ſono & ſtrepitu erumpunt, ex hisq; quædam ſalubritatis in morbis denunciatio ſumitur. Nam qui ſine vlla ſtrepitus ſignificatione prodeunt, humorum concoctionem, humidamq; naturam flatuum materiam, à calore ſuperatam eſſe monent, non ſecus ac in cruditate ipſa flatus emitti nequeunt, ſed in ventre & inteſtinis circumuoluuntur. Qui verò cum ſono erumpunt, etſi à ſilentibus magno interuallo relinquuntur, robur tamen naturæ præ ſe ferunt, & pro ſonorum varietate multiplicem habent naturam. Qua de re ſcribit Gal. lib. 3. de ſymptomatum cauſis. Ad eam igitur quæ fit in morbis prædictionem conferunt plurimùm φῦσαι σιγώδεες hoc eſt ἄνευ ψόφου ἢ πορδῆς διαδιδόμεναι. vt loquitur Hippocrates, aut ἄψοφοι, vt ſcribit Gal. Inde nanq; caloris benignitate tenuata materia & euicta iudicatur.

E Quod his verbis monuit in Progn. Hippocr. φῦσαν δὲ ἄνευ ψόφου καὶ πορδῆς [illegible]. At verò inter flatus ſtrepentes maximè ſunt ab Hippocr. celebrati murmurilli qui βορβορυγμοὶ dicuntur. Vnde ὑποχόνδρια μετέωρα διαβορβορύζοντα Hippocrates vocat aph. 64. lib. 5. & 73. lib. 4. τὰ ἐμπνευματώδεα καὶ [illegible]. fiunt autem à flatibus per anguſtum in humida natura conuolutis & à calore exagitatis, ſæpiusq; cum humentibus deiectionibus prouoluuntur. Id ſatis Hipp. verba teſtantur aphor. 73. lib. 4. ὁκόσοισιν ὑποχόνδρια μετέωρα διαβορβορύζοντα, ὀσφύος ἀλγήματος ἐπιγενομένου αἱ κοιλίαι τουτέοισι καθυγραίνονται, ἢν μὴ φῦσαι καταῤῥαγέωσιν, ἢ οὔρου πλῆθος ἐπέλθῃ. Quod repetit in Progn. his verbis: [illegible] βορβορυγμοὺς [illegible] ἐν τῷ ὑποχονδρίῳ, καὶ μάλιστα [illegible]. Porrò quod ad Hippocratis literam attinet, exemplaria duo manu ſcripta, recentiora tamen, poſt

F ψοφώδεες χολώδεες addunt. Quam lectionem impreſſi quidam codices retinent, ita tamen vt ſuſpectam faciant, eamq; ſecutus eſt Caluus. Sed nos eam ex melioribus exemplaribus ſuperuacaneam exiſtimantes prorſus reiecimus.

αἱμοῤῥαγίαι] Sanguinis eruptiones quæ pro morbi dignitate leuant ſemper commendandæ ſunt, quæ verò deficiunt infraq; ſubſiſtunt, nec ſtato excretionum criticarum ordine fiunt, meritò damnantur. Videndæ igitur ſunt ſanguinis refuſiones quando in morbis bono ſunt, aut quando perniciem afferunt. Quod copioſiùs ſcripſimus noſtris in lib. 2. epid. Commentariis. Non minor etiam eſt hæmorrhoidum ratio. Nam & ipſæ quandoq; a multis vitiis vindicant, ſi ritè atq; ordine procedant. Eſt vbi earum vſus atq; aſſuefactio periculi plena ſit, atq; vtranque periculoſam habeat immoderationem, & hydropem plerunque aduehat, vt ſcribit Gal. Com. in aph. 15. lib. 4. Atque hanc hæmorrhoidum ſecuritatem aut fraudem rectè videndam Medico proponit his verbis Hipp. lib. 6. epid. * quæ repetit lib. περὶ χυμῶν, οἱ αἱμοῤῥοΐδας ἔχοντες οὔτε πλευρίτιδι, οὔτε περιπνευμονίῃ, οὔτε φαγεδαίνῃ, οὔτε δοθιῆσιν, οὔτε τερμίνθοισιν, [illegible] δυσεντερίῃ ἁλίσκονται. [illegible] τοιοῦτοι [illegible]. * Sect. 3.

ἐν τούτοις] Duo exemplaria antiquiſſima manu exarata ἐν τούτοις δὲ habent, reliqua cum impreſſis conſentiunt.

G

Πυρετοὶ, οἱ μὲν ξυνεχέες, οἱ δὲ ἡμέρην ἔχουσι, νύκτα διαλείπουσι· νύκτα ἔχουσιν, ἡμέρην διαλείπουσιν· ἡμιτριταῖοι, τριταῖοι, τεταρταῖοι, πεμπταῖοι, ἑβδομαῖοι, ἐνναταῖοι. Εἰσὶ δὲ ὀξύταται μὲν καὶ μέγισται καὶ χαλεπώταται νοῦσοι, καὶ θανατωδέσταται, ἐν τῷ ξυνεχεῖ πυρετῷ. ἀσφαλέστατος δὲ πάντων, καὶ ῥήϊστος καὶ μακρότατος ὁ τεταρταῖος. οὐ γὰρ

H μόνον αὐτὸς ἀφ' ἑωυτοῦ τοιοῦτός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ νοσημάτων ἑτέρων μεγάλων ῥύεται. ἐν δὲ τῷ ἡμιτριταίῳ καλεομένῳ, ξυμπίπτει μὲν καὶ ὀξέα νοσήματα γίνεσθαι. καὶ ἔστι τῶν λοιπῶν οὗτος θανατωδέστατος. ἀτὰρ καὶ φθινώδεες, καὶ ὅσα ἄλλα μακρότερα νοσήματα νοσέουσιν, ἐπὶ τούτῳ μάλιστα νοσοῦσι. νυκτερινὸς οὐ λίην θανατώδης, μακρὸς δὲ. ἡμερινὸς μακρότερος. ἔστι δ' οἷσι ῥέπει καὶ ἐπὶ τὸ φθινῶδες. ἑβδομαῖος μακρὸς, οὐ θανατώδης. ἐνναταῖος μακρότερος, καὶ οὐ θανατώδης.

Febrium hæ quidem ſunt continuæ, hæ verò interdiu prehendunt, noctu intermittunt, aut noctu prehendunt, interdiu intermittunt. Sunt & ſemitertianæ, tertianæ, quartanæ, quintanæ, ſeptimanæ & nonanæ. In febre autem cõtinua morbi ſunt valde præcipites, maximi & grauiſſimi, præcipuæq́; lethales. At omniũ eſt tutiſſima quartana, placidiſſima & lõgiſſima. Non enim ſolum per ſe ipſa talis eſt, verùm etiam ab aliis magnis morbis vindicat. In ea verò quæ ſemitertiana dicitur, tum morbi acuti accidunt, tum etiam præter cæteras iſta præcipuè lethalis eſt. Quinetiam tabes & quicunque alij morbi longi affligunt, in hac potiſſimum detinent. Nocturna non admodũ lethalis eſt, longa tamen. Diurna lõgior, nonnullis autem ad tabem vergit. Septimana longa eſt, non tamen lethalis. Nonana hac adhuc longior, ſed non lethalis.

πυρετοὶ] Hæ febrium differentiæ ab accidente remoto ſumptæ ſunt. Sed profectò hic cõtinuatum nomine continentes (quæ συνεχεῖς dicuntur) continentur, quemadmodum apud Gal. lib. 2. † de diff. feb. ex veterum diſciplina ſatis conſtat. Sunt enim huiuſmodi diſtincta recentiorum inuentu nomina. At verò ambiguum videtur cùm hic de continuis agat, an eam analogiam quam cum intermittentibus habent exprimat, an verò ſolis intermittentibus locum det. Febres nanq; quæ diu præhendunt, noctu deſinunt, aut noctu vexant, die remittunt, continuas quotidianis finitimas, & ad earum inſtar acceſſiones facientes ſubaudire poſſumus, quæ non integritatem ſed inclinationem aut remiſſionem febrilem tantum ſentiunt, quas ἀμφημερινὰς aut μεθημερινὰς recentioribus vocari ſcribit Gal. de his nanq; verbum διαλείπειν efferri teſtatur Gal. quæ effatu dignam particularum acceſſionum inclinationem & mutationem faciunt, iiſq; intermittentium nomen, non his ſolùm quæ ad integritatem deſinunt, ex veterum inſtituto accommodat. Sic & tertianæ finitimam continuam, per tertianam, atq; etiam eam quæ quarto quoq; die ad inſtar quartanæ inſultus habet, nec ad integritatem deſinit, per quartanam intelligere poſſumus. Quæ ſunt omnes continuarum febrium formæ vt ſatis patet ex Gal. lib. 2. de diff. febr. & lib. 2. κρισ. * Atq; hunc ipſum locum continuis attribui ſatis indicant difficilima Gal. verba per totum Commentarium fuſa, B
quæ breuitatis cauſa omittimus, præcipueq; [illegible] illa interpretationis ſpecies quæ in fine Commentarij poſita hanc veterum codicum lectionem agnoſcit. πυρετοὶ συνεχέες, ἡμέρην ἔχοντες, νύκτα διαλείποντες, νύκτα ἔχοντες, ἡμέρην διαλείποντες. Vt ne addam ſemitertianarum mentionem, quæ ne vix quidem niſi in continuis conſiſtere poſſunt. Eſt quoq; admodum vero ſimile iſta de intermittentibus febribus dici ac per eas febres quæ noctu vexant, die remittunt, aut interdiu præhendunt, noctu deſinunt, quotidianas intelligi, quæ ἀμφημερινοὶ πυρετοὶ & lib. 3. epid. νυκτερινοὶ ab ipſo accidente dicuntur. [illegible Greek] Quod ſcribit Gal. Com. 3. in lib. 3. epid. Quod verò quintanæ, ſeptimanæ & nonariæ febrium circuitiones ab Hipp. numerantur, ex profectò fama magis & tanti parentis authoritate, quàm reaple ſunt cognitæ: licetq; Gal. quintanis circuitibus ambiguam fidem facere videatur, eos tamen de ſede conſtantiæ deiicit, & raritate obſeruationis à diſciplinis reiicit. Sed & longè apertiùs his omnib. circuitibus fidem abrogat Gal. Com. 3. in lib. 3. ep. itaq; ſuſpectos facit, vt hic inſertos putet. Eius verba ſunt, [illegible Greek] C
[illegible Greek] Idem quoque lib. 1. † † de diff. feb. vltra quintanam vix vllam febrem agnoſcit, dum ſcribit: [illegible Greek] Rurſus etiam libello de typis & ad eos qui de typis ſcripſerunt, vltra quartanos circuitus typos extendi non poſſe multis probat, cum ex quintanis typis complexus innumeros, ac ex reliquis longè adhuc plurimos & penè infinitos emergere poſſe exiſtimet. Porrò vitioſa ſunt exemplaria duo quæ febres tertianas omittunt, cum in reliquis omnibus ritè adſcribantur. † *Cap.* 2. * *Cap.* 6. † | *Cap.* 7.

[illegible Greek]] Acutorum morborum quidam ex natura materiæ, atq; hi propriè acuti dicuntur, quales ſunt ferè ſoli morbi bilioſi, qui coniunctam febrem habent aſſiduam. Alij verò ex natura loci acuti dicuntur & celebres, quod celeriter totius morbi tempora percurrant, quales D
tetanus, apoplexia, & cholera morbus, qui ſine febre ſunt. Certum eſt igitur acutis propriè dictis coniunctam omninò eſſe febrem aſſiduam, atq; hæc ὀξυτάτους vocat. Acutorum verò in genere magna ex parte ſunt comites febres continuæ. Eoq; referri debent quæ ſcribuntur a Galen. Comm. in aph. 19. lib. 2. [illegible Greek] Rurſuſque Comm. in aph. 1. lib. 7. ὀξέων νοσημάτων οἱ πυρετοὶ τῷ τύπῳ εἰσὶ συνεχεῖς. Idem quoq; Com. in aphor. 7. lib. 1. [illegible Greek] facit, quòd pauci ferè ſint acuti morbi, in quibus febres non adſint continuæ (vt teſtatur com. in aph. 19. lib. 2.) velut morbus comitialis, attonitus, conuulſio, tetanus, vt ſcribit Gal. com. in aph. 30. lib. 5. quibus ad id choleram morbum Progn. primo. Quæ omnia ſanè ex his Hippocr. verbis initio lib. de rat. vict. in morb. acut. ſumpta ſunt. [illegible Greek] Cuius loci nominatim meminit Gal. lib. 2. * de criſ. & lib. 3. de dieb. decret. & lib. 3. περὶ δυσπν. Porrò eam quoque acutorum morborum facit diuiſionem Aretæus in proœmio lib. 1. de curat. morb. acut. vt quoſdam acutos ex febrium complexione, quoſdam etiam ſine febre eſſe dicat. Cuius hæc verba ſunt, [illegible Greek] E

* *Cap.* 12.

[illegible Greek]] Quartanam longiſſimam ſed & per ſeipſam tutam eſſe ſcribit his verbis Gal. lib. 1. ad Glauc. [illegible Greek] Quod repetit com. 3. in lib. 3. epid. Sic enim per ſeipſa ac ſimpliciſſimè vt ex humoribus ipſis accenditur, non autem ad morbos aut inflammationes conſequitur, in medium ad facta ſecuriſſimum habet exitum. Atq; id ipſum eſt quod [illegible Greek] vocat Hippocrates. Has nanq; febres antiqui vocabant quæ reapſe & ipſo nomine febres erant, non autem morborum accidentia ſed ipſi morbi, quæq; ex humoribus accendebantur, non ex cuiuſdam partis inflammatione ortum habebant, vt ſcribit Gal. in Comm. & lib. 2. † de criſ. & in aph. 66. & 73. lib. 4. & Comm. in aph. 42. lib. 7. libroq; 1. ad Glauc. Alioqui ſanè quartana ipſa ex lienis inflammatione & tumore orta periculi pleniſſima eſt, quæ plæranq; affationes hydericas conuehit. Quòd autem quartanam toleratu facillimam facit Hippoc. id de ſymptomatum vehementia, caloris & ſitis intenſione, atq; id genus alijs capiendum, quæ in ſimpliciſſima quartana ſunt moderatiſſima. Manſuetiſſimam autem tertianam exiſtimauit Galenus, quòd in hac febre ſymptomatum ſæuitia breuiſſima eſſet, eaq; omninò peri- F
[illegible] Cæterum miram ſuſpicionem [illegible] exempl. M.S. Reg. omnia hoc in loco [illegible] In [illegible] καὶ [illegible] deſideratur, quod etiam omiſit Gal. Sed certè id non temere addi Gal. verba ad Glauc. [illegible] faciunt optimam, qui etiam iiſdem omninò verbis hanc ſententiam adducit Com. 6. in lib. 6. epid.

† *Cap.* 1. [illegible] 12 [illegible] ἀλλὰ [illegible]] Hanc in ſententiam ſcripſit Hipp. lib. [illegible] epid. [illegible Greek] G
[illegible Greek]]
M[illegible] apud veteres ſectæ rationalis magiſtros diuq; te exagitata de febre ſemitertiana q[illegible] in Galeni [illegible] ventilata, necdum tamen omninò expedita, dum Agathini & Archigenis, velut ex ſomnio [illegible] quoties ſemitertianæ [illegible], toties manem nominum deceptionem refugit, eamq; in notione [illegible] ratione reponi poſſe dixit. Quod profectò me eam in opinionem induxit, vt exiſtimarem [illegible], diuque quæſitum [illegible] febri, an intermittenti, an vero aſſiduæ ſemitertianam attribuerent. Qua in quæſtione [illegible] etiam ambiguum ſe præſtat Galenus. Conſtans tamen eſt multiſque firmata argumentis opinio, ſemitertianam non niſi in continuarum febrium genere ſpectari [illegible]. Quam ſententiam in ea quam ex profeſſo inſtituit febrium tractatione [illegible], eandemq; [illegible] protulit Comm. 1. & 2. * in hunc librum. Hic vero & Comm. 2. in lib. 6. epid. tam apertè indicat, vt nullam aliam ex Hippocratis mente ſemitertianam febrem niſi continuam, appellari [illegible] profiteatur. Libro verò de morb. temp. ſemitertianæ naturam [illegible] continuarum generis his verbis teſtis probat, quæ quod ad præſens inſtitutam plurimum H
faciant ad [illegible] duximus. [illegible Greek]
[illegible Greek]

A [illegible] Quibus ex verbis etſi abundè habes explicatam ſemitertianæ naturam, multiſq; reſcriptis confirmatam eius in febrium aſſiduarum conſenſu renunciationem, in nominis tamen autoritate ex Hippocratis decreto ſancienda, non leuiter hæſitat Galenus, præſertim etiam cùm paulò poſt aliam huic finitimam faciat, quæ ſecundo die neque acceſſionem habeat, neq; primo repetitiones horroris ſenſu inſignes, quam febrem ad tertianæ naturam propè accedentem & τριταιοφυῆ priùs eſſe diximus. Adde quod nec ſemper inter continuas febres conceptis etiam verbis ſemitertianam repoſuit Galenus, B hoc fortaſſis Hippocratis loco motus qui tabē cæteroſq; diuturnos morbos in ſemitertiana affligere ſcribat. Galeni locus eſt libello de typis vbi iſtam Hippocratis ſententiam innuit, & quod ad præſentem quæſtionem valde ſit accommodatus eum integrum apponemus: [illegible] Quo ex loco luce clarius eſt Hunc Hippocratis locum Galenum innuere, eoq; adductum vt ſemitertianam à continuis febribus interdum diſiungeret, eiuſq; triplicem notionem faceret, ab ea profectò quam toties propriè quodammodo & enixè inculcauit valde differentem. Quo ex opinionis tormento vix tandem ſeſe explicat Galenus in Commentario, cum tabidis longiſq; morbis eam ſemitertianam attribuit quæ repetitionibus illis cum horrore ſemitertianæ propriis careat, demumq; ἀπὸ τῆς μηχανῆς ad eam nominum diſceptationem, ſæpè etiam cum faſtidio detritam, nunquam ta- D men ſatis repetitam, velut ad virgulam diuinam, deſultorio quodam modo traducitur. Quinetiam in eo quem paulò ante inſtituit de febrium diuiſione commentario, ſemitertianas non perpetuò continuas his verbis indicauit. [illegible] Ex quibus omnib. facilè in eam opinionem adducor, vt exiſtimem plures apud veteres fuiſſe ſemitertianæ notiones. Vnam quidem germanam & exquiſitam, quæ neutrum humorem exuperantem, ſed amborum æqualem habet permixtionem. Alteram bilioſam magis, in qua bilis ſymptomata ſunt vehementia, tertianæq; febris aliquid redundare videtur. Alteram etiam quæ quotidianam continuam magis adhuc referat, pituitæq; plurimùm retineat. Quæ febrium ſemitertianarum genera maximè propria eſſe videntur: eaq; ex profeſſo deſcribit Gal. lib. 2. † de diff. feb. Et certè omninò nata eſſe videntur ex hac ſemitertianæ forma quam priùs Hipp. velut germanum ſemitertianæ typum & characterem propoſuit. Eſt enim illa exquiſita in medio omnium conſtituta, notione ſæpiùs & intelligentia apud nos quàm vſu aut reapſe comprehenſa. Vt facilè mihi perſuadeam quod aliquando à viro doctiſſimo & hac in arte attritiſſimo E accepi, paucas aut omninò raras his in regionibus atq; in noſtro cœli tractu ſemitertianas videri. Sunt aliæ porrò quæ multùm ab hac germanitatis nota deflectunt, ſæpiuſq; in vſum veniunt, quales febres τριταιοφυεῖς ſemitertianis attributas ab Hippocrate dici ex Galeni ſententia priùs oſtendimus. Neq; enim veræ ſunt τριταιοφυεῖς cùm ſecundo die inuaſionum exacerbationes habeant, ſed quia tertianarum ferè naturam retinent earumq; more affligunt, ſunt ab Hipp. & Galen. ſemitertianis attributæ. Quas propè exprimunt febres noſtræ autumnales cum inſultuum ingeminationibus, vt antea ex Gal. opinione adſcripſimus. Sunt & aliæ minùs propriæ quas adhuc ſemitertianis adſcribit Galen. lib. de temp. morborum, quæ nec ſecundo die acceſſiones, nec primo nec tertio repetitiones habent. Quarum ex genere videri poterunt quæ aſſiduitatem depoſuerunt, & magnæ, mediæ, & paruæ ſemitertianæ differentiis ex Galeni mente continentur. Eoq; aptiſſimè referētur eæ ſemitertianæ febres quæ hic ab Hippocrate tabidis & longis morbis adſcri- F buntur. Quod ex Galeni ſententia ſatis eſſe demonſtratum exiſtimo. Atque hinc fortaſſe pendet illa ſermonis præmunitio qua vſus eſt Hippocrates dum ſcripſit ἐν τῷ ἡμιτριταίῳ καλουμένῳ, quod hîc generalem quandam minuſq; propriam ſemitertianæ notionem veteribus acceptam exprimeret. Sic enim æquius accipi viſum eſt, quàm ſi iſtud ad ſemitertianæ dimidiatam appellationem referas, quam hîc vel ſecuriſſimè attingit Galenus, lib. verò de differ. feb. 2. † † longè liberaliùs expedit. Scribit enim: [illegible] Libello verò de typis, [illegible] G [illegible] Hæc igitur de ſemitertianæ difficili ſpinoſaq; cognitione ex Hipp. & Galeni monimentis dicta ſunto clariora multò futura, ſi Galeni liber quē ſeorſum de ſemitertiana ſcripſerat (cuius meminit com. 2. in lib. 6. epid.) extaret. Porrò quod quædam exemplaria μακρὰ νοσήματα habent, duo codices antiqui cum impreſſis μακρὰ legunt.

Lib. 2. de diff. feb. cap. 8. 9. 10 & 11. † *Cap. 9.* † † *Cap. 8.*

Τριταῖος ἀκριβὴς ταχυκρίσιμος καὶ οὐ θανατώδης. ὁ δὲ πεμπταῖος, πάντων μὲν κάκιστος. καὶ γὰρ πρὸ φθίσιος, καὶ ἤδη φθινοῦσιν ἐπιγενόμενος, κτείνει. εἰσὶ δὲ τρόποι καὶ καταστάσιες, H καὶ παροξυσμοὶ τουτέων ἑκάστου τῶν πυρετῶν, ὁμοίως ξυνεχέων καὶ διαλειπόντων. αὐτίκα γὰρ ξυνεχὴς ἔστιν οἷσιν ἀρχόμενος ἀνθεῖ καὶ ἀκμάζει μάλιστα, καὶ ἀνάγει ἐπὶ τὸ χαλεπώτερον. περὶ δὲ κρίσιν, καὶ ἅμα κρίσει, ἀπολεπτύνεται. ἔστι δὲ οἷσιν ἄρχεται μαλακῶς καὶ ὑποβρύχιος. ἐπαναδιδοῖ δὲ καὶ παροξύνεται καθ' ἡμέρην ἑκάστην. περὶ δὲ κρίσιν καὶ ἅμα κρίσει, ἅλις ἐξέλαμψεν. ἔστιν οἷσιν ἀρχόμενος πρηέως ἐπιδιδοῖ καὶ παροξύνεται, καὶ μέχρι τινὸς ἀκμάσας, πάλιν ὑφίησι μέχρι κρίσιος,

Tertiana exacta celerem habet iudicationē, neq; lethalis eſt. Quintana autem omniū eſt peſſima. Hæc nempe ante tabē, aut iam contabeſcētibus vbi ſuperuenerit, perimit. Inſunt autem in ſingulis hiſce febribus, tum continuis, tum intermittentibus, formæ, cōſtitutiones & acceſſiones huiuſcemodi. Videlicet quidem cōtinua quibuſdā vbi incœpit floret & viget maximè, & in grauius tendit; circa iudiciū verò in ipſoq; iudicio extenuatur. Nonnullis verò leniter ac latenter incipit, increſcit autem in dies exacerbaturq;, ſed ſub iudiciū in ipſoq; iudicio abūdè emicat. Eſt vbi ex moderatis initiis augeſcit & exacerbatur; & ſimul atq; aliquantiſper vigorem acceperit, ad iudiciū vſq;

ſub ipſumq́; iudiciũ rurſus ſe remittit. Atq; hæc in omnem febrem omnemq́; morbum cadere ſolent. Ex his autem bene ſubducta ratione victum offerre neceſſe eſt Iam quoq; multa alia præcipua ſigna his ſunt cognata, de quibus partim aliquando ſcriptum eſt, partim verò ſcribetur. Quæ tecum animo reputans, perpendendum conſiderandumq́, quodnam præceps periculum & mortem portendat, aut quodnã ſuperſtitem ægrum fore indicet, & cuinam admouendus cibus, necne, & quando, & quantus, & quinam cibus futurus ſit. Quæ diebus imparibus inuaſiones habent, ea diebus paribus decernunt. Quorum verò acceſſiones imparibus diebus fiunt, ea imparibus iudicantur.

καὶ περὶ κρίσιν. ξυμπίπτει δὲ ταῦτα γίνεσθαι ἐπὶ πάντας τοὺς πυρετούς, καὶ πάντα τὰ νοσήματα. δεῖ δὲ τοῖσι διαιτήμασι σκεπτόμενον ἐκ τούτων προσφέρειν. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ἐπίκαιρα σημεῖα τούτοισιν ἐστὶν ἀδελφιζόμενα, περὶ ὧν τὰ μέν που γέγραπται, τὰ δὲ γεγράψεται. πρὸς ἃ δεῖ διαλογιζόμενον, δοκιμάζειν καὶ σκοπεῖσθαι τίνι τουτέων ὀξὺ καὶ θανατῶδες, ἢ περιεστικόν, καὶ τίνι προσοιστέον, ἢ οὔ, καὶ πότε, καὶ πόσον, καὶ τί τὸ προσφερόμενον ἔσται. ἃ δὲ παροξύνεται ἐν ἀρτίῃσι, κρίνεται ἐν ἀρτίῃσιν. ὧν δὲ οἱ παροξυσμοὶ ἐν περισσῇσι, κρίνεται ἐν περισσῇσιν. A B

τριταῖος ἀκριβὴς] Placitum eſt 59. lib. 4 [illegible] Quod reperitur lib. περὶ κρισίμων, [illegible] Hæc etiam referri debet quod lib. 2 epid. ſcribitur, [illegible] Quam ſententiam repetit lib. 6. epid. [a] eamq́; plenius effert dum [illegible] legit. Plærunq; enim tertianas non expectato ſeptimo circuitu ad quintum ſolutionem præcurrere videmus. Atq; hanc in rem ſcriptum eſt in Coacis. [illegible] Quinetiam quarto circuitu expeditas tertianas ſubnotauit priùs Hip. ſect. 2. [illegible] Hunc autem locum ſic videtur expreſſiſſe Galen. lib. 1. ad Glauc. [illegible] His nanq; verbis & aph. 59. lib. 4. & hunc locum comprehendere viſus eſt. Quænã verò ſit febris tertiana velut germana & exquiſita multis locis habes explicatum apud Gal. præcipuè verò lib. 2. [b] de diff. febr. lib. 2. κρίσεων. [c] lib. 1. ad Glauc. libel. de typis, pauloq́; ante ſuperiore commentario. C

[a] Sect. 3. [b] Sect. 2. [c] cap. 3. [d] cap. 3.

εἰσὶ δὲ τρόποι] Ex morbi genere totoq; per quatuor tẽpora decurſu, & acceſſionũ inter ſe cõmiſſione, victus rationẽ in ægris moliẽdam proponit, demumq́; ad morborũ iudicationem deuoluitur. Habet autem ſpeculatio iſta magnum in omnibus morbis momentum, tum quod iſta ad victum ægris adhibendum, tum verò ad criſeon diſciplinam plurimùm ſpectent, quæ duo in morbis vtramq; paginam faciunt. Iſta verò quæ vel leui brachio & velut rapta occaſione hîc adumbrantur, liberaliore quodam doctrinæ genere expediuit Hip. aph. lib. 1. & lib. 2. ep. vt nil neceſſe ſit nos hic eſſe longiores. τρόπους autem formas diximus, ſpecies & genera ex propriis quibuſdam differentiis conſtituta intelligentes, quæ εἴδη Gal. ſignificare ſcribit. [illegible] vt ſcribitur com. primo εἰς τὸ κατ᾽ ἰητρεῖον. Quam dictionem quidam per modum explicant, qui mores, conditionem & morborum formas continet. Vt hinc non aliud ſignificetur quàm varia morborum conſiſtentia & circunſcriptio, quæ per proprias differentias formam vnam ab altera diſtinguit. Non ſecus ac πολυτροπίας vocat Hip initio lib. de rat. vict. in morb. ac. varias morborum ſpecies ac differentias, in quarum diuiſione reprehendit antiquos Gnidios, quod morbos ipſos non ex propriis differentiis in ſpecies & genera diſtribuerent, ſed numero & indiuiduorum recenſione diſtinguerent. Verùm de hac dictione plura diximus Com. in lib. 2. ep. & in aliud tempus etiam transferenda eſt. Hunc porrò locũ inſignem ad καταστάσεως explicationem integrum adducit Gal lib. 1. κρισ. [e] quæ quia vitioſè noſtris in codicibus leguntur, ita à nobis exſcribentur. [illegible] Quibus ex verbis conicias licet κατάστασιν eſſe totius morbi decurſum, totamq́; illam quatuor temporum qualitate & quantitate inter ſe collatorum diſpenſationem, quam conſtitutionem vitata nominis ambiguitate, modo etiam ſtatum dicimus. D E

[e] Cap. 4.

αὐτίκα γὰρ] Locus hic à Galeno explicatur lib. 1. κρισ. [f] de principio latitudinem & communem notionem habente. Sic enim ſcribit: [illegible] Idẽ quoq; Gal. paulò poſt huius etiam loci meminit, cùm αὐτίκα nullum tempus determinatum ſignificare ſcribit, ſed latitudinem quandam includere. Hic verò pro ὁμαλῶς ſumi teſtatur his verbis: [illegible] Porrò quòd quidam hîc laborant vt continuatum aut continentium febrium quaſdam formas circunſcriptas habeant, id à Gal. in Comm. reprehenditur. Quod enim in omnibus vniuerſim morbis ſpectari debet, illud temerè in numerum redigi non debet. Etſi prior Galeni locus quem adduximus quandam febrium ſpeciem definire videatur. Præſtat tamen vniuerſitatis notam ab Hippocrate præſcribi, atq; in omnibus morbis temporum diſpenſationem ad victus rationem & iudicationem expectandam inueſtigari. Ἀνθεῖν verò eleganti tranſlatione nil aliud quàm morbi vigorem & ſtatum ſignificat, in quo vis morbi maximè emicat, quod ἀκμάζειν dicit Hippocrates, non ſecus ac poſtea eodem tropi genere ἐκλάμπειν effert, cùm vis ipſa maximè elucet. Quo etiam non aliena admodum tranſlatione, [illegible] lib. 6. epid. referri poſſunt. Sic lib. 2. epid. [g] [illegible] Cuius dictionis ſignificationem illic habes pluribus exemplis teſtatam. F G

[g] Sect. 1.

ἐπίκαιρα σημεῖα] ἐπίκαιρον opportunum & tempeſtiuum ſignificat, aliquando neceſſarium, præcipuum, imprimiſq́; aduertendum, & quod inſigne eſt. Sic τὰ ἐπίκαιρα [illegible] lib. de fract. dicit Hippoc. & lib. 2. de rat. vict. [illegible] poſuit, vt ne longiùs abeam. Minuta eſt enim (inquit ille) omnis diligentia præſertim cùm horum ſupellex in Oeconomia noſtra tibi paretur inſtructiſſima. Cornarius verò hanc dictionem omiſiſſe videtur.

ἀδελφιζόμενα] Familiaris Hippocr. dictio quæ cognatum, germanum & ſimile ſignificat. [illegible] vt ſcribit Gal. Comm. 2. in lib. de [illegible] ict. in morb. ac. Hunc in ſenſum ἀδελφίξιες & ἀδελφότητες, [illegible] dicuntur Hippocr. lib. περὶ [illegible] Atq; [illegible] huiuſce dictionis plura tibi aliàs exempla ſuppetent. H

[illegible] more ad morbũ retuli qui ſalutaris eſt, & ex quo liberantur ægri, ſuperſtitemq́; ægrum fo[illegible] qualis eſt qui lethali & exitioſo opponitur, [illegible] vt ſcribit Gal. Com. [illegible] Sic Gal. lib. [illegible] morbum illum ſalutarem, in quo [illegible] ſpectari vult (neq; enim in hanc ſpeculationẽ exitiales morbi cadunt) [illegible] vocat, dum ſcribit [illegible] refert an ad morbũ ipſum, an verò ad ſignũ quod ſalu[illegible] iàm præſens aut inſtans malum ſignificare, quomo[illegible] ſignũ ſerunt interpretes [illegible] Duo et ſer [illegible] διαλογιζόμενον non περὶ ἃ legunt. Vetus quoq; notum [illegible] cum duobus [illegible] appoſitis [illegible], vt vel inde [illegible] facilè colliges,

καὶ τινὰ

A καὶ τινὰ προσφέρειν] Vetus exemplar manu exaratum cum Regio vno reconditiſſimo προσφέρειν legit, quæ lectio genuinam Hippocratis dictionem magis retinet, vt de cibis ægro offerendis intelligatur. Sunt enim προσφέρματα, ἡ τῷ σώματι προσφερὴς τροφὴ, adhærescens & familiare corpori alimentum, vt quæ peculiari nomine τροφαὶ Medicis dicuntur. τὰ γεύματα δὲ τὰ προσφερόμενα aliquando vocat Hipp. Quæ ſunt Galeno teſte Comment. 3. in lib. 6. epid. [illegible]. Hanc dictionem vſurpat Hippocr. aph. 15. lib. 1. καὶ τὰ προσφέρματα πλείω δοτέον. & lib. περὶ χυμῶν. Et Rufus Epheſius ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν νεφροῖς παθῶν· [illegible]. Quæ omnia effecerunt vt προσφέρειν meliùs quàm προσφέρειν exiſtimem. Etſi enim προσφέρεσθαι de cibis admouendis dicitur, facilis tamen vnius literæ lapſus dictionis familiaritatem labefactare potuit. Quò magis mirum videtur Interpretem vnum hunc locum non de cibis offerendis intellexiſſe, ſed de malorum procraſtinatione, protogatione, & veluti ſuſtentatione, vt inſtantibus periculis opponeret, cùm tamen cæteri omnes interpretes de cibis exhibendis ceperint. Monendum quoq; eſt quædam exemplaria pro καὶ τί τι προσφερόμενον ἔσται, καὶ τινὰ vitioſè legere.

B τὰ δὲ παροξυνόμενα] Ineſt quædam naturæ prouidentia & inſitarum motionum diuinus quidam ordo, qui cælitus (vt inquit Galen. lib. 2. de dieb. decret.) demiſſus, admirabiles in morbis parit effectus. Statis enim & quodammodo conſtitutis temporum circunſcriptionibus, motiones in morbis natura exerit, & vt inquit Gal. ἡ τῆς φύσεως κίνησις γίνεται ἐν τεταγμέναις περιόδοις. τεταγμένον γὰρ τι χρῆμα ἐστὶν ἡ φύσις. Atq; hinc admirabilis illa criſeon diſpenſatio pendet, quæ de totius morbi ſalute aut pernicie iudicium exercet. Quam vt faciliùs conſequamur, dictum iudicatoriorum ordinem attendamus oportet, in quos naturæ motus cadunt. Iiſdem enim diebus quibus morborum inſultus fiunt ferè iudicantur ægri, quod hîc ſcribit Hippocr. eademq; ferè aliis verbis in progn. οἱ πυρετοὶ κρίνονται ἐν τῇσιν αὐτῇσιν ἡμέρῃσι τὸν ἀριθμὸν ἐξ ὧν τε περιγίνονται οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἐξ ὧν ἀπόλλυνται. Quam ſententiam etiam repetit lib. περὶ κρισίων. & in eundem ſenſum ſcripſit lib. 4. epid. [illegible]. At profectò iiſdem diebus quibus exacerbationes fiunt, in eoſdem etiam iudicium cadere ſcribit Galenus libr. 1. de dieb. decret. his verbis: [illegible]

C [illegible]. Idem quoq; lib. 3. [illegible]. Idem etiam lib. 3. κρίσεων cap. 4. [illegible] ſcribit, hacq; ratione ratas in ſynochis criſes quarto die fieri. Quod ſatis indicat id vt plurimùm & frequenter intelligi, cùm ſynochi diebus paribus moueantur. Contingit etiam aliquando imparium dierum acceſſiones ſextum diem lethalem habere ob validè celerem & præcipitatam morbi naturam, & magnam ac efficacem peſſimorum ſignorum coaceruationem. Quod his verbis indicat Gal. lib. 1. de dieb. decret. [illegible]

D [illegible]. Porrò acutorum morborum iudicium in impares dies cadere, quod & in his acceſſiones obeant, longorum verò in pares, copioſè probat Gal. lib. de dieb. decret. 3. in quo multa habes ad hunc inſtitutũ iudicij ordinẽ ſpectantia, quæ breuitatis cauſa omittimus. Hunc autẽ locum adducit Gal. Com. in ægrum 8. lib. 3. & Comm. 3. in lib. 6. epid. Hic etiã κρίσις vniuerſalẽ notionem habet, omnemq; ſubitã in morbis mutationem ſignificat. Quem in ſenſum hîc ſæpiùs & in criſium tractatione ſumitur. Cæterùm hic quoq; exẽplaria variant. Vnum namq; manu ſcriptum alterum & vltimum huius ſententiæ membrum (ὧν δ᾽ οἱ παροξυσμοὶ ἐν περισσῇσι, κρίνεται ἐν περισσῇσι) vitioſè omittit. Quam lectionem cùm defecta ſit, mirũ eſt cur ſit ſecutus Caluus.

Ἔστι δὲ περιόδων κρισίμων τῶν περιόδων. ἐν τῇσιν ἀρτίῃσι κρινόντων, δ'. ϛ'. η'. ι'. ιδ'. κη'. λ'. λδ'. μη'. ξ'. π'. ρ'. τῶν δὲ ἐν

E τῇσι περισσῇσι κρινόντων περιόδων, α'. γ'. ε'. ζ'. θ'. ια'. ιζ'. κα'. κζ'. λα'. Εἰδέναι δὲ χρή, ὅ, τι ἂν ἄλλως κριθῇ ἔξω τῶν ὑπογεγραμμένων ἐσομένας ὑποστροφὰς σημαίνειν, ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ ὀλέθρια. δεῖ δὲ προσέχειν τὸν νοῦν, καὶ εἰδέναι ἐν τοῖσι χρόνοισι τούτοισι, τὰς κρίσιας ἐσομένας ἐπὶ σωτηρίην, ἢ ὄλεθρον, ἢ ῥοπὰς ἐπὶ τὸ ἄμεινον, ἢ τὸ χεῖρον. πλάνητες δὲ

F πυρετοὶ, καὶ τεταρταῖοι, καὶ πεμπταῖοι, καὶ ἑβδομαῖοι, καὶ ἐναταῖοι, ἐν ᾗσι περιόδοισι κρίνονται σκεπτέον.

Circuituum autem qui diebus paribus iudicant primus eſt decretorius quartus, ſextus, octauus, decimus, decimus quartus, vigeſimus octauus, trigeſimus, quadrageſimus octauus, ſexageſimus, octogeſimus & centeſimus. Circuituum verò qui diebus imparibus iudicant, primus eſt tertius, quintus, ſeptimus, nonus, vndecimus, decimus ſeptimus, primus & vigeſimus, ſeptimus & vigeſimus, & trigeſimus primus. Conſiderandum autem eſt quod ſi quid aliter extra hos præſcriptos dies, decernat, recidiuas fore perniciemque portendi. Animumque aduertere & noſſe oportet, his in temporibus futuras iudicationes ad ſalutem aut perniciem tendere, vel momenta in melius aut deterius facere. Prætereaque videndum eſt quibuſnam circuitibus febres errantes, quartanæ, quintanæ, ſeptimanæ iudicationes ſubeant.

ἔστι δὲ ἡ πρώτη] Hæc dierum decretoriorum recenſio plurimùm ab ea quæ fit in Prognoſtico & Aphoriſmis differt. Nam cùm ſit iſta veluti prima iudicationis adumbratio, decretorij dies omnes cum coincidentibus annumerantur. Illic verò multis experimentis teſtata decretoriorum dierum autoritas, per quaternarios & hebdomadas confirmatur. Cuius rei admonuit Gal. lib. 1. & 2. de dieb. decret. vbi & hunc locum adducit & totam decretoriorum dierum diſciplinam abſoluit. Quem locum prolixitatis cauſa

G hic omittimus, quòd eum indicaſſe ſatis ſit. Plurimùm autem in parium dierum enumeratione variant exemplaria, poſt eam quam Galenus in Commentario facit diuerſitatem. Sed omninò tria antiquiſſima cum noſtro in hoc conſentiunt vt ita deſcribant, δ. ϛ. η. ι. ιδ. ιη. κ. κδ. κη. λ. λδ. μ. ξ. π. ρκ. Quæ lectio ex omnibus plauſibilior videtur, quamq; ſecutus videtur Galen. lib. 2. de dieb. decr. niſi quòd octauum omittit, atq; eum omninò imitatur Cornarius. Duo alia exemplaria decimi octaui nullam faciunt mentionem, ſed vigeſimum & vigeſimum quartum addunt, vigeſimum octauum omittunt, trigeſimum quartum plerima prætereunt & quadrageſimum, quos tamen decretorios in Progn. facit. Quædam etiam quadrageſimum octauum addunt, alia omittunt, & quadrageſimum quartum ponunt, quod fecit Caluus. Centeſimum quædam omittunt, addunt cum impreſſis manu ſcripta exemplaria duo, poſt quem centeſimum vigeſimum alia ponunt, quos dies decretorios eſſe ſatis probat Galenus lib. 2. de dieb. decret. Caluus etiam ducenteſimum addidit. Sed certè vigeſimum paribus circuitibus omninò addendum eſſe, facit merita vigeſimi diei in iudicando au-

H toritatis præſcriptio, non ſecus ac imparibus circuitibus primus & vigeſimus ritè atque ordine additur, tum quòd morbi diuturni, qui paribus diebus acceſſiones habent, vigeſimo iudicantur, tum verò quod ſeptenariorum ſectio in vigeſimum cadat. Hæ ſunt enim criſis, quæ vigeſimo die portenditur, apud Galenum lib. 3. de dieb. decret. cauſæ.

τῶν δὲ ἐν τῇσι περισσῇσι] His ex verbis non eſt quod quis conijciat primum diem in imparium circuituum numero decretoriũ ſtatui. Etſi enim febres diariæ primo die ſoluuntur, id tamen abſq; iudicatione contingit. Primum igitur circuitum diei tertio non primo attribuit, vt potior quorumdam exemplarium lectio mihi videatur quæ ſic legit; τῶν δὲ ἐν τῇσι περισσῇσι περιόδων κρινόντων, πρώτη γ'. quam lectionem ſequitur Galenus lib. 2. de dieb. decr. Eoq; pertinent hæc Galeni in Commentario difficilima verba quibus ſcribit, [illegible]. His enim verbis nil aliud contẽdit, quàm vt hunc errorẽ de primo die iudicatorio tollat, & primũ circuitũ iudicatoriũ tertium diem faciat. Longè verò clariùs hunc etiam errorem depellit lib. 3. de dieb. decret. vbi huius quoq; loci meminit. Scribit enim, ἐν μὲν δὲ τῇ πρώτῃ, [illegible]

[illegible] A Commentario quoque tertio in progn. hunc eundem errorem depellit his verbis, huius loci facta mentione, [illegible]. Porrò vtrobiq; pro [illegible] vetustiſsimum exemplar manu ſcriptum [illegible] legit, vt ſolœciſmum vitet. Quod etiam fecit Galen. lib. 3. de dieb. decret. ([illegible] legunt.

[illegible]] Pro [illegible] quædam exemplaria [illegible] habent, non æquè aperto ſenſu, & pro [illegible]] [illegible] (vt ſcribit Gal. comm. in aph. 13. lib. 2 & lib. de dieb. decret. primo) Cuius mutationis hic quatuor inſignes modi deſcribuntur. Aut enim quæ iudicantur, ad ſalutem aut perniciem tendunt, aut certè propenſionem in melius aut peius habent. Atque hos mutationis modos aliter diſtinguit Gal. cap. 7. lib. 3. de Criſibus, iiſq; nomina adaptat. B Inſignis porrò hic eſt locus & à Gal. celebratus Comm. in aph. 23. lib. 2. his verbis: [illegible] Idem quoq; Comm. 3. in progn. [illegible] Hac de re porrò multa habes lib. 1. de dieb. decret. vnde multiplicem criſeos notionem abundè explicatam colligas licet. C Cæterùm Caluus aliter hunc locum quàm omnes interpretes legiſſe videtur. Minutum verò eſt quod [illegible] duobus in codicibus antiquis legitur, quomodo legiſſe videtur Galenus. In cæteris autem omnibus [illegible].

[illegible]] Febrium intermittentium iudicium non ex dierum numero quemadmodum continuarum, ſed acceſſionum ordine pendet. Quod præter ea quæ ſcripſit in Commentario Galenus, his etiam verbis ſatis aperit com. in aph. 59. lib. 4. [illegible] Idem quoq; Com. 3. in Progn. [illegible] D

ÆGROTI QVATVORDECIM.

Primus.

Philiſcus qui propter mœnia habitabat, primo die decubuit, eumq; febris acuta præhendit cum ſudoribus & nocte laborioſa. Poſtridie ingraueſcentibus omnibus, ex alui dilutione meliuſculè habuit, cum nocte quieta. Die tertio mane & ad meridiem vſque, liber à febre eſſe viſus eſt, ad veſperam verò febris acuta inuaſit cum ſudore & ſiti, lingua inaruit, nigrum lotium reddidit, nox grauis & moleſta fuit, non dormiuit proſſuſq; delirauit. Quarto grauiora euaſerunt omnia, vrinæ nigræ, nox facilior fuit & vrinæ meliùs coloratæ. Quinto circa meridiem parum idq; ſincerum è naribus ſtillauit, vrinæ variæ, in quibus ſublimia quædam innatantia rotunda, genitali ſemini ſimilia, diſperſa inerant, neq; reſidebant. Huic ſuppoſita glande flatuoſa pauca prodierunt, nox grauis fuit, ſomni parui, verba cum delirio, extrema vndiquaque frigida, quæ nec etiam ad calorem ampliùs reuocari poterant, vrinam nigram reddidit, aliquantulum dormiuit, ſub diem vox defecit, ſudor frigidus obortus eſt, ſummitates liueſcebant. Die ſexto circa meridiẽ obiit. Spiratio huic perpetuò quaſi intro reuocanti & ingeminanti rara & magna fuit, lien in gibboſitatem rotundam ſublatus eſt, & ad finẽ vſq; ſudores frigidi perſeuerarunt. Acceſſiones diebus parib. inuaſerunt.

ΑΡΡΩΣΤΟΙ ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΚΑΙ

δέκα. πρῶτος.

Φιλίσκος ᾤκει παρὰ τὸ τεῖχος. κατεκλίθη τῇ πρώτῃ πυρετὸς ὀξύς. ἵδρωσεν ἐς νύκτα ἐπιπόνως. δευτέρῃ, πάντα παρωξύνθη. ὀψὲ δὲ ἀπὸ κλυσματίου καλῶς διῆλθε, νύκτα δι' ἡσυχίης. τρίτῃ πρωῒ, καὶ μέχρι μέσου ἡμέρης, ἔδοξε γενέσθαι ἄπυρος. E πρὸς δείλην δὲ πυρετὸς ὀξὺς, μετὰ ἱδρῶτος. διψώδης. γλῶσσα δὲ ἐπεξηραίνετο. μέλανα οὔρησε. νύκτα δυσφόρως. οὐκ ἐκοιμήθη. πάντα παρέκρουσε. τετάρτῃ, πάντα παρωξύνθη. οὖρα μέλανα. νύκτα εὐφορωτέρην. οὖρα εὐχροώτερα. πέμπτῃ περὶ μέσον ἡμέρης, μικρὸν ἀπὸ ῥινῶν ἔσταξεν ἄκρητον. οὖρα δὲ ποικίλα, ἔχοντα ἐναιωρήματα στρογγύλα, γονοειδέα, διεσπαρμένα. οὐχ ἱδρύετο. F προσθεμένῳ δὲ βάλανον, φυσώδεα σμικρὰ διῆλθε. νύκτα ἐπιπόνως. ὕπνοι σμικροί. λόγοι. λῆρος. ἄκρεα πάντοθεν ψυχρά, καὶ οὐκ ἔτι ἐπαναθερμαινόμενα. οὔρησε μέλανα. ἐκοιμήθη σμικρὰ πρὸς ἡμέρην. ἄφωνος. ἵδρωσε ψυχρῷ. ἄκρεα πελιδνά. περὶ δὲ μέσον ἡμέρης, ἑκταῖος ἀπέθανε. τούτῳ πνεῦμα διὰ τέλεος ὥσπερ ἀνακαλουμένῳ ἀραιὸν μέγα. σπλὴν ἐπήρθη περιφερεῖ κυρτώματι, ἱδρῶτες ψυχροὶ διὰ τέλεος. οἱ παροξυσμοὶ ἐν ἀρτίῃσιν. G

Particularis iſta ægrotorum recenſio per omnes Epidemiorum libros veluti ſparſa, nullibi tamen meliùs quàm hîc & lib. tertio inſtituta, magnam artis maieſtatem præ ſe fert, cùm præceptorum vniuerſalium & eorum quæ artem conſtituunt theorematum obſeruationem quandam ſub oculos ponat, ac veluti exemplorum congerie ad medicinam faciendam manu ducat. Ac veluti non ſatis eſt Medico ſi artis præcepta teneat, niſi & ægrotorum ipſorum procurationem ſubeat, & ea quæ intelligentia & animo comprehenduntur, in medium puluerem & aciem deducat: Sic in hac ſaluberrimæ artis tractatione, parum idonea ſunt facultatis noſtræ adiumenta, ſi in ea doctrinæ comprehenſione, quæ notione concipitur, velut in vmbra ſemper delitescant, nec in ægrotorum triclinia, aut hominum manus pertrahantur. Ex hoc igitur particularium exemplorum catalogo magnus ad poſteros vſus redundauit, tum H quia communium artis præceptionum quandam confirmationem adfert, tum verò quia parentis optimi in opere faciundo medico ſagacitatem, induſtriam, ipſumque quendam inſtitutum medendi morem, velut in ſpeculo proponit, ex quo totius artis [illegible], ac veluti quoſdam medendi geſtus, in quotidianas noſtras curationes transfundimus. Quod profectò effecit, vt Galeni nunquam ſatis collaudatam induſtriam in hac ægrotorum recenſione ſentiremus vberrimam. Quò certè æquius erit, nos in hoc defungendo munere liberalitatem illius amplecti, atque ea quæ operam noſtram aliquando requirent leuiter aſpergere. Quòd ergo ad horum ægrorum numerum attinet, codices noſtri Regij manu ſcripti iſtam præfigunt, [illegible], non quemadmodum impreſſi [illegible]. Quem numerum agnoſcit Galenus initio lib. 2. [illegible]. In quo vitioſa eſt Aſulani codicis præſcriptio, quæ numerum ægrotorum imminuit, [illegible] pro [illegible] ſcribens. Hos autem ægros omnes ordine percenſet & explicat Gal. lib. 2. de diff. ſpir.

A ὀξὺς ἄγαν] Febrem fuiſſe valde acutam & ardentem neceſſe eſt, quæ ſexto die ægrum interemerit, cuius etiam typum habes priùs deſcriptum ſtatu 3. his verbis: ἦσαν μὲν οὖν καυσώδεες ἀρχόμενοι ἐπισημαίνειν, οἷσι τὰ ὀλέθρια ξυνέπιπτεν. αὐτίκα γὰρ ἀρχόμενοι, πυρετὸς ὀξὺς ἐπερρίγει σμικρά. ἄγρυπνοι. διψώδεες. ἀσώδεες. σμικρὰ ἐφίδρουν περὶ τὸ μέτωπον καὶ κληῖδας, οὐδεὶς δι' ὅλου. πολλὰ παρέλεγον. φόβοι. δυσθυμίαι. ἄκρεα ὑπόψυχρα. πόδες ἄκρει. μάλιστα δὲ καὶ τὰ περὶ χεῖρας. οἱ παροξυσμοὶ ἐν ἀρτίῃσι. τοῖσι δὲ πλείστοισι τεταρταίοισιν οἱ πόνοι μέγιστοι. καὶ ἱδρὼς ἐπὶ πλεῖστον ὑπόψυχρος. καὶ ἄκρεα οὐκ ἔτι ἀνεθερμαίνοντο, ἀλλὰ πελιδνὰ καὶ ψυχρά. οὐδὲ δίψος ἐπὶ τούτοισιν. οὖρα τούτοις μέλανα. ὀλίγα. λεπτά. καὶ κοιλίαι ἐφίσταντο. οὐδὲ ἡμορράγησεν ἐκ ῥινῶν, οὐδενὶ οἷσι ταῦτα ξυμπίπτοι, ἀλλὰ σμικρὰ ἔσταζον. οὐδὲ ἐς ὑποστροφὴν οὐδενὶ τούτων ἦλθεν, ἀλλ' ἑκταῖοι ἀπέθνησκον ξὺν ἱδρῶτι. Variant verò hìc codices manu ſcripti cum impreſſis. Quidam namq; ἐν τῇ πλευρῇ interpungunt alij, ἐν τῇ πλευρῇ τῇ πρώτῃ ſimul iungunt. Sunt qui etiam καὶ ἐν τῇ πλευρῇ claudant. Alij ἐν τῇ πρώτῃ πυρετὸς ὀξύς, alij τῇ πρώτῃ ſolùm, quam lectionem vt cómunem cum Galeno ſecuti ſumus. Quidam etiam ἵδρωσε. ἐς νύκτα ἐπιπόνως diſtinguunt, alij ἵδρωσεν ἐν νυκτὶ habent & ἐπιπόνως δευτέρῃ legunt. Nos δευτέρῃ πάντα παρωξύνθη cum Gal. legimus, popularem lectionem ſecuti. Sed hæc minuta diligentia fortaſſe ſuſpecta eſt.

B γλῶσσα δὲ ἐπεξηραίνετο] γλῶσσα ἐπεξηραίνετο ſimpliciter legunt exempl. tria M. S. Caluus illud quod ſequitur μέλαινα ad id quod prius eſt non ſatis rectè mihi referre videtur, eamq; lectionem feciſſe, γλῶσσα ἐπεξηραίνετο μέλαινα. Scribit enim lingua nigra ſuperarut.

παρέκρουσε] παρακρούειν, παραλέγειν, καὶ παραφέρεσθαι, ληρεῖν καὶ παραληρεῖν καὶ παρενεχθῆναι Hippocrati ſignificant, dicunturq; de leui mentis emotione & delirio, vt & παραπαίειν, παρακόπτειν καὶ παραφρονεῖν. Quibuſdam enim alijs additis verbis deſipientiæ magnitudinem circumſcribit Hipp. vt ſcribit Galenus in Prorrh. & Comm. 1. in lib. 3. epid. Sunt hæc autem peſſima febrium ardentium ſymptomata. Vigiliæ namque, inquietudo, ferendi difficultas, ſitis & linguæ ariditas, delirium & vrinarum nigredo, ex febris ardore & bilis exaſſatione contingebant, quæ leuem primò deſipientiam, plurimùm deinceps auxit.

νύκτα οὐ ξυμφορωτέρην] Quòd imparibus diebus acceſſiones inuaderent, quartoq; die cuncta ingraueſcerent, exemplaria quædam νύκτα δυσφορωτέρην legunt, quæ ſecutus eſt Hermannus Cruſerius. Sed profectò etiamſi dies grauiores caſus afferret, nihil tamen vetabat noctem quietiorem adeſſe, non ſecus ac ſecundo die cùm omnia grauiora euaderent, nox tamen quieta fuit. Atque ea fortè de cauſa

C ſa cùm vrinæ nigricantes procederent, ob quietam tamen noctem meliùs coloratæ minuſque nigricantes viſæ ſunt, niſi quis tenues inaudiat, quòd ab humore aſſato & quodammodo torrefacto tranſcolatæ, nec dum à natura cocto expreſſæ, meliùs coloratæ viderentur, quales fuiſſe in huiuſmodi febribus ardentibus ſcripſit ſtatu tertio.

μικρὸν ἀπὸ ῥινῶν ἔσταξεν] Hoc τῶν κεκριμένων καὶ κρινόντων numero continetur, quæ non pro morbi dignitate leuant. Excretiones namque iudicatorias infra morbi dignitatem ſubſiſtere non oportet, ſed omninò morbum alleuare. Quamobrem in febribus ardentibus copioſas hæmorrhagias ſemper laudat Hippocrates, atq; huiuſmodi στάξιν & ſtillas ſanguinis meritò damnat, & vt * Gal. verbis vtar, συλλήβδην εἰπεῖν, ἡ μικρὰ στάξις ἀπὸ ῥινῶν, μοχθηρὸν ἐστι σημεῖον, quòd fatiſcentis naturæ infraque modum ſubſiſtentis, aut etiam redūdantis, veriſſima ſint indicia, vt his verbis teſtatur Gal. Com. 2. in Prorrh. οὐδὲ τῶν κεκριμένων σημεῖον ἐκκρίνειν περιττόν, ἀλλὰ πάντα τὰ ὑπὸ τῆς κενώσεως ... Qua de re priùs & Com. in lib. epid. ſcripſimus, & verò pleniùs aliquando nobis dicendum erit. Ex eadem etiam parentis

D eloquentia pendet quod hìc damnat τὸ ἄκρητον, multiſq; illius decretis confixum eſt, quorum tibi iam pridem ſpecimē dedimus Com. in lib. 2. epid. Eſt autem ἄκρητον τὸ ἄμικτον ἑτέρῳ καὶ ἀμιγές, ἢ τὸ μὴ συμμιγές μόνον, quod ſyncerum Celſus dixit, & de vno ſolo & impermixto humore effertur, quod in omni excretionū genere valde infamat Hipp. non ſecus ac ἀκρήτους ὑποχωρήσιας in deiectionū numero ſuis placitis damnauit lib. aph. 7. aph. 6. & 23. Hic autem τὸ ἄκρητον αἷμα ἄμικτον καὶ μέλαν, eundemq; valde craſſum & nigrum ſanguinem ſignificat, qualis ferè ſolet in pernicioſis morbis pauca & guttatim ſtillare. Atq; hic τὸ ἄκρητον velut τὸ ἄκρατον ſignificat, non ſecus ac lib. 3. epid. Com. 1. interpretatur Galenus ea ſem quæ hoc in Com. ferè ſcribens, vbi etiam dictionis notionem his verbis exprimit: τὸ δ' ἄκρατον, ὅταν μὲν ἐπὶ ξανθῆς ἢ μελαίνης χολῆς ... πολλάκις ἤδη λέλεκται. ... Vitioſum verò

E eſt quod exemplaria Regia tria manu ſcripta ἄκρατον pro ἄκρητον legunt. * *Com. 3. in lib. 3. epid.*

ἐναιωρήματα] ἐναιώρημα ſublime quoddam innatans diximus, Gaza ſublimamentum, quæ per vrinam feruntur in eaque appendent ſignificans, etſi ſuſpenſas nubeculas dicere ex Hippocrate cum Celſo potuimus. In prognoſtico namq; vbi vrinarum integram cognitionem proponit, νεφέλας ἐναιωρουμένας pro iis ſublimamentis quæ mediam vrinæ regionem petunt, ſumit, præcipuè hac in ſententia. ... Hic namque vides Hippocratem ea quæ per mediam vrinam feruntur, proprieque ἐναιωρήματα dicuntur nubes vocare. Quod vt clariùs perſpicias néve tibi fucum his verbis factum exiſtimes, Galeni autoritatem hanc in ſententiam proferam. Scribit namque Comm. 2. in progn. hunc in

F modum: ... Idem quoque ... Rurſuſque, ... Eandem quoq; nominum licentiam ſibi indulſerunt Philoſophi, vt vtrumque permiſcerent. Sic Alexander Aphrodiſienſis Quæſt. 20. lib. 2. pro nubecula ἐναιώρημα ponit. Quod enim ſua leuitate ſublime araneæ telæ ſpecie ſupernatat, id ſublimamentum vocat, quodque in medio vrinæ conſiſtit, nubeculam facit. Quibus ex omnibus etſi generalior quædam nominis notio depromitur, propria tamen quædam rei nota ad id quod quæritur ſatis affecta percipitur, quæ id eſſe ἐναιώρημα medicorum omnium conſenſu atteſtatum fateatur, quod mediam vrinæ ſedem teneat, non ſecus ac nebulam dici quod ſublimem locum petit, itemque quod inium ὑπόστασιν.

G Quæ omnia efficiunt vt quamuis nubes cum ſublimamentis quandoque permiſceat parentis doctrina, eum tamen plærumque propriam rei notam valdeque ad id de quo quæritur affectā ſecutum intelligamus, cùm ſubinde in ſua θεωρίᾳ certam & veram enorematis notionem inculcet. Quod etſi ſatis ex vltimis Galeni verbis quæ modo adduximus percipi poteſt, iſta tamen adhuc luce clariùs teſtabuntur, quæ ſcribit Com. 2. in progn. ... Sed quia hunc in locum incidimus quem explicatum volumus, imprimis videndum eſt ἐναιώρημα γονοειδὲς ab Hippocrate ſignificari ſublimamentum genitali ſemini ſimile, hoc eſt velut grumoſum & grandinoſum, quod multam pituitam vitream, crudam, viſcidam & frigidam, ac confertam, flatulentam & compactam materiam indicet, quale quid hoc in ægro contigit, quod perpetui ſudores frigidi comprobarunt. Non ſecus etiam ac Pinſitæ accidit ægro 4. lib. 5. epid. qui ex multa confertaque & cruda materia febre aſſidua laborauit, in quo ἐναιώρημα γονοειδὲς extulit. Idem quoq; medicinæ parens ægro 3. lib. 3. in eo qui ex febre acutiſſima laborabat à pituita

H cruda vitrea admodum incenſa, quæ plurimos flatus permixtos habebat, adſcripſit οὖρα λεπτὰ ποικίλα, ἐναιώρημα ἔχοντα ... γονοειδέα. Ex eodem fonte eſt quod in Theodori vxore lib. 7. epid. ex crebris conuulſionibus, tremoribus & ſudoribus frigidis ex magna cruditate laborante, appoſuit τὸ οὔρημα τῷ χάρτῃ ... γονοειδές. Pituitæ enim vitreæ magnam fuiſſe copiam indicat, quæ veluti feſtucis pertracta inhæreſceret. Et quod in * Scopo lib. 2. epid. ſcripſit, καὶ οὖρον ὑπόστασιν εἶχεν. ἐν δὲ τῷ ἴσῳ ... γονοειδές, ὑπὸ ἀείσιμον. Hinc quoque pendet quod ab Hippocr. ſcriptum eſt in Cois præſagiis ... γονοειδὲς οὐρέουσι λύεται. Opiſthotonum namq; (quem dolorem inflexibilem †Plinius vocat) cum febre, veluti diſiecta morbi cauſa & materia, vrinas geniture ſimiles, quæ multam vitream & viſcidam pituitam demitterent, liberare poſſe non eſt vero abſimile. Cuius rei fidem faciet ampliſſimam ſuprà quædam ſententia in Coacis hunc in modum adſcripta ... Quod enim priùs οὖρον γονοειδὲς dixit, hìc διέξοδον ὑαλοειδῆ rectè interpretatur, quòd cū vrina plurima vitrea

illa aut albuminea pituita ſecederet, quæ non omninò abſurda eſt cum cæteris cauſis conuulſionis ſolutio. Eandem quoq; iudicij A
cauſam ſubit hucque maximè pertinet, quod in vrinæ cenſura in Coacis damnatur, τὰ χαλαζώδεα γονοειδέα διακεχυμένα οὖρα. Grandi-
noſa namq; vrina genituræ ſimilis & diffuſa, multam pituitam vitream, confertam & compactam velut grumoſam aut grandini ſi-
milem, flatulentam crudamq; ſubeſſe coarguit. Quo etiam referri debet (vt omnia in vnum collata teſtimonia fidem faciant firmio-
rem quod in hoc medicinæ parente cæteriſq; optimis diſciplinarum dictatoribus crebrò faciendum eſſe contendo) quod ab eodem
ſcribitur lib.6.Epid.ſect.2. ἐν τριήδῳ τὰ γονοειδέα, τὰ πολλὰ ἐπὶ κρίσιμα, & in Prorrh. τὰ γονοειδέα ἱμαλώδεα. Rurſuſq; ibidem quod quidam
legunt, πνεῦμα ὅλον γονῇ εἴκελον διέρχεται. Quæ omnia de vrina genitale ſemen referente, eamq; quam diximus pituitam continente ſub-
audiri debent, vt ſatis videmur ex Hippocratis locis probaſſe, ſi quis Galeni aſſentionem deſiderat, cuius ſententiam hunc quoque
in locum mihi afferendam eſſe exiſtimo. De eo igitur quod prodit genituræ ſimile, ſiue vrinam, ſiue deiectionem ſubaudias, ſic ſcri-
bit Gal.Comm.1.in Prorrh. [illegible]
[illegible] B
[illegible]
[illegible]. Idem Com.2.in lib.6.Epid. τὰ γονοειδέα δὲ οὖρα ἢ καὶ διαχώρημα [illegible]
[illegible]) Rurſuſq; Com.2.in Prorrh. vbi τὰ γονοειδέα ἱμαλώδεα perſcrutatur Galenus, de hu-
iuſmodi dictione ambigua his verbis meminit. [illegible] τὰ γονοειδέα ἱμαλώδεα, εἴτε οὖρα, εἴτε διαχώρημα. Quibus ex lo-
cis cuiuis liquidò patet [illegible] Hippocrati eſſe aut deiectioné, aut vrinam, quæ multá pituitam vitream (quam albumineam
veriùs dixeris) genitali ſemini conſiſtentia & colore affinem, hoc eſt compactam, craſſam, crudam, frigidam & viſcidam deturbet. Id-
que ex eo Galeni loco magis manifeſtũ fiet, quo vrinas genituræ ſimiles hypochondriorũ dolores, tumoreſq; recentes & ſine inflam-
matione, veluti depoſita materia iudicatione ſoluiſſe ſcribit, qui alioqui neq; flatu multo, neq; copioſo & viſcoſo ſtercore, ſed ſolis
vrinis prodeuntibus remitterentur. Locus eſt Com.2.in lib.6.Epid. [illegible]
[illegible] C
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] τῶν γονοειδῶν [illegible]. Tale
quiddam etiam ab Hippoc. ſignificatur in Prorrhetico, cùm flatus multos circa vmbilicum dolores cum palpitatione commouẽtes,
per deiectioné genituræ ſimilem, quæ cũ multo flatu ſubiret, iudicatos hac dictione ſignificat [illegible]
[illegible] πνεῦμα ὅλον γονῇ εἴκελον διέρχεται). Innuit namq; vitreũ illum humoré natura ſua frigidiſſimũ & vi- D
ſcidum, inteſtinorum tunicas peruadentem, & cum tenſione dolores intenſiſſimos procreantem deiectione deturbatum ventris do-
lores leniuiſſe. Erotianus verò apud Hippocratem. γονοειδές [illegible] exponit & τὸ λευκὸν καὶ παχὺ eſſe dicit. At-
que hactenus quidẽ de vrina aut deiectione genitale ſemen referente, iſta ſemel quoniam crebrò apud Hipp. occurrunt, dicta ſunto. Cõ-
ſtat porrò hoc in ægro febrem ardentiſſimã ex magna crudorum humorum putredine ortam, naturæ vires plurimùm affectas ſta-
tim ſuppeditaſſe. Variæ namq; vrinæ naturalium facultatũ demiſſionem & inconſtantiam arguunt, quæ ex multa cruda & vitrea pi-
tuita permixta, ſublimamenta genituræ ſimilia referebant, quæ ob humoris craſſitudiné, aut verò caloris immoderationé, (hæ nam-
que ſunt ambæ huius affectionis vt & rotundorum ſputorum Com.3.in lib.6.Epid.cauſæ) rotunda, conferta & compacta videbantur.
Diſperſa verò & fluitantia ob magnam flatuum permixtam copiam apparebant, ideoq; non reſidebant. Quæ omnia vt ſummã mor-
bi cruditatem, ita naturæ vires iam demum accifas, cum deliquio, vrinis nigricantibus, ſummitatum refrigeratione, continenti ſudore
frigido denotant aut partium ſolidarum colliquamentum. Cæterùm exemplaria duo manu ſcripta cum impreſſis conſentiunt, & E
[illegible] ad ἐναιωρήματα, non ad οὖρα quod cætera & ferè interpretes omnes faciunt referunt, paruo vtrobiq; diſcrimine. Caluus verò
hic non ſatis ἐναιωρήματα expreſſiſſe videtur cùm rotunda quædam genitali ſemini ſimilia dixit. * Sect.3 † Cap.12.l.28.

ἄκρεα περίψυχρα] Extremorum frigus in ſua œconomia multis exemplis & plurimis reſcriptis damnat Hippocrates, cùm ſit
peſſima acutorum morborum affectio, & inter maligna febrium ardentiũ ſymptomata [illegible] reponit lib.de rat.vict.in
morb.acut. Sic aph.1.lib.7. ἐν τοῖσιν ὀξέσι νουσήμασι ψῦξις ἀκρωτηρίων κακόν. Rurſuſq; aph.26.lib 7. [illegible]
ἀκρωτηρίων ψῦξις κακόν. Idem aph.48.lib.4.& 74.lib.7. ἐν τοῖσι μὴ διαλείπουσι πυρετοῖσιν ἢν τὰ μὲν ἔξω ψυχρὰ ᾖ, [illegible]
θανάσιμον. Caloris namq; natiui extinctionem, aut magnam internorum viſcerum inflammationem, in febribus ardentibus extremorũ
frigus indicat. Quod his verbis teſtatur Galenus Com.2.in lib.3.epid. [illegible]
[illegible]. Rurſuſq; [illegible] F
[illegible]. Idem quoq;
Com.4.in lib.de rat.vict.in morb acut. [illegible]
[illegible]. Porrò quod ſequitur [illegible], exemplaria duo vetuſtiſſima manu ſcripta ἀναθερ-
μαινόμενα legunt, qualiter antea ſcripſit ſect.2. in pernicioſiſſimo febrium ſtatu. καὶ μόλις ἀναθερμαινόμενα, & poſtea in Sileno ſcribit
Hippocrates ἄκρεα ἐπ' ἀνεθερμαίνετο. Itemq; ἄκρεα σμικρὰ ἀνεθερμαίνετο Rurſuſq; in Dromeadæ vxore [illegible] πάλιν ἀνεθερμαίνετο. Item-
que [illegible] ἀνεθερμαίνετο Quæ omnia de reuocato ad cutim & partes ſummas calore intelligere fas eſt.

[illegible]] Sic exemplaria duo recentiora manu ſcripta cum impreſſis legunt. Reliqua omnia maioris vetuſtatis
cum noſtro conſentiunt, & [illegible] habent. Quam lectionem cum omnibus interpretibus ſecuti ſumus.

τοῦτο τὸ πνεῦμα διὰ παντός] Hæc eliſæ & interruptæ ſpirationis nota, & quinta difficilis reſpirationis differentia, multis modis ab
Hippocrate celebratur, cui nonnihil etiam ſatisfeciſſe videmur Comment.in libr.2.epid. cùm hunc locum explicaremus, [illegible] G
[illegible]. [illegible]
[illegible]
dio namque ſpirationis curſu viribus defecta, ſuique velut numeris oblita natura ſomnianti ſimilis recordatione quadam excita-
ta, interruptum ſpiritum reſarcit. Ideoque dictum ab Hippocr. [illegible]
Galenus, hoc eſt velut excitata memoria relatione ad ægrum facta. [illegible]
reſpiratio oſtendens, interciſa interpellata, eliſa, deficiens & reuocata [illegible]. Quæ omnia ple-
nius ex Galeno videmur tractaſſe Comment.in lib.2.Epid. Atque hoc tenſo locum alium [illegible] his ver-
bis. [illegible]
[illegible]. Cæterum cum hæc reſpirationis inæqualitas non niſi in magnis [illegible] febribus cõ-
ſpiratur, in quibus feruore concepto reſpirationis organa ad motum inepta redduntur [illegible], re- H
cte [illegible] & merito a parente noſtro ſcriptum ſit, [illegible] & in * Coacis præſa-
gi, πνεῦμα μέγα καὶ διὰ πολλοῦ [illegible]. Mirum fortaſſe nec abs re cuipiam videatur, quod conuulſionis ne tantil-
lum quidem fecerit mentionem, an vero totius artis θεωρήματα & præcepta reſcindenda fuere, ne æquum fecerit hunc ardentiſſima
febre laborantem conuulſione tentari: Quod ſi ſic, cur ne conuulſionis mentio quidem facta eſt, quemadmodum Dromeadæ vxo-
re, cui poſtea πνεῦμα ἀραιὸν μέγα [illegible], noſtram quam hic deſcribimus reſpirationem ſignificans, tribuit, conuulſione
mortuam ſignificat. An vero tolerabilius videatur iſta omnia deſipientiam ſignificare, quæ primo quidem leuis, tandem vero aucta
& verbis [illegible] exaggerata, alterum affectum conceperit, eiuſq; notam ferè cum nomine ſuppeditet. Quæ profecto [illegible] affectiones
ita in Dromeadæ vxore colliectari viſæ ſunt, vt ferè paria fecerint, euincére penè magna cerebri ex frigido, crudo & plurimo humore
repletione, quæ conuulſioni anſam non leuem præbuit. Nam cùm aſcripſiſſet πνεῦμα ἀραιὸν μέγα [illegible], quæ [illegible]
affectionis notæ ſunt celeberrimæ, quarto die (inquit, [illegible]) quinto etiam [illegible]

[illegible]

A κρουσε, καὶ πάλιν ταχὺ σμικρὰ ἐκοιμήθη, μικρὰ ψύξις μικρά, νυκτὸς ἐκοιμήθη, παρέκρουσε. sexto quoq; παρέκρουσε tandemq; concludit, πνεῦμα μέγα, ἀραιὸν, καὶ ὀλίγον σπασμοὶ ἀπὸ κεφαλῆς ἤρξαντο. ταχὺ ἀπέθανεν. Vbi nihil mirum eſt cùm ferè pares fecerit affectiones, vtriuſque notionem expreſſam, ita tamen vt conuulſione mortuam indicet. Quod quia ne in Philiſco quidem contigit, euincente omninò delirio, parum æqui certè iudices aut in parentem noſtrum impij videamur, ſi conuulſionis expreſſionem requiramus, quam tot decretis ſancitam, tam multis artis placitis ſtabilitam, huc in medium Hippocraticæ doctrinæ merito quodam iure vocare debemus. Solet enim iſte Medicinæ parens, vt ſcribit Galenus lib. 2. περὶ δυσπν. auguſta quadam animi magnitudine ac recondito diſciplinæ genere, ea quæ popularibus ſunt notiſſima facilè præterire, in his verò inſiſtere quæ artis exercitatione attritum hominem & gnauum artificem deſiderant. οὐδὲ γὰρ τὸ τυχὸν, οὐδ' ὃ ἂν ὁ τυχὼν δυνάμενος ἰατρὸς ἰδεῖν ἕκαστος ἔγραφεν, vt ſcribit Gal. πάμπολλα δ' ἄλλα τοῖς ἰδιώταις μὲν παρορώμενα χρόνῳ, τεχνικῷ δὲ πάνυ καὶ ἀκριβοῦς τὴν διάγνωσιν παρεχόμενα, καὶ δυνάμενα πολλάκις καὶ τοὺς πάνυ ἀρίστους ἰατροὺς λαθεῖν. Quò fit vt conuulſionem non temerè præteritam agnoſcamus, niſi ſi in Hipp. ſcriptis ingratis cæcutimus, non ſecus ac in † Lycia lib. 2. epid. quæ propter vehementem ſplenis inflammationem ex toto genere neruoſo plurimùm laborauit, vt inde mentem emotam

B & conuulſionem conſecutam facilè intelligas. Affuiſſe namq; ingeminatam & velut duplicatam reſpirationem, quam hic reuocatam dicimus, his verbis ſignificat Hipp. πνεῦμα ἐπανακαλεόμενον. Quod facilè omiſſum fuiſſe nemo mirabitur qui nouerit Hippocratem μηδὲν τῶν ἐπιτυχόντων μηδ' ὅσοι πολλοὶ τῶν ἰατρῶν ἴσασι γράφειν ἀξιοῦν (vt ſcribit Gal.) vt ex difficilis ſpirationis notione ſæpiùs omiſſa, facilè autem perceptibili, lib. περὶ δυσπν. probat fuſius Galenus. Aut certè vt non ſemper commemoratam conuulſionem, ita non neceſſariò adfuiſſe coniiciendum eſt, vt neq; in Lycia, neq; hoc loco temerè omiſſam, aut in Dromeadæ vxore leuiter & ſine cauſa cum delirio expreſſam. Hic verò διὰ τέλεος τὸ διὰ παντὸς τοῦ χρόνου καὶ τὸ μέχρι τέλους διὰ παντὸς τοῦ νοσήματος γινόμενον interpretatur Galenus lib. 2. περὶ δυσπν. vt idem ſit quod συνεχὲς καὶ κατὰ τὸ ἑξῆς, & intelligas perpetuam & continentem in toto morbi progreſſu eam ſpirationem fuiſſe. Quæ familiaris eſt admodum Hippocrati phraſis. * *Aph. 68. lib. 4.* † *Sect. 2.*

ἀραιὸν, μέγα] Iſta ſunt ſimplicis reſpirationis capita quæ complexum difficilis ſpirationis genus efficiunt deſipientibus proprium,

C ita tamen vt non omnibus deliris conueniat, ſed in quibus inſit huiuſmodi reſpiratio, iiſdem mentem emotam eſſe neceſſe ſit, vt multis probat Galenus initio lib. 2. περὶ δυσπν. Sitq; ex genere τοῦ ἰδίου ὃ μὴ μόνῳ παντὶ δὲ συμβαίνει, εἰ καὶ μὴ ἀεί, quod proprium primi generis Dialectici vocant. Quod ex hoc Prænotionum effato pendet, πνεῦμα μέγα ἀναπνεόμενον, καὶ διὰ πολλοῦ χρόνου, παραφροσύνην σημαίνει. Illic enim τὸ διὰ πολλοῦ χρόνου, τὸ ἀραιὸν ſignificat, vt ſcribit Galenus, etſi aliàs variam habet notionem. Cùm igitur in toto huius morbi progreſſu ſpirationis alterius nullam fecerit omninò mentionem Hippocrates, liquidò omnibus conſtat raram & magnam ſpirationem euiciſſe, vehementemq; excitatam dementiam quæ inſignes reliquorum affectuum notas deleuerit. Scribit namq; Gal. lib. 2. περὶ δυσπν. ὅτι παραφροσύνης μὲν ἁπάσης ἴδιον μέγα καὶ ἀραιὸν πνεῦμα κατὰ τὸν ἴδιον αὐτοῦ λόγον, οὐ μὴν γε τοῖς παραφρονοῦσιν ἅπασιν, ἀλλὰ μόνοις ἐκείνοις, ὅσοις οὐδὲ ἄλλην τινὰ διάθεσιν μείζονα τῆς παραφροσύνης ἑτέραν ἐν συμβαίνειν ἔχουσι τὴν ἀναπνοήν. Rurſuſque, οὐ τοῖς παραφρονοῦσιν ἅπασιν, οὐ τοῖς μελαγχολῶσιν, ἀλλὰ τοῖς παραφρονοῦσι μόνοις, μέγα γίνεται καὶ ἀραιὸν τὸ πνεῦμα. Quo fit vt delirium ipſum eiuſq; incrementum ſolennibus verbis auxerit tertia die ſcribens πάντα παρέκρουσε, quinta verò ἐπαλινδρόμει, ὑπνοι σμικροί, λόγοι, λῆρος, & παρακρουσμὸς ἀφωνος, quæ profectò adeò

D inſignem dementiam denotant, vt non neceſſe fuerit aliam ſpirationem apponere quàm eam quæ perfectum delirium concluſit, nulla ſatis idonea affectione annotata quæ ſpirationem immutare poſſet, vt abundè patet ex tota Galeni περὶ δυσπνοίας πραγματείᾳ, maximè lib. 2 in quo ſæpiùs huiuſce ægri mentionem facit, præcipuè verò ex eo loco vbi ex horum ægrorum recenſione raræ & magnæ reſpirationis deſipientiam comitem eſſe probat. ὁ δὲ ἐν πρώτοις ἁπάντων Φιλίσκος, ὅτι μὲν καὶ παρεφρόνησε, καὶ μέγα, καὶ ἀραιὸν ἔσχε τὸ πνεῦμα διὰ τῆς ἱστορίας δηλοῦται. αὐτὸ τὸ ἐν πυρετοῖς παραδιδόμενον τὴν ἑρμηνείαν δὲ οὐδὲν τὸ πλεῖον αὐτοῦ κατ' ἰδίαν ... ὀλιγάκις μικρὰ καὶ πυκνὰ γινομένης τὴν ἀναπνοὴν οὕτω δείξομεν, αὐτὰς κατὰ ταῦτα τῷ παλαιῷ λέξεις ὑπομνήσας, ὁ γράφεις ὧδε. σπλὴν ἐπῆρτο περιφερεῖ κυρτώματι, ... ἐκ σπληνὸς ... γαστρί, ... ὥστε δῆλον τὰς φρένας. Hunc porrò locum haud dubiè Erotianus indicat, in dictione ἀραιὸν, & ἀραιὸν πνεῦμα hîc τὸ ἐκ διαστημάτων καὶ μὴ ἐπιτεταγμένως ſignificare ſcribit, quod Gal. Com. 1. in Progn. & Com. 1. in Prorrh. & Com. 3 in hunc lib. τὸ διὰ πολλοῦ, καὶ τὸ διὰ πολλοῦ χρόνου explicat.

E σπλὴν ἐπῆρτο περιφερεῖ κυρτώματι] Ex loco Galeni modò adducto ſatis apparet hîc περιφερὲς κύρτωμα dici gibboſum quendam ſplenis tumorem & rotundum, indolentem, ac ſine vlla inflammatione ex flatibus concretum, quiq; extra vergeret, non intrò reuelleretur, neq; præcipuum vllum viſcus premeret, quo ex dolore aut appreſſu difficultatem reſpirationis immutaret. τὰ τῶν ὑποχονδρίων κυρτώματα μὴ σὺν φλεγμονῇ dicit in Progn. Hippocrates quæ priùs œdemata vocauerat, vt ſcribit Gal. Com. 2. ... ὅσα ... φλεγμονῆς ... πνευματώδεις, ... Sic * Bioni lib. 2. Epid. ὁ σπλὴν ... adſcripſit, lienis tumorem incuruum ſubnotans. Soletq; Hippocrates externis quibuſdam notis huiuſmodi tumorum ſecuritatem & lenitatem indicare, vt cum ὑποχόνδριον λαπαρὸν, aut ὑπολάπαρον & προσημαίνει ſimpliciter ſcribit.

* *Sect. 2.*

ἱδρῶτες ψυχροὶ διὰ τέλεος] Frigidi iſti ſudores cùm per totum morbum perſeuerauerint, mortem facilè denunciabant ex placito 37. lib. 4. οἱ ψυχροὶ ἱδρῶτες ξὺν μὲν ὀξεῖ πυρετῷ γινόμενοι, θάνατον· ξὺν πρηϋτέρῳ δὲ, μῆκος νούσου σημαίνει. Quid verò cùm tanta extremorum perfrictio fuerit, vt ne ampliùs quidem ad calorem reuocari potuerint, eaq; cum ſudoribus frigidis perpetuis multis verbis ſit ab Hip-

F pocrate celebrata, an non extremam huic ægro κατάψυξιν, & calidi natiui extinctionem adfuiſſe cenſebimus? Quòd ſi ſic, mirum fortaſſe videbitur cur βραχυπνοίας nullam fecerit mentionem. κατάψυξις γὰρ (vt inquit Galenus) μικρὰν ποιεῖ τὴν ἀναπνοὴν καὶ ἀραιὰν. Sed profectò deſipientiæ magnitudo cæteras omnes affectiones obſcurauit, aut certè ſub ſpiritus raritate, breuitas & tarditas quodammodo comprehendi poſſunt, multaque talia hoc in Medicinæ parente, qui quæ aperta ſunt & obuia ſicco pede præterit, obſcura tantum inculcat, ſubaudienda ſunt.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Σιληνὸς ᾤκει ἐπὶ τοῦ Πλαταμῶνος πλησίον τῶν Εὐαλκίδου, ἐκ κόπων καὶ ποτῶν, καὶ γυμνασίων ἀκαίρων,

G πῦρ ἔλαβε. ἤρξατο δὲ πονεῖν καὶ ὀσφὺν, καὶ κεφαλὴν εἶχε βάρος, καὶ τραχήλου ξύντασις. ἀπὸ δὲ κοιλίης τῇ πρώτῃ, χολώδεα, ἄκρητα, ἔπαφρα, κατακορέα. πολλὰ διῆλθεν. οὖρα μέλανα. μέλαιναν ὑπόστασιν ἔχοντα. διψώδης. γλῶσσα ἐπίξηρος. νυκτὸς οὐδὲν ἐκοιμήθη. δευτέρῃ, πυρετὸς ὀξύς. διαχωρήματα πλείω. λεπτότερα. ἔπαφρα. οὖρα μέλανα. νύκτα δυσφόρως. μικρὰ παρέ-

H κρουσε. τρίτῃ, πάντα παρωξύνθη. ὑποχονδρίου ξύντασις ἐξ ἀμφοῖν παραμήκης, πρὸς ὀμφαλὸν, ὑπολάπαρος. διαχωρήματα λεπτά. ὑπομέλανα. οὖρα θολερά. ὑπομέλανα. νυκτὸς οὐδὲν ἐκοιμήθη. λόγοι πολλοί. γέλως. ᾠδή. κατέχειν οὐκ ἠδύνατο. τετάρτῃ διὰ τῶν

Æger Secundus.

Silenũ qui in Platamone habitabat, iuxta Eualcidis ædes, ex laboribus, compotationibus, & exercitationibus intempeſtiuis, ignis, hoc eſt febris vehemẽtiſſima prehendit. Cœpit autem ex lumbis laborare, & capitis grauitate teneri, cum ceruicis diſtẽſione. Primo die ex aluo bilioſa, ſyncera ſpumantia, abundè ſaturata & affatim colorata multa prodiêre. Vrinæ nigræ, in quibus nigra ſubſidebant, ſitibundus erat, lingua, inſuper arida, nocte nihil dormiuit. Altero die febris acuta fuit, deiectiones plures, tenuiores, ſpumãtes, vrinæ nigræ, nox inquies & grauis, aliquantulum delirauit. Tertio omnia grauiora euaſere, præcordiorum contentio vtrinque ad vmbilicum promiſſa, ſubmollis, deiectiones tenues, nigricantes, vrinæ turbidæ, nigræ, nox inſomnis, verba multa, riſus, cantus, continere ſe non potuit. Quarto eadem affligebant

omnia. Quinto per aluum ſeceſſere ſyncera, bilioſa, læuia, pinguia, vrinæ tenues, pellucidæ, paulùm ad intelligentiam rediit. Sexto circa caput tenuis & paucus ſudor obortus eſt cum extremorum frigore & liuore, multa corporis incontinentia & iactatio, nihil demiſit aluus, vrinę reſtiterunt, febris acuta. Septimo voce defectus eſt, corporis ſumma non ampliùs ad calorem reuocari poterant, nihil minxit. Octauo ſudor frigidus per omnia membra diffuſus eſt, cum puſtulis rubentibus, rotundis, paruis, varis non abſimilibus, quæ permanebant neque abſceſſum faciebant. Aluus verò parum concitata, ſtercora tenuia, crudis ſimilia multa non ſine labore demiſit, vrina cum dolore mordax reddebatur, corporis ſumma paulíſper ad calórem reducebantur, ſomni exigui erant ac veluti ſopores, vox defecit, vrinæ tenues & perſpicuæ. Nono eadem ferè omnia. Decimo potum non capiebat, ſopore detinebatur, ſomni autem exigui erant. Ab aluo ſimilia prodibát, minxit affatim ſubcraſſum in matella depoſitum. Quod ſubſederat hordei toſti nõ exactè moliti craſſioribus fruſtulis ſimile erat, album, ſumma corporis iterum frigida. Vndecimo die obiit. Huic per exordia ad extremum vſque ſpiratio magna & rara fuit, & continens præcordiorum palpitatio. Ætatis annum agebat ferè vigeſimum.

αὐτῶν, πέμπτῃ, διαχωρήματα ἄκρητα, χολώδεα, λεῖα, λιπαρά. οὖρα λεπτά, διαφανέα. σμικρὰ κατενόει. ἕκτῃ, περὶ κεφαλὴν σμικρὰ ἐφίδρωσεν. ἄκρεα ψυχρά, πελιδνά. πολὺς βληστρισμός. ἀπὸ κοιλίης οὐδὲν διῆλθεν. οὖρα ἐπέστη. πυρετὸς ὀξύς. ἑβδόμῃ ἄφωνος. ἄκρεα οὐκέτι ἀνεθερμαίνετο. οὔρησεν οὐδέν. ὀγδόῃ, ἵδρωσε δι' ὅλου ψυχρῷ. ἐξανθήματα μετὰ ἱδρῶτος ἐρυθρά, στρογγύλα, σμικρὰ οἷα ἴονθοι παρέμενεν, οὐκ ἀφίστατο. ἀπὸ δὲ κοιλίης ἐρεθισμῷ σμικρῷ κόπρανα λεπτά, οἷα ἄπεπτα, πολλὰ διῄει μετὰ πόνου. οὔρει μετ' ὀδύνης δακνώδεα. ἄκρεα σμικρὰ ἀνεθερμαίνετο. ὕπνοι λεπτοί. κωματώδεες. ἄφωνος. οὖρα λεπτὰ διαφανέα. ἐνάτῃ, διὰ τῶν αὐτῶν. δεκάτῃ, ποτὰ οὐκ ἐδέχετο. κωματώδης. ὕπνοι δὲ ὕπνοι λεπτοί. ἀπὸ δὲ κοιλίης ὅμοια, οὔρησεν ἀθρόον ὑπόπαχυ. κείμενον ὑπόστασις κριμνώδης, λευκή. ἄκρεα πάλιν ψυχρά. ἑνδεκάτῃ, ἀπέθανεν. ἐξ ἀρχῆς τούτῳ καὶ διὰ τέλεος, πνεῦμα μέγα ἀραιόν. ὑποχονδρίου παλμὸς ξυνεχής. ἡλικίη, ὡς περὶ ἔτεα εἴκοσι.

Laborauit Silenus febre intentiſſima (id enim πῦρ apud Hippocr. ſignificat) ex multis, crudis & frigidis ſuccis, bilioſis permixtis. Cuius externæ & euidentes cauſæ fuerunt (προφάσεις vocat Gal.) delaſſationes ex laboribus, compotationes liberales, & intempeſtiuæ exercitationes, quæ diuerſam quandam humorum permixtionem coaceruarunt. Liberalior namque potus & intempeſtiuæ ad motum actiones, crudi, frigidi, craſſi & incocti ſucci magnam ſobolem faciunt, laborum verò tolerantia bilioſum & acrem humorem procreat. [illegible] ex conſtictionis genere grauiſſimi in morbis caſus accidunt, vt in hoc ægro videre eſt, qui per totum morbum vehementer deſipuit, ſopore tamen tentatus eſt, vnde κωματώδης extitit, vt facilè appareat, variorum diuerſi generis ſymptomatum concurſum ægrum vel iuuenem è medio ſuſtuliſſe. D

πλησίον τῶν Εὐαλκίδου] Hæc phraſis ædes Eualcidis mihi ſignificare videtur, quæ apud Græcos eſt vſitatiſſima, vt οἴκων ſubaudias. Cæteri interpretes prope filios Eualcidis dixerunt, vt in re dubia incertum ſecuti. Exemplaria duo manu ſcripta [illegible] pro Εὐαλκίδου legunt.

ἐκ κόπων] Ex delaſſationibus, defatigationibus & laſſitudinibus dicere potui, ſed labores vertimus, quod κόπος dictio & effectum & cauſam includat, & πότοι τε καὶ γυμνάσια ἄκαιρα. Ex huiuſmodi autem cauſarum longa conſuetudine par eſt affectum fuiſſe corpus, magnamq; humorum promptè putreſcentium congeriem coaceruaſſe, vt iam concepta flamma facilè excitaretur. Alioqui diariarum febrium cauſæ eſſe ſcribuntur à Gal. lib. 1. de diff. feb. & lib. 1. ad Glauconem. Compotationes autem addidit velut quaſdam ad affectus dignotionem notas, vt ſcribitur in fragmento in librum de humoribus Hippoc. Galeno attributo, his verbis, [illegible]. Exemplar autem manu ſcriptum Regium non ita reconditæ vetuſtatis, pro [illegible], manifeſto vitio legit, vt æquius fuerit ne meminiſſe quidem. E

ἤρξατο δὲ πονεῖν] Significat ſtatim initio dolorem prehendiſſe qui lumbos cum grauitatis ſenſu perreptaret, eorum humorum decubitum & pondus, denotans, qui poſtea commota aluo ſeceſſerunt, quod ſolet ferè initiis febrium vtiuenire, vt commota & efferuеſcente in vaſorũ amplitudine acri materia, doloris cum grauitate ſenſus lumbos permeet. Sic grauitatis ſenſum cum dolore ad lumbos & caput referri par eſt ex ea lectione quæ noſtris codicibus cum impreſſis eſt conſtantiſſima. ἤρξατο δὲ πονεῖν [illegible] κεφαλῆς βάρος, quamuis vetus vnus & recentior alter [illegible] legant. Ceruicis autẽ contenſio cum capitis grauitate & dolore, humorum copiæ & craſſitudinis ſigna ſunt & [illegible], vt ſcribit Galenus Com. 3. in Progn. vnde & κωματώδης poſtea [illegible]. Aut certè eam quæ ſurſum fit vaporum delationem ſignificat, vt eum deliraturum fuiſſe nõ temerè quis [illegible], vt nec fortè abfuturã hæmorrhagiam ſi ſpes vlla ſalutis affulſiſſet, aut per naturæ vires, quæ ſtatim initio peſſimis caſibus [illegible] fuerunt, aliquid tentari potuiſſet. Id enim quodammodo prædicunt [illegible] apud [illegible], maximeq; [illegible], vt ſcripſimus antea. Hic Caluus velut [illegible], ſuperciliorum etiam grauitatem addidit. F

χολώδεα] Significat hic meraciſſima & exactè bilioſa aluum profudiſſe, quod per χολώδεα ἄκρητα denotatur. [illegible] vero quæ ſpumantes deiectiones [illegible], acrium & mordacium humorum ſobolem indicant, & agitationem feruoremq; materiæ quæ eſt in [illegible] præter naturam emotæ. Idq; in febribus ardentiſſimis videre eſt, in quibus ſpumans illa deiectio valde colorata [illegible] & [illegible] lingua nigricante. Poſſunt etiam huiuſmodi deiectiones flatuum copiam in craſſiore materia exagitatam portendere. Sunt namq, [illegible] quæ alibi Hippocr. in Prog. & aph. [illegible] vocat, [illegible] Gal. teſte Com. 2. in Progn. [illegible]. Quas cauſas etiam repetit Com. in aph. [illegible] lib. 7. Com. 1. in Prorrh. Cum vero præceſſiſſe capitis grauitatem cum dolore [illegible], vero non eſt abſimile ſpumantes illas deiectiones a capite progreſſum habuiſſe, ex placito [illegible] lib. 7. [illegible]. Porro decreto quodam huiuſmodi deiectiones infirmat Hipp. in Prorrh. quod hic maximè referri debet. [illegible] G

[illegible] Hanc vocem ſimpliciter aliquando eſſert Hipp. meræ & ſinceræ bilis excrementa [illegible], vt ſcribit Galenus in Exegeſi. Aliquando vero cæteris addita rerum affectionem [illegible] & ſæpe [illegible], vt hic quoq; ponit, deiectiones in plenum & affatim bilioſas indicans, vt [illegible], ab vnde ſaturatam & coloratam, hoc eſt meraciſſimam & impenſe flauam bilem vocat. [illegible] namq, affectionis intenſionẽ cui iungitur portendit, affatimq; & in plenum aliquid redundare ſignificat. Quod quia ferè de bilis repurgamentis Hippocratis diſciplina [illegible], ea euiuſcemodi ſyncera bile ſaturata & affatim colorata ſignificat, vt ſcripſimus noſtris in lib. 2. epid. Comm. alias pluribus exemplis rem ipſam comprobaturi. Mirum eſt igitur a Caluo & quibuſdam interpretibus hanc dictionem genuinam Hippocratis doctrinam referentem & à Galen. in Com. agnitam, neglig[i], ab aliis verò per (affatim) exprimi. Etſi enim [illegible] redundans quid & expletum ac multum ſignificat, hic tamen, vt ferè ſemper apud Hippocr. coloris bilioſi intenſionem magis quàm rei eſſentiæ augmentum mihi præ ſe ferre videtur. H

[illegible]] Galenus in Commentario [illegible] legit, & pro [illegible] duo exemplaria manu ſcripta cum Aldino habent. Eſt autem magna in primo ipſo morbi aditu valde malignorum ſymptomatum congeries, [illegible] copiam & intenſionem liquidò oſtentans.

ξυντάσιες ὑπολάπαροι] ὑπολάπαρον Hipp. τὸ ὑπόκενον, vt [illegible], vt ſit [illegible] ξυντάσιες ὑπολάπαροι præcordiorum contenſio ſubmol-

A ſubmollis, ſubinanis, ſubuacua & flaccida, hoc eſt ſine tumore, nullis hypochondrij partibus propria phlegmone laborantibus, vt in Comment. interpretatur Galenus, & lib. 3. περὶ δυσπν. his verbis, [illegible] ὑπολάπαρα [illegible] ὑποχόνδριον. Idem quoq; lib. 2. [illegible] ὑπολάπαρος [illegible] κενόν. Erotiano etiã ξυνέτεινε ὑπολάπαρος explicatur [illegible]. De qua diſtenſione verba faciens Galenus Com. 3. in lib. 3. Epid. [illegible]. Sic quoq; Com. 1. in lib. 3. epid. [illegible] ὑποχόνδριον [illegible] τὰς χεῖρας. Quibus ex locis ſatis apparet ὑπολάπαρον ξυνέτεινε dici diſtenſionẽ hypochondriorũ quæ ſine tumore vllo aut dolore, vt etiã magna inflãmatione fiat, nullo ſubſiſtente his in partib⁹ proprio affectu, ſed internarũ partium affectionẽ conſequente. Quam quidem aliquando ſimpliciter effert Hippo. aliquando etiã quibuſdam
B externis additis notis ſecuriorẽ eius leuitatẽ circumſcribit, vt cùm oblongum, aut ad vmbilicũ protenſam, aut etiã extra vergentem ſcribit. Hic verò Galenus, eam diſtenſionem intelligere videtur, quæ ſepti tranſuerſi inflammationi adiuncta, ſubinane ſubuacuum, hoc eſt ſine tumore aliquo proprio hypochondriũ relinquit, internæq; veluti retractionis, propter partium continuitatem, externas quaſdã notas, hoc eſt oblongum quoddam vtrimq; ſubinane ſpacium, & ad vmbilicum protenſum facit. Quod ſi ſic, non poteſt non huiuſmodi inflammationi coniuncta eſſe difficilis reſpiratio, quæ denſum & paruum ſpiritum faciat, cùm offenſam ipſam ſeptum tranſuerſum ſentiat. Scribit enim Galenus lib. 3. περὶ δυσπν. [illegible] πνεῦμα. Quod etiam in tota δυσπνοίας πραγματείᾳ eſt conſtantiſſimum. In ſeq; eò magis mirari ſubeſt quod ſcripſerit Gal. lib. 2. περὶ δυσπν. Huic ægro nullam adfuiſſe reſpirationi deſtinatorum organorum compreſſionem aut dolorem, quæ profectò ſepti tranſuerſi phlegmonem neceſſariò ſequi vi-
C dentur. Qui locus quia hunc ægrum totum explicat, integer apponendus eſt. [illegible] Σιληνοῦ [illegible] πνεῦμα [illegible]. Quo ex loco abundè probat Galenus nullam ſatis idoneam affectionem fuiſſe, quæ delirij reſpirationem immutaret, itaque rarum & magnum ſpiritum per totum morbum obtinuiſſe. Vt conueniendum ſit hanc ſepti tranſuerſi inflammationem
D aut propè nullam fuiſſe aut certè tam paruam & ignem, vt delirij magnitudinem, tam multis & appoſitis verbis deſcriptam, nec ſuperare nec æquare potuerit. Alioqui profectò cum nulla quantumuis leuis ſepti tranſuerſi phlegmone contemnendas notas edat, ex proprio quodam Hippocrati diſciplinæ genere, quo paruum & denſum reſpirationis genus per ſe facile & conſpicuum, ſæpiùs notione concipiendum relinquit (vt ſcribit Galenus) hic quoque non temerè inducendum erit, ſed ab alio reſpirationis genere delirij indice euictum, nil præter notionem reliquiſſe exiſtimandum. Etſi namque adoleſcenti in Melibœa lib. 3. epid. difficilem iſtam reſpirationem ex leui omninò hypochondrij diſtenſione, ab inſigni delirij magnitudine euictam, nominatim his verbis perſtringit, πνεῦμα [illegible]: id tamen eo animo factum apparet, vt contrariarum reſpirationum affectiones ob oculos poneret, earumque paria momenta faceret, cum delirium hypochondrij tenſionẽ in reſpirationis certamine ſuperaſſe videatur. Quod hic ne ſibi quidem faciendum eſſe exiſtimauit, non magis quàm in Hermocrate lib. 3. epid. in quo cùm molliter contenſum hypochondrium dixiſſet, delirijque mentionem feciſſet, per capitis tamen & lumborum dolorem, ex ſepti tranſuerſi inflammatione, paruam
E & denſam reſpirationem, ne eius quidem tantilla mentione facta, ſubintelligi voluit, non ſecus ac in plurimis alijs ægrotis qui ſequantur, alijſque deſcriptis lib. 3. Epid. videre licet, in quibus ne expreſſa quidem ſpirandi difficultas in mentem reuocanda eſt. Porrò quæ hic adduntur ξυντόνως notæ & circumſcriptiones, vt [illegible] ἀμφοτέρων, πρὸς ὀμφαλὸν, ὑπολάπαρα, eæ certè vt inflammationem ipſam leniunt, ita nullum proprium hypochondriorum affectum, ſed internarum earum partium non inſigne vitium indicant, vt non temerè mirum ſubeat quonam modo iſta in ſepti tranſuerſi phlegmone cerni poſſint. Etſi enim ξυνέτεινε per ſe aut etiam ὑπολάπαρα additum, de ſepti tranſuerſi inflammatione Hippocrati dicuntur, vt in Herophonte poſtea, & Hermocrate lib. 3. Epid. patebit, & in ægro 12. huius libri [illegible] ὑπολάπαρος [illegible] de eadem phlegmone ſumi debet: Cæteræ tamen adſcriptæ notæ ei vix attribui poſſe videntur, ſi additæ eam excludunt, vt ex Galeni quibuſdam locis etiam conijcere licebit. Scribit enim lib. 2. περὶ δυσπν. [illegible]
F [illegible]. Qui locus integer apponendus fuit, tum quòd plurimum ad præſens inſtitutum faciat, tum verò quod in excuſis codicibus aliqua ex parte men-
G doſus ſit. Idem quoq; paulò poſt, [illegible] Ἡροφῶντι [illegible]. Rurſuſq; deinceps, [illegible] Ἑρμοκράτους [illegible]. Quibus ex locis luce clariùs patet, additas iſtas ad hypochondrij diſtenſionem affectiones, leuiorem affectum circumſcribere, & externas iſtas veluti notas ſepti tranſuerſi phlegmonem eleuare. Vt profectò quodammodo inſolens videatur ſubinanẽ & ſubuacuam iſtam præcordiorũ contentionẽ, protenſam vtrimq; ad vmbilicũ ſubmollem & flaccidam ſuperficiem denotantem, huic inflammationi attribui, cùm iſtud non ſine inſigni ſepti tranſuerſi noxia cõfici queat, neque poſſint iſta cum Hippocratis diſciplina leuiter cohærere. Niſi ſi quis τὴν ξυνέτεινε ὑπολάπαρα, ad inanẽ hypochondrij ex leui illa ſepti tranſuerſi inflãmatione retractionẽ referat, reliquas autem notas ad propriã earum quę in hypochondriis latent partium affectionem
H eamq; ſubleuem, redaci poſſe cenſeat. Sic enim tumoris & doloris, atq; etiam inflammationis expers hypochondrium, ex contemnendo partium internarum affectu, & externarum notarũ comprehenſione iudicabitur, ſuaq; conſtantiſſimæ arti conſtabit autoritatis integritas. Cuius vel aliquod dogma prodere, nefarium & conſceleratiſſimum ſcelus eſſe iudico. Atq; eò nobis nõ illubenter progrediendum fuit, quòd veri inueſtigandi nullus ſit modus, niſi inueneris, & quærendi defatigatio omnis turpis exiſtimanda ſit; cùm id quod quæritur ſit pulcherrimum. Porrò nihil refert an [illegible] πρὸς ὀμφαλὸν ſimul iungas, quod faciunt exemplaria duo, an verò cum impreſſis πρὸς ὀμφαλὸν ὑπολάπαρα legas. Poteſt vtrumq; ſeparatim intelligi, ἐξ ἀμφοτέρων [illegible], πρὸς ὀμφαλὸν, ὑπολάπαρα, vt ex ſuperioribus Galeni locis ſatis patet. Exemplaria manu ſcripta duo, ἐξ ἀμφοτέρων, non ἐξ [illegible] legunt, cum Galeno.

Διαχωρήματα λεπτὰ] Deiectiones tenues dicuntur, quæ craſſis opponuntur, vt ſcribit Gal. in Progn. quales ſunt ferè liquidæ &

quoſæ, quæ in magna humorum copia cruditatem & partium naturalium imbecillitatem indicant, morborumq; initiis ferè apparent, vt craſſæ morbo eunte in indicationẽ, vt ſcribit Gal. Sic ægr. 1 li. 3. epid. poſt. ſt. peſt. διαχωρήματα χολώδεα, λεπτὰ, ὑπόχλωρα interpretatur Galenus. Nigricantes autem & ſubnigras vi morbi fuiſſe eſt vero ſimile, ex intenſiſſimo febris ardore exaſſata flaua bile, cuius magna fuit hoc in morbo permixtio. Alioqui deiectiones nigricantes, quæ vi naturæ & excretione critica demittuntur ſalutares ſunt, quales fiunt, vbi ſanguinis fæx aut limus ex ſplenis repurgatione deponitur. Quarum deiectionum meminit Hipp. aph. 21. lib. 4. A

οὖρα θολερὰ] θολερὰ de vrinis turbidis & perturbatis dici Hippocrati ſolemne eſt. Sunt autem tales craſſæ, magnamq; crudi humoris copiam & putredinem denotant, cui admixta eſt plurima flatulenta materia, quæ à calore præter naturam agitata, vapores plurimos ſubleuat, totoſque corporis humores commouet. Præcipuè verò huiuſmodi perturbatæ vrinæ apparent in crudorum morborũ initiis, vbi ab intemperante victu plurima pituitæ vis, & crudorum craſſiorumque ſuccorum ſoboles, bilioſum humorem permixtum habet. Cuius agitatione & feruore flatus & vapores plurimi, velut permota craſſa materia, ſubleuantur, & magna fit humorũ concepta patrilagine perturbatio. Cuiuſmodi vrinas ſæpè videre eſt in pernicioſiſſimo illo morborum genere, in quo humori crudo permixta flaua bilis plurimùm efferueſcit, quo conflictatum hunc ægrum fuiſſe priùs diximus. Plærumque etiam tales apparent in pertinaciſſimo autumnalium febrium genere, huiuſmodi contrariorum ſuccorum permixtione. In quibus omnibus, grauiſſimus capitis dolor, ex vaporum ſurſum latione humorumq; raptu meritò expectandus eſt, vnde caput repletur & membranæ diſtenduntur. Sæpiùs etiam conuulſiones, παρακοπαὶ, delirium, ſtomachi faſtidia & anxietates, grauiſſimoſque alios caſus, tandemque exitium afferunt huiuſmodi vrinæ, præcipueq; ſi perpetuò turbatæ manent, neq; depoſitæ ſubſidunt aut ad mediocritatẽ redeunt, vt ex hoc ægro & Philini vxore poſtea conijcies. Sunt igitur Hippocrati οὖρα θολερὰ, τὰ ἀνατεταραγμένα vrinæ perturbatæ, turbidæ, ac vt ſcribit Galenus in Prorrh. ὥσπερ εἰ τὴν ὑπόστασιν ἀναταράξειας, velut ſi ea quæ intus plurima ſubſidunt commoueris, ſpiſſaſq; & denſas vrinas feceris, quas Hippoc. aliquando [illegible] & παχέα οὖρα vocat, ſuntq; omnes ex turbidarum genere, & vt ſcribit Gal. Comment. 1. in Prorrh. [illegible]. Eaſdem quoque idem Medicinæ parens τὰ ὑποξυγίων aph. 70. lib. 4. facit, ex hiſq; meritò capitis dolorem ſuſpectat. De his enim τὰ θολερὰ οὖρα interpretatur Comm. 1. in Prorrh. his verbis, [illegible]. Clariùs verò Comm 1. in libr. 3. Epid. has vrinas explicat, & ex genere craſſarum non ſubſidentium facit. Inquit enim [illegible]. Sunt igitur θολερὰ οὖρα perturbatæ & turbidæ vrinæ, quibus opponuntur τὰ καθαρά. vt θολερὸν turbidum & turbulentum, & θολερῶς ταραχώδως ſignificet. Atque earum vrinarum meminit priùs ſectione ſecunda, in pernicioſiſſimis illis febribus quæ ad tertianarum naturã propius accedebant, & admodum crudorum & multorum ſuccorum copiam indicabant, qualem huic ægro adfuiſſe par eſt. Dixit enim [illegible]. Sic lib. 2 epid. ſect. 3 οὖρα παχὺ καὶ θολερὸν dixit, pauloque poſt [illegible], & [illegible] de aluo conturbata & fæcibus alui conturbatis expreſſit. Quid verò ſit θολερὸν πνεῦμα Hippocrati aliàs dicendum occurret, & huius dictionis exempla plura erunt accumulanda. Hic verò vbi poſt θολερὰ [illegible] legitur, duo exemplaria Regia [illegible] habent, quam lectionem omnes, præter Cornarium, ſecuti ſunt interpretes. Eas enim vrinas ex multa flaua bile in hepate decuſſata fieri par erat, quales in febribus ardentibus & phreniticis apparent, (vt ſcribit Gal. Com. 1. in Prorrh.) & in malignorum ſymptomatum genere accenſentur, quòd calidi natiui promptum exitium minentur.

λῆρος πολλὴ, γέλως, ᾠδή.] His verbis deſipientiæ ſpecies demitigatur ex aph. 53. lib. 6. & verò benigna humoris ſucculentia ex huiuſmodi delirio indicatur. Quod etiam indicat Galeno attributum fragmentum in lib. de humoribus Hippocr. cùm huius loci his verbis mentionem facit, [illegible]. Et hic locus quoque adducitur à Galeno lib. 2. περὶ δυσπν.

λεῖα] Læuitas iſta quæ aliquando ὁμαλότης dicitur, in eſſentiæ æqualitate eorum quæ excernuntur ſpectari debet, quæ vt bono eſt ſi æquales per omnia naturæ vires, & æqualiter à natura euictam materiam ſignificet, ſic inſigne malum eſt ſi omninò & æqualiter ſuperatas ab humorum vitio naturæ vires ſignificet. Perpetuam namq; & ita conſtantem per omnia prauitatem portendunt, vt ne recreandis quidem viribus locus eſſe videatur. Sic iſta læuitas tam in malis quàm bonis accenſenda eſt. Alioqui propria ferè eſt pinguium & viſcoſarum deiectionum, de quibus hic ſermo eſt, quæ nihil habent aſperitatis, ſed omninò conſtantem habent in læuitate eſſentiæ æqualitatem, itaque etiam inſigne vitium. Huius læuitatis his verbis meminit Galenus Com. 2. in Progn. [illegible]. E

λιπαρὰ] Pingues iſtæ deiectiones ignei caloris vim & putredinis feruorem ſignificant, à quo corporis pinguedo fuſa & colliquata [illegible] & [illegible] ſeceſſibus permiſcetur. Quod in ardentiſſimis febribus contingit, in quibus etiam aucto deinceps igneo illo & præter naturam calido, inualeſcenteque obſtructione putredinis fomite totius corporis moles conſumitur & colliqueſcit, demittuntque propriæ colliquationis excretiones, quas pinguibus & viſcidis apud omnes Medicos diſtare ſcribit Galenus Com. 3 in lib. 3. Epid. ſuntq; admodum exitiales, & in peſtilentiſſimis febribus cernuntur, ſuntque vt plurimùm glutinoſæ, ſpumantes, graueolentes, & vehementer tinctæ, quales ferè notantur in ægri 5. lib. 3. Epid. diſpenſatione. Pinguedo autem cùm à mediocri [illegible], non æquè præſentem perniciem minatur, & pingues deiectiones reddit, quales fieri ſcribit Galen. Comm. 2. in Progn. [illegible], colliquationemq; eam indicat quam per glutinoſas deiectiones intellexit Galen. in Progn. quæ ex pinguedine liquata ab igneo calore non tamen vehementer maligno fieret. Nam cùm plura ſint συντήξιος genera apud Hippocratem, vnum tamẽ valde eſt ſuſpectum & citam mortem minatur, nec niſi in peſtilentiſſimis febriũ generibus & morbis acutiſſimis cernitur, cuius meminit aph. 25. lib. 7 & in Progn. Hipp. & Gal. lib. 3. Epid. Altera leniora quidẽ, vt cum σύντηξιν τὴν ἰσχνότητα & corporis imminutionẽ indicat, cuius meminit aph. 28. lib. 2. & cùm viſcoſas & pingues deiectiones colliquationis pinguedinis indices ponimus, quod facit in Progn. Galenus. Quæ quidem omnia pro collata inter ſe dignatione, pares improbitatis gradus eſſe [illegible]. Neq; eſt hic mirũ in febrium ardentiſſimo & pernicioſiſſimo genere, ex bilioſis, feruidis, & mordacibus deiectionibus, viſcoſas & pingues deiectiones ex pinguedinis fuſione deturbari. Cæterùm monendũ eſt hic variare noſtros codices, duoq; exemplaria per[illegible] ſcripta pro λιπαρὰ, λίαν λιπαρὰ, quod ſignificat perquã pinguia, legere, quam lectionẽ ſecuti ſunt duo Galeni interpretes. G

λεπτὰ] Vrinæ pellucidæ & perſpicuæ conſiſtentiæ tenuitatem & morbi cruditatem indicant, præcipue verò vbi cum albedine [illegible], quæ aquoſæ & dilutæ dicuntur, taleſq; præcipuè phreniticis præſentiſſimum exitium portendunt, vt ſcribitur in Præſagiis. [illegible] Quales etiam deſcribit aph. 72. lib. 4. Hippocr. vbi [illegible] ſimul iungit, & [illegible] interpretatur Galenus. Quum verò hic διαφανέα, λεπτὰ, ſimul expreſſerit, præter conſiſtentiæ tenuitatem eas vrinas, quæ colore etiam cruditatem ſignificant, intelligere videtur. Nam cùm probatas vrinas conſiſtentia & colore moderatas eſſe oporteat, eas quæ in vtroque extremorum genere peccant, crudas eſſe dicimus. Siue igitur hic διαφανέα [illegible] & colore aqueas, vel liquidas vrinas intelligas, ſiue colore bilioſo ſyncero exundantiore tinctas, qualia [illegible] in Progn. vocat, eæ partium naturalium imbecillitatem & morbi cruditatem ſignificant, & perſpicuarum vrinarum [illegible]. Sic enim ſcribit Galenus Comment. in aphor. 72. lib. 4. [illegible]. Quæ cauſa fuit vt ambigui [illegible], quòd hic albis non iungantur, dilutas, ne cum aquoſis coinciderent, non verterim, cùm alias tenues pellucidas [illegible] eſſe intelligerem. Quod tamen fecit Celſus cap. 4. lib. 2. Hippocr. aphoriſmum hoc modo interpretatus. Dilu[ta] [illegible] vitioſa eſt, ſed in phreniticis maximè. Quanquam certè qui volet dilutas hic vrinas ſubaudiri, is meum aſſenſum habe-

B, C, D, F, H (margin letters)

A habebit non valde repugnantem, vt bilioſi humoris alio raptus quidam factus eſſe videatur, taleſque ſubnotabuntur vrinæ, quales in febribus ardentibus deſcripſit ſt 3. his verbis, οὖρα ὑδατώδεα πολλά, λεπτά, ἄχολα. Huiuſmodi nanque non temerè cerni potuerunt, quòd morbus in dyſenteriam ex iudicatione ſolueretur, bile per aluum transfuſa cum tenuibus & bilioſis recrementis. Et certè illic τὰ λεπτὰ idem quod hîc ὑδατώδεα ſonare videtur. Etſi enim puræ & liquidæ vrinæ craſſis & turbulentis opponuntur, illic tamen tam conſiſtentia quàm colore liquidas, tranſparentes, pellucidas & perſpicuas ſignificant. Quæ affectiones in returbatis exprimi non poſſunt. Quod ſequitur σμικρὰ ἐρυθρά, aliter diſtinguitur. Exemplaria duo manu ſcripta μικρὰ legunt, & ab aliis diſtingunt vt ad vrinas referatur, & paucas intelligant idque fortaſſis ea ratione quod fluente aluo & tenuibus bilioſiſque deiectionibus, parcior humor ad vrinæ vias diuertat, aut certè ad eas quæ ſequuntur vrinæ ſuppreſſiones quæ delirij præſenſionem aperiunt, referunt. Eamque lectionem ſecuti ſunt Galeni interpretes. Nos maiorem codicum conſenſum & reliquos Hippocratis interpretes imitati, popularem magis & huic ſcriptori familiarem lectionem ſecuti ſumus, vt ne dicam dilutam & tenuem vrinam ferè ſolere eſſe liberalem, & ſtatu 5. οὖρα ὑδατώδεα πολλὰ adſcripſiſſe. ἐρυθρὸν autem ἔρυθρον, ἢ ξανθὸν, interpretatur Galenus in Exegeſi, quod

B ſemel dictum ſit.

ἀλυσμώδης] Dictio eſt ex media Hippocratis ſchola deducta, quæ ῥιπτασμὸν, hoc eſt corporis iactationem, incontinentiam, inquietudinem, conflictationem, & inconſtantem agitationem ſignificat, cum ab efferueſcente & putri exagitata in primis venis [illegible] circa ventrem & hypochondria, humore acri, natura ſolicitata & obſeſſa, perpetuò ſe excitat & commouet vt onus deponat, [illegible] deq; corpus incontinenter iactat, ſtare loco neſcit, corporis figuram mutat, membra diſſoluit, [illegible] ſpergit, & præſentem [illegible] faſtidit, fitq; ſtomachi faſtidium & vellicatio, ex eaq; humorum ebullitione, interna ardent, ſumma [illegible] oris frigent. Quod peſtilentibus & malignis febribus accidit, quæ foris mites ſunt, intus conturbant (inquit Auicennas) & in quibus peſſimè conflictantur ægri. Significat igitur ἀλυσμώδης, ῥιπτασμὸς, ἀλυσμὸς, δυσφορίη, ἄση, ἄλυσις, ἀλυσμὸς, aut ἀσθενέω, quæ ſunt Hippocrati celebrata nomina. Sic ῥιπτάζοντες & ῥιπτάζοντες dicuntur ægri qui in lectulo conflictantur, & incontinenter membra corporis mouent & diſpergunt, quod conflictari ſimpliciter dixit Celſus cap. 3. lib. 2. non ſecus ac διερριμμένοι Hipp. dicuntur, τὰς χεῖρας καὶ τὰ σκέλεα, καὶ τὰ σκέλεα

C [illegible] διερριμμένα ἔχοντες.* Celſus iactare brachia & crura, & inæqualiter diſpergere dixit. Quæ omnia ἀλυσμὸς ſignificant, vt inquit Hippoc. Cuius cauſas duas ventriculi vitium & virium imbecillitatem facit Galenus, vt indicauimus noſtris in lib. 2. Epid. Com. † Inde etiam fortè pendet ἐρριφθαι, qua dictione vtitur Hippoc. lib. περὶ χυμῶν & lib. 6. epid." quæ ſignificat illam incontinentiam & conflictationem, ac inconſtantem membrorum proiectum, quo ægri præſentem corporis poſitum ſtatim diſiiciunt & aſpernantur, velutiq; inanimes proſtrati iacent, omniq; virium robore exoluto proiecti & demiſſi decumbunt, vt interpretatur Galenus lib. περὶ κρισίμων, πολλὰ &c. Perinde ac ῥιπταζόμενοι eleganti tranſlatione dicuntur, qui ambigua ſpe & animo pendent, ac quaſnam partes ſequi debeant conſtituere nequeunt, ſed quadam mentis altercatione diſcruciantur. Quomodo de Tullio inter Cæſaris & Pompeij partes ambigente, dixit Plutarch. 15, καὶ ἄλλοι [illegible] πολλὰ ῥιπτάζοντες ἐν συνταγμοῖς. Quem in ſenſum etiam apud eundem ῥιπτασμὸς ponitur. Eſt autem ἀλυσμώδης antiqua dictio & aliquoties Hippocrati vſitata, vt ægr. 8. & 12. lib. 3. Epid. Qua etiam vſi ſunt

D Bacchius quidam & Xenophanes Colonus. [illegible] Aretæus verò vtitur pro ægri inæquali motu & inordinato, & in quo veluti voluitur & iactatur, ſic ſcribens cap. 1. lib. 1. de morb. acut. curat. de phreniticis, [illegible] Reperitur etiam quibuſdam in codicibus [illegible] quod idem ſignificat.   * Cap. 4. & 6. lib. 2.   † Sect. 6.   " Sect. 1.

οὖρα ἐπέστη] In hoc ægro cum cerebri eiuſq; actionum non leuis offenſa fuerit, vt delirium facilè fuerit conijcere, neruoſi generis conſecutam eſſe noxiam eſt admodum probabile. Cuius rei ampliſſimam fidem facit [illegible]. Inde quoque vrinas reſtitiſſe æquum eſt, non ſecus ac in * Lycia lib. 2 Epid. expreſſit, in qua ob eliſam illam & duplicatam ſpirationem, ex neruoſi generis offenſa vrinæ prorſus ſubſtiterunt. Sic enim ſcribit Gal. lib. 3. περὶ δυσπνοίας, [illegible]. Aut certè æquum eſt hoc in ægro ſubſtitiſſe vrinas ſuſpectare, ob caloris innati extinctionem ſummamq; refrigerationem, quæ præſentiſſimum

E interitum minatur eadem ex cauſa qua in anginoſa ægr. 7. lib. 3. Epid. deiectionum genus omne ſuppreſſum eſt. Atque adeo cùm innati calidi extinctionem totiuſque naturæ proſtrationem & refrigerationem plurimis modis expreſſerit, vrinæ ſuppreſſione ſexto & ſeptimo die conflictatum fuiſſe ſcribit.   * Sect. 2.

ἄφωνος] ἀφωνία cum vocis priuationem & defectionem ſignificat, hic quoque magnam naturæ extinctionem & refrigerationem indicat, quæ propter calidi innati depaſtionem, earum quæ ad motum ſunt effectionum ceſſationem faciat. Atque eò profectò maiorem refrigerationem ſubeſſe par eſt, quò potius ἄφωνος, quod periculo propius eſt, quam ἄναυδος extulit Hippocrates. Quod ſatis indicauit idem Medicinæ parens in † Pythione, in quo cùm magnæ illius perfrictionis ſatis apertam notionem feciſſet, ἄναυδος, deinde verò ingraueſcente malo & ſubacta natura, ἄφωνος poſuit. Vt ex eo quoque non difficilis ſit harum vocum explicatio, qua

F ἄναυδον mutum, ἄφωνον verò voce defectum indicare diximus Com. in lib. 2 epid." Indeque pendet quod voce defectum, non obmutuiſſe diximus, vt faciunt ferè omnes Hippocr. interpretes. Cæterùm ἀφωνίας cerebri (quod vt loquitur Gal. [illegible] ψυχῆς) offenſam, earumque quæ ad motum & ſenſum faciunt actionum prauitatem denotare vt ſatis expreſſimus. Com. noſtris in lib. 2. Epid. ita & id quoque ex Hipp. & Galeni mente cuiuis probatum fecimus. Vt hîc non mirum ſit in ea mentis læſione quæ rationis deprauationem habeat, ἄφωνον dici.

† ægr. 3 lib. 3. epid. poſt ſt. peſt.   " Sect. 5.

ἐξανθήματα] Papulas aut eruptiones dicere potui cum Plinio, qui Dioſcoridis ἐξανθήματα ſic vertit cap. 4. lib. 23. Aliquando verò papularum eruptiones dicit, vt cap. 8. lib. 20. Crebriùs verò pituitæ eruptiones. Nos vniuerſitatis cauſam & humorum permixtionem ſequuti ſimpliciter eruptiones dicere potuimus puſtularum genus indicantes quod naturæ robore à ſe quoad fieri potuit humorum putrilaginem & feruorem depellente, in ſummam cutis planitiem depoſitum erupit. Eſtque ex eorum abſceſſuum qui κατ' ἀπόστασιν fiunt numero, ſed irritam quodammodo nec ſatis dignam liberationem faciunt. Quod vt in populariter graſſantibus morbis & verò

G pernicioſiſſimis febribus, humorum magna prauitate concepta ſæpiùs conſpicitur, ita profectò iſta cutis ex huiuſmodi eruptionibus fœdatio, malignorum morborum ſymptoma eſt valde ſuſpectum. Magnum nanque putreſcentis humoris feruorem indicat, & venenatæ cuiuſdam qualitatis ſuſpectionem auget, quod ad eam depellendam, natura velut cum hoſte congreſſura, vires omnes colligit & quàm longiſſimè fieri poteſt ablegat, vnaque tanquam eruptione facta in corporis ſumma deponit; non autem, quod in cæteris morbis ſolet, humorum materiam paulatim & ſæpiùs attentat, tenuat, concoquit, ſecernit, tandem etiam ſuperior quodammodo euertit & expurgat. Atque in hoc conflictu eò ſuſpectius malum eſt, quò magis affectæ naturæ & fatiſcentis vires produntur, nec pro morbi dignitate ſatis liberalis fit eruptio. Quod in his puſtulis apparet, quæ ex leui quadam in ſummam cutim macularum deſignatione confeſtim diſparent, nec humorum collectionem pro materiæ depoſitu faciunt, vt inde reſtinctum naturæ imperum facile dignoſcas. Id etiam per οὐ δηλωδέα exprimit Hippocr. quo ſignificat non ſatis idoneum fuiſſe abſceſſum ad humorem deponendum,

H neque eas puſtulas collectionem aut ſuppurationem feciſſe ſed ſolam eruptionis ſignificationem eamque irritam præbuiſſe, atque in eo propellendi foras impetu, naturam omnino reſtitiſſe & defeciſſe. Sunt autem ἴονθοι Galeno & Paulo, duri & parui tumores, à craſſo humore in faciei cute præcipuè conſiſtentes, qui mollientibus ac diſcutientibus medicamentis curantur. Nam vel reſoluuntur, vel exiguo pure maturantur. Celſus & Plinius varos vocant, præcipuèque iuuenibus contingunt, & vt Iulius Pollux teſtatur, ἴονθοι, αἱ ἐξανθήσεις [illegible] τῆς ἀκμῆς.

ἐρεθισμοὶ σμικροί] ἐρεθισμὸς quodcumque naturæ irritamentum, quod quatuor cauſarum ſalubrium generibus continetur, ſignificat, quo ſolicitata ad actiones obeundas excitatur. Sæpius verò de prouitatione dicitur, quæ per ventrem & inteſtina noxia deponit. Vtitur Hipp. aph. 20. lib. 1. & lib. περὶ χυμῶν, dum ſcribit, τὰ κρινόμενα καὶ τὰ κεκριμένα ἀρτίως, μὴ κινέειν, μηδὲ νεωτεροποιέειν, μήτε φαρμακίῃσι, μήτ' ἄλλοισιν ἐρεθισμοῖσιν, ἀλλ' ἐᾶν. Quod etiam iiſdem ferè verbis exprimit Aretæus cap. 1. lib. 2. de morb. acut. curat. [illegible] Lib. verò de rat. vict. in morb. acut. [illegible] ἐρεθισμὸν omnem cauſam naturæ vires ſolicitantem & labefactantem intelligit, vt his verbis indicat Galenus. [illegible]

[illegible] A

[illegible]] Codex vnus recentior poſt [illegible] habet & deinde [illegible], quam lectionem ſecutus videtur Galeni interpres vnus, contra reliquorum omnium exemplarium & interpretum fidem.

[illegible]] In ardentiſſima febre, quæ totum corpus maximè reſiccat, potum non appetere valdè ſuſpectus eſt caſus. Aut enim mentis alienatio, aut naturalis facultatis extinctio in dubium vocatur, præcipuè cùm primo die ad magni incendij & febrilis feruoris intenſionem declarandam adſcripſerit, [illegible]. Nam vt ſcribit Gal. Comment. 1. in lib. 3. Epid. [illegible]. Hic autem ſecutus ſum vetuſtiſſimorum exemplarium & omnium interpretum fidem, quæ poſt [illegible] diſtingunt, ne ipſam potionis aſpernationem ſopori magis quàm cæteris affectionibus viderer tribuere. B
Quam lectionem tamen ſequuntur Germanici codices excuſi.

οὔρησεν ἀθρόον] Significat vrinas cumulatè & aceruatim congeſtas, fuiſſe denſas & ſpiſſas vniuerſimq; effuſas, ſubcraſſas, nec ſedatas, etiamſi depoſitæ eſſent, ſed perpetuò turbidas, & returbatas. Qui eſt turbulentarum vrinarum omninò peſſimus gradus. Præter namq; materiæ plurimæ & crudæ, tum biliosæ, tum pituitoſæ feruorem & agitationem, flatuum etiam magnam congeriem & pertinacem incoctorum humorum craſſitudinem denotant, vt ſcribit Gal. Com. 1. in lib. 3. epid. Idem igitur ſignificat [illegible], ac ſi dicat vrinas depoſitas non reſediſſe neq; conquieuiſſe, ſed perpetuò craſſas remanſiſſe, quomodo dixit * ſupra [illegible], vrinas quæ craſſæ ſunt, & nullam, aut paucam, eamq; crudam ſubſidentiam habent intelligens; & ſect. 2. [illegible], & in Hermocrate lib. 3. Epid. [illegible], poſteaq; in Philini vxore, [illegible]. Spiſſas enim & denſas vrinas ſignificat, quales effeceris ſi eas quæ diu depoſitæ fuerunt & ſubſederunt commoueris aut conturbaris, vt paulò ſupra de turbidis diximus. Quomodo [illegible] defæcatas & puras vrinas [illegible] oppoſuit ſect. 1. quod C
pernicioſiſſimum eſt vrinarum genus. Vt hic mihi mirum ſubeat Cornarium (depoſitum ſubſidens) dixiſſe, cùm potiùs diu depoſitas vrinas craſſas perpetuò fuiſſe indicet. Nec enim [illegible] aliud quàm depoſitum & in matula reſeruatum ad ſubſidentium vrinarum iudicium ſignificat, vt ex Hippocr. locutione ſatis patet, cùm [illegible] ſæpiùs iungat. Quem in ſenſum de alui recrementis depoſitis, & velut ſub dio reſeruatis, aeriq; expoſitis dixit lib. 2. epid. † [illegible]. Atque etiam magis miror Caluum huius dictionis verè Hippocraticæ nullam omninò feciſſe mentionem, cum ſcripſit, multum ſimul craſſumq; minxit. ἀθρόον verò nos non multum cum cæteris interpretibus conuertimus, quòd ἀθρόον [illegible] ſæpiùs coniungit Hippocrates (vt in vxore Philini poſtea) ſed affatim diximus, vt confertim & cumulatè denſum quid & aceruatim congeſtum, velut vnico impetu & effusè profluxiſſe dicamus. Cui κατὰ βραχὺ, quod ſenſim & paulatim, quandamq; temporis intercapedinem indicat, opponitur. Maluimus tamen temporis continuationem & repentinum naturæ impetum, quàm materiæ denſitatem prætendi, etſi vnica voce ſatis vtrunq; concluſiſſe nobis videmur. Sic namq; Galenus Com. in aph. 35. lib. 7. ἀθρόον ad temporis breuitatem, eamq; quæ nullum habet interuallum continuitatem, refert dum ſcribit, [illegible] D

* *Sect.* 1. † *Sect.* 3.

[illegible]] Sedimentum [illegible] & farinæ craſſiori ac negligenter molitæ ſimile damnatur in Progn. & aph. 31. lib. 7. Magnam enim naturæ virium inæqualitatem & proſtrationem ad crudam & craſſam materiam euincendam ſignificat, ideoq; morbi longitudinem portendit, aut certè in ardentiſſima febre colliquationem indicat: E
qualem hic adfuiſſe par eſt, ſed quæ pro materiæ ratione euariet. Sedimentum namque illud album fruſtulis hordei non exactè moliti ſimile, totius corporis tandemq; partium ſolidarum quæ exangues ſunt & albicant ex nimio ardore colliquationem, aut certè pituitam aſſatam (vt poſtea ægro 4. & 5.) præ ſe ferre poteſt, & in exitialium numero accenſetur Galeno. Quorum etſi alterum longè eſt pernicioſius, vtrunq; tamen aut præſentem mortem intentat in exitialiter habentibus, aut certè tardiorem liberationem facit, longiusq; interuallum ad ſuperandas morbi difficultates poſtulat, vt ſcribit Galenus Com. in aph. 31. lib. 7. vbi & huius loci meminit eumq; adducit, vitioſe tamen noſtris in codicibus legitur. Nam pro [illegible] legitur. Sunt autem [illegible] Gal. Com. 1. in Progn. [illegible]. Quod effecit vt quod ſubſideret hordei tolti non exactè moliti craſſioribus fruſtulis ſimile dixerim. Etſi enim per farinam craſſiorē exprimi poſſunt, quòd ſint [illegible] in Exegeſi [illegible]: Subdit tamen Galenus, [illegible]. Atque eò certè magis mirum eſt Caluum ſedimentum ſimilagineum dixiſſe, quo parum aptè (ni fallor) [illegible] explicat, cùm ſimilago florem & delicias farinæ triticeæ denotet. Hìc porrò vitium eſt in cod. Atulano qui [illegible] legit. F

[illegible]] Exemplaria manu ſcripta καὶ non addunt, vt ſit ſenſus, huic ab initio ad extremum vſque. Quam lectionem cum interpretibus ſecuti ſumus, etſi vtrobique idem ferè ſit ſenſus, cùm ſignificet perpetuò & per totum morbum ad finem vſque, eam ſpirationem adfuiſſe. Hanc tamen vulgatam lectionem ſequitur Gal. lib. 2. [illegible].

[illegible]] Hæc præcordiorum palpitatio quæ cauſam habuit flatulentum & caliginoſum ſpiritum, ex plurima craſſa & humida materia, hoc eſt ſanguine ipſo ex interno incendio feruido [illegible] magnam corporis perturbationem, & quod Hippocrat. in Progn. dixit, [illegible] præ ſe ferebat, a qua etiam propter ſepti tranſuerſi [illegible] & cum rationis arce [illegible], ex intenſa præcipuorum viſcerum inflammatione delirium præſagiri ritè & ordine potuit.

Æger Tertius.

Herophontem febris acuta prehendit, aluus circa initia pauca, & cuiuſmodi in crebra & inani egerēdi voluntate ſolent, demiſit, deinde verò tenuia, biliosa & copioſa. Somnum nullum capiebat, vrinæ nigræ & tenues erant. Quinto die mane ſurditas obuenit, exaſperata ſunt omnia, lien ſublatus intumuit, cū præcordiorū contētione, ex aluo pauca & nigra percurrebāt, deſipuit. Sexto delirabat, ſub noctē ſudor obortus eſt, frigus, delirium perſeuerabat. Septimo corporis ſumma perfrixerūt, ſiticuloſus fuit, delirauit, ſub noctē ad mētem rediit, dormiuit. Octauo febricitauit, lien imminuebatur, prorſus ad intelligentiā rediit. Ad inguē doluit, primūq; ei tumor ſubort⁹ eſt qua lieni è directo reſpondebat, deinde dolor ad vtranq; tibiā trāſiit, nox facilis, vrinæ melius coloratæ, in quibus quędam alba ſubſidebant. Die nono ſudore oborto morbus decreuit, intermiſit. Quinto poſt reuerſus eſt dio, ſimulque

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΤΡΙΤΟΣ. G

Ἡροφῶντι πυρετὸς ὀξύς. ἀπὸ κοιλίης ὀλίγα. τεινεσμώδεα κατ' ἀρχάς, μετὰ δὲ λεπτὰ διῆς χολώδεα, ὑπόσυχνα. ὕπνοι οὐκ ἐνῆσαν. οὖρα μέλανα λεπτά. πέμπτῃ πρωῒ κώφωσις. παρωξύνθη πάντα. σπλὴν ἐπήρθη. ὑποχονδρίου ξύντασις. ἀπὸ κοιλίης ὀλίγα, μέλανα διῆλθε. παρεφρόνησεν. ἕκτῃ ἐλήρει. ἐς νύκτα ἱδρώς. ψύξις. λῆρος παρέμενεν. ἑβδόμῃ, περιέψυκτο. διψώδης. παρέκρουσε. νύκτα H
κατενόει. κατεκοιμήθη. ὀγδόῃ ἐπύρεξε. σπλὴν ἐμειοῦτο. κατενόει πάντα. ἤλγησε κατὰ βουβῶνα. ἔπαρμα δὲ (?) σπληνὸς κατ' ἴξιν. ἔπειτα ἐπόνει ἐς ἀμφοτέρας κνήμας, νύκτα εὐφόρως. οὖρα εὐχροώτερα. ὑπόστασιν εἶχε σμικρὴν λευκήν. ἐνάτῃ ἵδρωσε. ἐκρίθη. διέλιπε. πέμπτῃ ὑπέστρεψεν. αὐτίκα δὲ

σπλὴν

A ασλίω ἐπήρθη. πυρετὸς ὀξύς. κώφωσις πάλιν. μετὰ δὲ τὴν ὑποστροφὴν, τρίτῃ σπλὴν ἐμειοῦτο. κώφωσις ἧσσον. σκέλεα ἐπωδύνως. νύκτα ἵδρωσεν. ἐκρίθη ἑπτακαιδεκάτῃ. οὐδὲ παρέκρουσεν ἐπὶ τῇ ὑποστροφῇ.

lien in tumorem ſublatus eſt, febris acuta, ruſſuſque ſurditas. Tertio poſt recidiuam die imminuebatur lienis tumor, minorq; ſurditas erat, dolor crura inuaſit, noctu ſudore oborto ad decimum ſeptimum dié iudicatus eſt, neque in morbi reuerſione delirauit.

Herophon iſte ex magna ſuccorum prauitate & bilioſi humoris exaſtuatione grauiter febricitauit, vt ex nigricantibus & tenuibus ſtatim initio vrinis, tenuibus etiam, mordacibus, crebris ac retorridis deiectionibus, ſurditate oborta, delirio, & ſepti tranſuerſi inflammatione, cæteriſq; ſymptomatibus conijcere licuit. Ex quibus omnibus præſens intentabatur periculum, niſi celeriter fatiſcenti ægro naturæ benignitate eſſet ſuccurſum. Quæ velut collectis viribus, quo ad eius fieri potuit, morbum à ſe depulit & quam longiſſimè amandauit. Indeque procuratus eſt laudabilis ille humorum in lienem depoſitus & in crura abſceſſio. Quæ cùm ex genere excretionum κατ᾽ ἔκκρισιν cenſeri debeant, ea ſudoribus & vrinarum concoctionibus, velut firmiſſimo præſidio & ſuccenturiato milite aucta ad conferendam cum morbo pugnam, & de ſumma rerum iudicio decernendum, animoſiora ſunt reddita. Sed quia non ſatis æquo campo pugna commiſſa eſt, fugatus hoſtis, non tamen omninò debellatum fuit. Sic noni diei criſis, propter intercidentis diei non ſatis amplam authoritatem recidiuam fecit. Indeque redintegrato prælio natura velut nouo delectu atque firmiſſimo habito, de peſſimo hoſte victoriam & opima ſpolia reportauit. Ex quibus omnibus diei decimiſeptimi in iudicatione dignationem ampliſſimam confirmari meritò quis iudicet, quam etiam ſuis reſcriptis & plebiſcitis conſtantiſſimis ſanciuit Gal. lib. 1. de dieb. decret. vbi etiam huius ægri mentionem facit.

B

τεινεσμώδεα] Excrementa mucoſa, mordacia & pauca, qualia in tineſmo ob putreſcentis pituitæ corruptelam egeri ſolent, intelligit. Eſt autem tineſmus, vt cum Plinio * loquar, crebra & inanis egerendi voluntas. Quo nomine meritò ſuſpectandus Caluus eſt qui ſimplicem egerendi voluntatem extulit.

C

* Cap. 14. l. 28.

ὑπόσυχνα] Crebra & copioſa alui recrementa ex aſſidua & frequenti deſidendi cupidine fuiſſe indicat, vt facilè coniiciam Caluum ἄσηνα pro ὑπόσυχνα, aut tale aliud quid legiſſe, cùm ſubcruda vertefit. Qua in dictione tamen aſſeruanda, conſtantiſſima ſunt quotquot videre licuit exemplaria. ὑπνοι οὐ ἐνῆσαν] ὕπνοι οὐ ἐνῆσαν duo manu ſcripta exemplaria recentiora habent, reliqua omnia fideliora priorem lectionem retinent, quæ eſt familiaris Hippocrati phraſis, vt in duobus ægris ſubſequentibus videre licet.

κώφωσις] Surditate obnata aluus reſtitit, & quæ antea bilioſa demittebantur facta ſurſum reptatione, mentem è ſede conſtantiæ dimouerunt & ſurditatem confirmarunt. Nil enim (vt inquit Celſus †) plus aduerſus ſurditatem quàm bilioſa aluus poteſt, ex aph. 38. & 60. lib. 4. † Cap. 8. lib. 2.

D ὑποχονδρίου ξύντασις] Ex hac præcordiorum contenſione cum lienis tumore, partium quæ ad ſeptum tranſuerſum pertingunt inflammationem timatur Gal. indeque etiam huic ægro duobusq; ſequentibus crebram & paruam ſpirationem, etſi eo tacente non ſit expreſſa, attribuendam cenſet. Locus eſt qui hunc cum duobus ſequentibus ægris expedit lib. 2. [illegible] ἐπεὶ δὲ τῶν τριῶν ἀρρώστων ὁ τελευταῖος ἀνὴρ τὸν ἀριθμὸν ἔχει, καὶ ὁ πρῶτος Ἡρόφων ... [illegible] ... ὅλως κατὰ τὴν ἰατρικὴν ... [illegible] ... παρέκρουσεν.] Codices peruetuſti manu ſcripti duo [illegible] habent, eodem ſenſu. Idem namque ſonant delirium perſeuerabat, aut in delirio perſeuerabat.

E περίψυξις] ψύξις, ἐμψύξις, περίψυξις, corporis totius perfrictionem Galeno ſignificat libello περὶ ῥίγους, & à rigore diſtinguitur quod vniuerſalem quandam & ampliorem habeat notionem, longiuſque extendatur, & cauſas quaſdam externas velut ex voluntatis quodam impetu habeat, quibus totum corpus frigore obducatur, abſque tamen vllo inordinato motu & vehementi corporis concuſſatione. Hìc verò περίψυξις ſummam totius corporis planitiem ac velut externa circumcirca perfrigerari denotat, quod ignei calidi natiuum depaſcentis ſignum eſt certiſſimum.

παρέκρουσεν] Sic duo legunt exemplaria manu ſcripta cum impreſſis, reliqua aliter diſtinguunt, [illegible] quorum aſſenſum cum interpretibus ſequuti ſumus. Vnde certè mirum ſubit cur [illegible] omiſerit interpres vnus, niſi id librarij culpa admiſſum ſit. ἤλγησε καὶ βουβῶνα] βουβῶν cùm glandulas quæ ſunt in inguine aliquando indicet, quandoq; etiam glandularum tumores vt ſcripſimus Com. in lib. 2. epid. hic vtrunque coniunxit Hipp. & inguinis tumorem propoſuit, vt humorum ex febre decubitum & in partes inferiores depoſitum, qui κατ᾽ ἀπόστασιν fieret, ſubleuantis ſe onere naturæ impetu ſolutionis quodam genere, denunciaret, fit namque in febribus quæ crudorum & craſſiorum ſuccorum ſobolem ex viſcerum obſtructionibus ortus ſui cauſam habent, vt bene habita natura nec aliunde impetita, hanc humorū grauitatem in ampliſſimos viarum ductus qui ad inguina & crura dermant, ſuopte impetu deponat, tandemque morbum per has ſentinas eluat. Quod pleriſq; in hac celeberrima Mediomatricorum vrbe huius anni 1560. vere affecto contigit, quib. ex leuib. febrium tertianarum inſultibus in alas & inguina morbus fideliſſimè ſeceſſit. Qui caſus etſi internorum viſcerum habitudinē ſuſpectaret, eā tamen vel leuem affectionē, vel nullius momenti fuiſſe prædiximus, quòd glandularum tumor ille ſtatim nullis etiam adhibitis remedijs ſubſederit, nemini ſuppurarit nullamque morbi reuerſionem fecerit, & febris nullis emota medicamentis, naturæ ſolius benignitate ſit depulſa. Et certe ex alio ſunt longè pernicioſiſſimo præſenſionis genere quas glandularum inflammationes in febribus ortas, ſuſpectas facit Hip. Hæ namq; malignas & peſtilentiſſimas febres ſæpiùs comitantur, internumque viſcerum incendium (quorum ſunt vt loquitur Hipp. βλαστήματα) aut certè morbi diuturnitatem præ ſe ferunt, vt ex Hipp. apertè docuimus Com. noſtris in lib. 2. epid. † Quo ex decreto hic inguinis tumor non leuem malignitatis ſuſpicionem iniiceret, niſi ſi materiæ decubitum, deinde etiam in crura ſeceſſum ac morbi diſceſſionem portenderet. Porrò hic quoque variant exemplaria. Duo nanque manu ſcripta, quorum alterum peruetuſtum, alterum recentius, ἤλγησε καὶ βουβῶνα πρόσθεν, σπληνὸς κατ᾽ ἴξιν legunt, nulla tumoris mētione facta. Quā lectionem ſecutus videtur Galenus. Scribit enim in Com. [illegible] ἤλγησε μὲν τὸν πρόσθεν καὶ βουβῶνα ... κατ᾽ ἴξιν σπληνός. Cuius etiam lectionis veſtigijs inſiſtunt Gal. interpretes. Nos in tam cōſtanti reliquorum omniū codicum aſſenſione nihil immutauimus, & ἤλγησε τὸ πρόσθεν σπληνὸς κατ᾽ ἴξιν retinuimus, quòd in eo manu ſcripti peruetuſti codices cum impreſſis cōuenirent, expreſſimusq; ſuboriā eſſe inguinis tumorem è directo lieni reſpondentē, quod reliqui faciūt interpretes. Etſi Caluus in hoc lubricus videri poſſit, qui τὸ ἤλγησε ad lienem referat, cùm vertit, inguen doluit, primò quà ben tumuerat. Atq; ne in eo quidē cōmiſſum eſſe facinus arbitror, ſi tumor ille ſua leuitate & in ſolutionem

G

H inclinatione, calumniam & malignitatis ſuſpicionem alleuarit. Quam nominis leuitatem aut prauitatis inductionem qui ſuſpectam habuerit, Galeni authoritatē ſequatur licet, in eo in quo cuiuis lectionis pro arbitrio retinendæ promptam libertatem facimus: Etſi Erotianus illud κατ᾽ ἴξιν hic τὸ [illegible] ſignificare contendit. Hunc namq; locum indicare videtur cum σπληνὸς κατ᾽ ἴξιν exponit. ἐκρίθη ... ἐς τὰ σκέλεα] Humorum craſſiorum præcipuè & crudorum grauitas ſuo pondere ad inferiores corporis partes, naturæ viribus effugium morbo aperientibus, momentum facit illucq; propendet. Vnde in morbis longis indeq; ſeſe recolligentibus, crurum & tibiarum dolor in feneſcentis mali remiſſione ſentitur. Quæ morbi depulſio humorum κατ᾽ ἀπόστασιν accenſenda eſt, & cùm quàm remotiſſimè ſecedat, in ſolutionis laudabili genere numeranda, vt ſcripſimus * Com. in lib. 2. epid. vbi videndum admonuit [illegible] febres decerneret. Sic poſtea in Epicratis vxore morbi in crura ſeceſſum his verbis innuit σκέλεα ἐπωδύνως ἔσχε. In Clazomenio, [illegible] ἐπωδύνως ἔσχε. Et lib. 3. epid. ægr. 3. [illegible] ἐπωδύνως ἔσχε. Ex eodem eſt genere depulſus humorum in coxendicem decubitus, quem frequenter per τὰ ἐς ἰσχία ἀλγήματα celebrat Hip. vt in Clazomenio poſtea dum ſcribit, [illegible] ἰσχίου ὀδύνη. Hęc enim, vt ſcribit Galenus, † [illegible]

σημεῖα, τῶν ἀγαθῶν ἐσὶ δοκεόντ. Cæterùm hic variat codicum lectio. Impreſſi enim cum duobus manu ſcriptis [illegible] legunt. Reliqui Regij quidem peruetuſti [illegible] habent, quos ſequimur. Caluus crus vtrunque pro tibiis ponit, [illegible] legens, aut certè humorum ductum & Gal. verba reſpiciens, [illegible] A

† Sect. 2. & 3. * Sect. 3. † Com. 1 in lib. 3 epid.

[illegible]] Excuſi codices omnes & manu ſcripti ſic legunt, de albo ſedimento ne verbum quidem facientes, cuius tamen meminit Galenus & Caluus, vt eam codicis noſtri peruetuſti veram lectionem putem, [illegible], λευκήν. Illud enim addendum eſſe iudicij firmitas ex vrinarum concoctione ſatis indicat, & iſta Galeni verba ſonant, [illegible]

διάσημα] In vno codice manu ſcripto [illegible] ſcriptum reperio, quam lectionem ſecutus videtur Caluus.

[illegible]] Sic legunt exemplaria excuſa, quibus conſentiunt aliqua manu ſcripta recentiora. Reliqua peruetuſta cum Galeni exemplarib. conueniunt, & [illegible] legunt, quam ſanè lectionem ſecuti ſumus, vt diuina illa & propè recondita diſciplinæ Hippocraticæ arcana, in iiſque euulgandis admirabilem Galeni ſolertiam ſuſpiceremus, admiraremur, omnique animi beneuolentia proſequeremur. Scribit nanque lib. 2. de dieb. decret. in morbis inueteraſcentibus & longis, qui rarò quidem excretione ſoluuntur, ſed partim in coctione & abſceſſu, vltra decimum quartum diem Hipp. non temerè ſolere iudicationem vno die factam eſſe adſcribere, ſed ſæpè circa vigeſimum, quadrageſimum & octogeſimum. Secus autem in iis dieb. qui decimum quartum præcedunt euenire. Iis namque vnius diei iudicationem firmiſſimè attribui, cùm apud Hipp. non temerè aliter ſcriptum reperias quàm ægrum die ſeptimo, vndecimo, & decimo quarto iudicatum, non autem circa ſeptimum, vndecimum, & decimum quartum. Quod etſi firmiſſimum eſt & priore conſtantius, cùm contingat morbos ſeneſcentes aliquando excretione ſolui, iudicationemque vni diei attribui, vt ex multis apud Hipp. exemplis videre cuiuis licet. idque fuſiſſimè probat Gal. non eſt tamen cur iſtud ab interpretib. craſsè præteriri aut temerè peruerti debeat, in eo præſertim in quo Gal. nobiſcum ex ſyngrapha & velut ex ſcripto agit. Quod certè in iis tribus locis trium primorum ſtatuum huius libri non ſatis conſultè factum eſſe admonuimus. Hic autem cum ſe ſcriptionis æquitate tueantur, tolerabilior certè eſt eorum conditio, quòd omnes hunc ægrum decimo ſeptimo die iudicatum ſcribant, cùm Galenum aſcriptorem habeant in Com. Galeni tamen interpres vnus [illegible] legit. Quam lectionem cùm ob præſcriptas cauſas ſecuti ſumus, tum verò quod Gal. cap. 4. lib. 2. de dieb. decret. hunc locum ad diei decimi ſeptimi dignationem amplificandam teſtem ferens, ita ſcribat, [illegible] Qua in re etſi leuis eſt interpretum culpa, in ea præſertim phraſi in qua vtrunque ſibi licere voluit Hippocrates: illud tamen admonendum putaui, ad parentis noſtri authoritatem, doctrinæ firmitatem & ingenij admirabilitatem commendandam, prædicandamque Galeni ſedulam induſtriam. Ex hoc porro loco diei decimiſeptimi in morbis abſoluendis & iudicatione facienda dignitatem confirmes licet. Quod etiam monuit in Com. Gal. idemque pluribus facit loco paulò priùs à nobis in medium adducto. B C

Æger Quartus.

Philini vxorem in Thaſo quæ filiam pepererat, cùm ex naturæ præſcripto purgationes procederent, cæteraque leuiter haberet, decimo quarto poſt partum die, ignis, hoc eſt febris vehementiſſima, cum rigore prehendit. Huic circa exordia oris ventriculi dolor contigit & præcordiorum dextrorum, locorũ muliebrium dolores, purgatio defecta eſt. Ex ſubdito autem peſſo iſta quidem alleuata ſunt, capitis verò & ceruicis lumborumq; dolores perſeuerabant, ſomni non aderãt, extrema frigida, ſitibunda erat, aluus aduſta pauca demittebat. Vrinæ tenues & per initia decolores. Sexto die ad noctem multum delirauit, rurſuſq; ad intelligentiam rediit. Septimo ſiticuloſa, deiectiones biliofæ, in plenũ & affatim coloratæ. Octauo nouo rigore ſuborto febris acuta prehendit, conuulſiones multæ non ſine dolore, multum delirauit. Glande ſubdita ad deſidendum exurrexit, multaq; prodierunt cum biliofo affluxu. Somnum capere nõ poterat. Nono conuulſiones, decimo aliquantulum mente conſtabat, vndecimo dormiuit, omnia in memoriam ſubierunt, ſed ſtatim rurſus delirauit. Conuulſa autem vrinam cõfertim multam reddidit, rarò ab iis qui aſſidebant admonita, craſſam, albam (quale quid in ſubſidentibus vrinis viſitur, quæ longo interuallo in matula depoſitæ & reſeruatæ returbantur) eaque non ſubſidebat, ſed colore & craſſitudine veterini generis vrinas referebat. Atque iſtiuſmodi fuerunt vrinæ quas videre licuit. Ad decimum quartum diem totum corpus palpitationes occuparunt, multum loquebatur, aliquantulum mente conſtabat, ſed confeſtim rurſus deſipuit. Circa decimum ſeptimum voce defecta eſt, vigeſimo obiit.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ. D

Ἐν Θάσῳ Φιλίνου γυναῖκα, θυγατέρα τεκοῦσαν, καὶ φύσιος κατὰ τρόπον γενομένης, τ' ἄλλα κούφως διάγουσαν, τεσσαρεσκαιδεκάτην ἐοῦσαν μετὰ τὸν τόκον, πῦρ ἔλαβε μετὰ ῥίγεος. ἤλγεε δὲ ἀρχομένη καρδίην καὶ ὑποχόνδριον δεξιόν. γυναικείων πόνοι. κάθαρσις ἐπαύσατο. προσθεμένῃ δὲ ταῦτα μὲν ἐκουφίσθη. κεφαλῆς δὲ καὶ τραχήλου καὶ ὀσφύος πόνοι παρέμενον. ὕπνοι οὐκ ἐνῆσαν, ἄκρεα ψυχρά, διψώδης. κοιλίη ξυνεκαύθη, σμικρὰ διῄει. οὖρα λεπτά, ἄχροα κατ' ἀρχάς. ἕκτῃ ἐς νύκτα παρέκρουσε πολλὰ καὶ πάλιν κατενόει. ἑβδόμῃ διψώδης. διαχωρήματα χολώδεα, κατακορέα. ὀγδόῃ ἐπερρίγωσε, πυρετὸς ὀξύς, σπασμοὶ πολλοί, μετὰ πόνου. πολλὰ παρέλεγεν. ἐξανίστατο βάλανον προσθεμένη. πολλὰ διῆλθε μετὰ περιρρόου χολώδεος. ὕπνοι οὐκ ἐνῆσαν. ἐνάτῃ σπασμοί. δεκάτῃ σμικρὰ κατενόει. ἑνδεκάτῃ ἐκοιμήθη. πάντων ἀνεμνήσθη. ταχὺ δὲ πάλιν παρέκρουσεν. οὔρει δὲ μετὰ σπασμῶν ἀθρόον πουλύ, ὀλιγάκις ἀναμιμνησκόντων, παχὺ λευκόν, οἷα γίνεται ἐκ τῶν καθισταμένων ὅταν ἀναταραχθῇ κείμενα πουλὺν χρόνον. οὐχ ἱδρύσατο. χρῶμα καὶ πάχος ἴκελον οἷα γίνεται ὑποζυγίων, τοιαῦτα οὖρα, οἷα καὶ ἐγὼ εἶδον. περὶ δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτην ἐοῦσαν, παλμοὶ δι' ὅλου τοῦ σώματος. λόγοι πολλοί. σμικρὰ κατενόει. ταχὺ δὲ πάλιν παρέκρουσεν. περὶ δὲ ἑπτακαιδεκάτην ἐοῦσαν ἄφωνος. εἰκοστῇ ἀπέθανε. E F G

Huic mulieri ex partus repurgamentorum retentione febris ardentiſſima & ſua malignitate inſignis ſuborta eſt quæ crudam & craſſam biliofo & acri humori permixtam habebat materiam. Cuius rei manifeſta ſunt indicia capitis dolor, ſtomachi anxietas, delirium, conuulſiones perpetuæ, vrinæ craſſæ & turbidæ, quæ nec tenuari poterant. Quod genus febrium ex varij humoris complexione, vt eſt valde ſuſpectum, ita & ſua pernicie frequenter eſt Hippocrati celebratum his in Epid. libris, Prorrh. & aph. In quo magna excitatur totius perturbatio, quod humori crudo & putri flaua bilis ſit permixta. Commouentur etiam vapores acres qui capitis dolores cient & conuulſiones, tandemque mortem minantur, fereq; hoc morbi genus interficit. Quàm verò grauis ſit & moleſta ex partus purgatione retenta affectio, ex hac Hippocr. ſententia facilè conijcias, [illegible] Quam in genere de omni partus repurgatione & vniuerſaliore quadam notione accipi vult Galenus. [illegible] Eſt autem Thaſos Thraciæ ex aduerſo ita, aquilonis frigidiſque ventis obiecta vt ſcribit Galenus Com. 1. in hunc lib. Thaſiorumque ſæpè meminit Hippocr. apud quos medicinam factitauit. H

* Com. 2. in Prorrh.

[illegible]

A φιλίνε γυναικὶ] Caluus in codice manuſcripto φιλίνου ſcriptum reperit, nos vero in quodam exemplari Regio φιλίνου. in quo vel nullum momentum ponimus.

καὶ τῶν καθάρσιων γινομένων] Sic ferè omnes codices præter vnum peruetuſtum manu ſcriptum, qui καὶ præponit. Quam lectionem habemus in Galeni exemplaribus, nullo omnino ex interpretibus animaduertente. In quo ἐμφατικώτερον quiddam multoque ſignificantius dictum videtur, vt ſit ſenſus, cùm etiam purgationes ſecundum naturam procederent, peſſimo tamen febrium genere, & ex locorum dolore conflictatam. Vt ſignificet partus repurgamenta infra purgationis modum ſubſtitiſſe, neque probè repurgatam fuiſſe, quod etiam poſtea nominatim exprimit. Qua in re mirum mihi videtur cur interpretes rem præteritam deſignarint, cùm æquius fuerit purgationem procedentem, nec tamen iuſta ſatis facientem intelligere, quòd γινομένων, in iis quos videre licuit codicibus, non γενομένων legatur.

τεσσαρεσκαιδεκάτῃ [illegible]] Hoc apertiſſimè innuit in hac decretoriorum dierum diſpenſatione, initium à die febris non partus [illegible]

B Decimus namque quartus à partu febris initium fecit, ex quo conſecutionis ordine, criſim ad vigeſimum extendit. Quod [illegible] etiam apertius indicat in Com. Galenus. Ex quo efficitur vt valde exagitatam inter primariæ notæ Medicos, nondum tamen planè [illegible] ctam, de dierum decernentium in partu numero faciendo quæſtionem, in medium ponere videamur. ſcribit namque Hippocr. in Progn. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν λόγον, καὶ τῇσι γυναιξὶν αἱ κρίσιες ἐκ τῶν τόκων γίνονται. Quibus verbis Galenus in puerperis à partu, non à febre quæ, poſtea inuaſit, dierum criticorum recenſionem fieri decernit, ſcribens, [illegible] Quod tamen in hac Philini vxore & poſtea in Epicratis coniuge, poſteaq; in Dromeadæ vxore, & lib. 3. in Thaſo ad frigidam decumbente ægr. 2. poſt ſt. peſt. ſecus ſactitatum ab Hippocrate cerni-

C mus. In his enim omnibus non à partu, ſed à febrium inſultu, iudicationis initium progreditur, vt cuiuis luce clarius patet. Num igitur Galenum ipſum germaniſſimum Hippocratis accenſum, nobiliſſimæ artis parentiſq; ipſius placita prodidiſſe, in eoq; facinus teciſſe temeratiis noſtris reſcriptis decernimus? An verò etiam parentem ipſum eiuſq; doctrinam è ſede conſtantiæ deturbabimus aut fraudis conuictum falſi damnabimus, quod ægr. 10. 11. 12. lib. 3. in duabus mulieribus ex abortione febricitantibus, itidemq; altera ad Mendacium forum decumbente ex laborioſo maſculi partu febricitante, rurſuſque ægr. 14. lib. 3. poſt ſt. peſt. in ea quæ ex difficili partu gemellis emiſſis febricitauit, indicationis numerus ex partu, non ex febre, procedit? Iſta ſit alienæ laudis ſeges. Nos ſenis diſciplinam totis (vt aiunt) velis, in commune traditam, vt perpetuam, ratam & veram retinemus, magnificamus, exiſtimamuſque in iis partionibus quæ præſtitutum ſibi à natura tempus ritè & ordine ſineque moleſtia retinuerunt, ſi quid poſtea febrilis affectionis contigerit, ab eo iudicationis numerum, non à partu creſcere. Quid enim, cùm partus facilitas nihil vitij ſecum inuexerit, ac ne morbum quidem fecerit, decernendi progreſſionem ab eo auſpicari neceſſe fuerit? Quod prioribus quatuor exemplis ſatis comprobatum volumus, ex quibus in libero partu, febris acceſſio decernendi ordinem inchoat. Secus verò inordinatis, minimeque li-

D beris, neque naturæ ordine progreſſis partionibus euenire par eſt, quæ vel abortionibus vel laboribus difficillimis, plurimis ex cauſis tentantur. In his namque cùm vitium ipſum aut morbus fœtum plærumque excutiat, partumque laborioſum, qui iam in affectionis nomen tranſit, faciat, æquum eſt ab ipſo partu, qui morbus eſt Medicique curam plurimùm in ſe intendit, decernentium dierum initium fieri, non à febre quæ huiuſmodi partus cauſa potius eſt quàm effectum, vt his verbis ſcribit Galenus Comment. 2. in lib. 3. Epid. [illegible] Ex quibus efficitur in huiuſmodi partionibus quæ ſecundum naturam fieri minimè dicuntur, ab iiſdem iudicationis ſeriem, non à febre procedere, vt ex poſterioribus quatuor exemplis priùs adductis, cuiuis apertum eſt, & ex vna lib. 5. Epid. hiſtoria confirmatum volumus. Qua in re ex ſiniſtra honi fama maloque apud Medicos nomine, nobis præiudicium fieri fidemque noſtram conuelli nolumus, ſed id quod Galeno nobis licere contendimus, qui in argumentationum ſuarum confirmationibus & Hippocratis ſenſis eruendis, [illegible] mos ex reliquis, non eiuſdem tamen æſtimationis, Epidemiôn libris, locos in medium adfert. Quod illi in δυσπνοίας & κρίσεως

E [illegible] non eſt inſolens. Locus igitur lib. 5. Epid. huc totus transferendus eſt. [illegible] Quibus ex verbis in hoc non ſatis legitimo partu & ſuperfœtationis ſuſpicione, iudicationis dies à primo die, hoc eſt à partu, principium ſumere difficile non eſt conijcere. Atque profectò eam demum eſſe arbitror quæſtionis inter magni nominis Medicos controuerſæ firmam ſententiam. In quæ omnia ituros Hippocraticæ diſciplinæ ſtudioſos & amantes facilè mihi perſuadeo. Idemque prorſus ſenſiſſe mihi videtur * Auicennas, dum

F poſt partum febrem contingentem initium decretoriorum dierum facere vult, non partum ipſum. In quo certè mihi quidam ingenioſiores videri volunt. Etſi bene mihi conſcius ſum † Auerrois longè aliam eſſe mentem, qui morbum diutiſſimè etiam, vtpote per triginta dies, à partu remotum, non decernendi initium, ſed partum ipſum ponere videtur, cum plurimis ex Arabum doctrinæ proceribus, inter quos Haliabbas Theorices lib. x. accenſetur. Sed profectò in magna rei Medicæ de qua quæritur diſceptatione, ſi ab Hippocrat. & Galeno diſceſſeris, & vbi auctoritatis dignatio hebeſcit, rationum momenta plurimùm ponderis habere debent. quæ & aſſidua mentis exercitatione, & longo cognitionis vſu, ex artis dictatoribus duce rerum magiſtra experientia deſumenda ſunt.

* *lib. 4. fen. 2. tract. 2. cap. 1.* † *Collect. lib. 4 cap. 40.*

ἄλγος [illegible] καρδίης] Oris ventriculi dolorem diximus, vt aliàs, non cordis, quò rem ipſam pleniùs ob oculos poneremus, neque nos Galeni interpretationis pigeret. Etſi ventriculi oſculum ab antiquis cor dictum eſſe optimè mihi ſum conſcius, & aliàs ex Galeni ſcriptis teſtati ſumus. Porrò hic locus eſt cuius meminit Galenus libr. 2. περὶ δυσπν. quemque adduximus ſuperioribus

G in ægrum præcedentem annotationibus, ex quo & Hippocratis lectionem & Galeni mentem intelligas licet. Cum namque plæraque exemplaria [illegible] legant, nos cum duobus Regiis manu ſcriptis Galeni lectionem retinuimus, & propoſitionem ipſam neglex imus. Ex eoque hypochondrij dolore efficitur vt humorum corporis cauo collectorum prauitatem, viſceris interni, hoc eſt iecoris, inflammatio conſequatur & dolor. Ex quibus omnibus cum oris ventriculi dolore quid aliud quàm partium ſpiritalium appreſſum & coarctationem & verò paruam & crebram ſpirationem intelligere queas? Quam quia Hippocrat. ſæpiùs vt intellectu facilem omittit, ex his Galeni verbis expreſſim habeas licet libro 2. περὶ δυσπν. [illegible]

H γυναικείων πόνοι] Muliebrium locorum dolores aut naturalium, oriſque ventriculi dolor, vtero phlegmone tentato & ex difficili partu laborioſè concuſſo ſæpiùs contingunt, vt ex ægra ſequente & libris γυναικείων paſſim patet. προσθετὰ] τὰ προσθετὰ in libris γυναικείων de ſubdititiis peſſis dicuntur, & προσθέσεις de eorum appoſitu, præcipuè vbi προσθετὰ ſimpliciter dicuntur, aut προσθεῖναι ἐν εἰρίῳ dicit Hippocrates, quod in vellere appoſitum, aut appoſitum ſimpliciter non raro vertit Plinius, crebraque eſt iſta phraſis in libris γυναικείων, non ſecus ac cum glandem ſuppoſititiam intelligit βάλανον addere ſolet. Quod videtur etiam innuere Galenus in Commentario, aliaſque pluribus exemplis probatum volumus, in præſentia hiſce Hippocrat. locis contenti. Scribit namque lib. 1. περὶ γυναικείων in remediorum pena. [illegible] Ruſuſque. [illegible]

κεκμήκει μέχρι τοῦ ἀστραγάλου. καὶ αὖθις χαλεποί, ὅθεν κίνησιν τρίψας, μάλιστα ὀδύνας, καὶ πιέσεις βάλανον καὶ προσθεῖναι. Quò magis miror Cornarium A
hoc in loco, vt & in illis prioribus Hippocrat. exemplis, hanc dictionem de ſubdita glande intellexiſſe, cùm paulò poſt glandem ſignificans Hippoc. βάλανον apponat, quod etiam feciſſe in ſuperioribus locis clariſſimum eſt. Etſi enim dictionis ambiguitas Galeno ſatis teſtata eſt, in eam tamen ſententiam quam his locis confirmauimus magis propendet. Porrò vterum inflammatione affectum fuiſſe, vel ex his Galeni verbis colligas, quibus παρὰ τὴν ὑστέραν ἀλγηδόνα καὶ φλεγμονὴν exprimit, vt nemini mirum ſubeat hanc mulierem peſſimis caſibus, febre vehementiſſima, capitis, colli, lumborum dolore, inſomnia, delirio, ſiti, conuulſionibus, alui torrefactione, aliiſque id genus pernicioſiſſimis conflictatam tandem obiiſſe.

κεφαλῆς δὲ καὶ τραχήλου] Iſta ſunt morborum acutorum ſymptomata, & cum ſequentibus non ſolum crudum plurimum, ſed & bilioſum ſuccum abundare arguunt, quod his verbis poſtea ſignificabit Galenus. ὁ δ᾽ ἑξῆς κατάλογος συμπτώματα ἐστὶ νόσων ὀξέων, κεφαλῆς μὲν καὶ τραχήλου & ἰσχύος πόνοι, ἀγρυπνίαι δὲ καὶ δίψα. ἐπὶ δὲ ἀκράτως χολώδεσιν, ὥστ᾽ οὐκ ἐν ὠμοῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ χολώδεσι ἐνδείκνυται χυμός.

κατακορέα] Hanc dictionem per affatim expreſſit Caluus. Sunt qui copioſas deiectiones dicant, alij ſyncerè bilioſas. Quæ etſi B
rerum conſecutionem tuentur, eamque dictionem de ſyncerè & affatim bilioſis ſeceſſibus effert Hipp. in plenum tamen & abundè coloratos & bilioſo pallore ſaturatos ſignificat.

σπασμοὶ πολλοὶ] Conuulſionibus valde opportunus eſt vterus cùm ſit valde animatus & ſenſilis, vt diximus com. in lib. 2. Epid. & verò ex iis ægris quæ ex vtero laborarunt ſatis patet, 11. & 13. huius libri, & 2. & 14. lib. 3. poſt ſt. peſt. Etſi verò vteri affectiones nullum de ſe conuulſionis metum faciunt, æquum tamen fuit in maligna humorum permixtione, ſublatis ſurſum vaporibus acribus & mordacibus, cum totius reliqui corporis maxima perturbatione, caput ipſum, quod eſt vt ſcribit * Aretæus χῶρος μὲν αἰσθήσιος καὶ νεύρων ἀρχῆς, conuulſionibus & deſipientia tentari. Quod etiam in maligno febrium genere, quæ ex crudi & bilioſi humoris complexione ortum habent, valde eſt familiare. Quòd ad ſcriptionis genus attinet, codices duo vetuſtiſſimi manu ſcripti σπασμοὶ πολλοὶ habent, quos ſecuti ſunt excuſi. Reliqui duo σπασμοὶ μετὰ πόνου ſimpliciter habent, quam lectionem ex Galeno ſecuti ſunt interpretes. C

* *Cap. 2. lib. 1. de cur. morb. acut.*

ἐξανίστατο] Iſtud ſequentibus iunxi vetuſtiſſimos manu ſcriptos codices cum impreſſis ſecutus, vt ad eam deſidendi ex ſubdita glande cupiditatem referretur, potiùs quàm ad inordinatum illum delirantium motum, quo mentis impotes ſæpè è lecto deſiliunt & exurgunt. Quod de phreniticis dixit Aretæus †, ἀναπηδῶσι καὶ ἐξανίστανται. Sic ἐξανίστασις deſidendi laborem ob quem exurgunt ægri ſignificat in Progn. cùm ſcribit Hippoc. ὑπὸ δὲ ἐμπυήσιος ἐξαναστάσιες καὶ ἀγρυπνίαι. frequentem namque deſidendi cupiditatem ob quam ægri exurgunt, inſomniam facere ſignificat. Quo ſenſu κενὰς ἐξαναστάσιας vocat in Prorrhet. crebras & inanes ægrorum exurgentium cupiditates, quales ſæpè phreniticis obueniunt. Duo manu ſcripti codices ἐξανίστατο diſtinguunt.

† *In Phrenit. curat.*

μετὰ περιρρόου χολώδεος] Hic περίρροον non aliud quàm περίρροιαν ſuperiùs poſitam ſect. 2. intelligit, qua dictione circumfluos & ex toto corpore redundantes humorum affluxus per inteſtina depoſitos expreſſimus, quos bilioſos, aquoſos, aut ſtrigmentoſos fuiſſe dixit. Nunc verò, ex magna bilioſi ſucci abundantia ex toto corpore in ventris alueum delatam illam circumfluxionem ſignificat, ac D
velut vndique alluuione facta, multos & bilioſos ſeceſſus irrupiſſe, non ſecus ac in aquoſis, copioſis, & tenuibus deiectionibus erumpentibus eadem dictione vtitur Hipp. ægr. 16. lib. 3. epid. poſt ſt. peſt. πολλὰ λεπτὰ ὑδατώδεα σὺν περιρρόῳ πολλῷ. Hoc namque nomine vndique delatorum humorum eruptionem & effluxionis impetum ſumere videtur. Nos affluxum bilioſum dictionis notione retenta diximus, Galenum ſecuti qui περίρροον χολῶδες interpretatur, quo nomine (vt ſupra) circumfluum bilioſorum affluxum in mentis notione reponimus. Cuius vocis vim non ſatis per fluorem aut fluxionem bilioſam comprehendiſſe videntur, quòd illam humoris bilioſi ex totius corporis partib. circumlationem aut effuſionem neglexerint, quæ tamen plurimi eſt momenti, quod ex huiuſmodi affluxu pleniſsima bilis redundantia, eiuſdemque ſymptomata hauriantur, vt ſcribit Gal. in Com. Nec ideo tamen Hipp. mentem mihi magis videtur aſſecutus interpres quidam qui multa bile offuſa deieciſſe dixit. Etſi enim ventris proluuies bilioſa & διέξοδος χολώδης quam explicat Gal. Com. 1. in Prorrh. ſubaudiri poteſt, in eo tamen bilioſorum humorum circumfluxu, anguſtioris diſciplinæ latens quiddam & reconditum deliteſcere mihi videtur, quod per ipſum affluxum ſatis enixè in lucem eruiſſe videmur. Nam cùm Galenus περίρροον, ἐπίρροον interpretetur, tum vero etiam Hippocrati ἐπιρρύσιες χυμῶν humorum ex toto corpore delationes & in aliquam partem decubitus aut propenſiones dicuntur, quemadmodum in doloris ſenſu μᾶλλον χολῆς καὶ φλέγματος ῥεύματα ἐπιρρύσιες γίνεται ſcribit lib. 4. de rat. vict. in morb. ac. E

πάντων ἐπισχέσιες] Hanc lectionem melioribus omnibus codicibus noſtris authoribus ſecuti ſumus, etſi ex his duo πάντα ἐπισχέσιες, ἐπισχέσιες habent.

ὀλιγάκις ἀναμιμνησκόντων] Mentis captæ & cogitationis occupatæ, nec naturalibus affectionibus intentæ ſignum eſt euidentiſsimum ſi cui inconſulto vrina effluit, quæ ſtratum permeiit, aut nonniſi aſsidentium admonitu matellam petit, aut naturæ munia obit. Quorum alterum cùm penè extinctam ſenſationum ſubminiſtrationem denotet, longè eſt pernicioſiſsimum. Vtraque tamen in phreniticis ſæpè apparent. Quod his verbis ſignificat Gal. Com. 1. in Prorrh. ἐπὶ φρενιτικῶν ἐστὶ τὸ λεγόμενον, παραβάλλοντες αὐτοῖς μετὰ τὸ ὑπὸ τῶν παρόντων ἀναμνήσεως χρῄζουσι ταύτης. εἰ μέν τις αὐτοῖς ἀγγεῖον αἰτοῦσιν, ἀλλ᾽ ἀμελοῦσι καὶ ὀλίγως εἰς τὴν στρωμνὴν οὐρήσαντες τὸ οὖρον. οὐδ᾽ ἀλλ᾽ ἐπὶ πολὺ χεῖρον ἔχουσιν ὅτι μηδ᾽ ὅλως ἀναμιμνήσκονται. ἐπ᾽ ἐκείνων μὲν γὰρ ἔτι ζώπυρόν τι σῴζεται τῆς κατὰ φύσιν ἔργων τῆς διανοίας, φυλαττόμενον ὥστε εἰς τὴν στρωμνὴν ἀποκρίνειν, ἐπὶ τούτων δ᾽ ἀπόλωλε καὶ τοῦτο. Innuit igitur Hippocrat. hanc mulierem F
vehementi delirio detentam, atque adeò mente captam vt naturalium excretionum obliuiſceretur, nec niſi ab aſsidentibus admonita matulam poſceret. Sic enim hæc phraſis accipienda mihi videtur, ὀλιγάκις ἀναμιμνησκόντων, vt τῶν παρόντων ſubaudias, & eorum qui ægro aſſident ſuggeſtionem aut ſubminiſtrationem intelligas. Eandem enim locutionem vſurpat in Dealcis vxore lib. 3. epid. ægro. 15. poſt ſt. peſt. quæ phrenitide periit, μικρὰ ὑπομιμνησκόντων ἤσθετο. Et in Prorrhetico, τὰ οὐρήματα μὴ ὑπομιμνησκόντων ἀλλοῖα, quod aliter extulit ægr. 12. lib. 3. Epid. οὔρησε πολὺ ὑπομιμνησκόντων. Quò magis miror interpretes, præcipuè Caluum & Cornarium, iſtud de conuulſionibus admonentibus intellexiſſe, nullo prope & obſcuro ſenſu. Cæterùm vulgatam & receptiſſimam trium codicum lectionem ſecutus ſum, qui μετὰ σπασμῶν legunt, quod etiam fecerunt interpretes. Cùm tamen ex noſtris exemplaribus manu ſcriptis duo non parui nominis μετὰ σπασμοῦ habeant. Quæ ſecuti ſunt excuſi codices. G

οὐ γίνεται ἐκ τῶν καθισταμένων] Hac paraſi Hipp. θολερὰ οὖρα intelligit & eas vrinas quæ perpetuò returbidæ & perturbatæ manent nec reſident, de quibus antea abundè diximus. Eaſdemque ſimili prope locutione poſtea in Dromeadæ vxore repetit: οὖρα παχέα λευκὰ, θολερά, οἷα γίνεται ἐκ τῶν καθισταμένων, ὅταν ἀναταραχθῇ, τοιαῦτα χρόνον πολλὸν οὐ καθίστατο. Et ægr. 3. lib. 3. οὖρα θολερά. οἷα ἐκ τῶν καθισταμένων γίνεται, ὅταν ἀναταραχθῇ. Atq; hæ vrinæ craſſæ, returbidæ nec vllo modo ſubſiſtentes, cùm ſint pernicioſiſſimæ, vt poſtea ſcribit Gal. * non tam agitationem humorum crudorum & flatuoſorum à bilioſi redundantis humoris feruore ſignificant, quàm à materiæ craſſæ, peruicacis & crudæ copia ſubactam naturam ſuccubuiſſe. Quod fit in vehementer craſsis & turbidis vrinis, vt ſcribit Gal. lib. 4. ſalubrium, & Com. 1. in lib. 3. epid. hiſq; verbis innuit Hippoc. cùm eas vrinas diu depoſitis ſubſidentibus ſed returbatis confert. Ad huius verò loci cognitionem Prorrhetici ſententia mihi plurimùm animaduertenda videtur, quæ etſi ex aliquot particularium ægrorum obſeruatione comprehenſa, vniuerſitatis æſtimationem nondum eſt aſſecuta, hic tamen diſciplinæ conſtantiam tuetur. τὰ οὐρήματα μὴ ὑπομιμνησκόντων ἀλλοῖα. οὖρα τὰ ἐπιτήδεια ὑφίσταται οἷα ἐκ τῶν καθεστώτων ἀναταραχθέντα. Ex iis namq; & deliriũ, & conuulſiones, & palpitationes, & verò capitis dolores grauiſsimos coniicias licet. Nec certè minùs ex iis quæ libr. 7. epid. his verbis ſcribuntur: πάντα τὰ ἐναντία οὖρα καὶ ἀναπεπταμένα ὅμοια ἀμφὶ τὴν κεφαλαλγίην, καὶ σπασμοὶ καὶ θάνατος. Vbi ἀναπεπταμένα, ἀνεστραμμένα aut ἀνατεταραγμένα ſignificant, quemadmodum aliàs dicturi ſumus. ἀναπεπταμένα enim & ἀνεστραμμένα οὖρα, commutatas & conturbatas vrinas, idemq; quod ἀνατεταραγμένα indicant, vt ex Comment. in aph. 70. lib. 4. ſatis patet, vbi quidam ἀνεστραμμένα legi debere contendunt, cùm paſsim ἀνατεταραγμένα pro ἀναπεπταμένα legatur. Porrò hic etiam variant codices. Duo nanque ex vetuſtiſsimis manu ſcriptis τῶν καθισταμένων legunt, reliqui omnes ἐκ τῶν καθισταμένων eodem tamen vtrobique ſenſu. H

* *in ægr. 11. huius libr*

παλμοὶ δι᾽ ὅλου τοῦ σώματος] Palpitationes, huiuſmodi totum corpus oberrantes, craſsi, crudi & flatulenti humoris erant argumenta, vt oſtendit Galenus in Comment. Hîc autem proprio quodam modo παλμοὶ facti ſunt, & crudiorem ſubeſſe materiam ſignificarunt.

A carunt. Neque enim tam conuulſiones fiunt quàm ſaltus, & quas barbari iectigationes vocant, in frigidiore & cruda materia exagitata ab acriore humore & flaua bile. Eſt verò in Prorrh. ab Hippocr. ſcripta ſententia, quæ huic loco lucem prætendere videtur, ideoque adſcribenda eſt. οἱ σπασμώδεες δι' ὅλου, ἆρά γε ἄφωνοι τελευτῶσι; Quam iiſdem ferè verbis in Coac. repetit. Æquam enim videtur vt frigidioribus redundantibus ſuccis, flatus plurimi corpus oberrent, vnde & palpitationes ſubſequantur, tandem quę ob nimiam perfrictionem, ſenſationum omnium inſtrumenta, naturaleſque demum effectiones exoluantur & torpeſcant, vnde & vocis priuatio ſequitur. Atque eam potiùs ſecuti ſumus lectionem, duobus vetuſtiſſimis codicibus manu ſcriptis conſentientibus, cui etiam in ſymptomatum enumeratione aſſentiri videtur Gal. quàm eam quæ πῖνος habet. Etſi ea lectio in literę recenſione à Galeno vſurpata eſt, & quibuſdam exemplaribus confirmata, & à Gal. interpretibus eſt probata. Quamuis quoq; ad huius lectionis ſenium Prorrhetici ſententia etiam facere videatur, quæ & hìc quoq; negligenda non eſt. αἱ ἐκ πόνου ἀφωνίαι δυσθάνατοι. Quam iiſdem verbis itidem in Coacis repetit. Huiuſmodi nanque vocis priuationes quæ in malignis febribus fiunt, cum deliriis, conuulſionibus, palpitationibus, & virium exolutionibus, ſuis hiſce reſcriptis damnat Hipp. in Prorrh. & Coacis. αἱ μετ᾽ ἐκλύσιος ἀφωνίαι κάκιστον. αἱ μετ᾽ ἀφωνίης ἐκστάσιες, ὀλέθριαι. αἱ ἐν τοῖσιν ἐπιρρίγεσιν ἀφωνίαι θανάσιμοι. καὶ αἱ ἐν πυρετοῖσιν ἀφωνίαι σπασμώδεα τρόπον, ἐξίστανται σιγῇ ὀλέθριον. Quæ omnia certè in hiſce difficillimis parentis noſtri monumentis inculcanda ſunt, quò faciliorem ad eius adyta viam aperiamus. Ex quibus omnibus caſibus, quid aliud in hac ægra præſagiri aut potuit aut debuit quàm phrenitis ipſa, niſi ſi plurima frigidorum ſuccorum copia, biliosorum & feruentium acrimoniam temperaſſet? frequens enim delirium, mentis emotio, conuulſiones & totius corporis palpitationes, non temerè phrenitidem præſentiunt, vt ſatis patet ex hiſtoria quarta, lib. 3. epid. poſt ſt. peſt. vt ne addam ex vteri inflammatione in huiuſmodi caſum prolixam eſſe propenſionem, vt ex ægr. 11. lib. 3. & ægr. 2. & 14. poſt ſt. peſt. cuiuis perſpicuum eſſe poteſt.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ.

C Ἐπικράτεος γυναῖκα, ἣ κατέκειτο παρὰ Ἀρχηγέτην, περὶ τόκον ἤδη ἐοῦσαν, ῥῖγος ἔλαβεν ἰσχυρῶς, οὐκ ἐθερμάνθη ὡς ἔλεγον. καὶ τῇ ὑστεραίῃ τὰ αὐτά. τρίτῃ δὲ ἔτεκε θυγατέρα, καὶ τ᾽ ἄλλα πάντα κατὰ λόγον ἦλθε. δευτέρῃ μετὰ τόκον, ἔλαβε πυρετὸς ὀξύς. καρδίης πόνος καὶ γυναικείων. προσθέτῳ δὲ ταῦτα μὲν ἐκουφίσθη. κεφαλῆς δὲ καὶ τραχήλου καὶ ὀσφύος πόνος, ὕπνοι οὐκ ἐνῆσαν. ἀπὸ δὲ κοι-

D λίης ὀλίγα χολώδεα λεπτὰ διήει ἄκρητα. οὖρα λεπτὰ ὑπομέλανα. ἀφ᾽ ἧς δὲ ἔλαβε τὸ πῦρ, ἐς νύκτα ἕκτην παρέκρουσε. ἑβδόμῃ πάντα παρωξύνθη. ἄγρυπνος. παρέκρουσε. διψώδης. διαχωρήματα χολώδεα κατακορέα. ὀγδόῃ ἐπερρίγωσεν. ἐκοιμήθη πλείω. ἐνάτῃ διὰ τῶν αὐτῶν. δεκάτῃ, σκέλεα ἐπιπόνως ἤλγει, καρδίης πάλιν ὀδύνη. καρηβαρίη. οὐ παρέκρουσεν. ἐκοιμᾶτο μᾶλλον.

E κοιλίη ἐπέστη ἑνδεκάτῃ οὔρησεν εὐχροώτερα, συχνὴν ὑπόστασιν ἔχοντα. διῆγε κουφότερον. τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, ἐπερρίγωσε πυρετὸς ὀξύς. πεντεκαιδεκάτῃ, ἤμεσε χολώδεα ξανθὰ, ὑπόσυχνα. ἵδρωσεν ἄπυρος. ἐς νύκτα δὲ πυρετὸς ὀξύς. οὖρα πάχος ἔχοντα. ὑπόστασις λευκή. ἑκκαιδεκάτῃ, παρωξύνθη νύκτα, δυσφόρως. οὐχ ὕπνωσε. παρέκρουσεν. ὀκτωκαιδεκάτῃ διψώδης. γλῶσσα ἐπικεκαυμένη. οὐχ ὕπνωσε. παρέκρουσε πολλά. σκέλεα ἐπωδύνως εἶχε. περὶ δὲ εἰκο-

F στὴν πρωῒ σμικρὰ ἐπερρίγωσε. κωματώδης. δι᾽ ἡσυχίης ὕπνωσε. ἤμεσε χολώδεα ὀλίγα. μέλανα. ἐς νύκτα κώφωσις. περὶ δὲ πρώτην καὶ εἰκοστὴν, πλευροῦ ἀριστεροῦ βάρος δι᾽ ὅλου μετ᾽ ὀδύνης, σμικρὰ ἐπέβησσεν. οὖρα δὲ πάχος ἔχοντα. θολερά. ὑπέρυθρα. κείμενα οὐ καθίσταντο. τὰ δ᾽ ἄλλα κουφοτέρως. οὐκ ἄπυρος. αὕτη ἐξ ἀρχῆς φάρυγγα ἐπωδύνως. ἔρευθος. κίων ἀνεσπασμένος. ῥεῦμα δριμὺ. δακνώ-

G δες. ἁλμυρῶδες διὰ τέλεος παρέμεινε. περὶ δὲ εἰκοστὴν ἑβδόμην, ἄπυρος. οὔροισιν ὑπόστασις. πλευρὸν ὑπήλγει. περὶ δὲ πρώτην καὶ τριακοστὴν, πῦρ ἔλαβεν. κοιλίη χολώδεσιν ἐπεταράχθη. ἤμεσε τῇ τεσσαρακοστῇ ὀλίγα χολώδεα. ἐκρίθη τελέως ἄπυρος τῇ ὀγδοηκοστῇ.

Æger Quintus.

Epicratis vxor quæ apud Archigeten decumbebat, cùm iá partus inſtaret vehementi rigore correpta eſt, nec (vt aiebát) incaluit, & poſtridie eadem adfuerunt. Tertio die filiam peperit, cæteraque omnia ritè atq; ordine proceſſerunt. Altero à partu die eam febris acuta prehendit, cùm oris ventriculi & locorũ muliebrium dolore. Quæ quidem omnia ex ſubdito peſſo alleuata ſunt, ſed tum capitis, tum ceruicis ac lumborum dolor inuaſit, neq; ſomni vlli aderant. Ex aluo pauca, biliosa, tenuia & ſyncera demiſit, cum vrinis tenuibus & nigricantibus. Sexto poſtquam febris corripuit die, ſub noctem delirauit. Septimo exaſperata ſunt omnia, cum peruigilio deſipuit, ſitibunda fuit, ex aluo biliosa omnia abundeq; colorata ſeceſſerũt. Octauo rurſus ſuborto rigore liberaliùs quieuit. Nono iiſdem perſeuerantibus, decimo moleſtus crurum rurſuſq; oris ventriculi dolor inuaſit cum capitis grauitate & abſq; delirio, aliquantò plus dormiuit, aluus ſubſtitit. Vndecimo meliùs coloratas vrinas cum copioſo ſedimento reddidit, leuiùs habuit. Decimo quarto ſuborto nouo rigore febris acuta prehendit. Decimoquinto biliosa, flaua, ſubfrequentia vomitione reſuſa ſunt, ex ſudore febris reliquit. Sub noctem febris acuta, vrinæ craſſæ quæ album habebant ſedimentum. Quibus decimo ſexto ad noctem ingraueſcentibus, moleſtè habuit, non dormiuit, delirauit. Decimo octauo ſitibunda fuit, lingua retorrida, nõ dormiuit, multum delirauit, crurum dolor infeſtauit. Ad vigeſimum mane paruo ſuborto rigore ſopor tenuit, placidè dormiuit, biliosa pauca, nigra vomuit, ſub noctem ſurditas oborta eſt. Circiter verò vigeſimum primum, ſiniſtrum latus vndiq; grauitas cum dolore occupauit, parua inſuper ſuborta tuſſi, vrinæ craſſæ, turbulentæ, ſubrubræ, quæ depoſitæ non ſubſederunt. Cætera verò leuiùs habuit, neque à febre immunis fuit. Statim per exordia fauciũ dolor & rubor adfuit, columella contracta fuit, fluxio acris, mordax & ſalſa ad extremum perſeuerauit. Ad vigeſimum ſeptimum diem febre libera, vrinæ cum ſedimento aderát, latus aliquantulũ doluit. Ad trigeſimũ verò quartum febris corripuit, aluum biliosa conturbarunt. Quadrageſimo pauca biliosa vomuit. Octogeſimo iudicatione prorſus eſt abſoluta & febre liberata.

Hæc ægra febre ex crudis & frigidis plurimis ſuccis, admixtis etiam bilioſis laborauit, vt ex caſuum recenſione ſatis apparet, qui cùm magna ex parte ſuperiore ægro expeditionem acceperint, tum verò quòd non æqualiter vrgeant, & naturæ robore morbum

H ſoluentis depulſi ſint, leuiorem totius rei decurſum faciunt. Morbus autem iſte conſtitutis & velut deſtinatis à natura diebus, qui decretorio ordine affectuum exolutionem promittunt, naturæ viribus profligatus, inſignes multas reliquit victoriæ notas, & interdũ ob remiſſam impetus continuitatem recreandis viribus ſpacium dedit, quæ & pluribus prælııs redintegratæ, & plurium dierum decretoriorum opportunitatibus, velut firmiſſimis ſtationibus collocatis auctæ, animos ſibi ad longam expeditionem fecerunt, tandemque certa victoriæ ſpe obtenta, aliàs qui animoſum hoſtem frequentibus incurſionibus debilitarunt, & matura cunctatione fregerunt. Vndecimi nanque diei beneficio, ferè iam inclinatis rebus ac penè conclamatis, magnum ad conceptam animo victoriam ſignum ſublatum eſt. Nam inſtaurata naturæ ſumma & nouo velut delectu habito, concoctiones procuratæ ſunt, & ad decimum

quartum excretionibus ptoritaris, primum morbi iudicatio apparuit, & à febre libera fuit. Vigeſimo quoque refuſis vomitione hu- A
moribus, ad vigeſimum ſeptimum aditus aperiebatur, in quo tutus fuit receſſus. Nam & febris ceſſatio, & vrinarum ſedimentum non omninò incertum exitum promittebant. Quadrageſimo verò die, velut in hoſtem impreſſione facta vomitione bilioſa reiecta ſunt, quæ & fugatum hoſtem, & funditus deletum octogeſimo die pronunciarunt, plenamque victoriam reportarunt. Ex quibus omnibus efficitur, in inueteraſcentibus morbis excitata ad iudicationem natura, intermiſſum eſſe & quodammodo interruptum, non autem continuum ſolutionum impetum: id quod luculentiſſimis verbis (vt cætera) docet Gal. cap. 5 lib. 2. de dieb. decret. Ex hac quoque dierum diſpenſatione cuius luce clariùs conſtat quinam decernendi dignatione æſtimandi ſint, eorumque numerum ex hebdomadarum inter ſe complexarum continua integritate creſcere non poſſe. Cuius rei ſubmonuit Gal. in Comm. apertiùs verò docet cap. 4 lib. 2. de dieb. decret. [illegible]] Gal. lib. 2. de dieb. decret. [illegible] vocat.

[illegible]] His verbis indicat Hippocr. præter vulgarem ac omnium communem quæ tunc inualuerat opinionem, rigorem hanc mulieri ſine ſubſequente febre initio adfuiſſe, nec ideo recaluiſſe. Quod erat à veterum opinione valde diſſentiens, qui B
nullum rigorem ex internis corporis cauſis emotum abſq; febre cognouerant. Hunc autem rigorem qui nullas ſuæ originis notas cauſas acceperit, ſed ex violenta interna aliqua corporis cauſa, ſponte enatus fuerit, Galenus in Comment. [illegible] vocat, lib verò [illegible] Hipp. quoque lib. 4. [illegible]. Qui fit vt inquit Galenus, [illegible]. Quibus præcedentibus cauſis nullum certè rigorem ſine febris ſubſecutione veterum diſciplina nouerat, vt ex his Hippocr. verbis libro 1. [illegible] facilè coniicias licet. [illegible]. Idē etiam lib 4 cum ex violenta acrium humorum in partem aliquam irruptione, aut etiam ex vehementi inter ſe diſſidentium ſuccorum impetu, cum totius corporis concuſſu, rigoris originem trahi oportere probat, ſubſequentis inde febris huiuſmodi cauſas adſcribit. [illegible] C
[illegible]. Ex quibus efficitur huiuſmodi rigorem in internis corporis penetralibus conceptum, non ſine febre veteres agnouiſſe, frugalitatis qua ſine luxu beatiſſimam & ſimpliciſſimam vitam traducebant beneficio, cum

Nemo inter curas & ſeria duxit habendum Iuuenal. Satyr. 11.
Qualis in Oceani fluctu teſtudo nataret,
Clarum Troiugenis factura & nobile fulcrum. Et D
Hanc rebus Latiis curam præſtare ſoleres
Fictilis & nullo violatus Iuppiter auro.

Poſteriorum verò ac etiam noſtri ſæculi *perditiſſima gula,*
——rabidam quæ fecit orexim,
Irritamentum veneris languentis, & acres
Diuitis vrticas, Poſtquam omni ciborum varietate diffluerent, &
—— dum ſæuior armis
Luxuria incaluit, victumque vlciſcitur orbem, (Idem ſatyr. 6.) multis vitiorum caſibus ætatem noſtram expoſuit. Ex quo natum eſt vt aſſiduis crapulis & ingurgitationibus, ac ſuccorum frigidorum & crudorum magna redundātia, rigorem huiuſmodi ſine febre noſtra ignauia acceſſeremus. Pituita namq; illa frigida (quæ vitrea Praxagoræ dicta eſt) ac etiam acida, vbi exagitata per E
corporis ſenſiles partes fertur, horrorem, aut impetu maiore delata, rigorem ſine febre facit, non ſecus ac putreſcens febrem excitat, vt ſcribit Galen. lib. 2. de diff. febr. * Quæ vbi acrimoniam conceperit, & humorum tenuitati permixta, inter excernendum emota fuerit, inæqualem huiuſmodi corporis concuſſionē, aut vlceroſum totius habitus ſenſum promouet Galeno lib. 3. ſalubr. Quæ omnia in muliebri vita deſide ac otio dedita luxuq; diffluente, magnam huiuſmodi frigidi & crudi ſucci abundantiam coaceruante, facilè videre eſt, vt nil mirum ſit hanc vitæ intemperantiā, huiuſmodi rigoribus ſine febre tentari, quemadmodū ex multis Galeni locis teſtatum eſſe volumus. Scribit enim hæc de re lib. [illegible] F
& cætera quæ ſequuntur. Paulò verò poſt enixè magis eadē re hunc in modū, [illegible]. Idem lib. 2. de differ. febr. † [illegible] G
Et lib. de inæq intemp. [illegible].

Lib. verò de ſympt. cauſ. eius rei cauſam vt abundè explicat, ita ſanè hunc eſſe potius horroris ſenſum, aut certè rigoris quàm minimū, innuere his verbis videtur: [illegible] H
[illegible]. Ex quibus coniicias licet rigorē alium quendam eſſe criticū, ex quo per ſuffictione tentantur ægri, lethalem admodum, qui extincto calore natiuo & iam propè

A acciſis naturæ viribus in ægris apparet. Atq; ij dicuntur ab Hippoc. ἐκ ῥίγεος τῶν ψυχρῶν, & plurimus eſt illi paſſim in tota ſua doctina de huiuſmodi rigore ſermo, quem ab hoc inſtituto valde eſſe alienũ ducimus. Hic enim [illegible] ſpectat, qui ex nullis manifeſtis cauſis ſæpè initiis morborum apparet, cuique ſemper febrem eſſe comitem exiſtimauerunt veteres Medici. Eoque ſpectat loquendi Hippocratis formula (ὡς ἔλεγε) vt vulgi & ſimplicis plebeculæ ſermonem eorumq; qui ægris aſſidebant intelligas, quem pro rei nouitate animaduertendum voluit Hippoc. Aliàs nanq; nuda videtur locutio nihilq; tale addit, vt ægr. 6. libr. 3. [illegible] Ibid ægr. 10. & 12. [illegible]. Et æger. 13. lib. 3. poſt ſt. peſt. [illegible]. Porrò vnus ex noſtris codicibus recentioribus, ὡς ἔλεγε, habet, vt ad ægrum ipſum referas, qui nuſquam à rigore incaluiſſe ſibi videretur. * *Cap. 6.* † *Cap. 5.*

[illegible]] Partus purgamenta ex naturæ præſcripto ritè atq; ordine proceſſiſſe his verbis indicat, quemadmodum poſtea in Dromeadæ vxore idem ferè ſuggeret, [illegible], & ſupra in vxore Philini [illegible], dixit.

B [illegible]] Hic ſecutus ſum optimorum codicum conſenſum, qui poſt lumborum dolorem hanc clauſulam apponunt. In quo autores habeo tres antiquiſſimos manu ſcriptos codices cum excuſis & Caluo & Cornario. Quò etiã firmius in eam inductus ſum opinionem vt illud [illegible], de ſubditiio peſſo exprimerem, vt in ſuperiore ægro, propter eximiam quandam & propè diuinam in Hippocratis diſciplina ordinis rationem, quam in tam recondito Medicinæ penu, vel tranſuerſum vnguem violare mihi maxima eſt religio. Ex quo natum eſt vt ij mihi ſuſpecti ſint codices qui clauſulam iſtam ([illegible]) poſt muliebrium locorum dolores adſcribunt. Cuius opinionis adſcriptores habent manu ſcriptos codices recentiores.

[illegible]] Salutares eſſe poſſunt ſubnigræ vrinæ morbis in iudicationem euntibus, cùm humores per morbum exuſti per vrinas iudicantur, vt in arquatis febre acuta laborantibus videre eſt. Securiſſimæ etiam ſunt nigricantes vrinæ ſubſiſtente aut etiam fluente mulierum abundantia. Quin & puerperij purgationibus euntibus ſine periculo nigricant. Quod his verbis teſtatur Gal. Com. 2. in lib. 3. Epid. [illegible]

C [illegible]. Quibus ex verbis cur [illegible] dixerit cuiuis patet, quod nos de nigricantibus & quæ ad nigredinem tendunt vrinis, optimè, ni fallor, expreſſimus. Sunt enim [illegible]. Quæ hîc etiam Galeno teſte [illegible].

[illegible]] Codices manu ſcripti tres [illegible] habent, eodem ſenſu, vt ne monendum quidem fuerit, niſi veterum ſcriptionum index vt eſſem id mihi certè propoſuiſſem.

[illegible]] Iſtud omiſit Caluus contra omnium codicum fidem. Idemque multa biliosa dixit [illegible], aut certè [illegible] non [illegible] legit, & [illegible] omiſit. In quo videndum eſt nos trium vetuſtiſſimorum exemplarium fidem ſecutos [illegible] addidiſſe, quod in cæteris & impreſſis deſideratur. [illegible] autem vt palàm, multa & ſyncera bile tinctas deiectiones, quas abundè coloratas dicimus, ſignificant, & Gal. per [illegible] exprimit.

D [illegible]] Hic codices manu ſcripti poſt [illegible] addunt, quam lectionem ſecuti ſunt Gal. interpretes. Caluus verò priori ſententiæ poſt [illegible] adſcripſit. Nos cum impreſſis codicibus, cæteriſque duobus antiquiſſimis manu ſcriptis ſentimus, [illegible] lectionis fidem facit Galeni Commentario, qui his citatis verbis ne iſtud quidem addidit, vt ne addam quod ex hoc temerario ſudore nihil dum procuratis concoctionibus diei exiſtimationi nedum aliquid acceſſurum, vt etiam pluſimum demtum iri exiſtimem.

[illegible]] Non video cur hîc quietum ſedimentum dicere ſibi permiſerit Caluus, potiùs quàm multũ aut copioſum, niſi ſi quid aliud legiſſe videtur. ξανθά] Duo codices manu ſcripti ψυχρά habent, non ξανθά. Quam lectionem ſequuntur Gal. interpretes & fortaſſis morbi cauſam humoris frigidi crudi permixtionem reſpicerunt. Sed vetuſtiores omnes codices & fide digniores ξανθά habent, quos cum interpretibus ſecuti ſumus, quòd bilis ipſa ſua leuitate in ventriculi capacitate innatans, ſæpiùs vomitione refundatur, [illegible] vt ſcribit Alexander Aphrodienſis in quæſtionib. nat. & aph. 4. & lib. 4. *quod etiam longè procliuius fieri apparet vbi naturæ impetus ad iudicationem excitatur.

E *. *Quæſt. 114. lib. 1.*

[illegible]] [illegible] omiſit Caluus, conſtantibus tamen in eo retinendo omnibus codicibus. Et certè liberationis à febre non leuiſſima cauſa eſt. Exemplaria duo manu ſcripta, recens vnum, alterum vetus, [illegible] habent.

[illegible]] Sedimentum iſtud album bonam ſpem ad reliquam ſolutionem cum cæteris bonitatis ſignis feciſſe poteſt. Interdum verò cum craſſa vrina ſubiens, frigidæ, crudæ & pituitoſæ materiæ redundantem abundantiam arguit, aut naturæ imbecillitatem, quæ oppreſſis & velut fatiſcentibus ſub onere viribus vtile ab inutili ſecernere nequit. Quod ferè in morbis ex conferta craſſi & crudi humoris multitudine, aut intemperantiore victu accidit, idque circa initia, dum nulla coctionis ſigna apparent vt patet ex aph. 69. lib. 4. Eſt vbi tale ſedimentum materiæ grauitatem & copiam indicet, vbi vis à multitudine & craſſitie interceptis tale emittitur cum vrinis craſſis & turbulentis, quarum hîc etiam meminit. Quale quid in ſuperiore ægro & in Sileno apparuiſſe videtur, eſtque valde lethale vt admonet Gal. Porrò decernentia iſta ſigna quæ conceptam ſalubritatis ſpem erexerunt, velut rigor

F cum febre acuta ſudorem poſtea promouens qui integrum corpus reliquit, vomitus bilioſus, ſedimentum album, iudicationem primum attentatam teſtantur. Quæ etſi in decimum quintum diem incidit, diei tamen decimi quarti beneficio procuratam facilè iudicabit, qui Galeni libros decretorios viderit. Libr. enim ſecundo luculentiſſima enarratione confirmat, in morbis inueteraſcentibus & longis, eam meritò dici ſolutionem quæ plurimos dies occupat, & quæ ſenſim & ex interuallis non conferto impetu morbum deiicit. Cuinam verò diei (quando id ex plurium occupatione fit) eam acceptam feras licet, ex acceſſionum comparatione, diei dignatione, criticorum temporum enumeratione, & criſeos tempore, qua ratione dignoſcas docet Gal. libr. 1. de dieb. decret. Ex qua diſciplina hunc primum naturæ triumphum decimo quarto die decretum eſſe, cuius colligere eſt facile, etſi in decimum quintum diem incurrat. Hucque referri oportere Galeni in Commentario verba iſta iudico. [illegible]

G [illegible]] Hic locus eſt quem adducit Gal. lib. 2. περὶ δύσπν. Ex quo crebram & paruam ſpirationem, propter reſpirationi ſubſeruientium organorum affectionem, induci vult. Lateris enim ſiniſtri continens dolor, & oris ventriculi affectus, thoracis partes grauati indicant, quod & inſecuta tuſſicula declarauit. Cæterùm ſatis patet Galen. [illegible] non legiſſe, quod tamen in omnibus manu ſcriptis codicibus repetitur.

αὐθις ἐξ ἀρχῆς] Aſulanus codex vitioſè legit αὐτὴ ἐξ ἀρχῆς. & ſuperiori membro iungit. Quædam etiam exemplaria [illegible] pro [illegible] habent.

[illegible]] Pro contracta & reuulſa columella tumentem dixit Caluus, cauſam non effectum conſecutus, niſi [illegible] legiſſe videatur.

[illegible]] Exemplaria vetuſtiſſima manu ſcripta plurima ſic habent. Quædam etiam [illegible], & pro [illegible] legunt duo reconditiſſimæ vetuſtatis. Significant nanque lateris dolorem nonnihil adhuc tenuiſſe nec omninò leuatum fuiſ-

H ſe. Quam lectionem ſecuti ſumus.

[illegible]] Codices manu ſcripti duo [illegible]. hoc eſt [illegible] habent, quam lectionem ſecutus ſum cum Galeni interpretibus, quòd à vigeſimo die quaternariorum vis langueat. [illegible] quoque pro [illegible] habent tria exemplaria Regia manu ſcripta.

[illegible]] Duo codices manu ſcripti, [illegible] legunt, quomodo etiam Gal. lib. 2. de dieb. decret. vt ſit quod in aphoriſmis dixit [illegible]. Etſi ad vtrunque referri poteſt, quod facit Gal. in Com. cùm dixit, [illegible]. Duo item manuſcripti codices, vetuſtior vnus, alter recentior, [illegible] legunt.

Æger Sextus.

Cleonactidem qui ſupra Heraclium decumbebat, ignis hoc eſt febris vehemens, vago & incerto quodam ordine prehendit. Capitis & lateris ſiniſtri circa initia dolor adfuit, cœterorumq; membrorũ perinde ac ex laſſitudine labores. Febriũ acceſſiones aliæ ſubinde abſq; vllo ordine, & nunc quidem ſudores, nunc verò minimè. Febrium inſultus vt plurimũ diebus decretoriis ferè inuadebant. Ad vigeſimum quartum diem extremæ manus frigeſcebant, vomitione refuſa ſunt bilioſa, flaua, ſubfrequentia, non longè verò poſt, virulenta, quibus omnibus leuatus eſt. Circiter trigeſimum ſanguis fluere ex vtraq; nare cœpit, idq; inconſtanter paulatim ad iudicationem vſq; ſed nec cibum auerſabatur, nec ſiticuloſus toto tempore fuit, neq; verò inſomnia torquebatur, vrinæ tenues, non tamen decolores erant. Ad quadrageſimum verò ſubrubra minxit, cum ſedimento multo rubro, leuius habuit. Poſt quæ variè ſe habuerunt vrinæ, vt quæ interdum ſedimentum haberent, interdum verò nequaquam. Sexageſimo vrinis ſedimentum multum, album & læue adfuit, remiſſa ſunt omnia, febris intermiſit. Vrinæ verò iterum tenues quidem, boni coloris tamen. Die ſeptuageſimo à febre liber fuit, quæ dies decem intermiſit. Octogeſimo rigore oborto febris acuta prehendit, ſudor multus, vrinis ſedimentum rubrum, læue adfuit. Quibus perfecta iudicatio ſucceſſit.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΕΚΤΟΣ. A

Κλεονακτίδην, ὃς κατέκειτο ἐπάνω τοῦ Ἡρακλείου, πῦρ ἔλαβε πεπλανημένως, ἤλγει δὲ καὶ κεφαλὴν ἐξ ἀρχῆς, καὶ πλευρὸν ἀριστερόν. καὶ τῶν ἄλλων πόνοι, κοπιώδεα τρόπον. οἱ πυρετοὶ παροξυνόμενοι, ἄλλοτε ἀλλοίως ἀτάκτως. ἱδρῶτες, ὁτὲ μὲν, ὁτὲ δ' οὔ. τὰ μὲν πλεῖστα ἐπισήμαινον οἱ παροξυσμοὶ, ἐν κρισίμοισι μᾶλλον. περὶ δὲ εἰκοστὴν τετάρτην, χεῖρας ἄκρας ἐψύχετο, ἤμεσε χολώδεα, ξανθά, ὑπόσυχνα. μετ' ὀλίγον δὲ ἰώδεα. πάντων ἐκουφίσθη. B περὶ δὲ τριακοστὴν ἐοῦσαν, ἤρξατο ἀπὸ ῥινῶν αἱμορραγεῖν ἐξ ἀμφοτέρων, καὶ ταῦτα πεπλανημένως κατ' ὀλίγον μέχρι κρίσιος. οὐκ ἀπόσιτος δὲ, οὐδὲ διψώδης παρὰ πάντα τὸν χρόνον. οὐδὲ ἄγρυπνος. οὖρα δὲ λευκά, οὐκ ἄχροα. περὶ δὲ τεσσαρακοστὴν ἐὼν, οὔρησεν ὑπέρυθρα. ὑπόστασιν πολλὴν, λίην ἐρυθρὴν ἔχοντα. ἐκουφίσθη. C μετὰ δὲ ταῦτα ποικίλως τὰ τῶν οὔρων, ὁτὲ μὲν ὑπόστασιν εἶχεν, ὁτὲ δὲ οὔ. ἑξηκοστῇ οὔροισιν ὑπόστασις πολλὴ, καὶ λευκὴ, καὶ λείη. ξυνέδωκε πάντα. πυρετοὶ διέλιπον. οὖρα λεπτὰ μὲν, εὔχροα δὲ. ἑβδομηκοστῇ ἄπυρος διέλιπεν ἡμέρας δέκα. ὀγδοηκοστῇ ἐπερρίγωσε, πυρετὸς ὀξὺς ἔλαβεν. ἵδρωσε πολλῷ. οὔροισιν ὑπόστασις ἐρυθρὴ, λείη. τελέως ἐκρίθη. D

Febris iſta erratico & vago quodam ordine prehendens, multam crudamque materiam, ſalubrem tamen, cauſam habuit, quæ naturalibus facultatibus optimè per totum morbum ſibi conſtantibus, longi temporis moram ad concoctionem adhibuit. Tenues nanque toto morbi tempore vrinæ, nil aliud quàm morbi diuturnitatem indicabant, quæ contentis & coloris bonitate ſecuritatem ſemper oſtentarunt. Quòd ſi tenuitatis non ea fuiſſet pertinacia, vt vel conſiſtentiæ moderationi aliquando cederet, non erat quòd naturæ operas in tam diuturnum tempus retardaret. Sed crudiori ſanguinis abundantiæ mixta pituitæ craſſitie meritò coctio in longum tempus dilata eſt, quod tenues perpetuò vrinæ indicarunt, quæ ſuis contentis permixtionis crudæ & craſſæ materiæ in ſedimentum depoſitæ fidem fecerunt. Iſtiuſmodi verò materiæ inæqualitas non aſpernanda, dum naturæ viribus cederet, magnam ſedimentorum inconſtantiam peperit, quod iſta copia interdum à natura ſubacta, manus atque herbam porrigeret, interdum E verò copioſior, cruditatis notas prætenderet, nullumque ſedimentum deponeret. Æquum fuit igitur cum huiuſmodi ſubrubræ vrinæ à crudioris ſanguinis copia procederent, diuturnam quidem ſalubritatem portendi, & ad octogeſimum diem propter humorum inæquabilitatem naturæ officia interturbantem porrigi, quod valde eſt inſigne longioris morbi cũ ſecuritate exemplum. Vrinæ porrò huiuſmodi ſubrubræ, ſanguinis crudi copiam oſtentantes, ſæpè in morbis ex copia viſuntur. vt in ſynochis, quæ ſi craſſæ ſint, breuem morbum, tenues, longiorem & difficiliorem fore præſagiunt.

Κλεονακτίδην] Κλεανακτίδην vocat Gal. lib. 2. de dieb. decret. poſteriore loco cap. 5. & vnus ex manu ſcriptis codicibus Κλεανακτίδην, quomodo legiſſe videtur Gal. Cætera omnia fere exempl. Κλεονακτίδην, quam lectionem omnes præter Cornarium interpretes ſecuti ſunt. Vetuſta verò exemplaria duo, [illegible] pro [illegible] habent, quemadmodum etiam legiſſe videtur Caluus & Vaſſæus.

πεπλανημένως] Significat incerto quodam modo & vago, nulloque ſeruato circuitus ordine febrem prehendiſſe, quod ex magna F humoris inæquabilitate contigit. Sic febres erraticas, quas πλανήτας vocat Hippocr. * Celſus incertas, quæ autumno graſſantur, ex aph. 22. lib. 3. vocat. Quibus ſtatas, vt opinor, opponit † Plinius.

* *Cap. 1. lib. 1.* † *Cap. 8 lib. 28.*

καὶ πλευρὸν ἀριστερόν] Ex hoc loco ſpirandi difficultatem conſultò ab Hippocrate omiſſam colligit Gal. lib. 2. περὶ δυσπν. his verbis: [illegible] Κλεονακτίδης [illegible] Κλεονακτίδης.

κοπιώδεα τρόπον] Iſtud materiæ grauitatis & copiæ ſymptoma eſt, cum oppreſſis à multitudine membris, in muſculoſo genere laſſitudinis ſenſus ſentitur. Hos enim κοπώδεις paſſim vocat Hippoc. cùm laſſitudinis ſua ſponte & abſque vlla externa cauſa ortæ, in febribus ex plurima redundantia genitis, ſenſus ſentitur. Quem in ſenſum κόπον καὶ κοπώδεας interpretatur Galenus aph. 5. libr. 2. & 31. lib. 4. [illegible]. Cuiuſmodi laſſitudines cum G nullam prægreſſi motus ſui cauſam habeant, & ex vitioſo ſucco ingenito, nobis imprudentibus ſuccreſcant, ſuæ eſſe ſpontis & ſpontaneæ dicuntur. Nam cùm quidam ſine motuum actione laſſitudinis ſenſum ſentiant & κοπώδεις dicantur, [illegible] vt ſcribit Galenus. Morboſum igitur corporis ſtatum cùm huiuſmodi laſſitudo denunciet, ſitque [illegible], vt ſcribit Galenus Com. 2. in Prorrh. & initio lib. 4. ſalubrium: nihil eſt mirum hunc ægrum ex plenitudine & copia κοπιώδη fuiſſe, hoc eſt perinde ac ex laſſitudine laboraſſe, aut laſſitudinis ſenſum habuiſſe. Celſus enim ἐν πυρετοῖσι κοπιώδεας ex aph. 31. lib. 4. † laſſitudinis ſenſum in febre vertit. Quam ob rem per mihi mirum videtur cur elegantem iſtam dictionem vereque Hippocraticam prætererit Caluus, aut ſibi ſatis eſſe factum putarit quòd cætera laborioſè habere dixerit. † *Cap. 7. lib. 2.*

ἐπισήμαινον οἱ παροξυσμοί] Id propriè de primo acceſſionis inſultu dictum. Eſt enim ἐπισημασία primus ille acceſſionis impetus & H inuaſionis initium, quemadmodum ſcribit Gal. lib. περὶ τῶν ἐν ταῖς νόσοις καιρῶν. [illegible]. Idem quoque Com. in aph. 1. lib. 2. acceſſionum principia ἐπισημασίας Medicis vocari ſcribit. Vt mihi videatur ἐπισημαίνειν proprio quodam modo hic de prima acceſſionum ſignificatione dici. Exemplaria manu ſcripta duo pro μᾶλλον, μάλιστα ſcribunt.

ἐψύχετο] Codices manu ſcripti duo in quibus eſt vetuſtiſſimus vnus, ἐψύχοντο legunt. Reliqui omnes ἐψύχετο habent. Atque etiam in vno ξανθὰ deſiderari reperio.

οὖρα λευκά] Sic habent exemplaria duo Regia manu ſcripta cum publicatis. Quædam etiam λεπτὰ habent. Quorum fidem cum Galeni autoritate ſecutus ſum, quem ſic legiſſe ex his Commentarij verbis ſatis conſtat [illegible]. In his nanque vrinis conſiſtentiæ modum requirit ad celeriorem iudicationem futuram.

ὑπόστασιν

A ὑπόστασιν πολλὴν λίην ἐρυθρὴν ἔχοντα] Codex manu ſcriptus vetuſtiſſimus λίην habet, ſicque Caluus legiſſe videtur. Quæ lectio aſpernanda non eſt, quòd ſecuriorem indicij firmitatem faciat. Alij verò λίην, non λίην legunt, quod ſecuti ſunt publicati codices. Sunt etiam qui neutram habeant lectionem, in quo cum noſtro codice Germanico manu ſcripto conſentiunt. Quam lectionem eò lubentiùs ſecuti ſumus, quòd eam à Galeno in Comment. approbari conſtet his verbis, ὑπόστασιν πολλὴν ἐρυθρὰν ἔχοντα. Subrubræ verò fuerunt vrinæ à ſanguinis ſero crudiore per venas circa hepar totumque ventrem oberrante, qui quòd naturæ operam ob familiaritatem requirat, diuturnitatem ad concoctionem poſtulauit. Eo verò firmior ſalubritatis ſpes fuit, quòd ſedimentum ſubrubrum appanterit, ſic enim iudicationem breui expectari iubet aph. 71. lib. 4. aut quòd vrinæ in meliùs procederent, nec æquè diu tenues ac in Hermocrate lib. 3. Epid. perſeuerarent. In quo ex magna cruditate vrinæ tenues & returbatæ diutiùs permanſerunt. Hic autem ſubrubras vrinas dicit ex ſanguinis ſero per venas delato tinctas, non rubras, quę confertam ſanguinis copiam, aut prærubras, quæ eiuſdem refuſionem perruptis conceptaculis ſignificant.

B οὖρα λεπτὰ μὲν] οὖρα δὲ πάλιν λεπτὰ μὲν lego ex Gal. & duobus antiquis codicibus manu ſcriptis. Neque enim parum πάλιν illud mihi conferre videtur, quod reliquam adhuc crudam aliquam materiam naturæ munia deſiderantem innuat, vt ſcribit Galenus.

ἄπυρος, διέλιπε] Codex vnus manu ſcriptus pro ἄπυρος ἢ πυρετὸς διέλιπε legit, non omninò aſpernanda lectione, niſi ex ἀπύρετος deflexiſſe crederem, quomodo in aliis manu ſcriptis exemplaribus reperio.

ἵδρωσε, ἐπερρίγωσε] Exemplaria duo ἐρρίγωσε habent, quomodo legit Gal. in Com. & duobus locis lib. 2. de dieb. decret. Quorum poſtremus, cùm vitioſè admodum noſtris in codicibus legatur, integer adſcribendus eſt, [illegible]

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ.

Μέτωνα πῦρ ἔλαβεν. ὀσφύος βάρος ἐπώδυνον. δευτέρῃ ὕδωρ πιόντι ὑπόσυχνον, ἀπὸ κοιλίης καλῶς διῆλθεν. C τρίτῃ κεφαλῆς βάρος. διαχωρήματα λεπτὰ, χολώδεα, ὑπέρυθρα. τετάρτῃ πάντα παρωξύνθη. ἐρρύη ἀπὸ δεξιοῦ μυκτῆρος αἷμα δὶς ὀλίγον. νύκτα δυσφόρως. διαχωρήματα ὅμοια τῇ τρίτῃ. οὖρα ὑπομέλανα εἶχεν. ἐναιώρημα ὑπομέλαν ἐὸν διεσπασμένον οὐχ ἱδρύετο. πέμπτῃ ἐρρύη λάβρον ἐξ ἀριστεροῦ ἄκρητον. ἵδρωσεν. ἐκρίθη. μετὰ D δὲ κρίσιν ἄγρυπνος, παρέλεγεν. οὖρα λεπτὰ, ὑπομέλανα. λουτροῖσιν ἐχρήσατο κατὰ κεφαλῆς. ἐκοιμήθη, κατενόει. τούτῳ οὐχ ὑπέστρεψεν, ἀλλ' ἡμορράγει πολλάκις καὶ μετὰ κρίσιν.

Æger Septimus.

Metonem ignis, hoc eſt febris vehemens, prehendit cum lumborum grauitate & dolore. Poſtridie ex liberaliore aquæ potu aluus rectè demiſit. Tertio capitis grauitas tenuit, deiectiones tenues, bilioſæ, aliquantulum rubentes prodierunt. Quarto exaſperata ſunt omnia, bis ex nare dextra ſanguis paulatim effluxit, nox laborioſa, deiectiones eædem quæ die tertio vrinæ nigricantes, quæ ſublime quiddam in medio innatans, ſubnigrum diuulſum, nec ſubſiſtens habebant. Quinto die ex nare ſiniſtra liberaliter ſanguis ſyncerus effluxit, ſudore ſuborto iudicatus eſt. Poſt iudicationem autem cum peruigilio pręter rationem loquebatur, vrinæ tenues & nigricantes erant. Poſt capitis perfuſiones quieuit, mente conſtitit. Huic morbus non reuertit verùm etiam poſt iudicationem crebrò ſanguis è naribus erupit.

Hoc in ægro febris acutiſſimæ ex concalefacto bilioſo plurimo ſanguine promptiſſimum fuit iudicium. Par eſt autem iuuenem, aut virium firmitudine cõſtantem ægrum fuiſſe, quòd primis ſtatim diebus ex frigidæ largo potu aluus in bilioſos & tenues ſecellus proruperit, quibus multa bilis copia repurgata eſt. Sed certè cùm vrinæ tenues & alioqui ſuſpectæ perſeuerarent, totius iudicij gloriatio copioſo ſanguinis ex naribus profluuio accepta ferenda eſt, & diei quartæ æſtimationi accenſenda. Etſi enim hoſtilis morbi reliquias ad diem quintum à natura profligatas eſſe conſtat, illud tamen diei quartæ auſpiciis geſtum eſt, cuius etiam auxilio, palan-
E tes adhuc & diſſipatos ex fuga hoſtes, laudabili & crebra ſanguinis profuſione, natura ſuis omninò finibus eiecit. In quo magna naturæ vis ſuſcipienda venit, quæ vix vllo expectato vrinarum ſigno, tam propè auxiliares manus attulit, vt laudatiſſimum per effluxionem abſceſſum, per quem hoſtem fugatum emitteret, velut optatò aperuerit.

ὕδωρ πιόντι] Frigidam liberalem in febrium ardentium aut acutarum æſtu ægris exhiberi nouum non eſſe, aut Gal. inuentũ, Hippocratis monumenta teſtantur, præcipueq; liber de rat. vict. in morb. acut. vbi febribus ardentibus ægro quantum volet aquæ concedit, eamq; exhiberi in morbis acutis teſtatur. Quod etiam Galenus contra Eraſiſtratum hac in re Hippocr. diſcipulos in inuidiam trahentem, multis in locis ſcribit. Idem quoq; Medicinę parens ad extremum lib. 3 περὶ νούσων, non tantùm frigidam potionem febribus ardentibus conſulit, verumetiam earum recenſionem facit vſumq; proponit, his verbis: [illegible] Ac ne ſi id quidem in febrium ardentium feruore indubitatas habet
F confeſſiones, in febrium bilioſarum aut acutarum æſtu fieri debere negandum eſt. Hippocrates nanque lib. 2. περὶ νούσων in febre bilioſa frigidam his verbis concedit: [illegible] Quod ferè idem lib. de rat. vict. in morb. acut. conſulit, cum pleuriticis & peripneumonicis in duarum potionum oxymelitis & mulſæ medio aquam concedit. [illegible] enim, hoc eſt humidi cuiuſdam copiam abundantiamq; facere ſcribit. Quod in bilioſis & acutis morbis non contemnendum eſt remedium. Libro quoque 4. epid. febribus acutis frigidam conſulit, & timidam medicorum cautionem aquæ potu ægris interdicentium his verbis arguit: [illegible] Neq; verò mihi aliud voluiſſe videtur his lib. 6. epid. ſententiis. [illegible] Et [illegible] Et [illegible] Ex quibus omnibus efficitur
G Hippocratem ipſum in febribus frigidam conceſſiſſe, vt ne Galenum ipſum in teſtem feram, qui plurimis locis in Methodo, præcipuè verò lib. 9. & 10 rem ipſam conficit, ac in continentibus febribus (ſynochos dicimus) non ſine magna iudicij attentione exhibet. Vt nemini mirum videri debeat ſi in hac febre acutiſſima ex plurimo bilioſo exæſtuante ſanguine, liberaliter epota aqua, etſi id primis diebus contigerit, bilioſam alui fluxionem non temerè procurarit. Exemplaria manu ſcripta duo πιόντι pro πιόντι habent, minimo ex temporis differentia momento. τρίτῃ] ἐν τῇ τρίτῃ duo manu ſcripti codices habent. Hic quoque vitioſè admodum in Aſulano codice, πολλὰ pro λεπτὰ ſcribi facile eſt aduertere.

ἐρρύη ἀπὸ δεξιοῦ μυκτῆρος] μυκτῆρος αἷμα omittit Aſulanus codex, idq; non ſine mendo (vt opinor) etſi ea lectio in codice manu ſcripto vno reperitur. Quæ lectio etſi ex Hipp. loquendi more propter βραχυλογίαν ſatis aperta eſt, non eſt tamen quòd temerè conſtantiſſimã lectionẽ immutandã putẽ. Quod ſequitur ὀλίγον codices ferè omnes ſcripti κατ' ὀλίγον habẽt, quod legit Aldus, etſi ea res magni momenti nõ eſt. Paucum enim aut ſenſim ſanguinẽ ex naribus effluxiſſe in candẽ ferè notionẽ cadunt, præſertim cùm bis apponat.
H οὖρα ὑπομέλανα εἶχε] Vrinæ iſtæ nigricantes, etſi taceat Galenus, non ſine magnæ naturæ efficacitate, potuerunt eſſe ſalutares, vt in acutis morbis contingit, qui per vrinas iudicantur, vt multas pleuritides iudicatas ſcimus per vrinas nigras, craſſas tamen: & quæ ſolent vrinæ nigræ ſalutares eſſe, ferè craſſæ ſunt, tenues lethales. Eſt vbi bilis copia in hepate & venis mediis incluſa vritur, & humor vſtus per vrinas nigricantes non niſi ſalubriter egeritur, quod huic ægro contigiſſe potuit, aut ex ſanguine perasſato vrinis permixto, vrinæ nigricantes viſæ ſunt. Sic enim ſubnigras vocat non quæ vehementer nigricent, ſed quæ nigredine intinctæ ſint. Poſſunt quoque nigricantes eſſe vrinæ, ſi lien per vrinas expurgetur, quod ſcribit Gal. 14. meth. Sedimentum verò nigrum valde pernicioſum eſt, ſublimamentum minùs, atq; eò minùs adhuc nubes. Quod ſequitur οὐχ ἱδρύετο ad ſublimamentum diuulſum & diſperſum, neque ſubſiſtens retuli, vt materiæ inæqualitatem aut etiam flatuum permixtam aliquam copiam referret. Poteſt & vrinas totas

ſ[illegible] pectare eadem prope ratione, eamq; lectionem reperi in antiquiſſimis manu ſcriptis codicibus. Reliqua exemplaria οὐχ ἵδρυσε cum Galeno haben.. Quam lectionẽ ſecutus eſt Caluus & Galeni interpretes. Vitioſum autẽ eſt quod in vno exemplari οὐχ ἱδρῶτι legitur.

[illegible] λαυρῇ] Hoc in decernentiũ diſciplina eſt præcipuum, vt excretiones iudicatoriæ morbi dignitati reſpondeant, ideóque hæmorrhagiam liberalem & copioſam morbum alleuantem ſemper prædicat Hipp. defectam & ſubſiſtentem improbat. Vt verum ſit ex parentis diſciplina quod lib. 2. Epi.* adſcriptum eſt, & hîc Galen. repetit. αἱμορραγίαι λαῦραι ἐκ ῥινῶν ῥύονται τὰ πολλά. Cùm autem larga iſta ſanguinis effluxio, cui certè vni morbi depulſio accepta referri debet, die quarto inchoata habuerit initia, & in diẽ quintum exitum perduxerit illius certè beneficio tentata eſſe iſta omnia exiſtimare debemus. vtquiuis facilè exiſtimare poterit ex lib. 2. de dieb. decret. cap. 5. Hic exemplar vnum manu ſcriptum & reconditum à cæteris diſſentit. & ἀπὸ λάβρου legit, quod fortè firmiorem iudicationem facit. Quam lectionem Caluus & Hermannus Cruſerius habuiſſe videntur. Duo itidem exemplaria [illegible] legunt, quam lectionem ſecutus eſt Galenus lib. 2. περὶ δυσπν. Vitioſum eſt porrò quod legunt codices duo manu ſcripti [illegible] pro [illegible], quod etiam in his ſæpè occurrit. * Sect. 1.

παρέληρε] παρελήρει interpretatur Gal. in Com. quod eum aliena & præter rationem oblocutum fuiſſe ſignificat, leueq; delirium, qualis eſt ebriorum in ſermone vacillatio, innuit, ex cerebri à ſanguine ſurſum lato repletione, vt ex Galen. verbis lib. 2. περὶ δυσπν. cuius liquidò conſtat, quæ cũ n huius loci apertiſſimam habeant explanationem, non eſt quod aliunde lumen accerſamus. Scribit igitur, [illegible]

λουτροῖσιν ἐχρήσατο κατὰ κεφαλῆς] Capitis iſtæ perfuſiones ad iuuandã ſanguinis profluxionẽ adhibitæ ſunt. Symptomata nanq; poſt criſim perſeuerantia, peruigiliũ nempe & delirium, ſanguinis copiam reſtitiſſe ſignificabant, quo perfuſione liquato, facilè iam velut in curſu ipſo, natura cum per appoſita emiſſaria, eduxit. In hunc nanq; vſum capitis balneũ conſulit Hipp. lib. 3. de rat. vict. in morb. ac. his verbis, quorum etiã mentio facta eſt à Gal. in Com. [illegible] Quem in ſenſum ad liberaliorẽ ſanguinis fluxionem illud lib 2. Epid.* aperuimus, [illegible] Illic enim tum hæmorrhagiæ in vulnere cautio, tum verò contiſiũ intelligi poteſt, quod etiam ad quoduis ſanguinis profluuium accommodari debet. Hunc quoq; locum his verbis celebrat Galenus Comm. in aph. 42. lib. 7. [illegible] Vbi vitioſè Μελίτωνος pro μέτωνος ſcribitur. Porrò in febribus balneum ab Hipp. imperari, aut quibus etiam conueniat facilè cognouerit, qui aph. 42. lib. 7. legerit: [illegible]. Quod etiam lib 2. Epid.† his verbis attingit: [illegible] *Sect. 5. †Sect. 6

Æger Octauus.

Eraſinum qui ad Bootæ torrentem habitabat, febris à cœna vehemens corripuit, noctem turbulentam tranſegit. Primus dies quietus fuit, nox laborioſa. Poſtridie ingraueſcentibus omnibus ſub noctem delirauit. Tertio die laborioſè habuit, multum delirauit. Quarto grauiſſimè, per noctem verò nihil dormiuit, ſomnia aderant & ratiocinationes, deinde deteriora, magna & imprimis animaduertenda, timor & magna corporis incontinentia. Quinto mane cõpoſitus erat, omninoq; ad intelligentiã redierat. Ad meridiem verò valde inſaniuit, neq; ſe cohibere poterat, ſumma corporis frigida & liuentia, vrinæ crudæ, ſub ſolis occaſum defunctus eſt. Huic ad extremum vſque febres cum ſudore aderant, præcordiorum tumor & contenſio non ſine dolore. Vrinæ verò nigræ, ſublimia quædam in medio innatantia rotunda habebant, neque ſubſidebant, & ex aluo ſtercora demiſſa ſunt. Sitis continua non magna tamen. Conuulſiones cum ſudore ſub mortem multæ.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΟΓΔΟΟΣ.

Ἐρασῖνον, ὃς ᾤκει παρὰ Βοώτου χαράδρην, πῦρ ἔλαβε μετὰ δεῖπνον. νύκτα ταραχώδης, ἡμέρην τὴν πρώτην δι' ἡσυχίης. νύκτα ἐπιπόνως. δευτέρῃ πάντα παρωξύνθη. ἐς νύκτα παρέκρουσε. τρίτῃ ἐπιπόνως. παρέκρουσε πολλά. τετάρτῃ δυσφορώτατα. ἐς δὲ τὴν νύκτα οὐδὲν ἐκοιμήθη. ἐνύπνια καὶ λογισμοί, ἔπειτα χείρω, μεγάλα καὶ ἐπίκαιρα. φόβος. δυσφορίη. πέμπτῃ πρωῒ κατήρτητο, καὶ κατενόει πάντα. πουλὺ δὲ πρὸ μέσου ἡμέρης ἐξεμάνη. κατέχειν οὐκ ἠδύνατο, ἄκρεα ψυχρὰ ὑποπέλια. οὖρα ἐπέστη. ἀπέθανε περὶ ἡλίου δυσμάς. τούτῳ οἱ πυρετοὶ διὰ τέλεος ξὺν ἱδρῶτι. ὑποχόνδρια μετέωρα. ξὺν τάσει μετ' ὀδύνης. οὖρα δὲ μέλανα ἔχοντα ἐναιωρήματα στρογγύλα. οὐχ ἱδρύετο. ἀπὸ δὲ κοιλίης κόπρανα διῄει. δίψα διὰ τέλεος οὐ λίην. σπασμοὶ δὲ πολλοὶ ξὺν ἱδρῶτι, περὶ θάνατον.

Hoc eſt maligniſſimę & pernicioſiſſimæ febris quæ citiſſimè hominem rapuit exemplum. Ex magna enim & interna viſcerũ inflammatione delirium ſubortum eſt, & calidi natiui vis penè extincta. Eamq; credibile eſt ex conferta peſſimorum humorum putredine & copia, naturæ vires præfocante, ortum traxiſſe. Perpetui nanq; per totum morbum ſudores tantam ſuccorum abundantiã ſubindicarunt, vt nullam naturæ fuiſſe alleuationem perſpicuum ſit; quin potius onere obruta, ſtatim morbi impotentiæ ceſſit, & ex magna doloris conflictatione, inſania & miſerabilis conuulſionis ſpecies, cerebro humorum plenitudine grauato, præcipitem exitum & luctuoſum effecerunt. Qui cum etiam criſeos æſtimationem habeat, conſtantem iudicationis præceptionem tuetur, & diei quarto dignitatem, licet funeſtam, parit. Huic enim tam præcipitis lethi gloriatio deferenda eſt, etſi in quintum diem inciderit, propter eas quas ſæpè diximus cauſas, vt ſatis ex Gal. Comm. apparet.

ἐραςινὸν] Duo exemplaria manu ſcripta Regia, quorum vnum vetus, alterum recentius, ἐρασῖνός ὃς ᾤκει leg. quemadmodum etiam citat Gal Com. 1. in lib. 3. Epid. etſi ſelecta videtur eſſe phraſis. ἐς νύκτα παρέκρουσε] καὶ τὰ παρωξύνθη ἐς νύκτα iungunt exempl. duo.

τετάρτῃ δυσφορώτατα] τετάρτη δυσφορωτάτη habent codices duo manu ſcripti. Vnus verò non tamen æquè antiquus, τετάρτῃ δυσφορώτατα ἐς τὴν νύκτα. Quomodo videtur legiſſe Caluus.

λογισμοὶ] λογισμοὺς in ægris vocat ratiocinationes & mentis cogitationes, aut imaginationes quæ fiunt velut obtentis animo multarum rerum notionibus, quarum varias explicationes agitant, turbulentè tamen nec ſatis conſtanter, læſo iam præcipuo ſenſationum animalium organo & mentis præſtantia, in qua mirabilis quædam vis rationis, cognitionis & ſcientiæ ineſt.

ἐπίκαιρα] Hic ἐπίκαιρον quiddam ſua malignitate & vitio inſigne ac inprimis animaduertendum, hoc eſt periculoſum ſignificat, non ſecus ac ἐπίκαιρον ἕλκος malignum & inſigne vlcus intelligere videtur Hipp. lib. de rat. vict. in morb. acut. inquiens: [illegible] Quidam etiam interpretes ἐπὶ καιρῷ legiſſe videntur.

[illegible]

A [illegible]] [illegible] interpretatur Gal. in Exegeſi hunc locum ſubindicans. Eſt autem elegans phraſis qua compoſitam & ſedatam ei fuiſſe mentem ſignificat, eumque reſtitutum & reductum, hoc eſt reſipuiſſe. Eſt enim [illegible] aut [illegible] in integrum reſtituo aut reconcinno, & [illegible] de membrorum luxatorum reſtauratione dicitur. Quod ad mentem erroratam & veluti è ſede conſtantiæ deiectam tranſlatum, eam ex perturbata & commota compoſitam & quietam ſignificat.

[illegible]] [illegible] leg. omnes interpretes, quam lectionem duobus vetuſtiſſimis codicibus noſtris authoribus retinuimus. In vno etiam [illegible], vt in excuſis reperitur. In altero quoq; [illegible], quod vrinas ſubſtitiſſe aut reſtitiſſe ſignificat, quale quid in inſanientibus & phreniticis accidit, in quibus etiam vrinæ albæ & perſpicuæ extremam ſubnotantes cruditatem apparent, ex aph. 72. lib. 4. Pro eo verò in quibuſdam [illegible] vitioſè legitur.

[illegible]] [illegible] præcordia ſublata, tumida & renitentia dicuntur, quæ contenſionem ex inflammatione faciunt, & [illegible] ſæpe vocat Hipp. quibus etiam [illegible] opponit. Atque ea certè vt inflammationem viſcerum de-
B notabant, ita ſanè copioſam crudorum ſuccorum & flatuum redundantiam, non ſine ventris totius obſtructione, ſubeſſe par erat. Quibus omnibus ſic affectis [illegible], vt ſcribit Gal. lib 4. ſaleb. Eiuſmodiq; elata hypochondria [illegible] hoc eſt ſublimia vocat. Internæ autem cuiuſdam inflammationis ſuſpicionem facilè tibi Gal. verba ex lib. 2. [illegible] ſuppeditabant, quæ huius loci luculentam habent explanationem, & paruam crebramque reſpirationem ab Hippoc. tardò expreſſam, [illegible] dendam eſſe ſubmonent. [illegible]
C [illegible]

[illegible]] [illegible] legunt Galeni interpretes, quam lectionem in vno manu ſcripto codice reperimus, nec ea eſt aſpernanda, quæ continentes ad mortem vſque conuulſiones perpetuoq; perſeueraſſe ſignificat.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΕΝΝΑΤΟΣ.

Κρίτωνι ἐν Θάσῳ, ποδὸς ὀδύνη ἤρξατο ἰσχυρή, ἀπὸ δακτύλου τοῦ μεγάλου. ὀρθοστάδην περιιόντι. κατεκλίθη αὐθημερόν. φρικώδης. ἀσώδης. μικρὰ ἐπιθερμαινόμενος. νύκτα παρεφρόνησε. δευτέρῃ, οἴδημα δι' ὅλου τοῦ
D ποδός. καὶ περὶ σφυρὸν ὑπέρυθρον μετὰ ξυντάσιος. φλυκταινίδια μέλανα. πυρετὸς ὀξύς. ἐξεμάνη. ἀπὸ δὲ κοιλίης, ἄκρητα, χολώδεα, ὑπόσυχνα διῆλθεν. ἀπέθανεν, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς δευτεραῖος.

Æger Nonus.

In Thaſo Critoni erecto & obambulanti pes vehementer dolere ex pollice cœpit, eodem die decubuit cum horrore & ſtomachi faſtidio aliquantulum incaleſcens, ſub noctem deſipuit. Poſtridie per totum pedem & ad talum tumor ſubruber & contenſus, puſtulæ paruæ nigræ, febris acuta, inſania correptus eſt. Ex aluo merè biliosa plurima proceſſerunt. Poſtridie ex quo laborare cœperat mortuus eſt.

Hoc quoque præcipitis admodum malignitatis exemplum mentem totam in tam ſubiti eiſus admirationem rapit. Breui namque narratione viſus Hippocr. nihil ferè eorum quæ cæteris ægris accid*u*nt ſubnotauit, ob mortis velocitatem & tam inopinatam plurimarum acceſſionum concurſum. Quæ ſanè tam breui ægri diſpenſatione nos aduertere voluit. Credibile eſt autem exitialium & tota ſubſtantia malignorum humorum accruatam copiam, naturam ſtatim ſuppeditaſſe, quæ etſi morbi depulſionem quandam
E attentaret, abundantia tamen obrutam, quæ cum latè peruagaretur & cerebri ſenſationem & ſplendorem obſcuraret, in magnum delirium ac vehementem inſaniam erupit, vt violento conuulſionis genere ereptum hunc ægrum fuiſſe facilè mihi in animum induxerim.

[illegible]] Etſi ſignum iſtud eſt heterogenes & propter illius variam naturam parum aut nihil ad prædictionem conferat, [illegible] tamen in tota Hippocratis doctrina, pollicis pedis plagam aut vulnus pernicioſiſſimum eſſe, vt in Harpali filio lib. [illegible] Epid. videre eſt, cui ex pollicis plaga aut luxatione inflexibilis doloris ſpecies, quam opiſthotonum dicunt, contigit. Qui morbi [illegible] cùm varias cauſas habeat, & varium quoque exitum pro rerum natura conſequi poſſit, ut id tamen obiter dicam: mihi [illegible] vulnera valdè ſuſpecta eſſe, cùm propter inſignem tendinum connexionem, tum verò peculiarem decimi [illegible] eiuſdem muſculi ad internam illius latus aptationem, egregiam tendinis naturam, valdeq; ſenſilem referentem, ob idq; præcipuè quod ante annos duodecim, in iuuene robuſto exiguum huiuſmodi vulnus nullis etiam idoneis artis remedijs depelli potuiſſe vi-
F derim, tandemque mortem cum diuturna corporis tabe attuliſſe. Vt ne addam plerumq; calamitoſam illam morbi comitialis labem ex pedis pollice incrementum aſſumere, eique magnam cum rationis arce communionem quandam intercedere, vnde & in [illegible] illa acceſſione manuum & pedum pollices contrahuntur. Quod his verbis ſignificauit Aretæus cap. 5. lib. 1. de cauſ. & ſign. morb. acut. [illegible] Solent verò extremarum huiuſmodi partium vulnera non leue periculum creare, quòd partes extremæ acerrimo ſint ſenſu præditæ. Quod in extremorum digitorum vulneribus experimur, oculorum, ſedis, & pudendorum, in quibus ingentes inſunt cruciatus. Sic quoque lib. 7. Epid. Ariſtoni ex digiti pedis vlcere gangræna & mors oborta eſt.

[illegible]] [illegible]. In duobus manu ſcriptis codicibus legitur, eodem profectò ſenſu, qui rectum eum ſupereſſe ſignificaret, quem alij erectum obambulare aut circumire dicunt.

G [illegible]] Puſtulas iſtas maligni & exitioſi cuiuſdam humoris indicia fuiſſe ſatis conſtat, quales ſæpè in morbis lethalibus apparere diximus lib. 2. Epid. & his verbis in Coacis damnantur, [illegible]. Nigræ autem puſtulæ aduſti ſanguinis aut humoris notas præ ſe ferebant. Qua ex cauſa etiam ſublata in cerebrum copia inſaniam excitarunt, cùm non potuerit eam totam natura iam affecta in partem deponere. [illegible] autem quid ſint Hippocrati, diximus initio lib. 2. Epid.

[illegible]] Non leuem iſtam inſaniæ ſpeciem, ſed quæ iam in furorem euaderet, his verbis lib. 2. [illegible] explicat Gal. vbi de toto huius ægri ſtatu breuem habes & luculentam narrationem. [illegible]
H [illegible]

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ.

Τὸν Κλαζομένιον ὃς κατέκειτο παρὰ τὸ Φρυνιχίδεω φρέαρ πῦρ ἔλαβεν. ἤλγει δὲ κεφαλήν. τράχηλον. ὀσφὺν ἐξ ἀρχῆς. αὐτίκα δὲ κώφωσις. ὕπνοι οὐκ ἐνῆσαν. πυρετὸς ὀξὺς ἔλαβεν. ὑποχόνδριον ἐπῆρτο μετ' ὄγκου,

Æger Decimus.

Clazomenius qui ad Phrynichidæ puteum decumbebat, igne, h. e. vehementiſſima febre correptus, per exordia ex capite, ceruice & lũbis dolere cœpit. Cõfeſtim ſurditas inuaſit, neq; ſomni aderant, febris acuta prehẽdit, præcordium in tumorem ſublatum fuit:

neq; valde contenſum, lingua arida. Die quarto ſub noctem delirauit. Quinto cum moleſtia exaſperata ſunt omnia, ad vndecimum verò aliquantulum remiſerunt, aluus ab initio ad decimum quartum vſque, multa, tenuia, aquæ ſimilia tranſmittebat. Quod ad deiectiones attinet, commodè habebat, deinde aluus ſuppreſſa eſt. Vrinæ per totum morbum tenues quidem, boni tamen coloris erant, & ſublime quiddam in medio innatans multum, non nihil diſperſum habebant, neq; ſubſidebant. Ad decimum ſextum paulò craſſiores vrinas reddidit, quibus paulum inerat ſedimenti, nonnihil alleuatus eſt, meliusq; ſibi conſtabat. Decimo ſeptimo rurſus tenues profluxerunt, ſecundum vtramq; autem tumor cum dolore ſubortus eſt, ſomni non aderãt, delirabat, crurum dolore vexabatur. Vigeſimo indicatione à febre vindicatus eſt, non ſudauit, omninoq; ad intelligentiam rediit. Circa vigeſimum ſeptimum vehemens coxendicis dolor obortus ſtatimq; ſedatus eſt. Quæ autem ad aures erant tubercula neq; conquieſcebant, neq; ſuppurabant, verùm dolebant. Ad trigeſimum primum ex alui profluuio, aquoſa excrementa multa & cuiuſmodi in difficultate inteſtinorum eſſe ſolent, prodierunt, craſſas vrinas reddidit, tubercula circa aures conquieuerunt. Circa quadrageſimum verò oculi dextri dolor ſubortus eſt hebetior viſus fuit, conſtitit.

οὐ λίην συντασις. γλῶσσα ξηρή. τετάρτῃ ἐς νύκτα παρεφρόνησε. πέμπτῃ ἐπιπόνως, καὶ πάντα παρωξύνθη. περὶ δὲ ἑνδεκάτην, σμικρὰ ἐνέδωκεν. ἀπὸ δὲ κοιλίης ἐξ ἀρχῆς καὶ μέχρι τεσσαρεσκαιδεκάτης λεπτὰ, πολλὰ, ὑδατόχροα διῄει. εὐφόρως τὰ περὶ διαχώρησιν διῆγεν. ἔπειτα κοιλίη ἐπέστη. οὖρα διὰ τέλεος. λεπτὰ μὲν, εὔχροα δὲ καὶ πολλὰ εἶχεν ἐναιωρήματα διεσπασμένα οὐχ ἱδρύετο, περὶ δὲ ἑκκαιδεκάτην, οὔρησεν ὀλίγῳ παχύτερα. εἶχε σμικρὴν ὑπόστασιν. ἐκούφισεν ὀλίγῳ. κατενόει μᾶλλον. ιζ΄. δὲ πάλιν λεπτά. παρὰ δὲ τὰ ὦτα ἀμφότερα ἐπήρθη ξὺν ὀδύνῃ. ὕπνοι οὐκ ἐνῆσαν. παρέληρε. περὶ δὲ τὰ σκέλεα ἐπωδύνως εἶχε. κ΄. ἄπυρος ἐκρίθη. οὐχ ἵδρωσε. πάντα κατενόει. περὶ δὲ κζ΄. ἰσχίου ὀδύνη δεξιοῦ ἰσχυρῶς· διὰ ταχέων ἐπαύσατο. τὰ δὲ παρὰ τὰ ὦτα. οὔτε καθίσαντο, οὔτε ἐξεπύει. ἤλγεε δὲ. περὶ δὲ τὴν λα΄. διάρροια πολλοῖσιν ὑδατώδεσι μετὰ δυσεντεριωδέων. οὖρα παχέα οὔρει. κατέστη τὰ παρὰ τὰ ὦτα. περὶ δὲ τὴν μ΄ ὀφθαλμὸν δεξιὸν ἤλγει. ἀμβλύτερα ἑώρα. κατέστη.

Clazomenius iſte ex morbo diuturno ſalutari tamen laborauit, qui vrinarum cruditate in longum perſeuerante, naturæ viribus in abſceſſum depoſitus fuit, egregiamq; habet parotidum præcognitionem. Nam cùm magna humorum inæqualitas & crudiorum craſſiorumq; ac tenaciorum ſuccorum permiſtio vrgeret, ex capitis dolore, inſomnia, delirio, ſurditate, hypochondrij contentione, quodnam aliud tibi indicium fieri poſtules, quàm humoris in cerebrum ſuo momento ſublati? qui tandem naturæ viribus in glandulas velut totius partis deſtinatam ſentinam depoſitus, longi non tamen exitialis morbi inducias fecit. Nec ea tamen victoria ſatis inſignis ad trophæum de hoſte ſtatuendum naturæ viſa eſt, quæ vario & multiplici hoſte circumfuſo circumueniri metuens, multis cum excurſionibus ferociter exultantem domat, prælio fundit, & in fugam coniectum caſtris exuit, apertaque velut decumana porta ſegetum cædens, exitum illi imperat, quo ſplendidiorem ouatiónis ſpem concipiat. Ventris enim receſſus qui per exordia pluribus diebus proceſſerunt, velitationis cuiuſdam ſpeciem præ ſe ferebant, & conſerendi prælij ſpem oſtentabant. Vigeſimo verò die, quo de tota re prælio decernendum erat, inſignis reportata eſt victoria, quòd priùs decimi ſeptimi diei beneficio interceptæ quæ dam hoſtium phalanges, & à prælio diſtractæ, ac velut in parotidum inſidias delapſæ, integras hoſtium copias debilitauerant. Quæ neq; tamen omninò eo die profligari potuerunt, ob impigram perditiſſimi hoſtis audaciam, qui nouis ſubſidiis & integro milite auctus, vitalitatis arcem naturæq; officium quadantenus diſturbabat. Humoris enim inæqualitas & crudioris pertinacia, vrinarum coctionem interpellauit, quæ vbi craſſiores apparuiſſent, rurſus tandem viſæ tenues, omnes naturæ vires in ſeſe verterunt. Quæ procurato parotidum abſceſſu, & in crura humorum decubitu, eoque qui per aluum erupit fluxu, morboſas diſcepti hoſtis reliquias in totum diſſipauit, eiecit, profligauit, quadrageſimoq; die ex auguſto ſalubritatis decreto, firmatis vitalitatis præſidiis, vrbem ouans ingreſſa, de hoſte fuſo Æſculapio opima dicauit ſpolia, ampliſſimoq; donatiuo milites inſtruxit, & partium ſuarum criticos duces quorum eo in prælio præcipua enituit opera, magnæ æſtimationis præmio ditauit. Decimi ſeptimi namque, vigeſimi, & vigeſimi ſeptimi, trigeſimiq; primi diei auſpiciis, rem ad felicem ac lætum exitum perductam eſſe apparet. In quibus eò quoq; firmior indicationis fiducia collocanda eſt, quod ſtatos naturæ ordines conſtantiſſimamq; criſeos diſciplinam non deſeruerint. Atque in hac tota ægri diſpenſatione imprimis animaduertenda eſt naturæ illa redintegratio quæ interruptam iudicationem reſtauratis viribus per inſignes dies aliis egregiis leuationibus criticis compenſauit, ſollicitatis per depoſitum & effluxionem quandam ſalubribus abſceſſibus. Quod eſt vnicum in inueteraſcentibus ac trahentibus morbis auxilium. Cuius rei meminit Gal. li. 2. de dieb. decret. * vbi longos morbos & diuturnos vnius diei iudicatione liberari ex Hipp. doctrina multis probat.

* Cap. 4.

[illegible]] Huius loci meminit Gal. lib. 2. περὶ δυσπν. indeq; paruam & crebram reſpirationem colligit his verbis: [illegible] Duo manu ſcripta exemplaria pro οὐ λίην συντασις ξυντόνως ὀλίγῳ legunt, vt habent Galeni exemplaria, eodem vtrobique ſenſu.

ὑδατόχροα] Aquoſæ deiectiones colore & natura ipſa aquam referentes, cruditatem denotant in Prognoſtico, eæq; perliquidæ dicuntur † Celſo. Perliquidum namq; quod ὑδαρὲς Hippocrati, ipſe vertit. Aqueæ igitur deiectiones tenuibus & mordacibus permixtæ ſuccis bilem aut flauam, aut æruginoſam ſecum connexerunt, eoq; ſpectant exemplaria, quæ ὑδατόχλοα aut ὑδατόχλωρα legunt. Nam cùm ὑδατόχλοα ὡς οἱ ἢ ὑδατόχλωρα dicantur (vt ſcribit Gal. in Exegeſi) hæ deiectiones perliquidæ pallido aut æruginoſo permixtæ dicentur, quales in magna cruditatis & putredinis ex bilis connexione copia, viroiæ aut penitus virentes conſpiciuntur, vt & ὑδαρέα χλωρὸν dixit in Progn. Hippocrates. Nec aliud ſpectat exemplar alterum quod ὑδατόχλωα legit quàm bilis permixtionem. Ex qua inæqualitatis humoris connexione vt valde lethales morbi oriuntur, ita variorum caſuum huic ægro cauſam eſſe ſubortam ſatis liquet.

† Cap. 4. lib. 2.

καὶ πολλὰ εἶχεν ἐναιωρήματα] Codices duo antiqui iſtud in ſingulari efferunt, καὶ πολὺ εἶχεν ἐναιώρημα διεσπασμένον. Quæ ſanè lectio probabilior videtur, aut certè οὐ διεσπασμένα legi debet. Quæ ad ea quæ in media vrina ſuſpenſa ſunt & diuulſa referuntur, magnamque cruditati permixtam flatuum copiam ſignificant, ac inde grauem in corpore perturbationem, ex inæquali humorum congreſſu, vnde neque vrinæ ſubſidebant, ſed conturbatæ erant. Aut profectò ἱδρύετο enæorematis diſperſionem & inconſtantiam augebit, neque ſubſiſtens fuiſſe ſignificabit. Quem ſenſum videtur ſecutus Caluus. Duo exemplaria οὐ διεσπασμένα habent, cætera διεσπασμένα ſimpliciter.

οὔρησεν ὀλίγῳ παχύτερα] Sic omnes impreſſi cum Regiis codicibus. Quidam etiam παχύτερον habent, quomodo legiſſe videtur Gal. in Comment.

οὐχ ἵδρωσε] Vitioſa ſunt exemplaria duo quæ οὐχ ἵδρωσε habent. Ex hac autem ſudoris penuria, defectam iudicationem ſubſiſtentibus adhuc crudis plurimis ſuccis fuiſſe apparet, quos paulatim natura eiecit, diebusque decretoriis aliò tranſtulit, poſteaque emiſit.

ἐπι-

A ὑπεκάθιστο] καθίσταται eleganter de tumoribus ſubſidentibus & veluti detumeſcentibus, quiq; ferociam depoſuerunt aut conquieſcunt, effert Hippocrates, quod ad cætera etiam corporis vitia tranſlatum, ſedari ea & diſcuti ſignificat, vt plurimis exemplis aliàs tibi confirmatum eſſe volumus. Conquieſcente igitur inflammatione deſidet tumor & quodammodo ſubſidit, aut detumeſcit, cùm ſuppuratio iam fluere parata eſt, tuncq; dolores remittuntur & febres. Idq; videtur explicaſſe Hippocrates cùm appoſuit ὀλίγα δέ. Malo enim hoc ad tubercula illa referri, quàm ad ſequentem contextum, quod faciunt exemplaria quædam. His autem verbis obſtinatam crudiorum humorum pertinaciam & craſſitiem indicat, quæ temporis diuturnitatem & naturalium virium robur ad concoctionem expeteret.

διάρροια] Humorum iſta ad aluum tranſmiſſio iudicationem firmat probabili per effluuium abſceſſu, quem præcedente quaternario coxendicis dolor momentaneus prædixerat, tranſlata ad inteſtinorum capacitatem materia, quæ ex bilioſorum & acrium ſuccorum permixtione inæqualitatem nacta, ramentoſa & ſtrigmentoſa excrementa deiecit, qualia in difficultate inteſtinorum eroſis ab acrimonia humorum inteſtinorum membranis, prodire ſolent.

B κατέστη περὶ τὰ ὄμ] Sic habent impreſſi codices, vitioſè tamen. In omnibus tamen κατέστη τὰ περὶ τὰ ὄμ leg. vt ſupra idq; meliùs.

κατέστη] Illud ambiguum eſt quonam referatur, an ad oculi dolorem, an verò ad obtuſiorem viſionem. Vtrique enim rectè cedit, & ſedatam eſſe obſcuritatem viſumque reſtitutum ſignificat, quod conſtitiſſe, hoc eſt ad ſtatum ſuum rediiſſe, diximus. Duo verò exemplaria pro ἀμβλυώσσε, ἀμβλυώσσειν habent, eodem ſenſu. Caluus illud totum, ἀμβλυώσσε ἔτι, neglexit. Huius autem loci meminit Galenus lib. 2. de diebus decret.* his verbis: λέγων δὲ ὅτι ἄρρωστος ὁ Κλαζομένιος ὅτι καὶ αὐτὸς ἐν τῇ μ΄ κεκρίσθαι φησί. Ex quibus non eſt quod quis ſuſpicetur Galen. hunc ægrum confertim vnoque impetu quadrageſimo die iudicatum intellexiſſe, quod τῇ μ΄, non περὶ τὰς μ΄ legiſſe videatur. Etſi enim huiuſcemodi locutionis vim enixè admodum in † Hippocrate aduertendam eſſe contendit, hîc tamen intra quadrageſimum integrè morbo abſolutum ægrum, ad diei dignitatem confirmandam ſatis eſt illi oſtendere. Ne-

C que enim aliud intelligendum venit quam quod in Comment. exprimit his verbis: ὁ τελεία τοῦ νοσήματος ἀπαλλαγὴ κατὰ τὰς μ΄ ἡμέρας ἐγένετο.

* Cap. 4. † Cap. 5.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟΣ.

Τὴν Δρομεάδεω γυναῖκα, θυγατέρα τεκοῦσαν, καὶ τῶν ἄλλων πάντων γενομένων κατὰ λόγον, δευτεραίην ἐοῦσαν, ῥῖγος ἔλαβε, πυρετὸς ὀξύς. ἤρξατο δὲ πονέειν τῇ πρώτῃ, περὶ ὑποχόνδριον. ἀσώδης. φρικώδης. ἀλύουσα. καὶ τὰς ἐχομένας

D οὐχ ὕπνωσε. πνεῦμα ἀραιόν. μέγα. αὐτίκα ἀνεσπασμένον. β΄. ἀφ' ἧς ἐρρίγωσεν ἀπὸ κοιλίης καλῶς κόπρανα διῆλθεν. οὖρα παχέα. λευκὰ θολερά. οἷα γίνεται ἐκ τῶν καθισταμένων, ὅταν ἀναταραχθῇ κείμενα χρόνον πολλόν. οὐ καθίστατο. νύκτα οὐκ ἐκοιμήθη. τρίτῃ περὶ μέσον ἡμέρης ἐπερρίγωσε. πυρετὸς ὀξύς. οὖρα ὅμοια. ὑποχονδρίου πόνος.

E ἀσώδης, νύκτα δυσφόρως οὐκ ἐκοιμήθη. ἵδρωσε δι' ὅλου ὑπόψυχρα. ταχὺ δὲ πάλιν ἀνεθερμάνθη. δ΄, περὶ μὲν ὑποχόνδρια, μικρὰ ἐκουφίσθη. κεφαλῆς δὲ βάρος μετ' ὀδύνης. ὑπεκαρώθη, ἔσταξε μικρὰ ἀπὸ ῥινῶν γλῶσσα ἐπίξηρος. διψώδης. οὖρα λεπτὰ ἐλαιώδεα. σμικρὰ ἐκοιμήθη. ε΄. διψώδης. ἀσώδης. οὖρα ὅμοια. ἀπὸ κοιλίης οὐδέν. περὶ δὲ μέσον ἡμέρης, πολλὰ παρέκρουσε. καὶ πάλιν ταχὺ σμικρὰ κατενόει. ἀνισταμένη ὑπεκαρώθη. ψύξις μικρά. νυκτὸς ἐ-

F κοιμήθη. παρέκρουσε. ϛ΄ πρωῒ ἐπερρίγωσε ταχὺ δὲ διεθερμάνθη. ἵδρωσε δι' ὅλου ἄκρεα ψυχρά. παρέκρουσε. πνεῦμα μέγα ἀραιόν μετ' ὀλίγον σπασμοὶ ἀπὸ κεφαλῆς ἤρξαντο. ταχὺ ἀπέθανεν.

Æger Vndecimus.

Dromeadæ coniugem poſtquam filiam peperiſſet, cæteraq; omnia ritè atq; ordine procederent, poſtridie rigor cum febre acuta prehendit. Primo ſtatim die præcordij dolor inuaſit, non ſine ſtomachi faſtidio, horrore, magnaq; corporis incontinentia, neque iis qui poſt conſecuti ſunt diebus ſomnum capere potuit. Spiratio rara, magna ſubitoq; reuulſa, ac velut retracta fuit. Poſtridie eius diei quo rigor cepit, ex aluo commodè ſtercora proceſſerunt, vrinæ craſſæ, albæ, turbulentæ, cuiuſmodi eſſe ſolent quæ ſubſederunt, vbi in matella multo tempore depoſitæ returbantur, neque ſubſidebant, noctu nihil dormiuit. Tertio ad meridiem nouo ſuborto rigore febris acuta prehendit, vrinæ ſimiles, præcordij dolor, ſtomachi faſtidium & nauſea aderant, nox difficilis fuit, neque dormiuit, ſudor per totum corpus frigidus diffuſus eſt, ſtatim tamen rurſus ad calorem rediit. Quarto præcordij dolor aliquantum remiſit, ſed vnà cum dolore capitis grauitas adfuit, ſopore nonnihil detenta eſt, nares paucum ſtillarunt ſanguinem, lingua valde reſiccata, ſitibunda fuit, vrinæ tenues, oleoſæ, parum dormiuit. Quinto ſiticuloſa, nauſeabunda, vrinæ eædem, ex aluo nihil ſeceſſit, circa meridiem valdè delirauit, confeſtimq; rurſus parum ad intelligentiam rediit, vbi ſurrexiſſet ſopore detenta eſt, paulum perfrixit, nocte dormiuit, delirauit. Sexto die mane nouus ſubortus eſt rigor celeriterq; recaluit, ſudor toto corpore dimanauit, extrema frigeſcebant, delirauit, ſpiratio magna & rara fuit. Paulò pòſt conuulſionibus à capite ſubortis celeriter defuncta eſt.

Febre acutiſſima ex inæquali ſuccorum commixtione hæc ægra cùm laboraret, magni delirij & exitialis morbi ſingularem quan-

G dam formam exhibet, in cuius progreſſionibus cùm magnum ad præceps exitium incrementum appareat, vel hinc certè imperioſam ſexti diei calamitatem, conijcias licet, quæ quarti diei funeſta denunciatione ratas eſſe iudicationis leges iubet, vt non mirum ſit lethalem huius morbi exitum aliquantum die quarto adumbratum, die ſexto non ſine idonea conuulſionis ſpecie determinatum fuiſſe. Cuius notabilis in iudicando pernicies cum pluribus verbis à Gal. lib. 1. de dieb. decret. exprimatur, hoc exemplo tamen vel id tibi teſtatum ſit, quod de eo ibidem ſcripſit eſſe veriſſimum. καὶ γὰρ καὶ τῶν ἐν τῇ τετάρτῃ μεταβαλλόντων ἐπὶ τὸ χεῖρον, οἱ πλεῖστοι κατὰ τὴν ἕκτην ἀπόλλυνται. Celebratiſſima verò eſt hæc Galeno delirij cum huiuſmodi reſpiratione ſpecies lib. 2. περὶ δυσπν. vbi iſtius ægræ nominatim duobus locis meminit. Exemplar verò vnum manu exaratum pro Δρομεάδεω δρομεάδου legit, quod videtur ſecutus Caluus, alterum etiam δρομάδου, cuius ne meminiſſe quidem fas fuit, niſi mihi conſcius eſſem poſteriore modo aliquando à Galeno adduci, vt & δρομεάδου legit in fine lib. 2. περὶ δυσπν.

καὶ τὰς ἐχομένας] Codex vnus manu ſcriptus καὶ τὰς ἑπομένας eodem ſignificato legit.

H πνεῦμα ἀραιόν] Quod hîc effertur πνεῦμα αὐτίκα ἀνεσπασμένον, ſubitò reuulſam ac velut intrò retractam ſpirationem ſignificat, eliſum illud ac interceptum, introque velut retractum ac interruptum ſpirationis genus denotans, in Philiſco prius fuſiſſimis verbis expeditum. Quod etſi in valdè delirantibus appatet, aliud tamen quiddam præ ſe fert. Nam intercisa illa & deficiens continuæ reſpirationis interruptio, organorum ſpiritus adminiſtrorum rigidam quandam & penè inflexibilem ex nimia reſiccatione inhabilitatem ſubnotans, conuulſionem propè minatur. Id quod ex hac ægra vel apertiſſimè conſtat, in qua duplicis affectionis, & delirij & conuulſionis ferè paria momenta extiterunt, ideoque vtriuſque propriam reſpirationem expreſſit. In quo etſi redintegrata illa ſpiratio & eliſa ac reuulſa delirio coniuncta eſt, enixè tamen quodammodo neruorum diſtentionem prædicit ex aph. 68. lib. 4. Atq; eò certè mihi illud αὐτίκα ἀνεσπασμένον referri videtur, vt ſubinde eliſam, interruptam & retractam reſpirationem ſignificet, propter organorum reſiccationem, quæ diſtendi pro arbitrio ægroti nequeant, ſubitoq; in ipſa ſpirationis aggreſſione opus interrumpant, deſerant, & deficiant, quod crebrò in his fieri animaduertitur. Saneq; multò mihi rectiùs crebram illam

intermiſſionem & reuulſionem innuere αὐτίκα videtur, quàm ſi illud ad huiuſmodi reſpirationem quæ ſtatim die primo afflixerit referas. Inde verò neruorum diſtentionem imminentem præſagiri, quæ die ſexto ægrum ad exitum rapuit, ex Galeni verbis diſcas licet. Huius enim ægræ mentione facta ſic ſcribit lib. 3. περὶ δυσπν. [illegible] Ex quibus omnibus luce clarius manifeſtum eſt illud αὐτίκα ἀνεσπασμένον, ad πνεῦμα non ad ὑποχόνδριον referri. Quod efficit vt vitioſè ſcriptum in manu ſcripto vno codice exiſtimem, ὑποχόνδριον αὐτίκα ἀνεσπασμένον, quomodo & Galeni codices legunt, quos ſecutus eſt Hermannus Cruſerius, non ſatis rectè vt opinor. αὐτίκα enim propter cauſas ſuperiùs enumeratas, ſpirationem ſpectare oportet. B

ταῦτα δὲ ἐπιεικέως] Illud totum omiſit Caluus, cùm tamen in eo retinendo conſentiant omnes Codices.

ὑποχόνδριον πόνος] Hic, vt ſuperiùs, præcordij dextri dolor ſubaudiendus eſt, quod propter partis dignitatem, prærogatiuæ cuiuſdam nomine, de præcordio ſimpliciter dicto ſubintelligi vult Galenus apud Hippocr. Comm. 1. in lib. 3. Epid. Regium exemplar vnum antiquum & manu ſcriptum hic ἀεὶ non apponit, quod tamen in cæteris omnibus apparet, eoque modo legiſſe Galenum lib. 2. περὶ δυσπν. conſtat, qui hunc totum locum etiam his verbis explicat: [illegible] C

οὖρα λεπτὰ, ἐλαιώδεα] Recentiores qui de vrinis cognitionem exercuerunt & literis mandarunt, oleoſas vrinas triplici genere diſtinctas in prauitatis notis ex immoderato corporis calore & bilioſi humoris commixtione repoſuerunt. Febrium enim acutiſſimarum æſtuans in corpore feruor, vbi bilem flauam torret, partium fundi paratarum facilè liquamen excitat, tandemq; pro liquationis modo exitum moderatur. Vnde & oleoſarum vrinarum gradus diſtinguuntur. Ad ſummam tamen etſi maioris & minoris ratione differunt, eæ omnes certè prauæ ſunt, maximumq; febris exæſtuantis incendium ſignificant, & corporis colliquamentum prædicunt. In iiſque reponuntur quæ λιπαρὰ οὖρα ab Hippoc. dicuntur, quæ pinguitudinem innatantem præ ſe ferunt aphor. 35. lib. 7. Quarum vrinarum variæ cùm ſint apud Hippocratem ſpecies, eæ tamen pinguium prauarumque vrinarum numero circumſcribuntur. In prognoſtico namque τὰς λιπαρὰς ... ἀραχνοειδέας (ſcribit) συντήξιος γὰρ σημεῖα. Et in Coacis τὸ ἀραχνοειδὲς συντήξιος effert. Quibus ſanè verbis eas vrinas quæ araneatum telis ſimilia habent damnat, quòd corporis colliquationem præſagiant. Ex eodemque eſt genere quod lib. 4. epid. ſcribit [illegible]. Et quod in Coacis [illegible] dicit, quibus eas quæ pingues ſunt vrinas ſignificat. Inter quas, cùm prauarum vrinarum in morbis acutis recenſionem faciat, etiam ibidem oleoſas deſcribere videtur his verbis, [illegible]. Ex quibus efficitur vt huiuſmodi oleoſas vrinas in pinguium genere vt reponi cenſeo, ita certè apud Hippocratem non niſi acutorum morborum periculum vrgere, febriumq; pernicioſarum maximum incendium denotare exiſtimem. Quod ex hac ægra ſatis manifeſtum fiet, in qua febris intenſiſſima, vehemens & inquies corporis exæſtuatio, ſtomachi magnum faſtidium, præcordij intenſus dolor, perpetua inſomnia, lingua perualdè arida, ſitis incrementum, tamq; inſigne multis locis celebratum delirium, quid niſi magnum conceptum incendium, pernicioſiſſimamque febrem, atq; bilioſi humoris feruorem declarabant? Quibus certè in deterius progreſſionem facientibus, quid mirum eſt oleoſas vrinas ſuſpectam facere de tota re æſtimationem? Quam in cauſam adducitur ſtatim ſubſequens æger, in quo ex febre valdè acuta oleoſæ redditæ vrinæ prauitatis decretum arripiunt, vtrobique exitij ſententiam Galeno de huiuſmodi vrinis ferente. Quibus conſtitutis neque ea quæ adhuc diximus Hippocratis aut Galeni doctrinam labefactant. Etſi enim † Parius ille in Thaſo decumbens qui vrinam oleoſam ſexto die reddidit, in centeſimum & vigeſimum diem productus eſt, id tamen huiuſmodi vrinas à pernicie non vindicat, cùm videre liceat eum multis diuerſiſque caſibus conflictatum, ob magnam putreſcentis cacochymiæ, & bilioſi ac æruginoſi ſucci copiam, quæ plerumque oleoſas vrinas facit, tandem miſerabilem, licet longum, habuiſſe exitum. In quo certè animaduertendum eſt oleoſas vrinas, vt gradibus diſtinguuntur, ita certè pro cauſarum & permixtionis varietate, & denunciatam eleuare aut intendere perniciem. Illic namque quæ oleum calore & craſſitie, non pinguitudine, non tota natura, aut guſtu, aut odore referunt, vrinæ intelliguntur, vt ſcribit Galenus; quæ vt in prauis oleoſarum vrinarum generibus reponuntur, & ἐλαιώδη οὖρα à recentioribus dicuntur, ita ſanè non planè conclamatam perniciem, velut quæ toto genere & ſua natura oleoſæ ſunt, portendunt, vt nil mirum ſit deſperatam certè vitam in longum tempus productam. Quæ profectò leuis eſt pene q; nulla mali leuatio aut ſubductio, vt etiam inde ne tantillo quidem [illegible] pinguium aut oleoſarum vrinarum indicatura æſtimari debeat. Quas ſanè etſi inuicem diſtinguere videtur [illegible], eò tamen tandem deduci videtur, vt pro leui differentiæ momento oleoſas vrinas de pinguibus non temerè poſſe [illegible] confirmet, quæ fuit multis rationibus firmata antiquorum opinio. In qua certè infirmanda non tam innititur Galenus, quàm quòd oleoſas vrinas non adeò præcipitis exitij eſſe indices probat, propter ægri illius ad centeſimum & vigeſimum diem protractionem. Quæ omnis ratio facilè ex pinguium & oleoſarum vrinarum gradibus, quos illic leuiter adumbrat Galenus, petenda eſt. Ex quibus in ſe diligenter ductis, earum vrinarum, etſi toto genere in exitium propendentium, dignationis authoritas aut leuitas ſubduci poteſt. Qua de re cùm aliàs vberiore loco dicendum ſit, hic ex multis præceptionibus velut conſtitutum, tenendum eſt, oleoſi generis vrinas in peſſimis atque ardentiſſimis febrium incendiis, & multo bilioſi ſucci feruore atque putredine ſæpiſſimè apparere, vt vel inde corporis colliquationem impendentem non admodum ſit difficile conijcere. Quamobrem hic quoque ex diei quarti indicio valde exitiales fuerunt. Cæterùm exemplar vnum manu ſcriptum antiquiſſimum, οὖρα σμικρὰ λεπτὰ legit, quod videntur ſecuti Galeni interpretes. Reliqua omnia tamen cum excuſis conſentiunt. D E F G

† *Lib. 3. Epid.*

ἔσχε δὲ διαθερμαίνεσθαι] Codex vnus manu ſcriptus διαθερμαίνεσθαι ſimpliciter legit, quem Galeni interpretes ſecuti ſunt.

πνεῦμα μέγα ἀραιὸν] Hunc locum citat Galenus initio lib. 2. περὶ δυσπν.

μετ' ὀλίγον σπασμοὶ] μετ' ὀλίγον legit codex vnus manu ſcriptus, vt ſignificet ſenſim paulatimq; ſubortas conuulſiones. Sed μετ' ὀλίγον melius alij omnes codices habent.

Æger Duodecimus.

Incaleſcens quidam cœnauit bibitq; largiùs, nocte omnibus vomitu refuſis febris acuta prehendit cum præcordij dextri dolore, inflammatio ſubinanis ad interna vergebat, nox moleſta & difficilis fuit. Vrinæ verò per initia craſſæ, rubræ, quæ in matula depoſitæ non ſubſidebant, lingua valdè reſiccata, non admodum erat ſiticuloſus. Quarto die febris acuta inuaſit, vndique dolores vrgebant. Quinto minxit læue, oleoſum, multum, febris acuta detinebat.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΔΩΔΕΚΑΤΟΣ. H

Ἄνθρωπος θερμαινόμενος ἐδείπνησε, καὶ ἔπιε πλέον. ἤμεσε πάντα νυκτός. πυρετὸς ὀξύς. ὑποχονδρίου δεξιοῦ πόνος. φλεγμονὴ ὑπολάπαρος ἐκ τοῦ ἔσω μέρεος. νύκτα δυσφόρως. οὖρα δὲ κατ' ἀρχὰς πάχος ἔχοντα, ἐρυθρὰ, κείμενα οὐ καθίστατο. γλῶσσα ἐπίξηρος. οὐ λίην διψώδης. δ' πυρετὸς ὀξύς. πόνοι πάντων. ε', οὔρησε λεῖον ἐλαιῶδες πουλύ. πυρετὸς ὀξύς. ϛ' δείλης πολλὰ παρέκρουσεν.

οὐ δ'

A οὐδὲ ἐς νύκτα ἐκοιμήθη. ζ. πάντα παρωξύνθη. οὖρα ὅμοια, λόγοι πολλοί. κατέχειν οὐκ ἠδύνατο. ἀπὸ δὲ κοιλίης ἐρεθισμῷ ὑγρὰ ταραχώδεα διῆλθε μετ᾽ ἑλμίνθων, νύκτα ὁμοίως ἐπιπόνως. πρωῒ δὲ ἐρρίγωσε, πυρετὸς ὀξύς. ἵδρωσε θερμῷ. ἄπυρος ἔδοξε γενέσθαι, οὐ πολὺ ἐκοιμήθη, ἐξ ὕπνου, ψύξις. πτυαλισμός. δείλης πολλὰ παρέκρουσε. μετ᾽ ὀλίγον δὲ ἤμεσε μέλανα, ὀλίγα B χολώδεα. θ΄ ψύξις, παρελήρει πολλά. οὐχ ὕπνωσε. δεκάτῃ, σκέλεα ἐπωδύνως. πάντα παρωξύνθη. παρελήρει. ια΄ ἀπέθανεν.

Sexto ad veſperam plurimùm delirauit, neque nocte dormiuit. Septimo exaſperata ſunt omnia, vrinæ ſimiles erant, verba multa profundebat, neque ſe continere poterat. Ex aluo irritata liquida & turbulenta cum lumbricis ſeceſſerunt, nox perinde laborioſa fuit. Manè verò ex rigore febris prehendit acuta, ſudor calidus ſubſecutus eſt, ex quo ſine febre eſſe viſus eſt, non multum quieuit. Ex ſomno perfrictio, crebra ſpiratio, ad veſperam multum delirauit. Paulò pòſt verò nigrorum, paucorum bilioſorum vomitus eſt ſubſecutus. Nono perfrictio, magnum delirium, neque dormiuit. Decimo crurum dolor inuaſit, ingraueſcebant omnia, deſipuit. Vndecimo mortuus eſt.

Morbi aliquando ex leuibus initiis orti & alioqui ſalutares, temporis tractu ægrotantium errore aut intemperantia in peius progreſſi, magnam ſæpè ſecum trahunt ruinam. Interdum verò intempeſtiua ægrotam cibatio temerè à medicis præſcripta, aut nimis indulgenter conceſſa, totum naturæ ordinem peruertit, vt non immeritò multis modis ab Hipp. celebrata ſit opportuna exhibendi cibi in morbis occaſio. Cuius certè lubricum cùm anceps ſit & præceps, τὸ εὔκαιρον φυλάττειν in acutis morbis cibo exhibendo C conſultiſſimè præcipit † Aretæus. Amplior nanque & plenior valetudinariorum huiuſmodi nutritio, ineuitabiles ſæpiſſimè offenſiones attulit. Id quod in arte medendi plurimis præceptionibus firmatum eſt magnasq; confectæ rei vindicat reliquias. In quo etiam ex hoc ægro ſeduiam adhibendam eſſe cautionem cuius proponitur. Initio namq; cùm alioqui leuia eſſent morbi initia, liberalior ingurgitatio immedicabilem morbum fecit. Nam cùm magna eſſet crudioris & plenioris ſanguinis ac ſucci copia, tutam certè, ſi non facilem, natura alleuiationem nacta fuiſſet, id quod vrinæ rubentes & craſſæ indicaturæ erant, niſi ex phlegmone interna præcipuorum viſcerum magna obſtructio, indeq; enata vitioſorum ſuccorum ſoboles & cacochymia magnam concepiſſet putredinem atque incendium, quod liberaliore cibo & compotatione nedum reſtinctum eſt, vt magnum accepiſſe incrementum credibile ſit. Inde namque refuſa vomitio & intolerabilis illa ſymptomatum congeries ortum duxit. Ad quæ omnia delirium & ex magno interno feruore aduſtorum ſuccorum vomitum, deinde etiam mortem ſubſecutam fuiſſe non eſt vero abſimile.

† *Cap. 4. lib. de cur. morb. acut.*

D θερμαινόμενος] ὑποθερμαινόμενος in codice vno manu ſcripto legitur. Quæ dictio apertiùs leue febris initium indicat. Galenus tamen θερμαινόμενος legit, vt ſatis ex Comm. patet, & Comm. 1. in lib. 3. epid. vbi hunc locum adducit, febrisq; moderationem deſignari ſcribit his verbis: ὥσπερ γὰρ ἐπ᾽ ἐκείνης δηλοῦται ἔχειν τὸν ἄνθρωπον θερμαινόμενος εἰ εἴποντα, ἐνδείξασθαι βουλόμενοι διὰ τοῦ θερμαινόμενος ὅτι οὔπω ἐπυρέττεν, ἀλλὰ τὸ πρῶτον ἐπιστήμενοι πυρετοῦ. Idem etiam libello περὶ κώματος, ea dictione talem fuiſſe febrem vt quis cœnare poſſit, intelligit.

ὕπνοι μέτριοι νυκτός] Sic legunt & diſtinguunt duo exemplaria manu ſcripta. Reliqua νυκτὸς habent & ſequentibus adiungunt.

ὑπολάπαρος ἐκ τοῦ ἔσω μέρεος] Codex manu ſcriptus vnus & fideliſſimus ἐκ τοῦ ἔξω legit, vt ad externas partes vergentem inflammationem ſubinanem aut ſubmollem, hoc eſt ſine tumore miniméq; renitentem ſignificet. Sic enim leuiorem inflammationis ſuſpectionem facit. Quam lectionem ſecutus eſt Caluus & Hermannus Cruſerius, facili certè ex ἔσω in ἔξω vitio. Reliqua exemplaria E εἴσω aut ἔσω habent, quæ certè vt in magno viſcerum internorum damno, iis tamen ſecuritatem quandam præſtant, cùm inflammationem ipſam leniunt. Quam lectionem ſecutus eſt Galenus lib. 2. περὶ δυσπν. Vitioſum eſt quod Aſulanus codex μέρος pro μέρεος legit.

ὑπο δὲ κατ᾽ ἀρχὰς πόνον εἶχεν τὰ] Poſt πόνον εἶχεν Regius codex vnus manu ſcriptus recentior tamen, δεξιὰ addit. Sunt & quædam exemplaria quæ ordinem iſtum inuertunt, & ὑποχόνδρια πόνον εἶχεν ponunt.

δείλης πολλὰ παρέκρουσε] Sexti diei ſignificationem omiſit Caluus. Quodnam verò genus iſtud delirij fuerit quo æger iſte detentus eſt ſatis indicat Galenus lib. 2. περὶ δυσπν. vbi etiam leuem delirij ſpeciem duorum ſubſequentium ægrorum ita expedit, vt ne propriam quidem deſipientiæ reſpirationem non immeritò deſideratam fuiſſe probet, ob leuiſſimas delirij cauſas, quæ paruam & crebram dolentium reſpirationem propriam immutare non potuerint. Eius verba ſunt: ἐν δὲ γε τῷ πρώτῳ τῶν ἐπιδημιῶν ἐπὶ τῶν ἀρρώστων F ἐπιχειρησόμεθα, ἀποδείξαντες ὅτι μὴ καὶ αὐτοὶ ὁ μὲν δυσπνοήσαντες γε καὶ ἰδίως τὸ παραφρονήσαντες εἰ ὑποτεύειν. διὰ τοῦτο γάρ τι τοῦ πρώτου γέγραπται, ὑποχόνδριον δεξιὸν πόνος, φλέγμων ὑπολάπαρος ἐκ τοῦ ἔσω μέρεος, τὸ περὶ τὰς φρένας δηλονότι. ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου, καὶ τὸ ὑποχόνδριον ἐμπεσοῦν ἔδωκε, καὶ μετ᾽ ὀλίγον, ὑποχόνδριον πόνος, καὶ αὖθις ὀξὺς, ἀλλὰ δὲ χολώδεα ἀριστερὸν πόνος παρέδωκεν. ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου περὶ ἀρρώστων, γυνὴ δὲ ἣν αὐτὸ ὥσπερ καὶ ὁ περὶ αὐτὸν, κεφαλῆς, οσφύ, καὶ τραχήλου, καὶ ὅλου τοῦ πόνος ἰσχυρὸς, καὶ μετ᾽ ὀλίγον, οἱ πόνοι παρείχοντο.

κατέχειν οὐκ ἠδύνατο] Id ſæpiùs de ægris dicit Hipp. qui præ animi impotentia ſeſe continere, aut ſibi imperare & moderari nequeunt. Quod mirum eſt Caluum ad verborum profuſionem retuliſſe, vt quæ continere non poſſet.

ἀπὸ δὲ κοιλίης] Significat aluum perliquidam & conturbatam fuiſſe cum lumbricorum receſſu. Quæ omnia crudiorum & flatuoſorum maximéq; inæqualium ſuccorum ſobolem teſtabantur: ex quorum feruore orta putrilagine, acrimonia maxima concepta eſt, quæ ſua vellicatione aluum multa liquidorum & tenuium ſeceſſione conturbant. Sic enim ex crudorum, craſſorum aut flatuoſorum cum acribus & bilioſis permixtione, non parum perturbari aluus ſolet. Quo certè illa alui irritatio referri poteſt, vt mordacium ſuccorum acrimonia ſolicitatam aluum intelligas, niſi & externa præſidia ad alui demiſſionem adhibita, velut glandem aut ex G inſuſo colutionem, per ἐρεθισμὸν denotari, vt alias ſæpiùs apud Hippocr. contendens. Quod certè exæſtuantis febris & fatiſcentis ægri in die iudicatorio non leue eſt indicium. Lumbrici verò demum inſignem cacochymiam ſingularemq; ex interno foco putredinem præſagiunt.

νύκτα ὁμοίως ἐπιπόνως] Duo exemplaria ὁμοίως non addunt, reliqua cum impreſſis conſentiunt.

ἵδρωσε θερμῷ] Codices duo manu ſcripti antiquiſſimi πολλῷ καὶ θερμῷ habent, quod etiam in Galeni codicibus annotatum, certè lectio plauſibilior videtur.

πτυαλισμὸς] πτυαλισμὸς vox eſt Hipp. vſitata, & frequentem ſcreatum aut ſputationem ſignificat, aliquando πτυελισμὸν dicit Prorrh. 1. vt πτυελίζει quod πολλάκις πτύει interpretatur Galenus. Frequens verò ſputatio, inter ea phreniticorum ſigna quæ communia dicuntur, reponitur, & ex his eſt animalibus functionibus quæ liberam ex motionis impetu habent voluntatem, quæ ſi præpedita fuerit huH iuſmodi animales functiones obturbat præterq; rationem exequitur, quales multæ mente captis obeuntur. Sic frequens huiuſmodi ſcreatus cum cæteris multis magis propriis ſignis phrenitidem conſtituere poteſt, mentemq; emotam ſignificare, idq; præcipuè ſi præter rationem fiat, nec viſcidam aut glutinoſum quippiã in cerebri emiſſarus inuneatum aut infartum ſignificet: Etſi tale quippiam ob calidam & ſiccam cerebri intemperiem reſiccatum huiuſmodiq; meatibus affixum frequentem ſcreationem prouocare poteſt, nec temerè tamen phrenitidem aut aliquid tale portendere non ſecus ac iſtam frequentem expuitionem capitis repletionem indeq; phrenitidem his verbis non meritò præſagire innuit Galenus Comment. 1 in Prorrh. ὁ πτυελισμὸς δὲ γίνεται μὲν καὶ διὰ τὸ στόμα τῆς γαστρὸς ἀρρωστοῦντος ὀχλουμένου, γίνεται δὲ καὶ διὰ τὸν ἐγκέφαλον ἐμπεπλησμένον ὑγρῶν, ὡς ὁ συρρεῖ τι καὶ εἰς τὸ στόμα ἐπιφαινόμενος τῷ χρόνῳ τοῦ φλεγμαίνοντος ἐγκεφάλου δακρύων λευκόν. τούτου οὖν ἕνεκεν ἐπὶ τῶν φρενιτικῶν ἴσως γίνεται ὁ πτυελισμὸς, ὥσπερ καὶ παρακρουομένης τῆς ψυχῆς, τοῦτο πολλὰκις ἔστιν. Eodemq; ſpectare videtur quod in phreniticorũ adũbratione ſcripſit in Prorr. Hippocrates, οἱ ἄχρεμψ φρενιτικοὶ καὶ ὅτι τι καὶ ἄλλο σημαίνουσι φρενιτικά. Et ὁ ἐν τοῖσι φρενιτικοῖσιν ἐν ἀρχῇ τὸ ὕπνοις, κακὸν δὲ μεταπίπτειν, κακὸν δὲ πτύειν, καὶ πτυελισμὸς κακόν. Quæ etſi propriam morbi ſpeciem non ſatis conſtituunt, communia tamen quædam ſunt & in turba plurimum valent, ſaltemq; mentem emotam eſſe teſtantur: vt non mirum ſit hunc ægrum ex magna cerebri plenitudine affectum, delirio tentatum fuiſſe. Atque adeò fortè πτυελισμὸς iſte test

nuem illam oris ſaliuationem quæ ſtatim vomitum præcedit atq; in os redundat, ſignificare poteſt, quomodo inter vomitionis ſigna in Coacis ponit. οἷσι δὲ ἄσαι καὶ καρδιωγμοί, καὶ πτυαλισμοί, ἔμετος. Ideoq; hoc in ægro biliosorum & nigricantium ſuccorum vomitionem præſignificarit. Cui aſſenſioni iſta Prorrhetici ſententia aſtipulari videtur, τὰ ἐν δέρει φρενιτικοῖσι μετὰ κατανύξιος πτυαλίζοντα, μέλανα αἱμ[illegible]. Quæ etſi aliud quid magis proprium deſiderat ad rerum firmandam conſtantiam, vt quæ plurima alia hoc toto libro ſcripta ſunt, ex variis tamen euentorum concurſionibus collecta, ſæpè nos in cauſæ cognitionem deducere poteſt, huiuſque ægri delirium patefacere, cui cum refrigeratione, crebra contigit oris ſaliuatio, quæ ex bilioſorum aduſtione, nigricantium ſuccorum vomitione refuſorum qualitatem promptamque conſecutionem ex ratione præmonſtrabat. Nam cùm antea ex magno ardore, non ſecus ac in phreniticis, linguæ reſiccationem adſcripſiſſet, quodnam tàm ſubitum momentum tantam oris humiditatem aduexiſſet, niſi ea ipſa cauſa ex ventriculo petita in oris capacitatem defluxiſſet? Quod cum in phreniticis non temerè reſpondeat, id etiam ad noſtram cauſam tranſlatum, ex Galeni verbis rem totam apertius declarabit indubitatamque habebit confeſſionem. Sic enim ſcribit Comm. 1. in Prorrh. [illegible] πτύελον ἱκανώτατον [illegible] ἔμετον. [illegible] πολλάκις γίνεται [illegible] ἡ δὲ κατάψυξις [illegible] ὅτι [illegible] ἔμετος, [illegible] κατάψυξιν, ὅτι μελαινῶν [illegible]. πτυαλισμὸν autem ad hanc rem accommodatum, non malè continuam oris ſaliuationem dicemus, non ſecus ac * Plinius vernam & accommodatam purpurarum capturam eſſe dicit, cùm mutuo attritu lentorem cuiuſdam ceræ ſaliuant. Illam enim mutuam ceræ ſimilem ſaliuationem, quam per κηριάζειν exprimit Ariſtot. tunc maximè verno tempore ad capturam expetendam eſſe dicit. Nam ex vbi cerificauere, fluxos habent ſuccos. Sic namque apud Plinium legendum exiſtimo contra codicum omnium publicatorum fidem. * Cap. 36. lib. 9.

ἔμεσε μέλανα, ὀλίγα] Duo codices manu ſcripti ὀλίγα prætermittunt, quomodo legiſſe videtur Caluus.

Æger Decimus tertius.

Mulier quædam quæ in littore decumbebat, trimeſtri fœtu grauida, igne, hoc eſt, vehemente febre, correpta eſt, ſtatimque ex lumbis dolor inuaſit. Die tertio ceruicem, caput, circa iugulum manumq; dextram dolor occupauit. Celeriter verò lingua voce defecta eſt, manus dextra non ſine conuulſione elanguit, quale quid in partium reſolutionibus leuibuſq; ſyderationibus contingere ſolet, delirauit prorſus, nox difficilis & laborioſa fuit, neque dormiuit, ex conturbata aluo bilioſa, ſyncera & pauca ſeceſſerunt. Quarto linguæ vox ſoluta, eorundem conuulſiones & vndique dolores perdurabant, præcordia cum tumore dolor occupauit, ſomnum non capiebat, prorſus delirauit, alui perturbatio aderat, vrinæq; tenues nec probati coloris reddebantur. Quinto febris acuta prehendit cum præcordiorum dolore, penitus delirauit, alui recrementa bilioſa erant, ſub noctem ſudor pbortus eſt & à febre vindicata. Sexto ad mentem rediit, alleuarunt omnia, ad iugulum verò ſiniſtrum perſeuerabat dolor, ſitibunda erat, vrinas tenues reddidit, neque quieuit. Septimo tremor corripuit, aliquantulum ſoporata eſt, nonnihil delirauit, iuguli & brachij ſiniſtri dolores perſeuerauerunt, cætera verò alleuarunt, ad ſe planè rediit. Tribus autem diebus defecit febris ab eaq; immunis viſa eſt, vndecimo rediit, & nouo inſuper orto rigore febris vehemens corripuit. Ad decimum verò quartum diem bilioſa, flaua, crebra vomitione ſunt refuſa, obortoq; ſudore à febre iudicatione eſt liberata.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΤΡΙΣΚΑΙ-
δέκατος.

Γυναῖκα ἣ κατέκειτο ἐν ἀκτῇ, τρίμηνον παρὲξ ἑωυτῆς ἔχουσα, πῦρ ἔλαβε. αὐτίκα τε ἤρξατο πονέειν ὀσφύν. γ΄ πόνος τραχήλου. κεφαλῆς. κατὰ κληῖδα χεῖρα δεξιήν, διὰ ταχέων δὲ γλῶσσα ἠφώνει. δεξιὴ χεὶρ παρελύθη μετὰ σπασμοῦ, παραπληκτικὸν τρόπον, παρελήρει πάντα. νύκτα δυσφόρως οὐκ ἐκοιμήθη. κοιλίη ἐταράχθη χολώδεσιν, ἀκρήτοισιν ὀλίγοισιν. δ΄ γλῶσσα φωνῆς ἐλύθη, σπασμοὶ τῶν αὐτῶν, πόνοι πάντων παρέμενον. κατὰ ὑποχόνδριον ἔπαρμα ξὺν ὀδύνῃ. οὐκ ἐκοιμᾶτο. παρέκρουσε πάντα. κοιλίη ταραχώδης. οὖρα λεπτά, οὐκ εὔχροα, ε΄ πυρετὸς ὀξύς, ὑποχονδρίου πόνος. παρέκρουσε πάντα. διαχωρήματα χολώδεα. ἐς νύκτα ἵδρωσεν, ἄπυρος. ς΄ κατενόει. πάντων ἐκουφίσθη. περὶ δὲ κληῖδα ἀριστερὴν, πόνος παρέμενε. διψώδης. οὖρα λεπτά. οὐκ ἐκοιμήθη. ζ΄ τρόμος. ὑπεκαρώθη. σμικρὰ παρέκρουσεν, ἀλγήματα κατὰ κληῖδα, καὶ βραχίονα ἀριστερὸν παρέμενε. τὰ δ᾽ ἄλλα διεκούφισε. πάντα κατενόει. τρεῖς δὲ διέλιπεν ἄπυρος. ια΄ ὑπέστρεψεν. ἐπερρίγωσε. πῦρ ἔλαβε. περὶ δὲ ιδ΄ ἤμεσε χολώδεα ξανθὰ ὑπόσυχνα. ἵδρωσεν. ἄπυρος ἐκρίθη.

Naturæ fuit iſtud admirabile quoddam exemplum, mulierem fœtu trimeſtri grauidam, tantis caſibus, acuto deniq; morbo conflictatam, cum fœtu ſaluam euaſiſſe. Neceſſeq; in ea vitales admodum valenteſq; fuiſſe naturæ functiones, iuuenilique robore præſtantes, quinto ſtatim die alioqui pernicioſum needum ſatis domitum morbum diſcuſſiſſe. Quod vel imprimis eſt animaduertendum. Quid enim in tanta plenitudinis copia, quæ membra omnia præcipueq; caput grauaret cum febre, aliud quàm præfocantem quendam exitum, aut luctuoſam acerbamq; conuulſionis aut reſolutionis ſpeciem expectes? In qua vel leuiter ægro dependendum morbum fuiſſe exiſtimem, quòd miſerabilis illius calamitatis quæ reſolutionem minabatur, rudia tantùm initia, ſtatim primis diebus, naturæ viribus ſola ventris excretione ſudorumq; procurationibus ſunt euicta. Qua in re videndum eſt huiuſmodi caſus, qui animatam iſtam motionem, ſenſationemq; verè adminiſtram naturam vnicè appeterent, tam altè rationis arcem ipſarumq; affectionum originem obruiſſe, vt vel ægrè, conſpirantibus etiam omnibus naturæ ſubſidiis, depulſi ſint. Febre namque ſudoribus diſcuſſa, hoſtium reliquiæ qui ſenſuum clauſtra obſederant, diebus aliquot remanſere, quæ tandem redintegrata febre, vomitu & ſudoribus decimæ quartæ legionis auſpiciis & ſingulari ducis, hoc eſt naturæ, virtute ſunt profligatæ.

διὰ ταχέων δὲ γλῶσσα ἠφώνει] In vno manu ſcripto codice legitur διὰ τραχέων δὲ γλῶσσα ἐφώνει. Quod certè aliud quiddam à communi lectione ſonat, non abſurdum tamen, nempe linguæ ſonum vocemque ipſam aſperitatem quandam habuiſſe, irruente in fauces, pulmonem, vocisque ipſa inſtrumenta humidi irrigatione, ex capitis nimia repletione, quæ fortè viſa ſunt amiſſæ quarto die vocis rudimenta. Cuius lectionis etiam veſtigia, quòd non ſint omninò à ratione aliena, in Galeni codicibus remanent. Reliqua omnia exemplaria cum impreſſis conueniunt, hocq; modo illabente in neruos fluxione, ſopita ſenſatio motioque, atq; partis alicuius ſyderatio prætenditur.

παραπληκτικὸν τρόπον] περὶ πάντων τρόμος legiſſe videtur Caluus, aut aliud quid tale, tremorem enim omnium addit. Nos quod ſolet in leuioribus ſyderationibus aut partium reſolutionibus contingere diximus. Tale quid enim παραπληγίας ſignificare ſæpiùs diximus. Eſt autem vero ſimile humorum ex capite in primas thoracis vertebras, quæ ceruicis verticillis connectuntur, affluxu & copia, neruorum qui ex primo meſopleurio & ſupraportis vertebris ad manus pertingunt, actionem grauatam fuiſſe, & ex proniore in partem dextram decubitu, manum ipſam è directo dextram languidam ac victam eſſe redditam. In hac autem plenitudinis copia cum non ſit præſentius vllum remedium quàm venæ ſectio, non eſt exiſtimandum etiam primis ſtatim diebus ab Hippoc. eſſe prætermiſſam, quod neq; in cæteris fecit, etſi eam tacitus omittit, vt ſcribit Galenus Com. 1. in lib. 3. Epid. Eleganter verò hic duo exemplaria manu ſcripta δεξιὴ χεὶρ παρέθη legunt, quod cætera δεξιὴ χεὶρ παρελύθη habent, & defectam, debilem, tractam, remiſſam & languidam fuiſſe manum ſignificat, non ſecus ac παρειμένον σῶμα τὸ παραλελυμένον dicitur, vnde & παρεῖναι languidi & παραλελυμένοι defluxerunt.

A κοιλίη ἐπαράχθη] Quædam exemplaria ἐπεταράχθη habent. Caluus turbationis alui ne mentionem quidem facit, quod tamen vt in re maximè ſeria non videbatur negligendum.

καὶ ὑποχόνδριον ἔντασμα] Hæc eſt publicatorum codicum lectio, quam retinent duo manu ſcripta exemplaria antiquiſſima, eamque agnoſcit Galenus lib. 2. περὶ δυσπν. in his verbis quæ ſuperiore ægro adduximus. Reliqua variant. Vnum καὶ ὑποχόνδριον ἐντεταμένον σὺν ὀδύνῃ legit, quam lectionem retinent Galeni codices, eandemq; ſecuti ſunt eiuſdem interpretes. Alterum ὑποχόνδριον ἐντεταμένον habet, eodem nec improbando ſenſu. Conuulſum namq; & contractum ex dolente tumore præcordium ſignificat, quæ non eſt Hippocrati inſolens dictio, vt paſſim videre eſt. οὖρα λευκὰ] Maior eſt codicum conſenſus in tenuibus vrinis. Antiquiores enim & fideliores λεπτὰ habent, quod retinuerunt omnes interpretes. Duo reliqui cum impreſſis λευκὰ legunt. Nec eſt quod quis ex Galeni verbis in Com. λευκὰ legendum eſſe exiſtimet. Illic enim λεπτὰ legendum exiſtimo, ibique mendum eſſe apparet, vt & ἀχρόων pro εὐχρόων vitioſè legi cuiuis manifeſtum eſt. Nam cùm vrinæ albæ quæ ſunt exactè tenues, coloris bonitatē habere nequeant, B vt ſcribit Galenus, tenues autem ob mediocritatem colore quodam etiam probentur; Non eſt dubium quin de tenuibus id intelligendum veniat, ex quibus etiam gradum ſibi ampliſſimum de reliquo ad morbi depulſionem natura facere videatur. Vt ne addam earundem vrinarum ſexto die repetitionem huic lectioni præiudicium facere.

οὖρα λεπτὰ] In codice quodam manu ſcripto additur καὶ ἄχροα, quæ lectio ex Galeno deſumpta videtur. Scribit enim in Commentario, ἐπὶ μὲν τῇ ϛ' ἔσχεν ἄρα λεπτά. καὶ αὐτοῖς τὸ καὶ ἄχροα.

ζ' τρόμος] Tremor iſte virtutis offenſam ex aggrauante copia, eiuſq; ad actiones obeundas inhabilitatem teſtabatur, non aliter quam in Pythione ex tremore manuum accidiſſe ſcribit Gal. initio lib. 3. Epid.

τὰ δ' ἄλλα διενόειτο] διενοεῖτο in duobus exemplaribus manu ſcriptis legitur eadem certè intelligentia.

τρεῖς δὲ διέλιπεν ἄπυρος] In quibuſdam manu ſcriptis codicibus διέλιπεν, vt apud Galenum legitur. Quæ lectio clarior eſt & plauſibilior. Reliqua exemplaria cum impreſſis conſentiunt. Quibus etiam ſua conſtare poteſt lectio, ſi ita diſtinguas vt febrem tres dies C intermiſiſſe, per eoſdemq; febre liberam fuiſſe intelligas. ἄπυρος ἐκρίθη] Exemplar vnum manu ſcriptum habet ἄπυρος, ἐκρίθη ἐν τῇ ἑπτακαιδεκάτῃ ἐν τῇ αὐτῇ ταλαιπώρῳ. Quæ verba adiecta eſſe apparet ex Galeni codicibus, etſi idem ſudoribus & vomitu integrè iudicatam ægram ſignificet. Non erat tamen abſurdum periclitantis morbi reliquias leues quaſdam, vt præcordiorum, iuguli, & brachij ſiniſtri momentaneos dolores, paulò vltra iudicationem proceſſiſſe.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΤΕΣΣΑΡΕΣ-

καιδέκατος.

Μελιδίῃ, ἣ κατέκειτο παρὰ τὸ τῆς Ἥρης ἱερὸν, ἤρξατο κεφαλῆς, καὶ τραχήλου, καὶ στήθεος πόνος ἰσχυρός. αὐτίκα δὲ πυρετὸς ὀξὺς ἔλαβε. γυναικεῖα δὲ σμικρὰ ἐπεφαίνετο. πόνοι τούτων πάντων ξυνεχέες. ἕκτῃ κωματώδης. ἀσώδης. φρικώδης. ἐρύθημα ἐπὶ γνάθων. σμικρὰ παρέκρουσε. ζ' ἵδρωσεν. πυρετὸς διέλιπεν. οἱ πόνοι παρέμενον. ὑπέστρεψεν. ὕπνοι σμικροί. οὖρα διὰ τέλεος, εὔχροα μὲν, λεπτὰ δέ. διαχωρήματα λεπτά. χολώδεα. δακνώδεα. κάρτα ὀλίγα, μέλανα. δυσώδεα διῆλθεν. οὔροισιν ὑπόστασις λευκή. λείη. ἵδρωσεν. ἐκρίθη τελέως ἑνδεκαταίη.

Æger Decimus quartus.

D Melidia quæ ad Iunonis ædem decumbebat ex capite, ceruice, & pectore vehementer dolere cœpit, confeſtimq; febris acuta prehendit. Menſtruæ verò purgationes paucæ viſæ ſunt, horumq; omnium continentes erant dolores. Sexto die profundus eam ſopor corripuit, ſtomachi faſtidium & æſtuatio, horror, malarum rubor, delirauit. Septimo profuſo ſudore febris intermiſit, dolores perſeuerabant, febris rediit, ſomni parui aderant. Vrinæ per totum morbum laudabilis fuere coloris, cæterùm tenues. Alui recremēta tenuia, bilioſa, mordacia admodum pauca, nigra, E graueolentia prodierunt. In vrinis ſubſederunt alba & læuia, ſudor dimanauit, die vndecimo iudicatione integrè eſt abſoluta.

Hic quoq; magni & ſuſpecti morbi initium fuit non contemnendum, quod tamen leuiter naturæ robore diſcuſſum eſt. Mulier namq; crudi & frigidi ſucci, plenioriſq; ſanguinis copia redundans, putredine concepta, febre aſſidua prauiſq; caſibus periclitata, magnum à natura habuit ſubſidium, quæ ſecuram feruentis in venoſo genere ſucci concoctionis ſpem breuemq; alleuationem, ex vrinæ indiciis prætendebat. Sicq; tandem procuratis ſeceſſibus profuſoq; ſudore abducta per latiſſimos campos morbi materia, vndecimo die ægra eſt perfecta iudicatione abſoluta, plenaque procuratione expiata.

μελιδίῃ] In vno exemplari manu ſcripto μελιδίη legitur, quod vidiſſe videtur Caluus ſicq; etiam legiſſe, vt quidam quoq; μελίδῃ.

F πόνοι τούτων πάντων] Illud quonam referatur ambigit. Poteſt namq; capitis, ceruicis & pectoris perpetuos dolores reſpicere, cùm ſint iſta acutorum morborum ex magna redundantia ſymptomata. Quòd ſi muliebrium locorum fluentibus menſtruis continuos dolores intelligit, veri eſt ſimile ex tenuium, acrium & mordacium ſuccorum fluxione aut putredine eos eſſe concitatos, id quod in multis naturis ingens humorum vitium concipientibus facilè cernitur. Menſes autem ad fluxionem ſæpiùs eſſe comparatos, concalefacta & quodammodo ignea reddita ſanguinea natura, crebrò in magnis acutarum febrium inſultibus ſtatim primis diebus apparet, neque tamen admodum fœlici ſucceſſu.

ἐρύθημα ἐπὶ γνάθων] ἐρύθημα καὶ ἔρευθος προσώπου vt γνάθων ſæpius dicit Hippocrat. ruborem intelligens qui faciem aut malas occupat, quod magni & febrilis incendij ſignum eſt, ſanguine feruido & ſpiritu ad ſuperiora repente, vnde & cerebrum repletur, vt patet ex aph. 31. lib. 4. Interdum verò pulmonis ſpirituſque inſtrumentorum affectorum nota eſt malarum rubor, præcipuè ſi ſtatim à cibo G contingat, quod in conſumptis tabidiſq; cernitur. Hic verò duos antiquiſſimos manu ſcriptos codices ſecutus ſum, qui ἐπὶ γνάθων legunt, cum Galeni interpretibus.

οὖρα διὰ τέλεος εὔχροα μὲν λεπτὰ δὲ] Cùm celebre ſit Hippocrati λεπτὰ καὶ ἄχροα οὖρα ferè ſemper coniungere, valde hic eſt animaduertendum tenuium vrinarum mediocritatem naturalem coloris bonitatem accepiſſe. Nam cùm colore probetur vrina mediocriter tincta, ſubpallida & ſubflaua, eos colorum gradus, aut etiam intenſiores, in vrina mediocritate quadam tenui videri non eſt abſurdum. Quod certè in extremè tenuibus quales ſunt albæ quæ ne coloratæ quidem ſunt, ſubnotari non poteſt. Atque hinc ſanè in longa trahentium morborum diuturnitate, tenuium vrinarum probatus color ad ſecuritatem aditum facit ampliſſimum, cùm etiam in bilioſorum morborum vrinis ſola boni coloris indicatura in certæ ſpei ſignis accenſeri ſoleat. Indeque euenire exiſtimo, quod in Chærione lib. 3. Epid. ex bilioſorum ſuccorum multitudine laboranti, & vigeſimo die iudicatione liberato, die ſeptimo inter cætera ſalubritatis indicia οὖρα λεπτὰ ἄχροα adſcripſerit. Eam autem vrinarum tenuitatem intelligi quæ cum mediocritate conſiſtere poſſit, hinc vel ſatis perſpicuum futurum ſit, quod ſtatim ſubdat, ἐναιώρημα ἐπὶ ὀλίγον ἴσχοντα. Deinde verò, περὶ ἑνδεκάτην οὖρα ὑπόχολα, ἴσχοντα ὑπόστασιν λευκὴν, & decimo octauo die, οὖρα λεπτὰ, ἐναιώρημα ἐπὶ ὀλίγον. tandemque οὖρα ἐν ὑποστάσει. In his namque H vrinis quæ deſperatam morbi coctionem extrema ſua tenuitate præ ſe ferunt, ne tale quiddam cerni poteſt. * Sic priùs in iis qui febribus continuis mitioribus tamen, placidè habebant, vrinas tenues boni coloris ſubnotauit, quæ pauco interiecto tempore ad iudicationem coctionem ſubindicarent, his verbis, οὖρα τε ἐπὶ πλεῖστον, εὔχροα μὲν καὶ ὑδατώδεα. λεπτὰ δὲ, καὶ μετὰ χρόνον περὶ κρίσιν πεπαινόμενα. Et ſtatu 3. οὖρα δὲ ἐπὶ πλεῖστον ἄχροα μὲν, λεπτὰ δὲ, καὶ ὑπόστασιν ὀλίγην ἴσχοντα. Et in Cleonactide ſupra, οὖρα λεπτὰ μὲν, ἄχροα δὲ adſcripſit. Ex his ergo omnibus animaduertendum video Hippocratem ſæpiùs λεπτὰ καὶ ἄχροα οὖρα annotantem, non illam extremam tenuitatem quam colore omninò priuat, intelligere. Etſi namque probitatem coloris non annotat, aliquid tamen ſpei iſta priuationis mollitie ad mediocritatem ipſam, denique ad ſanitatem facit. Quod certè faciliùs conſequi cogitatione poteris, ſi longam illam ex multa cruditate periclitantis morbi diſpenſationem ægr. 3. lib. 3. Epid. conſpexeris. In quo cùm propter ingentem venoſi generis cruditatem magnam vrinarum varietatem annotarit Hippocr. perpetuò tenues eas fuiſſe indicat, ſæpiùs etiam coloris bonitatem ſequutā;

in iis tamen [illegible] & [illegible] obſeruat, niluloq; minus diem quadrageſimum iudicatio integra non ſuperauit. Quę certè in exactè tenuibus conſpici nequeunt. Atq; adeò iſta quæ dicimus ſuperioris ægri lectionem noſtram comprobare videntur in qua [illegible] ἐν ἄγγει, non [illegible] legimus. A

[illegible] αὐτῇ] Secedium iſta congeries bilioſos permixtos fuiſſe ſuccos, eorumq; non leuem ab incendio putredinem indicat, quibus procedentibus magna morbi pars laudabili facta emiſſione eſt depoſita, naturaq; ad ſalutis ſignum ſuſtollendum facta eſt erectior, quæ virium ſuarum collecto robore, diei vndecimi iudicationem firmitate & integritate inſigniuit. Duo manu ſcripti codices quibus conſentiunt Galeni interpretes hic αὐτῇ non addunt neq; [illegible]. Quæ tamen non male ex cæteris (vt opinor) retinuimus. In vno quoq; [illegible] ſcriptum reperimus. Quam lectionem ſecutus eſt Caluus.

Atque hactenus firmata videtur (Lector candide) noſtra in Hippocratis doctrinam interpretatio, quam te omni beneuolentia complecti cupimus, dum nos ad tertiam operam in hac iuſta & continenti morborum vulgarium textura comparamus. Quæ cum multa habeat cum iſta tractatione communia, quod ex his noſtris laboribus plurima veluti iam decurſa ſumenda ſint, leuiorem profecto expeditionem, certè (vt exiſtimo) fructum vberrimum eſt allatura. B

Verum hæc ipſa equidem ſpatiis diſcluſus iniquis
Prætereo, atque aliis poſt commemoranda relinquo.

Niſi ſi ſcitum eſt (inquit ille) cauſam conferre in tempus, cùm afferre plura ſi cupias non queas.

HIPPOCRATIS COI MEDICORVM OMNIVM FACILE PRINCIPIS, LIBER SECVNDVS DE MORBIS VVLgaribus, difficillimus & pulcherrimus: olim à Galeno Commentariis illuſtratus, qui temporis iniuria interciderunt: nunc verò penè in integrum reſtitutus, Commentariis ſex & Latinitate donatus, & denuo ab autore recognitus. C D

ANVTIO FOESIO Mediomatrico Medico, &c.

IN LIBRVM SECVNDVM HIPPOCRATIS DE MORBIS VVLGARIBVS PRÆFATIO.

LIBRVM hunc de Morbis vulgaribus ſecundum, titulo ſuo non fruſtrandum, ſed in aliorum tribum recenſendum eſſe exiſtimamus. Temporum enim circumſcriptiones, & aëris tempeſtates, quibus morbi vulgò populationem acceperunt, deſcribit: etſi non ita enixè aut propriè, quod in primo & tertio, conſilio quodam & ratione fecit, qui iuſtorum Librorum dignitatem exæquant, & ad æternam rerum memoriam ordine conditi, & cura ſtudioq; exarati eſſe videntur. Illic enim Hippocratis conſilium atq; iudicium probatur, hic tumultuaria quædam rerum collectio nullam rationem ſummam facit, ſed veluti ex pugillaribus quicquid id eſt, ad memoriæ ſubſidium depromptum ſententiarum breuitate, verborum inſita proprietate, magna artis complexione commendatur. Vt non ſit admodum difficile, fugitiuum iſtud mancipium in Aſclepiadarum familiã aſſerere. Hoc ὑπόμνημα, illud σύγγραμμα Galenus vocat. Quæ omnia aliàs cuiuis me probaturum ſpero, non ſine ampliſſimo accenſi noſtri teſtimonio, dum his libris ortum, parentem, nomen & famam aſſignabimus. Etſi verò in eandem inſcriptionis cauſam Sextum ſecum inuoluit, quòd parem fortunam experti ſtyli familiaritate, ſententiarum communione, locorum repetitione, miro quodam modo inter ſe conſpirare videntur, in nullo tamen nominis hæret crimine Galenus, cùm propter tractationis varietatẽ, tum verò etiam doctrinæ modum, nominis authoritatem paulùm imminuere videtur. Sed profectò iſtam tituli proſcriptionem, ſententiarum circumſcriptione & propria quadam Hippocratis doctrinæ forma, veluti ipſa compenſatione lenit. Nec verò eorum dignitatem vlla ex parte iſtud conuellit vt etiam facilè adducar vix alios eſſe fœtus, qui ſe Hippocraticos præ ſe ferant, eoq; nomine ſe æquius immortalitati conſecrare & doctis venditare audeant. Sed in propriam cauſam ingrediendum eſt, & communis non tanquam abiecta & afflicta deſerenda, ſed collocationis & ordinis tractatione differenda. Hunc iſtum librum ab Hippocrate ſcriptum eſſe, aut certè à Theſſalo filio (vt ne longè ab Aſclepiadarum familia recedas) Galeni monimenta cumulatiſſimè teſtantur. Res ipſa verborum ſeries, ſcriptionis genus ſtyli familiaritas, obſcuritas deniq; ipſa & breuitas clamant, vt non aliunde me præconium illi facere poſſe exiſtimem. Tituli commendatio etſi (ex Galeni authoritate) non ita propria, non vſq; adeò tamen leuis, vt induci omninò debeat, aliuſq; irrogari. Nihil habet in hac de exiſtimatione cauſa cum Sexto cõmune, præter genuinã ſoli natiuitatem. Tempeſtatum inclinationes, regionũ circumſcriptiones, aëris affectiones, temporum conſtitutiones continet, eorumq; omnium momenta ad morborum facultates ita ponderat, vt nihil magis ad vulgarium morborum opinionem & famam requirendum ſit. Quæ omnia etiam Galeni teſtimonio deferemus. Scribit enim Libro tertio Epidemiωn, ἐν μὲν τῷ πρώτῳ τῶν ἐπιδημιῶν καταστάσεις ἔγραψε τρεῖς, ἐνταυθοῖ δὲ μίαν ταύτην ἣν νῦν ἡμῖν ἐξηγεῖσθαι πρόκειται. καὶ μέν τοι κἀν τῷ δευτέρῳ τῶν ἐπιδημιῶν εἰσί τινες ἄλλαι γεγραμμέναι, ἀλλ' οὐ δοκεῖ πρὸς ἔκδοσιν ἐκεῖνο, καθάπερ τὸ πρῶτόν τε καὶ τὸ τρίτον αὐτῷ πεποιῆσθαι. οὐ μὴν οὐδὲ περιγέγραπται τῆς διηγήσεως τῶν γεγενημένων ὅλως ἐν ἀρχῇ τὰ καταστάσεις ἐν ἐκείνοις τοῖς βιβλίοις, ἀλλ' αὖ πικρὰς διηγήσεως ἄρχεται τῶν ἰσοσθενῶν αὐτοῖς κατά τι τὰ γεγενημένα νοσήματα καὶ τὴν τῆς περιέχοντος κρᾶσιν. Quibus verbis hunc penè cæteris exæquat, vt non neceſſe ſit, nos in nominis vendicatione eſſe ſubtimidos. Huc accedit Cranonæ vulgata temporis conditio, tot ſcriptorũ monimentis celebrata, qua ſcio haud ſcio an ſit alia hoc in toto Morborum vulgariũ corpore ad cauſam quam quærimus magis accõmodata, aut ad nomẽ quod ambitioſe nimis aucupantur, ſua pernicie commendabilior. Quod nobis dicendum hoc loco fuit, vt ex cæca opinionis gurguſtio aliquando emergeremus. Ne quis ad hanc cauſam præiudicatã opinionem adferat, aut ſibi fucum factũ his Galeni verbis exiſtimet. τὸ τῆς ἑρμηνείας εἶδος ἐν τῷδε τῷ βιβλίῳ πάμπολυ διαλλάττει τοῦ κατὰ τὸ πρῶτόν τε καὶ τρίτον τῶν ἐπιδημιῶν, ἃ ὁμολογοῦσιν ἅπαντες ἠκριβῶσθαι γεγράφθαι πρὸς ἔκδοσιν ὑφ' Ἱπποκράτους μόνα. τῶν δ' ἄλλων πέντε, τὸ μὲν πέμπτον τε καὶ ἕβδομον E F G H

A ἐναργὲς εἶναι νόθον. τὸ δ' ἕκτον τοῦτο καὶ πρὸ αὐτοῦ τὸ δεύτερον, ἐξ ὧν αὐτὸς Ἱπποκράτης ἑαυτῷ παρεσκευάσατο, φασὶν ὑπὸ Θεσσαλοῦ τοῦ υἱέος αὐτοῦ συντεθῆναι, καί τινες μὲν ἡγοῦνται καὶ αὐτόν τι προσγράψαι τὸν Θεσσαλόν, τινὲς δὲ ἄλλους τῶν μετ' αὐτόν. ἐν μὲν οὖν τῷ πρώτῳ καὶ τῷ τρίτῳ τῶν ἐπιδημιῶν καταστάσεις τέ τινας γράφει τοῦ περιέχοντος, ἐφ' αἷς τὰ ἐπιδημήσαντα νοσήματα διηγοῦνται. ταύτῃ γὰρ ὑπ' αὐτῶν αὐτὸς φαίνεται τῇ λέξει χρώμενος, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἐπίγραμμα τοῖς βιβλίοις τοῦτο ἐποιήσατο, τῶν ἐπιδήμων νοσημάτων διδασκαλίας αὐτοῖς γενομένης, οὐ τῶν αὐτοῦ τοῦ Ἱπποκράτους ἐπιδημιῶν, ἃς ἐποιεῖτο κατὰ τὰς πόλεις. ἐνταυθοῖ δὲ τοῦτο μὲν ὀλίγον ἐστί. τὸ δὲ πλεῖστον εἶδος τῆς διδασκαλίας, ἀφορισμοί τινες εἶναι φαίνονται. κατὰ περιγραφὴν ἕκαστος ἰδίαν γεγονότες, ὥστε δι' ἀπορίαν οἰκείας ἐπιγραφῆς, καὶ ταῦτα τὰ δύο βιβλία συγχρήσασθαί φασι τῇ τῶν ἐπιδημιῶν, ὀλίγιστον ἔχοντα τὸ τῆς ἐπιγραφῆς οἰκεῖον. *Quibus abunde à nobis ſatis eſſe factum exiſtimamus, ne quis libellum hunc verè Hippocraticum & artis*
B *præcepta penè complexum, in re minimi momenti, ſua commendatione deieciſſe, aut (quod aiunt) fluctus in ſimpulo excitaſſe videatur. Hunc verò totum in ſex Sectiones diuiſimus. Quarum prima cùm omnium nobiliſſima, tum etiam longè difficillima, inſignes habet locos de lumbricis, autumno eorumq; in ſeſe collatione: ipſa verò ſignorũ doctrina quàm grauiter notata aut breuiter expreſſa eſt? Abſceſſuũ deniq; tota ratio, dignatio etiam ipſa, quantis plebiſcitis rogata, quot decretis confirmata, ſancita, demum etiã confixa eſt? Vt mihi facilè perſuadeã, tantam huic loco acceſſionẽ dignitatis & auctoritatis eſſe factam, quanta contigit haud ſcio an in re Medica memini. Secunda, præter ægrorum variã recenſionẽ, placitis Medicis leniter aſperſam, quàm elegantem de angina locum & Galeni doctrina commendabilem continet? Tertia, quàm variè in tempeſtatis deſcriptione ludit? quàm verbis ipſis, ſententiarum pondere, deniq; rerum obſcuritate ſui ſimilis Hippocrates? Et verò totum de reſpiratione caput, quàm notabile? De tota autem partione quod dicitur, & fœtus de-*
C *ſignatione, conformatione, motione, incremento & vitalitate, quàm eſt Medicinæ arcanis conſentiens, quàm Philoſophiæ adytis conſentaneum? Corporis humani deformatio etſi leniter adumbrata eſt, pro rei tamen inſolentia, Hippocrati fidẽ non abrogat, ſed grauiſſimis Galeni interdictis à nobis aſſerta, ad agnatos & gentiles deducta, modeſtiſſimeq; excuſata eſt. animi verò per naturales notas cognitio, in reliquis non tam expeditur, quàm attingitur. Sed quæ rerum cognitione condita, quàm abſtruſis ſententiis referta? vt vel ſpecie ipſa, mera Parentis noſtri obſcuritas & breuitas lateat. Quæ omnia, eo animo ſunt à nobis expedita, vt facilè quiuis æſtimet, ad reliquum negotium conficiendum, non tam voluntatẽ, aut ſtudium defuturum, quàm æquiſſimorum virorum de optimo rerum ſenſu iudicium experiundum. Qua in re, ſi mutuo non reſpondetur, apud me tamen plus officij reſidere facillimè patiar. Non eram neſcius (Lector candide) dum hoc interpretationis munus tollerem, in quàm vaſtum opinionum fretum ingrederer, aut in quantas hominum reprehenſiones incurrerẽ,*
D *quas omninò negligere intemperantis, non vitare verò diſſoluti & ieiuni animi ſemper eſſe exiſtimaui. Quo in negotio ea à me adhibita eſt cautio, vt quorum ictibus appetitam noſtram eſſe exiſtimationẽ ſentirem, eos ſi non poſſem effugere quod tamen artis eſt reliquum, ne in corpus noſtrum redundarent, promptiſſimis animis eluderem. Equidem diuinum Hippocratis ſenſum in animi notione tanquam in veſtigio reponere, obſcuritatem explicare, maieſtatẽ colere, ſermonis antiquitatem pro eo ac debemus venerari, religioſum, difficile, & penè nefas eſſe ſemper exiſtimaui. Quò magis eos qui omnẽ operam collocarunt ſuam in Hippocratis ſcriptis eruendis, laude ſemper dignos duxi maxima. Omninò nobiliſſima eſt Hippocratis Medicinæ parentis, non extincta aut vetuſtate repreſſa ſed antiquitate verenda memoria. Doctrina tũ cognitione digniſſima, tum verò perpetuis artis firmamentis fundatiſſima & ſolidiſſima. Deniq; per totos rei Medicæ campos per-*
E *tinens latè fuſam materiã mira ſententiarũ breuitate complexa, propria nominũ ſignificatione exuberans, ſimplicẽ dictionis elegantiam præ ſe ferens, obſcuritate præcipua, ingeniorũ tarditatem longis ante interuallis à ſe remouit, nunc verò etiã doctiſſimos quoſq; retardauit. Magna eſt excellentiũ ingeniorum in re Medica vbertas, magna doctrinæ auctoritas, magna deniq; artis explicatio: Galeni copiam pleriq; omnes conſectantur, Hippocratis ſubtilitatẽ mirantur magis atq; ſuſpiciunt, quàm aſſequantur. Quo in doctrinæ genere palmaris eſt Iacobi Hollerij præceptoris doctiſſimi gloria, qui omnem ſuam induſtriam in explicando Hippocrate omnibus ſemper ita probauit, vt facilè in animũ induxerit, ad diſſipatas ſummæ ignorationis tenebrarũ reliquias perſequendas, hãc illi à Diis immortalibus palmam eſſe reſeruatã. De cuius viri laude, etſi me quicquam delibare nefas eſt, ſpe tamen ſum præditus maxima, doctiſſimos quoſq; in meis præſidiis & caſtris*
F *verſaturos, ſi præter viuæ vocis efficacitatem, quam ad Hippocratis explanationem quotidie adhibet, ad huius quoq; laudis acceſſionẽ, quam ille in Prædictiones Coacas nauauit diligentiam, fortuna nobis nõ inuiderit. In hac igitur tanta operis difficultate, me id conſecuturũ non exiſtimaui, quod cæteri feliciſſimo ingenio præditi vix ſibi votis deſponderãt. Sed profectò informatũ ex fideliſſimis eruditiſſimorũ præceptorum inſtitutis, vitæ noſtræ curſum, præclarũ eſt ad aliquem finem tandem perducere. Quo in conſilio id mihi iudicatũ eſt ſuperata locorũ difficultate, & viarum aſperitate prætervecta noſtræ peregrinationis decurſum in plano leuiorem fore. Etſi non minus gratum eſt, extrema delere, quàm prima depellere. Viſus eſt igitur hic portus, & loci natura munitus, & intercluſo aditu penè inuius, digniſſimus ad quem fortunis adhuc integris appellerem, quòd eo expugnato, ad noſtræ cauſæ arcem expeditiorem viam facerem, hoſtiumq; animos frangerem,*
G *ſi eum in quo omni ſpe deliteſcebant, debilitatum, ſuperatum, & complanatum cernerent. Animos autem in hanc expeditionem addidit, quòd hoc præſidium quod in præſentia obſidemus, longis ante ſeculis, fideliſſimis Galeni copiis expugnatũ, diligentia euictum, & vigilantia adæquatum eſt. Nunc verò fato quodam, & miſerabili temporum iniuria bonis omnibus æmula, hoſtibus eſt proditum, & imis ignorantiæ tenebris deditum. Nos in veteranis Galeni militibus conquirendis, in quibus plurimùm eſt roboris, diligentiæ in conſcribendo & recenſendo exercitu, labori in delectu faciendo, nullis neq; ſumptibus, neq; vigiliis pepercimus. Adhibuimus etiam in ſubſidium veterum exemplarium fidem, quæ ſola eſt & certiſſima vulnerum Hippocraticorũ medela. De quibus id tantum hoc loco dicam, me regis Chriſtianiſſimi beneficio, ex inſtructiſſima illa vniuerſitatis Bibliotheca Fontanobellæa, in conſilium mearum cogitationum tria exemplaria adhibuiſſe. Additum etiam quartum opera noſtra perquiſitum, & amici cuiuſdam beneuolentia, oblatum. Cuius fides tanti apud me eſt ponderis, vt ſuo loco & taceri non debeat, nulloq; tempore intermoritura ſit eius memoria. De interpretibus, etſi alio loco*
H *dicendum eſt, hîc tamen tantum profitebor, me ad eorum lectionem tam ſobrium adhibuiſſe temperamentum, eamq; modeſtiam, vt ne quem calumnia perfunderem, autoritatem interponerem, liberumq; rationi iudicium ad cauſæ integritatem reſeruarem. Hîc Calui nulla pro merito ſed rara quidem fit mentio, quod is eiuſmodi fuerit, vt ei artem deſinere per omnes homines facilè liceret. Alter gladiator eſt plurimarum palmarum vetus ac nobilis, cuius inſignes multas palmas accepimus, hanc tamen primam eſſe lemniſcatam apparet. Qui vt è gladiis aliquando receſſiſſe videtur, ita & nonnunquam cæteris tantulum de arte concedere. Steuæ induſtria, cuius in hunc quoque librum impenſam feciſſe audio, frui nuſquam potuimus, etſi illam ſedulò quæſiuimus. Quæ cum ita ſint, tuum erit (Lector candide) gratam voluntatis æſti-*

mationem, qua omnem noſtrum laborem ad publica rationis ſtudium contulimus fauore & beneuolentia proſequi, vt æquanimitas tua noſtram augeat in ſcribendo induſtriam. Cuius ad colligendas & conſtituendas noſtras reliquias plurimùm indigemus. Magna laus eſt profectò & gloria, vnum hominem elaborare in ea ſcientia quæ ſit multis profutura. Sed cùm ſint hæc omnia deſperationis pleniſſima, cuivis vel modeſtiſſimo facilè calumniam ſtruere poſſunt. In hoc igitur cæcæ ſuſpicionis tormento, cùm plurima ad alieni ſenſus coniecturam, non ad ſuum iudicium ſcribantur, ſi minùs experti ſunt, quos ad omnia ſummum & excellens armauit ingenium, nos certè ſentimus. Et Hercule ſunt hæ res difficiles ad explicandum & ὁμοειδῶς, nec tam poſſunt, αἰθηογραφεῖσθαι quàm videntur: & quod caput eſt, mihi quauis ſatis iuſta cauſa ceſſandi fuerat, niſi inuidiæ ſuſpicionem publico compendio exiſtimaſſem eſſe inducendam. A te verò quem leuiter immutatum eſſe metuo, paruam exigui temporis vſuram bona de me opinionis in præſentia poſtulo: vt eam, ſi quæ dixero tibi probabo, perpetuò retineas: ſin aliter, hoc ipſo in loco depoſitam atque abiectam relinquas, dum exiſtimes ſecuri nimis eſſe animi aliorum naufragia ex terra intueri, &

[5] Si quando Nereus ſentit Æoli regnum, Ridere procellas tuta de ſua menſa.

Aut quod ait Sophocles, ὑπὸ στέγῃ πυκνῆς ἀκούειν ψακάδος εὑδούσῃ φρενί. Sed iam de cauſa, & fortaſſe extra cauſam, nimis multa. Et bona ſpe ingredi in reliquam orationem nos oportet.

[1] *Lib.6.epid.initio.* [2] *Lib.2.de dieb. decr.& lib.2.de diff.ſpi.* [3] *Comment.3.initio.* [4] *In proœm.lib.6.epid.*
[5] *Mart.lib.10.epig.30.*

HIPPOCRATIS COI DE MORBIS VVLGARIBVS, LIBER SECVNDVS.

SECTIO PRIMA.

CRanône carbunculi æſtate graſſabantur. Per magnos æſtus affatim & continenter compluit, idque ab Auſtro magis. Sanies quidem plurima cuti ſubnaſcebatur, quæ intrò concluſa dum incaleſceret, pruriginem excitabat. Deinde verò in puſtulas erumpebat iis affines, quæ in ambuſtis fieri ſolent. Tantus inerat ſub cute ardoris ſenſus, vt vri viderentur. Magnis & ſqualidis æſtibus febres, vt plurimùm ſine ſudoribus: in quibus ſi leuior imber guttatim defluxerit aut ſtillauerit, copioſiores ſtatim ſudores in febribus fiunt. Hæc diuturniorem & difficiliorem morbi ſolutionem habent, quàm ſi aliter contingerent. Minùs tamen niſi ſi hæc ab hoc rerum ſtatu, ſed ex morbi natura procederent.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

ΑΝθρακες ἐν Κρανῶνι θερινοί, ὗεν ἐν καύμασιν ὕδατι λάβρῳ δι' ὅλου. ἐγένετο δὲ μᾶλλον νότῳ, καὶ ἐπεγίνοντο μὲν ἐν τῷ δέρματι ἰχῶρες. ἐγκαταλαμβανόμενοι δὲ ἐθερμαίνοντο, καὶ κνησμὸν ἐνεποίεον. ἔπειτα φλυκταινίδες, ὥσπερ πυρίκαυστοι ἐπανίσταντο, καὶ ὑπὸ τὸ δέρμα καίεσθαι ἐδόκεον. ἐν καύμασιν ἀνύδροις πυρετοὶ ἀνίδρωτες τὰ πλεῖστα. ἐν τουτέοισιν ἢν ἐπιψεκάσῃ, ἱδρωτικώτεροι γίνονται κατ' ἀρχάς. τούτοισι δυσκριτώτερα μᾶλλον, ἢ ὅμως ἀταρ ἧσσον, εἰ μὴ εἴη διὰ τοῦτο, ἀλλὰ διὰ τῆς νόσου τὸν τρόπον.

COMMENTARIVS.

QVod ſolet Hippocrates in his Epidemiôn libris prætexere, vt temporis circumſcriptionem & cœli temperiem, certum horũ morborum fomitem definiret, in hoc ſibi loco faciendum putauit. Non ita tamen, vt certos huic temporis conſtitutioni anni limites præfigeret, quod in aliis qui περὶ ἰνδων deſtinati fuerunt, fecerat. Nam etſi certum ſit, hunc aëris ambitum calidum & paulò humentiorem, hos populares morbos vulgaſſe: conſtat tamen æſtate circumſcriptum, atq; vnius æſtatis hanc mutationem fuiſſe, nõ totius anni, qualis fuit quæ lib.3. deſcribitur. Non admodum inſigni hic humorum putreſcentium feritate, quæ vel lætiſſimè graſſata eſt in peſtilenti illo ſtatu. Quod etſi ſatis teſtatur * Hippocr. dictio [illegible], & [illegible], & alia multa adſcripta: Galeni tamen auctoritas accedit, qui lib.1.de Temp.& Com.in aph.11.lib.3.& Com.1.in lib.1.Epid & 3 in lib.3 epid. has duas temporis circumſcriptiones non aliter inter ſe committit, quam quod cauſę magnitudine & temporis diuturnitate differunt. Hic enim æſtas ſola natiuam temperiem exceſſit, iiſdem qualitatibus magnũ incrementum aſſumente toto anno in peſtilente ſtatu libri tertij, cum ingenti computreſcentis humoris feruore. Vnde nos etiam Hippocratis circumſcriptione vſi, ἄνθρακας θερινοὺς carbunculos æſtate graſſantes vertimus. prompto igitur in [illegible] æſtatis cœlo, putrilaginem humorum multam concitari par erat. Sunt enim putredines τῶν ἐμπυρέτων ſoboles: quas [illegible] vocat, & [illegible].† Carbunculi verò non abs re erumpebant [illegible] vt ſcribit Galen.libr.de Temp.primo. Eoſdem lib.epid.3.cum magna putredine annumerat his verbis, ἄνθρακες [illegible]. Cæterò hic locus eſt Galeno celebratiſſimus Com 1.in lib.1.epid.& lib.de Temp.1.Com.etiam 1.& 3.in lib.3.epid.& Com.in aph.11.lib.3.& lib 2.de Criſib.cap.3.& lib.1.de differ.feb.cap.6. Hunc etiam locum integrum Auerrois explicat Collect.lib.3.cap.1.

* *Lib.3.epid.* † *Aph.6.lib.3.*

ἐν Κρανῶνι] Cranône verti ſequutus * Plin qui ſcribit: Cranône fontem eſſe calidum citra ſummum feruorem, qui in vinum additus, triduo calorem potionis cuſtodit in vaſis. Sic M.Tullius Oratorio 2.cœnaſſe Cranône in Theſſalia Simonidẽ apud Scopam fortunatum hominẽ & nobilem ſcribit. Vnde locum Simonidis memoria nobilitatum conſtat.† Cranôna item Theſſaliæ & Magneſiæ adſcribit, vt ne longius abeam, ne in Galeni reprehenſionem incurram. Nunc mutato nomine, Ceres dicitur. Eſt autem locus putridis morbis opportuniſſimus & carbunculis, quòd in concauo loco & meridionali ſitum habeat, & ab aquilonibus auerſum ventorumq; tranquillitatibus occupatum minimeq; perflatum vt ſcribit Galenus Com.1.in lib.1 epid. *Lib.37.cap.2.* †*Lib.4.cap.9.*

ὗεν ἐν καύμασιν ὕδατι λάβρῳ. πολλῷ & μεγάλῳ ſæpè dicit Hippocrates.* Hic λάβρῳ interpretati ſumus, πολλῷ & λάβρῳ. [illegible] vt ſcribit †Gal. Quæ omnia verbo *affatim* appoſitè (ni fallor) reddidimus. Cæterùm illud δι' ὅλου coniunxi λάβρῳ Galenum ſequutus, priùs teſtatis locis, qui id ita connectit Vt videatur hic expreſſiſſe * Hippocrates quod alias ſcribit, ὕδατα πολλὰ [illegible]. Adde quod Galenus, [illegible] interpretatur. Quod ſequitur, [illegible], legit * Gal. [illegible], non ſinalè. Nec verò video cur Caluus [illegible] quàm [illegible] legere maluerit. * *Lib.1.epid.* †*Com.2.in lib.1.epid.* * *Lib.1.epid.* * *Lib.1.de temp.*

ἐν τῷ δέρματι ἰχῶρες] ὑπὸ τὸ δέρμα legit Galenus, ἰχῶρες ſaniem verti, non ſanioſum ſanguinem, ne quis me ſanguinis ſerum dicere incuſaret. Sed vt humorem quendam ſeroſum, aqueum, tenuem, viroſum, malignum & exedentem explicarem. Quanquam ἰχωροειδὲς αἷμα Hippocrati hæc omnia complectatur, cùm ſanguinem κατ' ἐπικράτειαν omnes in vaſis humores complexum * ſignificet non [illegible]. Eſt igitur ἰχὼρ [illegible]. Porrò hunc locum adducit Galenus Com.2.in lib.6.Epid. vbi ὑπὸ τῷ δέρματι legit. Libro autem 2. Prognoſticõn ἐν τῷ δέρματι. vt hic, eodem vtrobique ſenſu. * *Lib.6.epid.Sect.2.*

φλυκται-

A φλυκταινίδες] φλύκταιναι Hippocrati ſunt puſtulę in ſumma corporis cute enaſcentes, quas hîc φλυκταινίδας, aliquando verò φλυζάκια καὶ ψυδράκια vocat. Harum ortum mirè explicat. Fiunt enim à ſanie tenui & erodente, cuti ſubtenta, humore velut acriori & bilioſiore, concalfactu lancinante & cutem pungente. Quicquid namq; in cute laxius eſt, facilè peruadit & penetrat. In corporis autem ſumma planitie compactiore & denſiore hæret. Sunt demum iis ſimiles, quæ ex ignis vſtulatione aut vrticæ vredine oriuntur, quas eleganter πυρικαύστους nominat. Quæ libro περὶ χυμῶν, αἱ ἀπὸ καυμάτων ἐπανιστάμεναι φλύκταιναι dicuntur. Huius ſunt generis quæ * Hippocrates ἱδρῶα vocat, alij ἱδρωτίδας, nos ſudamina aut papulas ſudorum, cum Plinio rectè dicemus. Sunt enim ex eorum genere, quæ in ſummam cutem erumpunt, & eam vlcerum inſtar exaſperant, καὶ γίνεται ἀκάθαρτα καὶ αὐτὸ πλεῦμα ἐοδίνεται διὰ τοὺς πολλοὺς ἱδρῶτας, ἔσται χαλαζώδεα ... [illegible] ... Hic Galenus φλύκταιναι legit 2. Progn. & 1. de Temp. & αὐστηρὸς & ἐπαυστηρὸς, vt ſolet aliquando variata lectione, eadem tamen vbique notione.

* Aph. 21. lib. 3.

B ἰδίειν ἐν καύμασιν] Illud ἰδίειν, ſuperiori iunxi: vt ſit, ὑπὸ τὸ δέρμα χωρίς ἰδίειν. Galenum ſequutus, qui hanc lectionem vbique ſeruat. αὐχμοὶ] αὐχμώδεα cœlum ſiccum & ſqualidum vocat, quod ſudum rectè dicimus, ſignificantes ab imbribus ceſſationē. Qua enim forma ἄπνοια τὸ ... intelligit, eadem & αὐχμώδεα expreſſit. Vtitur hac dictione Hipp. lib. 1. epid. & aph. 24. lib. 3. * ... καὶ αὐχμοὶ ... αὐχμηρὸν dicens, ... Galeno teſte. Hanc ſententiam repetit Galenus Progn. 3. ἐν καύμασιν αὐχμώδεσι ... Vbi αὐχμοὶ pro αὐχμώδεα aut ... vitioſè legitur. Hic verò ἐν καύμασιν, initium alterius ſententiæ fecimus, poſt Galenum, vetuſtiſſimum noſtrum exemplar ſecuti.

* Statu 1.

τὸ δυσκριτώτερα μᾶλλον] Hic locus propter ſummam breuitatem Hippocrat. familiarem, valde obſcurus eſt, & qui Galeni Commentarios temporum calamitate interceptos deploret, cùm nullam opem adferant interpretes. Mihi intelligendus videtur de febribus, quæ in mediis æſtibus ſine ſudore fuerunt. Etenim quum febrium maximè ſit propria per ſudores ſolutio, nil mirum eſt, ſi
C difficilem habuerint expeditionem febres quæ æſtate exæſtuante nihil aut parum circa initia ſudores mouerunt. Sudorem nanque criticum, in morborum initiis, quibus maximè cruda apparent, ne natura quidem prouocat, niſi onere velut oppreſſa & ſubmerſa, periclitantem humorum gurgitem à ſe faceſſat. Quod ex tota Hipp. doctrina apparet, & docet Galenus lib. 1. Criſ. Itaque ... ad ſudores iudicatorios refertur. Qui volet hæc omnia ad graſſantes tota illa æſtate morbos extendere, illud μᾶλλον ad temporis iniuriam referet. Peſtilente enim ſtatu, criſes paucæ, difficiles, incertæ & minimum tutæ fiunt. Quod ſequitur ... hunc ſenſum complectitur. Vt faciliores iudicatu febres futuras ſignificaret, niſi ea æſtate adeoq; ſqualida euenilſent, vt ſudores nullos, aut omninò paucos mouerent: Aut ſi cum paulò copioſioribus ſudoribus contigiſſent. Vtrumq; enim διὰ τὸ complectitur & nos ſub rerum ſtatu concludimus, cœli iniuriam & venenatam intemperiem non excludentes.

τρόπος] τὸν τρόπον morbi naturam vertimus, conditionem, circumſcriptionem, formam, ſpeciem, conſiſtentiam, modum intelligentes. Quem enim alij morborum modum, mores, & morborum formas comprehendentem vertunt, Hippocratis τρόπον exprimentes, nos naturam maluimus dicere, quòd Latinè melius iſta ſonet. Mores nanq; lenitate & feritate circumſcriptos, morbi
D verò ἀγριότητα καὶ ἡμερότητα, natura ſatis explicat, cùm animalium naturam feram & mitem dicimus: vt dixit ille,

— — Ingenium mitius eſſe feris.

τρόπος autem Hippocrat. multa ſignificat, & ex media illius Oeconomia deprompta eſt dictio. Cùm enim morbis accommodat, τὸ ἔθος, διαφορὰς τῆς οὐσίας, καὶ τὰ εἴδη complectitur, * vt dum τρόπους πυρετῶν vocat, diuerſa febrium genera, ſpecies & differentias indicans. Qui locus adducitur à Galeno lib. 1. de Criſib. Vitioſè tamen in noſtris codicibus legitur. Quidam enim εἶδος, quidam ἦθος, quidam etiam εἶδος addunt, cùm ea omnia vox τρόπος includat. Quas voces, expungendas cenſeo, vt cum libro Epid. conſentiant. Galenus τρόπον τὸ εἶδος ſignificare ſcribit, initio libri primi Criſeon. Nec alia eſt ſignificatio huius nominis, quàm ſpeciei & generis, cum τρόπον ... dixit, lib. 1. Epid. † Aliter verò τὸν ... τρόπον ſcripſit, lib. 1. Epid. pro ... circumſcriptione & conſiſtentia, cùm ea ... vocat. Nec aliud, quam formam morbi & naturam intellexit, lib. 1. Epid. φθινώδεα τρόπον, καὶ ...
E ... τρόπον ſcribens. Quæ omnia quàm appoſitè potuimus, vno naturæ verbo concluſimus, quo & mores morborum, hoc eſt, ἀγριότητα & ἡμερότητα comprehendimus. Permutationes autem morborum alio ſenſu, τρόπους vocat " Galenus. Quæ omnia faciunt, vt oſtendam multiplicem huius dictionis naturam, non vna notione accipi. Cuius frequens eſt mentio, libro περὶ χυμῶν. De qua etiam multò plura ſcribimus in noſtra Hippocratis Oeconomia. Satis enim hîc fuerit noſtram verſionem comprobaſſe. Erit igitur huius loci ſenſus: Morbi vitioſam atque malignam naturam, hoc eſt peſtilentem, iudicationem difficiliorem effeciſſe. Quod in peſtilentibus morbis contingere ſolet, vt ſcribit Hippocrates lib. 3. Epid. ἀκρισίαι πολλαί, τὰ δὲ δύσκριτα. Et ἱδρῶτες οὐ κρίσιμοι. "" Deinde paulò poſt, ... Id autem accidit ob multam malignorum humorum copiam, naturæ vires exoluentem. Aut enim nulla propè, aut difficilis eſt ſolutio, aut inſida, & quæ recidiuas afferat, vt apparet ex libro primo Epidemion. """ Δύσκριτα verò Hippocrati ſunt, vt interpretatur Galenus, τὰ χαλεπῶς καὶ μοχθηρῶς κρινόμενα καὶ μετὰ ... Vt ἄκριτα & δύσκριτα, ... &
F ... continent. δυσκρίτους etiam ... vocat aph. 8. lib. 3. ... δύσκριτα quoque dicuntur aph. 29. lib. 4. ... Porrò qui τρόπον ad ſpeciem & formam febrium referre volet, alium eliciet ſenſum, & illud οἱ μὲν καὶ ἄλλοι aliter quàm nos vertet.

*Lib. 1. Epid. Sect. 3. & lib. 3. in ſta. peſt. cap. 4. † Statu primo. "Cap. 7. lib. 3. de Criſ. "" In ſtatu peſtilenti. """ Statu 2. & 3.

Οἱ καῦσοι ἐν τῇσι θερινῇσι μᾶλλον γίνονται, καὶ ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ὥρῃσιν. ἐπιξηραινομένου δὲ μᾶλλον θέρεος.

Æſtatis temporibus plurimùm oriuntur febres ardentes, & ſi aliis quoque. Æſtate tamen ſicca & exæſtuante, contrahuntur magis & increſcunt.

Febres ardentes circumſcribuntur, vt inquit " Gal. ... Dicuntur enim febres
G ardentes, ... † Ex his igitur veluti ſignis ..., febris ardentis deſcriptio conſlatur: nec opus eſt alia ſigna plurima accedere, quæ neceſſitatis nullam vim adferunt. Qualia lib. 3. Epid. & 4. de Rat. vict. in morb. acut. deſcribuntur. Satis eſt enim adeſſe, ... Atque ex his facilè apparet, in mediis æſtibus pullulare, cùm ex ardoribus, propriis velut cauſis, effecta facile conſequantur. Non alia ratione, quàm quòd æſtate febres aſſiduæ & tertianæ plurimæ graſſantur. Inter quas & ardentes numerantur. ' Hic autem ἐν θερινῇσι, non aliud ſignificat, quàm quod lib. de Rat. vict. ἐν θερινῇ ὥρῃ dixit. Eſt autem θερινὴ ὥρη, ἡ θερμὴ καὶ ξηρά, ... Ex quo fit, vt aliis quoque temporibus ſuboriri poſſint, iis qui " Hippocratis placitum legerunt, ... Nec hoc, nouum videbitur ei, qui ... apud """ Hippocratem viderit, & ... ἐπιξηραινομένου verò non alio mihi referri videtur, quàm ad febrium ardentium
H originem quam expreſſit " Hippocrates libr. 4. de Rat. vict. in morb. acut. his verbis: καῦσος δὲ γίνεται ὁκόταν ἀναξηρανθέντα τὰ φλέβια ἐν θέρει ... Et rurſus, γίνεται δὲ ... Illic enim, vt inquit Galenus ... Cùm igitur ex rebus omnibus plurimùm ſiccantibus, febres ardentes, tanquam ex cauſis effecta ſequantur: non malè mihi vertiſſe videor, vt vtrunque comprehenderem, τὸ ἐπιξηραινομένου θέρεος, æſtate ſicca atque æſtuante contrahi & increſcere. Malui enim ſignificantius rem ipſam, quàm verba tantum exprimere. Niſi ſi forte vtrumque complexus ſum, explicata rei ipſius natura. Nec verò in hoc præcipuè tam graui medicinæ parente, vſque adeò verbis inhærendum eſt, vt res ipſas negligas. In quo ſi tem meam requiri paſſus non fuiſſem, ſi reſiccatas febres dicere poſſem, aut ſi quis quid ſit reſiccari febres, intelligere poſſet. Neque enim valde fuit operoſum ſic vertiſſe.

Niſi quis reſiccatas febres intelligat, quas ξηρὰς *** Hippocrates vocat, Galenus vero aduerſus Lycum, exactè ſiccas dicit, & febrium A
ardentium genere comprehendit, eaſq; exactè humidis opponit: in quibus ægri confertim ſudant, & ſudoribus nihil aut mediocriter alleuantur. τυφώδεας & ἰκλώδεας vocat. Si verò ἐπιξηραίνεσθαι augeri æſtate, intendi aut exaſperari intelligas, conſecutionem rerum nactus, videberis mentem meam aſſequutus.

** Lib.3.epid.ſtatu peſtilen. † Lib.4.de rat vict.in morb.acut. * Aph.21.lib.3 & 4. ** 19.lib.3. *** Lib.4.de rat.vict. ** Lib.3. Epid.ſtatu peſtilen.lib.3.epid. *** Lib.6.epid.*

Autumnus ſua feritate & malignitate, interaneorum animalia maximè gignit, oriſq; ventriculi dolorem, qui tamen in eiuſmodi morbo minùs infeſtus eſt. Lumbrici tenues, aſcarides dicti, veſpere maximè, cui analogia quodammodo reſpondet autumnus, infeſtant. Affligunt verò vt plurimùm hac diei parte, non ſolum doloris ratione qui tunc magis vrget, ſed ſuopte quodam impetu.

Φθινοπώρου μάλιστα θηριώδεες, καὶ ἡ καρδιαλγία. καίτοι ἐν αὐτῇ ἧσσον κακουργέει αἱ, αὐτὸ τὸ νοσήματος τούτου ἐόντος. αἱ ἀσκαρίδες δείλης, ὁμοίως τούτῳ. καὶ ἐκ διαπλεί- B
καῦτα ὀχλέουσι τῆς ἡμέρης τὰ πλεῖστα, οὐ μόνον διὰ τὸ μᾶλλον ποιέειν, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ διὰ σφαδασμὸν ζῇ.

Θηριώδεες] Hæc dictio ex media Hippocratis Oeconomia, deprompta eſt. Atq; haud ſcio, an alia ſit quæ æquè multiplicem habeat notionem. Θηρίον enim modo ἀγριώτερον Hipp. ſignificat, vt ἐν τῷ περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον: modo inteſtinorum animalia & lumbricos, vt quoties morbis accommodat, hoc loco præſertim, lib.4.epid. & 6. & lib. περὶ χυμῶν. θηριώδεα etiam veteribus ſignificauit τὰ τῇ φύσει ἀγριώτερα, ὅτι γαστὴρ εἶτε φθίνει, ὅτι τὰς ἀσκαρίδας, ὅτι τὰς ἕλμινθας, vt ſcribit Galenus.* In quem ſenſum aliquando capitur, τὸ φθινόπωρον θηριῶδες. Hæc enim omnia autumno inuadunt, ob inæqualem cœli temperiem & malignam humorum ſobolem. C
Vnde φθινόπωρον θηριῶδες aliquando Hippocrati † dicitur, & βῆχες θηριώδεες καὶ κακοήθεες. Sic φθινόπωρον θηριῶδες, vocat Aretæus lib.2. περὶ αἰτίων καὶ σημείων ὀξέων παθῶν, quod exitiales & valde maligni morbi eo tempore graſſentur. Alio verò * ſenſu, αἱ ἐπ' ὀλίγον θρασεῖαι παρακρούσιες θηριώδεες, καὶ τὸ ἐπ' ὀλίγον θρασέως παρακρούειν, μελαγχολικὰ θηριώδεα Hippocr. dicuntur.* Significat enim θηριώδης παρακρούσιας vehementem & ferinam deſipientiam, inſaniam, cùm laborantes ferarum ritu aſtantes inuadunt. Quos idem per ὀξὺς ἀμβλύεις μελαγχολικοὺς ἢ μανικοὺς exprimit. Quorum omnium fuſiorem demonſtrationem & huius dictionis auctoritatem in noſtram Oeconomiam reiicimus. Cæterùm hîc θηριώδεες φθινόπωρον, quantum potuimus aptè expreſſimus, dicentes, autumnum ſua feritate & malignitate interaneorum animalia gignere. Quod enim alij ferinum autumnum dixerunt, non eſt quod quis magis intelligat, quam ipſam Hippocratis dictionem, quam abunde explicamus, cùm feritatem & animalia ipſa, hoc eſt lumbricos hac dictione includimus, ne quid nos quis omiſiſſe cenſeat. Per veritatem enim, humorum qui autumno gignuntur virulentiam & malignitatem intelligimus, quæ eſt horum omnium cauſa. Sic hac dictione & cauſam & affectum exprimimus. Interaneorum autem animalia dixi, D
paſſim Plinium ſequutus †, vt illud θηρίον aliqua ex parte aſſequerer. Supereſt vt noſtram interpretationem ex Hippocrat. ipſo cõprobemus. Libro ſexto epid. τὸ θηριῶδες φθινόπωρον, de lumbricis aluum infeſtantibus omnes intelligunt, potiùs quàm de cæteris morbis qui autumno graſſari conſueuerunt: quòd per θηρία Galenus ** ea animalia intelligi velit. ** Hippocrates etiam libro quarto Epid. morbos autumni in quodam ægro deſcribens, eos ferè omnes, quos hic & libro ſexto epid enumerat: vbi lumbricum vomitu eiectum ſignificat, inquiens: ὕστερον ἀπήμεσε καὶ τὸ ἑλμινθίον. Vbi πυρετοὶ θηριώδεες, febres quæ à lumbricis excitantur intelligit: aut eas in quarum declinatione & ſolutione lumbrici excernuntur: cùm dixit θηριώδεες ἐν τῇ κρίσει. Quæ tamen ad lumbricos ſemper referuntur. Niſi ſi quis exiſtimauerit febres θηριώδεας ab eo dici, eas quæ autumno à bile per æſtatem torrida fierent, in quibus deſipientiæ immites admodum & θηριώδεες excitarentur, quòd febres etiam prius ἰκτώδεις vocaſſet. In qua opinione aliquando fui. Sed præſtat nunc mutata quaſi velificatione, mentis etiam curſum commutare. Præcipuè verò ad hunc locum explicandum facit, quod in Coacis prænotionibus ſcripſit Hipp. καρδιαλγίαι καὶ τὸ στόμα τῆς κοιλίης θηρία ἐμφαίνουσι. Nemo enim quin de lumbricis intelligendus ſit hic locus ambigit. Cæterùm θηριώδεες hic lego, librum Epid. ſextum & vetuſtiſſimum noſtrum exemplar ſequutus θηριώδεα tamen ſi quis legendum cenſeat, non repugno dum ægros aut febres intelligat, in quibus lumbrici gignantur, aut etiam expelluntur. E

** Lib.6.epid.Com 1. † lib.6.epid.ſect.1. * Cap.9. * In Prorrh.& Coac. † Cap.6.lib.20.Sect.1. Aph.13. ** In exegeſi vocum Hipp. ** Eumenis vxore.*

Καρδιαλγίη] Galenus paſſim * καρδιαλγίαν, oris ventriculi dolorem interpretatur, quòd τὸ τῆς γαστρὸς στόμα, καρδία antiquis dictum ſit. Non eſt autem mirandum, hunc ipſum affectum plurimùm autumno contingere, ob magnam cacochymiam & bilis flauæ, quæ per æſtatem ſumma petebat & imitabat aduſtionem. † Quinetiam ob cœli inæqualitatem humores corporis penetralia petentes, ventriculum & inteſtina autumno affligunt, vnde κοιλίαι ταράσσονται. * Quod his verbis expreſſit Gal. μάλιστα δὲ καὶ ἐν ψυχρῷ καὶ ἀσυμμέτρῳ, ὑποχωρεῖν κατὰ βάθος ἐκ τῶν ὑπερκειμένων ... Lumbricos verò ſuo morſu & putredine καρδιαλγίαν excitare, non mirabitur qui viderit ab iiſdem ſæpè τὰ ἐπιληπτικὰ συμπτώματα cõmoueri. Vnde Hipp. lib.6 epid. τὸ φθινόπωρον καρδιαλγίαν adſcribit, & in Coacis καρδιαλγίαν. Quinetiã lib.epid.4. in ægra cuius ſuperiori annotatione meminimus, ſcribit, ὅτε χολώδεα ἀπήμεσε, καὶ αἱ καρδιαλγίαι χολώδεες, ὕστερον ἀπήμεσε καὶ τὸ ἑλμινθίον. Et paulò poſt, καὶ ἀσώδης καὶ καρδιαλγίαι. Quòd autẽ dicit oris ventriculi dolorẽ in eiuſmodi affecta minùs violentum eſſe, id ad temporis continuitatem referendum videtur, non ad morbi vehementiam. Lumbrici enim ſuo motu ventriculum petentes, acceſſionibus quibuſdam affligunt, deinde ad inferiora deſcendunt. Et ſolent ferè aut vomitu aut ſeceſſu vi naturæ morbum eiicientis propelli quod morbum leuiorem facit. Qui enim in ore ventriculi lumbricos habent, magna ex parte eos euomunt: qui in inteſtinis, per inferiora excernunt: vt ex †† Aëtio & Paulo apparet. F

** Lib.5.de loc.affe.& lib.2.de pla.Hipp.& Plat.& aph.65.lib.4. † Aph.21.lib.3. * Aph.22.lib.3. †† Lib.9.& lib.4.*

Αἱ ἀσκαρίδες] Aſcaridas retinuimus lumbricorum tenuium ſpeciem ſignificantes, ne in ambiguo nomine hæſitaremus. Quod ſæpè faciendum in his ſcriptis conſulo. Aſcarides Gaza tipulam vertit: Hermolaus & Ruellius tineas exponunt. Sunt autem ἀσκαρίδες ἕλμινθες ἰσχναὶ καὶ μικραὶ ἐν τῷ ἀπευθυσμένῳ ἐντέρῳ γινόμεναι. vt ſcribit Gal.* Cæterùm illud ὁμοίως τούτῳ valde obſcurum eſt: intelligendum tamen eſſe de ea affectione quam habet autumnus ad diei veſperam, exiſtimo. Ad quam notionem mihi quodammodo viã muniuit † Hipp. καὶ ἐναντίως εἰς δείλην καὶ αἱ ἀσκαρίδες. Vbi etiã huius loci meminit Galenus. Autumnus enim velut anni ipſius occaſus eſt. Et quemadmodum aſcarides ad autumnum, ita ſe ad diei veſperam habent. Vt enim plurimùm oriuntur autumno, qui velut anni veſperus eſt: ita & veſpere in die ferè commouentur. Hunc locum longè clariùs explicant quæ de autumno ſequuntur. Lumbricos autem veſpere & ſub noctem commoueri, omnes ferè animaduerterunt in opere medico faciundo, tum inæqualitatis & frigoris ratione, tum quod hoc tempore, auiditate quadam naturali ad cibatum ferantur. Qua quidem aſcarides, vt è lumbricorum genere, propter loci & fomitis diſtantiam plurimum ducuntur. Accedere ad id poteſt, quod morborum inſultibus maximè excitantur, qui vt plurimum acceſſiones (autumno præcipuè) veſpere habent, vt ſubindicat his verbis Hippocrates, καὶ ἐν δείλῃ τῇ νόσῳ. τὰ δὲ ἐν δείλῃ παροξυνόμενα. * Quam morbi naturam annotauit in quodam puero, τὰ περὶ δείλην παροξυνόμενα, τοιαῦτα ἐν πᾶσι τῇ νόσῳ. Atq; illud etiam ſatis indicant quæ ſequuntur, οὐ μόνον διὰ τὸ μᾶλλον ποιέειν. Illud enim ad doloris ſenſum, quem morborum acceſſiones inſligunt, referendum, quæ in febribus autumnalibus, lumbricis præcipuè ſcatentibus, veſpere magis excitantur. Quod ſequitur διὰ σφαδασμόν, naturalis auiditatis ſenſum, & ad eum proprium quendam impetum ſignificat. G H

** In Exeg. † Lib.6.epid aph.14.ſect.1. * lib.4.epid.*

Autumnus acutiſſimos morbos & maximè exitiales gignit. Qui, in eo quod acceſſiones veſpere moueat, eam omnino habet affectionem ad annum totum, morborum velut reuerſiones & circuitus habentem, quam veſpertinæ acceſſiones ad eam, in qua fiunt, morbi diem. Tale quid euenit, vbi morbus

Ἐν φθινοπώρῳ ὀξύταται νοῦσοι καὶ θανατωδέσταται. τὸ ἐπίπαν ὅμοιον τὸ δείλης παροξύνεσθαι. ὡς τοῦ ἐνιαυτοῦ περίοδον ἔχοντος τὴν νοῦσον, οἷον ἡ ἡμέρη τῆς νούσου, οἷον δὲ δείλης παροξύνεσθαι, τοιοῦτον τῆς ἰσου

A καὶ ἑκάστης καταστάσιος πρὸς ἀλλήλας, ὅταν μή τι νεωτεροποιηθῇ ἐν τῷ ἄνω εἴδει. εἰ δὲ μὴ, ἄλλης τῆς καταστάσιος αἱ ἀρχαί. ὥστε καὶ τὸν ἐνιαυτὸν πρὸς ἑωυτὸν οὕτως ἔχειν.

& temporis circumſcriptio ſibi mutuo reſponderint: dum nequid in ſublimi illa natura innouetur. Quod ſi accidat, iſta in alium temporis ſtatum erumpent, quo & plurimum poterunt & valebunt. Vt neceſſe ſit; annum ipſum & anni partes ſic ſe inuicem habere.

ἐν φθινοπώρῳ] Hinc ſumptus eſt aphoriſmus 9. lib. 3. Autumnum autem lethalem eſſe, præter rationes Galeni, quas hic prudens & ſciens omitto, his verbis de autumno ſcribens indicat Hipp. ἰσχυρὸς δὲ καὶ ἐν τῷ ἄλλων νοσημάτων μεγάλων, ἐς τὴν ἀρχὴν τούτων πλειστῶσιν αἱ νοῦσοι. † Autumnum longè perículoſiſſ. & qui plurimos opprimat, ait Celſus.

† *Prorrh. 2.*

τὸ δείλης] * Illud τὸ δείλης quidam ſuperiori ſententiæ iungunt, & ſic legitur aph. 9. lib. 3. Senſus autem huius loci ſubobſcurus eſt.
B Hîc enim duo inter ſe committit Hippocrates. Vt enim ſe habet annus totus ad diem morbi: ita & autumnus in eo quod veſpere acceſſiones facit, ad acceſſiones eas quæ in morbi die veſpere fiunt. In quo diu ſignificantur, Autumnum veſperi conferri, & autumnum ipſum, ſuorum morborum inſultus veſperi ferè commouere, & de aſcaridibus dixit. Quare & τὸ δείλης huc referri debet, nec temerè ab Hipp. poſitum exiſtimandum. Autumnum autem ipſum veſperi vnius diei conferri, ſatis teſtantur Hippocr. verba, † ὅτι τὸ ἐν δείλῃ παροξυνόμενον, καὶ ὁ ἐνιαυτὸς εἰς δείλην. Et Galeni pulcherrima illa analogia, qua vnius diei tempus ad anni tempora examinat. Inquit enim * ἀνάλογος γάρ τινα ἔχει ὑγρότης τὴν ἡμέρας ὅλης πρὸς ὅλον τὸν ἐνιαυτὸν, ὡς τὸ μὲν ἑωθινὸν χρόνῳ τὸ ἔαρ ἐοικέναι, τῇ δὲ μεσημβρίᾳ τὸ θέρος, τῇ δὲ ἑσπέρᾳ τὸ φθινόπωρον, τῇ δὲ νυκτὶ τὸν χειμῶνα. Idem ſatis indicat hoc loco Hipp. cùm dicit, annum habere veluti morborum ambitus. Id enim ad diei vnius circumſcriptionem plurimùm facit, qua ferè morborum circuitus definiuntur. Quem locum etiam videtur innuere Antyllus apud Stobæum ſer. 99. his verbis, ἡμέρας λαμβανομένης σὺν τῇ νυκτὶ, ἀναλογίαν δὲ αὐτὴν ἡ ἡμέρα ἔχει τινὰ πρὸς τὸν ἐνιαυτὸν, καθάπερ Ἱπποκράτης ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἐπιδημιῶν ὑπεμνήσατο. Quæ quidem etiam adducuntur ab Oribaſio Collect. Medic. cap. 4. lib. 9.
C nulla tamen huius loci facta mentione. * *Lib. 2. cap. 1.* † *Lib. 6. Epid. ſect. 1.* * *Comm. 1. in l. 9. epid.*

τοιῶνδε] Huius loci ſenſus, ex his quæ ſequuntur manifeſtior fit. Morbos enim & anni viciſſitudines, & temporis ſtatum ſeſe mutuò conſequi neceſſe eſt, vt certi & legitimi morbi fiant. Illud autem τοιῶνδε ad morbos autumni lethales referri debet. * καταστάσιος etiam hic non aliud ſignificare, quàm temporis circumſcriptionem, ſtatum, conditionem & anni vices, ex his omnibus quæ ſequuntur, notius eſt quàm vt demonſtratione indigeat. Quod ſequitur, ὅταν μή τι νεωτεροποιηθῇ ἐν τῷ ἄνω εἴδει, ſublimem naturam verti, eum qui ſupra nos eſt ſtatum, & nos ambientem aëream naturam intelligens, quæ annuas viciſſitudines & temporis conditiones temperat atque moderatur. Non ſecus ac Galenus huiuſmodi temporum conditiones, atque in iis definitos morbos circumſcribit Com. 3. in lib. 3. Epid. cùm ſcribit, ἐν τούτῳ ἴδιος τινὰ μὲν ἀεὶ πλεονάζει νοσήματα, τινὰ δὲ ἐν θέρει καὶ χειμῶνι διάλλει. ὅταν δὲ ἡ καινότης μὴ νεωτερισθῇ τῇ κατὰ τὴν τοῦ περιέχοντος κράσιν. His namque verbis Hippocratis phraſin conſequi videtur. Quod ſi quis ad aliquid maius referre velit, &
D ſuperiorem aliquam cauſam, cœli ſupremam illam faciem intelligere poterit, in qua ſyderum motus, ortus & occaſus depinguntur: à quibus cœli & aëris temperies originem ſumit & tota dependet. Atque haud ſcio an vlterius progredi liceat, & an ſupremam illam & æternam naturam intelligat, quæ ſua velut infinitate, vniuerſitatis numeros temperet, ſtatas temporum vices definiat, ſyderum curſus inhibeat, & Solis & Lunæ alternantes operas in noſtrorum vſum commodet. Hîc enim magnum quiddam includere Hipp. eloquentia poteſt. Fuit namque (vt inquit † Celſus) vir arte & facundia clarus.

* *Vt initio Com. 3. in lib. 3. Epid.* † *In proœm.*

εἰ δὲ μὴ] Sin minùs vertere potui, vt etiam referrem ad ea quæ præcedunt. Malui tamen ſequi quod præſens eſt, & verti, Quod ſi accidat, hoc eſt ſi quid innouetur, futurum vt in alio temporis ſtatu, hi morbi præualeant. Nam ſi qua in re naturalis anni tempeſtas aberret, & morborum formas conſequi neceſſe eſt. Legitimis enim temporibus, legitimi morbi fiunt, intempeſtiuis, intempeſtiui: & ſi quando eadem die frigidi aut calidi inæqualitas acciderit, autumnales morbos expectare oportet. Quod ſequitur ὥστε, ad ea quæ
E præcedunt vel conſequuntur referri poteſt. Morbos enim anni temporibus reſpondere oportet, & anni tempora conditionibus inter ſe: vt annum ipſum in ſeſe collatum, naturales ſuas viciſſitudines habere neceſſe eſt.

Ἐν τῇσι καθεστεώσῃσι τεταγμένως καὶ ὡραίως τὰ ὡραῖα ἀποδιδούσῃσιν ἔτεσιν, εὐσταθέες καὶ εὐκρινέσταται αἱ νοῦσοι, ἐν δὲ τῇσιν ἀκαταστάτοισιν, ἀκατάστατοι καὶ δύσκριτοι. ἐν γοῦν Περίνθῳ ὅταν ἢ ἐκλίπῃ ἢ πλεονάσῃ ἢ πνευμάτων, ἢ μὴ πνευμάτων, ἢ ὑδάτων, ἢ αὐχμῶν, ἢ καυμάτων, ἢ ψύξεων. τὸ δὲ ἔαρ
F τὸ ἐπίπαν ὑγιεινότατον καὶ ἥκιστα θανατῶδες.

Conſtantibus & certis temporibus & annorũ tempeſtiua tempeſtiuitate, morbi qui facilè ſoluantur & conſiſtant, gignuntur. Incertis verò & inconſtãtibus, qui neq; facilè ſoluantur, neq; conſiſtant. Quale quid in Perintho accidit, vbi ventorum flatus, aut ab his quies & ceſſatio, aut imbres, aut ſiccitates, aut vehementes æſtus, aut algores exuperarint, aut defecerint. Ver verò ſaluberrimũ omniũ eſt, & minimè exitiale.

Morborum naturas & anni tempeſtates inter ſe mutua conſenſione reſpondere oportet, ſi certam & legitimam conſiſtentiam aut iudicium habituri ſint. Morbi enim niſi acceſſum quodammodo & adminiſtrum habuerint congruum anni tempus, nullam habent certam circumſcriptionem & formam. Mutuum horum inter ſe concentum ſatis aperit his verbis Hippocrat. lib. περὶ χυμῶν. ἡλικίησιν, ὥρῃσιν, ἐνιαυτοῖσιν, ὅμοια. Ætatis enim, anni ſtatus, & tempeſtatum temperies, ad morborum generationem plurimùm conſentiunt. Aëris nanq; conditio in noſtra corpora ius quodammodo exercet: vt verum ſit quod dixit Hippoc. lib. περὶ ἀέρων &c. ἅμα τῇσιν ὥρῃσιν καὶ αἱ κοιλίαι μεταβάλλουσι τοῖσιν ἀνθρώποισι. Hunc totum locum ſatis explicat aph. 8. lib. 3. Sumptus enim eſt ex media Hipp. diſciplina. Quem in ſenſum multa ab eo ſcribuntur libro περὶ ἀέρων, ὑδάτων, &c. ea præcipuè parte quæ in noſtris codicibus falsò libello περὶ τῶν ἐν κεφαλῇ τρωμάτων, adſcribitur. Multa etiam ſcribuntur in eam ſententiam lib. περὶ χυμῶν. Sed id præcipuè quod
G ita ſcribit, ὥρης δὲ οἷα εἴδεα νοῦσοι, καὶ καταστάσιες ἐκ τῶν δὲ, ἣν αἱ ὧραι ὡραῖαι εὐτάκτως, εὐκρινέας νοῦσους ποιέουσιν. Et, ὅ, τι δ' ἂν ἐξαλλάξῃ ὥρη, ὅμοια ἢ ἀνόμοια ἔσται τὰ νοσήματα, οἷα ἐν τῇ ὥρῃ ταύτῃ γίνεται. Et quæ in hanc ſententiam multa ſcribuntur. Hippocrates verò τεταγμένως καὶ εὐσταθέας κρίσις, non alio ſenſu vocat, quàm quum dixit in fine lib. 3. Epid. εὐσταθὴς δίαιτα. Et libr. περὶ χυμῶν. ὥσπερ καὶ αἱ ὧραι ἀκριτοι καὶ ἀκατάστατοι γίνονται. ὥσπερ καὶ αἱ νοῦσοι ἐκ τούτων γίνονται, ἢ ἐγκρίνονται, ἢ ἐγκαταλείπονται. Quibus in locis temporibus adſcribit quæ hic morbis, ex mutua inter ſeſe conſecutione. Vnde ſatis apparet τεταγμένως κρίσιας dici, tempora quæ præſtitutam a natura temperiem ſeruant, dum ne quid in aëris conditione & ſtatu, ante definitum diem præoccupent, aut mora quadam etiam tardent aut deficiant. Quod ſignificat τὰ ὡραῖα ὡραίως ἀποδιδοῦσιν ἔτεσιν. Quæ verba ſatis aptè (ni fallor) per tempeſtiuam tempeſtiuitatem reddidimus, vt illud ὡραῖον ex Plinio conſequeretur, qui lib. 11. cap. 14. mel horæum à tempeſtiuitate præcipua diei ſcribit. Ακατάστατοι etiam πυρετοὶ, lib. 4. de rat. vict. dicuntur ἐφ' ὧν μηδὲν δεῖ κατάστασις, ὅπερ σημαίνει τὸ βέβαιον, καὶ μὴ διαφυλάσσοντες τὴν ἰδίαν μίαν ἀκρίβειαν. Quæ omnia morbis accõmodari debent, qui a certa ſibi præſtituta forma non aberrant. Tunc enim εὐκατάστατοι fiunt. Nam neq; cruda adhuc ſuccorum co-
H pia, naturæ irritatione ſolui anticipant, & velut erumpunt (quod προκαταλαμβάνοντες Hippocrati dicitur, & à Galeno explicatur libro 3. περὶ κρισίμων ἡμερῶν) Neque verò naturæ imbecillitate & deiectione tardant aut deficiunt, aut etiam longiùs extenduntur, quàm vt vires ferre poſſint: quod ἐγκαταλείποντες dicit. Ex quibus bene intellectis facile eſt mentem Hippocratis explicare. Qui longè plura deſiderat, legat libros Hippocratis à nobis priùs adductos, & Galenum initio Comm. 1. in lib. 1. Epid. Hîc enim nobis abundè ſatis eſſe factum arbitror, ſi digitos (quod dicitur) ad fontes intenderimus. Quod autem hic legitur ἐν δὲ τοῖσιν ἀκαταστάτοισιν, δύσκριτοι, ἀκατάστατοι καὶ δύσκριτοι, lego ex noſtris codicibus, & aph. 8. lib. 3.

ἐν γοῦν Περίνθῳ.] Hic verò nunc agit de morbis qui ab Hipp. ἐγχώριοι dicuntur, & à Gal. fragmento cõmentarij 1. in lib. 1. epid. Hi enim regionum ſitum & poſitum ſequuntur. Neq; aëris & tempeſtatum conditio, medico ſola ſpectanda venit, ſed & ex locorum differentia & ſitu, perflatu vel inſolatu, & irrigatione, morborum genera præſagienda ſunt, vt docet abundè lib. περὶ ἀέρων, & aph. 3. lib. 3. Regionum temperiei morbos accommodari indicat Hippoc. lib. περὶ χυμῶν, his verbis, αἱ δὲ χῶραι πρὸς τὰς ὥρας κακῶς ἐξηλλαγμέναι, τοιαῦτα τίκτουσι νοσήματα, οἷαί περ αἱ ὧραι ἔμελλον ποιεῖν, ἢ ἀνώμαλον θάλπος, ἢ ψῦχος τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ὅταν τοιαῦτα ποιέῃ, φθινοπωρινὰ ἐν τῇ χώρῃ τὰ

Sectio I. huius Libri.

νοσήματα. καὶ ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ὥρῃσι κατὰ λόγον. τὰ μὲν ἀπὸ ὀδμέων βορβορωδέων ἢ ἑλωδέων, τὰ δὲ ἀπὸ ὑδάτων, λιθιῶντα σπληνώδεα, τὰ δὲ ἀπὸ πνευμάτων χρηστά τε καὶ πονηρὰ ἔχοντα. Plura eiuſdem generis videre licet apud Hippocratem in ciuitatum collatione ad anni tempeſtates libro περὶ ἀέρων, in ea parte quæ libro de capitis vulneribus adſcribitur. Perinthum autem Thraciæ oppidum maritimum, deſtillationibus in thoracem, fauces & pulmonem opportunum, ex his Hipp. verbis coniicimus lib. περὶ χυμῶν. [illegible] Et rurſum lib. 6. epid. ſect. 7. vbi phthiſim vere in Perintho graſſatam dicit, propter tuſſim quæ hyeme præceſſerat. τὸ δὲ ἔαρ] Ver eſt ſaluberrimum, quia bonam nactum eſt primorum corporum temperiem, & in nullo exuperantem. Quod teſtatur Galenus.* [illegible] Etenim illud τὸ εὔκρατον, vera ſalubritatis cauſa eſt, ἀλλ' ἡ τῶν τεττάρων κράσεων ἰσομοιρία, τῆς τε εὐκρασίας αὐτῆς, καὶ τῆς ὑγείας αἰτία. Ver etiam εὔκρατον [illegible], vt ſcribit Gal. Com. 1. in 1. epid. Quinetiam ſalubritatem veris indicant quæ ſcribit Hipp. lib. περὶ ἀέρων, cùm ciuitatis ſitum laudat, quæ ad Solis exortum ſpectat. Eam enim veri comparat, & minimùm morbis obnoxiam facit. [illegible]

* *lib. 1. de temp.*

Ad dignoſcenda morborum principia, conſiderandum an confeſtim conſiſtendi vigorem habeant. Quod ex incremento manifeſtum fiet. Incrementa autem ex ipſis morborum circuitionibus & ambitibus. Ex quibus iudicationes etiam ipſæ cognoſcuntur, atq; ex acceſſionum (quæ in circuitionibus fiunt) inter ſe commiſſione, num maturiùs, aut diutiùs, aut magis affligant, nec ne. Ex omnibus autem continuis, aut intermittentibus, aut diuturnis vulneribus & ſputis cum dolore affligentibus, orientium tuberculorum inflammationes, & quæcunque ſucceſſu quodam in morbis apparent, atque adeò ex his quæ vulgò in morbis fiunt: quæ celeriùs quidem, breuiorem: quæ vero tardiùs, diuturniorem ſolutionem indicant: morbo ipſo plerumque eas quæ in morborum reuerſionibus, fiunt acceſſionum anticipationes atque alia incrementa denegante. Eorum enim qui confeſtim intereunt, velociores aliquanto ſunt iudicationes, quòd & celeres ſint dolores & continentes & validi. Quæ autem in meliùs decernunt & iudicant, non ſtatim apparere debent.

Πρὸς δὲ τὰς ἀρχὰς σκεπτέον τὰς νούσους, εἰ αὐτίκα ἀκμάζει. δῆλον δὲ τῇ ἐπιδόσει. αἱ δὲ ἐπιδόσιες, τῇσι περιόδοισι. καὶ αἱ κρίσιες ἐντεῦθεν δῆλαι. καὶ ἴσοι ἐν τῇσι περιόδοισι παροξυσμοῖσιν, εἰ προφθάνουσιν ἢ οὔ, καὶ εἰ πλείονα χρόνον ἢ οὔ, καὶ εἰ μᾶλλον ἢ οὔ. πάντων δὲ τῶν συνεχέων ἢ διαλειπόντων χρονίων. καὶ τρωμάτων. καὶ πτυέλων ὀδυνωδέων. καὶ φυμάτων φλεγμοναί. καὶ ὅσα ἄλλα ἐπιφαίνονται ὕστερον. ἴσως δὲ καὶ ἄλλων σημάτων κοινῶν, τὰ μὲν θᾶσσον, βραχύτερα, τὰ δὲ βραδύτερον, μακρότερα. καὶ ἐν περιόδοισι τὸ ἐπιπροφθάνειν. καὶ ἄλλης ἐπιδόσιος ἀπαυδώσης τῆς νόσου. καὶ γὰρ τῶν παραχρῆμα ἀπολλυμένων, ταχύτεραι αἱ κρίσιες, ὅτι ταχέες οἱ πόνοι, καὶ ξυνεχέες καὶ ἰσχυροί. τὰ δὲ κρίνοντα ἐπὶ τὸ βέλτιον, μὴ αὐτίκα ἐπιφαινέσθω.

Πρὸς τὰς ἀρχὰς] Hic locus morborum vniuerſalia tempora definit & deſignat ex ſingularium temporum inter ſe commiſſione, & acceſſionum, quæ in morborum circuitionibus fiunt, collatione, & eorum quæ in morborum decurſu apparent ſignificatione. Quò fit vt hæc tota ſententia veluti quædam ſit pars Aphoriſmi 12. lib. 1. vtrobiq; enim καταστάσιες, & velut morbi totius decurſus, illiuſq; vniuerſalia quatuor tempora, qualitate & quantitate inter ſe collata, explicantur. Eſt enim κατάστασις νοσημάτων, vt ſcribit Gal. [illegible] Aut, [illegible].* At verò lib. 1. aph. ex morbi natura, circuituum inter ſe commiſſione & anni tempore iudicatur. Hîc verò, ex mutua temporum inter ſeſe & acceſſionum comparatione. Quare illud πρὸς τὰς ἀρχὰς, συμβολικῶς & velut ad principij morborum dignotionem referens, verti, vt hic temporum morbi diſciplina conſtitueretur. Quemadmodum & illud † Hipp. ſumendum eſt, πρὸς τὰς ἀρχὰς τοὺς παροξυσμοὺς [illegible]. Quanquam hinc tantum habita inſultuum ratione, principij cognitionem petimus. At verò paulò vniuerſalior eſt quæ hic tractatur temporum morbi diſpenſatio. Nec refert quòd nullam faciat declinationis mentionem, quæ ab omnibus vel nullo negotio facilè cognoſcitur, cùm nihil inſignis momenti in morbo afferat. Nullum enim periculum à morbo imminet poſt ſtatum, quum nullus vi morbi in declinatione perierit, vt ſcribit * Galenus. Adde quòd nullum adfert ad rationem momentum in morbis, vt nec criſim, quæ vel in ſtatu, vel ad ſtatum, fieri debet. ſi modo ſtato à natura ordine & tempore fiat. Hîc verò ἀρχὴ ſumitur, quemadmodum ſæpiùs aliàs apud Hippoc. ἀντὶ τῆς κατὰ πάντα ἀρχῆς, οὐ τῆς πρώτης ἡμέρας τῶν νοσημάτων ἐπιβολῆς, vt ſcribit Galenus lib. 1. de criſibus. In quem ſenſum hunc locum adducit, vbi tamen περὶ τὰς ἀρχὰς legit. Eundem quoque adfert Comment. 1. in lib. 6. Epid. Ex quo illud, πρὸς τὰς ἀρχὰς, ad doctrinam referri debere ſatis apparet.

* *Cap. 4. lib. 1. de Criſ.* † *Lib. 6. Epid. Sect. 1.* * *Lib. 3. de Criſ.*

εἰ αὐτίκα ἀκμάζει] αὐτίκα, vt aliàs ſæpiùs apud Hippocrat. [illegible]. Etſi enim pro αὐτίκα aliquando ponitur, quod quàm primùm, ſine mora, promptè, celeriter, & citò ſignificat: tempus tamen latitudinis capax indicat. vt ſcribit Galenus, ἀκμάζειν verò de morbis qui conſiſtendi vigorem habent, dicit eleganti metaphora. * Tunc enim maximè vigent & florent, cùm ſint περὶ τὰς ἀκμὰς ἰσχυρότατα [illegible], vt inquit † Hippocr. Sic lib. 1 epid. [illegible] ἀκμάζει. Ex quibus apparet morborum conſiſtentiam, quam ἀκμὴν vocant, ſignificari, non alia ratione quàm quòd in ſtatu vis morbi maximè eluceſcat: quemadmodum ſuccorum corporis efferueſcentia maximè ſpectatur cùm morbos ſui generis exerunt. De quibus tunc ἀκμάζειν effert Hippocrat. lib. περὶ χυμῶν, inquiens, [illegible]. Ex eodem ferè fonte eſt quod Hippocrat. [illegible] vocat, & ſæpè [illegible] dicit.

* *Cap. 7. lib. 1. de Criſ.* † *Aph. 30. lib. 2. Sect. 3.*

ἐπιδόσει] ἐπιδόσεις idem Hippocrati quod αὐξήσιες, vt oſtendit * Galenus libro de morb. temp. & lib. 1. de criſ. ἐπιδόσιες autem & ἐνδόσιες inter ſe opponuntur, quemadmodum [illegible] λέγομεν, hoc eſt remitti, vt ſumit Gal initio lib. 3. Progn. vt & ibidem dicit Hipp. [illegible]. Sic ἐνδόσιες febrium remiſſionem vocat Gal. Com. 1. in lib. 1. Epid. * *Cap. 3.*

καὶ αἱ κρίσιες ἐντεῦθεν δῆλαι] In morbi enim ſtatu aut ad ſtatum ipſum, optimæ criſes fiant neceſſe eſt, vt ſcribit Gal * Tunc enim perfectæ coctiones apparent, & naturæ vires fatiſcentem morbum depellunt Atq; huc tota criſium doctrina refertur, vt morbi tempora præcipuè ſtatum ipſum ad criſium & victus rationem habendam, inueſtigemus.

* *Lib. 3. de Criſ.*

καὶ ἴσοι ἐν τῇσι περιόδοισι] Incrementi morborum inueſtigationem hic oſtendit. ex acceſſionum mutuis inter ſe collationibus. Hic enim τὰς τῶν περιόδων πρὸς ἀλλήλας [illegible] ſignificat. Hunc totum locum Gal. lib. 1. de Criſ. † eleganter explicat. [illegible] † *Cap. 3.*

[illegible] ſυνεχέων] Hic locus [illegible] doctrinam continet, quæ etiam ſymptomata dici poſſunt, vt ſcribit * Gal.

A * Gal.aph.12.lib.1.& lib.1. de Criſ. φύματα verò vt alibi paſſim hîc vocat Hippoc. † τὰ ἀπὸ τῶν ἔξωθεν αἰτίων βλάβας, vt eorum nomine ἐξανθήματα, ἀποστήματα & ἐρυσιπέλας intelligenda veniant, quæ morborum eruptionem faciunt. Quod ſatis per φύματα indicauit, τὰ παρ᾽ ἓν οἰδήματα.& reliquas tumorum præter naturã extuberantias aut abſceſſus, horum ſignorum diſciplina comprehendens. Atqui haud ſcio an hîc φυμάτων nomine hæmorrhagia ſubaudienda ſit, cùm ſæpè φύματα αἱμορραγέοντα dicat Hippocr. quibus hæmorrhagia maximè ſolennis eſt. συμφορώτεραι γὰρ εἰσὶν αἱ αἱμορραγίαι ἐπὶ τοῖς φύμασι. ἐπὶ γὰρ αἱμορραγοῦσι μόνα,** inquit Galenus, Hæmorrhagiam autem inter ſigna critica ſtatui,nemini eſt dubium. πτύελα autem ἰδ᾽ ιωδέα vocat, tenuia & cruda, quæ cum dolore educuntur, ὑπὸ βηχὸς καὶ εὐπετέως, vt ſcribit in Prognoſtico. Quòd ſi alias ſputorum malignorum differentias intelligas, quæ propriè πτύσματα ab Hippocr. dicuntur,eadem propè eſt exiſtimatio,dum hic παθογνωμονικὰ efferri ſigna intelligas,quæ morborum propriam ſpeciem indicant, & inter critica reponuntur. Thoracis autem morbi ſputis ſignificantur, quæ ſunt Hippocrati maximè celebria exempla. πτύελον, ἰδ᾽ ιωδέα quidam legunt,& hanc lectionem in vno exemplari reperi. Malui tamen reliquorum noſtrorum exemplarium celebritatem & auctoritatem ſequi. Quod & hic facimus cùm legimus ὁ ἐξηλκωμένος ὁ χρόνος Vbi Hippoc. ſymptomatis attribuit & ſi-
B gnis quæ morbis debentur,quia in eiuſmodi morbis contingant. Quod illi admodum eſt familiare. Quid verò ſit πτύελον, πτύσμα & φῦμα in noſtra Oeconomia ſcribimus. φύματα tamen orientia tubercula vertimus, Celſum †† imitati.

* *Cap.14.* † *Gal.com.3. in Prorrh.* ** *Comm.3. in Prorrh.* †† *Lib.5.cap.18.*

ἴσως δὲ καὶ ἄλλα πραγμάτων κοινά] Id intelligendum videtur de coctionis ſignis, quæ in vrinis & deiectionibus apparent. Coctio enimuerò fieri à natura dicitur, quàm calidum innatum,primorum corporum eſſentia, ſua temperie molitur & veluti πραγματεύεται. Hæc autem dum in morbis apparent,certam ſalutis aut ſolutionis prædictionem faciunt,vt teſtatur * Hipp.& Galenus oſtendit lib. 1.de Criſ. De iiſdem dixit Hipp. καὶ οὖρα, καὶ ὑποχωρήματα, καὶ ἱδρῶτες, καὶ δύσκριτα, καὶ εὔκριτα, καὶ βραχέα, καὶ μακρὰ τὰ νοσήματα ἐπιδηλοῖ. Πράγματα κοινὰ verò verti,ea quæ vulgò fiunt, vt vim dictionis exponerem. πραγματεύεσθαι enim de rebus ſeriis & ſedulitatem requirentibus dicitur,qualia ferè ſunt naturalium facultatum in coctionibus opera. Quod per τὸ ἐργάζεσθαι lib.6.epid. † exprimit. Illic
C enim ἀλλοιοῦν,μεταβάλλειν, καὶ πέψαι ſignificat. πρᾶγμα verò apud Hipp.** multa pro varia rerũ natura ſignificat,vt τὰ τοῦ νοσέοντος πράγματα, τῆς τοῦ νοσήματος καταστάσιος & φύσιν intelligit. Libro verò περὶ σαρκῶν,vbi de ſanguinis extra propria conceptacula putredine agit, ὑγρὸν πρᾶγμα humidam naturam vocat, his verbis, ἐπὴν δὲ ἐκχυθῇ τὸ αἷμα εἰς ἀλλότριον τόπον χωρίζεσθαι ... [illegible] Porrò pro πραγματεύεται, duo ex noſtris codicibus, ... legunt. Sed nihil immuto eodem conſtante vtrobique ſenſu:

* *Lib.1. Epid.* † *Sect.2.* ** *Progn.1.*

καὶ ἐπὶ προλήψιος] Hic locus ſatis indicat ea quæ dicuntur, de ſignis coctionis intelligi. Sæpè enim contingit,vt his apparentibus, nè morbus quidem ſecundam acceſſionem habeat, nedum augmentum, τὸ προλαμβάνειν autem acceſſionis occupationem ſignificat vt prius.

ταχύτεραι αἱ κρίσιες] κρίσις Hippocrati eſt ἡ ὀξύρροπος μεταβολὴ νοσήματος, ἣ ταχέως γίνεται. Omnem enim in morbis ſubitam mu-
D tationem ad mortem vel ſalutem κρίσιν vocat, lib.1. epid. vt oſtendit Gal.lib.3.de Criſ.

τὰ δὲ κρίνοντα] Hic locus totum ſignorum criticorum diſciplinam continet.Qui de ſignis & cauſis intelligi debet. Signa enim critica quæ vt ſigna ſint,cauſatum etiam rationem habent, in morborum principiis, in quibus omnia cruda ſunt, ritè videri non poſſunt.Principium enim morborum obſcuris coctionis ſignis definitur vt ſcribit Gal.per totum lib.1.de Criſ. † vbi & locus hic ab eo explicatur. Atq; Hippoc.ipſe lib.de Rat.vict in morb.acut. longam criticorum ſymptomatum recenſionem faciens, ea in principiis damnat,inquiens, ταῦτα δὲ ἐν ἀρχῇσιν ἐπιφαινόμενα, ... εἰσι ... καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀποθνήσκουσι. Vbi multa ad hanc rem facientia ſcribit Gal.& tandem concludit, κρίσιμα ἐν ἀρχῇ οὐκ ἀγαθά. Eodem ſenſu rigorem initio febrium ardentium damnauit, * Hipp.lib 1. epid. his verbis: ... ἀρχομένοισι τοῖσι ... πυρετοῖς ὀξέσι ἐπερρίγεον σμικρά. Hic autem locus lib. περὶ χυμῶν ab Hippocr.etiam legitur,& hanc ſententiam repetit Gal.Com.in aph.21.lib.4.&
E alibi quemadmodum multa huiuſce generis apud Hippocratem † reperire licet, propter huius ſententiæ celebritatem.

† *Cap.7.* * *Stat.3.* † *Aph.12.lib.2.*

Τὰ κρίσιμα μὴ κρίνοντα, τὰ μὲν θανατώδεα, τὰ δὲ δύσκριτα. τὰ προκρινόμενα ἐν ὠμοῖς κεῖθι, ὑποστροφαί, ἢν δὲ μὴ ἀκρισίαι, ἔστι δ᾽ ἃ καὶ ὀλέθρια, τὰ μὴ σμικρά. ὅσα κρίσιμα σημεῖα γινόμενα, τὰ αὐτὰ ταῦτα μὴ γινόμενα δύσκριτα. τὰ ἐναντία δὲ σημαίνοντα, κακόν, οὐ μόνον ἡ παλινδρομίη, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀρχαίης φύσιος τὰ ἐναντία ῥέποντα, ὥσπερ καὶ τῶν κακῶν σημεῖον ἐπὶ τἀναντία ῥέποντα. σκοπεῖν δὲ ὑπὸ δὴ, βρωμάτων, συμπτώσιων φλεβῶν, ὄγκων ὑποχονδρίων, ἀναρροπιῶν, καταρροπιῶν. πολλὰ δὲ καὶ τῶν τοιούτων. οἷον, ἀποφθειρούσῃσιν ἢν τιτθοὶ προσισχναίνονται, οὐδὲ γὰρ ἐναντίον, οὐδὲ βῆχες χρόνιαι, ὅτι ὄρχιος οἰδήσαντος παύονται. ὄρχις οἰδήσας ἀπὸ βηχέων ὑπόμνημα
G κοινωνίης, στηθέων, μαζῶν, γονῆς, φωνῆς.

Signa iudicatoria quæ nihil decernunt, partim mortem,partim difficilem morbi ſolutionem ſignificant. Quæ verò præmaturam iudicationem dum adhuc cruda ſunt omnia occupant, morborum recidiuas conuehunt, & ſolutionem omninò malam aut propè nullam portendunt. Pernicioſa quoq; euadunt ſi modum excedant.Eorum quę decernere nata ſunt, ſi quæ iudicatoria non fiant,difficilem ſolutionem,ſi quæ verò contraria ſignificant,malum indicant.Non ideò tantum quòd recurrunt, verumetiam quòd priſcam naturam exuunt & ad contraria vergunt, non ſecus ac ea mala ſunt quæ in contraria tranſeunt. Id quoque videndum eſt in cibis,venarum ſubſidentiis, hypochondriorum tumoribus, & his quæ ſurſum aut deorſum feruntur momentis. Multa verò eiuſce ſunt generis. Velut ſi in abortiones facturis emacruerint mammæ, neque enim hîc contrarietas apparet, vt nec ſi diuturnæ tuſſes in teſtium tumores deſinunt & ceſſant. Vnde fit vt teſtis ex tuſſi intumeſcens, nos conſenſionis quæ eſt genituræ & voci cum pectore & mammis, commonefaciat.

τὰ κρίσιμα] Hic etiam locus integram iudicatoriorum ſignorum diſciplinam continet, quæ per totam Hippocr. œconomiam latè ſparſa,& à Galeno libris de,Criſ.& Prog. fusè explicata,hîc velut in arctum contrahitur. Ex quo fit, vt hæc Hippocr. verba apud Galenum ſint paſſim celebratiſſima, propter tam grauis ſententiæ pondus & authoritatem. δύσκριτα verò etſi ex Gal. interpretati ſumus ... κρίσιν οὐ καλῶς κρίνοντα, καὶ οὐ βεβαίως, ἢ τὰ μετὰ χαλεπῶν καὶ μοχθηρῶν συμπτωμάτων κρίνοντα. Hic tamen idem quod ἄκριτον ſignificat,vt Galenus Comment.3.in Prorrh.interpretatur δύσκριτα γίνεσθαι τουτέστιν ἄκριτα ποιεῖν τὰ νοσήματα. Comment. verò
H 3.in libr.1.epid.in Philiſci hiſtoria,eandem ſententiam repetens, θανατώδη μὲν, ... συμπτωμάτων, ἢ σημείων, δύσκριτα δὲ, ἐὰν ... τὰ σημεῖα τῶν χυμῶν ... Plurima huiuſce generis reperire licet apud Hippocratem in prorrh.& coacis, quæ breuitatis cauſa omittimus. Meminit verò huius ſententiæ * Gal.lib.1.de criſ.& aph.4.lib.7.

* *Cap.14.*

τὰ προκρινόμενα] προκρίνεσθαι Hippocrati dicitur de præcoci & præmatura morbi ſolutione,dum adhuc morbus crudus eſt.Quod euenit irritata expultrice facultate ... [illegible] ..., quemadmodum in morborum inſultibus ſæpiſſimè vſu venit,vt ſcribit Gal.Quem locum hîc lubens adſcribo, qui a Hipp.mentem facile explicat: * κρίνουσι δ᾽ ... [illegible] ... ἐμπυήσεως ... [illegible] ... ἀλλοτρίων ... [illegible] ... ἀλλ᾽ ἀναγκάζεται ... τὰ λυπεῦντα,

[illegible Greek] A [illegible Greek] Eleganti igitur collatione oſtendit Gal. quomodo pondere irritata natura, aut alio[illegible] viribus defecta, aut externa aliqua noxia labefactata, maturam morborum ſolutionem occupat, in qua cùm adhuc omnia cruda ſunt, nihil momentaneum excernitur, ſed quodammodo temerè & ſine naturæ prouidentia. Quod [illegible Greek] dicitur, vt lib. περὶ γυναικ. eodem ſenſu protulit [illegible Greek], ad quæ omnia τὸ ἐγκαταλείπεσθαι ſequitur, quod τὰ μὲν [illegible], B ἀλλ' ἐν [illegible Greek] vt ſcribit Galen. Comm. 2. in lib. 6. epid. | Eſt quoq; locus apud Hippocratem lib. 1. epid. qui hunc totum explanat. [illegible Greek] ὑποστροφαί. ὑποστροφὰς verò Hipp. morborum reuerſiones [illegible] & recidentias ſignificant. Et celebria ſunt apud eundem ὑποστρόφιμα & εὐυπόστροφα, vt ſignificet ea, quæ morborum relapſus comitantur. Porrò [illegible Greek] (vt inquit Galenus) [illegible Greek]. Ἀκρισίαν igitur verti ſolutionem nimirum malam aut propè nullam, vt vtrunque ſignificatum includerem.

* Lib. 3. de dieb. dec. † Sect. 2.

τὰ μὴ σμικρὰ] In iudicatoriorum ſignorum diſciplina ſolenne eſt, ne quid modum excedat, aut etiam intra eum ſubſiſtat. Hoc enim ne naturam quidem alleuat illud verò diſſoluit & omninò effœtam reddit. Quæ rurſus ab eorum ſignorum natura remota eſſe C debent. Scribit igitur Hippocr. * [illegible Greek]. Quæ ferè his quæ hoc loco ſcribuntur, reſpondent. Ex eodem ſunt genere quæ ab eodem ſcribuntur, [illegible Greek]. Et [illegible Greek]. Et [illegible Greek]. Quam ſententiam repetit aphoriſ. 27. lib. 4. Eodem modo paſſim [illegible Greek] damnat Hipp. Vtrunq; complexus eſt, his verbis lib. 1. epid. † [illegible Greek].

* In coac. præd. † Sect. 2.

τὰ αὐτὰ [illegible Greek]] Verti, ſi quæ iudicatoria non fiunt, hoc eſt ſi eadem non fiant τὰ αὐτὰ [illegible] enim idem eſſe videtur quod κρίσιμα. Si igitur ſigna iudicatoria appareant, quæ tamen nullam iudicationem ſignificent & nihil decernant, difficilem morbi ſolutionem portendunt. Ac illud eſt [illegible Greek], vt interpretatur Gal. in prorrh. Quod ſequitur [illegible Greek], plurimum mihi faceſſit negotij. An referri videatur ad ea ſigna indicatoria, quæ vt appareant, nedum D iuuant: vt contra plerumque fiat lethalia, cùm peſſima coniuncta habeant ſymptomata, quæ ab Hippocr. in coac. & prorrh. damnantur his verbis, [illegible Greek]. Galenus enim quæ hîc dicuntur τὰ ἐναντία [illegible], more Hippocratico [illegible Greek] vocat, & de his intelligit quæ cum peſſimis ſignis apparent. Videtur enim comment. 3. in prorrh. celebratiſſimam illam Hipp. ſententiam (τὰ κρίσιμα) explicans hunc locum innuere, quum ſcribit: [illegible Greek]. Hic enim damnantur ea ſigna iudicatoria quæ ſecum ſymptomata lethalia coniungunt. Atque ea [illegible Greek] vocat [illegible Greek]. Vt ſæpè Hippocr. contrarium affectionem innuit per [illegible Greek]. Atque ſic quidem hic locus vniuerſalioris illius priùs explicatæ ſententiæ lumen eſſe videbitur. E Mihi verò videtur Hippocrates, totam ſignorum cognitionem abſoluere, atq; per τὰ ἐναντία [illegible], ea ſigna intelligere, quæ etſi eminent, ac iudicatoria videntur, nihil tamen promouent, ſed velut intrò recurrunt, vt in tumoribus & abſceſſibus iníidis apparet. Contraria verò iudicatoriis ſignis ſignificant, quod ne iudicationem quidem certam, ſed relapſum afferant: vt ne addam quod contrario quodammodo [illegible] impetu, quum eorum quæ morbos ſoluunt natura, fit vt extra erumpant & emineant, natura morbi ſomitem propellente & [illegible]. Illa autem ſuo receſſu morbum fouent, & ſuo velut intrò impetu vires naturæ propè acciſas funditus conterunt [illegible]. Atque Galeno comment. 1. in prorrh. ita damnantur, [illegible Greek]. Quod ſatis indicant hæc Hippocratis verba, [illegible Greek]. Quorum omnium mentem ſatis appoſitè expreſſiſſe mihi videor, quum dixi, ea priſcam naturam [illegible] quodammodo in contraria vergere. Sic igitur comprehendemus quæ ab Hippocrate [illegible Greek] dicuntur, quemadmodum lib. 2. prognoſt. [illegible Greek]. Eiuſdem ferè ſunt generis F [illegible Greek]. Quæ Hippocratici ſermonis maieſtatem redolent. De quibus alias dicemus.

παλινδρομέα] [illegible Greek] Hippocrati eſt intrò recurrere & velut originem repetere. Atq; ita de humorum reſſluxu dicitur, & accommodatur abſceſſibus aut tumoribus, qui propter humorum receſſum, eumque quo intrò feruntur impetum, detumeſcunt & velut ſubſidunt. Id ita explicat Galenus, * [illegible Greek] ὁ Ἱπποκράτης [illegible Greek].

* Comment. 2. in progn.

ὥσπερ καὶ [illegible Greek]] Hîc vniuerſaliùs quodam modo extulit quod priùs ſingulariter. Damnat enim ea omnia, quæ in humorum tranſpoſita in contraria tranſeunt, hoc eſt intrò recurrunt. ῥοπὴ enim apud Hippocratem, eorum quæ aliquò ferri nata ſunt inclinationem, momentum & libramentum ſignificat, humorumq; [illegible] præcipuè accommodatur. De quibus ſæpius effert [illegible Greek] G ῥέπον, omnem in oppoſitione [illegible] intelligens. Damnantur igitur tumores omnes & abſceſſus, qui iudicatorij quidem extra erumpentes, intrò recedunt, non ſecus ac omnia φύματα (Sic enim vocant omnes tumores, qui foras educuntur & prominent) quæ commutato quodammodo curſu, ſeſe in ſinum & intrò colligunt, ac veluti commutata [illegible] remos inhibent. Ea verò his verbis accuſat Hipp. lib. 6. Epid. * [illegible Greek]. Idem lib. 1. Prognoſt. [illegible Greek]. Atque hæc ita eſſe accipienda videtur indicare illud ὥσπερ, & ea quæ de communione cum mammis vtero, & cum teſtibus pectori, ſequuntur. forſè verò aliquis intelligat ſecludi ab Hippocrate, ea quæ ἢ κατ' ἴξιν, aut κατ' εὐθυωρίαν, ſed oppoſito quodam ductu feruntur, atque per [illegible Greek] ſignificari, vel vt dixit in Prorrh. [illegible Greek]. Vbique enim Hippocrates, [illegible Greek] naturæ ductum & directionem probat, & κατ' ἴξιν H vocat. Sic lib. 6. Epid. † κατ' ἴξιν [illegible Greek]. Rurſus idem, [illegible Greek].

* Sect. 1. † Sect. 2.

Θεωρεῖν [illegible Greek]] Certam quendam & ordinatum naturæ motum conſiderandum ſignificat in corporis inanitione & repletione, atque hypochondriorum tumoribus. Probatur enim is qui ordine quodam naturæ & ritè fit, neque ἐπὶ τἀναντία ῥέπει. [illegible Greek] verò [illegible Greek] intelligo, ex conſecutione quadam, vt per ξυμπίπτοντα [illegible Greek]. Quæ eſt (vt loquitur Galenus) [illegible Greek]. Non enim aliter ſumit Hippocr. quod dixit. * [illegible Greek]. Quod igitur illic ſimpliciter [illegible Greek] extulit, hîc [illegible Greek] vocat. † Celſus verò cōcidere dixit, quem hîc ſequuti ſumus. Malui autem cum præcedenti, quàm cum ſequenti coniungere [illegible] noſtrorum codicum fidem, vt inanitionem & τὸ κατασχεῖν, quod eſt ἀπιών, intelligerem. Galenus etiam comm. 2. in lib. de rat. vict. * [illegible Greek] ſignificare ſcribit, [illegible]

A [illegible]. Ad eorum porrò qui in morbis fiunt abſceſſuum prædictionem corporis repletionem aut inanitionem, plurimum habere momenti, ſcribit Galenus libr. 3. de criſ. ex Hipp. prognoſtico. Gal. verò χρωμάτων, non βρωμάτων, cur legerit non video.

Aph. 3. lib. 1. † *Cap. 6. lib. 3.* *Lib. 3. de Ar.*

ὄγκων ἀποχωρητικῶν] In omnibus noſtris codicibus impreſſis ὄγκοι legitur: ſed ex perpetuo veterum exemplarium conſenſu, ὄγκων repoſuimus, & ad id quod ſequitur, iunximus. Quod videntur etiam feciſſe interpretes. In his verò hypochondriorum tumoribus, manifeſtus eſt naturæ impetus, qui extra fertur. Qui ſi intrò propendeat, damnandus eſt, dum ne qua alia ſequatur vacuatio.

ἀνάρροπον] ἀνάρροπίην καὶ καταρροπίην medico conſiderandam, ſcribit initio lib. περὶ χυμῶν. vbi eam, quæ ſurſum aut deorſum fit humorum lationem intelligit. Sæpè enim humores ſuopte impetu, aut naturæ impulſu, in partes incumbunt. Quorum [illegible] & ductus videndas eſt, ſi natura duce, aut morbi impetu fiat. Hunc humorum tranſpoſitum ſimpliciter hic intelligere poſſumus, atque

B ἀνάρροπον καὶ καταρροπίην per ſe legere. Interpretes ad præcedentia retuliſſe videntur, & tumorum qui in hypochondriis fiunt, inclinationem ſignificant, quia ſæpè has voces hypochondriis attribuit Hippocrates, ex quibus viſcerum inflammationes intelliguntur, vt lib. 6. Epid.* κοιλίαν κατάρροπον vocat, [illegible], vt inquit Galen. Ex his verò omnibus locis τὸ κατ᾽ ἴξιν probari videntur.

Sect. 2.

πολλὰ δὲ καὶ τὰ ἐναντία] Significat in naturæ motibus, quæ ſolutionem promouet, conſiderandas mutuas partium inter ſe affectiones, ex quibus dignoſcas, an qui excretiones prouocat impetus, naturali ductu fiat. Et quia ferè de abſceſſuum tumoribus & ſubſidentiis loquutus fuerat, quorum curſus facilè apparet: conſiderandum etiam monet naturæ ductum in his, quæ non ita manifeſta ſunt: vt in abortionibus (quæ ſolutionem quandam præ ſe ferunt) mammarum extenuatio ſpectanda eſt, & in diuturnæ tuſſis ceſſa-

C tione, teſtium tumor. In his enim ſolutionum generibus, etſi impetus intrò ferri videatur: non eſt tamen contrarius, ſed naturalis. Tum quia hic nulla habetur poſituræ & ſitus ratio, vt in cæteris abſceſſibus: tum quia ad eam quæ intrò fit inclinationem, vacuatio quædam ſequitur. Nulla igitur in his ſpectanda eſt contrarietas, cùm ea ex mutua inter ſe affectione & conſenſione fiant potiùs & humorum prolapſu, quàm ex partium ſitu. Illud igitur οὐδὲ γὰρ ἐναντίον nullam hîc apparere contrarietatem ſignificat, quæ ex partium collocatione & habitu inter ſe pendeat: vt neque hîc τὸ κατ᾽ ἴξιν, eandem ob cauſam ſpectari poteſt, quod ferè ſpectatur in his quæ è regione & directo poſita ſunt. Quæ omnia etſi facilè in ſuperiùs enumeratis appareant, in his tamen nullo modo quærenda ſunt. Eam verò quæ fit κατ᾽ ἴξιν naturæ directionem ſpectari in his, vt nec in aliis quibuſdam debere, ſcribit Galen. lib. 6. Epid.* [illegible]

D [illegible] In his igitur non ſpectatur directio, ac ne contrarietas quidem. Atque profecto ex hoc loco ſatis apparet quod ſuperius dixit, τὰ ἐπὶ τἀναντία ῥέποντα, intelligi de his quæ in contraria ferebantur, velut τὰ ἀνάπαλιν καὶ τὰ κατ᾽ ἴξιν.

Comm. 2.

αἱ ἀποφθείρουσαι] ἀποφθορὰν & διαφθορὰν, abortum vocat Hippocrates, & ἀποφθείρειν καὶ διαφθείρειν, de fœturæ corruptione efferre, quod ἐκτιτρώσκειν aliàs dicit. Attici autem, ἀμβλώσκειν. Eſt igitur ἀποφθορὰ ἄμβλωσις, vt inquit* Galenus, & quod lib. περὶ γυναικείων, [illegible] vocat Hippocrates. His verò quæ abortiones paſſuræ ſunt, mammas extenuari ſcribit Hippocrates lib. aph. 5.* [illegible]. Hoc verò [illegible] dicit, quod in Aphoriſmis ἰσχνοὶ γίνονται. Celſus verò lib. 2.*

E emacreſcere vertit. Quæ omnia de mammarum extenuatione, gracilitate & ſubſidentia intelligenda ſunt, vt ſatis indicat lib. 1. γυναικείων. [illegible]. Quod enim hîc [illegible], illic τὸ πλήρωμα τῶν μαζῶν ſυμπίπτειν dixit, ἰσχνὸν verò de extenuatione & gracilitate ſemper efferre* Hippocr. vt φάρυγγα ἰσχνὴν, vocat fauces, in quibus nullus apparet tumor, ſed graciles: & vt in aph. 34. lib. 4. explicat, οἰδήματος μὴ ἐόντος ἐν τῇ φάρυγγι. Non abſimili admodum ſignificatione ἰσχνόφωνος & ἰσχνοφωνίην, de vocis imbecillitate poſtea ſcribet. Sic aph. 25. lib. 5.* [illegible] ſcribit, quod eſt alleuare & minuere. Frigida enim affuſa humorum affluxum cohibet. & hac ratione corpora extenuat, vnde & dolorem ſoluit, quia eius cauſam abigit, vt inquit Gal. An verò abortum ſemper præcedat mammarum gracilitas, eleganter diſſerit Galen. lib. 5 aph. 53.

Lib. 6. epid. comm. 1. *Aph. 53. & Aph. 37. & 38.* *Cap. 8.* *In prorrh. & coac.* *Sect. 5.*

οἷσι βῆχες χρόνιαι] Aliud genus ſolutionis adfertur, in quo partium inter ſe cōmunio, quàm poſitus potiùs ſpectanda eſt. In diuturnis enim tuſſibus teſtium tumor ſolutionem indicat, & teſtibus intumeſcentibus ſæpè tuſſes ſuccedunt. Tanta eſt genitalium partium

F cum ſpiritalibus conſenſio. Quod poſtea his verbis indicabit: [illegible]. Et rurſus,* [illegible]. Sic lib. 1. Epid.* [illegible]. Et lib. 4. ep. [illegible]. Idem paulò poſt hoc in libro, abſceſſum ex tuſſi in teſtibus firmari ſcribit, [illegible]. Idem quoque ſubindicant hæc Hippocratis verba, lib. περὶ χυμῶν. [illegible]. Galenus verò multis in locis huius communionis meminit, præcipuè verò lib. 1. Epid. his verbis: [illegible]. Meminit etiam lib. 3. & 6. epid.* Quibus in locis eleganter conſenſionis partium inter ſe rationem aperit. Quæ quia plurimum ad noſtrum inſti-

G tutum faciunt, adſcribere non piget. [illegible]. Porrò hunc locum aliter videtur legiſſe Cornarius.* Vult enim tuſſim in teſtium tumores deſinere, & contra, teſtium tumores ſuborta tuſſi ceſſare. Quod etiam videtur ſequutus Medicinæ noſtræ lumen Fuchſius ſuis in librum 6. Epid. commentariis. Quæ etſi vera ſunt, vt ex libro 4. Epid. apparet, hanc tamen lectionē ſic immutaſſe videtur. οἷσι βῆχες χρόνιαι, ἐπ᾽ ὄρχεις οἰδήματος παύονται· καὶ ὄρχις οἰδήσας ἀπὸ βηχέων. Contra tamen Galeni fidem, vt poſtea dicemus. Cæterò videndum eſt teſtium tumores, non niſi in diuturnis & ſiccis tuſſibus apparere, vt ex priùs adductis locis conücere licet, & ex hoc Galeni loco, qui lib. 6. epid. ſcribitur,* [illegible]. Sic & Prorrhetico ſecundo, tuſſi diuturnæ teſtium tumorem adſcribit Hipp. in morbi comitialis depulſione. [illegible]

H [illegible]. Quo fit vt illud βῆχες χρόνιαι, ſimul iunxerim, & illud οἷσι, non ad id quod ſequitur, ſed ad præcedens retulerim: vt ſit ſenſus, οὐδὲ ἐναντίον τοῖσιν οἷσι βῆχες χρόνιαι ὄρχιες οἰδήσαντες παύονται. Cæterum quemadmodum in tuſſi abſceſſus fit ad teſtes ita & in femur & coxendicem concreſcere probat, quæ ſuperiùs ex Hipp. adduximus. Vt etiam lib. 4. epid. in tuſſi tubercula ad aures ſuborta & ſuppurationem in humero ſcribit.

Sect. 5. *Sect. 1.* *Comm. 1. & Com. in egr. 2. poſt ſta. peſt. Com. 2. & 4.*

Et Caluus. *Com. 2.*

ὄρχις οἰδήσας ἀπὸ βηχέων] Iſta vertimus, vt communionem eſſe ſemini genitali & voci cum pectore & mammis, indicaremus. Cuius lectionis nos admonuit Gal. in lib. 6. epid. hunc locum adducens: legit enim, ὄρχις γοῦν οἰδήσας ἀπὸ βηχέων. [illegible]. Vocis autē cum pectore affectio manifeſta eſt cùm huius totus thorax conceptaculum ſit & officina. Mammarum autem tumor vocis mutationem ſequitur, dum in pubertatem fit tranſitus, & ſemen quodammodo pullulat, quod τραγίζειν dixit Hippocr.* Tunc enim vocis aſperitas ſubnaſcitur, diductis omnibus à copioſiore calore vaſis, & mammarum tumor, natu-

Sectio 1. huius Libr.

talium lanugo,& menſtruorum defluxus apparet. Ac velut ſeminis originem teſtatur vocis aſperitas, ita & mammarum tumor & A
totius thoracis dilatatio, opificem illum ſeminis genitalis calorem indicat. Atque haud ſcio an hic γονὴ, pro vtero ſumi poſſit, vt aliquando apud Hipp. vt id referatur ad ea, quæ de abortientibus dixit. Quemadmodum lib. περὶ ἀφ. γονὰς τὰ ἐμβρυα τὰ μέσα, vocat. Et Pollux, τὰς μήτρας γονὴν ab Hipp.*** vocari ſcribit. Quibus verbis communionem mammarum cum vtero ſubindicaret, quæ tam eſt per ſe manifeſta, vt demonſtratione non egeat. Quæ tamen ex lib. 5. Aph. deſumi poterit. Senſus igitur erit partium affectiones inter ſe conſiderandas: vt in tuſſi, teſtium tumor cum ſpiritalibus inſtrumentis, eorum affectionis admonet, atque ex ea conſenſione mutua, cæterarum partium affectio ſubintelligi poteſt. Porrò hic mihi ſenſus genuinus magis videtur, quàm ſi iſtarum omnium partium communionem inter ſe in tuſſi exiſtere intelligamus, quod poſtea ſcribat Hipp.**** ἰσχνοφωνίην ποιεῖ χολὴ, ὡς ὁ ὄρχις ὁ δεξιὸς ὄρχει. Vnde & vocis & ſeminis genitalis commutationem ſuſpicari poſſis.

* *Com.4.* ** *Lib.6.epid.* *** *Lib.2.* **** *Sect.5.*

Quæ abſcedere nata ſunt, ea per venas, oſſa, neruos, cutim, aut alia huiuſmodi diuerticula abſcedunt, bonaq; ſunt, ſi infra morbum fiant. Qualia ſunt varices & lumborum grauitates, ſi ex ſuperioribus partibus ad infernas demittantur. Præſertim verò optima ſunt, quæ ad inferna & infra ventrem maximè & quàm remotiſſime à morbo abſcedunt, ac ea quæ per emiſſaria quædam effluunt, aut per emiſſionem fiunt, quemadmodum ſanguis ex naribus, aut pus ex aure, ſputum & vrina per emiſſionem effluunt. Quibuſdam non eodem modo abſcedit, velut dentes, oculi, naſus, & ſudor. Quinetiam quæ in cutem abſcedunt, foras erumpentia tubercula: velut putreſcentes & purulenti quidam tumores, aut vlcus, aut reliquæ huiuſce generis in cute efflореſcentes puſtulæ, deſquamatio, glabratio & capillorum defluuium, vitiligines, ſcabies, aliaq; huiuſcemodi, quæ conferto & repentino quodam confluxu, non autem dimidiato & ſemirepente abſcedunt, & quæcunque alia dicta ſunt, etſi non indignè morbi excretioni reſpondeant. Quemadmodum Temenei nepti, ex valido morbo quiddam in digitum firmatum eſt, qui cùm morbo ſuſcipiendo non eſſet ex interno recurſu obiit.

B
Ἀποστάσιες ἢ διὰ φλεβῶν, ἢ δι' ὀστέων, ἢ νεύρων, ἢ δέρματος, ἢ ἐκτροπέων ἑτέρων. χρησταὶ δὲ αἱ κάτω τῆς νούσου, οἷον κιρσοὶ, ὀσφύος βάρεα ἐκ τῶν ἄνω. ἄρισται δὲ μάλιστα αἱ κάτω, καὶ αἱ κατωτάτω, κοιλίης, καὶ προσωτάτω ἀπὸ τῆς νούσου, καὶ αἱ κατ' ἔκρουν οἷον αἷμα ἐκ ῥινέων, πύον ἐξ ὠτὸς, πτύαλον, οὖρον. κατ' ἔκρουν. οἷσι μὴ ταύτῃ ἀποστάσιες, οἷον ὀδόντες, ὀφθαλμοὶ, ῥὶς, ἱδρώς. ἀτὰρ καὶ τὰ ὑπὸ δέρμα ἀφιστάμενα ἐς τὸ ἔξω φύματα, οἷον τὰ σηπτὰ, καὶ τὰ ἐκπυοῦντα, ἢ ἕλκος, καὶ τὰ τοιαῦτα ἐξανθήματα, ἢ λεποὶ, καὶ μάδησις τριχῶν, ἀλφοὶ, λέπραι, ἢ τὰ τοιαῦτα ὅσα ἀποστάσιες μὲν εἰσιν ἀθρόως ῥέπουσαι, καὶ μὴ ἡμιρρόπως, καὶ ὅσα ἄλλα εἴρηται. καὶ ἢν μὴ ἀναξίως τῆς περιβολῆς τῆς νούσου. οἷον τῇ Τημένεω ἀδελφιδῇ ἐκ νούσου ἰσχυρῆς, ἐς δάκτυλον ἀπεστήριξεν, οὐχ ἱκανὸν δὲ δέξασθαι τὴν νοῦσον, ἐπαλινδρόμησεν, D
ἀπέθανεν.

ἀποστάσιες] Solutionis morborum cognitionem perſequitur Hippocrates. Soluuntur enim morbi excretione (quam ἀπόστασιν κατ' ἔκκρισιν, ἢ κατ' ἔκρουν, ἢ κατ' ἔκροον vocat) aut alio verſa materia & ſuo pondere in aliquam partem firmata & decumbente, non autem excreta, & ἀπόστασις κατ' ἀπόθεσιν dicitur. Atque hæc duo ſunt celeberrima apud Hippocratem abſceſſuum genera. Quanquam hoc nomen accommodat, μετάστασις ἐξ ἑτέρου νοσήματος εἰς ἕτερον, quum morbi vnius, in alterum fit tranſitus, quæ & ſolutionis morborum vna ſpecies eſt, dum ſcribit libro 1. epid.* ἔστι δ' οἷσι [illegible] ἐξ ἄλλων πυρετῶν, ἢ νοσημάτων, ἀποστάσιες εἰς τεταρταίους ἐγίνοντο. Sic E
ferè quicquid morbum humorum quadam tranſmiſſione & tranſpoſitione ſoluit.† Hippocrati ἀπόστασις dicitur: ne id quidem per ſe, ſed fere appoſito excretionis genere. Sic lib. 1. Epid. ἀποστάσιες [illegible] στραγγουριώδεες. & paſſim, ἀπόστασις εἰς στραγγουρίαν, & ἀπόστασις εἰς αἱμορραγίαν Et lib. 3. Epid.†† ἀποστάσιες ἐς ἐμπυήματα [illegible] ſcribit. Eorum igitur quæ abſcedunt [illegible] propoſiturus Hippocrates, primùm ductus & vias ad quas ferantur, edocet: deinde, ex locorum & partium poſitura diſtinguit, & dignatione quodammodo aut accuſatione afficit. Tandem verò duobus quibuſdam quaſi ſummis generibus complectitur, vt in ea quæ κατ' ἔκρουν, ἢ κατ' ἀπόθεσιν fiant, diuidat. Atque ex eorum affectionibus totam indicatoriorum ſignorum diſciplinam abſoluit. Porrò non eſt locus alius apud Hippocr. inſignior, aut qui peræquè ſignorum & abſceſſuum celebratam cognitionem referat, vt hic eorum omnium amplam profeſſionem confeciſſe videatur. Quò magis noſtras vices dolemus, qui edaci temporum intemperie, in tanto Medicinæ auctoramento. Galeni opes & donatiuum votis tantum ſuſcipere cogimur.

* *Sect.2.* † *Sect.2.& 3.* †† *In ſta.poſt.*

ἢ ἐκτροπέων] ἐκτροπὰς hic non aliud ſignificat quàm quod in vniuerſaliori paulò poſt ſententia ὑπονόμους vocat. Cuniculos enim humorum & ductus excipiens, alia quædam diuortia & ſubterfugia ſubeſſe ſcribit, per quæ ſubeant & ſeſe velut inſinuent. Hæc autem poſtea aperit. ἐκτροπὰς igitur diuortia verti, Hippocratis [illegible] imitatus, cuius in dictionibus facundiam miro quodam modo ſuſpicio. Diuerticula enim intelligo, deflexiones, digreſſiones, commutationes, deceſſiones, cùm veluti à populari via humores decedunt, & onus ſuum per abdita, quodam [illegible] deponunt. Quod autem in omnibus codicibus ἢ τόνων legitur, expunxi, noſtrorum codicum fidem & conſenſum ſecutus, & Galeni authoritatem, qui ne id quidem legiſſe viſus eſt vt ne addam quod τόνοι ab Hippocrate neruorum [illegible] comprehendantur lib. περὶ ἀγμῶν. cum ſcribit, [illegible]. Et cùm neruos qui glandulis ſub axilla [illegible] ſunt [illegible] τόνους vocat. Sic Galenus lib. περὶ ἀγμ. τόνους τὰ [illegible] appellat. Atque vt maiorem fidem faciam, aſcribam Galeni verba ex Comment. 1. in libr. περὶ ἀγμ. [illegible] G
[illegible]. Cum igitur τόνοι neruorum appellatione contineantur, non neceſſe fuit eos in parte exprimi, qui in vniuerſum poſiti fuerant. Sic aliquando Hipp. τόνους ſimpliciter dicuntur, aliquando verò generis notionem addit, vt τόνους νευρώδεας [illegible] vocat lib. περὶ ἀγμ. [illegible]. Idem verò [illegible] vocat, vt patet ex lib. de fract. & comment. 3. in librum eundem ſcribit Galenus: aliquando verò [illegible]. Reliquum verò genus naturæ ſimplicis & exanguis τένοντα vocat. Hippocr. anatomici [illegible]. Atque vt primam originem & commixtionem indicet νευρώδεας τένοντας vocat lib. περὶ ἀγμ. [illegible]. vt ſcribit Galenus.[a] Atq; hinc forte occaſionem ſumpſerunt antiqui, vt tria huius primæ naturæ genera neruos vocarent, vt ſcribit Galen. lib. H
6. epid.[b] quod plurimum facit ad totius huiuſce loci confirmationem. [illegible]. Eadem quoque iiſdem penè verbis confirmat Gal. lib. 1. de placitis Hippocratis, & Platon.[c] Poteram iſta confirmare ex libris Gal. anatomicis. Malui tamen huc adducere, quæ à Galeno in Commentariis ſuis in Hippocratem ſcribuntur, quod propiùs quodammodo occaſionem vrgeant & originem ſuam redoleant, alibi pluribus iſta confirmaturi. Cæterum malui eam dictionem expungere, quam per τόνους τένοντας intelligere.

[a] *Comm.3.* [a] *Comment.3.in lib.de frac.* [b] *Comment.2.* [c] *Cap.6.*

ἢ δι' ὀστέων] Oſſa ipſa abſcedere indicat ſatis ἀπόστασις ὀστέων celebrata Hipp. lib. περὶ ἀγμῶν, & illic expreſſa abſcedentium oſſium ſigna. In annuis enim & diuturnioribus vlceribus oſſa ipſa abſcedere ſcribit Hippocrates. In hæc autem omnia hic enumerata corpora abſceſſum cadere videtis, quæ [illegible] dicta à Gal. nouit, quæ varioum diſſolutioni quodammodo ſunt obnoxia. Scribit

A bit enim Galenus: [illegible Greek] Hunc verò locum ſubindicare videtur Galenus Comm. ad aph. 54 lib. 7. cùm ſcribit [illegible Greek] Cùm verò abſceſſus ferè in articulos decumbant, vt ſcribit Gal. Com. 2. in Progn. non abſq; ratione per oſſa abſcedunt. Iſtumq; locum ea ratione ſubindicare videtur Gal. Com. 2. in Progn, cùm ſcribit: [illegible Greek]

περὶ κιρσῶν] Hæc ſunt ἀποθέσιος μεταβολῆς humorum morbos committentium exempla. Horum enim σκέψεις maximè videndas ſcribit lib. 6. epid.[1] Qua dictione vtitur αὐτὴ ἡ ἀποσκέψεως ἢ μεταστάσεως χυμῶν. inquit igitur Hippocr. [illegible Greek] Quibus verbis decubitus humoris cauſas inueſtigandas cenſet, quod etiam repetit lib. περὶ χυμῶν.
B [2] Varices igitur, inſaniæ ſolutionem portendunt, ex ſeceſſu & tranſpoſitu materiæ morbi ad infernas & remotiſſimas vias, repurgamentis deſtinatas. Quas vt in abſceſſuum genere, quod ad inferna repens plurimùm probatur, inſpiciendas etiam cenſet lib. 6. epid. [illegible Greek] Quæ decubitus ratio in cæteris quoq; abſceſſibus non temerè prouideri debet Eſt autem κιρσός, vt cum Galeno loquar, [illegible Greek] Quò fit, vt non tantùm melancholici affectus ſit ſoboles varix, ſed & crudorum & craſſiorum etiam humorum repurgamētum. Scribit enim Gal. in lib.[4] περὶ ἄρθρ. [illegible Greek] Porrò vertebratorum orbiculatim oſſium ad lumbos (vt cum Plinio loquar) [illegible Greek], varices ſoluunt, humoris quadam aliorſum transfuſione. Quod indicat Hippocrates lib. περὶ ἄρθρ. his verbis: [illegible Greek]

[1] *Sect. 4.* [2] *Aph. 21. lib. 6.* [3] *Sect. 2.* [4] *initio Comm. 3.*

C ὀσφύος βάρεα] Hoc aliud eſt exemplum tranſmiſſi ad inferiores partes humoris. In lumbos enim ſæpiſſimè tanquam in ſentinam corporis exonerata natura & onere leuata, illinc per inſignes meatus longiſſimè à ſe morbum propellit. Lumbis enim magna illa vena aſſidet, quæ in crura propagines mittit, per quæ purgamenta conuehuntur. Quæ cauſa eſt, vt lumbis craſſiorum & viſcidorum humorum colluuione affectis, varices in inguinibus & poplite appareant. Quod me mouit, vt non omninò ſuſpectam exiſtimarem lectionem, ſi quis hæc inter ſe coniungat, περὶ κιρσῶν ὀσφύος βάρεα ἐκ τῶν ἄνω. Vt ſenſus ſit: Varices quæ lumborum grauitates leuant, & in partibus inferioribus apparent, tranſmiſſa ex ſuperioribus locis materia, ex eorum eſſe genere, quæ infra morbi fomitem abſcedant, atque ideò valdè probari. Quòd verò varices oriantur effuſo ex lumbis in crura humorum lentore, craſſitudine & cruditate ita probat Galenus, Comm. 3. in lib. περὶ ἄρθρ. [illegible Greek]
D [illegible Greek] Sequutus tamen ſum plauſibiliorem viam & popularem magis. Fit enim in febribus præcipuè efferueſcente in venoſo genere ſanguine, vt tota materia in lumbos ferè effundatur, illicq; ponderis & grauitatis ſenſum afferat, ob vaſorum inſignem capacitatem. Quod in cæteris etiam morbis vſu venit. Atq; ita hunc locum de morborum grauitate ex ſuperioribus partibus demiſſa, protuli. Qui coniunctam magis ſenſibus rationem ſequi volet, & eam quam priùs retulimus opinionem, is videbitur non ita longè quæ ſcripta ſunt, referre, ſed coniunctè omnia illa leget, nec id ſine recentioris noſtri codicis aſſenſione faciet. Noſtram fuit vtramq; lectionem explicare, in quo præſertim in reprehenſionem non poſſe incurrere, nos ſenſimus. Porrò illud ἐκ τῶν ἄνω, ad vtramq; referri poteſt, ad κιρσοὺς aut βάρεα ὀσφύος, vt abſceſſuum conditio & natura magis probetur. Quod etiam euenit, ſi alterum tantùm ſpectet, vt id quod priùs eſt, reſpiciat.

E ἄριστα δὲ μάλιστα] In his quæ abſcedunt, & bono ſunt, conditiones circumſcribit, vt infra morbum fiant, & ima corporis petant. Atque quo magis ad ima corporis, infraque ventrem deuoluentur, & longiſſimè à morbo abeunt, tanto profectò dignatione maiore proſequenda ſunt. Suntq; hæ ferè omnes affectiones ex loci natura & partium poſitu deſumptæ, tam diligenter inter ſe committendæ, quàm videntur ex media Hippocratis ſchola deductæ. Eos enim qui ad ima repunt abſceſſus, ſemper probauit Hippocrates, vt in Prog. [illegible Greek] Et paulò pòſt. [illegible Greek] Lib. verò 6. epid.[1] [illegible Greek] Quibus verbis videtur Hippocrates partes ſuperas & imas vmbilico circumſcribere, totum epigaſtrium & hypochondria intelligens, vt lib. Aph. 2.[2] τὰ περὶ τὸν ὀμφαλὸν τὰ κατ᾽ ἐπιγάστριον χωρία vocat. Vult igitur abſceſſus ipſos à viſceribus longiſſimè diſcedere, quod innuit per τὰ κατωτάτω κοιλίας.
Nec aliud vidit lib. 6. epid.[3] ſcribens, [illegible Greek]. Etſi enim in abſceſſuum quæ κατ᾽ ἴξιν fiunt doctrina, naturæ
F directionem prouideri vult, ſi hepar ſuperant, aut infra ſubſiſtant: viſcerum tamen conditiones ſignificat, regiones corporis hepate definiens. Hanc verò corporis circumſcriptionem probat[4] Galenus, in quibus multa ad huius loci ſenſum faciunt, [illegible Greek]
G [illegible Greek] Hunc totum locū protuli quòd mirè partiū corporis circumſcriptiones aperiat, vt quæ τὰ ἄνω καὶ ἀνωτάτω καὶ κάτω καὶ κατωτάτω Hipp. dicantur, intelligatur. In quo etiam abſceſſuum ad ima repentium ſententiā approbatam vides. Quod etiam fecit Galenus Comm. 2. in Progn. hunc Hipp. locum ſubindicans. [illegible Greek] Eſt & in abſceſſuum laudandorum æſtimatione, [illegible Greek] vt ſcribit in Coacis, & de tumoribus præter naturam per eryſipelas ſignificat, aph. 25. lib. 6. quod etiam in Coacis repetit. Idem
H quoq; Celſus de ſuppurationibus dixit lib. 2. Ex ſuppurationibus verò hæ tolerabiles quæ in exteriorem partē feruntur & acuuntur.

[1] *Sect. 1.* [2] *Aph. 35.* [3] *Sect. 2.* [4] *Comment. 2. in lib. 6. epid.*

καὶ αἱ κατ᾽ ἔκρουν] ἀποστάσεις κατ᾽ ἔκρουν ἢ κατ᾽ ἐκροὴν vocat Hipp. quæ per emiſſionem & effluxum humoris vitioſi fiunt, & ita corpus leuant, & eas quæ per corporis emiſſaria & effluuia repurgamentis vias idoneas habentia effluunt. Quales ſunt teneſmi & dyſenteriæ, quæ confluentibus in inteſtina ſuperfluis fiunt quibus in renes deriuantibus ἀποστάσεις ἐπὶ τὰς στραγγουρίας fiunt. Sunt igitur ἀποστάσεις κατ᾽ ἔκρουν, velut totius vitioſi humoris in corporis ſentinam confluxus: quales [illegible Greek] ſcribit Hipp. lib. 1. epid. Galen.[1] τὰς κατ᾽ ἔκρουν [illegible Greek] interpretatur. Colliquatione enim quadam velut totius corporis colliquatione morbum deponunt, vt indicat Hippocrates lib. 1. Epi. [illegible Greek] His opponuntur ἀποστάσεις κατ᾽ ἀπόθεσιν. quæ dignitate inferiores ſunt, & reſtagnantibus aut effundentibus ſe in abiectas corporis partes humoribus fiunt, qui

per libera eſſluuia expurgari nequeunt, velut in coxendicum & articulorum abſceſſibus euenit, qui quòd in diuturnis morbis maximè fiant, frigidam & craſſam materiam præ ſe ferant, atque adeò potiùs concoctionem longam & ſolutionem lentam, quàm humorum eſſluuium expectant. Cæterùm etſi reſtagnatione humorum in renes effuſa fiat ἀπόστασις εἰς στραγγουρίην, conſepto in vrinæ viis humore: non eſt tamen quod quis exiſtimet ἀπόστασιν κατ' ἀπόθεσιν dici, quin potiùs κατ' ἔκρουν vocari debet, cùm bono ſit & plurimos à præſentiſſimo diſcrimine liberarit, vt ſcribit [1] Hippocrates lib. 1. epid. Licet enim in renes cõfluxus fiunt, expurgatur tamen per liberas toti corpori vias, nec proprium renum affectum affert, vt his verbis indicat Hippoc. lib. 1. epid. οὐ νεφριτικὰ ἀλλὰ [illegible] &c. Quod etiam in his quæ in dyſenterias abſcedunt, euenit. Quas ne quis κατ' ἀπόθεσιν ἀποστάσιας eſſe cenſeat, Galenũ audiat. Scribit enim, [2] καὶ διὰ τῆς [illegible] μετὰ [illegible] [illegible] A B

[illegible] C

[illegible] Rurſus paulò pòſt, [illegible] Idem quoq; lib. 3. epid. [3] Illud Hippocratis in Pythione explicãs [illegible] Hos Galeni locos adducere viſum eſt, vt tota natura ἀποστάσιων κατ' ἔκρουν conſiceretur. Porrò quòd ad præſentem locum attinet, abſceſſus qui per eſſluuium fiunt, bono ſunt, & dignatione naturæ his qui per repoſitionem fiunt priores, vt ſcribit Galenus lib. 1. Epid. [4] in Metonis hiſtoria, [illegible] Et rurſum, [5] [illegible] Rurſus, [6] [illegible] [7] [illegible] D

[1] *Sectione ſecunda.* [2] *Sectione ſecunda.* [3] *Comm. 2. in librum Epid. 1.*
[4] *Comm. 1.* [5] *Comm. 3.* [6] *Comm. 1. in lib. 1. Epid.*
[7] *Comm. 3. in lib. 3. Epid.*

εἰσὶ μὲν αἱ ἀποστάσιες] Hic locus deſignat ἀποστάσιας κατ' ἀπόθεσιν, quas prioribus opponit. Fiunt autem quaſi per repoſitionem & refuſionem quandam humorum in ignobiles corporis partes. Corn. legiſſe videtur, εἰσὶ μὲν αἱ ἀποστάσιες E

[illegible], ſtrumas quibuſdam, aliis tumores putreſcentes ſignificant. Antiqua vox & Hippocrati parum vſitata, qualis φῦμα & [illegible]. Eſt & [illegible] apud Paulo Æginetæ, & [illegible] Alexandro Aphrodiſienſi, quum ſcribit, [*] [illegible]. In hac abſceſſuum doctrina pro quibuſdam tumoribus accipi certum eſt, qui ſua putredine in cutem erumpunt.

[*] *Lib. 2. natur. quæſt.*

ἢ λεπὶς, ἢ μάδησις] λεπὶς, folium tenue, aut exilem corticem ſignificat, qualis eſt cepæ tunica & arborum libri. Hic deſquamationẽ & ſquamam indicat, quæ in impetigine aut porrigine, affrictu decidit. λοπὸς, etiam Hippocrati lib. 2. [illegible] extremam cutis ſuperficiem ſignificat, teſte Gal. [illegible] λοπόν. Vnus ex noſtris codicibus, λοπὸς, non λεπὶς legit. μάδησις verò eſt capillorum defluuium, depilatio aut glabratio. Meminit Hippoc. lib. 3. Epidemiorum. † μάδησις [illegible]. μάδησις igitur non [illegible], ex omnium noſtrorum codicum conſenſu legendum.

† *In ſta. poſt.* F

ἀποστάσιες ἀθρόως [illegible]] Dicuntur hic ἀποστάσιες ἀθρόως [illegible], quæ conſerto quodam impetu, non interrupto aut diminuto, in totam corporis planitiem erumpunt. Qualia hic ἐξανθήματα nominat, [illegible]. Sunt tamen ex eorum numero quæ κατ' ἀπόθεσιν fiunt. In cutem enim decumbunt, quæ ſua vtilitate humorum ſordes, veluti ſibi affixas recipit, non autem eſſluxu quodam deponit. Addit autem ἀθρόως καὶ [illegible], vniuerſalem & eum qui ex omnibus corporis partibus in cutem fit humorum impetum, indicans, qualis eſt in [illegible]. In cæteris verò humorum eſſluuiis, vnica videtur humorum reptatio, & in vnicum ſpiraculum libratio, etſi ex dicti tum dignitate eſſata digna fiat vacuatio. Atque hîc ſecutus ſum omnium codicum texturam, qui hæc omnia inter ſeſe iungunt. Si quis de his quæ κατ' ἔκρουν abſcedunt intelligat, ad inſignes vacuationes referens, literam aliter diſtinguat neceſſe eſt. Cæterùm duo codices, vetus vnus, & alter recentior, [illegible] legunt. Porrò quod ſequitur καὶ ὅσα ἄλλα εἴρηται, de his quæ in partem quandam, non autem totum habitum corporis decumbunt, intelligendum, qualia ſunt exempla, [illegible], ὀφθαλμοὶ, & qui in digitum confirmatus eſt abſceſſus. G

[illegible]] [illegible] hic morbi excretionem & depulſionem ſignificat, cùm natura circum ſe quà poteſt, in corporis partes morbum profert, & veluti circumfundit. Vtitur hâc dictione Hipp. lib. 1. Epid. † [illegible]. Idem igitur ſignificat ἄξιος [illegible], quod ἄξιος [illegible]. Quædam namq; exemplaria lib. 1. epid. pro [illegible] legunt, vt annotauimus. Cornarius ἄξιος legiſſe videtur. Nos nihil mutauimus, cùm oppoſita in eandem doctrinam cadant. Sunt autem quæ hic ſignificat ex eorum genere, quæ in morbis, μὴ κατὰ λόγον καὶ [illegible] ἄξιοι fiunt, nec pro morbi dignitate leuant, quæ crebrò Hippocrati ſuſpecta ſunt. Hunc porrò locum ad abſceſſuum doctrinam abſolutiorem expediendam ſubindicare videtur Gal. Comm. 3 in Prorrh. cùm ſcribit: [illegible]

† *Sect. 2.* H

Quæ per venas, aluum, neruos, aut cutem abſcedunt, ad oſſa, medullam dorſalem, aut alia quædam emiſſaria eſſluunt, qualia ſunt, os, pudendum, aures, nares. Vteri affectus octauo menſe iudicationem ſubeuntes, poſtridie velut in lumbos aut femur decumbunt. Interdũ verò ex tuſſi in teſtes, & in teſtem per

Ἀποστάσιες ἢ διὰ φλεβῶν, ἢ διὰ κοιλίης, ἢ διὰ νεύρων, ἢ διὰ δέρματος, ἢ κατ' ὀστέα, ἢ κατὰ τὸν νωτιαῖον, ἢ κατὰ τὰς ἄλλας ἐκροάς. στόμα, αἰδοῖον, ὦτα, ῥῖνας, ἐξ ὑστέρης ὀκταμήνω τὰ τῆς κρίσιος, τῇ ὑστεραίῃ ὡς αἰεὶ ἐς τὴν ὀσφὺν, ἢ ἐς τὸν μηρὸν, καὶ ἐς ὄρχιας ἐστί. ὅτε δ' ἐκ βηχέων, καὶ ὄρχις αὐτὸς,

ἐφ'

A ἐρ' ἑωυτοῦ. βηχώδεες ἀποστάσιες. αἱ ἐπὶ τὰ ἀνωτέρω τῆς κοιλίης, οὐχ ὁμοίως τελέως ῥύονται. αἱμορραγίαι λάβροι ἐκ ῥινῶν. ῥύονται πολλά, οἷον ὃ Ηραγόρεω οὐκ ἐγίνωσκον ἰητροί.

ſe ſolũ. Quę in tuſſi abſcedere nata ſunt, ſi in ſuperiore corporis parte, quę ſupra ventrem eſt, fiant, non æque perfectè leuãt. Sanguinis ex naribus eruptiones, quę liberales ſunt & largæ, vt plurimum morbos ſoluunt. Quod in Heragora nõ ſatis reputarunt medici.

[illegible]] [illegible] hic ſunt ſpiracula, emiſſaria & effluuia per quæ abſceſſus expirant, velut eſt [illegible] quidam, qui dum per partes quaſdam deſtinatas feruntur, morbos claunt. Prius [illegible] dixit effugia quædam, per quæ humores erumpant. Hic enim ſententiam quodammodo vniuerſaliorem concludit, & auctario tubos & canales, per quos quæ abſcedunt, corpus expurgant, indicat. Sic [illegible]
B [illegible] vocat Gal. cerebri per quæ expurgatur emiſſaria. † Ex eodemq; fonte [illegible] vocat corporis ductus, per quos humores excluduntur. Hi enim arte naturæ in quauis ferè parte inſunt præcipuè nobili, vt moleſtiam a ſe depellat. Qui ſi ex vitioſa conformatione aut etiam infarctu conniueant, apprimè ſolicitandi ſunt.

† *In Arte parua.*

[illegible]] In abſceſſuum decubitu annumerat vteri affectus, qui octauo menſe iudicati, in lumbos aut femur firmantur. An verò octauum menſem ab abortu, an verò à conceptu intelligat, ſtatuere in re tam [illegible] non poſſum, in qua præſertim Galenus ipſe hæreat, dum artis cognitioni, operam factitando medicam, experientiam rerum magiſtram in tam obſcura rerum adumbratione iungendam eſſe cenſet. Idem ſcribit vteri affectus iudicatoriorum dierum ſtatutis & [illegible] circumſcriptionibus definitos, atque ſolutionis ordine qui ab Hippoc. in Progn. deſcribitur, iudicatos, aliquando verò in octauum & decimum menſem incidiſſe. An verò contingit vt octauo menſe & decimo vteri affectus alio firmentur, vt in coxendicem, lumbos, ilia & femur, & qua de cauC ſa id fiat, in quo Galeni fidem & diligentiam obſtringo, non eſt quod quis meam requirere poſſit. Qui præſertim videat Galenum in his experientiſſimum, artis vſum deſiderasse, nec ſibi ſatisfeciſſe. Certum eſt, hunc librum cum [illegible] texto Epid. non eſſe ſcriptum [illegible], ſed velut [illegible] quoddam [illegible], quæ ſunt velut adverſaria quædam, exceptum. Atque adeò ſubeſſe multa quæ ex fortuito concurſu, non vniuerſali collectione, ſed ex ſingulari quadam animaduerſione concludant. In quibus aliquando iudicium ſuum interponit Galenus, aliquando velut in ſalebra hæret, idque poſt variam tam multorum interpretum mentem. Tantæ fuit molis viro acerrimo, in fœcunda ſeculorum beatitate & fecundo ſcriptorum flumine. Hippocratis ſenſa eruere. Qui tam longo interuallo à nobis velut fugitiuus exceſſit, vt iam redhiberi non poſſit, aut ſi redhibeatur ne agnoſci quidem, cum ferè nullas ex tam numeroſo fœta germinæ familiæ notas præ ſe ferat. Hic igitur locus ex valdè obſcuratis cenſeri debet, & ad ſententiam primam lib. 6. Epid. referri. * Multa enim quæ in hoc lib. deſignata ſunt & velut expreſſa in ſexto Epid. tractationem ſuam expediunt, propter tractationis & ſcriptionis commune vtriuſque genus. Quod itaque hic tantum attingit atque delibat, illic fuſiùs ſcribit his verbis, [illegible]
D [illegible]. Cuius ſententiæ extremum hic tantum expreſſiſſe videtur. Hic igitur ἐξ ὑστέρης vteri affectus indicat, vt illic [illegible]. Huc autem locum iſtum referri debere ſatis indicant, quæ Gal. ſcribit de octaui & decimi menſis motionibus, ab interpretibus falſo vtero attributis, vbi & hunc locum deſignat. Quod miror ab interpretibus non præuiſum, dum ſe exemplarium fide tuentur, & literam immutant. Galeni locus eſt initio 6. Epidemiωn. [illegible] Qui locus ſatis indicat nos genuinã ſcripturam retinuiſſe, & Hippocratis mentem indicaſſe. Etſi enim Galenus interpretes damnat, id tamen facit in cauſarum inueſtigatione, quod motus quoſdam naturales & præter naturam vtero attribuerent. Quod ſatis indicat illud [illegible]. Deinde neque nos [illegible] interpretamur. Quod ſcimus à Galeno cæteris interpretibus attributum & reprehenſum. In quo (vt obiter dicam) mihi etiam lapſi videntur Galeni interpretes, qui [illegible] non rectè explicarint, cùm de tumoriE bus præter naturam, aut abſceſſibus qui ex vteri vitiis in coxendicem decumbant ſumi debeat, vt ex Galeni mente, & interpretum quos idem reprehendit, ſenſu videre licet. An vero æquum ſit poſt octauum aut decimum menſem vteri affectus in femur decumbere, conſule Galenum, qui in obſcura rerum ambage, certam experientiam requirit, & oculatam fidem. Quanquam enim id aliquando accidiſſe dicat: ex vteri tamen plurimis affectibus, in coxendicem firmatum abſceſſum, ſed non in multis ſcribit. Solenne vero eſt Hippocrati in [illegible], vterum in lumbos, ilia, fœmur & coxendicem decumbere. Quod etiam teſtatur lib. [illegible]. Porro Cornarius longè aliter hunc locum legit, [illegible], &c. Nos ita perpetua noſtrorum codicum confenſione nihil immutauimus, dum Hippoc. menti conuenientem lectionem retinuimus, & genuinam vetuſtatem redolere ex Galeno probauimus. * *Sect. 3.*

[illegible]] Hæc omnia ſimul iungo, & hunc ſenſum elicio: In tuſſi interdum decubitum in vtrumq; teſtem, interdum in alterum per ſe fieri. Non enim vt ſeo quid aliud indicet, [illegible]. Hanc autem eſſe rerum naturam, vt in tuſſi vterq; teſtis aut alter tantùm intumeſcat, ſatis probauimus ſuperioribus locis. Porrò quod ſequitur βηχώδεες ἀποστάσιες ad vtrumq; referri poteſt, vt intelliF git eos qui in teſtes fiunt decubitus, abſceſſus eſſe tuſſiculoſos, ſi præcedentibus iungas. Nos quod coniunctum magis eſt ſecuti ſumus, vetuſtiſſimum noſtrum codicem cui plurimum fidimus, imitati. Idq; velut ex collatione intelligendum cenſemus, vt in tuſſi teſtium tumorem, & ea quæ infrà abſcedunt, iis quæ in ſuperiores partes decumbunt præſtare dicat. Quod vniuerſali illa approbata abſceſſuum notione ſatis confirmatur. Sic enim æquius viſum eſt huc referre, quam plauſibilem illam & planè confectam ſententiam eodem cuſa retexere. Cæterum in tuſſi abſceſſus in ſuperiores partes ferri teſtantur Hippocratis verba quæ ſcribuntur libr. 4. epid. [illegible]. Et rurſus, [illegible]. † Idem quoq; ex longa tuſſi abſceſſus in manus & lumbos ſecedere facit.

† *Ibidem.*

[illegible]] Hæc continentur numero [illegible], quod in cæteris quoque excretionibus iudicatoriis videnG dum eſt, ſi non pro morbi dignitate leuent. Sic Hipp. lib. 1. epid. liberalem ſanguinis fluxionem febres ardentes ſolui ſe ſcribit * [illegible]. Rurſus paulò poſt de mulieribus, febribus laborantibus & hæmorrhagia ſolutis. [illegible]. Hæmorrhagia igitur copioſa & morbũ leuãs ſemper ab Hipp. cõmendatur. Quę vero defecta eſt & tantum ſanguinẽ è naribus ſtillat perpetuò, damnatur. Hinc illud Prorrhetici, [illegible]. Et in Hipp. doctrina celebrata [illegible]. Qua de re alibi ſcribimus. Quid autem vtilitatis adferat ſanguis copioſè effluens, & quid etiã periculi denunciet qui infra modũ manat, & velut è naribus ſtillat: Atq; adeò quàm prauæ ſint excretiones, quæ infra modũ [illegible], ſatis indicat Galen. Prorrh. † [illegible]
H [illegible]

* *Sect. 3.* † *Comm. 1.* " *Comm. 2. in Prorrh.*

κάθαρσις ἐοῦσιν), ὡς πλεονεξίας [illegible] ἐκκρίνει τὰ ὑστέρα, οὐ δ' ὑπομένοντα δέ. Hic igitur locus celeberrimus eſt in tota Hippoc. [illegible]. Et A hunc Galenus ſignificat in lib. 1. epid. in Metonis hiſtoria, cùm ſcribit: * [illegible] ὁ ἄρρωστος μάρτυρα τῷ [illegible] πολὺ, αἱμοῤῥαγίαι λαβροὶ ἐκ ῥινῶν γίνονται τὰ πολλὰ φαίνεται [illegible] ἀπὸ μόνης αἱμοῤῥαγίας κεκρίσθαι, καί τι γ' ἐκ ἐκείνου ἴσως ἔχειν σημεῖον. Quod facit vt τὰ πολλὰ melius legi arbitrer, iſtumq; locum vniuerſalem quandam præceptionem in excretionum diſciplina continere exiſtimem, potiùs quàm ad [illegible] referri quod quidam exiſtimarunt, huc referentes aph. 15. lib. 6. epid. ſect. 1. vbi ſcribitur, λύουσι δ' αἱ ἐκ [illegible] ῥινὸς, μᾶλλον δὲ τοῖσι πλευριτικοῖσιν [illegible]. * Comment. 3.

Quibus voces natura ſunt aſperæ, iis linguæ ſunt ſubaſperæ. Quod idem vſu venire ſolet in iis aſpredinibus, quæ ex morbis contingunt. Hoc igitur habent, quæ natura non autem ex morbo duræ ſunt. Molles verò ad noxiam & vtilitatem tardiùs quàm prior illa natura tranſeunt. Videnda quoq; veniunt, quæ ex viuendi ratione oblonga ſunt capita, & ceruices quę ex his quę in pronum fiunt inflexionibus longæ ſunt. Venarum etiam capacitas & craſſitudo, quæ ex eadem cauſa fit, conſideranda eſt, & coarctationes & latitudines, breuitates & exilitates. Et quibus contrariis ex cauſis venæ latæ, iis ventres & oſſa lata quoque ſunt, graciles@q; exiſtunt, quibus repugnant obeſi & pingues. Ex his quoq; videndi ſunt, quinam ad inediam moderatè ſe habeant, & quæ fiunt adauctiones, quidnam cuique detrahant, & quidnam diminutiones adaugeant, & quænam cum his quæ augentur ſimul increſcant aut firmitudinem & robur capiant. Videndæ etiam quænam ſint venarum inter ſe diſtantiæ & intercapedines.

Τὰς φωνὰς ὅσοι τρηχέας φύσει ἔχοντες, καὶ αἱ γλῶσσαι ὑποτρηχέες. καὶ ὅσαι τρηχύτητες ὑπὸ νόσων ὡσαύτως. αἱ οὖν ἐοῦσαι σκληραὶ τῇ φύσει καὶ αἳ νόσοι τοῦτ' ἔχουσιν. αἱ δὲ μαλθακαὶ καὶ βραδύτεραι ἐς ἀμβλυτέρην, ἢ χρηστὸν, ἢ B ἀρχαίη φύσις. σκεπτέον καὶ τὰ ἀπὸ τῶν διαιτημάτων τὰ μακροκέφαλα. καὶ μακραύχενα ἀπὸ τῶν ἐπικυφίων. καὶ τῶν φλεβῶν ἡ εὐρύτης καὶ παχύτης ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ. καὶ στενότητες καὶ πλατύτητες, καὶ βραχύτητες, καὶ λεπτότητες. καὶ ἀπὸ τῶν ἐναντίων, ὧν αἱ φλέβες εὐρεῖαι. καὶ αἱ κοιλίαι, καὶ τὰ ὀστέα, εὐρέα. εἰσὶ δ' οὗτοι καὶ λεπτοὶ, καὶ οἱ πίονες τοὐναντίον τουτέων. καὶ ἐν τοῖσι λιμαγχικοῖσιν αἱ μετεωρότητες ἀπὸ τουτέων C σκεπτέαι, αἱ προσαυξήσιες ἑκάστῳ ἃ μειοῦσι. καὶ αἱ μειώσιες ἃ προσαυξοῦσι. καὶ τίσι προσαύξεσιν, ὁποῖα συμπροσαύξεται, καὶ ὁποῖα συγκρατύνεται. καὶ διαστάξιες ποῖαι κοιναὶ τῶν φλεβῶν.

τὰς φωνὰς] Hic totus locus naturarum cuiuſq; cognitionem præ ſe fert. Videtur enim Hippocr. quaſdam corporum affectiones, ex quibus tota facultatum naturalium temperies & eſſentia eruitur, deſignare. An verò ea ad aëris populariter vitiati conditionem, & ad vulgò graſſantes morbos referat, vt ſupra numeratum cœli ſtatum contingant: id non temerè dubitari poſſit. Quemadmodum D lib. 1. epid. * notas quaſdam affert, quibus tunc conflictatas naturas cognoſcamus. Inter quas [illegible], [illegible], ἰσχνοφώνους, τραυλοὺς, ὀργίλους enumerat. Idem quoq; lib. 3. epid. ** φωνὰς [illegible] καὶ [illegible] ſcribit: Quòd par eſſet in temperie cœli calida & humentiore partes ſpiritales & cerebro ſubiectas plurimùm affici. Sic in hac putrilaginis conditione reſiccatis & concalfactis animæ ductibus & vocis inſtrumentis, ſubaſperiores & grauiores voces fiebant. Hæc tamen quia quandam vniuerſitatis notionem habent, naturarum generale videtur eſſe ſpecimen. Vocis autem aſperitas ex reſiccationis inæqualitate oritur (vt ſcribit † Galenus) ſpirituum vias exaſperante, quæ ſi plus æquo increſcat, [illegible] φωνὴν: ſi verò intra auiditatis humoris & ſaliuationis terminos ſubſiſtat, [illegible] φωνὴν efficit, quæ ſunt celebria †† Hipp. nomina. Quæ verò hic τραχεῖαι ſcribuntur, ex earum genere eſſe videntur, quæ Latinis graues & aſperæ dicuntur. Quæ cùm ſpirituoſarum partium capacitatem, robur, & confertam animæ efflationem indicent, calidi natiui eſſentiam & vires arguunt. Atq; vt hæ pro caloris organa amplıantis copia variant, ita & in ætatis commutatione apparent ἵταν ἀφροδισιάζειν ἄρχωνται, τραγίζειν, vt ſcribit ††† Hippocr. Tunc enim calidi natiui coagmentatione, interna omnia viſcera fouentur, capacitates fiſtulantur & intumeſcunt, atq; adeò vox ipſa ingraueſcit. Quæ ſemper in viris E grauiore quodam ſono, copioſam caloris vim indicat. Vnde [illegible] μεγαλόφωνοι ab Hippoc. dicuntur lib. 6. epid. * Ex quo facilè coniecerim hìc ab eo σκληραὶ voces vocari, quæ virilitatem & corporis firmitudinem conſequuntur, vt μαλθακαῖς opponat, quæ molles, eneruatas & velut elumbes voces ſignificant. Ac ne id quidem ſine tranſlatione, quemadmodum & antiquis dictæ ſunt μαλακαὶ καὶ λαγαραὶ φωναὶ, vt teſtatur Galen. in Prorrh. ** μαλθακαὶ igitur φωναὶ [illegible] καὶ λεπτόφωνοι ſignificat, qui (quanquam inter ſe differant) calidi tamen interni penuriam indicant, vt ſcribit *** Galenus lib. 1. epid. Poſſunt & τραχεῖαι raucedinem quandam & craſſitiem præ ſe ferre, quæ inæquali humorum in fauces prolapſu, aſperitatem quandam habent. Quod maximè in hoc aeris ſtatu cõtingebat. Hoc igitur virilis & valentioris naturæ ſignum eſt, illud effœminatæ & ſuccumbentis indicium. Porrò monet Hippocr. non tantùm genuinam & innatam temperiem conſiderandam eſſe, ſed aſcititiam & ex ratione viuendi inductam, videndam, quæ in nos plurimum habet iuris. Quod ſatis indicant, ἡ φύσις καὶ ὑπὸ νόσων & σκληραὶ τῇ φύσει καὶ αἳ [illegible]. & τὰ ἀπὸ τῶν διαιτημάτων τὰ μακροκέφαλα.

* Sect. 3. ** Inſtat. peſt. † In Arte parua. †† Gal. Comm. 1. in Prorrh. ††† Lib. 6. epid. F
* Sect. 3. ** Comment. 1. *** Comment. 3.

αἱ οὖν ἐοῦσαι σκληραὶ] Durum etſi de tactilium qualitatum genere dicitur, hìc tamen ad voces transfertur vt molli repugnet. Sunt igitur duræ voces quæ ex calore & duritie, magnaq; inſtrumentorum capacitate fiunt, quæ grauibus comprehenduntur: vt molles, quæ vocis exilitatem, inſtrumentorum tenuitatem, mollitudinem & anguſtiam ſignificant. Quemadmodum verò, illud in viris ita hoc in mulieribus aut euiratis deprehenditur. Quòd autem ſcribitur τοῦτ' ἔχουσι obſcurum eſt an aſperitatem in duris vocibus requirat, vt quæ voces duræ dicuntur, ex aſpredine contingant. Quod etſi verum eſt, poteſt tamen anni tempus quo graſſati ſunt hi morbi, in quibuſdam naturis circumſcribi, vt intelligas eos demùm plurimùm conflictatos, qui ſub aſperas & duras voces habuerint, quales in viris inſunt. Quæ cùm ex ſpirituum & caloris copia contingant, plurimam ſubeſſe calidam & humidam materiam neceſſe erat, vt temporis humentis & calidi acceſſione, magna putrilaginis ſoboles concitaretur. Mulieres verò & frigidiores naturas G quibus ſunt molles & exiles voces, parum hanc noxæ affines fuiſſe ſcribit, quod optima cautione, hoc eſt frigidiore innato temperamento ſeſe ab aeris iniuria vindicarent. Si quæ verò in hos morbos deciderent, vt iis contingebat quæ paulò calentiore & humentiore ſanguine abundabant, eo ob vitium defectum præſens ſubibant diſcrimen, atque vix leuabantur. Atq; id eſt quod ſcribitur, αἱ δὲ μαλθακαὶ καὶ βραδύτεραι ἐς ἀμβλυτέρην ἢ χρηστὸν, ἢ ἀρχαίη φύσις. Priorem enim naturam eam intelligit, quam priùs enumerauerat in vocibus ſubaſperis & duris. Quæ ſi vitio aut humorum confluxu vias conſtringente, in molles tranſibant, iam deſciſcebant à genuina illa natura, & periculo magis erant obnoxiæ. Atq; adeò ἀρχαίην φύσιν ſæpe vocat Hippoc. primam illam & genuinam naturam, quæ ex receſſu in ea quæ præter naturam ſunt, velut ex repugnantia quadam intelligitur, vt videre eſt ex his Hipp. verbis quæ priùs aperuimus. [illegible] τῆς ἀρχαίης φύσιος τὰ ἐναντία γίνεται. Porrò hoc in loco variant noſtri codices. vnus enim ex recentioribus pro τοῦτ' ἔχουσι, ταῦτ' ἔχουσι legit, & illud αἱ δὲ μαλθακαὶ [illegible] ſcribit. Alter verò [illegible].

καὶ τὰ ἀπὸ τῶν διαιτημάτων μακροκέφαλα] Ex præcipuis corporis partibus tota temperies facilè æſtimatur, & vniuerſa [illegible] doctrina, H ex partium delineatione ad vniuerſalem naturæ notionem progreditur. Sic non inſolenter Hippocrates ex cerebro proprias corporis affectiones elicit, quòd huius proba efformatio & naturæ conueniens, tanquam probè iacta fundamenta, ſolidam corporis molẽ ſtabiliat & firmet. [illegible] (vt inquit * Galen.) [illegible] τὰ κατὰ τὴν κεφαλὴν [illegible] [illegible] καὶ [illegible] [illegible] ἰσχυρὰν [illegible] [illegible] [illegible]. Quod item factitauit * Hippocr. libro 6. epidem. id rurſus hoc loco monet, vt ex cerebri, capitis, ceruicis circumſcriptione totum temperamentum inueſtigemus. Cæterùm ob longa capita

A capita, quod capitis rotunditatem & cœlum (vt cum Plinio loquar) labefactent, vitio ſunt, quia in hac elongatione capacitas non inſit libera, quæ ventriculos cerebri & motionis vitalis officinam ſua libertate defraudet. Vt nec thoracem ſatis eſt prælongum eſſe, niſi & amplitudinem adiungas, quæ libera viſcerum ſepta & indefatigatas calidi natiui operas liberalitate foueat. Vt verò non ſemper craſſum caput, ſic nec oblongum quidem vitio eſt, dum noſtri opifex, efformatricis operæ robur indicarit, quæ materiæ vbertatem tam appoſitè elocat, vt in nullo defecta eſſe videatur. Quod in φοξαῖς κεφαλαῖς videre eſt, quæ vt non omni ex parte vitio vertuntur, ſic & in oblongorum capitum numero quodammodo inſerenda ſunt. Tantum verò abeſt vt ſemper damnanda fuerint oblonga capita, vt etiam quibuſdam æſtimationis & generoſitatis locum obtinuerint, vt ſcribit Hipp. libro qui vulgò περὶ ἀέρων, ὑδάτων, τόπων, inſcribitur, ex Galen. verò ſententia [illegible] inſcribi debet. Hippocratis de Macrocephalis verba ſunt, [illegible]
B [illegible]). Porrò quod hîc additur ab Hippocrate, [illegible], cautionem ſignificat adhibendam in naturarum dignotione, vt innatas & genuinas ab aſſumptis & acquiſiticiis ſecernamus. Quædam enim capita naturali efformatione oblonga ſunt, quædam etiam induſtria & conſultò, idq; ex conſuetudine, vt eodem quoq; libro ſcribit Hippocrates, [illegible]
C [illegible]. Porrò capitis conformationi ceruicis quoq; æſtimationem iungit, quòd dorſalis medulla ex cerebro tanquam caudex neruorum propaginem fruticans, originem ſumat. Illinc enim ex corporis firmitate & robore certiſſimum iudicium ſumpſeris, cùm motus & totius corporis actio in neruos redundet. Quò fit vt capitis celaturam, ceruicis & reliquarum partium forma conſequatur. Vnde ab [1] Hippocrate ſcriptum eſt [illegible] Benè enim conſtitutum caput, ceruicis latitudo & toroſitas ſequitur. Paruum verò, vertebrarum tenuitas, oblongum, ceruicis longitudo. Ex quibus quænam ſint neruorum & totius molis vires, facilè conicias. Oblongam autem ceruicem, quòd neruorum coarctationem & tenuitatem, ideoq; debilitatem ſignificet, vitio verti ſatis indicat amplæ & breuis ceruicis bonitas, qua toroſos commendamus, vt robuſtos & firmos, & Gal. ſcribit lib. 6. Epid. [2] vbi [illegible] & [illegible] interpretatur. [illegible] Quin & vulgò hebetes, ſtupidos, molles, & ad quæuis munia ineptos, longa ſpina infamamus, ex ceruice ingenium æſtimantes, quemadmodum etiam diuus Paulus Iudæos σκληροτραχήλους vocauit. Porrò in ca-
D pitis æſtimatione ceruicis conformationem conſiderandam eſſe, quod hic & lib. 6. Epid. fecit Hippocrat. ſcribit [3] Galenus, dum laudabilem capitis figuram deſcribit, ex qua in deuia facilè deducaris licet. Eius verba ſunt, [illegible]. At verò quia ad capitis commendationem ſequitur ceruicis & totius neruoſi generis delineatio ex quibus tanquam ex vero ſpecimine poſſis rem totam æſtimare: maxima adhibenda eſt diligentia, vt poſticum, cerebrum & cerebellum ipſum conſideres, & quænam huius forma ſit maximè commendabilis, & quænam eminentia non ſit ex-
E plodenda, intelligas. Inde enim tanquam à radice dorſalis medulla velut caudex erumpit, quæ in vniuerſum corpus diuerſos ſtolones emittit. Huiuſce cautionis admonet Galenus lib. 6. Epid. [4] [illegible]. Idem quoq; in Arte parua, [illegible]
F [illegible]. Ex his igitur Galeni verbis, capitis, probam aut vitiatam figuram, & eam quæ eſt capitis ad ceruicē habitudinem, quiuis intelligere poterit. Quæ ideò adduximus, quò Hippocrates in naturarum temperie, capitis & ceruicis meminerit, vt coniunctam cum Hippoc. doctrina Galeni aſſenſionem oſtenderemus. Porrò quod addit [illegible] eiuſdem eſt notæ, ac cætera quæ aſcititiam naturam ſignificat. Eſt enim [illegible], ex toto ferè genere quod Hippocrates lib. [illegible] aut κύρωμα vocat. Nos eas quæ in pronum fiunt inflexiones, vertimus, non inclinationes ſimpliciter quòd illud aph. 26. l. b. 5. [illegible], inclinationes, [7] Celſus verterit. At verò quæ ex eiuſmodi aſſuetudine vitia fiant, congenitis malitia cedant: quod etiam in reliquis temperamentorum notis maximè videndum eſt, vt ſcribit Galenus lib. de Temp. [8] [illegible]

[1] *Comment. 1. in 6. epid.* [2] *Sectione 1.* [3] *Lib. 6. epid.* [4] *Comment. 1.*
[5] *In Arte parua.* [6] *Comment. 1.* [7] *Cap. 1. lib. 2.* [8] *Lib. 2.*

G [illegible]] Hic locus in tota [illegible] admodum eſt celebris. Ex vaſorum enim habitudine & totius ſolidi eminentia, facilè eſt de hominis ingenio ſtatuere. Cùm igitur ſanguis ipſe, in quo maxima eſt vitalitatis portio, per venas velut per riuos, in totum corpus ad naturalis auiditatis ſenſum effluat: neceſſe eſt ex vaſorum capacitate aut anguſtia, illius copiam & efficaciam æſtimari. Quibus igitur ſua copia ſanguis & magna ſpirituum efferueſcentia venas inflat, hi ab Hippocr. [illegible] dicuntur, quòd φλέβας [illegible] habeant, vt idem interpretatur lib. 6. epid. [*] Atque eos [illegible] eſſe cenſet, naturam totam ex venarum tumore diiudicans. Calentiorem enim temperiem in magna calidi inauctione non temerè fieri iudicandum eſt, atq; inde ampliores venas, cùm calidi ſit velut propria actio, ampliatio & intumeſcentia. Quod apertè teſtatur Galenus lib. de temp. his verbis: † [illegible]
H [illegible]. Quæ cauſa eſt vt hi ferè demum ſint graciles aut [illegible] non [illegible] & obeſis quibus venarum tumor apparet. Quod calidi continuam eius quæ in ſanguine eſt dulcedinis depaſtionem ſignificat. Quæ omnia in obeſis & anguſtorum vaſorum naturis ſecus eueniunt, vt ſcribit Galenus: [illegible]. Cæterò quod hîc ſcribitur ab Hippocrate gracilibus amplā eſſe venarum capacitatē, obeſis verò anguſtā, multis locis conſentit cum Galeni doctrina, præcipuè lib. de Temp. & Comm in Aph 44. lib 2 [illegible]

[*] *Sect. 5.* † *Lib. 2.*

[illegible Greek] A [illegible Greek] Quem quidem locum integrum appoſuimus, quòd mirè huic loco quadret, genuinam naturam ab externa & aſſumptitia diſtinguens. Idem quoq; lib.6.epid. [a] in gracilibus ſanguinis copiam ineſſe probat, vbi de muliere extenuata agit, cui propter menſtruæ purgationis ſuppreſſionem, tribus diebus plus quàm tres ſanguinis libras eduxit. Et paulò poſt vbi φλέβας διαφανέας interpretatur. [b] Plinius quoq; obeſis minus copioſum ſanguinem eſſe ſcribit, quoniam abſumatur pingui. Quod & ſcribit Celſus libro ſecundo: [c] Intereſt (inquit) inter corpus valens & obeſum, inter tenue & infirmum. Tenuioribus magis ſanguis, plenioribus magis caro abundat. facilius itaq; illi detractionem eiuſmodi ſuſtinent, celeriuſq; ea, ſi nimium pinguis eſt aliquis, affligitur. Quibus efficitur vt ex his notis facilè in naturæ cognitionem deducamur, & pro ſanguinis portione & affectione, animantis æſtimemus ingenium. Animalium enim fortiora quibus ſanguis craſſior, ſapientior quibus tenuior, timidiora quibus minimus, at quibus nullus hebetia. Quibus verò multus & pinguis iracunda. Item gracile corpus infirmum, B obeſum hebes eſt, vt ſcribit Celſus ex Hippocrate.

[a] *Comment.3.* [b] *Lib.11.cap.38.* [c] *Cap.10.*

καὶ ἀπὸ τῶν ἐναντίων] Cornarius ad ea quæ præcedunt, retulit, & iis adiunxit. Nos nihil immutamus & ſequentibus apponimus, vt [illegible Greek] βραχύτατοι καὶ λεπτόταται φλέβες opponatur, atq; de vaſorum amplitudine intelligatur, quæ cum iis pugnantes habet cauſas.

οἱ δὲ πίονες] πίονες dicuntur obeſi & præpingues, quos alibi Hipp. παχέας σφόδρα vocat. Eſt autē πῖαρ quæ in ſanguine eſt dulcedo, ex qua alimur & deperditas naturæ vires reficimus, continuam calidi depaſtionem perpeſſa: alimenti benigna illa & ſucculenta portio quæ partibus nutriendis agglutinatur, & in ſanguine innatat. Calidis verò naturis aduſtione in amaritiem vertitur, frigidis congelatione condenſatur in pinguedinem, vt ſatis apparet ex loco ſuperiore annotatione à nobis adducto ex lib.2. de Temp. † & ex Hipp. verbis lib.6.epid. τὸ χολῶδες ἀπὸ πίονος. Et rurſus †† ὅσοισι τὸ μὲν πῖον χολὴ ξανθή. Eſt igitur πῖον illud pingue & dulce quod in bilem vertitur in calidis naturis, vt ſcribit Gal. ††† [illegible Greek] C [illegible Greek] Quod repetit ſcribens, †††† [illegible Greek]

† *Sect.5.* †† *Sect.6.* ††† *Com.5.in lib.6.epid.* †††† *Comm.6.*

καὶ ἐν τοῖσι λιμαγχικοῖσιν αἱ μετριότητες] μετριότητα habilitatem naturæ & aptitudinem ad ferendam inediam vocat. Qui enim anguſtas venas habent propter alimenti defectum, non ſine periculo famem tolerant. Quibus verò ex vaſorum capacitate liberalis alimenti copia ſuppeditat, iis longa cibi mora minimùm obeſt. Atq; adeò ex vaſorum capacitate famis tolerantiam ſpectari vult. Hanc μετριότητα moderationem vocat [*] Celſus, dum ſcribit initia morborum primùm famem ſitimq; deſiderant, ipſi deinde morbi moderationem, vt neq; aliud quàm expedit, neq; eius ipſius nimium ſumatur. Hunc porrò locum ſic interpretatur †Gal. [illegible Greek] D [illegible Greek] Qui locus me impulit, vt Galeni lectionem ſequerer, & illud ἀπὸ τούτων ἐναντίας ſuperioribus iungerem. Dicuntur autem Hippocrati λιμαγχικοί, qui ſummam inediam ferunt, velut qui fame necantur quos λιμαγχουμένους vocat, eos ſignificās qui λιμοκτονίᾳ torquentur. Eſt autem λιμοκτονία [*] Hippocrati ἡ παντελὴς ἀσιτία, quæ & λιμαγχία dicitur. Qua dictione vtitur Rufus [**] ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν νόσοις [illegible] ſcribens: [illegible Greek] Pluribus tibi hac de re ſatisfactum cupimus in noſtra OEconomia.

[*] *Cap.16.lib.2.* † *lib.2.de Temperam.* [*] *Prorrh.2.& lib.de art.* [**] *lib.de rat.vict.*

αἱ συναυξήσιες] Hæ ſunt τῆς ἐπικτήτου φύσεως ἢ ἕξεως (vt loquitur Galen.) notæ, quæ non minùs quàm genuinæ & primæ videndæ ſunt. Multi enim à natura vitioſam adepti habitudinem ingenio & diligentia poſtea compenſarunt: vt contra multi felices naturæ E dotes ſocordi vita & ignauia labefactarunt. Craſſis igitur & corpulentis ſucculenta carnea moles, quibuſdam etiam pinguitudo augetur, pro inſtituta victus ratione, atq; ita alterum alteri cedit, pro qualitatum ex quibus promouentur habitudine. Quibuſdam etiam vtrumque incrementa ſuſcipit. Quæ facilè intelliges ex Gal.lib.de Temp.2.

καὶ διαφράξιες] διάφραξις vel διαφραγμὸς interſtitium aut interſciſſionem, diſtantiam & intercapedinem ſignificat, & διαφραγμοῦ nomine in venarum diductione ſæpius vtitur, Hipp.lib. περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον. Hic igitur διάφραξις φλεβῶν communem venarum inter ſe diſtantiam & diuortium ſignificat, quod in corpore venoſo & gracili facilè apparet, in corpulento aut obeſo ægerrime, non ſecus ac in mollibus. Atq; ex huiuſmodi affectione reliquum corpus æſtimes licet, dum confluentis ſanguinis copia [illegible] ex riuorum frequentia diiudicabis, & (vt inquit [*] Celſus) vis corporis meliùs ex venis quàm ex ipſa ſpecie æſtimatur. Cert[illegible] autem quibuſdam numeroſiores eſſe venas pro cuiuſq; proprietate, dum tamen à naturæ ſcopo nihil in primarum [illegible]tione aberret. Atq; ex hac venarum intercapedine, licet de corporis corpulentia & carne coniecturam ſumere [illegible] quam venarum interF textura & plexus. Quod eleganter ſcribit Rufus ἐν τῷ περὶ ὀνομασίας τῶν τοῦ ἀνθρώπου μορίων [illegible Greek] Aliud verò quiddam ſonat διάφυξις. lib. περὶ τροφῆς, cùm ſcripſit, αἱ [illegible] φλεβῶν διάφυξις.

[*] *Cap.10.lib.2.*

Quæ ad imum ventrem rupta fiunt ſi circa pubem accedunt, vt plurimùm ſtatim ſunt indolentia. Quòd ſi dextram vmbilici ſuperiorem partē attingat, dolorem & corporis iactationem afferunt, & ſtercoris per vomitum eductionem, velut etiam Pittaco accidit. Fiunt autem rupta ex plaga aut diruptione, aut alterius aſſultu. Quibus quod imum ventrem & cutem intercedit, inflatur nec quieſcit, iis color pallido multo ſuffunditur, ac velut ex albido palleſcit, quòd cord omnium in hepate cauſa ſit, atq; hepaticis conflictētur. Quinetiam morbi regij qui ex hepate fiunt, colorem ſubalbidum habent, non ſecus quàm qui ex aquoſo hydrope aut pituita alba periclitantur. Qui verò ex ſplene fiunt tum morbi regij, tum hydropes nigricantiores ſunt. Sed & in ſubalbidis lenticoloribus vlcera peregrè ad cicatricem veniunt, ac cutis & labia diffinduntur, quod Antilocho & Aleuæ accidit. Id autem oritur ex ſalſuginoſi corporis humoribus, cùm in cutem à capite, maximè ex pulmone concalefacto, deciderit.

Αἱ τῶν ἤτρων ῥήξιες, αἱ μὲν περὶ ἥβην τὰ πλεῖστα ἀσινέες τοπαραυτίκα, αἱ δὲ σμικρὸν ἄνωθεν τοῦ ὀμφαλοῦ ἐν δεξιᾷ, ὀδυνώδεες αὗται καὶ ἀσώδεες, καὶ κοπρήμετοι, οἷαι καὶ τὸ Πιττακοῦ, γίνονται δὲ αὗται ἀπὸ πληγῆς, ἢ σπάσιος, ἢ ἐμπηδήσιος ἑτέρου. οἷσι δὲ μεταξὺ τοῦ ἤτρου καὶ τοῦ δέρματος ἐμφυσᾶται, καὶ οὐ καθίσταται, τὸ χρῶμα τούτοισι πολυχλωρότερον, τὸ G τε ἐκλευκόχροον, διὰ τὸ ἀπὸ τοῦ ἥπατος πονεῖν τὸ τοιοῦτον. καὶ ἀπὸ τουτέου ἡπατικὰ νοσήματα ἐν τουτέοισι. καὶ ἴκτεροι οἱ ἀπὸ ἥπατος ἐς τὸ ὑπόλευκον, καὶ ὑδατοειδέες, ὡς οἱ λευκοφλεγματίαι. οἱ δὲ ἀπὸ σπληνὸς μελάντεροι, καὶ ὕδρωπες, καὶ οἱ ἴκτεροι, καὶ αἱ δυσελκίαι τῶν ἐκλεύκων, τῶν ὑποσφακελώδεων, H καὶ τὸ δέρμα καταρρήγνυται, καὶ τὰ χείλεα, οἷος Ἀντίλοχος καὶ Ἀλεύας, τὸ ἀπὸ τῶν χυμῶν τῶν ἐκ τοῦ σώματος τοῦ ἁλμυρώδεος. ὅταν ὑπὸ τὸ δέρμα μάλιστα καὶ ἀπὸ κεφαλῆς ὅταν ἀπὸ τοῦ πλεύμονος διαθερμαίνεται.

A [illegible]] [illegible] Medicis carnoſæ partis diuulſionem ſignificat, vt paſſim teſtatur Gal. in Methodo * med. lib. Quæ fit ἐκ [illegible]. Hippocr. verò ex violento inſultu, aut plaga, aut diuulſione fieri vult: quod interpretatur Gal. in aph. 22. lib. 6. [illegible] ſcribens. [illegible] autem imum ventrem voco, quòd ſignificet † Gal. [illegible]. Rufus etiam ἐν τῷ περὶ [illegible] ſcribit [illegible]. Quæ verò rupta ad imum ventrem fiunt, tutiora eſſe par eſt quàm quæ ad ſuperiorem vmbilici partem aſcendunt, vbi ſunt viſcerum conceptacula. Quod autem de ſtercoris vomitu addit, qui ex tenuioris inteſtini inflammatione contingere poteſt, empirica eſt collectio Pittaci nomine inſignita quod crebrum eſt Hippocr. dum aduerſariorum ſuorum fidem, in raro rerum euentu à peculiari ægroti denominatione emendicat. * Lib. 4. † Aph. 35. lib. 2.

[illegible]] Hæ ſunt hydropis inſtantis notæ, ex quibus morbi periculum præſagias, per totam Hip. [illegible] ſparſæ.
B Hic verò non ſecus videas huius morbi fomitem, quàm cùm Progn. dicit [illegible]. Meminit enim hîc hydropis qui ex ſplene contrahitur, quem etiam illic omiſerat. Quorum omnium proprias notas & attributiones, ex prognoſtico requires. Quibus igitur flatus in imo ventre atque illius inanitatibus conceptus eſt, cum iliorum dolore: ſi hæc neque remediis, neque tempori cedant, ſuſpectum hydropem faciunt, vt ſcripſit Hipp. * [illegible]. Idem quoque in Coacis [illegible]. Et rurſus, [illegible]. Quæ Hippocr. ſigna refert Celſus lib. 2. ex quibus hydropem prædicit. Inquit enim, † Vbi dolor in imo ventre & coxis eſt, aqua inter cutem inſtat. Sed hoc morbi genus ab ilibus oriri ſolet. Idem propoſitum periculum eſt his, quibus voluntas deſidendi eſt, venter nihil reddit, niſi ægrè & durum, tumor in pedibus eſt, idemque modò dextra modò ſiniſtra parte ventris inuicem oritur atque finitur. Sed à iecinore id malum proficiſci videtur. Eiuſdem morbi nota eſt, vbi circa vmbilicum inteſtina
C torquentur (στρόφοι Græci nominant) coxæq; dolores manent eaq; neque tempore neque remediis ſoluuntur. Quibus ea quæ in Prognoſtico & Aphoriſmis ſcribuntur, expreſſit Celſus. Porrò aquæ inter cutem ex iecinoris vitio ortæ, colorem ex ſubalbido pallidum eſſe vult, vt & cæterorum omnium morborum, qui à ſcopo aberrantem & intra munia ſubſiſtentem, ſanguinis officinam cauſantur. Quæ dum floridum ſanguinem ſuo munere deſtituta operari nequit, ſeroſum & aqueum alimentum partibus apponit, quod [illegible] alibi ab Hipp. vocatos facit. Qua & album colorem in ictero à pituita attribuit Hipp. ἐν τῷ περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν.
* Aph. 11. lib. 4. † Cap. 2.

[illegible]] [illegible] velut aqueſcentes dicuntur, qui in hydropem prompti ſunt, aut qui tenuem & aqueum natura ſanguinem habent, & in idem ferè recidunt. [illegible] Hipp. & Aretæo dicuntur. Hic hydropis genus efferre videtur, quòd leucophlegmatiam ex pituita alba ſuffuſum affectum iungat. Eodem ſignificato [illegible] mulieres vocauit Hipp. lib. 6. epid. quas (vt ſcribit Gal.) * [illegible]. Leucophlegmatiam
D autem quandam eſſe hydropis ſobolem, teſtatur Hipp. lib. περὶ παθῶν. [illegible]. Iuſiùs autem illius originem & naturam ibidem aperiens inquit: [illegible]. * Celſus quoq; leucophlegmatiam ſecundum hydropis genus facit.
* Sect. 1. * Cap. 21. lib. 3.

E [illegible]] [illegible] dicuntur lenticolores, lentem colore referentes, quales ſunt ferè omnes lienoſi, quibus ſplen durus & magnus eſt. Ab impuritate enim illius viſceris ater ille ſanguis pallido mixtus & aliquando ſubalbido, ex nigricante viridem colorem abunde ſaturatum in cutem ſuffundit. μελάγχλωροι Aretæo dicuntur. Iis item omnibus vlcera quæ ſæpe tibias infeſtant ægrè cicatricem obducunt, & (vt inquit Celſus) aut omninò non ſaneſcunt, aut certè cicatricem vix recipiunt. Quod hîc [illegible] vocauit, ſi ne addam in hydrope vlcera perægrè curari propter continuum ſalſæ pruriginis fomitem & humentis materiæ copiam, quæ curationis ſcopum peruertit, quo vlcera reſiccari poſtulant. Quod ſcripſit Hipp. lib. 6 aph. * [illegible]. Celſus quoque libro 3. * in hydropis ſpeciebus difficilem vlcerum ſanationem teſtatur. Communis (inquit) omnium eſt humoris nimia abundantia, ob quam ne vlcera quidem in his ægris facilè ſaneſcunt. Atque idipſum deſignare videntur αἱ [illegible], quæ à ſalſuginoſo corporis humore fouentur, vt eorum cauſam quoque reddere videatur. Porrò vlcera lienoſis abundare, ac cutem ipſam diſtingui, oris vitia & fœtores ſubeſſe, videre eſt ex Hipp.
F ἐν τῷ περὶ παθῶν, dum ſcribit: [illegible]. Et lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν. [illegible]. * Sic Aretæo lib. 1. περὶ χρονίων παθῶν lienoſi ſunt [illegible]. Hipp. quoque lib. 2. prorrh. [illegible], iiſdemq; vlcera maligna in tibiis adſcribit. Celſus verò velut Hipp. æmulatorius, * libro 2. hæc ex prorrh. 2. expreſſit, inquiens: At quibus magni lienes ſunt, his gingiuæ malæ ſunt & os olet, aut ſanguis aliqua parte prorumpit. Quorum ſi nihil euenit, neceſſe eſt in cruribus mala vlcera, & ex his nigræ cicatrices fiunt. Cæterò labiorum rimæ, quòd diuerſam à reliqua cute naturam habeant, diuturnæ ſunt nec facilè coaleſcunt, magnamq; interiorum viſcerum impuritatem & intemperiem ſignificant, non ſecus ac manuum fiſſuræ & impetigines aut pedum rhagades.
G * Aph. 8. * Cap. 12. * Cap. 14. * Cap. 7.

Τὰς ἀφορμὰς ὁπόθεν ἤρξατο κάμνειν, σκέπτεσθαι, εἴτε κεφαλῆς ὀδύνη, εἴτε ὠτός, εἴτε πλευροῦ. σημεῖον δ' ἐφ' οἷσιν ὀδόντες, καὶ ἐφ' οἷσι βουβῶνες. τὰ γινόμενα ἕλκεα, καὶ κρίνοντα πυρετοὺς καὶ φύματα. οἷσι ταῦτα μὴ παραγένηται, ἀκρισία. οἷσιν ἐγκαταλείπεται βεβαιότεραι ὑποστροφαὶ καὶ τάχισται. τὰ ὠμὰ διαχωρήματα καὶ ὑγρά. κέγχρος στερεὸς ἐν ἐλαίῳ ἑφθὸς ἵστησιν, οἷον τὸ ναυτοπαίδιον, καὶ ἡ μυριοχαύνη.

Videndæ ſunt cauſæ ex quibus quis laborare cœperit, ſiue morbus ex capitis & auris, aut etiam lateris dolore initium ſumpſerit. Quibuſdam verò dentes, quibuſdam etiam glandularum tumores, morborum ſignificationem afferunt. Quæ erumpere & febres decernere nata ſunt vlcera ac tubercula, ſi non affuerint, iudicationem ipſam tollunt. Quibus verò intrò ſubſiſtunt, certiſſimas & celerrimas morborum recidiuas afferunt. Milium ſolidum oleo incoctum, liquidas & crudas deiectiones ſiſtit, vt exemplo eſt nautæ puer & Myriochaune.

Morborum ſignificationes, denunciationes & argumenta videnda eſſe ſignificat, vt quanam ex parte, aut quanam ex occaſione, morbus inceperit, cognoſcatur. Sæpè enim ex leuibus initiis magnum excitatur incendium, quod ſua mole increſcens, demum ſpem adimit. Sæpè etiam neglecta occaſio præcipitium attulit, dum morborum notas, locorumque affectorum deſignationes veluti velitares prætermimus. Conſiderandum igitur diligenter, quanam ex cauſa morbum concepimus, aut quamnam ſedem hic primum obſidet. Præcipua enim medelæ pars eſt, affectum locum & morbi occaſionem rimari. [illegible] autem Hippocrati [illegible] ſignificat, vt ſcribit * Gal. lib. 3. Epid. quæ nil aliud quàm cauſam manifeſtiſſimam & euidentem denotat, vt idem ſcribit * lib. 1. Epid. fuſiùs verò † lib. 6. epid. hanc vocem explicat. Qui locus à me lubenter adducitur, quod huius celebratiſſimæ ſententiæ mentionem faciat, & ſenſum aperiat. [illegible]

[illegible Greek] A [illegible Greek] ἄλλα [illegible]. Porrò hic totus locus propter ſuam celebritatem repetitur ab Hip. lib. 6. epid.* Quod me mouit vt illa à ſuperioribus ſeiungerem. Cæterùm quænam morborum notæ, aut occaſiones ante morbum, aut etiam in morbo ipſo ſpectandæ ſint, habes fuſiſſime apud ** Celſum. *comm. 3. *comm. 3. †comm. 3. *ſect. 3. **lib. 2. cap. 7.

[illegible Greek]] Hæc eſt locorum affectorum deſignatio, aut etiam morborum indicatio. βουβῶνες enim etſi de inguinibus Hipp. dicantur, glandularum tamen inflammationes in genere ſignificant. Quæ cùm oriantur ex humorum copia & vitio, aut viſcerum inflammatione, aliquando etiam ex vlcere partium vicinarum & conſenſione quadam cognatarum, morborum ſpecimen edunt, malignorumque præcipuè, ſi abſque vlcere & cauſa manifeſta fiant, vt apparet ex aph. 55. lib. 4. Tunc enim viſcerum inflammationem aut peſtilentem humorum contagionem arguunt. Ideoque valdè ſuſpecti ſunt hi bubones, vt ſcribit Gal. lib. 1. de diff. febr.* Porrò plurimùm facit ad huius loci ſenſum quod ſcribit Hippocr. lib. 6. Epid. [illegible Greek] Hi enim velut ſtolones quidam & propagines interiorum naturam referunt, atque adeo malè affectorum viſcerum indicaturam præbent. B

Cap. 7. Sect. 2.

[illegible Greek]] Hic locus ad ſignorum doctrinam pertinet, quam prius abſoluimus. [illegible Greek] nomine continentur. Quæ ſupra damnauit Hippocr. his verbis: [illegible Greek]. Tubercula verò & vlcera in diuturnis præſertim febribus iudicationem facere ſcribit † Hippocr. in aph. [illegible Greek] C Et rurſus, [illegible Greek]. Quod ſequitur ex genere deficientiam numeratum, quæ ab Hippocr. * [illegible Greek] dicuntur: partim quidem à nobis iam explicata, partim verò poſtea dicenda. Hic verò [illegible Greek] ex vetuſtiſſimorum exemplarium fide, cum Cornario † legimus, non [illegible Greek], vt cæteri interpretes lib. 6. Epid. Quæ dictio victus intemperantiam ſignificat vt paulò pòſt ſcribemus, parumque hîc habet commercij.

*† Aph. 44. lib. 6. & aph. 65 lib. 7. * Aphor. 51 lib. 4. † Sectione 3.*

[illegible Greek]] Liquidam & humentem aluum milium ſiſtit, quod frigidam & valentiùs ſiccantem naturam nactum ſit, vt ſcribit Hippocrates lib. 2. [illegible Greek]. Galenus verò lib. 7. de fac. ſimpl. med. idem teſtatur his verbis: [illegible Greek] D Cæterùm vt ne quid omittam, vnus ex noſtris codicibus [illegible Greek] legit. Et quod [illegible Greek] ſcribitur haud ſcio an ad eam originem referatur, quòd [illegible Greek] interpretatur Galenus * in dictione [illegible Greek]. [illegible Greek] autem fuiſſe peruetuſtam lectionem, ſatis teſtatur quod à Galen. ex Dioſ. ſcribitur in dictione [illegible Greek]. [illegible Greek] enim fuiſſe [illegible Greek] apparet.

** In Exegeſi.*

HIPPOCRATIS COI DE MORBIS VVLGARIBVS LIBRI SECVNDI,

E

SECTIO SECVNDA.

MVlier oris ventriculi dolore conflictabatur, qui non conquieſcebat. Hęc tenuiſſimo farinę hordeaceæ polline mali punici ſucco macerato ſemel die in cibatu contenta, non reuomebat, velut Charioni contigit. Mutationes ſi non in deteriora mutentur bono ſunt, quod in iis vomitibus accidit, qui ſumpto medicamento in febribus fiunt. In quorum extremo quæ ſincera & meraciora vomitu reiecta ſunt, putredinem ſignificant, quemadmodum Dexippo contigit. Serapis ex liquida & humente aluo intumuit. Pruritus autem haud ſcio quoto die non vlteriùs progreſſi ſint. Ex abſceſſu verò in lateris inanitate orto & nigrefacto, mortua eſt. Stymargi vxor vbi ventris perturbatio quæ per paucos dies durauerat, plurimùm conſtitiſſet, & ex abortione quadrimeſtris fœtus fœminei conualuiſſet, intumuit. Moſcho ex calculo grauiter laboranti in ſuperiori palpebra hordeolum innatum eſt, quod ad aurem magis vergebat & intrò exulceratum fuit. Quinta aut ſexta die pus ex internis erupit, atque inde inferiorum partium affectiones ſolutæ ſunt. Glandularum ad aures tumor aderat, & earum quæ collo ſubiacent inflammatio, ſuperiori tumori è directo reſpondens.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΓΥνὴ ἐκ καρδιαλγίης, οὐκ ἐνεδίδου καθισταμένη. πάλην ἐς ῥοιῆς χυλὸν ἀλφίτων ἐπιπάσσουσα, καὶ μονοσιτίῃ ἤρκεσε, καὶ οὐκ ἀπήμεε, οἷα τὰ Χαρίωνος. αἱ μεταβολαὶ ὠφελέουσιν, ἢν μὴ ἐς πονηρὰ μεταβάλλῃ, οἷον ἀπὸ φαρμάκων ἐμέουσι F πυρετῶν ἕνεκα. αἱ ἐς ἀκρητέστερα τελευταί, σηπεδόνα σημαίνουσιν, οἷον Δεξίππῳ. ἡ Σεράπις ἐξ ὑγρῆς κοιλίης ᾤδησε. κνησμοὶ δ' οὐκ οἶδα ποσταῖοι, οὐ προῆλθον. ἔσχε δὲ ἐν κενεῷ ἀπόστημα ἐν κενεῶνι. ὅτι μελανθὲν ἀπέκτεινε, καὶ ἡ Στυμάργεω ἐκ ταραχῆς ὀλιγημέρου πολλὰ στᾶσα, καὶ παιδίου μεταστάσιν θήλεος ἀπὸ φθορῆς τετραμήνου ὑγιέα ἐοῦσα ᾤδησε. Μόσχῳ λιθιῶντι ἰσχυρῶς, ἐπὶ τοῦ βλεφάρου τοῦ ἄνω κριθὴ ἐγένετο πρὸς οὖς μᾶλλον, ἔσω G ἐξελκώθη. ἔσω. πέμπτῃ ἢ ἕκτῃ ἔσωθεν πῦον ἐρράγη. τὰ κάτω ἐλύσε, βουβῶν παρ' οὖς, καὶ κάτω ἐπὶ τῷ τραχήλῳ κατ' ἴξιν τοῦ ἄνω βουβῶνος.

EMenſo iam propè bono nauigationis curſu, quæ reliqua ſunt, non ita celebrem nacta ſunt doctrinæ authoritatem, nec tam conſertam dignationis exiſtimationem retinent: ſed velut ex empiricis collectionibus emerſa, raritate quadam Hippocratis H amplitudinem oſtentant, interdum etiam ex euentu fidem emendicant. In quibus ea ferè cautio adhibenda eſt, quàm in cæteris Hippocrat. libris perpetuò requirit Galenus. Vt hauſta ex purioribus fontibus parentis doctrina, ſcopum nobis intendat: ad quem veluti collimantes, certo quodam iactu cætera omnia dirigantur. Sparſæ verò ſunt per totam Hippocr. [illegible Greek] fidiſſimæ quædam notæ, quæ facilè eorum quæ ex obſeruatione parum celebri ſcripta ſunt, nomen & famam deleant, qualia multa ſunt hoc toto in libro. Sed profectò prima illa ſectio omnino digna viſa eſt, in qua doctrinæ ſuæ profeſſionem conficeret, ingeniique neruos omnes intenderet Hipp. Quæ verò ſequuntur, tam ſunt inter ſe diſſimilia, vt non ex eodem fonte manaſſe videantur: quanquam quædam ſunt quæ ſuo parenti nihil detrahunt. Quæ vt pauca ſunt, inter ſentes tamen & vepres tam ſuauiter ſpirant, vt facilè omnes adſeallitiant, & ſua authoritate paucitatem compenſent. In quibus, ne patiemur quidem diligentiam noſtram requiri, vbi parenti nos obſequuturos putabimus. Quòd ad hunc locum attinet, codices omnes excuſi, ſectionis ſecundæ initium faciunt.

Notat

A Noſtri verò manu ſcripti, ne ſectionem quidem nominant, ſed hoc totum ægrorum recenſione diſtinguunt, atque hîc ſectionis locò ἄῤῥωστοι [illegible], inſcribunt. Sed quia eos non vſque adeò conſentientes in ſuorum ægrorum catalogo, per totum hunc locum reperio, malui vulgatam lectionem ſequi in eo præſertim quod Hippocrates authoritatem & fidem nulla ex parte vellicat.

γυνὴ ἐκαρδιάλγει] Vomitus remedium ſcribit, atque adeò quænam æſtimatio facienda ſit de his quæ vomitu reiiciuntur, ſignificat. Eſt autem καρδιαλγία, oris ventriculi dolor, præſertim cùm acrimonia humorum prouitat & mordet, qualis in angoribus & mœrore confectis vſuuenire ſolet. Hic autem vomitum bilioſum ſæpè præſagit, vt ſcribit Hippocrat. in Progn. Inde verò denominationem ſumpſit, vt & καρδιωγμὸς, quod καρδίαν, hoc eſt ventriculi oſculum afficiat & mordeat. Iſta etſi paſſim apud Galenum ſcribuntur, afferam tamen vnum locum ex Prognoſtico, * qui noſtram mentem aperiat, τὸ δὲ τῆς γαστρὸς στόμα, καλεῖται δὲ τοῦτο ὡς ἴσμεν καὶ καρδία, [illegible] μέγεθος ὧν ἔχει νεύρων αἰσθητικὸν ἱκανῶς [illegible] κατ᾽ αὐτό. δακνόμενον οὖν ὑπὸ τοῦ περιεχομένου χυμοῦ, τὴν λεγομένην ὑπὸ καρδιωγμοῦ ἐργάζεται) διὸ καὶ χολώδεις αὐτοῖς ἔμετος γίνεται. Τοῦτον γὰρ καὶ ὁ Θουκυδίδης ἐδήλωσεν ἔνθα φησὶ, καὶ ὁπότε ἐς τὴν καρδίαν στηρίξειεν, ἀνέστρεφέ τε αὐτὴν, καὶ ἀποκαθάρσεις χολῆς πᾶσαι ὅσαι ὑπὸ ἰατρῶν ὠνομασμέναι εἰσὶν, ἐπῇσαν. τὸ γὰρ ἀνέστρεφε, [illegible] ἔμετον ὁρμᾶν εἶπεν, εἰδὼς γε καὶ καρδίαν ὀνομάζεσθαι τὸ στόμα τῆς γαστρὸς. διὸ δὴ

B καὶ τὰς δήξεις αὐτοῦ, καρδιωγμούς τε καὶ καρδιαλγίας ὀνομάζουσιν. Qui locus indicat antiquis non ſolum medicis, ſed & hiſtoriæ parenti Thucydidi vſitatum fuiſſe ſermonem, vt ventriculi os καρδίαν vocarent. Qua de re plura habes libro ſecundo de Placitis Hippocratis & Platonis, vbi hic locus à Galeno † adducitur, dum καρδιαλγίας notationem aperit. Quo auctore hîc nobis ſatis eſſe factum oportuit. Galeni locus eſt, ὥσπερ γὰρ τὸ κατὰ τὴν [illegible] σπλάγχνον, οὕτω καὶ τὸ τῆς γαστρὸς στόμα καρδίαν ὀνομάζουσιν οἱ παλαιοὶ, καὶ [illegible] γε τοὔνομα ἐστὶ παρ᾽ αὐτοῖς· ἀλλ᾽ ἐγὼ δυοῖν ἢ τριῶν ἐπιμνησθήσομαι τῶν παραδειγμάτων, ὑπὲρ τοῦ σαφῶς ἐνδείξασθαι τὸ σημαινόμενον ἐκ τῆς λέξεως. ὁ μὲν δὴ Νίκανδρος ὧδέ πως φησί.

— ἢν καρδίην ἐπιδόρπιον, οἱ δὲ ἀχάλιν

κλίνουσι στομάχου. Θουκυδίδης δὲ ὧδε, καὶ ὁπότε ἐς τὴν καρδίαν στηρίξειεν, ἀνέστρεφέ τε αὐτὴν καὶ ἀποκαθάρσεις χολῆς πᾶσαι, ὅσαι ὑπὸ τῶν ἰατρῶν εἰσὶν ὠνομασμέναι ἐπῇσαν. ὁ δὲ Ἱπποκράτης, γυνὴ ἐκαρδιάλγει, καὶ οὐδὲν καθίστα. πάλην ἐς ῥοιῆς χυλὸν ἄλφιτον ἐπιπάσσουσα, καὶ μονοσιτοῦσα ἤκεσεν, καὶ οὐκ ἀπήλασε [illegible]. ἅπαντες οὗτοι δηλοῦσιν ἐναργῶς τὸ στόμα τῆς γαστρὸς ὀνομάζεσθαι καρδίαν, ὥστε ταύτης μὲν τῆς καρδίας [illegible] πάθος ἡ καρδιαλγία. Qui locus non ſine mendo legitur, vt ſatis apparet. *Com.2.* *† Et 5. de locis affect.*

C πάλην] πάλην ἀλφίτου, polentam ex Plinio vertere potuimus. Quod enim Dioſcorides lib. 3.* μετὰ παιπάλης ἀλφίτου dixit, is cum polenta vertit. † Noluimus tamen cum rerum inpendio, magis eloquentiam ipſam quàm veritatem ſequi. Polentæ pollinem, cum cæteris etiam dicere potuimus. [1] Sed polenta, Plinio teſte, à farina hordeacea diſtat, eò quòd torreatur. fiebat enim pluribus (vt [2] idem ſcribit) modis polenta. Græci perfuſum aqua hordeum ſiccabant nocte vna, ac poſtero die frigebant, deinde molis frangebant. Erant qui vehementius toſtum ruſus exigua aqua aſpergerent ſiccarentq; priùs quàm molerent. Dum igitur à polenta differre intelligimus, πάλην ἀλφίτου, tenuiſſimum farinæ hordeaceæ pollinem aut farinam hordeaceam in pollinem ſubactam, ex Plinio vertimus. [3] Nam quod eſt antiquis παλὴ & παιπάλη, hic πάλη ab Hippocrat. dicitur, quod farinæ florem aut pollinem tenuiſſimum ſignificat, etſi id propriè de tritici flore efferatur. Eſt enim παιπάλη, vt ſcribit Pollux, τὸ λεπτότατον τοῦ ἀλεύρου. παλύνειν verò apud Hippoc. [illegible] Galeno * teſte, ſignificat, quod farinæ imprimis accommodatur. Vtrumque hic iungit Hipp. πάλην ἀλφίτου ἐπιπάσσουσα ſcribens,

D quod maceratum farinæ hordeaceæ pollinem diximus: vt idem ſit quod ἀλφίτοιο ἀκτὴ, quemadmodum, ἄλφιτα δ᾽ ὠνόμαζε dicimus, & ἄλφιτα λευκὰ παλύνειν ** Homero [illegible] ſignificat, ἄλφιτα verò farinam hordeaceam intelligimus, non ſecus ac ἄλευρον triticeam. In quam notionem nos facilè ducunt Platonis verba ex lib. 2. de republica. θρέψονται δὲ ἐκ μὲν τῶν κριθῶν ἄλφιτα σκευαζόμενοι, ἐκ δὲ τῶν πυρῶν ἄλευρα. Pollux quoq; lib. 1. *** dum ſcribit, ἐστὶ μὲν κριθῶν λέγεται πτισάνη, καὶ ἄλφιτα. Gal. etiam lib. 1. de alim. fac. ἐκ τῶν νέων κριθῶν φρυγομένων συμμέτρως, τὸ κάλλιστον ἄλφιτον γίνεσθαι ſcribit. Quibus ex locis, ſi quis polentam intelligat non magnopere laboro, dum rerum notiones diſtinguat. Hic porrò cibus plurimum deſiccat & parum nutrit: farina verò hordeacea punici ſucco ſubacta, deſiccat magis, & vomitum ſedat, non ſecus ac ἄλφιτα cum vino auſtero exhibita aluum exiccant. Galen. lib. 1. de alim. Qua in ſignificatione hic à nobis ſumptum nemo damnauerit, etſi Galeno ° τὰ ἄλφιτα, de cæteris frugibus moderatè molitis intelligantur. In eumq; vſum hoc remedij genus à Galeno vſurpatur lib. 2. de alimentis vbi etiam hic locus exponitur & adducitur, diuerſa tamen ſcriptione. Omnia noſtra exemplaria, ἄλφιτον pro ἀλφίτου legunt cum Galeno, mendosè tamen, vt & πάλιν pro πάλην vitiosè quoque legitur. ** Cap. 74.*

E *† cap. 11. lib. 20. [1] cap. 25. lib. 22. [2] Cap. 7. lib. 18. [3] Cap. 25. lib. 22. * In Exegeſi. ** Odyſſ. Ξ. & Iliad. Λ. *** Cap. 12. ° In Exegeſi.*

αἱ μεταβολαὶ ὀφελοῦσιν] Eorum quæ vomitu reiiciuntur mutationes ad deteriora vergentes, vt in omni ſuperuacaneorum genere, damnandæ ſunt. Etſi enim ea propelli bono ſit, varias tamen corporis affectiones & naturæ perturbationem magnam ſignificant. Vomituum varietates damnat etiam in Prorrhetico his verbis, καὶ ἔμετοι μετὰ ποικιλίας κακοὶ, ἄλλως τε καὶ ἐγγὺς ἀλλήλων ἰόντων. Mutationes igitur excrementorum quod exquiſitam variorum humorum perpurgationem afferant, non omninò vituperandæ ſunt, niſi ad deteriora vergant, & continenter fiant, aut peſſima alia ſigna portendant. Quod de omni excretionum genere intelligi debet, quemadmodum de deiectionibus ſcribit Gal. * αἱ μεταβολαὶ τῶν διαχωρημάτων πολλὰς ἰδέας ἐκκενοῦσι χυμῶν, ἀκριβέστερον ἐκκαθαίρουσι τὸ σῶμα, πλὴν εἰ μὴ [illegible] καὶ [illegible] ἔχοντα σημεῖα. Quænam autem ſint illæ vomituum varietates indicat Hip. † εἰ δὲ τὸ ἐμεύμενον πρασοειδὲς ἢ πελιδνὸν, ἢ μέλαν, ὅ, τι ἂν ᾖ τουτέων, τῶν χρωμάτων, νομίζειν χρὴ πονηρὸν εἶναι. εἰ δὲ καὶ πάντα τὰ χρώματα αὐτὸς ὡυτὸς ἄνθρωπος ἐμέῃ, κάρτα ὀλέθριον ἤδη γίνεται. τάχιστον δὲ

F θάνατον σημαίνει τὸ πελιδνὸν τῶν ἐμεσμάτων εἰ ὄζοι δυσῶδες. Quæ omnia iiſdem penè verbis damnauit in Coacis, πρασοειδὴς ἔμετος, καὶ μέλας καὶ πελιδνὸς πονηρά. εἰ δὲ καὶ πάντα τὰ χρώματα ὁ αὐτὸς ἐμέει, ὀλέθριον. τάχιστα δὲ θάνατον σημαίνει, ὁ πελιδνὸς καὶ χολώδης. ἔστι δὲ θανάσιμος ὁ ἐρυθρὸς ἔμετος, καὶ μάλιστα εἰ μετὰ ἀνάγκης ἐμέοιτο [illegible]. Quod verò hic Hipp. [1] de vomitu extulit, idem de alui excretionibus alibi effert. ἐν τῇσι τῆς κοιλίης ῥύσεσιν αἱ μεταβολαὶ τῶν διαχωρημάτων ὠφελέουσιν, ἢν μὴ ἐς τὰ πονηρὰ μεταβάλλῃ. Atque verò vt in illo aphoriſmo deiectiones ſpontinas ſignificauit per ῥύσεις, ſic hic quoq; vomitus vltroneos indicat, vt ſatis declarāt quæ ſequuntur, ὅσοι [illegible] φαρμάκων ἔμετοι [illegible].

Ex quibus etiam aliud quiddam ſignificari videtur: nempe varias excrementorum formas, ſi ſponte procedant in deterius, peiores eſſe, quàm ſi à medicamento varia perpurgante detrudantur. Id quod in deiectionibus variis animaduerti voluit Hipp. lib. 4. aph. [2] cùm dixit, καὶ ὁκόσα ἂν τὰ χρώματα ὑποχωρημάτων πλείω ποικιλώτερα ᾖ, μᾶλλον κάκιον, ὅτι φαρμάκου δὲ ἄμεινον. A medicamento enim ea educi, nihil mirum eſt. Et quod ſcribit Gal. τὰ πλείω χρώματα τὰ κατὰ φύσιν, [illegible] μὲν ἐκκενούμενα, σημεῖα πολλῶν ἐστὶ διαφθορῶν ἐν τῷ σώματι [illegible]. τὰ ὑπὸ φαρμάκου δι᾽ ὀλίγου [illegible] ἐκκενοῦν ὅτι πλείονα χυμὸν, οὐδὲν ἄτοπον σημαίνει. Porrò de reiectionum varietate plura habes in Prognoſtico & Coacis & Aphoriſmo à nobis adducto. ** in Aph. 14. lib. 2. † Lib. 2. Progn. [1] Aph. 14. lib. 2. [2] Aph. 21.*

G αἱ δὲ ἀκρητέστεραι πλεῖστα] Solenne eſt Hipp. in omni ſuperuacaneorum genere τὸ ἄκρητον, quod ſincerum & impermixtum ſignificat, condemnare Sic in Prognoſtico, ſputum egregiè permixtum eſſe voluit, ne ex cuiuſdā coloris dominio, naturæ motus inæqualis præualeret. Inquit enim συμμεμιγμένον δὲ φαίνεσθαι τὸ ξανθὸν ἰσχυρῶς τῷ πτυέλῳ. εἰ γὰρ πολλῷ ὕστερον μετὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ὀδύνης ἀναπτύοιτο ξανθὸν ἐὸν, ἢ πυῤῥὸν, ἢ πολλὴν βῆχα παρέχον, καὶ μὴ ἰσχυρῶς ξυμμεμιγμένον κάκιον γίνεται) Vt enim ἄκρατον vitaret, συμμεμιγμένον ἰσχυρῶς iunxit. τὸ γὰρ μὴ συμμεμιγμένον ἄκρατόν ἐστι, vt inquit Gal. Atq; ea ſimul iungēda eſſe, Hip. verba ſatis indicāt, & Gal. fuſiùs explicat lib. 1. de Criſ.* Quin & ἄκρατον ipſum nominatim dānat, cùm inquit, τὸ τε ξανθὸν ἄκρητον ἐὸν, κινδυνῶδες. Et ruſus paulò poſt, εἰ δὲ ἐὸν οὕτως ἄκρητον ὥστε καὶ μέλαν φαίνεσθαι, δεινότερόν ἐστι τοῦτο ἐκείνου. Itē in Prorrh. ἐμέσματα, ἄκρητα, ἀνώδεα, πονηρά. In vomitu verò quod ſincerū eſt reiicit, in Prog. ſcribēs, ἔμετος δὲ ὠφελιμώτατος, ὁ φλέγματός τε καὶ χολῆς συμμεμιγμένος ὡς μάλιστα, καὶ μὴ παχὺς κάρτα μήτε πολὺς ἐμείσθω. οἱ γὰρ ἀκρητέστεροι κακίους εἰσί. In Coacis item, ἔμετος δὲ ἀλυπότατος φλέγματος καὶ χολῆς συμμεμιγμένος, μὴ πολὺ δὲ κάρτα ἐμείσθω. τὰ δὲ ἀκρητέστερα τὰ ἐμεύμενα κακίω. Et paulò poſt, οἱ κατὰ μικρὰ

H [illegible], χολώδεες, ἄκρητοι ἔμετοι κακοί. Eadē de deiectionibus paſſim apud Hipp. reperies ἄκρητα enim διαχωρήματα in Prog. Prorrh. & Coacis dānat. Eſt autē ἄκρατον, vt ſcribit Gal. † [1] τὸ ἄμικτον ἑτέρου, καὶ τὴν αὐτοῦ φύσιν διασωζόμενον εἰλικρινῆ. Idē lib. 2. Prog. καὶ διὰ ταύτης τῆς λέξεως ἐδήλωσεν, ὁποῖον τὸ καλεῖ τὸ ἄκρατον, ἀντιθεὶς αὐτῷ τὸ μεμιγμένον. δηλωτικὸν δὲ οὐχ ἧττον καὶ αὐτὸ τοὔνομα ἐστὶ τοῦ πρὸς αὐτοῦ σημαινομένου. καὶ γὰρ οἶνον ἄκρατον λέγομεν, ᾧ μὴ μέμικται τὸ ὕδωρ, ἢ παντάπασιν ὀλίγον μέμικται). καὶ τὴν ἄλλην ἕκαστον ἄκρατον ἐστί τε καὶ λέγεται πρὸς τὸ ἐλλεῖπον. ὅταν αὐτὸ καθ᾽ αὐτὸ μόνον ἄμικτον ἑτέρας οὐσίας ὑπάρχῃ. [2] Rurſus ἄκρατα διαχωρήματα καλεῖσθαι ſcribit, τὰ μόνον ἕνα τὸν ἐπικρατοῦντα ἔχοντα χυμὸν ἄμικτον ἑτέροις. Sunt & ἄκρητοι ὑποχωρήσεις [3] Gal. in aph. αἱ ἄμικτοι ἐχόντων ὑδατώδεις, αἳ τὸν μόνον ἔχουσιν εἰλικρινῆ ὑπεχόμενον κάτω χυμὸν, εἴτε τὸν τῆς ξανθῆς χολῆς, εἴτε τὸν τῆς μελαίνης. Itē lib. 1. epid. τὰς ἀκρήτους ὑποχωρήσιας ἀκρήτου χολώδεις vocat. Hæc verò atq; huiuſcemodi plura quæ peculiarē Hip. eloquentiā redolēt, habes in noſtra Hip. Oeconomia, quam tibi in doctrinę Hip. ſubſidiū paramus. ἄκρητον igitur quod meracū eſt, ſignificat. Nos ſincerū ex Celſo vertimus. De pulmonis enim excretione & ſputo ſcribit li. 2. ** Et tamē nihil peius eſt quā ſincerū id edi ſiue ruſum eſt, ſiue cruentū, ſiue albū, ſiue glutinoſum, ſiue pallidū, ſiue ſpumās, nigrū tamen peſſimum eſt. Quæ verba Hippocratis prognoſticum interpretantur. ἄκρατα autem communi quadam notione damnantur, quod (vt ſcribit Galenus) *** αἱ τὰς ἀμιγεῖς [illegible]

τὸν τοῦ κατά. καὶ τῶν πολὺ διηγορευόντων ἀκράτων, ὡς τι ὁ Ἱπποκράτης μέμφεται, καὶ ὁ πῦρα ἀνθάνει ... ἔχει. Porrò videri mirum poſſit, cur ab Hippocrate ſcriptum ſit, extremos vomitus impermixtos & paulò meraciores putrilaginem ſignificare. Salutis enim indicium eſſe videtur, vbi ea quæ nocent & valde ſuſpecta ſunt, vacuari poſſunt. Vt in febribus tertianis intermittentibus contingit, quarum integritatem non facile ſit perſentiſcere, niſi ad extremum reiecta bile, quæ ſub præcordiis morbum fouet. Quod vt non ſtatim fit ac primis vomitibus, ſic vbi ad extremum contigit, liberaliores remiſſiones facit. Sed profectò quæ hîc de vomitu ſcribuntur, ſunt his affinia quæ de deiectionibus ſinceris dixit in Prorrhetico. τὰ τελευτῶντα ὑποχωρήματα εἰς ἄκρητα ἀφικόμενα, κακοήθεα. fieri enim poteſt vt extremæ deiectiones quæ ferè morbos leuaturæ ſunt, exacerbationes tamen morborum ſignificent, dum in peius deſinunt. Et tantum abeſt, vt mutationes finiant, vt ſi ſincerum & impermixtum reiiciant, nouum morborum fomitem concipiant, quum ea prioribus longè ſint formidabiliora. Quod etiam in vomitu contingit, in quo, vt ne mutatio quidem in melius vergat, ad extremum tamen deteriora longè procedunt, quæ magnam humorum inæqualitatem ſignificant, & poſt diuturnam per vomitum reiectionem, extrema meraciora certas putredinis humorum cauſas indicant. B

*Cap.5. † In Exegeſi. ¹ Com.2. ² Comm.2.in Prorrh. ³ Aph.23.lib.7. · Com.1. ·· Cap.8. ··· Lib.1. de Criſ. cap.5.

κριθὴ ἐγένετο] κριθὴ paruulum eſt abſceſſus tuberculum oblongum palpebræ cilio obueniens, quod à ſimilitudine nobis hordeolum dicitur: de quo Paulus lib.3. κριθὴ ἐστιν ἀπόστημα ... τοῦ βλεφάρου ταρσὸν ἐπιμῆκες. † Celſus verò lib.7. In eadem palpebra ſupra pilorum locum, tuberculum paruulum naſcitur, quod à ſimilitudine hordei, à græcis κριθὴ nominatur. Tunica quiddam quod difficulter matureſcit, comprehenſum eſt. † Cap.7.

ἐξεκλίθη ἔσω] Caluus vt varia immutauit quæ conſultò præterimus & ridiculam verſionis ſpeciem præ ſe ferunt: ita hîc ἔξω pro ἔσω legiſſe videtur.

Ariſtæi vxoris frater, ex via delaſſatus incaluit, eiq; poſtea terminthi in tibia coorti ſunt. Adfuit febris continua & poſtridie ſudor, qui & reliquis diebus paribus cum febre ſemper ſubortus eſt. Præbebat autem ſuſpicionem lienis aliquantulum malè affecti. Sanguis ex nare ſiniſtra crebrò fluxit, atque ita ſubinde iudicatus eſt. Poſtridie ſecundum autem ſiniſtram tumor, ſequentique die etiam ſecundum dextram ſubortus eſt, qui tamen minor erat & intepeſcebat. Hi omnes ſenſim conquieuerunt aut euanuerũt, nec ſuppurarunt. Ex moderatis febribus ei qui ab Alcibiade venerat, & lienem magnum habebat, ante iudicationem teſtis ſiniſter intumuit. Et ſanè tunc illi febris die vigeſimo iudicata eſt. Deinde aliquando ſubincaleſcebat, & aliquatenus floridum conſpuebat. Quæ ex tuſſi paucum & nihil effatu dignum reiiciebat, huic manus dextra & crus ſiniſtrum ſyderata & reſoluta ſunt. Nulla autem alia pars immutata eſt, non facies, non mens ipſa, ac ne illis quidem partibus validè admodum. Ad vigeſimum diem in melius proceſſit. Quod ferè circa menſium eruptionem contigit, qui iam primùm illi, quod illibatæ eſſet virginitatis, forte apparuerunt. Apemantus & fabri illius qui caput fregit pater, & Nicoſtratus, tuſſi nihil reiecerunt. Decumbebant autem alioqui ad renes dolores. Ad interrogata dicebant, eos ſemper potu aut cibo impleri.

Ὁ τοῦ Ἀριστέου γυναικὸς ἀδελφὸς, χλιηνάμενος ἐπὶ λαιπωρίῃ ὁδοῦ, κἄπειτα ἐν κνήμῃ τέρμινθοι ἐγένοντο. ἔπειτα συνεχὴς πυρετὸς ἐγένετο. καὶ τῇ ὑστεραίῃ ἱδρὼς ἐγένετο. καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἀρτίους ἐγένετο ἀεί. ἔτι δὲ ὁ πυρετὸς εἶχεν, ἦν δὲ ὑπόσπληνος. αἱμορραγίη δὲ ἐξ ἀριστεροῦ πυκνὰ καὶ κατ' ὀλίγον ἐκρίθη, τῇ ὑστεραίῃ, ἀριστερὸν παρ' οὖς οἴδημα. τῇ δ' ὑστεραίῃ, καὶ παρὰ δεξιὸν, ἧσσον δὲ τοῦτο καὶ ἐπεχλιαίνετο. ταῦτα κατεμωλύνθη, καὶ οὐκ ἀπεπύησεν. ὁ παρὰ Ἀλκιβιάδεω ἐλθὼν, ἐκ πυρετῶν ὀλίγων πρὸ τῆς κρίσιος, ὄρχις ἀριστερὸς ᾤδησεν. ἦν δὲ σπλῆνα μέγαν ἔχων. καὶ δὴ τότε ἐκρίθη ὁ πυρετὸς, εἰκοσταῖος. κἄπειτα ὑπεχλιαίνετο ἐνίοτε καὶ ἐνίοτε, καὶ ἔπτυεν ὑπανθηρόν. ἡ ἡ χεὶρ ἡ δεξιὴ, σκέλος δὲ ἀριστερὸν ἐκ τῆς βηχώδεος βραχὺ οὐκ ἄξιον λόγου βήξαντι, παρελύθη ἀποπληκτικῶς. ἄλλο δὲ οὐδὲν ἠλλοιώθη, οὔτε πρόσωπον, οὔτε γνώμην, οὐ μὴν ἰσχυρῶς ταῦτα. ἐπὶ τὸ βέλτιον ἤρξατο χωρέειν, περὶ εἰκοστὴν ἡμέρην. σχεδὸν ἐγένετο τὰ περὶ γυναικεῖα καταρρῆξιν, καὶ ἴσως ὅτι πρῶτα γενόμενα. παρθένος γὰρ ἦν. Ἀπήμαντος καὶ ὁ τοῦ τέκτονος πατὴρ τοῦ τὴν κεφαλὴν κατεαγότος, καὶ Νικόστρατος οὐκ ἐξέβηξαν. ἦν δὲ ἐπίπονα τὰ κατὰ [illegible] ἀλγήματα, ἐρωτήματα. ἔφασαν γὰρ αὐτοῖς [illegible] ποτοῦ ἢ σιτίου.

τέρμινθοι ἐγένοντο] Terminthi Hippocrati dicuntur nigra quædam in tibiis præcipuè erumpentia tubercula, terebinthi fructui non abſimilia, vt teſtatur * Gal.lib.6.Epid. τὸ δὲ τερμίνθων ὄνομα μελάνων τινῶν ἐκφυμάτων ἐν ταῖς κνήμαις [illegible] ... χρόνου, καὶ χρόας, καὶ μεγέθους ἐοικότων τῷ καρπῷ τῆς τερμίνθου χρώμασι. Sunt etiam Galeno † τέρμινθοι οἱ περὶ τῆς τερμίνθου καρποῦ παραπλήσιοι κατὰ τὸ δέρμα συνιστάμενοι ... φύσιν ἔχει. Eſt & quibuſdam τέρμινθος ἐξάνθημα ... ἐπιφαίνεται ... φλυκταινούμενα, ὃ ῥαγέντος ... Quò magis miror, Caluum huiuſmodi tubercula per rubores tibiarum expreſſiſſe. Retinui igitur nomen Græcum, quod ſæpè ſoleo in Hippocrate, doctrinæ & celebritatis cauſa. In antiquis enim auctoribus ea quæ appoſitè & ſignificanter admodum indita ſunt, nomina immutare, mihi maxima ſemper fuit religio. Vtitur hac dictione Hipp. lib.6.Epid. * & lib. περὶ χυμῶν ad extremum. Porrò addendum videtur duo ex noſtris exemplaribus manu ſcriptis, hunc ægrum recenſere ordine ſecundum, atque ante hunc adſcripſiſſe ἄρρωστος δεύτερος. * Com.3. † In Exegeſi. * Sect.2.

καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἀρτίους] τὰ ἄλλα legit Caluus: alij ad ſudores referunt, quod & feci, & ſequentibus coniunxi.

πυκνὰ καὶ κατ' ὀλίγον] Interpretes iſta coniungunt vt de crebra ſanguinis fluxione, ſed quæ paulatim irrumperet, intelligantur. Nos κατ' ὀλίγον ἐκρίθη iunximus, ex vetuſtò noſtro exemplari. G

κατεμωλύνθη] κατεμωλύνθη, ἐμαράνθη, καὶ κατὰ βραχὺ ἠφανίσθη ſignificat. Exemplum eſt enim parotidum quæ ſenſim conquieuerunt & euanuerunt, nec ad ſuppurationem peruenerunt. μωλύνεσθαι igitur, aut μωλυνθῆναι, Hippocrati ſenſim diſparere, euaneſcere, ſedari & conquieſcere ſignificat, & τὰ μωλυνόμενα, τὰ κατὰ βραχὺ διαφορούμενα interpretatur Galenus. Qua dictione vtitur * Hippocrat. lib.4. Epid. etſi locus mendo non caret. μωλύνεται enim pro μωλυνόμενα legitur. Vtitur etiam lib.6. Epid. in hac ſententia, † ... ὀξύτερον κινεῖσθαι ... καὶ βραδύτερον αὔξεσθαι. Conformationem enim maris & motionem celeriorem quàm fœminæ eſſe indicat, incrementum verò tardari & conquieſcere. Quem locum exponens Galenus huiuſce loci nos admonuit. Inquit enim, ... τὸ ἠμαλύνθαι ... ἀλλὰ καὶ τῷ δευτέρῳ ... τὸ δ' ... καὶ μεταβολὴν ... Galen. item in Prorrh. hanc Hippocr. † ſententiam explicans, τὰ ... κατεμωλύνθησαν ... ſcribit. Quibus ex locis eam quæ ſenſim fit ſolutionem & tranſmutationem, intelligi per κατεμωλύνθη manifeſtum eſt. Porrò etſi à Galeno aliter quam in noſtris codicibus hic locus legitur. Id tamen non effecit, vt noſtram lectionem immutaremus. Illius verò ſenſum nobis attulit. ... enim quod leniri & reſidere ſignificat, ὑπεχλιαίνετο interpretatur. Acceſſiones enim finiri & decedere, ſæpe intepeſcere dicit Hippocrates earum inſultus increſcere, incaleſcere vocat. Cæterùm ſimile quoddam exemplum habes lib.1. Epid. † de parotidibus, quę ad vtranque aurem vergebant nec ſuppurarunt, ſine dolore tamen ſublatæ ſunt & diſparuerunt. † Sect.1. H

ὁ παρὰ Ἀλκιβιάδεω] Huic ægro duo ex noſtris exemplaribus numerum præfigunt, ἄρρωστος τρίτος. Atque in hoc concurſu, ſiniſtri teſtis tumor ex his cenſeri debet, quæ κατ' ἴξιν fiunt, quemadmodum & in lienoſis ſanguinis ex nare ſiniſtra eruptio. ὑπανθηρὸν autem ... ſignificat. Sunt enim ἀνθηρὰ πτύσματα τὰ ἐρυθρὰ ... ὑφαιμα, vt ſcribit Galenus.¹ Eſt & ... Hippocrat.

A pocrat. * quæ ſubtubrum ſignificant, & ſanguinis copiam oſtentant: vt & αἴθ-ροι dicuntur, qui florida & rubra ſunt facie. αἴθοψι γὰρ ὀνόματι οἱ αἰχὶ αὐτοὶ (vt ſcribit Galenus) ὁ κατ' ἐλίγον ἐμ νεφέλος ἐξερύθροι ἐκάλουν. σημαῖνει δ' αἱ ὧν τοῦτο τοῦ χρ. κεφαλῆ παιδὸς ἐξ εὐημέρου μετ᾽ θερμότητος. Hippocrati vſitatam dictionem parum vidit Caluus, cùm multum ſpuere dixit.

* *In Exegeſi.* * *In Prorrh.*

ἡ ἑ χεὶρ ἡ δεξιὰ] In magna & vehementi tuſſi quæ ex deſtillatione fit, manus aut crura affici ſæpè ſcribit Hipp. Contingit enim delata materia in thoracem, ſi ſuperiores partes ad primum aut ſecundum interco ſtale affectæ fuerint, manus ipſas, quæ inde neruorum propaginem habent, affici. † Sic in Ageſios puella, quæ ſuſpitioſa erat, ad dextram coxam & manus, cùm laboraret, dolor erat. Cuius rei rationem reddit Galenus, ... ὀλίγον ... τοῦ θώρακος ... μυελοῦ ... τὰς χεῖρας ... ἀπὸ τούτων τοῦ μυελοῦ ... † † Sic in Pythone, qui ſputorum varietate laborabat, manuum tremores annotat, quod ſuperiores thoracis partes, quæ colli vertebras contingunt, & ex quibus manus mouentur, ab humorum pondere degrauatæ, ad actiones eſſent ineptiores. Cæterùm in tuſſi diuturna, magna eſt abſceſſuum ſoboles. Aut enim

B in articulos decumbunt βῆχες κατακλίσεις ἐς ἄρθρα ἀπολήγοντο (vt ſcribit Hippocrates) * aut in manus, fœmora, crura, lumbos, teſtes, aut alias corporis partes à naturæ impetu propellontur. Id ſatis indicat * Hippocrates libro ſexto Epid. vbi præcipuè crurum & manuum ſyderationes celebrat. ... Idem lib. 4. Epid. in tuſſi manus dextræ reſolutionem ponit, in his qui manibus laborabant. In his verò qui ex equitatione aut itinere fatigabantur, in fœmur aut lumbos decubitum. Nil igitur mirum videri debet, ſi in hac muliere manus aut cruris reſolutio ex tuſſi, quæ non idoneè repurgabatur, acciderit, quæ meritò ex prima menſtruorum eruptione iudicata eſt.

† *Lib. 6. epid. Sect. 4.* † † *Lib. 3. epid.* * *Lib. 6. Epid. ſect. 7.* * *Sect. 7.*

ἀπήμαντος] Omnia noſtra exemplaria id cum ſuperiori coniungunt, leguntq́; ... ἀπήμαντος, quam lectionem ſequutus

C eſt Caluus. Quæ tamen in hoc ſequutus non ſum, quod Apemanti libro quarto Epid. frequentem mentionem faciat. Quinetiam hiſtoria eſt, † quæ Apemanti, fabri, & Nicoſtrati ſimul meminit, doloresq́; renum in iis, vrinam cruentam, inanitatum laterum & vmbilici affectiones celebrat. ... Νικοστράτῳ ... † *Ibidem.*

ὅταν ...] Duo ex noſtris exemplaribus, vetus vnum, alterum recens, ... legunt. Quam lectionem ſecuti ſumus cum interpretibus. Videntur autem eſſe eorum qui ægris aſſidebant verba, quæ nimiam intemperantiam morbi huiuſcemodi fomitem accuſant. In renum enim affectibus, * Hippocratis eſt conſilium ... Viget quippe dolor ὅταν πληρῶνται σίτου, ... * *Lib. 6. epid. ſect. 1.*

D Ὀδύνας τὰς ἰσχυροτάτας, ὅπως ἄν τις διαγινώσκοι αὐτῆς ἰδεῖν, ὁ φόβος, αἱ ἀφορίαι, αἱ † ἐμπειρίαι, καὶ αἱ δειλίαι. ὕδωρ τὸ ταχέως θερμαινόμενον, καὶ ταχέως ψυχόμενον, αἰεὶ κουφότερον. τὰ βρώματα καὶ τὰ πόματα πείρης δεῖ, εἰ ἐπὶ τὸ ἴσον μένει. ῥητέον ὅτι αἵματος ῥυέντος ἐκ χλωοῦ ...τῃ, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα ὅτι πρὸς τὸ ὑγραίνειν καὶ ξηραί-

E νειν καὶ θερμαίνειν καὶ ψύχειν, πολλὰ ἄν τις τοιαῦτα εὕροι. ὁ ἐξηκοσθήμερος ἀπόφθαρμα ἄρσεν ... ἐν ἐπισχέσει ... ἡρακλῆς ὤδε τοῦ κακοῦ ὀγδοαῖος. δυσεντεριώδης μᾶλλον ἴσως ἄρα καὶ τεινεσμώδης διαλάζουσα ... ἐξανθήματα ἀνὰ τὸ σῶμα πάντη ἔσχεν, ἐπεὶ ἐπαύσατο διαλάζουσα, καθίστη θέρεος τῇ τοῦ σκυτέως, ὃς τὰ σκύτινα ἐποίη-

F σε. τεκούσῃ καὶ ἀπολυθείσῃ τελέως, ἔδοξέ τι ὑμενῶδες ... ὅ τι ὑμενῶδες ἀπέχει, ἀπῆλθε τεταρταῖον κακῶς. στραγγουριώδης γὰρ ἐγένετο. αὐτίκα συλλαμβάνουσα ἔτικτεν ἄρσεν. πολλὰ δ' ἔτεα ἤδη εἶχε, τὰ ὕστατα καὶ ... ἐπιμήνια εἶη. ὅτε τίκτει, διέλιπεν τὸ ὀλίγον στραγγουριᾶν.

† ἐμπειρίαι.

Vehementiſſimos dolores conſpicatus aliquis, quonam modo dignoſcat, terror, tolerandi facilitas, experientia, ipſaq́; timiditas & ignauia indicat. Aqua quò citiùs calefit aut frigeſcit, eo ſemper leuior eſt. Cibi & potus num æquales moras faciant, vt iudices, experientia opus eſt. Dicendum etiam, quòd in ſanguinis profluuio ex pallido vireſcunt. Et quæcunque alia huiuſce generis: Nempe quod ad humectandum, ſiccandum, calefaciendum, & refrigerandum, talia multa inueniri queunt. Eiectus abortu fœtus maſculus ſexaginta dierum, in partuum ſuppreſſionibus ſalubris. Hercules mali octauo die intumuit. Quiſquis teneſmo aut inani egerendi voluntate prehenditur, is profectò plærumque ex torminibus laborat. Lactanti puſtulæ per totum corpus eruperunt, quæ ad æſtatem conſederunt, vbi lactare deſiſſet. Coriarij illius qui coriariam faciebat, vxori, vbi peperiſſet atque omninò abſoluta eſſet, ex locellis membranoſum quiddam ſubſiſtere viſum eſt, quod quarto die demiſſum eſt, non ſine pernicie tamen, cùm difficultate vrinæ premeretur. Quæ vbi non multò poſt cōcepiſſet, marem peperit. Per multos autem annos jam idipſum durauerat, & ad extremum menſes non prodibant. Vbi autem peperiſſet, ſenſim vrinæ difficultas intermiſit.

Ὀδύνας] Dolorum propriæ affectiones & differentiæ, ab Hippocrate commendatæ ſunt Medico in Aph. & libro ſexto Epid. *

G vbi dolorum tempora & circumſcriptiones notas eſſe vult. Modus autem & vehementia ex tolerandi facilitate aut difficultate, experientia ipſa, terrore, aut alicuius ignauia conijci facilè poteſt. In affectibus enim perpetiendis fortitudo & conſtantia dolorem alleuat, minusq́; ſuſpectum facit, quæ vel ex tolerandi facilitate & laborum aſſiduitate, aut animi magnitudine depromitur. Contra verò vel leuis affectus, in eo qui demiſſi aut diſſoluti eſt animi, dum vires ſuppeditat, totum corpus in perniciem trahit, & dolores vehementes ſuſpectosq́; facit. De dolorum proprietate & affectionibus, habes fuſiſſima apud Galenum ex Aſclepiade lib. 2. de loc. affect. Hic autem locus totus eſt συμβουλευτικός. Quonam verò ratione iſtud de dolorum vehementia ad ſuperiora retulerit Caluus, non video. Certus tamen ſum hunc locum valde ab eo eſſe perturbatum. * *Aph. 3 lib. 6. Sect. 7.*

ὕδωρ τὸ ταχέως] Aquarum dignatio ex leuitate, facili tranſmutatione & mollitie æſtimatur, vt vitium ex duritie, grauitate, & contumacia. Hinc paſſim apud Hippoc. lib. περὶ ἀέρων, &c. & 6. epid. ... ὕδατα, σκληρὰ ἢ βαρέα, μαλακὰ ἢ ... celebrantur. Hic

H verò locus ſumptus eſt ex aphoriſmis. * Quem Celſus lib. 2. cum cæteris bonitatis notis tranſtulit, inquiens : Facilis etiam & neceſſaria cognitio eſt, naturam eius requirentibus. Nam leuis pondere apparet, & ex his quæ pondere pares ſunt, eò melior quæque eſt, quò celeriùs & calefit & frigeſcit, quoque celeriùs ex ea legumina percoquuntur. Eandem leuitatis notam probat Hipp. lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης, his verbis, τὰ ὕδατα ... θερμαίνεται ... Plinius etiam attingit lib. 31. † Omnem vtique decoctam vtiliorem eſſe conuenit, item calefactam magis refrigerari ſubtiliſſimo inuento. Aquarum verò probarum notas fuſius habes † apud Galenum lib. 6. Epidem. † † & Oribaſium libro quinto Collect. Medic.

* *Aph. 26. lib. 5. Cap. 18.* † *Cap. 2.* † † *Com 4.*

ἐπὶ τὸ ἴσον μένει] Illud ἐπὶ τὸ ἴσον μένει, obſcurum eſt an ad temporis moram qua alimenta conficiuntur, referatur, an verò ad vires & facultates. Quas ratione ἰσχυρὰ ἢ ἀσθενῆ διαιτήματα vocat Hippocrates. * Etſi verò ratione conſtat & parentis teſtimonio, ... : pro cuiuſque tamen naturæ affectione & alimenti proprietate, † vſus & ciborum experientia magis proficit. Vbi ſingulis certa quædam adhibenda, non autem vniuerſitatis norma conſeruanda eſt. Quoſdam enim alia alijs magis delectant &

iuuant. Et βραδέως τὰ μὲν ταχέως κρατεῖται, τὰ δὲ βραδέως, vt ſcribit Hippocrat. lib. 6. Epid. * Quorum ratio non niſi longo vſu diiudicari A poteſt. Has in alimento cuiuſque ſingulares dotes ſpectandas innuere videtur Hippocr. lib. περὶ τροφῆς, his verbis, ἰσχὺς τροφῆς [illegible] [illegible]. Hæc igitur non tam ad mutationem, quàm ad qualitates & alimentorum vires referenda ſunt. Etſi verò vtrumque rectè intelligi poteſt. * *Lib. 6. Epid.* † *Aph. 11. lib. 2.* * *Sect. 5.*

ὁ τι αἵματος ῥυέντος ἐκχλοιοῦνται] Difficilis & obſcura eſt hæc lectio propter variam interpretum & codicum lectionem. Caluus ἐκχλοιοῦνται legiſſe videtur, quam lectionem vt ſinceram codicibus noſtris duobus ducibus ſequutus ſum, vt idem ſit ἐκχλοιοῦσθαι quod χλωραίνεσθαι. Quibus verbis virentem ex pallido colorem ſignificamus. χλοιοῦνται enim ὠχροὶ καὶ χλωροὶ γίνονται interpretatur * Galenus, quod & χλοιοῦνται dicitur, vt χλωρά, χλωρότης, & χλοώδης χλωρός. Senſus igitur eſt facillimus, ex nimia ſanguinis profuſione ἐκχλοιοῦσθαι aut ἐκχλοιοῦσθαι, hoc eſt, colorem corporis viuidum deformari, ac ex pallido vireſcere aut flaueſcere. χλωρὸν enim ὠχρὸν aliquando ſignificat, vt ſcribit † Galenus libro ſexto Epidemiῶn. Qui colores refrigerato corpore, ex hauſto cum ſanguine ſpiritu & calido natiuo procedunt. Quod enim accidit in magna cruditatis copia & humorum proluuie, vt permixtione bilis, ſaturatus ex viridi color pal- B leſcat, velut in hydropis ſpecie ſæpè apparet, id etiam in larga & liberali hæmorrhagia perfrictio corpore contingit. Quod χλωράζειν aut λαχανίζειν de huiuſmodi colore dicitur, quod maximè herbidum colorem imitetur, quæ certa ſunt cachexiæ ſigna. Quemadmodum in inflammato & iam purulento hepate ægros χροιὴν χλοώδεας vocat Aretæus libro primo * περὶ αἰτίων καὶ σημείων χρονίων παθῶν. Quibus verò non ita magna eſt viſcerum & humorum impuritas, iis exhauſto quodammodo & reſiccato humido aſperatur ſanguis, & bilis feroc[i]entis vires induit. Vnde ſcripſit Hippocrates libro ſexto Epid. * * οἷσιν αἷμα ῥεῖ πολὺ ἐκ ῥινῶν, οἷσι μὲν ἄχροιαι [illegible]. Et rurſus, [illegible]. Quæ omnia per τὸ ἐκχλοιοῦσθαι ſignificauit. Quò magis miror Cornarium pro ἐκχλοιοῦνται, ἐκχλοιοῦνται legiſſe: niſi & ἐκχολοῦνται ex quibuſdam codicibus ſumpſit, quod bileſcere ſignificat. Meminit verò huius loci Galenus in Prorrhet. * * * fœdo tamen exemplariorum noſtrorum errore. Scribit enim, [illegible] C [illegible]. Vbi cuiuis apparet ἐκχλοιοῦσθαι non ἐκχλοιοῦσθαι legi debere. Idem libro ſexto Epidem. * [illegible]. Vbi etiam pro ἐκχλοιοῦνται [illegible] legit, facili vocis affinitate. Niſi omnino veriſimile eſt, Galenum hunc locum per τὸ ἐκχλοιοῦσθαι interpretatum ex conſecutione quadam, vt priore loco demonſtrauit, & ex Prorrhetici verbis patet. * * [illegible]. Hunc enim locum innuere videtur. At verò ne cuiquam τὸ ἐκχλοιοῦσθαι inſolens videatur, pluribus locis apud Hippocratem celebratur in Coacis prædictionibus, cùm ſcribit, [illegible]. [illegible] ἐκχλοιοῦνται. Et rurſus, [illegible]. Et rurſus ad extremum, [illegible]. In qua ſignificatione vtrobique ἐκχλοιοῦσθαι χλωραίνεσθαι valet. Qua de dictione aliàs fuſiùs dicetur. Porrò quidam codices ἐκχλοιοῦνται D à χλοάω legunt, quod flaueſcere & virere ſignificat. Alij etiam ἐκχολοῦνται, quod eſt bileſcere. Nos in tanta exemplariorum varietate nihil immutauimus, & receptam lectionem vſurpauimus, cùm idonea ſua auctoritatis habeat teſtimonia.

* *In Exegeſi.* † *Com. 3.* * *Cap. 13.* * * *Sect. 6.* * * * *Com. 3.* * *Com. 4.* * * *Com. 3.*

καὶ ἴσα ἄλλα τοιαῦτα] Hunc locum ex antiquiſſimo noſtro codice, qui apud me plurimum habet auctoritatis & fidei repoſuimus. Sic enim legit, καὶ ἴσα ἄλλα τοιαῦτα, [illegible], καὶ ψύχει πολλὰ ἄν τι τοιαῦτα εἴποι. Cuius antiquæ lectionis veſtigia inducta tamen & mire perturbata retinet Caluus. Eam ne agnoſcit quidem Cornarius. Neque verò me huiuſce lectionis pœnitet, quam ex Galeni monumentis eruere eſt facile. Lib. enim 6. Epid. † hunc locum innuere videtur, vbi illud Hippocratis [illegible] interpretatur. Qui totus locus vt huiuſce lectionis veſtigia inueſtigentur, apponendus eſt. [illegible] E [illegible] χρῶται [illegible]. Ex quibus verbis liquido conſtat hunc eſſe locum, quem Galen. ex 2. Epid. adducit. Neque enim alibi vſquam reperias. Neque verò magni intereſt, ſi pro [illegible] legas, vt ex Galeno ſumpſimus. In quo eiuſdem auctoris ſecuti ſumus conſilium, dum illud [illegible] accepimus [illegible]. Porrò illud ἴσα ἄλλα ad ῥητίον, & hæc omnia ad βρώματα καὶ πόματα referri poſſe videntur, ne quis longiùs abeat. Caluus quoque aliter hunc locum legiſſe videtur, vt ex eo nihil inſigne elicere poſſis. † *Com. 1.*

[illegible]] Id omiſit Caluus.

ἐξανθήματα] ἐξανθήματα Hippocrati ſunt puſtulæ in ſummam cutem erumpentes. Quarum ortum & appellationem ſic explicat Gal. lib. 3. Epid. † [illegible] F. Non abſimili ad-modum ſignificatione [illegible] vocat lib 6. Epid. Hippocrates, * [illegible], vt inquit Galenus, [illegible]. † *Com. 3.* * *Sect. 1.*

[illegible]] Hic duo illi noſtri codices qui cæteris ægrorum numerum annotarunt, [illegible] adſcribunt.

[illegible]] Illud de vrinæ ſtillicidio & difficultate, quæ multis annis tenuerat, intelligendum videtur. Senſim enim poſtea [illegible]] Vetus noſtrum exemplar [illegible] legit. (intermiſit.

Ἰσχίον δὲ ὡς ἤλγει, πρὶν ἴσχειν. ἐπεὶ δὲ ἔσχεν, οὐκέτι ἤλγει. ἐπεὶ δὲ ἔτεκεν, εἰκοστῇ, αὖθις ἤλγησεν. ἔτεκε δὲ ἄρσεν. ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ ἐν κνήμῃ κάτω δεξιῇ, ἢ τρίτῳ ἢ τετάρτῳ μηνὶ, ἐξανθήματα πρὸς ἃ τῇ μάννῃ χρώμεθα, καὶ ἐν χειρὶ δεξιῇ παρὰ μέγαν δάκτυλον. οὐκ οἶδα ὅτι ἔτεκε, κατέλιπον γὰρ ἑξάμηνον. ᾤκει δὲ ὡς ἐγὼ οἶμαι τὰ Ἀρχελάου πρὸς τῷ κρημνῷ. ἡ Ἀντιγένεος ἡ περὶ Νικόμαχον, τίκτει παιδίον, σαρκῶδες μὲν, ἔχον δὲ τὰ μέγιστα διακεκριμένα. μέγεθος δὲ ὡς τετραδάκτυλον ἀνόστεον. ὕστερον δὲ παχὺ στρογγύλον. αὕτη δὲ ἀσθματώδης ἐγένετο πρὸ τοῦ τόκου. ἐξέπτυσεν ἅμα τῷ τόκῳ πύον ἀνήμεσεν ὀλίγον, οἷον ἐκ δοθιῆνος. θυγατέρας τεκούσης διδύμας καὶ δυστοκησάσης καὶ οὐ πάνυ καθαρθείσης, ἐξῳδήθη ὅλη. ἔπειτα ἡ γαστὴρ μεγάλη ἐγένετο. τὰ δ' ἄλλα ἐπεταπεινώθη. καὶ ἐρυθρὰ ἔστιν μέχρι τοῦ ἕκτου μηνός. ἔπειτα λευκὰ πάντα τὸν χρόνον. πρὸς δὲ τὰ ἀφροδίσια οἱ ῥόοι ἐκωλύοντο, καὶ οἱ ἄκρητα ἐρυθρὰ ἐχώρει. G H

Cuidam ante conceptum coxendicis dolor commotus, à conceptu ceſſauit. Vigeſimo autem à partu die rurſus doluit. Marem igitur peperit. In inferiori tibia dextra, itemq; in manu dextra ad pollicem, prægnanti tertio aut quarto menſe puſtulæ eruperunt, ad quas thuris micas concuſſu eliſas (mannam vocant) adhibere ſolemus. Quæ an pepererit, neſcio. eam enim reliqui ſemeſtrem. Habitabat autem, ni fallor, in Archelai ædibus, ad rupem. Antigenis vxor quæ ad Nicomachum habitabat, carnoſum puerum peperit, membris quidem & præcipuis corporis partibus diſtinctum, magnitudinem verò quatuor digitorum qui non excederet, totuſq; eſſet exoſſis, tandem etiam craſſus & rotundus. Ipſa autem ante partum ſuſpirioſa erat, ſimulq; cum partu pus paucum vomitione reiecit, quale ex furunculo. Ei quæ ex difficili partu gemellas edidit, nec admodum perpurgata eſt, venter totus intumuit, tandemq; in magnitudinem excreuit, reliqua verò depreſſa ſunt & ſubſederunt. Ad ſextum menſem rubra, deinde reliquo toto tempore alba admodum profluxerunt. Hæ verò fluxiones veneri officiebant, illiq; merè rubicunda prodibant.

Ἰσχίον

A ἐγδοὶ δὲ τῆς] Hæ tam variæ partuum circumſtantiæ & concurſus, parum aut nihil momenti habent, ex eorumq; ſunt numero quæ communes rerum affectiones potiùs, quàm certas & proprias naturas oſtentant. Qualia multa hoc in libro & cæteris Hippocrat. monimentis ſcribuntur. Quæ dum firmis & indubitatis artis fundamentis nituntur, ea nedum doctrinam è ſede conſtantiæ dimouent, vt ſua varietate plurimùm etiam recreent, & ſuſpenſas opiniones obſeruatione confirment: dum tamen his hiſtoriæ fides conſtet, nec velut præiudicata auctoritate ad ſe diligentiorem ſpeculationem & cæterorum conformationem rapiant. Illa igitur vt leui brachio ab Hippocrate attinguntur, ita & leuiter percurrenda ſunt. Neque enim ea accuratè animaduerterat, vt diligentia adhibita explicaret, qualem in cæteris librorum Epid. hiſtoriis nauauit, ſed vt è re nata ſeſe offerebant, ita in diaria & aduerſaria coniecta ſunt. In hac ægra igitur veriſimile eſt, vteri parte dextra affecta, eum in coxendicem decubuiſſe, atq; ita dolorem concitaſſe. Qui conceptu roboratus, etſi dolorem ſedauit, naturæ tamen benignitate vitium aliò propulit, idque κατ' ἴξιν, dum puſtulæ quarto aut
B tertio menſe, valido iam fœtu, in tibia & manu dextra enatæ ſunt. Puſtulæ verò ex vteri affectibus in cutem erumpentes, inflammati vteri aut eryſipelate laborantis certiſſima ſunt indicia, vt ſcribit Hippocrates libro περὶ γυναικείης φύσιος. Mannam porrò, micas thuris concuſſu eliſas, cum * Plinio diximus, quem alij thuris pollinem dicunt, intelligentes. † Dioſcorides enim mannam thuris ἐξερυθρον probat, hoc eſt, cum micarum frequentia & grumoſam. Eſt verò manna Græcis, thuris puluiſculus, aut excribratio & concuſſio quædam, eiuſque purgamentum. ἀπόσειμα λιβανωτοῦ vocat Galenus. Quæ eodem teſte, thure magis adſtringit & ſiccat, atque eo nomine ad vlcera magis commendatur. †† Scribit enim, ἐστι ξυλωτικώτερον τὸ φάρμακον ἡ μάννα τοῦ λιβανωτοῦ. Libro etiam decimo tertio; ἐστι ἀπόσειμα λιβανωτοῦ τὸ φάρμακον τοῦτο, ξυφῶς τι μετέχον ἐλάττω, καὶ διὰ τοῦτο, καὶ αὐτὸ τοῦ λιβανωτοῦ πρὸς ἕνια βέλτιον. ἐκεῖνος γὰρ ὑπὸ τῆς συντικῆς δυνάμεως μόνης ὡς αὐτὸ μετέχον σύνλευκ. καὶ μᾶλλον ἐπιτηδειότερος ἐν αὐτῷ, ἐκ τῆς χρείας λαδιμένης. ὥσπερ γε καὶ ὁ τοῦ ὀξυβελίτερος ξηραντικώτερος ἐστι τῆς δὲ μάννης καὶ ἔλαιον τι λιβανωτοῦ μίγνυται μικρόν, ἀφ' οὗ τι σόμον ἔχει. Vbi legitur, ὅσοι δὲ ὡς ἐγὼ εἴρηκα τὰ ἀρχαῖα, duo ex noſtris codicibus ὡς τὰ ἀρχαῖα legunt. * *Cap. 14. lib. 12.* † *Cap. 84. lib. 1.* †† *Lib. 5. Meth.*
C ἡ ἀπηγξάμην] Hic locus vitioſè legitur in omnibus impreſſis codicibus. Lego igitur ex noſtris exemplaribus manu ſcriptis ὁ ἀπηγξάμενος ὁ περὶ τὸ Νικόμαχον. Quam lectionem ſecuti videntur interpretes. Porrò quod hic de tantillo fœtu carneo toto exoſſe ſcribitur, mirum videri poſſit, niſi ſuſpicionem imperfecti & velut abortu reiecti fœtus faceret. Huius autem loci & exempli meminit Galenus lib. 5. περὶ δυσπνοίας, vbi ſpirandi difficultatem iſtam cauſaſq; explicat. κατὰ μὲν τοι τὸ δ' ἔν τινι τῶν ἐπιδημιῶν, ἐπὶ τοῦ ἀπηγξάμενος γεγονότος, ὡς ἀσθματώδης ἐγένετο πρὸ τόκου, κατὰ τὴν διαφορὰν. ἐπειδὰν ἅμα τέκῃ πάλιν ἀνήμενον. οὐδ' ὁμολογεῖ καὶ τοῦτο τοῖς ὑφ' ἡμῶν ἀποδεδειγμένοις, ἀσθμαίνουσι μὲν γὰρ οἱ πυκνὸν ἀναπνέοντες, ἅμα, καὶ τὸν θώρακα μέχρι πολλοῦ διαστέλλοντες. γίνεται δὲ τοῦτο, ποτὲ μὲν ἐν ἀξιόλογον πολλὰς ἐν αὐτοῖς ἀναφύσας, ἀμυδρὰ καὶ τὰς θρασύτερα ὁ πνεύμων ἄλλως ἐξίων γυμνασαμένοις τὸ πρῶτον σωματικός, καὶ πᾶσι τοῖς πυρετοῖς ἰσχυροῖς. γίγνεται δὲ ὡς ἰδίᾳ κατ' ἀνὴρ ἐμφράξεις, ὁ ἀλλήλοις, ὁ στοιχεῖα τὰς ἐν τοῖς ἀναπνευστικοῖς ὀργάνοις ὑπάρχει. τούτων δὲ τι φαίνεται συμβεβηκὸς καὶ τῇ τοῦ ἀπηγξάμενος, ὡς ἰδεῖν τὸ πάθος.
μέτα τοῦ ἀναφανῆναι] μετὰ τὸ ἀναφανῆναι legunt duo ex noſtris codicibus, vnus recentior, alter antiquiſſimus.
καὶ ἐρυθρὰ ἦν] ἐρυθρὰ ἦν lego cum interpretibus, ſeruata noſtrorum codicum fide.
D περὶ δὲ τὰ ἀφροδίσια] Quotquot licuit videre codices, conſtantiſſimè hanc lectionem retinent. Vnde mirum ſubit, qua ratione à veteribus Hippoc. interpretibus ἱερὰ pro ῥεῖν lectum ſit. Quod teſtatur Galenus initio lib. 6. Epid. * interpretum antiquorum mentionē faciens. Hunc enim locum apertiſſimè innuere videtur, cùm ſcribit, ἐπεὶ δὲ τοῦτο καὶ κατὰ ἄλλον σφάλλονται, πολὺ βέλτιον ἔδοξέ μοι φυλάττειν τὴν ἀρχαίαν γραφήν, ἀεὶ μὲν ἀναδέξεσθαι ἐκείνων ἐξηγητὰς μὴ δυνάμενον δὲ ποτε τοῦτο πρᾶξαι, ἐπὶ ταύτην τὴν ἐπανόρθωσιν αὐτῆς ποιεῖσθαι, καθάπερ ὁ Ἡρακλείδης ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἐπιδημιῶν ἐποίησε, κατὰ τὴν λέξιν ἐκείνην ἐν ᾗ γέγραπται. περὶ δὲ τὰ ἀφροδίσια αἱ ἱεραὶ ἔβλαπτον. ἐπειδὴ γὰρ τοῖς ἐξηγησαμένοις τὴν ἱερὰν χαλεπὸν ἀποδοῦναι ἐφάνη, ταῦτα εἰπὼν, θύρας μὲν ἦν γεγραμμένον διὰ τὸ μέσον δὲ γραμμὴν ἐν αὐτῷ διαφθαρεῖσαν, ἔδοξεν ὁ βιβλιογράφος ἱερὰς γεγράφθαι. δυνατὸν γὰρ ὄντως. καὶ ταύτης ἰδὼν ἄλλοις ποιήσας, συνεπινόησας τὴν γραφὴν ταύτην, καὶ μετὰ αὐτῆς ἐκφρασίας, καὶ κατ' ἀρχὰς δὲ ὡς αὐτὴν ἀναφέρεσθαι χαλεπόν, ξέναλον οὖν τὴν ὑπὸ τοῦ χρόνου γεγενημένη. Ex quibus Galeni verbis antiquam lectionem fuiſſe coniectabis περὶ δὲ τὰ ἀφροδίσια αἱ ἱεραὶ ἔβλαπτον. Sed id parum habitum eſt momenti, dum in varia interpretum commiſſione, magnam inter ſe in vna lectione diſſenſionem ponit Galenus. Inter quos maximè Heraclidis Tarentini iudicium in emendandis antiquis lectionibus probat, quod ille maximè rei probabilitatē aſſequatur, quod in hac dictione feciſſe viſus eſt. Atque hoc ipſum ſe facturum re-
E cipit Galenus in interpretandis Epid. libris. Non eſt autem quod ſperet quiſquā ex huiuſmodi locis qui ſaltuatim adferuntur, ſemper genuinam lectionem elicere ſe poſſe. Quod iam multis locis hoc in Commentario adductis, ac inter ſe variam tamen lectionem ex vno Galeno referentibus, teſtatum volumus. Quotus enim quiſque eſt qui non videat, quàm parum ad huius loci ſenſum ἱεραὶ καὶ θύραι faciant? Par eſt igitur antiquam lectionem retinere, & hunc locum fluxionibus illis variis accommodare, de quibus tota agit hiſtoria. Quæ quantum veneri exercendæ officiant, ſatis apparet in his mulieribus, quæ hac lue profluuij muliebris conflictantur, dum magno naturalium calore, pruritu, lumborum & inguinum dolore, imi ventris contenſione vehementique fœtoris tædio conficiuntur.

** In proœm.*

F Τῇσι χρονίῃσι λειεντερίῃσιν ὀξυρεγμίη γενομένη, πρόσθεν μὴ δέποτε γενομένη, σημεῖον χρηστὸν, οἷον Δημαινέτῃ ἐγένετο. ἴσως δὲ δεῖ καὶ τεχνᾶσθαι, καὶ γὰρ αἱ ταραχαὶ τοιαῦται μεταβάλλουσι. ἴσως δὲ καὶ ὀξυρεγμίαι, λειεντερίην λύουσι. Τῇ ἐλλεβοριζούσῃ Λυκίῃ, τὰ ὕστατα σπλὴν μέγας, καὶ ὀδύναι, καὶ πυρετὸς, καὶ ἐς ὦμον ὀδύναι, καὶ ἡ φλὲψ ἡ κατὰ σπλῆνα, ἐπ' ἀγκῶνι ἐτέτατο, καὶ
G ἐσφύζε μὲν πολλάκις. ἔστι δὲ ὅτε καὶ οὐκ ἐτμήθη, ἀλλ' ἅμα ἱδρῶτι διῆλθεν, ἢ αὐτόματον. ὡς οὖν δ' ἰόντων ὁ σπλὴν τὰ δεξιὰ ἐνετείνετο, πνεῦμα ἔνδοθεν ἐδιπλασιάζετο, οὐ μὴν μέγα παρεφέρετο, περιεστέλλετο, φῦσα ἐνιοῦσα, οὐδὲ ἐνεκάτω διῄει, οὐδὲ οὖρει. ἀπέθανε πρὸ τοῦ τόκου. τὰ ἀμφὶ φάρυγγα ἐπιρρέοντα, ὁρμήσαντα οὐχ ἡλκώθη, ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ μετῆλθεν. ἐς σπλῆνα ὀδύνη ἦλθεν ἀκρίτως. Ἱέρωνι ἐκρίθη πεντεκαιδεκαταίῳ. τῇ Κῴου ἀδελφῇ
H ἧπαρ ἐπήρθη σπληνικὸν τρόπον. ἀπέθανε δευτεραίη. Βίωνι οὔρου ἐκ πολλοῦ μηδὲν ὑφισταμένου, αἷμα ἐξ ἀριστεροῦ. ἦν γὰρ καὶ ὁ σπλὴν κυρτὸς καὶ σκληρὸς, καὶ ἄνω πεπερῶν, ὑποστροφή.

Diuturnis & trahentibus inteſtinorum læuitatibus, ructus acidus bono eſt qui priùs non adfuit, qualis Demenetæ contigit. Quem & arte parare fortè licet. Nam & huiuſcemodi perturbationes, prioris ſtatus immutationes afferunt, fortè etiam inteſtinorum læuitatem acidi ructus ſoluūt. Lyciæ, quæ veratri potione ſanata fuit, ad extremum ſplen magnus fuit cū dolore & febri. Dolores verò ad humerum pertingebant. Vena quæ ad ſplenem eſt in cubito diſtendebatur, & plerumq; quidem pulſare videbatur. Interdum verò neq; ſecta eſt, ſed ſimul cum ſudore aut ſponte ſua conſidebat. Quibus procedentibus ſplen ad dextra pertendebat, ſpiritus ex internis duplicem elidebat ſonum, neq; tamen magna erat reſpiratio, leuiter mente mouebatur, cooperiebatur, & flatus intrò ſuberat, nec quicquam infra ſubibat, neq; meiebat. Obiit ante partum. Quæ ſua irruptione ad alterutram faucium partem vergebant, exulcerata non ſunt, in ſiniſtram partem tranſierunt, lienem dolor inuaſit, idq; ſine iudicatione. Hieroni ad decimumquintū iudicatio facta eſt. Coi ſoror ad inſtar ſplenis iecur intumuit, & die ſecunda obiit. Bioni cùm ex larga vrina nihil ſubſideret, ſanguis ex nare ſiniſtra erupit: lienem enim durum & incuruum habebat. Cùm verò ſurſum emerſiſſet, recidiuam paſſus eſt.

Τῶν χρονίων] Hæc eadem ſententia paulò aliter, eodem tamen ſenſu legitur in aphoriſ. * ἐν τῇσι χρονίῃσι λειεντερίῃσιν ὀξυρεγμίη ἐπιγενομένη μὴ πρότερον γενομένη σημεῖον ἀγαθόν. Cuius quidem explicatio cùm fuſiſſimè a Galeno ſcripta ſit, illinc petendam cenſeo, ne actum agere videamur. Porrò iſt id enumerari debet in morborum tranſpoſitione & in alios morbos tranſitu [illegible] (vt ſcribit Galenus, † [illegible] ratione. Ad quam etiam illud referri videtur, [illegible] ὀξυρεγμίη verò acidum ructum ſignificare tam vulgare eſt, quam quod notiſſimum: vt mirari iubeat quonam iure cibi vehementem appetentiam hic & in Aphoriſmis pro ὀξυρεγμίη Caluus ſuppoſuerit.

* *Aphor. 1. lib. 6.* † *In fine lib. 6. epid.*

[illegible] φλέψ] Vero eſt ſimile iſtud de magna lienis inflammatione intelligi debere, indeque huic ægræ emotam fuiſſe mentem. Magnitudo enim de viſceris inflammatione aut tumore Hipp. ſemper effertur, & [illegible] eos vocat, teſte Galeno, * [illegible] Lienis etiam magnam inflammationem febris, dolor ad humeros & iugulum pertingens, ſplenis tumor ad iecur repens, & duplex illa ſpiritus eliſio ſignificat, quæ mentem delipientia tentatam teſtabatur, vt paſſim videre eſt apud Hippocratem & Galenum, † & poſtea ſcribimus. Hic enim τὸ πνεῦμα [illegible] illam Philiſci ſpirationem exprimit, quam his verbis deſcribit Hipp. †† [illegible] In vtroque enim par erat lienis inflammatio. Huius verò loci meminit Galenus lib 3. περὶ δυσπν. duobus in locis, vbi reſpirationis inæqualitatem eiuſque cauſam explicat, & modo Lyciam, modo Lycinam vocat. [illegible] Vbi Galenus bis [illegible], non [illegible] legiſſe videtur.

* *Com. 3. in lib. de rat. vict.* † *Sect. 3.* †† *Lib. 1. epid.*

ἐν ἀγκῶνι ἐτέτατο] Interpretes iſtud de venæ ſectione acceperunt. Atque eos in opinionem ferè induxit quod ſequitur. [illegible] Ex redditione enim quadam legunt. Sed profectò illud ἐτέτατο, venæ ſectionem ſignificare non poteſt, ſed venæ quæ ſpleni reſpondet, diſtentionem a craſſo, fæculento, & ferueſcente ſanguine, cui, maximè propter lienis inflammationem, præſentiſſimo eſt remedio venæ ſectio. Sic φλέβες [illegible] dicuntur Galeno, * venæ ſanguine diſtentæ. Cæterùm illud [illegible] inflammationis & tumoris præ ſe fert indicium in quibus pulſus ab antiquis ineſſe dictus eſt, vt poſtea ſcribimus. Tumorem vero adfuiſſe teſtatur, quæ ſcribuntur, † ἀλλ' ἅμα ἱδρῶτι διῆλθεν, [illegible] Hunc enim ſponte aut cum ſudoribus ſubſediſſe ſignificat. Atq; huc malo referre quam ſi quis [illegible] ex Hippocratis doctrina de conſpicuo & valente arteriarum perculſu intelligat, indeq; deſipientiam præſagiat, quod poſtea ſcribat Hippocrates, †† [illegible] De leui enim mentis emotione [illegible] extulit, & de vena locutus videtur, cùm ſcribat, [illegible]

* *Ad Glauc.* † *Sect. 6.* †† *Sect. 5.*

ἀλλ' ἅμα ἱδρῶτι διῆλθεν] Illud διῆλθεν valde eſt obſcurum. Cornarius ad ſanguinem retulit, qui vnà cum ſudore aut ſponte proſiluiſſet: ſicq; videtur legiſſe ἀλλ' αἷμα σὺν ἱδρῶτι διῆλθεν Etſi verò [illegible] Hippocrati paſſim de fluxili humorum liquatione & excrementorum humidorum profluxione dicitur: malui tamen id de vena intumeſcente intelligi, quæ cum ſudore aut ſponte diſcuteretur, delineret & ſubſideret. Atque ita præteriiſſe, hoc eſt ceſſiſſe, & tumorem pertranſiiſſe ſumi debet. Quo in ſenſu *diſceſſit* dixit Caluus. Sed non video quonam illud *ſuaue* referat.

ἡ μὲν μέγα παρεφέρετο] Illud ἡ μὲν μέγα ad ſuperiora retulimus, cum Galeno & cæteris interpretibus. Cuius rei cauſam reddit Galenus loco ſuperiùs adducto. Codices verò quidam ſimul iungunt, ἡ μὲν μέγα παρεφέρετο, vitioſè tamen. [illegible] autem [illegible] & [illegible], non niſi de leui mentis emotione effert Hipp. quorum magnitudinem additis paucis quibuſdam verbis auget, vt patet ex Prorrhetico, & nos alibi ſcribimus.

[illegible] Hoc diſtinximus & abſolutè illud [illegible] cum Galeno legimus. Quidam codices [illegible] legunt, vt de floribus intro obuolutis intelligatur. Galenus [illegible] legit, vt ex loco prius adducto patet, idque ſatis explicat. Idem [illegible] interpretatur. * Qui locus me mouit, vt vulgatam lectionem retinerem. Similis eſt omnino phraſis lib. 3. Epid. † [illegible] †† Et rurſus [illegible] Quæ corporis refrigerationem extincto calore natiuo indicant. Quomodo locum illum interpretatur Gal. lib. 2. περὶ δυσπν. [illegible] Caluus ita hunc locum perturbauit, vt quidnam viderit perſpicere non poſſis.

* *In Exegeſi.* † *Ægrot. 1.* †† *Ægrot. 15. poſt ſt. pe. l.*

Τὰ ἀμφὶ φάρυγγα] Phraſis eſt Hipp admodum familiaris, vt ſæpè τὰ παρ' [illegible], & τὰ κατὰ φάρυγγα ſcribit in Coacis, τὰ [illegible] aut [illegible] ſignificans. Videntur autem iſta eſſe ex humidorum abſceſſuum genere, qui vt nihil [illegible], ita & ſuo intrò recurſu ſuſpecta ſua mala faciunt. Incertum autem an ad ſuperiora referantur, quod & fecit Caluus, an verò ſui generis per ſe ſolam obſeruationem rapiant.

[illegible] Vtitur ea dictione ſæpè Hipp. tumores intelligens, qui in partem vnam ex [illegible] decumbunt. Sic lib. 1. Epid * [illegible] Et rurſum, [illegible] Et paulo poſt vbi de angina loquitur, [illegible] * *Sect. 1.*

[illegible] Hoc nomine viſceris tumorem ſignificat, vt in Philiſco ſcribit [illegible] Sic in Progn. [illegible] vocat, [illegible] vt inquit Galenus. [illegible]

* *Lib. 1. epid.*

Erant autem eorum qui ex angina laborabant affectiones huiuſmodi. Ceruicis vertebræ modo plurimum, modò verò propè erant, vt intrò vergerent. Collumq; ipſum qua parte cauitatis internæ ſignificationem præ ſe ferebat, cótactu dolorem ſentiebat. Cuidam verò affectus ipſe paulò infra os, cui dentis nomen eſt, pertingebat, nec ita præceps erat: quibuſdam etiam maiori ambitu circumſcribebatur. Qui ſi ſecundam vertebram dentem appellatam non attingeret, fauces nulla inflãmatione tentabantur, ſed ſubſidebant. Partes quæ ſub malis intumeſcebant, non erant inflammatis affines, neq; vlli glandularum inflammatio adfuit. Sed cùm hæc ſecundum naturã ſe haberent, linguam non facilè conuoluebant, maior enim & prominentior ipſis eſſe videbatur. Quæ ſub lingua ſunt venæ, erant conſpicuæ, nec deuorare aliquid poterant, niſi admodum moleſtè. Quòd ſi vi cogerentur, in nares erumpebat. Sermo etiam ipſis per nares efferebatur. Reſpiratio his non admodum

Ἦν δὲ τῶν κυναγχικῶν τὰ παθήματα τάδε. τοῦ τραχήλου (4) οἱ σπόνδυλοι ἔσω ἔρρεπον. τοῖσι μὲν πλεῖον, τοῖσι δὲ ἔλασσον, καὶ ἔξωθεν ἔνδηλος ἐγκοίλον ἔχων ὁ τράχηλος. ταύτῃ ἤλγει ψαυόμενος. ἦν δὲ καὶ κατωτέρω τινὶ τοῦ ὀδόντος καλεομένου ὀστοῦ, ὃ οὐχ ὁμοίως ὀξύ ἐστιν. ἔστι δ' οἷσι καὶ πάνυ περιφερὴς, μείζονι περιφερείῃ. εἰ μὴ ἔσω τοῦ ὀδόντος καλεομένου φάρυγξ οὐ φλεγμαίνουσα. ἐκάθητο δὲ, τὰ ὑπὸ σιαγόνας ὀγκηρὰ, οὐ φλεγμαίνουσιν ἴκελα, οὐδὲ βουβῶνες οὐδενὶ ἐγένοντο, ἀλλὰ φύσει μᾶλλον καὶ γλῶσσαν οὐ ῥηϊδίως στρέφοντες, ἀλλὰ μείζων τε αὐτοῖσιν ἐδόκει εἶναι, καὶ προπετεστέρη. καὶ αἱ ὑπὸ γλῶσσαν φλέβες ἐμφανέες. καταπίνειν οὐκ ἠδύναντο, ἢ πάνυ χαλεπῶς, ἀλλ' εἰς τὰς ῥῖνας ἔφευγεν εἰ πάνυ ἐβιάζοντο. καὶ διὰ τῶν ῥινῶν διελέγοντο. πνεῦμα δὲ τούτοισιν οὐ πάνυ

μετέω-

A μετέωρον. ἔστι δ' οἷσι φλέβες αἱ ἐν κροτάφοισι, καὶ ἐν κεφαλῇ, καὶ ἐπ' αὐχένι ἐπηρμέναι. βραχὺ δέ τι τουτέων τοῖσι παλιγκοτωτέροισι, κρόταφοι θερμοί. καὶ τὰ ἄλλα μὴ πυρεταίνοιεν, οὐ πνιγόμενοι πλεῖστοι, εἰ μὴ καταπίνειν προθυμέοιντο, ἢ πτύαλον ἢ ἄλλο τι. οὐδ' οἱ ὀφθαλμοὶ ἐγκαθήμενοι, οἷσι μὲν οὖν ἦν ἐς ὀρθὸν τὸ ἐξόγκωμα, μήτε ἐπίρροπον, οὗτοι οὔτε παραπληκτικοὶ ἐγένοντο. ἀπολλυμένους δ' εἰ ἴδον, ἀναμνήσομαι. οὓς δ' οἶδα νῦν, περιεγένοντο. ἦν δὲ τὰ μὲν τάχιστα ῥηΐζοντα. τὰ δὲ πλεῖστα καὶ ἐς τεσσαράκοντα ἡμέρας περιεγένετο. τούτων δ' οἱ πλεῖστοι καὶ ἄπυροι. πολλοὶ δὲ καὶ πάνυ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἔχοντές τι μέρος τοῦ ἐξογκώματος, καὶ καταπόσιος, καὶ φωνὴ ἐσημαίνουσα. κίονές τε τηκόμενοι, μινυώθησίν τινα παρεῖχον. πονηρὸν οὐδὲν δοκέοντες κακὸν ἔχειν. οἱ δὲ ἐπίρροπα ἔχοντες, οὗτοι ὁπόθεν αἱ ἐκκλινίσιες αἱ τῶν σπονδύλων
C ταύτῃ παρελύοντο. τὰ δ' ἐπὶ θάτερα εἵλκοντο. ἦν δὲ τῶν ἐν προσώπῳ καταφανέα μάλιστα, καὶ τῷ στόματι, καὶ τῷ κατὰ γαργαρεῶνα διαφράγματι. ἀτὰρ καὶ γνάθοι αἱ κάτω, παρήλλασσον κατὰ λόγον. αἱ δὲ παραπληγαὶ οὐ διὰ παντὸς τοῦ σώματος ἐγίνοντο, οἷον ἐξ ἄλλων, ἀλλὰ μέχρι χειρὸς τὰ ἀπὸ τοῦ κυναγχικοῦ. οὗτοι καὶ πέπονα ἀναπτύοντες καὶ βραχώδεες ἦσαν. οἷσι δ' ἐς ὀρθὸν καὶ ἀπέπτυον, οἷσι δὲ καὶ ξὺν
D πυρετῷ, οὗτοι πολλῷ μᾶλλον καὶ δύσπνοοι καὶ διαλεγόμενοισιν ἀλλόχροοι, καὶ φλέβες τουτέοισι μᾶλλον ἐπηρμέναι. καὶ πόδες, πάντων μὲν ψυχρότατοι, τούτων δὲ μάλιστα. καὶ ὀρθοστατεῖν οὗτοι ἀδυνατώτεροι. καὶ οἵτινες μὴ αὐτίκα ἔθνησκον. οὓς δ' ἐγὼ οἶδα, πάντες ἔθνησκον.

elata, neque ſublimis. Quibuſdam verò, temporum, capitis & ceruicis venæ intumeſcebant. Atq; horum quibuſdam paululum dolores exaſperabantur, quibus tempora incaleſcebant, etſi aliàs non febricitarent. Multis non præcludebatur ſpiritus, niſi ſi ſaliuã aut aliud quiddam deglutire cuperent. Neque intrò defigebãtur oculi. Quibus igitur neutram in partem deflectebat tumor, ſed rectà procedebat; iis ne membrorum quidem reſolutio accidit. Quòd ſi quem horum periiſſe mihi conſtiterit, eum recenſere non grauabor. Sed ij omnes quos videre licuit, ſuperſtites permanſerunt. Atq; horum quidam quàm celerrimè alleuabantur, plurimi verò quadraginta dies percurrebant, idq; non paucis ſine febre contigit. Multis etiam in longum valde temporis interuallum, tumoris aliquid protrahebatur, cuius rei indicium deglutitio & vox quoq; ipſa præbebant. Ipſæ quoq; columellæ eliquatæ, imminutionis prauam quandam ſignificationem præ ſe ferebant, etſi nihilo deteriùs habere videbantur. Quibus verò in alterutrã partẽ tumores decumbebant, ij ea ex parte, vnde vertebrarum inclinationes fiebant, neruorum reſolutione tentabantur; atq; inde verſus alteram trahebantur. Apparebant autem hæc maximè in facie, ore, & eo, quod ad gurgulionem eſt interſepto. Quinetiam genæ inferiores non temerè immutabantur. Cæterùm quæ ab angina fiebant leues membrorum reſolutiones, non totum corpus perreptabant, quod in aliis fieri ſolet, ſed ad manus vſq; pertingebant. Atq; ij concocta quidem, ſed pauca, nec ſine moleſtia expuebant. Quin & ij quibus in rectum tumor decumbebat, expuere quoque poterant. Quos verò febris infeſtabat, hi multo grauiori difficultate ſpirandi conflictabantur, & inter loquendum alieniores videbantur, ipſis quoq; venæ magis intumeſcebant, atq; horum omnium pedes erant frigidiſſimi. Ex quibus iſti præcipuè, ſi qui non illicò mor-
E tui ſunt, erigere haudquaquam ſe poterant. Verùm omnes quos videri licuit, mortui ſunt.

Ἦν δὲ ξυνάγχη χαλεπή] Hic locus rarum & penè inſolens anginæ genus complexus multis nominibus a Galeno celebratur. Atq; tam per ſe inſignis eſt, vt eam anginæ formam, quæ ex vertebrarum colli inclinatione aut percuſſione oritur, [illegible] expediet, quæ alia ab Hipp. vel leui brachio attingitur. Quo nomine impulſus Galenus, huius totius loci explicationem attulit lib. 4. de loc. aff. * Etſi verò diuerſa anginæ genera in Prognoſtico attingit Hippocrates, quæ recentioribus nouam omninò appellationem ſortita ſunt, vt teſtatur Galenus: ** hæc tamen anginæ forma, quæ ex ceruicis vertebrarum inclinatione & excauatione (quam λόρδωσιν & σκολίωσιν vocat Hipp.) orta eſt, ab aliis prætermiſſa, multis in locis ab Hippocrate ipſo ſignificatur, hic verò tota depingitur. Cuius cauſa eſt muſculorum laryngis inflammatio, aut neruorum & ligamentorum ceruicis vertebris communium contentio, quæ cõtentione quadam prima ceruicis verticula intrò attrahunt, & excauationem extra præ ſe ferunt, atq; ita ſupinam ceruicem oſtentant. Hoc verò anginæ genus admodum præceps eſſe, pluribus locis innuit Hipp. † præcipuè verò lib. Aph. 4. [illegible] Quam ſententiam repetit lib. 7. Idem [illegible]
F in Prorrh. †† [illegible] Quod in Coacis iiſdem omninò verbis ſcribitur. Libro etiam Aphoriſmorum ; ††† [illegible] quo [illegible] lib. 2. †††† vertebrarum quæ in ſpina ſunt inclinationes exprimit, non aliud ſignificans, quàm anginam ex vertebrarum compreſſione excauationeq; ortam. Quinetiam eandem ipſam ceruicis obliquationem [illegible] lib. [illegible] [illegible] Quibus verbis ſecundæ vertebræ compreſſioné ſignificat, quam hic [illegible] Galenus verò hoc affectionis genus non omiſit in Prorrhetico [illegible]
G [illegible] Quæ omnia [illegible] nobis adducta ſunt, vt indicaremus eam anginæ ſpeciem [illegible] ab Hippocrate tamen ſæpiſſime ſignificatam [illegible] crebrò expreſſam, à recentioribus tamen omninò omiſſam. Hunc porro locum adducit Galenus in Prorrh. [illegible] tem ſatis aperit. [illegible] Quæ verba eodem modo leguntur a Galeno lib. de loc. affect. vbi vides nonnihil ab hac ſcriptione variare, vt & aphor. 35. lib. 4. vbi eadem quibuſdam tamen omiſſis adduntur. Illud enim [illegible] omittitur, quod hic [illegible] ſcribitur. Caluus [illegible] legit. Illud quoq; [illegible] aliter
H legit Galenus quam lectionem ſecuti ſunt interpretes. Nos nihil mutauimus, vbi eandem Hippocratis mentem non ſine fideliſſimis teſtibus retinere potuimus.

* *Cap. 5.* ** *Com. 3. in Progn. lib. 4. de loc. affect. & Comm. in Aph. 34. lib. 4.* † *Aph. 35.* †† *Aph. 61.*
††† *Aph. 26.* †††† *Cap. 1.* [1] *Com. 3.* [2] *Com. 1.* [3] *Com. 2.*

Τὸν ὀδόντα καλεομένον] Secundam ceruicis vertebram ab Hippocrate dentem vocari ſcribit Galenus libro de Oſſibus, hunc locum innuens. Turbinatus enim ille proceſſus pyrenoides dictus, canino denti omninò ſimilis eſt, qui capitis motum ad annuendum & renuendum præſtat. Huius verò appellationis rationem exactè perſequitur Galenus in Prorrhetic. [illegible] Lib. verò de loc. affect. 4. [illegible]

[illegible] Hanc eandem vertebram lib. περὶ ἄρθρων, μέγαν σπόνδυλον vocat vt ex eo A
quem ſupra adduximus loco patet. ††Vnde miror à Iulio Polluce ſcriptum eſſe, primum colli verticulum ὀδόντα ab Hippocrate dici. Scribit enim, [illegible] Vt non mirum ſit ſi abrogata Rhetorum fide in re Medica, præceptorum auctoritatem imploremus. Qua in re, ne Platoni quidem parcit Galenus. [illegible] verò non legit Galenus, vbi hunc locum adducit, ſed ſimpliciter τῷ ὀδόντος καλουμένῳ.

† Comm.2. †† Lib.2.

οὐχ' ὁμοίως ὀξὺ ἦν] Vbi inſolens anginæ genus deſcripſit, quod ex vertebræ introrſum propulſione natum erat, abſque vllo proprio gutturis affectu. Quibuſdam eandem anginam adfuiſſe ſcribit infra ſecundam vertebram, quæ latè etiam inferiores vertebras popularetur: non adeò tamen præcipitem aut acutam fuiſſe indicat. Superiores enim ſpinæ vertebræ affectæ maiorem noxam efferunt, quàm inferiores. Atque eam habes huius loci fuſiſſimam explicationem lib. de loc. affect. 4. * ad quam pro totius huius loci B
interpretatione ſæpè confugimus. Galenus etiam in Prorrh. hunc ſenſum exprimit his verbis, [illegible] Porrò hic etiam variat lectio. Galenus enim vtrobiq; legit οὐχ ὁμοίως ὀξὺ ἦν, quod de ipſo affectu interpretatur, vt ſequentia ſatis indicant. Vt mihi ſuſpectum ſit, quod ab Interpretibus ad inſtar generis Græci verſum eſt. Videntur enim os ipſum non affectum ſequi. Quod vero ſequitur [illegible] legit Galenus libro de loc. affect. 4.

* Comm.2.

[illegible]] βουβῶν Hippocrati ex Galeno glandularum inflammationem ſignificat. Vnde miror ab Interprete lo- C
corum affectorum viro doctiſſimo & diligentiſſimo, & à Caluo quoque, id eſſe de inguinum tumoribus expreſſum, qui nihil profectò habent cum angina commune. Intelligi enim debet de glandularum colli inflammatione. Senſus enim eſt, in eo anginæ genere, quod ex inferiorum ceruicis vertebrarum propulſione ortum erat, nullam fuiſſe faucium inflammationem aut tumorem, quemadmodum in ſecundæ vertebræ excauatione contingebat, ſed eas ſubſediſſe. Quod hæc verba ſignificant, [illegible] φάρυγξ, οὐ φλεγμαίνουσα, [illegible]. Partes quoque quæ ſub genis leuiter tument, & colli glandulæ, nullius inflammationis ſignificationem dederunt, ac ne cuiquam intumuerunt. Quæ omnia non ita præceps periculum indicabant. Satis autem mihi conſcius ſum βουβῶνα inguinum tumorem Hippocrati ſignificare & Polluci. † vt & βουβῶνας inguina eſſe. Scribit enim [illegible] ὡς ὁ Καλλίας. Præſtat tamen verborum vſum ab ipſis Medicinæ parentibus expoſcere. Cæterum Galenus pro [illegible] legit, vbi interpres aliud quiddam legiſſe videtur, & pro [illegible] ἀλλὰ τῇ φύσει μᾶλλον. † Lib.2. D

[illegible]] Hæ ſunt peſſimæ anginæ propriæ affectiones & valde celebratæ notæ, lib. 3. Epid. † Vbi autem [illegible] legitur, duo codices noſtri [illegible] legunt, Galenus verò [illegible]. † Comm. 2.

πνεῦμα μετέωρον] πνεῦμα μετέωρον, reſpiratio eſt ſublimis & elata, quæ in magna ſpirandi difficultate ſuſpirioſos torquet, quæ etiam anginæ familiaris eſt, interceptis ſpiritus meatibus. Ita enim ſublato toto corpore & erecta ceruice ſpiritum trahunt. Quod πνεῦμα [illegible] vocat Hipp. Non enim aliud quàm μετέωρον intelligit, vt ex hoc Prorrhetici placito ſatis apparet, cum ſcribit, [illegible] De hac enim anginæ ſpecie loquens, reſpirationem hanc elatam & ſublimem intelligit, quæ ad exitum magna ſpiritualium viarum anguſtia conuulſionem quandam præ ſe fert. Eam autem reſpirationem his verbis interpretatur Galenus, [illegible] *Idem quoq; πνεῦμα [illegible] explicans, hunc locum adducit, & [illegible] per μετέωρον interpretatur. Inquit enim [illegible] E
[illegible] Longè verò fuſiùs lib. 3. Epid. † πνεῦμα μετέωρον in muliere ex angina laborante deſcribit. Quem locum, quod propriè ad noſtrum ſenſum faciat, non pigebit integrum apponere. [illegible] F
[illegible] G
[illegible] quibus ex Gal. verbis vel cuiuis patet quid ſit μετέωρον πνεῦμα, quodq; præcipitem anginam ſequitur, vt patet ex Prognoſtico. Vnde hic [illegible] adſcripſit, leuius anginæ genus ſubindicans, quod ex inferiorum ceruicis vertebrarum permotione ortum, faucium anguſtiam & inflammationem alleuat, vt non tanta cum moleſtia quàm prius, ſpiritum traherent. Quod poſtea his verbis teſtatur [illegible]. Par erat autem in hoc anginæ genere nullam in- H
eſſe ſublimem & elatam reſpirationem, quæ paruæ reſpirationis genere continetur, cùm nullum pulmonis affectum, ac ne propriam quidem ipſarum faucium affectionem foueret, vt ſcribit Gal. lib. 3. περὶ δυσπν. vbi huius loci totius aptiſſimam habes explicationem. Scribit enim [illegible]

A καὶ γὰρ οἱ μεγάλως ... ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλλα ... τοῖς ... ἔχουσι τὴν ... διὰ τὸ ... * Com. 1. Prorrh. † Com. 2.

Τοῖσι παλιγκοτέοισι] παλιγκοτεῖν de his affectionibus quæ recrudeſcunt, affert Hipp. in lib. περὶ ἄρθρων, καὶ τὰ τραχύτερα παλιγκοτεῖν ... vt ſcribit Gal. Quod omnes mouit, vt de recrudeſcentibus doloribus interpretarentur. Ionicum autem eſt & valde poeticum vocabulum κότος & παλίγκοτος. Κότος enim doloris acerbitatem & amarulentiam ſignificat, quæ ex indignatione & iracundia concipitur, vt apud Hom. Iliad. α.

Εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
Ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον ὄφρα τελέσσῃ.

B Παλίγκοτος autem iracundum, vindicem & horribilem ſignificat. Atque haud ſcio an hic locus rectè de his qui amarulentiores ſunt, & quodammodo ad iram procliuiores intelligatur. Iracundioribus enim huiuſcemodi omnia facilè apparent. παλιγκοτωτάτοισι autem legi debere manifeſtum eſt, ex lib. loc. affect. non παλιγκοτέοισι, vt in omnibus impreſſis vitiosè legitur. Quod etiam indicat Erotianus, qui παλιγκοτωτάτοις ... exponit.

καὶ τὰ ἄλλα μὴ τηρεῖσθαι] καὶ τὰ ἄλλα μὴ τηρεῖσθαι, legit Gal. Quam lectionem retinent omnes noſtri codices.

εἰσὶ δὲ οἷσι ἐς ὀρθὸν ...] Hunc locum fuſiſſimè habes explicatum apud Galenum in lib. de loc. affect. 4. quo te ſæpius, pro loci huius inſtituto ablegamus.

ὡς ... τὰ δὲ ... ῥᾴζειν, eſt meliuſculè ſe habere & conualeſcere. Vnde & ῥᾷσαι Prorrhet. 2. ... Huius dictionis Hippocraticæ plurima habebis alibi exempla.

C μινύθουσι ...] Hæc impreſſorum exemplarium lectio duorum vetuſtiſſimorum codicum fide nixa eſt, quam ideo libentiùs ſecutus ſum: vt ne addam, dictionem hanc Hippocrati eſſe familiarem. Eſt enim μινύθειν imminuere & decreſcere. Qua dictione vtitur libro περὶ τροφῆς, cum ... μινύθησι ſcribit. Sunt & μινύθήματα, vt interpretatur Galen. ... Et μινύθησις, ... ſignificat, vt apparet ex Hippocratis dictione ... Atq; adeò huius loci ſenſus erit manifeſtus, ſi ... columellas nullius inflammationis ſignificationem exhibuiſſe, & ſpecie decrementi & imminutionis prætextu aut opinione, affectum non admodum exaſperatum, vt ne mali quidem ſuſpicionem præbuerit. Huius verò lectionis veſtigia remanent apud Galenum libro de loc. affect. cùm μινύθειν vitiosè pro μινύθειν legit. Caluus quoque μινύθειν legiſſe videtur. Interpretes alij ... legerunt. Cæterùm Galenum cum quibuſdam aliis codicibus imitatus ſum, dum μινύθειν ... ſimul iunxi. Quod & fecit Cornarius. Cæteri verò ſequen-

D tibus addunt.

οἱ δὲ ... ἔχοντες] Hunc etiam locum integrum explanatum habes lib. 4. de loc. affect. ad quem recurras licet.

...] Illud obſcurum ſenſum habet. Gal. ... legit, & ſuperioribus iungit. Vbi interpres illud ... ita ſumit, vt intelligat reſolutionem ad manum procedere, ib ea parte qua angina vrgetur. ... alius ſequentibus iunxit. Cornarius ... legit, quod & ſeqemus, ad ſuperiora referentes. Cæterùm apud Galenum ... legitur, vbi hîc ... Qua de dictione quædam diximus noſtris in lib. 1. epid. annot.

... legit Galenus, quam lectionem ſecuti ſumus, ex fideliſſimo noſtro exemplari.

...] In hoc anginæ genere, ex muſculorum ceruicis vertebris adiacentium affectione orto, concoctio per ſputa proceſſit, atque ita alleuatus eſt morbus. Erat enim hic tumor ex ... numero, quæ vt cruditate anginæ vel maximè ita & cōcoctione circumſcribuntur. Id ita ſignificat Gal.* ...

E ...

... *Cap. 5. lib. 4. de loc. affect.

καὶ βραχύπνοοι ...] ſunt qui raucedine laborant, quales hos extitiſſe ob muſculorum ceruicis inflammationem, vero eſt ſimile. Credibile eſt enim ex crudo tuberculo humoris aliquid exudaſſe, quod arteriam ipſam irrigarit, vt ne addam viciniam cerebri, ex cuius fonte in magna partium vicinarum inflammatione, aliquid ſemper dimanauit, quod in ſpiritus vias delatum, raucedinem concitauit. Atq; ea eſt codicum impreſſorum lectio. Noſtri vero codices vnico prope conſenſu pro ... legunt. Quo nomine, eos qui non ita in anguſto ſunt, ſed meliuſculè habent paramq; laborant intelligis licet. Quam lectionem ſecutus videtur Caluus. Atq; haud ſcio an ... eos qui pauca & cum ſumma moleſtia aliquid expuunt, ſignificent. Cuius lectionis veſtigia ſuperſunt apud Galenum. Legit enim ... Hancque lectionem receptiſſimam ſequuti ſumus.

F καὶ ἀλλοφάσσοντες ...] ... dicuntur, qui alienos ferunt ſermones, nec mente nec verbis ſibi conſtant, quod delirij ſignum eſt, quale adfuiſſe in his qui febribus conflictabantur in hac inflammatione & magna ſpirandi difficultate, probabile eſt. Hos ἀλλοφάσσοντας vocat Progn. 3. qui ... dicuntur Galeno. † Nos hanc lectionem retinemus ex duobus fideliſſimis iiſdemque vetuſtiſſimis exemplaribus. Quidam verò cod. cum Gal. legunt, ... vt ... dicantur qui plurimam ſaliuam ore fundunt. Quam lectionem etiam agnoſcere videtur Erotianus, cùm ... eos intelligi vult quibus multum ſputum amarum colligitur ... Heſychius quoq; ... eos qui inter loquendum ſaliuam fundunt aut aliquem ſalua reſpergunt, exponit, vt & ... legiſſe rectè videatur. Caluus, ἀλλόχεον, aut etiam ἀλλόχεοι legiſſe videtur. † In Exegeſi.

G

HIPPOCRATIS COI DE MORBIS VVLGARIBVS LIBRI SECVNDI,

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Η Ἐς Πέρινθον περὶ ἡλίου τροπὰς ἥκομεν, ἦν δὲ χειμὼν εὔδιος, νότιος. τὸ ἔαρ καὶ τὸ θέρος, πάνυ αὐχμηρὰ μέχρι πλειάδων δύσιος. Εἰ γάρ τι καὶ ἐγένετο, ὡς οἷον ψακάς καὶ ἐτησίαι οὐ πολλοὶ ἔπνευσαν, καὶ τὰ πνεύσαντες, διεσπασμένως. τοῦ θέρεος καῦσοι ἐπιδήμησαν πολλοί ...

SECTIO TERTIA.

PErinthum venimus ad ſolſtitium penè æſtiuum, vbi hyems placida & auſtralis fuit. Ver autem atq; æſtas valde ſicca ad vergiliarū occaſum. Quòd ſi quæ pluuia decidiſſet, guttatim defluebat, eratque rori ſimillima. Eteſiæ non multum ſpirarunt, idque diſperſim & contractim. Æſtate febres ardentes plurimæ populariter graſſatæ ſunt: in quibus nulli ad-

erant vomitus, ſed alui perturbationes ex tenuibus, aquoſis, non bilioſis, ſpumantibus multis, quæ interdum depoſita ſubſidebant. Quibus ſanè ſimile erat quod aëri exponebatur. Aluique ſeceſſus eandem perpetuò ſpeciem referentes malo erant. In his multi ſoporati leuiterq; mente emoti, præcipueq; ex ſomno tales euadebant, cùm verò expergiſcerentur, de omnibus rectè ſentiebant. Reſpiratio non admodum elata. Vrinæ multis quidē tenues & paucæ, nec alioqui decolores. Sanguinis ex naribus fluxus non niſi paucis contingebant, atq; ſub auribus tumores, parotides dicti: de quibus poſtea ſcribam. Neque verò lienis tumor aderat, aut præcordij dextri magnus dolor, aut valida contenſio: etſi quiddam erat, quod leuem præberet ſignificationē. Iudicabantur verò maximè omnia vt plurimùm ad decimumquartum diē, partim cum ſudore, partim verò cum rigore, nec niſi admodum paucis recidiuæ contingebant. At verò dum guttatim roris modo ſub æſtatem decidebant pluuiæ, ſudor apparebat. Quinetiam febrium initio quidam ſudores ſtatim fiebant, neque tamen malignè, & quibuſdā ſub hoc tempus iudicatio cum ſudore facta eſt. In febribus autem æſtiuis circa ſeptimum, octauum & nonum diem, aſpredines quædam miliaceæ, culicum morſibus ferè ſimiles, quæ tamen non admodum pruriebant, in ſumma cute ſubnaſcebantur, & ad iudicationem vſq; perdurabant. Ac ne ex quidem maſculorum vlli eruperunt. Mulier verò cui talia fierent, nulla mortua eſt. Hebetiori tamen erant auditu & ſoporoſæ, quamuis antea nō admodum ſoporoſæ eſſent, quibus iſta euenire debebant. Neque tamen in totum perſeuerabant. Æſtate verò etiam ad Vergiliarum occaſum in ſoporem & ſomnum pronę erāt, poſt ea quippe inſomnia magis vrgebantur. Verùm neq; prorſus ob iſtam temporis conſtitutionem moriebantur. Aluum igitur nō licebat, ne per ea quidem quæ aſſumebantur, ſiſtere: ſed eam, quæ præter rationem fieret, medelam conferre poſſe, facilè quis exiſtimaſſet: quamuis permulta quibuſdam procederent, ex eo qui in cubili frigido ſubſtrato fiebat decubitu. Frigidū quippe exulcerat. Calido verò quicquid huiuſce eſt generis, ſenſim magis procedit. Et quamuis nullus natura affectus inerat, quibus huiuſcemodi ſigna aut maiora aut minora aderant, oſcitatio, tuſſis, ſternutamentum, pandiculatio, eructatio, flatus, reliquaq; eiuſce generis perniciem afferebāt. Quibus in febribus quæ cum corporis iactatione & horrore accidunt, vultus ruber, laſſitudines, oculorū dolores, capitis grauitates, aut leues membrorum reſolutiones adſunt. In quibus videndum ſi menſtrua appareant, præcipuè verò quibus primùm erumpunt. Quin & virgunculis & mulieribus quibus ex longo interuallo, ſed & quibus non conſueto tempore, aut vt decet, apparent, & ſi ſuccedente tempore plurimùm pallidæ fiant. Plurimi autem refert videre in omnibus, quod & poſtea conſequitur, & quo tempore, & in quibus, velut bilioſis admodum, in febribus maximè quibuſdam prorſus in crura purgatio ſecedit.

ἀνήμεσις. καὶ κοιλίαι ταραχώδεες, λεπτῇσιν, ὑδατώδεσιν, A
ἀχόλοισιν, ἐπαφροίσι πολλοῖσιν, ἴσχοντα ἔστιν ὅτε καὶ ὑποστάσιν τιθέντα, ἐξ οἵων δὴ καὶ ἐξαφριαζόμενον τὸ ἴκελον. ἴσα τῷ εἴδει διαχωρήματα διὰ παντὸς, κακόν. ἐν τούτοισι πολλοὶ κωματώδεες ἦσαν καὶ παράφοροι. ⓐ δὲ ἐξ ὕπνων τοιοῦτοι ἐγίνοντο. ὅτε δὲ ἐγερθεῖεν κατενόουν πάντα. πνεύματα μετέωρα οὐ μὴν πάνυ. οὖρα λεπτὰ μὲν τοῖσι πλείστοισι, καὶ ὀλίγα. ἄλλως δὲ οὐκ ἄχροα. αἱμορραγίαι ἐκ ῥινῶν οὐκ ἐγίνοντο, εἰ μὴ ὀλίγοισιν. οὐδὲ παρωτίδες, B
περὶ ὧν ὕστερον γράψω, οὐδὲ σπλῆνες ἐπήειρον οὐδὲ δεξιὸν ὑποχόνδριον, οὐδ' ἐπώδυνον κάρτα, οὐδ' ἐντεταμένον ἰσχυρῶς. ἦν δέ τι ἐνσημαῖνον. καὶ μάλιστα ἔκρινε πάντα τὰ πολλὰ περὶ τεσσαρεσκαίδεκα, ὀλίγα σὺν ἱδρῶτι, ὀλίγα σὺν ῥίγει, καὶ πάνυ ὀλίγοισιν ὑποστροφαὶ ἐγίνοντο. ὑπὸ δὲ τὰς ψακάδας τὰς γινομένας ἐν τῷ θέρει, ἐπεφαίνετο ἱδρώς. ἐν τοῖσι πυρετοῖσι καί τινες αὐτίκα ἱδρῶτες C
ἐπ' ἀρχῆς ἐγίνοντο, οὐ μὴν κακοήθως. καὶ τοῖσιν ὑπὸ τοῦτον ⓑ χρόνον, ἔκρινε σὺν ἱδρῶτι. ἐγίνοντο δὲ ἐν τοῖσι θερινοῖσι πυρετοῖσι, περὶ ζ' καὶ η' καὶ θ' τρηχύσματα ἐν τῷ χρωτὶ κεγχρώδεα, τοῖσιν ὑπὸ κωνώπων γινομένοις μάλιστα ἴκελα ἀναδήγμασιν, οὐ πάνυ κνησμώδεα. ταῦτα διετέλει μέχρι κρίσιος. ἄρσενι δὲ οὐδενὶ εἶδον τοιαῦτα ἐξανθήσαντα. γυνὴ δὲ οὐδεμία ἀπέθανεν, ᾗ ταῦτα ἐγένετο, βαρυήκοοί τε ἦσαν, καὶ κωματώδεες, πρόσθεν δὲ οὐ κάρτα κωματώδεες D
κωματώδεες ἦσιν ἔμελλε τοῦτ' ἔσεσθαι. οὐ μὴν τὸ σύμπαν διετέλεον. κωματώδεες δὲ καὶ ὑπνώδεες, τὸ θέρος καὶ μέχρι πληϊάδων δύσιος. ἔπειτα μὴν ἀγρυπνίαι μᾶλλον. ἀτὰρ οὐδὲ τὸ σύμπαν ὑπὸ τῆς καταστάσιος ταύτης ἔθνησκον. κοιλίην μὲν οὖν οὐκ ἐνεδέχετο, οὐδὲ τοῖσι πόμασι ἱστάναι, ἀλλὰ παρὰ λόγον ᾤετο ἄν τις ἵστασθαι ξυμφέρειν, E
καὶ τοῖσιν ὑπερπολλα, ἔστιν οἷσι τὰ δὴ ἰόντα ἦν. τῷ ἐν ψυχρῷ κεῖσθαι ὑποβεβλημένῳ. ὡς ἑλκοῖ μὲν τὸ ψυχρόν. θαλπτοῦ δὲ τὸ τοιοῦτον εἶδος ἐκ προσαγωγῆς ἐστὶ μᾶλλον, καὶ τὸ μηδὲν τῇ φύσει πάθη γίνεσθαι, ἐφ' οἷσί τε καὶ ὁκοῖα τὰ σημεῖα, καὶ πλείω ἢ μείω γινόμενα, χάσμη, βήξ, πταρμὸς, σκορδίνημα, ἔρυγξις, φῦσαι. πάντα τὰ τοιαῦτα διαφθείρουσιν. ἦσαν ἐν πυρετοῖσι ἀσώδεσι, φρικώδεσιν, ἐρυθροντα F
πρόσωπα, κοπιώδεες, ὄμματα τῶν ὀδυνώδεες, καρηβαρίαι παραπληγίαι, καὶ γυναικεῖα ἢν ἐπιφαίνηται μάλιστα δὲ ἦσι πρῶτον, ἀτὰρ καὶ παρθένοισι καὶ γυναιξὶν, ἦσι διὰ χρόνου, ἀτὰρ καὶ ἦσι μὴ ἐν ᾧ ἔθισται χρόνῳ, ἢ ὡς δεῖ ἐπιφαίνονται, ἔπειτα ἔξωχροι γίνονται, μέγα δὴ ἐν ἅπασι, τὸ καὶ ἑξῆς, καὶ ἐν ᾧ χρόνῳ, καὶ ἐφ' οἷσι. τοῖσι πάνυ χολώδεσιν ἐν πυρετοῖσι μάλιστα. ὅλως οἷσιν ἐπὶ σκέλεα ἡ κάθαρσις. G

[illegible] Tertia [illegible] operis [illegible], vt reliquæ, etſi multa inſolenter ſcripta continet, propter ſummam parentis breuitatem, plurima tamen ex cæteris [illegible] depromit, quæ minus vitatis tantùm abeſt fidem vt detrahant, vt etiam lucem addant. Proponit autem quandam temporis circumſcriptionem & aëris ſtatum non parum ſuſpectum, quæ ferè eſt horum librorum materia & ſcopus. Toto igitur anno quem deſcribit, impenſe ſqualido & ſicco, quis non febrium ardentium rabiem meritò ſuſpectabit? cùm nec imbribus quidem vllis, aut ventorum flatibus, tam vehementi [illegible] quies aut interſpiratio daretur? Vnde præter ſudorum [illegible] & rigoris concuſſionem, quæ tant [illegible], aluus ipſa tenuibus ſpumantibus, & aquoſis proluebat. H
[illegible] periculum erat [illegible], quo [illegible] temporis ſiccitate efferata bilis, humidam naturam miſerè [illegible] dimitteret: vnde ſoporoſi [illegible] membrorum reſolutiones ortum habuerunt. Quæ ſummam [illegible] deſcriptione, quæ magnis ſqualoribus conſtictatur, valde [illegible] Galenus. * Atq; hæc quidem omnia naturam [illegible] temperiem conſequebantur. Reliqua vero quæ velut accidentium & auctariorum turba circum[illegible], ex naturarum & affectionum proprietate magis dependet, quæ cuius ex ſta[illegible] Cæterùm ſuſpectam hic vt & in aliis Hippocr. ſcripturam [illegible] reſtituram cenſemus, non ſolum vetuſtiſſimorum exemplarium fide moti (quod etiam fecit Gal.) ſed Galeni aucto-

A auctoritate ducti, qui lib. 3. Epid. huiuſmodi præſignia ſuppoſititia eſſe ſcribit. † [illegible Greek] Porrò hoc initium adducit Gal. lib. 3. περὶ δυσπν. vt poſtea oſtendemus.

* *Com. 3. in lib. 1. epid. & Com. 1. in lib. 3.* † *Initio Com. 3.*

ἐγένετο δὲ ὁ χειμὼν εὔδιος] Mira eſt interpretum de hac voce contentio. εὔδιος enim modò tepidum, modò ſerenum, quibuſdam etiam tranquillum ſignificat. Nos placidum vertimus, Ariſtotelem in Quæſt. naturalibus & Pollucem ſequuti, apud quem εὔδιος ponti malaciam ſignificat. * Ariſtoteles verò εὐδίας pro placido cœlo ſumit, & [illegible Greek] interpretatur, ſic [illegible Greek] vocat, † & [illegible Greek]. Phauorinus quoque [illegible Greek] interpretatur. Atque verò vt ea ſignificet, neque tamen ſatis inter primæ notæ viros conſtat, an ex placito 12. libr. 3. huius vocis auctoritas peti debeat. Illic enim à Manardo & Fuchſio viris in re Medica doctiſſimis, & multis codicibus deſideratur, etſi quibuſdam adſcribitur, vt & in

B lib. περὶ ἀέρων, &c. vnde totus ille aphoriſmus deſumptus eſt, à quibuſdam legitur. Nos verò placidam hyemem intelligimus à ventis pacatam & quietam. Cui ne auſtralis quidem temperies repugnat, quæ naturales qualitates calido & humido affectas, hyemi impertit. Vnde horum morborum ex putredine ortorum ſemina iacta ſunt. Quod ſi quis hîc tepidam hyemem intelligi velit, non malè feriatam habebit ille Laurentiani auctoritatem, quæ Theodoro Gazæ attribuitur, & Manardo tolerabilior videtur. Ac ne his quidem auctoribus ſatis perpetuus eſt & conſtans huius vocis conſenſus. Quidam enim εὔδιος legunt, alij εὔδιος & εὔδιος, alij etiam εὐδιεινός. Ariſtoteles verò & Pollux, εὔδιος.

* *Sect. 25. quæſt. nat.* † *Sect. 26. Sect. 13.*

αὐχμηρὸν] αὐχμηρὸν etſi humidi carentiam & defectum ſignificat, quod Latinè ſudum dicitur, ſiccum tamen intelligi ab Hippocr. ex Galeno ſatis probauimus. Vnde vox eſt αὐχμεία † Hipp. admodum familiaris. † *Sect. 1.*

C καὶ ἐτησίαι ὀλίγα ἔπνευσαν] Ardentiſſimo æſtatis tempore in exortu Caniculæ, ſtatim à Prodromis quadraginta diebus perflat Aquilo, qui (vt inquit Plinius) * mollit ſydera æſtate media, mutatq; nomen, & Eteſias vocatur. Sæpè igitur Hippocrates, æſtatis & ardoris ſtatum Eteſiis circumſcribit, atque non temerè ſuſpectum habet ambientis aëris ſtatum, qui ab Eteſiis mediis cœli ardoribus liber eſt, qualem annotat lib. 1. epid. & 3. [1] Molliri enim iis creditur Solis vapor geminatus ardore ſyderis. [2] Quod verò ſequitur, οἱ πνεύσαντες διεσπασμένως, familiaris eſt Hipp. [3] locutio, qua non continentem, ſed intermiſſum, diſſolutum & diſperſum eorum perſpiratum ſignificat, cui τὸ συνεχὲς καὶ [illegible Greek] opponit lib. 1. epid. Vbi etiam ſiccitatem iiſdem penè verbis deſcribit. [4] [illegible Greek]. Ruſus lib. 3. [5] [illegible Greek]

* *Lib. 18. cap. 34.* [1] *Statu 1.* [2] *In ſtatu peſtilenti.* [3] *Plin. cap. 47. lib. 2.* [4] *Statu 2. & 3. lib. 1.* [5] *ſtatu peſt.*

[illegible Greek] ἐξαιθριαζόμενον] Iſtud magnam tenuium & mordacium humorum acrimoniam indicat, quæ ne depoſitis quidem ex-

D crementis, & ſub dio refrigeratis, ſpumantem feruoris ebullitionem deponeret. Illud enim ἐξαιθριαζόμενον aëri expoſitum & ſub dio refrigeratum ſignificat, quo in ſenſu à Dioſc. ſcribitur. * τιθέντα verò hic eo ſenſu ſumitur, quo [illegible Greek] dicit Hipp. lib. 1. Epid. † vt depoſita & reſeruata recrementa ſignificet.

* *Lib. 3.* † *Hiſt. 4.*

πολλοὶ κωματώδεες] παραφορὰ Hippocrati eſt leuis deſipientia & mentis emotio. Deſipientia enim magnitudinem conceptis verbis circumſcribit Hippocrates, vt ſcribit Galenus in Prorrhetico & lib. 3. Epid. * [illegible Greek] Κῶμα verò eſt [illegible Greek], vt ſcribit Galenus in Prorrhetico & lib. 3. Epidem. [1] Cuius origo ex cerebri refrigeratione & humectatione petenda eſt. Tunc enim ſenſationum ipſarum grauitas & ignauia, indeque ſomnolentia ipſa perpetuum penè ſoporem conuehit. Tametſi ex nimia facultatum animalium debilitate ac velut extinctione quandoque pendeat, motione ipſa ſopita, ac penè in totum intercluſa. Etſi

E verò materiæ ratione hi duo affectus inter ſe pugnant, ſæpè tamen pro periculoſa humorum complexione miſcentur & concurrunt: vt indicat τὸ κῶμα μετὰ τῆς παραφροσύνης in Sileni Hiſtoria, & illud Hipp. [2] celebratum, [illegible Greek]. & κωματώδεες οἱ φρενιτικοὶ καὶ οἱ καυσώδεες. [1] Vero autem eſt affine huiuſmodi ſoporem leui deſipientia mixtum à crudis, frigidis & craſſis, tenuibus & calidis ſuccis originem cepiſſe. Quorum ſignificationem præbent hi fœminarum præcipuè affectus, & quæ ab Hippocrat. ſcribuntur, [illegible Greek] κωματώδεες. & ruſus, κωματώδεες δὲ καὶ [illegible Greek], totiuſque anni vehemens ſiccitas & æſtatis vehementiſſimus ardor. Quæ humorum pugnantia & contrarietas, maximorum morborum cauſa eſt, vt & meritò Galeno valde ſuſpecta ſit, cum ſcribit lib. 3. Epid. [2] [illegible Greek]. Hunc porrò locum adducit Gal. Com. ad aph. 1. lib. 2.

* *Com. 1.* [1] *Com. 1.* [2] *Lib. 3. epid.* [3] *In ſtatu peſt.* [4] *Com. 3.*

F [illegible Greek]] Id totum omiſit Caluus.

πνεύματα μετέωρα οὐ πολλοῖσιν] Habes huius loci ampliſſimam enarrationem apud Galenum libr. περὶ δυσπν. * Quæ profectò quòd totius [illegible Greek] circumſcriptionem habeat, ſuo merito hic apponi debet. [illegible Greek] * *Lib. 3.*

τραχύσματα ἐν τῷ χρωτὶ κεγχρώδεα] Hæc papularum origo populariter graſſantibus morbis admodum familiaris eſt, atque inde non temerè ſuſpecta eſſe ſolet, quod febrium ardentium & maximè putredinis ſpecimen exhibeat. Vt verò pro fomitis & mate-

G riæ modo differunt, ita ſuſpectam magis ſuam ſignificationem faciunt. Hic enim tantum aſpredines vocat, culicum puncturis affines, quæ ſummam corporis planitiem vel leuiter impreſſa macula aſpergerent. Quarum leuis illa affectio cauſam minùs improbat, quod a ſanguine concalfacto nulla mordaci ſubeunte materia, hæc cutis exaſperatio nata ſit, cùm & pruritum nullum excitaret, & mulieribus tantùm (quibus per menſes ſanguis repurgari ſolet) contingeret. Has tamen cutis aſpredines vel bono fuiſſe ſatis conſtat, quòd naturæ viribus morbum profligantis & in ſumma corporis deturbantis, diebus præſertim criticis excitarentur, & mulieres omnes ab exæſtuante febrium ardentium intemperie liberarent. Quale quid hoc anno Domini milleſimo quingenteſimo quinquageſimo octauo, ad hyemis extremum in hac celeberrima Mediomatricorum vrbe a me obſeruatum adhuc populariter graſſatum eſt. Pueros enim pleroſque omnes vulgariter afflixit leue quoddam exanthematum genus, culicum morſibus ſimile, papularum ſimul nihil referens, ſed tantùm ruboris maculas frequentes in facie, in cæteris corporis partibus raritate inſignes, aſper-

H gens, quod vt confeſtim ortum, ita & ſtatim deferbuit, idque ad totius ſeneſcentis morbi remiſſionem. Quod quidem vehementes & propriè quodammodo contumaces ſpiritalium partium affectiones indicaſſe viſum eſt. Mulieres etiam & virgunculas malè habuit, vt non ſecus quàm hîc putreſcentis pituitæ in hac humida natura ſignificationem afferret. Hoc autem ſymptomatis genus leue eſſe parumque ſuſpectum ſemper prædixi, nec eſſe ex vera exanthematum aut papularum ſpecie, cum magna etiam ſpectantium contentione aſſerui. Naturæ enim robur, contenſionem, & ſanguinis leuem feruorem potius quam venenatam humorum corruptelam animo præſenſi. Itaque hoc non leue per ſeſe ſymptoma, leui tamen de cauſa & naturæ beneficio ortum, [illegible] molliuit Hippocrat. τραχύσματα κεγχρώδεα vocans, [illegible Greek]. Suſpecta magis ſunt [illegible Greek], qualia deſcribit in Sileno. † Sæpè verò huiuſce ſimilitudinis meminit Hippocr. & culicum [illegible]ſiones ac puncturas ſuis monimentis celebrat. Et libro Epidem. 7. [illegible Greek] ſcribit. Et paulò [illegible] in Pherecyde, [illegible Greek] notat. In Coacis verò [illegible Greek] vocat, dum ſcribit, [illegible Greek]. Cæterò non multum abſimili elegantia has in ſumm[illegible]

extantes papulas κνιδώσιας vocat, quæ ſunt (vt interpretatur Galenus) †† οἷζησιν ποιεῖ κνησμώδεας οἷαι καὶ ἀπὸ κνίδης γίνονται. Sunt enim velut vrticæ vredines quædam (††† vt Plinij verbis vtar) & puncturis ab vrtica affines. Scribit enim Prorrhetico ſecundo, ἐπαναπαύεσθαι οὖν δεῖ τῆς αἱμάτος ῥήξιος. ὁ ἐρχόμενος ἐν τῇ νούσῳ. καὶ αἱ κνιδώσιες ἐν τε τῷ σώματι καὶ τῷ μετεωρισμῷ εἰσί. Rurſus, γυναιξὶ δὲ αἱ κνιδώσιες εἰσὶ διὰ τῆς κεφαλῆς διαίτης, ποτὲ μὲν διὰ νόσον, τὸ τε δὲ διὰ μέρος πόνου, πολλάκις δὲ καὶ ψυχρῷ δεῖται αὐτοῖσιν, οἱ διαχωρέειν διὰ τῆς κεφαλῆς, τούτοις ἐπιπαύεσθαι, οἱ καὶ ἐς τὴν λοῦσαι ὄχλον ἀφανίζεται ὁ κνιδώσιος. Et paulò poſt, αἱ κνιδώσιες δὲ καὶ τὰ μελαγχολικὰ ταύτῃσιν ἔασον, ὁ τοῖσιν ἀνδράσι. ἢν μὴ τὰ γυναικεῖα τοῖσιν ἐφανισμένα ᾖ. Qui locus plurimùm facit ad noſtrum inſtitutum: dum huiuſmodi ſymptomatis mulieres ſolas affectas A
fuiſſe ſcribit, quæ naturali menſium profluuio defectæ fuerunt.

† *Lib. 3. epid.* †† *In Exegeſi.* ††† *Cap. 45. lib. 9.*

κοιλίην μετ' οὖν] Hunc locum non eſt facilè conſequi, ob varias interpretum lectiones. In quo Caluus ſui valde ſimilis eſt, dum longiſſimè à noſtra lectione recedit. Nos plauſibilem magis noſtrorum codicum ſenſum adſcripſimus, illudque τῷ ἐν ψύχει καὶ ὕδασι ἀπολελαυμένοι, ad id quod propius eſt retuli. Cuius cauſam reddit, ὡς ἐλκοῖ μὲν τὸ ψυχρόν. Porrò quod ſequitur, καὶ τὸ μηδὲν τῇ φύσει πάθος γίνεσθαι, mendum habet, & ex noſtris codicibus legimus καί τι μηδὲν τῇ φύσει πάθος γίνηται, quam lectionem ſecuti ſunt interpretes. B

σκορδίνημα] σκορδίνημα eſt διάτασις μετὰ χάσμης, magna totius corporis cum oſcitatione extenſio, quam Latini pandiculationem vocant, vt σκορδινᾶσθαι διατείνεσθαι καὶ μάλιστα μετὰ χάσμης Galeno ſignificat. Pollux libro quinto, σκορδινᾶσθαι λέγουσι τὸ μετὰ χάσμης ἀποτείνειν ἑαυτόν.

φρικώδεα] φρικώδεις πυρετοὶ, ſunt febres quæ magna ſui inſultus parte cum horrore aut inæquali frigoris ſenſu inuadunt. Quod etſi eſt affectionis & ſymptomatis nomen, more tamen ſuo Hipp. aliquando morbis, aliquando verò ægris accommodat, vt κοπώδεας vocat eos, qui triplici illo laſſitudinis genere afficiuntur, & ſæpè febribus tribuit, * in quibus magna crudorum humorum copia, grauitatis ſenſum muſculoſo generi facit, indeq; in ſpatioſam articulorum laxitatem decubitum procurat. Nil igitur mirum eſt, C
ſi in magna crudorum, craſſiorum & mordacium humorum ſobole, aut etiam inæqualitate, quæ iſta temporis circumſcriptione mulieres plurimùm peſſundabat cum horroris & laſſitudinis ſenſu, oculorum dolores, capitis grauitates, & leues quædam ſyderationes ſubortæ ſunt. Iſta enim ſuccorum inæqualitas præcipuè totius corporis arcem & ſpeculam ita occupauerat, vt ſenſationum officinas interciperet & ſopiret, quemadmodum antea deſcripſit Hippocrates. Vnde procliue fuit, tam magnum confluentem in præcipiti poſitum, ad ſibi proximos ſubiecti corporis riuos deriuari. Sæpè autem fit, vt in tam varia corporis ſuccuſſatione menſes moueantur, quod valde bono eſt. Sic ad totius huius loci ſenſum ſcripſit in Coacis. τὰ φρικώδεα κοπώδεα, καρηβαρικά, τραχήλου ἐδυνώδεα, γυναικείων καταρρήγνυσι. Idem in Prorrhetico, εἰσὶν ὅσοι ῥίγεος πυρετοὶ κοπώδεις γυναικείων καταρρήγνυσι, τράχηλος δ' ἐν τούτοις ὀδυνώδης, αἱμορραγικοί. Quod iiſdem penè verbis in Coacis repetit. At verò niſi menſtrua profluxiſſent, vero erat affine propter τὸ τοῦ τραχήλου ὀδυνῶδες, hæmorrhagiæ ſuſpicionem aliquam ſalubriter futuram, quæ inter propria ſolutionum febrium ardentium genera recenſetur lib. 1. ep. in quibus etiam cum hæmorrhagia menſtruæ purgationis eruptionem recenſet. Sunt autem φρικώδεις πυρετοὶ (vt ſcribit †
Gal.) ἐν οἷς μέχρι πλείστου τὴν αἴσθησίν τινα τοῦ ψύχους ἔχουσι καλουμένης τοῦ παροξυσμοῦ. αἱ φρῖκαι γίνονται τοῖς νοσοῦσιν. οὐ γὰρ δὴ τοὺς γε κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπισημασίας φρικώδεις ὀνομάζουσιν οὕτως, ἀλλ' ἐφ' ὧν ἐπὶ πλεῖστον ὅλου τοῦ παροξυσμοῦ, τὸ τῆς φρίκης ἐκτείνεται σύμπτωμα. καὶ γίνεται διττῶς, ἐνίοτε μὲν συνεχῶς ποιοῦσι τὴν ἐπίθεσιν, ἐνίοτε δὲ ἀντὶ τούτου, ἀνώμαλον αἴσθησιν. ἡ διαφορὰ δ' ἐστὶν ἐν τῷ ποσῷ τοῦ χρόνου. βραχέσι μὲν γὰρ τούτου διαλείμμασι διειργομένων ἀπ' ἀλλήλων τῶν φρικωδῶν κινήσεων, ἀνώμαλός τε καὶ φρικώδης ὁ πυρετὸς λέγεται. μείζοσι δὲ τῶν διαλειμμάτων ὄντων, ἀναδιπλώσεις γίνεταί τε καὶ ὀνομάζεται τὸ τοιοῦτον σύμπτωμα, καὶ γίνεται μάλιστα αὐτὰ κατὰ τοὺς ἡμιτριταίους ὀνομαζομένους πυρετούς, διὸ καὶ σχεδὸν ὡς τὸ πολὺ καὶ τὸ πλεῖστον εἰσιν. δεῖ δεικνύναι δὲ τοῦτο ἡμῖν, ἐν τοῖς περὶ πυρετῶν λογισμοῖς, ὁ ἡμιτριταῖος ἐπ' ἀνωμάλῳ συνιστάμενος χυμῷ, τὸ μέν τι περιέχοντι θερμοῦ, τὸ δέ τι φλεγματώδους ἐπιμικτοτέρου ἔχοντι. τοῖς γε οὖν τι συνεδρεύουσι φασὶ τοὺς φρικώδεις πυρετοὺς διὰ τῶν γεγραμμένων κατάστασιν, ὡς προείρηταί μοι. Lib. verò de diff. feb. 2. †† φρικώδεις οὐχ ἁπλῶς τοὺς μετὰ φρίκης εἰσβάλλοντας, ἀλλ' ὅσοις τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ παροξυσμοῦ κατειλήφασιν αἱ φρῖκαι. Huiuſcemodi porrò febres horridæ ſunt ferè tabis comites, vt patet ex lib. 1. epid. & initio Coacarum: τὰ φρικώδεα καὶ τὰ ἀνιδρωτα, ἐν τοῖσι πάσιν σημεῖα φθινώδεα. Rurſus quoque, οἱ φρικώδεις πυρετοὶ ἐς ἐμπύησιν ἔρχονται, κἂν καὶ πυρετὸς τοῖσι τοιούτοισιν ἐς ἐμπύησιν. Plurimùm autem horrore tabidi E
laborant, quod quæ in thorace computruit materia, ſua acrimonia tenues thoracis membranas, quæ viſcera tegunt, lancinat & pungit. Totius verò corporis membranæ, cum inter ſe mutua quadam cognatione reſpondeant & conſonent, quodammodo inuicem concutiuntur.

* *Vt aphor. 31. lib. 4.* † *Comment. 1. in 1. epid.* †† *Cap. 8.*

τί καὶ ἕξεις] Duo noſtri codices, quorum vnus antiquitatis prærogatiuam habet, alter verò recentior eſt, illud τί καὶ ἕξεις omittunt, quod hic non multum facere videtur. Licebit autem ſi addideris ad ea quæ præcedunt referre, alioqui conſequentibus omnia magis reſpondebunt. Caluus, τί καὶ διὰ ὅτι legiſſe videtur: vertit enim, qua de cauſa.

ἐπὶ σκέλεα ὁ χρόνος] In his qui ſeſe à longo præſertim morbo colligunt, inſtauratis paulatim viribus, videmus in crura, debiliores alioqui & remotiores corporis partes, morboſarum reliquiarum decubitum, qui ex eorum eſt genere quæ κατ' ἀπόστασιν abſcedunt. Atque ita ſenſim recreatis viribus morbus euaneſcit & digeritur. Quod etiam in dies obſeruamus in his febribus tertianis, quæ propter materiæ permixtionem nothæ ſunt, & plurimùm noſtro cœlo affligunt. Id autem contingere videtur propter crudam multam, & craſſam materiam, quæ dum vniuerſim expurgari non poteſt, paulatim à natura euincitur & longè propellitur, humorum grauitate, & copia aëream bilis naturam ſuo momento deturbante, naturaq; tandem omnia ſuppeditante, & ad imas partes morbum relegante. Ex quo fit, vt tunc plurimi ſpaſmi flatulenti (qui maximè tibiarum muſculos affligunt) proueniant, quorum origo ab inæquabili illa materiæ complexione, naturaque in eam robur ſuum attentante eſſe poteſt. Fit enim vt bilioſi ſucci craſſis crudiſque mixti, dum à naturali actione digeruntur flatus perſæpè excitent. Quod in frigidorum craſſiorumque humorum concoctione accidit. Vnde idem quoque in quartanæ declinatione, quæ virgunculas ſæpè affligit, obſeruauimus: vt dum à morbo confirmantur, plurimis ſpaſmis flatulentis & tibiarum grauitate conflictentur. Eum autem morborum in crura decubitum agnoſcit vulgus, dum febrim in tibias ſeceſſiſſe dicit. Quod & Hippocratica Œconomia non eſt indignum. Scribit enim in Coacis, οἷσιν ἐξαίφνης ἀπυρέτοισιν ἐοῦσιν ὑποχόνδριον καὶ καρδίης πόνος, καὶ περὶ σκέλεα, καὶ τὰ κάτω μέρεα, καὶ κοιλίη ἐμπίπρηται, λύει φλεβοτομίη, καὶ κοιλίης ῥύσις πρήξασα βλαβερὸν τούτοισι. G
μακροὶ γὰρ οἱ πυρετοὶ καὶ ἰσχυροὶ γίνονται, καὶ βῆχες, καὶ πνεύμονες, καὶ λυγμοὶ γίνονται, λύονται δὲ μελλόντων τούτων, πόνος ἰσχυρὸς ἰσχίων, ἢ σκελέων, ἢ πτύου πλῆσις ἢ ὀφθαλμῶν στέρησις ἐπιγίνεται. Porrò ſimilis eſt & eiuſdem propè naturæ, tam frequenter celebratus ab Hippocrate, in coxendicem decubitus, quem per τὰ ἐς ἰσχία ἀλγήματα paſſim inculcat. Et hic quoque menſium profluuium ex decernentium genere ſtatuitur, quæ hac tempeſtate morbis graſſantibus effluuium aperuerunt, eorumque vires omninò repreſſerunt.

Medicamentorum verò naturas eſſe ſcimus, ex quibus vt talia & huiuſmodi ſint, habent. Neq; enim omnes vno & eodem modo, ſed aliæ aliter ſe habent. Quin aliàs quoque tardiùs aut maturiùs ſumpta differunt, & preparationes ipſæ, quale eſt ſiccare, tundere, incoquere, & cætera huiuſcemodi. Plurima verò prætereo, quæ huc conſideranda veniunt, quænam cuique conueniant, & in quibus morbis, & quo morbi tempore. Ætas etiam cuiuſque, forma, victus ratio, anni quoq; tempus quodnam ſit & qualiter circumſcribatur, aliaq; id genus in ſpeculationem veniunt.

Φαρμάκων τε τρόπους ἴσμεν, ἐξ ὧν γίνεται ὁποῖα ἄττα. οὐ γὰρ πάντες, ἀλλ' ἄλλοι ἄλλως διάκεινται. καὶ ἄλλοτε πρότερον, ἢ ὕστερον, ληφθέντα διαφέρουσιν. αἱ δὲ ξηρᾶναι, ἢ κόψαι, ἢ ἑψῆσαι. καὶ τὰ τοιαῦτα ἐῶ τὰ πλεῖστα H
ὁκόσα ἑκάστῳ, καὶ ἐφ' οἵοισι νουσήμασι, καὶ ὁπότε τοῦ νουσήματος, ἡλικίη, εἶδος, δίαιτα, ὁποίη ὥρη ἔτεος, καὶ ἥτις καὶ ὅκως ἀγομένη, καὶ τὰ τοιαῦτα.

φαρμάκων] Inſignis eſt valde huius loci commendatio, quo medicamentorum purgantium differentias & effecta perſequitur Hippocrates. Atque eo commendabilior, quò parciùs de horum natura ab ipſo parente & Galeno ſcriptum eſt. Libri enim de Medicamentis purgantibus, quos φάρμακα paſſim vocat Hippocrat. in lib. περὶ παθῶν, deſiderantur, & nihil præter merum titulum breuique

A ueſque clauſulas reliquerunt. Ac ne eos quidem à Galeno vnquam viſos ſuſpicor. Et quos ille de Medicam. purg. compoſitione promittit libros, in lib. [illegible], nunquam editos, multis mihi rationibus perſuaſi. Ex quo factum eſt, vt tota medicamentorum purgantiũ natura & ratio, multis ſit ambagibus obſcurata & à plurimis ſugillata. Hic igitur medicamentorum purgantium naturam, vires, & effectiones, velut per tranſennam, circumſcribit Hipp. atque quid in his aſſumendis videndum ſit, monet, vt vix alias habeas in tota purgatione indicationes, quàm quæ hic adſcribuntur. Quas quia Gal. in τῷ [illegible] libello, & in Methodo, fuſiſſimè perſequitur, lectorem in plano non moramur, nobis ſatis abunde factum exiſtimantes, ſi breuia & præcipitia complanauerimus, in hoc præſertim loco qui videtur de induſtria ab omnibus interpretibus & codicibus deformatus. Gal. certè, in hoc ita ſe geſſit, vt ex eius verbis quid colligas non habeas, dum medeias pro medicamentis ſcribit. Qua in re, quod ſæpè ſoleo idem quoque mihi factitandum duxi, vt ad fidum Hipp. interpretem Gal. tanquam ad ſacram anchoram confugerem. Is igitur lib. de Theriaca ad Piſonem, totum hunc locum adducit: in quo etſi litera mutilata eſt, & quadam ex parte mendoſa, Hip. tamen ſenſus elici poteſt, & velut ex duorum locorũ commiſſione, genuina lectio extrahi. Locum igitur integrum apponam vt mecum de ipſa varietate totoq; ſenſu faciliùs arbitrium feras.

B περὶ δὲ τῶν φαρμάκων τὴν ἀρχὴν, οὐδὲ ὅλως ἐστὶ τοῖς ἀνθρώποις [illegible]

C [illegible] Ex quo cuiuis manifeſtum eſt naturas medicamentorum hoc in loco ab Hipp. explicari, ac vires, facultates, & variorum effectorum rationes, quæ à totius rei natura pendent, intelligi. Quod effecit, vt φύσιας Latinè naturas verteremus, cùm differentias & eorum diuerſitates ſignificare voluimus. In quo reconditius aliquid & magis philoſophicum ab Hipp. fortè expectandum eſt Medicamentorũ varias actiones & facultates, à totius rei ſubſtantia & natura pendere, quod eſt in omni medicamentorum diſciplina valde controuerſum. & totis Medicorũ ſcholis exagitatum. Atq; adeò hac de re ſententiam tulit Gal. contra Aſclepiadem lib. de Theriaca ad Piſonem, proprias medicamentorũ actiones ab eorundem natura educẽs, cùm ſcribit: [illegible]

D [illegible] ἡ γὰρ πάντα.] Hic locus in omnibus exemplaribus impreſſis deficit, & aliqua ex parte mendoſus eſt. Reponendus igitur fuit ex Galeni loco & noſtris exemplaribus, atque ita legendus, ἡ γὰρ πάντες ὁμοίως, ἀλλ' ἄλλοι ἄλλως σύγκειται. Quam lectionem ſequuti ſunt interpretes, [illegible], tamen duo fideliſſimi noſtri codices legunt pro σύγκειται.

[illegible]] [illegible], ſunt medicamentorum diſpenſationes, adminiſtrationes, & præparationes. Compoſitiones vulgò di-
E cimus, quæ manuum tractationes exigunt pro quarum diuerſitate interdum variant. Cæterùm ſequuti ſumus Gal. non vulgatos codices, quamuis illis ſua poteſt conſtare lectio, quæ tamen implicatior eſt & obſcurior. In eo verò quod ſequitur, vitioſa eſt Galeni lectio, & noſtri nobis codices fuerunt imitandi. Quotus enim quiſque eſt qui illud explicet [illegible]; Lego igitur [illegible] &c. vetuſtiſſimo noſtro codice authore. Neque enim attinet aliorum lectiones hic annumerare, cùm ſint extra aleam, nec ita plauſibiles propter ſuam varietatem, in eo præſertim vbi hærendum non ſit.

καὶ ὁ ποτε [illegible]] Aliter legiſſe Galenum apparet ex loco priùs adducto. Magis tamen mihi arridet hæc lectio duorum codicum authoritate firmata. Quod enim ſequitur, ad indicationes in aſſumendis medicamentis ſpectandas referri debet, vt cuiuſque ætatem, formam & temperiem, conſuetudinem & victus rationem, totius anni temporis circumſcriptionem in conſilium adhibeamus, εἶδος enim hic non aliud ſignificare exiſtimo, quàm formam, quæ ex primorum & maximè ſimplicium corporum inter ſe tem-
F periе conſtat, totamque totius corporis eſſentiam & notionem præ ſe fert, temperamentum dicimus. Et verò id ſignificauit Galen. cum τὰς κράσεις τῶν λαμβανόντων [illegible] ſuaſit.

ὁμοίως ὁ χειμὼν] Proprium nos ambientis aeris ſtatum, & eam quæ nos afficit temporis deſignationem intelligit. Anni tempus enim ſpectari vult quale & quodnam ſit, an propriam temperiem ſeruet: an verò ſtatis ſuis vicibus diſpenſetur, & legitimo ductu procedat. Indeque eum qui nos fouet, aeris ſtatum conſiderandum cenſet. Id enim ſignificare videtur ὁμοίως ὁ χειμών. [illegible] eum libr. 1. epid. Hipp. [illegible] vocat, vt notat Gal. in eum locum commentario.

Ζωίλῳ τῷ παρὰ τὸ τεῖχος, ἐκ βηχὸς πεπείρης, πυρετὸς ὀξὺς, καὶ προσώπου ἔρευθος, καὶ κοιλίη ἀπολελαμμένη, πλὴν πρὸς ἀνάγκην. πλευροῦ ὀδύνη ἀριστεροῦ. καὶ
G οὖς κατ' ἴξιν ὀδυνῶδες πάνυ, καὶ κεφαλὴ οὐ τοσοῦτο, πτύελον διὰ παντὸς ὑπόπυον ἔπτυεν, ἀτὰρ τὰ ἄλλα ἔκρινεν. καὶ κατ' οὖς ἐρράγη πῦον πολύ. περὶ ὀγδόην ἢ ἐνάτην. αἱ δ' ἀρχαὶ τῆς ἐνάτης, ὀδύνης τοῦ ὠτός. οὐκ οἶδ' ὅπως ἄνευ ῥίγεος ἡ κρίσις. ἵδρωσε κεφαλὴν κάρτα. καὶ οὖς ἐμπεδότιμη ξύγκαυσις καὶ ἀριστεροῦ πλευροῦ ἄνω ἅμα ὠτὶ, ἀνώδυνη μάλιστα κατ' ὠμοπλάτην, ἅπερ καὶ ἔμπροσθεν πτύαλα
H πολλὰ, κατ' ἀρχὰς πλυέντα αἰθερά, καὶ ἀμφὶ ἑβδόμην ἢ ὀγδόην. ἔπειτα ὀδυνηρά. κοιλίη ἔστη κατὰ [illegible] ἀμφὶ ἐνάτην καὶ δεκάτην. ἡ ὀδύνη ἀπέσβη. οἴδημα αἰεὶ, καὶ ἱδρώτια ἐγίνετο. οὐ μὴν ἔκρινε. δῆλα δὲ ἦν καὶ ἄλλοισι καὶ τῇ διόδῳ. περὶ γὰρ ἀρχομένην τὴν τοῦ ὠτὸς ὀδύνην καὶ ἡ γαστὴρ ἐπεταράχθη. ἐρράγη δὲ ἐκ τοῦ ὠτὸς ἐνάτῃ, καὶ ἐκρίθη τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἄνευ ῥίγεος [illegible] τῇ αὐτῇ ἡμέρῃ ἅπερ καὶ τὸ πτύελον λαυρότερον εἴη, ἐπεὶ τὸ οὖς ἐρράγη καὶ

Zoilo qui ad murum habitabat, ex matura tuſſi, febris acuta ſuborta eſt, & faciei rubor, aluuſq; intercepta nil, niſi coactè reddebat. Lateris ſiniſtri & auris quæ è directo erat, magnus dolor. Caput verò non ita dolebat. Purulentum quodammodo expuebat ſemperq; ægrotabat, alioqui cætera iudicata ſunt, & ad octauum aut nonum diem ex aure pus multum erupit. ad noni diei initia auris dolor ceſſauit, atq; haud ſcio quomodo ſine rigore iudicatio conſecuta eſt. Caput valde ſudauit, aurisq; & lateris ſiniſtri ſtabilis erat quidam ardor. Supernè vnà cum aure ad ſcapulas præcipuè, dolor ſedatus eſt. Sed & priùs ſputa multa reiecta ſunt, quæ ad expuitionis initia, & circa ſeptimum aut octauum diem florida erant, deinde verò laborioſa. Aluus ſubſtitit ad nonum & decimũ diem, dolor extinctus eſt, & tumor remittebat, ſudoreſque parui fiebant, qui neque tamen decernebant, vt ex ſeceſſibus ipſis aluiq; tatis manifeſtum fuit. Incipiente enim auris dolore, aluus perturbata eſt. Nono autem die ex aure pus erupit, iudicatuſq; eſt morbus abſque rigore decimoquarto eodemq; ipſo die. Quin & ſputum copioſius & coctum magis procedebat, vbi pus ex aure

libeRiùs effluxit. Sudores autẽ & ſerpentia vlcera lõgo poſtea interuallo in capite fiebant, quæ tertio die exiccata ſunt. Quæcunq; abſq; iudicationis ſignificatione diſparent, malè decernunt, velut in eryſipelate, quod Polemarchi ancillæ cõtigit, videre ſatis licuit.

πεπειρᾶσθαι. ἱδρῶτες δὲ καὶ ἕρπητα, ἐπὶ πολλὸν χρόνον τῆς κεφαλῆς ἐγίνοντο, ἐξηράνθη ὡς τρίτη. ὁκόσα ἀσήμως ἀφανίζεται δύσκριτα, καὶ οἷ τῇ τῷ Πολεμάρχου παιδίσκῃ ἐρυσίπελας. A

[illegible]] Ex hoc concurſu parotidum ſignificatio portenditur. Verum enim ſunt in febre acuta, capitis dolore, vultus rubore, alui ſuppreſſione, hypochondrij tumore & contenſione, parotidam materiam ſurſum ferri. Sic enim illas præſagit Hipp. in Prorrh. [illegible]. Rurſuſque [illegible]. Demum parotidum materia in pulmones tranſlata naturæ robore, depulſa eſt. Quod ſæpe in Coacis obſeruatur. [illegible]. Hic verò multiplex eſt affectuum complexio, ex eorum quæ diuerſi ſunt generis concurſione. Quod in Hipp. doctrina non eſt admodum inſolens. B

κοιλίη ἀπολελαμμένη] [illegible], vt interpretatur Gal. in Prorrh. Sic enim aluum duram, ſiccam & interceptam vocat Hipp. [illegible]. Idem quoque, [illegible]. Rurſus [illegible]. Quin & eos quibus aluus intercepta eſt, [illegible] vocat in Coacis, [illegible]. Non abſimili etiam locutione [illegible] ſcribit dum [illegible] ſignificat, vt ſcribit * Gal. in Prorrh. [illegible] enim de ciborum reliquiis & alui recrementis ab Hipp. efferri alibi ſcribimus, vbi & huiuſce locutionis plura alia habebis exempla. * Comm. 1.

πρὸς ἀνάγκην] πρὸς ἀνάγκην dicit Hipp. de reſiccata aluo, quæ nil niſi coactè & Medici ope reddit. [illegible], vt ſcribit † Gal. in Prorrh. Sic [illegible] ſæpè vocat Hipp. in Prorrh. aluum ſtudio & induſtria noſtra humentem. Eſt enim [illegible]. † Comm. 2. C

αἱ δ' ἀρχαὶ] Secutus hic ſum antiquam noſtrum codicem qui ita legit, αἱ δ' ἀρχαὶ [illegible]. Quam lectionem ſecutus eſt etiam Caluus.

[illegible]] Mirum eſt quodnam hic impedimentum intelligat Caluus, niſi [illegible] legit, nullo profectò ſenſu. Cornarius de ſudore capit. Ego verò vetuſtiſſimi noſtri codicis fide fretus, [illegible] lego, & ardorem illum pertinacem renitentemq; ad aurem & latus refero.

[illegible]] Id totum perturbauit Caluus.

[illegible]] [illegible] quænam ſint diximus in Com. ſect. 2. Quod verò [illegible] vocat Hipp. etſi de ſputis efferri in tota ſua πραγματείᾳ tritum eſt, nullam tamen habet difficilem notionem. Certum eſt enim, [illegible] dici quæ difficulter & laborioſè educuntur. [illegible] namque de his quæ implacidè & intoleranter affligunt dicitur. Hippocr. lib. 1. epid. [illegible] ſignificans [illegible], vt interpretatur Galenus. Non abſimili ratione Hippoc. [illegible] dixit in Prorrh. [illegible], ex Galeno, etſi illud plurimùm negotij interpretibus faceſſit, qui [illegible] in [illegible] deformant. D

[illegible]] Illud ſuperioribus coniunxit Caluus: nos omnes codices ſequuti, ſequentibus addidimus.

[illegible]] Vetus quidam codex cum recentiori altero [illegible] legit, quod ſecutus eſt Caluus. Nos nihil in receptiſſima lectione immutare voluimus.

ὁκόσα ἀσήμως] Alterum eſt [illegible] caput in tota iudiciorum doctrina celeberrimum, & ab ipſo Medicinæ parente variis verbis ornatum, nec verò ſemel inculcatum, quod magnum ad κρίσεως diſciplinam pondus adderet. Infida igitur iudicatio cenſenda eſt, ſi morbus abſque ſignis concoctionis aut ſolutionis euanuit, quod [illegible] vocat Hipp. Sæpiſſimè enim damnat ea quæ præter rationem nec ex morbi dignitate leuant quæ [illegible] vocat, [illegible], vt interpretatur [1] Galenus in Prorrh. & aphoriſmis. Iudicationem igitur fidam & ſtabilem [illegible] ſtatuere non eſt, alioqui ſuſpectas recidiuas faciet, vt initio [illegible] ſcribit Gal. [illegible]. Idemq. rurſus, [illegible]. Hæc igitur Galeni verba locum totum explicant, viamq; ad Hippocratis ſententiam muniunt. Sit igitur hæc, [illegible] velut lemniſcata palma, dum ipſius parentis aculas & pigmenta in ſui notitiam conſurimus. Licet enim per te tatis commentari locum & ſua authoritate celebrem, parenti velut poſtliminio reſtituere, atq; velut fugitiuum mancipiũ redhibere, dum omnes Hippocraticæ locutionis vindemiolas eo reſeruatas conferemus, vt abortiuum fœtum agnoſcat. Ex eodem igitur fonte manant, quæ ab Hipp. in Prorrhetico ſcribuntur, [illegible]. Idem quoque, [illegible]. In Coacis quoque, [illegible]. Rurſuſque, [illegible]. In aphoriſmis verò, [illegible]. Idẽ verò Medicinæ parẽs in fine huius ſectionis ſcribit, [illegible]. Et rurſus, [illegible]. In Prognoſtico itidẽ, [illegible]. Galenus ſuo more locum apertiſſimè explicat, inquiens: [illegible]. Item etiam in Prorrhetico, [illegible] celebrat, [illegible]. Idem quoque in Hermocratis hiſtoria lib. 3. epid. eam quæ præter rationem & nullo ex merito fit, morborum alleuationem ſuſpectam habet, non minùs quàm ſi in maximis morbis febris præter opinionem deſinat, aut neſcio quo repente aboleſcat. Scribit enim: [illegible]. Plurimis verò aliis locis in tota criſium diſciplina infidas & malè decernẽtes iudicationes damnat Gal. quæ quia cuiuis in his vel mediocriter verſato prompta ſunt, lubens omitto, & ad Hip. dictionem reuertor. ἀφανίζεσθαι igitur de his quæ diſparẽt & euaneſcunt dicitur quod tum temere in morborũ ſolutionibus & iudicationis diſciplina accidit, damno eſt, tuncq; [illegible], aut aliud quid tale addit, quod eſt [illegible], vt ſcribit [1] Gal. in Prorrh. ἀφανίζεσθαι etiam de tumoribus præter naturã ſubſidentibus aut diſparentibus efferri Hipp. in Progn. & lib. 3. epid. quemadmodum & de parotidibus euaneſcentibus [illegible] dixit lib. 6. epid. [4] [illegible]. Quemadmodum in Prognoſt. de ventris tumore in hydrope ſubſidente [illegible] dixit, [illegible] (vt inquit [1] Gal.) [illegible] E F G H

A δεῖ καὶ οἷον ὀξυλίπαρον ἐπὶ ἐνδιάλειψιν. Ex quibus omnibus ſatis apparet hæc Hippocrati eſſe familiaria, quibus ſolutionem ſignificat, ἀραιῶδες, κυρσώδης, χαλαρὰ, ῥυσσὰ, μυλακώδης, φαρμακώδης, κεδλῶαι, λυδλῶαι. Vnde & ἀνθρωπὸς Eraſiſtrato dicitur lib 2. περὶ πυρετῶν. Quæ, vt ex media Hipp doctrina ſumpta ſunt, ita cæteris iuncta, affectionem euariant & mutant. De quibus etſi in noſtra OEconomia abundè ſatis tibi factum cupimus, in tam vetuſti tamen authoris conſenſu firmando, nihil quod ad huius loci ſenſum faceret, paſſus ſum requiri. In his enim primæ notæ authoribus (Hippocratem & Ariſtotelem intelligo) cùm propter reconditam vetuſtatem, tum verò non raram obſcuritatem, verba præcipuo quodam modo obſeruari conſulo, vbi præſertim, dum de rerum & verborum ſignificatione quæſtio eſt, plurima exempla delectant, vt neque nos quidem vnquam multæ in his lectionis pœnituerit.

[1] *Comm.2. & aph.27.lib.1.* [2] *Comm.2.* [3] *Comment.2.* [4] *Initio ſect.4.* [5] *Comm.2.in progn.*

Οἱ ἐπὶ βουβῶσι πυρετοὶ κακοὶ πλὴν τῶν ἐφημέρων, καὶ
B (4) οἱ ἐπὶ πυρετοῖσι βουβῶνες, κακίονες, ἐν τοῖσιν ὀξέσιν ἐξ ἀρχῆς παρακμάσαντες. τὰ πνεύματα ὑποχονδρίοισιν ἑκατέροις μαλθακή, καὶ ἔντασις οὐδετέρη. ἐπ' αὐτὴν ἄνω στρογγύλον, ἐν τοῖσι δεξιοῖσιν οἷον περιφέρεια ἀποπυητική. ἄλλο μακρότερον ἐπὶ πλέον. ἄλλο κεχυμένον, ἄλλο κάτω ῥέπον, καὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν ξυντάσις μέχρι τοῦ ὀμφαλοῦ.
C ἐν πάσῃ τῇ ἄνω ἴξει, ἣν ἐπαμαλλῆται καὶ ἐπιλήπτηται ἐς τὸ περιφερές, ἢν μὲν πνεῦμα ᾖ, ἀκρίτως λεπτυνθῇ τῷ θέρμῳ. ἢν δὲ τοῦτο διαφύγῃ, ἐς ἐμπύησιν ὁρμᾷ. πυκνὰ πνεύματα, σμικρά, μεγάλα, ἀραιά. ἔξω μέγα, ἔσω σμικρόν. τὸ μὲν ἐκτεῖνον, τὸ δὲ κατεπεῖγον. διπλῆ ἔσω ἐπανάκλησις, οἷον ἐπεισπνέουσιν. ἐν θερμὸν ψυχρόν. ἰητήριον συνεχέων χασμέων μακρόπνοια. τοῖσιν ἀπότοισι καὶ μόγις μικρόπνοια.
D

Febres ex glandularum tumoribus ortæ, præter diarias, malæ. Sed & glandularum tumores, qui in febribus accidunt, deteriores ſunt, ſi in acutis ſtatim quidem remiſerint. Qui flatibus conflictatur cum molli præcordiorum tumore & neutrius lateris contenſione, iis ſupernè in dextris rotundum quiddam ac veluti circunferentia aliqua pure plena. Quod modò valde extenſum eſt, modò verò diffuſum, interdum etiam deorſum vergit, & vtrinq; ad vmbilicum contenſionem facit. Si flatus in ea quæ ſurſum fit in directum latione, in rotundum quiddam concludatur, & velut comprehendatur abſque iudicatione calore attenuatur. Quod ſi illud effugerit, ad ſuppurationem fertur. Spiratio frequēs, parua, magna, rara: foras magna procedit, intrò parua. Hęc quidem protenſa, illa verò vrgens. Duplicata intrò reuocatio, qualis ſuperſpirantibus: Calida item & frigida. Oſcitationes aſſiduas, longa ſpiratio ſanat. Iis qui non bibunt, aut ne vix quidem, breuis ſpiratio plurimùm confert.

οἱ ἐπὶ βουβῶσι πυρετοὶ] Aphoriſmus eſt 55.lib.4. Glandularum tumores qui abſque vlcere aut cauſa manifeſta fiunt, valde ſuſpectos eſſe priùs diximus, cùm humorum vitium & copiam, tum verò viſcerum inflammationem præ ſe ferant. κακοήθεες γὰρ οἱ βουβῶνες (vt ſcribit Hippocrates lib.6.epidem.) οἱ μὴ τὰ βλαστήματα ἔχοντες, ἀπὸ τῶν ἄλλων. μάλιστα δὲ περὶ τὰ σπλάγχνα. Quo in loco videtur horum capitum quæ hic ſubnotauit deſignationem quandam proponere. Febres igitur ex glandularum inflammatione ortæ, ſi cauſam habeant manifeſtam, aut ſi diariarum numero comprehendantur, parum ſuſpectæ ſunt, vt ſcribit † Galenus. Quamuis effrenata noſtri temporis libido & ingluuies, bubones multos ex mala victus ratione, in pueris præcipuè, inuehat, aut quos panos quidam, alij bubones venereos vocant, non ſine febre, citra tamen periculi denunciationem, cùm ex bubonum curatione ſatis conſtet febris ablatio. Cæterùm βουβῶνας ἑρμάζειν τοὺς ἐξ αἰτίων ἀδήλους, vt ſcribit † † Gal. Porrò recens quoddam exemplar, κακοὶ legit ex
E aphoriſmis.

[a] *Sect.2.* † *Cap.7.lib.1. de diff. feb.* † † *Lib.13.meth.*

καὶ οἱ ἐπὶ πυρετοῖσι βουβῶνες] Vt ſuſpecti ſunt bubones qui febres adferunt, ita profectò in febribus orti ſuſpectam magis ſuam originem faciunt: fomitem enim habent viſcerum inflammationem & humorum magnam corruptelam, quales in peſtilenti ſtatu febribus malignis ſuperueniunt. Atque adeò facilè internam viſcerum habitudinem prædicunt, quorum ſunt ſtolones & propagines, & (vt loquitur Hippocrates) βλαστήματα. In his quoque febribus, quibus glandularum tumores ſuperueniunt, morbi diuturnitatem ſuſpectat Hippocr. in coac. ἐν πυρετοῖσι βουβῶνες ἄλγημα, νόσον χρονίην σημαίνει, quòd vberrimum habeant malignorum humorum prouentum, præcipuum febrilis materiæ fomitem. Quo in vices ſuccedente, & ad glandulas velut ex interno penu demiſſo, facilis eſt de tota vitioſorum humorum mole æſtimatio. Quod ſi ſtatim quidem & in febrilis incendij limine remiſerint, tum vel maximè malo ſunt, quod affectas & propè acciſas fatiſcentis naturæ vires teſtentur, dum præcipuus animi locus eſſe debet, in ſæuiſſi-
F mo ingruentis morbi & dolorum impetu. Glandulæ enim ſunt velut publica viſcerum totiuſque corporis ſentina, in quam deſtinata eſt à bene habita natura humorum eluuies, ideoque viſcerum affectorum indicaturam præ ſe ferunt. Quæ profectò nos impulerunt, Vt illud ἐν τοῖσιν ἐξ ἀρχῆς παρακμάσαντες, ſuperioribus coniungeremus cum maxima noſtrorum codicum parte. Quod etiam fecerunt interpretes.

τὰ πνεύματα] Hæc de flatibus eſſe intelligenda, quæ corpus peruadunt & quodammodo perreptant, ſatis indicant quæ ſequuntur, dum in arctum quoddam comprehenſum flatum à calore tenuari aut in ſuppurationem verti ſcribit. Ne quis verò miretur τὰ πνεύματα Hippoc. de flatibus dici, fidem faciet, quod πνευματώδεις περὶ τὴν ἐμπνευματωμένην καὶ τὸ πνευματουμένην γαστέρα dicuntur, Gal. lib. 3. περὶ δυσπν. quod & aliàs demonſtrauimus. Iſtud verò mirè perturbauit Caluus, dum ſuperioribus iunxit.

οἷον περιφέρεια ἀποπυητική] Tres ex noſtris codicibus, quorum duo propter ſummam antiquitatem & toties expertam fidem, magni ſunt apud me ponderis, ἀποπυητικὴ legunt. Quæ lectio improbanda non eſt.
G ἣν ἐπαμαλλῆται καὶ ἐπιλήπτηται] Duo fidiſſima exemplaria ἐπαμαλλῆται legunt, quam lectionem etiam cum Caluo ſecuti ſumus. Quædam etiam ἐπαμάλλοι), alia verò ἐπαμάλυται. Cornarius ἐπαναχεῖται legiſſe videtur. Atque haud ſcio an ἐπαιάλλεται ad errabundam & vagantem flatus ſurſum lationem referri poſſit. Pro ἐπιλήπτηται duo exemplaria, quorum vnum vetus, alterum recens, ἐπιλημπτῆται habent. Vbi verò τῇ ἄνω ἴξει leg. Caluus ἕξει.

πυκνὰ πνεύματα] Nolo eſſe longior in re præſertim facili & trita. Locus hic totus reſpirationum complexiones referens, à Galeno explicatur lib.3. περὶ δυσπν. Neque verò adeò ſumus impudentes, vt præter Galen. interpretationem, noſtram velimus requiri. Atque adeò noſter hic vanus eſſet labor, ni Gal. deſideraretur induſtria. Porrò etſi quæ hic de reſpiratione ſcribuntur, ſpecimen exhibent eorum quæ libro ſexto epidemiōn accuratiùs abſoluuntur: illinc tamen eorum explicatio deſumenda eſt quod multa neceſſaria ab antiquis exſcriptoribus (vt Galeni opinionem ſequar) hic omiſſa ſint. Habes igitur abſolutam reſpirationis doctrinam lib. 6.ep. his verbis: πνεύματα σμικρά, πυκνὰ μεγάλα, ἀραιά, σμικρὰ ἀραιά. πυκνὰ μεγάλα, ἔξω μεγάλα. ἔσω σμικρά, ἔσω μεγάλα, ἔξω σμικρά, τὸ μὲν ἐκτεῖ-
H νον, τὸ δὲ κατεπεῖγον. διπλῆ ἔσω ἐπανάκλησις, οἷον ἐπεισπνέουσι, θερμὸν, ψυχρόν. Quæ omnia etſi ex his primis lineis ducta & abſoluta videntur, eſt aliquid tamen quod in his requiratur, vt ex Gal. ſententia aliquando dicturi ſumus. Mihi verò ſatis abundè feciſſe videor ſi digitos (quod dicitur) ad fontes intendero, ex quibus facilem eorum omnium quæ hîc ſcribuntur notionem hauries, ne neceſſe ſit reſpirationum inter ſe affectiones recenſere, quæ multis verbis iiſq; neceſſariis à Gal. enumerantur. Cæterò non ſatis eſſe videtur, Galenum in teſtem huius loci vocaſſe niſi literæ varietatem indicaro. His enim verbis adducit Gal. πνεῦμα σμικρὸν πυκνὸν, μέγα ἀραιὸν, σμικρὸν ἀραιόν. In quibus complexionum penuriam ſatis conijcere licet, etſi eodem in libro poſtea eadem quæ hîc ſcribuntur, referat, πνεύματα πυκνὰ σμικρὰ, μεγάλα ἀραιά. In quibus Hipp. prima tantùm coniunctarum reſpirationum capita attingere videtur, vt abſolutiori disciplinæ viam muniat. Quod etiam in Prognoſtico feciſſe, dum paucis verbis totam reſpirationis πραγματείαν comprehendit, multis probat Gal. Eorum deniq; omnium quæ hîc ſcribuntur, expreſſam habes effigiem lib.6.epid. vtrobique tamen deploranda eſt Galeni diligentia, hic quidem temporum iniuria, illic verò ſcripti in hunc librum epidem.2. commentarij ſecuritate. Nolim Calui meminiſſe, adeò videtur celebratiſſimum à Galeno locum parum comprehendiſſe, ita hic omnia perturbat. Nec verò eum pro merito

ταῖς ἀρχαῖς εἰσαγωγαῖς, εἴτε ἀργύριον, εἴτε τις ἄλλη κτῆσις, εἴτε δύναμις εἴη τις, εἴτε χωρίον, εἴτε πίστις, εἴτε πρᾶξις, εἴτε σῖτος, εἴθ' ὁπωσοῦν ἁπλῶς ἄλλο τι [illegible] A
[illegible] ἀφορμὰς [illegible] ἄλλα [illegible] ἔνδοξοι [illegible] Ἱπποκράτης [illegible] πολλὰ [illegible] ἤρξατο [illegible] παίζειν, πολεμεῖν, [illegible] μάχεσθαι, φιλεῖν ἀλλήλους, [illegible] ἄλλα ποιεῖν. Porrò hic totus locus propter ſuam celebritatem repetitur ab Hip. lib. 6. epid.* Quod me monuit vt iſta à ſuperioribus ſeiungerem. Cæterùm quænam morborum notæ, aut occaſiones ante morbum, aut etiam in morbo ipſo ſpectandæ ſint, habes fuſiſsimè apud ** Celſum. *comm. 3. °comm. 3. †comm. 3. *ſect. 3. **lib. 2. cap. 7.

καὶ ἐν οἷσιν ἐκ [illegible]] Hæc eſt locorum affectorum deſignatio, aut etiam morborum indicatio. βουβῶνες enim etſi de inguinibus Hipp. dicuntur, glandularum tamen inflammationes in genere ſignificant. Quæ cùm oriantur ex humorum copia & vitio, aut viſcerum in- B
flammatione, aliquando etiam ex vlcere partium vicinarum & conſenſione quadam cognatarum, morborum ſpecimen edunt, malignorumque præcipuè, ſi abſque vlcere & cauſa manifeſta fiant, vt apparet ex aph. 55. lib. 4. Tunc enim viſcerum inflammationem aut peſtilentem humorum corruptionem arguunt. Ideoque valdè ſuſpecti ſunt hi bubones, vt ſcribit Gal. lib. 1. de diff. febr.* Porrò plurimùm facit ad huius loci ſenſum quod ſcribit Hippocr. lib. 6. Epid. οἱ ἀποστάντες [illegible] βουβῶνες, [illegible] τὰ ἀλγέοντα ἐχόντων, ἀτὰρ καὶ ἄλλων, μάλιστα δὲ περὶ τὰ σπλάγχνα, [illegible]. Hi enim velut ſtolones quidam & propagines interiorum naturam referunt, atque adeo malè affectorum viſcerum indicaturam præbent.

Cap. 7. Sect. 2.

τὰ [illegible]] Hic locus ad ſignorum doctrinam pertinet, quam prius abſoluimus. [illegible] enim κρίσιμα μὴ κρίνοντα nomine continentur. Quæ ſupra damnauit Hippocr. his verbis: τὰ κρίσιμα σημεῖα γινόμενα, τὰ αὐτὰ [illegible] μὴ γινόμενα, δύσκριτα. Tubercula verò & vlcera in diuturnis præſertim febribus iudicationem facere ſcribit † Hippocr. in aph. [illegible] πυρετοὶ μακροὶ, [illegible] φύματα ἐς τὰ C
ἄρθρα [illegible]. Et rurſus, [illegible] ἀποστήματα μὴ λυόμενα πρὸς τὰς πρώτας κρίσιας, μῆκος νόσου σημαίνει. Quod ſequitur ex genere deficientium numeratur, quæ ab Hippocr.* [illegible] dicuntur: partim quidem à nobis iam explicata, partim verò poſtea dicenda. Hic verò ἀκρασίας ex vetuſtiſsimorum exemplarium fide, cum Cornario † legimus, non ἀκρατίας, vt cæteri interpretes lib. 6. Epid. Quæ dictio victus intemperantiam ſignificat vt paulo pòſt ſcribemus, parumque hìc habet commercij.

*† Aph. 44. lib. 6. & aph. 65 lib. 7. * Aphor. 51. lib. 4. † Sectione 3.*

τὸ διὰ [illegible]] Liquidam & humentem aluum mihum ſiſtit, quod frigidam & valentiùs ſiccantem naturam nactum ſit, vt ſcribit Hippocrates lib. 2. περὶ διαίτης, κέγχρος χλωρὸς, [illegible], ξηρὰ καὶ στάσιμα μετὰ σύκων ἰσχυρὸν [illegible]. [illegible] Galenus verò lib. 7. de fac. ſimpl. med. idem teſtatur his verbis: κέγχρος ψύχει μὲν [illegible] τάξιν, ξηραίνει [illegible] D
[illegible]. Cæterùm vt ne quid omittam, vnus ex noſtris codicibus [illegible] legit. Et quod [illegible] ſcribitur haud ſcio an ad eam originem referatur, quòd [illegible] interpretatur Galenus* in dictione [illegible]. [illegible] autem fuiſſe peruetuſtam lectionem, ſatis teſtatur quod à Galen. ex Dioſ. ſcribitur in dictione [illegible]. [illegible] enim fuiſſe [illegible] apparet.

** In Exegeſi.*

HIPPOCRATIS COI DE MORBIS VVLGARIBVS LIBRI SECVNDI,

E

SECTIO SECVNDA.

Mulier oris ventriculi dolore conflictabatur, qui non conquieſcebat. Hæc tenuiſsimo farinæ hordeaceæ polline mali punici ſucco macerato ſemel die in cibatu contenta, non reuomebat, velut Charioni contigit. Mutationes ſi non in deteriora mutentur bono ſunt, quod in iis vomitibus accidit, qui ſumpto medicamento in febribus fiunt. In quorum extremo quæ ſincera & meraciora vomitu reiecta ſunt, putredinem ſignificant, quemadmodum Dexippo contigit. Serapis ex liquida & humente aluo intumuit. Pruritus autem haud ſcio quoto die non vlteriùs progreſſi ſint. Ex abſceſſu verò in lateris inanitate orto & nigrefacto, mortua eſt. Stymargi vxor vbi ventris perturbatio quæ per paucos dies durauerat, plurimùm conſtitiſſet, & ex abortione quadrimeſtris fœtus fœminei conualuiſſet, intumuit. Moſcho ex calculo grauiter laboranti in ſuperiori palpebra hordeolum innatum eſt, quod ad aurem magis vergebat & intrò exulceratum fuit. Quinta aut ſexta die pus ex internis erupit, atque inde inferiorum partium affectiones ſolutæ ſunt. Glandularum ad aures tumor aderat, & earum quæ collo ſubiacent inflammatio, ſuperiori tumori è directo reſpondens.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Γυνὴ ἐκ καρδιαλγίης, καὶ οὐδὲν καθίστατο. πάλης ἐς ῥοιῆς χυλὸν ἀλφίτων ἐπιπάσασα, καὶ μονοσιτίῃ ἤρκεσε, καὶ οὐκ ἀνήμεε, οἷα τὰ Χαρίωνος. αἱ μεταβολαὶ ὠφελέουσιν, ἢν μὴ ἐς πονηρὰ μεταβάλλῃ, οἷον ἀπὸ φαρμάκων ἐμέουσι F
πυρετῶν εἵνεκα. αἱ ἐς ἀκρητέστερα τελευταὶ, σῆψιν σημαίνουσιν. οἷον Δεξίππῳ. ἡ Σεραπὶς ἐξ ὑγρῆς κοιλίης ᾤδησε. κνησμοὶ δ' οὐκ οἶδα ποσταίη, οὐ προῆσαν. ἔσχε δὲ ἐκ τοῦ ἀποστήματος ἐν κενεῶνι. ὅπερ μελανθὲν ἀπέκτεινε, καὶ ἡ Στυμάργεω ἐκ ταραχῆς ὀλιγημέρου πολλὰ στᾶσα, καὶ παιδίον μετὰ ταῦτα θήλεως ἀπὸ φθορῆς τετράμηνον ὑγιέα γενομένη ᾤδησε. Μόσχῳ λιθιῶντι ἰσχυρῶς, ἐπὶ τοῦ βλεφά- G
ρου τοῦ ἄνω κριθὴ ἐγένετο πρὸς τοῦ ὠτὸς μᾶλλον, ἔσωθεν ἐξελκώθη. πέμπτῃ ἢ ἕκτῃ ἔσωθεν πῦον ἐρράγη. τὰ κάτωθεν ἔλυσε, βουβῶν παρ' οὖς ἦν, καὶ κάτω ἐπὶ τῷ τραχήλῳ κατ' ἴξιν τοῦ ἄνω βουβῶνος.

Emenſo iam propè bono nauigationis curſu, quæ reliqua ſunt, non ita celebrem nacta ſunt doctrinæ authoritatem, nec tam H
conſtantem dignationis exiſtimationem retinent: ſed velut ex empiricis collectionibus emerſa, raritate quadam Hippocratis amplitudinem oſtentant, interdum etiam ex euentu fidem emendicant. In quibus ea ferè cautio adhibenda eſt, quàm in cæteris Hippocrat. libris perpetuò requirit Galenus. Vt hæc iſta ex purioribus fontibus parentis doctrina, ſcopum nobis intendat: ad quem veluti collimantes, certo quodam tactu cætera omnia dirigantur. Sparſæ verò ſunt per totam Hippocr. [illegible] fideliſsimæ quædam notæ, quæ facile eorum quæ ex obſeruatione parum celebri ſcripta ſunt, nomen & famam deleant, qualia multa ſunt hoc toto in libro. Sed profectò prima illa ſectio omnino digna viſa eſt, in qua doctrinæ ſuæ profeſſionem conficeret, ingeniique neruos omnes intenderet Hipp. Quæ verò ſequuntur, tam ſunt inter ſe diſsimilia, vt non ex eodem fonte manaſſe videantur: quanquam quædam ſunt quæ ſuo parenti nihil detrahant. Quæ vt pauca ſunt, inter ſentes tamen & vepres tam ſuauiter ſpirant, vt facilè omnes ad ſe alliciant, & ſua authoritate paucitatem compenſent. In quibus, ne patiemur quidem diligentiam noſtram requiri, vbi parenti nos obſequuturos putabimus. Quòd ad hunc locum attinet, codices omnes excuſi, ſectionis ſecundæ initium faciunt.

Neian

A Noſtri verò manu ſcripti, ne ſectionem quidem nominant, ſed hoc totum ægrotorum recenſione diſtinguunt, atque hîc ſectionis loco ἄῤῥωστοι [illegible], inſcribunt. Sed quia eos non vſque adeò conſentientes in ſuorum ægrotorum catalogo, per totum hunc locum reperio, malui vulgatam lectionem ſequi in eo præſertim quod Hippocrates authoritatem & fidem nulla ex parte vellicat.

γυνὴ ἐκαρδιάλγει] Vomitus remedium ſcribit, atque adeò quænam æſtimatio facienda ſit de his quæ vomitu reiiciuntur, ſignificat. Eſt autem καρδιαλγία, oris ventriculi dolor, præſertim cùm acrimonia humorum proritat & mordet, qualis in angoribus & mœrore confectis vſuuenire ſolet. Hic autem vomitum bilioſum ſæpè præſagit, vt ſcribit Hippocrat. in Progn. Inde verò denominationem ſumpſit, vt & καρδιωγμὸς, quod καρδίας, hoc eſt ventriculi oſculum afficiat & mordeat. Iſta etſi paſſim apud Galenum ſcribuntur, afferam tamen vnum locum ex Prognoſtico, * qui noſtram mentem aperiat, τὸ δὲ τῆς γαστρὸς στόμα, καλοῦσι δὲ τοῦτο ὡς ἔοικεν καὶ καρδίαν, [illegible] χολώδης αὐτοῖς ἔμετος γίνεται. [illegible] ὁ Θουκυδίδης [illegible] καρδίαν [illegible] χολῆς [illegible] τὸ στόμα τῆς γαστρός [illegible]

B [illegible] καρδιαλγίας ὀνομάζουσι. Qui locus indicat antiquis non ſolum medicis, ſed & hiſtoriæ parenti Thucydidi vſitatum fuiſſe ſermonem, vt ventriculi os καρδίαν vocarent. Qua de re plura habes libro ſecundo de Placitis Hippocratis & Platonis, vbi hic locus à Galeno † adducitur, dum καρδιαλγίας notationem aperit. Quo auctore hîc nobis ſatis eſſe factum oportuit. Galeni locus eſt, ὥσπερ γὰρ τὸ [illegible] τὸ τῆς γαστρὸς στόμα καρδίαν ὀνομάζουσιν οἱ παλαιοὶ, [illegible] ὁ μὲν δὴ Νίκανδρος ὧδέ πως φησί.

—[illegible] καρδίην [illegible]

[illegible] Θουκυδίδης δὲ ὧδε, καὶ ὁπότε ἐς τὴν καρδίαν στηρίξαι, [illegible] χολῆς [illegible] ὁ δὲ Ἱπποκράτης. γυνὴ ἐκαρδιάλγει, [illegible] τὸ στόμα τῆς γαστρὸς ὀνομάζειν καρδίαν, [illegible] καρδιαλγία. Qui locus non ſine mendo legitur, vt ſatis apparet. * Com. 2. † Et 5. de locis affect.

C πάλην] πάλην ἀλφίτων, polentam ex Plinio vertere potuimus. Quod enim Dioſcorides lib. 3.* μετὰ [illegible] ἀλφίτων dixit, is cum polenta vertit. † Noluimus tamen cum rerum impendio, magis eloquentiam ipſam quàm veritatem ſequi. Polentæ pollinem, cum cæteris etiam dicere potuimus. [1] Sed polenta, Plinio teſte, à farina hordeacea diſtat, eò quòd torreatur. fiebat enim pluribus (vt [2] idem ſcribit) modis polenta. Græci perfuſum aqua hordeum ſiccabant nocte vna, ac poſtero die frigebant, deinde molis frangebant. Erant qui vehementius toſtum rurſus exigua aqua aſpergerent ſiccarentq; priùs quàm molerent. Dum igitur à polenta differre intelligimus, πάλην ἀλφίτων, tenuiſſimum farinæ hordeaceæ pollinem aut farinam hordeaceam in pollinem ſubactam, ex Plinio vertimus. [3] Nam quod eſt antiquis παλὴ & παιπάλη, hic πάλη ab Hippocrat. dicitur, quod farinæ florem aut pollinem tenuiſſimum ſignificat, etſi id propriè de tritici flore efferatur. Eſt enim παιπάλη, vt ſcribit Pollux, τὸ λεπτότατον τοῦ ἀλεύρου. παλαμὰς verò apud Hippoc. [illegible] Galeno * teſte, ſignificat, quod farinæ imprimis accommodatur. Vtrumque hic iungit Hipp. πάλην ἀλφίτων [illegible] ſcribens;

D quod maceratum farinæ hordeaceæ pollinem diximus: vt idem ſit quod [illegible], quemadmodum, ἄλφιτα [illegible] dicimus, & ἄλφιτα [illegible] ** Homero [illegible] ſignificat, ἄλφιτα verò farinam hordeaceam intelligimus, non ſecus ac ἄλευρα triticeam. In quam notionem nos facilè ducunt Platonis verba ex lib. 2. de republica. [illegible] ἐκ μὲν τῶν κριθῶν ἄλφιτα σκευαζόμενοι, ἐκ δὲ τῶν πυρῶν ἄλευρα. Pollux quoq; lib. 1. *** dum ſcribit, [illegible] κριθῶν [illegible] ἄλφιτα. Gal. etiam lib. 1. de alim. fac. [illegible] κριθῶν [illegible] τὸ κάλλιστον ἄλφιτον γίνεσθαι ſcribit. Quibus ex locis, ſi quis polentam intelligat, non magnopere laboro, dum rerum notiones diſtinguat. Hic porrò cibus plurimum deſiccat & parum nutrit: farina verò hordeacea punici ſucco ſubacta, deſiccat magis, & vomitum ſedat, non ſecus ac ἄλφιτα cum vino auſtero exhibita aluum exiccant. Galen. lib. 1. de alim. Qua in ſignificatione hîc à nobis ſumptum nemo damnauerit, etſi Galeno * τὰ ἄλφιτα, de cæteris frugibus moderatè molitis intelligantur. In eumq; vſum hoc remedij genus à Galeno vſurpatur lib. 2. de alimentis vbi etiam hic locus exponitur & adducitur, diuerſa tamen ſcriptione. Omnia noſtra exemplaria, ἀλφίτου pro ἀλφίτων legunt cum Galeno, mendosè tamen, vt & πάλη pro πάλην vitiosè quoque legitur. * Cap. 74.

E † cap. 11. lib. 20. [1] cap. 25. lib. 22. [2] Cap. 7. lib. 18. [3] Cap. 25. lib. 22. * In Exegeſi. ** Odyſſ. Ξ. & Iliad. Λ. *** Cap. 12. * In Exegeſi.

αἱ μεταβολαὶ ἐφελκύουσι] Eorum quæ vomitu reiiciuntur mutationes ad deteriora vergentes, vt in omni ſuperuacaneorum genere, damnandæ ſunt. Etſi enim ea propelli bono ſit, varias tamen corporis affectiones & naturæ perturbationem magnam ſignificant. Vomituum varietates damnat etiam in Prorrhetico his verbis, καὶ ἔμετοι μετὰ ποικιλίας κακόν· [illegible]. Mutationes igitur excrementorum quod exquiſitam variorum humorum perpurgationem afferant, non omninò vituperandæ ſunt, niſi ad deteriora vergant, & continenter fiant, aut peſſima alia ſigna portendant. Quod de omni excretionum genere intelligi debet, quemadmodum de deiectionibus ſcribit Gal. * αἱ μεταβολαὶ τῶν διαχωρημάτων [illegible] χυμῶν, [illegible] σημεῖα. Quænam autem ſint illæ vomituum varietates indicat Hip. † [illegible] τῶν χρωμάτων, [illegible] τάχιστα δὲ

F θάνατον σημαίνει τὸ πελιὸν [illegible]. Quæ omnia iiſdem penè verbis damnauit in Coacis, [illegible] ἔμετος, καὶ μέλας [illegible] θανάτου σημαίνει, [illegible]. Quod verò hîc Hipp. [1] de vomitu extulit, idem de alui excretionibus alibi effert. [illegible] αἱ μεταβολαὶ τῶν διαχωρημάτων ὠφελέουσι, [illegible]. Atque verò vt in illo aphoriſmo deiectiones ſpontinas ſignificauit per ῥύσιας, ſic hîc quoq; vomitus vltroneos indicat, vt ſatis declarãt quæ ſequuntur, [illegible] φαρμάκου [illegible]. Ex quibus etiam aliud quiddam ſignificari videtur: nempe varias excrementorum formas, ſi ſponte procedant in deterius, peiores eſſe, quàm ſi à medicamento varia perpurgante detrudantur. Id quod in deiectionibus variis animaduerti voluit Hipp. lib. 4. aph. [2] cùm dixit, καὶ ὁκόσα αὖ τὰ χρώματα τῶν διαχωρημάτων [illegible], μᾶλλον κάκιον, οὐκ ὑπὸ φαρμάκου δὲ [illegible]. A medicamento enim ea educi, nihil mirum eſt. Et quod ſcribit Gal. τὰ [illegible] χρώματα [illegible] σημεῖα [illegible] ὑπὸ φαρμάκου [illegible] χυμόν, [illegible] σημαίνει. Porrò de reiectionum varietate plura habes in Prognoſtico & Coacis & Aphoriſmo à nobis adducto. * in Aph. 14. lib. 2. † Lib. 2. Progn. [1] Aph. 14. lib. 2. [2] Aph. 21.

G [illegible] ἀκρητέστεροι [illegible]] Solenne eſt Hipp. in omni ſuperuacaneorum genere τὸ ἄκρητον, quod ſincerum & impermixtum ſignificat, condemnare Sic in Prognoſtico, ſputum egregiè permixtum eſſe voluit, ne ex cuiuſdã coloris dominio, naturæ motus inæqualis præualeret. Inquit enim συμμεμιγμένον δὲ φαίνεσθαι τὸ ξανθὸν ἰσχυρῶς τῷ πτυέλῳ. [illegible] ξανθὸν [illegible] ἰσχυρῶς ξυμμεμιγμένον [illegible]. Vt enim ἄκρατον vitaret, συμμεμιγμένον ἰσχυρῶς iunxit. τὸ γὰρ μὴ συμμεμιγμένον ἄκρατόν ἐστι, vt inquit Gal. Atq; ea ſimul iungẽda eſſe, Hip. verba ſatis indicãt, & Gal. fuſiùs explicat lib. 1. de Criſ. * Quin & ἄκρατον ipſum nominatim dãnat, cùm inquit, [illegible] ξανθὸν ἄκρατον [illegible]. Et rurſus paulò poſt, [illegible] ἄκρατον [illegible] μέλαν φαίνεσθαι, [illegible]. Itẽ in Prorrh. [illegible]. In vomitu verò quod ſincerũ eſt reiicit, in Prog. ſcribẽs, ἔμετος δὲ [illegible] φλέγματος καὶ χολῆς συμμεμιγμένος [illegible] ἀκρητέστεροι γὰρ [illegible]. In Coacis item, ἔμετος δὲ [illegible] φλέγματος καὶ χολῆς συμμεμιγμένος [illegible]. τὰ δὲ ἀκρητέστερα [illegible]. Et paulò poſt, [illegible]

H [illegible] χολώδεες, ἄκρητοι ἔμετοι κακόν. Eade de deiectionibus paſſim apud Hipp. reperies ἄκρητα enim διαχωρήματα in Prog. Prorrh. & Coacis dãnat. Eſt autẽ ἄκρατον, vt ſcribit Gal. † [illegible]. Idẽ lib. 2. Prog. [illegible] τὸ ἄκρατον, [illegible] τὸ μεμιγμένον. [illegible] ἄκρατον [illegible] ὀλίγον [illegible]. [1] Rurſus ἄκρατα διαχωρήματα [illegible] ſcribit, [illegible]. Sunt & ἄκρατοι ὑποχωρήσιες [1] Gal. in aph. [illegible] χυμόν, [illegible] ξανθῆς χολῆς, [illegible] μελαίνης. Itẽ lib. 1. epid. [illegible] ἀκρήτους [illegible] χολώδεις vocat. Hæc verò atq; huiuſcemodi plura quæ peculiarẽ Hip. eloquentiã redolẽt, habes in noſtra Hip. Oeconomia, quam tibi in doctrinę Hip. ſubſidiũ paramus. ἄκρατον igitur quod meracũ eſt, ſignificat. Nos ſincerũ ex Celſo vertimus. De pulmonis enim excretione & ſputo ſcribit li. 2. ** Et tamẽ nihil peius eſt quã ſincerũ id eſſe ſiue ruffum eſt, ſiue cruentũ, ſiue albũ, ſiue glutinoſum, ſiue pallidũ, ſiue ſpumãs, nigrũ tamen peſſimum eſt. Quæ verba Hippocratis prognoſticum interpretantur. ἄκρατα autem communi quadam notione damnantur, quod (vt ſcribit Galenus) *** [illegible]

[illegible] ἐφαρμάσσων ἐστὶ τι ὁ Ἱπποκράτης μέμφεται, [illegible] ἔχει. Porrò videri mirum poſſit, cur ab Hippocrate ſcriptum ſit, extremos vomitus impermixtos & paulò meraciores putrilaginem ſignificare. Salutis enim indicium eſſe videtur, vbi ea quæ nocent & valde ſuſpecta ſunt, vacuari poſſunt. Vt in febribus tertianis intermittentibus contingit, quarum integritatem non facile ſit perſentiſcere, niſi ad extremum reiecta bile, quæ ſub præcordiis morbum fouet. Quod vt non ſtatim fit ac primis vomitibus, ſic vbi ad extremum contigit, liberaliores remiſſiones facit. Sed profectò quæ hîc de vomitu ſcribuntur, ſunt his affinia quæ de deiectionibus ſinceris dixit in Prorrhetico. τὰ τελευταῖα ὑποχωρήματα [illegible]. fieri enim poteſt vt extremæ deiectiones quæ ferè morbos leuaturæ ſunt, exacerbationes tamen morborum ſignificent, dum in peius deſinunt. Et tantum abeſt, vt mutationes finiant, vt ſi ſincerum & impermixtum reiiciant, nouum morborum fomitem concipiant, quum ea prioribus longè ſint formidabiliora. Quod etiam in vomitu contingit, in quo, vt ne mutatio quidem in melius vergat, ad extremum tamen deteriora longè procedunt, quæ magnam humorum inæqualitatem ſignificant, & poſt diuturnam per vomitum reiectionem, extrema meraciora certas putredinis humorum cauſas indicant. A B

* *Cap.5.* † *In Exegeſi.* [1] *Com.2.* [2] *Comm.2.in Prorrh.* [3] *Aph.23.lib.7.* ° *Com.1.* °° *Cap.8.* °°° *Lib.1.de Criſ.cap.5.*

κριθαὶ ἐγένοντο] κριθὴ paruulum eſt abſceſſus tuberculum oblongum palpebræ cilio obuemens, quod à ſimilitudine nobis hordeolum dicitur: de quo Paulus lib.3. κριθή [illegible]. † Celſus verò lib.7. In eadem palpebra ſupra pilorum locum, tuberculum paruulum naſcitur, quod à ſimilitudine hordei, à græcis κριθὴ nominatur. Tunica quiddam quod difficulter matureſcit, comprehenſum eſt. † *Cap.7.*

ἐξελκῶσθαι ἔσω] Caluus vt varia immutauit quæ conſultò præterimus & ridiculam verſionis ſpeciem præ ſe ferunt: ita hîc ἔξω pro ἔσω legiſſe videtur.

Ariſtæi vxoris frater, ex via delaſſatus incaluit, eíque poſtea terminthi in tibia coorti ſunt. Adfuit febris continua & poſtridie ſudor, qui & reliquis diebus paribus cum febre ſemper ſubortus eſt. Præbebat autem ſuſpicionem lienis aliquantulum malè affecti. Sanguis ex nare ſiniſtra crebrò fluxit, atque ita ſubinde iudicatus eſt. Poſtridie ſecundum aurem ſiniſtram tumor, ſequentíque die etiam ſecundum dextram ſubortus eſt, qui tamen minor erat & intepeſcebat. Hi omnes ſenſim conquieuerunt aut euanuerũt, nec ſuppurarunt. Ex moderatis febribus ei qui ab Alcibiade venerat, & lienem magnum habebat, ante iudicationem teſtis ſiniſter intumuit. Et ſanè tunc illi febris die vigeſimo iudicata eſt. Deinde aliquando ſubincaleſcebat, & aliquatenus floridum conſpuebat. Quæ ex tuſſi paucum & nihil effatu dignum reiiciebat, huic manus dextra & crus ſiniſtrum ſyderata & reſoluta ſunt. Nulla autem alia pars immutata eſt, non facies, non mens ipſa, ac ne illis quidem partibus validè admodum. Ad vigeſimum diem in melius proceſſit. Quod ferè circa menſium eruptionem contigit, qui iam primùm illi, quod illibatæ eſſet virginitatis, forte apparuerunt. Apemantus & fabri illius qui caput fregit pater, & Nicoſtratus, tuſſi nihil reiecerunt. Decumbebant autem alioqui ad renes dolores. Ad interrogata dicebant, eos ſemper potu aut cibo impleri.

Ὁ τῆς Ἀριςαίου γυναικὸς ἀδελφὸς, χλιαινόμενος ἐπαλαιπώρει ὁδοιπορίῃ, καὶ ἔπειτα ἐν κνήμῃ τέρμινθοι ἐξέφυσαν. ἐπεῖχε C συνεχὴς πυρετὸς ἐγένετο. καὶ τῇ ὑστεραίῃ ἱδρὼς ἐγένετο. καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἀρτίους ἐγένετο ἀεὶ. ἐπὴν δὲ ὁ πυρετὸς εἶχεν, σπλὴν δὲ ὑπόπτως εἶχεν. αἱμοῤῥάγει δὲ ἐξ ἀριστεροῦ πυκνὰ καὶ κατ' ὀλίγον ἐκρίθη, τῇ ὑστεραίῃ, ἀριστερὸν παρ' οὖς οἴδημα. τῇ δ' ὑστέρῃ, καὶ τὸ δεξιὸν, ἧσσον δὲ τοῦτο καὶ ἐπεχλιαίνετο. ταῦτα κατημβλύνθη, καὶ οὐκ ἀπεπυήσεν. ὁ παρὰ Ἀλκιβιάδεω ἐλθὼν, ἐκ πυρετῶν ὀλίγων πρὸ κρίσιος, ὄρχις ἀ- D ριστερὸς ᾤδησεν. σπλῆνα δὲ μέγαν εἶχεν. καὶ δὴ ἔπειτα ἐκρίθη ὁ πυρετὸς, εἰκοσταῖος. κἄπειτα ὑπεχλιαίνετο ἐνίοτε καὶ ἐνίοτε, καὶ ἔπτυεν ὑπανθηρόν. ᾗ ἡ χεὶρ ἡ δεξιὴ, σκέλος δὲ ἀριστερὸν ἐκ τῶν βηχωδέων βραχὺ οὐκ ἄξιον λόγου βηξάσῃ, παρελύθη [illegible]. ἄλλο δὲ οὐδὲν ἠλλοιώθη, οὔτε πρόσωπον, οὔτε γνώμην, οὐ μὴν ἰσχυρῶς ταῦτα. ἐπὶ τὸ βέλτιον ἤρξατο χωρέειν, περὶ εἰκοστὴν ἡμέρην. E σχεδὸν ἐγένετο [illegible] περὶ γυναικεῖον κατάῤῥηξιν, καὶ ἴσως ὅτι πρῶτα γενόμενα. παρθένος γὰρ ἦν. Ἀπήμαντος καὶ ὁ τοῦ τέκτονος πατὴρ τοῦ τὴν κεφαλὴν κατεαγότος, καὶ Νικόστρατος οὐκ ἐξέβ[illegible] [illegible] ματα, ἐρωτήματα [illegible] τοῦ ἢ σιτ[ί]ου.

τέρμινθοι ἐξέφυσαν] Terminthi Hippocrati dicuntur nigra quædam in tibiis præcipuè eru[illegible] terebinthi fructui non abſimilia, vt teſtatur * Gal.lib.6.Epid. τὸ δὲ τερμίνθων ὄνομα [illegible]. Sunt etiam Galeno † [illegible]. Eſt & quibuſdam τέρμινθος [illegible]. Quò magis miror, Caluum huiuſmodi tubercula per rubores tibiarum expreſſiſſe. Retinui igitur nomen Græcum, quod ſæpè ſoleo in Hippocrate, doctrinæ & celebritatis cauſa. In antiquis enim auctoribus ea quæ appoſitè & ſignificanter admodum indita ſunt, nomina immutare, mihi maxima ſemper fuit religio. Vtitur hac dictione Hipp. lib.6.Epid. * & lib. περὶ χυμῶν ad extremum. Porrò addendum videtur duo ex noſtris exemplaribus manu ſcriptis, hunc ægrum recenſere ordine ſecundum, atque ante hunc adſcripſiſſe ἄῤῥωστος δεύτερος. * *Com.3.* † *In Exegeſi.* [a] *Sect.2.* F

καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἀρτίους] τὰς ἄλλας legit Caluus: alij ad ſudores referunt, quod & feci, & ſequentibus coniunxi.

πυκνὰ καὶ κατ' ὀλίγον] Interpretes iſta coniungunt vt de crebra ſanguinis fluxione, ſed quæ paulatim irrumperet, intelligantur. Nos κατ' ὀλίγον ἐκρίθη iunximus, ex vetuſtò noſtro exemplari. G

κατημβλύνθη] κατημβλύνθη, [illegible] βραχὺ [illegible] ſignificat. Exemplum eſt enim parotidum quæ ſenſim conquieuerunt & euanuerunt, nec ad ſuppurationem peruenerunt. [illegible] igitur, aut [illegible], Hippocrati ſenſim diſparere, euaneſcere, ſedari & conquieſcere ſignificat, & τὰ [illegible], τὰ κατὰ βραχὺ [illegible] interpretatur Galenus. Qua dictione vtitur * Hippocrat. lib.4.Epid. etſi locus mendo non caret [illegible] enim pro [illegible] legitur. Vtitur etiam lib.6. Epid. in hac ſententia, † [illegible]. Conformationem enim maris & motionem celeriorem quàm fœminæ eſſe indicat, incrementum verò tardari & conquieſcere. Quem locum exponens Galenus huiuſce loci nos admonuit, Inquit enim, [illegible]. Galen. item in Prorrh. hanc Hippocr. † ſententiam explicans, [illegible] ſcribit. Quibus ex locis eam quæ ſenſim fit ſolutionem & tranſmutationem, intelligi per [illegible] manifeſtum eſt. Porrò etſi à Galeno aliter quam in noſtris codicibus hic locus legitur. Id tamen non effecit, vt noſtram lectionem immutaremus. Illius verò ſenſum nobis attulit. [illegible] enim quod leniri & reſidere ſignificat, [illegible] interpretatur. Acceſſiones enim finiri & decedere, ſæpe intepeſcere dicit Hippocrates, earum inſultus increſcere, incaleſcere vocat. Cæterùm ſimil[e] quoddam exemplum habes lib.1. Epid.† de parotidibus, quę ad vtranque aurem vergebant nec ſuppurarunt, ſine dolore tamen ſublatæ ſunt & diſparuerunt. † *Sect.2.* H

ὁ παρὰ Ἀλκιβιάδεω] Huic ægro duo ex noſtris exemplaribus numerum præfigunt, ἄῤῥωστος τρίτος. Atque in hoc concurſu, ſiniſtri teſtis tumor ex his cenſeri debet, quæ κατ' ἴξιν fiunt, quemadmodum & in lienoſis ſanguinis ex nare ſiniſtra eruptio. [illegible] autem [illegible] ſignificat. Sunt enim [illegible], vt ſcribit Galenus.[1] Eſt & [illegible] Hippocrat.

A poerat. [a] quæ ſubrubrum ſignificant,& ſanguinis copiam oſtentant:vt & αἴθοπες dicuntur, qui florida & rubra ſunt facie. αἰθηρὰ γὰρ ὀνόματι ὡς αὐτὸς αὐτοῦ (vt ſcribit Galenus) ἀπαιρ ὀλίγον ἐμφαινόμενον ἐξέρυθρος ἐκάλεσεν. σημαίνει δ᾽ αὖ ὅτι τοῦτο τῷ κατὰ τὴν κεφαλὴν πλῆθος ὑδρηρῶν μετὰ θερμότητος. Hippocrati vſitatam dictionem parum vidit Caluus, cùm multum ſpuere dixit.

[a] *In Exegeſi.* [a] *In Prorrh.*

ἡ ἡ χεὶρ ἡ ἀριστερή] In magna & vehementi tuſſi quæ ex deſtillatione fit,manus aut crura affici ſæpè ſcribit Hipp. Contingit enim delata materia in thoracem,ſi ſuperiores partes ad primum aut ſecundum intercoſtale affectæ fuerint,manus ipſas,quæ inde neruorum propaginem habent,affici. † Sic in Ageſios puella,quæ ſuſpirioſa erat, ad dextram coxam & manus,cùm laboraret,dolor erat. Cuius rei rationem reddit Galenus, ἀκούεσθαι δὲ καὶ κατ᾽ ἄλλον λόγον ἔστι τὰ τοῦ θώρακος ἄνω μέχρι, κατὰ τὰ ἄνω τι τὸ λύπηρον μεθιστάμενον, εἰς ὀλίγον τὰς χεῖρας συντείνεσθαι ἐσχάτως, νεῦρα ὡς αὐταῖς ἀποπεμπόμενον ἐκ τούτων τῶν μεθισταμένων. ‡ †† Sic in Pythone, qui ſputorum varietate laborabat,manuum tremores annotat, quod ſuperiores thoracis partes, quæ colli vertebras contingunt, & ex quibus manus mouentur, ab humorum pondere degrauatæ,ad actiones eſſent ineptiores. Cæterùm in tuſſi diuturna,magna eſt abſceſſuum ſoboles. Aut enim

B in articulos decumbunt βῆχες κατὰ πόδας ἢ εἰς ἄρθρα στηρίζονται (vt ſcribit Hippocrates) [a] aut in manus, fœmora, crura, lumbos, teſtes, aut alias corporis partes à naturæ impetu propelluntur. Id ſatis indicat [a] Hippocrates libro ſexto Epid. vbi præcipuè crurum & manuum ſyderationes celebrat. οἱ μὲν αὐτοὶ φωνῇ πλεῖον ταλαιπωρήσαντες, ἢ ῥιγώσαντες, ἐς κυνάγχας μᾶλλον ἐτελεύτων. οἱ δὲ τῇ χειρὶ πονήσαντες, ἐς χεῖρας αὐτῶν παραπληγικοί. οἱ δ᾽ ἱππεύσαντες, ἢ πλεῖον ὁδοιπορήσαντες, ἢ ἄλλο τι τοῖσι σκέλεσι ταλαιπωρήσαντες, τουτέοισι δὲ ἐς ὀσφὺν ἢ σκέλεα παραπληγικοί. ἐν δὲ μηροῖς ἢ κνήμαις κόπος ἢ πόνος. σκληρότεροι δὲ ἐν διαίτῃ αἱ ἐς τὰ παραπληγικὰ ἄγουσαι. Idem lib.4. Epid. in tuſſi manus dextræ reſolutionem ponit, in his qui manibus laborabant. In his verò qui ex equitatione aut itinere fatigabantur,in fœmur aut lumbos decubitum. Nil igitur mirum videri debet, ſi in hac muliere manus aut craris reſolutio ex tuſſi, quæ non idoneè repurgabatur,acciderit,quæ meritò ex prima menſtruorum eruptione iudicata eſt.

† *Lib.6. epid. Sect.4.* †† *Lib.3. epid.* [a] *Lib.6. Epid. ſect.7.* [a] *Sect.7.*

ἀνήμαντος] Omnia noſtra exemplaria id cum ſuperiori coniungunt, leguntq; καρδιώδης ὑπὸ ἑωυτῷ ἀνήμαντος, quam lectionem ſequutus

C eſt Caluus. Quæ tamen in hoc ſequutus non ſum, quod Apemanti libro quarto Epid. frequentem mentionem faciat. Quinetiam hiſtoria eſt, † quæ Apemanti,fabri,& Nicoſtrati ſimul meminit,doloreſq; renum in iis,vrinam cruentam,inanitatum laterum & vmbilici affectiones celebrat. Ἀπημάντῳ ὁ τὰ ἐν τῷ ἰδρυ ... ἐν τῷ δεξιῷ κενεῶνι, καὶ περὶ τὸν ὀμφαλὸν κατωτέρω ὀλίγον. καὶ ἐκ δεξιοῦ περὶ τὸ ὑποχόνδριον, ... ἀλγεῖ σφόδρα, καὶ ὁ τέκτων ἐπὶ τὰ ἧπαρ ... αὐτῆς ἕξιος. καὶ οὖρα προῄει αἱματώδεα, λήγοντος δὲ ἀμφοτέροισι, ... καὶ τοῦτο σφόδρα. ἐπηχλιαίνετο δὲ πλεῖστα ἀπήχλυσεν. ὁ ὕπνος ... ὁ μὲν ὑπὸ τὰ ἄστρα. καὶ Νικοστράτῳ προσηγμένῳ τι τὸ ἥπαρ ἐκ τῶν δεξιῶν, ... αἱματώδη ... περὶ τὸν κενεῶνα, μέχρι περὶ ὀμφαλὸν ἀμφοτέροισιν. † *Ibidem.*

ὀργῆ γὰρ αὐτέω] Duo ex noſtris exemplaribus,vetus vnum,alterum recens, αὐτέοις legunt. Quam lectionem ſecuti ſumus cum interpretibus. Videntur autem eſſe eorum qui ægris aſſidebant verba, quæ nimiam intemperantiam morbi huiuſcemodi fomitem accuſant. In renum enim affectibus, [a] Hippocratis eſt conſilium μὴ ἐμπίπλασθαι. Viget quippe dolor ὅταν πληρωθῶσι σιτίων, καὶ ὅταν πλεο-

D νάζωσιν αἱ ὀδύναι, ἰσχυρὰ, καὶ ῥᾶον μὲν γίνονται. λύονται δὲ ὅταν σιτίων κενωθῶσι. [a] *Lib.6. epid. ſect.1.*

Ὀδύνας τὰς ἰσχυροτάτας, ὅτῳ τρόπῳ διαγνοίη ἄν τις ἰδεῖν, ὁ φόβος, αἱ εὐφορίαι, αἱ † ἐμπειρίαι, καὶ αἱ δειλίαι. ὕδωρ τὸ ταχέως θερμαινόμενον, καὶ ταχέως ψυχόμενον, ἀεὶ κουφότερον. τὰ βρώματα καὶ τὰ πόματα πείρης δεῖ, εἰ ἐπὶ τὸν ἴσον μένει. ῥητέον ὅτι αἵματος ῥυέντος ἐκ χλωρῶν ἐρυθροῦνται, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα ὅτι πρὸς τὸ ὑγραίνειν, καὶ ξηραί-

E νειν, καὶ θερμαίνειν, καὶ ψύχειν, πολλὰ ἄν τις τοιαῦτα εὕροι. τὸ ἑξηκονθήμερον ἀπόφθαρμα ἄρσεν τεκὸν ἐν ἐπισχέσεσιν ὑγιηρόν. Ἡρακλῆς ᾤδει τῷ κακῷ ὀγδοαῖος. δυσεντεριώδης μᾶλλον ἴσως ἄρα καὶ τεινεσμώδης. θηλάζουσα εἶτα ἐκθύματα ἀνὰ τὸ σῶμα πάντῃ εἶχεν, ἐπεὶ ἐπαύσατο θηλάζουσα, καθίστατο θέρεος. τῇ τοῦ σκυτέως, ὃς τὰ σκύτινα ἐποίη-

F σε, τεκούσῃ καὶ ἀπολυθείσῃ τελέως, ἔδοξε τῶν μὲν χωρίων τι τὸ ὑμενῶδες ἀπέχειν, ἀπῆλθε τεταρταίη κακῶς. στραγγουριώδης γὰρ ἐγένετο. αὐτίκα συλλαμβάνουσα ἔτικτεν ἄρσεν. πολλὰ δὲ ἔτεα ἤδη εἶχε, τὰ ὕστατα καὶ οὐδ᾽ ἐπιμήνια ᾔει. ὅτε ἔτικτε, διέλιπεν ἐπ᾽ ὀλίγον ἡ στραγγουρία.

† ἐμπειρίαι.

Vehementiſſimos dolores conſpicatus aliquis, quonam modo dignoſcat, terror, tolerandi facilitas, experientia,ipſaq; timiditas & ignauia indicāt. Aqua quò citiùs calefit aut frigeſcit, eo ſemper leuior eſt. Cibi & potus num æquales moras faciant,vt iudices, experientia opus eſt. Dicendum etiam, quòd in ſanguinis profluuio ex pallido vireſcunt. Et quæcunque alia huiuſce generis:Nempe quod ad humectandum, ſiccandum, calefaciendum, & refrigerandum, talia multa inueniri queunt. Eiectus abortu fœtus maſculus ſexaginta dierum, in partuum ſuppreſſionibus ſalubris. Hercules mali octauo die intumuit. Quiſquis tineſmo aut inani egerendi voluntate prehenditur, is profectò plærumque ex torminibus laborat. Lactanti puſtulæ per totum corpus eruperunt,quæ ad æſtatem conſederunt, vbi lactare deſiiſſet. Coriarij illius qui coriariam faciebat,vxori, vbi peperiſſet atque omninò abſoluta eſſet, ex locellis membranoſum quiddam ſubſiſtere viſum eſt, quod quarto die demiſſum eſt, non ſine pernicie tamen, cùm difficultate vrinæ premeretur. Quæ vbi non multò poſt cõcepiſſet, marem peperit. Per multos autem annos iam idipſum durauerat,& ad extremum menſes non prodibant. Vbi autem peperiſſet,ſenſim vrinæ difficultas intermiſit.

Ὀδύνας] Dolorum propriæ affectiones & differentiæ, ab Hippocrate commendatæ ſunt Medico in Aph. & libro ſexto Epid. [a]

G vbi dolorum tempora & circumſcriptiones notas eſſe vult. Modus autem & vehementia ex tolerandi facilitate aut difficultate, experientia ipſa,terrore, aut alicuius ignauia conijci facilè poteſt. In affectibus enim perpetiendis fortitudo & conſtantia dolorem alleuat, minuſq; ſuſpectum facit, quæ vel ex tolerandi facilitate & laborum aſſiduitate, aut animi magnitudine depromitur. Contra verò vel leuis affectus, in eo qui demiſſi aut diſſoluti eſt animi, dum vires ſuppeditat, totum corpus in perniciem trahit, & dolores vehementes ſuſpectoſq; facit. De dolorum proprietate & affectionibus, habes fuſiſſima apud Galenum ex Aſclepiade lib. 2. de loc. affect. Hic autem locus totus eſt συμβολικός. Quonam verò iure iſtud de dolorum vehementia ad ſuperiora retulerit Caluus,non video. Certus tamen ſum hunc locum valde ab eo eſſe perturbatum. [a] *Aph.3.lib.6. Sect.7.*

ὕδωρ τὸ ταχέως] Aquarum dignatio ex leuitate,facili tranſmutatione,& mollitie æſtimatur, vt vitium ex duritie, grauitate, & contumacia. Hinc paſſim apud Hippoc. lib. περὶ ἀέρων, &c. & 6. epid. ἀτέραμνα ὕδατα, σκληρά, βαρέα, μαλθακὰ καὶ κοῦφα celebrantur. Hic

H verò locus ſumptus eſt ex aphoriſmis. [a] Quem Celſius lib.2. cum cæteris bonitatis notis tranſtulit,inquiens: Facilis etiam & neceſſaria cognitiò eſt,naturam eius requirentibus. Nam leuis pondere apparet,& ex his quæ pondere pares ſunt, eò melior quæque eſt, quò celeriùs & calefit & frigeſcit,quoque celeriùs ex ea legumina percoquuntur. Eandem leuitatis notam probat Hipp. lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος, his verbis. τὰ ὕδατα ψυχρὰ θερμαίνεται διὰ κουφότητα. Plinius etiam attingit lib.31. † Omnem vtique decoctam vtiliorem eſſe conuenit,item calefactam magis refrigerari ſubtiliſſimo inuento. Aquarum verò probatam notas fuſius habes ‡ apud Galenum lib.6. Epidem. †† & Oribaſium libro quinto Collect. Medic.

[a] *Aph.26.lib.5. Cap.18.* † *Cap.2.* †† *Com 4.*

ἐπὶ τὸν ἴσον μένει] Illud ἐπὶ τὸν ἴσον μένει, obſcurum eſt an ad temporis moram qua alimenta conficiantur, referatur, an verò ad vires & facultates. Qua ratione ἰσχυρὰ καὶ ἀσθενῆ διαιτήματα vocat Hippocrates. [a] Etſi verò ratione conſtat & parentis teſtimonio, πληρέστερον ... : pro cuiuſque tamen naturæ affectione & alimenti proprietate, † vſus & ciborum experientia magis proficit. Vbi ſingulis certa quædam adhibenda, non autem vniuerſitatis norma conſeruanda eſt. Quoſdam enim alia aliis magis delectant &

iuuant. Et [illegible] τὰ δὲ ταχίως ἐρατεῖ [illegible], τὰ δὲ βραδέως, vt ſcribit Hippocrat. lib. 6. Epid.* Quorum ratio non niſi longo vſu diiudicari A
poteſt. Has in alimento cuiuſque ſingulares dotes ſpectandas innuere videtur Hippocr lib. περὶ τροφῆς, his verbis, [illegible]. Hæc igitur non tam ad mutationem, quàm ad qualitates & alimentorum vires referenda ſunt. Etſi verò vtrumque rectè intelligi poteſt. *Lib. 6. Epid. † Aph. 11. lib. 2. *Sect. 5.

ὅ τι αἱματος ῥυέντος ἐκχλοιοῦται] Difficilis & obſcura eſt hæc lectio propter variam interpretum & codicum lectionem. Caluus ἐκχλοιοῦται legiſſe videtur, quam lectionem vt ſinceram codicibus noſtris duobus ducibus ſequutus ſum, vt idem ſit ἐκχλοιοῦσθαι quod χλωραίνεσθαι. Quibus verbis virentem ex pallido colorem ſignificamus. χλοιοῦται enim [illegible] χλωραίνεται interpretatur * Galenus, quod & χλοιοῦν dicitur, vt χλωὸς, χλωρίτης, & χλοώδης χλωρόν. Senſus igitur eſt facillimus, ex nimia ſanguinis profuſione ἐκχλοιοῦσθαι aut ἐκχλοιοῦν, hoc eſt, colorem corporis viuidum deformari, ac ex pallido vireſcere aut flaueſcere. χλωρὸν enim ὠχρὸν aliquando ſignificat, vt ſcribit † Galenus libro ſexto Epidemiωn. Qui colores refrigerato corpore, ex hauſto cum ſanguine ſpiritu & calido natiuo procedunt. Quod enim accidit in magna cruditatis copia & humorum proluuie, vt permixtione bilis, ſaturatus ex viridi color palleſcat, velut in hydropis ſpecie ſæpè apparet, id etiam in larga & liberali hæmorrhagia perfrictio corpore contingit. Quod χλωράζειν aut [illegible] de huiuſmodi colore dicitur, quòd maximè herbidum colorem imitetur, quæ certa ſunt cachexiæ ſigna. Quemadmodum in inflammato & iam purulento hepate ægros χροιὴν χλοώδεας vocat Aretæus libro primo " [illegible]. B
Quibus verò non ita magna eſt viſcerum & humorum impuritas, iis exhauſto quodammodo & reſiccato humido aſperatur ſanguis, & bilis ferocientis vires induit. Vnde ſcripſit Hippocrates libro ſexto Epid. " οἷον αἷμα ῥεῖ πολὺ ἐν ῥινὸς, οἷον [illegible]. Et rurſus, ὅ τι [illegible]. Quæ omnia per τὸ ἐκχλοιοῦσθαι ſignificauit. Quò magis miror Cornarium pro ἐκχλοιοῦται, ἐκχολοῦται legiſſe: niſi & ἐκχολοῦται ex quibuſdam codicibus ſumpſit, quod bileſcere ſignificat. Meminit verò huius loci Galenus in Prorrhet. "" fœdo tamen exemplariorum noſtrorum errore. Scribit enim, [illegible]. Vbi cuiuis apparet ἐκχλοιοῦσθαι non ἐκχολοῦσθαι legi debere. Idem libro ſexto Epidem. [illegible]. Vbi etiam pro ἐκχλοιοῦται ἐκλύονται legit, facili vocis affinitate. Niſi omnino veriſimile eſt, Galenum hunc locum per τὸ ἐκλύεσθαι interpretatum ex conſecutione quadam, vt priore loco demonſtrauit, & ex Prorrhetici verbis patet. [illegible]. Hunc enim locum innuere videtur. At verò ne cuiquam τὸ ἐκχλοιοῦσθαι inſolens videatur, pluribus locis apud Hippocratem celebratur in Coacis prædictionibus, cùm ſcribit, [illegible]. Et rurſus, [illegible]. Et rurſus ad extremum, [illegible]. C
In qua ſignificatione vtrobique ἐκχλοιοῦσθαι χλωραίνεσθαι valet. Qua de dictione alias fuſiùs dicetur. Porrò quidam codices ἐκχλοοῦται à χλοάω legunt, quod flaueſcere & virere ſignificat. Alij etiam ἐκχολοῦται, quod eſt bileſcere. Nos in tanta exemplariorum varietate nihil immutauimus, & receptam lectionem vſurpauimus, cùm idonea ſua auctoritatis habeat teſtimonia. D

* In Exegeſi. † Com. 3. ' Cap. 13. '' Sect. 6. ''' Com. 3. ' Com. 4. '' Com. 3.

καὶ ἔστι ἄλλα τοιαῦτα] Hunc locum ex antiquiſſimo noſtro codice, qui apud me plurimum habet auctoritatis & fidei repoſuimus. Sic enim legit, [illegible]. Cuius antiquæ lectionis veſtigia inducta tamen & mire perturbata retinet Caluus. Eam ne agnoſcit quidem Cornarius. Neque verò me huiuſce lectionis pœnitet, quam ex Galeni monumentis eruere eſt facile Lib. enim 6. Epid. † hunc locum innuere videtur, vbi illud Hippocratis περὶ τὰς ἀρχὰς interpretatur. Qui totus locus vt huiuſce lectionis veſtigia inueſtigentur, apponendus eſt. [illegible]. Ex quibus verbis liquido conſtat hunc eſſe locum, quem Galen. ex 2. Epid. adducit. Neque enim alibi vſquam reperias. Neque verò magni intereſt, ſi pro [illegible] legas, vt ex Galeno ſumpſimus. In quo eiuſdem auctoris ſecuti ſumus conſilium, dum illud περὶ accepimus [illegible]. Porrò illud [illegible] ad [illegible], & hæc omnia ad [illegible] referri poſſe videntur, ne quis longiùs abeat. Caluus quoque aliter hunc locum legiſſe videtur, vt ex eo nihil inſigne elicere poſſis. † Com. 1. E

[illegible]] Id omiſit Caluus.

ἐκθύματα] ἐκθύματα Hippocrati ſunt puſtulæ in ſummam cutem erumpentes. Quarum ortum & appellationem ſic explicat Gal. lib. 3. Epid. † [illegible]. Non abſimili admodum ſignificatione [illegible] vocat lib 6. Epid. Hippocrates, ' [illegible], vt inquit Galenus, [illegible]. † Com. 3. * Sect. 1. F

[illegible]] Hic duo illi noſtri codices qui cæteris ægrorum numerum annotarunt, [illegible] adſcribunt.

[illegible]] Illud de vrinæ ſtillicidio & difficultate, quæ multis annis tenuerat, intelligendum videtur. Sanim enim poſtea (intermiſit.

[illegible]] Vetus noſtrum exemplar [illegible] legit.

Cuidam ante conceptum coxendicis dolor commotus, à conceptu ceſſauit. Vigeſimo autem à partu die rurſus doluit. Marem igitur peperit. In inferiori tibia dextra, itemque in manu dextra ad pollicem, prægnanti tertio aut quarto menſe puſtulæ eruperunt, ad quas thuris micas concuſſu eliſas (mannam vocant) adhibere ſolemus. Quæ an pepererit, neſcio. eam enim reliqui ſemeſtrem. Habitabat autem, ni fallor, in Archelai ædibus, ad rupem. Antigenis vxor quæ ad Nicomachum habitabat, carnoſum puerum peperit, membris quidem & præcipuis corporis partibus diſtinctum, magnitudinem verò quatuor digitorum qui non excederet, totuſque eſſet exoſſis, tandem etiam craſſus & rotundus. Ipſa autem ante partum ſuſpirioſa erat, ſimulque cum partu pus paucum vomitione reiecit, quale ex furunculo. Ei quæ ex difficili partu gemellas edidit, nec admodum perpurgata eſt, venter totus intumuit, tandemque in magnitudinem excreuit, reliqua verò depreſſa ſunt & ſubſederunt. Ad ſextum menſem rubra, deinde reliquo toto tempore alba admodum profluxerunt. Hæ verò fluxiones veneri officiebant, illique merè rubicunda prodibant.

Ἰσχίον δὲ ὡς ἤλγει, πρὶν ἴσχειν. ἐπειδὴ δὲ ἔσχεν, οὐκ ἔτι ἤλγει. ἐπειδὴ δὲ ἔτεκεν, εἰκοστῇ ἀπὸ τόκου, αὖθις ἤλγησεν. ἔτεκεν ἄρσεν. ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ ἐν κνήμῃ κάτω δεξιῇ, ἢ τρίτῳ ἢ τετάρτῳ μηνὶ, ἐξανθήματα πρὸς ἃ τῇ μάννῃ χρώμεθα, καὶ ἐν χειρὶ δεξιῇ παρὰ μέγαν δάκτυλον, οὐκ οἶδ' ὅτι ἔτεκε, κατέλιπον γὰρ ἑξάμηνον. ᾤκει δὲ ὡς ἐγὼ οἶμαι τὰ Ἀρχελάου πρὸς τῇ κρημνῷ. ἡ Ἀντιγένεος ἡ παρὰ Νικόμαχον, τίκτει παιδίον, σαρκῶδες μὲν, ἔχον δὲ τὰ μέγιστα διακεκριμένα. μέγεθος δὲ ὡς τετραδάκτυλον ἀνόστεον. ὕστερον δὲ παχὺ στρογγύλον. αὕτη δὲ ἀσθματώδης ἐγένετο πρὸ τοῦ τόκου. ἐξέβαλε ἅμα τῷ τόκῳ πῦον ἀπήμεσεν ὀλίγον, οἷον, ἐκ δοθιῆνος. θυγατέρας τεκούσης διδύμας καὶ δυστοκησάσης καὶ οὐ πάνυ καθαρθείσης, ἐξῳδήσεν ὅλη. ἔστη ἡ γαστὴρ μεγάλη ἐγένετο. τὰ δ' ἄλλα ἐπεσχάσθη. καὶ ἐρυθρὰ ἐπὶ μέχρι τοῦ ἕκτου μηνός. ἔπειτα λευκὰ πάρτα πάντα τὸν λοιπὸν χρόνον. πρὸς δὲ τὰ ἀφροδίσια οἱ ῥόοι ἐκώλυον, καὶ οἱ ἀκρητέρυθρα ἐκχωρέεσκε. G H

A Ἰσχίον δέ τι] Hæ tam variæ partuum circumſtantiæ & concurſus, parum aut nihil momenti habent, ex eorumq; ſunt numero quæ communes rerum affectiones potiùs, quàm certas & proprias naturas oſtentant. Qualia multa hoc in libro & cæteris Hippocrat. monimentis ſcribuntur. Quæ dum firmis & indubitatis artis fundamentis nituntur, ea nedum doctrinam è ſede conſtantiæ dimouent, vt ſua varietate plurimùm etiam recreent, & ſuſpenſas opiniones obſeruatione confirment: dum tamen his hiſtoriæ fides conſtet, nec velut præiudicata auctoritate ad ſe diligentiorem ſpeculationem & cæterorum conformationem rapiant. Illa igitur vt leui brachio ab Hippocrate attinguntur, ita & leuiter percurrenda ſunt. Neque enim ea accuratè animaduerterat, vt diligentia adhibita explicaret, qualem in cæteris librorum Epid. hiſtoriis nauauit, ſed vt è re nata ſeſe offerebant, ita in diaria & aduerſaria conjecta ſunt. In hac ægra igitur veriſimile eſt, vteri parte dextra affecta, cum in coxendicem decubuiſſe, atq; ita dolorem concitaſſe. Qui conceptu roboratus, etſi dolorem ſedauit, naturæ tamen benignitate vitium aliò propulit, idque κατ' ἴξιν, dum puſtulæ quarto aut B tertio menſe, valido iam fœtu, in tibia & manu dextra enatæ ſunt. Puſtulæ verò ex vteri affectibus in cutem erumpentes, inflammati vteri aut eryſipelate laborantis certiſſima ſunt indicia, vt ſcribit Hippocrates libro περὶ γυναικείης φύσιος. Mannam porrò, micas thuris concuſſu eliſas, cum * Plinio diximus, quem alij thuris pollinem dicunt, intelligentes. † Dioſcorides enim mannam thuris ἐσχαρῶδες probat, hoc eſt, cum micarum frequentia & grumoſam. Eſt verò manna Græcis, thuris puluiſculus, aut excribratio & concuſſio quædam, eiuſque purgamentum. ὑπόστημα λιβανωτοῦ vocat Galenus. Quæ eodem teſte, thure magis adſtringit & ſiccat, atque eo nomine ad vlcera magis commendatur. †† Scribit enim, ἔστι συστατικώτερον τῶν φαρμάκων ἡ μάννα τοῦ λιβανωτοῦ. Libro etiam decimo tertio; ἔστι ὑπόστημα λιβανωτοῦ τὸ φάρμακον τοῦτο, [illegible] βέλτιον. [illegible] τῇ χρείᾳ λειπόμενον. [illegible] ξηραντικώτερον [illegible] τὸ σῶμα ἔχει. Vbi legitur, ἐπεὶ δὲ ὡς ἐγὼ εἶπον τὸ ἀρχαῖον, duo ex noſtris codicibus ὡς τὸ ἀρχαῖον legunt.

* Cap. 14. lib. 12. † Cap. 84. lib. 1. †† Lib. 5. Meth.

C ὁ Ἀντιγένεος] Hic locus vitioſè legitur in omnibus impreſſis codicibus. Lego igitur ex noſtris exemplaribus manu ſcriptis ὁ Ἀντιγένεος ὁ περὶ τὸ Νηριδάκιον. Quam lectionem ſecuti videntur interpretes. Porrò quod hic de tantillo fœtu carneo toto exoſſe ſcribitur, mirum videri poſſit, niſi ſuſpicionem imperfecti & velut abortu rejecti fœtus faceret. Huius autem loci & exempli meminit Galenus lib. 3. περὶ δυσπν. vbi ſpirandi difficultatem iſtam cauſamq; explicat. [illegible] τοῦ Ἀντιγένεος [illegible] ὡς ἀσθματώδες ἐγένετο περὶ τόκον, [illegible] [illegible] τὸ ἔμβρυον [illegible] συμβαίνει καὶ τῷ τοῦ Ἀντιγένεος, ὡς ἐδήλωσε τὸ παιδίον.

μέσον κατεσφηνωμένον] μέσον κατεσφηνωμένον legunt duo ex noſtris codicibus, vnus recentior, alter antiquiſſimus.

καὶ ἐρυθρὰ ἐόν] ἐρυθρὰ ἐὸν lego cum interpretibus, ſeruata noſtrorum codicum fide.

D περὶ δὲ τὰ ἀφροδίσια] Quotquot licuit videre codices, conſtantiſſimè hanc lectionem retinent. Vnde mirum ſubit, qua ratione à veteribus Hippoc. interpretibus ἱερὰ pro ῥόος lectum ſit. Quod teſtatur Galenus initio lib. 6. Epid. * interpretum antiquorum mentionē faciens. Hunc enim locum apertiſſimè innuere videtur, cum ſcribit, [illegible] περὶ δὲ τὰ ἀφροδίσια αἱ ἱερὰ [illegible] [illegible]. Ex quibus Galeni verbis antiquam lectionem fuiſſe coniectabis περὶ δὲ τὰ ἀφροδίσια αἱ ἱερὰ [illegible]. Sed id parum habiturum eſt momenti, dum in varia interpretum commiſſione, magnam inter ſe in vna lectione diſſenſionem ponit Galenus. Inter quos maximè Heraclidis Tarentini iudicium in emendandis antiquis lectionibus probat, quod ille maximè rei probabilitatē aſſequatur, quod in hac dictione feciſſe viſus eſt. Atque hoc ipſum ſe facturum re-

E cipit Galenus in interpretandis Epid. libris. Non eſt autem quod ſperet quiſquā ex huiuſmodi locis qui ſaltuatim adferuntur, ſemper genuinam lectionem elicere ſe poſſe. Quod iam multis locis hoc in Commentario adductis, ac inter ſe variam tamen lectionem ex vno Galeno referentibus, teſtatum volumus. Quotus enim quiſque eſt qui non videat, quàm parum ad huius loci ſenſum ἱερὰ καὶ θεῖα faciant? Par eſt igitur antiquam lectionem retinere, & hunc locum fluxionibus illis variis accommodare, de quibus tota agit hiſtoria. Quæ quantum veneri exercendæ officiant, ſatis apparet in his mulieribus, quæ hac lue profluuij muliebris conflictantur, dum magno naturalium calore, pruritu, lumborum & inguinum dolore, imi ventris contenſione vehementique fœtoris tædio conficiuntur.

* In proœm.

F Τῇσι χρονίῃσι λειεντερίῃσιν ὀξυρεγμίη γινομένη, πρόσθεν μηδέποτε γινομένη, σημεῖον χρηστόν, οἷον Δημαινέτῃ ἐγένετο. ἴσως δ' ἐστὶ καὶ τεχνήσασθαι, καὶ γὰρ αἱ ταραχαὶ αἱ τοιαῦται ἀλλοιοῦσιν. ἴσως δὲ καὶ ὀξυρεγμίαι λειεντερίην λύουσιν. Ἰήθη ἐλλεβόρου πόσει Λυκίη, τῇ ὕστατα σπλὴν μέγας, καὶ ὀδύναι, καὶ πυρετός, καὶ ἐς ὦμον ὀδύναι, καὶ ἡ φλὲψ ἡ κατὰ σπλῆνα, ἡ ἐν ἀγκῶνι ἐτείνετο, καὶ

G ἔσφυζε μὲν πολλάκις. ἔστι δ' ὅτε καὶ οὐκ ἐτμήθη, ἀλλ' ἅμα ἱδρῶτι ἀπῆλθεν, ἢ αὐτόματον. ἐξ οὗ δὲ ἰόντων ὁ σπλὴν τὰ δεξιὰ ἐνετείνετο, πνεῦμα ἔνδοθεν διπλασιάζετο, οὐ μὴν μέγα παρεφέρετο, περιεστέλλετο, φῦσα ἐνῄει, οὐδὲ ἡ κάτω ὑπῄει, οὐδὲ οὔρει. ἀπέθανε πρὸ τοῦ τόκου. τὰ ἀμφὶ φάρυγγα ἐπιρρέποντα, ἑρπηνώδεα οὐκ ἐφλυκταινώθη, ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ μετῆλθεν. ἐς σπλῆνα ὀδύνη ἦλθεν ἀκρίτως. Ἱέρωνι ἐκρίθη πεντεκαιδεκαταίῳ. τῇ Κῴου ἀδελφῇ

H ἧπαρ ἐπήρθη σπληνικὸν τρόπον. ἀπέθανε δευτεραίη. Βίωνι ἅμα τε οὐρεῖ ὑπέρπολυ αὐτόματον, καὶ αἷμα ἐξ ἀριστεροῦ. ἦν γὰρ καὶ ὁ σπλὴν κυρτὸς καὶ σκληρός, καὶ ἄνω πι-[illegible]ετο, ὑποστροφή.

Diuturnis & trahentibus inteſtinorum læuitatibus, ructus acidus bono eſt qui priùs non adfuit, qualis Demenetæ contigit. Quem & arte parare fortè licet. Nam & huiuſcemodi perturbationes, prioris ſtatus immutationes afferunt, fortè etiam inteſtinorum læuitatem acidi ructus ſoluūt. Lyciæ, quæ veratri potione ſanata fuit, ad extremum ſplen magnus fuit cū dolore & febri. Dolores verò ad humerum pertingebant. Vena quæ ad ſplenem eſt in cubito diſtendebatur, & plerumq; quidem pulſare videbatur. Interdum verò neq; ſecta eſt, ſed ſimul cum ſudore aut ſponte ſua conſidebat. Quibus procedentibus ſplen ad dextra pertendebat, ſpiritus ex internis duplicem elidebat ſonum, neq; tamen magna erat reſpiratio, leuiter mente mouebatur, cooperiebatur, & flatus intrò ſubierat, nec quicquam infra ſubibat, neq; meiebat. Obiit ante partum. Quæ ſua irruptione ad alterutram faucium partem vergebant, exulcerata non ſunt, in ſiniſtram partem tranſierunt, lienem dolor inuaſit, idq; ſine iudicatione. Hieroni ad decimumquintū iudicatio facta eſt. Coi ſoror ad inſtar ſplenis iecur intumuit, & die ſecunda obiit. Bioni cùm ex larga vrinæ nihil ſubſideret, ſanguis ex nare ſiniſtra erupit: lienem enim durum & incuruum habebat. Cùm verò ſurſum emerſiſſet, recidiuam paſſus eſt.

τῇσι χρονίῃσι] Hæc eadem ſententia paulò aliter, eodem tamen ſenſu legitur in aphoriſ. *ἐν τῇσι χρονίῃσι λειεντερίῃσιν ὀξυρεγμίη ἐπιγενομένη μὴ πρότερον γενομένη, σημεῖον ἀγαθόν. Cuius quidem explicatio cùm fuſiſſimè à Galeno ſcripta ſit, illinc petendam cenſeo, ne actum agere videamur. Porrò iſtud enumerari debet in morborum tranſpoſitione & in alios morbos tranſitu ὥσπερ γὰρ (vt ſcribit Galenus, †) τὸ πταρμὸς ἐπιληψίας ἰᾶται, καὶ πυρετὸς ὅστις ἐν σπασμῷ, ὁ κατάῤῥους, τὸ ἆσθμα, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. ὀφθαλμίας μὲν διάῤῥοια, λειεντερίας δὲ ὀξυρεγμίη, καὶ πλευρίτιδος περιπλευμονίας, λήθαργοι φρενίτιδος. idque τῆς τῶν νόσων μεταπτώσιος ratione. Ad quam etiam iſtud referri videtur, καὶ γὰρ αἱ τεσσαρκαὶ αἱ ταὐτῇ ἀλλοιοῦνται. ὀξυρεγμίαν verò acidum ructum ſignificare tam vulgare eſt, quàm quod notiſſimum: vt mirari ſubeat quonam iure cibi vehementem appetentiam hic & in Aphoriſmis pro ὀξυρεγμίῃ Caluus ſuppoſuerit.

* *Aphor. 1. lib. 6.* † *In fine lib. 6. epid.*

καὶ ὁ σπλὴν] Vero eſt ſimile iſtud de magna lienis inflammatione intelligi debere, indeque huic ægræ emotam fuiſſe mentem. Magnitudo enim de viſceris inflammatione aut tumore Hipp. ſemper effertur, & μεγαλοσπλάγχνους eos vocat, teſte Galeno, * οὐχ οἷς φύσει μεγάλα σπλάγχνα ἐστὶν, ἀλλ' οἷς κατά τι πάθος· οἷς ὄγκον ἔχει ἐσκιῤῥωμένα, ἢ φλεγμαίνοντα, ἢ οἰδισκόμενα. Lienis etiam magnam inflammationem febris, dolor ad humeros & iugulum pertingens, ſplenis tumor ad iecur repens, & duplex illa ſpiritus eliſio ſignificat, quæ mentem deſipientia tentatam teſtabatur, vt paſſim videre eſt apud Hippocratem & Galenum, † & poſtea ſcribimus. Hîc enim τὸ πνεῦμα ἐνδιπλασιάζετο, illam Philiſci ſpirationem exprimit, quam his verbis deſcribit Hipp. †† τούτῳ τὸ πνεῦμα κατὰ τέλος ὥσπερ ἀνακαλουμένου. In vtroque enim par erat lienis inflammatio. Huius verò loci meminit Galenus lib. 3. περὶ δυσπν. duobus in locis, vbi reſpirationis inæqualitatem eiuſque cauſam explicat, & modo Lyciam, modo Lycinam vocat. μετὰ δὲ ταῦτα τὸ συμβαῖνον τῇ λυκίνῃ, περὶ ἧς εἶπεν ὡς καὶ παρειῶν ἔλκος ἔσχε, καὶ τὸ πνεῦμα ἐδιπλασιάζετο ὁ σπλὴν μέγας, καὶ λέγων, ἐπιπόνως γὰρ αὐτῆς τὸ ὑποχόνδριον ἦν εἰς τὰ ὄργανα, ὅτε καὶ τῶν ὤμων ἐπίχειον πάντα ἀναφέρει. διὰ τοῦτο μὲν δή, τὸ διπλασιαζόμενον εἶναι τὸ πνεῦμα. διὰ τί δὲ ὁ μέγας; ὁ διὸ κατεψυγμένης· περὶ ἄλλο δὲ οὐ φησί. τοῦτο δὲ ἐδείχθη γινόμενον τῷ σώματι μετὰ τῆς ἀναψυχομένης τῆς ἐμφύτου θερμασίας. Vbi Galenus bis ἐδιπλασιάζετο, non ἐνεδιπλασιάζετο legiſſe videtur.

* *Com. 3. in lib. de rat. vict.* † *Sect. 3.* †† *Lib. 1. epid.*

ἐν τῷ ἀγκῶνι ἐτύπτετο] Interpretes iſtud de venæ ſectione acceperunt. Atque eos in opinionem ferè induxit quod ſequitur, ἔστι δ' ὅτι καὶ ἐκ τῆς ἰγνύος. Ex redditione enim quadam legunt. Sed profectò illud ἐτύπτετο, venæ ſectionem ſignificare non poteſt, ſed venæ quæ spleni reſpondet, diſtenſionem à craſſo, fœculento, & ferueſcente ſanguine, cui, maximè propter lienis inflammationem, præſentiſſimo eſt remedio venæ ſectio. Sic φλέβες τετυμμέναι dicuntur Galeno, * venæ ſanguine diſtentæ. Cæterùm illud σφυγμὸς inflammationis & tumoris præ ſe fert indicium in quibus pulſus ab antiquis ineſſe dictus eſt, vt poſtea ſcribimus. Tumorem verò adfuiſſe teſtatur, quæ ſcribuntur, † ἀλλ' ἅμα ἱδρῶτι διῆλθεν, ἢ αὐτόματος. Hunc enim ſponte aut cum ſudoribus ſubſediſſe ſignificat. Atq; huc malo referre quàm ſi quis σφυγμὸν ex Hippocratis doctrina de conſpicuo & valente arteriarum percuſſu intelligat, indeq; deſipientiam præſagiat, quod poſtea ſcribat Hippocrates, †† ἢν αἱ φλέβες αἱ ἐν τοῖς ἀγκῶσι σφύζωσι μανικὸς ἢ ὀξύθυμος. De leui enim mentis emotione παρεφέρετο extulit, & de vena locutus videtur, cùm ſcribat, ἔστι δ' ὅτι καὶ ἐκ τῆς ἰγνύος.

* *Ad Glauc.* † *Sect. 6.* †† *Sect. 5.*

ἀλλ' ἅμα ἱδρῶτι διῆλθεν] Illud διῆλθεν valde eſt obſcurum. Cornarius ad ſanguinem retulit, qui vnà cum ſudore aut ſponte profluiſſet: ſicq; videtur legiſſe ἀλλ' αἷμα σὺν ἱδρῶτι διῆλθεν. Etſi verò διέρχεσθαι Hippocrati paſſim de fluxu humorum liquatione & excrementorum humidorum profluxione dicitur: malui tamen id de vena intumeſcente intelligi, quæ cum ſudore aut ſponte diſcuteretur, deſineret & ſubſideret. Atque ita præteriiſſe, hoc eſt ceſſiſſe, & tumorem pertranſiiſſe ſumi debet. Quo in ſenſu *diſcuſſit* dixit Caluus. Sed non video quonam illud *ſuaue* referat.

ὁ σπλὴν μέγα παρεφέρετο], Illud ὁ σπλὴν μέγα ad ſuperiora retulimus, cum Galeno & cæteris interpretibus. Cuius rei cauſam reddit Galenus loco ſuperiùs adducto. Codices verò quidam ſimul iungunt, ὁ σπλὴν μέγα παρεφέρετο, vitioſè tamen. παραφοραὶ autem παραφέρεσθαι & παρακρούειν, non niſi de leui mentis emotione effert Hipp. quorum magnitudinem additis paucis quibuſdam verbis auget, vt patet ex Prorrhetico, & nos alibi ſcribimus.

περιέψυχεν] Hoc diſtinximus & abſolutè illud περιεψύχετο cum Galeno legimus. Quidam codices περιεψύχετο φῦσα ἔσω legunt, vt de flatibus intro obuolutis intelligatur. Galenus περιέψυχεν legit, vt ex loco priùs adducto patet, idque ſatis explicat. Idem περιεψύχετο, τοῖς περιβάλλουσιν ἑαυτὴν ἱματίοις interpretatur. * Qui locus me mouit, vt vulgatam lectionem retinerem. Similis eſt omninò phraſis lib. 3. Epid. † ἐπὶ ταχαρδίῃ τῇ, περὶ ἄκρεα ψυχρὰ, περιεψύχετο. †† Et rurſus διὰ τέλεος πάντοτε ψυχρὰ, ἀεὶ περιεψύχετο. Quæ corporis refrigerationem extincto calore natiuo indicant. Quomodo locum iſtum interpretatur Gal. lib. 2. περὶ δυσπν. κατὰ λέξιν γὰρ ἐπιγεγραμμένον παραφερομένης τῆς ἐμφύτου θερμασίας. Caluus ita hunc locum perturbauit, vt quidnam viderit perſpicere non poſſis.

* *In Exegeſi.* † *Ægrot. 1.* †† *Ægrot. 15. poſt ſt. peſt.*

τὰ ἅμα ἐφάνη] Phraſis eſt Hipp admodum familiaris, vt ſæpè τὰ παρ' αὐτοῦ, & τὰ κατὰ φαινόμενα ſcribit in Coacis, τὰ ἀπόρευτα aut συλλεγόμενα, ἰρυθῖναι aut οἰδήματα ſignificans. Videntur autem iſta eſſe ex inſidiorum abſceſſuum genere, qui vt nihil de... moment, ita & ſuo intrò recurſu ſuſpecta ſua mala faciunt. Incertum autem an ad ſuperiora referantur, quod & fecit Caluus, an verò ſui generis per ſe ſolam obſeruationem rapiant.

ἐπιῤῥέπον] Vtitur ea dictione ſæpè Hipp. tumores intelligens, qui in partem vnam ex his... ambigunt decumbunt. Sic lib. 1. Epid. * ἐπάρματα παρὰ τὰ ὦτα πολλοῖσιν ἐτεῤῥόπει ἐπ' ... Et rurſum, φλεγμονὰ μετ' ὀδύνης ἐς ὄρχιν ... Et paulò poſt vbi de angina loquitur, εἴσω μὲν σπονδύλοις ἐς ἔσω ἐξέστασαν. ... ἐπιῤῥέποντο, οἷσι ἔτι παραφροντικοὶ ἐγένοντο. * ...

ὁ σπλὴν ἡ ἀπὸ σπληνὸς κυρτὸς] Hoc nomine viſceris tumorem ſignificat, vt in Philiſco ſcribit. * σπλὴν ἐπῆρθη περιφερεῖ κυρτώματι. Sic in Progn. τὰς ὑποχονδρίων ἐπάρσιας τε καὶ τὰ κυρτώματα vocat, ὃ διὰ τῆς ἐμφάσεως οἰδήματα σημαινόμενα, vt inquit Galenus. ἔστι δὲ τοῦτο, παντὸς τοῦ παρὰ φύσιν ὄγκου, χωρὶς μὲν φλεγμονῆς ἔστι γινόμενον τοῖς ματαιότης, ἢ μάλιστα ὅταν ὦσι περιφερεῖς.

* *Lib. 1. epid.*

Erant autem eorum qui ex angina laborabant affectiones huiuſmodi. Ceruicis vertebræ modò plurimum, modò verò prope erant, vt intrò vergerent. Collumq; ipſum qua parte cauitatis internæ ſignificationem præ ſe ferebat, cõtactu dolorem ſentiebat. Cuidam verò affectus ipſe paulò infra os, cui dentis nomen eſt, pertingebat, nec ita præceps erat: quibuſdam etiam maiori ambitu circumſcribebatur. Qui ſi ſecundam vertebram dentem appellatam non attingeret, fauces nulla inflãmatione tentabantur, ſed ſubſidebant. Partes quæ ſub malis intumeſcebant, non erant inflammatis affines, neq; vlli glandularum inflammatio adfuit. Sed cùm hæc ſecundum naturã ſe haberent, linguam non facilè conuoluebant, maior enim & prominentior ipſis eſſe videbatur. Quæ ſub lingua ſunt venæ, erant conſpicuæ, nec deuorare aliquid poterant, niſi admodum moleſtè. Quòd ſi vi cogerentur, in nares erumpebat. Sermo etiam ipſis per nares efferebatur. Reſpiratio his non admodum

Ἦν δὲ τῶν κυναγχικῶν τὰ παθήματα τάδε. τοῦ τραχήλου (4) σπόνδυλοι ἔσω ἔῤῥεπον. τοῖσι μὲν πλέον, τοῖσι δὲ ἔλασσον, καὶ ἔξωθεν ἔνδηλος ἐγκοίλιον ἔχων ὁ τράχηλος. καὶ ἤλγει ταύτῃ ψαυόμενος. ἦν δὲ καὶ κατωτέρω τινὶ τοῦ ὀδόντος καλεομένου ὀστοῦ, ὃ οὐχ ὁμοίως ὀξύ ἐστιν. ἔστι δ' οἷσι καὶ πάνυ περιφερὲς, μέζονι περιφερείῃ. Εἰ μὴ ἔσω τοῦ ὀδόντος καλεομένου φάρυγξ οὐ φλεγμαίνουσα. κειμένη δὲ, τὰ ὑπὸ γνάθους ὀγκηρὰ, οὐ φλεγμαίνουσιν ἴκελα, οὐδὲ βουβῶνες οὐδενὶ ᾤδησαν. ἀλλὰ φύσει μὲν καὶ γλῶσσαν οὐ ῥηιδίως στρέφοντες. ἀλλὰ μείζων τε αὐτοῖσιν ἐδόκει εἶναι, καὶ προπετεστέρη. καὶ ὑπὸ γλώσσῃ φλέβες ἐμφανέες. καταπίνειν οὐκ ἠδύναντο, ἢ πάνυ χαλεπῶς. ἀλλ' εἰς τὰς ῥῖνας ἔφευγεν εἰ πάνυ ἐβιάζοντο. καὶ διὰ τῶν ῥινῶν διελέγοντο. πνεῦμα δὲ τουτέοισιν οὐ πάνυ

μετέω-

A μετέωροι. ἔστι δ' οἷσι φλέβες αἱ ἐν κροτάφοισι, καὶ ἐν κεφαλῇσι, καὶ ἐπ' αὐχένι ἐπηρμέναι. βραχὺ δέ τι τουτέων τοῖσι παλιγκοτέουσι, κρόταφοι θερμοί. καὶ τότε δῆθα μὴ πυρεταίνοιεν, οὐ πνιγόμενοι πλεῖστοι, εἰ μὴ καταπίνειν προθυμέοιντο, ἢ πτύαλον ἢ ἄλλο τι. οὐδ' οἱ ὀφθαλμοὶ ἐγκαθήμενοι, οἷσι μὲν οὖν ἐς ὀρθὸν τὸ ἐξόγκωμα, μήτε ἑτερόρροπον, οὗτοι οὔτε παραπληκτικοὶ ἐγίνοντο. ἀπολλύμενον δὲ εἴ τινα εἶδον, ἀνα-
B μνήσομαι. οὓς δὲ οἶδα νῦν, περιεγένοντο. ἦν δὲ τὰ μὲν τάχιστα ῥηΐζοντα. τὰ δὲ πλεῖστα καὶ ἐς τεσσαράκοντα ἡμέρας περιῄεσαν. τουτέων δὲ οἱ πλεῖστοι καὶ ἄπυροι. πολλοὶ δὲ καὶ πάνυ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἔχοντές τι μέρος τοῦ ἐξογκώματος, καὶ καταπόσιες, καὶ φωνὴ ἐνσημαίνουσα. κίονές τε τηκόμενοι, μινύθησίν τινα παρεῖχον. πονηρὴν οὐδὲν δοκέοντες κακὸν ἔχειν. οἱ δὲ ἑτερόρροπα ἔχοντες οὗτοι ὁπόθεν αἱ ἐκκλιθεῖσαι αἱ σπόνδυλοι
C ταύτῃ παρελύοντο. τὰ δ' ἐπὶ θάτερα εἵλκοντο. ἦν δὲ ταῦτα ἐν προσώπῳ καταφανέα μάλιστα, καὶ περὶ στόμα, καὶ περὶ τὸ κατὰ γαργαρεῶνα διάφραγμα, ἀτὰρ καὶ γνάθοι αἱ κάτω παρήλλασσον κατὰ λόγον, αἱ δὲ παραπληγίαι οὐ διὰ παντὸς τοῦ σώματος ἐγίνοντο, οἷαι ἀπ' ἄλλων, ἀλλὰ μέχρι χειρὸς τὰ ἀπὸ τοῦ κυναγχικοῦ. οὗτοι καὶ πέπονα ἀναπτύοντες καὶ βραχυώδεες ἦσαν. οἷσι δ' ἐς ὀρθὸν καὶ ἀπέπτυον, οἷσι δὲ καὶ ξὺν
D πυρετῷ, οὗτοι πολλῷ μᾶλλον καὶ δύσπνοοι καὶ διαλεγομένοισιν ἀλλοχόοι, καὶ φλέβες τουτέοισι μᾶλλον ἐπηρμέναι. καὶ πόδες, πάντων μὲν ψυχρότατοι, τούτων δὲ μάλιστα. καὶ ὀρθοστατεῖν οὗτοι ἀδυνατώτεροι. καὶ οἵτινες μὴ αὐτίκα ἔθνησκον. οὓς δὲ ἐγὼ οἶδα, πάντες ἔθνησκον.

elata, neque ſublimis. Quibuſdam verò ; temporum, capitis & ceruicis venæ intumeſcebant. Atq; horum quibuſdam paululum dolores exaſperabantur, quibus tempora incaleſcebant, etſi aliàs non febricitarent. Multis non præcludebatur ſpiritus, niſi ſi ſaliuã aut aliud quiddam deglutire cuperent. Neque intrò deſigebãtur oculi. Quibus igitur neutram in partem deflectebat tumor, ſed rectà procedebat, iis ne membrorum quidem reſolutio accidit. Quòd ſi quem horum periiſſe mihi conſtiterit, eum recenſere non grauabor. Sed ij omnes quos videre licuit, ſuperſtites permanſerunt. Atq; horum quidam quàm celerrimè alleuabantur, plurimi verò quadraginta dies percurrebant, idq; non paucis ſine febre contigit. Multis etiam in longum valde temporis interuallum, tumoris aliquid protrahebatur, cuius rei indicium deglutitio & vox quoq; ipſa præbebant. Ipſæ quoq; columellæ eliquatæ, imminutionis prauam quandam ſignificationem præ ſe ferebant, etſi nihilo deteriùs habere videbantur. Quibus verò in alterutrã parte tumores decumbebant, ij ea ex parte, vnde vertebrarum inclinationes fiebant, neruorum reſolutione tentabantur, atq; inde verſus alteram trahebantur. Apparebant autem hæc maximè in facie, ore, & eo, quod ad gurgulionem eſt interſepto. Quinetiam genæ inferiores non temerè immutabantur. Cæterùm quæ ab angina fiebant leues membrorum reſolutiones, non totum corpus perreptabant, quod in aliis fieri ſolet, ſed ad manus vſq; pertingebant. Atq; ij concocta quidem, ſed pauca, nec ſine moleſtia expuebant. Quin & ij quibus in rectum tumor decumbebat, expuere quoque poterant. Quos verò febris infeſtabat, hi multo grauiori difficultate ſpirandi conflictabantur, & inter loquendum alieniores videbantur, ipſis quoq; venæ magis intumeſcebant, atq; horum omnium pedes erant frigidiſſimi. Ex quibus iſti præcipuè, ſi qui non illicò mor-
E tui ſunt, erigere haudquaquam ſe poterant. Verùm omnes quos videri licuit, mortui ſunt.

Ἦν δὲ ἀπὸ κυναγχικοῦ] Hic locus rarum & penè inſolens anginæ genus complexus multis nominibus à Galeno celebratur. Atq; tam per ſe inſignis eſt, vt eam anginæ formam, quæ ex vertebrarum colli inclinatione aut peruerſione oritur, fuſiſſimè explicet, quæ aliàs ab Hipp. vel leui brachio attingitur. Quo nomine impulſus Galenus, huius totius loci explicationem attulit lib. 4. de loc. aff. * Etſi verò diuerſa anginæ genera in Prognoſtico attingit Hippocrates, quæ recentioribus nouam omninò appellationem ſortita ſunt. vt teſtatur Galenus: ** hæc tamen anginæ forma, quæ ex ceruicis vertebrarum inclinatione & excauatione (quam λόρδωσιν & σκολίωσιν vocat Hipp.) orta eſt, ab aliis prætermiſſa, multis in locis ab Hippocrate ipſo ſignificatur, hîc verò tota depingitur. Cuius cauſa eſt muſculorum laryngis inflammatio, aut neruorum & ligamentorum ceruicis vertebris communium contentio, quæ cõſenſione quadam prima ceruicis verticula intrò attrahunt, & excauationem extra præ ſe ferunt, atq; ita repandam ceruicem oſtentant. Hoc verò anginæ genus admodum præceps eſſe, pluribus locis innuit Hipp. † præcipuè verò lib. Aph. 4. ἢν ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ ἐχομένῳ ὁ τράχηλος
F ἐξαίφνης ἐπιστραφῇ, καὶ μόλις καταπίνειν δύνηται, οἰδήματος μὴ ἐόντος ἐν τῷ τραχήλῳ, θανάσιμον. Quam ſententiam repetit lib. 7. Idem ſignificat in Prorrh. †† οἷς τράχηλος ἀλγεῖται, φωνὴ δὲ κακοῦται, ὁ σπόνδυλος ἕλκεται, [illegible]. Quod in Coacis iiſdem omninò verbis ſcribitur. Libro etiam Aphoriſmorum 3. ††† σπονδύλου τοῦ κατὰ τὸ ἰνίον εἴσω ὤσιες celebrat, quas Celſus lib. 2. †††† vertebrarum quæ in ſpina ſunt inclinationes exprimit, non aliud ſignificans, quàm anginam ex verticulorum compreſſione excauationeq; ortam. Quinetiam eandem ipſam ceruicis obliquationem intelligit lib. ¹ περὶ ἄρθρων ſcribens. [illegible] Quibus verbis ſecundæ vertebræ compreſſionẽ ſignificat, quam hîc μέγας σπόνδυλος, vt paulò poſt ὀδόντα vocat. Galenus verò hoc affectionis genus non omiſit in Prorrhetico. ² [illegible]
G [illegible] Quæ omnia eo nomine à nobis adducta ſunt, vt indicaremus eam anginæ ſpeciem etſi rara eſt ab Hippocrate tamen ſæpiſſimè ſignificatam, nec non à Galeno crebrò expreſſam, à recentioribus tamen omninò omiſſam. Hunc porrò locum adducit Galenus in Prorrhetico, ³ vbi Hipp. mentem ſatis aperit. [illegible] Quæ verba eodem modo leguntur à Galeno lib. de loc. affect. vbi vides nonnihil ab hac ſcriptione variare, vt & aphor. 35. lib. 4. vbi eadem quibuſdam tamen omiſſis adducuntur. Illud enim τοῖσι μὲν πλείω, τοῖσι δὲ ἐν ἐλάσσω omittitur, quod hîc τοῖσι δὲ πλέω ſcribitur. Caluus ἐν ἐλάσσω legit. Illud quoque καὶ [illegible] ὁ τράχηλος aliter
H legit Galenus quam lectionem ſecuti ſunt interpretes. Nos nihil mutauimus, vbi eandem Hippocratis mentem non ſine fideliſſimis teſtibus retinere potuimus.

* Cap. 5. ** Com. 3. in Progn. lib. 4. de loc. affect. & Comm. in Aph. 34. lib. 4. † Aph. 35. †† Aph. 61.
††† Aph. 26. †††† Cap. 1. ¹ Com. 3. ² Com. 1. ³ Com. 2.

Τὸν ὀδόντα καλεόμενον] Secundam ceruicis vertebram ab Hippocrate dentem vocari ſcribit Galenus libro de Oſſibus, hunc locum innuens. Turbinatus enim ille proceſſus pyrenoides dictus, canino denti omninò ſimilis eſt, qui capitis motum ad annuendum & renuendum præſtat. Hujus verò appellationis rationem exactè perſequitur Galenus in Prorrhetic. [illegible] Lib. verò de loc. affect. 4. [illegible]

τὸν ἀγκυλούμενον [illegible]. Hanc eandem vertebram lib. περὶ ἄρθρων, μέγαν σπόνδυλον vocat vt ex eo quem ſupra adduximus loco patet. ††Vnde miror à Iulio Polluce ſcriptum eſſe, primum colli verticulum ὀδόντα ab Hippocrate dici. Scribit enim, τῶν δὲ σπονδύλων ὁ μὲν πρῶτος, ὁ κατὰ τὸν τράχηλον στρεφόμενος, ἐπιστροφεὺς ὀνομάζεται· Ἱπποκράτης δὲ αὐτὸν καὶ ὀδόντα [illegible]. Vt non mirum ſit ſi abrogata Rhetorum fide in re Medica, præceptorum auctoritatem imploremus. Qua in re, ne Platoni quidem parcit Galenus. [illegible] verò non legit Galenus, vbi hunc locum adducit, ſed ſimpliciter τοῦ ὀδόντος ἀγκυλουμένου.

† *Comm.*2. †† *Lib.*2.

οὐχ ὁμοίως ὀξὺ ἐστι] Vbi inſolens anginæ genus deſcripſit, quod ex vertebræ introrſum propulſione natum erat, abſque vllo proprio gutturis affectu. Quibuſdam eandem anginam adfuiſſe ſcribit infra ſecundam vertebram, quæ latè etiam inferiores vertebras popularetur: non adeò tamen præcipitem aut acutam fuiſſe indicat. Superiores enim ſpinæ vertebræ affectæ maiorem noxam efferunt, quàm inferiores. Atque eam habes huius loci fuſiſſimam explicationem lib. de loc. affect. 4. * ad quam pro totius huius loci interpretatione ſæpè confugimus. Galenus etiam in Prorrh. hunc ſenſum exprimit his verbis, [illegible] Porrò hic etiam variat lectio. Galenus enim vtrobiq; legit οὐχ ὁμοίως ὀξὺ ἐστι, quod de ipſo affectu interpretatur, vt ſequentia ſatis indicant. Vt mihi ſuſpectum ſit, quod ab Interpretibus ad inſtar generis Græci verſum eſt. Videntur enim os ipſum non affectum ſequi. Quod vero ſequitur ἦν δὲ [illegible], [illegible] legit Galenus libro de loc. affect. 4.

* *Comm.*2.

οὐδ' ἀδένες [illegible]] βουβῶν Hippocrati ex Galeno glandularum inflammationem ſignificat. Vnde miror ab Interprete locorum affectorum viro doctiſſimo & diligentiſſimo, & à Caluo quoque, id eſſe de inguinum tumoribus expreſſum, qui nihil profectò habent cum angina commune. Intelligi enim debet de glandularum colli inflammatione. Senſus enim eſt, in eo anginæ genere, quod ex inferiorum ceruicis vertebrarum propulſione ortum erat, nullam fuiſſe faucium inflammationem aut tumorem, quemadmodum in ſecundæ vertebræ excauatione contingebat, ſed eas ſubſediſſe. Quod hæc verba ſignificant, [illegible]. Partes quoque quæ ſub genis leuiter tument, & colli glandulæ, nullius inflammationis ſignificationem dederunt, ac ne cuiquam intumuerunt. Quæ omnia non ita præceps periculum indicabant. Satis autem mihi conſcius ſum βουβῶνα inguinum tumorem Hippocrati ſignificare & Polluci. † vt & βουβῶνας inguina eſſe. Scribit enim [illegible], ὡς ὁ Καλλίας. Præſtat tamen verborum vſum ab ipſis Medicinæ parentibus expoſcere. Cæterum Galenus pro [illegible] legit, vbi interpres aliud quiddam legiſſe videtur, & pro [illegible], ἀλλὰ τῇ φύσει μᾶλλον. † *Lib.*2.

γλώσσας οὐ ῥηιδίως στρέφοντες] Hæ ſunt peſſimæ anginæ propriæ affectiones & valde celebratæ notæ, lib. 3. Epid. † Vbi autem [illegible] legitur, duo codices noſtri [illegible] legunt, Galenus verò [illegible]. † *Comm.* 2.

πνεῦμα μετέωρον] πνεῦμα μετέωρον, reſpiratio eſt ſublimis & elata, quæ in magna ſpirandi difficultate ſuſpirioſos torquet, quæ etiam anginæ familiaris eſt, interceptis ſpiritus meatibus. Ita enim ſublato toto corpore & erecta ceruice ſpiritum trahunt. Quod πνεῦμα ἀνελκόμενον καὶ μετέωρον vocat Hipp. Non enim aliud quàm μετέωρον intelligit, vt ex hoc Prorrhetici placito ſatis apparet, cum ſcribit, [illegible]. De hac enim anginæ ſpecie loquens, reſpirationem hanc elatam & ſublimem intelligit, quæ ad exitum magna ſpiritualium viarum anguſtia conuulſionem quandam præ ſe fert. Eam autem reſpirationem his verbis interpretatur Galenus, [illegible]. *Idem quoq; πνεῦμα [illegible] explicans, hunc locum adducit, & [illegible] per μετέωρον interpretatur. Inquit enim [illegible]. Longè verò fuſiùs lib. 3. Epid. † πνεῦμα μετέωρον in muliere ex angina laborante deſcribit. Quem locum, quod propriè ad noſtrum ſenſum faciat, non pigebit integrum apponere. [illegible] quibus ex Gal. verbis vel cuiuis patet quid ſit μετέωρον πνεῦμα, quodq; præcipitem anginam ſequitur, vt patet ex Prognoſtico. Vnde hic [illegible] adſcripſit, leuius anginæ genus ſubindicans, quod ex inferiorum ceruicis vertebrarum permotione ortum, faucium anguſtiam & inflammationem alleuat, vt non tanta cum moleſtia quam prius, ſpiritum traherent. Quod poſtea his verbis teſtatur [illegible]. Pat erat autem in hoc anginæ genere nullam ineſſe ſublimem & elatam reſpirationem, quæ paruæ reſpirationis genere continetur, cùm nullum pulmonis affectum, ac ne propriam quidem ſpirationi [illegible] affectionem foueret, vt ſcribit Gal. lib. 3. περὶ δυσπν. vbi huius loci totius aptiſſimam habes explicationem. Scribit enim [illegible]

A καὶ γὰρ ἐκεῖ μεγάλως ἔφη καὶ αὐτὰς τοὺς σπονδύλους. τοὺς δὲ ὅσοι μόνον τινὰ δὲ καὶ εἰς τὰ πλάγια, μετ' οὐκ ἄλλο τινὸς τῆς [illegible] ἐξαίφνης [illegible], ἀλλὰ μετὰ τὸ φάρυγγα [illegible] καὶ τὸ ἴδιον λόγον, ἐπὶ [illegible] κοινωνίᾳ τὸ [illegible] [illegible]. [illegible] μετέωρον [illegible] μάλιστα [illegible]. * Com. 1. Prorrh. † Com. 2.

Τοῖσι παλιγκοτέουσι] παλιγκοτέειν de his affectionibus quæ recrudeſcunt, affert Hipp. in lib. [illegible], καὶ τὰ [illegible] παλιγκοτώτατα [illegible] πάντα [illegible], vt ſcribit Gal. Quod omnes mouit, vt de recrudeſcentibus doloribus interpretarentur. Ionicum autem eſt & valde poeticum vocabulum κότος & παλίγκοτος. Κότος enim doloris acerbitatem & amarulentiam ſignificat, quæ ex indignatione & iracundia concipitur, vt apud Hom. Iliad. α.

εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
B ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον ὄφρα τελέσσῃ.

Παλίγκοτος autem iracundum, vindicem & horribilem ſignificat. Atque haud ſcio an hic locus rectè de his qui amarulentiores ſunt, & quodammodo ad iram procliuiores intelligatur. Iracundioribus enim huiuſcemodi omnia facilè apparent. παλιγκοτωτάτοισιν autem legi debere manifeſtum eſt ex lib. loc. affect. non παλιγκοτάτοισιν, vt in omnibus impreſſis vitiosè legitur. Quod etiam indicat Erotianus, qui παλιγκοτωτάτοις φιλυποχρόνοις [illegible] exponit.

καὶ τ' ἄλλα μὴ περιταίνειν] εἰ καὶ τὰ ἄλλα μὴ περιταίνειν, legit Gal. Quam lectionem retinent omnes noſtri codices.

εἶτα δὲ οὐκ εἰς ὀρθὸν [illegible] Hunc locum fuſiſſimè habes explicatum apud Galenum lib. de loc. affect. 4. quo te ſæpiùs, pro loci huius inſtituto ablegamus.

[illegible] τὰ δὲ [illegible]] ῥᾳΐζειν, eſt meliuſculè ſe habere & conualeſcere. Vnde & ῥᾳστώνη Prorrhet. 2. [illegible] ῥᾳστώνας [illegible], [illegible] σημεῖον ἀγαθὸν [illegible]. Huius dictionis Hippocraticæ plurima habebis alibi exempla.

C μινύθησιν [illegible]] Hæc impreſſorum exemplarium lectio duorum vetuſtiſſimorum codicum fide nixa eſt, quam ideo libentiùs ſecutus ſum: vt ne addam, dictionem hanc Hippocr. ſatis eſſe familiarem. Eſt enim μινύθησις imminutio & decrementum. Qua dictione vtitur libro περὶ τροφῆς, cum πνεύματος μινύθησιν ſcribit. Sunt & μινυθήματα, vt interpretatur Galen. [illegible]. Et μινυθέειν, λεπτύνειν ſignificat, vt apparet ex Hippocratis dictione [illegible]. [illegible] μινυθήματα [illegible] [illegible]. Atq; adeò huius loci ſenſus erit manifeſtus, ex [illegible] columellis nullius inflammationis ſignificationem exhibuiſſe, & ſpecie decrementi & imminutionis prætextu aut opinione, affectum non admodum exaſperatum, vt ne mali quidem ſuſpicionem præbuerit. Huius verò lectionis veſtigia remanent apud Galenum libro de loc. affect. cùm μινύθειν vitiosè pro μινύθησιν legit. Caluus quoque μινύθησιν legiſſe videtur. Interpretes alij [illegible] legerunt. Cæterùm Galenum cum quibuſdam aliis codicibus imitatus ſum, dum μινύθησιν [illegible] ſimul iunxi. Quod & fecit Cornarius. Cæteri verò ſequen-

D tibus addunt.

εἰ δὲ [illegible] ἔχοντες] Hunc etiam locum integrum explanatum habes lib. 4. de loc. affect. ad quem recurras licet.

[illegible]] Iſtud obſcurum ſenſum habet. Gal. [illegible] legit, ex ſuperioribus iungit. Vbi interpres illud [illegible] ita ſumit, vt intelligat reſolutionem ad manum procedere, ab ea parte quæ angina vigetur. [illegible] aliùs ſequentibus iunxit. Cornarius [illegible] legit, quod & fecimus, ad ſuperiora referentes. Cæterùm apud Galenum [illegible] legitur, vbi hic [illegible]. Qua de dictione quædam diximus noſtris in lib. 1. epid. annot.

[illegible]] [illegible] legit Galenus, quam lectionem ſecuti ſumus, ex fideliſſimo noſtro exemplari.

[illegible]] In hoc anginæ genere, ex muſculorum ceruicis vertebris adiacentium affectione orto, concoctio per ſputa proceſſit, atque ita alleuatus eſt morbus. Erat enim hic tumor ex [illegible] numero, quæ vt cruditate anginæ vel maximè, ita & concoctione circumſcribuntur. Id ita ſignificat Gal. * [illegible]

E [illegible]

[illegible] *Cap. 5. lib. 4. de loc. affect.

καὶ βραγχώδεες ἦσαν] βραγχώδεες ſunt qui raucedine laborant, quales hos extitiſſe ob muſculorum ceruicis inflammationem, vero eſt ſimile. Credibile eſt enim ex crudo tuberculo humoris aliquid exudaſſe, quod arteriam ipſam irrigarit, vt ne addam viciniam cerebri, ex cuius fonte in magna partium vicinarum inflammatione, aliquid ſemper dimanarit, quod in ſpiritus vias deriuatum, raucedinem concitarit. Atq; ea eſt codicum impreſſorum lectio. Noſtri verò codices vnico prope conſenſu pro βραγχώδεες, βραχυμαχέες legunt. Quo nomine, eos qui non ita in anguſto ſunt, ſed meliuſcule habent parumq; laborant intelligas licet. Quam lectionem ſecutus videtur Caluus. Atq; haud ſcio an [illegible] βραχυμαχέες eos qui pauca & cum ſumma moleſtia aliquid expuunt, ſignificent. Cuius lectionis veſtigia ſuperſunt apud Galenum. Legit enim [illegible] βραχὺ [illegible]. Hancque lectionem receptiſ-

F ſimam ſequuti ſumus.

καὶ [illegible] ἀλλοφάσσοντες [illegible] dicuntur, qui alienos ſerunt ſermones, nec mente nec verbis ſibi conſtant, quod delirij ſignum eſt, quale adfuiſſe in his qui febribus conflictabantur in hac inflammatione & magna ſpirandi difficultate, probabile eſt. Hos ἀλλοφάσσοντας vocat Progn. 3. qui [illegible] dicuntur Galeno. † Nos hanc lectionem retinuimus ex duobus fideliſſimis iiſdemque vetuſtiſſimis exemplaribus. Quidam verò cod. cum Gal. legunt, [illegible] σιαλόχοοι vt σιαλόχοοι dicantur qui plurimam ſaliuam ore fundunt. Quam lectionem etiam agnoſcere videtur Erotianus, cùm σιαλόχους eos intelligi vult quibus multum ſputum amarum colligitur, τοὺς σίαλον πικρὸν ἀθροίζοντας. Heſychius quoq; σιαλοχεῖς τοὺς [illegible] eos qui inter loquendum ſaliuam fundunt aut aliquem ſaliua reſpergunt, exponit, vt & [illegible] σιαλόχοοι legiſſe fortè videatur. Caluus, ἀλλόχροοι, aut etiam [illegible], legiſſe videtur. † In Exegeſi.

G

HIPPOCRATIS COI DE MORBIS VVLGARIBVS LIBRI SECVNDI,

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

H ΕΣ Πέρινθον περὶ ἡλίου τροπὰς ὀλίγον, τὰς θερινὰς, ἤλθομεν. ἐγένετο δὲ ὁ χειμὼν εὔδιος, νότιος. τὸ ἔαρ καὶ τὸ θέρος, πάνυ αὐχμηρὸν μέχρι πλειάδων δύσιος. Εἰ γάρ τι καὶ ἔβρεχε, ὡς ὅσον ψεκάς. καὶ ἐτησίαι οὐ κάρτα ἔπνευσαν. καὶ ὅτε ἔπνευσαν, διεσπασμένως. τοῦ θέρεος καῦσοι ἐπεδήμησαν πολλοί. ἦσαν δὲ

SECTIO TERTIA.

PErinthum venimus ad ſolſtitium penè æſtiuum, vbi hyems placida & auſtralis fuit. Ver autem atq; æſtas valde ſicca ad vergiliarũ occaſum. Quòd ſi quæ pluuia deciddiſſet, guttatim defluebat, eratque rori ſimillima. Eteſiæ non multum ſpirarunt, idque diſperſim & contractim. Æſtate febres ardentes plurimæ populariter graſſatæ ſunt: in quibus nulli ad-

erant vomitus, ſed alui perturbationes ex tenuibus, aquoſis, non bilioſis, ſpumantibus multis, quæ interdum depoſita ſubſidebant. Quibus ſanè ſimile erat quod aëri exponebatur. Aluique ſeceſſus eandem perpetuò ſpeciem referentes malo erant. In his multi ſoporati leuiterq; mente emoti, præcipueq; ex ſomno tales euadebant, cùm verò expergiſcerentur, de omnibus rectè ſentiebant. Reſpiratio non admodum elata. Vrinæ multis quidē tenues & paucæ, nec alioqui decolores. Sanguinis ex naribus fluxus non niſi paucis contingebant, atq; ſub auribus tumores, parotides dicti: de quibus poſtea ſcribam. Neque verò lienis tumor aderat, aut præcordij dextri magnus dolor, aut valida contenſio: etſi quiddam erat, quod leuem præberet ſignificationē. Iudicabantur verò maximè omnia vt plurimùm ad decimumquartum diē, partim cum ſudore, partim verò cum rigore, nec niſi admodum paucis recidiuæ contingebant. At verò dum guttatim roris modo ſub æſtatem decidebant pluuiæ, ſudor apparebat. Quinetiam febrium initio quidam ſudores ſtatim fiebant, neque tamen malignè, & quibuſdā ſub hoc tempus iudicatio cum ſudore facta eſt. In febribus autem æſtiuis circa ſeptimum, octauum & nonum diem, aſpredines quædam miliaceæ, culicum morſibus ferè ſimiles, quæ tamen non admodum pruriebant, in ſumma cute ſubnaſcebantur, & ad iudicationem vſq; perdurabant. Ac ne ex quidem maſculorum vlli eruperunt. Mulier verò cui talia fierent, nulla mortua eſt. Hebetiori tamen erant auditu & ſoporoſæ, quamuis antea nō admodum ſoporoſæ eſſent, quibus iſta euenire debebant. Neque tamen in totum perſeuerabant. Æſtate verò etiam ad Vergiliarum occaſum in ſoporem & ſomnum pronę erāt, poſt ea quippe inſomnia magis vrgebantur. Verùm neq; prorſus ob iſtam temporis conſtitutionem moriebantur. Aluum igitur nō licebat, ne per ea quidem quæ aſſumebantur, ſiſtere: ſed eam, quæ præter rationem fieret, medelam conferre poſſe, facilè quis exiſtimaſſet: quamuis permulta quibuſdam procederent, ex eo qui in cubili frigido ſubſtrato fiebat decubitu. Frigidū quippe exulcerat. Calido verò quicquid huiuſce eſt generis, ſenſim magis procedit. Et quamuis nullus natura affectus inerat, quibus huiuſcemodi ſigna aut maiora aut minora aderant, oſcitatio, tuſſis, ſternutamentum, pandiculatio, eructatio, flatus, reliquaq; eiuſce generis perniciem afferebāt. Quibus in febribus quæ cum corporis iactatione & horrore accidunt, vultus rubet, laſſitudines, oculorū dolores, capitis grauitates, aut leues membrorum reſolutiones adſunt. In quibus videndum ſi menſtrua appareant, præcipuè verò quibus primùm erumpunt. Quin & virgunculis & mulieribus quibus ex longo interuallo, ſed & quibus non conſueto tempore, aut vt decet, apparent, & ſi ſuccedente tempore plurimùm pallidæ fiant. Plurimi autem refert videre in omnibus, quod & poſtea conſequitur, & quo tempore, & in quibus, velut bilioſis admodum, in febribus maximè quibuſdam prorſus in crura purgatio ſecedit.

ἀνήμετοι. καὶ κοιλίαι ταραχώδεες, λεπτοῖσιν, ὑδατώδεσιν, A
ἀχόλοισιν, ἐπαφροῖσι πολλοῖσιν, ἰζοντα ἔστιν ὅτι καὶ ὑποστάσιν τεθέντα, ἐξ οἵων δὴ καὶ ἐξαιθριαζόμενον τὸ ἴκελον. ἴσα τῷ εἴδει διαχωρήματα διὰ πάντος, κακόν. ἐν τούτοισι πολλοὶ κωματώδεες ἦσαν καὶ παράφοροι. μάλιστα δὲ ἐξ ὕπνων τοιοῦτοι ἐγίνοντο. ὅτε δὲ ἐγερθεῖεν κατενόουν πάντα. πνεύματα μετέωρα οὐ μὴν πάνυ. οὖρα λεπτὰ μὲν τοῖσι πλείστοισι, καὶ ὀλίγα. ἄλλως δὲ οὐκ ἄχροα. αἱμορραγίαι ἐκ ῥινῶν οὐκ ἐγίνοντο, εἰ μὴ ὀλίγοισιν. οὐ δὲ παρωτίδες, B
περὶ ὧν ὕστερον γράψω, οὐ δὲ σπλῆνες ἐπήγειρον οὐδὲ δεξιὸν ὑποχόνδριον, οὐδ' ἐπώδυνον κάρτα, οὐδ' ἐντεταμένον ἰσχυρῶς. ἦν δέ τι ἐνσημαῖνον. καὶ μάλιστα ἐκρίνετο πάντα τὰ πολλὰ περὶ τεσσαρεσκαιδεκα, ὀλίγα σὺν ἱδρῶτι, ὀλίγα σὺν ῥίγει, καὶ πάνυ ὀλίγοισιν ὑποστροφαὶ ἐγίνοντο. ὑπὸ δὲ τὰς ψακάδας τὰς γινομένας ἐν τῷ θέρει, ἐπεφαίνετο ἱδρώς. ἐν τοῖσι πυρετοῖσι καὶ τινες αὐτίκα ἱδρῶτες C
ἐπ' ἀρχῆς ἐγίνοντο, οὐ μὴν κακοήθως. καὶ τοῖσιν ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον, ἐκρίθη σὺν ἱδρῶτι. ἐγίνοντο δὲ ἐν τοῖσι θερινοῖσι πυρετοῖσι, περὶ ζ' καὶ η' καὶ θ' τρηχύσματα ἐν τῷ χρωτὶ κεγχρώδεα, τοῖσιν ὑπὸ κωνώπων γινομένοις μάλιστα ἴκελα ἀναδήγμασιν, οὐ πάνυ κνησμώδεα. ταῦτα διετέλει μέχρι κρίσιος. ἄρσενι δὲ οὐδενὶ εἶδον τοιαῦτα ἐξανθήσαντα. γυνὴ δὲ οὐδεμία ἀπέθανεν, ᾗ ταῦτα ἐγένετο. βαρυήκοοι τε ἦσαν, καὶ κωματώδεες, πρόσθεν δὲ οὐ κάρτα κω- D
ματώδεες ᾗσιν ἔμελλε ταῦτ' ἔσεσθαι. οὐ μὴν τὸ σύμπαν διετέλεον. κωματώδεες δὲ καὶ ὑπνώδεες, τὸ θέρος καὶ μέχρι πληιάδων δύσιος. ἔπειτα μὴν ἀγρυπνίαι μᾶλλον. ἀτὰρ οὐδὲ τὸ σύμπαν ὑπὸ τῆς καταστάσιος ταύτης ἔθνησκον. κοιλίην μὲν οὖν οὐκ ἐνεδέχετο, οὐδὲ τοῖσι βρώμασι ἱστάναι, ἀλλὰ παρὰ λόγον ὥστε αὖτις ἵστασθαι ξυμφέρειν καὶ τοι ὑπέρπολλα, ἔστιν οἷσι τὰ δ' ἰόντα ἦν. τῷ ἐν ψυχρῷ E
κεῖσθαι ὑποβεβλημένον. ὡς ἑλκοῖ μὲν τὸ ψυχρόν. θαλπτὸν δὲ τὸ τοιοῦτον εἶδος ἐκ προσαγωγῆς ἐπὶ μᾶλλον, καὶ τὸ μηδὲν τῇ φύσει πάθει γίνεσθαι, ἐφ' οἷσι τε καὶ ὁκοῖα τὰ σημεῖα, καὶ πλείω ἢ μείω γινόμενα, χάσμη, βήξ, πταρμός, σκορδίνημα, ἐρυγμός, φῦσα. πάντα τὰ τοιαῦτα διαφθείρουσιν. ᾗσιν ἐν πυρετοῖσι ἀσώδεσι, φρικώδεσιν, ἐρυθρὰ τὰ πρόσωπα, κοπιώδεες, ὀμμάτων ὀδυνώδεες, καρηβαρίαι F
παραπληγίαι, καὶ γυναικεῖα ἢν ἐπιφαίνηται μάλιστα δὲ ᾗσι πρῶτον, ἀτὰρ καὶ παρθένοισι καὶ γυναιξίν, ᾗσι διὰ χρόνου, ἀτὰρ καὶ ᾗσι μὴ ἐν τῷ ἔθει ἐν χρόνῳ, ἢ ὡς δεῖ ἐπιφαίνονται, ἔπειτα ἔξω χρόνου γίνονται, μέγα δ' ἐν ἅπασι, τὰ καὶ ἑξῆς, καὶ ἐν οἷς χρόνοις, καὶ ἐφ' οἷσι. τοῖσι πάνυ χολώδεσιν ἐν πυρετοῖσι μάλιστα. ὅλως οἷσιν ἐπὶ σκέλεα ἡ κάθαρσις. G

* ἀνήμετοι] [illegible] vt reliqua, etſi multa inſolenter ſcripta continet, propter ſummam parentis breuitatem, plurima tamen ex cæteris illius oraculis depromit, quæ minus vitiatis tantùm abeſt fidem vt detrahant, vt etiam lucem addant. Proponit autem quandam temporis circumſcriptionem & aëris ſtatum non parum ſuſpectum, quæ ferè eſt horum librorum materia & ſcopus. Toto igitur anno quem deſcribit, impenſe ſqualido & ſicco quis non febrium ardentium rabiem meritò ſuſpectabit? cùm nec imbribus quidem illis, aut ventorum flatibus, tam vehementi [illegible] calori quies aut interſpiratio daretur? Vnde præter ſudorum profuſionem & rigoris concuſſionem, quæ ſunt febrium ardentium [illegible] aluus ipſa tenuibus ſpumantibus, & aquoſis proluebatur. H [illegible] temporis ſiccitate efferata bilis, humidam naturam miſerè [illegible] vexatam dimitteret: vnde ſopores, leues etiam membrorum reſolutiones ortum habuerunt. Quæ ſumm[illegible] in hac præcipuè tempeſt[illegible] deſcriptione, quæ magnis ſqualoribus conflictatur, valde [illegible] Galenus. * Atq; hæc quidem omnia naturam eius temperiem conſequebantur. Reliqua verò quæ velut [illegible] ex naturarum & affectionum proprietate magis dependet, quæ cuius ex ſta[illegible] natura & ægrotantis [illegible] licet. Cæterum ſuſpectam hic vt & in aliis Hippocr. ſcriptis [illegible] retinemus, non ſolum vetuſtiſſimorum exemplarium fide moti (quod etiam fecit Gal.) ſed Galeni aucto-

A auctoritate ducti, qui lib. 3. Epid. huiuſmodi præſignia ſuppoſititia eſſe ſcribit. † [illegible] Porrò hoc initium adducit Gal. lib. 3. [illegible] vt poſtea oſtendemus.

* *Com. 3. in lib. 1. epid. & Com. 1. in lib. 3.* † *Initio Com. 3.*

[illegible]] Mira eſt interpretum de hac voce contentio. [illegible] enim modò tepidum, modò ſerenum, quibuſdam etiam tranquillum ſignificat. Nos placidum vertimus, Ariſtotelem in Quæſt. naturalibus & Pollucem ſequuti, apud quem [illegible] ponti malaciam ſignificat. * Ariſtoteles verò [illegible] pro placido cœlo ſumit, & [illegible] interpretatur, ſic [illegible] vocat, † & [illegible]. Phauorinus quoque [illegible] interpretatur. Atque verò vt ea ſignificet, neque tamen ſatis inter primæ notæ viros conſtat, an ex placito 12. libr. 3. huius vocis auctoritas peti debeat. Il-
B lic enim à Manardo & Fuchſio viris in re Medica doctiſſimis, & multis codicibus deſideratur, etſi quibuſdam adſcribitur, vt & in lib. [illegible], &c. vnde totus ille aphoriſmus deſumptus eſt, à quibuſdam legitur. Nos verò placidam hyemem intelligimus à ventis pacatam & quietam. Cui ne auſtralis quidem temperies repugnat, quæ naturales qualitates calido & humido affectas, hyemi impertit. Vnde horum morborum ex putredine ortorum ſemina iacta ſunt. Quod ſi quis hîc tepidam hyemem intelligi velit, non malè feriatam habebit ille Laurentiani auctoritatem, quæ Theodoro Gazæ attribuitur, & Manardo tolerabilior videtur. Ac ne his quidem auctoribus ſatis perpetuus eſt & conſtans huius vocis conſenſus. Quidam enim [illegible] legunt, alij [illegible] & [illegible], alij etiam [illegible]. Ariſtoteles verò & Pollux, [illegible].

* *Sect. 25. quæſt. nat.* † *Sect. 26. Sect. 23.*

[illegible]] [illegible] etſi humidi carentiam & defectum ſignificat, quod Latinè ſudum dicitur, ſiccum tamen intelligi ab Hippocr. ex Galeno ſatis probauimus. Vnde vox eſt [illegible] † Hipp. admodum familiaris. † *Sect. 1.*

C [illegible]] Ardentiſſimo æſtatis tempore in exortu Caniculæ, ſtatim à Prodromis quadraginta diebus perflat Aquilo, qui (vt inquit Plinius) * mollit ſydera æſtate media, mutatq; nomen, & Eteſias vocatur. Sæpè igitur Hippocrates, æſtatis & ardoris ſtatum Eteſiis circumſcribit, atque non temerè ſuſpectum habet ambientis aëris ſtatum, qui ab Eteſiis mediis cœli ardoribus liber eſt, qualem annotat lib. 1. epid. & 3. ¹ Molliri enim iis creditur Solis vapor geminatus ardore ſyderis. ² Quod verò ſequitur, [illegible], familiaris eſt Hipp. ³ locutio, qua non continentem, ſed intermiſſum, diſſolutum & diſperſum eorum perſpiratum ſignificat, cui [illegible] opponit lib. 1. epid. Vbi etiam ſiccitatem iiſdem penè verbis deſcribit. ⁴ [illegible]. Ruſus lib. 3. ⁵ [illegible]

* *Lib. 18. cap. 34.* ¹ *Statu 1.* ² *In ſtatu peſtilenti.* ³ *Plin. cap. 47. lib. 2.* ⁴ *Statu 2. & 3. lib. 1.* ⁵ *ſtatu peſt.*

[illegible]] Iſtud magnam tenuium & mordacium humorum acrimoniam indicat, quæ ne depoſitis quidem ex-
D crementis, & ſub dio refrigeratis, ſpumantem feruoris ebullitionem deponeret. Illud enim [illegible] aëri expoſitum & ſub dio refrigeratum ſignificat, quo in ſenſu à Dioſc. ſcribitur. * [illegible] verò hic eo ſenſu ſumitur, quo [illegible] dicit Hipp. lib. 1. Epid. † vt depoſita & reſeruata recrementa ſignificet.

* *Lib. 5.* † *Hiſt. 4.*

[illegible]] [illegible] Hippocrati eſt leuis deſipientia & mentis emotio. Deſipientia enim magnitudinem conceptis verbis circumſcribit Hippocrates, vt ſcribit Galenus in Prorrhetico & lib. 3. Epid. * [illegible]. [illegible] verò eſt [illegible], vt ſcribit Galenus in Prorrhetico & lib. 3. Epidem. ¹ Cuius origo ex cerebri refrigeratione & humectatione petenda eſt. Tunc enim ſenſationum ipſarum grauitas & ignauia, indeque ſomnolentia ipſa perpetuum penè ſoporem conuehit. Tametſi ex nimia facultatum animalium debilitate ac velut extinctione quandoque pendeat, motione ipſa ſopita, ac penè in totum intercluſa. Etſi
E verò materiæ ratione hi duo affectus inter ſe pugnant, ſæpè tamen pro perniculoſa humorum complexione miſcentur & concurrunt: vt indicat [illegible] in Sileni Hiſtoria, & illud Hipp. ² celebratum, [illegible]. & [illegible]. ³ Vero autem eſt affine huiuſmodi ſoporem leui deſipientia mixtum à crudis, frigidis & craſſis, tenuibus & calidis ſuccis originem cepiſſe. Quorum ſignificationem præbent hi fœminarum præcipuè affectus, & quæ ab Hippocrat. ſcribuntur, [illegible]. & rurſus, [illegible], totiuſque anni vehemens ſiccitas & æſtatis vehementiſſimus ardor. Quæ humorum pugnantia & contrarietas, maximorum morborum cauſa eſt, vt & meritò Galeno valde ſuſpecta ſit, cum ſcribit lib. 3. Epid. ⁴ [illegible]. Hunc porrò locum adducit Gal. Com. ad aph. 1. lib. 2.

* *Com. 1.* ¹ *Com. 1.* ² *Lib. 3. epid.* ³ *In ſtatu peſt.* ⁴ *Com. 3.*

F [illegible]] Id totum omiſit Caluus.

[illegible]] Habes huius loci ampliſſimam enarrationem apud Galenum libr. [illegible]. * Quæ profectò quòd totius [illegible] circumſcriptionem habeat, ſuo merito hîc apponi debet. [illegible] * *Lib. 3.*

[illegible]] Hæc papularum origo populariter graſſantibus morbis admodum familiaris eſt, atque inde non temerè ſuſpecta eſſe ſolet, quod febrium ardentium & maximè putredinis ſpecimen exhibeat. Vt verò pro fomitis & mate-
G riæ modo differunt, ita ſuſpectam magis ſuam ſignificationem faciunt. Hic enim tantum aſpredines vocat, culicum puncturis affines, quæ ſummam corporis planitiem vel leuiter impreſſa macula aſpergerent. Quarum leuis illa affectio cauſam minùs improbat, quod à ſanguine concalfacto nulla mordaci ſubeunte materia, hæc cutis exaſperatio nata ſit, cum & pruritum nullum excitaret, & mulieribus tantùm (quibus per menſes ſanguis repurgari ſolet) contingeret. Has tamen cutis aſpredines vel bono fuiſſe ſatis conſtat, quòd naturæ viribus morbum profligantis & in ſumma corporis deturbantis, diebus præſertim criticis excitarentur, & mulieres omnes ab exæſtuante febrium ardentium intemperie liberarent. Quale quid hoc anno Domini milleſimo quingenteſimo quinquageſimo octauo, ad hyemis extremum in hac celeberrima Mediomatricorum vrbe à me obſeruatum adhuc populariter graſſatum eſt. Pueros enim pleroſque omnes vulgariter afflixit leue quoddam exanthematum genus, culicum morſibus ſimile, papularum ſimul nihil referens, ſed tantùm ruboris maculas frequentes in facie, in cæteris corporis partibus raritate inſignes, aſper-
H gens, quod vt confeſtim ortum, ita & ſtatim deferbuit, idque ad totius ſeneſcentis morbi remiſſionem. Quod quidem vehementes & propriè quodammodo contumaces ſpiritalium partium affectiones iudicaſſe viſum eſt. Mulieres etiam & virgunculas malè habuit, vt non ſecus quàm hîc putreſcentis pituitæ in hac humida natura ſignificationem afferret. Hoc autem ſymptomatis genus leue eſſe parumque ſuſpectum ſemper prædixi, nec eſſe ex vera exanthematum aut papularum ſpecie, cum magna etiam ſpectantium contentione aſſerui. Naturæ enim robur, contenſionem, & ſanguinis leuem feruorem potius quàm venenatam humorum corruptelam animo præſenſi. Itaque hoc non leue per ſeſe ſymptoma, leui tamen de cauſa & naturæ beneficio ortum, [illegible] molliuit Hippocrat. [illegible] vocans, [illegible]. Suſpecta magis ſunt [illegible], qualia deſcribit in Sileno. † Sæpè verò huiuſce ſimilitudinis meminit Hippocr. & culicum [illegible] ſiones ac puncturas ſuis monimentis celebrat. Et libro Epidem. 7. [illegible] ſcribit. Et paulò [illegible] in Pherecyde, [illegible] notat. In Coacis verò [illegible] vocat, dum ſcribit, [illegible]. Cætero non multum abſimili elegantia has in ſumma [illegible]

extantes papulas κνιδώσεις vocat, quæ ſunt (vt interpretatur Galenus) † † τύξης τινὲς κνησμώδεις εἶναι καὶ ὥσπερ κνίδας γίνονται. Sunt enim velut vrticæ vredines quædam († † † vt Plinij verbis vtar) & puncturis ab vrtica affines. Scribit enim Prorrhetico ſecundo, ἐπιεικέως δὲ καὶ τὸ γυναικεῖον ῥαγέν, αἱ ἐγγὺς τοῖς τῇ νόσῳ. καὶ αἱ κνιδώσιες ἐν τῇ τῷ σώματι καὶ τῷ μεταφρένῳ αἱ ἰσχυραὶ. Rurſus, γίνεται δὲ ἡ κνιδώσιες αὗται διὰ τῆς κεφαλῆς διαφέρουσι, τινὲς μὲν διὰ νόσον, τινὲς δὲ διὰ μέρεος τινός, πολλάκις δὲ καὶ ψυχῆς ὑπὸ ἀνίης αὐτοῖσιν, αἱ διαχωρίαι διὰ τῆς κεφαλῆς, τύποι ἀπαλλάσσονται, ἢν καὶ ἐς τὴν γλῶσσαν ὑπέρθεν ἀφικνέονται αἱ κνιδώσιες. Et paulò poſt, αἱ κνιδώσιες δὲ καὶ τὰ μελαγχολικὰ ταῦτα τοιαῦτα ἔοικεν, ὥσπερ αἱ γυναῖκες, ἢν μὴ τὰ ἐπιμήνια τὰ ἴσα ἀφανιζόμενα ᾖ. Qui locus plurimùm facit ad noſtrum inſtitutum: dum huiuſmodi ſymptomatis mulieres ſolas affectas fuiſſe ſcribit, quæ naturali menſium profluuio defectæ fuerunt.

† *Lib. 3. epid.* † † *In Exegeſi.* † † † *Cap. 45. lib. 9.*

πολλῷ μετὰ σοῦ] Hunc locum non eſt facilè conſequi, ob varias interpretum lectiones. In quo Caluus ſui valde ſimilis eſt, dum longiſſimè à noſtra lectione recedit. Nos plauſibilem magis noſtrorum codicum ſenſum adſcripſimus, illudque τῆς ἐν ψυχῇ κακίας ὑπεκλυθεῖσα, ad id quod propius eſt retuli. Cuius cauſam reddit, ὡς ἐλκοῖ μὲν τὴν ψυχήν. Porrò quod ſequitur, καὶ τὸ μηδὲν τῷ φύσει πάθει γίνεσθαι, mendum habet, & ex noſtris codicibus legimus καὶ τὸ μηδὲν ἐν τῇ φύσει πάθος γίνεται, quam lectionem ſecuti ſunt interpretes.

σκορδίνημα] σκορδίνημα eſt διάτασις μετὰ χάσμης, magna totius corporis cum oſcitatione extenſio, quam Latini pandiculationem vocant, vt σκορδινᾶσθαι διατείνεσθαι καὶ μάλιστα μετὰ χάσμης Galeno ſignificat. Pollux libro quinto, σκορδινᾶσθαι λέγεται τὸ μετὰ χάσμης ἀνατείνειν ἑαυτόν.

φρικώδεα] φρικώδεις πυρετοὶ, ſunt febres quæ magna ſui inſultus parte cum horrore aut inæquali frigoris ſenſu inuadunt. Quod etſi eſt affectionis & ſymptomatis nomen, more tamen ſuo Hipp. aliquando morbis, aliquando verò ægris accommodat, vt κοπώδεας vocat eos, qui triplici illo laſſitudinis genere afficiuntur, & ſæpè febribus tribuit, * in quibus magna crudorum humorum copia, grauitatis ſenſum muſculoſo generi facit, indeq; in ſpatioſam articulorum laxitatem decubitum procurat. Nil igitur mirum eſt, ſi in magna crudorum, craſſiorum & mordacium humorum ſobole, aut etiam inæqualitate, quæ iſta temporis circumſcriptione mulieres plurimùm perfundabat cum horroris & laſſitudinis ſenſu, oculorum dolores, capitis grauitates, & leues quædam ſyderationes ſubortæ ſunt. Iſta enim ſuccorum inæqualitas præcipuè totius corporis arcem & ſpeculam ita occupauerat, vt ſenſationum officinas interciperet & ſopiret, quemadmodum antea deſcripſit Hippocrates. Vnde procliue fuit, tam magnum confluentem in præcipiti poſitum, ad ſibi proximos ſubiecti corporis riuos deriuari. Sæpè autem fit, vt in tam varia corporis ſuccuſſatione menſes moueantur, quod valde bono eſt. Sic ad totius huius loci ſenſum ſcripſit in Coacis. τὰ φρικώδεα κοπώδεα, καρηβαρικά, τραχήλου ἐδυνώδεα, γυναικεῖα καταρρήγνυσι. Idem in Prorrhetico, οἷσιν ἐν ῥίγεσι πυρετοὶ κοπώδεες γυναιξὶν ἐγκατέχεται, τράχηλος δὲ ὀδυνώδης, αἱ μὲν ῥήγνυνται. Quod iiſdem penè verbis in Coacis repetit. At verò niſi menſtrua profluxiſſent, vero erat affine propter τὸ τῷ τραχήλῳ ὀδυνῶδες, hæmorrhagiæ ſuſpicionem aliquam ſalubriter futuram, quæ inter propria ſolutionum febrium ardentium genera recenſetur lib. 1. ep. in quibus etiam cum hæmorrhagia menſtruæ purgationis eruptionem recenſet. Sunt autem φρικώδεις πυρετοὶ (vt ſcribit † Gal.) ἐν οἷς μάλιστα πολλοῦ τε αἰσθάνεται τι τῆς ἐπιδόσεως καλυμμάτων τῶν περιεχομένων. αἱ φρίκαι γίνονται τοῖς τοιούτοις. οὐ γὰρ δὲ ἐπεί γε κατὰ πᾶν ἀρχὴν τῆς ἐπισημασίας φρικώδεις ὀνομάζουσιν αὐτοὺς ἀνίσχοντας, ἀλλ' ἐφ' ὧν ἐπὶ πλεῖστον ὅλου τοῦ παροξυσμοῦ, τὸ τῆς φρίκης ἐπιτείνεται σύμπτωμα. καὶ γίνεται διττῶς, ἐνίοτε μὲν αναδιδόντος τινὸς τῆς ἐπιτάσεως, ἐνίοτε δὲ ἀντὶ τούτου μένοντος, ἀνώμαλον αἰσθάνεσθαι. ἡ διαφορὰ δὲ ἐστι ἐν τῷ ποσῷ τοῦ χρόνου. βραχέσι μὲν γὰρ πάνυ διαλείμμασι διεζευγμένων ἀπ' ἀλλήλων τῶν φρικωδῶν κινήσεων, ἀνώμαλός τις καὶ φρικώδης κίνησις λέγεται. μειζόνων δὲ τῶν διαλειμμάτων ὄντων, αἰσθητικωτέρας γίνεταί τι καὶ ὀνομάζεται τὸ τοιοῦτον σύμπτωμα, καὶ γίνεται μάλιστα αὐτὸ μετὰ τοῦ ἡμιτριταίους ὀνομαζομένους πυρετούς, διὸ καὶ πρὸς ὡς τὸ πολὺ τὸ τῆς λέξεως εἶναι. ὅ δέ ἐστι δὲ τοῦτο ἡμῖν, ἐν τοῖς περὶ πυρετῶν λογισμοῖς, ὁ ἡμιτριταῖος ἐστὶν ἀνώμαλος συνισάμενος χυμὸς, τὸ μὲν τι παρόχετον θερμὸν, τὸ δὲ τι φλέγματώδες ἐπίμικτον ἔχοντι. Σκέπτεως οὖν τι τι συνισθέσθαι φησὶ τοὺς φρικώδεις πυρετοὺς διὰ τῆς χρονιζομένης ἀλλάγεσιν, ὡς προείρηταί μοι. Lib. verò de diff. feb. 2. † † φρικώδεις οὐχ ἁπλῶς τοὺς μετὰ φρίκης εἰσβάλλοντας, ἀλλ' οἷς τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ παροξυσμοῦ συγκαταλαμβάνουσιν αἱ φρίκαι εἶπεν. Huiuſcemodi porrò febres horridæ ſunt ferè tabis comites, vt patet ex lib. 1. epid. & initio Coacarum: τὰ φρικώδεα καὶ τὰ ὑπόπυα, ἐν τοῖσι πλείστοισι σημεῖα φθινώδεα. Rurſus quoque, οἱ φρικώδεες πυρετοὶ ἐς ἐμπύημα ἔρχονται, ἀτὰρ καὶ πυρετοὶ τοιοῦτοι ἄγει ἐς ἐμπύησιν. Plurimùm autem horrore tabidi laborant, quod quæ in thorace computruit materia, ſua acrimonia tenues thoracis membranas, quæ viſcera tegunt, lancinat & pungit. Totius verò corporis membranæ, cum inter ſe mutua quadam cognatione reſpondeant & conſonent, quodammodo inuicem concutiuntur. * *Vt aphor. 31. lib. 4.* † *Comment. 1. in 1. epid.* † † *Cap. 8.*

τί καὶ ἴσχει] Duo noſtri codices, quorum vnus antiquitatis prærogatiuam habet, alter verò recentior eſt, illud τί καὶ ἴσχει omittunt, quod hic non multum facere videtur. Licebit autem ſi addideris ad ea quæ præcedunt referre, alioqui conſequentibus omnia magis reſpondebunt. Caluus, τί καὶ διὰ τί legiſſe videtur: vertit enim, qua de cauſa.

ἐπὶ σκέλεα ἀφίσταται] In his qui ſeſe à longo præſertim morbo colligunt, inſtauratis paulatim viribus, videmus in crura, debiliores alioqui & remotiores corporis partes, morboſarum reliquiarum decubitum, qui ex eorum eſt genere quæ κατ' ἀπόστασιν abſcedunt. Atque ita ſenſim recreatis viribus morbus euaneſcit & digeritur. Quod etiam in dies obſeruamus in his febribus tertianis, quæ propter materiæ permixtionem nothæ ſunt, & plurimùm noſtro cœlo affligunt. Id autem contingere videtur propter crudam multam, & craſſam materiam, quæ dum vniuerſim expurgari non poteſt, paulatim à natura euincitur & longè propellitur, humorum grauitate, & copia aëream bilis naturam ſuo momento deturbante, naturaq; tandem omnia ſuppeditante, & ad imas partes morbum relegante. Ex quo fit, vt tunc plurimi ſpaſmi flatulenti (qui maximè tibiarum muſculos affligunt) proueniant, quorum origo ab inæquabili illa materiæ complexione, naturaque in eam robur ſuum attentante eſſe poteſt. Fit enim vt bilioſi ſucci craſſis crudiſque mixti, dum a naturali actione digeruntur flatus perſæpè excitent. Quod in frigidorum craſſiorumque humorum concoctione accidit. Vnde idem quoque in quartanæ declinatione, quæ virgunculas ſæpè affligit, obſeruauimus: vt dum à morbo confirmantur, plurimis ſpaſmis flatulentis & tibiarum grauitate conflictentur. Eum autem morborum in crura decubitum agnoſcit vulgus, dum febrium in tibias receſſiſſe dicit. Quod & Hippocratica Oiconomia non eſt indignum. Scribit enim in Coacis, οἷσιν ἐξαίφνης ὑπυρωπίσιν ὄντι ὑποχονδρίου καὶ καρδίης πόνος, καὶ περὶ σκέλεα, ἢ τὰ κάτω μέρεα, καὶ κοιλίη ὑγρὴ, λύει φλεβοτομίη, καὶ κοιλίης ῥύσις ποιήσας βλαβερὸν τούτοισι. μακροὶ γὰρ οἱ πυρετοὶ ἢ ἰσχυροὶ γίνονται, καὶ βῆχες, καὶ πνεύμονες, καὶ λυγμοὶ γίνονται, λύουσι δὲ μάλιστα τοῦτον, πόνος ἰσχυρὸς ἰσχίου, ἢ σκέλεος, ἢ που πλευρῆ ἢ ἐσσθλῶν ῥίγεσιν ἐπιγίνεται. Porrò ſimilis eſt & eiuſdem propè naturæ, tam frequenter celebratus ab Hippocrate, in coxendicem decubitus, quem per τὰ ἐς ἰσχία ἀλγήματα paſſim inculcat. Et hîc quoque menſium profluuium ex decernentium genere ſtatuitur, quæ hac tempeſtate morbis graſſantibus effluuium aperuerunt, eorumque vires omninò repreſſerunt.

Medicamentorum verò naturas eſſe ſcimus, ex quibus vt talia & huiuſmodi ſint, habent. Neq; enim omnes vno & eodem modo, ſed aliæ aliter ſe habent. Quin alias quoque tardiùs aut maturiùs ſumpta differunt, & præparationes ipſæ, quale eſt ſiccare, tundere, incoquere, & cætera huiuſcemodi. Plurima verò prætereo, quæ huc conſideranda veniunt, quænam cuique conueniant, & in quibus morbis, & quo morbi tempore. Ætas etiam cuiuſque, forma, victus ratio, anni quoq; tempus quodnam ſit & qualiter circumſcribatur, aliaq; id genus in ſpeculationem veniunt.

Φαρμάκων τε δυνάμιας ἴσμεν. ἐξ ὧν γίνεται ὁποῖα ἄσσα. οὐ γὰρ πάντες ἀλλ' ἄλλαι ἄλλως διακέεται. καὶ ἄλλοτ' ἄλλη ὀψίτερον, ἢ πρώϊτερον, ληφθέντα διαχειρισθέντα. οἷον ἢ ξηρᾶναι, ἢ κόψαι, ἢ ἑψῆσαι. καὶ τὰ τοιαῦτα ἐῶ τὰ πλεῖστα. H ὁκότε ἑκάστῳ, καὶ ἐφ' οἷσι νουσήμασι, καὶ ὁκότε τῆς νουσήματος, ἡλικίης, εἴδεος, δίαιταν, ὁποίη ὥρη ἔτεος, καὶ πῶς καὶ ὁκοίως ἀγομένη, καὶ τὰ τοιαῦτα.

φαρμάκων] Inſignis eſt valde huius loci commendatio, quo medicamentorum purgantium differentias & effecta perſequitur Hippocrates. Atque eo commendabilior, quo parcius de horum natura ab ipſo parente & Galeno ſcriptum eſt. Libri enim de Medicamentis purgantibus, quos φάρμακα paſſim vocat Hippocrat. in lib. περὶ νούσων, deſiderantur, & nihil præter merum titulum breuiſque

A ueſque clauſulas reliquerunt. Ac ne eos quidem à Galeno vnquam viſos ſuſpicor. Et quos ille de Medicam. purg. compoſitione promittit libros, in lib. [illegible], nunquam editos, multis mihi rationibus perſuaſit. Ex quo factum eſt, vt tota medicamentorum purgantiũ natura & ratio, multis ſit ambagibus obſcurata & à plurimis ſugillata. Hic igitur medicamentorum purgantium naturam, vires, & effectiones, velut per tranſennam, circumſcribit Hipp. atque quid in his aſſumendis videndum ſit, monet, vt vix alias habeas in tota purgatione indicationes, quàm quæ hic adſcribuntur. Quas quia Gal. in [illegible] libello, & in Methodo, fuſiſſimè perſequitur, lectorem in plano non moramur, nobis ſatis abunde factum exiſtimantes, ſi breuia & præcipitia complanauerimus, in hoc præſertim loco qui videtur de induſtria ab omnibus interpretibus & codicibus deformatus. Gal. certè, in hoc ita ſe geſſit, vt ex eius verbis quid colligas non habeas, dum medelas pro medicamentis ſcribit. Qua in re, quod ſæpè ſoleo idem quoque mihi factitandum duxi, vt ad fidum Hipp. interpretem Gal. tanquam ad ſacram anchoram confugerem. Is igitur lib. de Theriaca ad Piſonem, totum hunc locum adducit, in quo etſi litera mutilata eſt, & quadam ex parte mendoſa, Hip. tamen ſenſus elici poteſt, & velut ex duorum locorũ commiſſione, genuina lectio extrahi. Locum igitur integrum apponam vt mecum de ipſa varietate totoq; ſenſu faciliùs arbitrium feras.

B [illegible] ὅλως [illegible] ἄνθρωποι [illegible] [illegible] φαρμάκων [illegible] [illegible]

C [illegible] φαρμάκων [illegible] φάρμακον [illegible] Ex quo cuiuis manifeſtum eſt naturas medicamentorum hoc in loco ab Hipp. explicari, ac vires, facultates, & variorum effectorum rationes, quæ à totius rei natura pendent, intelligi. Quod effecit, vt φύσιας Latinè naturas verteremus, cùm differentias & eorum diuerſitates ſignificare volumus. In quo reconditius aliquid & magis philoſophicum ab Hipp. fortè expectandum eſt. Medicamentorũ varias actiones & facultates, à totius rei ſubſtantia & natura pendere, quod eſt in omni medicamentorum diſciplina valde controuertium, & totis Medicorũ ſcholis exagitatum, Atq; adeò hac de re ſententiam tulit Gal. contra Aſclepiadem lib. de Theriaca ad Piſonem, proprias medicamentorũ actiones ab eorundem natura educẽs, cùm ſcribit: [illegible]

D [illegible] Ὅμηρος [illegible] ὁ γὰρ πάντε.] Hic locus in omnibus exemplaribus impreſſis deficit, & aliqua ex parte mendoſus eſt. Reponendus igitur fuit ex Galeni loco & noſtris exemplaribus, atque ita legendus, οὐ γὰρ πάντες ὁμοίως, ἀλλ᾽ ἄλλοι ἄλλως [illegible]. Quam lectionem ſequuti ſunt interpretes, [illegible], tamen duo fideliſſimi noſtri codices legunt pro σύγκειται.

διαχειρισμοὶ] διαχειρισμοὶ, ſunt medicamentorum diſpenſationes, adminiſtrationes, & præparationes. Compoſitiones vulgò di-
E cimus, quæ manuum tractationes exigunt pro quarum diuerſitate interdum variant. Cæterùm ſequuti ſumus Gal. non vulgatos codices, quamuis illis ſua poteſt conſtare lectio, quæ tamen implicatior eſt & obſcurior. In eo verò quod ſequitur, vitioſa eſt Galeni lectio, & noſtri nobis codices fuerunt imitandi. Quotus enim quiſque eſt qui illud explicet [illegible]; Lego igitur [illegible] &c. vetuſtiſſimo noſtro codice authore. Neque enim attinet aliorum lectiones hic annumerare, cùm ſint extra aleam, nec ita plauſibiles propter ſuam varietatem, in eo præſertim vbi hærendum non ſit.

καὶ ὁ πότε τοιούτος] Aliter legiſſe Galenum apparet ex loco priùs adducto. Magis tamen mihi arridet hæc lectio duorum codicum authoritate firmata. Quod enim ſequitur, ad indicationes in aſſumendis medicamentis ſpectandas referri debet, vt cuiuſque ætatem, formam & temperiem, conſuetudinem & victus rationem, totius anni temporis circumſcriptionem in conſilium adhibeamus, εἶδος enim hic non aliud ſignificare exiſtimo, quàm formam, quæ ex primorum & maximè ſimplicium corporum inter ſe tem-
F perie conſtat, totamque totius corporis eſſentiam & notionem præ ſe fert, temperamentum dicimus. Et verò id ſignificauit Galen. cum τὰς κράσεις τῶν λαμβανόντων [illegible] ſuaſit.

ὁμοίως ὥρη] Proprium nos ambientis aëris ſtatum, & eam quæ nos afficit temporis deſignationem intelligit. Anni tempus enim ſpectari vult quale & quodnam ſit, an propriam temperiem ſeruet: an verò ſtatis ſuis vicibus diſpenſetur, & legitimo ductu procedat. Indeque eum qui nos fouet, aëris ſtatum conſiderandum cenſet. Id enim ſignificare videtur ὁμοίως ὥρη. [illegible] enim libr. 1. epid. Hipp. [illegible] vocat, vt notat Gal. in eum locum commentario.

Ζωΐλῳ τῷ παρὰ τὸ τεῖχος, ἐκ βηχὸς πεπείρης, πυρετὸς ὀξὺς, καὶ προσώπου ἔρευθος, καὶ κοιλίη ἀπολελημμένη, πλὴν πρὸς ἀνάγκην. πλευροῦ ὀδύνη ἀριστεροῦ. καὶ
G οὖς κατ᾽ ἴξιν ὀδυνῶδες πάνυ, καὶ κεφαλὴ οὐ τοσοῦτον, πτύελον δὲ διὰ παντὸς ὑπόπυον ἔπτυε, ὑγιᾶ τὰ ἄλλα ἐκρίθη. καὶ κατ᾽ οὖς ἐρράγη πῦον πολὺ περὶ ὀγδόην ἢ ἐνάτην. αἱ δ᾽ ἀρχαὶ τῆς ἐνάτης, ὀδύνης τοῦ ὠτός. οὐκ οἶδ᾽ ὅπως ἄνευ ῥίγεος ἡ κρίσις. ἵδρωσε κεφαλὴν κάρτα. καὶ οὖς ἐμπεδότιμη ξύγκαυσις καὶ ἀριστεροῦ πλευροῦ ἄνω ἅμα ὠτὶ, ἄνω δ᾽ ὀδύνη μάλιστα κατ᾽ ὠμοπλάτην, ἀτὰρ καὶ ἔμπροσθεν πτύαλα
H πολλὰ, καὶ ἀρχαὶ πτύεται αἰθηρά, καὶ ἀμφὶ ἑβδόμην ἢ ὀγδόην. ὕστερα ἐπίπονα. κοιλίη ἔστη μέχρις ἀμφὶ ἐνάτην καὶ δεκάτην. ἡ ὀδύνη ἀπέσβη. οἴδημα αὐτὸ, καὶ ἱδρώτια ἔφερεν. οὐ μὴν ἔκρινε. δῆλα δ᾽ ἦν καὶ ἄλλοισι καὶ τῇ διόδῳ. περὶ γὰρ ἀρχομένην τὴν τοῦ ὠτὸς ὀδύνην καὶ ἡ γαστὴρ ἐπεταράχθη. ἐρράγη δ᾽ ἐκ τοῦ ὠτὸς ἐνάτῃ, καὶ ἐκρίθη τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἄνευ ῥίγεος ἡ αὐτὴ ἡμέρῃ· ἀτὰρ καὶ τὸ πτύελον λαυρότερον ἦν, ὅτε τὸ οὖς ἐρράγη καὶ

Zoilo qui ad murum habitabat, ex matura tuſſi, febris acuta ſuborta eſt, & faciei rubor, aluuſq; intercepta nil, niſi coactè reddebat. Lateris ſiniſtri & auris quæ è directo erat, magnus dolor. Caput verò non ita dolebat. Purulentum quodammodo expuebat ſemperq; ægrotabat, alioqui cætera iudicata ſunt, & ad octauum aut nonum diem ex aure pus multum erupit. ad noni diei initia auris dolor ceſſauit, atq; haud ſcio quomodo ſine rigore iudicatio conſecuta eſt. Caput valde ſudauit, auriſq; & lateris ſiniſtri ſtabilis erat quidam ardor. Supernè vnà cum aure ad ſcapulas præcipuè, dolor ſedatus eſt. Sed & priùs ſputa multa reiecta ſunt, quæ ad expuitionis initia, & circa ſeptimum aut octauum diem florida erant, deinde verò laborioſa. Aluus ſubſtitit ad nonum & decimũ diem, dolor extinctus eſt, & tumor remittebat, ſudoreſque parui fiebant, qui neque tamen decernebant, vt ex ſeceſſibus ipſis aluiſq; latis manifeſtum fuit. Incipiente enim auris dolore, aluus perturbata eſt. Nono autem die ex aure pus erupit, iudicatuſq; eſt morbus abſque rigore decimoquarto eodemq; ipſo die. Quin & ſputum copioſius & coctum magis procedebat, vbi pus ex aure

liberiùs effluxit. Sudores autẽ & ſerpentia vlcera lõgo poſtea interuallo in capite fiebant, quæ tertio die exiccata ſunt Quæcunq; abſq; iudicationis ſignificatione diſparent, malè decernunt, velut in eryſipelate, quod Polemarchi ancillæ cõtigit, videre ſatis licuit.

πεπειρότερον. ἱδρῶτες δὲ καὶ ἕρπητα, ἐπὶ πολλῷ χρόνον τῆς A
κεφαλῆς ἐγίνοντο, ἐξηράνθη ὡς τρίτη. ὁπόσα ἀσήμως ἀφανίζεται δύσκριτα, καὶ ἐν τῇ τοῦ Πολεμάρχου παιδίσκῃ ἐρυσίπελας.

ζωίλα] Ex hoc concurſu parotidum ſignificatio portenditur. Verum enim fuit in febre acuta, capitis dolore, vultus rubore, alui ſuppreſſione, hypochondrij tumore & contenſione, parotidum materiam ſurſum ferri. Sic enim illas præſagit Hipp. in Prorrh. τὰ [illegible] ἐπισχεθὲν [illegible], αἱματώδεα μικρὰ, ἐν τούτοισι τὰ παρ' οὖς ἐπαίρεται. οἰδεῖ δὲ τὰ περὶ [illegible]. Ruſuſq; ἐν ἀποχωρήσει [illegible], τὰ παρ' οὖς [illegible]. Demum parotidum materia in pulmones tranſlata naturæ robore, depulſa eſt. Quod ſæpè in Coacis obſeruatur. τὰ παρ' οὖς [illegible] βηχία μετὰ [illegible]. Hîc verò multiplex eſt affectuum complexio, ex eorum quæ diuerſi ſunt ge[illegible] concurſione. Quod in Hipp. doctrina non eſt admodum inſolens. B

κοιλίη ἀπολελαμμένη] [illegible] τουτέστιν ἐπεχομένη, vt interpretatur Gal. in Prorrh. Sic enim aluum duram, ſiccam & interceptam vocat Hipp. κοιλίαι ἀπολελαμμέναι. σμικρὰ δὲ μέλανα [illegible] πρὸς ἀνάγκην χαλῶσαι [illegible] τουτέστι [illegible], κακόν. Idem quoque, εἰ [illegible], [illegible] κοιλίης ἀπολελαμμένης, ὄμμα θρασυνόντι [illegible]. Ruſus, εἰ ἐν [illegible] κοιλίης ἀπολελαμμένης [illegible]. Quin & eos quibus aluus intercepta eſt, ἀπολελαμμένους vocat in Coacis, ἀπολελαμμένοισι [illegible], λύγγα σημαίνει. Non abſimili etiam locutione τὰ σῖτα ἀπολελαμμένα ſcribit dum [illegible] ſignificat. vt ſcribit * Gal. in Prorrh. τὰ σῖτα enim de ciborum reliquiis & alui recrementis ab Hipp. efferri alibi ſcribimus, vbi & huiuſce locutionis plura alia habebis exempla. * Comm. 2.

πρὸς ἀνάγκην] πρὸς ἀνάγκην dicit Hipp. de reſiccata aluo, quæ nil niſi coactè & Medici ope reddit, τουτέστι μετὰ [illegible] τοῦ ἰατροῦ [illegible]. τὸ γὰρ πρὸς ἀνάγκην [illegible] σημαίνει, vt ſcribit † Gal. in Prorrh. Sic κοιλίην πρὸς ἀνάγκην ὑγρὰ χαλῶσαν, ſæpè vocat Hipp in Prorrh. aluum ſtudio & induſtria noſtra humentem. Eſt enim τὸ πρὸς ἀνάγκην ὑγρὰ χαλᾶν, [illegible] λέγειν. † Comm. 2. C

αἱ δ' ἀρχαί] Secutus hic ſum antiquum noſtrum codicem qui ita legit, αἱ δ' ἀρχαὶ [illegible], [illegible]. Quam lectionem ſecutus eſt etiam Caluus.

καὶ ἐπὶ ἐμποδίῳ] Mirum eſt quodnam hîc impedimentum intelligat Caluus, niſi ſi [illegible] legit, nullo profectò ſenſu. Cornarius de ſudore capit. Ego verò vetuſtiſſimi noſtri codicis fide fretus, ὠτὸς lego, & ardorem illum pertinacem renitentemq; ad aurem & latus refero.

αὖθις ἅμα αὐτῇ] Id totum perturbauit Caluus.

ἔπτυε ἐπίπονα] πτύαλα ἀκρατα quænam ſint diximus in Com. ſect. 2. Quod verò ἐπίπονα vocat Hipp. etſi de ſputis efferri in tota ſua πραγματείᾳ rarum eſt, nullum tamen habet difficilem notionem. Certum eſt enim, ἐπίπονα πτύαλα dici quæ difficulter & laborioſè educuntur. [illegible] nanque de his quæ implacidè & intoleranter affligunt dicitur. Hippocr. lib. 1. epid. ἐπιπόνως [illegible] πλείστοισι ſignificans τὰ συμπτώματα τοῖς πλείστοις [illegible] ἐπιπόνως συμβῆναι, τουτέστιν [illegible], [illegible], ἀλλὰ [illegible], vt interpretatur Galenus. Non abſimili ratione Hippoc. τὰ ἐπίπονα [illegible] dixit in Prorrh. τὰ μετὰ [illegible] ſententiam ex Galeno, etſi illud plurimùm negotij interpretibus faceſſit, qui ἐπίπονα in πίονα deformant. D

ὁ δ' υἱὸς ἀπέθανε] Illud ſuperioribus coniunxit Caluus: nos omnes codices ſequuti, ſequentibus addidimus.

οἴδημα αὐτῆς] Vetus quidam codex cum recentiori altero [illegible] legit, quod ſecutus eſt Caluus. Nos nihil in receptiſſima lectione immutare voluimus.

ὁπόσα ἀσήμως] Alterum eſt σημειώσεως caput in tota iudiciorum doctrina celeberrimum, & ab ipſo Medicinæ parente variis verbis ornatum, nec verò ſemel inculcatum, quod magnum ad κρίσεως diſciplinam pondus adderet. Inſida igitur iudicatio cenſenda eſt, ſi morbus abſque ſignis concoctionis aut ſolutionis euanuit, quod παραλόγως καὶ ἀσήμως ἀφανίζεσθαι ἢ κουφίζεσθαι vocat Hipp. Sæpiſſimè enim damnat ea quæ præter rationem nec ex morbi dignitate leuant quæ παραλόγως ῥηΐζοντα vocat, [illegible], vt interpretatur [1] Galenus in Prorrh. & aphoriſmis. Iudicationem igitur fidam & ſtabilem ἄνευ λυτηρίου σημείου ſtatuere non eſt, alioqui ſuſpectas recidiuas faciet, vt initio [illegible] ſcribit Gal. [illegible] Idemq; rurſus, [illegible] ἀπὸ τὰ περὶ Ἱπποκράτους [illegible] λυτήρια σημεῖα. [illegible] ὁ πάντα θαυμαστὸς Ἱπποκράτης, [illegible]. τὰ ἀσήμως ῥαστωνήσαντα φιλυπόστροφα. [illegible] Hæc igitur Galeni verba locum totum explicant, viamq; ad Hippocratis adyta muniunt. Sit igitur hæc prima velut lemniſcata palma, dum ipſius parentis arculas & pigmenta in ſui noticiam conſumimus. Libet enim per ſe ſatis confirmatum locum & ſua authoritate celebrem, parenti velut poſtliminio reſtituere, atq; velut fugitiuum mancipiũ redhibere, dum omnes Hippocraticæ locutionis vindemiolas eò reſeruatas conferemus, vt abortiuum fœtum agnoſcat. Ex eodem igitur fonte manant, quæ ab Hipp. in Prorrhetico ſcribuntur, τὰ ὀλέθρια ἀσήμως ῥαστωνήσαντα [illegible]. Et τὰ [illegible] παραλόγως [illegible]. Idem quoque, πλευροῦ ἄλγημα [illegible] παραλόγως [illegible]. In Coacis quoque, τὰ ἀλγήματα ἀσημ[illegible] χωρὶς [illegible] ὀλέθρια. Ruſuſque, τὰ ἐν [illegible] κουφίζοντα καὶ τὰ ἐν [illegible] δύσκολα. In aphoriſmis verò, [illegible] κατὰ λόγον κουφίζουσιν, [illegible] τὰ [illegible] παραλόγως. Idẽ verò Medicina patẽs in fine huius ſectionis ſcribit, τὰ οἰδήματα παραλόγως ῥηΐζοντα, [illegible]. Et rurſus, [illegible] τὰ ἀφανιζόμενα ἐξαίφνης. In Prognoſtico itidẽ, [illegible] οἱ πυρετοὶ [illegible], μήτε σημείων γενομένων λυτηρίων, μήτε ἐν ἡμέρῃσι κρισίμῃσι, [illegible] ὑποστροφὴν προσδέχεσθαι χρὴ τουτέοισι. Gal. etiã ſuo more locum apertiſſimè explicat, inquiens: [illegible]. τὰ γὰρ ἀλόγως ῥαστωνήσαντα φιλυπόστροφα. [illegible]. Idem etiam in Prorrhetico, [2] [illegible] celebrat, [illegible] παραλόγως ῥηΐζοντα, [illegible]. Idem quoque in Hermocratis hiſtoria lib. 3. epid. eam quæ præter rationem & nullo ex merito fit, morborum alleuationem ſuſpectam habet, non minùs quàm ſi in maximis morbis febris præter opinionem deſinat, aut neſcio quò repentè auolet. Scribit enim: [illegible]. Plurimis verò aliis locis in tota criſium diſciplina inſidas & malè decernẽtes iudicationes damnat Gal. quæ quia cuiuis in his vel mediocriter verſato prompta ſunt, libens omitto, & ad Hip. dictionem reuertor. ἀφανίζεσθαι igitur de his quæ diſparẽt & euaneſcunt dicitur quod tum temerè in morborũ ſolutionibus & iudicationis diſciplina accidit, damno eſt, tuncq; ἐξαίφνης, παραλόγως, ἀλόγως, ἄνευ [illegible], οὐ κατὰ λόγον ἀκρίτως, ἀσήμως, aut aliud quid tale addit, quod eſt χωρὶς σημείων [illegible], vt ſcribit [3] Gal. in Prorrh. ἀφανίζεσθαι etiam de tumoribus præter naturã ſubſidentibus aut diſparentibus effert Hipp. in Progn. & lib. 3. epid. quemadmodum & de parotidibus euaneſcentibus [illegible] dixit lib. 6. epid. [4] [illegible] καὶ ἀφανίζεσθαι. [illegible]. Quemadmodum in Prognoſt. de ventris tumore in hydrope ſubſidente [illegible] dixit, [illegible] (vt inquit [5] Gal.) [illegible] E F G H

A δυς ἢ τῇ ὀξείῃσιν ἐπὶ ἀνδρωπικόν. Ex quibus omnibus ſatis apparet hæc Hippocrati eſſe familiaria, quibus ſolutionem ſignificat, κεραίζονθαι, κνίζεσθαι, ῥαίζειν, λαπάττεσθαι, μυλιώδης, ῥαστωνεῖν, κενῶσαι, λυθῆναι. Vnde & εὐφορίη Eraſiſtrato dicitur lib 2. περὶ πυρετῶν. Quæ, vt ex media Hipp. doctrina ſumpta ſunt, ita cæteris iuncta, affectionem euariant & mutant. De quibus etſi in noſtra OEconomia abundè ſatis tibi factum cupimus, in tam vetuſti tamen authoris conſenſu firmando, nihil quod ad huius loci ſenſum faceret, paſſus ſum requiri. In his enim primæ notæ authoribus (Hippocratem & Ariſtotelem intelligo) cùm propter reconditam vetuſtatem, tum verò non raram obſcuritatem, verba præcipuo quodam modo obſeruari conſulo, vbi præſertim, dum de rerum & verborum ſignificatione quæſtio eſt, plurima exempla delectant, vt neque nos quidem vnquam multæ in his lectionis pœnituerit.

[1] Comm.2.& aph.27.lib.1. [2] Comm.2. [3] Comment.2. [4] Initio ſect.4. [5] Comm.2.in progn.

Οἱ ἐπὶ βουβῶσι πυρετοὶ κακοὶ πλὴν τῶν ἐφημέρων, καὶ
B οἱ ἐπὶ πυρετοῖσι βουβῶνες, κακίονες, ἐν τοῖσιν ὀξέσιν ἐξ ἀρχῆς παρακμάσαντες. τὰ πνεύματα ὑποχονδρίοισιν ἑτέροις μαλθακὴ, καὶ ἔντασις οὐδετέρη. ἐπὶ αὐτῶν ἄνω στρογγύλον, ἐν τοῖσι δεξιοῖσι οἷον περιφερὲς ἀποπυητικὴ. δύο μακρότερον ἐπὶ πλέον. ἄλλο κεχυμένον, ἄλλο κάτω ῥέπον, καὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν ξυντάσις μέχρι τοῦ ὀμφαλοῦ.
C ἐν πάσῃ τῇ ἄνω ἴξει, ἣν ἐπιμαλάσσηται καὶ ἐπιλάπτηται ἐς τὸ περιφερὲς, ἣν μὲν πνεῦμα ᾖ, ἀκρίτως λεπτύνεται θερμῇ. ἣν δὲ τοῦτο διαφύγῃ, ἐς ἐμπύησιν ὁρμᾷ. πυκνὰ πνεύματα, σμικρὰ, μεγάλα, ἀραιά. ἔξω μέγα, ἔσω σμικρόν. τὸ μὲν ἐκτεῖνον, τὸ δὲ κατεπεῖγον. διπλῆ ἔσω ἐπανάκλησις, οἷον ἐπεισπνέουσιν ἐν θερμῷ ψυχρόν. ἐν τῇσι συνεχέσι χάσμῃσι μακρόπνοια. τοῖσιν ἀπότοισι καὶ μόγις μικρόπνοια.

Febres ex glandularum tumoribus ortæ, præter diarias, malæ. Sed & glandularum tumores, qui in febribus accidunt, deteriores ſunt, ſi in acutis ſtatim quidem remiſerint. Qui flatibus conflictatur cum molli præcordiorum tumore & neutrius lateris contenſione, iis ſupernè in dextris rotundum quiddam ac veluti circunferentia aliqua pure plena. Quod modò valde extenſum eſt, modò verò diffuſum, interdum etiam deorſum vergit, & vtrinq; ad vmbilicum contenſionem facit. Si flatus in ea quæ ſurſum fit in directum latione, in rotundum quiddam concludatur, & velut comprehendatur abſque iudicatione calore attenuatur. Quod ſi illud effugerit, ad ſuppurationem fertur. Spiratio frequẽs, parua, magna, rara: foras magna procedit, intrò parua: Hęc quidem protenſa, illa verò vrgens. Duplicata intrò reuocatio, qualis ſuperſpirantibus: Calida item & frigida. Oſcitationes aſſiduas, longa ſpiratio ſanat. Iis qui non bibunt, aut ne vix quidem, breuis ſpiratio plurimùm confert.

D οἱ ἐπὶ βουβῶσι πυρετοὶ] Aphoriſmus eſt 55. lib.4. Glandularum tumores qui abſque vlcere aut cauſa manifeſta fiunt, valde ſuſpectos eſſe priùs diximus, cùm humorum vitium & copiam, tum verò viſcerum inflammationem præ ſe ferant. κακοήθεες γὰρ οἱ ἄνευ βουβῶνες (vt ſcribit Hippocrates lib.6.epidem.) ἐπιεικέες δὲ τῶν τὰ βλαστήματα ἐχόντων, ὅπερ καὶ ἄλλων. μάλιστα δὲ περὶ τὰ σπλάγχνα. Quo in loco videtur horum capitum quæ hic ſubnotauit deſignationem quandam proponere. Febres igitur ex glandularum inflammatione ortæ, ſi cauſam habeant manifeſtam, aut ſi diariarum numero comprehendantur, parum ſuſpectæ ſunt, vt ſcribit † Galenus. Quamuis effrenata noſtri temporis libido & ingluuies, bubones multos ex mala victus ratione, in pueris præcipuè, inuehat, aut quos panos quidam, alij bubones venereos vocant, non ſine febre, citra tamen periculi denunciationem, cùm ex bubonum curatione ſatis conſtet febris ablatio. Cæterùm βουβῶνας ὀνομάζουσι τὰς ἐξαρθέντας ἀδένας, vt ſcribit † † Gal. Porrò recens quoddam exemplar, κακοὶ legit ex
E aphoriſmis.

** Sect.2. † Cap.7.lib.1. de diff. feb. † † Lib.13.meth.*

καὶ οἱ ἐπὶ πυρετοῖσι βουβῶνες] Vt ſuſpecti ſunt bubones qui febres adferunt, ita profectò in febribus orti ſuſpectam magis ſuam originem faciunt: fomitem enim habent viſcerum inflammationem & humorum magnam corruptelam, quales in peſtilenti ſtatu febribus malignis ſuperueniunt. Atque adeò facilè internam viſcerum habitudinem prædicunt, quorum ſunt ſtolones & propagines; & (vt loquitur Hippocrates) βλαστήματα. In his quoque febribus, quibus glandularum tumores ſuperueniunt, morbi diuturnitatem ſuſpectat Hippocr. in coac. ἐν πυρετοῖσι βουβῶν ὀλέθριος, νούσου χρονίου σημαίνει, quòd vberrimum habeant malignorum humorum prouentum, præcipuum febrilis materiæ fomitem. Quo in vices ſuccedente, & ad glandulas velut ex interno penu demiſſo, facilis eſt de tota vitioſorum humorum mole æſtimatio. Quod ſi ſtatim quidem & in febrilis incendij limine remiſerint, tum vel maximè malo ſunt, quod affectas & propè acciſas fatiſcentis naturæ vires teſtentur, dum præcipuus animi locus eſſe debet, in ſæuiſſi-
F mo ingruentis morbi & dolorum impetu. Glandulæ enim ſunt velut publica viſcerum totiuſque corporis ſentina, in quam deſtinata eſt à bene habita natura humorum eluuies, idcoque viſcerum affectorum indicaturam præ ſe ferunt. Quæ profectò nos impulerunt, Vt illud ἐν τοῖσιν ἐξ ἀρχῆς παρακμάσαντες, ſuperioribus coniungeremus cum maxima noſtrorum codicum parte. Quod etiam fecerunt interpretes.

τὰ πνεύματα] Hæc de flatibus eſſe intelligenda, quæ corpus peruadunt & quodammodo perreptant, ſatis indicant quæ ſequuntur, dum in arctum quoddam comprehenſum flatum à calore tenuari aut in ſuppurationem verti ſcribit. Ne quis verò miretur τὰ πνεύματα Hippoc. de flatibus dici, fidem faciet, quod πνευματώδεις περὶ τῶν ἐμπνευματουμένων καὶ τὸ πνευματουμένων χωρὶς dicuntur, Gal. lib. 3. περὶ δυσπν. quod & aliàs demonſtrauimus. Iſtud verò mirè perturbauit Caluus, dum ſuperioribus iunxit.

οἷον περιφερὲς ἀποπυητικὸ] Tres ex noſtris codicibus, quorum duo propter ſummam antiquitatem & toties expertam fidem, magni ſunt apud me ponderis, ἀποπυΐσκει legunt. Quæ lectio improbanda non eſt.

G ἢν ἐπαναλάσσηται ἢ ἐπιλάπτηται] Duo fidiſſima exemplaria ἐπαναλάπτηται legunt, quam lectionem etiam cum Caluo ſecuti ſumus. Quædam etiam ἐπανάλαπτ), alia verò ἐπανάλυται. Cornarius ἐπαναπλανᾶται legiſſe videtur. Atque haud ſcio an ἐπαναλάπται ad errabundam & vagantem flatus ſurſum lationem referri poſſit. Pro ἐπιλάπτηται duo exemplaria, quorum vnum vetus, alterum recens, ἐπιλαμβάνηται habent. Vbi verò τῇ ἄνω ἴξει leg. Caluus ἴξει.

πυκνὰ πνεύματα] Nolo eſſe longior in re præſertim facili & trita. Locus hic totus reſpirationum complexiones referens, à Galeno explicatur lib.3. περὶ δυσπν. Neque verò adeò ſumus impudentes, vt præter Galen. interpretationem, noſtram velimus requiri. Atque adeò noſter hic vanus eſſet labor, ni Gal. deſideraretur induſtria. Porrò etſi quæ hic de reſpiratione ſcribuntur, ſpecimen exhibent eorum quæ libro ſexto epidemiôn accuratiùs abſoluuntur: illinc tamen eorum explicatio deſumenda eſt quod multa neceſſaria ab antiquis exſcriptoribus (vt Galeni opinionem ſequar) hic omiſſa ſint. Habes igitur abſolutam reſpirationis doctrinam lib. 6.ep. his verbis: πνεύματα σμικρὰ, πυκνὰ μεγάλα, ἀραιὰ, σμικρὰ ἀραιά. πυκνὰ μεγάλα, ἔξω μεγάλα. ἔσω σμικρὰ, ἔσω μεγάλα, ἔξω σμικρὰ, τὸ μὲν ἐκτεῖ-
H νον, τὸ δὲ κατεπεῖγον. διπλῆ ἔσω ἐπανάκλησις, οἷον ἐπεισπνέουσι, θερμὸν, ψυχρόν. Quæ omnia etſi ex his primis lineis docta & abſoluta videntur, eſt aliquid tamen quod in his requiratur, vt ex Gal. ſententia aliquando dicturi ſumus. Mihi verò ſatis abundè feciſſe videor ſi digitos (quod dicitur) ad fontes intendero, ex quibus facilem eorum omnium quæ hic ſcribuntur notionem hauries, ne neceſſe ſit reſpirationum inter ſe affectiones recenſere, quæ multis verbis iiſq; neceſſariis à Gal. enumerantur. Cæterò non ſatis eſſe videtur, Galenum in teſtem huius loci vocaſſe niſi literæ varietatem indicaro. His enim verbis adducit Gal. πνεῦμα σμικρὸν πυκνὸν, μέγα ἀραιὸν, σμικρὸν ἀραιόν. In quibus complexionum penuriam ſatis conijcere licet, etſi eodem in libro poſtea eadem quæ hic ſcribuntur, referat, πνεύματα πυκνὰ σμικρὰ, μεγάλα ἀραιά. In quibus Hipp. prima tantùm coniunctarum reſpirationum capita attingere videtur, vt abſolutiori diſciplinæ viam muniat. Quod etiam in Prognoſtico feciſſe, dum paucis verbis totam reſpirationis πραγματείαν comprehendit, multis probat Gal. Eorum deniq; omnium quæ hic ſcribuntur, expreſſam habes effigiem lib.6. epid. vtrobique tamen deploranda eſt Galeni diligentia, hic quidem temporum iniuria, illic verò ſcripti in hunc librum epidem.2. commentarij ſecuritate. Nolim Calui meminiſſe, adeò videtur celebratiſſimum à Galeno locum parum comprehendiſſe, ita hic omnia perturbat. Nec verò eum pro merito

excipimus, quòd à doctiſſimis huius ſeculi luminibus miſerè vexatus dimiſſus ſit, quodque piacularis iſta expiatio in iuſtum volumen excreſcere poſſit, ſi quis dignè illius interpretationem excutiat. A

Turpe eſt difficiles habere nugas,
Et ſtultus labor eſt ineptiarum.

Inquit ille. Atque ſi quando illius præter noſtrum inſtitutum leuiſſima mentio incidit, ne quis illud obtrectet metuo,

Nuſquam delicia ſupiniores. * *Sect.2.* † *Sect.2.*

ἔσω, ἔξω μέγα] Reſpirationis differentias in expiratione & inſpiratione (quæ illius partes ſunt) complectitur. Hîc autem quodammodo diminutæ ſunt, atque ex lib. epid. 6. reſtituendæ. Neque enim ita ab Hippoc. ſcriptas eſſe exiſtimare debemus, ſed ſcriptorum incuriâ vitiatas. [illegible] Operæ pretium eſt igitur, Galenum ipſum verum parentis interpretem & emendatorem hac in re audire libro 3. περὶ δυσπν. [illegible] B [illegible] Neque verò Hippoc. ipſe in Coacis Prænotionibus horum typum referens, diminutas has inſpirationis & expirationis affectiones extulit, cùm ſpirationis διαφορὰς docens, ſcribit, [illegible] τὸ μὲν ἐκτεῖνον] Differentiæ ſunt alterius partis reſpirationis, quæ ſecundum motionem ſpectari debent, in tarditate & velocitate. Id indicat Gal. lib. 3. περὶ δυσπν. [illegible] C [illegible] In Coacis etiam, [illegible] ſcribit Hippocrates.

διπλοῦν ἐπανάκλησις] Inæquabilitatem reſpirationis conſtituunt hæ differentiæ, quæ profectò tam in expiratione quàm inſpiratione ſpectari debet, vt meritò expirationem à ſcriptore vtrobique omiſſam potius quàm ab Hippoc. cauſetur Galen. Niſi fortè ea breuitas ex philoſophorum ſchola prodierit, vt vno oppoſitionis membro poſito, alterum tacitum intelligi par ſit. In his enim tanti parentis arcanis conſideranda eſſe ſæpiùs eſt inculcandum, [illegible] vt [1] Gal. verbis vtar. Nec verò opus eſt aliena induſtria, vbi Gal. optimè nauatam operam adhibere poſſumus. Is igitur libro tam ſæpè adducto in medium, his de reſpirationis differentiis ita ſcribit: [illegible] D [illegible] Quam hic verò vocat duplicatam & eliſam reſpirationem, non aliam eſſe quàm quæ offendens, interciſa, deficiens, reuocata, & velut reuulſa, ab Hippo. dicitur: ſcribit Gal. eodem libro, teſtimonia multa afferens, quæ hic omittenda non ſunt, cùm multum ad rem faciant, quæ per ſe obſcura eſt, tum verò quòd in auguſto & recondito Medicinæ parente nihil omittendum exiſtimem, in quo ne aliquid quidē ſatis explicatū & apertum eſſe poteſt [illegible] E [illegible]
Plura verò alia huius rei exempla vndique corrogabimus, dum OEconomiam Hippocratis contexemus, in qua totam [6] Hippocraticæ dictionis rationem ſubducere conabimur. Porrò [7] Gal. in aphor. loci huius meminit & lib. de rat. vict. in morb. acut. vbi altera reſpirationis inæqualitas quæ expiratione perficitur, ab Hipp. celebratur. πνεῦμα verò [illegible] Celſus [8] ſpiritum in faucibus eliſum vocat aph. libri 4. ſuo more vertens. Quorum faucibus in febre eliditur ſpiritus, inſtat his neruorum diſtentio. In Coacis etiam celebratur διπλοῦν ἐπανάκλησις [illegible] F

[1] *Libro 3. περὶ δυσπν.* [2] *Prius ſect.4.* [3] *Sect.2.* [4] *Lib.2.* [5] *Aph.68.lib.4.* [6] *Aph 68.lib.4.* [7] *Comm.2.* [8] *Lib.2.cap.7.*

θερμὸν ψυχρόν] Vltima eſt reſpirationis oppoſitio, quade multa habes in Prognoſtico & Coacis. Et verò de his vltimis differentiis ſic Galenus lib. 1. περὶ δυσπν. [illegible] G [illegible] Quæ Gal. verba noſtram ſatis lectionem approbant, quam ex 6. epid. conſentientibus noſtris exemplaribus deſumpſimus, eamq; quæ in omnibus impreſſis eſt, retinemus. [illegible]] Temporis iniuria horum locorum explicationem abſorptam reſtituit Galeni diligentia & aſſiduitas. Adeſt enim velut ſuccenturiatus libro tertio περὶ δυσπν. & nobis tam abundè ſatisfacit, vt ne cuiuſquam operam requiramus. Inquit igitur [illegible] H [illegible] Ex quibus conjicere licet ſpiritus contentionem redintegrato velut intus calore

A calore ac in ſeſe aucto, flatuum omnium ac humorum præter naturam copiam digerere. Eſt enim ipſe ſibi fomes & pabulum, atque inde calidum concipit, cùm ab aëre externo ventilari non poſſit. Vnde procliue eſt oſcitationes, pandiculationes, ſingultus (exundantem flatuum ſobolem) ab ipſa ſpiritus contentione ſanari, calido flatus diſſipante & diſcutiente. Quin & certum eſt, τὴν τοῦ πνεύματος κατάληψιν febrim etiam magnam excitare vt de ſeipſo refert Hieronymus, & Celſus in horroris curatione ſpiritum contineri imperat lib. 3. cap. 12. Promptè enim aërea in nobis eſſentia ignem concipit, & tandem interitum & exitiũ adfert vt ſatis ex Plutarcho in Catone patet. Porrò multis nominibus celebratur à Philoſophis πνεύματος κατάληψις, vt ab Ariſtotele & Aphrodiſienſi in Quæſtionibus naturalibus, & à Gal. lib. 5. in Symp. cauſis. Tuſſim enim eã quæ ab intemperie frigida fit ſpiritus contentionem ſanare ſcribit, ob eam quæ à concepto intus calore fit partium ſpiritalium temperatam æquabilitatem, αἱ δὲ καὶ βίαιοι ... τοῦ πνεύματος. ... ἡ τοῦ πνεύματος κατάληψις ... ἀλλὰ καὶ ...

B γὰρ ἐν τοῖς ἀναπνευστικοῖς ὀργάνοις θερμασία ... ἀναπνοῆς ... ὁμοιότητα κράσεως ἀφικνεῖται. Eſt porrò μακρόπνους ὅτι μακρὰ ἀναπνεῖ, ἢ διὰ μακροῦ, vt ſcribit * Galenus. * *In Exegeſi.*

τοῖσι δεκτικοῖσι] De hoc loco ſic rurſum Gal. ... βραχύπνοια ... ἀλλ᾽ ... ἄλλως ... βραχυπνοῆ ... καταψυχόμενον ... πνεύματος ... καρδίας ... ἀναπνοὴ ... καταψυχομένων ... κατάληψις ... αὐξόντων ... ἐκθερμαίνεται ... ψύξεως ... θερμασίας ...

C χωρεῖν ... βραχύπνοιαν ... Cæterùm quoſnam perfrictos & καταψυχομένους vocet, fuſiùs illic explicat. In quibus βραχύπνοια, τουτέστι διὰ βραχέος χρόνου ... ἀναπνευστικῶν ὀργάνων ... Porrò mendoſos eſſe impreſſos omnes codices ſatis apparet, atq; ita legendum, ἐν τοῖσι δεκτικοῖσι, καὶ μέχρι ... βραχύπνους. fœdior eſt quoq; vnius recentioris codicis ſcriptio, qui μακρόπνους legit, vt æquiùs fuerit ne meminiſſe quidem. Quod vitium ad Aſulanum exemplar peruenit, quod etiam hoc loco valde eſt deprauatum.

Κατ᾽ ἴξιν, καὶ πλευρέων ἐντάσιες ὀδυνώδεες, καὶ ἐντάσιες ὑποχονδρίων, καὶ σπληνὸς ἐπάρσιες, ἐκ ῥινῶν ῥήξιες. Τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα μετὰ κρίσιν ὑποστροφώδεα. Ἐγχωροῦσαι σπληνῶν ἐπάρσιες, ἢν μὴ ἐς ἄρθρα τελευτήσῃ, αἱμοῤῥαγίη γὰρ ὑποχονδρίου δεξιοῦ ἔντασις, ἢν μὴ διεξοδήσῃ. ἄτη γὰρ ἡ κατάληψις ἀμφοῖν ὑποστροφαί. ἀποστάσιας οὕτω ποιέεσθαι, ἃς μὴ γίγνονται. Τὰς δὲ παραγιγνομένας ἀποδέχεσθαι ὡς ἴωσι ἤδη. καὶ ὁποῖα δεῖ καὶ ὁκόσα, μὴ ξυνδραν δέ. Τὰς δ᾽ ἀποτρέπειν, ἢν ἀνεπιτήδειοι ἔωσι. μάλιστα δὲ ταύτας ἢν μήπω ἀρχὰς ἀρχομένας αἱ τεταρταῖαι αἱμοῤῥαγίαι δύσκριτοι. οἱ διαλείποντες μίαν τῇ ἑτέρῃ ἐπιῤῥιγοῦσιν ἅμα κρίσις ἐς ἑβδόμην.

D Secundum directionem laterum & præcordiorũ contenſiones laborioſæ, tum verò lienis tumores & ſanguinis è naribus eruptiones fieri debent. Quę poſt iudicationem relinquuntur, recidiuas facere ſolent. Primùm igitur in lienum tumoribus, niſi in articulos deſinant, vel ſanguinis è naribus eruptio, vel præcordij dextri cõtenſio fiet niſi ſi vrinæ irruperint, & viã quodammodo ſibi fecerint. Sunt enim velut vtrorumq; interceptio. Atque ſic quidem meritò horum recidiuæ fient. Hæc igitur perpendentem, abſceſſus procurare conueniet, ſi non fiant: quoſdam verò qui iam fiunt, declinare: quoſdam etiã qui quã & qualiter oportet prodierint, recipere. Qui verò ne abundè

E quidem prodeunt coadiuuandi ſunt: quidam etiam qui prorſus ſunt incommodi, auertendi, atq; eò maximè ſi nullam adhuc ſui ſignificationem edidere, ſed futuri ſint, alioqui verò cum adhuc rude habuerint initium. Sanguinis è naribus eruptiones, quæ quarto die fiunt difficilem faciunt iudicationem. Febres quæ vno die intermiſſionem, altero verò perfrictionem habent, iudicium ad ſeptimum circuitum ſuſtentant.

κατ᾽ ἴξιν] Eſt receptiſſimum in tota criſeωn theoria hæmorrhagiam naturæ directionem & reſpondentem affectui ſitum ſpectare debere: alioqui quæ oppoſito modo fit, damno ſemper fuit. Vnde τὰς ἀνάπαλιν αἱμοῤῥαγίας damnat in Prorrhetico Hippocrates. Hic verò laterum & præcordiorum contenſiones & inflammationes, tum etiam lienis tumores proponit ad naturæ ductum conſiderandum, quibus valde familiaris eſt ſolutio per ſanguinis è naribus fluxionem. Porrò vt hic totus locus valde eſt per ſe celebris, ita

F etiam repetitur * lib. epid. 6. * *Sect. 2.*

τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα] Nolo affectare diligentiam in re ſuperuacanea & admodum trita. Aphoriſmus eſt duodecimus lib. 2. qui repetitur lib. 4. & 6. epid. ** iiſdem omninò verbis. Idem quoq; ſignificauit priùs in fine ſect. 1 cùm ſcripſit: ... ἐγκαταλείπεται ... ὑποστροφαὶ καὶ τάχεαι. Quod etiam ſcriptum eſt ſect. 3. lib. 6. epid. Sunt verò τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα τὰ τῶν μοχθηρῶν χυμῶν λείψανα. & τὸ ἐγκαταλείπεσθαι effert Hipp. de his quæ infra modum & ex parte vacuantur. ... vt inquit Galenus. Eodem propè ſignificatu dixit Hipp. lib. 6. epid. *** ... ἐγκαταλείπεσθαι (inquit Gal.) ... Sed hæc conuenientiorem ſuo loco ſortientur tractationem in noſtra OEconomia, quam in tuum vſum vrgemus quantum poſſumus. Hunc locum Galeni

G doctrina maximè commendatum mirè conturbauit Caluus, cùm ſuperioribus iunxit. ** *Sect. 2.* *** *Sect. 2.*

τῶν σπληνῶν] Lienum tumores & hypochondriorum contenſiones quæ viſcerum inflammationes fouent, hæmorrhagiæ crebrò ſoluunt, niſi ſi materiæ decubitus alio prorumpat. Celebris verò eſt in toto opere medico, ex liene in iecur humoris tranſumptio, & contra. Quod ſatis ſignificant apud Hippocratem, αἱ διαδέξιες τῶν ὑποχονδρίων ... σπλῆνα ... In quorum genere animaduertendum eſt, ... vt ſcribit Galen. lib. 6. epid. † Hic verò locus integer ex lib. 6. epid. ſumendus & reponendus eſt. Illic enim ἡ αἱμοῤῥαγίη ... ὑποχονδρίου δεξιοῦ ἔντασις legitur.

† *Comment. 2.*

ἢν μὴ διεξοδήσῃ οὖρα] Vrina copioſa viſcerum redundantiam intercipit: quæ ſi non copioſè fluat, reuerſionis morborum cauſa eſt. Atque id eſt quod per hæc verba intelligit: αὕτη γὰρ ἡ κατάληψις ἀμφοῖν. Eſt enim veſica, velut corporis ſentina publica, quæ viſcera ipſa

H eluit. Certum eſt enim lienem ipſum, etſi ſæpiùs per aluum expurgatur, per vrinas tamen quandoque defæcari, vt in vrinis nigricantibus, quæ ſplenis morbos ſoluunt, videre eſt. Sic igitur κατάληψιν ... ſignificare hîc mihi videtur, quemadmodum κατάληψιν οὔρων aut ... ſæpè dicit Hipp. Quòd ſi ad viſcerum inter ſe conſenſionem referas affectus interceptionem & humorum receptam exundantiam κατάληψιν etiam intelliges, quæ meritò recidiuas faciet. Cæterò hic locus lib. 6. epid. aliter legitur. ἢν μὴ διεξοδήσῃ οὖρα. αὕτη γὰρ ἡ κατάληψις ἀμφοτέρων, αἱ ὑποστροφαὶ τούτων εἰκότως. Eſt & διέξοδος τῶν πνευμάτων celebrata Hipp. lib. περὶ φυσῶν. Caluus hîc vtrunque deiectionum genus addidit.

ἀποστάσιας] Procurandorum abſceſſuum rationes edocet, vbi de his quæ ex abſceſſuum genere in morbis remanent, egit. Atque adeò ex abſceſſus diſciplina hæc animaduertenda erant poſt ea quæ ſect. 1. dicta ſunt. Hic verò locus ex lib. 6. epid. ſic corrigendus

venit,neutrobiq; enim eſt integer. ἐπαλέοντας ἐν παισὶ δὲ ἀπὸ ἐσχάτων, καὶ χρονίζουσι, καὶ ἢν ἐκκλίνειν οὐδὲ χρονίζουσι. ταῦτα δὲ ἀποδείξαις ἂν ἰσως εἶναι δεῖ καὶ ὅ δεῖ. ἐκεῖνα δὲ καὶ τὰ ἐς ὑστέρα ξυμφέρει. Quam ſententiam fœdiſſimè diſiunxit Caluus,& longè infelicius interpretatus eſt, cùm huius principium ſuperiori ſententiæ coniunxit. Illud verò ἀποκλίνειν, quo ſenſu accipit? Quid enim per [*datura in cubile*] intelligat,non video. Duo ex noſtris codicibus,antiquus vnus, alter recentior, pro αἱ χρονίζουσαι, ἰσχυρῶς legunt. Quam lectionem ſecuti ſunt interpretes. A

αἱ τεταρταῖαι αἱμοῤῥαγίαι] Signorum quæ vt ſolutionem morborum adferunt, ita & cauſæ rationem habent,quarto die ſuſpecta eſſe ſignificatio debet, vt priùs diximus, τὰ γὰρ κρίνοντα ἐν αὐτῇ ἐπιφαίνεται.Morborum enim initiis cruda adhuc omnia ſolutionem nullam,ſpem verò aliquam præ ſe ferre poſſunt. Hinc profectò ſanguinis eruptiones quæ quarto die fiunt , ſuſpectæ eſſe debent, cùm quartus ἐπίδηλος ſit,ac vix criticus, τὰ δὲ ἐξ ἀρχῆς κρίνοντα αἵματος ἐκ ῥινῶν ῥυέντα, ἐν κρισίμῳ,vt ſcribit in coacis. Etſi verò hanc ſententiam repetit 6.epid. ſæpè tamen in tota ſua doctrina inculcat. In Coac. ſcribit, ἐν καύσῳ ῥύσις ἐκ μυκτήρων τεταρταίῳ κακὸν ἢν μή τι ἄλλο ξυμφέρῃ, πεμπταίῳ δὲ ἧσσον κινδυνῶδες. Et rurſus ἑβδομαίοισιν ὁ ἐνναταίοισιν, ὁ τεσσαρεσκαιδεκαταίοισιν ῥύσεις ἐκ ῥινῶν λύουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοὺς πυρετούς.In Prorrh.etiam & Coacis,τεταρταίοισιν αἱ τοιαῦται αἱμοῤῥαγίαι κακοήθεες. De στάξει aut ἀποστάξει quomodo quarto die ſuſpecta ſit, priùs diximus,& aliàs agit Hippocr. B

αἱ δὲ κακοήθεες] Iſtud de tertianis febribus intelligendum eſſe,quæ ad ſeptimum circuitum ſoluuntur,indicat aph.59.lib.4. Quem repetit in Coacis,τριταῖος ἀκριβὴς ἐν πέντε ἢ ἐν ἑπτὰ περιόδοισιν ἢ τὸ μακρότατον ἐν ἐννέα, κρίνεται. Tertianas verò ſæpiùs ſolutionem ad ſeptimum non ſuſtentare,ſed ad quintum circuitum iudicari in dies experimur etſi nothis plurimùm abundamus, vt ne ad breuem & expeditam ſolutionem exquiſitæ requirendæ ſint. Quò fit vt hæc ſententia, quæ lib.6. epid. repetitur, integrum magis habeat ſenſum,cùm ἐν ἑπτὰ πέντε, ὡς τὰ πολλὰ legit.

Scopo poſt mucoſorum & bilioſorum exitum & faucium inflammationem, ex improba victus ratione aluus reſtitit,& febris continua prehendit, lingua erat florulenta,& inſomnia conflictabatur. Partium quæ ad pubem ſunt,valida contenſio & æqualis,paulatim ad imum dextræ partis vergens.Reſpiratio erat ſubfrequens cum præcordiorum dolore inter reſpirandum,& cùm loco dimoueretur,aut ſeſe conuerteret,abſq; tuſſi ſubcraſſa excreabat. Peplos exhibita præcordium quidem alleuauit, nihil autē tranſmiſit. Poſtridie glādes duæ immiſſæ, nullo modo apparuere.Vrina craſſa erat & turbulenta,ſubſidentia verò æquabilis & læuis.Aluus etſi turbata erat,reſtitit tamē venterq́;contrectatu aliquanto mollior erat.Lien intumeſcebat & ſubleuabatur, ſuoq; momēto deorſum librabatur.In potu erat acetum mulſum.Decima ſanguis ex nare ſiniſtra aquoſus & paucus prodiit, quod ægro non magnum adiumentum attulit. Vrina ſubſidentiam habebat,in qua ſubalbidum quiddam inerat tenue,matulæ adhærens,quod neq; erat geniture omninò ſimile,neq; verò diſſimile. Effluxerat autem breui interuallo. Poſtridie, ex iudicatione à febre omninò liber. Vndecima verò,viſcidum aliquantulū ſubiit.Cum profluuio autem bilioſum quid effluxit. Multæ vrinæ perpurgatio cum copia tum etiam ſubſidentia,quæ ante vini vſum tenui pituitæ ferè erat ſimilis.Vndecima prodierunt,alui fæces, paucæ quidem, viſcoſæ tamen & conturbatæ.Quod an iudicationem haberet, non ſecus ac Antigeni in Perintho decidit,dubitari poterat. Podagricis humorum coitus & tubercula dura in lingua ſubleuantur,& humiles calculi concreſcunt, imbecillitateſq; illis circa articulos fiunt. Oſſium enim natura quod indurentur aut contendantur in cauſa eſt.

Σκόπᾳ ἐκ κορυζωδέων, χολωδέων, καὶ φάρυγγος φλεγμονῆς, φλαύρως διαιτηθέντι, ἡ κοιλίη ἀπελήφθη, καὶ πυρετὸς συνεχὴς ἐγένετο, καὶ γλῶσσα ἀνθηρὴ, καὶ ἄγρυπνος. ἥβης ἔντασις ἰσχυρῶς ὁμαλῶς κατὰ σμικρὸν ἐς τὸ κάτω ἐν τοῖσι δεξιοῖσι πνεῦμα ὑπόπυκνον, ὑποχόνδρια ἤλγει, καὶ ἀναπνέων καὶ στρεφόμενος. ἄνευ δὲ βηχὸς ἀνεχρέμπτετο. ὑπὸ παχέος πέπλος ἐδόθη, ἀπὸ τῶν ὑποχονδρίων μὲν ἀπώσεν, ἐκθραχὺ θῆ δὲ οὐδέν. τῇ δὲ ὑστεραίῃ βάλανοι δύο προστεθεῖσαι οὐκ ἐφαίνοντο. οὖρον δὲ παχὺ καὶ θολερὸν, λεῖα καὶ ὁμαλή. καὶ ἔστη κοιλίη ἐν θολερότητι, ἥ τε γαστὴρ μαλακωτέρη ἦν, καὶ σπλὴν ἐπηρμένος, καὶ καταῤῥοπος ἐγένετο. ποτῷ ἐχρῆτο ὀξυγλυκεῖ. δεκάτῃ, αἷμα ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ ὑδαρὲς ὀλίγον ἦλθεν. οὐ πάνυ δὲ ἦν ἄῤῥωστος αὐτὸ τοῦτο. καὶ οὖρον ὑπόστασιν εἶχεν. ἐν δὲ τῇ ὑποστάσει ὑπόλευκόν τι προσεχόμενον πρὸς τῷ ἀγγείῳ λεπτόν. οὔτε δὴ γονοειδὲς, οὔτε ἀνόμοιον, ἐῤῥύη τοῦτο βραχύ. τῇ δὲ ὑστεραίῃ κριθεὶς, ἀπύρετος, καὶ ὑπῆλθεν ὑπόγλισχρον τῇ ἑνδεκάτῃ τὸ δὲ ἐπὶ ῥόῳ χολώδες. οὔρου δὲ κάθαρσις πολλὴ, καὶ πλήθει καὶ ὑποστάσει. καὶ πρὶν μὲν οἰνοποτέειν ἤρξατο, μύξῃ λεπτῇ ὁμοίη. διῆλθε δὲ τῇ ἑνδεκάτῃ ὡς ὀλίγον ἐόντων. γλίσχρα δὲ καὶ κοπρώδεα θολερά. τὸ τοίνυν εἰ κρίσιμος οὐκ καὶ τὸ Ἀντιγένεος ἐν Περίνθῳ. τὰ περὶ τὰς γλώσσας αἱρόμενα συστρέμματα καὶ τὰ τοφώδεα ἐόντα λιθίδια. καὶ τὰ τοῖσι ποδαγρικοῖσι. τὰ ἀσθενέα περὶ ἄρθρα ἐκείνων ἐστί. καὶ γὰρ ἡ ὀστέων φύσις καὶ τοῦ σκληρύνεσθαι τοῦτο αἴτιον καὶ τοῦ συντείνεσθαι. C D E F

Σκόπᾳ] In hac aff.ctuum συνδρομῇ maximum habet momentum lienis tumor,hypochondriorum contenſio, & imarum ventris partium diſtenſio, quæ præcipuorum viſcerum affectiones præ ſe ferunt, & flatuum inſignem in inanitatibus copiam magnamque illarum infarctam. Vnde aluus obſtinatiſſimè reſtitit, neque coacta quicquam reddidit. Lienis tumor & deorſum propendentia aut libratio,primam habuit in hac θεωρίᾳ animaduerſionem,& ſpiratio ſubfrequens,viſcerum malè affectorū certas notas exhibuit. Hæc tamen tam inopinata malorum congeries,ſeceſſibus & conferta vrinæ perpurgatione tandem ſoluta eſt. Cæterùm Gal. huius hiſtoriæ meminit lib.5. περὶ δυσπν. dum πνεῦμα ὑπόπυκνον explicat, huiuſque reſpirationis cauſam addit, ſcribens: ὅ οὖν ἐφεξῆς αὐτῷ γεγραμμένος ἄῤῥωστος ἐπὶ ὀῤῥώδει τινὶ ὅ τὸ ὄνομα Σκόπας, οὐκ αὖ ἔστι μεμαρτυρημένος χαλεπός. ἔχει δὲ ἡ τε παλαιὰ λέξις ὧδε. πνεῦμα δὲ ὑπόπυκνον, ὑποχόνδρια ἤλγει, καὶ ἀναπνέων καὶ στρεφόμενος. φαίνεται δὲ καὶ οὗτος ὁ ἄῤῥωστος μετρίως τοῖς πολλάκις ὑφ' ἡμῶν εἰρημένοις. ἐπεὶ γὰρ τὰ ὑποχόνδρια τοῖς ἀναπνευστικοῖς ὀργάνοις συνῆπται διὰ τοῦτο οὐ συνεχῶς αὐτῷ ὑπόπυκνον ἦν τὸ πνεῦμα. Quod effecit vt illud ἐν τοῖσι δεξιοῖσι ad ſuperiora adiungerem,quibus certè magis competere videtur. G

πέπλος ἐδόθη] Peplus & peplium gentilitate & figura affinia medicamenta antiquis Medicis vſitatiſſima, bili & pituitæ expurgandæ flatibuſque expellendis. Quod teſtatur Hippocr.lib.2.de rat.vict.in morb.acut.dum πέπλιον μᾶλλον φυσέων κατεῤῥηκτικόν ἐστι ſcribit. In quem vſum hic exhibita peplos fuit. Grauatis enim obſtrictione & flatibus hypochondriis ipſis, nihil tamen alleuauit,quòd meatuum conniuentiam & humorum farcturam liberare non potuerit, etſi à præcordiis deorſum propulerit. Has eaſdem vires Rufus peplio attribuit fragmento περὶ καθαρτικῶν φαρμάκων. πέπλος καὶ πέπλιον ἐγγύτατα τὴν ἰδίαν ἀλλήλων ὡς τὸ καθαίρει τὸ δὲ φλεγματώδες καὶ χολώδες, μετὰ φυσῶν κατὰ πλῆθος, καὶ ἐξαιρεῖ ταχὺ θαῤῥεῖν τούτους. Aëtius etiam cap.26.lib.3. τὸ πέπλιον φυσῶν κατεῤῥηκτικὸν ab Hipp.alicubi dici teſtatur,nimirum quem ſupra adduximus locum innuens. Quin & Actuarius Meth.medendi 5. poſt bilis atræ & pituitæ eductionem, flatus quoque diſrumpere teſtatur,in primiſque flatulentis affectibus auxilio eſſe,iis præcipuè qui melancholiæ præbent exordium,lienis inflationes,vteri & inteſtini laxioris iuuare. Sed & huc venit Plinius audiendus qui lib 27.ſcribit. "Peplos quam aliqui Sycen, alij Meconium aphrodes vocant,ex vna radice tenui fruticat, foliis rutæ paulò latioribus, ſemine ſub foliis rotundo, minore quàm candidi papaueris. Inter vites ferè colligitur meſſibus, ſiccaturque cum fructu ſuo, ſubiectis aquis, in quas excidat. Hoc poto aluus ſoluitur, bilis ac pituita detrahitur. Media potio eſt acetabuli menſura,in aquæ mulſæ heminis tribus. H

Et cibi

A Et cibis inſpergitur obſoniiſq; ad molliendam aluum. Ex quo fit, vt non temerè in hoc lienis tumore & inflatione tentatum ſit hoc medicamentum. Cæterò hoc in loco variant noſtra exemplaria. Quæ enim plurimum vetuſtatis habent, omninò duo, αἰσχρίωνος ἐπιπάσσεται legunt: quam lectionem cum interpretibus ſecuti ſumus. Recentia verò ab impreſſis non recedunt. Quæ lectio ſanè non vſquequaque improbanda eſt. * Cap. 12.

ἐπιρρώννυται δὲ ὕδασι] Caluus aliter legit hunc locum, ἐρρώσατο δὲ ὕδασι, aut aliud quid tale vidiſſe videtur.

ὁ παῖς δ' ἀρρωστ.] Rara & inſolens phraſis Hipp. Cornarius δι' αὐτὸ τοῦ legit, nec aliquid magni elicere potuit. Caluus ridiculam ſanè verſionem facit, ſi ad ſanguinem refert, cui vt ſatisfaceret mutandum illi genus græcum fuit. Non video quinam ſenſus alius adferri poſſit, præter eum quem in noſtra verſione poſuimus, vt intelligamus. ὁ παῖς δὲ ὁ ἄρρωστος, δι' αὐτὸ τοῦ αἱμορραγῆσαι. Etſi enim lienis intumeſcentis hypochondriiq; inflammati, propria eſt per hæmorrhagiam iudicatio: eam tamen quæ morbis leuamentum aliquod allatura eſt, ne infra modum quidem ſubſiſtere oportet, vt priùs dixit, dicique iudicatorii celebritatem habere neceſſe eſt. Vnde non mirum eſt, hanc irritam fuiſſe, cùm paucum ſanguinem, aquoſum, & die decimo profuderit.

B λάπη ὁμοίη] λάπη Hipp. tenuem pituitam albam, & viſcidam ſignificat, quæ ferè ore reiicitur, interdum acida, interdum acris & ſalſa, aut dulcis & fatua, ſaliuationis propemodum comes. σιάλῳ enim eam ferè ſemper iungit, proq; diuerſa qualitatis ſpecie variè afficit. Modò enim λάπην ὀξεῖαν modò ἁλμυρὴν vocat. Vtitur hac dictione Hipp. lib. 2. περὶ νούσων. ἢν δ' ὕδωρ ἐπὶ τῷ πλεύμονι γένηται, ἐν ἀρχῇ μὲν ὀξεῖαι ἴσχει ὀδύναι ἐς τὰ πλευρὰ καὶ τὰ μετάφρενα ἄλλοτε ἄλλῃ. καὶ ῥῖγος καὶ πυρετὸς ἄλλοτε ἄλλοτε. καὶ πνεῖ ἄθροον ὑπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ ὑγρῆς καὶ ἀμβλυώσσει, καὶ χρόνῳ χείζεται. καὶ δοκέει ἐν τῷ ἐπὶ δύο ἐρεῖ. καὶ ἢν ἀνασῆ, ἀπαλλάσσειν μιν λαμβάνει. καὶ τὸ αἷμα ἐν αὐτῷ ἀλίσκεται... καὶ ὁ πνεύμων ἴσχει καὶ τὸ φθέγγεται ἀνοίγων καὶ ἕως σίελα καὶ λάπην, ἐνίοτε δὲ ἀφρόν. Idem paulò poſt, ἢν ἐρυσίπελας ἐν τῷ πλεύμονι γένηται, βὴξ ἴσχει, καὶ τὸ σίαλον ἀποπτύει πολὺ καὶ ὑγρόν, οἷον ἀπὸ βρόγχου. ἐπὴν δὲ ᾖ αἱματῶδες καὶ οἰδαίνῃ ἴσχει τὸ μετάφρενον καὶ τὰ πλευρά, καὶ τὰ λάπαρα. καὶ τὸ σίαλον μέλαν. καὶ ἐμέει λάπην, καὶ οἷον ἐξ ὄξους τοὺς ὀδόντας αἱμωδεῖ. Ruſus quoque ἐν τῇ νούσῳ λεγομένῃ ἀναστῇ, τὰ αἰδοῖα ἀσθενῆ, οὐδὲ ἐμέει, ἀλλ' ὅταν μὴ ἀπὸ τοῦ τοῦ πολλῷ χρόνῳ μύζει, καὶ καρδιάσσει καὶ ἐμέει ἄλλοτε ἄλλοια καὶ χολώδεα, σίαλα, καὶ λάπην, καὶ δριμύ. Iterum quoque ἐν τῇ μελαίνῃ νούσῳ μέλαιναι ἐμέει, ὅτε μὲν αἱματώδεα, ὅτε δὲ οἷον τὴν δεύτερην, ὅτε δὲ πολύν, ὅτε δὲ, δριμὺ ὡς ὄξος, ὅτε δὲ σίαλον καὶ λάπην, ὅτε δὲ χολὴν

C χλωρήν. Idem verò ἐν τῷ περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν, in peripneumonia ἐμέει ὀξύ, καὶ ἐκ στηθέων καὶ αἱμώδει, ὅσα νοσέων... καὶ ἐμέει λάπην ὀξεῖαν. Paulò poſt ἐν φθινοπώρῳ, ἐνίοτε δὲ ὑπὸ τῶν μήτρων καὶ τῶν ὀσφύων καὶ τὰ βλέφαρα, ἀπὸ τοῦ ἔξω χολήν, ποτὲ δὲ λάπην. Ruſus in ſtc παχείῃ ἀρκευομένῃ, ἐνίοτε δὲ ἐμέει λάπην ὀξεῖαν, ἐνίοτε δὲ ἁλμυρήν. Atque hæc tibi adducenda fuere exempla de dictione minùs populari & vitiata, dum ſe ſuo loco & meritò vberiori tractatione, inſinuabit. Vero autem eſt affine, ante vini vſum, vrinam colore & conſiſtentia fuiſſe tenui, & albæ pituitæ ſimilem, à magna craſſorum, crudorum & flatulentorum humorum copia: in pituitoſo omninò morbo, originem, à mucoſis & bilioſis trahente, cum magna præcordiorum obſtructione. Cuius etiam rei ſignificationem auget vrina craſſa & turbulenta cum ſubſidentia initio apparente læui & æquabili, & quæ ſubalbidum quid lam vaſi adhærens habe- ret, genituræ neq; omninò ſimile, neq; verò diſſimile γονοειδὲς γὰρ οὖρον (vt ait Gal. lib. 6. epid †) τὸ ὑπὸ Πραξαγόρου καλούμενον ὑαλῶδες χυμοῦ ἔχουσι ἐστι. Sunt hæc enim certiſſimæ pituitoſi morbi & cruditatis pleni notæ. λάπην autem non ſatis intellexit Caluus, cùm ſpumoſam bilem vocauit. † Comment. 2.

D οἷον δὲ τῇ ὑπὸ ἐστ.] Id ad vrinam non ſatis appoſitè retuliſſe mihi videtur Cornarius. Nos antiquiſſima noſtra exemplaria imitati, de ſequentibus dejectionibus intelleximus. * Quod ferè fecit Caluus, niſi quod ἀλλὰ ad ſuperiorem ſententiam apponit, & διαχωρήματα legit.

τὰ περὶ τὰς γλώσσας] συστρέμματα καὶ συστρ. φύματα καὶ φλεγμονὰς ſignificant. Eſt enim humorum congeries, quæ tubercula dura parit. Podagrici autem cum toto neruoſo genere ſint imbecilles & fluxionibus obnoxii, his tamen quæ ab excrementis pleno cerebro de- riuant, ſæpe tentantur. Vnde non mirum eſt tuberculis linguæ affligi, quæ etiam meridiantibus, & vix dum cibum ſumptum edor- mientibus, plærunque negocium faceſſunt. Statim enim ab exhalantibus cibis cerebro oppleto, magnus fit excrementorum pro- uentus, qui in loca vicina decumbit, linguamque & fauces ſalſugine & acrimonia propemodum vellicat, lancinat, conuellit, & pu- ſtulis opplet, quas ἐλκύδρια vocat Pollux. Et hæc ſunt pituitæ acidæ & ſalſæ ſemina. Quæ pro materiæ æternitate moram trahunt, & ſua magnitudine ſunt conſpicua. συστρέμματα autem, humorum coitum ex Celſo verti, qui ex tuberculorum eſt genere. Sic enim lib. 5. * Hipp. σύστρεμμα vertere videtur. Calculos verò in articulorum inanitatibus fieri à craſſis & viſcidis humoribus certum eſt,

E qui oppleta articulatione partes vicinas diſtendunt, & motum impediunt, diuturnitate verò temporis & benigni caloris penuria pro loci & humoris natura, duritiem & callum concipiunt. Oſſium verò natura cùm dura ſit per ſe & inflexibilis, articulationibus multis ad motum indiguit, quæ propria ſunt arthritidis conceptacula. Oſſa enim reapſe terrea, humore aliquo, ſed viſcido, glutinoſo & craſſo irrorantur. Quæ ſi acceſſione humoris præter naturam obrigeant, tum ad motum inepta ſunt, atque ipſa diſtenſione & af- frictu humorem illum inis cauitatibus incuneatum indurant, & veluti ſuo affixu obfirmant. Quibus caſibus valde ſunt obnoxii po- dagrici, ob numeroſam pedum articulationem. Porrò τὰ ἀδώνια ad ἄρθρα non retuli, quòd non pateretur conſtructio, neq; παρ' ἄρθρα ἀδώνια legi vt interpretes, quòd nullum haberem huiuſce lectionis authorem, ſed τὰ ἀδώνια impotentias & imbecillitates ad actio- nes & motum intelligo, ſatis nota phraſi. Vel τὰ ἀδώνια παρ' ἄρθρα articulorum imbecillitates ſignificant, quæ calculum fouent, hu- iuſq; cauſam habent. Sic enim alium ſenſum elicies. Certum eſt nanque pedum debilitatem, articulorumq; ab ipſa calidi officina re- motiſſimam diſtantiam, his miſeris caſibus deuoueri. Non me latet, hunc locum aliter ſumi poſſe propter ſummam obſcuritatem, in

F qua ingenioſam cuiuſque probamus induſtriam. Caluus ita hunc locum obſcurauit, vt quid intelligat eruere non facile poſſis. Porrò vbi τὸ συντεινόμενον legitur, nos τὸ συντεινόμενον legimus ex noſtris exemplaribus. * Cap. 18.

Τῇ τοῦ Ἱπποστράτου ἐκ τεταρταίου ἐνιαυσίου ἀποκορύφου, ὑπόψυχρος φανερῶς δοκέουσα. ἔφοδος ἐπὶ πῦρ τὸ σῶμα καὶ ἱδρὼς ἔκρινε ταύτην. καὶ μετὰ τῶν γυναικείων πλείω πλήθει καὶ χρόνῳ. ὅτε γὰρ ἀπέσχε. μὴ ἐστάναι ἔδοξεν

G ἀπόστασις. ἐν τοῖσι σφύζουσιν αἱμορραγέσι σχῆμα εὐρύ τε ὄν, καὶ τὸ ξύμπαν εἰ ἐκ τοῦ πάνυ κατάντεος ἀνάντες ποιοίη. διὸ καὶ αἱ ἀποδέσιες αἱ ἐν τῇσι φλεβοτομίῃσιν ὁρμῶσι. αἱ δὲ ἰσχυραὶ κωλύουσιν αἷμα. τὸ ἔναιμον καὶ τὸ ὑπόχολον ὀξυρεγμιῶδες. ἴσως δὲ ἐς μέλαιναν τῆσι τελευτᾷ. ῥῖγη ἄρχεται γυναιξὶ μὲν μᾶλλον ἀπὸ ὀσφύος διὰ νώτου ἐς κεφαλήν. ἀτὰρ καὶ ἀνδράσιν ὄπισθεν μᾶλλον, ἢ τὰ ἔξωθεν τοῦ σώματος. οἷον πηχέων, μηρῶν, ἀτὰρ καὶ τὸ δέρμα ἀραιόν.

H δηλοῖ δὲ ἡ θρὶξ τῶν ζώων.

Hippoſtrati vxori præcordii ſiniſtri tumor, ex quartana annua in faſtigium ſublatus eſt, cùm palam frigidula eſſe videretur, oborto frigoris impetu & ſudore per totum corpus peruadente, iudicata eſt. Ad hęc menſes, qui tunc reſtiterant, magna copia, & per lõgum interuallum eruperunt: neque aliqua in parte ſubſiſtere, abſceſſus viſus eſt. In his quę pulſant & ſanguinem fundunt, poſitus figuram amplam & laxam eſſe oportet, idq; omninò ſi ex prorſus decliui, accliuis fiat. Quare quæ in venarum ſectionibus deligationes fiunt, ſanguinis impetum promouent, validæ verò inhibent. Qui natura ſunt ſanguinei & aliquantulum bilioſi, acidis ructibus conflictantur, atq; adeò verendum, ne in atræ bilis morbum deſinant. Rigores mulieribus à lumbis inchoant magis, & per dorſum ad caput feruntur. Quin & viris poſteriore magis quam anteriore corporis parte, vt cubito & fœmore. Id autem comprobat cutis ipſius raritas, cuius indicium eſt, pilorum in animantibus generatio.

τῇ τοῦ Ἱπποστράτου] Hic ἔπαρμα, σύστρεμμα, πλήρωμα, aut aliquid tale ſubaudiendum eſt, non inſolente Hippocr. phraſi, τὰ παρ' οὖς ef- ferente, quæ παρ' οὖς ἐπάρματα dicimus. Æquum autem fuit ex annua quartana, tumorem hypochondrii ſiniſtri ſubortum. Cuius deſignationem omiſit, propter conſenſionem quam cum ſuperiori hiſtoria habebat. Illic enim in Scopo lienis tumorem & præ- cordii ſublationem celebrauit. Hic autem tumor ſudoribus, diuturno & copioſo menſtruorum profluuio, meritò iudicatus eſt.

nec vlla ampliùs in parte ſubſiſtit. Menſium quippe effuſio hæmorrhagiæ reſpondet, quæ propriè quidem huiuſmodi tumores ſol-
uit. Porrò per τεταρταῖοι ἐνιαύσιοι, quartanæ diuturnitatem ſignificauit, quemadmodum lib.6.epid.† ὁ ἐνιαύσιος τεταρταῖος. Pro ἀ- A
πονοσεῖν, ἀπὸ κορυφῆς legiſſe videtur Caluus.

† Sect.6.

ἐν τοῖσι σφύζουσι] Iſtud eſt συμβολὴ καιρὸς ad ſanguinis profuſionem. In his enim quæ ſanguinem fundunt, pertuſi membri figura & ſitus confert plurimum, vt ampla ſit, neq; adſtricta, neq; compreſſa, quod ſcribit Oribaſius Coll.lib.7. †† & Paulus lib 6. ††† Sic enim ſanguinis riui ex fonte hauſtum humorem promptiùs effundunt. Quod in noſtris venarum pertuſionibus videndum eſt. Adſtrictiora enim vincula, vaſorum compreſſione fluxum inhibent, quæ vbi laxamenti paululum ceperint, inſtitutum ſanguinis curſum adiuuant. Quæ omnia rectè à noſtris Chirurgis adminiſtrantur. Etſi enim firmior deligatio venarum mobilitatem firmat, & ſua protuberantia conſpicuum locum facit, aperta tamen vena non eſt cur eam ampliùs requiramus, ſed laxata deligatione, fluxilem magis humorem reddimus, eiuſque curſum procuramus. Gal. certè in Exeg. huius loci meminit his verbis in dictione αἱματοφλεβοσφάσεις, ὅπως [illegible] χρόνος τῆς [illegible] αἵματος [illegible], ἐν τοῖσι φλεξύησι αἱμορραγίησι χῶμα εὔρητον. οἱ [illegible] αἱματοφλεβοσφάσεις, [illegible] ἐκ τοῦ στόματος, τὰς πλήρεις αἵματος [illegible] φλέβας. Quæ B
omnia ad ſalientis ſanguinis ex venis tumidis & plenis impetum, referuntur. In quem ſenſum quæ ex hoc loco afferuntur, vſurpari poſſunt, dum pro φλεξύησι, φλυζούσῃσι legas, & χῶμα εὔρητον aut εὔρυτον. Quæ eſt veterum exemplarium lectio. Sic enim ebullientem & ſcaturientem ſanguinis impetum intelligas licet, velut & fœcunda & abundante venæ eructatione, quomodo & accipi φλεξύησι poteſt. Ac proinde ex hoc præcipuè loco emendanda hæc lectio videtur, contra tamen omnium quæ adhuc videre licuit exemplarium fidem. Cuius rei admonet Gal. in dictione φλοζέοντες, dum βλύοντας, hoc eſt ſcaturientes, interpretatur. Ex quo hanc eſſe genuinam lectionem manifeſtum eſt. Nam vt illud σφύζουσι ad partium inflammationem, cui pulſum antiqui tribuebant, aut verò ad eum quem ex media veterum doctrina, venarum percuſſum dixit Plinius, referas, nil magni prorſus contenderis. Nolui tamen tam temerè receptam ab omnibus lectionem immutare, vbi probabilem cum veri ſpecie ſenſum elicere potui. Qua tamen in cauſa, ſi me cognitorem adhibueris, non admodum auerſum in huius extremæ lectionis confirmatione habebis. χῶμα verò ſitum & figurã corporis ſignificat, non ſecus ac lib.6.epid.*** τὰ χώματα φύζοντα, eiuſdemque libri ſectione ſeptima, in nimia ſanguinis profuſione, C
vbi rationem ſiſtendi conſulit, dum ſcribit: αἱμάτων φλεβῶν στάσις, λειποθυμίη, χῶμα, [illegible] μετόπισθεν εὐσταθῇ, [illegible].
Quem locum innuit Galen. eo loco, quem priùs ex Exeg. ſubnotauimus. Quod ſequitur, τὸ ξύμπαν, ad membrum vnde ſanguis profluit, reduci poteſt, aut abſolutè (vt diximus) capiendum. Caluus legiſſe videtur, [illegible] ἐν τῇσι φλεβοτομίῃσι [illegible], non malè tamen. Quod verò ſequitur, αἱ δὲ ἰσχυραὶ κωλύουσι. οἶμαι τὸ ὀξυρεγμιον. Vbi ſecutus ſum antiqua noſtra exemplaria, quando impreſſa vitioſa eſſe deprehendi. Legi enim αἱ δὲ ἰσχυραὶ κωλύουσι αἷμα. Quod etiam vidit Cornarius.

*†† Cap.12. ††† Cap.40. *** Sect. 3.*

τὸ ὀξυρεγμιον] Ructus acidos eſſe corruptelæ ciborum à frigidis & natura pituitoſis humoribus ſobolem, teſtatur * Gal. lib. de ſymptom. cauſ. vt nidorulentos calidis & bilioſis ſuccedere. Scribit enim: αἱ [illegible] κνισώδεις μὲν ἐπὶ τοῖς θερμοτέροις τε καὶ χολωδεστέροις [illegible] συμπίπτουσιν. ὀξώδεις δὲ ἐπὶ τοῖς ψυχροτέροις φύσει καὶ φλεγματωδεστέροις. [illegible] ὀξώδεις μὲν ὅσα φλεγματικὰ καὶ ψυχρὰ, D
κνισώδεις δὲ, ὅσα θερμά τε καὶ πικρόχολα. [illegible] ἐπὶ μὲν τοῖς ψυχροτέροις [illegible] ὀξώδεις, ἐπὶ δὲ τοῖς θερμοτέροις, τὰς κνισώδεις [illegible] μεταβολάς. Idem rurſus lib. de rat. vict. in morb. acut.** [illegible] ψύξει τῆς γαστρὸς αἱ ὀξυρεγμίαι γίνονται, καὶ διὰ φλέγμα πολλάκις [illegible] ἐν αὐτῇ, καὶ διὰ πλῆθος σιτίων, [illegible] συμμέτρων μὲν ὄντων, ἀλλὰ ψυχρὰν τὴν δύναμιν. Quibus eadem propè ſcribit in lib.1.de loc. aff. Quæ affectionum cauſæ perpetuæ ſunt Galeno, atq; omninò eædem in tota ſua [illegible]. Certùm tamen eſt, non ita conſtantem eſſe aſſentionẽ ὀξύτητος frigido tribui, cùm interdum calido cauſam acceptam ferat, quod in multis ſanguineis, bilioſis & ſucculentis videre licet, in quibus æquabilis illa proborũ per ſe ſuccorum probitas, à calido intus exagitata facilè aceſcit. Quod in externis ſuccis apparet, qui calidi natiui, ab externo calido depopulati defecta, acorẽ concipiunt. Quod præter rerũ magiſtrã experientiã ſatis indicauit Alexãder Trallianus lib.12. [illegible] διὰ θερμότητα, καὶ διὰ ψυχρὰν δὲ μᾶλλον δυσκρασίαν. [illegible] ῥᾳδίως [illegible] κνισώδεις μὲν ἐπὶ τῆς διὰ θερμότητα. ὀξώδεις δὲ ἐπὶ τῆς διὰ ψυχρότητα [illegible]. [illegible] ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι [illegible], ἡλικίᾳ λέγω καὶ κράσει, καὶ ἐπιτηδεύματι, καὶ βίῳ, καὶ τῇ ἄλλῃ πάσῃ διαίτῃ [illegible]. [illegible] πάντως [illegible] E
[illegible]. [illegible] ψυχρὰν λέγειν τὴν δυσκρασίαν. πολλάκις γὰρ καὶ ὀξώδεις [illegible] ἐρυγὰς [illegible]. [illegible] θερμότερ- [illegible] ὀξώδεις ἐρυγὰς [illegible] διὰ ψύξιν, ἀλλὰ καὶ διὰ θερμὴν δυσκρασίαν. [illegible] ψυχρὰν [illegible]. Idem quoque paulò poſt, [illegible] συμβαίνει [illegible] διὰ ψύξιν, ἀλλὰ καὶ διὰ θερμότητα πολλάκις [illegible]. [illegible] συμβαίνει γὰρ ἐν τοῖς [illegible] οἰκήμασιν. [illegible] ψυχροῖς [illegible] ὀξώδεις [illegible]. [illegible] ἐν θερμοτέροις οἰκήμασιν [illegible] εἰς τὸ ὀξῶδες. [illegible] καὶ ψυχθῆναι ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ [illegible] ὑπὸ τοῦ ἐναντίου [illegible] σύμπτωμα. [illegible] πάντων [illegible], εἴτε θερμὸν, εἴτε ψυχρὸν καὶ οὕτως ἐπὶ τὴν θεραπείαν ἰέναι. Quibus ex locis quid ſit ὀξυρεγμίη ſatis apparet, vt mirari non deſinam cur in mentem venerit Caluo, vt ſemper appetentiam verteret. Quod ſequitur huiuſmodi naturas in atræ bilis morbos vergere, ex facili humorum commutatione & ſucceſſione dependet. Atq; adeo ſcribit Hipp. lib.6.epid.ſect.6. καὶ [illegible] τὸ μὲν πον, χολὴ, F
ξανθὴ, τὸ δ᾽ αἷμα, μέλαινα. Ratioq; [illegible] τὸ ἐπίχολον ἢ ὀξυρεγμιον σῶμα μελαγχολικὸν, μὴ ἔχον [illegible]. Cæterùm haud ſcio an hic ſit locus quem adducit Gal. Com.2. in Prorrh. his verbis: τὸ δ᾽ [illegible] εἰς μελαγχολίαν [illegible] φησίν. Neq; enim hoc in lib. alibi reperias. Et ſatis celebre eſt Hipp. [illegible] vocare, quemadmodum ſynochos ex ſang. putreſcente febres, [illegible] vocat lib.6.epid. Aut ſanè exiſtimandum eſt pro magna temporum iniuria hos Hipp. libros non niſi corruptos ad poſteritatem dimanaſſe. Quod certè æquius eſt, atq; inde colligi debet, quod Gal. lib.2. de dieb. decret. diei quadrageſimi hoc in lib. decernentis meminit, cuius ne veſtigium quidem apparet, aut ille Prorrhetici locus mendoſus eſt, & [illegible] ἁμάρτημα cenſeri debet, aut certè ad id quod lib.6.epid. ſcribitur ſect.6. referendum τὸ ἐπίχολον ἢ ὀξυρεγμιον σῶμα μελαγχολικὸν μὴ ἔχον [illegible].

** Lib.6. ** Comment.2.*

ῥῖγος ἄρχεται] Vbi Galeni induſtria ſuppetit, ſupervacaneum exiſtimo noſtram enarrationem protrahere. Locus ex aph.69. lib.5. qui G
lib.6.epid ſect.3 reperitur. Cuius etiam meminit Gal. lib. περὶ ῥίγους, dum τὸ νοσηρὸν ῥῖγος, his ſententiis intelligi contendit. Rigoris nomen retinuimus, nec frigus vertere voluimus, quod facit Corn. Celſ. aut perfrictionem, vt multi, affectata potius latinitate, pro rei dignitate. κατάψυξιν enim quæ perfrictionem ſonat, aliud eſſe à rigore contendit idem Gal. lib. περὶ ῥίγους, his præcipuè verbis: ῥῖγος γὰρ οἱ μὲν [illegible] καταψύξιν [illegible], τὸ σφάλμα. [illegible] ἰσχυρῶς καταψυχθέντες, [illegible] ῥιγοῦντες [illegible] ἰσχυρὰ [illegible] ῥιγοῦντες [illegible]. ἰσχυρῶς μὲν [illegible], ῥιγοῦσι δ᾽ οὔ. [illegible] λέγειν κατάψυξιν τὸ ῥῖγος [illegible] σφοδροῖς ῥίγεσιν [illegible] μόνοις δὲ τοῖς σφοδροῖς [illegible] ἀλλὰ πρὸς [illegible] καὶ κλίνη. Ex quibus liquidò conſtat, perfrictionem ipſam, rigori exprimendo minùs eſſe idoneam, ſed κατάψυξιν affectionis tantum eſſe nomen. Cæterùm vitiatã eſſe ſcripturam nemo eſt qui non videat. Aut enim legendũ eſt, vt in aph. ὅταν ἢ αἰδρήσιν ὄπισθεν μᾶλλον ἢ ἔμπροσθεν. Aut certè lectio lib 6 epid. ſequenda eſt. ὅταν ἢ αἰδρήσιν ὄπισθεν μᾶλλον ἢ ἔμπροσθεν. φρίσσουσι γὰρ τὰ ἔξωθεν μᾶλλον, ἢ τὰ ἔνδοθεν τ͂ σώματος. Cuius lectionis veſtigiis vetus noſtrum exemplar inſiſtit. Cur autem perfrictionis in rigore aut horrore ſenſus, in corporis extrema primò impetum faciat, indicat Gal. in prædicto lib. περὶ ῥίγους [illegible] τὸ βάθος τ͂ σώματος καὶ τὰ σπλάγχνα, [illegible] δύναμις, ψυχρά τε καὶ ἄναιμα γίνεται τὰ [illegible] τὸ δέρμα μόρια. καὶ [illegible] τὰ [illegible] σπλάγχνων. Miror denique quomodo Caluus hanc ſententiam toties à Gal. explicatam ita obſcurauerit, vt vix intelligas quid velit. H

Quibus intra præfinitũ tempus nulla fit noxia eæ vitales partes edunt. Quòd ſi quid geſtationis tempore appareat, in quos menſes incidat, videndum eſt.

Ἢν δὲ ἔσω τ͂ τεταγμένου χρόνου, ἑκάστοισι τὰ ἐπικίνδυνα σημεῖα [illegible]. τὰ ἐπιφαινόμενα ἐν οἷσι μησὶ γίνε).

γινό-

A Οἱ πόνοι ἐν περιόδοισιν, ὅτι ἐν ἑβδομήκοντα κινέεται, ἐν τριπλασίοισι τελεοῦται. ὅτι μετὰ γυναικεῖα δεξιά. τὰ δὲ ἀριστερὰ χάσκοντα ὑγρότης. διὰ τῶν ἀπιόντων διαίτης ξηροτάτης, ὅτι θᾶσσον κινηθὲν διακριθὲν αὖθις αὔξεται. καὶ βραδυτέρη. ἐπὶ πλεῖστα χρόνον οἱ πόνοι περὶ τρίτην ἡμέραν πρὸς τῇσι πεντήκοντα καὶ ἕκτην πρὸς τῇσιν ἑκατόν. μη-
B νιαῖοι, δευτεραῖοι καὶ τεταρταῖοι. ἃ δεῖ εἰδέναι εἰς τὸ ἑπτάμηνον, ἢ ἀπὸ γυναικείων ἀριθμητέοι οἱ ἐννέα μῆνες, ἢ ἀπὸ τῆς ξυλλήψιος καὶ εἰ ἑβδομήκοντα καὶ διακοσίῃσιν οἱ ἑλληνικοὶ μῆνες γίνονται, καὶ εἴ τι προστίθεται τούτοισι, καὶ ἤ τι τοῖς ἄρσεσιν, ἢ καὶ τῇσι θηλείῃσι, ταῦτα ποιέεται ἢ τἀναντία. τῶν βρωμάτων καὶ πομάτων, οἱ ὦμοι καὶ οἱ μαστοὶ ἐμφυσῶνται. καὶ τῷ ἐν τῇ κεφαλῇ αἱ ἀκρησίαι, καὶ τὰ ἐμφυσήματα
C ποιέουσιν αὔξησιν ἔστ' ἂν τὰ ὀστέα στερεωθῇ. τῶν ἐπιμηνίων περίοδος, τὰ πρὸ τούτων βαρέα ἀδελφὰ τῶν ὀκταμήνων πόνων. πρωτοτόκων τὰ γάλακτα, τῆς μὲν τροφῆς μεταβαλλούσης, τῆς δὲ ὀκταμήνου ἀπαρτιζούσης. διὸ τὰ ἐπιμήνια, ἀδελφὰ τῶν ὀκταμήνων πρὸς δεκάμηνον τεινόντων ἁμάρτημα κακόν.

Labores certis temporum circuitibus fiunt, & fœtus qui ſeptuaginta diebus mouentur, ter iiſdem in ſeſe ductis perfecti fiunt. Ad purgationis menſtruę extremum, vbi ſiniſtra & dextra dehiſcunt, humidi quod tunc procedit copia, quæ per ea quæ prodeunt ſatis indicatur, ſicciſſimá victus rationem deſiderat. Efformatus fœtus, quò velociùs mouetur, eò tardiùs incrementum habet. Labores vt plurimùm tertio ſupra quinquageſimum die, & ſexto ſupra centeſimũ contingunt. Quòd ſi menſtruam rationem ineas ſecũdo & quarto menſe. Quæ ad ſeptimeſtrem partum neceſſariò conſideranda veniunt, aut certè à profluuio menſtruo aut conceptu, menſes nouem ſupputandi ſunt, dum ex ducentis & ſeptuaginta diebus, ex Græcorum ratione menſes prodeant. Videndum etiam ſi quid ad hoc accedat. Quinetiã num iſta in maribus & fœminis fiant, num verò contra eueniat. Ex eduliis & potibus humeri ac mammæ intumeſcunt, quin & victus intemperantia & flatus incrementum capiti addunt quo ad oſſa firmitatẽ acceperunt. Menſtruarum purgationum certus quidam eſt circuitus. Quæ igitur ante has fiunt grauitates, laboribus qui ab octimeſtribus fœtibus accidunt, affines ſunt. Primipararum lac ab alimento mutationem, octauo verò men-
D ſe complementum & abſolutionem adeptum eſt. Quocirca menſtruæ purgationes, ſi in his quæ ad decimum menſem tendunt, octimeſtribus non abſimiles fiant, pernicioſæ ſunt.

ἔστ' οὐδὲν] Noſtri ſeculi petulans intemperantia & effrenata luxuria, miſeram de fœtu ſecuritatem in mulierum animis indidit: vt non deteriore conditione diuinæ mentis domicilium, & totius vniuerſitatis alta ſpecula, in lucem edi poſſit, cùm deploratiſſimã ſuæ conformationis habeat primordia, in quibus inconſtans vnius mulierculæ arbitrium, ad omnia præceps, paginam vtranq; faciat. Ita perfectiſſimum omnium animantium cæteris imperaturum, & fortunæ alumnum, ventris alueo concluſum, in horas & momenta ſexcentis caſibus, vt fluctibus, obruitur. In quibus non alia maior pernicies, quàm gulæ & libidinis intemperies. Tantæ molis eſt, cum qui dominari in cætera poſſit, propitio partu in lucem edere. Vt ſæua mercede & ferè cum vitæ diſpendio, naturæ munera nobis dependenda ſint, quæ lucis huius vſuram propè iniqua conditione mortalibus nouercata eſt. Tam iuſtis igitur lachrymis miſerę huius vitalitatis neceſſitas quiritanda eſt. Iſque demum profectò vitam æqua lance penſitabit, qui ſemper fragilitatis humanæ me-
E mor fuerit. Diuinus igitur Hippocr. huiuſce matrum circa fœtum indiligentiæ ſibi bene conſcius, eas eleganter hoc placito monet, vt intra ſtatum pariendi, totumq; geſtationis tempus, ab his quæ fœtum lædunt & propè diuellunt, ſibi temperent. Qualia ſunt nimia vitæ incontinentia, voluptatis & libidinis indulgentia, animi affectiones inſignes, petulans ſaltatio & corporis elegans nimis preſſura, veſtium ſtrictura, cæteraq; id genus quæ abortionis periculum plurimùm aduehunt, plurimaq; memorantur ab Hippocr. lib. 1. γυναικείων. Quòd ſi quid etiam à natura noxiæ incumbat, ex his quæ minimè ab arbitrio noſtro pendent, minùs vitalem fœtum futurum ſignificat. Ἀπόγονα verò hîc idem quod Hippocr. γόνιμα aut γονὰ libro περὶ σαρκῶν ſignificat, etſi ſucceſſionem quandam vitalitatis & propaginem auctario retinet. Vt ambigua ſint exemplaria quæcunque ἄγονα legunt, vt ſcribit Galen.** Quare mirum videtur quomodo Caluus non perfecta aut non vitalia verterit. Cæterùm quæ hîc plurima ab Hippocrate de partione eiuſq; tempore ſcribuntur eadem lib. 6. epid. repetuntur: quia in re non eſt quòd poſt diligentiſſimam doctiſſimi Fuchſij optimeq; nauatam induſtriam cum tædio longiores ſimus. ** *In Exegeſi.*

τὰ ἐπταμηνίαια] Iſtud cùm diligentiſſimè ſit à Fuchſio vnaque doctiſſimè enucleatum, videmur hîc magna laboris parte defuncti.
F Caluus hanc ſententiam cum ſequente iunxit, nec quid videret intellexit.

οἱ πόνοι ἐν περιόδοισιν] Hîc πόνοι, partus labores ſignificant, qui circa fœtus eductionem fiunt, dum ſuo maturitatis robore, diſruptis membranis & calcitratione exitum ſibi molitur. Tunc temporis enim membranæ (fœtus in vtero velamina) nõ ſecus ac ſpicarum paleæ ſuo maturitatis tempore laxantur, & fœtus grandeſcentes roboris pleni, ſuopte impetu vincula diſrumpunt ac violant, partumque fieri cogunt. Quod ſeptimo menſe contingere ſcribit Hippocrates. Hi igitur partus labores ſtato tempore fiunt, ſeptimo, octauo, nono, decimo, vndecimoq; menſe. Motioni autem fœtus in vtero tempus, etſi non vndiquaque conſtans eſt, marem tamen tertio, vt fœminam quarto menſe moueri, paſſim ſcribit Hippocrates, quod tota Philoſophorum ſchola retinet. Septimeſtrem autem fœtum vt perfectionis, ita & motionis prærogatiuam quandam habere oportet, vt etſi tertio menſe moueatur, eius tamen initia attingat. Qui igitur ſeptuaginta diebus mouetur, ſeptem menſium partum facit. Ter enim in ſe ducta ſeptuaginta, ducentos ac decẽ
G conficiunt dies, quæ ratio ſeptimeſtrium eſt ex Hippocrat. Non ſecus ſi nonaginta ter in ſeſe duxeris, ducentos ac ſeptuaginta dies (nouimeſtrium rationem) conficies. Hæc verò triplicitatis ratio, etſi diligentiſſimè & apertiſſimè à Macrobio libro primo† inſomnium Scipionis ducitur, celebratur tamen ab Hipp. lib. περὶ σαρκῶν, his verbis: ἔχει δὲ τὸ ἑπτάμηνον γένεσιν, τρεῖς δεκάδας ἑβδομάδων. ἐς δὲ τὰς δεκάδας ἐς στρατὸν, ἑβδομήκοντα ἡμέραι. τρεῖς δεκάδες δὲ ἑβδομάδων αἱ σύμπασαι διηκόσιαι καὶ δέκα. Hîc verò deficit triplicata illa nouimeſtrium ratio, quæ lib. 6. epid. adſcribitur, & profectò addenda videtur ex veteri noſtro exemplari. Sic enim legit: ὅτι ἐν ἑβδομήκοντα κινέεται ἐν τριπλασίοισι τελειοῦται, καὶ ὅτι ἐν ἐνενήκοντα κινέεται, ἐν τριπλασίοισι τελειοῦται. Quanquam paulò aliter lib. 6 epid. legitur. Porrò ſi cui vetus & priſtina lectio arrideat, aſſenſorem habet Hippocr. lib. περὶ τροφῆς, fœtus formationem & incrementum ex opinionum varietate penſitantem, dum ſcribit: ἐς πέντε καὶ τριάκοντα, ἐς ἑβδομήκοντα, ἐς διακοσίας καὶ δέκα. Sic enim fœtus conformationi dies quinque & triginta tribuit, motui ſeptuaginta, abſolutioni ducentos & decem. Qui numerus ſeptimeſtrium rationem ex Hippocrate facilè init, & hanc triplicitatis auctionem comprobat. Ac ne quis de maribus id ſolùm dictum exiſtimet, addit poſtea, ἄλλοι φασὶ ἐς μορφὴν μ. ἐς κίνησιν, ϙ. ἐς τελείωσιν:
Certum eſt enim ex Hippocratis ratione, marem triginta, fœminam duobus & quadraginta diebus conformari.
H † Cap. 6.

ὅτι μετὰ γυναικεῖα] Menſtruæ purgationis ſtatis vicibus vteri ſinus dehiſcunt, ad repurgamentorum vias, quæ humidioribus naturis pleniora ſunt, vt pro innatantis humoris copia ſemen extinguant, & veluti inundationis copia obruant. ἐκλύει γὰρ καταδέχεσθαι ἔχουσαι τὰς μήτρας, ὁ χυλὸς ἐκεῖνος ἀποσβέννυται γὰρ αὐτῇσι ὁ γόνος, vt ſcribit Hippocrates in aph.* Exiccantem igitur victus rationem humentioribus naturis rectè conſulit primo γυναικείων Hipp. ſi modò conceptum procurare velimus. Cui etiam ſubſcribunt Aëtius libr. 16. & Paulus lib. 3. Ac veluti dum ſemina terræ mandamus, ſi humentiorem agrum nacti, præ aquarum copia ſemen terræ affigi non poteſt, ſed ſtatim eluitur, vt radices agere non poſſit: ita longè citiùs id in hac vitali ſemente accidit, vt nimio humidi affluxu genitalis vrinæ totius δημιουργίας opifex, ſuopte impetu iam fluxilis elabatur & effluat, in exiccatis interioribus oſculis tenaciùs ad fœtificandum inhæreat. Quod hîc conſulit Hippocrates, vt ne addam eum conceptus rationem obiter innuere, dum deſinente menſtrua purgatione

ex hiantibus vteri oſculis liberis ſtudendum eſſe innuit. Quod etiam ſcribitur lib. 1. περὶ γυναικ. ἢν μὲν καὶ ξηρά τις ᾖ, ἀραιομήτρη ἢ ἰσχνὴ γίνεται ὅταν· ὅταν πρὸς τὸν ἄνδρα ἐς ὁμιλίην ἔλθῃ, ἐπιλαμβάνονται. θᾶσσον δὲ ἐν γαστρὶ ἴσχει, καὶ ἢν ἰσχνὰ μᾶλλον ἢ παχέα. Ruſum quoque A
paulò poſt, ἐπὴν ἀποκαθαρθῶσιν αἱ γυναῖκες, μάλιστα ἐν γαστρὶ λαμβάνουσιν, ἡμερῶν ὀλίγων. καὶ ὁ γόνος στηρίζεται, ἢν μεγάλαι ὦσι χεῖρες, καὶ ὁ τι αἱ ἐς φλέβιον μέτρη. καὶ ἢν ἀποκαθαρῇ, ὀλίγαι φλέβες τε γὰρ μάλιστα τὸ στόμα τῶν μητρέων κέχηνε, καὶ πρηνὲς ἐστὶ καὶ μετὰ τὰς καθάρσεις, καὶ αἱ φλέβες τὴν
γονὴν ἕλκουσιν, ἐν δὲ τῷ πρὶν χρόνῳ, τό τε στόμα τῶν μητρέων μύει, καὶ μᾶλλον αἱ φλέβες πλέαι αἵματος εἰσίν, οὐχ ὁμοίως ἕλκουσι τὴν γονήν. Idem quoque
ſcribitur lib. περὶ φυσ. παιδίου. ὅτι ἢν μὲν ἀποκενωθῇ τοῦ αἵματος ἡ γυνὴ λαμβάνει ἐν γαστρί, ἢν δὲ πλήρης ᾖ, οὐ. κενεῶν γὰρ τῶν μητρέων καὶ τῶν φλεβῶν
γινομένων τοῦ αἵματος, λαμβάνουσι πρὸς ὁρμὰς αἱ γυναῖκες τοὺς παῖδας. μετὰ γὰρ τὴν καταμηνίων κάθαρσιν, αἱ γυναῖκες λαμβάνουσιν ἐν γαστρί. Galen.
quoque lib. περὶ σπέρματος priore, idem ſcribit, dum ſenſum attractionis in vtero ineſſe contendit. γίνεται δὲ μάλιστα τοῦτο, ἐπὶ πεπαυμένων τῶν καταμηνίων, ἡνίκα μάλιστα συλλαμβάνουσιν αἱ μῆτραι τὴν γονήν. Idem quoq; ſcribitur Galeno lib. περὶ μήτρας ἀνατομῆς longioribus
verbis quæ huc adſcribere nil fuit opus. Reliqui interpretes, dextri ſinus mentionem maris conformationi, vt ſiniſtri fœminæ, ac-
commodant. Quod etſi facilè ſubindicatur, non eſt tamen quod exprimi debere videatur. * *Aph. 62. lib. 5.* B

ὅτι θᾶσσον κινοῦσιν] Maris perfectio & in vtero conformatio eandem quæ motionis maturitas dignationem habet. Perfici enim
marem triginta diebus, fœminam duobus & quadraginta, teſtes ſunt omnes Philoſophi, præcipuè verò Ariſtot. libr. 7. hiſt. anim. &
Gal. lib. de ſem. priore. * Cuius rei maris calidiorem & robuſtiorem naturam cauſam facit. Eſt enim fœminarum natura (vt inquit
Ariſtot.(ὑγροτέρα καὶ ἀτελεστέρα. Doctrinarum vero lumen Diuinus Hippocr. huiuſce conformationis tempus & celeritatis cauſam
aperit lib. περὶ φυσ. παιδίου, his verbis: πολλαὶ γυναῖκες ἤδη διέφθειραν κόρον, ὀλίγῳ πρόσθεν τριήκοντα ἡμερέων, καὶ ἄναρθρον ἐφαίνετο. ὅσον δὲ ὕστερον,
ὁ ἅμα τῇσι τριήκοντα ἡμέρῃσι, διηρθρωμένα ἐφαίνετο, καὶ ἐπὶ τῇ κούρῃ ἐν τεσσαράκοντα καὶ δύο ἡμέρῃσιν. ἐπὶ δὲ τῷ κούρῳ, ἐν τριήκοντα. ἱστορίουσι γὰρ
αἱ ἐξαμβλώσιες τῶν παιδίων καὶ τὰ λοχεῖα αἱ καθάρσιες. αἴτιον δὲ ἐστιν, ὅτι τὸ θῆλυ πάγνυται ὕστερον, καὶ διαρθροῦται. ὅτι ἡ γονὴ ἀσθενεστέρη ἐστὶ, καὶ ὑγροτέρη
τῆς θηλείης ἢ τοῦ ἄρρενος. καὶ αἰτίη ἐστὶ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον, ὕστερον πήγνυσθαι τὸ θῆλυ, ἢ τὸ ἄρρεν. καὶ ἡ κάθαρσις χρονιωτέρη τοῦτο αἴτιον ἐστὶ τῇ θηλείῃ ἢ τῷ
ἄρσενι. Hic igitur τὸ διαρθροῦν, διηρθρωμένον, διαρθροῦν καὶ μορφοῦν ſignificat. At verò eadem celerioris motionis in maribus cauſa eſt, quæ
& conformationis. Vitalitatis enim robur, & ex calidiore craſſioreque ſemine ſumpta primordia, in cauſa ſunt, vt mas tertio menſe,
fœmina verò tum demum quarto, in vtero moueatur. Quod teſtatur Hipp. lib. περὶ φυσ. παιδίου. ὅταν δὲ τὰ ἄκρα τοῦ σώματος παιδίου ἐξοζῆ C
ἔξω, καὶ οἱ ὄνυχες καὶ αἱ τρίχες ἐρριζώθησαν, τότε δὲ καὶ κινεῖται. καὶ ὁ χρόνος ἐς τοῦτο γίνεται. τῷ μὲν ἄρσενι, τρεῖς μῆνες. τῇ δὲ θηλείῃ τέσσαρες. ὡς γὰρ ἐπιπολύ
συμβαίνει. ἔστι δὲ ἃ καὶ πρόσθεν τῶν παιδίων, τούτου τοῦ χρόνου κινεῖται. κινεῖται δὲ πρότερον τὸ ἄρσεν, διὰ γὰρ ἰσχυρότερος καὶ παχυτέρης γονῆς γίνεται. Idem
etiam repetit primo γυναικείων. Præcocius autem incrementum adeſſe fœminis ſolet, ob humidam naturam & ceream membrorū
mollitudinem, quæ materiam ad auctionem, reapſe efformationi ſequacem inuitat. In ſolidioribus autem & firmioribus naturis,
robur firmitudinem addit, nec ita facilè ob materiæ tenacitatem, membra diducuntur, aut vaſa ipſa fiſtulantur. Quæ cauſa eſt cur ci-
tiùs maribus, fœminæ pubertatis primitias decerpant. vt ſcribit Hipp. lib. περὶ ἐπταμήνου. καὶ ἔστι τὰ γε ἄλλα ὅταν χωρισθῶσι τῆς μητρὸς αἱ θυ-
γατέρες τῶν κούρων θᾶσσον ἡβῶσι, καὶ φρονοῦσι καὶ γηράσκουσι διὰ τὴν ἀσθενείην τοῦ σώματος, καὶ τὴν δίαιταν. Ad huius verò ſententiæ pondus, Pli-
nij fides acceſſionem magnam facit, dum ſcribit lib. 7. ** fœminas gigni celeriùs quàm mares, ſicut celeriùs ſeneſcere, ni mendum
ſubeſſet. Philoſophorum enim placitis repugnat, fœminas maribus celeriùs gigni. Quare me facilè æquum ferent iudicem, qui *gigne-* D
re, non *gigni*, legendum eſſe exiſtimabunt, fœminæ enim liberorum procreationi celeriùs maturæ fiunt quàm mares.

* *Cap. 3.* ** *Cap. 4.*

οἱ πόνοι] Laboris nomine quicquid toto geſtationis tempore accidit hìc intelligitur, ſiue in fœtus cõformatione, ſeu motu, abor-
tione, perfectione, aut editione contingat. Vt autem homo incerto ſpatio gignitur, ita demum inconſtantes ſunt labores. Pro varia
enim cœli, regionis, ætatis, victus, temperamenti, mulierumque ſemen excipientium natura geſtationis & fœtus, ac demum partio-
nis ambigua eſſe tempora par eſt. Quod in terræ ſeminibus mandandis accidit. Eſt enim quoddam quod trium menſium ſpatio pro-
ueniat, & à rei ruſticæ peritis trimeſtres triticum dicitur, quoddam verò quod in annum maturitatem aut incrementum differat. Hìc
in tota fœtura leuitatem indicat Hippocrates lib. περὶ ἐπταμήνου, his verbis: ταῖς δὲ γυναιξὶν αἱ συλλήψιες τῶν ἐμβρύων, καὶ οἱ τρωσμοί τε καὶ οἱ τό-
κοι ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ κεῖνται, ὥσπερ αἵ τε νοῦσοι, καὶ αἱ ὑγιεῖαι, καὶ οἱ θάνατοι τοῖς σώμασι ἀνθρώποισι. ταῦτα δὲ πάντα, τὰ μὲν καθ' ἡμέρας, τὰ δὲ κατ' E
ἐνιαυτόν. ἐν πᾶσι γὰρ τοῖς χρόνοισι τοῖσιν ὅτεω πρὸς ἕκαστον, πολλὰ μὲν ξυμφέροντα, πολλὰ δὲ πολέμια· ἐκ μὲν οὖν τῶν συμφερόντων αἵ τε ὑγιεῖαι γίνον-
ται, καὶ αἱ αὐξήσιες. ἐκ τῶν ἐναντίων, αἵ τε νοῦσοι, καὶ οἱ θάνατοι. Lib. verò epid. 6. * ἐπὶ πλεῖστα χρόνον οἱ πόνοι, τρίτῳ, πεμπτῳ, ἑβδόμῳ, ὀγδόῳ μηνί,
δεκάτῳ, πενταπλασίᾳ. Vbi pares imparibus menſes coniungit. Quam ſententiam hìc quædam exemplaria legunt, & hanc lectionem
ſecutus videtur Cornarius. Porrò quod hìc tertium & quinquageſimum cum ſexto & centeſimo attingit, non longè abeſt ab opi-
nione libri περὶ τροφῆς. ἄλλοι δ' ἐς ἑξήκοντα, ἐς πεντήκοντα ἄλμα, ὁ ἐς πλεονεκτικόν. Cæterùm illud μηνῶν, ad πόνους referendum videtur, & hoc
ſenſu capiendum. Quòd ſi rationem per menſes ineas, quos diximus labores in tertium & quinquageſimum diem incidere, ſecundo
menſi tribues: quos autem in centeſimum ſextum, quartum menſem attingent. Hæc enim dierum ſupputatio in hos menſes exire
ſolet. * *Sect. 8.*

ἃ δεῖ εἰδέναι ἐς τὴν ἑπτάμηνον] Rationem habendam eſſe ſeptimeſtris & nouimeſtris partus ſignificat, ciuſq; qui hos menſes ſuperat.
Vitales enim ſunt, & rationem heddomadum Hippocraticarum ſubeunt. Nouem autem menſes, ducentorum & ſeptuaginta die- F
rum numerum conficiunt, vt indicat Hippocrates libro περὶ σαρκῶν. ἐννέα δὲ μηνῶν καὶ δέκα ἡμερέων γόνος γίνεται καὶ ζῇ, καὶ ἔχει τὸν ἀριθμὸν ἀτρε-
κέα ἐς τὰς ἑβδομάδας. τέσσαρες δεκάδες ἑβδομάδων ἡμέραι εἰσὶ διηκόσιαι ὀγδοήκοντα. ἐς δὲ τὴν δεκάδα τῶν ἑβδομάδων, ἑβδομήκοντα ἡμέραι. Quam
Hippocratis opinionem ſequitur Auicennas fen. 21. tertij ** Quod autem hìc Græcos menſes vocat plenos & integros, quos ſola-
res dicimus, intelligit: vt ex Hippocraticæ πρεσβυτικῆς numeris ſatis coniicere licet, quos partioni attribuit. Etſi ratio non vſque a-
deò conſtans eſt & ſolida, quin negotium vel ſagaciſſimo faceſſere poſſit. Quod & ex eo intelligitur quod in lib. de Septimeſtri par-
tu Gal. attributo ſcribitur, vbi hic locus etiam obſcurè admodum attingitur, & menſium Grecorum alia omnino initur ratio. Quan-
do verò noſtri ſeculi doctrinarum præcipua lumina hunc dierum & menſium calculum attigerunt, non eſt quòd ad eorum authori-
tatem noſtrum intercedat iudicium: dum ea tantum quæ in rem præſentem ſunt, dicere volumus, vberioremq; huius negotij cogni-
tionem aliò amandamus. Quod ſequitur, καὶ ἐν ἀορίστῳ πίπτουσι, decimum & vndecimum menſem deſignat, qui prædictos dierum ac-
ceſſione ſuperant Subauditur autem ex Hippoc. Laconiſmo πλέον, aut δεῖ εἰδέναι, aut aliud quid ſimile, vt ferè in ſuperiore tota pe-
riodo, quod non eſt in hoc ſcriptore infrequens aut inſolens. G

** *Cap. 1.*

τῶν σωμάτων καὶ μαζῶν] Lactis originem non aliam eſſe quàm ſanguinis, comprobat eadem vtriuſque eſſentia & natura. Lac e-
nim ſanguinem eſſe in mammis expreſſum, & ibi à glandulis ſua affectione candefactum, certum eſt. Sunt igitur mammæ in fœ-
minis capacitatis vteri indices, quæ maturam viro & plenis nubilem annis puellarum integritatem oſtentant. Quod πρεσβεύειν dicit
Hipp. lib. περὶ γυναικείων καὶ ἀφόρων. Incrementum igitur in fœminis & maturiores annos ex mammarum ſucculentia & diſtenſio-
ne oſtendit Hippocrates & Ariſtot. lib. 4. de gen. anim. † Etſi poſſunt flatibus intumeſcere, qui fungoſam & ſpongioſam mamma-
rum naturam ſubleuant. Incontinentia quoque & plenior victus ratio capiti incrementum addunt, quo ad oſſa ipſa ſtabilitatem
grandiori ætate determinatam acceperint, quæ vt author eſt Ariſtot. †† ſerò pueris durantur. ἀκρασία autem, idem quod ἀκρατεία, in-
continentiam & victus intemperantiam, aut luxuriam ſignificat, vt ex Ariſt. in quæſt. nat. ††† patet. ἀκρασία tamen interdum ἀκρα-
τείαν & impotentiam Hipp. ſignificat. Deſcribit igitur Hipp. grandioris ætatis & virilitatis términos, dum membra ipſa perfectam H
abſolutionem compleuerint. Hæc autem ſententia adeò ex ſeſe obſcura eſt, vt quid voluerint interpretes, difficile ſit ex eorum le-
ctione eruere.

† *Cap. 8.* †† *Lib. 7. anim. hiſtor.* ††† *Sect. 27.*

τῶν καταμηνίων περιόδος] Cùm ſtata ſit & determinata à natura purgationis menſtruæ in fœminis viciſſitudo, ſi quæ quibuſdam de
cauſis repurgamentorum aditus impeditos habeant, vt ſuſpecta ſua mala, ita & ſanitatem in præcipiti habere debent. Quod mul-
tis modis explicat in ſuis mulieribus Hipp. Hic verò grauitates & vteri pondera quæ purgamentis concluſis contingunt, ſugillat
& octimeſtribus laboribus æquat, quod magnam malorum molem ſecum aduehant. Sæpè enim grauiores inde labores quàm in
fœtus editione ſuſtentantur. Sæpè verò mortis periculum in propinquo eſt, cùm purgamentorum lenta quæ ſex menſes ſuperat

ignaua

A ignauia, medicamentorum opem refugiat, vt ſcribit Hipp. in mulíebr. Etſi verò ſunt apud eundem plura quæ purgationis menſtruæ moram condemnant, eſt tamen præcipuus quidam in rem præſentem locus, primo περὶ γυναικείων, ex quo abunde ſatis noſtræ enarrationi factum volumus, [illegible] Labores autem octimeſtres magnum in puerperio negotium faceſſere teſtatur Hippocratis libro περὶ ἑπταμήνου ἢ ὀκταμήνου, cùm eam quæ in octauum menſem incidit vteri geſtationem operoſam, moleſtam & perdifficilem, cùm fœtui, tum verò etiam puerperæ eſſe ſcribit. Huic quidem ob pueri in vtero concluſi inordinatos motus, vterîq; tum ſe incommodiùs habentis proprias affectiones, ſuſpectam eſſe partionem neceſſe eſt: fœtum verò lædi oportet à proprio quo ſe imbellis adhuc præcipitat exeundi motu, & à matris vterîq; in quo continetur affectu. Atq; adeò hęc ad vnius lectionis comprobationem dicta ſint, quæ περὶ τόκον legit. Quæ veteris noſtri exemplaris authoritate nō temerè confirmatur. Conſtans verò codicum impreſſorum eſt fides, vt περὶ τόκον legant. Sicq; non ante purgationem menſtruam fœtum concipi con-

C tendet Hipp. aut certè minimè vitalem & laborioſum valde. Qua in opinione eſt Ariſt. lib. 2. de gen. an. * Quo in genere octimeſtres malè audiunt. Ac velut in arborum genere luxurioſam florum indulgentiam & veluti decidentem canitiem fructus ſequitur. Sic non niſi priùs repurgatis ſuccis per deſtinatos naturæ ductus, fœtum feliciter gigni nefas eſſe videtur. Quod ſcribit Hipp. lib. περὶ φύσιος παιδίου, his verbis: [illegible] Idem rurſus lib. περὶ ἀφόρων, [illegible] Quam etiam opinionem tuetur Galenus lib. περὶ μήτρας ἀνατομῆς, his verbis: [illegible] Quod tamen aliter in dies contingere experimur. Et nos plurimas fœminas cuiuſcumq; generis ante expertam men-

D ſtruam purgationem fœliciter concepiſſe & fœtum edidiſſe certò nouimus. Per βάρεα vero, vteri pondera ſignificauit Hippocrates, quæ vteri offenſionem indicant Galeno triplici affectionis genere diſtinctam, mole, pondere & morſu. Vt hoc quaſi nomine laborioſam partionem deſignaret. ἀλγέειν etiam ἀπὸ τῶν ὑστερέων ſæpè ponit Hipp. vt ἀλγέουσι ἔχει ἀπὸ τῶν ὑστερέων, ex primo περὶ γυναικείων, & ὀδύνῃσι pro οἴχονται, vt interpretatur Gal. Quod apertiùs quoq; declarat lib. 2. de rat. vict. in morb. ac. † [illegible] * Cap. 4. † In Exegeſi.

[illegible] Lac ſola albedine à ſanguine differt. Eſt enim purior & pinguior ſanguinis portio, à venis vtero cum mammis communionem habentibus ſublata, ratione ſitus & loci colorem immutans, non autem propriam eſſentiam. Ab alimento enim primam mutationem capit, dum ſanguinis officina alimoniam vniuerſo corpori diſpenſans, vtero demittit ad fœtus nutricationem. Quod enim fœtui in aluo concluſo vitalis auræ rudimentum extitit, idem in lucem emiſſo, huius lucis vſuram & largitionem præbet. Prouida namque futuri naturæ indulgentia, deſtinatum fœtui commeatum, extremo geſtationis tempore, in mammas, velut in

E cellam penariam & promum condit ad huius vitæ initia. Vt non fœliciùs fuerit aliunde vitam auſpicari, quàm à naturæ benignitate lac pro cibo diſpenſante, dum ſolidiori alimento vſum ſuppeditarit. Ingruente igitur partione, ſuo non deficit operi, lactiq; abſolutionem præbet, ne nondum nato nutrix indulgentior, quàm emiſſo, mater eſſe videatur. Hæc lactis origo ex ciborum immutatione ab Hippocrate ſatis definita eſt, libro περὶ φύσιος παιδίου, [illegible]

F [illegible] Libro verò περὶ γυναικείων primo, [illegible] Hæc ergo de lactis origine ex parentis optimi monimentis dicta ſunto, quæ etſi popularem magis quàm philoſophicam demonſtrationem habent, propter authoritatem tamen non ſunt aſpernanda. Cæterùm etſi quæ hic dicuntur, de lactis coloſtra circa partum & de prima in partu lactis

G ſpongioſa denſitate intelligi poſſunt: coniunctim tamen intelligi debere videntur. Ante menſtruas purgationes, qui conceptus fiant, laborioſiſſimos eſſe & octimeſtribus valde affines, cùm in his primiparis lac ab alimento mutationem, octauo verò menſe complementum accipiat. Vnde fit vt eorum partus in octauum mēſem ſæpè incidat, quo nomine operoſa & difficilis partio eſſe ſolet. Quod ſi in quibuſdam mulieribus quæ geſtationem ad decimum menſem extendunt, menſtruæ purgationes octimeſtribus ſimiles fiant, hoc eſt laborioſi, & difficiles ante conſtitutum tempus menſtruum conceptus, eos periculoſos eſſe ſignificat. Plures enim labores ſuſtentari neceſſe eſt, & octauo menſe valde ſuſpectos, & verò decimo partui familiares & maxime moleſtos. Quare cùm fœtui, tum etiam matri creari periculum eſt vero affine. His autem obſcuriſſimis verbis innuere videtur Hippocrat. primiparis quæ ante menſtruas purgationes concipiunt, difficiles adeſſe partiones, quæ octauo menſe contingant, quod menſtrui ſanguinis inopia fœtus ad nonum aut decimum menſem in vtero ſuſtentari non poſſit. Quod etiam ſignificat libr. περὶ φύσ. παιδίου, his verbis, [illegible]

H [illegible] Quibus ex verbis præproperam eſſe primiparatum partionem vides & laborioſiſſimam, maximè verò earum quæ paucum alimentum fœtui ſuggerunt, quales ſunt quæ menſtruis carent. Sic enim paulò poſt ſcribit: [illegible] Difficiles verò primiparatum partus, multis locis eodem libro celebrantur. Quinetiam lac octauo menſe concoctionis abſolutionem accipere, teſtatur quod de lacte extulit Empodocles.

Sſſſ

μαλιώς ἐν ἧ δ' ἄλλα ἀεί...] Ariſtot. vero lib.4.de gen.animal. * huius vſum ante ſeptimum menſem inutilem eſſe A
ſcribit. Atque hic mihi viſus eſt idius obſcuræ admodum clauſulæ ſenſus ex mediis tenebris eruendus. Vt non ſit mirum, nobis Andabatarum more pugnantibus incertam eſſe belli victoriam. Veterum autem exemplarium fides, & conſecutionis ratio effecit, vt clauſulam vnam inter ea quæ ſequuntur valde diſſimilem, ſuo loco reſtituerem, & quaſi agnatis adderem.

* Cap.8.

Magnis & profundis vulneribus tumores niſi apparuerint, ingens ſubeſt malum. Qui ſi laxi & molles fuerint bono ſunt, ſi verò ſurſum ſerpant damno. Tumores in vlceribus à conuulſione & inſania vindicant. Qui ſi de repente diſparent his quidem quibus à tergo fuerant, conuulſionem cum dolore: illis verò quibus à fronte, inſaniam aut acutos laterum dolores, aut ſanguineam inteſtinorum difficultatem conuehunt. Nam & tumores temerè præterq; rationem alleuantes, impoſturam ſignificant, quale quid in Andronici filio intro recurrens, eryſipelas portendit: niſi ſi quid bonæ exiſtimationis ad eundem locum recurſus attulit. Hoc circa ortum ad aurem erat, poſtea ad pubem diſtributum eſt. Quod alteri tertio ab ortu die eruperat, ſuppuratum eſt nono, & ſeptimo ſanus euaſit. Longè tamen maligniora ſunt, quæ de repente euaneſcunt.

Τρωμάτων ἐὼν ἰσχυρῶν ἐόντων, οἴδημα μὴ φαίνηται, μέγα κακόν. τὰ χαῦνα, χρηστόν, τὰ ἄνω νεμόμενα, κακόν. οἷσιν οἰδήματα ἐφ' ἕλκεσιν, οὐ μάλα σπῶνται, οὐδὲ μαίνονται. τούτων δὲ ἀφανισθέντων ἐξαίφνης, οἷσι μὲν τὰ ὄπισθεν, σπασμοὶ μετὰ πόνων. οἷσι δὲ ἐς τὸ ἔμπροσθεν, ἢ μανίαι, ἢ B
ὀδύναι πλευροῦ ὀξέαι. καὶ δυσεντερίη ἐρυθρή. τὰ οἰδήματα παραλόγως ῥηΐζοντα, κίβδηλον, οἷον τῷ τοῦ Ἀνδρονίκου παιδίῳ τὸ ἐρυσίπελας ἐπαλινδρόμησεν, ἢν μὴ ἐς τὸ αὐτὸ ἔλθῃ χρηστὸν ᾖ σημεῖον. τοῦτο ἐκ τε ἀρχῆς περὶ τὸ οὖς περὶ ἥβην διεδόθη. ἑτέρῳ τεταρταίῳ ἐκ γενετῆς γενομένῳ ἀπεπύησεν ἐναταίῳ, ἐγένετο ἑβδομαῖος ὑγιής. κακοήθεστερα τὰ ἀφανιζόμενα ἐξαίφνης. C

Τρωμάτων] Placitum eſt 66. lib.5. quod aliter paulò legitur: ἐὼν τρωμάτων ἰσχυρῶν ἐόντων καὶ πονηρῶν οἰδήματα μὴ φαίνηται, μέγα κακόν. τὰ χαῦνα χρηστά, τὰ ἰσχνὰ κακά. Vt autem tumores in vulneribus ab Hipp. probantur, ita & Celſi præceptum animo deſignandum eſt quod ſcripſit lib.5. * de vulneribus agens. Nimis intumeſcere vulnus periculoſum, nihil intumeſcere periculoſiſſimum eſt. Illud indicium eſt magnæ inflammationis, hoc emortui corporis. Quod autem hîc legitur, τὰ ἄνω νεμόμενα, duros & renitentes tumores ſignificat, qui vt plurimùm, crudi ſunt (τὰ ἰσχνὰ in aphoriſmis vocat) mollibus longè deteriores. Sic libro Epid.6. † τὰ ὁμαλὰ ξυμπεπτωκότα, καὶ ἐν ᾧ ἐνεπιπτόντα φύματα probat Hippocrates, quæ ὁμαλῶς æquat. In his enim æquabilitatem laudat, in illis verò obſtinatam renitentiam à crudis, lentis, frigidis & coctu difficilibus humoribus, damnat. Ea inter ſe ſic opponit Galenus, ἐπὶ μιᾶς αὐτῆς οὔσης ἐπὶ τῶν... ἐπὶ ... ἀντικείμενα... τὸ μὲν σκληρὸν τῷ μαλακῷ φαυλότερόν ἐστιν. ὅσῳ δὲ τὸ σκληρὸν, τὸ μᾶλλον σκληρόν. εἰ δὲ ἐστι ... χαλεπώτατον, ... τὸ μὲν ... μαλακόν, ἀγαθὸν ... τὸ δὲ πλεῖον μαλακόν, ἀγαθὸν ... πλεῖον. Porrò ex Galeni ſententia μὴ & κακὸν coniunxi. Ex omnibus enim lectionibus eam magis approbat. D

* Cap.26. † Sect.1.

οἷσιν οἰδήματα] Aphoriſmus eſt 65.lib.5. quo ſubitam tumorum in vlceribus diſparentiam conuelli Hippocrates. Etſi enim vniuerſale eſt σημειώσεως præceptum, repentinum eorum quæ extra apparebant recurſum, iudicationem ſuſpectam facere, quod multis in locis vniuerſe facit Hipp. idem tamen peculiare vlcerum ſpeculationi attribuit. Quæ cùm etiam in re Medica mediocriter verſato ex aphoriſmis ſit perſpecta, miror quo iure huius ſententiæ principium hoc modo peruerterit Caluus. Tumores vulnerum ſi non valde ſanguinolenti fuerint. Quid namque his verbis intelligat, non video. Quod hîc legitur σπασμοὶ μετὰ πόνων, in Aphoriſmis σπασμοὶ τέτανοι ſcribuntur. Et vbi hic δυσεντερίη ἐρυθρή, illic, ἢ ἐμπύημα, ἢ δυσεντερίη ἢν ἐρυθρὰ ᾖ τὰ οἰδήματα. δυσεντερίας ἐρυθρᾶς, ſanguineam inteſtinorum difficultatem vertimus Gal. ſecuti, qui hanc, δυσεντερίαν αἱματώδη vocat. Scribit enim, δυσεντερίαι δὲ ἕπονται ..., ἢν ἐρυθρὰ ἔστω τὰ οἰδήματα, ὀξεῖαι ... μετάστασις. ἐκείνην μὲν τὴν δυσεντερίην ὀνομάζομεν αἱματώδη, ἣν ἐστὶν αἵματος κένωσις δι' ἐντέρων χωρὶς ἑλκώσεως. Cuius duplex genus facit li.6.Epid. † dum ſcribit, οἱ δὲ ἐρυθροὶ ... μετὰ χολῆς ... ἡμέρας ... τὰς σηπεδόνας ... αἱματηρὰς ... μετὰ ... φορά, πολλοῦ δὲ αἵματος ... ἐν ... ἢ λεπτά. Huius etiam dyſenteriæ ſanguineæ, quæ ſolam humorum copiam abſque interaneorum vlcere ſignificat, meminit lib. περὶ διαίτης ὀξέων, Hipp.& Gal.lib.5.de loc. aff. Cæ proſuſiùs verò Comm.4 in lib. περὶ χυμῶν. Quare verò eſt ſimile, ex inflammationis intrò recurſu ſuppurationes fieri materia in thoracem decumbente, aut inteſtinorum difficultatem cruentam illuc rapta tumoris materia quæ inflammationem à ſanguine fecerit. Inteſtinorum autem difficultatem dixi, etſi ἄνευ ἕλκεος contingat, cùm ſanguinis per inteſtina excretionem intelligam, non minori licentia quàm in δυσεντερίῃ vocabulo. Alui profuſionem dixit Celſus cap.7.lib.2. F

† Comm.3.

τὰ οἰδήματα παραλόγως ῥηΐζοντα] Hæc duo præcipua ſunt totius σημειώσεως capita, quibus à nobis abunde priùs ſatis eſſe factum videtur.
ἢν μὴ ἐς αὐτὸ ἔλθῃ] Illud minè obſcurarunt interpretes. Caluus planè non intellexit. Nos de eryſipelatis ad eundem locum quem priùs aſſixerat recurſu intelligimus, qui omnem ſuſpectionem leuauit.

HIPPOCRATIS COI DE MORBIS VVLGARIBVS, LIBRI SECVNDI, G

Sectio quarta, De venis.

Hecoraria per lumbos ad magnam vſque vertebram deorſum fertur, indeque aliquid ex ſeſe verticulis adiicit. Ex hepate ſublata per ſeptum tranſuerſum cor rectà, deinde iugula adit. Hinc verò partim ad ceruicem, partim ad humeros, quædam etiam inferiùs paulò reflexæ, ad vertebras, & coſtas declinant. Ex ſiniſtris quidem vna ad clauiculas tendit, ex dextris etiam in aliquẽ illa parte locum. Alia verò paulò inferiùs deflexa, vbi illa deſinit ſeſe coſtis adiungens, dum eam quæ in corde eſt attigerit, ad ſiniſtra ſe flectens. Deorſum verò demiſſa ſecundum vertebras deſcendit, donec eo perueniat vnde ſe ſublimem eri-

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

περὶ φλεβῶν.

Ἡπατῖτις ἐν ὀσφύϊ, μέχρι τοῦ μεγάλου σπονδύλου κάτωθεν, καὶ σπονδύλοισι προσδιδοῖ ἐνθένδε. μετέωρος δι' ἥπατος, καὶ διὰ φρενῶν ἐς καρδίην. καὶ H
ἡ μὲν ἰθεῖα ἐς κληΐδας. ἐντεῦθεν δὲ αἱ μὲν ἐς τράχηλον, αἱ δὲ ἐπ' ὠμοπλάτας. αἱ δὲ ἀποκαμφθεῖσαι κάτω, παρὰ σπονδύλους καὶ πλευρὰς ἀποκλίνουσι. καὶ ἐξ ἀριστερῶν μὲν μία ἐγγὺς κληΐδων. ἐκ δεξιῶν δὲ ἐπί τι αὐτὴ χωρίον ἄλλη. ἡ δὲ σμικρὸν κατωτέρω ἀποκαμφθεῖσα, ὅθεν μὲν ἐκείνη ἀπέλιπε, προσέδωκε τῇσι πλευρῇσι. τῇσιν ἐπιλείπουσιν ἁπάσας ἕως ἔνθεν, καὶ ἔνθεν. ἀποσχίδας παρέ-

κάτω

A κάςται διδυμία ἐοῦσα. ἀπὸ μὲν τῆς καρδίης ἐπὶ τὸ χωρίον ἐν τοῖσι ἀριστεροῖσι μᾶλλον ἐοῦσα ἐπὶ τὰ ὑποκάτω τῆς ἀρτηρίης, ἐς ἂν καταναλωθῇ καὶ ἔλθῃ. ὅθεν ἡ ἡπατῖτις ἐξεμετεωρίσθη. πρότερον δὲ πρὶν ἢ ἐνταῦθ' ἐλθεῖν, παρὰ τὰς ἐσχάτας δύο πλευρὰς ἐδιαιρέθη. καὶ ἡ μὲν ἔνθα. ἡ δὲ ἔνθα τῶν σπονδύλων ἐλθοῦσα καταναλώθη. ἰθεῖα δὲ ἀπὸ καρδίης πρὸς κληῖδα τείνουσα ἄνωθεν τῆς ἀρτηρίης
B ἐστὶ καὶ ἀπὸ ταύτης, ὥσπερ καὶ παρ' ὀσφὺν κάτωθεν τῆς ἀρτηρίης, ἀΐσσει ἐς τὸ ἧπαρ. ἡ μὲν ἐπὶ πύλας καὶ λοβόν. ἡ δὲ ἄλλο ἑξῆς ἀφορμήκει, σμικρὸν κάτωθεν φρενῶν, φρένες δὲ προσπεφύκασι τῷ ἥπατι, ἃς οὐ ῥᾴδιον χωρῆσαι. δισσαὶ δὲ ἀπὸ κληΐδων, αἱ μὲν ἔνθεν. αἱ δὲ ἔνθεν ὑπὸ στῆθος ἐς ἦτρον. ὅπη δὲ ἐντεῦθεν οὔπω οἶδα. φρένες δὲ κατὰ τὸν (ιβ) σπόνδυλον τὸν κάτω τῶν πλευρῶν, ᾗ νεφροὶ ἐξ ἀρτηρίης, ταύ-
C τῃ ἀμφιβεβήκασι. αἱ ἀρτηρίαι μὲν ἐκ τοῦ τείνοντος ἐκπεφύκασιν ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἀρτηρίης τόνον ἔχουσαι. ταύτῃ δέ πη παλινδρομήσασα ἀπὸ καρδίης ἡ ἡπατῖτις λήγει. ἀπὸ δὲ τῆς ἡπατίτιδος διὰ τῶν νεφρῶν αἱ μέγισται δύο, ἡ μὲν ἔνθεν, ἡ δὲ ἔνθεν φέρονται μετέωροι, πολυσχιδέες τε διὰ τῶν φρενῶν εἰσὶν ἀμφὶ ταύταις. τῇ πεφύκασιν ἄνωθεν διὰ φρενῶν. αὗται δὲ μᾶλλόν τι ἐμφανέες. δύο δὲ τόνοι ἀπ'
D ἐγκεφάλου ὑπὸ τὸ ὀστέον τοῦ μεγάλου σπονδύλου ἄνωθεν καὶ παρὰ τοῦ στομάχου μᾶλλον ἑκατέρωθεν τῆς ἀρτηρίης παρελθών, ἑκάτερος ἐς ἑωυτὸν ἦλθεν. ἴκελος ἐνί. ἔπειτα (δ) σπόνδυλοι καὶ αἱ φρένες πεφύκασιν, ἐνταῦθ' ἐτελεύτων. καί τινες ἐνδοιαστοὶ πρὸς ἧπαρ καὶ σπλῆνα ἀπὸ τούτου τοῦ κοινωνήματος, ἐδόκεον τείνειν. ἄλλος τόνος ἐκ τῶν κατέρωθεν σπονδύλων παρὰ ῥάχιν παρέτεινεν ἐκ
E πλαγίου σπονδύλων καὶ τῇσι πλευρῇσιν ἀπένεμον. ὥσπερ αἱ φλέβες οὕτως οὗτοι διὰ φρενῶν ἐς μεσεντέριον μοι δοκέουσι τείνειν. ἐν δὲ τουτέοισιν ἐξέλιπον. αὖθις δ' ὅθεν φρένες ἐξεπεφύκεσαν ἀπὸ τούτου ξυνεχέες ἐόντες κατὰ μέσον κάτωθεν ἀρτηρίης τὸ ἐπίλοιπον παρὰ σπονδύλους ἀπεδίδουν ὥσπερ αἱ φλέβες, μέχρις καταναλώθησαν διελθοῦσαι ἐς τὸ ἱερὸν ὀστέον.

git, reliquis omnibus coſtis adhærens, vtrinque ſingulis per ſeſe ſola propagines mittens, à corde aliquatenus, idq; ad ſiniſtra magis porrecta, poſtea arteriæ ſe ſubmittens quouſq; conſumpta fuerit, eoq; peruenerit vnde iecoraria ſublimis emerſit. Quò priuſquã perueniat, ad extremas duas coſtas ſcinditur, & in vtranque verticulorum partem progreſſa ibi cõditur. Quæ verò rectà à corde iugula petit, ſupra arteriam euadit, indéque non ſecus ac dum ad lumbos eſt, arteriæ ſubtenſa in iecur inſilit, modóq; ad portas & fibram, modò verò in id quod eſt reliquum deinceps excurrit, paulò infra ſeptum tranſuerſum, quod ita hepati incumbit vt facilè ſeparari non poſſit. Bipartito autem ad clauiculas ſcinduntur, & hinc & inde ſub pectus ad imum ventrem pertingunt. Quonam verò inde ferantur, mihi nondum conſtat. Ad ſeptum tranſuerſum infra ad vertebram quæ ſub coſtis eſt poſitum habet, atque ea in parte quà renes ex arteria vtrinque eminent. Ex quibus arteriæ enaſcuntur, quę vtraq; ex parte cum arteria neruum habent. Atque huc quadamtenus ex corde remeans iecoraria deſinit. Ab iecoraria verò per ſeptum tranſuerſum duæ maximæ venæ hinc & inde ſubleuantur, quæ multifidam ramorum propaginem, per ſeptum emittunt, eiq; complexu adhærent. In ſuperna autem illius parte magis conſpicuæ extant. Duo verò nerui à cerebro infra magnæ vertebræ os à ſuperiore parte perreptant, & ad gulam magis ab vtraq; arteriæ parte vtraque pertingens, in ſeſe velut in vnum coit, dein vbi ſeptum & vertebræ exiſtunt, ibi deſinunt. Etſi quidam ambigunt, & ab hac communione ad iecur & lienem ferri videntur. Alius neruus vtrinque ex vertebratis orbiculatim oſſibus ſecundum ſpinam, per obliquam vertebrarum partem extenditur, & coſtis diſtribuitur. Atque hi non ſecus ac venæ ipſæ per ſeptum tranſuerſum ad lactes pertendere mihi videntur, in quibus etiam deſinunt. Rurſus autem ab eo loco vnde ſeptum exoritur, continuitate quadam per medium infra arteriam quod eſt reliquum ad vertebras quemadmodum & venæ ipſæ emittunt, quo ad in os ſacrum procurrentes conſumpti condantur.

F Humani corporis compaginem, & ſtructuram etſi Medico pernecеſſariam, adeò tamen ſecurè attrectauit priſca ſeculorum authoritas, vt vix ante Dioclis Caryſtij aut Herophili tempora, exacta corporis partium ſpeculatio monimentis tradita fuerit.

Veterum enim in erudiẽdis liberis induſtria, & aſſiduus per ſucceſſiones labor, cum magiſtra rerum experientia ſcriptionum monimenta leuauit, dum priſca illa antiquitas poſteritati corporis deformationem per manus traderet, in eiuſq; cognitione non ſecus ac in literis & palæſtra (velut in his quæ ingenuum ſcire decet) libros ſolertes daret. Quæ cauſa tantam ſcriptorum de partium interiorum poſitu penuriam fecit, vt in his priſcorum fides capite diminuta videatur, & verò ridenda ſolertia. Quis enim Hippocratis venarum è capite fontes, & quatuor ſanguinis riuulos, aut Ariſtotelis de venis originem & commenta ferat? ne Platonis ſomnia recenſeam. Ac ne vltra temporum æquitatem ferar, ſimplex illa & minimè fallax canities, viſcerationes perpaucas exercuit, & ſeſe inſpectionis interaneorum raritate tuetur: vt non mirum ſit ſedulam poſteritatem [illegible] θεωρίας authoritatem ſartam tectam retinuiſſe, cùm in dies nouitas induſtriæ bene nauatam operam collocet, & ad operoſam Galeni diligentiam magna ſolertiæ acceſ-
G ſio, continua ſedulitate facta eſſe videatur. Tantæ molis erat Medicinam omni ex parte perfectam tradere, dum defectas propeque acciſas maiorum vires, poſteriorum grauitas reſarcit & experientiſſima rerum cognitio compenſat. Quotus enim quiſque eſt qui non videat pulſuum ſymmetriam & interaneorum deſcriptionem ab antiqui nominis authoribus vix dum inchoatam, magna poſteritatis impenſa auctam, cumulatam & perfectam? Ad cuius cognitionem in dies aſſidua manuum attrectatio & fidelis αὐτοψία addit, dum ad ſcriptorum monimenta magna ingeniorum felicitas acceſſit, quæ quotidie nouos parit fœtus atque præiudicatam authoritatem æquitate lenit. Sic in Galeni & veterum parentum doctrinam incurritur, & quod vſu ipſo condiſcitur, nullam fidei authoritatem deſiderat. Quod æquitas & mentis ſibi bene conſciæ miniſtra ratio ſuggerit, id facile vindicias ſecundum libertatem poſtulat, & à ſe animi maleuolentia ſuffuſi inuidiam propulſat. Ingrati tamen eſt animi nimiumque confidentis maiorum monimenta deformare, dignationem eleuare, & authoritatem conuellere. Venarum diſtributio multis locis in Hippocratis ſcriptis celebratur, ita tamen ridiculè, vt varium inde progreſſum intelligas, & in Aſclepiorum familiam agitata eſſe certò
H quis exiſtimet. Hinc pendet pudenda illa venarum ex cerebro deriuatio, quæ quatuor velut ſanguinis riuos in totum corpus demittit, libro περὶ φυσ. ἀνθρώ. per corollarium aſſuta, à qua Hippocratis nomen palàm liberat Galenus. Etſi libro περὶ ὀστέων φύσ. non grauiore multo fide adſcribitur. Multæ ſunt aliæ partitiones venarum apud Hippocratem vt lib. περὶ ὀσ. φύσ. & libro περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον. in quo venæ cauæ proceſſus, vt libro περὶ ἱερῆς νόσου explicatur. Quæ omnia etſi prioris ſoli fertilitatem redolent, inexplicabiles tamen habent aditus & exceſſus, eoſque permultos. At verò quæ hîc adſcribitur venarum delineatio, ex Aſclepiadarum vindemia decerpta cùm ſuæ genuitatis locupletiſſimum teſtem Gal. ferat, qui Com. 2. in lib. de nat. hum. multis locis, & lib. 6. de placitis Hipp. & Plat. Comm. quoque tertio in lib. de art. huius aſſenſionis authorem Hippocr. facit. In qua quamuis quædam ſoli indulgentiam vbertatemque redolent, multæ tamen velut in elapidato agro ſunt ſalebræ, vt in eo tolerabilius fuerit ſterilitate quàm fœturæ fertilitate delinquere, in quo neceſſarium valde eſt temperamentum, multaque præ luxuria interlucanda ſunt. Neq; tamen hæc eo pertinent, vt minxiſſe in patrios cineres velim, aut priſcam veterum diligentiam, quæ temporum æquitate ſe ſu-

ſternat, notandam exiſtimem. Non enim ſolum hoc euderandum aut expurgandum mihi propoſui, dum neq; viſcerationem damus, A neque verò inde velut ex Albano carnes Latinis petimus. In quo non tam mihi verendum eſt diligentiam meam requiri, quàm affectatæ nauſcæ condemnari. Anatomen (quæ per ſe magnum Medicinæ corpus eſt) ex multis Gal. monimentis diligenter petendam exiſtimo, non hîc perfunctoriè attingendam. At verò quicquid ferè de anatomica diſciplina ab Hipp. ſcriptum eſt, hîc conſumitur: eoque nomine deploranda maximè venit librorum Gal. περὶ τῆς Ἱπποκράτους ἀνατομῆς iactura, vt taceam eiuſdem in hunc lib. ὑπομνήματα, quæ præter occulatam rei demonſtrationem, ſententiam de tota cauſa tuliſſent.

κοίλης] Hic locus integer repetitur lib. περὶ ὀστέων φύσ. & à Galeno magna ex parte adducitur libro ſexto de placit. Hippocratis & Plat. Vbi Hippocrates vt ſanguinis officinam iecur eſſe exiſtimauit, ita & ſanguinis riuos inde deducit, dum per venam iecorariam, quæ & caua dicitur, & in omnes corporis partes ſanguinem rigat, nutriendo animali idoneum alimentum diſpenſat. Quod his verbis ſenſerat libro περὶ τροφῆς. ῥίζωσις φλεβῶν ἧπαρ, ῥίζωσις ἀρτηριῶν καρδίη, ἐκ τουτέων ἀποπλανᾶται ἐς πάντα αἷμα καὶ πνεῦμα καὶ θερμασίη διὰ τουτέων φοιτᾷ. Quod etiam vidit Aretæus poſt Hippocratem vetuſtiſſimus author libro ſecundo de Cur. morb. acut. qui hæc Hippocratis verba repetit. ἐς ὀσφῦν autem hic addit: quòd per lumbos iecoraria ad inferiora demittatur, non ſecus ac Galenus libro de Venarum ſectione B κοίλην ἐπ' ὀσφῦν vocat. Inquit enim συμπεπληρωμένης ἤδη τῆς ἐξηγήσεως ἁπασῶν τῶν ἄνω φλεβῶν, ἐπὶ τὰς ὑπολοίπους μετιέναι [illegible] ἀπὸ τῆς ἐπ' ὀσφῦν κοίλης γενόμεναι. Et rurſus, καὶ μὲν δὴ [illegible] κατ' ὀσφῦν [illegible] φλέβες, ἀπὸ τῆς [illegible] τῆς κοίλης, [illegible] καθ' ἕκαστον [illegible], [illegible] ἐπ' ὀσφῦν κοίλης [illegible]. Venæ autem cauæ progreſſum ex media antiquitate deductum, ab ipſo Aretæo antiquitatis authoritate memorabili deſcriptum, hîc apponendum duximus, quod & vetuſtatis authoritatem habeat non minimam, & maximè ad hunc inſtitutum faciat. Scribit igitur lib. 2. de morb. acut.* ἀπὸ δὲ πυλέων τοῦ ἥπατος κοίλη φλὲψ [illegible] τῶν πρώτων. ἀρχὴ γὰρ ἐς λεπτὰ καὶ πλεῖστα σχιζομένη, [illegible] ἐς ἀραιὰ [illegible] τοῦ ἥπατος [illegible]. [illegible] δὲ τουτέων [illegible] φλεβῶν [illegible] ξυγκέονται, [illegible] μέζονες καὶ ἐλάσσονες γίγνονται, [illegible] ἐς μίαν φλέβα μεγάλην συναγείρονται. [illegible] δὲ [illegible] τοῦ ἥπατος [illegible]. ἡ μὲν γὰρ [illegible] ἐς τὰ κυρτὰ [illegible]. [illegible] τῇ καρδίῃ. κοίλη φλὲψ ἤδη καλέεται. ἡ δὲ ἑτέρη, [illegible] μέχρι τῶν κυρτῶν, ἐπὶ τὴν ῥάχιν ἵκνευ, καὶ [illegible], μέχρι C τῶν ἰσχίων. [illegible] κοίλη [illegible] ἡ φλὲψ [illegible] ἀπὸ τοῦ ἥπατος [illegible]. [illegible] ἐπὶ τὴν καρδίην κοίλης φλεβὸς ἐς τὴν [illegible] τὴν ῥάχιν, καὶ ἀπὸ τῆς ῥάχιος διὰ τοῦ ἥπατος ἐπὶ τὴν καρδίην, [illegible] γὰρ ἡ αὐτή.

Cap. 8.

μέχρι τοῦ μεγάλου σπονδύλου] Hippocrates lib. περὶ ἄρθρ. μέγαν σπόνδυλον multis locis ſecundam vertebram (quam priùs ὀδόντα vocauit) intelligit. Hîc verò pro oſſe ſacro ſumi videtur, quod vertebratim cæteris verticulis annectitur. Id indicat Galeni locus Comment. 2. in lib de nat. hum. [illegible] τὰς [illegible] φλέβας τὰς μεγίστας, [illegible] μεταξὺ τοῦ [illegible] Ἱπποκράτης [illegible], ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἐπιδημιῶν. [illegible] αὐτὰς, καὶ τὸ [illegible] ἱεροῦ ὀστοῦ. In fine etiam huius ſectionis de venis agens, [illegible] ἐς τὸ ἱερὸν ὀστέον dixit. Ad lumborum autem extremum vena caua in crura diſtribuitur, dum vertebris in tranſcurſu pullulos & propagines mittit. Popularem verò magis lectionem ſecutus ſum, quam probat † Gal. & codicum noſtrorum magna pars, D etſi aliter legatur lib. περὶ ὀσ. φύσ. Quam lectionem ſecuti ſunt interpretes. Sic enim legiſſe videntur. κοίλη ἐν ὀσφῦι μέχρι μεγάλου σπονδύλου, [illegible] καὶ σπονδύλοισι [illegible] ἐντεῦθεν μετέωρος διὰ ἥπατος καὶ διὰ φρενῶν ἐς καρδίην. Quanquam illud διὰ ἥπατος, libro περὶ ὀσ. omittitur. † *Lib. 6. de pl. Hipp. & Pl.*

αἱ δ' ἐπὶ [illegible]] Hîc triplex ille venæ cauæ ad iugula progreſſus variè deformatur. Vnus enim in axillas deducitur. Alter verò ad anteriora thoracis ſub pectoris oſſe perreptat. Tertius venulam tres ſuperiores thoracis coſtas nutrientem deſignat. Etſi hæc ſæpè pro mutua rerum natura & viciſſitudine variant. Plauſibilem autem lectionem ſecutus ſum veteribus codicibus teſtatiſſimam, refragantibus noſtris exemplaribus, quæ & cæteris non improbatur. Libr. enim περὶ ὀσ. φύσ. & libro de placit. Hippoc. & Plat. ἐν δεξιῇ δὲ ἐπὶ τὰ αὐτὰς χωρίον legitur, & ἄλλη ſequenti clauſulæ adiungitur.

ἡ δὲ σμικρὴ [illegible]] Duo ex noſtris exemplaribus, recens vnum, & alterum medium, huic clauſulæ aliam præponunt. ἄλλη δὲ [illegible]. quam ex lib. περὶ ὀσ. φύσ. ſecutus eſt Cornarius. Eam nos omiſimus, grauiore codicum fide & E Galeni authoritate freti, ne videremur ſecturas venarum vna propaginis acceſſione minimè neceſſaria augere. Quod autem ſequitur, his in codicibus magna parte defectum eſt, & cæteris locis reponendum fuit manifeſto vitio. Etſi enim miro inuentu propagini, quæ ad ſuperiores coſtas deſcendit, venam ἄζυγον iungit: intermedia tamen, quibus veluti ſublicis fulcitur, omiſit. Quæ etſi vitio non carent, magno tamen codicum inter ſe conſenſu Parentis diſciplinam excuſant, dum rei æquitatem quadantenus amplectuntur. Legendum igitur, ἄλλη δὲ σμικρὴ [illegible], [illegible] τῆς καρδίης [illegible] ἐς τὰ ἀριστερά. [illegible] δὲ [illegible] σπονδύλους [illegible] ἄρξηται [illegible] τῆς πλευρῆς [illegible] ἔνθεν καὶ ἔνθεν [illegible] μία ἑκάστῃ. ἀπὸ μὲν τῆς καρδί[illegible] ἐπὶ τι χωρίον ἐν [illegible] μᾶλλον [illegible]. Vbi venæ paris expertis originem attingit, quæ ad quartam thoracis vertebram ſupra co[illegible] [illegible] enata noncem inferioribus coſtis affigitur. Ea demum eſt vetuſtiſſimi exemplaris lectio, quæ mihi ex omnibus mag[illegible] [illegible] nimi non ab his quæ lib. περὶ F ὀσ. φύσ. & ſexto de placit. Hipp. & Plat. deflectat. Cæterùm huius clauſulæ extremum [illegible] legitur, μία δ' [illegible], ἀπὸ μὲν τῆς καρδίης ἐπὶ τι χωρίον, ἐν [illegible] μᾶλλον [illegible], [illegible], &c.

ἐπὶ τὰ [illegible]] [illegible] omnia exemplaria legunt, quam lectionem cum Cornario ſecuti ſumus. Caluus codicibus impreſſis innixus eſt, iſtaque ſimul iungit. Illud verò καὶ [illegible], omittitur lib. περὶ ὀσ. φύσ. & pro [illegible], [illegible] paſſim legitur.

[illegible]] Libro περὶ ὀσ. φύσ. & apud Galenum legitur, ἡ δὲ [illegible] τῆς καρδίης [illegible].

καὶ ἀπὸ ταύτης [illegible] παρ' ὀσφῦν] Secuti ſumus hac in parte exemplarium noſtrorum vetuſtatem & multitudinem. Libri toties à nobis adducti ſic legunt: καὶ ἀπὸ ταύτης [illegible] καὶ παρ' ὀσφῦν [illegible] ἀρτηρίης. καὶ ἀπὸ ταύτης [illegible] ἐς τὸ ἧπαρ. Vitioſe autem lib. de pl. Hip. & Plat. pro ἀρτηρίης, καρδίης ſcribitur.

ἡ δὲ ἄλλη [illegible]] Vitium eſt hac in parte. Meliùs cæteri codices: ἡ δὲ ἐς τὸ ἄλλο, ἑξῆς [illegible]. Etſi mendum eſt lib. περὶ ὀσ. φύσ.

G φρενὸς δὲ κάτω] Secuti ſumus hac in parte codices impreſſos, qui cum duobus ex noſtris conſentiunt, libro περὶ ὀσ. φύσ. legitur, [illegible] δὲ κατὰ τὸν σπόνδυλον τὸν κατὰ τὰς πλευράς. lib. verò 6. de placit. Hipp. & Pl. φρενὸς δὲ κατὰ τὸν σπόνδυλον κάτω τῶν πλευρῶν [illegible] ὡς ἀρτηρίης ταύτῃ [illegible]. vitioſè tamen pro [illegible]. Huncque locum obiter innuere videtur Gal. in fine lib. 5. de admin. anatom.

[illegible] ἀρτηρίαι [illegible]] Mendoſa eſt hæc lectio, ex cæteriſq; locis reſtituenda. Secutus ſum Galeni lectionem, ἀρτηρίαι δὲ [illegible] ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἀρτηρίῃ [illegible]. Quam lectionem ſecuti ſunt etiam interpretes libro περὶ ὀσ. φύσ. αἱ ἀρτηρίαι [illegible] ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἀρτηρίαι [illegible]. Vbi [illegible], pro [illegible] legitur. Exemplar noſtrum recens [illegible] non legit, Vetus autem [illegible] habet. Medium autem, ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἀρτηρίης.

ταύτῃ δὲ [illegible]] Impreſſorum codicum lectio cæteris anteponenda fuit, quod cum Galeno conſentiat. Sic enim legit ταύτῃ δὲ [illegible] ἀπὸ καρδίης [illegible] Liber περὶ ὀσ. φύσ. ταύτῃ [illegible] ἀπὸ καρδίης Cornarius, ταύτῃ [illegible], legiſſe videtur. H

ἀπὸ δὲ τῆς [illegible]] Pro [illegible], [illegible], ex omnibus exemplaribus repoſui.

[illegible]] Hîc quoque Galenum ſecutus ſum, [illegible] τε διὰ τῶν φρενῶν [illegible], ἀμφὶ ταύτας, [illegible]. [illegible] δὲ φρενῶν [illegible]. Lib. περὶ ὀσ. φύσ. legitur, ἀμφὶ ταύτας καὶ [illegible], [illegible] δὲ φρενῶν αὗται δὲ μᾶλλον [illegible] Cornarius, [illegible] φρενῶν legit, & reliquis coniunxit. Hactenus Gal. lib. 6. de pl. Hipp. & Pl. Hippocratis literam legit. [illegible]] Hæc neruorum ex cerebro origo ex media eſt Hippocrat. diſciplina, quæ Praxagoræ & Ariſtotelis commenta per ſeſe ipſa ſatis refutat, etſi hæc neruorum diductio non dexteriore quàm venæ fortuna vſa eſt. Huius loci meminit * Gal. in lib. περὶ ἄρθρ. vbi [illegible] ab Hipp. neruos dici contendit. Qua de re cùm priùs diximus, tum verò aliàs dicturi ſumus, [illegible] τοῦ μεγάλου [illegible] ἐγκεφάλου [illegible]. [illegible] τὸ βιβλίον τῶν ἐπιδημιῶν [illegible], δύο δὲ τόνοι ἀπ' ἐγκεφάλου [illegible] τὸ ὀστέον τοῦ μεγάλου σπονδύλου καὶ τὰ τούτων ἑξῆς. Neq; tamen inde exactam neruorum diſtributionem, vt neq; venarum partitionem petendam cenſeo, velut ex libris anatomicis,

qui

A qui ea ex compoſito pertractant, ſed velut ex aduerſariis quibuſdam & pugillaribus, quæ memoriam reficient, & aditum ad difficiliora muniant vberrimamque rerum ſegetem temerè ſuggerant, quæ ὑπομνήματα Græci vocant. Quo nomine ea quæ hoc toto libro ſcribuntur, aptè inſigniuntur. Hanc igitur minùs ſeriam neruorum ſectionem velat Gal. Com. 3. in lib. περὶ ἀρθρ. ἐπὶ δὲ τῶν ἐπιδημιῶν τοῖς ἀσαφέσιν περὶ ὑπομνηματικῶς ὁ συγγραφεὺς ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἐπιδημιῶν ὑπ᾽ αὐτοῦ λέλεκται, παραγράφειν τοῖς ἄλλοις ὅσα γὰρ ἐκεῖνο τὸ βιβλίον ἐπέχειν ὑπομνήματα πλὴν ἢ ἐν τοῖς πρώτοις ἢ συγγράμματα. Meminit huius quoque loci Galenus lib. 1. de loc. affect. cum digitorum tendones Hippocratis tonis ſimiles facit. Porrò quòd ad literam attinet, libro περὶ ὀς. φυς. ὁ δὲ ὀξὺ παχὺς τόνοι legitur.

* Comm. 1.

ἔπειτα οἱ σφόνδυλοι] Quædam exemplaria legunt ἔπειτα δὲ οἱ σφόνδυλοι καὶ φλέβες περύχουσι, ἐκ δὲ ἐπιπλεῦσιν. Alia pro ἐκ, ἐπ legunt. Quas lectiones cum interpretibus ſecuti ſumus. Lib. περὶ ὀς. φυς. legitur, ἔπειτα οἱ σφόνδυλοι καὶ φλέβες περύχουσιν ἐκ δὲ, ὁ ἐπιπλεῦσιν.

καί τινε ἐνδιασοὶ] Id mihi meliùs vertiſſe videor ἐδίασε, ad neruos cum perpeſſione referens, quàm ad aliorum opinionem. Quod & feciſſe Caluum apparet. Videtur autem Hippocrat. hoc loco neruorum plexus tertium, ſextum & ſeptimum innuere, & inter ſe

B permiſcere. Quorum medius interaneis omnibus ſubiectiſque viſceribus ſenſationem miniſtrat. In quo cum ſeptimo præcipuè ambigit. De quo (cùm magnum hac in parte locum occupet) ſcribuntur quædam à Galeno lib. περὶ νεύρων ἀνατομῆς, quæ apponere operæpretium videtur. Etenim plurimum ad huius loci notitiam faciunt. οἱ γὰρ μὲν κοινοὶ πρὸς ἄλλα μὲν εἰσὶ τὰ λάρυγγος μύες, ἡ δὲ πεντὰς ἀπὸ τῆς ς' συζυγίας λαμβάνουσι ινας, καθάπερ γὰρ οἱ τὸ λαβδοειδὲς τι καὶ ὑοειδὲς ὀστοῦ ὀνομαζόμενοι τοῦ σίφωνος συνάπτουσι, ὑπὲρ ὧν ἀκριβέστερον μὲν ἐν τοῖς ἀνατομικοῖς ἐγχειρήσεσιν εἰς δὲ περὶ τῆς φωνῆς λόγῳ... ὁ κατὰ τὸ πᾶσι τῶν λαβδοειδῶν μὲν ...καὶ δὲ γὰρ ἅπασαν ὀλίγου δεῖν ἅπαντος εἰς τὸ συμμίξεως, ὁ παραφυὰς τῶν ... ἐκ τῆς φλεβὸς ... λαμβάνουσι. τῶν δὲ ἄλλων δυοῖν, τὸ μὲν εἰς ἰσχυρίας ... τὴν ῥίζαν ἀφικνεῖται, τὸ δὲ ἐπὶ τὸ ... μυῶν, καὶ τὸ πλατὺ, καὶ ... ἄλλοις τῶν ... ταῖς ἀρτηρίαις ... ὀλίγας τῶν ἀποφύσεων, ἀλλὰ δὲ τι τοῦ τραχήλου καὶ τοῦ θώρακος ... ποιεῖται ... τῷ σώματι τῷ ... ...

C τι καὶ ... τούτων. ἀλλ᾽ ἐκεῖνο θαυμαστὸν, ὅτι ταῖς μὲν φρεσὶν ἐξ αὐτῶν τινὰ λέγουσιν ... μέρος, μηδὲ ὅλως λαμβάνειν τῶν φρενῶν ἐκ ταύτης συζυγίας, μὴ δὲ τι συμφέρειν ... ἐκ μέσου τοῦ θώρακος, ... τὰ μέρεα ... τῶν νεύρων, ... ἐπὶ λέγουσιν, ... ἔχουσι ... καὶ ... ἀρτηρίας ... βλάπτοντα. ἡ ἑβδόμη συζυγία τῶν παρὰ τὰς ἀρτηρίας νεύρων, ... τὴν φωνὴν ἀναιρεῖ ... ἡ βλάβη. ποικίλη ... τῶν νεύρων τούτων. ... τούτῳ τὰ μέρη τοῖς ... λαμβάνει τινὰ μέρεα. ... ταύτης ... τοῖς εἰρημένοις ... τοῦ ... συζυγίας ... τοῦ τραχήλου καὶ τοῦ θώρακος, ... καὶ τοῖς ἅπασιν αὐτὰ πάλιν ... τὰ περὶ τὴν ῥίζαν ... τῆς ἕκτης συζυγίας ἀποβλαστήματα ἐστὶ ... ποικίλη ... τούτων ... ἐπὶ τὰ ... καὶ τὰ κατ᾽ ὀστοῦ ... τὰ σπλάγχνα. καὶ τὸ λεῖψανον τῶν ἐπὶ τὸ στόμα τῆς κοιλίας ἐλθόντων. ποικίλη ... καὶ ... ἔσχατα ... χεῖρας, ... ἐκ ... ἀφικνεῖται ... ... At verò ſeptum tranſuerſum ex prærogatiua quadam, ſolum ex omnibus quæ infra claues ſita ſunt, neruos ex colli vertebris accipit. Ex tribus enim ceruicis ſpondylis propagines in vnum neruum coaleſcunt, qui ſeptum mouet, vt ſcribit Galenus lib. 13. de

D Vtilitate partium. Cæterùm de neruis ſextæ coniugationis hepati & ventriculo communibus quodque breuiſſimi ſint, Hippocratem teſtem ex hoc loco citat Galenus Comment. ad aph. 17. lib. 7. vbi tamen tale nihil legitur.

ἄλλη δὲ τις] Alteram neruorum originem attingit, quæ ex ſpinali medulla (cerebrum analogia referente) deducitur & inferiores omnes capitis cœlo partes ſenſu afficit. Cæterum, ἐκ πλαγίων σφονδύλων legi, quod vix neruorum ſecuritatem indicat, potiùs quàm ἐκ πλαγίου σφονδύλου. vt libro περὶ ὀς. φυς.

ὥσπερ αἱ φλέβες] Libro περὶ ὀς. φυς. legitur ὥσπερ αἱ φλέβες αὐται διὰ φρενῶν εἰς μεσεντέριον ... τάδε. Caluus iſtud ὥσπερ αἱ φλέβες ſuperioribus iungit. Rurſus quod ſequitur, variam habet lectionem: & quoniam oculatam cognitionem refugit valde eſt obſcurum. In quo codices impreſſos ſecutus ſum, nec inſolens admodum lectio mihi viſa eſt, ſi ἐν τυπίοισι τόποις aut χωρίοις addas. Libro περὶ ὀς. φυς. legitur, ἔδει δὲ αὐται ἐξίασιν, αἴδεις ἴδιν φρένες ... ἀπὸ τοῦ ξυνεχέος εἴσω. Vbi ἀπὸ τοῦ pro ἀπὸ τούτου vitioſè ponitur.

E Quam lectionem nullo ſuo magno merito ſecutus eſt Cornarius.

διαδοῦσαι ἐς τὸ ἱερὸν ὀστέον] Meliùs libro περὶ ὀς. φυς. μέχρι καταπαύουσι τοῦ διαδοῦσαι τὸ ἱερὸν ὀστέον. Vt id ad neruos potiùs quàm ad venas referatur. Hactenus venarum & neruorum ſectio ab Hippocrate deformatur. In qua enarranda, ſi quis exactam à nobis partium corporis humani delineationem deſiderat: habeat ille, integra hac de re volumina pleroſque omnes conſcripſiſſe, ex quorum fontibus oculata anatomicæ diſciplinæ cognitio haurienda eſt. In quo mihi nè mihi ſudandum eſſe exiſtimaui, dum ſectionis finibus me contineo, ne in latiſſimos voluminum campos excurrendum foret. Næ malè feriatus ille exiſtimari debet, qui noſtram induſtriam ſuſpectam habebit, quod cornicum oculos non confixerim, aut verendam parentis pietatem & diſciplinam cenſorius poſteriorum moribus non ſugillarim. Illa ſit alienæ laudis ſeges, hæc ſint eorum trophæa, qui ex aliorum incommodis ſuam adaugent induſtriam, dum per indignitatem aſcendunt & dignationem aſſequuntur. Mihi ſobrium doctrinæ temperamentum, temeraria in veteres quoſque incurſione aut leui velitatione potius ſemper fuit.

F 1 Ἐν Αἴνῳ ὀσπριοφαγέοντες ξυνεχέως θήλεαι, ἄρσενες σκελέων ἀκρατέες ἐγένοντο, καὶ διετέλεον. ἀτὰρ καὶ ὀροβοφαγέοντες γουναλγέες, ἐπιτηδεύειν ὀξυθυμίην ἐμποιέειν, καὶ χρώματος ἀναλήψιος ἕνεκα καὶ ἐγχυμώσιος, καὶ εὐθυμίης, καὶ φόβους, καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ ἢν μὲν τὸ ἄλλο σῶμα συννοσέῃ, ξυνιᾶσθαι. εἰ δὲ μή, τοῦτο. ἡ Στυ-

G μάργου οἰκέτις ἡ Ἰδουμαία ἐπεὶ ἐγένετο, ὡς ἔτεκε θυγατέρα, ἀπέστραπτο τὸ στόμα τοῦ αἰδοίου, καὶ ἐς ἰσχίον, καὶ σκέλος ὀδύνη, παρὰ σφυρὸν τμηθέντος ἐρρήισεν. καίτοι καὶ τρόμοι κατὰ σῶμα πᾶν κατεῖχον, ἀλλ᾽ ἐπὶ τὴν πρόφασιν διελθεῖν, καὶ τὸ πρόφασιος τὴν ἀρχήν.

In Æno qui continenter leguminibus veſcebantur, tum mares tum fœminæ, crurum impotentia conflictabantur, cum qua vitam tolerabant. Et verò qui eruo in cibum vtebantur ex genuum dolore laborabant. Adhibenda diligentia eſt, vt præceps acerbáque iracundia inducatur, cùm coloris reficiendi, tum etiam ſuccorum in corporis habitum effundendorum gratia. Quod etiam in lætitia & motu cæteriſque id genus videndum eſt. Vnaque totius corporis curatio (ſi id malè habeat) procuranda eſt: ſin ſecus, in id ipſum animi vires intendendæ. Stymargi ancilla Idumæa ex filiæ partu vteri oſculum conuolutum habuit, & in coxendicem & tibiam dolor firmatus eſt. Secta ad malleolum vena conualuit, etſi totum corpus tremores occupabant. Verùm ad cauſam ipſam, & cauſæ occaſionem, aut primordia, deueniendum fuit.

H

In magna Cerealium ſeminum penuria, quæ frugum ſyderatione aut carbunculatione accidit, deteriores & vulgata plebecula leguminibus victum miſerè trahit ob annonæ grauitatem. Itaque defectu purioris ſanguinis ex improbo penu prauorum ſuccorum ſoboles, in totam corporis molem redundat, quæ alendis partibus minùs idonea membrorum impotentiam, deinde tabem temporis progreſſu conuehit. * Quod in Æno libera Thraciæ ciuitate factitatum eſt, dum ex aſſiduo leguminum eſu, in magnam crurum mollitiem & genuum dolores inciderunt. Dum enim alimenti impuritas corpus grauat & exuccum reddit, membrorum actiones exoluit. Vnde crurum firmitas emollitur, & oneri ſuccubitura genua labant, quibus veluti ſublicis & ſtaminibus erecta corporis compages innititur. Sic igitur σκελέων ἀκράτεια ſubnaſcitur, quam τῶν σκελέων ἐκλύσιν vocat Hippocrates lib. 6. Epid. quæ σὺν ἀτονίᾳ καὶ ἰσχνότητι τὴν ἄλλων ἀδυναμίαν ſignificat. Qualis adeſſe ſolet longo morbo confectis, aut his qui ex magna valetudine tardiùs confirmantur & intempeſtiuius apricantur. Hæc verò ex malo victu morborum popularium vulgatio, lib. 6. Epid. ab Hippocrate repetitur. Cuius etiam meminit Galenus Commen. 2. in lib. de nat. hum. his verbis: ἐν μὲν τῷ κοινῇ πολλοὺς τοιαῦτα νοσῆσαι ... ἔχει τὴν

αἰτίας. ὀρθῶς εἶπεν, ὥσπερ γε καὶ τὰ ἄλλα πάντα τὰ κατὰ τὴν ῥῆσιν, οὐ μὴν ὀρθῶς [illegible], εἴπερ ἐν Αἴνῳ ἐν λιμῷ, ὀσπριοφαγέοντες [illegible] ἰσχύροντο, [illegible] ὀροβοφαγέοντες γονυαλγέες, ἴσμεν δ᾽ ὅτι καὶ πυρούς [illegible] ἐσθίοντες [illegible] κοινὸν [illegible] αἰτίας [illegible] στρατιώταις [illegible] βλάβην ἔχει. Vnde ſatis apparet in magna ciborum auiditate Æni populares ex leguminum eſu in vulgares morbos incidiſſe. Quem locum innuit quoque lib.de alim.1.de eruo agens. οἱ δ᾽ ἄνθρωποι τελέως ἀπέχονται τοῦ ἐδέσματος τούτου, καὶ γὰρ ἀηδέστατόν ἐστι καὶ [illegible], ἐν λιμῷ δ᾽ [illegible] καὶ Ἱπποκράτης ἔγραψεν, ἐξ ἀνάγκης βιαίας ἐπ᾽ αὐτὸ [illegible]. ὄροβοι quoque τὰ ἄρθρα [illegible] Galeno lib.2. κατὰ τόπ. Quibus ex locis facilè conijcias vetuſtiſſimorum exemplarium lectionem, præcipuè genuinam eſſe quæ ita legitur: ἐν Αἴνῳ [illegible] ἐν λιμῷ, quòd iſtud ſuperioribus locis addiderit Galenus, atque hunc in modum ab eodem adducatur com. in aph.16.lib.2.& 16 lib.3. vt vitioſa ſint exemplaria quæ ἐν αἵμῳ, pro ἐν λιμῷ legunt. Porrò quid ὀσπρίων nomenclatura intelligendum veniat, habes apud Gal.lib.1. de alimen. [illegible] κυάμους, πισούς, [illegible], φακούς, θέρμους, ὄρυζαν, ὀλύρας, λαθύρους, ὀρόβους, ὤχρους, φασήλους, [illegible], φακόν, εἶτα τι [illegible]. Ex quibus ingens putrilago, humorumque corruptela oritur, vt docet initio libri περὶ εὐχυμίας καὶ κακοχυμίας. Cæterùm [illegible] ea forma ferè dicitur, qua [illegible] ἔχει dicitur, libro de ratione victus in morbis acutis. Pro [illegible], [illegible], aut aliud quid tale legiſſe videtur Caluus.

* *Ariſt.queſt.natur.ſect.1.queſt.5.*

[illegible] ὀξυθυμίην] ὀξυθυμίη eſt vehementior & concitatior animi impetus atque impulſus, quo quis acerbè excandeſcit, & in iram celerior præcipitatio, cui ἀθυμίη animi demiſſio, deiectio & deſponſio repugnat. Animoſæ enim facultatis affectiones cùm ſint, hæc animi vehementiam ſequitur & magno calidi exceſſu in inſaniam & furioſam temeritatem erumpit. Illa frigidi copia exanimationem & animorum mollitudinem præ ſe fert. * Hoc ideò nomine Galenus in morboſarum cordis affectionum notis, ὀξυθυμίας καὶ ἀθυμίας opponit. Idem libro ὅτι τὰ τῆς ψυχῆς ἤθη ταῖς τοῦ σώματος κράσεσιν ἕπεται, ὀξυθύμους vehementer concitatos & furioſis proximos vocat, ab exuperante cordis calore. [illegible], ὀξυθύμους ἀνθρώπους, [illegible] θερμασίας [illegible] καὶ δυσκινήτους [illegible] ψυχῆς. Rurſus in Arte parua, inter calidioris cordis notas accenſam ὀξυθυμίαν facit. Commentario quoque quinto in ſextum Epidemiωn, φαίνεται ἐναργῶς ἐν ταῖς ὀξυθυμίαις, μείζονά τε καὶ [illegible] ἡ καρδία [illegible] ἅμα [illegible] ὅλῳ τῷ ζώῳ [illegible]. Quæ omnia ὀξυθυμίας animi ferocientis & præcipitis motum eſſe arguunt ex immoderato cordis calore enatum, quamuis Galenus frigidioribus aliquantulum naturis attribuat. ὀξυθύμους enim vocat eos qui leni occaſione commouentur, ex rationis potiùs imbecillitate quàm calidioris cordis affectione. Quòd humentiori paulò cordi citra calidi dominium accidit. Quales ſunt fœminæ, quæ etſi frigidæ ſunt, iracundæ tamen & præcipitis iræ deprehenduntur. Quod etiam pueris accidit, qui leuiter commouentur. Cuiuſmodi naturas rectè depingit in Hecyra Terentius. Pueri inter ſeſe quàm pro leuibus noxis iras gerunt? Quapropter? quia enim qui eos gubernat animus, in firmum gerunt. Itidem illæ mulieres ſunt fermè, vt pueri leui ſententia. Fortaſſe vnum aliquod verbum, inter eas iram hanc conciuerit. Galeni verba ſunt ex Com.2.in lib.1 Epid. [illegible] ὀξυθύμων [illegible] θυμώδεις, [illegible] οἱ θυμώδεις, καὶ [illegible] μικρῶν πραγμάτων. [illegible] δ᾽ εἰσὶν οἱ ὀξύθυμοι, [illegible] ψυχῆς [illegible]. Vt igitur vtrunque complecterer, ὀξυθυμίας præcipitem & acerbam iracundiam ſatis appoſitè mihi vertiſſe videor, cùm parum ab ὀργίλοις differant ὀξύθυμοι, vt pro iiſdem ſumpſerit Galenus: & apud Hippocr. ὀργίλοι ἀντὶ τῶν ὀξυθύμων legantur. Ex quibus facilè colligas ὀξυθυμίην viam ad iram facere, nondum tamen in eam irrupiſſe ideoq; iracundiam præcipitem & excandeſcentiam dicimus, non iram ipſam. Quod ſatis apertè indicat Aretæus lib.1. † de Cur.morb.diutur. optimus Hipp.æmulus. ὀξυθυμίην ἀόργητον epilepticis conſulens, hoc eſt frequentem excandeſcentiam, quæ neque tamen in iram erumpit. Scribit enim (hunc locum, vt reor, innuens) [illegible] βίῳ χρὴ ὀξυθυμίην ἀόργητον [illegible]. Hic tamen pro vehementiore animi affectu ſumi poteſt, qui ex animoſæ facultatis excandeſcentia oritur, & in totum corpus caloris ſenſum effundit, cum quo & caloris integritas renouatur, & cum ſanguinis impetu in partes corporis macie confectas ſuccorum benignitas infunditur. Frigidioribus igitur & propè exolutis naturis, eam cum diligentia inducendam conſulit Hippocrates, cum in excandeſcentia ex celeriori arteriarum percuſſu, longè auctior calor in corporis partibus concipiatur, & ſucculenta humiditas cum calido ex penetralibus ad planitiem amandetur. Quod indicat Hipp. placitum lib.6. Epid. * quod ad huius ſententiæ explicationem plurimum facit ὀξυθυμίη ἀνασπᾷ καρδίην καὶ πνεύμονα ἐς ἑωυτήν, καὶ ἐς κεφαλήν, καὶ τὰ θερμὰ καὶ τὸ ὑγρόν. ἡ δὲ εὐθυμίη ἀνίησι καρδίην. In cuius loci enarratione Galenus hunc locum ſatis aperit. [illegible] ὀξυθυμίας, [illegible]. φυλάττεσθαι [illegible] ἡ καρδία καὶ ἡ κεφαλὴ [illegible], [illegible] ψυχικῶν, [illegible] κεφαλῆ. [illegible] ὅλον τὸ σῶμα [illegible], οἱ μὲν θερμότεροι [illegible] ὑπὸ τῆς ὀξυθυμίας. [illegible] ἔλεγεν. [illegible] ὀξυθυμίην [illegible] καὶ χροιὴν ἀναλήψιος [illegible] καὶ ἐγχυμώσιος. Et paulò poſt eodem Com. iſtius loci hunc in modum meminit, [illegible] ὀξυθυμίας [illegible] χροιῆς καὶ ἐγχυμώσιος [illegible]. Sic enim mihi legendum videtur. Lib.etiam 3. περὶ διαιτ. huius ſententiæ explicatio paucis expeditur. [illegible] ὀξυθυμίην ἐμποιέειν, καὶ χροιῆς ἀναλήψιος [illegible] καὶ ἐγχυμώσιος, ὡς καὶ τῆς ὀξυθυμίας [illegible] θερμασίας [illegible]. ἀλλ᾽ [illegible] ἡ ὀξυθυμία [illegible] ὁ γὰρ [illegible] βλάψαι τὴν δύναμιν. ἀλλ᾽ ὥσπερ [illegible] θερμασίας [illegible] ἐν καιρῷ τε καὶ μέτρῳ [illegible] καὶ βραχύποσιας, [illegible] καὶ μὴ τῆς ὀξυθυμίας [illegible] καιρῷ καὶ μέτρῳ [illegible]. Lib.quoque de pl. Hippocrat.& Plat.6. Ἱπποκράτης δ᾽ αὖ [illegible] αὐτὸ [illegible] μάλιστα μὲν [illegible] φλέβες, [illegible] τῆς ψυχῆς [illegible] ὀξυθυμίην ἐμποιέειν, καὶ χροιῆς ἀναλήψιος [illegible] καὶ ἐγχυμώσιος. Rurſus lib.de Theriaca ad Piſonem, in Aſclepiadem agens de paribili primarum & ſimplicium naturarum qualitate, loci huius meminit, [illegible], ὀξυθυμίας [illegible] ὁ θαυμάσιος Ἱπποκράτης [illegible]. Quinetiam Paulus lib.1. in attenuatorum renutritione hunc locum innuere videtur, his verbis, δεῖ δὲ καὶ ὀξυθυμίας [illegible] καὶ [illegible] ψυχικῶς. Quibus ex locis maxima oneris noſtri parte defuncti ſumus. Neque enim aliunde explicatio petenda eſt. Cæterùm quoniam de perfrictis naturis quas Galenus, κατεψυγμένας vocat, egimus, neceſſe eſt quæ ſub hanc appellationem cadunt exponere, atque eo præſertim quòd priùs dum de his ageremus, iſtud ſubticuimus. Lib.igitur 3. περὶ δυνάμ. κατεψυγμένας ita explicat. [illegible] τῆς ψυχρᾶς [illegible] ὑγρὰς [illegible]. ἔτι γὰρ [illegible] ὀξέσι νοσήμασι, [illegible]. ταῖς δ᾽ ἄλλαις νόσοις, [illegible] πυρετοῖς, ψυχρότητα [illegible] ἔξιν [illegible] ἀνατρέφειν, [illegible]. [illegible] θερμοὺς [illegible] ὕλης ψυχρᾶς [illegible], [illegible] φλογὸς [illegible] ξύλων [illegible]. [illegible] ὕλης, [illegible] ὀξέσι νοσήμασιν [illegible]. * *In Arte par.* † *Cap.4.* * *Sectio.5.*

ἐγχυμώσιος] ἐκχυμώσιος paſſim in adductis apud Galenum * locis legitur. Eſt autem ἐκχύμωσις τῶν χυμῶν ἔκχυσις, ſuccorum ex propriis conceptaculis in [illegible] corporis effuſio & expreſſio, quæ naturæ propulſu, aliquando etiam Medici conſilio promouetur. Quod hic conſulit Hippo[illegible] corporis tabem & partium quandam macilentiam liberaturus. Excandeſcentia enim ſanguinem in totum corpus diffundit, cum [illegible]oſa humorum pinguitudo in inanitates permeat, in quibus viuiſcit & nutricationem lætificat. Libro Epidem[illegible] ſexto * [illegible] χυμῶν [illegible] ſuadet Hippocrates, vbi naturam moleſtiam corporis deturbantem ſollicitari vult. Sic libro περὶ χυμῶν [illegible] τὰ ἐκκεχυμωμένα εἰς τὸ ἔσω [illegible], ἄλλα τὰ [illegible] ξηραίνειν. Ex eodem fonte eſt celebrata ἐκχύμωσις libro περὶ ὑγρῶν χρήσιος. Vbi Hippocrates ἐκχυμώσιας [illegible] ὀνομάζων, vt ſcribit Galenus libro ſexto Epidemiωn. ¶ Eſt igitur ἐκχύμωσις in genere omnis humorum ex venis in corporis inanitates expanſio. [illegible] ἐκχυμώσεις, [illegible] χυμὸς [illegible] ἐρυθρός, συμβαίνει γὰρ [illegible] σώματος, ἀλλὰ καὶ [illegible]

δι᾽ ἄλλας

[illegible] Latini ſugillata, liuores aut liuentia vocant, quę Græci ἐκχυμώματα. Hoc ſignificato lib. περὶ αἱμορ. ἐκχυμώσιας τὰς φλέβας dicit Hipp. " " [illegible] Quibus ex verbis ἐκχυμώσεως natura proponitur, quas idem Medicinæ parens paulò poſt [illegible] vocat, quòd velut in nauſeabunda ſtomachi redundantia cibus, ita ab his ſanguis reſundatur reſtagnet. Sunt enim [illegible] ἐκχυμώσεις ὀνομάζει, vt ſcribit Galenus. " " " Quæ fiunt [illegible] Galeno authore in libro de fract. Hæc igitur de ἐκχυμώσει dicta ſunto, quamuis in noſtra OEconomia ampliorem tractationem habitura ſint. Cæterum nihil immutandum exiſtimaui, & ἰσχυμώσιος quæ ſuccorum in partem adhæ-

B ſum aut infuſum ſignificet retinui, vt maciei reſtaurationi magis quadret, idque aſſentientibus duobus vetuſtiſſimis exemplaribus. Caluus hunc locum Galeni authoritate celeberrimum adeò deformauit, vt ne aliquid quidem elici poſſit.

" *In Exegeſi.* * *Sect.2.* † *Com.2.* " " *Gal. Com.2. in lib. de fract.* " " " *In Exegeſi.* " *Com.2.*

καὶ ἀθυμίας] Vitium eſt in noſtris codicibus impreſſis. Aut enim εὐθυμίη καὶ φόβος, aut εὐθυμίην καὶ φόβος legendum, authore vetuſtiſſimo exemplari. Cuius lectionis ſenſus eſt apertiſſimus ex Hippocratis ſententia, [illegible] Ac veluti dum gaudio geſtit animus, ſanguinis præcurſu magna ſpirituum copia per ſpongioſam corporis raritatem euaneſcit: ita in metu relicta conſpicua planitie, calor penetralia ſubit, & in imo velut penu reconditur. Hic igitur locus totus cum ſuperiore eſt [illegible], & penè his verbis adumbratus libro περὶ χυμῶν. [illegible]

ἡ Στυμάργου οἰκέτις] Stymargei ancilla ex partus purgamentis minimè libera, ob vteri conuolutionem, ſectione venæ ad malleolum conualuit, etſi tremores à ſanguinis concluſi & humorum grauitate totum corpus occupabant. Non alio vtar interprete huius

C ſententiæ, quam Galeno lib. περὶ τρόμου καὶ παλμοῦ καὶ ῥίγους. [illegible]

D [illegible] Qui locus ita apertè hanc ſententiam explicat, vt ſuperuacaneum ſit aliquid de noſtro addere. Celebratur etiam à Galeno libro περὶ φλεβ. πρὸς Ἐρασίστρατον, eique explicationem adhibet. Eius verba ſunt, [illegible]

E [illegible] Qui Hippocratis locus vt eſt per ſe ſatis celebris, ita magnam habet ex Galeno dignationis acceſſionem. Atque haud ſcio an ſit alius hoc in lib. pulchrior. Ex his vero Galeni locis etſi paulum deprauatis, lectionis tamen varietatem cuiuis venari licet, ſi addidero vnum exemplar Στυμάργου, vetus verò noſtrum Συμάργου legiſſe. Quæ lectio antiquitatem redolet, & à Dioſcoride agnoſcitur, vt ſcribit * Galenus, vt etiam σύμαργον antiqui legerunt, quod pro furibundè loquaci ſumpſerunt, dum rabulam ſignificat. Quin & στρόμαργον hic Dioſcorides agnouit, & hac dictione in ſano quodam veneris æſtu percitum expreſſiſſe Hippocratem ſignificat. Atque adeò hunc locum ſubindicat †Galenus, dum ſcribit [illegible] Idem

F rurſus, [illegible] Caluus vt aliter hunc locum legit, purgamentorum quippe retentionem conuolutionis vteri cauſam addidit, ita & turpiter ſuperiori ſententiæ coniunxit. Cæterùm hic quoque addendum videtur, hæc duo extremæ ſectionis exempla, in quibuſdam codicibus tertiæ ſectionis fini adſcribi, vt per ſe anatomes ratio conſtaret. Sed qui hoc libro, in quo conſummatæ doctrinæ quædam eſt farrago, ordinis rationem quærunt, parùm mihi meminiſſe videntur eorum quæ ſæpiùs, & nunc quoque cum tædio repetimus: Hunc librum cum quibuſdam aliis, commentationis, non iuſti libri exiſtimatione, cenſeri. Eſt enim ὑπόμνημα, non σύγγραμμα, quod ex quibuſdam aduerſariis collectum, à poſteris ſucceſſu temporis temerè eſt diuulgatum. Qua fortunæ iniuria, bona operum Hippocrat. pars malè multata eſt: vt parùm conſulti mihi videantur, qui in Aphoriſmorum libris conſecutionis ordinem, vt in continuo & non interſpirante opere requirunt.

G

* *In Exegeſi.* † *In Exegeſi.*

A

HIPPOCRATIS COI DE MORBIS VVLGARIBVS, LIBRI SECVNDI,

SECTIO QVINTA.

Animi per naturales notas cognitio.

QVI fuluo ſunt colore, aduncis naribus & paruos habent oculos, ij maligni ſunt. Qui verò fului, ſimi, & grandioribus ſunt oculis, boni. Aqua inter cutem laborantes cæſios habent oculos, & capillorum defluuium patiuntur. Ex linguæ hæſitantia liberat varix ad dextrum aut ſiniſtrum teſtem enatus, & abſque horum altero ſolui non poteſt. Qui magni ſunt, calui, balbi, & lingua hæſitantes, boni. Balbus verò caluus, & qui inter loquendũ hæret, aut corpus hiſpidũ habet, morbis conflictantur admodum melácholicis. Morbos quoq; habent, quicunq; inter loquendum hæſitant & balbutiunt, vt nec labris moderari queant. Eos neceſſe eſt illis deſinentibus, purulentos fieri. Validum, inferiorum partium dolorem ſurditas alleuat, & ſanguis ex naribus profluens. Furor magnum morbum (ſic enim comitialem vocant) ſoluit, ſed eum præcipuè qui ex inuadendi conſuetudine penè familiaris factus eſt. Puerperas ſi conuulſio prehenderit, febrem excitare conuenit, immiſſoque in veſicam cerato multo tepido, aluum infuſo colluere. Si capitis os fractum fuerit, lac & vinum æquali aquę mixtura dilutum, propinandum. Quòd ſi ab vlcere contigerit, interiores venas ſecare oportet, niſi ſi febris prehenderit. At verò ſi delirium acceſſerit, caput perfundendum eſt, dum ne præcordiorum tumor adſit. Si caput doluerit, ad pectus, deinde ad præcordia, tum demum ad coxam procedit. Omnia autem ſimul dolere nequeunt. Subuentaneos flatus inciſa vena; fluxum verò medicamentum illitum ſiſtit: fluxus enim ab inſigni & magna vena impetum habet. Quòd ſi ex ſeſe multus profluat, ieiunium confert aut lac, dum duabus aquæ partibus, lactis quatuor temperatæ propinentur. Fomentum & medicamentum, reſtibilem fœcunditatem affert.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ. B

Φυσιογνωμονική.

ΟΚόσοι πυῤῥοὶ, ὀξύῤῥινες, ὀφθαλμοὶ σμικροὶ, πονηροί. ὁκόσοι πυῤῥοὶ, σιμοὶ, ὀφθαλμοὶ μεγάλοι, ἐσθλοί. ὑδρωπιώδεες χαροποὶ, φαλακροὶ ἔωσιν. ἰσχνοφωνίην κιρσὸς λύει, ἐς τὸν ἀριστερὸν καὶ τὸν δεξιὸν ὄρχιν αὐθ... τουτέων τοῦ ἑτέρου οὐχ οἷόν τε λυθῆναι. μεγάλοι, φαλακροὶ, τραυλοὶ, ἰσχνόφωνοι, ἐσθλοί. νοσήματα δὲ ἔχουσι, τραυλὸς, ἢ φαλακρὸς, ἢ ἰσχνόφωνος, ἢ δασὺς, ἰσχυρῶς μελαγχολικά. C νοσήματα δὴ ἔχουσιν, ὅσοι τῇ γλώσσῃ παφλάζουσιν, χειλῶν μὴ ἐγκρατέες ἐόντες, ἀνάγκη λυομένων ἐμπύους γενέσθαι. ὀδύνην ἐν τοῖσι κάτω χωρίοισιν, ἰσχυρὴ κωφότης λύει. καὶ αἷμα πολλὸν ἐκ τῶν ῥινῶν, ἢ μανίη. ἢν λεχοῖς σπασμὸς ἐπιλάβηται, πῦρ ποιέειν. καὶ ἐς κύστιν κηρωτὴν ἐγχέας πολλὴν χλιαρὴν, κλύζειν. ἢν τῆς κεφαλῆς τὸ ὀστέον καταγῇ, διδόναι D γάλα καὶ οἶνον πίνειν, ἴσον ἴσῳ. ἢν δὲ ἕλκος ᾖ, φλεβοτομέειν τὰς ἔσω, ἢν μὴ πυρεταίνῃ. ἢν δὲ παραφρονέῃ τὴν κεφαλὴν καταβρέχειν, ἢν μὴ τὰ ὑποχόνδρια ἐπηρμένα ᾖ. ἢν τὴν κεφαλὴν ἀλγέῃ, ἐς στῆθος ἔρχεται. ἔπειτα ἐς τὸ ὑποχόνδριον. ἔπειτα ἐς τὸ ἰσχίον. πάντα δὲ οὐχ οἷόν τε ἀλγέειν. ἀνεμίην, φλεβοτομίη, τοῦ φαρμάκου τὸν ῥόον ἵστησιν ἐπαλειφόμενον. ὁρμᾷ γὰρ ὁ ῥόος, ἐκ τῆς μεγάλης φλεβός. ἢν δὲ αὐτόματον ῥέῃ E πολλὸν, νηστευέτω. ἢ γάλα δύο ὕδατος, τέσσαρας γάλακτος, τὰς ἀγόνους πυρίην καὶ φαρμακεύειν.

F

PHyſiognomia, quæ per naturales propenſiones animi indicaturam præ ſe fert, non minimum habet in Medicina locum. σημειώσεως enim tractatione penè tota abſoluitur, dum ab externarum partium circumſcriptionibus, hominis naturam æſtimamus. Quæ res illius celebritatem auget, magnamque ſuæ cognitionis neceſſitatem indidit in propriæ cuiuſque naturæ inueſtigatione. Ac veluti oratio, mentis eſt character: ita & vultus, animi certiſſimus index. Cœlo enim capitis proximus, ſenſuum aciem, mentis regimen & altiſſimum culmen attingit, ex quo velut altiſſima ſpecula reconditas animi ſenſationes deprehendimus. Sic in vultu diuinus ille architectus, naturæ cuiuſque inflexiones & propenſiones, ad certa morum, actionum, ſtudiorum, & affectuum genera appendiſſe videtur, vt latentes animorum motus in promptu eſſent, & ad manum expoliti. In quo nos ſibi propè æquauit, dum ſuarum opum largitionem fecit ampliſſimam, & diuinæ naturæ participes in eruendis animorum ſenſibus eſſe voluit. Vt eo prorſus nomine cum illo ex Syngrapha agere poſſimus. Frons homini tantum, triſtitiæ, hilaritatis, clementiæ, ſeueritatis index. Supercilia maximè faſtum indicant, & in iis animi pars. Negamus, annuimus. Superbia alibi conceptaculum, ſed hîc ſedem habet. In corde naſcitur, huc ſubit, hîc pendet. Nihil altius ſimul abruptiuſque inuenit in corpore, vbi ſolitaria eſſet. Oculi verò pars G corporis precioſiſſima, & qui lucis viu vitam diſtinguunt à morte, contuitu multiformes, varios animorum ſenſus indicant. Vt in iis animus inhabitare & profectò feneſtratus eſſe dicatur. Neque vlla ex parte maiora animi indicia cunctis animalibus, ſed homini maximè, id eſt moderationis, clementiæ, miſericordiæ, odij, amoris, triſtitiæ, lætitiæ. Hos cũm oſculamur, animum ipſum videmur attingere. Animo autem videmus, animo cernimus. Oculi ceu vaſa quædam, viſibilem eius partem accipiunt atque tranſmittunt, vt non temerè ſcripſerit Alex. Aphrodienſis, ὀφθαλμοὶ ὁ ψυχῆς ἐκπέμπει τῶν. Magnam quoque in animorum cognitione authoritatem habet quem noui mores ſubdolæ irriſioni dicauere, naſus. Hinc mentis & ingenij acumen expendimus & ex illius varia forma, multiplices animi mores efformamus. Vt non alia ſit pars quæ vultus integritatem magis augeat, aut animorum ſit capacior. Malarum exalbicans & verè lacteus rubor, corporis bene nati genuinam ſucculentiam præ ſe fert. Hic pudoris ſedes. Hinc commendabiles muliercularum dotes petendæ ſunt. Atque hæ ſunt ferè corporis partes quæ mores detegunt, & ex quarum intuitu animum ipſum deformes licet, cùm ex partium temperatura & prima naturæ delineatione, mentis affectus æſtimandi ſint. H Ex his tota Phyſiognomia pendet quæ Ariſt. ἐστι ῥᾳδίως καὶ τύπους αὐτῆς λέγ(ειν), περὶ τὰ φυσικὰ παθήματα τὰ ἐν τῇ διανοίᾳ, καὶ τὰ ἐπίκτητα, ὅσα παραγινόμενα μεταβάλλει τὰ σημεῖα τὰ φυσιογνωμονικά. Et verò vt non ex omnibus corporis partibus, naturæ indiciorum notio peti debet: ſic quæ ſupra enumeratæ ſunt, ad certiſſimã ſignorum rationẽ dicuntur efficaciſſimæ. Quod teſtatur Ariſt. ἐν ἅπασι δὲ τοῖς σημείοις ἐκλογῇ ἕτερα ἑτέρων σημαίνει μᾶλλον δ᾽ ἐν ἀλλοις ἐναργὲς τὸ ἐπικείμενον. ἐναργέστερα δὲ τὰ ἐν ἐπικαιροτάτοις τόποις εἰλημμένα. ἐπικαιριώτατος δὲ τόπος ὁ περὶ τὰ ὄμματά τε καὶ τὸ μέτωπον, καὶ κεφαλὴν καὶ πρόσωπον. δεύτερος δὲ ὁ περὶ τὰ στήθη καὶ ὤμους. ἔπειτα ὁ περὶ τὰ σκέλη τε καὶ πόδας. ἥκιστα δὲ ὁ περὶ τὴν κοιλίαν ὅλως. ὅλως δὲ εἰπεῖν, οὗτοι οἱ τόποι ἐναργέστατα σημεῖα παρέχονται, ἐφ᾽ ὧν καὶ φρονήσεως πλεῖστον ἐπιφαίνεται. Harum igitur partiũ, quæ in tota naturaliũ ſignorũ cognitione plurimũ poſſunt, affectiones notat Hippocrates, vt de ſecretiore mentis receſſu iudiciũ ferat. Et hæc demũ vera eſt &, Medico neceſ-

ſaria

A ſaria Phyſiognomia, non præſtigioſa illa χειρομαντικὴ vel χειρομαντεία quæ vt nullas germanitatis notas retinet, ita profectò hominum mentes infatuat. Hęc illa eſt veteribus celebratiſſima, Hippocrati, Platoni, Ariſtoteli, quorum veſtigia preſſit Galenus in libro cui titulus eſt Animi mores corporis temperaturam ſequi. Vbi quidem hanc Hippocratis Phyſiognomiam comprobat. Quem iudicem eiurare certè nefas fuerit, cùm ſecundum nos ſententiam ferat. Cuius authoritatis teſtimonium lubens affero, quòd iſta quibuſdam Hippocratis dignationem imminuere, nec maieſtatem retinere videantur. Quibus ſatis abunde factum eſſe oportuit his verbis: ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἐπιδημιῶν ... τὸ ἐκτον τῶν ἐπιδημιῶν γεγραμμένον φυσιογνωμονικὸν γνωρισμάτων ἀπάντων μνημονεύει. Quanquam non deſunt qui ex Gal. Com. 2. in lib. 3. Epid. adiecta eſſe contendant & à Theſſalo Hipp. filio adſcripta. Quam in ſententiam etiam allabitur initio Com. 4 in lib. de rat. vict. in morb. ac. Sparſa autem ſunt huiuſcemodi multa per totam Hippocratis πραγματείας, quę huius nominis titulum deſiderant, & Medicum in naturarum cuiuſque exploratione peritum faciunt.

ὅσοι πυρροὶ] πυῤῥὸν antiquis præter quàm quòd ruffum, fuluum etiam ſignificare, etſi diffuſiùs alibi demonſtraturi ſumus, non eſt tamen ab hoc inſtituto alienum, vt eo nomine quod recepimus nos quadantenus exoluamus, quibuſdam inde rationibus adductis.
B Præſtat enim verſuram facere ex noſtro præſertim penu, quàm rem & fortunas conturbare. Πυῤῥὸν igitur fuluum colorem ſignificare, & cum qui ex inæquali albi cum flauo mixtura naſcitur, & velut ex flauo candicantem, indicat Gal. lib. 2. de Criſ. ἡ ξανθὴ τῶν χροιῶν ἐστὶ τὸ πυῤῥὸν χρῶμα τοῦ ξανθοῦ, διαφέρει δ' ἀλλήλων, τῷ τὸ μὲν λευκότερον εἶναι, τὸ δὲ σιλπνότερον. Ὁ γὰρ οὖν ἀχρὸς ὁ παρὰ χολὴ ποτὲ πυῤῥὰ φαίνεται μᾶλλον. ποτὲ δὲ ξανθὴ. πολλάκις δ' αὖ ἐν ἀρχῇ δόξειεν εἶναι λευκοτέρα μὲν ἡ ὑδατωδεστέρα γινομένη πυῤῥὰ, ἐλλιπῶς δὲ ὑδατωδεστέρα, ξανθὴ. τὸ δὲ πυρσὸν ἐκλάμπει αὐτῆ, ξανθότερον ἀποφαίνεται. ὅθεν δ' ἐστὶ τὸ πυῤῥὸν, τὸ ξανθοῦ λευκότερον τοσοῦτον ὅσον, τὸ ὠχρὸν. ἐστι δ' αὖ πάλιν ἐστὶν λευκότερον τὸ ξανθὸν τοῦ πυῤῥοῦ, τοσοῦτον τὸ ξανθοῦ, τὸ ἐρυθρόν. Ex quibus coniicias, fuluum colorem flauo ſubeſſe, ſed exalbeſcere aliquantulum & candicante dilui, non ſecus ac ſi ſandaracham paucam multa aqua ſuffundas, colorem non omninò ruffum nec luteum, ſed ex ruffo & viridi adumbratum, & quodammodo ex rubro palleſcentem aut flauo igneſcentem elicias, qualis eſt aut ichalci, aut multorum nummorum aureorum Germanicorum color, quos florenos vocant. Galli interdum blondum, interdum etiam fauium nominant. Qui integerrimè à Latinis fuluus dicitur, dum *Fuluum deſcendere monte leonem* dixit Virgilius. Quomodo fulua ſydera, fulua arena, & fuluum aurum dicitur.
C Galenus * πυῤῥὸν, ex bilis & pituitæ mixtura facit, & obſcurum illum ex albo & pallido lueſcentem in cute colorem, qui tamen ex flauo plurimum accipit, & frigidioribus atque humentioribus naturis familiaris eſt, πυῤῥὸν dicit, vt ** Virgilius:

Fulua pugnas de nube tuentem. Fit enim à magna humidi copia ſiccum inundante & exuperante. Quod ſcribit lib. 2. de Temperamentis, dum infantium capillos, iis quos Germani habent affines facit, & de fuluo capillitio ſcribit: ἡ πυῤῥὰ θρὶξ, ὥσπερ τῇ χρόᾳ μέσῳ ξανθῆς ἐστὶ καὶ λευκῆς, οὕτω καὶ φύσιν μεταξὺ φλεγματώδους τε καὶ χολώδους ἴσχει. Non abſimile eſt nec aliunde petitum, quod ſcribit Ariſt. lib. περὶ χρωμάτων, de capillorum colore, dum germani alimenti defectu fuleſcere facit. Ex ſicco enim vera eſt pilorum ſoboles, incrementum & propagatio. τῶν παιδίων ἁπάντων αἱ κεφαλαὶ, τὴν ἀρχὴν μὲν γίνονται πυῤῥαὶ, διὰ τὴν τῆς τροφῆς ὀλιγότητα. φανερὸν δὲ τοῦτό ἐστι. καὶ γὰρ ἀσθενεῖς αἱ τρίχες καὶ ἀραιαὶ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. ἐπὶ δὲ καὶ βραχεῖαι τὸ πρῶτον ἅπασι τοῖς παισὶν γίνονται. προϊούσης δὲ τῆς ἡλικίας μελαίνονται. πάλιν χαλεπώτερον αὐξεῖς διὰ τὸ πλῆθος τῆς ὑπαρχούσης τροφῆς. ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τὴν ἥβην καὶ τὸ γένειον. ὅταν ἄρχωνται τὸ πρῶτον ὑφαίνειν, ... γίνονται καὶ ἀρχὰς μὲν πυῤῥαὶ ταχέως, διὰ τὴν ὀλιγότητα τῆς ὑγρασίας, ἐν αὐταῖς ἀποτηκομένης. τῆς τροφῆς δὲ πλείονος ἐπὶ τὸν τόπον φερομένης μελαίνονται πάλιν. Et verò
D ex eodem fonte manat Germanorum, & eorum qui ad ſeptentriones habitant, fuluum eſſe, & lentitia quadam exuberans capillitium & planum. ταύτης γὰρ οἱ πρὸς ἄρκτον πυῤῥότριχες καὶ λειότριχες εἰσὶν, vt ſcribit Ariſt. * in Quæſt. natural. Gal. quoq; lib. 2. de Temperament. ἰδεῖν δ' ἔνεστιν τέτοις ὑγρὰν καὶ ψυχρὰν χώραν οἰκοῦσιν Ἰλλυριοῖς τε καὶ Γερμανοῖς, Δαλματοῖς καὶ Σαυρομάταις καὶ σύμπαν τὸ Σκυθικὸν, ὑπαυξεῖς μετρίως καὶ λεπτὰς καὶ εὐθείας καὶ πυῤῥὰς ἴσχουσι τρίχας. Vt non admodum ſit difficile coniicere, fuluum eſſe colorem ex flauo candicantem, quem in puellari ingenuitate ex paſſo crine, pudoris & decoris comitem facimus. At verò id magis teſtificabitur, quòd arenulas quæ in renum affectibus protruduntur, ψαμμία πυῤῥὰ vocat Hippocrates, colore ex flauo & ruffo candicante, & ſubrubro quodammodo palleſcente, velut ſanguine à pituita craſſa & lenta exſaſſata diluto, † Galeno teſte lib. 6 Epid. ἐὰν μὲν δέ τι μιχθῇ ποτ' ὀλίγον αἵματος φλέγματι παχεῖ τε καὶ γλίσχρῳ, κατὰ τὴν ἐπιπάγησιν ὁ λίθος γίνεται τῆς ὑφισταμένης τοῖς οὔροις. ἔοικε μὲν εἶναι ὠχρόλευκος, ἐρυθρόλευκος, ἢ ξανθόλευκος. ἴσθι δ' ὅτι καὶ πυῤῥὸς, παντελῶς τοῖς τῆς χρόας διαφοραῖς, καὶ αὐτὸ τὸ κατὰ τὸ αἷμα χρώματος. οὐ γὰρ ἀκριβῶς ἐρυθρὸν ἐστὶν ὃ ἐν τοῖς αἰμόῤῥοις, ἀλλ' ἔοικε μὲν ἐπὶ τὸ μελάντερον, ἔοικε δὲ ἐπὶ τὸ ξανθότερόν τε καὶ πυῤῥότερον ῥέπον. ὁ τοίνυν ἅπασας αἱ ἀπὸ ἄρα διαφορὰς τοῦ χρώματος καλῶς πως τεθεάμενος, οὐ... τὸ πυῤῥὸν λαβὼν φησὶν, οἷόν περ αὐτὸ ψαμμία πυῤῥὰ λέγεσθαι, ἢ τὸ προσκείμενον τὸ αἱματῶδες ... ἐκλύτον εἶναι δηλῶν. Ruſus verò longè
E planius: ψαμμία δὲ πυῤῥὰ ὅσα ἐν οὔροις ... ἐν τοῖς οὔροις. καὶ γὰρ ὅ φαίνεται τὸ ψαμμῶδες, ἐάν τὸ πυῤῥὸν ἀκριβῶς τοιοῦτον ἐστὶ τὸ χρῶμα, οἷα καὶ ὁ ψαμμία γεώδης. διὸ καὶ τινες μὲν τὸ ὁμιλοῦσιν ταῖς ἐπιμελῶς τοῖς ἔργοις τοῖς τείχους ... ἐνίοτε φασι αὐτοῖς, ἐνίοι δὲ ... ἐστὶν δ' ὅτι καὶ ἔστιν πυῤῥός. Quæ omnia eò pertinent, vt τὸ πυῤῥὸν, quamuis vna omnium voce authoribus Græcis ruffum ſignificet, Medicis tamen & Philoſophis liberaliori paulò eſſe ſignificatione contendamus, dum intra flaui ſplendidioris limites conſiſtit, & ad album magis declinat. Fuluum id Latinis nomen eſt. Ariſt. λευκόπυῤῥον etiam vocauit. Ruffum verò flauum magis intendit, & ex rubro permixtum in nigri fines aberrat. Quæ hic tentata & velut inchoata, polituram & repumicationem in OEconomia noſtra accipiét. Cæterùm πυῤῥοὺς ſiue fuluos ſiue ruffos intelligas, huc pertinet quod eos Ariſt. ſubdola morum calliditate & ſolertia minimè commendabili afficit. οἱ πυῤῥοὶ ἄγαν πανοῦργοι, πανοῦργία autem δεινότης ἐστὶν ἀνωφελής, eodem interprete. In hac tamen ingenij æſtimatione Galeni cautionem adhibeas oportet, ne ex leuibus quarundam partium notis, de totius naturæ temperamento iudiciū feras. Sic enim ex vnguibus leonem, & ex veſtigio totum Herculem æſtimaueris, fallaci interdum coniectura. Sed partium in ſeſe diligens collatio fa-
F cienda eſt, aut ex partis indicatura de viſcerum latentium dominio indubitata fides ſumenda eſt. Sunt enim ſua cuique parti temperaturæ indicia, quæ interdum cum toto corpore cohærent, interdum verò longiſſimè diſſentiunt, & infirmam de tota natura cenſuram faciunt, vt diligenter ſcribit *** Galen. lib. de Temperamentis. In hac igitur de moribus quæſtione, ſobrium ineſt temperamentum, & ex cerebri notis hominis ingenium deformatur.

* *In Arte parua.* ** *Lib. 11.* * *Sect. vlt. quæſt. 2.* † *Com. 1.* *** *Lib. 2.*

ὀξύῤῥινες] ὀξύῤῥινες ſimis opponit, vt aduncas nares intelligat, γρυποὺς Græci vocant, quæ ſub dolos & irriſioni dedicatos mores præ ſe ferunt. Hinc enim impudens illa cachinnatio ſuſpenditur, quæ à poëtis ſugillatur, & ingenua liberalitate indigna eſt. Intelligenda autem venit illa naſi aduncitas, quæ ad extremas nares pertingit, eaſque exacuit & elongat, retuſis & ſimis præcipuè repugnans, ne aquilinas nares ex naſi radice protuberantes, præcipuo omine commendabiles hoc nomine infames. Hæc autem naſi aduncitas, ve-
G teribus ſiccioris naturæ indicium eſſe viſum eſt, vt & ſimitas humentioris. Quod meritò reprehendit Galenus ſuæ cautionis memor. Illa enim ad partis de qua fit mentio, non totius corporis naturam, referenda fuerunt. * Galeni locus eſt in hanc rem pernecesſarius ἀμφισβητοῦσι οὖν οἱ τὴν οἰκείαν μὲν ἀναλογοῦντες γνωρισμάτων, ἐπὶ δὲ τὰ πόῤῥωτε καὶ ζητοῦντες ἐκεῖνα πιστεύουσιν. καὶ μέχρι τῶν ὀξέων τῶν παρ' αὐτοῖς τοῖς ἐκεῖνοις φιλοσόφοις χρήσιμα μεταβαίνοντες. οὐ δὲ γὰρ ὅτι δ' ὅτι τὰ μὲν παιδία σιμώτερα, γρυπότεροι δ' οἱ ἀκμάζοντες, ἄλογον, ἥξειν μὲν νομίζειν τοὺς παῖδας ἅπαντας, ξηροὺς δὲ τοὺς γρυπούς. ἀλλ' ἐοίκασι μὲν καὶ τὰ διαπλαστικῆς δυνάμεως ἔργον εἶναι τὸ τοιοῦτον μᾶλλον, ἢ τῆς κράσεως. οὐ δ' ἄρα καὶ τῆς κράσεως σὺν γνώρισμα, τὸ ἐν τῷ ῥινὶ μόνον ἔσται, οὐχὶ τῷ ὅλῳ τῷ σώματι. ὥσπερ οὖν ὑπ' αὐτῷ πάθει τῷ λόγῳ, τὰ ῥῖνα τοῦ ξηροῦ γίνεσθαι, ἢ ὀφθαλμοὺς κοίλους, καὶ κρόταφους συμπεπτωκότας ἐν ταῖς ξηραῖς νόσοις κράσεσιν, ὅτι μὲν τοῖς παισὶν οὕτω συμπίπτει τοῖς συνισταμένοις τε καὶ κινοῦσι πρὸς τὸ μετρίως τῶν σώματι. πολλάκις μὲν γὰρ οὕτω συμπίπτει, πολλάκις δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ' ἐστὶ ἰδεῖν καὶ μακαλεῖς καὶ πιμελώδεις, καὶ λειοὺς καὶ πολυσάρκους, ἐπὶ τοῦ σώματος τῶν ἔξω ἐπὶ μικροῖς ὀφθαλμοῖς ὀξείας ῥῖνας. καὶ ξηροὺς τῷ καὶ ἀτρόφους ἐν μικροῖς καὶ λεπτοῖς, ἐπὶ τοῖς μεγάλοις ὀφθαλμοῖς. οἷον τι ῥῖνα. βέλτιον οὖν οὐκ ὁρᾶν τὴν ῥῖνα μόνην, ἐπισκοπεῖν μὲν τὸ σώματι ξηρότητα, ἐξετάζειν δὲ τὴν γρυπότητα τεκμαίρεσθαι, καὶ μὴ ἀπὸ τῆς ἄπαντος τοῦ ζώου κράσεως ἀποφαίνεσθαι. Ariſtoteles in Phyſio-
H gnomicis τοὺς γρυποὺς ῥῖνας, impudentiæ labe ſuffundit, & coruorum naturæ attribuit. Et quia nulla ferè pars eſt in toto vultu, quæ cum oculis ampliorem ſegetem naturali præſenſioni tribuat, naſi propriis affectiones & morum ex his inclinationes paucis perſequitur Ariſt. vbi & ſimis laſciuiæ & petulantiæ notam inurit. Eius verba ſunt, ἐν τοῖς φυσιογνωμονικοῖς. οἱ δὲ τὴν ῥῖνα ἄκραν παχεῖαν ἔχοντες, ῥᾴθυμοι. ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς βοῦς. οἱ δὲ ῥῖνα ἄκροθεν παχεῖαν ἔχοντες, ἀναίσθητοι, ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ὗς. οἱ τὴν ῥῖνα ἄκραν ὀξεῖαν ἔχοντες, ὀργίλοι, ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς κύνας. οἱ δὲ τὴν ῥῖνα στρογγύλην ἔχοντες, ἄκραν μὲν ἀμβλεῖαν δὲ, μεγαλόψυχοι, ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς λέοντας. οἱ τὴν ῥῖνα ἄκραν λεπτὴν ἔχοντες, ὀρνιθώδεις. οἱ ἐπίγρυπον ἀπὸ τοῦ μετώπου εὐθὺς ἀρχομένην, ἀναιδεῖς, ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς κόρακας. οἱ δὲ γρυπὴν ἔχοντες καὶ τοῦ μετώπου διηρθρωμένην, μεγαλόψυχοι, ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ἀετούς. οἱ δὲ τὴν ῥῖνα σιμὴν ἔχοντες τὰ πρὸς τοῦ μετώπου περιφερῆ, τὸ δὲ σιμὸν ἄνω ἀνεστηκυῖαν, λάγνοι, ἀναφέρεται ἐπὶ τοὺς ἀλεκτρυόνας. οἱ δὲ σιμὴν ἔχοντες, λάγνοι. ἀναφέρεται ἐπὶ τὰς ἐλάφους. οἷς δὲ οἱ μυκτῆρες ἀναπεπταμένοι, θυμώδεις. ἀναφέρεται ἐπὶ τὸ ἐν τῷ θυμῷ γινόμενον.

ὀφθαλμοὶ μικροὶ] In parua ſed lucida oculorum mole, magna ineſt animi pars, in quibus tamquam in ſpeculo cuiuſque formam A agnoſcas. Idem in homine numeroſiſſimæ varietatis atq; differentię, grandiores, modici, parui, prominentes, quos hebetiores putant, conditi, quos clariſſimè cernere, ſicut in colore caprinos. Qui ſi vehementiùs condantur animi leuitatem, vt & parum caui magnitudinem promittunt. Grandiores verò ignauiam vt parui, animi demiſſionem, præmonſtrant. Adeò magna fœlicitatis pars in medio oculorum temperamento ſita eſt. De his ſic Ariſt. οἱ μὲν ὀφθαλμοὺς μικροὺς ἔχοντες, μικρόψυχοι [illegible] ἐπὶ τοὺς λέοντας, οἱ δὲ ἐπὶ πιθήκους, ἀναφέρεται ἐπὶ βοῦς.* Quæ verba ex Phyſiognomicis lubens affero, vel eò maximè quòd Galeno τὰ φυσιογνωμικὰ conſummatam Ariſt. doctrinam reſipiant, nec diſſerendi ſubtilitatem illius eleuem. Idem quoq; Philoſophus lib. de Hiſt. anim. 1. probam oculorũ naturam in mediocritate poſuit. Quod eò libentiùs dico, quòd multa naturæ indicia " Plinius ex hoc loco decerpſerit. & Galenus noſter lib. cui titulũ fecit Animi mores, &c. Ariſtotelis in hanc rem noſtrã verba ſunt, τῶν ὀφθαλμῶν, οἱ μὲν μεγάλοι, οἱ δὲ μικροὶ, οἱ δὲ μέσοι [illegible]. B Cæterùm quod ſuperiùs de naribus ex Galeno diximus, idem hoc loco de oculis inaudiendum eſt, lapſos eſſe in eorum æſtimatione antiquos, dum paruos ſicciori, grandiores verò humentiori naturæ attribuunt. Nec enim vſquequaq; conſtantem aſſenſionem habent, vt ex † Galeni doctrina audies, [illegible] C [illegible]. Qua de re plura etiã habes in Arte parua, vbi de oculorũ magnitudine & paruitate abunde agitur. Qualem autẽ ex oculis cenſuram, & quanam ratione facias, vt de totius corporis natura ſecurus, cautior euadas, monet paulò poſt, [illegible] D [illegible]. Porrò etſi ſuſpecta eſt totius ex oculis ęſtimatio, ſeu verum eſt eorũ paruitatẽ ſicciori naturæ deberi, ſeu verò conformatrici potentiæ attribui, certum eſt in ſiccioribus promptius eſſe nequitiæ ſeminarium, in quibus ingenium & mores ad vitia obriguere & callum quendam obduxere, vt & vim prudentiæ maiorem, ſi gemmantes fœlicis naturæ pullulos fruticeſcere nec ſitu muceſcere permittant. Sic in humentioribus naturis magnus ſuccorum riuus qui in ſenſuum adyta etiuatur, eorum ſpiritus opacat & frigore gelat, vt ad omnia tardiores, hebetiores, & obtuſiores nati videantur. Atq; hæ naturæ, mores minimè malos & ſimplices efformant, fereque ventres pinguitudine ſaburram, vt vix ſit in craſſo corpore mica ſalis.

* *Lib. quod animi mo. corpor. temper. ſeq.* " *Lib. 11.* † *Lib. 2. de temp.*

χαροποὶ] χαροπὸν Latinis eſt rauum, quod colorem obtuſum nigro & fuluo mixtum ſignificat, mediumque eſt inter flauum & cæſium, Nonio Marcello. Qua ratione mare rauum vocat Cic. in Acad. & canum oculos atq; arietum, colore rauo æſtimat Varro lib. 2. de Re ruſt. E Theodorus Gaza doctrinæ merita præſcriptione apud eruditos beatiſſimus, & quo vix fœlicior alter in vertendo fuit fuluum pro χαροπῷ apud Ariſt. *ponit motus fortè Homeri vberrimi ingeniorum fontis authoritate & Virgilij, qui χαροποὺς λέοντας fuluos leones dixerit. Quanquam lib. 6. de gen. anim. † χαροπὸν ruffum & flauidum dicit. At profectò vtriuſque par non eſt relatio. χαροπὸς enim oculorum attributionem eſſe conſtans philoſophorum fides facit, vt non temerè de cutis aut pilorum colore dictum apud eos reperias. In quo illud Vergilij de leonibus fuluum, non aliter eſſe poſitum, cuiuis pro comperto eſt. Oculorum enim in leonibus color (in quibus omnis vis conſiſtat) ſupra fuluum nigricantior eſt, & ad cæſium declinans. Id ab Ariſt. χαροπὸν, à nobis rauũ dicitur. Vnde & rauiliæ & rauiſtelli, Plauto dicuntur, qui præcipuum ingenuitatis in oculis ſpecimen habent, vt vix alius ſit color præ ſe commendabilior. Sic enim Feſto dicuntur qui rauos oculos habent. Ariſt. in Phyſiognomicis rauis oculis animi magnitudinẽ attribuit, eoſq; à glaucis & cæſiis ſeparat, ne quis χαροπὸς pro γλαυκῷ vſurpatum exiſtimet. οἱ ὀφθαλμοὶ μὴ γλαυκοὶ, ἀλλὰ χαροποὶ, εὔψυχοι. ἀναφέρεται ἐπὶ λέοντα καὶ ἀετόν. χαροποὺς eſſe quos rauos dicimus, addidit animos Plinius lib. 11. " Varietatem enim oculorum ex Ariſtot. F lib. 1. de Hiſt. anim. referens. Atq; (inquit) nigri, aliis raui, aliis ruſi, aliis glauci coloris orbibus circumdatis, vt habili miſtura & accipiatur circumiecto candore lux, & temperato repercuſſu non obſtrepat. Sic enim ex noſtro codice legimus, non quemadmodum cæteri, atri, vt non dubiè χαροπὸν Ariſt. referat. Hipp. lib. 3. Epid. χαροποὺς, [illegible], in tabidorum explicanda natura iungit. In quorum communione, cùm latè inter ſe diſſideant, velut in ſalebra adeò hæret Galenus, vt pro glauco vſurpari neceſſe ſit. Illius verba ſunt. [illegible]:

ἀμπεῖ τ᾽ [illegible] χαροποί τε λέοντες.

[illegible]. Ex quibus facilè intelligas χαροπὸν rauum eſſe colorẽ, fuluo, nigro cæſioq; permixtum, qui ignei caloris naturam habet, eiuſq; ratione perficitur. Vt non minùs hic nobis deſudandum ſit, quod aqua intercutem ſuffuſis oculos rauos faciat, repugnante admodum inter ſe temperie, quàm Galeno in eadem propè cauſa fuit lib. 3. G Epid. † Cuius quæſtionis iudiciũ cauſæ noſtræ æquitatem aliqua ex parte ſubleuabit, ſi quis parium rationum paria momenta faciat. Quæſtionem verò ex Galeni verbis exerceas licet, [illegible]. Qua in controuerſia paulò poſt, velut in rem præſentem ventum ſit, litis vindicias poſtulare videtur, ſcribens, [illegible] H [illegible]. Quo in loco cùm pro χαροπῷ glaucum ſumi oportere contendat Galenus. An non hic idem nobis quoq; licet? An verò eũ ex iure manu conſertũ vocabimus, & velut ex interdicto iuſtoq; ſacramento cum eo contendemus? At profectò nobiſcũ lege aget & facilè vindicabit præiudicata Galeni doctrinæ poſſeſſio, de qua eũ deiicere, vt eſt difficile, ſic ſane illius caſtra prodere, præuaricatoris eſt publicæ omnium cauſæ & deploratæ impudentiæ. De loco Hipp. lib. 3. Epid. hic nihil agimus, cuius propria (vt ſua cuiq;) eſt tractatio. Tantum cum dum ſcenæ ſeruimus in proſceniũ adduximus. Glaucos igitur oculos, quos cæſios dicimus

dicimus, humidioris naturæ teſtes intelligas licet, cuius in aquam intercutem facilis eſt lapſus, præſertim ſi magnam frigoris habeat A acceſſionem. Id ita vt * Ariſt. in Nat. q. facit cùm iis qui cute ſunt albida glaucos oculos attribuit, quòd corporis colori oculorum quoque color maximè reſpondeat, ex viſcerum imbecillitate. Atque hoc pacto ὑδρωπιώδεις χαροποί, ſimul iunctum hydropicorum affectiones & naturales propenſiones indicabit. Qui facilè caluefcent ſi φαλακρώματα pro [illegible] ſumas & capillorum defluuios quod hydropicis ob prauorum humorum congeriem contingere poteſt, quæ pilorum nutricationem defraudat. ** Sic hydropicos glaucis eſſe oculis & capillorum defluuio laborare, non erit abſonum. Nec omninò aſpernanda videtur hæc lectio, adeò ſubinde hic φαλακρὸς humidioribus naturis iungit. Quod tamen ab Hippocrate alienum non eſt alienum. Libro enim περὶ φύσ. παιδίου caluitium pituitæ tribuit his verbis, [illegible] Id ſecutus videtur ** Ariſt. in Quæſt. Nat. cùm nimiæ Veneris indulgentiæ pilorum in palpebris defluuium & caluitiam acceptum refert, dum refrigerata cute libratis humor capillorum alimoniam pabulatur, cuius defectu defluunt. [illegible]
B [illegible] Idem quoque repetit lib. 3. de hiſt. animal. Ex quibus facilè coniicias caluos dici, quibus quauis ex cauſa capilli defluxere. Eſt enim [illegible], vt ſcribit Ariſtoteles. Quo nomine hydropicos caluos eſſe nihil vetat, vt & in nimis multa humorum corruptorum congerie capillus deficit. Quod vt fere eſt in alopecia & ophiaſi. Sic inter ſe omnia facilè cohærebunt. *** Ariſt. quoque lib. 5. de gen. animal. caluitium hominibus inde dicit, nimia Venere vtentibus, quod cùm cerebrum frigidiſſimum ſit & humidiſſimum, tunc quoque intemperie incrementum acquirat. [illegible] In hunc quoque ſenſum, capillorum defluuium pro caluitio diximus, Plinium ſecuti, qui caluitium ita vertit. †† Inquit enim lib. 11. de capillis loquens: Defluuium eorum in muliere rarum, in ſpadonibus non viſum nec
C vllo ante Veneris vſum. Illud enim Hippocrat. & Ariſtot. de caluitio dixerunt. Quòd ſi oculos rauos in arenam adlubueris, debebant iſti extremis iungi, vt hunc ſenſum elicias. In aquam intercutem pronos, ſi oculos rauos cum caluitio habuerint, facilè ex morbo liberari. Siccioris enim & calidioris temperiei notas eſſe in rauis oculis, ex Galeno diximus. Quod & in caluitio confeſſum eſt. Hæc igitur ſalubris naturæ immutatio magno eſt commodo, non ſecus ac multi morbi ætatis progreſſu (Hippocrat. teſte) ſoluuntur. Porrò dicendum quoque eſt χαροπὸν apud recentiores Græcos & Arabas inter varios colores celebrari in albedinis magna tenuitate. Actuarius enim χαροπὸν tanto interuallo à glauco in albedinis ratione præteriri dicit, quanto lacteus glaucum ſuperat. Atque amborum non inelegantem analogiam affert, dum glaucum colorem veluti cornu pellucidum eſſe ſcribit. Charopum verò pilis cameli ſubalbidis, aut vnguium capillo ſimillimum facit. Quod Latinè expreſſit Horatius dum rauam lupam dixit. Quo in ſignificato rauus color, ingenuitatis nullam commendabilem notam habet, cùm à coctionis carentia fiat & caloris imbecillitate; materiæ autem [illegible] ratione. Vbi colorum ratio non eas habet attributiones quas in ſolidis, vt cutis eſt manifeſtum. Caluus
D hic vt ſemper, plurimum ſibi permiſit, dum χαροποὺς gratioſos vocat, & de vdis oculis ὑδρωπιώδεας interpretatur.

* *Lib. 1. de hiſtor. anim.* † *Cap. 1.* " *Cap. 37.* † *Com. 3.* "" *Sect. 14. quæſt. 14. & ſect. 10.* "†" *Aph 34. l. 6.* ·· *Sect. 4. quæſt. 19.* ··· *Cap. 3* †† *Cap. 27.*

ἰσχνοφωνίην] ἰσχνοφωνίην linguæ hæſitantiam & ἰσχνοφώνους lingua hæſitantes vertimus, ex Theodoro Gaza. Sic enim eos vocant Philoſophi qui inter loquendum hærent, nec ſermones inter ſe connectere aut verba copulare poſſunt, nec, vt illi loquuntur, λέγειν συνείρειν. Quod de facundis & expeditè loquentibus dicitur. Quintilianus connectere & verba continuare dixit. Cicero aliquando declamare vocauit: ἰσχνόφωνοι igitur balbutientem quandam linguæ impotentiam habent, vt & lingua hæſitantes à Marco Tullo in balborum genere Oratorio primo reponuntur ἰσχνόφωνοι. * Hippocr. lib. 1. Epid. inter frigidioris naturæ notas recenſet, ac de his ſic verba facit Gal. Comment. lib. 2. [illegible]
E [illegible] Ex quibus videas ἰσχνοφωνίην in naturalis conformationis imbecillitate ex muſculorum gutturis impotentia eſſe poſitam, frigidiorisque temperiei ſobolem, vt ferè omnia balbutientis linguæ vitia. Eſt enim velut partis ad vocem deſtinatæ frigido obſtupeſcentia atque ſyderatio, & velut vocis ipſius offenſa & obſtaculum, quo velut impedimento actiones pigreſcunt, nec ſermones nectere aut orationem continuare poſſunt. Id ipſum verò innuit † Ariſt. Quæſt. Nat. Sect. 11. dum ſcribit: ἰσχνοφωνίην [illegible] Idem rurſus, [illegible] Vt ſatis conſtat id vitij hæſitantiam eſſe, & in ſermonis connexione, verborum continuitate & orationis perpetuitate verſari. Quod ** Ariſtot. verba indicant: [illegible]
F [illegible] *** Idem rurſus: [illegible] †† Rurſus quoque ſectione decima, [illegible] Quod à Gaza & multa alia præter rationem eſt. Quæ omnia occaſionem noſtram vrgent, vt ἰσχνοφώνους, lingua hæſitantes vocaremus. Quod vitium in infantes, mulieres, ſenes, ebrioſos cadit, ob nimiam ab humoris inundatione, & frigidi ſtupiditate ad motum ignauiam. Reſtat vt varicem ad dextrum aut ſiniſtrum teſtem adactum, huius affectus medelam ſignificare, non admodum ſit probare difficile, ſi linguæ hæſitantiam vt & cæteram balbutiem in frigidiſſimis & craſſiore ſanguine præditis naturis (quæ ſunt melancholicorum valde propria) in animum induxeris. Id quod poſtea ex Ariſtotele docebimus. Varix autem melancholici & craſſioris humoris ſaluberrima efficaciſſimaque eſt depulſio.
G Quin & decubitus ratione, teſtium tumor ſpiritalium partium & inſtrumentorum vocis affectus lenit, vt ſatis pro partium inter ſe conſenſione, ſectione prima oſtendimus. Quando autem ἰσχνοφωνίη, frigidos morbos & ſtupiditatem quandam apoplexiæ aut epilepſiæ familiarem ſequitur, plurimum ad huius loci ſenſum faciunt, quæ ſcribit Hipp. Prorrhetico ſecundo in Epilepſiæ depulſione, in quibus cum ἰσχνοφωνίη tuſſes protrahentes & ſiccas, varicum progermina & teſtium tumorem ponit. Quæ poſtea commodiùs in epilepſiæ ſermone a nobis adducentur. Sic in epilepſiæ & apoplexiæ denunciatione [illegible] ponit in Coacis. Quod ſupereſt, ἰσχνοφωνίας non aliunde medelam accipere, id hunc habet intellectum. Morbum iam in viris confirmatum non aliter à natura expugnari poſſe, etſi alia ſunt externa præſidia. ††† Scribit enim Ariſt. [illegible] Rurſuſque, [illegible] Caluus hanc ſententiam cum ſuperiori parte coniunxit & mutum ſenſum elicit, vt caluos & qui ſunt naribus acutis, vocis eſſe exilis contendat. In quo vt ſibi aliquid permiſit (Ἰξόεντας enim addidiſſe videtur) ita & quo iure illud velit, non video.

* *Stat. 3.* † *[illegible]* " *Quæſt. 54.* "" *Quæſt. 30.* "" *Quæſt. 55.* †† *Quæſt. 33.* ††† *Sect. 11. quæſt. 54. & 62.*

H [illegible]] Hæc & cæteros [illegible], pro de feris & [illegible] prius diximus, vt [illegible], ſimplices & minimè malos intelligas, dum caluos liberaliori nomine dones, & pro iis quibus capillitium deperditur inaudias.

[illegible]] Linguâ hæſitantes & balbos melancholicos eſſe oſtendit * Ariſt. in Quæſt. [illegible] Sic [illegible] Hippocrates, [illegible], melancholicis morbis annumerat aph. 40. lib. 6. [illegible] Hiſpidorum ratio plenior eſt, quam vt demonſtratione indigeat. Calui verò paulò poſt & ſuam tractationem expedient.

* *Sect. 11. quæſt. 38.*

ἢν τῇ γλώσσῃ παφλάζωσι] παφλάζοντες dicuntur, qui inter loquendum hæſitant & offendunt verbaque retexunt. A verbo nautico veluti à re nata ductum nomen. παφλάζω enim fluctuum exæſtuationem, turbulentiam & ebullitionem ſignificat, ſpumantiumque vndarum inter ſe colliſione ſaliuationem cum magno ſonitu. Vnde ad impeditum & veluti bullantem ſermonem translatum eſt, dum præ magna humoris copia, ad motum lingua expediri nequit, indeque verba alternare cogitur & reſumere. Galen. in Exegeſi, Παφλάζουσι (inquit) [illegible]. Eo vtitur Hippocrates libr. περὶ κρισ. vbi hanc ſententiam his verbis repetit: ὁκόσοι ἐν τῇ γλώσσῃ παφλάζουσι [illegible]. Cuius lectionis principium hinc deriuaſſe videtur Cornarius, vbi illud [illegible] omiſit cum Caluo. Quod tamen noſtris in exemplaribus duobus apponitur, ideoque nec prætereundum duximus. Idem verò χειλέων pro χειρῶν, ex ſuperiore Hippocratis loco mutauit, nec id ſine quorundam exemplarium teſtificatione & aſſenſione noſtra, niſi ſi ex vetuſtiſſimo noſtro codice, χειρῶν retineamus. Cùm enim pueris hæc balbutiendi vitia contingant, in his vt ex vberrimo humorum prouentu reliquorũ membrorum impotentiam, ita & linguæ ad obeundas actiones ineptam eſſe motionem conuenit. Id in Quæſtionibus naturalibus, ſignificauit Ariſtoteles, * διὰ τί ἰσχνόφωνοι παῖδες μᾶλλον, ἢ ἄνδρες; [illegible]. Humoris igitur ratione, motuum imbellitas oritur. Quæ ſi ſextam, ſeptimam, & octauam ſpinæ vertebram liberaliùs paulò imbuerit, neruorum ignauiam affert, eorumque robur exoluit, qui inde ad manus pertinguunt, vt ſcribit Galen. Com. 3. in lib. 3. Epid. Vbi igitur affectus conquieuit & emotus eſt humor, eo in thoracis amplitudinem tranſpoſitum purulentos fieri vero eſt ſimile. A B

* *Quæſt.* 30. *ſect.* 11.

οὐδ' αὐτῶν ἐν νούσοισιν [illegible]] Hæc ſunt ſolutionum exempla, quæ per ſucceſſiones morborum fiunt, quas [a] Hippoc. [illegible], aut διαδέξιας vocat, & ſæpè videndas monet, his præcipuè verbis, [illegible]. [b] Et [illegible]. Sunt enim certiſſima naturæ leuamenta, quæ morbum tranſmouet. Nec mirum eſt, tranſmutatis humoribus noxiis & vacuatis, morbũ profligari. Quemadmodum bilioſos ſeceſſus humoris tranſpoſitione ſurditas liberat. Sic ſurditatem bilioſa deiectio, aut ſanguinis ex naribus profluuium ex aph. 28. & 60. lib. 4. Quod repetit lib. περὶ κρισ. Vbi etiam hæ ſententiæ leguntur, varia tamen notione, ſic enim ſcribitur cõtinenter cum priore ſententia: ὁκόσοι ἐν τῇ γλώσσῃ παφλάζουσι [illegible]. In quo multa ab hac noſtra lectione variant. Etſi enim plæraque omnia ſunt tranſmutationis morborum exempla: incertum tamen eſt, an vni proprio per ſe morbo dicata ſint, an verò ſeiunctam habeant naturam. In primis [illegible], ſi ad παφλάζοντας referas, linguæ hæſitationem non minùs ſubleuat, quàm ſuppuratio ipſa. Deinde [illegible] non legitur, ſed ἰσχυρῶς ad [illegible] refertur. In eo quod ſequitur, aqua hæret, inquit ille. Neque verò inde me facilè explicare poſſum niſi codicum liberalitas noſtram tenuitatem ſuſtentarit. Quorum enim opera vſi ſumus, omninò inter ſe ſunt diſſimillimi, nec (vt fit in re difficillima) rem propiùs aggrediuntur. Tria enim exemplaria cum impreſſis magnam habent familiaritatem. Vnicum vetus & authoritate præſtans, lectionem libri περὶ κρισ. ſequitur. Comitialem morbum ab inſania facilè vindicari & ſolui ſignificans. Quam lectionem ſecutus eſt Cornarius, vir in hoc opere non parum diligens. Sed profectò locorum inferiorum dolorem ab inſania tolli, quod omnes codices ſequuntur, Caluus quoque teſtatur: non omninò alienum fuerit, dum tanti futurus ſit dolor, vt in inſaniam erumpat. Aut profectò μανία liberaliorem habet ſignificationem, & quamcunque mentis motionem comprehendit, atque à furibunda mentis agitatione deficit, nec [illegible] eſt, quemadmodum libro περὶ ἱερῆς νούσου, ἐν τῷ περὶ μανίης λόγῳ ſumitur. Aut certè furor ipſe magna cauſarum ſuarum perturbatione, ventriculorum cerebri obſtructiones depulit, & comitialem morbum leuauit, deiecta magno naturæ conatu, lenta, craſſa & frigida materia, quæ vehementi motionis impetu ſacra illa cerebri penetralia deſeruit, non ſecus ac valida mentis alienatio furorem ſoluit, Aphor. 5. libr. 7. [illegible] (vt inquit Galenus) [illegible]. Sæpè enim fit in præcipitantibus morbis, vt formidabilis ille decernentium morborum aſpectus fœliciter ſuccedat, vt etiam annotauit Galenus Com. in aph. 27. lib. 2. At verò cum Epilepſia ipſa humorem melancholicum ortus ſui cauſam ſæpiſſimè habeat, vt ſcribit Hippocrates lib. 6. Epid. & [c] Galenus lib. 3. de Locis affectis, ſæpeque à quartana leuetur: aut etiam occupetur, vt ſcribit [d] Hippocrates lib. 6. Epid. non mirum eſt eam ipſam in furorem erumpere, ſi humor qui ventriculos cerebri obſepiuerat, in eius ipſius ſubſtantiam & corpus ſeſe immiſerit. Quod vidit Aretæus lib. de Diuturnis morbis, cùm de Epilepſia ſcripſit: [e] [illegible] ἐς μανίην. Tunc enim eam inſaniæ ſpeciem efficit, quæ melancholia dicitur, vt ſcribit Gal. Quæ cùm paruo interuallo à mania differat, eius nomen quandoque occupat, vt apud [f] Ariſt. ſect. 1. Quæſt. nat. dum Aphoriſmum 14. lib. 3. explicat. Furorem igitur morbo comitiali ſuperuenire bono eſt, non ſecus ac febrem conuulſioni, ex aphor. 26. lib. 2. & Hippocrate paſſim. Epilepſia autem corporis totius quædam eſt conuulſio. Etſi verò hæ deteriores morborum ſucceſſiones miſerabilem affectuum depulſionem faciunt, ſolutionis tamen nomen apud Hipp. ſæpiſſimè occupant. Reſtat vt quoniam hunc locum de morbo comitiali intelleximus, eum ab Hippocr. magnum morbum nuncupari velut ex compromiſſo teſtificentur. At noſtræ cauſæ periculum præſtabit parentis noſtri authoritas lib. 6. Epid. [7] dum ſcribit, [illegible]. Illic enim magnum morbum epilepſiam intelligit, Galen. teſte. Vt & Aretæus, [illegible] à quibuſdam dici exiſtimat διὰ μέγεθος τοῦ κακοῦ ἱερὸν γὰρ τὸ μέγα. [8] Celſus quoque lib. 6. morbum comitialem magnum morbum vocat. Cæterùm valde eſt obſcurum quod ſcribitur, [illegible]. Quo nomine comitialis morbus iam confirmatus & conſuetudine inuadendi familiaris factus & quodammodo aſſuetus intelligendus eſt, non ſecus ac [illegible], vocat Hipp. quos morbus familiariter & ex conſuetudine afficit. Et verò in ipſo περὶ ἱερῆς νούσου lib. inueteratum morbum & penè confirmatione deploratum conſuetudineq́; induratum ſignificans, eo nomine vtitur inquiens: [illegible]. Quamobrem epilepſiam iam vſu confirmatam, & quæ ex propria cerebri affectione orta eſt, intelligo quæ ætatis præſcriptionem habet, vt loquitur Hippocr. Prorrh. 2. [illegible] & incurabile malum reddit. Vt me hercule in animum inducam, [illegible] dici quod ab Aretæo [illegible] appellatur. Sic enim vocat comitialem morbum vſu confirmatum, & qui ætatis immutatione ſolui nequit, qui ab eo differt qui primùm inuadit, & miſerabilem morbi caſum efficit, vt ſæpè vno die interficiat. Quæ vna cauſa fuit, cur eum morbum acutorum & diuturnorum nomine inſigniuerit, eiuſq; duplicem adhibuerit tractationem. Cum enim primùm horrendam ſui inſultus ſignificationem præbet, ab eodem [illegible] dicitur. In ſignis verò de eodem ſcribit, [9] [illegible]. Ita enim illius affectus quem dicimus materia, ventriculis cerebri concepta ſua pertinacia ineluibile malum facit, ac demum facilè in eius ſubſtantiam penetrat. Quòd ſi quis epilepſiam quæ ex partium conſortio & communicatione oritur, ſumat, eamque per hæc verba intelligat, quod ex cerebri cum cæteris partibus conſuetudine, conſenſione & familiaritate initium ducat, facilemque noxiæ depulſionem habeat: Nę ille rationum momenta parum æſtimat, ſi pro cauſæ facilitate leniorem affectũ grauiore ſibi dependendum putat. Morbi enim Comitialis per conſenſum & viciniam geniti, cum aura quædam venenata ſpiritus, quinetiam flatus, propemodũ vnica cauſa ſit, eius non videtur tam facilis eſſe in inſaniam tranſitus, quæ non niſi mente affecta, cerebrique velut primæ & ſimpliciſſimæ naturæ temperamento immutato locum habet. C D E F G H

[a] *Sect. 3. lib. 1. epid. & ſect. 2. lib. 6.* [b] *Lib. 6. epid. ſect. 6.* [c] *Sect. 8. cap. 5. 6.* [d] *Sect. 6.* [e] *Cap. 4.* [f] *Quæſt. 12.* [7] *Sect. 6.* [8] *Cap. 7.* [9] *In Cur.*

ἢν πυρετὸς] Conuulſioni febrem remedio eſſe probat aph. 26. libr. 2. & 57. libr. 4. & 70. libr. 5. & 5. libr. 5. & Hippocratis diſciplina paſſim. Vterus verò in mulieribus qui (vt inquit Aretæus [illegible]) recto inteſtino & veſica, quæ eſt [illegible], medius inſidet. Quo fit, vt facile conuulſionis & reſolutionis, niſi ſuccurratur, incommoda ſentiat. Inflammato igitur vtero & conuulſione tentato, ex loci vicinia, prouidet Hippocrates. Cæterùm [illegible] aut [illegible] legendum, non [illegible]. Hic verò πῦρ pro febre, & alias ſæpiſſimè, apud Hipp. ſumitur. Quo magis miror Caluum pro fomento accepiſſe.

ἢν δὲ

A λὴν δ' ἰηγαδος] κάταξιν, de oſſium fracturis apud Hipp. dici ſatis eſt notum ex Galeno. In oſſis igitur capitis fracturis inflammationem arcens, vinum æquali aquæ mixtura temperatum propinat, eamq; temperandi rationem locutione veteribus familiari exprimit οἶνον ἴσον ἴσῳ ſcribens. Qua etiam vtitur ſectione ſequente & aphor. 56. libri ſeptimi, ἀλύκην, χασμῶν, φρίκην, οἶνος ἴσος ἴσῳ πινόμενος, λύει τὴν νοῦσον. Huiuſmodi vinum οἶνον ἰσοκρατῆ vocat Hippocr. lib. 2. de Morbis. Modum autem mixturæ his verbis Galen. explicat τὴν συμμετρίαν τῆς κράσεως αὐτὸς ἐδήλωσεν εἰπών. οἶνος ἴσος ἴσῳ πινόμενος. ὕδατι γὰρ δηλονότι κεράννυσθαι βούλεται τὸν οἶνον ἴσῳ, χάριν τοῦ, τὸ μὲν διαδέξασθαι καὶ κεράσαι τὴν λυπηρὰν ὅσον ἐν ἀτμοῖς τῇ ῥύμῃ τῆς τοῦ οἴνου φορᾶς, τὸ δ' ἀναλαμβάνειν ἐπικρατεῖν. Hæc autem mixturæ æqualitas veteribus cognita, à Melampo primùm eſt tradita. Primus enim vinum æquali aquæ pondere diluit, ne præcordia incaleſcerent, aut caput facile tentaretur, neve frigida interna viſcera oblæderet. Ex quo in veteri Comœdia Ariſtophanis Pluto Hermes exclamat, οἴμοι δὲ κύλικος, ἴσον ἴσῳ κεκραμένης. Meminit huius veteris temperaturæ doctiſſimus † Manardus in Epiſtolis. Lac autem pro antiqua conſuetudine ad humorum ἐπίκρασιν propinat. † Epiſt. 2. lib. 19.

B λὴν δ' ἕλκος ᾖ] ἕλκος hîc διακοπὴν καὶ ἕδρην (quæ ſunt Hipp. familiares dictiones) ſignificare ſatis eſt notum, vt & vbique αἱμορραγίαν poni. In capitis igitur vulneribus venæ ſectionem præcipit inflammationis metu, vt & Aëtius lib. 6. [1] Hic verò τὰς ἔσω venas internas brachiorum intelligimus, quemadmodum iecorariam ſæpè [2] Hippocr. & [3] Gal. internam vocant. Nec video, cur nos ab inſtituto reuocet placitum 36. lib. 6. aut 48. lib. 7. vbi internas venas poplitis & malleoli intelligit Hippocrates. Galeni enim Commentarius τὰς ἔσω, tam de venis brachij quàm poplitis efferri poſſe contendit, ſi quis diligentiùs aduertat. Intemperantis autem eſt ingenij & prope diſſoluti animi, veterum doctrinam leui ex occaſione peſſundare. Ex iecoraria verò ſanguinem mittit, quòd corporis molem & penetralia ipſa magis exhauriat. Atque in eo mittendo febrium inſultus vitari vult. Quam cautionem etiam adhibet Galen. lib. de Sang. miſſione. ƒ. 19. [1] Cap. 47. [2] Lib. 4. de rat. vict. [3] lib. de ſang. miſſ. & 14. meth.

λὴν δ' ἀφροσύνη] Deſipientia quæ ex leui externarum cauſarum occaſione orta eſt, nec aliunde vitij fomitem accerſit, modica

C capitis perfuſione ſedatur. Quæ verò ex internorum viſcerum inflammatione & vitio, non ſine febre originem habet, operoſiorem medelam requirit, nec niſi diſcuſſa febre aut liberatis obſtructionibus conquieſcit. ὑποχόνδρια autem ἐμπρήματα viſceris alicuius interni phlegmonem Hipp. ſignificant.

αἰμάλωπα φλεβοτομεῖν] Non eſt abſurdum in ſanguinis multi, craſſi, calentioris & feculentioris vbertate, ſpirituum magnam ineſſe copiam, quæ huc & illuc impetu quodam delata, in partes corporis nobiles momentum facit. Cui non aliud remedium expeditius adhibetur, quam venæ ſectio, quæ vt copiam & calorem leuat, ita flatibus viam aperit & emiſſarium facit, magnoq; periculo totum corpus liberat. Sic notæ ſunt Hippocratis libro περὶ φυσῶν αἱ τοῦ αἵματος ἄλλαι, quæ ex liberaliori ſanguine ortæ, vi ſibi exitum parant. Nam vt inquit Hippocrates, οὐ δυνατὸν πολλὸν αἷμα γινόμενον ἀτρεμίζειν, ſed continua caloris motione flatus plurimos gignit, non ſecus ac in lebete feruens aqua ſpumam facit. Cuius quoq; beneficio incaleſcens ille ſpiritus, ſenſim in vitalitatis penetralia irrepens cuniculos agit, & demum ni auras capiat, impetu prorumpit, plærunque verò incendium auget. Quod ſcribit Hippocrates libro περὶ φυσῶν. ὁκό-

D ταν δ' ἐν σμικρῷ ἀθρόον τὸ πλεῖστον τοῦ αἵματος, διαθερμαίνεται πάλιν ὁ ἀήρ, ὁ ψύξας τὸ αἷμα, κρατηθεὶς ὑπὸ τῆς θερμότητος. [illegible] τὸ αἷμα ἐστί. [illegible]. Hinc in corde palpitationis & syncopes in pulmone verò ruptionis, in toto denique corpore plenitudinis & ſuffocationis periculum imminet. Quibus facillimè emiſſo aëreo & vaporoſo ſanguine ſuccurritur, tunc enim ſanguinem deplere neceſſe eſt. αἰμάλωπα etiam intelligere poſſumus, quas πνευμάτων ἀπολήψιας ἀνὰ τὰς φλέβας vocat Hipp. lib 4. de rat. vict. in morb. acut. cùm ex humorum illapſu & ſanguinis flatulenti in partem aliquam ex dolore confluxione, aër anguſtis inanitatibus concluſus exitum quærens, magnorum morborum cauſa eſt. Vertigines enim, epilepſiæ, ſyderationes, & partium reſolutiones oriuntur, totiuſq; corporis perfrictiones, dum impactus in venas ſanguis aëris inopia calorem natiuum extinguit, & veluti refrigeratus gelat. Quod his verbis deſcribit Hippoc. [1] γίνεται δὲ πνευματώσιες, μελαίνης χολῆς καὶ δριμέων ῥευμάτων ἐπιρρύσιος γίνονται. [illegible] αἱ φλέβες, [illegible] τῶν ἐπιρρεόντων, [illegible] τοῦ αἵματος, καὶ τῶν πνευμάτων [illegible]

E [illegible] γίνεται ὑπὸ τῆς στάσιος, καὶ σκοτώσιες, καὶ ἀφωνίη καὶ καρηβαρίη, καὶ σπασμοί, λὴν ἀνὰ ἐπὶ τὴν καρδίην, ἢ τὸ ἧπαρ, ἢ ἐπὶ τὰς φλέβας [illegible] γίνονται, ἢ [illegible] τὰ ῥεύματα καὶ ὑπὸ τῶν πνευμάτων [illegible]. Quibus ſtatim venæ ſectione ſuccurrendum eſt. Quæ quia in totius corporis refrigeratione & ſanguinis congelatione, πῆξις καὶ στάσις ægrè procuratur, fluxionis rationem adhibet Hipp. ἀλλὰ χρὴ πρὸ [illegible], φλεβοτομίην ἐν ἀρχῇσιν ἀδίκειν, [illegible] τῶν πνευμάτων καὶ ῥευμάτων. Violentam igitur ſpirituum interceptionem, quæ in venis aut arterijs à craſſo, melancholico, copioſo & vaporoſo fit ſanguine venæ ſectio iuuat, vt ibidem ſcribit Hippocrates. ἐπὶ [illegible] τῶν φλεβῶν πνευμάτων ἀπολήψιες ἔσται ἐν ᾗ, φλεβοτομίη λύει. Subuentaneos autem flatus diximus ſubuentitios & intus genitos, quaſi leues & irritos, qui ſtare loco neſciunt, ἀνέμους enim ὑπηνέμους ſignificat. Vim autem & lationis impetum ἀνέμους voce indicat Hippocrates, cùm ſpiritus motione quadam totum corpus peterrat, & vi in partem eliditur. Eſt enim ἄνεμος (vt idem Medicinæ parens ſcribit) ἠέρος ῥεῦμα καὶ χεῦμα. cuius etiam notionem verbum ἴσχει auget, dum illius motum tardat. Quod ſequitur ſanguinis profluuium, de venarum αἱμορραγίῃ intelligendum συμβαλλομένης

F fit enim venarum ῥῆξις dum inſignis vena (quam hic αἰμάλωπα, ſæpè verò αἱμόρροιαν vocat Hip.) flatulenti ſanguinis plenitudine diſtenta rumpitur, interdum verò vulnere, contuſione, profluit: modò etiam eroſione, vt teſtis eſt [2] Gal. 5. Meth. & lib. 4. de loc. aff. διάβρωσιν indicat ſpontanea ſanguinis profuſio, quæ interdum feruorem, interdum verò vitioſam humorum temperiem cauſam habet. Cui lac adhibet ad ἐπίκρασιν & malignorum ſuccorum contemperationem animum intendens, quemadmodum [3] lib. 6. epid. τῶν κακοχύμων γάλα medelam eſſe ſcribit, [illegible]. Celſus [4] quoque in oculorum carbunculis lac potui dandum cenſet, vt acria quæ læſerunt, leniantur. Humorum enim acrimoniam lac retundit, ideoq; in vteri vlceribus adhibet Hippocr. lib. 1. περὶ γυναικείων. ἐπὴν δὲ ἑλκῶται καὶ δριμέα ἐστὶ γάλα πινέτω [illegible], fortè verò & feruoris retundendi gratia & alimenti defectu lac propinat, cibi & medicamenti vice, ex Hipp. conſilio. Quod facit Aretæus [5] lib. 2. de Cur. morb. acut. vbi eandem mixturæ rationem ſeruat. Duos enim lactis cyathos vno aquæ temperat. Cùm verò ad hæmorrhagiam ſiſtendam παχέα καὶ ξηρὰ conſu-

G luerit [6] Hippocrates, inter ea quæ in victus ratione ſuccos cum ſiccitate incraſſant, amylum, alicam & lac reponit Galenus, quæ ideò ſanguinis impetum cohibent. Profluuio autem ſanguinis medicamento conſulit, quemadmodum [7] lib. 6 epidem. ξηρῷ [illegible] ſυνάγειν. Et [8] rurſus, ἐν τῇ αἵματος στάσει τῶν φλεβῶν ἀπολήψιος [illegible] adhibet. De quibus abunde Galen. Meth. 5. & Aphor. 19. & 23. lib. 3. Caluus hic αἰμάλωπα malaciam vocauit, ſuo (vt opinor) iure, quo in tanto Medicinæ authore multa ſibi licere voluit. [1] Lib. 4. de rat. vict. [2] Cap. 9. [3] Sect. 6. [4] Lib. 6. cap. 6. [5] Cap. 7. [6] Sect. 3. lib. 6. epid. [7] Sect. 5. [8] Sect. 7.

τὰς ἀγόνους συνέλῃ] Hic ἀγόνους vocat, eas quæ aut nunquam pepererunt, conceptus tamen habilitatem habent, aut eas quibus intercepta fœcunditas facilè reſtituitur. Quibus medicamentum & fomenta conſulit. Impura enim humorum congeries (quam ex menſium profluuio dignoſcit Hipp.) conceptum impedit, ideoq; toti corpori & demum vtero prouiſum eſſe vult. Hinc crebra illa ἐν τοῖς γυναικείοις καθαρτικά, καὶ προσθετά, πυριητά καὶ πεσσοί. Quorum longior hîc mentio odioſa eſſet. Vnum tantùm locum afferam, in quò ad impeditum conceptum &

H purgationem & fomentum probari ab Hippocr. reperies, ex lib. περὶ γυναικείων vbi menſium deſignationem per intinctum facit. λὴν [illegible] [illegible]

[illegible] φαρμάκοισι [illegible] Quibus ex verbis, cóceptus impediri ratio ciuſq; procuratio, ex Hippocratis mente ſatis aperta eſt.

Qui de repéte ſine febre voce deficiunt, iis venam ſecare oportet. Pituitæ deſluxionibus dum tentantur oculi, ex mammis trahunt, & pituita quæ ad nares regurgitat, in pulmones redundat. Quibus tuſſis nihil elidit & ſicca eſt, eam non niſi valido coxendicum dolore, & crurum, aut teſtium ſoluitur. Aqua intercutem laborantem dum tuſſis prehenderit, ſi quidem protinus animo deficiat, calida omnia adhibeat neceſſe eſt. Sin minus, vinum & cibos ingerere conuenit. Venas verò interiores ſecare oportet, dum magni morbi (quem Comitialem dicimus) vehementia intenditur, quem ſoluit coxendicum dolor, oculorum peruerſiones, occæcatio, teſtium tumor, & mammarum eleuatio. Febris ſi apprehenderit & facies, die impari ſubſidat, in ſequentem diem ſolutio expectáda eſt. Tuſſis in hydrope cum crurum tumoribus malo eſt. Ad aurium dolorem lacte vtendum eſt. Febris, niſi impari die remiſerit, recidiuá timere neceſſe eſt. Qui venæ in cubito conſpicuum pulſum habet, is furibundus in acerbam iracundiam facilè præceps eſt. Cui verò quieſcit, lentus eſt & quodammodo torpet. In vulnere ſanguinem profundente, vlcus aqua ne aſperſeris, caput verò calida perfundito. Oris vétriculi morſum, merum in pane calido adhibitum ſanat. Vomitú ſedat calida in potu adhibita & vomitione reddita. Quæ ſyderatione periclitantur, ea vena intercepta vlcerare & curare conuenit. In conuulſione digitorum manus, ſine febre, ſcarificatione opus eſt, dum capitis dolor non adſit: Sin minus, calidam affundito. Ad oculos: Spodij partes duodecim, croci quinque, nuclei oliuæ, vnam, ceruſſæ, myrrhæ, ſingulorum tantundem, frigida caput aſpergito, & allia cum maza apponito. Varices qui in caluis apparent, niſi magni fuerint, furorem in iis portendunt. Ad alphos & lepram. calcem elotam adhibeto vt ne vlceres, vt ſecundæ quæ ſuperauerunt excidant, ſternutatorio ad nares appoſito, ſternutantis nares & os comprime.

Ὅσοι ἐξαπίνης ἄφωνοι ἀπύρετοι ἔωσι, φλεβοτομέειν. φλέγματος καταῤῥόοι ἐκ τῶν μαζῶν ἕλκουσιν οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἐξερεύγεται κατὰ τὰς ῥῖνας ἐς τὸν πλεύμονα. οἷσι βὴξ ξηρὴ, οὐ λύεται, ἢν μὴ ὀδύνη ἰσχυρὴ ἐς τὰ ἰσχία. ἢ ἐς τὰ σκέλεα, ἢ ἐς τὸν ὄρχιν, ἢν ὑδρωπιῶντα βὴξ ἔχῃ, ἢν μὲν αὐτίκα λειποθυμέῃ, θερμαῖσι πᾶσι διαχέεσθαι. ἢν δὲ μὴ θαῤῥέξαι, καὶ σιτίον ἐμπιπλάναι. Τάμνειν δὲ τὰς εἴσω. τοῦ νοσήματος τοῦ μεγάλου ἐν τῇσι γενομένῃσι, λύσις, ἰσχίων ὀδύνη, ὀφθαλμῶν διαστροφαὶ, τύφλωσις, ὀρχίων οἴδησις, μαζῶν ἄρσις, ἢν πυρετοῦ ἔχοντος τὸ πρόσωπον ἰσχνὰ ᾖ, ἐν ἡμέρῃ ζυγῇ, τὴν ὑστεραίην λύσιν, ὕδρωψ ἢν οἴδημα ἔχων ἐν τοῖσι σκέλεσι, βήσσῃ. ἢν δὲ οὖς ἀλγέῃ, τῷ γάλακτι διακλύζεσθαι. ἢν μὴ ἐν τῇ περισσῇ μεθῇ ὁ πυρετὸς, ὑποτροπιάζειν ἀνάγκη. οὗ ἂν ἡ φλὲψ ἡ ἐν τῷ ἀγκῶνι σφύζῃ, μανικὸς καὶ ὀξύθυμος, ᾧ δ' ἂν ἀτρεμέῃ, τυφώδης. τρῶμα ἢν αἱμοῤῥαγέῃ, μὴ βρέχειν τὸ ἕλκος. τὴν κεφαλὴν δὲ βρέχειν θερμῷ. ἢν καρδιώσσῃ, θερμὸν ἄρτον μετ' οἴνου ἀκρήτου διδόναι. ἐμέτου λύσις, ὕδωρ θερμὸν διδόναι πίνειν, καὶ ἐμείτω. ὅσοι σφακελίζουσι ἀπολαβόντα τὴν φλέβα ἑλκῶσαι καὶ ὑγιῶσαι. Σπασμοῦ χειρὸς δακτύλων ἄνευ πυρετοῦ σχάσαι. ἢν μὴ τὴν κεφαλὴν ἀλγέῃ, εἰ δὲ μὴ ὕδωρ θερμὸν καταχέειν. ὀφθαλμῶν σποδίου δυοδέκατον, κρόκου πέμπτον, πυρῆνος ἕν. ψιμυθίου ἕν, σμύρνης. τὸ ὕδωρ κατὰ τῆς κεφαλῆς ψυχρὸν καταχέειν, καὶ διδόναι σκόροδα σὺν μάζῃ. κιρσοὶ δὲ φαλακρῶν ἢν μὴ μεγάλοι ἔωσι, μανιώδεις. ἀλφοῦ καὶ λέπρης, ἄσβεστον ἐν ὕδατι ὡς μὴ ἑλκώσῃς. ὑστέρων κάθαρσις ἢν ὑπερέχῃ πρὸς τὰς ῥῖνας προσθεῖναι. ὥστε πταρνύσθαι καὶ ἐπιλαμβάνειν τὰς ῥῖνας τοῦ πταρνυμένου, καὶ τὸ στόμα.

Ὅσοι ἐξαπίνης ἄφωνοι] ἀφωνία apud Hipp. quæ eſt vocis priuatio, interdum partium voci deſtinatarum exolutionem ſine mentis læſione, interdum verò cerebri affectionem ſignificat, qua ſimul motus & ſenſatio ipſa labant. Quod in attonitis & ſyderatis vſuuenit. Hac ratione κατάληψιν ἀφωνίας exuperantiæ quodam nomine vocat Hipp. lib. 4. de rat. vict. in morb. acut. Eoq; pertinent αἱ ἐκ καταλήψιος καὶ κατ' ἐκλύσιας, καὶ μετὰ ῥίγεος ἀφωνίαι, ex Prorrhet. & Coac. Prænot. quæ profectò neruorum principium & mentis arcem affectam ſignificant, quemadmodum & ἀφωνίας nomine apoplexia ipſa denotatur aph. 51. lib. 6. & 58. lib. 7. & 5. lib. 5. ἀφώνους γὰρ (inquit Gal.) εἴωθεν ὁ Ἱπποκράτης ὀνομάζειν, οὐχ οἷς ἡ φωνὴ μόνη βέβλαπται, [illegible] Idem rurſus: ἔθος ἐστὶ τῷ Ἱπποκράτει πολλάκις [illegible] Rurſus quoque: [illegible] Quibus ex verbis ἀφωνίας nomine, cerebri noxia intelligitur, quæ modò actiones, modo verò ſenſuum miniſteria labefactat, quemadmodum in epilepſia, apoplexia, & ſyncope cardiaca contingit, vt ſcribit Gal. lib. 4. de rat. vict. in morb. acut. longe verò apertius primo Prorrhetico: [illegible] Cæterùm ἀφωνίας, quæ eſt vocis priuatio, ab [illegible] differre, quæ eſt [illegible], ſatis indicat Galen. lib. 3. epid. * in hiſtoria Pythionis, vbi harum vocum vim aperit. Vt profectò [illegible], non idem eſſe voce deſtitui & mutum eſſe. Quæ res effecit, vt ἄφωνοι, mutum non reddiderimus, quod ferè fecerunt omnes Hippocr. interpretes. De cuius dictionis notione fuſius in Œcon[omia] noſtra dicendum eſt. Quòd igitur ad hunc locum attinet. Quibus ſine febre de repente vox deficit & inſignis cerebri læſio motum & ſenſum intercipit, quæ ex φλεβῶν ἀπολήψει oritur, iis non dilata venæ ſectio auxilio eſt. Conſertam enim vaſorum plenitudinem & ſarturam, quæ reſpirationem in periculum adducunt, vena ſecta vacuat, & periclitantem calorem excitat, dum ad[?] illo aere ſuffocationis metum adimit. Non ſecus enim in corporibus accidit ac dolus muſto feruenti & aereo plenis, quæ intere[?] pro aere rumpuntur & vi libertatem quærunt. Atque hæc ſunt [illegible] (vt ſcribit Gal. Comm. in lib. 4. de rat. vict. in morb. acut. [illegible], vt idem ſcribit libro [illegible]. ἀφωνίας igitur, hoc eſt [illegible] libro ſcribit Gal., [illegible] ſanguinis miſſio [illegible]. Quod teſtatur Hipp. lib. 4. de rat. vict. [illegible] ſuo more compenſat. Eam enim explicat dum ſcribit. [illegible] Vbi quod hic dicit [illegible], illic [illegible] & [illegible] potuit. Si enim febris accidat quæ congelatos humores [illegible] craſſos, [illegible] & pituitoſos ſuccos liquet aut diſcutiat, morbi [illegible], vt ſcribit Hipp. aphoriſ. [illegible] lib. 6. qui plurimum ad huius loci notionem confert. [illegible]

A ἰσχυρὸν [illegible] ἐν ταῖς ἀκμαῖς, [illegible]. Quam ſententiam repetit lib. περὶ κρισίων & lib. 2. περὶ νούσων, vbi
vt febris vehementiam ad ſubleuandum morbum indicet, πῦρ vocat. Incendio enim opus eſt in [illegible]gratis & obſtupefactis ſenſi-
bus. Sic lib. 2. περὶ νούσων ἐπὶ τῇ ἀφωνίῃ ἐκ θωρήξιος febrem remedium eſſe dicit, vt & aphor. 5. lib. 5. Quantum verò momenti & præ-
ſidij ponendum ſit in curandorum attonitorum ſanguinis miſſione, & quàm diligens cautio adhibenda ſit, Aretæus author vetuſtiſ-
ſimus ἐν θεραπείᾳ ἀποπληξίας indicat. ἰσχυρὸν μὲν ἂν γένηται, ὡς μεγάλῳ πάθει μέγα βοήθημα ἐπιδοτέον. [illegible]
[illegible] φλεβοτομίη [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]. * Com. 3. φλέγματος κατάῤῥοος] Significare videtur Hippocrates in magnis pituitæ curſibus, qui lip-
pitudines faciunt, thoracis capacitates impleri & dolore affici, crebertimeq; tuſſes affligere ex humorum in pulmones illapſu. In-
B ſolens tamen eſt quod effert Hippocrates oculos ex mammis attrahere, niſi id ad affectionis familiaritatem referas. Pectus enim in
magna humoris confluxione laborat, dum totum anhelum eſt, & pulmonum miniſterio non deeſt. Mammas autem pro pectore ef-
ferri Hippocrati ſatis eſt familiare, vt in his quæ priùs retulit: τῶν βρωμάτων καὶ πομάτων, εἰ ὤμοι καὶ οἱ μαστοὶ ἐπαυξάνονται. Oculos verò
ἐπιῤῥόους vocat eos qui pituitæ defluxionibus tentantur, vt & ὀφθαλμίας ῥοώδεας lippitudines manantes & fluidas dixit lib. 1. epid.
** Interpretes φλέγματος κατάῤῥους legiſſe videntur. Caluus illud ἐξερεύγεται omiſit. Cornarius ἐξερεύγονται legere viſus eſt. Nos nullam in
exemplaribus noſtris varietatem reperimus, vbi pro eo ac debebamus in inſolenti phraſi nil ſumus adiuti. Quod in hoc difficilli-
mo Hippocr. opere (vt & in cæteris) præter ſpem nobis infeliciſſimè ceſſit. ** Sect. 2.

οἷσι βὴξ ξηρὴ] In ſiccis & trahentibus tuſſibus teſtium tumores apparere, & ea eſſe ſolutionis indicia, priùs multis ex locis proba-
rimus, indéque crebros eſſe in femur & iſchiam decubitus. Quæ ideò hoc loco repetenda non ſunt, quòd illinc facilè peti poſſint.

C καὶ ὑδρωπιῶντι] De hydropicorum tuſſi poſtea dicemus. Eſt autem aqua inter cutem laborantibus admodum familiaris ſpirandi
difficultas, tuſſis & animi deliquium, λειποθυμίην dicimus, Aretæus verò ἀψυχίην vocat. Cui profectò prouidendam monet Hipp. Si
quando enim incidat, omnem curam virium quadam prærogatiua in ſe intendit. Calida igitur omnia adhibenda ſunt, cùm non ſit
aliud hydrops ἢ ψυχρὰ [illegible] ψυχῆς [illegible] τὸν ἄνθρωπον, vt inquit Aretæus. Vini autē meracioris potum adiuber,
magnum in virium lapſu auxilium. Quod ſua tenuitate ſpirituum penetralia ſubiens vires eorum reparat: & ſenſim vitalitatis qua-
dam affuſione, membra omnia penè emortua excitat. σιτίων ἐμπλησμὸς verò dicit, peculiarem huius morbi affectionem indicans. Per-
petuo enim ciborum faſtidio laborant, & vel minimo cibo contenti, non ſecus ac liberaliori ingurgitatione diſtenduntur. Id teſta-
tur Aretæus his verbis: [illegible] βραχὺ καὶ ἄρτον [illegible]. θωρῆξαι verò interpretatur
† Gal. οἰνῶσαι ἢ ποτίσαι. Significat etiam antiquis ἀκρατοποσίην, vt teſtis eſt Phauorinus. θωρῆξις [illegible] ἀκρατοποσίας
[illegible] θώρακα [illegible]. Vtitur ea dictione Hippoc. aph. 21. lib. 2. & lib. 2. de Morb.
D & lib. 1. de nat. mul. Nec verò quam in hac ſententia aliam hydropis curationem adhibeat, videre poſſum, in qua necdum mihi ſa-
tisfacio. Omnium enim codicum opera, in loco admodum ſuſpecto deſtituti, cogimus aliunde fidem erogare. † in Exeg.

τῷ μὲν [illegible]] Nec minùs obſcurum eſt, quod hic ſcribitur. ἐν τίσι enim γινόμενον νόσημα, de morbi vehementia dici exiſtimā-
dum eſt, dum eius periculum intenditur & vires acquirit, vt remiſſionem ἄνεσιν, ὕφεσιν, ἀφαίρεσιν καὶ ἔνδοσιν dici teſtatur Galenus libro
de Temperament. morb. Illud verò de miſerabili illo morbi comitialis inſultu, qui ſua fœditate terret, effertur, cui prouidendum
monet Hippocrates. Portentoſus enim morbus eſt, & (vt inquit Aretæus) ποικίλον, [illegible]
[illegible]. Videtur enim Hippocrates morbum τὸν ἐν τάσει γινόμενον, τῷ ἐν ἤθει op-
ponere. Quod cùm vtrunque de epilepſia intelligatur, hoc diuturnum morbum & crebras acceſſionum ſucceſſiones declarat, il-
lud verò præcipitem & primam illum exitialem morbi caſum ſignificat, qui ſubita periculi denunciatione, acutiſſimum morbum
E facit. Pleroſque enim vnica acceſſio iugulauit. Quæ iuſta cauſa eſt (cur epilepſiam in acutis & diuturnis morbis repoſuerit Aret. vir
doctrinæ vetuſtate in morb. curandis acerrimus. Atque adeò illa morbi huius intenſio & vehementia, quæ breui vitam in diſcri-
men adducit, non alias quàm celeri ſanguinis miſſione curatur. Nec aliud eſt magis expeditum remedium, quo te à miſerabili fœdæ
mortis imagine expedias. Quæ epilepſia diutiùs trahit, etſi inducias facit, dedecore tamen & probro reliquam vitam contaminat.
De vtroque verò vitij genere ſic Aretæus, in acut. morb. curationibus. ἢ ἐπιληψίης [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]. In quibus præſidiis, vt vides,
venæ ſectio ineſt quæ etſi vtrunque morbi genus curat, de acceſſione tamen dici teſtantur, quæ in illius curationis fine ſcribuntur.
[illegible] τοῦ νοσήματος, ἐν τῇσι χρονίῃσι λελέξεται. Poſtea verò idem author grauiſſimus venæ ſe-
F ctionem ex cubito in huius morbi depulſione conſulit. Quæ profectò mentē noſtram in admodum obſcura rerum imagine aperuit.
Cæterùm id de morbo comitiali intelligi debere ſatis indicat duplex ille articulus, τῷ μεγάλῳ τοῦ νοσήματος, ſingulariter morbum quen-
dam indicans. Ex quo fortè ſuperioris loci notio, cùm de eodem loqueremur longè eſt apertior. Cuius enarrationis necdum me pœ-
nitet. Hæc verò inter ſe coniunxi noſtris codicibus fretus, atque eò magis adductus quòd ad hydropem referri nequeunt. Quod &
feciſſe Cornarium, vt nec in cæteris, inuideo. Caluus codices noſtros ſecutus, ad ſuperiorem ſententiam huius initium retulit.

λύσις ἰσχίων ὀδύνη] Diſſimiles ſumus in eo quod ſequitur. Cornarius ἰσχίων ὀδύνης & ὀρχίων οἰδήματος legit, vt dolorem coxendicū,
oculorum peruerſione & cæcitate ſolui intelligat: teſtium verò tumorem, mammarum ſubleuatione. In quo vix vllum coxendicum
dolorem tanti redimendum exiſtimo. Cum Corn. conſentit Caluus, niſi quod ἰσχίων ὀδύνης legit & ad ſuperiora retulit, vt nos quo-
que fecimus, dum nihil immutauimus, & hanc caſuum congeriem morbi comitialis libertatem eſſe ſignificamus. Hàc enim irruptio-
G nem feciſſe videtur, & miſeræ labis quaſdam dediſſe reliquias, vt ſi perrarò aut ne vix quidem integritatem facit, nunquam tamen mi-
nori intertrimento quàm partium quarundam exolutione nobiſcum paciſcitur. At verò hoc magis deteſtabile malum facit, quòd
cum quadam noſtri iactura dependendum ſit, in præcipuas tamen partes ſæuit, nobiles ſenſus omnibuſq; conſpicuos appetit, for-
mæ quadam inuidia vultum deformat, atq; cum ipſum iuuentutis florem qui vitam ſpectabiliorem facit, exitiabiliter depopulatur: vt
non alio magis quam proſtituto fœditatis triumphō gaudeat, dum teneræ integritatis mollitudinem miſeris modis traducit. Quod
non minùs eleganter quam grauiter his verbis ſignificat Aretæus [1] in diut. morb. ſignis: [illegible] ὁ νοῦσος, ἀλλὰ ἐν ἡλικίῃσι τῇ-
σι κρατίστῃσι [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]. Hæc eadem quæ hic deſcribuntur ſolutionis epilepſiæ indicia, recenſet cū multis aliis
H Hipp. Prorrh. 2. Quorum cùm priùs leuiter meminerimus, huc quoq; neceſſariò afferri debent, quod ſententiam noſtram non parū
confirment. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]. Ex quibus ἰσχίων ὀδύνην membri exolutionem & impotētiam intelligendam eſſe
ſatis notum eſt. Oculi reſolutionem ex morbo comitiali fatetur Celſus [1] lib. 6. qua vehementer oculus ipſe cōcuſſus eſt, vt neq; quo-
quam intendi poſſit, nec omninò conſiſtat, ſed huc illucve ſine ratione moueatur, ideoq; ne conſpectum quidem rerum præſtet. Te-
ſtium verò tumor, etſi in his Hipp. verbis alio ſenſu ſumitur, videtur tamen in præſentia ætatis mutationem & pubertatis viciniā in-
nuere, quo tempore pueri naturæ benignitate congenitum morbum maximè euadunt. vt ſcribit Hipp. aph. 45 lib. 2. & 7. lib. 5. & 28.
lib. 3. & lib. 6. epid. [1] Pubertatis autem metam, teſtium tumor & mammarum ſubleuatio ſignificat, dum dulcem genituræ titillatio-

nem teſtes infl[illegible] cum vocis mutatione oſtendunt, quod τραγίζειν Hipp.& Ariſt.dixerunt. Mammæ verò quæ vteri indicaturam faciunt, ſucculenta viuacitate vegetantur, dum leui diſtentione nubiles annos adeſſe teſtantur, quod [illegible] ab Hipp. [illegible] dicitur. Quæ duo pubertatis inſtantis ſigna in maribus & fœminis poſuit Ariſt. † lib.4.de gen.anim. inquiens: [illegible] Interpretes locum de teſtium tumoribus ad mammarum eleuationem referentes,longè peiorem notionem faciunt,niſi ad tuſſim reſpiciant, quæ (vt priùs diximus) teſtium tumore ſedatur. & contra. Sic μαζὸν ἀρῃ pro thoracis explicatione quæ in tuſſi contingit, capere videntur, inſolenti propè ſignificato. Cuius merito, ne prior quidem lectio immutanda erat, in qua tuenda conſtantes ſunt omnes noſtri codices. Quod effecit, vt huius loci dignitatem ſartam tectam tueremur. Nec verò nos ab hac conſtantiæ ſede deiicit, quod hæc verba febri ardenti attribuit lib. περὶ κρισίων Hippoc. dum ſcribit: [illegible] Iſta enim alium habere longè diuerſum reſpectum videntur. Qui μαζὸν ἄρῃ ad ea quæ ab Hipp. priùs dicta ſunt, [illegible] retulerit: hic profectò morbi comitialis limites non excedet, & in iiſdem ſolutionum generibus verſabitur. B

¹ Cap.4. ² Cap.6. ³ Sect.6. † Cap.8.

[illegible]] Aurium inflammationes doloreſque interdum ad dementiam mortemque præcipitant,vt ſcribit * Celſus.Quò magis inter initia protinus ſuccurrendum eſt,ne maiori periculo locus ſit.Ergo ad inflammationum dolores lacte vtitur Hippocr. quò humorum aſpritudinem leniat,in quem vſum lac muliebre ſæpè adhibemus ex lib. [illegible]. * Cap.7.lib.6.

[illegible]] Solenne eſt in magnis febrium ardoribus ex violenta humorum & corporis concuſſione,faciem tumere inflammari & velut igneſcere. Quæ ſi in ipſo febris impetu ſubſidat, nulla magnæ inflammationis ſigna edet.Quod vt febris remiſſionem indicat, ita id iudicatorio die fieri, certam in propinquo eſſe ſalutem facit,præſertim ſi iudicatoria quædam excretio ſpem noſtram fouerit. Similis quædam eſt ſententia in Coacis: [illegible] Hic igitur ἰσχνὸν idem quod illic [illegible] ſignificat. Faciem igitur ex tumida ſubſidentem intelligimus. ἰσχνὸς enim de partibus ſubſidentibus & quæ tumore carent effertur, vt in Prorrh. ſcribit Gal. Familiare etiam eſt Hippocr. [illegible] de facie dici,vt ſatis ex Coacis patet. C

[illegible]] Spem tollit in hydrope tuſſis,vt ſcribit Celſus ** ex Hipp.aph.25.lib.6.& 47.lib.7.Idem Prorrh.2. in bona aquæ inter cutem fiducia, [illegible] deſiderat, quæ ſi adſit, deſperatum malum facit. Quemadmodum in hydropico Cteſiphonte lib.7 epid. [illegible] & tandem ægrum ſuſtulerunt. De tuſſi verò, & ea tuſſis imagine qua laborant hydropici,agit in Prognoſtico Hipp. vbi & tumorum qui crura affligunt,meminit. [illegible] Quæ in Coacis repetuntur, corruptè tamen Cornarius [illegible] addidit ex codice quodam, aut ex aphoriſmis, cui ſuffragamur in varia exemplarium copia vnum ſequuti cui multum fidimus.Hunc porrò locum eſſe putamus, quem deſignat in Exegeſi Gal. [illegible] Ideoque dictionem acuendam exiſtimamus. D

** Lib.2.cap.8.

[illegible]] Iſta ad confirmandam dierum imparium dignationem pertinent, eaque ex media Hippocr. ſchola deſumpta eſſe teſtantur, quæ ſcribuntur aph.lib.4. [illegible] Et, [illegible] Cuius ſententiæ teſtem fert Medicinæ parentem Cornelius Celſus lib.3. cùm ſcribit, Hippocratem ſi alio die quàm impari febris deſiiſſet, recidiuam timere ſolitum. Lib.quoque περὶ κρισίων, præter abunde explicatam iudicatoriorum dierum facultatem, id quoque ita effert: [illegible] Quæ profectò dierum parium authoritatem nullo modo conuellunt, imparium tamen præſtantiam attollunt,vt quibus magna iudicationis pars cedat. Quin Hipp.lib.4 de mor.morborum, ſanitatis & mortis etiam ipſius decreta, diebus imparibus attribuit, & ad eorum celebritatem, humorum motus, exagitationes, & medicamentorum effectiones refert, febriumque intermiſſiones iiſdem fieri ſcribit. Initio quoque libri eiuſdem, [illegible] ſcribit. Cred[illegible] equidem pro veterum loquendi vſu, iudicatoriorum dierum fidem, imparium authoritate cohoneſtatam. Quod teſtatur Celſus lib.3. * Atque adeò optimi parentis ſententia, firmiſſimis placitis nixa, perpetuam retinet conſtantiam. Scribit enim in Coacis: [illegible] Et rurſus: [illegible] Quæ etiam in Prognoſtico repetita ** Celſum interpretem nacta ſunt. Febris quæ ſubitò ſine ratione, ſine bonis ſignis finita, eſt, fere reuertitur. Atque ex veterum doctrina [illegible] imparem diem diximus,quod etiam Erotianus [illegible] exponat. E

* Cap.4. ** Cap.7.lib.2.

[illegible]] Id de conſpicua,vehementi & celeri arteriarum pulſatione intelligendum, quæ cum à natura ineſt,animoſæ facultatis vim & impetum præſagit. Antiquum autem loquendi morem (vt ſemper) retinet Hippoc.venas pro arteriis vſurpans.Non alio vtar interprete in hac ſententia quàm Galeno,qui lib.6.de plac. Hipp. & Pl. eam ſic explicat: [illegible] Commentario verò primo in Prog huius quoq; loci meminit Galenus: [illegible] Libro etiam cui titulus eſt Animi mores corporis temperaturam ſequi,Hipp.mentem longe clarius aperit. Q[illegible] locus etſi quadam ex parte prius à nobis adductus eſt, hic tamen totus propriam habet collocationem. Scribit igitur Galen. [illegible] Quibus in verbis abunde explicatam habes [illegible] appellationem, quæ [illegible] prog[illegible] faciunt. Hunc etiam locum ſubindicare videtur Galenus lib.4 [illegible] cum ſcribit Hipp.[illegible] tentaſſe Quin & [illegible] Gal. [illegible] interpretatur a[illegible] doloſum ſignificare ſcribit. Nos aptè reddidiſſe videmur [illegible] quo iræ vacuitatem [illegible] legimus, vt iracundis & præcipitibus opponatur. Hac verò di[illegible] [illegible] Hom[illegible] [illegible] ſucro & Immvris vxore. Quibus in exemplis vt hic quoque [illegible] [illegible] tem ſecuti videntur interpretes, quibus duo ex noſtris codicibus [illegible] legunt. Quæ lectio ex Gal.magis arridet. * in Exegeſi. F G H

σφύ-

A τρώμα ἢν αἱμοῤῥαγέῃ] Duplicem iſtud habere ſenſum poteſt, vt hæmorrhagiam ſanet, aut eam in vulneribus inflammationis metu imperet. Quod ſi ſanguinis profluuio ex vulnere medelam adhibet cùm in hæmorrhagia frigida adhibenda ſit, ex aph. 19 & 23. lib. 5. vlcus ipſum attingendum non eſt, ſed partes quæ circum circa ſunt, cautionem iſtam recipient. Caput tamen ipſum frigida non proluit Hipp. maius periculum ſuſpectans. Cogit enim frigidum, denſat, & adſtrictione ipſa cuticulæ inanitates ita comprimit, vt excrementorum vacuationi (quam vel ex voto adeſſe neceſſe eſt) locus eſſe non poſſit. Quòd ſi capitis perfuſionem conſulit ad liberaliorem ſanguinis fluxum, vlcus aqua prohibens, idem ferè ſcripſit lib. de rat. vict. in morb. acut. cùm balneum improbat, quibus infra modum ſanguis profluit. Inquit enim, ἢν δ' ἔλασσον τοῦ καιροῦ ῥέῃ, λύειν, ἢν τι ἄλλο τι σῶμα. περὶ τὰ ἄλλα ὁμοίως, ἢν τι τοῦ καιροῦ μᾶλλον. Quod etiam facit in Metone lib. 1. epid.

ἢν καρδιώσσῃ] In oris ventriculi morſu (quod antiqui καρδίαν, Gal. verò tempeſtas ſtomachum vocauit) crebra eſt ſyncope hoc eſt præceps caloris & ſpiritus exolutio. Cui maturè ſuccurrendum eſt. Non enim alia eſt peſtis capitalior, quæque vitalitatis arcanis & ſpirituum officinæ, hoc eſt cordi ipſi, clandeſtinas magis paret inſidias. τὸ δὲ καρδίης ἄλγος ὀξύτατον ἐς ζωὴν ἢ ἐς θάνατον, vt inquit

B † Aretæus. Cùm ſit igitur (vt idem inquit) πάθος τὸ πάθος, λύσις τῆς δυνάμεως ἐς ζωὴν ὑπὸ ..., ... magna diligentia adhibenda eſt, " vt futuram ſyncopem præſentiamus, eiq; opportunis remediis occurramus: παρεῦσα γὰρ ὁ ῥηΐδιος ... λύσις γὰρ τῆς φύσιος ... Ad præcipitem igitur virium lapſum vſu quotidiano confirmatum eſt, panis calidi ſemiuſtulatas offas mero maceratas exhibere. Quod facit Gal. lib. 12. Meth. fuluum præcipuè vinum ad celerem in corpus diſtributionem, & promptam virium reparationem requirens, dum ne internum aliquod viſcus phlegmone laboret. Aretæus etiam in ſyncopes curatione, vinum inflammatione laborantibus, nonniſi coactus adhibet, cæteris verò vlero, quibus & præſentiſſimum & verò optimum eſt remedium. Inquit enim, ἢν γὰρ ἐς ἀσφαλείην οἰνοποσίης ... ἀσφαλὲς ἐπὶ φλεγμονῆς ... φλεγμαίνουσι ... ἀφλεγμάντοισι δὲ, φύσιος αὔξησις. Plinius quoque lib. 23. "" Cardiacorum morbo vnicam ſpem in vino eſſe ſcribit. Vinum igitur eſſentiæ tenuitate, promptè corporis partes peruadit, eaſque refrigeratas caloris benignitate fouet. κοινὴ γὰρ οἴνου ἐλπὶς ἐς ζωὴν ψυχέῃς, vt ſcribit Aretæus. Cuius etiam præſtantiſſimos effectus in phreniticorum ſyncope (qui-

C bus tunc etiam exhiberi virium refectionem vult) his verbis deſcribit: ... ἐς τὰ πρῶτα ... Idem quoque author grauiſſimus, panem calidum recentiſſimè coctum in ſyncope adhibet. Galen. etiam lib 5. de loc. affect. in oris ventriculi offenſione, quæ Grammatico morbum comitialem faciebat, panem vino intinctum adhibuit, cumq; roborandi oris ventriculi modum celebrat lib. 6. ſalub. Celſus quoque lib. 5. in vulneris inflammatione præcauenda, dum cibum ſuſtentat, & virium imbecillitas cibum protinus neceſſarium facit, profluuio ſanguinis intermorientes ante vllam curationem vino reficit, quod alioqui inimiciſſimum vulneri eſt. Siue igitur ſyncopem ſtomachicam, ſiue cardiacam intelligas, celebre eſt remedium, quod vitæ principium, maximè hæ offenſiones petant. Illa enim etſi ſtomachi vitio accidit, nobili tamen vicinia cor ipſum noxiam ſentit, vt non aliò morbus ſit referendus. Quod ſignificat

D Gal. lib. 5. de loc. aff. & Aretæus in ſyncopes curatione. Vnde & καρδιώσσοντες & καρδιαλγέοντες dicuntur qui hanc calamitatem ſentiunt. ὁ καρδίης γὰρ ... ὁ στόμαχος, ... ὁ καρδιακὸς ... † Hic porrò videtur eſſe locus quem ſubnotat Aurelianus lib. 2. acut. cap. 30. de ſyncope cardiaca agens.

" cap. 1. "" cap. 26. † Aret. lib. 2. de ſig. morb. ac. cap. 3.

ἐμέτῳ λύσις] Vomitum vomitu curari ſatis indicat Hipp. lib. περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον. ... Gal. verò lib. 6. epid.* id etiam apertè oſtendit, nec ideò tamen per ſimilia curationem fieri neceſſe eſt. ...

E ... ἕνεκα ...

* Comm. 2.

ἢν σφακελίσῃ] Gangrænam quæ nondum planè tenet, ſed adhuc incipit, curare non eſt difficilimum. Cuius curationis admonet Hipp. ne propter ſupinam negligentiam cogamur poſtea miſerum quidem ſed tamen vnicum ſubire auxilium. Corruptelæ igitur partis rudimentum & gangrænam ipſam nondum confirmatam curat profundis vulneribus adactis & exhauſto ſanguine, interceptis tamen vaſis, ne periculum longè grauius ſentiant. Quæ cautio Hipp. in vſtionibus & ſectionibus eſt admodum familiaris. Sphacelus igitur, qui oſſis corruptionem apud Hipp. ſignificat, hic pro carnoſæ partis inflammatione & deſperationis rudimento, quæ in veram gangrænam tendit, ſumitur. Gangrænam enim propriè Medici de carnoſa parte inflammationis vi emortua intelligunt, de qua & ſphacelus quandoque effertur vt ſcribit Gal. Com. in aph. 50. lib. 7. Quin & ipſa partis inflammatio periculum denuncians

F gangræna dicitur, conſummata autem ſyderatio ſphacelos eſt Paulo lib. 4.* Quod etiam ſcribit Galen. Com. 4. in lib. περὶ ἄρθρων ... γαγγραίνας ... φλεγμονῆς ... γάγγραιναι ... σφάκελον ... σφακελίζειν ... γαγγραίνας ... Quibus ex verbis etſi ſphacelum à gangræna differre indicat, pro eodem tamen ſumi poſſe & pro leui mali initio necdum confirmata ſyderatione, luce clarius eſt: quemadmodum aph. 50. lib 7. vſurpa-

G tur. Eſt vbi σφάκελος oſſis corruptelam ſignificat, vt aph. 79. lib. 7. & lib. περὶ αἱμόῤῥ. vbi σφακελίσαι ... ſcribens Hipp. ... σφάκελον ... Interdum verò qualemcumq; partis corruptelam ſignificat. Eſt enim σφάκελος φθορὰ ... vt ſcribit Gal. in Exeg. & ... σφάκελον, quemadmodum teſtatur Com. 2. in lib. de fract. Eſt & varia multiplexq; huius vocis notio Gal. lib. 2. de loc. aff. contra Archigenẽ. Qua de re alibi plura dicenda ſunt. Caluus τὰ σφακελίζοντα, quæ putruerunt non ſatis aptè reddidit, vt nec Cornarius, quæ corrupta torpeſcunt. Illud autẽ ἀσαλεύει quàm obſcurè per (reſumito) expreſſit Caluus? Ita mediusfilius, vt Delio natatore opus ſit in eo qui alterius ſenſa eruit explicando. * Cap. 19. σχασμοῦ χειρὸς] In ſola partis offenſione deplenda eſt multitudo, eius noxam afferens. Quòd ſi cum febre fiat, & capitis dolore maior vacuatio neceſſaria eſt, & tunc venæ ſectio profuerit, quæ offenſam minuat. Capitis autem intemperiem & mentis agitationem, quæ conuulſionem afferre poteſt, aquæ calidæ perfuſio ſanatura eſt, dum ea non temerè adhibeatur, non ſecus ac Metoni auxilio fuit, lib. 1. epid. Quin & febris ipſa, humorum copiam morbum facientium diſſipabit.

H De ſcarificatione verò hunc locum intelleximus propter dictas rationes, & quod χάσαι (Gal. tria ſignificans. ἀμύξαι, ... χαλάσαι) de ſcarificatione cutis & pertuſione Hipp. cæteriſque ferè Medicis vſurpetur. Ἀποχάσαι verò de venæ ſectione, qualis eſt Ἀποχάσαι βραχίονος, bis vſurpata lib. 5. epid. vbi vitiosè Ἀποσχάσαι legitur, & ſemel lib. epid. 7.

ὀφθαλμοὺς] Oculis fluxione acri tentatis deſiccantia & digerentia adhibet. Quorum omnium repetitam habes materiam ἐν νόθοις Hipp. Frigidæ affuſio capitis feruorem & intemperiem, humorum verò acrimoniam diluit & temperat. Allium humores deſiccat & calfacit, capitiſq; grauitates alleuat, ex lib. 4. de rat. vict. in morb. acut. Hic verò ſecuti ſumus noſtra exemplaria. Vetus enim ψιμμυθίῳ, σκόροδον legit: duo verò alia ψιμμυθίῳ ἐν, σκόροδον ἐν. Quam lectionem tuentur interpretes. Niſi quod Calu. ... iunxit. Porrò mazæ nomen, ambiguum retinuimus, ne verborum lenociniis calumniam accerſendo, veritatem ipſam proderem. Mazam Ariſt. in nat. quæſt. maſſam hordeaceam vertit Gaza, vt ... triticeam. Quin & Heſychio, ἄλφιτα πεφυραμένα ὕδατι καὶ ἐλαίῳ ſignificat. Athenæo verò panem offa madefactum, ſeu libum, ſeu placentam. Panem autem ex hordeo antiquis vſitatum, vita damna-

uit, quadrupedumq; tradidit refectionibus, vt inquit * Plin. Maza autem refrigerat, ſiccat, flatibus vias aperit, & cum optima nutricatione corpus alleuat, vt ſcribit Hip. lib. 2. περὶ διαίτης. A

* *Lib. 18. cap. 7.*

κιρσοὶ δὲ] Varicoſis etſi rarò caluitium ineſt, quibus tamen vitium in varices ſecedit, ij poſtea meliori fortuna vtuntur. Varix igitur, cùm ſit à natura humoribus deſtinatum repurgamentum, fœculentorum & craſſiorum ſuccorum depulſione mentem totumq; corpus liberat, quoq; craſſior fuerit eò ſecuriorem immunitatem facit. Sic & caluorum varices ſubinde tranſlata materia, pilorum fœcunditatem reſtituunt, & fœditas ipſa honeſtamento eſt. Quod ſcripſit Hipp. aph. 34. lib. 6. οἷσι φαλακροί, τουτέοισι κιρσοὶ μεγάλοι οὐ γίνονται, οἷσι δὲ αὖ φαλακροῖσιν ἐοῦσι κιρσοὶ ἐπιγίνονται, πάλιν οὗτοι γίνονται δασέες. Ab Ariſt. verò repetitur lib. 3. de hiſt. anim. his verbis: οἱ δὲ ἰξίας ἔχοντες, ἧττον φαλακροῦνται· κἂν ὄντες φαλακροὶ λάβωσιν, ἔνιοι δασύνονται. Vbi ἐξίας vitioſè pro ἰξίας legitur.

ἀλφοὶ] Nomina ipſa retinuimus, quòd ſint generum vniuerſaliorum formæ quædam. Etſi enim vtrunque cutis defœdationem aſpritudinemque potiùs quàm morbum infert (vt ſcribit Hipp. lib. περὶ παθῶν) vnum tamen vitiligine, alterum verò ſcabie comprehenditur. De quibus Celſus extremo libr. 5. Paulus lib. 4. ad vtroſque alphos & lepram, calcem indicit. Quod verò hîc ἐν ὕδατι dicitur, ad vſum retuli cùm calcem elutam & aqua maceratam dixi. Quòd ſi quis aqua dilutam & diſſolutam intelligat non magni refert. vtrumque enim complectitur Paulus, cùm ſcribit ad lepram, καὶ πολὺ τίτανον πιτυρώδη ἔχοντας ξηρούς. ἐπὶ δὲ τῶν χρονίων ὕδατι διαλύων εἰς γλοιοῦ πάχος καταχρίει. Ad Alphos verò πιτυρώδη τίτανον ὕδατι λυθεῖσαν. B

χορίων κρατέοντος] Fœtu excuſſo velamentum quod intus fuit (ſecundas Celſus, Græci χόριον, ὕστερον, & δεύτερον vocant) firmiter tenet: cuius caſus omnibus modis procurandus eſt. Hic ſternutatorium medicamentum adhibet, vt corporis totius concuſſu vis adhibita, inuolucrum illud deiiciat. Quod etiam aph. 49. lib. 5. monuit: ὕστερον ἐκβάλλειν, πταρμικὸν προσθεὶς ἐπιλαμβάνειν τοὺς μυκτῆρας καὶ τὸ στόμα. Sic lib. 2. περὶ γυναικείων: ſi ſecundæ remanent, πταρμὸν ἐμποιέειν ſuadet, & in abortu τὸ πταρμικὸν προσφέρειν, ἐπιλαμβάνειν δὲ τοὺς μυκτῆρας καὶ τὰ πλάγια, καὶ στόμα πιέζειν, ὅπως ὁ πταρμὸς ὡς ἐπὶ μάλιστα ἐνεργέῃ. Quod ſic expreſſit Celſus lib. 2. Quæ locis laborat aut difficulter partum edit, ſternutamento leuatur. Idem etiam conſulit Paul. * lib. 6. Porrò duo ex noſtris exemplaribus hîc ἐμβάλλειν pro exemplo addunt, & ita legunt, ἐμβάλλειν πρὸς τὰς ῥῖνας προσθεῖναι. Quam lectionem ſequitur Caluus. Nos nihil immutauimus, quòd πρὸς τὰς ῥῖνας προσθεῖναι ἄν τι πταρμικὸν, ſternutatorium ſignificet. C

* *Cap. 75.*

HIPPOCRATIS COI DE MORBIS VVLGARIBVS, LIBRI SECVNDI,

SECTIO SEXTA, ANIMI COGNITIONEM per naturales notas faciens.

QVibus caput magnum, oculi parui, ſi balbutiant, ij in iracundiam ſunt præcipites. Quibus longa vita promittitur, plures dentes habent. Balbutientes & volubilitate linguæ prædіti, ij melancholici & plurimùm bilioſi ſunt. Qui inconniuentibus oculis intuentur, iræ ſunt admodum præcipites. Quibus caput magnum, oculi grandiores & nigri, nares craſſæ & ſimæ, ij boni ſunt. Qui oculos grandiores & rauos habent, caput paruum, ceruicem tenuem, pectus anguſtum, ij à natura concinnam partium proportionem acceperunt. Qui capite eſt paruo, neq; balbutiet neq; caluescet, niſi ſi cæſios habuerit oculos. Conuulſis, ſi vox die impari libera reſtituitur, à magno morbo immunitatem præſtat. Febricitantem verò puerperam & ex dolore laborantem aqua perfundito, eique ptiſſanam craſſam calidam ter die apponito. Puer menſe ſeptimo, nono aut decimo nutricationem accipit, voce pollet, inualeſcit & manuum compos eſt. Vox vbi abſoluta fuerit & libera reddita, omnia etiam liberantur (ipſa quippe natura liberæ vocis emiſſioni quodammodo reſpondet.) Solutio autem iſta, die impari contingit. Venarum in manibus conſpicua pulſatio, & facies bene habita, cum præcordiorum contenſione & tumore, diuturnum morbum ſignificat, qui ferè non ſine conuulſione, aut liberali ſanguinis ex naribus profuſione, aut coxendicum dolore ſoluitur. Gula affecta calida caput perfundendum eſt, dum ne frigus adſit. Sin minus, farinam quàm calidiſſimam & merum apponito.

ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟΝ. ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΟΝΙΚΟΝ.

ΗΝ κεφαλὴ μεγάλη, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ σμικροί, τραυλοί, ὀξύθυμοι. οἱ μακρόβιοι, πλείονας ὀδόντας ἔχουσιν. οἱ τραυλοί, ταχύγλωσσοι, μελαγχολικοί, κατακορέες. ἀσκαρδαμύκται, ὀξύθυμοι. μεγάλη κεφαλή, ὀφθαλμοὶ μέλανες καὶ μεγάλοι, ῥῖνα παχείην καὶ σιμήν, ἐσθλοί. χάροποι, μεγάλοι, κεφαλὴ σμικρή, αὐχὴν λεπτός, στήθεα στενά, εὐάρμοστοι. κεφαλὴ σμικρή, οὐδ' ἂν εἴη τραυλός, οὐδὲ φαλακρός, ἢν μὴ γλαυκὸς ἔῃ. σπασμώδει φωνὴ ἐν γονίμῳ λύεται, ἀπαλλάσσεται τοῦ μεγάλου νοσήματος. λεχοῖ δὲ πυρεταινούσῃ, καὶ ἀλγεούσῃ, ὕδωρ καταχεῖν, καὶ πτισάνην παχείην διδόναι τρὶς τῆς ἡμέρης, θερμήν. παιδίον τρέφεται, ἑβδόμῳ μηνί, ἢ ἐννάτῳ ἢ δεκάτῳ, καὶ ἴσχει τῇ φωνῇ, καὶ ἰσχὺς ἔπεισι, καὶ τῶν χειρῶν κρατέει. τῆς φωνῆς λυομένης πάντα λύεται, ἡ γὰρ λύσις τῷ φθέγγει ὁμοίη. λύεται δὲ ἐν γονίμῃ. ἢν αἱ φλέβες σφύζωσιν ἐν τῇσι χερσί, καὶ τὸ πρόσωπον ἐρρωμένον, καὶ ὑποχόνδρια μὴ λαπαρὰ ᾖ, χρονίη ἡ νοῦσος γίνεται. αὕτη ἄνευ σπασμοῦ οὐ λύεται, ἢ αἵματος πολλοῦ ἐκ τῶν ῥινῶν, ἢ ὀδύνης ἐς τὰ ἰσχία. τοῦ λαιμοῦ ὕδωρ θερμὸν κατὰ τῆς κεφαλῆς καταχεῖν, ἢν μὴ ψῦχος ᾖ. ἢν δὲ μή, ἄλητον ὡς θερμότατον διδόναι, καὶ οἶνον ἄκρητον. D E F G

HIc labor operis noſtri vltimus, ſuperioris argumentum obtinet, non magis tamen explicatum. Atque haud ſcio (vt verum fatear) an quicquam in hoc cerriceolo opere, ſit his duobus Phyſiognomiæ capitibus difficile magis aut conciſum, quodq; maiorem in ſe operam intendat, aut per varios rerum meandros ingenium vehementiùs diſtrahat. Non eſt tamen in extremo actu velut exhauſto ſpiritu deficiendum, ſed ab argumenti coniunctione incipiendum. In cuius tractatione cùm ferè paria fecerit Hippoc. duo ex noſtris exempl. ne lectionem quidem hanc diſtinguunt. Vnum verò peruetus tam aptè diſtinguit, vt φυσιογνωμονικὸν λόγον addat. Quod videtur ſecutus Caluus. Sed vt ſit in iudiciorum ratione, in optimorum pluriumque conſenſum pedibus eundum eſt. Quæ etſi in Hippoc. explicando ſunt minimi momenti, apud quem ne ordinis rationem, velut in Orcheſtra gradus facilè definias, dum Medicinæ parentem non velut Roſcium numeros facientem in ſcena ſpectamus. Ne tamen omittenda quidem ſunt, quod velut in numinis religione, ita in hoc auguſto Medicinæ ſacrario, minimùm peccaſſe nefas ſit. Popularem igitur lectionem ſecuti, hic Sectionem ſextam facimus. H

ἢν κεφαλὴ μεγάλη] τραυλότης eſt (vt inquit Ariſtot.) ἔνδεια τῶν γραμμάτων, vbi velut impedita lingua literã explicatè non profert. Quę etſi in genere magis ſpectatur, hic tamen pro præcipiti & inexplicata linguæ volubilitate ſumitur, quæ temerè magis quàm inpigrè

pigrè

A pigre acribus ſenſuum actionibus præit magis quàm miniſtrat,& vt ſcribit * Ariſt.in quæſt.nat. θερμοῦ ὁ ὁρμὴ τοῦ λέγειν τὴν δύναμιν αὐτῆς, ὡς δι᾽ ἄλλο ἀκολουθεῖν τὴν ψυχὴν τῇ φαντασίᾳ. Quod in vehementiſſimis animi motib. facilè videre eſt, in quibus balbutiens lingua mentis ſenſum non expedit, quemadmodum lib. 4. epid. θερμήτιες ταχύγλωσσοι δυσέξαπτοι dicuntur, linguæ incontinentia & celeritate præditi. Quod vitij genus ebrioſis accidit. Atq; id magis aperit, cùm poſtea τραυλοὺς ταχυγλώσσους vocat. Quòd ſi paulò liberiore Medicinæ præſcripto, leonem ex vnguibus æſtimare licet, capitis magnitudo, conformationis robur, & viſcerum præpotentem calorem ferè ſequitur. Oculorum patuitas (ſi quæ de magnis oculis priùs diximus, conſtant) cerebri ſiccioris indicium præ ſe fert. In quo ſenſationum ipſarum incitamentum, calcar & politura conſiſtit ſi (vt meritò quidem) qui humore diffluunt rubiginem & ſitum contrahunt, & quodammodo muceſcunt. Quam ob rem iure quidem iracundi ſunt & præcipites, dum ad nobiliſſimi viſceris præſcriptum, vt ad regis edictum, ſenſus ipſi imperata faciunt. Ex quo quicquid eſt vitalitatis & verò æternitatis, mutuantur atq; accipiunt.

* *Sect. 11. quæſt. 38.*

οἱ μακρόβιοι] In dentibus augurium vitæ eſſe creditur. Quibus plures fuere, longiora promitti ſpatia putant, inquit * Plin. Quare

B plures dentes ex hominum genere, maribus quàm fœminis inſunt. Quæ priùs Ariſt. expreſſit hiſtor. animalium lib. 2. de dentibus loquens: οἱ πλείους ἔχοντες, μακροβιώτεροι, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰσιν. οἱ δὲ ἐλάττους καὶ ἀραιόδοντες, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ βραχυβιώτεροι. In quæſt. verò naturalibus cauſam etiam addidit, etſi non ſatis iuſtam. Scribit enim * ſect. 10. διὰ τί οἱ ἄνθρωποι οἱ ἀραιοὺς ἔχοντες τοὺς ὀδόντας, βραχύβιοι ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. ἢ ὅτι πολλοὺς τὸν ἐσομένον ... ὡς ὁ ... αὐτοῖς, ... ἰσχὺς ἄν τῆς φύσεως ... καὶ γὰρ τὰ ἄλλα μὴ ... ἄνθρωπος ... τὸ ἄρρεν τοῦ θήλεος μακροβιώτερον, διὰ τοῦ ... Διὰ δὲ ... ἐπὶ τῶν ἄλλων. * Sect. verò 34. διὰ τί οἱ μανοὺς ἔχοντες τοὺς ὀδόντας, οὐ μακρόβιοι, ὅτι ἐπὶ τὰ μακρόβια πλείους ἔχουσιν, ... οἱ οὖν ἀραιοὶ ὀδόντες ... οἱ ἐλάττονας ἔχουσιν ὀδόντας ... * *Cap. 16. lib. 7.* * *Quæſt. 41.* * *Quæſt. 1.*

κατάχολοι] Hæc vox quæ ex media Hippocr. ſchola prodiit, admodum eſt ambigua, κατάχολοι enim dicuntur, quicunq; multa bile abundant, quales ſunt πικρόχολοι. Qua in ſignificatione hîc ſumi videntur. Aut qui bilem multam colligunt, eamque expurgant, quòd

C κάκοχος de mera bile flaua & abunde ſaturata Hipp. dicatur. κατακορία γὰρ καλεῖ τὰ ἀκρατόχολα ... vt ſcribit * Galenus. Quod etſi aliquando ſimpliciter effert, addit tamen ſæpè χολώδεα: & κατακορέα χολὴν dicit in Eurychide lib. 5. & 7. epid. meram & abunde ſaturatam bilem intelligens, quæ in cholera morbo euomebatur. Synceram quoq; bilem vocauit † Aretæus, κατακορέα χολὴν in hepatis morbis. Sic poſtea τὰ ἄγαν κατακορέα, καὶ τὰ ἄκρατα κατακορέα dicet, τὰ ... χυμοῦ γίνονται. ἀλλὰ καὶ κατακορέας οἱ ἄνθρωποι ὁμοίως ... vtinquit Galenus: quemadmodum ἰκτερώδεις κατακορέες dicuntur in Coacis, morbo auriginoſo admodum fœdati, aut ij qui ſupra auriginem multa bile ſuffuſi ſunt. Quod ictero eſt maximè proprium. Sic ἰκτερώδεας κατακορέας dicit Aretæus capite à nobis priùs adducto. Eadem propè ſignificatione κατακορέα ... in ictero ſcribit Aretæus, ex multa bilis flauæ perfuſione, coloris intenſionem denotans. Fit enim vt interceptis bilis repurgamentis, quæ per inteſtina eluuntur, multa bilis ad vrinas deferatur, quæ ſua copia impensè rubras vrinas & nigrantes reddit. Abunde igitur ſaturatum illum colorem denotare poſſunt, non ſecus ac Ariſt. lib. περὶ χρωμάτων τὰ ... κατακορῆ ἰσχυρῶς dixit, redundantem & expletum herbidum colorem ſignificans. Et Dioſcorid. ... κατακορῆ πυρὸν, ſandaracham quæ ad ſaturatem ruſeſcit, intellexit. ** Theophraſtus etiam, χρῶμα ὅμοιον ῥόδῳ κατακορεῖ vocauit colorem roſeum

D in plenum. φάρμακον verò κατακορὲς dicitur, ὁ διὰ τὸ κατακορὲς ἀπὸ χυμοῦ ... * ** Hippocrates, ... ὡς ἄγαν κατακορέα, quemadmodum κατακορῆ ... dixit in Menonis hiſtoria lib. 7. epidemiῶν. Cuius vocis ὁμωνυμίαν tibi aliàs abunde explicatam eſſe volumus. Hîc igitur πικροχόλους intelligo, qui multam bilem congerunt, & in iram ſunt valde præcipites. Quare plurimum bilioſos vertimus, non bile ſuffuſos, vt ad innatam naturam iſta referremus. * *In Exegeſi.* † *Cap. 13. lib. 1. de morb. diut.* ** *Lib. 4. hiſt. plant.* *** *Lib. 5. epid.*

ἀσκαρδαμύκτως] ἀσκαρδαμύκτως eſt inconniuenter aſpicere & oculis eſſe fixis, immotis & inconcluſis, σκαρδαμύττειν nictare dixit * Plinius. Quod pleriſque adeo naturale eſt, vt nictare non ceſſent, quos pauidiores accepimus. Et Ariſtot. libro primo Hiſtoriæ animal. perpetuò nictantes oculos inconſtantiæ, rigentes verò & intentos impudentiæ indices eſſe teſtatur: ſcribens, καὶ οἱ σκαρδαμυκτικοὶ ἀτενεῖς ὁ μέσος, βέλτιστον δὲ ἤθους οἱ μέσοι. ἀναιδὴς δὲ ὁ ... ὁ δὲ ἀβέβαιος. Præcipuæ verò audaciæ & inuicti roboris inconniuentes oculi teſtes ſunt. Quod de duobus gladiatoribus è Caij principis ludo ſcribit Plinius, qui contra comminationem aliquam non

E conniuerent, & ob id inuicti. Tantæ hoc difficultatis eſt homini. Nictationum officium in genis eſt, quas ea de cauſa natura dedit, ceu vallum quoddam viſus & prominens munimentum contra occurſantia animalia, aut alia fortuitò incidentia. At verò crebriorum nictationum in homine, cauſa eſt cutis mollities quæ genæ obducta eſt, vt ſcribit Ariſtoteles capite decimo tertio libri ſecundi de partibus animalium, vt facilè rigeant quibus durior palpebra eſt quæ calidioris & ſiccioris naturæ nota eſt, qualis in ἀσκαρδαμύκτως, extremè bilioſis præcipitibus & iracundis meritò eſſe poteſt, ἀσκαρδαμύκτως rigentes & intentos oculos dicere potuimus, dum σκαρδαμυκτικοῖς ἀτενεῖς opponit Ariſtot. quales Caio principi fuiſſe notatum eſt. Sed ſignificationem ipſam magis expreſſimus, cùm conniuere vtriuſq; genæ miniſterio iis quæ animal pariunt, ex † Ariſtotele addidimus. Etſi id in auibus contingit ab angulis membrana obeunte. Vtrumque ∴ Plinius nictatione expreſſit, & μύειν quod inferiore gena in auibus obitur, conniuere dixit. Vtrunque etiam iunxit in magna morbi offenſione Hipp. in coac. cùm dixit, ... μύοντες σκαρδαμύττουσιν. Quod ex maxima imbecillitate accidit.

F * *Cap. 37. lib. 11.* † *Lib. 2. de partib. anim. cap. 13. & lib. 2. de hiſt. anim. cap. 12.* ∴ *Cap. 27. lib. 11.*

ὀφθαλμοὶ μέλανες] Humorum exuberantię, in qua moderatam morum ſimplicitatem poſuimus, notam eſſe in oculorum magnitudine priùs diximus. Quod peræque de nigris oculis ſentiendum eſt. Aquei enim & tenuioris humoris copia oculi nigricant, quæ certa ſunt oculi humidioris indicia. Id ſcribit Galen. in Arte parua: μέλας δὲ ὀφθαλμὸς, ὁ διὰ πλῆθος ... ἀλλὰ ... τὸ βάθος ... ὁ δὲ πλεῖον ... καθαρὸν ... Ariſtot. quoque lib. 5. de gen. anim. nigredinis oculorum, humorem multum cauſam facit. τὰ γὰρ ἔχοντα τὸ ὄμμα ... πολὺ τὸ ὑγρὸν μελανόμματα ... τὰ πολλά. De naribus ſimis abundè priùs diximus. In quibus εὐήθη, vt nunc, intelleximus, quem vera ſimplicitate bonum dixit † Mart. Cæterùm quod hic eſt ſententiæ principium κεφαλὴ μεγάλη, Caluus omiſiſſe videtur. * *Cap. 1.* † *Lib. 1. epig. 96.*

G κεφαλὴ σμικρὴ] Singularum corporis partium æſtimatio non leuiter facienda, ſed in ſeſe ducenda eſt. Ceruicis gracilitas & thoracis anguſtia, quas commendabiles virtutes habeant non video. Siquidem hæc ſpinalis medullæ (quæ cerebro reſpondet) vitiū, illa verò cerebri imbecillitatem & conformatricis penuriam, vtraque etiam materiæ inopiam oſtendit, vt ex Gal. ſatis conſtat in Arte parua. Ceruicis igitur tenuitas vniuerſum neruorum genus ex cerebri imbecillitate arguit, non ſecus ac valida ceruix & optimè oſſibus compacta, neruoſum genus vegetum & robuſtum, ex concinna capitis figura ſignificat. Thoracis verò anguſtia, ſpinalis medullæ (quæ proportione cerebro reſpondet) cuiq; thorax ipſe per vertebras iungitur defectum, aut profectò in materiæ copia calidi imbecillitatem profitetur. Quæ nullo nomine probari poſſunt, niſi in partium concinna & aptè reſpondente proportione. πλατυστέρνους γὰρ ἀνθρώπους facit * Galenus in lib. περὶ ἀέρ. ... vt loquitur Hippocrates: idemque Prorrhetico ſecundo, pectus laudabile ſic circumſcribit: ... εὔσχημον ... ἰσχυρὸς ... οὐ κατ᾽ ... ἐπὶ τοῦτον τὸν τύπον ... εὐάρμοστον igitur ad concinnam partium inter ſe

H proportionem, quæ in naturæ conformatione conſiſtit, referendum eſt. Sic enim probè inter ſe (etſi in naturæ officiorum vitio) conſentiunt capitis paruitas, ceruicis gracilitas, & pectoris ſtrictura, vt ex Galeni Arte parua, luce clariùs conſtat. Quod profectò nos mouit, vt lectionem vulgatam non immutaremus, & κεφαλὴ σμικρὴ retineremus, quamuis repugnantes habeamus duos codices, vetuſtiſſimum noſtrum & alterum non æqua fide dignum. Quam lectionem ſecuti etiam ſunt interpretes. Nec nos terret, quod in hac affectione, oculi raui cum magnitudine aptantur. Quæ etſi ſunt humentioris quodammodo naturæ ſoboles, materiæ tamen copia neceſſarias bonitatis notas non inducunt, vt ſatis apertè priùs indicauimus. * *Com. 3.*

ὀφθαλμοὶ γλαυκοὶ] Oculi cæſij in quibuſdam præcipuæ ingenuitatis indices, ſplendoris ignei vbertate, humoris verò aquei penu-

tia ſunt. Quare ob ſplendoris copiã plus ignis habere exiſtimauit Empedocles. Vnde non immeritò ſiccioris naturæ præſagiæ præmonſtrant, cùm tenuioris humoris inopiam ſignificent. Quod teſtatur Gal. in Arte parua. γλαυκοὶ μὲν οὖν ὀφθαλμοὶ εἰσὶ διὰ μέγεθος, ἢ λαμπρότητα τοῦ κρυσταλλοειδοῦς, ἢ [illegible] ἢ διὰ τὸ τοῦ λεπτοῦ καὶ ὑδατώδους ὑγροῦ τὸ κατὰ τὴν κόρην ὀλίγον τε καὶ καθαρὸν γίνεσθαι. Idem teſtatur* Ariſt. lib. 5. de gen. anim. τὰ μὲν οὖν ἔχοντα τὸ ὄμματος πολὺ τὸ ὑγρὸν μελανόμματά ἐστι. διὰ γὰρ τὸ πολὺ οὐκ εὐδίοπτά ἐστι. τὰ δ' ὀλίγον, γλαυκά. [illegible] ὥσπερ φαίνεται καὶ ἐπὶ τῆς θαλάττης· τὸ μὲν γὰρ εὐδίοπτον αὐτῆς, γλαυκὸν φαίνεται. τὸ δ' ἧττον, ὑδατῶδες, τὸ δὲ μὴ διοριζόμενον διὰ βάθος, μέλαν καὶ κυανοειδές. Idem quoq; in quæſt. nat. † διὰ τί οἱ πρὸς μεσημβρίαν οἰκοῦντες μᾶλλον εἰσὶ μελανόφθαλμοι ἢ γλαυκοί [illegible] τὰ ὄμματα [illegible] τῆς θερμοῦ, μέλανα δὲ διὰ τὸ [illegible] ὥσπερ καὶ Ἐμπεδοκλῆς φησι [illegible] γλαυκὰ ὄμματα ἐστὶ, [illegible] θερμὸς [illegible] διὰ τί ἐστι ψυχρὸν [illegible] πρὸς μεσημβρίαν οἰκοῦντας, τὸ μὲν ὑγρὸν διὰ τὸ [illegible] θερμὸν [illegible] τὸ δὲ [illegible] μέλαν ποιεῖ.

Quæ omnia etſi vera ſunt, neq; tamen pugnant cum his quæ ſuperioribus locis ex Galeno adduximus, vbi glaucos oculos humidioris naturæ eſſe indices ſignificare videtur. Eſt enim γλαυκότης (vt ſcribit Ariſt.) ἀσθένειά τις, καὶ ὥσπερ ἡ παλαιότης ἀσθένειά τις [illegible] ὑγροῦ [illegible] ἡ ἀτροφία, καὶ ἡ γλαυκότης. Quam ob cauſam & nuper natorum puerorum oculi cæſij ſunt. Atq; adeò quæ de eorũ affectione ex Gal. & Ariſt dicta ſunt, relationem ad nigros oculos habent, vt cuiuis videre licet. Hic etiam [illegible], non alia ſignificatione quàm priùs accipi volumus, vt non magno ſiccioris naturæ intertrimento ſimul ineſſe efferri poſſit.

*Cap. 1. †Sect. 14. q. 14.

[illegible] φωνή] Morbi comitialis aut apoplexiæ ſolutionem ſignificat, vox liberè reſtituta. In quibus vinctis ſenſibus vox ita præpeditur, vt ſopita videatur: quæ cùm redditur, ſenſationum libertatem ſignificat. Quod ſi iudicij dignitas accedat, magna ſit ad ſolutionis authoritatem acceſſio. φωνὴν verò λυθεῖσαν dicit, quam [illegible] Ariſt. nos liberam & expeditam, aut explanatã dicimus, quamq; Hippocrates in Coacis [illegible] opponit, hac in ſententia: κεφαλαλγίαι μεθ' ἱδρῶτος, [illegible] [illegible] φωνῆς λυθείσης ἐς τὸ [illegible]. Solenne autem eſt Hipp per ἀφωνίας aut vocis impedimentum, apoplexiam ipſam aut epilepſiam denotare, maximè ſi κεφαλαλγίας addat, vt ex vnica Coacarum ſententia tibi manifeſtum fiet, vt ne longiùs abeamus. Scribit enim: [illegible]. Tritum eſt autem in Hipp. [illegible] poni, vt in Oeconomia noſtra pluribus ex locis probabimus. Vetus noſtrum exemplar [illegible] legit. Cæterò poteſt hic per magnum morbum, apoplexiam aut epilepſiam exprimere. Hæc enim Gal. aſſenſione, velut prærogatiua quadam, præiudicatam habet iſtam appellationem. Illa verò portentoſæ calamitatis ergo, ſumit ſuperbiam quæſitam meritis (vt ait Flaccus) & ex naſcrabili mali ſpecie, magnitudinis nomen ſibi vendicat.

ὑστέρης δὲ πυρεταινούσης] Vteri inflammationi medelam adhibet Hippocrat. [illegible] autem de craſſiore ptiſſanæ non colatæ ſubſtantia dicit, non de cremore, quem Hipp. χυλὸν vocat. Ptiſſanam autem integram ſimplici ptiſſanæ nomine, aut cùm [illegible], aut ὅλην [illegible] addit, intelligi ab Hippocr. ſcribit Galen. lib. de rat. vict. in morb. acut. Craſſiorem verò facit conſuetudinis & plenioris cibi nomine, quam horum quoque gratia ter die apponit, vt nimiam vaſorum inanitionem fugiat, qui craſſioris & plenioris ptiſſanæ ſcopi ſunt, Hipp. lib. 1. de rat. vict. in morb. acut.

[illegible]] Fœtus in vtero etſi ſomni & vigiliæ & nutritionis affectiones ſentiunt, vocis tamen nullum vſum habent. Sed ea lucis huius vſuram lamentabili vagitu teſtificatur, vt ſerò admodum in homine expeditur. Adeò in miſerias natum eſt animal rationis capax, dum longo interuallo beatiſſimo orationis munere excluſi, vitam cum brutis rationis expertem communicamus. Nec ſatis fuerat naturæ, quod omnes omnium partium actiones liberas brutis indulſit, nobis verò infœliciter nouercata eſt, niſi & ſermonis vſum, ad quem vnum nati videmur, in longi temporis vſionem procul amandaſſet, & in præfinitã tempeſtatum vadimonia deſtinaſſet. At certè meliore id fato factum eſt. Debuerat enim diuinæ mentis capax animal non niſi priùs firmatis ſenſibus, expeditis actionibus, & obduratis ad rationis miniſterium organis, ſermonem ipſum mentis indicem diuinæq; particulam animæ, in medium proferre, vt in hoc vitæ theatro, nihil ad opificis admirationem deeſſet, cùm in pleniſſimam copiæ penum obſequentibus miniſterijs abundantem omnis generis ſupellectile inſtructam, velut in amplam familiam, rationem diuini iuſſa parentis ferentem immitteret. Quæ velut in regiè adornatis ædibus cum magna rerum laude, non ſine ſummi opificis gloria extremam operi manum adderet. In lucem igitur venit infans velut in media ſolitudine, omnibus naturæ muniis deſtitutus, conductas operas emendicando, regiæ tamen proli ſimilis, vitæ ſecurus, magna ſeruitiorum manu ſtipatus, quorum opera ad neceſſitatem abutitur, & vicariam parentum fidem nexu obligatam, in benignioris lucis vſum fœnori accipit. Sic ſenſim naturæ largitione plenus æs alienum diſſoluit, liber à vindicta recedit, ſenſus emancipat, & temporis progreſſu incrementum habet, naturalium actionum libertatem cum ſermone velut publica fide accipiens. Quod hic videtur innuere Hipp dum à natalibus vocem firmari, vires inualeſcere, & robur in dies augeri ſcribit. Demum tamen expedita voce & liberato ſermone qui in imbecilliorum ſenſuum ergaſtulo delituerat, in omnes naturæ dotes ius illi permittit. Hunc enim ſenſum illa obſcura ſanè Hipp. verba habere videntur [illegible], quæ præpeditam vocem & organorum grauitate implicatam, temporis ſucceſſu expeditam, liberatam, & vinculis ſolatam ſignificant. Vox enim in pueris [illegible] τοῖς ψελλοῖς καὶ τοῖς τραυλοῖς, tandem ſed ſerò quidem [illegible]. Id eleganter ſcribit Ariſtot. lib. 4. hiſt. anim. τὰ δὲ παιδία ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων μορίων, [illegible] οὕτως οὐδὲ τῆς γλώττης τὸ [illegible] ψελλίζει καὶ τραυλίζει τὰ πολλά. Quæ Ariſt. verba plurimum cum hoc loco conſentiunt. Neq; mirandum eſt, φωνὴν cùm [illegible] hic confundi, quod & illi in Coacis familiare eſt. Vocem verò tardè in homine abſolui, teſtatur etiam Ariſt. in Quæſt. natur. * διὰ τί ἡ φωνὴ [illegible] τῶν ἀνθρώπων [illegible] τὰ γὰρ ἄλλα ζῶα, [illegible]. τὸ δὲ [illegible]. Quæ ſequuntur vt ſunt valde obſcura, ita variam habent lectionem. Duo enim ex noſtris exemplaribus, quorum vnum plurimùm apud me habet ponderis, propter vetuſtatem, alterum verò non minimum, [illegible] non λύει legunt. Quam lectionem ſecutus eſt Caluus. Quod ita accipi debebit. In vocis per ætatis incrementa abſolutione reliquarum omnium naturæ affectionum liberos eſſe impetus, tuncq; actionum omnium munia vigere, & quotidie confirmari, quæ non ſecus ac vox ipſa ob imbecillitatem præpediebantur. Natura quippe ipſa liberæ vocis emiſſioni quodammodo reſpondere videtur. φωνὴ enim cùm ſit (vt Ariſt. ** placet) ἀήρ τις ἐψοφηκὼς, liberam ſpiritus viam & inſtrumentorum explicationẽ, linguæ quoq; explanationem, poſtulat. [illegible], vt inquit *** Ariſt. [illegible]. Atq; haud aliter in naturæ muniis obeundis, accidit, vt per ſenſuum riuos liber ſpirituum aditus requiratur, & vitalitatis ſeminaria partes corporis ſenſiles, ex paucis naturæ fontibus deriuent. Alioqui animæ vi intercepta, membrorum robur exoluitur & elangueſcit. Quòd ſi λύει placet, non longè diuerſus erit ſenſus. Actionum omnium naturalium robur cum vocis libertate adoleſcere, quæ priùs non ſecus quàm vox impeditæ erant & obligatæ. Earundem verò affectionum explicationem atq; abſolutionem, vocis emiſſioni in organorum libertate eſſe ſimilem, vt proba naturæ concinnitas conſtet. Sic interceptarum per debilitatẽ actionum liberatio non impeditam vocem imitabitur, in eo quod in vtroq; expeditas organorum ſenſationes adeſſe oportet. Tandẽ quod ſequitur, eam ſolutionem die impari contingere, id decretoriorum prærogatiuæ (vt cætera multa) ab Hippoc. tribuitur. Naturę enim motiones, decreta ſtatuta, vt & partus, vitam deniq; ipſam totam, dierum imparium vadimonio ſiſtit, quod & in rebus externis obſeruat, vt videre eſt ex lib. 4. de morb. Porrò hic quoq; locus aliò accommodari poteſt, vt ad apoplexiam aut morbum comitialẽ, qui puerorum quodammodo eſt proprius, referatur. Cuius opinionis me needum pœnitet. Voce enim reddita, miſerabilis illa calamitas depellitur, & plurimùm ſoluuntur omnia morbi ſymptomata, liberq; ſenſus & motus reſtituitur. Quod & ſuperiori ſententia penè expreſſum eſt. Quid verò ſit φωνὴ [illegible], & ψόφος quantumq, inter ſe differant, habes ex Hippoc. [illegible], & Ariſt. lib. 2. de anim. & lib. 4. de hiſt. anim. Quod etiam quadantenus ex hac Coac. ſententia conijcias licet. [illegible]. Duplicem igitur habes in abſtruſo rerum ſenſu notionem, nec tamen, vt in re ab omnibus deplorata, pœnitendam. Quæ multa huius generis tædia, cum nullo ſolatio, niſi animi de publica ſalute probè conſcij recordatione, in Hippocr. ſcriptis deuoranda ſunt, eo animo ab iis quorum vota legendis noſtris nuncupamus, accipienda ſunt, vt nec eos operæ impenſæ, nec verò nos nauatæ induſtriæ pigeat. Quòd ſi dies, quæ ſtudiorum curſus promouet, his leuiter decurſis accurationem aut meliorem aſſenſionem addi de-

A tis non committam, vt cùm in fortunæ noſtrę tenuitate effuſus videar, in prælarga opum copia reſtrictum me eſſe ſentiam. Cæterùm quòd ad lectionem attinet, duo ex noſtris exemplaribus quæ ſuperius adduximus, παιδία pro πλάσιν legunt. Quam lectionem ſecutus eſt Caluus. * *Sect. 11. quæſt. 57.* ** *Sect. 11. quæſt. nat.* *** *Lib. 4. hiſt. r. anim.*

ἢν αἱ φλέβες σφύζωσι] σφυγμὸν antiqui de partium inſlammatarum pulſu dixerunt, vt ex aphor 21. lib. 7. & libr. 1. de loc. affect. & aliis paſſim apud Gal. locis patet. Poſtea verò ad omnem arteriarum pulſum deriuarunt, maximeq; percuſſum violentum & conſpicuum ſignificarunt, vt priùs ex Gal. oſtendimus, quod etiam Comm. 4. in lib. de rat. vict. in morb. acut. & Com. 3. in Prorrh. teſtatur. Quæ teſtimonia in aliud tempus differantur. De eodem etiam arteriarum pulſu παλμὸν ſæpè dicit Hippocr. quandoque etiam παλμὸν φλεβῶν vocat, vt lib. 7. epid. Hîc igitur ſenſilem & conſpicuam pulſationem ex Gal. opinione diximus, quæ inflammationis vehementiam indicat, quam hac in ſententia manuum arteriis tribuit, cùm in Coacis ſimplicem arteriarum pulſationem efferat, quæ de temporum arteriis meritò intelligitur. Hypochondriorum contenſio cum tumore & faciei bene colorata ſucculentia, hæmorrhagias aut parotidum indicia ſunt apud Hippocr. in Prognoſt. & in Coacis. In his igitur largum ſanguinis profluuium potiùs expe-
B ctandum eſt, quàm neceſſaria conuulſio, aut longus morbi tractus. Poteſt tamen humorum μετάστασις morbus in coxendicem decubitu, aut per parotidas ſolui, niſi hæmorrhagia liberarit. πρόσωπον ἐρρωμένον faciem bene habitam ſanis ſimilem, optimè coloratam & corpulentam, in qua ſpiritus & ſanguinis copia ſucculentam molem facit, aliàs πρόσωπον θάλλον dicit Hippoc. aliquando πρόσωπον εὔχρουν καὶ πρόσωπον ἐρυθηματῶδες. λαπαρὸν verò hîc μαλθακὸν καὶ κενὸν ſignificat. vt λαπαχθῆναι μαλαχθῆναι. Quod cum de hypochondrij mollitudine dicatur, μὴ λαπαρὸν de renitentia quæ extenſione & tumore conflatur intelleximus, quod ἐμπεφυσημένον frequenter dicit. Porrò hæc ſententia vt eſt celebris, ita & ab Hipp. ter repetitur. In Coacis quidem, vitiosè tamen, εἰ τὰ ὑποχόνδρια μὴ λαπαρὰ, πρόσωπον ἐρρωμένον λύεται χωρὶς αἵματος ῥύσιος ἐκ ῥινῶν πολλάκις, ἢ σπασμοῦ, ἢ ὀδύνης ἰσχίου. Libro verò περὶ χυμῶν. ἢν αἱ φλέβες σφύζωσι, καὶ τὸ πρόσωπον ἐρρωμένον ᾖ, καὶ τὰ ὑποχόνδρια μὴ λαπαρὰ, ἀλλ' ἐμπεφυσημένα, χρόνιος ἡ νοῦσος καὶ οὐκ ἄνευ σπασμοῦ λύεται ἢ αἵματος πολλοῦ ἐκ τῶν ῥινῶν ῥύσιος, ἢ ὀδύνης ἰσχίων. Atque
C vt huic oraculo fidem faciat, addit: καὶ οἱ παλμοὶ ἐν τῇσι χερσὶ πολυχρονίου πυρετοῦ σημεῖον, ἢ κρίσιος ξυντόμου ἐπὶ τὸ χεῖρον. In cuius libri calce iisdem verbis repetitur. ἢν αἱ φλέβες σφύζωσιν αἱ ἐν τῇσι χερσὶ, καὶ τὸ πρόσωπον ἐρρωμένον ᾖ, καὶ τὰ ὑποχόνδρια μὴ μαλακὰ, ἀλλ' ἐμπεφυσημένα ᾖ, χρονίη ἡ νοῦσος ἀλλὰ τῶν σπασμῶν. Quæ ſanè manca & mutila eſſe videntur, vt nec in veteribus noſtris exemplaribus leguntur. In his porrò caſibus, affecto admodum cerebro, ex vaporum & materiæ aſcenſu, ſanguinis effluxum aut conuulſionem præſto eſſe teſtantur quæ in Coacis ſcribuntur: τὰ πυρετώδεα σὺν τῷ ἐρυθήματι ἐπὶ προσώπου, καὶ ποιεῖ κεφαλῆς ἰσχυρὰς, καὶ σφυγμοὶ φλεβῶν, αἵματος ῥύσιες τὰ πολλὰ γίνεται. Idem κεφαλαλγίην ἐν ὀξέσιν, ὑποχονδρίου ἀνεσπασμένου, μὴ ξὺν ἱδρῶτι αἵματος ἐκ ῥινῶν, ἐκ φρενιτικὴ πιπτέσθαι. Rurſus quoq; τὰ παρ' οὖς ἐν τοῖσι παρακμάζουσι ἐν ἀρχῇ σὺν πυρετῷ γινόμενα, σὺν τῷ ἐρυθήματι ἐπὶ προσώπου σφυγμοὶ, ἀτὰρ καὶ σπασμοὶ ἐκ τῶν ὑστέρων γίνονται μετ' αἵματος καὶ λύονται. ἰσχίων, verò lego, non vt impreſſa habent exemplaria vitiosè, quemadmodum ex adductis locis patet, vt ne addam exemplarium noſtrorum conſenſum.

τὸ λαιμὸν] Illud ἀσύνταξον ſcriptum eſt, vt multa alia. Credibile eſt autem ex magna capitis intemperie excitata fluxione, affectum ſtomachum ha nore illabente frigido, cui per calida ſuccurrit. λαιμὸν autem gulam vocaui, ſtomachum ſignificans, Pollucis authori-
D tate fretus. Scribit enim: ὁ μέσος αὐχὴν τοῦ στομάχου καὶ λαιμὸν καὶ λαυκανίαν καλεῖ, καὶ φησὶ ψυχῆς ἄλειφαρ ὀλίγον εἶναι, ὅτι οἱ ἀγχόμενοι πολλοὶ τὴν ἐσθίειν τῷ θεῷ. ἄλητον verò tanquam ἄλευρα farinam dixi, etſi farinam molitam aut tritam efferre potui, ab ἀλέω. Quid autem ſit ἄλητον habes lib. 2. περὶ διαίτης, vbi huius dictionis frequens eſt mentio, vt & paſſim apud Hippocratem.

Ταραχῇσι γαστρὸς, κυάμους ἑφθοὺς διδόναι, ἢν μὴ τὰ ἄνω κατάχολα ᾖ. ἢ κύμινον διδόναι τρώγειν, μετὰ τῶν κυάμων. ἀπόληψις δὲ τοῦ νοσήματος οὐκ ἂν γένοιτο, εἰ μὴ ἐν γονίμῃ ἡμέρῃ. οὐδ' ἂν ἀρχὴ γένοιτο, ἢν μὴ ἀγόνῳ ἡμέρῃ
E τε μηνὶ, ἔτει δὲ γονίμῳ. λίτρον αἰγύπτιον, καὶ κορίανον καὶ κύμινον τετριμμένα σὺν ἀλείφατι συναλείφειν. ὅσα θνήσκει ἀνάγκη γονίμῳ ἡμέρῃ, καὶ γονίμῳ μηνὶ, καὶ γονίμῳ ἔτει. προλέγειν δ' ὀρθῶς ἂν ἔχοι θάνατον ἢ ὀδύνας ἰσχυράς. ὧν τὰ ὄμματα μὴ ἔρρωται, ὁ θάνατος ἐν τάχει. ἢν δ' ἐν γονίμῳ ἔτει γένηται, ἀτὰρ ἀμφοτέρων γονίμους ἀνάγκη γενέσθαι. ἢν δ' ἀγόνῳ ἔτει καὶ ἀγόνῳ ἡμέρῃ, θνήσκειν ἀνάγκη γονίμῳ ἡμέρῃ. ὁ ἀριθμὸς τρίτη ἰσχυροτάτη. κυνάγχην καὶ ὀφθαλμίην, φλε-
F βοτομίη. τρωθέντος ἐντέρου, ἡ ἀναπνοὴ ἔρχεται κάτω ἀφανὴς κατὰ τὸ τρῶμα, καὶ κενοῦται τὰ στήθεα. διδόναι οὖν γάλα καὶ οἶνον ἴσον ἴσῳ. ὧν κατάχολα τὰ στήθεα, ψελλοὶ, μανιώδεες καὶ φαλακροί. τουτέων ὅσοι ἐκ γενεῆς τε στρεβλοὶ, ἀσώματοι, ἢ λιθιῶντες, ἢ μαινόμενοι, οἷσι δὲ μὴ ἐγένετο καλοὶ λύσιες περὶ φύσιος. δύναμιν πλείστην ἔχει τιτθὸς, ὀφθαλμὸς δεξιὸς, ταὐτὸ τῶν κάτω, καὶ ὅτι ἐμπέφυκε τοῖσι δεξιοῖσι
G τὰ ἄρσενα. γυναιξὶν ἐπιμήνια ὥστε ἴσχειν, σικύην μεγίστην παρὰ τὸν τιτθὸν προσβάλλειν. τρίμηνον παιδίον πάντα δηλοῖ, καὶ μέγα τότε ἔχει. ἢν πολλὸν ῥέῃ γάλα, ἀνάγκη ἀσθενέειν τὸ ἐν γαστρί. ἢν στερεώτεροι ἔωσιν οἱ τιτθοὶ, ὑγιηρότερον τὸ ἔμβρυον. φλέβα ἔχει παχέην ἐν ἑκατέρῳ τιτθῷ. ταῦ μέγιστον ἔχει μόριον συνέσιος. στραγγουρίην λύει φλεβοτομίη. ἢν τὰ ἄνω ῥοώδεα σπαργᾷ, τὰ περὶ τὴν κε-
H φαλὴν ἑλκέων κάθαρσις, ἔμετος, ἱδρώς.

In alui perturbatione fabas coctas apponito, niſi ſi partes corporis ſuperiores admodum bilioſæ fuerint, aut cuminum cum fabis in cibum dato. Morbus verò ipſe non niſi die impari intercipi poterit. Cuius neq; principium futurum ſit niſi die pari, menſe quoque & anno pari. Nitrum Ægyptium coriandrumque & cuminum tritum cum vnguine illinito. Qui in morbis pereunt, in diem imparem, menſem & annum quoque imparem incidant neceſſe eſt. Pulchrum autem & ex Medici dignitate fuerit, mortem ipſam aut vehementes dolores prædicere. Oculorum vis niſi valeat & conſtet, mortem in propinquo eſſe ſignificat. Quod ſi anno impari fieri contingat, imparitatem in vtriſque conſentire neceſſe eſt. Sin verò anno & die pari fiat, mors in diem imparem ex neceſſitate incidit. Quod ad numerorum rationem attinet, dies tertius ſummam habet potentiam. Anginam & lippitudinem venæ ſectio ſanat. Inteſtino vulnerato ſpiritus infra ad vulnus procedit ſine manifeſto ſenſu, & pectus vacuatur. Lac igitur cum vino, pari aquæ mixtura temperato exhibeto. Qui pectus admodum bilioſum habent ij balbutiunt, furibundi ſunt & calui. Ex his qui etiam ab ortu diſtortum corpus habent, hebetes ſunt & ſtolidi, aut calculo obnoxij, aut inſanientes. Quibus verò id non accidit, ij naturæ benignitate ab aliis malis vindicantur. Plurimum habet dignitatis & præſtantiæ mamma & oculus dexter, eademque rectitudo in inferioribus partibus. Nam & mares in dextris innaſci ſolent. Purgationes menſtruas in mulieribus ſi ſiſtere voles, cucurbitulam maximam iuxta mammam defigito. Trimeſtris fœtus de omnibus certitudinem facit, quippe tunc perfectionem accipit. Si lac magna copia profluat, fœtum imbecillum eſſe neceſſe eſt. Quod ſi mammæ ſolidiores fuerint, fœtum eſſe ſaniorem indicant. Vtraque mamma venam craſſam habet. Qua in re maxima prudentiæ pars ineſt. Lotium ſubſtillum aut vrinæ difficultatem, venæ ſectio ſoluit. Locis ſuperioribus, qui ad caput ſunt, ad humorum excretionem turgentibus, & ſuapte ſponte motis, vlcerum purgatio, vomitus & ſudor conferunt.

Ταραχῇσι γαστρὸς] ταραχώδεας Hippocr. dicitur venter perturbatus & diſſiliens cùm multa deiicit, & à materia profluente inteſtina lancinantur dolentque. Eſt & ὑπόταραξις alui proluuies atque profuſio cum perturbatione. Quòd ſi cruda multa deiiciuntur

& humore frigido plurimo ventriculum fatigant, intemperie frigida laborantem ſtomachum offendant neceſſe eſt. Cui offenſæ & A
omnino aluum profluenti cum fabis ſuccurrit. Fabæ verò præter exiccantem vim quam habent, adſtringendo quoque profluuiem
iſtam ſiſtunt. Quod indicant Galen. verba libro ſexto ſimpl. med. [illegible] Quæ ab Aëtio repetuntur lib. 1. Quinetiam Hippocr. lib. 2. περὶ διαίτης fabis τι σύμφορον attribuit. Quod etiam in deſperatis aluí
profuſionibus fœliciſſimo ſucceſſu in dies vſurpamus, dum ex fabarum polline dulciarium panem in leues offas conficimus, melle
caroque ſucco intingimus. Quid verò per τὰ ἄνω ὑγρασίη intelligat, valde eſt obſcurum. Partium corporis definitionem ex recore
ſumi, priùs ex Comment. 2. lib. 6. epid. diximus. An tamen hic τὰ ἄνω ſuperius ventriculi oſculum appellet, in ambiguo eſt, cùm
de ventre agat, & non ſit admodum inſolens Hippocrati (quod paſſim facit) dictionum proprias notiones detorquere. Biliosum
igitur alui profluuium ex humorum acrimonia & corruptela ortum, vt ſiſtendum non eſt, ſic neque in his qui plurima bile ſuffun-
duntur, cohibendum ſuadet Hippocrates. Caluus τὰ ἄνω ὑγρασίη ſuperiora ſatis valere quomodo intellexerit, in mentem mihi in- B
ducere nullo modo poſſum, cùm de valde biliosis inaudienda eſſe, ſuperioribus annotationibus abundè probauerimus.

ἀπόληψις] Hæc dictio crebra eſt apud Hippocrat. ſed eo præcipuè ſignificato, quo eorum quæ in fluxu ſunt, impetum cohibet.
Sic ἀπόληψις [illegible] ſæpè dicit Hippocr. Ergo eleganter admodum profluentis morbi coercionem & currentis im-
petus retardationem, ἀπόληψιν vocat. Nec eam ſequuntur elegantiam exemplaria quæ ἀπόληψις habent, qua dictione morbi ceſſa-
tio & defectio ſignificatur. Quomodo legiſſe Caluus videtur, Quo etiam vocis genere vtitur Aretæus, cùm de morbo comitiali
ſcribit: * [illegible] ἀπόληψις [illegible], eamque παροξυσμῷ opponit. Quod de dierum ratione ſequitur, id totum ad iudicationis autho-
ritatem ſpectat, in cuius commendatione hic propè totus eſt, vt eam multis aliis locis celebrat, cùm ſalubres, naturæ motiones ad
morborum propulſiones imparibus diebus excitat, infelices verò morborum caſus paribus donat, humorum corporis lationem ve- C
lut die dicta iudicio ſiſtens, à quo nec ſe in libertatem aſſerere, nec verò forum declinare queant. Quod non tantùm in morbis,
ſed in quocunque ferè effectionis naturalis genere, vt conceptibus, partubus, abortionibus ſpectari vult. Vt nec ſolam in his die-
rum rationem, ſed & menſium & annorum reſpectum haberi poſtulat Hippocr. lib. περὶ ἑπταμήνου. Quòd ad ſcriptionis genus ſpe-
ctat, Caluus, [illegible] legiſſe videtur. Idem quoque ſequentem ſententiam permixtè confundit, in qua [illegible] legen-
dum eſt ex omnibus exemplaribus.

* *Cap. 4. lib. de diut. morb.*

[illegible]] Hæc medicamenta vt in humente morbo & frigida ſuccorum copia diffluente, ſiccant, digerunt & calfaciunt. ἄλειφα
verò [illegible] ſignificat Hippocrati, vt ſcribit ** Galen. Nos ideò vnguen diximus.

** *In Exegeſi.*

[illegible]] Hoc, vt cætera plurima, ad dierum imparium authoritatem pertinet, quam magno cenſu redimit lib. de morb. 4.
Mortem enim & ſanitatem ipſam in dierum imparitatem cadere vult. Quin cùm iis diebus morborum graſſationes irruant, & natu-
ræ impetus excitetur ad iudicationem, tunc de ſumma ferè cauſa decernitur, ægrique viribus defecti hoſtium inſidiis circumuenti D
manus dedunt & fidem deſerunt, aut naturæ liberalitate tecti, egregiè dimicantes liberantur. Eodem enim foro & mors & ſalus
ipſa ſiſtitur, iiſdemque penè diebus ægri aut damnantur aut abſoluuntur. Quod ſcripſit in Prognoſtico Hipp. & lib. περὶ κρισίων re-
petit: [illegible] Quæ omnia fuſiſſimè expli-
cantur à Galeno libris de dieb. decret. Menſes autem & annos addit Hippocrates, quòd ij in morborum iudicationibus partem ha-
beant, vt ex Hippocr. aliis in libris probat Galenus.

προλέγειν δὲ] Prædictio in morbis cùm plurimum ad artis dignitatem, tum verò maximè ad Medici admirationem facit, penes
quem & vitæ & necis poteſtas eſſe creditur. Sic Hippocrates in Prognoſtico, veluti præmiis ad eam inuitat, [illegible]
[illegible] E
[illegible] Per εὐθυμίας autem ἰσχυρὰς, præmantiam criſis εὐφορίας intelligere videtur.

ἢν τὰ ὄμματα] Oculi qui mentis & arcis ſunt velut quædam ſpecula, magnum in præſagio momentum faciunt. Ex eorum enim
affectionibus totius corporis valetudo dignoſcitur, vt aliunde prolixiùs non ſit æſtimationem de toto morbo facere. Quod indicat
Hipp. lib. 6 epid. [1] [illegible] Vt enim oculus valet, ita & corpus totum. Quod etiam in ægris vulgus anno-
tat, firma enim & conſtans oculorum vis bonam de ſe ſpem concipit, cùm cerebri habitudinem & robur ſignificet. Sic lucidus ocu-
lorum ſplendor, animalis ſpiritus firmitudinem depromit: impuritas verò ſpirituum, obtenebrationem & facultatem animalem propè
emortuam arguit. Hic igitur [illegible] ἰσχὺν ſignificat, quod de valente & bene ſibi conſtante oculorum vi intelligimus, vt ad
motionem prompti ſint, nec lucem refugiant, aut igneum illum ſplendorem nulla impuritatis nubecula opacent. Quæ vt in acutiſ-
ſimis morbis contingunt, ita in præcipiti periculum eſſe comprobant. [2] [illegible] F
[illegible]
[illegible]
[illegible]. Ex quibus quodnam ſit oculorum robur, aut quænam infirmitas, facilè conicere licet, non ſecus ac ex his
quæ in Coacis ſcribuntur: [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Idem quoque in Prorrhetico, ὄμμα ἀμαυρούμενον,
[illegible] damnat, vt ſexto epid. [3] [illegible] In Coacis etiam oculo-
rum [illegible] commendat. Quæ paulò fuſiùs perſequi libuit, vt quodnam ſit oculorum robur, & quænam vitium firmitudo, in-
telligas.

[1] *Sect. 4.* [2] *In progn.* [3] *Sect. 1.*

[illegible] ἐν περισσῷ ἔτει] Id ex hac opinione pendet, qua mortem in impares dies cadere exiſtimauit. Hunc igitur habet ſenſum: ſi ocu- G
lorum vis anno impari deficiat, mors die impari contingat neceſſe eſt. Atq; adeò in vtriſque imparitas conſentit. Morbus enim
annum imparem, mors verò diem imparem ſortitur. Sic enim capi videtur ἀμφοτέρων περισσῶν [illegible]. Quòd ſi oculorum vi-
tium anno pari & menſe pari accidat, nihilominus tamen mors die impari ſentitur. Vetus vnum exemplar, ἐπ' ἀμφοτέρων περισσῶν
habet, non aſpernanda lectione. Idem tamen vtrobique ſenſus eſt.

τῇ τρίτῃ μοῦ] In dierum iudiciis ſumma eſt potentia ſeptimo, quam excipit decimus quartus, dein & vigeſimus, vt ſcribit Gal. in lib.
decretoriis. Quod oraculum ex multis palantibus & fugitiuis Hippo. locis, in veram familiam adoptatum eſt. Ex progno. enim & a-
phor. & lib. 1. epid. velut ex locupletiſſimo promptuario deſumptum. Quibus maior fides debetur, quod [illegible] ſcripti ſint,
quàm [illegible], quæ temerè & tumultuariè congeſtarum rerum memoriam ſuggerunt. Et verò lib. epid. quod ante illos ſcri-
pti ſint (vt teſtatur Gal. in lib. decret.) eorum quæ poſtea longa vſus obſeruatione definita ſunt, aduerſaria quædam continent, quæ
pro re nata in pugillaribus deſcripta, tractationem poſtea & accurationem emendicant. Quod igitur in numerandi ratione diem H
tertium plurimum habere virium ſcribit, de prima iudicij authoritate, quam velut ex priuilegio habet, intelligendum eſt, etſi (vt in-
quit Gal.) præoccupatione quadam potiùs quàm vera iudicij ratione decernit, aut profectò id hîc temerè adumbratum ex cæteris
perfectionem & complementum accipiat, oportet. Caluus hanc ſententiam ſuperiori coniungit.

κυνάγχην] In peſtifero anginæ malo trahenda non ſunt remedia [illegible] ſtatim à venæ ſectione ſi vires remedia non auerſantur in-
choandum, vt quod ſtrangulat euocetur. Quin & eo nomine [illegible] cucurbitulæ ſub mento & ad fauces admouentur, vt irruentis ma-
teriæ impetus alio auocetur. Quod conſulit Hippocrat. [illegible] Curari verò lippitudinem ſanguinis detractione, memoriæ
prodi-

A prodidit * Hippocrates. Sed eorum tempora & cauſas parum explicuit, in quibus Medicinæ ſumma eſt. Quæ poſtea à Gal. adhibitis circumſcriptionibus † diſtincta ſunt in aph. & lib. 6. epid. *Celſus lib. 6.* † *Comment. 6.*

γυμνοῦται ἔντερον] Nudata inteſtina cùm euoluuntur, inſueto aëre tentata inflantur, & aquæ calidæ fotu conduntur, vt ſcribit Galen. lib. Method. & Paulus libro ſexto, & Celſus quoque libro ſeptimo. Sic igitur ſpiritu implentur qui ſine manifeſto ſenſu ad vulnus ſubit. De reſpiratione autem intelligi falſum eſt, cùm in pectoris ergaſtulo concipiatur. Ambiguum verò eſt στόμα καρδίης. στόμα enim Hippocr. aliquando ventriculi orificium ſignificat, vt in Coacis, dum περὶ στόμα δῆξις καὶ πυρετὸς ſcribit. Neque enim bilis morſus, in ſterno ſentitur. Sed externæ partis nomine & circunſcriptione, nobilem illum totius corporis regem hac velut aula circumſeptum, intelligit. Hac notione vulnerata inteſtina ventriculi oſculum, ventriculum denique ipſum deplent, cum tenuibus inteſtinis diſſectis cibus, craſſis verò ciborum reliquiæ effundantur. Quòd ſi codicis vnius noſtri lectionem ſequaris, quæ non omninò aſpernanda eſt, & ἐντοσθίων pro ἐντέρων ſcribas, thoracis cauum & capacitatem intelligas licebit. Qua in ſignificatione ἔντερον pro inteſtina quauis parte ſumi poteſt. Pertuſo autem thorace ſpiritus per vulnus prodit, non tamen ſine manifeſto ſenſu, atque adeò

B τὰ στόματα καρδίης videntur. Lacte autem in recentibus vlceribus vtitur acrium humorum metu, vbi cibis lenibus opus eſt. Porrò monendum eſt in vno exemplari, ἔντερα pro ἔντερον legi.

φαλακρὰ στήθεα] φαλακρὰ στήθεα, Gal. in Exegeſi τὰ τῆς χολῆς γόνιμα interpretatur, περὶ μάλιστα τὰ λόγια ...., vt de thoracis calore intelligi par ſit. Illic enim caloris eſt conceptaculum, vt ſcribit Ariſt. in quæſt. nat.* Cordis autem exuperans calor, pulmones in conſenſum trahit, qui cum ſanguine bilioſo nutriantur (vt ſcribit Gal.**) calorem facilè concipiunt & bilioſam naturam præ ſe ferunt. ψελλοὺς priùs ex Ariſt. in balborum genere poſuimus. Ita enim dicuntur, qui in pronunciatione literam aut ſyllabam eximunt & properè loquuntur. Nec admodum eſt abſurdum, balbutiem, furorem & caluitium bilioſorum humorum affectiones eſſe. Quod ſequitur, οἷσιν ἐκ γενεῆς καὶ γραβοὶ, variè legitur in noſtris exemplaribus. Modò enim ἐκ γενεῆς γραβοὶ, modò verò ἐκ γενεῆς καὶ γραβοὶ legitur. Quorum lectionem ſecutus videtur Cornarius. Nos vetuſtiſſimi exemplaris literam ſecuti, codices impreſſos non defraudauimus. Vt præter ea vitia corporis, etiam diſtortionem ab ortu ineſſe ſignificaremus, eoſque tum imprudentes, tum verò calculo ob-

C noxios, aut in inſaniam procliues eſſe. A quibus facilè vindicabantur, qui corporis peruerſionem ab ortu non accepiſſent quod ad naturam attineret, hoc eſt naturæ ipſius beneficio. Vt enim concinna corporis conformatio firmiſſimum mentis robur indicat, ita eiuſdem peruerſio ad omnes animi & corporis morbos magnum momentum facit. Atque is mihi horum verborum ſenſus eſſe videtur, οἷσι δὲ μὴ, ἢ ἐπὶ τὸν λίθον λύσης περὶ φύσιος. Quæ ex vetuſto exemplari repoſuimus. Etſi quædam exemplaria id ita legunt: οἷσι δὲ μὴ ἐπὶ τὸν λίθον λύσις, & illud περὶ φύσιος ad ſequentia referunt. Quod etiam fecerunt interpretes. λιθιῶντες verò ex ſignis ſunt ἐκ γενεῆς, quæ nec cùm cæteris conſentiunt. * *Sect. 27. quæſt. 4.* ** *Lib. 4. de vſu part.*

δίδυμοι πλείους] Mares dextro vteri ſinu concipi, fœminas ſiniſtro. Hippocr. eſt oraculum 56 lib. 5. Quod etiam confirmat [1] lib. 6. epid. ἢν ἐν δεξιωτέρῳ .... ἐν τῷ δεξιῷ, καὶ μάλιστα ..., ἢν αἱ φλέβες, καὶ χολώδεις μᾶλλον. Eadem veterum quoque fuit opinio. Parmenides enim exiſtimauit δεξιτεροῖσι μὲν κούρους, λαιοῖσι δὲ αὖ κούρας concludi. Quod & Empedoclis verba teſtantur:

D Ἐν γὰρ θερμοτέρῳ κατ' ἄρρενα ἔπλετο γαῖης.

Καὶ μέλανες διὰ τοῦτο, καὶ ἀνδρωδέστεροι εἶδος.

Καὶ λαχνήεντες μᾶλλον. Quam opinionem exagitat Ariſtot. lib. 4. de gen. animal. [2] & lib. 7. hiſtor. anim. [3] Eam autem conceptus dignitatem caliditati dextrarum partium attribuit Hippocr. quæ ideò robuſtiorem quoque fœtum deſignant. Quod ſcribit lib. 6. epid. [4] ὃ ἂν ἰσχυρότερον ... καὶ ... τοῦτο θερμότερον ὅσῳ τὸ χεῖλος τοῦ ζώου. Dextræ igitur corporis partes, quòd vt plurimùm mares contineant, magnum habent dignationis & potentiæ momentum, in iiſque mamma & oculus dexter, quæ concepti maris indicaturam præ ſe ferunt. Scribit enim idem Medicinæ parens libro περὶ ἐπικυήσιος. γυναικὶ χρὴ εἰδέναι ... ἐστὶν αὐτῇ μέζων, κεῖθι γὰρ τὸ ἔμβρυον. ὁμοίως δὲ καὶ ὀφθαλμόν. ἔσται γὰρ μέζων καὶ λαμπρότερος ... τὰ ἐλάσσω ... δὲ ὁ μαζὸς μέζων. Porrò hæc verba τὰ κάτω, de partium inferiorum ad dextras rectitudine extuli. Cuius ſenſus fidem ſequentia faciunt,

E cùm mares in dextris innaſci partibus ſcribat. Idem de motionis ſenſu intelligi poteſt. Hanc verò conceptus opinionem fuſiùs perſequitur Gal. lib. 14. de vſu partium, & lib. 2. de ſem. & lib. 6. de loc. affectis.

[1] *Sect. 2. & 4.* [2] *Cap. 1.* [3] *Cap. 3.* [4] *Sect. 2.*

γυναικὶ] Placitum eſt 50. lib. 5. Aphor. Hic verò melius ὑπὸ τὸν τιτθὸν, quam περὶ τιτθὸν ponitur, vt infra mammam deſignandam cucurbitulam indicet, quæ venas ſanguinem deferentes occupet, mammas verò ipſas non affligat. Eamque ambiguitatem noſtra verſione diſſoluimus.

τρίμηνα παιδίον] Fœtus certitudo motu maximè concipitur. Neque enim aliud quoque ad animantis vitam perfectius motione ipſa deſideratur, cùm fœtus ipſe membrorum diſtributionem trigeſimo die accipiat, motionem verò menſe tertio in marium conceptu annotarunt Medici, & priùs ex Hippoc. adduximus. Etſi Ariſt. ipſum Philoſophorum principem lib. 7. de hiſtor. animal.

F hac in parte aduerſum habemus. Ad perfectam igitur fœtus naturam non aliud quàm motus vitalitatis acceſſionem facit, quod abunde animal definitur, cùm ex cerebri animalique facultate pendeat, roburque & actionum firmitudinem requirat. Quò fit, vt cùm infantis motio cerebri actio ſit, non perinde cum corporis conformatione fœtui indatur, ſed temporis ſucceſſu neruorum duritiem & effectionum valetudinem acquirat, cùm cerebrum inter principes partes ex humidiore ſeminis portione poſtremum efformetur, proindeque vltimum vim ſuam agendo exerceat. Quoniam verò delicato ſenſuum miniſterio fungebatur fœtus, ſolidiores quoque motuum miniſtros temporis interuallo accipiat neceſſe eſt, vt & ſimul cum motu animantis perfectionem, velut operis ſummam manum fœtui natura imponat. Huc accedit, quod ex Philoſophorum antiquorum conſenſu, fœtus plantarum more animatus eſt auctionemque & nutritionem, cæteraſque his adiunctas facultates, cum plantis communes habet. Quæ cauſa eſt cur fœtum cum plantis & arboribus ſubinde conferat Hippocr. lib. περὶ φυσ. παιδ. & Galen. lib. de ſemine & formatione fœtus. Non eſt igitur mirum, motus acceſſione animal perfici & complementum accipere. Atque hoc modo hæc verba intelligi

G videntur. πάντα δηλοῖ, vt viuiſcentis fœtus certitudinem, ex motu ipſo qui animantis eſt valde proprius, intelligamus. Motum verò in maribus tertio menſe ſignificari, vt & in fœminis quarto, fatetur Hipp. lib. περὶ φυσ. παιδίου (vt priùs oſtendimus) & Auicennas ipſe, qui ex fœtus conformatione bis addito tantundem temporis ſpatio motum elicit. Quòd ſi quis tardiorem fœminæ motum cauſatur, & in medium adducit: næ ille perfectum naturæ opus, quod in maribus efformandis impenditur, temerè ſugillat, & Philoſophiæ caſtra prodit, qui rerum naturalium indignitatem perfectioris operis dignatione cohoneſtari nolit. Quod verò ſequitur, καὶ τότε μέγα ἔχει. de fœtus augmento & perfectione intelligendum exiſtimo, ſiue per μέγα magnitudinem intelligas ſiue ἔχει pro ἴσχει accipias quo modo & paulò poſt ſumit Hippocr. cùm ſcribit, φλὲψ ἔχει παχεῖαν ἐν ἑκατέρῳ τιτθῷ. Quò magis miror interpretes, Cornarium præcipuè pro μέγα, γάλα legiſſe. Quod etiam prægnantibus attribuit Caluus. Cui lectioni ne cuiuſquam noſtrorum codicum fidem interponere poſſum, vt nec ſatis rationi conſentire videtur, tertio menſe lac vterum ferentibus oſtentari, cuius indicatura ſexto, ſeptimo, aut demum octauo menſe præfertur, vt prius indicauimus. Etſi non ignoro, in plenioribus & menſtrui ſanguinis copia abundantibus, paulò tempeſtiuiùs deſignari.

H ἐν πολλῷ χρόνῳ γάλα] Placitum eſt 52. lib. 5. aph. cui conſentit 37. eiuſdem lib. de quo priore ſectione abunde diximus. Maximè verò ad id facit quod ſcribit Hipp. lib. περὶ γυναικείων. ἢν ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ ... περὶ τὴν ἑβδόμην καὶ ὀγδόην μῆνα ... τὰ τιτθία ... μαζοὺς καὶ τὴν γαστέρα ..., καὶ οἱ μαζοὶ ἰσχνοὶ γίγνωνται. καὶ τὸ γάλα ..., φαίνει τὸ παιδίον, ὃ τέθνηκεν ἢ ... ζώει ... καὶ ... ἀσθενές.

φλὲψ ἔχει παχεῖαν] Mammæ ex vena caua plurimas ſortiuntur venarum propagines. Nam & interna quæ ſub axillam fertur, & externa quæ ſuper humeros repit, ante ſuam diuiſionem plurimos toti pectori ramos diuidunt, & in mammas inſerunt. Quin & vena caua ipſa ſub oſſe pectoris antequam thoracem elabatur, paulò ſupra venæ paris expertis procurſum, duas venas prodit, quæ introrſum ductæ ad elatiorem pectoris oſſis ſedem contendunt, ibique numeroſa educta ſobole, ad cartilaginum in coſtis compagines ſuperioribus coſtis illapſæ ſubeunt, & ad abdominis ſuperiora tendunt, rectiſq; muſculis inſeruntur, & in mammillas propagantur. Atque hanc inſignem venarum propaginem hîc ſignificare videtur Hippocrates, per quas vtero cum mammis magna eſt conſenſio.

Concurrunt enim ſuperiores propagines in muſculis rectis abdominis, qui inferiore & interna ſui parte exterioris venæ cauæ & inferioris trunci ad crura delati, per peritonæum ſurculum accipiunt, qui ſurſum ſub recto muſculo protenſus paulo ſupra vmbilici regionem ramulos ſpectat, quos a vena ſub ſuperiori pectoris oſſe illuc deferri diximus. Hæ tamen poſteriores venæ, etſi vterum non attingunt, non magno tamen interuallo ab eis originem ducunt, per eiuſdemque vteri cum mammis conſenſus expletur, qui toties ab Hippocr. celebratur. Quarum etiam meminit lib. περὶ φύσιος παιδίου, & Galenus ſeptimo & decimoquarto de Vſu partium. Quæ ſequuntur, ad naturæ commendationem ſpectant, quæ hanc venarum communionem prouidentiæ cauſa inſtituit per quas cómeatus fœtui emiſſo decerneretur, vteruſq; ſanguinis copia ingraueſcens depleretur, atq; adeò viciſſim turgentes mammæ fœtu excuſſo humoris pondus exuerent. Quo in negotio, non minima pars prudentiæ ineſt. An verò iſta ad ſanguinis in mammis collectionem quæ furorem præſagit, & de qua agit poſtea, referri poſſint, in eo aſſenſionem noſtram ſuſtinemus ſuperiore notione contenti.

στραγγουρίην] Id ex aphor. 36. lib. 6. & 49. lib. 7. ſumptum eſt. Stranguriam autem retinere potui, Latinorum more, quam vrinæ ſtillicidium modo diſtillationem, modo verò lotium ſubſtillum dicimus: cùm vrina nonniſi per interualla ſtillus fluit. Celſus στραγγουρίαν, difficultatem vrinæ vertit. Cicero veſicæ morbum dixit.

ἢν τὰ ἄνω ὀργᾷ] σπαργᾷ ἢ ὀργᾷ interpretatur Galenus *, quod de luxuriante & ferociente humorum impetu, dum ad exitum pruriunt, intelligitur, translatione ab animalibus ducta, quæ in Venerem prona ſunt, dum ſeminis prurigine titillantur σπαργᾷν etiam de turgentibus mammis, gliſcente lactis copia, ab Hippocr. & Ariſtot. dicitur. Suapte igitur ſponte turgentibus humoribus, via medicamento facienda eſt. Qui cùm ſuperiores corporis partes occupent, vomitione facilè repurgantur, cùm Hippocr. doctrina ſuperiores corporis partes vomitu, inferiores verò deiectione liberet. Quid autem hîc per ὑδρῶπα intelligat, coniicere non poſſum. Siue enim ὕδρωψ τὸ ὕδωρ ſignificet, quemadmodum lib 4. de Morbis, ſumitur: & per hanc dictionem pituitam, aqueam & fluxilem intelligas, quæ Hipp. eſt opinio lib. περὶ γονῆς, ſiue bilem atram inaudias, quomodo lib. 4. de Morbis capitur, difficilis eſt & obſcurus vtrobiq; ſenſus. Quòd ſi ὑδρῶπα τὸ ὑδρωποειδὲς, hîc ex Dioſc. ſignificari contendas, non video quidnam magni elicias. Potui dicere pituitam multam aqueam vomitione refuſam conducere. Sed id longè petitum videtur. Vetus exemplar, à cuius fide temerè diſcedere mihi religio eſt, ὑδρῶτα legit, quæ profectò tolerabilior eſt lectio, cùm ſudor capitis alleuationes vt plurimùm alleuet in magno humorum prouentu, quem vlcerum irruptio arguit. Cui vni vel ſudoris procuratio bono eſt. ὑδρῶπα Caluus cùm non videret quo referre poſſet, temerè ſequentibus adiunxit.

* *In Exegeſi.*

Ex alui perturbatione aut tuſſi cancro oborto os amarum redditur. In potu dandum elaterium bis aut ter, dum ne balbus fuerit: florem æris vſtum dum ruſeſcat apponere oportet & ſpongiam, niſi ſi balbus fuerit. Anxietudinis & moleſtæ corporis iactationis incontinentiæve, horroris & oſcitationis remedium, eſt vinum pari aquæ mixtura temperatum aut lac. Grauiſſimos auriũ dolores affixa cucurbitula tollit. Superiorum partium dolorem genuum aut coxendicum dolor, aut anhelatio oborta, hæc omnia ſoluit. In tenuioris inteſtini morbo, eoq; non intenſo ſed leui, frigidum vinum multum & meracum quantum conuenit dandum quoad ſomnus aut crurum dolor obortus fuerit. Quem febris quoque & inteſtinorum difficultas ſine dolore ſoluũt. In præcordiorum contenſione, manus compreſſio & balneum prodeſt. Ad reduuiam galla nigra cum melle facit. Aqua inuadente & imminente, lactis cotylas octo in potum exhibeto. Quòd ſi vomat neq; bibat, pulmentarium ruris acte, quod ex intrito allio & cepa fit (myttoton vocant) apponito. Ad conceptum: Polypos paruos in prunis aſſatos quàm calidiſſimos & prope ſemiuſtulatos eſui dato, paſtilloſq; ex nitro Ægyptio trito, coriandro & cumino, naturalibus ſubdito. In capitis dolore ex crapula, meri cotyla potui danda. Quod ſi aliter dolor cõtingat panis quàm calidiſſimus cũ mero in eſcam exhibẽdus. Si quem calor aut febris prehendat, neque ex bile, neq; ex pituita, ſed aut ex laſſitudine, aliáve de cauſa febricitet, calida multa affuſa caput irrigato, quoad in pedibus ſudor excitetur, farinamq; quàm craſſiſſimam coquito. Excitato verò in pedibus ſudore farinam plurimam & calidiſſimam edat ſuper ebibito mero, & ſtragulis coopertus placidè quieſcat. Aut certè narciſſi duo aut tria capita in cœna edat. Venturum furorem prænunciat, cui in mammis ſanguis colligitur.

Ἀπὸ γαστρὸς ταραχῆς, ἢ ἀπὸ βηχὸς, καρκίνου γενομένου, τὸ στόμα πικρὸν γίνεται. διδόναι δὲ πίνειν, ἐλατήριον δὶς ἢ τρὶς, ἢν μὴ ψελλὸς ᾖ. ἐπιτιθέναι δὲ, χαλκοῦ ἄνθος καύσας, ἕως ἂν πυῤῥὸν ᾖ, καὶ σπογγίην ἢν μὴ ψελλὸς ᾖ. ἀλύκης, φρίκης, χάσμης, οἶνος ἴσος ἴσῳ, ἢ γάλα. ὤτων ἀλγέουσιν ἰσχυρῶς σικύην προσβάλλειν. ὅκως ἂν τὰ ἄνω πονέῃ, ὀδύνη ἐς τὰ ἰσχία, ἢ ἐς τὰ γούνατα, καὶ ἄσθμα λύει πάντα ταῦτα γενόμενα. εἰλεοῦ λεπτοῦ ψυχρὸν οἶνον πολλὸν ἄκρητον κατὰ λόγον διδόναι, ἕως ἂν ὕπνος, ἢ σκελέων ὀδύνη γένηται. λύει δὲ καὶ πυρετὸς, καὶ δυσεντερίη ἄνευ ὀδύνης. ἢν ὑποχόνδριον τεταμένον ᾖ, πιέζειν τῇ χειρὶ καὶ λούειν. πτερυγίοις(?) κηκὶς μέλαινα ἐν μέλιτι. ὕδατος ἐφισταμένου, γάλακτος ὀκτὼ κοτύλας δοῦναι πιεῖν. ἢν δὲ ἐμέῃ, καὶ μὴ πίνῃ μυττωτὸν δριμύν. ὥστε ἔχειν γυναῖκα ἐν γαστρὶ, πουλύποδα ὑπὲρ φλογὸς ὀπτῶντα ὡς θερμότατα καὶ πλεῖστα ἡμίφλεκτα διδόναι τρώγειν καὶ τρίψαντα λίτρον αἰγύπτιον, καὶ κορίαννον καὶ κύμινον κολλίκας ποιεῦντα προστιθέναι πρὸς αἰδοῖον. ἢν ἐκ κραιπάλης κεφαλὴν ἀλγέῃ, οἴνου ἀκρήτου κοτύλην πιεῖν. ἢν δὲ ἄλλως κεφαλὴν ἀλγέῃ, ἄρτον ὡς θερμότατον σὺν οἴνῳ ἀκρήτῳ ἐσθίειν. ἢν ἄνθρωπον θέρμη ἔχῃ μὴ ἀπὸ χολῆς, μηδὲ ἀπὸ φλέγματος, ἀλλ' ἢ ἀπὸ κόπου, ἢ ἄλλως πυρεταίνῃ, ὕδωρ θερμαίνειν πολλόν. ἔπειτα καταχέων τὴν κεφαλὴν βρέχειν, μέχρις ἂν τοὺς πόδας ἱδρώσῃ. καὶ ἄλητον ἕψειν ὡς παχύτατον, ἐπὴν δὲ ἱδρώσῃ τοὺς πόδας, ἄλητον ὡς πλεῖστον καὶ θερμότατον ἐσθίειν, καὶ οἶνον ἄκρητον ἐπιπίνειν, περιεσταλμένος ἱματίοις, ἀναπαυέσθω εὐκόπως. ἢ μὴν ναρκίσσου δύο ἢ τρεῖς κεφαλὰς ἐπὶ τῷ δείπνῳ ἐσθιέτω. τὸ μέλλον μαίνεσθαι τόδε προσημαίνει. τὸ σημεῖον, αἷμα συλλέγεται αὐτῷ ἐπὶ τοῖς τιτθοῖς.

ἀπὸ γαστρὸς ταραχῆς] Etſi obſcurè admodum morbi huius cauſa definitur, popularem tamen appellationem ſequitur, dum ex rara obſtinatione in oris vlceribus cancrum ſubortum animaduertit. Quem nos ſæpiſſimè ex acri & ſalſo pituitæ curſu, in ſaliuante oris cauo conſpicimus, eiuſque ſerpentem ferociam adurentibus medicamentis circumſcribimus. Vt non mirum ſit hîc elaterium aut florem æris vſtum adhiberi, cùm Celſus lib. 6. * in oris cancro ſi penitùs malum deſcendat, calcem, chalcitidem, auripigmentum & chartam vſtam, nec non acetum ſcillinum imponat. Chirurgi verò noſtri fœlici admodum ſucceſſu, ſpecillum lana inuolutum in medicamentum adurens demittunt, & ſuper vlcus tenent, eoque modo gliſcentem vlceris rabiem frenant. In hoc autem oris vlcere ſicciſſima medicamenta admouet, offenſionis & loci ratione ductus. Quod etiam facit Celſus, ψελλοὺς non eſt cur alios intelligas, quam quos prius ſubinde etiam cum tædio deſignauimus. Caluus hîc omiſit ἕως ἂν πυῤῥὸν ᾖ.

* *Cap.* 15.

ἀλύκης] ἀλύκην, moleſtam corporis iactationem & incontinentiam intelligimus, quam anxietudinem vocant, cùm à feruente & corpus inæqualiter commouente materia, primis in venis, vellicatur ſtomachus, adeoque natura exagitatur, vt præſentem rerum ſtatum faſtidiat, ſubindeque corporis figuram mutet, membraq; diſſolute admodum diſpergat, ἀλυσμὸν, ῥιπτασμὸν, ἀλύειν καὶ ἀλύζειν vocant.

A εἰσὶ δυσφορεῖν, καὶ ἀλύειν Græci dicunt. Eiuſdem enim eſſe notionis ἀλυσμὸν & ἀλύκην, ἀλύειν verbum indicat, ex quo velut nouam deduxerunt coloniam. ἀλύειν δὲ λέγουσι (vt ſcribit Galenus *) [illegible] De ἀλυσμῷ autem ſic ſcribit in Prognoſtico: † [illegible] Quibus ex verbis perſpicuum eſt ἀλυσμὸν & ἀλύκην, de ægris animi anxiis & doloris intolerantia laborantibus dici. Cuius quoque explicationem locupletiorem, vt & verbi ἀλύειν ampliorem ſignificationem in OEconomia noſtra, ex Plutarchi libello de poëtis audiendis, ſcribſimus. Huius porrò ſententiæ authoritas, vt & cauſarum explicatio ex aph. 56. lib. 7. petenda eſt, vnde tota ducitur. Cuius fidem exemplaria quædam ſecuta ſunt, quæ interciſam habent ſcriptionem. Neque enim ὁ γάλα legunt. Quod & fecit Coro. Vetus tamen exemplar cum duobus

B aliis, in eam lectionem nos traxerunt, & non inſolens Hipp. phraſis: vt ne addam lac maximè [illegible] eſſe, & plurimùm humorum acrimoniam aut vitium temperare. Etenim ſi æqualem aquæ mixturam vino adhibet Gal. [illegible] ratione id genus auxilij in lacte negari nefas eſt cùm ſit [illegible] Galeno lib. 9. meth. vitioſorum ſuccorum curatio, in qua paulatim depletum humorem vitioſum bono ſenſim appoſito compenſamus, tandemq́; ex huius copia totius vitij reliquias temperamus. * *Aph. 56. lib. 7.* † *Com. 1.*

ὅτι σφοδρῶς πονέει] σφοδρῶς πονέειν de intenſo dolore & vexatione intelligimus, quam τῷ [illegible] opponit Plato lib. de legibus vt & [illegible] ſumit Demoſth. pro eo qui toto corpore vexatur & dolet. Dioſcor. verò lib. 2. * ὀφθαλμῶν σφοδρὰς ὀδύνας grauiſſimos oculorum dolores intelligit, vt rectè viderunt interpretes. Aurium dolor cùm ſæpè ad dementiam præcipitet, Medici conſilium ad ſe vocat & leuamentum poſtulat. Quod penitioris mali euocatione facit cucurbitula. † Aſthmata cum Plinio anhelationes diximus. Quod ſequitur λύει [illegible], Caluus ad cucurbitulam refert, eamque repetit, cùm potiùs videatur doloris ſuperiorum

C partium eſſe alleuatio quædam ἐκ τῶν χωρίων [illegible].

** Cap. 54. & cap. 124. † Lib. 23. cap. 1.*

εἰλεοῦ λαπαροῦ] εἰλεὸς tenuioris inteſtini morbum cum Celſo dicimus, alij volulum. * Mollem verò hîc dicit leuem, nec dolores intenſos excitantem, qualis eſt qui inflammationem ſecum non habet, [illegible] Aretæus vocat. Eſt enim interdum vbi ex cauſæ vi offenſio intenſionem acquirit, interdum etiam de ſumma iniuria aliquid remittit, vbi frigida & lenta materia tenuiorum inteſtinorum inanitas oppletur, & humorum ignauia dolor inducias facit, nec adeò variis tormentis corpus exagitat. Cuius reſpectu merum & febris prodeſſe poſſunt (vt ſcribit Hipp. aph. 44. lib. 6. & Celſus lib. 2. cap. 8.) cùm flatus plurimùm diſcutiant, qui præcipuus eſt in morbi huius curatione ſcopus. Sic Aretæus lib. 2. Cur. acut. morb. † vinum cæteraque calfacientia adhibet, cùm ſcribit: [illegible]

D Etſi ea aliter legiſſe interpres viſus eſt. ψυχρὸν cur adhibeat, non eſt facilè conſequi. Quoddam exemplar ψυχρῶν legit, ad ſuperiora referens, vt ad cauſam intendiſſe videatur. Caluus hanc dictionem omninò neglexit, codicum fide fortè adiutus, neque enim magnum momentum habet. Quæ ſequuntur, alieniorem curationem habent. Neque enim ſomno aut crurum dolore, vt neque febre morbus alleuatur. Etſi ſomnus doloris ratione magnam habet auxilij partem, vbi præſertim victa malo ſenſuum acies, obſtupeſcentibus medicamentis retundenda eſt. Quod non rarò hac in offenſione accidit, vt notat Aretæus. Crurum dolor huic morbo ſatis familiaris eſt, adeò vt vix in melius vertat. Id annotat Hippocrates libro περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν, [illegible] Μετασάσεως tamen ratione iuuare poteſt dum materiæ tranſpoſitu morbus in crura ſecedat. Quæ ſolutionis ratio, crebrò ab Hippocrate annotatur. Vt mirum ſit, Caluum hanc crurum dolorem in alium ſententiam retuliſſe. Huic etiam ſolutioni accenſeri poteſt, quam hic δυσεντερίας dixit pro alui quouis profluuio capiens. Paulùm enim à nomine deflectit, & id ſatis indicant quæ adduntur, [illegible]. Effuſa verò aluus obuolutam in inteſtinis materiam & vi interceptam demittens, morbum liberat. Quod

E vnicum remedium propè procuratur, etſi quibuſdam parum proficit, vt ex hiſtoria mulieris volulo laborantis dignoſcas licet, " & lib. 3. de morb. damnatur. Δυσεντερίας, inteſtinorum tormina ex Celſo dicere potuimus, non ςρόφους accipientes, quibus plurimùm exagitantur, qui hoc morbo conflictantur, ſed nominis propriam ſignificationem quodam iure vendicantes. Hunc porrò locum conuellit Cælius Aurelianus cap. 17. lib. 3. acut.

** Cap. 1. lib. 2. & cap. 13. lib. 4. † cap. 5. " lib. 3. epid.*

ἐν ὑποχονδρίοισι] Id quoque ad ſuperioris morbi curationem pertinere videtur, in quo præcordia plurimùm laborant & contenduntur. Quorum mollitudinem omnibus modis molimur, balneum, fomenta, & inunctiones adhibentes. Quin & ægrum in oleum ſæpè demittimus. τῇ χειρὶ igitur manus miniſterium indicauit, inunctiones & fomenta deſignans. Hanc ſententiam Caluus longè tranſpoſuit.

F παρωνυχίας] παρωνυχίαν reduuiam Latinè aut rediuiam dicimus. Abſceſſus verò eſt, qui ad radices vnguium coit. Quidam paronychiam, alij paronychia, neutro genere, ſeruata dictione Græca vocant. De reduuia Paulus lib. 3. † ἡ παρωνυχία [illegible] Curationis verò eiuſdem etiam meminit, [illegible] Nigram autem gallam addit Hippocrates, maioris adſtrictionis nomine. Galla enim nigra quæ Dioſcoridi & Galeno lib. 2. de loc. aff. omphacitis, nobis Romana dicitur, tuberoſa, ſolida & grauis, flauam, inanem & leuem adſtrictionis robore vincit, vt ſcribit Dioſc. lib. 1. & Gal. lib. 7. ſimpl. med. Quam opinionem Paulus lib. 7. & Aëtius lib. 1. ſequuti ſunt. De nigra etiam & candida galla agit Theoph. lib. 3. cap. 6. † *Cap. 18.*

ὕδατι ἐπιφόρῳ] His obſcuris verbis quid intelligendum ſit, non ſatis planum eſt. Mihi ex hyperbato ad volulum iſta referri placet ex quo imminentis aquæ periculum metuendum ſit. Quod teſtatur Hippocrates libro περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν, [illegible]

G [illegible] Sic ὕδωρ ἐπιφόρον impendentem & imminentem aquam ſignificare videtur. Lac verò in huius morbi curatione adhiberi, etſi hic indefinitum eſt, illic tamen quodammodo circumſcribit: [illegible] Rurſus: [illegible]

Quod verò myttoton adhibet, id cauſſæ ratione facere videtur, non ſecus ac libro priùs adducto in multis voluuli flatibus allium adhibet. * Praxagoras etiam contra morbum regium, allium vino miſcuit, & contra ileum in oleo & pulte. Cum lacte etiam apponitur, quemadmodũ ſuſpirioſis tritum in lacte datur. Eſt autem μυττωτὸς aut μυττωτὸν, vt ex Dioſcor. Gal. interpretatur [illegible] Polluci verò τρίμμα ἐκ σκορόδων [illegible]. nos pulmentum ex intrito allio & cepa dicimus, quod præcipuè fiebat ex allio Cyprio, quod vlpicum à Col. & Pl. dicitur, & cæteris eſt grandius. Plinius μυττωτὸν Theophraſti intelligens, pulmentaria ruris vertiſſe videtur. Theophraſti verba ſunt ex lib. 7. de hiſt. plant. † [illegible] ἀλλὰ πρὸς τὸν μυττωτὸν

H χρῶνται. Quæ ſic expreſſiſſe videtur Plinius lib. 19. " Vlpicum quoque in hoc genere Græci appellauere allium Cyprium, alij antiſcorodon, præcipuè Africæ celebratũ inter pulmentaria ruris, grandius allio. Vbi Aphroſcorodon pro Antiſcorodon legendum cenſeo. Siue enim id Aphricæ tribuas, vnde & Punicum dicitur, ſiue ſpumæ, quæ eo trito plurimum increſcit, hanc inde appellationem retinere debet. Quod ſatis indicat Columella lib. 11. * Vlpicum quod quidam allium Punicum vocant, Græci autem ἀφροσκόροδον appellant, longè maioris eſt incrementi quàm allium. Quæ profectò expreſſit Plinius, vt & illud Theophraſti, trito allio mirum in modum ſpumam increſcere, cùm dixit: Tritum in oleo & aceto, mirum quantum increſcat ſpuma. In quibus Aphroſcorodon legi debere, fidem ſatis noſtram obſtringimus. πρὸς τὸν μυττωτὸν Theophraſti, in Myttotis dixit Gaza, nomen retinens. Plinius verò laxis ſignificauit, in oleo & pulte allium ileo & teneſmo admouens, vbi Dioſ. " ſecutus videtur. Is enim de allio loquens ſcribit: [illegible] Vbi vitioſè μύρτον pro μυττωτὸν legitur. Ex quibus colligimus pulmentum ex allio & nigris oleis μυττωτὸν dici. Quibuſdam etiã reliquias & genus obulij ex al-

liis variiſque condimentis concinnatum, caſeo, oleo aut porro ſignificat. Dictum quaſi μυσωτὸς, παρὰ τὸ μυσαρὸν, contemptum videlicet eſculentum, vt annotat Ariſtoph. interpres ἐν ἱππεῦσι, & Cælius Rhodiginus lib. 3. cap. 30. μυττωτὸν autem [illegible], vt Pollux στίμμα δριμύ, propter allium & lachrymoſam ceparum acrimoniam, ex quibus intritum fieret. Aut quia præcipuo quodam modo ex allio Cyprio generoſo & grandiori, pulmentaria huiuſmodi condirentur, cùm & allia quædam ingenio condulceſcant, vt in Ægypto ſatiuum ſingulari capite, guſtu dulci naſcatur, vt ſcribit Dioſc. Errant verò qui allium Cyprium, quia ſit generoſius, ſylueſtre eſſe credant: quod à Dioſc. & Gal. ὀφιοσκόροδον aut ἀμπελόπρασον dicitur, & medicamentoſas magis vires habet. Siue igitur hunc locum ſingulari quodam modo de aqua intercute per ſe impendente intelligas, hydropicis confert myttoton, vt ex Dioſcor. diximus. Siue ex ileo conſecutum hydropem intelligas, habes in ea re non leuem Plinij aſſenſionem. Quorum authoritas in re obſcura non parum habet momenti. Cætero hic, cotylæ nomen propter ambiguitatem retinui. Cùm enim duplex ſit cotyla, Attica & Italica, hæ plurimùm inter ſe pondere diſſentiunt. Attica enim vncias menſurales nouem, ponderales autem ſeptem cum ſemiſſe capiebat. Italica verò menſuræ pondo æquat. Potui ſequi nobiliſſimos interpretes & literatum lumina in heminæ ratione, ſed me nominis ambigua notio retardauit, præſertim cùm in eo doctiſſimos quoſque inter ſe repugnantes ſentiam. Sunt enim qui cotylam, heminam eſſe credant: alij verò acetabulum vertunt. Quod fecit Valla in Thucydide, & hîc ſibi permiſit Caluus. A B

* *Pl. cap. 6. lib. 20.* † *Cap. 4.* [1] *Cap. 6.* [2] *Cap. 3.* [**] *Lib. 20. cap. 6.* [3] *Lib. 2. cap. 182.*

ὅσα ἴσχει] Hæc materia tota ex τῆς γυναικείων ſylua cæſa eſt, vbi vteri vſibus pro variis ſcopis accommodatur. Modò enim ad vteri purgationes, modo verò ad inflammationes & ſanguinis profluuia adhibetur. Quin ad ſecundas extrahendas ibidem præbet, σκόροδα ἑφθὰ ἐν οἴνῳ ἢ ἐλαίῳ μετὰ πολυποδίου [illegible]. Vt facilè intelligas vterorum perpurgationi accommodatam in primis eſſe materiam, libro etiam περὶ ἀφόρων polypum in vino dulci coctum ad conceptum adhibet.

κόλλικας ποιοῦντα] κόλλικας Gal. * interpretatur τοὺς τροχίσκους ἢ τὰ μικρὰ ἀρτίδια. [illegible] κολλικοφάγε [illegible] ἀρτίσκων ὄρνιθι. Eſt igitur [illegible], vt ait Ariſtophanis interpres, vnde κολλικοφάγος dicitur. Sunt & κόλλικες ἄρτοι οἱ καὶ κόλλαβοι λεγόμενοι Athenæo. κόλλαβοι verò dicuntur fidium [illegible], hoc eſt verticilla & clauiculi in cithara, quibus intenduntur aut remittuntur fides. Qui meliùs κόλλοπες dicuntur, vt ait Phrynichus. A quorum ſimilitudine panes quidam dicti ſunt κόλλαβοι, vt refert Suidas. Alij ſpeciem placentæ quadrangulæ aut minuti panis intelligunt, παρὰ τὸ [illegible]. De quibus Cælius lib. 16. † Nos Galenum in ſuo regno ſecuti, paſtillos diximus, quæ eſt materia ſuffitibus paratiſſima. C

* *In Exegeſi.* † *Cap. 46.*

ἢν ἐκ κραιπάλης] Galenus * omnem capitis offenſionem ex vinolentia κραιπάλην vocat, παρὰ τὸ κάρηνον πάλλειν. Aëtius lib. 4. † [illegible] κραιπάλην dicit. Plato verò in Sympoſio cum cæteris, heſternam ingurgitationem crapulam eſſe ſignificat. Plinius etiam, ex capitis dolore & vertigine crapulam deductam eſſe teſtatur. [1] Tanto labore tantoq; opere & impendio conſtat quod hominis mentem mutet, ac furorem gignat, millibus ſcelerum hinc deductis tanta dulcedine, vt magna pars non aliud vitæ præmium intelligat. Vina ex libidine hauriuntur, atque etiam præmio inuitatur ebrietas, & per ſexcentas corporis offenſiones prædicatur ſitis quæri. Namque & hæc neceſſitas vitium comitatur, vt bibendi conſuetudo augeat auiditatem. Vino enim debemus homines, quod ſoli animalium non ſitientes bibimus. Et tamen vitiis laudem præteximus, & Medicorum placitis commendationem accepit ebrietas. In manibus eſt Mneſithei Athenienſis medici apud Athenæum de κωθωνισμοῦ epiſtola, [2] quæ docet, qua ratione citra animi & corporis offenſam inebriari quis poſſit. In qua compotationis laudatione, primas tenet humorum ventris cauo ingurgitatione continenti collectorum, per vomitionem expurgatio. Nec enim ſtomachus, humorum corporis ſaburram commodiùs quam repletus exonerare poteſt. Hinc etiam pendet veteribus Medicis fama magis quàm re, attributa vomitionis menſtruæ approbatio, qua corporis alueus & ſentina exonerarentur. Cui ſuffragatur Gal. lib. 5. de vſu partium. Crapula etiam, medelam apud optimos quoſque Medicos meruit. In quo Apollonium ſecutus eſt Gal. lib. 2. κατὰ τόπους. Huic quoque ſuccurrit Aëtius lib. 4. At verò vt nec illa ſatis definita ſunt quæ ab Hipp. ſcribuntur, ita profectò à nullo attinguntur, ſed in capitis dolore ex meri potu vini vſus circumciditur, ne oleum camino addas, ſed incendium frigidæ potu extemplo reſtinguitur. Aquæ potum interponere vtiliſſimum, itemque iugi ſuperbibere ebrietati. Vinum ieiunos bibere principali inuento vtiliſſimum eſt. Vigorem enim animi impedit, & ad articulorum morbos rectiſſima eſt via, vt ſcribit Gal. Com. in aph. 18. lib. 6. Et malo exemplo ex Homero doctrinarum fonte, licentia inducitur. Somno enim ac ſecuritatibus donat Homerica illa Helena, [3] quod vinum ante cibum miniſtrauit. Sic quoque in prouerbium ceſſit, Sapientiam vino obumbrari. Quin & nondum exhalatæ popinæ redintegratio, & iucundum nefas, principum edictis vindicatur. Tiberio enim Claudio Principe inſtitutum, vt ieiuni biberent, potus vini cibos antecederet, externis & hoc artibus, ac Medicorum placitis nouitate ſeſe aliqua commendantium. In quo vt nec omninò iniquum fuit iudicium, ſic nec ſemper impunè, nec verò ſemper malè cedit. Sed ferè quos ratio non reſtituit, eos plærunque temeritas iuuat. Eſt vbi quoque non ſine ratione vinum accommodari poſſit. In quibus enim frigida ventriculi natura, vini copiam malè coxit, & ſtomachi imbecillitas nauſeas, redundantias, & humorum cruditatem, cum oris viſcida ſaliuatione inuexit, ea vt concoquentibus & calefacientibus, ita profectò moderato vini vſu iuuatur. Excitatus enim qui quodammodo ſopitus erat ventriculi calor, cruditatis reliquias & grauitates facili leuamine propellit. Vino nempe ſtomachus recreatur, appetentia ciborum inuitatur, triſtitia & cura hebetatur, vrina & algor expellitur, ſomnus conciliatur, quod vnicum eſt ad cruditatis fotum auxilium. Quod in dies proſpero ſucceſſu experiuntur, qui bibendi leges dant & accipiunt, & diligenter legum ſcita contra vinolentiam obſeruant. Homines planè ad perdenda vina geniti, tanquam effundi illa non poſſint niſi per humanum corpus. Qua in re ſibi Salernitano edicto cauent (quando & hæc ars ſuis legibus & patrociniis conſtat) quo hic luſiſſe non pigebit: D E F

Si nocturna tibi noceat potatio vini, Hoc matutina rebibas & erit medicina.

Ipſe quoque Medicinæ parens lib. 4. de rat. vict. in morb. ac. in ſtomachi cruditate & inconſueta ingluuie, vinum meracum exhibet, non alio quàm hic conſilio coctionem intendens. Vbi breuiter totius crapulæ medelam indicat, in eiuſque curatione ieiunio parcit. Scribit enim, [illegible] καρηβαρίην ἢ κραιπάλην. Cibo enim humorum acrimonia retunditur, qui vapores in caput ſubleuant & ieiunio exaſperantur. Quod ſequitur, ἢν δὲ [illegible], capitis grauitatem ex humorum corruptela in ventriculi ore infarctorum reſpicit, à quibus ſublati quoque vapores tentant caput. Quibus ſemiuſtulati panis offa vino intincta, quotidie ſuccurritur, ἀκράτισμα antiquis dicitur, παρὰ τὸ ἐν ἀκράτῳ βρέχειν ψωμοὺς, ſi Athenæo credimus. G

* *Aph. 5. lib. 5.* † *Cap. 51.* [1] *Lib. 23. cap. 1.* [2] *Lib. 11.* [3] *Od. δ.*

ἢν αἱ δρῶσιν] Placitum eſt 42. lib. 7. quod huic ſententiæ facile aſſentitur, ἢν πυρετὸς μὴ ἀπὸ χολῆς ἔχῃ, ὕδατος πολλοῦ καὶ θερμοῦ [illegible] κατὰ τῆς κεφαλῆς, λύσις τοῦ πυρετοῦ γίνεται. Vtrobique verò Hippocrates febres putridas excludere videtur, cæterarumq; curationem inſtituere, diariarum tamen præcipuè, quæ vel ex laſſitudine, inſolatione, algore, vel cutis ſtipatione ortum habent. Quibus vel maximè balneum ſuccurrit. Cibo quoque tempus idoneum præmonſtrat, id quod cùm in omnibus morbis, tum verò in acutis periculis & quibus febris ſubeſt vehementior, præcipuum habet momentum. Ea verò cibi exhibendi occaſio, declinatione maximè vrgenda eſt, cùm calor qui priùs corporis penetralia ſubierat, deinde verò totam planitiem æquauerat, in habitum corporis & ſuperficiem euaſerit, extremaſque partes leui quodam ſudore affuderit. Idque hic per pedum ſudorem omninò exprimere videtur quod lib. 1. de rat. vict. in morb. ac. dum febricitantium cibandorum tempus, pedum calore circumſcribit. Scribit enim ὅταν μὲν οἱ πόδες ψυχροὶ ἔωσιν, [illegible] δὲ [illegible], ὅταν δὲ ἡ θέρμη κατέλθῃ ἐς τοὺς πόδας, τότε διδόναι. Neque verò quemlibet pedum calorem intelligit, quando incrementum ad corporis extrema calorem diffundit, aut cum per ſtatum ex æquo corpus occupat, ſed cùm per declinationem ipſam relicto corporis cauo, per ſummas partes exſpirat. Porò hic febres putridas non ita difficili negotio quàm in Aphoriſmis excludit. Addit enim μηδὲ ἀπὸ φλέγματος, cùm tamen per febres bilioſas intelligi potuerint, vt patet ex Galeni Commentario. H

τοῦ μέλλειν μαίνεσθαι] Aphoriſmus eſt 40. lib. 5. quem vertit Celſus lib. 2. * Suffuſæ ſanguine mulieris mammæ, furorem venturū eſſe teſtantur. Hic autem πελιδνὰς, quod in aphoriſmis συστρέφεσθαι dixit, vtrobique propria admodum ſignificatione. συστρέφεσθαι enim Hipp. dicitur lib. 4. de rat. vict. in morb. acut. ὅταν χυμοί τινες [illegible] συστρέφωνται καὶ ἀθροίζωνται κατά τι μέρος. Vnde συστροφαὶ & συστρέμματα

φύματα

A ὀνόματι καὶ ἀθροίσματα ſignificant, vt prius diximus. Collectiones, vſitato nomine Latini vocant, prauorum humorum in aliquam corporis partem confluxum & coaceruationem. [a] *Cap. 7.*

Habes Lector candide, lucubrationum noſtrarum in Hippocratem Medicinæ parentem, primum delibatas nominis noſtri primitias, quas tibi magna votorum nuncupatione aſſerimus, & tanquam *De primo matrum lacte coloſtra damus.*

Quibus ſi candore tuo aſpiraueris, ex eodem oleo & opera longè plurima (neque enim maiora in re Medica tractari poſſunt) exarabimus.

B HIPPOCRATIS COI, MEDICORVM LONGE PRINCIPIS, DE MORBIS VVLGARIBVS, LIBER TERTIVS.

Poſt Galeni Commentarios, Annotationibus & Latinitate nunc recens donatus,

ANVTIO FOESIO Mediomatrico Medico, autore.

C

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

Ἄρρωστος πρῶτος.

Πυθίων, ὃς ᾤκει παρὰ γῆς ἱερόν, ἤρξατο τρόμος ἀπὸ χειρῶν, τῇ πρώτῃ πυρετὸς ὀξύς, λῆρος. δευτέρῃ πάντα παρωξύνθη. τρίτῃ τὰ αὐτά. τετάρτῃ ἀπὸ κοιλίης ὀλίγα, ἄκρητα, χολώδεα, διῆλθε. πέμπτῃ πάντα παρωξύνθη. ὕπνοι λεπτοί. κοιλίη ἔστη. ἕκτῃ πτύελα ποικίλα, ὑπέρυθρα. ἑβδόμῃ στόμα παρεσπάσθη. ὀγδόῃ πάντα παρωξύνθη. τρόμοι παρέμενον. οὖρα δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν καὶ μέχρι τῆς ὀγδόης, λεπτά, ἄχροα. ἐναιώρημα εἶχεν ἐπινέφελον. δεκάτῃ ἵδρωσε. πτύελα ὑποπέπονα. ἐκρίθη. καὶ οὖρα ὑπόλευκα περὶ κρίσιν, μετὰ δὲ κρίσιν, τεσσαρακοστῇ ἡμέρῃ ὕστερον ἐμπύημα περὶ ἕδρην. καὶ στραγγουριώδης ἐγένετο ἀπόστασις. ⚲ Π. ΟΥ. Μ. Υ.

D E

Sectio prima, Æger primus.

Pythio ad Telluris ædem habitabat. Huic ſtatim primo die tremor ex manibus, febris acuta, & mentis vacillatio cœpit. Quæ omnia poſtridie exaſperata ſunt & tertio eadem perſeuerauere. Quarto, ex aluo pauca, ſyncera, biliosa tranſmiſſa ſunt. Quinto inualuerunt omnia, tremores perſeuerarunt, ſomni exigui aderant, aluus conſtitit. Sexto ſputa fuerũt varia, aliquantulũ rubra. Septimo os perperam diſtractũ eſt. Octauo ingraueſcẽtibus omnibus etiamnum tremores permanebant. Vrinæ verò à principio quidem & ad octauum vſq; diem tenues, decolores, ſublime quiddam in medio innatans nubilum habebant. Decimo ſudoribus prouocatis paulumq; maturioribus redditis ſputis iudicatus eſt, & ſub iudicium ipſum vrinæ aliquantiſper tenues viſæ ſunt. Poſt iudicationẽ verò, quadrageſimo tandem die circa ſedem ſuppuratio facta eſt, & in ſtranguriam abſceſſus tranſiit.

QVOD toto libro primo de Morbis vulgaribus conſilio quodam factitauit Hippocrates, vt Medicum in particularium ægrorum procuratione & inſpectione velut in ſingularium cognitione exerceret: id quoque per hunc totum librum largiore quodammodo manu faciundum ratus, tam amplè ægrorum exempla digerit, morborum diſpenſationes inſtruit, vt vel inde ad vniuerſalium præceptionum notiones confirmandas & in vſum deducendas, atque ad admirabilem iſtam faciendæ Medicinæ copiam, abundè comparatus eſſe Medicus queat. F Iſta nanque particularis ægrorum progreſſio, tam congruam habet caſuum enumerationem, ſignorum diſtinctionem tam variam, tam aptam quoque remediorum ſubmonitionem, tam efficacem denique iudiciorum vim & autoritatem, vt ex hoc veluti Hippocratis opere medico, curationum artem tanquam ſuppellectilem tibi adornare ſit facillimum, poſſiſque his inſtructus per media ægrorum triclinia tutus & integer omninoque admirabilis, velut caduceo ornatus, oberrare, indéque etiam hunc germanum parentis fœtum agnoſcere. Quod etiam præter aſſignatam prius familiæ notam fatetur [a] Gal. libello περὶ κώματος. In hac igitur ægrorum ἀναγραφῇ primus occurrit Pythio, primis ſtatim diebus cum febre acuta peſſimis conflictatus caſibus, qui & fatiſcentem prauorum humorum copia ægrum, eorumque grauitate oppreſſas naturæ vires arguebant. Manuum nanque tremor in ipſo morbi exordio ſubortus & longo interuallo perſiſtens, quid niſi appetitum genus neruoſum, & liberarum motionum effectiones irritas, muſculoſique generis conſopitas actiones, ex prægrauante ſuccorum multitudine, indicat; Momentanea verò & ſubita delirij ſpecies, eam cerebri affectionem proponit, quæ & magnam humorum congeriem, & variam eorundem complexionem ſubnotaret. G Pleniorem nanque pituitæ redundantiam bilioſo ſucco permixtam coniicere eſt facile, ex quorum conſortio irritata mentis acies aliquantulum vacillauit, perenniſque ſenſationum ille riuus, magna humidi abundantia riguus factus & madidus, inefficaces habuit ad motum aptitudines: vt non leui ex cauſa vitioſorum humorum ſobolem, & verò redundantem etiam ſuccorum plenitudinem facile fuerit coniicere, ideoq; ad deplendam huiuſmodi copiam, vt præſentiſſimum remedium, non temerè venæ ſectionem primo quoque tempore admiſiſſe ſcribit Galenus. Quá prauitatis ſuccorum plenitudine circumſeptum cerebrum, eam veluti refuſam & exundantem, in demiſſam neruorum propaginem & totius corporis caudicem, tanquam in alueum transfudit. Quo in curſu ſubſiſtente materia, continens manuum tremor & fœda oris diſtortio, leuiſque thoracis affectio, totam in ſe curam conuertit, donec auxiliaribus copiis innixa natura, procuratis concoctionibus & excitatis ſudoribus, magnam habuit de fracto hoſte fiduciam. Quam vt nutantem ſenſit, longè latéque quà potuit rectà inſiſtens, in eas anguſtias compulit, vt facto per media vrinæ conceptacula aditu, tandemque eo eiecto ſalus ægro, H demiſſis per vrinæ difficultatem, velut per abſceſſum, morbi reliquiis, ſit quæſita. Quo in certamine nemini mirum eſſe debet longam de victoria conceptam ſpem, importunis hoſtis inſidiis tardatam fuiſſe. Nam cùm variæ anguſtiarum voragines & crebri anfractuum receſſus promptam hoſti occaſionem facerent, in ea circumfluí per totum corpus humoris depoſitione, quæ per vrinas facta eſt, non niſi quadrageſimo tandem die, leuiter licet antea tentatam iudicij aleam, potuit natura abſolutione abſceſſuque ad ſedem diſſoluere. Quò ſanè etiam minùs mirum eſt, in ea iam animo præcepta profligandi hoſtis alacritate, vrinas ipſas, quod in earum ſtatione prælium fieret, aliquantulum tenuitate ipſá hoſti ceſſiſſe, cùm & eæ à ſe perfidiæ crimen longè dimouerint, quod & contentis ſuis inauguratam ſalutem oſtenderint, & robore naturæ confirmatæ, licet crebrò appetitæ, animum ad certiſſimam ſpem ſemper erexerint, nunquam certè deſponderint. Atque eò clarior earum virtus enituit, quòd ſecundum ſe pronunciatæ victoriæ, characteres etiam ipſi elogium præbent ampliſſimum. Nam & vrinarum multitudine, morbi reliquiæ deiectæ ſunt, & in eas humorum depoſito abſceſſu, plena ſalus eſt procurata. Quod verò ad hunc ægrorum numerum ſpectat, is etiam Galenum ſubſcriptorem habet, non ſecus ac illam particularem ægrorum recenſionem libro primo factam, Galeno fuiſſe agnitam oſtendimus. Libro enim ſecundo περὶ κρίσεων ægros iſtos ante ſtatum peſtilentem, omnino duodecim con-

ſcriptos eſſe fatetur. Vt mihi non ſit dubium, eos numero diſtinctos inter ſe ita accepiſſe, etſi exemplaria quædam ſecus feciſſe videantur. A

* *Lib. 1. epid.*

Πυθίων ἐν ἄκει [illegible]] Hoc totum per ſe accipi vult Galenus, vt ſolœciſmum vites, etſi eandem penè phraſin ex veteribus exemplaribus in Eraſino libro primo ſubnotauimus, eamq; hoc modo legit hoc in Comment. Galenus. Vt mihi mirum non ſit apud Hippocratem tumultuariè & populariter ſcriptas huiuſmodi locutiones ſæpè reperiri. Caluus Πυθίων legiſſe videtur, quod habent exemplaria quædam, vt etiam monet Galenus. Huius porrò Pythionis meminit Galenus extremo libr. 2. περὶ δυσπν.

τρόμος ἀπὸ χειρῶν] Cùm ſit tremor effectionum ad motionem voluntariarum offenſa, fiatq; vt ſcribit Galenus, * [illegible] ἀρρωστία, huius certè affectionis non alia quàm aggrauans humorum plenitudo & redundantia inueſtiganda eſt, cui veluti oneri fatiſcens virtus, interceptis organis, animales ad motionem aptitudines irritas habet & caducas. Humore igitur oppreſſis & tanquam ponderi ſuccumbentibus ex animi appetitione ad voluntarias effectiones deſtinatis inſtrumentis, naturalis efficientiæ ineptitudo orta eſt, ex eaque partium grauitate plenitudinis ſignum demonſtratum eſt euidentiſſimum, [illegible] βάρος, inquit Galenus, " [illegible] δύναμιν [illegible], [illegible] τὸ βάρος τι ἢ [illegible] πλῆθος. Deplenda itaque multitudo fuit, vt hac veluti leuatione, animalis virtus recreata, ad obeundas actiones ſeſe erigeret. Quo in negotio ineundo, [illegible] ἀφορμὴν, vt ſcribit Hippocrates libro ſecundo epidem. † Nam & cauſæ inueſtigatio eiuſque primordia & occaſio, in affectionis & remediorum cognitionem deducunt ampliſſimam. Cúmque tremoribus ex plenitudine ſubortis venæ ſectio præſentiſſimum afferat auxilium, (vt ſcribit Galenus **) iſtam non temerè fuiſſe omiſſam ab Hippocrate remedij occaſionem credibile eſt, rectéque annotat Galenus. Sic nanque in Stymargi ancilla libro ſecundo epidem. ex retentis partus purgamentis, vteri conuolutione & tremoribus laboranti, vena ad malleolum ſecta opem attulit. Vt hoc vel vno indicio, plenitudinis & plethoricæ affectionis ſuſpicionem in hoc ægro valuiſſe intelligas. In hoc verò humorum per ſpinalem medullam tranſcurſu, in eaque ex ſuperiore capitis cœlo in inferiores corporis lacunas demiſſione, ad ſuperiores thoracis vertebras humoris aliquid reſtitiſſe veri eſt ſimile, quo appetitæ neruorum origines, manuum ad motum actiones debilitarunt, ex eaque loci vicinia aliquantulum noxiæ affinis thorax eſt redditus. Reliqua humorum colluuies & impuritas in veſicæ alueum comportata, ſuam illic ſæuiendo improbitatem exercuit, quæ moleſta qualitate & acrimonia, facto abſceſſu in vrinæ difficultatem erupit. Alioqui certè ſi exundans illa & praua humoris effuſio, in ea quæ per ſpinam tanquam per corporis truncum facta eſt deriuatione, in ipſis neruorum anguſtiis aut vertebrarum alueis immodicè reſtitiſſet, magna futura erat & lamentabilis totius corporis exolutio & offenſa. A qua ſanè liberior tenum, vrinæ ductuum & veſicæ capacitas, totum ægrum vindicauit certæque ſalutis ſponſionem fecit. Idem verò eſt τρόμοι ἀπὸ χειρῶν, & χειρῶν τρόμος, & id quod Gal. ſcripſit, ὁ ἀπὸ τῶν χειρῶν τρόμος, niſi ſi quis ſolum initium tremoris ex manibus factum ab Hippocrate annotatum exiſtimarit, cùm in tam magna plenitudinis abundantia, tota corporis mole oppreſſa, totius etiam tremores non temerè quiuis ſuſpectare poterit. Quale quid in Stymargi ancilla quam prius adduximus, accidit. C D

* *Lib.* περὶ ῥίγου *&c.* " *Lib.* περὶ παθῶν. † *Sect. 4.* ** *Lib.* περὶ ῥίγους.

λῆρος] Huius loci meminit autor fragmenti in lib. de Hum. Hipp. Galeno attributi, indeque deſipientiæ genus fatuum fuiſſe ſuſpicatur, morbiq; occaſionem pituitoſam eſſe cenſet, his verbis, Πυθίων [illegible] μανίαν [illegible] ἢ ὑπὸ ἡ αἰτία τῆς νόσου.

πτύελα ποικίλα] Sputorum iſta varietas coctionis progreſſionem indicabat, & ad mutationem quæ bono eſt tranſitum quendam, vt in thoracis morbis accidere ſolet, in quibus crudis adhuc omnibus & renitentibus, nulla penè aut tenuia primis diebus ſputa educuntur, idque non ſine tuſſi. Inualeſcentibus verò naturæ viribus & materiam ipſam ad eductionem apparantibus, craſſiora ac veluti conglobata ſputa fiunt, humoriſque euincentis colorem præ ſe ferunt. In eo tamen humorum per totam ſpinam illapſu, reſtitante in primis thoracis vertebris intercoſtalique ſpatio aliqua materia, nullam admodum notabilem thoracis affectionem ſubortam fuiſſe veri eſt ſimile, cùm neque inſignem admodum ad reſpirationis actionem operam hic locus adferat, non affecto præſertim thorace, nec verò difficilis reſpirationis vllam mentionem fecerit Hippocrates nominatimque nullam huic adfuiſſe difficilis reſpirationis notam adſcripſerit Galenus libr. περὶ δυσπν. Vt ne addam ne tantillam quidem tuſſis factam eſſe mentionem. Quæ certè in eam me opinionem impellunt, vt exiſtimem ſubrubra huiuſmodi ſputa ſuccorum copiam & ſanguinis multitudinē potiùs quàm vllum alium affectum thoracis ſubnotare. Huiuſmodi nanque ſubrubra ſputa exiguis ſanguinis fibris reſperſa, in ea ſucculentorum humorum præcipuéque ſanguinis redundantia viſuntur, non ſecus ac mulieribus menſtrua purgatione defectis in primis cruentorum ſputorum initiis non rarò apparere conſtans eſt experimentis fides. Depleta ergo per ſanguinis miſſionem huiuſmodi copia, fluxus reſtitit, factaque alleuatione nulla eſt conſecuta inſignis noxia, quæ certè alioqui pro partium vicinia & dignatione magnam ſecum traxiſſet ruinam. Indeque extitit vt recreatis leuato onere viribus, ſputorum quædam maturatio appareret, nullo tamen vel leui ſubnotato thoracis laborantis indicio. Subſiſtente igitur modica in illis circa prima intercoſtalium ſpatia vertebris humoris materia, quod ex his ductibus ad manus neruorum origines pertingerent, tremores permanſerunt, qua naturæ robore ob locique viciniam abſque thoracis vlla noxia paululum cocta & maturata, eaque tandem per eius capacitatem exhauſta, tremores defierunt, ſolutioniſque ſpecies quædam ſudorum beneficio leuiter eſt adumbrata. Quæ quidem efficiunt, vt crudo omninò exiſtente morbo, quod ſatis per vrinas tenuitate pertinaces apparuit, iſta omnia manuum tremores potiùs quàm aliqua thoracis affectionem reſpicere credam. Neque enim potuit tam inſignis partis, ipſiuſque reſpirationis tam ad vitam neceſſariæ veluti officinæ noxia, non niſi per vniuerſalem morbi iudicationem dependi. Particularis ergo ſputorum iſta maturatio, quæ adumbratæ iudicationis fidem emendicat, tremorum ſolutionem cum ſudorum excretione attulit, nulla alleuati thoracis affectus ſignificatione facta. Inſignis enim in febre reſpirationis organorum læſio, non niſi per vniuerſalium coctionis ſignorum prædictionem ritè alleuari poteſt. Sed certè quòd ipſa vires aggrauans materia in thoracis amplitudinem tranſmiſſa, per ipſius ductus expurgaretur, nullam potuit aliam niſi per ſputa coctionis ſignificationem præbere. Atque eo ſanè refertur, quòd cùm iſta ſolutionis adumbratio nihil aut omninò parum ad vniuerſalis morbi leuationem faciat, nullam modò, quantumuis etiam leuem, poteſt apud Galenum rectæ iudicationis laudem mereri. Quod meritò quidem in thoracis affectibus futurum quis non videt? cùm vix vllam ſtatis ſolutionis legibus terminatam cuiuſpiam affectus leuationem æquiore iudicationis nomine donare poſſimus. At verò quòd ſingularis iſta coctionis progreſſio per ſe ipſa proceſſerit, miniméque inſignis cuiuſdam partis, nec cæteris conſentientis, ſed ab vniuerſalis morbi fomite longè ſepoſitæ, alleuationem attulerit, id ſatis confirmat nullam inſignem thoracis noxiam adfuiſſe, cùm non potuerit non niſi conſpirantibus integris ad concoctionem vniuerſalem naturæ viribus, res ad integritatem deduci, propter conſentientem inter ſe nobilium partium affectionem. Quod ſecus tamen accidit in iis affectibus qui cùm longè à ſe remotam partium conſenſionem habeant, particulares tamen coctiones morbo toto haudquaquam cocto exercere poſſunt, vt in parotidibus ſuppurationem promouentibus in Cratiſtonacta & Scymni Pictoris ancilla annotauit Hipp. lib. 1. epid. * Quod & ſua raritate eſt inſigne [illegible] (vt ſcribit Galen. *) [illegible]. Horum porrò neruorum qui ex primo ac ſecundo intercoſtali ſpatio originem ducunt & in minimos manus digitos producuntur, ex eadem propè affectus occaſione meminit Gal. lib. 1. loc. affect. & lib. 4. his verbis, [illegible]. Ex quibus animaduertere licet hoc in caſu ex modica illapſa ad primorum intercoſtalium ſpatiorum laxitatem materia, tremores huiuſmodi & ad motus imbecillitatem enatam eſſe, non aliter quàm ex congeſta humorum multitudine aut etiam ex inflammatione, his locis affectis, manuum & brachiorum mo- E F G H

ſum-

A num ſenſationemq; ipſam in diſcrimen venire maximum conſtat, idque ex hiſtoria extremi libr. primi loc. affect. quæ ex caſu in dorſi initium, ortaq; his in locis ex ictu inflammatione, digitorum ſenſationem deperditam fuiſſe oſtendit. Sic quoque in ** Ageſij puella anheloſa & difficili ſpiratione laborante, quòd ad thoracis initia affectio inhæreret, manuum motus erat moleſtus. De qua ſcribit Hippocr. οἱ πόνοι δὲ μάλιστα ὁπότε κινοίη τὰς χεῖρας. Quod certè ad affectæ partis dignotionem, vt hic quoque, plurimum contulit. Scribit enim Galenus, τὸ δ' ἐπὶ τῇ παιδὶ τῇ ἀσθμαινούσῃ προσγεγραμμένον ὡς ἐπόνει μᾶλλον ἐν ταῖς τῶν χειρῶν ἐνεργείαις, πρὸς ἔνδειξιν τῶν συμπεπονθότων μορίων. ἐοικότα δ' οὐδεὶς κατ' ἄλλον λόγον ὁπότε τὸ τοῦ θώρακος ἄνω μέρος, καὶ τὸ πρῶτον τῆς δύσπνοιας ... λόγος τὰς χεῖρας εἰς συμπάθειαν ἔρχεσθαι, νεύρων εἰς αὐτὰς ἀφικνουμένων ἐκ τούτων τῶν μορίων ἐκφυομένων.† Quod etiam ſubmonuimus aliquando in ea muliere quæ ex tuſſi manus dextræ ac etiam cruris ſiniſtri ſyderationem perpeſſa eſt, iiſdem ex cauſis reſtitante ad prima thoracis initia materia.

* *ſt.3.* " *Com.2. in lib.1.epid.* ** *Lib.6.epid.ſect.4.* † *Lib.2.epid.ſect.1.*

B σῶμα παρέσυρε] In ipſo humorum transfluxu, demiſſa ex cerebro in inferiores partes ceruicis & faciei muſculos plenitudine, eos tenſione affectos fuiſſe eſt credibile, vt os etiam fœdè diſtortum ſit. In eo nanque tranſpoſitu id potiùs contigiſſe vult Galen. quàm ex cerebri conſentientis affectu. Etſi non eſt abſonum tertiam neruorum propaginem, quæ in faciem & os producitur, noxiæ affinem fuiſſe. Quod in his conuulſionibus quæ ex profluente humorum abundantia contingunt eſt creberrimum. Nam effuſo ex cerebro velut ex irriguo & perenni fonte in demiſſas partes humorum torrente, in ceruicis & faciei muſculorum laxitatem, tanquam in proximam viciniam liberalior fit deductio. Ex qua occupatis muſculorum inanitatibus eaque plenitudine diſtentis, contractionis aut etiam conuulſionis certiſſima ponuntur indicia. Hæc igitur oris diſtortio ex plenitudinis ſuſpectione potiùs quàm ex inualeſcente cerebri affectione originem traxiſſe videtur, quod etiam verbis ſatis obſcuris videtur innuere Galenus in Commentario. παρέσυρε verò σπασμώδει interpretatur Galenus vt conuulſionis & contractionis ſpeciem ſub oculos faciliùs ponat. In exemplari-C bus quibuſdam manu ſcriptis & Aſulano codice παρέσυρε legitur, eadem omninò notione. παρασύρεσθαι enim aut παρασύρειν idem quod σπασμώδης, aut quod in aph. διασύρεσθαι " dixit. Vtitur hac dictione Hippocrat. in Prorrh. φωνὴ ὀξέα, σπασμώδης ... quod ἕλκεται interpretatur Galenus & reperitur in Coacis Prænotionibus. " *Aph.49.l.4.*

τρόμοι παρείδυον] Elegantiùs in duobus vetuſtis manu ſcriptis codicibus legitur, τρόμοι ἢ φύλοι παρείδυον, quos cum Galeni interpretibus ſecuti ſumus. Horum nanque caſuum pertinaciam iſta aliquantò lepidiùs augent.

ἐναιώρημα ἴσχε ἐπινέφελον] ἐναιώρημα ἐπινέφελον Hippocrat. dicitur ſublimamentum nubeculas referens. Vt enim in ambiente nos äere cùm plurimæ diſperſæ ſunt nubes paruæ, etſi ambigua ſunt ſerenitatis ſigna, quòd tamen mediocrem exhalationum copiam præſagiant, tranquillitas ſæpiùs portenditur, eædem verò frequenti vaporatione denſatæ & conglobatæ tempeſtates adferunt: ſic in iſta naturalium facultatum œconomia quæ vrinas in morbis apparat, digerit, coquit, cùm à calido in humido coctiones iſtæ procurentur, plurima vaporum ſubminiſtratio accidit, flatus quoque multi ſubleuantur qui materiam ipſam in ſublime euehunt, ex D cuius demum affectionibus variæ in morbis prædictiones fiunt. Nam vbi naturæ viribus tenuata materia & à calido euicta mediocrem vaporum copiam exhalat, concoctionis ſpes prætenditur, apparentque in vrinis conceptæ quædam animo victoriæ ſigna, nubeculæ & ſublimamenta, quæ tandem confirmato calore natiuo morbi materiam profligante, vaporeſque ipſos diſſiciente, in ſedimenta tranſeunt & nutantem ſalubritatis ſpem fulciunt. Quòd ſi tanta eſt morbi pertinacia & prauitas quæ naturæ vires frangat & debilitet, in eo qui fit naturæ contra morbum impetu, magna flatuum ſoboles concitatur, plurimáque materia ſubuehitur, ex cuius attributionibus prædictiones varias facere neceſſe eſt. Inclinante enim in perniciem imminutoque calido naturalium effectionum opifice, conglomerata vaporum exhalatio nubes denſat, eiuſmodique caliginem inuehit, quæ in ambiente nos äeris ſtatu, conglobatis inter ſe conferta craſſiorum exhalationum denſatione nubibus, apparet. Ac veluti in ea craſſioris materiæ coaggeratione, vbi euictus ſolis calor nequit huiuſmodi tenebras depellere, caligo tempeſtatum prænuncia oritur, præque conferta materiæ craſſioris copia denſatæ nubes nigricant: ſic in iſta vrinarum diſpenſatione, naturalibus viribus peſſundatis, flatuum preſſa co-E pia, nubes ipſas conglomerat & condenſata materia denigrat, præſentiſſimúmque exitium intentat. In his ergo vt quiddam eſt medium, ita pro materiæ mediocritate, naturæ robore, humorum qualitate aut quantitate, multiplices præſagitiones oriuntur. Quædam enim laudabiles ſignificationes habent, quædam ambiguas, ad melius tamen inclinant, quædam etiam omninò deſperatas. Sic ἐπινέφελον ἐναιώρημα hîc intelligitur ſublimamentum nubium ſpeciem præ ſe ferens, ὃ μήτε λευκὸν ἐστὶ τὴν χροιὰν (vt inquit Galen.) μήτε ἐν τῷ πυθμένι ἀκριβῶς, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξύ. Quod etſi in probis vrinarum ſignis non ſatis determinatam habet conſtantiam, aliquantulúmque ambigit, in iſta tamen humorum ſucculentia, cæteriſque ex materiæ copia morbis, magna ſalubritatis ſpes intenditur, ſi nubeculæ in vrinis, aut ſuſpenſæ in medio nubes, quas ſublimamenta dicimus, contentatum ad coctionem naturæ virium ſpem præbeant. Indéque euenit vt in quibus ἐναιώρημα ἐπινέφελον animaduertit Hippocr. in his, etſi non ſine vehementi naturæ conflictatione, magnáque morbi pertinacia iudicatio diſtrahitur, tandem tamen certa ſalus portenditur. Quod omninò ab Hipp. hoc in libro epid. in eo qui ad Dealcis hortum decumbebat, & in Chætione poſtea annotatum videre licet, cùm ſit alioqui per totam ipſius F πραγματείας non admodum crebra phraſis. Nam & ἐπινέφελον οὖρον in " aphor. dicit Hippocrates. ἐκρίθησαν ἑβδομαῖοι κρίσιμαι, τούτοισιν ἐπινέφελον ἴσχει τὸ οὖρον τῇ τετάρτῃ ἐρυθρὸν, καὶ τὰ ἄλλα κατὰ λόγον. In Coacis verò, τὸ οὖρον ἐν τῇ τετάρτῃ λαβὸν ἐπινέφελον ὑπέρυθρον, ἑβδομαίως ἀπολύει, τῶν λοιπῶν κατὰ λόγον ἐχόντων. Idem quoque lib.4. de rat. vict. in morb. ac. νεφελοειδέα οὖρα, & lib.7. epid. νεφελώδεα vt alias ſæpè vocat, & in Coacis ζοφώδεα οὖρα, tranſlata vt eſt veriſimile ea äeris nos ambientis ad vrinas affectione. Nam & φθινόπωρον ἐπινέφελον * poſtea vocat. ἐναιώρημα autem ἐπινέφελον non aliàs crebrò adſcriptum reperias. De quo dictum opinor in Coacis, οὖρα λεπτὰ ὑπονέφελα ἐν μέσῳ ἐρυθρὰ, ῥῖγος σημαίνει, vt hoc in libro ſæpè οὖρα λεπτὰ, & ἐναιώρημα ἐπινέφελον, coniuncta inter ſe apparent. Vt nil mirum ſit huiuſmodi ambientis attributiones, quæ & vrinis accommodantur, earum quoque partibus attribui. ἐναιώρημα namque ὡς νεφέλιον, & ὡς ζοφώδεα lib.4. epid. adſcripſit Hippocrates. Ac eò certè æquiùs ab Hippocrate de ſublimamento dictum eſſe iſtud videri poteſt, quò credibilius eſt ἐναιωρήματα ab eodem νεφέλας ὁμοιογενέας vocari, idque noſtris in libr.1. epid. Annotationibus ſatis confirmauimus. Vnde certè nequaquam inſolens videri debet huiuſmodi äeris affectiones ad ipſa transferri, cùm de his hunc in modum ſcri-G bat † Galenus: ὀνομάζω δὲ ἐναιώρημα τὸ παχύτερον μὲν καὶ λευκότερον ἐν οὔροις, μήτ' ἐπιπολῆς αὐτῶν, μήτ' ἐν τῷ πυθμένι τοῦ ἀγγείου. κατὰ δὲ τὴν μεταξὺ χώραν ἐναιωρούμενον, ἤτοι μέσον ἀκριβῶς, ἢ κάτω μᾶλλον, ἢ ἄνω. τὰ μὲν οὖν τοιαῦτα σωματώδη μοι καλεῖν ἐναιωρήματα. πρὸς Ἱπποκράτους γε μὴν καὶ ταῦτα νεφέλαι προσαγορεύονται, τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν ἔχουσαι περὶ τὸ οὖρον, ἣν αἱ ὄντως νεφέλαι πρὸς τὸν ἀέρα. καὶ γὰρ καὶ ταῦτα τοῦ μὲν ἑαυτῶν οὔρου παχύτερα, ... τοῦ ἀέρος. Erotianus quoque hanc Hippocratis phraſim explanans, ἐναιώρημα ἐπινέφελον τὸ ἐφεστηκὸς τοῖς οὔροις καὶ τοῖς διαχωρήμασι, καὶ ὑπονεφελωμένον, ποικίλῳ χρώματι κεχρωσμένον, explicat. Sic enim apud eum legendum cenſeo. Exemplaria antiqua duo manu ſcripta, ἴσχε τὸ ἐναιώρημα ἐπινέφελον legunt.

" *Aph.71.lib.4.* * *In Statu peſt.* † *Com.2. in Progn.*

δεκάτῃ ἵδρωσε]. Decimum diem ex eorum dierum eſſe ordine in quos erratis quibuſdam admiſſis iudicationes transferantur ſcribit † Galenus. Ac verò vt neque hic decimum diem decretorium eſſe contendit Galenus, ita eundem rarò, infidè, imperfectè, malè, obſcurè, nullis prægreſſis ſolutionis notis, decernere ſcribit lib.1. de dieb. decret. eamque quæ eo die contingit indicationem H diei ſexti ſimilem ferè facit, in eandémque cauſam cum illo octauum his verbis coniungit: ἡ ποτὲ δ' εἰς τὴν ὀγδόην ἡμέραν, ἢ τὴν δεκάτην ἐμπίπτει λύσις ἀθρόα νοσήματος, ὁμοίως τοῖς τῇ κατὰ τὴν ἕκτην, ἀλλὰ καὶ σπανίως ἐν ταύταις λύεται, καὶ οὔτε πιστῶς, οὔτε ἀγαθῶς, αὐτὸ τελέως. ἐν τοῖς ἐπὶ τούτοις ὀλέθρος τε ἅμα καὶ ἄσημος. Quare meritò ſuſpectam ſcriptionem facit Galenus, & certè iudicatio ipſa in vndecimum diem recidere debuit, non ſecus ac in * Prognoſt. in capitis doloribus qui ſeptenario ſoluuntur, eius qui tertio die cepit, terminum præfinit Hippocrates nonum aut vndecimum diem, cùm tamen in decimum recidat. Quem eo dignationis honore priuat, quòd decretorius non ſit, cæteriſque aut vnius diei præoccupatione aut tardatione accommodat. Aut ſanè, quod iſta ſit futuræ poſtea ſolutionis die quadrageſimo penè adumbratio, nec perfecta criſis, cùm crudis vrinis nec ſatis cocta morbi materia fiat, ipſam nominis criticos amplitudinem non meretur, tantúmque leuis quædam futuræ poſtea iudicationis ſubmonitio, aut particularis quædam ſolutio dici videtur. Eamque nominis æſtimationem nullo quaſi merito quæſitam codices duo ſcripti antiqui leniunt, qui ὑπέκρινεν, non ἔκρινεν vt cæteri omnes habent, quòd iſta quædam ſit non plena aut integra iudicationis authoritas, & particularis cuiuſdam affectionis quæ ad thoracis exordia inſidebat, non vniuerſalis morbi ſolutio. Ex qua hoc ſolum beneficium eſt conſecu-

tum, vt à manuum tremoribus æger vindicaretur, & ſputa maturationem caperent. Ex vrinis autem crudis diuque pertinacibus nondum domitum eſſe morbum, & in alium longè tutiorem ſolutionis portum confugiendum, ſalubritatiſque anchoram firmandam eſſe, quiuis non mediocriter in re medica exercitatus poſſet coniicere. A

*† Lib. 2. de dieb. decr. * Lib. 3.*

οὖρα ὑπόλευκα ἀθρόα] Sic ferè legunt omnes impreſſi codices cum tribus Regiis manuſcriptis. Germanicus noſter antiquiſſimus Galenum ſequitur & ὑπόλευκα habet. Quam lectionem vt optimam ſequuti ſunt omnes interpretes præter Caluum. Etſi, cùm parua ſit ſcriptionis differentia, leuis quoque eſt inter ſe rerum diſtinctio, vt de tenuibus & albicantibus vrinis diximus libro 1. epid.

ἢ στραγγουριώδεα ἴσχειν ἀπόστασιν] In ea quæ per latiſſimas corporis vias ad repurgationem deſtinatas, humorum fit eluuione, purgatio per inteſtina, nonnunquam per renes & veſicam iudicatione tranſmittitur, eaque naturæ ſolutio ἀπόστασις κατ' ἔκρυσιν ἢ ἐκ νόσου nomine cenſetur. Non ſecus ac tranſpoſitis per inteſtinorum alueos humoribus, in dyſenteriam ſalubrem plurimos euaſiſſe, ac etiam in ſtranguriam ipſam tentatis renum ductibus, ex his quæ ſcripſimus lib. 1. epid. & Galenus Comment. ſatis eſt manifeſtum. B Hic igitur στραγγουριώδεα ἀπόστασις dicitur, quam ἐπὶ τῇ στραγγουρίᾳ ἀπόστασιν vocat * Galenus, quæ naturæ depoſitu, confluente in veſicam humorum mordacium acrimonia, velut ſeceſſione quadam iudicatoria, procuratur. Ideoque in ſtranguriam abſceſſum tranſiiſſe diximus, hoc eſt, cum vrinæ ſtillicidio humorum transfuſionem per veſicam emiſſam fuiſſe, adeoque velut ad corporis eluuionem quandam illuc abſceſſiſſe. Quod aliàs dixit " Hippocrates: ἐπὶ τὸ στραγγουριώδεα πάνυ, καὶ ἐς ταῦτα ἀπόστασιν ἐγένοντο. Sic quoque refuſa per aluum & inteſtina humorum copia, in eoque velut fluxu longo temporis interuallo aliquantulum ſubſiſtente perpurgatione, ad ſedem materiæ collectio indeque ſuppuratio enata eſt, aut certè humorum per ſedem prodeuntium prauitate procurata, quomodo plæroſque ex febribus ardentibus ἐς δυσεντερίας πάντας, καὶ ἐς δυσεντεριώδεα τεινεσμὸν ἀφικνεῖσθαι dixit † Hippocrates. Quos certè velut longiſſimè demiſſo morbo per tormina & inteſtinorum difficultates euaſiſſe vt eſt credibile: ſic hunc quoque ægrum depleta per huiuſmodi abſceſſuum effuſionem multitudine, ſuperfuiſſe verò eſt ſimile. Vt veriſſimè dixerit Caluus eum cum lotij ſtrangulatione euaſiſſe, niſi ſi ſibi aliam lectionem affinxit. C Hunc autem totum locum ſatis apertè à Galeno in Comment. explicatum, & verò pluribus noſtris in lib. 1. & 2. epid. Commentariis planè explanatum, longioris hîc attrectationis indigere non exiſtimamus, ne ſæpiùs eadem cogamur repetere, eoque modo cuiuis tædium pariamus. Stranguriam autem retinui ** M. Tullij exemplo, qui Epicurum in ſtranguria ſua forticulum ſe præbere dixit, quam alij vrinæ difficultatem, alij lotium ſubſtillum, aut vrinam ſtrangulantem, vrinæque ſtillicidium nominant. Hic quoq; exemplaria duo pro τεσσαρακοστῇ ἡμέρῃ, τεσσαρακοστῇ ἡμέρῃ, meliùs cum Galeno legunt.

** Com. 2. in lib. 1. epid. † Lib. 1. epid. " Lib. 1. epid. St. 3. ** Tuſc. 2.*

DE ADSCRIPTIS VNICVIQVE ÆGRO NOTIS. D

Has vnicuique ægro adſcriptas notas non eſſe Hippocratis res ipſa clamat, quod nec earum libro primo, in quo tamen particularem ægrorum ſpeculationem ampliſſimam exercuit, nec verò etiam alibi vſquam, ac in his tantum duodecim ægris meminerit. Nam neque poſt ſtatum peſtilentem ſexdecim ægris adiectas fuiſſe meminit Galenus, etſi in ſcriptis quibuſdam exemplaribus inueniuntur. Nec verò in iſtis omnibus in quibus tamen propriam habent ſedem, paſſim aut eodem modo inſculpuntur. Vt præter magnam exemplarium varietatem, in quibus certè aut plurimum differunt, aut planè (vt apud Caluum) omittuntur, dici certè vix queat quantum in his explicandis incumbat negotij. Cùm tamen huiuſmodi characteres, velut ſymbolum quoddam, totius ægrotationis narrationem complectantur, cauſam interdum morbique diſpenſationem & euentum breuiter ob oculos ponant, non temerè ad compendiariam rerum deſcriptionem in animi notione ponendam, à quodam artis Medicæ ſtudioſo appoſiti videntur, vt vel nullo negotio tota ægrorum procuratio, in eaq; diſpenſanda Hippocratis tractatio, peneque ſingularis Medicinæ faciendæ modus, in hominis intelligentis & acuti memoriam ſubiret. E Quo nomine nobis quoque non inuitis in hanc artis cognitionem incumbentibus, amplectendi fuere, & ex abditis rerum ſenſibus, non mediocri ingenij contentione eruendi, nec tamen ita magnifaciendi, vt neglecta ſeria explicatione, eos non tanquam hoſpites, ſed velut domeſticos excipere videamur, ne in Galeni reprehenſionem incurrentes, ſophiſtarum nugas retexamus. Placuit igitur, vt quoniam cum Galeno in eum mentis ſenſum inclinamus, adiectitios huiuſmodi characteres & aliunde expreſſos exiſtimaremus, eoſque tanquam Mercuriales notas viarum indices, non in iuſtam rerum ſeriem, ſed ſeorſum velut in angulum concluderemus. Nam nec in Hippocratis contextum reponendos exiſtimauimus, nec verò noſtra interpretatione Latinis notis ſenſum ipſum exprimere voluimus, ne aut diſſolutè nimis ciuitatis Romanæ ius exteris permittere, aut certè in muſtaceo laureolam quærere videremur. Quod tamen præclaris hac in arte viris ſatis confidenter factitatum eſſe non abnuimus. F Ij igitur ſuam ſeorſum expedient tractationem, ne nos Hippocratis literam externis & inexplicabilibus rerum notis deformare quiuis exiſtimet. Ac primum non parua exiſtit dubitatio, quanam nota primum ipſum characterem exprimamus. Quidam namque hoc modo effingunt ⳩, alij ΠΤ, quidam etiam ΠΙ, alij πτ: interdum quoque πι, nongentorum notam apud Græcos, nonnulli etiam ΠΙ apponunt. Quæ certè omnes notæ cum π & τ complectantur, ex iiſque duobus elementis natæ ſint, efficitur vt tribus vltimis modis rectè adſcribi exiſtimem, quod π mediam rectam habens lineam hunc characterem efficere exprimat Galenus, quem idem quoque nongentorum notam apud Græcos referre indicat, quæ hoc modo ϡ effingitur, & π & τ complecti etiam videtur: niſi quis ex π & ι conflari exiſtimet, vt prima vocis πιθανὸν elementa exprimat, quod in cæteris notis ſatis eſt vſitatum. Nam alterum nongentorum ſymbolum ϡ, quod antiquis eſt vſurpatum, non aliunde quam ex prima iſta nota πι, aut certè ex π τ obliquè & tranſuersè ducta ortum habere cuiuis conijcere eſt facile. Hæc ergo integra eſto characterum ſeries ΠΙ, π̄, ῡ, μ̄, ῡ, quæ πιθανὸν πλῆθος οὔρων τεσσαρακοστῇ ὑγιείαν ſignant. Ex iiſque hunc ſenſum elicit Galenus: G πιθανόν ἐστι διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐκκριθέντων οὔρων αὐτῷ λυθῆναι τὸ νόσημα, καὶ ὑγιᾶ γενέσθαι τὸν ἄνθρωπον ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ τῶν ἡμερῶν. Quæ ſignificant, credibile eſſe ex magna redditarum vrinarum abundantia, morbi ſolutionem ſanitatemq; ipſam die quadrageſimo homini allatam. Qua in cauſa cùm per excretionem abſceſſumque morbus ſolutionem acceperit, vrinarum multitudini, integra iudicij autoritas rectè eſt attributa.

Æger ſecundus.

Hermocrates qui ſecundum nouum murum decumbebat, igne, hoc eſt vehementiſſima febre correptus eſt. Cœpit ex capite lumbiſq; dolere, præcordia molliter contendebantur. Lingua verò per exordia deuſta fuit, confeſtimq; ſurditas obnata, ſomni non aderant, ſed nec admodum ſitibundus erat. Vrinas craſſas, rubras, quæ in matella depoſitæ non ſubſidebant, reddidit. Ex aluo verò exuſta non pauca demiſſa ſunt. Quinto die vrinas minxit tenues, ſuſpenſum quid in medio habentes, neque ſubſidentes. Sub noctem deſipuit. Sexto aurigine tentatus eſt, ingraueſcebant omnia, neq; ſibi ſatis conſtabat. Septimo mole-

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Ἑρμοκράτην, ὃς κατέκειτο παρὰ τὸ καινὸν τεῖχος, πῦρ ἔλαβεν. ἤρξατο δ' ἀλγέειν κεφαλὴν, ὀσφύν, ὑποχονδρίου ἔντασις λαπαρῶς. γλῶσσα δὲ ἀρχομένῳ ἐπεκαύθη. κώφωσις αὐτίκα. ὕπνοι οὐκ ἐνῆσαν. διψώδης οὐ λίαν. οὖρα παχέα ἐρυθρά. κείμενα οὐ καθίστατο. ἀπὸ δὲ κοιλίης οὐκ ὀλίγα ξυγκεκαυμένα διήει. πέμπτῃ, οὔρησε λεπτά. εἶχεν ἐναιώρημα. οὐχ ἵδρυτο. ἐς νύκτα παρέκρουσεν. ἕκτῃ ἰκτεριώδης. πάντα παρωξύνθη. οὐ κατενόει. ἑβδόμῃ δυσφόρως H

A φέρως. οὖρα λεπτά, ὅμοια, τὰς ἐπιδόσιας παραπλησίως. περὶ δὲ ἑνδεκάτην ἐοῦσαν, πάντα ἔδοξε κουφισθῆναι. κῶμα ἤρξατο. οὖρα παχέα, ὑπέρυθρα, κάτω λεπτά, οὐ καθίστατο. ἡσυχῇ κατενόει. τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἄπυρος, οὐχ ἵδρωσεν. ἐκοιμήθη. κατενόει πάντα. οὖρα παραπλήσια. περὶ δὲ ἑπτακαιδεκάτην ἐοῦσαν, ὑπέστρεψεν. ἐθερμάνθη. τὰς ἐπομένας, πυρετὸς ὀξύς. οὖρα λεπτά. πάλιν δὲ εἰκοστῇ ἐκρίθη. ἄπυρος, οὐχ ἵδρωσεν. ἀπόσιτος παρὰ πάντα τὸν χρόνον. κατενόει. B διαλέγεσθαι οὐκ ἠδύνατο. γλῶσσα ἐπίξηρος. οὐκ ἐδίψη. κατεκοιμᾶτο κωματώδης. περὶ δὲ εἰκοστὴν καὶ τετάρτην, ἐπεθερμάνθη. κοιλίη ὑγρή, πολλοῖσι λεπτοῖσι ῥέουσα. καὶ τὰς ἐπομένας, πυρετὸς ὀξύς. γλῶσσα ξυνεκαύθη. ἑβδόμῃ καὶ εἰκοστῇ ἀπέθανε. τούτῳ κώφωσις διὰ τέλεος παρέμεινεν. οὖρα παχέα καὶ ἐρυθρά, οὐ καθιστάμενα, ἢ λεπτὰ καὶ ἄχροα, C καὶ ἐναιώρημα ἔχοντα. γεύεσθαι δὲ οὐκ ἠδύνατο. Δ

⚹. E. Δ. KZ. Θ.

ſtè habuit, vrinæ tenues, ſimiles erant, identidem ſubſequentibus diebus ſe geſſit. Ad vndecimum autem diẽ alleuari omnia viſa ſunt. Sopor cœpit, vrinæ craſſiores, ſubrubræ, deorſum tenues erant neq; ſubſidebant. Pauliſper ad intelligentiã rediit. Decimo quarto à febre immunis fuit, non ſudauit, dormiuit, prorſus mente conſtabat, vrinæ eædem. Ad decimum ſeptimũ reuertit morbus, incaluit, deinceps febris erat acuta, vrinæ tenues. Rurſus autem vigeſimo die iudicatus eſt, à febre immunis fuit, neq; ſudauit. Hoc toto tempore cibum auerſabatur, mente conſtabat, loqui non valebat, lingua reſiccabatur, non ſitiebat, ſopore tentatus aliquantulum dormiuit. Circiter verò quartum & vigeſimum, denuo incaluit, aluus fluida, liquida & tenuia multa demiſit, & proximis deinceps diebus febris acuta prẹhendit, lingua exuſta eſt. Septimo & vigeſimo obiit. Huic per totum morbum ſurditas permanſit, vrinæ craſſæ & rubræ nõ ſubſidebant, aut tenues & decolores, & ſuſpenſum quid in medio innatans habebant. Cibum verò capere non valebat.

Ortæ ex mordacium & acrium humorum putredine febris acutæ & exæſtuantis, non leuem ſuſpicionem fecit iecoris phlegmonæ cum dextrorum præcordiorum contenſione, vt eam non aliunde fomitem habuiſſe, aut certè ægro creatum periculum, prolixum ſit cuiuis coniicere. Nam etſi hypochondrij contenſio quibuſdam verbis emollita, inflammationis ſpeciem moderatur, temporis tamen progreſſu ſæuitiam acquiſiuit, eique faces admouit, & peſſimam ſecum caſuum congeriem aduexit. Huic primis ſtatim diebus præcipitium morborum præſignificata indicia, lumborum & capitis dolor vrgebant, inſomnia, delirium, ſurditas, cerebri offenſam arguebant, ſitis intenſa, aluus exuſta & preſſa, vrinæ rubentes & craſſæ interni incendij periclitantiſque naturalis facultatis certas notas præ ſe ferebant. Quinetiam ſexto die ex aurigine bilis ſuffuſio ſingulare habuit prauitatis præiudicium, nihildum ad morbi D concoctionem comparata natura, quæ etſi vrinarum varietate in ſpem aliquam inclinare videretur, non potuit tamen vndique concurſantium hoſtium impetum in tantas conie̱cta anguſtias depellere. Neque tamen, licet vndique appetita, officio defuit, ſed iuuenile robur egregium experiundarum virium campum ſortita, quæ præſentem intentabant omnia mortem, in aliquod temporis interuallum, quoad potuit, depoſuit, donec tandem occupatis præcipuis viſceribus, interclusoque omni vitalitatis præſidio, conſceleratam hoſtium immanitatem, & promptiſſimum exitium anhelantem, lenta, licet miſerabili, conſumptione fruſtrauit. Tanta namq; tamq; importuna caſuum moles ingruit, vt niſi ætatis & virium beneficio dilata pernicies fuiſſet, ſtatim non longè prorogatum properaſſet exitium. Atq; hanc licet calamitoſam virium aggreſſionem ſolæ vrinæ non ſatis fœliciter expertæ ſunt, quæ cum crudioris & flatulenti ſanguinis copiam ad phlegmonem redundantem portenderent, aliquantò tamen tolerabilem medocritatem tuebantur, & quo potuerunt conatu, aliquot diebus in tenues obuerſæ ſunt, tandemq; ingruentibus periculis & fatiſcentibus viribus, deſperatam morbi coctionem, vehemenſque febris incendium indicarunt. Quo in dies increſcente corporiſq; ſucculentiam depaſcente, E lenta morbi tabitudine, vigeſimo ſeptimo die eſt conſumptus. Cuius ortus cùm ex iecoris inflammatione ductus ſit, inde acceleratam fuiſſe perniciem certum eſt. Nam quia ἐστὶ ἧπαρ οἷον αἵματος πῆξις, vt ſcribit * Aretæus, καὶ ἐν αὐτῷ τοῦ αἵματος ἡ ῥίζα, inflammationẽ incendiumq; promptiſſimè concipit: vt veriſſimè, licet non ſatis determinatè, ab Hipp. ſcriptum ſit οἱ δὲ ὑποχονδρίου ἐγκαύματι πυρετώδεις. Quod etiam non abnuit Galenus lib. 5. loc. affect. eiuſmodique febrium quæ ad marcorem deducunt adumbrationem quandam his verbis facit: ἐπεὶ οἱ πρὸς αὐτοῖς πυρετοὶ διὰ γαστέρα καὶ ἧπαρ οὕτω γίγνονται, ἐφ' οἷς μάλιστα τήκονται, ὁ καλούμενος ὑπὸ τῶν τοιούτων πυρετὸς μαρασμώδης τελευτᾷ. Porrò in hoc etſi infelici rerum ſucceſſu, tam propriè dierum iudicatoriorum progreſſio obſeruatioq; facta eſt, vt ad eorum confirmandam dignationem iſtud quidam enixè factum eſſe non diffiteantur, quod tamen in cæteris etiam morborum ſucceſſibus luculentè ſatis eminet. * *Lib. 2. de cur. morb. ac. cap. 6.*

Ἑρμοκράτην] Ἑρμοκράτει habent exemplaria quædam. Quam phraſim etſi inſolentem, apud Hippocratem tamen reperiri, ſuperius annotauimus.

F πῦρ ἔλαβεν] πῦρ hic τὸν ἰσχυρὸν πυρετὸν, θερμὸν καὶ διακαῆ vocat Gal. quæ exæſtuantem & intenſiſſimam febrem ſignificant, ex qua nihil mirum acutorum morborum conſecuta eſſe ſymptomata, capitis & lumborum dolorem, ſurditatem, inſomniam, linguæ reſiccationem, ſitis vehementiam, alui torrefactionem. Quæ omnia interni incendij magnitudinem denotant, quo commoto ſublatos plurimos in rationis arcem vapores, mentis aciem cerebriq; effectiones obruiſſe, non eſt à rei æquitate abhorrens. Vt mirum etiam ſubeat, mentis conſtantiam ad quintum diem integritatem ſuam ſeruaſſe, quæ tandem bilioſorum, acrium & mordacium ſuccorum inductione & ad cerebrum reptatione labefactata eſt & in delirium erupit. Eundemque cauſæ fomitem habuerunt capitis dolor & ſurditas, quæ, vt in præcipitibus vitiis, ex tranſmiſſis ſurſum bilioſis humoribus enata, periculum denunciat. Vt rectiſſime ab † Hipp. ſcriptum ſit κώφωσις ἐν ὀξέσι καὶ ταραχώδεσι μετὰ χολωδῶν, κακόν. Inde quoque fortè pendet alui reſiccatio, quæ bilioſæ proritationis penuria, & foci interni vicinia, exuſta & retorrida non pauca demiſit. Bilis nanque ad cerebrum momentum, reſtitantes deG iectiones facit ex aphor. 28. lib. 4. non ſecus ac Herophonti lib. 1. epid. * obnata ſurditate, pauca, nigra, per aluum deiecta ſunt.

† *In Prorrh.* * *Ægr. 3.*

ὑποχονδρίου ἔντασις λαπαρὴ] Mollem & ſubuacuam fuiſſe Ilij dextri contenſionem, iſta ex more loquendi Hipp. ſignificant, ac ſine tumore & renitentia, ita vt aut leuis, aut certè nulla vehementer inſignis hypochondrij inflammatio fuerit, & quæ nullas ſuæ magnitudinis externas notas circunſcriptas habuerit, vt abunde ſcripſimus noſtris in lib. 1. epid. Annot. Eſtque ἔντασις ὑποχονδρίου λαπαρὴ, ἡ μαλακὴ καὶ οὐ σὺν ὄγκῳ μεγάλῳ, vt ſcribit Galenus, quæ concauarum hepatis partium & ſimarum phlegmonem ita moderatur, vt eius gibba non attingat. Qua prauitatis deceſſione, etſi inflammationis magnitudo emollitur, non vſq; adeò tamen eleuatur, vt contemnendas notas habeat. Nam & partium præcipuarum vicinia inflammationis noxam incurrit, internaque iecoris ventriculum totumq; meſenterium complexa, incendium communicant, conceptuſq; diutiùs ignis ad ſepti tranſuerſi perniciem conſpirat. Quo in affectus cauſam adducto, ſubmollis illa & flaccida hypochondrij reuulſio præſentitur, quam in hoc ægro ex ſepti tranſuerſi inH flammatione inaudiendam ſcribit Galenus, his verbis: ὁ δὲ Ἑρμοκράτης, ἤρξατο, φησί, ἀλγεῖν κεφαλὴν, ὀσφύν, ὑποχονδρίου ἔντασις λαπαρή, ἡ μὲν ὅτι πέπονθε καὶ πρὸς ὀμφαλὸν ἐρρίφθη ὁ πόνος, δῆλον ὅτι ... ὅπερ δηλοῖ, ὅτι περὶ τὰς φρένας φλεγμονῶδες αἴτιον τὸ ὑποχόνδριον. καὶ διὰ τοῦτο καὶ λαπαρὸν φαίνεται, ὡς ἂν μετρίαν οὐσίαν ἔχον φλεγμονήν. Ex quibus efficitur, ſiue iecoris inflammationem ad ſepti tranſuerſi incendium conſentientem intelligas, ſiue ſepti tranſuerſi aut etiam hepatis phlegmonem in affectionem hypochondrium ſecum trahentem intellexeris, λαπαρὸν aut ὑπολάπαρον dici, hiſque leuitatis notis inſigniri, quas ab Hippocrate huiuſmodi inflammationi attribui copioſè ſatis docuimus. Neque tamen ea ita leuiter inducenda eſt, vt non delirij affectionem ſuperarit, quam ab huius magnitudine obſcuratam fuiſſe, de hoc ægro verba faciens his verbis teſtatur Galenus: οὐκ εὔδηλον εἰ δὲ παρεφρόνησεν, ἀλλ' ὑφ' ἑτέρου γε μείζονος ... ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῷ πέμπτῳ, καὶ τετάρτῃ καὶ ... Huius quoque affectus circunſcriptio, paruæ & crebræ reſpirationis notionem, tam ſæpè in animi inductione ab Hippocrate poſitam, reapſe omiſſam, in mentem

reuocat, vt fuſius ſcripſimus lib. 1. epid. Quibus procedentibus, quis aut leue, aut contemnendum, iſtius inflammationis momentum, nimis diſſolutè exiſtimabit? quæ & numeroſam malignorum caſuum familiam ſecum duxit, tandemq; ægrum ipſum in extremum coniecit exitium. Niſi qui inſignes inflammationis notas, tumorem, duritiem, renitentiam, tenſionem & gibbarum hepatis partium conſenſionem ad affectus magnitudinem requirat. Iſtam tamen inflammationis mollitudinem, ſubinanemque leuitatis gloriam, verbis temperat Gal. & quam hic λαπαρὸς ἦν ἡπατι dicimus, ὑπολάπαρον lib. περὶ δυσπν. extulit, vt ὑποχόνδριον ἦπαρ ὑπολάπαρον legiſſe videatur. Cæterùm annotandum videtur codicem vnum Regium perantiquum manu ſcriptum hic ὑποχόνδρια legere, per ſeque diſtinguere, vt id ad ſuperiora referatur, dein verò, ἧπαρ λαπαρὸν per ſe procedat. A

[1] *Æger.2.* [2] *Lib.2. περὶ δυσπν.* [3] *Lib.2. περὶ δυσπν.*

γλῶσσα δ' ἐφλογώθη ἐπικαύθη] Codices quidam manu ſcripti cum Aſulano ἐπικαύθη habent, eodem prorſus ſenſu. Hæc enim linguæ deuſtio & reſiccatio magnum concepti interni incendij ſpecimen præ ſe fert. Vt hic idem ſit quod ſæpè effert γλῶσσα ἐπίξηρος, luculentumque ſit febris exæſtuantis & intenſiſſimæ indicium. B

δίψος οὐ λίαν] Iſtud caput eſt in tota iudiciorum theoria celeberrimum, quod ea quæ præter meritum aut rationem leuant ſuſpecta facit, & παρὰ λόγον ῥαΐζοντα, οὐ δεῖ πιστεύειν ῥαστωνευομένοισι vocat [1] Hippocrates, iſtamque vniuerſalem præceptionem ſuis placitis ita ſanciunt, δεῖ μὴ κατὰ λόγον κουφίζοντα, οὐ δεῖ πιστεύειν. Eamque adumbrauit his verbis [2] Galenus, τὰ παρὰ λόγον ῥαΐζοντα, πέπονθε μὲν ἄνευ ὑπάρξεως, ὅτι καὶ κινδυνώδη τὰ τοιαῦτα. Ex quo fonte manant quæ aliàs ſcripta [3] ſunt, τὰ ἀλόγως ἀπίως ῥαστωνεύντα, θανάτου σημεῖον, & quod ad rem propiùs attinet, δίψα παραλόγως λυθεῖσα ἐν ὀξέσι, κακόν. Perſiſtente nanque affectione vrgenteq; interno incendio repente & temerè quodammodo ſitim decedere; perturbatæ mentis, aut ſenſationum animalium obtorpeſcentium calido ad extinctioné properante, certiſſimum eſt indicium. Quibus enim cauſa doloris, neq; ſenſus eius eſt his mens labat, vt ex Hippocrate retulit [4] Celſus. Cauſis igitur intenſiſſimæ ſitis permanentibus, vt febre exæſtuante, phlegmone interna, linguæ reſiccatione & deuſtione, ſitim ipſam non ſentire, mentis errorem, aut facultatum naturalium deperditionem, affectuſq; prauitatem aut magnitudinem ſignificat, vt his verbis teſtatur [5] Galenus: ὅταν μηδ' ἱδρῶτες ἐπιφαίνωνται, μήτε ἐμέτοι, μήτε διαχωρήσεις. ἀλλὰ μηδὲ ὑποστάσεις κενώσεων. λυθεῖσαν σημεῖον τὴν δίψαν, οὐ τῷ πεπαῦσθαι τὴν διάθεσιν, ἀλλὰ περὶ τὴν αἴσθησιν ἡμαρτῆσθαι, τοῦτο γιγνόμενον ἐκ ἀγαθὸν εἶναι σημεῖον. ἐὰν δὲ γλώττης ξηρᾶς φαινομένης, καὶ τῆς ὅλης φύσεως ἀπύρου ὄντος, ὁ δίψα παύεται, βεβαιότερον ἐστι σημεῖον τῆς κακίας τῆς διαθέσεως. ἐὰν δὲ καὶ χυμοὶ τοῦ ἐγκεφάλου ἐπιδεδώκασι τῆς ψυχρότητος τι καὶ ὑγρότητος ἔχωσιν, ἐπειδὴ καὶ μᾶλλον τὸ τοιοῦτο τὴν ἐν ὀξέσι νοσήμασι δίψαν ὁ παύει, ἀλλὰ φαῦλον σημεῖον, παρτοίως δὲ κακὸν τὸ παύσασθαι πάλιν τὴν δίψαν ἐν ὀξέσι νοσήμασι. Quò certè æquius eſt, δίψος οὐ λίαν, iungere neque extrema iſta verba ſequentibus apponere, optimorum codicum exemplo. Quod tamen faciunt impreſſi codices Germanicus & Aſulanus. Sic namque leuationis ſitis temeritas manifeſtior apparebit, & præceptionis illius vniuerſalis firmior autoritas. Quam in rem plura ſcripſimus noſtris in lib. 2. Commentariis. C

[1] *Aph.27.lib.2.* [2] *Com.2.in Prorrh.* [3] *in Prorrh.* [4] *Cap.7.lib.2.* [5] *Com.2.in Prorrh.*

οὖρα ὑπέρυθρα, ἐρυθρὰ] Vrinarum rubor ſeri ſanguinis copiam, eiuſque crudi plurimi & incocti abundantiam præ ſe fert, aut etiam bilis craſſioris & rubræ permixtionem. In hac ergo hepatis non modò imbecillitate, verùm etiam non contemnenda inflammatione, plurimum huiuſmodi accumulatum fuiſſe humorem, veri eſt ſimile, qui à renibus tranſcolatus, ad huiuſmodi mediocritatem vrinas deduxerit, quæ, vt ne certam ſalubritatem, ſic ne deſperatam quidem prauitatem prædixerit, ſed pro vrinarum rubrarum natura cunctantem moderationem portenderit. Ac certè his omnibus caſibus in peius progreſſis & cumulum quendam capientibus, aucta phlegmone, bileque in totum corpus refuſa, humorem ipſum torreſieri & exaſſari incipientem, rubrarum vrinarum intenſionem adauxiſſe, non eſt abſonum, ac denique prærubras quodammodoq; ex rubro nigricantes vrinas viſas, earum quæ in arquatis apparent, non leue ſpecimen ediſiſſe. In quibus cùm plærunque ad iecoris imbecillitatem, bilis incendatur prærubra, quodammodo aucta flauitie, ex humoris aſſatione, exaturato rubore vrinæ nigricant, eiuſmodique viſuntur, quales noſtri vineas aut etiam paſſeas nominant, aut certè qualia οὖρα κεχολωμένα ἐπὶ τὸ μελάντερον in arquatis annotat † Aretæus. Vt hîc certè non temerè rubræ & craſſæ pro prærubris & impensè rubris ſumi poſſint, qualia ἐξέρυθρα οὖρα in Prorrhet. dicuntur. Quod etiam leuiter mihi adumbrare videtur " Galenus, cùm ex ſubrubris, rubrarum & impensè rubrarum vrinarum non inopportunam analogiam afferat. Quod ſequitur de returbatis vrinis, ſæpiùs iam explicatum, magnam craſſiorum humorum perturbationem, cruditatem, flatuumq; agitationem indicat, ad quæ omnia impendentem cephalalgiam, inſomniam & mentis perturbationem facile erat prædicere. Τὰ igitur κινεόμενα καὶ ταρασσόμενα, idem quod ἀναπεπταμένα οὖρα καὶ μὴ καθιστάμενα denotant, & quæ in Prorrh. ἀναταραχώδεα ab Hipp. dicuntur. Quorum effectus cauſamq; egregiè perſequitur in Commentario Galenus. & verò Comm. 1. in Prorrh. his verbis: τὰ δ' ἀναταραχώδεα οὖρα μετὰ τοῦ φαίνεσθαι παχύτερα τῆς ὅλης οὐσίας τῶν οὔρων ἀναφερόμενα, ταραχὴν ἐνδείκνυται κατὰ τὰς φλέβας ἀναμίσγεσθαι ἅμα θερμασίᾳ παρὰ φύσιν, ἐκ ἔλιγον πνεύματος φρενιτικῶν συνήθως. Vt certè huc mihi quoq; rectè transferenda videatur Prorrhetici ſententia illa, quam tamen alio nomine ſugillat * Galenus. Nam quod ex his ſignis quæ diuerſæ ſunt naturæ & generis, phrenitidem aut inſomniam quis certò portendi contendat, id non ſatis ex ſignorum diſciplina rationi congruum fuerit. Neque tamen ideò non iſta caſuum ſoboles obſeruanda venit, quæ & ad auriginem ſuſpectandam meritò adduci poteſt. & certè hoc in ægro non temerè ſigillatim animaduertenda eſt. Hic verò codices ſcripti quidam, οὖρα ὑπέρυθρα pro οὖρα habent, non abſimili notione, quomodo etiam poſtea citat Galenus. D E F

† *Cap.15.lib.de morb.diut.* " *In Com.* * *In Com.*

ἐναιώρημα] Caluus iſtud ad ſuſpenſum quiddam in medio vrinarum fluitans retulit, & flatuum copiam, ac eorum quæ in vrinis côtinebantur inconſtantiam cruditatis & flatuoſæ materiæ prænunciam proſpexit. Quod etſi aptam rerum habet conſecutionem, præſtat tamen iſtud ad vrinarum tenuium integram naturam referre, vt paſſim facit Hippocrates, quæ huiuſmodi tenuitatis circunſcriptione ſummam cruditatem denotant, iſtaq; ſubſiſtendi inſtabilitate morbi intenſionem periculumq; denunciant. Vt nihilo laudabilior videatur iſta vrinarum tranſmutatio, quæ & magnum morbi progreſſum, validamq; flatuoſorum humorum perturbationem ſignificauit. Hac nanq; inconſtantiæ & prauitatis nota, iſtæ vrinarum ſuſpenſiones leuem probitatis commendationem labefactarunt. Galenus porrò in Comm. οὖρα πολλὰ, λεπτὰ, legiſſe videtur, quæ firmiorem etiam faciunt crudioris morbi ſuſpicionem. G

ἴκτερος ἐπεφάνη] Morbum arquatum febribus acutis & biliosis ante ſeptimum ſubortum, plærunque malo eſſe & ab Hipp. damnari, præter ea quæ ſcripſimus in lib. 1. † epid. teſtatur etiam " Aretæus, his verbis de Ictero agens: ἢν δὲ καὶ πρὸ ἑβδόμης φανῇ, ἄλλως ἔστιν ἐπιτυχής. Neq; verò iſta ante ſeptimum damnationis præſcriptione, poſt ſeptimum impunè ſemper accidere ſolere exiſtimandus eſt. Nam neq; interdum meliores ſucceſſus habet, & plærunq; malo eſt, vt idem ſcribit de * Ictero verba faciens: χαλεπὸς μὲν ἐν ὀξέσι ὁ γὰρ μόνον πρὸ ἑβδόμης κτισθεὶς φανεὶς, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἑβδόμην ἴκτερος μιγείς. ὠφελεῖ δὲ ἔς τι ἐκεῖ πυρετοῖς ἔς τινα τὸ πάθος, ἀλλ' αὐτὸς ὁ μέλλων λύει. Ex quibus etiam facilè perſpicias quàm perplexa ſit morbi regij ad febres ſucceſſio, quamq; moleſta ſit ea febrium iudicatio, quæ plerumq; & morbum intendit, & perniciem præſentiſſimam intentat, cùm nonniſi in periculú eunte morbo, in malignis febribus morbum regium enaſci conſtet. Nam & iecoris inflammatio aut magna imbecillitas, demumq; præcordiorum obduratio præſentitur, cuiuſmodi labis hoc eſt exemplum nobiliſſimum. Cuius rei ſententiam tulit Hippocr. aph. 62. & 64. lib. 4. eamq; in Coacis his verbis ampliauit: ἴκτερος πρὸ μὲν τῆς ἑβδόμης ἡμέρας ἐπιγενόμενος κακόν. ἑβδόμῃ δὲ ἢ ἐνάτῃ ἢ ἑνδεκάτῃ ἢ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ κρίσιμος, μὴ σκληρυνθέντος ὑποχονδρίου. ἢν δὲ μὴ, οὐκ ἀσφ. Quem Hippocratis ſenſum rectè admodum mihi expreſſiſſe Celſus videtur cap. 4. lib. 2. his verbis quæ hoc modo legendi videntur, Periculoſum eſt etiam arquatum morbum poſt febrem oriri, vtique ſi præcordia dextra parte dura manſerunt aut dolentibus his læua. Quam lectionem ingenuè nobis ſuppeditauit Nicolaus Piſo Illuſtriſſ. Ducis Lotharingi Medicus doctiſſ. ex Caſtellani Regij Medici experientiſſimi codice. Eamq; priùs etiam rectè animaduerterat Pantinus. Atque huius ambiguitatis quia determinatam tractationem fecimus noſtris in lib. 1. epid. annot. illinc te ambigua iſta ſpatia emetiri & definire decet. H

† *Stat.3.* " *Cap.7.lib.2.de morb.ac.* * *Cap.15.lib.1.de diut.morb.*

τοῖς ἑπομένοισι παραπλήσια] Iſtud ad ὅμοια referunt quidam interpretes, & de vrinis intelligunt, quæ ſubſequentibus diebus ſimiles apparuerunt. Nos tamen Galenum ſecuti iſta ſepoſuimus, nec tam de vrinis quàm de reliquis caſibus intaudiri volumus, quibus ad vndecimum diem vno eodemq; modo conflictatus dicitur Hermocrates. Nam cùm ὅμοια ad vrinas referatur quæ prauitatis quinto die ſpecimen fecerant, reliqua ad ea ſpectant de quibus ſcribit Galen. ὁ γὰρ ἐπὶ τῆς ἑβδόμης, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἑπομένην ἀρχὴ ὁ δοκεῖ τις ἐν

A πῶς αὐτῆς ξηρὸν ξυμπίπτειν τε καὶ σημαίνει τὴν ἑρμηνείαν φησί. Parum eſt quod codices ſcripti quidam, ἰδίαν ἴλωρον pro ἰδίαν ἄνω ἔφησε legunt. Quam lectionem ſecutus videtur Cornarius.

κώματώδεα] κῶμα ſimpliciter elatum, eſſe quamlibet in ſomnum propenſionem, pluribus in locis teſtatur Galenus, præcipuéque libello περὶ κώματος, quam aut humectato aut refrigerato ſenſationis principio fieri conſtat. Hîc verò ſoporem iſtum ad huiuſmodi morbi ſæuitiam, incontinentiam & incendium ſubſequi, triſtem ſanè minatur exitum. Nam aut deſperatam animalium effectionũ proſtrationem, aut magnam ſenſuum arcis imbecillitatem, aut denique refrigerationem portendit. Quorum vtrumlibet pernicioſiſſimam ex progreſſis caſibus mutationem facit. Perfrigerato igitur animalium functionum principio, aut certè extincto prope virium robore & elanguente, ſopor enatus eſt, qui & vigilantium & dormientium munia interturbat, ad vtrunq; impotentibus huiuſmodi affectis ægris. Quod indicat † Gal. comatis naturam & cauſam his verbis optimè explicans: τὴν περὶ τῶν αἰτιῶν ῥῆσιν ἐξηγήσομαι τοῦ σφετέρου βιβλίου, γέγραπται μοι ἐν ἄλλοις ἐπικεχειρημένον περὶ τοῦ παρ' Ἱπποκράτει κώματος, ὅτι ὑπάρχει τὸ συμπτώματος ὑπὸ τῆς φύσεως· ἡ τὴν εἰς ὕπνον καταφορὰν, ἐγκεχειρίσας μετὰ αἰσθήσεως τῶν ὀφθαλμῶν, ὁ δ' ἐπιφέρων τὴν κατατομὴν, ἵνα μὴ ἀπαρτισθῇ κοιμώμενοι ἀνὰ δ' αὖ μόνον αὐτοί, ἀλλ' ἔστιν ὅτι καὶ ἐγρηγορότες.
B Paulò verò pòſt: γίγνεται δὲ καταφορὰ ἀεὶ εἰς ὕπνον τι ποιεῖν ὑποφερόμενοι, καὶ τῶν περὶ τὸ παρεῖναι ἀναιρεῖ. τὸ μετὰ τὸ πάθους χρονιωθείσης τοῦ ἐγκεφάλου, ὥστε δεῖ τὸ παθεῖν. ἔστι δ' ὅτι διὰ φλεγμονὴν χυμῶν, ἢ καὶ χροιὰ τῇ γενομένῃ δύναται δέξαι. Hic porrò Galenus duplicem lectionem feciſſe videtur. Aut enim οὖρα παχύτερα, aut οὖρα παχύνεται legiſſe ex Commentario deprehenditur. Quæ certè omnia vrinarum collationem faciunt, & eas quæ tenues quinto & ſeptimo apparuerunt, reſpiciunt Nos Galeni & codicis noſtri Germanici fidem ſequuti, παχύτερα legimus, quod fecerunt Caluus & Hermannus Cruſerius.

† Com. 3. in Prorrh.

οὖρα λεπτά] ὑπόλευκα habet codex vnus manu ſcriptus, quam lectionem ſequutus videtur Caluus. In quo etiam variat Gal. Nam οὖρα μικρὰ ὑπόστασιν legiſſe videtur, vt ex Commentario ſatis patet, ex quo hunc ſenſum elicies, vt οὖρα μικρὰ χρῶν ὑφιστάμενα ἄρα intelligat. Eam nanque vrinarum mediocritatem facit, vt in vtroque genere ambigant.

καὶ ἱδρῶτες] Solenne eſt Hippocrati in his quæ ſunt eiuſdem generis & naturæ, vno poſito reliqua etiam omnia inaudire. Sic in
C excretionibus criticis ſatis eſt vnius meminiſſe, nimirum ſudoris, vt reliquas in mentem reuoces. Non ſecus ac ſæpè rigorem pro iis quæ ex conſecutione pendent, nempe vomitu & deiectionibus, ponit. Iſtaque ex admiranda Hippocratis breuiloquentia pendent, quæ etiam Philoſophorum eſt propria. Quomodo in Prognoſtico ex partis vnius, nempe veſicæ, denominatione, reliquas omnes vrinæ deducendæ deſtinatas à natura vias intellexit. Et in aphoriſmis, per eryſipelas internum, non ſolùm quemuis tumorem, ſed quicquid ex alto corporis in planitiem & ſuperficiem transfertur, poſuit.

* Aph. 25. lib. 6.

περὶ ἑνδεκάτην] Codices manu ſcripti duo iſtud ad ἱδρῶτες referunt, quod faciunt Galeni interpretes. Reliqui ſequentibus iungunt, quod & nos fecimus.

οὖρα λεπτά] Codex noſter Germanicus manu ſcriptus poſt hæc παρέχουσι legit, quod tamen in nullo alio exemplari reperi. Atque hanc ipſam lectionem ſecutus eſt Caluus, eamque poſtea agnoſcit Gal. in Commentario, his verbis: καὶ σπάνιον τῆς ἐπιτεταμένης
D θερμασίας.

πάλιν δ' ἐπεὶ ἐκρίθη] Iſtud πάλιν, ad infidam diei decimiquarti leuationem referri videtur, quæ ex nulla præſignificatione non immeritò valde ſuſpecta fuit. Aut certè, illam vndecimi diei, quæ tantum in ſpeciem dicta eſſe videtur, quietem reſpicit, cui ſanè nõ valde abſimilem iſtam poſtea facit Gal. his verbis: κατὰ τὴν ἑνδεκάτην ἔδοξεν ἔχειν ἄμεινον, οὐ χρὴ ὅπως κρίσιν τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ φαντασίαν τῆς πάλαι πνεύματος ἐπιτεινομένης τῆς ἰσχύος θερμασίας, ἀπύρετος ἐγένετο. Hanc autem iudicationis nomine velat, quod iſta mutatio die iudicatorio fuit, & quia tranquillitatem oſtentet, bono eſſe videatur, aut certè quod ex huiuſmodi dierum indiciis, certa ægri pernicies denunciatur. Nam ex his quæ poſtea conſequuntur attributionibus, virium ægri lapſum, facultatumque corpus diſpenſantium extinctionem, in promptu eſt colligere. Parui autem eſt momenti quod in quibuſdam codicibus ἀπύρετος pro ἄπυρος ſcribitur, vt etiam ſupra.

ἀπόσιτος διὰ παντὸς τοῦ χρόνου] Iſtud διὰ παντὸς τοῦ χρόνου, ad diei vigeſimi enumerationem & ſpatium retuli, non ad totum morbi temE pus, quod antea quinto, ſexto, ac etiam (vt vult Gal.) decimoſeptimo die deliraſſe priùs ægrum ſcripſerit. Dixi igitur hoc toto tempore quod diei vigeſimi enumerationem complectitur, ægrum cibos auerſatum eſſe. Quam in notionem ſenſim allabitur Gal. etſi aliquantulum ambigit, qui etiam ἀπόσιτος ἀπαντα τὸν χρόνον legiſſe videtur, vt & κατὰ πάντα, quo magis naturalium effectionum deperditionem inſinuaret. Quam lectionem retinet codex vnus manu ſcriptus, eamque ſequutus eſt Hermannus Cruſerius.

ἐκ πάντων κωματώδης] Codices duo manu ſcripti fideliſſimi, vnus Regius peruetuſtus, alter Germanicus noſter, Galeni lectionem retinent, & ἐκ πάντων μικρὰ habent, quod tantam virium proſtrationem, eamque facultatum deiectionem ſignificat, vt ſoporé omnino vigilantium munia obire nequiret. Vnde κῶμα ὑπνῶδες ſubſequutum eſt. Quò magis miror Caluum illud ἐκ πάντων omiſiſſe, quod tamen plurimùm ad totius rei naturam facit.

κοιλίη ὑγρὴ] Alui fluor iſte malignam humorum tenuium & mordacium putredinem & febrile incendium indicauit, nec non naturalium virium abiectionem, quibus elanguentibus contentrix facultas diſſipata eſt, aluuſque liquida multa & tenuia demiſit. Caluus liquida illa, aut humentem & lubricam aluum non ſatis complecti viſus eſt, cùm dixit (venter multa, tenuia demiſit.)

ἰδίως καὶ ὑποστὰν ὀπίσω] Iſtud citatur à Galeno lib. 2. de dieb. decret. vitioſè tamen ἐκ τῆς ἑβδόμης διὰ τῆς ἀρχῆς ἑρμηνείας. ὁ δ' ἅπαξ
F nanque legendum eſt, vt ſatis conſtat.

ἄλευκα καὶ ἄχροα] Codices duo Regij itemq; noſter Germanicus λευκὰ habent, quomodo legiſſe videtur Gal. Eamque nos lectionem ſecuti ſumus, quod tenuium vrinarum non albarum priùs ſeptimo & decimoſeptimo die meminerit, iſtaque ſit velut vrinarum in toto morbo ſumma, qua varias eas in perniciemque ſemper vergentes fuiſſe ſtatuit. Iſta nanque vrinarum repetitio id indicat vt ſcribit Gal. οὐ πρότερον ἄλλοτ' ἀλλοῖα, χρόνῳ δ' ἀμφοτέρων ὕδατ' ἰδεῖν. Ex quibus per totum morbum ſuſpectis, non immeritò quis imminens periculum deprehenderit.

DE ADSCRIPTIS ÆGRO NOTIS.

G Sex adſcribunt huic ægro notas qui in his nugis delicias faciunt, indeq; totum morbi progreſſum ſe aucupari poſſe exiſtimant. Ex his itaq; hunc in modum deſcriptis Π. Ε. Δ. ΚΖ. Θ. hunc ſenſum eliciunt, πιθανὸν ἐκ ἐπιφοριτῶν τῶν διαχωρημάτων, κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην θάνατος. Volunt nanq; ex tetentis deiectionibus, die vigeſimo ſeptimo procuratam fuiſſe ægro mortem. Quod quàm ſit veriſimile, quamq; idonea huiuſmodi characteribus fides adhibenda ſit, hæc ipſa ægri iſtius œconomia ſatis apertè docet. Qui cum ex iecoris phlegmone & grauiſſima febre periculum contraxerit, (vt priùs diximus) quibus in dies inualeſcentibus natura prorſus ſuppeditata eſt, non abs re profectò huiuſmodi affectionum attributionibus mors eſt concredita. Niſi variantibus hoc in morbo, vt in hepatis affectibus, alui deiectionibus, tandem tamen extremè affectis & debilitatis viribus, ad eam quæ proximè prægreſſa eſt alui profuſionem exitum referri debet. Quod ſi τὰ διαχωρήματα quoduis excretionis genus comprehendunt, & ad eas vacuationes quæ contentis naturæ viribus eam iudicatione ſubleuant referuntur: cùm in exæſtuante huiuſmodi febre & iecoris inflammatione, nulH la ſolutionis alleuatio, nulla profluuij ex naribus ſuſpicio, non vomitus, non ſudoris prouocatio, nulla denique eorum quæ huiuſmodi morbos decernunt effuſio facta fuerit, non omninò abſurdum videri poteſt, ſi præcluſa iudicationis via, quæ vel maximè morbum alleuare poterat, peſſundatis viribus, reſtitantem naturæ motum in præcipitium deiecerit. Nam quæ ſola effugij relicta videbatur ſpes, ea ob extremam virium demiſſionem interſepto aditu præciſa eſt, miſerrimoque exitio ægrum prodidit. Sed certe ad affectum ipſum, non ad huiuſmodi attributiones quæ ad eam conſequuntur, exitus cauſa referenda eſt. Etenim affectus magnitudo, febris intenſio, inflammationis circumſcriptio, iecoris intemperies, totiuſque morbi cruditas, adeò naturam ipſam exagitarunt, vt eam fœdiſſimè proſtrauerint, cùm nulla ratione cuicta morbi pertinacia, reſtitantibus naturæ viribus, vel minimo ſolutionis genere potuerit depelli. Atque adeò certè æquius eſt ad eam ipſam affectus originem recurrere, quàm ex quibuſdam conſecutionibus

etſi non temere perſcriptis, euentum colligere. Quod ſanè in huiuſmodi notis crebrò factitatum eſſe licebit conſpicere. Nam & A poſtea in muliere quæ angina periit, cùm eam ex angina periiſſe ſubnotarit Hippocrates, ex adſcriptis tamen characteribus, ſubſiſtentibus deiectionibus mors attribuitur. Quod certè velut ex conſecratione natum, præcipitis morbi impetu, qui ſtatim vi tam extinctionem & præproperam exanimationem attulit, indeq; omnes vitalitatis ardores reſtinxit, & naturæ motiones ſuppreſſit, effectum eſt. At verò vt valde eſt ambigua huiuſmodi characterum explicatio, ita profectò hic notæ vnius deſcriptio plurimùm negotij exhibet. Galenus in anginoſæ mulieris explicatione, hanc notam δ, τὰ διαχωρήματα præſignantem, τὸ ſτοιχεῖον eſſe vult, ἔχον δὲ τὸ μέσον τοῦ δ γράμματος ἑαυτοῦ γραμμὴν ἑτέραν ἐκ βάθους ἐπὶ τὰ κάτω μέρη ἐκτεταμένην, ὥσπερ τὸ ι. Quòd efficit vt δ depingi debeat, quod deorſum tendentem lineam per medium recta linea interſectam habeat, hoc modo Δ. aut certè quò meliùs Galeni verbis quadret, deſignatum hoc modo Δ, ᾱ. Vt mihi non omninò vero abſimile videatur, quod in quibuſdam manu ſcriptis codicibus ſic deſcriptum appingitur, Δ, vt prima huiuſce vocis (διαχωρήματα) aut (διαχωρήματα) elementa compendio quodam concludat, non ſecus quam Græcis in διὰ præpoſitione iſto compendio δ & ι comprehenduntur. Nanq; cùm in hac notarum ſerie ſolenne ſit, vt quæ ſtatim primas ſubſe- B quuntur, prima eius vocis cuius ſignificationem præmonſtrant, oſtendant, non mirum eſt ita δ̄ elementum formari, vt prima illa duo elementa δ & ι concludat, quæ in διαχωρήματα voce præponuntur. Nec me tamen latet Galenum, vbi huius notæ mentionem facit, ferè ſemper τὸ δ̄ κάτωθεν ἀπεστιγμένον vocare, quod quidam δ̄ reflexum, quidam verò interpunctum faciunt, vt lineam rectam velut ι deorſum apponant, hoc modo δ ι, aut hoc δ ι, interdum etiam eam velut Græcis ſubſcriptum ι adſcribant. Quæ quidem omnia cùm parum ſeriam tractationem, ſed potiùs odioſam venditationem præ ſe ferre videantur, leuiter prætereunda ſunt, quia tanquam leuia quædam vina nihil valent in aqua, ſic iſta magis guſtata quam potata delectant: quodq; huiuſmodi præſtigiis nil aliud quam δ & ι appoſitum adumbrari videatur, quæ ſunt primæ illius vocis, quæ hîc ſignificatur, appellationes. Quod ſanè efficit vt per mihi obſcurum & verò mendoſum videatur quod à Galeno de huiuſmodi elemento ſcribitur in Commentario his verbis: ἐμὸν δ' ὁ ἐν τῷ δ̄ κάτωθεν ὀρθὴν γραμμὴν ἀποτεταμένην ἔχον, οἷόν περ τὸ υ. Exiſtimo nanque οἷόν περ τὸ ι, ſcribendum eſſe, vt his Galeni verbis quæ C ſupra adſcripſimus, atq; etiam notis quas deſcripſimus, reſpondeant. Niſi ſi rectam illam lineam quæ in υ depingendo conſpicitur, intelligas, quæ quodammodo ι reſpondet, & ſuperiores illas notas aliquatenus exprimit, vt hoc modo δ̄ reflexum depingatur δ, cæteriſq; aliqua ex parte conſentiat. Sed profectò in tam parum neceſſario opinionum tormento, prima nobis noſtra ſententia conſtat, quæ δ̄ exprimit, quod deorſum tendentem lineam recta linea velut ι interſectam habet hoc modo ᾱ δ. A qua non multû aberrant impreſſi quidam codices qui hoc modo etiam depingunt ᾱ. Quod quia ſæpiùs in hac tractatione occurret, ſemel dictum oportuit.

Æger Tertius.

Quidam in Dealcis hortis decumbens, ex longo interuallo capitis grauitate & temporis dextri dolore conflictatus, ex leui verò occaſione, igne, hoc eſt vehementi febre correptus, decubuit. Poſtridie ex ſiniſtra nare paucus ſyncerus ſanguis effluxit. Aluus autem ſtercora probè demiſit. Vrinæ tenues, in quibus varia inerant ſuſpenſa quædam in medio innatantia, hordei toſti non exactè moliti craſſioribus fruſtulis ferè ſimilia, genitaleq; ſemen referentia. Tertio die febris acuta prehendit, deiectiones nigræ, tenues, ſpumantes proceſſere, & quæ in iis ſeceſſibus ſubſidebant, liuida erant, ſopore aliquantulum premebatur, cû deſurgeret moleſtè habebat. Quæ in vrinis ſubſidebant liuida & aliquantiſper glutinoſa erant. Quarto, bilioſa, flaua, pauca, vomitione reiecit, paulumque intermittens, virulenta. Ex nare ſiniſtra paucus ſyncerus ſanguis defluxit, deiectiones eædem vrinæque erant, paucus tenuiſq; ſudor circa caput & iugulum obortus eſt, lien ſublatus intumuit, fœmur è directo reſpondens dolor prehendit. Præcordiorum dextrorum contenſio ſubmollis fuit, nocte non dormiuit, aliquantulum delirauit. Quinto deiectiones fuere copioſiores, nigræ, ſpumantes, in quibus ſubſidebant nigra, nocte nihil dormiuit, deſipuit. Sexto deiectiones nigræ, pingues, glutinoſæ, fœtidæ erât, dormiuit, meliuſq; mente conſtabat. Septimo lingua valde reſiccata, ſitibundus erat, non dormiuit, delirauit, vrinas tenues neq; probè coloratas reddidit. Octauo alui recrementa nigra, pauca, coacta quieuit ad ſeſe rediit, neq; valde ſiticuloſus fuit. Nono oborto rigore febris acuta inuaſit, inſudauit, perfrixit, delirauit, dexter ocul⁹ peruerſus eſt, lingua reſiccata, ſiticuloſus erat & inſõnis. Decimo in iiſdê verſabatur. Vndecimo prorſus per omnia mente cõſtabat, febre liber, inſudauit, vrinæ tenues ad iudicationê viſæ ſunt. Duos dies à febre integer remâſit, quæ decimoquarto repetiit, mox verò nocte nô quieuit, omninò deſipuit. Decimoquinto vrinam turbidâ reddidit, cuiuſmodi fit ex his quæ vbi ſubſederunt, commouentur, febris acuta prehendit, penitùs deſipuit, nô quieuit, genua & tibias dolor occupauit. Ab aluo autem ex glâde ſuppoſita ſtercora nigra exierût. Decimo ſexto vrinæ tenues ſunt redditæ, quæ ſuſpenſum quiddâ in medio innatans nubiloſum habebât, delirauit Decimo ſeptimo mane extrema frigeſcebant, tegumentis cõuolutus eſt, grauiter febricitauit, ſudore per totum corpus dimanante alleuatus eſt,

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Ὁ κατακείμενος ἐν τῷ Δεάλκους κήπῳ, κεφαλῆς βάρος, καὶ κρόταφον δεξιὸν ἐπώδυνον εἶχε χρόνον συχνόν. μετὰ δὲ προφάσιος, πῦρ ἔλαβε, κατεκλίθη. δευτέρῃ ἐξ D ἀριστεροῦ ὀλίγον ἄκρητον ἐρρύη αἷμα. ἀπὸ δὲ κοιλίης κόπρανα καλῶς διῆλθεν. οὖρα λεπτὰ ποικίλα, ἐναιώρημα ἔχοντα κατὰ σμικρὸν οἷον κρίμνα γονοειδέα. τρίτῃ πυρετὸς ὀξύς. διαχωρήματα, μέλανα, λεπτὰ ἔπαφρα, ὑπόστασις πελιδνὴ διαχωρήμασιν. ὑπεκαρώθη. ἐδυσφόρει περὶ τὰς ἀναστάσιας. οὔροις ὑπόστασις, πελιδνὴ ὑπόγλισχρος. τετάρτῃ ἤμεσε χολώδεα, ξανθὰ, ὀλίγα. διαλιπὼν E ὀλίγον ἰώδεα. ἐξ ἀριστεροῦ ὀλίγον ἄκρητον ἐρρύη. διαχωρήματα ὅμοια, οὖρα ὅμοια. ἐφίδρωσε περὶ κεφαλὴν καὶ κληῖδας. σπλὴν ἐπήρθη. μηροῦ ὀδύνη κατ' ἴξιν. ὑποχονδρίου δεξιοῦ ξύντασις ὑπολάπαρος. νυκτὸς οὐκ ἐκοιμήθη, παρέκρουσε σμικρά. πέμπτῃ διαχωρήματα πλείω, μέλανα, ἔπαφρα. ὑπόστασις μέλαινα διαχωρήμασι. νύκτα οὐχ ὕπνωσε. παρέκρουσε. ἕκτῃ διαχωρήματα μέλανα, F λιπαρὰ, γλίσχρα, δυσώδεα. ὕπνωσε κατενόει μᾶλλον. ἑβδόμῃ, γλῶσσα ἐπίξηρος. διψώδης. οὐκ ἐκοιμήθη. παρέκρουσε. οὖρα λεπτὰ, οὐκ εὔχροα. ὀγδόῃ, διαχωρήματα μέλανα, ὀλίγα. συνεστηκότα. ὕπνωσε. κατενόει. διψώδης οὐ λίην. ἐνάτῃ ἐπερρίγωσε, πυρετὸς ὀξύς. ἵδρωσε. ψύξις. παρέκρουσε. δεξιῷ ἴλλαινε. γλῶσσα ἐπίξηρος. διψώδης. ἄγρυπνος. δεκάτῃ, περὶ τὰ αὐτά. ἑνδεκάτῃ κατενόει δι' ὅλου πάντα. ἄπυρος. ὕπνωσεν. οὖρα λεπτὰ, περὶ κρίσιν. δύο G διέλιπεν ἄπυρος. ὑπέστρεψεν τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, αὐτίκα δὲ νύκτα οὐκ ἐκοιμήθη, διενόει, πάντα παρέκρουσε. πεντεκαιδεκάτῃ, οὖρον θολερὸν. οἷον ἐκ τῶν καθεστηκότων γίνεται, ὅταν ἀναταραχθῇ. πυρετὸς ὀξύς. πάντα παρέκρουσε. οὐκ ἐκοιμήθη. γούνατα καὶ κνήμας ἐπώδυνα εἶχεν. ἀπὸ δὲ κοιλίης βαλάνου προσθεμένῳ, μέλανα κόπρανα διῆλθεν. ἑξκαιδεκάτῃ, οὖρα λεπτὰ, εἶχε δὲ ἐναιώρημα ἐπι- H νέφελον. παρέκρουσεν. ἑπτακαιδεκάτῃ, πρωῒ ἄκρεα ψυχρὰ, περιεστέλλετο. πυρετὸς ὀξύς. ἵδρωσε δι' ὅλου. ἐκουφίσθη.

A κατενόει μᾶλλον. οὐκ ἄπυρος. διψώδης. ἤμεσε χολώδεα, ξανθά, ὀλίγα. ἀπὸ δὲ κοιλίης κόπρανα διῆλθε. μετ᾽ ὀλίγον δὲ μέλανα, ὀλίγα, λεπτά. οὖρα λεπτά, οὐκ εὔχροα. ὀκτωκαιδεκάτῃ, οὐ κατενόει. κωματώδης. ἐννεακαιδεκάτῃ, διὰ τῶν αὐτῶν. οὖρα λεπτά. εἰκοστῇ, ὕπνωσε. κατενόει πάντα, ἵδρωσεν, ἄπυρος. οὐκ ἐδίψα. οὖρα δὲ λεπτά. εἰκοστῇ πρώτῃ, σμικρὰ παρέκρουσεν. ὑπεδίψα. ὑποχονδρίου πόνος. καὶ περὶ ὀμφαλὸν παλμὸς διὰ τέλεος. B εἰκοστῇ τετάρτῃ, οὔροισιν ὑπόστασις. κατενόει πάντα. εἰκοστῇ ἑβδόμῃ, ἰσχίου δεξιοῦ ὀδύνη. οὖρα λεπτά, καὶ εἶχεν ὑποστάσιας. τὰ δ᾽ ἄλλα εἶχεν ἐπιεικέστατα. περὶ δὲ εἰκοστὴν ἐνάτην, ὀφθαλμοῦ δεξιοῦ ὀδύνη. οὖρα λεπτά. τεσσαρακοστῇ, διεχώρησε φλεγματώδεα, λευκά, ὑπόσυχνα. ἵδρωσε πολλῷ δι᾽ ὅλου. τελέως ἐκρίθη.

paulò plus intelligebat, neque febre liber, ſitibundus erat. Vomitione refuſa ſunt biliosa, flaua, pauca. Ex aluo verò ſtercora prodierunt, ac mox paulò nigra, pauca, tenuia. Vrinę tenues neq; laudabilis erãt coloris. Decimo octauo ſopore detentus eſt neq; ad intelligentiã redierat. Decimonono eadem perſeuerauerunt, vrinæ tenues erant. Vigeſimo dormiuit, in totũ mente conſtabat, ſudore correptus à febre immunis fuit nec ſitiuit. Vrinæ verò tenues erant. Altero & vigeſimo paululùm deſipuit, nonnihil ſitiuit, præcordiorum dolor & continens ad vmbilicum palpitatio occupauit. Quarto & vigeſimo in vrinis ſubſidentia inerant, penitùs mente conſtabat. Vigeſimo ſeptimo coxendicis dextri dolor cepit, vrinas tenues reddidit in quibus ſubſidentia inerant, de reliquo verò placidiſſimè habuit. Ad vigeſimum nonum oculus dexter doluit, vrinæ tenues redditæ ſunt. Quadrageſimo pituitoſa, alba, copioſa, aluus deiecit, ſudore multo ex toto corpore diffluẽte, perfecta iudicatione eſt abſolutus.

C Hoc eſt inſigne multiplicis variorum in morbo caſuum concurſus exemplum, in quo virium magna conſtantia & naturæ imperij præcipuè enituit. Nam cùm febris acutiſſima, iam dum nutantem ægram nacta, externa occaſione & collecta pernicioſa ſuccorum cruditate affligeret, nemini mirum videri debet, ſi varios affectionum caſus ſecum aduexerit. Credibile verò eſt plurimam pituitam crudam, vitream, in corporis cauo collectam, cum magna ſuccorum permixta acrimonia & flatuum copia, naturam vehementer exagitaſſe. Quæ cùm vitalitatis partes præcipuorumque viſcerum & naturalium facultatum officinam obſideret, variis obſtructionibus locum dederit, quæ concepta deinde putredine, latè peruagatum excitarint incendium. Cuius ſæuitia ex diuerſa ſuccorum permixtione & natura, varias etiam faces intendit, eoque tandem aſcendit, vt vehementer exagitatis naturalibus functionibus, magnam ſui pertinaciam, obſtinatamque morbi cruditatem ſemper oſtentarit, cum eo quòd tam validè igneas vires exercuit, vt impreſſis plurimis aduſtionis ſignis, colliquationis non leuem ſuſpicionem iniecerit. Atque in tam mul-D tiplici malorum complexu, infractum naturæ animum operæpretium eſt conſpicere. Quæ etſi vndique variis ingruentibus hoſtibus appetita, & ad viſque vitalitatis penetralia & nutricationis fabricam perditiſſimè profligata fuit, nunquam tamen hoſti ceſſit, ſed vnam agmine probè inſtructo primo quoque tempore in eum impetum fecit, & variis toto morbi decurſu ſublatis ſignis, de concepta victoria ſpem erexit optimam. Diſpoſitis igitur prima ſtatione critica præſidiis, variè hinc inde caleſcentibus animis, ea quæ ſtatim naturæ ductu facta eſt in hoſtem impreſſione, lienis tumor die quarto apparuit, vitioſorumque ſuccorum in fœmur ſinultum ſeceſſio facta eſt, quæ intentatum hoſtium impetum primam diſiecit. Sed (vt fit) in malignè congeſta ſuccorum prauitate nondum reſidentibus animis non protinus ſymptomatum rabies deſæuit, ſed pro diuerſa humorum qualitate, variè conflictata, natura, tam obſtinatam hoſtis audaciam flectere vix potuit, nondum in plenum procuratis coctionibus. Quas, vt potuit, aggreſſa, inſignem ferendæ opis occaſionem non prætermiſit. Nam ſi ſtatis pugnæ diebus, leuibus primò prælis cum hoſte conflixit, & ad tentandam perruptionem & faciendam in hoſtes impreſſionem ſudorum phalangem (cuius in hac tota victoria præcipua laus E eſt) immiſit. Quæ cum quarti diei ſucceſſu nihilo magis emollitos hoſtes, quinetiam reliquorum dierum impotentia ferociores, & ad facinus faciendum præfractos comperiſſet, nono primum die in iuueniliter exultantem hoſtem imminet, eum appetit, & qua poteſt peruadit eumque perfringit. Quo certè in conflictu magna virium alacritas apparuit, quæ intentum in ſe hoſtem tribus diebus prælio detinuerunt, commouerunt, tandemque vndecimo die deturbarunt, campo & caſtris exuerunt. Ea enim prima viſa eſt, etſi obſcura, iudicationis gloriatio, quæ cum nono die aliquantiſper per ſudores extitiſſet, in vndecimum tamen morbi importunitate repulſa eſt. Atque hoc ipſo die celebris ouatio naturæ decreta eſt, & de cætero ad afficiendam pugnam certa ſpes concepta, fugatus tamen hoſtis in cruditatis latebris & vſinam deuiis, aliquandiu delituit, vbi ad renouandum prælium animos ſibi fecit, & nouis inſtructus ſubſidiis, febrilem cohortem antea prope profligatam, decimoquarto ad redintegrandam pugnam immittit, quæ latè populabunda vaſtitatem fecit maximam, niſi decimoſeptimo die ſublata ſudatoriæ legionis ſigna, reparatarum virium aduentantiſque exercitus metum inieciſſent. Qui demum vigeſimo die æqua campi planitie potitus, ſe hoſti in conſpectum dat, pugnæ copiam facit, cumque quantum poteſt, firmatis ſupra commemoratæ legionis præſidiis viget, cædit, optimaq; copiarum parte mul-F tatum dimittit. Qua inclinatione conſternato hoſte, ad victoriam promptiſſimis animis natura incubuit, nec deſtitit leuibus commiſſis prælis quacunq; hoſtem perſequi, donec vigeſimo quarto & vigeſimo ſeptimo per vrinas & in coxendicem ſeceſſum effugium illi patefaceret, quò clarior quadrageſimi diei triumphus exiſteret. Quo quidem die proſtrata omnino importuniſſimi hoſtis audacia eſt, qui vt obſtinatæ prauitatis meritas pœnas lueret, ad illudendum propoſitus & in currum actus eſt, tandemque ſtrenua ſudorum alacritate per ventris eluuiem emiſſus & ad ſentinam damnatus eſt. Iſque demum fuit prauiſſimi morbi ſolutione perfectaq; iudicationi decoratus triumphus, quo natura viribus optimè inſtructa, varium multiplicíq; malignitate inſignem hoſtem proſtrauit & debellauit. In hoc verò toto morbi ſucceſſu, ſudorum magna vis enituit, qui reſtitantem ſuccorum cruditatem & copiam, quoad per decernentium dierum benignitatem licuit, in liberam corporis planitiem & cutem depoſuerunt, interruptumq; victoriæ curſum non deſperarunt modò, ſed ſæpiùs integratum fœliciter tandem abſoluerunt. Nec certè in tam proiecta hoſtis importunitate, naturæ animus defuit, quæ licet initio vndique appetita, velut intus concluſa, morbum non aggrederetur, illuſtres tamen ad vi-G ctoriam animo præoccupandam ſemper fecit aditus, & de toto euentu celeberrima præbuit auguria. Statim namque primo dierum circuitu lienis tumor viſus eſt & fœmoris ſiniſtri dolor, quæ ſunt abſceſſuum inſignes notæ, & valentium virium ampliſſimæ denuntiationes. Vt taceam conſpicuum valde toto morbo conſpectum nigrorum per vrinas & deiectiones ſeceſſum, variam vomitionis refuſionem, ſanguinis per nares profluuiam, quæ omnia, vt inclinantibus viribus valde ſuſpectam æſtimationem faciunt, ita ſanè iiſdem præſtantibus, vacuationis loco accenſeri debent, & ſolutionis omen facere vt plurimùm exiſtimanda ſunt.

ἐν τῷ Δεάλκεος κήπῳ] Galenus lib. 2. de dieb. decretoriis huius ęgri mentionem facit, ſed τὸν ἐν τῷ Δεάλκεος κήπῳ κατακείμενον vocat. Quidam etiam ſcripti codices Δεάλκεος habent. Cuius lectionis veſtigia vidiſſe videtur Caluus.

ὑπόσυχνα] Duo codices manuſcripti Regij ὑπόσυχνα habent, quo modo Galeni codices legunt, eodem ſenſu.

ἐρρύη ἄκρητον αἷμα] ἄκρητον αἷμα de nigro, craſſo & fœculento ſanguine qui in ſuſpectis narium ſtillationibus viſitur, ab Hipp. intelli-H giſtans eſt vſitatum, aliasq; pluribus dicetur. Etſi verò defectum & reſtitantem naturæ impetum huiuſmodi ſubſiſtentes vacuationes p aſſignant, quo nomine plurimùm in criticarum excretionum theoria infamantur: iſta tamẽ ſanguinis ex nare ſiniſtra profuſio, quæ etiam die quarto repetiit, niſi quòd accuſabilem habet parſimoniã, lienis affectum ſuſpectare poterat, cuius per totum morbum nõ leuia conſpecta ſunt indicia, toties per vrinas & deiectiones nigrorum patefacta effuſione, quæ non minimam alleuationis criticæ ſpem præ ſe ferebat. Caluus hic ὡς κατ᾽ ἰξὺν ex ſuis codicibus addidiſſe videtur, & ad tempus dextrum retuliſſe cùm ſcribit (non è temporis dextri regione.) Quæ ſanè attributio etſi ſanguinis profuſionem magis infamat, in nullis tamen eam codicibus reperi.

οὖρα κριμνώδεα] Hipp. ſæpiùs in vrinis damnat ea quæ farinæ craſſioris ſpeciem & hordei negligentiùs moliti craſſiora fruſtula referunt. vt ſcripſimus noſtris in lib. 1. epid. annot. Nam & ingentem materiæ inæqualitatem & pertinaciã, tantamq; interni incendij magnitudinem denotant, vt colliquationis periculum immineat. Nec in huiuſmodi malis alia certior vlla ſpes eſt, quoniam materia

ſpei delectat, quàm vt impetum morbi trahendo aliquis effugiat, porrigaturq; in id tempus quod curationi locum præſtet. Vnde certè non immeritò Hippoc. huiuſmodi vrinarum contenta, morbum longius tempus habiturum ſignificant. At enim quemadmodum pro materiæ inæqualitate variant, ita certè magis ſuſpecta ſua indicia faciunt. Quæ nanque ſanguinis in hepate, liene, venis & renibus exaſſationem denotant, ea propter nimium ardorem tabefactionisſque ſuſpicionem, periculoſam valde habent denunciationem, iſtaque materiæ ex qua ſuccidantur colorem ferè conſequuntur. Quæ autem ex pituita viſcida craſſa, aſſata decidunt, candicantia ſedimenta faciunt, prauitatemq; ſuam etſi quodammodo emolliunt, periculum tamen nec facilem liberationem denunciant. Quod in Philiſco & Sileno & 4. & 5. ægr. lib. 1. epid. cuiuis annotare eſt facile. Eſt vbi pituitæ vitreæ, crudæ, exaſſatæ, magna copia per vrinas repurgatur, quæ propter materiæ inæqualitatem, cruditatis & flatuum permixtionem, naturę vires variè diſtrahit, tantamque vrinarum varietatem indicat, vt partim coctæ partim etiam crudæ conſpiciantur, plurimamq; naturæ agitationem complectantur. Atq; in iis etſi magna morbi pertinacia tardiorq; ſalus ſperatur, minus tamen malum ſignificatur. In quibus ea quæ in vrinis craſſioris farinæ ſpeciem aut hordei negligentius moliti fruſtula repræſentant, ſiue ſedimenta ſint, ſiue in medio ſuſpenſa per medias vrinas innatent, genitali ſemini ferè ſunt ſimilia, quòd pituitam crudam, vitream, viſcidam & craſſam propiùs referant, flatuumque permixta leuitate huc & illuc diſpergantur. Atque eò certè minùs metuenda ſunt quàm quæ ſummum generis venoſi ardorem præ ſe ferunt, magnamq; ex febrili incendio tunicarum venarum exaſſationem & aſperitatem inducunt, ex quibus huiuſmodi vrinarum ſedimenta decidunt, quæ ſanè indubitatas habent perniciei confeſſiones. Nil ergo mirum videri debuit, in hoc ægro magna ſuccorum inæqualitate plurimaq; cruditate ex multa pituita vitrea conflictato, magnoq; excitato incendio, huiuſmodi viſas vrinas, quæ illius materiæ ex febrili ardore exaſſationem, nec aſpernabilem flatuum permixtionem, variamque naturæ concitationem portenderent. Quod certè effecit vt iſta ad ſublimamenta per vrinas ſuſpenſa, non autem ad vrinas ipſas referrem, quod faciunt penè cæteri omnes interpretes. Illa nanque flatuum permixtio quæ leuem iſtam inconſtantiam & variam diſperſionem facit, ſublimamentis magis quàm ſedimentis conuenit, quibus certè & χονδρώδεα attribui diximus lib. 1. epid. & omnes κατὰ σμικρὰ adſcribunt, quo minutim diſperſa indicari volunt. Vt ne addam Celſi opinionem plurimùm mouere, qui huiuſmodi κριμνώδεα in vrina vix quidem ſubſidere, plurimùm verò innatare poſſe exiſtimat. Ex quo ſanè efficitur vt ὑπόστασιν Hippoc. vniuerſaliorem ſublimamentorum & nubecularum notionem comprehendere iudicandum ſit. Atq; eò firmiùs in hanc opinionem illabimur, quòd hanc lectionem ex duobus peruetuſtis noſtris codicibus manu ſcriptis egregiè teſtatam accipimus. Nam & illi ποικίλα ἐναιωρήματα legunt, & ad ea quæ conſequuntur referunt. In quam etiam opinionem nos impoſuit * Galeni lectio qui huius loci his verbis meminit, κατὰ δὲ τὰ περὶ [illegible] [illegible] [illegible] ἐναιωρήματα ἴσχοντα σμικρὰ [illegible] κρίμνα. Ex quibus etiam apparet eum σμικρὰ pro κατὰ σμικρὰ legiſſe, & ad ἐναιωρήματα retuliſſe, aut profectò eo qualitatem paruamq; ſimilitudinis differentiam inducere voluiſſe vt σμικρὰ pro κατὰ σμικρὰ poſuerit, quod nos per [ferè] expreſſimus. Etſi nos eam lectionem non reſpuimus, quæ κατὰ σμικρὰ, aut σμικρὰ, minutatim diſperſa ſublimamenta ex flatuum abundantia & materiæ inæqualitate, ſeorſumq; coacta agnoſcit. Quæ ſunt iis quæ priùs diximus valde conſentanea. Κρίμνα verò etſi cerealium omnium non modò hordei craſſiorem farinam indicare poſſunt, hîc tamen († vt ſupra) pro craſſioribus hordei negligenter moliti fruſtulis accepimus. Quo magis mirum eſt Caluum pro ſimila cepiſſe, niſi quòd in idem vitium recidit, cùm priùs κριμνώδεα ſimilagineum ſedimentum dixerit. Qui etiam illud κατὰ σμικρὰ, aliter ſibi quàm cæteri omnes affingit, & ad parum ſubſidentia refert, aut certè aliud quid legiſſe videtur. A B C D

* *Com. in aph. 37. lib. 7.* † *lib. 1. epid.*

Διαχωρήματα μέλανα] Varia iſta ſeceſſuum complexio, quæ plærunq; exitialibus morbis imminet, ſæpiùs in quibuſdam ægris iam viſa eſt, præcipuè verò in † Sileno explicata, in quo non ſecus quàm hoc in ægro, pernicioſa ſuccorum permixtio deiectionum varietatem fecit. Plurima ergo redundante pituita vitrea, frigida & craſſa, indeque oborta cruditate, tenues & liquidas viſas eſſe deiectiones non eſt abſonum, quæ morborum initiis periclitantem naturalium facultatum officinam præ ſe ferunt. Ex quibus enatis mediį ventris obſtructionibus conceptaque putredine, febrile excitatum incendium magnam creauit humorum acrimoniam, quæ & vehementem quoque materiæ agitationem feruoremq; induxit. Etſi potuit biliosorum ſuccorum connexio flatuumque vis ſpumantes deiectiones indicare. Nigræ autem deiectiones, quæ ſæpiùs ab Hippocr. damnantur, multis tamen ex cauſis ſalutares eſſe poſſunt, vt ſcripſimus noſtris in lib. 1. annot. Hîc certè eas dici conſtat primis ſtatim diebus, quæ ex intenſo febris ardore, retorridam ſuccorum aduſtionem aut ſanguinem exaſſatum referrent. Quæ ſunt in ipſis morborum initiis periculi plena indicia. Etſi eæ deiectiones nigræ intelligi poſſunt, quæ fæcem aut limum ſanguinis (quam hypoſtaſim nigram vocant) melancholici ſucci rudimentum, deturbarent. Quo quidem copioſiore in hepate genito, lien oblitus imbecilliorq; factus, die quarto intumuit, ſuæq; affectionis per totum morbum efficaces notas expreſſit. Cuius refuſio primis ipſis morbi diebus ex magna materiæ redundantia & naturæ conflictatione potiùs quàm ſolutionis aliqua ſignificatione proueniens, potuit tamen ad eam longè ante præceptam naturæ viam, ipſo morbi impetu contendere, per quam, ſalutari ſæpè ſeceſſione, eiuſmodi materiam deponit. Nam & nigras ipſas deiectiones crebro in morbis apparere, huiuſmodi ſanguinis fæce & limo per aluum demiſſo, lieneq; repurgato, ſcribit * Galenus, & in pernicioſis longiſque affectibus, ex malignis febribus, magniſque viſcerum obſtructionibus obortis, retorridum huiuſmodi ſanguinem ſalubri iudicatione per aluum repurgari, non rarò conſpectum eſt. Vt nec in hoc ægro mirum eſt, tam multam huius ſucci copiam, identidem in aluum & vrinas refuſam, criticæ ſolutionis vim aliquam aperuiſſe. Sic eiſdem quoque deiectiones in obſtinatiſſimis & longiſſimis icteris, morbo ad ſolutionem tendente, eum ſalutariter iudicaſſe non ſemel conſpeximus. Hypoſtaſis autem hîc ab Hippocrate, vt non aliàs ſæpè, ac vt exiſtimat †† Galenus, non ſatis aptè, deiectionibus tribuitur, quod in fundo liquidarum & humentium deiectionum reſidet ſignificans, quodque fundum ſolidiori quodam grauitatis momento petit, non ſecus ac vrinis appellationem ipſam accommodari tritum eſt. Quam hîc quoque, vt reliquas omnes deiectiones, huius retorridæ materiæ ſucco tingi indeque denigrari fuit veriſimile. Etſi non eſt omninò abſonum pituitæ vitreæ refuſam abundantiam, vrinarum & deiectionum ſubſidentias liuore ſuo infeciſſe. Nam & huiuſmodi pituita frigore liuet, vitrumque fuſum colore refert, & in confecta illius copia, quæ ſummas cruditates nobiliumque viſcerum obſtructiones & intemperiem frigidam affert, vrinas propè liuidas (quas recentiores glaucas vocant) annotare eſt facile. Quam in ſententiam nos adducit quod ab Hippocrate ipſo, in iis quæ in vrinis ſubſident, annotatur γλίσχρα. Quo ſanè ipſius pituitæ lentor, tenacitas, & viſciditas clariſſimè demonſtratur. E F G

† *Lib. 1. epid.* * *Comm. in aph. 21. lib. 4.* †† *Comm. in aph. 69. lib. 7.*

Ἐξανιστάμενος δὲ περὶ τὰ σικχασίας] Cùm deſurgeret moleſtè habuiſſe ægreque tuliſſe ſignificat, ob magnam virium oppreſſionem, quod certè in malignis morbis contingit, in quibus venenata materia crebra animi deliquia adfert. Quare deſurgendi impotentiam potiùs & inhabilitatem quàm defectum portendi manifeſtum eſt. Quod ambigua ſua verſione parum aſſequutus eſt Caluus, dum [vix ad ſellam ſurgebat] protulit. Ac nihilo magis mihi probanda venit vnius codicis Regij ſcriptio, qui περὶ τὰ σικχασίας habet.

Ἀπὸ ῥινῶν] Sunt hæc non leuia futuræ prædictionis omina, quæ ex * Hippocratis præſcripto, cùm ſecundum directionem fiant, laudi verti debent, niſi quòd præmaturam habent feſtinationem, & reſtitans hæmorragia quæ vt plurimùm lienis tumorem ſoluit, iudicationem infamat. Ex quibus, vt aliis plurimis, morbi diuturnitatem non immeritò conieceris, ex Hippocrat. placito, ἐν πᾶσι τοῖσι [illegible] ἀποστήματα [illegible] I

* *Lib. 2. Sect. 3.* † *aph. 51. lib. 4.*

Ὑποχονδρίου δεξιοῦ ξύντασις ὑπολάπαρος] Enatis in viſcerum cauo obſtructionibus malè affectum eſt iecur, incenſaq; ſe putredine ad leuem inflammationem deuenit, aut in eius penetralibus, hoc eſt imis partibus, focus delituit, vnde ſubmollis diſtentio viſa eſt. Hunc porrò locum adducit Galenus in fine lib. περὶ δυσπ.

Ὑπόστασις μέλανα διαχωρήματα] Id effecit, credo, vt Caluus aliquantulum lectionem immutarit. Copioſiores namq; nigras & ſpumantes deiectiones ſupernè fuiſſe exiſtimat, infra verò liuidas. Quod etſi in huiuſmodi ſeceſſibus, ex propria loci circumſcriptione verum eſt, nil erat tamen cur lectionem ſibi affingeret, cum iſta in vniuerſum de deiectionibus dicantur. In quo etiam id ſibi licere voluit, vt μέλανα liuida diceret, ideo fortè quòd antea διαχωρήματα [illegible] poſuit. μέλανα autem non [illegible] legendum eſſe cuiuis patet.

Κῶμα]

A λιπαρὰ] Pingues deiectiones abundè expediuimus lib. 1. epid. quas inualeſcente incendio & ardore interno fuſa pinguedine fieri diximus. Quod in peſtilentiſſimo febrium genere ex mordacibus permixto ſuccis fieri contingit. Atque ex ferè ſpumantes ſunt ex magna feruoris agitatione, fœtidæ ob putredinem, vehementer tinctæ, tenaces & glutinoſæ. Ex quibus præfracta materiæ pertinacia, interdum quoq; ſolidarum corporis partium, primarumque naturarum labefactatio, & totius molis contabeſcentia imminet. Vnde certè non improbanda venit duorum exemplarium manu ſcriptorum lectio, quæ poſt λιπαρὰ, ἰώδεα habent, etſi reliqua tacent. Eſt & in altero ἰώδεα, pro ἰοειδέα ſcriptum quam lectionem ſecutus videtur Hermannus Cruſerius, nec eſt abſonum in tanta ſymptomatum concurſione, viroſa aut virulenta deiici.

συνεστῶτα] συνεστῶτα διαχωρήματα dicuntur Hippocrati quæ probè inter ſe cohærent, continua ſunt, ſuamq; conſiſtentiam & figuram ſeruant, in eaq; manent, non autem diſſluunt aut diuelluntur, quod faciunt liquida, humida & aquea. Eaſq; deiectiones compactas, conſiſtentes, conſtantes, coactas & cohærentes vocant, quas liquidis, aqueis, humidis & diſſluentibus opponunt. Hippocrates

B in Prognoſtico & Coacis, in optimis notis συνεστηκότα διαχωρήματα ponit, quæ * Galenus interpretatur μὴ ὑγρὰ πλείω ἢ ὥστε ἀκριβῶς ξηρὰ, ἀλλὰ μέχρι τοσούτου μαλακὰ, μέχρι τοῦ μένειν ἐπὶ συνεστῶτα. † Celſus figurata vertit, cùm & liquidior aluus quàm vt in tranſitu conformetur, damno ſit. Sic in Coacis quoq; Hippocrates, τοῖς ἐξυγρασμένοις διαχωρήμασι, τὰ συνεστῶτα opponit, vt hîc per ὀλίγα συνεστῶτα non alias deiectiones intelligat, quàm quæ tenuibus, profuſis & liquidis aduerſantur. Quod certè naturæ morbum iudicio ſiſtentis optimum eſt indicium.

* Comment. 2. in progn. † Cap. 3. l. 2.

ἰλλαίνων] ἰλλαίνειν, διαστρέφειν τοὺς ὀφθαλμοὺς interpretatur Galenus in exegeſi, quod eſt peruerſis & obtortis eſſe oculis, eſtq; proprium Hippocrati vocabulum vt teſtatur * Iulius Pollux: τὸ παρὰ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰλλαίνειν φασὶ, τὸ διαστρέφειν γίνεσθαι. Quod ἰλλαίνειν Phauorino dicitur, niſi mendum ſubſit, cùm apud Hippocratem ἰλλαίνειν non ἰλλαίνειν reperiatur. Eſt & ὀφθαλμοὶ ἰλλοὶ, ὀφθαλμοὶ διεστραμμένοι, in Prorrh. & lib. 1. περὶ γυναικείων, ἰλλοὺς ὄμματα, oculos diſtortos vocat. Quæ certè omnia à dictione ἴλλος originem ducunt. ἴλλος γὰρ

C τοὺς ὀφθαλμοὺς ἰλλοὺς ὀνόμαζον, vt ſcribit Pollux, vnde & αἴλλωμα τὸ ἀπόβλεμμα. Dicitur & ἴλλος poëtis de oculorum peruerſione aut viriata actione, & στραβὸν, aut περιαγὸν ἢ διεστραμμένον ſignificat, vnde & ἰλλώπτειν & ἰλλωπίζειν interpreti * Ariſtophanis vſurpatur, quod παραμυκτηρίζειν ἢ μύειν τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἢ πυκνῶς βλεφαρίζειν, ἢ παραβλέπειν, conniuere, frequenter nictare, hallucinari, aut retortis eſſe oculis ſignificat. Vnde & ἰλλώπτειν etiam dicitur oculos in irriſione diſtorquere. Hinc quoque παραλλώπτειν τὸ μεταβλέπειν ἐπὶ χλευασμῷ. Caluus verò ab ἴλλειν, quod eſt συνίζειν, aut ab ἰλλίζειν, quod δεσμεύειν, vincire & obligare ſignificat, deducere videtur, cùm obligatum dextrum oculum dixit, niſi ſi obliquatum dicere voluit. Vnde & ἴλλαι, συστροφαὶ ἢ δεσμοὶ dicuntur, & ἰλλάσι Homerus pro δεσμοῖς poſuit, & ἰλλόμενος, ἐιλούμενος, & συστρεφόμενος, & ἰλλόμενος περιστρεφόμενος nuncupatur. Significat igitur ἰλλαίνειν, retortis & peruerſis eſſe oculis, quod διαστρέφεσθαι ὀφθαλμοὺς alibi dixit † Hippoc. Celſus autem cap. 6. l. 2. peruerti dixit. Atque hæc ipſa inter perturbationes criticas accenſenda exiſtimat Galenus.

* lib. 2. * in iamdem. † in Coacis, & aph. 49. l. 4. & 75. l. 7.

διέμεινε περὶ τὰ αὐτά] Duo codices manu ſcripti διέμεινε ταὐτὰ habent, eadem omninò phraſi. Nempe eadem omnia perſeuerauiſſe &

D permanſiſſe ſignificant. Variant etiam codices in eo quod ſequitur. Quidam namq; ταῦτα πάντα ſimpliciter legunt, nec δ᾽ ἴλλαινε adhibent quos interpretum bona pars ſecuta videtur.

ἱδρῶσε] Duo codices vetuſtiſſimi ἵδρωσε habent, quibus noſter quoq; ſuffragatur, eoſq; ſecutus ſum cum interpretibus, quò firmiorem inchoatæ iudicationi fidem faceremus. Niſi ſi vtrumq; non malè adeſſe poſſe exiſtimamus, quo modo & in recentiore quodam codice ſcriptum reperitur, & Caluus legiſſe videtur.

διέσρεψε] Vitium eſt manifeſtum in codicibus impreſſis Germanicis & Aldinis, qui διέστρεψε pro ὑπέστρεψε legunt, quemadmodum legiſſe videtur Galenus, in eoq; manu ſcripta exemplaria conſentiunt.

αὐτίκα δὲ νύκτα] Quidam codices illud αὐτίκα ſuperioribus iungunt, vt ſit, febrem ſtatim die decimoquarto repetiuiſſe. Poteſt etiam quorundam codicum conſenſu ſequentibus iungi, vt ſit αὐτίκα τὴν νύκτα, quomodo Græci αὐτίκα νυκτὸς dicunt, ingruentem noctem ſignificantes, aut vt αὐτίκα ſententiam inchoet. Qua in re pluralitatem ſequimur.

E δειν] Codices Regij duo itemque noſter iſtud omittunt, idq; iure optimo, ſiquidem interiectum videtur, nec in codicibus Galeni reperitur. Niſi quis ad imaginantium cogitationes, quas in animo voluunt, referre velit, quæ nonnunquam delirium præcedant. Caluus οὐ δεινὸν legiſſe videtur atque negationem appoſuiſſe. Aldinus codex δεινὸν πάντα, παρέργως habet, non ſatis conſtante ſententia.

μετεωρισμοὶ] Arguebant iſta magnam humoris crudi pertinaciam & inæqualitatem, aut à calore præter naturam & flatuum permixtione agitationem. Quæ recrudeſcentis necdum domiti morbi ſpecimen exhibebant. De quibus ſcripſimus lib. 1. epid.

γνώμη δὲ κατὰ τρόπον πάντα εἶχε] Tres codices ſcripti antiquiſſimi ἐπιεικέως habent, eodem ſenſu, quo modo etiam legit Galenus Comm. 1. in Prorrh. huius loci mentionem faciens. Eſt autem εὐπαθείας τῆς γνώμης, & naturæ vitium deponentis inſigne admodum exemplum.

F βάλανοι συνεδόθησαν] Codices duo manu ſcripti βαλάνους προσεθέμεθα legunt, quos ſecuti ſunt Galeni interpretes.

περιστέλλετο] περιστέλλετο, τοῖς περιβολαίοις ἑαυτὸν ἐσκέπετο interpretatur * Galenus, quod eſt pannis contegi, aut integumentis conuolui & cooperiri. Quod perfrictis iiſq; qui extremorum corporis depopulato calido natiuo frigus ſentiunt, ſæpè attribuit Hippocrates, in quibus vt ſcribit † Galenus, κατάψυξις ἐπικρατεῖ μεγαλυνθείσης τῆς ἐμφύτου θερμασίας. Nam & hanc dictionem in iis quos καταψυχομένους dicimus ſæpiùs vſurpat, & quod ſcribit * Galenus, χεῖρον ἐστὶ δὲ ψυχρῶν τοῖς ἄκροις εἶναι, ἐκ τῆς ἀπὸ ψυχομένων τῶν ἐμφύτου θερμασίας. Neque tanta tamen hîc intelligenda eſt perfrictio, quæ proiectum omninò virium diſcrimen faciat, ſed quæ ardore interno & febris incendio ad extremorum frigus ſequatur.

* in Exegeſi. † lib. 2. περὶ δυσπν. * lib. 3. περὶ δυσπν.

ἔμετοι χολώδεις] Eorum omnium quæ in corpore ſuperuacanei ſunt generis magna varietas ſæpiùs ab Hippocrate in Prognoſtico damnatur, quòd varias corporis affectiones ingenteſq; naturæ perturbationes, aut periculoſas humorum complexiones ſignificet.

G Qualia de eorum quæ vomitione aut aluo refunduntur varietate, plurima ſunt Hippocratis decreta. Iſta tamen vbi inualeſcente natura & ad finem eunte morbo ſuccedunt, vitalitatis ſpem erigunt. Etenim vt ſcribit * Hippocrates, αἱ μεταβολαὶ ὠφελοῦσιν, ἢν μὴ ἐς πονηρὰ μεταβάλλῃ. Quod vt de vomitu, ita etiam de deiectionibus protulit aph. 14. l. 2.

* lib. 2. epid.

αὐτ᾽ ὀλίγα δὲ μέλανα, ὀλίγα, λεπτά] Codex vnus manu ſcriptus ὀλίγα λεπτὰ ſimul iungit, quod etiam fecit Aldus. Quos ſecutus videtur Caluus.

οὖρα λεπτὰ οὐ ξύμπαν] Regij codices duo manu ſcripti quomodo & Caluus ἄχροα legunt, quo proiectam vrinarum tenuitatem ſignificent. Reliqui cum impreſſis conſentiunt, nec iſta lectione ſalutarem iudicationem deſperant, ſed tolerabilem vrinarum tenuitatem cum mediocritate coniunctam, & ad iudicationem inclinantem morbum deſignant, vt ſcripſimus noſtris in ægr. 14. l. 1. epi. annot. vbi etiam huius loci meminimus.

H οὖρα λεπτὰ] Codices duo manu ſcripti vetuſtiſſimi iſta addunt cum Aldino & Germanico, quos ſequimur. Hæc enim frequens vrinarum tenuium repetitio, tentatas crebrò diebus decernentibus, ſed irritas tamen iudicationes, velat, morbumque ipſum meritò ex cruditatis vitio in longos tractus ducit. Cuius rei ſignificationem præbent vrinæ tenues. Etſi poterant iſta in ſuperioribus ſubintelligi quo nomine ab omnibus ferè interpretibus omittuntur, & in duobus aliis ſcriptis codicibus deſiderantur. Caluus namque, vnus ex omnibus, in hoc vetuſtiſſimorum exemplarium fidem ſecutus eſt.

οὖρα δὲ λεπτά] Hic quoque vetuſtiſſimorum codicum conſenſum ſecutus ſum cum Caluo & impreſſis Germanico & Aldino. Etſi poterant omitti, quod faciunt reliqui omnes interpretes. Nec iſta tamen iudicationis dignitatem omninò eleuant, quin potiùs quodammodo molliunt, naturæque viribus excuſationem prætexunt, quod non facilem cædi hoſtem, ſed longinquitate productum & cruditate efferatum, cunctatione ſubegerit. Cuius tum primùm aperta ſpes vigeſimo enituit, quæ leuiter ad quadrageſimum vſque increuit. Nam quæ antea iudicationes intentatæ ſunt, anguſtè admodum ſe habere videbantur, ac ne vix quid in enatabant.

περὶ ὀμφαλὸν παλμός] Palpitatio in hypochondriis & ad vmbilicum exiſtens, ſpiritum flatuoſum à craſſa materia excitatum, pluri-maſque obſtructiones cruditatis ſoboles, ſubeſſe indicat, ſubſultantemque in præcordiis ſanguinem ab incendio collectum, ſignificat. Neque verò ea palpitatio inaudienda venit, quæ magnas præcordiorum inflammationes comitatur, quamque Hippocrates in Progn. & Prorrh. intelligit. Cùm namque præcordiorum contenſio ſubmollis adfuerit, verbis emollita inflammatio, plurimùm de ſæuitia ſymptomatum ſuſtulit. Vt non ſit mirum hac ſubſultatione, neque hæmorrhagiam neque delirium portendi, ſed ſolam humorum à flatibus ex cruda materia agitationem. Quæ cùm plurima abundarit, iſtoq; in morbo vtramque paginam fecerit, inde ortam fuiſſe palpitationem non eſt abſonum. ὅτι δὲ τῶν παχυτέρων χυμῶν τὸ φυσῶδες πνεῦμα τὴν γένεσιν ἔχει, παλμὸς δὲ δείκνυται διὰ πνεύματος φυσώδους γενόμενος, τὸ φυσῶδες ἀθροιζόμενον πνεῦμα διὰ ψύξιν, vt ſcribit * Galenus. Alioqui iſta palpitatio præcordiorum inflammationem denunciabit, quæ ſanguinis ex naribus profluuio fuit confirmata, quod ſcribitur in Prorrh. οἱ κατὰ κοιλίην παλμοὶ ὑποχονδρίου ἐντεταμένου, ἐγχαίδει αἱμορραγεῖ.

* *Comm. 1. in Prorrh.*

τὰ δ' ἄλλα οὐχ ὑπομιμνήσκεται] Iſta omiſit Caluus contra omnium codicum fidem. B

τεσσαρακοστῇ διεκρίθη] Huius loci meminit Galenus lib. 2. de dieb. decr. & Com. in aph. 37. lib. 7.

DE ADSCRIPTIS ÆGRO SVPERIORI NOTIS.

Superuacaneum fortè videbitur in his nugis ſeriam operam ponere, quia tamen in has anguſtias incidimus, ex his nobis emergendum eſſe arbitramur. Codices impreſſi vt nullos characteres huic ægro aſſignant, ita ea in re conſentientes codices duos ſcriptos habent, & quæ adſcribuntur notæ, omninò duobus exemplaribus conſignatæ, vt in probabili inuento, variè animos noſtros ludificant. Regius codex peruetuſtus eas hoc modo adſcribit πυ. γ. δ. ιδ. μ. υ. Ex quibus hunc facilè ſenſum elicias, πυκνὰ μέλανα διὰ τῶν διαχωρημάτων καὶ ἱδρῶτες, τεσσαρακοστῇ ὑγιείη. Vt credibile ſit iuuenili robore præſtantem ægrum, crebris nigrorum ſeceſſuum deiectionibus, ſudorumq; procuratione quadrageſimo die iudicatum. Nam ad tam pertinacis mali labem eluendam, tantæq; cruditatis & tam variæ humorum permixtionis prauitatem edomandam, conſtanti virium robore opus fuit, quæ naturæ aggreſſiones ſubleuarent & longinquitate productum morbum euincerent. Quarum egregium facinus per totum morbum enituit, quòd in ſumma cruditate, quamcunque tamen potuerint vitioſorum ſuccorum depulſionem attentarint, & crebram nigrorum, exuſtorum, variorumq; ſuccorum ſeceſſionem per totum morbum fecerint. Deinde verò, ſæpiùs non infœliciter attentatas iudicationum ſolutiones, ſudorum refuſione ſecundarint, tandemq; diem quadrageſimum plena in totum abſolutione cohoneſtarint. Quo nomine iſtis quoque nobile præconium feciſſe Galenum in Commentario apparet, quòd pernicioſo & difficili morbo audacter admodum ſeſe oppoſuerint. Atque etiam in eam virium dignationem propendet codex noſter Germanicus, etſi aliter paulò characteres adſcribit. Nam cùm morbi ſolutionem nigrorum ſeceſſuum copiæ & ſudorum profuſioni tribuat, in quo naturæ impetus magni facit, in eo certè viribus non parum attribuere videtur. Huiuſmodi autem characterum deſcriptionem habet πλ. π. μ. δ. ιδ. μ. υ. Ex quibus hunc ſenſum exprimas licet, πιθανὸν πλῆθος μελαίνων διαχωρημάτων καὶ ἱδρῶτες τεσσαρακοστῇ ὑγιείη. Quæ certè lectiones eodem ambæ recidunt, nec parum plauſibilem, vt in re probabili, habent aſſenſionem. In quo etſi quædam non ſatis integra videntur, nec verò ſatis dignè ad iudicationum diſciplinam tractata, ab iſtis tamen horum librorum Criticis qui huiuſmodi notas appoſuerunt, non omninò temerè huc eſſe videntur tranſlata. Atque hanc ipſam veluti extra ordinem notarum expreſſionem, hoc te animo deinceps amplecti decet, vt cuiuſcunque modi probabilitatis opinio animum affecerit, in ea abundè tibi ſatis eſſe factum exiſtimes. Nam nec in his magnam rerum autoritatem ineſſe exiſtimamus, neque vt in adulterata fœtura plurimùm induſtriæ collocandum eſſe putamus, ne in iuſtam Galeni reprehenſionem incidamus.

SECTIO SECVNDA.

Æger quartus.

Philiſtes in Thaſo ex longo interuallo capite dolebat, tandemq; etiam altiſſimo ſopore aliquantulum correptus decubuit. Obortis autem ex comeſſationibus febribus aſſiduis, ingraueſcebat dolor, nocte primùm incaluit. Primo die biliosa, pauca, vomitione refudit, flaua primùm, deinde verò æruginoſa plurima. Ab aluo autem ſtercora exierunt, nox implacida fuit. Poſtridie ſurditas obuenit, febris acuta cum præcordiorum dextrorum contenſione, quæ intrò vergebant. Vrinas tenues & perſpicuas reddidit, in quibus ſuſpenſum quiddam in medio innatans paucum, ſemini genitali ſimile inerat. Circa meridiem vehementer inſaniuit. Die tertio permoleſtè habuit. Quarto conuulſionibus exagitatus eſt, exaſperata ſunt omnia. Quinto ſub tempus matutinum defunctus eſt.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ. E

Ἄρρωστος τέταρτος.

Ἐν Θάσῳ Φιλίστης, κεφαλὴν ἐπόνει χρόνον πολλόν. καί ποτε καὶ ὑποκαρωθεὶς, κατεκλίθη. ἐκ δὲ πότων πυρετῶν ξυνεχέων γενομένων, ὁ πόνος παρωξύνθη. νυκτὸς ἐπεθερμάνθη δὲ πρῶτον. τῇ πρώτῃ ἤμεσε χολώδεα, ὀλίγα, ξανθὰ δὲ πρῶτον, μετὰ δὲ ταῦτα, ἰώδεα πλέον. ἀπὸ δὲ κοιλίης κόπρανα διῆλθεν. νύκτα δυσφόρως. δευτέρῃ κώφωσις. πυρετὸς ὀξύς. ὑποχόνδριον δεξιὸν συνετάθη. ἔρρεπεν ἐς τὰ ἔσω. οὖρα λεπτὰ, διαφανέα. εἶχεν ἐναιώρημα γονοειδές. σμικρὸν ἐξεμάνη, περὶ μέσον ἡμέρης. τρίτῃ δυσφόρως. τετάρτῃ σπασμοί. παρωξύνθη πάντα. πέμπτῃ πρωῒ ἀπέθανεν. F

Hoc valde eſt notabile ſummi præcipitij exemplum cum Eraſino libri primi admodum conſentiens. In quo ægri intemperantiam vel errorem, vtpote comeſſationes pleniores, totum naturæ ordinem interturbaſſe, & verò magnas flammas iniecisse, ægrumq; in exitium præcipitaſſe eſt animaduertendum, quod etiam ſubmonuimus ægr. 12. lib. 1. Vt mihi ſit veriſimile ex plurima in cerebro humorum redundantia contractum iam affectum ad occurſurum morbum magnum momentum feciſſe, quem liberalior vini ingurgitatio non leui impendio in miſerabilem & luctuoſum coniecerit exitum. Nam leuis alioqui initio morbus, ex ægri intemperantia & luxu peſſimum mali accepit fomitem, apertiſſimiſq; inſidiis proditus ægrum totum pelliundauit, lamentabiliq; inſaniæ & conuulſionis ſpecie conſectum citiſſimè extinxit. Vt verum ſit quod eſt ab Hipp. expreſſum lib. περὶ παθῶν. ἐν γὰρ τοῖσιν ὀξέσι τὰ σμικρὰ ἁμαρτήματα μεγάλα καὶ πολλὰ γίνεται. Quò ſanè æquius eſt in ægrorum victus ratione (quam ἄπαντος τοῦ ἔργου τὸ κεφάλαιον vocat † Galenus) magnam adhiberi cautionem, cùm ſæpiùs ex paruo admiſſo inemendabiles caſus contrahantur, ſitq; rationi conſentiens quod ſcripſit Galenus lib. 1. de dieb. decret. τὰ μὲν γὰρ ὑγιαίνουσι τελέως σώματα, χωρίζει οὐδὲν ἐπὶ τοῖς ἁμαρτήμασι. τὰ νοσοῦντα δὲ, εἰ μὴ εὐθὺς ἐπὶ τοῖς σμικροῖς ἁμαρτήμασιν, ἀλλ' ὕστερα γίνεται ἐπὶ τοῖς ἁμαρτήμασι. καὶ τοῖς ὑγιαίνουσι τελέως πολλοὺς καὶ μεγάλους ἰσχὺς γεγενημένων ἁμαρτημάτων, H ... ὥστε γὰρ καὶ τοῖς ὑγιαίνουσι τὰ μεγάλα τῶν ἁμαρτημάτων ... ὀλέθρια γίνεται ... ἐπὶ τῶν νοσούντων. Hinc quoque cuiuis conijcere licet quàm periculoſa ſit cibi in morbis exhibendi intempeſtiuitas, & quod in præcipuis vitiis, non aptè ſatis captata victus offerendi occaſio, ineuitabiles ſecum calamitates trahat, cùm contra cibo vinoq; apte interdum dato remediari tutiùs ægros quàm medicamentis exiſtimarit Aſclepiades. † *lib. 1. de dieb. decr.*

πότων] Quædam exemplaria ποτῶν habent, quædam etiam φόνων legunt, nullo omninò momento.

ὑποκαρωθείς] Significat Philiſten ipſum ex magna frigidi & humidi redundantia affecto cerebro, profundo & inexpugnabili ſomno altiſſimoq; ſopore detentum fuiſſe. Sic enim † κάρος, βαθὺς καὶ δυσδιέγερτος ὕπνος denotat, qui non niſi ſalubriter aliquando ægris

† *Gal. com. 2. in Prorrh.*

accidit.

A accidit. Neque enim hic propriè eam principis animæ functionum noxam qua animales effectiones læduntur, ac ſenſationum & motionum priuatio cum ratiocinandi & intelligendi abolitione ſequitur, & [illegible] * Hippocrati; * Galeno verò [illegible] dicitur, inaudiendam exiſtimaueris, quæ temporum muſculis grauiter affectis, aut perforato & adacto cranij oſſe, atriroq; medio cerebri ventriculo ſæpiùs contingit, vt ſcribit Gal. Com. 2. in lib. de art. & lib. 4. de loc. aff. Neque etiam tanta frigidi, craſſi & viſcidi humoris, cerebri ventriculis impacti, intemperies capienda eſt, quæ verum catum paulatim à veterno differentem conuehat, ſed ea quæ ex humidæ & frigidæ materiæ in capite repletione, profundum ſomnum ſæpè excitare creditur. Quod & ingruentibus febrium inſultibus & in morbis acutis aut continentibus febribus, ex magna vaporum ſurſum latione contingere ſæpius experimur. In hoc igitur ægro iam ex longa capitis repletione affectum fuiſſe cerebrum indicatur, & pro materiæ qualitate profundum ſoporem ſubortum fuiſſe, ex quo tandem decubuerit. Mirum autem ſubit codicem vnum Regium manu ſcriptum cum Aſulano, genus hic mutaſſe, & pro [illegible], [illegible] legiſſe.

* lib. 2. [illegible] * Com. 2. in Prorrh.

B [illegible]] Hæ ſunt [illegible] ſeu externæ cauſæ, quæ magnam rapuerunt ex fomite flammam, & in ægri erratis non minimis (quæ [illegible] nomine apud Hippocratem comprehenduntur) continentur. In capitis enim affectibus liberalior compotatio non leuem offenſionem affert, quòd temetum à tentandis mentibus nomen habeat, & vt inquit Aretæus, [illegible], & quod Galenus ſcribit: [illegible]. Hæc namque plenior comeſſatio & largior potus, vt omnem ſanitatis ſucceſſum plærumq; præcidit, ita non raro ineuitabiles caſus affert, vt exemplo eſt æger 12. lib. 1. Epid. Ex quo efficitur vt non temerè perſcriptæ ex vino in capitis offenſionibus curationes hauriendæ ſint, nec niſi ſummo iudicio adhibito amplectendæ. Quum namq; in crapulæ medicatione meri potionem ſuaſit † Hippocrates, eam velut ſolutam & exundantem, certis & diſiunctis finibus, noſtris reſcriptis concluſimus, & adhibita diſtinctione ad artis medendi metas flexi[mus]. Hic autem exemplariorum pluralitatem & conſenſum ſecuti ſumus, quæ [illegible] habent. Comeſſationes enim, conuiuia & compotationes cum iſta ſignificent, C cum his quæ [illegible] legunt, quibus pocula & potationes ſignificantur, conueniunt. In quo mirum eſt hanc dictionem & tantam morbi occaſionem Caluum effugiſſe, qui pro [illegible] aut [illegible] legere viſus eſt.

† lib. 2. epid. Sect. 6.

[illegible]] Hunc in modum diſtingunt exemplaria optima manuſcripta quæ ſecuti ſumus, vt primum noctu ſuboriam febris ſignificationem innuat. [illegible] namque & [illegible] de leui febris initio, vt [illegible] de intenſione Hippocrati dicitur. Quanquam duo codices exaſperatum nocta dolorem ſignificant, dum legunt [illegible].

[illegible]] Peſſimos caſus continuis febribus imminere non eſt mirum cùm ſcribat † Galenus, [illegible]. Ex humorum namq; & ſanguinis ex febrili incendio aſſatione, biliosos plurimos ſuccos exundare eſt neceſſe, quorum torrefactione in æruginoſos & virulentos tranſeunt. Qui gradus eſt ex calidi incenſione ad atram bilem celerrimus, vt ſcribit * Galenus. Ex quo certè inualeſcente incendio exaſperatiſque huiuſmodi humori-
D bus in cerebrum ſublatis iſtis caſibus, intolerabili capitis dolore, ſurditate, vehementi delirio & inſania exagitatum fuiſſe ægrum nemo mirabitur qui hunc Galeni locum ex Comm. 1. in Prorrh. ſibi ob oculos ponet, quem integrum ad plenam huius loci explicationem libenter apponimus, [illegible]
E [illegible] Caluus cum Aſulano codice [illegible] omiſit & [illegible] iunxit. Quædam exemplaria [illegible] habent & [illegible] cum Galeno. Quædam etiam [illegible] ad ſequentia adiungunt, quæ ſecutus eſt Caluus & Hermannus Cruſerius.

† Com. 2. in lib. [illegible] * Com. 1. in Prorrh. & Com. 2. in lib. 1. epid.

[illegible]] Affecto iam cerebro commotoq; incendio bilioſis ſurſum raptis humoribus, ſtatim ſecundo die ſurditas obnata eſt, quæ etſi periculum intendit, leuiorem tamen mali præſagitionem facit, quàm quæ in præcipitibus conſternationemq; afferentibus morbis, audiendi functione ſopita animalibuſq; facultatibus deperditis, mortis viciniam portendit. Vt meritò ab Hippocrate
F ſcriptum ſit in Prorrh. [illegible].

[illegible]] Præcordia intrò vergere & inclinari ſignificatur, nullo ſuopte affectu in hypochondriis ſubſiſtente, ſed quod reſiccato & diſtento ob neruorum principium ſepto tranſuerſo, reuulſum & intrò retractum hypochondrium fuerit. Idem namq; hic indicat [illegible], ac quod in Prorrh. ſcripſit Hippocrates, [illegible], quod teſte Galeno, [illegible] ſignificat, [illegible]. Sic enim [illegible] ad attractionem momentum & inclinationem, aut eam quæ fit in corporis ſucculentiæ depletione conſidentiam atque depreſſionem indicat * Hippocrati, quam virium diminutio conſequitur, & per [illegible] interpretatur Galenus. Atque cùm huiuſce intrò inclinationis & reuulſionis, cerebri affectum originem faciat Galenus, meritò conuulſionis intenſiſſimiq; delirij ac inſaniæ ſuſpectio deſumitur. Nam ex longo interuallo repletione affecto cerebro, illucq; raptis per febrem bilioſis & acribus humoribus, ac ex incendio reſiccato neruorum principio, non temerè conuulſionis conſpirationem ſenſit ſeptum tranſuerſum, neruorum communio-
G ne conſentiens, & ex febrili incendio ſiccitatis intertrimento velut vela contrahens, ſecumq; quaſi intrò hypochondrium abripiens. Quæ vna eſt ex tribus in ſepto tranſuerſo contenſionis cauſis [illegible] (vt ſcribit † Gal.) [illegible]. Quas ferè eaſdem commemorat in Commentario Gal. niſi quòd literæ vitio dimota mihi diſtributio videtur. Nam cum nominatim paulò poſt tres eſſe iſtius tenſionis cauſas efferat duas tantùm ſubdiuiſiſſe videtur, coniuncto cum ſecundo tertio cauſæ genere. Vt mihi non male lectio conſiſtere videatur ſi propriam ſepti tranſuerſi phlegmonem tertium cauſæ genus diſparatum feceris, itaq; aptius locum totum diſtinxeris. [illegible]. Quod ab interpretibus non eſſe animaduerſum valde miror. Hunc porrò locum adducit Gal. in lib. [illegible] his verbis, [illegible], in quibus vulgati codices vitium habent. Atque etiam ex his ipſis propriam delirij reſpirationem euinci contendit Galenus,
H cerebrumq; & paruam doloris aut alicuius inflammationis ſpiritualiumq; partium affectatum comitem conſtitui. Caluus hunc per ſe ſatis inſignem locum admodum mihi obſcurâſſe videtur, cùm dixit [præcordia dextra ſeſe diſtenderunt, quod ad interiora deflexit] Nam præterquam quòd propriam illam hypochondriorum immunitatem, eorumq; ex internorum affectione violentam attractionem vitiauit, mirum eſt etiam quomodo illud [quod ad interiora deflexit] ſuperioribus cohæreat.

* lib. 6. epid. ſect. 3. † Comm. 2. in Prorrh.

[illegible]] Iſta ſimul coniunximus, duobus exemplaribus manu ſcriptis, peruetuſtis, melioribuſq; codicibus & Galeni authoritate freti. Commentario enim 1. in Prorrh. huius ægri mentione facta, [illegible] ſimpliciter legiſſe videtur Galenus iſtudq; non leue delirium, ſed vehementer emotam mentem ſignificare oſtendit, his verbis [illegible]
Vt hoc intellectu [illegible] cohærere poſſit. Quò magis mirum eſt Cornarium ex omnibus interpretibus

vnum codicibus Germanicis & Aſulanis tantum tribuiſſe, vt Galeni autoritatem poſtponeret, aut etiam dictionis vim negligeret. A
Eſt enim ἐκμαίνεσθαι aut ἐκμαίνεσθαι, σφόδρα παρακρούειν, ἢ ἐξίστασθαι, quibus vehementem mentis alienationem indicamus, & furore percitum eſſe aut valde inſanire dicimus. μανίαν namq; * Cicero furorem, aut eam inſaniam quæ iuncta ſtultitiæ patet latiùs, interpretatur. Caluus & furorem & inſaniam commiſcuit, cùm furenter inſanire dixit, vt inſaniam intenderet. Credibile namq; eſt rapta ſurſum bile exuſta, ac in nigram propemodum tranſeunte, inſaniam iſtam aut furioſam deſipientiam excitari. Quam in rem ad totum huius ægri decurſum illa Prorrhetici ſententia quæ in Coacis reperitur, optimè quadrare poteſt. τὰ ἐν κεφαλαλγίῃ ἐκ ποτοῦ ἰσχυρῶς ἐξαμαυρούμενα, ἐκμαίνεσθαι. Etſi in eam Galeni reprehenſionem incurrere nolumus, vt Hippocratis locos δι' ἀλλήλων explicare videamur. Porrò accedit ad illam delirij ſignificationem & cauſam, quod de hoc ægro ſcribitur in fragmento Galeno attributo in lib. de Humoribus Hipp. his verbis, ἐπὶ δὲ φλεγμονὴ ἐν τῷ τρίτῳ ὑπὸ ἡμέρῃ, χολώδη σφοδρῶς τὰ διαχωρήματα. ἐξεμάνη γάρ φησι, περὶ τὸ πέμπτον ἦμαρ. ζωὴν δ' οὐκ ἀπέθανεν ὁ νέος. Vbi φωνὴν vitioſè legitur.

* Tuſc. 3.

πάντα παρέκρουσε] Conuulſiones omiſit Caluus contra omnium quos videre licuit codicum fidem. B

DE CHARACTERIBVS ÆGRO SVPERIORI ADSCRIPTIS.

Cùm non ſit ambigua tam præcipitis huius mortis cauſa, nil admodum notis huiuſmodi rem ipſam exprimentibus opus fuiſſe videtur. Vt minimè mirum ſit codices impreſſos ipſumq; Galenum iſtarum mentionem nullam feciſſe, æquiusq; fuerit eas quas in codicibus ſcriptis reperimus ne adſcripſiſſe quidem, quòd & parum probabilitatis habeant, & verò in re minimè per ſe obſcura tenebras offundant. Quibus quidem, quod velut exautoratæ in hanc orcheſtram ſubeant leuiter defungemur. Quidnam enim his characteribus veriſimile nos elicere poſſe putamus. Π. Φ. Δ. Σ. Α. Σ. Σ. Quodſi velut in re ludicra, nulliusq; momenti conjecturam experimus, videndum certè eſt ne non ſatis conſultè pro leuibus ſerias nugas inducere videamur, ſtatimque in Galeni accuſationem incidamus, quòd in his quæ extra rem omninò ſunt, tractationem conteramus. Igitur qui conjecturis aliquid audendum exiſtimant, hunc ſe ſenſum elicere poſſe ſperant, παρακοπὴ φρενῶν διάθεσιν σπασμῷ θάνατον ἤνεγκεν. Nam & vehemens mentis alienatio quæ tandem in inſaniam verſa eſt, occupata ſenſuum arce, ægrum in præſentiſſimum adduxit diſcrimen, & conuulſione conflictatum reliccata ob incendium neruorum origine peſſimis afflixit caſibus. Quem in affectum conſpirante ſepto tranſuerſo & ex magna æſtuatione reſiccato, ac velut ad principium reuocato, contentionis internæ ſpeciem præcordia præ ſe tulerunt, nec leuem conceptæ inflammationis ſuſpectionem oſtentarunt. Ex quo exiſtit non leuiſſima conjecturæ inductio, quæ in interna præcordiorum contenſione per duos iſtos characteres Φ. & Δ. διὰ τραύματος φλεγμονὴν deſignat. Sufficiente ad tanti mali labem & tam inſignem inſaniam cauſa iſta, ni Galeni autoritas hunc ex cerebri affectione & neruorum origine conſenſum raperet. Ac verò malim huiuſmodi conjecturas, æquitatis ratione paulum confirmata corroborari, quàm præſcriptis à Galeno ac cæteris qui in huiuſmodi notis explicandis deſudarunt, characterum deſignationibus temerè inſiſti. Quis namq; hunc tractationi paulò æquior, φρενῖτιν rectè intelligi poſſe exiſtimet? aut ex iſtis duobus characteribus φρενῶν διαχωρήσιν exprimat? Etſi enim iſta conſentientes in notarum explicatione nobilium virorum conſenſiones habent, ad hoc tamen quod quærimus inſtitutum non niſi temerè accommodari poſſunt. Contractis ergo ſententiæ noſtræ velis, exiſtimamus hunc ægrum ex vehementi & turbulenta mentis emotione aut etiam inſania, quinto die miſerabili mortis ſpecie ereptum. Nam ſiue φρένας mentis ipſius & ſenſationum principis, ſiue ſepti tranſuerſi affectionem indicare contenderis, ex iiſdem tamen cauſis calamitatem iſtam prætexímus. Quod verò in fine Κ. duplex adſcribitur, κακῶς aut κάκιστα mihi ſignificare videtur, & luctuoſum illum conuulſionis caſum portendere. Qua in re duos inter ſe codices parum diſcrepantes reperimus. Nam quòd vetuſtior Κ Κ. longius inter ſe diſtinctum exprimit, alter recentior ΚΚ. propiùs iungit, in eumque quem propoſuimus ſenſum nos facilius inducit. E

Æger Quintus.

Chærion, qui apud Demænetum decumbebat, ex potu, igne, hoc eſt febre vehementiſſima correptus eſt, ſtatimq; capitis grauitas cum dolore occupauit, non dormiuit, aluus perturbata ſeceſſus tenues & aliquantulum bilioſos demiſit. Tertio die febris acuta inuaſit & capitis tremor, præcipuè verò labri inferioris, pauloq; poſt rigor, conuulſiones, omnino deſipuit, nox moleſta fuit. Quarto quieuit, pauliſper dormiuit, delirauit. Quinto laborioſe habuit, exaſperata ſunt omnia, delirium, nox moleſta, non dormiuit. Sexto eadem perſeuerauere. Septimo nouo ſuborto rigore febris acuta prehendit, & per omnia membra diffuſo ſudore iudicatus eſt. Huic per totum morbum ex aluo deiectiones bilioſæ, paucæ, ſynceræ prodierunt. Vrinæ tenues erant, boni coloris, quæ ſublime quiddam in medio innatans nubiloſum habebant. Ad octauum vrinas melioris coloris, in quibus ſubſidentia inerant candida & pauca reddidit, ad intelligentiam rediit, à febre immunis fuit, quæ nono repetiit. Ad decimumquartum autem grauiter febricitauit, inſudauit. Decimoſexto bilioſa, flaua, copioſa, vomitione reiecit. Decimoſeptimo nouo deſuper orto rigore febris acuta inuaſit, & ſudore dimanante à febre iudicatione abſolutus eſt. Vrinæ poſt morbi reuerſionem & iudicationem melioris erant coloris, atque in his ſubſidentia inerant, neque per recidiuam mentis alienatio adfuit. Decimooctauo paulum incaluit, atque inſuper ſitibundus, vrinæ tenues, ſublime quiddam in medio innatans nubiloſum habebant, aliquantulum delirauit. Ad decimumnonum à febre immunis fuit, ceruicis dolor occupauit, vrinis ſubſidentia inerant. Vigeſimo perfecta iudicatione abſolutus eſt.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ.

Χαιρίωνα ὃς κατέκειτο παρὰ Δημαινέτῳ ἐκ ποτοῦ πῦρ ἔλαβεν. αὐτίκα δὲ κεφαλῆς βάρος ἐπώδυνον. οὐκ ἐκοιμᾶτο. κοιλίη ταραχώδης, λεπτοῖσιν, ὑποχολώδεσι. τρίτῃ πυρετὸς ὀξύς. κεφαλῆς τρόμος. μάλιστα δὲ χείλεος τοῦ κάτω. μετ' ὀλίγον δὲ, ῥῖγος. σπασμοί. πάντα παρέκρουσε. νύκτα δυσφόρως. τετάρτῃ δι' ἡσυχίης. σμικρὰ ἐκοιμήθη. παρέλεγε. πέμπτῃ, ἐπιπόνως πάντα παρωξύνθη. λῆρος. νύκτα δυσφόρως. οὐκ ἐκοιμήθη. ἕκτῃ διὰ τῶν αὐτῶν. ἑβδόμῃ, ἐπερρίγωσε. πυρετὸς ὀξύς. ἵδρωσε δι' ὅλου. ἐκρίθη. τούτῳ διατελέως ἀπὸ κοιλίης διαχωρήματα χολώδεα, ὀλίγα, ἄκρητα. οὖρα λεπτὰ εὔχροα, ἐναιώρημα ἐπινέφελον ἔχοντα. περὶ ὀγδόην, οὔρησεν εὐχροώτερα, ἔχοντα ὑπόστασιν λευκὴν, ὀλίγην. κατενόει. ἀπύρετος διέλιπεν. ἐνάτῃ ὑπέστρεψεν. περὶ δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτην, πυρετὸς ὀξύς. ἵδρωσεν. ἑξκαιδεκάτῃ, ἤμεσε χολώδεα, ξανθὰ, ὑπόσυχνα. ἑπτακαιδεκάτῃ, ἐπερρίγωσε. πυρετὸς ὀξύς. ἵδρωσεν. ἄπυρος ἐκρίθη. οὖρα μετὰ τὴν ὑποστροφὴν καὶ κρίσιν, εὐχροώτερα, ὑπόστασιν ἔχοντα. οὐδὲ παρέκρουσεν ἐν τῇ ὑποστροφῇ. ιη, ἐθερμαίνετο σμικρά. ἐπεδίψα. οὖρα λεπτά. ἐναιώρημα ἐπινέφελον. σμικρὰ παρέκρουσε. περὶ ιθ, ἄπυρος. τράχηλον ἐπωδύνως εἶχεν. οὔροισιν ὑποστάσιες. τελέως ἐκρίθη εἰκοστῇ. Π. Χ. Π. Δ. ΣΥ. Κ. Υ.

A Magna elucet hoc in ægro facultatum naturalium vitaliſq; roboris nauitas & induſtria. Eum namq; iuuenilis ætatis firmitudine inſigniq; virium ſtabilitate prædítum fuiſſe, conijcere par eſt, quòd præcipi em morbum iſtum ex plena ſuccorum maximeque bilioſorum redundantia, ac intempeſtiuis compotationibus contractum, tam ſecurè citoque non prætermiſſo criticos ordine eſt geſtata vrinarum concoctione, bilioſorumque per aluum ſeceſſione diſiecit: febriles tamen depoſitas inſidias, humorumque qui in corporis cauo reſtiterant cruditate tectas, neque fallere, neque adeò ſuperare potuit, vt non rediuiuum fomitem die nono inierint, reuerſioniſque ſpem morbo fecerint. Quæ tandem naturalium facultatum ope breui acciſa fuit, & procuratis in plenum vrinarum concoctionibus, paulatimque dierum iudicatoriorum autoritate diſcuſſa, perfectæ abſolutionis die vigeſimo cenſuram accepit. Quo in conflictu obſeruanda eſt dierum iudicatoriorum œconomia, quæ miro quodam modo iudicationis integritatem interpoſuit ex plenitudine creatum vitium, ſudoribus, alui ſeceſſione, vomitionis refuſione veluti depletione quadam, exhauriens. Et
B quoniam imparibus diebus morbi acceſſiones inualeſcerent, iiſdem penè diebus ſolutionis ſignificatio eſt intentata & in vigeſimum abſoluta.

ἐν ποτὲ] ἐκ πότε habet codex vnus manu ſcriptus. Vitioſum eſt quod in Aſulano codice, ποῦ pro πότε legitur.

λεπτὰ μὴν ὑποχολώδεα] Æquior eſt iſta lectio plurimorumq; exemplarium fide nititur. Pro λεπτὰ μὴν, quædam exemplaria διὰ ξίμης habent. Quidam etiam interpretes διὰ ποῦ legiſſe videntur.

κεφαλῆς τρόμος] Sunt hi nimiæ redundantiæ & plenitudinis caſus, ex quibus capitis grauitas, deinde etiam, velut preſſo onere, actionum offenſa viriumq; imbecillitas ac tremor conſequitur. Exundante verò iſta copia, ac etiam in ventriculum bilioſo & acriore ſucco multo refuſo, labri inferioris tremula quædam motio conſtabat, interiore ventriculi tunica huiuſmodi humoris acrimoniam ſentiente, in eamq; quoad eius fieri poterat obnitente quo ſe hoc onere & faſce leuaret. Quo ex conflictu & motionis inæqualitate tremor conſiſtit, qui etiam propter latè communicatam toti ori tunicæ ventriculi continuitatem, labrum inferius affecit.
C Vt non temerè quis vomitionem humoris inſtabili volutatione commotam ſuſpectarit, cùm ſint iſta communia apud Hippocratem & Galenum vomitus ſigna, niſi ſi aliò ſecluſa materia redundantiam iſtam effudiſſet. Atq; adeò tamen ex iſta bilioſorum ſuccorum acrimonia & rigor & conuulſiones emanarunt.

νύκτα ταραχώδεα] νύκτα ταραχώδεα aut ἀνξύνη legit Caluus, deinde ταρέχειν. Cuius lectionis ne veſtigium quidem in noſtris codicibus apparet. Sic poſt νύκτα δυσφόρως, ἐκ ἐκοιμήθη, videtur legiſſe Hermannus Cruſerius, cuius nec vlla eſt apud reliquos mentio.

ἐπιπόνως νύκτα ταραχώδεα] Duo codices perueteuſti manu ſcripti ἐπιπόνως interpungunt, quos ſecuti ſumus, quòd ea ſit familiaris Hippocrati locutio.

δι᾽ ὅλου ἐκρίθη] Sic legunt codices impreſſi quos ſecutus eſt Caluus. Vetuſtiſſimorum conſenſus eſt ἵδρωσε δι᾽ ὅλου, atque eam receptiſſimam phraſim ſecuti ſumus. Sic enim vniuerſalis iſta ſudoris diffuſio, plurimùm ad hanc primam animo præceptam ſolutionis ſignificationem mihi videtur facere, quæ & diei iudicatorij interpoſitam authoritatem, & naturæ non infimas habet molitiones.
D Nam & vrinarum tolerabilis mediocritas, ſuſpenſiones nubiloſæ, & ſubſidentia alba & pauca, coctionis ſpem faciunt, & fluentis alui refuſio iudicationis ſtabilitatem firmat.

ἵδρωσεν] Exemplaria duo manu ſcripta hic ἵδρωσεν, vt etiam paulò poſt, deſiderant, quæ ſecuti ſunt Galeni interpretes, ſed reliqua optima & peruetuſta apponunt. Iſta namq; excretionis criticæ ſpecies, iudicatoriis diebus contingens, magnum morbi leuamentum facit, & in reliquam ſolutionis ſpem adducit.

ὑπεῤῥίγωσε, πυρετὸς ὀξὺς] Exemplaria quædam πυρετὸς ſimpliciter habent. Caluus vtrumq; omiſit & nihil horum legit.

ἀχρεῖ τε] Quidam codices οὐ χρεῖα habent, quæ ſecuti ſunt Gal. interpretes.

ἐπεδίψη] Quidam codices ὑπεδίψη legunt, quod nonnihil ſitiuiſſe ægrum ſignificat. Atque in eo res parui eſt momenti, an aliquantulum ſitiuerit, an verò ad calorem inſuper ſitis acceſſio facta fuerit, aut etiam increuerit.

πνεῦμα μέγα ἀραιὸν εἶχεν] Huius loci meminit Galenus in fine libr. 2. περὶ δυσπνοίας. in quo doloris affectionem delirium ſuperaſſe
E contendit, indeq; non immeritò ſilentio obrutam fuiſſe raram & magnam ſpirationem à crebra & parua euictam.

DE CHARACTERIBVS ÆGRO SVPERIORI ADSCRIPTIS.

Characterum huic ægro adſcriptorum ne meminit quidem Galenus, quòd non in omnibus codicibus, aut paſſim annotentur. Qui verò adſcriptos habent in eo conſentientem habent aſſenſionem quòd huiuſcemodi notas aſſignant, ΠΧΠΔΟΥΚΤ. Ex quibus perfacilè hunc ſenſum elicias, πλῆθος χολώδεων πλῆθος διαχωρημάτων οὔρων ὑγεία. Nam cum bilioſorum ſuccorum plenitudine laborarit æger, turbulenta alui ſeceſſione, velut per effugium quoddam, magna morbi pars eſt depoſita, & vrinarum moderatione atque conſtantia ſecundum ſanitatem vigeſimo die iudicatum eſt. Quòd ſi in his ſanitatis auxiliis præcipuam ſudorum
F operam adhibueris, quæ bilioſos ſuccos ſalubriter, copioſè, nec niſi decretoriè depleuit, non temerè bilioſam plenitudinem his humorum ſeceſſionibus & vacuationibus exhauſtam contenderis. Etenim cùm naturæ viribus effluxioni locus factus fuerit, eaque ſalutaris indicata ſit huius morbi depulſio, ritè atque ordine huiuſmodi excretionibus, quæ vitioſam materiam depoſuerunt & præcipuas in iudicatione vires obtinent, ſalubritatis ſpes eſt aſſignata. Quorum omnium comprehenſio, c im διαχωρημάτων nomine contineatur, hic tamen proprio quodam modo & enixè vrinarum mentio facta eſt, quòd earum inſignis induſtria ad iudicationis ſtabilitatem firmandam enituerit. Ex quibus ſatis firmata videtur horum characterum ſignificatio, niſi quòd mirum ſubit quomodo in quibuſdam codicibus vitioſa eſt quædam characterum tranſmutatio. Nam impreſſi Germanici X. pro K. temerè ſupponunt, cùm in eo cæteri omnes conſentiant, vt vigeſimo ſanitatem adſcribant, quod etiam ipſa morbi diſpenſatione ſatis eſt teſtatum. Nihilo verò integrior eſt duorum manu ſcriptorum Regiorum codicum fides qui ad characterum extremum γ. pro Υ. facili lapſu adſcri-
G bunt, vt nec vetuſtioris vnius, qui duas notas notabili inter ſe ſignificatione diſtinctas Π. Δ. inter ſe vnit, & ⊕. exprimit.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΕΚΤΟΣ.

Τὴν Εὐρυάνακτος θυγατέρα παρθένον, πῦρ ἔλαβεν. ἦν δ᾽ ἄδιψος διατελέως. γεύματα δ᾽ οὐ προσεδέχετο. ἀπὸ δ᾽ κοιλίης σμικρὰ διῄει. οὖρα λεπτὰ, ὀλίγα, οὐκ εὔχροα. ἀρχομένου δὲ τοῦ πυρετοῦ, περὶ ἕδρην ἐπόνει. ϛ´ δὲ ἐοῦσα, ἄπυρος. οὐχ ἵδρωσεν. ἐκρίθη. τὸ δὲ περὶ τὴν
H ἕδρην, σμικρὰ ἐξεπύησεν, ἐῤῥάγη ἅμα κρίσει. μετὰ δὲ κρίσιν ζ´ ἐοῦσα, ἐῤῥίγωσε, σμικρὰ ἐπεθερμάνθη, ἵδρωσε. μετὰ δὲ κρίσιν ὀγδόην ἐοῦσα, ἐῤῥίγωσεν οὐ πολλά. ὕστερον δ᾽ ἄκρεα ψυχρὰ αἰεὶ. περὶ ι´, μετὰ τὸν ἱδρῶτα, τὸν γενόμενον, παρέκρουσε. καὶ πάλιν ταχὺ κατενόει. ἔλεγον δ᾽ γευσαμένην βότρυος, ταῦτα παθεῖν. διαλιπούσης δὲ ιβ´,

Æger Sextus.

Euryanactis filiam virginẽ, ignis, hoc eſt febris vehementiſſima, prehẽdit. Sine ſiti autem perpetuò permanſit, neq; cibos vllos admittebat. Aluus pauca demiſit, vrinæ tenues, paucæ, neque probi coloris erant. Incipiente autem febre, ad ſedem dolor erat. Sexto verò die à febre immunis fuit, non ſudauit, iudicata eſt. Quod ad ſedem enatum erat paululum ſuppurauit, ſimulq; iudicatione diſruptum eſt. Ab iudicatione ſeptimo die, rigore correpta aliquantulum incaluit, ſudauit. Octauo verò poſt iudicationem die non admodum riguit, poſteaque extremorum frigus ſemper adfuit. Ad decimum poſt eum quem habuerat ſudorem, delirauit, ruſuſq; ſtatim ad mentem rediit. Iſta autem (vt ferebant) ex deguſtata vua huic contigerant. Vbi autem duodecimum diem intermiſiſſet;

plurimùm rurſus deſpiebat. Aluus conturbata, biliosa, pauca & ſyncera, tenuia, mordacia reddidit, crebrò deſurgebat. Septimo verò die ex quo poſtremùm delitaſſet, mortua eſt. Hæc ab ipſo morbi exordio ex faucibus doluit, & continuum ruborem habuit, gurgulioque retractus eſt, deſtillationes multæ, paruæ, tenues, acres, aderant. Tuſſiebat, neque concoctum quicquam educebat. Toto morbi tempore omnis generis cibos auerſata eſt, neque quicquam appetiuit, non ſitiit, neque quicquam effatu dignum bibit, taciturna erat, nihil loquebatur, mœror & animi deſperatio inerat. Erat autem natiua quædam ac congenita ad tabem propenſio.

πάλιν πολλὰ παρελήρει κοιλίη ἐπεταράχθη, χολώδεα, ὀλίγα, ἄκρητα, λεπτὰ, δακνώδεα. πυκνὰ ἀνίστατο. ἀφ' ἧς δὲ παρέκρουσε δὲ ὕστερον ἀπέθανε ἑβδόμη. αὕτη ἀρχομένη τοῦ νοσήματος, ἤλγει φάρυγγα, καὶ διατελέως ἐρύθημα εἶχε. καὶ γαργαρεὼν ἀνεσπασμένος. ῥεύματα πολλὰ, σμικρὰ, δριμέα. ἔβησσε. πέπονα οὐδὲν ἀνῆγε. ἀποσίτος πάντων, ἐπὶ πάντα τὸν χρόνον οὐδ' ἐπεθύμησεν οὐδενὸς ἄδιψος. οὐδ' ἔπινε οὐδὲν ἄξιον λόγου. σιγῶσα οὐδὲν διελέγετο. δυσθυμίη ἀνέλπιστος αὐτῆς εἶχεν. ἦν δὲ τι καὶ ξυγγενικὸν, φθινῶδες. A B

Non longè petenda eſt morbi huius aut mortis cauſa. Innatam namq; morboſè comparatam ad tabem corporis habitudinem, larga & acri in ſpiritales vias orta fluxione, colliquatione ægrum ipſum confeciſſe, in ipſa morbi diſpenſatione ob oculos ponit Hippocrates. Vt ferè nihil neceſſe ſit ſtatam iudicationis ſeriem, aut quaſi præfinita dierum decernentium vadimonia nos hîc diſpicere, quòd trahens huius morbi natura, lenta tabefactione corpus conſumat. Quam tamen ſuborta magna caſuum congerie præcipueque naturalium facultatum deiectione, perniciem acceleraſſe tam eſt veriſimile, quàm credibile ſubnotatam dierum œconomiam ad ſolam indicationem & interruptam potius morbi continuitatem, quàm propriam tabis naturam pertinere. Huius porrò tabis ferè expreſſam habes effigiem in ea conſumptorum narratione quam explicuit Hippocrates lib. 1. epid. ſect. 1. C

τὴν Εὐρυάνακτος] Εὐρυάνακτι habet codex vnus Regius peruetuſtus.

ἦν δὲ ἄδιψος διατελέως] In tenui & acri fluxione fauces illapſu exaſperante, quinetiam vehementi excitato incendio, humiditatis abeſſe debuit deſiderium, niſi ſi animalis & ſenſibilis facultatis extinctio portenditur. Quod in huiuſmodi affectis tabidis, his verbis apertè exponit* Galenus, ὁ μὲν τὴν ἀρχὴν ἔχων τῆς ῥευμάτων, ἅπερ αὐτῆς αἰτίαν δριμέα, τοῦτο τοῖς φθινώδεσι συμβαίνει, διὸ μοι δοκεῖ καὶ ὁ Ἱπποκράτης θαυμαστὸν αὐτῷ τι φαίνεσθαι, αὐτὸς προσγράψαι. τὸ ἄδιψος. ... Porrò exemplaria quædam διατελέως ſequentibus iungunt cum Aſulano codice.

* lib. 1. epid. Com. 1.

γεύματα οὐκ ἐπεθύμησεν] Ex eadem etiam cauſa pendent ita quæ appetentiæ ciborum & naturalis facultatis excidium minantur. Colliquatione namq; in ventriculum humorum malignitate, peſſimè ab iis affectus eſt, vt ne auiditatem perſentiſceret. ἡ ἀποσιτία γὰρ ἡ ἀνορεξία (vt ſcribit* Galenus) ποτὲ μὲν διὰ σῶμα τῆς κοιλίας γίνεται ... γεύματα verò ἢ μηδὲν ἦλθεν, de his qui cibum omninò auerſantur & refugiunt dicitur, quos ἀποσίτους vocat Hippocrates, ... quemadmodum priùs in Hermocrate, ... extulit, quod antea ἀπόσιτος ἦν dixerat. Eamq; huiuſmodi tabidorum affectionem his verbis expreſſit lib. 1. ἀπόσιτοι πάντων γευμάτων διετέλεον. Poſtea verò in ſtatu peſtilenti in tabidorum recenſione, & ſitis & auiditatis cibi carentiam ſimul iunxit. ... ἀλλὰ πάνυ ἄδιψοι ἄδιψως. D

* Com. 1. in hunc lib.

ὑπὸ δὲ κοιλίης σμικρὰ διῄει] Aliter Caluus legiſſe videtur. Ventrem enim omninò non demiſiſſe ſignificat. E

περὶ ἕδρην ἐπάρμα] Tuberculum fortè ad ſedem enatum eſt quod nullam habet cum propria morbi natura conſenſionem ideoque nullam in ſe artis ſpeculationem vertit, niſi quòd ex criſeon theoria, cùm incipiente morbo exiſtat, in eorum cenſum quæ vi morbi non naturæ fiunt & malignam habent denunciationem reponendum eſt. Nam nec eorum quæ abſcedunt, vt nec eorum quæ excernuntur quicquam morborum initiis, neq; non maturata coctione, ritè atq; ordine extare poteſt. Quæ eſt † Galeni ſententia, ... Hic verò ἀρχὴ τοῦ νοσήματος, vt aliàs ſæpiùs apud Hippocr. ... ſumitur, principiumq; cum amplitudine non in momento ſignificat, vt etiam ſcripſimus noſtris in lib. 2. epid. Commentar. F

† Com. in aph. 22. l. 1.

ἐκτώη δὲ ἐρρίγωσε] Et iſta ſuſpectam morbi reuerſionem faciunt & inſidam indicationem præſagiunt, ex † Hipp. placitis. ... Siquidem ſolenne eſt Hippocrati per rigores, criticas excretiones earumq; conſecutionem quandam ſubnotare. Indeq; multò firmiùs, ... Et ...

† aph. 29. l. 4. & Coac.

σμικρὰ ἐπεθερμάνθη] Codices duo manu ſcripti σμικρὰ ſuperioribus iungunt & ἐρρίγωσε σμικρὰ habent, quos ſecuti ſunt Galeni interpretes.

διαλιπὼν μίαν ιϛ´] Hæc conſtans eſt omnium manu ſcriptorum codicum lectio. Cornarius tamen ſic legiſſe videtur, διαλιποῦσα δὲ μίαν ιβ´ πάλιν πολλὰ παρελήρει, vt intermiſſo die vno rurſus duodecimo delirium ceperit, eoq; ordine decimonono ægra iſta mortua ſit. Quæ lectio non omninò videtur pœnitenda. Quòd ſi duodecim diebus intermiſſis ſequentium dierum numerum ineas, exitus ipſe in vigeſimum nonum imminebit. Quod certè criſeos omnem ordinem labefactat, nullamq; huius habendam eſſe rationem decernit. Caluus vulgata lectione recepta rerum conſecutionem ſecutus eſt, cùm ſecundum & vigeſimum tranſiſſe dixit. G

πυκνὰ ἀνίστατο] Crebra deſidendi auiditas ad mordaces, acres & birioſas deiectiones ſequitur, quæ & laborantis vires affligit. Iſtud enim iiſdem penè verbis expreſſit Hipp. lib. 1. epid. κοιλίαι ταραχώδεες, χολώδεες, ὀλίγαι, ἄκρητοι, λεπταὶ, δακνώδεες πυκνὰ ἀνίστατο

ἀφ' ἧς δὲ παρέκρουσε τὸ ὕστερον] ὕστερον omiſit Cornarius cùm tamen ad eam quam vltimo memorauit deſipientiam referri poſſit. Sunt qui ὕστερον ἀπέθανε iungunt, quod etiam facit Aſulanus.

αὕτη ἀρχομένη τοῦ νοσήματος] Huius loci meminit Galen. lib. 2. περὶ δυσπν. his verbis, ... Hunc autem faucium dolorem cum rubore ſic expreſſit lib. 1. epid. ... Ex quo perpetuum illum ruborem ad faucium inflammationem quidam retulerunt, cùm tamen per ſe de malarum & faciei rubore intelligi poſſit qui tabidos pulmonumq; vitia vt plurimum comitatur. His namq; ... facit † Aretæus lib. περὶ χρονίων παθῶν. In pulmonum autem inflammatione ἐρυθροὶ τὰ πρόσωπα, ... lib. 2.* περὶ ὀξέων παθῶν. H

† Cap. 8. * Cap. 1.

γαργαρεὼν ἀνεσπασμένος] Ob tumorem & phlegmonem contracta ac veluti reuulſa fuit columella, quæ & gurgulio dicitur. Etenim ... vt ſcribit Aretæus lib. 1. c. 8. περὶ ὀξέων παθῶν.

ῥεύματα πολλὰ, σμικρὰ] Id ſic expreſſit lib. 1. epid ῥεύματα σμικρὰ λεπτὰ δριμέα, ταχὺ ... Hic autem πολλὰ ex duobus vetuſtiſsimis codicibus & interpretibus addidimus, etſi cæteris in codicibus tacetur. Caluus id quod de capitis in ſpiritales vias & fauces fluxionibus dicitur, non ſatis aptè vertit, cùm ad alui fluxionem ambigat & inclinet. His autem fluxionum circumſcriptionibus

A nibus,humorum quantitas & qualitas comprehenditur. Multæ namque & paruæ deſtillationes,ſenſim illabentis humoris aſſiduitatem & ſpiritus vias cludentis,tenues verò & acres,prauitatem & virium denotant.

ἐξώσιες] ἰσχνὰ πέπονα, Codices omnes impreſſi diſtinguunt,vt modicè concoctum ſputum,non ſine labore tamen ac vix quidem eductum intelligant. Quibus reſpondent quæ ſcripta ſunt lib.1.epid. ἐξέπτυε δὲ σμικρά, πυκνά, πέπονα, καὶ δι' ὀλίγου μόγις ἀνάγοντες. Nos verò duobus vetuſtiſſimis codicibus freti, πέπονα οὐδὲν αὐτῷ iunximus,quod vitioſam tabis malignitatem indicat. Atq; his aptiùs reſpondent iſta ex lib.1.epid. οἷσι δὲ ἐπανέβαινε, ἐπ' ὀλίγον πεπαινόμενα, ἀλλὰ διετέλεον ὠμὰ πτύοντες.

διὰ παντὸς ἀπόσιτος] Omnimodam appetentiæ deiectionem naturaliſq; facultatis extinctionem ſignificat. Ex quo nulla omninò ciborum auiditas inerat neq; vllum edulium offerre licebat. Atq; iſtis ex aduerſo reſpondent quæ de moderatis tabidis dixit lib.1. epid. οὐδ' ἀπόσιτοι, ἀλλὰ καὶ διδόναι πᾶσιν ἐνεδέχετο.

δυσθυμίη ἀελπιστέως ἀθύμως εἶχε] Melior lectio δυσθυμίη, ἀνελπίστως ἑωυτῆς εἶχε duobus vetuſtiſſimis codicibus nixa,quam ſecutus videtur Caluus & Gal.interpretes.

B Significat namq; animum deſpondiſſe atque omnem de ſeſe ſpem abieciſſe & deſperaſſe. Quam veluti diffidentiam, δυσελπιστίην ἐς ἀπόγνωσιν τοῦ βίου vocat * Aretæus,quemadmodum animum deſpondentes καὶ ἀπογινώσκοντας ἑωυτῶν ἀσθενέας dicit. Sunt autem iſta præoccupatæ mentis atque impendentis magni delirij certiſſima ſigna.

* *Cap. 2. lib. 2. περὶ ὀξ. παθῶν.*

καὶ ἔτι ἐκ ξυγγενείης φθινώδης] φθινώδεις dicuntur † Hippocrati quouis modo conſumti aut emaciati,aut qui ex pulmonum vitio,aut ſanguinis reiectatione,aut etiam ex malignis deſtillationibus in tabem incurrunt,apteq; ſunt à natura ad huiuſmodi affectum comparati. Quam naturæ conformationem & aptitudinem innuere videtur Hippocrates,vt præter acrium fluxionum illapſum certam tabis cauſam,etiam quandam à natura innatam ad huiuſmodi affectum habitudinem & propenſionem ſignificet, quos peſſimeq; ad id à natura comparatos vocat lib.1.epid.ac eos quibus ἔρρεπεν ἡ φύσις ἐπὶ τὸ φθινῶδες. φθινώδεας, *Galenus) ὅσοις ἡ θώρηξ στενὸς ἐστὶ ἀσθενὴς ἐς τοὔπισω, ὡς καὶ τὰς ὠμοπλάτας ἐξέχειν οἷον πτέρυγας, ἔστιν δὲ & ὑψηλοὶ... (inquit ἀλλὰ καὶ ὅσοι τὴν κεφαλὴν ἀσθενέστεροί εἰσι, καὶ ῥεύματα πολλὰ τοῖς αἰσθητηρίοις μερίοις ἐπιπέμπουσιν ἔχουσι, & ὅσοι ἀρρωστίαν ἔχουσι...

C naturales huiuſmodi habitus his verbis deſcribit * Aretæus, ἕξιες ῥαδινοί, ταναώδεες, πτερυγώδεες ἐξέχοντες ... Atque Quos ταναώδεας & πτερυγώδεας vocat Gal.lib.2.de tēp. Lib.verò de Cauſis morborū his verbis apertè prodit, εἰς δ' ἕξιν, καὶ κεφαλαί ... (συμτελοῦντες, καὶ στήθεα καὶ κοίλος, καὶ πλατεῖς ὠμοπλάται τε βραχίονες οἷον αἱ πτέρυγες ἐξέχοντες ... φθινώδεις φύσιν).Hanc autē natiuam ad tabem aptitudinem ex malè affectis ſpiritus organis intelligi ſatis apertè indicat Gal. libr. 2. περὶ δυσπν. vbi hunc locum explicat his verbis: καὶ ὀλίγον ἐρᾷ. ἐπεὶ δὲ τι καὶ ξυγγενείης φθινώδης, ὅτι ἤδη καὶ πάντα ὁ θώρηξ ... ἐν τοῖς ἀναπνευστικοῖς ὀργάνοις ἐνεῖναι. Quod effecit vt τὸ ξυγγενείης φθινώδης,innatam ad tabem propenſionem dixerim,quo promptam affectus inclinationem patefacerem,cùm alioqui τὸ φθινῶδες,ipſum affectum apud Hipp.ſignificet,in ea quam paulò priùs memorauimus ſententia,& cùm ſcribit, μάλιστα γὰρ καὶ ...ἐν τῷ ... νοσήματι ... πολλοὺς τὸ φθινῶδες ἔκτεινε.

† *Com.1.& 2.in lib.1.epid.* * *Comm.1.in lib.1.epid.& com.in aph.13.lib.3.& 8.lib.4.* * *Cap.8.lib.περὶ χρον.παθ.*

D

DE CHARACTERIBVS ÆGRO SVPERIORI ADSCRIPTIS.

Notatum iſtarum vt eſt omninò pieniſſima laboris tractatio,ita ſuperuacaneæ operæ & indiligentis induſtriæ nimia affectatio, in eo præſertim in quo adſcriptorum iſta adſcriptio nullius ferè eſt ponderis,totiuſq; artis negotium prætereit. Sic in ea ipſa ægra quæ innata quadam tabe conſumpta ſunt, cum non ſit operoſa mortis inueſtigatio, nec vlla dierum decernentium ſeries ducatur, nullis ad tam euidentis facinoris notionem coniecturis opus fuit. Ex quo effectum arbitror,quòd in re tam manifeſta nullus characterum vſus foret,vt eorum tam altum omnibus in codicibus factum fuerit ſilentium,& qui à quibuſdam adſcripti ſunt,non ſatis probatam habeant autoritatem. Nam quòd reliquis omnibus tacentibus codicibus, ſola perueruſti vnius Regij autoritas ad eorum

E mentionem nos compellit, id certè horum dignitatem labefactat, quòd & viitato ſcribendi genere,nec ſatis ad morbi diſpenſationem reſpondente coniectura exarati ſunt, & quæ eſt cæterorum characterum omnium ſolennis indicatura, præfinitū diem & mortis aut ſalutis denunciationem diſſolutè nimis prætermittunt. Quo ſolo nomine cùm valde ſuſpecti ſunt,tum verò etiam velut in re minimè ambigua,non neceſſariam habent collocationem. Verùm quia vetuſtiſſimi exemplaris fide nituntur,ac etſi leuē non tamen omninò contemnendam habent doctrinam, quò noſtris laboribus defuncti cuiuis ſatis hac in re faciamus, ex eo peruetuſto exemplari Regio horum ea ſit ſeries [illegible]. Ex quibus hæc notio elici poteſt, πιθανὸν ἕδρης ἀποστήματος καὶ πλεύμονος ἀσθενείης διὰ φθίσιν θάνατον. Vt credibile ſit ex ſedis abſceſſu, multò tamen maximè ex pulmonum innato vitio ſuſpectam fuiſſe tabem. At verò quia annotatum ſedis tuberculum,nullam cum pulmonum vitio communionem,ſed longè diſſitam habet naturam, id , cum cætera probè conſentiant,non tam ſuſpectum eſt,quàm tolerabilem facit coniecturam,quod & iſte ſedis abſceſſus in ipſa ægri œconomia non vulgarem locum obtineat,& verò ambitioſi nimis ac præfidentis ingenij videatur,in hac compendioſa & velut ludicra rerum delineatione, exactam & per omnia aptè reſpondentem doctrinæ ſtabilitatem requirere,in qua abunde ſatis eſſe nobis factum ducimus,ſi,ad eam rem quam coniectura eruimus,non leuia cognitionis adhibemus indicia.

F

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ.	*Æger Septimus.*
Κυνάγχική, ἡ παρὰ τοῦ Ἀριστίωνος, ᾗ πρῶτον ἀπὸ γλώσσης ἤρξατο. ἀσαφὴς ἡ φωνή. γλῶσσα ἐρυθρή. ἐπεξηράνθη. τῇ πρώτῃ, φρικώδης ἐπεθερμάνθη. γ. ῥῖγος. πυρετὸς ὀξύς. οἴδημα ὑπέρυθρον. σκληρόν. τράχηλος καὶ ἐπὶ στῆθος ἐξ ἀμφοτέρων. ἄκρεα ψυχρά. πελιδνά. πνεῦμα μετέωρον. ποτὸν διὰ ῥινῶν ἐχώρει. καταπίνειν οὐκ ἠδύνατο. τὰ διαχωρήματα καὶ οὖρα ἐπέστη. δ. πάντα παρωξύνθη. ε. ἀπέθανε κυνάγχική. Π. Δ.Ε.Ε.Θ.	Quæ apud Ariſtionem erat & angina conflictabatur,primùm ex lingua laborare cœpit. Vox obſcurè ſe prodebat,lingua rubēs & reſiccata erat. Primo die horruit,incaluit. Tertio rigor,febris acuta prehendit, colli tumor ſubruber,durus , & in pectus vtraque ex parte imminebat,extrema frigida,liuida,ſpiratio ſublimis,potus per nares refluebat, neq; deuorare quicquam poterat,deiectiones & vrinæ reſtiterunt. Quarto exaſperata ſunt omnia. Quinto angina periit.

G

Præcipitis hic anginæ proponitur genus, in quo in externa gutturis inflammatione,tanta ſpiritus anguſtia facta eſt , vt reſpiratio in ſublimem & elatam deſineret, nec niſi erecta ceruice ſublatoque pectore procederet. Cuius cùm tam bene nota ſit pernicies ex * Hippocrate, vt vno aut altero die,vt plurimùm verò intra primam criſeos periodum iugulet,magnam virium & iuuenilis roboris in muliere enituit præſtantia,quæ ad quintum diem exitium ſit remorata, Proprio autem κυνάγχης nomine(ſi quid ſeria valet nominum diſtinctio)vſum eſſe Hipp.facilè perſpiciet,qui † Galenum animaduerterit. κυνάγχης & συνάγχης , non tam veterum autoritate

H quàm vſu poſtea inualeſcentem differentiam poſuiſſe.

* *Lib.3.progn.* † *Com.3.in progn.& com.in aph.34.lib.4.& lib.3.loc.aff.*

ἡ παρὰ τοῦ Ἀριστίωνος] Codices impreſſi Germanicus & Aſulanus in eo cum veteribus conſentiunt,quam lectionem etiam ſequitur Galenus lib.2. περὶ δυσπν. Exemplaria quoque duo manu ſcripta παρὰ Βίωνος habent,quam lectionem ſequuntur Galeni interpretes & Cornarius,quod ea ex Galeni Commentario teſtatiſſima ſit,& priùs quoque Commentario in Hermocratem , κυνάγχικὴν παρὰ Βίωνος appellarit. Sunt qui Ἀριστίωνος habeant,quod legit Caluus,& Βίωνος. In reliquo quidam codices vt phraſim inſolentem vitent, ἡ παρὰ τοῦ Ἀριστίωνος habent.

ᾗ πρῶτον ἀπὸ γλώσσης ἤρξατο] Iſtud ambiguum eſt an per ſe firmatur, an verò ad conſequentia referatur. Sic enim codices quidam

ſimul iungunt, [illegible] quod etiam faciunt Galeni interpretes. Mihi non abſurdum videtur primam morbi notam ſenſiſſe vocis organa atque inde ex lingua prima eſſe petita indicia, quòd occupatis phlegmone ſpiritus anguſtiis, efflationis ad vocem copia paulatim deficeret, vnde ea primùm ſubobſcurè, deinde verò vrgente ſuffocationis periculo, prorſus deficeret. Atq; ea vox quæ intercepto ſpirationis aditu ſenſim langueſcit, & ἀσαφὴς φωνὴ hic dicitur, inualeſcente vitio in ἀφωνίαν propter ſuffocationem tranſit. Ideoq; cùm angina laborantes paſſim [illegible] Hippocrati dicantur, in huiuſmodi quoque affectu [illegible] ſubnotat in Prorrhetico, & [illegible] ſcribit. Quod profectò non temerè etiam ad anginam referri poteſt Ex lingua quoque huius morbi prima deſignatio ſumi poteſt, quòd ea propter faucium compreſſum temerè promineat, & [illegible] χείλεα appareat, vt ſcribit * Aretæus. Quod etiam in angina annotauit Hippocrates lib. 2. epid. his verbis, [illegible]. A

* *Cap. 7. lib. 1.* [illegible]

[illegible]] Vera eſt & genuina iſta lectio ac vetuſtiſſimorum codicum conſenſu teſtatiſſima, etſi quædam exemplaria tertium diem vitioſè omittunt. Galenus quoque in Commentario hoc modo literam iſtam agnoſcit, [illegible]. B

[illegible]] ἐρύθημα vocat huiuſmodi ſubrubrum tumorem * Hippocrates, qui etſi leuiorem anginæ ſpeciem circumſcribit, cùm externæ conuerſionis ſigna præ ſe ferat, at vt loquitur Hippocrates, [illegible], hic tamen ſua magnitudine vitium auxit, quod & gutturis aditum præcluſit pernicioſæque molis non leuia ſigna edidit quæ ad pectus vtrinque prominerent. Ex quo velut geminatum malum præcipiti exitio intra paucos omninò dies ægram obiecit. Quod verò hic [illegible] & [illegible] in Progn. Caluus gutturis tumorem velut ex conſecutionis notione quadam dixit. * *in Progn.*

[illegible]] πνεῦμα μετέωρον ſublimem & claram reſpirationem quæ in ſpiritus anguſtia fit & ſuſpirioſos torquet ſignificare diximus. [1] Vbi nanq; interceptæ ſpirationis viæ conſtringuntur, aut thorax aut pulmones omniſq; ſpiritus officina pondere & copia aut inflammatione grauatur, ad explendum reſpirationis munus, ſpiritum ſublato toto corpore & erecta ceruice ægri trahere coguntur, in thoracis vſum aſſumptis ſuperioribus pectoris partibus & ſcapulis ac narium pinnis. Qualiter in peripneumoniis, ſuppuratis & ſuſpirioſis accidit qui ſpirationis neceſſitatem & præfocationis periculum quanto poſſunt molimine euitant. Atque hinc ſublimis & elatæ ſpirationis nomen ſibi vendicat, quòd ad ferendas ſpirationi ſuppetias, ſublimes corporis partes, quæ cuiuis in conſpectu ſunt ægri moueant. Dicituŕq; [illegible] [2] Hippocrati, quod ſublimibus corporis partibus trahatur. Atq; eandem penè ob cauſam [illegible], quòd cuiuis in conſpectum veniat, eminentes corporis partes in eum vſum mouentibus ægris, [3] [illegible]. Quam in rem dictionem Hippocrati valde familiarem luculentiſſimè explicat in Commentario Galenus, & nos de ea etiam plura diximus lib. 2. epid. Quia verò eiuſmodi ſublimis reſpirationis ſpecies ſuffocationis periculum ex animæ præcluſione intentat, ſpirationis paruæ & crebræ genere comprehenditur. Quod ſatis probat Gal. libr. 3. περὶ δυσπν. & verò [4] Hipp. in angina ſatis his verbis denotat, [illegible], non aliam quàm huiuſmodi elatam ſpirationem indicans, quam valde obſeptis ſpiritus anguſtus exitium denunciantem, per [illegible] lib. περὶ ἄρθρ. & ῥίζ. lib. de rat. vict. in morb. ac. intelligit. Eſt vbi tamen eiuſmodi ſpiratio aliam ſibi ſpeciem aſciſcat & in magnam tranſeat cùm oblæſa rationis arce delirium, aut affecto neruorum principio ἀφωνίαι contingunt. Quod ſatis indicat his verbis [5] Galenus, [illegible]. Atq; ea quidem ratione τὸ πνεῦμα [illegible] reſpiciet. Siquidem [illegible] (vt loquitur [6] Hippocrates) [illegible]. Cuius quidem viciniæ & tranſitionis dilucidè quoq; meminit Galenus, vbi cum propria differentia etiam luculentam huius dictionis explicationem proponit his verbis, [illegible]. Huius porrò loci meminit Galenus extremo lib. 2. περὶ δυσπν. C D E

[1] *lib. 2. epid. ſect. 2.* [2] *in Prorrh.* [3] *Gal. Com. 1. in Prorrh* [4] *in Progn.*
[5] *Comm. 1. Prorrh.* [6] *in Prorrh.*

[illegible]] Solennes iſtas & periculi plenas anginæ notas annotat lib. 2. epid. Hippocrates, [illegible]. Quod etiam annotat Hippocrates, in angina lib. περὶ νούσ.

[illegible]] Diem omiſit Cornarius mortemq; ad quartam retuliſſe videtur, conſentientibus tamen in eo recipiendo omnibus codicibus, etſi quidam paululum characterum ſignificatione variant. F

DE CHARACTERIBVS ÆGRO SVPERIORI ADSCRIPTIS.

Ipſa anginæ denunciatio quæ propalam facta eſt & ad extremum etiam repetitur, totius morbi euentum aptiùs quàm per characteres depromere potuit, neq; vlla nauanda erat in his notis exprimendis opera quę ampliorem rei ſignificationem faceret, niſi iis publicè ex veterum monimentis receptis, vetuſtas autoritatis præiudicium aliquod afferret. Vult ergo Galenus ex huiuſmodi characteribus [illegible] hunc ſenſum elici, [illegible]. Vt probabile ſit ſuppreſſis incrementis acceleratam fuiſſe mortem. Qui ſanè exitus ad ipſam ſuppreſſionis cauſam, nempe facultatum naturaliū extinctionem actionumq; impotentiam referendus eſt, ad quam etiam peſſima tertij diei ſymptomata, extremorum liuor & frigus (non leuia marceſcentis calidi indicia) conſecuta ſunt. Ex qua innati calidi depopulatione, inualeſcente vitio, non vltra quartum diem prorogatum fuiſſe exitium veri eſt ſimile, vt mirum etiam ſubeat tam diu dilatum fuiſſe. Quod lethalis diei quarti non leuem ſuſpicionem quibuſdam iniecit. Quocirca euileſcit quorundam manu ſcriptorum codicum authoritas qui [illegible] adſcribentes, octauo diei mortem aſſignant. Id quod etiam Galeni reſcriptis ſatis eſt infirmatum. Vt nec etiam commemorandum ſit quoſdam codices pro [illegible] & [illegible] duos alios characteres [illegible] & [illegible] mendosè ſubſtituiſſe, quòd in re ſatis aperta & facili omninò quæſita obſcuritas odioſa ſit. G

Æger Octauus.

Qui ad Mendaciū forum decumbebat adoleſcens, ex laſſitudinibus, laboribus ac curſibus præter cōſuetudinē, igne, hoc eſt febre vehementiſſima, correptus eſt. Primo die conturbata aluus, bilioſa, tenuia multa reddidit. Vrinæ tenues & nigricantes erant, ſomnum non cepit, ſitibundus fuit. Poſtridie exaſperata ſunt omnia, deiectiones plures erāt & importuniores, neq; dormiuit, mens perturbata fuit, aliquātulū inſudauit. Tertio inquietè habuit, ſitibund9, nauſeabūd9, multa corporis iactatio & anguſtia, extrema liuida & frigida,

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΟΓΔΟΟΣ.

Τὸ μειράκιον ὃ κατέκειτο ἐπὶ ψευδέων ἀγορῇ, πῦρ ἔλαβεν ἐκ κόπων καὶ πόνων, καὶ δρόμων παρὰ τὸ ἔθος. τῇ πρώτῃ κοιλίη ταραχώδης, χολώδεα, λεπτὰ, πολλά· οὖρα λεπτὰ ὑπομέλανα. οὐχ ὕπνωσε. διψώδης. δευτέρῃ πάντα παρωξύνθη. διαχωρήματα πλείω ἀκαιρότερα. οὐχ ὕπνωσε. τὰ τῆς γνώμης ταραχώδεα, σμικρὰ ὑφίδρωσε. τρίτῃ δυσφόρως. διψώδης. ἀσώδης. πολὺς βληστρισμός. ἀπορίη. παρέκρουσεν. ἄκρεα πελιδνὰ καὶ ψυχρά. H

ὑποχον-

A ὑποχονδρίου ἔντασις ὑπολάπαρος ἐξ ἀμφοτέρων. δ΄, οὐχ ὕπνωσεν, ἐπὶ δὲ χεῖρον. ζ΄, ἀπέθανεν. ἡλικίαι περὶ ἔτεα κ΄.

κ. ⁀Π. Ξ. Ζ. Θ.

præcordiorum contenſio ſubmollis vtrinque. Quarto ſomnum non cepit, peius habuit, ſeptimo obiit. Ætas erat annorum prope viginti.

Interna viſcerum inflammatio magnum huic creauit periculum, quæ ex magna crudorum ſuccorum copia oborta, febrem etiam valde præcipitem, externis aſſumptis exercitationum & laſſitudinum cauſis accendit. Ex quibus quoq; biloſis collectis humoribus & reſiccato corpore, tantus ad perniciem acceſſit cumulus; vt primis ſtatim diebus lethalis morbi ſeſe prodiderint indicia. Nam & mentis turbatio, perpetua inquietudo, incontinens corporis iactatio, & extremorum frigus, aliaque plurimi morborum acutorum proprij caſus, intra primos dies ſuborti, præſentis exitij ſignificationem dederunt ampliſſimam. Vt non tam mirum ſit ægrum ipſum ſeptimo die miſerabilem iudicij calamitatem ſubiiſſe, quàm animaduertendum, virium atque ætatis beneficio, quintum aut ſextum
B ſuperaſſe. In quibus, extincto penè calido natiuo & interna phlegmone ſæuiente, tam prope fuit vt caderet, vt de huiuſmodi diebus non leuem quæſtionem mouerit Heraclides Tarentinus, quæ etiamnum ex vetuſtiſſimi exemplaribus in notarum deſignatione proponitur, ac (quod maius eſt) extremam illam ſuſpicionem & lethi terminum, in quintum diem codices quidam [illegible].

ἐμεῖτο] Codices duo manu ſcripti, quorum vnus recentior, πόνοι, alter peruetuſtus noſter, πόνος, habent. [illegible] autem lectionis meminit Galenus, ita tamen vt in eam quæ peruulgata eſt aſſenſionem inclinet. Nam cum in prægreſſis mo[illegible] labores & inſolitas exercitationes ponat Hippocrates, nihil eſt commeſſationibus cum illis commune, & facilis vnius literæ [illegible] variet[illegible] induxit, cum eo quòd labores curſuum genere facilè comprehenduntur.

οὖρα μέλανα ὑπομέλανα] Nigricantes vrinæ cum ampliſſima iſta caſuum congerie ſtatim primo die apparentes, præſentiſſimam virium internecionem minabantur, & innati calidi ab igneo & externo depopulationem. Quam etiam facilè indicat [illegible] ſymptomatum concurſus morbis acutis valde proprius.

ἀκαίρως] Intempeſtiuas deiectiones vocat quæ debitam moderationem & præſtitutam temporis occaſionem longè ſuperant,
C quales ſunt immodicæ & copioſæ, quæ nullum omninò ſeruant ordinem. Eſt enim καιρὸς modus quidam, eiuſq; obturbatrix & interpellatrix quædam moleſtia, ἀκαιρίη.

ἐφίδρωσεν] Illud ἐφίδρωσε partium tenuemq; ſubortum ſudorem ſignificat, qui languidas & imbecillas vires ſequitur, ſæpiuſque circa frontem; iugulum & claniculas apparet, cùm [illegible], vt loquitur Aretæus. Idq; eſt ἐφίδρωσε Hippocrati, vt aliàs ſcribimus.

ἀσώδης] Iſta caſuum complexio morborum acutorum valde propria, ventriculi vitium ex efferueſcente acri primis in venis materia, aut internum incendium vitiumque langorem indicat, quibus magnum ſtomachi faſtidium & nauſea ſuccedit, totius corporis æſtuatio, iactatio, incontinentia & inquietudo, magnaque premuntur angiangustia, membra inæqualiter iactant & diſpergunt. Quas omnes offenſiones ſimul iunxit Hippocrates, quò cauſam internamq; inflammationem intenderet, & magnam virium conflictationem ob oculos poneret. Atque horum ſingularis explicatio lib. 1. epid. decurſa eſt.
D ἄκρεα πελιδνὰ καὶ ψυχρά] [illegible]. ex placito 48. libro 4.

ὑποχονδρίου ἔντασις] ὑπολάπαρος [illegible] Hæc venorum eleuatio externam phlegmonem eiuſque magnitudinem remittit, ſed vitium internorum viſcerum ſuſpectat, vt ſupra diximus. Indeque ſpirationis crebræ & paruæ formam colligit Galenus lib. 1. περὶ δυσπν. vbi huius quoque loci mentionem facit.

δ΄. οὐχ ὕπνωσεν] Hæc eſt plauſibilior & [illegible] Galeno lectio omniumque ferè codicum conſenſu approbata, niſi quòd vnus pro quarti diei nota, ſeptenarium appoſuit, ζ΄. οὐχ ὕπνωσε, vitioſè tamen.

ἡλικίαι περὶ ἔτεα] Quidam codices legunt ἡλικίαν περὶ ἔτεα, eadem omninò notione. Vitium eſt autem in impreſſis codicibus, vbi [illegible] pro κ. ponitur. Cùm enim viginti annorum ſymbolum apponi debeat, [illegible] adſcribitur. Quod ſatis indicat codex noſter Germa-
E nicus, qui pro ea nota, εἴκοσι, appoſuit. Hic Galenus [illegible] adiunctam meminit, verùm id quia neutiquam reperi, facilisque eſt acuti & celeris morbi notio, volens prætermitto.

DE NOTIS ÆGRO ADSCRIPTIS.

Characterum iſtorum facilis eſt explicatio, [illegible] Ξ. Ζ. Θ. [illegible], quod ſit credibile, inſolens quiddam & non conſuetum, ægrum in diſcrimen adduxiſſe. Labores nanque inſueti exercitationeſq; externarum cauſarum occaſionem faciunt, ex quibus in ſuſpecto iam & ferè cauſario corpore febris inflammatioq; interna [illegible] cœpit ægrum, que prorſus pellundedit. Ex quo externis cauſis mortis cauſam adſcripſere, eaque eſt peruulgata magis [illegible] Nam quæ attributa eſt Heraclidi Tarentino commentatio quæſitam comprehendens, cur die ſeptimo perierit æger, ea ſatis eſt à Galeno excuſſa in Commentario, eiuſque luculentiſſima veſtigia in codicibus antiquis remanent, in quibus ſecundi characteris locum ζ habet, quod ζήτημα & quæſitum exprimit. Atque vt ipſam characterum actionem, ex dictorum parium inſultibus intentatam omittamus, non omninò tamen à re ipſa alienum
F videtur [illegible], ægrum ipſum tam pernicioſo & præcipiti morbo conflictatum, tantis caſibus appetitum, primiſque ferè diebus oppreſſum, [illegible] attingere. Quod ætatis & virium beneficio attributum, quæſtionis dubitationem diſſoluit. Eaque omnino cauſa eſt cur in quibuſdam etiam codicibus, ε΄, quinti diei nota, loco ζ proponatur, quòd ob tam magnam ſymptomatum concurſum, [illegible] oporteat quanam effectum ſit ratione, vt adoleſcens iſte quintum mortis diem effugerit. Quæ profectò eadem eſt omnino dubitationis explicatio. Quin & Apollonius ipſe ſecundo characterum loco ζ appoſuiſſe videtur, hancque totam [illegible] dubitatione circumſcripſiſſe, cùm quæſtionem mouerit, quænam cauſa mortis die ſeptimo adoleſcenti fuerit. Cuius explicatio laborum & curſuum inſolentiam includit narrationemque totam facit planiorem.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΕΝΑΤΟΣ.

Ἡ παρὰ Τισαμενοῦ γυνὴ κατέκειτο, ᾗ τὰ εἰλεώδεα
G δυσφόρως ὤρμησεν, ἔμετοι πολλοί. ποτὸν κατέχειν οὐκ ἠδύνατο. πόνοι περὶ τὰ ὑποχόνδρια. καὶ ἐν τοῖσι κάτω κατὰ κοιλίην, πόνοι. στρόφοι ξυνεχέες. οὐ διψώδης. ἐπεθερμαίνετο. ἄκρεα ψυχρὰ διὰ τέλεος. ἀσώδης. ἄγρυπνος. οὖρα ὀλίγα, λεπτά. διαχωρήματα, ὠμά, λεπτά, ὀλίγα. ὠφελέειν οὐκ ἠδυνάμεθα. ἀπέθανεν.

Æger Nonus.

Mulier ad Tiſamenum moleſtis voluuli caſibus appetita fuit, multis vomitionibus conflictabatur, potum continere non poterat. Dolores circa præcordia aderant, qui in inferioribus ſecundum ventrem locis cum torminibus aſſiduis vrgebant. Nõ ſitiebat, incaleſcebat, extrema perpetuò frigeſcebant, ſtomachi faſtidio laborabat, vigil erat. Vrinas paucas, tenues reddidit. Alui recrementa cruda, tenuia, pauca. Nil ampliùs iuuare poterat, defuncta eſt.

H Ileo, quem voluulum ex inteſtinorum inflammatione dicimus, conflictata [illegible] acerbiſſimis obiecta caſibus fuit, & pro innata offenſionis pernicie, ineluctabili calamitati ſtatim primis diebus expoſita. [illegible] quidem morbi cùm certiſſimum ſit exitium, ita præcipitium auget, quòd nullum mortis diem adſcripſit, vt credibile ſit [illegible] morbi ſæuitia, ſecundo, aut vt longiſſimè, tertio die miſerabili mali ſpecie fuiſſe è medio ſublatam. Morbus autem iſte cum duorum ſit generum, hic tenuium inteſtinorum [illegible] inflammatio ſubaudienda proponitur, quæ aff. ctis contagione viſceribus ipſis, inenarrabiles habet cruciatus, dolorem [illegible] ſentiſſimam mortem intentat, valdeque præcipitis morbi exemplum facit. Eſt enim in voluulo (vt inquit * Aretæus) [illegible] ex quo vix quiſquam euaſit Galeno lib. 6. loc. aff. Hipp. lib. περὶ κρισ[illegible], ex quo vix quiſquam euaſit Galeno lib. 6. loc. aff.

* *Cap. 5. lib. 2. de cur. morb. ac.*

ἡ παρὰ Τισαμενοῦ] Codices plurimi παρὰ Τισαμενῷ habent.

ἤ τὰ ἄλλα ἀεὶ] Certas quaſdam morborum affectiones & notas quæ affectum ipſum circunſcribant,& ex quibus vera morbi natura elicitur,ſic ſæpè proponit Hippocrates, eumque in modum ex caſibus & ſymptomatis affectum deſcribit, quemadmodum dixit lib.1.epid. εἰ δυσεντεριώδεα ἐπὶ λύποισι, ἐμφοβέροισι autem addidit vt vehementem caſuum in voluulo moleſtiam doloruṁque intenſionẽ ob oculos poneret, quorum conſtitutione acerbiſſimam mali ſpeciem præ ſe fert, & miſerabilis calamitatis famam vulgò obtinet, ἀπηξιστος μὲ γὰρ (inquit * Aretæus) ... ἰλεὸν ... θάνατος ... .

* Cap.5.l.2.de cur.morb.ac.

ἔμετοι πολλοὶ] Affectiones iſtæ voluuli notionem explicant. Multas nanq; vomitiones & redundantes ſtomachi exolutiones in vtroq; voluulo & moderato & graui annotat † Aretæus his verbis, ... ἰλεώδης ... * Celſus quoq; adiici periculo ſcribit hoc in affectu vomitum biloſum, mali odoris, aut varium, aut nigrum. † Cap.6.lib.2.περὶ ὀξ.παθ. * Lib.4.cap.13.

πόνοι περὶ ὑποχόνδρια] Flatus plurimus inteſtinis concluſus ſurſum ſublatus ad præcordia dolorem attollit hypochondriaq; ita diſtendit vt affectorum viſcerum ſpeciem præbeat. Quo nomine in Ileo Hippocrates lib.4. περὶ νούσων, τὴν ὀδύνην μάλιστα μὲν περὶ τὰ ὑποχόνδρια ſignificat. Sic Aretæus ... ἐμφανεῖ ... . Quæ etiam accidunt vbi inflammatio in pleniore inteſtino conſiſtit, vt ſatis ex Aretæo patet. Quæ autem ſequuntur etſi ad tenuioris inteſtini morbum referuntur, dolorem tamen totum ventrem occupare ſignificant. Etenim ſiue in infernis ſecundum ventrem locis dolorem ineſſe dixeris, ſiue ad infernas ventriculi ſedes pertingere ſenſeris, totum ventrem vitium vrgere indicat. De quo lib.4. περὶ νούσων ſcribitur, λαμβάνει δὲ ἡ πᾶσαν τὴν γαστέρα, ἢ ...). Et lib. περὶ παθῶν. ... πᾶσαν τὴν κοιλίην ἔχει. Atque etiam Celſus affectum iſtum vmbilici regione diſtinguit. Torminorum autem aſſiduitas magnam facit hoc in morbo periculi acceſſionem, ita vt plerique acerbiſſimis torminibus repente intereant, quòd flatus per inteſtina conuolutus, eorumq; inuolucra vi ſine exitu peruadens (vnde Ilei nomen meruit) vehementiſſimos dolores cieat. θνήσκουσι γὰρ μυρίοι (inquit Aretæus) ... . Et rurſum πολλοὶ μὲν ... θνήσκουσι ... . Huius porrò loci meminit Galenus lib.2. περὶ δυσπν. & πόνου περὶ ὑποχόνδρια legit.

ὁ διψώδης] Ex magna & vehementi inflammatione ſuborto incendio & æſtuantibus internis, ſitis in huiuſmodi ægris excitatur, vnde διψώδεις annotauit Aretæus. Verùm euaneſcente calido natiuo & elanguente naturali ſenſationum appetitione, vires omnes proſternuntur, & deficiunt atque ad omnimodam internecionem tendunt, vnde frigus inſtantis mortis rudimentum, extrema ipſa totumque corpus occupat, ſuntque hi ψυχροὶ τὰ ἀκρωτήρια, vt ſcribit Aretæus.

οὖρα ὀλίγα] Hæc diuerſæ naturæ ſigna morbi acceſſionem faciunt & ad virium internecionem magnum habent momentum. Pluſimam nanque crudorum ſuccorum redundantiam in hepatis gibbis & venarum riuis innatantem ſignificant, à quibus cuncta natura crudiorem morbum facit & vires opprimit. Quarum exolutione aluus in recrementa tenuia & cruda effuſa eſt, cum alioqui hoc in affectu vix etiam maximis remediis alui ductio procuretur. Codices manu ſcripti duo ad διαχωρήματα ὀλίγα non addunt.

ὠφελέοντο ἐπὶ ἐδωδῇ] ὠφελέοντο οὐδὲν ἐδωδῇ, habent codices duo manu ſcripti, quemadmodum etiam legit Gal. Quæ deſperatam ægram nulliq; cuictum remediis morbum cedere potuiſſe ſignificant, ita vt præſentiſſimum exitium non adſcripto mortis die adfuiſſe ſit credibile. Caluus in fine κακῶς ἀπώλετο legiſſe videtur, cuius lectionis nulla in cæteris codicibus apparent veſtigia. Atque haud ſcio an ex Galeni Commentario κακῶς illud tranſumptum ſit finique adiectum.

DE NOTIS ÆGRO SVPERIORI ADIECTIS.

Non erat hic faciendus notarum iſtarum mentionem, tum quòd ob ſimplicem & apertam narrationem ſuperuacanea videatur iſta opera, tum verò quòd Galeni cæterorumque omnium codicum impreſſorum ſilentium, non parum ſuſpectum reddat quicquid hic additum aliunde ſatis confidenter autoritatem emendicat. Liberabo me tamen iſta quam in me recepi codicum fide, ac ſi non ſatis probatam, eam tamen quam reperi characterum deſignationem expromam. Codices duo Regij, quorum vnus peruetuſtus, alter recentior, huiuſmodi characteres fini adſcribunt, π. ρ. ι. Θ. Ex quibus quidnam veri elicias non video. Nam etſi hunc ſenſum exprimis, πιθανὸν ξύμπτωμα ... , aluoque ob virium exolutionem effuſa, mortem acceleratam exiſtimas, præfinitus tamen mortis terminus, non ſatis cum Galeni commentatione conſentit, qui præcipitem valde morbi ſæuitiam, ſtatim ſecundo aut tertio die, exitium fecuſſe ſcribit, vt nil fuerit neceſſe diem apponere. Nec verò ipſa alui effuſio mortis ſatis idonea cauſa fuit, ſed fatiſcentis morbi grauitate, vires omnimodam facultatum exolutionem ſenſerunt. In quod etiam exitium præcipitatis naturalibus, aluus crudis & tenuibus exundauit, & tandem perniciem attulit. In hac igitur planè emendicata characterum adſcriptione, cùm omnia ad coniecturam referantur, non tam quid rei natura, quàm cauſæ probabilitas ferat, expendendum eſſe, vt iam ſepiùs multis teſtimoniis eſt confirmatum, ita in reliquis maiorem habebit fidem.

Æger Decimus.

Ex his quæ circa Pantimiden erant, mulier quædam ex infantuli fœtus abortione, primo die igne, hoc eſt febre vehementiſſima correpta eſt. Lingua reſiccata, ſiticuloſa erat, æſtuabunda cum inſomnia. Aluus cõturbata ex multis tenuibus & crudis. Poſtridie nouo oborto rigore, febris acuta prehendit, venter multa reddidit, non dormiuit. Tertio die inaugebantur dolores: quarto delirauit: ſeptimo defuncta eſt. Aluus per totum morbum recrementis multis tenuibus, crudis fluxit, vrinæ paucæ, tenues erant. Febris ardens.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ.

Γυναῖκα ἐξ ἀποφθορῆς νηπίου τῶν περὶ Παντιμίδην τῇ α. πῦρ ἔλαβεν. ἡ γλῶσσα ἐπίξηρος. διψώδης. ἄγρυπνος. κοιλίη ταραχώδης λεπτοῖσι, πολλοῖσι, ὠμοῖσι. β, ἐπερρίγωσε. πυρετὸς ὀξὺς ἀπὸ κοιλίης, οὐχ ὕπνωσε πολλά. τρίτῃ, μείζονες οἱ πόνοι. τετάρτῃ παρέκρουσεν. ἑβδόμῃ, ἀπέθανεν. ἡ κοιλίη διὰ παντὸς ὑγρή. διαχωρήμασι πολλοῖσι, λεπτοῖσιν, ὠμοῖσιν. οὖρα ὀλίγα, λεπτά. πυρετὸς καυσώδης.

Abortionis exempla iſta cùm huiuſmodi affectionis cauſam nullam demonſtrent, ea ex morboſo quodam affectu, non externis caſibus petenda eſt. Coaceruato igitur plurimo in tota corporis mole ſucco bilioſo, magnaque collecta in ipſo viſcerum alueo cruditatis redundantia, febris ardentis occaſio facta eſt, quæ acerbiſſimis exaſperata caſibus & perpetua alui lubricatione, facilè infantulum fœtum, vtpote menſtruum aut bimeſtrem, aut, vt longiſſimè, trimeſtrem excuſſit. Etenim perturbata exolutaque aluo, vterus ipſe propter loci viciniam conturbationem promptiſſimè ſenſit, & concepti incendij flammam ex phlegmone accepit, quæ deturbato fœtu intra ſeptimum diem ægras rapuit. Ex vteri nanque phlegmone creatum ipſis periculum facit Gal. libr.2. περὶ δυσπν. harumque duarum ægrarum meminit lib.2.de dieb.decret.

ἐξ ἀποφθορῆς] Id febrem abortionis fuiſſe cauſam non excludit. Scribit nanque poſtea Galenus: πυρέξαι ... τὴν ... . Sed iſtud decernendi ordinem inchoat quem in illegitimis partionibus inde numerum ducere abunde ſcripſimus lib.1.epid.

ἡ γλῶσσα ἐπίξηρος] ... ξηρότης, ... πυρός, inquit * Aretæus. ... autem addidimus ex duobus vetuſtiſſimis manu ſcriptis exemplaribus & Galeno, quòd bilioſorum ſuccorum redundantia, multaq; in primis ve-

A mis venis cruditas, ſtomachi faſtidium & impotentem corporis æſtuationem iactationemque in febre ardente ſolicitet. Quod tamen in impreſſis & quibuſdam manu ſcriptis codicibus præteritur. * *Com. 3. lib. 2. de cur. morb. ac.*

κοιλίη ταραχώδης] Sic Gal. fidiſſimaque exemplaria. Quędam etiam manu ſcripta, κοιλίαι ταραχώδεες.

οὐχ ὕπνοι πολλοὶ] ἀπὸ κοιλίης πολλὰ legi, plurium fidiſſimorumque codicum atque interpretum fidem ſecut. Eſt enim familiaris iſta Hippòcrati phraſis, non πυρετὸς ὀξὺς ἀπὸ κοιλίης, etſi hoc ipſum abortus occaſionem indicare poteſt, quæ ex intolerabili ventris turbatione cum febre cœperit. Quinetiam magis plauſibilem ſuperiorem lectionem agnoſcere mihi videtur Gal. in Com. quod οὐχ ὕπνοι ſimpliciter legat.

πυρετὸς καῦσος] Iſta morbi denunciatio ob inſolentiam ſuſpecta eſt, eamque aliunde eſſe adſcriptam, vt ſatis contendit Galen. ita inſitata phraſis non parum mouet, cùm πυρετὸς καῦσος vix ferè efferat Hippocrates, ſæpiùs verò, πυρετὸς καυσώδης, aut καῦσον ſimpliciter. Quin & vitium detegit quòd καῦσος ſimpliciter ex Galeni Commentario, quemadmodum & ægro poſtea duodecimo ſcriptum B fuiſſe coniicias, aut quòd in codice noſtro Gérmanico apparet, καῦσος, πρόδος. Quod effecit vt pro πρόδος, πυρετὸς facilè ſucceſſerit.

DE NOTIS ÆGRO ADSCRIPTIS.

Morbi dignotio fini addita quæ febrem ardentem refert, characterum vicem ſupplet, neque aliis notis ad totius rei explicationem opus eſſe videtur. Quæ ratio non parum iſtas ſuſpectas reddit quæ in codicibus quibuſdam ſcriptis reperiuntur, quarum nec in impreſſis cæteriſque fidiſſimis veſtigium vllum remanet. Hæ ſunt iſtiuſmodi Π. Δ. Α. Υ. Θ. Ex quibus in re aperta & ſimplici nil niſi ambiguum elici poteſt, vt non magna in iis euoluendis collocanda ſit induſtria, quòd cùm præſcriptum cæterarum notarum ordinem non tueantur, palam ſuam originem infamant. Neq; enim debitum aut cæteris vſitatum mortis aut ſalutis colophonem additam habent. Iſta autem ſit rei ſumma: πιθανὸν διὰ λόγον τὰ διὰ ταραχώδεα τὸν ὕστερον ἀπολέσαι. Vt ſit veriſimile perpetuam alui turbulentiā, C vterum aut fœtum perdidiſſe. Quod etſi in ſolutum accipi non poſtulo, non tamen admodum abſurdum exiſtimo. Cùm nanque magna per totam ægri diſpenſationem, perturbationis alui facta ſit mentio, quæ conditam in primis venis cruditatem & humorum acrimoniam per inteſtina elueret, potuit inquieta huiuſmodi inteſtinorum lubricatione ac morſu vterus ob viciniam diſturbari, ac deinde ſuborta febre correpto incendio inflammari, fœtumque ipſum perdere.

* ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟΣ.

Ἑτέρην ἐξ ἀποφθορῆς περὶ πεντάμηνον, πῦρ ἔλαβεν. ἀρχομένη δὲ, κωματώδης ἦν καὶ ἄγρυπνος πάλιν. ὀσφύος ὀδύνη. κεφαλῆς βάρος. β, κοιλίη ἐπεταράχθη, D ὀλίγοισι, λεπτοῖσιν, ἀκρήτοισι δὲ τὸ πρῶτον. τρίτη, πλείω, χείρω. νυκτὸς οὐκ ἐκοιμήθη. τετάρτη, παρέκρουσε. φόβοι δυσθυμίη. δεξιῷ ἴλλαινε. ἵδρωσε περὶ κεφαλὴν ὀλίγῳ ψυχρῷ. ἄκρεα ψυχρά. πέμπτῃ παρωξύνθη. πολλὰ παρέλεγε. καὶ πάλιν ταχὺ κατενόει. ἄδιψος. ἄγρυπνος. κοιλίη πολλοῖσιν ἀκαίροισι διὰ τέλεος. οὖρα ὀλίγα, λεπτὰ, ὑπομέλανα. ἄκρεα ψυχρὰ, ὑποπέλιδνα. ἕκτῃ, διὰ τῶν αὐτῶν. E ἑβδόμῃ, ἀπέθανε φρενιτική.

Æger Vndecimus.

Alteram ex abortiuo fœtu circiter quintum menſem, ignis, hoc eſt febris vehementiſſima, prehendit. Per exordia verò ſopore rurſuſq; inſomnia detinebatur cum lumborum dolore & capitis grauitate. Secúdo die aluus turbata eſt, primumq; pauca, tenuia & ſyncera deiecit. Tertio plura & peiora, nocte nihil dormiuit. Quarto mens emota fuit, metus atq; animi ægritudo inerat, dexter oculus peruerſus eſt, ſudor paucus & frigidus circa caput dimanauit, extremitates frigidæ. Quinto exaſperata ſunt omnia, multum delirauit confeſtimq; rurſus ad intelligentiam redit, ſiticuloſa erat, inſomnis. Aluus per totum morbum multis & intempeſtiuis fluxit. Vrinæ paucæ, tenues, nigreſcentes erant: extrema frigida, ſubliuida. Sexto eadem perſeuerarunt. Septimo phrenitide extincta eſt.

Simile penè eſt abortionis exemplum, cauſarum internarum iniuria ſolicitatæ, quarum intenſione præſentiſſimum acceſitum eſt, ægræ exitium. Plurima nanque ſanguinis bilioſi copia promptè incendium concepit, acutorumque morborum proprios caſus aduexit, capitis grauitatem, lumborum dolorem, in ſomnum propenſionem, rurſuſque inſomniam. Quibus quidem progreſſionem accipientibus, factoque ad cerebrum momento mens ipſa miſerè appetita eſt rationiſque arx inſignem accepit noxiam. Nanq; continenti vexata delirio in phrenitidem incidit, quæ ſeptimo die ægram ipſam iugulauit. Credibile eſt autem febris magnitudine F ſymptomatumque exaſperatione excuſſum eſſe quinque menſium fœtum, facili ad incendij conſenſionem vteri lapſu. Hic autem rurſus, vt priùs, ſtata ſeruatur iudicationis ordinatio, quæ in abortiuo fœtu ex ea quæ præter naturam eſt partione, decernendi viam aperit.

περὶ πεντάμηνον] εἰκοσιν γυναῖκα, addunt exemplaria duo manu ſcripta, quam lectionem ſecuti ſunt Galeni interpretes & Caluus.

κωματώδης ἦν πάλιν ἄγρυπνος] κῶμα ἄγρυπνον καὶ οὐχ ὑπνῶδες ſignificat, quod phrenitidem præſagit ex Prorrhetico. Capitis autem grauitas oppleto ſuccorum beneuolentia cerebro ſoporem facit, atque ex bilioſi permixti humoris morſu inſomniam. Quibus copia & viribus inualeſcentibus ſedem in cerebro figunt, & mentem validè è ſede conſtantiæ deturbant, perpetuoque delirio phrenitidem inducunt. Hunc autem locum adducit Gal. libello περὶ κώματος.

δυσθυμίη] δυσθυμίη eſt animi mœror & ægritudo, diffidentia & abiectio cùm quis animo languet & conſternatur, vt diximus lib. G 1. epid. cui εὐθυμίη καὶ θυμηδίη, animi hilaritas opponitur. φόβος autem & δυσθυμίη inſaniam prędicunt atque atræ bilis morbum ſubeſſe indicant, ex placito 23. lib. 6. atque æquum eſt feruente in cerebro ſanguine progreſſum ad melancholiam fieri. Gal. in Comm. φόβος, δυσθυμίη, legit, eaq; plauſibilior eſt lectio. Codices manu ſcripti Regij cum Aldino conſentiunt & δυσφορίαι habent, non æquè tamen grata notione.

δεξιῷ ἴλλαινε] Hæc oculi diſtortio aut peruerſio magnum cum vehementiſſima febre ad neruorum originem incendium ſignificat, quo veluti contracti & reſiccati nerui, partes quas peruadunt peruertunt. Quod ſcribit Gal. Com. in aph. 49. libr. 4. αἱ διαστροφαὶ τῶν ὀφθαλμῶν γίνονται, τεινομένων τε καὶ συνελκομένων ἐπὶ τὰς ἰδίας ἀρχὰς τῶν εἰς αὐτοὺς καθηκόντων νεύρων, ὥστε τι τούτοις ἐστὶ σπασμοῖς καὶ σκληροῖς, καὶ ξηρότητι καὶ ...). Quòd ſi iſtud elangueſcentibus viribus & proſtrata iam ſenſuum acie accidat, in propinquo exitium eſſe ſentitur.

ἵδρωσε περὶ κεφαλὴν] ἱδρὼς habent exemplaria quædam eamque lectionem agnoſcit Gal. in Com. Sunt autem iſta collapſarum iam H virium ſigna, vt & extremorum frigus, quo nomine certiſſimam breuiſſimamque perniciem denotant.

παρωξύνθη] πέμπτῃ πάντα παρωξύνθη lego cum interpretibus & fidiſſimis codicibus manu ſcriptis. Vnus π, πάντα παρωξύνθη legit, & Caluus πάντη παρωξύνθη legiſſe videtur. Quinetiam conſequens ſexti diei mentio eademq; omninò memorata afflictio, non temerè iſta ad quintum refert. Quod etiam Galenum in Comm. his verbis indicaſſe ſatis notum eſt, ... τῆς ψυχῆς ... ... τὸν περὶ ... καὶ περὶ ... .

ἄδιψος] δίψος lego, vetuſtiſſimorum & fidiſſimorum exemplarium fidem ſecutus, omniumque interpretum (præter Caluum) conſenſum. Cùm ſit enim φρενῖτις ὀξὺς πυρετὸς διὰ ... (vt ſcribit * Galen.) vigiliis & ſiti facilè circunſcribitur. Quanquam & iſta ſitis defectio hebeſcentem ſenſuum alacritatem animaliumque facultatum extinctionem ſignificat, καὶ τῶν ... ... numero accenſetur, vt ſcribit in Prorrh. Hippocrates.

* *Init. Prorrh.*

ἀπέσχετο] ἀφῆκεν habet codex noſter Germanicus, quam lectionem ſecuti ſunt Galeni interpretes, quòd multum in toto morbo tribuatur alui perturbationi ex tenuibus & bilioſis deiectionibus, & ὄχημα τὸ χολῶδες enixè admodum interpretatur Galen. in Comment. A

οὖρα ὀλίγα, λεπτὰ] λευκὰ habet codex vnus manu ſcriptus, quòd οὖρα λευκὰ καὶ ἄχροα ab Hippocrate in hujuſmodi phreniticis celebrentur in † aphoriſmis & Prorrh. Nigrantes verò vrinæ erant ſero atri ſanguinis & melancholici dilutæ, quæ peſſimæ erant inflammationis reliquiæ. Atq; huiuſmodi vrinas in mente perturbatis & phreniticis ex Prorrh. celebrat * Galenus, his verbis: [illegible] Quòd ſi nigreſcentes vrinas intelligat, quæ ex his quæ per vrinam feruntur nigreſcant, qualia ſunt in Prorrh. τὰ ἐπὶ παραχόλοις. ἀχρώματα. οὖρα ἄχροα, μέλανα ὑπαφρίζοντα, iſta promptam calidi natiui extinctionem portendunt.

† Aph. 72. lib. 4. * Comm. 1. B

ἀπέθανε φρενιτικὴ] ἀπέθανε, φρενῖτις, habet codex vnus manu ſcriptus. Quæ lectio ex Galeno ducitur, eamque ſecutus eſt Hermannus Cruſerius. Iſta autem morbi indicatura ſuperioris eſt generis eandemque cauſam habet, atque inter emendicatas notas accenſenda eſt, quæ vt orationis vitium fugeret, ab aliis aliter ſcripta eſt & in orationis contextum tranſiit.

DE CHARACTERIBVS ÆGRO ADSCRIPTIS.

In eodem penè & ſimili abortionis exemplo, præterquam quòd ægra iſta cauſarum intenſione grauioribus conflictata eſt caſibus, perpetuoque cum febre delirio correpta eſt, eandem ferè atq; haud ſcio an magis probatam poſuere codices noſtri characterum nomenclaturam. Quia nanq; bilioſorum, tenuium & acrium ſuccorum feruore morbus iſte contractus eſt, multaq; fit perturbationis alui ex bilioſis & ſynceris recrementis in toto morbo mentio, eam ipſam non vulgariter abortionis cauſam eſſe exiſtimarunt. C Sic enim in omnibus codicibus ſcriptis deſignatos characteres reperias, π. ϑ. δ. α. ζ. θ. Qui ſenſum iſtum exprimunt, [illegible] In quo etſi parum ſyncera eſt aſſenſio, in eo tamen mihi perperam facere videntur, quòd in mortis aſſignatione phrenitidem excluſerunt, cuius tamen abunde ex adiecta morbi denunciatione admoniti videri poterant. Sed vt iſta emendicatam fidem poſtulant, ita in omnibus Regiis codicibus π pro φ vitioſè præfixum fuiſſe non ambigo.

Æger Duodecimus.

Quæ in Mendacium foro decumbebat, tum primùm laborioſè maſculum enixa, igne, hoc eſt febre vehementiſſima, correpta eſt. Statim per exordia ſitibunda, ex ſtomachi faſtidio & oris ventriculi dolore laborabat, lingua reſiccata erat, aluus tenuibus, paucis, perturbata fuit, neque ſomnum cepit. Poſtridie nouo aliquantulum ſuborto rigore febris acuta prehendit, modicus circa caput ſudor frigidus dimanauit. Tertio nō ſine dolore ab aluo cruda, tenuia, multa demiſſa ſunt. Quarto nouus obortus eſt rigor, exaſperata ſunt omnia, peruigil fuit. Quinto moleſtè habuit. Sexto eadem perſeuerarunt. Ex aluo verò liquida multa ſeceſſere. Septimo nouo ſuborto rigore febris acuta corripuit, ſitis multa aderat & incontinens corporis iactatio. Ad veſperam frigidus toto corpore diffuſus eſt ſudor, perfrixit, extremorum frigus, quæ nec iam ad calorem reuocari poterant. Iterumq; ſub noctem oborto rigore extrema non recaleſcebant, neq; dormiuit, aliquantulum delirauit, cōfeſtimq; rurſus ad intelligentiam rediit. Octauo circa meridiē recaluit, ſitiuit, ſopore oppreſſa fuit, nauſeabunda. Bilioſa, pauca, nonnihil flaua vomitione refudit, nox inquies, non dormiuit, multum confertas vrinas reddidit idq; non ſentiens. Nono remiſſa ſunt omnia, ſopore detenta eſt, ad occaſum ſuborto aliquantulum rigore, pauca, bilioſa, vomuit. Decimo rigor febrilis inſultus, neq; quicquam quieuit. Mane vrinam multam, in qua nulla ſubſidentia inerant, reddidit, extrema recaluerunt. Vndecimo vomuit virulenta, bilioſa, non ita multò poſt rigore correpta eſt, rurſusq; extrema frigeſcebant. Sub occaſum ſudor, rigor, vomuit multum, noctem moleſtè tulit. Duodecimo multa, nigra, fœtida vomuit, ſingultus multus adfuit & ſitis moleſta. Decimo tertio rigore correpta, nigra, graueolentia, multa vomitu effudit. Circa meridiem verò voce defecta eſt. Decimo quarto ſanguis per nares effluxit, defuncta eſt. Huic per totum morbum aluus lubrica & horroris ſenſus adfuit. Ætas erat annorum ferè ſeptendecim. H

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΔΩΔΕΚΑΤΟΣ.

Γυναῖκα, ἥτις κατέκειτο ἐπὶ ψευδέων ἀγορῇ, τότε τεκοῦσαν πρῶτον ἐπιπόνως ἄρσεν, πῦρ ἔλαβεν. αὐτίκα ἀρξαμένη, διψώδης. ἀσώδης. καρδίην ὑπήλγει. γλῶσσα ἐπίξηρος. κοιλίη ἐπεταράχθη, λεπτοῖσιν, ὀλίγοισιν. οὐχ ὕπνωσε. β, σμικρὰ ἐπερρίγωσε. πυρετὸς ὀξύς. μικρὰ περὶ κεφαλὴν ἵδρωσε ψυχρῷ. γ, ἐπιπόνως ἀπὸ κοιλίας ὠμά, λεπτά, πολλὰ διῄει. δ, ἐπερρίγωσε. πάντα παρωξύνθη. ἄγρυπνος. ε, ἐπιπόνως. ς, διὰ τῶν αὐτῶν. ἀπὸ κοιλίης δὲ ἦλθεν ὑγρὰ πολλά. ζ, ἐπερρίγωσε. πυρετὸς ὀξύς. δίψα πολλή. βληστρισμὸς περὶ δείλην, ἵδρωσε δι' ὅλου ψυχρῷ. ψύξις. ἄκρεα ψυχρά. οὐκ ἔτι ἀνεθερμαίνετο. καὶ πάλιν εἰς νύκτα ἐπερρίγωσεν. ἄκρεα οὐκ ἀνεθερμαίνοντο. οὐχ ὕπνωσε. σμικρὰ παρέκρουσε. καὶ πάλιν ταχὺ κατενόει. η, περὶ μέσον ἡμέρης ἀνεθερμάνθη διψώδης, κωματώδης. ἀσώδης. ἤμεσε χολώδεα, μικρὰ ὑπόξανθα. νύκτα δυσφόρως. οὐκ ἐκοιμήθη. οὔρησε πολὺ ἀθρόον οὐκ εἰδυῖα. θ, ξυνέδωκε πάντα κωματώδης. πρὸς δείλην, σμικρὰ ἐπερρίγωσεν. ἤμεσε μικρὰ χολώδεα. ι, ῥῖγος, πυρετὸς παρωξύνθη. οὐχ ὕπνωσεν οὐδέν. πρωῒ, οὔρησε πολύ, ὑπόστασιν ἔχον. ἄκρεα ἀνεθερμάνθη. ια, ἤμεσεν ἰώδεα, χολώδεα. ἐπερρίγωσεν οὐ μετὰ πολὺ καὶ πάλιν, ἄκρεα ψυχρά. ἐς δείλην ἱδρώς. ῥῖγος. ἤμεσε πολλά. νύκτα, ἐπιπόνως. ιβ, ἤμεσε πολλὰ, μέλανα. δυσώδεα. λυγμὸς πολύς. δίψος ἐπιπόνως. ιγ, μέλανα, δυσώδεα, πολλὰ ἤμεσε. ῥῖγος. περὶ δὲ μέσον ἡμέρης, ἄφωνος. ιδ, αἷμα διὰ ῥινῶν, ἀπέθανε. ταύτῃ διὰ τέλεος, κοιλίη ὑγρή, φρικώδης. ἡλικίη περὶ ἔτεα ιζ. D E F G

Singularis iſte exitialis morbi cum validiſſima natura conflictus, febrem ardentem & corruptiſſima ſuccorum pernicie, ſeſe in corporis penetralia, venas & viſcerum caua inſinuante, ortam eſſe ſatis indicat. Quo concepto intus incendio, miſerrimis ſemper per totum morbum caſibus conflictata eſt natura, adeò vt ne integris quidem quatuordecim diebus, quibus pugnæ copia facta eſt, vel tantillum ſalubritatis indicium factum ſit. Quod ſanè & præſtantes robore vires, & magnam ætatis integritatem ægræ adfuiſſe ſignificat, quæ aſſiduis hoſtium inſultibus & calamitoſa vitalitatis aggreſſione fuſa eſt & fœdiſſimè proſtrata. Plurimum autem negotij in populoſa caſuum conſcriptione mouit toties repetita extremorum refrigeratio, fœtidorum atque graueolentium vomitu refuſio, tandemque, vt ne quid ad perniciem deeſſet, ſingultus acceſſione conuulſionis præſignificatio. Vt mihi ſit veriſimile collecta pernicioſiſſima ſuccorum corruptela, primum partum laborioſè excuſſum fuiſſe, febremque ardentiſſimam accenſam, quæ omnis

A omnis generis ſæuitiam induerit, nihilq; ad ſymptomatum calamitatem loci relicti fecerit, & tandem miſerrimis modis exagitatam ægram in lamentabilem coniecerit exitum. Imprimis autem eſt memorabilis præcipueq; animaduertenda in valde præcipiti morbo cumulata ſymptomatum congeries, quæ haud ſcio an alibi vſpiam conſpectiores de ſe notas edat.

τὴν πυκνὸν ἀραιὸν] πυκνὸν δὲ καὶ ἀραιὸν legunt exemplaria duo manu ſcripta eodem ſenſu.

καρδίης ἀνώδυνος] Huius loci meminit Gal. lib. 2. περὶ δυσπν. eumq; ſic explicat vt & doloris & continuæ refrigerationis ratione, breui ſpiratione laboraſſe ægrã iſtam indicet his verbis: μικρὸν δὲ καὶ πυκνὸν, καρδίης ἀλγήματα, οὐ περιώδυνος, ἀλλὰ καὶ ἱδρῶτες ψυχροὶ δι᾽ ὅλου τοῦ σώματος ... ἀναπνοὴ ... [illegible] Quibus ex verbis (ſi vera eſt lectio) apparet Galenum hic (ἀνώδυνος) non legiſſe, quod incontinens illa corporis æſtuatio in corporis penetralibus focum continens, magnæ reſpirationis neceſſitatem conciliat, vt copioſè ſcribitur lib. 1. περὶ δυσπν. Sed

B cùm ſtomachi faſtidium, nauſeabundaq; illa atq; inquies corporis agitatio variis ex cauſis ortum habeat, partimq; ſuccorum prauitatem & morſum oſtentet, quibus oppreſſum ſtomachi orificium, moleſtam & laboris plenam vellicationem ſentit, partim etiam ſummam virium imbecillitatem ſequatur, non eſt abſurdum iſtud in paruæ ſpirationis genere ex doloris confinio reponi, præſertim cùm in omnibus exemplaribus non ambigua huius dictionis exprimantur veſtigia. At verò potiùs iſtud diminutæ lectionis non leuem mihi iniicit ſcrupulum, quòd non ſolùm propter ſtomachi faſtidium & dolorem, in paruæ & crebræ ſpirationis genere reponi debeat, ſed quòd extinctionis virium ac magnæ imbecillitatis & refrigerationis ratione, in paruam & raram ſpirationem concludi queat. Quæ ſunt omninò ad eam quæ à Galeno traditur difficilis reſpirationis doctrinam conſequentia. Ideoq; æquior mihi videtur lectio ſi οὐ μὴν μόνον περιώδυνος, legas. Atque hæc alternanti potior ſententia viſa eſt. Pro καρδίην ἀνώδυνος, quidam codices καρδίην ἀλγῆ habent minùs rectè. Sunt & qui καρδίη ἀνώδυνος cum Aldino exemplari legant.

ἱδρῶτες ψυχροὶ] ἱδρῶτες ψυχρὰ habet codex vnus manu ſcriptus cum Aſulano exemplari, eadem notione non tamen æquè vſitata

C phraſi.

καὶ κοιλίης] ὑγρὰ πολλὰ retinent tres manu ſcripti codices. Regius vnus peruetuſtus ὑγρὰ omittit, quam lectionem ſequitur Aſulanus & Caluus.

ἱδρῶτες δι᾽ ὅλου ψυχροὶ] Hic iterum ψυχρὰ quidam habent codices & Aſulanus.

ψύξις, ἄκρεα ψυχρὰ] ψύξις ἀκρέων ſimpliciter habent codices duo, quam lectionem ſecuti ſunt Galeni interpretes. Corporis autem iſta perfrictio ægreq; reuocatus extremorum calor incendij interni peſtilentiſſimarumq; febrium, & ad extinctionem properantis calidi luculentiſſimæ ſunt notæ.

ἐ παλιν οὐ ῥᾳδίως ἐπεθερμαίνετο] περιέψυξε, aut tale quid legiſſe videtur Caluus.

πολὺ, ἀθρόον] Multum coaceruatas congeſtaſq; vrinas inſciæ mulieri effluxiſſe ſignificat, quod erat captæ mentis indicium. Quidam πολὺ ἀθρόον diſtingunt. vt multùm affatimque, hoc eſt effuſè vnicoq; impetu minxiſſe denotetur. Quid ſit autem ἀθρόον, ex-

D plicuimus in Sileno lib. 1. epid. Hic etiam pro ἐν αὐγῇ, codices Regij ἐν αὐγῇ cum Aldino habent.

περὶ ἥλιον σμικρὰ ἐπεμβρίμωσεν] ἡμιματίους περὶ ἥλιον, quidam diſtingunt. Caluus ἐπεμβρίμωσεν legiſſe non videtur, & illud σμικρὰ ad ſequentia retulit.

ἤμεσε μικρὰ] πικρὰ habet codex noſter manu ſcriptus, facili lapſu. Quam lectionem ſequuntur Galen. interpretes & Caluus qui vtraque coniunxit. Non eſt autem abſurdum in ardentiſſima febre, bile exaſſata, amarum adfuiſſe vomitum, qui & procedente vitio, vehementioreque incendio, virulenta, æruginoſa, nigra & fœtida effudit. Nos tamen in tam plauſibili lectione nihil immutauimus.

καθεστηκὸς εἶχεν] καθεστηκὸς οὐκ εἶχεν, habent duo codices peruetuſti manu ſcripti, eamque lectionem ſecutus ſum cum Caluo & Galeni interpretibus. Etſi nanque damnoſi generis ſedimentum eſſe potuit, quia tamen non expreſſum eſt, æquius ſanè fuerit in tanta morbi ſæuitia & cruditate etiam peſſum eunte natura, nullam viſam fuiſſe hypoſtaſin. Ex quibus tum morbi tum etiam vrinæ cruditatem

E rectè ſuſpicari licet.

ἤμεσεν ἰώδεα] Exaſſata flauâ bile cùm virulentæ iſtæ vomitiones refundantur, mirum eſt codicem vnum Regium ἤμεσεν, non οὔρησε legiſſe.

ἱδρὼς] ἱδρὼς ψυχρὸς legit Caluus & Hermannus Cruſerius, quod toties celebrata refrigeratio in præcipiti ægram ponat. Hic verò egregiè celebratum eſt ῥῖγος ἀναδιδόμενον paſſim ab Hippocr. damnatum & quod in Cois præſagiis ſcriptum eſt ῥῖγος ἐν συνοχῇ τοῦ σώματος ἀσθενέος ὄντος ἤδη, θανάσιμον.

δυσώδεα] In grauiſſimis eſt malis grauèolens vomitus extremamq; ſuccorum corruptelam denotat. Quæ cum ex vehementè incendio orta ſit, inflammationis contagione facilè ventriculum affecit ſingultumq; conuulſionis rudimentum inuexit. Quin & adeò grauiter ore ventriculi affecto cerebrum ipſum in affectionem trahi potuit, inſaniæq; non leuis præſignificatio adferri. ἐπὶ ἐμέτῳ λὺγξ κακὸν, ſcribit Hippocrates placito 3. lib. 7.

F πολλὰ ἤμεσεν] πολλὰ in vno manu ſcripto codice tacetur, quam lectionem ſecutus eſt Hermannus Cruſerius.

ἐκ ῥ. αἷμα διέῤῥυη] Subſiſtens iſta & intempeſtiua ſanguinis eruptio magnum & ineuitabilem morbum leuare non potuit, eaque potius extrema naturæ commotione quàm vllo impetu facta eſt. Huius porrò loci meminit Galen. lib. 2. de dieb. decret. vbi contendit in dieb. criticis qui à decimo ſeptimo ordinem ducunt, quibuſdam ſalutem procuratam, plurimis etiam intentatam fuiſſe mortem. Qui locus cùm mendoſè noſtris in codicibus legatur, hoc modo mihi adducendus eſt, [illegible]

ἄλλοις περὶ ἑπτακ.] Additur in fine κακῶς à Galen. quod retinuit codex noſter Germanicus, cauſamq; habet ſuperioribus morborum denunciationibus ſimilem.

G

DE NOTIS ÆGRO SVPERIORI ADSCRIPTIS.

MORBI iſtius acuti dignotio cùm ex affectionum explicatione & recenſione extremóq; addita ægritudinis fama, facilè cuiuis ſe in conſpectum dedat, quis ad eam rem eruendam characteres vllos requirat? Quæ profectò vel ſola ſatis idonea cauſſa eſt elevandæ notarum iſtarum adſcititiarum autoritatis. Atque vt in plurimis ſuperioribus ægris, ſola codicum manu ſcriptorum autoritate, nulla verò Galeni fide nituntur, ita in ſatis explicata ægræ iſtius diſpenſatione, & febris ardentis progreſſu, non parum ſuſpectam faciunt notarum fidem, quæ nil niſi abſurdas rerum notiones eruere poſſint. Quas enim codices noſtri hoc modo adſcriptas habent π. ϛ. π. τ. ϛ. ο. ϛ. τ. θ. quis in rerum conſecutione veras exiſtimet? Quibus etſi eſt facile ſenſum aliquem affingere, in his tamen nullam eſſe ſeriam collocandam operam exiſtimo, quod & cæterorum characterum non omninò naturam retineant, & verò morbi

H progreſſionem non ſatis fideliter referantur. Quæ ſanè pernicitas ad eas quæ poſtea ſequuntur notas latè peruagata, à nobis æquiore cenſura animaduertenda eſt.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Κατάστασις λοιμώδης.

Ἔτος, νότιον ἔπομβρον. ἄπνοια διὰ τέλεος. αὐχμῶν δὲ γενομένων, τοῖς προτέροισιν χρόνοις ἐπ᾽ ἐνιαυτῷ. ἐν νοτίοισι, περὶ ἀρκτοῦρον, ὕδατα πολλά.

SECTIO TERTIA.

Status Peſtilens.

Annus Auſtrinus, imbribus abundans, atq; in totum à ventis tranquillus fuit. Quum autem paulò ſuperioribus anni tẽporibus, iuſto maiores ſiccitates viguiſſent, ſub Arcturum, ſpirantibus auſtris, multùm pluit,

Autumnus obſcurus,nebuloſus, cum aquarum abundantia,hyems auſtrina, humida & leuis. Longo verò poſt Solis conuerſionem interuallo, iuxta æquinoctium,extremæ hyemis frigora adfuerunt, iamq́; ſub Æquinoctium ipſum Aquilonares venti cum niuibus non ita diu ſpirauere. Ver rurſus auſtrinum,à flatibus quietum aquæ multæ & continentes ad canem vſq;. Æſtas ſerena,calida,æſtus præfocantes magni. Anniuerſarij venti (eteſias vocant) pauci diſiunctim ſpirauere. Sub arcturum rurſus ſpirantibus aquilonibus, aquæ multæ. Exiſtente igitur anno auſtrino, humido & leni, hyeme quidem ſalubriter agebant, præter tabidos, de quibus mox ſcribetur.

φθινόπωρον, ζοφῶδες, ἐπινέφελον, ὑδάτων πλῆθος. χειμὼν νότιος, ὑγρὸς, μαλακός. μετὰ δὲ ἡλίου τροπὰς, ὕστερον πολλῷ πλησίον ἰσημερίης, ὀπισθοχειμῶνες. καὶ ἤδη περὶ ἰσημερίην, βόρεια, χιονώδεα, οὐ πολὺν χρόνον. ἦρ πάλιν νότιον ἄπνοον. ὕδατα πολλὰ διὰ τέλεος μέχρι κυνός. θέρος, αἴθριον, θερμόν. πνίγεα μεγάλα. ἐτησίαι σμικροὶ διεσπασμένως ἔπνευσαν. πάλιν δὲ περὶ ἀρκτοῦρον ἐν βορείοισιν ὕδατα πολλά. γενομένου δὲ τοῦ ἔτεος νοτίου, καὶ ὑγροῦ, καὶ μαλθακοῦ, κατὰ μὲν τὸν χειμῶνα, διῆγον ὑγιηρῶς, πλὴν τῶν φθινωδέων, περὶ ὧν γεγράψεται. A B

Conditionem anni peſtilentem inſignem valdeque populariter vulgatam, ex aëris ſtatu auſtrino, calido humido, nubiloſo & caliginoſo deſcribit Hippocrates, quæ ex cauſarum continuatione, magnitudine & diuturnitate numeroſam adduxit putredinum ſobolem. Qua in re cum qualitatum ſola intentione à peſtilenti conditione lib. 2. epid. propoſita diſſentiat, in eadem tamen paritatis cauſa, morborum vulgarium ſcopum quàm proximè attingit, eſtque ſua pernicie tam commendabilis, vt tantam habeat nominis celebritatem quanta haud ſcio in tota morborum popularium vulgatione an contigit nemini. Etenim cùm cæteras omnes ſuperioribus libris vulgatas aëris conditiones, loci aut regionis alicuius definitione circumſcriberet Hippocrates, iſta cauſarum amplitudine & communitate ad omnes latiſſimè peruagata, vniuerſitatis reſpectum habet, nec certo aliquo orbis ſitu concluditur, ſed famam terminat aſtris, ac (vt verè dicam) ad peſtilentes omnes conditiones magnum habet inſtar. Præcipuè verò notabilem continet morborum ex putredine recenſionem, quæ cùm ſit iſtius conditionis ſumma, vt ſcribit Gal. lib. de differenc. feb. 1. & ἐπομβρίων, primarumque iſtarum naturarum toto anno dominantium certiſſima ſoboles, ſola miſeria pœnitendas calamitates inuexit. In quibus ſunt conſpicuæ ex capite deſtillationes, partium mutilationes corpus fœdantes, inſignes etiam loci febrium ardentium toto ſuo genere diſſidentium, luculenta tabidorum explicatio, & varia abſceſſuum per totum corpus refuſio. Quorum omnium tam plena à Galeno inſtituitur cognitio, vt in tam celebri tempeſtatis peſtilentis decurſu, leuiorem noſtram operam non ingratè futuram ſperemus. Quæ quia non parum cauſarum communicatione cum ea quæ initio lib. 2. epid. deſcripta eſt conſentit; vtriuſque communionem & diſſidium illic aperuimus nomenque aſſeruimus. Quo certè clarior iſta viſa eſt, quod & cauſarum vniuerſitate, & temporis diuturnitate, ampliorem prauitatis opinionem conſecuta eſt. Cuius cùm crebra ſit apud Galenum paſſim memoria, præcipuè tamen celebratur lib. de Temp. 1. Commen. 1. in lib. 3. epid. lib. 1. de differen. feb. Comm. in aphoriſm. 11. lib. 3. & lib. 1. περὶ δυσπν. Quoniam autem ex aëris temperie, quæ eſt valde vulgaris communium morborum cauſa, ac vt ſcribit † Hippocrates, τὸ κοινότατον, ortum duxit tempeſtas iſta peſtilens, nil mirum videri debet, ſi inter communes morbos, quos ἐπιδημίους nominant, quorum de genere peſtis eſt, locum accipit, quòd populabunda ſua contagione communiter omnes afficiat, nec in ſtati alicuius loci aut regionis limitibus conſiſtat. Vt inde quoque non temerè propoſita καταστάσιος λοιμώδεος præſcriptio, vniuerſitatis notionem continens, videatur, licet paululùm Galeno ſuſpecta ſit, nec æquè gratum ex omnibus exemplaribus habeat agnominationis auſpicium. C D

† *Lib. περὶ φύσιος ἀνθρώπου.*

ἐπομβρίων] ἐπομβρία eſt pluuiarum abundantia, ὅταν συνεχέες ὦσι βροχαὶ καὶ ὁ πολλοὶ, familiari † Hippocr. vſurpatione, vt νοσήματα δὲ ἐν τῇσιν ἐπομβρίῃσιν ὡς τὰ πολλὰ γίνεται, &c. Cui αὐχμὸς opponitur vt ex aphoriſmis patet. * ἢν δὲ νότιος ὁ χειμὼν καὶ ἔπομβρος καὶ εὔδιος γένηται, τὸ δὲ ἦρ αὐχμηρὸν καὶ βόρειον. Rurſusq; " ἢν μὲν ὁ χειμὼν αὐχμηρὸς καὶ βόρειος γένηται, τὸ δὲ ἦρ ἔπομβρον καὶ νότιον. Et ** τῶν δὲ καταστάσιων τοῦ ἐνιαυτοῦ, τὸ μὲν ὅλον αἱ αὐχμοὶ τῶν ἐπομβρίων ὑγιεινότεραι, καὶ ἧσσον θανατώδεες. Et, "" ἢν τὸ θέρος αὐχμηρὸν καὶ βόρειον γένηται, τὸ δὲ φθινόπωρον ἔπομβρον καὶ νότιον. Eam autem repugnantiam inſignis †† Aretæi locus ſatis aperit cùm ſcribit de febre ardente. [illegible] Quam etiam oppoſitionem valde celebrat Ariſtoteles Quæſtio. Natural. Section. prima. Hunc porrò locum adducit Galenus lib. 1. Temp. E

† *Aph. 16. lib. 3.* * *Aph. 12. lib. 3.* " *Aph. 11. lib. 3.* ** *Aph. 15. lib. 3.* "" *Aph. 13. lib. 3.*
†† *Cap. 4. lib. 2. περὶ ὀξ. παθ.*

ἄπνοον διὰ τέλεος] ἄπνοιαν, τὸ νήνεμον interpretatur Galenus, quod à ventis ceſſationem & quietem ſignificat, ac tranquillam tempeſtatem & minimè perflatam, [illegible] indicat. Quo autem ſenſu διὰ τέλεος iſtud ſumendum ſit, ex Galeni verbis lib. 2. περὶ δυσπν. haurias licet: [illegible] Quibus ex verbis, τὸ διατελέως, τὸ διηνεκῶς indicare, iſtamq́; tranquillitatis vniuerſitatem momentanea ventorum accidentia non poſſe obſcurari conſtat. F

ἐν ἐνιαυτῷ] Illud ἐν ἐνιαυτῷ ad τὸν ὑπὸ κύνα χρόνον, facta ſuperioris anni relatione refertur, vt ſatis patet ex Galeni Commentario, ex quo ἐν ἐνιαυτῷ penè redundare intelligis, non plus inde aſſecuta interpretatione quàm ſi taceatur, quod illic fecit Galenus: ἐν νοτίοισι verò, exemplaria quædam manu ſcripta ad prioris anni tempeſtatem reducunt, [illegible] iungunt, quod etiam fecit Caluus Aldinum codicem ſecutus. Malui tamen ſequentibus adiungere, optimorum codicum fide fretus Galeniq; ſententia, quæ præter quàm quòd ſequentibus iungit, priorem etiam annum ſola ſiccitate a [illegible] ſtatu deteceſſe ſcribit.

φθινόπωρον ζοφῶδες] ζοφῶδες obſcurum & caliginoſum cœlum intelligimus, cum [illegible] atum abundantia nubes denſantur & nigreſcunt, quod ζοφῶδες dicitur. Sic *nigrantem commiſta grandine nimbum,* dixit * Virg. G

* *Æneid. 4.*

ὀπισθοχειμῶνες] Extremæ hyemis frigora viguiſſe prope æquinoctium ſignificat. Id enim dictio iſta indicat (vt ſcripſimus lib. 1. epid.) longè enixiùs quàm præpoſteras tempeſtates, quod vertit Caluus, ad particularem iſtam ſtatus repugnantiam mentem & conſilium adhibens.

θέρος αἴθριον] Iſtud ſuperioris ſententiæ extremo iungit Caluus, & ἄχρι κυνὸς θέρος αἴθριον legit.

πνίγεα μεγάλα] τὸ πνῖγος pleniorem æſtum & præfocantem ſignificat, qualis æſtate minimè perflata & anxietatem corporibus inducente plærunque accidit. Qua dictione vtitur Ariſt. Quæſt. Nat. Sect. 1. * æſtatem morboſam, quæ ver pluuium & auſtrinum præcedente hyeme aquilonia ſequitur, indicans. Scribit nanque [illegible] Quam aëris conditionem vitio vertens † Galenus in Aphoriſmis, eandem vſurpauit dictionem. [illegible] Quinetiam Plato lib. de leg. [illegible] dixit quod Cic. lib. 1. de leg. die æſtiuo vertit. * *Quæſt. 8.* † *Com. in aph. 11. lib. 3.* H

ἐτησίαι σμικροὶ] Codex noſter [illegible] habet quam lectionem ſequitur Gal. in Comm.

γενομένου δὲ τοῦ ἔτεος] Partibus anni ſigillatim explicatis, hanc velut ſummam rerum facit, integram anni conditionem humidam & auſtrinam fuiſſe in vnum colligens. Sic enim κατὰ πᾶν ὅλον interpretatur Galenus, & codices duo manu ſcripti ὅλου habent, quemadmodum legit Galenus libro primo Temp. hunc locum adducens, [illegible]

A ἀχλυώδης. θερμὸν δὲ τὸ ἔτος ὅλον, φησί, νότιον καὶ ὑγρὸν καὶ μαλακόν, τὸ δὲ καὶ τὸ δὲ σκοπῶμεν. μαλθακὸν autem hic de ſtatu leni & tranquillo dicitur, vbi tempeſtas calida & caliginoſa à ventis ceſſationem habet nihilque turbulenti aut aſperi molitur, non ſecus ac paulò priùs χειμῶνα μαλακὸν, hyemem lenem, non aſperam intelligit, qualis eſt *Dum pelago deſæuit hyems & non tractabile cœlum.* Huiuſmodi autem aëris ſtatum putredini peſtilentiæq; valde opportunum his verbis aperit Galenus lib. 1. * de differen. feb. ὅταν δὲ καὶ ποιῶδες ᾖ κατὰ τὴν δυσκρασίας ἀναπνοὰς ἐκπέμπῃ τοῦ κατὰ φύσιν τε ὑγρότερον τι καὶ θερμότερον, λοιμώδη μὲν αὐτίκα, γενέσθαι νοσήματα, πάσχει δ' ἐν αὐτοῖς μάλιστα, τὰ ἤδη περιττωμάτων ὑγρῶν πεπληρωμένα, ὡς ἔστι γε συμμέτροις τε πόνοις καὶ βίῳ κεχρημένοις χρῆται. τὰ πάμπαν ἀπαθῆς διέμεινε, κατὰ πόνους τε καὶ διαίτας ἐχόντων.
* Cap. 6.

Πρωῒ δὲ τοῦ ἦρος ἅμα τοῖσι γενομένοισι ψύχεσιν, ἐρυσιπέλατα πολλὰ, τοῖσι μὲν μετὰ προφάσιος, τοῖσι δ' οὔ. B κακοήθεα. πολλοὺς ἔκτειναν. πολλοὶ φάρυγγας ἐπόνησαν. φωναὶ κακούμεναι. καῦσοι φρενιτικοί. στόματα ἀφθώδεα. αἰδοίοις φύματα. ὀφθαλμίαι. ἄνθρακες. κοιλίαι ταραχώδεες. ἀπόσιτοι. διψώδεες, οἱ μὲν, οἱ δ' οὔ. οὖρα ταραχώδεα, πολλὰ, κακά. κωματώδεες, ἐπὶ τὸ πουλὺ καὶ πάλιν ἄγρυπνοι. ἀκρισίαι πολλαί. δύσκριτα. ὕδρωπες. C φθινώδεες πολλοί. τὰ μὲν ἐπιδημήσαντα νοσήματα, ταῦτα. ἑκάστου δὲ τῶν ὑπογεγραμμένων εἰδῶν, ἦσαν οἱ κάμνοντες. καὶ ἔθνησκον πολλοί. ξυνέπιπτε δ' ἐφ' ἑκάστοισι τουτέων ὧδε. πολλοῖσι μὲν τὸ ἐρυσίπελας μετὰ προφάσιος ἐπὶ τοῖσι τυχοῦσι, καὶ πάνυ ἐπὶ σμικροῖσι τρωματίοισιν, ἐφ' ὅλῳ τῷ σώματι. μάλιστα δὲ, τοῖσι περὶ ξ' ἔτεα. περὶ κεφαλὴν, εἰ καὶ σμικρὸν ἀμεληθείη. πολλοῖσι δὲ καὶ ἐν D θεραπείῃ ἐοῦσι, μεγάλαι φλεγμοναὶ ἐγίνοντο. καὶ τὸ ἐρυσίπελας, πολὺ, ταχὺ πάντοθεν ἐπενέμετο. τοῖσιν μὲν οὖν πλείστοισιν αὐτῶν ἀποστάσιες ἐς ἐμπυήματα ξυνέπιπτον. σαρκῶν, καὶ νεύρων, καὶ ὀστέων ἐκπτώσιες μεγάλαι. ἦν δὲ καὶ τὸ ῥεῦμα τὸ ξυνιστάμενον οὐ πύῳ ἴκελον, ἀλλὰ σηπεδών τις ἄλλη, καὶ ῥεῦμα πολὺ καὶ ποικίλον. οἷσι μὲν οὖν περὶ κεφαλὴν τούτων τι ξυμπίπτοι γίνεσθαι, μαE δήσιές τε ὅλης τῆς κεφαλῆς ἐγίνοντο, καὶ τοῦ γενείου. καὶ ὀστέων ψιλώματα καὶ ἐκπτώσιες. καὶ πολλὰ ῥεύματα. ἐν πυρετοῖσί τε ταῦτα, καὶ ἄνευ πυρετῶν. ἦν δὲ ταῦτα φοβερώτερα ἢ κακίω. οἷσι γὰρ ἐς ἐμπύημα ἤ τινα τοιούτων ἀφίκοιτο πεπασμὸν, οἱ πλεῖστοι τούτων ἐσώζοντο. οἷσι δὲ ἡ μὲν φλεγμονὴ καὶ τὸ ἐρυσίπελας ἀπέλθοι, τοιαύτην δὲ ἀπόστασιν μηδεμίαν ποιήσαιτο, τούτων ἀπώλλυντο πολF λοί. ὁμοίως δὲ καὶ ὅπῃ ἄλλῃ τοῦ σώματος πλανηθείη, ξυνέπιπτε ταῦτα. πολλοῖσι μὲν γὰρ βραχίων, καὶ πῆχυς ὅλος περιερρύη. οἷσι δ' ἐπὶ τὰ πλευρὰ, ταῦτ' ἐκακοῦτο ἢ τῶν ἔμπροσθέν τι ἢ τῶν ὄπισθεν. οἷσι δὲ ὅλος ὁ μηρὸς, ἢ τὰ περὶ κνήμην ἐψιλοῦτο, καὶ ποὺς ὅλος. ἦν δὲ πάντων χαλεπώτατα τῶν τοιούτων, ὅτε περὶ ἥβην καὶ αἰδοῖα γένοιτο. τὰ μὲν περὶ ἕλκεα καὶ μετὰ προφάσιος τοιαῦτα. πολG λοῖσι δὲ ἐν πυρετοῖσι καὶ πρὸ πυρετοῦ, καὶ ἐπὶ πυρετοῖσι ξυνέπιπτε. ἦν δὲ καὶ τούτων ὅσα μὲν ἀπόστασιν ποιήσαιτο διὰ τοῦ ἐκπυῆσαι, ἢ κατὰ κοιλίην ταραχή τις ἐπίκαιρος, ἢ χρηστῶν οὔρων διάδοσις γένοιτο, διὰ τούτων λελύσθαι. οἷσι δὲ μηδὲν τούτων ξυμπίπτοι, ἀσήμως δ' ἀφανιζομένων, θανατώδεα γίνεσθαι. πολὺ μὲν οὖν τοῖσι πλείστοισι ξυνέπιπτε τὰ περὶ τὸ ἐρυσίπελας τοῦ ἦρος. H παρείπετο δὲ καὶ διὰ τοῦ θέρεος, καὶ ὑπὸ φθινόπωρον. πολλὴ δὲ ταραχή τισι καὶ τὰ περὶ τὴν φάρυγγα φύματα. καὶ φλεγμοναὶ γλώσσης. καὶ τὰ παρ' ὀδόντας ἀποστήματα. φωναί τε πολλοῖσιν ἐπεσημαίνοντο. κακούμεναι καὶ κατιλλόμεναι, πρῶτον μὲν φθινώδεσιν ἀρχομένοισιν, ἀτὰρ καὶ τοῖσι καυσώδεσι, καὶ τοῖσι φρενιτικοῖσιν.

Ante ver autem vna cum frigoribus conſecutis ignes ſacri plurimi, partim quidem aliqua de cauſa, partim quidem ſine ea contingebant, atq; hi maligni quidem multos ſuſtulerunt. Multi ex faucibus laborabant, voces vitiatæ erant, febres ardentes vnà cum phrenitide, ſerpentia oris vlcera, pudendorum tubercula, lippitudines, carbunculi. Alui perturbatæ, cibos auerſabantur, & hi quidem partim ſiticuloſi, partim ſine ſiti erant. Vrinæ turbulentæ, multæ, malæ reddebantur. Sopore vt plurimùm detinebantur, rurſuſq; peruigiles. Morborum ſolutiones prorſus nullæ partimq; difficiles, aquæ inter cutem, tabidi multi. Atq; hi quidem morbi populariter vulgabantur. Ex enumeratorum autem generum vnoquoq; laborabát multi & moriebantur plurimi, eorumq; ſingulis hunc in modum accidit. Multis certè ignis ſacri occaſio ex contemnendis valdeq; paruis vlcuſculis toto corpore oblata eſt, præcipuè verò ſexagenariis circum caput, vel ſi quid paululum negligeretur. Nonnullis autem, etiam inter curationes ipſas, magnæ inflammationes contingebant, multuſq; ignis ſacer celeriter vbiq; populabatur. Horum igitur plurimis abſceſſus ad ſuppurationes vertebant, carniumq; & oſſium ac neruorum ex decidentia mutilationes magnæ fiebant. Neq; verò contracta fluxio puri erat affinis, ſed aliud quoddam putredinis & fluxionis multæ ac variæ genus. Quibus itaque circa caput huiuſmodi aliquid contigit, totius capitis & menti glabrationes, oſſiumq; denudationes & prolapſus acciderunt, multæq; fluxiones fiebant, iſtaq; partim in febribus, partim ſine his aderant. Atq; hæc terrorem potiùs quàm periculũ denunciabant. Quibus nanq; talium maturatione res ad ſuppurationẽ deuenit, eorum plærique ſuperſtites euadebant. At verò quos inflammatio quidem ſacerq; ignis reliquerat, nullumq; huiuſmodi abſceſſum creauerat, ij frequẽtes periere. Similiter quoque & quacunq; corporis parte oberrarunt, iſta contigerunt. Multis ſiquidem brachium ac cubitus totus defluebat. Nonnullis verò iſta latera malè vexabant, aut anteriorum aut poſteriorum aliquid. Eſt vbi etiam fœmur integrum, aut tibia, aut pes totus denudabantur. Horum autem omnium grauiſſimè vrgebant quæ circum pubem pudendaq; contingebant. Atque ea quidem fuit eorum quæ cum vlcere aut occaſione aliqua externa contigerunt conditio. Multis autem vna cum febribus ipſis, aut ante febrem, atque etiam poſt febres ipſas inciderunt. Illud verò ipſis inerat, vt quæcunq; per ſuppurationem abſcederent, ſi vel inſignis aliqua alui perturbatio, aut probatarum vrinarum tranſmiſſio extitiſſet, per ea ipſa ſolutio procederet: ſin quibuſdam nihil horum contigiſſet, temereq; & ſine vlla ſolutionis ſignificatione euaneſcerent, ea mortem inferebant. Longè igitur plurimos ſacer ignis vere appetiuit, qui & per æſtatem & ſub autumnum conſequebatur. Magna verò perturbatio quibuſdam inerat, & ad fauces tubercula, linguæque inflammationes, & quæ ſecundum dentes abſcederent. Multiſq; vocis vitiatæ & præpeditæ facta eſt ſignificatio, potiſſimè quidem his qui tabeſcere cœpiſſent, atq; etiam febre ardente detentis & phreniticis.

ἦρος δὲ τοῦ ἦρος] Codices vetuſtiſſimi manu ſcripti ἦρ habent, quos ſecuti ſumus cum omnibus interpretibus. ἦρ tamen de ptima veris parte capi poteſt, quæ extremæ hyemis frigora vt plurimùm ſentit. A

πολλοὶ ἐκαίοντο] πολλοὶ δὲ ἐκαίοντο habet codex Regius vnus.

στόματα ἀφθώδεα] ἄφθαι dicuntur Celſo † ſerpentia oris vlcera. Plinius manantia oris vlcera aut terra, modò etiam infantium in ore vlcera, modò quoq; aphthas vocat. Quorum ortum cùm hîc Galenus & aliàs abunde * explicet, nunc certè fiunt biliosi & maligni ſucci influxu, quales ſunt † † στομάτων ἑλκώσιες. † *Lib.2.cap.1.* * *Aph.24.l.3.*

† † *Aph.21.lib.3.*

ἐκζέσιες φύματα] φύματα † Celſus tubercula, quandoque etiam orientia tubercula vocat. * Plinius aliquando Dioſcoridis φύματα, liberaliori audacia panos vertit. Sunt autem putreſcentium ſuccorum ſoboles & ſponte naſcentes inflammationes ſtatimque in faſtigium erumpentes, quales deſcribit Gal. ex aphoriſm. 26. lib. 3. his verbis: λέγονται δ' ἐξαιρέτως ὑπὸ φύματα φλεγμοναί τινες αὐτόματοι, τάχιστα μὲν ἀνιστάμεναι, τάχιστα δ' εἰς ὀξὺ καὶ ὑψηλὸν αἰρόμεναι, τάχιστα δὲ καὶ ἐκπυϊσκόμεναι, καὶ πλείστη γε καὶ ἡ τούτων γένεσις ἐστὶν ἐν βουβῶσι καὶ μασχάλῃ, ὅτι καὶ ἀδένες ἐνταῦθα πολλοὶ φύσιν ἔχοντες εἰς ἑαυτοὺς ὑποδέχεσθαι τὰ περιττά. B

† *Cap.18.lib.5.& 6.* * *Cap.13.lib 20.& 24.*

ὀφθαλμίαι] Poſt ophthalmias febres ardentes addit Caluus, vt legiſſe videatur, ὀφθαλμίαι, καῦσοι, ἄλγεα. Cuius lectionis ne vlla quidem ſigna in cæteris codicibus apparent.

κωματώδεες ἐπὶ πολύ] κωματώδεες ἐπὶ πολλοῖσιν habet codex ſcriptus vnus cum Aſulano. Quidam etiam ἐπὶ πολὺ καὶ μᾶλλον ἄγρυπνοι iungunt. Huius autem loci meminit Gal. libello περὶ κώματος.

ἀκρισίαι πολλαί] Codices vetuſtiſſimi duo ἀκρασίαι legunt, quos ſecuti ſumus cum interpretibus omnibus præter Caluum, in quam opinionem diſceſſionem facere videtur Galenus in Commentario, dum ſcribit ob inſignem ſuccorum prauitatem, nullam interdum aut certè vitioſam procurari iudicationem. Quod de morbis lethalibus exprimit lib. 3. περὶ κρισίμων, in quibus ob vitij malignitatem [illegible] naturæ impetus, nullam aut certè intempeſtiuam iudicationem mouent. ἀκρασία autem impotentiam aut intemperantiam C ſignificat, quam hîc vocem ſecutus eſt Caluus.

φθινώδεες πολλοί] In calida & humida anni temperie quæ plurimùm caput grauat, promptæ ſunt ad demiſſas partes fluxiones, ex quarum genere quæ in pulmones decumbunt tabes gignunt, quod etiam his verbis indicat * Gal. αἱ γὰρ φθινώδεες νόσοι ἐπὶ ταύτης ἔσονται μάλιστα, τῇ πλάγια ψυχρῇ, καθ' ἣν καὶ ῥήγνυταί τι τῶν ἐν τοῖς ἀναπνευστικοῖς ὀργάνοις ἀγγείων ῥαδίως, καὶ τῇ μεθ' ὑγρότητος θέρμῃ, μεθ' ἣν ὁ κεφαλὴ πληρουμένη, κατάρρους ἐπὶ τὸν πνεύμονα ῥεύματα.

* *Com. in aph.16.l.3.*

πολλοῖσι δὲ καὶ ἐν δυσεντερίῃσιν] ἐν δυσεντερίῃ legunt codices quidam cum Aldino, eadem profectò notione. Gal. in Comment. ἐν δυσεντερίαις agnoſcit.

καὶ τὸ ἐρυσίπελας πολύ] Duo codices vetuſtiſſimi πολὺ ταχὺ iungunt, quod agnoſcunt Galeni interpretes & Caluus.

ἐκπτώσιες μεγάλαι] Partium ex inſigni putredine & corruptela exciſiones & prolapſus vulgari nomine ἐκπτώσιας vocat, quando ex- D hauſta membrorum ſoliditate & vitiatis compagibus, fruſtratim partes decidunt, fœdaſque mutilationes faciunt, quod in miſerabili luis Venereæ calamitate, dum altè vitium hæret, conſpicitur. Atque hinc etiam apparet Hippocratis ſimplicem & apertam eſſe doctrinam, eumq; plebeis vocibus ſæpe vti eſſe ſolitum, quod paſſim eſt à Galeno ſubnotatum. Sic autem legit Galenus lib. 1. Tem. vbi καὶ ἄλγεα addit. Codices quidam ἐκπτώματα μεγάλα habent, ex eodem fonte.

ἦν δὲ καὶ τὸ ἐρυσίπελας τὸ ξυνιστάμενον] Huius etiam loci meminit Gal. lib. 1. Temp.

μαδήσιες τῆς ὅλης τῆς κεφαλῆς.] Peruagata errabundaque ad omnes corporis partes humorum malignitate, ex inſigni putredine partium deciſiones oſſiumque denudationes contingebant, fluxionum prauitate & acrimonia, membrorum habitum & ſtatum corrumpente. Quæ cùm in capite coacernata eſſet, pilorumque radicationem vitiaſſet, totius capitis & menti depilationem fecit. Cuius rei effigies in luis Venereæ contagione ex magna humorum corruptela viſitur, in qua iam affecto præcipuè cerebro, pilorum nutricatio deficit, caputq; totum ſupercilia & mentum glabreſcunt. Hîc autem ἐκπτώσιας priore ſignificatione extulit, oſſium E partiumque integrarum collapſus exprimens, pro quibus κατάγματα quidam codices vitioſè habent, cùm ἐκπτώματα vt priùs legere debuerunt.

οἱ τῶν τοιούτων ἀπόστασιν ποιησάμενοι] Significat eos quibus fluxio in corporis planitiem delata, maturatione ad ſuppurationem deueniſſet, effuſa per huiuſmodi emiſſaria impuritate, ſuperſtites euaſiſſe, idque naturali quodam impetu abſceſſuumq; procuratione. Codices manu ſcripti quidam πλατεῖς pro ποιησάμενοι habent, quo occupatam fluxione latitudinem aut rerum ſpeciem oſtendunt. Quidam etiam εἰς ἐπιφάνειαν legunt.

εἰσω δὲ ὁ μὲν φόβος] Periculoſus erat intrò humorum iſte recurſus, quod occupatis præcipuis viſceribus vitalitatem labefactarent, excitatiſq; febribus acutis plurimos è medio tollerent. Quod ſatis indicauit Galen. in Commentario, etſi mendum eſt in omnibus codicibus. Sic enim legendum mihi videtur: κακὸν γὰρ ἦν ἐφ' ὧν ἀπίσω εἰς βάθος ὁ τὸ ἐρυσίπελας ἐργαζόμενος χυμός, ὥσπερ ἐπὶ τὰ σπλάγχνα, καὶ πρὸς τὰ κύρια μέρη χωρῶν, ἅμα τοῖς ἄλλοις συμπτώμασι, καὶ πυρετοὺς ὀξεῖς ἐγείρει. F

ἔμενεν δὲ] Codices quidam, καὶ ἐν τῷ ἄλλῳ τοῦ σώματος πλάτει ſimpliciter legunt, quos ſecuti ſunt Galeni interpretes.

περιερρύη] Hoc eſt circumquaque fluxione appetita deciderunt. Atque hunc locum Galen. adducit lib. 1. de Temp. vbi ἀπερρύη legitur, quam lectionem ſecutus videtur in Comm. Galen. cùm ſcribit, ὥσπερ μὲν γὰρ ὁ βραχίων, ὁ κνήμη, ὁ πῆχυς ἀπέρρυεν ὅλος. Partium autem integrarum mutilationes extitiſſe non eſt mirum. Quod & Thucydides in nobiliſſima illa peſtilentia accidiſſe ſcribit: καὶ εἴ τις ἐκ τῶν μεγίστων περιγένοιτο, τῶν γε ἀκρωτηρίων ἀντίληψις αὐτοῦ ἐπεσήμαινε. κατέσκηπτε γὰρ καὶ ἐς αἰδοῖα, καὶ ἐς ἄκρας χεῖρας, καὶ πόδας, καὶ πολλοὶ στερισκόμενοι τούτων διέφευγον. εἰσὶ δ' οἳ καὶ τῶν ὀφθαλμῶν. Quod eleganter ſic expreſſit Lucretius lib. 6.

Profluuium porrò qui tetri ſanguinis acre
Exierat, tamen in neruos huic morbus, & artus
Ibat, & in partes genitales corporis ipſas.
Et grauiter partim metuentes limina leti
Viuebant, ferro priuati parte virili:
Et manibus ſine nonnulli pedibuſq; manebant
In vita tamen, & perdebant lumina partim. G

Hunc autem locum Auerrhois celebrat Collect. lib. 3. cap. 1. & lib. 4 cap. 14.

τὰ αἰδοῖα] τὰ περὶ αἰδοῖα leg. codices duo manu ſcripti & ἀπειλήφθη, quod etiam facit Gal. lib. Temp.

ἦν δὲ πάντων χαλεπώτατον] Codices quidam habent, ἦν δὲ πάντων χαλεπώτατον τοῦτο ὅτι περὶ ὅλον καὶ αἰδοῖα ἐγένετο.

ἐρυσίπελας] Illud omitit Caluus. Id nos ſumus interpretati de ignibus ſacris qui cum vlcere aut externa aliqua cauſa contingebant cum Galeno, non de vlceribus ipſis.

ἦν δὲ τούτων] Hîc criticarum motionum abſolutiones optimè comprehendit, & [illegible] enixè exprimit. Codex verò vnus Regius, περὶ τοῦ ὀκταμήνου, pro περὶ τοῦ δωδεκάμηνου habet. H

οἷσι δὲ] Suſpecta eſt criſeos defectio ex ea malorum alleuiatione quæ temerè fit nulloq; ex merito, hoc eſt ſine vlla ſolutionis præſignificatione, quam variis decretis in ſua doctrina damnat Hippocrates, vt alibi ſcripſimus. Atque huc non immeritò pertinet, quod eam in rem ab eo ſcriptum eſt † lib. 2. epid. ὅπου ὁ σίνος ἀφανίζεται, δεινόν.

† *Sect.2.*

παρέπεσε δὲ] Codex noſter Germanicus παρέπεσεν habet, quam lectionem ex Galeno ſumptam arbitror. Sic enim τὸ παρέπεσεν interpretatur. Quem ſenſum omnes ferè ſecuti ſunt interpretes.

πολλοῖσι δὲ ταραχή] Ambiguum eſt quonam τὸ ταραχὴ referatur, an partis alicuius aut totius perturbatio per ſe intelligatur, quod [illegible] omnino videtur, an verò ſequentibus connexum affectionum magnitudinem plurimum afficiat, quo ſenſu ſumpſiſſe videtur Caluus. Codex vnus Regius, πολλοῖσι δὲ ταραχή τις ἦν legit.

αυτέ

A φωναὶ τὸ πολλὸν ἐπινιώμεναι] Magna hic ineſt varietas. Interpretes ferè omnes, vt æquum eſt in re ambigua Galenum ſecuti, κατειλῦσθαι aut κατειλούμεναι, ὥσπερ κατειλημμέναι, ἢ συνειλούμεναι, ἢ δεδεμέναι, explicant, quod voces inuolutas, implicatas, intortas, in arctum coactas, concluſas aut vinctas & præpeditas ſignificat. Quæ ſanè plauſibilior eſt notio. Exemplarium tamen noſtrorum magna eſt inclinatio ad κατιλλαίνουσαι, quo diſtortas & peruerſas fuiſſe voces indicant. Quod etſi non ſatis propriè vocibus attributum videtur, magna tamen eſt veterum in hac dictione Hippocratica retinenda conſenſio, vt & inſolens vtrobique videri debet vox effectionem denotans pro ea quæ affectionem aut perpeſſionem inſinuat, vſurpata. Qua in re cùm multò apertior ſit rei notio quàm dictionis explicatio, quòd vocem vitiatam & impeditam aut ex diſtillatione in fauces interceptam intelligi par ſit, maluimus in communitatis conſenſionem, quàm nimis ambitioſè in dictionis varietatem impingere. Atque vt ſemel expediam, hi mihi ad parentis & veterum lectionem propiùs accedere videntur, qui κατιλλαίνουσαι aut κατιλλαινόμεναι exprimunt. Quam in opinionem vt longa verborum eluſione non incautus ducitur Galenus, ita omnes codicum varietates ab iſta dictione velut ab origine deflexæ videntur, in

B eumque ſenſum incumbere, vt διεστραμμένας, aut καταδιεστραμμένας voces intelligant. Quod & in quodam codice Regio ex ſcholiis annotatum apparet. Nec verò mihi malè mereri de Hippocrate videntur, qui κατίλλουσαι pro κατιλλόμεναι habent. Quod in codice Regio vno ſcriptum reperitur. Qua dictione voces συνειλούμεναι καὶ συστρεφόμεναι, contortæ & conuolutæ, vt in priorem ferè ſignificationem recidant, denotantur, aut συνδεδεμέναι reuinctæ & præpeditæ, ab ἴλλω quod vincio ſignificat, vnde & ἰλλόμενος. In cuius lectionis aſſenſionem me non inuitum adducit quod à Galeno in Exegeſi ſcriptum eſt. κατειλλόμεναι, συνδεδεμέναι, & à Phauorino repetitum κατειλλόμεναι, συνδεδεμέναι παρὰ τῷ Ἱπποκράτει. Quod certè vt non aliò quàm huc referri poſſe videtur, ita vtrobique vitioſè ſcriptum eſſe exiſtimo. Nam κατιλλόμεναι aut κατιλλαόμεναι legendum eſſe apparet, ab ἴλλω aut ἰλλάω, vnde & ἴλλαι συστροφαὶ & δεσμοὶ dicuntur, & ἰλλόμενος ὁ δεδεμένος καὶ συστρεφόμενος, & ἰλλώδης διεστραμμένος, vt priùs diximus. Quam etiam ad cauſam ferè accedit Galenus, cùm περὶ τὸ δεσμοῖς δεδεμένην φωνὴν interpretatur, & ab ἴλλοις hoc eſt vinculis κατειλούμεναι & κατιλλοῦσαι,

C aut κατιλλόμεναι aut κατίλλουσαι dictiones deflectuntur, non κατειλλόμεναι aut κατειλλοῦσαι vt vitioſè ſcribitur. Ad eamque originem referri magnam codicum impreſſorum pluralitatem exiſtimo, qui κατιπίλλουσαι pro κατίλλουσαι legunt, niſi quis κατατιλλομένας φωνὰς, prope euulſas & defectas voces intelligat, aut κατατιλάδας conſpurcatas, commaculatas, & inquinatas, quod vitiatis eſt proximum. Caluus in tam varia lectione κατειλούσας etiam legiſſe mihi videtur. At Erotianus in tam obſcura dictione ferè veterum interpretum lectionem, multis etiam verbis à Galeno exagitatam, ſecutus videtur, & (ſi modò vera eſt lectio) κατύλλουσαι legiſſe pro κατειλοῦσαι. φωνὰς enim κατειλούσας, κατισχομένας exponit, haud dubiè hunc locum ſubindicans. εἰλεῖν γὰρ (ſcribit) τὸ συνέχειν καὶ συγκλείειν οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν. In quo certè explicando, in veterum interpretum, quam tamen in Comm. reprehendit Galenus, opinionem impingit. ὁ δὲ Βακχεῖος (vt idem ſcribit) οὐ καλῶς ἐξηγήσατο τὴν λέξιν, παρακεκλιμένας φάσκων. ὁ δὲ Φαβῖνος Διονυσιάδης, κατίλλουσι φησὶ δεῖ τὸ καθείργειν καὶ κατακλείειν. ὡς δηλοῦσθαι τὸ βραχὺ τῆς φωνῆς καὶ μέλαν ἀκουόμενον. Cuius etiam notionis meminit Galenus. Ex quibus certè intelliges veteres κατειλούσαι, aut κατίλλουσαι legiſſe.

D Ἤρξαντο μὲν οὖν οἱ καῦσοι, πρὸ τοῦ ἦρος, καὶ τὰ φρενιτικὰ, μετὰ τὰ γενόμενα ψύχεα. καὶ πλεῖστοι τότε νοσήσαντες διενόσησαν. ὀξέα δὲ τούτοισι καὶ θανατώδεα, ξυνέπιπτεν. ἦν δὲ ἡ κατάστασις τῶν γενομένων καύσων, ὧδε. ἀρχόμενοι κωματώδεες, ἀσώδεες, φρικώδεες. πυρετὸς ὀξὺς, οὐ διψώδεες λίην. οὐ παράληροι. ἀπὸ ῥινῶν ἔσταξε μικρά. οἱ παροξυσμοὶ τοῖσι πλείστοισιν, ἐν ἀρτίῃσι. περὶ δὲ

E τοὺς παροξυσμοὺς, λήθη καὶ ἄφεσις, καὶ ἀφωνίη. ἄκρεά τε τούτοισιν, αἰεὶ μὲν ψυχρότερα ποδῶν καὶ χειρῶν. πουλὺ δὲ περὶ τοὺς παροξυσμοὺς μάλιστα. πάλιν τε βραδέως καὶ οὐ καλῶς ἀνεθερμαίνοντο. καὶ πάλιν κατενόεον καὶ διελέγοντο. κατεῖχε δὲ ἢ τὸ κῶμα ξυνεχὲς, οὐχ ὑπνῶδες. ἢ μετὰ πόνων ἄγρυπνοι. κοιλίαι ταραχώδεες τοῖσι πλείστοισι τούτων, διαχωρήμασιν ὠμοῖσι,

F λεπτοῖσι, πολλοῖσι. οὖρα πολλὰ, λεπτά. κρίσιμον οὐδὲ χρηστὸν οὐδὲν ἔχοντα. οὐδὲ ἄλλο κρίσιμον οὐδὲν τοῖσι οὕτως ἔχουσιν ἐγένετο, οὔτε γὰρ ἡμορράγει καλῶς, οὔτε τις ἄλλη τῶν εἰθισμένων ἀπόστασις ἐγένετο κρίσιμος. ἔθνησκόν τε ἕκαστος, ὡς τύχοι πεπλανημένως τὰ πολλὰ περὶ τὰς κρίσιας. ἐκ πολλοῦ δέ τινες ἄφωνοι. ἱδρῶντες

G πολλοί. τοῖσι μὲν ὀλεθρίως ἔχουσι, ξυνέπιπτε ταῦτα. παραπλήσια δὲ καὶ τοῖσι φρενιτικοῖσιν. ἄδιψοι δὲ πάμπαν οὗτοι ἦσαν. οὐδ᾽ ἐξεμάνη τῶν φρενιτικῶν οὐδεὶς, ὥσπερ ἐπ᾽ ἄλλοισιν. ἀλλ᾽ ἄλλῃ τινὶ καταφορῇ κακῇ νωθρῇ, βαρέως ἀπώλλυντο. ἦσαν δὲ καὶ ἄλλοι πυρετοὶ περὶ ὧν γεγράψεται. στόματα πολλοῖσιν ἀφθώδεα, ἑλκώδεα. ῥεύματα περὶ τὰ αἰδοῖα πολλά. ἑλκώματα. φύματα, ἔξωθεν,

H ἔσωθεν. τὰ περὶ βουβῶνας. ὀφθαλμίαι ὑγραί. μακραί. χρόνιαι, μετὰ πόνων. ἐπιφύσιες βλεφάρων ἔξωθεν, ἔσωθεν. πολλῶν φθείροντες τὰς ὄψιας, ἃ σῦκα ἐπονομάζουσιν. ἐφύετο δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἑλκέων πολλὰ καὶ αἰδοίοισιν. ἄνθρακες πολλοὶ κατὰ θέρος. καὶ ἄλλα, ἃ σὴψ καλέεται. ἐκθύματα μεγάλα. ἕρπητες πολλοῖσι μεγάλοι. τὰ δὲ κατὰ κοιλίην

Cœperunt itaque febres ardentes & phrenitides ante ver, poſt ea quæ præceſſerunt frigora, plurimique tunc diu ægrotarunt grauibuſque & lethalibus caſibus conflictati ſunt. Erat autem febrium ardentium quæ obuenerant conſtitutio huiuſmodi. Per initia ſopore detinebátur cum ſtomachi faſtidio & horroris ſenſu, febris acuta, neque magnopere ſitiebant aut delirabant. Ex naribus paucus ſtillauit ſanguis. Plurimos acceſſiones diebus paribus inuadebant. Atque ſub ipſas acceſſiones obliuio, membrorum exolutio & vocis defectio contingebant. His quidem pedes ſummi & manus frigidiores euadebant, multoque maximè circa acceſſiones, deinde verò lentè nec probè recaleſcebant, ruſuſque ad intelligentiam redibant & loquebantur. Eos autem aut perpetuus ſopor non ſomnolentus detinebat, aut vigiliæ cum laboribus. Horum plæriſque aluus retrimentis crudis, tenuibus, multis turbabatur. Vrinæ multæ, tenues, neque iudicatorij neque boni quicquam habebant. Neque aliud quicquam in ita affectis decernebat, neque enim ritè ſanguis è naribus profluebat, neque aliud quicquam eorum quæ abſcedere nata ſunt iudicatione tentabatur, moriebaturque vnuſquiſque, vti ſors ferebat, vago & incerto ordine, plærunq; circa iudicationes, quidam verò longiùs producti cum vocis defectione, nónulli etiam cum ſudoribus: Quæ quidem his qui pernicioſè haberent contingebant. Quin & ſimilia phreniticis fiebant. Atque hi omninò ſine ſiti erant Neque phreniticorum quiſpiam vehementer inſaniuit, ſicut in cæteris vſuuenire ſolet, ſed ex mala alia quadam & languida in ſomnum degrauatione grauiter peribant. Aliæ inſuper etiam febres viguerunt, de quibus mox ſcribetur. Multis os ſerpentibus vſceribus affectum vlceroſúmve fuit, fluxiones ad pudenda multæ, exulcerationes, tubercula intus & extra circum inguina. Lippitudines humentes, longæ, diuturnæ, non ſine doloribus, palpebris foris & intus adnaſcebantur quædam quæ multorum aciem perderent, ficos nominant. Enaſcebantur verò cùm aliis in vlceribus multa, tum in pudendis. Carbunculi æſtate multi atque alia quę putredinis nomine donantur. Puſtulæ item magnæ. Serpentia vlcera plæriſque magna. Quantum autem ad aluum ſpectabat,

plæriſq; circa eam multa & noxia euenere. Primùm quidem crebræ & inanes egerendi voluntates multis moleſtæ, imprimis verò pueris atque iis omnibus qui pubertatem nondum attigerant, eorumq; plurimi peribant. Multi inteſtinorum læuitate vexabantur, quidam difficultate inteſtinorum, neq; hi admodū moleſtè. Aluus autem biliosa & pinguia, & tenuia, & liquida demittebat, ac multis quidem eò morbus ipſe decubuit, tum circa febres, tum in febribus. Tormina cum doloribus aderant, itemq; conuolutiones malignæ. Multis in corpore exiſtentibus ac ſuppreſſis exitus. At neq; exeuntia dolores tollebant, multæq; corporis partes affectæ erant. Atq; ad ea quæ adhibebantur non facilè habebāt. Purgationes nempe plurimos magis offendebant. Eorum verò qui ita habebant plęriq; quidem ſubitò moriebantur, multi etiam diutiùs perdurabant. Atque vt ſemel abſoluam, tum qui diuturnis, tum qui acutis tentabantur morbis, ex ventris vitio omnes ferè periere. Omnes nanq; venter pariter ſuſtulit. Omnes autem in quos ſanè incidi, præter præſcriptos omnes morbos quibus vexabantur, cibos equidem auerſabantur. Plærique verò præcipueq; hi ipſi, & qui eodem modo affecti erant, ſed & ex aliis qui etiam pernicioſè haberent. Siticuloſi partim quidem erant, partim verò ſiti vacui. Ex his quos febres aliaq; vexabant, nullus intempeſtiuè potum ſumpſit, ſed quò ad potionem, licebat eam inſtituere viuendi rationem quam velles. Vrinæ autem copioſæ prodibant, neq; potioni ingeſtæ reſpondebant, verùm plurimùm ſuperabant, multumq; etiam vitioſæ erant vrinæ redditæ. Nam neq; craſſitudinem, neq; cōcoctionem habebant, neq; probè expurgabantur. In multis nanq; probæ per veſicam expurgationes bono ſunt. Plurimis verò colliquationem perturbationemque, & dolores, & morā, & iudicationis ceſſationem portendebant. Sopore autem detinebantur, imprimis quidem phrenitici & qui febre ardente laborabant, quinetiā cæteris in omnibus maximis morbis, quòd cum febre contingerent. Omninò verò plæroſque aut grauis ſopor comitabatur, aut tenues & parui ſomni.

πολλοῖσι πολλὰ καὶ βλαβερὰ συνέβαινε. πρῶτον μὲν A
τεινεσμοὶ πολλοῖσιν ἐπιπόνως. πλείστοισι δὲ παιδίοισι. καὶ πᾶσιν ὅσοι πρὸ ἥβης. καὶ ἀπώλλυντο τὰ πλεῖστα τούτων. λειεντεριῶδεες πολλοί. δυσεντεριῶδεες, οὐδ' οὗτοι λίην ἐπιπόνως. τὰ δὲ χολώδεα, καὶ λιπαρὰ, καὶ λεπτὰ, καὶ ὑδατώδεα, πολλοῖσι μὲν αὐτὸ τὸ νόσημα ἐς τοῦτο κατέσκηψεν, αὖθι τε πυρετῶν, καὶ ἐν πυρετοῖσι, μετὰ πόνων στρόφοι καὶ ἀνειλήσιες κακοήθεες. τῶν πολλῶν ἐνεόντων τε καὶ ἐπεχόντων B
διέξοδοι. τά τε διεξιόντα, πόνους οὐ λύοντα. τοῖσι δὲ προσφερομένοισι δυσκόλως ὑπακούοντα. καὶ γὰρ αἱ καθάρσιες τὸν πλείστους προσέβλαπτον. τῶν δὲ οὕτως ἐχόντων, πολλοὶ μὲν ὀξέως ἀπώλλυντο. πολλοῖσι δὲ καὶ μακρότερα διῆγεν. ὡς δὲ ἐν κεφαλαίῳ εἰρῆσθαι πάντες οἵ τε τὰ μακρὰ νοσέοντες καὶ οἱ τὰ ὀξέα, ἐκ τῶν κατὰ κοιλίην ἀπέθνησκον μάλιστα. πάντας γὰρ, κοιλίη συναπήνεγκεν. ἀπόσιτοι C
δὲ πάντες μὲν ἐγένοντο καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῖσι προγεγραμμένοισιν, οἷς ἐγὼ οὐδέπω ποτὲ ἐνέτυχον. πολλοὶ δὲ μάλιστα αὐτοὶ, καὶ οἱ ἐκ τούτων. καὶ ἐκ τῶν ἄλλων δὲ, οἱ καὶ ὀλεθρίως ἔχοιεν. διψώδεες οἱ μὲν. οἱ δὲ οὔ. τῶν ἐν πυρετοῖσι καὶ τοῖσι ἄλλοισιν, οὐδεὶς ἀκαίρως, ἀλλ' ἦν κατὰ ποτὸν διαιτᾶν ὡς ἤθελες. οὖρα δὲ πολλὰ μὲν, τὰ διεξιόντα ἦν, οὐκ ἐκ τῶν προσφερομένων ποτῶν, ἀλλὰ πολλὸν ὑπερβάλλοντα. D
πολλὴ δὲ τις καὶ τῶν οὔρων κακότης ἦν τῶν ἀπιόντων. οὔτε γὰρ πάχος, οὔτε πεπασμοὺς, οὔτε καθάρσιας χρηστὰς εἶχεν. ἐπὶ πολλοῖσι γὰρ αἱ κατὰ κύστιν καθάρσιες χρησταὶ γινόμεναι ἀγαθόν. ἐσήμαινον δὲ τοῖσι πλείστοισι, συντῆξιν, καὶ ταραχὴν, καὶ πόνους, καὶ ἀκρισίας. κωματώδεες δὲ μάλιστα οἱ φρενιτικοὶ, καὶ οἱ καυσώδεες ἦσαν. ἀτὰρ καὶ ἐπὶ τοῖσι ἄλλοισι νοσήμασι πᾶσι τοῖσι μεγίστοισιν, ὅτι κατὰ πυρετοὺς γένοιτο. E
διὰ πάντος δὲ τοῖσι πλείστοισιν, ἢ βαρὺ κῶμα παρείπετο, ἢ μικροὺς καὶ λεπτοὺς ὕπνους κοιμᾶσθαι.

ἦν δὲ κατάστασις] *κατάστασις* vt ſæpiùs apud Hippocratem, hic febrium *ἰδέαν* & formam, aut circunſcriptionem totiuſque morbi decurſum & conditionem ſignificat. Ex his autem attributionibus quæ nullam propriam affectus naturam aut eſſen iam conſtituunt, veram febrium notionem abfuiſſe ſignificat, fuiſſeque omnes nothas oſtendit, quales etiam libro 2. epid ſection. 3. deſcribit.

πυρετὸς ὀξύς] In plauſibili lectione exemplarium noſtrorum conſenſum ſequimur. Codex noſter Germanicus cum Galeno ſentit, qui vtranque lectionem explicat. F

ἀγχιτόνως κωματώδεες] In febrium inſultibus raptis ſurſum vaporibus, iamq; per anni conditionem magna humorum abundantia repleto cerebro, ſoporem adfuiſſe par erat, atque huiuſmodi crudis, frigidis & craſſis ſuccis pauca admixta acrimonia, leuem mentis emotionem adfuiſſe, non ſecus ac ſcripſit lib. 2. epid. *ἐν τούτοισι πολλοὶ κωματώδεες ἦσαν καὶ παράφοροι.* Huius autem loci meminit Galenus libello *περὶ κώματος.*

ἀπὸ ῥινῶν] Vt ſuſpecta eſt omnis ſanguinis ſtillatio, ita certè in febribus ardentibus præcipuè lethalis eſt, in quibus liberalior hæmorrhagia abſolutionem facit. Sic libr. 1. * epid. febres ardentes largiore ſanguinis effuſione liberatas facit, eoſque in quibus defecerit aut è naribus ſtillauiſſet, ſexto die periiſſe aſſerit. Idem quoque lib. 2. epid. in vulgata illa febrium ardentium *ἀπυρεξίᾳ, αἱμορραγίαι ἐκ ῥινῶν ἦν ἐγένοντο. οἱ μὲν ἐλάχιστοι,* ſcribit.

* *Stat. 3.*

ἄφωνοι] *ἄφωνον* vocat Galenus, *οἷον ἔκλυσίν τε καὶ πάρεσιν ἁπάντων τῶν μορίων τοῦ σώματος*, languorem ac totius corporis exolutionem & remiſſionem, non ſecus ac *παρίεσθαι μέλεα*, aut *ἐκλύεσθαι μέλεα* ſæpè vſurpat Aretæus, iſtamq; e membrorum diſſolutionem per *τὸ ἐκλυθῆναι* aut *τὸ ἐκλυθῆναι* ſæpe exprimit in Prorrh. Hippocrates. Caluus diſſolutionem vertit non vim verbi ſed ex notionis ſignificatione rei conſecutionem declarans. Sunt autem affectiones iſtæ obliuio & vocis priuatio cerebri refrigerati indicia, multiſque † Hippocratis decretis damnantur, *αἱ μετ' ἐκλύσιος ἀφωνίαι φαῦλαι, & αἱ μετ' ἐκλύσιος ἀφωνίαι ὀλέθριαι, κακὸν δὲ ἐκλύεσθαι.* G

† *In Prorrh.*

κῶμα συνεχὲς οὐχ ὑπνῶδες] Sópor iſte non ſomnolentus ſed peruigil ab Hippocrate *κῶμα ἄγρυπνον* aut *οὐχ ὑπνῶδες* dicitur, cùm prona in ſomnum propenſione conniuentibus palpebris nequeunt tamen ægri dormentium munia ſubire. Quod etſi non parum inſolens videtur, in ægris tamen tam frequens viſitur, vt minimè ab rerum natura abhorrere ſit exiſtimandum. Idque cum pluribus locis explicet Galenus, tum verò luculentiſſimè aperit initio Prorrhetici, hunc etiam locum exprimens his verbis: *ὅτι δὲ οὐ τὰ πολλὰ τοῦτο ἐστί, ... τῶν ἰατρῶν ἐν τοῖς παθογνωμονικοῖς ... τὴν τοιαύτην ἀγρυπνίαν ... ὅτι καὶ μετὰ κώματος ἀγρυπνίη γίνεται, καθάπερ αὐτὸς ... ἐν τῷ γ' τῶν ἐπιδημιῶν ... κῶμα συνεχὲς οὐχ ὑπνῶδες, ἢ μετὰ πόνων ἀγρυπνοι ... τὸ κῶμα ... εἰς ὕπνον καταφορὰν ... τὰ βλέφαρα ... ἀλλ' ἀγρυπνεῖν ... οὐχ ὑπνῶδες κῶμα.* Qui locus in noſtris exemplaribus vitio[illegible] legitur. [illegible] etiam locum integrum explica[illegible] libello *περὶ κώματος* Gal. Quædam autem exemplaria *κῶμα συνεχὲς οὐχ ὑπνῶδες* habent nullumq; inuggunt. H

κοιλίαι ταραχώδεες] Sic lib. 2. epid. in illegitimis febribus ardentibus populariter graſſantibus, *κοιλίαι ταραχώδεες, λεπτὰ, ὑδατώδεα, χολώδεα, ἐπιταραχώδεα πολλοῖσιν* annotat, & *κοιλίην ταραχώδεα πολλοῖσι, ...* in * cauſo paulò prius expreſſit, cùm ſint vt plurimum

febrium

A febrium ardentium excrementa ἄκρατα, χολώδη καὶ μὴ πυκάζοντα, aut vt ſcribit Aretæus, πολλὰ δὲ πολλὰ καὶ ξηρὰ, ὁκοῖα καὶ οὖα ὑποχώρησι ἀκρήτα χολώδεα, πουλυ ἀκρὸς. * *Ægr. 10. & 12.*

οὖρα πολλὰ, λεπτὰ] Iſta vtrorumque excrementorum copia magnam humorum redundantiam arguit. Codices quidam πολλὰ minus rectè omittunt, vt ſatis ex Galeno patet, & κείμενα οὐδὲ χωρίον οὐδὲ ſimpliciter habent. In quo Galenum videntur imitati.

οὐδὲ ἄλλο κείμενον οὐδὲν] Hic locus in Calui codicibus defectus eſt aut exemplarium vitio mutilatus. Neq; enim ſic bene reddi potuit. (Cùm hi ſic haberent, comparuit.) Pro ἐλθὸν autem exemplaria duo ἐπιφανὲν habent.

οὔτε αἱμοῤῥαγίη καλὸν] Illud καλὸν ex Hippocratis doctrina non temerè additum, ſanguinis ex naribus in febribus ardentibus profuſionem aptè circumſcribit. Eam namq; intelligit quæ largiter, naturæ impetu, iudicationis modo, probè ac ritè & ordine procederet. In eam enim rem hanc dictionem ſubinde vſurpauit lib. 1. † epid. his verbis: οἷς δὲ τῶν παιδίων ἐν τῇ καταστάσει δὲ καλῶς καὶ ἐκ ῥινῶν ἐκρυεν αἱμοῤῥαγέοντα, διὰ τούτου μάλιστα σώζεσθαι: καὶ οὐδένα οἶδα εἰ καλῶς αἱμοῤῥαγήσαντι ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ ἀποθανόντα. Ruſuſque paulò

B pòſt de mulieribus febre ardente per hæmorrhagiam abſolutis καὶ οὐδεμίαν οἶδα ἀποθανοῦσαν ᾗσι τούτων τι καλῶς ἐγένετο.

† *Stat. 3.*

πλανώμενοι] πλανωμένως θνήσκειν dicit, vagum & incertum moriendi ordinem denotans, cùm neque idem moriendi tempus neque modus eſſet, nec vlla ſtatæ mortis certa ſignificatio portenderetur, ſed pro magna humorum varietate & infinita affectionum diuerſitate, varia necis fortuna excurreret. Quam ſortis inconſtantiam, vt (ὡς τύχοι) ſatis indicat, ita certè valde propriam malignarum febrium circumſtantiam definit, quæ & nullum proprium febrium ardentium modum haberent, neque ſymptomatum certum vllum ordinem, aut iudicationum & dierum ambitum ſeruarent, denique pro firma periculi denunciatione, non vnam aut eandem mortis ſpeciem & metam præſcriberent. Quidam namq; circa iudicationes deſinebant, nonnulli voce priuati moriebantur, plurimi etiam cum ſudoribus expirabant. Atque inordinata iſta mutatio, morbi malignitatem humorumque improbitatem apertiſſimè declarauit, quod certam nullam iudicationis ſignificationem, nullumque moriendi ordinem præ ſe ferrent. Sic enim ſæpiùs ἀκρίτως

C ὀλέθρως & πλανωδέως iungit Hippocrates, vt lib. 1. * epid. πλανωδέως καὶ ἀκρίτως febres deſinere dicit, & ſect. 2. ῥίγεα πάντα δὲ ἀτάκτως πλανωδέως γίγνεσθαι. Iſque mihi videtur difficillimæ huius dictionis hoc in loco ſenſus, quanquam etiam ad inconſtans & incertum ambituum & exacerbationum tempus, quod perpetuò idem non ſeruabatur, ſed ſubindè mutabatur, vt in malignis febribus contingere ſolet, referri poſſe videatur. * *Sect. 2.*

ἐν πολλοῖσι δὲ περὶ ἱδρῶτας] Hæc plauſibilior viſa eſt lectio duobus vetuſtiſſimis teſtata exemplaribus, vt iſtud ad mortis inſtabilitatem & indeterminatum modum referatur. Quædam exemplaria ἐν πολλοῖσι δὲ περὶ ἀφ' ὧν οἱ ἱδρῶτες πολλοὶ legunt, vt ſignificent quoſdam plærumq; circa iudicationes defeciſſe, quoſdam etiam longiùs productos, ſudoribus multis tandem diffluentes expiraſſe. Quæ lectio etſi non omninò iniquam habet ſpeculationem, ex priore tamen defluxiſſe videtur, & dictionis diſparatæ vitio obrepiſſe. Et certè prior illa quam ſecuti ſumus, mortis & periculi varietatem magis indicat. Minutum eſt quod pro ἱδρῶτες πολλοὶ, quædam

D exemplaria ἱδρῶτες πολλοὶ habent.

ἔτι δὲ ἐλλείψιας ἔχουσι] In Galeni codicibus iſta in Commentarij contextum irrepſerunt, aut certè, vt ad rerum explicationem repetuntur, ita mendosè deficiunt, & in omnibus noſtris codicibus habentur.

ἀλλὰ ἤ] Hunc locum iſtis verbis celebrat Galenus Com. 1. in Prorrh. καὶ μὴν ἐν πρώτῳ τῶν ἐπιδημιῶν ἐν τῷ λοιμώδει καταστάσει τῶν φρενιτικῶν αὐτοῖς ὅτι, ἀλλὰ ἢ τι ποιεῖ.

ἀλλ' ἄλλῃ τινὶ καταφορῇ] Mirè hic Hippocrates comprehendit quas in Prorrhetico ἀφρόνως καταφερομένας vocat, cùm inſanientes incontinentiæ ſpeciem eludunt & graui ſopore detenti torpeſcunt, magnaque in ſomnum degrauatione langüent, & ſunt omninò ſomnolentis ſimiles. Quod valdè pernicioſum eſt transmutationis genus, valdeque ſuſpectam καταφορὴν in phreniticis facit † Galenus, & τοὺς ἐν ῥίγεσι καταφερομένους damnat * Hippocrates, quòd extremè refrigeratum corpus, omnimodamque calidi extinctionem deſultorij huiuſmodi caſus ſignificent. ἐν φρενιτικοῖσι κατάψυξις κακόν, in Coacis Prænotionibus. Atque de huiuſmodi phreniticis hunc locũ

E explicat Gal. initio Comm. 1. in Prorrh. his verbis: οὐδὲ γὰρ ἤπειγε ἐπὶ τῶν φρενιτικῶν ἐξαιμαξομένων οὕτως, ἀλλὰ καταφορὰ τι ἐφίσταται, κατὰ τὸν περὶ τοὺς διελθόντας ἐπιδημίοις εἰρηκεν. ὥσπερ οὖν καὶ τῷ πρώτῳ τῶν ἐπιδημιῶν γεγραμμένης ἐφ' ἑξαίμων τῶν φρενιτικῶν οὐδὲν ὅμοιον ἄλλοις, ἀλλ' ἄλλῃ τινὶ καταφορῇ κωματώδει καρωθέντες ἀπώλλοντο. Et rurſus ad finẽ Comm. 1. in Prorrh. περὶ πολλῶν τῶν φρενιτικῶν ὁ Ἱπποκράτης ἐν τῷ τῶν ἐπιδημιῶν οὕτως ἔγραψεν, οὐδὲ ἑξαίμων τῶν φρενιτικῶν οὐδὲν ὅμοιον τι ἄλλοις, ἀλλ' ἄλλῃ τινὶ καταφορῇ κωματώδει καρωθέντες ἀπώλλοντο. Vbi animaduertendum eſt καρωθέντες pro ῥιγώσαντες à Galeno legi, quòd grauato humorum multitudine, cruditate & frigore cerebro, καρωθέντες Phrenitici extiterunt. Et κώματος nomine hic καταφορὰ intelligenda eſt, vt ſatis ex eo Galeni loco patet, & quòd, vt idem ſcribit, ὀνομάζει ἐν τῷ περὶ κώματος ὁ Ἱπποκράτης, ὅτι ταυτὸν ἀμφότερα σημαίνει, ποτὲ τι καταφορά, καὶ ποτὲ κώματος. Idem fuſiſſimè hunc locum totum libello περὶ κώματος explicat, vbi luculenter quid vocet καταφορὰν κωματώδη Hippocrates, aperit, eamq;

F κάρωσιν τῷ κατὰ φύσιν genus eſſe facit, vt nihil neceſſe ſit nos hîc eſſe longiores. Quò magis miror Caluum nimis ridiculè vocis originem ſequutum, hîc non ſatis ſcienter depoſitionem vocaſſe. Sic quoque vitioſè codex vnus Regius recentior καταθέσει pro καταφορῇ habet. Quædam etiam exemplaria κακῇ non habent, quam lectionem ſecutus videtur Galenus. ἐκμαίνεσθαι autem vt aliàs, vehementer inſanire diximus, quòd ſit, vt ſcribit †† Galenus, μεγάλως ἐξισταμένων διανοίᾳ γνώμῃ.

† *Comm. in Prorrh. 1.* * *in Prorrh.* †† *Comm. 1. in Prorrh.*

ἀφρώδεα πολλοῖσιν ἀφρώδεα] ἀφρώδεα legiſſe videtur Caluus quòd ſpumoſa verterit.

τὰ περὶ βουβῶνας] Iſtud per ſe & ſimpliciter legi poteſt aut ad ea quæ præcedunt adiungi. Vtroque tamen modo glandularum ad inguina tumores ſignificabit, qui in malignis & peſtilentiſſimis febribus vſu venire ſolent, magnamque viſcerum impuritatem denunciare, vt aliàs abundè ſcripſimus. Quædam exemplaria τὰ περὶ βουβῶνας legunt.

ὀφθαλμίαι ὑγραὶ] ὀφθαλμίας ὑγρὰς vocat τὰς μετὰ ῥεύματος ὑγροῦ καὶ ὑλώδους vt ſcribit Galenus, quæ iis opponuntur quas ξηρὰς in apho-

G riſmis vocat. Sic lib. 1. epid. St. 2. * ὀφθαλμίαι ῥοώδεες, ἐπώδυνοι, ὑγραί, dixit. Hic autem vbi legitur μακραὶ χρόνιαι, codex vnus Regius μακροχρόνιαι habet.

* *Aph. 10. & 12. lib. 3.*

ἐπὶ βλεφάρων ἔξωθεν ἔσωθεν] σῦκα interpretatur Gal. in Exeg. ἐπαναστάσεις σκληρὰς τὰς ἐν τοῖς τῶν βλεφάρων τόποις γιγνομένας. Sunt namq; ἐξοχαὶ τε ἐπαναστάσεις, protuberantes quædam eminentiæ, craſſioribus quibuſdam humoribus infarctis palpebris adnatæ. Ficus namque nominant (vt inquit * Paulus) eruptiones vlcerum modo rotundas cum duritie quadam rubentes, quas dolor etiam comitatur. Fitque hoc mali genus plurima ex parte in capite, naſcitur tamen & in reliquo corpore. Eſt etiam vlcus (vt inquit † Celſus) quod à fici ſimilitudine σύκωσις à Græcis nominatur, vbi caro excreſcit idq; generale eſt. Ad quorum inſtar huiuſmodi palpebrarum tubercula fici nominantur. Huius autem vocis meminit Phauorinus his verbis: σῦκα ἐπαναστάσεις σκληραὶ ἐπὶ τοῖς τῶν βλεφάρων τόποις γιγνόμεναι, παρὰ τῷ Ἱπποκράτει. & Heſychius: σῦκα τὰ ἐν τοῖς βλεφάροις νοσήματα, ὃ καὶ σύκωσιν. Quanquam eſt σύκωσις Paulo, vbi interior palpebræ a-

H ſpritudo in tantum excreſcit, vt tendi videatur, ficoſaque palpebra à Latinis dicitur. Author verò Iſagoges σύκωσιν non longè à noſtro inſtituto definit, dum ſcribit: σύκωσις δὲ ἐστιν ὅταν τὸ ἐντὸς τῶν βλεφάρων ἐρυθρὸν σκληρὸν ἀνωμάλως μετ' ἐξοχῆς, καὶ ὀφθαλμὸς ἀπαλὸς γίνεται. Vbi certè σύκα ἀνωμάλως legere malim, quòd ſcribat ** Aëtius lib. 7. ἡ σύκωσις λεγομένη ὑπὸ φυλακτικῶν τὰς ἐξοχὰς ἔχει, τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ τινα γὰρ ἄλλη, ἡ σύκωσις σαρκὶ ἔοικεν. Porrò codices duo Regij pro ἐπιδεόντα, ἐπιδεόντα cum Aſulano legunt, vt ad σῦκα referatur. Reliqui ἐπιδέοντα ad βλεφάρων deducunt, & σῦκα habent.

* *Cap. 3. lib. 3.* † *Lib. 6. cap. 2.* ** *Cap. 45.*

ἰδοῖον δὲ] Hic Galeni intelligentiam ſequuti ſumus, vt appareat non ſolùm in palpebris huiuſmodi eminentias protuberoſas adnatas fuiſſe, verùm etiam in pudendis ac cæteris partium exulcerationibus. Iſtas autem eruptiones ex craſſioribus humoribus in partem confluentibus infarctis, fungos vocat Galenus. Sunt namque fungi tumores laxi & œdematoſi, qui ad membranas cerebri in vulneribus capitis vel maximè ſuccreſcunt, ob præparcum ſiccantium medicamentorum vſum. Caluus Galeni mentem non eſt aſſecutus, cùm dicat præterea plurima alia vlcera enaſci, non autem eruptiones in partibus vlceratis factas in medium po-

nat. Quod ſequitur de carbunculis, codices ferè omnes pudendis attribuunt. Nos tamen Galeni authoritatem cum reliquis interpretibus potiorem habuimus. A

καὶ ἄλλα ἃ σὴψ καλέεται] σήψιας, σηπεδόνας vocat Hippocrates in Aphoriſm diſfluentium humiditatum ad putreſcendum habilitates. ἱκανὰ γὰρ ὑγρότητος ἄνευ ψύξεως σήπεσθαι, εἴρηκε, vt ſcribit * Galenus. Atque hac in tempeſtate auſtrina præcipuè, calida humida minimeque perflata, memorabilis quædam putredinum ſoboles contigit, qualis priùs deſcripta eſt, qualemque recenſet in humorum diſfluentia † Hippocrates. νοσήματα δὲ τῇσιν ἐπομβρίῃσιν ὡς τὰ πολλὰ γίνεται πυρετοί τε μακροὶ καὶ κοιλίης ῥύσιες καὶ σηπεδόνες. Et aphor. 11. αὐχμοὶ [illegible] πυρετοὶ ὀξέες καὶ ὀφθαλμίαι, καὶ δυσεντερίαι γίνονται, μάλιστα δὲ τῇσι γυναιξὶ, καὶ ἀνδράσι τοῖσιν ὑγροῖσι τὰς φύσιας. Quorum ferè omniū ſigillatim enumerationem texit. Poſſunt & genitalium putredines intelligi, quales σηπεδόνας αἰδοίων commemorat Hippocrates aphoriſm. 21. libr. 3. tum quòd hac præcipuè tempeſtate calida humida, à flatibus ſilente & in totum auſtrina, putredine tentari ſoleant, tum verò etiam quod ob inſitam humiditatem & caliditatem ex quauis occaſione parata ſint putreſcere. Cæterùm codices duo manu ſcripti σῆψις pro σὴψ habent, quam lectionem ſequitur Galenus libr. 1. περὶ κρίσεων, vbi loci huius meminit. Vetuſta porrò exemplaria, ἃ σὴψ καλέεται, ἐκθύματα μεγάλα legunt, non vt Galenus, ἐκθύματά τε μεγάλα, vt puſtulas ipſas ex genere putredinum cenſeant. Quem ſenſum ſequuntur magni nominis viri, cùm præſertim rurſus ſcribat Hippocrates. [illegible] πλάδοι, καὶ ἐκφύματα ἃ σὴψ καλέεται. B

* Comm. in aph. 11. lib. 3. † Aph. 16. lib. 3.

καὶ παισὶ ἔσοι περὶ ἧλιν] παισὶ περὶ ἧλιν duo vetuſtiſſimi codices habent. Quæ lectio mihi cum omnibus interpretibus plauſibilior viſa eſt. Indeque ſuſpecta mihi eſt codicis vnius lectio quæ παισὶ ἔσα περὶ ἧλιν habet cum Aſulano.

καὶ ἀπώλλυντο τὰ πολλὰ τούτων] τὰ πολλὰ πάντες habet codex vnus Regius recentior, ideoque minùs etiam fidei.

αὐτὸ τὸ νόσημα ἐς τοῦτο κατέσκηψε] Magna humorum varietas & putredinis origo in aluum decubuit eoque multis erupit morbus, aut naturæ viribus velut ſeceſſione quadam facta morbumque ipſum propellente, aut partium imbecillitate humorum elluuiem deſtinante. Atque ſimpliciter hunc locum his verbis explicat Galenus, [illegible] τὸ νόσημα, [illegible] τὸ [illegible] τὰ [illegible]. Quidam codices pro ἐς τοῦτο, ἐς [illegible] legunt, & ἀπὸ αὐτῆς [illegible] habent.

μετὰ πόνων στρόφοι] Iſtud μετὰ πόνων ſuperioribus iungunt quidam codices, ſed nos plurimorum conſenſum cum interpretibus ſecuti ſumus. Sunt autem εἰλήματα idem quod εἰλήματα, quæ στρόφους interpretatur * Galenus & Phauorinus, ab εἰλεῖσθαι quod eſt συστρέφεσθαι conuolui & contorqueri. Innuit autem Hippocrates inteſtinorum torſiones quaſdam aut conuolutiones cum torminibus adfuiſſe, volulis non abſimiles, humorum prauitate in aluum decumbente ſurſumque per inteſtina ſeſe conuoluente & complicante. Eſt enim εἰλεῖσθαι circumplicari & obuolui, vnde & εἰλεὸς dicitur. C

* In Exeg.

τῶν πολλῶν ἐνεόντων] Iſtud malui abſolutè vertere vt Hippocratis mentem aſſequerer. Significat namque cùm multa in corpore ineſſent ſupprimerenturque, vacuationes nihilominus affuiſſe plurimas, quæ ne dolores tamen ſoluerent. Neque ſanè mirum, quòd detinerentur plurima quæ dolores parerent, & ob ſummam humorum inæqualitatem, naturæ varietatem, membrorumque imbecillitatem, diuerſæ corporis partes affectæ eſſent. In quo certè vetuſtiſſimorum exemplarium fidem non illibenter ſequimur, quæ iſtud addunt, καὶ πάμπολλα μέρεα τοῦ σώματος ἐπόνεε. Quem in ſenſum ducitur etiam Galenus quòd ſcripſerit in Commentario, D [illegible] πολλῶν γινομένων. Multis autem in corpore exiſtentibus dixi, ad pleniorem intelligentiam, & quòd iſtud Galenus ita explicarit, πολλῶν ὄντων κατὰ τὸ σῶμα τῶν ἐνόντων. Quædam exemplaria pro ἐνεόντων, ἰόντων habent, quæ ſecutus videtur Vaſſæus, contra Galeni & Hippocratis mentem.

καὶ γὰρ αἱ καθάρσιες] Hoc certum eſt inſignis prauitatis indicium, quod & ſæpiùs malignis in morbis vſuuenire ſolet. Nam aut humorum vitio exagitata natura ægrè habet ad ea quæ adhibentur, aut certè ſi cedit nihilò magis promouet, vt etiam plærumque peiùs habeat efferatis humoribus, & præter propriam ſæuitiam medicamento exaſperatis. Ex quo magnæ virium imbecillitates crebræque animi defectiones incidunt. Sic ergo hac in conditione plethorica valdeque cacochyma, purgationes nedum iuuabant, vt etiam plurimùm læderent, aut propter nimiam vitioſorum humorum redundantiam & plethoram, aut quòd ob morbi malignitatem & ferocientem peſſimorum humorum ſæuitiam ægrorum vires collaberentur, aut certè quod iiſdem penè totis vitioſis humoribus effluentibus & alui profluuio purgatis, nihilominus tamen ægri deficerent & conciderent. καθάρσιας autem vocat aut eas quæ ad medicamentorum vim ſequuntur humorum purgationes, aut certè ciborum & aſſumptorum pertranſitus, quæ omnia affecto iam ventre bilioſis & tenuibus humoribus ac torminibus, non modò non conferebant, verumetiam nonnihil offendebant. Atque poſtea eadem notione καθάρσιας οὔρων, vrinæ eductiones vocat, eodemque delabitur Gal. cùm ſcribit, [illegible] καθάρσιες [illegible], ἐν ἑκατέροις [illegible]. E

πολλοὶ δὲ ὀξέως ἀπώλλυντο] Codex vnus manu ſcriptus ταχέως habet, ſed ex notionis conſecutione ſumtum exiſtimo. ὀξέως enim idem quod ταχέως ſignificare palam eſt, idque aſſequuti ſunt omnes interpretes, & certè eorum quæ ſequuntur oppoſitiones ὀξέως requirunt. Eſt namque ὀξὺ τὸ κατεπεῖγον καὶ σφοδρὸν, ὡς [illegible], vt ſcribit * Galenus.

* Lib. 2. loc. aff.

πάντας γὰρ κοιλίη συναπελύσατο] Significat omnes paſſim alui profluuio periiſſe, adeoque vulgatum fuiſſe morbum, vt omnes publicè ventris vitio examinarentur. Ideoque συναπελύσατο dixit, vt populabundam morbi naturam oſtenderet, eodemque morbi genere pariter omnes eſſe ſublatos. Cuius dictionis vim propterea videmur noſtra verſione aſſecuti. Eandem quoq; ventris profuſionem peſtilentiſſimis febribus valdè peculiarem adſcribit etiam Hippocrates in conditione illa populariter vulgata * libr. 2. epid. non multùm ab iſta diſſentiente, κοιλίαι δὲ [illegible], [illegible]. F

* Sect. 3.

ὡς ἐγὼ οὐδέπω πρότερον ἐπέτυχον] ὡς legunt codices manu ſcripti omnes cum Aſulano. Atque iſtud οὐδέπω ποτὲ affirmantis eſſe videtur, quemadmodum οὐδέποτε apud Laertium, quomodo ſumpſerunt omnes interpretes, nec aliàs crebrò contingit. Nec ſanè magnum diſcrimen ineſſe video, ſi nunquam antea in hoc ſe incidiſſe dicat Hippocrates.

πολλοὶ δὲ μάλιστα αὐτῶν] Locus hic planè obſcurus eſt propter varietatem. Mihi profectò intelligendus videtur de his qui ventris perturbatione conflictabantur abſque febre, hique præcipuè cibos faſtidiebant, quòd in iis ipſis naturalis facultatis organa, cuius eſt munus ciborum appetentia, peſſimè afficerentur. Quod etiam cæteris contigit qui ex febribus ipſis ardentibus pernicioſiùs haberent, vitalitatis robore ad extinctionem propemodum vergente. Sunt etiam qui ad id quod ſequitur non temere referendum exiſtiment, vt hi partim ſiticuloſi, partim ſiti vacui fuerint. πολλοὶ δὲ μάλιστα [illegible] τούτων codices duo manu ſcripti habent, & οἱ [illegible] ἔχοντες. Caluus hunc locum parum mihi aſſecutus videtur. G

ἄδιψοι ἄσιτοι] Mirum eſt quomodo in tam aperta Galeni explicatione illius mentem inuerterit Caluus. Galenus eos intelligit qui febribus aliiſque vexabantur non valde neque adeò intempeſtiuè ſiticuloſos fuiſſe vt non medicis auſcultarint, dum ſcribit, [illegible] μηδ᾽ ἄστε τοῖς ἰατροῖς ἀπειθεῖν. Caluus neminem eorum libenter ſumpſiſſe cibum ſcribit. In quo cùm illud ἄσιτοι non ſatis propriè ſumit, tum verò Hippocratis & Galeni ſenſum minùs aſſequitur. Exiſtimoque eum codices quoſdam ſequutum, qui [illegible] addunt, quod tamen ex Gal. lectione ſuperuacaneum eſſe conÿcitur.

ἀλλ᾽ οὐδὲ μετὰ πόνων] Galeni interpretes iſtud omittunt neque id ſatis ex æquo, cùm iſtud Galenus interpretatus fuerit, μηδ᾽ ἄστε τοῖς ἰατροῖς ἀπειθεῖν, atque in codicibus ſcriptis mirè conſentiat. Sunt qui πόνων pro ποτὸν legunt. H

ὅτε γὰρ πάχος] Codices duo manu ſcripti legunt, ὅτε γὰρ πάχος, ὅτε πεπασμὸς, ὅτε κάθαρσις χρηστὴ, eodem planè ſenſu.

καὶ πολλοῖσι γὰρ] Incertum eſt an iſtud vniuerſitatem comprehendat, quòd multi morbi per vrinarum ex purgationem decretoriè abſoluantur, an verò id quibuſdam hac in conditione contigiſſe dicat, quibuſdam autem colliquationem carnis atque mala portendiſſe. Quæ certè ambiguitas ex codicum varietate naſcitur. Mihi placet iſtud vniuerſitatis ratione dictum, quòd in iudicantium καθ᾽ [illegible] numerum vrinarum eductiones redigantur, & vetuſtiſſimorum duorum exemplarium conſenſus ad id plurimum iuuet. Sunt qui ἀρήγματα prioribus iungant, alij pro ἀρήγματα [illegible] habent.

A καὶ πόνοι καὶ ἀνεσίαι] καὶ χρόνου addidimus ex vetuſtiſſimo noſtro exemplari, quodque iſta abundans vrinarum refuſio cruditatis locum habeat, in cuius ſignificatione lib. 1. epid. χρόνου poſuit Hippocrates. Moram autem diximus quod ταχύτητα oppoſuit Galenus. Iſtamque lectionem ſecuti ſunt cæteri omnes interpretes præter Cornarium.

οἱ φρενιτικοὶ καὶ οἱ καυσώδεες] Caluus non diſtinguit ſed de iiſdem legit, vt phreniticos febre ardente laborantes intelligat, quod καύσους φρενιτικοὺς prius dixerit Hippocrates contra tamen Galeni mentem. Idem etiam quod ſequitur cum poſteriore ſententia coniungit, cùm per ſe intelligi debeat. Cæteris etiam in morbis maximis, quòd cum febre contingant, ſopore detineri laborantes. Codex Regius vnus recentior pro μετὰ πυρετοῦ, σὺν πυρετῷ legit. Vitioſum eſt quod Aſulanus μετὰ πυρετὸν habet.

ὁ βαρὺ κῶμα] βαρὺ κῶμα grauis ſopor quem altum & profundum dicimus, quemque alibi βαθὺν ὕπνον καὶ ὑπνώδεα vocat Hippocrates, cui opponitur κῶμα ἄγρυπνον καὶ οὐχ ὑπνῶδες, quod hîc intelligitur per λεπτοὺς καὶ μικροὺς ὕπνους, vt facile ſit conijcere mendum eſſe in Aſulano codice dum μακροὺς pro μικροὺς legit. Hunc etiam locum adducit libello περὶ κώματος Gal.

B πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πυρετῶν ἐπεδήμησαν εἴδεα· τριταίων, τεταρταίων, νυκτερινῶν, ξυνεχέων, μακρῶν, πεπλανημένων, ἀσωδέων, ἀκαταστάτων. ἅπαντες δὲ οὗτοι μετὰ πολλῆς ἐγίνοντο ταραχῆς. κοιλίαι τε γὰρ τοῖσι πλείστοισι ταραχώδεες, φρικώδεες. ἱδρῶτες οὐ κρίσιμοι. καὶ τὰ τῶν οὔρων ὡς ἀπογέγραπται. μακροὶ δὲ τοῖσι πλείστοισι τουτέων. οὐδὲ γὰρ αἱ γινόμεναι τουτέοισιν ἀποστάσιες, ἔκρινον ὥσπερ ἐπὶ
C τοῖσιν ἄλλοισι. δύσκριτα μὲν πᾶσι πάντα ἐγίνετο. καὶ ἄκριτα, καὶ χρόνια. πολὺ δὲ μάλιστα τούτοισι. ἔκρινε δὲ τουτέων ὀλίγοισι περὶ ὀγδοηκοστήν. τοῖσι δὲ πλείστοισιν, ὡς ἔτυχεν, ἐξέλιπεν. ἔθνησκον δὲ τουτέων ὀλίγοι ὑπὸ ὕδρωπος, ὀρθοστάδην. πολλοῖσι δὲ καὶ ἐπὶ τοῖσιν ἄλλοισι νοσήμασιν οἰδήματα παρωχλεῖ. πολὺ δὲ μάλιστα τοῖσι φθινώδεσι. μέγιστον δὲ καὶ χαλεπώτατον καὶ πλείστους ἔκτεινε τὸ φθινῶδες. πολλοὶ γὰρ
D τινες ἀρξάμενοι κατὰ χειμῶνα, πολλοὶ μὲν κατεκλίθησαν, οἱ δὲ αὐτέων ὀρθοστάδην ὑπεφέρεον. πρωῒ δὲ τοῦ ἦρος ἔθνησκον οἱ πλεῖστοι τῶν κατακλιθέντων. τῶν δὲ ἄλλων, οὐδὲ ἔλιπον μὲν αἱ βῆχες οὐδενί. ὑφίεσαν δὲ κατὰ θέρος. ὑπὸ δὲ τὸ φθινόπωρον, κατεκλίθησαν πάντες, καὶ πολλοὶ ἔθνησκον. μακρὰ δὲ τούτων οἱ πλεῖστοι διενόσεον. ἤρξατο μὲν οὖν τοῖσι πλείστοισι τούτων ἐξαίφνης ἐκ τούτων κακοῦσθαι. φρι-
E κώδεες πυκνά, πολλάκις πυρετοὶ ξυνεχέες, ὀξέες. ἱδρῶτές τε ἄκαιροι, πολλοὶ ψυχροὶ διὰ τέλεος. πολλὴ ψύξις, καὶ μόλις πάλιν ἀναθερμαινόμενοι. κοιλίαι ποικίλως ἐφιστάμεναι, καὶ πάλιν ταχὺ καθυγραινόμεναι, καὶ τῶν περὶ πλεύμονα πάντων, διάδοσις κάτω. πλῆθος οὔρων οὐ χρηστῶν. ξυντήξιες κακαί. αἱ δὲ βῆχες ἐνῆσαν μὲν διὰ τέλεος πολλαί, καὶ πολλὰ ἀνῆγον πέπονα καὶ ὑγρά,
F μετὰ πόνου δὲ οὐ λίην. ἀλλ᾽ εἰ καὶ ὑπεπόνεον, πάνυ πρηέως πᾶσιν ἡ κάθαρσις ἡ ἀπὸ πλεύμονος ἐγίνετο. φάρυγγες οὐ λίην δακνώδεες. οὐδὲ ἁλμυρίδες οὐδὲν ἠνώχλεον. τὰ μέντοι γλίσχρα, καὶ λευκά, καὶ ὑγρά, καὶ ἀφρώδεα πολλὰ ἀπὸ κεφαλῆς κατῄει. πολὺ δὲ μέγιστον κακὸν παρείπετο καὶ τούτοισι καὶ τοῖσιν ἄλλοισι τὰ περὶ τὴν ἀποσιτίην,
G καθάπερ ὑπογέγραπται. οὐδὲ γὰρ ποτῶν μετὰ τροφῆς ἡδέως εἶχον, ἀλλὰ πάνυ διῆγον ἀδίψως. βάρος σώματος, κωματώδεες. τοῖσι πλείστοισιν αὐτέων οἴδημα, καὶ ἐς ὕδρωπα περιέστησαν. φρικώδεες, παράληροι περὶ θάνατον.

Multa alia præterea paſſim vulgata ſunt febriũ genera, tertianæ, quartanæ, nocturnæ, aſſiduę, diuturnę, incertę & vagæ, implacidæ, inconſtantes. Atq; hæ omnes non ſine multa perturbatione contingebant. Plęriſq; etenim aluus cum horroris ſenſu turbabatur, ſudores nihil decernebant, vrinæq; quales ſupra deſcripſimus. Eorum verò plæriſq; hæc erant diuturna. Neque enim decernebant quæ iis ipſis abſcedebant, quod cæteris vſu venire ſolet. Omninò quidem omnibus difficiles erant iudicationes, aut nullæ, aut diuturnæ, his verò quàm maximè. Atque horum pauci circa octogeſimum diem iudicatione abſoluebantur, magna autem ex parte iis temerè defecerunt. Horum etiam pauci ex aqua inter cutem moriebantur erecti & ſtantes. Plæroſque verò etiam præter alios morbos tumores exagitabant, ac præ cæteris tabidos. Maximè autem & grauiſſimè afflixit tabes plurimoſque interemit. Nempè cùm multis ad hyemem cœpiſſet, hi magna ex parte decubuerunt, partim verò erecti & ſtantes pertulerunt. Ineunte autem vere eorum qui decubuerant plærique perierunt, reliquorum verò nullum tuſſes reliquerunt, verùm æſtate remiſerunt. At ſub Autumnum omnes decubuerunt, multique interierunt, eorum verò plærique diu traxerunt. Horum itaque plurimi, ex his de repente peſſimè affligi cœperunt, crebri erant horrores, plærumque febres aſſiduæ, acutæ, ſudores etiam intempeſtiui, multi, cõtinenter frigidi, refrigeratio multa, vixq; recaleſcebant. Alui variis modis ſubſiſtentes, rurſuſq; illico lubricæ, atq; eorum quæ pulmones offendebant per inferna tranſmiſſio. Vrinarum illaudatarum abundantia, corporis extenuationes malæ. Tuſſes autem omninò quidem multæ aderant, multaq; cocta & liquida educebant, neq; verò admodũ laborioſè. Quod ſi etiam quadantenus laborarent, rurſus tamen valde placidè & molliter omnes ex pulmone purgatio procedebat, fauces non admodum mordebantur neque ſalſugines quicquam infeſtabant. Viſcida nihilominus & alba, liquidaq; & ſpumoſa multa ex capite deſcendebant. Longè verò maximum malum tum hos tum etiam cæteros comitabatur, ciborum faſtidium, vti paulò ante ſcriptum eſt. Nam neq; ad potionem neq; ad cibum alacriter habebant, ſed valde ſiti vacui degebant. Corporis grauitas inerat & ſopore detinebantur. Ac ferè omnes tumoribus corripiebantur & in aquam inter cutem euadebant. Horrore concutiebantur & ſub mortem delirabant.

νυκτερινῶν] Eſt febrium genus quod Amphimerinon vocant (vt loquitur Plinius) ſub quo diurnæ febres & nocturnæ comprehenduntur. De quibus ſatis dictum eſt lib. 1. Epidem. Atque has ipſas cùm hic intelligat, nocturnarum quæ tunc graſſabantur tantùm meminit, etſi codices quidam ἡμερινῶν addant, quemadmodum legiſſe videtur Caluus. Codex etiam Regius vnus recentior
H ἀμφημερινῶν habet.

ἀσωδέων] ἀσώδεες πυρετοὶ ſunt Hippocrati febres implacidæ in quibus ægri grauiter & incontinenter affliguntur, æſtuant, neque continere ſe poſſunt, præſentemque ſtatum difficulter ferunt ἀσώδεες ὀνομάζονται (inquit † Galenus) ἐν οἷς οἱ κάμνοντες ἀλύουσι καὶ ἀδημονοῦσι ... Quas febres, velut ex accidente denominationem ſumpſerunt, ita ex attributione has deſcribit ** Hippocrates valdè quæ ſolicitas habet. De his namq; hoc modo ſcribit. ... Ideoque etiam ex attributione implacidas, graues diximus, cùm faſtidioſas, æſtuoſas & anxias dicere potuerimus. Quinetiam ἀσώδεα & φρικώδεα ſimul coniungit lib. 2. epid.

† *Com. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac.* ** *lib. 4. de rat. vict.*

ἀκαταστάτοι] Quas vocet inconſtantes febres, etiam lib. 4. de rat. vict. in morb. ac. his verbis indicat † Galenus, ἀκαταστάτους πυρετοὺς εἰρηκεν ἐφ' ὧν οὐδὲν ὅτι σαφὲς οὔτε τὸ σημεῖον τὸ δίδωσιν. ἐπὶ δὲ δίδωσι τὰ ἐν ταῖς ἀρχαῖς αὐτῶν γινόμενα, καὶ τῶν ἔσωθεν, ἐπὶ δὲ καὶ τοῖς ἀκινδύνοις τὴν φυσικὴν. ἐν μὲν οὖν ἀσαφεῖς τὴν ἀρχὴν ὡς ὑπὸ φαίνονται ταῖς ἀκριταις ἡμέραις. τὰ δὲ [illegible] ἄλλοτε ἄλλα, καὶ πολλάκις τοῖς ἐπὶ πυρέξασι ὁρᾶν, ὅσα γε τὰς ἡμέρας ἐκεῖ τοῦ πάντας συμβαίνειν, καὶ αἴτιον φαίνεται τὰ ὅρα αὐτοῖς: ἄλλως, τὰ [illegible] ἰδίας τὸ [illegible] πυρετοὺς ἀκαταστάτους ἐστὶ φασίν, ὅσα ταῦτι [illegible] φαίνεται, τὰ μὲν ὁμοῦ [illegible] τὴν ἰδίαν μίαν ἀκριβῶς. Quibus ex verbis inconſtantes dici febres arguas quæ plurimùm variant, nihilque certi aut firmi habent, ſed modò ſalutaria ſigna, modò etiam periculi plena oſtentant, neque vnam aut ratam febrium formam præ ſe ferunt. In quo ab iis quas καταστάτους vocat differunt, quòd eæ nullum circuitus ordinem aut prehendendi certum modum habeant, vnde vagæ & incertæ Celſo dicuntur, iiſque febres ſtatas, vt opinor, * Plinius opponit: Illæ vero cùm tenent nihil habent rati aut firmi, ſed ſubinde formam mutant, valdeque inconſtantem conſiſtendi modum obtinent, vnde grauiores ſunt nec facilè finiuntur, quales ſunt ἀκατάστατα καὶ δύσκριτα τὰ. †† Hippocrati, quibus εὐσταθέας καὶ ἀκαταστάτους morbos, qui leuiores ſunt vt loquitur Celſus & promptiùs finiuntur, opponit, non ſecus ac libr. 1. Epid. ἀσφαλῶς καθῶς, ἐπιεικῶς πάνυ καὶ τάχιστα καθισταμένους, μετρίως ποτε, ἢ λαθώσι ῥᾳδίως, ex Galeno interpretati ſumus. † *Comm. 4.* * *Cap. 8. lib. 28.* †† *Aph. 8. lib. 3.* B

ἀπὸ ὑδρωπος] ὑπὸ ἱδρῶτος legit Caluus contra omnium exemplarium fidem.

μάχεσθαι δὲ καὶ χαλεπὸν] χαλεπώτατον habent Regij & cæteri codices, quos ſecuti ſunt omnes interpretes. Eſt autem phraſis ſuperiori ſimilis lib. 1. epid. μάχεσθαι γὰρ καὶ μάχεσθαι [illegible] τοὺς πολλοὺς τὸ φθινῶδες ἔκτεινε.

ἐρρηγμένοι [illegible]] ὑπέμειναν habent codices manu ſcripti duo, quod ſignificat partim obambulantes & erectos quoſdam ſubſtitiſſe & oberraſſe velut labantes & titubantes, ægreque ſe ſubmouiſſe. Quo ſenſu libr. 1. epid. ſcriptum eſt in codicibus manu ſcriptis, vt annotauimus, πολλοὶ δὲ ὅσοι πολλῷ χρόνῳ ὑποφερόμενοι, ὀρθοὶ ἐὼν κατεκλίθησαν. Illic namque tabidos eos qui obambulantes tabem trahebant, decumbentibus vt hic quoque opponit. Etſi ὑποφερομένων non malè legi ſubindicauimus. ὑπέμειναν autem ſuſtinuiſſe aut toleraſſe indicat. C

τὸ πρωὶ δὲ τὸ ἦρος] πρωὶ τὸ ἔαρ, ἐν ἀρχῇ τοῦ ἦρος interpretatur Galenus, quod ver appetens eiuſque initia ſignificat, quæ ob inſignem aëris mutationem facilè tabefactos arguunt. πρωὶ τὸ ἦρ habent quidam codices. Alij etiam πρωὶ δὲ τοῦ ἦρος legunt.

ἤρξαντο μὲν οὖν] Codices ſcripti duo ἤρξαντο habent, quam lectionem ſequuntur Galeni interpretes. Hoc verò membrum ex aduerſo reſpondet iis qui longo temporis tractu tabem cauſabantur morbumque trahebant. Significat namque quibuſdam de repente cœpiſſe, quemadmodum de iiſdem dixit libr. 1. epid. ἐνίοις δ' οὖν ἤρξατο ταῦτα, quibus eandem prope caſuum enumerationem attribuit.

πολλοὶ ψυχροὶ διὰ παντὸς] Alij ψυχροὶ πολλοὶ διὰ παντὸς, ſed vetuſtiora exemplaria ſecuti ſumus quò damnabiliores ſunt ſudores per totum morbum & indeſinenter frigidi. Quidam etiam ψυχροὶ διὰ παντὸς diſtinguunt, vt aſſiduos fuiſſe ex magna humorum redundantia ſignificent. Quæ certè omnia eodem recidunt.

καὶ πάλιν τοῖς καταπεπτωκόσι] Addit vetuſtiſſimum Regium exemplar, [illegible] καταπεπτωκόσι, quod virium naturalium abiectionem præſenſque exitium præſagiebat, ex aph. 12. & 14. lib. 5. Cuius tamen lectionis nulla in cæteris apparent veſtigia. Et certè in tabidis alui fluor ad exitium tendit, vt patet ex aph. 16. lib. 7. D

ἐς [illegible] τὰ κάτω πάντων] Iſtud apertè videtur ſuperiori vetuſtiſſimi codicis lectioni ſuffragari. Etenim in ea alui varietate quæ modò adſtricta eſſet, modò fuſa tandemque ad extremum immodicè fluens videbantur ea quæ pulmonem infeſtabant ad inferiora tranſmiſſa, ſiue quòd re vera iſtud contingeret, ſiue quòd in deploratis huiuſmodi tabidorum alui profluuiis, omnia aluus in ſe intenderet. Malim enim iſta ad caſuum attributionem referri, quàm ad humorum ex pulmone ad inferiora demiſſionem, ne anfractuoſas illas vias inexplicabileſque mæandros quos ex profeſſo attingit Galenus (lib. 6. loc. aff. & Com. in aph. 30. lib. 7.) nimis confidenter quærere videamur. Et alioqui crebra eſt Hippocrati phraſis, τὰ κατὰ κοιλίαν, καὶ τὰ περὶ φάρυγγα, καὶ τὰ περὶ φάρυγγα pro iis quæ partibus accidunt earumque affectionibus dicere, quemadmodum alibi ſcribimus.

ξυντήξιες κακαί] Hic eaſdem intelligit colliquefactiones quas lib. 1. epid † propoſuit, cùm confluentibus vndiq; per totum corpus crudis, craſſis & frigidis humoribus nullæ tamen per huiuſmodi effluuia alleuationes fierent, ſed corporis extenuationes, conſumptiones, & humorum colliquationes ex putredine peſſimæ contingerent, quæ per aluum & vrinarum copiam effuſæ miſerrimè tabefactum corpus ac velut eliquatum reddebant. Atque huiuſmodi ſyntecticos vocat * Plinius, qui ad miſeram ex longo morbo tabitudinem & corporis colliquationem redacti ſunt qualeſque ſyntecticis febribus laboraſſe poſtea ſcribit Galenus. E

† *Sect. 2.* * *Cap. 23. lib. 22.*

ἀλλ' οἱ ὑπεμείναντες] ὑπέμεινεν habet codex vnus Regius. In reliquo etiam diſſentiunt. Duo nanque codices αὐθις πρωίως πάντα ἡ κάθαρσις [illegible] ἀπὸ πνεύμονος ἦν τοὺς legunt. Germanicus noſter vtramq; lectionem meo iudicio rectè includit. Habet enim αὐθις πάλιν πρωίως πάντων ἡ κάθαρσις ἡ ἀπὸ πνεύμονος ἦν ἰσχυρή. Eamq; libenter amplectimur. Eſt autem κάθαρσις & ἀνακάθαρσις proprio quodam modo Hippocrati, eorū quæ ſunt in pulmone expurgatio aut ſputorum eductio, & (vt loquitur * Gal.) τῶν διὰ τῆς πνεύμονος [illegible] εἰργασμένων χυμῶν, αἱ ἀνακάθαρσις καὶ καθάρσεις [illegible] [illegible] καὶ τὸ πλῆθος τούτοις καθαίρεσθαι, κατὰ τὸ τὰ [illegible] ἄξιος ἐστι καὶ τὸ [illegible] [illegible]. Sic lib. 1. de rat. vict. in morb. ac. [illegible] κάθαρσις γίγνεται. Ruſſuſq;, [illegible] τὸ [illegible] ὡς [illegible] [illegible] πλεῖον τὸ ἄξιον λέγω καὶ ἀνακαθαίρεσθαι. [illegible] καθάρσεις πολλῷ πλεῖστηρα [illegible] [illegible]. In Prognoſtico quoque, [illegible] [illegible] ἐκ τούτων τῆς χρείας [illegible], [illegible] καθάρσεως [illegible] [illegible] φλεγμονίας τε καὶ δύσπνοια καὶ περιπνευμονίας, [illegible]. Et aph. 8. lib. 5. [illegible] ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσι, τελευτῶσιν [illegible] F

* *Comm. in aph. 8. lib. 5.*

ὑδρωπικὰ] Codices duo ὑδρωπικὰ ὑπὸ [illegible] habent. Quæ lectio eſt Galeni in Commentario & Calui.

[illegible] κεφαλῆς κάτω] Hanc lectionem conſentientibus vetuſtiſſimis codicibus ſecuti ſumus. κάτω verò habet codex vnus quem ſecuti ſunt aliquot interpretes. Quidam etiam habent ἀπὸ κεφαλῆς κάτω. Galenus in Comm. ἀπὸ κεφαλῆς ἐν legit & πολλὰ omittit.

οἰδήματα] Duo codices vetuſti οἰδήματα habēt, ſicq; haud dubiè tumores corporis vt pedum ac tibiarum intelligit, qui diuturnam humorum corruptelam diuque perſeuerantem cacochymiam comitari ſolent tandemque aquam intercutem inuehere. Quam dictionem in corporis tumore ex hydrope ſæpè vſurpat Hippocrates, vt lib. περὶ παθῶν & paſſim. G

Erat autē tabidorum ſpecies ex iis qui glabri erant, ſubalbidi, lentis colorē referentes, ſubrubri, cæſiis oculis pituita alba redundantes, & quibus ſcoptula operta alarū inſtar à tergo extabant atq; prominebant, mulieresq; eodē modo ſe habebant. Itidem & qui ad atram bilem generādam eſſent idonei & ſubſanguinei. Atq; hos febres ardentes & phrenitides, & inteſtinorum difficultates tentabant. Iuuenes crebræ & inanes egredi cupiditates, pituitoſos longa alui profluuia, acria & pinguia ventris recrementa biliſos vexabant. Omnibus autem quos paulò ſupra deſcripſimus, ver quidem erat moleſtiſſimum plurimoſque ſuſtulit. Æſtas verò placidiſſima, minimeq; multi perierunt. Per autumnū ruſſus & ſub Vergilias, multi interierunt quartana febre detenti. Mihi porrò videtur

Εἶδος δὲ τῶν φθινωδέων ἦν, ὁ λεῖος, ὁ ὑπόλευκος, ὁ φακώδης, ὁ ὑπέρυθρος, ὁ χαροπός. λευκοφλεγματίαι, πτερυγώδεες, καὶ γυναῖκες, οὕτω. ὁ μελαγχολικός τε καὶ ὕφαιμος. Ὁ καῦσοι καὶ τὰ φρενιτικὰ, καὶ τὰ δυσεντεριώδεα τούτους ἥπτετο. τεινεσμοὶ νέοισι. φλεγματώδεσιν αἱ μακραὶ διάρροιαι καὶ τὰ δριμέα διαχωρήματα, καὶ λιπαρὰ πικροχόλοισι. ἦν δὲ πᾶσι τοῖσιν ἀπογεγραμμένοισι χαλεπώτατον μὲν τὸ ἔαρ, καὶ πλεῖστους ἀπέκτεινε. τὸ δὲ θέρος, ῥήϊστον. καὶ ἐλάχιστοι ἀπώλλυντο. τὸ δὲ φθινόπωρον καὶ ὑπὸ πλειάδα πάλιν ἔθνησκον οἱ πολλοὶ τεταρταῖοι. δοκέει δέ μοι προσωφε- H

λῆσαι

Ἀλλὰ ταῦτα κτ̃ λόγον τὸ γινόμενον θέρος. τὰς γὰρ θερινὰς νούσους χειμὼν ἐπιγενόμενος λύει, καὶ τὰς χειμερινὰς θέρος ἐπιγενόμενον μεθίστησι. καίτοι αὐτό γε ἐπὶ ἑωυτοῦ τὸ γενόμενον θέρος, οὐκ εὐσταθὲς ἐγένετο, ἀλλ' ἐξαίφνης θερμὸν, καὶ νότιον, καὶ ἄπνοον. ἀλλ' ὅμως πρὸς τὴν ἄλλην κατάστασιν μεταλλάξαν, ὠφέλησεν. μέγα δὲ μέρος ἡγεῦμαι τῆς τέχνης εἶναι τὸ δύνασθαι σκοπεῖν καὶ περὶ τῶν γεγραμμένων ὀρθῶς. ὁ γὰρ γνοὺς καὶ

B χρεόμενος τούτοις, οὐκ ἄν μοι δοκέῃ μέγα σφάλλεσθαι ἐν τῇ τέχνῃ. δεῖ δὲ καταμανθάνειν ἀκριβῶς τὴν κατάστασιν τῶν ὡρέων ἑκάστην, καὶ τὸ νόσημα, ἀγαθὸν, ὅ τι κοινὸν ἐν τῇ καταστάσει, ἢ ἐν τῇ νούσῳ, μακρὸν ὅ, τι νόσημα καὶ θανάσιμον, μακρὸν ὅ, τι καὶ περιεστηκός. ὀξὺ, ὅ, τι θανάσιμον, ὀξὺ, ὅ, τι περιεστηκός. τάξιν τῶν κρισίμων, ἐκ τούτων σκοπεῖσθαι καὶ προλέγειν. ἐκ τούτων εὐπορεῖται. εἰδότι περὶ τούτων

C ἔστιν εἰδέναι, οὓς καὶ ὅτε καὶ ὡς δεῖ διαιτᾶν.

Æſtas illa meritò multum profuiſſe. Æſtiuos namque morbos ſuccedens bruma ſoluit, & brumales adueniens æſtas dimouet. Quamquam quæ tunc fuit, æſtas ex ſeſe non ſatis ſuæ naturæ conſtabat, verùm de repente calida, auſtrina, & à ventis ſilens fuit, nihilominus tamen ad aliam temporis conditionem mutata profuit. Per verò magni in arte æſtimo, poſſe de iis quæ ſcripſimus cogitationem rectè ſuſcipere. Eorum namque vſum qui callueris, is mihi non magnopere videtur in arte aberrare poſſe. Exactè autem tenere oportet propriam cuiuſque temporum anni conditionem, & ſtatum, morbumque ipſum, & quidnam boni commune ſit conſtitutioni cum morbo, quidnam & mali conſtitutio, aut morbus inter ſe cõmune habeant. Et quiſnam morbus diuturnus ſit & exitium afferat, aut quiſnam diuturnus & ex quo ægri euadant. Et quiſnam præceps & exitialis, aut quiſnam præceps & ſalutaris. Atq; ex his ipſis tum iudicatoriorum dierum ſeries obſeruanda eſt, tum etiam prædicendi facultas ſuppetit. Ac in his exercitato procliue eſt inſtituendæ victus rationis tempus & modum cognoſcere, & quibuſdam ea præſcribenda ſit.

εἶδος δὲ τῆς φθινώδεος ἦν] εἶδος vocat Galenus τὴν ἰδέαν τοῦ σώματος, καὶ τὴν ἰδέαν ἐν τῷ χρώματι. Ex quo tabidorum naturam & formam explicat, innuitque quibus huiuſmodi ſpecies ineſſet eos in tabem valde fuiſſe pronos.

τὸ λεῖον] τὸ λεῖον hic depile & glabrum & vt Galenus ait, τὸ ἄτριχον ſignificat. lib. verò ſexto epid. * λεῖον τῷ τρηχεῖ opponitur. læueque ſignificat, aſpero & inæquali contrarium, dum in cutis campo ſignificatur, quadam ad alterutrum conſecutionis accidentia.
* Sect. 3.

τὸ φακῶδες] Duo vetuſtiſſimi codices τὸ φακῶδες habent, reliqui omnes cum Galeno τὸ φλεγματῶδες legunt. Etſi verò in hac natu-

D rarum frigidarum recenſione, pituitoſi maximè locum habent, quòd ex magna cruditatis abundantia caput degrauatum defluxiones pariat, facileque tabem accerſat: φακώδεις tamen & qui lenticolores dicuntur, quo nomine qui lentis colorem referunt lieneſq; magnos habent intelliguntur, non admodum abſurdè hîc mihi reponi videntur. Nam cùm ex magna viſcerum imbecillitate atque inſigni humorum impuritate, lienis duritiem nigricantemque illum ex pallido colorem contrahant, defectoq; calido in aqueſcentes ſuccos omnia vertant, atq; in hydropem deueniant, frigidis naturis meritò acceoſeri poſſunt, præſertim etiam cùm ferè omnes frigidiore plus æquo ſint ventriculo, tandem verò in tabem incidant, ſintque admodum extenuato corpore. Ideoque λεπτὸν vocat ὁ ἐν τῷ περὶ παθῶν Hippocr. & lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν, [illegible] ſcribit. Quinetiam in frigidiorem corporis habitum verſos atq; in hydropem pronos [illegible], perpetuiſque & acribus ex capite in pulmones deſtillationibus conflictari ſcripſit Hipp. lib. 2. epid. quos hic per [illegible] καὶ φακώδεας ſatis exprimit.

E τὸ ὑπέρυθρον] Hîc τὸ ὑπέρυθρον vt libr. 6. epid. * ſanguinis exuperantiam ſignificat, eam tamen plenitudinis ſucculentiam quam ἰσχνίῃ opponit non continet, ſanguinis verò humores omnes complexi denominationem addita præpoſitione lenit, vt inter extremas illas naturarum oppoſitiones quodammodo ambigat. * Sect. 3.

τὸ χαροπὸν] χαροπὸν pro glauco & cæſio ſumi, quod eſt humidioris naturę ex oculis ſpecimen, in Com. enixè contendit Galenus, & nos ſatis probauimus noſtris in lib. 2. epid. Com. iſto quoque loco in medium adducto. Quòd hic præcipuè eniti videtur Galenus, ne in frigidarum naturarum numero quandam rerum repugnantiam inducat. Nam cùm conſtet rauum colorem nigro, fuluo cæſioque permixtum, ignei caloris & præcipuam ingenuitatis in oculis notam referre, non poterant huiuſmodi naturæ non niſi turbato ordine frigidis admiſceri, ſi ex oculorum temperatura reliqui corporis iudicium feras. Ex quo natum eſt vt rauum hic pro glauco & cæſio iuxta Galeni doctrinam dixerimus. Niſi quis quo iure bilioſos aut ſanguine exundantes in arenam vocat Hipp. eodem etiam rauos in medium accerſat, non admodum repugnante rerum natura, ſi calidis naturis etiam ſuos morbos attribuat, eoſque præci-

F puo quodam modo qui cerebro ſunt calidiore, ideoque ad vaporum ſublationem habili, tabe & deſtillationibus corpus integrum colliquantibus corripi exiſtimet, quod oculis rauis accidere potuit. Eoque nomine non adulterata rauorum nomenclatura, huiuſmodi naturas rauilias aut rauiſtellos dicere potui, quòd ij Feſto dicuntur qui rauos oculos habent, niſi maluiſſem in re admodum difficili Galeno ſubſcribere, quam tamen non niſi lite conteſtata valdeque ambiguè diſſoluit.

λευκοφλεγματίας] λευκοφλεγματίας ſunt qui pituita alba periclitantur & in ſuffuſum pituita alba affectum deueniunt. Quod eſt hydropis genus vt probauimus noſtris in lib. 2. epid. Com. ſect. 1.

πτερυγώδεες] πτερυγώδεις dicuntur medicis quibus lati humeri ([a] Celſo ſcopula opera dicuntur) à tergo alarum auium inſtar extant & prominent, & quibus ὠμοπλάται ἐκφαίνονται ὅλαι ἴκελαι πτέρυγας ὀρνίθων vt loquitur [b] Aretæus. Quod his verbis teſtatur [c] Galenus. [illegible] τοὺς ὁμοίως ὀρνίθων πτέρυξι [illegible]. Et lib. 2. περὶ κράσεων. [illegible] πτερυγώδεις. Atque huiuſ-

G modi naturæ propter thoracis anguſtiam, damnandamque ab ortu conformationem in tabem promptiſſimè deueniunt. Quod etiam profitetur [d] Galenus lib. 6. epid. vbi hunc quoque locum in medium adducit, [illegible] ὀνομάζουσι οἱ ἰατροὶ πτερυγώδεις [illegible]. Eam verò ad tabem aptitudinem nominiſque originem etiam paulò priùs declarauimus, cùm τὸ [illegible] explicaremus. Ex quibus ſatis conſtat Caluum πτερυγώδεις per pectoris anguſtiam non ſatis eſſe aſſecutum, quòd etſi affectionis ex prima conformatione cauſam attigit, rei tamen eſſentiam nominiſque notationem non eſt imitatus.

[a] Lib. 8. cap. 1. [b] Cap. 8. lib. περὶ χρον. παθῶν. [c] Com. 3. in lib. 6. epid.
[d] Comment. 3.

αἱ γυναῖκες ὅσαι] Sic impreſſi codices cum duobus peruetuſtis manu ſcriptis habent. Duo alij recentiores ὅσαι ſequentibus iun-

H gunt. Nos in ambigua lectione vtrumque vt cohæreret aſſequuti ſumus. In quo mirè Hippocratem ludificatus eſt Caluus, cùm ὅσαι omiſit iſtaque ſimul iunxit inquiens [mulieres atra bile, ſubcruenta] valde diſparatas ſententias inter ſe continuans, ſpreta & Hippocratis & Galeni mente.

τὸ μελαγχολικὸν] Galenus iſtud ſequentibus addit vultque melancholicum genus & ſubſanguineum phrenitide & febribus ardentibus, morbis calidæ naturæ familiaribus, promptiſſimè tentari. Quod etſi rectè ſtat in eamque ſententiam pedibus eundum eſt: poteſt tamen & iſtud non abſurdè per ſe ſumi, vt & ſuperiora reſpiciat & poſterioribus etiam quadret. Videtur namque Hippoc. melancholicum genus & ſubſanguineum tabidorum ſpeciem conſtituere, vt litera ſatis innuit. Melancholicos autem diximus eos qui ad coaceruandam atram bilem eſſent appoſiti, quos Galenus [illegible], dixit:

τινιομὰ τίσιν] [illegible] iungit Galenus, quem ſecuti ſunt omnes interpretes. Poſſunt verò & pituita exundantes longis alui profluuiis tentari, ab intemperie & inteſtinorum imbecillitate, vt Com. in aph. 30. lib. 3. atque eo modo diuturni alui fluores pituitoſis attribuentur, quod faciunt duo peruetuſti codices manu ſcripti, quos conſentientibus impreſſis non temerè ſecuti videmur. Quoniam autem non illibenter ex acrimonia & coaceruata humorum prauitate procedunt, bilioſos ſæpè exercent & in difficultatem inteſtinorum tranſeunt. Quod ſcripſit † Hippocrates. [illegible] Eoque modo bile amara redundantibus accommodat Galenus. Vnde ſatis mirari non poſſum quomodo Caluus bilioſos ſequenti ſententiæ contra Galeni & Hippocratis mentem coniunxerit. A

† *Aph. 77. lib. 7.*

ἢ ἐλάχισι ἐπώνοις] Sic legunt impreſſi codices cum duobus vetuſtiſſimis exemplaribus. Reliqua, [illegible] habent, eodem ſenſu. [illegible] autem θέρος placidiſſimam æſtatem diximus, hoc eſt moderatiſſimam, & in qua facillimi eſſent morbi, quòd [illegible], vt de ea ſcribit Galenus.

τεταρταῖοι] Hic conſenſum noſtrorum exemplarium ſecutus ſum, quæ in eo conueniunt vt quartanis febribus detenti autumno conflictari faciunt. Quæ etiam lectio Galeno pro merito cæteris plauſibilior videtur. B

λύσιν δὲ ἐκ] Non committam vt quæ mihi continuatam ſententiam perpetuare videntur, ea longè diſſita poſt ægrotorum ſpeculationes, velut interrupta, ſine ordine committantur. Etenim vt nihil Galeni & Dioſcoridis iudicium accedat, res ipſa tamen tam apertè clamat iſta hic probè loco eſſe poſita, vt valde etiam mirer quotquot ſunt interpretes ea de re Galeni ſubmonitionem neglexiſſe. Nec ſanè video ſi locus illis in hac orcheſtra dandus eſt, quonam potiùs iure in fabulæ cataſtrophen ſatis ineptè reiiciantur, quàm in medio actu appoſitè admodum perſonam ſuſtineant. Nam cùm veris ratione æſtatem moderatiſſimam & placidiſſimam, habito quoque ad autumnum reſpectu, dixiſſet, non immeritò tranquillitatis rationes ſubiunxiſſe videtur. Æſtas quippe non ſatis præſtitutæ à natura temperiei reſpondens, ſed valde intempeſtiua, & ob præfocantes æſtus ventorumque ceſſationem ſuſpecta, atque ad humorum corruptelam plurimùm habilis, nullo modo videbatur profutura, niſi temporis ſucceſſio mutationis beneficium & tempeſtiuitatem quandam attuliſſet, humorumque corruptelam & coaceruationem promptiſſima in cutem diſſlatione aliqua ex parte leniuiſſet. Quæ certè vt in parte dici videntur, ita æſtatis beneficium quodammodo circumſcribunt, nec eam ex toto ab iniuria vindicant, ſed mutationis bonitatem ei tribuunt, quæ ex temporum inuicem ſucceſſione procedit. Atq; ea in re magnam ineſſe artis partem ſcribit, temporum circumſcriptiones & inter ſeſe conſecutiones aut commutationes ſpectare. Qua de re enixè magis aliàs in libris ad hæc deſtinatis ſcripſit Hippocrates, vt lib. περὶ ἀέρων & lib. περὶ χυμῶν, aph. tertio, & nonnulla etiam addidit initio lib. 2. epid. Atque is certè longè probabilior mihi videtur conſecutionis ordo, quàm ſi iſta ad extremos libri fines importunè admodum & omninò extra rem ablegemus. C

ταὶ γὰρ διεταὶ ἐόντες] Temporum commutationes & viciſſitudines plærumque ſalubrem ex contrarietate morbi cauſam obtinent, in eorumq; ſolutionis genere reponuntur, vt ſatis conſtat ex Comm. in aph. 1. & 3. lib. 3. & ex aph. 45. lib. 2. & aph. 18 lib. 3. Atque ad eam morborum ſolutionem in attributionibus medico conſiderandis temporum mutationes & in alia ſucceſſiones ſpectandas eſſe iubet lib. περὶ χυμῶν. Quod enim ſcribitur αἱ μεταβολαὶ ἐξ οἵων εἰς οἷα. hunc in ſenſum accommodat Galenus Com. in aph. 11. lib. 3. & ab Hippocr. repetitur lib. 6. epid. * Eaque de re abundè diximus lib. 1. epid. Cùm igitur temporis mutationes quæ cõtrarietatis cauſam habent, ſolutionis morborum rationem præ ſe ferant, an non æquum videtur æſtiuos morbos hyeme ſolui, & contra præſertim cùm ex Hippocratis doctrina optimè quadret? Ne quis ergo ex Galeni verbis fucum ſibi factum exiſtimet, rem ipſam penitus introſpiciat. Locum accuſat Gal. ſuppoſititiumque clamat, quòd in vniuerſitatis genere iniquum videatur valdeque cum Hippocrat. decretis pugnans, morbos brumales quauis æſtate, non habita conditionis temporum temperieique ratione propulſari, cùm non parum à rei natura abhorreat, æſtate valde ſuſpecta qualis iſta fuit hyemales morbos ſolui, ac profectò æquius fuerit ob ſummam humorum corruptelam & putrilaginis coaceruationem inualeſcere & augeri. Natiuam igitur & conſtantem temporum temperiem ex qua tempeſtatum mutationes denominationem ſumunt morborumque cauſæ oriuntur, ad affectuum inuicem ſolutionem ſpectandam eſſe iubet, ad quam etiam plurimùm facere contendit, certas morborum naturas & cum temporum conditione habitudines conſiderari. Quibus ad trutinam exactis, non dubium eſt æſtate legitima & tempeſtiuam tempeſtiuitatem ſeruante, conſtantes, riteque atque ordine conceptos morbos, hyemis ſucceſſione natiuam temperiem probè retinentis, propulſari, contraque ex Hippocr. doctrina paſſim. Quod etiam Galeni verba apertiſſimè teſtantur, ſi integrè non autem ex noſtris codicibus mendosè legantur. Vt potiùs videatur nimis latè diffuſam & exundantem ſententiam intra æquitatis limites circumſcripſiſſe, & definitam ad examen ſubduxiſſe, quàm eam ſuis decretis condemnaſſe. Etenim cùm ex germaniſſimis Hippoc. libris qui temporum ſalubres mutationes proprio quodam modo ſolicitant, dignitatem hauriat, præcipuè tamen ex extremo lib. περὶ φύσιος ἀνθρώπου authoritatē capit. Sic namque ſcribitur: [illegible] Ex quibus liquet æſtiuos morbos hyeme ſolui & contra, temporumq; inuicem conſecutiones indicationem morbis adferre, idque ex parentis optimi decreto. Quod etiam profitetur Galenus in dierum indicatoriorum diſciplina latiuſque explicat, hanc iſtam ſententiam in medium referens lib. 3. περὶ κρισίμων ἡμερῶν, temporumque mutationes morborum iudicationes facere his verbis demonſtrans: [illegible] Quod etiam reperit lib. 2. in circuituum iudicatoriorum recenſione, hunc in modum: [illegible] Atque etiam iſtud etſi mihi videtur quod ſubindicat Galenus Comm. in aph. 1. lib. 3. his verbis, [illegible] Iſtam enim ſententiam innuere videtur, quæ temporum huiuſmodi commutationes morbis eſſe ſalubres ſignificat, vt non aliunde eius carpendæ anſam ceperit Galenus, quàm quòd in genere nimis ambiguè prolata, parumque definita, nec legitimis artis διορισμοῖς ſatis terminata fidem ſuſpectam facit. Atque hæc mihi dicenda fuerunt de hoc Galeni loco difficili, planeque noſtris in codicibus inexplicabili labyrintho, qui ſanè mihi videtur, D E F G

Parietibus textum cæcis iter, ancipitémque
Mille viis habuiſſe dolum, qua ſigna ſequendi
Falleret indeprenſus & irremeabilis error. H

Hunc porrò locum etiam codices variant. Quidam enim ſimpliciter legunt, καὶ ταὶ χειμεριναὶ θέρεος [illegible], vt ad λύσι referant, & [illegible] omittunt, quod etiam facit Galenus.

* *Sect. 3.*

ἐπὴν δὲ τὸ θέρος] θέρος [illegible]: ſtabilem æſtatem & quæ probè præſtitutam ſibi à natura temperiem ſeruaret, ac naturæ ſuæ conſtaret, quæque eſſet legitima & propriam temperiem optimè moderaretur, nec qualitatibus ſuis admodum excederet, quemadmodum ταὶ [illegible] intelligit Hippocrates, vt ſcribit † Galenus, vbi tempeſtiua tempeſtiuitate anni tempora ſibi conſtant, ac bonum habent tempeſtatum habitum. Iſtam porrò dictionem Hippoc. aliàs morbis quie-

† *Comm. in aph. 8. lib. 3.*

tis, ſta-

A ris, ſtabilibus & optimè ſibi conſtantibus, pro mutua tempeſtatum & morborum inter ſe habitudine attribuit, vt alibi ſcripſimus & aliquando fuſiùs dicendum eſt. Cæterùm aliter videtur legiſſe hunc locum Caluus & Galenus quoque, vt ſatis ex Commentario patet, noſtra tamen huic lectioni acquieſcunt exemplaria omnia.

ἀλλ' ἐξαίφνης θερμόν] Illud ἐξαίφνης codices quidam omittunt quòd priùs non appareat, ſed ne iſta quidem cum ſuperiore æſtatis deſcriptione omninò conuenit. ἄπνοοι verò pro ἄπονοι habent excuſi codices cum quodam Regio, & vtramque lectionem adhibuiſſe videtur Caluus, cùm æſtatem laborioſam & non perflatam dixit. Etſi verior mihi lectio videtur quæ ἄπνοοι habet, quòd ferè ventorum ſilentium ſuſpectum totum annum fecerit, ac præparca & diuulſa anniuerſariorum perflatio non modò ventorum carentiam non leniuerit, vt etiam mirè æſtatem infamauerit. ἄπονοι verò poteſt etiam quis ad æſtatis labores, moleſtiam & πνίγεα μεγάλα accommodare. Licet autem cuiuis ex Galeni Commentario lectionis varietatem venari.

B δεῖ δὲ καταμανθάνειν] Mutationes temporum ad morborum ortum magnum afferunt momentum, amborumq; inter ſe habitudo diligenter medico animaduertenda eſt, tum ea quæ commune aliquid præ ſe fert, tum etiam ea quæ propriæ conditionis ſingulare quiddam habet, τῶν νόσων γὰρ ἄλλαι πρὸς ἄλλας εὖ ἢ κακῶς πεφύκασι, vt ſcribit Hippocrates. Et verò vt temporum ſucceſſiones & mutationes ad morborum conſiderationes valde ſunt neceſſariæ, ſic etiam ad eorundem prædictiones, victum ægris inſtituendum, & indicationis diſciplinam plurimùm poſſe videntur. Quæ ſunt magna ad artem medicam parata præſidia, & in quibus bona artis tractatio verſatur. Atque ex ea temporum ad morbos habitudine, ad morborum differentias deſcendit, vt inde ad criſeos rationem, victus præſcribendi moderationem & prædicendi facultatem viam medico faciat inſtructiſſimam. Quod quia in præcipuo artis inſtrumento ſpectatur, ad eoſdem facultatis ſcopos plurimis in locis Medici cogitationem erigit Hippocrates, ... toto lib. 1. aphoriſmorum, & ad eam rem per eiuſmodi ferè morborum differentias viam ſibi muniuit lib. 1. epidem. * qua de re illic plura diximus.
C Hunc verò totum locum ſic legimus ex optimorum exemplarium conſenſu, δεῖ δὲ καταμανθάνειν ἀκριβῶς τὰς καταστάσιας τῶν ὡρέων ἑκάστας, καὶ τὸ νόσημα, ἀγαθὸν ὅ, τι κοινὸν ἐν τῇ καταστάσει, ἢ ἐν τῇ φύσει, κακὸν ὅ, τι κοινὸν ἐν τῇ καταστάσει, ἢ ἐν τῇ φύσει. Quam etiam lectionem ſecuti ſunt omnes interpretes contra impreſſorum omnium codicum fidem. Sic enim mihi ſpectare videtur Hipp. temporum cum morbis communem affectionem & habitudinem, quæ vt interdum bono eſt, ſic nonnunquam periculum intendit. Quod ſatis apparet ex aph. 34. lib. 2. & aph. 2. & 3. lib. 3. * *Sect. 3.*

μακρὸν ὅ, τι νόσημα] Caluus hic variat. Alterum namque diſtributionis membrum omiſit, μακρὸν ὅ, τι ἢ ὀξέως. Quod etſi ex oppoſitionis diſciplina intelligi poteſt, meritò tamen adſcribitur, id quod etiam in ſuperiore ſententia fecimus ex noſtris exemplaribus. Hoc etiam quod ſequitur Caluus aliter legiſſe nec ſatis diſtributionis vim aſſecutus eſſe videtur, cùm & acutum longo iungit, & alteram quoque partem omittit. ὀξέως verò νόσημα quid ſit ſcripſimus lib. 1. epid. ſect. 3.

D

ΕΚΚΑΙΔΕΚΑ ΑΡΡΩΣΤΟΙ.

Πρῶτος.

Ἐν Θάσῳ τὸν τοῦ Παρίωνος, ὃς κατέκειτο ὑπὲρ Ἀρτεμισίου, πυρετὸς ἔλαβεν ὀξύς. κατ' ἀρχὰς δὲ ξυνεχής, καυσώδης. διψώδης. ἀρχόμενος κωματώδης. καὶ αὖθις ἄγρυπνος. κοιλίη ταραχώδης ἐν ἀρχῇσιν. οὖρα λεπτά. ϛ΄, οὔρησεν ἐλαιῶδες, παρέκρουσεν. ζ΄, παρωξύνθη πάντα. οὐδὲν ἐκοιμήθη, ἀλλ' οὖρα τε ὅμοια, καὶ τὰ τῆς γνώμης ταραχώδεα. ἀπὸ δὲ κοιλίης, χολώδεα λιπαρὰ διῆλθε. Ἔπειτα τῇ η΄, σμικρὸν ἀπὸ ῥινῶν ἔσταξεν. ἤμεσεν ἰώδεα ὀλίγα. σμικρὰ ἐκοιμήθη. θ΄, διὰ τῶν αὐτῶν. ι΄, πάντα ξυνέδωκεν. ια΄, ἵδρωσεν οὐ δι' ὅλου. περιέψυξε μέν, ταχὺ δὲ πάλιν ἀνεθερμάνθη. ιβ΄. πυρετὸς ὀξύς, διαχωρήματα χολώδεα. λεπτά, πολλά. οὔροισιν, ἐναιώρημα. παρέκρουσεν. ιζ΄, ἐπιπόνως. οὔτε γὰρ ὕπνοι, οὔτε πυρετὸς ἐπέτεινεν. κ΄, ἵδρωσε δι' ὅλου. ἄγρυπνος. διαχωρήματα χολώδεα. ἀπόσιτος. κωματώδης. κδ΄, ὑπέστρεψε. λδ΄, ἄπυρος. κοιλίη οὐ συνίστατο. καὶ πάλιν ἀνεθερμάνθη. μ΄, ἄπυρος. κοιλίη ξυνέστη χρόνον οὐ συχνόν. ἀπόσιτος. σμικρὰ πάλιν ἐπύρεξε. καὶ διὰ παντὸς πεπλανημένως. ἄπυρος. τὰ μέν, τὰ δ' οὔ. Εἰ γάρ τι διαλείποι καὶ διακουφίσειε, πάλιν ὑπέστρεφε. σιτίοισί τε πολλοῖσι, καὶ φαύλοισι προσεχρῆτο. ὕπνοι κακοὶ περὶ τὰς ὑποστροφάς. παρέκρουσεν. οὖρα πάχος μὲν ἔχοντα οὔρει τηνικαῦτα. ταραχώδεα δὲ καὶ πονηρά, καὶ τὰ κατὰ κοιλίην συνιστάμενα. καὶ πάλιν διαλυόμενα. πυρέτια ξυνεχέα. διαχωρήματα πολλά, λεπτά. ἐν δὲ τῇ ρκ΄, ἡμέρῃ ἀπέθανε. τούτῳ κοιλίη ξυνεχέως ἀπὸ τῆς πρώτης ὑγρὴ χολώδεσιν, ὑγροῖσι, πολλοῖσιν ἦν. ἢ ξυνισταμένη, ζέουσι καὶ ἀπέπτοισιν. οὖρα διὰ τέλεος κακά, κωματώδεα τὰ πλεῖστα μετὰ πόνων. ἄγρυπνος. ἀπόσιτος. ξυνεχέως καῦσος.

Ægroti ſexdecim.

Primus.

Parius quidam in Thaſo, qui ſupra Dianæ fanum decumbebat, febre acuta correptus eſt, ſtatim quidem aſſidua, ardente, ſiticuloſa. Per exordia ſopore detinebatur, rurſúſq; vigiliis vexabatur. Aluus inter initia turbulenta, vrinæ albæ. Die ſexto oleoſam vrinam reddidit, delirauit. Septimo exacerbata ſunt omnia, non dormiuit. Quin & vrinę ſimiles & mens perturbata. Ex aluo verò bilioſa & pinguia prodiere. Octauo deinceps parum ex naribus ſtillauit, vomitione refuſa ſunt virulenta, pauca, aliquantulum quieuit. Nono eadem perſeuerauere. Decimo cuncta remiſerunt. Vndecimo, ſudor, ſed non toto corpore dimanauit. Corporis quidem ſumma perfrixerunt, ſed mox recaluit. Duodecimo, grauiter febricitauit, alui recrementa bilioſa, tenuia, copioſa. In vrinis ſuſpenſum quid in medio innatans inerat, delirauit. Decimoſeptimo permoleſtè habuit. Nam neque ſomni aderant, neque tamen febris intendebatur. Vigeſimo ſudor vndique profluxit, peruigil fuit, deiectiones bilioſæ, cibum auerſabatur, ſopore detentus eſt. Vigeſimo quarto recidiua contigit. Trigeſimo quarto à febre immunis fuit, aluus non ſubſtitit, moxq; recaluit. Quadrageſimo ſine febre, aluus non diu ſubſtitit, cibum auerſabatur rurſus aliquantulum febricitauit, idque perpetuò inordinatè, partim quidem à febre liber, partim verò non. Nam ſi quando intermitteret, alleuaretque, ſtatim repetebat. Cibariis etiam multis vilibus & vitioſis vtebatur. Circa recidiuas ſomni mali, delirauit. Vrinas tunc reddebat craſſas quidem, verum turbulentas & prauas. Ex aluo coacta moxque diffluentia demittebantur. Febriculæ aſſiduæ aderant, deiectiones multæ tenues. Centeſimo & vigeſimo die defunctus eſt. Huic aluus ab initio continenter bilioſis, liquidis, multis diffluebat, aut ſi conſiſteret, feruida & cruda deiiciebat. Vrinæ per totum morbum malæ. Sopore ferè detinebatur, nec ſine doloribus, eratque inſomnis, cibos auerſabatur, aſſidueque febris ardens vexabat.

Reliqua eſt ſpeculationis ægrorum pars in qua αὐτοψίας exercet Hippocrates, ægroſq; ſexdecim oculis ſubiicit, vt inde artis præceptiones mutuare poſſis & in ſingularibus attrito tibi eſſe liceat. Atq; hunc ægrorum numerum agnoſcit Galenus lib. 2. περὶ δυσπν. Hoc autem quod primum occurrit exemplum, inſignem habet putreſcentis cacochymiæ conſiderationem; bilioſique & ærugi-

noſi ſucci ex inæqualitatis permixtione corruptelam, vnde & febris ardens enata eſt, & quòd præcipua nutricationis inſtrumenta A laborarent, naturaleſque functiones appeterentur, turbulenti per totum morbum ſeceſſus, bilioſi, tenues, liquidi & pingues ægrum diuexarunt. Quibus veluti onere leuata natura, & quod magnam morbi partem deponeret recreata, paululum reſpirauit, crebraſque iudicationum mutationes attentauit. Sed quoniam non niſi fractas virium ſuppetias habuit, intemperantique hoſti, hoc eſt malo victus generi, ſalutem prodidit, variis recidiuarum ictibus appetita, fracta & debilitata, longum tamen ſuſtentauit exitum: Varius autem hoc in ægro ſymptomatum concurſus miſerè exagitatam naturam arguit, quæ etſi vitalitatis arce occupata, hoc eſt hepatis ventriculiq; facultatibus iam humorum malignæ corruptioni mancipatis, ſanitatis ſpem concipere non potuit, indicatoriis tamen diebus nullum neglexit erigendi animi indicium, ſed quoad potuit egregiè colluctata, in centeſimum tandem & vigeſimum diem, velut tabifica quadam veneni ſpecie concidit. Hic verò præcipuè enitet decretoriorum dierum ſeries, & paſſim ab Hippocrate inculcatus & à Galeno nunquam ſatis commendatus iudicationis κόσμος. Huius ægri meminit Galenus libello περὶ κώματος, B quem variè & inæqualiter ægrotaſſe multaſque in contraria permutationes ſuſtinuiſſe ſcribit.

τὸ τοῦ Παρίου] τὸ Πάρου habent codices duo manu ſcripti, iſtamque lectionem ſequitur Galenus libro 2. περὶ δυσπν. & in Commentario.

ὑπὲρ ἀρτεμισίου] ἀρτεμίσιον Dianæ fanum aut ædem, feſtum aut ſtatuam ſignificat. Eſt & Eubœæ promontorium eius nominis. Nos interpretum celebritatem ſequimur.

διψώδης] Iſtud etſi non temerè aliàs apud Hippocratem ad febrem relatum inuenias, conſenſum tamen manuſcriptorum exemplarium ſequutus ſum, quòd & huiuſmodi febris ardens ſiticuloſa dici queat ex propria quadam ſuiipſius circumſcriptione. Nam & inexhauſta ſiti exurenteque calore febres ardentes dignoſcuntur. Quod ſcribit Galenus libro quarto de ratione victus in morbis acutis, τὸν καῦσον πυρετὸν οὐδὲν ἄλλο ποτ' ἰατροὶ λέγοντες, ὅταν ἡ θερμασία δριμεῖα ᾖ καὶ ἄσθματι, ἔμπυρός τε καὶ δίψος ἔχῃ. Et paulò ante in ſtatu peſtilente de exurente huius febris incendio loquens, quod καῦσος dicitur. ἴδιον γὰρ τοῦτο τῆς καύσου ἐστὶ τὸ δίψος ἀκαύστως, καὶ σχεδὸν οὐδὲ C ἐν ἄλλοις ὀξέσιν ὄντων γίνεσθαι καύσων πυρετῶν, ἀλλ' ἐν ὅσοις τῶν ἐντέρων συμπάσχειν φαίη, δίψος ἀπαύστον καὶ θερμασίας δριμείας διακαιόμενον τῶν καμνόντων. Poteſt etiam illud rectè ad ægrum referri & ſequentibus cohærere. » Quam in rem quædam exemplaria διψῶν pro διψώδης habent.

ὑπερ λευκά] Sic omnes interpretes & codices præter vnum Regium peruetuſtum magni ponderis, quod λεπτὰ habet. Vtramque lectionem adhibet Caluus, & albas tenueſque vrinas ſimul iunxit. Quidam verò λευκὰ τὰ οὖρα καὶ ἐν ἀρχῇσιν ſimul iungunt, alij ἐν ἀρχῇσιν ὑπερ λευκά.

τὰ οὖρα ἐλαιώδεα] Oleoſarum vrinarum pernicies ſatis decantata videtur in hiſtoria ægri x 1. & x 1 1. libri primi, idque ex Hippocratis, Galeni & recentiorum decreto. Tres enim huiuſmodi vrinarum gradus ex * Aëtio libro quinto, & † Actuario libro de Vrinarum iudiciis, & libello de vrinis, eſſe diximus, eoſque vt pro caloris ex quo oriuntur intenſione inter ſe differre, ita & exæſtuans incendium præ ſe ferre. Quod decretum etſi hîc quoque in deurente febre valere poteſt, operæpretium tamen eſt animaduertere quiſnam ſcrupulus Galenum angat, vt inter oleoſas & pingues vrinas tantopere hoc loco ambigat. Ac primùm qui- D dem videndum eſt Galenum duo oleoſarum vrinarum genera ponere, vnum quod pingues vrinas facit, atque λιπαρὰ οὖρα vocat, iiſque ſupra innatantes in vrinis pinguedines ex Prognoſtico accommodat, & pinguedinis colliquationem ex deurente incendio portendere ſignificat. Alterum oleoſarum vrinarum genus eſt ex iis quæ craſſamento & colore, non toto habitu & natura, oleo ſimiles apparent, ſed in ſpeciem tantum oleoſæ, non reapſe dicuntur, cùm minimum pingues ſint. Quæ tantum abeſt vt periclitantem naturam denuncient, vt interdum concoctionis morbi vim habeant, indicationiſque quæſtionem exerceant, cum craſſiore ſubſtantia & coloris plenitudine innati caloris beneficio olei eſſentiam præ ſe ferant. Huiuſmodi oleoſas vrinas ſine pinguedinis admixtione intelligi vult Galenus, quarum quoque gradus in coloris intenſione ſpectandos eſſe vult. Atque eo tandem delabitur vt vrinas iſtas colliquationis in hoc ægro nullum periculum denunciare exiſtimet, quòd à pinguibus multum differant, ac in ſpeciem tantùm oleoſæ appareant. In eoque plurimùm mouetur longa ægritudinis ad centeſimum & vigeſimum diem productione, quod in colliquatis ſuſpicione vix fieri poſſe videtur. Qua ratione ſola ductus huiuſmodi oleoſas vrinas tantùm E apparentes in doctrinæ genere recenſet. Quod quia non parum ſuſpectum futurum erat, non minimùm etiam ab Hippocratis decretis, multùm verò à recentiorum opinione in oleoſarum vrinarum æſtimatione diſſentiens videtur, rem quaſi lenitione præmunit, & pinguium vrinarum intelligentiam in oleoſarum cenſu prætexit, dum eas poſſe pingues inaudiri ſcribit quæ innatans pingue ex Hippocratis conſilio habeant, & pinguedinis à calore fuſionem, non verò corporis colliquationem denotent. Quæ etſi in malis reponendæ ſunt propter deurentis caloris vim, non ſunt tamen adeò exitiales vt præceps exitium afferant, quales quæ totius ſubſtantiæ colliquamentum denotant. Quod efficit vt vrinas iſtas pingues eodem cenſu æſtimet quo deiectiones pingues, quæ longo interuallo à colliquationibus diſtinguuntur. Eóque ſenſu tolerabilem fore veterem aſſenſionem iudicat Galenus. Quo in opinionis tormento etſi plurimùm laborat, tamenque recentiorum in oleoſarum vrinarum conſenſione fidem labefactat, quod tota eſſentia oleoſas vrinas eſſe ambigat, oleoſaſque apparentes in pernicici intenſione (quod ij faciunt) non apponat, mihi tamen videtur appoſitiſſimè (vt cætera) de tota re ſententiam ferre, Hippocratiſque conſilium reconditiſ- F ſimum miro quodam doctrinæ genere explicare. Nam cùm primùm optimè ſibi eſſe ſaltandam fabulam iſtam duceret, videretque Hippocratem hoc in ægro febre ardentiſſima tentato, primis ferè diebus oleoſam vrinam adſcripſiſſe, eumque partim morbi contentione, partim lenta virium reluctatione in longam iudicationis moram perductum eſſe: non ſatis æquum videbatur, oleoſas iſtas vrinas pinguis aut oleaginorum totam naturam ſtatim fuiſſe adeptas, tum quòd ex magnam corporis integri colliquationem, cui æger non ſatis fecuiſſet, denotarent, tum verò etiam quòd eiuſmodi vrinarum quæ totam oleaginorum ſpeciem referrent, doctrinam nullam feciſſet in Prognoſtico Hippocrates, vbi ſtudio quodam omnes acutorum morborum vrinas in artis præceptiones contuliſſet. Nec verò etiam ſatis rationi conſonum futurum erat, antiquorum præcipuéque Hippocratis decretis confirmatam, longáque aſſenſione comprobatam vrinarum pinguium infamiam de gradu deiicere. Atque in huiuſmodi vadis luctatus Galenus ad cauſæ æquitatem deſcendit, experientiaque iudice oleoſas vrinas eſſe cenſet, quæ colore & craſ- G ſamento faciéque oleum referunt, quales ſunt quæ bilioſi & æruginoſi ſucci permixtione ipſaque exaſſatione in viridantes & propè nigras vrinas tranſeunt, oleaginorumque ſpeciem habent. Quæ etſi ex caloris intenſione gignantur, pro eius tamen modo colorem immutant, periculumque aut denunciant aut leniunt. Quod ſatis innuere videtur Galenus cùm oleoſas iſtas vrinis coloris modo diſcernit, iiſque ex febris aut caloris magnitudine, non malignitatis ratione perniciem conciliat. Ac vt non eadem ſemper eſt olei conſiſtentia & color, ſic vrinarum iſtarum pro ſubſtantiæ aut coloris varietate deſignationem progredi ſcribit. In hoc igitur ægro cùm multa æruginoſi & bilioſi humoris improbitas tantaque malignorum ſuccorum permixtio fuerit, vt virulentos vomitus & ſeceſſus bilioſos, pingues & turbulentos per totam morbum procurarit, non eſt diffitendum humorum huiuſmodi exaſſatione ex febre deurente talem redditam vrinam, peſſimiſque admodum caſibus ægrum fuiſſe conflictatum. In quo quanquam valida naturæ vis ſæpiùs aduerſus morbum enituit, ægri tamen intemperantia adeò concidit vt H lentum tandemque miſerum traxerit exitium. Quod effecit vt vrinæ per ſe quidem accuſabiles nec probæ viſæ ſint, non tamen ſtatim exitiales aut omninò lethales apparuerint. Et certè ne videamur nouitio quodam inuentu veteres artis præceptiones ludificare, non admodum abſurdè mihi videntur vrinæ huiuſmodi pinguis liquationem ab exurente calore inchoatam eſſe indicare, quod bilis æruginoſa magnum perſæpè concipiat incendium periculoſoſque euentus afferat. Quibus adeò exagitatum ægrum videre eſt, vt etſi remiſſionem interdum fecerint, non adeò longè tamen à ſe periculum propulſarunt, quin colliquationis iacta initia in lentam & miſerabilem traxerint ruinam. Qua ſanè mortis lentitudine non mihi lenienda vrinæ improbitas videtur, cùm fieri poſſe videatur vt remiſſa naturæ benignitate, colliquationis initia ac morbi vis ipſa, in miſerabili tamen ad omne exitium proiecto corpore lentas tabitudinis radices egerit. Idque videtur longa verborum ambiguitate aſſequi Galenus, dum huiuſmodi interpretationem, quod ad antiquorum præſcriptum magis accommodatam eſſe ſciat, qua poteſt verborum æquitate lenit, nec abs re tamen ad pingues vrinas referri poſſe non ſine

leui

A leui tergiuerſatione innuit, ſi colliquationum gradus inter ſe attente conſideres. Pinguis nanque fuſio quæ promptè à calore gignitur, vt multum à corporis integri colliquatione differt, ita certè nec adeò præceps exitium portendit, poteſtque longiorem temporis iniuriam, præſertim cum remiſſione ſuſtinere. Quod in alui per totum hunc morbum deiectionibus ſatis videre eſt, quæ perpetuò pingues, tenues, bilioſæ & turbulentæ fuerunt, colliquationum tamen ſpeciem (quod fatetur Galenus) non habuerunt.

ἔρωτι ἐλαιώδης] Poſt hæc verba habet codex Germanicus noſter, ἐξηχρώματα χολώδεα λιπαρά. Quam lectionem ex Galeni Commentario hauſiſſe videtur, eamq; ſecutus eſt interpres alter.

ὄργανον ἐναιώρημα, περίχρωσιν] περίχρωσιν non legit Caluus, contra tamen omnium codicum fidem.

ὑπὸ πυρετοῦ ἐπιτεινει] Hoc non malè ad recidiuam mihi ſic referri videtur. Caluus aliter legit, febrem nanque duraſſe ſignificat. Codex vnus ὁ, τε πυρετὸς ἐπέτεινε habet. Quæ lectio omninò eſt ſimpliciſſima & à Galeno libello περὶ κρίσεων retinetur, vbi hæc omnia

B adducuntur. Priorem tamen propter codicum conſenſum retinuimus & quoad eius fieri potuit leniuimus. Atque in quibuſdam vitioſè ἐπέτεινε legitur.

κ' ἵδρωσε δι' ὅλου] Eam germanam eſſe lectionem cùm ex iudicatoriorum dierum ſerie, tum verò ex magno codicum conſenſu conſtat. Vt non dubia fide vitioſam lectionem iudicem quæ ιη' δὲ ἢ δισῆ habet, eaq; vitioſiorem quæ ιη' δὲ legit. Huc accedit quod Galenus in Commentario iſtam dierum ſeriem retexens, vigeſimum diem apponat, non decimumoctauum, quem vt vitioſè recenſionis authorem infamat lib. 2. περὶ κρίσεων.

λδ' ἄπυρος] Iſtam veram eſſe lectionem facit huius diei addicta inter decretorios dignatio. Vnde conſtat Galeni Commentario mendosè pro trigeſimo quarto trigeſimum eſſe adſcriptum. Caluus aliter hunc locum legit, λδ' αἰσθηματῶδη, reliqua vigeſimo quarto attribuit.

κοιλίη ξυνίη χολώδ᾽ ὑγρὴ] Sic legunt vetuſtiſſima omnia exemplaria cum impreſſis. Codex tamen vnus non ita magnæ fidei,

C ὁ ξυνίη habet, quemadmodum Gal. interpretes legunt. Quod quidem parui eſt momenti. Propter variam enim cacochymiam aluus per totum ferè morbum fluebat, interdum etiam parum conſiſtebat. Pòſt ea autem verba annotandum videtur codicem vnum peruetuſtum Regium, καὶ πάλιν αἰσθηματῶδη apponere. Cuius lectionis in cæteris ne veſtigia quidem vlla extant.

καὶ δι' ὅλου πυρετοὶ πλανώμενοι] Iſta febrium inconſtantia magnam humorum inæqualitatem, morbi diſtractionem, ægri intemperantiam, & virium colluctationem indicat. Quibus paulatim fatiſcentibus febriculæ aſſiduè ferè ægrum vexabant, eædemque admodum inconſtantes & vagæ, quòd nullum ſtatum prehendendi ordinem facerent. Id enim πλανώμενοι ſignificat, quemadmodum de iiſdem πεπλανημένως πλανωμένως * dixit lib. 1. Epid. cui εὐτάκτως opponit. Cuiuſmodi etiam phraſis in ægra ſequente viſitur, quæ magna humorum inæqualitate vexata eſt. Ac de iis quæ inordinatè & valde inconſtanter fiunt, ἀτάκτως καὶ πεπλανημένως ſæpiùs effert Hippocrates.

* *Sect. 1.*

D σιτεύσας τι πολλοῖσι] σιτεῖα & σιτάνιον quibuſdam frumentum hornum, hoc eſt eiuſdem anni, dicitur, quemadmodum agnos hornos dixit Varro pro anniculis. Hornotinum frumentum vocat Cicero Act. 5. in Verrem, non ſecus ac hornotinas nuces Cato libro de re ruſtica, & Columella ** hornotinas virgas lib. 5. Atque ad id reſpexiſſe videntur qui hic frumentum hornum capiunt, quod in Exegeſi vocum Hippocr. hunc in modum ſcribit Galenus, σιτανίω, τῷ ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος πυροῦ, ἤγουν τῷ κατὰ τὸ ἔαρ σπειρομένῳ. Quibus verbis hunc locum ſubobſcurè tamen indicare videtur. Id quod etiam à Phauorino aliter hunc in modum adducitur, σιτανίω, τῷ ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους πυροῦ, ἤγουν τῷ κατὰ τὸ ἔαρ σπειρομένῳ. Eſt & σιτάνιος πυρὸς † Dioſcoridi frumentum trimeſtre, quod à quibuſdam Sitanium nominatur. Quod inter tritici genera ad ſecundas valetudines valde eſt accommodatum & leuiorem cibum præbet & qui facilè in membra demandetur. Quo nomine damnari non poteſt vt nec frumenta recentia, quæ optimæ valetudinis vſibus etiam deſtinantur, niſi ſi immoderata quantitas cibum noxium fecit in intemperante ægro, quod de cibariis probatiſſimis contingit.

E σιτάνιον quoque alterum meſpili genus eſt †† Dioſcoridi, quod Epimelida vocant, quo haud ſcio an propter frequentem ventris ſolutionem crebrò vſus ſit æger, viliſſimo ſanè & vitioſiſſimo cibo. Niſi quis hic σιτεύσας, σιτίον eſſe dicat, & pro eduliorum, ferculorum & cibariorum quouis genere poni exiſtimet. Quem in ſenſum vetus Codex noſter Germanicus, σιτίοισι pro σιτεύσας habet. Ad eamque lectionem accedit exemplar vnum Regium recentius, niſi quod σιτίοισι pro πολλοῖσι ſuſpectum eſſe videtur. Quam etiam lectionem ſecutus eſt Caluus cùm cibariola vertit. In reliquo variant exemplaria. Impreſſa namque omnia cum Regio vno φαύλοισι habent. Regium vnum peruetus & recentius alterum cum noſtro Germanico φαυλοῖσι legunt. Quam lectionem ex Galen. Commentario hauſerunt, eamque quod plauſibilior ſit ſecuti ſunt omnes interpretes præter Caluum, qui oſtracina quædam edulia ſumpſit, quòd ſint φαυλαῖδες Heſychio & Phauorino ὀστρακώδη τινα βρώματα. Quod eduliorum genus per ſe ſatis vitioſum eſt. Et tamen vtramque lectionem adhibuit Caluus, cùm cibariola mala, oſtreaque appoſuerit. Nos verò cum cæteris receptiſſimam lectionem ſecuti, vt omnia quoad fieri poſſet complecteremur, cibaria vilia & vitioſa diximus, quòd ſint φαυλότατα σιτία viliſſimi & vitioſiſſimi cibi Xenophonti, feréque vitioſorum vilior ſit annona. Caluus etiam pro

F ἀσηρῶς χρῆται ἀσηχεῖτο legiſſe videtur.

** *Cap. 17. cap. 6.* † *Lib. 2. cap. 107.* †† *Lib. 1. cap. 171.*

ὀγδόῃ δὲ τῇ κ' ἡμέρῃ] Huius loci meminit Galenus libro 2. de diebus decret. in gemino dierum criticorum delectu ex Hippocrate habendo.

ὁ ξυνεστραμμένα] ὁ ξυνεστραμμένα habet codex vnus manu ſcriptus, quem ſenſum cum omnibus ferè interpretibus retinuimus, illudq́ue Galeni aſſecuti ſumus, ποικίλως δὲ ἐοίσας ξύστρα καὶ ἀπάθη διαχωρούσας.

κωματώδης τὰ πλεῖστα μετὰ πόνων] Iſtud permixtam humorum cacochymiam inſignemq; morbi ex varia ſuccorum complexione malignitatem indicat, & tam ſæpè damnatum κῶμα ἄγρυπνον innuit quod & aliàs ſæpè in huiuſmodi ægris annotauit Hippocrates. Morbi improbitatem auget ſopor aſſiduè ferè perſeuerans, animaliumque functionum ſenſationes obtundens & opprimens. Indeq; mihi videtur apud Galenum κωματώδης pro κωματώδης vitioſè, facili in alterutrum tranſitu, quod & aliàs ſæpè comperitur, poſitum

G eſſe. Quædam exemplaria poſt κωματώδης diſtinguunt, & τὰ πλεῖστα μετὰ πόνων ἄγρυπνος iungunt. Quædam etiam κωματώδης τὰ πλεῖστα, μετὰ πόνων ἄγρυπνος, habent. Nos ad vtramque lectionem vulgò receptiſſimam ſenſum noſtrum accommodauimus, Galenumque maximè videmur ſecuti. Iſtius verò loci idem quoque meminit extremo lib. 2. περὶ δυσπν. his verbis, ἐξῆς δὲ ὁ λοιμώδης ἀγρυπνίας μεθ' ἣν πάλιν ἀρχαῖος μὲν ἄρρωστος χωρὶς τῆς Παίονος, ἐφ' ᾧ μετὰ τὴν πεντεκαιδεκάτην λέγων, ἐνίοτε τὰ ἐν ὅλῳ τῷ σώματι διδακτικὸς ποικίλματα χωρεῖ, κωματώδης τὰ πολλὰ, μετὰ πόνων ἄγρυπνος.

DE CHARACTERIBVS ÆGRO SVPERIORI ADSCRIPTIS.

Præſtabat ſanè characterum huiuſmodi mentionem nullam fieri, qui vel omninò inutilem diligentiam poſtulant, vel ſuſpectam originem habent, nullamque autoritatis dignationem merentur, interdum etiam parum aut nihil expoſitæ rei reſpondent, niſi codicum manu ſcriptorum valde obſtrictam fidem hoc loco planè diſſoluendam eſſe, mihi in animum induxiſſem. Ac certè eò æquior ſilentij cauſa videri debebat, meritoque induci poterant, quòd ex Galeni autoritate ſuperiorum ægrorum characteribus defuncti, in reliquis nullum veterum ſatis celebre nomen interponimus, ſolaque exemplarium fide muniti, eorum cognitionem cuiuis proponimus, &, vt ingenuè fatear, lentè & faſtidioſè probamus. Licet nanque Galenus à Sabino & Zeuxi cuiuis ægro poſitos, ipſeque etiam adſcriptos fuiſſe indicare videatur, ac de iis ſeorſim libellum ſe ſcripturum polliceatur: eos tamen non eo animo exhibemus, vt vel inde ſortes educi aut iudiciorum reſcripta peti debeant, ſed quia ad peragendam quam damus fabulam omninò nobis indecorè produci poſſe videntur. Nec ideò tamen velim quòd in proſcenium adducantur, iis characteribus aut ſuffragij ferendi locum decerni, quòd ferè temerè perſcripti ſint, multumque à rei æquitate abhorreant: ſed quia velut

in tempeſtatum denunciatione ſcopulorum rationem habemus, ne ad eos nauem cum fortunis offendamus, ita in portuoſa iſta commentationis nauigatione præcauendum periculum, & tanquam à vadis & ſyrtibus, ab iis notis aſſenſionis natim abducendam eſſe admonendum fuit. Et vt ſemel dicam, quæ his ægris adſcribuntur notæ, multis modis ſuſpectæ ſunt. Neque enim Galeni ſatis iuſtum habent ſuffragium (quod tamen ſuperioribus ægris accidit) neque impreſſorum codicum vllum habent conſenſum, ſed tantùm ex manu ſcriptis exemplaribus petitæ, ſuffragatoriam leuemque cuiuſdam ſcriptoris fidem emendicant, de qua etiam cum tota æſtimatione non leuiter periclitari videntur. Itaque de his dicta ſunto, vt ea quam merentur laude ſemel perfuſæ ſint. Porrò cùm ex tota ſuperioris ægri narratione, tabifica quædam morbi labes & lenta quædam conſumptio, facultatumque naturalium proſtratio ſignificetur, iſtud etiam quodammodo adſcripti hoc modo characteres indicare poſſunt. π. φ. α. γ. ι. τ. θ. vt ſit; πάσης φύσιος ἀπώλεια γεγενημένη τῇ ἰσχύι τοῦ ἐλέους θάνατον. Iſque mihi ſenſus accommodatus videtur, quòd magis ad Galeni & Hippocratis mentem accedat, quam ſi quis per φ. & α. ex tabe corruptelam intelligat. Quòd ſi quis elementi γ. priùs adductam à Galeno notationem accipiat, non ſanè video quomodo huic loco quadrare poſſit γονῆς ſignificatio. Quamobrem in his characterum anguſtiis (quod lubenter poſtulo) facite vt æquanimitas veſtra noſtram in ſcribendo augeat induſtriam, & hoc veluti ex laceris & conturbatis fortunis noſtris, qualecunque damus, ſumite naufragium, atque animo omnique cogitatione reputate, quàm ſit difficile corruptis integritatem, obſcuris lucem, & abrogatis fidem facere. Codices ſcripti pro π. aut π. τ. τ. præſcripſerant, manifeſto & facili vt apparet vitio.

Æger ſecundus.

Quæ in Thaſo ad frigidam decumbebat, vbi filiam enixa eſt, nec purgationes irent, eam tertia die febris acuta cum horroris ſenſu corripuit. Ex longo tamen ante partum interuallo ex febre decumbebat, cibumq́; faſtidiebat. Poſt rigorem autem febres fuerũt aſſiduæ, acutæ, cum horrore. Octauo proximiſq́; diebus multum delirauit, ſtatimq́; ad intelligentiam rediit. Aluus perturbata, multa, tenuia, aquoſa, bile permixta demiſit, abſque ſiti erat. Vndecimo mente cõſtabat, ſopore tamẽ detinebatur, vrinas multas, tenues & nigras reddidit, peruigil erat. Vigeſimo corporis ſumma paulum perfrixerunt, moxq́; calor rediit, nonnihil mente mota eſt, peruigilauit. Alui deiectiones eædem perſeuerarunt, vrinæ dilutæ, multæ. Vigeſimo ſeptimo à febre immunis fuit, aluus ſubſtitit. Non longè verò poſt ad coxendicem dextram vehemens enatus dolor diu tenuit, febres rurſus ſubſecutæ & vrinæ aquoſæ. Quadrageſimo circa coxendicem dolores alleuarunt, ſed tuſſes aſſiduæ, humidæ, multæ tenuerunt, aluus ſuppreſſa eſt, cibum faſtidiebat, vrinæ eædem. Febres verò in totum quidem non deſinebant, ſed errabundas & incertas habebant acceſſiones, & partim quidem ſic, partim verò non prehendebant. Sexageſimo tuſſes abſq; vlla iudicationis ſignificatione defecerant. Neq; enim vlla ſputorum concoctio extitit, neq; aliud quicquam eorum quæ abſcedere ſolent. Maxilla dextra conuulſa eſt, ſopore detinebatur, rurſus delirauit, ſtatimq; ad mentem rediit. Cæterum à cibis auerſo erat animo, maxilla quidem loco reſtituta eſt, aluus autem biliofa pauca tranſmiſit, febris intenſior fuit, nec ſine horrore, proximiſq́; diebus voce defecta eſt, rurſuſq; ad intelligentiam rediit & ſermocinata eſt, octogeſimoq; expirauit. Vrinæ huic perpetuò nigræ, tenues & dilutæ fuerunt, ſoporque comitabatur, cibos non ſumebat, animum deſpondebat. peruigil, iracunda, implacida, mens atra bile tentabatur.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Ἐν Θάσῳ τὴν κατακειμένην παρὰ τὸ ψυχρὸν, ἐκ τοῦ τόκου θυγατέρα τεκοῦσαν, καὶ καθάρσιος μὴ γινομένης, πυρετὸς ὀξὺς φρικώδης, τριταίην ἔλαβεν. ἐκ χρόνου δὲ πολλοῦ πρὸ τοῦ τόκου, πυρετώδης ἦν κατακλινὴς ἀπόσιτος. μετὰ δὲ τὸ γενόμενον ῥῖγος, ξυνεχέες. ὀξέες, φρικώδεες οἱ πυρετοί. η, πολλὰ παρέκρουσε, καὶ τὰς ἐχομένας. καὶ ταχὺ πάλιν κατενόει. κοιλίη ταραχώδης, πολλοῖσι, λεπτοῖσιν, ὑδατοχόλοις. ἄδιψος. ια, κατενόει. κωματώδης δὲ ἦν. οὖρα πολλὰ. λεπτὰ καὶ μέλανα. ἄγρυπνος. κ, σμικρὰ περιέψυξε. καὶ ταχὺ πάλιν ἀνεθερμάνθη. σμικρὰ περὶ λεγεν. ἄγρυπνος. τὰ κατὰ κοιλίην, ἐπὶ τῶν αὐτῶν. οὖρα ὑδατώδεα, πολλά. κζ, ἄπυρος. κοιλίη ξυνέστη. οὐ πολλῷ δὲ χρόνῳ ὕστερον, ἰσχίου δεξιοῦ ὀδύνη ἰσχυρὴ, χρόνον πουλύν. πυρετοὶ πάλιν παρείποντο. καὶ οὖρα ὑδατώδεα. μ, τὰ μὲν περὶ τὸ ἰσχίον, ἐπεκούφισε. βῆχες δὲ ξυνεχέες ὑγραὶ πολλαί. κοιλίη ξυνέστη. ἀπόσιτος. οὖρα ἐπὶ τῶν αὐτῶν. οἱ δὲ πυρετοὶ τὸ μὲν ὅλον, οὐκ ἐκλείποντες. πεπλανημένως δὲ παροξυνόμενοι. τὰ μὲν, τὰ δ' οὔ. ξ, αἱ μὲν βῆχες ἀσήμως ἐξέλιπον, οὔτε γάρ τις πτυάλων πεπασμὸς ἐγένετο, οὔτε ἄλλη τῶν εἰθισμένων ἀπόστασις. σιαγὼν δὲ ἡ ἐκ τῶν ἐπὶ δεξιὰ, κατεσπάσθη. κωματώδης. παρέλεγε πάλιν, καὶ ταχὺ κατενόει. πρὸς δὲ τὰ γεύματα, ἀπονενοημένως εἶχεν. ἡ σιαγὼν μὲν ἐπανῆκεν. ἡ κοιλίη δὲ, χολώδεα σμικρὰ διέδωκεν. ἐπύρεσσεν ὀξυτέρως. φρικώδης. καὶ τὰς ἐχομένας ἄφωνος. καὶ πάλιν κατενόει καὶ διελέγετο. καὶ ὀγδοηκοστῇ, ἀπέθανε. ταύτῃ τὰ τῶν οὔρων διὰ τέλεος ἦν μέλανα, καὶ λεπτὰ, καὶ ὑδατώδεα. καὶ κῶμα παρείπετο. ἄσιτος. ἄθυμος. ἄγρυπνος. ὀργαί. δυσφορίαι. τὰ περὶ τὴν γνώμην μελαγχολικά.

Satis conſtat mulierem iſtam ex partus purgamentis retentis laboraſſe. Quæ plerunque quòd multam vicioſorum ſuccorum, crudorum, craſſiorum copiam & malignitatem coaceruent, ſæuiſſimos caſus afferunt, vt luculenter ſatis oſtendimus in Philini vxore lib. 1 epid. Quæ cùm ex defecta partus purgatione laborarit, ad illius inſtar huius ſpecimen ſumi poterit. Etſi verò crebris febrium [illegible] planè eruperunt ſuſpicionemq; auxerunt. Ex quo [illegible] humorem longo temporis interuallo coaceruatum, noua morbi acceſſione au[illegible]. Nil autem mirum eſt ex varia craſſorum, crudorum, bilioſorum, acrium, tenuium [illegible] appetitam [illegible], quòd inæqualis humorum connexio tantam faceret ſymptomatum copiam. M[illegible] namque ſopore, plurimùm etiam vigiliis torquebatur, delirium perſeuerabat, aluus perturbata, liquidis, bilioſis, & tenuibus [illegible]. Vrinæ quoque per totum morbum aquoſæ, tenues & nigræ, humorum craſſitudinem & in[illegible] morbi cruditatem præ ſe ferebant. Quæ omnia longa virium duratione leuari vel in aliquem abſceſſum deponi poſſe videbantur, [illegible] aut per tuſſes liberatio, ſucceſſiſſent, nec malorum vis irritam [illegible] natura [illegible] & morbi cruditate repreſſa, creberrimos febrium inſultus ſuſtinuit, tandem [illegible] naturales functiones labefactatæ, demumq; etiam animales appetitæ, non ſine conuulſionis interminatione, magnam octogeſimo die fecere vitalitatis ruinam.

ἐκ τοῦ τόκου θυγατέρα [illegible] Sic legi[illegible] bona pars. Quidam etiam [illegible] habent quos ſecuti ſunt interpretes. Quàm verò [illegible] in Com. [illegible] Galenus, ſatis etiam indicant quæ ex Com. 2. in Prorrh. * in Philini vxore [illegible], maximeq; ad hunc locum pertinent, quod ea quæ in Commentario ſcribuntur planè explicent. Id quoque ex lib. 6. loc. aff. dignoſcas licet.

* *Lib. 1. Epid.*

A [illegible]] Hic [illegible] idem quod [illegible] significat, quibus [illegible] opponitur, vt ſcripſimus Com. in lib. 1. epid. Codex vnus manu ſcriptus [illegible] legit, quem Aſulanum exemplar ſequitur, eodem ferè ſenſu.

[illegible]] Iſtud omiſit Caluus, etſi in eo retinendo ſibi conſtant codices.

[illegible]] [illegible] hic vocat nigricantes vrinas, quas alibi [illegible] dixit. † Neque enim eas quæ omninò nigricant intelligit, ſed eas quæ nigredine quadam, veluti multum diluta fuligine intinctæ ſunt. Cuiuſmodi [illegible] Galenus etiam deſcribit Com. 2. in Prorrh. [illegible]. Atque huiuſmodi vrinæ crebrò ſalutares ſentiuntur, veluti ſubſiſtentibus partus aut menſium purgamentis, in quibus apparent, quando excernuntur, vt ſcribit †† Galenus, [illegible]. Quam in rem etiam plurimùm facere videntur & iis quæ à Galeno in Com. ſcribuntur magnam lucem adferre, quæ ſcribit Galenus lib. [illegible]

B [illegible], ex Eraſiſtrati ſententia hunc in modum, [illegible]

C [illegible]. Eadem quoq; nigricantes vrinæ cernuntur morbis ad iudicationem euntibus, ſed dum ſalutem afferunt, ferè craſſæ ſunt; tenues & dilutæ damnantur, vt ſatis ex Galeni Com. & Prorrh. 2. patet, noſq; alibi diximus.

† *Agr. 5. & 7. l. 1. epid.* †† *lib. 6. loc. aff.*

[illegible]] [illegible] hic non addunt quidam codices, ſed ad [illegible] addunt. Vtrobique tamen adhibent vetuſtiſſimi codices, & ſic legit Gal. libello [illegible], vbi iſta adducit multaq; alia ex hac ægra. Caluus vltimo loco omiſit.

D [illegible]] Codex noſter peruetuſtus [illegible] addit, ſed id ex Galeni Commentario deſumptum videtur, qui vigeſimi diei enarrationi iſtud adhibet, quod fecit etiam Hermannus Cruſerius.

[illegible]] Vteri affectus ſæpè in coxendicem, fœmur, ilia & lumbos deponuntur, idq; [illegible] ratione, vt ſcripſimus Com. in lib. 2. epid. & ex Hippocratis [illegible] & Galeno lib. 6. loc. aff. ſatis conſtat, nobiſque aliàs fuſius dicendum occurret. In hoc ergo abſceſſum in coxendicem decubitu irrita fuit naturæ vis, nihilq; eſt ex morbo depoſitum quod affectionem alleuaret, ſed velut intrò reuocatus eſt naturæ impetus; quod eſt in tota iudicationum cognitione pernicioſum valde. Eoque modo iſtud de eo qui in coxendicem factus eſt de cubitu ſumit Galenus in Commentario. Sæpiùs verò in ſumma menſtrui ſanguinis abundantia aut purgamentorum ſuppreſſione, vteri os conuolutum in coxam obuertitur. Quo in caſu malleoli aut poplitis ſectionem ex Hippocrate conſulit Galenus, vt indicauimus in Stymargi hiſtoria lib. 2. epid. * Porrò quòd ad ſcriptionem attinet, omnia ferè exemplaria

E [illegible] ad coxendicis dolorem, quod diu tenuerit referunt, vt fecit etiam Gal. lib. [illegible]. Vnum verò ad ſequentia adhibet. [illegible]. Caluus illud omiſit. * *Sect. 4.*

[illegible]] Iſtud quoque ex [illegible] genere cenſeri debet & in morbi depoſitu annumerari, idq; ex partium genitalium & ſpiritalium inter ſe conſenſione, quam abunde aperuimus noſtris in lib. 2. epid. Commentariis. Galenus in Com. [illegible] non addit, quod tamen facit lib. 2. [illegible]. vbi huius quoque loci meminit.

[illegible]] In vteri affectibus familiarem eſſe conuulſionem aut etiam corporis contractionem, ſæpiùs ex Hip. diximus, & Galenus lib. 6. loc. aff. docet. Quæ res effecit vt vteri animatam naturam Plato crediderit, cùm [illegible] conſpiceret. Hic ergo, quod in vteri affectibus frequens vſuuenire ſolet, cerebrum variè eſt appetitum & animalium ſenſationum functiones intercluſæ & ſopitæ (quod per [illegible] ſatis innuit Hip.) atque ex loci vicinia maxilla dextra conuulſione tentata eſt. Sic etiam lib. 1. epid. in Philini vxore conuulſionum meminit, & vt ſcribit Hip. in Prorrh. [illegible].

F [illegible]] Affectatum dictionis genus eſſe vult Galenus, quo extremum & deploratum ciborum faſtidium ſummaq; appetentiæ deiectio ſignificatur. [illegible] interpretatur Gal. in Exegeſi vocum Hip. hunc locum innuens, quo maximè auerſus à cibis animus indicatur, cui opponitur [illegible], lib. 1. epid. bene & ſuauiter ad cibos habere. Dicuntur namque [illegible], qui deplorata, proiecta & profligata ſunt appetentia, eiuſq; nullam omninò curam aut rationem habent, quod eſt deſperatæ facultatis naturalis indicium certiſſimum, quemadmodum [illegible] deſperati & deplorati vocantur, & [illegible], de vita deſperans Iſocrati dicitur. Quam phraſim non ſatis mihi videtur aſſecutus eſſe Caluus, cùm obliuioſè ſe habere ad guſtamina dixit. Hic enim nullus fuiſſe ad cibos ſenſus, ab iiſque valde auerſum fuiſſe animum, etſi intelligentia & mens conſtaret, ſignificatur, quo magis naturalium partium deperditas functiones ob oculos poneret, ad idq; potiùs quàm ad alienatam mentem referat, quod in phreniticis cæteriſq; mente captis contingere videmus.

G [illegible]] Huius etiam loci meminit Galenus lib. 2. de diebus decretoriis.

[illegible]] [illegible] habent meliores codices, itaque legendum teſtatur Gal. libello [illegible], vbi huius loci meminit. [illegible] habent codices quidam, facili vt apparet lapſu, & vtramque vocem adhibuit Caluus.

[illegible]] *Similis phraſis ſuperiori*, [illegible]. Significat autem mentem atra bile tentatam fuiſſe, quod ſuppreſſæ muliebres fluxiones plurimum ſanguinem atrum, craſſum, retorridum & melancholicum retineant, indéque facilè mens emoueatur. Quod etiam oſtentarunt crebræ deſipientiæ, quæ pro nominum moderatione melancholiam ipſam etiam quodammodo lenierunt.

DE CHARACTERIBVS ÆGRO SVPERIORI ADSCRIPTIS.

Satis conſtat ex ipſa morbi diſpenſatione atque integra narratione, & ex Galeni Commentario, ægram iſtam ex partus purgamentorum ſuppreſſione variè conflictatam, miſerabilem habuiſſe exitum. Quod & perſpicuè codicibus ſcriptis appoſiti characteres hoc modo indicant. [illegible] Ex quibus hic ſenſus elici poteſt, [illegible]. Qui ſenſus etſi facilis eſt, erui tamen non niſi ex perturbata lectione potuit. Nam ſatis promptus eſt huiuſmodi ſcriptis exemplaribus τ. pro π. lapſus. Quo elemento initiis ſemper præfixo [illegible] ſignificari ſcripſit Galenus. Niſi quis ex Galeni præſcriptione [illegible] illud ſubaudiri velit, & τ. illud in eorum quæ ſequuntur ſenſum deriuet, & articuli indicationem ſubire velit, vt ſit [illegible], &c. Quod etiam in ſequentibus annotari debet. Nec minùs vitioſum erat pro π. quo octogeſimus dies deſignatur, [illegible] fuiſſe appoſitum. Quamuis enim γ. tolerari poſſit, dum [illegible], hoc eſt, ex vteri affectu (ſic enim [illegible] pro vtero apud Hippocratem ſumi ſcripſimus lib. 2. epid. & aliàs pluribus eſt probandum) conciliatam huic mortem fuiſſe intelligas. Quia tamen hic locus [illegible] denunciationi debetur, certum eſt pro π. appoſitum eſſe. Nec verò inſolens phraſis eſt [illegible], efferri de [illegible] quæ quia fluere debeant, ſupprimantur tamen, cùm in ſuperioribus notis eandem locutionem appoſitam videas, ſatiſq; ſit in his [illegible] coniectura nituntur vel probabilitatem ſequi.

Æger tertius.

Pythionem in Thaſo qui ſupra Herculis fanum decumbebat, ex laboribus & laſſitudinibus negligenterque ſubducta victus ratione, rigor vehemens & febris acuta prehendit. Lingua reſiccata erat, ſiticuloſus, bile abundans, ſomnum non cepit. Vrinæ nigricantes, ſublime quid in medio ſuſpenſum habebant, neque ſubſidebant. Altero ſub meridiem die corporis extremorum frigus cepit, præcipueque circa manus & caput, ſermone & voce defectus eſt, longo interuallo breuem ſpiritum traxit, reuocatus eſt calor, ſitiit, noctem quietam duxit, ſudor circa caput parum motus eſt. Tertio die quietè habuit, ad veſperam verò ſub Solis occaſum aliquantulum perfrixit, perturbatio cum nocte laborioſa, nihil dormiuit. Ex aluo verò pauca ſtercora coacta tranſmiſſa ſunt. Quarto mane quieuit, ſub meridiem autem exaſperata ſunt omnia, perfrixit, ſermone & voce deſtitutus eſt, deteriùs habuit, tandem recaluit. Vrinas reddidit nigras ſuſpenſum quiddam in medio innatans habentes, noctu placidè habuit & ſomnum cepit. Quinto alleuari viſus eſt, cæterùm in ventre grauitas cum dolore tenuit, ſitibundus fuit, nox moleſta. Sexto mane quidem placidè ſe geſſit, ſub occaſum verò dolores intenderunt, grauiùs habuit. Veſperi autem ex paruo per aluum infuſo venter probè reddidit, noctu ſomnum cepit. Septimo die magna corporis æſtuatione & ſtomachi faſtidio conflictabatur & quadam corporis implaciditate tentabatur, oleoſam vrinam reddidit, noctu turbatio multa, delirabat, ſomnum nullum capiebat. Octauo mane quidem aliquantulum dormiuit, confeſtimq; perfrictio cepit & vocis defectio, ſpiratio exilis & imminuta, ad veſperam autem calor rurſus rediit, delirauit. Iam verò appetente die paulò leuiùs habuit, alui recrementa ſyncera, pauca, bilioſa. Nono ſopore detinebatur, æſtuatione & ſtomachi faſtidio tentabatur, cùm excitaretur, neq; valde ſitibundus erat. Sub Solis autem occaſum magna corporis inquiete tenebatur, delirauit, nox praua. Decimo mane vox defecit, frigus multum, febris acuta, magna ſudoris copia, defunctus eſt. Hic diebus paribus grauiùs habebat.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΤΡΙΤΟΣ. A

Ἐν Θάσῳ, Πυθίωνα ὃς κατέκειτο ὑπεράνω τοῦ Ἡρακλείου, ἐκ πόνων καὶ κόπων καὶ διαίτης ἠμελημένης ἀμελῶς, ῥῖγος μέγα, καὶ πυρετὸς ὀξὺς ἔλαβε. γλῶσσα ἐπίξηρος. διψώδης. χολώδης. οὐχ ὕπνωσεν. οὖρα ὑπομέλανα. ἐναιώρημα μετέωρον. οὐχ ἵδρυτο. β. περὶ μέσον ἡμέρης, ψύξις ἀκρέων. τὰ περὶ χεῖρας καὶ κεφαλὴν μᾶλλον. ἄναυδος. ἄφωνος. βραχύπνοος. ἐπὶ χρόνον πουλὺν B ἀνεθερμάνθη. δίψα. νύκτα δι' ἡσυχίης. ἵδρωσε περὶ κεφαλὴν σμικρά. γ, ἡμέρην δι' ἡσυχίης. ὀψὲ περὶ ἡλίου δυσμὰς, ὑπεψύχθη σμικρά. ταραχὴ νυκτὸς ἐπίπονος. οὐδὲν ὕπνωσεν. ἀπὸ δὲ κοιλίης, μικρὰ ξυνεστηκότα κόπρανα διῆλθε. δ, πρωῒ, δι' ἡσυχίης. περὶ δὲ μέσον ἡμέρης, πάντα παρωξύνθη. ψύξις. ἄναυδος. ἄφωνος. C ἐπὶ δὲ χεῖρον. ἀνεθερμάνθη. μετὰ χρόνον, οὔρησε μέλανα ἐναιώρημα ἔχοντα. νύκτα δι' ἡσυχίης ἐκοιμήθη. πέμπτῃ, ἔδοξε κουφισθῆναι. κατὰ δὲ κοιλίην, βάρος μετὰ πόνου. διψώδης. νύκτα ἐπιπόνως. ἕκτῃ πρωῒ μὲν, δι' ἡσυχίης. δείλης δὲ, οἱ πόνοι μείζους. παρωξύνθη. ἀπὸ δὲ κοιλίης ὀψὲ κλυσματίῳ καλῶς διῆλθε. νυκτὸς, ἐκοιμήθη. ζ, ἡμέρῃ, ἀσώδης. ὑπεδυσφόρει. οὔρησεν ἐλαιώδες. νυκτὸς ταραχὴ πολλή. παρέλεγε. οὐδὲν ἐκοιμᾶτο. ὀγδόῃ D πρωῒ μὲν, ἐκοιμήθη σμικρά. ταχὺ δὲ, ψύξις. ἀφωνίη. λεπτὸν πνεῦμα καὶ μινυθῶδες. ὀψὲ δὲ πάλιν ἀνεθερμάνθη. παρέκρουσεν. ἤδη δὲ πρὸς ἡμέρην σμικρὰ ἐκουφίσθη. διαχωρήματα ἄκρητα, σμικρὰ, χολώδεα. θ, κωματώδης. ἀσώδης. ὅτε διεγείροιτο, οὐ λίην διψώδης. περὶ δὲ ἡλίου δυσμὰς, ἐδυσφόρει. παρέλεγε, νύκτα κακήν. ι, πρωῒ, ἄφωνος. πολλὴ ψύξις. πυρετὸς ὀξύς. πολὺς ἱ- E δρώς. ἔθανεν. ἐν ἀρτίῃσιν οἱ πόνοι τούτῳ.

Magnam ſtatim primo die acceptam fuiſſe calamitatem à febre oportet, quæ ſuo feruore calidum innatum vſque adeo depopulata ſit, vt omnem ſeſe recreandi ſpem præciderit, perpetuamq; per totum morbum perfrictionis noxiam ex virium omnium collapſu induxerit. Cuius cùm imprimis magnopere animaduertenda eſt celebritas, tum verò crebra ipſius repetitio inualeſcentem in F dies facultatum corpus adminiſtrantium deiectionem denotat. Ex quo inſignis emergit difficilis reſpirationis & delirij inter ſeſe commixtio, quam luculentis verbis Galenus lib. 2. περὶ δυσπ. explicat. Etſi autem tantæ calamitatis externas quaſdam cauſas immoderatos labores & laſſitudines, ac negligentiorem victus rationem proſcribit, credibile tamen eſt profligatam quandam cacochymiam ex huiuſmodi cibationis temeritate longo interuallo contractam, vitalitatis arcem primis ſtatim diebus, febri acutiſſimæ prodidiſſe. Quæ vt primùm in facultatum officinas factis cuniculis irrepſit, mirabilem fecit ſtragem, & ſubita calidi innati depopulatione magnam naturæ corruptelam, tamq; promptam virium proſtrationem induxit, vt non niſi peſſimis conflictatum caſibus decimo die ad exitium perduxerit.

χολώδης] Codex vnus manu ſcriptus iſtud omittit, quod etiam fecit Vaſſæus. Alter etiam poſt ἐπίξηρος adhibet, quod non eſt magni momenti. G

οὐχ ἵδρυτο] Iſtud omittit Cornarius contra omnium codicum fidem. Solemne verò eſt Hippocrati ἱδρύεσθαι aut ἱδρύσασθαι de ſubſidentibus vrinis efferre, vt ex Parmeco, Metone, & Eratino lib. 1. epid. patet. Vitioſum eſt quod Aulanus legit οὐχ ἱδρῶτο.

ἄναυδος. ἄφωνος) Anaudian eſſe τὴν ἐν τῷ διαλέγεσθαι ἀδυναμίαν ſermonis & loquendi impotentiam, diximus libro 2. epid. *idque ex † Gal. ſatis patet qui ἄναυδον, διαλέγεσθαι ἀδύνατον interpretatur, atque hunc locum innuens ἀφωνίας etiam his verbis declarat. ἄφωνος δὲ ὁ φωνεῖν μὴ δυνάμενος, ἐν τῷ τρίτῳ τῶν ἐπιδημιῶν ἀρρώστων ἀκούειν ἐπὶ Πυθίωνος εἴρηται. οὕτως ἔχει ἡ τῆς ... τῷ ... ἐπὶ τοῦ ... ὄντα διὰ ... †† Quæ mirum in modum his quæ Galenus ſcripſit in Com. conſonant eaque explicant. Ex quibus extitit ἀφωνίαν vocis eſſe priuationem, vociq; miniſtrantium inſtrumentorum exolutionem portendere, extremæque extinctionis calidi natiui ſignum eſſe. Interdum verò ſenſuum & motionis interceptionem ex cerebri ingenti noxia comprehendere, quod attonitis & ſyderatis aut morbo comitiali laborantibus accidit, vt ſcripſimus noſtris in lib. 1. & 2. epid. commentariis. Cùm igitur maior ſit ca- H lamitas ex vocis quàm ſermonis defectione, quod in hac linguæ reſolutio inſit, in illa voci deſtinatum miniſterium ceſſet, rectè ἄναυδον ἀφώνῳ præponit Hippocrates, vt inualente noxia maius acceptum eſſe damnum intelligatur. Quibus optima ratione ſubductis ἄναυδον rectè mutum dici intelligemus, qui ſermonis & loquendi ſit impotens, & vt loquitur Galenus διαλέγεσθαι μὴ δυνάμενος, non autem ἄφωνον, quod plærique omnes faciunt Hippocratis interpretes, quod is dicatur qui voce priuatus eſt, etſi crebriùs ἄφωνον τῷ διαλεγομένῳ opponit Hippocrates. Quod ex ratione ab eo fieri exiſtimandum eſt, vt meritò reſtitutam vocem conſtet cùm ſermocinari hominem poſſe intelligamus, quo longe difficilius ſermo quam vox expediatur. Sic ægro ſuperiore ſcriptum eſt, ... ἄφωνος ... καὶ διελέγετο. Et in iſt. peſt. vbi λόγον, φωνὴν, ἀφωνίας potius, ſubiicit, ... καὶ διελέγετο. Cæterùm non ſatis mihi ἄφωνον aſſequi videtur Caluus, atque haud ſcio quid per (quereba tur) intelligat. Etſi enim Galenus in Com. τὸν ἄφωνον μηδὲ σημαίνειν μηδὲ φωνεῖν δυνάμενον exponit, omnem tamen vocis ſignificationem complectitur, cum μηδὲ ἐνεργεῖν μηδ᾽ ὅλως φθέγγεσθαι explicet.

* Sect. 5. ... † In Exeg. †† Ibid. 2.

A βραχύπνοος ἐπὶ χρόνον πολλῷ] Iſta ſimul iunxi ex duobus exemplaribus & Galeni fide, etſi impreſſi codices omnes duoq; ſcripti repugnant. ἐπὶ χρόνον πολλῷ namq; ſequentibus iungunt. Ex his autem ſpirationem paruam & raram diu & ad multum tempus tenuiſſe, ex inſigni perfrictione quæ eſt mortis rudimentum, luce clarius eſt. Quinetiam eam in totum tenuiſſe, etſi immutata ex cauſarum varietate ſpirandi difficultate, colligas licet. Qua in re non alio vtar interprete quàm Galeno, qui lib. 2. περὶ δυσπν. hunc integrum locum fuſiſſimè explicat, & complexam ſpirandi difficultatem luculentiſſimis verbis depromit, [illegible]

B [illegible]

βραχὺ πνεῦμα ἐπὶ πολύ] Poſſunt iſta ſimul iungi, poſſunt quoque diſtingui, quod faciunt plerique omnes codices. Habent etiam manu ſcripti quidam. [illegible]. Caluus [illegible] præpoſuiſſe videtur, contra omnium quos videre licuit codicum fidem.

μικρὰ ξυνεχέως [illegible]] Vitioſum eſt quod quidam codices ψυχρὰ non μικρὰ habent quos ſecuti tamen ſunt duo Galeni interpretes. Quæ ſanè inſolens eſt Hippocrati phraſis, atque in priore lectione codices ſcripti conſentiunt.

περὶ δὲ μέσον ἡμέρης.] Sic legunt exemplaria quæ licuit videre omnia. Cornarius autem περὶ δείλην legiſſe videtur, cùm circa veſperam dicat.

ἐπὶ τὸ χεῖρον] Hoc addito Gal. breuem ſpirationem ſignificari contendit, quod etiam cum perfrictione vocis priuationem appoſuerit.
C Ex quo ſatis conſtat iſtud per ſe ſumi debere, vt deteriùs habuiſſe ægrum lateq; peruagatam calidi extinctionem fuiſſe intelligamus, tum quod Galenus id ſimpliciter allegat in Com. tum verò quòd vetuſtiſſimus codex noſter eo modo diſtinguit, non quemadmodum cæteri omnes ſolent, ἐπὶ τὸ χεῖρον ἀναυδίη. Quo modo implicatior eſſe lectio videtur. Adde quod Galenus libr. 2. περὶ δυσπν. ἀναυδίη μετὰ χεῖρον iungit, quod faciunt etiam codices. Idque viderunt Hippocratis interpretes Caluus & Cornarius, contra omnium impreſſorum exemplarium fidem.

ἀπὸ δὲ κοιλίης ὀψὲ] ὀψὲ non ad diei tempus ſed ad excrementorum moram retulit Caluus, quæ reſiccata & concalfacta labores & ventris grauitatem faciebant, nec tandem niſi ex infuſo per aluum educi potuerunt.

λεπτὸν πνεῦμα καὶ μινυθῶδες] Hunc locum (vt cætera) planiſſimum facit Galenus lib. 2. περὶ δυσπν. his verbis: [illegible]

D [illegible]

E [illegible] Qui locus quòd mirè iſtum explicet, & ſit in codicibus noſtris deprauatus, integer apponendus fuit. Ex quo tamen non temerè controuerſia quædam naſci videtur, quòd hic neget Galenus magnam & raram ſpirationem Pythioni adfuiſſe, cùm tamen ex ſuperiore priùs à nobis adducto loco in ſecundæ diei explicatione, duarum harumce difficilium inter ſe ſpirationum commiſſionem fecerit. Sed ſanè eo intellectu à Galeno iſta dicta videntur, nó vt omninò delirantiũ ſpirationem ab eo ægro abdicet, quam ei priùs quadantenus attribuit: verùm quia euicta huiuſmodi ſpirationis ſpecies ab ea quam toties repetita perfrictio breuem & imminutam con-
F ſtituit, ſilentio ſe tuetur, nullumque mentionis ſatis idoneum momentum habet, etſi notione ipſa & cogitatione in doctrinam cadit, vt ſatis ex Galeno patet. Indeque natum eſt vt Galeni ratio, qua Sophiſtam Hippocrati illudentem ludificatur, optimè ſibi conſtet, dum non omnibus delirantibus raram & magnam ſpirationem adeſſe contendit, quòd etſi Pythioni toties conceptis verbis deliranti impenderet, tam leuiter tamen inducitur vt delirium à perfrictione euictum ſoli paruæ & raræ ſpirationi celebritatis locum relinquat. Eaq; eſt quam exilem, tenuem, & imminutam ſpirationem vocat. Eſt enim μινύθω σμικρύνομαι καὶ ἐλαττοῦμαι (vt ſcribit Phauorinus) dictio poëtica & μινυθῶδες λεπτυνῶδες, & μινύθησις imminutio & decrementum ſatis celebri dictionis ſignificatione, ac cæteroqui Hippocrati familiari, vt ſatis ex Galeno conſtat & ſcripſimus Com. 2. in lib. 2. Epid. Illic enim μινύθησίν τινα παρέχει dixit. Et Com. 3. [illegible] interpretatur Galenus, eadem certè notione, qua crebro † Hippocrates τὰ μινυθήματα τῶν ἄρθρων ſcribit. Hic ergo λεπτὸν πνεῦμα καὶ μινυθῶδες vocat, exilem & imminutam reſpirationem, quæ omninò breuis eſt, qua ratione πνεύματος μινύθησιν libr. περὶ χυμῶν extulit, aliud certè ab eo quod μινυθῶδες πνεῦμα, & μετὰ [illegible], pro
G ſuſpirioſa & gemebunda ſpiratione dixit Hippocrates in Coacis. At hic quoq; Galenus βραχύπνοιαν eam accipere videtur paruam ſpirationem & ex paruis interuallis, contra quàm antea ex lib. περὶ δυσπν. & hic quoq; in Com. exponit, cùm ei omninò μακρόπνοιαν opponat. Sed ſolius refrigerationis habita ratione, quæ multum per totum morbum obtinuit, breuis ſpiratio & rara ac ex longis interuallis obaudienda eſt. Dolores verò & labores qui quinto & ſexto die plurimùm afflixerunt, breuem cum denſitate & ex breuibus interuallis ſpirationem fecerunt. Quarum etiam affectionum commiſſionem celebrauit Gal. ex lib. 3. περὶ δυσπν. Sic autem βραχύπνοια dicitur ſpiritus paruus & denſus & ex breuibus interuallis lib. 2. & 6. Epid. [illegible] βραχύπνους, eumq; in ſenſum accipiendum ex Gal. lib. 3. περὶ δυσπν. ſcripſimus. Iſtam autem phraſim ex media Hippocratis œconomia petitam, non ſatis mihi aſſecutus videtur Caluus, cùm parum ſpiraſſe dixit. Porrò cuiuis licet ex adducto Galeni loco literæ varietatem venari.

κωματώδης, ἀπόνως] ἀπόνως non legunt codices duo, quorum alter vetuſtate conteſtatam habet authoritatem. Et certè [illegible] dictioni κωματώδης iungendum videtur, vt profundam in ſomnum delationem ſignificet. Hunc verò locum adducit Galenus li-
H bello περὶ κώματος, vbi tamen ἀπόνως adhibet.

† *Lib. περὶ ἄρθρ.*

DE NOTIS SVPERIORI ÆGRO ADSCRIPTIS.

Horum characterum facilis eſt ſenſus. Qui nanque valde propriam mortis cauſam continuam per totum morbum perfrictionem ex calidi natiui extinctione & virium prolapſu non ſatis aſſequuntur, ij, quod ſudorum copia diffuſum ægrum (quod ſolet ex

virium proſtratione collabentibus ægris vſuuenire, ex morbi narratione acceperint, ex proxima mortis vicinia temerè totius cauſam arripuerunt. Etſi enim ipſum ægrum conſtat igneo exhauſto calido euaneſcentibus viribus animam per ſudores exhalaſſe, interitus tamen propriæ magis ſunt quædam cauſæ, virium defectio & totius corruptio. Quæ cùm vel nullo negotio ex ipſa rei ſpeculatione intelligi poſſint, ita notarum iſta appoſitio facilem expeditionem habet, nec tamen ſatis rei dignitati accommodatam. Quarum ſchema eſt, ΙΠ. ι. π. α. θ. [illegible] ἱδρώτων πλῆθος ἀποφθορὰ ἢ θάνατον, ἢ [illegible] ἐκ τῶν ἱδρώτων πλήθους ἀποφθορά, θάνατος. Hic enim ſenſus elici poteſt vt ex magna ſeſe diffundentium ſudorum abundantia, totius ἀποφθορὰ ἢ ἀπώλεια induere videatur, vt characterum leges ex Galeno tueamur. Quibus tamen nec iſta ſatis reſpondere videntur, cùm damnantis diei loco temerè α. pro ι. poſitum exiſtimem. A

Æger quartus.

Qui ex Phrenitide laborans primo die decubuit æruginoſa & virulenta, multa, tenuia, vomitione refudit, febris horroris ſenſu inſignis prehendit, ſudor copioſus, aſſiduus, toto corpore dimanauit, capitis & ceruicis grauitas non ſine dolore. Vrinæ tenues, in quibus ſublimia quædam in medio ſuſpenſa, parua, diſperſa inerant, neque ſubſiſtebant. Ex aluo ſtercora affatim prodierũt, multùm delirauit, nihil dormiuit. Poſtridie mane vox defecit, febris acuta inuaſit, ſudauit, non intermiſit. Totum corpus palpitationes occuparunt, nocte conuulſiones. Tertio die grauiora euaſerunt omnia. Quarto mortuus eſt.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

Ὁ φρενιτικὸς τῇ πρώτῃ κατακλιθεὶς, ἤμεσεν ἰώδεα, B
πολλὰ, λεπτά, πυρετὸς φρικώδης. πολὺς ἱδρὼς, ξυνεχής. δι' ὅλου κεφαλῆς καὶ τραχήλου βάρος, μετ' ὀδύνης. οὖρα λεπτά. ἐναιωρήματα σμικρά, διεσπασμένα, οὐχ ἵδρωσεν. ἀπὸ δὲ κοιλίης διεχώρησεν ἀθρόα. πολλὰ παρέκρουσεν. οὐδὲν ὕπνωσε. β, πρωῒ, ἄφωνος. πυρετὸς ὀξὺς, ἵδρωσεν· οὐ διέλιπεν. παλμοὶ δι' ὅλου τοῦ σώματος. νυκτὸς σπασμοί. γ, παρωξύνθη πάντα. δ, ἀπέθανεν. C

Rarum eſt & valde notabile acutiſſimæ phrenitidis inſtar, ex quo tam preſsè pernicioſiſſimorum caſuum ſoboles adumbratur, vt haud ſciam an alibi vſpiam magis propriè expreſſum huius morbi præcipitium apud Hippocratem cernere liceat. Repentè namque cum febre inuadens, primo ſtatim occurſu tam grauiter ægrum afflixit, vt eum peſſimis acutorum morborum caſibus obiecerit, valdeque propriam affectionis notam malignitate inſignem confeſtim prodiderit. Quo velut deſperatæ ſalutis ſigno ſublato, tanquam conclamatis rebus paſſim effuſum eſt exitium, & ſecundo die animalium effectionum internecio attentata, tantumque derepente acceptum incommodum, vt intra primum acutorum morborum terminum, cum violentis totius corporis diſtentionibus lamentabilis ſit conſecutus exitus. Atque hac tam præcipiti ruina motus Galenus, ad cauſarum lentitudinem deuenit, ſenſimque irrepentem venenatorum in corpore humorum ortum inducit, ex quibus eandem omninò noxiam quam à lethalibus pharmacis accipimus, interdum in nobis creari aſſerit. Quæ opinio Medicorum quæſtionibus multùm exagitata, commodiorem aliquando & medicorum placitis comprobatam habitura eſt tractationem. Eoque ferè referendum eſt ſingulare acceleratæ mortis exemplum Critonis lib. 1. Epid. qui altero à morbo die cum vehementi inſania extinctus eſt, & Eraſini ac Philiſtæ, qui quinto die cum vehementiſſimo delirio perierunt. D

ἤμεσεν ἰώδεα] Vomitus æruginoſus cùm fiat ex bile exaſſata, febres aſſiduas vt plurimùm comitatur, eaſque præſertim in quibus hepatis inflammatio ſuccum huiuſmodi viſceris cauo conceptum torret & exurit. Eſt vbi rapta in cerebrum bilis & ardore exagitata, ſtomachum ad huiuſmodi virulenti ſucci vomitionem prouocat. Quale quid in vehementiſſimis deliriis videre eſt, in quibus vt plurimùm ἰώδεα ἐμέσματα ponit Hippocrates. Quod etſi non ſatis propriè affectionis naturam aut cognitionem informat, qualia ſunt quæ in ſignorum natura [illegible] Galenus vocat, in circumſcriptionis tamen ratione non minimum habet locum, cùm peſſimè emotam, valdeque turbatam mentis arcem plærunque deſignet, vt ſatis ex Philiſta ſuperiùs explicato, & iis quæ ex Galeno illuc adduximus conſtat. Quibus etiam accedent quæ lib. 1. epid. * ad eorum quæ hic celebrantur faciliorem cognitionem ſcribit Hippocrates. [illegible] ἰώδεα ἐμέσματα, καὶ ἦσαν ταχυθάνατοι τούτων. Quæ ſanè totam hic commemoratorum ſymptomatum complexionem amplectuntur, & verò vrgentem mortis celeritatem ponunt, quam velut in intenſiſſima phrenitide annotat Galenus, & in Philiſtæ hiſtoria cernere licet. Ad eaque plurimùm faciunt quæ Galenus Com. 1. in lib. 1. epid. his verbis ſcribit, [illegible] ταχυθάνατοι [illegible] ἢ δύο, ἢ τρεῖς, ἢ ὁπόσας οὖν. Virulentorum autem & æruginoſorum vomitum, per biliosorum & tenuium ſuccorum refuſionem ex aduſtione veluti per gradus aſcendere, ſatis indicant hiſtoriæ Cleonactidis, & mulieris quæ ad Mendacium forum decumbebat, & Parij in Thaſo, quæ ſuprà adſcriptæ ſunt. E F

* *Sect. 2.*

δι' ὅλου] Illud δι' ὅλου ad continuos ſudores retuli duos vetuſtiſſimos codices ſequutus, etſi codices impreſſi ad ſequentia adhibent.

ἐναιωρήματα σμικρά] Diuulſa huiuſmodi ſublimamenta magnam humorum in corpore perturbationem ex materiæ agitatione, copioſamque flatuum abundantiam indicant, & plurimùm ab Hippocrate in delirantibus annotantur, cùm ex feruida ſuccorum ebullitione vapores plurimi excitantur, qui ſuo momento cerebrum petunt, ac vnà ſecum nonnihil materiæ rapiunt, tandemq; mentem emouent. Quæ etſi non ſatis eſt affecta ad id quod quæritur rei nota, creberrimè tamen in huiuſmodi deliriis ab ipſo parente ſubſcribitur, vt videre eſt in Philiſco lib. 1. & Clazomenio. Eamque ipſam deſipientiam ἐναιώρημα μετέωρον, quod eſt ſublimamentum ex flatuum copia ſublime, quodammodo coindicare ſcribet poſtea Galenus. Diſperſa verò eiuſmodi ſublimamenta vt facilè in mentis emotione adſcribuntur, ita ferè ſemper ſolenne eſt Hippocrati, eorum inconſtantiam & incontinentiam augere, addita dictione quæ ſubſidentiam illis deneget, quemadmodum in Philiſco ſcripſit, ἐναιωρήματα στρογγύλα, γονοειδέα, διεσπαρμένα, οὐχ ἵδρυτο. & in Clazomenio, [illegible] οὐχ ἱδρύνετο. Quod ſanè effecit vt in intenſiſſima phrenitide iſtud libenter amplecterer, codiceſque duos vetuſtiſſimos mihi proponerem, qui οὐχ ἵδρυτο habent, non autem vt cætera omnia exemplaria οὐχ ἵδρωσεν. Nihil enim mihi cum ſudore hic loci eſſe videtur, quem paulò priùs ex toto corpore diffundi voluit. Qua in cauſa æquiſſimè mihi ſuffragatur Caluus, qui veram lectionem ſequutus eſt. Cuiuſmodi etiam lapſus in Metone apparuit lib. 1. epid. G

διεχώρησεν ἀθρόα] ἀθρόα πολλὰ iungunt codices quidam, quod fecit Caluus, & alioqui phraſis eſt Hippocrati ſolemnis, vt aliàs diximus. Hîc verò confertam egeſtionem notat vt vires labefactantem. ἰσχὺν enim (vt ſcribit † Aretæus) [illegible] τὸ ἀθρόον.

† *Cap. 3. lib. 2. de cur. morb. ac.*

παλμοὶ δι' ὅλου] Palpitationis cauſam ex Galeno docuimus, craſſam, flatulentam, caliginoſam & nubiloſam quandam materiam, quæ muſculoſum genus aut cutem totam & internas cauitates peruadit, eamque in vehementiſſimis deliriis & mente ſummè perturbata, quod voluntariæ motionis inſtrumenta labefacter, in eorumque noxia numeretur, ſæpè commemorat Hippocrates, eique plærunque conuulſiones & neruorum diſtentiones adiungit, vt ex hiſtoria Philini vxoris cernere licet. Cùm ergo circa voluntatis effectiones verſentur motionumque aptitudinem vitient, non eſt abſonum in febrium ardentiſſimarum ardoribus, & perpetuis cum delirio inſaniis, reſiccato admodum cerebro, rigidam quandam ad motum inhabilitatem in neruis ſequi, qui toto corpore contracti, conuulſionum ſpeciem edunt. Atque eiuſmodi conuulſiones in vehementer delirantibus annotauit Hippocrates in Philini vxore, Eraſino, Dromeadæ vxore, ac in Philiſta, ſuperiùs enarrato, in phreniticiſque plurimùm apparent vt teſta- H

tur ††

A tur †† Aretæus his verbis [illegible] φρενιτικοῖσι, [illegible] φρενιτικοί. Ex eodemque fonte tremor, altera n deprauatæ motionis ſymptoma, pendet, [illegible] (vt ſcribit ††† Galenus) [illegible] οἱ τρόμοι γίνονται. Quam affectionem in Phreniticis & vehementer efferatis ſæpius meminit Hippocrates in Prorrh. & Coacis Prænotionibus, cùm τρομώδεας φρενιτικοὺς ſcribit, atque huiuſmodi decretis notat. [illegible] Quod his verbis re[illegible] in Coacis, [illegible] Rurſuſque [illegible] τρομώδεα [illegible]. In Coacis [illegible] φρενιτικοῖσι [illegible] τρομώδεα, θανάσιμα.

†† *Cap. 5. lib. 1. de cur. morb. ac.* ††† *Com. 1. in Prorrh.*

B DE ADSRIPTIS SVPERIORI ÆGRO NOTIS.

Quatuor adſcribuntur huic ægro characteres, ac ne ſine vitio quidem hoc modo [illegible]. Etenim π, vt in cæteris omnibus pro π, aut m, ſuppoſitum eſt, pro quo etiam exprimendo ſæpè τ, geminum hoc modo ττ annotatur. In cæteris ſi characterum leges ſequimur facilis eſt explicatio, ex ſudorum effuſionibus conuulſiones, indeque ſequutum interitum, vt hic ſenſus eliciatur, [illegible] θάνατον, vt per ἱδρῶτας τὰς ἱδρώτων [illegible] intelligas. Quo intellectu, etſi notarum religio labefactatur, quod diei mortem denunciantis ne mentio quidem extet, quæ in cæteris ambitioſè admodum aſſeruatur, potuit tamen non temerè propter inopinatam mortis celeritatem ſilentio præteriri. Quod in ſubitis huiuſmodi caſibus ſæpè facit Hippocrates. Neque certè ſatis propriè ſudoribus & conuulſionibus mors aſſignatur, quam æruginoſæ vomitioni ex venenatorum & tota corruptione virulentorum humorum coaceruatione attribuit Galenus, vt in cauſarum mortis attributione, non malè mihi [illegible], aut [illegible], hoc
C eſt virulenti ſucci, qui tota ſua pernicie præcipitium fecerunt, per [illegible], ſubindicari videantur, ſi nugas in ſeria vertimus. Ac fortè ne diei quidem mentio vlla facta eſt quod ea apud Galenum ſit ambigua, qui tertio mortuum ægrum aſſerit, cùm omnia Hippocratis exemplaria quarto iſtud attribuant. Neque exiſtimandum eſt eſſe aliquod literæ vitium, cùm Galenus conſilio quodam tertium diem morte inſigniat, iſtudque proponat notandæ cuiuſdam raritatis exemplum. Etſi vigeſimus dies paulò poſt in phrenitide præter opinionem extenſa, lapſu quodam pro vigeſimo primo, poni videtur, cùm Dealcis vxorem ſubnotet, quam die vigeſimo primo extinctam poſtea aſſeret. Sed fortè criſis iſta diei quarto attributa, tertio accenſenda eſt, & in hunc cadere exiſtimanda, quod in morbo valde præcipiti & phrenitide intenſiſſima, diebus imparibus acceſſiones moueantur. Quod ſcribit Galenus cap. 4. l. 3. de Criſibus.

D ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ.

Ἐν Λαρίσῃ φαλακρὸς, μηρὸν δεξιὸν ἐπόνησεν ἐξαίφνης. τῶν δὲ προσφερομένων οὐδὲν ὠφέλει. τῇ πρώτῃ πυρετὸς ὀξὺς, καυσώδης. ἀτρεμέως εἶχεν. οἱ δὲ πόνοι παρείποντο. β΄, τοῦ μηροῦ μὲν ὑφίεσαν οἱ πόνοι. ὁ δὲ πυρετὸς ἐπέτεινεν. ὑπεδυσφόρει. οὐκ ἐκοιμᾶτο. ἄκρεα ψυχρά. οὔρων πλῆθος διῄει οὐ χρηστῶν. γ΄, τοῦ μηροῦ μὲν
E ὁ πόνος ἐπαύσατο. παράκρουσις δὲ τῆς γνώμης, καὶ ταραχὴ, καὶ πολὺς βληστρισμός. δ΄, περὶ μέσον ἡμέρης, ἔθανεν ὀξυτάτως.

Æger quintus.

Caluum in Lariſſa, ex fœmore dextro dolor derepente occupauit, nihilq; adhibitis remediis eſt profectum. Primo die febris acuta, ardens, ſenſim prehendit, comitabantur dolores. Poſtridie fœmoris quidē dolores remiſerūt, febris autem intenſa eſt, implaciditate quadam corporis tenebatur, ſomnum nō capiebat, corporis ſumma frigebant, vrinarum copia profluxit, ſed nec eæ laudabiles erant. Tertio die fœmoris quidē dolor ceſſauit, verùm mentis alienatio perturbatioq; adfuit, multa corporis incontinentia iactatioq;. Quarto ſub meridiem celerrimè periit.

Hunc quoque ægrum credibile eſt inopinatis caſibus ereptum, celerrimæ mortis velut exemplum propoſitum. Nam cùm ex fœmoris dolore ſtatim febris acuta ſuborta ſit, valde plethoricum corpus, aut magnam humorum abundantiam adfuiſſe oportet, quibus erumpentibus & vniuerſim effuſis, quarto die æger eſt ſublatus. Aut certè tam efferata coaceruatorum humorum malignitas concipi potuit, vt primis ſtatim diebus exitium attulerit. Eamque fortè ob cauſam Galenus lib. 2. περὶ δυσπν. hunc ægrum cum Critone lib. 1. epid. committit, & in euentum celeritate parem facit, dum his verbis meminit, [illegible]
F [illegible] Eſt autem Lariſſa nobile Theſſaliæ oppidum, vnde Lariſſæus Achilles dictus eſt.

τῶν δὲ προσφερομένων] τὰ προσφερόμενα Hippocrati ſæpiùs dicuntur, quæcunque ægris adhibentur auxilia aut à Medico adminiſtrantur. Quod priùs ſcripſit * Gal. [illegible] Longè verò clariùs per τὰ προσφερόμενα quæcunque circa ægrum fiunt & adminiſtrantur intelligit lib. 1. epid. † cùm ſcribit, [illegible] Vbi quoque per τὸν προσφέροντα, eum qui ægris auxilia admouet, & curantem Medicum intelligit. Eoque modo in Anaxione poſtea, τὰ προσφερόμενα. [illegible] vocat, cùm ſcribit, [illegible] Eſt ergo phraſis iſta, τῶν προσφερομένων οὐδὲν ὠφέλει,
G ſuperiori huic ferè ſimilis, [illegible].

* *Com. 3. in hunc lib.* † *Comm. 3.*

ἀτρεμέως εἶχεν] Quædam exemplaria καυσώδης ἀτρεμέως habent, vt ad febrem ardentem quæ placida eſſet & remiſsè prehenderet, referas, cui poſtea ἐπέτεινεν opponit. Poſſunt & iſta ægrum reſpicere, vt quietè & remiſsè habuiſſe intelligamus. Quo ſenſu ἀτρέμας ἔχειν, ἐν ἡσυχίᾳ μένειν, hoc eſt quieſcere dicitur, eademque ferè eſt vtrobique notio. Quod tamen velut in re dubia omiſit Caluus.

οἱ δὲ πόνοι παρείποντο] Magnus eſt hac in lectione codicum conſenſus, quam ideo ſecuti ſumus. Vnus tantùm οὐδ᾽ [illegible] legit, quæ non omninò malè feriata ſcriptio videri poteſt, propiuſque illud ἀτρεμέως εἶχεν reſpicit, vt indicet ægrum placidè ſe habuiſſe, nec dolores conſecutos fuiſſe.

δ΄ περὶ μέσον ἡμέρης] Quartum diem huic damnoſum faciunt omnia exemplaria. Galenus autem tertio die periiſſe ſcribit, ſi mo-
H do vera eſt lectio. Addit quoque fini adſcriptum ὀξὺ, vt ægro ſequente, quod certè legunt exemplaria quædam, reliqua tria omnia ὀξυτάτως habent, quo mortis celeritatem teſtantur.

DE ADSCRIPTIS ÆGRO CHARACTERIBVS.

Meminit ſubſcriptorum huic ægro characterum Galenus, ſed certè qui in codicibus noſtris adhibentur, cum præſcriptis à Galeno characterum legibus tam parum conſentiunt, vt æquius fuerit ne meminiſſe quidem. Quotus enim quiſque in tam explicata

mortis celeritate, ex populoſa & temeraria iſta notarum congerie, genuinum ſenſum ſe elicere poſſe ſperet? π. γ. δ. ι. π. ι. α. γ. A
γ. δ. ι. Quòd ſi quis adeò in nos iniquus eſt, vt etiam obſtinatè à nobis aliquid eflagitet, is vel pro ſua importunitate, iſtud vel ingratiis nobis extorquere poſſit. πιθανὸν φροντίσιος διαχωρηθέντων, θολερῶν πλήθους ἰωδῶν, κὴ ὑπόλοιπον βίον χειμερινὸν, τετάρτῃ θανεῖν. Vt credibile ſit ex magno excrementorum prouentu, venenatorum humorum multam coaceruatam copiam, vehementem in corpore perturbationem feciſſe, tandemque ad exitum quarto die ægrum ipſum perduxiſſe. Sed vt iſta efficta videntur, ita neque in ſolutum accipi poſtulamus, nec ex his reſcriptis ſententiam petendam exiſtimamus, ac etiam ne malè collatæ operæ vſuram defraudent, ſi placet in totum negligi volumus, dum nos recepta codicum religione, quoad eius fieri poterit, abſoluerimus.

Æger ſextus.

Abderæ Periclem febris acuta, continua, cum dolore prehendit, ſitis multa, æſtuatio & ſtomachi faſtidium aderat, potum continere non valebat. Aliquantulum autem tum ex liene tum ex capitis grauitate laborabat. Primo die ſanguis multus ex nare ſiniſtra profluxit. Febris tamen intenſior erat, vrinas reddidit multas, turbulentas, albas, quæ nec depoſitæ ſubſidebant. Poſtridie grauiora euaſerunt omnia. Ac certè vrinæ quidem craſſæ erant, verùm quæ magis ſubſiderent, ſtomachi faſtidium & æſtuatio alleuata eſt, dormiuit. Tertio die febris remiſſa eſt, vrinæ copioſæ, concoctæ, in quibus multum ſubſidebat, profluxerunt, noctem quietam habuit. Quarto ſub meridiem ſudor multus, calidus toto corpore dimanauit, à febre iudicatione eſt abſolutus, nec recidiuam paſſus eſt. Morbus erat acutus.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΕΚΤΟΣ.

Εν Ἀβδήροισι Περικλέα, νοῦσος ἔλαβεν ὀξύς, ξυνεχής μετὰ πόνου. δίψα πολλή. ἄση. ποτὸν κατέχειν οὐκ ἠδύνατο. B
ἦν δὲ ὑπόσπληνος τε καὶ καρηβαρικός. τῇ πρώτῃ ἡμορράγησεν ἐξ ἀριστεροῦ. πουλὺς μέντοι ὁ πυρετὸς ἐπέτεινεν. οὔρησε πολλὰ, θολερὰ, λευκά. κείμενα οὐ καθίστατο. β΄. πάντα παρωξύνθη. τὰ μέντοι οὖρα, παχέα μὲν ἦν. ἱδρυμένα δὲ μᾶλλον. καὶ τὰ περὶ τὴν ἄσην ἐκουφίσθη. ἐκοιμήθη. γ΄. πυρετὸς ἐμαλάχθη. οὔρων πλῆθος, πέπονα, πολλὴν ὑπόστασιν ἔχοντα. νύκτα δι' ἡσυχίης. περὶ μέσον ἡμέρης ἵδρωσε πολλῷ θερμῷ τετάρτῃ δι' ὅλου. ἄπυρος C
ἐκρίθη. οὐχ ὑπέστρεψεν. ὀξύ.

Celerrimæ iudicationis exemplum eſt celeberrimum in morbo acutiſſimo ex plurima craſſa, & aliquantulum crudiore corporis ſucculentia, ſalutarem die quarto abſolutionem faciens, totamque iudicationis fidem confirmans. Nam ſtatim primo die ſalutaribus ſublatis ſignis, magnam de ſe ſpem natura oſtentauit, & ob impreſſiones in hoſtem diebus paribus factas magnamque animorum alacritatem, ac motus celeritatem, intra primum eumque minorem dierum iudicatoriorum ambitum, admirabilem & raritate conſpicuum de hoſte triumphum reportauit. Quod aliàs ab * Hippocrate eſt prouiſum. οἱ κινδυνώδεις τῶν πυρετῶν καὶ ἐπὶ σημείων ἀσφαλεστάτων βεβαίως, τεταρταῖοι παύονται ἢ φθάνουσιν. D
Idque etiam quamuis rarum, tamen in morbis ex benigniore ſuccorum & ſanguinis abundantia contingit, vt in ſynochis annotat † Galenus. In quibus etiam reſtagnans quodammodo & feruore exundans materia, ſolet per aperta quædam naturæ emiſſaria latiſſimè refundi. Quod in Metone priùs eſt expreſſum, atque non leuiter ſubindicatum. In hoc autem ægro neque delirij ſpecies, neque morboſa aliqua affectio affuit, quæ reſpirationem immutare poſſet, vt ſcribit Gal. lib. 2. περὶ δυσπν.

* *In Progn.* † *Lib. 3. de Criſ.*

νοῦσος ἔλαβεν ὀξύς] Codices vetuſtiſſimi duo πυρετὸς habent, quæ ſolemnis eſt Hippocrati phraſis, eamque ſecuti ſunt Galeni interpretes, & alioqui νοῦσος pro febre capitur, cùm ξυνεχὴς addat, quod non eſt admodum frequens. Galenus νόσημα ὀξύτατον vocat, totoque commentario νόσον ſemper vſurpat. Eſt autem Abdera Thraciæ oppidum Democriti ortu nobilitatum, cuius (vt inquit Iuuenalis)

---- prudentia monſtrat,
Summos poſſe viros & magna exempla daturos,
Veruecum in patria craſſoque ſub aëre naſci. E

Clazomenę olim dictum Plinio. Et circa Thraciam totam Epidemion peregrinationem medicationemque ferè obiuit Hippocrates.

ποτὸν κατέχειν οὐκ ἠδύνατο] Fortè quod vomitione refunderetur ob vehementem nauſeam, & ſtomachi ex humorum fartura magnum faſtidium, vt priùs ægr. 9. aut quod per aluum diffluerer, vt poſtea ægr. 15. & 16. Parum namque arridet Calui ratio, quòd ex liene laboraret, dum ſcribit, Sublienoſus enim capiteque grauatus erat. vbi γὰρ pro δὲ legit.

ἦν δὲ ὑπόσπληνος] Iſtud ſuſpicionem aliquantulum malè non autem planè affecti iecoris præbet, eaque [illegible] tumefactum ſplenem ſignificat qua phraſi vtitur etiam †† Hippocrates lib. 2. epid. in Ariſtæi vxore [illegible] & frequenti ex nare ſiniſtra ſanguinis eruptione, iudicatione abſolutum ſcribit. Potuit autem ex craſſa [illegible] magna copia lienis malè affecti opinionem feciſſe, conceptoque intus feruore & caloris agitatione [illegible] eſſlaxiſſe. Qua via F
auxilij tentatione, morbum in lienoſis natura apud Hippocratem ſæpè depellit, vt in eius προῤῥητικῷ indicatur.

†† *Sect. 2.*

πουλὺς μέντοι ὁ πυρετὸς] Codices vetuſtiſſimi duo πουλὺ ſuperiori iungunt, & ὁ μέντοι πυρετὸς habent. Quam lectionem cum Galeno eiuſque interpretibus lubenter amplectimur. Liberalior nanque ſanguinis effuſio in [illegible] iudicationis legibus recenſetur, quæ quòd primo ſtatim die procuraretur, in dubium ſanè veniſſet, niſi poſtridie ſalubri vrinarum concoctione & ſalutaribus ſignis eſſet ſubleuata. Quapropter incertiſſima ſalutis ſpe, cùm ſtatim primis diebus natura ad iudicationem rectè moliendam alacritatem exerceret idque proponeret Hippocrates, ad largum tamen ſanguinis profluuium, veluti ex inſpirato, intenſiorem fuiſſe febrem admirabundus ſubintulit, vt valde ſibi conſtantem in artis præceptionibus vbique Hippocratem eſſe intelligas, diſcaſque in ſignorum θεωρίᾳ, quod frequenter diximus, non ſatis eſſe ad bonam iudicationis ſpem concipiendam, vnico ſigno niti, aut primo ſtatim morbi occurſu, illius bonam ſignificationem edi. Quem in ſenſum etiam communis lectio cadit, vt de vtrauis non magnopere mihi laborandum ſit. G

ἱδρυμένα δὲ μᾶλλον] Illud μᾶλλον ad priorem vrinarum præſignificationem & inquietudinem refertur, quæ cùm antea valde turbulentæ eſſent, neque conſiſterent, ſecundo die perturbatæ certè at conſiſtentes magis apparuerunt. Qui gradus ad ſalutem prætenditur, ex eoque fit ad bonitatis ſpem aſcenſus ampliſſimus, vt ſatis indicatur ex Galeni verbis, in quibus animaduertendum eſt mendosè à quodam interprete ἵδρωσε pro ἱδρῶτα lectum eſſe.

ἐκοιμήθη] Quonam iure iſtud omiſerit Vaſſæus non video, cùm interpretes omnes & codices retineant, nec parum faciat ad augendam ſalubritatis ſpem, vt ex Galeni Commentario ſatis apparet.

δὲ περὶ μέσον ἡμέρης] Codices impreſſi omnes præter Frobenianum vnum hoc modo conſentiunt, atque hanc lectionem amplectuntur omnes quotquot ſunt interpretes, quos ſecutus ſum cum exemplari Regio vno recentiore & peruetere Germanico. Reliqua omnia codicis Germanici impreſſi lectionem habent, περὶ μέσον ἡμέρης, ἵδρωσε πολλῷ θερμῷ τετάρτῃ δι' ὅλου, quæ certè eundem ſenſum capit, niſi quod δι' ὅλου ἄπυρος ἐκρίθη quædam habent, quo celebriorem & perfectiorem iudicationem faciant. Sed certè illud δι' ὅλου, ad ſudoris æſtimationem facere debet, cùm iudicationis fidem, οὐχ ὑπέστρεψεν, ſatis integram præſtet, vt ſit, H

—— oſſaque & artus
Perfudit toto proruptus corpore ſudor.

Quod reliquum eſt, ὀξὺ per ſe poſitum, morbi acuti & præcipitis, ſalutaris tamen, indicaturam habet, atque adeò iudicationis feſtinationem proponit, neque eſt neceſſe ἐκρίθη ὀξὺ iungere, quod fecit Caluus.

A

DE CHARACTERIBVS ÆGRO SVPERIORI ADSCRIPTIS.

In tam aperta & notabili morbi ſalutaris denunciatione, huiuſmodi notis ne locus quidem vllus ſuturus eſt. Quæ cùm mihi multis de cauſis ſuſpectæ & ſuperuacaneæ videantur, tum verò quæ hîc adſcribuntur optimo iure præteriri debuerant. Nam & valde corruptæ ſunt, & ex ſuperiore ægro, in multum tamen diſſimili caſu, veluti deductæ videntur, & verò ita temerè adſcriptæ, vt nec characterum leges ſeruare poſſint. nec aliquem plauſibilem ſenſum edere. Quòd ſi quis apinas iſtas & tricas ſubmonitionis ergo tantùm audire velit, is habeat in exemplaribus manu ſcriptis hoc modo eſſe ſubſcriptas. [illegible] In quibus tam tumultuanter conturbatis, neque iudicium noſtrum, multò quoque minùs ſententiam noſtram interponimus. B Nam & rem per ſe facilem obſcurant, & magnum de ſe negotium faciunt, vt facilè nobis liceat de illis eſſe ſecuris, ne videamur περὶ μικρὰ σπουδάζειν. In primis verò magnam vitioſitatis ſuſpicionem augent, quòd imperioſam quodammodo ſui cognitionem, nec vllis characterum legibus obnoxiam exercent, deinde verò quòd in apertiſſimis & præcipuis notis fucum oſtentant, demumque ex ſuperioris ægri notis ferè traductæ videntur, & quod eſt præcipuum, vnius tantum codicis autoritate nituntur. Vt facilè crediderim operæpretium futurum longè maximum, ſi ſuppreſſam cum ſilentio habuerint memoriam. Quod ſi indulgentiam noſtram amplecteris cenſoriamque iſtam ſeueritatem auerſaris, potis es prætendere ſeria ludo. Nos quoque illarum notatum texturam aliquo ſenſu ludificabimur, dum benignitate noſtra cuiuis præiudicium factum eſſe nemo ſibi arroget. [illegible] Conſtat enim τ. pro π. & γ. pro χ facili lapſu vitioſè eſſe poſitum, vt ᾱ. C quoque pro δ. in diei denunciatione temerè eſſe adſcriptum, niſi quis primo ſtatim die conceptam eſſe ſanitatis ſpem ex ſanguinis fluxione denotari velit.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ.

Ἐν ἀβδήροισι τὴν παρθένον, ἣ κατέκειτο ἐπὶ τῆς ἱερῆς ὁδοῦ, πυρετὸς καυσώδης ἔλαβε. ἦν δὲ διψώδης, καὶ ἄγρυπνος. κατέβη δὲ τὰ γυναικεῖα, πρῶτον αὐτῇ. ϛ, ἄση πολλὴ, ἔρευθος, φρικώδης, ἀλύουσα. ζ, D διὰ τῶν αὐτῶν. οὖρα λεπτὰ μὲν, εὔχροα δέ. τὰ περὶ τὴν κοιλίην οὐκ ἠνώχλει. η, κώφωσις. πυρετὸς ὀξύς. ἄγρυπνος. ἀσώδης, φρικώδης. κατενόει. οὖρα ὅμοια. ἐνάτῃ διὰ τῶν αὐτῶν καὶ τὰς ἑπομένας οὕτω ἡ κώφωσις παρέμενε. ιδ, τὰ τῆς γνώμης ταραχώδεα. ὁ πυρετὸς ξυνέδωκε. ιζ, διὰ τῶν ῥινῶν ἐῤῥύη πουλύ. ἡ κώφωσις, σμικρὰ ξυνέδωκε. καὶ τὰς ἑπο- E μένας, ἄση. κωφότης, ἐνῆν. καὶ παρέληρος. κ, ποδῶν ὀδύνη, κωφότης, παρέληρος. ἀπέλιπεν. ἡμοῤῥάγησεν μικρὰ διὰ ῥινῶν. ἵδρωσεν ἄπυρος. κδ, ὁ πυρετὸς ὑπέστρεψεν. κώφωσις πάλιν. ποδῶν ὀδύνη. παρέμενε παρακοπή. κζ, ἵδρωσε πολλά. ἄπυρος. ἡ κώφωσις ἐξέλιπεν. ἡ τῶν ποδῶν ὑπέμενεν ὀδύνη. τὰ δ' ἄλλα τελέως ἐκρίθη.

Æger ſeptimus.

Abderæ virginem quæ ad viam ſacram decumbebat, febris ardens prehendit. Sitibunda autem erat & peruigil, eique tum primùm muliebria profluxerunt. Sexto die vehemens ſtomachi faſtidium adfuit, rubor, horror, cum moleſta corporis iactatione. Septimo eadem perſeuerauerunt. Vrinæ tenues quidē, verùm probati coloris erant, aluus commodè habebat. Octauo ſurditas, febris acuta cepit, inſomnis, æſtuabunda, cum horroris ſenſu, mentis erat compos, vrinæ eædem. Nono ac proximis diebus eadem perſeuerarunt, atque adeò permanſit ſurditas. Decimoquarto mentis perturbatio, febris remiſſio. Decimo ſeptimo multum ex naribus profluxit, ſurditas nonnihil eſt leuata, proximiſque diebus ſtomachi faſtidium & ſurditas aderat, & delira erat. Vigeſimo pedum dolor cepit, ſurditas & delirium intermiſit, paucus ex naribus ſanguis prorupit, ſudoribus à febre liberata eſt. Quarto & vigeſimo febris repetiit, ruſſuſque ſurditas, pedum dolor perſeuerauit, mens emota eſt. Septimo & vigeſimo copioſis obortis ſudoribus, à febre immunis fuit, ſurditas reliquit, pedum dolor aliquantulum tenuit. In reliquo verò, perfecta iudicatione abſoluta eſt.

F

Credibile eſt virgunculam iſtam ex ſuccorum plenitudine, abundè concalfacta ſanguinis abundantia, laboraſſe. Quo ex feruore magna febris impotentia ac corporis æſtuatione conflictata eſt, & ſublatis ſurſum humoribus cerebrum plurimùm degrauatum, vt ſatis indicatum diu tenens ſurditas, peruigilium & mentis perturbatio. Sed confecti ſuccorum benignitate per ſanguinis emiſſiones, naturæ prouidentia ritè & legitimè effuſa, morbi reliquiæ iudicatoriis ſudoribus ſunt diſcuſſæ. Atque hoc nobile eſt rectè procedentis iudicationis exemplum, quod toti iudiciorum diſciplinæ luculentam affert prærogatiuam, & ad dierum decernentium ſuffragationem magnum addit momentum, quod in ancipiti & primo occurſu dubio caſu, tam optato naturæ conſilio progreſſum ſit, vt ſecundum ſe in ſalubritatis cauſa indicatum fuerit. Cui certè & materiæ genere, & iudicationis progreſſu ferè affinis eſt Metonis hiſtoria libr. 1. epidem. cum qua etiam, veluti in paritatis cau-G ſa, committitur à Galeno libro 2. περὶ κρισ. his verbis: ὁ δ' ἕβδομος ἄρρωστος ἡ παρθένος ἐστὶν, [illegible] ὡς ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἐπιδημιῶν ὁ ἕβδομος γεγραμμένος αἱμοῤῥαγήσας ἐκ ῥινῶν. [illegible]

ἐπὶ τῆς ἱερῆς ὁδοῦ] Sic legunt duo vetuſtiſſimi codices quos ſecuti ſumus cum impreſſis & Caluo. Eſt & in altero manu ſcripto, ἐπὶ τῆς ἱερῆς εἰσόδου eamque lectionem amplexi ſunt Galeni interpretes. Habet & vnus ἐπὶ τῆς εἰσόδου, ſimpliciter. Et certè parum refert, an ad fani veſtibulum, an verò ad ſacram viam decubuerit.

πυρετὸς καυσώδης] Hic magnus eſt codicum conſenſus. Vnus tamen πυρετὸς ὀξὺς καὶ καυσώδης habet, quem ſecuti ſunt Galeni interpretes.

κατέβη δὲ τὰ γυναικεῖα] Id plærunque vſuuenire ſolet vt in magnis febrium incendiis, efferueſcente ſuccorum abundantia & ebulliente ſanguine, is per deſtinatos à natura menſtruæ purgationi locos muliebres erumpat. Quod & naturæ robore, H & veluti iudicationis ſerie quandoque contingere cenſendum eſt. Sæpiùs autem in febribus ex ſanguinis copia, quales ſunt ſynochi, aut plethora laborantibus accidit. Quod in hac virguncula notandum eſt, & in Lariſſæa virgine poſtea, ex eadem ſucculentia humorum plenitudine laborante, fœliciter ſucceſſit. In hac enim adſcripſit, γυναικεῖα κατέβη τότε πρῶτον. παρθένος γὰρ ἦν. non ſecus ac in Melidia libr. 1. epidem. ex iiſdem ferè cauſis afflicta, adſcripſit, γυναικεῖα δὲ σμικρὰ ἐπεφάνη, iſtudque ſubindicauimus.

φρικώδης] Exemplaria quædam φοινικώδης habent, quod purpureum aut ſanguineum colorem, propter rubedinem indicat. Sed cùm ſit iſta inſolens Hippocrati phraſis, nos φρικώδης ex magno codicum conſenſu retinuimus, etſi priorem lectionem ſecuti ſunt Galeni interpretes. Et verò in tanta humorum inæqualitate, ſtomachi vellicatione, & tam vario acutorū morborum ex humo-

tum efferueſcentia concurſu, θέρμην ſæpè adhibet Hippocrates, vbi & ἄσην & ἀλύσιν iungit, non ſecus ac ἀσώδης ἢ ἀλύων de morbis ſtomachi efferre Galenus lib. 2. loc. affect. Sic Dromeadæ vxor ἀσώδης, θερμώδης, ἄγρυπνος fuit lib. 1. epid. A

οὖρα λεπτὰ καὶ ἄχροα δὲ] ἄχροα habet vetuſtus codex Regius eodem ſenſu. Cæterùm quomodo vrinarum tenuitatem coloris probitas lenire poſſit, ſcripſimus in fine lib. 1. epid.

οὖρα ὁμοῖα] Id omiſit Vaſſæus contra omnium codicum fidem.

ἡ κώφωσις σμικρὰ ξυνέδωκε] Hoc modo tranſmutationis ratione iudicatio procedit. Euacuatis namq; & tranſpoſitis humoribus ſurditatem deſinere, parentis doctrinæ eſt conſentaneum, ex placito 60. lib. 4. ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὰ ὦτα κωφωθῇ, αἷμα ἐκ ῥινῶν ῥυὲν, ἢ κοιλίη ἐκταραχθεῖσα, λύει τὸ νόσημα. Quod repetit his verbis in Coac. Prænot. κώφωσις ἐν πυρετῷ, ῥύσις ἐκ ῥινῶν λύει, ἢ κοιλίας ταραχή. Celſus verò ſic lib. 2. extulit. Si in febre aures obtuſæ ſunt, ſi ſanguis è naribus fluxit, aut venter reſolutus eſt, illud malum deſinit ex toto. Cuius quoque ſententiæ mentionem fecimus, * lib. 2. epid.

* Sect. 5.

ἡ ποδῶν ὀδύνη] Pedum dolor hîc multoties celebratus, die decretorio obueniens, ex humorum tranſpoſitu ſurditatem emouet, facta humorum ad remotiſſimas & inferiores partes ſeceſſione. Quam intentatam à natura abſolutionis morborum aggreſſionem, vulgus ſæpè in morbis prætendit, vt ſcripſimus † lib. 2. epid. Huius autem in crura decubitus ſæpiùs meminit Hippocrates, dum κνήμας ὀδυνώδεας ἴσχειν, aut ἐπὶ σκέλεα ἀποθέσιας, aut γούνατα ἢ κνήμας ἐπώδυνα ἔχειν, crebrò inculcat. Qualia plurima in Herophonte notauimus †† lib. 1. epid. in quo etiam ad ſurditatis ſolutionem crurum dolorem apponit. B

† Sect. 3. †† Ægr. 3.

κζ ἵδρωσε πολλῷ] Hunc locum celebrat lib. 2. de dieb. decr. Galenus his verbis, ἐν ἑβδόμῃ δὲ καὶ εἰκοστῇ πάλιν ἐν Ἀβδήροις παρθένον, ἀλλὰ καὶ ταύτην ἱδρώσασαν πολλῷ, τελέως ἀπύρετον γενέσθαι φησί. γέγραπται δὲ αὕτη κατὰ τὸ τρίτον βιβλίον.

DE CHARACTERIBVS ÆGRO SVPERIORI ADSCRIPTIS. C

Facilis eſt notarum iſtarum explicatio, cùm omnem ſalubritatis ſententiam ſecundum vrinas ferant. Ex earum nanque coloris probitate, certiſſima etſi longa, ad ſanitatem ſpes eſt prætenſa, quod haud dubiè ſignificat in Com. Galenus. Hoc modo autem in codicibus adſcribuntur π. ο. κ. ζ. υ. Ex quibus hunc ſenſum elicere facilè queas. Credibile eſſe ex vrinis vigeſimo ſeptimo conceptam eſſe ſanitatem. Etſi in tam paucis characteribus codices ſolitum habent vitium, pro π. ε. & pro υ. γ. facili lapſu apponentes.

Æger octauus.

Abderæ Anaxionem ad Threicias portas decumbentem, febris acuta prehendit, lateris dextri dolor continens tenebat, tuſſis erat ſicca, neque quicquam primis diebus expuebat. Siti cruciabatur atque inſomnia, vrinæ probè coloratæ erant, copioſæ & tenues. Sexto die delirauit. Fotus verò nihil profecerunt. Septimo moleſtè habuit. Nam & febris intendebatur, neq; dolores remiſerant, & tuſſes infeſtabant, & difficilis ſpiratio inerat. Octauo ſecta in cubito vena, multus ſanguis prout debuit effluxit, dolores certè remiſerunt, verùm tuſſes ſiccæ perſeuerarunt. Vndecimo leniores fuerunt febres, paucus ſudor circa caput prodiit, etiamnum tuſſes tenebant, & quæ ex pulmone prodibant liquidiora erant. Decimoſeptimo cœpit pauca & concocta expuere, alleuatus eſt. Vigeſimo ſudore oborto febre liber fuit, à iudicatione verò meliùs habuit. Sitis autem vexabat, nec probæ pulmonis expurgationes erant. Septimo & vigeſimo rediit febris, tuſſiuit, concocta plurima eduxit, in vrinis alba, multa ſubſidebant, ſitis deſiit, ſomnum cepit. Trigeſimo quarto ſudore per totum corpus diffuſo, febre liberatus & prorſus eſt iudicatione abſolutus.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΟΓΔΟΟΣ. D

Ἐν Ἀβδήροισιν Ἀναξίωνα, ὃς κατέκειτο παρὰ τὰς Θρηϊκίας πύλας, πυρετὸς ὀξὺς ἔλαβε. πλευροῦ δεξιοῦ ὀδύνη ξυνεχής. ἔβησσε ξηρά. οὐδ' ἔπτυε τὰς πρώτας ἡμέρας. διψώδης, ἄγρυπνος. οὖρα εὔχροα, πολλά, λεπτά. ϛ, παράληρος. πρὸς δὲ τὰ θερμάσματα οὐδὲν ἐνεδίδου. ζ, ἐπιπόνως. ὅ τε γὰρ πυρετὸς ἐπέτεινεν, οἵ τε πόνοι οὐ ξυνεδίδοσαν, αἵ τε βῆχες ἠνώχλεον. δύσπνοός τε ἦν. ὀγδόῃ, E ἀγκῶνα ἔτεμον. ἐῤῥύη πολὺ οἷον δεῖ. ξυνέδωκαν μὲν οἱ πόνοι. αἱ μέντοι βῆχες ξηραὶ παρείποντο. ια, ξυνέδωκαν οἱ πυρετοί. σμικρὰ περὶ κεφαλὴν ἵδρωσεν. ἔτι βῆχες, καὶ τὰ ἀπὸ πλεύμονος ὑγρότερα. ιζ, ἤρξατο σμικρὰ πέπονα πτύειν, ἐκουφίσθη. διψώδης δὲ ἦν. καὶ τῶν ἀπὸ πλεύμονος οὐ χρησταὶ αἱ καθάρσιες. κ, ἵδρωσεν ἄπυρος. μετὰ δὲ κρίσιν ἐκουφίσθη. κζ, ὁ πυρετὸς ὑπέστρεψεν. ἔβησσεν, ἀνῆγε πέπονα πολλά. οὔροισιν ὑπόστασις πολλὴ λευκή. ἄδιψος ἐγένετο. ὕπνοι. λδ, ἵδρωσε δι' ὅλου, ἄπυρος, ἐκρίθη πάντα. F

Clarum eſt & valde nobile lateralis morbi, ſed crudiſſimi & protenſi exemplum, ad quod veluti ad metam quandam, totius criſeos habenæ & diſciplinam ſæpiùs flectit Galenus, ab eoque tam ſæpè celebratum eſt & toties excuſſum, vt non niſi ſubmonitione egeat. Præcipuè verò explicatur Com. in aph. 12. lib. 1. & lib. 1. de Criſ. cap. 15. lib. 2. de dieb. decret. & lib. 2. περὶ δυσπν. Quibus ex locis & totius hiſtoriæ clariſſimam explanationem, & verò integræ iudiciorum doctrinæ reconditam quandam maieſtatem, ſibique optimè conſentientem autoritatem cuiuis depromere licet. G

παρὰ τὰς Θρηϊκίας πύλας] Θρηκίας habent codices quidam cum Aldino, & nos Threicias portas pro Thraciis diximus, non ſecus ac poëta † Threiciamque Samum, quæ nunc Samothracia fertur. Eodemq; te modo Pylis retinere potuimus. Πύλας tamen Erotianus Theſſaliæ attribuit. Stephanus Arcadiæ. πύλας Erot. locum facit in Theſſalia Pylææ Cereris fano nobilitatum. † Lib. 7.

πλευροῦ δεξιοῦ ὀδύνη ξυνεχής] Et id ξυνεχής omiſit Caluus, contra tamen omnium quos videre licuit codicum, & à Galeno locorum adductorum fidem. Illudq; appoſitè admodum eſſe expreſſum ſatis conſtat ex Gal. lib. 2. περὶ δυσπν. Mirum quoque eſt Caluum Anaxagoram pro Anaxione, tam celebrato nomine, poſuiſſe.

ἔβησσε ξηρά] Hoc ἄπτυστον πλευρίτιδα indicat & per ſequentia explicatur, οὐδ' ἔπτυε τὰς πρώτας, nó ſecus ac inanem & aridam tuſſim lib. 1. epid. * his verbis circumſcribit, [illegible]. Itaque tuſſis inanitas morbum omninò crudum prodit, ex Hipp. placito 12. lib. 1. [illegible]. Quod his verbis innuit lib. περὶ νούσ. 3. [illegible]. Et lib. de rat. vict. in morb. acut. [illegible]. Atque hunc in ſenſum hanc hiſtoriam integram depromit Galenus Comm. in aph. 12. lib. 1. Cùm autē multa ſint tuſſis aridæ genera, qualia ſcribit Galenus Com. 1. in lib. 1. Epid. [illegible] tamen (vt idem ſcribit βῆχες ξηραὶ [illegible] H

A [illegible] Eſt & aliud aridæ tuſſis genus in pleuritide, quod ad inflã-mationis cruditatem quæ primis ferè diebus obtinet, refertur, a Galenoq; explicatur lib. 2. [illegible] his verbis, [illegible] Porrò quòd ad ſcriptionem attinet, [illegible] codices ſcripti duo habent cum excuſis quibuſdam ſed [illegible] interpretatur Gal. lib. [illegible] quæ eſt admodum peculiaris Hippocrati phraſis, & in qua magnus eſt plurimorum codicum conſenſus. * *Sect.* 1. [illegible]] Cùm iſta ſint extra propriam morbi notionem, nec pleuritidem, vt cætera quæ præcedunt, circumſcribant, quàm non ſint temerè ab Hipp. adſcripta, multis verbis proſequitur Gal. lib. 2. [illegible] quæ quo cla-

B rior ſit explicatio non pigebit apponere. [illegible]

C [illegible]

D [illegible]] [illegible] ſunt Hippocrati, [illegible] vt ſcribit * Galenus, quæ & tentationis gratia, & doloris leuandi ergo in morbo laterali adhibenda eſſe conſulit Hippocrates his verbis, libro de rat. vict. in morb. acut. [illegible] Nam cum cauſæ plærunque & ſigni etiam rationem obtinent, tum verò diſtentionem remittunt & ſputum promouent, & quod ſcribit Galen. [illegible] Eſt autem, vt loquitur Galenus, [illegible] At verò vt fotus genere diſtinguuntur, ita quinam & qua ratione adhiberi debeant fuſiùs proſequitur Hipp. lib. de rat. vict. in morb. ac. eoſdemq; conſulit lib. 3. [illegible], & [illegible] vocat, quæ etiam [illegible] dicuntur.

E Quinetiam] Aretæus in pleuritidis curatione [illegible] imperat, [illegible], & omni ope elaborandum eſſe vt lenia fomenta adhibeantur, [illegible]

* *Com. 2. in lib. de rat. vict. in morb. ac.* † *Cap. 10. l. 1. de cur. morb. ac.*

[illegible]] Huius loci luculenta eſt explicatio apud Galenum lib. 2. [illegible] hoc modo [illegible]

F [illegible]

G [illegible] Quodnam autem difficilis ſpirationis genus hominem vexarit, etiam in hoc quoque hæreas, cùm varias affectiones diuerſarum ſpirationum cauſas videas, ex eodem audias licet. [illegible] Ruſum quoque, [illegible]

H [illegible]] Hic locus magnam habet celebritatem, nec tam venæ ſectioni ex Hippocrate autoritatem facit, quàm in huiuſmodi præcipitibus malis, conſtantibus ſanguinis mittendi indicationibus, ſemper venæ ſectioni locum eſſe indicat, contra veterum experientiam, qui vltra quartum diem eam non admittebant. Velut igitur rarum quiddam neceſſarioq; adminiſtrandum iſtud factum fuiſſe die octauo adſcribit Hippocrates, nedum cæteris diebus in quibus ſanguinis miſſio valde opus eſt, in ægris ab eodem prætermiſſam eſſe exiſtimandum eſt, etſi nulla eius, vt neque cæterorum remediorum fiat mentio. Huncque in ſenſum hunc locum adduxit Galenus in Pythione priùs adſcripto, & muliere quæ ex morbo tenuioris inteſtini laborauit. Non abs re verò ſæuienti morbo nulliſque fotibus remittentibus doloribus, ſanguinis miſſionem adhibuit Hippocrates, cùm ad huiuſmodi morbi alleuiationem duo ſint velut reliqua ſubſidia, venæ ſectio & purgatio. Id quod ſcribit Galenus Comm. 1. in libro de rat. vict. in morb. ac. [illegible] Quas quidem veluti per gradus remediorũ ſucceſſiones præcipuè animaduertendas, hac dictione ob oculos ponit † Hippocrates.

[illegible]

†† *Lib. de rat. vict. in morb. ac.*

ια´ ξυνέδωκαν οἱ πυρετοὶ] Debilem adhuc & ſubobſcuram coctionem die vndecimo adfuiſſe, needum principij tempus in morbo prætergreſſum, & ad decimum ſeptimum protenſum, ſatis iſta ſignificant. Ex hypotheſi verò apertiùs indicat Galenus lib. 1. κρίσεων, quæ plurimùm faciunt etiam ad ſequentium explicationem. [illegible] Eadem etiam explicat Galenus Com. in aph. 11. l. 1. ἐναιώρημα] Illud ἐναιώρημα die decimoſeptimo additum non legitur in veteri exemplari noſtro Germanico, neq; additur à Galeno Com. in aph. 12. l. 1. nec admodũ videtur neceſſarium. Etſi in eo retinendo conſentiunt reliqui omnes ſcripti codices cum interpretibus, & additur à Galeno lib. 1. de Criſibus. Et certè inde vitium factum quod ſequitur exiſtimare licet.

διψώδης δὲ ἦν] In omnibus ferè manu ſcriptis codicibus & excuſis iſta dici decimoſeptimo adſcribuntur. In vno autem peruetuſti vigeſimo adiungitur. Quam lectionem ſequitur Gal. lib. 1 κρίσεων, & Com. in aph. 12. l. 1. quem etiam rectè imitatus eſt Cornarius. Iſta autem ad vigeſimum diem rectè pertinere faciunt quæ paulò priùs adſcripſimus ex Galeno, cùm dixit eo die criſim quidem, ſed imperfectam contigiſſe, ideóque effatu dignam tantùm mutationem vocauit, quod die decimoſeptimo ſigna coctionis perfectæ nulla extitiſſent. Id etiam longè clariùs quæ ſequuntur indicabunt. Scribit nanque lib. 1. de Criſibus, [illegible]

κζ´ ὁ πυρετὸς ὑπέστρεψεν] Hoc ita explicat Galenus lib. 1. de Criſ. [illegible] De vrinis autem paulò priùs ita ſcripſit, [illegible] Galenus tamen in Comm. πολλὰ non addit. Porrò quod in codicibus impreſſis & manuſcriptis, ὕπνος legitur, nouus codex Regius cum Aſulano ὕπνος legit, codex autem noſter Germanicus Galeni lectionem ſequitur, & εὔπνοος habet, quæ etiam repetitur Comm. in aph. 12 lib. 1. & à Cornario ſolo ex interpretibus, vt germana in medium eſt poſita. Nam iſta dictio morbi lateris perfectam magis coctionem & fideliorem abſolutionem indicat.

λδ´ ἵδρωσε] Perfectam iſtam criſin & liberam omninò abſolutionem diei vigeſimi ſeptimi beneficio tribuendam ita cenſet Galenus loco tam ſæpè adſcripto. [illegible] Eandem quoque criſim die trigeſimo quarto celebrat lib. 2. de diebus decr. Galenus his verbis, [illegible]

DE ADSCRIPTIS ÆGRO SVPERIORI NOTIS.

Expedita eſt horum characterum, etſi paululum manca explicatio. Nam cùm planum ſit pulmonum & ſpiritalium partium affectionem, & morbum lateralem ſui euidentiſſima feciſſe indicia, nemini eſt ambiguum his notis [illegible] hunc ſenſum debere. [illegible] Ex quo planè apparet [illegible] aut [illegible] addendum eſſe, vt eo die ſanitatem aut certè criſim contigiſſe ex euentu iudicare licet.

Æger nonus.

Abderæ Heropythus rectus & obambulans ex capite doluit, neque verò multò poſt decubuit. Is habitabat ad ſuperiorem tractum, febris erat ardens, acuta. Statim initio plurima biliosa vomitione refuſa ſunt, ſitis aderat & magna corporis iactatio & incontinentia. Vrinæ tenues, nigræ, in quibus interdum quidem ſuſpenſum quiddam in medio innatans ſublime erat, interdum verò non. Nox laborioſa, febrium acceſſiones ſubinde variæ ac plærunque inordinatæ. Sub decimum verò quartum diem obſurduit, febres intendebantur, vrinæ eædem. Vigeſimo itemque proximis diebus permultum delirauit. Quadrageſimo multus è naribus ſanguis erupit, magiſque ad ſeſe rediit, ſurditas inerat quidem, verùm minùs vexabat, remiſerant febres.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΕΝΝΑΤΟΣ.

Ἐν Ἀβδήροισι Ἡρόπυθος, κεφαλὴν ὀρθοστάδην ἐπιπόνως εἶχεν. οὐ πολλῷ δὲ χρόνῳ ὕστερον κατεκλίθη. ᾤκει πρὸς τῇ ἄνω ἀγωγῇ. πυρετὸς ἔλαβε καυσώδης, ὀξύς. ἔμετοι δὲ κατ᾽ ἀρχὰς, πολλῶν χολωδέων. διψώδης, πολλὴ δυσφορίη. οὖρα λεπτὰ, μέλανα. ἐναιώρημα μετέωρον, ὅτε μὲν, ὅτε δ᾽ οὔ. νύκτα ἐπιπόνως. πυρετὸς ἄλλοτε ἀλλοίως παροξυνόμενος. τὰ πλεῖστα ἀτάκτως. περὶ δὲ ιδ´, κώφωσις. οἱ πυρετοὶ ἐπετείνοντο. οὖρα διὰ τῶν αὐτῶν. κ´, πολλὰ παρέκρουσε, καὶ τὰς ἐπομένας. μ´ διὰ ῥινῶν ἡμορράγησε πουλύ. καὶ κατενόει μᾶλλον. ἡ κώφωσις, ἐνῆν μὲν, ἧσσον δέ. οἱ πυρετοὶ ξυνέδωσαν.

Conſe-

A ἡμορράγει δὲ ἐπομένας, πυκνὰ καὶ κατ' ὀλίγον. περὶ δὲ τὴν ξ΄, αἱ μὲν αἱμορραγίαι ἀπεπαύσαντο. ἰσχίου δὲ δεξιοῦ ὀδύνη ἰσχυρὴ, καὶ οἱ πυρετοὶ ἐπετείνοντο. οὐ πολλῷ δὲ χρόνῳ ὕστερον, πόνοι τῶν κάτω πάντων, ξυνέπιπτε δὲ ἢ τοὺς πυρετοὺς εἶναι μείζους, καὶ τὴν κώφωσιν πολλήν. ἢ ταῦτα μὲν ὑφίεσθαι καὶ κουφίζειν, τῶν δὲ κάτω περὶ ἰσχία, μείζους εἶναι τοὺς πόνους. ἤδη δὲ περὶ τὴν ὀγδοηκοστὴν, ξυνέ-
B δωκε μὲν πάντα. ξυνέλιπε δὲ οὐδέν. οὖρά τε γὰρ εὔχροα καὶ πλείους ὑποστάσιας ἔχοντα κατέβαινεν. οἵ τε παράληροί τε μείους ἦσαν. περὶ δὲ ἑκατοστὴν, κοιλίη πολλοῖσι χολώδεσιν ἐπεταράχθη. καὶ ἤει χρόνον οὐκ ὀλίγον πολλὰ τοιαῦτα. καὶ πάλιν δυσεντεριώδεα, μετὰ πόνου, τῶν δὲ ἄλλων ῥαστώνη. τὸ δὲ σύνολον, οἵ τε πυρετοὶ ἐξέλιπον, καὶ ἡ κώφωσις ἐπαύσατο. ἐν ἑκατοστῇ, τελέως ἐκρίθη καῦσος.

Conſequentibus diebus crebrò & paulatim ſanguis è naribus profluxit. Ad ſexageſimum verò diem, deſierunt quidem ſanguinis è naribus eruptiones, verùm coxendicis dextræ vehemens dolor tenuit, ac febres intendebantur. Neque verò multò poſt, inferiorum omnium partium dolores exorti ſunt. Contigit autem vt aut febres maiores eſſent, ſurditaſq; iuncta, aut iſta quidem remitterent & alleuarent, verùm inferiorum ad coxendices partium grauiores fierent dolores. Iam verò ad octogeſimum remiſerunt quidem omnia, verùm nihil dereliquit. Nam & vrinæ probati coloris, in quibus plura ſubſidebant, prodierunt, & deliria ſunt imminuta. Circiter centeſimum aluus bilioſis multis perturbata eſt, nec pauco tempore talia multa procedebant, tandemque inteſtinorum difficultas cum dolore vexauit, cætera commodè habebant. In totum autem, tum febres reliquerunt, tum ſurditas deſiit. Centeſimo prorſus eſt iudicatione abſolutus, febris erat ardens.

Præclarus hic agitur naturæ de pernicioſiſſimo morbo triumphus. Nam cùm febris acuta ex ſanguinis magna copia & biliosorum plurimorum ſuccorum permixtione, viſcerum cauo ita inſediſſet, vt vel præcipitium vrgeret, vel obſtinatiſſimi & pertinaciſſimi morbi ſuſpicionem certiſſimam faceret, admirabilis facultatum omnium virtus enituit, quæ ad profligandum nocentiſſimum morbum & ſtatim de ſe peſſima edentem ſigna, quacunque licuit ratione, naturam excitarunt. Præcipuè autem apparet, vt in longo morbi tractu, ex criſeos doctrina ſæpiùs celebrata per abſceſſus iudicatio, quæ diebus decretoriis intenta, firmatam habet autoritatem. Etenim quadrageſimo die per largum ſanguinis effluuium emiſſa humorum copia, de reliquo optimam concepit ſpem,
D quæ & ſexageſimo ſuſtentata eſt, propulſa in remotiſſimas corporis partes & quam longiſſimè abducta morbi materia. At verò octogeſimo ſublatis omnino coctionis in vrinis ſignis, reliquum erat centeſimo, aut etiam procedente iudicatione abſolutionem integram fore, quæ humorum per aluum ſeceſſu, velut eluuione, & in ſentinam depoſitis ſordibus, legitimè eſt procurata. Ex quo & abſceſſuum doctrina, tam eorum qui κατ' ἔκρουν, quàm eorum qui κατ' ἀπόστασιν fiunt, nobilitata, & verò decretoriorum in trahentibus morbis dignitas ampliſſimè confirmata cernitur. Quòd verò ſalubris fuerit, & vi naturæ die iudicatorio procurata per ſanguinis fluorem humorum depletio, id certè parem habet cauſam cum virgine Abderitana paulò ſuperiùs memorata, & Metone lib. 1. Epid. Quibus etiam hunc ægrum quodammodo æquat Galenus lib. 2. περὶ δυσπν. his verbis, ὁ δ' ἕκατος, τῷ τε παρθένῳ, καὶ τῷ αἱμορραγήσαντι ἐκ τοῦ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἐπιδημιῶν ἀριθμῷ ἔχει δ' ἄλλα τινα τὴν ὑπόθεσιν.

πυρετὸς καυσώδης] Potuit febris ardens, hoc eſt æſtuoſa ex concalefacto plurimo bilioſo ſanguine corripere, quæ procedentibus diebus ferocientem remitteret impetum. Potuit verò propter permixtam humorum inæqualitatem, ordinem & typum variare.
E Vnde ἄλλοτε ἀλλοίως παροξυνόμενος, καὶ τὰ πάντα ἀτάκτως dicitur, ac proinde in tempus aliquod extenditur, nec prorſus abſimilis videtur febri ardenti quæ Parium ſuprà commemoratum diu diſtraxit.

οὖρα λεπτὰ, μέλανα] Vrinæ nigræ & tenues magnum faceſſebant negotium, naturamque plurimùm vexabant, atque adeò in longum tempus extractus eſt morbus, eique iudicatoriis vacuationibus ſuccurſum. Alioqui quæ ſolent eſſe ſalutares vrinæ nigræ, ferè craſſæ ſunt & ad iudicationem tendunt. Sic quoque ἐναιώρημα μετέωρον, ſublimem ſurſum rapi materiam, & mentis tentationem ſuſpectam facit, vt ſæpiùs ſcripſimus. Atque illud μετέωρον non ſatis expreſſiſſe videtur Caluus.

πυρετὸς ἄλλοτε ἀλλοίως] Vagæ iſtæ & incertæ febrium prehenſiones humorum inæqualitatem & exagitationem ſignificant, ac internas viſcerum obſtructiones. Hîc autem ἀτάκτως dixit, quod aliàs πλανωμένως παροξυνόμενος, quibus εὐτάκτως oppoſuit, vt priùs ſcripſimus. Apparet autem ex Commentario, Galenum numerum mutaſſe & in plurali legiſſe, contra omnium quos videre licuit codicum fidem.

F πυκνὰ κατ᾿ ὀλίγον] Magnam adfuiſſe humorum abundantiam oportuit, quæ tam luculentam ac plurimis diebus perſeuerantem euacuationem poſtularit. Nam ſanguinis effuſio ad ſexageſimum diem procedens, veluti ex tranſmutatione, ſurditatem leuauit, & cerebrum depleuit, ex parentis diſciplina. At verò vt in trahente morbo & diuturnorum vitiorum decernendi ordinem intendentes, neceſſe fuit craſſorum plurimorum & crudorum ſuccorum permixtionem non leuem adfuiſſe, quæ neque ſola ſanguinis eruptione, etſi larga & crebra, depelli potuerit, quinetiam in corporis remotiſſimas partes, vt crura & coxendicem, grauitate ſua & naturæ depoſitu, momentum fecerit. At niſi octogeſimo die coctionis indicia in vrinis apparuiſſent, lentior multò ſalus futura erat, quæ ne his quidem ſatis firmiter obſignari potuit, niſi noxiorum quoque humorum per aluum facta eſſet ſeceſſio, ac veluti per dyſenteriam (abſceſſus quadam ratione) obſtinatiſſima illa morbi materia omninò fuiſſet depoſita. Tam certè operoſum fuit viribus alioqui bene conſtantibus & integris tantam noxiam depellere, quæ naturæ alacritatem longa trahendi mora retardauit, & ſecuritatem diuturnitate rependit. Eædem autem omninò hîc abſolutionis viæ celebrantur, quæ virgini Abderitanæ paulò priùs ſanitatem procu-
G rarunt, vt criſeos doctrina firmetur & parentis induſtria eluceat.

περὶ δὲ ἑκατοστὴν] Valde vitioſum eſt quod in codice Regio vno manu ſcripto ἰσχίον τὴν κοιλίην legitur, quem ſecutus eſt Aſulanus.

καὶ ἤει χρόνον] Sic duo vetuſtiſſimi codices. Alij ἦν habent, eodem planè ſenſu.

τὸ δὲ σύνολον] Iſtud quidam ſequentibus coniungunt, ſignificatque in totum febres deſiiſſe. Quòd ſi cum cæteris diſtinxeris, in ſumma, non malè ſonabit.

ἐν ἑκατοστῇ τελέως ἐκρίθη] Sic legunt omnia exemplaria præter Germanicum noſtrum quod ἐν εἰκοστῇ ἑκατοστῇ habet. Quam lectionem Galenus ſecutus eſt lib. 2. de diebus decret. & hîc quoque Cornarius. At certè ea videtur verior eſſe lectio, cùm centeſimi diei priùs meminerit, qui etiam laborioſas vacuationes fecerit, vt ne addam centeſimum & vigeſimum diem celebratiſſimum eſſe diu-
H turnorum morborum terminum, eumque celebrat his verbis Galenus lib. 2. de diebus decret. καὶ δὴ τινας οἶδα τῶν μακρῶν ἐμπειρίας, ὁμολογεῖ καὶ αὐτοὺς κρίσιμον τὴν ἑκατοστὴν εἰκοστὴν ἡμέραν πολλαχῶς ἀναλεγομένως λόγῳ, ἀρξάμενος καὶ ὁ ἕκατος δὴ ὁ ἐν τοῖς εἰκοστοῖς γεγραμμένος Ἡρόπυθον, ὅτι ἐν τῇ εἰκοστῇ ἑκατοστῇ ἡμέρᾳ κρίσιμος τελέως φησίν. Galenus tamen in Commentario iudicationem iſtam centeſimo diei adſcribit, vbi ſatis apparet eſſe mendum, quod π. pro κ. adſcriptum ſit, cùm ſatis conſtet ex ipſa ægri hiſtoria, coctionis ſigna in vrinis octogeſimo die non vigeſimo extitiſſe. Quòd verò cæteri τελέως ἐκρίθη καῦσος habent, nos diſtinximus, & καῦσος illud pro morbi indicatura ſumpſimus, quod aliàs in his libris frequens eſt.

DE CHARACTERIBVS ÆGRO SVPERIORI ADSCRIPTIS.

Characteres iſti iudicationem centeſimo & vigeſimo haud dubiè attribuunt, idque bilioſorum ſeceſſuum, qui centeſime diei adſcripti ſunt, beneficio. Nam etſi cæteris humorum tum vacuationibus, tum verò tranſmutationibus, morbi materia accenſeri debet, plena tamen in totum abſolutio, depoſitis per aluum morbi reliquiis, & in difficultatem inteſtinorum deſinentibus attribuenda eſt, quod ſatis ex ipſa hiſtoria conſtat. Ex his igitur notis π. χ. δ. ρ. κ. υ. hunc ſenſum elicias licet. [illegible] Etſi vitioſè ſemper τ. pro π. & γ. pro Υ. adſcriptum eſt.

Æger decimus.

Abderæ Nicodemus ex venere & potu febre correptus eſt. Per initia autem ſtomachi faſtidio & oris ventriculi dolore cum ſiti conflictabatur. Lingua exuſta eſt, vrinæ tenues ac nigræ. Poſtridie febris inuaſit cum horroris ſenſu & ſtomachi faſtidio, nihil dormiuit, bilioſa, flaua, vomitione ſunt refuſa, vrinæ eædem perſeuerabant, noctem quietam tranſegit, ſomnum cepit. Tertio die imminuta ſunt omnia & tranquillitas adfuit. Sub Solis occaſum rurſus corporis implaciditate aliquantulum tentatus eſt, noctem permoleſtè tulit. Quarto rigor cepit, febris magna, omnium dolores aderant, vrinæ tenues erant, ac ſuſpenſum quiddam in medio innatans habebant, multum delirauit. Septimo alleuatio fuit. Octauo cætera remiſerunt omnia. Decimo ſequentibuſque diebus dolores quidem tenuerunt, verùm leuiores erant. Acceſſiones verò & dolores hunc perpetuò diebus ferè paribus inuaſerunt. Vigeſimo vrinam reddidit albam, cui craſſitudo inerat, nec depoſita ſubſidebat, copioſo ſudore profuſo viſus à febre liber eſſe. Sub veſperam autem rurſus incaluit, iidemq; dolores vexarunt, horror adfuit, ſitis, nonnihil delirauit. Quarto & vigeſimo, copioſam vrinam albam reddidit, in qua multa ſubſidebant. Sudore calido copioſo per totum corpus diffuſo, à febre iudicatione eſt abſolutus.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ.

B Εν Ἀβδήροις Νικόδημος ἐξ ἀφροδισίων καὶ ποτοῦ, πῦρ ἔλαβεν. ἀρχόμενος δὲ ἦν ἀσώδης, καὶ καρδιαλγικὸς διψώδης. γλῶσσα ἐπεκαύθη. οὖρα λεπτὰ, μέλανα. β, ὁ πυρετὸς παρωξύνθη. φρικώδης. ἀσώδης. οὐδὲν ἐκοιμήθη. ἤμεσε χολώδεα ξανθά. οὖρα ὅμοια. νύκτα δι' ἡσυχίης. ὕπνωσε. γ, ὑφῆκε πάντα, ῥαστώνη δὲ ἦν. περὶ ἡλίου δυσμὰς, πάλιν ὑπεδυσφόρει. νύκτα ἐπιπόνως. C τεταρτῃ, ῥῖγος, πυρετὸς πουλὺς. πόνοι πάντων. οὖρα λεπτά. ἐναιώρημα, παρέκρουσε πολλά. ζ, ῥαστώνη. η, τὰ ἄλλα ξυνέδωκε πάντα. ι, καὶ τὰς ἐπομένας, ἐνῆσαν μὲν οἱ πόνοι. ἅπαντα δὲ πάντες, οἱ δὲ παροξυσμοὶ καὶ οἱ πόνοι τουτέῳ διὰ τέλεος ἐν ἀρτίῃσιν ἦσαν μᾶλλον. εἰκοστῇ οὔρησε λευκὸν, πάχος εἶχε, καὶ μένον οὐχ ὑφίστατο. ἵδρωσε πολλῷ. ἔδοξεν ἄπυρος γενέσθαι. δείλης δὲ πάλιν ἐθερμαίνθη. καὶ οἱ αὐτοὶ πόνοι. φρίκη. δίψα. σμικρὰ παρέκρουσε. D κδ, οὔρησε πολὺ, λευκὸν, πολλὴν ὑπόστασιν εἶχεν. ἵδρωσε πολλῷ θερμῷ δι' ὅλου. ἄπυρος ἐκρίθη.

Febris iſta ex non contemnendis occaſionibus orta, leuiter tamen diſcuſſa eſt. Quòd ſi admodum affectum corpus occupaſſet, aut humorum paratam inſignem habuiſſet corruptelam, non potuiſſet tam leui negotio tanto periculo defungi. Cruditatibus namque ex comeſſationibus & venere obortis, concepta tandem putredine, & bilioſorum & tenuium ſuccorum vbertate febris enata, E pro humorum inæqualitate varium habuit ſymptomatum concurſum. Atq; adeò paribus diebus ſæuiens morbus vigeſimo per vrinas & ſudorum copiam propè eſt iudicatus. Perſeuerantibus tamen quibuſdam morbi reliquiis, necdum euicta humorum craſſitudine & cruditate, nulla prægreſſa vigeſimi diei ſignificatione, in quartum & vigeſimum protenſa iudicatio eſt, ac etiam per vrinas & ſudorum abundantiam plena abſolutio procurata.

παρέκρουσε πολλά.] Hic variant exemplaria. Codices omnes impreſſi delirium diei quarto aſſignant. Codices verò manu ſcripti multa quædam interponunt, & diei ſexto delirium adſcribunt, quod etiam fecit Galenus lib. 2. περὶ δυσπν. atque eum hic ſecutus Cornarius. Sic habent codices ſcripti, [illegible] Vnus autem, [illegible] Itamque omninò lectionem ſequitur Caluus. Galeni locus vbi delirij die ſexto meminit, ſic habet, [illegible] F [illegible]

οὔρησε λευκὸν, πάχος εἶχε.] Iſta naturæ ordine & progreſſione fiunt, vt à tenuibus initio vrinis morbo in iudicationem eunte, progreſſus ad craſſiores euadat, quæ quodammodo tranſpoſitionis ratione, totum corpus expurgent & alleuent, quæ etiam tranſmutationis ratio ſuperiore ægro approbata eſt. Vt non temerè atque adeò raro, contrarius euentus in morbis ſalutaris eſſe cernatur, quod ſcribitur aph. 69. l. 4. At verò ob humorum inæqualitatem & cruditatis reliquias, in medio curſu ſubſiſtit naturæ vis, nec potuit ſemel totam noxiam deponere, quæ reparatis viribus poſtea edomita, per eoſdem ductus tandem in plenum profligata eſt & eiecta. G

κδ οὔρησε πολύ.] Huius loci meminit Galenus lib. 2. de dieb. decret. his verbis, [illegible] Vbi aliquantulum variata lectio cernitur.

DE CHARACTERIBVS ÆGRO SVPERIORI ADSCRIPTIS.

Codices ſcripti hos apponunt characteres. [illegible] Υ. ex quibus nullo negotio hunc ſenſum extorqueas, [illegible] Nam quòd in totum morbi abſolutionem ſudoribus attribuunt, id iudicationis merito quodam H atque ex decernendi dignitate facere videntur, cùm ſatis conſtet attentatam vigeſimo die criſim ſudorum beneficio attribuendam eſſe, quæ apparentibus in vrinis coctionis ſignis, poſtea pleniorem per eoſdem ſudores fecerit liberationem. Verùm animaduertendum eſt in his centeſimo vigeſimo primo non vigeſimo quarto attribui contra hiſtoriæ fidem, vt facilè exiſtimarim [illegible] pro δ. poſitum, vt τ. pro π. & γ. pro Υ.

Æger vndecimus.

Mulier quædam in Thaſo auſtera & aſpera, ex mœrore manifeſto recta adhuc & obambulans, inſomnia & ciborum faſtidio tentata eſt, ſiti & magna

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟΣ.

Εν Θάσῳ γυνὴ δυσάνιος, ἐκ λύπης μετὰ προφάσιος ὀρθοστάδην ἔτ' ἐοῦσα, ἄγρυπνός τε καὶ ἄσιτος καὶ διψώδης ἦν.

A ... καὶ ἀσώδης. ᾤκει δὲ πλησίον τοῦ Πυλάδου, ἐπὶ τοῦ λείου. ταύτῃ πρώτῃ ἀρξαμένης νυκτὸς, φόβοι, λόγοι πολλοὶ, δυσθυμίη, πυρέτιον λεπτόν. πρωῒ σπασμοὶ πολλοί. ὅτε δὲ διαλίποιεν οἱ σπασμοὶ οἱ πολλοὶ, παρέλεγεν. ἠσχρομύθει. πολλοὶ πόνοι, μεγάλοι, ξυνεχέες. δευτέρῃ διὰ τῶν αὐτῶν. οὐδὲν ἐκοιμᾶτο. πυρετὸς ὀξύτερος. τρίτῃ οἱ μὲν σπασμοὶ ἀπέλιπον. κῶμα δὲ καὶ καταφορὴ, καὶ πάλιν B ἔγερσις. ἀνήϊσσε. κατέχειν οὐκ ἠδύνατο. παρέλεγε πολλά. πυρετὸς ὀξύς. ἐς νύκτα δὲ ταύτην ἵδρωσε, πολλῷ θερμῷ δι' ὅλου. ἄπυρος. ὕπνωσε. πάντα κατενόει. ἐκρίθη. περὶ δὲ τὴν τριταίην, οὖρα μέλανα, λεπτά. ἐναιώρημα δὲ ἐπὶ πολὺ στρογγύλον. οὐχ ἵδρυτο. περὶ δὲ κρίσιν γυναικεῖα πολλὰ κατέβη.

corporis æſtuatione premebatur. Habitabat autem in Pyladis ædes in Plano. Primo die appetente nocte, metus, ſermones multi, animi ægritudo febricula leuis cepit, mane conuulſiones multæ vexarunt. Ac ſicubi conuulſiones illæ multæ intermitterent, delirabat, obſcœna loquebatur, dolores multi, vehementes & continentes aderant. Poſtridie eadem perſeuerarunt, ſomnum non cepit, febris ingraueſcebat. Tertio conuulſiones certè ceſſarunt, ſopor verò atque in ſomnum degrauatio tenuit, rurſumq́; expergefacta eſt, exiliit, neque ſeſe continere poterat, multum delirabat, febris erat acuta. Eadem autem nocte ſudor copioſus, calidus, toto corpore dimanauit, à febre immunis fuit, ſomnum cepit, omninò ad ſeſe rediit, iudicatione eſt abſoluta. Ad tertium verò diem vrinæ nigræ, tenues erant, habebantq́; in medio ſuſ- C penſum quiddam innatans, rotundum admodum, neque ſubſidebat. Sub iudicium autem muliebria copioſa profluxerunt.

Huius morbi cauſa ex ipſa hiſtoriæ denunciatione & Galeni Commentario ſatis aperta eſt. Nam cùm retenta menſium abundantia, ſanguinis fœculenti & melancholici vitium atque exundantem humorum copiam feciſſet, non immeritò prius is plenitudinis caſibus conflictata, & ex longo mœrore anxia, mentis perturbationem, atque ex capitis repletione neruorum diſtenſiones ſenſit. Quæ cùm ex nimio ſucculentiæ ſucceſſu atque ipſa plenitudine ortum caperent, ſola depletione nempe ſudorum vaporatione & largi menſium profuſione, velut legitimis naturæ vacuationibus, ſalutarem habuerunt iudicationem. Magnum autem [illegible] robur atque iuuenilis ætatis alacritatem adfuiſſe conſtat, quæ tam impensè pertentatam mentem, vt non longè à furore abeſſet, paucis ſtatim diebus, ha[illegible] qua[illegible] derivatione, ac veluti reuulſione ſedarit atque temperarit. Vt non immeritò D [illegible] Galenus, lib. περὶ δυσπν. [illegible] vocarit. Nam & melancholicam iſtam deſipientiam ex menſium ſuppreſſione, in furorem, & [illegible] perſæpè erumpere teſtatur Hippocrates in Prorrh. his verbis quæ rei huic geſtæ non minimam lucem adferent, [illegible] ἐπισχεθέντων, μελαγχολικά, [illegible]. Quam ſententiam etiam in Coac. Prænot. repetit. Magnam autem affinitatem habet hoc exemplum cum iis mulieribus Thaſiis quæ partuum purgamentis ſuppreſſis conflictatæ, in eandem propè affectionis cauſam deuenerunt, qualis eſt Pinſini vxor libr. 1. Epid. & quæ ad frigidam decumbebat, ſuperius enumerata.

γυνὴ δύσφρων] δύσφρων vetus eſt dictio & planè Hippocratica, quæ anxium, moroſum, moleſtum, triſtem, difficilem, aſperum, & eam quæ ferè ſemper angitur, neque eſt animo ſecuro aut alacri, ſed vultu tetrico & auſtero, ſignificat. Galenus in Exegeſi vocum Hippocratis hanc dictionem ita explicat, δυσάνιος, ὁ μὴ ῥᾳδίως ἀνιώμενος, ἔστι δὲ καὶ ὁ δυσχεραίνων, ὁ δυσκολαίνων. [illegible] E [illegible] Quam ſignificationem in Commentario repetit, & hîc eam innuit ſcribit quæ ex longo mœrore diu triſtis & anxia perſeuerarit, nec ad animi æquitatem aut ſecuritatem reuocari potuerit. Atque hac dictione vtitur Ariſtoteles in Phyſiognomicis. & δύσφρονα τῷ εὐθύμῳ opponit his verbis, [illegible]. Heſychius verò de hac dictione ſic ſcribit, [illegible]. Et δυσάνιος, [illegible]. Phauorinus quoque, δυσάνιος [illegible]. Et δυσάνιος, ὁ μὴ ῥᾳδίως ἀνιώμενος, [illegible]. Rurſuſque, [illegible]. Porrò hîc Aldinus codex cum duobus ſcriptis δυσάνιος legit, quam lectionem veterem & germanam exiſtimo ex Galeno in Exegeſi, etſi parum huc quadrat explicatio illa huic dictioni attributa, ſed ea quam ibidem dictioni δυσάνιος tribuit. Quod certè facit vt facilè mihi perſuadeam pro F δυσάνιος illic δυσάνιος legendum eſſe quod eandem notionem ex Critica hîc in Comm. repetat Galenus, etſi aliquantulum vitioſè. Cæterùm Erotianus quoque δυσάνιος legiſſe videtur, gignendi tamen caſu, cùm ſcribit, [illegible]. Vbi certè [illegible] potiùs reponi debet. Et certè apud Gal. vbi δυσάνιος ὁ μὴ ῥᾳδίως ἀνιώμενος exponitur, μὴ redundare videtur, aut μὴ ῥᾳδίως, μὴ [illegible] ſignificat.

μετὰ προφάσιος] Manifeſtæ mœroris cauſæ morbum leniunt. Grauiores namque ſunt internæ melancholiæ cauſæ quàm externæ, quod hæ humanitatem non penitus exuant, illæ vero liberiùs mentis frænos excutiant, & imis infixum animi penetralibus affectum ſignificent. Ideoque iſtud addidit Hippocrates, vt ex ſublatis in cerebrum vaporibus delirium factum innueret, alioqui certè furor & inſania præſagiri poterant.

πλησίον τοῦ Πυλάδου] τῶν Πυλάδου habent exemplaria duo ſcripta vetuſtiſſima, ac parum refert verum οἴκων an verò [illegible] ſubintelligas, quod faciunt interpretes. Illud etiam ἐπὶ τοῦ λείου retinere potuiſſem, quòd loci quandam proprietatem deſignet, niſi & plani- G tiem loci æquabilitatem, aut planum aliquod ſignificare etiam compertum eſſet.

δυσθυμίη] Animi iſta ægritudo & diffidentia cum metu præſertim, ſi diu tenuerit, melancholiam portendit, atque ea præcipuè δυσθυμίη, quæ [illegible] accidit, vt ſcribit Hippocrates. Itaque etiam priùs idem commemorauit in muliere quadam quæ phrenitide periit, & conſentiunt iis quæ ſcribuntur placito 23. l. 6. & à † Galeno explicantur lib. 3. loc. aff. Nam δυσάνιος [illegible] ſcribit in Commentario Galenus. † *Lib. 6. Epid. ſect. 8.*

σπασμοὶ πολλοὶ] Hunc locum adducit Galenus lib. 2. περὶ δυσπν. atque ex eo reſpirationis in hac ægra genus elicit, his verbis, [illegible] ἀλλὰ καὶ σπασμοὶ πολλοὶ, φησί. [illegible] σπασμὸν γὰρ [illegible]. Huiuſmodi verò conuulſiones ex humorum in cerebro abundantia atque in neruos affluxu ortas eſſe ſatis conſtat, teſtaturq́; his verbis H Galenus Comm. 1. in Prorrh. [illegible] σπασμὸν [illegible]. Atque huiuſmodi menſibus ſubſiſtentibus neruorum diſtenſiones facilè ſuboriri ſubindicat Hippocrates, in ea quam priùs adduximus Prorrhetici ſententia, his verbis, ἀλλὰ γε καὶ σπασμώδεες αὐται.

ἠσχρομύθει] Hanc lectionem vt verè germanam habent exemplaria duo peruetuſta manu ſcripta & meliores impreſſi codices, eamque abundè confirmat Hippocrati non inſolens phraſis, qua inauctam mentis perturbationem, ac in phrenitidem aut furorem ferè erumpentem, cùm hac dictione aliàs vtitur, ſignificat, vt libro 4. Epid. cùm valde mente emotum adoleſcentem indicat, hanc locutionem adhibet his verbis, [illegible] αἰσχρομυθέειν [illegible]. Ex quibus certè vehementem mentis perturbationem conijcias licet, cùm iſta ex vniuerſali quodam pronunciato pendeant, quod hoc modo effert Galenus Comm. 2. in Prorrh. [illegible]. Et ſatis conſtat quæ plurimùm ab ægri mo-

ribus aut ab innata natura recedunt, magnam adferre noxiam. Quam quidem artis præceptionem, vt constanter, cùm plurimis in locis firmat Hippoc. tum verò ſic exprimit in Coacis Prænot. τὰ παρὰ τὸ ἔθος ποιεῖν τι τῶν προεθυμέεσθαί τι σιτέειν καὶ εἰθισμένον, ἢ ὁκοῖον, πικρόν, ἢ καὶ τὸ ἐναντίον παραφρονητικόν. Et aph.81.lib.7. ἢν ἐπὶ πάσῃ ἄλλῃ φύσει ἐκβάλλῃ τὸ σῶμα, ἢν ὀλίγον, ὀλίγη ἡ νοῦσος γίνεται, ἢν δὲ πουλύ, πολλή, ἢν πάνυ πολὺ, θανάσιμον τὸ τοιοῦτον. Atque in Prorrh.& Coac Prænot.per hanc ſententiam inculcat, ἐν κακοῖσιν θρασέα ἀπόκρισις χαλεπόν, & per τὰ ἐν φρενίτιδι πυκνὰ μεταπίπτοντα. Et ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπιστάσιος, πυκνὰ δὲ μεταπίπτοντα. Quæ etiam in Coac.repetit. Inuſitatæ etenim huiuſmodi ægrotum permutationes & præter morem actiones, deſipientias & mentis inſaniam portendunt, vt in muliere quæ alioqui pudoris tenax eſt, verborum obſcœnitas emotam mentem indicat. Atque in huiuſmodi inſanientium permutationibus, hanc dictionem ex iſtis libris Epidemiôn agnoſcit Galenus Comment. 1. in Prorrh. his verbis, καὶ οὖν τοὺς σιωπηλοὺς λέγοντας, ὀλίγον ὕστερον αἰσχρολογεῖν καὶ ἀσελγῶς φθεγγομένους μεμαρτυρήκαμεν, ὥσπερ ἐν τοῖς ἐπιδημίαις αἰσχρορρημονεῖν ἐκάλεσεν, ἢ μεταβάλλοντα ἐκ τοῦ φαύλου εἰς τοὐναντίον, ἀλλ' ἐκ μικροῦ εἰς μεγάλα γίνεσθαι. Quæ perfectè lectionem iſtam approbant, eamque nobis imitandam eſſe contendunt, etſi codices quidam ſcripti ἐγχαρμύθεν, hoc eſt ἐβόα, habent, quo inſanientium clamores nobis proponunt. B

πολλοὶ πόνοι] Codices quidam manu ſcripti πόνοι μεγάλοι, ξυνεχέες, habent. Quam lectionem ſequitur Galenus libro 2. περὶ δυσπν. & Caluus.

οὐδὲν ἐκοιμᾶτο] Iſtud omiſit Caluus contra omnium quos videre licuit codicum fidem.

κῶμα δὲ καὶ ἐκπτοησις] Hic attingit valde perniciosum transmutationis genus in inſanientibus, dum incontinentiæ ſpeciem in ſomnum degrauatione eludunt, qua de re antea ampliſſimè dictum eſt, inſaniæque præſagitionem proſequitur propriè accommodatis ad vehementem mentis emotionem verbis, quibus irrequietos inſanientium motus ob oculos ponit. Nam & expergefactiones illæ à ſopore, & exilientium exurrectiones, furibundos mentis motus prædicunt, & velut hic ἐγρήγορσιν dixit, ita ἐκπεπληγμένως θρασυτάτας ἐγρηγόρσιας extulit in Prorrh.& Coac.Prænot. ἀναΐσσειν verò quod eſt ἐξορμᾶν καὶ εἰσίστασθαι, exilientium impetum & irruptionem ſignificat, atque huiuſmodi incompoſitis motibus valde eſt accommodatum. Ac de his crebrò ἐξίστασθαι & ἐξανίστασθαι effert Hippocrates, vt καὶ ἐξαναστάσεις in Prorrh. crebras & inanes exurgentium ægrorum cupiditates vocat. Et de huiuſmodi phreniticis ἀναρρίζειν & ἐξανίστασθαι ſcribit Aretæus in eorum curatione. Sic τοὺς περὶ χεῖρα ἀναΐσσοντας dixit Hippocrates in Coacis, eos qui ad manum exiliunt, & quorum pulſus veluti reſilit, ac quaſi tremebundus ſubſultat, apparetque exiguus tremor, in quibus conuulſiones & delirium non temerè præſagias. Non ſecus αἱ ἐν ὑποχονδρίοισι ἐν πυρετῷ ὀδύναι ἀναΐσσουσαι dicuntur in Coacis, dolores ad præcordia ſubſultantes ac veluti reſilientes, quos παλμώδεας ſæpè vocat, quomodo quoque διὰ τῶν ὤτων ἦχον διαΐσσειν, ſonitum per aures peruadere & exire ibidem ſcripſit. Quod certè effecit vt ἀΐσσων ex vetuſtis exemplaribus legerimus, non quemadmodum cætera ἀϋπνῶν, quæ iſtud ad infeſtantes vigilias retulerunt. Nihil autem mirum ſubit, in huiuſmodi inconſtantibus inſanientium emotionibus, conuulſiones aut tremores prædici, cùm paſſim ſcribat Hippocrat. in Prorrh. & Coacis Prænot. αἱ ἐν κώματι παρακρούσιες σπασμώδεες. Et αἱ ὀξέες ὀλέθριοι μελαγχολικοί, τρομώδεες γινόμενοι. Et οἱ φρενιτικοὶ τρομώδεες ἢ σπασμώδεες. & τὰ ἐν φρενιτικοῖσι πυκνῶς τρομώδεα, θανάσιμα. quod etiam paulò ante indicauimus. Caluus illud καὶ ἐκπτοησις omiſiſſe videtur, cùm tamen hic magnam habeat efficacitatem, quod ex ſuperioribus coniicere eſt facile. D

περὶ δὲ τὰς τεσσαρεσκαίδεκα] Quædam exemplaria ἐπειδὴ περὶ τὰς γ' ἡμέρας legunt, cui lectioni videtur ſuffragari Galenus in Comm. Vrinas verò nigras & tenues, alioqui tamen ſalutares eſſe in mulierum abundantiæ ſuppreſſione, ſæpiùs meminimus, vt & ἐναιωρήματα στρογγύλα, delirium vehementemque mentis emotionem portendere, in Philiſco lib. 1. Epid. ſcripſimus, οὐχ ἵδρυτο autem (pro quo vitioſè, vt aliàs ſæpiùs, οὐχ ἱδρῶτα quædam exemplaria habent) tam ad vrinas quàm ad ſublimamentum referri poteſt mentiſque inconſtantiam confirmat, cùm flatus plurimos crudæ materiæ permixtos fuiſſe ſignificet, quorum iactatione materia ſurſum rapta eſt, & in cerebrum firmata, mentem è ſede conſtantiæ diſturbauit. Quò ferè referuntur ἐναιωρήματα διεσπαρμένα, in huiuſmodi deliriis crebrò annotata. Humoris verò craſſitudo cum caloris immoderatione, ſublimamenti rotunditatem infamauit, vt mirum quoque ſubeat, quomodo Interpres quidam nubes pro ſublimamento poſuerit.

DE ADSCRIPTIS ÆGRO CHARACTERIBVS. E

Cùm ſatis conſtet ex hiſtoriæ decurſu & Galeni Commentario, plethoricam iſtam muliebrium ſuppreſſionem, per ſudôrum copiam & profluentem ad eriſim menſium abundantiam, decernendi modo eſſe leuatam, facile eſt ex propoſitis in medium characteribus, probabilem quendam & ad rei de qua agitur naturam accommodatum ſenſum elicere. Hoc modo namque cùm apponant codices ſcripti, π. π. ι. λ. ι. γ. υ. id mihi erui poſſe videtur, πλεῖον πάθος ἱδρώτων λοχείων ἐπισχεθέντων. τρίτῃ ὑγίεια. Credibile eſſe ſudorum copiam in purgamentorum ſuppreſſione, tertio die ſalutem attuliſſe. Vbi certè propter exempli affinitatem cum ſuperioribus mulieribus partionis purgamentis ſuppreſſis laborantibus, τὰ λοχεῖα impropriè, ἀντὶ τῶν καταμηνίων ἢ γυναικείων καθάρσεων, & pro quibuſuis muliebribus purgamentis poni videntur. Niſi ſi quis pro λ. aut κ. aut γ. καταμηνίων aut γυναικείων notas ſumi debere contendat. In quo non admodum repugnantem habebit aſſenſionem noſtram, cùm alioqui, vt & originem, ita certè ſcriptionis ſeriem plurimùm ſuſpectam huiuſmodi characteres plærunque nobis fecerint. F

Æger duodecimus.

Lariſſæ virginem quandam febris ardens & acuta prehendit, peruigil erat, ſitibunda, lingua fuliginoſa, arida. Vrinas probati quidem coloris reddidit, tenues tamen. Poſtridie moleſtè habuit, non dormiuit. Tertio die aluus aquoſa multa tranſmiſit, proximiſque diebus talia commodè prodierunt. Quarto vrinam tenuem, paucam reddidit, quæ ſuſpenſum quid in medio innatans ſublime habebat, neque ſubſidebat, ſub noctem delirauit. Sexto ex naribus ſanguis abunde multus effluxit, atque vbi inhorruiſſet, ſudore copioſo calido per totum corpus diffluente, ex febre immunis iudicatione liberata eſt. In febribus autem, iamque peracta iudicatione, tum primùm muliebria deſcenderunt, quod illibatæ virginitatis eſſet. Prorſus verò ſtomachi faſtidio laborabat, horrebat, faciei rubor aderat, oculorum dolor & capitis grauitas. Huic morbus non repetiit, ſed iudicatione eſt abſoluta. Dolores diebus paribus inuadebant.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΔΩΔΕΚΑΤΟΣ.

Ἐν Λαρίσῃ, παρθένον πυρετὸς ἔλαβε. καυσώδης ὀξύς. ἄγρυπνος. διψώδης. γλῶσσα λιγνυώδης. ξηρή. οὖρα, εὔχροα μὲν, λεπτὰ δέ. δευτέρῃ ἐπιπόνως. οὐχ ὕπνωσε. τρίτῃ πολλὰ διῆλθεν ἀπὸ κοιλίης, ὑδατόχροα. καὶ τὰς ἐπομένας, διὰ τοιαῦτα εὐφόρως. τετάρτῃ, οὔρησε λεπτὸν ὀλίγον. εἶχεν ἐναιώρημα μετέωρον. οὐχ ἵδρυτο. περὶ νύκτα παρέκρουσεν. ϛ, διὰ ῥινῶν λάβρον ἐρρύη πουλύ. φρίξασα. ἵδρωσε πολλῷ θερμῷ δι' ὅλου. ἄπυρος ἐκρίθη. ἐν δὲ τοῖσι πυρετοῖσι καὶ ἤδη κεκριμένων, γυναικεῖα κατέβη τότε πρῶτον. παρθένος γὰρ ἦν. ἦν δὲ διὰ παντὸς ἀσώδης. φρικώδης. ἔρευθος προσώπου. ὀμμάτων ὀδύνη. καρηβαρική. ταύτῃ οὐχ ὑπέστρεψεν, ἀλλ' ἐκρίθη. οἱ πόνοι ἐν ἀρτίῃσιν. G H

Hoc benignioris ſucculentiæ & copioſioris ſanguinis exemplum, iam crebro in ſingulari iſta ægrorum ſpeculatione vſurpatum, vacuatione & depletione tantum, velut vniuerſali curationis iudicatione, emendari potuit, hiſque remediis & naturæ prouidentia legitimè eſt ſuccurſum. Nam & tertio die refuſa eſt per ſeceſſus humorum multitudo, & tum primum inſigni ad criſim

A die ſatis luculenta vacuationis iacta ſunt initia, non quidem copiæ aut degrauationis ratione, ſed naturæ viribus, cuius benignitatem tolerantiæ facilitas ſatis teſtata eſt. Ac ne ea quidem ſatis eſſe potuit ad tantam depellendam humorum copiam per aluum irruptio ſed quæ ſola quantitate peccabat ſuccorum benignitas, accommodatum huiuſmodi abundantiæ ſuffugium nacta, per largum ſanguinis ex naribus profluuium & ſudorum diffuſionem exhauſta eſt, & euntibus in iudicationem omnibus, tandem per menſium eruptionem, mirabili quadam naturæ efficacitate deriuata & propulſata. Qua in morborum ſolutione, omninò animaduertendum eſt, iudicationis abſolutionem ſexto die non temerè eſſe procuratam, neque tamen ideo certas eſſe criſeωn leges. Quod & à Galeno prudenter admodum eſt annotatum, & vt inſolens quidem, tamen in morbis ex ſanguinis copia contingens, in quibus diebus paribus acceſſiones fiunt, experientia eſt cognitum.

γλῶσσα λιγνυώδης] λιγνυώδης γλῶσσα μελαίνουσα dicitur Galeno in Exegeſi, fuliginoſa lingua & nigricans. Fuligo namq; nigra eſt, & quemadmodum ea ex effumante incendio enata eſt, ſic cùm ex ardente fuligine lingua tingitur, magnum in præcordiis concep ũ B incendium intelligimus, quo veluti per gulæ ſpiraculum euaporante, illius parietibus fuligo adhæreſcit, & propter tunicæ continuitatem, linguam quoq; denigrat. Quam explicat Galenus in Comm. [illegible]. Quod certè in exæſtuantibus & ardentibus febribus plurimùm apparet, in quibus quoque iſtud non omninò lethale eſſe ſignum animaduertendum eſſe ſcribit Galenus, huiuſmodiq; fuliginoſam linguam, [illegible] λιγνυώδης [illegible] vocat Hippo. lib. 6. Epid. * eamque explicat Galenus [illegible].

* Sect. 5.

κοιλίη πολλὰ διῆλθε] Hęc humorum per aluum transfuſio vacuationis optima iecit principia, quæ poſtea amplissimè cõfirmata eſt, eamq; naturæ robore ſolicitari tolerantiæ facilitas indicauit. Ex quo cuiuis manifeſtum eſt, veriſſimum eſſe quod ex media criſeωn theoria petitum, à Galeno lib. 1. de Criſ. eſt traditum, [illegible]. Quòd verò ad ſcriptionẽ C attinet, exemplaria quædam ὑδατόχολα habent, quæ ſecutus videtur Cornarius: alia etiam ὑδατόχολον & ὑδατόχολα. Quæ varietas in huiuſmodi medicinæ parente ſæpè conſpicitur, vt priùs diximus. Pluralitatem tamen ſecuti ſumus & ὑδατόχολα cum Galeno legimus, quemadmodum vetuſta Regia ὑδατόχολα habent. In eo etiam quod ſequitur variant. Meliora quidem & vetuſtiora, [illegible] habent, quæ lubentiſſimè ſequimur, alia [illegible] legunt. Quædam etiam [illegible] habent. Galenus verò in Commentario, [illegible] legit. Quæ omnia ſenſum nihil immutant.

[illegible]] infamem diei prærogatiuam iudicationis celebritas expunxit, Nam cùm ex ſubſiſtente humorum magna copia morbus inualuiſſet, valentem quoque & copioſam exundantiæ refuſionem natura procurauit, cùm ſanguinis abundantiam per nares & legitimos muliebrium ductus ſubinde effudit, reliquam verò humorum multitudinem per diffuſos ex toto corpore ſudores depleuit. Quam naturæ alacritatem magnopere animaduertendam, mirum in modum admonet Galenus in Comment. eamque commemorat lib. 2. [illegible] his verbis, [illegible]. Quędam D porrò exemplaria πολὺ ad φείξαν referunt, ſed confertam ſanguinis proruptionem rectiùs mihi ſignificare videtur, vt eo quoque nomine iudicationi pondus accedat, quòd abunde copioſus ſanguis effluxerit. Proindeque non video quomodo per abunde, λάβρον καὶ πολὺ Caluus exprimere potuerit.

[illegible]] Iſtud abſolutè intelligendum videtur, vt [illegible] ſignificet, vt interpretatur Galenus in Comm. Ita namq; abſolutior fideliorq; iudicatio futura eſt. Caluus illud [illegible] ad febres refert, fortè quod [illegible] dixerit. Quod autem in febribus indicatur tum primùm menſes erupiſſe, id magni incendij & ebullientis ſanguinis ſuſpicionem auget. Id nanque ſæpè contingit, vt in æſtuantibus febribus iuuencularum flores per muliebria tum primùm decidant. Quod annotauimus in Virgine Abderitana, in qua ſimili locutione vſus eſt † Hippocr. vt & lib. 2. Epid. † Sect. 2.

ὀφθαλμοὶ ἐρυθροὶ] Sic ſæpè facici ruborem magnæ ſucculentiæ indicia prodentem vocat Hippocrates, quandoque etiam ἐρύθημα, eaq; hic commemorata certa ſunt plenitudinis, vitiumq; copia degrauatarum ſigna, vt ſatis apparet ex Galeni Commentario. Vitioſa E verò ſunt exemplaria quæ [illegible] tantum habent, cùm cætera omnia cum Galeno [illegible] addant. Vetus etiam Regium vnum, pro [illegible] legit, vt ad degrauantem oculorum dolorem referat. Atque hunc ſymptomatum concurſum, veluti maximè plenitudinis indicem, & in reſtitante magna ſanguinis abundantia vſitatum celebrat Hippoc. lib. 2. Epid. † his verbis quæ plurimum huic hiſtoriæ accommodata videntur, [illegible]. † Sect. 3.

[illegible]] Non temerè iſta eſſe addita ad diluendam iudicij calumniam eiuſq; confirmandã auctoritatem, ſatis ex Galeni Comm. apparet. Quod certè velut inſolens, his luculentis verbis ſubindicat Hippocrates, iſq; præcipuè animaduertet, qui quantumlibet procedentem ſexti diei iudicationem his verbis infamatam eſſe attenderit ex Galeno lib. 1. de diebus decret. [illegible]
F [illegible]
G Quam ad rem faciunt etiam quæ ſequuntur cap. 5. Admonendum porrò videtur codices manu ſcriptos in adſcribendis characteribus deficere, nec ampliùs vllos extare præter quoſdam ægro decimoquarto appoſitos, quos ſuo loco commemorabimus. Quæ certe intermiſſio, poſteaque redintegratio, non leuem ſuſpectæ originis cauſam habet.

ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΤΡΙΣΚΑΙΔΕΚΑΤΟΣ.

Ἀπολλώνιος ἐν ἀβδήροισιν, ὀρθοστάδην ὑπέφερε χρόνον πουλύν· ἦν δὲ μεγαλόσπλαγχνος. καὶ περὶ ἧπαρ ξυνήθης ὀδύνη, χρόνον πλείω παρείπετο, καὶ δὴ τότε καὶ ἰκτερώδης ἐγένετο. φυσώδης, χροιῆς τῆς ὑπολεύκου. φαγὼν δὲ καὶ πιὼν ἀκαιρότερον βόειον, ἐθερμάνθη σμικρὰ τὸ πρῶτον, κατεκλίθη. γάλαξι δὲ χρησάμενος ἑφθοῖσι καὶ ὠμοῖσι, πολλοῖσιν, αἰγείοισι καὶ μηλείοισι, καὶ διαίτῃ κακῇ πάντων αἱ βλάβαι μεγάλαι. οἵ τε γὰρ πυρετοὶ παρωξύνθησαν. κοιλίη τε τῶν προσενεχθέντων, οὐδὲν διέδωκεν ἄξιον λόγου. οὖρά τε λεπτὰ καὶ ὀλίγα διήϊ. ὕπνοι οὐκ ἐνῆς. ἐμφύσημα κακόν.

Æger Decimus tertius.

Abderæ Apollonius, diu rectus & obambulãs morbum ſuſtinuit. In tumorem autem ei elata erãt viſcera, & conſuetus hepatis dolor longo tempore perſeuerauit, ac tunc ſanè etiã auriginoſus factus eſt, flatibus abundabat, & colore erat ſubalbido. Ex intempeſtiuiore verò potu & bubulę eſu, aliquantulũ primùm incaluit, decubuit. Deinde cùm lacte vſus eſſet copioſo crudo & cocto, caprillo & ouillo, vitioſaq; victus ratione, inſignes omnium offenſiones factę ſunt. Nam & febres exaſperatæ ſunt, neq; memorabile aliquid ex ingeſtis aluus reddidit, vrinę tenues & paucæ, neq; ſomnum capiebat, mala inflãmatio aderat,

ſitis multa, ſopore detinebatur, præcordia dextra cũ dolore intumuerant, extrema vndiquaque frigeſcebant, aliquantulũ delirabat, omnium quę dixiſſet capiebat obliuio, mente emouebatur. Ad decimũ quartum diem, ex quo ſuborto rigore incaluit, decubuit, vehemẽter inſaniuit, clamor, perturbatio, ſermo multus, mox contra repreſſus eſt, atq; tum ſopor inuaſit. Deinde verò aluus perturbata, copioſa, bilioſa, ſyncera & cruda demiſit, vrinæ nigræ, paucæ, tenues erant, magna corporis implaciditas; alui recrementa varia. Nempe vel nigra, pauca & virulenta, vel pinguia, cruda & mordacia deiecit, ac tandem etiam lacti ſimilia reddere viſa eſt. Sub vigeſimum quartum diem alleuatio fuit, in reliquo quidem eadem perſeuerauere, verùm aliquantulum ad intelligentiam rediit (ex quo nanq; decubuerat, nihil meminit) ſtatimq; rurſus deſipiebat, atq; in deterius omnia tendebant. Circa trigeſimum verò diem febris acuta inuaſit, alui recrementa copioſa & tenuia, delirus fuit, extrema perfrixerunt, vox defecit. Quarto & trigeſimo vita defunctus eſt. Ex quo eum vidi, huic perpetuò aluus turbulenta fuit, vrinæ tenues, nigræ, ſopore detentus & inſomnis, extremitates frigidæ, per totum morbum delirauit. Phrenitide periit.

πουλὺ δίψος. κωματώδης. ὑποχονδρίου δεξιοῦ ἔπαρμα A ξὺν ὀδύνῃ. ἄκρεα πάντοθεν ὑπόψυχρα. σμικρὰ παράληρος. λήθη πάντων ὅτι λέγοι. παραφέρετο. περὶ δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτην, ἀφ' ἧς ῥιγώσας ἀπεθερμάνθη κατεκλίθη. ἐξεμάνη. βοὴ, ταραχὴ. λόγοι πολλοί. καὶ πάλιν ἵδρυσις. καὶ ὁ κῶμα τηνικαῦτα προσῆλθε. μετὰ δὲ ταῦτα, κοιλίη ταραχώδης, πολλοῖσι, χολώδεσιν, ἀκρήτοισι, ὠμοῖσιν. οὖρα μέλανα σμικρὰ, λεπτά. πολλὴ δυσφορίη. τὰ τῶν διαχωρη- B μάτων ποικίλως. ἢ γὰρ μέλανα, καὶ σμικρὰ, καὶ ἰώδεα. ἢ λιπαρὰ καὶ ὠμὰ, καὶ δακνώδεα. κατὰ δὲ χρόνους ἐδόκεε καὶ γαλακτώδεα διδόναι. περὶ δὲ εἰκοστὴν τετάρτην διὰ παρηγορίης, τὰ μὲν ἄλλα ἐπὶ τῶν αὐτῶν. σμικρὰ δὲ κατενόησεν. ἐξ οὗ δὲ κατεκλίθη, οὐδενὸς ἐμνήσθη. πάλιν δὲ ταχὺ παρενόει. ὥρμητο πάντα ἐπὶ τὸ χεῖρον. περὶ δὲ τριηκοστὴν πυρετὸς ὀξύς. διαχωρήματα πολλὰ λεπτά. παράληρος. ἄκρεα ψυχρά. C ἄφωνος. τριηκοστῇ τετάρτῃ ἀπέθανε. τούτῳ διὰ τέλεος ἐξ οὗ καὶ ἐγὼ οἶδα, κοιλίη ταραχώδης. οὖρα λεπτὰ, μέλανα. κωματώδης. ἄγρυπνος. ἄκρεα ψυχρά. παράληρος διὰ τέλεος φρενιτικός.

Credibile eſt extrahente & diuturno iecoris tumore, priùs quidem neglecto, tandemq; victus intemperantia inaucto, excitatam fuiſſe febrem, inſignemq; ſubortam humorum improbitatem & cacochymiam, qua etiam inualeſcente morbus regius enituit, tumorq; in hepatis inflammationem erupit. Ex qua conceptum intus incendium, valenti humorum torrefactione, biliſque præcipuè ſubagitatione cerebrum appetiuit, & inſania præcipuorumq; viſcerum collapſu ægrum ſuſtulit. Qua ſubita caſus tranſmutatione, niſi mors accelerata fuiſſet, potuiſſet diutiùs ſuſtentari, & aquæ inter cutem lentitudine differri. D

ὑποσιρέω] ὑποσιρέας de iis dicitur qui labaſcunt aut titubant, nec firmiter nituntur ſed ſubſiſtunt. In ægros autem transfertur qui morbum trahunt & ſuſtinent: quantumq; poſſunt obnituntur & obdurant ne decumbere cogantur, ſed veluti repentes ex morbi voragine, non ſine magno negotio, ſe abducunt. Quos vulgus Gallicum non impropriè (trainer) dicit, quod medij ſint quodammodo inter eos qui ſtantes & obambulantes morbum producunt, & inter eos qui ſtatim decumbunt. Nam neq; recti conſueta munia obire queunt, neq; etiam ſtatim morbo victi cedunt, ſed totis viribus obnituntur, diuq; morbum ſuſtentant & trahunt. Quem in ſenſum ille lib. 1 Epid. ex noſtris codicibus manu ſcriptis adduximus, πολλοὶ δὲ ἄλλα πουλὺν χρόνον ὑποσιρέοντες, ἐθνῄσκον ἐς τελευτήν. Significat namq; eos qui diutiùs tabem traxerant & ſuſtinuerant, ampliùs reſiſtere non potuiſſe, ſed tunc decubuiſſe. Sic quoque non abſonum vero eſt hunc Apollonium ex diuturno viſceris tumore morbum produxiſſe & obambulantem ſuſtinuiſſe, tandem tamen ſubactum decubuiſſe. Quod ſatis verba iſta indicant, ἀρξάμενος ὑποσιρέω χρόνον πολλόν. Quibus non firmiter admodum morbo reſtitiſſe, ſed collabentibus viribus ceſſiſſe, & labaſcentem manus dediſſe ſignificatur. Quod in neglectis longis morbis vſuuenit. E

καὶ ἦν μεγαλόσπλαγχνος] μεγαλοσπλάγχνους vocat Hippocrates eos quibus magna & in tumorem elata ſunt viſcera, eiuſmodiq; affectibus valde opportuna, vt aut ſcirrho, aut inflammatione, aut œdemate laborent. Quod teſtatur his verbis * Galenus, μεγαλοσπλάγχνους δὲ καὶ ὁ [illegible] ἔχοντες ἢ φλεγμαίνοντα, ἢ σκιρρούμενα. Eodemque modo interpretatur Oribaſius libro ad ** Iulianum 5. & Paulus lib. 2. [illegible] τὰ σπλάγχνα ἔχοντας vocat. Qua notione vinum dulce vocat Hippocrates lib. de ratione victus in morbis acutis μεγαλοσπλαγχνον σπληνὸς καὶ ἥπατος, τουτέστιν αὔξοντα τῶν σπλάγχνων τοὺς ὄγκους, quòd viſcera tumefaciat. Antiquis verò generoſitatis nomen erat, eoſque μεγαλοσπλάγχνους dicebant, qui magnis præditi erant viſceribus, in iiſque corporis omnes facultates & functiones pollere ſentiebant, quomodo μεγαλόσπλαγχνος, μεγαλόφρων Euripidi dicitur. Quem fortè in ſenſum hic ſumpſiſſe videtur Caluus, cum eum magnanimum vocauit, quòd longo tempore morbum ſuſtinuerit. Sed certè ex Hippocratis œconomia & dictionis proprietate tumido iecore viſcere eum fuiſſe colligere eſt, quod ſtatim addiderit familiarem iecoris colorem longo interuallo præcesſiſſe, ex quo tandem ſuborta inflammatione febris eſt conſecuta. Atque eo quodam modo propriè μεγαλόσπλαγχνοι efficiuntur Hippocrati, quibus viſcus inflammatione tentatum eſt, vt cùm mulſæ commoda ἐν τοῖσι χολώδεσί τε καὶ μεγαλοσπλάγχνοισι enarrat. Nam tunc [illegible] τῶν σπλάγχνων intelligit, τὸ γὰρ [illegible] (vt ſcribit † Galenus [illegible]) [illegible] F

G

καὶ πόνον εἶχεν] Hic hepatis tumor cum dolore, etſi delirij ſaccellum habuit, propriam tamen doloris reſpirationem obtinuit, intraque crebræ & paruæ ſpirationis limites remanſit. Quod teſtatur Galenus lib. 2. περὶ δυσπν. vbi loci huius meminit, [illegible] In quo certè mirum ſubit Hermannum Cruſerium diligentem alioqui interpretem, illud περὶ ὃ καὶ ξυνῆν ὀδύνη, omiſiſſe, quod ſimpliciter dixerit, diu cum dolor detinuit.

φυσώδης] Iecur cùm valde ſit obſtructionibus opportunum, illic quoque πνευματικαὶ διατάσεις, [illegible] ſcribit Galenus lib. 5. loc. affect. Ex quo grauitatis ſenſus in præcordiis viget, & flatulentæ diſtenſiones in toto meſenterio ac viſcerum cauo ſentiuntur. Vt non immeritò φυσώδεις huiuſmodi ægri exiſtimentur quos πνευματώδεις vocat Hippocrates aph. 72. lib. 5. eoſque interpretatur Galenus, [illegible] Nec ideo tamen quòd hic arquatus flatibus abundarit, exiſtimandum eſt parentis autoritatem conuelli poſſe, cùm eo placito ſcripſerit, οἱ ἰκτεριώδεες οὐ πάνυ τι πνευματώδεές εἰσι. Nam & perpetuitatem ipſam negatione interpellat, & cùm morbus regius bilis in cutem diffuſionem faciat, non videntur ex rei ipſius ac humoris natura, flatus poſſe concipere qui eo morbo laborant, ſed ex partium ad ventriculum & nutricationis inſtrumenta pertinentium imbecillitate. Quod etiam in Comm. ſcripſit Galenus. Quare neque omninò flatus iis denegat, ſed eos qui ex pituitoſis humoribus gignuntur planè auerſatur, quòd bilis in cutem ſuffuſio iterum planè faciat. Etſi namque hepatis obſtructio ex pituitoſis & craſſis humoribus plerunque ortum habet, quæ tamen inde naſcitur bilis refuſio, ex eorum quæ ſuperueniunt genere eſſe cenſetur, planeque manifeſta ſecum affectus indicia trahit. Quod effecit vt diu multumque exagitata à viris doctiſſimis quæſtio controuerſa ſit, extuantibus morbum regium ex pituita ortum ducere poſſe. Quam quidem ad ſententiam confirmandam quæ Galeno eodem loco dicuntur, ideo hunc obiter indicandum exiſtimamus. Is ex lib. vj. ſimplicium in Atriplice ſic habet, ὅτι H

ὅτι

A [illegible Greek] ἔμφραξις, χρόνιος ὑπάρχει. Quem quidem ad verbum hunc in modum transferunt †† Aëtius & Paulus, [illegible Greek] ἔμφραξις χρόνιος ὑπάρχει. Vt in ſe facilè lapſus ſentiri poſſit. Etſi nonnulli Hippocr. tempeſtate, vt nunc quoque, icterum ex crudioris humoris abundantia enaſci potuiſſe ſuſpicantur, qui ex caloris natiui imbecillitate ortus obſtructiones pareret. Ac illud quidem quod alterius ſit inſtituti non illibenter prætermittimus, neq; nunc nobis de hac re ſententiam dicendam eſſe exiſtimamus. Quod autem hic ſcribitur [illegible Greek], planè cum eo conſentit quod ſcribitur lib. 2. Epid. [illegible Greek], & quod in ictero dixit Aretæus [illegible Greek], & quem [illegible Greek] facit, in quo ægri [illegible Greek] cernuntur, vt idem ſcribit, & teſtatum etiam reliquit Hippocrates, qui [illegible Greek] in ictero à pituita celebrat lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν.

†† *Lib. 1. Lib. 7.*

[illegible Greek]] Intempeſtiuiorem potum vini potionem (ni fallor) intelligit Hippocrates, non ſecus ac πόσιας vini hauſtus

B vocat lib. περὶ νούσ. 1. in lateralis morbi cauſis cùm ſcribit, [illegible Greek]. Et [illegible Greek] aph. 7. lib. 7. [illegible Greek] vt ſcribit Galenus. Quò magis miror ſolertem alioqui interpretem Hermannum Cruſerium, hic aquæ potionem intellexiſſe, etſi intempeſtiua aquæ potio in morbi cauſis non temerè reponi poſſit. Caluus quoque meraciorem potum addidit, vt accuſabilem per ſe cauſam crimine etiam oneraret, niſi ſi [illegible Greek] adhibuit. Hic porrò interpretum omnium fidem ſecuti ſumus cùm bubulæ eſum diximus. Atq; haud ſcio an [illegible Greek] lac bubulum ſignificare poſſit, vt hic de lactis potu intempeſtiuiore, quem etiam impenſe celebrat, agit, ac ne addam bubulas carnes per τὰ βόεια ſcriptoribus efferri.

[illegible Greek]] In iſto hepatis tumore nil mirum eſt damnari lactis vſum cùm facilè corrumpatur & præcordia inflet, eiuſque vſum [illegible Greek] damnet ††† Hippocrates, ſiue [illegible Greek] intelligas (vt aph. 73. lib. 4. quomodo etiam paulò poſt in hoc ægro [illegible Greek] celebrat) ſiue [illegible Greek], accipias, quomodo hic iure ſumi videntur. ††† *Aph. 64. lib. 5.*

C [illegible Greek]] Dubium eſt quonam referatur illud [illegible Greek], ſed certè malum corporis tumorem, & partium quæ ad epigaſtriũ pertinent inflationem mihi ſignificare videtur, quod huiuſmodi diuturni viſcerum tumores eam aquæ inter cutem ſpeciem qua venter totus intumeſcit, aut lentas corporis colliquationes ſæpè inuehant, eoq; nomine febres ex iecore obortas omnium vehementiſſimas dam[...] Galenus lib. loc. aff. 5. Poteſt verò etiam flatuum copia in toto meſenterio & viſcerum cauo, ex mala partium intemperie ac obſtructionibus enaſci, quomodo [illegible Greek] dicuntur aph. 73. lib. 4. & 64. l. 5. [illegible Greek].

[illegible Greek]] [illegible Greek] cum de leui mentis emotione efferatur vt ſæpiùs diximus, hic tamen deſipientiæ quoſdam gradus facere videtur Hippocrates, cùm primùm [illegible Greek] poſuerit, ac poſtea [illegible Greek], deinceps verò [illegible Greek], quæ ſunt veluti inſaniæ incrementa ac per gradus quoſdam acceſſiones. Nam mens emota quàm ſimplex inſania grauior eſt, inſania verò & clamor, iam confirmatiorem [...]. Vt id mihi parum animaduertiſſe videantur interpretes, qui [illegible Greek] hic furere aut proſilire verterunt, cùm

D mentis emotionem, nec dum furorem, ſed ad eum aſcenſum indicet, atque idem ſit [illegible Greek] ac [illegible Greek].

[illegible Greek]] Iſtud idem ſignificat ac quod paſſim ſcribit [illegible Greek] enim [illegible Greek] (vt poſtea dicemus) Hippocrati mens firmata & conſtans dicitur, non pertinax, ſed quæ reſedit, ideoq; te repreſſum eſſe ægrum diximus, quòd clamor, perturbatio, ac ſermo multus cum è ſede conſtantiæ deturbaſſent, [...] velut ſedato motu, [...] ac mentis conſtantia redit. Quò magis vitioſa eſſe exemplaria reor, quæ [illegible Greek] pro [illegible Greek] habent.

[illegible Greek]] Varia al[...] recrementa, præcipuè quæ in peius vertunt, multis decretis ab Hippocrate damnantur, quòd varias affectionum formas magnamq; corporis perturbationem indicent, in Prognoſt. & aph. 14. lib. 2. & 21. lib. 4. eademque [illegible Greek] vocat in Prognoſt. & Coacis, cùm ſcribit, [illegible Greek]. Et rurſus, [illegible Greek]. Qua de re quædam ſcripſimus noſtris in lib. 2. Epid. † Commentariis.

Quid autem hic [illegible Greek] vocet, non ſatis eſt vſu tritum, cùm crebrum ſit Hippocrati in ſua [illegible Greek] varias excre-

E mentorum affectiones diuerſis quibuſdam nec vulgo vſitatis attributionibus appellare, quemadmodum [illegible Greek] vocat lib. 4. Epid. & vrinis nõ priùs audita attribuit, vt cuiuis vel mediocriter in his ſcriptis verſato compertũ eſt. Atq; haud temerè alibi [illegible Greek] vſurpata inuenias, cum in excrementorum formis, quas conſilio quodam in Prognoſtico expeditas habemus, nihil tale meminerit. Ac dubium eſt an ea intelligat, quæ ibidem [illegible Greek], in Coacis [illegible Greek] vocat, an verò quæ ἀφρώδη & ex ſpuma albicantia vbiq; damnantur. Quorum cùm neutrum bono ſit, & in Hippocratis œconomia multis decretis iſta cõfigantur, ita hic quoq; in accuſabili excrementorũ varietate accenſentur. Albæ certè deiectiones cùm ex obſtructionibus natæ ſint, ac bilis aliò quàm ad inteſtina deriuationem intendant, hic non immeritò ſuſpectæ erunt in magno viſceris tumore, ac ex obſtructione oborto morbo regio, præſertim quæ impensè albeſcunt, ideoq; lacti ſimiles dicuntur. Sic in Coacis [illegible Greek] ſcribit, & λευκὸν διαχώρημα φλαῦρον, & [illegible Greek], quale quid in huiuſmodi obſtructionibus apparet, & his verbis in Coacis teſtatur, [illegible Greek]. Et [illegible Greek]. Quòd ſi quæ ex humorum feruore & agita-

F tione, ac interna exæſtuatione ſpumam conceperint, ideoq; albicant, intelligas, ea in eundem cenſum reponentur, quo [illegible Greek], quod veluti ex multa fermentatione albicat & ſpumeſcit, ſuiſq; reſcriptis damnat Hippocrates, in huiuſmodiq; arquato morbo ſuſpectat in Coacis his verbis, [illegible Greek]. Poſſunt certè & lacteæ huiuſmodi deiectiones intelligi, quæ aquoſæ & ex multa pituita albeſcente & cruda promouentur, cùm omnis humor in corpore frigidus & albus pituitæ nominationem teneat, aut quæ certè albidæ & lacti ſimiles in colliquationibus apparent, quæ quòd verè ſolida corporis fundamenta primaſq; naturas illas fundant & conſumant, albeſcunt, lactiq; quodammodo ſimiles apparent. Sed certè priores mihi notiones ad id de quo quæritur magis affectæ videntur. † *Sect. 2.*

[illegible Greek]] Iſtud quonam ſpectet ambigitur. Mihi viſceris tumorem cum dolore reſpicere videtur quòd hic aliquantulum alleuatus videatur, in reliquo verò nihil ſit immutatum. Atq; eadem eſt phraſis qua vtitur ſæpè Hipp. [illegible Greek], aut quam per [illegible Greek]

G [illegible Greek], & [illegible Greek], crebrò exprimit. Niſi ſi [illegible Greek] fotibus & linamentis lenitam eſſe dolorem indicare videtur, quod etiam Caluus prætendit, cùm lenimentis meliuſculo habuiſſe dixit.

[illegible Greek]] Verior eſt iſta lectio quæ diei trigeſimi euentum ponit, quam ex codicibus manu ſcriptis ſecuti ſumus, quòd verè dierum decernentium ordinem & autoritatem tueatur, etſi eam in quibuſdam codicibus mendosè deficere teſtantur interpretes quidam, qui in hoc quoque mihi diminuti videntur.

[illegible Greek]] Hunc locum adducit Galenus lib. 2. de diebus decret. vbi probat dies à decimoſeptimo non decimooctauo exeuntes, decernendi dignitatem habere, non eam tantam quæ iudicatione abſoluat, ſed eam quoq; qua æger peſſimè morte mulctetur. Galeni locus eſt [illegible Greek]. In quo animaduertendum eſt manifeſto vitio, [illegible Greek] pro [illegible Greek] poni.

[illegible Greek]] Iſtud ſuperiori clauſulæ iunxit Caluus.

H [illegible Greek]] Hunc locum adducit Galenus lib. [...] περὶ [illegible Greek], vbi [illegible Greek] legiſſe videtur & ad vrinas retuliſſe.

[illegible Greek]] [illegible Greek], & [illegible Greek] Galeno ſignificat libr. 2. περὶ δυσπν. vbi hunc locum his verbis exprimit, [illegible Greek]. Ex quo efficitur vt illud [illegible Greek], per totum morbum dicatur, quo magna atq; etiam plurima ex parte toto in morbi curſu æger mente captus fuerit. Hinc etiam videre licet [...] in locis priſcis [...] ac certum in Commentario, [illegible Greek] legiſſe, quod tamen fecit Caluus, in quo aſſentientem habet codicem vnum. Cæterùm illud extremè additum (φρενιτικῶς) morbi eſſe indicationem, vt in cæteris [...] auctorio apud Hippocratem poſita, cuiuis liquidò conſtat.

Æger decimus quartus.

Mulierem in Cyzico gemellas laborioſè enixam, cùm non admodum partus purgaméta proceſſiſſent, primùm quidem febris corripuit horroris ſenſu inſignis & acuta, capitis & ceruicis grauitas non ſine dolore tenuit. Inter exordia inſomnia vexata eſt, taciturna autem erat, tetrico & ſupercilioſo vultu, & quę nullis perſuaſionibus flecti poterat. Vrinas tenues & decolores reddidit, ſiti premebatur, ac vt plurimum ſtomachi faſtidio laborabat, aluus inordinatè quidé & inconſtanter perturbabatur, ruſuſq; conſiſtebat. Sexto die ſub noctem multum delirauit, ſomnum nó cepit, circaque vndecimum vehementer inſaniit, ac ruſus ad intelligentiam rediit. Vrinas nigras, tenues, moxq; vbi aliquantulum intermiſiſſent, oleoſas reddidit, & ab aluo multa, tenuia & turbulenta prodiere. Decimoquarto conuulſionibus multis appetita eſt, extrema erant frigida, neq; amplius ad mentem rediit. Vrinæ reſtiterunt. Decimoſexto voce defecta eſt. Decimo ſeptimo pleuritide periit.

ΤΕΣΣΑΡΕΣΚΑΙΔΕΚΑΤΟΣ.

Ἐν Κυζίκῳ γυναικὶ θυγατέρας τεκούσῃ διδύμους, καὶ δυστοκησάσῃ, καὶ οὐ πάνυ καθαρθείσῃ, τὸ μὲν πρῶτον ἐπῆλθε πυρετὸς φρικώδης, ὀξύς. κεφαλῆς καὶ τραχήλου βάρος μετ' ὀδύνης. ἄγρυπνος ἐξ ἀρχῆς. σιγῶσα δὲ καὶ σκυθρωπή, καὶ οὐ πειθομένη. οὖρα λεπτὰ καὶ ἄχροα. διψώδης. ἀσώδης τὰ πολλά. κοιλίη πεπλανημένως ταραχώδης, καὶ πάλιν ξυνισταμένη. ἕκτῃ ἐς νύκτα πολλὰ παρέλεγε. οὐδὲν ἐκοιμήθη. περὶ δὲ ἑνδεκάτην ἐοῦσα, ἐξεμάνη. καὶ πάλιν κατενόει. οὖρα μέλανα, λεπτὰ καὶ πάλιν διαλείποντα, ἐλαιώδεα. κοιλίη πολλοῖσι, λεπτοῖσι, ταραχώδεσι. ιδ', σπασμοὶ πολλοί. ἄκρεα ψυχρά. οὐδὲν ἔτι κατενόει. οὖρα ἐπέστη. ιϛ', ἄφωνος. ιζ', ἀπέθανε. φρενῖτις.

Celebrata toties purgamentorum partus retentio in cauſam mulierem iſtam traxit, vt meritò ex fœculento & atro melancholicoque ſanguine ſuppreſſo, auctaque inſigni humorum prauitate, in furorem eruperit. Qua in re cum multis aliis priùs enumeratis exemplis, in quibus ſubſiſtentes huiuſmodi ſtatæ purgationes morbum fecerunt, conſentit. Hic verò præcipuo quodam modo furentis inſaniæ imago proponitur, cuius cauſam melancholicum & retorridum ſanguinem ponit, quo ſuccenſo in febre ab vteri inflammatione ex difficili partu orta, cerebrum appetitum fuit, totaque vis naturalis variis iiſdemque peſſimis caſibus oppreſſa, tandemque mens ipſa ferino quodam modo è ſede conſtantiæ depulſa, denique etiam miſerabili conuulſionis intuitu (vt in cæteris quoque) decimo ſeptimo die mors acceſſita. Eſt autem Cyzicum oppidum ad Helleſpontum in ea Aſiæ parte quæ Myſia minor dicitur. Cuius mentionem facit Cic. lib. 2. Epiſt. ad Atticum.

κεφαλῆς καὶ τραχήλου βάρος] Huius loci meminit Galenus lib. 2. περὶ δυσπν. his verbis, ἐξῆς δὲ τούτου ἡ ἐν Κυζίκῳ τὰς διδύμους θυγατέρας τεκοῦσα ἐστίν. ὑπὲρ ἧς οὐδέ πως ἔγραψε. κεφαλῆς καὶ τραχήλου βάρος μετ' ὀδύνης. ὅτι καὶ οὐδ' ὑπόμνημα κατὰ τοῦτο.

σιγῶσα δὲ καὶ σκυθρωπὴ] σκυθρωπὸς dicitur σκυθρὸς, στυγνὸς τὴν ὄψιν, χαλεπὸς, λυπηρὸς, auſterus, difficilis, moroſus, demiſſo vultu & tetrico, vultuoſus, ſupercilioſus, & qui Scythico ferè eſt proſpectu, & vultu inamœno, ac tetrica auſteritate, cui hilaris opponitur. Eaque dictione vtitur Hippocrates Prorrh. 1. σιγῶντα ἄχροα, καὶ τὸ λίαν σκυθρωπὸν, μωρόν. Quam ſententiam in Coacis Prænot. his verbis repetit, σιγῶντα εὔχροα, καὶ σκυθρωπὰ τὰ ἐξῆς, κακόν. Iſta verò ad exprimendam melancholiam diſertè ſunt appoſita. Nam qui taciturni ſunt & velati cogitabundi, ac demiſſo & tetrico vultu, melancholicos eos facilè iudicamus, iique, neque ad animi æquitatem reuocari queant, neq; vllis monitis aut precibus cedunt, ſed veluti inflexibiles & rigidi nullis perſuaſionibus ab inſtituto dimouentur. Quod ſignificat οὐ πειθομένη ab Hippocrate additum. σκυθρωπότητα autem melancholiam deſignare ſcribit Galenus Com. 2. in Prorrh. hunc in modum, τὸ δ' ἐξῆς σκυθρωπὸν [illegible] εἰς μελαγχολίαν ἐστὶ φησίν, ὡς σημαίνει ὁ σκυθρωπὸς ἐστίν. ὅταν δὲ καὶ τὸ λίαν [illegible] τὸ σκυθρωπὸν, ὁ δ' ἄνθρωπος ὁ λίαν σκυθρωπὸς, ἐμφαίνεταί πως [illegible]. Huius porrò loci ac verò totius hiſtoriæ meminit fragmentum Galeno attributum in lib. Hippocr. de Humoribus his verbis, ἐν Κυζίκῳ δὲ τὰς διδύμους θυγατέρας τεκούσας [illegible] σκυθρωπὴ [illegible] οὐ πειθομένη. Vbi manifeſtum eſt vitium. Legendum namq; apparet, ἐν Κυζίκῳ δὲ γυναικὸς θυγατέρας διδύμους τεκούσης. Deinde in Dictione πειθομένη, varia eſt lectio & intelligentia. Hic namque taciturna dicitur & quæ neque quenquam percontaretur, contra omnium quos videre licuit codicum fidem. Cauſam autem morbi addit cùm ſcribit, μέλαινα δὲ [illegible] αἰτία τοῦ [illegible].

οὖρα λεπτὰ καὶ ἄχροα] Codices quidam ἄχροα non admittunt, ſed hac in parte meliorum exemplarium fidem ſecuti ſumus, quod non temerè feciſſe videmur, cùm tenues huiuſmodi vrinæ & decolores ſint phreniticis valde viciatæ, ſimúque ea quæ cum conſiſtentiæ tenuitate & perſpicuitate albæ apparent, vocatque διαφανέα λευκὰ οὖρα Hippocrates aph. 72 lib. 4. Qua de re abunde in Sileno ſcripſimus lib. 1. Epid.

κοιλίη πεπλανημένως ταραχώδης] Iſta alui inconſtantia magnam corporis perturbationem, partium naturalium diſtractionem & intemperantiam, viriumque colluctationem & intemperiei inæqualitatem portendit. Qui iam poſt πεπλανημένως diſtinguunt, vt ſignificent aluum variè & inconſtanter ſe geſſiſſe, cùm modò fuſa, modò etiam adſtricta eſſet.

σπασμοὶ πολλοὶ] Conuulſionibus non abs re attentata eſt, quæ aut ex vteri inflammatione ob laborioſum partum inciderent, aut cerebri affectionem ex furente inſania conſequerentur, μάλα γὰρ [illegible] φρενιτικοί, vt ſcribit * Aretæus.

* *Lib. 1. de Cur. morb. ac. cap. 1.*

οὖρα ἀπέστη] Sic legunt ferè omnes codices, vrinas defeciſſe aut abſceſſiſſe intelligentes. Noſter tamē Germanicus ἐπέστη habet, quod diximus vrinas reſtitiſſe aut ſuppreſſas fuiſſe, quæ crebrior eſt Hippocrati phraſis. In eo quod ſequitur variant codices. Nam quidam mortem decimo quarto diei adſcribunt, & quod inſeritur de decimoſexto & decimoſeptimo omittunt. Conſenſum tamen probatiorum codicum ſequimur & dierum decernentium ordinem, cùm æquum ſit tam miſerè affectam decimo quarto ægram, collabentium virium indicio, decimoſeptimo exitium ſenſiſſe. Idque teſtatur Galenus lib. 2 de dyſpnœa hunc locum ſubnotans. [illegible]

DE CHARACTERIBVS SVPERIORI ÆGRO ADSCRIPTIS.

Huc vero deſultorio quodam modo in medium prodeunt characteres, ac intermiſſam ſeriem repetunt, quam nihilo tamen magis confirmant, quòd eo in loco reſumptam autoritatem tam leuiter deponant, vt veluti ex ſomnio extinctæ videantur: facilis eſt tamen eorum explicatio. π̃. μ̃. γ̃. ι̃. ζ. θ̃. πιθανὸν μανῆναι γενομένην [illegible] θάνατον. Qui ſenſus ex hiſtoriæ denunciatione & Galeni Commentario expreſſus eſt, furore enim & inſania percitam credibile eſt in huiuſmodi criticorum dierum laqueos incidiſſe.

Æger decimus quintus.

Dealcis vxorem in Thaſo, quæ in Plano decumbebat, febris horroris ſenſu inſignis & acuta ex mœrore prehendit. Ab initio autem pannis con-

ΠΕΝΤΕΚΑΙΔΕΚΑΤΟΣ.

Ἐν Θάσῳ Δεάλκεος γυναῖκα ἣ κατέκειτο ἐπὶ τοῦ λείου, πυρετὸς φρικώδης, ὀξὺς ἐκ λύπης ἔλαβεν. ἐξ ἀρχῆς δὲ περιε-

A περιεστέλλετο. καὶ διὰ τέλεος ἀεὶ σιγῶσα, ἐψηλάφα. ἔτιλλεν. ἔγλυφεν. ἐτειχολόγει. δάκρυα. καὶ πάλιν γέλως. οὐκ ἐκοιμᾶτο. ἀπὸ κοιλίης ἐρεθισμοὶ οὐδὲν διήει. μικρὰ ὑπομιμνησκόντων, ἔπινεν. οὖρα λεπτὰ σμικρά. πυρετοὶ πρὸς χεῖρα λεπτοί. ἀκρέων ψύξις. ἐνάτῃ πολλὰ παρέλεγε. καὶ πάλιν ἱδρύνθη σιγῶσα. τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, πνεῦμα ἀραιὸν μέγα, διὰ χρόνου, καὶ πάλιν βραχύπνοος. B ἑπτακαιδεκάτῃ, ἀπὸ κοιλίης ἐρεθισμὸς ταραχώδης. ἔπειτα αὐτὰ τὰ ποτὰ διήει. οὐδὲν συνίστατο. ἀναισθήτως εἶχε πάντων. δέρματος περίτασις καρφαλέου. εἰκοστῇ λῆροι πολλοί. καὶ πάλιν ἱδρύνθη ἄφωνος. βραχύπνοος. κα. ἀπέθανε. ταύτῃ διὰ τέλεος, πνεῦμα ἀραιὸν μέγα. ἀναισθήτως πάντων εἶχεν. ἀεὶ περιεστέλλετο. ἢ λόγοι πολλοί, ἢ σιγῶσα διὰ τέλεος, φρενῖτις.

tegebatur, & ad finem vſque ſemper taciturna fuit, manibus palpabat, euellebat, ſcalpebat, floccos legebat, lachrymas fundebat, moxq; ridebat, ſomnum nō capiebat, aluus irritata nihil demittebat, parum nec niſi commonefacta bibebat. Vrinæ tenues & paucæ erant, febres ad manus contactum leues apparebant, ſumma corporis frigeſcebant. Nono die multum delirauit, ac mox compoſita fuit & taciturna. Decimo quarto ſpiratio rara, magna, longo tempore tenuit, rurſuſque breuis. Decimo ſeptimo irritatione turbulenta commota eſt aluus, deinde potus ipſi pertranſibant, neq; conſiſtebant, omnium ſenſum perdiderat, cutis erat diſtenta & arida. Vigeſimo multum obloquebatur, ac mox compoſita fuit, vox defecit & breuem ſpiritum trahebat. Primo & vigeſimo defuncta eſt. Huic perpetuò ad finem vſque ſpiratio rara & magna aderat, nihil omninò ſentiebat, ſemper pannis C contegebatur, aut ſermones multos fundebat, aut ferè vſque taciturna erat. Phrenitide laborauit.

In tam multis hoc libro propoſitis Phrenitidis exemplis, hoc certè infinitis nominibus excellit, & à Galeno lib. περὶ δυσπν. præcipuè celebratur. In eoque imprimis animaduertendum eſt raritatis quoddam ſpecimen exhiberi, cùm acutiſſimæ huiuſmodi inſaniæ præcipitis admodum ſint exempla: ideoque admiratione dignum ac præter opinionem videatur ægram iſtam tanto morbo conflictatam, in vigeſimum primum diem ſuffeciſſe. Quod antea admonuit Galenus Commentario in ægrum quartum huius libri. Non vulgaris autem nec ſimplex inſaniæ ſpecies, ſed mixta ex phrenitide & melancholia, variis modis mentem emouit, effecitque vt caſuum diuerſitate exagitata ægra facultatum omnium præcipitium ſentiret, ac inde in perniciem vergeret ſuccedente tam notabili perfrictione, vt & mortis rudimentum faceret, & reſpirationis ſpeciem non leuiter immutaret. Cuius vel ſola acceſſio ægram ipſam perdere poterat, vt ſatis ex * Pythionis nobili perfrictionis exemplo, omnibus facta eſt fides, vt non ſine magna admiratione vitam D tamdiu produxerit. * Ægr. 3. poſt II. peſt.

Δεάλκεος γυναῖκα] τὴν Δεάλκους γυναῖκα vocat Galenus lib. 2. de dieb. decret. vt & τὸν ἐν τῷ Δεάλκεος κήπῳ κατακείμενον, de eo qui in Dealcis horto decumbebat, ægro 5. huius libri, vt ſupra annotauimus. Et quòd hic ἐπὶ τῷ λείου legitur, Galenus lib. 2. περὶ δυσπν. ἐπὶ τῷ λείου habet.

ἐκ λύπης] Cauſam morbi valde propriam attingit, ex qua illuſtres ad melancholiam facti ſunt aditus. Etſi autem externæ cauſæ rationem habere potuit, nihilo tamen magis morbum minuit, vt etiam foueat, quòd neque leuamentum aliquod addiderit, quale quid adſcripſit priùs in ſubauſtera illa muliere, cùm ἐκ λύπης μετὰ προφάσιος appoſuit. προφάσεις namque, ἐπεὶ δὲ τὸ μικρὰ τῆς αἰτίας ἐστίν, vt ſcribit Galenus. Quod autem in omnibus ferè codicibus πυρετὸς φρικώδης, ὀξὺ legitur, hanc lectionem quoque primo loco ſequitur Galenus, ſed poſtea vbi hiſtoriam repetit, πυρετὸς φρικώδης ἐκ λύπης ἔλαβε legit, quod faciunt codices quidam quos ſecuti ſunt Galeni interpretes.

E περιεστέλλετο] Hanc dictionem Hippocrati perfrictionem ſummarum corporis partium ex calidi innati depopulatione indicare, priùs oſtendimus. Hic verò enixè quodammodo eam ſignificationem comprobare videtur, quod marceſcentis & penè ad extinctionem tendentis calidi natiui non leue indicium eſſe ſcribat Galenus lib. 2. περὶ δυσπν. vt poſtea ex his quæ adducemus cuiuis manifeſtum fiet. Hic quoque codices variant, & potior pars ἐξ ἀρχῆς δὲ περιεστέλλετο habet. Quam lectionem cum Galeno lib. 2. περὶ δυσπν. ſecuti ſumus, quod illud διὰ τέλεος ἀεὶ σιγῶσα, magnam melancholiæ perſeuerantiam & intenſionem disertè indicet, in quo ferè verſatur totius rei cardo. In quem etiam ſenſum tacitè inclinare videtur Galenus in Commentario, bis διὰ τέλεος ἀεὶ σιγῶσα, ad melancholiæ magnitudinem in animi notione reponendam efferens. Alij ἐξ ἀρχῆς δὲ περιεστέλλετο καὶ διὰ τέλεος legunt, quos ſecutus eſt Cornarius cum Galeni interpretibus. Atque illud magnæ perfrictionis & deficientis calidi innati per totum morbum perſeuerantiam F non temerè reſpiciet.

ἐψηλάφα] Iſtæ hallucinationum ſpecies phreniticis ſæpè attribuuntur, in iiſque ex principis partis affectione exitiales ſunt, vt ſcribit Galenus Comm. 1. in Progn. Earumque attributionum meminit Hippocrates in Progn. cùm geſticulationes manuum infamat. καὶ τὰς χεῖρας πρὸ τοῦ προσώπου φερομένας καὶ θηρεύουσας διὰ κενῆς καὶ ἀποκαρφολογούσας, καὶ κροκίδας ἀπὸ τῶν ἱματίων ἀποτιλλούσας, καὶ ἀπὸ τοῦ τοίχου ἄχυρα ἀποσπώσας, πάσας εἶναι κακὰς καὶ θανατώδεας in Phreniticis ſcribit. ψηλαφᾶν quod eſt contrectantium & palpantium, aut more cæcorum ſuſpenſa manu aliquid veſtigantium. ψυλλαφᾶν legiſſe videtur Caluus, & ad pulicum capturam retulit. τίλλειν verò de pilorum euulſione intelligitur, vt & κροκυδολογεῖν, de iis qui floccos legunt, κροκυδίζειν vocat Aretæus in Phreniticis & Gal. lib. 4. & 5. loc. affect. vt & καρφολογεῖν feſtucas colligere, quæ ſunt febricitantium plærunq; deliramenta, atq; in Phreniticis exitium adferunt. Pro ἐτειχολόγει, ἐτριχολόγει videtur legiſſe Caluus non ſatis perſpecta rei natura. Quidam etiam codices manu ſcripti ἐτριχολόγει habent.

G καὶ πάλιν γέλως] Etſi αἱ μὲν μετὰ γέλωτος γινόμεναι παραφροσύναι, ἀσφαλέστεραι, vt ſcribit † Hippocrates, hæc tamen delirij permixtio non leuem aut ſimplicem deſipientiam ſignificat, vt indicat his verbis Galenus lib. 2. περὶ δυσπν. ἐκαλεῖτο μὲν ἐξ ἀρχῆς τε καὶ διὰ τέλεος αὐτὴ μεμφομένη μελαγχολικῶς. οὐ γὰρ ἄν τι παραφροσύνης εἶδος αὐτῇ φανείη, οὐδ' ὅ τι τύχοι, ἀλλὰ πολλά τε καὶ ἰσχυρά, τὰ μὲν σιωπῶσα, τὰ δὲ φθεγγομένη, καὶ τὰ μὲν μετὰ δακρύων, τὰ δέ γε μετὰ γέλωτος. † Aph. 53. lib. 6

μικρὰ ὑπομιμνησκόντων] Iſtud ad ægram quæ parum nec niſi commonefacta bibebat retuli, quod eſt alienatæ mentis certiſſimum indicium. Vnde & φρενιτικοὶ βραχύποται Hippocrati dicuntur. Atque huiuſmodi phraſis ſæpè vſurpatur in iis naturæ muniis quæ ægri obliuione ſepulta, amicorum admonitu excitantur, vt in his qui non niſi porrecta matula, ac etiam vix quidem vrinam reddunt, apparet. Quod eſſe phreniticorum indicium ſcribit Galenus lib. 5. loc. affect. & admonuimus in Philini vxore lib. 1. Epid. Et inde quoque facultatum abiectio & extinctio imminebat, quòd quemadmodum non niſi vrgente neceſſitate reſpirabat, ſic non niſi admonita bibebat. Itaque hunc locum interpretatur Galenus lib. 2. περὶ δυσπν. etſi malè diſtinctus locus adducitur, οὐδὲν διήει μικρὰ ὑπομιμνησκόντων, ἔπινεν. Quam etiam lectionem quidam codices ſcripti vitioſè ſequuntur. Præſtat namque commonefactionem illam aſH ſidentium, ad potum quàm ad alui irritationem referri. Quanquam Hermannus Cruſerius vtrumque coniunxiſſe videtur, vt ab aluo nihil tranſmitteretur, niſi ſi paululum admonita bibiſſet: fortè hac perſuaſione adductus quod poſtea ſcribatur aluo perturbata potum percurriſſe. Sed ſanè iſta mihi nimium detorqueri videntur, cùm res per ſe ſatis plana ſit.

οὖρα λεπτά, σμικρά] Vaſſæus μελάγχροα ὑπόσταθμα addidit ex lib. 2. περὶ δυσπν. ſed vitioſè tranſpoſuit. Cuius lectionis ne veſtigium quidem vllum noſtris in codicibus apparet. Caluus etiam ἀνώδυνα, aut ἀνεναιώρητα, aut aliquid tale addidiſſe videtur, cùm (non ſponte minxit) dixit: cuius nulla quoque ſignificatio apparet, etſi iſtud calidi extinctionem & perfrictionem plurimùm confirmare videtur.

πυρετοὶ πρὸς χεῖρα λεπτοί] Mediocriter febricitaſſe oportuit, vt ad primum & vigeſimum diem morbum traheret, atque hac ipſa phraſi febris moderationem & lenitatem indicat, quemadmodum πυρετὸν βληχρὸν καὶ χλιαρόν vocat Galenus Com. 2. in Prognoſt. & πυρετὸν ἀδελφιζόντα, febrem quæ ſæuitiam remittit & externo proſpectu eludit, vocat Hippocrates in Prorrh. quod malignis febribus accidit quæ focum intus celant. Siue igitur hic malignitatem, ſiue calidi & facultatum extinctionem (quod vult Galen. libr. 2. περὶ δυσπν.) aperit, hac lectione febrem ad manus contactum & ſpecie ipſa debilem fuiſſe & leuem, contendit. Quidam codices πρὸς χεῖρας habent.

καὶ πάλιν ἱδρυνθῆναι] ἱδρύεσθαι vſitata apud Hippocratem phraſi de ſubſidentibus vrinis dictam, ad mentem tranſlatum, eam firmatam & A
compoſitam ex perturbata ſignificat. Sic ἐξίστ. νοῦς in Coacis Prænot. & Prorrh. mens emota & è ſede conſtantiæ deiecta dicitur. Hic autem non omninò compoſitam fuiſſe teſtatur, quod σιγῶσα addiderit, & in melancholiam toti morbo perpetuam aſſiduè defixa fuerit, & veluti ſua taciturnitate intenta. Qui gradus eſt ad melancholiam ampliſſimus & pernicioſiſſimus, hiſq; ſententiis ab Hippocrate plurimùm notatus. [illegible]. Ruſuſque in Prorrh. & Coacis, [illegible]. †† In Coacis.

πνεῦμα ἀραιὸν, μέγα] Hic locus per ſe ſatis eſt celebris & à Galeno explicatur lib. 2. περὶ δυσπν. vbi & huiuſmodi reſpirationis cauſas, & permixtionis differentiã abunde exprimit. Quem quod nulla alia enarratione opus ſit libenter apponemus. [illegible] B
[illegible] C
[illegible] ... τοῦτο τὸ πνεῦμα διὰ τέλεος ... ἀναμεμιγμένον.

διὰ χρόνου] Vox iſta valde eſt ambigua. Eſt enim vbi raritatis intenſionem indicat, & ex magnis interuallis ſpiritum trahi ſignificat, quemadmodum διὰ πολλοῦ χρόνου ex Prognoſtico, libris περὶ δυσπν. interpretatur Galenus, vt ſit per interuallum, quando in reſpiratione inſignis eſt & magna actionis ceſſatio, notabiliſque quies interponitur, ac (vt loquitur * Galenus) [illegible]. Idemque eſt τὸ διὰ χρόνου, quod διὰ μακροῦ lib. 3. περὶ δυσπν. dicit Galenus, & [illegible]. Quam notionem attingit etiam in Commentario Galenus. Significat etiam διὰ χρόνου longo tempore & diu, ac per multum tempus, velutique temporis quandam ſucceſſionem. Vt ſit ſenſus, magnam & raram ſpirationem diu & multum in hac ægra obtinuiſſe, & facta quadam cum parua & rara ſpiratione commiſſione, euiciſſe & eualuiſſe. Vt ſit idem διὰ χρόνου, quod ἐπὶ χρόνον πολύν. Qua dictione vſus eſt ſupra in Pythione, cum paruam ſpirationem longo tempore obtinuiſſe ſignificauit. Eoq; mihi videtur inclinare Galenus in Commentario, cùm obſcuriſſimis verbis ſcribit, [illegible]. Etſi enim, vt in loco ſalebroſo, valde torquentur interpretes, mihi tamen innuere videtur, plurimum quidem & permagno E
morbi tempore raram & magnã ſpirationem obtinuiſſe, non tamen continenter, ſed ſucceſſione quadam facta, vt [illegible], idem quod ἐφεξῆς & κατὰ τὸ ἑξῆς ſignificet, quod interpretatur lib. 2. περὶ δυσπν. Nam breuem ſpirationem interceſſiſſe ſignificat, quod iſta Galen. verba indicant, [illegible]. Vt τὸ ταχὺ αὐτὸ τοῦ μακροῦ, & cui βραχὺ libris περὶ δυσπν. opponitur, indubitata confeſſione ſumi poſſe videatur. Quo in loco cùm valde hæreant interpretes, in hunc tamen ſenſum haud dubiè delabitur Galenus, cùm poſtea ſcribat, [illegible]. At verò ne quis nos Galeno fucum facere exiſtimet, locus ex lib. 2. περὶ δυσπν. proferendus eſt, qui hanc iſtam dictionem, in hanc quam diximus ſententiam, accommodat. [illegible] F
[illegible] G
[illegible] ... ταύτῃ τῇ γυναικὶ διὰ παντὸς μὲν τοῦ χρόνου μέγα καὶ ἀραιὸν ἦν τὸ πνεῦμα, παρεμίπτε δέ ποτε ... βραχύπνοια.

* Lib. 2. περὶ δυσπν.

καὶ πάλιν βραχύπνοος] Breuis iſta ſpiratio quæ parua eſt & rara, proprieque breuis & v[illegible] parua cenſetur, ex refrigeratione prouenit, ideoque πνεῦμα ψυχρὸν ab Hippocrate vocatur, vt ſcribit Galenus lib. 3. περὶ δυσπν. Atque inde, ſuperante interdum refrigeratione & calidi extinctione, ſpirationis conflictus animaduertitur, cùm nonnun[illegible] breuis iſta ſpiratio delirij ſpirationem obuiat, vt luculentis verbis explicat Galenus libro 2. περὶ δυσπν. [illegible] H
[illegible]

A παρείπετο δέ ποτε καὶ τὸ βραχὺ τὸ τῆς καταψύξεως ἐπίμαρτυρον. σημεῖον δὲ καὶ τοῦ τὴν ζέσιν εἰς ἱμαρτάδην οὐδὲν παρέχειν ἀλλὰ ... πνεῦμα ἀραιὸν, μέγα, διὰ χρόνου, καὶ πάλιν βραχύπνοος. μὴ γὰρ εἰκὸς εἶναι ἀπέθανε. ταύτῃ διὰ τέλεος πνεῦμα ἀραιὸν, μέγα. ἐκ τῶν μετὰ τοῦ ... καταψύξεως ἐπιφαίνεται. ἐκ διὰ τῶν στενῶς μετὰ βραχύπνοος. δι' ὅλου δὲ τοῦ νοσήματος, μαρασμώδης ἐγένετο. Quibus ex verbis etſi manifeſtè apparet, quamnam hic totius perfrictionem, nempe marceſcentis vitalitatis interitum intelligat Galenus, tamen in Commentario, ἀπνοίας ὑπεραιτῆς (cuius lib. 6. loc. aff. ex Heraclide meminit) non minimam ſuſpicionem iniicit, cùm ſcribit, καὶ φαίνεται δὲ τοῦ ὥσπερ καὶ τοῦ καταψύξει ἑαυτῆς χρονίας τὸ γυναικὸς, ἐν οἷς καὶ αὐτῆς αἰτίας καταλαμβανόμεναι γίνονται.

ὀχλώδεα ταραχώδεα] Variant hîc codices. Quidam enim ἀπὸ κοιλίης ἐρεθισμοὺς, ταραχώδεα legunt, vt ſit ſenſus irritatam aluum turbulenta deieciſſe. Galenus lib. περὶ δυσπν. ὀχλώδεα ταραχώδεα legiſſe videtur. Quæ lectiones eodem recidunt.

αὐτὴ τὰ ποτὰ διῄει] Iſtud interpretatur Galenus lib. περὶ δυσπν. τὸ πνεῦμα διεξέρχεσθαι τὴν γαστέρα, μικρὸν ἐπὶ βραχὺ συνιστάμενα, & calidi innati reſtinctionem ſignificare contendit. Ex quo vitioſa eſſe exemplaria conicias licet quæ τὰ ποτὰ οὐ διῄει legunt, etſi quodam-

B modo conſiſtere lectio illa poteſt, quòd naturalium facultatum & nutricationis inſtrumenta tam fœdè peſſum ierint, vt ne potum quidem tranſumere valeant. Maluimus tamen Galenum ſequi conſentientibus præſertim melioribus codicibus, quàm vnius aut alterius arbitrio videri ingenioſiores. Poſtremam lectionem ſecutus eſt Caluus. Vaſſæus ex Galeno, μικρὸν ἐπὶ βραχὺ συνιστάμενα legiſſe videtur.

ἀναισθήτως εἶχε πάντων] Iſtud quoque virium omnium collapſum cerebriq; offenſam ſignificat, ex placito 6. l. 2. ὅκόσοι πονέοντές τι τοῦ σώματος, τὰ πολλὰ τῶν πόνων οὐκ αἰσθάνονται, τούτοισιν ἡ γνώμη νοσεῖ.

δέρματος περιτεταμένου καρφαλέου] δέρμα καρφαλέον τὸ ἀπεξηρασμένον interpretatur * Galenus, cutem reſiccatam, ſqualidam, duram, diſtentam, vt δέρματα καρφαλέα, αὐχμώδη, καὶ σκληρὰ, καὶ ξηρὰ, καὶ τεταμένα, vocat aph. 71. lib. 5. Indeq; euenit vt ferè περιτεταμένον καὶ σκληρὸν καρ-

C φαλέον adiungat Hippocrates, vt ægro ſequente & aphor. 71. lib. 5. & aphor. 15. lib. 6. epid. † & in Progno. vbi cadauerosam faciem deſcribit, δέρμα περὶ τὸ μέτωπον σκληρόν τε καὶ περιτεταμένον καὶ καρφαλέον ponit. Quæ certè reſiccatio ex magno ardore omnia torrente & ad extremum calidum natiuum depopulante, totiuſque corporis ſoliditatem colliquefaciente, prouenit, vt in marcore & febribus hecticis videre eſt, in quibus (vt ſcribit †† Galenus) τὸ μὲν δέρμα καρφαλέον ἐσχάτως ἐστὶ, καὶ οἱ κρόταφοι ἐπιλαμβάνονται τοῖς δακτύλοις, ὥσπερ βύρσα τις ἔχοντες. Eodem autem recidunt, δέρματος περὶ τοὺς καρφαλέου, & περὶ τοὺς καρφαλέα, quod habent quidam codices, & legit Galenus in lib. περὶ δυσπν.

* *Lib. περὶ δυσπν.* † *Sect. 6.* †† *Lib. 1. de diff. feb.*

καὶ πάλιν ἱδρώσασα ἀπυρος] Caluus καὶ πάλιν ἄπυρος legit ac ἱδρῶσα omiſit, contra omnium quos videre licuit codicum fidem.

κα΄ ἀπέθανε] Huius loci meminit Galenus lib. 2. de diebus decret. ac ne propterea quidem primum & vigeſimum diem decer-

nendi dignitate inſigniri ab Hippocrate prodit, quòd ex eorum ordine ſit qui à decimo octauo non decimoſeptimo ſurgunt. Neque tamen hic exceptionis locus illi ordini autoritatem aliquam confert, quòd ſcribat Galenus nuſquam Hippocratem dierum ordini

D à decimo octauo prodeuntium, decernendi vim aliquam attribuiſſe, præter quàm huic ſoli ægro mortem vigeſimo primo fuiſſe attributam. Galeni verba ſunt, ἰδεῖν δ' ἔστιν ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ κείμενον κα΄ μετὰ τῶν ἐν δευτέρῳ στίχῳ κειμένων ἡμερῶν, ἀλλὰ τὴν μὲν διαλείπουσαν γυναῖκα κα΄ τὴν ... ἀποθανεῖν φησί, ... στίχου. λέγεται μὲν οὖν κα΄ τὸ ... συναπτόμενον, οὐχ ὁ οὐδεὶς μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀποθανὼν ... ἀλλ' ὡς αὐτὸς ὁ μόνος ... καθ' ἑκάστας τὰς ἡμέρας, ἀλλ' ἔστιν ἀπέθανε, χωρὶς τῆς διαλειπούσης γυναικός. Videtur autem vltra opinionem quidem hæc ægra ad vigeſimum primum diem ſeruata, cùm tam inſigni phrenitide laboraret, paruamq; & raram ſpirationem traheret, quam non immeritò ψυχρὸν πνεῦμα καὶ ὀλίγον κάρτα ὄλεθριον γίγνεσθαι ſcribit * Hippocrates, quòd partium reſpirationi ſeruientium perfrictionem, concluſarumque in eodem cauo præcipuarum partium & viſcerum marcorem ſignificet, vt interpretatur Galenus lib. 3. περὶ δυσπν. Quod etiam monuit antea Galenus Comm. in ægr. 4. vbi tamen vigeſimum diem pro vigeſimo primo vitioſè poſitum eſſe exiſtimo.

* *In Progn.*

E

ΕΞΚΑΙΔΕΚΑΤΟΣ.

Ἐν Μελιβοίῃ νεηνίσκος ἐκ ποτῶν καὶ ἀφροδισίων πολλῶν πουλὺν χρόνον θερμανθεὶς, κατεκλίθη. φρικώδης δὲ καὶ ἀσώδης ἦν. ἄγρυπνος. καὶ ἄδιψος. ἀπὸ δὲ κοιλίης τῇ πρώτῃ, πολλὰ κόπρανα διῆλθε, σὺν περιῤῥόῳ πολλῷ. καὶ τὰς ἐπιούσας ὑδατόχλοα πολλὰ διῄει. οὖρα λεπτὰ, ὀλίγα, ἄχροα. πνεῦμα ἀραιὸν,

F μέγα, διὰ χρόνου. ὑποχονδρίου ἔντασις ὑπολάπαρος, παραμήκης ἐξ ἀμφοτέρων. καρδίης παλμὸς, διὰ τέλεος ξυνεχής. οὔρησεν ἐλαιώδεα. παρέκρουσεν ἀτρεμέως. κόσμιός τε καὶ ἥσυχος. δέρμα καρφαλέον καὶ περιτεταμένον. διαχωρήματα πολλὰ, καὶ λεπτὰ, ἢ χολώδεα, λιπαρά. ιδ΄. πάντα παρωξύνθη. παρέ-

G κρουσε. πολλὰ παρελέγετο. κ΄, ἐξεμάνη, βληστρισμός. οὐδὲν οὔρει. μικρὰ ποτὰ κατείχετο. κδ΄, ἀπέθανε. φρενῖτις.

Æger Decimusſextus.

Melibœæ adoleſcens quidam, ex comeſſationibus, liberaliore potu ac venere, longo tempore incaluit & decubuit. Horrorem autem ſentiebat & æſtuabundus erat, peruigil, néque ſiti premebatur. Aluus primo die ſtercora multa demiſit cum magno humorum affluxu, proximiſque diebus aquæ ſimilia plurima prodiere. Vrinas reddidit tenues, paucas, decolores. Spiratio erat rara, magna, ex longis interuallis. Præcordiorum contenſio ſubmollis aderat, vtrinque promiſſa, perpetua & continens cordis palpitatio, vrinam minxit oleoſam, paulatim mente motus eſt, compoſituſque erat & taciturnus, cutis reſiccata & diſtenta, alui recrementa vel multa & tenuia, vel bilioſa & pinguia. Decimo quarto exaſperata ſunt omnia, mente motus eſt, valde deliràuit. Vigeſimo vehementer inſaniuit, corporis incontinentia & iactatio aderat, nihil minxit, potionem vix continebat. Quarto & vigeſimo ex phrenitide periit.

Alterum Phrenitidis exemplum, quæ paulatim per febrium gradus aſcendit. Nam cùm ex ingurgitationibus, comeſſationibus & liberaliore venere ampliſſimus ad vitioſorum humorum multitudinem factus ſit aditus, nil mirum eſt paruas prima ſpecie inde ortas febres, magnum poſtea excitaſſe incendium, quo rapto in cerebrum neruorumque principium ab externis illis cauſis iam præcipuè affectum, facilè intentatam eſſe inſaniam ac perturbata rationis arce phrenitidem fuiſſe emotam credibile eſt. Huius porrò ægri meminit Galenus lib. 2. περὶ δυσπν. eiq; ordinem ſeruæ & vltimum conſtituit poſt ſtatum peſtilentem.

H ἐν Μελιβοίῃ] Sic omnia exemplaria & Galenus legit lib. περὶ δυσπν. libro verò 2. de diebus decr. ὁ ἐν Λυδίῃ νεανίσκος vocat. Eſt autem Melibœa * Plinio Magneſiæ oppidum quæ Theſſaliæ annexa eſt, in qua ægrorum curationes exercuit, horumq; librorum ferè argumentum poſuit Hippocrates.

* *Lib. 4. cap. 9.*

σὺν περιῤῥόῳ πολλῷ] περίῤῥοον hic circumfluum humorum affluxum intelligimus, cùm vndiquaque ex toto corpore humores in ſentinam & ventris alueum defluunt. Quod in ſtrigmentoſis, tenuibus, & aquoſis deiectionibus ſæpè euenit, vt magno impetu effundantur, facta vndiquaque alluuione, & ad eruptionem irruente humore, pro magna exundantium humorum copia. Atque huiuſmodi humorum circumflui affluxus ex toto delati corpore, & ad effuſionem impendentes, Hippocratis περίπλυσις, aut τῶν χυμῶν ἐπίῤῥοιαι exprimunt. Quò fit vt τὸ περίῤῥοον, περίῤῥυσιν ex Galeno ſumam, quod etiam priùs lib. 1. epid. in Philini vxore fecimus, cùm περίῤῥοον χολῶδες aperuimus.

ὑδατόχολα] Varia eſt, vt in hac dictione plærunq; ſcriptura. Vetus Codex Regius ὑδατόχολα legit, alter ὑδατόχολα. Alter etiam manu A
ſcriptus recentior ὑδατόχολα. Eſt etiam in quibuſdam ὑδατόχολα. Per quæ ſanè aquæ ſimiles deiectiones dilutas & perliquidas exprimimus cum Galeno. Atque huiuſmodi deiectiones magnæ cruditatis ſunt indices, & perliquidæ pallido aut æruginoſo permixtæ, aut virentes ex bilis connexione & putredine dicuntur. Quod ſcripſimus in Clazomenio lib. 1. epid.

πνεῦμα ἀραιὸν μέγα διὰ χρόνου] Illud διὰ χρόνου ex longis interuallis diximus, partim vt raritatis intenſionem exprimeremus, quæ certè hic expreſſior quàm ægro ſuperiore præſentitur, quòd phrenitidis magnitudo alteram difficilis reſpirationis formam omninò obruat, ne tantilla quidem eius mentione in medium adducta, partim etiam vt illa ambiguitate inducta ſpirationum inter ſe congreſſam non leniter quibuſuis probaremus. Nam cùm ex longis interuallis huiuſmodi deſipientiæ propria reſpiratio tenuerit, hanc certè ita euiciſſe coniiciendum eſt, vt maxima ægrotationis parte tenuerit, interim tamen propter leuem hypochondriorum affectionem, alterum difficilis reſpirationis genus in mentis notione reponi voluerit Hippocrates, atque adeo diuerſarum reſpirationum commiſſionem inter ſe non contemnendam in medium adduxerit. Quod parentis conſilium ex Galeni verbis haurias licet, B
quibus hunc integrum locum explanat lib 2. περὶ δυσπν. [illegible] C [illegible] D [illegible] Cæterùm etſi ex his Galeni verbis cuiuis patet quamnam hic intelligat [illegible], fuſiùs tamen ea de re ſcripſimus in Sileno lib. 1. epid. atque priùs in Hermocrate.

καρδίης παλμὸς] Huiuſmodi palpitationes ex crudiore & flatulenta materia ſubortas eſſe, quæ acriùs exagitata ſæpè totum corpus peruadit, ſæpiùs diximus, fuſiusq; aperuimus ægr. 4. l. 1. epid. & ægr. 5. huius libri, & ægr. 4. poſt ſt. peſt.

παρέκρουσεν ἀτρέμας] ἀτρέμας, ἠρέμα interpretatur Galenus, quod ſignificat ſenſim & remiſsè motam fuiſſe ægro mentem, atque ita veluti per gradus ad ſummam inſaniam aſcendiſſe, vt ſatis indicat Galeni locus paulò ſupra adductus. Ex quo etiam apparet genuinam eſſe lectionem quæ in duobus manu ſcriptis exemplaribus adſcribitur. ι΄, παρέκρουσεν ἀτρέμας. Illam namque ex hoc Gale E
ni loco conuexerunt interpretes.

κόσμιός τε καὶ ἥσυχος] ἥσυχος, σιωπηλὸν καὶ σιγῶντα interpretatur Galenus, vt inde etiam ad inſaniæ intenſionem aſcenſum faciat. Phrenitidis enim certiſſimum eſt indicium, vt ſcribit Galenus lib. 5. loc. affect. θορυβωδέστερος ὁ ὅλως θρασύτερος [illegible], καὶ μάλιστα ὅταν [illegible] κόσμιος. Quod etiam in ſuperiore adducto loco fuſiùs explicat.

ια΄, ἐξεμάνη] Vitioſa ſunt exemplaria quæ ιγ΄ δ΄ habent, quòd facilis fuerit lapſus ex ια΄, in δ΄. Atque hîc ἐξεμάνη vehementem & furentem inſaniam, vt ſæpè aliàs, ſignificat, magnamq; illi acceſſionem addit, vt ex Galeni loco ſatis manifeſtum eſt.

A

HIPPOCRATIS COI, MEDICORVM LONGE PRINCIPIS, LIBER DE MORBIS VVLGARIBVS QVARTVS.

B

Nunc recèns Latinitate donatus, & Annotationibus illuſtratus,

ANVTIO FOESIO Mediomatrico Medico, autore.

IN LIBRVM QVARTVM DE MORBIS VVLGARIBVS HIPPOCRATIS,

C

PRÆFATA.

*QVARTVS iſte morborum vulgarium liber, etſi communem cum cæteris omnibus perſcriptionis famam
obtinet, eam tamen quam proprio quodam modo genuinis Hippocratis fœtibus indicaturæ rationem aſ-
ſignauimus, valde parcam habet & ſobriam. Nam tam leuiter expreſſam morborum vulgationem
continet, vt mihi videatur breues potius & conciſas in peregrinationis curſu obſeruationes, veluti
ſubmonitiones quaſdam, quàm liberam & ſolutam rerum cognitionem intendere. Quo ſcriptionis ge-
nere cum Secundo & Sexto conuenit quibus etiam (vt ſcribit † Galenus) orationis forma perſimilis eſt,
D vtilitatis vero comprehenſione tam diſcrepat, vt non abs re Galeno lib. 3. περὶ δυσπν. non ſolum optimi parentis agno-
minatione, ſed etiam Theſſali adoptiuis & tutela excidat. Etſi namque τῶν ὑπομνημάτων meritò iudicium ſubit, quòd
conciſæ iſtæ ſententiarum comprehenſiones quibus totus ſcatet, ex aduerſariis & pugillaribus depromptæ, breuem &
ſubobſcuram artis collectionem in animi notione reponant: vſque adeo tamen malè ſubactum ſolum, tam ſterilem cultu-
ram, ac non niſi tenuibus frugibus reſperſam fecit, vt parem ferè iudicij calamitatem & abdicationis cauſam cum Quinto
& Septimo ſubeat. Neque ideo tamen quòd ſiniſtram nominis famam habeat omninò ablegandus videtur. Neque ſi cum
germanis Hippocratis fœtibus, dignationis authoritate & ſoli vbertate non contendit, non illi tamen proprium in hac
ſcena locum aſſignabimus. Sed quod tractationis ac ſtyli genere, & comprehenſionis modo cum Quinto ac Septimo faci-
E le conueniat, pares omninò ſubſelliorum gradus dabimus, ac in agnatorum familiam vindicabimus, eumq́ue liberali cau-
ſa aſſeremus: ne ſi in hoc defecti videamur, parricidio cauſam noſtram contaminemus, & ſexagenarios de ponte (quod
dicunt) deiiciamus. Atque huius vt ſpinoſior eſt tractatio, ita certè non tam crebra artis lumina prætenduntur, pauca &
ſubobſcura præceptiones velut in lubrico, & tanquam rari nantes in gurgite vaſto apparent, ſed quæ Hippocratis tamen
frugalitatem redoleant. Quibus veluti in turba oppreſſis, quàm poterimus ampliſſimum ad lucem experiendam aditum
faciemus, etſi non æquè celebrem ac primi & germani horum Morborum vulgarium fœtus, certè quam merentur in ſcena
habebunt ſaltationem, ne quis nos ſupinæ in hac tractatione indiligentiæ arguat: præſertim cùm inter Hippocratis agna-
tos numerentur, ac à Theſſalo manumiſſi, ſatis locupletem libertatis ſuæ nacti ſint patronum, vt nec videantur nobis ido-
F nei in quibus ſic illudamus vt eos ſilentio prætereamus. Nam & ex his confirmationes petuntur, & celeberrimæ arti ple-
runque facta eſt fides. Quam ad rem ne quis allegatum à nobis Galenum exiſtimet, is fidem ſuam interponet, cùm ſcribet
lib. 2. de diebus decret. Hippocratem raro quidem hoc in libro vigeſimum diem excedere, ſemel autem ad quartum & vi-
geſimum progredi. Quod ita accipi debet, vt in indicationis ſerie numeranda, ſemel vigeſimum diem exceſſiſſe Hippocra-
tem intelligas, & ad quartum & vigeſimum progreſſum feciſſe. Nam & interdum trigeſimum, interdum quoque octoge-
ſimum attingit, ſed citra indicationis ſeriem, vt in ipſa operis tractatione apparet. Alioqui ſanè totus ferè in indicatio-
num ſubnotationibus conſumitur, ac ferè imperfectas criſes continet. Quo nomine plurimum habet obſcuritatis, crebrasq́ue
anfractuum voragines, quibus veluti vadis inſiſtens, medium curſum abrumpit, ac velut deſultoriè per ſalebras excurrit.
Morborum certè varias habet recenſiones, ægrorum ſingularibus exemplis deſignatas, ſed tam ſobriè delibutas, vt in me-
G dio peregrinationis curſu, quam circum ciuitates obibat Hippocrates, leuiter exarata & ad memoriæ ſubſidium inſtitutæ
fuiſſe videantur. Nam & ſubmonitiones potius quaſdam, ac tumultuariam rerum collectionem, quàm iuſtam morborum
expreſſionem eſſe dixeris. Eóque nomine τῶν ὑπομνημάτων indicaturam facilè continet. Cuius inſcriptionis gloriam ei quo-
que non illibenter appenit" Galenus, & nos etiam antea cum multis cæteris communem probauimus." " Atque eò ſanè
propiùs hac ſe fronte venditat, quòd & tractatione eſt denſior, exemplis preſſior, verbis etiam quibuſdam ſpinoſior, vt ea
in peregrinationis procinctu leuiter fuiſſe adumbrata, non planè expreſſa videantur. Et ſi raræ quædam inſunt doctri-
næ præceptiones, quibus interdum micat, & obſcuritatis tædia exhilarat. Hæc ergo de huius libri titulis & tractatione
dicta nobis ſunto. De origine verò non eſt quòd hìc nimis ambitioſè ſoliciti ſimus, cum nobis in hanc communem cau-
H ſam ingreſſis, ex * Galeni monimentis, qua licuit fide, ſic etiam quodammodo in Aſclepiadarum familiam deducta. Scri-
pſerat autem in hunc quoque librum commentarios Heraclides Tarentinus, quorum meminit Erotianus.*

*† Proœmio lib. 6 epid. " Com. in lib. 6. epid. " " Proœmio in lib. 1. epid. * Proœm. lib. 1. epid.*

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ ΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

HIPPOCRATIS DE MORBIS VVLGARIBVS LIBER QVARTVS.

1 POST Æquinoctium & Vergilias, velut exedentia & mucoſa quædam, quæ caput perruperunt, ſupra autem ſeceſſerunt, & ei qui apud Leocydem erat, in pedem decubuerunt, Phanodico in pedum digitos, ad imam pedis plantam, (quod Græcis στῆθος dicitur.) Qua parte cuidam in tibia ſectio fuit, ea quidem illi denigrata eſt. Vlcus erat magnum & externam tibiæ partem ac poſteriorem peruadebat, quod vbi perpurgabatur, pectoris & lateris ſiniſtri è directo dolor & febres corripiebant, vnde interiit. Spartario exquiſitè bilioſum decubuit, eiq; cauſtica admouenti, circa æquinoctium ſanguis deorſum affatim prodiit. Seni mirum in modum deceſſit, non vltra quatuordecim dies. Notis ab Antiphilo compuncto, inuſto, die ſeptimo iudicatio contigit, bilioſo muto. Tertio poſt iudicationem die aut non longè poſtea, ſanguinem ſputo reiecit, ſuperſtes extitit, tandemq; in morbum recidit. Ad Vergiliarum occaſum primum iudicatione (vt par erat) abſolutus eſt. Ab occaſu autem Vergiliarum bilioſus & ad inſaniam adactus, iudicatione circa nonum diem abſq; ſudoribus facta, ſuperſtes euaſit. 2 Sub æquinoctium Chalcidonius, qui à portis in forum delatus, ex ruptione ad mammam dextram dolebat, ſubinde aliquantulum ex virore palleſcens ſpuebat, aluus benè habuit. Sudor cum ſeptimo die cœpiſſet, ferè ad octauum vſq; tenuit, decimoquarto iudicatione abſolutus eſt. Sub quadrageſimum verò ei tubercula, ad vtramq; aurem ſublata ſunt. Non abs re credebatur purulentus fore, quod non extitit. Ariſtodemo vſtio in pectore facta eſt. Philidis filio, cui quòd aliquid ex caſu abſceſſit, etiam ei pectus inuſtum eſt, ſupra dolor aliquis prius exciterat, poſt æquinoctium autumnale morbi reuerſiones factæ ſunt, & aliàs ad brumam vſq; perſeuerarunt. Poſt ſolſtitium Acheloi vxor ſexto die abortionem fecit, cùm ſanguine abundaret, horrores ſentiret, ac ſudores tenerent. Decimo quarto die iudicatio contigit. Quot menſium fœtus fuerit neſcio. Ea alium maſculum fœtum vigeſimo poſt die abortu reddidiſſe dixit. Atque haud ſcio an vera dixerit.

[1] ΜΕΤ' ἰσημερίην καὶ μετὰ πληϊάδα, οἷα τὰ αἰσθόμενα καὶ βλεννώδεα, ἃ τὴν κεφαλὴν ὦξε, ἀπῆλθεν ὑπὲρ τοῦ ὠτός. τῷ παρὰ Λεωκύδεος ἐν ποδί. Φανοδίκῳ οἱ δάκτυλοι οἱ ἐν τῷ ποδὶ, ἐπὶ τὸ στῆθος. ὁ τμηθεὶς τὴν κνήμην, ταύτῃ μὲν καὶ ἐμελάνθη. ἦν δὲ μέγα ἕλκος, ἐν τῷ ἔξω τῆς κνήμης, καὶ ἐκ τοὔπισθεν ἦν. ἐπεὶ καθαρὸν ἐγένετο, πλευροῦ ὀδύνη καὶ στήθεος κατ' ἴξιν ἀριστεροῦ. καὶ πυρετοί. ἀπέθανεν, ἀπὸ τοῦ πυρετοῦ. ὁ χολώδης τῷ σχοινοπλόκῳ κατακορές. καὶ τὰ καυστικὰ καταφερομένῳ περὶ ἰσημερίην, κάτω αἷμα πολὺ διῆλθε. Γέροντι πάνυ σφόδρα ἀπεγένετο, οὐ πρόσω τεσσαρεσκαίδεκα ἡμερέων. Τῷ δὲ στιγματίῃ παρ' Ἀντιφίλου καυστικῷ κριθέντων ἑβδόμῃ χολώδει τυφώδει. τρίτῃ μετὰ κρίσιν, ἢ οὕτως αἷμα ἔπτυσε. περιεγένετο. καὶ ὑποστροφὴ ὕστερον ἐγένετο. ἐκρίθη, ὡς εἰκὸς, περὶ πληϊάδων δύσιν δὲ πρῶτον. μετὰ δὲ πληϊάδων δύσιν, χολώδης εἰς μανίην. κρίσις περιεγένετο περὶ ἐνάτην ἄνευ ἱδρῶτος. [2] Περὶ ἰσημερίην ὁ Χαλκηδόνιος, ἀπὸ πυλέων μετακομισθεὶς πρὸς ἀγορήν. ῥήγματος περὶ μαζὸν δεξιὸν ὀδυνώμενος, ἔπτυεν ἐνίοτε καὶ ἐνίοτε ὑπόχλωρον. γαστὴρ. ἱδρὼς ἀρξάμενος ἑβδόμῃ, εἶχε τὰ πολλὰ, ἄχρις ὀγδόης, ἐκρίθη τεσσαρεσκαιδεκάτῃ. περὶ δὲ τεσσαρακοστὴν ὑπήρθη περὶ τὰ ὦτα οἱ ἀμφότερα. οὐκ ἀπεοικὸς ἐδόκει ἔμπυος ἔσεσθαι, οὐκ ἐγένετο. Στῆθος Ἀριστοδήμῳ ἐκαύθη. Τῷ Φιλίδος οἱ ὡς ἀπέβη ἐκ πτώματος καὶ τούτῳ. προϋπῆρχε δὲ ὀδύνη τις ἀνωτέρω. μετ' ἰσημερίας φθινοπωρινὰς, ὑποστροφαί. καὶ ἄλλως μέχρι τροπέων χειμερινῶν. μετὰ ἡλίου τροπὰς ἡ Ἀχελώου ἕκτῃ ἀπέφθειρεν αἱματώδης ἐοῦσα καὶ φρικώδης. καὶ ἱδρῶτες, κρίσις τεσσαρεσκαιδεκάτῃ. ὁποσταῖον οὐκ οἶδα. ἄρσεν δὲ καὶ ἄλλο περὶ τὰς εἴκοσιν ἔφη, εἰ ἀληθέα οὐκ οἶδα.

[1] *μετ' ἰσημερίην*] Veris ſtatum videtur deſcribere Hippocr. qui ab æquinoctio ad Vergiliarum exortum circumſcriptionem accipit, vt ſcribit lib. 3. *περὶ διαίτης* & Galenus Comm. 1. in lib. 1. Epidem. Temporis autem ſtatum eum fuiſſe apparet, in quo magna humorum redundantia, crudis, acribus & bilioſis ſuccis cerebrum grauabat, quæ putrilagine concepta & copia depreſſa, partes in quas defluxerat exedebat, corrumpebat, ac veluti deformabat. Sunt autem *βλεννώδεα*, *μυξώδεα*, mucoſa excrementa, quæ in fluxionibus è cerebro ex naribus fluunt, velut *βλέννα* Hippocrat. quæ cæteris *μύξα* dicitur, alijs *κόρυζα*, craſſior pituita quæ per palatum & nares effluit, vt ſcripſimus noſtris in Prorrh. 2. annotat. Hæc eadem *παλίνα* vocatur, & *παλινεγὶ μυξώδεις* vt ſcribit Galen. in Exeg. vocum Hippocr. Exemplaria quædam manu ſcripta *βλεννώδεα* legunt, quæ & hîc quoque ſcriptione variant. Nam quædam *ὦξεν*, alia *ὦξα* & *ὦξαι* habent, alia etiam *ὤιξε*. *ὦξε* autem quæ integrior eſt lectio pro *ὤιξε* ponitur, ab *ὄιγω* poëtico pro *οἰγνύω* aut *ἀνοίγω*. & *ὦξε* pro *ἀνέῳξε* ſumitur. Significat autem ea excrementa ſua acrimonia & putredine cranium corrupiſſe, aperuiſſe, & morſu viam feciſſe.

ἐν ποδὶ Φανοδίκῳ] Hîc variant exemplaria. Illud *ἐν ποδὶ* ad ſuperius exemplum referunt plæraq; manu ſcripta, quæ ſecuti ſumus, & *Φανοδίκῳ* legunt, quod etiam feciſſe videtur Caluus. Sunt autem humorum in partem aliquam decumbentium exempla, quam tandem malignitate & virulentia corrumpant & exedunt, qualis ferè aëris ſtatus deſcribitur lib. 3. Epid. *στῆθος* autem *ποδὸς* Hippocrati ſæpè dicitur quod alij *πέδιον*, ſolum & plantam vocant, quæ eſt ad digitorum radices, cui pes innititur, alij pectus. Imam pedis plantam dicit Celſus. Innuit ergo pedum digitos ad radices vſquè & imam pedis plantam corruptos decidiſſe.

ἦν δὲ μέγα ἕλκος] Codices quoq; ie manu ſcripti hîc vitium habent cum publicatis, & *ἦν* legendum cenſeo. Credibile autem eſt procumbente in partem ſiniſtræ tibiæ poſteriorem humorum corruptela, vlcus excitatum, quod vbi perpurgatum fuit & reſiccatum, exitium attulit, redundante in lienem vitio, ex cuius tandem inflammatione periit.

τῷ χολώδης τῷ σχοινοπλόκῳ] Exactè & abunde bilioſum ſignificat, & Galenus *ἀκριβῶς καὶ ἀκράτως χολώδης* explicat Com. 3. in lib de rat. vict. in morb. ac. Vero eſt autem ſimile huic reſtiario ſyncerè bilioſum humorem in aliquam partem decubuiſſe, eamq; iam corruptela & gangræna periclitantem, admotis cauſticis remediis ſanguinem copioſum demiſiſſe.

A ἀπεχώρησε] Hic ἀπεχώρησε de humorum decubitu dici videtur, qui miro quodam modo iudicatoriè diſſipatus fuit aut decreuit, quaſi deceſſerit, & κινεῖσθαι aut ἀφανισθῆναι denotare videtur, cui opponitur ἐπιμένειν καὶ στηρίζεσθαι. Significat igitur in ſene quod decubuerat mirum in modum deceſſiſſe ac diſcuſſum fuiſſe, id tamen iudicationis ordine intra quatuordecim dies. Interpretes ἀπεχώρησε ὀπίσω ſumpſerunt.

τῷ δὲ στιγματίῃ] Rarum eſt inſidæ iudicationis exemplum. Contentas enim admodum vires fuiſſe oportet, quæ poſt vſtionem tam graues caſus etiam ſine vlla ſignorum alleuatione euincerent. Vitioſa autem ſunt exemplaria quæ τῷ δὲ στίγματι ὁ τῷ αἰτίῳ legunt. στιγματίης verò ſeruum notis compunctum ſignificat, quem etiam ſtigmatiam vocat M. Tullius lib. 2. de offic. Sic enim in antiquis membranis legitur, pro quo ſtigmaticum legunt omnia exemplaria publicata. κωφὸς autem dicitur Galeno in Exeg. ὁ ὡς κεκαρωμένος, qui ſtupidus ac mutus conſidet, νωθρὸς, βαρὺς καὶ δυσκίνητος, lentum ac torpidum ex Galeno diximus noſtris in libr. 2. Epid. Commentariis.

B τρίτῃ μετὰ κρίσιν] ἢ τρίτῃ legit codex vnus Regius. Quæ lectio ad exemplaria Italica redundauit vt ex Caluo apparet.

ἡ κοιλίη] κοιλίη legit codex vnus Regius manu ſcriptus. Idemq; αὐτῆς ἰδρῶσαι habet.

² τῷ φιλίδῃ] Iſtud exemplaria quædam ſuperiori iungunt, quod etiam fecit Caluus, & εἶναι legit aliamque lectionem aſſinxit. Nos plurium exemplarium conſenſum ſecuti ſumus.

καθ᾽ ἥλιον τροπάς] Iſta ſequentibus iunximus magno exemplarium manu ſcriptorum conſenſu. Quod etiam fecit Caluus, qui etiam ἰκτερώδης legit. Inſigne eſt autem rari euentus exemplum, ideóq; non temerariam leuitatis habet aſſenſionem.

¹ Περὶ ἡλίου τροπὰς χειμερινὰς, βόρεια ἦν, ἰκτεριώδεες ἐγένοντο κατακορέως, καὶ οἱ μὲν φρικώδεες, οἱ δὲ οὔ. γλῶσσαι ξυγκεκαυμέναι τρίτῃ. καὶ ἔχλοι περὶ ἕκτην καὶ ἑβδόμην. καὶ οὗτοι μακρὰ ἀποτείνοντες. ιδ´, γαστέρες ἀντεχόμεναι. καὶ ἐν τῇσι φαρμακείῃσιν οὐχ ὑπακούουσαι. κατὰ λόγον τῶν πυρετῶν καὶ ἀνιδρώτες. σπλῆνες ἔστιν οἷσι σμικροὶ, πρὸς ὑποχόνδρια δεξιὰ ἐκτεταμένοι. καὶ πρὸς χεῖρα ὑποβορβορύζοντες. αἱμόῤῥοοι. καὶ οὔρησιν ἡ κάθαρσις καὶ ἡ κρίσις. πολλῷ δὲ μᾶλλον, εἶχον τὰ κάτω. καὶ γὰρ τοῦτο ἐπελαμβάνετο ὑπὸ τὸν χρόνον τοῦτον. οἷσι μὴ οὕτως ἦν, σπλῆνες δὲ ἐπηρμένοι. αἱμοῤῥαγίη δὲ ἐξ ἀριστεροῦ. ἥλιος ἐτράπετο. τὰ χειμερινὰ χειμερίως ἐν βορείοισι. μετὰ δὲ ὀλίγον, νότια ἦν. ἐφ᾽ ἡμέρας πεντεκαίδεκα. μετὰ δὲ ταῦτα, νιφετὸς ιδ´ ἡμέρῃσιν. ἀμφὶ ταῦτα τοῦ ἔτεος ἰκτεριώδεες κατακορέες. οὐ κεκριμένοι εἰλικρινέως, φιλυποστροφώδεα. μετὰ δὲ χιόνας, νότια ὑπεγένετο. καὶ ὕετια. κόρυζαι κατεῤῥάγησαν, καὶ ξὺν πυρετοῖσι, καὶ ἄνευ πυρετῶν. ἐνίοισι δὲ καὶ ἐς ὀδόντας, ἐκ τοῦ ἀπὸ μέσου περιηλγηκότι ἐπὶ δεξιά. καὶ ὀφρὺν καὶ ὄμμα. ἦσαν δὲ καὶ βραγχώδεες. καὶ φάρυγγες φλεγμαίνουσαι. καὶ οἱ σπόγγοι καλεόμενοι ἀείροντο. καὶ τὰ παρὰ τὰ ὦτα καὶ γνάθοι ἐπάρματα μαλθακὰ, καὶ ξὺν πυρετῷ καθίσταντο. ἀρχομένοισι πυρεταίνειν, ἐγίνετο ἐπάνω καὶ ἐπὶ θάτερα, τὰ πολλὰ τουτέων. καὶ οἱ σπόγγοι εἰσὶν οἷσιν ὑπὸ τὸ μετόπωρον καὶ χειμῶνα, ἀτὰρ καὶ τὰ πιτυρώδεα. καὶ ἀπεφθάραι πολλαὶ παντοίως, καὶ ἐδυστόκεον. ἕκτῃ τῇ παρθένῳ κριθέντα, ἕκτῃ ὑποτροπίασεν. ἐκρίθη δὲ δι᾽ ἕκτης. πάντα ἐν τούτοισι τοῖσι χρόνοισιν, ἑκταῖα, ὀγδοαῖα ἐκρίνετο. ⁴ Περὶ πληϊάδων δύσιας ἡ Μεανδρίου τοῦ τυφλοῦ, αὐτίκα χλωρὴ καὶ αὐτίκα πυώδεα ἔπτυσε περὶ ἕκτην. καὶ ἥπατος ζόμφωσις. καὶ κάτω ὑποχώρησις ὀλίγη. σαρκοπυώδεα ἄνω ὀλίγα. λευκὰ πλατέα ἀνέπτυσεν. ἀπόσιτος. ἀπέθανεν ἐγγὺς εἰκοσταίη. ⁵ Ἐκ τῶν γειτόνων Θέστορος οἰκέτις, ἐκ καυστικῶν, ὑποχώρησιος χολώδεος, συχνῆς, ὑποχονδρίου ἐντεταμένου. τῇ ἕκτῃ δὲ ἐπισχέσιος ἡ κοιλίη λεπτὰ συχνὰ ἐσάπαξ διῆλθε. καὶ εὐθέως ἵδρωσε. καὶ ἐκρίθη. καὶ ἡ κοιλίη ἔστη. ἐς δὲ τὴν αὐτὴν ὥρην, ῥιγώσασα ἐπυρέτηνε. καὶ ἐς τὴν αὐτὴν πάλιν ὥρην. ⁶ Ἡ Θερσάνδρου, λευκοφλεγματώδης οὐ πάνυ ἐοῦσα, θηλάζουσα, ἐπυρέτηνεν ὀξύ. ταύτῃ ἡ γλῶσσα ξυνεκαύθη τῶν ἄλλων ξυγκεκαυμένων. ὑπὸ τὸν χρόνον τοῦτον, γλῶσσα τε ἐτρηχύνετο, ὥσπερ χαλαζώδεα πυκνά. καὶ ἕλμινθες κατὰ στόμα. περὶ δὲ τὴν κ´, οὐ τελέως ἐκρίθη.

3 Sub brumam aquilonij flatus erant, aurigine abunde fœdati quidam, atque hi quidem cum horroris ſenſu, alij verò minimè. Tertio die linguæ aduſtæ, Circa ſextum & ſeptimum perturbationes, quæ etiam diu perſeuerarunt. Decimoquarto alui renitentes nec medicamentis cedentes, nec pro ratione febrium vlli ſudores. Quibuſdam lienes parui, ad præcordia dextra extenſi, & ad manus tactum murmur aliquod edentes. Sanguinis profluuia, ac per vrinas purgatio & iudicatio. Multò verò magis deorſum tendebant. Nam & hoc tunc contigit. Atqui non iſto modo ſe haberent, lienes verò etiam intumeſcebant, ij ſanguinem ex nare ſiniſtra profundebant. Exacto ſolſtitio bruma cum hybernis algoribus & flatibus aquilonis, paulò verò poſtea auſtralis tempeſtas ad quindecim dies erat. Poſt hæc verò niues confertæ diebus quatuordecim. Sub hoc anni tempus aurigine abundè colorati quidam, neque ſyncerè iudicati, in morbum reciderunt. Poſt niues auſtrini imbres ſucceſſerunt, grauedines cum febribus & ſine his eruperunt. Cuidam verò in dentes decubuit, cùm antea media corporis parte dolor eſſet, in dextra, ſuperciliumque & oculum occupauit. Erant autem raucedines & faucium inflammationes, earumq; adenes, ſpongiæ dictæ, ſuſtollebantur, & ad aures ac malas tumores molles, qui etiam cum febre ſedabantur. Febricitare incipientibus horum plæraque supernè & ad vtramque partem enaſcebantur, & quibuſdam tonſillarum tumores ſub autumnum & hyemem, quinetiam & porrigines aderant. Multæq; cuiuſque modi abortu & partus difficultate periclitabantur. Virgini ſexto die cum iudicatio obueniſſet, ſexto in morbum recidit. Iudicata verò eſt per ſextum diem. Hiſce temporibus omnia ſexto & octauo die iudicabantur. 4 Sub Vergiliarum occaſum Meandri cæci vxor, ſtatim ex virore palleſcens, ſtatimq; purulentum circa ſextum diem expuit, iecur in tumorem ſublatum eſt, deorſum pauca demiſit, carnium purulentarum inſtar ſputa pauca, alba, lata ore reiecit, cibos auerſata eſt, mortem obiit circa vigeſimum. 5 Ex vicinia Theſtoris famulæ ex vſtione alui deiectio bilioſa, copioſa, & præcordiorum diſtenſio adfuit. Ipſi ſexto die poſt ſuppreſſionem ex aluo tenuia, copioſa ſemel prodiere, ſtatimq; ſudoribus iudicata eſt, aluus reſtitit. Sub eandem autem horam rigore correpta febricitauit, & rurſus ſub idem tempus ſudoribus iudicata. 6 Therſandri vxor aquæ intercutis ſpecie quæ pituita alba dicitur, non admodum laborans, cùm lactaret grauiter febricitauit. Huic ex reliquorum incendio lingua ſuccenſa eſt. Sub hoc tempus lingua etiam velut denſa grãdine exaſperabatur, & lumbrici ore reiecti. Ad vigeſimum verò diem non eſt abſolutè iudicata.

[1] καὶ ὄχλοι] Sic leg omnia quotquot videre licuit exemplaria, quæ indicant ſtrepitus, turbationes ac moleſtias diu tenuiſſe, ortis ex obſtructione flatibus plurimis, qui ſurſum reſiſtante aluo correperent ac perturbationem adſerrent. Caluus autem ἴκτερ ἢ ὠχρὰ legiſſe videtur ad morbum regium attendens. A

γαστέρες αἱ πιεζόμεναι] Sunt alui reluctantes ac retinentes, quæque medicamentis non cedunt, quales in ictero ferè ſemper ſunt remoratæ & ſubliſtentes. Quod ſequitur κατὰ λόγον τῶν πυρετῶν ſequentibus iunximus, codicibus adiuti. Caluus antecedentibus connectit, & ἀνίδρωτες reticuit. Subindicare autem videtur, pro febrium magnitudine nullos adfuiſſe ſudores, ex quibus ſolutio ſperanda foret, quòd ſtatus eſſet aquilonius, à quibus tamen febres liberari ſolent.

ἁπλῶς ἦσαν οἷον σκληροὶ] μαλακοὶ pro σκληροὶ legit Caluus, reluctantibus omnibus exemplaribus quæ adhuc videre licuit. Verùm huic lectioni ſuffragatur quod poſtea ἁπλῶς ἐμπεφυκότες ponit.

εἴχοντο κάτω] Videtur indicare à natura tentatam per inferna iudicationem, quòd nulla per ſudores alleuatio ſperaretur. Ideoque per vrinas, excretiones & ſanguinis per ota venarum profluuium abſolutos fuiſſe. Hic enim mihi horum verborum ſenſus eſſe videtur, vt εἴχοντο κάτω, infra tenderent ac niterentur, hoc eſt, ad inferiora adhæreſcerent & ea amplecterentur, ſignificet. Caluus de ſubſiſtente & remorata aluo intellexit. B

τὰ χειμερινὰ χειμέρια] Hæc phraſis intenſum brumæ ſtatum cum hybernis frigoribus, & tempeſtatem aquiloniam denotat.

νιφετὸς] σφοδρὰ ὁ χιὼν καὶ ἄθροοι καταφερομένη νιφετὸς ἐπιπίπτουσα, libello de mundo.

ἡ κεκινημένη ὀλιγεστέριον] ὀλιγεστέριον, quod ἀπίως in Aph. dixit, & Gal. ἀπεπτοτέρως, ὀλεθρίως καὶ ἀκινδυνώδης explicat.

Ἐ αἱ σπόγγοι] Hunc locum indicat Galenus in Exegeſi cùm ſcribit, σπόγγοι οἱ κατὰ τὴν φάρυγγα ἀδένες, ὡς ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν ἐπιδημιῶν. Sic autem dicuntur faucium glandulæ, tonſillæ dictæ, quòd ſpongiarum more humorem combibant. Significat autem eas ſublatas fuiſſe, & humorum affluxu intumuiſſe. Qui verò hic σπόγγοι dicuntur, Erotiano σπογγώδεις (ſi modo vera eſt lectio) nuncupantur, ſicque ab Hipp. vocari ſcribit τὰς περὶ τὰ παρίσθμια γινομένας φλεγμονὰς μετά τινος χαλεποτάτου πυρετοῦ tonſillarum inflammationes cum lenta quadam febre. Idem quoque addit quibuſdam ſic dici τὰ ἐν τῇ κεφαλῇ πυρώδη ἕλκη. Nonnullis etiam τὰ ἐν αὐτῇ γινόμενα ἐξοιδήματα, οἰδήματα, καὶ τινας ἔχοντα κατατρήσεις, capitis fungoſos tumores & foraminulentos. Ex quibus ſatis apparet hunc locum ab Erotiano ſubindicari, ex eoq; loco vitiatum eſſe Erotiani codicem, & pro σπόγγοι εἶναι σπογγώδεις eſſe detortum. Cuius loco mihi σπίλοι legendum videtur. Nam quæ huic dictioni adſcribuntur ab Erotiano ſignificata, huc aptiſſimè quadrant. Videndum autem eſt primo loco σπίλοι faucium glandulas, quæ tonſillæ dicuntur, ſignificare, eumq; locum à Gal. in Exeg. ſubindicari. At ſecundo loco tonſillarum tumores indicantur & ab Erotiano ſubnotantur. Sunt verò iſta omnia quæ hîc deſcribuntur, magnæ humorum in cerebro redundantiæ, ac auſtrinæ tempeſtatis indicia, qualia ferè deſcribuntur initio li. 1. Epid. C

μαλθακὰ] χαῦνα vocat initio lib. 1. Epid. καὶ κεχυμένα, tumores molles, laxos & diffuſos.

ἐπειδὴ δὲ δι' ἕκτης πάντα] Sic legunt publicata omnia exemplaria & quædam ſcripta. Quædam etiam πάντα ad ſequentia referunt, quæ plus apud nos habent & vetuſtatis & authoritatis, ideoq; cum Cornario ſequutus ſum. Quàm verò ſit incerta & malè tuta iudicatio quæ per ſextum & octauum obitur, ſatis indicat Gal. lib. 1. de dieb. decr.

[5] ἧπαρ ζύμωσις] Inſolens admodum phraſis qua hepatis tumorem œdematoſum & à flatibus diſtentum ſignificat. Quod ex Hippocr. annotat Erotianus cùm ἧπαρ ζύμωσις οἰδηματώδη ὄγκον exponit, hunc locum ſubindicans. Credibile namque eſt exhauſtis penè facultatibus & extincto prope calore natiuo, magnam iecoris contractam fuiſſe intemperiem, vnde ceſſantibus facultatis naturalis officiis, crudi humoris & flatuum collecta abundantia hepar tumefecit. Quod in dies videre eſt in his qui tabe & pure in thoracem collecto conſumuntur. Qualem extitiſſe hanc mulierem iudicare eſt facile. Sunt qui hepatis feruorem & ebullitionem intelligunt, quòd ζύμωσις (quæ & ζέσις Platoni dicitur) ſit craſſi cuiuſdam & ſolidi ab aëre intro concepto agitatio, diſtenſio & quædam velut ebullitio. Qua ferè notione ἐζυμωμένα οὖρα in Prorrh. & ἐζυμωμένα διαχωρήματα in Coacis præſagiis dicuntur, vt illic ſcribimus. Quòd ad ſcriptionem attinet exemplaria manu ſcripta reconditiora, περὶ πληϊάδων δύσιας ſequentibus iungunt, quæ ſecuti ſumus cum Caluo. D

[5] καὶ ἐς τὴν αὐτὴν πάλιν ὥρην] Hæc locutio indicare videtur iterum per ſudores indicatione liberatam fuiſſe ægram, cùm conſtans ſit hæc diſtinctio in exemplaribus manu ſcriptis. Caluus velut id ſemel tantùm poſitum interpretatur. Poſſet & febris repetitioni adſcribi. Sed hæc diſtinctio obtinuit in omnibus exemplaribus manu ſcriptis, quam immutare mihi religio eſt. E

[6] ὥσπερ χαλαζώδεα φυτά] Id ſignificat linguam crebris & denſis tuberculis grandinis ſimilibus exaſperatam fuiſſe, quæ fuit pituitoſæ materiæ admodum ſuccenſæ apertiſſima nota, vnde & vehemens iſtud incendium & lumbrici ortum duxerunt.

7 Sub Vergiliarum occaſum Metrophanti puer ab altero teſta in caput ictus, cùm ad duodecimum diem deueniſſet, febricitauit. In cauſa autem fuit quòd cùm vlcus abſtergeret, partes ambientes perfricuit, & perfrigeratus eſt, ſtatimque vlceris labra intumuerunt, vltra vlcus vndique cutis eſt extenuata. Cùm verò non cunctanter ſectus fuiſſet, neque pus effluxit, neque leuamentum adfuit: ſed ſecundum aurem ad maxillam ſiniſtram videbatur pus colligi (hac enim parte vlcus extitit.) Tandem neque hoc etiam ſuppurauit, & in humerum dextrum pus ſubito collectum eſt. Extinctus eſt circiter vigeſimum quartum. 8 Poſt Vergiliarum occaſum cui auris dolebat, is circiter vigeſimum ac poſtea voce deſtitutus eſt, & dextra corporis parte ad motionem impotens, abſque febre ſudoribus correptus eſt. Auris dextra dexterque oculus non valdè conſtiterunt, & quiddam ex inferiore parte attrahere videbatur. Ex ſiniſtra autem parte oculus cum graui dolore diſtortus eſt. Ceruix ad duritiem deuenit, & tertia poſtea hora æqualiter doluit. 9 Poſt Vergiliarum occaſum Attici famulus quartana correptus ſtupidus permanſit. Sub idem tempus alter vera Typhomania (qui affectus ex phrenitide & lethargo mixtus eſt) correptus, vbi ad coxendicem & crura dolor venit, quieuit. Quo verò id die factum ſit neſcio. Eodem tempore horrore tentari quidam & vomitionibus, poſt iudicationem cibos auerſabantur, bile, lienis tumore, duritie, dolore, & ſanguinis fluore vexabantur.

[7] Περὶ δὲ πληϊάδων δύσιας, ὁ Μητροφάντου τὴν κεφαλὴν πληγεὶς ὑπὸ ἑτέρου παιδὸς, ὀστράκῳ, καὶ ἀπολυόμενος δωδεκαταῖος, ἐπύρεσε. προφάσιος δὲ, ὅτι σμήχων ἐπέτριψε τὰ περὶ τὸ ἕλκος, καὶ μετεψύχθη. καὶ ἐξήρθη F τὰ χείλεα αὐτίκα. διελεπτύνθη τὸ δέρμα πολλαχῇ ἀπὸ τοῦ ἕλκεος πρόσω. τμηθέντι δὲ οὐ βραδέως, οὔτε πῦον ἐρρύη, οὔτε ἐκουφίσθη. παρὰ δὲ τὸ οὖς ἐδόκει διαπυΐσκειν, ἐπὶ τῇ γνάθῳ ἐπὶ τὰ ἀριστερά. ταύτῃ γὰρ καὶ τὸ ἕλκος. ἔπειτα τοῦτο τι οὐκ ἀπεπύη. καὶ ὁ ὦμος ὁ δεξιὸς ἐξέπυσε, ταχέως. ἀπέθανε περὶ κδ. [8] Μετὰ πληϊάδων δύσιας, G ὁ τὸ οὖς ἀλγήσας, περὶ εἰκοστὴν, ὕστερον ἄφωνος, τὰ ἐπὶ δεξιὰ τι ἀκρατής. ἀπύρετος ἵδρωσε. δεξιὸν οὖς, δεξιὸς ὀφθαλμὸς, ἐστήκει οὐ κάρτα. καὶ ἐφείλκετό τι ἐκ τοῦ κάτω μέρεος. ἀριστερὰ δὲ ἴλλαινεν ἀρεῶς ὁ ὀφθαλμὸς ὀδυνώμενος. τράχηλος σκληρὸς ἀπήγει. τρίτην ὥρην ἴσως ὠδυνήθη ὕστερον. [9] Μετὰ πληϊάδων δύσιν ὁ θεράπων ὁ τοῦ ἀττικοῦ, ὑπὸ τεταρταίου ἁλισκόμενος, H τυφώδης ἱδρύνθη. ἑτέρῳ ἐς τὴν αὐτὴν ὥρην ἀληθὴς τυφομανίη. ἐς ἰσχία καὶ σκέλεα ἦλθεν ὀδύνη ἐπαύετο, ποσταῖος οὐ γινώσκω. Ταύτην τὴν ὥρην φρικώδεες. ἐμετώδεες. καὶ μετὰ κρίσιν ἀπόσιτοι. καὶ χολώδεες. καὶ σπλῆνες μεγάλοι. σκληροί. ὀδυνώδεες. καὶ αἱμορραγικοί.

Τὸ σ

A τισὶ δὲ τὴν αὐτὴν ὥρην μετὰ πληϊάδων δύσιας, ἐκ ῥινῶν αἷμα χλοῶδες ἐπὶ σπληνώσεσιν. [10] Ἐν Κραννῶνι τῇ Νικοστράτου λυφθείσῃ, τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἔφθασεν αὐτίκα ἀκρατείη τραχήλου καὶ τῶν ἄλλων, καὶ σῖτος ἐγκατεκλείσθη μέχρι δεκάτης. πνεῦμα πυκνόν. σμικρόν. ἀκρασίη, ψηλαφῶσα δακτύλοις. παραλέγουσα. ἱδρῶτες. εἱλκύσθη ἐπὶ τὰ δεξιὰ, τράχηλος, στόμα, ὄμμα, ῥίς. οὔρων ὑπόστασις λευκή. ὀροβώδης. ἑτέρη λευκή. ξυσματώδης ἄλλη. ὑπόχλωρος. λεκιθώδης, ταύτῃ ἐστὶν ὅτε, ὡς πιμελῶδες ἐφίσατο τοῦτο ἄθρουν, οὐκ ἐπιπολὺ διεσκεδασμένον, οἷον δὲ ἐναιώρημα διεστηκός. οἷον ἔξω ἐξ οἴος, οὐ δὲ ὀφισάμενον ἔπειτα οὐρεῖται· καὶ τὸ μέν τι τοιοῦτον. τὸ δὲ ἱδρυμένον ἄλλο τοιοῦτον ὀλίγον, ἐπὶ πλατὺ διεσκεδασμένον. ἄλλο τεταραγμένον. ἕτερον τοιοῦτον. ἐναιώρημα, νεφελίου ὑπομέλανος, δοκέοντος πάχος ἔχειν. χαῦνον δὲ ἄγαν λεπτόν. ἄγαν ἐναιώρημα λεπτὸν τοιοῦτον. ἄγαν οἷον ἵππου. ἄγαν οἷον τὰ ζοφώδεα. [11] Ὁ πρῶτος παρακρουσθεὶς, μειράκιον. τούτῳ οὖρον καθαρὸν λεπτόν. πάντων διαχώρησις λεπτὴ, πολλή. ἄχολος. γλῶσσα τρηχεῖα πάνυ. πυρετὸς περικαής. ἄγρυπνος. κοιλίη κυρτή. οὗτος παρέκρουσεν οἶμαι ὀγδόῃ, ἐξ ὕπνου ἀκόλαστον. ἀνίστατο, μάχετο. αἰσχρομυθέειν ἰσχυρῶς, οὐ τοιοῦτος ἐών. τούτῳ ἀθρόων οὔρων πολλῶν ἐλθόντων λεπτῶν ἐξ ἐπισχέσιος. ὕπνος ἐγένετο ξυνεχὴς καὶ ἱδρὼς, κρίσιμος δοκέων ἐξ οὐ τοιοῦτος. ἴσως περὶ δεκάτην. ἔπειτα ἐξεμάνη τε αὖθις, καὶ ἀπέθανε ταχέως, ἑνδεκαταῖος. ἀκρησίος οἶμαι τὸ πιεῖν ἄκρητον συχνὸν, πρὶν ἐκμανῆναι. ὀλίγα ἔτεα αὐτοῦ, εἴκοσι ἐγγύς.

Quibuſdam etiam ſub idem tempus poſt Vergiliarum occaſum, ob lienem affectum ſanguis ex virore pallidus è naribus profluxit. 10 Cranone Nicoſtrati vxorem acceſſione correptam, ad decimum quartũ diem mox colli reliquarumq; partium imbecillitas occupauit, & cibus intrò concluſus fuit ad decimum vſq; diem. Spiratio crebra, parua, & incontinentia, digitis palpabat, delirabat, ſudores aderant. In dextram partem ceruix, os, oculus, naris, contracta ſunt. In vrinis quod ſubſidebat album erat, erui ſimile, aliud album, aliud ramenta referens, aliquantulum ex virore palleſcens, lentium ſatinæ ſimile. Huic interdũ velut adipale quiddam in ſummo extabat, idq; conſertum neq; admodum diſperſum, velut quod in medio vrinæ ſuſpenſum innatat diſparatum, ouillo velleri non diſſimile. Poſtea autem vrina in qua nihil ſubſidebat reddebatur, & interdum quidem talis erat, interdum verò in ea aliquid ſubſiſtebat. Quædam etiam in qua paucum huiuſmodi in latitudinem diſperſum, quædam returbata. Alia eiuſmodi erat, vt quod in medio ſuſpenſum innatat, nubeculæ aliquantulum nigræ ſimile, & craſſitudinem quandam habere videretur. Quædam verò mollis & tenuis, quædam tale ſublimamentum tenue habens, quædã qualis veterini generis; quædam velut tenebricoſa continens. 11 Qui primus mente captus eſt adoleſcens, vrinam reddidit puram, tenuem, omnium deiectio tenuis, multa ſine bile fuit, lingua admodum aſpera, febris perurens, peruigil, aluus intumeſcebat. Hic deſipuit octauo (ni fallor) die laſciuè admodum, exurgebat, pugnabat, valde obſcœna loquebatur, cũ ab iis natura abhorreret. Hunc poſt redditas effuſas ac multas tenues vrinas ex ſuppreſſione, ſomnus con-

E tinuus cepit & ſudor (iccirco quod talis eſſet iudicatorius exiſtimatus) ferè circa decimum diem. Poſtea & rurſus vehementer inſaniit, & celeriter mortuus eſt vndecimo die, ea de cauſa (vt arbitror) quod merum multum antequam vehementer deſiperet potaſſet. Ei pauci erant anni prope viginti.

[7] καὶ ἐξέρσαι τὰ χείλεα] Sic legunt omnia exemplaria. Caluus ἐξηραίνετο legiſſe videtur. Significat autem ex hoc capitis vulnere ægri incuria & libidine contractam mortem, cùm alias vlceris conditiones non expliceat. Non leue autem erratum fuiſſe oportet, ex quo febris enata ægrum vigeſimo quarto præcipitarit. Atque hoc exemplo indicatur quàm lubrica ſit & præceps vlcerum capitis curatio.

ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ] Sic habent omnia exemplaria. Mirorque vnde venerit in mentem interpretibus vt dextra pro ſiniſtris poſuerint, niſi ſi ex Caluo & codicibus Italicis δεξιὰ legunt, aut quòd in humerum dextrum pus illapſum ſit, dextras partes accipiendas exiſtimant. Ego codicibus fretus nihil muto, & hunc præpoſterum naturæ motum ægro indubitatum attuliſſe exitum exiſtimo, quod qua parte pus erupturum videbatur, virium imbecillitate ſubſtiterit, & in humerum dextrum peruerſo ordine effuſum ſit. Cæterùm hunc locum ſubindicare videtur Galenus lib. 2. de diebus decret. cùm ſcribit hoc in libro Hippocratem rarò diem vigeſimum attigiſſe, ſemelque vigeſimum diem exceſſiſſe & ad vigeſimum quartum progreſſum. Sic enim locus ille mihi intelligendus videtur malè ab interprete verſus.

[8] ἀριστερὰ δὲ ἴλλαινον ὀφθαλμός] Magna pars meliorum codicum manu ſcriptorum ἴλλαινεν legunt, quæ eſt phraſis Hippocrati tritiſſima. Quidam etiam cum Aſulano ἴλλαινε ab ἰλλαίνω pro εἰλῶ, vt & ἰλλαίνειν & εἰλεῖν pro εἰλεῖν quod eſt στρεβλοῦν, contorquere, deprauare, peruertere, aut conſtringere & arctè vincire. Aut ab ἴλλω quod eſt contineo & vincio, ἴλλαινε legendum eſt, vnde ἰλλωμένος ὀφθαλμός. Qua notione intelligendum erit ſiniſtra vincta fuiſſe & conſtricta, hoc eſt, præpedita ac velut reſoluta.

G Quam lectionem ſecutus eſt Caluus. Vero eſt autem ſimile magnam humoris cerebro collecti redundantiam neruorum principium appetiuiſſe, indeque in dexteram illapſum, mouendi impotentiam cum conuulſione quadam attuliſſe. Tam autem vehemens caſuum vis fuit, vt nec tuta ſiniſtra fuerint, ſed vel fuerint reſoluta & motu capta, aut etiam oculus peruerſionem ſenſerit. Poteſt etiam intelligi ἴλλαινεν αἰνῶς ὁ ὀφθαλμός admodum diſtortus eſt oculus, aut αἰνῶς ἰλλωμένος cum graui dolore. Vtrunque enim αἰνῶς ſignificat.

ἴσως οὐ σπασώδης ὕστερον] Sic legunt quotquot videre licuit exemplaria, ideoque hanc lectionem pro viribus retinuimus. Significatur autem ceruix rigida fuiſſe & quædam tetani indicatura denunciatur. Interpretes ὡς οὐ σπασθῇ legiſſe videntur. Et Caluus etiam mortem addidit. Quod etſi non temerè ſit in tanta ſæuiſſimorum caſuum acerbitate, ſuo tamen iure aut exemplarium priuilegio quodam feciſſe videtur.

[9] τυφώδης ἱδρύθη] τυφλώδης legunt vulgata exemplaria. Sed manu ſcripta reconditiora τυφώδης legunt, quæ ſecuti ſumus cum Cornario. Quædam etiam τυφλώδης habent, vt & Italica. ἱδρύθη autem affectus ſtabilitatem & firmitatem velut iudicatione fi-

H xam & depoſitam indicare videtur. Aut τυφώδης ἱδρύθη qui mutus aut ſtupidus conſedit intelligendus. Hunc namq; locum mihi ſubindicare videtur Galenus in Exegeſi, cùm ſcribit, τυφλώδης ἐκεῖ καθεζόμενος. Poteſt & ἱδρύθη mentis conſtantiam & tranquillitatem denotare velut iudicatione reſtitutam.

ἀγρυπνίη τυφομανίη] τυφλομανίη legunt omnia publicata exemplaria cum quibuſdam manu exaratis, ſed manifeſto vitio. τυφομανίη enim ex melioribus & reconditioribus membranis legendum eſt. Eſt autem τυφομανίη μικτὸν ἐκ φρενίτιδος καὶ ληθάργου πάθημα, vt ſcribit Galenus in Exegeſi, haud dubiè hunc locum ſubnotans. Quam etiam ſententiam ſequitur initio Comment. in Prorrh. & libello περὶ κώματος. Etſi in Iſagoge pulſuum & libr. 4. de cauſis pulſ. hunc affectum ex phrenitide & lethargo permixtum nomine carere ſcribit. Quod tamen imperitis Medicis attribuit in libello περὶ κώματος. Τυφομανίας quoque ex phrenitidis & lethargi permixtione fieri teſtatur Definitionum Medicarum author cùm ſcribit, ὡς ... καὶ ἡ τυφομανία, ἥτις ἐστὶ λήθαργος παραφρονητικὸς, ἢ φρενῖτις ληθαργική. (Sic enim legendum eſt cum τυφωνία paſſim legatur.) Quo ſenſu Typhomania lethargicus furor & delirium, aut furioſus

deliruſque lethargus dici poteſt. ἄλλως autem addi iuſſe videtur ob magnam nominis controuerſiam, aut affectus ambiguitatem, & A
cognitionis difficultatem. Quæ opinionum tormenta palam fatetur Galenus libello περὶ κώματος.

ὄμμα χλωδὲς] Sic publicata hab nt omnia exemplaria quæ etiam ſecutus eſt Caluus. Nos ex codicibus manu ſcriptis omnibus χλοώδες legimus, quod idem quod χλωρὸν & pallidum, aut ex virore palleſcens ſignificat, & magnum eſt malè affectorum viſcerum iudicium.

λυγμώδεα] Iſtud febrilem acceſſionem indicat, quemadmodum λυβέντες non rarò Hippocrati dicuntur acceſſione correpti, & λάζα ἐπισημασία Galeno dicitur, μάλιστα δὲ ἡ ἐκ περιόδου, febrium præcipuè quæ per circuitus repetunt inſultus, vt alibi ſcribimus.

αὐχὴν ἀκρατέα παχέα] Sic legendum cenſeo contra omnium publicatorum codicum fidem. Ij nanque αὐχὴν κρατέα παχέα legunt. Quam lectionem ſcripta quædam exemplaria retinent, pertinaci admodum mendo. Poteſt & ἀκρατέα legi. Codex Regius vnus manu ſcriptus αὐχὴν δ' ἀκρατὴς legit, nonminus inſolenter. ἀκρατεια autem imbecillitatem ac partium impotentiam & δυσκινησίαν, quandamque ad motum difficultatem ex motricis facultatis imbecillitate denotat, & cerebri offenſam, ex qua inefficaces nerуoli generis affectiones redduntur, demumq; etiam conuulſiones acceſſuntur. Quibus iam imminentibus haud ſcio an per κρατέα παχέα ceruicis reliquorumque membrorum rigiditatem ac inflexibilitatem indicet. B

περὶ σῖτος ἐγκατακλειόμενος] Eadem locutione vtitur Hippocrates lib. de rat. victus in morb. acutis, & σῖτος ἐγκατακλειόμενος dicitur Galeno, ἐν πολλῷ χρόνῳ μὴ διαχωρούμενος, & σῖτος ciborum recrementum ſignificat, & τὸ ἀπὸ τῆς σιτίων περίττωμα ἐγκατακλειόμενον ἐν τοῖς ἐντέροις, ὃ δὴ ἐκβάλλειν ἐπειγόμενοι ἐστί. Siue igitur cibus concluſus ac interceptus intelligatur, ſiue ciborum reliquiæ & excrementa, idem hic ſignificatur, quod in Prorrhetico per σῖτα ἀποκλειόμενα. Qua locutione Galenus τοὺς ἐμφραγμένους τὴν γαστέρα, ἢ τοὺς ἀποκλεῖσθαι, ἢ ἐπικλειομένους τὸ τῶν σιτίων περίττωμα, ſignificari ſcribit. Alij autem interceptio & ciborum auerſatio, ſunt malè affecti & ſucceſſi iecoris indicia. Quod etiam de hac ægra atteſtatur Galenus lib. 3. περὶ δυσπν. C

πυκνὰ σμικρὰ] Hunc locum explicat Galenus lib. 3. περὶ δυσπν. ſimulque indicat cur in hac ægra delirio affecta ſpiratio crebra & parua adfuerit. Qui locus quod vitioſè noſtris in codicibus legatur, integer apponendus eſt, ſimulque vt huic loco lucem afferat: περὶ δὲ τῆς Νικοστράτου γυναικός, ἐφ' ἧς μὲν δοκεῖ ἀπορῆσαι τὸ μικρὸν καὶ πυκνὸν πνεῦμα, διότι παρεφρόνησεν. εἴρηται γὰρ ἤδη πολλάκις, ὡς τοὐναντίον, τὸ ἀραιὸν καὶ μέγα πνεῦμα παραφροσύνης ἐστὶν ἴδιον, ὥστε ἄξιον ζητήσεως εἶναι ὅτι ἐν ταύτῃ οὐκ ἐγένετο. τὸ δὲ ἐναντίον αὐτῷ, τὸ τῆς ὀδύνης ἴδιον, τὸ μικρὸν καὶ πυκνόν. οὐδὲ γὰρ ἀλγεῖν εἶπεν τι μόριον τὴν ἄρρωστον, ἀλλ' οὐδ' ὄγκον ἐπίσημον ὑπὸ τοῖς ὑποχονδρίοις. τί δὲ οὖν ἐστὶ τὸ γινόμενον; ἐμοὶ μὲν δοκεῖ διττὴ τις ἰδέα νοσήματος συστῆναι περὶ τὴν γυναῖκα ἀπὸ διττῆς ἀρχῆς. ἐν μὲν γὰρ τῷ παραφρονῆσαι, καὶ τράχηλον, καὶ τὸ στόμα, καὶ τὴν ῥῖνα σπασθῆναι, δῆλον ὡς ἐν τῇ κεφαλῇ τις ὕλη ἦν ἐν αὐτῇ νοσοποιὸς ὑπάρχει. ἐν δὲ τῷ τὸ σῖτον ἐγκατακλείεσθαι μέχρι δεκάτης ἡμέρας, καὶ τοῖς οὔροις ὑφίστασθαι ὀροβῶδες, φλεγμονὴν τοῦ ἥπατος οὐ μικρὰν ἐν ὑπονοήσαιμι γίγνεσθαι φλεγμονήν, ἀφ' ἧς τὴν αὐτῶν διάθεσιν νικῶσαν, οὐ δυνηθῆναι καθ' ἑαυτὴν τύπωσιν τὴν ἀναπνοὴν. εἴρηται γὰρ οὖν καὶ πρόσθεν ἤδη πολλάκις, ὡς κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν διάθεσιν, ἡ δύσπνοια ἰδέα σχηματίζεται. δηλοῖ δ' ἡ ἅμα τῷ παραφρονῆσαι τὸ βραχύ, καὶ ἡ λέξις αὐτὴ τοῦ παλαιοῦ παραλέγειν μὲν αὐτὴν εἶπεν. εἰώθει δὲ τοῖς ἐπὶ τοῦτο ῥῆμα χρῆσθαι, μικρὰν ἐνδείξασθαι βλάβην βουλόμενος. ὡς καὶ τοῦτο ἀποδέδεικται πολλάκις. οὐδὲν οὖν θαυμαστὸν ἐπὶ βραχὺ μὲν αὐτὴν παραφρονησάσης, ἰσχυρῶς δὲ φλεγμαινούσης κατὰ τὸ ἧπαρ, οὐ τὴν τῆς παραφροσύνης, ἀλλὰ τὴν τῆς φλεγμονῆς οἰκείας ἀναπνοῆς δύσπνοιαν (quod eſt.) Quòd ad Nicoſtrati vxorem attinet, in ea paruam & denſam reſpirationem ob eam cauſam appoſuiſſe videtur, quòd delirauit. Illam enim ſæpiùs dictum eſt, contrariam, nempe raram & magnam reſpirationem, delirij propriam eſſe. Adeò vt dignum inueſtigatione videatur, quamobrem hic quidem minimè aderat, verùm quæ illi eſt contraria & doloribus propria, parua ſcilicet & denſa. Neque enim in ægritudinis explicatione alicuius partis dolorem extitiſſe, ſed neq; circa præcordia, neq; circa thoracem inſignem vllum tumorem appoſuit. Quid igitur accidit? In hac muliere, ex duplici initio, meo quidem iudicio, duplex morbi ſpecies conſtitit. In eo nanque quod delirauit, & ceruix, os, & naris conuulſionem ſenſerunt, apparet in ipſo capite morbi aliquam materiam extitiſſe. Ex eo verò quòd cibus intrò concluſus fuit, ad decimum vſque diem, & in vrinis ſedimentum erui ſpeciem referens extitit, non paruam iecoris inflammationem fuiſſe exiſtimo, à qua ſuperata ſuperior affectio, non potuit per ſe ipſa reſpirationis ſpeciem exprimere. Dictum enim & iam antea ſæpe eſt, prout ſuperat affectio, ita & difficilis ſpirationis ſpeciem efformari. Hoc verò tum vel maximè delirij paruitas, & ſenis dictio indicat. Delirare enim eam dixit. Qua dictione cùm paruam noxiam indicare vult, vti cõſueuit, vt aliàs ſæpe demonſtratum eſt. Nil enim mirum, ſi cùm parum quidem delirauerit, vehementi verò hepatis inflammatione tentata ſit, nulla quidem delirij, verùm ipſius inflammationis propria reſpirandi difficultas obtigit. D E

ἀκρασια] Vox eſt apud Hippoc. ambigua & aliquando vitæ intemperantiam & incontinentiam ſignificat. Hic verò impotentiam, membrorum imbecillitatem ac incontinentiam denotat & ἀκράτειαν.

ἐπεξελίξεται] Exemplaria omnia Regia manu ſcripta ἀπεξελίξεται cum Aſulano legunt. Quæ etiam eſt lectio Italicorum codicum, vt ex Caluo patet. Noſter vero ἐπεξελίξεται habet cum publicatis Germanicis. Hancque lectionem ex Galeno retinuimus.

ὑπόστασις ὀροβώδης] Sedimentum in vrinis erui ſimile corporis totius aut renum colliquationem ab intenſo calore ſignificat. Hic magnam hepatis inflammationem denotat. In febribus etiam conſpiciuntur erui ſimilia ſedimenta ex ſanguine craſſo in renibus aut hepate aſſato & torrefacto, vt ſcribit Galenus Comm. ad aph. 76. lib. 4. Idem quoque erui ſimilia ſedimenta hepatis affectus comitari ſcribit Comm. 1. lib. 6. epid. & Com. 5. F

ξυσματώδεις] Sedimenta ramentoſa & ſtrigmenta referentia, ſolidiorum partium ac vaſorum colliquationem ex nimio feruore indicant, præcipueque quod albedinem iunctam habeant. Sunt enim ξύσματα huiuſmodi ſuperficiales partes à partibus ſolidis conſumptione & colliquatione abraſæ. Exemplaria verò quædam manu ſcripta ἐτέρη λευκὰ ξυσματώδεις iungunt quæ ſecutus eſt Caluus, & probanda eſt lectio.

κεγχρώδεις] κέγχρον exponit Galenus quod intra corticem eſt, in Exegeſi, & aliquando per ſe ponitur apud Hippocrat. pulmentariumque ex leguminum farina, & lentium lomentum elixatum ſignificat, vt lib. 2. περὶ γυναικείων. Interdum verò leguminis addito verum & λέκιθον φακοῦ vocat, lentemque cui detracta ſunt putamina intelligit, vt lib. 1. περὶ γυναικείων. Dicitur & quibuſdam λεκιθώδης eadem notione, ſed perpetuò per ε efferт Hippocrates. Vnde λεκιθώδεις ὑπόστασις: hic denotari videtur, quæ lentis colorem refert ex bilioſi & craſſi ſanguinis torrefactione, indeque etiam ὑπόχλωρος bile huiuſmodi ſanguini permixta dicitur. Poteſt etiam ſumi λεκιθώδεις ὑπόστασις quæ leguminum farinæ ſimilis ſit, præſertim lentium, & quę craſſiora farinę fruſtula & negligentiùs ſubacta refert, ſanguinis in hepate exaſſationem & colliquationem ſubindicans, idque præcipuè cùm ad rubrum tendat, velut κριμνώδης & ὀροβώδης ὑπόστασις hepatis colliquationem ſubindicat Com. 5. in lib. 6. epid. Caluus λεκιθώδη ὑπόστασιν ſumpſiſſe videtur ex bilis vitellinæ permixtione luteam. Vitioſa ſunt autem exemplaria quæ λεκιθῶδες pro λεκιθώδεις legunt. G

ὡς μαλθώδες ἐφίσταται] Iſtud ex magno hepatis incendio adipis renum colliquationem ac fuſionem indicat, ex placito 35. libr. 7. Codex vetuſtus manu ſcriptus Regius ὡς μαλθώδη ἐφίσταται legit, reliqua exemplaria cum publicatis conſentiunt.

οἷ' ἔξω οἷ' εἶπε] Exemplaria omnia tum publicata, tum manu exarata οἷ' ἔξω οἷ' εἶπε legunt, ſed οἷ' ἔριον cum Cornario lego. Cuius notionem eo lubentiùs amplector, quod in importuno ſalo naniganti, nulla Cynoſura apparet, ad quam nauigationis noſtræ curſum flectamus. Quæ lectio certè ſignificat ſublimamentum in vrina non admodum fuiſſe diuulſum ac diſparatum, ſed ouillo velleri aut lanæ minutim carptæ non abſimile. Quod varium naturæ conflictum indicabat, materiamque à flatibus multis exagitatam & à calore ſublatam. Quæ verò vulgata eſt lectio, etſi valde perplexa eſt, indicare poteſt ſublimamentum diſperſum fuiſſe per totam vrinam eiuſque ſuperficiem externam occupaſſe, ac velut externo quolibet circumſcriptam. Verùm in his ſcriptionis vadis & opinionum commentis, ſuſpectam eſſe mihi codicum fidem conſiteri æquius eſſe exiſtimo, quàm quædam effutientem nauſeare atq; mihi ipſe diſplicere. Cuius rei ſuſpicionem auget Caluus, qui ex codicibus Italicis & membranis Vaticanis iſta ſubticuit. At certè tanta vrinarum varietas & inſtabilitas, magnam in corpore exagitationem, & varium facultatum omnium congreſſum, ingentem quoque materiæ inæqualitatem & incendij febrilis incenſionem indicabat. H

ἐπὶ μικρὸν διασπώμενα] Meliora exemplaria omniaque manu ſcripta διεσπασμένα habent, quæ ſecuti ſumus.

A διαχώρημα πεπλησμένον πνευματῶδες] Hic intelligi videtur quod lib. 3. epid. * διαχώρημα ἐπηρμένον dixit, & magnam flatuum ac craſſioris materiæ conſertam copiam, ab immodico calore ſubuectam, variamque naturæ exagitationem ſubindicat.

* *In Pythione.*

χαῦνον δὲ ἄλλο λαπαρὸν] χαῦνον ſiue ad vrinam ſiue ad ſublimamentum referas, obſcura eſt & inſolens vrinarum attributio. Hic χαῦνον ad vrinam referri videtur quæ nulla habet contenta, nihilq; ie quod ſubſideat, neque vllam habet materiam craſſam, lentam & confertam, quæ eam ſpiſſam reddat, qualis eſt diluta & tenuis omninoque cruda, quaſi mollis, laxa, ac velut inanis & fungoſa, nihilque habet ſolidi ac renitentis. Sic enim χαῦνα de mollibus tumoribus & qui digitis cedant, quique nullo craſſo lentoque humore, ſed facilè vaporante conſtarent dicitur Hippocrati lib. 1. Epid. Comm. 1.

ἄνω διῆττον] Vrinam valde returbatam quæque colore & craſſitudine veterini generis vrinas referat intelligit, quæ non tam humorum crudorum ac flatuoſorum à bilioſo ſucco feruente agitationem, atque adeò capitis tentationes pronunciant, ex placito 70. lib. 4. quàm naturæ facultates à crudæ, pertinacis, & craſſæ materiæ abundantia proſtratas eſſe. Hinc namque & grauiſſimi ſto-
B machi dolores, delitia, conuulſiones, palpitationes, & intenſiſſimæ cephalalgiæ, denique etiam mortes impendent, vt in Philini vxore lib. 1. Epid. apparet.

διὰ τὸ ζοφῶδες] Videtur ζοφώδες οὖρον intelligere (velut in Cois Præſagiis dicitur) vrinam caliginoſam ac velut tenebricoſam, valdè ctaſſam & turbulentam, quæ magnam humorum ab exæſtuante incendio, præcipueque feruentium ſuccorum ac bilis craſſæ & rubræ exagitationem præ ſe fert, ingentemque humorum perturbationem. Ex qua multis obortis craſſis ac denſis vaporibus, velut obſcura ac opaca redditur, ſpiritibus ipſis ac lucido humorum ſplendore extincto & vaporum denſitate offuſcato, non ſecus ac in ambiente nos aëris ſtatu contingit. Qua de re plura illic ſcripſimus & noſtris in lib. 3. Epid. annotat.

11 ὁ πρῶτος παρεκρούσεν] παρακρούειν dicuntur Hippocrati qui leuiter mente emoti ſunt & ὑποπαρακρούοντες, vt & παράφορα ὑποπαραφρονέειν, vt aliàs ſcribimus, hic tamen inſaniam & furioſam mentis motionem indicare poteſt, ac ad furorem gradum quendam facere, quemadmodum ſcripſimus noſtris in lib. 3. Epid. annotat. vt & Aretæus παραφορὴν pro phreniticorum delirio ponit. Hic verò πρῶτος παρεκρούσεν dicitur quòd primus mente captus ſit & ad inſaniam deuenerit. Cornarius παρεκρούσεν deratum dicit, eaque ra-
C tione productum dixiſſe videtur Caluus, vt de Euryalo mortuo dixit * Maro, *nec te tua funera mater Produxi.*

* *Lib. 9.*

οὖρον καθαρόν] καθαρὰ οὖρα puras & defæcatas vrinas vocat Hippocrates, & τὰ πάχος ἔχοντα opponit lib. 1. Epid. † Eſt autem hoc inſigne vehementis inſaniæ exemplum. † *Sect. 1.*

κοιλίη κυρτή] Aluus gibboſa, protuberans, ac à flatibus diſtenta & intumeſcens intelligitur. Sunt namque κυρτώματα Hippocrati tumores à flatibus contracti præcipueque recentes. Galenus οἰδήματα interpretatur in Progn.

αἰσχρομυθίη ἰσχυρή] Iſta à natura ægri abhorrens permutatio perniciem & vehementem inſaniam indicat, eamque dictionem ex Epidemiis agnoſcit Galenus Com. 2. in Prorrh. Qua de re plura ſcripſimus noſtris in lib. 3. Epid. annotat. Hic autem ἀκολασίη [illegible] pro ἀκόλαστα leg. videtur Erot. quod ἀναιδῶς exponit quod eſt impudentiſſimè vt ſcribimus in noſtra Oeconomia.

ἀθρόον ἱδρῶσαι] Interpretes ἀθρόον omiſerunt cum tamen omnibus in exemplaribus habeatur.
D ἐξ ὕπνου ἱδρώς] Videtur indicare ſudorem ideo exiſtimatum criticum, quòd liberè & continenter, atque adeò etiam ſomni benignitate effunderetur. Idque per hyperbaton legendum. Caluus ὑπὸ ὕπνου legiſſe videtur alio longè ſenſu.

Τοῦ φθινοπώρου ἤμεσε χολὴν μέλαιναν ἡ Εὐμένεος.
καὶ αἱ ὀδμαὶ δὲ πρόδηλοι. καὶ οἱ φρικώδεες πυρετοί. καὶ αἱ
καρδιαλγίαι. χολώδεα βραχέα ἀνεμοῦσα, καὶ τὸ ἑλμίνθιον.
διαχωρήματα λεπτὰ πάντα τὸν χρόνον περὶ πληϊάδων
δύσιος. ἔληγεν περὶ αὐτάς. αἵ τε αἱμορραγίαι καὶ βραχύτε-
E ροι οἱ πυρετοί, καὶ ὑποστροφώδεες αὐτίκα, βραχέησιν
ὑποστροφῇσι. καὶ ἀπόσιτοι. καὶ ἐφθοὶ καὶ ἀσώδεες. καὶ καρ-
διαλγίαι. καὶ θηριώδεες ἐν τῇσι κρίσεσι. καὶ ῥιγώδεες. καὶ
χολώδεες. Μειρακίου ξένου, τρίτῃ αἷμα ἐκ ῥινῶν πολύ.
καὶ τετάρτῃ. καὶ πέμπτῃ. ἕκτῃ ἵστατο κοσμίως. παρέκρουσεν.
ἑβδομαῖος γαστὴρ ἐστήκει. κωματώδης ἦν. ὑποστροφὴ
τριταίῳ. ἐξέλιπε γαστὴρ ἀντεχομένη. οὖρον οὐκ οἶδα. περὶ
F κρίσιν δὲ ἔδει. περὶ δὲ πληϊάδων δύσιας νότια καὶ ὑέτια ἦν.
καὶ τότε μειρακίου μυξώδεα, ὑπόχολα, πέπονα ὑπε-
χώρει, γλίσχρα. συχνὰ διαχωρήματα. πῦρ συνεχές. γλῶσ-
σα ξηρή. ἐκρίθη ἑκταῖος. ἑβδομαῖον αὖθις ἔλαβεν. ἀφῆκεν
αὐθημερὸν τρόμῳ. οὖς ῥεῦμα κατ' ἀριστερόν. γλίσχρον.
παχὺ ἕκτῃ. Τοῦ παιδίου τοῦ φαγεδαινωθέντος, ὀδόντες
οἱ ὑποκάτω. καὶ τῶν ἄνω καὶ τῶν κάτω οἱ ἔμπροσθεν,
G ἀπέπεσον. ἔγκοιλον εἶχον. ὀστέον ὧν μὲν ἐκ τῆς ὑπερώης
ἀπέρχεται, μέση ἵζει ἡ ῥίς. ὧν δὲ οἱ ἄνω ὀδόντες οἱ ἔμ-
προσθεν, πλατεῖα ἄκρη. ἀριθμούμενος ὁ πέμπτος ἀπὸ
τῶν ἔμπροσθεν, τέσσαρας ῥίζας κατὰ δύο συνεζευγμένας,
ὡς πρὸς ἑκάτερον τῶν γειτόνων ὀδόντων, ἄκρας ἀποκεκαμ-
μένας εἰς τὸ εἴσω μέρος πάσας. παρὰ τὸν τρίτον ὀδόντα,
ἀποπυήματα πλείω, ἢ παρὰ τοὺς ἄλλους πάντας. καὶ τὰ
H ἐκ ῥινῶν παχέα ῥεύματα. καὶ ἀπὸ κροτάφων ὀδύναι ἐκ
τούτου μάλιστα γίνονται. ἐσθίεται δὲ, μάλιστα ὁ πέμπτος.
ἐκ μέσου μὲν κόνδυλον εἶχεν. δύο δὲ ἔμπροσθεν ὁ μικρὸς
πρότερος ἔνδοθεν κατὰ τοὺς δύο ἐβέβρωτο ῥίζαν μίαν παχέην
ὀξέην εἶχεν ὁ ἕβδομος.

12 Eumenis coniunx autumno bilem atram vomitione reiecit. Quin & odores id declarabãt, & febres horroris ſenſu inſignes vexabant, & oris ventriculi dolores. Bilioſa pauca vomuit & lumbricum. Deiectiones tenues erant per totum tempus ante Vergiliarum occaſum, & circum eas ceſſabant, ſanguiniſq; profluuia & breues febres breuibuſq; reuerſionibus ſtatim reuertentes aderant. In quibus ægri cibum auerſabantur, ac velut excocti erant, corporis incontinentia & oris ventriculi dolore vexabantur. Lumbricis conflictabantur circa iudicationes, rigoreq; erant affecti ac bilioſi. 13 Peregrino adoleſcenti tertio die & quarto & quinto multus è naribus ſanguis profluxit, ſexto modeſtè ſe geſſit, deſipuit. Septimo die aluus reſtitit, ſopore detinebatur, tertio die morbi reuerſio facta eſt, aluus reniti deſiit. Vrinam non vidi. Sub iudicationem prout debebat ſe geſſit. Sub Vergiliarum autem occaſum, auſtrini flatus & pluuiæ aderant, tuncq; adoleſcens mucoſa, aliquantum bilioſa, cocta glutinoſa & crebra alui recrementa demiſit febris aſſidua aderat, lingua arida. Sexto die iudicatione eſt abſolutus. Septimo rurſus præhendit eodemq; die dimiſit cum tremore. Sexto in aurem ſiniſtram fluxio glutinoſa, craſſa decubuit. 14 Puero vlcere exedente (phagedænas vocant) affecto, inferiores dentes, & ex ſuperioribus ac inferioribus primores exundarunt, & cauitatem reliquerunt. Quibus quidem os à palato diſcedit, iis medius deſidet naſus. At quibus ſuperiores priores dentes, iis ſummus naſus latus eſt. Qui quintus ab anterioribus numerabatur, quatuor habuit radices (quarum duæ ferè ad vicinum vtrunq; dentem connexæ erant) ſuis extremis omnes ad interiora inflexas. Ad tertium dentem plures ſuppuratione quàm ad cæteros omnes, & ex naribus craſſæ fluxiones, & ex temporibus dolores inde maximè contingunt. Exeditur iſte præcipuè quintus, & ex medio quidem tuberculum habebat. Ex duobus autem primoribus, minor primus interna parte iuxta duos erodebatur. Septimus radicem vnam, craſſam, acutam habebat.

12 αἱ περὶ πλειάδα χελιδόνες] Sic publicata legunt omnia exemplaria. Quidam codices manu ſcripti χελιδόνα & βραχέα iungunt, quæ A
nos ſecuti ſumus cum interpretibus, etſi conſtare poteſt ſua publicatis lectio.

ἄλγος περὶ αὐτούς] Senſum valde popularem Germanicorum codicum ſecuti ſumus, qui mihi planè videtur explicatus. Codices Regij tres manu ſcripti hoc loco multùm variant, nec ſine vitio. Vnus ἀλίγυστο habet, alter ἀλίγυστο, tertius etiam ἀλίγυστο. Caluus ἀλλάχασαι aut aliud quid tale legiſſe videtur. Cornarius pro περὶ αὐτοὺς αὐτὰς legiſſe videtur, & ſequentibus iunxiſſe. Mihi non abſurdum videtur vt quæ poſtea dicuntur ægrorum affectiones circa Vergiliarum occaſum explicent.

καὶ ἱδρῶι] Iſta febres reſpiciunt quæ tunc laborantes affligebant. Intelliguntur igitur hic febres quæ ob nimiam humiditatis redundantiam corpus halituoſis excrementis replent, ac velut excoctum reddunt & exolutum. ἱδρῶιας enim Hippocrati virium corporis exolutionem, quæ ob calidam humiditatem fit, quaſi elixationem quandam ſignificat, vt ſcribit Gal. Com. 2. in lib. de rat. vict. in morb. ac. Poſſunt & ἱδρῶι dici vt febres reſpiciat quæ autumno graſſarentur à bile per æſtatem præcedentem retorrida, in quibus etiam deſipientiæ immites & ferinæ fierent, de quibus θηριώδεις dicitur, * vt ſcripſimus noſtris in lib. 2. epid. Comment. B

* *Sect. 2.*

θηριώδεις] Hæc dictio ægros aut etiam febres reſpicere poteſt, & eas intelligere quæ ſua feritate, humorum malignitate & cacochymia interaneorum animalia gignunt, quemadmodum φθινόπωρον θηριώδες dicitur lib. 2. epid. & libr. 6. Hic verò cùm autumnales morbi deſcribuntur, tuncque propter ſummam humorum cacochymiam & ſtatus inæqualitatem, magna gignatur ſuccorum prauitas, huiuſmodi febres intelligi quæ malignitatem ſummam præ ſe ferrent, aut lumbricos & aſcaridas circa iudicationes demitterent, vero eſt ſimile, cùm θηρία * Galeno inteſtinorum animalia dicantur, & autumno præcipuè graſſari ſoleant, vnde & φθινόπωρον θηριώδες dicitur, vt ſcripſimus noſtris in lib. 2. epid. Comm. qui locus plurimùm confert ad huius intelligentiam. Id igitur tum ægris circa febrium ſolutionem aut iudicationem lumbricis vexatis, aut etiam febribus attribui poteſt, in quarum declinatione erecta ad morbi victoriam ſpe, & natura morbum propulſante, lumbrici reiiciuntur. Ad huius verò exempli declarationem plurimùm facit C
quod † ſcribitur lib. 6. epid. τὰ θηριώδεα φθινοπώρου, καὶ αἱ καρδιαλγίαι, καὶ τὰ φρενώδεα, καὶ μελαγχολικά.

* *In Exeg.* † *Aph. 13. Sect. 1.*

13 παρήκμασεν] παρήκμασεν ἑβδομαῖος iunxit Caluus. Nos receptam publicatorum & manu ſcriptorum codicum fidem ſecuti ſumus.

ἐξῄει τότε γαστὴρ ἀντιχεθεῖσα] Hæc phraſis indicat aluum non ampliùs ſubſtitiſſe, & quæ reniti deſiſteret, quæque ad iudicationem ſoluta fuerit. Caluus ὑποστροφὴ τεταρταίῳ ἐξῄει τότε, γαστὴρ ἀντιχεθεῖσα legit, ſed nos codicum omnium conſenſum amplexamur.

περὶ κρίσιν δὲ πάντα] Caluus iſtud ad vrinas refert. Mihi videtur hac phraſi ſubindicari, omnia ſub iudicationis tempus ad eam ſubeundam ritè fuiſſe compoſita, & ægrum optimè ſe geſſiſſe, ideoque morbum partim alui ſeceſſu ſolutum, partim in aurem ſiniſtram depoſitu decubuiſſe, vbi ſanguinis profluuio alleuatus fuit. Credibile eſt autem adoleſcentem iſtum febre tentatum ex magna humorum redundantia, cui plurima eſſet permixta materia partim frigida & cruda, partim etiam bilioſa, cuius exæſtuatione magna pars ſurſum euecta, cerebrum tentauit. D

κατὰ τινὰ] Pro κατὰ τινὰ codex vnus Regius manu ſcriptus περὶ δὲ παῖδας δύο μηνῶν legit, ac videtur eſſe quædam illorum verborum explicatio. Reliqua exemplaria cum publicatis conſentiunt.

πάντα ἀπεχώρει] Cornarius πάντα omiſit, quod tamen omnibus in exemplaribus conſtat, magnamque ad firmandam iudicationis authoritatem vim habet, vt & aurium ſordium craſſitudo & viſciditas, quæ coctionis firmitatem indicat. Sic enim Galenus in artis Conſtitut. & Arte parua, inter alia excrementa, ex quorum mutationibus de morbis iudicia fieri monet, aurium ſordes annumerat.

14 τῷ παιδίῳ] Puero vlcere exedente ad os tentato, primores dentes ſuperiores ac inferiores corruptionem ſenſerunt ac deciderunt, & os maxillæ perniciem ſenſit. αἰώνιον autem vetuſtam lectionem ex codicibus omnibus retinuimus, quòd ſit Hippocrati familiaris ἐσίων ἀνάστασις & ἀναστάσεως, vbi oſſis eductionem, inundationem, aut fluctuationem, puris etiam redundantiam ac velut reſtagnationem in oſſe ſignificat, vnde ſyderatur, decidit, & diſceſſum facit, vt annotauimus in Cois Prænot. vbi ἐσίων ἀναστάσιν E
de oſſis maxillæ diſceſſu, corruptione ac eductione dixit, quod libro de fracturis ἀναστάσιος dicitur. Caluus αἰώνιος legiſſe videtur, quemadmodum etiam legit ** Fuchſius ſuis in lib. 6. epid. Com. Hic autem exemplaria omnia ſecutus ſum tum publicata tum ſcripta quæ ἔγκοιλον εἶχε legunt. Sic enim ſignificatur maxillæ os ab vlcere eroſum, vnde dentes exciderunt, cauitatem habuiſſe & reliquiſſe. Fuchſius certè vir & arte Medica multarum palmarum nobilis, aliter hunc locum legit. Sed profectò in tam conſtanti exemplarium ſcriptione mihi nunc ab iis diſcedere religio eſt, dum abunde melior ſpes affulſerit.

** *Aphor. 3.*

ἡ ῥὶς ἐκ τοῦ ὑπερῴου] Hæc ſententia ſcribitur lib. 6. Epid. † his verbis, ὅσοισιν ὀστέον ἀπὸ ὑπερῴου ἀπῆλθε, τουτέοισιν μέση ἵζει ἡ ῥίς. ὅσοισι δὲ ὀδόντες ἀκρωτηριάζονται. In libro quoque de luxatorum oſſium per molitionem curandi ratione (quem μοχλικὸν aut Vectiarum vocant,) huius ſententiæ prior pars repetitur, ὅσοισιν ἐστὶν ἀπὸ ὑπερῴου ἀπῆλθε μέση ἵζει ἡ ῥὶς τουτέοισιν. Repetitur quoque libello qui Medicus inſcribitur, ſed admodum vitioſè vt apparet. Indicatur autem in iis quibus os ex palato diſcedit, medium naſum deprimi & deſidere, quod narium diſcrimen (diaphragma vocant) palati oſſibus innitatur. F

† *Sect. 1. aph. 3.*

ἄκρη δὲ αἱ ῥῖνες σιμαί. Hæc pars ex ſuperiore dependet, & alteram aphor. lib. 6. Epid. partem ſatis explicat, indicatq; ſæpè quibus palati os diſceſſit, iis ſuperiores primores dentes excidere, & ſummum naſum latum & reſimum fieri, cùm narium interſtitium & os illud quod nares diſcriminat, deprimatur, quodque dentium inciſorum præcipuè, extremas partes pertingit, vt ſcribit †† Galenus. Ex quo ſatis apparet illud ἄκρη lib. 6. Epid. de ſummo naſo (quod σφαιρίον dicitur vt ſcribit Rufus in libello περὶ ὀνομ. μορ.) eiuſque ſimitate intelligi, quod quidam dentium ſummitati tribuunt. Hunc porrò locum valde conturbauit Caluus, adeò vt ne huius quidem intelligentiam conſequi poſſis, dum ita reliquis permiſcet. †† *Comm. in lib. 6. Epid.*

ἀμφιμυλιαῖος ὁ μυλιαῖος] Videtur dentium ſuperiorum qui ex vlceris eroſione deciderunt ſingularem quandam naturam deſcribere, quæ etiam non omnibus vna eſt, interdumque ſæpè variat, vt ex * Galeno apparet libello de oſſibus. Dentes autem intimi qui G
maxillares aut molares dicuntur, à † M. Tullio genuini, cùm ferè quini vtrinq; ſint, interdum etiam quaterni & ſeni, radicibus vtique binis, quidam etiam ternis quaterniſve nituntur, præſertimque medij qui ſunt maximi, vt ſcribit Gal. lib. 11. de vſu partium cap. 8. & lib. de oſſibus cap. 5. & Celſus cap. 1. lib. 8. Fereque longior radix breuiorem edit dentem, rectique dentis recta etiam radix, curui flexa eſt. Ex quo exiſtit vt publicatorum codicum lectionem ſecutus ſim, quæ cum pluribus manu ſcriptis codicibus conſentit, quamuis vnus manu ſcriptus peruetuſtus ἰσάδων legat. Quam lectionem ſecutus eſt Caluus. Quintus nanque ordine cùm inter medios maxillares ferè annumeretur, inter maximos accenſetur. Qui verò vtrimq; ſunt maxillares, minores exiſtunt. Cuius rei rationem adfert Galenus lib. 11. de vſu partium.

* *Cap. 5.* † *Lib. 2. de nat. deo.*

15 Athenæo autẽ puero maſculo ſiniſtra parte dens inferior dextra ſuperior doluit. Hui' auris dextra pus collegit, cũ non ampliùs doleret. Poſt Vergilias tempus placidũ, nubiloſum & caliginoſũ fuit. Iudicationes quinto & ſexto & ſeptimo die fiebant, itemq; lõgiùs procedebant. Febriũ reuerſiones aderant, quę ad inerrãtes vergebãt, & cibũ auerſabantur, ac bilioſæ erant, & inteſtinorum difficultates cum ciborũ faſtidio & febre vrgebant. Sub Vergiliarũ occaſũ auſtrini

15 Τῷ Ἀθηναίου καὶ παιδίῳ ἄρσενι ὀδὼν ἐπ᾽ ἀριστερὰ κάτω, ἄνω ὁ ἐπὶ δεξιά. τούτου οὖς δεξιὸν ἐξεπύησεν, οὐκ ἔτι ἀλγέοντος. μετὰ δὲ πλειάδα, εὐδίαι ἐπινέφελοι, καὶ ὀμιχλώδεις. κρίσιες πεμπταῖαι, καὶ ἑκταῖαι, καὶ ἑβδομαῖαι, ἔτι δὲ μακρότεραι. ὑποστροφώδεες οἱ πυρετοὶ. καὶ ἐς τὰ πλανώδεες. καὶ ἀπόσιτοι. καὶ χολώδεες. καὶ δυσεντερίαι, ἀπόσιτοι. πυρώδεες. περὶ πλειάδων δύσιας, H

νότια

A νότια ἰσχυρῶς ἦν. αἱμορραγίαι. καὶ τεταρταιοφυέες, καὶ ἠπιαλώδεες. [16] ὁ ἐν τῷ σκυτείῳ ἡμορράγησε κατακορῆς. διαχώρησις ὀλίγη. ἐκρίθη ἑβδομαῖος ῥίγει. [17] ὁ παῖς ὁ παρὰ τὸ ἔσχατον καπηλεῖον, ἡμορράγησε τεταρταῖος. πολλὰ αὐτίκα ἐφλυήρει. γαστὴρ αὐτίκα ἔστη, ὑποχόνδριον ὀδυνῶδες σκληρόν. περὶ ἕκτην βάλανος. ἐκ ταύτης ὑπῆλθε κακὰ χλωρά. ἑβδόμῃ περὶ ὄρθρον ῥιπτασμός. πολλὴ βοή. φλεβῶν σφυγμοὶ περὶ ὀμφαλόν. ἐν τοῖσιν ὀξυτάτοισι τῶν πυρετῶν, οἱ σφυγμοὶ πυ-
B κνότατοι καὶ μέγιστοι. διὰ δὲ ἐς δείλην παροξυνόμενα, τίνα ἐν πάσῃ τῇ νούσῳ. περὶ τὰς ἀρχὰς δὲ καὶ οἱ παροξυσμοὶ, καὶ τὸ περιττεύον σκεπτέον. καὶ τὸ συνεχὲς. καὶ τὸ τοῦ ἐνιαυτοῦ. [18] Μετὰ πλειάδων δύσιας, νότια. πεμπταῖα ἐκρινόμενα, διαλιπόντα μίαν, λαμβάνει. τὰ δὲ φολλικώδεα ἐπιφλυκταινούμενα, οἷα τῷ ἀκανθίῳ Λαπύτῳ. περὶ δὲ πλειάδων δύσιας,
C ὑποψωρώδεα καὶ τρηχέα τὰ κνησμώδεα οὐκ ἐπιδακρύοντα. μάλιστα μὲν ταύτην τὴν ὥρην. ἀτὰρ καὶ τὰ λειχηνώδεα ἐξαειρόμενα, ταῦτα ἦν τῇ Πυθοδώρου καὶ τῷ καπηλίῳ ξὺν πυρετῷ ἅμα ἀρχομένῳ, σχεδὸν τῇ Πυθοδώρου, ἰσχίου ἀκρατέα. [19] Μετὰ πλειάδων δύσιας, φρικώδεες. αἱμορραγίαι ἐκ ῥινῶν. ὁ μὲν σκυτεὺς ἐκρίθη ἑβδομαῖος, μίαν διαλιπὼν, μίαν ἐλάμβανεν. αὖθις τεταρταῖος ἐκρίθη.
D τῶν παρὰ Λεωκύδεα, ἐκρίθη ἑβδόμῃ. ἄλλος τετάρτῃ. Μόσχος ἐνάτῃ λάβρον ἐξ ἀριστεροῦ. βραχὺ δὲ, ἐκ δεξιοῦ μυκτῆρος. περὶ τὰς ιδʹ, ἐς κρίσιν. ἡ ἔδει ἀρξάμενα παροξύνετο ἁμαρτάδες βρωμάτων ιζʹ, ἐγένοντο. περὶ δὲ οὖς ἐπὶ δεξιὰ σμικρὸν ἔσωθεν σκληρόν. ἔξωθεν σμικρὸν χαῦνον. ὀδυνῶδες, οὐδὲν ἐπεδίδου, ιθʹ, ἐπεγένετο νυκτός. τὰ ἶσον πάνυ χολώδεσιν, ἐκ πόσιος μάλιστα ὁλῷ ἰκέλη ἡ κάθαρσις.
E ὥσπερ ὁ τὴν σικύην προσβαλλόμενος. ἐπεὶ ἐς τὸ ἰσχίον ὀδύνη τούτῳ ἐς σκέλος κατώλισθε. ἐρρήϊσεν.

flatus vehementer ſpirabant, ſanguinis profluuia; febres ad tertianarum naturam propiùs accedentes, & cum rigore algidæ graſſabantur. 16 Qui in ſutrina erat & bile plurimùm abundabat, ſanguinem naribus profudit, alui deiectio pauca aderat, ſeptimo die cum rigore iudicatione eſt abſolutus. 17 Puer ad extremam cauponam, quarto die ſanguinem ex naribus effudit, illico multùm nugabatur, aluus reſtitabat, cū præcordiis duris & dolentibus. Sexto die glande ſuppoſita, mala ex pallido virentia demiſſa ſunt. Septimo ſub matutinum tempus corporis iactatio, multus clamor, venarum ad vmbilicum pulſationes, ac velut in grauiſſimis febribus, pulſus creberrimi & maximi erant; & per omnem morbum veluti ac veſperam acceſſiones mouebantur. Ad dignoſcenda autē principia & acceſſiones in conſiderationem adhibendæ ſunt, & ipſa temporis tempeſtiuitas, & continuitas, & anni tempus. 18 A Vergiliarum occaſu auſtrini flatus ſpirabant, quę quinto die iudicabantur, vno intermiſſo prehendebant. Quæ verò puſtulæ erumpebant ad inſtar foliorum molles & laxæ erant, quale quid acanthio lapyto contigit. At circa Vergiliarum occaſum, cutim ſcabies & aſperitates pruriginoſæ quadantenus infeſtabant, abſque humoris lachrymatione, & præcipuè quidē hac anni tempeſtate. Quinetiam impetigines in tumorem ſublatæ aderant. Huiuſmodi erant quæ Pythodori coniugi & Capelio vna cum febre contigerant. Sub cuius initia ferè Pythodori vxori coxendicum impotentia aderat. 19 Poſt Vergiliarum occaſum horrores ægros tenuerunt, & ſanguinis è naribus profluuia. Sutor certè quidam ſeptimo die iudicatione eſt abſolutus. Vbi vnum diem intermiſiſſet, altero prehendiſſet, rurſus quarto iudicatus eſt. Quidam ex his qui apud Leocydem erant, ſeptimo iudicatus eſt, quarto alius. Moſcho nono die largus ex nare ſiniſtra, paucus autem è dextra ſanguis effluxit. In decimum quartum diem, prout debebat, iudicatio ab initio commouebatur. Decimo ſeptimo errata in ciborum ratione contingebant. Decimo nono noctu enatum eſt ad aurem dextram tuberculum paruum, intus durum, foris paulum molle dolorem inferens, nec remittens. Purgatione reiecta ſunt admodum biliosa, purulenta, ſæpiæ atramento maximè ſimilia. Neque ſecus ac is cui admota cucurbitula, cùm dolor ad coxendicem eſſet, in crus deſcendit, alleuatus eſt.

15 τῷ ἀθλωαίῳ δὲ] Sic habent omnia exemplaria manu ſcripta quæ adhuc videre licuit. Interpretes τῷ ἀθλωαίῳ legiſſe vi-
F dentur.

ἠπίαλοι] Iſtud videtur omiſiſſe aut certè non ſatis expreſſiſſe Caluus.

καὶ διωστικὰ ὄντα] Hic ὄντα omiſit Caluus, cùm tamen in omnibus legatur exemplaribus.

καὶ ἠπιαλώδεες] Id ad febres refertur & intelliguntur febres algidæ cum rigore. Sic enim Epialon febrem vocant, quam veteram Latini dixerunt, in qua frigus cum rigore perpetuò ſentiunt ægri. Erotiano dicuntur ἠπιαλώδεις πυρετοὶ οἱ μετὰ φρίκης καὶ ῥίγους γινόμενοι, hoc propè ſubindicato loco. Poteſt & id ſolum rigorem reſpicere, & febres intelligi, in quibus ægri perpetuo rigore conflictabantur, quòd ἠπίαλος Atticis rigorem qui febres antecedit ſignificet, vt ſcribit Galenus, cap. 6. lib. 2. de differ. feb. & Heſychius qui etiam καὶ ψυχρὸν eo nomine dici ſcribit. Vnde exiſtit vt ea ſit iſtius febris appellatio, quòd perpetuo algore aut rigore afficiat. Interpretes aliam ſequuntur huius nominis notationem, cùm leues & blandas febres dicunt, παρὰ τὸ ἠπίως θερμαίνειν, quod blandè & molliter incaleſcat.

G 16 κατακορής] Hæc dictio cùm ad hominem refertur, exquiſitè & affatim bilioſum ſignificat (vt ſcribit Gal. in Exeg.) eumq́; qui bile plurimùm abundat. interpretes κατακορῶς legiſſe videntur, & partim ad ſanguinem abunde bilioſum, partim ad ſanguinis copiam referunt. Nos exemplarium conſenſum ſequimur.

17 πολλοὶ αὐτίκα ἐφλυήρει] Sic legunt exemplaria omnia tum publicata tum ſcripta, quæ ſecuti ſumus. Caluus ἡμορράγησε τεταρταῖος πολλόν iungit.

φλεβῶν σφυγμοὶ] σφυγμὸν antiquis dictum eſſe de ſola partium inflammatarum pulſatione, aut de arteriarum conſpicuo admodum & manifeſto percuſſu, ſatis tritum eſt in Hippocr. monimentis, idque ex Galeni ſcriptis apparet & Eraſiſtrato & Agathino, libr. 4. de differ. pulſ. vt aliàs † ſcripſimus. Hic igitur viſceris alicuius inflammatio ſuſpecta eſt, quod & ſuperioribus verbis ſatis indicatur. ὑποχόνδριον ὀδυνῶδες σκληρόν. σφυγμὸν autem περὶ ὀμφαλὸν hîc dicit velut in Progn. σφυγμὸν ἐν ὑποχονδρίῳ εἶναι.

† Comm. in lib. 2. epid.

H ἐν τοῖσιν ὀξυτάτοισι] Is videtur eorum eſſe verborum ſenſus, aut certè iſta per hyperbaton legenda ſunt, indicantque caloris febrilis vehementiam & magnitudinem. Nunc autem σφυγμὸς à ſuperiore & antiquis vſitata opinione deflectit, & ad vſu receptam conſuetudinem traducitur, omnemq́ue arteriarum motionem, cui cor præeſt, ſignificat. Cuius opinionis ducem & autorem facit Hippocratem Galenus libr. 1 de diff. feb. & lib. quod animi mores corp temp. ſeq. hunc fortaſſis locum ſubindicans. Atque haud ſcio an ſit alius in Hippocr. monimentis ad hanc confirmandam opinionem clarior.

διὰ δὲ ἐς δείλην παροξυνόμενα] Poteſt hic locus ad iſtius morbi ſingularem naturam reſpicere, & ſignificare per totum morbum acceſſiones ſub veſperam motas fuiſſe. Poteſt & generaliter ad cuiuſque grauioris morbi conſiderationem referri, & velut per quendam communem locum ſignificare, in vehementiſſimis & grauiſſimis morbis ſub veſperam acceſſiones moueri, velut libr. 6. epid.

ſcribitur: καὶ ἐν ἀρχῇσι τῶν νούσων δεῖ τὰ ἐν δείλῃ παροξυνόμενα. Quod de morbis grauiſſimis, quales ſunt autumnales, quique vt plurimùm veſpere inſultus habent, intelligi debet, vt ſcripſimus noſtris in lib. 2. epid. Com. Vbi & eiuſmodi phraſim aperuimus, & huius etiam loci mentionem miecimus. A

περὶ τὰς ἀρχὰς] Vniuerſale morborum tempus & principij cognitio hic inſtituitur, ex acceſſionum & circuituum inter ſe comparatione, vt medicum attentum reddat, ad morbi tempus in quo primùm cœpit, & eius inſultum perſcrutandum. Eoque ferè ſenſu quo libr. 6. epid. ſcribitur περὶ τὰς ἀρχὰς τοὺς παροξυσμοὺς ἐπισκέπτεσθαι. Vnde hunc locum συμβολικῶς, & tanquam ad morborum dignotionem facientem ex Galeni mente interpretati ſumus. Lib. verò ſecundo epid. amplior conſtituitur temporum morbi diſciplina, ex mutua temporum inter ſeſe & acceſſionum commiſſione. Vnde & iſta cognoſcendorum morborum conditio, illius vniuerſalioris diſciplinæ, quæ illic vberiùs inſtituitur, & aph. 12. lib. 1. pars eſſe videtur. Cæterùm illud τὰ πρωΐτερον circuituum inter ſeſe viciſſitudines, ſucceſſiones, ac proportiones, acceſſionumq́; mutuas collationes ſignificat, velut num maturiùs aut tempeſtiuiùs, num etiam diutiùs, aut magis, aut continentet affligant. Sic enim & temporis tempeſtiuitas & continuitas accipienda venit. Illud quoque τὰ τοῦ ἐνιαυτοῦ anni tempus indicat. Nam & anni tempeſtas morbum ipſum eiuſq́; inſultus & acceſſiones circunſcribit. Quod per ὡραι τοῦ ἔτεος indicat Hipp. aph. 12. lib. 1. Atq; eò etiam referri videtur quod ſcribitur lib. 6. epid. καὶ ὁ ἐνιαυτὸς in ferè ſimili huius ſententiæ deſignatione. Quam lectionem ex quibuſdam e emplaribus agnoſcit Galenus. B

11 Τὰ δὲ φολλικώδεα] φολλικώδεα, τὰ οἷον θυλακώδεα καὶ σομφὰ exponit Gal. in Exeg. hunc locum ſubindicans. Significat autem toto corpore enatas fuiſſe puſtulas varis ſimiles, ſubinanes & laxas ac folliculis ſemine vacuis ſimiles, hoc eſt fungoſas & molles ex tenui feruenteq́; materia in cutem erumpente. φολλικώδεα autem velut φολιδώδεα, videtur ſumpſiſſe Caluus aut φολιδώδεα, cùm ſquamoſa dixit. Eſt enim φολὶς anguium aut piſcium ſquama. Erotianus certè hic φολλικώδεα pro cutis maculis & ſcabra aſperitate ſumere videtur, cùm ſcribit φολλικώδεα, τὰ ἐφηλώδη καὶ λεπιδώδη. οἱ γὰρ παλαιοὶ φολλίκας ἐκάλουν τὰς φλοιώδεις τραχύτητας. ἐπιφλυκταινούμενα autem lego exemplarium ſcriptorum omnium fidem ſecutus, non vt habent publicata ἐπιφλυκταινούμενα. C

Λαπάτῳ] Λαπάθῳ habet vetus exemplar manu ſcriptum. Lapato legit Caluus.

ἐπιψωρώδεα] Hîc ſummam cutis aſperitatem cum pruritu intelligit furfures elicientem quam ψώραν Græci vocant. * Plinius ſcabiem dicit, etſi aliàs plærumq; pſoræ nomen retinet. Quòd autem ſummæ cutis eſſent vitia ex ſiccitate orta, nihilq́; ex alto occuparent, ſine lachrymatione aut humoris ſaliuatione eſſe dixit. Quibus opponi videntur τὰ λειχηνώδεα ἐξαειρόμενα impetigines tuberoſæ ac turgentes, hoc eſt cum papulis aut puſtulis. Papularum nanq; genus impetiginem facit † Celſus. * *Cap. 1. lib. 20.* † *Lib. 5.*

Τὰ λεῖα] Sic legunt publicati omnes codices cum quibuſdam manu exaratis. εἶτα legit vetuſtus vnus & reconditus. quæ mihi probanda venit lectio cum exemplaribus Italicis, vt ſatis ex Caluo patet. Cornarius pro οἷα [illegible] legit. Caluus etiam ἀρχόμενα, non ἀρχόμενα legit & antecedentibus iungit. Nos pluralitatem codicum ſecuti ſumus. Idem quoque in Capelio variat, & Cacipenolo legit, ſi modò vera eſt ſcriptio.

19 περὶ τὰς [ ] Mira eſt phraſis qua ſignificare videtur ab initio morbi iudicationis progreſſum in decimum quartum diem ritè & ordine tendere debuiſſe. Nam cùm nono die largus è naribus ſanguis profluxiſſet, videbatur die vndecimo aut ſaltem decimo quarto iudicatione abſolui poſſe. Sed tandem ægri errato & crudioris humoris abundantia, res eſt in decimum nonum abſceſſu quodam depoſita & amandata. Sic enim optimè mihi conuenire videtur iſta lectio, quæ omnibus in exemplaribus conſtans eſt. Cornarius aliò refert, & ſignificat in decimum quartum diem iudicationes fieri, ſi prout deberent, ab initio acceſſiones inuaderent, parum attenta huius ægri & totius morbi ratione. Adde quod ἢ ἦν ἀρξάμενα παροξυνθῇ, aut παροξυνθῇ legiſſe videtur. Nec video quanam ratione Caluus illud ἀρξάμενα παροξυνθῇ ad ſequentia referre potuit. D

ἀποστηρίζεται:] Sic ferè habent omnia exemplaria tum publicata tum ſcripta, quæ populariter ſecutus ſum. Vnum vetus & reconditum ἀπεσήρισε legit velut Caluus ex codicibus Italicis. Tuncq; ad humorum abſceſſum ac decubitum referetur, qui iudicatione quadam decimo nono die diſceſſit, ac puris emiſſione ſolutus eſt & diſſipatus.

Οἷον πύου χαλάσιος] Illud mihi puris effluentis conditionem aptiſſimè reſpicere videtur. ἰλὺς autem τὸ μέλαν τῆς σηπίας apud Hippo. E exponit Gal. in Exeg. ſepiæ atramentum, hunc fortè locum ſubindicans. Sic enim legendum (vt ex Varino etiam patet) non vt vitioſè ſcribitur ἴλυς, quod & ἰλὺς quoque dicitur. Caluus ἰλὺ legiſſe videtur & ad purgationem retuliſſe nullo teſte neque ſenſu. ἰλὺς autem legendum eſſe non ἰλὺ vt habent omnia ferè exemplaria, ſatis conſtat.

Οἷον ὁ τοῦ σκέλεος] Non fuit in eo ſimilitudo vt vtrique in crura humorum decubitus fieret, vt voluit Caluus. Sed id fuit ſimile quòd vterque humorum tranſpoſitione ac velut robore naturæ amandata in abſceſſum materia bene habuit, ac non ſecus huic coxendicis dolor in crus decubuit, ita & Moſcho cerebrum appetés materia in aurem dextram naturæ vi eſt depoſita & euicta. Sic enim ſenſus mihi optimè conſtare videtur. Cornarius illud οἷον quò referret non habuit, ideoque omiſiſſe videtur, cùm tamen in eo retinendo conſentiant omnia quotquot videre licuit exemplaria. Caluus etiam μεγάλην πολλὴν leg. videtur.

20 Qui ex fictili equo decidit, cui nec illico admota eſt cucurbitula, intus vſtus eſt, ac vigeſimo malum recruduit, cum ſanguinis profluuio fæculenta & erodentia prodierũt. Mulier Tenedia quarto die maſculum triginta dierũ (vt aiebat) abortione reiecit, aluus liquida, tenuia demiſit, lingua exuſta eſt, quarto die iudicatio contigit. Poſt Vergiliarũ occaſum lienis affectus aderant, & ad quintũ vſq; diem ſanguinis è naribus profluuium, iudicatio obtigit. Cuidam ſeptimo die vrina erui loturæ ſimilis prodiit, ſibiipſi perſimilis, deinde pura, recidiua facta eſt. Intermiſit quoq; & Megarenſis filio, præterquã quòd ſanguis nõ profluxit. Vrina qualis Artigeni, alba, craſſa ſimilis. 21 Sub brumã ſydus inſigne viſum eſt, quinto antè poſt ſextoq; die terræ motus extitit. Antigonis vxor quæ in Perintho erat, ſuſpirioſa perſeuerauit, cui neſcienti an vterum ferret, rubra comparuerunt, venterq́; interdum paruus, interdum magnus videbatur. Semper tuſſiebat ac ſi celeriter viam conficere contingeret. Menſis agebatur octauus cum conſtitit, febre priùs tentata 2· Coniunx fratris Apemanti primo die (vt dixit) fœmellam ſexaginta dierum abortione reiecit, ad nonum vero diem perturbata eſt. Poſt iudicationem dextra parte dolor erat, ac ſi ex cõuerſione accidiſſet. Hæc celeriter fœtum cõcipiebat & perdebat. Quædam cum albo fluore filiam peperit, quædam

20 Ὁ ἀπὸ τοῦ κεραμέου ἵππου καταπεσὼν, ᾧ οὐ προσεβλήθη αὐτίκα σικύη. ἐκαύθη ἔσω. καὶ κ' ἐπαλιγκότησεν. αἱμορραγικά. καὶ τρυγώδεα. καὶ ἐσθιόμενα. Ἡ Τενεδίη τεταρταίη ἀπέφθειρεν, ὡς ἔφη τριηκοσταῖον ἄρσεν. γαστὴρ ὑγρὰ λεπτά. ξυνεκαύθη γλῶσσα. κρίσις τεταρταίη. Μετὰ πλειάδων δύσιας, σπληνώδεα. καὶ μέχρι πεμπταίης ἐρρύη. ἐκρίθη. ἑβδομαίῳ δέ τινι οὖρον. οἷον ὀρόβων πλῦμα. ὅμοιον αὐτὸ ἑωυτῷ. ἔπειτα καθαρόν. ὑποστροφή. διέλιπέ τι καὶ τῷ Μεγαρέος. πλὴν αἷμα οὐκ ἔρρυη. οὖρον οἷον τὸ Ἀρτιγένεος. λευκόν. παχὺ. ὅμοιον. 21 Ἡλίου χειμερινῶν τροπέων, ἀστὴρ οὐ σμικρός. πέμπτῃ δὲ ὕστερον ἑκτῇ σεισμός. ἡ τῷ ἐν Περίνθῳ ἔμεινε ἀσθματώδης ἡ Ἀντιγένεος, ἡ οὐκ εἰδυῖα εἰ ἔχει, ἐρυθρὰ ἐπιφαινόμενα. ὁτὲ καὶ ὁτὲ γαστὴρ σμικρή. ὁτὲ μεγάλη. βήσσουσα γὰρ οἴομαι, ἐτύγχανεν. ὁδοιπορῆσαι θᾶσσον. μὴν ἦν ὄγδοος. ἱδρύθη προπυρετήνασα. 22 Ἡ δὲ τοῦ Ἀπημάντου ἀδελφεοῦ γυνὴ, ἀπέφθειρεν ἑξηκονθήμερον, ὡς ἔφη, ἑβδομαίη θῆλυ. ἐνάτῃ δὲ ἐθορυβήθη. μετὰ δὲ κρίσιν, τὰ δεξιὰ ἤλγει. ὡς ἀπὸ ἀποστροφῆς. αὕτη εἶχε ταχέως, καὶ ἀπέφθειρεν. ἑτέρη λευκοῖς θυγατέρα ἔτεκεν. ἑτέρη ἐρυθροῖς,

A ἐρυθροῖς, ὡς ἔδει. φρικώδεες. ἀσώδεες. ἀπόσιτοι. ὑπο-
στροφώδεες. χολώδεες. αἱμορραγικοί. ὑποσπλήνιοι. ἐ-
πιδυνώδεα ὄντα, ἐκ τῶν ἀριστερῶν τὰ πλεῖστα. Τῇ Ἀπη-
μάντου, ἡ ἑταίρα ταύτῃ, τὸν ὀφθαλμὸν τὸν δεξιόν. τὰ
δὲ κενεῶνα, ἐπὶ τὰ ἕτερα. Ἡ Ἀριστοφῶντος θυγάτηρ,
τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ε, ἐπυρέτηνε. ξηρὸν διετέλει τὰ πλεῖστα.
B γαστὴρ μὲν τοι ταραχώδης ταύτῃ. δύσκριτα. ὑπὲρ τριή-
κοντα ἐπαύσατο. Φλυκταιναι μὲν ἐκ κόπων οὐ κάρτα ἰσχυ-
ρῶν. ἀφικνεῦνται ἐς ἑβδόμην, ὑποπέλιοι. ῥῖγος τὴν
ὄπισθεν τοῦ Ἡρωίου παιδίσκην ἔλαβεν. αἱ δὲ λευκαὶ με-
γάλαι, οὐδὲ αὗται πάνυ χρησταί. τῶν κατοχέων καὶ
ὑπνωδέων, καὶ μὴ ξυμπιπτόντων, καὶ χολῆς ἀντεχο-
μένης. καὶ ἢν ὑγρὴ ἢ ἡ σκληρή. οὐ ξυμπίπτοντες. Ζωΐ-
C λου τοῦ τέκτονος. τρομώδεες σφυγμοί. νωθροί. οὔρησις
καὶ κοιλίη μετρίως ἄχροος. ἦτρου ἔντασις ἑκατέρωθεν
ἐς ἰθὺ, μέχρις ὀμφαλοῦ ξὺν ἐξ. ἀπόσιτος. διψώδης.
[24] Ἡ παρὰ Τηκομαίῳ Ἀγελαίου θυγάτηρ, ἐν γαστρὶ
ἀσήμως ἀρξαμένη, διμήνου ἔμετος φλεγματώδης, ὅτε
δὲ χολώδης, ἔρρηξε. χαλεπῶς ἔτεκε. τελέως ἐκαθάρ-
θη. ἔμετος ὅμοιος μέχρι τριηκοστῆς. ἔπειτα γαστὴρ ἐτα-
D ράχθη καὶ ὁ ἔμετος ἐπαύσατο. λειεντερίη. γυναικεῖα οὐκ
ἤνεγκε. δύο ἐτέων χειμῶνος ἔσχε αἱμορροΐδας. Οἱ δύο ἀ-
δελφεοί, οἱ τοῦ Κέκροπος οἰκεῖοι. οἷσι τὰ μέλανα κατ'
ἀρχὰς διῄει ὑπότρυγα, καρυκοειδέα. ἐκ κατακορέων
ἀφρωδέων χολώδεα ἦσαν. Ὃς τὸν ὄνον ἐκ συνθήκης ἦρεν,
ἐπυρέτηνεν αὐτίκα. τριταῖος ἡμορράγησεν. δ, καὶ ε, ζ
καὶ η ἐκρίθη κοιλίην ὑγρήν. Ὁ ἐκ μετάλλων, ὑποχόν-
E δριον δεξιὸν ἐντεταμένον. σπλὴν μέγας. καὶ κοιλίην ἐν-
τεταμένην. ὑπόσκληρος πνευματώδης. ἄχροος τούτῳ ἐς
γόνυ ἀριστερὸν ὑποστροφή. δι' ὅλου ἐκρίθη. Ὁ Τη-
μένεω εἶχέ τι πνεύματος ὡς χλοώδης εἰς νῶτα, ἐς χεῖ-
ρας χλοώδης.

cum rubro, vt conueniebat. Horrore vexabantur ægri corporis incontinentia iactabantur, cibos auerſabantur, morborum reuerſionibus tentabantur: bilioſi ſanguinis eruptionibus obnoxij, lienis affectibus aliquantulum vexati, ſiniſtra parte plurimum dolorem ſentientes. Apemanti vxori cùm in hanc partem conuertebatur, dexter oculus doluit; ſi in alteram, lateris inanitas. 23 Ariſtophontis filiam febris tertio & quinto die prehendit, ſicca plurimùm permanſit, aluus tamen huic conturbata eſt, difficilis iudicatio fuit, ſupra triginta dies ceſſauit. Puſtulæ quidem ex laboribus non vehementibus ad diem ſeptimum perueniunt, aliquantulum liuidæ. Rigor ancillam quæ poſt Heroum habitabat corripuit. At albæ & magnæ ferè improbantur in alto ſtupore (quem catochon dicunt) correptis, ſomniculoſis, & quibus corporis moles non concidit, & bilis reſtitat, atque etiam vbi non conſidunt, ſiue aluus lubrica ſit, ſiue dura. Zoilo fabro pulſus tremuli, tardi. Lotium & alui recrementum modicè decoloratum fuit, imi ventris contenſio vtrinq; in directum ad vmbilicum pertingens cum graui febre, cibos auerſabatur, ſiticuloſus. 24 Apud Tecomæum præfecti annonæ filiæ, cùm incertum eſſet, an vterum geſtare inciperet, duorum menſium ſpatio vomitus pituitoſus, interdum etiam bilioſus erupit, difficulter peperit, integrè purgata eſt. Ad trigeſimum diem ſimilis vomitus perſeuerauit, deinde aluo conturbata vomitus ceſſauit. Læuitas inteſtinorum adfuit, neq; menſes prodierunt, duorum annorum ſpatio per hyemem profluuium per ora venarum ſanguinem fundere ſolita, paſſa eſt. Duo fratres Cecropis propinqui, quibus circa initia nigra demittebantur, aliquantulum fæculenta, & condimentis ex ſanguine paratis affinia, quæ ex bile ſaturatis & ſpumantibus cum virore palleſcebant. Qui ex pacto aſinum ſuſtulit illico febricitauit, tertio die ſanguinem è naribus profudit, & quarto, & quinto, & ſeptimo, & octauo, iudicatione eſt abſolutus cum aluo lubrica. Qui circa fodinas verſabatur præcordia dextra contenta habebat, lien magnus erat, & aluus diſtenta, aliquantulum indurata, inflatus fuit, decolor. Huic in genu ſiniſtrum decubuit, morbi reuerſio facta eſt, in totum iudicatione eſt abſolutus. Temenei filius quandam habuit ſpiran-
F di difficultatem, adeo vt ex viridi palleſceret, qui color ad dorſum & manus tranſiit.

[22] ὁ ἀπὸ τοῦ κεραμίου] Sic legunt ferè omnia exemplaria præter vnum manu ſcriptum Regium, quod κεραμίου habet. Sonant autem iſta figulinum aut fictilem equum. Interpretes κεραμεικοῦ legiſſe videntur vt ceramicam indicarent. Credibile eſt autem hæc poſt viſionem, cum ſanguinis profluuio, fæculenta & acria erodentiaq; multa intus latentia prorupiſſe.

καὶ μέχρι σπληνὸς ἔρρει] Subindicat lienis affectus ſanguinis è naribus profluuio iudicatos fuiſſe. ῥέειν namque & ῥύσις de ſanguinis per nares effluxu dicuntur apud Hippocr. qui etiam lienoſos ſæpè iudicat.

οὖρα ἐκλευκα] Incertum eſt an iſtud ad lienoſos referatur in quibus vrinæ ex fuluo nigreſcentes videntur, an verò vrinas rubras & bile tinctas, quales ſunt ὑποβαρεχώδεες, & ſubcroceæ apparent, intelligat. Eæ autem plærunque affectum hepatis, & bilis rubræ abundantiam ſignificant, fereq; erui loturam referunt. Malim tamen eas ad lienoſos referri, quod puritatem eis addiderit, & hu-
G moris melancholici paucam eſſe permixtionem ſignificetur. Exemplaria porrò publicata omnia cum quibuſdam ſcriptis, αἰγοζύγιον legunt. Alterum recens manu ſcriptum Regium αἰγοζύγιον habet. Et hanc lectionem ſecuti ſunt interpretes, præter quàm quod Caluus τὸ αἰγοζύγιον legiſſe videtur.

[23] ἰωσαν ἑτέρῳ] Hic locus proculdubio vitium habet tum in publicatis, tum in ſcriptis exemplaribus. ἰωσαν retinent duo manu ſcripti codices. Alter ἡ ἑτέρῳ eodem lapſu habet. Et ſanè credibile eſt vitium obrepſiſſe ex numerandi nota, & legendum eſſe καὶ τῇ ε, quod fecere interpretes. Inſignis autem eſt maximeq; commendabilis Phyſiologiæ locus, quo rari ſyderis alicuius exortum & terræ motum Medicis in conſiderationem adhibendum non temerè monet. Et hoc loco Coſmocritici cometæ ſpeculationem exhibent, & difficiles morborum euentus ad huius ſyderis effecta referunt.

ἦν δὲ ἀεὶ ὀρθόπνοια] Locus proculdubio corruptus apparet omnibus in exemplaribus, quod ſatis teſtatur aſteriſcus Aſulano codici affixus. Sed facilem lapſum eſſe apparet. ἔμενε namque pro [illegible] legendum. Senſus verò eſt Antigenis vxorem quæ in Perintho
H erat ſuſpirioſam permanſiſſe, hoc eſt toto morbi decurſu & ab initio fuiſſe. Sic enim videtur ſenſiſſe Galenus lib. 3. de diff. ſpirandi, hanc ægram ſubindicans his verbis, ἐφεξῆς δὲ τῆς Ἀντιγένους ἀσθματώδους οὐκ ἐκ νέου πως γεγενημένης, ἀλλ' ἐξ ἀρχῆς οὔσης, ὥστε καὶ βήττειν ἀεί. hoc eſt, Deinde (meminit) vxoris Antigenis non tunc ex recenti, ſed ab initio ſuſpirioſæ exiſtentis, adeò vt ſemper tuſſiret. Exemplar vnum reconditum manu ſcriptum ὅτι ἦν ἀσθματώδης legit. Quæ certè lectio ferri poteſt, ſed ἔμενε magis arridet, & Galeni ſententiam propiùs amplectitur. Caluus quoque ἔμενε legiſſe videtur, etſi alteri attribuit & exemplum diiungit quod etiam vitioſè faciunt publicati codices & ſcripti quidam vt ſatis apparet ex Galeno. Elegans autem phraſis eſt ἴσχει pro ἐν γαστρὶ ἴσχει, & ὑστέρα mater quæ vterum fert dicitur Ariſtot. polit. 7. Notabilis verò locus eſt de menſibus profluentibus geſtationis tempore, quod & in dies experimur. Huc enim τὰ ἐν ὑστέρᾳ [illegible] proculdubio referri debent.

βήσσουσα γὰρ] Magna eſt vt in loco valde ſuſpecto exemplarium varietas. Publicata Germanica βήσσουσα γὰρ, [illegible] ἐτύγχανε, [illegible]. Aſulanus βήσσουσα γὰρ ἀεὶ ἐτύγχανε [illegible]. Codex Regius peruetuſtus, [illegible] βήσσουσα ἐτύγχανε. Quam lectionem ſecutus videtur Caluus ex membranis Italicis. Alter non æquè peruetuſtus, [illegible] γὰρ ἀεὶ ἐτύγχανε legit. Recentior verò ἀεὶ βήσσουσα γὰρ ἐτύγχανε. Ex quibus vera lectio erui poteſt, ἀεὶ βήσσουσα. ἀεὶ ὡς ἐτύγχανε [illegible], hoc ſenſu ſemper tuſſi conflictatam, non ſecus quam ſi obambulando feſtinaret, vt ad ſuſpirioſam & difficilem reſpirationem referatur. Sic enim Galenum legiſſe perſpicuum

Ccccc

eſt. Et certè facilis eſt lapſus ex ἀνεβίωσε in ἀνέπνευσε. Iſtamq; lectionem mihi ſubolfeciſſe videtur Cornarius, vir in hac palæſtra valde attritus. Poſtremo etiam illud ἱδρύνθη tuſſim illam ac grauem reſpirationem tandem conquieuiſſe ac conſtitiſſe ſignificat ἱδρύεσθαι nanque ἠρεμεῖν † Galeno ſignificat. A

† *In Prorrh.*

[11] ὡς ἀπὸ ὑποστροφῆς] Sic legunt quotquot adhuc videre licuit exemplaria, eorumque verborum ſenſus hic eſſe videtur, vt dextræ partis dolor fuerit qualis ex violenta conuerſione aut in latus inclinatione contingit. Cornarius ὑποστροφῆς legit. Caluus vtranq; lectionem incluſit. Et poteſt ὑποστροφῆς legi ſi ad id quod ſequitur referatur.

ἑτέρη λευκός] Notabilia ſunt iſta profluentium in prægnantibus menſtruorum exempla, rectè tamen atq; ordine procedente partione. Sic enim iſta intelligi videntur, & in dies experimur. Quod etiam aliàs conſiderandum monet his verbis † Hippocrates: τὰ ἐπιφαινόμενα ἐν τῇσι κυούσῃσι). Quæ tamen Gal. in prægnantibus ex venis quæ in vteri ceruice ſunt procedere exiſtimat lib. 6. de loc. aff. cap. 5. & com. ad aph. 60. lib. 5. Iam verò exemplaria omnia manu ſcripta ἐν ἐρυθροῖς legunt. B

† *Lib. 6. epid. ſect. 8.*

τῇ ἀπημάντου] Interpretes de oculi peruerſione ac diſtortione locum accipiunt: ſed videtur ad antecedentia referri, & in ſiniſtrum latus commutationem ac conuerſionem phraſis indicare. Adde quod plurima exemplaria hæc antecedentibus iungunt hoc modo: ὀδυνώδεα τρόπον ἐν τῇ ἀριστερῷ οἱ μᾶλλον τῇ Ἀπημάντου, vt ſenſus ſit, plurimis dolores ſiniſtra parte obortos, velut Apemanti vxori.

[13] φλύκταιναι] Hic locus de papulis quas exanthemata vocant intelligendus videtur. Plærunq; nanque ad ſeptimum perueniunt & maturitatem accipiunt, ſudoribuſq; depelluntur, quos etiam in opere medico ſolicitamus, ac per rigores (quod aliàs ſæpè) accipere videtur Hippocr. Improbantur autem papulæ albæ & latæ, quæq; in catocho (quem altum ſtuporem dicunt) correptis, & ſomnolentis & ſucculentis, aut craſſis corporibus accidunt, quòd magnam vitioſi ſucci abundantiam arguant, præſertimq; ſi aluo modice fluente non ſubſidant aut depleantur. C

τρομώδεις σφυγμοὶ] Sunt pulſus tremuli ex inæqualium genere, & parui ſunt & languidi, facultatiſque imbecillitatem teſtantur, vt ſcribit Gal. extremo lib. 2. de Præſag. ex pulſibus. Ex quo ſanè æſtimare licet pulſuum diſciplinam ab Hippocrate informatam & inſtitutam fuiſſe, etſi non ſatis excultam, quod ſæpiùs teſtatur Galenus. Credibile autem eſt inflammatione interna tentatum fuiſſe Zoilum, quod ſatis indicat, ἧπαρ ἐτείνετο μέχρι ὀμφαλοῦ. Mira eſt autem phraſis ξὺν ὀξεῖ, qua coniunctam fuiſſe grauem febrem ſignificatur. Caluus & febrem & dolorem ſubintellexit.

[14] ἀγρονόμου] ἀγρονόμος vbique ſcribitur & idem quod ἀγορανόμος ſignificare videtur, annonæ aut fori præfectum & curatorem, ac cenſorem, prætorem vrbanum, & eum magiſtratum penes quem rerum venalium cura eſt (vt ſcribit Ariſtot. lib. 4. polit. c. 4.) Ædilem vertunt interpretes, cùm ſit Ædilis Tullio, vrbis & annonæ curator. Ædilitas tamen ad ἀστυνομίαν magis ſpectat, & rerum vrbanarum curam capit, vt idem ſcribit cap. 8. lib. 6. polit. Agoranomum retinere poſſumus ex Plauto in Captiuis.

ἀεὶ ὅμως ἐξαμβλοῦν] Sic legunt omnia exemplaria tum ſcripta tum publicata, & ad mulierem referri videtur, quæ cùm vterum ferre inciperet, id tamen ignoraret. ἐξαμβλοῦν δίμηνα legunt interpretes. Quædam etiam exemplaria ſcripta ἐρρήγη χαλεπῶς habent. Nos magis popularem lectionem ſecuti ſumus. D

δύο ἔτεα] δύο ἡμέρας legiſſe videtur Caluus. Aſulanus codex ἡμέραν vitioſè legit.

καρυκοειδέα] καρυκοειδέα ὅμοια exponit Galenus in Exegeſi hunc locum ſubindicans, ideoq; ſubcruenta excrementa intelligi poſſunt, aut καρύκῃ ὅμοια, quæ eſt vt ſcribit Gal. Lydium quoddam edulium ex ſanguine variiſq; rebus ſumptuoſè apparatum, cuius meminit Philocrates Samius & Plutarchus lib. 4. Sympoſ. quæſt. 1. Sanguinis autem colorem referebat, ideoq; αἱματίαν multi eſſe cenſebant. Varinus καρύκην dictam eſſe exiſtimat quòd colorem nigrum referret, vnde excrementa καρυκώδη dici poſſunt ſanguinea & nigra, quæ ſanguinem aſſatum colore referunt, qualia hepaticis quibuſdam adeſſe ſolent. Sic καρυκώδη recrementa dicuntur Actuario quæ deponuntur per aluum ab iis qui taurinum ſanguinem recentem ebiberunt, quod nigra ſint & ſanguini torrefacto ſimilia, aut etiam quòd variis condimentis è ſanguine apparatis ſint affinia. Eſt enim καρυκεία καρυκεύματα aut καρύκη intriti genus & conditura quædam ex ſanguine cum aromatibus & variis deliciis ſuperfluè apparata. καρυκείαν ſumit Galenus libro 4. ſalub. pro varia mixtura & ſuperflua conditura, cuius etiam meminit lib. 2. de diff. pulſuum, & καρύκην ſumit pro vario quodam condimento ex multis & diuerſis ſuffarto cibis. καρύκην ſcribit Heſychius, cuius etiam mentionem facit Sudas. Vitioſus autem eſt codex Aſulanus qui βαρυκοειδέα legit vt & τὰ πικρίον pro στυπτηρίον. Caluus καρυκοειδέα potiùs quàm καρυκοειδέα expreſſit, quæ etiam non ſatis aptè huc quedrare videntur. Iſtum autem locum etiam ſubindicat Erotianus cùm καρυκοειδέα explicat, & καρύκην eſſe dicit εἶδος ὑποτρίμματος ἐκ πλειόνων ἀρτυμάτων συντιθέμενον, intriti genus ex variis condimentis comparatum. E

† *In Exeg.* * *Lib. 5. meth.*

χολώδεα ὄντα] Exemplaria manu ſcripta χλοώδεα cum Aſulano habent. Duo quoque Regia χλοώδεας legunt, & ad fratres referri poteſt, qui multa bile abundantes ex virore palleſcebant, vtpote hepate male affecto. Caluus ἀρρωδέων pro ἀρρωδίων legiſſe videtur. F

ὁ ἐκ μετάλλων] Galenus libro 3. περὶ δυσπν. huius loci meminit & πνευματώδη explicat eum qui difficultate ſpirandi laborat, & denſum ſpiritum habet, aut eum cui inflatus eſt venter, etſi in eam ſententiam inclinat vt ventrem flatibus intumeſcentem potiùs deſignet. Eius verba ſunt, τὸ δ᾽ ἐν τῷ τετάρτῳ τῶν ἐπιδημιῶν ἐπισκεπτέον, ὡσαύτως ἐπιγεγραμμένον τὴν ῥῆσιν ἔχουσαν ὧδε. ὁ ἐκ τῶν μετάλλων ὑποχόνδριον δεξιὸν ἐντεταμένον. σπλὴν μέγας, κοιλίη ἐντεταμένη, ὑπόσκληρος, πνευματώδης, ἄχροος. ἐγχωρεῖ γὰρ ἑκάτερον, καὶ δύσπνοιαν αὐτῷ γεγονέναι διά τι καὶ ἐν τοῖς ὑποχονδρίοις διαθέσεις, καὶ πνευματωθῆναι τὴν γαστέρα. hoc eſt, Conſiderandum autem id quod lib. quarto de morb. vulgarib. habetur, dictione hunc in modum adſcripta. Qui circa fodinas verſabatur, præcordia dextra contenta habebat, lien magnus erat, aluus diſtenta & aliquantulum indurata, inflatus fuit, decolor. Vtrumque enim contingere potuit, & difficultate ſpirandi vexatum, ob præcordiorum affectus, & ventrem flatibus diſtentum fuiſſe. In Exegeſi quoque πνευματώδης, ὁ, τι ἐμπεφυσημένος καὶ ὁ δύσπνους Gal. dicitur. G

ὁ Τημένου] Hepatis parua quædam affectio ſatis ex viridi palleſcente colore colligitur, vt ſcribit Galenus libro 3. περὶ δυσπν. his verbis: πολὺ δὲ τι μᾶλλον ἀσαφὴς ὁ ἐφεξῆς ἄρρωστος ἔχει ὧδε. ὁ Τημένους υἱὸς ἦν τι πνεύματος ὡς χλοώδης εἶναι. καὶ γὰρ καὶ τούτῳ φαύλη τις ἦν ἥπατος κακοπραγία, δι᾽ ἣν ἐσχάτως δυσπνοεῖν αὐτόν, καὶ πνευματοῦσθαι τὴν γαστέρα, τὸ γὰρ χλοῶδες χρῶμα, κακοπραγοῦντος ἥπατος γνώρισμα. (Sic enim legendus locus eſt qui admodum vitioſus ſcribitur publicatis in exemplaribus.) hoc eſt, Multo ſanè magis obſcurus eſt qui deinceps ſequitur ægrotus, his verbis. Temenei filius aliqua difficultate ſpirandi vexatus eſt, vt ex viridi palleſceret. In hoc autem valde vitioſa hepatis quædam affectio inerat, ob quam ſpirandi difficultate tentati, & ventrem flatibus diſtendi contingeret. Ex viridi nanque palleſcens color, malè affecti iecoris indicium eſt. Cæterùm inde quoque & huius loci genuina lectio erui poſſe mihi videtur. Etſi enim conſtans eſt multorum exemplarium tum manu ſcriptorum, tum publicatorum lectio ὡς τούτῳ, ἐς χεῖρας χλοώδης. Spondeam tamen ex Galeno legendum ὡς χλοώδης εἶναι, καὶ ἐς χεῖρας χλοώδης. Suſpectam etiam reddit lectionem codex vnus Regius recentior manu ſcriptus, qui ὡς τούτῳ habet, & commuoem lectionem margini adſcripſit. Nos receptam lectionem ſecuti ſumus. Caluus ὡς χλοώδης εἶναι, ὅτι ἐς χεῖρας χλοώδης legiſſe videtur. Quæ lectio etiam germana videtur, & ex Galeno aut codicis Regij recentioris deſcriptione deſumi poſſe. H

25 Puerperæ maritus prope Sitodocum, aurigine conflictatus, ad quē die ſeptimo profectus ſum, mortuus eſt octauo, neq; vrinam reddens, neque alui excrementa deiiciens. Præcordia magna & dura erant & ſpiratio crebra. Hic moriens ne præ dolore quidē frontem ſudore madefecit. Huius vxor fœmellam

[11] Ὁ τῆς λεχοῦς ἀνήρ, ὁ παρὰ τὰ Σιτοδόκου, ὁ ἰκτεριώδης πρὸς ὃν ἑβδομαῖον ἐσῆλθον, ὀγδόῃ ἀπώλετο. οὔτε οὐρέων, οὔτε διαχωρέων. ὑποχόνδρια μεγάλα καὶ σκληρά, καὶ πνεῦμα πυκνόν. οὗτος ἀπολλύμενος, οὐδ᾽ ὑπὸ πόνου, ἱδρῶσε τὸ μέτωπον. ἡ τούτου γυνή, ὀξέβα-

ἐξέβαλε θῆλυ ἑβδόμη ἑβδόμῳ μηνί. ἐφάνη δὲ τεταρταίη. ταύτην μὲν ἐν ἀρχῇ, ποδῶν ὀδύνη εἶχε. λήγοντος δὲ τοῦ πυρετοῦ, πνεῦμα οὐκ ἐλύθη, ἀλλ' ἐγκατελείφθη ἐς χεῖρας ὀδύνη καὶ βραχίονα. ὑποστροφὴ διὰ μακίστου ἔλαβεν οἷος ἐπέσχητο οὖρα πρὸ κρίσιος. Ἡ παρὰ Τημένεω ἀδελφεὴ, ξὺν ῥίγει ἐκρίθη τοῦ χλοώδεος δὲ λήγοντος ταχέως, χεῖρες καὶ ὦμοι. τούτων δὲ ληγόντων, κεφαλῆς. ὀφ- B θαλμῶν τὰ ἄνω βλέφαρα ἐπήρθη, καὶ ἐδακρυρρόει. οὐκ οἶδα τὰ λοιπά. ἐκρίθη περὶ ζ τοῦ πρώτου. Ὁ δὲ Μεάνδρου ἀμπελουργὸς ὡσαύτως. πλὴν γαστὴρ κατ' ἀρχὰς λεπτὰ ἐδίδου. ἔπειτα ἔστη. καὶ τὸ οὖρον ἐκρίθη. οὐκ ἐρρίγωσεν ἑβδόμῃ ἡμέρῃ, ὅτι ἡ γαστὴρ προεταράχθη. [26] Ὁ Ποταμῶνος, τούτῳ κοιλίη οὐ διῆκε ἑβδομαίῳ. πρὸ κρίσιος C δύο ἡμέρας οὐκ ἐρρίγωσε, διὰ τοῦτο, οὐδὲ τὸ οὖρον ἐσχέθη. Ὁ ὀδοὺς τοῦ Ἡγησιστράτου, ὅπου ἀποπύημα παρ' ὀφθαλμὸν, καὶ ἀπεπύησε παρὰ τὸν ἔσχατον. καὶ αὖθις ὀξέως ἐθεραπεύθη ὁ ὀφθαλμός. καὶ κατὰ ῥῖνας πῦον ἧκε παχύ. παρὰ τὸ οὖλον, σαρκία σμικρὰ, στρογγύλα ἀπῆλθε. τούτῳ περὶ τὴν τρίτην ἔδοξεν ἀποπυήσειν. ἔπειτα ἀπετρέπετο. ἐξαίφνης δὲ ᾤδησεν ἡ γνάθος, καὶ ὀφθαλμοί. οἷσιν ἐς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀποστάσιες ἐν καύσοις. ὑπέρυθροι γνάθοι. καὶ αἱμορραγι- D κοί. ἀτὰρ καὶ οἷσι παρὰ τὰ ὦτα ἐστίν. ἴσως δὲ καὶ ἀποστάσιες ἐς ἄρθρα μᾶλλον, οὐ μὴν σάφα οἶδα. Τὰ ῥίγεα τρομώδεα. ὑποχονδρίου ἔντασις. γυναικεῖα ἐπεφάνη δεκάτῃ καὶ ἑβδόμῃ, ἐκρίθη διατελέος. Εἴ γε μὴν οὕτως ἐνέμεινεν, ἐκρίθη τρίτῃ. ἄλλῃ πέμπτῃ. ἄλλῃ ἑβδόμῃ ἐκρίθη. [27] Τῷ Ἡγησιστράτῳ τῶν δύο ὀδόντων τῶν ἐσχάτων, τὰ πρὸς ἀλλήλους ἐβέβρωντο. ὁ ἔσχατος εἶχεν ἄνωθεν τοῦ οὔλου δύο κονδύλους. ἕνα μὲν κατὰ βρῶμα. ἕνα δὲ ἐπὶ θάτερα. E ᾗ δὲ τῶν δύο, ταύτῃ ῥίζαι πλατεῖαι ἴκελοι ἐκ δύο ξυνέπιπτον ἐπὶ τὰ ἕτερα. μία ἡμισεία, πρὸς στρογγύλην. γυναικὶ ἣ ἡμορράγησε δ καὶ ς ἑβδομαίη ἐκρίθη, ὑπέρυθρος. γυναικὶ καρηβαρίη ἰσχυρῶς, ταύτῃ ἐκρίθη περὶ εἰκοστὴν, εἶχε στῆθος καυσώδης ὑποχόνδρια. ἑβδόμῃ οὐ κάρτα ἡμορράγησε διαχωρήματα λεπτά. ἐς ὀφθαλμὸν δεξιὸν, περὶ ὀγδόην. ἀνδρὶ ταῦτα. πλὴν ἑβδόμῃ ἐκρίθη ὑποσπλήνιος ἐς τὰ ἀριστερά. ὀγδοηκοσταίῳ καὶ χρονιώτερα τούτῳ τὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἴσως ὅτι ὕστερον τῆς κρίσιος, καὶ ἔτι πολλά. [28] Τημένεω ἀδελφῇ πνευματώδης ὑποχόνδρια καὶ ἐντεταμένα ἐφάνη διὰ χρόνου. Εἰ δὲ καὶ εἶχε τὸ νήπιον, οὐκ οἶδα. γαστὴρ τὰ πρῶτα ἑστηκυῖα. καὶ ἐμετώδης ἦν. ἔπειτα οὐκ ἔτι. γαστὴρ γὰρ διῆκε πολλὰ γλισχρόχολα. ὑποχόνδριον, οὐκ ἐκώλυεν. ια ἐς τὸν μέγαν τῆς δεξιῆς, φλεγμονὴ, κατάρρηξις. καὶ ἐπεχώρει ἀνωτέρω. τούτου ξυμφοροῦ. βελτίων ἐγένετο. καὶ γὰρ καταφορὴ ἧσσον καὶ πυρετός. καὶ τότε καὶ εὐπνοωτέρη, ὅτι ἄνω ἤμεσε ἔμετον κακόν. ἑξκαιδεκάτῃ, ἰσχνὸν ἐγένετο καὶ πνεῦμα πυκνόν. καὶ πυρετός. ἀπέθανεν. αὐτὴν ἐπύρεξε πρὸ τῆς ἀποστάσιος. ἑβδόμῃ μετὰ τὴν ἀπόστασιν ἀπώλετο. ἦν δὲ αὕτη τοῦ ὑπερυθροῦ τρόπου.

ſeptimeſtrem ſeptimo die eiecit, quarto autem die comparuit. Eam certè circa initia pedum dolor tenuit. Deſinente autem febre, ſpirandi difficultas ſoluta non eſt, ſed intus relicta. Manus & brachium dolor tentauit. Morbi reuerſio quàm diutiſſimè tenuit, quibus ante iudicationem vrinæ reſtiterunt. Soror quæ apud Temeneum erat, cum rigore iudicatione eſt abſoluta. Statim autem deſinente colore ex viridi palleſcente, manus & humeri dolorem ſenſerũt, atq; his ceſſantibus, caput. Oculorum ſuperiores palpebræ in tumorem ſublatæ ſunt & lachrymas profuderunt. Ignoro reliqua. Circa ſeptimum diem primũ, iudicatione eſt abſoluta. Eodem modo ſe geſſit Meandri vinitor, niſi quod aluus circa initia tenuia reddidit, deinde ſubſtitit, vrinaq; iudicatione eſt reddita. Septimo die rigor non adfuit, quod antea aluus conturbata fuerit. 26 Potamonis filius cui aluus ſeptimo die non demiſit, duobus ante iudicationem diebus nõ riguit, iccirco neq; vrina ſubſiſtebat. Hegeſiſtratio ſuppuratio ad oculum enata eſt, & extremus dens ſuppurauit, rurſuſq; curatus eſt oculus, & per nares pus craſſum deſcendit. Ad gingiuam carunculæ paruæ, rotundæ, diſceſſerunt. Huic circiter tertium diem affore ſuppuratio videbatur, deinde retro conuertebatur. Confertim autem malæ & oculi intumuerunt. Quibus in febribus ardentibus ad oculos aliquid abſcedebat, hi prærubras malas habebant, & ſanguinem ex naribus profundebant. Quinetiam & quibus tumores ad aures ſublati erant, fortaſſis autem potiùs ad articulos abſceſſus colligebantur, neque tamen id pro comperto habeo. Rigores quibuſdam cum tremore aderant, præcordiorum diſtentio, muliebria decimo ſeptimo comparuerunt & abſolutam iudicationem fecerunt. Quæ quidem ſi ſic perſeuerarent, tertio die, partim etiam quinto, partim ſeptimo iudicatio contingebat. 27 Hegeſiſtrato duo extremi dentes inuicem erodebantur, extremus habebat ſupra gingiuam duo tubercula, vnum quidem iuxta eroſionem, alterum verò altera ex parte. Qua verò parte duo dentes ſeſe contingebant, ibi radices latæ, ſimiles, binæ ſibi inuicem reſpondebant, altera ex parte vna erat medietas præterea rotunda. Mulier, cui ſanguis quarto & ſexto die è naribus profluxit, ſeptimo iudicatione eſt abſoluta cum maximo rubore. Mulieri vehementi capitis grauitate laboranti, iudicatio circiter vigeſimum diem contigit. Vigeſimo magno præcordiorum æſtu tenebatur. Septimo non multis ſanguis è naribus profluxit, deiectiones tenues. Ad octauum in oculum dextrum decubuit. Viro eadem contigerunt, niſi quod ſeptimo die iudicatio facta eſt, liene in ſiniſtris aliquantulum intumeſcente. Huic ad octogeſimum diem, atq; etiam longiores oculi affectus obuenerunt, ideo fortaſſis quod à iudicatione contigiſſent, & quòd multi eſſent. 28 Temenei ſorori inflata præcordia & diſtenta longo ex interuallo apparuerunt. An verò etiam prægnans eſſet, non ſatis compertum habui. Aluus primùm reſtiterat, tuncq; vomitione conflictabatur, quæ poſtea non ampliùs aderat. Multa nanq; glutinoſa & bilioſa aluus demiſit, neque præcordia obſtabant. Vndecimo die ad dextræ pollicem inflammatio oborta eſt, aluus affatim perrupit, & ſuperiore parte conceſſit, ex quo melius habuit. Etenim in ſomnum delatio & febris minuebatur, & quodammodo etiam facilior erat ſpiratio, quòd per ſuperiora prauum quiddam vomitu reiecerat. Decimo ſexto tenuis & crebra ſpiratio contigit & febris, mortua eſt. Ipſam febris ante abſceſſum corripuit, & ſeptimo ab abſceſſu periit. Fuit & hæc quodammodo rubicunda.

[11] Ὁ δ' ἰσχνὸς ἀνὴρ] Gal. lib. 3. περὶ δυσπν. huius loci ſic meminit, τὸ δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς λεγόμενον ὧδε. ὁ δ' ἰσχνὸς ἀνὴρ, ὁ παρὰ Ἀντιγένει, ἐκτεταμένος, ὃς ἐν ἑβδόμῃσιν εἰκοσὶν ἀπώλετο, ὅτι ὀρθὸν, ὅτι ὑποχόνδριον. ὑποχόνδρια μεγάλα καὶ σκληρὰ καὶ πνεῦμα πυκνόν. οὐδὲ ζῶμα ἔχει. σκληρὰ δ'

καὶ ὁ μετέπειτα ἀπὸ τῆς ὑποχονδρίου μεγάλα καὶ σκληρὰ πνεύματος ἦν αὐτῇ τὸ πνεῦμα. hoc eſt, Quod porrò deinceps dicitur his verbis, Præ- A
petæ marita ad Suodoca, aurigine condictatus, ad quem ſeptimo die veni mortuus eſt octauo, neque lotium reddens, neque aluum
deiiciens. Præcordia magna & dura erant & ſpiratio crebra. Id, inquam, nullam habet quæſtionem. Præcordiis namque duris & ma-
gnis non mediocriter affectis, non abſque ratione crebra ſpiratio ei adfuit. Ex quibus λεχοῦς legendum eſſe & παρὰ τὰ Σινώδος videtur.
Vitioſa verò ſunt exemplaria manu ſcripta Regia quæ εἰσῆλθεν pro εἰσῆλθον legunt. Magnopere autem ſqualidam, reſiccatam & cir-
cuntenſam cutim fuiſſe oportet, quæ ne vitam quidem finituro circa frontem ſudore madefacta fuerit ex aph. 71. lib. 5.

πνεῦμα ἐπελύθη] πνεῦμα hic (vt ſæpè aliàs) ſpirandi difficultatem innuere videtur, etſi quodammodo ambigere videatur Galenus.
Poteſt etiam difficilis ſpiratio ex inflatione orta ſignificari, quæ deſinente febre perſeuerarit, aut illud ἐγκαταλειφθὲν ſubſiſtentem
quandam internam difficilis ſpirationis cauſam indicat. Galenus lib. 3. περὶ δυσπν. ἀσαφὲς δὲ παντελῶς ἐστι τὸ τούτῳ συνεχὲς ἐπὶ τῆς λεχοῦς εἰρη-
μένον ὧδε. λήγοντος δὲ τοῦ πυρετοῦ, πνεῦμα ἐπελύθη. τί γὰρ εἶδος εἶχε δυσπνοίας, οὐδ' αὐτὸς ἐδήλωσε σαφῶς, οὔτε τι σύμπτωμα ἄλλο τοιοῦτον ἔγραψεν, B
ἐξ οὗ τεκμαίροιτ' ἄν τις τὸ διάθεσιν αὐτῆς ὀξέως. hoc eſt, Omninò verò obſcurum eſt quod ſtatim conſequitur in puerpera his verbis,
Deſinente febre ſpirandi difficultas eſt ſoluta. Quonam enim difficultatis ſpirandi genere laborarit, neq; ipſe apertè declarauit, neq;
aliud huiuſmodi accidens ſcripſit, ex quo quis ipſius affectum coniectura aſſequi poſſit. Vbi λήγοντος pro λήγοντος legitur, vt & ἐπὶ τῆς
λεχοῦς pro ἐπὶ τῆς λεχοῦς, & αὐτῇ pro αὐτῆς.

εἶτ' ἐπίγενετο ῥῖγος] Sic legiſſe videtur Cornarius, eamq; lectionem ſenſus exigit, etſi οἷος retinent exemplaria tum ſcripta tum publi-
cata, quod reſpicit ad febris reuerſionem & rigorem qui ante iudicationem vrinas ſuppreſſit & inhibuit.

ὁ παρὰ Τερμέω ἀδελφῇ] τῇ ἀδελφῇ habent exemplaria manu ſcripta Regia duo. Inſignis autem humorum corruptela redundare
videbatur, quæ ſuperiora & caput tentauit.

καὶ οὖρον ἐκρίθη] Hæc phraſis ſignificare videtur vrinam iudicatione profluxiſſe, & vrinarum excretione iudicatum ægrum. Ideoq;
ſubiungitur rigorem non adfuiſſe, quod aluus antea ad excretionem commota fuiſſet. Quem in ſenſum ſcribitur lib. 6. epid. * οὐ C
ῥίγεα αἱ ὑποχόνδριοι τῶν ἄνω, ἢν ἐκκρίσιες ἴωσι. ἢ κοιλίη διέλθῃ. Et in Prædictionib. Prorrhet. 110. ἔρρει ἐξίσταται ἢ ὅτε ῥῖγος. Quæ etiam ad
ſequentis exempli intelligentiam plurimùm faciunt.

* Sect. 1. aph. 9.

26 ὁ ὄρος] Vetus manu ſcriptum exemplar Regium ὑποδὸς legit, vitioſè tamen.

ἰδίως ἀποτείνον] Inſolens eſt phraſis quæ tamen omnibus in exemplaribus mirum in modum conſtans eſt. Scribo tamen ἀποτείνον
cum Cornario.

ἐπεὶ δὲ καὶ ἀπόστασις] Idq; præcipuè in febribus quæ laſſitudinis ſenſum inuehunt, circa malas potiſſimùm aliquid abſcedit. In qui-
bus etiam & diuturnis febribus abſceſſus in articulos maximè colliguntur, ex placito 31. & 44. & lib. 4. & 65. lib. 7.

ἐμφαίνοιτο] διαιτῆσαι καὶ ἰδόντι iunxi exemplaribus manu ſcriptis fretus & interpretes ſecutus. οὐκ μίαν ὅπως ὁμοίως retinui con-
ſtanter ex omnibus codicibus tum publicatis tum manu ſcriptis. Cornarius οὐκ μία legiſſe videtur. D

27 κατὰ βρῶμα] Sic etiam dentis eroſionem βρῶμα vocat Galen. lib. περὶ αἰτίας συμπτ.

ἦ δὲ εἰ δύο] Mihi hic ſenſus eſſe videtur, qua parte ſe dentes inuicem contingerent aut exederent, ibi duas latas eſſe radices, quæ
ſingulis partibus ſimiles inuicem congruerent, ex altera parte vnam tantum fuiſſe medietatem & vnicam radicem eamque prætereà
rotundam. Interpretes locum de duobus tuberculis denti enatis ſumpſerunt. Hoc autem exemplum edocet, dentem ſi dolores mo-
uet, aut ſi exeſus ſit, quia medicamenta nihil adiuuant, eximendum. Idq; etiam in ſuperioribus dentibus fieri, etſi maiore periculo,
quia poteſt tempora oculóſve concutere. Videtur autem μία ὁμοίως legendum, non ὁμοίως.

καὶ μετὰ ταῦτα] Sunt hæc defectæ criſis exempla. Quòd enim ſeptimo die præparca ſanguinis copia è naribus effluxiſſet, ma-
teriæ copia in capite redundans in oculum dextrum decubuit. Exemplaria Regia manu ſcripta duo καὶ ὀγδοηκοστῇ legunt. Cæterùm
quòd hic octogeſimus dies attingitur, id præter iudicationem fit, & fluxiones in oculum reſpicit, quæ iudicationis leges exceſſerant. E
Nam quoniam ſeptimo die imperfecta fuerat iudicatio, lien aliquantulum intumuit, & relicta materiæ copia longas & magnas in o-
culum fluxiones peperit. Sic quoque paulò ſupra in præfecti annonæ filia apud Tecomæum, citra iudicationis ordinem, vomitus ad
trigeſimum diem perſeuerat.

28 ἡ Μενίου ἀδελφὴ] Hic Galenum ſecutus ſum & Τερμέω lego contra fidem omnium codicum, & πνευματώδης de inflatis & diſten-
tis præcordiis accipio, etſi illud ἰσχνὴ de menſibus intellexit Cornarius. Hunc ergo locum ſic exponit Galenus libro 3. περὶ δυσπν. καὶ
μετ' ὀλίγα δὲ καὶ κατὰ ταύτην ἐν ὀλίγοις γεγραμμένοις, ἄρχεται διηγεῖσθαι τὸν δε τὸν τρόπον. ἡ Τερμέω πνευματώδης. δυνατὸν μὲν γὰρ δύσπνουν ἀκοῦσαι. δυνατὸν
δὲ, ὡς ὥσπερ οἱ πλεῖστοι τῶν ἐξηγησαμένων οἴονται, λέγεσθαι ἐμπεπνευματωμένα τὰ ὑποχόνδρια. βέλτιον δὲ δοκεῖ μοι, εἴπερ ἀναγκαῖον ἦν πεπνευματω-
μένα τὰ ὑποχόνδρια λέγεσθαι μᾶλλον περὶ ὧν δύσπνουν. ὀλίγον οὖν ἐν τῷ διηγεῖσθαι γεγραμμένος, καί τινα εὔπνοιαν, φησὶ, ὡς ἂν ἤδη προειρηκὼς ὅτι αὕτη
δύσπνους ἦν. ὅτι δὲ πνευματώδεις εἰώθει πυκνὸν ἐστὶ πνεῦμα, πρόσθεν μὲν εἴρηται, ἀλλὰ καὶ νῦν δῆλον. ἐπὶ τὸ χεῖρον γὰρ αὐθις
ἐπέτρεπε τὰ τῆς γυναικὸς συμπτώματα, καὶ κατὰ τὴν ἑξκαιδεκάτην ἡμέραν ἀποθανεῖν αὐτήν φησι, πυκνὸν ἔχουσαν τὸ πνεῦμα. hoc eſt, Ac certè
ab hac non longè progreſſus, hunc in modum narrare incipit. Temenei vxor πνευματώδης, hoc eſt, flatibus diſtenta. Poteſt quidem F
certè difficultate ſpirandi vexata obaudiri, poteſt etiam velut pleriq; interpretum exiſtimant, præcordia flatibus diſtenta habens di-
ci. Præſtare autem mihi videtur, ac fortè neceſſe eſt, vt potiùs quæ præcordia flatibus diſtenta habeat dicatur quàm quæ ſpirandi dif-
ficultate laboret. Paulùm igitur narratione progreſſus, & quodammodo facilior ſpiratio erat, (inquit) ac ſi iam prædixiſſet ipſam
ſpirandi difficultate laboraſſe. Quòd verò πνευματώδεις ſiue flatibus diſtentos vocare conſueuit quibus crebra eſt ſpiratio, antea qui-
dem à me dictum eſt, ſed & nunc quoque manifeſtum. In deterius namq; rurſus mutabantur huic mulierculæ accidentia, eamq; de-
cima ſexta die crebra ſpirandi difficultate laborantem obiiſſe dicit.

κατέρρηξε] κατάρρηξις de acceruata alui perruptione dicitur, vt κατερράγη ἡ κοιλίη. ἀθρόως ἐκκριθεῖσα dicitur in Prorrhet. & Cois Præ-
ſagiis. Quod ſequitur καὶ ὑπεχώρει ἀνωτέρω de ſuperiore aluo intelligendum eſt, & ſignificat aluum ſuperiore parte conceſſiſſe, hoc
eſt vomitione refuſam, vt ex his quæ ſubſequuntur ſatis patet. τὰ ἄνω etiam partem ventris ſuperiorem denotat in Cois Præſagiis, G
& περὶ τὰ ἄνω πόνοι ſuperioris ventris dolores indicat. Eſt autem phraſis inſolens, ideoque obſcurè admodum ab Interpretibus red-
dita.

ἰσχνὸν ἐπνεῖτο] ἰσχνὸν quonam aptiùs referatur quàm ad πνεῦμα non video, vt ſit ἰσχνὸν πνεῦμα καὶ πυκνὸν quod aliàs μικρὸν δὲ πυκνὸν
πνεῦμα dicitur, exilis & tenuis ſpiratio & crebra, pro parua, quæ in hypochondriorum tumoribus adeſſe ſolet, vt ſcribit Galenus
libro 1. & 3. περὶ δυσπνοίας, & in explicatione ægri ſequentis. Neque enim corporis extenuationem aut emaciationem reſpicere
poſſe videtur.

ἦν δὲ αὐτὸ τῷ ὑποχονδρίῳ πρόσω] Incertum eſt num id ad ægram referatur propter internam inflammationem, an verò etiam abſceſ-
ſum reſpiciat. Probatur etiam τοῦ ὑποχονδρίου πρόσω.

29 Apemanti ſororis filius præcordia tumida & lie-
nē habuit, crebra ſpiratio erat, alui egeſtio glutinoſa
& biliosa quibuſdam ſtercoribus permixtis. Cùm ex
opere defatigatꝰ eſſet, vigeſimo die in pedes abſceſſus
decubuit, idq; ex iudicatione. Ex eo fortaſſis quòd laſ-
ſitudinis ſenſum habentibus, abſceſſus articulos po-
tiùs petunt quàm oculum. Præcordia verò diſtenta e-
rant, & ſanè etiam tuſſicula quædam paululum ſicca
vexabat. Quæ relinquũtur poſt iudicationem recidi-
uas adferre ſolent; & quæ in ipſis morbis excernũtur,

29 Ὁ παῖς ὃς ἦν τῆς γυναικὸς τῆς τοῦ Ἀπημάντου ἀδελ- H
φῆς, ὑποχόνδρια μεγάλα καὶ σπλὴν, πνευματώδης.
διαχώρησις γλισχρόχολος. ὑπόκοπρος. κοπιώδης ἐξ
ἔργων. εἰκοσταῖος ἐς πόδας. καὶ κρίσις ἦρα τοῖσι κοπιώδεσιν
ἐς ἄρθρα. καὶ οὐκ ἐς ὀφθαλμόν. τὰ ὑποχόνδρια δὲ
ἐκπεπταμένα ἦν. καὶ δὴ καὶ ἦν τι βηχίον ξηρὸν σμι-
κρόν. τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα μετὰ κρίσιν, ὑποστρο-
φώδεα. καὶ τὰ ἐν αὐτῇσι τῇσι νούσοισι ἀποκρινόμενα,

σαπρὰ

A πύαλον προσπεπανόμενον. ἡ γαστὴρ, ἀκρασίαι. καὶ τοιαῦτα. Ἀπημάντῳ ἐν τῇ ἕδρῃ ἀλγήματα ἐν τῷ δεξιῷ κενεῶνι, καὶ μικρὸν τοῦ ὀμφαλοῦ κάτωθεν ἔληγεν. καὶ ἐκ δεξιοῦ πρὸ τοῦ ἀλγήματος, προσοῦρησεν αἱματῶδες. ἔληξε τρίτῃ. καὶ ὁ τέκτων ἐπὶ θάτερα. ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἰξίος καὶ οὗτος προσοῦρησεν αἱματῶδες. λήξαντος δὲ ἀμφοτέροισιν ὑποστάσιας εἶχον καὶ τὴν τρίτην. ἐπεχλιαίνετο δὲ πλεῖστα Ἀπημάντος, ὁ ἕτερος οὐκ ἐνόσει,

B εἰ μὴ ἐπὶ τὰ ἀριστερά. καὶ Νικοστράτῳ προσεγένετο τὰ ἄκρα ἐκ τοῦ δεξιοῦ κατωτέρω ἢ οἷσιν ἐν τοῖσιν ἀριστεροῖσι. προμήκεα δὲ πρὸς τοῦ κενεῶνος, μέχρι πρὸς ὀμφαλὸν ἀμφοτέροισιν. 30 Ἡ γραῖα ἡ παρὰ Σωσιλέῳ λευκοφλεγματίης. κνῆμαι σκληρῇσιν οἰδήμασι, λευκοῖσι, φολιδώδεσι. καὶ πόδες. ἧσσον δὲ. ἦν δὲ καὶ ἐν τοῖσι κάτω τῶν μηρῶν. τοῖσι δὲ

C πλείστοισι δυσέξοδον τοῦτο. ἀτὰρ καὶ ὀσφύϊ. λεπτὴ γαστρός. ὑποχόνδρια ὑπόλαπαρα. πνεύματα οὐ πάνυ. ἦν δὲ κάρτα. [illegible] λήξαντι τῶν πλείστων, μελέτη καὶ ἄλλη ἦν ἐγγλαυκοῦσθαι ὄψιος. [illegible] ἰσχίου δὲ καὶ κνήμης, ὑστερικὰ ἦν, ἐδόκει τὰ ἀλγήματα εἶναι. προσθετὸν εὐῶδες [illegible] μύρῳ. ξυνέβη ταχέως ἀναδιδοῦσθαι καὶ πλαδῶσαι. χρόνος τῇ ἐς ὀφθαλμὸν ἀποστάσει ἐνιαυτός. [illegible] ἐπὶ σμικρὸν

D ὅλως ἀπεπτ[illegible] οὐ τελέως. ἔστι δὲ καὶ ἀπὸ τῶν συρμάτων τοιαῦτα. 31 ἐν τῇ Ἱππολόχου κώμῃ, παῖς ᾧ ἐν τοῖσιν ὑποχονδρίοισιν [illegible] περὶ ἀμφότερα ἦν τι σκληρὸν. ἦν δὲ καὶ κάτωθεν ἔχον ὑπόλαμψιν ἐμφερῆ τῇ τοῦ χαλκέως, τῇ ὑδρωπιώδει, ἡ λεπτὰ ὑποχωρέοντα, μέρος τι ἐλάπαξε. ἦν δὲ [illegible] τοῦτο πρὸς τὸ δεξιὸν ὁμαλόν τι ὑποπρίξ[illegible], τῇ ὑπὸ τι περιφέρειαν ἔχοντι. τούτῳ ὁ ὀμ-

E φαλὸς ἐκ γενεῆς ἐμελάνθη. καὶ ἕλκος βαθὺ ἐγένετο. καὶ ὁ ὀμφαλὸς, οὐ μάλα ἐπὶ ἐπεκρατήθη. καὶ τὸ αἰδοῖον ἀκρόψιλον ἐγένετο, οὐ τοιοῦτον αὐτίκα ἐόν. οὐδὲ ξυνέβη. ἐπεὶ τε μᾶλλον ἐγένετο. [illegible] τὰ πλεῖστα, πυρετός, ἀποσιτίη, ὑγιάνθη. περὶ δὲ ζ ἀπὸ τῆς κατακλίσιος, πρόσθεν γὰρ προσέκαμνεν, ὕδωρ τε πολὺ πιὼν, καὶ ἴσως ἄλλως ὑποκατιφερόμενος [illegible] ἑωυτό. λήξαντος δὲ τοῦ σπασμοῦ, ἐξέ-

F λιπεν [illegible]. [illegible] ἐν βρέγματι. καὶ [illegible] ἐλάπαξεν [illegible] [illegible] μᾶλλον. τοῦ πᾶν [illegible] σῶμα, [illegible] ἰξέρυθρος ἦν. καὶ θερμὸς ἐπὶ συχνὸν ἦν. ᾧ δὴ ἐν αἰδοίοισι ἐρράγη κάτω. ᾧ δὴ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἀπυρέτῳ. ὅ ἐ-

G [illegible] οἴδημα, [illegible]. [illegible] εὐθὺς ἐν τῷ ἐπ[illegible] αἱμορραγήσει. τοῖσι ἐπιμηνίοισιν [illegible] διάδοματι. [illegible] ἐπαύσατο. πυρετὸς ἐγένετο. μαζὸς ἐκ[illegible] ἀριστερὸς [illegible] ἄρθρων. καὶ ἀπ' ἀρχῆς τὸ οὖς. 32 Τῇ Ὀλυμπιοδώρου παιδίσκῃ. αἷμα ἐκ τοῦ δεξιοῦ. καὶ ἐκρίθη ἐς εἰκοσαίην. οἷα καὶ τοῖσι πυρεταίνουσι. τὸ διαχωρήματα οἷα καὶ τοῦ θέρεος ἐπιδημήσαντα καὶ οἷα Ἱππώνακτος. καὶ

H Ὕλη οἰκέτις ἡ Ἀριστίδου ὀγδόῃ ἐν τῇ τῶν φαρμάκων καθάρσει κάτω σημεῖα, οἷα εὐφόρως φέρουσι, κἂν μὴ παρὰ λόγον γυῖα τι. καὶ μήτε ἐπάφρον, μήτε ὕφαιμα, ἀλλ' οἷα ὡς ἐπὶ, οἷα Ἡρακλείδεω ἐκαθάρθη πολλὰ καὶ ῥηϊδίως ἔφερε. τῇ ἐν τῇ Βουλαγόρεω κώμῃ, ὑπεκαθαρθείσῃ,

ſputum præmaturum, aluus, vita intemperans, & talia huiuſmodi. Apemantum ſedis dolores vexabant, & dextri lateris inanitatem, atq; ad vmbilicũ paulò infra pertingebant. Et dextra parte ante dolorem vrina cruenta prorupit, tertio die deſiit. Et faber oppoſita parte ex eadem rectitudine dolorem ſenſit atq; huic etiam vrina cruenta prorupit. Quæ vbi deſiiſſet, vtriq; in vrinis quiddam ſubſidebat, idq; tertio die. Plurimùm autem ſubinde incaleſcebat Apemantus, quod non niſi ſiniſtra parte ſentiebat alter. Nicoſtrato etiã ad extremas partes dextras aliquid accidit, paulò infra quàm quibus in ſiniſtris. Oblongum verò quiddã ſupra lateris inanitatem vtriſq; ad vmbilicum vſq; extendebatur. 30 Anus apud Soſileum aquæ intercutem ſpecie quæ pituita alba dicitur, laborabat. Tibiæ tumoribus duris, albis & mollibus vexabantur, pedeſq; etſi minus, qui etiã partes infra femora pertingebant. Idq; plæriſq; difficilé exitum minabatur. Quinetiam lumbos peruadebant, & venter tenuis erat, præcordia ſubinania, anheloſi verò non admodum. Ceſſantibus autem plurimis, etiam alia incumbebat cura, vbi oculorum acies cæſia reddebatur. Ac ipſa quidem oculorum cura paulò quidem lenior erat. Coxendicis autem & cruris dolores ex vtero pendere videbantur. Quos ſuppoſito medicamento odorato ex farina & vnguento, ſtatim diſcuti & diſiicere contigit. Tempus autem eius quod in oculum abſceſſit, annuum fuit, quod vndiquaq; immaturum erat, cui præſertim puſtulæ non omninò reſolutæ fuerunt. Tale quoq; quiddam in deſquamatis vlceribus contingit. 31 Puer in Hippolochi vico, cui ad vtraq; præcordia aliquid continebatur quod durum erat & parte inferna aliquantulum ſplendeſcens, quale quid ſimile fabri ferrarij vxori aqua inter cutem laboranti aderat, cui tenues procedentes deiectiones quadantenus mollitudinem attulerunt. Erat verò etiam ad ipſum dextra parte quodammodo planum, protuberans, & aliqua ex parte rotundum. Huic ab ortu vmbilicus denigratus fuit, & profundum vlcus erat, neque vmbilicus ferè cicatrice obductus fuit, pudendumq; extrema parte denudatum erat, cùm nihil huiuſmodi ſtatim extitiſſet, neq; connatum eſſet, tandemq; magis fieret. Hic plurima vomitione reiecit, febricitauit, cibum auerſatus eſt, conualuit. At circa ſeptimum decubitus diem (antea nanq; laborauerat) multa epota aqua, & alioqui fortaſſis neglıgentiùs ſe gerens, corporis iactatione torquebatur, & nonnihil conuellebatur. Vbi verò deſiit conuulſio, inſcienter extinctus eſt. Antea autẽ affatim minxit, & flatus cum ſtrepitu prodierunt, ſuperioreſq; partes nulla ex parte ſunt emollitæ. At ſtatim vbi deceſſiſſet, & illæ valenter ſunt emollitæ, & alioqui totum corpus velut ſcuticis cæſum, rubore infectum eſt, præterquam qua parte præcipuè tumor ſublatus fuit, multoq; tempore calor perſeuerauit. Abderæ cuidam per inferiora erupit. Quidam etiam anteriore parte intumeſcebat abſq; febre. Contactu verò tumor ille purulento affinis erat. Anhelatione laboranti famulæ, cui interdum ex vaſis ſanguis profluxit, menſiũ verò tempore denſata eſt ſpiratio. Quibus ceſſãtib. febris oborta eſt, mãma ſiniſtra ſuperiore parte pus collegit, atq; etiã auris per initia. 32 Olympiodori famulæ ſanguis ex nare dextra profluxit, & ad vigeſimũ iudicata eſt, nõ ſecus ac febricitãtibus cõtingit. Alui deiectiones etiã quales per æſtatẽ graſſabantur, & quales Hipponacti contigerunt. Hyle Ariſtidæ ancilla octauo die exhibitis medicamẽtis purgantibus per inferiorem aluum ſigna edidit, qualia facilè ferentibus accidunt, ſi non præter rationem vires frangantur, neq; ſpumantia, neq; ſubcruenta, ſed omnis ſimilia excernantur, qualia Heraclidæ vxori. permultum purgata eſt & facile tulit. Quæ in Bulagoræ vico perpurgata fuit,

ſebricitare cœpit ex liene, cùm præcipuè quidem rubicunda eſſet (etſi qui dextra præcordia quadam ex parte, non ſublata quidem, verùm diſtenta habent, ij maximè rubicũdi fiunt.) Aluus initio perturbata fuit, & in oculum decubitus expectabatur. Huic die ſeptimo ex oculis prodiit ſalſuginoſa & mordicás lachryma, & per nares, & fauces, & aurem ſiniſtram. Decimo quinto ſudor cum rigore obortus eſt, nec ante rigorem iudicatio cõtigit, admodum ex virore palluit, facies circuntenſa eſt & collapſa, auris è directo lieni & lateri reſpondens, doluit. Pueris aluus conturbabatur & tuſſes ſiccæ aderant, interdũ poſtremis diebus inter tuſſiendum pus ad humerum colligebatur. Fulloni ceruix, caput, ſeptimo manus obtorpuit, nono crus ſtupidum fuit, tuſſis ceſſauit. Quæ malam diſtractam habuit, quinto menſe in vtero ad ſiniſtram tractionem ſenſit. Cranône Lycino Grammatico febre bilioſa correpto ex lienis vitio, capitis grauitas adſuit, ad lienem asperæ quædam inæqualitates ſentiebãtur, in labris vtriſq; vlcera interna rotunda, parua aderãt, deinde etiam paulùm ſanguinis è directo profluxit.

ἤρξατο πυρεταίνειν ἐπὶ σπληνί. ἔχουσιν δὲ καὶ δεξιὸν ὑποχόνδριον A
μετέωρον μὲν οὔ, ἐντεταμένον δέ. οὗτοι καὶ ἐξέρυθροι γίνονται, μᾶλλον δὲ ἐξέρυθροι ἦσαν. κοιλίην ἐν ἀρχῇσι ταραχώδεα. προσεδεχόμην ἐς ὀφθαλμὸν στηρίξειν. ταύτῃ ἑβδόμῃ ἁλμυρῶδες ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἦλθεν δάκρυον δακνῶδες, καὶ κατὰ ῥῖνα, καὶ κατὰ φάρυγγα, καὶ οὖς ἀριστερόν. πεντεκαιδεκάτῃ ἵδρωσε σὺν ῥίγει. οὐκ ἔκρινε πρὸ τοῦ ῥίγεος, ἐχλωρίασε κάρτα. καὶ προσώπου περίτασις, καὶ συμπτώσιες. B
τὸ οὖς κατ' ἴξιν τοῦ σπληνὸς καὶ τοῦ πλευροῦ ἤλγει. τοῖσι παιδίοισι, γαστέρες ταραχώδεες, καὶ βῆχες ξηραί. ἐς ὦμον ἔστιν ὅτε ἀπέπτυε ἐν τῇσι βήξεσι τῇσιν ὑστέρῃσιν. Ὁ κναφεὺς, τράχηλον, κεφαλήν. ἑβδόμῃ, χεὶρ ναρκώδης. ἐν τῇ θ΄ σκέλος ναρκῶδες, βὴξ ἐπαύσατο. ἡ τὴν γνάθον ἐρυσθεῖσα ἐν πέμπτῳ μηνὶ ἐν γαστρὶ εἵλκυσε ἐς τὰ ἀριστερά. C
ἐν Κρανῶνι Λυκίνῳ γραμματικῷ ἐκ πυρετοῦ χολώδεος, ἐπὶ σπληνὸς καρηβαρίη, ἐνέρχεα κατὰ σπλῆνα. ἐν χείλεσιν ἀμφοτέροισιν ἕλκεα, ἔνδοθεν στρογγύλα, σμικρά. ἔπειτα καὶ αἷμα ἐκ τοῦ κατ' ἴξιν σμικρὸν ἐῤῥύη.

" πνευματώδεες] Sic legunt exemplaria omnia tum publicata tum ſcripta. Quædam etiam ad lienem referunt, & inflatum ac tumidum lienem indicant. Galenus πνεῦμα legit, & paruam ac crebram ſpirationem intelligit qualis intumeſcentibus præcordiis adeſſe ſolet. Sic enim ſcribit lib. 3. περὶ δυσπν. hunc locum explicans, qui quod vitioſè admodum noſtris in codicibus legatur, ſic adſcribendus eſt: [illegible] D hoc eſt, Atque quòd qui poſt hanc adſcriptus eſt æger, etiam ex præcordiorum affectu crebra ſpirandi difficultate laborarit, ipſa dictio hoc modo habens manifeſtum faciet. Apemanti ſororis filius præcordia tumida & lienem habuit, difficultas ſpirandi aderat, bilioſa alui deiectio. Quemadmodum enim interdum πνευματώδεας vocat eos qui crebra difficultate ſpirandi vexantur, ſic quandoque etiam ſimpliciter πνεῦμα adſcribit. Nihil autem mirandum eſt, ſi tumidis exiſtentibus præcordiis ſpiratio crebra exiſtat. Nam & rurſus in eius narratione progreſſus, denuo inquit. Præcordia verò diſtenta erant, & ſanè etiam tuſſicula quædam modice ſicca vexabat. In vniuerſum enim (velut diximus) vbi tumor aut dolor aliquis in partibus circa præcordia conſtiterit, paruam & crebram ſpirandi difficultatem conſequi neceſſe eſt. E

καὶ κεῖνος ὁ [illegible]] Ex labore velut euidente cauſa defatigato, vigeſimo die iudicatione in articulos abſceſſus decubuit, ex aph. 31. lib. 4. & 44. & 45. non autem in oculos, velut quibuſdam contigiſſe paulò antea commemorauit.

βηχίον ξηρὸν ἰσχῦ] Sic legit Galenus, quem ſequuntur Codices Germanici & vnus Regius manu ſcriptus. Reliqua omnia exemplaria ἰσχύν habent, ſed tum [illegible] non [illegible] legunt, quæ ſecutus eſt Caluus. Nos Galeni lectionem magis plauſibilem cum Cornario ſequimur.

[illegible]] Placitum 12. lib. 2. aliàs repetitum lib. 2. & 6. [illegible] Quod ſequitur cùm morborum reuerſionis cauſas contineat, incertum eſt an morbi huius conditionem reſpiciat & defectam criſim, quomodo ſumpſiſſe videtur Caluus, an verò, quod magis eſt probabile, vniuerſitatis rationem habeat. Videtur nanque recidiuarum cauſas includere, & quod aliàs ſcripſit lib. 2. † epid. innuere, [illegible] enim ſputum ante tempus maturum ſignificat, & præcocem F ac præmaturam morbi concoctionem dum adhuc crudus eſt denotat, quod [illegible] aut [illegible] Hippocrati dicitur, vt aliàs ſcripſimus, & de his quæ in morbis excernuntur, & maturam morborum ſolutionem occupant effertur. Quod fit (vt ſcribit Galenus) pondere irritata natura, aut viribus exoluta. Eaque reciduas minantur, vt & aluus non bene reſpondens, intemperans vita ac incontinens, quam per ἀκρασίαν multis in locis intelligit Hippocrates. Poteſt etiam intemperies intelligi quod faciunt interpretes.

† Sect. 1.

[illegible]] Sic legunt meliora exemplaria, quædam etiam καὶ ταυτὰ [illegible], quæ ſecutus eſt Aſulanus codex.

καὶ [illegible]] [illegible] legit Caluus contra fidem omnium codicum. In quo fortè Italicarum membranarum fidem obſtringit. Et illud καὶ ἐν δεξιῷ poteſt dextram infra vmbilicum partem reſpicere & ad antecedentia referri, quod facit Cornarius. Nos tamen codicum autoritatem ſequimur. G

[illegible]] Interpretes de fomentis accipiunt, ego de calore præter naturam, qualis tumoribus adeſſe ſolet, aut de febris ſuſpectione ſumendum exiſtimo, quod [illegible] Hippocrati ſubinde incaleſcere & intepeſcere ſignificat. Hîc autem haud dubiè hypochondriorum tumores deſignantur, vt ſatis conſtat. Lib. verò 2. epid. Apemanti ſect. 2. Apemanti fabri & Nicoſtrati meminit, quibus tuſſi nihil eductum eſt, & in renes dolores decumbebant.

ἐπὶ τὰ ἀριστερά] Sic legunt omnia quæ adhuc videre licuit exemplaria. Cornarius ἐπὶ τὰ δεξιά legit, aut [illegible] dextræ partis directionem reſpicere voluit.

" [illegible]] [illegible] hic idem quod antea [illegible], ſignificat, [illegible], & tumores intelligit laxos, ſubinanes, molles & fungoſos qui in tibus aqua inter cutem laborantium oriuntur. Squamoſos dixit Caluus, quod φολὶς anguium aut piſcium ſquamam indicet, meliùs tamen corticem, aut tunicam, aut pellem ſignificat. Denotari autem poſſunt tumores huiuſmodi in aqua inter cutem laborantibus, velut ſquamis aut cortice obducti, ob cutis ſiccitatem & rugas ex alimenti penuria. Hunc autem locum ſubindicat Gal. in exeg. vbi [illegible] legitur, & [illegible] ſubaudiendum monet H

[illegible]] Indicat tumores lumbos attigiſſe etiamſi venter gracilis eſſet & extenuatus, neque intenſa fuiſſe præcordia ſed ſubinania & aliquantulum mollia, quòd nullus adeſſet tumor, ideoq; non admodum anheloſi viderentur, nulláque difficili ſpiratione angerentur. Sic nanque explicat Galenus lib. 2. περὶ δυσπν. [illegible] hoc eſt, Quare nihil mirum ſubit, ſi etiam in his quæ poſtea ſequuntur, cum ante dixiſſet, præcordia ſubinania, addiderit anheloſi non admodum. Si enim [illegible] vacuum, & [illegible] aliquantulum vacuum ſignificat, [illegible] tantum ſpirandi difficultate vexabuntur, in quantum iis malè affecta fuerint præcordia. Cornarius verò [illegible] legiſſe videtur & ad [illegible] retuliſſe.

A ἦν ἐγλαυκώθη ὄψις] Glaucedinem hic intelligere videtur quæ eſt oculorum offenſio vbi humoris cryſtallini in glaucum fit mutatio. De qua in oculorum vitiis ſcripſimus noſtris in lib. 2. Prædictorum annotationibus. ὄψις etiam hîc, vt aliàs ſæpè oculorum aciē & pupillam ſignificat, & pro tota oculorum parte vnde obtutus fit, ſumitur. Indicat autem nonnullis glaucedinem accidiſſe, quæ quòd aſpectum offenderet, curam in ſe intenderet.

ἰσχίον δὲ καὶ σκέλος] In mulieribus plæriſque dum vterum gerunt, coxendicis dolor eſt ad interiorem partem, & coxendicus eſſe videtur, vteri ligamentis in ſe diſtentis aut contractis.

ὠμοφυματώδεις] Id ſignificat tumorem vndiquaque crudum, & immaturum, ac durum fuiſſe, vnde etiam diuturnum Caluus χρονιφύματα legiſſe videtur, contra omnium quæ adhuc videre licuit exemplarium fidem. Illud autem ἔξεσιν puſtularum reſolutionem, emollitionem & diſſipationem ſignificat. τήκειν namque & μαλάσσειν & ἀραιοῦν, & λύειν Theoni Gymnaſtæ ſignificat apud Galenum lib. 2. ſalub.

B ἐπὶ δὲ τοῖσι ἀποσυρμάτων] Locus eſt ſubobſcurus, & φύματα ἐπὶ τῶν ἀποσυρμάτων ſumi videntur, vt ſit ſenſus, In deſquamatis vlceribus tales tumores immaturos contingere, quales erant in his quibus puſtulæ non penitùs erant reſiccatæ aut reſolutæ. Sunt autem ἀποσύρματα vlcera deſquamata & abraſa, cute ſuſpenſa & interdum nigreſcente, vt ſcribit Galenus libr. 1. compoſit. pharmacor. κατὰ γένη. Quid autem hîc per φύματα Caluus intellexerit, non facilè eſt aſſequi, neque quid per tractatum & ſcarificationem voluerit.

11 ἴκελα τῷ τοῦ χαλκίου] Sic omnia exemplaria tum ſcripta tum publicata habent. Caluus verò aliter legiſſe videtur, cùm aëri ſimile dixit, aut fortaſſis ſe potius ſenſui quàm ſcriptioni accommodauit.

ἐλάπαξεν] Senſus eſt tenues deiectiones progreſſas, tumorem illum hydropicum aliqua ex parte emolliuiſſe, vacuaſſe aut contraxiſſe, λαπάσσειν namque Hippocrati dici cùm tumor ſubſidet, contrahitur, vacuatur aut emolleſcit, familiare eſſe ſcribit Galenus

C lib. 6. epid. Com. 4. πολλάκις δ᾽ ἤδη μεμαθήκατε τὸν ἄνδρα, πάντα κατὰ τὸ λαπάσσειν φωνὴν ἐπὶ πάντων τῶν ὁπωσοῦν συστελλόμενα φέροντα, ἐπειδὴ κενότερα γίνεται. hoc eſt, Iam verò ſæpiùs didiciſtis illum conſueuiſſe verbum λαπάσσειν ad omnia quæ vtcunque retrahuntur, referre: quandoquidem vacua magis redduntur.

ἦν δὲ ἐς αὐτὸ τὸ] Significare videtur tumorem iſtum hydropicum dextra magis parte eminuiſſe, quod hepatis vitium potiùs ſuſpectat.

περισμώσει] ἐν ἰάσμασιν legiſſe videtur Caluus, contra omnium quos adhuc videre licuit codicum fidem.

ἀπαγορεύων] Hoc eſt alioqui fortaſſis monita nihili faciens & contemnens, aut negligentiùs ſe gerens. Caluus ὑπερβᾶσα legiſſe videtur in quibuſdam exemplaribus, etſi etiam hanc ſcriptionem retinuiſſe videatur, cùm (modum exceſſerat) dixit.

ἀφ᾽ ἕδρης ἐκρίθη] Videtur innuere alui fluxu aut hæmorrhoidibus depoſitum & iudicatum fuiſſe corporis tumorem quendam.

ὅταν ἐγγύῃ] Haud dubiè locus obſcurus eſt neque vitio caret, etſi magnus eſt exemplarium omnium conſenſus. Sic ergo mi-

D hi locus rectè ſimpliciter accipi videtur de ſanguinis profluuio, cui cùm interdum eſſet obnoxia, menſtruorum tamen tempore reſtantibus menſibus ſuſpirioſa affectio oborta eſt, & febris, & mammæ ſiniſtræ ſuppuratio. Et ne quid aliud affingam ἐν ἄγχῃ mihi legendum videtur. Interpretes de menſium profluuio ſumpſerunt, & ἐκεῖνα ἐκπαύσαντα ad ἄσθματα retulerunt. Mihi tamen aptiùs ἐμμήνια ſpectare videtur, quòd etiam teſtatur mammæ ſuppuratio, & febris generatio, tum quod non ſatis interpretum menti litera reſpondere videatur. Caluus illud ὅταν ἐγγύῃ cùm valdè angeretur vertit, quòd ἄγχει interdum anguſtias ſignificent.

12 ὑπὸ τὸ ὁρίον] Exprimit legitimæ purgationis leges ex placito 2. & 25. lib. 1. eaque videntur per hyperbaton interpoſita, & illud ἐπιγενόμενα ad ſuperiora referri, etſi interpretes aliò reſpexerunt. Caluus illud περὶ μὲν οὐδὲν λόγου γενόμενα mirè conturbauit, cùm tamen γενοῦ & ἐπιγενοῦ ſint Hippocrati admodum familiaria vt alibi ſcribimus.

E ἦν δὲ] Hæc videntur intericcta & ferè inter hæmorrhagiæ ſigna annumerari ſolent.

ἀπὸ τοῦ ῥίγεος] ἀπὸ τοῦ ῥίγεος ἐχλοίασεν legit Caluus contra omnium quos adhuc videre licuit codicum fidem. χλοιάζειν autem ex virore palleſcere ſignificat, qui color viſcerum offenſam præcipueque lienis teſtatur.

καὶ φρενῶν θλίψιας] θλίψιας θλίψιν & afflictionem ſignificare poteſt, ſed cùm σύμπτωσις addatur, θέρμας magis congruit, quæ ex reſiccatione & ardore fit, tum etiam quòd σύντηξιν ξηρὴν καὶ καρφαλέην ferè iungat Hippocrates. Et θέρμας legiſſe videtur Cornarius Caluus omiſit.

ἀποπτύει] Pro ἀποπτύει ἀπέπτυεν legitur quibuſdam in exemplaribus.

ὁ δὲ γνάθου ἐρυθρῖον] Sic legunt exemplaria omnia tum publicata tum ſcripta, ſignificatur malæ diſtractio & diſtortio, quòd ἐρύθημα aut ἰλλάδες & σιλλάδες ἕλκειν indicet apud Hippocratem. & σῶμα παρερυθὲν καταπεσόν, explicat Gal. libr. 3. epid. quod eſt perperam diſtortum eſſe & diſtractum. Caluus aliter ſumpſiſſe videtur & ad genæ ruborem retuliſſe, quòd ἐρύθημα προσώπου ſoleat Hippocrati faciei rubores indicare, aut ἐρύθημα γνάθου, vel ἐρυθρὰ γναθόφρα legiſſe.

F κέρχνος κατὰ σπλῆνα] Sic legunt exemplaria omnia quæ adhuc videre licuit. Hac autem voce lienis tuberculum & durities indicari videtur, quemadmodum κερχνώδεις dicuntur Hippocrati qui tubercula dura & immatura in pulmonibus habent, & faucium quandam aſperam inæqualitatem, vnde vox ſtridula nec ſine ſono redditur, vt ſcribit Galenus Comment. 3. in lib. de artic. Qui & κερχνώδεις etiam dicuntur. Vnde etiam κέρχειν & κέρχνος, aut κερχνῶ & κερχνεῖ deducuntur. Et ex hac vocis tranſlatione, hic murmur & ſtrepitus lienis intelligi poteſt. κερχνώδεα etiam & κερχνώδεα Hippocrati dicuntur aſpera & inæqualia, & quæ inæqualitates quaſdam aſperas & tuberculoſas habent, (vt annotauit Erotianus) & κερχνώδεα ἀγγεῖα, τὰ τραχεῖας ἀνωμαλίας ἔχοντα. Quæ & huc traduci poſſunt, & ſplenis tuberculoſas durities aut inæqualitates ſignificare. Quod Caluus quodammodo ſubolfeciſſe viſus eſt, cùm cauſæ & originis rationem habuit, & ſanguine lienem obdurauiſſe dixit. Cornarius verò cum κέρχνον & κέρχνος ad pulmonis vitium & vocem ſtridulam referret, lectionem immutauit & κατὰ πλεύμονα legit. Cæterùm pro ἐπὶ σπληνὸς ἀφρῶδες, quidam ἐπὶ σπληνὸς ἀφρῶ-

G δες legunt.

ἐν χείλεσι] In ſplenicis gingiuarum corruptionem, oris fœtorem, animæ grauitatem adſcribit Hippocr. & veteres Medici, vt ſcripſimus noſtris in Prædictiones annotationibus. Solenne quoque eſt lienoſis ſanguinis profluuium è directo, & naturæ leges ſubit, vt patet ex lib. 2. * epid. * Sect. 3.

33 Τῇ οἰκέτιδι, ἣν νεωνήτην ἐθεασάμην, ἦν δὲ σκλήρωμα ἐν τοῖσι δεξιοῖσιν ἐὸν μέγα. οὐ κάρτα ὀδυνῶδες. καὶ γαστὴρ μεγάλη καὶ ἐπτεταμένη. οὐχ ἰκέλη ὑδρωπώδει. καὶ τ᾽ ἄλλα λιπαρή. καὶ οὐ πάνυ δύσπνοος.

H ἄχροος δέ. γυναικεῖα ἑπτὰ ἐτέων οὐκ ἐληλύθει. ἐγένετο δυσεντεριώδης, καὶ οὐ τεινεσμώδης. καὶ ὑπὸ ταῦτα, ὀδυνῶδες δὲ ἐν τῷ δεξιῷ ἦν. καὶ πυρετοὶ γλίσχροι. καὶ οὐ πλεῖον ἑπτὰ ἡμερέων, καὶ κοιλίη ἐταράχθη ἠλεκτρώδης. ὑπόγλισχρος. ὑπέρπολλος ἐς ἡμέρας τινὰς ὑγιής. καὶ γυναικεῖα μετὰ ταῦτα ἐγένετο. καὶ κατὰ τὴν γαστέρα λαπαρά. καὶ χρῶμα εὔχροον, καὶ παχὺ ἦν αὐτῇ. 34 Ἡ Μίνωος ἡ ἐκ τῆς

33 Famulæ quam nuper emptam vidi, cui durities magna dextra parte aderat, non admodum dolorem inferens, etiam venter magnus & diſtentus fuit, non aqua inter cutem laboranti ſimilis. Quæ & alioqui opima erat, neq; admodum difficulter ſpirans, malè tamen colorata. Menſes à ſeptem annis nō proceſſerant, inteſtinorum difficultate premebatur, neque tamen inanis egerendi conatus aderat. Tuncque quod in dextris erat dolorem inferebat, febres lentæ tenebant, non tamen vltra ſeptem dies. Aluus quoq; conturbata fuit, ſuccino ſimilia, glutinoſa quædam & plurima demittens. Diebus aliquot cōualuit, poſteáque menſes profluxerunt, & ad ventrem attinentes partes molles erant, corporiſq; quod craſſum reddebatur, color laudabilis erat. 34 Minois vxor quæ ex

compreſſione inter ſecandum in ſyderationem incidit, malo in pulmones incumbente, breui ſignificationem edidit, quibus diebus ſuperſtes erat, etiam aliud quiddam intus delituiſſe. Quæ naribus imponuntur medicamenta, ſi tertio die febris adfuerit, aut dolor quidem ſoluatur, craſſa per nares profluunt. Quòd ſi neq; dolor neq; febris ceſſet, tenuia ac fortaſſis vrentia. Tenue quidem, velut Hegeſippo, cùm ad noctem appoſitum fuiſſet. Craſſum verò huic aderat qui in Corintho ſpadoni ſimilis eſſe videbatur, & Celeuris filius erat. Maturi in morbis abſceſſus num iudicatione decernant ſignificatur, ſi dum feruoris ſenſus eſt, non febricitent, & quæ implaciditatem faciunt facilè ferant, velut quæ Charoni in ſede contigerunt. At Leambio cùm exulceratum eſſe inteſtinum exiſtimaretur, medicamentis ad inteſtinorum difficultatem adhibitis, humerus & ſedes parte ſiniſtra exulcerata ſunt, abſq; febre. A flatibus diſtento laterum inanitas cum quodam dolore in tumorem ſublata eſt. Huic poſt multum lactis & meracioris vini potum, cùmque ſuperdormiuiſſet, nauſea illico & calor acceſſit. Deinde vbi accenſo foco, prunis coctam farinam craſſiorem pro cibariis comediſſet, ſubſtitit aluus, & purulentum aliquid inſuper tranſmiſit. At ſede inflammata, febris omninò expers & doloris fuit, quod aſſeueranter dico. 35 Senem qui in lapideis veſtibulis degebat, lumborum dolor cepit & vtriuſq; cruris, & vtrinque ad femora & tibias interdum, & quandoque genua deſcendit. Quo diutiſſimè perſeuerante multæ reuerſiones aderant. Tumor pedum fuit, lumborum, tibiæ, & parui inguinũ tumores, venter durus, totius imi ventris tenſio cum dolore. Plærumque veſica dura & dolens inuenta eſt, & progermina quædam, & calores aderant. At certè in oculis, auribus, naribus, manibus, iudicationum notæ quædam fiunt, & alia quædam in conſiderationem adhibenda ſunt. Æger quoque ipſe num ſudet, aut tangat, aut olfecerit, aut guſtauerit, & alia quoque animaduertenda. Pili, color, cutis, venæ, nerui, muſculi, carnes, oſſa, medulla, cerebrum, quæque ex ſanguine proueniunt, viſcera, venter, bilis, reliqui humores, articuli. Deinde num circa aurem dolor ſubnatus ſit, atque ibidem aliquid collectum fuerit, quod glandula non attingat, neque os purulentum ſit, & id ipſum ſenſim euanuerit, tumq; febris ſtatim cœperit. Pulſus, tremores, conuulſiones, ſingultus, circumcirca vrgens ſpiratio, ſeceſſus, ex quibus in cognitionem venimus. Oculis purulentis ſi rumpantur magna vlcera fiunt, & ſi ſecantur, profunda, ac vtroque modo pupillæ vlcerantur. 36 Ariſteas ex vico Amphilochi quarto die delirauit, aluus aliquantulum ex virore palleſcentia demiſit, ſomni ſalubres aderant, & æger coloris erat candidi. Quibuſdam circa initia velut quidam tremor digitorum & labiorum inter loquendum aderat, reliquarumque partium, & effrenatam linguæ volubilitatem habebãt. His præcipuè facies rubeſcebat, & inebriabantur, aut vomitione probè vtentes intumeſcebant. 37 Qui ad Medoſadæ vicum habitabat, tenuia, minimè biliosa, aquoſa, multa deiecit, præcordia cedentia & tumida habuit, & ſopore detentus erat. Ad decimumquartum diem maximè cùm iudicatio procederet, rigor abſque tremore adfuit, membrorum diſſolutio, remiſſio, collapſio, alui deiectiones. Sopore detentus ex ſomno mente mouebatur, non inſaniit, ad decimumquartum diem iudicatione eſt abſolutus, neque quicquam eorum quæ decernere ſolent obſtitit. Eodem modo alter circa initia nonnihil glutinoſa alui recrementa demiſit, ex quibus

πιεσάντων, ἐσφακελίσθη, καθισαμένου ἐς πλεύμονα, ἐπεσήμηνε βραχέως, ὅσησι περιῆν, καὶ ἄλλο τι ἐς ἔνδον. (A) Τὰ ἐντιθέμενα ἐς τὰς ῥῖνας ἢν πυρετήνωσιν, ἢ μὲν λυθῇ ἡ ὀδύνη, παχέα κατὰ τὸν μυκτῆρα ῥεῖ. ἢν δὲ μήτε ὀδύνη, μήτε ὁ πυρετὸς, λεπτὰ καὶ ἴσως πυρώδεα. οἷον τὸ μὲν λεπτὸν Ἡγησίππῳ ἐς νύκτα προσεθέμενον. τὸ δὲ παχὺ, τῷ ἐν τῷ Κορίνθῳ εὐνουχοειδεῖ, τῷ Κελευρέος, ἦν. Πέπονες αἱ ἐπὶ τῇσι νούσοισιν ἀποστάσιες, (B) εἰ κρίνουσι σημεῖον. ἢν πυρώδεα ἐόντα, μὴ πυρετήνωσι, καὶ δύσφορα ἐόντα, εὐφόρως φέρωσιν. οἷα τὰ ἐπὶ τῇ ἕδρῃ Χάρωνι. τῷ δὲ Λεαμβίῳ ἑλκώδεος ἐντέρου δοκέοντος εἶναι, ἐν δυσεντερίῃ φαρμακευθέντι ὦμος καὶ ἕδρη ἀφηλκώθη ἀπυρέτου ἐν ἀριστερῷ. ὁ ἀπὸ τῆς φύσεως μετεωρισθεὶς, ἐπῆρτο καὶ ὑπήλγει κενεών. τούτῳ γάλα πλέον καὶ ἀκρητέστερον πιόντι καὶ ἐπικοιμηθέντι, αὐτίκα ναυσίη καὶ θέρμη ἐγένετο. ἔπειτα ἀπτήσαντι, καὶ (C) ἀντὶ σιτίων ἐσχαρίτην κριμνῶν ἀποφαγόντι, ἔστη ἡ γαστήρ. καὶ πυώδεα ἐπιδιῆλθε. ἕδρης δὲ ἐπιφλεγμηνάσης, ἄπυρος καὶ ἀνώδυνος ἦν ἰσχυρῶς, τοῦτο λέγω. 35 Ὁ ἐν τοῖσι λιθίνοισι προπυλαίοισι πρέσβυς, ὀσφὺν ἤλγησε, καὶ σκέλεα ἄμφω, καὶ θάτερον κατέβαινεν ἐπὶ μηρούς, καὶ ποτὲ κνήμας, καὶ ποτὲ γούνατα. ἐγχρονιζούσης μάλιστα, πολλαὶ παλινδρομίαι ἐγένοντο. (D) οἴδημα ἐν ποσίν. ὀσφύϊ. κνήμῃ. βραχεῖς βουβῶνες. γαστὴρ σκληρή. καὶ ἔντασις ἡ κάτω ἡ πᾶσα. καὶ ὀδυνώδης τὰ πλεῖστα εὑρέθη ἔχων. καὶ κύστιν σκληρὴν καὶ ὀδυνώδεα. καὶ βλαστήματα. καὶ θέρμαι. οἷα τοῖσιν ὄμμασι, τοῖσιν ὠσὶ, τῇσι ῥισὶ, τῇ χειρὶ αἱ κρίσιες, καὶ τἆλλα οἷσι γινώσκομεν. ἐκ ἀσθενέων ἢ ἱδρῶν, ἢ θίγων, ἢ ὀσφρανθεὶς, ἢ γευσάμενος, (E) τὰ δ' ἄλλα γνούς. τρίχες. χροιή. δέρματα, φλέβες. νεῦρα. μύες. σάρκες. ὀστέα. μυελός. ἐγκέφαλος. καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ αἵματος, σπλάγχνα, κοιλίη. χολή. οἱ ἄλλοι χυμοί. ἄρθρα. καὶ μετὰ ἢν ἤλγησε παρ' οὖς τὰ ὑπὸ συστρεμμα, ἀδένος οὐκ ἐπιψαύοντος. ἔστιν οὐκ ἀποπυϊσκῶν. καὶ τοῦτο ἐμαλακώθη. καὶ τότε εὐθὺς ἐπυρέτηνε. σφυγμοί. τρόμοι. σπασμοί. λύγγες. ἀμφίπνευμα. ἄφοδοι. οἷσι γινώσκομεν. τοῖσιν ἐμπύοισι τὰ ὄμματα. καὶ ἐκρηγνύμενα μεγάλα ἕλκεα ἴσχει. (F) καὶ τεμνόμενα βαθέα, ἀμφοτέρως αἱ κόραι ἑλκοῦνται. 36 Ὁ ἀπὸ Ἀμφιλόχου κώμης Ἀριστέης, τετάρτῃ παρέκρουσε. κοιλίη ὑπόχλωρα διῆλθε. καὶ ὕπνοι χρηστοί, λευκόχροος. ἀρχομένοισιν ὑποτρομώδεες. καὶ δάκτυλοι καὶ χείλεα διαλεγομένοισι καὶ τἆλλα, καὶ γλῶσσα, θρασύτεροι προπετέως. ἐρυθρὸς ἐπὶ προσώπου μάλιστα τούτοισιν ἦν. οὗτοι ἐξώρηξαν, ἢ ἐμέτῳ χρεωμένοι ἐμέσαντες ᾤδεον. (G) 37 Ὁ δὲ κατὰ Μηδοσάδεω λεπτὰ ἄχολα, ὑδατώδεα, πολλὰ διεχώρει. ὑποχόνδριον ὑπακοῦον καὶ κυρτόν. κωματώδης ἐγένετο. περὶ τεσσαρεσκαιδεκάτην πρὸς κρίσιν μάλιστα ἐόντι, ῥῖγος ἄτρομον. διάλυσις. πάρεσις, σύμπτωσις. τὰ τῶν ἀπιόντων, κωματώδης παραφερόμενος ἐξ ὕπνου. οὐκ ἐξεμάνη. ἐκρίθη περὶ τεσσαρεσκαιδεκάτην. οὐδὲν τῶν κρινόντων ἐναντίον. ὁμοίως ὁ (H) ἕτερος ἐν ἀρχῇσιν ὑπόγλισχρα διαχωρήματα, ἐξ οἵων

τὸ παχύ.

A ὃ παχὺ ἐκρίθη μέν. ἄγρυπνος. μετὰ ταῦτα ὑπόγλισχρα. ὑπόχολα. πέπονα. χολώδεα. μὴ λεπτά. ἐπεὶ δὲ ἄρξηται ξυνίστασθαι, ταχεῖαι αἱ κρίσιες. ὑποχόνδριον ἐντεταμένον ἔφαινε φλεβοτρώδεα τρόπον περὶ ἕκτην. ἐπτὰ ἐκοιμήθη ἑβδόμῃ. ἐκρίθη περὶ ἐνάτην. λευκόχροοι. οὐ πυρροί. ἀμφότεροι. διαχωρήματα ὑδατώδεα, ἐς αἰθρίην τιθέμενα. ἄνω λεῖον, λεπτόν. κάτω ἴκελον ὑαλώδει, κατωθεν τὸ ὑπόστασιν ἔχον. οἷσι κατὰ τὰ δεξιὰ ὑπολάπαρος τεῖνος,
B φρενιτικοί, ἢν μὴ λύηται, λήγοντος τοῦ πυρετοῦ. οἷσι δὲ ὑπὸ λαπαρότητος κοιλίης, ἐν αὐτῷ τούτῳ οἷον περιλαμβανόμενον ὑποσκληρὸν ὀδυνῶδες τι, καὶ πάνυ κακοήθες, οὐκ ἐθέλει διαχεῖσθαι, ἴσως ἐκ τῶν τοιούτων ἐκπυΐσκεται. ἐν δὲ τοῖσι δεξιοῖσιν αἱ ἐπάρσιες. ὅσαι μὲν ἐπὶ πολὺ καὶ μάλα καὶ μάλιστα πιεζομένη ἢν ὑποβορβορίζῃ, οὐ πάνυ τι κακοήθεις οἴονται. οἷον ἐν τοῖσι δεξιοῖσιν ἀπ' Ἀμ-
C φιλόχου, καὶ ὁ κατὰ Μηδοσάδεω. οὗτοι κωματώδεες, καὶ ἐν ὕπνοισι καταφερόμενοι.

quod craſſum erat iudicatoriũ fuit, peruigil erat. poſt hæc nonnihil glutinoſa, aliquantulum bilioſa, matura, bilioſa, non tenuia prodierunt. Vbi verò conſiſtere cœperunt, celeres fuerunt iudicationes. Circa ſextum diem præcordia diſtendi viſa ſunt venarum agitatarum in morem, deinde circa ſeptimum dormiuit, ad nonum iudicatione eſt abſolutus. Vterq; candidi erat coloris non fului. Excrementa aquoſa ſub dio aliquando expoſita, supernè læuia, tenuia, infrà quod ſubſidentiam habuit glaſto admodum ſimile erat. Quibus dextra parte aliquantulum mollis diſtentio fit, phrenitici euadunt, niſi febre deſinente ſoluatur. Quib⁹ verò præ ventris mollitudine, in ſe velut quiddam collectum cum dolore dureſcit, & valdè malignum eſt, neq; diſſipari ſolet, fortaſſis tale quid in pus vertitur. At in dextris ſublati tumores, qui magna quidem ex parte molles ſunt, maximeq; prementi, ſi quid ſubmurmurarit, non admodum maligni exiſtimandi ſunt. Quale quid in dextris ei accidit qui ex Amphilochi villa venerat, & ei qui iuxta Medoſadæ vicum habitabat, qui ſopore detinebantur & altiore ſomno corripiebantur.

11 λαπαρὸς] Id etiam ad ventrem pinguem & opimum referri poteſt, malui tamen ad totum corporis habitum referre. λαπαρὸς etiam exemplaria quædam manu ſcripta habent, quæ ſecuti videntur interpretes, quod ventris mollitudinem, vt paulò pòſt, indicat. Cæterùm huius loci meminit Gal. lib. 3. περὶ δυσπν. vbi παλίγκοτα legit.

ἀλκετρώδης] ἀλκετρώδης ἀρχαϊκῶς, ἀλκαιος ἢ σίλφιον dicitur Hippocrati, vt teſtatur Erotianus, περὶ τὸ ἄλκετρον, hunc profectò locum ſubindicans. Sed apparet Erotianum legiſſe κοιλίης παραχὴ ἀλκετρώδης.

14 ἡ Μνησ...] Significat intra paucos dies ſectione ſublatam fuiſſe ægram & pus internum collegiſſe.

D τὰ ἐντιθέμενα] Intelligi videntur medicamenta quæ naribus imponuntur & induntur ad hæmorrhagiam. Quidam codices ἐκτιθέμενα legunt, ſed ἐντιθέμενα meliores & probatiſſimi quique. Cornarius, vt nos quoque, τὰ ἐντιθέμενα ἐς τὰς ῥῖνας legiſſe videtur, pro ἐς τὰς ῥῖνας. Caluus verò iſtud aliò tranſtulit. Quædam etiam exemplaria, ἐκ τῶν λυθ. legunt, quæ ſecuti videntur interpretes. Poteſt etiam hic locus de medicamentis quæ imponuntur ad dentium dolores intelligi eamque in rem aph. 25. lib. 6. epid. ſect. 6. accommodari, vbi exemplum hoc de Hegeſippo vſurpatur. Quidam etiam πυῤῥάδια pro πυρώδεα legunt, & rubra accipiunt.

πάνυ] Abſceſſuum qui in morbis iudicatoriè ſiunt dignoſcendorum doctrinam facit, cùm ſit, vt ſcribitur lib. 6. * epid. ἀποστάσιες ἢ κρίσιες ὅσα ἐς ...

* Sect. 3.

ἀμαλακτέα] Sic legunt meliora exemplaria etſi vetus Regium ὀμαλακτέα habet.

E κατωθεν] ἐν κατωθεν legunt exemplaria omnia manu ſcripta & Aſulanum. μετεωρισμένος autem à flatibus diſtentum ſignificat & inflatum, vt μετέωρα ὑποχόνδρια ἐμπνευματώδεα, φυσώδεα καὶ τεταμένα explicat Galenus, quibus lac eſt aduerſum, Comment. ad aphoriſ. 64. libr. 5.

παύονται] Duo exemplaria Regia manu ſcripta pro παύονται, & αὐαυδία legunt. παύονται tamen magis placet.

15 καὶ βλαστήματα] Interpretes ἐξανθήματα legiſſe videntur, aut βλαστήματα progermina pro exanthematis ſumunt. Poſſunt etiam βλαστήματα intelligi inguinum tumores, quòd ſint βουβῶνες (vt ſcribit † Hippocrat.) σημαῖον τῶν τὰ βλαστήματα ἰσχόντων, & internam viſcerum redundantiam ac impuritatem denuncient.

† Lib. 6. epid. Sect. 3.

ἐν τοῖσι ὄμμασι] Locus valde eſt obſcurus, in quo tamen nihil immuto, exemplarium authoritatem ſecutus. Videntur autem tantum præcipua quædam capita indicari, ex quibus velut ex fontibus quibuſdam indicationum notæ hauriendæ ſunt. Interpretes longè alium ſenſum aliamque lectionem ſecuti ſunt.

ταῦτα σύστρεμμα] σύστρεμμα hic ad aures enatum tuberculum ſignificare videtur, etſi aliter ſumit Caluus. Indicantur autem his
F verbis tumores ad aures enati non ſuppurantes, ſed ſenſim euaneſcentes, qui inſidas & malas iudicationes atteſtantur. Quibus etiam μελανώδεας ſæpè attribuit Hippocr.

ἀμφίπνοια] Hic ſignificare videtur circumcirca & vndique vrgentem ſpirandi difficultatem, & pro magna & vehemente ſumi: Caluus πνοιὰ ſimpliciter exprimit.

τὰ ἐξελκούμενα] Hæc de purulentis oculis intelligenda veniunt, & exulceratis, de quibus multa ſcribuntur Prorrhetico ſecundo.

16 ὕπνοι ὑγιεῖς] Caluus οὐχ ὑγιεῖς legiſſe videtur, contra tamen omnium quos videre licuit codicum fidem.

τὰ γλωσσοκάτοχοι τρεμώδεις] Sunt qui petulanti & effrenata linguæ volubilitate ſunt præditi, & in balbutientium numero reponuntur, quibùs ex nimia humorum inundatione, neruoſi generis imbecillitas contrahitur reliquarumque partium, & tremor fit.

ἄλλοι] ὅδ᾽ αὖ legunt exemplaria quædam manu ſcripta Regia, ſed reconditiora ἄλλοι habet. Caluus ἄλλοι legit, quæ lectio non omninò improbatur. Ac videtur temulentiæ aut crapulæ diſcuſſio & per vomitionem repurgatio obiter attingi, quæ & antiquitatis
G teſtimonio ſartam habet ſuffragationem, vt ſcripſimus noſtris in lib. 2. epid. Com.

17 ὁ δὲ κατὰ Μηδοσάδεω] Sic legunt ferè omnia exemplaria. Sed Μηνάδεω habet ſcripta quædam, quam lectionem ſecutus eſt Caluus. Et certè hunc locum indicat Gal. in Exeg. cùm ſcribit Μηδοσαάδεω, ὑπαχαόριον κώμης. ἐκ τῆς ... , vbi & ... in quibuſdam codicibus legitur. Erotianus Μηδοσαάδεω legiſſe videtur (ſi modò vera eſt lectio) & ὄνομα τόπου eſſe indicat.

τὰ τῆς ὀπίσσω] Hæc phraſis deiectiones proceſſiſſe ſignificat, & aluum fluxam & liberam fuiſſe, cuius beneficio reliqua indicationi ceſſerunt.

παραφερόμενος ἐξ ὕπνου] Poteſt & leuis mentis alienatio intelligi hac phraſi, poteſt quoque & deprauata motio aut aberratio quædam ſignificari, qua ſopore detentus ex ſomno experrectus ferebatur.

ἐπὶ τῆς κρίσιος ὁδὸς τῆς] Rectè & ordine ad decimum quartum diem proceſſiſſe iudicationem hæc phraſis indicat, nullis obni-
H tentibus decernentibus ſignis.

ἄγρυπνος] Exemplar manu ſcriptum Regium ἀγρύπνια legit.

χολώδεα] Caluus γλίσχρα legiſſe videtur. Omnia tamen exemplaria χολώδεα habent, fortè pro χαλώδεα.

φλεβοτρώδεα τρόπον] Sic legunt omnia exemplaria, ſed φλεβοτονώδεα aut φλεβοτομώδεα malim, quæ lectio magis arridet, vt indicetur hypochondrium diſtentum venarum intentarum in morem, aut venarum & arteriarum ſanguinis feruore & efferueſcentia concitatarum aut agitatarum in morem, quod tumidum aut concepto intus calore inflammatum denunciat. Qua notione Interpretes φλεβοπαλμώδεα legerunt, quæ ferè eſt veterum codicum lectio apud Hippocratem, vbi φλεβοπαλμώδεα legitur, vt in Coïs Præſagiis &

Prorrhetico primo, vbi ampliorem fecimus vocis huius explicationem. Erotianus certè φλεβοπαλίη τὰ μὴ ἡσυχάζοντα οἰδήματα expone- A
re videtur, ἀντὶ τοῦ μὴ ἠρεμοῦντα hoc eſt tumores deſidentes, ut etiam cum pulſu & motu, vt velut in arterijs contingit. Interdum verò τὰ ἐν κοιλίῃ καὶ ποι ταραχώδεα ſignificare ſcribit. Quæ profectò hypochondriis inflatis, tumidis, diſtentis aut etiam inflãmatis rectè conuenire poſſunt. Cæterùm quod φλεβοπαλίη Gal. in Exeg. reponit, hic locum habere vix poteſt niſi ſi quis ad delirium referat, quod poſtea ἐκσωμάτια addatur. Vitioſum autem eſt quod Aldinus codex φλεβοσφάδια pro φλεβοπαλίη legit.

ἐπὶ ἀποκαλυπτόμενοι] Sic legunt meliora exemplaria & Aldinum, reliqua ἀποκαλυπτόμενοι. Illud verò ἐν αὐτῷ τούτῳ valdè eſt perplexũ. Cornarius de febre ſumpſit. Caluus de aliqua corporis parte aut ventris. Mihi videtur ἐν αὐτῷ τούτῳ ἀποκαλυπτόμενοι de tuberculo poſſe ſumi, quod in ſe quiddam collectum & concluſum habet, & ventris mollitudine latet, tandem tamen dureſcit & ſuppuratur, cùm diſſipari, diſcuti aut diffundi nequeat, quod ἀρχεώδης effert.

καὶ μάλα ἢ μάλιστα] Sic legunt exemplaria publicata & magna ex parte manu exarata. Quædam tamen recondita ἤ τι πάνυ μαλακαί habent. Quam lectionem ex membranis Italicis habet Caluus.

ἐν ὕπνοισι καρωθέντες] Videntur ſignificare altiore ſomno degrauatos fuiſſe & correptos. Interpretes περιφερόμενοι legiſſe B
videntur, contra tamen omnium exemplarium fidem.

38 Aëris conditiones quænam ſint, & quibus temporibus ac regionibus magis aut minùs contingant, conſiderandæ ſunt. Ad iudicationem quoq; morborum vigores interdum ſpectare oportet, & acceſſiones quæ quotidie, aut maturiùs, aut ſeriùs, tertio, quartóve circuitu inuadunt. Videndum etiã quibus in circuitibus quæ decernunt intumeſcunt, ſanguinẽ profundunt, & contrà. Quibus etiam in abſceſſibus morborum reuerſiones fiunt, temporum venæ, & collapſiones, & colorum mutationes ante iudicationes, & quibus iudicatio minimè contingit. Item corporis anxietates, diſtentiones, colorum mutationes ex rubro in pallidum, vbi iudicatio non fit, & cutis diſtentiones abſq; iudicatione, oculi collapſio, corporis aſperitas cum ſiccitate. Quibus quidem volentibus lachrymæ emittuntur, nil mali portenditur, at quibus inuitis effluunt, malum. Quibus autem dentés vndiquaq; lentore obducuntur, malum ſuſpectare licet. Qui vlcus in tibia habuit, & Attico vſus eſt, huic puſtulæ ſublatæ ſunt, rubræ, magnæ, idque tuſſis vice quæ poſtea vexauit, neque enim antea tuſſiuit. In Æno horrorem ſentiebant quotquot ex capitis vulnere laborabant, malignè habebant, pus colligebant, poſt inanem egerendi cupiditatem ex via pedum dolor aderat, & cum mentis perturbationibus laſſitudines. Ex quorum numero Clinia cibos auerſabatur, contabeſcebat, pus interdum paulò cruentum, interdum pus intumeſcens reiecit. 39 Hippei coniunx aqua inter cutem laborans, quæ etiam à tribus annis ad veris initia tuſſi vexabatur, maiorem autem puris copiam intrò collegit, ſub hyemem aquoſa facta eſt. Ab illis verò medicamentis repurgata meliùs habuit. Ancilla mortua eſt. In tuſſientibus, iis quidem qui manibus laborabant, velut puero qui ſarmenta contorquebat, & Amyntæ filio, vbi vtriſque ſolius dextræ reſolutio contigiſſet, ceſſabat, deinde tuſſientes ea affecti ſunt. Qui verò aut equitarunt, aut pedibus iter fecerunt, in lumbis & fœmoribus eam ſenſerunt. Magna autem ex parte ſiccæ tuſſes erant, aut certè quidem violentæ. Enmyris vxor ægrorum in morem minimè affecta, abſq; febre ſtupida eſt reddita, deinde in totius corporis tremorẽ res vertit, & colliquationem, & cibi faſtidium ac ſitim, frigidaque erat. Qui nocturna cæcitudine laborabant (nyctalopes dicuntur) plurimam vrinam reddebant, poſtea paulum quiddam emittebant. Iis verò tuſſi atque inſuper febre diuexatis tubercula ad aures circa ſeptimum aut etiam octauũ diem erumpebant. 40 Enmyris filia febre laborauit & ex aure pus effluxit, haud certò ſcio an circa octauũ diem. Quibuſdã verò dens præcipuè tertius inter ſuperiores exeſus fuit, & hic præ omnibus exeſus reperiebatur. In hunc dolor & quibuſdam etiam circum pus colligebatur. Interdum verò vehementia ad aures tubercula exoriebantur, & hi magis tuſſiebant quàm illi, interdum etiam ſuppuratio fiebat cum febribus, & liberabantur ſeptimo die. Ex ingraueſcente præcordiorum tumore ſolutio nulla contigit, aluo emollita inerant pauca

38 Αἱ καταστάσιες, καὶ οἷαι ἐν ᾗσι μᾶλλον καὶ ἧσσον γίνονται ὥρῃσι, χώρῃσι. τὰς ἀκμὰς ὅτε τῶν νούσων, καὶ πρὸς κρίσιν. καὶ τὸ καθημερινὸν, καὶ τὸ πρωϊαίτερον, καὶ ὀψιαίτερον. τρίτη, τετάρτη περιόδῳ. καὶ περιόδων ἐν ᾗσι τὰ κρίνοντα οἰδέοντα. αἱμοῤῥαγίαι καὶ μή. αἱ ἀποστάσιες ᾗσιν ὑποστροφαί. φλέβες κροτάφων, καὶ συμπτώσιες, καὶ χροιῶν μεταβολαί. πρὸ τῶν κρισίων, καὶ οἷσι μὴ κρίνεται. καὶ οἱ ἀλυσμοί. περιτάσιες. χροιῶν μεταβολαί, ἐκ τοῦ ἐρυθροῦ ἐς χλωρὸν. ὑπὸ μὴ κρίσιν. καὶ αἱ δέρματος περιτάσιες, ἄνευ κρίσιος. καὶ σύμπτωσις ὀμμάτων. τοῦ σώματος σκληρότης ξηρή. οἱ μὲν ἑκόντες δακρύουσιν, οὐ κακόν. οἷσι δὲ ἀκούσιες παραῤῥεῖ, κακόν. οἷσι δ' ἐπὶ τῶν ὀδόντων περιγλίσχρα γίνεται, κακὸν ὑποσχάσκειν. ὃς ἐν τῇ κνήμῃ ἕλκος εἶχε, καὶ τῷ Ἀττικῷ ἐχρήσατο, τούτῳ ἐξανθήματα ἐξηρέθη. ἐρυθρὰ, μεγάλα. τοῦτο ἀντὶ τῆς βηχὸς τῆς ὕστερον. οὐ γὰρ ἔβηξεν. τὸ δὲ πρότερον. ἐν Αἴνῳ ὅσοι φρικώδεες, τρωματίαι κεφαλῆς, κακοήθεες καὶ ἐμπυητικοί. ἐκ κενεασμοῦ ὁδοιπορίης ὀδύνη ποδῶν. καὶ ἐν τῇσι ταραχῇσιν οἱ κόποι. ὡς ἡ Κλινία ἀπόσιτος τηκομένη, πυώδεα ἄλλοτε σμικρὸν αἱματώδεα. πυώδεα ἐπτύει. 39 Ἡ Ἵππεω ὑδρωπιώδης, ἣ καὶ ἐπὶ τρία ἔτεα πρὸς ἦρ ἀρχόμενον ἔβησσεν, ὅτι πλέον διεπύησεν, ἐς χειμῶνα ἐξυδατώθη. κείνων δὲ φαρμακευθεῖσα, ἐρρήισεν. ἀπέθανεν ἡ παιδίσκη. τῶν βησσόντων οἱ μὲν τῇσι χερσὶ ταλαιπωρέοντες, εἷς ὁ παῖς ὁ τὰ κλήματα στρέφων, καὶ ὁ Ἀμύντεω, παραλυθέντες αὐτέων μούνων τὴν δεξιὴν χεῖρα, ἐπαύσαντο. ἔπειτα ἔπαθον τοῦτο βήσσοντες. εἰ δὲ ἢ ἱππεύσαντες, ἢ ὁδοιπορήσαντες ἐς ὀσφὺν ἐς μηρούς. ξηραὶ δὲ αἱ πλεῖσται. εἰ δὲ μή, βίαιοί γε. Ἡ Ἐμύεος γυνὴ οὐ νοσώδης, ἐδόκει ἄνευ πυρετοῦ τυφώδης εἶναι. ἔπειτα ἐς τρόμον ἦλθε παντὸς τοῦ σώματος. καὶ τῆξιν. καὶ ἀποσιτίην. καὶ δίψαν. καὶ ψυχρὴ ἦν. οἱ δὲ νυκτάλωπες, οἱ πολλὸν οὐρήσαντες, ἐν ὑστέρῳ βραχὺ τι ἐνεβάλλοντες, καὶ ἐπιπυρετήσαντες ἐκρηγνύμενα περὶ τὰ ὦτα ἑβδομαῖα ἢ καὶ ὀγδοαῖα. 40 Ἡ Ἐμύεος παῖς ἐπυρέταινε καὶ ἐκ τοῦ ὠτὸς ἐῤῥύη πυῶδες περὶ ὀγδόην οὐκ οἶδα σαφέως. ἔστι δ' οἷσι καὶ ὀδὼν ὑπῆρχε βεβρωμένος. μάλιστα ὁ τρίτος τῶν ἄνω. αὐτὸ τοῦτο δὲ ἦν (ὁ εὑρίσκετο) βεβρωμένος. ἐς τοῦτον ὀδύνη. καὶ ἔστιν οἷσι καὶ περιεπύημα. οἷσι δὲ ἐς ὦτα ἰσχυρῶς βήσσοντες μᾶλλον ἢ ἐκεῖνοι. οἷσι δὲ καὶ ἐς ἐμπύησιν σὺν πυρετοῖσι, καὶ ἀπαλλάσσει ἑβδομαίους. ἐπεὶ παροξυνθέντων ὑποχονδρίων οὐκ ἐλύθη. μαλαχθείσης ἐνῆν τὰ σμικρὰ ὑπόλοιπα.

A C D E F G H H

ξυντρέμ-

A ξυστρέμματα οὐ χρηστά. οὖρον αἱμοχολῶδες. ἔπτυε δὲ
ἀφρῶδες. παρ' ὃν Κυνίσκος εἰσήγαγέ με. ἑβδόμῃ πα-
ρωξύνθη. περὶ δὲ ιδ´ ἐκρίθη. μαλυνόμενα κακά. κα-
θαρὰς φάρυγγα. ὀλίγα. πλατέα, πέπονα ἀναπτύ-
σας. ἐκ ῥινῶν μικρὸν ἔσταξε, ἐκαρηβάρει. χειρῶν καὶ
σκελέων κατάλυσις. κοιλίη λυθεῖσα ὤνησε. πόδες αἰεὶ
θερμοί. ὕπνοι ἦσαν δὲ. καὶ πρὸς οὖς οὐ ἠρέθη, ὅτι πέ-
B πονα ἔπτυσεν. 41 Ἡ Δημαράτου γυνὴ, πόδες
καὶ ἐν τῇσι φρίκῃσι θερμοί. Εἴτε ἐς τὸ ἔμπυον εἴτε μὴ,
ἀπώλετο. Εἶχεν πρεσβύτης, ὁ ἀποθανόμενος ἅμα ἀ-
δελφῇ ἑωυτοῦ. τι κεκρυμμένον μανικὸν ἐνῆν. ἐπεὶ
δ' ἐλθούσης ἕλμινθος ὑποπαχέης καὶ σιτίου ὀλίγου, αὐ-
τίκα ἐπαύσατο. καὶ ἐκοιμήθη. καὶ ὑγιὴς ἦν ὁ πρεσβύ-
της οὗτος. καὶ τοῦ σώματος περίτασις τοῦ δέρματος. ἄ-
C κρα ψυχρά. λαπαρός. τρομώδης ἐν ἀρχῇσι καὶ
χείλεα καὶ χεῖρες. καὶ φωνήν. παρεκινήθη κοσμίως.
ἐχάσκεν, οὐ πάνυ δύσπνοος ἦν. ἡμέρῃσιν οὐκ οἶδα περὶ
τὰ εἴκοσιν, ἀπέθανεν. 42 Οἷσιν ὑποχόνδρια καὶ κοι-
λίη ὑποχωρέει, πιεζόμενα ἀλέα, οὐ βορβορυσμῷ,
ὡς ἐν Ἀβδήροισι κωλωτέα, ὅτι ἐπὶ πρότερον κρί-
σιμοισι ἡμέρῃσιν τῇ προτεραίῃ. καὶ τὰ κακά. καὶ τ'
D ἀγαθὰ σημεῖα, ἐν τῇσι ἡμέρῃσιν ἐπιπαροξυνό-
μενοι χρονίζουσι, καὶ ᾗσι λήγοντες βραδύνουσι. καὶ
τὰ ἄπιστα τῶν ῥηιζόντων, καὶ τὰ δι' ἃ σφῶν αὐτῶν πα-
ροξύνονται. πτύαλον τοῖσι περιπνευμονικοῖσιν, οἷσι χο-
λώδεα ὅταν μέλλῃ λήγειν, τὰ πάνυ ξανθὰ, βραχέ-
ως, οἷα τὰ ἐν ἀρχῇσι ἐόντα τοιαῦτα ἐπιφαίνεται,
οὐ πάνυ δοκέω ταῦτα ἐκπεπαίνεσθαι. ἀλλὰ κρίνειν δὲ
E παρὰ τῷ διδασκάλῳ, καὶ ἄλλοτε δὲ εἶδον. 43 Νί-
κιππος ἐν πυρετοῖσι ἐξωνείρωσσε καὶ οὐδὲν ἐπέδωκεν ἐπὶ
τὸ χεῖρον. καὶ τὸ αὐτὸ δὲ τοῦτο πλεονάκις ἐγένετο, καὶ οὐ-
δὲν ἔβλαψε. προερρέθη ὅτι παύσεται, ὅταν δὲ πυρετοὶ
κριθῶσι. καὶ ἐγένετο οὕτως. Κριτίας ἐν πυρετοῖς ὑπὸ
ἐνυπνίων ἠνωχλεῖτο ἀφ' οἵων οἴδαμεν ἐπαύσατο καὶ αὐ-
τὸς ἅμα κρίσει. Ἄλκιππος ἔχων αἱμοῤῥοΐδας, ἐκωλύε-
F το θεραπευθῆναι. θεραπευθεὶς ἐμάνη. πυρετοῦ ὀξέος
ἐπιγενομένου, ἐπαύσατο. 44 Ἐν τοῖσιν ὀξέσι πυρετοῖσι διψώ-
δεες ὑπὸ ἰητρῶν πιεζόμενοι τοῦ ποτοῦ, ἢ καὶ ὑπὸ σφῶν
αὐτῶν, δοκέουσι πολὺ ἂν ἐκπιεῖν. ὕδωρ ψυχρὸν δοθὲν
ἵνα ἀπεμέσῃ, ὠφελεῖ. χολώδεα γὰρ πάρεσται. ὅτι τὰ
νεῦρα αὐτὰ ἐφ' ἑωυτὰ ἕλκει σημεῖον. ἢν μὲν τὰ ἐν τοῖσιν
ἄνω τῆς χειρὸς τρωθῇ νεῦρα, ἐς τὸ κάτω νεύσει ἡ χείρ, ὑπὸ
G τῶν κάτω νεύρων ἑλκομένη. ἢν δὲ τοὐναντίον, ἄλ-
λως. βήσσουσι ξηρὰ ἢ τοὺς ὄρχιας, καὶ ἐκ τῆς βη-
χικῆς ὄρχις λύεται φλεβοτομηθέντα. καὶ φλεγμαίνον-
τες βήσσουσιν, οἱ ἐν τοῖς ἐπὶ βουβῶσι πυρετοῖς ἐπιβήσ-
σουσι.

aliquantum glutinoſa, concreta quædam minimè bona Lotium cruentum & ſputum ſpumans reddebat. Is ad quem me deduxit Cynicus, ſeptimo die ingraueſcebat, ad decimũ verò quartum diem iudicatione eſt abſolutus. Sed quę ſenſim diſparuerunt malum portendebant. Fauces puras habebat, pauca, lata & matura expuebat, paucus è naribus ſanguis ſtillauit, capitis grauitas aderat & manuum ac crurũ diſſolutio: aluus ſoluta profuit, pedes ſemper caluerunt, ſomni aderant, nihilque ad aures ſublatum eſt, quod concocta expuiſſet. 41 Demarati coniunx etiam inter horrendum pedes calidos habuit, ſiue ad ſuppurationem deuenit, nec ne, periit. Senex qui deceſſit, vnà cum vxore ſua ægrotabat, cui furioſum quiddam latens inerat. At vbi prodiiſſet lumbricus aliquantulum craſſus, & paucum cibi recrementum, ſtatim conquieuit, & dormiuit ac conualuit ſenex iſte, cutis corporis circumtenſa, extrema frigida, mollis erat, ab initio tremula habebat labra, manus & vocem, moderatè mente motus eſt, ore erat hianti, neq; admodum difficulter ſpirabat: diebus haud procul viginti mortuus eſt 42 Quibuſdam præcordia ac aluus compreſſa ac conferta demiſerunt abſque murmure, interdum, vt Abderis, ſtellionum tunicis ſimilia. Id verò animaduertendum quòd primùm contingit pridie iudicatoriorũ dierum, quodq; bona & mala ſigna his diebus eueniunt, quibus diutiùs ingraueſcunt, aut quibus deſinendo tardiùs occupant. Tum quæ perfidè alleuant, tum ea per quæ ſeipſis morbi grauiores fiunt. Sputa pulmonum inflammatione laborantibus interdum bilioſa, breui ceſſaturum morbum, quæ valde flaua, breuem fore indicant. Si qualia ſunt per initia, talia tandem ſe oſtendant, ea non admodum concoqui exiſtimare oportet, ſed iudicationem facere, qualis ei qui apud præceptorem erat contigit, & qualem aliàs interdum vidi. 43 Nicippus in febribus per ſomnum veneris imagines habuit, nihiloque ei deterius fuit, quod & ipſi ſæpiùs abſque noxa contigit. Id illi ceſſaturum prædictum fuit, cùm febres iudicatione ſolutæ fuiſſent, quod & ita euenit. Critias febribus detentus, inſomniis, vt nouimus, vexabatur, quibus etiam ipſe vnà cum iudicatione eſt liberatus. Alcippus per ora venarum quę in ano ſunt ſanguinem fundere ſolitus, curari vetabatur, curatus inſania correptus eſt, quæ febre acuta ſuccedente ceſſauit. 44 In febribus acutis ſiti oppreſſi à Medicis, aut ſua ſponte potu interdicto vexati, multùm bibere poſſe videntur. Iis frigida exhibita vt vomitio prouocetur, conducit. Sic namque bilioſa aderunt. Neruos in ſeſe contrahi id indicat. Siquidem manus nerui ſuperiores vulnerati fuerint, manus ab inferioribus neruis tracta deorſum inclinabit, contra verò aliter continget. Quibus teſtes intumeſcunt, tuſſi ſicca vexantur, & tuſſis vena ſecta in teſtium tumores deſinit, & inflammatione tentari tuſſiunt. Quinetiam febribus ex inguinum tumoribus obortis, tuſſes ſuccedunt.

[11] αἱ καταστάσιες] Videntur hîc quædam ad prænunciandam & dignoſcendam criſim obſeruanda præſcribi. καταστάσεις autem cœli conditionem & aëris ſtatum ſignificat.

εἴδομεν] Exemplaria Regia manu ſcripta, quorum alterum reconditum magis, alterum recentius. οἴδαμεν legunt eodem ſenſu.

H Nam hîc naturæ contentionem ad criticam hæmorrhagiam denunciandam indicare videtur, cùm corpus quodammodo ad ineundam pugnam turgeſcit & comparatur, venæque omnes intenduntur ac intumeſcunt. Caluus mirum in modum locum illum conturbauit, & ἠπιστάμην legiſſe videtur.

ἢ εἴτε καὶ μὴ] Iſta non legunt Interpretes quæ tamen habentur in codicibus manu ſcriptis.

κάρφεα ξηρά] Quædam exemplaria manu ſcripta κάρφεα ξηρὰ vitioſè legunt. Reliqua omnia σκληρὰ ξηρά, quod magis eſt Ionicum. Cæterùm corporis aſperitas & ſcabrities cum reſiccatione indicatur, cùm corpus ſtrigoſum eſt, rigidum & aſperum exhauſto omni humore, præcipuè cùm ἀχρήϊον & σύμπτωσιν iungat.

οἱ μὲν ὕδατες] Lachrymas in morbis ſpontaneas & inuoluntarias conſiderandas monet † Hipp. lib. 16. epid. & has quidem ſemper

ſuſpectat,illas alleuat, vt aphor. 52.lib 4 & lib.6. epid.aphor. 16 ſect 1 [Greek illegible] Qua de re plenius ſcripſimus noſtris in lib. 1.epid. Porrò meliora exemplaria [Greek] non [Greek] legunt. A

† *Aph. 22. Sect. 8.*

[Greek]] [Greek] Interpretes diuerſunt ore aliquantulum hiante eſſe & aperto,quod lentum illum humorem dentibus obductum, febrili incendio iam ſatis exiccatum,magis condenſat & dentibus affigit. Significat etiam oculis fixis intendere, quod qui mente & oculis aliquò acriter contendunt,ſæpè ſoleant ore hianti eſſe,velut oculos deuorantes dixit Martialis. Significat etiam [Greek], vt [Greek] apud Ariſtophanem,obſeruare,animaduertere,ſuſpectare ac ſuſpicari. Malum autem ſuſpectare licet,quòd vehemens incendium iſtud ſignificet. vt ſcribitur aph. 53.lib.4.

[Greek]] Atticum videtur eſſe emplaſtri nomen quod ſit vlceribus glutinandis efficax, quale eſt Attalum apud Celſum. [Greek] exponit Galenus [Greek]. Sic [Greek] ollam magnam multumque patentem Hippocr. ſignificare ſcribit Erotianus.

[Greek]] [Greek] mentis perturbationes intelligere videtur, quemadmodum [Greek] dicuntur qui mentis perturbatione tentantur in Prorrh. & [Greek], febres in quibus mens perturbatur,in Cois Præſagiis. B

[Greek]] [Greek] legunt exemplaria duo manu ſcripta Regia & Italica,vt ex Caluo patet. Alterum etiam reconditum [Greek] habet.

[Greek]] Exemplaria manu ſcripta [Greek] legunt & Aſulanum.

[Greek]] Significat ex tuſſi manus dextræ ſyderationem contigiſſe in iis qui manus exercerent,quæ ſubinde ceſſarat,tandem verò repetierat. Iis verò qui crura commouerent,in lumbos aut femora abſceſſum factum fuiſſe. Quod etiam indicat his verbis lib. 6.epid. * [Greek illegible] hoc eſt, Qui igitur plus voce laborabant, aut rigore corripiebantur,iis tuſſes in anginas potiſſimùm deſinebant. Qui verò manu laborabant,manuum tantùm reſolutiones habuerunt. Qui autem equitarunt,aut plurimùm viæ confecerunt,aut alioqui cruribus laborarunt, iis lumborum aut crurum impotentiæ ex reſolutione obortæ ſunt, & femorum ac tibiarum laſſitudo & dolor. Duriſſimæ autem & vehementiſſimæ tuſſes erant quæ ad partium ſyderationes deducebant. Iſta quidem omnia in reuerſionibus fiebant, per initia verò non admodum. Atque horum plæriſque tuſſes in medio remiſerunt, penitùs autem non reliquerunt,ſed cum reuerſione adfuerunt. At cùm in tuſſi diuturna magna ſit abſceſſuum fertilitas, tum verò præcipuè in articulos decumbunt,aut manus,aut femora,crura,lumbos,teſtes,aut reliquas corporis partes,vt ſæpiùs obſeruare licet apud Hippocratem,& abundè ſcripſimus in Pythione lib.3.epid.& noſtris in lib.2. Comment.vbi etiam hunc locum ſubnotauimus. C

* *Sect. 7.*

[Greek]] Exemplaria Regia manu exarata duo [Greek] legunt, Caluus [Greek]. Innuere autem velle videtur eam non decubuiſſe ægrorum more,ſed de repente ſtupidam effectam,velut in corpus irruente fluxione exagitatam. Sic enim mihi ſumi videtur hæc phraſis [Greek]. [Greek] autem legi cum manu ſcriptis exemplaribus,etſi quædam [Greek] habent. D

[Greek]] Nyctalopas & luſcioſos in tuſſi trahente fieri ſcribit Hippocr.lib.6.epid. maximeque pueros. Qui verò ſint nyctalopes ſcripſimus noſtris in Prorrh.magnum annotat.

[Greek]] Exemplaria manu ſcripta [Greek] legunt etſi non ſine vitij ſuſpicione.

[Greek]] Vitioſa ſunt exemplaria manu exarata Regia quæ [Greek] habent, quædam etiam [Greek]. Ex his quoque ſunt quæ [Greek] habent,quædam etiam [Greek]. Significat autem circum dentem pus collectum fuiſſe,eoque dolorem conſtitiſſe.

[Greek]] [Greek] de tumoribus qui molliuntur & vacuantur,aut ſubſidunt dici valde eſt tritum. Significat igitur ſeptimo die vacuatione emollita fuiſſe huiuſmodi tubercula.Exemplar Aſulanum [Greek] ſimpliciter legit. E

[Greek]] Id de præcordiorum tumore præduro intelligi debet. [Greek] autem ad aluum refertur,quæ vtcunque emollita tumor nihil conceſſit. Poteſt quoque [Greek] reſpicere & tumoris quantulamcunq; ceſſionem indicare. Exemplaria porrò manu ſcripta Regia valde recondita [Greek] legunt. Quædam etiam non æquè probata [Greek], & quædam etiam adhuc magis vitioſa [Greek]. [Greek] verò concretiones quaſdam ac veluti conuolutas duritiès ſignificant, & de humorum compacti collectione dicuntur,vt ſcripſimus Prorrh.2. Caluus vt [Greek] agnouit,ita & [Greek] ex quibuſdam exemplaribus legiſſe videtur. Vitioſa autem ſunt exemplaria quæ [Greek] pro [Greek] habent.

[Greek]] Locus hic poſſim aſteriſco notatus vitium haud dubiè præ ſe fert, quod tamen in exemplaribus omnibus manu ſcriptis conſtans eſt. Publicatis namque ſunt omninò ſimilia. Cornarius [Greek] legiſſe videtur,quæ lectio plauſibilior eſt, eamque ſecuti ſumus. Poteſt & hæc lectio retineri & indicare iudicationem decimo quarto die obtigiſſe,quæ tamen infida & ſuſpecta redderetur, quòd quæ ad aures tubercula ſublata erant, ſenſim diſparuiſſent & conquieuiſſent. (Sic enim [Greek] paſſim apud Hippocratem de aurium tumoribus ſenſim euaneſcentibus efferri ſcripſimus lib.2.epid.) Neq; tamen in fauces redundarunt, quòd ea parua eſſent, & concocta ac matura exparerentur. Sed recurſante ad cerebrum abundantia, capitis grauitas adfuit & ſanguinis ex naribus ſtillicidium. Deinde etiam aliò effuſa materia,manuum & crurum reſolutio. Quæ alui ſeceſſu depoſita, iudicationem abſolutam confirmarunt. Caluus pro [Greek] legiſſe videtur, longè admodum petita notione. Idem quoque [Greek] legiſſe videtur. F

[Greek]] Sic legunt exemplaria Germanica & codex Regius vnus. Reliqua omnia exemplaria [Greek] habent,quæ ſecuti ſumus. Interpretes quoque [Greek] legiſſe videntur.quæ magis probatur lectio.

[Greek]] Vitioſa ſunt omnia exemplaria & hanc lectionem retinent. [Greek] legendum videtur & ad ſuperiora referendum, vt ſit [Greek],aut [Greek]. Caluus [Greek] legiſſe videtur.

[Greek]] Sic legunt exemplaria duo Regia manu ſcripta cum Germanicis,reliqua [Greek] habent. Eadem etiam exemplaria manu exarata paulò pòſt [Greek] pro [Greek] habent.

[Greek]] Sic diſtinguo cum Galeno melioribus exemplaribus fretus, etſi quædam [Greek] legunt. Galenus lib.3. [Greek] hunc locum ſic attigit: [Greek illegible] hoc eſt, Sic verò iam ad finem libri de ſene narratione expoſita,deinde præfatus,moderatè mente motus eſt, intulit,non admodum difficulter ſpirauit. Semper enim cauſæ ſpirandi difficultatem facientis magnitudini,difficilis ſpirationis magnitudo reſpondet. G

[Greek]] Hoc modo habent omnia quæ adhuc videre licuit exemplaria pro [Greek]. Sic enim legendum videtur,quòd [Greek] aut [Greek] ſtellionem indicet. Significat autem excrementa ſtellionum aut lacertarum tunicis ſimilia, hoc eſt variegata & variis quibuſdam guttulis reſperſa. Cornarius [Greek] legit quaſi vermiculata intelligat. Caluus [Greek] aut [Greek]. Atque haud ſcio an hoc modo intelligi poſſint craſſiora quædam excrementa aut inteſtinorum ramenta,quod [Greek] craſſioris inteſtini partem ſignificet. Nobis profectò,vt ingenuè fateamur,in tantis ambagibus nihildum liquere videtur. [Greek] verò [Greek] apud Hippocr. exponit Gal.in Exeg.Caluus aliter ſumpſit. H

[Greek]] Iſtud ad iudiciorum obſeruationem videtur referendum, primamque perturbationem criticam reſpicit & implacidiratem illam quæ criſim præcedit,& noctem grauiorem facit,ex aphoriſm.13. lib.2. Reliqua etiam ad iudicationum conſiderationem faciunt,ſignificantque iiſdem diebus quibus acceſſionum inſultus ſiunt iudicationes fieri,quod aliis verbis ſcribitur in Prædictionibus,& repetitur lib. [Greek]. Quam in rem plura ſcripſimus lib. 1. epid. * vbi conceptis verbis iſtud ab Hipp.ſcribitur. Et Gal.libris de diebus decretoriis fuſiſſimè hanc tractationem perſequitur. * *Sect. 3.*

[Greek]

A [illegible]] Interpretes [illegible] legunt. Iſtam tamen lectionem retinui conſtantibus omnibus exemplaribus. Videturq; ad imperfectas & malè decernentes iudicationes referri, quibus recidiuæ fiunt & morbi recrudeſcunt.

[illegible]] Sunt iſta velut ſuperiorum exempla quæ in ſignis concoctionis exercentur, & magnam in iudicationis diſciplina vim habent. Sputum verò in peripneumonicis Aretæus [illegible] vocat.

[illegible]] Hoc ſanè exemplum Petrum Aponenſem refellit, qui veneris iocos quoſcunq; in febribus damnat. Vt non immeritò quoque refellendus videatur Critias ille Pythagoricus, quem refert Plutarchus 3. [illegible] interrogatum quando mulieribus commiſceri expediret, tunc præſertim reſpondiſſe quando quis damno affici volet. Quamquam idem Plutarchus in valetudinis præceptis ſcribit: [illegible]. Quod etiam eidem tribuitur à Stobæo.

[illegible]] Curari intelligit eos quibus hæmorrhoides ſecantur, vruntur, conſuuntur, & in totum ſupprimuntur, neq; vna aſſeruatur vt conſulit aph.12.lib.6. eoſq; [illegible] vocat Hipp.lib.6.epid. vt illic exponit Galenus. Suppreſſæ autem hæmorrhoides inſaniam faciunt, quam tamen verius melancholiam dixeris, vt ſcribit Gal.ex aph.21.lib.6. Cuius quoque impropria eſt ſolutio quæ febre acuta ſuccedente fit ex aph.26.lib.6.

[illegible]] Inconſultam Medicorum timiditatem à frigidæ potione in febribus ægros arcentium arguit, ſimulq; frigidam liberalem exhibendam ſuadet, vt vomitus exciterur, & bilioſa aut flaua effundantur, quæ interdum vomitione, interdum etiam deiectione reiiciuntur, vt ſcribit Gal.9.& 10. Methodi. In hac verò frigidæ potione, ad ægrum ipſum potiſſimùm animum intendit, qui præcipuus eſt frigidæ exhibendæ ſcopus, ſi eam ipſam auidiſſimè expetat, ac copioſiſſimam bibere poſſe ſibi videatur. Atque in iſta frigidæ in febribus exhibendæ cauſa, notabilis admodum eſt hic locus, etſi aliàs quoque ab Hippocr. monimentis celebratur, vt ſcripſimus noſtris in lib.1. epid. * annotationibus. Exemplaria porrò Regia manu ſcripta pro [illegible] vitioſè legunt, vt apparet. Caluus alter hunc locum ſumpſit.

* Ægr.7.

C [illegible]] In diuturna & trahente tuſſi ſicca, teſtium tumores fiunt ſolutionemq; indicant, teſtiumq; tumoribus aut inflammationibus tuſſes ſæpè ſuccedunt. Tanta eſt partium ſpiritualium cum genitalibus communio. Quod ampliſſimis exemplis indicauimus noſtris in lib.2.epid.Comm. ſimulq; hunc etiam locum ſubnotauimus.

[illegible]] Exemplaria Regia manu ſcripta [illegible] cum Aſulano legunt. At apud Caluum ad libri calcem adſcribitur exemplum de duobus Cecropis fratribus, quod quia ante explicatum eſt, vitioſè huc irrepſit, tacitis etiam omnibus ſcriptis exemplaribus.

D

HIPPOCRATIS COI, MEDICORVM LONGE PRINCIPIS, LIBER DE MORBIS VVLGARIBVS QVINTVS.

E *Nunc recens Latinitate donatus, & Annotationibus illuſtratus,*

ANVTIO FOESIO Mediomatrico Medico, autore.

IN LIBRVM QVINTVM DE MORBIS VVLGARIBVS HIPPOCRATIS, PRÆFATA.

F *QVINTVS iſte de Morbis vulgaribus liber, etſi ſecundum ſe Hippocraticæ familiæ à Galeno iudicium non tulit, & ad Draconem iuniorem Hippocratis filium refertur, habet tamen non leuem in rerum æſtimatione commendationem. Nam & inde ad iudiciorum ac difficilis ſpirationis authoritatem confirmandam locupletiſſima teſtimonia ac velut ſalutis auguria à † Galeno petuntur, & à Latinis Medicinæ dictatoribus non pœnitenda laude aſperſus eſt. Imprimiſq; Cornelij Celſi & Aureliani commendabile eſt ſuffragium, qui tanquam notabilis indicatura, quæ ex hoc libro depromuntur, ad authorem Hippocratem referunt. Celſus namque cum prærogatiua quadam à futuris deceptum Hippocratem fatetur, eiúſq; ingenuam erroris confeſſionem (nunquam ſatis prædicando exemplo) adſcribit, Autonomi in Omilo hiſtoriam haud dubie attingit. * Aurelianus vero lenticulæ ſuccum*

G *& veratrum cholera laboranti exhibitum cum exagitat, ægrum huius libri decimum omni procul dubio ſubnotans, non tam huic loco quem ſugillat præiudicium, quàm ſuis curationibus fucum facere videtur. Etenim cùm valde ſit iniquum, ex his quæ tumultuariè in peregrinationis procinctu ad memoriæ ſubſidium ſunt ſepoſita, aut in aduerſaria coniecta, certas medendi præceptiones petere: mihi certè quidem videtur, vt eſt inuidioſus alienæ induſtriæ æſtimator, criminationem ex triuio corripuiſſe, & ad veterum cenſuram etiam cum ſumma licentia linguæ procacitatem attuliſſe. Galenus verò etſi hunc in librum duriter animatus, eum Hippocraticæ familiæ ingenuitate abdicat, hinc tamen plurima ad doctrinæ ſuæ confirmationem exempla depromit, tamq; accuratè legiſſe videtur, vt in eo quinquaginta omnino ægrotos eſſe ⁕ ſcribat. Quo velut ſenatuſconſulto codicibus noſtris falſi crimen quoddam intendit, qui dimidio penè toto re-*

H *dundantes ſunt & ſuperflui. Nam certum eſt Galenum ad Neri filiam totam iſtam huius libri texturam deduxiſſe. Reliqua verò quæ adſcribuntur, magna ex parte ſunt diminuta, imperfecta & mutila, & ex lib.7. Morborum vulgarium penè omnia in hunc locum pudendo errore tranſpoſita, vt omnibus noſtris annotationibus probatum eſſe volumus. Neq; tamen ea repudiare nobis licuit, quod & veterum monimentis eſſent conteſtata, & verò reconditorum omnium codicum membranis conſignata. Atque vt de tota huius libri æſtimatione dicam quod ſentio, etſi plenam illam atque vberem Aſclepiadarum familiæ germanitatem non redolet, mihi tamen antiquo nomine digniſſimus videtur, & longo quodam ordine ac ſerie in hanc familiam deduci poſſe. Quod ſi " Galeni quoque iudicio, quæ ad Euryphontem, Theſſalum aut Polybum planè referuntur, Hippocratis nomine in hominum conſpectum venditare ſe audeant, quis nos adeò in faſti-*

ram iſtam ingratos eſſe ferat, vt cum de famæ exiſtimatione periclitetur, eam etiam de veteri quam iure quodam circumfert indicatura, atq; omni doctrinæ genere & cognitione dimicare patiamur? Habet certè ad eum quem nimis ambitioſè aucupamur ἐπιδημιῶν titulum, valdè accommodatum ſcriptionis genus, ac ferè, vt in peregrinationis procinctu quum circa Theſſaliæ vrbes obibat, preſſum, leuiter ſubnotatum, ac tumultuario quodam modo ad memoriæ ſubſidium in coniectanea comparatum. Quo plerunq; nomine ſubobſcurus eſt, & in referenda ægrorum hiſtoria diminutus, curationes vel tenuiter attingens, vel ferè negligens, morborum ortum aut caſum ieiunè denuncians, ac penè ægros leuiter ſubindicans. Qua in ægrorum recenſione ita ſe comparaſſe videtur, vix vt Medici perſonam ſuſtinens, ſed vt è plebe ſpectator quidam, morborum caſus & pericula deſcriberet. Totus enim in ægrorum infælicitate ac remediorum (vt ita dicam) ἀποτυχίᾳ verſatur. Inſignes profectò habet caſus & ad explicandum illuſtres, ad eamq; Medicinæ partem quæ manu curat vel maximè accommodatos. Quo nomine vel in hac ſcena præcipuum locum obtinet, & quoniam Theſſaliam oberrans, operam ſuam vel publicè commodabat, aut circumferebat, in hac veteri τῶν ἐπιδημιῶν quæ eſt de finibus exagitata controuerſia, ad antiquam poſſeſſionem iure quodam reuocari debet. Quam quidem ab omni maleuolorum calumnia, velut liberali cuſtodia ſeptam, ſartam tectam quoad eius fieri poterit ſeruabimus, nec veterem iſtam poſſeſſionem ab acutis neſcio quibuſdam hominibus depaſci ſinemus, ſed velut honorarij arbitri fines hos regemus. Quamquam certè hoc in quæſtionis genere requiri placere terminos cenſeo quos Galenus pepigit, iisq; parere.

*† Lib.2.de dieb.decr.& lib.2.& 3.de diff.ſpir. * Lib.3.ac.cap.21. * Lib.2.de dieb.decr. ** Lib.3.de diff.ſpir.*

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ ΤΟ ΠΕΜΠΤΟΝ.

HIPPOCRATIS DE MORBIS VVLGARIBVS LIBER QVINTVS.

1 OLitoris vxorem in Helide febris aſſidua detinuit, neque epota medicamenta quicquã profuerunt. Infra verò vmbilicum in ventre quiddam durum erat & intumeſcens, ac vehementes dolores faciens, quod cùm manibus oleo inunctis validè eſt expreſſum & emollitum, ac deinde plurimus ei ſanguis deorſum profluxit, ac cõualuit & vixit. 2 Timocrates in Helide poſt longam potationem ab atra bile inſania correptus, epoto medicamento perpurgatus eſt. eaque purgatione multam pituitam & atram bilem tota die demiſit, quæ ſub veſperum ceſſauit, vbi multum laboris in purgatione pertuliſſet: hunc epota polenta ſomnus corripuit, & totam noctem tenuit ad ſolis ortum. In ſomno verò iis qui aderant nihil reſpirare, ſed mortuus eſſe videbatur, & nihil, neque quid diceretur, neque quid fieret ſentiebat. Corpore autem diſtento erat & rigido, vixit tamen & excitatus eſt. 3 In OEniadis Scomphus lateris dolore detentus ſeptimo die mortuus eſt cum delirio. Medicamentum autem deorſum purgans ebibit, cum ipſo ante purgationem die mente conſtaret, neque multum purgatus eſt. In purgatione verò ipſa delirauit. 4 In OEniadis Phœnici & Andreæ fratribus malá altera intumuit, & labrũ quod ex anteriore parte malę & oculo reſpondet, neque quicquam intro ſpectanti comparebat, neq; foris vllam puris ſignificationem edebat, ſed arida putredine intumeſcens marceſcebat, & mortuus eſt. Eadem quoq; alteri contigerunt. Mortuus eſt autem hic quidem ſeptimo die, neq; epotum medicamentum quicquam profuit. Phœnici verò putredo in circulum execta eſt, & vlcus ante mortem magna ex parte repurgatum fuit. Sed & hic mortuus eſt cùm diu traxiſſet. 5 In OEniadis Pyridamus pulmonis inflammatione laborans, decimo die delirare cœpit, curatus verò tum ad ſeſe rediit, tum ſputa puriora reddebantur, & morbus in melius tendebat. Somno ei multo offuſo oculi aurigine tentati ſunt, & circa vigeſimum diem mortuus eſt. 6 Quidam in OEniadis morbo detentus, cùm ſine cibo perſeueraret, ſtrepitum in ventre vehementem & dolorem percipiebat, ciboque aſſumpto

1 ΕΝ Ἤλιδι ἡ τοῦ κηπωροῦ γυνὴ, πυρετὸς εἶχε αἰτίην ξυνεχής. καὶ φάρμακα πίνουσα, οὐδὲν ὠφελέετο. ἐν δὲ τῇ γαστρὶ κάτωθεν τοῦ ὀμφαλοῦ, ἦν σκληρὸν, καὶ ἐπηλότερον τοῦ ἑτέρου, καὶ ὀδύνας παρεῖχεν ἰσχυράς. τοῦτο ἐβλιμάσθη ἰσχυρῶς, τῇσι χερσὶ σὺν ἐλαίῳ. καὶ μετὰ τοῦτο ἐχώρησεν αἷμα ἄνω συχνὸν κάτω. καὶ ἐγένετο ὑγιὴς, καὶ ἐβίω. 2 ἐν Ἤλιδι Τιμοκράτης ἔπιε πλέον. μαινόμενος δὲ ὑπὸ χολῆς μελαίνης, ἔπιε τὸ φάρμακον. οὗτ' ἐκαθάρθη. τὸ κάθαρμα πολὺ φλέγμα καὶ χολὴν μέλαιναν δίνει δι' ἡμέρης, καὶ πρὸς δείλην, ἐπαύσατο τῆς καθάρσιος. καὶ πόνον ἐποίησεν ἐν τῇ καθάρσει πουλύν. καὶ πιὼν ἄλφιτον ὕπνος ἐλάμβανεν αὐτὸν, καὶ εἶχε τὴν νύκτα, μέχρις ἥλιος ἐγένετο. ἐν δὲ τῷ ὕπνῳ οὐκ ἐδόκεε τοῖς παροῦσιν ἀναπνέειν οὐδὲν, ἀλλὰ τεθνάναι, οὐδ' ἐσθάνετο οὐδενὸς, οὔτε λόγου, οὔτε ἔργου. ἐτάθη δὲ τὸ σῶμα καὶ ἐπάγη. ἐβίω δὲ καὶ ἐξηγέρθη. 3 σκόμφος ἐν Οἰνιάδῃσι περιπλευμονίῃ ἐχόμενος, ἀπέθανεν ἑβδομαῖος παρακόπτων. φάρμακον δὲ ἔπιε κατωτερικόν. ταύτῃ τῇ ἡμέρῃ τῇ πρόσθεν κατανοέων. καὶ ἐκαθάρθη οὐ πολλά. καθαιρόμενος δὲ παρέκοψεν. 4 Φοίνικι ἐν Οἰνιάδῃσι καὶ Ἀνδρέᾳ ἀδελφεοῖς, ἡ γνάθος ᾤδησεν ἡ ἑτέρη. καὶ τὸ χεῖλος τὸ πρὸς τῆς γνάθου καὶ ὀφθαλμοῦ. καὶ οὔτε εἴσωθεν σκοπέοντι οὐδὲν ἐφαίνετο, οὔτε ἔξωθεν ἀπεπύει, ἀλλ' οἰδέουσα σαπρὴ ἐγένετο ξηρῇ σηπεδόνι, καὶ ἀπέθανε. καὶ θατέρῳ ταὐτά. ἀπέθανε δὲ ὁ μὲν ἑβδομαῖος. καὶ ἔπιε φάρμακον καὶ οὐδὲν ὠφελήθη. τῷ δὲ Φοίνικι ἐξετμήθη κύκλος ἡ σαπρὴ σηπεδὼν. καὶ τὸ ἕλκος ἐκαθάρθη μὲν τὸ πλέον, πρὶν αὐτὸν ἀποθανέειν. ἀπέθανε δὲ καὶ οὗτος πλείονα χρόνον βιούς. 5 Πυρίδαμος ἐν Οἰνιάδῃσιν ἐν περιπλευμονίῃ δεκαταῖος ἤρξατο παρακόπτειν. ἰητρευόμενος δὲ κατενόησέ τε καὶ τὰ πτύαλα ἐγένετο καθαρώτερα. καὶ προεχώρεεν ἡ νοῦσος ἐπὶ τὸ βέλτιον. ὕπνος τε αὐτῷ κατεχύθη πουλύς. καὶ τὰ ὄμματα ἰκτερώδεα ἐγένετο. καὶ ἀπέθανε πρὸς τὰς κ' ἡμέρας.

6 ἐν Οἰνιάδῃσιν ἀνὴρ νοῦσον εἶχεν, ὅκοτε ἄσιτος εἴη, ἐβόμβει αὐτῷ ἐν τῇ γαστρὶ ἰσχυρῶς καὶ ὠδυνᾶτο. καὶ ὅτε φάγοι τὰ σι-

A τὰ σιτία τεθρυφθῆν, καὶ χρόνος διαγένοιτο μετὰ τὴν βρῶσιν τῶν σιτίων, μετ' οὐ πολὺ, ταυτὸ τοῦτο ἔπασχε. καὶ ἔφθινε τὸ σῶμα καὶ ἐτήκετο. τροφὴ οὐκ ἐγένετο [1] ἀπὸ τῶν σιτίων ἐσθίοντι. καὶ ὑπεχώρεεν ὁ σῖτος πονηρὸς καὶ συγκεκαυμένος. ὁκότε δὲ νεωστὶ βεβρωκὼς εἴη, ἤδη τοῦτον τὸν χρόνον ἥκιστα ἔμυζε. καὶ τὸ ἄλγος εἶχεν αὐτόν. οὗτος φάρμακα πίνων παντοδαπὰ καὶ ἄνω καὶ κάτω, οὐδὲν ὠφελέετο. φλεβοτομεύμενος δὲ ἐν μέ-

B ρει ἑκατέρην τὴν χεῖρα ἕως ἔξαιμος ἐγένετο, ἔπειτα ὠφελήθη, καὶ ἀπαλλαγὴ τοῦ κακοῦ.

& comminuto, vbi poſt cibi ſumptionem tempus aliquod intercesſiſſet, non longè poſtea idem ſentiebat, corpuſq́ contabeſcebat & paulatim abſumebatur, neque alimentum ex cibis ſumptis percipiebatur, & per aluum demittebantur ciborum reliquiæ prauæ & exuſtæ. At cùm cibum recèns deuoraſſet, tũ minimè ſtrepitũ ſentiebat, neq; dolor detinebat. Hic ſumptis omne genus medicamentis tum ſurſum, tũ deorſum purgantibus, nihil alleuabatur. Secta verò per vices, vtriuſque manus vena, donec exanguis fieret, tum demum alleuationem & mali liberationem ſenſit.

[1] ἰξιλωσάθη] ἐξελωσάθη ἐμαλάχθη explicat Galenus in Exegeſi, hunc locum haud dubie ſubnotans. Significat autem tumorem illum diutum manibus oleo inunctis pertractatum aut palpatum remollitum fuiſſe. Eſt enim βλιμάζειν Heſychio ψηλαφᾷν καὶ μαλάσσειν. Sed ἰξελιμάσθη fortaſſis aptior fuerit lectio (etſi ἐξελιμάσθη habent omnia exemplaria, & βλιμάζειν etiam dicitur [illegible] namque ἀπὸ τοῦ ψηλαφᾷν λέγουσιν ἔνιοι, vt ſcribit Varinus. Eſt & βλιμάζειν * Ariſtophani, [illegible], mammas ac totum pectus & imum ventrem pertractare, quod faciunt aues emptori. Et Calliſtrato βλιμάζειν ἀπὸ τοῦ ψηλαφᾷν,
C quod eſt palpare, ponitur. Heſychio quoque βλιμάζειν τὸ στηθολαβεῖν [illegible] ſignificat, quod eſt pectus palpare, quod faciunt qui aues ex pectoris amplitudine æſtimant. Ex quo apud Heſychium mendum eſſe ſatis apparet, & στηθολαβεῖν aut στηθολαβεῖν legendum eſſe, quod facit Varinus. Vide etiam χειροβλιμάζειν dictum quod ſignificat mammas manibus leniter premere & contrectare, aut mulierum papillas attrectare. ἐξελιμάσθη igitur manibus ita pertractatum tumorem indicat, vt remollitus fuerit aut veluti expreſſus. Atque haud ſcio an propter quadam ſignificationem ἐξελιμάσθη hic [illegible] βλιμάζειν τὸ στηθολαβεῖν ſignificet Varino, [illegible]. Quidam etiam βλιμάζειν mulierum pudenda attrectare ſignificare ſcribunt. Intra autem vmbilicum tumorem fuiſſe positum in Olitoris vxore indicauit.   * In Auibus.

[2] ἐτάθη δὲ τὸ σῶμα] Diſtentione neruorum quam rigorem Celſus vocat, correptum fuiſſe ægrum, indicare videtur. Caluus tamen ἐπάθη legiſſe videtur. Cæterùm in curanda inſania medicamentum propinatur bilem atram cum pituita educens, quòd magnam
D partem melancholici pituita abundent & flatibus. Quod etiam facit Galenus lib.4. κατὰ γένη in varicis exciſione. Iidem etiam linguæ incontinentia & partis ſtupore laborant ex aphor.40.lib.7.

[3] ταῦτα τὰ ἐπιζεν] Iſtud longè aliter ſumpſiſſe videtur Caluus. Hoc autem exemplum ſatis indicat quanta cum cautione medicamentum purgans pleuriticis exhibendum ſit, quòd ferè ſputum reſiccet, vt ſcribit Hippocrates lib.3. de Morbis. Quod etiam accuratè Galeno animaduerſum videmus libr.2. de ration. vict. in morb.ac. & ab Aureliano exagitatur libro ſecundo, Acut. cap. 19.& 21.

[4] καὶ ἀνδρεία ἀπαλλαγῇ] Vitioſa ſunt exemplaria manuſcripta quæ αἰδοιοκαλλαγῇ legunt. Quæ lectio ad Aſulanum codicem peruenit. Caluus ἀνδρὸς ἀπαλλαγῇ legiſſe videtur.

τὸ χεῖλος τὸ γναθοῦ] Hæc lectio labrum quod malam contingit & ab ea pendet ſignificat, & rectè ferri poteſt. Sed maxima codicum pars πρὸς legit quæ ſecuti ſumus.

E καὶ ἀπέθανε] Iſtud omiſit Cornarius quòd parum huic loco quadrare videretur. Verùm in eo retinendo magnus eſt exemplarium conſenſus, & de Andrea intelligendum videtur.

ἐξεπυήθη κύκλος σαπρός] Hic κύκλος malarum rotundum tumorem ſignificare poteſt, vt indicetur malarum tumorem putridum erectum eſſe. Sic enim κύκλοι ἀφροδίσιοι τὰ μῆλα dicuntur Galeno apud Hipp. Poteſt & indicari putredo in circulum execta, quemadmodum ſumpſimus cum interpretibus.

[5] πνεύμονα] Exemplaria omnia manu exarata πνεύμονα legunt, quæ etiam ſecuti ſunt interpretes. Mollem autem & remiſſam fuiſſe pulmoniam conſtat, quæ ad vigeſimum diem perducta ſit. Quam etiam vigeſimo primo iudicationem ſubire vult Hipp. lib. 3. de Morbis, lib. verò 2. de Morb. & lib. περὶ παθῶν, decimooctauo.

[6] ἐμυστράζετο] Caluus illud omiſit. Cornarius de ventris ſuctu intelligit. Ego verò de ventris ſtrepitu, rugitu & murmure, aut ſtridore quodam intelligi malim, in eamq; ſignificationem Hippocrati dici multis exemplis alias teſtatum faciemus. Etſi poteſt de pe-
F culiari ventriculi ſenſu ſumi, quo penuriam conuenientis alimenti eiuſq; quod affine eſt & amicum appetentiam præ ſe fert. Eſt autem ſenſus ille moleſtia quædam & dolor ex ſuctu & compreſſione ortus.

τὰ σιτία τεθρυφθῆν] Sic pleraq; exemplaria quæ ſecutus ſum cum Cornario. Quædam etiam τεθρῦφθαι, nonnulla quoq; τρυφθῆν, quæ ſecutus videtur Caluus.

καὶ ὑπεχώρεεν ὁ σῖτος] σῖτος hic ciborum reliquias & excrementa ſignificat, vt ſupra lib.4. epid. & alias plærumq; apud Hipp. Iſtum autem locum ſubindicare videtur Erotianus his verbis σῖτος κοπρίον, καὶ ὁ σῖτος αὐτὸ κοπρίον τίνος.

ἥκιστα ἔμυζε] ἔμυξε pro ἔμυζε habet codex Aſulanus.

ἐν μέρει] Illud ἐν μέρει omiſiſſe videntur interpretes etſi eleganter & bene loco eſt poſitum. Sic ἕως ἔξαιμος ἐγένετο omiſit Caluus. Eſt autem admodum inſigne & rarum exemplum tantam ventriculi imbecillitatem & dolorem nullis aliis adiutum remediis, miſſo ex vtraque manu ſanguine ex toto conquieuiſſe.

G [7] Εὐπόλεμος ἐν Οἰνιάδῃσιν ὠδυνᾶτο ἰσχίον τὸ δεξιὸν καὶ τὸν βουβῶνα, καὶ τὴν πλησίον συμβολὴν πρὸς τὸ ἰσχίον, ἀπὸ τοῦ βουβῶνος, καὶ τοῦ ἰσχίου τὸ ἔμπροσθεν. τούτῳ αἷμα ἀφῃρέθη ἀπὸ τοῦ σφυροῦ πουλὺ πάνυ, καὶ μέλαν, καὶ παχύ. καὶ φάρμακον ἔπιεν ἐλατήριον. καὶ ἐκαθάρθη πολλά. καὶ ῥήϊον μέν τι ἐγένετο. αἱ δὲ ὀδύναι οὐκ ἐξέλιπον, ἀλλ' ἔμπυον ἐγένετο τὸ ἰσχίον, καὶ τὴν κοχώνην, καὶ τὸ ἀμφὶ
H τὸν βουβῶνα. ἀεὶ ὠδυνᾶτο καὶ ἐπὶ πλέον. τὸ δὲ πῦον ἐγένετο πρὸς τὸ ὀστέον μᾶλλον, ἢ πρὸς τὸ τῆς σαρκὸς κατὰ βάθος. καὶ ἐλελήθει χρόνον οὕτως ἔχων, ἕως πάνυ ἀσθενὴς ἐγένετο. ἔπειτα ἐκαύθη ἐσχάραις πάνυ πολλαῖς καὶ μεγάλαις ἐγένοντο, καὶ πλησίαι ἀλλήλων. καὶ πῦον ἔρρυη πουλὺ καὶ παχύ. καὶ ἔθανεν ὀλίγῃσιν ἡμέρῃσι μετὰ ταῦτα, καὶ ὑπὸ μεγέθεος τῶν ἑλκέων καὶ πλήθεος καὶ ἀσθενείης τοῦ σώματος. οὗτος ἐδόκεεν ἂν εἰ ἐτμήθη βαθεῖαν μίαν τομὴν, καὶ πρὸς τομὴν ἀφίκετο τὸ

7 In Oeniadis Eupolemus coxendicis dextræ dolore conflictabatur, ac inguinis, & propinquæ coxendicis iuncturæ quæ eſt ab inguine & anteriore coxendicis parte. Huic ſanguis ex malleolo detractus eſt admodũ multus, niger & craſſus, epotoq; medicamento aluum deorſum purgante, multùm purgatus eſt, & meliùs quidem ei aliqua ex parte fuit. Dolores verò non ceſſabant, ſed tum coxẽdicem, tum illius iuncturam ad ſedem (quæ κοχώνη dicitur) tum etiam inguinis loca ſuppuratio occupabat, ibiq; dolor erat intenſior. Pus autem os potiùs quàm carnẽ altè peruadebat, & aliquamdiu ſic ſe habere ignoratus eſt, donec admodum debilis extitit. Tãdem cruſtis valde multis, iiſq; magnis & denſis inuſtus eſt, puſq; multum & craſſum effluxit, ac non paucis poſt diebus interiit, tum ex vlcerum magnitudine & multitudine, tum ex corporis debilitate. Hic videbatur liberari poſſe, ſi vnica amplã ſectione ſectus fuiſſet, ac per eam pus demiſſum

eſſet, aut ſi altera ſectione opus erat, eam amplam admouere, atque hæc in tempore facta oportuit. 8 Lyconi in Oeniadis in reliquis quidem eadem contigerunt, dolores tamen ad crus non admodum peruadebant, neq; purulentus extitit, verùm ſanus lõgo interuallo. Medicamenta autem ebibebat, & cucurbitulas admouebat, ſanguis mittebatur, atq; interea meliùs habere videbatur. 9 Athenis quidã pruritu totius corporis, præcipuè tamen teſtium & frontis detinebatur, ac vehementer admodum vexabatur. Cutis toto corpore craſſa erat, ac qualis in lepra videri aſſolet, neq; vlla ex parte præ craſſitudine apprehẽdi poterat. Hic nullis remediis iuuari potuit. In Melum autẽ ad balneas calidas profectus, prurigine & cutis craſſitudine liberatus eſt, hydrope tamẽ periit. 10 Quidã Athenis cholera correptus, tũ vomebat, tũ infra demittebat, & dolorib. cõflictabatur, ac neq; vomitio neq; alui deiectio ſiſti poterat, voxq; defecerat, nec lecto moueri poterat, oculi caligine obducti & caui, conuulſiones detinebant, quę ab inteſtinis profectæ ventriculũ occupabant, & ſingultus. Quod ex aluo ſecedebat, vomitione longè copioſius erat. Hic epoto veratro cum lenticulæ ſucco, etiam inſuper alterum lenticulæ ſuccum pro viribus ebibit, ac tandem poſt vomitũ ei ambo coacta ſunt & ſuppreſſa, verùm perfrigeſcebat. At calida admodũ multa lotus eſt à pudendis deorſum, in tantum vt etiam ſuperiora incaleſcerent, & vixit. Poſtridie verò polentam ſumpſit. 11 Gorgiæ vxori in Lariſſa menſtruæ purgationes quatuor annis ſuppreſſæ erant, præter valde paucas. Vtero autẽ, quancunq; in partem ſe inclinaſſet, pulſus atq; grauitatis ſenſum præbebant. Fœtum concepit hæc mulier & produxit, emiſſaq; eſt in lucem nono mẽſe puella viua in coxẽdice vlcus habens, ac ſecundarum exitus conſecutus eſt, & copioſus admodum ſanguinis fluxus ſucceſſit, poſtridieque, & tertio, & quarto etiã ſanguinis grumi cõcreti. Febris eam decem primis diebus detinuit ac in polterum ei ſanguis ruber prodiit. Facies, tibiæ, pedes ambo, & femur alterũ vehemẽter tumeſcebant. Cibos auerſabatur, ſiti vero vehemẽti torquebatur ac maxime frigida conferebat, vinum autẽ nullo modo. Venter excluſo primo fœtu exiguo quidem momẽto remollitus eſt, planè autem non concidit, ſed durior perſeuerabat, verũ citra dolorẽ. Quadrageſimo vero à primo die, quod præpoſterè conceptum fuit excidit, caro quædam, & venter concidit tumoreſq; omnes, fluxuſq; tenuis & ſanguis olens prodiit, ac conualuit.

πῦον, καὶ εἰ προσέδει τομῆς ἑτέρης, τάμνειν εὐρέα. ταῦτα παθὼν ἐν τῇ ὥρῃ, ἐδόκεεν ἂν ὑγιὴς γενέσθαι. [8] Λύκων ἐν Οἰνιάδῃσι τὰ μὲν ἄλλα ταυτὰ ἔπασχεν. αἱ δὲ ὀδύναι καὶ ἐς τὸ σκέλος οὐ πάνυ διεφοίτων. καὶ οὐκ ἐγένετο ἔμπυος. ὑγιὴς δὲ πολλῷ χρόνῳ. φάρμακα δὲ ἔπινε, καὶ σικύας προσέβαλλεν. καὶ ἐφλεβοτομεῖτο. καὶ ἐδόκεε ῥᾴων γίνεσθαι τῷ παρεόντι. [9] Ἀθήνῃσιν ἄνθρωπος, ξυσμὸς εἶχε τὸ σῶμα, μάλιστα δὲ ἐν ὄρχεσι καὶ τὸ μέτωπον. εἶχε δὲ πάνυ σφόδρα. καὶ τὸ δέρμα παχὺ ἦν, καθ' ἅπαν τὸ σῶμα, καὶ οἷον ὑπὸ λέπρης τὴν πρόσοψιν. καὶ οὐκ ἂν ἀπέλαβες οὐδαμόθεν τοῦ δέρματος, ὑπὸ τῆς παχύτητος. τοῦτον οὐδεὶς ἠδύνατο ὠφελῆσαι. διελθὼν δὲ ἐς Μῆλον ἵνα τὰ θερμὰ λουτρά, τοῦ μὲν κνησμοῦ ἐπαύσατο, καὶ τῆς παχυδερμίης. ὑδρωπιήσας δὲ ἔθανεν. [10] Ἀθήνῃσιν ἄνδρα χολέρη ἔλαβεν. ἤμεέ τε καὶ κάτω διήει, καὶ ὠδυνᾶτο. καὶ σχεῖν οὐκ ἠδύνατο, οὔτε ὁ ἔμετος, οὔτε ἡ ὑποχώρησις. καὶ ἡ φωνὴ ἀπολελοίπει. καὶ κινέεσθαι ἐκ τῆς κλίνης οὐκ ἠδύνατο. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἀχλυώδεες, καὶ ἔγκοιλοι ἦσαν. καὶ σπασμοὶ εἶχον ἀπὸ τῆς κοιλίης ἀπὸ τοῦ ἐντέρου. λὺγξ. ἡ δὲ ὑποχώρησις πολλῷ πλείων ἦν τοῦ ἐμέτου. οὗτος ἔπιεν ἑλλέβορον, ἐπὶ φακῶν χυλῷ. καὶ ἐπέπιεν φακῶν χυλὸν ἕτερον, ὅσον ἠδύνατο, καὶ ἔπειτα ἐπήμεσε, καὶ προσεπιάσθη καὶ ἔστη αὐτῷ ἀμφω. ψυχρὸς δὲ ἐγένετο. ἐλοῦτο δὲ μέχρι τῶν αἰδοίων κάτω πάνυ πολλῷ, ἕως καὶ τὰ ἄνω διεθερμάνθη, καὶ ἐβίω. τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἄλφιτα ἔπιε λεπτὰ ἐφ' ὕδατι. [11] Ἐν Λαρίσῃ γυναικὶ Γοργίου τὰ ἐπιμήνια διὰ δ' ἐτέων ἴσχετο, πλὴν ὀλίγων πάνυ. ἐν δὲ τῇ μήτρῃ ἐφ' ὁκότερα αἱ κλιθῇ σφυγμοὶ παρεῖχε καὶ βάρος. αὕτη ἡ γυνὴ ἐκύησε, καὶ ἀπεκύησε. καὶ ἀπέλυσε τὸ παιδίον ἐνάτῳ μηνὶ ζῶον θῆλυ, ἕλκος ἔχον ἐν τῷ ἰσχίῳ. καὶ τὰ ὕστερα ἐπορεύθη καὶ αἵματος ῥεῦμα πολὺ πάνυ ἐπεγένετο, καὶ τῇ ὑστεραίῃ καὶ τῇ γ' καὶ τῇ δ' καὶ θρόμβοι πεπηγότες. καὶ πυρετὸς εἶχε μέχρι ἡμερέων δέκα τῶν πρώτων. ὑπεχώρεεν δὲ λοιπὸν αὐτῇ αἷμα ἐρυθρόν. καὶ ᾤδεε τὸ πρόσωπον ἰσχυρῶς, καὶ τὰς κνήμας, καὶ τὼ πόδε. καὶ τὸν ἕτερον μηρόν. καὶ σιτία οὐ προσίετο. δίψος δὲ εἶχεν ἰσχυρόν. καὶ τὸ ψυχρότατον ὕδωρ ξυνέφερεν. οἶνος δὲ οὐδαμῶς. ἡ δὲ γαστὴρ μετὰ τὸ πρῶτον παιδίον, ὀλίγῳ μὲν ἦν ἐλαπάχθη. πάνυ δὲ οὐ ξυνέπεσε, ἀλλὰ σκληροτέρη ἦν. ὀδύνη δ' οὐ προσῆν. τεσσαρακοστῇ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς πρώτης, ἐξέπεσε τὸ ἐπικύημα, σάρξ. καὶ ἡ γαστὴρ ξυνέπεσε καὶ τὰ οἰδήματα τὰ πάντα, καὶ τὸ ῥεῦμα λεπτόν, καὶ τὸ αἷμα τὸ ὄζον, καὶ ὑγιὴς ἐγένετο.

[7] ἐς τὴν κοχώνην] κοχώνην habent exemplaria duo Regia manuſcripta. Aſulanus κοχώνην vitioſè. κοχώνην autem explicat Galenus in Exeg. τὴν σύζευξιν τὴν ἐν τοῖς ἰσχίοις, τὴν πρὸς ἕδραν, coxendicis iuncturam aut commiſſuram quæ eſt ad ſedem. Quam dictionem G etiam vſurpat Hippocrates, lib. 1. & 2. περὶ γυναικείων.

καὶ ἰακλάσθη] ἰακλάσθη videtur legiſſe Caluus.

ἔκαυσε ἐσκάρη] Hic ſeri [illegible] dis ſcopi explicantur. Varij verò vſtionis modi deſcribuntur Paulo lib. 3. cap. 77. & lib. 6. cap. 76. & Aetio cap. 3. ſermo. 4 tetrab. 3. Hippocrat. quoque lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν interdum fungis, interdum etiam ferro cruſtas inurit & ſectionem facit. Eſt vbi eam in rem etiam linteum adhibet, vt lib. περὶ παθῶν. Idem quoque venarum poplitis ſectionem in iſchiade quæ ex ſanguinis copia originem trahit, præcipit. Quod etiam facit Galenus lib. de cur. per ſanguinis miſſionem. Eam enim quæ ex poplite fit venæ ſectionem commodiorem quàm quæ ex malleolo eſſe ſcribit. Etſi libr. 10. κατὰ τόπ. venæ ſectionem ex poplite aut malleolo præcipit, poſt tamen totius corporis depletionem. Quod etiam facit Aëtius cap. 1. ſerm. 4. te. tab. 3.

[9] τὴν πρόσοψιν] τὸ πρόσωπον habet exemplar vnum Regium manuſcriptum, quod indicat in facie lepræ aſpectum fuiſſe. Hæc ve- H rò lectio totius corporis cutim, qualis in lepra videri aſſueuit.

διελθὼν δὲ εἰς Μῆλον] Hunc locum ſic legit Erotianus, vbi ξυσμὸν κνησμὸν, explicat. [illegible] δὲ ἐς Μῆλον ἐς θερμὰ λουτρὰ, τοῦ μὲν κνησμοῦ ἐπαύσατο καὶ τῆς παχυδερμίης.

[10] καὶ σπασμοὶ εἶχον] Illud ἀπὸ τῆς κοιλίης ἀπὸ τοῦ ἐντέρου omiſit Caluus, quod tamen efficacitatis habet plurimùm. Intelligit enim τὰς ἐντέρων σπασμώδεις στρόφους μετὰ τῆς γαστρὸς στροφῶν, quibus cholera detenti vexantur, vt ſcribit Aretæus. Et author Medici στροφὰς χολερικὰς in Cholera adſcribit. Quinetiam ore ventriculi humoris acrimonia demorſo, neruis conſenſione laborantibus, aut reſiccatis, velut etiam reddita æruginoſa bile, cholericis adeſſe conuulſiones ſcribit Galenus Comment. ad aphor. 1. libr. 5. ſicuti contractiones in muſculis & pulpis tibiarum. Quod etiam ſignificant * Celſus, cùm ſæpè crura manuſq; contrahi ſcripſit. Et Aretæus

his vero

A his verbis, ἐν χολέρῃ ξηρῇ, ... μυῶν ... ἐν τῇ κνήμῃ καὶ βραχίοσι. δάκτυλοι ψυχροί, ... ὄνυχες πελιδνοί, ... ψόφος, ... καὶ πάντα ψυχρά. Vbi quoque λειποθυμίην, ἔκλυσιν, ἀπορίην & ἀσιτίην adſcribit, & Celſus animum deficere ſcribit. Cholera autem humidæ & ſiccæ meminit Hipp lib. de ratione vict. in morb. ac. & author Medici. Choleram Latini dicunt etſi ſæpè choleras vocat Plinius. Hunc porrò locum non ſatis aptè exagitat Cælius Aurelianus cap. 21. lib. 3. acut. quòd hoc in morbo veratrum intempeſtiuè admodum exhibitum ſit. Cùm valdè ſit iniquum, ab his quæ in peregrinationis procinctu temerè ſunt ac leuiter animaduerſa, exactæ curationis leges petere velle. Partium autem inferiorum ex aqua calida fotus, non ad balneum referendus eſt, cuius vſum etiam nimis multum hoc in morbo Praxagoras & Aſclepiades vſurpabant, ſed refrigeratarum & contractarum partium eſt remedium ex arte accommodatum. Quod his quoque verbis conſulit † Trallianus, εἰ δὲ ἴδοις ψυχομένους τοὺς πόδας ἢ σπωμένους, ... ὕδωρ ... ἐμβαλεῖν, ... μέχρις ἂν θερμανθῇ τὰ μέρη, ... ἐρυθρὰ γίνηται, μετὰ δὲ ... περιστέλλειν, ... μὴ ἀποψύχηται. hoc eſt, Quòd ſi refrigerari aut conuelli pedes videris, ipſos etiam vt in calidam immittant permittes, foueantq; B dum partes incaluerint & vehementer rubræ euaſerint. Poſt fotum autem lanis obducantur, ne refrigeſcant. Quam in rem etiam fotus ex oleis calidis & ceratis, ac illitionibus, ab artis dictatoribus imperantur. Quod & author Medici expreſſit his verbis, ὠφελεῖται δὲ ... ἐπὶ τῶν συνελκομένων, καὶ λουτρὰ μετὰ τὴν κάθαρσιν. hoc eſt, Remedio verò ſunt in iis qui contrahuntur perfuſiones calidæ, & balneum repurgato corpore. Lenticulæ verò ſuccum in cholera morbo propinandum conſulit Hippocr. περὶ παθῶν.

* *Cap. 11 lib. 4.* † *in fine lib. 7.*

ἄλφιτα λεπτὰ ἐφ' ὕδατι] Iſtud polentam ſignificare videtur quòd fieret ex recenti hordeo mediocriter frixo, nonnunquam aqua aliòve liquore conſperſo. λεπτὰ autem addidit vt tenuiores farinæ partes exprimeret, quòd ἄλφιτα dicantur grani mediocri magnitudine moliti fragmenta, aut vt dilutiorem polentam ſignificaret. Quamobrem etiam ὕδωρ adſcripſit. Sic alicam vel oryzam ex aqua vel poſca exhibet Aurelianus. & Diocles & Aretæus aſperſam polentam vino exhibent.

11 ἐξέπεσεν] Id fœtum produxiſſe & in lucem edidiſſe ſignificat. Sed & quædam exemplaria ἐπεκύησε legunt, quòd poſtea ſcribatur ἐξέπεσε τὸ ἐπικύημα.

C τεσσαρακοστῇ] Inſigne eſt iſtud ſuperfœtationis exemplum, quando concepto iam fœtu, alter præpoſterè conceptus eſt. Superfœtationem autem luculentè probat Alcmenæ partus, & vno abortu duodecim puerperia egeſta, aliaq; quæ recenſet † Plin. exempla, qui etiam vtrumq; perferri ſcribit, vt paululum temporis inter duos conceptus interceſſit. Eſt & Hippoc. liber περὶ ἐπικυήσιος (quem tamen nonnulli περὶ κυήσιος καὶ ἐπικυήσιος inſcribendum cenſent, quòd ibi copioſè de vtraq; agatur) vbi eadem etiam ferè ſymptomata initio enumerat, faciei tumorem, pedum & tibiarum, febrem & fluxum graueolentem, & dolorem & ciborum auerſationem. Cæterùm huius hiſtoriæ meminimus libro primo Epid. in dierum à partu decernentium recenſione.

† *Cap. 11. lib. 7.*

καὶ τὰ ῥεύματα λευκὰ] λευκὰ legunt exemplaria duo Regia manu ſcripta & Italica vt patet ex Caluo, qui τὰ ὄξεα omiſit.

D * Γυνὴ ἐν Φερῇσι, περιωδυνίη κεφαλῆς πουλὺν χρόνον, καὶ οὐδεὶς οὐδὲν ἐδύνατο ὠφελῆσαι οὔτε καθαιρομένην κεφαλήν. ῥήϊστα δὲ εἶχεν ὅκοτε τὰ ἐπιμήνια εὐχερέως ἴοι. αὕτη ὅκοτε περιωδυνίη τῆς κεφαλῆς, προστιθέμενα προσθετὰ εὐώδεα πρὸς τὴν μήτρην, ὠφέλει, καὶ ἀπεκαθάρθη ὀλίγον τι. καὶ ἐκύησεν, ἐξέλιπον αἱ ὀδύναι τῆς κεφαλῆς. 11 Γυνὴ
E ἐν Λαρίσῃ κύουσα, τῷ δεκάτῳ μηνὶ αἷμα ἐχώρεεν αὐτῇ πολλὸν ιδ' ἡμέρας. πλεῖστον δὲ τὰς γ' τὰς πρὸ τοῦ παιδίου τῆς ἀπολύσιος. τῇ ιδ' ἐξέπεσεν ἐκ τῆς γαστρὸς τὸ παιδίον τεθνεός, ἔχον τὸν δεξιὸν βραχίονα προσπεφυκότα τῇ πλευρῇ. καὶ τὸ χωρίον τρίτῃ ἡμέρῃ, τῆς νυκτὸς τὴν αὐτὴν ὥρην, ὡς ὅτε τὸ παι-
F δίον, καὶ τὰ λευκά. ἔπειτα μετὰ ταῦτα ἐχώρεεν τρεῖς ἡμέρας καὶ νύκτας μετρίως τι πολλά. μετὰ δὲ τοῦτο πυρετὸς ἔλαβε δύο ἡμέρας καὶ δύο νύκτας. καὶ ὠδύνατο τὴν γαστέρα πᾶσαν, καὶ τὰ ἰσχία. τὸ δὲ ἦτρον μάλιστα. 14 Ἐν Λαρίσῃ Ἱπποσθένης περιπλευμονίην ἐδόκεε τοῖσιν ἰητροῖσιν ἔχεσθαι. ἦν δὲ οὐδαμῶς. ἀρχὴ μετὰ παλαίειν, ἔπεσε σκληρῷ χωρίῳ ὕπτιος. καὶ ἐπέ-
G πεσεν αὐτῷ. καὶ ἐλούσατο ψυχρῷ. καὶ ἐδείπνησε. καὶ ἐδόκεε βαρύτερος γίνεσθαι. τῇ δ' ὑστεραίῃ ἐπύρεξε. καὶ βὴξ εἶχε ξηροτέρη καὶ τὸ πνεῦμα πυκνόν. πεμπταῖος δὲ αἱματώδεα ἐχρέμψατο, οὐ πολύ. καὶ παρεκόπτετο. ὅκοτε βήσσοι τότε ὠδύνατο τὰ στήθεα καὶ τὸν νῶτον. ἑκταίῳ δὲ αἷμα ἐρρύη ἐκ τῶν ῥινῶν πταρέντι, ὅσον τέσσαρες κοτύλαι. πρὸς τὴν ἑσπέρην, οὔτε ἐφθέγγε-
H το, οὔτε ᾐσθάνετο, οὔτε ἔργου, οὔτε λόγου. ἐνδεκαταῖος ἀπέθανε. τὰς δὲ πέντε ἡμέρας τότε μὲν εὔφρων ἦν, τότε δὲ οὔ. ἐγένετο καὶ ἀπύρετος. σίαλον δὲ οὐδὲν ἀπεχώρεεν, οὐδὲ ῥέγχος εἶχεν. οὐ γὰρ ἦν σίαλον. 15 Σκάμανδρος ἐν Λαρίσῃ τὸ ἰσχίον ἐσφακέλισε. καὶ ὀστέον ἀφεστηκὸς χρόνιον. ὁ δ' ἐτμήθη τομὴν μεγάλην καὶ πρὸς τὸ ὀστέον. καὶ ἔπειτα ἐκαύθη. τῇ ἡμέρῃ δωδεκάτῃ ἤρξατο μετὰ τὴν τομὴν σπασμός, καὶ εἶχε μᾶλλον. ἐσπᾶτο δὲ τὸ σκέλος τοῦτο μέχρι τῶν πλευρῶν. διεφοίτα δὲ καὶ ἐπὶ θάτερα ὁ σπασμός.

12 Phæris mulierem ingens capitis dolor diu tenuit, quem neque purgato capite quiſquam alleuare poterat. Melius autem habebat, cùm ei menſtrua expeditè prodibant. Hæc in intenſo capitis dolore peſſis odoratis ad vterum appoſitis alleuabatur, & aliqua ex parte purgata eſt, cumq; concepiſſet, caput doloribus leuatum eſt. 13 Lariſſæa mulier prægnans decimo menſe copioſum ſanguinem quatuordecim diebus demiſit, plurimùm tamen tribus potiſſimum diebus, antequam puer in lucem ederetur. Decimoquarto puer mortuus vtero excidit, huius brachium dextrũ lateri adhæreſcebat. Tertio die noctu eadem hora cùm puer prodiit, ſecundæ & purgamenta alba deciderunt, ac deinceps tribus diebus & noctibus multa quodammodo prodierunt. Poſthæc febris duobus diebus ac totidem noctibus tenuit, doloréq; totum ventrem & coxendices fereq; imum ventrem vexauit. 14 Lariſſæ Hippoſthenes pulmonis inflammatione Medicis detineri, falsò tamen, videbatur. Principio quidem lucta ſe exercens duro in loco ſupinus cecidit, ſuperincidente ei aduerſario, & lauit frigida, cœnam ſumpſit, & grauior ſibi videbatur. Poſtridie verò febris & tuſſis ſiccior, ac ſpiratio crebra tenuit. Quinto autem die cruentum paucum ſcreauit, & delirare cœpit. Cùm tuſſis vrgeret, tum dolor pectus & dorſum infeſtabat. Sexto poſtquam ſternutaſſet ſanguis ex naribus effluxit ad quatuor ferè heminas. Sub veſperam neque loquebatur, neque quid fieret aut quid diceretur ſentiebat. Vndecimo mortuus eſt. Quinque autem diebus quandoque bene ſentiebat, quandoque verò minimè, febre liber erat. Sputum verò nullum excernebatur, neque ſtertor detinuit, quoniam ſputum non aderat. 15 Lariſſæ Scamander coxendicem ſyderatam habuit, & os diu diſparatum. Hic poſt magnam ſectionem, etiam ad os ipſum, denique inuſtus eſt, ac tum duodecimo poſt ſectionem die conuulſio cœpit ac magis detinuit. Conuulſione autem tentabatur crus ipſum ad latera vſque, quæ ad alteram etiam partem perueniebat.

Crus autem contrahebatur & extendebatur, cæteraq́; membra mouebat, & maxillæ riguerunt. Hic octauo poſt conuulſionis inſultum die, conuulſione periit. Vtriculis verò concalfactis ex eruo ad curationem totum corpus fouebatur, & ex infuſo per clyſterem tandem nonnihil ſtercoris ſubit. Medicamentum affatim ſynceram bilem deturbans ebibit, & inſuper aliud deuorauit. Ac ſeceſſit quidem, nihil autem ex deuorato medicamento leuamenti ſenſit. Somnus paruus venit. Rurſuſque epoto ſub veſperam valido medicamento affatim ſynceram bilem deturbante, ſub ortum Solis mortuus eſt. Atque diutiùs morbum ſufferre potuiſſet, ni vis medicamenti obſtitiſſet.

συνεκάμπτετο δὲ τὸ σκέλος καὶ ἐξετείνετο, καὶ τὰ ἄλλα μέλεα A ἐκίνει, καὶ αἱ γνάθοι ἐπάγησαν. οὗτος ἔθανε σπώμενος ὀγδόῃ μετὰ τὴν τοῦ σπασμοῦ ἐπίληψιν. ἐθεραπεύετο δὲ χλιάσμασιν ἀσκίοισι, καὶ πυελίνοισιν ὀρόβων ὅλον τὸ σῶμα, καὶ ὑπεκλύσθη. καὶ ὑπῆλθε πάλιν ἡ κόπρος ὀλίγη. καὶ τὸ καταχορὲς φάρμακον ἔπιε καὶ προσκατέπιε. καὶ ἐπῆλθε μὲν, οὐδὲν δὲ ἀπὸ τοῦ καταπότου ὠφελήθη. καὶ ὕπνος ὀλίγος ἦλθε. καὶ αὖθις πιὼν τὸ καταχορὲς ἰσχυρόν. ἑσπέριος, ἡλίου ἀνιόντος B ἔθανεν. ἐδόκει δ' ἂν πλείονα χρόνον διενεγκεῖν, εἰ μὴ κατὰ τοῦ φαρμάκου τὴν ἰσχύν.

[11] καὶ ὅκως ἐκύισκεν] Sic lib. 2. epid. cuidam ante conceptum coxendicis dolor commotus, à conceptu leuatus eſt. Pheræ autem vrbs erat in Theſſalia tum admodum nobilis, ab Alexandro tyranno, olim crudeli dominatu preſſa, in quo oppido Eudemi Cyprij ſomnium factum fuiſſe ex Ariſtotele narrat Tullius lib. 1. de diuinat. Pherarum in Theſſalia meminit Plinius c. 8. lib. 4. Sunt & Pheræ in Achaia quarum idem meminit c. 5. lib. 4.

[12] καὶ τὸ χεῖρον] χέρειον habent omnia exemplaria Regia manu ſcripta, quemadmodum etiam ſæpè ſcribitur. Hippocrati verò χερεῖον C ſæpiùs dicitur, vt lib. περὶ διαίτης, & lib. περὶ φύσιος παιδίου.

[13] οὐκέτι δὲ οὐδὲ] Huius ægri meminit Galenus lib. 3. περὶ δυσπν. & ægrum decimumquartum facit. Spiratio autem crebra adfuit affectis & dolentibus ex caſu partibus thoracis, non autem tuberculo aut inflammatione tentatis. Ex quo neq; ſputum procedebat, neq; ſtertor detinebat, cùm nullum ſputum adeſſet. Stertor autem fit ex ſputo crudo, viſcido permanente necdum ad exitum comparato, vt ſcribit Gal. lib. 3. περὶ δυσπν. ex Hipp. lib. de rat. vict. in morb. ac. Hæc igitur ægrum peripneumoniæ ſuſpicione liberant, in qua & magna difficultas ſpirandi, & ſputorum excretio ineſt. & tandem ægri ſtertore ſuffocantur. Atq; in eam ſententiam hæc verba accipit Gal. dum ſcribit l. 3. περὶ δυσπν. τὸ δ' ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ λόγου προσκείμενον, οὐδὲ ῥέγχος εἶχεν, εἰς ἀπόδειξιν ἧκε τοῦ μὴ περιπνευμονικὸν τὸν ἄνθρωπον. ὁμολογεῖ δὲ καὶ αὐτὸ τοῖς κατ' ἀρχὴν εὐθὺς ἐν τῷδε τῷ λόγῳ πρὸς ἡμῶν εἰρημένοις, ὁπότ' ἐν τῷ περὶ διαίτης ὀξέων ἐξηγούμεθα τὴν λέξιν ταύτην. οἱ δ' ἀπὸ τῆς ὀρθοπνοίας τε καὶ τοῦ ῥέγχου ἀποπνιγῶσιν. hoc eſt, Quod verò in fine narrationis additur, neque ſtertor detinuit, hominem peripneumonia minimè detentum fuiſſe vt demonſtret dictū eſt. Id quoq; iis conſentit quæ ſtatim in principio huius libri à nobis dicta ſunt, quando hanc dictionem ex lib. de rat. vict. in morb. ac. expoſuimus. Partim verò ab erecta ceruice ſpirandi difficultate, (orthopnœam vocant) & ſtertore ſuffocati. Quæ certè faciunt vt apertè damnanda ſint exemplaria manu ſcripta, D quæ pro ῥέγχος ῥῖγος habent. Quod vitium ad Italicos & Aſulanos codices peruenit, & Caluus ſecutus eſt. Nec video cur hanc lectionem immutarit Cornarius, cùm [ſpiritum nullum recipiebat] reddidit, quod de ſputi excretione intelligi debuit, vt tandem in ſua recognitione agnouit. Quod porrò ad ſcriptionem attinet, valde mendoſa ſunt Galeni exemplaria publicata lib. 3. περὶ δυσπν. in hac hiſtoria recenſenda, vt cuiuis facilè patet, & pro προσκείμενον ἔρχεται, ἔρξαιτο habent exemplaria quædam Regia manu exarata.

[15] καὶ τὸ καταχορὲς φάρμακον] φάρμακον καταχορὲς dici videtur medicamentum bilem affatim ſynceram & ἄκρητον deiiciens, quòd Galenus χολὴν καταχορῆ τῇ χροιῇ, bilem abundè coloratam & in plenum colore exaturatam intelligat. Iſtumq; locum deſignare videtur Gal. ἐν γλώσσαις cùm ſcribit, φάρμακον μέν τοι καταχορὲς, ὃ διὰ τὴν κενώσεως ὑπ' αὐτοῦ χυμὸν, ὃ διὰ τὴν ἰδίαν χροιάν, καταπότιον autem intelligit medicamentum deuoratum & deglutitum eiuſdem generis. Caluus καταχορὲς φάρμακον abundè pharmacum vertens, non ſatis Hipp. E mentem aperit. Idem quoque πάλιν ἐς ἑσπέρην legiſſe videtur, & Solem occidentem pro oriente poſuiſſe.

16 Lariſſæ Palamedis equiſo vndecim annos natus, ab equo in fronte ſupra oculum dextrum vulnus accepit, & ad os vitium perueniſſe videbatur, ex eoque modicus ſanguis proſiliebat. Hic magnā ſectionem ad os duplex vſq; pertulit, & eo ſtatu os curationē accipiebat, quod etiā antea illico os vtero geſtabat. Sub vigeſimum diē circum aurem tumor exortus eſt. Febris cœpit & rigor, ideoq́; potiùs augebatur tumor & dolor Sub initia febris ex rigore cepit, & oculi, frons, ac tota facies intumuit. Hæc autem dextra capitis parte ferè contigerunt, peruaſit tamen tumor etiam ad ſiniſtram, ſed hic nullā noxiam attulit. Ad extremū verò febris continua prehendit. Atq; iſta minùs affligebant ad octauum diem vſque. Poſt inuſtionem autem & medicamenti deuorati purgationē, illico tumori medicamēto ſuperſtes fuit. At verò malorum cauſa nullo modo ad vlcus referenda erat. 17 Theophorbi filio Lariſſæ veſica fœda ſcabie (leprā dicunt) laborauit, & glutinoſam vrinam reddebat, in eaq́; reddenda circa initium & finem dolore diuexabatur, & mentulam confricabat. Hic epoto acri medicamento vrinam promouente, ad veſicam nihil quidem ſeceſſit, ſed vomitione pituitam multam & bilem reddidit, cæteraq́; eiuſdem generis per aluum demittebat. Venter dolore conflictabatur, & intus ardoris ſenſus percipiebatur. Reliquo verò toto corpore perfrixit & exolutionem ſenſit, neq; quicquā aſſumere voluit. Huic medicamenti vis nimia ventriculū vehementer admodū exulcerauit, quo epoto tertio poſtea die extinctus eſt. 18 Lariſſæ Antimachi vxor ferè quinquaginta diebus vterum geſtabat, & reliquo tēpore cibos faſtidiebat, ſeptḗq; diebus vteri & oris ventriculi dolore cōflictabatur,

[16] Ἱπποκόμος Παλαμήδεος ἐν Λαρίσῃ ἑνδεκαέτης ἐπλήγη κατὰ τοῦ μετώπου ὑπὲρ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ δεξιοῦ ὑφ' ἵππου. καὶ ἐδόκεε τὸ ὀστέον οὐχ ὑγιὲς εἶναι. καὶ ἐπήδα ἐξ αὐτοῦ ὀλίγον αἷμα. οὗτος ἐπρίσθη μέγα μέχρι τῆς διπλόης. καὶ ἰητρεύετο οὕτως ἔχων τὸ ὀστέον, ὃ καὶ προσῆν αὐτίκα τὸ ὀστέον ἔχον. ἐπὶ εἰκοστῇ οἴδημα περὶ τὸ οὖς ἤρξατο. καὶ πυρετὸς καὶ F ῥῖγος. καὶ ἡμέρῃ μᾶλλον ᾠδίσκετο καὶ ὠδύνα τὸ οἴδημα. καὶ ἐπύρεσσεν ἀρξάμενος ἐκ ῥίγεος. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ᾠδήσαν, καὶ τὸ μέτωπον, καὶ ἅπαν τὸ πρόσωπον. ἔπασχε δὲ ταῦτα ἐπὶ δεξιὰ μᾶλλον τῆς κεφαλῆς. παρῆλθε καὶ ἐς τὰ ἀριστερὰ τὸ οἴδημα. οὐδὲν οὖν τοῦτο ἔβλαπτε. τελευτῶν δὲ πυρετὸς ξυνεχὴς ἔσχε. ἧσσον ταῦτα ἦν. μέχρι ἡμερέων ὀκτώ. ἐβίω δὲ καυθεὶς καὶ καθαρθεὶς διὰ καταπότου. καὶ περιεγένετο τὸ οἴδημα. τὸ δὲ ἕλκος τῶν κακῶν οὐδὲν αἴτιον G ἦν. [17] Ἐν Λαρίσῃ Θεοφόρβου παῖς ἐλέπρα τὴν κύστιν. καὶ οὔρει γλίσχρα. καὶ ὠδυνᾶτο κατ' ἀρχὰς καὶ τελευτῶντος τοῦ οὐρήσιος καὶ ἐτρίβετο τὸ αἰδοῖον. οὗτος πιὼν τὸ διουρητικὸν δριμὺ ἐς μὲν τὴν κύστιν οὐδὲν ἐχώρησεν. ἐξήμεσε δὲ φλέγματος πολὺ καὶ χολήν. καὶ κάτω τοιαῦτα διεχώρεε. καὶ ὠδυνᾶτο τὴν γαστέρα. ἐνεπίμπρατο ἔνδοθεν. τὸ δὲ ἄλλο σῶμα ψυχρὸν ἐγένετο. H καὶ παρελύθη ὅλος. καὶ προσδέχεσθαι οὐδὲν ἤθελε. τούτῳ ἡλκώθη κοιλίη ἰσχυρῶς, ὑπὸ ἰσχύος τοῦ φαρμάκου ἄγαν. ἀποθνήσκει δὲ μετὰ τὴν πόσιν τριταῖος. [18] Γυνὴ Ἀντιμάχου ἐν Λαρίσῃ, ἐκύισκεν ἡμέρας πεντήκοντα. καὶ ἠσιτέετο τὸν ἄλλον χρόνον, καὶ ἡμέρας ἑπτὰ ἤλγει τὰς ὑστέρας. καὶ ὠδυνᾶτο τὴν καρδίην.

καὶ πυρε-

A καὶ πυρετὸς ὑπελάμβανεν. οὐχ ὑπεκεχωρήκει δὲ τὸν χρόνον τοῦτον. ταύτῃ ἐδόθη ἐλατήριον κατωποτὸν ἰσχυρότερον τοῦ δέοντος. καὶ ἀπήμεσε χολὴν ξυγκεκαυμένην, ὑπό τε τῆς ἀσιτίης καὶ τοῦ πυρετοῦ. καὶ γὰρ οὐδὲ ποτὸν εἶχεν οὐδέν. ὀλίγην δὲ καὶ ἀπήμεσε βιαίως, καὶ θρομβώδεα. κάτεσχε δὲ ἀνήγαγε καὶ ἀφίει αὐτήν. καὶ ἐδόκεεν ἀσθενέειν. καὶ οὐκ ἤθελε πιοῦσα ὕδωρ ἐξεμεῖν. μετὰ δὲ τοῦτο, ὀδύνη ἴσχει ἰσχυρὴ τὴν κάτω
B κοιλίην. εἵλκωτο γὰρ ὑπὸ τοῦ φαρμάκου. καὶ ἐχώρεεν αὐτῇ μετὰ τὴν κόπρον αὐτίκα ὕφαιμον ξυσματῶδες. αἰεὶ δὲ πλέον ἐγίνετο. καὶ ἡ ἀσθένεια καὶ ἡ ἄση. καὶ τοῦ καθάρματος ἦσαν ε΄ κοτύλαι. ἔστη δὲ ἡ κοιλίη ὕδατος καταχεομένου πολλοῦ κατὰ τῆς γαστρός. ἄλλο δὲ οὐδὲν ἠδυνήθη προσδέξασθαι. ἔθανε περὶ μέσας νύκτας. ἐδόκεε δ' ἂν βιῶναι, εἰ ἠδύνατο πι-
C εῖν τὸ ὕδωρ, καὶ ἐμεῖν αὐτίκα πρὶν ἢ πιέσαι. 19 Οἰκέτις Ὀνεσιδήμου ἐν Λαρίσῃ, ἡλκώθη κοιλίην καὶ τὸ ἔντερον ὑπὸ χολῆς αὐτομάτης κινηθείσης. καὶ ἐξεχώρεε καὶ ἄνω καὶ κάτω χολὴ καὶ αἷμα, καὶ πυρετὸς εἶχε. ταύτῃ ἐδόθη ἀσθενεούσῃ, ἐλατήριον ἀσθενὲς ποτὸν ὑδαρὲς καὶ ὀλίγον. καὶ ἤμεσέ τι ἀπ' αὐτοῦ πουλύ. καὶ κάτω ὑπῆλθε πλέον. καὶ τῆς ἑσπέρης ἐπανῆλθε. τῇ δ' ὑστεραίῃ πυρετὸς ἦν, ἀσθενὴς δέ. ἡ δὲ κοιλίη ἡλκοῦτό τε καὶ ἔτι ὑπεχώρεε ταῦτα. τρίτη δὲ ἔθανε δείλης, πυ-
D ρετοῦ ἐπιλαβόντος πάνυ ἰσχυροῦ. αὕτη δὲ ἐδόκεεν ἀποθανεῖσθαι πάντως. ἥκιστα δ' ἂν ὕδωρ πίνουσα ψυχρὸν, ἕως ἔμετος εἶχεν. ἐπεὶ δὲ ἐψύχθη ἡ ἄνω κοιλίη, ἀποκαθαρθεῖσα τῷ ὕδατι, χυλὸν μεταπίνουσα ψυχρὸν, οὕτω μετεκλύσθη. 20 Εὔδημος ἐν Λαρίσῃ αἱμορροΐδας ἔχων ἰσχυρὰς πάνυ, καὶ χρονίας, ἔξαιμος ἐὼν, χολὴ ἐκινήθη. ἀλλ' ἠπίως τὸ σῶ-
E μα καὶ ἡ κοιλίη ἐταράχθη κάτω. ὑπεχώρεε χολώδεα, καὶ αἱμορροΐδες ἀνεῖχον. φάρμακον κατωτερικὸν πιὼν, ἀπεκαθάρθη καλῶς, καὶ ὕστερον μετέπιεν χυλόν. καὶ ἔτι ἐπεταράχθη. καὶ ὀδύνη πρὸς τὰ ὑποχόνδρια προσίστατο. τούτῳ ἐπεχειρήθη τῇσιν αἱμορροΐσι τὴν κοιλίην οὐ καλῶς πως ἔχοντι. ἀλλὰ δεομένην θεραπείης ἔτι, καὶ ἀπήμεσεν. ἔπειτα δὲ ἐπαλειφθέντος τοῦ καρκίνου, πυρετὸς ἐπέβαλε καὶ οὐκ ἀφῆκεν πρὶν ἀπέκτεινεν. ὅτε δὲ καὶ ἀφῆκε ῥῖγος ὑπο-
F λαβὸν, ἧκεν ὁ πυρετὸς καὶ ὑπεχώρησεν αὐτῷ χολή. καὶ φῦσα, ἡ μὲν διεξῄει, ἡ δὲ ἐνῆν, καὶ ὀδύνη ἐν τῇ κοιλίῃ. αἱ δὲ αἱμορροΐδες ἔξω ᾖσαν τοῦ ἀρχοῦ. ἀπὸ τῶν ἀποκαθαρσίων ἀρξάμεναι τὸν ἄλλον χρόνον. καὶ ἡ φῦσα διὰ ταύτας ἐπεγίνετο. καὶ πρὸς πταρμὸν ἐπεγίνετο ἡ ἀρχή.

& febris prehendebat. Ex quo tempore nihil per aluū ſeceſſit. Huic medicamentum deorſum purgans valentius quàm par erat deglutiendum eſt exhibitū, & bilem præ inedia & febre exuſtā vomitione reiecit: Neq; enim vllo potu vtebatur. Paucam verò vi quadam euomuit & in grumos contractam. Deinde vbi commota fuit, eam demittebat, & debilitari viſā eſt, aquaq; epota vomere renuit Poſt hæc autē dolor vehemens inferiorem aluum detinebat, quæ à medicamento exulcerata erat, eiq; ſtatim poſt ſtercus ramētum ſubcruentum ex aluo ſeceſſit. Perpetuò verò increſcebat imbecillitas & incontinens corporis iactatio, & purgatio ad quinq; heminas proceſſerat. Aqua multa ventri affuſa reſtitit aluus, aliud quippe nihil aſſumere poterat. Circa mediam noctem mortua eſt: Videbatur autem ſuperſtes eſſe poſſe, ſi aquam bibere, aut ſtatim ante potionem vomere potuiſſet. 19 Lariſſæ Oneſidemi ancillæ exulcerata eſt aluus & inteſtinum à bile per ſe commota, ac ſurſum & deorſum bilis & ſanguis prodibant, febriſq; detinuit. Huic imbecillæ in potu eſt exhibitum medicamentum deorſum purgans imbecillum, aquoſum & paucum, ex quo copioſa vomitione ſunt reddita, & ampliùs per inferna ſubierunt, ac ſub veſperam repetiuerunt. Poſtero verò die febris aderat, verum debilis. Aluus etiam exulcerabatur, & eædem adhuc deiectiones erant. Tertio autem die vehementi admodum febre correpta, ſub veſperum obiit. Hæc prorſus peritura fuiſſe exiſtimata eſt, minimè verò quamdiu epota frigida vomitus tenuit. Vbi verò perfrixit aluꝰ ſuperior, aqua perpurgata, poſt epotum priſſanæ ſuccum frigidum, ſic ex infuſo ſubluta eſt. 20 Lariſſæ Eudemus valde magnū & diuturnū patiebatur ſanguinis profluuium per ora venarum quæ ſunt in ano (Græci hemorrhoidas dicunt) adeò vt exanguis eſſet, & bilis commota. Leniter tamen habebat toto corpore & aluus deorſum conturbata, biliosa demittebat, & hæmorrhoides remittebant. Poſt epotum medicamentum deorſum purgans, probe repurgatus eſt, ac inſuper priſſanæ ſuccum ebibit, & ampliùs aluus turbabatur, doloŕq; ad præcordia aderat. In hoc hæmorrhoidibus manus eſt admota, cùm malè quodámodo affectus eſſet venter, & ampliùs curatione opus eſſet, ac vomitus afflixit. Tandē verò ex irritato medicamentis cácro, febris adorta eſt, nec ante mortē demiſit. Interdum quoq; cùm rigor ſubiens dimiſiſſet, febris adfuit, ipſiq; ex aluo bilis ſeceſſit, flatus partim prodibat partim intus remanebat, doloŕq; ventrē affligebat Hæmorrhoides verò deinceps à purgationibus extra anum eminere cœperunt, & per eas flatus exiſtebat, qui à ſternutatione ortum ducebat.

G 16 καὶ ἰατρευθῆναι ὥπως εἶχεν] Significat poſt ſectionem os vitiatum ſcalpro radendum fuiſſe, alioqui ſanè etiam ante ipſam curationem naturæ viribus vtero velut conceptum grauiditatem attuliſſe, tandemque excidiſſe.

πυρετὸς ξυνεχής] Exemplar Regium quoddam manu ſcriptum pro ξυνεχὴς ἔξω habet.

τὸ δὲ ἕλκος] His verbis ſignificat vitio humorum ſymptomata iſta contigiſſe, ægrumq; medicamento purgante opus habuiſſe. Quod etiam luculentis verbis teſtatur lib. περὶ τῶν ἐν κεφαλῇ τρωμάτων. ὅταν δ' ἐπὶ τρώματι ἐν κεφαλῇ αἱ [illegible] ὁ ἄνθρωπος [illegible] τὸ ὀστέον [illegible] οἴδημα [illegible] καλῶς ἔχῃ [illegible] καθαρθέντος ὁ πυρετὸς ἀφίησιν, καὶ τὸ οἴδημα καθίσταται [illegible]. hoc eſt, At vbi in capitis vulnere, ſiue ſecto homine, ſiue non, nudato tamen oſſe, tumor rubicundus ad eryſipelatis naturam accedens, in facie & oculis vtriſque, vel altero, ſubortus fue-
H rit, quiq; ad contactum doleat, ac febris & rigor corripiat: vlcus verò ipſum, quod ad carnem oſſq; attinet, ad aſpectum rectè habeat, quæq; vlcus ambiant, excepto faciei tumore bene habeant, eiq; nullum aliud peccatum in reliqua victus ratione acceſſerit, medicamento quod bilem moueat homini aluus purganda eſt. Quo ſic purgato, tum febris remittit, tum tumor ſubſidit, ſanuſque euadit.

17 ψώρην τὴν κύστιν] Indicat veſicam fœda ſcabie (quam lepram dicunt) laboraſſe. Ea eſt cum maxima & profundiore cutis aſperitate, prurítu & ſquamis. Veſicæ ſcabiem ſignificant πιτυρώδεα ac velut furfurei cortices in vrina redditi, vt ſcribit Hippocr. præſertimque ſi craſſa, non tenuis vrina fuerit. Eamq; ob cauſam fortè viſcidam vrinam ponit. κύστιν autem veſicam dicit, qua forma κύστιν ψωριῶσαν protulit Hippocrat. aphoriſ. 77. & libr. περὶ φύσ. περὶ δὲ ψωριώσης κύστιος. vide Trallianum cap. 7. libr. 8. & Aet. cap. 22. ſerm. 3. tetrab. 3.

ἐξέρχεται τὸ αἰδοῖον] Sic legunt exemplaria quotquot videre licuit tum manu exarata, tum publicata. τὸ ἀκρόποσθον legere malim vt extremum pudendum aut ſummam mentulam indicet. Quod etiam feciſſe videntur interpretes & præcipuè Caluus, qui præpu-

tium vertit. Pudendi autem attritus & confricatio ac dolor cum ad vrinarum excretionem vrgemur, calculi veſicæ ſigna ſunt, ab artis noſtræ dictatoribus decantata. Sic † Aretæus de calculo veſicæ: ἄτρα δὲ αἰδοίου ψαύουσι τῶν αἰδοίων χρέοντες. ἄλγη γὰρ ὑποφρίσσουσιν, τῷ ἐπικοινωνεῖν, καὶ αἰμασσεται, καὶ ἕλκουσι τῶν αἰδοίων ὡς τὸν λίθον ἕλκειν τῷ ἀρτι ἐξαιρούμενον. hoc eſt, Quin & his vitilia attinguntur. Cum enim vrinam reddunt, ſi etiam ſubeſt calculus, dolent, contrectantq; pudenda & attrahunt, velut calculum cum veſica exemptari. Paulus quoq; lib. 3. cap. 45. κνῶνται ξυνεχῶς δὲ καὶ ἀνέλκουσι τὸ αἰδοῖον καὶ ἐπιψαύουσι, καὶ συνεχῶς εἰς τὸ οὐρεῖν ἐπείγονται, καὶ στραγγουροῦσιν, hoc eſt, fricant continenter & contrectant pudendum & attingunt, aſſiduéq; ad reddendum lotium impelluntur, vrinæq; ſtillicidio laborant. A Trallianus etiam cap. 7. lib. 8. πρὸς τούτοις κνῆσθαι τὸ αἰδοῖον, ἢ ἐκτείνειν αὐτὸ συνεχῶς καὶ πολλάκις, καὶ τότε μᾶλλον ὅταν πρὸς τὸ οὖρον ἐπείγονται. hoc eſt, Præter hæc pudendum ſcalpere, aut id ſæpiùs & violenter diſtendere ſolent, atq; tum etiam magis cùm ad vrinam reddendam vrgentur. Hippocrates verò lib. 4. de morb. in calculi ſignis dolorem in excernenda vrina eiuſq; ſtillicidium adſcribit. Atque in veſicæ ſcabie cùm progrediente morbo ex exulceretur, hic vlceris veſicæ ſigna adſcripſit, dolorem nempe vrgentem vbi meiere inceperint ac ceſſauerint. Rufo nanque colli veſicæ vlcera indicantur, ſi mictionis tempore, maximéq; vbi meiere inceperint ac ceſſauerint, dolor ſentiatur. Quod etiam ampliùs contingit, vbi vrinæ fuerint acriores. Sic Aretæus in malignis veſicæ vlceribus dolo- B rem in reddenda vrina annotat, qui ad ſummum vſq; colem etiam pertingit. In quibus etiam fœculenta, grauéolentia & mucoſa excernuntur, vt idem ſcribit & ex Ruſo Aëtius cap. 29. ſerm. 3. tetrab. 3.

† *Lib. 2. de ſig. morb. diut. Cap. 4.*

τούτῳ ἐλκώδης κοιλίη] Hoc ſanè exemplum magnam adhibendam eſſe in acribus diureticis exhibendis cautionem teſtatur. Nam etiam ſi proclinius in pueris periculum creant, acriore tamen vi & vehementia, interiora viſcera quæ primùm ſubeunt, adurunt, colliquant & exaſperant, & ferè omnibus exitium accelerant.

κάματοι ἀΐσσει] Iſtud ægram à medicamento commotam & concitatam fuiſſe indicat, & bilem per aluum demiſiſſe. ἀΐσσει verò ab ἀίσσω, aut ἄσσω poëtico ducitur, vnde & ἄντω apud Apollonium φέρεσθαι, κινεῖσθαι, & ἀΐσσω, ὁρμίζω, ὁρμάω. Poteſt etiam ab ἀάζω deduci, & ἀάζει pro ἀάζει dici quod ſignificat ἰσχύει καὶ ἐλαύνει, & noxiam à medicamento acceptam. Sed ſanè inſolens iſta dictio C non parum ſuſpectum locum facit, etſi eadem eſt omnibus in exemplaribus lectio. Caluus aliter ſumpſit, & pro ἄσσεται αὐτῷ legiſſe videtur.

ἐκοτύλας] ι κοτύλας legiſſe videtur Caluus. Decem enim poſuit, contra tamen omnium codicum fidem.

ἔλουσε δ' αὐ ψυχρῷ] Vt ſunt purgationes neceſſariæ, ita quoq; ſunt hæ pernicioſæ, ſi nimis valentibus medicamentis fiant, vt ſcribit Celſus. Medicamenti malignitatem retundit & acrimoniam frangit, Rufo autore, potus aquæ vehementer frigidæ, & in eadem inſeſſio. Sic paulò poſt in ventris dolore, à medicamento in muliere, frigidam corpori affundit, eaq; epota vomitionem mouet. Quod & hic vſurpari poteſt dum vomitum citeri præcipit ante potum deglutitum. Aut certè vomitum ante ſumptum potum conſulit. Quo fruſtra tentato, hauſtum aquæ frigidæ ad deturbandum medicamentum imperat. Hic autem etiam obiter animaduertendum exiſtimo quod ſcribitur à Theophraſto lib. 9. * hiſt. plant. de Eudemo Chio, quem duas & viginti hellebori potiones innoxiè ebibiſſe ſcribit, cùm poſt ſeptimam potionem pumicis puluerem aceto ſubactum ad comprimendam medicamenti vim ſumpſiſſet. D Quod paulò aliter ab Apollonio refertur, in lib. de mirab. hiſt. * *Cap. 18.*

αὕτη δ' ἐδόκει] Hæc ægra etſi ob virium imbecillitatem ſemper peritura fuiſſe exiſtimata eſt: poſt epotam tamen frigidam & bilis obtuſum feruorem ac acrimoniam, fractaq; velut intemperie inteſtinorum calida & ſicca, paulùlum erecta ſpes eſt, quandiu vomitus tenuit. Itaq; refrigerato & perpurgato ventriculo, ptiſanæ ius frigidum exorbuit, quo velut infuſo venter ſublutus eſt, & bilis deferbuit, vi febris tamen periit. χυλὸς autem Hippocrati ptiſanæ cremorem aut ſolutionem, ius ac ſuccum ſignificare videtur. Qua voce ſæpè vtitur lib. de rat. vict. in morb. ac. Vitium autem habet Aſulanus codex. πίνων pro πίνουσα legens.

ἀλλ' ἡσύχως τῷ σώματι] Etſi bilis commota eſſet, remiſsè tamen habebat & leniter toto corpore, quòd needum febris prehendiſſet, needum à medicamento bilis exagitata eſſet, aut hæmorrhoides chirurgia exaſperatæ. E

αἱ αἱμορρ͂οΐδες αὐτῆς εἶχον] Hæmorrhoides remittebant, concedebant & quieſcebant, quod de dolore aut inflammatione capiendum eſt. Poteſt etiam ſignificare eminebant, ſeſe extollebant & erigebant. Quam notionem etiam habent exemplaria duo Regia manu ſcripta, quæ αἴρουσιν legunt. Quod & facit Aſulanus codex, etſi procliue eſt in alterutram vocem virium. Cornarius αἱ ἰδέαι legiſſe videtur. Quanquam αἰσ͂χον in eam ſignificationem trahi etiam poteſt. Cæterùm exemplaria manu ſcripta αἱμορροΐδες non αἱμορροΐδες legunt, quod etiam facit Aſulanus codex. Quædam verò αἱμορροΐαι.

τούτων ἐπιχειρεῖν] Significat artificioſa curatione tentatas fuiſſe hæmorrhoidas, tum per medicamenta, tum per chirurgiam. Exemplaria omnia manu ſcripta cum Aſulano ἀπώσεσθαι legunt.

ἐπαλειφθέντος τῷ καρκίνῳ] Hanc publicatis codicibus vulgatam lectionem retinendam putaui, quæ eleganter medicamentis irritatum ſtimulatum, & exaſperatum cancrum ſignificat. ἐπαλείφω nanq; acuo, irrito, aut ſtimulo etiam ſignificat, & ἐπαλείφει ἐρεθίζει, explicant Heſychius & Varinus. Interpretes ἀπαλειφθέντος legiſſe videntur, quæ eſt codicum manu ſcriptorum lectio. ἀπολειφθέντος e- F tiam non malè legeretur, vt ſuperfuiſſe ac relictum fuiſſe ex chirurgia cancrum intelligamus.

καὶ πταρμοί] πταρμὸς cùm ſit (vt ſcribit Ariſtot. lib. 1. hiſt. anim.) πνεύματος ἀθρόου ἔξοδος, nec niſi confertim emiſſo ex cerebro ſpiritu fiat, vt ſcribitur aph. 51. lib. 7. non eſt mirum in melancholicis, qui plærunque flatuum copia abundant, crebras ſternutationes flatibus egerendis quaſi viam præmunire.

21 Lariſſæ quidam haſta lata percuſſus, à tergo vulnus accepit, cuius acies infra vmbilicum penetrauit, & cum liuore ac tumore amplum ſpatium peruaſit. Poſt acceptum vulnus deinceps dolor primo vehemens tenebat & venter intumeſcebat. Poſtridie exhibito medicamento deorſum purgante, quiddam ſubcruentum deiecit, & mortuus eſt. Huius inteſtina non eſſe ſana, venterq; ſanguine redundare videbatur. 22 Appellæus Lariſſæus annos attingens propemodum triginta aut paulò minùs, morbo detinebatur, quo noctu magis inter dormiendum quàm interdiu corripiebatur, & duobus ferè annis laborabat ante mortem Bilem autem flauam interdum vomitione reiiciebat vbi excitabatur, quandoque etiam atram. Hic vehementi admodum capitis purgatione & longo interuallo vſus, atq; etiã bis epoto medicamento, ſex menſes tranſegit. Edax autem erat & corpore bilioſo, ac poſt multam luctam vehementi rigore correptus eſt, & febris inuaſit, morbuſq; noctu afflixit. Poſtridie verò rurſuſque altero die, ſanus eſſe videbatur. Subſequente autem nocte, vbi cœnaſſet, à

Ἐν Λαρίσσῃ ἀνὴρ ἐτρώθη ἐκ χλέψης, λόγχῃ πλατείῃ ὄπισθεν. καὶ τὸ ἄκρον διῆλθεν κάτω τοῦ ὀμφαλοῦ, πελιὸν ὑπόδεον. καὶ ἐπὶ πλεῖον χωρίον πελιόν. ἐπεὶ δὲ ἐτρώθη, ἐπεῖχε ὀδύνη ἰσχυρή. καὶ ἡ γαστὴρ ἐφυσᾶτο. τούτῳ ἐδόθη G τῇ ὑστεραίῃ κάτω φάρμακον. καὶ διεχώρησεν ὀλίγον ὕφαιμον, καὶ ἔθανεν. ἐδόκει τούτῳ τὰ ἔντερα εἶναι οὐχ ὑγιέα, καὶ αἵματος ἡ κοιλίη πλέη τυγχάνειν. Ἀπελλαῖος Λαρισσαῖος ἔζη μὲν ἡλικίην, ὡς εἰ ἐτέων τριήκοντα, ἢ ὀλίγον ἀπολείπει. εἴχετο δὲ τῇ νούσῳ. ἐλάμβανε δὲ τὰς νύκτας μᾶλλον τῶν ἡμερέων ἐν τῷ ὕπνῳ, εἶχε δὲ ὡς δύο ἔτεα, πρὸ θανάτου. ἤμεε δὲ χολὴν πυρρὴν ὁπότε ἐγείροιτο. ἤμεε δὲ καὶ μέλαιναν. Οὗτος H ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καθάρσιος ἰσχυρῆς πάνυ καὶ ἐπὶ πολὺ χρησάμενος, καὶ φάρμακον δὶς πιὼν, ἓξ μῆνας αὐτοὺς διῆγεν. ἦν δὲ πολυφάγος ἔχων δὲ τὸ σῶμα ἐπίχολον, παλαίσας πολλὰ μάλα ἐρρίγωσε. καὶ πυρετὸς ἐπέλαβε. καὶ τῆς ἐς νύκτα. τῇ δὲ ὑστεραίῃ, ἐδόκεεν ὑγιὴς εἶναι. αὖ καὶ τῇ ἐπιούσῃ δὲ ἐπὶ δεῖπνον ἐλθὼν, ἡ νοῦσος ἐπέλαβε. διὰ δὲ ἀπήνεγκε ἀπὸ

δεῖπνου

A περὶ τὸν ὕπνον· καὶ εἶχε τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέρην· καὶ μέχρι δορπηστοῦ. ἔθανε πρὶν ἐμφρονῆσαι. ἐσπᾶτο περὶ τὰ δεξιὰ πρῶτον, τό, τε πρόσωπον καὶ τὸ ἄλλο σῶμα. ἔπειτα ἐπὶ τὰ ἀριστερά. καὶ ὅτε δοκέοι διαπεπαῦσθαι, κῶμα εἶχε καὶ ἔρρεγχε. καὶ αὖθις ἐξεδέχετο ἡ νοῦσος. [23] Εὔμηλος Λαρισσαῖος, ἐπάγη τὰ σκέλεα, καὶ χεῖρας, καὶ γνάθους. καὶ οὐκ ἠδύνατο οὔτε ἐκτείνειν, οὔτε ξυγκάμπτειν, εἰ μὴ ἕτερος B ξυγκάμπτοι καὶ ἐκτείνοι. οὔτε τὰς γνάθους διαίρειν, εἰ μὴ ἕτερος διαίροι. ἄλλο δὲ οὐδὲν οὔτε ὠδυνᾶτο, οὔτε ἐπόνει, εἰ μὴ μάζαν καὶ μελίκρητον ἔπινεν. Εἰκοσταῖος ὕπτιος πίπτει καθήμενος. καὶ τύπτει τὴν κεφαλὴν πρὸς λίθον σφόδρα. καὶ αὐτῷ σκότος κατεχύθη. καὶ ὀλίγον ὕστερον ἀναστὰς, ὑγιὴς ἦν. καὶ ἐλέλυτο πάντα πλὴν μετὰ τὸν ὕπνον, ὅτε ἐξεγείροιτο, C ὀλίγον τι συνεδέδετο τὰ ἄρθρα. ἔτεα δὲ ἦν ἤδη ιβ΄ ἢ ιγ΄. ἔκαμνε δὲ μῆνας γ΄ ἢ δ΄. [24] Ἐν Λαρίσσῃ παρθένος αἷμα ἐμέσασα οὐ πολὺ, ἔμπυος γενομένη, πυρετῶν ἐπιλαβόντων, οὐκ ἀπηλλάσσετο πρὶν τελευτῆσαι. ἀπέθανε τρίτῳ μηνί. πρὸ δὲ τοῦ θανάτου, ἐκωφώθη τὰ ὦτα. καὶ οὐκ εἰσήκουεν, εἰ μή τις πάνυ μέγα βοήσειε. πρὸ δὲ τοῦ ἐμέτου τοῦ αἵματος προενόσει. [25] Ἀμφίπολις ἐν Λαρίσσῃ Δυσηρίδος νέη ἐοῦσα, ὁκότε λαγνεύοιτο περιωδύνεε ἰσχυρῶς. ἄλλως δὲ ἀνώδυνος ἦν. ἐκύησε δὲ οὐδέποτε. D ἑξηκονταέτης δὲ γενομένη, ὠδυνᾶτο ἀπὸ μέσου ἡμέρης ὡς ὠδίνουσα ἰσχυρῶς. πρὸ δὲ μέσου ἡμέρης αὕτη πράσα τρώγουσα πολλὰ, ἐπεί οἱ ὀδύνη αὐτὴν ἔλαβεν ἰσχυροτάτη τῶν πρόσθεν, ἀναστᾶσα ἐπιψαύει τινὸς τρηχέος ἐν τῷ στόματι τῆς μήτρης. ἔπειτα ἤδη λειποψυχούσης αὐτῆς, ἑτέρη γυνὴ καθεῖσα τὴν χεῖρα, ἐξεπίεσε λίθον ὅσον σπόνδυλον ἀτράκτου τρηχύν. καὶ ὑγιὴς τότε αὐτίκα καὶ ἔπειτα ἦν.

E [26] Ὁ Μαλιεὺς, ἅμαξα αὐτοῦ ἐπῆλθε ἄχθος ἔχουσα, ἐπὶ τὰς πλευράς. καὶ κατέηξε τῶν πλευρέων. καὶ χρόνῳ αὐτῷ ὑπέστη πῦον κάτωθεν τῶν πλευρέων. ὑπὸ τῶν σπληνὸς καυθεὶς, ἔμμοτος ὢν, ἀφίκετο εἰς δέκα μῆνας. ἀνατμηθὲν τὸ δέρμα ὤφθη ἐς τὸ δέρτρον ἐπὶ θάτερα ἀφικνούμενα. καὶ πρὸς τὸν νεφρὸν καὶ πρὸς τὰ ὀστέα F ἐπῆλθε σαπρά. τοῦτο, ὅτι ἡ φύσις τοῦ σώματος παρέλαθεν ἐπίχολος ἐοῦσα. καὶ ἐν τῷ σώματι ὅτι ἐπίπεδον ξηρὴ τοῦ δέρτρου πολλὴ καὶ ἄλλων σαρκῶν ἃς ἔδει αὐτίκα ἐμβάλλειν. εἰ ἐκεῖ ἐδύνατο ξηρῷ φαρμάκῳ, ἕως ἰσχὺν τινὰ εἶχεν ὁ ἄνθρωπος. ἀπὸ γὰρ τῶν ὑγρῶν, οὐδὲν ἐπεδίδου, ἀλλ' ἐσάπετο. ἀπὸ δὲ τῶν μοτῶν ἰσχομένου τοῦ ὑγροῦ. ῥίγεα ἐλάμβανε καὶ πυρετὸς, καὶ ἐσήπετο μᾶλλον. ἐπέρρει δ' αὐτοῦ σαπρόν τι ὑπομέλαν δυσῶδες. πρὶν δὲ ἐπιχειρέειν ἰητρεύεσθαι, διὰ ἑκάστης G ἡμέρης συχνὸν διεχώρει ἔξω. ἦν δὴ οὐκ εὔροον. ἐγνώσθη δὲ εἶναι πορρωτέρω τὴν φύσιν τοῦ νοσήματος ἢ ὑπὸ τὸ δέρμα. πάντα ἂν ὀρθῶς πάσχων ὅμως οὐκ ἂν ἐδόκεε σωθῆναι. καὶ διάρροια κἂν ἐπέλαβεν.

primo ſomno morbus corripuit, qui noctu & interdiu ad cœnæ tempus vſq; tenebat. Mortuus eſt antequã ad ſe rediret. Primùm corporis dextra ac facies, reliquumq; corpus, conuulſione tentabantur, deinde ſiniſtra peruadebat, cumq; quietus eſſe videretur, ſopore & ſtertore detinebatur, rurſuſq; morbus excipiebat. 23 Eumelo Lariſſæo crura, manus, & maxillæ riguerunt, neq; extendere, neq; flectere poterat, niſi quis extenderet aut flecteret, vt nec maxillas diducere, niſi quis diduceret. Neq; verò alia corporis parte dolorem ſentiebat, neq; quicquam comedebat præter mazam, & mulſam potabat. Vigeſimo die ſedens ſupinus decidit, & à lapide vehementer in caput percuſſus eſt, eiq; oculorum caligo offuſa eſt, neq; longè poſtea ſanus ſurrexit, & omnibus erat liberatus, niſi quòd è ſomno cùm excitaretur, articuli aliquantulũ colligati eſſe videbantur. Ætatis autem erat iam duodecim annorum aut tredecim. Menſibus verò tribus aut quatuor laborauit. 24 Lariſſæ virgo poſt paucum ſanguinem vomitione reiectum, purulenta euaſit, febribuſq; correpta, non ante liberata eſt quàm vitam cum morte commutaſſet, quæ tertio menſe contigit. Ante mortem autem aures obſurduerunt, neque exaudiebat, niſi quis valde acclamaret. Ante verò quam ſanguinem vomitione reiiceret, iam debilis erat. 25 Lariſſæ Dyſeridis ancilla iuuencula; cùm venere vteretur, vehementer affligebatur doloribus, aliàs verò dolorem non ſentiebat, neq; concepit vnquam. At cùm annum ſexageſimum attigiſſet; poſt meridiem vehementibus velut partus doloribus conflictabatur. Poſt multum verò ante meridiem porri eſum, vbi dolore correpta eſt omnium qui antea tenuerunt vehementiſſimo, exurgens aſperum quiddam in ore vteri contrectauit. Deinde cùm iam animo linqueretur, ab alia muliere manu immiſſa expreſſus eſt calculus aſper, fuſi verticillum propemodum æquans. Ac tunc ſtatim ſanitati eſt reſtituta, & deinceps perſeuerauit. 26 Malienſem plauſtrum onuſtum qua parte coſtæ ſunt, calcauit, eaſque confregit, & ei aliquanto tempore pus infra coſtas ſubſtitit. Subter lienem inuſtus, & curatione per linamenta concepta adhibita, ad decem menſes peruenit. Secta cute in omento, foramen viſum eſt vtrinq; penetrans, & ad renem oſſaque putredo perueniebat. Fefellit nos huius corporis habitus bilioſus, & quæ in corpore inerat multa omenti putredo ſicca, aliarumq; carnium, quas ſtatim oportuerat, quoad eius fieri potuiſſet, medicamento ſicco inuadere, dum vir aliquid habebat virium. Humidis namque nihil proficiebatur, ſed putredo inualeſcebat. Sub linamentis verò ſubſiſtente humore, rigor corripiebat & febris, putredoque augebatur. Iſtuc autem putridum quiddam, ſubnigrum & graueolens affluebat. Antequam verò ad curationem aggrederemur, ferè quotidie multum foras traiiciebat, quod nec facilè fluebat. Cognita eſt morbi natura altiùs defixa eſſe quàm ſubter cutem. Adeo vt omnibus ritè adminiſtratis, ſeruari tamen non poſſe videretur, etiamſi ventris profluuium inualuiſſet.

[22] χολὴν πυῤῥὴν] πυρρὰν habent exemplaria duo manu ſcripta Regia, & in margine πυῤῥὴν etiam adſcribunt. Videtur autem bilis rubra intelligi aut vitellina, craſſior, tenacior, impurior, rubicundior & à calore magis exagitata. διήρχετο etiam habent exempla- H ria quædam pro διηρέετο.

ἓξ μῆνας αὐτὸν διῆχε] Mira eſt phraſis & admodum inſolens. Sex menſes ipſum penetrauit, vertit ad verbum Cornarius, quod peræquè & obſcurum, & videtur ad medicamentum referri. Significat autem vehementibus capitis purgationibus, & per multum tempus exhibitis, bis etiam epoto medicamento purgante, ſex menſes totos fuiſſe conſumptos, eorumque præſidiorum beneficio ſic ægrum tranſegiſſe. Interpretes videntur ad medicamenti vim retuliſſe, quæ ſex menſibus perdurauit. Nos verſionem noſtram ſic temperauimus, vt vtranque notionem includat. Poteſt & διῆχε διάγειν, & ἀφίστασθαι ſignificare, tuncq; ad morbum refertur, qui ſex menſibus intermiſerit, quieuerit, ac veluti diſceſſerit.

αὖ καὶ τῷ ἔπειτα] Hæc eſt publicatorum codicum lectio. Manu autem ſcripti omnes pro αὖ αὐτῷ legunt, vt ad ἰδίως referatur.

Quam lectionem ſecuti videntur interpretes. δείελον autem legendum quod cœnæ tempus & horam ſignificat, etſi δόρπηστος dicitur. ὥρα τοῦ δείπνου Heſychio, & δείελον Athenæus lib. 1. quoſdam ἄριστον vocare ſcribit, vt minimè mirum ſit Caluum hanc dictionē prandio attribuiſſe. Videtur autem hic æger fluxionibus à capite in totum corpus abſumptus, quæ ex multa cruditate ortum ducebant, & apoplexiæ ſunt finitimæ. Quales deſtillationes & καταῤῥόους in ſenibus vocat Hipp. lib. de aëre loc. & aq. vulgi opinionem ſecutus, & κατάῤῥοοι σπασμώδεες ἀπολλύουσι dicuntur aph. 12. lib. 3. A

[23] ἐσώθη ἀφ' ἑωυτοῦ] Inſigne eſt tetani per caſum curati exemplum. Quod etiam author Medici celebrat his verbis de tetano agens, θεραπεύεται δὲ ἀπὸ φλεβοτομίας εἰ πλῆθος ὑπάρχει, ὡς ὁ περὶ Ἱπποκράτην χαμαιπετὴς, ἐκ τῆς κεφαλῆς τρωματισθείς. hoc eſt, Curatur autem venæ ſectione ſi copia ſubeſt, velut ille qui apud Hippocratem humi prolapſus vulnus in caput acceperat.

[24] ἢ καί τι παιδίον μέγα φέρει] Καίων legunt exemplaria quædam manu exarata cum Aſulano.

[25] ἀξένιον λίθου] Sic legunt omnia ferè exemplaria, & lapidis fruſtum aut partem ſignificant. Exemplar vnum manu ſcriptum Regium λίθον habet. Calculos autem in omnibus ferè concauis corporis partibus gigni, indubitata confeſſio eſt in iis qui in cerebro, iecore, liene, inteſtinis, pulmonibus & vtero concretos calculos conſpicati ſunt. Nos in capite & mulieris vtero coaluiſſe calculos vidimus, cui diſſecandæ in Scholis publicè præfuit Hollerius, quod etiam ſcriptis teſtatum reliquit. Aëtius † quoque toſaceos calculos in vtero naſci teſtatur, eorumque amolitionem ſcribit. In inteſtinis verò calculos gigni, etſi ne vidiſſe quidem, ac ne fando quidem audiuiſſe memorat †† Galenus, in Friſimelica, tamen celebri Patauino Medico expertum eſt, qui ex aluo calculum oui magnitudine excreuit. Quod etiam aliàs accidiſſe teſtatur Antonius Beniuenius libro de Abditis morb. cauſ. cap. 19. & nos nuper in muliere quadam excretam aluo calculum ouum propè æquantem vidimus, qui confractus nucleum quendam habere videbatur. B

† *Serm. 4. tetrab. 4. cap. 98.* †† *Lib. 6. de loc. affect. cap. 2. & lib. 1. cap. 5.*

[26] ἢ πήξῃ] Vitioſa ſunt exemplaria quæ πήξει pro πήξῃ legunt.

ὑπὸ τοῦ ἐγχρίοντος] Exemplaria quædam manu ſcripta Regia ἐγχρίει vitiosè legunt. ἔγχριστος autem dicitur qui linamentis conceptis aut penicillis curatur, velut ἔγχριστον ὑγιῆ ſæpè vocat Hipp. in lib. περὶ τῶν ἐν κεφαλῇ τρωμάτων & aph. 47. lib. 5. τὴν ἀπόπληξιν τῆς [illegible] θεραπείας. Id tamen hoc loco neglexiſſe videtur Caluus. C

ἀνὰ ἱερὰ] ἀνὰ ἱερὰ legunt omnia ferè exemplaria tum publicata, tum ſcripta, præter quàm quòd Regia ἐπὶ vitiosè habent, ſed in margine ἔπι adſcribunt. Legendum autem eſt ὀπὴ vt foramen ſignificet. δέρτρον verò hic omentum & epiploon ſignificare poteſt, quod in eam ſignificationem vt plurimùm ab antiquis vſurpetur, tum quod etiam putredini valde obnoxium, facilè admodum potuerit vtrinq. computreſcere & perforari. Poteſt & peritonæum aut abdomen intelligi, quod toti inferiori ventri circumtenditur velut tympanum, quod δέρτρον dicitur. Qua notione etiam antiquis plurimùm vſurpatum eſt. Sic Heſychius δέρτρον, δέρμα, ὑμὴν, κοῖλον ἔντερον, ὑποχόνδριον, ἄλλοι δὲ τὸ περὶ λοβὸν ὑπερέχον, ὃ ὑμὴν ἐπίκειται. Quam opinionem ſecutus eſt Caluus, omentum & aqualiculum pro abdomine ponens. Sic etiam Ariſtarcho (apud Varinum) τὸ δέρμα, καὶ τὸ χόριον περὶ τὰ ἐντὸς ſignificat. Homeri ſcholiaſtes ὀδυσσ. λ. δέρτρον exponit ἤγουν τὴν ὑπὸ τὴν γαστέρα πιμελὴν, ἢ τὸν ἐπιπλοόμενον τοῖς ἐντέροις ὑμένα, ἢ τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ἐπίπλοον. Cornarius Varinum ſecutus, tenue inteſtinum vertit. Sic enim apud eum legitur, δέρτρον τὸ ἔντερον τὸ λεπτὸν λέγει ὁ Ἱπποκράτης. φησὶ δὲ [illegible] τὸ δὲ ἔντερον τὸ λεπτὸν, καλεῖσθαι δέρτρον. Cuius etſi magna eſt hoc loco authoritas, hic tamen pro epiploo aut peritonæo meliùs mihi capi poſſe videtur. Exemplar Regium vnum manu ſcriptum & recentius ἦτρον pro δέρτρον legit, ſed videtur vocis iſtius eſſe quædam vetus explicatio. D

ὁ συνδέων ξηρὸν] τὸν συνδέοντα legunt omnia exemplaria manu exarata & Aſulanum. Ac mirum eſt tantum mendum tam latè ſerpſiſſe. Regium vnum exemplar cæteris recentius, veram lectionem adſcriptam habet, altera expuncta.

ἐμβάλλει] Sic legunt quotquot videre licuit exemplaria. ἐμβάλλειν autem eleganter eſt poſitum pro medicamento aggredi & quaſi hoſtili manu inuadere. Cornarius ἐκβάλλει legiſſe videtur. Caluus parum dictionem expreſſit, etſi rei conſecutionem eſt ſecutus.

οὐδὲν ἐνδιδοῦ] ἐνδιδοῦ videntur legiſſe Interpretes cùm nihilo remiſſius malum fuiſſe ſignificant. Sed nos omnibus exemplaribus conteſtatam lectionem retinuimus. E

ἀπομύξαι] Exemplaria manu ſcripta ἀπομύξασι legunt cum Aſulano. Sed ἀπομύξαι rectius, aut ἔμελλε vel tale quiddam ſubaudiendum ſubiicietur.

ὑπὸ τὸ δέρμα] Quædam exemplaria ὑπὸ τὸ δέρμα ſimpliciter legunt, eadem tamen notione, vt ſenſus ſit, tandem cognitum morbum ipſum altiùs ſub cute defixum fuiſſe.

27 Autonomus in Omilo ex capitis vulnere obiit decimo ſexto die, æſtate media lapide ad ſuturas in medium ſinciput cominus immiſſo. In quo non animaduerti eum ſectione indigere. Opinionem verò meam fefellerunt ſuturæ in ſe teli noxiam continentes: poſtea nanque & conſpicuum extitit. Primùm certè ad clauiculam, deinde verò ad latus dolor admodum vehemens, ortus eſt, & conuulſio ad vtranque manum peruenit. Vlcus enim medium caput & ſinciput occupabat. Ad ſectionem ventum eſt decimo quinto die, neque pus multum prodiit. Cerebri verò membrana ſine putredine apparebat. 28 In Omilo famula duodecim ferè annos nata, ex capitis vulnere moritur decimo quarto die æſtate media, vbi impacta à quodam ianua os colliſum & fiſſum fuit. Ad ſuturas verò vulnus erat, quod certè ſectione egere eſt animaduerſum. Sectum eſt autem non quantum oportuit, verùm quod in ipſo relictum eſt, in pus verſum fuit. Octauo die rigor, febris prehendit. Habebat verò non commodè, ſed quantum etiam prioribus diebus cum febre vacabat. Nono autem die quod reliquum erat exectum eſt, & pus valde exiguum cum ſanguine ſubeſſe viſum eſt, membranaque pura erat, ac ſomnus quidem cepit, febris verò poſthac non dimittebat. Conuulſio autem manum ſiniſtram occupabat, quod dextra potiùs parte vlcus haberet. 29 In Omilo Cyrenius vbi pus intrò collegiſſet,

[27] Αὐτόνομος ἐν Ὀμίλῳ ἐκ κεφαλῆς τρώματος ἔθανεν ιϛ ἡμέρῃ. θέρεος μέσου λίθῳ ἐκ χειρὸς βληθεὶς κατὰ τὰς ῥαφὰς ἐν μέσῳ τοῦ βρέγματος. τοῦτο παρέλαθέ με δεόμενον πρισθῆναι. ἔλεξαν δέ μου τὴν γνώμην αἱ ῥαφαὶ ἔχουσαι ἐν σφίσιν ἑωυτῇσι τοῦ βέλεος τὸ σίνος. ὕστερον γὰρ καταφανὲς γίνεται. πρῶτον μὲν ἐς τὴν κληῖδα, ὕστερον δὲ ἐς τὴν πλευρὴν, ὀδύνη ἰσχυρὴ πάνυ. καὶ σπασμὸς ἐς ἄμφω τὼ χεῖρε ἦλθεν. ἐν μέσῳ γὰρ εἶχε τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ βρέγματος τὸ ἕλκος. ἐπρίσθη δὲ ιε. καὶ πύον ἀπῆλθεν οὐ πολύ. ἡ δὲ μῆνιγξ ἀσαπὴς ἐφαίνετο. [28] Παιδίσκη ἐν Ὀμίλῳ ἐκ τρώματος κεφαλῆς, ὡς δυωδεκέτις θνήσκει ἐν μέσῳ θέρει ιδ ἡμέρῃ, θύρην τις αὐτῇ ἐνέβαλε, καὶ τὸ ὀστέον φλασθὲν, καὶ ῥαγέν. αἱ δὲ ῥαφαὶ ἐν τῷ ἕλκει ἦσαν. τοῦτο ἐγνώσθη ὀρθῶς πρίσιος δεόμενον. ἐπρίσθη δὲ οὐκ ἐς τὸ δέον, ἀλλ' ὅσον ἀπελείφθη πύον ἐν αὐτῷ ἐγένετο. ὀγδόῃ ῥῖγος. πυρετὸς ἐπέλαβεν. εἶχε δὲ οὐκ ἐς τὸ δέον, ἀλλ' ὅσον καὶ τῶν πρόσθεν ἡμερέων, ὅτι πυρετὸν οὐκ εἶχεν. ἐνάτῃ δὲ τὸ λοιπὸν ἐξεπρίσθη, καὶ ὑπεφάνη ὀλίγον πάνυ πύον ξὺν αἵματι. καὶ ἡ μῆνιγξ καθαρὴ ἦν καὶ ὕπνος μὲν ἐπέλαβεν. ὁ δὲ πυρετὸς αὐτὴν οὐκ ἠφίει. σπασμὸς δὲ χεῖρα τὴν ἀριστερὴν ἐπελάμβανεν. ἐν γὰρ τοῖσι δεξιοῖσι μᾶλλον εἶχε τὸ ἕλκος. [29] Κυρήνιος ἐν Ὀμίλῳ ἔμπυος γενόμενος,

τὴν

A τὴν κάτω κοιλίην ἐκαύθη ὕστερον ἐν ἡμέρῃσι τριάκοντα τῆς δεούσης. καὶ εἶχεν ἐπιεικέως. καὶ ἐξηράνθη τὸ πῦον ἐν τῇ κοιλίῃ. ἐν δὲ τῇ θερμοτάτῃ ὥρῃ ἐσθίων ὀπώρην, καὶ ἄλλα σιτία ἀξύμφορα, πυρετὸς ἐπέλαβε, καὶ διάρροια, καὶ ἔθανεν.

[30] Ἑκάσων ἐν Ὀμίλῳ ὥσπερ καὶ ὁ ἕτερος ὕστερον ἐκαύθη. ὅμως δὲ ἐξηράνθη, παρὰ πολὺ ὀλίγου ἡ κοιλίη. δυσεντερίη δὲ ἐπέλαβε. καὶ αὐτὴν ἀποφυγὼν, ἤσθιε πολὺ, ἕως

B ὄλος ᾤδησε. καὶ ἐρράγη αὐτοῦ πῦον κάτω. καὶ διάρροια ἔθανεν.

[31] Ἑκάσων ἐν Ὀμίλῳ ἀπὸ ἀκαθαρσίης καὶ πονηρῆς καθάρσιος ἐς τὸ ἰσχίον ἐπέστη αὐτοῦ ὀδύνη ὀξεῖα. καὶ αὕτη μὲν ἀπηλλάγη. πυρετοὶ δὲ αὐτὸν ἐπέλαβον. καὶ χρόνιος πουλὺ κλινοπετὴς ἦν. οὔτε πίνων οὐδὲν, οὔτε διψῶν. ἀσθενὴς τε ὢν καὶ φρικώδης. τούτῳ ἀφῃρέθη μὲν τὸ νόσημα

C χρηστῶς ὡς ἔδει. ὠφελεῖτο δὲ τὸ σῶμα ἀπὸ τῆς προσφερομένου. τελευτῶν δὲ διερράγη τὸ νόσημα κάτω καὶ ἐχώρεε πολὺ, ἀπὸ πολλῇ χολῇ. καὶ παρέκοψε, καὶ ἔθανεν. ἐδόκει δὴ ἀποφυγεῖν τὸ νόσημα.

[32] Ἐν Σαλαμῖνι ὁ περὶ τὴν ἄγκυραν περιπεσὼν, ἐπὶ γαστέρα διετρώθη. περιωδύνεε δέ. φάρμακον δὲ ἔπιε, καὶ οὐ διεχώρησε κάτω, οὐδὲ ἀνέμεσεν.

[33] Ἡ γυνὴ ἡ ἀποσφάξασα αὐτὴν, ἐπνίγετο. καὶ ἐδόθη αὐτῇ ὕστερον πολλῷ κατωτερικὸν ἐλατήριον, καὶ διεχώρησεν αὐτῇ.

D [34] Ὁ ἐξ Εὐβοίης ἐλθὼν νεηνίσκος, πολὺ κάτω κεκαθαρμένος διαλιπὼν, πεπαυμένος ἐπύρεσσεν. εἶτα δοκέων αὐτῷ δεῖσθαι, ἔπιεν ἀσθενὲς, ῥίζαν ἐλατήριον. καὶ μετὰ τὴν πόσιν τεταρταῖος ἔθανεν, ἐκκαθαρθεὶς οὐδέν. ἀλλ' ὕπνος εἶχε καὶ οὐκ ἠδύνατο παύσασθαι ἡ δίψα.

[35] Ἡ δούλη ἡ ἀπὸ καταποσίου αὐτῇ μὲν ἐχώρησεν ὀλίγα, καὶ ἔπνιγε. κάτω δὲ πολλά. τῆς νυκτὸς δὲ ἔθανε βάρβαρος οὖσα.

E [36] Ὁ Εὐβοεὺς αἰθέριος πιὼν ἐλατήριον, τρεῖς ἡμέρας ἐκαθαίρετο, καὶ ἔθανε. τὴν δὲ χεῖρα ἔμπυον εἶχε μέχρι τοῦ ἀγκῶνος.

[37] Ὁ Συμμάχου παῖς, ὑπὸ χολῆς ἀπεπνίγη. νύκτωρ καθεύδων, καὶ πυρετοῦ ἐπέχοντος. φάρμακον δὲ πιὼν, οὐ κατέσχεν, οὐδὲ καθῆρεν. ἓξ ἡμέρας καὶ πρὶν ἀποθανεῖν ἐξ.

[38] Ὁ παρὰ τὸν δρόμον οἰκέων τῆς νυκτὸς αἷμα ἐμέσας, τῇ ὑστεραίῃ ἔθανεν. αἷμα ἐμέων πολὺ, καὶ πνιγόμενος. ἐς

F σπλῆνα δὲ καὶ κάτω, αἱματῶδες αὐτοῦ ἐχώρεε πουλύ.

[39] Παιδίον ὑπὸ ὀρέος πληγὲν τὴν γαστέρα καὶ τὸ ἧπαρ, ἀπέθανε τῇ τετάρτῃ. τὸ δὲ πνεῦμα πυκνὸν εἶχε. καὶ οὐ κατενόει. καὶ πυρετὸς εἶχεν.

triginta diebus ſeriùs quàm oportuit inferiori ventri vſtionē adhibuit, & moderatè habebat, reſiccatumque pus in ventrę fuit. Calidiſſimo verò anni tempore, ex pomorum, aliorumq; inutilium eduliorum eſu, febris prehendit, aluiq; profluuium ac mortuus eſt. 30 Hecaſon in Omilo perinde ac alter ſeriùs inuſtus eſt, ferè tamē totus venter reſiccatus eſt. Difficultate autem inteſtinorū correptus, vbi eam euaſiſſet, quiduis edebat, donec totus intumuit, eique pus per inferiora erupit & alui profluuio ſublatus eſt. 31 Hecaſoni in Omilo ex corporis impuritate & praua purgatione, grauis in coxendicem dolor incubuit. Quo quidē dimittente, febribus correptus eſt, diuq; lectulo decumbens, neq; bibebat quicquam, neq; ſitiebat, debilis autē erat & crebro horrores ſentiebat. Huic probè quidem, vt conueniebat, morbus ſublatus eſt. Corpus verò ab oblatione opem ſentiebat. Sub extremū morbus per inferiora erupit, ac omnis cum multa bile feceſſit, & mente motus mortuus eſt. Videbatur autem morbum euaſiſſe. 32 Salamine qui in anchoram delapſus eſt, in ventre vulnus accepit, & vehementiſſimis doloribus conflictabatur. Epotum autem medicamentum neq; deorſum demiſit, neq; vomitione reiecit. 33 Quę ſeipſa iugulauerat, ſuffocabatur. Cui longè poſtea medicamentum deorſum purgans deuorandum exhibitum, per aluum demiſſum eſt. 34 Adoleſcens Eubœa veniens, vbi poſt multas infernas purgationes intermiſiſſet, ac quieuiſſet, febri correptus eſt. deinde cùm ſibi videretur per ſuperiora purgandus, medicamentum deorſum purgans imbecillum, nempe radicem ebibit, & quarto poſt potionem demortuus eſt, cùm nihil perpurgatus eſſet, ſed ſomnus tenuiſſet neq; ſitis ſedari potuiſſet. 35 Serua quædā barbara, cui ex deglutito medicamento pauca quædam per ſuperiora prodierunt, quæ ſuffocabant, per inferiora verò multa, nocte mortua eſt. 36 Eubienſis quidam medicamento deorſum purgante ebibito tribus diebus purgabatur ac mortuus eſt. Manum autē purulentam ad cubitum vſq; habebat. 37 Symmachi puer à bile præfocabatur, noctu inter dormiendum, & cùm febris eum detineret. Epotum autem medicamentum non continuit, neque purgatus eſt, ſex etiam ante mortem diebus. 38 Qui prope curriculum habitabat, vbi noctu ſanguinem vomitione refudiſſet, poſtridie cum multa ſanguinis vomitione, & ſuffocatione mortuus eſt. Ad lienem verò & infra copioſus ei ſanguis ſecedebat. 39 Puer in ventrem & iecur à mulo ictus obiit quarto die. Spirationem autem crebram habebat, neque intelligentia valebat, & febris detinebat.

[17] Αὐτὸς μοι] inſignis certè hiſtoria & errati tanti viri confeſſione nobilitata, quæque magnam in vulneribus capitis accura-G tionem adhibendam eſſe admonet. Quæ nanque ſuturas attingunt vt periculoſiſſima, ita cognitu ſunt difficillima, vt ſcripſimus in Coacis Præſagis, vbi hunc etiam locum attigimus. Vulnus ſanè ad ſuturas ſincipitis lapide inflictum, veſtigium imprimit, oſſiſque colliſionem, aut depreſſionem, aut rimam facit. Quæ ſanè vitia ſectionem poſtulant, vt ſatiſſi nè ſcribitur libro de vuln. cap. Sed plærunque ſuturæ quæ rimæ ſpeciem referunt, vt reliquo oſſe aſperiores ſunt, medici iudicium ac præ oculos fallunt. Quod eleganter his verbis teſtatur Hippocr. [illegible] hoc eſt, At rima ad ſuturam exiſtens, ſuturæ etiam laxatio eſt, eamq; te vbi rupta fuerit & elixata, num id a teli veſtigio in ſutura exiſtente contingat, aſſerere non eſt facile. Verùm rimam vbi ex colliſio contigerit difficilius eſt aſſerere. Suturæ enim rimæ ſpeciem referentes, & reliquo oſſe aſperiores, medici iudicium & viſum fallunt, niſi os vehementer diſſectum ſit & elaxatum. Idem quoque luculentè

H admodum ſcribit * Celſus, atque adeò totum iſtum locum difertè aperit, his verbis. A ſuturis ſe deceptum eſſe Hippocrates memoriæ prodidit, more ſcilicet m[illegible] vitiorum & fiduciam magnarum [illegible] ingenia, quia nihil habent, nihil ſibi detrahunt. Magno ingenio multaque [illegible] conuenit etiam ſimplex [illegible] ſtio, præcipueque in eo miniſterio quod vtilitatis causa poſteris traditur, ne qui [illegible] eadem ratione, qua quis [illegible] eſt. Ergo eo nomine decipi non oportet, ſed os aperire [illegible] eſt. Nam neque [illegible] ſedes, vt ſupra [illegible] eſt, & poteſt idem & naturaliter commiſſum, & ictu fiſſum eſſe iuxta [illegible] habere. Quin aliquid etiam, vbi [illegible], quamuis ſpecillo nihil inuenitur, tamen [illegible] commodius eſt. Hactenus Celſus. Plutarchus verò in libello [illegible] [illegible] hanc ingenuam erroris confeſſionem [illegible] illumque locum [illegible] his verbis [illegible] hoc eſt, Qui verò re ipſa proficit, Hippocratem ſibi imitandum proponit, errorem ſuum de capitis ſuturis

profitentem & inſcripta referentem: ſecumque reputabit indignum videri, ſi, cum ille errorem ſuum indicarit, ne cæteri in eundem errorem inciderent, ipſe quidem ſalutis ſuæ cupidus, non audeat ſuam ſtultitiam & inſcitiam prodere atque confiteri. Hunc etiam locum ſubindicare videtur Fabius lib. 3. cap. 8. cùm ſcribit, Nam & Hippocrates clarus arte Medicinæ, videtur honeſtiſſimè feciſſe, quod quoſdam errores ſuos, ne poſteri errarent, confeſſus eſt. Quod ad literæ ſcriptionem attinet exemplaria quædam manu ſcripta Regia ἐν κεφαλῇ leg. & Aſulanum. Cætera ἐκ κεφαλῆς habent. Eadem quoq; exemplaria μέσῳ τοῦ βρέγματος legunt, reliqua omnia ἐν μέσῳ τῷ βρέγματι. A

* Cap. 4. lib. 8.

τὸ σῖνος] σῖνος hic vocare videtur cladem & noxiam à telo graui & retuſo illatam. ἕδρην verò dixit libro de vulneribus cap. veſtigium ab acuto & incidente telo impreſſum. Eadem quoq; phraſi vtitur lib. de cap. vulnerib. φαίνεται ἔχον τὸ σῖνος τὸ ὀστέον ὑπὸ τοῦ βέλεος. ſæpè verò τὸ φλάσμα vocat. Hanc quoque phraſim etiam annotat Erotianus & locum iſtum ſubindicat his verbis, καλεῖται δὲ φασὶ αὐτὸ τοῦ ἀποθλασθῆναι. ὡς καὶ ἐν ἑνὶ τῶν ἐπιδημιῶν φησίν. ἔλαθεν δέ με τὴν γνώμην αἱ ῥαφαὶ τοῦ βέλεος ἐν ἑαυταῖς τὸ σῖνος ἔχουσαι. vbi perperam κάκωσιν pro καλεῖται legi videtur. Indeque animaduertere licet paulò aliter locum iſtum ab Erotiano legi. Quam quoque lectionem in ἀποκαλύπτοντα reperit. B

ἐπρίσθη δὲ] In omni fiſſo fractóve oſſe protinus antiquiores Medici ad ferramenta veniebant quibus id exciderent. Hippocrates intra diem tertium, æſtate præſertim, ſectionem imperat lib. de cap. vulnerib. Noſtri, cum Paulo, intra diem ſeptimum æſtate, & decimum quartum hyeme, ſectionem fieri volunt. Idque ferè ex Cornelij Celſi conſilio, qui ſex primis diebus emplaſtra experiri iubet, quæ caluariæ cauſa componuntur, niſi ſymptomatum ſæuitia ſub prima curatione intendatur & ſectionem vrgeat. Paulus etiam caluariæ cuidam poſt annum perforatæ meminit, fractura in ſincipite ex telo facta. Hic autem animaduerſione dignum eſt, ægrum ipſum ſectionis mora in periculum coniectum, tandem tamen decimo quinto die, idque æſtate media, ſectum fuiſſe, ac decimo ſexto expiraſſe. Quod etſi periculoſo exemplo fit, id tamen dubiam ſpem certa deſperatione meliorem eſſe teſtatur.

31 καὶ τὸ ἐστὶ φλάσμα] Primus eſt hic offenſionum capitis modus apud Hipp. in lib. de cap. vuln. vbi os ſimul fiſſum & colliſum eſt. Quo caſu ſectionem haud dubiè adhibere oportere ſatis indicat. C

τοῦ ἕλκεος] His profectò verbis inſigne admodum vlcus fuiſſe indicare videtur & manifeſtam noxiam. Alioqui oſſis rimam & colliſionem ad ſuturas non facilè admodum deprehendas, vt ſupra ex Hippocrate adſcripſimus.

ἐπρίσθη δὲ οὐκ εἰς τὸ δέον] In excindenda caluaria etſi tam circumſpectè ſuccurrendum eſt, vt tamen quàm minimum ex oſſe dematur, quòd plus in oſſe propugnaculi cerebrum habeat, quàm habiturum ſit eo exciſo. Ea tamen facienda via eſt, qua ſpatium ſatis magnum ad extrahendam ſaniem relinquatur. In excidendo autem caluariæ oſſe, Galeni conſilium præfert Paulus, vt oſſis detrahendi modum teneamus. Is verò eſt, vt quod vehementer confractum eſt, in totum auferri iubeat. Fragmenta tamen quæ longiùs excurrunt, non ad extremum perſequenda ſint. Hoc ergo caſu vbi colliſum & fiſſum os vehementi impetu fuerat, confracta (vt veriſimile eſt) oſſa demi debuerant, quò via puri libera fieret. Ideoq; præparcè facta primis diebus ſectio, nono die repetita, quòd valde confractum os & in pus iam verſum fuerat, ægram ſuſtulit.

ἀλλ᾽ ἔθεν ὑπελείφθη] Illud ἐν αὐτῷ de vulnere intelligitur, & de oſſe accipi debet quod in vulnere ex præparca ſectione relictum, inflammatum, corruptum, & tandem purulentum fuit. Sic enim os inflammationem concipere & purulentum fieri, cæteriſque malis, quibus caro vexatur, affici, ſcribit Hippocr. lib de cap. vulner. D

ἦχε δὲ οὐκ εἰς τὸ δέον] Significare videtur his verbis percommodè illi non ceſſiſſe, nihilo tamen deteriùs habuiſſe quàm ante ſectionem, quando febre vacabat. Caluus in totum iſtud omiſit.

ἡ μῆνιγξ καθαρή] Videtur innuere cerebri membranam à pure ſubſiſtente neq; læſam, neque corroſam, aut nigram, aut liuidam fuiſſe. Alioqui ſanè febre perſeuerante, indeque ſublata ægra, neque tumidam, neq; incenſam, aut inflammatam fuiſſe membranam, mihi vero non fit ſimile.

σπασμὸς δὲ χειρὸς] In capitis vulneribus quæ periculum intendunt, conuulſio partes eas occupat quæ ſunt ex aduerſo vulneris vt ſcribitur lib de vuln. cap. & nos in Cois Præſagiis ſubmonuimus, hoc quoque loco producto. Celſus quoque neruorum vel reſolutionem, vel diſtentionem in periculoſis capitis vulneribus ponit ex Hippocratis Prorrh. 2. vt illic ſcripſimus. Exemplaria porrò manu ſcripta Regia recondita & peruetuſta pro ὑπελάμβανεν ὑπέλαβεν legunt. E

29 ἔμπυος ἐγένετο] ἔμπυοι veteribus dicuntur non ſolum qui in thorace pus colligunt, ſed qui quauis in corporis parte tubercula in pus conuerſa habent, vt ſcribit Gal. comm. ad aph. 44. lib. 7. Deniq; ſuppuratos etiam vocari ſcribit Galenus libr. 4. de cauſ. pulſuum & libro de tumoribus præter naturam, quibus viſcus aliquod inflammatione tentatum ſuppurauit.

31 ὀρθῶς δὲ τὸ σῶμα] Popularem hanc magis & apertam lectionem ſecutus ſum, idque authore Caluo. Omnia exemplaria Regia manu exarata cum Aſulano, ὡς ἴδε τὸ σῶμα habent. Quæ certè phraſis eſt inſolens. Quamobrem Cornarius τὸ σῶμα neglexit, quod ita ſenſus conſtare poſſit.

ὑπὸ πολλῆς χολῆς] Indicare videtur multam bilem per aluum erupiſſe quæ ſecum morbi coniunctam materiam ac veluti fomitem demiſerit, idque non optimis iudicationis legibus, ſed vi morbi & fatiſcentis naturæ victoria conceſſiſſe. πολλῆς verò, ſub mortem etiam interpretari poſſumus.

33 ἡ γυνὴ ἡ ἀποσφάξασα αὐτὴν] Huic mulieri quæ fortaſſis furore percita ſibi manus attulerit, ſeriùs exhibitum fuiſſe medicamentum purgans innuere videtur, quod tamen per aluum ſeceſſit. Caluus parum conueniens medicamentum per vulnus prodiiſſe vult. F

34 ῥίζαν ἐλατήριον] Sic legunt quotquot licuit videre exemplaria, vt ſenſus eſſe videatur epotam fuiſſe radicem, medicamentum deorſum purgans imbecillum. Cornarius ῥίζαν ἐμετήριον legiſſe aut repoſuiſſe videtur, quòd vomitu repurgandus eſſe ſibi videretur. Sed cùm hic aliquot purgationum errata commemoret, videtur ſic quoque adoleſcens medicamenti deorſum purgantis errore & imbecillitate periclitatus. ῥίζα verò, vt ſcribit Galen. in Exeg. ὄνομα λέγεται) βοτάνιόν τι ἄκαυλον καὶ ἀνανθὲς καὶ ἄκαρπον, ἴσχον τρία φύλλα κατὰ πάντα προμήκη, κατὰ τῆς γῆς κείμενα, δυοῖν δακτύλων τὸ μέγεθος, ὁμοιότατα τοῖς τῆς ἀγχούσης, ῥίζαν δὲ λεπτὴν ἠπίως καθαίρουσαν. hoc eſt, radix vocatur ſati genus quoddam ſine caule, ſine flore, ſine ſemine, tribus foliis per omnia oblongis, per terram ſtratis duorum digitorum magnitudine anchuſæ ſimilibus, radice tenui & lenem purgandi facultatem habente.

36 ὁ ἐσθίων Sic legunt omnia exemplaria tum recondita, tum publicata. G

37 ὑπὸ χολῆς ἀπεπνίγη] Illud ὑπὸ χολῆς omiſit Caluus, κατακαρδεῖν vero Ariſtophani familiare, & κοιμᾶσθαι ſignificat, præcipuè verò in pellibus dormire antiquorum more, vt ſcribit Schol. κατακαρδεῖν Attici dicunt.

38 παιδίον ὑπὸ ὀρέως] ὑπὸ ὑὸς habent omnia exemplaria manu exarata & Aſulanus codex, quæ lectio exemplaribus Italicis conteſtata eſt, vt ex Caluo patet. Cornarius ὑπὸ ὀρέως ex Galeno in codicibus Germanicis repoſuit. Hæc hiſtoria à Galeno explicatur lib. 3. περὶ δυσπν. his verbis, ἔνατος τε καὶ τριακοστὸς ἄρρωστος ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν ἐπιδημιῶν γέγραπται, πυκνὸν ἴσχων καὶ αὐτὸς τὸ πνεῦμα. παραγράψω δὲ ἐν τῷδε τὴν ῥῆσιν αὐτὴν ὧδέ πως ἔχουσαν. παιδίον ὑπὸ ὀρέως ἐπλήγη τὴν γαστέρα καὶ τὸ ἧπαρ, ἀπέθανε τεταρταῖον, τὸ πνεῦμα πυκνὸν εἶχε, καὶ παρενόει καὶ πυρετὸς εἶχεν. ἐν τούτῳ ἄδηλον οὐδὲν τὸ διάφραγμα καὶ τὸ διάφραγμα συμφλεγμῆναι γαστρὶ καὶ ἥπατι, καὶ διὰ τοῦτο καὶ παραφρονῆσαι τὸ παιδίον. ἀλλ᾽ οὐ κατὰ τὴν παραφροσύνην ἐδυσπνόει. ἡ γὰρ μείζων διάθεσις ἡ κατὰ ὑποχόνδριον καθ᾽ ἑαυτὴν ἐτύπωσε τὴν ἰδέαν τῆς ἀναπνοῆς. ἡ δ᾽ ἥττων ἐξίστη. hoc eſt, Nonus præterea & trigeſimus ægrotus in lib. 5. de Morb. vulg. adſcriptus eſt, crebram quoq; habens ſpirandi difficultatem. Dictionem autem ipſam hoc modo adſcribam. Puer à mulo in ventrem & iecur ictus eſt, mortuus quarto die. Spirationem autem crebram habebat, neq; intelligentia valebat, febriſq; detinebat. In hoc minimè eſt obſcurum abdomen & ſeptum tranſuerſum cum ventre & iecore inflammationem concepiſſe, eamq; ob cauſam puerum deliraſſe. Verùm neq; delirio reſpondentem habuit ſpirandi difficultatem. Præcordiorum enim affectio cùm maior eſſet, ipſam reſpirationis ſpeciem ſecundum ſe effinxit, minor vero exſtit H

40 Hermophili filius dieb⁹ vndecim laborauit. Febris autem detinebat, neq; ciborũ reliquię ſubierant.

40 Ὁ Ἑρμοφίλου υἱὸς ἐκάμνεν ἡμέρας ἕνδεκα. πυρετὸς δὲ εἶχε, καὶ οὐχ ὑπεχώρει τὰ σιτία. καὶ παρέκοπτε μὲν τὰς πρώτας

A τῆς νυκτὸς ἐπαύσατο. τῇ δ' ἐπιούσῃ ἡμέρῃ ἄφωνος ἔκειτο ῥέγχων, διεστραμμένα ἔχων τὰ ὄμματα, πυρεταίνων. πτερῷ δὲ καθιέντος, ἤμεσε χολὴν μέλαιναν. καὶ κλυσθέντος κόπρος ὑπῆλθε πολλή. 41 Ἀριστίωνος δούλης, αὐτόματος ὁ ποὺς ἐσφακέλισε, κατὰ μέσον τοῦ ποδὸς ἔνδοθεν ἐκ πλαγίου. καὶ τὰ ὀστέα σὺν σηπεδόνι ἠμολυσμένα, ἀπέστη. καὶ ἐξήει κατὰ μικρὸν συριγγώδεα. καὶ διάρροια ἐπιγενομένη. καὶ ἔθανεν. 42 Γυνὴ ὑγιαί- B νουσα, παχεῖα, κυήσιος εἵνεκεν ἀπὸ καταπότου, ὀδύνη εἶχε τὴν γαστέρα. καὶ στρόφος ἐς τὸ ἔντερον. καὶ ὤδησε. πνεῦμα δὲ προσίστατο. καὶ ἀπορίη ξὺν ὀδύνῃ. καὶ αἷμα ἤμεσεν οὐ πολύ. καὶ ἐξέθανε πεντάκις, ὡς τεθνάναι δοκέειν. καὶ οὔτε ἐμέσασα ἀπὸ ὕδατος ψυχροῦ ἐχάλα, οὔτε τῆς ὀδύνης ἐπιούσης, οὔτε τὴν πνοιήν. ὕδατος δὲ κατεχύθησαν ψυχροῦ ἀμφορέες ὡς τριάκοντα κατὰ τοῦ σώ- C ματος. καὶ ἐδόκεε ἄρα τοῦτο μόνον ὠφελέειν. καὶ ὕστερον κάτω ἐχώρησεν χολὴ συχνή. ὅτε δὲ ἡ ὀδύνη εἶχεν, οὐδὲν ἐδύνατο χωρῆσαι καὶ ἐβίω. 43 Ἄντανδρος ἀπὸ καταπότου ἀζήμιος ἐὼν τἄλλα. περὶ δὲ τὴν κύστιν ἐδόκεεν ἄλγος ἔχειν. ἐκαθήρατο αὐτὴν ὀξέως πουλὺ κάθαρμα. ἐκ δὲ ἀπὸ μέσης ἡμέρης ὀδύνη ἔσχεν ἰσχυρὴ πάνυ καὶ ἐς τὴν ὑστεραίην πνῖγμα καὶ ἀπορίη. καὶ ῥιπτασμός. καὶ ἤμει. καὶ ἐχώρεεν οὐδέν. καὶ D τὴν νύκτα ἐπαγε. καὶ ὕπνος οὐκ ἐπῄει. τῇ δ' ὑστεραίῃ ἐχώρεε πολλὸν, ὕστερον αἷμα καὶ ἔθανεν. 44 Τῷ Ἀθηνάδεω παιδὶ ἄρρενι φαγεδαινωθέντι, ὀδοὺς ὁ ἐν ἀριστερᾷ κάτω, ἄνω δὲ τὸ ἐν δεξιᾷ οὖς τὸ δεξιὸν ἐξεπύησεν, οὐκ ἔτι ἀλγέοντος. 45 Ὁ σκυτεὺς κάσσυμα κεντέων ὁ ἐπὶ τοῦ Πιτύου, ἐνέπηξεν αὐτὸν ἐπάνω τοῦ γούνατος ἐς τὸν μηρὸν, καὶ ἔβαψεν ὡς δάκτυλον. τούτῳ αἷμα μὲν οὐδὲν ἐρρύη. τὸ E δὲ τρῶμα ταχὺ ἔμυσεν. ὁ δὲ μηρὸς ὅλος ἐμετεωρίζετο, καὶ διέτεινεν ὁ μετεωρισμὸς, ἔς τε τὸν βουβῶνα, καὶ τὸν κενεῶνα. οὗτος τῇ τρίτῃ ἀπέθανεν. 46 Τὶς παρὰ τὸν βουβῶνα πληγεὶς τοξεύματι, ὃν ἡμεῖς ἑωράκαμεν, παραδοξότατα ἐσώθη. οὔτε γὰρ ἀκὶς ἐξῃρέθη, ἦν γὰρ ἐν βάθει λίην. οὔτε αἱμορραγίη οὐδεμίη ἐγένετο ἀξίη λόγου. οὔτε φλεγμονή, οὔτε ἐχώλευσεν. τὴν δὲ ἀκίδα ἀφείσκον- F τες ἡμεῖς, ἀπηλλαττόμεθα ἐτέων ἕξ ἀφ' οὗπερ ἐτρώθη. ὑπενοεῖτο δὲ τοῦ μεσηγὺ τῶν νεύρων κεκρύφθαι καὶ τὴν ἀκίδα, φλέβα τε καὶ ἀρτηρίας οὐδεμίας διαιρεθείσας. 47 Ὁ πληγεὶς ὀξεῖ βέλει ἐς τοὔπισθεν μικρὸν κάτω τοῦ τραχήλου, τὸ μὲν τρῶμα ἔλαβεν οὐκ ἄξιον λόγου ἐσιδεῖν. οὐ γὰρ ἐν βάθει ἐγένετο. μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον ἐξαιρεθέντος τοῦ βέλεος ἐπταίρετο ἐς τοὔ- G πισθεν ἐρυσθεὶς ὡς οἱ ὀπισθοτονικοί. καὶ αἱ γένυες ἐδέδεντο. καὶ εἴ τι ὑγρὸν ἐς τὸ στόμα λάβοι, καὶ τοῦτο ἐγχειρέοι καταπίνειν, πάλιν ἀνέκυπτεν ἐς τὰς ῥῖνας, καὶ τὰ λοιπὰ αὐτίκα ἐκακοῦτο. καὶ δευτέρῃ ἡμέρῃ ἔθανεν. 48 Νεηνίσκος ὁδὸν τρηχεῖαν τροχάσας ἤλγεε τὴν πτέρνην. μάλιστα τὸ κάτω μέρος. ἀπόστασιν δὲ ὁ τόπος οὐκ ἐλάμβανεν οὐδε- H μίην, ὡς ξυναγαγεῖν ὑγρὸν, ἀλλὰ τεταρταίῳ τι ἐόντι αὐτῷ, ἐμελαίνετο πᾶς ὁ τόπος, ἄχρι τοῦ ἀστραγάλου καλεομένου, καὶ τοῦ κοίλου τοῦ κατὰ τὸ στῆθος τοῦ ποδός. καὶ τὸ μελανθὲν οὐ περιερράγη, ἀλλὰ πρότερον ἐτελεύτα. τὰς πάσας δὲ ἐβίω ἡμέρας ἀπὸ τοῦ δρόμου, εἴκοσιν. 49 Ὁ δὲ ἐς τὸν ὀφθαλμὸν πληγεὶς, ἐπλήγη μὲν κατὰ τοῦ βλεφάρου. ἔδυ δὲ ἡ ἀκὶς ἱκανῶς. ὁ δὲ αἰθὴρ προσυπερεῖχε.

Ac imprimis quidē delirio correptus eſt, quod noctū deſiit. Poſtero verò die voce defectus iacuit cū ſtertore, diſtortis oculis, febricitans. In os autem immiſſa penna, bilem atrā vomitione reiecit, & ex infuſo per clyſterem ſtercus multū prodiit. 41 Ariſtionis ſeruæ pes ſuapte ſponte ſyderatione tētatus eſt, iuxta pedis medium, interna parte ex obliquo, & oſſa putrilagine concepta diſceſſionē fecerunt; ac paulatim fiſtuloſa prodibāt, aluiq; profluuio ſuccedēte mortua eſt. 42 Mulier ſana & obeſa, ex medicamēto conceptus gratia deglutito, ventris dolore & inteſtinorū torminibus conflictabatur, ac intumuit. Spirandi difficultas inſtabat & animi conſternatio cum dolore. Sanguinem paucū vomitione reiecit & quinquies emortua eſt, vti expiraſſe videretur, ac neq; vomitu ex aqua frigida, dolor vrgens ac ſpiratio remittebat. Frigidæ verò ferè amphoræ triginta corpori affuſæ ſunt, quod ſanè vnicum opem ferre videbatur, ac poſtea bilis copioſa infra demiſſa eſt. Vrgente verò dolore nihil ſecedere pōterat, vixit tamē. 43 Antander ex deglutito medicamento alioqui nullā noxam ſenſit, ac circa veſicam dolor tenere viſus eſt, quæ ſtatim multo recremento repurgata eſt. Poſt meridiem dolor vehemēs valde tenebat, ac in poſterum diem ſuffocatio, animi conſternatio, & corporis diſiectio. Vomebat etiam ac nihil per aluum demittebatur, noctu male habebat, neq; ſomnus inuaſit. Poſtridie verò multum ex aluo prodiit, ac demum ſanguis, & periit. 44 Athenadæ puero maſculo vlcere exedente (phagedęnam vocāt) laboranti, dens ex ſiniſtra parte inferior, ex dextra verò ſuperior doluit. In aure dextra pus collectum eſt, non amplius vrgēte dolore. 45 Cerdo qui in Pityo erat calceum aſſuens, ſeſe ſupra genu in femur pupugit, & ferè ad digiti longitudinem ſubulam adegit. Huic ne ſanguis quidem vllus effluxit, & vulnus celeriter coiit. Totum autem femur intumeſcebat, & tumor ad inguen & lateris inanitatem extendebatur. Hic tertio die mortuus eſt. 46 Quidam accepto in inguine à ſagitta vulnere, quem nos vidimus, præter omnem ferè expectationem ſeruatus eſt. Neq; enim ſpiculū, quod nimis altè deſcenderat, eductū fuit, neq; vlla memoratu digna ſanguinis eruptio, aut inflammatio aderat, neq; claudicauit. Inuentum autem ſpiculū ſexto demum anno ex quo vulneratus erat, eduximus. Iniecta autem erat ſuſpicio illud inter medios neruos latuiſſe, venamq; nullā aut arteriam diuiſam fuiſſe. 47 Qui iaculo acuto in poſteriorē partem paulò infra ceruicem ſauciatus eſt, vulnus quidē accepit aſpectu minimè efatu dignū. Neq; enim altè penetrabat. Non longè autem poſtea ſublato iaculo, diſtendebatur in poſteriora cōtractus, velut qui in ſcapulas rigeſcunt, & poſteriorum partium diſtentione tentatur, maxilleq; constrictæ erant. Si quid etiam humidiore contineret & deuorare tētaret, in nares regerebatur, ac in reliquis ſtatim deteriùs habebat, alteroq; die mortuus eſt. 48 Adoleſcentem per aſperā viam maturato curſu calcis dolor cepit, inferiore præcipuè parte. Quo loco abſceſſus nullus factus eſt, qui humorē cogeret. Quarto tamen die locus vniuerſus nigricabat ad talum vſque, qui aſtragalus dicitur, & cauitatem illam quæ eſt ad planum pedis, quod στῆθος vocatur. Quod denigratum fuit non diſruptum erat, verùm prius è medio ſublatus eſt. In totum verò poſt curſum vixit viginti diebus. 49 Qui ad oculū ſauciatus fuit, vulnus quidē in palpebra accepit, cuſpis verò abundè demerſa fuit, ſpiculum autem extremum vlteriùs extabat.

Recisa palpebra cuncta exempta ſunt, nullumq́ue detrimentum adfuit. Oculus nanque remanſit & citò conualuit. Sanguis autem liberaliter & abunde profluxit.

τμηθέντος βλεφάρου, ἤρθη πάντα. οὐδὲν φλαῦρον. ὁ δὲ ὀφθαλμὸς διέμεινε καὶ ταχέως ἐγένετο ξυνιὼν. αἷμα δὲ ἐῤῥύη λάβρον, ἱκανὸν τῷ πλήθει. A

[40] ἄφωνος ἔκειτο] Hic ἀφωνία, vt aliàs ſæpè, apud Hippocratem, ſentiendi principium appetitum ſignificat, & motus ac ſenſus priuationem, veluti ſcribit Gal. Com. ad aph. 5. lib. 5. & aph. 51. lib. 6. & aph. 58. lib. 7. Atque adeò hoc loco apoplexia indicatur, quæ per ἀφωνίαν & ſtertorem, interdum per alterum ſolum, circumſcribitur, vt aph. 51. lib. 6. Sic lib. de rat. vict. in morb. acut. ἀφωνίας nomine, apoplexia, epilepſia, & cardiaca ſyncope comprehenditur.

[41] ὁ τοῦ ὀστέου σφακελισμὸς] Hic σφακελὸς, vt ſæpè aliàs, omnem cuiuſq; modi partis corruptionem, & progreſſa inflammatione ſyderationem ſignificare videtur, non tantum oſſis, ſed etiam partis neruoſæ & carnoſæ, & ligamentorum. Vnde etiam ex magna putredine oſſa abſceſſum fecerunt, vt aph. 79. lib. 5. B

ἐκ τὰ ὀστέα σαπρὰ γενόμενα] σαπρὰ dictio eſt Hippocratica & Ionica. σαπρὸν γὰρ σαθρὸν dicitur Ionibus ex Corintho. Et Erotianus hunc locum ſubindicans, σαπρὰ σαθρά τινα exponit, etſi vitio non caret lectio.

σηραγγώδεα] Indicat oſſa prodiiſſe ex putrilagine cauernoſa, & multis foraminibus fiſtulata ac pertuſa. Sic enim σηραγγώδεα explicat Galenus etſi σηραγγώδη legiſſe videtur cùm ſcribit in Exegeſi σηραγγώδη, χαῦνα, ἀραιὰ, πολλοῖς τρήμασι διῃρημένα, ὅτι δὲ τὰ τρήματα σήραγγες καὶ σήραγξιν ὀνομάζεται, καὶ τὸ τοιοῦτον σῶμα σηραγγῶδές τι καὶ σηραγγῶδες. Etſi σηραγγώδη apud Gal. in Exegeſi legi malim, quàm σηραγγώδη. Erotianus quoque σηραγγώδεις κατατετρημένοι explicat.

[42] καὶ ἅμα ἤμεσε] Exemplaria manu ſcripta Regia duo καὶ ἡμημέκεε cum Aſulano legunt, & pro πολλάκις, πολλάκις legiſſe videtur Caluus. ἡμημέκεε autem vitioſum eſſe ſatis apparet pro ἐμημέκεε per reduplicationem Atticam ab ἐμέω pro ἠμέκεε, niſi ἡμημέω compoſitum quis exiſtimet.

[43] αὐτὶ δὲ τῆς νύκτα] Sic meliores codices legunt: αὐτὶ δὲ τῆς νύκτα habent exemplaria quædam cum Aſulano. C

ἐκαθήρατο αὐτίκα] Noua eſt phraſis quæ ſignificat veſicam ex medicamento multum recrementum reieciſſe, indeque celeriter fuiſſe repurgatam. Quòd ſi νύκτα legas, vt faciunt quædam exemplaria, inſolentior multò phraſis erit, quæ innuet purgationem ipſam nocte proceſſiſſe.

ἀλλ' οὐκ εἶχεν ἰσχυρῶς] Dolorem ventris ponit Caluus, cuius lectionis nulla extant veſtigia in exemplaribus quæ adhuc videre licuit.

ὕπεστιν αἷμα] Quædam exemplaria ὕπεστιν αἷμα καὶ ἰχῶρες legunt.

[44] ἰδὼν ὁ ἐν ἀριστερῷ] ἰδόντες legunt exemplaria quædam manu ſcripta Regia. Quod ſequitur αὐτῷ δὲ τὸ ἐν δεξιῷ conſtantem habet in omnibus exemplaribus lectionem, quæ non tantum dextræ partis dentis, ſed & gingiuas & genam ſuperiorem continere videtur, niſi cum interpretibus, αὐτῷ δὲ ὁ ἐν δεξιῷ legas. Id autem crebro vſu euenit vt dentibus fluxione tentatis, in aurem pus redundet. D

[45] κάττυμα καινὸν] κάττυμα idem hîc quod κάττυμα ſignificat, & pro calceo ſumi videtur. Sunt autem καττύματα Ariſtophanis interpreti δέρματά τινα ἰσχυρὰ καὶ σκληρά, ἅπερ τοῖς σανδαλίοις καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποδήμασιν ὑποβάλλεται, duriora coria quæ calceis muniendis ſubiiciuntur, ſoleas dicunt.

ὁ ἐπὶ τοῦ πιτύῳ] Sic legunt meliora exemplaria manu ſcripta & publicata. Quædam verò Regia ἐν τῷ πιτυῷ legunt, alia etiam κατὰ τὸ πιτυῷ habent. Celebratur autem Pityûs oppidum opulentiſſimum à Plinio cap. 4. & 5. lib. 6. Caluus σιτυῷ legiſſe videtur.

[46] τότε δὲ ἀπιόντα οἰκείοντες ἡμεῖς] Exemplaria omnia manu ſcripta Regia μὴ ἀνοικοῦντες habent, deteriore certè ſenſu, ac tunc ἀπαλλαττόμενα aliud quid, nempe diſceſſum aut demigrationem ſignificare poteſt.

[47] πάλιν ἀνεκώχεε ἐς τὰς ῥῖνας] Hic ἀνεκώχεε, regerebatur, reflectebatur, relidebatur, ac rurſum in nares attollebatur ſignificat. Eſt & ἀνακωχεῖν ſublato paulùm capite & collo reſupinato os attollere, quod faciunt qui ſuffocati deglutire nequeunt, velut in angina, ideoque iis potus in nares reliditur. Exemplaria quædam manu ſcripta ἀνέκοπτεν habent, & retrudit, reprimit, ac propulſat ſignificat. E

καὶ δευτέρῃ ἡμέρῃ] Sic habent quæ adhuc videre licuit exemplaria omnia. Caluus τρίτῃ ἡμέρῃ legiſſe videtur.

[48] ἀλλ' ἐπεπορεύετο τι ἤδη] Cornarius περιεπο legiſſe videtur, contra omnium exemplarium fidem.

τὸ κατὰ τὸ πέδον] πέδον πεδὸς vſurpat Hippocrates in lib. de art. (vt ſcribit Gal. Comm. 3.) pro ima pedis parte carnoſa quæ poſt pedis cauum eſt, & qua terræ inſiſtimus aut veſtigium imprimimus, & à diſſectionis peritis πεδίον dicitur, pedis planum aut planities, quibuſdam etiam ſolum & veſtigium. Alij πέδον contractius quidem ſumunt, & imam plantæ pedis partem quæ ad digitos aſſurgit ſignificare volunt, vt author Iſagoges & Rufus in libello περὶ τῶν ἀνθρώπου μορίων. Hæc pars tarſo pedis reſpondet, & ſibi ſimilem proportione reſpondentem in manu habet, quæ στῆθος χειρὸς dicitur ab authore Iſagoges, ὑπὸ τοῖς ἐσωτέροις τῶν δακτύλων. In ima autem pedis planta cauitas quæ in medio eſt, & ſuſpenſis tarſi oſſibus efficitur, κοῖλον rectè hîc dicitur, vt & diſſectionis peritis. Gal. Com. 4. in lib. de Artic. & in Iſagoge, & Rufo Epheſio. F

[49] ἡ δὲ αἰθὴρ] Sic legunt exemplaria omnia tum manu ſcripta, tum publicata, vitioſè tamen, vt apparet. Nam ἀθὴρ ex Galeno in γλώσσαις legendum eſſe apparet, iſtumq; locum illic ab eo indicari, quod etiam vidit Cornarius. Scribit igitur, ἀθὴρ τὸ τε ἄκρον ὀξύ, ὡς ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ νόσων τῷ μικροτέρῳ, καὶ τὸ ἐν αὐλῷ πάγχυ τὸ ἄκρον. ὡς ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν ἐπιδημιῶν. Locus autem quem Galenus ſubnotat ſcribitur lib. 3. περὶ νούσων, vbi quoque mendoſè αἰθέρα pro ἀθέρα exemplaria habent. Ἀθὴρ autem illud quod in hordei ariſtis acutum eſt & longa cuſpide aculeatum ſignificat, indeq; ex tranſlatione quadam, in iaculi aut ſagittæ extremo ſpiculum aculeatum & ſulcatum, Græci γλωχῖνα & γλωχῖνα dicunt. Vnde γλωχινωτὰ καὶ τριγλώχινα tela dicuntur † Paulo, tela ſpiculata aut ſulcata quæque triſulca aut tribus ſpiculis ſunt munita. Spiculum igitur extremum diximus, aculeum illum ſulcatum ſagittæ intelligentes, quem Græci πώγωνα vocant. Sic enim ſagittæ ſpiculum vocat Celſus ſcribens. Sæpius itaque ſagitta ab altera, quàm ex qua venit, recipienda eſt, præcipueq; quia ferè ſpiculis cingitur, quæ magis laniant, ſi retro, quàm ſi contra trahuntur. Item. Quòd ſi ſpicula apparuerunt, eaque breuia & tenuia ſunt, forfice ibi comminui debent. Caluus hic exemplarium fide deceptus, aërem ſubintraſſe dicit, cùm nihil ſit hoc loco ætheri aut aëri commune. G

† *Cap. 88. lib. 6.*

50 Pulchra erat virgo Nerij filia, & ferè annos nata viginti, cui à muliercula amica ludente lata manu ſinciput pertuſum eſt. at tunc quidem oculorum caligo corripuit, & ſine reſpiratione erat, cumque domum perueniſſet, illico febris vehemens cepit, & capitis dolore tentata eſt, cum faciei rubore. Septimo autem die, ad aurem dextram pus graueolens, aliquantulum rubrum cyatho amplius prodiit, meliuſq; habere & alleuari viſa eſt. Ruſus inualeſcente febre in ſomnum propenſa erat, neque loqui poterat, faciei pars dextra contrahebatur, difficultas ſpirandi ac conuulſio cum tremore aderat, & lingua impediebatur, oculuſque ſtupefactus eſt, nono mortua eſt.

[50] Ἡ παρθένος ἡ καλὴ ἡ τοῦ Νερίου, ἦν μὲν εἰκοσαέτις. ὑπὸ δὲ γυναικὸς φίλης παιζούσης, πλατείῃ τῇ χειρὶ ἐπλήγη τὸ κατὰ τὸ βρέγμα. καὶ τότε μὲν ἐσκοτώθη. καὶ ἄπνοος ἐγένετο. καὶ ὅτε ἐς οἶκον ἦλθε. αὐτίκα τὸ πῦρ εἶχε. καὶ ἤλγει τὴν κεφαλήν. καὶ ἔρευθος ἀμφὶ τὸ πρόσωπον ἦν. ἑβδόμῃ δὲ ἐούσῃ, ἀμφὶ τὸ οὖς τὸ δεξιὸν, πύον ἐχώρησε δυσῶδες. ὑπέρυθρον. πλέον κυάθου. καὶ ἔδοξεν ἄμεινον ἔχειν. καὶ ἐκουφίσθη. πάλιν ἐπετείνετο τῷ πυρετῷ. καὶ κατεφέρετο. καὶ ἄναυδος ἦν, καὶ τοῦ προσώπου τὸ δεξιὸν μέρος εἵλκετο. καὶ δύσπνοος ἦν. καὶ σπασμός. καὶ τρομώδης ἦν, καὶ γλῶσσα κατείχετο. καὶ ὁ ὀφθαλμὸς καταπλὴξ, ἐνάτῃ ἔθανεν. H

Ὁ Κλεο-

A 51 Ὁ Κλεομβρότου παῖς χειμῶνος ἀρξάμενος ἀπόσιτος, ἄνευ πυρετοῦ ἐτρύχετο. καὶ ἤμεσε τὰ σιτία καὶ φλέγμα. δύο μῆνας ἀσιτίη παρείπετο. 52 Τῷ μαγείρῳ ἐν ἀκάνθῃ τὸ κύφωμα ἐκ φρενίτιδος ἐγένετο. τούτῳ φαρμακοποσίη οὐδεμίην συνήνεγκεν. οἶνος δὲ μέλας καὶ ἀρτοσιτίη. λουτρῶν ἀπέχεσθαι καὶ ἀνατρίβεσθαι λείως θάλπεσθαί τε μὴ τε πολλῷ πυριήματι, ἀλλὰ πρηέως. 53 Τῇ κατὰ τὸ εἰκοσιν τῆς ἡλικίης ἀποφθάρμα πιούσῃ, ξυνέβη πόνος. ἔμετος χλωδέων, πολλῶν, ὠχρῶν, καὶ πρασοειδέων. ὅτε πίη, σπασμὸς εἶχε, γλῶσσαν κατεμασᾶτο. πρὸς τεταρταίην εἰσῆλθον. καὶ αὐτὴ ἦν ἡ γλῶσσα μεγάλη. μέλαινα. τῶν ὀφθαλμῶν δὲ τὰ λευκὰ, ἐρυθρὰ ἦν, ἄγρυπνος. τῇ τετάρτῃ δὲ ἔθανεν ἐς νύκτα. 54 Ὀρίγανος ὀφθαλμοῖσι κακὸν ποιούμενος, καὶ ὀδοῦσιν. 55 Ἡ ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ πεσοῦσα ἄφωνος. ῥιπτασμὸς εἶχε. καὶ ἤμεσεν ἐς

C νύκτα αἷμα πουλύ. κατὰ ἀριστερὰ πεσούσης. συχνότερον ἐρρύη. μελίκρητον χαλεπῶς κατέπινεν. ῥέγχος. πνεῦμα πυκνὸν ὡς τῶν θνησκόντων. φλέβες ἀμφὶ τὸ πρόσωπον τεταμέναι. κλίσις ὑπτίη. πόδες χλιεροί. πυρετὸς βληχρός. ἀφωνίη. ἑβδομαίη φωνὴν ἔρρηξεν. αἱ θέρμαι λεπτότεραι ἔσαν. περιεγένετο. 56 Πυθοκλῆς τοῖς κάμνουσιν γάλα

D πολλῷ ὕδατι μιγνὺς ἐδίδου. 57 Χιμέτλων κατασχάζειν ἀλεαίνειν τοὺς πόδας ὧδε. μάλιστα ἐκθερμαίνειν πυρὶ καὶ ὕδατι. ὀφθαλμοῖς ὡς ἡ πονηρὴ ἡ φακῆ, ὀπώρη, τὰ γλυκέα. καὶ λάχανα. τοῖσι δὲ περὶ ὀσφῦν καὶ σκέλεα καὶ ἰσχίον ἀλγήμασιν ἐκ πόνων, θαλάσσῃ, ὄξει, θερμοῖσι καταιονεῖν. καὶ σπόγγους βάπτοντα πυριᾶν. ἐπικαταδεῖν δὲ εἰρίοισιν οἰσυπηροῖσι καὶ ῥινικοῖσι. 58 Τῶν γναφέων οἱ βουβῶνες,

E ἐφυματοῦντο σκληροί, καὶ ἀνώδυνοι. καὶ περὶ ἥβην καὶ ἐν τραχήλῳ, ὅμοια μεγάλα. πυρετὸς, πρότερον μὲν βηχώδης. τρίτῃ, μηνὶ τετάρτῳ, γαστὴρ ξυνετάκη. θέρμαι ἐπεγένοντο. γλῶσσα ξηρή. δίψα. ὑποχωρήσιες αἱ κάτω χαλεπαὶ, ἔθανον. 59 Ὁ τὴν κεφαλὴν ὑπὸ Μακεδόνος λίθῳ πληγεὶς, ἔπεσε. τρίτῃ ἄφωνος ἦν. ἀλυσμός. πυρετὸς λεπτὸς οὐ πάνυ σφυγμὸς ἐν κροτάφοις. ἤκουεν οὐδὲν

F οὐδόλως. οὐδὲ ἐφρόνει, οὐκ ἀτρεμέας. ἀλλὰ τῇ τετάρτῃ, ἐκινέετο. νότις περὶ μέτωπον τι καὶ ὑπὸ ῥῖνα. καὶ ἄχρις ἀνθερεῶνος, καὶ ἔθανεν. 60 Ὁ Ἐνιήτης ἐν Δήλῳ ἀκοντίῳ πληγεὶς ὄπισθεν τοῦ πλευροῦ κατὰ τὸ ἀριστερὸν μέρος, τὸ μὲν ἕλκος ἄπονος. τρίτῃ δὲ γαστρὸς ὀδύνη δεινή. οὐχ ὑπεχώρεε. κλυσθέντι δὲ κόπρος ἐς νύκτα. οὐ κόπος διαλιπών. ἕδρη εἰς τοὺς ὄρχιας. τετάρτῃ καὶ ἥβην καὶ

G κοιλίην πόνος κατεῖχε. ζῶν ἀτρεμέειν οὐκ ἠδύνατο. χολώδεα ἤμεσε κατακορέα. ὀφθαλμοὶ, οἷοι τῶν λιποθυμεόντων. μετὰ τὰς πέντε δὲ ἐτελεύτησε. θέρμη λεπτή τις παρῆν.

51 Cleomenis puerum hyeme cibi faſtidium cepit, à quo ſine febre extenuabatur, ciboſq; ac pituitam vomitione reiiciebat, duobuſque menſibus inappetentia conſecuta eſt. 52 Coquo ex phrenitide gibboſa ſpina facta eſt, neq; huic medicamentum purgans epotum opem vllam attulit, ſed vinum nigrum & panis in cibo, balneis abſtinuiſſe & leuiter confricari; neque multis fomentis calefieri, ſed blandè. 53 Cuidam circa vigeſimum ætatis annum, poſt epotum abortiuum dolor contigit & multorum biliosorum, pallidorum, porraceorum vomitus. Vbi bibiſſet conuulſio prehendebat, & linguam commanducabat. Quarto die ad eam ingreſſus ſum & erat ei lingua magna, nigra, oculorum album rubeſcebat & peruigil erat. Quarto die ſub noctem mortua eſt. 54 Origanum oculis & dentibus potu exhibitum nocet. 55 Puellam quæ ex abrupto loco decidit vox defecerat, corporis iactatio prehendit, & ſub noctem copioſum ſanguinem vomitione reiecit, qui copioſior ſiniſtra parte, in quam impegerat, effluxit. Mulſam non ſine negotio abſorbebat, ſtertor & crebra ſpiratio, velut moribundis, aderat. Venæ quæ ſunt in facie diſtendebantur, & decumbebat ſupina, pedes incaleſcebant, leuiter febricitabat, vox defecerat. Septimo die vox erupit, paulatim incaleſcebat & ſeruata eſt. 56 Pythocles lac multa aqua permixtum ægrotantibus exhibebat. 57 Pernionibus medeberis ſcarificando & pedes calefaciendo, ſic vt maximè igne & aqua excalfacias. Oculis noxiam adferunt lens, poma dulcia, & olera. Lumborum, crurum & coxendicis dolores ex laboribus obortos, aqua marina calida & aceto perfundere oportet, vel intincta ſpongia fouere. Lanis verò ſuccidis deligare & pellibus agninis. 58 Fullonibus in inguinibus tubercula exoriebantur dura & ſine dolore, circaq; pubem & in collo magnitudine ſimilia erant. Antea quidem febris tuſſiculoſa tenuerat. Tertio menſe aut quarto venter contabuit, calores acceſſerunt, lingua arida, ſitis aderat & alui deiectiones moleſtæ, mortui ſunt. 59 A Macedone quidam lapide in caput percuſſus, decidit. Tertio die vox defecerat, & corporis incontinens iactatio erat, febris parua, tempora non admodum pulſabant. Nihil omninò audiebat aut ſapiebat, neq; quieſcebat, ſed quarto die mouebatur. Mador tum circa frontem, tum ſub naſo ad mẽtum vſq; erumpebat, & mortuus eſt. 60 In Delo Eniates quidam retro in latus ſiniſtrum iaculo percuſſus, vlcus ſine dolore quidem habuit. Tertio verò die grauis dolor ventris prehendit, nihil ex aluo ſecedebat, verùm ſub noctem ex infuſo per clyſterem ſtercus prodiit, neque dolor intermittebat, ſedes ad teſtes eminebat. Quarto die dolor ad pubem & ventrem detinebat, neq; quieſcere poterat, biliosa affatim ſyncera vomitione reiecit, oculi quales animo deficientibus. Poſt quintum diem mortuus eſt. Calor quidam tenuis aderat.

50 ἐκλήγη τὸ κατὰ τὸ βρέφος] Hanc lectionem ſecutus ſum melioribus exemplaribus ducibus. Alia ἐκλήγη κατὰ τὸ βρέφος legunt, quæ ſecuti ſunt interpretes. Minutum eſt autem ſi Hecalen virginis nomen facias, vt Caluus, an verò illius formam laudes.

H ἢ καταφέρετο] Iſta ſymptomatum concurſio magnam humoris in cerebro abundantiam collectam fuiſſe teſtatur, & appetitam vehementer ſenſuum arcem ſignificat, vt inde in vocis inſtrumenta oculum ac faciem, totum denique thoracem confluxus fieret & conuulſio cum tremore & ſentiendi imbecillitate.

51 Ὁ Κλεομβρότου παῖς] Sic legunt exemplaria omnia. Sed hoc exemplum repetitur lib. 7. Epid. vbi rectè Κλεομβρότου legitur. τρύχεσθαι autem emaciari, extenuari & affligi ac diuexari ſignificat. Pro παρείπετο, παρηκολούθησεν legitur lib. 7. Epid. Hîc autem ἀσιτίη ἀποσιτίην ſignificat, & ἀνορεξίαν interpretatur Galenus com. ad aph. 17. lib. 4. eaq; notione aliàs ſæpe ſumitur apud Hippocr. Innuitur igitur cibi illud faſtidium duobus menſibus perſeueraſſe.

52 ἐν ἀκάνθῃ] ἀκάνθῳ legunt exemplaria manu ſcripta Regia quædam cum Aſulano, alia ἀκάνθος quomodo legitur lib. 7. Epid. vbi hæc hiſtoria paulò aliter repetitur eadem tamen notione.

[53] τῇ κατ' ἀνίκητε] ὠκυτ. habent quædam exemplaria manu ſcripta & Aſulanum, ſed vitioſè vt apparet. Repetitur hoc exemplum A lib.7. Epid. ſed aliis verbis. ὠκυτόκιον autem medicamentum abortum faciens & conceptum excutiens ſignificat, abortiuum autem videtur dixiſſe Plinius.

[54] ὀρίγανον] ὀρίγανον legunt exemplaria manu ſcripta & πεπόρισται. Lib. verò 7. Epid. vbi iſtud repetitur, ὀρίγανος πεποίηκεν, quomodo à Dioſcoride & Galeno effertur, & ὀφθαλμιαῖον pro ὀφθαλμιῶν. Ariſtoteles verò probl. 9. ſect. 31. origanum oculis nocere ſcribit, quod reſiccando cutem obduret, neque lachrymas prouocet. Vt permirum videatur quod Herodianus ei nomen inditum ab oculorum acie illuſtranda contendit.

[55] κατ' ἀριστερὰ ῥινός] Cornarius κατὰ τὸ ἐκ τῆς ἀριστερῆς ῥινὸς ex libr. 7. Epid. legit, vbi hæc hiſtoria paulò aliter repetitur. Nos exemplarium pluralitatem & conſenſum ſecuti nihil immutauimus, & ſanguinis ex nare ſiniſtra profluuium intelligimus, quod ῥῦσις crebrò apud Hippocr. ſanguinis ex naribus effluuium indicet, vt copioſiùs in noſtra Oeconomia ſcribimus.

[56] Πυθοκλῆς] Id fortaſſis ad refectionem & renutritionem concedebat, vt adſcribitur lib. 7. Epid. Quædam exemplaria legunt Πυθοκλῆς. ὕδωρ ἐδίδου πίνειν, γάλα πολλῷ ὕδατι μεμιγμένον, ἐδίδου, vt repetitur lib. 7. Epid. Quam lectionem ſecuti ſunt Interpretes. B

[57] ἐμπλάσσειν] Sic legunt omnia exemplaria, ſed ἐμπάσσειν ex lib. 7. Epid. reponendum cenſeo, vbi iſtud quoq; repetitur. Poſſunt autem iſta ad Pythoclem referri, qui huiuſmodi curatione vteretur, poſſunt & συμβουλευτικῶς aut conſilio quodam ſcribi.

ὀφθαλμοῖς οὐ συμφέρει] Sic habent omnia exemplaria, ſed ex lib. 7. Epid. ὀφθαλμοῖσι πονηρόν & ὁ πυρὸς ὁ γλυκύς legimus. Lens autem oculorum aciem obtundit frequenti cibo, vt ſcribit † Dioſcor. & Gal. lib. 1. de alim. fac. & Plinius cap. 25. lib. 22. Hanc autem ſequuntur lectionem quidam, vt oculis noxiam adferat eos quàm maximè aqua aut igne calefacere, propter vapores plurimos ad caput ex calefactione ſublatos. Sed lectio iſta magis eſt popularis.

† *Cap. 129. lib. 2.*

καὶ βλαυτίοισιν] βλαυτίοισιν legunt rectè exemplaria manu ſcripta quædam. πιλίοισιν vnum etiam habet, & alterum πιλίοισιν, quæ lectio non æquè probatur. βλαύτας ἀρνακίδας Hippocrati ſignificare ſcribit Galenus in Exegeſi, hoc eſt pelles agninas, locum libr. 1. περὶ γυναικείων haud dubiè ſubindicans, vbi hac dictione vtitur Hippocrates, etſi πιλωτοῖς in omnibus exemplaribus vitioſè legitur, vt in Oeconomia noſtra ſcribimus. At lib. 7. Epid. vbi iſta repetuntur nulla huius lectionis apparent veſtigia. Vitioſa quoque ſunt exemplaria quæ ἐκπίνειν pro ἐκπίνειν legunt, & κατανοεῖν pro κατανοεῖν, vt & εἰσπνεῖν pro εἰσπνεῖν. C

[58] πολλοὶ δὲ βηχώδεες] βληχώδεες legunt omnia exemplaria vitioſè tamen. βηχώδεες enim legendum eſt vt patet ex lib. 7. Epid. vbi iſta meliùs ſcribuntur. Innuit autem fullones iſtos tuſſi diuturna cum febre conflictatos fuiſſe, vnde & inguinum tumores duri & indolentes exorti ſunt, magna conſenſione thoracis & partium ſpiritalium cum inguinibus, vt ſæpè aliàs docuimus. Cornarius hic lectionem ex lib 7. Epid. ſecutus eſt. Caluus πρὶν μὲν ſuperioribus adiunxit, & βληχὴς legiſſe videtur, etſi vtranque lectionem ſecutus eſt.

[59] ἀλυσμός] Poſt ἀλυσμός: in quodam exemplari manu ſcripto Regio, ἀπορία, ῥιπτασμός, ἀμηχανίη legitur, ſed videtur eſſe vocis ἀλυσμοῦ explicatio. D

οὐ πάνυ σφυγμοὶ ἐν κροτάφοις] Sic habent omnia exemplaria, qua lectione innuitur non magnam admodum febrem aut inflammationem fuiſſe, cùm neque magna temporum pulſatio adfuerit. Lib. 7. Epid. vbi id repetitur longè clarior eſt notio. πυρετὸς οὐ πάνυ σφοδρός, σφυγμοὶ ἐν κροτάφοισιν, ὡς λεπτοὶ δέρματος. Vbi quoque ἐκ ἀσφυξίας, apertius ἀλλ᾽ ἐσφύζεν explicatur.

ἀλλὰ τῇ τετάρτῃ ἐκαίετο] Sic legunt omnia exemplaria quæ etiam ſecuti ſumus, ſed meliùs fortè ἐκαίετο πάνυ.

[60] ὁ Αἰνιήτης] Sic ferè omnia exemplaria præter vnum manu ſcriptum quod Αἰνιάτης ſcribit, quam lectionem ex codicibus Italicis ſecutus eſt Caluus. Eſt autem Ænos Thraciæ oppidum celeberrimum & liberum. Lib. 7. Epid. vbi hæc hiſtoria repetitur, vitioſè Αἰνιήτης legitur. Et certè Αἰνιάτης ex Exegeſi legendum videtur, vbi ſcribitur Αἰνιάτης, ὁ ἀπὸ Αἴνου τῆς ἐν Θρᾴκῃ πόλεως. τῆς δὲ αὐτῆς ἐστ' Αἰνιήτης διὰ τοῦ η.

ἐν ἰδίῳ] Sic plæraque omnia legunt exemplaria publicata. Quædam verò manu ſcripta ἐν Δήλῳ habent, vt legitur lib. 7. Epid. & hanc lectionem cum Cornario ſecuti ſumus, alioqui ἰδίῳ οἰκήματι legi poteſt, aut ἐν ἰδίῳ τῷ σώματι ſubintelligendum. E

τὸ δὲ ἕλκος ἄπονον] Exemplar vnum manu ſcriptum ἄπονον legit, vt lib. 7. Epid.

καὶ δίνη τι] Vitioſa eſt iſta lectio etſi latiſſimè ad exemplaria manu ſcripta permanat. κλυδῶν lego ex lib. 7. Epid. cum interpretibus. ὁ πόνος ἐξαλείπει] Hanc habent lectionem ferè omnia exemplaria, ſed πόνος legerunt interpretes ex melioribus codicibus. Cornarius ex lib. 7. Epid. καὶ ὁ πόνος διέλιπε legit. Caluus ὁ πόνος.

ἕδρη εἰς τοὺς ὄρχεις] Sic legunt omnia exemplaria. Caluus de doloris in teſtes decubitu intellexit, ſed de ſedis & ani prolapſu aut eminentia ſumi poteſt. Quod teſtatur lib. 7. Epid. lectio, ἕδρη ἔξω εἰς τοὺς ὄρχεις, quam ſecutus eſt omninò Cornarius.

ζὰν ἀπηρτίσεν ἐκ τοῦ αὐτοῦ] Sic habent omnia exemplaria, etſi mihi ſuſpecta eſt lectio & phraſis, videturq; ex ea lectione quæ ſcribitur lib. 7. epid. dicta, εἰς ἥβην καὶ κοιλίην ἦλθεν ἀπὸ ὁ πόνος κατασκήπτων. & de dolore in pubem & ventrem cum impetu & vehementer ingruente intelligitur. Qua eleganti tranſlatione etiam vtitur lib. 3. περὶ νούσων, ὁκόταν αἱ ὀδύναι κατασκήπτωσι, hoc eſt cum dolores vehementes irruerint, quod ὁρμήσωσι videtur explicare Erotianus. Etſi poteſt ſtare hæc lectio καὶ ἥβην καὶ κοιλίην πόνος κατέσχε. F

61 Iaculo in iecur percuſſo illico cadauerosus color affuſus eſt, oculi concaui extiterunt, corporis incontinés iactatio & implaciditas aderat. Mortuus eſt antequam concio dimitteretur, cùm prima luce vulneratus fuiſſet. 62 Polemarchi coniugi per hyemem angina laboráti guttur intumuit cũ multa febre, & ſanguis miſſus eſt. faucium ſuffocatio deſiit, febris perſeuerabat. Sub quintũ diem tumor ad læuum genu cũ dolore ſubortus eſt, eiq; ad cordis regionem quiddá coaceruari videbatur, ac reſpirabat velut qui in aquá demerſi ſunt reſpirare ſolét, ex pectore ſtrepitus quiddá edebatur, idemq; contingebat quod fatidicis mulieribus quę Pythone afflatæ, quòd vẽtre oracula fundunt, Engaſtrimythi, hoc eſt ventriloquæ, dicantur. Circiter ſeptimum aut nonum diem ſub noctẽ aluus affatim prorupit, & liquida multa quæ praua exiſtimabátur demiſit. Ipſa verò tádẽ voce defecta mortua eſt. 63 Ventres in morbis medicamento purgáte ſubducere cõuenit, inferiores quidem vbi materiam cõcoctam & conſiſtentem videris (cuius rei ſignum eſt, ſi neque anxietate, neque capitis grauitate diuexati ægri fuerint) aut vbi calores mitiſſimi fuerint, aut vbi finita acceſſione deſierint: ſuperiores verò in ipſis acceſſionibus. Tunc nanq; etiam per ſe humores in ſublime efferantur, cum anxietate & capitis grauitate, aut incontinenti corporis iactatione ægri conflictantur.

[61] Τῷ δὲ κατ' ἧπαρ πληγέντι ἀκοντίῳ, αὐτίκα τὸ χρῶμα κατεχύθη νεκρῶδες. τὰ ὄμματα κοῖλα. ῥιπτασμός. δυσφορίη. ἔθανε πρὶν ἀγορὴν λυθῆναι, ἅμα ἡμέρῃ πληγείς. [62] Τῇ Πολεμάρχου χειμῶνος κυνάγχη, οἴδημα ὑπὸ τὸν βρόγχον, πολὺς πυρετός. ἐφλεβοτομήθη. ἔληξεν ὁ πνιγμὸς ἐκ τῆς φάρυγγος. ὁ πυρετὸς παρέμενε. περὶ πέμπτην γόνατος ὄγκημα. οἴδημα τοῦ ἀριστεροῦ. καὶ κατὰ τὴν καρδίην ἐδόκει τι συλλέγεσθαι αὐτῇ. καὶ ἀνέπνεεν ὡς ἐκ τοῦ βεβαπτίσθαι ἀναπνέουσι. καὶ ἐκ τοῦ στήθεος ὑπεψόφεεν, ὥσπερ αἱ ἐγγαστρίμυθοι λεγόμεναι. τοῦτο ἐξυνέβαινε. περὶ δὲ τὰς ἑπτὰ ἢ ἐννέα ἐς νύκτα κοιλίη κατερράγη. ὑγρὰ πολλὰ κακὰ ἐκομίζοντο. ἤδη ἄφωνος ἐτελεύτησεν. [63] Ὑποκαθαίρειν τὰς κοιλίας χρὴ ἐν τοῖσι νοσήμασιν, ἐπὴν πέπονα ᾖ. τὰς μὲν κάτω, ἐπὴν ἱδρυμένα ᾖ. σημεῖον, ἢν μὴ ἀσώδεες, ἢ καρηβαρικοὶ ἔωσι. καὶ ὅταν αἱ θέρμαι πρηΰταται, ἢ ὅταν λήγωσι μετὰ τοὺς παροξυσμούς. τὰς δὲ ἄνω, ἐν τοῖσι παροξυσμοῖσι. τότε γὰρ καὶ αὐτόματα μετεωρίζεται, ὅταν ἀσώδεες καὶ καρηβαρέες καὶ ῥίπτοντες ὦσι.

Ex

A 64 Ἐκ τρώματος τρωθέντος πήχεος ἐπὶ σφακελισμῷ, πυοῦται πῆχυς. πεπαινομένου δὲ ἤδη, γλίσχρος ἰχὼρ ἐκθλίβεται, ὡς καὶ Λεογενίσκῳ καὶ Δημάρχῳ τῷ Ἀγλαυτέλεος. ὁμοίως δὲ καὶ πάνυ ἐκ τῶν αὐτῶν πῦον οὐδέν. ὅπερ τῷ Αἰσχύλου παιδὶ ξυνέβη. πυουμένοισι δὲ τοῖσι πλείστοισι, φρίκη καὶ πυρετὸς ἐπεγένετο. 65 Τῷ Παρμενίσκου παιδὶ κωφότης, συνήνεγκε μὴ κλύζειν. διακαθαίρειν δὲ ἐρίῳ μούνον. καὶ ἐγχέειν ἔλαιον. ἢ νέτωπον.
B κελεύειν δὲ περιπατέειν. ἐγείρεσθαι πρωΐ. οἶνον πίνειν λευκόν. 66 Τῇ Ἀσπασίου ὀδόντος δεινοῦ ἀλγήμα καὶ γνάθοι ἐπήρθησαν· καστόριον δὲ καὶ πέπερι διακλυζομένη, ὠφελέετο. 67 Τῷ Καλλιμέδοντος ξυνήνεγκε πρὸς τὸ φῦμα τὸ ἐν τῷ τραχήλῳ σκληρὸν ἐόν. καὶ
C μέγα. καὶ ἄπεπτον. καὶ ἐπώδυνον, ἀποσχάσις βραχίονος λίνον καταπλάσσειν πεφυρημένον ἐν οἴνῳ λευκῷ καὶ ἐλαίῳ δεύοντα. ἐπιδέειν δὲ ἑφθὸν ἄγαν. ἢ ξὺν μελικρήτῳ ἑφθὸν καὶ ἀλεύρῳ τήλιος. ἢ κριθῶν. ἢ πυρῶν. 68 Μελισάνδρῳ τοῦ οὔλου ἐπιλαβόντος, καὶ ὄντος ἐπωδύνου, σφόδρα ξυνοιδέοντος, ἀποσχάσις βραχίονος. στυπτηρίη ἐν ἀρχῇ περιστέλλει. 69 Ὑδρω-
D πιώδεα δεῖ ταλαιπωρέειν, ἱδροῦν. ἄρτον ἐσθίειν θερμὸν, ἐν ἐλαίῳ. πίνειν μὴ πουλύ. λούεσθαι καὶ κεφαλὴν χλιηρῷ. οἶνος δὲ λευκὸς καὶ λεπτός. καὶ ὕπνος ἀρήγει. 70 Βίαντι τῷ πύκτῃ, φύσει πολυβόρῳ ἐόντι, ξυνέβη ἐμπεσεῖν ἐς πάθεα χολερικὰ, ἐκ κρεηφαγίης. μάλιστα δὲ ἐκ χοιρέων ἐναιμοτέρων, καὶ μέθης εὐώδεος, καὶ πεμμάτων, καὶ μελιτωμάτων. καὶ σικύου, πέπονος. καὶ
E γάλακτος. καὶ ἀλφίτων νέων. ἐν θέρει δὲ τὰ χολερικὰ, καὶ οἱ διαλείποντες πυρετοί. 71 Τιμοχάρει χειμῶνος κατάρροος μάλιστα ἐς τὰς ῥῖνας ἀφροδισιάσαντι ἐξηράνθη πάντα. κόπος. θέρμη ἐπεγένετο. κεφαλὴ βαρεῖα. ἱδρὼς ἀπὸ κεφαλῆς πουλύς. ἦν δὲ καὶ ὑγιαίνων ἱδρώδης. τεταρταῖος ὑγιής. 72 Μετὰ κύνα οἱ πυρετοὶ ἐγίνοντο ἱδρώδεες. καὶ οὐ περιεψύχοντο παντάπασι, μετὰ τὰ
F ἱδρῶτα. πάλιν δὲ ἐπεθερμαίνοντο. καὶ μακροὶ καὶ ἐπιεικέως ἄκριτοι. καὶ οὐ πάνυ διψώδεες. ὀλίγοισιν ἐν ἑπτὰ καὶ ἐννέα ἐπαύσαντο. ἑνδεκαταῖοι, καὶ τεσσαρεσκαιδεκαταῖοι. καὶ ἑπτακαιδεκαταῖοι. καὶ εἰκοσταῖοι ἐκρίνοντο. 73 Πολυκράτει πυρετὸς ἐπῄει. καὶ τὰ τοῦ ἱδρῶτος οἷα γέγραπται. ἀπὸ φαρμάκου κάθαρσις κάτω ἐγένετο. καὶ τὰ τοῦ πυρετοῦ ἤπια. πάλιν ἐν κροτάφοις ἱδρώτια, καὶ περὶ τράχη-
G λον ἐς δείλην. εἶτα ἐς ὅλον. καὶ πάλιν ἐπεθερμαίνετο. περὶ δὲ τὰς δυώδεκα καὶ τεσσαρεσκαίδεκα ἐπέτεινεν ὁ πυρετός. καὶ ὑποχωρήματα βραχέα. ῥοφήμασι μετὰ τὴν κάθαρσιν ἐχρήσατο. περὶ δὲ τὰς πεντεκαίδεκα γαστρὸς ἄλγημα κατὰ σπλῆνα, καὶ κατὰ κενεῶνα ἀριστερόν. θερμῶν προσαθέντων, ἧσσον ἢ ψυχρῶν προσωφέλεον. κλύσματι δὲ μαλθακῷ χρησαμένῳ, ἔληξεν ἡ ὀδύνη.

64 Cuidam ex caſu in cubitum vulnerato, ob ſyderationem cubitus pus colligit, quo iam matureſcente glutinoſa ſanies exprimitur, qualis etiam Legeniſco & Demarcho Agleutelis filio. Eodem verò modo neque admodum ex iiſdem pus vllum effluxit, quale quid Æſchyli filio contigit. Plæriſque autem pus colligentibus horror & febris accedebat. 65 Parmeniſci puero ſurditas obtigit, cui contulit aurem non eluere, ſed ſola lana expurgare, & oleum aut netopum infundere. Deambulationes quoque imperare, mane ſurgere, & vinum album bibere. 66 Aſpaſij vxori ex vehementi dentis dolore malæ in tumorem ſublatæ ſunt. At vbi ex caſtorio & pipere os colluiſſet, alleuamentum ſentiebat. 67 Callimedontis filio ad tuberculum in collo enatum, durum, magnum, immaturum & dolorem excitans, contulit vena ſecta in brachio, & lini ſemen vino albo ſubactum & oleo maceratum cataplaſmate impoſitum & deligatum, valdeq; coctum, aut in aqua mulſa decoctum cum fœnigræci, hordei aut tritici farina. 68 Meliſſandro magno gingiuæ dolore & tumore oppreſſo, vena in brachio ſecta eſt. Alumen per initia adhibitum curſum cohibet. 69 Aqua inter cutem laboranti vtile eſt corpus laboribus exercere, ſudores mouere, pane calido oleo intincto, & pauco potu vti, caput tepida lauare. Vinum quoq; album & tenue, ac ſomnus auxilio eſt. 70 Bias pugil ſuapte natura vorax, in choleram morbum incidit ex carnium eſu præcipuéque ſuillarum crudiorum, & vini ſuauis ebrietate, ex bellariis ac dulciariis, cucumere, pepone, lacte, & polenta recenti. Æſtate verò cholera morbus & febres intermittentes vigent. 71 Timochari hyeme deſtillatione in nares præcipuè vexato, poſt veneris vſum cuncta reſiccata ſunt, laſſitudo, calor, & capitis grauitas ſucceſſit, ſudor ex capite multus manabat. Erat autem etiam per ſanitatem ſudoribus obnoxius. Tertio die conualuit. 72 Poſt caniculam febres vigebant, in quibus ægri ſudoribus diffluebant, neq; à ſudore penitus perfrigeſcebant, ſed rurſus incaleſcebant, longæq; ac ferè ſine iudicatione erant, neq; admodum ſitim adferebant, paucis ſeptimo aut nono deſinebant, vndecimo, decimo quarto, decimo ſeptimo & vigeſimo iudicatione ſoluebantur. 73 Polycratem febris inuadebat, & quod ad ſudorem attinet, quæ ſcripta ſunt ei contigerunt. A medicamento aluus purgata eſt, & febris mitis erat. Denuo ſub veſperam circa tempora & collum parui ſudores, deinde etiam toto corpore dimanabant, rurſuſq; incaluit. Ad duodecimum & decimum quartum diem febris intendebatur, & alui recrementa pauca erant. A purgatione poſt ſorbitionum vſum, circa decimum quintum diem ventris dolor ad lienem & lateris ſiniſtri inanitatem prehendit, qui cùm calidis admotis, minuſq; frigidis iuuaretur, ex molli per clyſterem infuſo deſiit.

64 ἅμ' ἡμέρῃ] Prima luce, ſub auroram, & ſimul ac dies illuxit ſignificat. Poteſt & de eodem quo vulneratus eſt die intelligi, quem
H in ſenſum ſumpſit Caluus ex lectione lib. 7. Epid. vbi iſtud repetitur. Hæc verò popularis locutio ἰδεῖν πρὶν ἀγορὴν λυθῆναι mortis celeritatem indicat cùm adhuc frequente foro & referto mortuus fuerit. Idem enim ac ſi πληθούσης ἀγορῆς dixiſſet.

66 ἡ ἄσθμα] Innuit huic mulieri anginoſæ paruam & denſam reſpirationem adfuiſſe, materia ad thoracem & pectus illapſa, ex partium ſpiritalium coarctatione & anguſtia. Quod ſatis indicat cùm aliquid circa cor coaceruari viſum fuiſſe ſcribit, aut ex pectore ſtrepitum quendam edi. κερχνώδη namque δύσπνοιαν, & eam quæ cum ſtertore aut ſtridore fit, intelligit, quam ὀρθόπνοιαν μετὰ ῥέγχους vocat in libro de rat. vict. in morb. acutis Hippocr. ab eáque ſuffocari angina laborantes ſcribit. Stridor autem fit ex ſputo crudo, craſſo & viſcido, à ſpiritu multo & denſo agitato, & pulmonis cartilaginoſis partibus impacto, ideoque ad exitum imparato, & ſtertorem in reſpirationis organis ac veluti quendam ſtrepitum faciente. Quod etiam ex Hippocr. Galenus teſtatur libro 3. περὶ δυσπν. Reſpiratio verò eorum qui in aquam demerſi ſunt crebra & parua eſſe videtur, ex vſus neceſſitate & reſpirationi deſtinatorum organorum anguſtia, coarctatione & compreſſu, præcipueque ſi ſtomachus ac venter aqua repletus ſeptum tranſuer-

ſum comprimant. Non ſecus ac vterum geſtantibus, aqua inter cutem laborantibus, ac prominentem ventrem habentibus huiuſmodi fit reſpirationis ſpecies, earum partium compreſſione quæ cum ſpirationis organis conſenſione quadam conſpirant, vt ſcribit Galen. lib. περὶ δυσπν. Ad huius autem hiſtoriæ cognitionem confert placitum 10. lib. 5 aph. Iſtam quoque infidam humorum in angina μετάστασιν ſugillat in Cois Præſagiis his verbis, [illegible] hoc eſt, In angina abſque vlla ſignificatione delati ad crura dolores cum febre pernicioſi. A

[illegible] ἐγγαστρίμυθοι] ἐγγαστρίμυθοι οἱ [illegible], Galeno dicuntur in Exegeſi, qui ore concluſo loquuntur, quod videantur ventre ſonum edere & loqui. Qualis erat Pythia illa Delphica, quæ tripodi diductis cruribus inſidens, anhelitum terræ hauriebat, quo mente incitata & furens, oracula edebat. Sic enim ἐγγαστρίμυθοι dicuntur in ſacris literis, qui Pythone afflati ſunt & diuinationem exercent, qualis Pythonica illa mulier, quæ in Saulis gratiam * Samuelem iam vita functum excitauit, ἐγγαστρίμυθος γυνὴ dicitur, hoc eſt, Pythone afflata & ventre oracula reddens. Sic etiam conceptus penetralibus ſpiritus, cuius ductu oracula fundebat, ἐγγαστρίμυθος dicitur, quod ex intimis corporis penetralibus & ventre, fatidicæ voces perſonarent, idque [illegible] dicitur, quod eſt Pythonis afflatu oracula fundere & diuinationem exercere. Eodem modo puellam illam quæ Pythonis afflatu vaticinabatur Actorum 16. Auguſtinus ventriloquam fuiſſe ſcribit libro de Doctrina Chriſtiana 2. Cap. 23. Et ſanè crebra eſt in ſacris literis hæc dictio, qua diuinaculi & vaticinia captantes damnantur, οἱ ἐγγαστρίμυθοι [illegible] dicti ſunt, ab Euricle qui primus Athenis hac diuinatione vſus eſt quam Ariſtophanes in Veſpis [illegible] vocat. Apertè nanque ἐγγαστρίμυθον fuiſſe ſignificat, & ventre oracula reddidiſſe, dum ſcribit. B

* 1. *Reg. cap.* 28.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Et huius Eurclis meminit etiam Plato in Sophiſta, & [illegible] vocat, quod ſua diuinatione ſibi malum caueret, & ἐγγαστρίμυθον fuiſſe innuit (quod etiam ſcribit Sudas) cum [illegible], intus ſubmurmurantem ponit. ἐγγαστρίμυθοι quoque [illegible] dicti ſunt, quod ex pectore aut ventre, & corporis penetralibus oracula ducerent. Ad eundem modum Tertullianus imprimis grauis ſcriptor, quarundam meminit mulierum quæ Dæmonum præſtigiis ventre voces funderent & vaticinarentur. Qualem etiam ſibi viſam fuiſſe ſcribit Cælius Rhodiginus lib. 8. cap. 5. Significat ergo huiuſmodi anginoſæ in thorace & pectore ſonitum quendam aut ſtrepitum editum fuiſſe, ex ſpiritu multo craſſo & viſcido ſputo permixto, qualem exaudiri ferunt his in mulieribus fatidicis, quæ Pythonis afflatu exili quodammodo voce aut ſono, ex ventre oracula fundunt, ideoq; ἐγγαστρίμυθοι, quaſi ventriloquæ dicuntur. Sic enim αἱ ἐγγαστρίμυθοι [illegible] exemplarium multitudine fretus & ex libr. 7. Epid. lego. Et Varinus Galeni locum in Exegeſi ſic legit, ἐγγαστρίμυθος [illegible]. Qualis eſt etiam quorundam exemplarium lectio apud Galen. in Exegeſi. † Hieronymus in Catalogo virorum illuſtrium Engaſtrimythi meminit, & hanc dictionem retinet. C D

† *In Euſtachio.*

[61] [illegible]] Id in purgationis legitimæ legibus inſtituitur, vbi morbus dat inducias, vt humores ad eductionem concoctione quadam præparentur, & faciliùs ad fluxionem meatuum corporis reſeratione comparentur. Quod agit Hippocr. lib. 4. de rat. vict. in morb. ac. & placito 22. lib. 1. aphor. Itemque Galenus lib. quos quibus & quando purgare oporteat, & lib. 4. ſalubrium.

[illegible]] Gal. lib. quos quibus & quando purgare oporteat, in ipſis acceſſionibus vomitione purgandum eſſe ſcribit, ab acceſſione purgandi indicatione aſſumpta & naturæ ductu. Cæterum id repetitur lib. 7. Epid. ſed vitioſè vt ſatis apparet.

[illegible]] [illegible] legunt exemplaria duo manu ſcripta Regia, velut lib 7. Epid. vbi hæc ſententia repetitur. Subindicantur autem illaudati puris in periculoſa ſyderatione notæ, iisq; omnibus ſimiliter pus ſubſtitiſſe, neque effluxiſſe ſignificat. Caluus autem [illegible] non legit. Cornarius etiam [illegible] legit & [illegible], vt lib. 7. Epid. Exemplaria verò manu ſcripta Regia illud [illegible] deſiderant. E

[65] [illegible]] [illegible] aut [illegible] Heſychio eſt [illegible]. Varia eſt & ſumptuoſa vnguenti quædam mixtura ex odoramentis confecta, qua vtitur Hipp. lib. περὶ [illegible] & lib. περὶ γυναικείων [illegible]. & in vteri ſurſum aſcenſu adhiberi præcipit, quod odoratum eſſet, ac diuitum muliercularum ſumptuoſis vnguentis non abſimile. Quale erat ſpicatum, foliatum Romanorum & Comagenum aut Suſinum, quibus etiam ad aures ex frigore dolentes vtitur † Galenus. Quæ etiam in ſurditate adhiberi poſſunt, velut & laureum optimum, & Irinum, & Cyprinum aut id quod ex amaris nucibus exprimitur. Ac fortè id eſt quod ab Erotiano [illegible] exprimitur, ſi modò vera eſt lectio, ac non [illegible] potiùs legendum videtur, cùm hæc dictio frequens ſit apud Hippocratem, ac [illegible] exprimi potiùs videtur, cùm [illegible] ſæpius etiam oleum ex amaris [illegible] & vnguentum Ægyptium. Hæc autem omnia valde in ſurditate leuanda probantur. Innuit autem ſe oricu[illegible] (Græci dicunt) lana mollisſima obuoluto, aurem fouiſſe, deterſiſſe & perpurgaſſe, non eluiſſe, nihilque in[illegible] fieri conſulit † † Galenus. In aurem cum infunditur medicamentum, ſemper aut tepef[illegible] per auriſcalpia ſpecilla (ὠτεγχύτας Græci vocant, Celſus oricularios clyſteres) aut ſtrigilem in[illegible] Græcorum ξύστρα Celſo ſtrigilem dictam exiſtimant. Etſi ſtrigilem malim cum Budæo legere ex Vitruu[illegible] & lib. 5. cap. 7. Vbi tamen ſtrigem quidam ex vetuſtiſſimis codicibus reponunt, quod certè ex Græcis defluxit. [illegible] canaliculum ſignificat. In grauitate porro auditus curanda, multas & diutinas deambulationes & capitis perfrictiones [illegible] conſulunt Celſus & Galenus. Hoc etiam exemplum repetitur lib. 7. Epid. vbi quoque plura adduntur. F

† *Lib.* 3. κατὰ τόπ. † † *Lib.* 3. κατὰ τόπ.

[66] [illegible]] Id etiam pluribus verbis ſcribitur lib. 7. Epid.

[67] [illegible]] [illegible] legunt omnia exemplaria vitioſè tamen vt ſatis apparet ex lib. 7. Epid. Cornarius quoque hic lectionem lib. 7. Epid. ſequitur, & [illegible] legit & [illegible]. Nos ſecuti ſumus exemplaria ideoq; nihil immutauimus, quòd ſic quoq; lectio conſtare poſſit. G

[68] [illegible]] Hoc quoq; exemplum repetitur lib. 7. Epid. ex quo hic quoq. [illegible] legendum eſt quod de venæ pertuſione aut ſcarificatione intelligi poteſt ad humorum [illegible] adhibita. Alumen [illegible] humorum fluxionem [illegible] ſignificat, atq; ad curationis conſilium referendam eſt, præcipue verò ſi [illegible] vt lib. 7. Epid.

[69] [illegible]] [illegible] legunt exemplaria manu ſcripta Regia duo, idq. repetitur lib. 7. Epid. vitioſe tamen, vt ſatis apparet. Curationis autem aqua inter cutem laborantium conſilium eſt, ex Hippocr. libr. [illegible], ad quod attendere oportet, [illegible] Idem quoque lib. [illegible] hydropicis conſulit, exercitationem victus rationem attendens. Quo conſilio hic forte etiam panis calidus oleo intinctus adſcribitur. Atque eadem ratione [illegible] ex lib. 7. Epid. legendum exiſtimo potius quam de olei potu, quod fecerunt interpretes. Exercitationes quoque & labores, vinumque album hydropicis imperat libr. [illegible], & Prorrh. 2. in aquæ inter cutem auxiliis ſcribit, [illegible]. Lib. vero 4. de rat. victus in morb. ac. hæc remedia adſcribit, quæ huic loco maximè conueniunt, [illegible]. Quæ certe huic nostræ lectioni optime ſuffragantur. Videtur autem Hippocrates per hos corporis labores, violentas & validas exercitationes conſuluiſſe, qualis eſt lucta, pugilatus, pancratium quod a Gal. † inter maximas exercitationes numeratur & identidem caliditatem augere & [illegible] habitibus conuenire cenſetur. Idem quoque conſuluiſſe exiſtimandus eſt Theodorus Priſcianus, quando ſcripſit hydropicos labore nimio & continuis exercitationum quaſſationibus fortitan curari poſſe. Sic quoque † † Aetius curſus in hydropicis probat. H

† *Comm. in aph.* 6. *lib.* 6 *Epid. ſect.* 1. † † *Tetrab.* 3. *ſerm.* 2. *cap.* 28.

70. [illegible]

A [70] ἀπὸ τῶν πέπονος] Iſtud aliter repetitur lib.7.Epid. Cholera autem morbus ex alimentorum humidiorum cruditate, & acrimoniam quandam habentium corruptione maximè gignitur, vt ſcribit Gal.Com.in lib.de rat. vict. in morb. ac. Suillas autem carnes præſertim crudas choleram morbum adferre ſcribit Hippoc.in lib.de rat.vict in morb.ac. Sic quoq; peponis eſum nimium hunc morbum & vomitum adferre ſcribit Gal.lib.2.de alim.& Trallianus. Cruditatem quoque huius morbi cauſam facit Aretæus. ἀπεψίης γὰρ ξυνεχέες αἱ πολλαὶ τροφαῖς. Æſtate quoque vt plurimùm graſſari. φύει δὲ τὸ πάθος ὥρη μὲν θέρεος, ὁ δ' ἄπειρος δὲ φθινόπωρον, ἦρ ἧσσον, χειμὼν ἥκιστα. Hippocr. etiam lib. περὶ παθῶν ἐκ πόσιος καὶ ἀμιχίης fieri choleram morbum ſcribit.

[71] Τιμοχάρει] Iſtud etiam repetitur lib.7. Epid.paulò aliter. Quod autem ſcribitur venerem hanc deſtillationem reſiccaſſe, id ſatis conteſtatam habet authoritatem lib.6.Epid.* λαγνείη τὰ ἀπὸ φλέγματος νοσήματα ὠφελέει. Cornarius autem hic addit ex lib 7 Epid. ὑστέρησε δὲ καὶ τῷ πόματος ὅλου. * Sect.5.

[74] μετὰ κυνὸς] Hoc repetitur initio lib.7. Epid.

B [75] Πολυκράτει] Hæc quoque hiſtoria initio lib.7.Epid. repetitur integra, vnde huius vitium ſatis patet.

[74] Τῷ ἐκ τοῦ μεγάλου πλοίου δ' ἐπάτῳ ἡ ἄγκυρα λιχανὸν δάκτυλον καὶ τὸ κάτω ὀστέον ξυνέφλασε δεξιῆς χειρός. φλεγμασίη ἐπεγένετο, καὶ σφάκελος. καὶ πυρετός. ὑπεκαθάρθη μετρίως, θέρμαι ἤπιοι. καὶ ὀδύναι. δακτύλου τι ἀπέπεσε. μετὰ τὰς ἑπτὰ ἰχὼρ ἐπιεικής. μετὰ ταῦτα γλώσσῃ οὐ πάντα ἔφη δύνασθαι
C ἑρμηνεῦσαι. προῤῥήσις δ' ὡς ὀπισθότονος ἥξει. ξυνεφέροντο αἱ γνάθοι συνερηρεισμέναι. εἶτα ἐς τράχηλον. τριταῖος δὲ ὅλος ἐσπᾶτο ἐς τοὐπίσω ξὺν ἱδρῶτι. ἑκταῖος ἀπὸ τῆς προῤῥήσεως ἔθανεν. [75] Ὁ δὲ Ἁρπάλου ἐκ τῆς ἀπελευθέρης Τηλεφάνης, στρέμμα κάτω μεγάλου δακτύλου ἔλαβεν, ἐφλεγμήνε καὶ ἐπώδυνος ἦν. καὶ ἐπεὶ ἀνῆκεν, ᾤχετο ἐς ἀγρόν. ἀναχωρέων, ὀσφὺν
D ἀλγήσας ἐλούσατο. αἱ γνάθοι ξυνείχοντο ἐς νύκτα. καὶ ὀπισθότονος παρῆν. τὸ σίαλον ἀφρῶδες, μόλις διὰ τῶν ὀδόντων ἔξω διῄει. τριταῖος ἔθανεν. [76] Θέωνι ὁ τοῦ Δάμωνος περὶ κνήμης σφυρὸν ἕλκος. μετὰ νεῦρον δὴ καθαρὸν τοῦτο διεβιβρώσκετο ὑπὸ φαρμάκου, ξυνέβη ὀπισθοτόνῳ θανεῖν. [77] Ἆρά γε ἐν πᾶσι ἐμπυήμασι, καὶ τοῖσι περὶ ὀφθαλμοὺς ἐς νύκτα οἱ πόνοι. αἱ βῆχες χει-
E μῶνος. μάλιστα δ' ἐν νοτίοισι παχέα καὶ πολλὰ λευκά. καὶ χρεμπτομένοισι πυρετοὶ ἐπεγίνοντο ἐπιεικέως. καὶ πεμπταῖοι ἐπαύοντο. αἱ δὲ βῆχες, περὶ τὰς τεσσαράκοντα, οἷον Ἡγησιπόλει. [78] Εὐτυχίδης ἐκ χολερικῶν ἐπὶ τῶν σκελέων ἐς τετανώδεα ἔληξεν, ἅμα τῇ κάτω ὑποχωρήσει κατακορέα χολὴν πολλὴν ἤμεσεν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας καὶ νύκτας, καὶ λίην ἐρυθρήν. καὶ
F ἀκρατὴς ἦν καὶ ἀσώδης. οὐδὲν δὲ κατέχειν ἠδύνατο. οὔτε ἐκ τῶν ποτῶν οὔτε ἐκ τῶν σιτίων. καὶ τοῦ οὔρου πολλὴ σχέσις. καὶ τῆς κάτω διεξόδου. διὰ τοῦ ἐμέτου πτὺξ μαλθακὴ ἦλθε, καὶ κατερρίφθη κάτω. [79] Ἀνδροφάνη ἀφωνίη. λήρησις. λυθέντων δὲ τούτων, περιῆν ἔτη συχνά. καὶ ὑποστροφαὶ ἐγένοντο. ἡ δὲ γλῶσσα διετέλει πάντα τὸν χρόνον ξηρή. εἰ μὴ διακλύζοιτο. διαλέγεσθαι οὐχ οἷός τε ἦν.
G καὶ πικρὴ λίην ἦν τὰ πολλά. ἔστι δ' ὅτε καὶ περὶ καρδίην ὀδύνη, ἣν φλεβοτομίη ἔλυσε. ταύτῃ ὑδροποσίη ἢ μελίκρητον συνήνεγκεν. ἐλλέβορον ἔπιε μέλανα. οὐδὲ τὸ χολῶδες διῆλθεν, ἀλλ' ὀλίγον. τέλος δὲ χειμῶνος κατακλιθεὶς, ἔξω ἐλήρει. καὶ τὰ τῆς γλώττης παθήματα ὅμοια, θέρμη λεπτή, ἄπονος. γλῶσσα ἄχροος. φωνὴ περιπλευμονική. ἀπὸ στήθεος εἷμα ἀπεδύετο. καὶ ἐξάγειν ἐκέλευεν. οὐδὲν
H ἠδύνατο σάφα εἰπεῖν. ἐς νύκτα ἐτελεύτα. [80] Τὸ Νικάνορος πάθος, ὁπότε ἐς πότον ὁρμῷτο φόβος τῆς αὐλητρίδος. ὁκότε φωνῆς αὐλοῦ ἀρχομένης, ἀκούσειεν αὐλῆς ἐν συμποσίῳ ὑπὸ δειμάτων ὄχλοι. μόλις ὑπομένειν ἔφη ὅτε εἴη νύξ. ἡμέρης δὲ ἀκούων, οὐδὲν διετρέπετο. τοιαῦτα παρέμενε τὸ συχνὸν χρόνον.

74 Magnæ nauis præfecto anchora manus dextræ indicem & os infernum colliſit, ex quo inflammatio, ſyderatio, & febris ſucceſſit. Quo modicè per aluum repurgato calores & dolores leues fuerunt, ex digito aliquid decidit. Poſt ſeptimum diem ſanies laudabilis exibat, ac deinde ſe non poſſe omnia lingua explicare dixit. Prædictio facta ex partium poſteriorum diſtentionem (opiſthotonum dicunt) aduentare, & ad id conferebant maxillæ cohærentes, deinde ad collum affixæ. Tertio verò die totius corporis in poſteriora conuulſione cum ſudore tentabatur. Sexto poſt prædictionem die mortuus eſt. 75 Telephanes Harpali ex liberta filius luxationem in pollice deorſum accepit, vnde inflammatio & vehemens dolor inſecutus eſt. Quo remiſſo in agrum profectus eſt, vnde rediens ex lumbis doluit, lauit, ſub noctem maxillæ cohærebant, & in poſteriora diſtentio (opiſthotonum vocant) aderat. Sputum ſpumans ægrè dentes pertranſibat, tertio die mortuus eſt. 76 Thrinon Damonis filius ex tibiæ vlcere iuxta malleolū, cùm ad neruum ſanè purum medicamentū erodens fuiſſet adhibitum diſtentione in poſteriora, quam opiſthotonum dicunt, mortuus eſt. 77 Animaduertendum ſanè eſt num in omnibus internis puris collectionibus, & oculorum laboribus, ad noctem dolores fiant. Tuſſes per hyemem vigent, præcipuè verò auſtrino cœli ſtatu, craſſa multa albaq; ſcreantibus febres ferè ſuccedebant, & quinto die deſinebant. Tuſſes verò ſub quadrageſimum, quale quid Hegeſipoli contigit. 78 Eutychides ex cholera morbo in cruribus neruorum diſtentionem ſenſit cum inferna alui deiectione. Bilem abunde ſaturatam multam, & vehementer rubram ad tres dies noctesq; vomitione reiecit, cū corporis imbecillitate & incontinenti iactatione. Nihil verò continere poterat, neq; cibi, neque potionis quicquam. Vrinæ quoq; multa ſuppreſſio, eiuſq; tranſitus qui ad inferiora tendit. Vomitione fex mollis prodiit & deorſum proiecta eſt. 79 Androphani vocis defectio & delirium aderat, quibus ſolutis multis annis ſuperfuit, & in morbum relabebatur. Lingua verò toto tempore arida perſeuerabat, neq; loqui poterat niſi collueretur, magnaq; ex parte admodum amara erat. Interdum quoq; cordis dolor affligebat, quem venæ ſectio ſoluit. Huic aqua aut mulſa in potu exhibita contulit. Veratrum nigrum ebibit, neq; bilioſum niſi paucum prodiit. Demum per hyemē decumbens mente abalienata erat, & lingua ſimiliter vitiis afficiebatur, calor tenuis erat ſine dolore, lingua decolor, vox qualis pulmonia laborantibus, è pectore veſtē exuebat, ſeq; educi iubebat, nihil verò apertè proloqui poterat, ſub noctē mortuus eſt. 80 Nicanor cùm ad conuiuiū prodiret tibicinę metu afficiebatur, adeò vt cum tibias inflaret eamq; in cōuiuio tibia canentē audiret, præ timore turbaretur, neq; ſuſtinere poſſe diceret, ſi nox eſſet, de die verò nihil cōmoueretur, Quę quidē eū diu comitabantur.

81 Democles qui cum illo erat, caligine tentari & exoluto eſſe corpore ſibi videbatur, neq; per præruptum locum iter facere, neq; pontem, ac ne minimè quidem profundam ſcrobem tranſmittere, verum per ipſam ſcrobem adire poterat. Quod eũ aliquamdiu tenuit. 82 Phœnicis hic erat affectus. Ex oculo dextro plærumq; velut fulgur coruſcare videbatur, paruoq; poſtea temporis interuallo, dolor in tempore dextro inſiſtebat, & poſteriorum colli vertebrarum contentio aderat, ac circum dentes durities, quos diſtentus diducere conabatur. Vomitiones vbi conſecutæ erant commemoratos dolores ſubmouebant & leniebant. Quinetiam ſanguinis miſſio auxilio erat, & veratri potio cuiuſquemodi humores eduxit, porraceos verò maximè. 83 Parmeniſco etiam antea animi deſperatio accidebat, & vita defungi cupiebat, interdum verò ruſſus ſecuro erat animo. 84 Cononis famula ex prægreſſo capitis dolore mente erat abalienata, clamor aderat, eiulatio multa parum quieſcebat. Sub quadrageſimum diẽ mortua eſt. Decem ſub mortem diebus voce defecta fuit & conuulſione tentata. 85 Adoleſcens poſt multum meri potum, quodam in tentorio ſupinus dormiebat, cuius in os ſerpens Arges dictus ſubiit. Quod ſanè cùm ſenſiſſet, neq; loqui poſſet, ſtridere dentibus cœpit, & ſerpentem deuorauit, ſummoq; dolore detentus, velut ſtrangulatus, manus prætendebat, ſeſeq; iactabat, & conuulſione mortuus eſt. 86 Eodem quoq; modo circa eoſdem dies mortuus eſt Timocharis famulus, melancholicis affectibus iiſdem ac tantis (vt videbatur) tentatus.

81 Δημοκλῆς ὁ μετ' ἐκείνου ἀμβλυώσσειν καὶ λυσισωματεῖν ἐδόκει. καὶ οὐκ ἂν παρῆλθε, παρὰ κρημνὸν, οὐδ' ἐπὶ γεφύρης. οὐδὲ τοὐλάχιστον βάθος τάφρου διαπορεύεσθαι, ἀλλὰ δι' αὐτῆς τῆς τάφρου οἷός τ' ἦν, χρόνον τινὰ ξυνέβη αὐτῷ. A 82 Τὸ Φοίνικος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ δεξιοῦ, τοιοῦτόν τι ἦν. τὰ πολλὰ ὥσπερ ἀστραπὴν ἐδόκει λάμπειν. οὐ πολὺ δὲ ἐπιγενόμενον, ὀδύνη ἐς τὸν κρόταφον τὸν δεξιὸν ἐνεστήκει, ὄπισθεν τῶν σπονδύλων καὶ ξύντασις. καὶ σκληρότης ἀμφὶ τοὺς ὀδόντας. B καὶ διέλκειν ἐπειρᾶτο ξυντεινόμενος. ἔμετοι ὁπότε γίνοιντο, ἀπέτρεπον τὰς εἰρημένας ὀδύνας, καὶ ἠπιωτέρας ἐποίεον. ἀτὰρ καὶ ἡ φλεβοτομίη ὠφέλεε. καὶ ἐλλεβοροποσίη ἦγε παντοδαπά. οὐχ ἥκιστα δὲ πρασοειδέα. 83 Παρμενίσκῳ καὶ πρότερον ἐνέπιπτον ἀθυμίαι. καὶ ἀπαλλαγῆς βίου ἐπιθυμίη. ὁτὲ δὲ πάλιν εὐθυμίη. 84 Ἡ δὲ Κόνωνος θεράπαινα C ἐκ κεφαλῆς ὀδύνης ἀρξαμένης, ἔκφρων ἐγένετο. βοαὶ, κλαυθμοὶ πολλοί. ὀλιγάκις ἡσυχίη. περὶ δὲ τὰς τεσσαράκοντα ἐτελεύτησε. τὰς ὅτε δὲ ἔθνησκε δέκα ἡμέρας, ἄφωνος καὶ σπασμώδης ἐγένετο. 85 Νεανίσκος δέ τις πολὺν ἄκρητον πεπωκὼς, ὕπτιος ἐκάθευδεν ἔν τινι σκηνῇ. τούτῳ ὄφις ἐς τὸ στόμα παρεισεδύετο ἀργής. καὶ δὴ ὅτε ᾔσθετο οὐ δυνάμενος φράσασθαι, ἔβρυξε τοὺς ὀδόντας, καὶ παρέτρωγε τοῦ ὄφιος, καὶ ἀλγηδόνι μεγάλῃ εἴχετο. καὶ τὰς χεῖρας περιέφερεν, ὡς ἀγχόμενος. D καὶ ἐρρίπταζεν ἑωυτὸν. καὶ σπασθεὶς ἔθανεν. 86 καὶ ὁ τοῦ Τιμοχάρεος θεράπων ἐκ μελαγχολικῶν δοκέων εἶναι, καὶ τοιούτων, καὶ τούτων ἔθανεν ὁμοίως περὶ τὰς αὐτὰς ἡμέρας.

74 διάκω] διάκῳ legunt omnia exemplaria tum manu ſcripta, tum publicata, & lib. 7. Epid. vbi hæc hiſtoria repetitur, vitioſè tamen vt ſatis apparet. Nam διάκτῳ aut διέπτῃ legendam eſſe teſtatur Galenus ἐν ταῖς γλώσσαις hunc locum procul omni dubio indicans. διέπτης· τοῖς ἐπιμελητῆς, παρὰ τὸ διέπειν τὰ ἐν αὐτῇ. Sic enim legendum cenſeo, quòd διέπτης Heſychio ἄρχων, ναύαρχος, ἐπιστάτης, ἐπίτροπος dicatur, nauis curator & præfectus. Erotianus quoq; διακτῷ τῷ τῆς νεὼς ἐπιμελητῇ παρὰ τὸ διάγειν interpretatur. Vbi certè E διάκτῳ legendum etiam videtur. Falluntur ergo qui templi curatorem apud Hippocratem intelligunt. Ex libr. autem 7. Epid. μετὰ τοῦ ἐκλελύσθαι ἰσχὺν lego, & ἀρρώστως.

75 ὁ δὲ ἀμπέλου] Repetitur quoque hæc hiſtoria lib. 7. Epid. vbi pro στόμα τόμια legitur. Iſtud etiam ſatis apertè teſtatur pollicis pedis vulnera periculi eſſe pleniſſima, vt ſcripſimus noſtris in lib. 1. Epid. Annotat. & Prorrh. 2.

76 θεῖον] Σκίαν legitur lib. 7. Epid. Conuulſio autem ſecuta eſt ex medicamento acri lato illi tendini denudato adhibito & à medicamento repurgato. Sic enim putum vocat, frequens autem eſt conuulſio ex vlcere vt patet ex aph. 21. lib. 5.

77 ἄρχεται ἐν νυκτὶ ἐπιπόνως] Id aliter repetitur lib. 7. Epid. & videtur rectè per ſe capi poſſe. Ex deſtillationibus namq; impendentes morbi, ſub noctem ferè labores faciunt, & in partis internis collectionibus, ſub veſperum rigores febriles fieri conſueuere. Tuſſis verò hyeme præcipueq; auſtrino cœli ſtatu vigent, fereq; ſub quadrageſimum diem finiũt, qui diuturnorum morborum Hippocrati terminus eſt. Quòd ad ſcriptionem attinet meliores codices ſecutus ſum, & παχέα ἐκ πολλὰ καὶ λευκὰ χειμῶνι βιαζόμενα lego, vt & F lib. 7. Epid. etſi publicatis ſua poteſt conſtare lectio. Quidam etiam ῥίγεσιν καὶ πυρετοῖσιν ἐν αἰτέῃ legunt, & ἠπιαλῶδες, vt & lib. 7. Epid. quæ ſanè melior eſt lectio.

78 εὐτυχίδης] Melior lib. 7. Epid. lectio, etſi neq; omninò integra eſt. Significatur autem Eutychidi ex cholera morbo, ad neruorum in cruribus diſtentionem ventum eſſe, quæ ſunt magna morbi increſcentis augurta. Aretæus quoq; in cholera morbo laborantibus σπασμοὶ καὶ ξυνολκαὶ μυῶν τῶν ἐν τῇ κνήμῃ καὶ βραχίονι annotat. Ex Gal. Com. ad aph. 1. lib. 5. ſcribit τοῖς χολερικοῖς ἐπιγίνεται σπασμὸς πολλάκις, καὶ μάλιστα τῶν κατὰ τὰς γαστροκνημίας μυῶν. Author quoq; Definitionum Medicarum in cholera morbo συνέλκεσθαι τὰς γαστροκνημίας ſcribit. Et in Iſagoge, σπασμοὶ καὶ συνολκαὶ κατὰ τὰς γαστροκνημίας μάλιστα, annotantur. Quin & crebræ conuulſiones, & τένοντες ἐντόνως, & membrorum diſtenſiones in his animaduertuntur, ac conuulſionibus ferè & ſtrangulatu, inanique vomitu, miſerabilem habent exitum, vt non abs re in morborum depulſione remedia dorſi ſpinæ, collo & neruis adhibeantur, ac maxillarum muſculos & tendones, calidis foueat Aretæus. * Celſus quoq; ſæpè crura manuſque contrahi ſcribit. * Cap. 11. lib. 4.

καὶ ἀκρατὴς ἦν] Ad motiones impotentiam intelligit & corporis imbecillitatem cum incontinentia. Sic ἄκλιτον κακίην καὶ ἀπορίην, καὶ G ἀπονίαν adſcribit Aretæus, & ἄτονον καὶ ἀδυναμίην. † Trallianus hunc morbum ἐσχάτην ἀκρασίαν τῆς δυνάμεως afferre ſcribit.

† Cap. 16. lib. 7.

καὶ τὸ οὖρον που διεχώρει] χώρει hic διεχώρει ſignificat. Vrinæ autem retentionem in hoc morbo etiam annotat Aretæus, vir imprimis in hac arte grauis & eximius. οὖρα χωλύεται κύστει ἐκδοθῆναι, ἀλλ' οὐδὲ οὖρον ἀλίζεται ἐκ τῆς ἐς τὰ ἔντερα τοῦ ὑγροῦ μεταχετεύσιος. Quod ſequitur etiam aluum ſuppreſſum fuiſſe indicat. διὸ enim legunt meliora exemplaria, vt & lib. 7. Epid. & interpretes. ἐν χολέρῃ autem (vt idem ſcribit) ὁ τῶν σπασμῶν ἐπίσχεσις, κακόν.

περὶ μαλακὸν ἦλθε] Aretæus, ἢν δὲ ἐς τὸ χεῖρον ῥέπῃ τὸ νοῦσημα ἱδρὼς ἐπιγίγνεται, ψυχρὰ μάλιστα ἀμφὶ κεφαλήν. Interpretes κατέρρηξε legerunt, vt & lib. 7. Epid. etſi poteſt κατέρρηξε retineri ex probatis exemplaribus, quod fecimus, & ad ægrum referri.

79 ἀνδροθαλῆ] Sic legunt plæraq; exemplaria, quædam ἀνδροθαλῆ, vt lib. 7. Epid. Caluus τὸ pro ἐπὶ legiſſe videtur. Repetitur porrò H hæc hiſtoria ἐν τῷ μανίης λόγῳ, & ex hoc libro in medium profertur, vt & lib. 7. Epid.

πυρὸς ὑδέρωσις] τέτρῳ legendam aut poſtea ἐς τὸ κατέχεσθαι reponendum. Vitium autem ſubrepſit, quod lib. 7. Epid. legatur φλεβοτομίη ἱερῷ τινί.

θέρμη λευκὴ] καὶ τὰ τῆς γλώσσης παρόμοια θέρμῃ. θέρμη λευκὴ legimus ex melioribus exemplaribus, & lib. 7. Epid. etſi poteſt publicata lectio retineri, vt linguæ affectus calori ſimiles eſſent, indeq; orirentur. Linguam namq; reſiccatam, aridam & amaram denotat, & quæ niſi collueretur, explicari non poterat. Sic lib. 7. Epid. γλῶσσα τε μὴ διαχλιαίνεσθαι, ὑπὸ τραχυτέρου ὑπὸ ξηρότητος dicitur. In peripneumonia autem adſcribitur, ξηραίνεται δὲ ἡ τῶν ξηρῶν ὑγρότης, ἢ ἐς τὸ ἔνδον, ξηρὴ, ξηροτάτη, Aretæo.

φωνὴ τετρυσμένη] φωνὴ τετραχυσμένη explicatur Galeno in Exeg. τετραχυσμένη ſtridula & aſperitatem ſtridulam habens, hoc ſubindicato loco

A cato loco. Indicare autem videtur voce defectum ægrum periiſſe, cum ſtertore & ſtrangulatione, qualis eſt vox peripneumonia laborantium. At certè incertum eſt, an his verbis huic ægro pulmonis inflammationem attribuat, quam multis etiam ſignis circumſcribit. Imprimis enim ἀφωνίη, λήρησις, ἀγωνία (quam adſcribit lib.7.Epid.) γνώμης ἀπορίη ἀπὸ ἐνδείης αἵματος δίψα, γλώσσης ξηρότης peripneumoniam comitantur (vt ſcribit Aretæus cap.1.lib.2. περὶ ὀξ. παθ.) Veratri verò nigri potio melancholiæ affectum indicat quod etiam atteſtari videtur ἐν τῷ περὶ μανίης λόγῳ, vbi illius ægri mentio fit. Deinde quod etiam linguam decolorem adſcribit, quæ in peripneumonicis flaua eſt, & temporis progreſſu nigreſcens (vt ſcribit Hipp.lib.2.de morb.) aut λευκὴ καὶ τρηχεῖα, vt ſcribitur in Coacis Præſagiis. Cæterùm ἄφωνος, γλῶσσα legit Caluus.

ἀπὸ στάξιος] ἀπόσταξις habent omnia ferè exemplaria quibus deſtillatio & defluxus ſignificatur, quæ etiam ſecutus eſt Caluus. Sed vitium ſubindicat lib.7 Epid. & exemplaris cuiuſdam manu ſcripti, in quibus ἀπὸ στάσιος legitur. Quam lectionem cum Cornario ſecuti ſumus.

B 80 τῷ Νικοστράτου] Hoc exemplum repetitur lib.7.Epid. & ἐν τῷ περὶ μανίης λόγῳ, vt inſigne melancholici affectus exemplum.

81 Δαμοκλῆς] Τιμοκλῆς ſcribitur lib.7.Epid. vbi hæc hiſtoria etiam longè clariùs ſcribitur. Vitioſa autem ſunt exemplaria quæ λυσσωματῶν pro λυσσωμάτων (quod diſſoluto & languido eſſe corpore ſignificat, ἐκλελυμένον τὸ σῶμα vocat Aretæus) legunt. Quæ ſanè Caluum adduxerunt, vt pro λυσσῶν ſumeret.

82 τὰ πολλὰ ἄνω ἀστραπαί] Iſtud plurimos biliofos humores ſurſum raptos in caput indicat, quibus concaleſcentibus & velut ſuccenſis ſpiritibus igneì fulgores tanquam ſulgetra ex oculis emicant, quod in exardeſcentibus ac furentibus cernitur. Ac tale quid in Coac. Prænotionibus in oculis damnatur, ὁ λαμπηδόνος ἐκθλίψις, velut ſplendoris eubratio quædam & eliſio. Neq; certè difficile fuit phrenitidem aut conuulſionem ſuſpectare, niſi naturæ robore per vomitum vacuatione aut purgatione eſſet ſuccurſum.

C ὁ τῶν ὄπισθεν αὐτοῦ ὕλων] Haud dubium eſt vitium in cod. Germanicis publicatis quæ ὁ αὐτοῦ ὕλων legunt. Quædam etiam exemplaria manu ſcripta Regia αὐτοῦ ὕλων habent cum Aſulano, quædam etiam reconditiora αὐτοῦ ὕλων. At certè melior eſt & plauſibilior lib.7. Epid. lectio, quam etiam cum interpretibus ſequendam exiſtimo, quamuis ſic quoque ſtare poteſt lectio, vt τῶν ὄπισθεν αὐτοῦ ὕλων ἐξιόντων legatur.

καὶ πληρώσιος] Melior hìc quoq; lib.7.Epid. lectio quam ſecuti ſunt interpretes, etſi nulla conſentiunt exemplaria manu ſcripta. Poteſt legi, καὶ πληρώσιος ἀμφὶ τὰς τέσσαρας, τὰς ἐδόκει δύειν ἐμπιπρὰς ξυμπιπρέμενος. Vbi & δύειν potiùs quàm δοκεῖν legendum, quod tamen habent omnia exemplaria, vt & ἀφυσίας vitioſè pro φυσίας, vt res ipſa clamat & legitur lib.7.Epid. Caluus longè aliam lectionem ſuis in exemplaribus legit, nec video quid illi hic cum Abrotono.

83 Παρὰ Βίαντα] Iſtud etiam repetitur & meliùs ſcribitur lib.7.Epid.

84 ὁ 5 Κίον ἐν Στρώματι] Scribitur quoque lib.7.Epid. ſed corruptè vt ſatis apparet.

85 ἀργῷ.] ἀργὴς ὁ ὄφις τὶς ὁ ἀργὸς ἐπονομαζόμενος. dicitur Galeno in Exegeſi hunc locum haud dubiè ſubindicanti, quod & ſcribitur Varino. Eſt & draconis epitheton Heſychio, vt in eo quod citat ἀργῆν ἴκτερον ἔχειν, vnde & ἀργειφόντης Mercurius Pauſaniæ dicitur in ſuo lexico ἰσομέτρῳ, quod ἀργῆν quidam appellant τὸν ὄφιν, vt refert Euſtathius. Pro quo etiam ἀργᾶς aut ἀργας Dorice dicitur ἀργᾶς Heſychio ὄφις exponitur. Harpocration quoq; te annotat Dores ἀργᾶν vocaſſe τὸν ὄφιν. Timarchum tamen Rhodium ſcribere ἀργᾶν eſſe γένος τι ὄφεως, quod huc quidem magis quadrat. Addit etiam Heſychius Demoſthenem nominatum ἀργᾶν, cuius rei meminit Plutarchus in Demoſthene, ſed ἀργᾶς ſcribit. Sicque dictum eſt vero ſimile ob dictionis vehementiam, aut morum feritatem & amarulentiam. ἀργᾶς enim δεινότατος exponitur Varino, & θηριώδης τὸν τρόπον. ἀργαὶ γὰρ τὸν ὄφιν ἐκάλεσαν οἱ ἀρχαῖοι. Quomodo & hìc ἀργὴς quibuſdam ſumi videtur adiectiuè. Porrò παρέτρεχε legendum ex melioribus codicibus.

86 καὶ ὁ τοῦ πυκνασίου] Hoc ad melancholicos affectus refertur vt ſatis apparet, quibus Cononis famulam interiiſſe antea ſcripſit. Ideoque lib.7.Epid. & integriùs ſcribitur & meliore loco ponitur.

87 Τῷ Νικολάου παιδὶ, περὶ ἡλίου τροπὰς, ἐκ ποτῶν
E ἔφριξεν· ἐς νύκτα πυρετὸς· τῇ ὑστεραίῃ ἔμετος χολώδης ἄ-
κρητος ὀλίγος. τῇ τρίτῃ ἀρξαμένης ἐκ πλήρεος ἐούσης, ἱδρὼς
ὅλου τοῦ σώματος ἔληξεν. 88 τῇ Διοπείθεος ἀδελφῇ ἐν ἡ-
μιτριταίῳ, καὶ ἡ καρδίη περὶ τὴν λῆψιν ὀδύνη, καὶ ξυμπαρείπε-
το ὅλην τὴν ἡμέρην, καὶ ἡ τοιαύτη καρδιαλγίη καὶ τῇσιν ἄλλῃσι
παραπλησίως, πλὴν ἀλλ᾽ ὑπὸ πλειάδος δύσιν, ἀν-
δράσι σπανιώτερα ἐγίνετο τὰ τοιαῦτα. 89 Τῇ Ἐπιχάρμου
F πρὸ τοῦ τεκεῖν, δυσεντερίη ἦν, ὁ πόνος σφοδρός. ὑποχω-
ρήματα ὕφαιμα, μυξώδεα. τεκοῦσα παραχρῆμα ἰάθη.
90 Τῇ Πολεμάρχου ἐν ἀρθριτικοῖς ἰσχίου ἄλγημα ἐξαπί-
νης, ἐξ αἰτίης γυναικείων μὴ γενομένων. ἡ φωνὴ ἴσχετο. νύκτα
ὅλην μέχρις μέσου ἡμέρης. ἤκουε δὲ καὶ ἐφρόνεε, καὶ ἐσήμαι-
νε τῇ χειρὶ, ὅτι περὶ τὸ ἰσχίον εἴη τὸ ἄλγημα. 91 Ἐπιχάρμῳ
περὶ πλειάδος δύσιν, ὤμου ὀδύνη, καὶ βάρος ἐς βραχίονα,
ναρκη, ἔμετοι συχνοὶ, ὑδροποσίη. 92 Τῷ Εὐφράνορος παι-
G δὶ, τὰ ἐξανθήματα οἷα τὰ τῶν κωνώπων δήγματα. ὀλί-
γον δὲ χρόνον, τῇ ὑστεραίῃ ἐπυρέτηνεν. 93 Αὐχμοὶ πολλοὶ
μετὰ ζέφυρον ἐγένοντο, μέχρις ἰσημερίης φθινοπωρινῆς
ὑπὸ κύνα, πνίγεα μεγάλα, θέρμα. πυρετοὶ ἱδρώδεες.
φύματα περὶ οὖς συχνοῖς ἐγένοντο. 94 Τύχων ἐν τῇ πολιορ-
κίῃ περὶ Δάτον, ἐπλήγη ὑπὸ καταπέλτου ἐς τὸ στῆθος·
H καὶ μετ᾽ ὀλίγον, γέλως ἦν περὶ αὐτὸν θορυβώδης. ἐδόκεε δέ
μοι ὁ ἰητρὸς ἐξαιρέων τὸ ξύλον, ἐγκαταλιπεῖν τι τοῦ δόρατος,
κατὰ τὸ διάφραγμα. δοκέοντος δὲ αὐτῷ πρὸς τὴν ἑσπέρην
ἔκλυσέ τε καὶ ἐφαρμάκευσε κάτω. νύκτα διήγαγε τὴν
πρώτην δυσφόρως. ἅμα ἡμέρῃ δὲ ἐδόκεε καὶ τῷ ἰητρῷ
καὶ τοῖσιν ἄλλοισι βέλτιον ἔχειν. παρέῤῥησις ὅτι σπασμοὺς

87 Nicolai filio circa brumam ex compotationibus horror obort' eſt, ſub noctẽ febris, poſtero die vomitus bilioſus, ſyncerus, paucus. Tertio die frequenti adhuc cõcione ſudore per totum corpus oborto, deſiit. 88 Diopethis ſorori ſemitertiana affectæ, ſub acceſſionis tempus vehemẽs oris ventriculi dolor cõtigit, totoq; etiã die perſeuerabat. Eiuſmodiq; oris ventriculi dolor reliquis mulierib. ſimiliter cõtingebat. Attamen ſub Vergiliarum occaſum talia viris rariùs cõtingebant. 89 Vxor Epicharmi ante partũ, inteſtinorũ difficultate laborabat, dolor vehemẽs aderat, alui recrementa aliquantulũ cruenta, mucoſa. Vbi peperiſſet, cõfeſtim ſanitati eſt reſtituta. 90 Polemarchi vxori articularibus doloribus vexatæ, vehemens quidã coxendicis dolor cõtigit, cuius cauſa fuere minimè profluentes menſes. Per noctem totam ad meridiem vſq; vox intercepta fuit, audiebat tamen & mentis cõpos erat, manuq; indicabat ad coxendicẽ dolorẽ adeſſe. 91 Epicharmo ſub Vergiliarũ occaſum humeri dolor & ad brachiũ grauitas contigit, ſtupor aderat, crebræ vomitiones, & aquæ potio. 92 Euphranoris filio puſtulę culicũ morſibus non abſimiles eruperunt, verũ pauco tempore durauerunt, poſtridie febris inuaſit. 93 Poſt fauoniũ ad autumnale Æquinoctiũ ſqualores multi contingebant. Sub canem æſtus magni, venti calidi, febres in quibus ęgri ſudoribus diffluebant, aurium tubercula multis aderant. 94 In oppugnatione circa Datum Tychon catapultæ in pectus vulnus accepit, paruoq; poſt interuallo riſus ei aderat cum perturbatione. Videbatur autem Medicus cùm lignum eximeret, circa ſeptum tranſuerſum haſtilis partem aliquam reliquiſſe. Cumque ſub veſperam ei dolor commotus eſſet, infuſum per clyſterem & medicamentum aluum deiiciens exhibuit. Primam noctem implacidè tranſegit. Sub diluculũ verò & medico & reliquis meliùs habere viſus eſt. Prædictũ eſt cõuulſione

accedente celeriter periturum. Poſtea ergo nocte implacidus, inſomnis, in ventrem plærumq; recumbens, ſub tertij diei exortum conuulſione tentatus, tū temporis mortuus eſt. 95 Billo in dorſum vulnerato ſpiritus multus cum ſtrepitu ex vulnere prodiit, & ſanguis multus prorupit. Deligato verò medicamento quod cruentis vulneribus adhibetur, ſanatus eſt. 96 Philes puerum ex oſſe denudato in fronte, nono die febris detinuit, os liuorem cōtraxit, mortuus eſt. 97 Et Phaniæ & Euergetæ liberis, liuore contactis oſſibus febreque detentis, cutis ab oſſe diſceſſit, neque pus comparuit. 98 Ariſtippo ſagitta in ventriculum magna vi & grauiter impacta, vehemens ventris dolor celeriterque ardor aderat, nihil deorſum demittebat, incontinenter corpus iactabat, biliosa abundè colorata vomitione reiiciebat, poſteaque melius habere videbatur, ruſuſque paruo interiecto tempore dolores vehementer corripuerunt, venterque velut in inteſtini tenuioris morbis affectus erat, calor, ſitis aderat, & intra ſeptem dies vitam cum morte commutauit. 99 Neapolis verò ex ſimili vulnere eodem modo affectus fuit. Ex acri autem per clyſterem infuſo aluus affatim prorupit, colore tenui, pallido, nigricante ſuffuſus eſt, oculis erat ſqualidis, ſplendidis, intus reuolutis & defixis. 100 Metrodori puero ex dentis dolore maxillæ ſyderatio, & ſupercreſcens in gingiuis caro, ac moderata ſuppuratio contigit, tum molares, tum maxilla ipſa deciderūt. 101 Abderæ mulieri cuidam carcinoma in pectore extitit, & ex papilla ſanies ſubcruenta effluebat, intercepta autem fluxione mortua eſt. 102 Ex fluxione quæ ex dimidia capitis parte contingit, quidam dolebant, & per nares humore ſecedente, moderatè febricitabāt, tandemque quinta die perfrigerabantur. 103 In partu concuſſæ circa pectus & latera dolor obortus erat, excreatio purulenta, tabes ſubſtitit, ſex dies febris detinuit, dehinc rurſus alui profluuia, ceſſatio, febres, alui conſtipatio accidit, tandemque ſeptima die mortua eſt. 104 Anginoſæ manus dextra & crus doluit, leuis febris detinebat, ſuffocatio tertio die remiſit, quarto conuulſione tentata & voce capta fuit, ſtertebat, dentes conterebat, malarum rubor aderat, quinto aut ſexto die mortua eſt. Signum ad manum ſubliuidum apparuit. 105 Et alia quædam ex palato ſtertorem emittebat, lingua reſiccabatur, pulmonis inflammatio aderat mente conſtans mortua eſt. 106 Olynthi quoq; quidam aqua inter cutem laborans, repente voce captus eſt, per diem ac noctem mente captus mortuus eſt.

γενομένου, ταχέως ἀπόλλυται. τῇ γοῦν ἐπιούσῃ νυκτὶ, A
δύσφορος, ἄγρυπνος. ἐπὶ γαστέρα τὰ πολλὰ κλινόμενος. τῇ τρίτῃ ἅμα ἡμέρῃ ἐσπάσθη. καὶ [illegible] ἐτελεύτησεν. 95 Τῷ Βίλλῳ πληγέντι ἐς τὸ νῶτον, τὸ πνεῦμα πουλὺ κατὰ τὸ τρῶμα μετὰ ψόφου ἐχώρεεν. ἡμορράγει. τοῦ δὲ ἐναίμου καταδεθεὶς ἰάθη. 96 Τῷ τῆς Φίλης παιδὶ, ψιλώματος ἐν μετώπῳ γενομένου, ἐναταίῳ πυρετὸς ἔσχεν. ἐπελιώθη τὸ ὀστέον. ἐτελεύτησεν. 97 Καὶ B
τοῦ Φανίου καὶ τοῦ Εὐεργέτου, πελιαινομένων τῶν ὀστέων καὶ πυρεταινόντων, ἀφίσταται τὸ δέρμα ἀπὸ τοῦ ὀστέου καὶ πύον οὐ φαίνεται. 98 Ἀρίστιππος ἐς τὴν κοιλίην ἐτοξεύθη ἄνω βίῃ χαλεπῶς. ἄλγος κοιλίης δεινόν. καὶ ἐπιμωραίνετο ταχέως. κάτω δὲ οὐ διεχώρεεν. ἀσώδης ἦν. χολώδεα κατακορέα. καὶ ὅτε ἐπήμεσεν ἐδόκει ῥήϊον εἶναι. μετ' ὀλίγον δὲ πάλιν τὰ ἀλγήματα δεινά. καὶ ἡ κοιλίη C
ὡς ἐν εἰλεοῖσι. θέρμαι, δίψαι. καὶ ἐν τῇσιν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἐτελεύτησεν. 99 Ὁ δὲ Νεάπολις πληγεὶς ὁμοίως ταὐτὰ ἔπασχεν. κλυσθέντι δὲ ἐν δριμεῖ, κοιλίη κατερράγη. χρῶμα κατεχύθη λεπτὸν, ὠχρὸν, μέλαν ἐόν. ὄμματα αὐχμηρά, καθαρώδεα, ἐνδεδινημένα, ἀτενίζοντα. 100 Τῷ Μητροδώρου παιδὶ ἐξ ὀδόντος ὀδύνης, σφακελισμὸς τῆς γνάθου. καὶ οὔλων ὑπερσάρκωσις, μετρίως ἐξεπύησεν. ἐξέπεσον οἱ γόμφιοι καὶ ἡ γνάθος. D
101 Γυναικὶ ἐν Ἀβδήροισι, καρκίνωμα ἐγένετο περὶ τὸ στῆθος. καὶ διὰ τῆς θηλῆς ἔρρεεν ἰχὼρ ὕφαιμος. ἐπιληφθείσης δὲ τῆς ῥύσιος ἔθανεν. 102 Ἐκ καταρρόου κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς κεφαλῆς ἐπόνεον καὶ κατὰ ῥῖνας ὑγροῦ χωρέοντος, ἐπυρέταινον ἐπιεικέως. ἐν τῇσι πέντε ἡμέρῃσι περιέψυχον. 103 Τῇ ἐν [illegible], ἄλγημα περὶ στῆθος ἐγένετο καὶ πλευρόν. ἀποχρέμψιες πυώδεες. φθίσις κατέστη. ἓξ ἡ- E
μέρας οἱ πυρετοί. πάλιν διάρροια. παῦσις. πυρετοί. κοιλίη ἔστη. καὶ περὶ ἡμέρας ἑπτὰ ἔθανεν. 104 Ἡ κυναγχικὴ χεῖρα δεξιὴν καὶ σκέλος ἤλγησε. πυρετὸς ἐπεῖχεν ἐπιεικέως. ὁ πνιγμὸς τριταίῃ ἐχάλασεν, τετάρτῃ σπασμώδης, ἄφωνος, ῥέγχος. ὀδόντας συνέτριβε. γνάθοι ἐρυθραί. ἔθανε πεμπταίη ἢ ἑκταίη. σημεῖον περὶ χεῖρα ὑποπέλιον. 105 Καὶ ἑτέρη ἐκ τοῦ ὑπερῴου ῥεγχώδης. γλῶσσα F
ξηρή. περιπλευμονίη. ἔμφρων ἔθανεν. 106 Καὶ ἐν Ὀλύνθῳ ὑδρωπικὸς, ἐξαίφνης ἄφωνος, ἔκφρων νύκτα καὶ ἡμέρην, ἔθανεν.

87 τῷ Νικολάου παιδὶ] Videtur imperfecta eſſe hiſtoria quæ lib.7.Epid. integra legitur. Iſtud ſatis ἔλκεα indicare videtur, quod de febre accipi videtur.

88 τῷ Διοπείθει] Scribitur hæc hiſtoria etiam lib.7. Epid. paulò aliter. Vnde quoq; pro καρδίη hîc καρδιαλγίη legendum apparet. G
Caluus etiam aliam paulò lectionem, neque tamen improbandam ſecutus videtur.

89 τῷ Ἐπιχάρμῳ] Scribitur quoque hoc exemplum lib.7.Epid. Plæriſque verò vterum gerentibus inteſtinorum difficultas ſalubris eſt, idque vt crebrum eſt in opere medico, ita [illegible] ratione medela conſequi videtur.

90 τῷ Πολεμάρχου] Hoc etiam exemplum paulò aliter ſcribitur lib.7. epid.

91 Ἐπιχάρμῳ] Sic legunt meliora exemplaria manu ſcripta, vt etiam lib.7. Epid. Quædam etiam [illegible] verò ex melioribus codicibus legendum, vt libro quoque 7.Epid. etſi vulgata lectio ferri poteſt. Quædam exemplaria [illegible] habent, quæ ſecutus videtur Caluus. Alia pro [illegible] habent, vt lib.7.Epid quæ ſecutus eſt Cornarius.

92 τῷ Εὐφράνορι] Εὐφραν[illegible] legitur lib.7.Epid. vbi vitioſè ſcribitur hæc hiſtoria, & ex hoc loco reponenda. Quod ſequitur [illegible], paruo tempore perſeueraſſe puſtulas & apparuiſſe ſignificat, introque receſſiſſe, quæ mala ſunt omninò puſtularum indicia, ideoque poſtridie febriciraſſe ſcribit. Caluus etiam alium ſenſum ſecutus eſt, ſubitoque erupiſſe ſignificat.

93 Αὐχμοὶ πολλοὶ] [illegible] legunt publicata exemplaria, ſed αὐχμοὶ lego ex lib.7.Epid. ex melioribus exemplaribus manu ſcriptis H
& [illegible].

94 [illegible]] Scribitur etiam hoc exemplum in fine lib.7.Epid. Datum autem vrbs eſt Thraciæ Stephano, cuius meminit Herodotus. Septi autem tranſuerſi vulnus lethale eſt, ex placito 18. lib. 6. & Coacis Præſagiis, eoque læſo conuulſionis metus impendet, præcordia ſurſum contrahuntur (vt ſcribit Celſus) ſpiritus rarus eſt & magnus (vt annotat * Paulus) ſpina dolet, ſanguis ſpumans fertur, vixque ad ſanitatem peruenitur. [illegible] autem [illegible] corporis etiam totius & mentis perturbationem reſpicere videtur aut riſus ſpeciem, quam traiectum diaphragma mouet (vt ſcribit † Ariſtot.) Quod certè ad riſum Sardonicum refertur, & conuulſio-

A uulſionem quæ contracto diaphragmate excitatur, neruis qui ex tertia & quarta colli vertebra in maxillas & labia deducuntur, qua parte ſeptum contingunt, conuulſis.

* *Cap. 88. lib. 6.* † *Cap. 10. lib. 3. de part. animal.*

[illegible]] Sic ferè legunt omnia exemplaria: quod etſi ferri poteſt, [illegible] tamen meliùs ex lib. 7. Epid. legatur, noſque eam lectionem ſecuti ſumus.

95 [illegible]] Scribitur hæc quoque hiſtoria lib. 7. Epid. ſed aliter & vitioſè. Ad thoracem autem vulnus ſubiiſſe iſtis verbis ſignificat. Quædam exemplaria manu ſcripta [illegible], in fine addunt, quæ ſecutus videtur Caluus. Sed hæc ex lectione lib. 7. Epid deprompta & vitioſè tranſpoſita videntur, ſequentique ægro adiicienda. Quam lectionem ſequitur Cornarius.

96 [illegible]] Paulò aliter repetitur lib. 7. Epid.

97 [illegible]] Videtur defecta eſſe hiſtoria, integrè tamen & aliter ſcripta lib. 7. Epid.

98 [illegible]] Scribitur etiam lib. 7. Epid. Illud autem [illegible], ad ventriculum retuli cum interpretibus, etſi [illegible] idem
B quod [illegible] ſignificare poteſt. Deinde [illegible], & [illegible], ex lib. 7. Epid. intelligendum. Bilis autem ſynceræ vomitio lethale vulnus indicauit, quòd ſcribatur in Coacis Præſag. [illegible], [illegible] enim illic lethale ſignificat.

99 [illegible]] Iſtud quoque repetitur lib. 7. Epid. Vnde etiam [illegible] legerunt interpretes conſentientibus quibuſdam exemplaribus, vt oculos defixos & immotos, ac ſtupore rigidos indicet, quales catalepſi aut catocho laborantibus viſuntur. [illegible] tamen plæraque retinent exemplaria, quod ferri quoque poteſt, & ad inſaniæ prædictionem referri, velut [illegible] in phreniticorum indiciis ſcribuntur in Coacis Præſagiis. Quo etiam referuntur [illegible]. [illegible] autem [illegible] exponit Erotianus, iſtos locos ſubnotans. Quod ſequitur, [illegible], etſi perbelle quadrare poteſt, vt ad oris ventriculi dolorem referatur, vitioſè tamen huc irrepſit, vt ſatis patet ex lib. 7. epid. etſi plæriſque manu ſcriptis exemplaribus teſtatum ſit. Aut certè in ſequentem hiſtoriam relegandum, quemadmodum legitur lib. 7. Epid. Adeoque ridiculum eſt quod [illegible]
C quidam ferri teſtantur, quod etiam fecit Cornarius.

100 [illegible]] [illegible] legunt ferè omnia exemplaria, quemadmodum etiam libr. 7. Epidem. Quæ lectio etſi conſtare poteſt, reconditiores tamen membranas ſecuti ſumus. Vitioſa quoque ſunt exemplaria quæ [illegible] pro [illegible] habent, vt & [illegible] legendum apparet, etſi [illegible] in omnibus obtinuit. Iſta autem omiſit Caluus.

101 [illegible]] Scribitur etiam hoc exemplum lib. 7. Epid. paulò melioribus verbis. Hic namque [illegible] pro [illegible] legitur, quod vitioſè quoque Aſulano in codice legitur, & [illegible] pro [illegible]. Carcinoma autem ſæpè in mammis, facie, naribus, labris & auribus fit, vt ſcribit Celſus, lib. 5.

102 [illegible]] Apparet imperfectam eſſe ſententiam & particularem quandam obſeruationem ex aëris quadam circumſcriptione, quæ grauato cerebro deſtillationes plurimas in fauces, nares, aures, parteſque ſubiectas procreabat, cum vario diſcrimine. Quibuſdam igitur dimidia capitis parte laborante, humoreque per nares concedente, & in partes demiſſas irruente, ex humoris qua-
D litate, febris mediocris & totius corporis perfrictio corrigit. Iſtaque ſententia integra repetitur libr. 7. Epid. vnde tota explicatio deſumenda eſt.

103 [illegible]] Repetitur hæc hiſtoria lib. 7. Epid. vbi Simi coniux eſſe ſcribitur, quod quædam exemplaria addiderunt, quæ ſecutus eſt Caluus. [illegible] autem dubium adfert, num violento tactu concuſſa fuerit, an verò ad puris explorationem quanam parte lateat, concuſſione opus fuerit, velut in purulentis fieri præcipit Hippocrates libris de morbis, quos [illegible] paſſim vocat, vt in Cois Præſagiis ſcripſimus. Et certè purulentam fuiſſe & tabe conflictatam ſatis apparet. Illud autem [illegible] tabem quieuiſſe ac compoſitam fuiſſe, purulentaque ſputa aliquantulum ſedata fuiſſe indicat, vt ex lib. 7. Epid. clariùs apparet. Caluus alterum ſubſtitiſſe omiſit.

104 [illegible]] Scribitur quoque lib. 7. Epid. paulò aliter. Vitium autem ſubeſſe in omnibus exemplaribus videtur, quæ [illegible] pro [illegible] legunt, cùm quinto aut ſexto die perierit, videturque ex facili notarum lapſu vitium eſſe factum, cum pro [illegible] ſcriptum ſit. Quod etiam diligenter animaduertit Cornarius.

E 105 [illegible]] Id quoque ſcribitur lib. 7. Epid. inter peripneumoniæ exempla, & cuidam peripneumonico meliore fortuna tribuitur. [illegible] autem hîc lego ex lib. 7. Epid.

106 [illegible]] Hæc deſunt in quodam exemplari manu ſcripto Regio, & reponuntur libr. 7. Epid. inter hydropicorum exempla.

HIPPOCRATIS COI, MEDICORVM LONGE PRINCIPIS, DE MORBIS VVLGARIBVS, LIBER SEXTVS.

Nunc recens poſt Galeni Commentarios, Interpretatione Latina donatus, & Annotationibus illuſtratus

ANVTIO FOESIO Mediomatrico Medico, &c.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ ΤΟ ΕΚΤΟΝ.

HIPPOCRATIS DE MORBIS VVLGARIBVS LIBER SEXTVS.

SECTIO PRIMA.

QVI ex fœtus corruptione & vteri tumoribus ad capitis grauitatem deueniunt, iis ad ſincipit dolores maximè fiunt, & in reliquis vteri doloribus, iis octo aut decem menſibus in coxendicem morbus deſinit.

2 Eorum qui acuminato ſunt capite, partim quidem valida ſunt ceruice, qui cùm cæterorum membrorum, tum etiam oſſium robore præſtant, partim verò capitis doloribus & aurium fluxionibus tentantur, quibus oris palatum cauum eſt, & dentes permutatim variant.

3 Quibus ex palato os diſceſſit, iis medius deſidit naſus. Quibuſdam verò, qua ex parte dentes procedunt, ſummus naſus ſimus efficitur.

4 Puerorum fulgores cum pubertate in quibuſdam mutationes habent, atque etiam alias.

5 Ad renem doloris grauitas vrget cum cibo implentur, pituitamq; vomitione reiiciunt, vbi verò dolores plurimùm exercuerint, æruginoſa, & leuiùs quidem habent. Liberãtur autem doloribus vbi cibi vacuanti fuerint, arenulæq; fuluæ ſubſident, & cruentã vrinam reddunt, femoris quod è directo reſpondet, ſtupor ſentitur. Quieté agere non conducit, ſed exercitationes, non repleri. Iuuenibus veratrum exhibere oportet, poplitem cædere, vrinam cientibus vacuare, attenuare ac emollire.

6 Menſtruæ purgationes aquoſis mulieribus longo tempore perſeuerant. Quòd ſi non celeriter prodeunt, tumoribus conflictantur.

7 Cranone dolores inueterati frigidi, recentes verò calidi, eorumq; plæriq; à ſanguine fiebant. Qui etiam ex coxendice frigidi.

8 Affectus qui ad vehementes rigores tendunt, ferè non niſi propè vigorem miteſcunt.

9 Rigorem vrinarum ſuppreſſiones præcedere ſolent, ſi cum bonis ſignis proceſſerint, & aluus permeet, ſomnique affuerint. Quinetiam febris genus, ac forſitan etiam quæ ex laſſitudinibus contingunt in conſiderationem adhibenda ſunt.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

1 Ὁκόσοισιν ἐξ ἀποφθορῆς περὶ ὑστέρην καὶ οἰδημάτων ἐς καρηβαρίην πέπτει, κατὰ δὲ βρέγμα ὀδύναι μάλιστα. καὶ ὅσαι ἄλλαι ἀπὸ ὑστερέων, τούτοισιν ἐν ὀκτὼ ἢ δέκα μησὶν, ἐς ἰσχίον τελευτᾷ.

2 Οἱ φοξοὶ, οἱ μὲν καρτεραύχενες, ἰσχυροὶ καὶ τἄλλα καὶ ὀστέοισιν. οἱ δὲ κεφαλαλγέες, καὶ ὠτόρρυτοι. τούτοις ὑπερῷαι κοῖλαι, καὶ ὀδόντες παρηλλαγμένοι.

3 Ὁκόσοισιν ὀστέον ἀπὸ ὑπερῴης ἀπῆλθε, τούτοισι μέση ἵζει ἡ ῥίς. οἷσι δὲ ὅθεν οἱ ὀδόντες ἀκρὴ σιμοῦται.

4 Αἱ τῶν νηπίων ἐκλάμψιες ἅμα ἥβῃ, ἔστιν οἷσι μεταβολὰς ἴσχουσι καὶ ἄλλας.

5 Ἐς νεφρὸν ὀδύνη βαρέα. ὅταν πληρῶνται, σίτου ἐμέουσί γε φλέγμα. ὅταν δὲ πλεονάζωσιν αἱ ὀδύναι, ἰώδεα. κουφότεροι μὲν γίνονται. λύονται δὲ ὅταν σίτου κενωθῶσι. ψαμμία τε πυρρὰ ὑφίσταται. αἱματώδεά τε οὐρέουσι. νάρκη μηροῦ τοῦ κατ' ἴξιν. ἐλινύειν οὐ ξυμφέρει, ἀλλὰ γυμνάσια μὴ ἐμπίπλασθαι. τοῖσι νέοις, ἐλλεβορίζειν. ἰγνύην ταμνεῖν. οὐρητικοῖσι καθαίρειν. λεπτύνειν καὶ ἁπαλύνειν.

6 Γυναικεῖα τῇσιν ὑδαταινούσῃσιν ἐπὶ πολὺ παραμένει. ὅταν δὲ μὴ ταχὺ ἴῃ, ἐποιδέει.

7 Ἐν Κρανῶνι αἱ παλαιαὶ ὀδύναι ψυχραί. αἱ δὲ νεαραὶ, θερμαί. αἱμαλίαι αἱ πλεῖσται. καὶ τὰ ἀπὸ ἰσχίου ψυχρά.

8 Τὰ ἐς ῥίγεα ἰσχυρὰ ἐόντα, οὐ πάνυ τι πρηΰνεται ἀλλ' ἐγγὺς τῆς ἀκμῆς.

9 Πρὸ ῥίγεος αἱ ἐπισχέσιες τῶν οὔρων, ἢν ἐκ χρηστῶν ἴωσιν, καὶ κοιλίην ἢν ὑποδιέλθῃ, καὶ ὕπνοι ἐνέωσιν. ἴσως δὲ καὶ ὁ τρόπος τοῦ πυρετοῦ. ἴσως δὲ καὶ τὰ ἐκ κόπων.

10 Ἀποστά-

A ¹⁰ Ἀποστάσιες οὐ μάλα οἷσι ῥίγεα.

¹¹ Αἱ τῶν σκελέων ἐκθηλύνσιες, οἷς ἢ πρὸ νόσου ὁδοιπορήσαντι, ἢ ἐκ νόσου αὐτίκα. διότι ἴσως ἐκ κόπων, εἰς ἄρθρα ἀπέστη. διὸ καὶ τῶν σκελέων ἐκθηλύνσιες.

¹² Φύματα ἔξω ἐξοιδέοντα, καὶ τὰ ὀξέα καὶ κορυφοῦσθαι,
B καὶ τὰ ὁμαλῶς ξυμπεπαινόμενα, καὶ μὴ περίσκληρα, καὶ κατάρροπα, καὶ μὴ δίκραα ἀμείνω. τὰ δ' ἐναντία κακά. καὶ ὅσα πλεῖστα ἐναντία, κάκιστα.

¹³ Τὸ θηριῶδες φθινοπώρου, καὶ αἱ καρδιαλγίαι, καὶ τὸ φρικῶδες, καὶ μελαγχολικόν.

C ¹⁴ Πρὸς τὰς ἀρχὰς τοὺς παροξυσμοὺς σκέπτεσθαι, καὶ ἐν ἁπάσῃ τῇ νόσῳ, εἰ πρὸς δείλην παροξύνεσθαι. καὶ ὁ ἐνιαυτὸς ἐς δείλην καὶ αἱ ἀσκαρίδες.

¹⁵ Νηπίοισι βηχία, ξὺν γαστρὸς ταραχῇ, καὶ πυρετοῖσι ξυνεχέσι, σημαίνει μετὰ κρίσιν διμηνιαίαν, τὸ ξύμπαν εἰκοσταῖα, καὶ οἰδήματα ἐς ἄρθρα. καὶ ἢν μὲν κάτω τοῦ ὀμφαλοῦ κατάστῃ, τὰ ἄνω ἐν τοῖσι κάτω ἄρ-
D θροισιν ἀγαθόν. ἢν δὲ ἄνω, οὐχ ὁμοίως λύει τὴν νοῦσον, ἢν μὴ ἐκπυήσῃ. τὰ δὲ ἐν ὤμοισιν ἐκπυεῦντα, τοῖσι τηλικούτοισι γαλιάγκωνας ποιέει. Λύουσι δὲ αἱ τῶν ἑλκυδρίων κάτω ἔκθεσις, ἢν μὴ στρογγύλα καὶ βαθέα ᾖ. τὰ δὲ τοιαῦτα ὀλέθρια καὶ ἄγαν παιδίοισι. Καὶ αἷμα λύσειεν ἂν ῥᾳδίως. μᾶλλον δὲ τοῖσι πρεσβυτέροισιν ἐπιφαίνεται.

E

¹⁶ Δάκρυον ἐν τοῖσιν ὀξέσι τῶν φλαύρως ἐχόντων, ἑκόντων μὲν, χρηστόν. ἀκόντων δὲ, τὸ ἀπορρέον κακόν. καὶ οἷσι περιτείνεται βλέφαρα, κακόν. κακὸν δὲ καὶ τὸ ἐπιξηραινόμενον, οἷς ἄχνη. καὶ τὸ ἀμαυρὸν, καὶ αὐχμηρὸν, κακόν. καὶ οἱ ῥυτιδούμενοι ἔνδοθεν. καὶ οἱ πεπηγότες. καὶ οἱ μόλις στρεφόμενοι. καὶ οἱ ἐνδεδινημένοι, καὶ τἄλλα ὅσα παρεῖται.

F

¹⁷ Πυρετοὶ, οἱ μὲν δακνώδεες τῇ χειρί. οἱ δὲ πρηέες. οἱ δὲ οὐ δακνώδεες μὲν, ἐπαναδιδόντες δέ. οἱ δὲ ὀξέες μὲν, ἡσσώμενοι δὲ τῆς χειρός. οἱ δὲ περικαέες εὐθέως. οἱ δὲ διὰ παντὸς βληχροί. ξηροί. οἱ δὲ ἁλμυρώδεες. οἱ δὲ πεμφιγώδεες ἰδεῖν δεινοί. οἱ δὲ πρὸς τὴν χεῖρα νοτιώδεες. οἱ δὲ ἐξέρυθροι. οἱ πελιοί. οἱ δὲ
G ἔξωχροι. καὶ τἄλλα τοιουτότροπα.

¹⁸ Αἱ ξυντάσιες τοῦ σώματος. καὶ οἱ σκληρυσμοὶ τῶν ἄρθρων, κακόν. καὶ αὐτὸς διαλελυμένος, κακός. καὶ αἱ καταψύξιες τῶν ἄρθρων, κακόν.

¹⁹ Ὄμματος θράσος παραφρονητικόν. καὶ ἔρριψις καὶ
H κατάκλασις, κακόν.

10 Quibus rigores fiunt, nil ferè abſcedere ſolet.

11 Crurum effœminationes, veluti ante morbum, aut ſtatim ex morbo iter facienti fiunt, atque ideo fortaſſis quòd ex laſſitudinibus aliquid in articulos abſceſſit, ex quo etiam crurum effœminationes.

12 Tubercula meliora æſtimanda ſunt quæ foras protuberant, & in acutum ſublata ſunt ac faſtigiata, æquabiliterque matureſcentia, neque in ambitu dura, & deorſum tendentia, neque bifida: contraria verò mala, quæq; plurimum diſtant ea peſſima.

13 Autumnus ſua feritate & malignitate interaneorum animalia gignit, & oris ventriculi dolorem, ac febres horroris ſenſu inſignes, atramque bilem.

14 Ad dignoſcenda principia acceſſiones in conſiderationem adhibere oportet, ac in omni morbo quale eſt ſub veſperam acceſſiones moueri, & num annus in veſperam vergat, ac lumbrici tenues, aſcarides dicti, tum moueantur.

15 Tuſſicula infantes ſi prehenderit cum ventris perturbatione & febre aſſidua, indicat poſt iudicationem bimeſtri, in totum vigeſimo die, ad articulos etiam tumores fore. Qui quidem ſi è ſuperioribus partibus infra vmbilicum in inferioribus articulis conſtiterint, probari debent. Si verò in ſuperioribus partibus, non æquè morbum tollunt, niſi pus collegerint. Quòd ſi in humeris ſuppurationes faciant, tum tantula ætate iuſto breuiora & tenuiora brachia efficiunt, (Græci galianconas quaſi muſtelæ cubito præditos vocant.) A morbo quoque liberabit vlcuſculorum in inferiores partes eruptio, dum rotunda non ſint, neque altè inſederint. Huiuſmodi namque tum maximè pueris pernicioſa ſunt. Soluet etiam morbum & ſanguinis profluuium, quod potiùs in natu grandioribus apparet.

16 In morbis præcipitibus, vbi malè habent ægri, vltro quidem profluens lachryma, bono eſt, inuitis verò malum denunciat. Quibus etiam palpebræ circumtenduntur, malum ſignificatur. Malum quoque quod in oculis inareſcit, tenuiſſimæ lanugini aut aquarum aſpergini ſimile, quæ ἄχνη dicitur. Oculorum denique hebetatio ac retuſio, & ſquallor, malum denunciat, quique intro corrugantur, qui concreti ſunt, ac ægrè vertuntur, & intrò ſunt conuoluti, quæq; alia prætermittuntur.

17 Febrium partim quædam manui mordaces apparent, quædam verò mites. Partim verò quædam minimè mordaces apparent, increſcentes tamen. Aliæ autem acutæ quidem, at quæ tamen manui cedant. Partim verò confeſtim exardeſcunt, aliæ autem in totum debiles apparent & aridæ. Quædam etiam ſalſæ, nonnullæ verò flatulentæ, aſpectu horrendo, aliæ tactui madentes. Aliæ quoque prærubræ, quædam etiam liuidæ, quædam præpallidæ, aliaque id genus.

18 Corporis diſtentio & articulorum duritas malo eſt, ipſeque æger exolutus, & artuum perfrictionis, malum portendunt.

19 Oculus ferox & truculentus delirium portendit, crebra quoque eiuſdem ac inordinata proiectio ac perfractio mala eſt.

¹ καὶ ἐπὶ τὰς ἄλλας ἀπὸ ὑστερέων] Id ad reliquos ex vteri affectibus dolores refert Galenus, qui ſimiliter in ſinciput redundant. Quam ſententiam ſecuti ſunt omnes interpretes, eoque nos quo ad potuimus verſionem noſtram accommodauimus. Poteſt quoque & ad reliquos vteri dolores & affectus referri, qui abſceſſuum quodam depoſitu, iudicatoriè in coxendicem decumbunt. Quod etiam ſubindicare videtur his verbis * Galenus, ταύτας ἐν αὐτῷ ἔοικε φάναι ἐς ἰσχίον κατασκήπτειν ἀπὸ τῶν τῆς ὑστέρας λυπουσῶν. Quam in notionem etiam accipiendum quod ſcribitur lib. 2. † Epid. ἐξ ὑστέρης ἐκ ταπεινῶν τὸ τῶν ἰσχίων. Quem locum ſubnotat etiam Galenus in Commentario. In quo etiam vt obiter moueam, καὶ παρὰ φύσιν ἀποστάσεις non rectè ſumpſiſſe mihi videntur Galeni Interpretes, cùm de tumoribus præter naturam, & abſceſſibus quæ iudicatione quadam in coxendicem decumbunt, intelligi debeant, vt ſatis ex Galeni & interpretum quos reprehendit mente cuiuis patet. Cuius quoque ſenſus ſubmonuimus noſtris in lib. 2. Epid. Commen-

tariis. Qua ſententia permoti,hunc etiam locum ſic verti poſſe non ambigimus.Atque in reliquis vteri doloribus,iis octo aut decem A menſibus in coxendicem morbus deſinit. Sed certè etiam Galeni ſenſis aptanda noſtra fuit verſio, & poſtremus hic ſenſus non negligendus. Et vtrumque in noſtra verſione reſpiciendum fuit. At certe vterum in coxendicem, lumbos & ilia decumbere, frequens eſt in Hippocratis ſcriptis,quod etiam apparet in ægro 2.lib.3. Epid.poſt ſt.peſt. Quod dicitur de aliis capitis affectibus qui ex vtero contingunt,eos ad ſinciput ferri,id catenus accipiendum vt etiam alias capitis partes, ac præcipuè occiput,tentare videantur. Quod etiam in hiſtericis mulieribus ac vteri ſtrangulatibus conſpicuum eſt.

* *In Commentario.* † *Sect.1.*

³ οἱ φοξοὶ] φοξὸς dicitur Homero ὀξυκέφαλος, vt interpretatur Iulius Pollux & Heſychius, qui acuminato & faſtigiato eſt capite, ſed præcipuè (vt ſcribit Galenus) qui capitis acumen admodum habet faſtigiatum & vehementer acutum, atque adeo indecorum, qualem fuiſſe Therſiten ſcribit Homerus Iliad.2. φοξὸς ἔην κεφαλήν. φοξὸς Varino dicitur, ὁ ἔχων τὴν κεφαλὴν εἰς ὀξὺ λήγουσαν, quaſi φλοξὸς ex flammæ ſimilitudine,quod quæ incenſa ſunt & flammea in pyramidem faſtigiantur Ariſtoteli in Phyſiognomicis, οἱ περικεφαλαὶ φοξοί, ἀναιδεῖς dicuntur. Erotiano verò φοξοὶ οἱ ὀξυκέφαλοι καὶ προμήκεις explicantur. B

⁵ οἷσι δὲ ἔσω οἱ ὀδόντες.] Hæc extrema aphoriſmi pars de ſummi naſi ſimitate & latitudine ſumi videtur, cùm prior medij naſi cauitatem & ſubſidentiam indicet, quæ proprio quodam modo σιμότης dicitur, vt indicat † Galenus & Iulius Pollux his verbis, ἐπὶ δὲ τῆς σιμῆς φασιν εἰ ὡς ἔσω ἡ ῥὶς ἐν μέσῳ κοίλη. Senſus eſt igitur quibus ex palato os diſcedit vlcere exeſum,iis medium naſum deprimi. Quibuſdam etiam ſummum naſum latum & ſimum fieri, quod ea pars ad quam dentium inciſorum extrema pertingunt, nempe narium interſtitium,ſubſidat & deprimatur,interdumque etiam primores dentes excidant, vt exemplo pueri cuiuſdam lib.4. Epid. patet,vbi huius quoque ſententiæ mentionem fecimus. ἄκρη igitur de ſummo & extremo naſo ſumi debet (σφαίριον Rufo & Polluci & ἀκρορίνιον dicitur) vt τῇ μέσῃ reſpondeat, quemadmodum lib.4. Epid. his verbis exprimitur, ὅσοισι μὲν ἐκ τῆς ὑπερῴης ἀπήχθη, μέση ἵζει ἡ ῥίς. ὅσοισι δὲ οἱ ἄνω ὀδόντες οἱ ἐμπρόσθιοι, πλατεῖα ἄκρη. hoc eſt, Quibus quidem os à palato diſcedit, iis medius deſidet naſus. At quibus ſuperiores primores dentes, iis ſummus naſus latus eſt. Huius verò ſententiæ principium ſcribitur ab Hippocrate in Vectiario quem C Mochlicum vocant, hoc eſt, de oſſium per molitionem impellendorum ratione, & ſubnotatur ab authore Medici his verbis, ἀτὰρ καὶ ἐξ ὑπερῴης μέση ἵζει ἡ ῥίς, ὥς φησι, σιμοῦται, ἀθεράπευτον. hoc eſt, Verùm ſi ex palato medius deſidit naſus (vt inquit) reſimus euadit & inſanabilis eſt. Caluus ἐμπρόσθιοι ὀδόντες atque longè aliter legiſſe videtur. Cæterùm os illud quod naſi foramina interſecat, velut interſeptum quoddam, διάφραγμα Galeno dicitur & Rufo & Polluci. Medici verò authori κίων. Etſi κίων ſignificat Rufo & Polluci τὸ πρὸ τοῦ διαφράγματος τῆς ῥινὸς ſαρκῶδες ἐπὶ τὸ χεῖλος καθῆκον, carneum illud ante naſi ſeptum ad labia perueniens. Atque nititur os illud alio quodam oſſe tenui,quod initium ſumit ex medio ſuperciliorum (quod μεσόφρυον dicitur) & ad naſi finem, vbi alæ ſitæ ſunt, deſinit. Atque is certè eſt †† Galeni ſenſus, vt cuiuis ex libello de Oſſibus patere poteſt, etſi valde eſt deprauata Græcorum exemplatiorum lectio. τὸ διάφραγμα ἐστοῦν τὸ διὰ μέσου τῆς ῥινὸς ... κατ' ἄλλο τοῖς ὀστοῖς λεπτοῖς, τὴν μὲν ἀρχὴν ἔχοντος ἐκ τοῦ μεσοφρύου, τελευτῶντος δὲ ἐπὶ τὰ πτερὰ τῆς ῥινός. Vbi codices vulgati pro μεσοφρύου, μετωφρίου habent. quædam etiam μετώπου, vitioſè admodum, pro μεσοφρύου. μεσόφρυον namque ſignificat (vt ſcribit Pollux) τῶν ὀφρύων τὸ μέσον, ὃ καὶ μετώπιον ὀνομάζουσι. † *In Com.* †† *Cap.4.* D

⁴ ἐκλάμψιες] Hæc eſt vetus reconditarum membranarum lectio, quam etiam ex interpretibus agnoſcit Galenus. Duplex autem ſenſus ex varia ſcriptione. Vnus puerorum fulgores vna cum pubertate exiſtere,eaque ætate mutationes etiam alias accipere. Alter verò puerorum fulgores interdum cum pubertate mutationes accipere,atque etiam alias. ἐκλάμψιας autem omnes morbo comitiali attribuunt,de eoque ſignificari volunt,& de ætatis mutatione accipiunt in pubertate, quæ in pueris emicat, elucet, ac veluti flamma quædam reſplendet,quod in ea adultiores,pleniores,& vegetiores euadant,viribus ingenioque præſtantiores.Eoque certè reſpexiſſe videtur Medici author hunc locum ſubindicans cum de Epilepſia ſcribit his verbis, ἰᾶται δὲ τὸ πάθος ἐπὶ μὲν τῶν περὶ ἥβην παίδων ἡ φύσις ἐκλάμψασα περὶ ἥβην, καὶ θέρμῃ τῇ γενναίᾳ ... ἀναξηράνασα τὰ αἴτια. hoc eſt, Affectum autem ſanat in pueris impuberibus natura circa pubem elucens,& calore natiuo,reſiccatis cauſis, morbum indicatione terminans. Fortè quoque ἐκλάμψιες ad reſplendentes fulgores qui comitialium oculis obuerſantur,referri poſſunt,ſcintillarum micas & circulos igneos vocat Aure- E lianus. De Epilepſiæ autem per ætatis mutationem difficili curatione ſcripſimus abunde Prædictorum lib.2. Exemplaria verò quædam tum manuſcripta tum publicata ἐπιλήψιες habent. Qua voce morbi comitialis inſultus ſignificatur,vt etiam alias apud Hippocratem in Coacis Prænotionibus.

⁵ ἐν νεαρῇ] Sententia per ſe eſt admodum illuſtris multiſque locis à Galeno ad doctrinæ explicationem accommodata. Huiuſque meminit Galenus lib.2.de loc.affect.& libro de venæ ſectione aduerſus Eraſiſtrat. & libro de plenitudine,& com. ad aph.5.lib. 6. Præcipuè autem huius ſententiæ ſenſum optimè aperit libellus qui ſcribitur de renum affectus dignotione & curatione. Quòd ad ſcriptionem attinet,vbi ſcribitur paſſim ὅταν δὲ πλεονάζωσιν αἱ ὀδύναι,quidam codices manuſcripti & reconditi ὅταν δὲ πλεονάζωσιν ſimpliciter legunt,quos ſecutus eſt Aſulanus. Quæ certè lectio etiam tolerari poteſt,& ad ciborum ingurgitationem, corruptionem & cruditatem referri, vnde fit vomitus æruginoſus.

αἱματώδεα τὰ μέλανα] Sic legunt omnia exemplaria tum ſcripta tum publicata Sed ex Galeno αἱματώδεα τὰ ἰώδεα omnes legunt, quæ F apertior eſt lectio,eamque ex Codicibus Italicis retinuit Caluus. Et alioqui facilis eſt lapſus.

⁶ γυναικεῖα τοῖσιν ὑδατοειδέσιν] ὑδατοειδέας aquoſas diximus mulieres quæ tenuem & dilutum aquoſumque ſanguinem gignerent, quo ſenſu ὑδατώδεις dicuntur Prorrh.2. qui nimio euacuato per hæmorrhoidas ſanguine, indeque perfrigerato toto corpore, aquoſum ſanguinem gignunt, & aquam inter cutem contrahunt. Erotianus hunc locum ſubnotans, ὑδατοειδέσιν, ὑδρωπιώσαις explicat (pro quo tamen ὑδρωπικαῖς vitioſè legitur) & Galenus in Exeg. ὑδρωπιώσαις. Quibus ſanè verbis eas quæ hydrope laborant intelligunt. Etſi Galenus ὀξυδερκεῖς τὸ αἷμα καὶ ὑδατώδη καθαιρομένας, aquoſum ſanguinem gignentes & in quibus aquoſa repurgantur, etiam accipi velit.

⁷ αἱμάσσωσι αἱ φλέβες] Sic legunt omnes codices manuſcripti. Galenus verò αἱμασσόμεναι legit,vt ſatis patet ex Commentario,quod ſignificat à ſanguine tum multo tum calido fieri,eo quidem ſenſu quo dicit Hippocr. τὰ ἐπιπολῆς ἕλκεα ἐς τὸ ἔρυθρὸν καὶ ὀξὺ μᾶλλον ῥέποντα G σεσημασμένα, apho.23.lib.5.

⁸ τὰ ῥίγεα ἰσχυρὰ ἐόντα] Sic ferè legunt plæraque exemplaria manuſcripta, quædam etiam τὰ ἐς ῥίγεα ἐόντα, & morbi qui cum rigoribus fiunt,ac febres præcipuè intelliguntur. Galenus verò ἐς ῥίγεα ἰσχυρὰ ἐόντα legit, & morbos qui cum vehementi rigore progrediuntur,aut ad fortes rigores perueniunt,intelligit. Ac fortè etiam per ἰόντα morbi qui cum vehementibus rigoribus intenduntur & increſcunt,obaudiri poſſunt,quales ſunt febres præcipueque quartanæ. Eoſque morbos ferè ante ſtatum non remitti aut leniri hac ſententia docetur,atque adeò temporum morbi cognitio exercetur. Principium enim & incrementum per increſcentes morbos ac progredientes indicatur, per ſtatum verò etiam quæ hunc ſequitur morbi remiſſio, atque tum maximè rigores mitigantur.

⁹ περὶ ῥῖγος] Hæc ſententia rigorem criticum cum excretione & conſequente ſudore prædicit. Meminit verò huius loci Galenus Com.3. in Prorrh. his verbis, τὸ μὲν οὖν οἷον ῥίγεα, κἀν τοῖς τῶν ἐπιδημιῶν εἴρηται κατὰ τήνδε τὴν λέξιν, περὶ ῥῖγος αἱ σχέσιες τῶν οὔρων. hoc eſt,hoc igitur,quibus rigores in libris de morb.vulgar.dictum eſt in hac dictione,rigorem vrinarum ſuppreſſiones præcedere ſolent. H Et lib.3. περὶ κρίσιν, παρὰ ἴδοιεν δ' αὐτοῖς ἐν ὀλίγῳ κατὰ ῥῖγος, κατά τε τὸ συνεχὲς ... καὶ τὰ τῶν ἐπιδημιῶν, ὅτι καὶ ὅτι περὶ ῥῖγος ἐπισχέσιες τῶν οὔρων. Vbi vitioſè περὶ pro περὶ legitur,vt ſatis apparet. Atque etiam huc pertinet quod ſcribitur in Prorrhetico & Coacis Prædictionibus, οὔρων ἐπισχέσιες οἷον ῥίγεα. Quædam porrò exemplaria manuſcripta, σχέσιες pro ἐπισχέσιες habent,vt & Aſulanum. Et alioqui phraſis illa ſatis eſt Hippocrati vſitata.

¹⁰ καὶ ἐν χρόνῳ ἴωσι] Id ad vrinas laudabiles & quæ cum coctionis ſignis redditæ fuerint,referri poteſt, quæ ideo impendentem criſim excretione denunciant. Poteſt etiam ad cætera ſigna critica referri, quæ morbum ſalutarem & ad ſolutionem ferri ſignificent. Ideoque rectè vertere potui (ſi rectè procedant) vt vtrumque reſpiciat. Quod ſequitur valde eſt perplexum καὶ κοιλίην ὑποδιέλθῃ. Sic enim legitur omnibus in Exemplaribus tum publicatis, tum manuſcriptis. Nec video quonam referri poſſit, niſi de vrinis & laudabilibus ſignis intelligatur, quæ aluum permeent ac ſubeant, hoc eſt, & aluus bene habeat, neque profluat aut perturbetur, alioqui ſanè critica alui excretio potiùs quàm rigor denunciaretur, quod ſatis indicat * Galenus in Comm. & lib.3. περὶ ἐφημερῶν. Quod ſi κοιλίη legas & διέλθῃ quod facit Galenus, facilior erit lectio, vt in conſiderationem adhibeas an aluus ſubeat, procurat,aut

A rat, aut procedat. Si enim ad criſim reſtitet, promptior erit rigoris & ſudoris denunciatio. Sin verò plus ſubito profluat, non neceſſario rigorem prædicas, ſed potius alui excretionem, vt ſcribit Galen. lib. 3. de Criſ. Aut [illegible] ſanè de ſolita alui excretione ſumi poteſt, vt aluus ſolito more procedat, neque fluens ſit, neque repreſſa. Ac fortè integra erit lectio & clariſſima, ſi legatur [illegible] aut [illegible]. Cuius lectionis veſtigia etiam apud veterem interpretem remanent, & ſenſus poſtulare videtur, vt ſatis patet ex † Galeno cùm ſcribit, [illegible]. Et lib. 3. [illegible]. Ruſuſque paulò poſt, [illegible]. hoc eſt, Poſt hæc autem num vrinis ſolis, aut etiam aluo ſuppreſſa rigor corripuerit, conſiderandum. Si enim vtraque concurrant, multus ex neceſſitate ſudor aderit. Quod ſi vrinis ſolis ſuppreſſis, adhibere in conſiderationem alui excrementa oportet, num maiore copia quàm priùs, an minore ante criſim prodeant. Si enim plura fuerint, eò manifeſtiorem inclinationem agnoſcere oportet, ſin pauciora, ad ſudores. Eoque pertinet quod ſcribitur lib. 4. Epid. in Menandri
B vinitore, qui vrinarum excretione iudicatus eſt, [illegible].

* Cap. vltimo. † In Com.

[11] [illegible]] Hæc ſententia abſceſſus ad articulos prænunciat, neque eos tantum in ſanis ac conualeſcentibus, vt in ſpeciem apparet, ſed etiam in morbis. Illud enim [illegible] intelligere videtur, in quibus ferè ad articulos abſceſſus decumbunt, vt ſcripſimus lib. 4. Epid. hucque pertinet placitum 31. 32. & 33. lib. 4. [illegible] quoque [illegible] in femoris luxatione lib. [illegible] celebrat Hippocrates. Eſt autem Erotiano [illegible] (etſi [illegible] apud Erot. ſcribitur.) Eidem etiam [illegible] explicatur. Quamquam eam debilitatem quæ eſt cum [illegible], in priore tantum exemplo agnoſcit Galenus.

[11] [illegible]] Hic [illegible] dicit, quæ in Prognoſtico [illegible] aut [illegible]. Galenus [illegible]
C [illegible] interpretatur. † Celſus lib. 2. ſuppurationes tolerabiles eſſe dicit, quæ in exteriorem partem feruntur & acuuntur. Erotianus [illegible] exponit, & [illegible] explicat. Sed [illegible] apud Erotianum legendum videtur, eaque dictio ex lib. [illegible] ſubindicari, vt alibi ſcribimus. Exemplaria tamen quædam manuſcripta vt & Aſulanum, [illegible] hic legunt, eamque lectionem ex membranis Italicis ſecutus videtur Caluus, cum obarida dixit. [illegible] verò idem quod [illegible] ſignificat, [illegible], aut [illegible], biſulca & bifida aut biſurca, ac velut [illegible] enim, vt ſcribit in Exegeſi Galenus, [illegible]. Exemplaria autem quædam manuſcripta [illegible] habent quod ſignificat duo habentia cornua velut vertices & apices, [illegible] namque bicornis dicitur. † Cap. 8.

[11] [illegible]] [illegible] hic intelligitur de autumno qui ſua feritate & malignitate inteſtinorum animalia, velut lumbricos & aſcarides gignit, vt etiam probatum fecimus noſtris in lib. 2. Epid. Commentariis. Poteſt & [illegible] dici, propter tabem
D quæ plurima in autumno graſſatur, aut cæteros maximè exitiales morbos, qui ob inſignem humorum prauitatem, eo tempore conſumunt & infeſtant, vnde letifer autumnus dicitur. Sic Galenus in Exegeſi hunc locum ſubindicans, ad eam notionem accommodare videtur cum ſcribit, [illegible]. Sed certè hoc loco, vt & lib. 2. Epid. accommodatior eſt aſcaridum aut lumbricorum explicatio, quod etiam de his poſtea agat. At Erotianus [illegible] explicans iſtumque locum ſubindicans, hac dictione quibuſdam maligna vlcera, quæ [illegible] dicuntur, accipi ſcribit, & quæ autumni tempore propter magnam aëris inæqualitatem, maximè graſſantur. Quoſdam etiam vermes aut phthiſin hac voce intelligere. Ad huius porrò ſententiæ explicationem facit Eumenis vxoris exemplum lib. 4. Epid.

[11] [illegible]] Hæc ſententia ad autumnum refertur, autumnaleſque morbos explicat, qui vt ſunt grauiſſimi, ita ferè acceſſiones ſub veſperam mouent. In quibus principij cognitionem ex acceſſionum inſultibus circumſcribit, qui vt plurimùm in grauiſ-
E ſimis morbis veſpere ſæuiunt. Eoque pertinet quod dicitur, [illegible]. Cui accommodari poteſt quod ſcribitur lib. 4. Epid. [illegible]. Quod ſequitur [illegible], duplicem habet ſenſum, vt ſcribit Galen. Si enim ſimpliciter ſic legatur, anni tempeſtatem in conſiderationem adhibendam ad principij morborum cognitionem ſignificat. Quod per [illegible] declarat aph. 21. lib. 1. eoque ſenſu ſumetur quod ſcribitur lib. 4 Epid. [illegible]. Quod ſi [illegible] legas, quæ eſt omnium codicum lectio, id ad eam affectionem referetur quam habet autumnus ad diei veſperam, quam eleganti analogia explicat Galenus. Quod ſatis explicat quod de autumno ſcribitur lib. 2 Epid. † [illegible]. Cuius ſententiæ explicationem illic pluribus verbis aperuimus. Illud autem [illegible] de lumbricis intelligitur, qui vt plurimùm autumno ſæuiunt, & ſub veſperum ac noctem commouentur, vt ampliùs indicauimus noſtris in lib. 2. Epid. Comm.
F Quod etiam indicat quod illic ſcribitur, [illegible]. Quem locum ſubindicat Galenus & in eam notionem accipit. Hanc autem integram ſententiam autumnum eiuſque morbos reſpicere, vt apertiſſimè teſtantur quæ ſcribuntur lib. 2. Epid. ita etiam fidem facit vetus interpres, qui iſtam ſententiam priori connectit. Quod etiam fecit Caluus, etſi hæc omnia ita perturbauit, nullus vt inde ingenuus ſenſus elici poſſit. † Sect. 1.

[11] [illegible]] Lib. 4. Epid. ſcribitur [illegible]. In tuſſi quoque crebra eſt abſceſſuum ſoboles, vt ſcripſimus lib. 2. & 4. Epid.

[illegible]] Hac de re pluribus ſcripſimus noſtris in lib. 2. Epid. Comment.

[illegible]] Hæc vox ex media Hippocratis œconomia deprompta eſt, eaq; crebrò vſurpata lib. [illegible]. Dicuntur ergo [illegible], qui natiuo breuiora & teneriora habent brachia, ex humeri luxatione & in alam prolapſu. Sic enim luxatum membrorum gracilius & exilius efficitur, minuſq; creſcit. Id pueris contingere ſcribit Hipp. lib. de art. quibus adhuc vtero concluſis, ob nimiam
G humiditatem humeri luxantur, aut quibus iam in lucem editis adhuc tenellis, circa humerum alæ & in imo demerſæ ſuppurationes contingunt. Quam ſanè [illegible] hic attingere videtur, ex qua breuius brachium & exilius contingit, eoſq; [illegible] quaſi muſtelæ cubito præditos vocant, [illegible] quidam, [illegible] ſimpliciter. Quod etiam his verbis apertiſſimè teſtatur Hipp. lib. de artic. [illegible] hoc eſt, Qui a prima origine aut antequam ad perfectum incrementum deuenerint, brachio luxato, muſtelæ cubito [illegible] Græci [illegible] dicunt [illegible] ſiquidem os brachij breue, cubitum verò ac ſummam manum [illegible] paulò exiliora habent. Quem locum etiam Paulus in ſuū vſum tranſtulit, & id quod quærimus explicat his verbis, cap. 114. lib. 6 [illegible]
H [illegible], hoc eſt, Cum autem aut in vtero exiſtentibus, aut in lucem editis adhuc increſcentibus, pars laxata fuerit needum repoſita, in humero quidem carnes nihil a naturali ſtatu deficiunt. Neq; enim manus opus quodcunque perficere impeditur. Os autem brachij breuius manet, nullum incrementum accipiens, appellanturque huiuſmodi galiancones quaſi muſtelæ cubito præditi. Galenus quoque Com. 2 in lib. de artic. [illegible] dicit ſcribit [illegible] quibus breuius eſt brachium, quod in alam prolapſum ſit. Et Com. 1. [illegible], hoc eſt, ſiue ab ea quam habent cum muſtelis ſimilitudine galiancones vocentur, ſiue ex alia quapiam cauſa, iis tamen parua eſſe brachia neceſſe eſt. Quod etiam in Exegeſi vocum Hippocr. his verbis attingit, [illegible]. Qui locus quod mirum in modum corruptus ſit, eum quoad potuimus in noſtra Œconomia reſtituimus. Dicitur etiam Heſychio & Varino [illegible]. Illud verò [illegible] cum de pueris qui tenella ſunt ætate accipiendum ſit, vt ſatis patet ex Galeno, & libro de artic. mirum videtur quomodo Caluus de magnis malis intellexerit, aut vetus interpres perfectis attribuerit.

καὶ αἷμα λάβροισιν ῥαγέν] Sic legunt ferè omnia exemplaria publicata, manuſcripta tamen quædam ῥυὲν pro ῥαγὲν habent. Quam lectionem ſecutus eſt Gal. eodem ſenſu. Perinde enim eſt ſiue ſanguinem profluentem, ſiue promanantem ac erumpentem dixeris. A

[16] δάκρυον] Hæc eſt tum ſcriptorum tum manuſcriptorum exemplarium lectio, præter pauca quędam quæ δάκρυα προῤῥέοντα habent, quam lectionem ſecutus videtur Galenus. De lachrymis verò aut vltro aut inuitis profluentibus abunde ſcripſimus noſtris in lib. 1. Epid. annotat. vbi & iſtum locum ſubnotauimus.

καὶ ἄχνη] ἄχνη dicitur tenuis ſordes quædam in oculis reſiccata, lanugini aut aſpergini aquarum ſpumæque aſſimilis. Quod contingit in morbis acutiſſimis cum magna reſiccatione & virium imbecillitate (vt ſcribit Gal.) μικροῦ τινος λευκοῦ εἴδους ἐπικειμένου κατὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπ' αὐτοῖς ἀπεξηρασμένου. Sic πηγὰς ἀχνώδεις ἔχειν in oculis dicitur in Coacis Præſagiis, vt illic ſcripſimus. Atque huic ſimile eſt quod ἐπιχνοῦ ἴσχοντα ὄμματα phreniticis tribuuntur in Prorrh. Quidam verò iſtud ad palpebras, referunt, quod tamen aptiùs oculis adſcribitur vt & exemplaria quædam manuſcripta βλέφαρα pro βλέφαρα habent. B

καὶ τὸ ἀμαυρὸν] ἀμαυρὸν, ἀμυδρὸν ſignificat, vt ſcribit Gal. lib. 3. de differentiis pulſuum, ſed oculis attributum, hebeſcentem, obſcuram & retuſam oculorum aciem ſignificat. Eſt enim ἀμαύρωσις Galeno Com. 2. in Prorrh. ἀμυδρὰ τοῦ ὀργάνου αἴσθησις. Sic igitur in Prorrh. ſcribitur ὄμμα ἀμαυρούμενον φλαῦρον. Et in Cois Præſagiis, ὀμμάτων ἀμαύρωσις κακόν. ἀμαυρὸν autem αὐχμηρὸν in Progn. dici videtur, vt αἱ ὄψιες αὐχμῶσαι καὶ ἀλαμπέες dicuntur, & lib. 5. Epid. ὄμματα αὐχμηρὰ annotantur. Vetus Interpres ἀμαυρὸν malè caliginoſum vertit, nec meliùs Caluus, quod denigret. καὶ οἱ ῥυτιδούμενοι ὀφθαλμοὶ] ῥυτιδούμενοι ὀφθαλμοὶ qui corrugati dicuntur & rugas contrahentes. Vetus interpres malè introrſum ſordidos vertit.

οἱ πηγνύντες] Rigentes oculi & immoti dicuntur fixi & concreti ob motricis oculorum facultatis imbecillitatem abſolutamq; extinctionem. Sic enim ſcribit Gal. Com. 2. in Prorrh. τὸ δὲ πεπηγὸς ὄμμα διὰ τὴν ἀκινησίαν γίνεται τῶν κινούντων τὸν ὀφθαλμὸν μυῶν, ἥτις ἀκινησία διὰ παράλυσιν, ἢ τόνον ἰσόῤῥοπον ἁπάντων αὐτῶν γίνεται τῶν μυῶν, ἢ διὰ τελείαν ἀῤῥωστίαν τῆς κινούσης αὐτοὺς δυνάμεως. ἐναντίως τῇ διαθέσει καθεστῶσαν τῇ τῶν ἐνδιδινευμένων ὀφθαλμῶν. hoc eſt, Concretus autem oculus fit propter mouentium oculos muſculorum immobilitatem. Quæ vel propter omnium ipſius muſculorum reſolutionem, vel æquabilem & neutram in partem propendentem tenſionem oritur, vel propter perfectam ipſos mouentis facultatis imbecillitatem, cùm hæc conſtitutio ei qua oculi intrò ſunt conuoluti ex aduerſo reſpondeat, ὀμμάτων πῆξις, καὶ ὄμμα πεπηγὸς etiam dicitur in Cois Præſagiis & Prorrh. Iſtud autem omiſiſſe videtur Caluus. C

καὶ οἱ ἐνδιδινευμένοι] οἱ ἐνδιδινευμένοι ὀφθαλμοὶ dicuntur intrò conuoluti, conuerſi & obuerſi ac obtorti oculi, quos πεπηγόσι concretis & fixis opponit Gal. Com 2. in Prorrh. ἀστήρικτοι γάρ εἰσι (vt ſcribit) παραπλησίως ἐκείνοις, τοῖς τὸν καλούμενον ἵππον ἔχουσιν, ὡς μηδέποτε ἡσυχάζειν, hoc eſt, Inſtabiles enim ſunt perinde ac ij qui ea affectione quæ Græcis ἵππος dicitur laborant, adeò vt nunquam conquieſcant. In Progn. ὀφθαλμοὶ μετεωριζόμενοι dici videntur, ſublimes, hoc eſt inſtabiles & continenter moti. ἀστήρικτοι enim καὶ κινούμενοι. διὰ παντὸς illic explicat Gal. & delirium ac muſculorum oculos mouentium tremorem indicare, vt hic quoque ſcribit. Sic ἐνδιδινεύμενα ὄμματα ſcribuntur lib. 5. Epid. oculi intus reuoluti ac inuerſi, & frequens eſt dictio Aretæo, vt in Epilepſia ὀφθαλμοὶ ἐνδιδινευμένοι, & in Tetani curatione, ὀφθαλμοὶ δὲ ἀτενέες, ἐνδιδινευμένοι. Erotianus τοὺς ἐνδιδινευμένους ὀφθαλμοὺς. ἐξεστραμμένους explicat. Vetus interpres concauos dixit non ſatis dictionis vim aſſecutus. D

[17] οἱ δὲ πεμφιγώδεες] πεμφιγώδεις πυρετοὺς in Exegeſi explicat Gal. οἱ διὰ ταπεινοὺς μετεώρους καὶ ὑγροτάτους, οἱ καὶ πνευματώδεις, & febres ſpiritibus afflaentes, aut flatulentæ dicuntur, ob magnam aërei & vaporoſi effluuij copiam, quod per cutim erumpit, & interdum halituoſum eſt, interdum etiam ſiccum. Sic enim in Commentario, poſt longas opinionum ambages huc inclinat Galenus vt eas πεμφιγώδεις febres dici ſignificet πνευματώδεις, αἰσθανομένων τῆς χειρὸς ἀναφερομένης πρὸς ἐπ' αὐτὴν πνεύματος, ἔστι μὲν ἀτμώδους, ἔστι δὲ ξηροῦ. Quo ex genere febris diaria intelligitur, quæ fit accenſis ſpiritibus. Quibuſdam etiam πεμφιγώδεις πυρετὸς dici poſſe videtur συνεχὴς non putris, in quo ſanguinis copia febrili calore feruentis ac ebullientis, venæ diſtentæ ſunt & inflatæ, vel uti ſanguine flatuoſo & bullante plenæ. Ideoq; re Practicis vulgo febris inflatiua dicitur. Autor Definitionum Medicarum πεμφιγώδη πυρετὸν dici ſcribit, τὸν [illegible] ἐπιφάσεις τῆς δερματικῆς φλυκτίδας ἀλλὰ τὸ στόμα ἀποφλυκτανίζοντα, quæ puſtulas in toto corpore, aut etiam in ore, ob caloris vehementiã excitat, quam etiam ἐμφυσώδη vocat. Exemplaria verò ſcripta quædam recondita πεμφιγγώδεις legunt, quędam etiam πεφιγγώδεις. Cæterùm in fine huius ſententiæ poſt καὶ τἄλλα τοιουτότροπα, codices manuſcripti Regij quidam κατὰ τοὺς ἀφορισμοὺς addunt. Iſtud autem apparet à ſciolo quodam interiectum, qui febrium ſpecies quaſdam ex aphoriſmis productas, in animi notione reponere voluit. E

[18] καὶ διαστροφαὶ τῶν ἄρθρων] Hic non ſolum artuum diſtortiones ac peruerſiones indicantur, vbi artus vehementer reducuntur, implicantur, aut intorquentur, quod per ξυγκεκαμμένα σκέλεα & συμπεπλεγμένα intelligit in Præſagiis Hippocrates, ſed vbi membra multum proiecta ſunt & diſperſa, latiſſimeque diducta, quod per διαπεπλεγμένα ſignificatur, vt ſatis patet ex Gal. in Commentario. Idem namque in Exegeſi διαπεπλεγμένα σκέλεα, τὰ ἐπὶ πολὺ κατὰ τὴν πλοκὴν διεστῶτα explicat.

[19] ὄμματος θράσος] Id de ferociente & turbulento oculorum aſpectu intelligendum, quemadmodum phreniticis in Prorrh. ὄμμα θρασὺ tribuit, fixoſque & immotos oculos, ac conuulſionis ſuſpicionem facit. Sic ὄμμα θρασυνόμενον de catocho detentis in Prorrh. ſcripſit. ῥῖψις autem crebram ac inordinatam oculorum motionem & proiectionem indicat, quam [illegible] Gal. συνεχῶς κινοῦν vocat in Progn. Hippocrates. Atque huic ſententiæ optimè quadrare videtur [illegible] in Cois Præſagiis de phreniticis, ὄμματος ῥῖψις ἐν ἐξοῦ, καὶ κίνησις ἐξαίφνης. Sic in Prorrh. ὄμματος καταλάμψιες ἐν ἐξῇ. F

SECTIO SECVNDA.

1 Dilatare, coarctare, hoc quidem certè, illa verò minimè.

2 Succi hi quidem expellendi, illi verò exiccandi, alij autem inferendi, idque interdum quidem, interdum verò minimè.

3 Corpus, cutem, carnes extenuare, incraſſare oportet, atque alia, ac partim quidem, partim verò minimè.

4 Lenire, exaſperare, indurare, emollire, & hæc quidem, illa verò minimè. Excitare, torporem inducere, aliaque quæcunque id genus.

5 Deriuatione vti oportet vbi reuulſioni confeſtim aliquid conceſſeris, & renitentia emollire.

6 Humorem alium nec prodeuntem educere oportet, eum verò qui prodit vna ex vaſis effundere, ſimile quoddam opus facere, velut ſi dolor dolore ſedatur. Diſſimilia ſi ſurſum ſublata tendant, per inferiora ſoluere conuenit, atq; his contraria facere, velut capitis purgatio, venæ ſectio, ſi quando non inconſultò detrahitur.

7 Abſceſſus, veluti glandularum tumores, eorum quidem locorum vnde propagines ducunt, atque etiam aliorum, ſpecimen exhibent, ac præcipuè viſcerum, ac tum certè ij maligni ſunt.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

1 Εὐρῦναι. στενοχωρῆσαι. τὰ μὲν, ναί. τὰ δὲ μή.

2 Χυμούς. τοὺς μὲν, ἐξάγειν. τοὺς δὲ, ξηρᾶναι. τοὺς δὲ, ἐνθεῖναι. καὶ τῇ μὲν τῇ δὲ μή. G

3 Λεπτῦναι. παχῦναι. τεῦχος. δέρμα. σάρκας. καὶ τ' ἄλλα, καὶ τὰ μὲν, τὰ δὲ μή.

4 Λειῶσαι. τρηχῦναι. σκληρῦναι. μαλθάξαι. τὰ μὲν. τὰ δὲ μή. ἐπεγεῖραι, ναρκῶσαι. καὶ τἄλλα ὅσα τοιαῦτα.

5 Παροχετεύειν ἀποκρίναντα αἴτιον, αὐτίκα, ἀντιτείνοντα ἀποκρῖναι.

6 Ἄλλον χυμὸν μὴ τὸν ἰόντα ἄγειν. τὸν δὲ ἰόντα συνεκχυμοῦν. ἐργάζεσθαι τὸ ὅμοιον. οἷον ὀδύνη ὀδύνην παύει. τὰ ἀνόμοια, ἢν ῥέπει ἄνωθεν ἀρθέντα, κάτωθεν λύειν. καὶ τὰ ἐναντία ταῦτα. οἷον κεφαλῆς κάθαρσις, φλεβοτομίη ὅτε οὐχ ἥκιστα, ἀφαιρέεται. H

7 Αἱ ἀποστάσιες οἷον βουβῶνες. σημεῖον μὲν τῶν τὰ βλαστήματα ἐχόντων, ἀτὰρ καὶ ἄλλων. μάλιστα δὲ περὶ τὰ σπλάγχνα. κακοήθεες δὲ οὗτοι.

8 Ἡ δὲ

A 8 Πνεύματα σμικρὰ πυκνά. μεγάλα ἀραιά. σμικρὰ ἀραιά. πυκνὰ μεγάλα. ἔξω μεγάλα, εἴσω σμικρά. εἴσω μεγάλα. ἔξω σμικρά. τὸ μὲν ἐκτεῖνον, τὸ δὲ κατεπεῖγον. διπλῆ εἴσω ἐπανάκλησις οἷον ἐπιπνέουσι. θερμόν, ψυχρόν.

9 Ἰητρεῖον ξυνεχέων χασμέων μακρόπνους. ἐν τοῖσιν ἀπότοισι καὶ μόγις, βραχύπνους.

B 10 Κατ' ἴξιν καὶ πλευρέων ὀδύναι. καὶ ξυντάσιες ὑποχονδρίων. καὶ σπληνὸς ἐπάρσιες. καὶ ἐκ ῥινῶν ῥήξιες καὶ ὦτα κατ' ἴξιν. τούτων τὰ πλεῖστα καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσι. πότερον περὶ πάντα, ἢ τὰ μὲν κάτωθεν ἄνω κατ' ἴξιν, οἷα τὰ παρὰ γνάθους, ἢ παρ' ὀφθαλμὸν καὶ οὖς. τὰ δὲ ἄνωθεν κάτω οὐ κατ' ἴξιν. καίτοι καὶ C τὰ συναγχικὰ ἐρυθήματα καὶ πλευρέων ἀλγήματα κατ' ἴξιν. ἢ καὶ τὰ κατὰ ἥπατος ἄνωθεν διαδιδόντα, οἷα τὰ ἐς ὄρχιας καὶ κιρσούς. σκεπτέα ταῦτα, ὅπη καὶ ὅθεν, καὶ διότι.

11 Φλέβες κροτάφων οὐχ ἱδρυμέναι, οὐδὲ χλωερὸν χρῶμα λαμπρόν. ἢν πνεῦμα ἐγκαταλείπηται, ἢ βὴξ ξηρὴ μὴ θηριώδης, ἐς ἄρθρα σηκεῖν προσδέχεσθαι D δεῖ κατ' ἴξιν τῶν ἐντασίων τῶν κατὰ κοιλίην ὡς ἐπὶ τὸ πουλύ. ἔχουσι δὲ οὗτοι ὡς πλεῖστοι, καὶ ἐξέρυθρα, καὶ τῇ φύσει τοῦ λευκοχρωτέρου τύπου. καὶ οὐχ αἱμορραγέουσι ῥῖνες, ἢ σμικρὰ αἱμορραγέουσι. καὶ ἢν μὲν ῥυέντων ἐγκαταλίπηται, ἕτοιμον. δίψα ἐγκαταληφθεῖσα καὶ στόματος ἐπιξηρασίη καὶ ἀηδίη, καὶ ἀποσιτίη τούτων ὡς τύπον. πυρετοὶ δὲ οὐκ ὀξέες ὡς τοιοίδε ὑποστρο- E φώδεες δέ.

12 Τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα μετὰ κρίσιν, ὑποστροφώδεα. ὅ χρὴ πρῶτον σπληνῶν ἐπάρσιες, ἢν μὴ ἐς ἄρθρα τελευτήσῃ, ἢ αἱμορραγίη γένηται, ἢ δεξιοῦ ὑποχονδρίου ἔντασις. ἢν μὴ ἐξοδοιπορήσῃ οὖρα. αὕτη γὰρ ἡ ἐγκατάληψις ἀμφοτέρων αἱ ὑποστροφαὶ τουτέων εἰκότως. ἀποστάσιας δεῖ ποιέεσθαι αὐτὴν, μὴ γινομένας. τὰς δὲ ἐκ- F κλίνειν γινομένας. τὰς δὲ ἀποδέχεσθαι ἢν ἴωσιν, οἵας δεῖ, καὶ ᾗ δεῖ. ὁκόσαι δὲ μὴ σφόδρα, ξυνδρᾷν. τὰς δὲ ἀποτρέπειν, ἢν πάντῃ ἀξύμφοροι ὦσι. μάλιστα δὲ ταύτας μελλούσας. εἰ δὲ μὴ, ἀρχομένας ἄρτι.

13 Αἱ τεταρταῖαι αἱμορραγίαι δύσκριτοι.

14 Οἱ διαλείποντες μίαν, τῇ ἑτέρῃ ἐπιρριγέουσιν ἅ- G μα κρίσει, ἐκ τῶν πέντε, εἰς τὰ ἑπτά.

15 Ὅσοι τεταρταιοφυέες, τουτέοισιν ἡ νὺξ δύσφορος ἡ πρὸ τοῦ παροξυσμοῦ. ἡ δὲ ἐπιοῦσα, εὐφορωτέρη ὡς ἐπὶ τὸ πουλύ.

16 Βῆχες ξηραὶ, βραχὺ ἐρεθίζουσαι ἀπὸ πυρετοῦ περικαέος, οὐ κατὰ λόγον διψώδεες. οὐδὲ γλῶσσαι καταπεφρυγμέναι οὐ τῷ θηριώδει ἀλλὰ τῷ πνεύματι, δῆλον H δέ. ὅταν γὰρ διαλέγωνται ἢ χασμῶνται, τότε βήσσουσιν, ὅταν δὲ μὴ, οὔ. τοῦτο ἐν τοῖσι κοπιώδεσι μάλιστα πυρετοῖσι γίνεται.

17 Μηδὲν εἰκῇ, μηδὲν ὑπερορᾷν.

18 Ἐκ προσαγωγῆς τἀναντία; ἃ προσάγειν καὶ διαναπαύειν.

19 Τῷ ὄπισθεν κεφαλῆς ὀδυνωμένῳ, ἡ ἐν μετώπῳ ὀρθὴ φλὲψ τμηθεῖσα, ὠφελήσει.

8 Spiratio parua frequens, magna rara, parua rara, frequens magna, foras magna procedens, intrò parua, intrò magna, foras parua. Hæc quidem protenſa, illa verò vrgens. Duplicata intrò reuocatio qualis ſuperſpirantibus. Calida item & frigida.

9 Aſſiduarum oſcitationum longa ſpiratio medela eſt. At eorum qui non bibunt, aut vix quidem, breuis ſpiratio.

10 In directum laterum dolor, præcordiorum diſtentiones, lienis tumores, & ex naribus eruptiones fieri debent. In auribus item directio, & magna ex parte talia in oculis ſpectanda ſunt. Videndum ſanè vtrum omnia, an ea quidem ab infernis ſurſum in rectum ferantur, qualia quæ iuxta maxillas, aut oculum, aut aurem fiunt, an verò quæ à ſuperioribus deorſum, non in directum tendant? Quamuis anginæ tumores rubicundi, & laterum dolores ſecundum directionem fiunt. An quæ ex ſuperioribus partibus infra iecur diſtribuuntur, qualia quæ in teſtes & varices decumbunt. Hæc in conſiderationem adhibenda ſunt, quemnam ad locum ferantur, & ex quo, & quamobrem.

11 Temporum venæ non conſiſtentes, neq; ſplendidus color, ſi ſpiratio intus deficit, aut tuſſis ſicca, non maligna adfuerit, in articulos decubitum fore denunciant, idq; vt plurimùm ſecundum diſtentionum rectitudinem quæ in ventre fiunt. Horum verò plæriſque qui natura candidioris ſunt habitus; etiam facies impenſè rubet, neque ſanguis ex naribus, aut paucus, profluit. Et quidem ſi quid ex his quæ effluunt intus relinquitur, ad abſceſſum morbus eſt accommodatus. Eodem modo ſi ſitis remanet, oriſq; ſiccitas & inſuauitas, ac cibi faſtidium. Tales ſunt autem febres non acutæ, ſed quæ reuerſiones faciunt.

12 Quæ poſt iudicationem relinquuntur, recidiuas facere ſolet. Primùm igitur lienis tumor accidit, niſi in articulos deſinant, vel ſanguis ex naribus profluat, aut præcordiorum dextrorũ contentio, niſi vrinæ exeant & viam quodammodo ſibi faciant. Ipſa enim vtrorumq; interceptio, horum iure quodã recidiuas faciet. In his igitur abſceſſus procurare conuenit, ſi non fiant, qui verò iam fiunt declinare, eos autem qui quales, & quà oportet prodierunt, recipere: Qui verò non admodum prodeũt, coadiuuandi ſunt, quidam etiam qui prorſus ſunt incommodi, auertendi, maximè ſi futuri ſunt, alioqui cùm recẽs cœperint.

13 Sanguinis è naribus eruptiones quæ quarto die fiunt, difficilem faciunt iudicationem.

14 Febres quæ die vno intermittunt, & ſubinde rigore corripiuntur, iudicationem à quinto ad ſeptimum circuitum deducunt.

15 In his quæ ad tertianarum naturam propiùs accedunt, nox acceſſionem præcedens moleſta eſt, quæ verò ſubſequitur plærumque leuior exiſtit.

16 Tuſſes ſiccæ parum irritantes per febrem ardentem, pro ratione ſiticuloſæ non ſunt, neque linguas exiccant, ſiquidem non à malignitate ſed à vento accidant, quod & inde manifeſtum fit. Cùm enim loquuntur, vel ore ſunt adaperto, tum tuſſiunt, alioqui verò minimè. Hoc autem in febribus ex labore obortis maximè fieri adſolet.

17 Nil temerè aſſentiendum, neque quicquam negligendum.

18 Contraria paulatim inducere oportet & interquieſcere.

19 Capitis poſteriore parte dolenti, ſecta in fronte vena recta prodeſt.

20 Præcordiorum ſucceſſiones ex quibus & quales fiant ſpectandæ ſunt, atque etiam aliæ, & in viſcerum inflammationibus quantum valeant, ſiue ex iecore in lienem, ſiue contra ferantur, & quæcunque ſunt eiuſmodi.

21 Reuellenda ea ſunt quæ quò non oportet vergunt, ſin autem quonam cõuenit, iis tum viam ſtruere decet, quamnam in partem ſingula tendunt.

22 Ad puſtulas latas, quæ ferè non pruriunt, (quales Simon per hyemem habuit, qui vbi ad ignem inungeretur, aut calida lauaretur, iuuabatur) vomitus non conducebant. At certè fomentis calidis adhibitis iuuari potuiſſe exiſtimo.

23 Quæ maturationem deſiderant, ea occludi conuenit, contraria verò exiccare & aperta eſſe.

24 In oculis fluxione tentatis, reuulſionem ad fauces facere conuenit, ſi modo conferre videatur. Atq; vbi eructatio conducit, & alia quæcunque id genus.

25 Meatus recludendi ſunt, vt nates, atque alij quibus opus eſt, & vt conuenit, & qualia, & quanam via, & quando, & quantum oportet, velut ſudores, aliaq; ſanè omnia.

26 Magnis in malis facies bona ſi fuerit, bono eſt. In paruis verò bonæ ſignificationi contraria denuncians, malum ſignificat.

27 Mulieri quæ apud magnum Theatrum poſt Heroum habitabat, morbos arquatus ſuperuenit. Qui apud Timenæ neptim decumbebat, colore atro ſuffuſus eſt.

28 In Perintho vrina genitali ſemini ſimilis eſt reddita, eaq; eorum quę circa abdomen erant affectuum iudicationem attulit. Taliaq; vrinæ liberabant, cùm neque flatu copioſo, neque glutinoſo ſtercore multo egreſſo emollirentur. Neque enim ſanè magna erant præcordia. Qui ſeptimo die braſſicam comedit, cùm adhuc difficulter ſpiraret, circa abdomen emolliebatur, rectè ſpirans effectus eſt, eiq; aluus eſt exagitata.

29 De ſanguinis humore aquoſo ita eſt exiſtimandum, quòd pauidos & peruigiles facit, ſiue malus, ſiue bonus fuerit.

30 Quibus lien deorſum propendet, iis pedes, genua & manus calent, nares & aures ſemper frigent. Videndum igitur num iccirco tenuis illis ſanguis inſit, num verò & natura talem habent.

31 Suppurationibus vmbilicus terminus, quæ ſi in pus verti debeant, his alui perturbantur.

32 Lien non ſuperiore, verùm inferiore parte durus, rotundus, latus, craſſus, longus, tenuis. Minus autem his qui grauedine ex capite laborant.

33 Ad diligentem ægrotorum procurationem Medico videndum eſt quænam de morbo interrogationes fieri debeant, quæ narrat æger qualia haberi debeant, vt accipiendi ſermones, quæ ad ægrum, quæ ad aſſidentes, & quæ ad ea quæ extra ſpectantur attinent.

34 Quoniam in calidiore ſolidioreque, dextra ſcilicet vteri parte, mares concipiuntur, ideoque nigri ſunt, & venæ extra prominent, longeque bilioſiores exiſtunt.

35 Mas concreuit coaluitque citiùs, vbi motus eſt conquieſcit, & tardiùs augeſcit longioreq; tempore.

36 Quòd ſolidior & bilioſior euadit, & ſanguine copioſiore ſit præditus, in cauſa eſt locus hic animalis calidior.

20 Αἱ διαδέξιες τῶν ὑποχονδρίων, ἐξ οἵων οἷα, ἄλλοισι καὶ τῶν σπλάγχνων τῶν φλεγμονῶν, οἷα δύναται. εἴτ' ἐξ ἥπατος σπλῆνα καὶ τἀναντία, καὶ ὅσα τοιαῦτα. A

21 Ἀντισπᾶν, ἢν μὴ ᾗ δεῖ ῥέπει. ἢν δὲ ὅπῃ δεῖ, ταύτῃ δεῖ στομοῦν, οἷ ὡς ἕκαστα ῥέπει.

22 Τὰ πλατέα ἐξανθήματα, οὐ πάνυ τι κνησμώδεα, οἷα Σίμων εἶχε χειμῶνος, ὅς ὅτε πρὸς πῦρ ἠλείφετο, ἢ θερμῷ λούοιτο, ὠνίνατο. ἔμετοι οὐκ ὠφέλεον. οἴομαι εἴ τις ἐξεπυρία, ἀνεῖναι ἄν. B

23 Ὅσα πεπαίνεσθαι δεῖ, ξυγκεκλεῖσθαι δεῖ, τἀναντία δὲ ξηραίνειν, καὶ ἀνεῷχθαι.

24 Οἷον ὀμμάτων ῥοωδέων, ἢν ἄλλως φαίνηται ξυμφέρειν, ἀντισπᾶν ἐς φάρυγγα, καὶ ὅπῃ ἔρευξις λυσιτελέει, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. C

25 Τὰς ἐφόδους ἀνεστομῶσθαι, οἷ ῥῖνας, καὶ τὰς ἄλλας, ὧν δεῖ, καὶ ὡς δεῖ. καὶ οἷα. καὶ ὅπῃ. καὶ ὅτε. καὶ ὅσον δεῖ, οἷ ἱδρῶτας καὶ τἄλλα δὴ πάντα.

26 Ἐπὶ τοῖσι μεγάλοισι κακοῖσι πρόσωπον ἢν ᾖ χρηστόν, σημεῖον χρηστόν. ἐπὶ δὲ τοῖσι σμικροῖσι τἀναντία σημαίνῃ ἢν ᾖ, σημεῖον κακόν.

27 Παρὰ δὲ μέγα ὅτι ἡ γυνὴ ἐπίαθεν τοῦ ἡρωΐου ἰκτερώδεος ἐπιγινομένου, κατέλιπον αὐτήν. ὁ παρὰ Τιμοθέου ἀδελφιδῆ, οὗτος μελάγχροος. D

28 Ἐν Περίνθῳ δὲ γονοειδὲς δὲ τοιοῦτον ὅτι κρίσιμον. καὶ τῶν ἦτρων τὰ τοιαῦτα ὅτε αἱ οὐρήσιες ῥύονται. ὅτι οὔτε φύσης πολλῆς, οὔτε κόπρου πολλῆς, γλίσχρης δὲ διελθούσης, ἐλαπάσσετο. οὐ γὰρ δὴ μέγα ἦν δὲ ὑποχόνδριον. κράμβην ἑβδομαῖος ἔφαγεν, ἔτι δύσπνους ἐών, ἐπὶ δὲ E ἦτρον ἐλαπάσσετο, εὔπνους ἐγένετο. ἡ κοιλίη αὐτοῦ ἐξετίναξεν.

29 Περὶ δὲ τοῦ αἵματος τοῦ ἰχωροειδέος, ὅτι ἐν τοῖσι πτυώδεσι δὲ τοιοῦτοι καὶ τοῖσιν ἀγρυπνικοῖσι, καὶ εἴτε φλαῦρον, εἴτε χρηστόν.

30 Οἷσιν ὁ σπλὴν ἐστὶ καταῤῥοπος, πόδες καὶ γούνατα καὶ χεῖρες θερμά. ῥὶς καὶ ὦτα, ἀεὶ ψυχρά. ἆρα διὰ τοῦτο F λεπτὸν τὸ αἷμα; ἢ ἄρα καὶ φύσει τοιοῦτον οὗτοι ἔχουσιν.

31 Ἐν τοῖσιν ἐμπυήμασιν ὀμφαλὸς ὅρος, οἷσι μέλλουσιν ἐμπυεῖν, αἱ κοιλίαι ἐκταράσσονται.

32 Σπλὴν σκληρός, οὐ τὰ ἄνω. κάτω, στρογγύλος. πλατύς. παχύς. λεπτός. μακρός, ἧσσον τοῖς ἀπὸ κεφαλῆς κορυζώδεσιν.

33 Ἡ περὶ τὸν νοσέοντα οἰκονομίη. καὶ ἐς τὴν νοῦσον G ἐρώτησις. ἃ διηγεῖται, οἷα, ὡς ἀποδεκτέον τοὺς λόγους. τὰ πρὸς τὸν νοσέοντα. τὰ πρὸς τοὺς παρεόντας. καὶ τὰ ἔξωθεν.

34 Ὅτι ἐν θερμοτέρῳ τὸ ἐν τοῖσι δεξιοῖσι καὶ μέλανες διὰ τοῦτο καὶ ἔξω αἱ φλέβες. καὶ χολωδέστεροι μᾶλλον.

35 Ξυνεκρίθη στε[illegible]. θᾶσσον κινηθέν, ἐμπηλώθη. H καὶ βραδύτερον αὔξεται καὶ ἐπὶ πλείω χρόνον.

36 Ὅτι ἐστερεώθη. καὶ [illegible] τε καὶ ἐναιμότερον, τοῦτο θερμότερόν ἐστι τὸ χωρίον τοῦ ζώου.

συνεχεῖται] συνέχειν coarctare, conſtringere, & comprimere ſignificat, vt συνέχειν τὸ στόμα. Sic [illegible] explicat Galenus συνεχεῖται συνιζάνει [illegible] Vbi certè hunc locum ſubindicare [illegible] Galenus. Idem quoque Com 2. in lib. de natura humana συνεχεῖται συνιζάνει καὶ πιέζεται (quod eſt conſtringere, compulſare & [illegible] videtur, velut [illegible] his verbis, [illegible]

A [illegible]. hoc eſt, Conſequenter quoque eo in libro de conſtrictione quæ rarefactioni contraria eſt. Hæc quoq; idem quod denſum valet, non ſecus ac denſatum idem quod conſpiſſatum aut constrictum. Quibus verbis haud dubiè hunc locum ſubnotare & explicare videtur. Erotianus etiam [illegible] exponit [illegible] Eſt autem ἀραιώσαι mangonicæ artis ac Gymnaſticæ profeſſoribus dicatum vocabulum, cùm denſata corpora calfactionibus rarefaciunt & dilatant, aut ad frictiones præparant.

[2] χυμοὺς τοὺς μὲν ἐξάγειν] Hæc ſententia paulò aliter adducitur & explicatur in fragmento Galeno attributo in libr. Hippocr. de humoribus, his verbis: [illegible]. hoc eſt, quemadmodum etiam dicitur morbos pro humorum immoderatione contingere, non ſecus ac ſanitatem reſtitui ſubtractione & additione, inſuperque humorum tenuitate & craſſitudine, & vt ſemel dicam ipſorum temperie ac commoderatione: quemadmodum optimè dictum eſt Hippocrati lib. 6. de morbis vulgaribus, humores partim quidem expellendos, partim verò inſerendos, tenuandos, & temperandos, idque interdum quidem, interdum verò minimè.

B

[3] [illegible]] [illegible] hîc exponit Galenus ὅλον τὸ σῶμα. Erotianus verò [illegible]. [illegible] hunc locum haud dubiè ſubnotans.

[4] [illegible]] Vitioſa eſſe apparet exemplaria quædam Regia manuſcripta quæ [illegible] pro [illegible] legunt. De his verò ac ſimilibus curationum ſcopis agitur lib. 2. de natura humana & à Galeno ampliſſimè in Com.

[5] [illegible]] Locus hic ad ſuccorum medicationem pertinens valde eſt lubricus & à nemine ſatis explicatus. Illud [illegible], mihi ex Galeni mente ad eos qui reuulſione vti volunt, dirigi debere videtur, vt humores in partem illapſos ac veluti affixos auulſione neutiquam fatigemus, ſed quauis ratione emolliamus, digeramus, vacuemus, & ad vicina transferamus ex probatæ diuerſionis legibus. Idque indicare videtur [illegible], quod eſt retinentia emollire, cuincere, uſque aliquid concedere. Interpretes ſanè omnes illud [illegible] ad humores reuulſioni accommodatos referunt, & reuulſionis præceptionem intelligunt, contra Galeni mentem, qui reuulſionem ſilentio prætermiſſam ab Hippoc. ſignificat, etſi verba cognitu iis qui reuulſione probè vti volunt, indicari ſcribit, vt interdum vbi humores in partem illapſi ſunt & condenſantur, reuellentibus medicamentis locum demus & aliquid concedamus: ſed id quod in partem impactum eſt quauis alia ratione deturbemus & vacuemus. Adeò vt illud [illegible], ad eum qui deriuatione vtitur, potiùs quàm ad humores referri videatur, idque deriuationis abſolutæ numeros adimplere. Quæ Galeni mens eſt lib. 4 Meth. medend., vbi de reuulſione & deriuatione ex Hippocr. ſententia agit his verbis, [illegible], hoc eſt, Iſtius verò rei diſcrimen in libro de humoribus nos edocuit, ad contraria quidem reuellere, ad latera verò deriuare iubens. Quinetiam vbi maximè influit, tunc reuellendam eſt. Qua de re eo in libro etiam dictum eſt. Quare etiam nunc ſi quidem vehemens fluxio irruat, ad contraria reuellimus, vtque ſi vlcus in ſuperioribus partibus exſtat, per inferiora purgando, ſin verò in inferioribus conſiſtat, ſuperiorem ventrem mouendo. Vbi autem iam ſubſtitit fluxio & in partem firmata eſt, deriuare præſtat, cùm & propinquior ſit tranſmutatio, & medicamenti purgantis tum impetus, tum attractio faciliùs è propinquo fiat. Item paulò poſt, [illegible]. hoc eſt, Ac ſi in vniuerſum ab eo didicimus incipientes fluxiones reuellendas eſſe, in

C

D

E parte verò laborante iam infixas, vel ex ipſa laborante particula, vel ex maximè vicina vacuandas, promptum eſt nobis de ſanguinis detractione ratiocinando colligere, quod circa initia quidem, è longinquo, poſtea verò, ex ipſis vlceratis locis ſit adminiſtranda. Libro quoq; de curatione per ſanguinis miſſionem. [illegible], hoc eſt, cæterùm (vt vno verbo dicam) inflammationes circa initia reuulſione vacuandæ ſunt, vbi verò iam tractum temporis traxerunt, ex ipſis (ſi detur) laborantibus partibus, ſin minus ex iis quæ maximè vicinæ ſunt. Incipientibus namque quod influit auertendum, in inueteratis autem, quod in laborante parte conſtipatum eſt, id tantum vacuandum. Et paulò poſt, [illegible]. Incipientibus namque inflammationibus reuulſiones cum vacuatione magis debentur. Inueteratis autem quæ ex ipſis affectis partibus, aut illis propinquis vacuant. Idem quoque lib. 2. ad Glauconem, [illegible]. Adhuc

F igitur fluentibus humoribus reuulſio (ſic enim vocat Hippocr.) occupatis verò iam fluxione partibus, deriuatio remedio eſt. Cæterùm vitioſa ſunt exemplaria quæ [illegible] pro [illegible] legunt, magiſque probanda quę [illegible] habent, quò planior ſit lectio. Quædam etiam [illegible] pro [illegible] ſcribunt.

[6] [illegible]] Iſtud valde eſt perplexum in eoque explicando plurimum torquetur Galenus, multis ſe modis verſat pro lectionis varietate. Poteſt ſanè intelligi vt hortetur medicum Hippocr. vt in humorum effuſione naturam imitetur, ac in ſimili ſe opere exerceat, & his quæ probè à natura vacuantur ſimiliter operam ſuam collocet, hoc eſt humorem alteratum, concoctum, ac probè præparatum educat, ac fluxioni accommodatum effundat. Eaque notio ſimplex erit & minimè affectata, ac fortaſſis ea tolerabilior quam ex variis opinionum tormentis elicit Galenus, in qua neque ſatis ſibi facere videtur. Atque haud planè ſcio num pro [illegible] aut [illegible], [illegible] legerit Galenus, cùm in Exegeſi [illegible] exponat, quam expoſitionem huic verbo

G [illegible] hîc adhibet. Quod ſequitur exemplum etſi in omnibus exemplaribus manuſcriptis retinetur, adulterinum & Hippocrat. doctrina exploſum, ac à ſcriptore quodam interiectum exiſtimat Galenus, qui fucatam ac ferè popularem per ſimilia curationem probauerat. Quam opinionem probare videtur author libri de Locis in homine. Sicque quodammodo ferri poteſt, vt in hac opera medicum exerceri iubeat Hippocrates, idque cum conſiderare velit, quod interdum neceſſariò occurrit, vt dolor dolore leuandus ſit. Atque eò ſanè propiùs de dolorem excitantibus remediis, vt cucurbitulis, hirudinibus, ſcarificationibus, vinculis, lacerationibus, cauſticis, veſicatoriis & amychteis præſidiis locus intelligendus videtur, cùm curationis & peculiaris humorum euacuationis modos adumbret Hippocrates. Quibus quidem etſi naturam laceſſentibus, humor euocatur & effunditur, ac velut dolore dolor ſedatur. Quod ſanè conſiderandum & factitandum iubet Hippocrates. Ideoque lectionem iſtam ex conſtantiſſimo codicum omnium tum manuſcriptorum tum publicatorum conſenſu retinendam exiſtimauimus. Etſi Caluus paulò aliter legiſſe videtur, [illegible]. Qua lectione ſanè medicus admoneri videtur, vt in dolore leuando aut leniendo accurationem adhibeat, quod eſt

H artis præceptis optimè conſentiens. Eaque ratione tuenda mihi videtur iſta lectio, ac in gyrum rationis & doctrinæ ducenda, quæ alioqui ſua obſcuritate magnas offundit tenebras. Quæ ſequuntur de humorum reuulſione inaudienda ſunt & de illabentis aut lati humoris in contrarium tractu. Poteſt autem ferri vulgata lectio & longè plurimis conteſtata codicibus, ὅτι οὐχ [illegible], vt ſenſus ſit humores ſurſum delatos capitis purgationem aut venæ ſectionem detrahere ac deducere, ſi nihil procedat, hoc eſt ſi nulla ſponte vacuatio fiat. Velut pus interdum, vel aqua, vel ſanguis, per nares, os, aut aures effluens, morbum ſoluit ex aph. 10. lib. 6. Sed [illegible] propter interpretum conſenſum retinuimus. Hic autem [illegible] medicamenti purgantis euacuationem ſignificat quę capitis fluxionibus [illegible] eſt remedium. Quo nomine ſcribit Galenus lib. 13. Meth. med. [illegible]. Ac certè vomitionibus vti pudendis affectis reuellens eſt præſidium. Eadem quoque ratione in omnibus capitis affectionibus medicamentum deorſum purgans. Cæterùm vitioſa ſunt exemplaria quæ [illegible], pro [illegible], legunt.

αἱ [illegible] βουβῶνες] Senſus eſſe videtur abſceſſus veluti glandularum inflammationes, earum partium ex quibus progerminant, ac velut ſtolones dicuntur, ſignificationem præbere, atque etiam aliarum, ac præcipuè viſcerum, ex quibus orti maligni ſunt. A Sic namq; βουβῶνες, hoc eſt glandularum tumores, qui ex vlcere & propinquæ partis offenſione, aut cauſa manifeſta oriuntur, vt parum ſuſpecti ſunt, ita ſecuram eorum originem ac vnde ducantur oſtendunt. Qui verò ſine manifeſta cauſa exoriuntur, & viſcerum impuram habitudinem aut inflammationem ſequuntur, etſi originem ſatis teſtantur, humorum corruptelam indicant & valde ſuſpecti ſunt, quales in peſtilenti ſtatu febribus malignis ſuperueniunt. Sic quoque in febribus exorti quæ non habeant cauſam manifeſtam, neque diariarum numero comprehenduntur, malignitatem præ ſe ferunt aut morbi diuturnitatem. Ex quo ſcriptum eſt in Coacis Præſagiis, [illegible]. Bubonum autem & glandularum inflammationem originem, atq; etiam quibus ex partibus ortum ducant, apertè indicat his verbis Galenus lib. 13. Meth. med. [illegible] B [illegible] hoc eſt, Sic igitur etiam ob vlcus in pedis aut manus digito excitatum, glandulæ quæ in inguinibus & aliis ſunt, tum intumeſcunt, tum inflammatione tentantur, vbi primæ defluentem in extremos artus ſanguinem exceperint. Quin & in collo, & ad aures ſæpenumero glandulæ intumuerunt, exortis tum in capite, tum in collo, aut aliqua vicina parte vlceribus. Sic autem intumeſcentes glandulas bubones nominant. Et paulò poſt, [illegible] βουβῶνες [illegible] Vbi enim prope inſignem arteriam aut venam vlcus ortum eſt, celerrimè bubones exurgunt. De reliquis verò qui citra cauſam manifeſtam fiunt, agitur aph. 55. lib. 4. & cap. 7. lib. 1. de differ. febr.

8 [illegible]] Quinque hîc complectitur difficultatis ſpirandi differentias Hippocrates, vt docet Gal. lib. 3. de diff. ſpirandi, eaſq; fuſiſſimè explicat, vt huius totius loci enarratio inde peti debeat. Quam etiam adduximus lib. 2. Epid. vbi hæc ſententia repetitur, prima tantùm difficilis ſpirationis capita complectens. C

[illegible] μεγάλα] Integrè eſt hic deſcripta difficilis ſpirationis differentia ex inſpirationis & expirationis complexione comparata, quæ etiam diminuta repetitur lib. 2. Epid. & ex Galeno lib. 3. de diffic. ſpirandi cap. 3. explicata.

[illegible]] Hæ duæ quoque alterius partis reſpirationis differentiæ, quæ in motionis ſubſtantia ſpectantur, à nobis ex Galeni mente explicantur lib. 2. Epid.

9 [illegible]] Et hanc ſententiam ex Hippocr. mente abunde aperuimus lib. 2. Epid. vnde explicatio integra petenda eſt. Mendoſa autem ſunt ferè omnia exemplaria tum ſcripta tum publicata quæ βραχύνοις pro βραχύνοις habent. Quædam etiam [illegible] lib. 2. Epid. Cuius etiam meminit Gal. in Com. Caluus certè [illegible] pro [illegible] legiſſe videtur, & cætera omnia mirè perturbaſſe.

10 κατ' ἰξιν] In naturæ motibus qui in morbis fiunt, rectitudinem aut directionem ſpectari iubet hac ſententia Hippoc. quæ etiam repetitur lib. 2. *epid. paulò tamen aliter. Quod ſequitur καὶ ὅπῃ κατ' ἰξιν, in abſceſſibus qui ad aures & oculos fiunt etiam directionem ſpectari iubet, vt ſatis patet ex Gal. Com. Variant autem exemplaria manu ſcripta. Quædam enim [illegible] habent, vt etiam publica, quædam verò [illegible] pro [illegible]. * Sect. 3. D

[illegible]] Hæc in exemplaribus vetuſtiſſimis manu ſcriptis vt & publicatis deſiderantur, etſi recentiora adſcribunt. Neque etiam adduntur in membranis Italicis vt ſatis ex Caluo patet. Galenus tamen legit vt ex Comment. apparet, & vetus Interpres ſuperiori membro coniunxit. Indicat autem tumores rubicundos in anginæ ad pulmones aut pectus tranſmutatione (de qua in Coacis Præſ. & aph. 10. lib. 5 agitur) etiam ſecundùm directionem ferri. ἐρυθήματα autem de anginæ tumoribus flammeis & rubicundis ſæpe effert Hipp. vt patet ex Coacis & aph. 49. lib. 7.

[illegible]] Exemplaria publicata & manu ſcripta plurima κατὰ legunt, ſed [illegible] legendũ eſſe ſatis innuit Galenus. Significatur autem his verbis conſiderandũ eſſe an in his quæ infra iecur abſcedunt in directum naturæ motus ſemper ſpectari queat, veluti in his quæ in teſtes aut varices decumbunt, aut in ea quæ per vterum fit hæmorrhagia, aut etiam in alui perturbatione. Quod etſi E non raro contingit, eos tamen abſceſſus laudabiliores eſſe qui ſecundum directionem fiunt. De abſceſſu autem ad teſtes in diuturna tuſſi, ſcripſimus abunde lib. 2. † epid. & communionem genitalium partium cum thorace ſatis aperuimus.

† Sect. 1.

11 [illegible]] Hic difficilis reſpirationis ſpecies quæ magnam & crebram ſpirationem facit intelligitur, vt ſatis patet ex Galeno, qui [illegible] explicat, & [illegible], tum etiam quod pleuritidis, & peripneumoniæ & febrium peruræntium exemplum proponit. Denſam verò & crebram ſpirationem exponit lib. 3. de diff. ſpir. hunc locũ his verbis ſubindicans: [illegible] hoc eſt: Sic enim ſimpliciter ſpiritum per ſe dum ſcribit, in cauſium in morbis concurſione demonſtratum eſt, pro ea ſpirandi difficultate accipi, in qua denſa fit ſpiratio. Eãdem quoq; ipſam ampliùs denſatam, anhelationẽ appellare illi eſt conſuetũ. Quare lib. 6. de Morbis vulgaribus cùm inquit, ſi ſpiratio intus deficit, eam ſpirationis difficilis ſpeciẽ quæ cum denſitate eſt, inaudiemus. F Idem quoq; eodem libro, iſtud inæqualis reſpirationis ſpeciem, quæ in expiratione ſpectatur indicare ſcribit, his verbis: [illegible] hoc eſt: In ſexto verò, ſi ſpiratio intus deficiat, inquit. Nam & hoc idem eſt & hoc quod lib. de rat. vict. in morb. ac. dicitur, ſpiritus offendens in ea quæ ſurſum fit latione. Quemadmodũ enim in ſpirando quidam non ſemel id efficiunt, ſed ceſſando ipſam actionem interrumpunt, perinde ac eiulãtes pueri, ita & exſpirando. Indicatur igitur ſpiratio intus concluſa, deficiens, derelicta ac intercepta, quæ conuulſionẽ ex aphoriſmis denunciat. Cæterùm illud χλόρασμα ὁ λαμπρὸς coloris genuini & naturalis immutationẽ ac formæ ſignificat, cuius dignitas coloris bonitate tuenda eſt. Ad huius autẽ ſententiæ intelligentiã plurimũ cõuenit hiſtoria Apemanti ſororis filij lib. 4. epid. & quod ibidem ſcribitur, [illegible]. In huius porrò ſententiæ extremo G vetus Interpres aliquid de membrorum claudicatione addit, quod nuſquam repetitur in codicibus tum manu ſcriptis tũ publicatis.

[illegible]] Exemplaria quædam [illegible] habent, quæ ſecuti ſunt Galeni interpretes vt & paulò poſt [illegible] pro [illegible].

12 [illegible]] Hanc totam ſententiam lib. 2. epid. abunde explanauimus.

[illegible]] Videtur id ad vrinas referri, quæ vbi reſtiterint vtrorumq; viſcerum impuritatem & morbi materiam à natura expurgatã intercipiunt, vnde meritò recidiuæ fient. Sic [illegible] idem quod [illegible] ſignificabit, quomodo legitur lib. 2. epid. vt ſit eorum quæ vacuantur interceptio, retentio, aut ſuppreſſio, eaq; ſunt noſtra lib. 2. epid. explicatio. Poteſt & hic [illegible] ad vtraq; præcordia referri, & in vtriſq; interceptio dici, vt recidiuæ iure timeantur ſi humor à natura vacuandus reſtitet aut intercipiatur, velut qui ad articulos confluit, aut per ſanguinis ex naribus profluuium, aut per vrinas erumpit. [illegible] etiam dici poſſunt eorum quæ vacuari debent remanentes quodammodo reliquiæ, quæ meritò recidiuas ſuſpectas faciunt. Quo modo legiſſe videtur Caluus, cùm vtrorumq; latus remanſionem dixit. Sunt qui [illegible] ſumant de viſcerum inter ſe communicatione, H dum alterius redundantiam alterum excipit, & ſuos ſibi affectus mutuo communicant. Quod facit vetus interpres.

[illegible]] Aliter legitur lib. 2. epid. [illegible] Quam lectionem (vt non eſt improbanda) ſecutus videtur vetus interpres etſi iſta, quæ multis exemplaribus manu ſcriptis, tum etiam publicatis eſt conteſtata, ferri poteſt, quam cum interpretibus omnibus ſecuti ſumus.

13 [illegible]] Lib. 2. epid. vbi ſententia iſta repetitur, de ſanguinis per nares eruptionibus quæ quarto die contingerent, expoſuimus, & eiuſmodi hæmorrhagias ex Hipp. reſcriptis ſuſpectas fecimus. Alij hoc de profluuio ſanguinis ex naribus quarto die in febribus tertianis iudicatorie erumpente intelligi volunt, & ſequentibus iungunt, cùm tamen tertianæ vix ſoleant ex Hipp. & Gal. doctrina per hæmorrhagiam iudicari.

A 14 αἱ ἐξ ἀλγήματος μάλα] Hanc quoque ſententiam lib.2.epid.abunde expoſuimus.

15 οἱ περικαέες] Quænam ſint febres περικαέες,quæ ad tertianarum naturam propiùs accedant,explicat Gal. Com.2. & 3. in lib.1.epid.& nos in noſtris annotationibus ſatis aperuimus. Erotianus certè hunc locum ſubindicans ab Hippocr. περικαέας vocari ſcribit,τοὺς περικαεῖς ἐμφερεῖς χάριν. Vult tamen eas febres ſubindicari quæ parui hemitritæi dicuntur,& cùm inſultuum ſignificationes habeant,nullam tamen intermiſſionis integritatem præ ſe ferunt. Alterum porrò huius ſententiæ membrum multis in exemplaribus deficit.

16 βῆχες ξηραὶ] Huius ſententiæ quæ repetitur aphor.54.lib.4. meminit Cornelius Celſus cap.7.lib.3.de febre ardente agens. Si quis autem in huiuſmodi febre leuiter tuſſit, is neque vehementi tuſſi conflictatur,neque bibere aquam frigidam debet,ſed eo modo curandus eſt quo in cæteris febribus præcipitur.

17 μηδὲν ὑπεροπτεῖν] His verbis monet Hippoc.antiquorum ſcripta accuratiſſimè eſſe excutienda ac verſanda, in iiſque nihil eſſe
B contemnendum,neque tamen quicquam temerè ac ſine ratione affirmandum aut aſſentiendum, quod illud arrogantiæ, hoc temeritatis aut leuitatis habet plurimum,quæ à ſapientia maximè diſſidet. Sic Galenus μηδὲν εἰκῆ, μηδὲν ὑπεροπτικῶς, μηδὲν ἀβασανίστως συγκατατίθεσθαι exponit. Poteſt & de ea quæ in curandi arte adhibenda eſt diligentia intelligi,vt nihil temerè fiat aut committatur, nihilque niſi bene ſubducta ratione,aut vſu comprobatum attentetur. Qua notione huius loci meminit Gal.lib.de Theriaca ad Piſonem,vbi καὶ τὸ Ἱπποκράτειον μηδὲν εἰκῆ ποιεῖν celebrat.

18 ἐκ προσαγωγῆς] Mutationem ad contraria ſenſim fieri debere præcipit Hipp.cùm ſubitas mutationes non ferat natura. Quod ſæpè præcipit in tota ſua doctrina,& præcipuè in victus ratione & conſuetudine immutanda. Sic quoque Galen.lib.6.ſalub.in temperamento calido & ſicco corrigendo ſenſim id fieri præcipit,his verbis: τὸ δὲ τῶν τροφῶν εἶδος, εἴ τις μεταλλάττειν ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐθέλοι τὴν κρᾶσιν τῶν οὕτως ἐχόντων, ἐναντίον ἔστω τῇ δυσκρασίᾳ. κατὰ βραχὺ δὲ γίνεται τοῦτο χωρὶς βλάβης, ἐπιστατοῦντος μὲν ἰατροῦ, σχολὴν δ' ἄγοντος αὐτοῦ τοῦ θεραπευομένου, ὡς ἅπαντα ποιεῖν ἐν τῷ προσήκοντι καιρῷ.hoc eſt,Alimenti verò ſpecies,ſi quis in melius vertere horum ſic ſe haben-
C tium temperamentum volet,intemperiei contraria eſto. Id vero ſenſim citra noxam contingit,ſi medicus præſit, & qui curatur ita ſit liber,vt omnia conuenienti tempore faciat. Celſus quoq; cap.3.lib.1. huiuſmodi in contraria mutationes ſenſim aſſuefaciendas præcipit cùm ſcribit. Item neque ex nimio labore ſubitum otium, neq; ex nimio otio ſubitus labor ſine graui noxa eſt. Ergo cum quis mutare aliquid volet,paulatim debebit aſſueſcere. Quod neq; ſolùm in ægrorum curatione,ſed & in his qui ex morbo confirmantur,videndum etiam monet cap.14.lib.4. & verò in ſanis accuratè etiam eſt æſtimandum. Cæterùm exemplaria manu ſcripta ferè omnia ἐκ προσαγωγῆς legunt,eodem ſanè ſenſu. Quæ etiam ſecutus videtur Caluus,etſi mirum in modum totum hunc locum valde per ſe illuſtrem obſcurauit.

19 Placitum eſt 68.lib.5. hinc tranſlatum, cuius etiam antea meminit Galenus in reuulſionis legibus,& lib.de Curat. per ſanguiſſionem. Quædam exemplaria manu ſcripta ἰσχίον legunt,cuius etiam lectionis meminit in Com.Gal.

20 αἱ διαδέξιες] διαδέξιες Hippocrati ſiue διαδοχαὶ Galeno dicuntur humorum migrationes & ex parte in aliam tranſitus ac exce-
D ptiones,& humorum μεταστάσει accommodantur,ac ad ἀποστάσεων criticarum genus referri poſſunt. Intelligi etiam poſſunt morborum quædam ſucceſſiones & in alios tranſitus,vt ſatis ex Galeni Commentario patet,qui has omnes notiones includit. Illud autem καὶ τῶν σπλάγχνων τῶν φλεγμονῶν ſic accipi poteſt,vt ex viſcerum inflammationibus ſucceſſiones quædam fiant & quantum valeant, aut etiam ipſæ inflammationes quonam vertant,videndum ſit. Cæterùm exemplaria cum publicata tum manu ſcripta vitioſa ſunt quæ ἐξ οἵων εἰς ἄλλα legunt,cùm legendum ſit ἐξ οἵων εἰς ἀλλήλας,cuius lectionis meminit Galenus eamque ſequitur Cornarius. Quædam etiam manu exarata exemplaria ἐκ τῶν ἐξ ἄλλων legunt,quædam etiam ἄλλα cum Galeno,eadem tamen notione. Caluus hanc ſententiam mirum in modum conturbauit & ſequenti iunxit.

21 οἷον ἰσχυροὶ] Hanc lectionem velut popularem magis magnaque ex parte melioribus exemplaribus conteſtatam,ſequuti ſumus. Quidam codices οἷον ἰσχὺς φίλη habent,quos ſecuti ſunt quidam interpretes,quidam etiam ἴχωρ.

22 τὰ πάντα ἐξανθήματα] Hæc ſententia vniuerſalem notionem habet aph.9.lib.5. Exemplaria verò manu ſcripta Regia duo pro
E ἀνῆκαν, αὐτὰ legunt vitioſè,quam tamen lectionem ſecutus eſt Caluus & vetus Interpres. Eadem quoque exemplaria cum publicatis ἀνῆκαν αἱ,pro ἀνῆκέ ἢ habent,eodem ferè ſenſu,vt puſtulas illas calidis fomentis remiſiſſe aut reſolutas fuiſſe ſignificet.

23 ὅτι πεπαίνεσθαι] Hic πεπαίνεσθαι significat vt indicat Galenus,& maturationem pro ſuppuratione aut in pus conuerſione ſæpè deſignat. Quædam etiam exemplaria ἐμπλαστικὰ habent quæ propiùs emplaſticam pus mouentium medicamentorum vim,qua corporis meatus obſtruunt & halituoſos tranſpiratus concludunt, coloremque natiuum fouent, exprimunt. Vetus Interpres aliam longè ſecutus videtur lectionem,& pro ἀναδέχεται πάθος legiſſe.

24 ἐξ ὀμμάτων] Exemplaria quædam manu exarata recondita ἐπὶ ἱμάτων μηδὲν legunt. Vetus etiam Interpres καὶ ἐπὶ ἐρύξιες λύει πλεῖον legiſſe videtur contra omnium exemplarium & interpretum fidem. Caluus quoque illud de eructatione tacuit.

25 καὶ πῇ ἄγει] Sic legunt exemplaria omnia manu ſcripta cum meliore publicatorum parte, & ad reliquos corporis meatus referunt,per quos euacuationes molimur, vt & τὰ ἄγει, quod habent quædam exemplaria.
F καὶ πῇ] καὶ ᾗ δεῖ legunt exemplaria Regia manu ſcripta,vt quà & quanam parte,aut via euacuatio procedat, intelligatur. Cuius lectionis meminit etiam Galenus in Commentario. Quam dictionem omittit vetus interpres, vt & diminuta eſt quibuſdam in codicibus hæc ſententia, qui ᾗ δεῖ, καὶ οἷα prætermittunt, vt ſatis ex Caluo patet, peſſima ſanè nobiliſſimæ artis præuaricatione.

26 ἐπὶ τοῖσι μεγάλοισι νοσήμασι] τοῦ χρώματος ὅμοιον τῷ κατὰ φύσιν explicat Galenus,vt ſit facies quæ minimùm à naturali ſtatu recedit. In non leuiter enim febricitantibus corpus permanere,nihilque imminui,vt vel plus æquo contabeſcere aut extenuari, malum, vt ſcribitur aph.28.lib.2. Bona igitur dicitur facies, non quæ perpetuo ſibi conſtat & bene eſt habita,ſed quæ minimùm ab ea quæ eſt ſecundum naturam diſtat, licet pro morbi ratione extenuetur. Quod his verbis indicat Galenus in Commentario quæ vitioſè noſtris in codicibus & ab interpretibus leguntur. Sic enim legi debent: ἐὰν γὰρ μικρὸν ὄντος τοῦ πάθους, τὸ πρόσωπον ἐὰν ᾖ συμπεπτωκὸς ἄξιος τὸ
G νόσημα, χρηστὸν τὸ πρόσωπον. ἐπὶ δὲ τοῖς μακροῖς ἐξ ἐναντίας ἐχὸν τι σημαίνει. Exemplaria verò ſcripta & publicata vitioſa ſunt quæ legunt ἐπὶ δὲ τοῖσι σμικροῖσι τἀναντία σημαίνει ὁ δὲ, σημαίνει κακόν. Legendum enim τἀναντία σημαίνει τῇ δυνάμει vt ex Cal.patet,quam etiam lectionem vetus interpres ſecutus eſt.

27 ἄλλο τι μέγα] Videntur hæc ſanè duo eſſe poſterioris ſuperioris ſententiæ membri exempla,quæ faciei immutationem,ſpecie alioqui leuem & parui momenti,maximè tamen ſuſpectam facerent,aut certè (quod magis arridet) duo morbi arquati genera ſubnotare videtur Hippocrates. Exemplaria quædam publicata παρέμενε αὐτῇ legunt, manifeſto vt apparet vitio, cùm παρέμενε αὐτῇ ex codicibus manu ſcriptis legendum ſit: vt ſenſus ſit, eandem in morbo regio diu perſeueraſſe,quod ſanè morbum ſuſpectum magis reddit. Cuius lectionis etiam veſtigia etſi corrupta apud Galenum reſtant. Nos tamen cum Galeno iſta prætermittere maluimus. Codices ſcripti Regij pro ἀδελφιδῇ ἀδελφιδέῳ meliùs legunt.

28 ἐν Περίνθῳ] Peruulgata exemplaria cum manuſcriptis hunc ſenſum habere videntur. In Perintho vrina geniture ſimilis ex-
H creta eſt, eiuſmodique iudicationem retuliſſe viſa eſt. Taliaque abdominis affectus ſoluunt, quando vrinæ liberant. Hoc eſt, imi ventris & abdominis affectus per huiuſmodi vrinarum effluuium liberantur, velut hypochondriorum murmur vrinæ copia ſoluitur aphoriſm.73.lib.4. Atque is variæ lectionis ſenſus eodem recidit, etſi Galeni mentem interpretatione noſtra expreſſimus. Indicatur namque hæc ſententia imi ventris dolores aut tumores à pituita vitrea excitatos, per vrinas genituræ ſimiles excretas iudicatos fuiſſe, non ſecus ac Prorrhet.1. dolores circa vmbilicum multos cum palpitatione à flatibus commotos,per deiectionem genituræ ſimilem iudicatione ſolutos ſcribit. Qua de re fuſiſſimè ſcripſimus annotationibus noſtris in ægr.1.libr 1. epid. ex Hippocratis & Galeni mente, & huius etiam loci ſenſum expreſſimus, ſimulque quęnam iudicatio fiat ex vrinis genitale ſemen referentibus, aut quænam earum natura pluribus verbis aperuimus. Quo etiam mihi ſpectare videtur quod ſcribitur lib. 2. epid. † in Scopo,dum lienis & præcordiorum tumorem imique ventris contentionē per vrinas craſſas & exturbidas iudicatione abſolutam ſcribit,vbi huiuſmodi quoque iudicationum in Perintho meminit. Hunc autem locum mihi innuere Erotianus videtur, cùm γονοειδὲς

[illegible] exponit, aut cum certè qui Prorrhetico primo legitur, cuius aliàs meminimus. Nam apud Erotianum manifeſtum eſſe vitium appare. Quòd autem attinet ad exemplaria manu ſcripta [illegible] pro [illegible] legunt. Quam lectionem ſecutus eſt Aſulanus & Caluus eodem ſanè ſenſu. Eadem verò pro [illegible] legunt, vt & codices Germanici. Nec verò facienda erat mentio veteris interpretis, qui [illegible], pro ὄγκον, & [illegible] aliter accepit, vt nec Aſulani codicis qui manifeſto mendo [illegible] pro ὄγκον habet. A

† *Sect.* 3.

29 αἱ δὲ τὸ αἷμα] ἰχωροειδὲς αἷμα aquoſus ſanguinis humor & ſanguis ſeroſus intelligitur, ac humiditas illa tenuis quæ ſanguinem humores omnes complexum diluit. αἱματώδη ὀρρὸν exponit Galenus, & ſanioſum ſanguinem intelligere poſſumus, niſi ſanies magis extra corpus ſpectaretur. In timore igitur perculſis ac perturbatis, iiſque qui diutiùs peruigilarunt huiuſmodi ſanguis incoctus necdum concretus abundat, ob viſcerum ac præcipuè hepatis frigiditatem, quæ huiuſmodi dilutum ſanguinem creat, aut certè pauidos & peruigilantes reddit, quæ eſt Galeni opinio, quam interpretatione noſtra expreſſimus, quod animi affectus ex viſcerum interiorum intemperie pendeant. Mirum eſt autem omnia exemplaria tum publicata, tum manu ſcripta πλυδῶδες legere, cùm ὑδαλέον legendum eſſe clamet Galenus. Quod vitium etiam ad exemplaria Italica permanaſſe Caluum non vidiſſe magis miror, etſi id ex veteri interprete ſentire poterat. B

30 ὅσοισι σπλὴν λεπτὸν τὸ αἷμα] Hæc lectio codicibus omnibus manuſcriptis cum publicatis conteſtata, ſignificat lienoſis tenuem & aquoſum redundare ſanguinem, ideoq; ſæpe per nares aut alia quauis corporis parte prorumpere. Quod innuit Celſus his verbis: Quibus lienes magni ſunt, his ſanguis aliqua parte prorumpit. &, Quibus ſæpè ex naribus fluit ſanguis, his aut lien tumet, &c. vt ſcribit etiam Prorrh. 2. vnde Celſum ſumpſiſſe indicauimus, & hanc rem apertiùs tractauimus. Galeni verò lectio quam omnes ſecuti ſunt interpretes, tenuitatem ſanguinis cauſam eſſe vult cur genua & pedes caleant. Defœcatus namque ſanguis in ſplenicis tenuior, acrior & calidior eſſe ſolet, ſiue id lienis vitio, ſiue à natura contingat.

31 ἐν τοῖσιν ἐμπυΐσκουσιν] Huius ſententiæ initium manuſcripta quædam exemplaria præcedenti coniungunt. Cuius ſcriptionis meminit etiam Galenus, eamque ſecutus eſt Caluus, ſed pro ὀρρὸν, ἰχῶρ legit, vt in purulentis ſanguinem tenuem & ſeroſum ineſſe intelligat. Quod etſi reapſe ſatis eſt apertum & artis operibus valde conſentaneum, id tamen videtur ab Hippocratis & Galeni mente eſſe alieniſſimum. C

32 ὅσοισι δὲ ἀπὸ κεφαλῆς] Hunc locum Auicennas lib. 3. fen. 5. cap. 11. innuit, cum deſtillationibus ex capite affectos, raro lienis tumore tentari ſcribit, quem etiam ſequuntur ferè practici omnes. Deſtillationi namque aut grauedini obnoxij, pituitoſo, tenui, aquoſo & crudo plurimo ſanguine, non craſſo, fœculento & melancholico, vt lienoſi, abundant. Quem ſenſum etſi fortè ſequitur Caluus, aliam tamen ſpectaſſe lectionem videtur, contra omnium tum manu exaratorum, tum publicatorum quæ adhuc videre licuit exemplarium fidem.

33 ἡ περὶ τὸν κάμνοντα οἰκονομίη] Eleganter admodum οἰκονομίην vocat ægrorum procurationem ac gubernandorum ægrorum facultatem & peritiam, eorumque quæ Medicus habet ab arte velut ſepoſita ac comparata ſubſidia accommodatum vſum ac diligentem apparatum, quibus accuratè vult inſtructum eſſe Medicum, vt eo velut inſtrumento aptè collocato & ad manum diſpoſito, non ſecus ac ſedulus quidam paterfamilias promptiſſimè vti poſſit. Cuius quidem facultatis ſumma quædam hîc tantum capita attingit Hippocrates, quò eam faciliùs in Medici notione reponeret, luculentiſſima tractatione lib. περὶ ἰητροῦ & περὶ εὐσχημοσύνης exaggerans. Multa quoque & ampliſſima ad hanc ægrorum procurationem ſedulò & ex arte exercendam ſcribuntur a Galeno libello περὶ τῶν [illegible]. Cæterum exemplaria duo Regia manu ſcripta [illegible] legunt, & hic omnia ſententiæ alterius principium conſtituunt, quod etiam in codicibus Italicis videtur, vt ex Caluo apparet. Quædam etiam exemplaria ἢ λόγοι περὶ τὸν κάμνοντα, περὶ τοὺς παρεόντας legunt, quæ ſecutus videtur Caluus, eoque ſanè inclinare Galeni interpretatio videtur. Poſſunt verò & iſta referri ad ea quæ aph. 1. lib. 1. ſcribuntur. D

34 ἢν ἐν δεξιτερῷ] Placitum eſt 48. lib. 5. quod hic adumbratur. Cuius opinionis cauſam adfert Galenus in aphoriſmis, longèque fuſiùs lib. 2 de ſemine, & lib. 14. de vſu partium & lib. 6. de loc. affect. Eodem quoque ſenſu ſcripſit lib. 2. epid. † Hippocrates ἢ ἐν ὁκοτέρῳ ἂν δεξιῷ τὰ ἄρσενα, vbi hunc locum in medium adduximus, eaque de re plurima diximus. Quòd ad ſcriptionem attinet, exemplaria omnia manu ſcripta, cum publicatis tum Germanicis tum Aſulanis conſentiunt, & ἢν ἐν δεξιτερῷ, τὰ ἐν τοῖσι δεξιοῖσι legunt. Quæ lectio ad Italica exemplaria permanauit, vt ſatis ex Caluo apparet, qui codicibus ſcriptis temerè conſiſus, mirum in modum locum iſtum conturbauit. Nos vero cum interpretibus, Galeni liberalitatem amplexi ſumus. Exemplaria quoq; manu ſcripta nulla ἢ χαλαστικὰ μᾶλλον apponunt, ſed omnia μᾶλλον ξυναγωγὰ habent. Quam lectionem etiam agnoſcit vetus Interpres. E

† *Sect.* 6.

35 [illegible]] ὀξύτερον κινεῖ legunt omnia exemplaria tum publicata, tum manu ſcripta præter Galenum, vt ad celeriorem maris motionem referatur, [illegible] autem impeditam ac hebeſcentem, aut quodammodo ſubſiſtentem & ceſſantem maris auctionem indicat.

36 ἐν ἰσχνοῖσιν] Exemplaria quædam manu ſcripta θερμὸν pro θερμαίνειν legunt, vt & Aſulanum. Caluus verò hanc ſententiam miſè perturbauit, eiuſque initium ad ſuperiorem retulit. Quædam etiam exemplaria præcedentis ſententiæ extremum huic coniungunt. F

Sectio Tertia.

1 Cutis raritas alui denſitatem efficit, cutis coarctatio, carnium auctionem, ventris torpor omnium conturbationem & vaſorum impuritatem, cerebri conſumptio, vnde & caluitium, inſtrumentorum attritionem.

2 Corporis euacuatio curſu fit, quiete, palæſtra, multis obambulationibus velocibus. Quibus maza cocta vt plurimùm, panis autem modicus conuenit.

3 Extenuationis ſignum eadem diei hora obſeruare oportet. Statim namque corporis moles contrahitur & concidit. De laboribus aliquid remittendum. alioqui deſluet. Vno enim & eodem modo totú corpus concidit. Tunc autem cùm iam collapſi fuerint, ſuillas aſſas offerre conuenit. Cùm verò reficiantur id indicat, quod rurſus floridum corpus efficitur.

4 Exercitationis modum indicat ſudor guttatim effluens, qui velut ex aquæ ductibus emanat, aut ex tumore compreſſio.

5 Mulierem quam primùm Cranône curaui, cui

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

1 ἡ δέρματος ἀραιότης, ἡ κοιλίης πυκνότης. ἡ δέρματος ξύνδεσις. ἡ σαρκῶν αὔξησις. ἡ κοιλίης νάρκωσις. ἡ τῶν ἄλλων ξύγχυσις. ἡ τῶν ἀγγείων ἀκαθαρσίη. ἡ ἐγκεφάλου ἀνάλωσις. διὸ καὶ φαλακρότης. ἡ τῶν ὀργάνων κατάτριψις. G

2 ἡ καθαίρεσις. δρόμοισιν. ἡσυχίῃσιν. πάλῃσι. πολλοῖσι περιπάτοισι. ταχέσι. οἷσιν ἑφθὴ μάζα τὸ πλεῖστον. ἄρτος ὀλίγος.

3 καθαιρέσιος σημεῖον τὴν αὐτὴν ὥρην τῆς ἡμέρης φυλάσσειν. ἐξαπίνης γὰρ στείρεται. ἢ ὑφιέναι τῶν πόνων, ἢ ῥυήσεται. ὁμοίως γὰρ ὅλον ξυμπίπτει. ὅταν δὲ δὴ ξυμπίπτωσι, χοίρεα ἄγλευκα ὀπτά, ὅταν δὲ πληρῶνται, σημεῖον αὖθις, τὸ σῶμα αὐθηρὸν γίνεται. H

4 ἐν γυμνασίοισι σημεῖον, ὁ ἱδρὼς ὁ ῥέων σταγόσιν. ὡς ἐξ ἀγγείων ὥσπερ ἐξ ὀχετῶν. ἢ σύμπτωσις ἐξ ἐπάρσιος.

5 ἡ γυνὴ ἣν πρῶτον ἐθεράπευσα ἐν Κραννῶνι, σπλὴν

φύσει

A ᾧ φύσει μέγας, πυρετὸς καυσώδης. ἐξέρυθρος. πνεῦμα δεκάτῃ. ἱδρὼς τὰ πολλὰ ἄνω. ἀτὰρ καὶ κάτω τεσσαρεσκαιδεκάτῃ.

6 ἧσσον τοῖσιν ἀπὸ κεφαλῆς κορυζώδεσιν ἐπιπυρετήνασιν, ὡς οἴομαι, ὑποστροφαί.

7 τὸ μὲν ἐκπυέον, ἀνυπόστροφον. ἔστι γὰρ πεπασμὸς,
B κρίσις ἅμα καὶ ἀπόστασίς ἐστιν.

8 οἷσιν ὅταν ἀφροδισιάζωσι, φυσᾶται ἡ γαστὴρ, ὡς Δαμναγόρα. οἷσι δ' ἐν τούτῳ ψόφος, ὡς Ἀρκεσιλάῳ.

9 τὸ φυσῶδες ξυναίτιον τοῖσι πτερυγώδεσι. καὶ γὰρ εἰσὶ φυσώδεες.

10 τὸ ψυχρὸν πάνυ, φλεβῶν ῥηκτικὸν καὶ βηχῶδες. οἷον
C χιὼν, κρύσταλλος. συστρεπτικὸν δὲ, οἷον τὰ φηρέα, καὶ αἱ γογγρῶναι. συναίτιον καὶ αἱ σκληρότητες.

11 τὸ μετ' οὔρησιν συνόχημα. παιδίοισι μᾶλλον. ἦρ' ὅτι θερμότερα;

12 τὰ σχήματα τὰ ῥηΐζοντα μᾶλλον, οἷον ὁ τὰ κλήματα τῇ χειρὶ πλέκων ἢ στρέφων, ὑπὸ ὀδυνέων κατακείμε-
D νος, λαβόμενος πασσάλου ἄκρου ὑποπεπηγότος εἴχετο καὶ ἐρῄισεν.

13 ὃν ἐξ ὀρειτυπίης παρὰ τὴν γέφυραν εἶδον ἐγώ. ῥιπτεῦντα σκέλεα. κνήμην ἑτέρην ἥκιστα ἐλεπτύνετο. μηροὺς δὲ κάρτα. οὖρα καὶ γονὴ οὐκ εἶχεν.

14 ὅσαι πτερυγώδεες φύσιες πλευρέων δι' ἀδυναμίην τῆς ἀφορμῆς, ἐπὶ τοῖσι καταῤῥόοισι τοῖσι κακοήθεσιν, ἢν ἐκ-
E κρισις εἴη, κἢν μὴ εἴη, κακόν.

15 ῥίγεα ἄρχεται γυναιξὶ μὲν μᾶλλον ἀπ' ὀσφύος, καὶ διὰ νώτου. καὶ ὅτε ἐς κεφαλήν. ἀτὰρ καὶ ἀνδράσιν ὄπισθεν μᾶλλον ἢ ἔμπροσθεν. φρίσσομεν γὰρ τὰ ἔξωθεν μᾶλλον ἢ τὰ ἔνδοθεν τοῦ σώματος, οἷον πήχεων, μηρῶν. ἀτὰρ καὶ τὸ δέρμα ἀραιότερον. δηλοῖ δὲ ἡ θρίξ. ἀφ' ὧν δὲ ἄλλων ῥιγέουσιν ἴσως ἑλκέων, ἄρχεται ἀπὸ τῶν ἀγ-
F γείων.

16 κεφάλαιον ἐκ τῆς γενέσιος, καὶ ἀφορμῆς, καὶ πλείστων λόγων, καὶ κατὰ σμικρὸν γινωσκομένων. συνάγοντα καὶ καταμανθάνοντα, εἰ ὅμοιά ἐστιν ἀλλήλοισι. καὶ εἰ μὴ ὅμοια ἀλλήλοις εἰσίν. ὡς ἐκ τῶν ἀνομοιοτήτων, ὁμοιότης γένηται μία. οὕτως ἂν ἡ ὁδός. οὕτω καὶ τῶν ὀρθῶς ἐχόντων
G δοκιμασίη, καὶ τῶν μὴ, ἔλεγχος.

17 αἱμοῤῥαγίαι ἐκ ῥινῶν, ἢ τοῖσιν ὑποχλωρομέλασιν, ἢ τοῖσιν ἐρυθροχόλοισιν, ἢ τοῖσιν ὑποχλώροισι βραχέα ὑφέντα, παχῦναι ξηρῷ. τοῖσι δ' ἑτέροισι παχυσμοῖς, ἧσσον. ξηρῷ δὲ λευκῷ. οἷον κηκὶς, στυπτηρία.

18 ἐπὴν ἀφροδισιάζειν ἄρξωνται, ἢ τραγίζειν, αἱμοῤῥαγέουσιν.

H 19 ἐν τοῖσι δὲ προσοδίοισιν ἔστιν οἳ ἀποψοφέουσιν. οἷον Ἀρκεσίλαος. οἱ δὲ μέλλοντες ῥιγώσειν, φρικώδεες. οἱ δ' ἐπὴν προσπελάσωσι, φυσῶνται κοιλίην, οἷον Δαμναγόρας.

20 αἱ μεταβολαὶ φυλακτέαι. ὀλιγοσιτίη, ἄκοπον. ἄδιψον πίνοντα.

lien natura magnus erat, febris ardens prehendit, prę rubra erat cum difficultate ſpirandi. Decimo die ſudor vt plurimum ex ſuperioribus partibus profluxit; quinetiam & ex inferioribus decimo quarto die.

6 Ex capitis grauedine & raucedine laborátibus; vbi febre corripiuntur, iis ferè morborum reuerſiones non fiunt.

7 Quod in pus vertitur, id morbi reuerſionem non facit. Ipſa namque maturatio, ſimul & iudicationis & excretionis rationem habet.

8 Quibuſdam cum venerem exercent venter inflatur, quod Damnagoræ accidit. Quibuſdam verò tum crepitus fit, vt Arceſilao.

9 In his qui alarum inſtar prominentes habent ſcapulas, flatus ſimul cauſa eſt. Sunt enim flatulenti.

10 Valde frigidum, velut nix & glacies, venas rumpere & tuſſes excitare ſolet. Humorũ verò collectiones facit, quales ſunt oblongæ circa aures eminentię, à Satyrorum ſimilitudine Pherea dictæ, aut rotundæ, arborum quarundam tuberculis ſimiles, quæ Gongronæ vocantur. Quinetiam & corporis durities ſimul cauſa exiſtit.

11 Poſt mictionem coitio, num ideo pueris potius contingit quod ſint calidiores?

12 Figuras quaſdam corporũ magis alleuare, ex eo perſpicuũ, qui cũ ſarmẽta manu flecteret aut intorqueret, ac præ doloribus decumberet, arrepta ſummæ defixi paxilli parte inhæſit, & alleuamentum ſenſit.

13 Quem ex montano labore iuxta pontem vidi crura hinc inde iactantem, huic altera tibia minimũ extenuabatur, femora autem plurimum. Vrina verò & genitale ſemen non retinebantur.

14 Quicunq; alata latera natura habere dicuntur, quod à tergo ſcoptula opera alarũ inſtar emineãt, idq; ex cauſę imbecillitate accidit, ij in malignis deſtillationibus, ſiue excretio fiat, ſiue nõ fiat, malè habent.

15 Rigores quidem mulieribus à lumbis inchoant magis, & per dorſũ deinceps ad caput feruntur. Quin & viris poſteriore magis quam anteriore corporis parte. Horremus ſiquidem exterioribus magis quàm interioribus corporis partibus, veluti cubitis, femoribus. Sed & cutis raritas id indicat, cuius indicium eſt pilus. Si verò aliunde rigent, forteq; ex vlceribus, ex vaſis rigor inchoat.

16 Curationis ſumma ex primo ortu, cauſa plurimis ægri ſermonibus, iiſq; quæ ſenſim in cognitionem veniunt, colligenda eſt, ac perdiſcendum num inter ſe ſint ſimilia, an diſſimilia, vt ex diſſimilitudinibus vna ſimilitudo fiat. Hæc vtiq; via eſt, hacq; ratione quæ rectè ſe habent explorantur, quæ verò ſecus, deprehenduntur.

17 Sanguinis è naribus profluuium accidit, aut his qui aliquantulum palleſcentes nigricant, aut ex rubro palleſcunt, aut aliquantulum pallent. In quibus vbi paulum conceſſeris, ſicco aliquo medicamento incraſſare oportet. In aliis verò minùs incraſſandum. Sicco autem albo medicamento ad ea vti oportet, quale eſt galla, aut alumen.

18 Vbi venerem exercere aut hircire incipiunt, tum ſanguinis profluuio tentantur.

19 In mulierum congreſſibus quidam crepitum edunt, vt Arceſilaus. Sunt qui vbi congreſſuri ſunt, corpore horrent ac corrugantur. Quibuſdam verò vbi congreſſi fuerint, venter inflatur, vt Damnagoræ.

20 Mutationes cauere oportet, in eoq; obſeruanda eſt cibi parcitas, & quod laſſitudinem adimit, & quod bibenti ſitim arcet.

21 Quæuis extenuatio cutem laxat, deinde diſtenditur, refectio contrà. Cutis collabentis corrugatio, renutritæ extenſio, horridum, læue, alterum alterius ſignum exiſtit, itemq; ſubbilioſum, & ſubrubrũ. Eadem ratione mammæ demittuntur, graciles verò reuelluntur & diſtenduntur: etſi id non eam ob cauſam fieri quis exiſtimauerit, ſed quia corpus carne repleatur.

22 Iugula conſpicua in quibuſdam videntur & venæ apparentes.

23 Herodicus febricitantes tum multis obambulationibus, tum multa lucta & fomentis conficiebat, idq; malè. Febris enim fami, luctæ, obambulationibus, curſibus, frictioni, iis vtique omnibus eſt inimica. Laborem igitur labore curabat. Inde venarum rubor, liuor, pallor, aut laterum dolores molles contingebant.

24 Sitim prohibet, os claudere, tacere, auram cum potu frigidam introducere.

25 Videndæ ſunt cauſæ ex quibus morbi cœperint, ſiue capitis dolor, ſiue auris, ſiue lateris prehenderit. Cuius rei dentes, & in quibuſdam glandularum tumores ſignificationem afferunt.

26 Quæ ſuboriuntur vlcera & tubercula, ac febres decernere nata ſunt, ſi non affuerint, iudicationem ipſam tollunt. Quibus verò aliquid intus relinquitur, iis certiſſimæ & celerrimæ morborum reuerſiones fiunt.

27 Rotunda ſputa, qualia in Pleno viſa ſunt, delirium portendunt.

28 Qui ſanguinem per ora venarũ quæ in ano ſunt profundere ſolent, neq; morbo laterali, neq; pulmonis inflammatione, neq; vlcere excedente (phagedænam dicunt) neq; furunculis corripiuntur, neq; tuberculis quæ à cicerum ſimilitudine terminthi dicũtur, ac fortaſſis ne lepra quidem, forteq; neq; aliis id genus. Intempeſtiuè tamen curati multi, breui huiuſmodi morbis correpti ſunt, eamq; ob cauſam perniciosè habuerunt. Quod & in reliquis abſceſſibus, velut fiſtulis contingit, qui aliorum medela ſunt. Et in his quidem videndum eſt, quibus in morbis quæ facta ſunt liberant, eoſdem ſi ante fiant prohibere.

29 Loci alterius noxios humores loca quædam excipiunt, aut ob dolorem aut grauitatem, aut aliud quippiam, aut quòd cum aliis communitatem habeant, liberant.

21 πᾶς λεπτυσμὸς, χαλᾷ τὸ δέρμα, ἔπειτα περιτείνεται, ἀνάθρεψις τοὐναντία. χρωτὸς ῥικνώσιος ξυμπίπτοντος. ἔκτασις ἀνατεθραμμένου. τὸ ῥικνῶδες τὸ λεῖον ἑκατέρου σημεῖον. τὸ ὑπόχολον. τὸ ὑπέρυθρον. οὕτω τὸ καταπαύεσθαι μαζοὺς, ἰσχνοὺς δὲ ἀνασπᾶσθαι καὶ περιτείνεσθαι. καί τοι οὐκ ἄν τις οἴοιτο διὰ τοῦτο, ἀλλὰ σαρκωθέντος τοῦτο γίνεσθαι. A

22 κλῇδες περιφανέες. φλέβες διαφανέες. B

23 Ἡρόδικος τοὺς πυρεταίνοντας ἔκτεινε. περιόδοισι, πάλῃσι, πολλοῖσι. πυρίῃ κακόν. τὸ πυρετῶδες πολέμιον πάλῃσι, περιόδοισι. δρόμοισιν, ἀνατρίψει. αὐτοῖσι. πόνῳ πόνον. φλεβῶν ἐρύθημα. πελίωσις. χλωρότης, πλευρέων ὀδύναι λεπταί.

24 ἄδιψον. συνέχειν στόμα, σιγᾷν. ἄνεμον ξὺν τῷ ποτῷ ψυχρὸν εἰσάγειν. C

25 τὰς ἀφορμὰς ὅκοθεν ἤρξαντο κάμνειν εἴτε κεφαλῆς ὀδύνη, εἴτε ὠτὸς, εἴτε πλευροῦ, σημεῖον οἱ ὀδόντες. καὶ ἐν οἷσι βουβῶνες.

26 τὰ γινόμενα ἕλκεα, καὶ φύματα κρίνοντα πυρετοὺς οἷσι τοῦτο μὴ παραγίνεται ἀκρισίη. οἷσιν ἐγκαταλείπεται, βέβαιόταται καὶ τάχισται ὑποστροφαί.

27 τὰ στρογγυλούμενα σίαλα παρακρουστικὰ οἷα ἐν Πλευρῷ. D

28 οἱ αἱμορροΐδας ἔχοντες, οὔτε πλευρίτιδι, οὔτε περιπλευμονίῃ, οὔτε φαγεδαίνῃ, οὔτε δοθιῆσιν, οὔτε τερμίνθοισι ἁλίσκονται. ἴσως δὲ οὐδὲ λέπρῃσι. ἴσως δὲ οὐδὲ ἄλλοισιν. ἰηθέντες γε μὴν ἀκαίρως συχνοὶ, τοῖσι τοιούτοισιν οὐ βραδέως ἑάλωσαν. καὶ ὀλέθρια οὕτω, καὶ ὅσαι ἄλλαι ἀποστάσιες. οἷον σύριγγες, ἢ ἕτεραι ἀποσκήψιες, ἐφ᾽ οἷσι γενόμενα ῥύεται, τούτων προγινόμενα κωλύει. E

29 ἀλλ᾽ οὐδὲ τόποι ὅτι οἱ δεξάμενοι. ἢ πόνῳ. ἢ βάρει. ἢ ἄλλῳ τινὶ ῥύονται. ἀλλ᾽ οἷσιν αἱ κοινωνίαι.

30 διὰ τὴν ῥοπὴν οὐκ ἔτι αἷμα ἔρχεται. ἀλλὰ κατὰ τὴν χυμοῦ τὴν ξυγγένειαν τοιαῦτ᾽ ἀποπτύουσιν.

31 ἔστιν οἷσιν αἷμα ἀφίεσθαι ἐν καιρῷ ἐπὶ τούτοισιν. ἔστι δ᾽ ἄλλοισι δὲ ὥσπερ ἐπὶ τούτοισι, τοῦτο οὐκ εἰκός. F

32 κωλύεσις ἐπὶ τοῖσιν αἱματώδεα πτύουσιν, ὥρη, πλευρῖτις, χολή.

30 Quòd aliò ſanguis inclinet, ideò non ampliùs exit, ſed iuxta humoris cognationem eiuſmodi ſputa excreantur. Atque interdum horum quibuſdam opportunè ſanguinem detrahere conuenit, in aliis verò perinde atque his, id non æquè conſentaneum.

31 In cruenta ſpuentibus, ſanguinis detractionem prohibet anni tempus, lateris dolor, bilis.

[1] ἐπειδὰν πάλιν εὐτυχῇ] Sic habent omnia exemplaria manu ſcripta. Galenus vero τὰ ἄλλα legit, quem ſecuti ſunt omnes interpretes. Idem quoque περιτείνεται legit, vt & omnia exemplaria manu ſcripta. G

[2] ἀνάθρεψις] Exemplaria omnia manuſcripta ἐσίωσιν, εὐτυχῆσιν legunt. Galenus autem poſt πάλιν, εὐτυχίην legit. Quædam etiam exemplaria manu ſcripta [illegible] pro [illegible] habent, quæ ſecuti ſunt quidam interpretes, & de ouili carne intellexerunt, quæ paucum alimentum præbet. Cuius etiam lectionis vetus interpres meminit. καθαίρεσιν autem. τὴν σαρκὸς λείπωσιν καὶ μείωσιν explicat Galenus, corporis emaciationem, imminutionem & extenuationem intelligimus. Sed vetus interpres [illegible] perperam legiſſe videtur

[3] [illegible]) [illegible] de corporis mole effertur quæ contrahitur, collabitur, imminuitur ac detumeſcit, in immodicæ extenuationis ſignis. Lapſum ex ſublevatione dixit vetus interpres, in quo [illegible] legiſſe videtur. Quam etiam lectionem agnoſcit Galenus, cuius loco [illegible] vitioſè legit exemplar vnum Regium manu ſcriptum, & alia quoque [illegible] mendosè habent.

[4] ὑφιέναι τῶν πόνων] ἀνιέναι aut ὑφιέναι legit Galenus, vt abſtinendum laboribus iiſque ſuperſedendum ſignificet. Idemque ὑφιέναι agnoſcit, quæ eſt omnium tum publicatorum tum manu ſcriptorum codicum ſcriptio, vt de laboribus aliquid remittendum aut concedendum indicetur, eoſque imminuere oporteat & relaxare, in immodicæ extenuationis cautione, alioqui corporis vires exoluentur aut diſſipabuntur, quod per [illegible] efferre Hippocrates. Eſt enim [illegible] & [illegible]. Miror itaque ſubiit hîc quoſdam ab [illegible] deducere velle, vt de ſubeundis laboribus intelligant, quæ ſententia eſt veteris interpretis, ſed [illegible] legendum foret, quæ lectio etiam laboribus cedendum de iiſque aliquid remittendum eſſe ſignificaret. Pro [illegible] quæ eſt ſcriptio omnium codicum, Galenus [illegible] legit quem ſecuti ſumus cum interpretibus. H

[5] [illegible] id de virium corporis collapſu & exolutione potiùs intelligendum videtur, quàm de totius habitus mole & tumore. In nimia namque plenitudine & vacuatione vno eodemque modo periculum imminet, ſimiliterque vires exoluuntur.

[6] [illegible]] Sic legunt omnia exemplaria tum publicata tum manu ſcripta. Galenus verò [illegible], quem ſecuti ſumus cum omnibus interpretibus.

A [illegible]] Hic ſanè videtur exercitationis modulum præſcribere Hippocrates, vt tunc quiete opus ſit, cùm ſudor ſtillatim efflat, aut corporis tumor deprimitur & concidit, vt patet ex Galeno extremo lib. 2. ſalub. Sicque [illegible] aut [illegible] dictio ſubaudienda erit. Aut ex Galeni mente [illegible] aut [illegible] dicitur, vt extenuationis terminus præſcribatur. Cæterùm exemplaria manuſcripta cum publicatis legunt [illegible]. Quam lectionem etiam videtur agnoſcere Galenus.

[5] [illegible]] Hanc difficilis ſpirationis ſpeciem in qua incitata eſt & crebra ſpiratio, hoc loco ſignificari ſcribit Galenus lib. 3. [illegible] vbi huius loci meminit his verbis: [illegible] Quem locum etiam paulò antea addux[illegible]

B Quòd attinet ad ſcriptionem, exemplar vnum manuſcriptum Regium hîc [illegible] initium facit. Omnia verò manu[ſcripta] exemplaria cum publicatis hoc modo legunt, [illegible]. Quinetiam [illegible] omnia habent, vt & Italica exemplaria. Cuius quoque lectionis etiam meminit Galenus.

[6] [illegible]] Exemplar vnum Regium reconditum [illegible] addit, quod in cæteris omnibus manuſcriptis & [pub]licatis vitiosè ſubticetur, vt ſatis ex Galeni Commentario patet.

[7] [illegible]] Hic [illegible] dicitur eorum quæ præter naturam ſunt putredine quædam perniciosa concoctio, ex qua pus & hypoſtaſis nata, quæ alias [illegible] dicitur Galeno lib. 1. de diff. febrium, & lib. 5. de facul. ſimplicium medicamentorum, † & Comm. 1. in lib. de rat. vict. in morb. ac. [illegible] legunt omnia exemplaria tum manuſcripta tum publicata. Galenus verò [illegible], quem ſecuti ſumus.

† Cap. 3.

C [8] [illegible]] Exemplaria omnia manuſcripta Regia [illegible] legunt, & principio alterius ſententiæ adſcribunt, quod & [illegible]. Quædam etiam [illegible], deinde [illegible], quædam etiam [illegible], quarum etiam ſcriptionum meminit Galenus.

[9] [illegible]] [illegible] in tabidorum ſpecie ponit Hippocrates lib. 3. epid. * vbi quinam dicantur [illegible] abundè ſcripſimus.

* In Statu [illegible].

[10] [illegible]] Qua ratione frigidum ſanguinis vaſa ſua rigiditate ac duritie diſrumpit, ſcribit Gal. lib. 4. loc. affect. hunc quoque locum [illegible] his verbis: [illegible]

D hoc eſt, Sanguinis etiam abundantia, non ſecus ac in reliquis corporis partibus, vas in pulmone abſque vlla externa manifesta cauſa rumpit, cum videlicet aut ob frigiditatem propinquam, aut ob innatam intemperiem id ægrè diſtendi contingit. Sic Hippocrates [illegible] venas rumpere ſolere dixit. Neque ſanè [illegible] per ſe ruptiones facit, ſed quòd ſuo frigore vaſorum tunicas duras & diſtentioni rebelles efficiens, ea ad ruptionem magis idonea reddit. Alexander quoque Aphrodiſienſis lib. 1. Quæſt. natur. * huius loci meminit, his verbis: [illegible]

* Quæſt. 117.

[illegible]] Sic legunt quotquot videre licuit exemplaria, tum manuſcripta, tum publicata. Galenus omneſque interpretes [illegible] legunt. In exeg. verò hic locus ſubaudiendus [illegible] explicatur his verbis: [illegible]. Quibus verbis (etſi mendo non carent) [illegible] quaſi [illegible] dicere vult, vt tubercula oblonga quæ in ferarum coll[is], qualia bubalis, [illegible], aut elephantis, videntur, intelligas. Sed tunc ſanè [illegible]

E [illegible] quaſi [illegible] dicerentur, quod eſt Æolibus proprium, qui [illegible] dicunt, & Homerus Iliad. α. [illegible] hoc eſt [illegible]. [illegible] tamen aliud quiddam apud Erotianum ſonant cuius nulla fit apud Galenum mentio, qui & [illegible] in exegeſi [illegible] pro gutturis tumore, [illegible] vocat, ſumit his verbis: [illegible] hoc eſt, [illegible] tumorē gutturis, (bronchocelen dicunt) intelligo, à rotundis in arborum truncis enatis eminentiis, vt etiam Theophraſtus in primo de plantis ſcribit, his verbis: Nonnulla verò à quibuſdam vocatos gongros habent, aut aliquid pro portione reſpondens, velut olea. Rectum quoq; [illegible] feciſſe videtur Galenus. At [illegible] Heſychio [illegible] ſignificat.

[11] [illegible]] [illegible] etſi hîc [illegible] eorum quæ poſt mictionem in veſica remanent ſignificat, vt interpretatur Galenus, pro calculo tamen poni teſtantur quæ ſcribit Gal. in exeg. vocum Hippocr. hunc locum procul dubio indicans. [illegible] Sic enim mihi legendum videtur.

F Cæterùm de calculis in pueris ortu plura & ſcitu digniſſima ſcribuntur ab Hippocr. lib. 4. [illegible] & à Gal. com. ad aph. 26. lib. 3. & in fine lib. [illegible].

[12] [illegible]] [illegible] addunt omnes codices tum publicati, tum ſcripti, præter Galeni exemplaria quæ ſecuti ſunt interpretes. [illegible] etiam legunt omnia exemplaria manuſcripta & publicata. Quoddam etiam [illegible] legit, eadem certè notione.

[13] [illegible]] Exemplaria manuſcripta Regia duo [illegible] leg.

[14] [illegible]] [illegible] dicuntur Hippocrati, qui à natura alata latera habere dicuntur, & qui alias ſimpliciter [illegible] efferuntur, quique ſcoptula aperta inſtar alarum exerta & eminentia habent, quod ſuperiores coſtæ compreſſæ & latera anguſta, alas quodammodo eminere faciant. Quod accidit ob vitiis facultatis impotentiam ex primo ortu, quam [illegible] vocat Hippocr. cauſæ aut actionis imbecillitatem denotans, ſiue primam occaſionem, quæ eſt caloris natiui debilitas. Huiuſmodi autem naturæ, quod promptè ad tabem ſint comparatæ, in malignis deſtillationibus facilè noxiam

G ſentiunt, neque [illegible] non procul abeſſe putatur à vitæ periculo, ſi accedat labor & laterum magna contentio, vt de ſe ſcribit M. Tullius. * [illegible] mihi eſſe videtur non abſurdus huius ſententiæ ſenſus, quam ex omnibus manuſcriptis codicibus coniunctim legimus, Galenum etiam ſecuti. [illegible] quòd non videret quomodo [illegible] Hippocrati dicerentur, [illegible] omiſit, quod tamen omnibus in exemplaribus legitur, & à Galeno diſertè varia explicatione eſt exagitatur.

* In Bruto.

[15] [illegible]] Ex [illegible] lib. 5. ſumenda huius loci explicatio, quod & indicauimus lib. 2. epid. † vbi etiam vitiosè legitur & huius loci meminimus. Vetus Interpres pro [illegible], [illegible] aut aliud quid tale legiſſe videtur, contra omnium quæ adhuc videre licuit exemplarium fidem.

† Sect. 3.

H [16] [illegible]] Hæc ſententia [illegible] ſummam comprehendit, qua obiter vult Hippocrates rectè medentem in differentiis via ac diuidendi ratione probè exercitatum, vt maximè communes atque ſummas, tum verò intimas & particulares cuiuſque rei differentias methodo quadam inueniat. Hanc enim ex Hippocrate & Platone optimam artis conſtituendæ viam paſſim celebrat Galenus, in eaque probè exercitatum eſſe Medicum iubet, & optima accurataque differendi ac demonſtrandi ratione imbutum eſſe oportere contendit, ea que via [illegible], tum maximè communia, tum propria intuentem, cuiuſque rei differentias conſtituere. Quod ſanè artis [illegible] eſt, nec niſi diſceptandi ſubtilitate addita in logicis ſpeculationibus detrito contingere haud temerè poteſt, quidem Medicum paſſim informat Galenus. [illegible] igitur apparet Galenum intelligere, cuiuſque rei in proprias & maximè ſingulares differentias ſectionem, quæ ex vniuerſali quodam genere communitatem quandam ac ſocietatem hauriant, quo quidem comprehenſæ quadantenus communicant, aliquamque inter ſe affectam habent ſimilitudinem, quam Galenus [illegible] vocat in Commentario. Et ſanè ex obſcuriſſimis paſſimque corruptis Galeni verbis cuius apparet cum

poſt τὰ πολλὰ ἀνθρώπινα, αὖθις ἀναμιμνήσκειν ὅσα ἔστιν legiſſe, per eaque verba, quæ etiam bis repetit, vniuerſalium ac communium in differentias ſectionem intellexiſſe, in qua perdiſcenda Medicum exerceri iubet: deinde etiam ad particulares cuiuſq; differentias progredi, quæ eſt optima artis conſtituendæ via, eorumque quæ probè conſtituta ſunt & inuenta regula & explicatio, quam methodū vocant. Exemplaria tamen ſcripta nullam omnino huiuſce lectionis ſuſpicionem habent, omniaq; quotquot videre licuit in eadem ſcriptione conſentiunt, niſi quod Regium vnum pro καὶ ἀλλως παρεὸν habet, vitioſè vt ſatis apparet. Quam tamen lectionem ſequitur Aſulanus & Caluus. Galenus quoque αὐτὸ ὅσα ἐστὶ legiſſe videtur, & καὶ γὰρ λόγων κρ̀ ὁμοιάς μεταφέρειν ſimul iunxiſſe. Quod etiam fecit Caluus, etſi Hippocratis & Galeni mentem parum aſſecutus eſt. A

[17] αἱμοῤῥαγίαι ἐκ ῥινῶν] τὰ δ'ὅσον ἐρυθροχολώδεσι hic paſſim legunt exemplaria omnia manuſcripta, eoſque indicant qui ſanguine bile flaua permixto abundant. Cum Galeno tamen ἐρυθροχολώδεσι legunt omnes interpretes, eoſdem intelligentes. ἐρυθρόχροοι etiam agnoſcit Galenus, eos qui rubro ſunt colore & ſanguine abundant, obaudiens. Quos tamen nuſquam explicauit Caluus, cùm flauobilioſos dixit.

ἀρχὰς ὑφίεται] Id indicat non ſtatim omninò ſanguinis profluuium ſiſtendum in his præcipuè qui vitioſo ſanguine abundant, ſed vbi paululum fluxioni conceſſeris & condonaris, tunc ſiccum aliquod medicamentum incraſſans adhibendum. B

ξὺν δ' ἐπίεσιν παχυντικοῖς, ἄλλοισι] Hæc ſanè lectio in omnibus tum manuſcriptis tum publicatis exemplaribus legitur, eamque ſecutus eſt Caluus. Cuius hic quidem ſenſus eſt, vt velit Hippocrates alijs quidem incraſſantibus medicamentis, præterquam ſiccis minimè eſſe vtendum, quod parum illa idonea videantur. Atque iſta lectio optimè certè mihi quadrare videtur, & ſi ſecutus ſum Galenum cum cæteris omnibus interpretibus. In ſequentibus autem etſi Galenus λευκὰ in antiquis exemplaribus paſſim haberi clamet: quotquot tamen adhuc videre licuit exemplaria manuſcripta λευκὸν habent. Caluus quoque λευκὰ legiſſe videtur.

[18] ἐκ λω ἀφροδισιάζειν ἄρχονται] Sic legunt exemplaria omnia manuſcripta. Galenus verò ἄρχονται quem ſecuti ſumus cum interpretibus. τραγίζειν autem hircire dicitur, quod de voce quæ in adoleſcentibus inæqualis redditur, & quodammodo immutatur aut raucefcit dicitur. Alexander Aphrodiſienſis in ſuis Quæſt. βράγχει τραγᾷ dicit. C

[19] ἐν ξὺν δὲ ῥιγώδεις] Exemplaria omnia manuſcripta δὲ prætermittunt. Eadem quoque οἱ ἢ μέλλοντες ῥιγώσειν, ῥικνοῦνται, habent omnia, hoc ſenſu, vt qui in congreſſibus rigore tentari debeant, iidem corrugentur. Sed vitiatam eſſe lectionem ſatis apparet ex Galeno, & οἱ ἢ μέλλοντες, ῥιγῶσι ῥικνοῦνται legendum eſſe, vt ſit ſenſus, quoſdam congreſſuros rigore corripi, & toto corpore corrugari. Quod tamen Galenus raro nec niſi inſigni humorum vitio laborantibus contingere ſcribit, iſtamque lectionem Capitoni adſcribit. Nos igitur Galenum cum interpretibus ſecuti ſumus. Caluus ῥιγώσει & ῥιγοῦσι omninò prætermiſit. Galenus etiam ſupra huius ſententiæ meminit, eamque aliter legit.

[19] ἐλιγοποσίη] Hæc ſanè in mutationum cautione obſeruanda eſſe clamat Galenus, quod ad naturalem ſtatum conſeruandum, in his plurimum ſit ponderis ac momenti. In omni namque mutatione quæ nos circumſtat, ſiue ad temporum viciſſitudines, ſiue victus rationem, ſiue vitæ inſtituta ac mores referatur, ad hæc tria animum intendere oportet. Quod effecit, vt cum manuſcriptis exemplaribus iſta ſimul coniungerem. Eadem quoque manuſcripta exemplaria omnia, σιτίων legunt, non ποτῶν, quod ex vetuſtis codicibus agnoſcit Galenus. Quæ certè lectio mihi toleranda viſa eſt, quòd iſta ad victus rationem non temerè referantur, in eaque plurimum conducat circa potum obſeruatione quid in eius immutatione delinquamus. D

[21] τὰ ῥικνώδεις] Sic legunt exemplaria manuſcripta omnia quotquot adhuc videre licuit. Sed Galenum ſecuti ſumus, qui ῥικνώδεις legi mauult, etſi ſua veteri lectioni conſtat ſententia eiuſque meminit Galenus. Quod ſequitur ὑπὸ γαστέρα ἄδην καὶ ἡ, valdè eſt obſcurum à Galenoque multis implicatiſſimis verbis & corruptiſſimis agitatum, Id tamen eum ſenſum habere videtur, vt eadem ratione quoque in extenuatis mammæ deprimantur, deinde verò reuellantur ſurſumq; trahantur & diſtendantur, vt vetularum exemplo teſtatum facit Galenus. Quod tamen aliter fieri quiuis exiſtimarit, nempe cùm iſtud non ob extenuationem, ſed potiùs carnis plenitudinem & incrementum contingere videatur. Vitioſa ſunt exemplaria manuſcripta quæ ἀφροδίσιος τῶν ἀρθρέων legunt. Galenus ἀλλὰ σαρκώδεις τῶν χίτων legiſſe videtur, quod tamen longè alium habere ſenſum videtur. Id quoque ex vulgi opinione dictum eſſe ſatis apparet.

[20] κλεῖς φλεβώδεις] Hæc ſententia indicat quibuſdam naturis venas extantes eſſe & iugula conſpicua, in quibus venæ à ſanguinis copia turgent & diſtenduntur, eiuſque plenitudo indicatur, etſi id in gracilibus appareat. Quod mulieris exemplo comprobat Galenus. Ideóque hanc ſeiunximus, Galenum & exemplaria manuſcripta imitati. Quidam gracilibus & extenuatis attribuunt ſuperiorique ſententiæ coniungunt, ſecuti publicatorum codicum fidem. Cæterùm mirum ſubit omnia exemplaria manuſcripta, tum recondita, tum recentiora ἐλιὰς ἐς σώματος φλεβώδεις, non κλεῖς φλεβώδεις habere. Quæ Capitonis eſt lectio, quamque multis ſcriptis exemplaribus conteſtatam fuiſſe ſcribit Galenus. Quæ certè lectio ad Italica etiam exemplaria redundauit, vt apparet ex Caluo, eamq; agnouiſſe videtur vetus Interpres, etſi vitioſè priori ſententiæ coniunxit. Atque ea ſcriptio huius ſententiæ ſenſum manifeſtum facit, qua plenitudinis & ſanguinis redundantiæ ſigna denotantur. E

[21] πρόδικος] Exemplaria duo manuſcripta ἡρόδικος habent, vt alia πρόδικος, ſicque variant exemplaria Italica. Vetus Interpres Herodicum legit. Herodici autem Gymnaſtæ & Medici, Gorgiæ fratris, meminit Plato in Gorgia, Phædro & lib. 3. de Repub. Exemplaria quoque manuſcripta omnia πρόδικον legunt. Galenus πρόδικον δρόμοις videtur legiſſe & vtrumque coniunxiſſe, quod etiam fit in huius ſententiæ parte ſecunda. περίοδοι autem longas & lentas obambulationes quæ in multum tempus extendebantur, ac velut ad eundem locum reditus ac circuitus ſignificant, quem obambulandi morem Herodico tribuit initio Phædri Plato. κακῶς autem ad Herodici malam curationem mihi referri rectè poſſe videtur, & quod ſequitur velut reddita ratione id confirmare. In quo etſi nulla exemplaria manuſcripta λιμοῖς legunt, nos tamen ex Galeno & veteri interprete adſcripſimus. πόνοισι autem mihi cum prioribus ritè atque ordine poſitum videtur in eoque ſecutus ſum codices excuſos. Exemplaria manuſcripta πόνῳ πόνον ἰώμενος habent. Quæ ſanè lectio indicat Herodicum labore laborem & per ſimilia curationem perperam inſtituiſſe, quod hac ſententia reprehenditur, aut πόνοισι ad febricitantes refertur, vt ſenſus ſit, laborem in his labore curandum inſtituens. Hancque etiam lectionem ſecutus videtur Galenus, etſi præcedentibus πόνοισι τοῖσιν legit, & ſequentibus iungit. Non eſt porrò abſimile quod ab Aſclepiade ſcriptum traditur. In recenti vehementiq; febre, præcipueq; ardenti, geſtatione vtendum eſſe. Sed id periculosè fieri ſcribit † Celſus, meliuſq; quiete impetum eiuſmodi ſuſtineri. Et quod de eodem etiam ſcribit * Celſus. Febre ipſa præcipuè ad eius remedium Aſclepiadem vti ſe profeſſum. Conuellendas enim ægri vires putauit, luce, vigilia, ſiti ingenti: ſic vt ne os quidem primis diebus elui ſineret. F G

† Lib. 2. cap. 15. ** Cap. 4. lib. 2.*

φαλακρὸς ἰδρώσας] ὅτι φαλακρὸς ὁ ἀρμὸς legunt omnia exemplaria manuſcripta Regia, vnde ſatis apparet ὤμους pro ἰδρώσας mendoſè irrepſiſſe. ὅτι autem huic ſententiæ præpoſitum fuiſſe teſtantur exemplaria Italica, quæ ſecutus eſt Caluus & vetus Interpres, etſi illud ὅτι præcedentibus iungit. Indeque fortè traductum videtur, quod ἴδιον in quibuſdam exemplaribus præpoſitum agnoſcit Galenus. Aptè autem admodum iſta in vnam ſententiam conſpirant. Caluus etiam πλευρὸν ἰδίως λαπάζει legiſſe videtur. Quam quoque lectionem agnoſcit Galenus. Sed λαπαρὸς legunt omnia exemplaria ſcripta.

[24] δίψος] Exemplaria manuſcripta Regia ἢ τὸ χεῖλος δίψος σιωπὴ καὶ σιγὴ legunt, quam lectionem etiam codicibus Italicis teſtibus ſecutus videtur Caluus & vetus Interpres. Et hæc certè ſententia vel præcedenti iungi poteſt, aut per ſe legi, vt ſitis arcendæ conſilium adhibeat Hippocrates: aut vt id vel tum maximè in febricitantibus animaduertendum eſſe præcipiat. Herodici curationem improbans, qui laborem labore curandum in febricitantibus ſuaderet, in quibus tum maximè conueniat ſitim arcere. δίψος σιωπὴ σιγὴ multa iungunt exemplaria, ſed δίψος σιωπὴ σιγὴ legimus ex Galeno & melioribus codicibus. Caluus μὴ σιγαῖς legit ſuis codicibus fretus, quam lectionem etiam ex Capitone agnoſcit Galenus. Vetus quoque Interpres μὴ ψυχρὸν legiſſe videtur. Sed certè vitioſas eas lectiones eſſe apparet quæ negationem illam apponunt, cuius ne mentionem quidem vllam faciunt exemplaria manuſcripta noſtra: etſi quædam pro σιγαῖς, σιωπὴ habent, quam velut vocis explanationem quandam eſſe apparet. Cæterum ſilentium ſitim reſtinguere, dolorem ac triſtitiam compeſcere, ſcribit Plutarchus extremo libro de loquacitate. H

[25] τὰ ἀρχόμενα] His verbis apertiſſimè innuit Hippocrates morborum cauſas ac primario affectum locum in remediis adhiben-

dis con-

A dis conſiderandum, vt dentium exemplum & glandularum tumores ſatis indicant. Hancque ſententiam lib. 2. epid. pluribus aperuimus, vbi paulò aliter repetitur. Cæterùm hoc loco monendum eſt exemplaria manuſcripta omnia hunc locum longè aliter legere, his verbis: ... Quæ lectio etſi ſenſum non immutat, non tamen perinde celebrata eſt & popularis, ac vulgata toties Galeno approbata retinenda eſt. Quamuis quoque Caluus codicum manuſcriptorum quadantenus veſtigia ſecutus videatur.

[26] ἀφασίη] Et hic quoque ἀκρασίην legimus ex fideliſſimis manuſcriptis codicibus & Galeno, vt lib. 2. e d. vbi hæc ſententia repetitur eadem prorſus notione.

[27] οἷα ἐν Π ...] Exemplaria manuſcripta quotquot videre licuit hæc verba non adſcribunt. Quæ neque etiam legit Caluus vel nec vetus Interpres. Agnoſcit tamen Galenus ex veteribus exemplaribus, etſi aliter ſcribuntur poſtea vbi hæc ſententia repetitur. * ... quoque habent plurima, quædam etiam ...

Aph. 20. Sect. 6.

B [28] οἱ αἱμορρ...] Exemplaria omnia manuſcripta cum excuſis conſentiunt, & ... adſcribunt ex fine lib. περὶ χυμῶν, vbi ſententia iſta repetitur. Apparet tamen in veteribus exemplaribus Galeni etiam tempore deſideratum fuiſſe.

...] Hunc locum haud dubiè innuit Galenus in exegeſi, his verbis, ...

...] Exemplaria quædam manuſcripta ... habent. Sunt autem τέρμινθοι nigra quædam tubercula in tibiis exorientia, à ciceris ſimilitudine ac forma denominationem habentia, qualia in Ariſtæi vxoris fratre celebrauit lib. 2. epidem. † Hippocr. his verbis: ... De quibus illic copioſiùs ſcripſimus. Quod ſequitur ..., Galenus ... legit, vt ad cætera id genus tubercula aut cutis vitia referatur, quem lubentiùs ſequimur. Co... s tamen manu exarati ... cum excuſis legunt, vt reliquas lepræ ſpecies reſpiciat, aut certè reliquas cutis fœdatæ affectiones, in quibus ... numerantur lib. περὶ παθῶν. Et certè iſta omnia propriè magis vitiliginibus reſpondent, vt verior ſit lectio ..., vt legitur

C lib. περὶ χυμῶν, & legit vetus Interpres. Sed nos veterem ſcripturam indicare oportuit.

† *Sect. 2.*

...] Lib. περὶ χυμῶν ... legitur.

...] Hic ſecutus ſum lectionem lib. περὶ χυμῶν & Galenum, vt ſit ſenſus, in reliquis abſceſſibus qui veluti quodam humorum effluuio ac depoſitu morbos liberant, quales ſunt fiſtulæ, importuna curatio ac ſuppreſſio, velut hæmorrhoidibus adhiberi ſolet, perniciem adfert, eaque Galeni mens eſt. Iſtud quoque ad abſceſſus referri poteſt qui ſeceſſu quodam, velut emiſſario facto, corpus expurgant, & à ſupradictis morbis liberant, non ſecus ac hæmorrhoides. Quem in ſenſum accipi debet codicum manuſcriptorum omnium & excuſorum lectio. ... Sic enim conſtantiſſimè legunt omnia exemplaria manuſcripta quæ adhuc videre licuit. Eademque lectio eſt Italicorum codicum, vt apparet ex Caluo. Sed certè inſolenter admodum ... humorum conſiſtentias, concretiones ac collectiones, velut ſubſidentias ſignificant cùm foras erum-

D debeant: qua ſignificatione ... dicuntur lib. de artic. aliaſque ea ſignificatione hæc dictio vſurpatur apud Hippocr. vt illic ſcribimus. Sed longè meliùs ... legitur lib. περὶ χυμῶν.

...] Hæc certè lectio codicibus omnibus manuſcriptis & publicatis conteſtata, facillimam habet intelligentiam, ac per ſe etiam poteſt intelligi de his, ſiue abſceſſibus, ſiue humorum effluuiis ac depoſitionibus, quæ vbi fiunt à morbis vindicant, eadem ſi præuertant, morbos prohibent. Quod eodem ſenſu repetitur lib. περὶ χυμῶν, ſed vitiata ſcriptione, vt ſatis apparet. Nos tamen Galenum ſecuti ſumus, & ... in genere ad ea quæ in morbis facta ſunt eoſque anteuertunt, ſolenni Hippocrati more retulimus, etſi ... ex manuſcriptis exemplaribus magis probamus. Quædam verò exemplaria hic legunt ... Cuius etiam veſtigia Galenus ipſe agnoſcere videtur, niſi quòd pro ... legit. Ac fortè ... legi debet, iſque videtur eſſe locus quem in exegeſi indicat Galenus, cum ... ex hoc libro ſexto adducit, & pro ... poſitum eſſe ſcribit.

E [29] ἀλλ' ...] Exemplaria omnia manuſcripta cum publicatis conſentiunt. Sed nos Galeni lectionem ſecuti ſumus, quæ ſanè probabilior eſt, aut hæc ex lib. περὶ χυμῶν amplectenda. ...

[30] ...] Hic quoque ſecuti ſumus Galenum, etſi ſcriptis codicibus & publicatis ſua conſtare poteſt ſententia. ... vt quibuſdam partibus communicatio quædam ob humoris inclinationem, momentum & cognationem exoriatur, quæ etiam eſt lib. περὶ χυμῶν lectio, niſi quòd pro ... legitur. Atque huius ſententiæ meminit Gal. in Com. Quidam etiam cum veteri interprete ... pro ... legunt.

...] Iſtud, quòd ad ſanguinem expuentes referatur, ſuperioribus coniunxi, codices manuſcriptos & publicatos ſecutus, etſi illi per ſe locus eſſe poteſt. ... autem legitur in omnibus manuſcriptis, tum publicatis codicibus, & lib. περὶ χυμῶν, pro quo Galenus ... poſuit, quem cum interpretibus ſecuti ſumus.

[31] χολώδεις] Hic certè locus magna artis circumſpectione indiget. Galenus pleuritides moderatas & mites, quæque ſputa ſangui-

F nea primis diebus excernunt, ſine ſanguinis miſſione curari ſcribit, quod etiam in dies artis operibus eſt notatum, & in pueris ſæpiſſimè mitiſſimæ pleuritides ſanguinis detractionem non requirunt. Ac fortaſſis ex hoc loco Arabes in bilioſa pleuritide ſanguinis miſſione interdicunt, cùm ſanguinem bilis eſſe frænum dicant. Lib. περὶ χυμῶν aliter legitur hæc ſententia, cuius etiam lectionis meminit Galenus in Commentario. Quædam etiam exemplaria manuſcripta ... vitioſe legunt, eaque lectio ferè cum ea conſentit quam refert Galenus & explicat in Comm.

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

[1] Τὰ παρ' οὖς, οἷσιν ἀμφὶ κρίσιν γενόμενα μὴ ἐκπυήσῃ,

G τουτέων λαπασσομένων ὑποστροφὴ γίνεται. κατὰ λόγον τὴν ὑποστροφέων, τῆς ὑποστροφῆς γινομένης, αὖθις αἴρεται καὶ παραμένει. ὥσπερ αἱ τῶν πυρετῶν ὑποστροφαί, ἐν ὁμοίῃ περιόδῳ. ἐπὶ τούτοισιν ἐλπὶς ἐς ἄρθρα ἀφίστασθαι.

[2] Οὖρον παχὺ, λευκὸν, οἷον τὸ τῷ ἀρχιγένεος ἐπὶ τοῖσι κοπιώδεσι τεταρταίοισιν ἔστιν ὅτε ἔρχεται καὶ ῥύεται τῆς

H ἀποστάσιος. ἢν δὲ πρὸς τούτῳ αἱμορραγήσῃ ἀπὸ ῥινῶν ἰσχυρῶς, καὶ πάνυ.

[3] Ὁ δὲ ἔντερον ἐπὶ δεξιὰ ἀρθριτικὸς ἔχων, ἧσσον πονέεσκεν. ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἰητρεύθη, ἐπιπονώτερος.

[4] Ἡ ἀγασίου, κόρη μὲν ἐοῦσα, πυκνοπνευματώδης ἦν. γυνὴ δὲ γενομένη, ἐκ τόκου οὐ πάλαι ἐπίπονος ἐοῦσα,

SECTIO QVARTA.

1 Quibus iudicationis tempore exorta ad aures tubercula non ſuppurauerint, iis euaneſcentibus morbi reuerſio contingit, factaque pro recidiuatum ratione morbi reuerſione, rurſus attolluntur & permanent, non ſecus ac febrium reuerſiones, eodem circuitu. In his ad articulos aliquid abſcedere poſſe ſperandum eſt.

2 Vrina craſſa, alba, qualis Archigenis puero aderat, interdum in febribus quæ ſunt cum laſſitudinis ſenſu, quarto die prodit, & ab abſceſſu vindicat. Quod ſi præter hæc ſanguis è naribus abunde profluat, etiam prorſus liberat.

3 Qui articulari morbo detentus, inteſtini dolore dextra parte vexabatur, leuiùs habebat. Vbi verò hic curatus fuit, magis dolebat.

4 Agaſij filia adhuc puella, crebra ſpiratione vexabatur, mulier verò effecta, nõ ita pridem à partu, leui dolore correpta eſt. Cumque graue pondus ſuſtuliſ-

ſet, protinus quidem in pectore aliquid concrepuiſſe viſum eſt. Poſtridie tum creber anhelitus (aſthma vocant) tenuit, tum coxendix dextra indoluit. Quumque hæc doleret, tum etiam creber anhelitus fatigabat, qui dolore deſinente ceſſabat. Sputum ſpumoſum reiecit, per initia verò floridum, quod vbi conſtiterat, vomitionem bilioſam & tenuem referebat. Dolores autem potiſſimum aderát cùm manu laboraret. Huic allio, ſuilla, ouilla & bubula interdicere viſum fuit. Difficultate autem ſpirandi laborantibus, clamore atque præcipiti iracundia abſtinendum.

5 Cui in capite tumor ad aures depaſcendo proſerpebat, ei primùm alumen vſtum admorum profuit. Is alium abſceſſum habuit ea ratione fortaſſis quòd os abſcedere oportebat, quod ſexageſimo die ſupra aurem diſceſſionem fecit, cùm in ſummo vertice vulnus eſſet.

6 Homo craſſiora inteſtina ad inſtar canis habet, maiora tamen. Appendent autem ex medianis membranis, quæ meſocóla dicuntur. Hæ verò ex neruis à ſpina ſub ventre procedentibus.

7 In quibuſdam ægrotis eſt gratificandum, velut eſt, vt mundè tum potus tum cibus parentur, tum etiam quæcumque videt & attingit mollia ſint. In aliis quoque gratificari oportet quo non magnam noxam afferunt, aut quæ facilè ſarciri queat, velut frigida, vbi ea opus eſt. In his etiam Medicum ægroto ſe gratum præbere conuenit, qualia ſunt ingreſſus, ſermones, corporis habitus, veſtitus, tonſura, vngues & odores.

8 Aquam vbi decoxeris, partim quidem vt aërem recipiat efficies, partim verò vt vas plenum non ſit, & operculum habeat.

9 Quod multi ex immodico ſanguinis profluuio aqua inter cutem corripiuntur animaduertendum eſt.

10 Si qualia opus eſt purgentur, tum facilè tolerát.

11 In Æno qui continenter leguminibus veſcebátur, tum mares, tum fœminę, crurum impotentia conflictabantur, in eaq; perſeuerabant. Et verò qui eruo in cibum vtebantur, ex genuum dolore laborabant.

12 Vigilantem externis partibus calidiorem eſſe, internis autem frigidiorem, apparet. Dormienti verò vice verſa contingere.

13 Calidæ naturæ refrigeratio, aquæ potio, & quietem agere conuenit.

14 Somnus in loco frigido, ſtragulis corporis iniectis capiendus eſt.

15 Quæ ſtanti adeſt ſomnolentorum nictatio, ſomnum profundum facit.

16 Imbecilla victus ratio frigida, valida verò calida.

17 Aquarum quæ arte carent, partim quidem ab æthere excreta, cum tonitru, aut media æſtate demittitur, partim verò nimboſa, & mala eſt.

18 Tum aqua, tum vigilia, voraces homines efficiunt.

19 Percalidam naturam calido anni tempore, cubile in aëre frigido, craſſam efficit, in calido verò extenuat.

20 Valetudinem excolunt citra ſatietatem cibis veſci, & impigrum eſſe ad laborem.

ἐπὶ πολλάκις ἦρεν ἄχθος μέγα. αὐτίκα μὲν ψοφῆσαί τι A
ἔδοξεν κατὰ τὸ στῆθος. τῇ ὑστεραίῃ, ἆσθμα τε εἶχε καὶ ἤλγει ἰσχίον τὸ δεξιόν. ὁπότε τοῦτο πονέοι, ἐποίει τοῦτο, καὶ τὸ ἆσθμα εἶχε. παυσαμένου δὲ, ἐπαύσατο. ἔπτυσεν ἀφρώδεα. ἀρχόμενον δὲ, αἱματηρά. καταστὰν δὲ, ἐμέσματι χολώδει ἐῴκει λεπτῷ. καὶ πόνοι μάλιστα μὲν, ὁπότε πονοίη τῇ χειρί. ταύτην εἴργεσθαι, σκορόδου, χοιρείου, οἰὸς, βοός. ἐν δὲ τοῖσι πνευμονιοῖσι, βοῆς, ὀξυθυμίης. B

5 ᾧ ἐν τῇ κεφαλῇ ἐπινέμετο ἔπαρμα, πρὸς τὸ οὖς, στυπτηρίη κεκαυμένη ἐπήρκεσεν. εἶχεν ἄλλην ἀπόστασιν, ἴσως ὅτι ὀστέον ἔμελλεν ἀποστήσεσθαι. ἀπέστη ἑξηκοσταῖον, ὑπὲρ τοῦ ὠτὸς ἄνω πρὸς κορυφὴν τοῦ τρώματος ἐόντος.

6 τὰ κῶλα ἔχει οἷα κυνός, μείζω δέ. ἤρτηται ἐκ τῶν μεσοκώλων. ταῦτα δὲ ἐκ νεύρων ἀπὸ τῆς ῥάχιος ὑπὸ τὴν γα- C
στέρα.

7 αἱ τοῖσι κάμνουσι χάριτες. οἷον τὸ καθαρείως δρᾶν, ἢ ποτὰ, ἢ βρωτὰ, ἢ ἃ ἂν ὁρᾷ, μαλακῶς ὅσα ψαύει. ἄλλαι, ἃ μὴ μεγάλα βλάπτει, ἢ εὐανάληπτα. οἷον ψυχρὸν ὅκου τοῦτο δεῖ. ἄλλαι. εἴσοδοι. λόγοι. σχῆμα. ἐσθής. τῷ νοσέοντι κουρή. ὄνυχες. ὀδμαί.

8 ὕδωρ ἀφεψηθέν. τὸ μὲν ὡς δέχηται ἠέρα. τὸ δὲ μὴ D
ἔμπλεον εἶναι καὶ ἐπίθημα ἔχειν.

9 ὅτι ἐξ αἱμορραγιῶν ἐξυδεροῦνται.

10 ἢν οἷα δεῖ καθαίρωνται, καὶ εὐφόρως φέρουσιν.

11 ἐν Αἴνῳ ὀσπριοφαγέοντες ξυνεχέως θήλεα, ἄρσενα σκελέων ἀκρατέες ἐγένοντο καὶ διετέλεον. ἀτὰρ καὶ ὀροβοφαγέοντες γουναλγέες.

12 ἐμφανέως, ἐγρηγορὼς θερμότερος τὰ ἔξω. τὰ ἔσω δὲ E
ψυχρότερος. καθεύδων τἀναντία.

13 ἐν θερμῇ φύσει ψῦξις. ποτὸν ὕδωρ. ἐλινύειν.

14 ὕπνος ἐν ψύχει ἐπιβεβλημένῳ.

15 ὕπνος ἑδραῖος, ὀρθῷ νυσταγμός.

16 αἱ ἀσθενέες δίαιται, ψυχραί. αἱ δὲ ἰσχυραὶ, θερμαί.

17 ὑδάτων ἀτεχνέων, τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ αἰθέρος ἀποκρι- F
θέν. βρονταῖον. ὡραῖον. τὸ δὲ λαιλαπῶδες, κακόν.

18 ὕδωρ βορόν. καὶ ἀγρυπνίη βορόν.

19 ἐν θερμῇ φύσει, καὶ θερμῇ ὥρῃ. κοίτη ἐν ψύχει παχύνει. ἐν δὲ θερμῷ, λεπτύνει.

20 ἄσκησις ὑγιείης. ἀκορίη τροφῆς. ἀοκνίη πόνων.

21 ἐν τῷ ἐγρηγορέναι, δίψης ἐπιπολαίης. ὕπνος ἄκος. τῆς δὲ ἐξ ὕπνου διέγερσις. G

22 οἷσι πλεῖστον τὸ θερμὸν, μεγαλοφωνότατοι. καὶ γὰρ ψυχρὸς ἀὴρ πλεῖστος. δύο δὲ μεγάλων, μεγάλα καὶ τὰ ἔκγονα γίνεται.

23 οἱ θερμοκοίλιοι, ψυχρόσαρκοι καὶ λεπτοί. οὗτοι ἐπίφλεβοι. καὶ ὀξυθυμότεροι.

24 αὐχμοὶ ἐπὶ γῆς, οἰωνῶν γένος εὐθηνεῖ.

25 τράγος ὁκότερος ἂν φαίνηται ἔξω. ὄρχις δεξιὸς, ἄρσεν. H
εἰ δὲ εὐώνυμος, θῆλυ.

21 Leuem inter vigilandum ſitim ſomnus ſedat, eam verò quæ ex ſomno orta eſt, vigilia interdum.

22 Qui plurimo calore abundant, ij magna ſunt voce præditi. Plurimus etenim aër frigidus inſpiratur. Duorum verò magnorum magna quoque ſoboles exiſtit.

23 Qui calido ſunt ventriculo, frigidas habent carnes & graciles exiſtunt. In iis venæ prominentes apparent, & ad iram ſunt proniores.

24 Per exuperantes terræ ſiccitates, volucrum genus probè valet.

25 [illegible] teſtis extra promineat (quod τεάγος Græcis dicitur.) Quòd ſi dexter, mas; ſi verò ſiniſter,

26 ὀφθαλ-

A [26] ὀφθαλμοὶ ὡς ἂν ἰσχύωσιν, οὕτω καὶ γυῖον. καὶ χροιὴ ἐπὶ τὸ χεῖρον ἢ ἄμεινον ἐπιδιδοῖ. δίκαιον δὲ ὡς ἂν ἔχῃ ἡ τροφὴ, οὕτω καὶ τὰ ἔξω πεπονθέναι.

[27] σημεῖα θανατώδη, ἀνὰ δέρμα, ῥῖνα, θερμὸς ἀτμὸς. πρότερον δὲ ῥὶς, ψυχρὸν πνεῦμα ἀφίησιν. τὰ ζωτικὰ ἐναντία.

[28] πόνοι σιτίων ἡγείσθωσαν.

26 Oculi vt valuerint, ita & totum corpus. Color quoque ad deterius aut melius confert. Æquum eſt autem prout ſe habuerit alimentum, ita etiam externas corporis partes affectas eſſe.

27 Inter lethalia ſigna numeratur calidus vapor per cutem emanans, ſi priùs nares ſpiritum frigidum emiſerint. Vitalia verò contra ſe habent.

28 Cibos labores præcedere oportet.

B

ANNOTATIONES IN SECTIONEM QVARTAM.

[1] ὥσπερ αἱ τῶν πυρετῶν ὑποστροφαὶ] Innuit his verbis tumorum reuerſionem interdum fieri cum febre, iiſdemque circuitibus, pro reuerſionum morborum ratione, hoc eſt ex iudicationis imperfectæ legibus, eoſque dierum iudicatoriorum circuitu rurſus intumeſcere, increſcere & permanere, quibus recidiuæ fieri ſolent. Id enim indicare videntur alioqui difficillima Galeni verba in Commentario. Quod etiam enixè magis indicat lectio libelli περὶ κρισίων, & lib. περὶ χυμῶν vbi paulò aliter legitur hæc ſententia. Exemplaria autem manu ſcripta omnia τούτων λαπαγομένων legunt, cuius lectionis quoque meminit Galenus, pro quo lib. περὶ χυμῶν τούτων ἀπαλλασσομένων legitur, & lib. περὶ κρισίων τούτων ἀπαλλασσομένων, quæ apertior eſt lectio, eamque innuere videtur Galenus in
C fine ſui Commentarij, etſi obſcuris & deprauatis verbis, cùm pro τόνου τούτων permutare licere ſcribit.

[2] ὅσοισι πολὺ, λευκὸν] πολὺ additur aphoriſmo ſeptuageſimo quarto, lib. quarti, qui iſtam ſententiam planè explicat, eamque etiam ad ſuperiorem referri poſſe indicat, vt & lib. περὶ κρισίων ex parte illi coniungitur. Repetitur quoque ad calcem lib. περὶ χυμῶν vbi πῖον ἀργιλῶδες legunt. Codices verò omnes manuſcripti cum publicatis ἀμυγδαλῶδες habent, vetus Interpres ἀμυγδαλῶδες, & Galenus ἀργιλῶδες quem ſecuti ſumus cum interpretibus. Exemplar vnum manuſcriptum Regium pro ῥύεται, λύεται habet, vitioſè tamen, vt & alia omnia. οἷσι τοῦτο autem lego, non οἷς τοῦτο vt habent omnia exemplaria publicata. Et vetus interpres οἷς τοῦτο legit. Alterum quoque manuſcriptum τοῦτο tantum legit. cætera verò ἢ τοῦτο.

[3] φύσης ἐπίτασις] Satis conſtat iſtud de coli inteſtini dolore intelligi, in morbo articulari obueniente eumque alleuante ex humoris tranſpoſitione quadam. Quod etiam apertiùs indicat libelli περὶ χυμῶν lectio: ὁ πόνος ἐπὶ τὸ ἔντερον ἢ ἀρθριτικὸν πάθος ἐπέχειν, quam ſecu-
D tus eſt vetus interpres. Hac autem ſententia innuit Hippocrates eos qui articuli morbo conflictantur, ſæpè inteſtini coli dolore & diſtenſione vexari, vt & nephritide, quod ſæpiùs in ætis operibus experimur. Humoribus igitur ad inteſtina depoſitis, mirum non eſt aliquantulum articulorum dolores alleuari vt & iis curatis iterum articulorum dolores ingraueſcere. Non ſecus ac in dies experimur, in iis qui articulari morbo ſunt obnoxij ex magno humorum craſſorum affluxu & redundantia, articulorum doloribus iam remittentibus, colicos dolores grauiſſimos ſuboriri, vbi præſertim intemperantius ſe geſſerint, neque ſibi medicamentorum purgantium ratione conſuluerint. Inteſtinorum quoque difficultate intempeſtiuè ſuppreſſa, biliosum quidem in articulis, ſanguineum verò in coſtis & viſceribus abſceſſum erumpere, ſcribitur in Cois Præſagiis. ἐπὶ autem pro ἐπεὶ vitioſè legunt exemplaria publicata.

[4] ἡ Ἀγησίου] Sic legunt omnia exemplaria tum manuſcripta, tum publicata. Caluus etiam Ἀγήσιος legiſſe videtur. Galenus vero ἡ Ἀγησίου quem ſecuti ſumus, quædam etiam ἡ Ἀγασ. Codex verò Regius vnus hîc ſectionis quartæ initium conſtituit. Parum autem
E refert an Ageſios puella, an vero Ageſij filia dicatur.

ἐκ παιδὸς οὐ πάλαι] Hanc lectionem ſecuti ſumus Galeno & exemplaribus manuſcriptis melioribus autoribus, & ἐπίπονος ἰσχὺν ἐπιπολαίως iunximus, vt leui dolore correptam fuiſſe, moderatumque thoracis laborem cum Galeno intelligeremus. Quædam exemplaria manuſcripta ἐκ τόκου πάλαι ἐπίπονος ἰσχὺ habent. Quam lectionem codex Aſulanus & Caluus teſtantur, ſed idem ἐπιπολαίως reticet. Quædam quoque exemplaria pro οὐ πάλαι ἐπιπολαίως, οὐ μὴν ἐπιπολαίως habent. Vetus etiam interpres, οὐ μὴν ἀλλ' ἐπιπολαίως legiſſe videtur. Quæ ſanè lectionum varietas eodem ferè recidit, nihiloque magis hiſtoriæ ſenſum immutat. Hæc namque Ageſij filia cùm longè antea difficilem & crebram ſpirationem ex crudo & inueterato in pulmonibus tuberculo habuiſſet, tandem aſthmate ex eius ruptione laborauit. Eiuſque meminit Galenus extremo lib. 3. περὶ δυσπν. his verbis: πυκνὸν μὲν τὴν συγκειμένην δύσπνοιαν ..., ὡς ἡ ἐπὶ Ἀγησίου κόρης. ὅτι δὲ διαφέρει τὸ πυκνὸν πνεῦμα τοῦ ἄσθματος ἐδήλωσεν σαφῶς. ἔχει δὲ ἡ ῥῆσις ὧδε.
F ἡ Ἀγησίου κόρη ... γυνὴ δὲ γενομένη, ἐκ τόκου οὐ πάλαι ἐπίπονος ἰσχὺν ἐπιπολαίως, ἦρε ἄχθος μέγα, καὶ αὐτίκα ψόφον ... ἐν τῷ στήθει. τῇ δ' ὑστεραίῃ ἆσθμα ... ἀλγεῖ ἰσχίον τὸ δεξιόν. ... ἀφρώδεα, ... ἀρχομένη δ' ἦν αἱματώδη. ... ὡς φύματος ἐν τοῖς ἀναπνευστικοῖς ὀργάνοις παλαιοῦ ... τῷ φύματι πυκνόπνους ἦν. hoc eſt, πνεύματος nomine difficilis ſpirationis ſpecies inaudienda eſt, in qua ſpiritus denſatur. non ſecus ac in Ageſij filia puella. Quòd verò denſa ſpiratio ab anhelatione differat manifeſtè indicauit. Habet autem hunc in modum dictio. Ageſij filia adhuc puella, crebra ſpiratione vexabatur, mulier verò effecta, non ita pridem à partu leui dolore correpta eſt, magnum onus ſuſtulit, ſtatimque in pectore ſtrepitum quidem edidiſſe viſa eſt. Poſtridie tum anhelatio tenuit, tum coxendix dextra indoluit. Deinde conſequenter inquit ſputum ſpumoſum reiecit, per initia verò floridum erat. Appareteque ex tota caſuum concurſione, tubercula in reſpirationis inſtrumentis inueterato & ægrè cocto rupto, eiuſmodi ſputa reddidiſſe, ob eaque tubercula crebram ſpirandi difficultatem ei obrigiſſe.

G ὅτε ἐπὶ τὸν πόνον, ἰσχίον πονεῖ, καὶ τὸ ἆσθμα εἶχε] Sic legunt omnia exemplaria ſcripta, hoc ſenſu, vt cùm coxendicis dolor vexaret, tunc etiam thoracis dolor & anhelatio fatigaret. Reliqua illud ἰσχίον πονεῖ non legunt. Quam Galeni lectionem etiam cum omnibus interpretibus ſecuti ſumus. Hic verò quæ dicuntur αἱματώδεα πτύσματα, Gal. in exeg. τὰ ἐρυθρὰ καὶ ὕφαιμα exponit, hunc locum procul omni dubio ſubindicans.

εἰ πόνοι μάλιστα ...] Id ſatis indicat circa thoracis initia & prima intercoſtalia ſpatia affectum inſediſſe, quod inde ad manus neruorum origines pertendant, vt rectè ſcribit Galenus. Non ſecus ac Pythioni lib. 3. epidem. tremores manuum adfuiſſe ſcribit: quod ad ſuperiores thoracis partes illabente humore, manus, quæ inde motionis officia mutuantur; ad actiones eſſent imbecillæ.

οἱ δὲ ἐπὶ πνευμόνων] οἱ πνευμώδεες hîc dicuntur qui aliàs ab Hippocrate πνευματίαι καὶ πνευματώδεες dicuntur lib. de rat. vict. in morb. ac. & quos Galenus lib. 3. περὶ δυσπν. denſa & crebra ſpiratione laborare interpretatur, quoſque ſpirituoſos aut anheloſos dicimus.
H In his igitur clamore & acerba præcipitique iracundia interdicit, quòd iſta ſpiritus partibus contenſionem, calorem & vim quandā inferant, eamq; ſpirandi difficultatem intendant. Scribit namque Galen. lib. 3. περὶ δυσπν. ἀλλ' ἐπὶ γε πυκνοπνοίας ... ἡ ὀξυθυμία τῆς ἀναπνοῆς, ... Quò magis miror Cornarium & Iunium Paulum Craſſum interpretes, οἱ δὲ ἐπὶ ἐμπύοισιν pro πνευμώδεσιν legiſſe, cùm conſtans ſit iſta omnium codicum manuſcriptorum lectio. Caluus quoque πνευμώδεες malè pro purulentis ſumit, iſtamque ſententiam in conſilium adhibendæ excandeſcentiæ & clamoris vertit, contra Hippocratis & Galeni mentem. Quædam etiam exemplaria pro ἀρρωδέων ... legunt, quod fecit etiam Gal.

... τὸ οὖς ...] Sic legunt omnia exemplaria tum manuſcripta, tum publicata, ſed maluimus illud ... ad oſſis diſceſſionem ſupra autem factam referre, cùm vulnus in ſuperiore verticis parte factum eſſet, vnde colligere licet magnum fuiſſe abſceſſum & tumorem qui ad aurem vſque protenderetur. Exemplaria quædam ... pro τὸ σῶμα legunt, & ... ἄλλων ... δεικνύει.

⁶ τὰ κοῖλα] Hæc ſententia repetitur libello περὶ ὀςέων φύσιος, etſi vitioſè: cuius lectionis ſenſum ſecuti ſumus. Exemplaria quædam μείζον ἢ ὑπὸ τοῦ pro μεῖζον legunt. Alij quoque ἐπὶ τὴν γαςέρα habent. Sed meliora ὑπὸ legunt quæ ſecuti ſumus. Hac namque ſententia præcipuè appendiculi meſenterij (quod ἄρτημα vocat Galenus) ſitus & origo indicatur, quæ ad eam ſpinæ regionem pertingit,quæ inter ſeptum tranſuerſum & renes habetur, & ventriculo ſupponitur. Vetus Interpres ἐπὶ τὴν γαςέρα, & ὑπὸ pro πυρὸν legiſſe videtur, vitioſè tamen. A

⁷ αἱ δὲ ὧν ἀδυνατοι χάριτες] χάριτες hic χαραὶ dicuntur Erotiano, & gratia intelligitur qua ægroto gratificamur, aut id in quo eius gratiam aucupamur,& ad perſuadendum plurimum valemus vt nobis obſequatur. Eoque ſenſu τὴν τοῦ κάμνοντος εὐπείθειαν reſpice, quam pluribus verbis commendat Galenus. Quod etiam his verbis indicat Erotianus, hunc haud dubiè locum denotans, ἔνιοι δὲ χάριτας φασι, τὰς ... λέγοντες, ... χάριτας λέγων.

ἄλλως, ὃ μὴ μεγάλα βλάψει] Exemplaria quædam manuſcripta Regia reconditæ vetuſtatis, ὃ μὴ μεγάλα βλάψει legunt. Quædam etiam μὴ ... habent,vt & Galenus legit,contrario planè ſenſu. Sed nos manuſcriptorum vetuſtiſſimorum codicum lectionem ſecuti ſumus,quæ magis popularis eſt,& codicibus Italicis etiam conteſtata,vt ſatis ex Caluo patet. Cæterùm cùm in exhibenda ægro frigida non minima inſit cautio, inde quoque non parua Medico iocunda eſt gratia. Hinc quoque Aſclepiades torrenti ac meditata quotidiè oratione blandiens, mentes hominum artificio mirabili trahebat, nouiſque illecebris in hominum animos irrepens, veterem omnem Medicinam abdicauit, ſeque cognominari frigida danda præferebat, vt ſcribit † Plinius, & balineas auidiſſima hominum cupidine inſtituendo,& alia multa dictu grata atque iucunda, magna autoritate nec minore fama, vniuerſum propè humanum genus in ſe conuertit, non alio modo quàm ſi cœlo emiſſus eſſet. B

† *Cap.3.lib.26.*

ἄλλως, οἷον δὲ] Hîc tantum ſumma capita attinguntur eorum quæ pleniùs medici officium inſtruunt apud Hipp. libr. περὶ ἰητροῦ & περὶ εὐσχημοσύνης, ex quibus multa ad hunc locum adaptari conuenienter poſſunt.

⁸ ὕδωρ ἀφεψηθέν.] Aquam decoqui præcipit Hippocrates,quæ faciliùs refrigeretur, eiuſque refrigerandæ hîc duplex initur ratio. Hinc quoque Neronis decocta famam & celebritatem obtinuit. Qua de re ſcribit † Plinius. Neronis Principis inuentum eſt, decoquere aquam, vitroque demiſſam in niues refrigerare. Ita voluptas frigoris contingit ſine vitiis niuis. Omnem vtique decoctam vtiliorem eſſe conuenit,item calefactam magis refrigerari, ſubtiliſſimo inuento. Huc quoque pertinet quod ſcribit Alexander Aphrodiſienſis quæſt.natur.lib.1.* διὰ τί τὸ θερμανθὲν ὕδωρ ἐς φρέαρ χαλασθὲν, ψυχρότατον ὕδωρ γίνεται; ... hoc eſt, Cur aqua feruida in puteum demiſſa aqua frigidiſſima redditur? Quoniam putei frigus aduerſus aquam calidam pugnans,& frigoris copia ipſam ſuperans, calorem confertim expellit, & cum multo frigore per calentem aquam permeat, ſicque eam admodum refrigerat. Hanc autem rationem decoctæ per niuem refrigerandæ commemorat Galenus lib.7.meth.med. & δέκοκτα vocat, vbi tamen vitioſè δικοκτα omnia ſcribunt exemplaria. δέκοκτα namque Athenæus lib.3. vocat. Eſtque δέκοκτα dictio ex Latio deducta,cuius etiam meminit Martialis in Apophoretis, C

Spoletana bibis,vel Marſica condita cellis, D
Quo tibi decocta nobile frigus aquæ?

† *Cap.3 lib.31.* * *Quæſt.51.*

Hunc autem locum ſubindicat Erotianus, vbi ἐπίδημα ἔχει αὐτὸ τὸ πῶμα ἔχει poni apud Hippocratem ſcribit. ... τὸ πῶμα ...

⁹ ὅτι ὀξὺ αἱμόῤῥαγές] ... legunt omnia exemplaria tum manuſcripta tum publicata. Quædam etiam ... Hîc autem ῥῖγος,aut ..., aut aliud quid tale ſubaudire oportet, quemadmodum lib.2. † epid.legitur, ῥῖγος ἐπὶ αἵματος ... quod & huic ſententiæ valde eſt conſentaneum,ibique iſtius mentionem fecimus, quam hîc Caluus omittit.

† *Sect.2.*

¹⁰ ...] Hæc ſententia meliùs ſcribitur in aphoriſmis, præcipuè aphor.2.& 25.lib.1. & 3.lib.4. Quod effecit vt ipſam per ſe diſtinxerimus, contra codicum manuſcriptorum & publicatorum fidem. E

¹¹ ἐν αὐτοῖς] Hanc ſententiam lib.2.* epid. fuſiſſimè enarrauimus,vbi iiſdem verbis repetitur,eamq; ob cauſam hîc Galeni explanationem deſiderat. Vetus porrò Interpres ἐν λιμῷ addidiſſe videtur,quomodo etiam legit Gal.Com.ad aph.16.lib.2.& 16.lib.3.

* *Sect.4.*

¹² ὕπνος καὶ ἐγρήγορσις] Hac ſententia innuere videtur Hippocrates ſomnum & vigilias pro caloris natiui momento & inclinatione fieri vt ſcribit Gal.Com.ad aph.1. lib.2. vbi iſtius etiam loci meminit. Quod etiam facere videtur lib.3. de cauſ. pulſuum, his verbis ... Ἱπποκράτης ... hoc eſt: Atqui ſi caloris natiui munus eſt cibos coquere,& quæ in eum imperium obtinent motiones (vt cenſet Hippocrates) quæ quidem foras tendunt, vigilias, quæ verò intro, ſomnum faciunt,facile nobis fuerit de tota mutationis pulſuum quæ per ſomnos contingit,natura ratiocinari. Rurſuſque Ἱπποκράτης ... Atque certè ex ea caloris per ſomnum ad interiora velut ad centrum concurſione,morbos acutos,eosq; præcipuè qui ex interna viſceris alicuius inflammatione pendent, noctu ingraueſcere atque exaſperari contingit. F

¹³ ὕδωρ οἶνος] Sic habent omnia exemplaria manuſcripta, & hanc ſcriptionem probat Galen. in Com. etſi pluribus in locis ... eidem legitur,vbi multis locis hanc ſententiam celebrat. Hic autem ὕδωρ vinum aquoſum aut aquam ipſam ſignificat,vt teſtatur in Com.Gal etſi vinum aquoſum calidis naturis ſalubriore præcepto conſulit Hippocrates lib. περὶ ὑγιεινῆς διαίτης, his verbis: ... Quod etiam illic magis probat Gal.& lib.8 meth med. & extremo lib.5. * ſalubrium, quibus omnibus locis iſtius ſententiæ meminit, vt etiam cap.2.lib 8. meth.med. Eadem quoque ratione hic ἡσυχίην non omnimodam quietem, ſed moderatam motionem ſignificat, vt per ... exprimit in Com. Galenus,& amplius his verbis teſtatur lib.5. ſalub. ... Etſi ſanè ſumere aliter videtur lib.5. ſalub. his verbis: ... Hunc enim locum liquidò ſubindicare videtur.

* *Cap.3.*

¹⁴ ὕπνος ἐν ψύχει] Galenus hanc ſententiam ſuperiori coniungit. Nos verò codicum omnium fidem ſecuti diſtinximus, vt ea ratione variæ ſcriptionis cuique liberum ſenſum relinqueremus, quem ampliſſimè Galenus explicat. Caluus vt locum iſtum totum mirè perturbauit, ſic huius ſententiæ initium ſuperiori coniunxiſſe videtur, illud autem ... ſequenti, quod etiam inſolenter admodum de morbo laborante capit, ac fortè ... legiſſe videtur. Cuius etiam lectionis meminit Galenus. Nos certè vetuſtatis integritatem incorruptam retinuimus.

¹⁵ ὕπνος ὑγρᾶς] Hic quoque reconditarum membranarum fidem cum Galeni mente coniunxi,vt hic ſenſus ſit,ſomnolentorum & dormientium nictitationem,quæ præ nimia dormiendi cupiditate ſtanti quoque adeſt, profundum ſomnum afferre. Erotianus tamen ... hic ... dici innuit. F

¹⁶ αἱ ἀδύνατοι δίαιται] Aliter poſtea Sect.5. τὰ ἀδύνατα σιτία dicuntur,quæ paucum alimentum præbent,& breuem vitam efficiunt. Hos cibos infirmos & imbecilliſſimos vocat † Celſus. Sic ergo validiſſimi cibi tum hi qui plurimum alimentum præbent, quòd calorem natiuum augeant,tum etiam qui valentem quandam qualitatem habent, calidi ſunt, velut poſtea Sect.5. ἰσχυρὰ σιτία ἀβρωτά dicuntur.

† *Cap.8.lib.2.*

¹⁷ ὕδατα ὀμβρίων] Horum verborum hic mihi ſenſus eſſe videtur, vt aquarum cœleſtium & quæ ab æthere impluunt, partim quidem hæc Ioue tonante, aut medio æſtatis tempore, demittitur, vnde & æſtiua, velut conueniente tempore emiſſa, dicitur, & laudabiles habet probitatis notas. Partim verò cum procella aut nimbis deiicitur, & improbanda eſt. ὡραῖον igitur ὕδωρ intelligitur, quod

A tur, quæ medio æſtatis tempore, in quo caniculæ ſydus exoriri contingit, & à Græcis proprie [illegible] dicitur, demittitur, quam Paulus Æginetа lib. 1. [a] [illegible] velut æſtiuam vocat. Hunc enim locum his verbis ſubindicare videtur, [illegible]. Eoq; etiam pertinent hæc Galeni verba in Com. [illegible]. Eamq; aquam æſtiuam aut horæam dici par eſt, quemadmodum mel horæum vocat [b] Plinius æſtiuum, à tempeſtiuitate præcipua, quod ipſo Sirio explendeſcente, poſt ſolſtitium diebus triginta ferè paretur. Huc etiam pertinet quod Plutarchus quæſt. natur. quæſt. 3. ex aquis pluuiis eas rigandis & nutriendis plantis accõmodatas cenſet, cum quæ tonitru & fulmine decidunt, quas [illegible] vocant. Aquæ autem cœleſtes & pluuiæ indubitatas habent apud Medicos probitatis notas, reclamante tamen [c] Plinio & Vitruuio lib. 8. Quod etiam indicat Hipp. lib. de aëre loc. & aq. [illegible]. Quę verba in ſuum vſum tranſtulit Paulus. De aquis porrò glacialibus & niuoſis plura ſcribuntur ab Hippoc. lib. de aëre loc. & aq. & [d] Gellio, & [e] Macrobio lib. 7. Saturnalium, ex Ariſtotelis ſententia. Exemplaria porrò omnia manu ſcripta Regia [illegible] pro [illegible] legunt. Quædam etiam [illegible] habent.

B [a] *Cap. 50.* [b] *Cap. 14. lib. 11.* [c] *Cap. 3. lib. 31.* [d] *Lib. 9. cap. 5.* [e] *Cap. 12.*

19 [illegible]] [illegible] legunt omnia exemplaria tum publicata tum manu ſcripta. Caluus hanc ſententiam mutilam reddidit, neque enim [illegible] legiſſe videtur.

20 [illegible]] Duo præcipua valetudinis tuendæ capita attingit hæc celeberrima ſententia [a] Hippocr. cum ſit (vt idem loquitur) [illegible] & quod ſcribit [b] Plutarchus, [illegible]. Ciborum verò & laborum modum in victus ratione tam magnum habere momentum vult Hippocrates libris [illegible], vt in horum inter ſe commoderatione & temperatione totius ſanitatis ſtatus conſiſtere videatur. Quod indicat his verbis, [c] [illegible]. hoc eſt, Si enim inuenta fuerit præter hæc cuiuſq; naturæ conueniens ciborum menſura & laborum numerus, ita vt neq; ſupra, neq; infra modum excedat, inueniri exactè poterit in hominibus ſanitas. Tam verò paria inter ſe habent in ſanitatis ratione officia ciborum & laborum moderatio, vt eorum inuicem apta commoderatione, & conueniente ac oppoſita inter ſe relatio-

C ne, totius valetudinis fines circumſcribat [d] Hippocrates. Ideoque videndum monet [illegible] hoc eſt, nam cibus labores ſuperet, aut labores cibos, an verò moderatè inter ſe habeant. Vtrumcunq; enim ſuperetur, inde morbi oriuntur. Ex eo verò quod æquabili ſunt inter ſe moderatione, ſanitas adeſt. Neque verò ſatis eſt in valetudinis præceptis ciborum delectum facere, vt idem quoq; ſcribit lib. 1. [illegible]. hoc eſt, quoniam qui comedit niſi etiam labore ſe exerceat, ſanus eſſe nequit. Cibi namque & labores contrarias inter ſe habent facultates; temperati tamen inter ſe, ad ſanitatem conducunt. Labores enim quæ inſunt conſumere nati ſunt. Cibi autem & potus quæ vacuata ſunt explere. Atq; adeo pro mutua ciborum & laborum inter ſe affectione, quod conueniens eorum modus non ſatis verè circumſcribi poſſit, difficilè eſſe exactam ac exquiſitã victus rationem, idem ſcribit lib. 3. [illegible], his verbis, [illegible]

D [illegible]. Tanta verò eſt in tota vitæ ratione ciborum & laborum inter ſe affectio & ſocietas, vt ciborum nulla fere voluptas abſq; laboribus percipiatur, & victus iucunditas in deſiderio, non in ſatietate ſit collocata. Quod pluribus verbis eleganter ſcribit M. Tullius Tuſc. 5. Quod etiam Lacedæmoniorũ Phidicia ſatis indicant, in quibus labor in venatu & ſudor, curſus ab Eurota fames, ſitis, epularum erãt optima condimenta. Hunc verò celeberrimũ locum ſalubriter videtur Plutarchus in valetudinis præceptis ſcribens, [illegible]. [e] Celſus quoq; hunc etiam locum his verbis adumbrare videtur, Vbi ad cibum ventum eſt, nunquã vtilis eſt nimia ſatietas.

[a] *Lib. [illegible].* [b] *In Valetudinis præceptionibus.* [c] *Lib. 1. [illegible].* [d] *Lib. 3. [illegible].* [e] *Cap. 2. lib. 1.*

21 [illegible]] [illegible] hic vocat ſitim leuem & contemnendam, velut ſuperficialem (quod eleganter dixit vetus interpres) neque ex aliquarum internarum partium affectione excitatam, quam valde paruam explicat Galenus. Alioqui intenſæ ſiti

E quæ in ſomno exoritur, etiamſi mendoſa ſit, (vt vocat † Auicennas) non vigilia, ſed ſomnus poſt aquæ potum conferet, vt ſcribitur aph. 27. lib. 5. Mendoſa verò ſunt exemplaria quædam manu ſcripta quæ [illegible] pro [illegible] legunt, vt & Aſulanum. Caluus nullam hunc ſententiæ diſtinctionem adhibuit, neque [illegible] legiſſe videtur. Manu quoque ſcripti codices cum publicatis conſentiunt, neque [illegible] addunt, quod tamen ex Galeno legimus.

† *Cap. 8. lib. 1. fen. 3.*

22 [illegible]] Sic ferè omnia exemplaria tum publicata, tum manu ſcripta. Quædam etiam [illegible] habent, quam lectionem ſecutus videtur Galenus.

23 [illegible]] Huc pertinet quod ſcribitur ab Hippoc. lib. 2. Epid. ſect. 1. [illegible]. Item quod ſcribit Galen. lib. 2. de temper. [illegible]

F [illegible], hoc eſt, Siquidem qui latioribus ſunt venis, natura calidiores exiſtunt; qui anguſtis, frigidiores. Caloris namque opus eſt has dilatare & flatu diſtendere. Quare non ſine ratione ferè in idem concurrunt, venarum quidem anguſtia cum habitu pinguiore & craſſiore, habitus verò gracilis cum venarum latitudine. Vitioſa verò ſunt exemplaria quædam manu ſcripta Regia, quæ [illegible] pro [illegible] habent. Etſi enim hæc dictio de caloris intenſione & acrimonia ac mordacitate ſumi poſſit, meliùs tamen [illegible] dicuntur, quod iræ ſint præcipites, & in iracundiam proni.

24 [illegible]] Vitioſa iſta lectio in omnibus exemplaribus tum manu ſcriptis, tum publicatis obtinuit, cùm [illegible] legendum ſit, quod exuberat, probè valet, viget aut abundat ſignificat, & [illegible] exponit Galenus. Sic [illegible] & [illegible] ferè vſurpat Ariſtot. in tota animalium hiſtoria. Innuit igitur Hippocrates volucrum genus temperie ſiccam eſſe, & ad victus rationem deſiccantem plurimum conferre, cùm per aëris ſqualores optimè vigeat & exuberet, maximeque ſimilia ſimilibus ſuæ temperiei cauſis delectantur & gaudeant.

G 25 [illegible]] Hic [illegible] Hippocrati magis ad teſticulum intumeſcentem & extra prominentem referri videtur, vt pluribus verbis in noſtra Hippocratis Œconomia ſcribimus. Quod quia accidit vbi vox in grauiorem & aſperiorem mutatur, hic affectus Græcis [illegible] dicitur. Vnde [illegible] aut [illegible] deducitur, quod de vocis in aſperiorem mutatione dicitur, & circa annum decimum quartum accidit, vt ſcribit †† Ariſt. lib. 7. hiſtor. animal. & lib. 5. de gener. animal cap. 7. Quod certè in hircis, vnde affectus nomen ſumpſit, valde eſt perſpicuum, in quibus cùm venerem primum appetunt, teſtes vel maximè attolluntur & intumeſcunt. [illegible] igitur [illegible] hic ſignificare videtur, quemadmodum explicat Galen. lib. 2. de ſemine. Maximè verò lib. 14. de Vſu partium disertis verbis huius loci ſenſum aperit Galen. [illegible]. hoc eſt, Eodem certè pertinent & quæ ab Hippocrate dicta ſunt. Videndum vter teſtis extra promineat (qui affectus

H [illegible] dicitur) ſi dexter, mas; ſi verò ſiniſter, fœmina portenditur. Cùm enim primum partes genitales intumeſcunt, voxque quodammodo in aſperiorem & grauiorem mutatur (id enim eſt Græcis [illegible], nobis verò hircire) tunc obſeruare iubet Hippocrates, vtra partium ſit robuſtior. Quæ enim partes intumeſcunt & incremento abundant, eæ vtique robuſtiores exiſtunt. Quibus in verbis Galeni lectionem aliquantulum variare cuiuis eſt conſpicuum. Cæterùm huius ſententiæ ſenſus placito 48. libr. 5. maximè nititur. Qua de re ſcribit ††† Ariſtot. lib. 4. de generat. animal.

†† *Cap. 1.* ††† *Cap. 1.*

26 ἐσθλαμοὶ ὡς αἱ ἰχῶρες] Apparet Galenum ὡς αἱ χροιαὶ legiſſe, quæ lectio etiam in quibuſdam manu ſcriptis exemplaribus reperitur, & Gal. ὡς αἱ ἰχῶρες τι ἰχῶρες ſubintelligendum monet, & eam quoque lectionem agnoſcit vetus interpres. Quod ſequitur A vna coniunximus codicum multitudinem ſecuti, etſi per ſe intelligi poteſt, & ad corporis externi totiuſque ſuperficiei colorem referri, aut etiam oculorum colorem reſpicere, cuius æſtimatione totius corporis habitudinem metitur. Illud itaque ἐπιδιδοῖ conferre aut tribuere aliquid ad deteriorem aut meliorem de totius corporis habitudine æſtimationem intelligo, etſi μεταβάλλειν explicat Galenus, vt ad deteriùs aut meliùs vergere velit. Et certè ea Galeni lectio eſſe videtur, ἢ χροιῇ ἐπὶ τὸ χεῖρον ἢ βέλτιον ἐπιδιδόασι, vt id ad oculos referas. Etſi noſtra lectio ad vtrumque accommodari poteſt, & exemplaria omnia tum manu ſcripta, tum publicata ἐπιδιδοῖ habent, & ἄμεινον pro βέλτιον. Et hoc totum ſanè apud veterem interpretem deſideratur, vt à priore ſententia diſtinctum fuiſſe appareat. Hìc autem Galenus γυῖον τὸ σῶμα ὅλον exponit. Quò magis mirum eſt Erotianum in eo Bacchium reprehendere quod apud omnes eſt tritiſſimum. γυῖον enim corpus ſignificare aut membrum corporis, de pedibus aut manibus dici apud Homerum valde eſt vſitatum. At de muſculis aut de muſculoſa membrorum carne, aut de toroſa corporis habitudine apud Hippocratem accipi vult, quem in ſenſum etiam ex Homero adducit. γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρά. γυῖα enim Heſychio μέλη χεῖρες τε καὶ πόδες καὶ τὰ B λοιπὰ dicuntur.

27 σιτία ἐνστατικὰ] Hic quoque lectionem Galeni ſecutus ſum refragantibus plurimum codicibus manu ſcriptis. σιτία ἐνστατικὰ enim in his omnibus deſiderantur, neque ὡσὰν ἄρμα, ſed ὡσὰν ῥῖνες legunt. Cui quoque lectioni videtur quadantenus fauere in Commentariis Galenus, licet obſcuriſſimis & corruptiſſimis verbis, vt cuiuis abundè patet, niſi ſi ὡσὰν ῥῖνα ſcriptum fuiſſe coniicias. Caluus codicum manu ſcriptorum lectionem eſt ſecutus.

28 πόνοι σιτίων ἡγείσθωσαν] Celeberrima eſt iſta & Hippocrate digniſſima ſententia, multiſque locis à Galeno celebrata, præcipuè verò initio libr. 2. ſalub. & libr. 5. & com. ad aph. 16. lib. 2. Sed maximè eius ſenſum aperit pluribus verbis Galenus ad extremum lib. 5. ſalub. vbi laborem hìc dici conuenientem & moderatam cuiuſque corpori exercitationem contendit, etſi antea libr. 2. & Com. aph. 16. libr. 2. per laborem vehementem motum, quam exercitationem vocant, intelligat. Sed Galenus illis ſalubrium libris hanc ſententiam inter aphoriſmos numerat, neque hìc à Galeno in Comm. legitur, etſi rectè hìc loco poſita videatur, & omnibus ſcriptis codicibus egregiè conteſtata. C Vt ſanè appareat hìc Galeni Commentarium eſſe fœdiſſimè mutilatum, quod planè indicant extrema illa verba, πρὸς ὑγείαν, quæ illic nullo modo quadrant, ſed ad contextum referri debent, vt legatur, πρὸς ὑγείαν, πόνοι σιτίων ἡγείσθωσαν, quomodo legunt exemplaria quædam manu ſcripta, quæ etiam ſecutus eſt Caluus & vetus interpres. Cuius etiam lectionis ferè ſuſpicionem iniiciunt Galeni verba initio libelli περὶ τοῦ διὰ μικρᾶς σφαίρας γυμνασίου, quibus hunc locum procul omni dubio ſubindicat. ὅλιον ἀγαθὸν ἐστιν εἰς ὑγείαν ὡς Ἱπποκράτης γυμνάσια, ἢ ὡς χρὴ τῶν σιτίων ἡγεῖσθαι αὐτά. & libr. 1. περὶ εὐχυμίας καὶ κακοχυμίας. ὥσπερ γὰρ ἀγαθὸν μέγιστόν ἐστιν εἰς ὑγείαν τὸ πρὸ τῶν σιτίων γυμνάσασθαι, οὕτω βλαβερώτατον ἅπασα κίνησις ἐπὶ σιτίοις, hoc eſt, quemadmodum enim exercitatio quæ cibos præcedit ſummum eſt ad ſanitatem bonum, ita omnis motio à cibis valde eſt noxia. Celſus quoque hunc locum innuit de exercitatione agens libr. 1. cap. 2. his verbis. Prima autem eius curatio exercitatio eſt, quæ ſemper antecedere cibum debet. Erotianus etiam hunc locum indicat, cùm πόνος dictionem explicat, & tria ſignificare contendit hoc velut exemplo D propoſito, πόνοι σιτίων ἡγείσθωσαν.

Sectio quinta.

1 Morbis naturæ medentur.

2 Natura ipſa ſibi per ſe, non ex cõſilio motiones ad actiones obeundas inuenit, partim quidem, vt nictare, partim verò etiam quibus lingua ſubſeruit, & quæcunque alia id genus. A nullo quidem edocta natura, citraq; diſciplinam, ea quæ conueniunt efficit.

3 Lachrymæ, narium humor, ſternutationes, aurium ſordes, oris ſaliuatio, ſputi eductio, ſpiritus ingreſſus, exitus, oſcitatio, tuſſis, ſingultus, non eodem prorſus modo fiunt.

4 Conſideranda quoque ſunt, vrinæ receſſus, & flatus, huiuſque alterius excretio, alimenti & tranſpirationis actio: & mulieribus, quæ iis inſunt, quæque in toto corpore accidunt, ſudores, pruritus, pandiculationes, & quæcunque id genus.

5 Humanus animus ad mortem vſque perpetuò producitur. Quòd ſi vna cum morbo incenſus fuerit, tum etiam ipſe corpus depaſcitur.

6 Morbi vna nobiſcum educati, in ſenectute, & maturatione, & ſolutione, & rarefactione deſinunt.

7 Medicatio eſt obluctantem eſſe neque conſentientem affectui. Sic frigidum & auxilio eſt, & quæ à calido ſunt, tollit.

8 Præceps atque acerba iracundia cor & pulmonem in ſeſe, & ad caput calorem & humorem attrahit. Animi autem tranquillitas cor relaxat.

9 Labor articulis & carnibus confert, viſceribus verò cibus & ſomnus.

10 Cura ac meditatio hominibus pro animi exercitatione eſt.

11 Ad vulnera ſanguinis concurrit, ſuccurrendum igitur vt vacuum expleatur.

12 In auris dolore, lana digito circumuoluta, vnguen calidum inſtilla, deinde interiori manus volæ lana impoſita, auri ſuppomito, vt aliquid ipſi exire videatur, deinceps in ignem immittito. In quo tibi æger ipſe fallendus eſt.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ.

1 Νούσων φύσιες ἰητροί.

2 Ἀνευρίσκει ἡ φύσις αὐτὴ ἑωυτῇ τὰς ἐφόδους, οὐκ ἐκ διανοίης. οἷον τὸ σκαρδαμύσσειν. τὰ δὲ καὶ ἡ γλῶσσα ὑπουργέει, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα. ἀπαίδευτος ἡ φύσις ἐοῦσα, καὶ οὐ μαθοῦσα τὰ δέοντα ποιέει. E

3 Δάκρυα. ῥινῶν ὑγρότης. πταρμοί. ὤτων ῥύπος. στόματος. σιάλου ἀναγωγή. πνεύματος εἴσοδος. ἔξοδος. χάσμη. βήξ. λύγξ. οὐ τῆς αὐτῆς πάντα πᾶσι τρόπου.

4 Οὔρου ἄφοδος καὶ φύσης καὶ ταύτης τῆς ἑτέρης τροφῆς καὶ πνοιῆς. καὶ τῇσι θηλείῃσιν, ἃ τούτοισι καὶ κατὰ τὸ ἄλλο σῶμα. ἱδρῶτες. κνησμοί. σκορδινησμοί. καὶ ὅσα τοιαῦτα.

5 Ἀνθρώπου ψυχὴ ἀεὶ φύεται [illegible] F ἐκπυρωθῇ ἅμα τῇ [illegible] ψυχὴ τὸ σῶμα φέρβεται.

6 Νοῦσοι ξύντροφοι [illegible] καὶ διὰ πεπασμοὶ λέπτοισι. καὶ διὰ λύσιν. καὶ δι' ἀραίωσιν.

7 Ἴησις ἀντιτείνειν, μὴ ὁμολογεῖν τῷ πάθει. τὸ ψυχρὸν καὶ ἐπικουρέει, καὶ κτείνει ἕκαστα ἐκ θερμοῦ.

8 Ὀξυθυμίη ἀνασπᾷ καρδίην καὶ πνεύμονα εἰς ἑωυτά, καὶ ἐς κεφαλὴν τὰ θερμὰ, καὶ τὸ ὑγρόν. ἡ δὲ εὐθυμίη, ἀφίει καρδίην. G

9 Πόνος τοῖσιν ἄρθροισι καὶ σαρκί. σῖτος, ὕπνος σπλάγχνοισι.

10 Ψυχῆς περίπατος φροντὶς ἀνθρώποισιν.

11 Ἐν τοῖσι τρώμασι τὸ αἷμα ξυντρέχει. βοηθητέον, ὡς τὸ κενὸν πληρωθῆναι. H

12 Ὠτὸς ἀλγέει, εἴριον περὶ τὸν δάκτυλον ἑλίξας, ἐγχεῖν ἄλειφα θερμόν. ἔπειτα ἐπιθεὶς εἴσω ἐν τῷ θέναρι τὸ εἴριον, τὸ οὖς ὑποθεῖναι, ὡς δοκέῃ τί οἱ ἐξιέναι. ἔπειτα ἐπὶ πῦρ ἐπιβάλλειν. ἀπάτη.

13 Γλῶσσα

A [13] Γλῶσσα χροιῇ σημαίνει. χλωραὶ γλῶσσαι, χολώδεες. τὸ δὲ χολῶδες, ἀπὸ πίονος. ἐρυθραὶ δὲ, ἀφ' αἵματος. μέλαιναι δὲ, ἀπὸ μελαίνης χολῆς. αὖαι δὲ, ἀπὸ ἐκκαύσιος λιγνυώδεος, καὶ μητρῶν μορίου. λευκὴ δὲ, ἀπὸ φλέγματος.

[14] Οὖρον ὁμόχροον βρώματι καὶ πόματι, καὶ ὡς ἔσωθεν ἐν. ἀπὸ τοῦ ὑγροῦ ξυντήξις.

B [15] Γλῶσσα ὁμόχροος τῇσι προστάσεσι, διὰ ταύτης γινώσκομεν τοὺς χυμούς.

[16] Ἢν ἁλμυραὶ σάρκες γευομένῳ, περιττώσιος σημεῖον.

[17] Ἢν τῶν μαζῶν αἱ θηλαὶ, καὶ τὸ ἐρυθρὸν χλωρὸν ᾖ, νοσῶδες τὸ ἄγγος.

[18] Ἀνθρώποισιν ἐν τοῖσιν ὠσὶ ῥύπος, ὁ μὲν γλυκὺς θανάσιμος, ὁ δὲ πικρὸς, οὔ.

C [19] Τὴν μεταμείβειν σύμφορον ἐπὶ τοῖσι μακροῖσι νουσήμασιν.

[20] Τὰ ἀσθενέστερα σιτία ὀλιγοχρονίας βιοτὴν ἔχει.

[21] Κεδμάτων τὰς ἐν τοῖσιν ὠσὶν ὄπισθεν φλέβας σχάζειν.

[22] Λαγνείη τῇ ἀπὸ φλέγματος νόσων, ὠφέλιμον.

[23] Θερμοκοιλίοισιν ἰσχυρὰ ποτὰ ἢ βρωτὰ, ταραχώδεα.

[24] Μελαίνης χολῆς, ὡς ὅμοιον αἱμορροΐς.

D [25] Τὰς ἐπαυξέας νούσους, μίξις.

[26] Ψύξις τὰ κατὰ κοιλίην σκληρύνει. μίξις τὰ κατὰ τὴν γαστέρα σκληρύνει.

[27] Ἐλλέβορον πιόντα θᾶσσον καθαίρειν ἢν θέλῃς, λούειν ἢ φαγεῖν.

[28] Τὸ αἷμα ἐν ὕπνῳ εἴσω μᾶλλον φεύγει.

[29] ῥῖγος ἀπὸ τῆς ἄνω κοιλίης. πῦρ δὲ ἀπὸ τῆς κάτω E μᾶλλον.

[30] Ἐπισπασμὸς, ἢν πνεύμων ξηρὸς, ἢ ὑγρὸν καῦμα. ἀπέεμον ξηραίνει καὶ ὕπνος πουλύς.

[31] Ψυχρότατον βρῶμα φακοί. κέγχροι. κολοκύνται.

[32] Ἕλκεα ἐκφύουσιν ἢν ἀκάθαρτος ἐὼν πονήσῃ.

[33] Γυνὴ, αἲξ, ἐλατήριον ἢ σικύον ἄγριον βεβρωκυῖαι, καὶ παιδίοισι κάθαρσις.

F [34] Εὐθέρμῳ βρωθὲν, ἔσωθεν ψύξις, ἔξωθεν πόνος. ἡλίῳ. πυρί. ἐσθῆτι ἐν ὥρῃ θερινῇ. τῷ δὲ ἐναντίῳ, ὡς ἐναντίως.

[35] Βρώματα τὰ μὲν ταχέως κρατεῖται, τὰ δὲ ἐναντίως.

13 Lingua humorum ſerum quale ſit indicat. Pallidæ quidem linguæ ex bilis redundantia fiunt (biliosſum autem à pingui) Rubicundæ verò à ſanguine, nigræ ab atra bile, valde reſiccatæ ex ſuccenſa fuligine & vtero, albæ autem ex pituita.

14 Vrina cibi & potus colorem refert, eſtque veluti humoris in corpore colliquatio.

15 Lingua humorum præſtantiam colore refert, ideoque per hanc ad humorum dignotionem peruenimus.

16 Carnes guſtanti ſalſæ, ſuperuacaneam quandam copiam indicant.

17 Si mammarum papillæ & rubra circa eas circumferentia pallida fuerit, morboſum eſſe vteri conceptaculum ſignificatur.

18 Aurium ſordes hominibus dulcis quidem lethalis, amara verò minimè.

19 In longis morbis ſolum vertere conducit.

20 Imbecilles cibi breuem vitam præſtant.

21 In diuturnis circa articulos præcipueq; coxendicem defluxionibus (quæ κέδματα Græcis dicuntur) venas in auribus poſteriores pertundere oportet.

22 Veneris vſus morbis à pituita confert.

23 Valentes cibi aut potus eos qui calido ſunt ventriculo perturbant.

24 In profluuio quod fit per ora venarum in ano ſanguinem fundere ſolita (Græci hæmorrhoida dicunt) velut quidam atræ bili affine effluit.

25 Morbos qui temporis ſucceſſu augentur & deteriores fiunt, coitus lædit.

26 Refrigeratio quæ in ventre continentur indurat. Coitus quæ ventre continentur indurat.

27 Veratrum epotum ſi celeriùs purgare voles, lauare aut cibum ſumere oportet.

28 Per ſomnum ſanguis ad interiora mag. ſ[illegible] cipit.

29 Ex ſuperioribus ventris partibus rigor, febris verò ex inferioribus ferè ortum ducit.

30 Aëris per inſpirationem attractio fit vbi pulmo ſiccus fuerit, aut æſtum conceperit. Immodicè euacuatum etiam ſomnus multus exiccat.

31 In frigidis cibis annumerantur lentes, milium, cucurbitæ.

32 Vlcera erumpunt vbi quis non purgatus exercitatione vtatur.

33 Si mulier aut capra cucumeris agreſtis ſuccum (elaterium dicunt) aut cucumim ſylueſtrem deuorarint, etiam pueri purgantur.

34 Impensè calido corpori cibo interna refrigeratio comparatur, ſole, igne, veſtitu, æſtiuo tempore, externa noxa. Contrario verò ſic contraria conueniunt.

G 35 Ex cibis hi quidem celeriter ſuperantur, illi verò contra.

[1] νούσων φύσιες ἰητροί] Hæc ſententia Hippocratis maieſtate digniſſima, indicat præcipuam eſſe naturæ vim in morbis profligandis, propulſandis & curandis, eiuſque beneficio & concoctiones procurari, & excretiones criticas ſolicitari, illique omnia quæ ſunt ad ſalutem, accepta referri oportere, cuius ſanè gratia omnia molitur. Quod certè egregiè explicat * Galenus lib. 3. de Criſibus, vbi hunc etiam locum adducit, vt & lib. ad Thraſybulum, his verbis ἀλλὰ καὶ ὅτι τὰ νόσους αὐτὴ κρίνει, καὶ ὅτι αἱ φύσιες τῶν νόσων ἰατροὶ, παλαιοῖς αὐτάρκως εἰρημένα, τί αὖ τι δέομαι ἐγὼ διηγεῖσθαι, hoc eſt, Quinetiam quod ipſa morbos iudicat, quodq; naturæ morborum ſunt medicatrices, quæ antiquis abundè dicta ſunt, quid me nunc recenſere opus eſt? φύσιν autem vocat Hippocrates, τὴν δύναμιν πᾶσαν ἧς διοικεῖται τὸ ζῶον intelligens, vt etiam explicat Galen. lib. de Criſ. Etſi φύσιν ab Hippocrate vocari τὸ δημιουργικὸν ἡμῶν αἴτιον, vt omnibus mos eſt, ſcribit Galenus lib. 9. de Placitis Hippocr. & Platonis, vbi huius etiam loci meminit. Nec eſt ab hac ſententia alienum quod ſcribit † Aretæus ἐν τῷ αὐτομάτῳ προθεσμίῃ τῆς φύσιος πάντα γίγνεται τὰ ἄκεα. hoc eſt, præfinito à natura tempore ſponte
H remedia omnia fiunt. Et quod ſcribit M. Tullius Tuſc. 3. ad corporum ſanationem multum ipſa corpora & naturam valere. Hunc quoque locum adumbrat Corn. Celſus †† ſcribens. In nullo quidem morbo minùs natura ſibi vendicare, quam ars poteſt, vt pote cùm repugnante natura, nihil medicina proficiat. Quod aliàs videtur ab Hippocrat. ἐν νόμῳ expreſſum. πρῶτον μὲν γὰρ πάντων δεῖ φύσιος. φύσιος γὰρ ἀντιπρησσούσης κενεὰ πάντα. hoc eſt, Imprimis quidem natura opus eſt, qua repugnante irrita ſunt omnia. Sic autem

* Cap. 8. † Cap. 4. lib. 2. de Cur. morb. diut. †† Cap. 1. lib. 3.

Cornelij Celſi locum prudenter emendare quidam mihi videntur, cùm priore loco fortuna legatur, quæ lectio etiam ferri poteſt. Exemplaria autem manu ſcripta quotquot adhuc videre licuit, nullam hic faciunt ſectionis quintæ diſtinctionem, vt nec Italica, quod ex Caluo patere poteſt. A

* ὁρμαὶ ἡ φύσις] ὁρμαὶ appetitiones naturales dicuntur quibus ad agendum impellimur, quæ ſolo naturæ impetu, non voluntate aut conſilio, in animantibus ducuntur. Innuit igitur Hippocrates impetus illos quibus ad obeundas functiones, aut ad mouendum, aut aliquid appetendum impellimur, à natura nobis eſſe inſitos, qua duce, citra vllam diſciplinam & abſque vllo doctore munia illa obimus. Vt rectè aliàs ab eodem [1] Hippoc. ſcriptum ſit, φύσιες πάντων ἀδίδακτοι. Quod etiam hunc in ſenſum accommodat [2] Gal. lib. 1. de vſu part. & longè pluribus verbis lib 6. loc. affect. [3] explicat, de hœdo matris vtero exciſo educto verba faciens, quod exemplum hic etiam poſtea repetit.

[1] *Lib. περὶ τροφῆς.* [2] *Cap. 3.* [3] *Cap. 6.*

τὰ δὲ καὶ ἡ γλῶσσα] Id de linguæ motione in edenda voce intelligendum, ac ad eius actionem obeundam ſubſeruientibus inſtrumentis. Cùm namque diſſectionum periti plurimum inter ſe diſſentiant, de muſculorum ad vocem facientium tum numero tum actione: id certè mirum ſubit, infantes abſque vllo magiſtro, voces ipſas imitari. Quod & in reliquis animalibus quæ vocem edere poſſunt etiam cernitur, vt copioſiùs ſcribit * Gal. lib. 6. de loc. affect. & lib. de fœtuum formatione. Hic verò exemplaria manu ſcripta quædam, τὰ δὲ καὶ ἡ γλῶσσα δὲ ὑπουργεῖ habent. Quam lectionem etiam agnoſcere videtur Gal. in Com. B

* *Cap. 6.*

ἀπαίδευτος ἡ φύσις ἐοῦσα] Gal. lib. 9. de Placitis Hipp. & Pl. huius loci meminit, ſed εὐπαίδευτος legit, quemadmodum & vetus interpres, vt ſenſus ſit, per ſe bene naturam edoctam, & citra vllam diſciplinam aut doctorem munia ſua obire, ſed ἀπαίδευτος in omnibus exemplaribus manu ſcriptis legitur. Neque verò eſt ab hoc loco alienum quod ſcribit M. Tullius lib. 2. de finibus. Ferarum natura non eſt illa quidem deprauata mala diſciplina, ſed natura ſua. Et quod ſcribit Galenus libr. quo probat animatum eſſe quod vtero continetur, his verbis. [illegible] C hoc eſt, Quod ſi quis à nobis naturæ rationes poſtulet, is ſciat eam per ſe edoctam & ex ſeſe addiſcentem omnia agere. Neq; enim à nobis facilè dicatur qua ratione in plantis vermes, aut ex equis & bobus veſpæ ac apes gignantur. Verùm à natura id ſimpliciter fit. Nam neq; quiſpiam aues volare docet, neq; nos aut intelligere, aut audire, aut videre. Sed tamen & aues volare, & nos abſq; diſciplina tum intelligere, tum cernere videmus. Ipſum enim naturæ opificium tum verbis explicari nequit, tum reconditum eſt, & longè noſtra cognitione abſtruſius. Quod idẽ etiam lib. de fœtuũ formatione, in ſummum opificis noſtri artificium reiicit. Idem quoq; lib. 1. de fac. nat. hunc locum his verbis adumbrat. [illegible] Quod eſt, Hippocrates igitur omnium quos nouimus, tum medicorum, tum philoſophorum princeps, vt qui primus naturæ opera nouit, hanc miratur & ſemper D celebrat, iuſtam nominans ſolamque animalibus ad omnia ſatis eſſe dicit, ipſamque per ſe edoctam, omnia quæ opus ſunt agere.

* σιάλου πολλοῦ ἀναγωγή] σιάλου πτύελος videtur legendum, poſteaque ἀναγωγή, ſicq; videtur legiſſe Galenus, contra tamen omnium exemplarium fidem. Sic ἀναγωγὴ pro ſputorum reiectatione ſumitur, vt ſæpè aliàs & in Coacis præſagiis ἀναγωγὴ φλεγματώδης dicitur pituitæ per os & tuſſim eductio. Etſi Galenus σιάλου ἀναβολὴν legendum ſuadet. σιάλου σίαλος autem oris ſaliuationem pro ſaliuæ reiectione diximus * Plinium ſecuti, qui purpuras dixit mutuo attritu lentorem cuiuſdam ceræ ſaliuare, quod κηρίζειν dixit †Ariſtot. explicans, etſi idem fauificare aut cerificare extulit, cap. 38. vt ſatis ex Ariſtotele patet, vbi tamen fœtificare in omnibus noſtris codicibus mendosè legitur.

* *Cap. 36. lib. 9.* † *Cap. 15. lib. 5. hiſt. anim.*

* οὔρων ἄφοδος] Sic legunt omnia quotquot videre licuit exemplaria. Galenus tamen οὔρων ἄφοδος legiſſe videtur, vt ἐκκρίσεις ſubaudiatur, quem ſecutus ſum, vt ſtercoris & cibi reliquiarum excretio intelligatur Quam etiam lectionem ponit vetus interpres. Caluus φύσις vitioſè legit, vt & in quibuſdam manu ſcriptis exemplaribus habetur. Quod ſequitur καὶ ὅσα τοιαῦτα, codices Regij manu ſcripti καὶ ſubticent, & ſequentibus iungunt. E

* ἀνθρώπου ψυχὴ] Hæc ſententia per ſanè difficilis & obſcura videtur, ob controuerſam & multis locis à Galeno agitatam ex ſummorum philoſophorum opinione animi naturam, nec dum tamen planè explicatam, ſed ingenua ignorationis confeſſione adumbratam. Quod præcipuè lib. de animi moribus & de fœtuum format. & lib. de fac. natur. ſubſtantia, vt hic quoque, palàm profitetur. Etſi aliàs non obſcuram de ea ſententiam profert, vereque diuinam eius originem facit, vt maximè videre licet in lib. quo probat animatum eſſe quod vtero continetur. A qua certè opinione non mihi omnino videtur abhorrere Hippocrates lib. περὶ σαρκῶν (quem alij περὶ ἀρχῶν vocant) vbi exagitatis communibus omnium opinionibus, ſublimem ac planè cœleſtem, neq; medicorum ſeptis concluſam hominis atq; animi originem facit, illiuſq; eſſentiam, quam caloris nomine donat, eſſe immortalem, cùm θερμὸν ἀθάνατον ponit. Sed certè reuocata ad Medicorum calculum ſententia, cum Hippocrati & Galeno animi natura nil aliud eſſe videatur, quam calor inſitus & à principio innatus, ex ſe perpetuo mobilis, animabili & ſpirituoſa natura indigeat ad motionis perennitatẽ fouendã & temperandam, cuius attractione, temperatione, ac veluti refrigeratione quadam, vitalitatis fontes rigantur & conſeruantur. Hinc ἀναπνοὴ ex Hippocrate. †† Galeno ἡ ἐμφύτου θερμασίας διαφυλακὴ καὶ ἐμψύξις ponitur, quod caloris innati efficientia, in qua vita conſiſtit, reſpiratione aut refrigeratio, veluti flabello quodam hoc eſt aere per inſpirationẽ & tranſpirationem immiſſo, ad ſui conſeruationẽ opus habeat. Eaque notione ipſius caloris innati perpetuam auctionem aut conſeruationem ex inſpirati aeris moderatione, ad mortem vſque fieri neceſſe eſt. Quod certè his verbis ſenſit Hippocrates lib. περὶ φυσ. παιδίου. [illegible] Longè verò apertius oſtendit Galen. lib. περὶ [illegible], vbi animi naturam ex Hippoc. mente profert, & magnam huic loco lucem affert, his verbis, [illegible] F G hoc eſt, Prouehetur autem ſermo ad Hippocratis principia, cum nos neque corpuſculorum moles & meatus corporis noſtri elementa ſtatuimus, neque motionis aut affectus cuiuſdam, neque alterius alicuius cauſæ ſobolem calorem ipſum eſſe dicamus. Verùm corpus totum conſpirabile & confluxile cenſeamus. Calidum autem non aſcititium, neque animantis ortu poſterius ſed ipſum primum, & ab initio genitum, & nobis innatum, & certè naturam ipſam ac animum nil aliud quàm ipſum cenſeas. Atque ſi ſtatus naturam per ſe & ſemper mobilem animo concipias, nihil aberraueris. Quorum ſingula ſeorſum ſunt diligenter explicata, & quæ inde de his aliunde diſcere liceat, in præſens tamen, quantum ſermonis connexio poſtulat, diſceptatione eſt peruestigandum. Cùm namque calidum innatum in perpetuo ſit motu, neque intrò ſolum, neque extra moueatur, alteram ipſius motionem altera ſemper excipit. Celeriter enim quæ intrò fit ſola ceſſaret & motu priuaretur. Quæ verò extra fit, ipſum hac ratione H

tione

A tione diſſiparet ac corrumperet. Cùm vero moderatè extinguatur & moderatè incendatur (vt inquit Heraclitus) hoc modo in perpetuo motu permanet. Accenditur igitur deorſum nutans & alimentum appetens. Vbi autem ſurſum attollitur & vndiquaq; diſſipatur, extinguitur. Cæterùm eum qui ſurſum & extra fertur motionis impetum, ac (vt ita dicam) à proprio principio explicationem quandam, quod natura calidum ſit, ſibi comparauit. Eum verò qui intrò & deorſum fertur, hoc eſt ad proprium principium viam, quod frigiditatis cuiuſdam particeps ſit. Frigido namque & calido temperatum eſt. Ac ex prima quidem ipſius caloris ratione, ipſum per ſe mouetur, eoque plurimum ad obeundas actiones indiget. Neque tamen ei paruam vtilitatem frigus exhibet. Calidum namque in altum tolli, ſimulque ſecum alimentum abducere natum eſt, ac niſi frigidum impedimento fuerit, etiam quàm lõgiſſimè procedere. Eiuſmodi autem caloris motioni impedimento eſt frigiditas, ne, dum extenditur, pereat. Periculum enim eſt ne præ leuitate & impetu ſurſum facto, ipſum à corporibus diſceſſionem pariat. At frigiditas retinet & prohibet, & nimiam huius motionis vehementiam aufert. Ex quibus & calidi ipſius perennitatem, ad eamque tutandam frigidi temperationem, ac veluti auctionem intelligas. Quod etiam clariùs libro de vſu reſpirationis ex duplici flammæ motu expoſuit. Eam autem eſſe oportere ad vitæ vſum calidi à frigido temperationem, id ſatis indicat reſpirationis vtriuſq; neceſſitas, quodque alioqui indeſinenter motum calidum B diſſiparetur, aut concepto incendio conflagraret, omniaq; depaſceretur. Id autem ſignificat quod ſcribitur, ἐπὶ δὲ ἐκπνοῇ ἅμα τῷ νοσήματι ἡ ψυχὴ τὸ σῶμα φεύγει. Quod certè vel inde pendet quod Hippocrates animantis ſanitatem in calidi & frigidi cum reliquis primis naturis moderata temperatione poſuerit, vt ſcribit Galen. lib. 8. de plac. Hippoc. & Plat. & lib. de rigore & tremore. Vnde etiam Galenus animi eſſentiam in primorum quatuor corporum temperatione conſiſtere ſcribit, libro de animi moribus, quod ad earum immoderationem noſtri corporis interitus conſequatur. Atque id ipſum eleganter ſcribit libro de vſu reſpirationis Gal. præcipueq; in calidi immoderatione cerni ſcribit. Quod totum huic loco valde quadrat. ὥσπερ δ᾽ εἰ καὶ τὴν οὐσίαν τῆς ψυχῆς ἀγνοοῦμεν, ἀλλ᾽ ἐκ διαιρέσεως [illegible] C [illegible] τήν τε οὐσίας ὅλης αὐτοῦ κένωσιν, καὶ τὴν τῆς θερμασίας ἀμετρίαν. hoc eſt, Etſi verò animi natura non eſt nobis cognita, nihilominus tamen ex diuiſione licet ratiocinari, ex his quæ euidenter ſunt cognita demonſtrationum ſumptionibus in vſum aſſumptis. Ex quibus hoc eſt, Spiritum in cerebri ventriculis contentum, ex duobus alterum ex neceſſitate eſſe, aut animi ipſius eſſentiam, aut primum eius inſtrumentum. Sed ſi primum cerebrum in ſe animi eſſentiam continet, & eam calorem eſſe innatum, neceſſe eſt, aut ſpiritum, aut totam conſtitutionis ipſius ſpeciem, aut ſi quæ ſit præter eam facultas incorporea. Sed hoc primum neceſſarium, vno aliquo inſtrumento, ex his quæ dicta ſunt, ad motiones vti, cùm ipſa prorſus impatibilis exiſtat, ea que mortis tempore affectis primis ipſis inſtrumentis ſoluatur. Quare aut læſa cerebri conſtitutione, aut ſimul ſpiritu qui in eo eſt, aut calido ſolo, mortem animantibus contingere D neceſſe eſt. Sed neque conſtitutio celeriter aliter quàm per caloris immoderationem (vt oſtendimus) offendi poteſt, ac neque ipſa multò magis caliditas, ac neque quod reliquum eſt ad hæc tertium, ſpiritus, alterius repentinæ corruptionis cauſam externam habere poteſt, præter eas quæ ante dictæ ſunt, videlicet totius ſubſtantiæ vacuationem, & caloris immoderationem. Quod autem animus auctionem accipiat & ſpiritu nutriatur, ſcribit ita Galeno lib. quod animal ſit quod in vtero continetur. τὸ γοῦν ζῷον διοικούμενον ὑπὸ ψυχῆς καὶ φύσεως, καὶ τροφῆς, καὶ πνεύματος. τρέφεται μὲν γὰρ ἡ ψυχὴ πνεύματι, τροφῇ δὲ ἡ φύσις εὑρίσκεται ἡ καὶ τὸ ἐν τῇ μήτρᾳ πάσαις ταῖς οἰκονομίαις χρώμενον, καὶ ταῖς πρὸς τὴν τῆς ψυχῆς κίνησιν, καὶ ταῖς πρὸς τὴν τῆς φύσεως αὔξησιν. hoc eſt, Cum igitur animal ab animo & natura regatur, & alimento, & ſpiritu (animus quippe ſpiritu, natura verò humidis & ſiccis alimentis nutritur) deprehendetur certè quod in vtero eſt his omnibus adminiſtrationibus vti, tum his quæ ad animi motionem, tum etiam iis quæ ad naturæ incrementum ſpectant. Exemplaria porrò manu ſcripta Regia præcedentis ſententiæ extrema his coniungunt, & longè aliam lectionem faciunt, ὅτι τοιαῦτα ἐν ἀνθρώπου ψυχῇ φύεται μέχρι θανάτου, vt illa ad naturales actiones referantur, quæ in homine ſemper ad mortem vſque re-E pullulant. φύεται verò Galenus in Exegeſi [illegible] exponit, hanc lectionem haud dubiè ſubnotans, vt vitioſa ſint exemplaria quæ φέρεται legunt, & αἷμα pro ἅμα.

†† *Lib. de vſu reſpirat.*

νοῦσοι ξύντροφοι] Vt non de omnibus morbis intelligenda eſt hæc ſententia, ita de iis accipi poteſt qui in iuuentute affligunt, & in ſenectute deſinunt. Quod videtur per ξυντρόφους νόσους innuere, quaſi vna nobiſcum educatos, aut familiares & aſſuetos intelligat. Sunt enim morbi quidam iuuenibus familiares, qui ætatis commutatione & beneficio in ſenectute deſinunt, velut cephalææ, heterocraniæ, & epilepſiæ. Sic etiam ſcribit Hippocrates in Progn. iuuenes ex aurium inflammationibus ſenioribus potiùs interire & ex plurimis aliis ſuppurationibus, ob febrium & delirij vehementiam, ſenes verò minùs morbis acutis & febribus tentari, aph. 14. lib. 1. Quæ ſolutio ætatis mutatione contingit, non ſecus ac tempeſtatum commutatione morbi propulſantur, ſcripſitque Hippocrates æſtiuos morbos hyeme ſolui, velut eos qui hyeme contracti ſunt, æſtate. Cæterùm exemplaria quædam manu ſcripta hic ſe-F ctionis quintæ indicaturam adſcribunt.

ἴσχειν αἰτίην] Hæc ſententia ex media Hippocratis œconomia ducta eſt, ſiue ad Medicum, ſiue ad ægrum ipſum referatur, quemadmodum ſcribitur lib. 1. Epid. ὑπεναντιοῦσθαι τῷ νοσήματι τὸν νοσέοντα μετὰ τοῦ ἰητροῦ χρή. Qui locus hic valde propriè quadrat, iſtúmque mirè explicat. Hucque referri debet quod ſcribitur ab Hippocrate lib. de nat. humana. τὸν δὲ ξύμπαντα χρόνον δεῖ τὸν ἰητρὸν ἐναντίον ἵστασθαι τοῖσι καθεστεῶσι καὶ νοσήμασι καὶ εἴδεσι, καὶ ὥρῃσι, καὶ ἡλικίῃσι, καὶ τὰ συντείνοντα λύειν, καὶ τὰ λελυμένα συντείνειν. οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα τὸ κάμνον ἀναπαύοιτο, ἥ τε ἴησις τοῦτό μοι δοκεῖ εἶναι. hoc eſt, In totum verò Medicus noſſe debet tum inſtantibus morbis, tum naturis, tum temporibus, & ætatibus ſe opponere, & quæ diſtendunt ſoluere, & ſoluta intendere. Hac enim vel maximè ratione quod affligit quietem accipiet, & ea mihi videtur eſſe curatio. Rurſuſque τὴν δὲ ἴησιν χρὴ ποιέεσθαι ἐναντιούμενον τῇ προφάσει τῆς νόσου. οὕτω γὰρ ἂν λύοιτο τὸ τὴν νόσον παρέχον ἐν τῷ σώματι. quod eſt, Horum igitur curatio procuranda eſt, ſe cauſæ morbi opponendo. Hac namque ratione quod corpori morbum exhibet ſolutionem accipiet. Et quod lib. περὶ φυσῶν ſcribitur, εἰ γάρ τις εἰδείη τὴν αἰτίην τοῦ νοσήματος, οἷός τ᾽ ἂν εἴη προσ-G φέρειν τῷ σώματι ἐκ τῶν ἐναντίων ἐπιστάμενος τῷ νοσήματι. hoc eſt, Si quis enim morbi cauſam nouerit, is facile poterit quæ corpori conducunt præſidia adhibere, contraria morbo opponens. Sic enim mihi locus ille legendus videtur contra omnium exemplarium fidem. Hic verò præcipuè Galeni ſenſum eumque plauſibiliorem ex codicibus publicatis ſecuti ſumus contra omnium exemplarium manu ſcriptorum fidem, quæ tamen ſecutus videtur Caluus, iiſque etiam conſentit vetus Interpres.

ἐξ ὀργῆς] Galenus huius lectionis ſenſum probat, ἐν ὀργῇ ἡ καρδία καὶ ὁ πνεύμων ἀνασπᾶται καὶ εἰς ἑαυτὰ καὶ εἰς κεφαλὴν τό τε θερμὸν καὶ τὸ ὑγρόν vt ſignificet in iracundia internum eſſe quendam caloris & humorum motum, & ad cor pulmonemque ferri. Vnde & iram circumſcribunt philoſophi ζέσιν τοῦ κατὰ τὴν καρδίαν θερμοῦ, vt ſcribit Galenus lib. 6 de plac. Hippoc. & Plat. Quod etſi certè verum eſt & hac dictione apertè declaratur, iſta tamen locutione, ἐξ ὀργῆς ἀνασπᾶ καρδίην καὶ πλεύμονα εἰς ἑωυτό, quæ omnibus in codicibus adeò conſtans eſt, primus ille ad iracundiam impetus indicari videtur, quo caloris eſt humoris ad interiora concurſio fit, pri-H maque illa motio ac vindictæ appetitio, qua cor in ſe contrahi quodammodo videtur, deinde verò efferueſcente calore diffundi & vndique dilatari, vnde & ſanguinis & caloris & ſpiritus toto corpore fit diſperſio. In animi autem tranquillitate & gaudio ſecus fieri cernitur, in quibus cor adeò relaxatur ac diffunditur, vt plæroſque gaudio exanimatos eſſe hiſtoriis teſtatum ſit, ideoque ab Aureliano ſæpius ἔκχυσις & animi laxatio dicatur. Hinc verò mihi valde propriè Hippocrates θυμοειδοῦς facultatis, vel ex hoc loco, cor originem eſſe indicare videtur, quod & aliàs probat Galenus lib. 6. de placitis Hippocr. & Plat. Exemplaria manu ſcripta ὅταν ἐκ θερμοῦ τοῦ ἐξ ὀργῆς ἀνασπᾶ legunt, manifeſto certè vitio. Quam lectionem etiam ex codicibus Italicis ſecutus eſt Caluus. θερμὰ verò cùm dicit, calorem & ſpiritum ſignificare videtur, vt τὸ ὑγρὸν ſanguinem humores omnes complexum. Galenus verò ἀφίειν legit, eo ſenſu, vt in gaudio iſta, hoc eſt calor, ſpiritus & ſanguis cordis penetralia relinquant & deſerant. Cætera tamen exemplaria omnia [illegible] habent.

[illegible]] Codex vnus Regius manu ſcriptus [illegible] legit manifeſto vitio. Galenus [illegible] habet, quem ſecuti ſunt A
omnes Interpretes, cùm cætera omnia exemplaria [illegible] habeant.

[illegible]] Hæc ſententia innuit mentis agitationem, commentationem ac meditationem, animi quandam eſſe exercitationem, in qua animus velut expergiſcens, mentis aciem acuit, excolitur & exercetur. Is enim corporis emeritis ſtipendiis tanquam vinculis exutus, cogitatione ad ſeipſe reuocatur, ſecumque, (vt dicitur) viuit, eoque magis ſi doctrinæ aut ſtudij pabulum aliquod acceſſerit. Ideoq; quibus in morbis mens velut obſtupeſcit & ſomno grauatur, ea intenta animi cogitatione ſolicitanda eſt, & velut ad officium reuocanda.

[illegible]] Id de nimio ſanguinis in vulneribus profluuio dici videtur, cui occurrendum per medicamenta idonea & concepta linamenta, aut penicillos conuenit, quo ſic ſanguis veluti vitæ theſaurus. Exemplaria manu ſcripta pro [illegible] quædam [illegible] habent, alia [illegible], nonnulla etiam recentiora [illegible], Galenus [illegible].

[illegible]] Hæc ſententia commodam inflammationis aurium curationem docet, quoniam interdum ad dementiam præcipitat. Quod autem in extremo additur [illegible], varium & explicatum apud Galenum ſenſum habet. Quidam enim ad ægrotum deceptionem referri volunt, dum lanam liquore imbutam tanquam inutilem in ignem immitti à medico exiſtimant, cùm tamen id experiendi odoris gratia fit. Quem in ſenſum quodammodo videtur inclinare Galenus. Quidam etiam de ſtupefacientibus medicamentis quæ neceſſarium interdum in huiuſmodi aurium inflammationibus vſum habent accipiunt. Mea tamen ſententia hæc dictio ſuppoſititia, neque Hippocratis ingenuitatem reſipere videtur, quod & Galeno viſum eſt, nec in exemplaribus Italicis (vt ex Caluo patet) locum habet. Aut certè eam Caluus Galeni iudicio fretus reiecit, quod magis auguror, cùm ea noſtris in omnibus manu ſcriptis codicibus conſtanter retineatur. Animaduerſum verò eſt, exemplaria quædam [illegible] pro [illegible], & [illegible] pro [illegible] habere. [illegible] verò Galenus in Exegeſi [illegible] exponit. Qua notione etſi pluribus in locis ſumitur apud Hippocratem, hunc tamen præcipuè locum mihi in Exegeſi ſubiudicare videtur, vt & in Commentario [illegible] exponit. B

[illegible]] Hoc loco ſanè poſt linguæ nigredinem eiuſdem magnam reſiccationem ex ſuccenſa fuligine ponens, indicare videtur eiuſmodi linguam ex magno febrium ardentium incendio fieri, nempe nigram valdeque reſiccatam. Quem in ſenſum hunc locum vſurpare videtur Galen. lib. 8. de placitis Hippocr. & Plat. his verbis, [illegible Greek] hoc eſt, Horum quippe inueniendorum occaſiones ipſe præbuit, non ſecus ac cùm ex linguæ coloribus corporis affectiones dignoſcendas edocet, nigras eas ex fuliginoſa aduſtione fieri dicens. Quemadmodum enim in rebus externis, fuligo circa lucernas, faces, aliaque multum pinguia gigni conſueuit, ita in animantium corporibus, ſæpenumero ex aſſatis humoribus præcipueque pinguibus, quid fuligini affine gignitur. Sic enim mihi locus ille & legendus & intelligendus videtur, contra omnium codicum & interpretum fidem. Idem quoque in Commentario innuere per hæc verba videtur Galenus, [illegible Greek] hoc eſt, [illegible] autem dicit, quod eſt abunde reſiccatas ex febre vrente, quæ ad inſtar ignis fuliginem adurens, fuligini potius quam vapori ſimilem exhalationem efficit, ideóque etiam nigræ plærumque eiuſmodi linguæ apparent. Vt ſunt autem huiuſmodi reſiccatæ linguæ veluti gradus quidam, ita & quæ ex febrium ardentium fuliginoſo incendio reſiccationem cum nigredine coniunctam habent non parum ſuſpectæ ſunt. Qua de re ampliùs ſcriptum eſt in Cois Prænotionibus [illegible] meminit. C D

[illegible]] [illegible] legunt omnia exemplaria publicata, ſcripta verò [illegible], quæ etiam ſecutus eſt Caluus & vetus interpres. Per [illegible] autem hîc omnis poculentus cibus intelligendus venit, vt ſunt [illegible] & ſorbitiunculæ, vt per potum omne humidum ſua natura corpus alere aptum ex aph. 11. lib. 2. Quod ſequitur varie legitur. Publicata exemplaria cum manu ſcriptis conſentiunt, & [illegible] legunt, vt ſit vrina velut humoris in corpore contenti colliquatio. Quædam [illegible] habent, vt vrina talis eſſe conſueuerit, qualis eſt humidi colliquatio. Quæ ſanè eandem ſenſum habent. Vrina namq; ſemper earum partium quæ in corpore colliqueſcunt, colorem præ ſe fert, eumque in ſenſum explicat Galenus. Vetus etiã interpres aliam ſecutus lectionem videtur, ac pro [illegible] legiſſe, vt ſit vrina veluti humidi intus potione accepti colliquamentum, deductio, expreſſio, ac [illegible] renum beneficio accepta. Quam opinionem ex Hippocrate tuetur Galenus aduerſus Eraſiſtratum, Aſclepiadem & Lycum lib. 1. & 2. de fac nat. E

[illegible]] [illegible] hîc humoris excellentiam, principatum aut dominium ſignificat, præſtantiam dixi, abundantiam quæ cæteris præſtat intelligens. [illegible] namque præcelle, antecellere ac præſtare ſignificat. Galenus hac dictione quoq; humorum linguam attingentium exundantiam intelligere videtur, ſiue ventriculo refundantur, ſiue in ea concreti ſint, ſiue eam leuiter circumcirca alluant. indeque ex eo qui cæteris præſtat, humoris in toto corpore redundantiam æſtimari vult Hippocrates. Interpretes quidam extenſiones & diſtenſiones dicunt, humorum copiam intelligentes. Ex quo [illegible] legiſſe videntur. Caluus [illegible] aut certè eam dictionem ad propinqua & externa quæ linguæ prætenduntur eamque inficiunt retulit, cùm tamen ad eos qui in corpore continentur ſi eos ſpectare debeat, vt ſcribit Galenus. Exemplaria manu ſcripta [illegible] habent & [illegible], in quo cum publicatis conſentiunt, idque ad linguam melius referri videtur, quàm ad [illegible], quod faciunt quæ [illegible] legunt exemplaria, etſi Galenus eam lectionem ſecutus videtur. F

[illegible]] Hîc [illegible] de ſupercaneа alicuius humoris redundantia dicitur, cuius ſapore lingua imbuta eſt. Exemplaria Regia manu ſcripta recondiſſima [illegible] non legunt, quod tamen habent cætera non peræque vetuſta. Quædam etiam hanc ſententiam ſuperiori coniungunt, quod etiam fecit vetus Interpres.

[illegible]] Hac ſententia tanta mammarum cum vtero conſenſio indicatur, vt ex earum indicatura de toto vteri habitu iudicium ferri poſſit, non ſecus ac ex lingua, redundantem in toto corpore humorem æſtimari voluit Hippocrates.

[illegible]] Aurium ſordes cur ſecundum naturam amaræ ſint, ſcribit * Ariſt. in Quæſt natur. †Ruſus ob vapores bilioſos qui ſua lenitate in cerebrum feruntur, & ad aures præcipitant, amarorem creari ſcribit. Dicitur autem [illegible] aut [illegible] †† Rufo Epheſio, cerumina aut marmorata veteres Latini appellabant. Apollonius autem in lib. de mirabilibus hiſtoriis refert Ariſt. in Quæſtionibus phyſicis explicuiſſe cur mortuis dulces aurium ſordes euadant. G

Sect. 32. quæſt. 4. † *In introductione Medic.* †† *Lib. de partib. hom.*

[illegible]] Sic legunt quotquot adhuc licuit videre exemplaria tum publicata, tum manu ſcripta. Vetus tamen interpres [illegible] legiſſe videtur cùm terram connatricem vertit. Quam lectionẽ fortè ſecutus videtur Iunius Craſſus cum ſolam patrium vertere dixit. Quædam etiam exemplaria [illegible] habent. Locum autem morbum fouentem & qualitatibus cum eodem conuenientem intelligunt. Huc autem reſpexiſſe videtur Plinius lib. 28. cap. 4. cùm ſcribit. Equitatio ſtomacho & coxis vtiliſſima, phthiſi nauigatio, longis morbis locorum mutatio. Neque verò alienum eſt quod ſcribit M. Tullius * de amore tollendo. Adducendus etiam nonnunquam ad alia ſtudia, ſolicitudines, curas, negotia, loci denique mutatione, tanquam ægroti nõ conualeſcentes, ſæpe curandus eſt. Erotianus autem hunc locum haud dubiè ſubnotat, cùm [illegible] explicat. [illegible] H
[illegible] ſolum vertere ac mutare dicitur. * *Tuſc. 4.*

[illegible]] Hîc imbecilles cibi qui parum nutriũt dicuntur, non ſecus ac infirmos cibos & imbecilliſſimam materiam vocat † Celſus, in qua minimum eſt alimenti, vt olus. Sic [illegible] dicitur lib. de rat. vict. in morb. acut. quæ paucum corpori alimentum exhibet. Contra verò valentiſſimus cibus Celſo dicitur, in quo multum eſt alimenti, quemadmodum non rarò Hippocrates [illegible] quæ paulò plus nutrit vocat, eamque humidæ & ſiccæ opponit lib. [illegible], & [illegible] valentiores ſorbitiunculæ, & quæ paulò pleniùs nutriant dicuntur lib. [illegible] Alter autem [illegible] ſumpræ ſunt antea. * Hîc verò pro [illegible] quædam [illegible] legunt, quod agnoſcit etiam vetus Interpres.

† *Cap. 14. lib. 2.* * *Aph. 16. ſect. 4.*

A [15] κεδμάτων] κεδμάτων dictio ex penitiſſimo Hippocraticæ œconomiæ penu deſumpta eſt, diuturnaſque in omnes articulos præcipueque coxendicem defluxiones ſignificat. Quod præter ea quæ in Commentario ſcripta ſunt, teſtatur in Exegeſi Galenus: κέδματα τὰ ἐκ ῥεύματος χρονίως διαθέσεις ἀπὸ περὶ τὰ ἄρθρα σύμπαντα, ἐξαιρέτως περὶ τὰ κατ' ἰσχίον. Eſt & in Hippocratis ſcholio quodam manuſcripto. κέδμα ὁ χρόνια περὶ τὰ ἄρθρα ῥοώδης διάθεσις, τινὲς δὲ, τὰ περὶ τὰ γεννητικὰ μόρια. Quod certè ex Heſychio ſumptum videtur, apud quem legitur κέδματα αἱ χρονιώτεραι διαθέσεις, τινὲς περὶ τὰ ἄρθρα. οἱ δὲ περὶ τὰ γεννητικὰ μόρια. Ἱπποκράτης. Erotiano quoque κέδματα λέγονται αἱ χρονίαι περὶ τὰ ἄρθρα διαθέσεις. Et Varinus, κέδματα τὰ χρόνια ῥεύματα λέγει ὁ Ἱπποκράτης. τινὲς δὲ ὁ ψελλός: χρόνια δὲ ῥεύματα τὰ κέδματα τυγχάνει. Quæ ſanè occaſionem Caluo dederunt vt κέδματα deſtillationes longas nudè admodum expreſſerit. Vtitur ea dictione Hippocr. lib. 1. de morb. & lib. 7. Epid. præcipueq; lib. de aëre loc. & aq. vbi in κεδμάτων quoque curatione venas ſecundum aures ſecare iubet. Et lib. περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον, eorum ortum ex defluxionibus indicat.

[16] λαγνείη] In hunc ſenſum ſcribitur ab Hippocrate lib. 1. περὶ διαίτης. λαγνείῃ ὕδατος ἐφόδοισι χρηστέον, πλείονι, ἐν δὲ ταῖς τοῦ πυρὸς ἐπικρατείαις, μείονι hoc eſt, Venere vtendum eſſe in aquæ acceſſionibus copioſiore, in ignis autem impreſſionibus pauciore. Hunc verò locum ſubindicat † Aëtius lib. 3. his verbis, Ἱπποκράτης δὲ οὕτω λέγει, ὅτι τοῖς ἀπὸ φλέγματος νοσήμασιν ἡ κρατίστη τὸ ἀφροδίσια ἐστί. Quæ verba etiam ex Rufo in ſuum vſum tranſtulit †† Oribaſius lib. 6. Collect. ††† Paulus quoque lib. 1. eundem locum contraxit, his verbis, καὶ τοῖς ἀπὸ φλέγματος νοσήμασι μίσγεσθαι, κράτιστόν ἐστι. id eſt, & morbis pituitoſis coitus optimus. Quæ iiſdem verbis expreſſit Oribaſius Synopſeos lib. 1. cap. 6. Cur verò veneris vſus morbis ex pituita commodet, indicat Ariſt. in * Quæſt. natur.

† *Cap. 8.* †† *Cap. 38.* ††† *Cap. 35.* * *Quæſt. 51. Sect. 1. & quæſt. 17. Sect. 4.*

[17] ἀφροδισιάζοντι] Sic legunt reconditiſſimæ membranæ manuſcriptæ cum publicatis. Duo verò codices paulò recentiores Regij, παιδίοις habent.

[18] μελαίνης χολῆς] Senſus eſt, profluuium ſanguinis per ora venarum quæ in ano ſunt, atræ bilis quiddam ſimile profundere; ideoq; atra bile vexatis bono eſſe, vt ſcribitur placito 11. & 21. lib. 6. Græci autem profluuium huiuſmodi hæmorrhoida vocant, eoq; nomine ſymptoma illud vocauerunt, vt ſcribit Gal. lib. περὶ μελαίνης χολῆς. Quòd autem huiuſmodi ſanguinis profluuium atra bile vexatos leuet, quia atræ bili affine quiddam effundatur, ſatis indicat Galenus com. ad aph. 25. lib. 4. hunc locum tacitè ſubindicans, his
C verbis, ἐχρῆν δὲ καὶ ὅπως ἀκοῦσαι τὰ μέλανα, καθάπερ αὐτὸς ἐπὶ τῶν αἱμορροΐδων ἐν ταῖς ἐπιδημίαις ἔλεγεν, ὡς ὠφελοῦσι τὰ μελαγχολικὰ πάθη. τῆς γὰρ ἤδη μελαγχολίας ἤδη γεγενημένης, ἴαμα μέγιστον ἐστὶν αἱμορροΐς, μελλούσης δὲ κώλυμα. hoc eſt, Nigra autem eo ſenſu accipere licet, quo ipſe in Morbis vulgaribus de hæmorrhoidibus dixit, eas melancholicis affectibus eſſe præſidio. Re vera enim melancholiæ iam factæ maximum eſt remedium ſanguinis per ora venarum quæ in ano ſunt profluuium, quòd hæmorrhois dicitur, & futuræ quidem impedimento. Ex quibus Galeni verbis, ſanguinem atrum & craſſum qui in huiuſmodi profluuiis effunditur, atræ bili affinem eſſe intelligitur, velut ſcribitur Rufo Epheſio (lib. 1. de partib. hom) τὸ μέλαν αἷμα αἱμορροῖς χολῶδες. Porrò quod ad ſcriptionem attinet, exemplaria quædam αἱμορροῒς habent, alia αἱμορροΐδες, eodem ſanè ſenſu. Nos ſanè publicatam & pluribus codicibus conteſtatam lectionem retinuimus, eamq; magis plauſibilem, quam ſecutus etiam videtur Caluus, etſi iſtam ſententiam ſuperiori coniunxit.

[19] τοῖς ἐπιληπτικοῖς νέοισι] Etſi ambiguè ſcripta eſt hæc ſententia, ſic mihi tamē ex Galeni mente accipienda videtur, cùm alios omnes
D interpretes reprehendat, qui iſta de veneris vtilitate explicabant. Quò magis mirandum eſt quoſdam eam in ſententiam delapſos, vt his morbis veneris vſum conſulerent. Quibus certè vel apertiſſimis verbis refragari Galenus videtur in Com. Neq; verò comitiales ex venere, ſed ex ætatis mutatione vtilitatem accipiunt, cùm coitus velut parua quædam ſit epilepſia, vt ex Democriti ſententia ſcribit Gal. Huc accedit vetuſtiſſimorum manuſcriptorum codicum lectio, qui ψύξει addunt, vt inde refrigerationem atque adeò læſionem adeſſe velint. Quos ſecuti ſunt Caluus & vetus interpres. Et certè exemplaria Regia omnia hanc ſententiā ſic legunt, τοῖς ἐπιληπτικοῖς νέοισι μίξις ψύξει, ὥσπερ καὶ μίξις τὰ ἐκ τῆς κοιλίης ταράττει. Præter quàm quòd vnum recentius ψύχει pro ψύξει habet. Quæ ſanè lectiones omnes ex iſta Galeni explicatione deductæ non malè videntur, quæ ſic legi debet, ἐκ γὰρ τῆς ἀφροδισίας ποτὲ τῇ ψύχει μίξις ἰσχάζει. ** Aëtius verò iſta ad veneris vtilitatem retuliſſe videtur, atque iſtam ſententiam ſubindicaſſe his verbis, καὶ τοὺς ἐπιληπτικοὺς ὀνίνησι τὸ μίγνυσθαι, καὶ ἁρμοζόντως τὴν κοιλίαν ἐκταράσσουσι τῷ μεταβολῇ τὰ ἄλλα. Quæ etiā ſumuntur ex Oribaſio libro Collect. 6. cap. 38. ** *Cap. 8. lib. 3.*

E [20] ψύξει] Exemplaria manuſcripta hanc ſententiam cum ſuperiore includunt, vt oſtendimus, atque eam quæ poſtea ſequitur ſilentio prætereunt, μίξις τὰ ἐκ τῆς γαστρὸς ταράσσει. Quod etiam ad Italicos codices peruenit. Eam namque omiſit Caluus & vetus interpres.

[21] ἰσχνὸν πῖον] Exemplaria manuſcripta, ἔσωθεν λεῖον ὁ φάρυγξ habent. Quam etiam lectionem ſecutus videtur Caluus & vetus interpres. Recentiores etiam quædam membranæ ſic legunt, ἰσχνὸν πῖον ἔσωθεν, καὶ ἢν δὲ λεῖος ὁ φάρυγξ. Quæ lectio ex priore deducta videtur. Quædam etiam poſt λεῖος diſtinguunt, & ὁ φάρυγξ τὸ αἷμα manifeſto vitio habent.

[22] ἐπισπασμὸς] Hic ἐπισπασμὸς aëris per inſpirationem attractionem ſignificare videtur, quod Galenus per εἰσπνοὴν explicat. At inſpirationis nomine & expiratio intelligenda eſt, vt tota reſpiratio comprehendatur, quæ ſanè reſiccato & æſtuante pulmone augetur & increbreſcit, vt non malè etiam vox ad celerem & crebram ſpirationem referri poſſit. Eam autem vel hic præcipuè per inſpirationem deſignat, quòd in incendiis internis aëris frigidi attractione maior vtilitas ſentiatur, ideoque magis neceſſaria videatur.
F Quòd ad ſcriptionem attinet, exemplaria multum variant. Galenus hanc lectionem retinet, ἐπισπασμὸς, πνεύμων, ξηρὸς καῦμα. Reliqua publicata exemplaria ἐπισπασμὸς, ἢν πνεύμων ξηρὸς, ἢ ὑγρὸς καῦμα ὑπίεσεν. Quæ lectio valde eſt deprauata, etſi codicibus manuſcriptis ferè atteſtata. Sic enim habent membranæ omnes reconditæ, ἐπισπασμὸς, ἢν πνεύμων ξηρὸς ᾖ, ἢ ὑγρὸς καῦμα ὑπέρρεεν. Quam etiam lectionem aliqua ex parte ſecutus eſt vetus interpres. Ex quibus omnibus ne genuini ſenſus quicquam eliciat, vt nec ex Calui interpretatione, qui eam lectionem ſecutus videtur. Et certè ξηρὸς καῦμα legendum eſſe apparet ex Galeni lectione, aut ſimpliciter καῦμα, vt ſenſus ſit. Per inſpirationem frigidi aëris attractionem fieri vbi pulmo reſiccatus fuerit, aut ardorem ſenſerit, aut inflammatione laborarit quod noſtra interpretatione aſſecuti ſumus. In eo verò quod ſequitur Galeni ſenſus ſeruandus eſt, cùm reliqua exemplaria tum publicata, tum manuſcripta vitioſa ſint. ὑπίεστος autem ſupra modum extenuatus & vacuatus dicitur *** Galeno κατακενωθεὶς καὶ ὑπεργυμνωθείς, vt & ὑπεκένωσε ὑπεκκενώσας. Qua dictione vtitur Hippocr. lib. περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον. ὑπεκένωσε καὶ κενοῖ iungit Galenus in libro de ſang. miſſione aduerſus Eraſiſtratum. ὑπίεσεν etiam ὑπερκενωθεὶς καὶ τὸ σῶμα αὐτὸν expli-
G cat Varinus. Hanc verò dictionem velut verè Hippocraticam ſic explicat Galenus in Exegeſi, ὑπίεστος ὁ ὑπερκενωθεὶς ἄνθρωπος καὶ αὐτὸ ὑπεκένωσε. οὕτως γοῦν ἐξηγεῖται νῦν, καὶ τὸ ὑπίεσεν ἰσχναίνει. Quibus verbis haud dubie hunc locum ſubindicat, etſi alia lectione & ſenſu vtitur, vt ſignificet immodicam vacuationem extenuare. Quæ lectio ſanè vt eſt valde plauſibilis, nullis tamen exemplaribus eſt conteſtata, niſi quod exemplaria manuſcripta pro ξηραίνει ἰσχναίνει quoque habent. Quam lectionem ſecutus eſt Caluus & vetus interpres, & καὶ ὕπνος πυρὸς legunt. Vitioſa verò ſunt quæ ὑπερξηρᾶ aut ὑπίεσεν legunt, quæ tamen ſecutus eſt Caluus.

*** *In Exeg.*

[23] ἴκελα ἐκχύσιας] Hic πόνος omnem vehementem motum, quam exercitationem nominant, ſignificat, vt & aph. 16. lib. 2. ideoque τὰ γυμνάσια explicat Galenus. Similis autem eſt ſententia apud Theophr. lib. de ſudoribus, iſtumque locum ſubindicat Gal. Com. ad aphor 20. lib. 3. Idem quoque extremo lib. 5. ſalubrium calidis & humidis naturis cùm ſe ab otio ad exercitationes transferunt, id
H quidem ante vacuationes fieri diſſuadet, quòd alioqui morbis plurimis ex plenitudine tentarentur. Quod etiam ſcribit Com. ad aph. 20. lib. 3. Caluus certè longè aliam notionem neque Hippocratis mentem aſſecutus eſt.

[24] γυναῖκα] Exemplaria omnia manuſcripta cum publicatis καὶ παιδίοις τίτθης legunt, vt hac lectione tum mulierem & captantis tum etiam pueros lactentes purgari indicetur. Galenus puerorum purgationem tantum ponit. Elaterium autem non tantum cucumeris agreſtis ſuccum, ſed & omne medicamentum aluum deorſum purgans ſignificat, vt ſcribit Galen. in Exeg. Quod fortè Gazam mouit vt apud Theophraſtum agitatorium verterit. Caluus ſanè hîc nullo merito fœtus abiectionem ſumit, quòd fortaſſis elaterium grauidis abortum faciat, vt ſcribit Plinius cap. 2. lib. 20.

[25] ἐκ τοιούτων ἕδρη] ἕδρη pro ἕδοιτο legunt omnia exemplaria manuſcripta cum publicatis. Vetus interpres ἄλλα τοιαῦτα legiſſe videtur. Caluus autem mirum in modum ſententiam iſtam perturbauit.

[26] τὰ δ' ὄνειρα] Sic legunt exemplaria omnia tum ſcripta, tum publicata, eamque lectionem ex Capitone agnoſcit Galenus, qui ἀφροδίτας tamen legit, eamque ſequuntur omnes interpretes.

SECTIO SEXTA.

1 Carnes & ex ventre & extrinſecus attrahunt. Indicat autem ſenſus ipſe corpus totum tam foras quam intrò ſpirabile eſſe.

2 Venula ſanguinis multitudine calidior effecta, æſtuoſum quiddam producit, confeſtimq́; excernit.

3 Et quibus quidem pingue abundat, bilis flaua gignitur, quibus verò ſanguis, atra.

4 Mentis, memoriæ, odoris, aliorumque & famis, ac inſtrumentorum medico cura eſſe debet.

5 In labore, cibo, potu, ſomno, rebus venereis, modus adhibendus eſt.

6 Qui frigidior eſt, frigido anni tempore ac regione calidior erit.

7 In doloribus leniendis proximum vẽtrem purgare, ſanguinis verò ventrem ſecare oportet. Alleuamentum quoq; afferunt vſtio, ſectio, calefactio, perfrigeratio, ſternutamenta, plantarum ſucci, prout ipſorum facultas conuenit, & varia cyceonis mixtura, cinnum Latini vocant. Malignorum remedia ſunt, lac, allium, vinum feruefactum, ſal, acetum.

8 Quidam ex via delaſſatus, imbecillitate & grauitate correptus, expuit. Tuſſis enim ex capitis vertice aderat, febris acuta, ad manum aliquantulum mordens erat. Secundo verò die capitis grauitas erat, lingua exuſta eſt, nares vnguibus ſculptę ſanguinem non profuderunt. Lien parte læua tum magnus tum durus dolore tentabatur.

9 Qui quartana vexantur non vllo magno aliquo morbo corripiuntur. Quòd ſi antea corripiantur, quartana ſuccedente liberantur.

10 Pro quibus, quinam morbi ſuccedant, conſiderandum.

11 Bilis fit, velut de auibus dixi, quę & biliosę ſunt. Calor acrimoniam indicat.

12 Perturbationes ac morborum tranſitus videndi ſunt, nempe cum delirantibus laterum dolores ceſſent, quibuſdam etiam febres, quibuſdam verò minimè, ſed vnà cum ſudoribus, nonnullis quoque cum perturbatione. Eſt vbi quibuſdam cutis reſiccata circumtenſa & fuliginoſa euadit.

13 Torpores quinam & ex quibuſnam fiant videndum, & quales ſint, ei cui coxa doluit.

14 Inflammationes quæ circa aures fiunt, & ipſarum quoque aurium inflammationes, plærumq; tertio die occidunt.

15 Quibus cutis arida & dura obtenditur, ij ſine ſudore, quibus verò etiã laxa, ij cum ſudore moriuntur.

16 In morbis vagis & facile mutabilibus, mutationes iuuant. Sed mutationes ad loca conuenientia fieri oportet, priùs quàm vitium aliquod contrahatur, quale quid Cherioni accidit.

17 Conſiderandæ veniunt irritantes fluxiones, ex quibus in vocẽ ſtridulã ex fauciũ aſperitate deſinant.

18 Quibus quidem quod ſanum eſt relinquitur, cauſa per inferiora ſubducta, aut purgare, aut deligare, aut eiicere, aut ſecare, aut vrere oportet. Quibus verò nihil tale fit, nil moliri opus eſt.

19 Quibus ſanguis multus ex naribus profluit, ſi quidem immoderatæ decolorationes adſunt, iis parũ conferunt. Qui verò prærubro ſunt colore non eodem modo afficiuntur. Et quibus caput facilè tolerat, prodeſt, quibus verò ſecus, minimè.

20 Quibus nares natura humidiores, & ſemen genitale humidius ac copioſius, ij minùs ſalubriter degunt. Plurimi autem quibus ex morbo iſtud accidit, contra ſe habent.

21 Sputa rotunda delirium portendunt, qualia viſa ſunt ei qui in Planthio decumbebat, cui poſtquam ſanguis è nare ſiniſtra profluxit, die quinto abſolutus eſt.

ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟΝ. A

1 Σάρκες ὁλκοὶ καὶ ἐκ κοιλίης καὶ ἔξωθεν. δηλοῖ ἡ αἴσθησις ὡς ἔκπνοον καὶ εἴσπνοον ὅλον τὸ σῶμα.

2 Ἐνθερμότερον φλέβιον, αἵματος πλήθει, αἴσχει τὸ καυσῶδες καὶ εὐθὺς ἀποκρίνει.

3 Καὶ οἷσι τὸ μὲν πῖον, χολὴ ξανθή. τοῖσι δὲ αἷμα, μέλαινα. B

4 Γνώμης, μνήμης, ὀδμῆς, τῶν ἄλλων, καὶ πείνης. ὀργάνων ἄσκησις.

5 Πόνοι. σιτία, ποτά. ὕπνος. ἀφροδίσια μέτρια.

6 Ὁ ἐμψυχρότερος ἐν ψυχρῇ ὥρῃ καὶ χώρῃ, ἐνθερμότερος ἔσται.

7 Ὀδυνέων τὴν ἐγγύτατα κοιλίην καθαίρειν. αἵματος δὲ κοιλίην διαιρεῖν. καῦσις. τομή. θάλψις. ψύξις. πταρμοί. φυτῶν χυμοί, ἐφ' ὧν τὴν δύναμιν ἔχουσι, καὶ κυκεὼν κακούργων. γάλα. σκόροδον. οἶνος ἀπεζεσμένος. ὄξος. ἅλες. C

8 Ἄνθρωπος ἐκ κόπων, ἐξ ὁδοῦ. ἀδυναμίη βάρεος. ἀνέπτυεν. ἔβηχε γὰρ ἐκ κορυφῆς. πυρετὸς ὀξὺς ὑποδάκνων περὶ χεῖρα. δευτεραίῳ δὲ καρηβαρίη. γλῶσσα ἐπεκαύθη. ῥὶς ἐπιχαραχθεῖσα. οὐχ ἡμορράγησεν. ἀριστερὸς σπλὴν μέγας καὶ σκληρὸς ὠδυνᾶτο. D

9 Οἱ ὑπὸ τεταρταίου ἁλισκόμενοι ὑπὸ νούσου μεγάλης οὐχ ἁλίσκονται. ἢν δὲ ἁλίσκωνται πρότερον, ἐπιληφθέντος δὲ τεταρταίου, παύονται.

10 Ἀνθ' οἵων αἱ νοῦσοι.

11 Ἡ χολή. οἷσι ἐπὶ ποσὶ τῶν ὀρνίθων, ὅτι χολώδεες. ἡ θερμότης δριμύτητος σημεῖον. E

12 Οἱ ὄχλοι. αἱ δίοδοι. ὅτι τοῖσι παραφρονέουσι, λήγουσιν ὀδύναι πλευρέων. ἔστι δὲ οἷσι πυρετοί. ἔστι δὲ οἷσι, οὔ. ἀλλὰ ξὺν ἱδρῶσιν. ἔστι δὲ οἷσι σὺν ὄχλῳ. ἔστι δὲ οἷσι, καρφαλέον καὶ περιτεταμένον τὸ δέρμα καὶ ἀσβολῶδες.

13 Αἱ ναρκώσιες οἷαι ἐξ οἵων. καὶ οἷαι ἐν τῷ ἰσχίῳ.

14 Δι' οὐάτων. ἐξ ὤτων τὰ πολλὰ ἀποκτείνει τριταῖα.

15 Οἷσι μὲν δέρματα περιτείνεται καρφαλέα καὶ σκληρά, ἄνευ ἱδρῶτος. οἷσι δὲ καὶ χαλαρά, ξὺν ἱδρῶτι θνήσκουσιν. F

16 Ἐν τοῖσι παλιμβόλοισιν αἱ μεταβολαὶ ὠφέλιμοι. τούτοισι μεταβάλλειν πρὶν κακοῦσθαι ἐς τὰ πρέποντα, οἷον Χείρωνι.

17 Τὰ ἐρεθιζόμενα, ἐξ οἵων τὰ κερχνώδεα ῥέουσι.

18 Οἷσι μὲν ὑγιὲς καταλείπεται, κάτω ὑφειμένης τῆς προφάσιος, ἢ καθαίρων, ἢ ἀποδέων, ἢ ἐκβάλλων, ἢ ἀποτάμνων, ἢ ἀποκαίων ἔστω. οἷσι δὲ μή, οὔ. G

19 Οἷσιν αἷμα ῥεῖ πολὺ ἐκ ῥινῶν, οἷσι μὲν ἀχροιαι ἄκρητοι, τούτοισιν ὀλίγα ἀρήγουσιν. οἷσι δὲ ἐξέρυθροι ἐόντες, οὐχ ὁμοίως. καὶ οἷσι κεφαλαὶ εὔφοροι, ἀρήγει. οἷσι δὲ μή, οὔ.

20 Οἷσι ῥῖνες ὑγρότεραι φύσει, καὶ ἡ γονὴ ὑγροτέρη καὶ πλείων. ὑγιαίνουσιν οὗτοι νοσηλότερον. τοῖσι πλείοσιν δὲ οἷσιν ὑπὸ νόσου, τἀναντία. H

21 Τὰ στρογγυλώδεα πτύαλα, παραφρονητικά. οἷα τῷ ἐν Πλινθίῳ, τούτῳ ἡμορράγησεν ἐξ ἀριστεροῦ, καὶ ἐλύθη πεμπταίῳ.

A 22 οὖρον πολλὴν ὑπόστασιν ἔχον, ῥύεται τὰς παραφροσύνας, οἷον καὶ τὸ τοῦ Δεξίππου μετὰ μάδησιν.

23 οὐ πρόσω ἐνιαυτοῦ τεταρταῖος.

24 ὦτα τοῦ θέρεος ῥήξιες περὶ πεμπταίους. ἔστι δ' ὅτε καὶ μακρότερα τὰ περὶ τὰ οὖλα καὶ αἱ κατὰ ῥῖνας ἐμπυήσιες.

25 οἷσιν ἐπὶ ὀδόντων ὀδύνης ἀπὸ ὀφρύος λεπτὰ ἔρχεται, B τούτοισιν ἀπὸ πεπέρεος εὖ ἐνεργασθέντος, παχύτερα τῇ ὑστεραίῃ ἔρχεται, ἢν καὶ τὰ ἄλλα μὴ κρατήσῃ. Ἡγησίππῳ γὰρ τὸ ὑπνικὸν ἐνέδωκεν, οὐκ ἐκράτησεν, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ προσεκαλέσατο βιαιότερα.

26 τὴν ἀπὸ κεφαλῆς ὀστέων φύσιν, ἔπειτα νεύρων, καὶ φλεβῶν, καὶ σαρκῶν, καὶ τῶν ἄλλων χυμῶν, καὶ τῆς ἄνω καὶ τῆς κάτω κοιλίης, καὶ γνώμης, καὶ τρόπων, καὶ τῶν κατ' ἐνιαυ- C τὸν γινομένων. ὥσπερ ἢν τότ' ἐπὶ πρωΐτερα τοῦ ἔτεος, οἷον ἐξανθήματα καὶ τὰ τοιαῦτα, ὅμοιον τοῖσι καθ' ἡμέρην πρωΐτερον λαμβανομένοισιν, ἢ ὀψίτερον.

27 ὡσαύτως τὸ ἐπίχολον, τὸ ἔναιμον σῶμα μελαγχολικόν, μὴ ἔχον ἐξεῤῥώσιας.

28 Λυκίνῳ τὸ ὕστατον σπλὴν μέγας ὀδυνώδης, ἐν τῇ τετάρτῃ ἢ τῇ πέμπτῃ.

22 Vrina multum habens ſedimentũ deliria tollit, qualis etiam Dexippi fuit poſt capillorum defluuiũ.

23 Non ante annum quartana deſinit.

24 Æſtate in aurium inflãmationibus quinto die eruptiones fiunt, eſt vbi etiam longiùs perdurant. Sic & quæ circa gingiuas & nares ſuppurationes contingunt.

25 Quibus ex dentium dolore tenuia à ſuperciliorum parte procedunt, iis à pipere probè infixo craſſiora poſtridie prodeunt, ſi præſertim alia non euicerint. Hinc namque medicamentum ſoporiferum Hegeſippo non obtinuit, quin potiùs etiam vehementiùs accerſiuit.

26 Ex capite oſſium natura æſtimanda eſt, tum etiam neruorum, venarum, carnium, reliquorumque humorum, ac ſuperiorum & inferiorum ventriculorum, mentisque & morum. Ex his etiam quæ per annum fiunt, videndum quod quadam anni parte tum etiam maturiùs contingunt, veluti puſtulæ, & quæ ſunt eiuſmodi, haud aliter quàm in iis quæ quotidie citiùs aut tardiùs corripiuntur.

27 Itidem conſiderandum corpus bilioſum & ſanguine præditum atram bilem plurimam gignere, niſi effluuia habeat.

28 Lycino tandem lien intumuit cum dolore die quarto aut quinto.

D

[a] ἐκπνοον καὶ εἴσπνοον] Locus eſt apud Galenum celebratiſſimus præcipuè verò lib. περὶ χρείας σφυγμῶν, vbi hanc ſententiam aptiſſimè explicat ſcribitque καὶ τοῦτ' ἔστι τὸ πρὸς Ἱπποκράτους λεγόμενον, ὡς ἔκπνουν καὶ εἴσπνουν ἐστὶν ὅλον τὸ σῶμα. Lib. verò περὶ χρείας ἀναπνοῆς ἔκπνουν μὲν δὴ καὶ εἴσπνουν ἐστὶν ὅλον τὸ σῶμα, κατὰ τὸν Ἱπποκράτους λόγον. Ex quibus ſanè publicatorum codicum Germanicorum lectio probatur, quam etiam tuetur Galen. in Com. cùm cæteri omnes manuſcripti vitioſi ſint, qui ἔσω ἔμπνοον καὶ εὔπνοον, aut ἔμπνοον καὶ εὔπνοον legunt. Quos ſanè ſecutus Caluus mirum in modum nobiliſſimam iſtam ſententiam perturbauit. Atque adeò ſanè ad iſtius ſententiæ intelligentiam referri debet quod aliàs ſcriptum eſt ab Hippocr. lib. περὶ τροφῆς. ξύῤῥοια μία, ξύμπνοια μία, συμπαθέα πάντα. Qui locus eſt apud Galenum valde tritus. cùm ſcribit ἔμπνουν ἐστὶ καὶ εὔῤῥουν ἅπαν τὸ σῶμα. præcipuè verò li. 1. & 3. de nat. facult. libro de vſu pulſuum, lib. de rigore & lib. 2. de differ. feb.

[b] αἴγχει τὸ καυσῶδες] τὸ καυσῶδες exuſtum quiddam & æſtuoſum intelligit; fuliginoſum excrementum ſubindicans, quod Gal. τὸ E λιγνυῶδες περίττωμα κατὰ τὸ αἷμα vocat. Lib. verò περὶ χρείας ἀναπνοῆς, οἷον λιγνὺν τοῦ αἵματος, καὶ τὸ καπνῶδες τὸ τοῦ αἵματος συγκαίοντος dicit, incenſæ materiæ fumidum & fuliginoſum excrementum, quod ſua tenuitate facile ſubleuatur & ſecernitur, ideoque αἴγχει poſuit. Duplicem porrò ignis motionem, cuius meminit in Com. Galen. & quæ plurimum ad huius ſententiæ intelligentiam conducit, clariſſimè explicat Galen. lib. περὶ χρείας ἀναπνοῆς, & lib. περὶ ῥίγους, & nos etiam antea in medium adduximus. Caluus contra Galeni mentem de febre ardente ſumpſit.

[c] καὶ ὅλον τὸ μὲν πῖον] πῖον hic non ſolum pingue, ſed & quod dulce eſt in ſanguine ac iucundum ſignificat (vt ſcribit Gal.) ex quo bilis flaua ortum ducit, quod etiam antea ſignificat * Hippocr. τὸ δὲ χολῶδες ἀπὸ πίονος. Et lib. 4. de morbis. θερμαινομένου τοῦ αἵματος ἐξαλ- F θεῖ μάλιστα διὰ τούτου τὸ ὑδρωπιῶδες, ὅ τι ἐστὶ τῷ πυρὶ πολεμιώτατον. καταλείπεται δὲ τὸ λιπαρὸν καὶ κοῦφον, ὅ τι ἐστὶ χολῶδες, ὃ τῷ πυρὶ τροφὴ μάλιστά ἐστιν. hoc eſt, Incaleſcente ſanguine præcipuè per hunc exhalat humor aquoſus, qui febri infeſtiſſimus eſt. Relinquitur autem quod pingue eſt ac leue, quod bilioſum eſt, & præcipuum ignis alimentum. Sic etiam docet Galenus lib. 2. de differ. feb. & lib. 1. de nat. fac. quod eſt in ſanguine tenuius ac dulcius, eique velut aëreum excrementum ineſt, aut tanquam eius flos, in bilem verti. Auicennas quoq; lib. 1. fen. 1. doctr. 4. cap. 2. quod in alimento tenue, calidum, dulce & pingue eſt, id materiam bilis conſtituit. Quod etiam ſcribit Galenus Com. 3. in lib. de rat. vict. in morb. ac. Exemplaria verò manuſcripta omnia χολὴν ξανθὴν & μέλαιναν legunt, vt iſta ſuperiori ſententiæ iungantur, & fuliginoſorum recrementorum materiam indicent. * Aph. 14. ſect. 5.

[d] γνώμης] Hæc ſententia animalis & ſenſibilis facultatis cognitionem medico exercendam, eiuſque maximam curam habendam indicat, quod ex ea appetitionum motus partiumque corporis & inſtrumentorum actiones pendeant. Inſtrumentorum etiam integritas, actionum & ſenſationum firmitatem teſtatur. Quem in ſenſum quoque illud ἐργάνων δύναμις ſumi poſſe videtur. Caluus ῥώμην aut δύναμιν addidiſſe ex manuſcriptis exemplaribus videtur, & τὴν ἰσχὺν ἐργάνων δύναμις legiſſe. Galeni exemplaria ſententiam iſtam vt & ſequentem reticent.

G [e] πόνοι, σιτία] Sententia iſta magnitudine ingenij Hippocratis & œconomia planè digniſſima, & Galeni monimentis celeberrima, quam initio lib. 2. ſalubrium copioſiſſimè explicat, eamq; ex hoc loco in medium adducit, vt ſanè mirum ſubeat Galeni codices eam hic alto ſilentio obruere. Huius quoque meminit Galenus initio lib. de alimentis. * Paulus quoque lib. 1. hanc ſententiam his verbis ſubindicare videtur, ἔστω δ' ἂν πόνων καὶ σιτίων καὶ ποτῶν. ὥσπερ δὲ οἱ μέτριοι πόνοι ἁρμόζουσι, οὕτω καὶ οἱ αὐτοὶ τῶν ἀφροδισίων. προτρέπουσι τε γὰρ ἐπὶ τὸ ἔργον, καὶ ποιοῦσι ῥᾳστώνην τοῦ ἐθισμοῦ παρέχουσι. hoc eſt. Laborum autem & ciborum ſit quidam modus. Quemadmodum enim moderati labores, ita & rerum venerearum modus conuenit. Nam & ad opus impellit, & facilem quodammodo conſuetudinem facit. Vetus interpres λουτρὰ poſt πόνοι legiſſe videtur, contra omnium quæ videre licuit exemplarium fidem. * Cap. 35.

[f] ὁ ἐμψυχρίη Exemplaria manuſcripta omnia καὶ χείρ omittunt, etſi hoc legiſſe Caluum apparet.

[g] καὶ κυκεὼν] κυκεὼν hic ſumitur pro mixta potione & confuſa ex variis alimentis cum vino, quæ alimentum & potum continet, vt H ſatis patet ex Galeno. Mixturam enim ex vino & alimento concinnatam hic ſignificat, in qua varia alimenta temperabantur. Modo namque mel, modo polenta, caſeus & oleum admiſcebantur, omnia tamen cum vino apparabantur, vt hoc nomine etiam ſorbitiones omnes contineantur quæ [illegible] habent. Erotianus apud Hippocratem κυκεῶνα πίνειν μετ' ἀλφίτων τεταραγμένον dici contendit, & κυκῆσαι τὸ ταράξαι. Quæ ſanè acceptio apud Galenum præcipua eſſe videtur, & promptiſſimum eſt dolorum remedium ac leuamentum. Cyceonis verùm mixturam indicat etiam Homerus Iliad. λ. & Odyſſ. κ. vbi hanc variam potionem Vlyſſis ſociis Circen miſcuiſſe ſcribit, & κίρκης κυκεὼν Circes poculum dicitur, cuius etiam meminit Plutarchus orat. prima περὶ ἀκροταγίας. Huius quoque variam & confuſam mixturam deſcribit Athenæus lib. 11. Dipnoſoph. Dicitur etiam κυκεὼν (vt ſcribit Homeri Scholiaſtes) τὸ ἐξ οἴνου καὶ μέλιτος, καὶ ἀλφίτων, καὶ ὕδατος ἀνακεκραμένον πόμα. Heſychius quoque κυκεῶνα ἐξ οἴνου καὶ μέλιτος, καὶ ὕδατος, καὶ ἀλφίτων ἀναμεμιγμένον πόμα eſſe ſcribit. Hippocrates verò lib. 2. περὶ διαίτης κυκεῶνα ex aqua, aut melle, aut vino temperari ſignificare videtur. Et Galenus lib. 1. de aliment. facult. in ptiſanæ præparatione, variam Cyceonis mixturam his verbis ſubindicat, ὅσοι δὲ καὶ μέλι καὶ κύμινον ἅμα τούτοις ἐμβάλλο-

λουν, ὑποδυμα τινὰ ἐὰν μὴ, ὁ ποταλὼ περιαιρετιν. Hanc confuſam potionis mixturam Latini cinnum dicunt, vt allegat Nonius Marcellus ex M. Tullio lib. de Oratore, vnde etiam concinnare dicitur. Habet & Belgium ſuos Cyceonas, ſorbitiunculas vino, butyro, aut caſeo & zytho temperatas, ad depellendam crapulam remedia. Quod ad ſcriptionem attinet, exemplaria manuſcripta mendoſe ὡς ἐν χυμοῖς legunt, quæ ſecutus eſt Caluus, huncque totum mirum in modum à Galeni mente detorſit. Galenus etiam alio ordine in Commentario locaſſe videtur. A

[8] αἰδοῖα] Exemplaria manuſcripta omnia ἢ βόρβορον habent. Quædam etiam ... legunt. Caluus etiam ... legiſſe videtur, quam etiam lectionem agnoſcit Galenus. Hunc porrò locum ſubindicare videtur Erotianus, ſed mendoſè (vt opinor) cùm ſcribit, ... Videtur namque ſcribendum ..., vt naris vnguibus ſcalpta & raſa ſignificetur. Alioqui certè iſta mulieri attribuiſſe videbitur Erotianus, contra omnium codicum fidem.

[9] οἱ ὑπὸ ... ἁλισκόμενοι] Codices manuſcripti Regij duo hîc Sectionis ſextæ initium faciunt. Omnia verò exemplaria manu exarata cum publicatis ὑπὸ τινος μεγάλης νόσου legunt, non ὑπὸ τῆς μεγάλης νόσου. Qua certè phraſi non ſolus comitialis morbus, ſed plures alij morbi magni eſſe dicuntur, eumque ſenſum ſecutus eſt Caluus. B

[10] αἱ δ' οὖν] Morborum mutationes ac ſucceſſiones conſiderandas hæc ſententia monet, eaque phraſis Hippocrati eſt vſitata in morborum viciſſitudinibus explicandis, † vt aliàs amplioribus verbis docuimus.

† *Annot. in lib. 1. Epid. ſect. 3.*

[11] ἡ χολὴ] Hæc ſententia bilis prouentum & ortum indicare videtur, nempe quod bilis calida & ſicca in ipſis ſqualoribus & tempore anni impensè calido & ſicco gignatur, velut de auibus antea dictum eſt. †† Aues autemślioſæ ſunt, quòd calidæ & ſiccæ, neque admodum potu delectentur, & per ſiccitates gliſcant. Quod ſequitur bilem flauam acrem eſſe teſtatur, quòd vehementer ſit calida & ſicca. Caluus ſuperiorem ſententiam cum iſta coniunxit, neque auium meminit. C

†† *Aph. 24. Sect. 4.*

[12] ἔχλοι] Perturbationes & vehementes naturæ motus videndos ſignificat, qui morborum quandoque ſolutionem faciunt, vt ſcribit Galenus Com. in aph. 5. lib. 7. Sic in morborum μεταστάσει delirium nonnunquam lateris dolorem finit, qui quandoque etiam cum alui perturbatione, nonnunquam verò cum ſudoribus ſoluitur. In quibus verò cutis reſiccata eſt & arida, nulla expectanda eſt ſudorum effuſio, ex placito 71. lib. 5. Quòd ad ſcriptionem attinet, vetus interpres huius ſententię initium ſuperiori coniungit quod etiam faciunt quidam.

[13] Alexandrinus aliud legiſſe videtur, & pro ἐξ οἵων, ἐξ οἵων aut ὑγιαίνει legiſſe. Sed eſt recepta iſta omnium codicum lectio, qua innuere videtur ſtuporum cauſas & ſucceſſiones inueſtigandas eſſe, velut in eo cui coxa torpeſcebat ex iſchiade, cui fortaſſis ex refrigeratione id accidit, anteaque præceſſit lumborum ac crurum ſtupor quidam ac refrigeratio, velut Prorrh. 2. in vehementis iſchiadis ſignis ſcribitur. D

[14] δι' ὦτων] Aurium inflammationes doloreſque interdum ad dementiam mortemque præcipitant, vt ſcribit " Celſus, ideoque protinus ſuccurrendum eſt & leniendum malum. Qua ratione ad eas lac adhibet " " Hippocr. lib. 2. Epid.

" *Cap. 7. lib. 6.* " " *Sect. 5.*

[15] οἷσι ἐξ ἱδρώτων] Placitum eſt 71. lib. 5.

[16] ἐν δὲ τοῖσι παλιμβόλοισι] παλίμβολον νόσημα inter dictiones obſcuras reponendum, & morbum inconſtantem, fluxum & vagum ſignificare poteſt, & qui facilè tranſmutatur & alio auertitur ac retrahitur. Quod in his qui à fluxione pendent, ne in principem aliquam partem incumbant, faciendum eſt, ante quàm labes aliqua inſignis contrahatur. Poteſt & intelligi παλίμβολον νόσημα morbus qui ſæpè repetat & reuerſiones faciat, aut etiam refractarius & pertinax, & qui non facilè medicamentis aut victus rationi cedat. παλίμβολος enim Phauorino inter cætera quoque ἀκατάστατον, ἀνεπιτήδειον indicat. In his autem morbis veluti longis, ac temporis ſucceſſu liberationem accipientibus, mutationes conferunt, ſi ad loca conuenientia & opportuna fiant. E

[17] τὰ βρογχώδεα] Hoc ſenſu intelligi poteſt vt defluxiones videndæ veniant, quæ ſtridulam vocem & faucium exaſperationes faciunt eoque terminant. Alij præcedentis ſententiæ extremum ac veluti exemplum faciunt, & ἕλκεα ſequentibus iungunt. Nos tamen vulgatam valdeque popularem ac omnibus codicibus conteſtatam lectionem ſecuti ſumus. Quidam autem hîc κερχνώδεα intelligunt, & hunc ſenſum faciunt, ſi creperæ ſtridulæve faucium aſperitates ſuperueniant, finiri morbum. ἕλκεα autem τὰ ... exponit Erotianus. Sunt autem τὰ κερχνώδεα, quæ ſtridulam vocem ex inæquali faucium aſperitate & reſiccatione faciunt. κέρχνον γὰρ ἔλεγον οἱ ἀττικοὶ τὸ ξηρόν, vt ſcribit Erotianus. Et κερχνώδη dicuntur τὰ τραχείας ἐπιφανείας ἔχοντα (vt idem ſcribit) Galenus in Exegeſi κέρχνον πάθος τοῦ φάρυγγος τραχύνοντα, καὶ ὁ ἐν τῷ πνεύμονι ψόφον interpretatur. Quidam etiam κέρχνον idem quod κέγχρον ſignificare contendunt apud Ionas, vnde etiam κεγχρώδεα hic legunt, vt ex veteri interprete apparet.

[18] οἷσι ἐξ ὑγιῶν] Hoc ad chirurgiam ſpectare videtur & indicare quonam progrediendum ſit in iis quæ corrupta ſunt aut putrida reſecandis aut eiciendis, & quanam ratione id attentari debeat. Exemplaria porrò manuſcripta omnia pro ὑγιαίνουσι ὑγιαινόντων legunt, quædam etiam ὑγιαινόντων. Caluus ἔξω pro ἐξ legiſſe etiam videtur. F

[19] οἷσι αἷμα ῥεῖ] Hoc valde eſt perplexum & obſcurum, ſed hoc ſenſu accipi poteſt. Iis qui multum & crebrum ex naribus ſanguinem profundunt, vehementes & magnæ cutis decolorationes ob ſanguinis penuriam, humorum impuritatem, & bilis luteæ permixtionem ſæpe adſunt, à quibus nihil iuuantur, propter humorum vacuatam corruptionem, multum verò læduntur ob acrimoniam quæ venarum vaſa reſerat, & largiorem ſanguinem profundit. Qui verò ſanguine abundant non eodem modo afficiuntur, tum quòd non ita lædantur ob ſanguinis copiam, tum etiam quòd vires iis non adeò deficiuntur. Eoque modo ἄκρητοι ἄχροιαι decolorationes intenſæ, immoderatæ ac vehementes intelliguntur, quemadmodum ἄκρητον καῦμα immoderatus æſtus dicitur. Et ſanè huiuſmodi ſinceræ cutis defœdationes, ex multa bilis luteæ permixtione, iis ferè adſunt quos χλωροὺς Græci vocant. Cæterùm in ſanguinis ex naribus profluuiis, videndum num caput leuiter ferat ac bene habeat. Quidam namque ex his plurimum iuuantur ex aph. 10. lib. 6. Alij contra plurimum læduntur. Sunt qui ἄκρητον de vino mero intelligunt, (quod facit vetus interpres) quod certè ex nimio ſanguinis profluuio deiectos ac decoloratos maximè reficit modicè & per interualla adhibitum, prærubros autem & ſanguine præditos non æquè iuuat, quod profluuium ipſum augeat. Atque in harum virium ex vino refectione, num caput bene habeat aut leuiter ferat maximopere videndum eſt. Sunt enim quibus caput ſtatim vino tentetur indeque plurimum lædantur, ac maius ſanguinis profluuium excitetur, in quibus vino temperandum. Reliqui contrà habent. Caluus alium ſanè ſenſum ſecutus eſt & ἀκρήτους non puros purgatoſve vertit, contra Hippocr. & Galeni mentem, ac dictionis ipſius vſitatam notionem. G

[20] οἷσι ὕπνος ὑγιαίνουσι] Nos hic popularem & omnibus codicibus conteſtatam lectionem ſecuti ſumus, etſi melior ex aph. 2. lib. 6. haurienda ſit. Caluus tamen & vetus interpres longè aliam ſecuti ſunt lectionem. Exemplaria omnia manu exarata ὑγιαίνουσι vt in aphoriſmis legunt & παραφρονέουσι.

[21] τὰ στρογγυλώδεα] Antea quadam ex parte expreſſa eſt iſta ſententia. * Vetus interpres aliquid de calore adiectum legiſſe videtur, quæ eſt ſputorum rotundorum cauſa. Exemplaria manuſcripta, vt antea quoque πλευρὰ omnia habent. H

* *Aph. 27. Sect. 3.*

[22] μὴ μᾶλλον] Sic legunt omnia exemplaria quotquot adhuc videre licuit, quamuis μᾶλλον legi oportere multi contendant. Cæterùm Cornarius & Caluus iſta ſequenti ſententiæ iungunt ex Aſulano codice, contra reliquorum omnium fidem.

[23] ὁ τεταρταῖος] Hoc ad quartanæ longitudinem ac diuturnitatem ſpectat, quæ vix ante annum deſinit aut concoquitur. Atque huius diuturnitatis cauſam ad atræ bilis naturam refert Hippocr. lib. περὶ φύσ. ἀνθρ. μέλαινα γὰρ χολὴ τῶν ἐν τῷ σώματι ἐνεόντων χυμῶν γλισχρότατον, καὶ τὰς ἕδρας χρονιωτάτας ποιεῖται. † Alexander quoque in Quæſt. Natur. iſtud atræ bilis ſiccitati attribuit. τὸ δὲ ξηρὸν δυσαλλοίωτον καὶ δυσμετάβλητον.

† *Quæſt 82.*

[24] ὦτα τὰ θερινὰ] Nos hic valde popularem lectionem ſecuti ſumus, & per ῥῆξιν ſuppurationis ruptionem intelligimus quod facit paſſim Hippocr. & Galenus aph. 15. lib. 5. ὦτα verò pro aurium inflammationibus ponit vt paulò antea ὦτα. Sic quidam per τὸ θέρος æſtum, feruores ac phlegmonas intelligunt, vt etiam per τὰ θερινὰ alij morbos æſtiuos. Caluus ... τὰ ἐν θέρει legiſſe videtur ex codica-

A codicibus manuſcriptis & Aſulano, & morbos æſtiuos intellexiſſe, quod etiam fecit vetus interpres. Sic pro ῥήξιαι ῥῖνες legiſſe quoque videtur, quæ dictio paſſim ſanguinis è naribus profluuium indicat. Quidam per ῥήξιας iudicatorias eruptiones aut profuſiones intelligunt, ſiue per ſudores, ſiue per hæmorrhagias, ſiue per alui effluuia, ſiue per vrinas, ſiue per abſceſſus ruptiones fiunt, velut ἐκκρίσιες. Exemplaria omnia manuſcripta pro μακρότεραι, μακροτέρων legunt. Quidam etiam quod ſequitur diſtinguunt, & gingiuarum ac narium ſuppurationes ſeptimo die fieri volunt, quod facit Alexandrinus. Nos ea ſimul iunximus & peruulgatam lectionem ſecuti ſumus.

[15] οἷσιν ἐπὶ ὀδόντων ἐδύνα] In dentium cruciatibus non temerè ſtupefacientibus medicamentis ac refrigerantibus vtendum, nec ſine magna cautione monet, quod ea impactos humores & condenſatos cohibeant, indeque vehementiores dolores moueant. Quòd ad ſcriptionem attinet, exemplaria omnia tum manuſcripta, tum publicata οὐκ ἐγχειρισθὲν legunt, nouè quidem, pro humi defixo & in terram impoſito, ab ἐρείδεσθαι aut ἔρεξε, quaſi probè infixo. Sed certè ἐνερειδόμενον rectè legi poſſe videtur ab ἐρείδομαι, vt probè infixum, impactum, & inhærens piper intelligatur. Quanquam etiam quidam ἐναρμοσθὲν legiſſe videntur, vt probe appoſitum aut B accommodatum piper ſubindicetur, quod ἐναρμόζω, ἐναρμοσθεὶς, inſertus & adaptatus dicatur. Quam etiam lectionem videtur aſſecutus vetus interpres. Cornarius ἀντεισθὲν legiſſe videtur. Caluus verò ἐνδόντος. Illud verò ἢν ἢ τὰ ἄλγεα μὴ κρατέωσι de ſtupefacientibus medicamentis accipiendum videtur, ſi dolorem non ſuperarint, ſedarint & compoſuerint. Quod Hegeſippi exemplum ſatis comprobat, cui inditum medicamentum ſtupefaciens, tantum abeſt vt dolorem ſedarit, vt etiam vehementiorem accerſiuerit. Hic verò exemplaria quædam pro ἐνστάσιον, ἐνστάσιν legunt. Quam lectionem ſequitur Cornarius. Sed ἐνστάσιν etiam tolerari poteſt vt occaſionem malè impoſiti medicamenti, indéque nihil contuliſſe Hegeſippo indicet. Sunt qui ἀπὸ μυκητῆρος pro ἐρείδεος legunt, & Hegeſippi exemplum ex li. 4. Epid. repetunt. Sed iſta conſtans eſt omnium codicum ſcriptio.

[16] κατὰ τὴν κεφαλὴν] Ex capitis conformatione reliquarum corporis partium naturam, tum etiam propriam quandam temperiem & effectionem æſtimat Hippocr. quod etiam copioſiùs facit lib 2. Epid. †† Quod ſequitur de anniuerſariis morbis intelligi debet, C qui quandoque ſtatis temporibus, quandoque etiam maturiùs occupant. Idque videndum eſſe medico præſcribit, non ſecus ac in iis qui quotidie febribus corripiuntur, in quibus acceſſiones ferè citiùs aut ſeriùs inuadunt. Sic enim λαμβανόμενοι qui febribus corripiuntur dicuntur, vt λαβὴ primum febrium inſultum, & λῆψις acceſſionem ipſam indicat. Ideòque poteſt iſtud meritò à ſuperiore ſententia ſeparari. Sed nos codicum vulgatam ſcriptionem & conſenſum ſequimur. †† Sect. 1.

[17] ἀποχύσιες τὸ δὲ μέλαν] De bilis atræ generatione iſtud intelligi debet, quæ fit ex craſſiore ſanguinis parte & bile ſuperaſſata. Ἀποῤῥύσιες autem dicuntur velut ἀποῤῥύσιες aut ἐξῤῥύσιες, effluuia, effluxus & effuſiones quaſi euacuationes, ſiue diffiationem aut perſpirationem intelligas, aut euaporationem quæ per inſenſilem tranſpirationem fit, eoque ſenſu referri poterit ad id quod antea dictum eſt ſent. 3. huius ſect. Poſſunt & ſimpliciter euacuationes & effluxus intelligi, quales fiunt per hæmorrhoidas, aut ſanguinis profluuia, aut etiam detractiones. Sic enim antiquus interpres extractiones vertit, quaſi ἐξαιρέσιες legerit ab ἐξαιρέω τὸ μέλαν. Caluus autem iſtius vocis notionem non eſt aſſecutus, cùm ad valetudinem & vires retulit. Illud autem ὀπταλέον quidam ad ſuperiorem ſententiam referunt. Poteſt etiam & ſequentia reſpicere, quo ſenſu cepimus. Eadem verò ferè ſententia ſcribitur lib. 1. Epid. ††† τὸ δ᾽ αἷμα καὶ τὸ D ὑπόχολον ἐξοπτώμενον, ἄγει δὲ ἐς μέλαιναν τὴν ἔπιπλευσιν. ††† Sect. 3.

[18] Λυκίνῳ] Exemplum eſt Lycini Grammatici lib. 4. Epid. cum lienis duritia, cui ſanguis paululum profluxit, quo & iſtud referri poteſt. Atque adeò valde eſt arbitrarium quodnam illud ἐν τῇ ὀπτῇ, τὸ δὲ τῷ σπληνὶ reſpiciat, an defectam illam & imperfectam ſanguinis è naribus iudicationem, an verò dolorem. Exemplar manu ſcriptum Regium peruetuſtum μέγα habet, cætera omnia μᾶλλον retinent, quod certè mirum ſubit, etſi iure illud interpretibus omnibus ſuſpectum fuit. Quædam etiam exemplaria pro σπληνὶ mendosè πλὴν habent, vt ne meminiſſe quidem præſtiterit.

ΤΜΗΜΑ ΕΒΔΟΜΟΝ.

[1] Βῆχες ἤρξαντο, περὶ ἡλίου τροπὰς τὰς χειμερινάς. ἢ E πεντεκαιδεκάτῃ ἢ εἰκοστῇ ἡμέρῃ, ἐκ μεταβολῆς πυκνῆς νοτίων καὶ βορείων. καὶ χιονωδέων. ἐκ τούτων τὰ μὲν, βραχύτερα. τὰ δὲ, μακρότερα ἐγένετο. καὶ περιπλευμονικὰ συχνὰ μετὰ ταῦτα. περὶ ἰσημερίην αὖθις ὑπέστρεφε τοῖσι πλείοσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ παλινδρομήσιας ἀπὸ τῆς ἀρχῆς. καὶ τοῖσι μὲν, βραχέα πάνυ καὶ εὔκριτα ἐγένετο. τοῖσι δέ, φάρυγγες ἐφλεγμήναν. τοῖσι δέ, κυνάγχαι. τοῖσι δέ, F παραπληγικά. τοῖσι δὲ, νυκτάλωπες, μᾶλλον δὲ παιδίοισι. περιπλευμονικὰ δὲ, πάνυ βραχέα ἐγένετο. φάρυγγες δὲ βῆχαι δὲ ὕστερον. ἢ πάνυ βραχὺ αὐτῇ τῇ βηχὶ ἐγένοντο. φάρυγγες δὲ, βραχέα. μᾶλλον δὲ, νυκτάλωπες. κυνάγχαι δὲ καὶ παραπληγικὰ, ἢ σκληρὰ καὶ ξηρὰ, ἢ σμικρὰ, καὶ ὀλιγάκις ἀνάγουσαι πέπονα. ἔστι δ᾽ οἷσι καὶ κάρτα. οἷσι μὲν ἡ φωνὴ πρὸς ἔσω ταλαιπωρήσαντες, ἢ ῥιγώσαντες, ἐς G κυνάγχας μᾶλλον ἐτελεύτων. οἷσι δὲ τῇ χειρὶ πονήσαντες, ἐς χεῖρας μόνον παραπληγικοί. οἷσι δ᾽ ἱππεύσαντες ἢ πλείω ὁδοιπορήσαντες, ἢ ἄλλο τι τοῖσι σκέλεσι ταλαιπωρήσαντες, τουτέοισι δὲ ἐς ὀσφὺν ἢ σκέλεα ἀκρασίαι παραπληγικαὶ καὶ ἐς μηροὺς καὶ κνήμας, κόπος καὶ πόνος. σκληρόταται δὲ καὶ βιαιόταται, αἱ ἐς τὰ παραπληγικὰ H ἄγουσαι. πάντα δὲ ταῦτα ἐπὶ τῇσιν ὑποστροφῇσιν ἐγένετο. ἐν ἀρχῇσι δὲ οὐ μάλα. πολλοῖσι δὲ τούτων, αὐτίκα μὲν αἱ βῆχες ἐν τῷ μέσῳ. ἐξέλιπον δὲ τελέως οὔ. ἀλλὰ ξυνῆσαν τῇ ὑποστροφῇ. οἷσι φωναὶ ἀπερρήγνυντο ἐς τὸ βηχῶδες, τούτων οἱ πλεῖστοι οὐδὲ ἐπυρέταινον. οἱ δὲ ὀλίγοι, βραχέα. ἀτὰρ οὐδὲ περιπλευμονικὰ ἐγένετο

SECTIO SEPTIMA.

1 Circa brumam decimo quinto aut vigeſimo die, ex crebra auſtralium ac borealium ventorum, niuoſorumq́; temporum mutatione tuſſes ceperunt, quæ quidem partim breuiores, partim verò longiores extiterunt. Poſtea quoque crebræ pulmonum inflammationes contigerunt. Rurſus ante æquinoctium pleriſque reuerſiones fiebant, quadrageſimo vt plurimum ab initio die. Et nonnullis quidem breues admodum ac indicatu faciles extiterunt, quibuſdã vero faucium inflammationes aderãt, aliis anginæ, quibuſdam etiam partium ſyderationes, aliis quoq; præcipuè verò pueris, nocturnæ cœcitudines (quas Nyctalopas vocant) eueniebãt. Pulmonis autem inflammationes breues admodum fuerunt. Faucium quoq; inflammationes tandem tuſſientibus, aut omninò parum pro tuſſi fiebant, eæque breues erant, præcipuè verò nocturnæ cœcitudines. Anginæ autem & partium ſyderationes, aut duræ & ſiccæ erant, aut paruæ & rarò matura educentes. Nonnullis verò multum etiam educebatur. Qui igitur plus voce laborabant aut rigore corripiebantur, iis tuſſes in anginas potiſſimum deſinebant. Qui verò manu laborabant, manuum tantum reſolutiones habuerunt. Qui autem equitarunt, aut plurimum viæ confecerũt, aut alioqui cruribus laborarunt, iis lumborum aut crurum impotentiæ ex reſolutione obortæ ſunt, & femorum ac tibiarum laſſitudo & dolor. Duriſſimæ autem & vehementiſſimę tuſſes erant quæ ad partium ſyderationes deducebant. Iſta quidem omnia in reuerſionibus fiebant, per initia verò non admodum. Atque horum plæriſque tuſſes in medio remiſerunt, penitus autem non reliquerunt, ſed cum reuerſione adfuerunt. Quibus vox tuſſi abrumpebatur, eorum plurimi non febricitarunt, quidam verò breui interuallo. Sed neque pulmonis inflammationes, neque partium ſyderatio-

nes, horum cuiquam contingebant, neq; aliud quicquam de ſe ſignificationem edidit, verùm in voce ſola iudicio decernebatur. Nocturnæ autem cœcitudines ac nyctalopicæ affectiones firmæ & ſtabiles erant, velut quæ aliis ex cauſis ortum habebant eæq; pueris maximè fiebant. Oculorum verò nigra aliquátulum varia erant, eorum quidem qui pupillas paruas habebant. Atque in totum niger vt plurimùm oculus erat. Magnos verò potiùs quàm paruos oculos habebant, & plurimi capillis paſſis & nigris erant.

2 Cæterùm mulieres non æque ac viri tuſſi conflictabantur, ſed paucæ etiam febricitarunt, earumq; valde paucæ ad pulmonis inflammationem deuenerunt, eæque grandes natu, & omnes euadebant. Cuius rei cauſam eſſe exiſtimabam quod non perinde atq; viri in publicum prodirent, & quod nequaquam pariter ac viri morbis tentantur. Anginæ autem liberis quidem duabus obortæ ſunt, eæque mitiſſimæ, ſeruis verò exuberabant, & quibus vehementiſſimæ contingebát, eæ etiam celerrimè peribant. Viris quoque pluribus obtigerunt, atque hi partim quidem euaſerunt, partim verò perierunt. In ſumma, iis quidé qui deglutire ſolum non poterant, mites admodum ac toleratu faciles erant. Qui verò præter hæc etiam obſcuriùs loquebantur, iis tum moleſtiores, tum diuturniores fuerunt. Aliquantum etiam malæ erát, quibus venæ circa tempora & ceruicem in tumorem attollebantur. Peſſimæ verò quibus etiam vna ſpiratio ſublimis erat. hi nanque etiam incaleſcebant. Ac veluti ſcriptum eſt, ita affectuũ commercia ſe habebant. Qui quidem primùm deſcripti ſunt, etiam ſine poſterioribus contingebant. Qui verò poſteriùs, non ſine prioribus. Celerrimè interibant vbi cum febre ſubinde rigore correpti eſſent. His neq; per medicamenta quæ humores ſuis ſedibus ſubmouent, compreſſis, vllum effatu dignum auxilium allatum eſt, neq; alui perturbatio, neq; venæ ſectio iuuit, quæ ipſe tentaui. Incidi etiam venam ſub lingua, & quoſdam ex ſuperioribus partibus purgaui. Atque hæc quidem etiam omninò æſtate contigerunt, veluti quoque quæ proruperunt plurima. Ac primùm quidem per ſqualores, lippitudines cum dolore populariter graſſatæ ſunt.

3 Sanguinem è venis profluentem ſiſtunt, animi deliquium, figura aliorſum tendens, venæ interceptio, linamentum contortum, appoſitio, deligatio.

4 Glandularum tumores maxima ex parte ſuboriebantur, quod iecoraria vena affecta eſſet. Quòd ſi ab arteria malè affecta fierent, malum ſignum erat, quale quid Poſidoniæ contigit.

5 Qui ſanguinis profluuio vitam cum morte commutabant, tenuem circa frontem ſudorem non habuerunt, ſed ſimilia iis quibus moles corporis concidit paſſi ſunt. Quin & anhelatores & qui cum ſudoribus peribant, malè habuerunt.

6 Conſiderandum eſt ventres quoſdam perturbationem facilè ferre, quale quid in Poſidonia viſum eſt. Quin etiam videnda fuerunt quænam interaneorum animalia inducerent. In extenuatione circuntenſio ante obitum facta eſt, & vmbilicus prominens ipſi eſt exulceratus, & gingiuarum dentibus inſtantium exulcerationes affuerunt.

7 Videndum quoq; eſt multa de vnoquoque rectè præcipi poſſe, partim quidem eadé facultate, partim verò minimè, qualia ſunt eiuſmodi, diffundi, diſſolui, educi, & indurari, ac maturari. Conſiderádum etiam vbi opus eſt timidos à lecto protrudere, & mutatione excitare, torpentes, ad ea quæ cunctanter agunt.

τούτων οὐδενὶ, οὐδὲ παραπληγικὰ, οὐδ' ἄλλο οὐδὲν A
ἐσημάνθη, ἀλλ' ἐν τῇ φωνῇ μόνῃ ἐκρίνετο. τὰ δὲ νυκταλωπικὰ, ἱδρύετο, ὡς καὶ τὰ ἐξ ἄλλων προφασίων γινόμενα. ἐγίνετο δὲ νυκταλωπικὰ, τοῖσι παιδίοισι μάλιστα. ὀμμάτων δὲ τὰ μέλανα ὑποποίκιλα, ὅσα τὰ μὲν κόρας σμικρὰς ἔχει. τὸ δὲ ξύμπαν, μέλανες ὡς ἐπιτοπολὺ μεγαλόφθαλμοι δὲ μᾶλλον. καὶ οὐ σμικρόφθαλμοι. καὶ ἰθύτριχες οἱ πλεῖστοι, καὶ μελανότριχες. B

2 Γυναῖκες δὲ οὐχ ὁμοίως ἐπόνησαν ὑπὸ τῆς βηχὸς, ἀλλ' ὀλίγαι τε ἐπυρέτηναν. καὶ τούτων πάνυ ὀλίγαι ἐς τὸ περιπλευμονικὸν ἦλθον, καὶ αὗται πρεσβύτεραι. καὶ πᾶσαι περιεγένοντο. ᾐτιώμην καὶ τοῦτο, καὶ τὸ μὴ ἐξιέναι ὁμοίως ἀνδράσι, καὶ ὅτι οὐδαμῶς ὁμοίως ἀνδράσιν ἁλίσκονται. κυνάγχαι δὲ ἐγένοντο μὲν καὶ ἐλευθέρῃσι C
διπλῆσι. καὶ αὗται τοῦ εὐηθεστάτου τρόπου. πλειοτέρῃσι δὲ δούλῃσι. ὅσῃσί τε ἐγένοντο βιαιόταται, καὶ τάχισται ἀπώλλυντο. ἀνδράσι δὲ πολλοῖσιν ἐγένοντο. καὶ οἱ μὲν διέφυγον. οἱ δὲ, ἀπώλλυντο. τὸ δὲ ξύμπαν, οἱ μὲν δυνάμενοι καταπίνειν μοῦνον, πάνυ εὐήθη καὶ εὔφορα. οἱ δὲ καὶ διαλεγόμενοι πρὸς τούτοισιν ἀσαφέως, καὶ ὀχλωδέστερα καὶ χρονιώτερα. οἷσι δὲ καὶ D
φλέβες αἱ περὶ κρόταφον καὶ αὐχένα ἐπήροντο, ὑποπονηρά. οἷσι δὲ καὶ πνεῦμα ξυνμετεωρίζετο, κάκιστα. οὗτοι γὰρ καὶ ἐπεχλιαίνοντο. ὡς γὰρ γέγραπται, οὕτως αἱ ξυγκλησίαι τῶν παθημάτων ἦσαν. τὰ μὲν πρῶτα γεγραμμένα, καὶ ἄνευ τῶν ὑστέρων γεγραμμένων, ἐγίνετο. τὰ δὴ ὕστερον, οὐκ ἄνευ τῶν προτέρων. τάχιστα ἔθνησκον, ὅτ' ἐπερρίγωσαν πυρετώδει ῥίγει. τούτοις οὐδὲ ἀνασπάσιν πειρωμένοις, E
οὐδὲν ἄξιον λόγου ὠφέλει. οὔτε γαστρὸς ταραχὴ, οὔτε φλεβοτομίη. ὅσα ἐπειρησάμην. ἔταμον δὲ καὶ ὑπὸ γλῶσσαν. οὓς δὲ καὶ ἄνω ἐφαρμάκευσα. ταῦτα μὲν οὖν καὶ διὰ παντὸς ἐν τῷ θέρει. ὡς δὲ καὶ τὰ ἐπιρρηγνύμενα πάμπολλα. πρῶτον μὲν ἐν τοῖσιν αὐχμοῖσιν, ὀφθαλμίαι ἐπεδήμησαν ὀδυνώδεες.

F

3 αἵματος φλεβῶν στάσιες. λειποθυμίη, σχῆμα, ἀγὴ ἀπόληψις. μοτώματος ξυστροφή. πρόσθεσις. ἐπίδεσις.

4 ἐβουβωνοῦντο τὰ πλεῖστα, διότι ἡπατῖτις. ἐὰν δὲ καὶ ἀπὸ ἀρτηρίης κακωθείσης κακὸν σημεῖον, οἷον Ποσειδωνίῃ.

5 οἱ αἱμορραγοῦντες τελευτῶντες, οὐκ ἐφίδρωσαν μέτωπον, ἀλλ' οἷα ξυμπεπτωκότες. καὶ οἱ πνευματίαι καὶ G
οἱ ὑπὸ ἱδρώτων ὀλλύμενοι, πονηρά.

6 τῶν γαστέρων αἱ εὔφοραι ταραχαὶ φέρουσιν οἷον Ποσειδωνίῃ. καὶ τὰ θηρία οἷα ἐμποιεῖ ἐν τῷ λεπτυσμῷ ἡ περίτασις πρὸ τῆς τελευτῆς. καὶ ὁ ὀμφαλὸς περίσμακρος εἱλκώθη αὐτῇ. καὶ οὔλων ἐφελκώσιες τῶν ἐπιόντων ἐπὶ ὀδόντα. H

7 ὅτι πολλὰ περὶ ἑκάστου ἐστὶν ὀρθῶς ἐντείλασθαι. τὰ μὲν, ταῦτα δυνάμενα. τὰ δὲ οὔ. εἰσὶ δὲ τὰ τοιάδε διαχυθῆναι, ἐπιλυθῆναι, καὶ ἐξαχθῆναι. καὶ σκληρυνθῆναι. καὶ πεπανθῆναι. καὶ ὅπου κλίνης διώσασθαι. ἐν ἀτολμέοντας δέον μεταβολῇ ἀνεγείρειν καταναρκωμένους, ἃ ὑστεραίουσιν.

8 ὑδα-

A [8] ὑδατώδεας θᾶσσον τάμνειν. φθίνοντας, καίειν αὐτίκα. περιῤῥεῖν κεφαλήν. τὰ τοιαῦτα τῶν ὑδατουμένων μὴ ψαύειν. ἦτρον, μὴ δὲ τῶν ἔσω. ὅμοιον γὰρ τοῖσι πολλοῖσι γεγώνασι.

[9] τὰ περὶ καρδίην Ξενάρχῳ. καὶ θερμὸν ἅλις ἐμπνεῖν. καὶ τὸ ἕλκος ἀντὶ τοῦ κενώσιος θάλπειν ἀρχῆθεν.

[10] φωνὴ οἵη τῶν ὀργιζομένοισιν, εἰ τοιαύτη ἡ μὴ ὀργιζομένων, φύσει ἦν. καὶ ὄμματα οἷα αὖ ἡ φύσις τὰ ἐξαγριούμενα οἷα B ὁπόταν ὀργίζωνται ἢ μὴ τοιοῦτοι, καὶ τ' ἄλλα κατὰ λόγον τῶν νούσων, οἷον ὁ φθινώδης ποιέει τὸ εἶδος. εἰ ὁ τοιοῦτος φύσει ὑπάρξῃ, ἐς τοῦτον νόσημα ἀφίξεται. καὶ τ' ἄλλα οὕτως.

[11] αἱ βῆχες κοπιώδεες καὶ ἅπτονται τῶν σιναρῶν, ἀτὰρ καὶ μάλιστα ἄρθρων. ἀτὰρ καὶ ἐν τοῖσι κοπιώδεσι πυρετοῖσι, βῆχες ξηραὶ γίνονται. αἱ ξηραὶ βῆχες, ἄρθρα στηρίζουσι C ξὺν πυρετῷ ἢν ἐγκαταλίπωσι].

[12] τὰ πνεύματα τοῖσι φθινώδεσι τὰ ἄσημα, κακόν. καὶ τοῖσι ἄλλοισι καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα, ἀπὸ τῆς αὐτῆς καταστάσιος.

[13] τοῖσι φθίνουσι, τὸ φθινόπωρον κακόν. κακὸν δὲ καὶ τὸ ἔαρ, ὅταν τὰ τῆς συκῆς φύλλα κορώνης ποσὶν ἴκελα ᾖ.

D [14] ἐν Περίνθῳ ἦρος ἢ πλεῖστοι ξυνανῆλθον βὴξ χειμερινὴ ἐπιδημήσασα, καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν ὅσα χρόνια, καὶ γὰρ τοῖσιν ἐνδοιαστοῖσιν ἐβεβαίωσαν. ἔστι δ' οἷσι τῶν χρονίων οὐκ ἐγένοντο, οἷον τοῖσι τὰς νεφριτικὰς ὀδύνας ἔχουσιν. ἀτὰρ καὶ τοῖσιν ἄλλοισιν. οἷον ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, πρὸς ὃν ὁ Κυνίσκος ἤγαγέ με.

E [15] τῶν ὀδυνέων καὶ ἐν πλευρῇσι καὶ στήθει. καὶ τοῖσιν ἄλλοισι τὰς ὥρας εἰ μέγα διαφέρουσι καταμαθητέον. ὅτι ὅταν βέλτιον ἴσχωσιν, αὖθις κάκιον ἴσχουσιν οὐχ ἁμαρτάνοντες.

8 Aqua intercutem laborantes citò incidere oportet, tabeſcentes confeſtim vrere, caput ſecare. At iſta in aqua intercute ſuffuſis animaduertenda ſunt; ne cuius venter aut interiora ferro contingantur. Perinde enim ac in multis genibus accidit.

9 In affectibus circa os ventriculi (perinde ac Xenarcho cōtigit) ſufficienter calidū inſpirare cōuenit, & euacuationis loco vlcus ab initio calidis fouere.

10 Conſiderandum qualis vox eſt iratis, num talis non irato à natura fuerit. Atq; oculi quales à natura fuerint, num turbulenti, quales habent cùm iraſcuntur, qui tales non ſunt, cæteraque id genus pro morborum ratione velut ſi quis tabificam formam inducit, num talis à natura æger fuerit, vt in hunc morbum incurrat, cæteraque huiuſmodi.

11 Tuſſes quæ laſſitudinis ſenſum inducunt, etiam partes læſas, ſed & præcipuè articulos contingunt. Quinetiam in febribus cum laſſitudinis ſenſu tuſſes ſiccæ fiunt, quæ ſi intus relinquantur, vnà cum febre in articulos firmantur.

12 Tabeſcentibus ac non patientibus ſpiratio obſcura mala, & quæcunque alia eius eſt generis ex eadem conſtitutione proueniens.

13 Autumnus tabidis malus. Ver quoque etiam malum, cùm ficus folia cornicis pedibus ſimilia fuerint.

14 In Perintho vere plurimi tabe laborarunt. Cuius rei ſimul in cauſa fuit tuſſis per hyemem populariter graſſata, ac in quibuſdam morbi qui diutius traxerūt. In his enim qui ambiguè ſe habebant, tabem confirmarunt. Interdum quoque in quibuſdam diuturnis morbis tabes non fiebant, velut in his qui renum doloribus conflictabantur. Quin & quibuſdam aliis idem contigit. In quorum numero ille extitit, ad quem me Cyniſcus deduxit.

15 In doloribus laterum, pectoris, aliarumque partium, tempora num multum inter ſe differant, animaduertendum, quando nimirum meliùs, aut rurſus peiùs habeant, nihil in hoc delinquentes.

ἐς τοῖσιν τὰ δὲ βραχύτερα] Exemplaria omnia manu ſcripta βραδύτερα habent, neq; ampliùs ſectionum diſtinctiones adhibent.

καὶ ἰσημερίης αὖθις ὑπέστρεψε πολλοῖσι] πλείστοις habent codices manu ſcripti. Iſtud autem ad pulmonis vitia retulit Caluus quæ pleriſque reuerterunt eoſque ſuſtulerunt, contra tamen omnium codicum fidem. Poteſt etiam ad tuſſes referri, quæ circa æquinoctium reuerſiones fecerunt, breueſque ac iudicatu faciles extiterunt.

τοῖσι δὲ νυκτάλωπες] Hîc νυκτάλωπες vitij & affectionis oculorum nomen eſt, qua noctu nihil cernunt, nocturnam cæcitudinem di-F cunt, cùm præcipuo ſignificato νυκτάλωπες dicantur eo affectu & nocturna cæcitudine laborantes. Etſi contra Prorrh. 2. νυκτάλωπες dicuntur, qui noctu meliùs, interdiu verò deteriùs cernunt. Qua de re illic plura à nobis ſcripta ſunt.

φάρυγγες δὲ βῆξαι] Significat paruas adfuiſſe faucium inflammationes, eaſque breues, ſiue cum tuſſi, ſiue ſine ea adfuerint, eamque lectionem retinent omnes codices tum ſcripti, tum publicati. Caluus verò & vetus interpres, νυκτάλωπες δὲ οὐ βῆξαι legiſſe videntur.

ἢ πάνυ βραχὺ αὐτὴ ἡ βὴξ ἐλύετο] Exemplaria Regia manuſcripta recentiora ἢ πάνυ βραχὺ ἢ αὐτὴ ἡ βὴξ ἐλύετο habent, quam lectionem ſecutus videtur interpres vetus. Reliqua verò cum publicatis conſentiunt.

οἱ δὲ καὶ ἐπονήθη] Partes corporis quæ plurimum ante morbum laborauerunt, eæ noxios humores ac morbum promptius receperunt. Quod etiam lib. περὶ χυμῶν teſtatum reliquit Hippocrates, qui locus huc propriè pertinet. ἀτὰρ καὶ ἤν τι πεπονηκὸς ᾖ, πρὶν ἢ νοσέειν, ἐς ταῦτα ἀποστηρίζεται. οἷον καὶ τοῖσιν ἐν Περίνθῳ βηχώδεσι καὶ κυναγχικοῖσιν. Quod ex aph. 33. lib. 4. deſumptum videtur.

G οἱ δὲ τὰ χεῖρα κοπιῶντες] Lib. etiam quarto epid. tuſſes ferè eiuſmodi deſcribuntur, ex quibus manuum reſolutiones, ac crurum & lumborum impotentiæ quædam, ac ad motionem imbecillitates creabantur.

ἀλλ' ἐν τῇ φωνῇ μόνη ἐκείνη] Quibus vox tuſſi elidebatur, ij neque pulmonum inflammationibus, neque partium reſolutionibus tentabantur, neque alius quiſpiam morbus de ſe ſignificationem vllam edidit, ſed ſola vocis iactura morbus deprehendebatur & decernebatur, quòd fluxione ipſa vocis organa appetita eſſent, neque ea ad thoracem aut pulmones, aut ſubiectas alias partes redundaret.

τὰ δὲ νυκταλωπικὰ ἱδρύθη] Confirmatas fuiſſe nyctalopicas affectiones & ſtabiles habuiſſe ſedes ſignificat, neque ideò facilè ceſſaſſe, quòd proprias oculorum affectiones ſequerentur, nempe natiuam humorum craſſitudinem, quæ boreali & hyberna tempeſtate plurimum eſt aucta, condenſata, introque repreſſa.

τὰ δὲ ξύμπαντα, οἱ μὲν δυσκατάποτοι] Hîc quatuor anginæ genera videntur deſcribi ex ſymptomatum congerie quæ in ea vrgent, de H quibus ferè agitur lib. 2. * epidem. Codices autem omnes publicati hîc οἱ μὲν δυσκατάποτοι καὶ πίνειν legunt. Exemplaria verò manu ſcripta omnia οἱ δυσκατάποτοι habent, quæ ſecutus eſt Caluus & vetus Interpres, omnes etiam denique tranſtulerunt interpretes. Celeberrima namque eſt anginæ affectio difficilis deuoratio & deglutitio, eiuſque meminit lib. 2. καταπίνειν ἐκ ἐδύναντο, ἢ πάνυ χαλεπῶς; ἀλλ' ἐν τῇ ῥινὶ ἀνεχώρει ἢ πάνυ ἐβιάζετο. * Sect. 2.

οἱ δὲ καὶ διαλεγόμενοι] Alterum anginæ genus moleſtum & diuturnum, quibus fluxio vocem præpediebat, & ad linguam aut etiam interiores laryngis muſculos decumbebat, indeque in aſperam arteriam deriuabat, vnde vox obſcura erat ac difficilis. Sic quoque βραγχώδεες dicuntur lib. 2. epid. & φωνὴ ἐσσομένη ſcribitur, in quibus longo temporis interuallo angina huiuſmodi protrahebatur. Ibidem quoque ſcribitur, ἀλλὰ τούτοισι μὲν καὶ γλῶσσαι οἱ ῥέοντες ἐρύθημα ... ἀλλὰ μείζω τι αὐτέων ἐδόκει εἶναι ... καὶ ἐν γλώσσῃ ... ἰσχαρίης. Obſcuram etiam ac difficilem vocem indicat quod ſcribitur, καὶ διὰ τὸ φωνεῖν διαλέγεσθαι. Quædam verò exemplaria διαφωνεῖν pro ἀφώνως habent, vt & Aſulanum.

ἄλλοι δὲ καὶ φλεβῶν:] Tertium videtur eſſe anginæ genus de quo lib.2.epid.hunc in modum ſcribitur, ἦν δ' ἄλλοι φλέβας αἳ ἐν τραχήλῳ καὶ ἐν κεφαλῇ παρὰ ἀυχένα ἐναρμόσαι. A

ἄλλοισι δὲ καὶ πνεῦμα ξυνίστατο μετεωρίζον] Vltimum & peſſimum videtur deſcribi anginæ genus, quod ſic explicat Galenus lib.3. περὶ δυσπ. ἐν δ' αὖ τοῖς κατωτέρω τοῦ βιβλίου, κατὰ τὴν κατάστασιν, ἧς ἡ ἀρχὴ ἐστὶ περὶ ἡλίου τροπάς. Βῆχες ἤρξαντο περὶ ἡλίου τροπὰς χειμερινάς. ἔστι δὲ πνεῦμα μετεωρίζον, φησί. καὶ ὅτι μετέωρον ἐστὶ πνεῦμα, τὸ μικρὸν καὶ πυκνόν, δεδήλωται ἐν τοῖς ἔμπροσθεν. ἀλλὰ καὶ συνάγχας γενέσθαι κατ' ἐκείνην τὴν κατάστασιν ἔφη. μοχθηρῶς γοῦν εἰ τὸ μετέωρον ἀντὶ τοῦ μεγάλου νομίζοντες εἰρῆσθαι, διότι αὐτὸ μετεωρίζει τὸν θώρακα, διαίρειν ἐπὶ πλεῖστον, hoc eſt, Infra verò eodem libro circa eam conſtitutionem cuius hoc eſt initium. Circa brumam tuſſes cœperunt, quibuſdam verò vna ſublimis ſpiratio erat, inquit. Et ſanè quod ſublimis ſpiratio parua eſt & crebra ſupra expoſuimus. Denique anginas circa illam conſtitutionem contigiſſe, dixit. Perperam ergo ſentiunt qui ſublimem pro magna dici exiſtimant, quod ea thoracem in altum ſuſtollat, ipſum plurimum diſtendens. Qui certè locus cùm vitioſè legatur in Galeni codicibus, mihi ſic legendus videtur. μετέωρον verò πνεῦμα pluribus verbis expoſuimus noſtris in lib.2.epid.Comm. Hunc autem locum aliter legit Caluus, & membrum iſtud cum ſuperiore coniungit, contra omnium codicum fidem. B

οὗτοι γὰρ καὶ ἐπικίνδυνοι ἦσαν] Ἐπικινδύνως de febris ſuſpicione ſæpe effert Hippocr. Significat igitur hanc anginam grauiſſimam fuiſſe, ad quam etiam febris accederet, propter ſpiritalium partium anguſtiam & conceptum cauo corporis incendium. Eos quoq; periculosè admodum habuiſſe quibus febris acceſſiſſet, ſcribit lib.2.epid. fereque omnes interiiſſe.

αἱ ξυλλήψιες] τῶν νοσημάτων ξυλλήψιες affectionum inter ſe conſortia, commercia, ac coniunctiones dicuntur, quibus inter ſe conſociantur. Alij euentum & ſortem accipiunt, vt affectus ita contigiſſe, aut veluti hac ſorte ductos, & hunc habuiſſe ſortitum intelligant, vt primi ſine poſterioribus, contrà verò poſteriores ſine prioribus non conſiſterent. Qua ratione contingentias ξυλλήψιας dixit vetus interpres.

οἱ ἐπιρριγώσαντες] Illud ἐπιρριγώσαντες nouum ſubinde rigoris motum in febribus ſubortum, non vnum ſemel rigoris inſultum indicat. Ideoque cùm magnam humorum inæqualitatem ſignificet, ac violentam concuſſionem nil mirum eſt in ſumma virium imbecillitate mortem contigiſſe ex aph.46.lib.4.

οὗτοι οὐδὲ ἀναστάσει πιεζόμενοι] Sic vocat eos quibus per medicamenta reprimentia humoris fluxio repreſſa eſt, & veluti ſedibus expulſa. Interpretes preſſos dicunt, & vetus interpres depreſſos. In angina autem medicamenta reprimentia gargariſmis adhibentur ad cohibendum humorum impetum, & veluti ſuis locis ſubmouendum ac ſedibus expellendum. Quam veluti ab affectis locis dimotionem aut demigrationem ἀνάστασιν vocare mihi potiùs videtur, quàm ſi compreſſos intelligas quibus digitorum compreſſione materia extruditur & elicitur. C

οὐκ ἐπιτηδεῖοι] Sic legunt omnia exemplaria quæ adhuc videre licuit. Interpretes omnes ὑπ' οὐδὲ ἐπιτηδείων legiſſe videntur. Sed & aliud quiddam hic legiſſe videtur vetus Interpres de cauſa ſuperiore & cœleſti, cuius ne veſtigium quidem vllum vſquam apparet. Indicat autem malignas admodum & pernicioſas anginas fuiſſe, quæ nullis remediis cederent, quorum omnium facultatem & vſum deſcribit lib.4.de rat.vict.in morb.ac.& lib.3.de morbis.

οὐ δὲ καὶ ἀναπτυσμάτων] Hæc de gargariſmatum vſu potiùs mihi ſubaudienda videntur, quæ pituitam eliciunt & educunt, quàm de vomitione. Quorum materiam deſcribit lib.2.de Morb. D

τὰ ἐπιρρηγνύμενα] Hæc indicant materiæ eruptionem in angina plærumque lethalem, quòd materia acrior effecta, quæ diſcuti nõ potuit, cutim corrodendo, & aſperam arteriam exulcerat, aut in pus conuerſa abſceſſum inuehit, vnde ſuffocationis metus impendet. Etſi lib.2.de Morb. ſuppurationem in angina probat.

αἱμαθο φλεβοςτάσιες] Sanguinis profluuium ſiſtendi conſilium & rationem paucis comprehendit hac ſententia Hippocrates, non ſecus ac lib.2. * epid. ſanguinis profundendi viam aperuit. His autem ferè remediis tota ſupprimendi ſanguinis ratio continetur, adſtringentibus, refrigerationibus, animi defectionibus, emplaſtris, deligationibus, funiculis, vinculis, auerſionibus, prehenſionibus, præciſionibus, igne & eſcharoticis. Quæ ferè ſigillatim explicat Galenus lib.5.meth.med.& Paulus lib.4.cap.53. & Aëtius lib.14.cap.51 Quòd verò ad ſcriptionem attinet, etſi planè conſtans eſt omnibus in membranis iſta lectio: nemini tamen eſt dubium quin hoc loco αἱμαθοφλεβοςτάσιες ſcripſerint antiqui Hippocratis Interpretes, eoque nomine intumeſcentis ac exundantis ſanguinis ſuppreſſiones ſignificari voluerint, vt ſcribit Galenus in Exeg. his verbis: αἱματοφλεβοςτάσιες. οὕτως μὲν οἱ περὶ τὸν Διοσκουρίδην γράφουσι, τὰς ἐπισχέσεις τῆς ἀναδιδομένης αἵματος ἐγχύσεως ἀκολούθως, οἱ πλεῖστοι μὲν τοι γράφουσιν αἱμαθοφλεβοςτάσιες, ἐξ ἀκολουθίας νομίζουσιν, ἐν τῷ ὀνόματι τὰς πλήρεις αἵματος καὶ ὑπερπεπλησμένας φλέβας. Siue igitur αἱμαθοφλεβοςτάσιες, ſiue αἱμαθοφλεβοςτάσιες vnica dictione ſcribatur, ſanguinifluas venas, eaſque exundante ſanguine tumeſcentes, hac ratione comprimendas indicat, eoque haud dubiè illa Galeni explicatio refertur. Et ſanè ſi coniecturæ locus eſt, pro αἱμαθοφλεβοςτάσιες, αἱματοφλυζοστάσιες, aut αἱμαθοφλυζοστάσιες legendum eſſe exiſtimem, propter eum locum quem in Exeg. ex lib.2.epid. adducit Galenus. Vbi φλυζούσησι αἱμορραγίῃσι legimus (etſi φλεξούσῃσι tolerari poteſt, quæ eſt vulgata lectio) quæ dictio plenas ac refertas venas ſignificat. Sed tunc αἱμαθοφλεοστάσιες legi poſſet, quod φλέω γέμω ſignificat. At fortè etiam αἱμαθοφλεβάζοστάσιες aut αἱμαθοφλαδοστάσιες ſcribi poteſt (quæ dictio tam variæ ſcripturæ occaſionem dedit) à verbo φλεβάζω aut φλάω, quod ſcaturio ſignificat. E

* *Sect.* 3.

σχῆμα] σχῆμα appoſitum vulneratæ partis ſitum, & ſurſum ac in contrarium fluxionis tendentem poſitus figuram intelligit. Qua de re agit Galenus lib.5.Meth.med.cap.3.& 4. Eam igitur poſitus figuram omnino ei contrariam eſſe oportet, quam in ſanguinis fluxionibus adhibendam conſulit lib 2.epid. Ideoque σχῆμα ἄλλο legunt omnes interpretes contra omnium codicum fidem, vt alio repentem ac in diuerſum tendentem figuram intelligant. Quod etiam per irrepentem figuram intellexit vetus interpres. F

ἀνάληψις] Ἀνάληψις hîc ſanguinem profundentis vaſis interceptionem ac prehenſionem ſignificat, cum iniecto vnco aut hamo vas prehenditur, attollitur, ac modicè intorquetur, laqueo aut vinculo intercipitur, eoque modo ſanguinis impetus intercluditur. Aliquando etiam volſella prehenſum duobus locis deligatur, atque medium interciditur, vt extrema inter ſe coëant, nihilominus tamen ora præcluduntur. Hanc vero ἀνάληψιν, quæ fit vinculo iniecto, veluti venæ apprehenſionem, diſertis verbis exponit Galen. lib.5.meth.med. his verbis: καὶ μὴν εἰ κατὰ βάθος ἐστὶ τὸ αἱμορραγοῦν ἀγγεῖον, ἀκριβέστερον ἀναμαθόντες τήν τε θέσιν αὐτοῦ καὶ τὸ μέγεθος, καὶ πότερον φλὲψ ἢ ἀρτηρία ἐστί. μετὰ δὲ ταῦτα διαπείρας ἄγκιστρον ἀνατεινέτω τε καὶ περιστρεφέτω μετρίως. εἰ δὲ μὴ ἐπισχεθείη δι' ἐν τούτῳ τὸ αἷμα, εἰ μὲν φλὲψ εἴη, πειράσθω χωρὶς βρόχου ἵστασθαι τὸ αἷμα τῷ ἰσχαίμων τινὶ φαρμάκων. ἄριστα δ' αὐτῶν ἐστι τὰ ἐμπλαστικά, συντιθέμενα διὰ τε τῆς φρυκτῆς ῥητίνης καὶ ἀλεύρου πυρίνου χνοῦ, καὶ γύψου, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. εἰ δὲ ἀρτηρία εἴη, δυοῖν θάτερον, ἢ βρόχον περιθεὶς, ἢ ὅλον διακόψας τὸ ἀγγεῖον, ἰσχέτω τὸ αἷμα. βρόχον δ' ἀναλαμβάνεσθαί ποτε καὶ τὰς μεγάλας περιτιθέναι φλέβας, ὥσπερ γε καὶ διατέμνειν ἔστ' αὐτὰς ὅλας ἐγκαρσίας ἀναγκαῖον. ἀφικνεῖσθαι δ' αὖ τις εἰς ἀνάγκην τήνδε, κατὰ τὰς ἐκ πολλοῦ βάθους ὀρθίας ἀναφερομένας. καὶ μάλιστα διὰ στενοχωρίας τινὸς ἢ μορίων κυρίων. ἀναστέλλεται γὰρ οὕτως ἑκάτερον τὸ μέρος ἑκατέρωθεν, καὶ κρύπτεται καὶ σκέπεται πρὸς τῶν ἐπικειμένων σωμάτων ἡ τρῶσις. ἀσφαλέστερον δ' ἀμφότερα ποιεῖν, βρόχον μὲν τὴν ῥίζαν περιτιθέντας τοῦ ἀγγείου, τέμνειν δὲ ἐφεξῆς. hoc eſt, Atqui etiamſi vas ſanguinem profundens altè ſit demerſum, exactiùs tum ipſius poſitum, tum etiam magnitudinẽ intelligat, & num vena ſit an arteria. Deinde verò traiecto vnco ſurſum attollat & moderatè intorqueat. At ſi ne tunc quidẽ ſanguis ſiſtitur, ſi vena quidem fuerit, tentet citra vinculum ſanguinem ſiſtere, aliquo ex iis medicamentis quæ ſanguinis ſiſtendi facultatem habent, appoſito. Ex his optima ſunt quæ vim emplaſticam habent, & ex frixa reſina & farinæ triticeæ tenuiſſimo polline, & gypſo, aliiſque id genus ſunt compoſita. Quòd ſi ſit arteria, duorum alterum cõtinget, nempe aut vinculo circumiecto, aut toto vaſe præciſo ſanguinem cohibebis. At vinculum interdum magnis quoque venis circumponere cogimur, quemadmodum & eas totas interdum præcidere, tranſuerſas ſcilicet. Ad hanc autem neceſſitatem quis deueniet, in his quæ ex magna altitudine ſurſum rectæ attolluntur, præcipueque per anguſtas quaſdam & principes partes. Hoc enim modo vtraque pars vtrinque retrahitur, vulnuſque à ſuperimpoſitis corporibus celatur & tegitur. Vtrumque autem ſecuriùs præſtatur, tum vinculum vaſis radici circumponendo, tum quod deinceps eſt præcidendo. Et rurſus, ἐκ γὰρ τοῦ γένους τῶν ἐμφραττόντων ἐστί πως, καὶ ὁ βρόχος ὁ περιτιθέμενος αὐτοῖς τοῖς αἱμορραγοῦσιν ἀγγείοις. hoc eſt, Vinculum namque ipſis ſanguinem profundentibus vaſis circumiectum, ex ipſo obturantium genere quodammodo cenſetur. Et μὲν δὴ καὶ συνῆχθαι τε καὶ ψυχθῆναι, δεδέσθαι τε συνηγμένον, καὶ βρόχῳ διαλαμβανόμενον. hoc eſt, Conniuet igitur tum aſtrictum tum refrigeratum, tum deligatione adductum, & vinculo exceptum. De vinculo etiam maioribus venis aut arteriis iniciendo, eadem

A Galeni verba Paulus repetit lib. 4. †& Aëtius libro decimoquarto, cap. 51. Atq; ea vaſis prehenſio per laqueum fit funiculis ex ſtili licio vel ſerico, vt arctiſſimè perſtringant, nec facilè diſſoluantur aut putreant. In quem vſum alij ſetas, alij teſtudinum fides vſurpant. Et hæc χάλαψις non multum diſſidet ab ea ἀγκύλῃ quam celebrat Hippocrates in libello περὶ ἰητρεῖ, cùm vinculis ad ſectionem adſtringi venas iubet. Longè verò alia eſt ab ἐπιδέσει, cùm fiat in vulnere intraque vulnus. At iſta ſupra vulnus adhibita, vulnerati membri labra diſſidentia committit, & quæ ſunt ſuperimpoſita continet. Eſt verò alia τῶν φλεβῶν χάλαψις Hippocrati, quæ fit ſupra modum copia oppletis venis, adeò vt perſpiratu careant & ſuffocationis, ac caloris natiui extinctionis metus ſit, ἀφωνίας ſenſuſque & motus priuationes afferat, vt ſcribitur libro quarto, de ratione vict. in morb. ac. Quæ ſanè quòd in medici poteſtate ſita non ſit, in ſupprimendi ſanguinis auxilijs reponi non debet, longeque ab hoc inſtituto aliena eſſe videtur. Ideoque fortaſſis ἀλλὰ χάλαψις eo ſenſu vſurpari poteſt, vt longè alia hîc interceptio venarum adhibenda ſit, quàm quæ multis locis ab Hippocrate vſurpatur. Quæ ſanè eſt omnium exemplarium, tum reconditorum, tum etiam editiorum certiſſima ſcriptio, etſi Alexandrinus pro ἄλλα, ἀλλὰ legiſſe videtur. Caluus ſanè eandem lectionem ex codicibus Italicis ſecutus eſt, etſi eam χάλαψιν non eſt aſſecutus, nec
B quid per tractationem modúmve aliam morborum intelligat video. † *Cap. 53.*

μοτώματος ξυστροφή] Linamenta contorta intelligit quæ fiunt è materia contorta & implexa, μοτοὺ στρεπτοὺς vocant. Ac ferè omni linamentorum genere in hæmorrhagia veteres vſos conſtat.

ἐπιθέσιες] Hac dictione intelliguntur quæcumq; ad hæmorrhagiam ſiſtendam apponuntur, ſiue ad labra vlceris adducenda ſiue oſcula obſtruenda, qualia ſunt medicamenta quæ emplaſtica dicuntur, & lenta craſſaque ſubſtantia meatus claudunt, ac refrigerantia & adſtringentia, quæ ſanguinis ruentis impetum cohibent, tum etiam eſcharotica. Quin & ea quæ foris imponuntur hac dictione comprehendi poſſunt, ſiue ſplenia, platyſmata, ac diplomata, aut fomenta medicamentis inſuccata, aut liquoribus imbibita adhibeantur. Digiti quoque ipſi, aut ſanguinis grumus, lintea complicata aut ſpongiæ ex aqua frigida aut poſca expreſſæ, & quæcumque alia ad ſupprimendam hæmorrhagiam ſuperdamus & comminiſcimur.

ἐπιδέσιες] Deligatura conueniens intelligitur tum quæ ſuo complexu diſſidentia labra committat, & quæ ſunt appoſita contineat,
C tum etiam quæ ſuis faſciarum orbibus ad eam partem vnde ſanguis fluit, aut vaſis radicem ducta, ſurſum verſus magis magiſq; adſtringatur, & profluentem ſanguinem cohibeat, de qua ſic ſcribit Galen. lib. 5. meth. med. ἔστι δ᾽ ἐπὶ τῷ γένους ἡ ἐπίδεσις, εἰ καὶ γ᾽ οὐ κύκλῳ περιλαμβάνει τὸ ἀγγεῖον, ὥσπερ ὁ βρόχος, ἀλλὰ τῷ συνάγειν τι πως ἐκ μερῶν τὰ διεστῶτα χείλη τῆς τετρωμένου μορίου, καὶ θλίβειν τὰ ἐπικείμενα, ἐν τοῖς ἐπισχετικοῖς ἐστὶ βοηθήμασι. hoc eſt, Huius verò generis eſt & deligatio, quanquam vas ipſum circulo non amplectitur, ſicuti vinculum, ſed cum vulneratæ particulæ diſparata labra ex parte quodammodo adducat, & quæ ſuperimpoſita ſunt comprimat, inter claudentia remedia recenſetur. Rurſuſque de medicamento ſanguinem ſiſtente vulneri adhibendo. ἐπιδεῖν δ᾽ ἐξ ὀθονίου λεπτοῦ, τὰς μὲν πρώτας ἐπιβολὰς τέτταρας ἢ πέντε, κατ᾽ αὐτὸ τὸ αἱμορραγοῦν ἀγγεῖον ποιούμενον· ἐντεῦθεν δὲ ἐπὶ τὴν ῥίζαν αὐτοῦ ... hoc eſt, Ex tenui autem linteo primis iniectis faſciis foriſecus alligandum, quatuor aut quinque primis circuitibus ipſi ſanguinem profundenti vaſi iniectis, inde verò ad vaſis radicem perductis, quibus ſcilicet in partibus verſus radicem ducere licet, quod ferè in omnibus, præterquam cerebri membranis
D datur. Et rurſus de venarum iugularium profluuio, ... hoc eſt, Deinde hoc modo deligabis ex ſuperioribus ad inferiora ducens, non vt in artubus, ex inferioribus ad ſuperiora aſcendendo. Ad vaſorum namque radicem deligationem ducere conuenit, vt quod influit reprimat. Caluus ἐπίθεσιν & ἐπίδεσιν legiſſe videtur.

* ἰθυβουβῶνες] Bubones hoc eſt glandularum tumores, fiunt ab euidente cauſa, velut vlceribus quæ iuxta magnam venam aut arteriam oriuntur (vt ſcribit * Galenus) velut in pede, manu, & digitis. Fiunt etiam ab ictu, caſu, dolore & ſimilibus. Fiunt interdū à deliteſcente intus cauſa, vt viſcerum inflammationibus, humorum plenitudine vel malignitate, ſæpè etiam ex venenata & peſtilente materia. Atque hi bubones valde ſuſpecti ſunt. Quidam iſta referunt ad malè ſuppreſſum ſanguinis profluuium, & intempeſtiuè adhibita ſanguinem reſtringentia medicamenta, quod inde iecoraria vena ac magna arteria malè affectæ ſint, & bubones excitati. Poſſunt certè iſta ad vlcera, poſſunt quoque ad inſigne ſanguinis ac humorum vitium referri, vnde huiuſmodi glandularum tumores
E exorti ſunt. Exemplaria quædam manu ſcripta cum Aſulano, ἐπὶ δὲ legunt, quæ ferè ſecuti ſunt interpretes. Nos codicum pluralitatem ſecuti nihil immutauimus. Vetus etiam Interpres ἀγκυλώσιες pro ἀγκυλώσιας legiſſe videtur.

* *Lib. 13. Meth. med.*

† οἱ αἱμορραγοῦντες] Eos qui ſanguinis profluuio ſublati ſunt, partim quidem cum ſudore, partim verò ſine ſudore, & cum difficultate ſpirandi periiſſe ſignificat. Dicuntur autem ξυμπεπτωκότες quibus vaſa præ multa vacuatione atque inanitione in ſeſe conſidunt, & qui conſumpto atque exhauſto omni humore reſiccati ſunt & exucci. πνευματίαι verò anhelatores dicuntur & pituitoſi, quibuſq; multus ac frequens ſpiritus ineſt, & qui πνευματώδεις dicuntur. Sic enim eos ex lib. de rat. vict. in morb. ac. exponit Galenus lib. 3. περὶ δυσπν. quales ex diuturna tuſſi & inueterata in thoracem fluxione multos fuiſſe hac tempeſtate conſtat. Etſi ea quoq; dictione ἐμπεπνευματωμένους, & qui flatibus diſtentum ventrem aut hypochondria habent, ſignificari contendit Galenus. Quidam codices manu ſcripti pro πνευματίαι τραυματίαι habent, ac ſignificant eos qui ſanguinis profluuio laborarunt, ſine ſudore veluti reſiccatos ac
F vulneratos periiſſe, omnimoda humiditate per vacuationem profuſa. Quæ lectio etiam eſt Aſulani codicis. At plæraque magnæ vetuſtatis exemplaria, πνευματίαι legunt, quæ ſecuti ſunt ferè omnes interpretes, ac etiam Alexandrinus ipſe. Quin & Galenus extremo lib. 3. περὶ δυσπν. hunc locum ſubindicans & explicans, eam quoq; lectionem retinuiſſe videtur, cùm ſcribit: ὀλίγον δὲ προελθὼν, πνευματίας ὀνομάζει τινὰς, καὶ ὅρισμα καὶ περὶ τούτων οὐδέν, ὡς ἤτοι τοὺς ἐμπεπνευματωμένους, ἢ τοὺς ἀσθματικοὺς οὕτω καλῶν. hoc eſt, Paulum verò progreſſus, πνευματίας quoſdam nominat, & de hoc etiam antea dictum eſt, quod aut flatibus diſtentos, aut anheloſos ſic vocat. Cæterùm hic quoque codices quidam Regij manu ſcripti τραύματος ζ´ indicaturam adſcribunt.

* τὰ γαστέρων] εὐφορίας hic γαστέρων ventris corpulentiam ac craſſitudinem quidam intelligunt, vt bene habitos ventres perturbationem facilè tolerare ſignificetur. Mollis namque & corporatus venter ad infernas purgationes bene habet, eaſque leuiùs fert ex Placito 35. lib. 2. Sunt qui εὐφορίας ad purgationis ſpontaneæ & à natura bene inſtitutæ tolerantiam referunt. Sanè hac ſententia
G conſiderandum eſſe iubet quibuſdam naturis velut bene habitis, ventris perturbationes in alui purgationibus leuiores & tolerabiliores eſſe, in iiſque videndum num lumbrici aut interaneorum animalia demittantur. Nam per θηρία Galenus in Exegeſi inteſtinorum animalia & lumbricos diſertis verbis exprimit, etſi quidam hac dictione vlcera maligna accipi velint. Quænam igitur effecerint ſymptomata conſiderandum monet, qualia ſunt oris ventriculi morſus, ſyncope ſtomachica, conuulſiones, epilepſiæ, dentium ſtridores, aliaque permulta vt alui tormina & ſyſtrophæ, morſus, nauſea & faſtidium, de quibus fortaſsis iſta præcipuè intelliguntur.

ἐν τῷ λιπτωμῷ] Sunt qui iſta diſtinguunt & vniuerſaliter de aqua inter cutem tentatis intelligunt. Rectè autem ad Poſidoniam referri videntur, in qua tanta fuit vitioſorum humorum ad ventrem delatorum copia, vt etiam corpus extenuarit, ventrem extenderit, & vmbilicum exulcerarit. Quinetiam peſſima vlcera & gingiuarum putrefactiones adfuerunt; adeò vt dentes etiam adorirentur. ἑλκώδη autem pro εἰλκώδη habent reconditiſſimæ membranæ Regiæ manu ſcriptæ & Aſulanum exemplar.
H Quædam verò ἡλκώδη, vt promineus vmbilicus ipſi valde protenſus fuiſſe indicetur ac humorum noxiorum copia diſtentus plurimum proſiluiſſe. Quam etiam lectionem ex codicibus Italicis ſecutus videtur Caluus. Cæterùm vetus Interpres ἐπίσταται ἀπότομοι legiſſe videtur.

† ὅτι πολλὰ] Hæc ſanè monere videntur conſiderandum eſſe quando in vno morbo plura eiuſdem facultatis aut etiam contrariæ præcipi poſſint, pro diuerſis temporibus & indicationum varietate. Eſt enim vbi diſſoluentibus, diffundentibus & educentibus vtendum ſit, interdum verò contrahentibus, indurantibus & maturantibus, quæ contraria habent facultates. Qui ſanè ſenſus longè apertior eſſe videtur, quàm ſi iſta inter ſe opponamus, & ad veteris interpretis intelligentiam propiùs accedere, qui per caliditatem diffundere, & per frigiditatem condenſare dixit. Sunt qui ἀναδιδῶναι pro διαδιδῶναι legunt, & de humoribus intro deliteſcentibus accipiunt, vt τῷ ἐγχυλῶδαι opponatur. Quod ſequitur variè diſtinguitur. Exemplaria omnia Regia manu ſcripta μετὰ

βαλὼν habent, & ἐν κατωθεῖς iungunt omnes interpretes. Sed μετιέναι ſtare poteſt, vt habent publicata omnia quæ ſecuti ſumus, etſi etiam μετιὼν retineri poteſt. A

[8] ὑδατώδεας] Monet hac ſententia Hippocrates, in his morbis qui chirurgiam expoſtulant, integris adhuc viribus ac firmis viſceribus manum eſſe admouendam. ὑδατώδεας verò ὑδρωπικοὺς explicat Galenus in Exegeſi. Sic enim ex melioribus exemplaribus legendum exiſtimo. Ac videtur eos intelligere qui aqua inter cutem laborant, maximè quem ſarciten quidam, Hippocrates ὑποσαρκίδιον nominat. Cui præcipuè abdominis compunctio & ſectio per paracenteſin conuenit, vt teſtatur Cælius Aurelianus. Etſi Cornelius Celſus, Paulus & Albucaſis, & reliqui, hydropi quo in vterum multa aqua contrahitur, & Aſcites dicitur, attribuunt. Hos igitur qui aqua ſubter cutem laborant, citò, hoc eſt ſtatim initio morbi & robuſtis viribus incidere oportet, ſi venæ ſectionem intelligas, quæ huic vni hydropis generi etiam inter initia conuenit, vt ſcribit [1] Galenus, & Paulus cap. 48. lib. 3. & Alexander Trallianus cap. 1. lib. 8. Hippocrates quoque in hoc hydrope qui ὑποσαρκίδιος [2] dicitur, ſanguinem ex cubito mittendum præcipit, ἢν ὁ ἄνθρωπος ἀκμάζῃ καὶ ῥώμη ᾖ, καὶ ἢν ὕδρωψ ἐγγένηται ἐν τῷ σαρκί. At ſi compunctionem & ſectionem per paracenteſin intelligas, illa citò fieri debet, priuſquã materia computreat, interna viſcera grauiùs affecta ſint, vires concidant, & morbus totius corporis habitum immutarit, aut in cachexiam conuerſus ſit. Iſtud verò etiam indicat Hippocrates, qui lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν & ſectionem & vſtionem adhibet, optimè priùs lacte renutrito ægro & confirmato, idque morbi initio, & ſi febris non adſit. Idem quoque lib. περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον in hydrope & ſectionem & vſtionem probat, vt & aphor. 21. lib. 6. & in puero aqua ſubter cutem laborante, gladiolo crebras & paruas inciſiones facit, & aquam educit. Celſus [3] etiam ſectionem contra Eraſiſtratum approbans, quàm tempeſtiuè fieri debeat, indicat his verbis. Ac ne illud quidem in controuerſiam venit, quin non omnes in hoc morbo ſic curari poſſint, ſed iuuenes robuſti, qui vel ex toto carent febre, vel certè ſatis liberales intermiſſiones habent. Nam quorum ſtomachus corruptus eſt, quíve ex atra bile huc deciderunt, quíque malum corporis habitum habent, idonei huic curationi non ſunt. Quantum verò attinet ad aqua intercute ſuffuſorũ ſectionem, in ea adminiſtranda imum ventrem & interanea attingi vetat, ne ſcilicet inteſtina aut reliquæ partes neceſſariæ vulnerentur. Sic lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν in hydrope ex lienis vitio orto magnam cautionem adhibendam eſſe monet, ne ſectio aut vſtio altiùs aut vlteriùs adigatur. Lib. quoque περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον, tenuiſſimas ac leuiſſimas cruſtas circa vmbilicum inurendas monet, C vnamque in vmbilicum, vt aqua emitti poſſit. Et lib. περὶ παθῶν in hydropicis circa vmbilicum, aut retro ad ilia, ſectionem fieri præcipit. At lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν cruſtas octo inuri iubet, & ſi in ventrem aqua erumpat, qua parte fluctuat, ferramentis vſtionem fieri probat, & ſenſim humorem educi. Celſus certè hanc ſectionem ex veterum opinione his verbis proſequitur. Quidam ſub vmbilico ferè quatuor interpoſitis digitis à ſiniſtra parte. Quidam ipſo vmbilico perforato facere conſueuerunt. Quidam cute primum adusta, deinde interiore abdomine inciſo, quia quod per ignem diuiſum eſt, minùs celeriter coit. Ferramentum autem demittatur, magna cura habita, ne qua vena incidatur. Paulus [4] tribus interpoſitis digitis ſub vmbilicò ſectionem facit: alij ad latera vmbilici & laterum inanitates compunctionem faciunt. Recentiores ſecuriore inuento viam pyroticis parant, deinde ſcalpello aculeato ad medium obliquorum muſculorum epigaſtrij viam faciunt, declinatis hypochondriis & viſceribus, magna etiam adhibita cautione ne interanea aut inteſtina punctionem ſentiant. Atque ea eſt veterum ſcriptis conſentiens ad aquam hydropicorum educendam ſectio. D Reliqua certè ex Cælio Aureliano cap. vltimo lib. 3. tardarum paſſionum & Celſo cap. 15. lib. 7. & Paulo cap. 10. lib. 6. Aëtio cap. 30. lib. 11. & Albucaſi cap. 33. lib. 1. petenda ſunt.

[1] Com. in lib. 4. de rat. vict. in morb. ac. *[2] Lib. de rat. vict. in morb. ac.* *[3] Cap. 21. lib. 3.* *[4] Cap. 50. lib. 6.*

ἐκ μὲν γὰρ τῶν] Iſtud valde eſt perplexum & obſcurum. Significare autem videtur non temerè incidendos eſſe aqua intercute ſuffuſos, & maximè cauendum ne interiora attingantur, aut altior ſectio fiat, ne ſæuiſſimi cruciatus aut intenſiſſimi dolores conſequantur; quale quid in multis genibus intumeſcentibus aut flatuoſo tumore diſtentis temerè incidendis contingit. Adacto enim audaciùs & altiùs ſcalpello, ligamenta aut neruoſæ partes compunctæ, conuulſiones, graues conſenſus & indignationes adferunt (vt loquitur Aurelianus.) Quidam his Hippocratis verbis neruoſas muſculorum epigaſtrij deſinentias geniculis multis inter ſe diſtinctas & ſimiles intelligunt, ideoque in ſectione euitari volunt, quod his compunctis grauiſſimi dolores, inflammationes, aut conuulſiones oriantur, quale quid genibus ſectis contingit, quæ ligamentis multis & tendinibus conſtant, & plurimis ac neruoſis muſculorum finibus cinguntur. De tabeſcentium autem & purulentorum inuſtione ac ſectione plura habes apud Hippocratem lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν, & lib. 2. & 3. de Morb. & lib. περὶ τόπων τῶν κατ' ἄνθρωπον, & Celſum cap. 22. lib. 3. & Paulum cap. 44. lib. 6. & Aëtium cap. 57. lib. 8. E In capitis verò vulneribus quomodo ſerra & ſectione vtendum ſit fuſiſſimè indicatur lib. de cap. vulneribus.

[9] Τὰ περὶ καρδίην] Videtur hæc ſententia de affectibus qui circa os ventriculi accidunt intelligi, ac præcipuè de vlcere, in quibus vacuationem diſſuadet ob exquiſitum & inſignem partis ſenſum, & animi ac virium exolutionem, ſyncopen, cæteraque plurima ſymptomata quæ ore ventriculi non leuiter affecto accidunt. Cæterùm vitioſa ſunt omnia exemplaria quæ ἀπνοιῶν ſcribunt. Conſtat enim εἰσπνοῶν ſcribendum eſſe ex veteri interprete qui flatum attrahere dixit. Cornarius certè ἐκπνοῶν legit. Et in oris ventriculi ardore aut inflammatione, calidum expirare iuuat. ἅλις autem pro ἅλις quod ἀρκούντως ſignificat & abunde, ferè omnes ſumunt. Sed ἀλὲς condenſum, confertum & coaceruatum ſignificare poteſt, quæ dictio Hippocrati frequens eſt, vt alibi ſcribimus. Caluus clauſulam iſtam in totum omiſit.

[10] φύσει] In morbis conſiderandum monet num quid naturæ ægri reſpondeat. Quæ namque ſecundum naturam ſunt, ad ſanitatem propiùs accedunt. Quicquid autem à natura recedit, quo longiùs ab ea diſceſſit, eò maiorem habet prauitatem, vt multis Hippocratis reſcriptis paſſim teſtatum habetur. Quod ſequitur, εἰ τὸ φθινῶδες ποιεῖ τὸ εἶδος, hunc habere ſenſum videtur, vt in morbis videndum moneat Hippocrates, num talis ſit qui toto genere tabitudinem inducat, & num æger ipſe ad eam habitudinem natura ſit comparatus. Tunc enim ferè fit vt ea naturæ aptitudine in tabem celeriùs incurrat, ac longè deteriùs habeat. Hæc enim iſta mihi referre videntur, εἰ τοιοῦτον σώματα πέφυκεν, etſi aliter ſumunt interpretes. Atque eò reſpicere videtur iſtumque ſenſum propè aperire quod de tabidis ſcriptum eſt ab Hippocrate libr. 1. epidem. † ſicque legit Galenus, καὶ μάλιστα ἔθνησκον ὅσοι ἐῤῥέποντο φύσει ἐπὶ τὸ φθινῶδες. Quòd ad literam attinet apparet ex Caluo & veteri interprete in veteribus exemplaribus aliquid huic ſententiæ præpoſitum fuiſſe quod indicaturæ vicem ſubiret, velut σημεῖον ὀργῆς, aut μανίης ἢ τοιούτων. Cuius rei tamen ne vllum quidem noſtris in codicibus veſtigium apparet. Quædam etiam exemplaria, τῷ νοσοῦντι εἰ τὸ φθινῶδες ποιεῖ τὸ εἶδος legunt. Quæ lectio rectè etiam ferri poteſt. G

† Stat. 1.

[11] αἱ βῆχες κοπιώδεες] Hac ſententia indicatur in febribus laſſitudinis ſenſum inducentibus tuſſes ſiccas fieri, indéque in articulos abſceſſum decumbere. Quod certè manifeſtum eſt in iis febribus quæ ex vehementibus motionibus contingunt, in quibus ob externos labores tuſſes ſiccæ contingunt (vt ſcribit [*] Hipp.) & abſceſſus ad articulos decumbunt, ex Placito 31. & 74. lib. 4. κοπιώδεες verò pro κοπώδεες (vt alias ſæpè) habent omnia exemplaria manu ſcripta. κοπιῶν quoque ὁ πόνον ἔχων ἢ βλάβην explicat Erotianus.

[*] Aph. 16. Sect. 2. lib. 6. epid.

[12] Τὰ πνεύματα] τὸ ἄσημον πνεῦμα ſpiratio obſcura & exigua dicitur, & quæ non apparet aut intercepta videtur & ad ſpiritus defectioné accedit, quam ἄπνοιαν dicunt. In ſyncope, animi deliquiis, moribundis, & vuluæ ſtrangulatu laborantibus hoc genus reſpirationis apparet, & omnimodam caloris natiui extinctioné aut refrigerationé indicat. Eumq; in ſenſum hunc locum explicat Gal. lib. 5. περὶ δυσπν. τὸ δ' ἐν τοῖς ἑξῆς λεγόμενον, ἄσημον πνεῦμα, σμικρόν ἐστι, καὶ διὰ τοῦτ' ἀφανές· οἷον καὶ τὸ τῶν λειποψυχούντων, καὶ τὸ τῶν ὑστερικῶν πνιγῶν [illegible] H [illegible] τὰ πνεύματα [illegible] τὸ ἄσημον [illegible] καὶ τοῦτο ἀσήμου, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα [illegible] αἱ γὰρ δὴ ἄτοκοι γυναῖκες [illegible] ἀπνοίας [illegible] χηρεύουσι [illegible] πνεύματα [illegible] ἄσημα καλοῦσι. hoc eſt, Quæ verò deinceps dicitur ſpiratio obſcura, parua eſt, ideoq; minimè apparens, qualis & ſpiritus defectiones, quæ ἄπνοιαι dicuntur, & vteri ſtrangulatus ſequitur. Atque huiuſmodi quiddã ex ipſa dictione, quæ ſic habet, indicare vult. Tabeſcentibus ac non parientibus ſpiratio obſcura, mala, & quæcumq; alia eius eſt generis, ex eadẽ conſtitutione proueniens. Nõ parientes autẽ mulieres (eæ autẽ ferè ſunt quæ non probè repurgantur) maximè ſpirationis defectionibus corripiuntur, non ſecus profectò quàm quæ diutiùs viro orbatæ ſunt. Quare ſpirationem, quæ neq; apertè apparet, neq; nobis manifeſta eſt, eam obſcuram vocat. Quod ſequitur καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα, alias omnes eiuſdẽ generis reſpi-

A ris reſpirationes obſcuras & exiguas reſpicere videtur, quæ ex ſimili cauſarum concurſione, hoc eſt calidi natiui refrigeratione, proueniunt.

[11] Τὰς φθίνων] Aphoriſmus eſt 10. lib. 3 Sic & ad autumnum tabeſcentes ferè interire ſcribit Hippocrates lib. 1. & 2. epid. & Prorrh. 2. Vnde & φθινοπωρον φθινόπωρον & ὀλέθριον dicitur lib. 2. & 6. epid. Autumnus namque ſua inæqualitate & cacochymia (vt ſcribit Galenus) mala plurima acceſſit tum verò præcipuè tabeſcentibus ac extenuatis eſt noxius, quòd eo tempore acris humoris magnus ſit prouentus, qui è corde in pulmones ſubit, aut è capite in thoracem deſtillat, & tabis cauſam facit. Quod autem de vere dicitur, ex Heſiodo ſumptum videtur, qui veris initium adhuc intemperatum & inæquale deſcribit, Plutarchus etiam in lib. de defectu oraculorum, peſtilentem æſtatem Medicos prædicere ſcribit ex vernis fici foliis cornicis pedem referentibus. Quod ſanè eam veris ineuntis partem propter inæqualitatem, vt hic quoque ſuſpectam facit.

[14] ἐν Περίνθῳ] Indicat vere ipſo tabem plurimos afflixiſſe in Perintho. Cuius rei quoque ſimul cauſa fuerunt tuſſes per hyemem graſſatæ, & diutiùs trahentes morbi, qui in quibuſdam dubiam tabem confirmarunt. Afflicta namq; diutino morbo corpora,
B tabe facilè reſoluuntur. Etſi quibuſdam renum longis doloribus diuexatis id non contigit, vt nec ei ad quem deductus eſt à Cyniſco Hippocrates.

[15] Νόσημα] Iſta aptè ad morbi tempora referri videntur, quæ ad dolorum genera accommodantur aphoriſm. 5. lib. 6. iiſdem penè verbis, Caluus ſanè longè alium ſenſum ſecutus eſt. Et extremam ſententiæ partem aliter ſumunt interpretes, ad ægros ipſos reſpicientes.

ΤΜΗΜΑ ΟΓΔΟΟΝ.

[1] Ἐν τῇσι μακρῇσι δυσεντερίῃσιν, αἱ ἀποσιτίαι, κακόν.
C ἢν ὥστε καὶ ἢν ἐπιπυρετήνωσιν.

[2] Τὰ περιμάδαρα ἕλκεα κακοήθεα.

[3] Ὀσφύος ἀλγήματι, αἱ ἀναδρομαὶ ἐς τὸ πλευρόν. καὶ ἐκφύματα ἃ σῦφ καλέεται.

[4] Τὰ νεφριτικὰ οὐκ εἶδον ὑγιασθέντα ὑπὲρ πεντήκοντα ἔτεα.

[5] Τὰ ἐν τοῖσιν ὕπνοισι παροξυνόμενα. καὶ οἷς ἄκρεα
D ἀποψύχεται. καὶ ἡ γνώμη ταράσσεται. καὶ τἄλλα ὅσα περὶ ὕπνον τοιαῦτα, καὶ οἷσι τἀναντία.

[6] Ὅσοισι μὲν οὐδὲν ἔσω τοῦ τεταγμένου χρόνου ἑκάστοισι τὰ ἐκτιθέμενα ἀπόγονα τῶν.

[7] Τὰ ἐπιφαινόμενα ἐν οἷσι μησὶ κύεται.

[8] Ἐπίπονοι ἐν περιόδοισιν, ὅ, τι ἐν ἑβδομήκοντα κινέεται. ἐν
E τριπλασίῃ τελειοῦται καὶ ὅ, τι ἐν ἐνενήκοντα κινέεται, ἐν τριπλασίῃ τελειοῦται.

[9] Καὶ ὅτι μετὰ γυναικεῖα τὰ δεξιά. τὰ δὲ ἀριστερὰ χάσκει. ὑγρότης διὰ τῶν ἀπιόντων διαίτης ξηρῆς.

[10] Ὅτι τὸ θᾶσσον διακριθέν. κινηθὲν αὖθις αὔξεται βραδύτερον.

[11] Ἐπὶ πλείονα δὲ χρόνον οἱ πόνοι, τρίτῳ, πέμπτῳ, ἑβδόμῳ. ἐνάτῳ μηνί. δευτέρῳ. τετάρτῳ. ἕκτῳ.

[12] Τὰ ἐκ σμικροῦ πινακιδίου σκεπτέα.
F
[13] Δίαιτα γίνεται πλησμονῇ. κενώσει βρωμάτων. πομάτων. μεταβολαὶ τούτων οἷα ἐξ οἵων ὡς ἔχει.

[14] Ὀδμαὶ τέρπουσαι. λυποῦσαι. πιμπλῶσαι. πειθόμεναι. μεταβολαὶ ἐξ οἵων οἷως ἔχουσι.

[15] Τὰ ἐπεισπίπτοντα. εἰσιόντα. ἢ ἐξιόντα πνεύματα, ἢ καὶ σώματα.

G [16] Ἀκοαὶ κρείσσονες. αἱ δὲ λυποῦσαι.

[17] Καὶ γλώσσης ἐξ οἵων οἷα προσκαλέεται.

[18] Πνεῦμα ὁκόση αὐτῇ θερμότης. ψυχρότης. παχύτης. λεπτότης. ξηρότης. ὑγρότης. πεπληρωμένον. μεῖόν τε καὶ τὸ πλεῖον. ἀφ' ὧν αἱ μεταβολαί, εἰσὶ ἐξ οἵων ὡς ἔχουσι.

[19] Τὰ ἴσχοντα. ἢ ὁρμῶντα. ἢ ἰσχόμενα σώματα.
H

[20] Λέξις. σιγή. εἰπεῖν ἃ βούλεται. λέξις εἴ τι λέγει, ἢ μεγάλα, ἢ πολλοὶ ἀτρεκέες, ἢ πλαστοί.

Sectio octaua.

1 In diuturnis inteſtinorum difficultatibus, ciborum faſtidia mala, idque maximè ſi febris acceſſerit.

2 Vlcera vndiquaque glabra, maligna.

3 Lumborum doloris ad latus recurſatio, & tubercula putrida quæ σῦφ dicuntur, malo ſunt.

4 Renum vitia ſupra quinquageſimum annum ſanata non vidi.

5 Animaduertenda ſunt quæ per ſomnos ingraueſcunt, & quibus extrema perfrigeſcũt, menſq; perturbatur, cæteraque id genus quæ per ſomnos eueniunt, & quibus contra accidit.

6 Quibus certè nihil intra ſtatutum pariendi tempus accidit, iis ſingulis vitales partus exiſtunt.

7 Quæ geſtationis tempore apparent, in quos menſes incidant, videndum.

8 Labores certis temporum circuitibus fiunt, & quicquid ſeptuaginta diebus mouetur, ter iiſdem in ſeſe ductis perficitur, & quicquid nonaginta diebus mouetur, ter iiſdem in ſeſe ductis perficitur.

9 Animaduertendum etiam quod poſt menſtruas purgationes, vteri tum dextra, tum ſiniſtra dehiſcũt, quodq; humiditas, quæ per ea quæ prodeunt ſatis indicatur, ſicciſſimam victus rationem deſiderat.

10 Quodq; qui celeriùs efformatur fœtus ac mouetur, rurſus tardiùs incrementum accipit.

11 Labores vt plurimùm vterum gerentibus, tertio, quinto, ſeptimo & nono menſe contingunt. Item ſecundo, quarto & ſexto.

12 Quæ ex parua tabella deſumpta conſideranda ſunt.

13 Victus ratio ciborum ac potuum repletione ac vacuatione conſtat, eorumque mutationes, dum ex aliis in alia fiunt, prout ſe habeant, conſiderandæ.

14 Odores partim oblectantes, partim offendentes, quidam etiam implentes & obſequentes, eorumque mutationes ex quibus contingant, & qualiter ſe habeant animaduertendum.

15 Eos qui irruunt, intrant, aut egrediuntur ſpiritus, aut etiam corpora contemplari oportet.

16 Eorum quæ ſub auditionem cadunt, quædam meliora eſſe, quædam verò offendere, videndum.

17 In lingua quoque ex quibus quænam alliciantur, videnda ſunt.

18 In aëre conſiderandum quanta inſit caliditas, frigiditas, craſſitudo, tenuitas, ſiccitas, humiditas, an plenior, an vero minor & copioſior. In quibus quænam mutationes, & ex quibus fiunt, quomodoq; ſe habeant animaduertere oportet.

19 Quę continent corpora, aut intus continentur aut in nobis cum impetu mouentur, contemplanda ſunt.

20 Sermonis quoque & ſilentij habenda eſt ratio, & dicere oportet quæ velit æger, videndumq; quibus vtatur ſermonibus, ſintne magni, an multi, an veri, aut ficti.

21 Quæ è corpore prodeunt noſſe oportet vnde initium ceperunt, aut vbi ceſſarunt, quamq; ſunt diuulſa. Colores quoq; ex quibus aut caliditatem, aut ſalſuginem, aut dulcedinem, vel tenuitatem, vel craſſitudinem inſpicere conuenit, num verò æqualiter aut inæqualiter in corpore, quóve tempore eueniant. In quibus omnibus quales mutationes & ex qualibus exiſtunt, conſiderandum.

22 Contemplandum num eructationem inchoauerit natura, nec obtinuerit.

23 Lachrymæ conſiderandæ, num volenti, aut inuito, vel multæ, vel paucæ, aut calidæ, aut frigidæ emanent. In quibus etiam craſſitudinem & guſtum inſpicere oportet.

24 Sputum videndum num ex ore æger exſcreet, num verò tuſſi aut vomitione reiiciat.

25 Solis æſtus, frigus, humectatio, ſiccitas, conſideranda ſunt. Mutatio quoq; per quæ, ex quibus, & ad quænam ſe habeat.

26 Labores etiam, otia, ſomnos, vigilias, in conſiderationem adhibere oportet.

27 Quinetiam quæ in ſomno fiunt, & inſomnia videnda ſunt, deinde cubilia quoq; in quibus decumbunt, & ex quibus transferuntur.

28 Mentis quoq; intelligentia videnda eſt, vt per ſeipſa conſtat, citra inſtrumenta & res externas, an triſtitia, aut gaudio, an metu, aut confidentia, an ſpe aut animi abiectione tentetur. Velut Hippothoi puella quæ mente per ſe conſtabat & eorum quæ in morbo contingebant optimè gnara erat.

29 Ætatem quidem ab ætate diſtinguere oportet, & num priùs aut poſteriùs quàm conuenit, quid cõtingat. Velut ſi quid hyeme reſolutione tentatum ſit, & ætate ſenili, aut puerili, & æſtate, aut priùs, aut poſteriùs quàm conueniat. Dentium eruptiones, capillorum exortus, ſeminis eiectio maior aut minor, pilorum incrementum, craſſitudo, robur, imminutio.

30 Quod cognatum eſt, & quod per ſeſe conſtat, & quò maior aut minor ineſt cognatio, contemplari oportet.

31 Anni quoq; tempeſtas conſideranda eſt quæ maturior aut ſerior contingit, & quæ aſſiduis imbribus madens, aut impenſè ſicca extitit, frigida aut calida, ventis carens, aut quibus ventis perflata. Videndum quoq; num iſta temporis initio, aut medio, aut fine, aut aſſiduè, aut iam præterito, aut adhuc præſente contingant.

32 Morbi etiam horam & tempus contemplari oportet, & quæ in morbis accidunt, circuitus, ex hiſq; quinam maiores, & quinam longiores, & incrementa. Totius quoque morbi incrementum, aut remiſſio, aut vigor, & quod magis quodq; minùs confecerit, & quando, & quanam ratione, & quanam hora & ætate in conſiderationem adhibenda ſunt.

33 Populariter graſſantium morborum inſpicienda natura eſt, ac ſi quis eorum ſine vomitu initium ſumpſerit, veluti an poſt epotum medicamentum aluus quibuſdam ſiſtatur, an parum purgetur.

34 Fortè etiam conſiderandi ſunt exactè albeſcentes ſi febricitent, quorum etiam labra inſpicere oportet, quale quoque febris genus & tempora.

35 Corpus quoq; & actio in conſiderationem adhibeatur, tú viſio, auditio, tactio, naſus, lingua & ratiocinatio

36 Tumores in ſuperioribus palpebris relictos conſiderare oportet. Aliis namque circum gracileſcentibu[s] morborum reuerſiones denunciantur. Videndæ quoque ſunt palpebræ quæ in extremitate aliquantulum rube[ſcunt] & indurantur, atque inter eas maximè glutinoſæ, extumeſcentes, quæque in his continentur, quale qui[d] Pharſalo Polymedæ contigit.

37 Tumores prorumpentes, aut liuores, in lippitudinibus, aut vlceribus conſiderandi ſunt. Quinetiam q[uæ] ex tuberculis aut ſuppurationibus deferuntur inſpicere oportet.

21 τὰ ἀπιόντα εἰδέναι ὅθεν ἤρξατο, ἢ ὅπη ἐπαύσατο, ἢ διὸν διεσπάσατο. χρώματά τε οἷσιν, ἢ θερμότητα, ἢ ἁλμυρότητα, ἢ γλυκύτητα, ἢ λεπτότητα, ἢ παχύτητα. ὁμαλῶς ἢ ἀνωμάλως. τὸ σῶμα. τὸν χρόνον. αἱ μεταβολαὶ οἷαι ἐξ οἵων ἔχουσιν.

22 ἤρξατο ἔρυξιν, οὐκ ἐκράτησε.

23 δάκρυα, ἑκόντι. ἀέκοντι. πολλά. ὀλίγα. θερμά. ψυχρά. πάχος. γεῦσις.

24 πτύαλον αὐτόθεν ἀναχρεμπτόμενον, ἢ ἀναβήσσοντα. ἔμετος. A

25 ἡλίου θάλπος. ψῦχος. τέγξις. ξηρότης. μεταβολὴ διὰ οἷα, ἐξ οἵων, ἐς οἷα ἔχει.

26 πόνοι. ἀργίαι. ὕπνοι. ἀγρυπνίαι.

27 τὰ ἐν ὕπνῳ ἐνύπνια. κοῖται. καὶ ἐφ' οἷσι, καὶ ὑφ' οἵων.

28 καὶ τῆς γνώμης ξύνοια, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν. χωρὶς τῶν ὀργάνων καὶ τῶν πρηγμάτων. ἄχθεται. καὶ ἥδεται. καὶ φοβέεται. καὶ θαρσέει. καὶ ἐλπίζει, καὶ ἀδοξέει. οἷον ἡ Ἱπποθόου κούρη. τῆς γνώμης αὐτῆς καθ' ἑωυτὴν ἐπίστημος ἐοῦσα τῶν ἐν τῇ νούσῳ ἐπιγινομένων. C

29 ἡλικίην μὲν ἡλικίης. καὶ ἢ πρότερον ἢ ὕστερον τοῦ δέοντος. οἷον εἴ τι προελύθη ἐν χειμῶνι, καὶ γέροντι τὴν ἡλικίην, ἢ νηπίῳ. καὶ θέρεος ἢ πρότερον ἢ ὕστερον τοῦ δέοντος, ὀδόντων ἐκβολαί. τριχῶν φύσιες. γόνος τὸ μᾶλλον καὶ ἧσσον. τριχῶν αὔξησις. παχυσμός. κρατυσμός. μινύθησις. D

30 τὸ ξυγγενές. καὶ τὸ καθ' ἑαυτό. ὅσῳ μᾶλλον καὶ ἧσσον.

31 τοῦ ἔτεος ἡ ὥρη, ἐν ᾗ τι ἢ πρότερον ἢ ὕστερον. ἢ ὥρη ἐν ᾗ ἐγένετο ἔπομβρος ἢ αὐχμηρή. ψυχρὴ ἢ θερμή. νήνεμος ἢ ἐπήνεμος. καὶ οἵων ἀνέμων. τῆς ὥρης ἐν ἀρχῇ ἢ μέσῃ, ἢ ἐσχάτῃ. ἢ διὰ παντός. παροιχομένης ἢ παρεούσης. E

32 ὥρη τῆς νούσου. ὁ χρόνος. τὰ ἐπιγινόμενα. αἱ περίοδοι, καὶ τῶν περιόδων αἱ μείζονες. καὶ αἱ διὰ πλείονος. αἱ ἐπιδόσιες. καὶ ἡ τῆς ὅλης νούσου ἐπίδοσις. ἢ χάλασις. ἢ ἀκμή. καὶ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἧσσον ἀποτελέουσαι, καὶ ὅτε. καὶ ὁποίως. καὶ ἐν ᾗ ὥρῃ, καὶ ἡλικίῃ.

33 τῶν ἐπιδημιουσέων νούσων οἱ τρόποι, καὶ εἴ τις τῶν ἀρχομένων ἄρξαιτο ἀνέμετος. οἷον ἢ πιόντες τι, κατισχέντες, ἢ βραχὺ καθαιρόμενοι. F

34 πυρετώδεις ἴσως οἱ ἔκλευκοι. ὧν καὶ χείλεα. οἷος ὁ τρόπος. οἱ χρόνοι.

35 τὸ σῶμα. ἔργον. ἐς τὴν σκέψιν. ἀκοή. ὄψις. ἀκοή. ῥίς, ἁφή. γλῶσσα. λογισμός.

36 καταμανθάνειν τὰ ἐν τοῖσι βλεφάροισι τοῖς ἄνω καταλειπόμενα οἰδήματα. τῶν ὅλων περιισχναινομένων ἀποστροφαί. ἐν δὲ ἄκρῳ ὑπέρυθρα σκληρά. καὶ ταῦτα τοῖσι γλίσχρα. ἐξαιρόμενα. καὶ ἐνεχόμενα ἐν τούτοισιν, οἱ Φαρσάλῳ Πολυμήδῃ.

37 τὰ καταρρηγνύμενα οἰδήματα, ἢ πελιώματα, ἐν ὀφθαλμίαις ἢ ἕλκεσιν. ὅμοια γὰρ τὰ ἐκ τῶν φυμάτων ἐμπυημάτων καταφερόμενα.

A [38] ἐπισημαίνουσι ἀμφίδρομοι στρόφοι περὶ τὸν ὀμφαλὸν. καὶ ὀδύναι ἔστιν ὅτε ἀπὸ πράσου. ἀτὰρ καὶ ἀπὸ σκορόδου τούτοισιν ὕστερον.

[39] ἐρυσίπελας τ' ἐπὶ οἷσιν ἀπὸ τραχήλου. καὶ περὶ τὸν ἐν προσώπῳ ἐκρίνετο. τὰ μέλανα καὶ οἷσι τράχηλοι κακά. καὶ εἰ φλυκταίναι κακά. ἢ οἷσι ταραχτικά.

[40] ὁ μελαγχολικὸς ὁ Ἀδάμαντος ἀπὸ πεπλίου πλείονος ἤμεσε ποτὲ μέλανα, ἄλλοτε ἀπὸ κρομμύων.

B [41] οἱ πυρετοί, ἐν οἷσιν ἑλκοῦνται χείλεα ἴσως διαλείποντες. καὶ τεταρταῖαι ψύξιες. οἱ δὲ ἀδένες αὐτίκα πρὸς τὴν χεῖρα λυόμενοι ἀεί.

[42] ὅ, τι ἔνεστιν ἐν τοῖσιν ἄρθροισιν σκεπτέον. περὶ τοῦ ἐκπυοῦνται.

[43] ἔθος δὲ ὥσπερ οἷον ὑγιαινόντων. διαίτησι, σκέπησι. πόνοι-
C σιν. ὕπνοισι. ἀφροδισίοισι. γνώμη.

[44] ὅπως τὰ νούσους. ἀπὸ τίνων. ἐς τὰ χήματα. ἐφ' οἷς τόπους ἔτρεψαν. πότε. ἤρξαντο. παρῆσαν. ἐπαύσαντο.

[45] ἐν οἷσιν ἀκρασίης φοβεροί.

[46] τὰ ἐναντία ἐν τῇ νούσῳ διαιτήματα.

[47] τὸ εὔφορον. τὸ δύσφορον.

[48] αἱ διαιτήματος γνῶσιν. μὴ ἐξειδέναι. συμφοραὶ γὰρ
D πολλαί.

[49] ἀγαθοῖσι δὲ ἰητροῖσιν, αἱ ὁμοιότητες πλάνας καὶ ἀπορίας. ἀλλὰ τἀναντία ἡ πρόφασις εἶναι. ὅτι χαλεπὸν ἐστὶν ἐκλογίσασθαι εἰδότα τὰς ὁδούς. οἷον εἰ φοξός. εἰ σιμός. εἰ ἐπίγρυπος, εἰ χολώδης δυσήμετος. χολώδης μέλας. νέος, εἰ ἦν βεβιωκώς. ἅμα τῶν πρὸς ἄλληλα ξυνομολογῆσαι χαλεπόν.

E [50] ᾧ τὸ συρίγγιον ἐπανερρήγνυτο, βηχία ἐκώλυε ἀποπαύεσθαι.

[51] ᾧ ὁ λοβὸς τοῦ ἥπατος ἐπεστράφη διέσεισα. ἐξαίφνης ὁ πόνος ἐπαύσατο.

[52] Σάτυρος ἐν Θάσῳ, παρωνύμιον ἐκαλεῖτο γρυπαλώπηξ, περὶ ἔτεα εἶναι πέντε καὶ εἴκοσιν, ἐξονειρώσσεν πλεονάκις. πρὸς ἑαυτοῦ, καὶ δι' ἡμέρης πλεονάκις. φθινώδης
F δὲ περὶ ἔτεα τριάκοντα, φθινώδης ἐγένετο, καὶ ἀπέθανεν.

[53] ἐν δὲ Ἀβδήροισι ὁ παλαιστροφύλαξ, ὁ Σθενεὸς λεγόμενος, παλαίσας πλείω πρὸς ἰσχυρότερον. καὶ πεσὼν ἐπὶ κεφαλὴν, ἀπελθὼν. ἔπιε ψυχρὸν ὕδωρ πουλύ. μετὰ δὲ τῶν ἐκείνης τῆς νυκτὸς, ἀγρυπνίη. δυσφορίη. ἀκρέα ψυχρά. τῇ δὲ ὑστεραίῃ, εἰσῆλθεν εἰς οἶκον. καὶ τῇ κοιλίῃ βαλάνου προστεθείσης, οὐχ ὑπῆλθεν. οὔρησε δὲ σμικρόν. πρότερον οὐδὲν
G οὐρήκει. ἐς νύκτα ἐλούσατο. οὐδὲν ἧσσον ἀγρυπνίη καὶ δυσφορίη. παρέκρουσεν. ἐόντι δὲ τεταρταίῳ, κατάψυξις ἀκρέων. ἐκθερμανθεὶς ἵδρωσε. πιὼν δὲ μελίκρητον ἀπέθανε τεταρταῖος.

[54] οἱ μελαγχολικοί, καὶ ἐπιληπτικοὶ εἰώθασι γίνεσθαι ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. καὶ οἱ ἐπιληπτικοί, μελαγχολικοί. τούτων δὲ ἑκάτερον μᾶλλον γίνεται, ἐφ' ὁπότερα ἂν ῥέψῃ τὸ ἀρρώστημα. ἢν μὲν ἐς τὸ σῶμα, ἐπιληπτικοί. εἰ δὲ ἐπὶ τὴν διά-
H νοιαν, μελαγχολικοί.

[55] ἐν Ἀβδήροισι Φαέθουσα ἡ Πυθέω γυνή, ἡ κύουσα ἐπὶ τοῦ πρόσθεν χρόνου. τοῦ δὲ ἀνδρὸς αὐτῆς φυγαδευθέντος, τὰ γυναικεῖα ἀπελήφθη χρόνον πουλύν. μετὰ δὲ ἐς ἄρθρα πόνοι καὶ ἐρυθήματα. τούτων δὲ ξυμβάντων, τό τε σῶμα

38 Vteros affectos indicabunt tormina circa vmbilicum & dolores, qui interdum à porro, quinetiam & ab allio his poſtea contingebant.

39 Nonnullis etiam eryſipelas à ceruice ortũ duxit, eodemq; ferè tempore in facie iudicabatur. Nigra quoq; quibus in collo erant, mala, tum etiam ſi puſtulæ erumpebant, aut quibus aluus perturbabatur.

40 Atra bile vexatus Adamantus, multo ſumpto peplio interdum nigra vomitione reiecit, quod aliquando etiam à cepis contigit.

41 Febres in quibus labra exulcerantur, ferè intermittunt, & tertianis perfrigerationes adiunt. Dentes vero ſtatim ad manus contactum ſemper ſolutæ apparent.

42 In articulis quale quid inſit conſiderandum; num etiam ſuppurationem faciant.

43 In valetudinis autem ratione conſuetudo ſpectanda eſt, in victu, tegumentis, laboribus, ſomnis, rebus venereis & animi affectibus.

44 Conſiderare morbos oportet, qualiter, ex quibus, quaſnam formas habeant, ad quos locos conuerſi ſunt, quo tempore cœperunt, affuerunt, ceſſarunt.

45 Videndum in quibuſnam in continenti metum inijcere oporteat.

46 In morbo contraria victus ratio adhibenda.

47 Videndum etiam quod facilè & quod ægrè aut cum moleſtia fertur.

48 Victus ratio quoad eius fieri poteſt dignoſcenda eſt. Hanc enim non penitùs perſpectam habere calamitatis plena res eſt.

49 Optimis verò medicis ſimilitudines imponunt & difficultates pariunt. Contraria verò cauſa efficit, quæ qualis ſit conſideranda venit. Et ſanè difficile eſt curandi viam ratiocinatione aſſequi, veluti num acuminato ſit capite, ſi reſimis naribus, ſi aduncis, ſi bilioſus & ægrè vomat, ſi bile atra præditus, ſi iuuenis, ſi negligenter & temerè vixerit, de iiſq; ſimul inter ſe conuenire eſt difficile.

50 Quendam cui parua fiſtula rurſus rumpebatur, tuſſiculæ quieſcere non ſinebant.

51 Quendam cui iecoris fibra in ſinus contracta fuit concuſſi, & continuò dolor ceſſauit.

52 Satyrus in Thaſo cognomento Grypalopex, cùm viginti quinque annorum eſſet, ſæpiùs inter dormiẽdum ſeminis profluuium expertus eſt, eiq; ſemẽ inter diu frequenter promanabat. Cùm autem trigeſimum annum ferè attigiſſet, tabe correptus mortuus eſt.

53 Abderis palæſtræ cuſtos quidam Stheneus nomine, cum valentiore multum luctatus, & in caput lapſus, digreſſus, frigidam copioſè hauſit. Poſt hæc verò nocte illa inſomnia, corporis incontinentia & iactatio, ac extremorum frigiditas contigit. Poſtridie domum ingreſſus, glande aluo appoſita, nihil demiſit, paucam autem vrinam reddidit, cùm antea nullam reddidiſſet. Sub noctem lotus, nihilominus inſania & corporis incontinentia vexatus, delirauit. Tertio verò die extremorum perfrictio adfuit, excalfactus ſudauit. Epota autem mulſa tertio die mortuus eſt.

54 Atra bile vexati morbo quoq; comitiali corripi magna ex parte conſueuere, & morbo comitiali laborantes atra bile diuexari. At horum vtrunq; magis accidit, prout ad alterutram partem morbus inclinarit. Etenim ſi in corpus, morbo comitiali laborant, ſi verò in mentem, atra bile vexantur.

55 Abderis Phaëtuſa Pythei coniunx antea per iuuentam fœcunda erat, viro autem eius exulante diu menſes defecerunt, ex quo poſtea dolores & rubores ad articulos exorti ſunt. Quæ vbi contigerunt, tum cor-

pus virile, tum in vniuerſum hirſutum eſt redditum, barbaq; eſt enata, & vox aſpera reddita. Sed cum omnia quæ ad menſes deducendos facerent tentaſſemus, non profluxerunt, verum haud ita multo poſt vita functa eſt.

56 Idem quoq; in Thaſo Namyſiæ Gorgippi cōiugi contigit. Omnibus autem medicis cum quibus etiá collocutus ſum, vnica ſpes adeſſe viſa eſt, ad muliebré naturam reduci poſſe, ſi menſes ſecundum naturam procederent. Verùm etſi omnia moliremur, huic prodire nequiuerunt, ſed paulò poſt mortua eſt.

ἀνδρώθη, καὶ ἐδασύνθη πάντα. καὶ πώγωνα ἔφυσε. καὶ A
φωνὴ τρηχεῖα ἐγένετο. καὶ πάντα πραγματευσαμένων
ἡμῶν ὅσα ἐς τὸ τὰ γυναικεῖα κατασπάσαι, οὐκ ἦλθεν, ἀλλ' ἀπέθανεν, οὐ πολλῷ μετέπειτα χρόνῳ βιώσασα.

56 Ξυνέβη δὲ καὶ Ναμυσίῃ τῇ Γοργίππου γυναικὶ ἐν Θάσῳ, τὸ αὐτό. ἐδόκει δὲ πᾶσι τοῖσιν ἰητροῖσιν οἷσι κἀγὼ συνέτυχον, μία ἐλπὶς εἶναι, ὡς γυναικωθείη, εἰ τὰ κατὰ φύσιν ἔλθοι. ἀλλὰ καὶ ταύτῃ οὐκ ἠδυνήθη πάντα ποιεῦσιν ἐ- B
πιπλαθῆ. ἀλλ' ἐτελεύτησεν οὐ βραδέως.

[1] ἐν τῇσι μακρῇσι] Placitum eſt 3. lib.6. iiſdem ferè verbis expreſſum. Nos autem codicum pluralitatem ſecuti, octauæ ſectionis hîc initium fecimus, etſi aliter ſentiunt omnes interpretes.

[2] τὰ ἀφριμάδεα] Aph. eſt 4. lib.6. vbi tamen ἀφριμάδεα & in quibuſdam ἀφριμάδεα legitur, ſed vitioſè, ἀφριμάδεα enim ex hoc loco legendum. [illegible] enim glabrum, depilem & læuem ſignificat. & Heſychio [illegible], [illegible] dicitur. Huc accedit quod Erot. hunc locum ſubindicans ἀφριμάδεα ἕλκεα bis legit & explicat [illegible] (ſi modò vera eſt lectio) [illegible] enim alij legũt.

[3] ἰσχίου ἐς ὑγιείην] Cùm ampliſſima ſint ad lumbos vaſa, magna eò materiæ copia per morbos confluit, quæ ſi ad pectus aut thoracem recurſet, ſuppurationem minatur, vt ſcribitur in Prognoſt. Sic crebræ quoque è lumbis ad caput, ſtomachum & pectus [illegible] aut recurſationes meritò damnantur in Cois Præſagijs. Hîc autem σὴψ putredinem indicat, vnde tubercula putrida rectè dici videntur, quæ tabem, ſuppurationem, tandemque ſummum ex putredine exitium indicant. Quemadmodum lib.5. epid. * in putre- C
dinis ſobole annumerat Hipp. ſcribens: καὶ ἄλλα δὲ, σὴψ [illegible], [illegible]. Sic enim quidam codices legunt. Aut σὴψ, [illegible] indicat, quarum in aphoriſmis meminit. Ideoque Erotiano hîc σὴψ, [illegible] explicatur. Hos nanque locos planè mihi ſubindicare videtur. Vetus quoque interpres rectè putredinem vertit.

* St. poſt.

[4] [illegible]] Aliter aph.6. lib.6.

[5] τὰ ἐν τοῖσιν ὕπνοισι] Somnus requietem corporibus & medicinam quandam laboris affert, vt ſcribit ** M. Tullius. Vbi igitur à ſomno ingraueſcunt & peiora redduntur ſymptomata, quæ alioqui remitti debuerant, certa pernicies indicatur, ex aph.1. lib.2. Quod ſane animaduertendum hæc ſententia indicat. [illegible] (ſcribit *** Gal.) [illegible]. Solent autem ex ſomnis, vbi læſio contingit, febres, dolores, aut fluxiones ingraueſcere, & deliria augeri, & ex calidi natiui imbecillitate ac extinctione, extremorum perfrictiones accidere, vt etiam ſcribit Gal. Ita quoque quæ contra accidunt D
ex ſomno commoda animaduertenda ſunt, vt aph.2. lib.2. [illegible], vt illic ſcribit Galenus.

** Lib.5. de finib. bon. & mal. *** Com. ad Aph.1. lib.2.

[6] ὅσοισι μὴ] Hanc ſententiam lib.2. epid. † abunde aperuimus, vt iiſdem penè verbis repetitur. † Sect.3.

[7] τὰ ἐπιφαινόμενα] Repetitur quoque hæc ſententia lib.2. epid. * τὰ ἐπιφαινόμενα verò quæ toto geſtationis tempore in vterum gerentibus apparent & ſuperueniunt intelligi poſſunt, peculiariter verò menſtruæ purgationes, vt lib.4. epid. Quæ quibus menſibus eueniant, diligenter certè ſunt animaduertendæ. * Sect.3.

[8] οἱ πλεῖστοι ἐν [illegible]] Hanc etiam ſententiam lib.2. epid. aperuimus vnde & οἱ πλεῖστοι legi debet, etſi exemplaria manu ſcripta quædam cum publicatis [illegible] legunt. Quæ lectio quoq; ad Italica exemplaria redundauit. Hîc quoque [illegible] pro [illegible], vt & [illegible] pro [illegible] ponitur, ex quibus ſeptem dierum decadas, aut etiam nouem dierum decadas intelligere oportet, quòd ferè in dierum decadas & motionis & partionis tempus incidat. Etſi hebdomadum decadas multo frequentiùs accommodat Hippoc. lib. περὶ ἑπταμ. E
[illegible] verò legitur lib.2. epid. Ex quo etiam quidam alteram ſententiæ partem, quæ nouimeſtres fœtus reſpicit explodunt, quod neque quibuſdam in membranis legatur. Sed certè ea dierum ratio optimè ad motionis & editionis tempus ex Hipp. mente accommodatur, vt nec temerè à veteri interprete adſcribitur. Sic quoq; non obſcurè Macrobium reconditiſſimæ ſcientiæ virum legiſſe apparet lib.1. † in Somnium Scip. cùm numeri ſenarij & ſeptenarij dignitatem ex partionis perfectione æſtimat. † Cap.6.

[9] καὶ ἐν μὲν γυναιξὶ] Huius quoq; ſententiæ explicationem habes ampliſſimam lib.2. epid. Certum eſt autem hunc locum à Gal. indicari in exegeſi cùm ſcribit, [illegible]. [illegible] tamen legunt omnia exemplaria manu ſcripta, à [illegible] pro [illegible], aut [illegible] participiũ erit quemadmodũ ſumpſiſſe videtur Dioſcor. apud F
Gal. & quicquid hiat aut dehiſcit intelligitur, quo nomine vterus notatur, tuncq; [illegible] leg. videtur, aut certè τὸ σῶμα ſubaudiendum.

[10] ἐπὴν δὲ τὸ θᾶσσον] Id quoque legitur lib.2. epid. licet paulò aliter, ibique à nobis explicatur.

[11] ἐπὶ πλεῖστα δὲ χρόνον] Labores hîc dicuntur quicquid toto geſtationis tempore contingit in fœtus conformatione, perfectione, motu, emiſſione, aut abortione. Solent verò abortiones ferè ante ſeptimum in omnes menſes cadere. In parium menſium ratione quædam exemplaria ſecundi & quarti tantum meminerunt. Quod propiùs ad ea quæ ſcribuntur lib.2. epid. accedit, vbi etiam iſta ſententia aliter repetitur. Alia quoque præter ſextum, octauum & decimum addunt, quod in eum menſem partionis tempus, ex Hippocratis & Philoſophorum omnium decretis, excat. Vetus etiam interpres octauum addit. Quædam etiam membranæ [illegible] χρόνον extremæ ſententiæ coniungunt, quos ſecutus eſt Cornarius.

[12] τὰ ἐκ τοῦ σμικροῦ πινακιδίου] Hac inſcriptione notatos fuiſſe libros epid. à Theſſalo Hippoc. filio deſcriptos. ſcribit Gal. lib.1. [illegible] quod velut ex pugillaribus ac diariis, patris monimenta ſimul coëgerit ac digeſſerit. Apparet igitur hoc eſſe programma quoddam ac velut indicaturam eorum quæ ex breuibus aduerſarijs deſumpta ſunt. Idem quoq; Gal Com.2. in lib.3. epid. multa ad calcem huius libri adiecta eſſe ſcribit. Hîc verò plurimi octauæ ſectionis initium ſtatuunt. Et certè apparet quæ ex his pugillaribus deſum- G
pta ſunt, præcipua quædam rerum eſſe capita medico diligenter animaduertendarum in tota victus ratione, ac velut ſcopos quibus intentum eſſe medicum oporteat in toto opere medico tum ad ſanitatem tuendam, tum ad morbum profligandum.

[13] Victus ratio vt plurimùm in morbis curandis poteſt, ita ſumma eius ratio in potu & cibo præcipuè habenda eſt, eorumq; mutationes ex quibus & in qualia fiunt, quomodoq; ſe habeant diligenter conſiderandæ ſunt. Hîc autem pro [illegible] & [illegible] omnes cib. ac potus quæ fiant intra modum exuperantias intelligit, non eas quæ ſupra modum fiunt, vti aph.4. & 22. lib.6.

[14] ὀδμαὶ] Odorum non eſt minima ratio in victus ratione, ideoque etiam plurimus vſus in re medica, quem hîc innuere videtur eorumq; mutationes maximè eſſe animaduertendas. [illegible] verò dici videntur odores qui in vſum corporis facilè cedunt, quaſi obedientes & parentes, quibus ſpiritus reficiuntur ac vires recreantur. Ideoque vetus interpres proficientes dixit, eoque refertur quod ſcriptum eſt lib. περὶ τροφῆς: [illegible]. Reliqui interpretes ad dolorum mitigationem retulerunt, & placantes dixerunt.

[15] [illegible]] Externi aëris corpus noſtrum ambientis vim ac mutationem in ratione victus maximè contemplari medicum H
oportet, tum in ſanitate tuenda, tum etiam in morbis profligandis. Cuius etiam maxime neceſſarius vſus in reſpiratione (quæ in ſpiratione & expiratione conſtat) conſiderandus. Sic & eorum quæ corpora noſtra ſubeunt, aut ex his expelluntur, vires ac mutationes maximè animaduertere oportet, velut cibi, potus, cæterorumque id genus quæ admouentur & excrementorum. Atque horum omnium mutationes ſedulò animaduertendas diligenter præcipit lib. περὶ χυμῶν Hippocrates. Vetus interpres [illegible] non legit, in quo continentis aëris tantum rationem habere, aut certè expirationis nihil meminiſſe videtur.

[16] ἀκοαὶ] Sub auditionem veniunt ſermones, narrationes, voces, rumores, cæteraque id genus quæ ægrum plurimum afficiunt, quorum etiam maxima ratio habenda.

[17] καὶ γλῶσσαι] In victus quoque ratione tum ægrorum tum ſanorum, guſtus maximum habet momentum, cuius mutationes diligenter ſunt medico animaduertendæ vt ex his tam humorum morbos committentium, quam affectuum ipſorum naturam cogni-

tam

A tam habeat. Appetentiæ quoque magna eſt habenda ratio in qua excitanda nos ægro plurimum perſæpè venditare oportet. Quo ſanè mihi illud ὀρεκτικὸν præcipuè reſpicere videtur, etſi de inhærentibus linguæ ſuccis dici poteſt.

[18] πνεῦμα] πνεῦμα hic ſpiritum & aërem externum, vt aliàs ſæpè, apud Hipp. ſignificat, cuius ſecundum qualitates immutatio in tota victus ratione plurimum poteſt, tum in ægris, tum etiam in ſanis. Exemplaria manu ſcripta Regia duo πνεῦμα τὸ ταύτῃ θερμότερον, ψυχρότερον, παχύτερον, λεπτότερον, ξηρότερον, ὑγρότερον. Quam lectionem etiam ſecutus videtur vetus interpres, & pro τὸ ταύτῃ ἀτμίζον legiſſe. Reliqua cum publicatis conſentiunt.

[19] τὰ ἴσχοντα] Multum eſt celebris & Gal. decantata iſta ſententia, quæ triplicem corporis noſtri ſubſtantiam complectitur Hipp. Sic enim eam explicat Gal. lib. 1. de diff. feb. & lib. de rigore & author Iſagoges. Vt autem eam ex qua corpus noſtrum conſtituitur naturam probè medico cognitam eſſe vult Hipp. ita certè in eius triplicis ſubſtantiæ cuiuſque proba & temperata commoderatione & ordine ſitam eſſe ſanitatem indicat. Ideoque vniuſcuiuſque immoderationē aut vitium, quamqꝫ immutationem faciat conſiderādum eſſe hæc ſententia monet. Quod etiam his verbis elegantiſſimè complectitur Aretæus: ἔνθα μὲν γὰρ ἔρρωται ἡ φύσις, καὶ ἔστιν εὔκρατος,

B αὕτη μὲν κρατεῖ, πᾶσι δὲ σημαίνει, καὶ ὑγρῷ, καὶ πνεύματι, καὶ στερεοῖς, καὶ τὴν τούτων σύνταξιν, καὶ ξυμμετρίην ἐς ζωὴν διέπει τῷ ἀνθρώπῳ, hoc eſt, Vbi enim natura valet, & bene temperata eſt, omnia quidem ſuperat, omnibus etiam ſui ſignificationem præbet, & per humorem, ſpiritum, & ſolida, horumq; conuenientem ordinem & probam commoderationē, hominis vitam moderatur. Eodem quoq; ſenſu in nobis tria partium genera contineri ſcribit Alex. quæſt. 14. lib. 2. ὑγρὰ, στερεὰ, καὶ πνεύματα. Hic autem animaduertendum eſt in his omnibus locis quæ ex Gal. adduximus, alio quodam ordine recenſeri quàm in omnibus exemplaribus habeantur, ſed τὰ ἰσχόμενα, vt mediā habent naturam, ita & medio ordine conſtitui. Quod certè non temerè, ſed naturæ inſtituto ordine fieri, cuius eſt ex Gal. ſatis probatum lib. 1. de diff. feb. Id quod etiam rectè viderunt omnes quotquot ſunt interpretes, præter Caluum, qui iſta eo ordine à Gal. deſcripto legerunt. Quod neq; etiā veterem interpretem fefellit. ἐνισχόμενα verò aptiùs dicuntur, quæ quandoq; ἰσχόμενα, vt ea quæ in nobis cōtinentur, & quæ noſtram eſſentiam conſtituunt faciliùs indicent, quæ ſunt (vt loquitur Iſagoges author) τὰ ὑγρὰ τὰ ἐν τοῖς ἀγγείοις ἰσχόμενα, καὶ κατὰ πᾶν τὸ σῶμα διαπορευόμενα ἃ πρὸς τοῦ Ἱπποκράτους χυμοὶ τέσσαρες. ἐνορμῶντα etiā dicuntur, quæ hîc ὁρμῶντα, vt ea aptiſſima appel-

C latione, & rei naturam omninò exprimente, ſpirituum in nobis motus & impetus, eorumq; vis ac naturæ tenuitas explicetur, qua celerrimè quaquauerſum feruntur, in omniaq; quantumuis craſſa & denſa repentè ſe inſinuant. Quam rei notationē aptiſſimè his verbis videtur explicare Gal. lib. de rigore: ἐνορμῶντα δὲ τὰ πνεύματα. πάντη γὰρ ἐξικνεῖται τῷ σώματι ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ ῥᾳδίως τε καὶ ἀκωλύτως. Et ſa- ταχέως συνδιεκθεῖν, ἢ τείνειν, ἢ ἐξάγειν ἢ συνιζάνειν, ἢ δονεῖν, ἢ ἐγείρειν, ἢ ὅσα ἄλλως κινεῖν, ἴδιον αὖ τῆς ἀπάντων ἐργάτου πάλιν πνεύματος. Et ſanè non ineptè quidam hanc ipſam appellationem ad ſpiritus vim, vehementiam & incurſionem, potiùs quàm ad ſubſtantiæ tenuitatem referunt. Quam autem iſta omnia inter ſe relationem habeant, & vnde eiuſmodi appellationem ſint ſortita, etſi apertiſſimè Gal. innuit, fuſiſſimè tamen & doctiſſimè à Syluio præceptore Com. in lib. de diff. febr. eſt explicatum. Monendum hic quoq; videtur omnia exemplaria manu ſcripta cum publicatis conſentire.

[20] λόγοι] Id referri poteſt ad eam quam apud ægrum aucupatur gratiam Medicus, vt ei gratificetur in omnibuſq; ſe accommodet. Rectè tamen mihi accommodari videtur ad ægri peculiarem naturam, in qua quænam ſit ex morbo commutatio facta, videndum conſulit Hipp. Quod certè facilè ex ægri ſermonibus, aut ſilentio,

D & voce indicatur, indeq; de morbo præſagium inſtituitur. Quò pertinet quod ab Hipp. in Prorrh. ſcriptum eſt, ἐν κεφαλῇ θρασέα διαπνοὴ κακόν. Quam etiam ex voce immutationē conſiderandam eſſe * priùs quoq; monuit. Illud verò σιγὴ ἃ λέγει, ſi ad ægrum referas, hanc habebit notionem, vt ex illius ſermonibus de mentis & rationis conſtantia iudicium facias, ſi non aliena aut delira, ſed quæ ad rem faciant, loquatur. Deinde vt ægri naturam ante morbum cognitam habeas, an multis, magnis, an veris aut ſimulatis ſermonibus vteretur. Ex quibus omnibus quænam immutatio facta ſit, vti de morbo faciliùs æſtimes, conſiderandum. Vetus interpres paruos & paucos ſermones etiam addidit, qui magnis & multis opponuntur. Cuius lectionis veſtigia nuſquam apparent. μέγα verò habent omnia exemplaria manu ſcripta quæ adhuc videre licuit, etſi quidam μεγάλα legunt. * Aph. 10. Sect. 7.

[21] τὰ ἀπόντα] Hæc ſententia rectè ſudoribus accommodatur, quorum magnam conſiderationem habendam eſſe, tum eorum quoque mutationes diligenter eſſe inſpiciendas medico monet. Illud verò ἃ ἀπὸ διεστῶν, de diuiſis ac diſparatis ſudoribus, qui que

E temporis continuitatem non ſeruant, mihi accipi poſſe videtur. Alij quantum à ſudoribus diſſipatum aut diſtractum ſit intelligunt, vt quantum ſudores diſſiparint videndum ſit, huncq; locum actiuè legunt, quemadmodum & Caluus, & vetus interpres. Iſtam tamen lectionem ex omnibus codicibus retinuimus. Iſtud quoque χρώματά τι οἷον, ἢ δερμάτων, ſudorum colores diligenter inſpiciendos indicare videtur, ex quibus quoque tum primarum, tum etiam ſecundarum qualitatum differentias facilè elicias, etſi paulò aliter ſumpſerunt interpretes.

[22] ἄξαντα ἐρυξιν] ἔρυξις idem quod ἐρυγὴ aut ἔρευξις Hippocrati ſignificat, ſed hîc pro quauis excrementorum expulſione & reiectione ſumi videtur ſiue quòd ex vno eructationis velut euacuationis genere reliquas intelligat, ſiue quòd ἔρευξις Hippocrati, non modo quancunque flatuoſi ſpiritus, vndecunque prodeat, vacuationem ſignificat, ſed etiam quamuis humorum excretionem, vt ſcribit Gal. Com. 2. in hunc lib. his verbis: ὅτι δὲ οὐ μόνον ἐπὶ τῆς ἐκ στομάχου φησὶν ἔρευξιν, ἢ μόνον ἐπὶ πνεύματος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παντὸς ὑγροῦ γε, καὶ

F τὸ παρὸν λέξιν ἐναργέστατα μαρτυρεῖ, ὅταν φησὶ, ἐρευγμὸς ἀλὸς ἔξω. Qua certè non abſimili tranſlatione ſcribitur in Prorrhetico, περὶ οὖς τὸ ἐξερυγὸν, abſceſſum ad aures eructare, hoc eſt reiicere, producere & effundere. Sic quoque & ἐρυγὰς in exegeſi Galenus ἐκβολὰς explicat, vt & ἐρυγμὸν ἐκβλήμα, etſi prior expoſitio quibuſdam tantum in codicibus legitur. Videndum igitur monet num natura aliquam excrementorum expulſionem molita ſit in quo certè ſi deficit, iuuanda eſt. Aut certè eructationem aliquando moliendam eſſe ſignificat, quæ præcipuè vtilis eſt vbi flatus in ventre continentur, neq; infra exitum habent, quòd hoc modo ſtomachus imbecillior, non ſecus ac exercitatione corpus corroboretur. Quod etiam his verbis antea monuiſſe * Hippocratem volunt, ἐν ὧι ἔρευξις συμφέρει. In hac ergo flatus cæterorumque excrementorum reiectione aut expulſione, ſi natura molitionem aggreſſa fuerit, quam nec obtinere poſſit, omni ope iuuanda eſt. Caluus non ἔρυξιν ſed ἔρευσιν, aut aliud quid tale legiſſe videtur.

* Aph. 24. Sect. 2.

[23] χύσιες] Sic legunt exemplaria omnia publicata & Regium vnum manu ſcriptum reconditioris vetuſtatis. Reliqua χυλοὶ habent, quomodo ſumpſerunt omnes interpretes cum Caluo. Poteſt certe χύσιες ferri vt craſſitudini opponatur, & liquationem, fu-

G ſionem, tenuitatemque indicet, quam etiam quidam per ſe adſcribunt. χυλοὶ verò guſtum & ſaporem in lachrymis contemplandum indicat. Quam lectionem vt magis receptam & popularem ſecuti ſumus. Poteſt quoque, & χυλοὶ ad ea quæ ſequuntur traduci, quomodo cum veteri interprete plærique fecerunt.

[24] πτύαλον] In ſputo videndum diligenter num ex ore eductum ſit. Id enim ſignificare videtur αὐτόθι, quod quidam velut αὐτομάτως, ſponte & per ſe ſumpſerunt. Ex ore autem & faucibus exſcreatu eductum & ex capite defluens intelligitur, vt ex thorace & pulmonibus, tuſſi reiectum, ex ſtomacho, nauſea & vomitione redundans. Quod vel præcipuè in ſanguineo ſputo eſt animaduertendum. In ſputo verò diligenter etiam guſtus aut ſapor conſiderandus, vt humoris redundantis qualitatem faciliùs æſtimes. Quod efficit vt rectè hîc ex ſuperiore ſententia quidam guſtum adhibeant.

[25] ὥραι διαίτης] Hic locus rectè ad temporum viciſſitudines & mutationes refertur, de quibus ampliſſimè agitur lib. περὶ χυμῶν &

H lib. aph. 3. Huc quoque quodammodo reſpicere videtur quod ex Hippocr. adducit Gal. com. ad aph. 11. lib. 3. his verbis: εἰρήκει δὲ αὐτὸς οὐχ ἁπλῶς χρὴ σκοπεῖσθαι τὰς ἐνεστώσας καταστάσεις, ἀλλὰ καὶ ἐκ οἵων εἰς οἷα αἱ μεταβολαὶ συμπίπτωσι. hoc eſt, Dixerat autem non ſimpliciter præſentes conſtitutiones conſiderandas, verùm etiam ex quibus in qualia permutationes fiant ſpectandum. Cuius etiam meminit extremo lib. 1. de temp. Niſi hunc ipſum locum, aut veriùs lib. περὶ χυμῶν deſignari exiſtimes.

[26] πόνοι] Horum omnium medico magnam eſſe habendam rationem in victus ratione, tum ad ſanitatem tuendam, tum ad morbos profligandos, eorumque mutationes diligenter animaduertendas, ſatis cuique eſt manifeſtum.

[27] κοῖται] Hîc κοίτη non ſolam cubile & fulcrum, ſed & velamina, lintea, & ſtragula ſignificat, vt ſuprà (aph. 18. ſect. 4.) & manſionem & habitationem ipſam.

[28] ἡ τῆς γνώμης ξυμπασα] Animi affectus rectè conſiderandos monet hæc ſententia, & quomodo ab his animus afficiatur, quod inde magna morborum occaſio ducatur, & ex iis ipſis tum corporis temperies, tum humorum qualitas facilè æſtimetur. Mentis au-

tem intelligentiam vt per ſeſe ipſa conſtet & valeat contemplari vult, quod plerunque à cauſis internis & externis pl[illegible]imum turbetur ac moueatur, illas quidem per [illegible], has verò per [illegible] intelligens. Sunt itaque hîc [illegible], αἱ [illegible] & cauſæ [illegible] A
dentes & externæ quæ animum huc illuc vel momento impellunt, etſi perturbationes, rerum moleſtiæ aut difficultates & negocia, aut rerum gerendarum actiones, intelligi poſſunt.

29 [illegible]] Vt ætatem ab ætate diligenter diſcernere oportet, ita & tempus, & cuinam ætati aut tempori morbus congruat, aut quantum diſſentiat, maxime animaduertendum eſt, ex aphor 34. lib. 2. Quo certè reſpicere hoc reſolutionis exemplum videtur. Quidam verò de morborum ſolutione accipiunt, & ad temporum diſcrimen accommodant. Iſtam autem particulam integram omiſit vetus interpres. Caluus [illegible] non [illegible] legiſſe videtur.

ὀδόντων ἐκβολαὶ] Sunt hæ ætatum affectiones ac veluti propriæ quædam notæ, ex quibus & ætatum gradus, & verò partium ex quibus pendent naturam aut temperiem æſtimare oportet. ὀδόντων ἐκβολαὶ τὴν [illegible] puerorum ſignificant & pueritiam ex aph. 25. lib. 3. in qua fiunt dentium eruptiones, depunctiones non abſurdè dixit vetus interpres. τριχῶν φύσις ad eandem etiam ætatem B
referri poſſunt, etſi quidam ad pilorum in pudendis exortum reſpiciunt, indeque pubertatem denotant. Quò etiam reſpicit ſeminis maior aut minor, aut celerior, aut tardior emiſſio. [illegible], [illegible] florentis & conſiſtentis ætatis robur ac firmitudinem indicant, vt [illegible] ætatis inclinationem & virium imminutionem.

30 τὸ ξυγγενὲς] Illud obſcuritatem habet propter lectionis varietatem. Poteſt de morbo accipi, qui per conſenſionem ortus eſt, ſuæque originis fomentum habet. Poteſt & partium inter ſe conuenientiam aut affectionem reſpicere, quoque maior ineſt aut minor, eò certè maiorem requirere diligentiam. Neque enim alioqui curatio rectè procedit niſi affectuum aut partium inter ſe conſenſio expendatur. Sunt etiam qui τὸ ξυγγενὲς ad congenitos & eos qui ex parentum quadam ſucceſſione ducuntur affectus, referendum exiſtiment. Nos certè lectionis pluralitatem & probabilitatem cum magna interpretum turba ſecuti ſumus. Eſt alia publicatorum codicum lectio, manu ſcriptis exemplaribus etiam atteſtata, quæ aliud ſonare videtur. Illud enim [illegible] τοῦ ἔτεος, de morbo accipiendum qui annua quadam tempeſtate magis aut minus infeſtat. Quod ſequitur anni tempeſtatem in qua ſe- C
riùs aut maturiùs occupat, reſpiciet.

31 τοῦ ἔτεος ἡ ὥρη] Hæc aptiſſimè ad anni tempeſtates referuntur, quarum mutationes & viciſſitudines magnos in morbis prouentus faciunt, ideoque hîc diligentiſſimè expendendas monet, vt & lib. περὶ χυμῶν & in aphoriſmis. Illud verò [illegible] per ſe lego cum publicatis codicibus, vt ad totam anni tempeſtatem eiuſque continuitatem & aſſiduitatem referatur, quod plurimum ad morborum præſagitionem facit, ex aphor. 7. lib. 3. Licet exemplaria manu ſcripta [illegible] legant, de penitus tranſacta tempeſtate, quæ ſecutus eſt Caluus.

32 [illegible]] τὰ ἐπιγιγνόμενα non ſimpliciter τὰ συμπτώματα intelliguntur, ſed quæ morbis neceſſario, eorumque increſcentium ratione ſuccedunt & accidunt, morboſque neceſſariò comitantur. [illegible] enim vt ſcribit † Gal. [illegible] hoc eſt, Affectibus alios affectus & ſymptomata ſuperuenire veteres medici dicere conſueuerunt, quæ ipſius morbi augeſcentis ratione accidere ſolent. D

† *Com. ad Aph. 33. lib. 6.*

καὶ ὁ τῶν ἄλλων νόσων [illegible]] Iſtud de particulari morbi incremento intelligendum venit, quod reliqua etiam morbi tempora annumeret etſi quidam ad ſuccedentis alterius morbi tempora referant. Prius autem augmentum, ad circuituum aut acceſſionum inter ſe collationem & incrementa referendum.

καὶ τὸ μᾶλλον] Iſtud certè ad id quod ex morbo reſtat conſiderandum aptiſſimè referri videtur, vt an ex toto, an verò ex parte deſierit, aut ſolutio perfecta ſit an imperfecta, deinde etiam ipſius criſis tempus, qualitas & hora, ætas quoque in quam incidedit, in conſilium adhibeatur. [illegible] verò rectè τὴν νόσον reſpicit, aut τὴν ἀκμὴν, quod in ſtata criſes morborum magna ex parte fiant, vt ſcribit [*] Gal. Deinde actionis vis iſta, naturæ molitionem & conatum ad morbi expulſionem refert, alioqui quod magis aut minùs reſtat dici poterat. Quidam τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἧσσον ad vigorem referunt, & [illegible] per ſe ſumunt, ac de ceſſante ac deſinente E
morbo explicant, & ad ſequentia accommodant. Quod fecit Caluus. [*] *Com. ad Aph. 19. lib. 1.*

33 [illegible]] Hoc potius medicamenti purgationem reſpicit quàm ægrorum ſitim. Quemadmodum enim in morborum populariter graſſantium natura conſiderandum monet, an cum vomitione inceperint: ita quoque ad infernas purgationes videndum quidam appoſitè habeant, veluti qui molli aut bene habita & fluida ſunt aluo, non adſtricta, ſicca & contenta, ex aph. 39. lib. 2. [illegible] igitur eos quibus aluus detinetur aut ſiſtitur, non qui potu abſtinent, aut cum continent, ſignificare videtur, quibus [illegible] opponit.

34 [illegible]] [illegible] exactè candicantes frigidioribus ac humidioribus naturis ſemper attribuit Hippoc. quos ſi febricitent, quòd peſſimo genere febrium ſæpè tententur, veluti admodum repugnante natura, diligenter animaduertere oportere monet. Hi verò propter frigidiorem temperiem, difficilem habent perſpirationem ac minùs difflantur. Qua occaſione non rarò febribus iiſque peſſimis conflictantur. Non ſecus ac lib. 1. [*] epid. febribus ardentibus ac phrenitide [illegible] plurimos periiſſe ſcribit. Sic quoque F
[illegible] ſubalbidos in frigidioribus naturis tabeque conflictatis accenſet [*] lib. 3. epid. Quod ſequitur de labris eorum conſiderandis, etſi ad incendij magnitudinem referri poteſt, quod ſæpè febribus intenſioribus labra exulcerentur, haud ſcio tamen an hac affectione lienoſos ſuſpectari velit, quibus ſæpuliſſe labra rimis & fiſſuris dehiſcunt, vt annotauimus in Prorrh. 2. Sic nanque [**] lib. 2. epid. [illegible] frigidioribus naturis attribuit, & [illegible], καὶ τὰ [illegible] καὶ τὰ χείλεα, commemorat. Quibus ſanè verbis eos quibus lienes magni ſunt haud dubiè indicat, non ſecus ac [***] lib. 5. epid. per [illegible], [illegible]. Sic enim ex melioribus membranis legendum duximus. Poſſunt etiam labiorum vlcera & fiſſuræ magnam interiorum viſcerum impuritatem & intemperiem præ ſe ferre. [*] *Sect. 3.* [*] *In ſt. peſt.* [**] *Sect. 1.* [***] *In ſt. peſt.*

35 ἔργον] ἔργον omnem partium corporis actionem & functionem indicat, etſi maximè ad præcipuas animi facultates ſentiendique efficientiam accommodatur. Caluus hîc aliud quid de dolore ex codicibus Italicis addidiſſe videtur, quod neutiquam extat in noſtris.

36 τὰ ἐν τοῖσι βλεφάροισι] Hic affectus [illegible] dicitur, vt ſcripſimus noſtris in Prorrh. 2. annotat. [illegible] nanque ſuperioris palpebræ G
cauitas Rufo dicitur. Huiuſmodi verò tumores inſignem humorum ac viſcerum impuritatem, vitioſum corporis habitum, ac cruditatem plurimam ſignificant, vt videre eſt in aqua ſubter ſis & lienoſis, in quibus non temerè huiuſmodi tumores ſuſpectat Hippocrates Prorrhetico 2. Nil igitur mirum videri debet ſi hoc loco ex huiuſmodi tumoribus morborum reuerſiones arguit, præſertim cæteris partibus circumquaque gracileſcentibus & extenuatis. Illud enim vitioſas morbi reliquias ſatis indicat, ex aph. 8. & 32. lib. 2. Quod ſequitur ad palpebras etiam mihi referendum videtur potiùs quam ad tumores, vt palpebras quæ in extremitate rubent aut indurantur videndas etiam moneat, quod hæ quoque ad morborum denunciandas recidiuas faciant, præcipuè verò vbi craſſam aliquam aut duram aut glutinoſam materiam contineant, quæ illas attollat. Cuius quoque naturam conſiderare oportet, vt de totius corporis humoribus æſtimationem facias. Huc enim aptiſſimè referri videntur καὶ [illegible] autem huic ſententiæ coniunxi ex melioribus codicibus manu ſcriptis, cùm plurimi ſuperioribus annectant, & [illegible] legant.

37 τὰ [illegible]] [illegible] tumores ſunt qui rumpuntur & effunduntur, ex quibus aliquid effluit, quos certè H
diligenter animaduertendos medico monet, vt & ea quæ ex ipſis effunduntur, hoc eſt pus ipſum, ex cuius natura magna ſumuntur ad curationem indicia. Hoc etiam ad lippitudines refertur, quò etiam ſuperior ſententia reſpicere videtur.

38 [illegible]] Indicare videtur tormina circa vmbilicum & dolores in quibuſdam vteros malè affectos ſuſpectos reddidiſſe, etſi interdum iſta ex porri aut allij eſu contingerent. Hic enim mihi videtur huius loci eſſe ſenſus, contra omnium quos adhuc videre licuit codicum fidem. [illegible] igitur legendum exiſtimo ex Gal[illegible], vbi ſcribitur. [illegible] Neq[illegible] pro [illegible] legendum ſit, atque hic locus ſubindicetur, [illegible] quàm huic loco conuenit. He[illegible] Hippoc. agnoſcit his verbis: [illegible] Quod etiam poſt[illegible] Varinus. In quo [illegible] omiſſum eſſe videtur. Exemplaria manu [illegible] [illegible]oſum eſſe facilè agnoſcitur, & leui lapſu ex [illegible]

pra

prauatum. Quid enim *αμιδον ἀμπέλινον* ſignificet, ne vel per ſomnium quidem quis aſſequi poſſit, etſi circum domitam vel circum-
A ciſum vertit Caluus. Pro quo reliqui interpretes *ἀμὶ ἀμητὸν* legiſſe videntur, quod circa meſſem interpretantur, & ex veteri interprete, aut ex quibuſdam codicibus ſcriptis ſumpſerunt. Cuius tamen lectionis nullum in codicibus noſtris veſtigium extat. Quod ſequitur *ἔστι τὰ ὕστερα* poteſt etiam ſequentibus adſcribi, vt & hæc quoque quadrare.

[39] *ἐπειδάν ὅλος*] Illud *ἐπεὶ* temporis ſeriem indicare mihi videtur, eodemque tempore ſignificare, aut tandem & deinceps, & pro *μετὰ* ſumi. Inſolens verò iſta phraſis, *ἢ ὅλον τράχηλον*, id mihi indicare videtur, vt quibus in ceruice nigra exorirentur, aut etiam quibus ceruix nigra fieret, damnum denunciet: vt ſit, *ἢ ὅλον τράχηλον μέλανες ἦσαν*. Quod certè propter illius nouitatem indicare placuit tum etiam quod iſtam lectionem fideliſſimè omnia retineant exemplaria.

[41] *οἱ πυρετοὶ*] Exemplaria quædam manuſcripta Regia hic ſectionis octauæ initium faciunt. Videtur autem hæc ſententia innuere tertianas febres crebras habere perfrictiones & rigores, in hiſque ferè labra exulcerari, quod etiam quotidiana experientia notum eſt. Atque hoc veluti idiotis familiare diſcrimen proponitur. At febres deürentes & ardentes confertim & breui iudicantur, quod
B etiam ad manus contactum apparet, vbi calor manu iniecta remitti cognoſcitur, cuius acrimonia & vehementia ſola manu interdum percipitur.

[42] *τὰ ἄρθρα*] Articulorum tumores non temerè incidendos, nec niſi pure collecto, monere hæc ſententia videtur. Poteſt fortè etiam ad abſceſſus febrium iudicatorios, qui in articulis colliguntur & ſuppurationem mouent, referri, de quibus antea egit Hipp. aph. 26. ſect. 3. & aph. 1. ſect. 4. vt & aph. 31. & 44. & 45. lib. 4. & 65. & 66. lib. 7.

[43] *ἔθος*] Hic alterum cauſarum ſalubrium genus, quæ corpus noſtrum neceſſariò immutant, complecti videtur. Quæ quoniam corporis ſtatum tuentur, magnamque habent in valetudinis ratione conſiderationem, conſeruatrices vocat † Galenus, eoque ſpectat *ἐξ ὧν ὑγιαίνομεν*, pro quo quidam codices *ἐξ ὧν* legunt. † *In arte parua.*

[44] *ὅπως καὶ ὅποι*] Hoc ad morborum mutationem aut ſucceſſionem ſpectare videtur, vt videamus vnde, quomodo, & in quaſnam formas morbus tranſitum faciat, aut quænam corporis loca occupet, deinde etiam ipſius morbi tempora ſpectemus. Quidam
C iſta ad ægrorum per morbos tolerantiam aut *φορέειν* referunt, & *σχήματα* ad iacentium decubitus accommodant.

[45] *ἐκφοβεῖν*] Indicat videndum eſſe in quibuſnam à medico perterrefaciendus ſit æger incontinens & qui ſibi temperare non poteſt. Nempe quòd denunciato periculo à quibuſdam cibis ſit nonnunquam abducendus & retrahendus. *φοβερὸς* igitur paſſiuè ſumitur & idem quod *δειλὸς* aut *ἔμφοβος*, timidum, pauidum, trepidum, aut à medico perterrefactum ſignificat.

[47] *τὸ φέρον*] Poteſt id de victus ratione intelligi, in qua quod ægri naturæ eſt accommodatum aut conſentaneum magnopere noſſe conuenit. Poteſt quoque & ad morbi tolerantiam & ægri vires referri, vt inde idonea victus ratio inſtitui poſſit.

[48] *ἡ δίαιτα*] Ad victus rationem tam diligenter attendendum monet, vt eam exactè cognitam habeas. (Hoc nempe *ἀκριβῶς* ſignificare videtur.) Hanc enim niſi penitus perſpectam habueris aut exactè animaduerteris, ægrum prorſus peſſundabis, eique magnam afferes calamitatem.

[49] *αἱ ὁμοιότητες*] Similium & diſſimilium cognitio, vt in omni artis cognitione & veri inueſtigatione, ſic in medicinæ facultate
D plurimum eſt neceſſaria, tum ad *διάγνωσιν*, tum ad *σημείωσιν*, vt & morborum naturam, notationem ac ſignificationem probè facta inter ſe ſimilium aut diſſimilium comparatione ſumamus. Tum verò ad alia artis opera quæ in præcognitionem aut curationem cadunt, ſimilium cognitio multum habet momenti, vt morborum, cauſarum, & ſymptomatum inter ſe comparatione, ipſius rei natura, tum etiam quid conſequens, quid repugnans ſit, inueſtigetur. Demum verò ad diuiſionem & compoſitionem (quæ ſunt in artium cognitione præcipua opera) ex ſimilium inter ſe affectione deueniamus. Quam ob rem ſimilium cognitionem ad medici facultatem tam diligenter ſuadet Hippocrates *ἐν τῷ κατ' ἰητρεῖον*, & ad cuiuſque rei naturam inueſtigandam plurimùm facere ſcribit Plato, vt fuſiſſimis verbis teſtatur Galenus lib. 9. de placitis Hippocr. & Platonis. Et quoniam in morborum curatione, vt & in totius artis cognitione, artificioſæ coniecturæ quibus multum innitimur, perſæpe fallunt, ad cauſæ inueſtigationem deueniendum hac ſententia monet Hippocrates, vt eius natura egregiè perſpecta, & ex communium aut vniuerſalium cognitione &
E ſimilitudine per diuiſionem aut reſolutionem ad particularia deducta, probè curationem inſtituamus. Quod certè in omni artis cognitione, non tantum curandi facultate, maximum habet momentum. Iſtum porrò locum mihi ſubindicare videtur Galenus Com. ad aph. 2. lib. 4. his verbis, *ἀλλ' ἐπεὶ πάντες οἱ τεχνικοὶ στοχασμοὶ κατὰ τὰς πράξεις ἔστιν ὅτε διαμαρτάνουσιν. αἱ γὰρ ὁμοιότητες, ὡς αὐτὸς εἶπεν, οὐ μόνον τοὺς ἐπιτυχόντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἰατροὺς σφάλλουσιν...* hoc eſt, Sed quoniam artificioſæ omnes coniecturæ circa actiones interdum fallunt, ſimilitudines enim (vt ipſe ait) non ſolum quibuſlibet, verùm etiam optimis medicis imponunt, alterum nobis indicium dedit, bonis euacuationibus iunctum, facilem ſcilicet tolerantiam. Et initio lib. 9. de placitis Hippocr. & Plat. *καθόλου μὲν οὖν ὁ Ἱπποκράτης ἀπεφήνατο, περὶ ὧν σφάλλονται καὶ διστάζουσι καὶ οἱ ἀγαθοὶ ἰατροὶ παρέχει.* hoc eſt, In genere igitur Hippocrates de his quæ errores & hæſitationes optimis medicis exhibent, pronunciauit. Quod verò ad ſcriptionem attinet, exemplaria manu ſcripta ſecutus ſum quæ cum publicatis conſentiunt. Etſi video interpretes *οὐδὲ ἐν χαλεποῖσι* legiſſe, quam lectionem ex codicibus ſcriptis aut veteri interprete deſumpſiſſe videntur.

F *ἐν χαλεποῖσι δεῖ*] Id certè curandi viam ac rationem reſpicit, ad eiuſque difficultatem hac admonitione medici animum erigit, dum cuiuſque corporis formam, figuram, temperiem, naturam, ætatem, conſuetudinem, ac victus rationem in animi notione reponendam exiſtimat, ex quibus veluti ſcopis ad morborum cognitionem & cauſarum inueſtigationem deueniendum ſit, ex eorumque inter ſe collatione aut comparatione, vna veluti conſpirans curatio animi cogitatione ac ratiocinatione conficienda ſit. Quod certè non niſi probè exercitato medico & curandi ſcopos ac viam ratione colligenti, accurataque mentis reputatione complectenti, accidere poteſt.

ὁ ὑπόξυρος] *ὑπόξυρος* interpretibus ſubſiccum ſignificat. Mihi ſanè hic *ὑπόξυρος* qui adunco eſt naſo dici videtur, eoque haud dubiè referri quod à Galeno in Exegeſi ſcribitur. *ὑπόξυρος, γρυπὸς τὴν ῥῖνα, ἀπὸ τοῦ ὑπερέχειν τῷ μέσῳ ἤτοι ὑψώματι*. Quod & Varinus annotat, etſi quidam *ὑπόξυρος* ſcribunt.

χολώδης μέλας] Sic legunt omnia exemplaria manu ſcripta, quod ad ægri naturam & temperiem referri videtur, eumq; qui atra
G ſit bile præditus ſignificare. Neque quicquam de facili vomitione additur in codicibus, quod quidam ex veteri interprete aſſumunt. Quod autem in fine *χαλεπὸς* legitur, Caluus *ὁ χαλεπὸς* legiſſe videtur, contra omnium reconditarum membranarum fidem.

[50] *ἡ τὸ στῆθος*] Id de fiſtuloſo pectoris vlcere ferè iam obducto intelligi videtur, quod tuſſicula diſrumpebatur. Tuſſicula igitur thoracis concuſſione fiſtulam diſrumpebat, tum totius corporis agitatione quietem impediebat.

[51] *ὁ λοβὸς*] Cuidam ex caſu aut valentiore quodam impetu hepatis fibra replicata fuerat, & in rugas ac ſinus contracta, quæ corporis concuſſione & agitatione poſtea extenſa ac in priſtinum habitum reſtituta, confeſtim ſanata eſt.

[52] *Σάτυρος*] Ex nimio ſeminis profluuio in tabem non temerè incidit Satyrus, vnde mortuus eſt, vt nil mirum ſit Plutarchum ex antiquorum opinione, *τὴν ταμιείαν τοῦ σπέρματος* in præceptis ſalutaribus annumeraſſe, & ſecundum Epicurum *μηδέ ποτε μηδὲν ἀφροδισίων ὠφελῆσαι, ἀγαπητὸν δ' εἰ μὴ βλάψειε*, vt ſcribit * Galenus.

* *Com. 1. in lib. 3. Epid.*

H [53] *ὁ δὲ παιδοτρίβης*] Ex copioſo frigidæ hauſtu refrigeratis internis viſceribus & quodammodo congelatis, credibile eſt mortem acceſſitam. Quod & quibuſdam impensè calefactis accidiſſe nobiles medici ſcriptis tradiderunt, & nos adoleſcenti pilæ ludo plus æquo incaleſcenti, liberaliter epota frigida intra paucas horas mortem de repente contigiſſe Lutetiæ vidimus. Ex refrigeratione autem interiore extincto propè calido natiuo, facultates naturales ſunt ſopitæ ac congelatæ, adeò vt neq; alui recrementa, neq; vrinam redderet, & magna extremorum perfrictio ſit conſecuta. Celſus † quoque ex labore calefactis & ſudantibus frigidam potionem damno eſſe ſcribit, his verbis, Illud quoque noſſe oportet, quod ex labore ſudanti frigida potio perniicioſiſſima eſt, atque etiam (cùm ſudor ſe remiſit) itinere fatigatis. Item, Quod ita præcipio, vt tamen fatear, ne ex hac quidem cauſa ſudanti adhuc frigidam bibendam eſſe. Hic autem palæſtrites aut palæſtræ cuſtos dicitur, qui palæſtræ curam haberet, Platto gymnaſij præfectus.

† *Cap. 3. lib. 1.*

54 αἱ μελαγχολικαί] Hunc locum fuſiſſimè explicat Galenus lib. 3. de loc.affect.cap.6.

55 ἐν Ἀβδήροις] Hæ ſanè duæ hiſtoriæ teſtantur magnam ſuppreſſæ diutius menſtruæ purgationis curandi difficultatem, adeò vt verè ſcripſerit Hippocrates lib. περὶ γυναικείων φύσιος menſtrua ſex menſibus retenta eſſe inſanabilia. Ex menſium igitur ſuppreſſione corpus quodammodo hirſutum, piloſum, aſperum & virile eſt redditum. Adeò vt ſecundum hiſtoricos & poëtarum fabulas multi etiam ſexum mutarint, vt refert Plinius lib.7.cap.4. Quæ etiam recenſet Aulus Gellius lib.9. cap.4 & Auſonius Epigr.71. Quinetiam mulieres aliquot prius fœcundæ, poſt viduæ, ſuppreſſiſque diutius ob id menſibus, virili corpore, nempe penitus hirſutæ & barbatæ, ac voce aſpera euaſerunt, vt eſt locupletiſſimus autoribus ſcriptus traditum. Hunc autem locum ex quodam interprete adducit Galenus Com.1. in lib.3. Epid. his verbis, καὶ πάλιν ἐν τῷ ἕκτῳ ἱστορεῖ, ἀνδρὸς ἀποδημήσαντος φυγαδευθεῖσαν τὴν μορίῳ τῆς γυναικὸς ἀθροισθέντων τῶν καταμηνίων εἰς τὸ στόμα φῦσαι πώγωνα. καὶ τί γὰρ ἄλλο ἢ ἀνδρωθῆναι τὴν γυναῖκα. hoc eſt, Iterum in ſexto narrat viro peregrè profecto, feriatam illa parte mulierem, collectis ad os menſibus barbam produxiſſe. Quod quid aliud eſt quam fœminam in virum mutatam? Qua ex lectione ſatis apparet φυγαδευθεῖσαν rectè ab interpretibus pro φυλαττομένην eſſe repoſitum, niſi quis φυλαττομένην ad mulieris cuſtodiam referat, quæ domi ſepta caſtè admodum eſt conſeruata. Quem in ſenſum dixit Auſonius, *& grauior cauta cuſtodia vana mariti.* Quam certè lectionem retinent omnes manu ſcripti codices. At verò huic Galeni expoſitioni non eſt abſimile exemplum quod narrat Antimæologij autor, ſibi viſum Auſcis in Vaſconia virum plus quam ſexagenarium, canum, fortem & hirſutum, qui ad annum decimum quintum antea puella fuerit, tandem tamen ex caſu ruptis tenuibus ligamentis, pudenda erupiſſe, ſexumque mutaſſe, cùm ei nunquam antea menſes proſluxiſſent. Quod etiam ad Vitricum Gallicum cuidam contigiſſe, ſcriptis eſt & teſtimonio palàm conſignatum. Idem quoque apud Conybricam nobile Luſitaniæ oppidum ſibi viſum teſtatur †† Amatus Luſitanus.

†† *Cur.39.C.2.*

56 ἀπογυναικωθῆναι] Sic legunt omnia exemplaria tum publicata, tum manu ſcripta quæ adhuc videre licuit. Sed ἀναγυναικωθῆναι haud dubiè legendum videtur, vt ad muliebrem naturam reduci, emolliri & effœminari ſignificet, cui antea τὸ ἀνδρωθῆναι & corpus hirſutum reddi oppoſuit. Quod certè etſi ad muliebria referri videtur quæ muliebrem naturam ſtato tempore menſtruo perpurgant, eique propriè quodammodo inſunt (velut γυναικεῖα dicta ſunt ἔμμηνα quædam ἐν γυναιξὶν, teſte Heſychio) corporis tamen naturam mollem, fluxilem & ſolutam reſpiciunt, qualis in mulieribus ineſt. Caluus & Cornarius αἱ τὰ γυναικεῖα κατὰ φύσιν ἐλθεῖν legiſſe videntur. Χρείσαντες quidam pro χρήσαντες legunt, & vetus interpres χρείσαντες, qui & in fine quædam etiam addit, quòd non omninò mulieres omnes non curantur.

HIPPOCRATIS COI, MEDICORVM LONGE PRINCIPIS, DE MORBIS VVLGARIBVS, LIBER SEPTIMVS.

Nunc recens interpretatione Latina & Annotationibus illuſtratus,

ANVTIO FOESIO Mediomatrico Medico, autore.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΔΗΜΙΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ Ζ.

HIPPOCRATIS DE MORBIS VVLGARIBVS LIBER SEPTIMVS.

1 POST caniculam febres vigebant, in quibus ægri ſudoribus diffluebant, nec penitùs à ſudore perfrigeſcebant, ſed ruſus incaleſcebant, ferèq; longæ erant & difficilem habebant iudicationem, neq; admodum ſitim adferebant. Paucis verò ſeptimo & nono die deſinebant, quibuſdam etiam vndecimo, decimoquarto, & decimoſeptimo. 2 Polycratem febris & ſudor qualis deſcriptus eſt inuaſit. Ex medicamento purgatio per aluum multa, & febris adeò lenis erat, vt obſcurè præter quàm in temporibus conſiſteret. Sub veſperam parui ſudores circa caput, ceruicem, pectus, deinde ſtatim etiã per totum ventrem exorti ſunt, ruſuſq; incaluit. Ad duodecimum verò & decimum quartum diem febris intendebatur, & paucæ erant alui eiectiones. Poſt purgationem ſorbitionibus vſus, ſub decimum quintum diem ventris dolores ad lienem & lateris ſiniſtri inanitatem prehenderunt; qui poſtquam calida admota minùs quam frigida conferrent, molli per clyſterem infuſo ceſſauerunt. 3 Idem verò etiam Cleocydi ex doloribus & febre eodem modo laboranti contulit.

1 ΜΕΤΑ κύνα τὸν πυρετοὶ ἐγίνοντο ἱδρώδεες. καὶ οὐ περιεψύχοντο παντάπασι μετὰ τὸν ἱδρῶτα. πάλιν δὲ ἐπεθερμαίνοντο. καὶ μακροὶ ἐπιεικῶς, καὶ δύσκριτοι. οὐ πάνυ διψώδεες. ὀλίγοισιν ἐν ἑπτὰ καὶ ἐννέα ἐπαύοντο. ἄλλοις ια, καὶ ιβ, καὶ ιδ, καὶ ιζ. 2 Πολυκράτει πυρετὸς, καὶ τὰ τοῦ ἱδρῶτος οἷα γέγραπται. ἀπὸ φαρμάκου κάθαρσις κάτω σφόδρα, καὶ ἐγένετο κατὰ τοῦ πυρετοῦ οὕτως ἠπία, ὡς ἄδηλα καταστῆσαι, πλὴν ἐν κροτάφοισι. καὶ τὰ ἱδρώτια πρὸς δείλην, περὶ κεφαλὴν, τράχηλον, στῆθα. ἔπειτ' αὖθις καὶ ἐς ὅλην κοιλίην. καὶ πάλιν ἐπεθερμαίνετο. περὶ δὲ τὰς ιβ, καὶ τὰς ιδ, ἐπέτεινεν ὁ πυρετός. καὶ ὑποχωρήσιες βραχεῖαι, ῥυφήμασι δὲ μετὰ τὴν κάθαρσιν ἐχρήσατο. περὶ δὲ τὰς ιε ἀλγήματα γαστρὸς κατὰ σπλῆνα, καὶ κενεῶνα ἀριστερόν. θερμῶν προσθέσιες ἧσσον, ἢ ψυχρῶν ξυνέφερον. κλύσματι μαλθακῷ χρησαμένου, ἔληξεν ἡ ὀδύνη. 3 Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ Κλεοκύδει ξυνήνεγκε πρὸς ὀδύνας ὁμοίας ἐχούσας καὶ πυρετόν.

περὶ

A περὶ δὲ ις΄ ἠπιώτεραι αἱ θέρμαι, ἐδόκεον εἶναι. καὶ ὑποχωρήσιες ἀκρήτου χολῆς. καὶ ἡ διάνοια θρασυτέρη. πνεῦμα δὲ μετέωρον. ἔστι δ᾽ ὅτε καὶ ἀλὲς ἑλκύσαι, πάλιν ἀθρόον ἐξέπνει, ὥσπερ ὑπ᾽ ἀψυχίης, ἢ ὡς αἱ διὰ πνίγεος πορευθεὶς ἐν σκιῇ καθεζόμενος ὅστις ἀναπνεύσειε. τῇ δὲ ἑπτακαιδεκάτῃ, ἑσπέρης καθεζόμενος ἐς δίφρον ἠψύχησε. καὶ ἄφωνος πουλὺν χρόνον. καὶ ἀναίσθητος ἔκειτο. μελικρήτου μόγις κατεδέξατο. ξυντείνων τὰς ἐν τῷ τραχήλῳ ἶνας, ὡς
B κατεξηρασμένης τῆς φάρυγγος, καὶ τῆς πάσης ἀδυναμίης περεούσης. μόγις γοῦν ἐντὸς ἑωυτοῦ ἐγένετο, καὶ αἱ θέρμαι ἠπιώτεραι. μετὰ ταῦτα ἐπαύσατο δευτέρῃ καὶ εἰκοστῇ.

Πυθοδώρῳ περὶ ἡμέρην αὐτὴν χρόνον, πυρετὸς ξυνεχής. ὀγδοαίῳ ἱδρὼς ἐγένετο. καὶ πάλιν ἐπεθερμαίνε. ι, πάλιν ἱδρώς. ιβ, ἐρρόφησε χυλόν. καὶ μέχρι ιδ ἄδηλος ἦν. ἐν
C κροτάφοισι δὲ ἦν. ἄδιψος δέ. καὶ αὐτὸς ἑωυτῷ ὑγιὴς ἐδόκεεν εἶναι. ἱδρῶτες ἐγένοντο ἑκάστης ἡμέρης. ἐν δὲ τῇ ιε, ζωμίον νεοσσοῦ ῥυφῶν, ἤμεσε χολήν. καὶ κοιλίη κάτω διεταράχθη. καὶ ὁ πυρετὸς παρωξύνθη, πάλιν ἔληξε. καὶ ἱδρῶτες ἐγένοντο πολλοί. καὶ τὸ σῶμα πᾶν περιεψυγμένον, πλὴν κροτάφων. σφυγμὸς οὐκ ἔλιπεν. ἐδόκει δὲ κοπάσαι ὀλίγον χρόνον, ὡς δόξαι ἐπιθερμαίνεσθαι. κδ, ἤδη ἀπογευόμενος σιτίων συχνὰς ἡμέρας, καὶ ἀριστήσαντι, πολὺς
D ἦν ὁ πυρετός. καὶ πρὸς τὴν ἑσπέρην, παραλήρησις παρεοῦσα ἅμα τῷ ὕπνῳ. εἶχε γοῦν τότε δή, ξυνεχὴς καὶ ἰσχυρός. ὅτι μὲν, μίαν. ὅτε δὲ, δύο νύκτας ἄγρυπνος. ἡμέρην δὲ λοιπὸν ἅπαντα χρόνον, κατακορὴς ὕπνος, ἐγείρειν ἔργον. καὶ παραλήρησις ἐν τῷ ὕπνῳ. καὶ εἴποτε ἐξ ὕπνου ἐγερθείη, μόγις αὐτὸς ἑωυτοῦ. ἄδιψος. καὶ τὸ πνεῦμα μετέωρον.
E πυκνὸν δὲ ἐνίοτε, οἷον Πολυκράτει. γλῶσσα οὐκ ἄχρως. μετὰ δὲ ἑβδόμην τῆς ὑποστροφῆς, χυλοὶ προσεφέροντο. μετὰ δὲ ιδ, σιτίον. περὶ τὰς πρώτας ζ, ἐρύγματα καὶ ἀπήμεσε. ἔστιν ὅτε μετὰ ποτοῦ ὑπόχολον ἄνευ ἄσης, ἕως κάτω ἐλύθη ἡ κοιλίη. ἱδρῶτες ἐξ οὗ ὑπέστρεψεν ἐξέλιπον. εἰ μή τις ὅσον ὡς σημεῖον περὶ μέτωπον. γλῶσσα ἐκ τοῦ ὕπνου εἰ μὴ διακλύσαιτο ὑπότραυλος ὑπὸ ξηρότητος, καὶ ῥήγματα περὶ αὐτὴν
F ἑλκέων, καὶ ἐν χείλει τῷ κάτω, καὶ παρ᾽ ὀδόντας. μικραὶ ὑποχωρήσιες. περὶ ιε ὡς ὑπέστρεψε, πυκνότεραι καὶ γλοιώδεες. τὸ ἀπὸ τῶν σιδίων ἔπαυσεν αὐτάς. οὖρα οἷα τὰ πολυχρόνια. ὑπὸ δὲ ἡμέρην τελευταίην χρόνον ἄλγημα στήθεος καταπίνοντι τὸ ποτόν. καὶ ἡ χεὶρ ἐπὶ τῷ στήθει. κύμινον καὶ ᾠὸν ῥυφάνοντι κατέστη. ἡ γλῶσσα δὲ τὸ μανῶδες ξυνήνεγκε. ν, ἀπὸ τῆς α, περὶ ἀρκτοῦρον, ἱδρώτια καὶ ὀσφύν, καὶ στήθεα βραχέα. καὶ τὸ σῶμα
G περιεψύχετο πλὴν κροτάφων, ὀλίγον χρόνον πάνυ. περὶ τὴν δὲ ν, ἐχάλασε, καὶ β, οὐκ ἔλαβεν. Ὁ Ἐρατολάου, περὶ φθινοπωρινὴν, ἰσημερίην, δυσεντερικῶς ἐγένετο. καὶ πυρετὸς εἶχε. τὰ ὑποχωρήματα ἦν χολώδεα, λεπτά, πολλά, καὶ ὕφαιμα μετρίως. ἡ δὲ ὀδύνη τῆς γαστρὸς σφοδρή. ὀρροποτήσαντι δὲ καὶ γάλα ἐκποτήσαντι ἐν γάλακτι πεπυρωμέ-
H νῳ, μετριώτεραι ἐγίνετο τὰ ἀλγήματα καὶ ὕφαιμα. τὰ δὲ χολώδεα παρηκολούθει. καὶ ἀναστάσιες πυκναὶ καὶ ἀπονώτεραι. τὸ δὲ πυρέτιον ἐδόκει ἀρρωστεῖν, καὶ σιτία πολλοῖσιν

Circa autem decimumſextū calores remiſſiores viſi ſunt, & alui deiectiones ſynceram bilem demittere, menſq́; ferocior. Spiratio autem moderata, interdum verò vbi abunde attraxiſſet, rurſum confertum expirabat, tanquam animo deficiens, aut velut qui per æſtum iter confecit in vmbra deſidens reſpirare ſolet. Sub decimum ſeptimū igitur diem ad veſperā in ſella reſidens, in animi deliquium incidit, diuque ſine voce ac ſenſu iacuit, & paucam aquam mulſam vix ſumpſit velut reſiccatis faucibus colli fibras diſtendens, & prorſus viribus exolutis, vix tandem ad ſe rediit, & calores remiſſiores erant. Demum ſecundo & vigeſimo die morbus deſiit. 4 Circa idem ferè tempus Pythodorum febris aſſidua prehendit, octauo ſudor exortus, rurſuſque incaluit. Decimo iterum ſudor, duodecimo ſorbitiunculam ex hordeo ſumpſit. Ad decimum quartum vſque diem febris obſcura fuit, in temporibus tamen aderat, ſine ſiti erat, & ſanus ſibi eſſe videbatur. Quotidie ſudores effluebant. Decimo quinto verò die poſt ſorbitionem ex pulli iure, bilem vomitione reiecit, & aluus deorſum eſt commota, febris exaſperata, rurſus deſiit; ſudores multi diffluebant, totumque corpus præter tempora perfrigeratum ſentiebatur, pulſus non deficiebat. Videbatur autem modico tempore quieuiſſe, ita vt ſibi incaleſcere videretur. Vigeſimo quarto die, vbi iam per multos dies cibos guſtaſſet & pranſus eſſet, febris erat multa, & ſub veſperū vna cum ſomno delirium. Iam igitur febris detinebat aſſidua & vehemens, interdū quidem vnam, interdum verò duas noctes peruigil erat. Omni verò deinceps tempore tam abunde ſomnus ſuppetebat, vt ægrè excitaretur, in ſomno delirium aderat, & ſi quādo ex ſomno excitaretur, vix ſibi conſtabat, non ſitiebat, ſpiratio moderata, atque interdum qualis Polycrati, lingua colore tincta erat. Poſt ſeptimum verò recidiuæ diem priſanæ ſuccus exhibebatur, poſt decimum quartum cibus, primis ſeptem diebus eructabat ac reuomebat interdum cū potu bilioſum quiddam citra nauſeam, donec aluus deorſum ſoluta eſt. Ex quo recidiuam paſſus eſt, ſudores defecerunt, niſi ſi quis adeò paucus circa frontem erupit, vix vt vllam de ſe ſignificationem ederet. Lingua ex ſomno niſi collueretur præ ſiccitate aliquantulum balbutiebat, in eaque vlcera rumpebantur, & in labro inferiore ac gingiuis, deiectiones paucæ erant, ad decimum quintum à recidiua diem crebriores & glutinoſæ, quæ ex malicorij decocto ſedatæ ſunt, vrinæ quales quæ morbi diuturnitatem præ ſe ferunt. Ad extremum dum potum deglutiret, pectoris dolor aderat, id quod manus pectori admota indicabat, qui cuminum ex ouo ſorbenti ſedatus eſt, lingua verò laxitatem pertulit. Quinquageſimo die à primo, circa Arcturū, ſudores pauci circa lumbos & pectus exorti ſunt, & corpus totū præter tempora, exiguo admodum tempore perfrigeſcebat. Primo & quinquageſimo remiſit, neq; de integro prehendit. 5 Ad Æquinoctium autumnale Eratolai puer inteſtinorum difficultate cum febre correptus eſt. Alui recrementa bilioſa erant, tenuia, multa & aliquantulum ac modicè cruenta, ventris verò dolor vehemens. Epoto autem ſero & lacte candentibus calculis immiſſis incenſo, dolores moderatiores euadebant, & deiectiones ſubcruentæ, verum bilioſæ comitabantur, crebræ erant ad deſidendum exurrectiones, minore tamen cum dolore. Poſt primos autem ſex dies febricula, neque ægroto, neque multis

toto morbi tempore prorſus adeſſe videbatur, adeò obſcura erat. In temporibus tamen pulſatio aderat, & lingua præ ſiccitate aliquantulum balbutiebat, ſitiſque moderata erat & inſomnia. Sorbitiones verò iam ſumebat & vinum. Cùm iam ferè decimum quartum diem attigiſſet, tumores ad aurem vtramque ſigillatim oborti, duri & crudi omnes ſenſim euanuerunt, moderatos verò dolores afferebant. Nõ deſinentibus autem deiectionibus, ſed bilioſis vſque perſeuerantibus, herbam pollinis in modum ſorbenti, mitiores ad aliquod tempus bilioſæ deiectiones, & dolores euaſerunt, ſed liquida multa crebrò demittebat, cibos admodum aduerſabatur, neque niſi modis omnibus coactus aſſumebat. Quod ad calorem, linguam & ſitim attinet, qualia dicta ſunt perſeuerabant, neq; ſudores vlli apparebant. Ea autem erat obliuio, vt vbi de eo quod paulò antè intellexiſſet, interrogaſſet, aliquo poſt interuallo iterum interrogaret, ac velut non priùs dictum repeteret. Neque ſi deſideret recordabatur, niſi à quoquam admonitus, eiuſque affectionis ſibi ipſe conſcius erat, neque ignorabat. Spiratio qualis per ſanitatem. Supra trigeſimũ verò ad quadrageſimum diem vſque, & ventris dolor multum increſcebat, & ſupinus decumbebat, neque ſe tantillum conuertere poterat. Quòd autem dolor grauis eſſet, aliis qui cibum in os inderent, egebat. Alui recrementum multum erat, diſparatum & tenue, coloris vinoſi erant quæcunque aſſumebat, interdumque aliquantulum cruenta, corporis vigor ad extremam colliquationem & imbecillitatem conuerſus eſt neque alio ſubleuante ſurgere ampliùs poterat. Quòd ſi quis medium vmbilicum attigiſſet, & manum ad cartilaginem illam in pectoris cauo ſub qua os ventriculi deliteſcit, deduxiſſet, tanta illic palpitatio inerat, quanta neque ex curſu, neque ex timore circa cor ſuſcitari queat. Epoto per duos dies lacte aſinino cocto ad nouem heminas Atticas, bilioſa purgatio vehemens extitit, doloreſque ceſſarunt, & ciborum appetentia oborta eſt. Poſtea autem lactis bubuli quatuor circiter heminas Atticas ſimul ebibit, in dies ſingulos duos cyathos, primum aquæ ſextam partem, viniique nigri & auſteri modicum immiſcens, ſemel verò cibum ſumebat, ſub veſperam panis ſubcineritij chœnicis dimidium, & piſciculum ſaxatilem tenuem, aut capri carnis & ouillæ fruſtulum. Lactis potus erat ad quadraginta dies, poſt primos decem dies abſque aqua, ex vini verò nigri modica portione. Poſt ſeptuageſimum iam à primo diem, à balneo ſub noctem ſudor paruus obortus eſt. Modico potu vtebatur, eoque poſt cibum, aut auſteriore.

ὅλως μὴ ἔχειν διὰ παντὸς τοῦ χρόνου μετὰ τὰς πρώτας A ἓξ ἡμέρας. οὕτως ἄδηλος ἦν. κατὰ κροτάφους δὲ σφυγμὸς ἦν. καὶ γλῶσσα ὑπὸ ξηρότητος ὑποτραυλὸς, καὶ διψώδης μετρίως, καὶ ἄγρυπνος, ῥυφήμασι δὲ ἤδη ἐχρῆτο, καὶ οἴνοισι. περὶ ιδ´ ἐούσας ἡμέρας, ἤδη ἐγένετο τὰ παρ' οὖς ἐν μέρει καὶ παρ' ἑκάτερον, σκληρὰ καὶ ἄπεπτα. πάντα ἐμφλυώθη. ὀδυνώδεα δὲ μετρίως. οὐκ ἀποληγόντων B δὲ τῶν ὑποχωρημάτων, κατακόλων τε διὰ παντὸς ἐόντων, τὴν ἐν τῷ ἀλεύρῳ βοτάνην ῥυφέοντι, μετριώτερα τὰ χολώδεα καὶ τὰ ἀλγήματα ἐγένοντο, μέχρι τινὸς χρόνου. ὑγρὰ δὲ πολλὰ πολλάκις. καὶ ἀπόσιτος σφόδρα. καὶ μετὰ πάσης ἀνάγκης προσδεχόμενος. τὰ δὲ τῆς θέρμης, καὶ γλώσσης, καὶ δίψης, τοιαῦτα παρηκολούθει, οἷα εἴρηται. καὶ ἱδρῶτες οὐδέν. λήθη δέ τις τοιαύτη. ἐρωτήσας ὅ τι πύθοιτο σμικρόν. καὶ διαλιπὼν, πάλιν ἠρώτα. καὶ ἔλεγεν C αὖθις, ὡς οὐκ εἴη εἰρηκώς, καθεζόμενός τε ἐπιλανθάνετο, εἰ μή τις ὑπομιμνήσκοι αὐτόν. καὶ αὐτὸς ἑωυτῷ ξυνῄδει τὸ πάθος. οὐδ' ἠγνόει. πνεῦμα ὁποῖον ὑγιαίνοντι. ἀπὸ δὲ τῆς λ´, μέχρι τῆς μ´, ἥ τε ὀδύνη πουλὺ ἐπεδίδου τῆς γαστρός. ὕπτιός τε κατέκειτο. καὶ ἐπιστρέφεσθαι οὐδ' ἐπὶ ποσὸν ἠδύνατο. ὅ δὲ ἐστὶ τὸ ἄλγημα δεινόν. ψωμίζειν ἄλλων ἔδει. ἡ δὲ ὑποχώρησις πολλὴ, καὶ διακεχρισμένη λεπτή. D καὶ χρώματα οἰνωπὰ ὅσα περ προσδέξαιτο. καὶ ὕφαιμα ἔστιν ὅτε. καὶ ὁ τόνος τοῦ σώματος ἐκτήξις ἐσχάτη. καὶ ἀδυναμίη. οὐδ' ἀνίστασθαι ἄλλου ἐπαίροντος ἔτι δυνατὸς ἦν. μέσον δὲ ὀμφαλοῦ καὶ χόνδρου κατὰ ταύτην τὴν καταγωγὴν ἁπτομένῳ τῇ χειρὶ, τοιοῦτος παλμὸς ἦν, οἷος οὐδὲ ὑπὸ δρόμου, οὔτε ὑπὸ δείματος περὶ καρδίην γίνεται. πιόντι ἄπεφθον, ὡς ἐννέα ἀττικὰς κοτύλας ὄνειον ἐπὶ δύο ἡ- E μέρας, χολώδης ἐγένετο σφόδρα ἡ κάθαρσις, καὶ ἔληξαν αἱ ὀδύναι, καὶ σιτίων ἐπιθυμίη ἐγένετο. μετὰ δὲ ταῦτα, βοείου γάλακτος ὡς τέσσαρας κοτύλας ἀττικὰς ὁμοῦ ἔπινεν, κατὰ δύο κυάθους, δι' ἡμέρης. πρὸς τὸ ὕδατος τὸ ἕκτον μίσγων, καὶ μέλανος οἴνου. καὶ αὐστηροῦ μικρόν. ἐμονοσίτει δὲ ἑσπέρην ἄρτου ὡς ἡμιχοινικίου ἐγκρυφίας καὶ ἰχθύδιον πετραῖον ἁπαλὸν ἢ κρεάδιον αἰγὸς, ἢ προβάτου, ἡ δὲ πόσις τοῦ γάλακτος, ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἄνευ ὕδατος. μετὰ τὰς πρώτας F δέκα ἡμέρας. οἴνου δὲ, ὡς μικρὸν μέλανος μέρος. ἱδρώτιον δὲ ἐγένετο μετὰ τὰς ἑβδομήκοντα ἤδη ἀπὸ τῆς πρώτης μετὰ λουτρὸν ἐς νύκτα. ὀλιγοποσίῃ δὲ ἐχρῆτο. καὶ μετὰ τὸ σιτίον τῷ ποτῷ, ἢ αὐστηροτέρῳ τοῦ ἀλωσίμου.

[1] μετὰ ταῦτα] Hæc hiſtoria lib. 5. eſt repetita ordine 72. etſi paulò aliter.

καὶ μακρὰ ἐπιεικῶς] Lib. 5. legitur καὶ μακρὰ καὶ ἐπιεικῶς ἄκρεα.

ἄλλοις ιβ´] Duodecimum diem in iudicij ratione ex manu ſcriptis codicibus expunximus, qui tamen in publicatis adſcribitur. De- G inde neque huius meminit Caluus, etſi ex codicibus Italicis ſecundum & vigeſimum annumerat non ſine vitio, quod nec huius ratio in iudicationis ſerie habeatur, neque vllum extet in membranis huius ſcripturæ veſtigium. Ac fortè inde vitium obrepſit, quod vigeſimus dies lib. 5. adſcribatur.

[2] καὶ ἐγένετο] Lib. etiam 5. Epid. vbi hiſtoria iſta repetitur ordine 73. ἐγένετο ad ſuperiora refertur, & κάθαρσις ἐς τὸ σφόδρα ἐγένετο ſcribitur. Quæ lectio hîc retinenda eſt, aut καὶ ἐγένετο τὰ τοῦ σώματος legendum. Exemplaria verò manu ſcripta omnia ἢ pro καὶ legunt, vt & Aſulanus codex, in reliquis tamen vitium præ ſe ferunt. Cæterùm vulgaris eſt iſta locutio & plebeia (velut etiam paulò poſt) quæ febrem tam leuem fuiſſe ſignificat, vix vt conſiſtere niſi in temporibus ſentiretur. Sic enim vulgus ex dolore capitis qui febrem ſequitur, febrem in capite conſiſtere dicit. Deinde etiam ex hoc loco reſtituenda venit lib. 5. Epid. hiſtoria illa quæ diminuta eſſe vel hinc manifeſtò apparet.

ῥυφήμασι] ῥυφήμασι καὶ ῥοφήμασι habent omnia exemplaria, quæ lectio etiam obtinet ſæpè poſtea. ξυνήδεε verò legendum apparet, H aut προσῄδεε apponendum, vt antea lib. 5.

[3] ἐπὶ δὲ ἐόντι καὶ ὕγρα ἰδιώτας] Hæc circumlocutio ſpirationem magnam & raram delirium præ ſe ferentem indicare videtur, quod & mens audacior, & tanta faucium reſiccatio, vix vt aquam mulſam deglutire poſſet, facilè arguunt. Deinde magna iſta expiratio & vehemens, exæſtuantem thoracem & calidi natiui imbecillitatem indicat. vnde μέγα πνεῦμα editur, quod delirij comes eſt Hippocrati, magnaq; ſpiritus efflatio efficitur, qualis ἀνενεγκόντες dicuntur in Cois Præſagiis. Quam etiam reſpirationem poſtea quoq; in Theodori vxore deſcribit, & πνεῦμα πουλὺ vocat, quæ etiam delirio conflictata eſt.

καὶ ἀν-

ἐπεδίζησθαι ἐς δίψαν ἰσχυρὸν] Sic legunt omnia exemplaria, tum manu ſcripta, tum publicata. Caluus vero ... legiſſe videtur.

A • ἐπεί δὲ καῦμα] Sic habent exemplaria omnia quæ adhuc videre licuit. Videturque iſtud ad calorem febrile referri, qui pauco tempore ceſſaſſe videtur, deinde rediiſſe, adeò vt augeſcentis caloris ſenſum æger ipſe perciperet. • Antea nunquam enim febris eſſet lenta, lectis percipiebatur, quæ poſtea ex recidiua grauior effecta eſt. Caluus πόνοις, & ad laborem referre, aliterque legiſſe videtur, vt ex labore vix incaleſceret. Codices manu ſcripti Regij ὡς δῆξαι habent.

ἐς ἀποσιτίην ἐτράπη] Sic legunt publicata exemplaria & meliores etiam membranæ manu exaratæ. Quidam etiam ἀποχωρεῖν ... habent, eamque lectionem ſecutus videtur Caluus, qua auerſum à cibis animum intellexit.

ὕπνος ἱκανὸς] ὕπνος ἱκανὸς ſomnus abunde ſuppetens intelligitur, vt peruigilio opponatur, aut ſomnus altus & intenſus, quemadmodum ὕπνος ... dicitur Galeno in Exegeſi.

σιτίοισι τοῖσι στερεοῖσι] Sic legunt exemplaria publicata & quædam manu ſcripta. Quædam etiam ... vt ſolidiore cibo ad decimum quartum diem Pythodorum vſum indicet, qui ptiſanæ cremori & ſorbitionibus opponatur. Deinde primis ſeptem die-

B bus aluo adſtricta, ructatione & vomitione conflictatum fuiſſe idque citra nauſeam & ſine moleſtia, vt τῷ ἀσώδεως opponat in quo ægri admodum anxiè & implacidè habent, biliosis & mordacibus ſuccis os ventriculi irritantibus, vt ſcribit Gal. Comm. 1. in Prorrh. Quam etiam lectionem probauit Cornarius.

γλῶσσα ἐξ ὕστερον] Lib. 5 Epid. ... dixit quod hic ..., vt quæ præ ſiccitate aliquantulum balbutiret, neque loqui poſſet.

οὖρα οἷα τὰ πολυχρόνια] Phraſis inſolens nec Hippocrati vſitata, qua vrinæ quæ morbi diuturnitatem præ ſe ferunt indicari videntur, quales ſunt tenues & dilutæ, & quæ temporis interuallo coctionem admittunt.

ἡ γλῶσσα δὲ ...] Hæc phraſis alioqui etiam inſolens indicat linguam diu ſolutam, laxam & lentam, hoc eſt balbutientem permanſiſſe, Cornarius verò ... aut ... legiſſe videtur.

C [1] ἐν γάλακτι πυρωθέντι] γάλα πυρωθὲν dicitur lac candefactis calculis marinis & ignitis immiſſis incenſum & excoctum, quod ad internas omnes exulcerationes, præcipueque ad vlcerosas ventris fluxiones à Dioſcoride [1] probatur, & Galeno lib. 3. de alimen. fac. At certè biliosis dejectionibus, aut etiam cum febre coniunctis, lactis vſus ſuſpectus eſt [2] Galeno, quamquam in torminibus & febre carentibus exhibetur lib. 4. de rat. vict. in morb. ac. Exemplar Regium vnum non adeò recondituм pro ... legit diminutè fortaſſis. At ... fortè non incommode, vt ſerum expauiſſe aut exhorruiſſe, quod aluum ſubduceret, cum intelligas. Sic enim lac exhibetur excoctum quod ſerum omne conſumpſerit. Quam in rem etiam igniti lapilli aut etiam ferrei orbiculi immittuntur, vt ſerum exigatur, eoque modo aluum non modo non ſubducit, verùm etiam ſiſtit, itaque exhibetur quibus aluus acrium excrementorum demorſu infeſtatur, vt ſcribit Galenus lib. 3. de alimen. fac. & lib. 9. ſimplic. Huiuſmodi lac Dioſcorides τὸ γάλα ... & ... vt hic ... vocat. Galenus verò ... dixit. Lac huiuſmodi præcoctum aut diacochlacon vocat Cælius [3] Aurelianus, cùm vitiosè diacleon ſcribatur, cuius parandi modum etiam tradit. Aut certè lac ... ſimpliciter hic præcoctum aut excoctum intelligitur,

D quod Hippocrates lib. περὶ παθῶν γάλα ἑφθὸν vocat. Aurelianus verò lac egelatum huiuſmodi exhibendum ... dici ſcribit, ad dimidiam aut tertiam partem decoctum, cuius confectionem ... vocat, eamque in inteſtinorum difficultatibus magis probat. Aliud namque eſt quod ... dicitur [4] Galeno, & ... a veteribus Comicis dicitur. Hic porrò Cornarius ἐν ... πυρωθέντι reponit, cùm in omnibus exemplaribus tum manu ſcriptis, tum publicatis ἐν γάλακτι legatur, quod etiam ferri poteſt. Sunt autem Coclacæ Feſto lapides ex flumine rotundi ad coclearum ſimilitudinem.

[1] *Lib. 2. cap. 75.* [2] *Com. ad aph. 64. lib. 5.* [3] *Lib. 4. cap. 3.* [4] *Lib. 3. de alim.*

μέχρι τῆς ... ἡμέρας] Sic legunt publicata omnia exemplaria. At recondite membranæ manu exaratæ omnes μέχρι τῆς ... ἡμέρας habent. Quam lectionem etiam agnoſcit Caluus.

... Hunc locum ſubindicat in Exegeſi Galenus, vitiosè tamen, & ... interpretatur, ...

E ... Sic enim poſtea legitur hiſtoria 7. in Cydis puero. Sed certè cùm mercurialis ad ciendam aluum olerum modo mandatur & exhibeatur, non videtur in difficultate inteſtinorum exhibita fuiſſe, ſed fortè aliquid eorum quæ vim deſiccandi aut adſtringendi habent, velut alij Gallici radicem (Græci ſymphytum vocant) in huiuſmodi morbo exhibet Aurelianus.

ψωμίζειν ἄλλον ἔδει] Noua certè eſt phraſis, & inſolés, vbi ψωμίζειν pro ψωμίζεσθαι ſumi videtur, vt ſenſus ſit ψωμίζεσθαι ὑπ᾽ ἄλλου, quòd tam grauis dolor eſſet, vt externo præſidio ad ſumendos cibos egeret, & ab alijs cibus in os indendus & ingerendus eſſet. Sic enim ψωμίζω de cibis fruſtulatim conciſis ac in os ingeſtis dicitur, & de nutricibus pueros inneſcantibus ac velut manſum in os inſerentibus effert Hippocrates lib. 4. περὶ νούσων, & Galenus lib. 6. ... & ψωμίζω de pueris cibum capientibus, vt ψώμισμα de eorum cibis. Caluus certè alium ſenſum elicit, vt alio victus genere curandus eſſet. Quam etiam notionem exemplaria omnia Regia manu ſcripta amplecti videntur, etſi longè alia ſcriptione. Legunt enim ...

ὑποχωρήματα οἰνωπά] Significat alui recrementa colorem vinoſum retuliſſe interdumque ſubcruenta fuiſſe, quod per ea quæ aſſumuntur extulit, quoniam eorum pars multò maxima in aluum ſecedat, & ciborum ſint reliquiæ. Dejectiones autem rubras ac veluti ex rubro nigricantes intelligit, qualis eſt vinoſus color in vuis matureſcentibus & ex rubro nigreſcentibus, aut in fructibus etiam

F qui ſua maturitate nigreſcunt. Vinoſus enim color ex rubro ad nigredinem via quædam eſt, vt ſcribit Ariſt. lib. περὶ χρωμάτων. οἰνωπὰ quoque γυναῖκας vocat Hippocrates initio lib. περὶ γυναικείης φύσιος, quæ ſunt inter candicantes & nigras mediæ, & permixto quodam rubore ad nigricantes magis accedunt. οἰνωπὸν verò etiam pro colorum permixtione aut temperatione quandoque fuluum, quandoque etiam ceruleum vocant, velut Gaza apud † Theophraſtum, & Homerus οἴνοπα πόντον, & οἴνοπε βόε dicit. Quidam etiam οἰνωπὰ nigricans intelligunt, qualia hic recrementa accipi poſſunt, velut dejectiones nigræ, aut ſanguis denigratus per inteſtina delatus, aph. 21. lib. 4.

† *Lib. 3. cap. 16. & 17. & lib. 9. cap. 3.*

ἢ ὁ πηλὸς ...] Sic legunt omnia exemplaria tum publicata, tum manu ſcripta, quam etiam lectionem (ni fallor) ſatis expreſſiſſe videor, vt mirum ſit Cornarium ... pro ... legiſſe.

μέσον ... ὀμφαλοῦ] Mirum certè eſt omnia exemplaria tum publicata, tum ſcripta, ... hic legere, quam certè dictionem nuſquam apud Hippocratem legere memini & ſanè vitiatam ſuſpicari licet, pro qua χόνδρον Cornarius ex facili lapſu repoſuiſſe videtur, & pe-

G ctoris os intellexiſſe, quod στῆθος dicitur. Quam certè lectionem non ingratis amplectimur, & χόνδρον cartilaginem illam quæ eſt ad calcem pectoris & ſub qua os ventriculi delteſcit, intelligimus. Qui locus totus στῆθος etiam vocari videtur, & à Galeno cartilago illa χόνδρος dici in Iſagoge his verbis, ... Poſſunt & χόνδρου nomine ipſa ὑποχόνδρια denotari, ſub quibus viſcera ipſa & præcordia continentur, aut verò abdomē ipſum & ἐπιγάστριον. Qua notione ventrem ipſum poſuit Caluus. At verò χόνδρος propius quodammodo ventriculi os ipſum reſpicit & ſignificat, in quo palpitationem quandam, aut verò pulſum ineſſe denotat. Quod quantum periculum minetur, ſatis eſt ex Prognoſtico atteſtatū, ſiue palpitatio, ſiue pulſus, aut in ventriculo, aut in viſceribus, & præcordiis ſentiatur. ... namque aut ... denunciari ſcribit Hippocrates. Illud autem ... manus ductum per præcordia ac totum abdomen indicat, vt hac manus attrectatione, viſcera ipſa aut præcordia inflammatione, aut palpitatione, ſpiritu craſſo & flatuoſo concluſo, laboraſſe intelligas, indeque ma-

H gnam perturbationem aut delirium denunciari, etſi ... ſedem etiam ſignificare poteſt.

ὄνειον ...] Sic legunt omnia exemplaria tum publicata, tum manu exarata. Interpretes autem ... legerunt, quod lac aſininum tenuiſſimum, & ſero abundans, ac coaguli minimum habeat, vt ſcribit Galenus 5. & 6. ſalubr. & lib. 5. & 7. Meth. med. & lib. de aliment. facult. & lib. 9. ſimplicium, & inteſtinorum facultati parum conueniat, niſi coctione ſerum depoſuerit. Excocto enim, & depoſito tenuiſſimo liquore (quem Græci ὀρρὸν appellant) & vapore concepto, conſtrictiuum fieri neceſſe eſt, vt loquitur Aurelianus. At fortè crudum lac aſininum ad corporis ſiccitatem & colliquationem emendandam exhibetur, vt corpus reficiat, nutriat & humectet, qualiter in ventriculi ſiccitate exhibetur a Gal. lib. 7. Meth. medendi & 6. Salubr. Qua certè ratione crudum & magna copia exhibetur. Sic namque tenuiſſimum eſt, & minimè coagulatur, & quoquouerſus in corpus ocyſſimè digeritur. Coctum verò

nocentiſſimum eſſe videtur, quod coctione craſſeſcat, & quod maximè eſt tenue aut ſubtile euaneſcat. Atque eam in rem etiam lac bubulum crudum bis die exhibere videtur, quod craſſius ſit magiſque nutriat. A

ὠμὸν ἔπινε] Iſta ſanè conſtans eſt omnibus exemplaribus lectio, quam etiam retinuimus. Lac autem bubulum offerre videtur, quòd magis nutriat corpuſque reficiat, cui etiam ſextam aquæ partem immiſcere videtur, tum quia ſua natura craſſius, tum verò quia decoquendo nidore ſiue fumo, aut vſtione, eius lactis natura facile vitiatur. Quo nomine crudum lac quidam exhibent & *ὠμὸν* legunt. Alij quoque in dyſenteria ea ratione lacti tertiam aquæ partem admiſcentes, decoctum exhibent, vt teſtatur Aurelianus. Vinum verò nigrum & auſterum adhibetur morbi nomine ſcilicet, plurimum conſtringens quale in Italia laudatur Præneſtinum vel Surrentinum ab Aureliano.

ἄρτος ἐγκρυφίας] Panem ſubcinericium in acrium deiectionum tormento velut exiccans edulium probat Hipp lib. 4. de rat. vict. in morb. ac. Eum tamen Aurelianus in inteſtinorum difficultate reſpuit, atque ita curatum dicit, vt neque ab hominibus rectè valentibus poſſe digeri facile videatur. B

ὀλιγοποσίη δὲ ξηρῇ] Parciſſimam potionem & ſiccam cibationem Aurelianus in dyſenteria imperat, præcipuè vbi ſolo lacte potantur. Eſt enim ratione carens, vt ſcribit Aurelianus, lac decoctione conſtrictum, ſupermiſſo liquore in aquam vertere. Caluus quod ſequitur ſic legiſſe videtur, *καὶ μετὰ τὸ πιεῖν τοῦ ποτοῦ παύειν ἀνακαγχιστήρια*. Illud verò *τὸ εὐαπείθμον* quomodo huic loco congruat, non ſatis liquet, etſi Caluus pro voluptate vertit, quod *εὐάγωγον* expugnabilem & qui facilè adduci aut falli poteſt ſignificat. Videtur ſanè ſingularitatem quandam referre, & propriè magis ſequentia reſpicere. Cornarius certè illud expunxit, cùm tamen illius veſtigia omnibus in exemplaribus remaneant.

6 Creſicrati dolore cum laboribus totum ventrem occupanti, crebraq; exurrectione & deiectione aliquantulum cruenta, cum pedum tumore, farina lacte ſubacta magis quàm ſerum caprinum contulit. Eadem quoque Adriano ferè iam per viginti quinque dies contulerunt. At Cænææ filio lac aſininum coctum. 7 circa brumam Cydis filium rigor prehendit & febris, aurisq; dextræ & capitis dolor. Hic autem auris dolor ſtatim à puero comitabatur cum deſtillatione, fiſtula & graui odore. Cúmq; ita ſe haberet ferè doloris expers erat, ſed tunc dolor grauis aderat, & capitis dolor vrgebat. Secundo aut tertio die bilis vomitione reiecta eſt, deſidenti ſubbilioſa deiectio extitit, glutinoſa velut oui ſubpallidū. Quarto & quinto ſub noctem aliquantulum delirabat, & auris capitiſq; dolor vehemens erat & febris. Sexto ex mercuriali aluus deiecit, & calor & dolor ceſſaſſe viſus eſt. Septimo velut ſanus, verùm circa tempora pulſatio non deſeruit, neq; vllus ſudor erupit. Octauo ſorbitiúculam ex hordeo ſumpſit, ſub veſperum verò betæ ſuccum & noctu ſomnum cepit, ac magnopere doloris expers fuit. Nono ſub Solis occaſum læto erat animo, ac ſub noctē capitis & auris dolor grauiter vrgebat. Per hoc tempus autem cùm valde laboraret, ſtatim ab initio aurem pure manare contigit. Nocte verò tota noni diei, poſteraq; die ac noctis magnam partem, neminem agnoſcebat, perpetuoq; ingemiſcebat. Die autem ad ſeſe redierat, & dolores ceſſarát, calorq; leuior erat. Vbi verò ſorbitionem ex mercuriali ſumpſiſſet, vndecimo die aluo reiecta ſunt pituitoſa, mucoſa, graueolentia. Duodecimo & decimo tertio moderatè habuit. Decimo quarto die ducto initio à matutino tempore ad meridiem vſque, toto corpore ſudor effluxit, ac ſomno ſoporeq; multo grauatus, non niſi ægrè excitabatur. Sub veſperum verò experrectus, & corpus quidem moderatè perfrixit, at in temporibus pulſus perdurauit. Decimo quinto & decimo ſexto ſorbitionibus ex hordeo vſus eſt. Decimo ſeptimo verò ſub noctem rurſus eorundem dolor rediit, ac delirium, & pus effluebat. Decimo octauo decimo nono & vigeſimo, furioſè habebat, vociferás ſeſe attollere conabatur, ſed caput continere nō poterat, & manibus exporrectis ſemper aliquid fruſtra captabat. Primo & vigeſimo ſudor modicus circa latus dextrū, pectus, & caput & vigeſimo ſecūdo plurimus circa faciem extitit. Per hoc tempus autē, ſiquidem plurimum voce contenderet quæ volebat perfectè efferebat. Sine conatu verò, ſemiperfecta loquebatur, & os ſolutū, ac maxillæ & labra ſemper in motu erant, tanquā qui loqui cuperet, oculorū creber motus & intuitus, oculiq; dextri color qualis dictus eſt, aliquantulū cruentus palpebra ſuperior intumeſ-

Κτησικράτει δὲ τῷ ἐν τῷ ἀλβροι μᾶλλον τοῦ ἀργείου ὀῤῥοῦ ξυνελύσηκεν, ὀδύνης ἐούσης περὶ ὅλην τὴν κοιλίην, καὶ πόνων. καὶ ἀναστάσιος πολλῆς καὶ ὑφαίμου. καὶ ἐπάρματος περὶ τοὺς πόδας σχεδὸν ἤδη περὶ πέντε καὶ εἴκοσιν ἡμέρας, ἔδοσαν καὶ Ἀδριανῷ ταὐτό. τῷ δὲ Καινέως τὸ ὄνειον ἑφθόν. Τὸν Κύδιος περὶ χειμερινὰς ἡλίου τροπὰς ῥῖγος καὶ πυρετὸς καὶ ὠτὸς δεξιοῦ ἄλγημα. καὶ κεφαλῆς ὀδύνη. τὸ δὲ τοῦ ὠτὸς ἄλγημα εὐθὺς ἐκ μικροῦ παιδίου παρηκολούθει ῥεῦμα πυῶδες. καὶ συριγγῶδες. καὶ δυσῶδες(?). ἔχον δὲ ὑπὸ τὰ πολλὰ ἀνώδυνον ἦν. τότε δὲ ἡ ὀδύνη ἦν δεινή. καὶ ἡ κεφαλαλγίη. δευτεραίῳ ἢ τεταρταίῳ ἐόντι, χολῆς ἔμετος, ἀνακαθιζομένῳ ἐῤῥεεν ὑπόχολον γλίσχρον, ὡς ἐξ ᾠοῦ ὑπόχλωρον. τετάρτῃ καὶ πέμπτῃ, ἐς νύκτα ὑποπαρελήρει. καὶ ἡ ὀδύνη τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ ὠτὸς δεινή. καὶ ὁ πυρετός. ἕκτῃ ὑποχώρησις ἀπὸ λινοζώστιος. καὶ ἡ θέρμη λῆξαι ἐδόκει καὶ ἡ ὀδύνη. τῇ ἑβδόμῃ ὡς ὑγιής. κροτάφων δὲ σφυγμὸς οὐκ ἔλιπεν. ἱδρὼς οὐδεὶς ἐγένετο. ὀγδόῃ, χυλὸν ἐῤῥόφησεν. ἐς δὲ τὴν ἑσπέρην, σεύτλου. καὶ τὴν νύκτα ὕπνος. καὶ σφόδρα ἀνώδυνος. καὶ τὴν ἐνάτην ἡδεῖαν πρὸς ἡλίου δυσμάς. ἐς δὲ νύκτα τῆς κεφαλῆς δεινὴ ὀδύνη καὶ τοῦ ὠτός. ξυνέβαινε δὲ καὶ πυοῤῥοεῖν τὸ οὖς περὶ τὸν χρόνον, ὁπότε μάλιστα πονοίη εὐθὺς ἀπ᾽ ἀρχῆς. ὅλην δὲ τὴν νύκτα τὴν ἐνάτην καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέρην, καὶ τῆς νυκτὸς τὸ πλεῖον. οὐκ ἐπεγίνωσκεν οὐδένα. στένων δὲ διετέλει. ἡμέρην δὲ ἐν ἑωυτοῦ ἐγένετο. καὶ αἱ ὀδύναι ἔληξαν, καὶ τὰ τῆς θέρμης μετεωρότερα, ῥυφήσαντι δὲ λινόζωστιν, τῇ ἑνδεκάτῃ ὑποχώρησις φλεγματώδεα, μυξώδεα. κάκοδμα. δυοκαιδεκάτῃ, καὶ τρισκαιδεκάτῃ, μετρίως. τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, ἀρξάμενος ἀφ᾽ ἑωθινοῦ, μέχρι ἐς μέσον ἡμέρης, ἵδρου ὅλον τὸ σῶμα. μετὰ ὕπνου καὶ κώματος πολλοῦ, ἐγείρας ἔργον ἦν. πρὸς ἑσπέρην δὲ διηγέρθη, καὶ τὸ μὲν σῶμα μετρίως κατέψυκτο. ἐν κροτάφοισι δὲ σφυγμὸς διετέλει. πεντεκαιδεκάτῃ, καὶ ἑκκαιδεκάτῃ χυλοῖσιν ἐχρήσατο. ἐν δὲ τῇ ἑπτακαιδεκάτῃ, ἧκε πάλιν ἐς νύκτα ὀδύνη τῶν αὐτῶν. καὶ παράληρησις. καὶ ἐπυοῤῥόει. ιη΄, καὶ ιθ΄. καὶ εἰκοστῇ μανικῶς. ἦν δὲ κεκραγὼς ἐπαίρεσθαι αὐτὸν πειρώμενος. οὐ δυνάμενος δὲ κρατεῖν τῆς κεφαλῆς, τῇσι χερσὶν ἐπορεγόμενος. καὶ αἰεὶ διακενῆς θηρεύων. πρώτῃ καὶ εἰκοστῇ καὶ ἱδρώτιον περὶ πλευρὸν δεξιόν, καὶ στῆθος, καὶ κεφαλὴν. κβ΄, ἱδρώτιον περὶ τὸ πρόσωπον πλεῖστον ἦν. τῇ δὲ φωνῇ χρώμενος τῇ ἑξῆς, εἰ μὲν σφόδρα ἀποβιάσαιτο, εἶπεν ἃ ἐβούλετο τελέως. εἰ δὲ μὴ, οὐ, ἀλλ᾽ ἡμιτελέα. καὶ τὸ στόμα λελυμένον. καὶ αἱ γνάθοι, καὶ χείλεα αἰεὶ ἐν κινήσει, ὥστε θέλοντος λέγειν. καὶ τῶν ὀφθαλμῶν πυκνὴ κίνησις, καὶ ἔμβλεψις. καὶ χρῶμα ἐπ᾽ ὀφθαλμοῦ δεξιοῦ. οἷον εἴρηται τὸ ὕφαιμον. καὶ βλέφαρον τὸ ἐπάνω C D E F

A δησε. καὶ κατὰ γνάθους ἔρευθος ἐπὶ τελευτῆς. καὶ φλέβες πᾶ-
σαι αἱ ἐν τῷ προσώπῳ, φανεραὶ οὕτω ξυνεσταλμέναι. καὶ
τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν οὐκ ἔτι ξυμμύων ἦν, ἀλλ᾽ ἀτενὲς
ἐνορῶν καὶ διαίρων τὰ βλέφαρα ἐς τὸ ἄνω μέρος, ὡς ἐπὴν
ἐμπέσῃ ἐς τὸ ὄμμα. καὶ ὁπότε πίοι, κατιόντος ἐς τὰ στήθεα
καὶ τὴν κοιλίην, ψόφος οἷος καὶ Χαρτάδῃ. πνεῦμα δὲ ἐπιεικῶς
διὰ παντὸς μέτριον. γλῶσσα οἵη ἐστὶ τοῖσι περιπλευμονι-
κοῖσιν, ὑπόχλωρος ἀπ᾽ ἀρχῆς. καὶ διὰ παντὸς κεφαλαλγίη.
B τράχηλος διὰ παντὸς ἀκίνητος ξυμπεριάγετο τῇ κεφαλῇ
ἐόντι. καὶ τὸ κατὰ ῥάχιν ἐκ τραχήλου, ἰθὺ καὶ ἄκαμπτον. καὶ
κλίσεις ὁποῖαι εἴρηνται. καὶ οὐκ ἀεὶ ὕπτιος. τὸ δὲ πύον ἤδη
ὀρρῶδες λευκόν. πολυέργως ἀπεσπογγίσαι. ὀδμὴ ὑπερ-
βεβλημένη κατὰ τὴν τελευταίην χρόνον. ποδῶν ἄψιος οὐ πάνυ
κατησθανόμενος. Τῇ Ἁρπαλίδεω ἀδελφῇ περὶ τέσσαρας
μῆνας ἢ πέμπτον κυούσῃ, οἰδήματα περὶ τοὺς πόδας ὑ-
C δατώδεα ἐγένετο. καὶ τὰ κύκλα τῶν ὀφθαλμῶν ἐπῴδει καὶ ἅ-
παν τὸ χρῶμα μετέωρον, οἷον τοῖσι φλεγματίῃσι λευκῇ ξηρῇ.
ὀρθόπνοια δὲ καὶ ἆσθμα τοιοῦτον. καὶ πνιγμοὶ ἔστιν ὅτε ὑπὸ τοῦ
πνεύματος, ὥστε καθημένη διετέλει κατὰ τὴν κλίνην. κατακεῖσθαι
δὲ οὐχ οἵη τε ἦν. ἀλλ᾽ εἴ τις καὶ ὕπνου δόξα γένοιτο, καθημένη
ἦν. ἄπυρος δὲ ἐπιεικῶς. καὶ τὸ κύημα ἐπὶ πλεῖστον χρόνον
ἀκίνητον ἦν, ὡς διεφθαρμένον, καὶ μετὰ ταῦτα παρηκολού-
D θησε δὲ τὸ ἆσθμα, σχεδὸν δύο μῆνας. κυάμοισι δὲ χρησαμένη
ἑφθοῖσι, καὶ μετὰ μέλιτος ἐλείχε, καὶ τοῦ αἰθιοπικοῦ κυμίνου πιοῦ-
σα ἐν οἴνῳ, ἐρᾴστευε. μετὰ ταῦτα δὲ ἀνῆγε βήσσουσα πολλά. πέ-
πονα, φλεγματώδεα, λευκά. καὶ τὸ πνεῦμα [illegible]
[illegible] θῆλυ. Τῇ Πολυκράτεος θέρεος περὶ τὸ ἄστρον πρὸ-
τὸ πνεῦμα τὸ ἑωθινὸν ἧσσον. ἀπὸ μέσης ἡμέρης μᾶλλον τὸ
πνεῦμα, πυκνότερον μικρῷ. βὴξ καὶ ἀποχρέμψις οἵη τοῖς
E ἀπ᾽ ἀρχῆς, ὁμοίη πυώδεσιν. ἔσω περὶ ἀρτηρίην [illegible]
[illegible] ἐνεσύριζε τρηχαλέον. [illegible] ἐπὶ
γνάθοισιν ἐρύθημα, οὐ κατακορές, ἀλλ᾽ [illegible]
προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, καὶ ἡ φωνὴ βραγχώδης. καὶ τοῦ σώμα-
τος ξύντηξις. καὶ περὶ ὀσφὺν ἐκρήγματα. καὶ ἡ κοιλίη κατὰ τὴν
τελευταίην χρόνον ὑγροτέρη. ἑβδομηκοστῇ, ὁ πυρετὸς ἔξω-
θεν σφόδρα ἔψυχεν. ἐν δὲ τοῖσι κροτάφοισιν, ἡσυχίη. τὸ
F δὲ πνεῦμα πυκνότερον ἐγίνετο. μετὰ δὲ τὴν παῦσιν ταύτην,
τὸ πνεῦμα πυκνότερον οὕτως, ὥστε καθημένη διετέ[illegible],
ἕως ἀπέθανεν. ἐν δὲ τῇ ἀρτηρίῃ, ψόφος πολὺς ἐνῆν. καὶ
ἱδρῶτες πονηροί. καὶ ἐμβλέψιες ἐμφερεῖς [illegible]
[illegible] τοῦ ἐσχάτου χρόνου. ἡμέραι δὲ ἐπεψύχ[illegible]
[illegible], πλείους ἢ πέντε. μετὰ δὲ τὰς [illegible]
ἀποχρεμπτομένη. Τῇ ἀνὰ τὰς πυλεῶνας οἰκεούσῃ, ἤδη
G πρεσβυτέρῃ, πυρέτιον ἐγένετο. καὶ [illegible] τρα-
χήλου ἄλγημα μέχρις ἐς ῥάχιν καὶ [illegible]
κρατὴς τούτων. γνάθοι δὲ ξυνεπεπήγεσαν, ὥστε [illegible] ὀδόντας
πλέον ἢ μήλην [illegible]. ἥ τε φωνὴ ψελλὴ διὰ τὸ παρα-
λελύσθαι, καὶ ἀκίνητον καὶ ἀσθενὲς εἶναι τὸ σῶμα. ἔμφρων δὲ
χλιάσμασι καὶ μηλιηρίτῳ χλιερῷ [illegible] τριταίη [illegible]
[illegible]. καὶ μετὰ ταῦτα χυλοῖσι καὶ ζωμοῖσιν ὑγιὴς ἐγένετο. ξυ-
H νέβη δὲ τελευτῶντος τοῦ μετοπώρου τούτου. Ὁ παρὰ
Ἁρπαλίδῃ ἀλείπτης, ἀκρατέστερος σκελέων καὶ χειρῶν,
περὶ φθινόπωρον γενόμενος, ἔπιεν ἐκ φαρμάκου ἄνω καὶ
κάτω. ἐκ δὲ τοῦ καθάρσιος πυρετός. καὶ ἐς τὴν ἀρτηρίην
κατέρρυη τοιοῦτον. οἷον ἐπισχεῖν διαλεγόμενον. καὶ ἆσθμα [illegible] ἐν τῷ διαλέγεσθαι. ὁμοίως κυναγχικῷ βραγχώδει, πνιγμὸς

rat,& circa genæ extremum rubor erat,venæ omnes faciei adeò contractæ erant,vt cõſpicuæ eſſent, neq; ampliùs oculis nictabat,verũ intente intuebatur,palpebraſq; ad ſuperiorem partem extollebat,quaſi aliquid in oculũ incidiſſet. Cũ biberet,in pectus & ventriculũ deſcendentis potus ſtrepitus percipiebatur, quale quid Chartadi adfuit. Spiratio ferè ſemper moderata fuit,lingua qualis pulmonũ inflãmatione laborãtibus,ab initio ex pallido albicans,& perſeuerãs capitis dolor. Ceruix perpetuo immota,non niſi cum capite circumagebatur,& pars quæ ex ceruice ad ſpinã deſcendit,recta & inflexibilis erat,decubitus qualis dictus eſt,neq; ſemper ſupinus erat. Pus verò iã ſeroſum,albũ effluebat,nec niſi magno negotio ſpõgia detergebatur,odoreq; modum excedebat. Ad extremum pedũ contactum non percipiebat. 8 Harpalidæ ſorori quatuor aut quinq; menſium vterum geſtanti, pedum tumores aquoſi exorti ſunt,& oculi in orbem intumeſcebãt,totumq; corpus veluti pituita alba ſuffuſis,in tumorem ſubleuabatur. Tuſſis ſicca, erectæ ceruicis ſpiratio eiuſmodiq; anhelatio,interdumq; à ſpiritu ſuffocabatur,adeò vt perpetuò ſedere in lecto cogeretur,neq; decũbere poſſet,ſed ſi qua ſomni incideret opinio,eũ deſidendo caperet. Ferè ſine febre erat, fœtuſq; ex longo interuallo non mouebatur ac veluti ad corruptionẽ tendebat. Creber autẽ anhelitus ferè ad duos menſes perſeuerauit. Fabis verò melle conditis,& mellis linctu vſa, Æthiopicoq; cumino ex vino epoto,melius habuit. Deinde etiã multa matura,pituitoſa & alba tuſſi reiecit,ſpirandi difficultas deſiit,& prolem edidit fœmellam. 9 Polycratis coniugẽ per æſtatẽ circa caniculã febris prehendit, difficultas ſpirandi mane minor aderat,poſt meridiẽ verò maior,& paulò crebrior,ſtatim ab initio tuſſis & exſcreatio qualis purulentis. Intus ad arteriã & fauces ſtridula quædã inerat aſperitas, facies bene colorata, malarũ rubor nõ in plenũ ſed leuiter floruletus. Procedente verò tempore vox rauca extitit, & corporis colliquatio,& circa lumbos eruptiones,ad extremũque aluus liquidior. Septuageſimo die febris prehendit cum vehemẽti frigore externo,ac in temporibus quies erat. Spiratio autem increſcebat. Poſt hanc verò quietem ſpiratio crebrior extitit, adeò vt quo ad vixerit ſedens permãſerit. In arteria ſtrepitus multus inerat,ſudores maligni,intuitus valde compoſitus ad extremum vſque. Ipſa diebus pluribus quàm quinq; perfrigerata eſt. Poſt primos autem dies fœculentum aſſiduè exſcreauit. 10 Mulierem ſupra portas habitantem iam prouecta ætate febricula prehendit,qua iam deſinente, ceruicis dolor ad ſpinam & lumbos protendebatur, neque admodum his partibus valebat. Maxillæ verò & dentes in ſeſe adeò cohærebant,ſpecillum vt non immitteretur, vox etiam balbutiebat,quod corpus reſolutũ,immobile ac imbecillum eſſet,mentis tamen compos erat. Excalefacientium autẽ & aquæ mulſæ tepidæ vſu, tertio ferè die remiſit,poſteaq; ſorbitionib⁹ & iuſculis cõualuit. Id quod ſub autumni finem contigit. 11 Vnctor apud Harpalidem circa autumnum cruribus & manibus imbecillior factus, medicamentum ſurſum ac deorſum purgans temerè ebibit, ex quo febris inuaſit, & ad arteriam tale quiddam defluxit,vt loquentem impediret,& inter loquendum crebriorem anhelitum redderet, non ſecus ac angina cum raucedine laboranti. Cùm degluriret præfocabatur, cæteraque pa-

tiebatur quæ qui angina laborant, tumor tamen non aderat. Febris verò increſcebat & tuſſis, multamque ac liquidam pituitam excreabat. Progreſſu autē temporis dolor circa pectus & mammā ſiniſtram obortus eſt, cumq; exurgeret aut commoueretur, crebra anhelatio multum vexabat, ſudor ex fronte & capite manabat & faucium affectio detinebat remiſſius tamen dolore ad pectus ſecedente. Per exordia igitur fabis melle conditis vtebatur, vbi verò febres detinebāt potiùs aceto mulſo calido & mellis delinctu copioſo. Quatuordecim autem diebus elapſis omnia ceſſarunt & manibus ac cruribus non multo poſt valuit.

12 Chartadæ febris ardens adfuit, bilis per vomitionem multa reiectio & per aluum egeſtio inſomnia & ad lienem tumor rotundus. Ipſo die mane ad deſidendum ſurrexit, ſtrepitu circa ventrem abſque dolore oborto. Cùm verò ventrem exoneraret, ſanguinis recentis pluſquam congij menſura per aluum ſubiit, & pauca interpoſita mora etiā tertio ſanguinis grumi concreti. Oris autem ventriculi anxietas erat, & ferè toto corpore paruus ſudor & febricula. Primū etiā mentis compos eſſe videbatur, procedente verò die anxietas & corporis inquies iactatio maior & ſpiratio paulò crebrior erat, confidentiùs & perhumaniùs quàm occaſio ferret homines alloquebatur & excipiebat & quædā animi deliquia accedere videbantur. Quibuſdā autē ſorbitiones ex hordeo & aquā in qua farina craſſior macerata erat offerentibus, nō deſiit, verùm difficultas ſpirādi ſub veſperam admodum magna erat & corporis iactatio vehemens ac in dextrum & ſiniſtrum ſeſe diiiciens, nullo tempore quieſcebat, pedes frigidi tempora & caput magis incaleſcebant inſtante iam morte multiſque ſudoribus paruis diffluebant. Cùm biberet circa pectus & ventriculum demiſſi potus ſtrepitus percipiebatur, quod ſanè mirum in modum pernicioſum erat. Vbi verò ſibi aliquid infra demitti velle dixiſſet, defixis oculis non longa interpoſita mora vitam finiuit. 13 Hermoptolemi vxorē hyemis tempore febris & capitis dolores prehenderūt, cumq; bibiſſet tanquam difficulter deglutiens exurrexit, & cor valere dixit, lingua ab initio liuida fuit. Morbi autē occaſio ex horrore poſt balneum nata viſa eſt, nocte & die inſomnis erat. Poſt primos dies interrogata ſe iam nō ſolum capite, ſed etiam toto corpore laborare dixit. Sitis interdū quidem ſummè intenſa, interdum etiam moderata erat. Quinto, ſexto, & ad nonum vſq; diem ferè delirium, ruſuſq; ſecum ſemiperfecta loquebatur cum ſopore. Interdum etiam manum ad parietis tectorium extēdebat, & puluinū quendam frigidum qui capiti ſuberat etiam pectori admouebat, interdum etiam veſtem ſtragulam reiiciebat, & in oculo dextro ſubcruentū quiddam & lachryma inerat. Vrina verò erat quæ in pueris ſemper mala cenſetur. Circa initia quidem per aluum aliquantulum fulua demittebat, poſtea verò aquoſa multum, atq; eiuſmodi coloris. Vndecimo die mediocriter calere videbatur, ac interdū ſitis expers in tantum erat, vt niſi quis daret nō peteret. Poſt primum tempus de die ſomnus moderatè contingebat, noctu verò peruigil erat & ad noctem magis laborabat. Nono aluus emota eſt aquoſa deiiciens, eodemq; etiam modo vndecimo. Sequentibus verò diebus, ferè crebra ad deſidendū exurrectio erat, eademq; deiectio. Primis autem diebus excandeſcebat & eiulabat, inſtar puelli clamabat & terrebatur, & vbi ex ſopore excitaretur, circumſpiciebat. Decimo qua

καταπίνοντι, καὶ ἄλλα κυναγχικά. οἴδημα δὲ οὐκ ἦν. ὁ A
δὲ πυρετὸς ἐπέτεινε καὶ ἡ βὴξ, καὶ ἀπόχρεμψις ὑγροῦ καὶ πολλοῦ φλέγματος. προϊόντος δὲ, ἡ ὀδύνη κατὰ στῆθος καὶ μαζὸν ἀριστερόν. ὁπότε δὲ ἐξαναστάη ἢ μεταχινηθείη, ἆσθμα πολὺ, καὶ ἱδρὼς ἀπὸ μετώπου καὶ κεφαλῆς. καὶ τὰ περὶ τὴν φάρυγγα κατεῖχε. μαλακωτέρης δὲ ἐς τὸ στῆθος τῆς ὀδύνης ἀπελθούσης. ἀπ' ἀρχῆς μὲν οὖν κυάμοισι μελιχροῖσιν ἐχρῆτο. ἐπεὶ δὲ οἱ πυρετοὶ ἐπεῖχον, μᾶλλον ὀξυμέλιτι θερμῷ, B
καὶ μέλιτος ἐλείγματι πολλῷ. παρελθουσέων τεσσάρων καὶ δέκα ἡμερέων, ἅπαντα ἔληξε. καὶ τὰ περὶ χεῖρας καὶ σκέλεα οὐ πολὺ ὕστερον ἐγκρατὴς ἐγένετο. 12 Χαρτάδῃ, πυρετὸς καῦσος, ἔμετος χολῆς πουλὺς, καὶ κάτω ὑποχώρησις. ἄγρυπνος. καὶ κατὰ σπλῆνα ἐπάρματι στρογγύλον. ἐν αὐτῇ πρωῒ ἐξανίστη. ψόφου περὶ τὴν κοιλίην, ἄτερ ὀδύνης, διεχώρει. ὡς ἀποδεῖν δὲ ἦν, ὑπῆλθεν αἵματος πλέον ἢ χοεὺς προσφάτου. καὶ μικρὸν ἐπισχόντι, καὶ τρίτον, πεπηγότες θρόμβοι. ἄση C
δὲ περὶ τὴν καρδίαν, καὶ ἱδρῶτες σχεδὸν καθ' ὅλον τὸ σῶμα. καὶ τὸ πυρέτιον. κατὰ ψυχὴν ἐδόκει. καὶ ἔμφρων τὸ πρῶτον. προϊούσης δὲ τῆς ἡμέρης, ὅτε ἄση πλείων καὶ ῥιπτασμός. καὶ πνεῦμα σμικρῷ πυκνότερον. καὶ θρασύτερον, καὶ φιλοφρονέστερον τοῦ καιροῦ προσηγόρευε, καὶ ἐδεξιοῦτο. καί τινες λειποψυχίαι ἐδόκεον ἐπιγίνεσθαι. προσφερόντων δέ τινων χυλοὺς καὶ τὸ ἀπὸ D
κριμνῶν ὕδωρ, οὐκ ἔληγεν. ἀλλὰ τὸ πνεῦμα πρὸς τὴν ἑσπέρην, ὑπέρπολυ ἦν. καὶ ῥιπτασμοὶ πολλοὶ, καὶ ἐπὶ τὰ δεξιὰ καὶ ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ μεταρριπτῶν ἑωυτὸν, οὐδένα χρόνον ἀτρεμίζειν δυνατὸς ἦν. πόδες ψυχροί. ἐν κροτάφοισι καὶ κεφαλῆς θέρμη μᾶλλον, ὑπ' ἐγγὺς τῆς τελευτῆς. καὶ ἱδρῶτες πολλοί. καὶ πίνοντι τὰ οὖ ψόφου περί τε στήθεα, καὶ κοιλίην, κατιόντος τοῦ πόματος. οἷον δὲ ἥκιστον. φάμενος δὲ θέλειν τι ἑωυτῷ ὑπελθεῖν, καὶ ἀτενίσας τοῖς ὄμμασιν, οὐ πολὺ ἐπισχὼν, ἐτελεύτησεν. E
13 Τῇ Ἑρμοπτολέμου χειμῶνος ὥρῃ, πυρετὸς, καὶ κεφαλῆς ἀλγήματα. καὶ ὁπότε πίοι, ὡς χαλεπῶς καταπίνουσα, ἐξανίστη. καὶ τὴν καρδίην ὑγιαίνειν ἔφη. γλῶσσα πελιδνὴ ἀπ' ἀρχῆς. ἡ δὲ πρόφασις ἐδόκει ἐκ φρίκης μετὰ λουτρὸν γενέσθαι. ἄγρυπνος καὶ νύκτα, καὶ ἡμέρην. μετὰ τὰς πρώτας ἡμέρας ἐρωτωμένη, οὐκ ἔτι μόνην κεφαλὴν, ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸ σῶμα πονέειν ἔφη. δίψα ὁτὲ μὲν κατακορής. ὁτὲ δὲ μετρίη. πέμπτῃ καὶ ἕκτῃ, καὶ μέχρι τῆς ἐνάτης, σχεδὸν παραλήρησις, καὶ αὖθις πρὸς ἑωυτὴν ἐλάλει μετὰ κώματος, ἡμιτελέα. καὶ τῇ χειρὶ ἔστιν ὅτε ἐπορέγετο πρὸς τὸ κονίαμα. καὶ προσκεφάλαιον τι ψυχρὸν ἐὸν τῇ κεφαλῇ, καὶ τοῖσι στήθεσι προσέστειχε. καὶ τὸ ἱμάτιον ἔστιν ὅτε ἀπερρίπτει. καὶ ἐπ' ὀφθαλμοῦ τοῦ δεξιοῦ τὸ ὕφαιμον ἦν, καὶ δάκρυον ἦν. οὖρον δὲ ὁ τοῖσι παισὶ πονηρὸν ὅτε ἀεί. ὑπεχώρει δὲ ἀπ' ἀρχῆς μὲν ὑπόκιρρα. ὕστερον δὲ ὑδατώδεα σφόδρα. καὶ τοιουτόχροα. ια, ἐδόκει μετεωρότερον θερμὴ εἶναι καὶ ἄδιψος ἐστὶν ὅτε ἐγένετο, οὔπως ὡς εἰ μή τις διδοίη, οὐκ ἠτέετο. μετὰ τὸ πρῶτον εὐχερέστερον ἐκοιμᾶτο ἐπιεικῶς ἡμέρης· ἐς δὲ νύκτα, ἄγρυπνος. καὶ ἐπόνει μᾶλλον ἐς νύκτα. ἐνάτῃ γαστὴρ ἐπεταράχθη, ὑδατώδεα διαχωρήσασα. ὡσαύτως δὲ καὶ ἑνδεκάτῃ. τὰς δὲ ἐπιούσας, ἐπιεικῶς πολλὴ ἡ ἐξανάστασις. καὶ ὑποχώρησις τοιαύτη. ἦσαν δὲ ἐν τῇσι πρώτῃσιν ἡμέρῃσιν, ἀγανακτήσιες καὶ κλαυθμοὶ, οἷοι παιδαρίου. καὶ βοὴ καὶ δείματα. περιβλέψιες ὁπότε δὴ ἐκ τοῦ κώματος ἐγείρεται. τῇ

A πεντεκαιδεκάτῃ, ἔργον κατέχειν ἦν, ἀναπηδῶσαν, καὶ βοῶσαν, ἐξαίφνης καὶ συντόνως ὥσπερ ἂν ἐκ πληγῆς, καὶ δεινῆς ὀδύνης. καὶ φόβου. ὡς καταλαβών τις αὐτὴν, κατάσχοι χρόνον ὀλίγον, εἶτα πάλιν ἡσυχίην τε εἶχεν. καὶ κωματισμένη, ὑπνῶσα διετέλει οὐχ ὁρῶσα ὅλως. ἔστι δ' ὅτε, οὐδὲ ἀκούουσα. μετέβαλλε δὲ ἐς ἀμφότερα θόρυβόν τε καὶ ἡσυχίην πυκνά, σχεδὸν ὅλην τὴν ἡμέρην ταύτην.
B ἐς νύκτα δὲ τὴν ἐπομένην, ὑπῆλθέ τι καὶ ὕφαιμον οἷον μυξῶδες. καὶ πάλιν οἷον ἰλυῶδες. μετὰ δὲ πρασοειδέα σφόδρα καὶ μέλανα. τῇ δὲ ιε ὀξεῖς ῥιπτασμοί, καὶ ὁ φόβοι. καὶ ἡ βοὴ ἐγίνετο ἠπίως. παρηκολούθει δὲ ὁ ἀγριασμὸς. καὶ δυσμενέειν. καὶ κλαίειν εἰ μὴ ὁ ταχέως ὅ, τι βούλοιτο ὀρεχθείη. καὶ ἐπεγίνωσκεν μὲν πάντας. καὶ πάντα ἤδη μετὰ πρώτας εὐθὺς ἡμέρας. καὶ τὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ κατέστη. ἡ δὲ μανίη παρὰ καιρόν. καὶ ἡ βοή. καὶ ἡ μεταβολὴ ἡ εἰρημένη
C παρηκολούθει ἐς τὸ κῶμα. ἤκουεν ἀνωμάλως. τὰ μὲν σφόδρα καὶ εἰ σμικρόν τι λέγοι. ἐπ' ἐνίων δὲ μεῖζον ἐδόκει διαλέγεσθαι. πόδες αἰεὶ ὁμαλῶς τῷ ἄλλῳ σώματι θερμοὶ ἐς τὰς τελευταίας ἡμέρας. τῇ δὲ ις ἧσσον. ιζ μετριωτέρη τῶν ἄλλων ἡμερῶν, ἔχουσα ἐς νύκτα ὡς φρίκης αὐτῇ γενομένης, ξυνάγουσα ἐπυρέτηνε μᾶλλον. καὶ ἡ δίψα πολλὴ ἦν. τὰ δ' ἄλλα ὅμοια παρηκολούθει. τρόμοι δὲ περὶ
D τὰς χεῖρας ἐγίνοντο. καὶ κεφαλὴν ὑπέσειεν. καὶ αἱ ἐμβλέψιες τῶν ὀφθαλμῶν πονηραί. καὶ ἡ δίψα ἰσχυρή. πιοῦσα, πάλιν ἠτέετο καὶ ἥρπαζε. καὶ λάβρως ἔπιεν. ἀποστῆσαι δὲ οὐκ ἠδύνατο, γλῶσσα ξηρὴ, ἐρυθρὴ σφόδρα. καὶ τὸ στόμα ὅλον καὶ χείλεα κατηλκωμένα καὶ ξηρά. καὶ τὰς χεῖρας ἀμφοτέρας ἐπὶ τὸ στόμα φέρουσα ἐμασᾶτο τρομώδης ἐοῦσα. καὶ εἴ τι προσενέγκοι τις μασήσασθαι, ἢ ῥυφῆσαι, λάβρως καὶ μανικῶς
E κατέπινεν καὶ ἐρρόφανεν. καὶ τὰ περὶ τὴν ὄψιν πονηρά. ἡμέρῃσι δὲ τρισὶν ἢ τέτταρσι πρὸ τῆς τελευτῆς. φρίκη τε αὐτῇ ὅτιν ὅτε ἐπέπιπτεν, ὥστε ξυνάγειν τὸ σῶμα. καὶ ξυγκαλύπτεσθαι τε καὶ πνευστιᾶν. τέτανοί τε τὰ σκέλεα, καὶ ψύξις ποδῶν. ἡ δίψα δὲ ὁμοίη. καὶ τὰ περὶ τὴν διάνοιαν ὅμοια. καὶ ἐξαναστάσιες, ἢ διὰ κενῆς, ἢ σμικρὰ καὶ λεπτά. μετά τινος βραχέος τόνου. τῇ δὲ τελευταίῃ τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ, τὸ ὄμμα μέγα
F τὸ πρωὶ ἦν. καὶ περίβλεψις βραχείη. καὶ ἡσυχίην ἔσχεν, ἔστιν ὅτε καὶ ἄνευ τοῦ ξυγκεκαλύφθαι τε καὶ κωματίζειν. πρὸς δὲ τὴν ἑσπέρην τοῦ δεξιοῦ ὄμματος κίνησις οἷον ὁρεῦντος, ἤ τινος βουλομένου, ἐκ τοῦ ἔξω κανθοῦ πρὸς ῥῖνα. ἐπεγίνωσκέ τε καὶ πρὸς τὸ ἐρωτώμενον ἀπεκρίνετο. φωνὴ μετὰ πολλὰ ὑπότραυλος, καὶ ὑπὸ τῆς βοῆς ἀπερρωγυῖα καὶ βραγχώδης.

autem die eam de repente exilientem acriterq́ vociferantē, velut plaga aliqua accepta, aut ex graui dolore & metu, cōtinere difficile erat, adeò vt quis eā apprehenſam pauco tempore detineret. Deinde rurſus quietem agebat, & ſopore oppreſſa perpetuò dormiebat, nihil in totum videns, interdū verò neq; audiēs, per totumq́; diem iſtum, tum ad tumultū, tum ad perturbationē, crebrò commutabatur. Nocte autē ſequēte ſubeuentum quiddam per aluum ſubiit, veluti mucoſum, rurſuſq; tanquam limoſum, poſtea verò porracea admodum & nigra. Decimo quinto die vehemētes corporis iactationes & metus & clamor remiſſus erat. Conſequebatur autem efferatio & excandeſcentia, & eiulatus, niſi ipſi citò quod vellet exhibitum eſſet. Statim quidem à primis diebus omnes & omnia cognoſcebat, & quod in oculo erat conquieuit, furor verò præter temporis occaſionem & vociferatio, prædictaq; mutatio ad ſoporem conſequebatur. Inæqualis erat auditio, partim quidē vehemens etiam ſi quid ſummiſsè diceretur, in quibuſdam verò altiùs loqui videbatur. Pedes ſemper æqualiter cum reliquo corpore calidi ad extremos vſq; dies, verum decimo ſexto die minùs. Decimoſeptimo cùm moderatiùs quàm cęteris diebus haberet, ſub noctem velut horrore ſuborto ſe contrahens, magis febricitabat, plurimumq; ſitiebat, & reliqua ſimilia conſequebantur. Manuum tremores fiebant, & caput ſuccutiebat, oculorum intuitus prauus & ſitis vehemēs, vbi bibiſſet, rurſus expoſcebat & arripiebat, & abunde bibebat, neq; auellere poterāt. Lingua ſicca valdeq; rubra erat, totumq; os ac labra exulcerata & ſicca, manum vtrāq; tremulam ori admouebat cùm manducaret, & ſi quid mãducandum aut ſorbendum porrigeretur, auidè ac furioſè deglutiebat & ſorbebat, oculorum obtutus prauus erat. Ante mortem autem tribus aut quatuor diebus tantus interdū horror incidebat, vt corpus contraheret & contegeret anhelanſq; reſpiraret, crurum diſtentiones & pedum frigus aderat. Sitis verò & mentis affectiones eædem perſeuerabāt, & ad deſidendū exurrectiones, aut inanes erant, aut pauca & tenuia cū modico quodā conatu demittebantur. Ad extremum tertio & vigeſimo die oculus mane magnus erat, breuiſq; circumſpectio, & quietem agebat interdū abſq; integumentis & ſopore. ſub veſperum autem, oculus dexter tanquam cerneret aut quid vellet, ab externo angulo ad naſum mouebatur, cognoſcebatq; & ad interrogata reſpondebat. Vox poſt multa aliquantulum balbutiens, ac præ clamore fracta & rauca.

* τῷ ἐν τῷ ἀλεύρῳ] τὸ ἐν τῷ ἀλεύρῳ reponendum, quod farinam lacte ſubactam & pulticulam ſignificat, quæ in acrioribus inteſti-
G norum deiectionibus variam habet materiam in pollinem redactam. Lac autem caprinum tenuitate & craſſitie medium quendam locum habet, vt ſcribit Gal. lib. 5. Meth. med.

ὁ ἰσχυρός] ὁ ἰσχυρὰ legunt exemplaria Regia quædam manu exarata, eodem ſanè ſenſu. In eo verò quod ſequitur codicum pluralitatem ſecutus ſum.

ἔχον δὲ ὄντα) Sic omnia legunt exemplaria, meliùs tamen ἔχων & αἰδούμενος.

χρόνον δὲ ὀρυζώδεα ἐπῆλθεν] Cornarius πῖον pro ὀρυζώδεα legiſſe videtur, conſpirantibus tamen ad hanc lectionem codicibus omnibus tum manu ſcriptis tum publicatis.

πεντεκαιδεκάτῃ] Caluus quod decimo ſeptimo diei attribuitur, decimo quinto adiunxit, manifeſto certè mendo diem decimum ſextum & decimum ſeptimum præteriens.

καὶ αἰεί τι δράσσεσθαι θηρεύειν] δράσσεσθαι θηρευούσας χεῖρας καὶ ἀποκαρφολογούσας καὶ κροκυδιζούσας manus vocat in Progn. quas huc & illuc ægri cir-
H cumferunt tanquam aliquid arrepturi, aut beſtiolas circum oculos oberrantes venaturi, aut floccos & feſtucas ſtragulis & parietibus inhærentes euulſuri quæ ſunt imaginationis læſæ ac phreniticorum grauiſſima ſymptomata. Caluus αἰεί τι χερσὶ legiſſe videtur.

οὐδ' οἷα πρόχειρα] Iſtud πρόχειρα non expreſſit Caluus. Significat autem ea quæ ſunt obuiam & prompta, nec ſine conatu eum potuiſſe perfectè aut explicatè proloqui.

ὅτε δοκέοντα λέγειν] Sic exemplaria habent publicata, manu verò exarata omnia ἔν τι δοκέοντα λέγειν legunt, quam lectionem ſecutus eſt Caluus.

καὶ ἐπέπινεν] Id ex vulgi opinione ductum magnam habet ad perniciem ſignificandam authoritatem. Indicat nanq; extremam inſtrumentorum reſiccationem & humidi conſumptionem, facultatiſq; attractricis extinctionem. Ac potus deſcendentis ſtrepitum damnat Hippocrates in Cois Præſagiis his verbis, οἱ ἐν τοῖσι πόνοισι κατασφοροῦντες, καὶ κατασβεννύντες ψοφέοντες, καὶ οἱ χαλεπῶς κατα-

[illegible] hoc eſt, Quibus inter potandum ſtrepitus quidam percipitur, quique præ ſiccitate murmur quoddam ſentiunt, aut qui ob ſpiritum tuſſiculoſum ægrè degluriunt, in grauibus malis perfrigeratis, pernicioſè habere iudicandi ſunt. Idem quoque lethale ſignum poſtea in Theodori vxore celebrat. In quibus exemplis plebeias voces refert, vulgatem ſermonis morem ſecutus, cùm potum [illegible] demiſſum dixit. Gulam nanque per [illegible] intelligit. Neque enim pulmones potum peruadere exiſtimauit Hippocrates, cùm aliter ſentiat lib. 4. de Morb. & initio lib. [illegible], quam tamen opinionem Platoni attribuunt, vt ſcribit Galenus lib. 8. de Placit. Hippocr. & Platonis. Apparet autem tumultuariam eſſe iſtam operam, temereque ex pugillaribus aut diariis conſarcinatam, quod ex Chartade (cuius poſtea fit mentio) idem denotauerit. A

[illegible]] Linguam pulmonum inflammatione laborantibus ex pallido aut luteo albicantem facit lib. 5. de Morbis, & lib. [illegible]. & lib. [illegible] deinde flaueſcentem, & temporis progreſſu nigreſcentem. In Cois verò Præſagiis [illegible]. Cœlo autem calidiore & calidioribus naturis ſanguis tenuis & flauus, qualis in pulmonibus concipitur, facilè in bilem vertitur. Noſtro verò cœlo frigidiore & humidioribus noſtris naturis, ex huiuſmodi ſanguine pulmoniæ & pleuritides ferè excitatæ, linguam rubricantem aut etiam exalbeſcentem oſtendunt. B

[8] [illegible]] [illegible] oculorum orbes indicant & cauitates. Cornarius [illegible] legiſſe videtur, quæ oculorum cauitates ſignificant, quæ in malo corporis habitu & inſigni viſcerum impuritate, & aqua ſuffuſis aut lienoſis intumeſcere ſolent, vnde [illegible] dicitur Rufo, vt antea ſcripſimus. Exemplaria Regia manu ſcripta quædam [illegible] habent. Reconditiora verò [illegible], vt & recentiora [illegible].

[illegible]] [illegible] deſiderant exemplaria antiqua manu ſcripta Regia. Quod ſequitur [illegible] ad fœtus corruptionem referri poteſt, vt qui abortione euolueretur, alioqui [illegible] ſuperiora reſpicit, & fœtus prope mortui aut corrupti immobilitatem, qui etiam dilabebatur & penè euoluebatur.

[9] [illegible]] Hunc locum ſubindicat in Exegeſi Galenus & explicat his verbis, [illegible]. Illud autem [illegible] faucium aſpredinem ſibilum quendam aut ſtridorem edentem ſignificat. Cæterùm exemplaria manu ſcripta Regia quædam [illegible] habent, alia [illegible] quemadmodum & Aſulanus codex. C

[illegible]] [illegible] videtur legiſſe Caluus non [illegible], quæ eruptiones circa lumbos, aut puſtulas quaſdam ex nimio corporis contabeſcentis decubitu ſignificare videntur.

[illegible]] [illegible] legunt exemplaria recondita Regia manu exarata, quo totius corporis vehementem in rigore perfrictionem ex febris inſultu indicent.

[11] [illegible]] Non dubium eſt quin [illegible] legerint Interpretes, quod ſanè meliùs conuenit, cùm [illegible] locum indicet. Etſi Heſychio [illegible] ſignificat.

[illegible]] Iſta omiſiſſe videtur Caluus. Exemplaria autem omnia Regia manu exarata [illegible] habent pro [illegible], quod fortè ſtrepitum aut ſonitum edentem angina laborantem ſignificat, vt [illegible] raucedine laborantem, pro quo [illegible] habet Aſulanus codex. D

[12] [illegible]] Sic legunt omnia quæ adhuc videre licuit exemplaria, quam ideo lectionem ſecuti ſumus. Cornarius [illegible] legiſſe videtur.

[illegible]] Sic omnia quæ videre licuit exemplaria, quæ etiam ſecuti ſumus. Cornarius [illegible] legiſſe videtur.

[illegible]] Solemne eſt Hippocrati his verbis aquam in qua farina craſſior macerata fuerit ſignificare, eaque crebrò vſurpatur lib. 1. de Morb. Libro verò tertio inter potiones refrigerantes quæ in febribus ardentibus exhibentur, præcipuè deſcribitur his verbis. [illegible] hoc eſt, Hoc verò plenioris hordei farinæ craſſiori chœnici dimidiæ aquæ congium affundito, cumque iam craſſioris farinæ partes intumuerint, manibus terito, dum aqua alba euadat, & adianti pugillo iniecto, ſub dio per noctem expoſitum exhibeto. E

[13] [illegible]] [illegible] Galenus vehementem explicat, quæ ex bilioſo & ſyncero humore gignitur, aut ſummè intenſam. [illegible]

[illegible]] Iſtud omiſiſſe videtur Caluus, in quo tamen retinendo conſpirant exemplaria omnia tum publicata tum manu ſcripta.

[illegible]] Sic habent exemplaria omnia tum ſcripta, tum publicata præter peruetuſtum Regium, quod [illegible] legit. Quam etiam lectionem Caluo impoſuiſſe ſatis apparet, qui quod puluino inerat frigidum intellexit. Sed certè [illegible] legendum eſſe manifeſtum eſt, quod puluinum aut ceruical ſignificat.

[illegible]] Vrinas tenues & dilutas intelligere videtur, quæ in pueris omninò damnantur, & in phreniticis apparent ex placito 72. lib. 4. Secundum naturam autem in pueris vrinæ ſunt craſſæ & ſubſidentiæ plenæ ob facultatis alteratricis robur, vt ſcribit Galenus com. ad aph. 26. lib. 3. & com. in aph. 11. lib. 6. Epid. ſect. 3. Pleniùs verò lib. 1. [illegible] hoc eſt, Quam ob cauſam pueris prope omnibus, & perfecta ætate vitam deſidem agentibus, aut quouis modo expletis, vrinæ ſufficiens habent alimentum. In his enim omnibus maior non confecti & crudi copia inest, his quidem ob deſidem vitam, illis verò ob ingurgitationem. Pueris autem tum ob ingurgitationem (ſiquidem voraciores exiſtunt) tum etiam quòd vna ventriculi actio, cæteris duabus actionibus, auctioni ſimul & nutritioni ſatis eſſe nequit. Priùs ergo quam in eo coctum ſit alimentum, id corpus ad ſe rapit, indeque plurimum humoris crudi coaceruat. Atque huiuſmodi vrinarum craſſitudo in pueris, calculi in veſica cauſſæ rationem obtinet, vt ſcribit † Gal. Vrina igitur tenuis & diluta cùm in pueris maximè ſit contra naturam pernicioſiſſima eſt. Quod etiam in Prognoſt. teſtatur his verbis Hippocrates, [illegible] Cuius rationem adfert Galenus lib. 1. de Crisibus his verbis, [illegible] F G

† *Com. 3. in lib. 6. Epid. & com. ad aph. 26. lib. 3.*

[illegible]] [illegible] habet codex vnus Regius manu ſcriptus.

[illegible]] [illegible] pro [illegible] legiſſe videtur Caluus.

[illegible]] [illegible] habet ſcripta omnia exēplaria manu ſcripta Regia, quam etiā lectionem ſecutus eſt Caluus.

[illegible]] Sic meliora omnia exemplaria tum publicata tum manuſcripta, quædam etiam recentiora [illegible].

[illegible]] Exemplar manu ſcriptum Regium & reconditum [illegible] habet, reliqua cum publicatis conſentiunt. Caluus [illegible] omiſiſſe videtur. Cæterum labiorum & oris exulceratio febris vehementiam vel idiotis teſtatur, quod etiam in febribus tertianis crebrò contingere ob bilis acrimoniam & ſuccenſionem in dies animaduertimus, & lib. 6. Epid. ab †† Hippocrate eſt annotatum. Idq; præſagio plerumq; ſalutari & critico vulgus in febrium inclinatione non temerè annotat. H

†† *Aph. 40. ſect. 8.*

[illegible]] Caluus pro [illegible] (quæ eſt omnium exemplarium lectio) [illegible] aut aliud quid tale legiſſe videtur. Nam pro manducatione ſcarificationem ponit. Et certè manducatio hîc parum quadrat. Poteſt & ſcalptura intelligi, qua ægra tremebundis manibus os exulceratum delicaret. Poteſt etiam alioqui de delirantium contrectatione, palpitatione, & tremebunda manuum iactatione conuulſionem indicante accipi. Eſt enim [illegible] Heſychio [illegible].

[illegible]] [illegible] addidiſſe videtur Caluus, & illud [illegible] de oculis clauſis ſumpſiſſe.

[14] Τὰ

A 14 Τῷ Ἀμφιφράδεος, θέρεος πλευρῆς ἀριστερῆς ὀδύνη. καὶ βήξ. καὶ ὑποχωρήματα πολλὰ, ὑδατώδεα, καὶ ὑπόχολα. καὶ ὁ πυρετὸς ἐδόκει λῆξαι περὶ ἑβδόμην. ἡ βὴξ ἐνῆν. χρῶμα ὑπόλευκον καὶ ὕπωχρον. περὶ δὲ τὰς ιβ ὑπόχλωρον ἔπτυεν. τὸ πνεῦμα προϊόντος τοῦ νοσήματος αἰεὶ πυκνότερον. καὶ ἆσθμα, καὶ ὑποκερχαλέον περὶ στήθεα καὶ ἀρτηρίας. ῥυφήμασιν ἐχρῆτο. ἔμφρων ἅπαντα τὸν χρόνον. περὶ δὲ κη, ἐτελεύτησεν. B ἱδρῶτες ἔστιν ὅτε ἐγένοντο ἔξω. 15 Κάπηλος ὁ περιπλευμονικὸς, κοιλίη εὐθὺς ὑπῆει. περὶ δ, ἱδρὼς πουλύς. ἐδόκει λῆξαι τὸ πυρέτιον. τὸ βηχίον οὐδὲν ὡς εἰπεῖν. ε καὶ ς καὶ ζ ἐπεῖχεν ὁ πυρετός. ἱδρὼς η. θ, ἀπεχρέμψατο ὠχρόν. δεκάτη ᾔει ἅλες οὐ πολλάκις. περὶ ια ἠπιώτερος. ἐν τῇ ιδ ὑγιής. 16 Ἑρμοπτολέμῳ μετὰ πλειάδος δύσιν, πυρετὸς C ἐπῆλθε. βὴξ οὐ πάνυ. γλῶσσα δὲ περιπλευμονική. ἐνάτῃ ἐξίδρωσεν. ὅλος κατεψύχθη, ὡς ἐδόκει. προσήνεγκαν αὐτῷ χυλόν. περὶ μέσον ἡμέρης ἐθερμαίνετο. ια ἱδρὼς καὶ κοιλίη ἐξηραίνετο. κατάχολα ὑποχωρήματα. τὸ βηχίον ἐπεγένετο. ιδ ὠχρὸν ἀπεχρέμψατο. καὶ ῥεγχώδης ἦν καὶ τῇ ιε. ἔμφρων δὲ πάντα τὸν χρόνον ἐὼν, ἐτελεύτησεν. 17 Ἕτερός τις ἐπὶ τοῦ ὑπερῴου D ῥεγχώδης, γλῶσσα ξηρὴ περιπλευμονικὴ, ἔμφρων ἐτελεύτησεν. 18 Καὶ Ποσειδώνιος ἔτι τοῦ θέρεος ἐνισταμένου, κατὰ στῆθος καὶ ὑποχόνδρια καὶ πλευρὸν, ἐπόνει χρόνον πουλὺν, ἄνευ πυρετοῦ. πολλοῖσι δὲ ἔτεσιν ἔμπροσθεν, ἔμπυος ἐγένετο, τοῦ δὲ χειμῶνος φρίξαντι, ἐπέτεινεν ἡ ὀδύνη. καὶ τὸ πυρέτιον λεπτόν. καὶ ἀποχρέμψιες πυώδεις. βὴξ κερχαλέη, περὶ φάρυγγα. καὶ E ῥεγχώδης. ἔμφρων δὲ ἐὼν ἐτελεύτησεν. 19 Ὁ δὲ Βάλεως ἐκ τοῦ ὄρεος πάντα ἡμαρτηκώς. ς γλῶσσα πονηρὴ ὑπέρυθρος. καὶ κατὰ φωνὴν ἦν ἐν τῇ ῥεμβείῃ. ὀφθαλμοὶ κεχρωσμένοι. πλέοντες ὥσπερ τῶν νυσταζόντων. χρῶμα καὶ τοῦ ἄλλου σώματος οὐκ ἰκτερῶδες σφόδρα, ἀλλ' ὕπωχρον, πελιδνόν. φωνὴ πονηρή. ἀσαφὴς, γλῶσσα περιπλευμονική. οὐκ ἔμφρων. πνεῦμα πρὸς χεῖρα F πονηρὸν, οὐ πυκνὸν, οὐδὲ μέγα. πόδες ψυχροί. λιθώδεις. περὶ ἐνάτην ἐτελεύτησε. 20 Κυναγχικὴ ἡ παρὰ Μέτρωνι, χεῖρα δεξιὴν, σκέλος ἤλγησε. πυρέτιον ἐπεῖχε. βηχίον. πνῖγμα. τρίτῃ ἐχάλασεν. ἑβδόμη σπασμώδης. ἄφωνος. ῥέγχος. ὀδόντων ξυνέρεισις. γνάθων ἔρευθος, οὗτος οὐ πολὺ διαζήσας, τῇ πέμπτῃ ἢ ἕκτῃ ἐτελεύτησε. σημεῖον περὶ χεῖρα τὸ ὑποπέλιον. G 21 Βίων ἐξ ὑδρωπικοῦ πολυχρονίου, ἀπόσιτος ἐγένετο πολλὰς ἡμέρας, καὶ στραγγουριώδης. ἐπὶ γούνατος ἀριστεροῦ, ἀπόστημα ἐγένετο. ἐξεπύησεν. ἐτελεύτησεν. 22 Κτησιφῶν ὑδρωπικὸς ἐκ καύσου πολλοῦ. καὶ πρότερον ὑδρωπικὸς καὶ σπληνώδης, σφόδρα συνεπληρώθη, καὶ ὄσχεον, καὶ σκέλεα, καὶ περιτόναια. ἐπὶ τῇ τελευτῇ βὴξ καὶ πνιγμοὶ ἐγένοντο ἐς νύκτα, μᾶλλον ἀπὸ τοῦ πλεύμονος ὥσπερ τοῖς πλευμο- H νώδεσι. πρὸ δὲ ἡμέρης τῆς τελευτῆς, τεσσάρων ἢ τριῶν, ῥῖγος. πυρετός. κατὰ μηρὸν δεξιὸν, ἔσω κατὰ φλέβα μέσην τὴν ἀπὸ τοῦ βουβῶνος, ὡς πυρὸς ἀγρίου σύστρεμμα ὑποπέλιον ἔχον ἔρευθος. ἐς νύκτα καρδίης ἄλγος. καὶ οὐ πολὺ ὕστερον ἀφωνίη. πνιγμὸς μετὰ ῥέγχους. καὶ ἐτελεύτησεν. 23 Καὶ ἐν Ὀλύνθῳ

14 Amphiphradis puerum æſtate lateris ſiniſtri dolor & tuſſis prehendit. Multa aquoſa & aliquantulum bilioſa per aluum deiiciebantur, & circa ſeptimum febris deſiiſſe videbatur. Tuſſis aderat & color ſubalbidus & aliquãtulum pallidus Ad duodecimum aliquantulum ex virore palleſcens expuebat. Procedente morbo ſpiratio denſior ſemper fuit & creber anhelitus, cum ſtridula quadam ad pectus & arteriã aſperitate, ſorbitionibus vtebatur, toto tempore mente conſtabat. Ad octauum & vigeſimum diem extinctus eſt, ſudoribus interdum foras erumpentibus.

15 Cauponi peripneumonia laboranti aluus ſtatim ſubiit, ad quartum diem ſudor multus obortus eſt, febricula ceſſaſſe videbatur, tuſſicula prope nulla erat. Quinto, ſexto & ſeptimo die febris detinebat, octauo ſudor, nono pallidum excreauit. Decimo abunde aluus demittebat, non ſæpè, ad vndecimum leuiùs habuit, decimo quarto conualuit. 16 Hermoptolemo poſt Vergiliarum occaſum febris acceſſit, tuſſis non admodum infeſtabat, lingua verò qualis pulmonum inflammatione laborantibus, nono die exudauit, totus (vti viſum eſt) perfrixit, oblata ei ſorbitiuncula ex hordeo circa meridiem incaleſcebat, vndecimo ſudor & aluus reſiccata ſunt, bilioſa erant alui excrementa, tuſſicula ſuborta eſt. Decimo quarto pallidum excreauit, ſtertor aderat. Decimo quinto cum toto tempore mente conſtitiſſet, mortuus eſt. 17 Alter quidam in palato ſtertorem ſentiens, lingua arida qualis pulmonum inflammatione laborãtibus, mentis compos mortuus eſt. 18 Poſidonius etiam cum adhuc æſtas impenderet, pectoris, præcordiorum, & lateris dolore citra febrem diu conflictatus eſt. Multis verò annis antea pus thoracis cauo collegerat. At per hyemem cum horrore correptus fuiſſet, dolor intendebatur & tenuis febricula, excreatio purulenta erat, & tuſſis cum ſtridula aſperitate ad fauces & ſtertore, mentis autem compos mortuus eſt. 19 Balis filio cum mẽte penitus aberraſſet, ſexto lingua praua, & aliquãtulum rubra extitit, & voce vacillabat, oculi colorati, natantes quales nictantium, reliqui etiam corporis color non admodum auriginoſus, verùm aliquantulum pallidus, liuidus, vox deprauata, obſcura lingua qualis pulmonum inflammatione laborantibus, mens non ſibi conſtans, reſpiratio quæ ad manum eſt praua, non crebra, neque magna, pedes frigidi, lapidei, circa nonum diem mortuus eſt. 20 Anginoſæ apud Metronem manus dextra cruſq́; doluit, febricula detinebat, tuſſicula, ſuffocatio, tertio die relaxauit. Quarto conuulſione tentata, voce capta eſt, ſtertor, dentium connexio, malarum rubor aderat. Hæc non longè vitam protrahens, quinto aut ſexto mortua eſt. Signum ad manum ſubliuidum apparuit.

21 Bion cùm multo tempore, aqua inter cutẽ laboraſſet, multis diebus cibum auerſabatur, & vrinæ ſtillicidio vexabatur. Ad genu ſiniſtrum oborto abſceſſu, & ſuppuratione facta mortuus eſt. 22 Cteſiphon poſt magnam febrem ardentem aqua inter cutem correptus eſt, & antea cùm hydrope & lienis tumore laboraſſet, valde oppletum eſt ſcrotum, crura & abdomen. Sub finem tuſſis & ſuffocationes ad noctem contingebant, ex pulmone magis, velut pulmonis vitio laborantibus. Tribus aut quatuor ante mortem diebus, rigor, febris corripuerunt, ad femur dextrum parte interna iuxta venam mediam quæ ab inguine fertur, collectio velut ex igne agreſti oborta eſt, cum rubore aliquantulum liuido. Ad noctem oris ventriculi dolor, neque multo poſt vox defecit, ſuffocatio cum ſtertore, & mortuus eſt. 23 In Olyntho quoque

qui aqua inter cutem laborabat, de repente voce defectus, per diem & noctem mente captus mortuus eſt. 24 Podromi puer per æſtatem aliquantulum balbus, febre ardente correptus eſt, lingua ipſi ſubarida, obſcura, alui multa deiectio, ſuperſtes fuit.

25 Leophorbidæ poſt brumam febris acuta adfuit, præcordiorum & ventris dolor, deiectiones liquidæ, bilioſæ, multæ, interdiu ſopore detinebatur, lingua qualis pulmonum inflammatione laborantibus, tuſſis non aderat. Duodecimo nigra, pauca & porracea aluo deiecit. Decimoquarto febricula deſiiſſe videbatur, poſteà verò ſorbitionibus vtebatur. Decimo ſexto os admodum ſalſum cum ſiccitate extitit. Ineunte autem veſpere horror & febris. Primo & vigeſimo die ad meridiem rigor & ſudor corripuit, febricula deſiit, calor tamen ſuberat exiguus, & ſub noctem iterum ſudor, & vigeſimo ſecundo die ſudor adfuit calorq; remiſit. Prioribus autem diebus omnibus ſine ſudore fuit, & aluus humida extitit etiam in ea quæ poſtea adfuiſſe viſa eſt morbi reuerſione.

26 Theoclis affinem quæ ſupernè habitabat, ſub Vergilias febris acuta prehendit, ſexto deſiiſſe viſa eſt, lauit tanquam deſiiſſet, ſeptimo gena valde rubuit, vtra non memini. Sub veſperam febris multa contigit, & animi ac vocis defectio aderat, neque vero multo poſt ſudor, ac ceſſatio à morbo ſeptimo die. 27 Theodori coniugi febricitanti, magna ſanguinis è naribus profuſio hyeme contigit. Vbi verò febris ad ſecundum diem ceſſaſſet, non longè poſtea lateris dextri velut ex locis laborantibus grauitas adfuit, ac tum primùm & ſequentibus diebus grauis dolor ad pectus ſubortus eſt, fomentoque ad latus dextrum adhibito, quarto die dolores remiſerunt. Spiratio crebrior adfuit, eique vix reſpiranti arteria ſibilum quendam edebat, & cùm ſupina iaceret non niſi cum negotio conuertebatur. Sub noctem febris vehementior & breuis deſipientia extitit. Quinto die matutino tempore mitior eſſe videbatur, paruus ſudor è fronte primùm modicè diffuſus eſt, deinde longo tempore per totum corpus & pedes. Poſt hæc autem ipſi videbatur febris remiſiſſe. Arteriarum quippe corpus ad manus contactum frigidius ſentiebatur, temporum verò arteriæ etiam magis ſaliebant, ſpiratio crebrior erat, ſubindeq; delirabat, & cuncta deteriora euadebant. Lingua perpetuò admodum alba, neque tuſſis aderat, præterquam tertio & quinto die exiguo tẽpore, ſitis nulla, verùm ſputatio aderat. Ad quintum diem præcordia dextra plurimum intumeſcebant, poſtea verò molliora reddebantur, tertio glande ſubdita ſtercus paucum deiecit, quinto rurſus liquidum, parum, venter autem mollis fuit, vrinæ acerbæ, ſuccum ſpecie referentes, oculi tãquam delaſſatæ, non niſi cum negotio ſuſpiciebat, & oculos circunferebat. Quinto ſub noctem grauiùs habebat & delirium ſequebatur. Sexto rurſus, qua hora plenum eſſe forum ſolet, ſudor multus detinebat, à fronte ortum ſumens in totum corpus diffundebatur, multo tempore compoſitè ſua negotia tractabat. Circa meridiem verò plurimum delirabat, & perfrictio ſimilis perſeuerabat, grauiora autem circa corpus extiterũt omnia. Sub veſperum tibia ipſius ex cubili delapſa eſt, & puero tum præter rationem interminata eſt, tum rurſus ſiluit & ad quietem ſe conuertit. Circa primum ſomnum autem ſitis multa & inſania aderat, reſidebat, & iis qui aderant conuitia ingerebat rurſuſque cõticuit & quieuit, & viſa eſt ad reliquam noctem ſopore preſſa fuiſſe, oculos tamen non

ὑδρωπικὸς, ἐξαίφνης ἄφωνος. ἔκφρων νύκτα καὶ ἡμέραν, ἐτελεύτησεν. A
24 Ὁ δὲ Προδρόμου, θέρεος ὑποτραυλὸς. καυσώδης, ἡ γλῶσσα ὑπόξηρος. ἀσαφὴς. κάτω πολλὴ ἄφοδος περιεγένετο. 25 Λεωφορβείδῃ πυρετὸς ὀξὺς μετὰ χειμερινὰς τροπὰς, ὑποχονδρίου καὶ κατὰ κοιλίην ἄλγημα. ὑποχωρήματα ὑγρὰ, χολώδεα, πολλά. καὶ μεθ' ἡμέρην κωματώδης. γλῶσσα περιπλευμονική, βὴξ οὐκ ἐνῆν. ιβ΄, μέλανα σμικρὰ, καὶ πρασοειδέα ὑπεχώρησε. B
ιδ΄, λῆξαι πυρέτιον ἐδόκει. μετὰ δὲ ῥοφήμασιν ἐχρήσατο. ιϛ΄, στόμα σφόδρα ἁλμυρὸν ξηρὸν ἐγένετο. ἀκρέσπερον δὲ φρίκη, πυρετὸς, μίῃ καὶ εἰκοστῇ, περὶ μέσον ἡμέρης, ῥῖγος καὶ ἱδρώς. τὸ πυρέτιον ἔληξε. θέρμη δὲ ὑπῆν λεπτή. ἐς νύκτα πάλιν ἱδρώς. καὶ κβ΄ ἐς νύκτα ἱδρώς. καὶ ἡ θέρμη ἐχάλασεν. τῇσι δὲ ἔμπροσθεν πάσῃσιν, ἀνίδρωτος ἦν. ἡ δὲ κοιλίη ὑγραίνεσθαι, καὶ ἐν τῇ ὕστερον δοκούσῃ ὑποστροφῇ. C
26 Ἡ ἄνω οἰκέουσα ἡ τοῦ Θεοκλῆ προσήκουσα, ὑπὸ πλειάδα πυρετὸς ὀξὺς, ϛ΄ ἐδόκει λῆξαι. ἐλούσατο ὡς πεπαυμένη. ἑβδόμῃ περὶ, γνάθος σφόδρα ἐρυθρή. ὁποτέρη οὐ μέμνημαι. ἐν τῇ ἑσπέρῃ ὁ πυρετὸς ἦλθε πουλύς. καὶ λιποψυχίη, καὶ ἀφωνίη ἦν. οὐ πολὺ δὲ ὕστερον ἱδρώς. καὶ παῦσις ἑβδομαίη. 27 Καὶ ἡ Θεοδώρου σφόδρα ἐν πυρετῷ αἱμορραγέης γενομένης χειμῶνος. λήξαντος δὲ τοῦ πυρετοῦ περὶ θ΄, οὐ πολὺ ὕστερον, πλευροῦ δεξιοῦ ὡς ἀπὸ υστερέων βάρος. καὶ πρῶτον δὲ ἐγεγόνει, καὶ τὰς ἐχομένας ἡ ὀδύνη κατὰ στῆθος δεινή. καὶ πλευρὴν δεξιὴν πυριωμένη, ἐχάλασεν, τεταρταίη τὰ ἀλγήματα. τὸ πνεῦμα πυκνότερον. ἡ ἀρτηρίη μόλις ἀναπνεούσῃ, ὑπεσύριζε. καὶ ὑπτίη ἐπιστρέφεσθαι χαλεπῶς. ἐς νύκτα E
ὀξύτερος ὁ πυρετὸς, καὶ λῆρος βραχὺς ἐγένετο. πεμπτῇ πρωὶ, ἐδόκει ἠπιώτερος εἶναι. ἱδρώτιον ἀπὸ μετώπου κατεχύθη ὀλίγον πρῶτον. ἔπειτα πουλὺν χρόνον, ἐς ὅλον τὸ σῶμα καὶ πόδας. μετὰ δὲ ταῦτα ἐδόκει αὐτῇ κεχαλακέναι τὸ πῦρ. ἦν δὲ πρὸς χεῖρας ψυχρότερον τὸ σῶμα ταῖς ἀρτηρίαις. αἱ δὲ ἐν κροτάφοισι καὶ μᾶλλον ἐπήδων. καὶ πνεῦμα πυκνότερον. καὶ ἐπελήρει ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε. καὶ πάντα ἐπὶ τὸ χεῖρον. γλῶσσα διατελέος λευκὴ λίην. οὔτε βὴξ οὐκ ἐνῆν, ὅτι μὴ τριταίη καὶ πεμπταίη ὀλίγον χρόνον. δίψα οὐκ ἐνῆν. πτυσμὸς F
δὲ ἦν ὑποχόνδριον δεξιὸν σφόδρα ἐπῆρτο περὶ τὴν ε΄. μετὰ δὲ μαλθακώτερον. ὑποχώρησις τριταίῃ ἀπὸ βαλάνου κόπρου ὀλίγης. πεμπταίῃ πάλιν, ὑγρὸν ὀλίγον. κοιλίη δὲ λαπαρή. οὖρα στρυφνά. ὀποειδέα. ὄμματα ὡς κοπιώσης. χαλεπῶς ἀνέβλεπε καὶ περιέφερε. πεμπταίῃ ἐς νύκτα χαλεπῶς, καὶ λῆρος εἵπετο. ϛ΄ πάλιν τὴν αὐτὴν ὥρην περὶ πληθούσαν ἀγορὴν, ἱδρὼς πουλὺς κατεῖχεν. ἀπὸ μετώπου ἤρξατο εἰς ὅλον τὸ σῶμα, πουλὺν χρόνον ἐμφρόνως διεπήθετο τὰ ἑαυτῆς περὶ μέσον δὲ ἡμέρης, σφόδρα ἐλήρει καὶ τὰ τῆς καταψύξιος ὅμοια. βαρύτερα δὲ τὰ κατὰ χρῶτα πάντα. πρὸς δὲ τὴν ἑσπέρην ἡ κνήμη αὐτῆς ἐκ τῆς κοίλης κατερρύη. καὶ τῷ παιδὶ παραλόγως ἠπείλησέ τε καὶ πάλιν ἐσιώπησε, καὶ ἐς ἡσυχίην μετέβαλε. περὶ δὲ τὸν πρῶτον ὕπνον, δίψα πολλὴ καὶ μανίη. καὶ ἀνεκαθίζε καὶ τοῖσι παροῦσι ἐλοιδορεῖτο. καὶ πάλιν ἀπεσιώπησεν καὶ ἐν ἡσυχίῃ ἦν. καὶ ἐδόκει τὴν ἐπίλοιπον νύκτα κεκωματίσθαι. οὐ δὲ ὀφθαλμοὺς οὐ ξυνῆγε. H

ὀξῦν-

A οὐ ξυνῆγεν. ἐπὶ δὲ ἡμέρην ὑπεκρίνετο τὰ πλεῖστα νεύμασιν ἀτρεμίζουσα τὸ σῶμα, καὶ κατανοοῦσα ἐπιεικῶς. πάλιν δὲ ἱδρὼς τὴν αὐτὴν ὥρην. ὁμοίως καὶ ὀφθαλμοὶ κατηφέες, ἐς τὸ κάτω βλέφαρον μᾶλλον ἐγκείμενοι, ἀτενίζοντες κεχαρωμένοι. τὰ λευκὰ τῶν ὀφθαλμῶν ὠχρὰ καὶ νεκρώδεα. καὶ τὸ πᾶν χρῶμα ὠχρὸν καὶ μέλαν ἐόν, τῇ χειρὶ τὰ πολλὰ πρὸς τοῖχον, ἢ πρὸς ἱμάτιον. καὶ ψόφοι δὲ πινούσῃ μεγάλοι ἐγίνοντο. B ἀπέπτυζε καὶ ἄνω ἐς τὴν ῥῖνα ἀφωρᾷ, καὶ ἐκροκιδολόγει, καὶ ξυνεκάλυπτε τὸ πρόσωπον. μετὰ δὲ τῶν ἱδρώτων, χεῖρες ὥσπερ κρυσταλλῶναι. ὁ ἱδρὼς παρηκολούθει ψυχρός. σῶμα πρὸς χεῖρα ψυχρόν. ἀνεπήδα. ἀνεκεκράγει. ἐμαίνετο. πνεῦμα πουλύ. τρομώδεες αἱ χεῖρες ἐγένοντο. ὑπὸ δὲ τὸν θάνατον ἐλθοῦσιν, σπασμώδεες. ἑβδόμῃ ἐτελεύτησεν. ἐούρησε τῇ ἕκτῃ ἐν νυκτὶ ὀλίγον. τὸ οὐρούμενον τῷ κάρφει C εἵλκετο, γλίσχρον, γονοειδές. ἄγρυπνος ἁπάσας. μετὰ τὴν ς΄ οὖρον ὕφαιμον. 28 ὁ τοῦ Ἀντιφάνεος χειμῶνος, ἄλγημα πλευροῦ δεξιοῦ, βήξ, πυρετός. ἤσθιεν. ἐπερίῃει ὑποπυρεταίνων, ἐδόκει ῥηγματώδης εἶναι. ἐνάτῃ ἀφῆκεν ὁ πυρετός, οὐκ ἔλιπεν. ἡ βὴξ πολλὴ καὶ παχεῖα. ἀφρώδεα. τὸ πλευρὸν ἐπόνει. περὶ τὴν ιδ΄ καὶ πάλιν τὴν κ΄ ἐδόκεον ἀπολήγειν οἱ πυρετοί, καὶ πάλιν ἐπελάμβανον. ἦν δὲ λεπτὴ καὶ θερμή, βραχὺ D διέλειπεν. ἡ δὲ βὴξ ὅτε μὲν ἐξέλειπεν, ὅτε δὲ κατακορὴς ἦν μετὰ πνίγματος πολλοῦ. τότε δὲ ἐχάλα. καὶ ἀπόχρεμψις μετὰ ταύτας τὰς ἡμέρας πολλή, μετὰ πνιγμώδεος βηχός, καὶ πυώδεα ζέοντα ὑπὲρ τοῦ ἀγγείου, καὶ ἀφρέοντα. καὶ ἐν τῇ φάρυγγι τὰ πολλὰ κερχαλέα ὑπεσύριζεν. ἆσθμα ἀεὶ κατεῖχε, καὶ πνεῦμα πυκνότερον. ὀλιγάκις εὔπνοος. ὑπὲρ δὲ τὰς μ΄ ἐγγὺς οἶμαι τῆς ἑξηκοστῆς, ὀφθαλμὸς ἀριστερὸς ἐτυφλώ- E θη μετὰ οἰδήματος ἄνευ ὀδύνης. οὐ πολὺ δὲ ὕστερον καὶ ὁ δεξιός, καὶ σφόδρα αἱ κόραι λευκαί, καὶ ξηραὶ ἐγένοντο. καὶ ἐτελεύτησε μετὰ τὴν τύφλωσιν οὐ πολύ, ὑπὲρ ζ΄ ἡμέρας, μετὰ ῥέγχου καὶ πολλῆς λήρησιος. 29 ὅμοια δὲ καὶ ἐξ ὁμοίων τὴν ὥρην τὴν αὐτὴν ξυνέβη Θεσσαλίωνι τὰ ζέοντα, καὶ ἀφρέοντα, καὶ πυώδεα, καὶ βῆχες, καὶ οἱ κερχμοί. 30 ἡ Πολεμάρχου χειμῶνος κυναγχική, οἴδημα ὑπὸ τὸν βρόγχον, πουλὺς πυ- F ρετός. φλέβα ἐτμήθη. ἔληξεν ὁ πνιγμὸς ἐκ τῆς φάρυγγος. ὁ πυρετὸς παρείπετο. περὶ πέμπτην, γούνατος ἄλγημα καὶ οἴδημα ἀριστεροῦ, καὶ κατὰ τὴν καρδίην ἔφη δοκεῖν τι ξυναγείρεσθαι, καὶ ἀεὶ τι ὥσπερ ἐκ τοῦ βεβαπτίσθαι ἀνέπνεεν, καὶ ἐκ τοῦ στήθεος ὑπεψόφει, ὡς αἱ ἐγγαστρίμυθοι λεγόμεναι. [illegible] ξυνέβαινε. περὶ τὴν η΄ ἢ θ΄, ἐς νύκτα κοιλίη κατερράγη. ὑγρά, πολλά, ἄλεα, καὶ κάκοδμα, ἀφωνίη εἶχεν, ἐτελεύτη- G σεν. 31 Ἀρίστιππος ἐς τὴν κοιλίην τοξευθείς, ἄνω βίῃ χαλεπῶς. ἄλγος κοιλίης δεινόν. ἐμπεφύσητο ταχέως, κάτω δὲ οὐδὲν διεχώρεεν. ἀσώδης ἦν. ἤμεε χολώδεα κατακορέα. ὁπότε δὲ ἀπεμέσειεν, ἐδόκει ῥάων εἶναι. μετ᾽ ὀλίγον δὲ τὰ ἀλγήματα πάλιν δεινά. καὶ ἡ κοιλίη ὁμοίως ἐμπεφύσητο ὡς ἐν εἰλεοῖς. θέρμη καὶ δίψα. ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἐτελεύτησεν. H 32 ὁ δὲ Νεόπολις πληγεὶς ὁμοίως, ταὐτὰ ἔπαθε. κλυσθέντι δὲ δριμεῖ κοιλίη κατερράγη. χρῶμα κατεχύθη λεπτόν, ὠχρόν, μέλαν ἐόν. ὄμματα αὐχμηρά, καρώδεα, ἐνδεδινημένα, ἀτενίζοντα. 33 ὁ δὲ καθ᾽ ἧπαρ ἐχεὶς πληγεὶς ἀκοντίῳ, εὐθὺς τὸ χρῶμα κατεχύθη νεκρῶδες. τὰ ὄμματα τὰ κοῖ-

clauſit. Per diem verò plurimum nutibus reſpondebat, corpore quieſcens, & moderatè intelligens. Eadem rurſus hora ſudor, ſimiliter oculi demiſſi, ad inferiorem palpebram magis incumbentes, intenti, rigidi, eorumq; alba pallida & mortuis ſimilia, & tota cutis pallida & nigra, manum plærumq; ad parietem aut veſtem ſtragulam admouebat, cùm biberet ſonitus ingentes edebantur, reſpuebat, & ſurſum in nares regerebat, floccosq; vellebat, & vultum tegebat. A ſudore autem manus velut conglaciatæ, ſudor frigidus conſecutus eſt, corpus ad manus tactum frigidum, exiliebat, vociferabatur, inſaniebat, ſpiratio multa, manus tremulæ exiſtebant; ſub mortem autem conuulſione tentatæ. Septimo die mortua eſt. Sexto noctu paucā vrinam reddidit, glutinoſam, ſemini genitali ſimilem, & quæ feſtuca trahebatur, omnibus diebus inſomnia vexata fuit. Poſt ſextum diem vrina aliquantulum cruenta viſa eſt. 28 Antiphanis filium per hyemem lateris dextri dolor, tuſſis, febris corripuit, edebat, deambulabat aliquātulum febricitans: ruptis laborare videbatur, nono die remiſit febris, non reliquit, tuſſis plurimum vexauit & craſſa ſpumoſaq; reiecit, lateris dolor detinebat. Ad decimum quartum rurſusq; vigeſimum diem febris ceſſare videbatur, & rurſus corripiebat. Calor autē tenuis erat, & per breue aliquod temporis ſpacium relinquebat. Tuſſis verò interdum quidem relinquebat, interdum etiam intendebatur cum multa ſuffocatione. Tum verò relaxabat, & poſt hos dies excreatio multa cum ſuffocāte tuſſi aderat, & purulenta ſupra vas feruentia & ſpumantia educebantur, & in faucibus ſtridula multa aſperitas ſibilum quendā edebat, creber anhelitus ſemper detinebat & denſior ſpiratio, raròque facilè ſpirabat. Supra quadrageſimum autem diem, prope ſexageſimum (vt opinor) oculus ſiniſter cum tumore, ſine dolore occœcatus eſt, neq; verò longè poſtea etiam dexter, pupillæq; vehementer cādidæ & ſiccæ exiſtebant, neq; multo poſt hanc excœcationem mortuus eſt, non vltra ſeptem dies, cum ſtertore & multa deſipientia. 29 Eodem quoq; tempore Theſſalioni ſimilia ſimilibus ex cauſis contigerunt, feruentia, ſpumantia, purulenta educebantur, tuſſes aderāt & faucium ſtridulæ exaſperationes. 30 Polemarchi vxorem hyeme angina vexauit, guttur intumuit cum multa febre, vena ſecta eſt, faucium ſuffocatio ceſſauit, febris perſeuerauit. Ad quintum diem læuū genu dolor & tumor occupauit, ſibiq; videri quiddam ad cordis regionem coaceruari dixit, & reſpirabat qualiter in aquam demerſi reſpirare ſolent, ac ſtrepitus quidam ex pectore edebatur, idemq; contingebat quod mulieribus fatidicis, quæ Pythone afflatæ, quod ventre oracula fundunt, Engaſtrimythi, hoc eſt ventriloquæ dicuntur. Ad octauum aut nonum diem ſub noctem aluus affatim prorupit, liquida, multa, confetta & graueolentia demiſit, vocis defectio tenuit, mortua eſt. 31 Ariſtippus ſuperiorem in ventrem magna vi & grauiter ſagitta percuſſus, vehementi ventris dolore detentus eſt, celeriter intēdebatur, deorſum nihil demittebat, incontinenti corporis iactatione torquebatur, biliosā abunde colorata vomitione reiiciebat. Vbi verò vomuiſſet meliùs habere videbatur, paruo interiecto tēporis interuallo rurſus dolores vehementes corripuerunt, venterq; velut in inteſtini tenuioris morbis incendebatur, calor & ſitis aderat; ac intra ſeptem dies vitam cum morte commutauit. 32 Neopolis verò ex ſimili vulnere eodem modo affectus fuit, ex acri autem per clyſterem infuſo aluus affatim prorupit, colore tenui, pallido, nigricante ſuffuſus eſt, oculi ſqualidi erant, rigidi, intus reuoluti, intenti. 33 Iaculo in iecur con[illegible] hus percuſſo, ilico cadauerosus color affuſus eſt, oculi concaui, corporis incontinens iactatio & impl[illegible]

tas aderat. Mortuus eſt antequam concio dimitteretur eodem quo percuſſus eſt die. 34 Qui à Macedone lapide in caput ictus eſt, ſupra tempus ſiniſtrum non magis quàm cutis ſcarificatione quadam diſſectus, ex vulnere vertigine affectus eſt & cecidit, tertio die vocis defectio & corporis incontinens iactatio erat, febris non admodum vehemens, temporum pulſatio velut ex tenui calore, nihil audiebat, neque mentis compos erat, neq; quieſcebat. Mador circa frontem, tum ſub naſo ad mentum vſq; erumpebat, quinto die mortuus eſt. 35 Æniates quidam in Delo retro in latus ſiniſtrum iaculo percuſſus, vlcus quidem ſine dolore habuit. Tertio verò die ventris dolor paruus aderat, nil ex aluo ſecedebat, verùm ſub noctem ex infuſo per clyſterem ſtercus prodiit, & dolor intermiſit, ſedes extra in ſcrotum prolapſa eſt. Quarto die in pubem & totum ventrem dolor vehementer irruebat, neq; quieſcere poterat, bilioſa affatim ſyncera vomitione reiecit, oculi ex viridi palleſcentes & quales animo deficientibus. Poſt quintum diem mortuus eſt, præter quàm quòd calor quidam tenuis ipſi inerat. 36 Audello in dorſum vulnere accepto ſpiritus multus cum ſtrepitu ex vulnere prodibat, & ſanguis multus prorupit. Deligato vero medicamento quod cruentis vulneribus imponitur, ſanitati eſt reſtitutus. 37 Contigit autem etiam miſerrimo Philiæ puero ex oſſis denudatione in fronte, nono die febris, deinde os liuorem contraxit. mortuus eſt. 38 Phaniæ quoque & Euergi liberis, liuore occupatis oſſibus, febreq; detentis, cutis ab oſſe diſceſſit, & pus intus depaſcebatur. His terebro perforatis, ex ipſo oſſe tenuis ſanies, ſeroſa, aliquantulum pallida, graueolens & lethaliſemergebat. His quoq; accedebat vomitus, & ad extremum conuulſiones, & quandoq; ſtridulam vocem edebant, interdum etiam impotentes erant. Quòd ſi vulnus dextram partem occuparet, ſiniſtra laborabãt; ſi verò ſiniſtra dextra. 39 Theodori puerum nono die inſolatu vrentem, decimo die febris inuaſit ex oſſis denudatione nullius penè momenti. In febre autem os eſt denigratum, cutis diſceſſionem fecit, admodum ſtridulam vocem edidit. Secundo & vigeſimo die venter intumuit, præſertim verò ad præcordia, tertio & vigeſimo vitam cum morte commutauit.

λα. ἀγρυπνός. δυσφορεῖν, ἀπέθανε πρὶν ἀγγελίαν λυθῆναι, A
ἐν ᾗ περ ἡμέρῃ ἐπλήγη. [34] ὁ τὴν κεφαλὴν ὑπὸ Μακεδό-
νος λίθῳ πληγεὶς ὑπὲρ κροτάφου ἀριστεροῦ ὅσον ἀμυχῇ
διεκόπη. ἐσκοτώθη πληγεὶς, καὶ ἔπεσε. τριταῖος ἄφωνος
ἦν. ἀγρυπνός. πυρετὸς οὐ πάνυ σφοδρός. σφυγμὸς ἐν κρο-
τάφοισιν, ὡς λεπτῆς θέρμης. ἤκουεν οὐδέν. οὐδὲ ἐφρόνει.
οὐδ' ἠτρέμιζεν. ἱδρὼς περὶ μέτωπον καὶ ὑπὸ ῥῖνα, ἄχρις
ἀνθερεῶνος, πεμπταῖος ἐτελεύτησεν. [35] ὁ Αἰνιήτης ἐν Δή- B
λῳ ἀκοντίῳ πληγεὶς ἐς τοὔπισθεν τῆς πλευρῆς κατὰ τὸ ἀρι-
στερὸν μέρος, τὸ μὲν ἕλκος, ἄπονον. τριταίῳ δὲ γαστρὸς ὀ-
δύνη σμικρὴ οὐχ ὑπεχώρει. κλυσθέντι δὲ ἐς νύκτα. κόπρος
ἦν. καὶ ὁ πόνος διέλιπεν. ἕδρη ἔξω ἐς τοὺς ὄρχεας, τεταρταίῳ
καὶ ἐς ἥβην. καὶ κοιλίην ὅλην δεινῶς ὁ πόνος κατηγίζεν.
ἀτρεμέειν οὐκ ἠδύνατο. χολώδεα ἤμεσεν ἄκρητα πολλά. χ-
λώδεες ὀφθαλμοί. καὶ οἷοι τῶν λιποθυμεόντων. μετὰ δὲ ἐ- C
τελεύτησεν. πλὴν θέρμη λεπτή τις ἐνῆν αὐτῷ. [36] Αὐ-
δέλλῳ πληγέντι ἐς τὸ νῶτον, πνεῦμα πολὺ κατὰ τὸ τρῶμα
μετὰ ψόφου ἐχώρει, καὶ ἡμορράγει. τοῦ ἐναίμου δὲ καταδε-
θείς, ὑγιὴς ἐγένετο. [37] συνέβη δὲ καὶ τοῦ δυσχεροῦς Φιλίας
παιδίῳ, ψιλώματος ἐν τῷ μετώπῳ γενομένου, ἐναταίῳ πυρετός. εἶτα ἐπελιώθη τὸ ὀστέον. ἐτελεύτησεν. [38] καὶ
τοῦ Φανίου καὶ τοῦ Εὐέργου. πελιαινομένων δὲ τῶν ὀστέων καὶ D
πυρεταινόντων, ἀφίστατο τὸ δέρμα ἀπὸ τοῦ ὀστέου. καὶ πύον
ὑπενέμετο. τούτοισι τρυπωμένοισιν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὀστέου αἰ-
χώρ ἰχὼρ λεπτός. ὀρρώδης ὑπόχλωρος. κάκοδμος. θανάσι-
μος. ξυμβαίνει δὲ τοῖσι τοιούτοισι, καὶ ἐμέτους ἐπιγίνεσθαι.
καὶ τὰ σπασμώδεα ἐπὶ τελευτῇ, καὶ ἐνίοις κλαγγώδεας
εἶναι. καὶ ἐνίοις ἀκρατίας. καὶ ἢν ἐν τοῖσι δεξιοῖσι τὸ τρῶμα
ᾖ τὰ ἀριστερά. ἢν δὲ ἐν τοῖσιν ἀριστεροῖσι, τὰ δεξιά. [39] ὁ E
Θεοδώρου ἐναταίῳ ἡλιωθέντι, πυρετὸς ἐπεὶ δεκαταίῳ ἐκ
ψιλώματος, οὐδενὸς ἀξίου. εἶτα κατὰ τὸ ὀστέον, ἐν δὲ τῷ πυρετῷ, ἐμελάνθη, ἀπέστη τὸ δέρμα. ἐπὶ πολὺ κλαγγώδης.
δευτέρῃ καὶ εἰκοστῇ ἡ γαστὴρ ἐπήρθη. μάλιστα δὲ κατὰ τὰ
ὑποχόνδρια. κγ ἐτελεύτησεν.

[14] περὶ δὲ τὴν ια] Sic legunt omnia quæ adhuc videre licuit exemplaria. Caluus tamen ια legiſſe videtur, cùm circiter vndecimum F
dixerit, iudicatorij diei dignitate alioqui fortaſſe permotus.

ἐξ-αίνειν] Sic legunt quæ adhuc videre licuit exemplaria tum manuſcripta tum publicata. Cornarius tamen & Caluus ἀφρὸν
aut ἐξέχειν aut ἐξιέναι legerunt.

καὶ ῥεγχώδης ἦν] λυγγώδης aut λυγμώδης legiſſe videtur Caluus vt, & ἄφωνος, pro ἔμφρων.

[17] ἐπὶ τῇ ὑστερίῃ ῥεγχώδης] Caluus hic quoque λυγγώδης legiſſe videtur, contra tamen omnium quos videre mihi adhuc licuit codicum fidem.

[18] ἐπὶ τῷ δέκατον ἐπεσχεθη] ἐπὶ pro ἔτι habent exemplaria quædam Regia manu exarata.

καὶ ῥεγχώδης] λυγγώδης etiam videtur legiſſe Caluus, & pro ἔμφρων δὲ ἦν, quæ eſt conſtans omnium codicum lectio, ἄφρων δὲ ἦν ſcripſit.

[19] ἐκ τοῦ ὄρεος] Caluus ὄνου aut ὤμου legiſſe videtur, cùm cum malo delapſum explicat, & Erotianus per dictionem ὤμου, hanc G
videtur lectionem agnoſcere.

εὖ, ἐγλώσσα παρόν] Sic legunt publicata exemplaria cum quibuſdam manu ſcriptis, manifeſto, vt apparet vitio. Membranæ reconditæ & vetuſtiores ϛ', ſexti diei notam apponunt. Quam etiam lectionem appoſuit Cornarius.

ἐν μετὰ φωνῆς] Mira eſt phraſis & inſolens qua ſignificat illi vocem læſam fuiſſe, linguamque inter loquendum vacillaſſe. Eſt autem ῥέμβω, πλανῶ. Sic enim Galen exegeſi ῥέμβειν πλάζειν καὶ περιάγειν τὸ ῥεμβεύειν. Pro quo ῥέμβει πλάζει τε καὶ ἄλλα meliores codices legant. Ex quo hic etiam ῥεμβεῖ pro ῥεμβεῖν legendum eſſe planè conijcias, etſi codices omnes in ea ſcriptione conſentiunt.

ὀφθαλμοὶ ὥσπερ τῶν ναυτιλλομένων] Oculi nutantes dicuntur qui parum apparent fereque clauduntur, velut qui curſum nauigio conficiunt, & celeriter tranſmittunt, aut ſemper tremuli & moti velut qui nauigio præteruehuntur: quales in dormiturientibus & præ ſomnolentia nictantibus viſuntur, ideoque ſemper mouentes dixit Galenus.

πνεῦμα πρὸς χεῖρα] Hæc phraſis reſpirationem ipſam indicare videtur quæ quòd vulgaris eſt & omnibus nota, facilè conſpicua H
& in promptu ad manum eſſe dicitur, idemque ſignificare videtur quod πνεῦμα πρόχειρον Hippocrati in Prorrhetico. Galenus τὸ πρόχειρον explicat, [illegible]. Neque tamen inde ſpiratio ſublimis aut elata, aut τὸ πνεῦμα μετέωρον (quod ferè ſemper apud Hippocratem) hic intelligenda eſt, ſed reſpiratio ipſa ſimplex & vulgaris, quæ hac populari voce deſignatur, etſi Caluus venarum pulſationi illud accommodat. Significatur autem læſum fuiſſe ex caſu neruorum principium, vnde reſpirationem ipſam deprauatam & ſenſationem violatam fuiſſe conſtat, ſtuporemque pedum conſecutum, quos ideo lapideos aut ſaxeos vocar

[20] λιθώδεας] Exemplum eſt agnoiæ mulieris quod lib. 5. epid. adſcriptum eſt. Vnde ſatis apparet vitioſa eſſe exemplaria manu ſcripta quæ λιθώδεα ſuperiori ægro adſcriptum habent, quæ tamen ſecutus videtur Caluus.

A ἐλιγεν] Sic habent omnia quæ videre adhuc licuit exemplaria, quæ ideò ſecuti ſumus. Cornarius ἐλιγξιν legiſſe videtur & ad πυρετον retuliſſe, quod πυρετὸς ἐπεὶ ἐλιγξὸς legatur lib. 5. epid.

ἰδίσμα σπασμώδεις] σπασμώδης legitur lib. 5. epid. Manifeſto autem vitio hic etiam vt illic quoque ἰδίσμα pro πυρετὸς ponitur; quod ζ pro σ adſcriptum ſit, quod tamen eſt ab interpretibus prætermiſſum.

ὀδόντων ξυνέρεισις] Dentium colliſionem aut inter ſe connexionem & conſertionem ſignificat, pro quo συνέρεισις lib. 5. epid. ponitur.

αὐτὸ πολὺ ἐξέβαλε] Hæc lectio Caluo plurimum ſuffragatur, in eaq; retinenda planè conſentiunt exemplaria tum manu ſcripta tum publicata. Eam tamen ſuſpectam facit quod nihil tale lib. 5. epid. legitur. Et certè manifeſtum eſſe vitium apparet. Nam αὐτὸ & ἐξέβαλε legendum, aut iſta expungenda ſunt, & lectio lib. 5. epid. retinenda, quod feciſſe Caluum apparet.

31 καὶ ἔχει] Pro ἔχει, ἴσχει videtur legiſſe Caluus & vtranque lectionem coniunxiſſe.

ἐν τῷ ὑδέρῳ βὴξ] In hydrope tuſſis ſpem tollit, vt loquitur Celſus ex placito 35. lib. 6. & 47. lib. 7.

B συςρέμματα] συςρέμματα ſunt Hippocrati tubercula cruda & dura veluti concretiones quædam & duricies, collectiones vocat Cælius Aurelianus lib. 2. acut. συςροφὰς Gal. in Exegeſi, φύματα καὶ σκληρίας exponit.

33 καὶ ἐν ὀλίγοισιν] Repetitur hoc quoque exemplum extremo lib. 5. epid.

34 ὁ δὲ φωνὴ μικρὸν] Minutum eſt quod μικρὸν habent fere omnia exemplaria publicata, quædam vero manu exarata μικρῶς quæ ſecuti ſumus cum Interpretibus. ἀκούειν autem γλῶσσα dici videtur, quod vox obloquentis ægri vix obaudiatur, defectis iam viribus & ex naturæ imbecillitate potiùs quàm ſiccitate.

35 λιπαρομένη] Sic omnia legunt exemplaria, Caluus vero λιπαροφαγέη.

ἀκρίσιμοι] ἀκρίσιμοι ἀκρατεῖς, πυκνοὶ σπασμοὶ καὶ ἐπιληπτικοὶ explicat Gal. ὅς φησιν hunc locum ſubindicans.

37 ἀλύοντες ἐς ἑβδόμην ἀπέθανε] Sic omnes codices legunt corruptè tamen, vt apparet. Quæ enim die ſeptimo conuulſione periit, ad nonum diem peruenire non potuit. Et certè ζ pro ϑ poſitum facili lapſu apparet.

C οὖρα ςρυφνὰ, ὀπώδεα] Vrinarum attributiones iſtæ minimè Hippocratis authoritatem redolent. Neque enim temerè in tota Hippocratis OEconomia eiuſmodi vrinarum affectiones reperias. ςρυφνὸν namque quod eſt acerbi ſaporis guſtum mouentis nomen, ab auſtero ſola intentione diſtans. τῷ ςύφοντι genere comprehenditur, vt ſcribit [1] Galenus, & in fructibus immaturis ortus ſui principio, vt pyris ſylueſtribus & cornis, ſentitur. Quod linguæ admotum cùm eam exiccet, contrahat, vehementerque exaſperet, vt ſcribit [2] Plato, indignè ſatis qualitas iſta linguam & guſtum attingens, vrinis hìc accommodatur. Videnturque iſta vrinarum attributa inter obſcuras dictiones reponenda, & toto ſuo genere ſuſpectam habere nominis autoritatem. Sed cùm acerbum immaturitatem præ ſe ferat, & incrudi humoris copia conſiſtat, fortaſſis non abſurdè quodammodo acerbæ vrinæ dicantur, quæ plurimam crudi humoris materiam contineant. Quo etiam referri τὰ ὀπώδεα poſſunt, vt quæ plurimum ſeroſi humoris & ſucci habeant. Hanc enim lectionem retinent recondita omnia exemplaria tum manu ſcripta tum publicata, quod etiam indicat Caluus. ὀπὸς autem cùm χυμῶν genere cenſeatur, à [3] Platone quoque plantarum ſuccis annumeratur, quod etiam indicat Galenus lib. 1. [4] de ſimpl. med. Etſi ſatus conſtat ὀπὸν veteribus κατ' ἐξοχὴν laſerpitij ſuccum (lauer Latini dicunt) intelligi, vt ſcribit Galenus in exegeſi ὀπὸς quoq; de fici

D aut caprifici lacteo ſucco qui coaguli modo lac denſat & concretum diſſoluit, dicitur [5] Dioſcoridi lib. 1. & Varroni libr. 2. [6] de re ruſtica. Quò fortè nomine τὰ ὀπώδεα οὖρα lacteæ & albicantes vrinæ dici poſſunt, quod plurimam pituitam & magnam crudi humoris copiam præ ſe ferrent. Sic namque ὀπώδης ἰσχὰς fici dicitur [7] Theophraſto, quam [8] Plinius ſuccum lacteum vertit, & ficus Ægyptia πολὺν ὀπὸν ἔχειν Theophraſto hiſtoriæ plantarum lib. 4. [9] Plinio multo lacte abundare dicitur lib. 13. cap. 7. Videtur autem ægra iſta ex multa frigidi & crudi ſucci copia oppreſſione conflictata fuiſſe, tandemque conuulſione ſublata. Ex quo etiam ςρυφνὰς vrinæ adſcribuntur. Cornarius pro ὀπώδεα, σποδώδεα vt etiam habetur poſtea, legit, quod vrinas cinericium colorem aut ex cinere albicantem referentes ſignificat, quales ſunt quæ crudæ & dilutæ dicuntur, quod aptius tamen magiſque propriè dejectionibus attribuitur.

[1] *Lib. 1. ſimpl. Cap. 37.* [2] *In Timæo.* [3] *In Timæo.* [4] *Cap. 38.* [5] *Cap. 184. & 185.* [6] *Cap. 11.* [7] *Hiſt. plant. Lib. 4. cap. 19.* [8] *Lib. 10. Cap. 28.* [9] *Cap. 2.*

E ἱδρὼς πολὺς κατείχετο] Sic legunt omnia exemplaria. Interpretes tamen κατείχετο legiſſe videntur.

ἀπαίρει ἀπὸ τοῦ κλινίου κατέπεσεν] Sic habent omnia exemplaria vitioſè tamen, pro τοῦ κλίνης aut τῆς κλίνης, vt ſatis apparet. Quam lectionem etiam ſecuti ſunt Interpretes.

καὶ τὸ περὶ χεῖλος παχὺ] Caluus καρδίας τὸ περὶ τὰ χείλεα legiſſe videtur, etſi eam retinuimus lectionem quæ omnibus exemplaribus conteſtata eſt.

καὶ αὐτοῖς τὴν ῥῖνα ἀφρώδη] Non eſt dubium quin illud ἀφρώδη vitioſum ſit, etſi in eo retinendo ſibi admodum conſtent exemplaria omnia tum publicata tum manu ſcripta. Caluus ἀφρώδη legiſſe videtur & disiunxiſſe, atque ad toruum aſpectum retuliſſe, ſimul etiam ἐπιπεπτηκὸς καὶ τὴν ῥῖνα coniunxiſſe. Cornarius ἀφρῶδες aut ἀπρεπὲς pro ἀφρώδη poſuiſſe, Nos certè ἰσχνὴν aut ὀξεῖαν aut ἀκρίδη legi poſſe exiſtimamus.

καὶ ὑπεριδηλόγχη] ὑπεριδηλογχεῖν eſt quod aliàs Hippocrati ὑποχόνδρια & προσείλκεσθαι ἄνω ἐξ ἐναντίων διατείνεσθαι dicitur. Pro ὑπεριδηλόγχη autem

F ἐρυθρολόγχη videtur legiſſe Caluus contra exemplarium omnium quæ adhuc vidimus fidem.

σπασμώδεις] Sic legunt publicata omnia exemplaria. Manu verò ſcripta omnia σπασμώδης ad ægram relatum habent. Quæ lectio Italicorum eſt codicum vt ſatis ex Caluo apparet.

καὶ οἱ κέρχνοι] κέρχνοι hic faucium ſtridulas exaſperationes & raucos ac creperos ſonitus qui in tuſſi fiunt oppletis ac coarctatis ſpiritus inſtrumentis ſonant, à verbo κέρχειν. κέρχνος certè τράχυσμα ſeu τραχύτητα καὶ ἀνωμαλίας τραχείας ſignificat, & [a] Galeno τὴν τραχύτητα τοῦ φάρυγγος καὶ τὸ ἐν τῇ πνεύμονι ψόφον, κέρχνος quoq; vt ſatis patet ex Galeno lib. 5. de ſympt. cauſ. dicitur leuis quædam ad tuſſiendam propenſio, cum nauſea ſimilitudinem habens. Fitq; ſæpè κέρχνος ex parua faucium aſpredine, ſæpè verò ex tenui aliquo exiguoque prorſus humore, ſiue is ex capite defluat, ſiue in aſperis arteriis collectus ſit. κέρχνος etiam Erotiano ſiccus dicitur, & κέρχνον Atticis ξηρὸν ſignificare ſcribit, & τὸ κέρχνον Galeno τὸ κερχνῶδες aut τὸ κερχναλέον ἄλλως denotat, idemq; quod aſperum, vt ſanè idem κερχνὸν quod κέρχνος propè ſignificare videatur, etſi tritum magis κέρχνος. οἱ κερχνοὶ verò idem quod οἱ κερχνασμοὶ quam vocem agnoſcit

G Galenus ἐν τοῖς ἄλλοις. Atq; haud ſcio an οἱ κέρχνοι aut οἱ κερχνασμοὶ reponendum ſit, quod οἱ κέρχνοι haud temerè aliàs in tota Hippocratis OEconomia reperiantur, etſi ſanè in ea retinenda dictione perpetuam ſeruant conſtantiam exemplaria omnia tum manu ſcripta tum publicata. Caluus pro κερχνοὶ, λυγμοὶ legiſſe videtur. [a] *In Exegeſi.*

35 ἡ παρακαλέου Scribitur hæc eadem hiſtoria lib. 5. epid. paulò melioribus verbis.

ἴσχει πολλὰ ἄλλα] ἄλλα aut ἀλέα videtur legiſſe Caluus quod calida dixerit, vnde & ἀλέας θερμασίας explicat Galenus in Exegeſi. Sed ἤγει legunt omnia ferè meliora exemplaria ab ἄγω & ἥγει. Quæ dictio admodum frequens eſt Hippocrati.

37 Αἰνείου] Scribitur hoc exemplum lib. 5. epid.

38 ὁ ἐν Ἀθήναις] Νικίας legitur lib. 5. epid. vbi repetitur hoc exemplum.

ὄμματα ἀνχμηρά, κεκώδα] Illud ἀνχμηρὰ omiſit Caluus & κεκώδεα ſoporatos oculos dicit, pro quo κεκωφώδεα legitur lib. 5. epidemi.

H κεκώδεα verò ὄμματα rectiùs dicuntur oculi rigentes aut ſtupore rigidi & defixi; quales catocho aut catalepſi laborantibus, vti paulò antea etiam κεκαρωμένα ὀφθαλμοί.

39 τῷ δὲ τοῦ ὁκραξίου παιδίου] Repetitur hoc exemplum lib. 5. epid.

40 ὁ τὴν κεφαλὴν] Lib. 5 epid. etiam repetitur hoc exemplum non iiſdem tamen verbis. Hìc enim quædam adduntur. Illud autem ἕλκος ἀμυχῆς δίκην vulnus non altè penetraſſe, nilque ampliùs quàm ſummæ cutis inciſuram aut ſcarificationem, diſſectionem illam fuiſſe indicat. Adeò vt etſi leue aut contemnendum vulnus fuiſſe videatur, lethale tamen extiterit, adeoque nullum quamuis exiguum capitis vulnus negligendum ſit. Mirum autem eſt dextrum tempus pro ſiniſtro à Cornario adſcriptum, cùm omnia exemplaria tum ſcripta tum publicata ἀριςερὸν legant.

ἐπὶ τοῦ μέτωπου] τοῖς ἄλλοις μέτωπον ex lib. 5. epid. legimus, etſi in ea lectione retinenda quæ vitioſa eſſe apparet, mirum in modum

inter ſe conſentiunt exemplaria tum manu ſcripta tum publicata. Eadem quoque eſt Italicorum codicum conſtantia vt ſatis ex Caluo patet. A

35 ὁ ξυρήτης] Meliùs ſcribitur lib. 5. epid. ὁ αἰνέτης, vbi hoc etiam exemplum repetitur.

ὁ ποῖός τε κατωχίζων] Non eſt dubium quin hunc locum indicet Erotianus atque explicet his verbis, πῶσι κατωχίζον αὐτῷ σφοδρῶς ἐπιπέδων. ὅρα) καὶ ἀπὸ τοῦ κατωχίδος, ὅ ἐστι τῆς βιαίας καὶ αἰφνιδίου αἰτίας ἐμφαίνει. Eſt autem elegans tranſlatio qua vſus eſt Hippoc. etiam lib. de Morbis vt antea ſcripſimus. Aliter tamen ſed vitioſè legitur lib. 5. epid.

χελιδὼν ἐπ᾽ ὀφθαλμοῖ] Sic ferè plæraque legunt exemplaria, meliora tamen χελιδόνες habent, vt legerunt interpretes. Videntur autem hîc intelligi οἷα τὰ λειποθυμέοντα quales in moribundis aut animo linquentibus viſuntur, cùm oculi in caput contorquentur & reuelluntur, pupillaque ſub gena ſuperiore conditur, quod in Coacis Prænotionibus dixit κρύπτεσθαι τὸ μέλαν ὑπὸ τὸ ἄνω βλέφαρον. Id autem conuulſis ſurſum oculum mouentibus muſculis fieri videtur.

36 αἰδίων] τῷ δὲ αἰδοίῳ legitur extremo lib. 5. epid. vbi quoque μετὰ φόβου meliùs quam μετὰ φόβων legitur, etſi illam lectionem retinent exemplaria omnia, vt patet ex Caluo. 37 σπασμὸς] Aliter quoque lib. 5. epid. B

38 καὶ τὸ φαῖον] Aliter etiam lib. 5. epid. Illud autem καὶ ὑπὸ τὸν ὑπένεμεν (ſic enim omnia exemplaria manu ſcripta legunt) pus intus latere & ſerpere & ſubtus cutem depaſci ſignificat, quod ὑπὸ φαίνεται dixit lib. 5. epid. quam hîc quoq; lectionẽ ſecutus videtur Caluus.

καὶ ἦν ἐν τῷ ἀριστερῷ] Iſta ad conuulſionem referri videntur, quemadmodum libello de vulneribus capitis ſcribit Hippocrates, in deploratis capitis vulneribus neruorum diſtentionem excitari in ea parte corporis quæ è regione eſt vulneris, vt læſa parte capitis ſiniſtra, conuulſionem dextram corporis partem occupare, & contra, dextra capitis parte ægrotante, conuulſionem in ſiniſtra corporis parte fieri. Cuius rei cauſa ſanè vt eſt inueſtigando difficilis, ita præſentis non eſt inſtituti. Iſta porrò φλάσματα vt in capitis oſſe fieri videntur, ita certè periculum intentant, & ad vltima ventum eſſe indicant, vt & oſſis ac puris color, graueolentia vomitus & conuulſio teſtantur. Deinde etiam cerebrum ac neruorum principium iam noxiam contraxiſſe ſatis teſtatur, quod ſcribit eos interdum vocem ſtridulam edidiſſe, interdum verò ad motum impotentes fuiſſe. His enim verbis & mentis læſionem, & neruorum reſolutionem ſuſpectam facit non ſecus ac in libello de capitis vulneribus in lethali capitis vulnere, puſtulas in lingua, mentis inconſtantiam & ἀπληξίας adſcribit Hippocrates. C

39 πυρετὸς ἐπῆν] Illud οὐδενὸς ἄξιος ἐὼν ad febrem referri videtur quæ foret nullius prope momenti, ſed meliùs ad oſſis denudationem leuem eſſatuque minimè dignam referri poteſt, vt ἐν ψιλώματι οὐδενὸς ἄξιο ἐόντι legatur. Caluus iſta diſparauit & ἐν ψιλώματι pro φλάσματι legiſſe videtur & οὐδενὸς ἄξιο retinuit.

40 Quibus oſſa fracta fuerint, eos ſeptimo die febris inuadit, tempore verò calidiore etiã citiùs. Quòd ſi magis confracta fuerint, etiam illico. 41 Exarmodi etiam puerulus, ſimiliter quoque dolorem ad femur ſenſit, non ea parte qua vulnus erat, & ſtridulam vocem edidit, & ceruicis dolor adfuit. 42 Poſidocreon quoque tertio die conuulſione correptus eſt, calor non relinquebat, decimo octauo mortuus eſt. 43 Iſagoræ filius poſteriore capitis parte vulneratus, colliſo oſſe & denigrato quinto die ſuperſtes extitit. Os autem diſceſſionem non fecerat. 44 Magnæ nauis præfecto anchora manus dextræ indicem & os colliſit, ex quo inflammatio, ſyderatio & febris ſucceſſit, aliquantulum purgato quinto die calores & dolores modicè remiſerunt, ex digito aliquid decidit. Poſt ſeptimum diem ſanies moderatè exibat, deinde ſe non poſſe omnia lingua explicare dixit. Prædictione denunciatum eſt periculum, ſi poſteriorũ partium diſtentio (opiſthotonum dicunt) corriperet, & ad id contulerunt maxillæ cohærentes, deinde ad collum affixæ. Tertio die totius corporis in poſteriora conuulſione cum ſudore tentabatur. Sexto à prædictione die mortuus eſt. 45 Telephanes ex Harpali liberta filius, plagam deorſum in pedis pollice accepit, ex qua inflammatio & vehemens dolor conſecutus eſt. Quo remiſſo in agrũ profectus ex lumbis doluit, lauit, ſub noctem maxillæ cohærebant, & poſteriorum partiũ diſtentio (opiſthotonos dicitur) aderat. Spumum ſpumans ægrè dentes pertrãſibat, tertio die mortuus eſt. 46 Zeno Damonis filius circa tibiam aut malleolum iuxta neruum iam purum accepto vlcere & à medicamento eroſo, diſtentione in poſteriore (quam opiſthotonum dicunt) mortuus eſt. 47 Menonẽ ſub Arcturi exortũ & antea ex febre æſtiua & alui profluuio imbecillũ, ex via delaſſatum etiã lateris ſiniſtri dolor & tuſſis detinuit, quæ quidem etiam priùs ex deſtillatione aderat, tunc verò valdè intenſa erat. Peruigil erat, & febrẽ ſtatim ab initio implacidè ferebat, reſidens tertio die expuebat pallidũ, arteria ſibilũ quendam cum ſtertore edebat. Sub quintũ diem ferè denſa ſpiratio aderat, pedes, tibiæ, extrema plærũq; frigida & extra ſtragula erant. Ab exordio quod per aluũ ſecedebat bilioſum exiſtebat, neq; valde paucũ, neq; multum. Septimo, octauo & nono leniùs ferre vide-

40 Οἷσι δ᾽ ἂν ὀστέα κατεαγῇ, τούτοισιν ἑβδομαίοισιν οἱ πυρετοί. ἢν δὲ θερμοτέρη ἡ ὥρη, καὶ θᾶσσον, ἢν δὲ μᾶλλον κλασθῇ, καὶ παραχρῆμα. 41 Καὶ ὁ Ἐξαρμόδου παιδίσκος, παραπλησίως καὶ ἄλγημα ἐς μηρὸν οὐ κατ᾽ ἴξιν τοῦ τρώματος. καὶ ἐγένετο κλαγγώδης. καὶ τραχήλου ὀδύνη. 42 Καὶ ὁ Ποσειδοκρέων, τρίτῃ σπασμός. θέρμη οὐκ ἔλιπεν. ἐτελεύτησεν ὀκτωκαιδεκαταῖος. 43 Ὁ τοῦ Ἰσαγόρα, ὄπισθεν ἐπλήγη τῆς κεφαλῆς, φλασθέντος τοῦ ὀστέου καὶ μελανθέντος, πεμπταῖος περιεγένετο. ὀστέον δὲ οὐκ ἀπέστη. 44 Τῷ ἐκ τοῦ μεγάλου πλοίου διώκτῃ, ἡ ἄγκυρα τὸν λιχανὸν δάκτυλον καὶ τὸ ὀστέον συνέφλασε τῆς δεξιῆς χειρός. φλεγμασίη ἐπεγένετο. καὶ σφάκελος. καὶ πυρετός. ὑπεκαθάρθη πεμπταῖος, μετρίως αἱ θέρμαι ἀνῆκαν καὶ αἱ ὀδύναι. τοῦ δακτύλου τι ἀπέπεσεν. μετὰ δὲ τὴν ζ ἐξῄει ἰχὼρ ἐπιεικῶς. μετὰ ταῦτα τῇ γλώσσῃ οὐ πάντα ἔφη δύνασθαι ἑρμηνεύειν. πρόρρησις. ὀπισθότονος ἐπέξει. ξυνεφέροντο αἱ γνάθοι ξυνηρεισμέναι. ἔπειτα ἐς τράχηλον, τριταῖος ὅλος ἐσπᾶτο ἐς τοὐπίσω ξὺν ἱδρῶτι. ἑκταῖος ἀπὸ τῆς προρρήσιος ἀπέθανεν. 45 Ὁ δὲ ἐκ τῆς Ἁρπάλου ἀπελευθέρης Τηλεφάνης, τρῶμα κάτωθεν μεγάλου δακτύλου ἔλαβεν. ἐπεφλέγμηνε. καὶ σφόδρα ἐπώδυνος ἦν. καὶ ἐπεὶ ἀνῆκεν, ᾤχετο εἰς ἀγρόν. ὀσφὺν ἤλγησεν. ἐλούσατο. αἱ γένυες ξυνήγοντο ἐς νύκτα. καὶ ὀπισθότονος παρῆν. τὸ σίαλον ἀφρῶδες, μόλις ἔξω διὰ τῶν ὀδόντων διῄει, τριταῖος ἀπέθανεν. 46 Ζήνων ὁ τοῦ Δάμωνος, περὶ κνήμην ἢ σφυρόν, ἕλκος κατὰ νεῦρον ἤδη καθαρόν. τούτῳ δηχθέντι ὑπὸ φαρμάκου, ξυνέβη ὀπισθοτόνῳ ἀποθανεῖν. 47 Μένωνι ὑπὸ Ἀρκτοῦρον καὶ πρότερον, ἐκ πυρετοῦ θερινοῦ καὶ διαρροίης ἀσθενεῖ διατεθέντι, ἐκ πορείης κοπιάσαντι καὶ πλευροῦ ὀδύνη ἀριστεροῦ. καὶ βὴξ ἔχουσα μὲν ἐκ κατάρρου καὶ πρότερον, τότε δὲ ἦν κατακορής. καὶ ἄγρυπνος καὶ δυσφόρως φέρων τὸν πυρετὸν εὐθὺς ἀπ᾽ ἀρχῆς. καὶ ἀνακαθίζων τριταῖος ἔπτυσεν ὠχρόν. ἀρτηρίη ὑπεσύριζε ῥεγχώδες. περὶ τὴν ε πνεῦμα ἐπιεικῶς πυκνόν. πόδες, αἱ κνῆμαι, ἄκρεα τὰ πλεῖστα ψυχρά, καὶ ἔξω τῶν ἱματίων. ὑποχώρησις ἀπ᾽ ἀρχῆς ὑπῆλθε χολώδης, οὔτε λίην ὀλίγη, οὔτε πολλή. ζ καὶ η, καὶ θ ῥᾷον ἐδόκει D E F G H

φέρειν

A φέρεν. καὶ ὕπνοι ὕπνοι γνώσιος. καὶ ἀπεχρέμπτετο φέρομενα ἀπεπτότερα. δεκάτῃ καὶ μέχρι ιγ σφόδρα λευκὰ καὶ καθαρά. καὶ ὑποχόνδριον λαπαρώτερον ἐγένετο. τὸ δὲ ἀριστερὸν ξυντεταμένον καὶ ἀντιτονέστερον. περὶ δὲ βάλανον ὑπῆλθε μετρίως. ιγ πάλιν ἔπτυεν ὠχρόν. ιδ δὲ μᾶλλον. ιε πρασοειδέα. κοιλίη δὲ ῥυκώδεα. χολώδεα. ὑγρά, συχνὰ ὑπῆλθεν. ἀριστερὸν ὑποχόνδριον ἐπῄρετο. ις δὲ καὶ σφόδρα ἐπῳδήκει. καὶ τὸ

B πνεῦμα ἤδη ῥεγχῶδες. ἱδρὼς περὶ μέτωπον καὶ αὐχένα. ὀλιγάκις ἐπὶ τὸ στῆθος. ἄκρεα καὶ μέτωπον ἐπιεικῶς διετέλει ψυχρά. πηδηθμὸς δὲ φλεβῶν, περὶ κροτάφους κατεῖχεν. ὕπνοι κωματώδεες καὶ ἡμέρην καὶ νύκτα τοῖς τελευταίοις χρόνοις. οὖρον ἀπ' ἀρχῆς ὠμόν, σποδοειδές. περὶ ι καὶ μέχρι ιγ λεπτὰ καὶ οὐκ ἄχροα. ἀπὸ δὲ τῆς ιγ οἷάπερ ἀπ' ἀρχῆς. μη Τῷ

C Κλεόχῳ πλευροῦ ἄλγημα καὶ πυρετός. ἀνῆκεν ὁ πυρετός. ἵδρωσε τὸ σῶμα ὅλον. ἐν τῷ οὔρῳ πολλὰ τὰ ἐκφερόμενα ἦν. ἐθορυβήθη μετὰ ταῦτα. μθ Πληιάδων περὶ δύσιν τὴν Ὀλυμπιάδεω, ὀκτάμηνον ἔχουσαν ἐκ πτώματος, πυρετὸς ὀξὺς ἔλαβε. γλῶσσα καυσώδης. ξηρή. τρηχείη. ὠχρή. ὀφθαλμοὶ ὠχροί. καὶ τὸ σῶμα νεκρῶδες. διέφθειρε πεμπταίη. ῥηϊδίως ἀπήλ-

D λαξε. καὶ ὕπνος ὡς ἐδόκει καυματώδης. δείλης διεγειρομένη οὐκ ᾐσθάνετο. φαρμακῷ ὑπήκουσε. πτισάνην κατεδέξατο. καὶ χυλοῦ. ὑπέβησσε καταπίνουσα πόμα. ἡ φωνὴ οὐκ ἐλύετο. οὐδὲ αὐτὴ π. ἀνέφερε. τὰ ὄμματα κατηφέα. πνεῦμα μετέωρον κατὰ ῥῖνα ἀνιέμενον. χρῶμα πονηρόν. ἱδρὼς περὶ τοὺς πόδας καὶ σκέλεα περὶ θάνατον ἐοῦσῃ. ἐτελεύτησεν. ν Τῇ Νι-

E κολάου ξυνεύνῳ, ἐκ καύσου τὰ παρ' οὖς ἐγένετο ἐπ' ἀμφότερα. ὀλίγον ὕστερον τὸ ἕτερον ἤδη δοκέοντος χαλᾶν τοῦ πυρετοῦ ὡς οἴδημα περὶ ιδ μεγάλως ἀσήμως κατ[…] ὑπέστρεψε. χρῶμα νεκρῶδες. γλῶσσα τρηχείη, δασεῖα σφόδρα, ὑπόλευκος, διψώδης. ὑποχώρησις κάτω, πολλή, ὑγρή, κακώδης παρὰ πάντα τὸν χρόνον. πρὸ τῆς τελευτῆς, ἐφθάρη τὸ σῶμα τῷ πλήθει. ἐτελεύτησε περὶ τὰς κ. να Ἀνδρέαν πρὸ πληιάδος, φρίκη. πυρετός. ἔμετος. ἀπ' ἀρχῆς ἡμιτριταῖος ἐφαίνετο. τριταῖος δ' οὖν ἐὼν. πάλιν ἀγοράζων, ἐφρίξε. πυρετὸς ὀξύς. ἔμετος χολῆς ἀκρήτου. παραλήρησις ἐς νύκτα. ῥᾷον πάλιν πέμπτῃ χαλεπῶς. ἕκτῃ, ἀπὸ λινοζώστιος βολβοῦ ὑπῆλθε. ζ χαλεπώτερον. καὶ τὰς ἐφεξῆς συνεχέστερος ἤδη καὶ ἀνίδρως ἀπ' ἀρχῆς καὶ διψώδης. μάλιστα δὲ στόμα ὑπεξηραίνετο, καὶ ποτὰ οὐδὲν ἡδέως προσεδέχετο. ἀηδίης ἐούσης περὶ τὸ στόμα. γλῶσσα ξηρή. ἀκροτρηχεῖα ἐπ' ὀλίγον ὠχρόλευκος. ἄγρυπνος. ἀσώδης. ἐκλελυμένος. κεκλασμένος. γλῶσσα ὑπὸ ξηρότητος ἐνίοτε ψελλή, ἕως διαβρέξαι. χυλὸν μάλιστα προσεδέχετο. ἐνναταίῳ ἢ δεκαταίῳ παρ' οὖς ἀριστερὸν καὶ περὶ τὸ ἕτερον φύματα μικρὰ ἀσήμως ἐφάνη. οὖρα διὰ παντὸς οὐκ ἄχροα. αὐτὰ δὲ ἀνυπόστατα. τεσσαρεσκαιδεκαταίῳ ἱδρὼς περὶ τὰ ἄνω οὐ πολὺ μετριώτερον. ἡ θέρμη περὶ ιζ ἐμαλακώθη. κοιλίη μετὰ τὰς ι ξηρή, οὐκ ἄλλο ἢ βαλανείων ὑποχωρέουσα. περὶ δὲ τὰς κε ἐξανθήματα δι' ὀλίγου κνησμώδεα θερμά, ὥσπερ πυρίκαυ-

batur, & ſomni quidam aderant crudiora erant qu[…] excreabantur, decimo & ad decimum tertium vſque alba admodum & pura. Præcordia molliora ex[…] bant, ſiniſtra autem contenta, […] Glande ſubdita aluus moderate de[…] tio rurſus pallidum ſpuit, decimo quarto […] decimo quinto quod coloris erat porracei, […] rò maleolentia, bilioſa, liquida crebrò deiicit, præcordia ſiniſtra attollebantur, decimo ſexto […] valde intumuerant, & ſpiratio iam cum ſtertore erat ſudor circa frontem & ceruicē, tarò pectus occupabat, frons & extrema ferè frigida perſeuerabāt, venæ temporum ſaliebant, ſomni cum ſopore diem & noctem poſtremo tempore detinebant, vrina ab initio cruda, cinerem colore referens. Ad decimum & decimum tertiū vſq; tenues & non decolores. A decimo tertio autem quales ab initio. 48 Cleochum lateris dolor & febris corripuit, remiſit febris, toto corpore ſudor dimanauit, per vrinam multa efferebantur, quæ poſtea returbida facta eſt. 49 Ad Vergiliarum occaſum Olympiadæ vxorem octo menſibus vtero gerentem, ex caſu febris acuta corripuit, lingua æſtuans, ſicca, aſpera, pallida, oculi pallidi, corpus mortuo ſimile, abortu quinto die ſine labore eſt liberata. & ſomnus (vt videbatur) cum ſopore adfuit, ſub veſperum cùm excitaretur non ſentiebat, ſternutamentum cienti medicamento ceſſit, potionem recepit & ſucci ptiſſanæ nonnihil, potionem deglutiēs aliquantum tuſſiuit, vox ſoluta nō erat, neq; ipſa quicquam conualeſcebat, oculi demiſſi erant, ſpiratio ſublimis, quæ naribus trahebatur, color prauus, ſudor pedes & crura, cùm morti eſſet proxima, occupabat, mortua eſt. 50 Nicolai vxori […] ardente ad vtranq; aurē tubercula […] paulò poſt alterū, cùm iā febris remittere vide[…] velut tumor laxus decimo quarto die valde ci[…] vlla ſignificationem conquieuit, morbi reuerſio facta eſt, color cadauerosus erat, lingua aſpera, denſa admodum, ſubalbicans, ſiticuloſa. Alui egeſtio cōpioſa, liquida, omni tempore maleolens. Ante obitum corpus egeſtionis copia conſumptum eſt, ad vigeſimum diem mortua eſt. 51 Ante Vergiliarum occaſum Andrean horror, febris, vomitus corripuit, ab initio ſemitertiana apparebat Tertio verò die cum rurſus in foro negotiaretur, horrore correptus eſt, cum febre acuta, bilem ſynceram vomitione reiecit, delirauit, ſub noctem meliuſculè habuit. Quinto rurſus grauiter habuit, ſexto ex mercuriali […] reiecit. Septimo grauiùs habebat, cæteriſq; deinceps diebus iam magis continenter febris detinebat, & ab initio ſine ſudore erāt, ſitiq; torquebatur. Præcipuè verò os reſiccabatur, nullumque potum non auerſabatur, cùm os admodum ingratum eſſet, lingua […] cata, inarticulata erat; aſperitas exiſtebat cum pallore albicans, peruigilio, anxietate torquebatur, exolutus, fractus, lingua interdum præ ſiccitate nōnihil balbutiens, donec eam perfunderet ſorbitiunculam ex hordeo præcipuè ſumebat. Nono aut decimo ad ſiniſtram autem atq; alteram, parua tubercula ſine vlla iudicationis ſignificatione apparuerunt. Vrinæ per totum morbum non decolores, verùm ſine ſedimento fuerunt. Decimo quarto circa ſuperiores partes ſudor nō admodum moderatus obortus eſt. Ad decimum ſeptimum calor conquieuit. Poſt decimum aluus ſicca, nihilque niſi ſubditis glandibus deiiciens. Ad vigeſimū quintum puſtulæ pruriginoſæ, calidæ, velut ambuſta cute, ſe[…]

exortæ ſunt. Dolor autem axillas & latera occupabat, in crura citra vllam ſignificationem tráſiit & deſiit. Balneum proderat & illitus cum aceto. Menſe verò ſecundo ferè aut tertio, dolor ad renes, qui quãdoq; tenuerat, conſtitit. 52 Ariſtocratem ſub brumã laſſitudo, horror & calor inuaſit. Poſtea verò tertio die lateris & lumborum dolor cœpit, & tumor ab axilla initium ſumens totũ latus occupabat, ad ipſam coſtam durus, cum rubore qui ab axilla initium ducebat, & liuore, non ſecus quàm ſi ab igne calefactus & vſtulatus fuiſſet, anxiè & moleſtè habebat admodum ſiticuloſus erat, lingua ſubalbicans. Vrinæ non prodibant, crura aliquantulum frigida, aluus ex mercurialis ſucco pauca deiiciebat, liquida, ſubalbicantia, ſpumoſa. Sub noctem reſpiratio ſublimis extitit, paruus ſudor circa frontem erupit, partes inferiores frigidæ, anxietate vexabatur, ceruix intumeſcebat, tuſſis non aderat, mentis compos mortuus eſt. 53 Oneſianactem ad autumnum lippitudo, poſtea verò febris quartana detinuit. Per quartanæ exordia à cibis alieno admodum erat animo, progreſſu verò temporis ad cibum alacriter habebat. Quinetiam Polychari in febre quartana eadem circa cibos contigerunt. Mneſianacti quoque etiam contigit alui deiectio ante febrem, poſteaque multo tempore comitabatur, multis albis, mucoſis prodeuntibus. Quandoque etiam paucum ſanguinem citra laborem & dolorem demittebat, ventris autem ſtrepitus aderant. Poſt febrem tuberculum durum ad ſedem abſceſſum fecit, diu incoctum perſeuerauit, ad inteſtinum ruptum eſt, & foris fiſtuloſum euadebat. Cùm autem in foro deambularet, ei ante oculos fulgores obuerſabantur, neque plane ſolem intueri poterat. Vbi verò paulum ſeceſſiſſet, extra ſe fuit, & ceruicis conuulſione tentatus eſt. Poſtquam autem domum relatus eſt, ægrè viſum recepit, vixque ad ſeſe rediit. Primùm verò circunſtantes oculis colluſtrabat, corpus adeò perfrixit, vt vix vtriculis & nouis ſubinde adhibitis fomentis recaleſceret. Poſtea quàm autem ſui compos fuit & ſurrexit, prodire noluit, ſed timere dicebat. Quod ſi quis de grauibus morbis verba faceret, præ timore ſe ſubducebat. Interdum ſibi ad præcordia calorem occurrere dicebat, & oculis obuerſantes fulgores comitari. Alui deiectio multa fuit, & ſæpè & ſimilis hyeme contigit. Venæ ſectio facta eſt, veratrum exhibitum, lactis vaccini potione vſus eſt, ac primum aſinini, quod contulit, & alui egeſtiones ſedauit. Aquæ potio ab initio fuit, deambulationeſque & capitis purgationes. 54 Anecheti filio iſta contigerunt. Per hyemem in balneo ad ignem cùm inungeretur calefactus eſt, & confeſtim in comitialibus ſimiles conuulſiones incidit. Vbi verò ſatis multæ conuulſiones fuiſſent, circumſpexit, nõ erat apud ſe. Vbi autem ad ſe rediit, poſtridie mane iterum conuulſionibus correptus eſt ſpuma non admodum apparuit. Tertio die linguam inarticulatam habuit, & quarto loqui velle lingua præ ſe ferebat. Quinto loqui non poterat, verùm in nominũ principiis hærebat, eodemq; die lingua admodũ hæſitabat, & cõuulſione vexabatur, ac extra ſe erat. Vbi verò iſta remitterent, lingua ægrè ad priſtinũ ſtatum redibat. Sexto die cùm omnibus abſtinuiſſet, & ſorbitione & potu, nil etiam ampliùs ſumpſit. 55 Cleocho poſt laſſitudines & exercitationes, cum per aliquot dies melle vſus eſſet, tumor ad genu dextrũ ſubortus eſt, ma-

-στα. ὀδύνη δὲ ἦν περὶ τὰς μασχάλας, καὶ τὰ πλευρὰ A ἐς σκέλεα διῆλθεν ἀσήμως, καὶ ἔληξε. λουτρὸν ὠφέλει, καὶ χρῖσμα τὸ ἐν τῷ ὄξει. μηνὶ δὲ δευτέρῳ ἴσως ἢ τρίτῳ, ἐς νεφροὺς ἡ ὀδύνη, ᾗ καὶ πρότερόν ποτε ἠνωχλήθη, κατέστη.

52 Ἀριστοκράτει περὶ ἡλίου τροπὰς χειμερινὰς, κόπος καὶ φρίκη καὶ θέρμη. μετὰ δὲ ἤρξατο τριταίῳ, πλευροῦ ὀδύνη, καὶ ὀσφύος. καὶ οἴδημα ἐκ τῆς μασχάλης ἀρξάμενον παρ' ὅλον τὸ δεξιὸν πλευρὸν σκληρὸν κατὰ ταύτην τὴν B πλευρὴν ἐκ μασχάλης ἀρξάμενον ἐρυθρὸν, πελιδνὸν ὡς ὑπὸ πυρὸς θαλφθὲν καὶ ἐκκεκαυμένον. ἀσώδης. δυσφόρως ἔχων. σφόδρα διψώδης. γλῶσσα ὑπόλευκος. οὖρα οὐκ ἐχώρεε. σκέλεα ὑπόψυχρα. ὑποχώρησις ἀπὸ λινοζώστιος ὀλίγη. ὑγρὰ. ὑπόλευκα. ἀφρώδεα. ἐς νύκτα πνεῦμα ἐμετεωρίζετο. ἱδρώτιον περὶ μέτωπον. κάτω ψυχρά. ἀσώδης. τράχηλος ἐνεφυσᾶτο. βὴξ οὐκ C ἐνῆν. ἐτελεύτησεν ἔμφρων.

53 Ὀνησιάνακτι περὶ φθινόπωρον, ὀφθαλμίη, μετὰ δὲ τεταρταῖος πυρετός. ἀρχομένου τοῦ τεταρταίου, σφόδρα ἀπόσιτος. προϊόντος δὲ ἡδέως προσεσιτεῖτο. καὶ Πολυχάρει δὲ ἐν τεταρταίῳ ὅμοια τὰ περὶ τὴν σίτησιν. συνέβη δὲ καὶ τῷ Μνησιάνακτι ὑποχώρησις ἔμπροσθεν τοῦ πυρετοῦ. καὶ μετὰ τὸν πουλὺν χρόνον παρηκολούθει πολλῶν, λευκῶν, μυξοποιῶν. καὶ ἔστιν ὅτε D σμικρὸν αἷμα ἄνευ πόνου καὶ ὀδύνης. ψόφοι δὲ ἐν γαστρί. μετὰ τὸν πυρετὸν, ἀπέστη παρὰ τὴν ἕδρην φῦμα σκληρὸν πουλὺν χρόνον παρηκολούθει ἄπεπτον. ἐρράγη ἐς τὸ ἔντερον. καὶ ἔξω συριγγώδης ἐγένετο. περιπατοῦντι δ' αὐτῷ ἐν τῇ ἀγορῇ, μαρμαρυγαὶ ὡρῶντο περὶ τὼ ὀφθαλμὼ καὶ τὸν ἥλιον οὐ πάνυ καθεώρα. ἀποχωρήσας δὲ σμικρὸν ἐξ ἑωυτοῦ ἦν καὶ τράχηλον σπασμώδης. ἐπεὶ δὲ ἐκομίσθη ἐς οἶκον μόγις ἀνέβλεψε. καὶ αὖθις ἑωυτοῦ μόγις ἐγένετο. E τὸ πρῶτον δὲ περιέβλεπε τοὺς περιεστῶτας. καὶ τὸ σῶμα κατεψύχθη. μόγις δὲ ἀνεθερμάνθη ἀσκίοισι καὶ πυρίῃ ὑπὸ τὴν κοίτην, ἐπεὶ δὲ αὐτὸς ἐντὸς ἦν, καὶ ἐξανέστη, οὐκ ἐξιέναι ἤθελεν, ἀλλὰ δεδιέναι ἔλεγεν. εἰ δέ τις περὶ νουσημάτων χαλεπῶν διελέγετο, ὑπεξήρχετο φόβῳ. ἔστιν ὅτε προσαπίσχειν αὐτῷ πρὸς τὰ ὑποχόνδρια θερμασίην ἔφη, καὶ τὼ ὀφθαλμὼ μαρμαρυγὰς παρακο- F λουθεῖν. καὶ ἡ ὑποχώρησις πολλή. καὶ πολλάκις καὶ ὁμοίη χειμῶνος ξυνέβη. φλεβοτομίη ἐγένετο. ἐλλέβορος. γαλακτοποσίη βοείου. πρότερον δὲ ὀνείου ξυνήνεγκε, καὶ τὰς ὑποχωρήσιας ἔπαυσεν. ὑδροποσίη ἀπ' ἀρχῆς, περίπατοί τε καὶ κεφαλῆς καθάρσιες.

54 Τῷ Ἀνεχέτου ταῦτα. χειμῶνος ἐν βαλανείῳ πρὸς πυρὶ χριόμενος ἐθερμάνθη. καὶ παραχρῆμα περιέπεσεν ἐν ἐπιληπτι- G κοῖς σπασμοῖς. ἐπειδὰν δὲ ἱκανοὶ σπασμοὶ περιέβλεπεν, οὐ παρ' ἑωυτῷ ἦν. ἐπεὶ δὲ ἐντὸς ἑωυτοῦ ἐγένετο πάλιν τῇ ὑστεραίῃ πρωῒ ἐλήφθη σπασμώδης· ἀφρὸς δὲ οὐ πάνυ. καὶ τρίτῃ ἄναρθρος. καὶ τετάρτῃ ἐπεσήμαινε τῇ γλώσσῃ, πεμπταῖος οὐχ οἷός τε ἦν λέγειν. ἀλλ' εἴχετο ἐν τῇσιν ἀρχῇσι τῶν ὀνομάτων, καὶ τῇ ε γλῶσσα σφόδρα καὶ ὁ σπασμὸς ἐξεγένετο. καὶ ἐκτὸς ἑωυτοῦ ἐγένετο. ὅτε H δὲ λήγοι ταῦτα, ἡ γλῶσσα μόγις ἀπεκαθίστατο. ἐς ταῦτα ἑκταῖος ἀποσχόμενος πάντων, καὶ ῥοφήματος καὶ ποτοῦ, καὶ οὐκ ἔτι οὐδενὸς ἐλάμβανεν.

55 Κλεόχῳ ἐκ κόπων καὶ γυμνασιῶν, μέλιτι τὰς ἡμέρας διαχρησαμένῳ, οἴδημα ἐς γόνυ δεξιόν. μᾶλλον δὲ ἐς τὸ κάτω περὶ τὸν τέ-

νοντα

A γούνατα τὸ ὑπὸ τὰ γούνατα περὶ τὰς ἴνας ὑποχωλαίνων. καὶ ἡ γαστροκνημίη οἰδέουσα καὶ σκληρὴ ἦν, καὶ ἐς τὸν πόδα, καὶ ἐς τὸ σφυρὸν τὸ δεξιόν, καὶ ἐς τὰ οὖλα περὶ τοὺς ὀδόντας, μεγάλα ὡς ῥᾶγες, πελιδνά, μελαγχρώδεα, ἀνώδυνα, ὁπότε μὴ ἐσθίοι. καὶ τὰ σκέλεα εἰ μὴ ἐξανασταίη. ἦλθε γὰρ ἐς τὸ ἀριστερὸν τὸ οἴδημα. ἧσσον δὲ καὶ ἀπολιαίνετο. ἐν B τοῖσιν οἰδήμασι τοῖσι περὶ γούνατα καὶ πόδας ὥσπερ ὑπόπυα. τέλος δὲ οὐχ οἷός τε ἦν ἵστασθαι, οὐδ᾽ ἐπὶ τὰς πτέρνας ἐπιβαίνειν, ἀλλὰ κλινοπετὴς ἦν, θέρμαι δῆλαι. ἐνίοτε, ἀπόσιτος. οὐ πάνυ διψώδης. οὐδ᾽ ἐπὶ θᾶκον ἀνίστατο. ἀσώδης. καὶ ἔστιν ὅτε καὶ ὀλιγοψυχίη εἶχεν. ἐλλέβορον προσήνεγκαν κεφαλῆς καθάρσιος. πρὸς τὸ στόμα μάννης ξὺν τοῖσιν ἄλλοισι μισγομένοισι ξυνήνεγκεν. πρὸς τὰ ἐν τῷ στόματι ἕλκεα, ῥόφημα φακῆς ἐπιτήδειον. περὶ δὲ C ἑξηκοστὴν κατέστη τὰ οἰδήματα τὰ περὶ τοῦ δευτέρου ἐλλεβόρου. μοῦνον ὀδύνη ἐς τὰ γούνατα κατακειμένῳ ἦλθον. ὀργὴ δὲ καὶ χολή, ἀπέστη ἐς γούνατα, καὶ πλείονας ἡμέρας περὶ τοῦ ἐλλεβόρου. [56] Πεισιστράτῳ ὤμου ἄλγημα, καὶ βάρος πολὺ χρόνιον περιπατοῦντι. καὶ τ᾽ ἄλλα ὑγιεῖ ὄντι. χειμῶνος δὲ ἐπέπεσε πολλὴ ὀδύνη πλευροῦ. καὶ θέρμη, καὶ βήξ. ἀπόχρεμψίς τε αἵματος ἀφρώδεος. D τοῦτο καὶ ῥέγχος ἐν τῇ φάρυγγι. εὔφορος δὲ καὶ παρ᾽ ἑωυτῷ. καὶ ἡ θέρμη ἐχάλασεν. ἅμα δὲ καὶ ἡ ἀπόχρεμψις, καὶ τὸ κέρχνον. καὶ περὶ τετάρτην ἢ πέμπτην ἡμέρην ὑγιής. [57] τῇ Σίμου ἐν τόκῳ σεισθείσῃ, ἄλγημα περὶ στῆθος καὶ πλευρόν. βήξ. πυρετοί. ἀποχρέμψιες πυώδεες. φθίσις. καὶ κατέστη. ἐξ μῆνας ὁ πυρετός, καὶ διαρροια αἰεί. ἐπὶ τέλει, παυσαμένου πυρετοῦ κοιλίη ἔστη μετὰ τὴν παῦσιν ἡμέρας μεθ᾽ ἑπτὰ ἐτελεύτησεν.

magis verò ad infernam partem, circa tendines qui ſub genu ſunt, tendebat, obambulabat aliquantulum claudicans, ſuræ tumor cum duritie aderat, & ad pedem ac malleolum dextrum pertingebat. Ad gingiuas circa dentes tubercula magna velut vuæ acini liuida, nigra, ſine dolore erant, vbi cibum non caperet. Quin etiam crura niſi exurgeret doloris expertia erant. Tumor enim in ſiniſtram partem venit, minùs verò etiam liueſcebat. In tumoribus ad genua & pedes quædam veluti ſuppurationes inerant. Tandem autem ſtare non poterat, nec calcibus incedere, ſed lecto decumbebat. Calores erant manifeſti, interdum cibum auerſabatur, non admodum ſiticuloſus, neque ad ſedile exurgebat, anxietate vexabatur, interdumque paruo animi deliquio tenebatur veratrum ad capitis purgationes eſt exhibitum. Ad os medicamentum ex thuris polline cæteris quibuſdam admixtis contulit. Ad oris vlcera lenticulæ ſorbitio accommodata erat. Circa ſexageſimum verò diem tumores ad exhibitum iterum veratrum ſubſiderunt, tantum dolores ad genua decumbentem vexarunt. Humor autem & bilis abſceſſum ad genua fecit, pluribus etiam ante ſumptum veratrum diebus.

56 Piſiſtratum deambulantem & cætera ſanum, humeri dolor & grauitas longo tempore detinuit Per hyemem verò incidit multus lateris dolor, & calor, & tuſſis, ſanguinē ſpumoſum exſcreabat, qui & ſtertorem in faucibus excitabat, leuiter autem ferebat, & mentis compos erat calorque relaxauit, vnaque & exſcreatio ſtridulaq; faucium aſperitas, & ad quartum aut quintum diem conualuit. 57 Simi coniugi in partu concuſſæ pectoris & lateris dolor obortus eſt, tuſſis, febris tenuis, exſcreationes purulentæ aderant, tabes, quæ etiam conſtitit. Febris quoque ſex menſibus detinuit, & alui profluuia ſemper. Ad extremum febris ceſſatio, ex qua aluus ſubſtitit, poſt ſeptimum diem mortua eſt.

E

[40] εἴη δι᾽ αὐτίσια χρόνου] Libro de capitis vulneribus in oſſis capitis fractura. febrem ante decimum quartum diem hyeme ſuperuenire ſcribit, æſtate verò poſt ſeptimum. Sic quoque in periculoſis vulneribus & deploratis, æſtate ante ſeptimum diem, hyeme verò ante decimum quartum mortem contingere.

[41] ἡ ὁ Πυθοδώρου] Sic habent omnia publicata exemplaria. Scripta verò omnia Πυθοδώρου legunt, vt & omnes Interpretes. Sunt autem iſta omnia oſſium capitis ex vulnere denudatorum periculoſa exempla.

[44] τῷ ἐν τῷ μεγάλῳ] Repetitur hoc exemplum lib. 5. epid.

τὸ λιχανὸν δάκτυλον] Cornarius medium digitum dixit, cùm indicem ſignificet, quod etiam ſecutus eſt lib. 5. epid.

ἐκταῖος ἀπὸ τοῦ τρώματος] ἐκταῖος omiſit Cornarius contra omnium codicum fidem.

F [45] ὁ δὲ ἐν τῷ ἀγκῶνι] Paulò aliter repetitur libro quinto epidem. vbi etiam τρῶμα non τύμμα legitur. τύμμα autem πληγὴ Heſychio exponitur.

[46] Ζήνων] Sic habent omnia publicata exemplaria, manu autem ſcripta omnia Ῥήνων, quam etiam lectionem ſecutus eſt Caluus. Cornarius Τρύγων ex lib. 5. epid. legit, vbi hæc hiſtoria etiam repetitur.

[47] Μνησιθέου ἀδελφεῷ] Sic legunt omnia exemplaria tum publicata tum manu ſcripta. Caluus verò Δύτωνι legiſſe videtur.

τότε δὲ ἦν καταφορής] Iſtud ad tuſſim rectè refyrri videtur, vt βὴξ καταφορὴς dicatur ſummè intenſa ac vehemens plurimumque vexans, vt antea δίψα καταφορής, & ὕπνος καταφορής.

G περὶ τὰ ὦτα] Sic legunt omnia exemplaria. Cornarius autem περὶ τὰ δὲ.

παρὰ δὲ κρόταφοι φλέβιον] Hic quoque vt etiam antea ſæpè, febrem arteriarum quæ circa tempora ſunt pulſu metitur. Dicitur autem venarum ſaltus, vt venarum percuſſum pro arteriarum pulſu ſæpè effert Plinius.

οὖρον σποδοειδὲς] Noua eſt iſta & inſolens vrinæ attributio, quales aliæ multæ hoc libro. Indicatur autem vrina cinerem colore referens, & ex cinereo colore albicans, qualis eſt cruda & diluta. Caluus per cineres excolatam vrinam intellexit, & lixiuio ſimilem dixit, dictionis vim, neque ſcriptoris mentem vllo modo aſſequutus.

[48] θορυβώδης] Iſtud ad vrinam returbidam retuli cum interpretibus, etſi inſolenter admodum, ita videatur vſurpatum. Malim autem illud ad mentis ægri perturbationem referri, quòd in eam rem θορυβῶδες apud Hipp. ferè ſoleat vſurpari.

[49] Πλαθάνῳ περὶ δύσιν] Quædam exemplaria manu ſcripta iſtud omittunt, quod etiam ex codicibus Italicis fecit Caluus. χλιαρὸς verò καυσώδης dicitur aut qualis in febre ardente, vel calore exæſtuans.

H οὐδὲ αὐτὴ ἡ ἀνέφερε] Hæc eſt ambigua lectio & ſignificat nullo modo conualeſcebat, aut recreabatur, aut ad ſeſe redibat. Quædam exemplaria αὐτῇ legunt quæ ſignificant vocem nullo modo reuocatam, ſed omninò interceptam fuiſſe. Poteſt & ἀνέφερε de offenſante ac ſubſiſtente reſpiratione intelligi, quomodo ἀναφέρειν explicat Gal. in Exegeſi. Quidam etiam iſtud capiunt de oculis quos ſurſum attollere nequiret.

[50] μεγάλα ἀσήμως κατέστη] Iſtud ſignificat valde citra rationem aut ſolutionis vllam ſignificationem alterum ad aurem tuberculum conquieuiſſe & ſubſediſſe. Quod eſt in tota iudiciorum ratione diligenter animaduertendum admodumque ſuſpectum, vt ſatis hoc in toto anno 1574. cuius manifeſtum fuit, in quo febres ardentes per æſtatem graſſatæ, plurimis ad aures tuberculis excitatis, indicationis irritæ ſpecimen exhibuerant, ſenſim & citra vllam ſignificationem diſparentibus huiuſmodi tumoribus, morbique reuerſione facta, plurimi alui profluuio ſublati ſunt. Ad hanc autem ægri hiſtoriam accommodari appoſitiſſimè poſſe

videtur Coacarum præſagium his verbis adſcriptum, τὰ παρ' οὖς ἐν τοῖσιν ὀξέσι ... ἢν μὴ ... ἢ αἷμα ἐκ ῥινῶν ῥυῇ, ἢ οὖρον ... ὑπόστασιν ... ἀπόλλυσι, τὰ πολλὰ δὲ ... hoc eſt, Ex præ- A
cipitibus malis in febribus ardentibus maximè, tubercula ad aures oriuntur, ac niſi indicatione ſoluantur & matureſcant, aut ſanguis ex naribus profluxerit, aut craſſum ſedimentum vrina acceperit, ægros interimunt. Huiuſmodi verò tumores plærunque reſident & conquieſcunt.

ἐφθάρη τὸ σῶμα] Significat corporis vires alui profluuio fractas & afflictas fuiſſe, eoque corpus contabuiſſe, concidiſſe, ac veluti corruptum eius habitum fuiſſe. φθείρειν namque (quod & φθίνειν ſignificat) ... indicare ſcribit Galenus in Exegeſi. Ex qua etiam ſignificatione φθινώδης deducitur. Sic quoque apud Thucydidem ἐφθαρμένη πόλις ciuitas fracta & cuius vires affectæ ſunt, dicitur. Non abſimili quoque locutione ... dicitur in Coac. Præſag. de facie exitiali & cadauerosa quæ adeò extenuata eſt aut concidit, vt omninò corrupta videatur, & à ſeipſa bene habita ita immutata cernitur, vt forma naturalis collapſa & extincta ſentiatur.

[51] τριταῖος ...] Cornarius iſtud ad tertianæ febris circuitum refert, quod ferè tertio quoque die grauiùs habuerit, ideòque ... legit. Sed nos exemplarium manu ſcriptorum fidem & codicum pluralitatem ſequimur, in quibus nullum huius lectionis apparet veſtigium. B

γλῶσσα ξηρὴ, ἄχρεως] Sic legunt quotquot videre licuit exemplaria, tum edita, tum manu exarata. Ἄχρεως autem dictio eſt inter obſcuras Hippocratis voces repoſita, pro qua in Exegeſi ἀκραής & ἀκρατὴς legitur, quidam etiam ἄχρεως legunt, alij ἀκρατής. Sic enim in Exegeſi Galenus ſcribit, vbi hunc locum ſubindicat. ... γλῶσσα, ... Qua dictione lingua quæ vocem articulatam efformare non poteſt & ad motionem eſt impotens indicatur, non ſecus ac ἀκρατὴς γλῶσσα dicitur Hippocrati aphoriſ. 40. lib. 7. Ideoque quædam exemplaria ἀκρατὴς in Exegeſi legunt, quemadmodum ſecuſſe Varinum conſtat, cùm ex Hippocrate ἀκρατὴς γλώσσας ſcribit & explicat ἀκρατὴς γλῶσσα ... Cæteræ namque voces ex ἀκρατὴς ſcriptorum vitio deflexæ videri poſſunt. Hic autem ἄχρεως γλῶσσα dicitur quæ præ reſiccatione vocem articulatam efformare non poteſt. Paulò verò poſtea ἄχρεως de ægro dicitur qui linguam ad vocem informandam mouere, neque clarè aut diſtinctè loqui poterat. C

ἀσώμως ...] ... legiſſe videtur Caluus. Nos tamen receptam in omnibus codicibus lectionem retinuimus.

ἱδρῶτες ... τὸ ἄνω] Significat copioſo oborto ſudore in ſuperioribus partibus ex parte morbum iudicatum fuiſſe. Quod etiam quædam exemplaria manu ſcripta propius ſignificant, quæ ſcribunt ... ἱδρῶτες ... τὰ ἄνω οὐ πολὺ ..., vt decimoquarto excitatum ſudorem intelligas, quo morbus iudicatus fuerit, etſi ſuperioribus partibus paulò immoderatior fuerit, hoc eſt copioſior. Aliter tamen ſumpſerunt interpretes.

... δι' ὀλίγου] δι' ὅλου legerunt omnes interpretes. Quæ certè lectio plauſibilior eſt. Nos tamen codicum fidem ſecuti nihil immutauimus. Sunt autem huiuſmodi ... qualia φλυζάκια in Cois Præſagiis dicuntur, quæ ſententia huic ægro optimè quadrare videtur. Eadem quoque lib. 5. antea ... dicuntur. Atque iſta φλυκταίναι ex puſtularum genere recenſentur. D

ἐν νεφροῖς ...] Illud ... dolorem ad renes incubuiſſe, ibique morbum conſtitiſſe aut firmatum eſſe ſignificat, veluti infida neque abſoluta iudicatione depoſitum.

[52] ...] Sic legunt meliora exemplaria, etſi quædam ... habent.

...] Hanc lectionem conſentientibus omnibus exemplaribus ſecuti ſumus, etſi quodammodo redundare videntur. Interpretes ... tantùm legerunt, vitium ſubeſſe indicantes, cuius certè non leuem ſuſpicionem iniicit aſteriſcus Aſulano codici præpoſitus.

[53] ...] Exemplaria manu ſcripta omnia ... habent, quæ lectio etiam ad Italicos codices peruenit, vt ſatis ex Caluo patet.

καὶ ... ὑπὸ τῇ ...] Illud ὑπὸ τῇ ... ſanè difficilem habet explicationem & lubricam. Si modò vera eſt lectio quam ex omnibus codicibus retinuimus. ὑπὸ τῇ ... idem quod ἐν ... mihi ſignificare videtur, vt ſubinde renouata, aut denuo & de integro adhibita fomenta indicet. Caluus ὑπὸ τῇ κλίνῃ, ὑπὸ τῇ ... legiſſe videtur. Cornarius illud totum, quod negotium faceſſeret, aut parum integrum videretur, ſuſtulit. E

[54] καὶ ...] ... deeſt in omnibus exemplaribus manu ſcriptis, quod etiam reddidit Caluus. Inſolens autem phraſis eſt ... pro ..., aut certè ... abſolutè ſumi videtur, quomodo etiam ſumpſit Caluus.

καὶ τρίτῃ ἄχρεως] ἄχρεως legunt membranæ reconditiſſimæ Regiæ manu ſcriptæ, cæteræ ἄκρητις. Significat autem ægrum neque vocem efformare, neque linguam ad diſtinctè proferendam vocem mouere potuiſſe, ſed inarticulatam diuque præpeditam fuiſſe.

καὶ τῇ ε' γλῶσσα ...] Hac phraſi indicatur linguam quinto die plurimum magiſque quàm antea hæſitaſſe præpeditamque fuiſſe. Iſtam namque lectionem conſentientibus omnibus exemplaribus ſecuti ſumus. Cornarius aliam lectionem affinxit, & τῇ γλώσσῃ legiſſe videtur.

καὶ ἐπὶ οὐδενὸς ἐλάμβανε] Hanc quoque lectionem conſpirantibus omnibus exemplaribus retinui, qua ægrum nullum amplius cibum ſumpſiſſe ſignificat. Cornarius ἐλάμβανεν legiſſe videtur. Sed certè ... malim, etſi ... paſſim legitur, facili alioqui lapſu. F

καὶ ...] ... in Exegeſi ... exponit Galenus indicatque ... ſubſcribendum eſſe aut ad latus adſcribendum, quod antiquis erat ſolenne, quod ... habeat. Quibus verbis hic locus fortè ſubindicari videtur.

[55] ...] Illud ... valde mihi ſuſpectum eſt, etſi in eo retinendo conſentiunt omnia exemplaria tum ſcripta tum publicata. Interpretes ... legiſſe videntur, quos facilè ſecutus ſum, etſi aliud quiddam lubentiùs amplecterer, vt ... Poteſt fortè & ... retineri, vt ſignificet tumorem ad ſiniſtram partem tranſiiſſe, minorem verò ac veluti etiam complanatum fuiſſe. Sed ſunt iſta tantum coniecturæ iudicia dum meliorum codicum ope diminuti deficimur.

... μάννα ...] ... medicamentum ex thuris polline, aut manna thuris ſignificat, adſtringens, deſiccans, concoquens & digerens, quod ad oris & gingiuarum tubercula non temerè contulit. Manna enim ex thuris granis & micis concuſſu elißis conſtat, cum thus circumagitur & vehitur, thure & eius cortice conſtans, atque eo tanto magis adſtringens. Caluus aliam lectionem ſecutus eſt, neque authoris ſenſum eruit. G

[57] τῇ Σιμοῦ] Aliter ſcribitur & reperitur hoc exemplum extremo lib. 5. epid.

58 Euxeni quoq; vxor ex fotu laborare viſa eſt, calores numquam reliquerunt, magis ſub veſperam increſcebant, ſudores toto corpore oboriebantur. Vbi febris augeretur, pedum frigus, interdum verò & tibiarum & genuũ exiſtebat, tuſſicula ſicca pauco tempore detinebat, vbi febris ingraueſcere inciperet, deinde ceſſabat, multo autem tempore toto corpore rigor excitatus eſt, perpetuò ſine ſiti fuit. Medicaméto & ſero epoto magis læſa eſt. Per exordia prorsus dolo

[58] Ἡ Εὐξένου ἐκ πυριήσιος ἔδοξε. θέρμη οὐκ ἔλιπε συχνὸν χρόνον. μᾶλλον πρὸς ἑσπέρην ἐπετείνετο. ἱδρῶτες ἐγίνοντο ἐς ὅλον τὸ σῶμα. αὐξομένου ἐπιτείνοντος τοῦ πυρετοῦ ψῦξις τῶν ποδῶν, ὅτε δὲ καὶ κνημέων καὶ γουνάτων ἐγίνετο. βηχίον ξηρὸν ὀλίγον χρόνον ἀρχομένου τοῦ πυρετοῦ παροξύνεσθαι, ἔπειτα ἔληγε. διὰ δὲ χρόνου πολλοῦ καὶ ὅλου τοῦ σώματος ῥῖγος ἐγένετο. ἄδιψος διὰ παντός. φάρμακον πιούσῃ καὶ ὀρρὸν, ἐβλάβη μᾶλλον, ἀπ' ἀρχῆς παντάπασιν ἀλ- H

A διαιος καὶ ἄϋπνοος. μεσοῦντος δὲ τοῦ χρόνου, πλευροῦ δεξιοῦ ἐγένετο ἄλγημα. καὶ ἡ βὴξ ἐκινήθη. καὶ ἆσθμα καὶ ἀποχρέμψιες σμικραὶ, λευκαὶ καὶ ὑπόλεπτοι. καὶ ἡ φρίκη, οὐκ ἔτι ἐκ ποδῶν, ἀλλὰ ἀπὸ τραχήλου καὶ νώτου. καὶ κοιλίη ὑγροτέρη. ἐχάλασεν ὁ πυρετὸς μετὰ πολλοῦ ἱδρῶτος καὶ κατεψύχθη. ἆσθμα δὲ ἦν ποικίλον, ἐτελεύτησε μετὰ τὴν ἄφεσιν ἑβδόμη ἔμφρων. 59 ἡ Πολεμάρχου, θέρεος ἤρξατο πυρεταίνειν, ἀ-

B φῆκε δὲ αὐτὴν ἑκταίην. μετὰ δὲ ὑπεφέρετο, ἐς νύκτα θέρμαι. πάλιν δὲ διαλιπὼν, ἔλαβεν ὁ πυρετός. καὶ οὐκ ἀνῆκε σχεδὸν τριῶν μηνῶν. βὴξ πολλή. ἀποχρέμψις φλέγματος. ἐπειδὰν δὲ τὰς εἴκοσιν ἐγένετο, πνεῦμα αἰεὶ πυκνόν. ἐν τοῖς στήθεσι ψόφοι. ἱδρώδης τὰ πολλά. περὶ ἠῶ πρηΰτερος ὁ πυρετός. καὶ φρίκαι ἔστιν ὅτε ἐλάμβανον, ὕπνοι ἐγίνοντο. καὶ κοιλίη ἔστιν ὅτε καθυγραίνετο, καὶ πά-

C λιν ξυνίστατο. ἐγεύετο ἐπιεικῶς. μεσοῦντος δὲ χρόνου, ἐς γούνατα καὶ κνήμας ἄλγημα. καὶ ξυγκάμπτειν καὶ ἐκτείνειν ἄλλου ἐδεῖτο. διετέλεσε τὰ τῶν σκελέων μέχρι τελευτῆς. ἐπώδυνοι δέ. καὶ ἐπῳδήσαν οἱ πόδες μέχρι κνημέων. καὶ ἐφαπτομένων ἤλγει. καὶ οἱ ἱδρῶτες ἔληξαν, καὶ τὰ ῥίγεα. ὁ δὲ πυρετὸς αἰεὶ ἐπέτεινε. πρὸ δὲ τῆς τελευτῆς κοιλίη κατερράγη. ἔμφρων διετέλεσε. πρὸ

D τριῶν ἡμερέων τῆς τελευτῆς, ῥεγχώδης ἐν φάρυγγι, καὶ πάλιν ἐπανήρχετο. ἐτελεύτησεν. 60 Ἡγησιπόλιος παιδίον σχεδὸν τέσσαρας μῆνας ἄλγημα περὶ ὀμφαλὸν βρωτικὸν εἶχεν. προϊόντος δὲ ἐπέτεινεν ἡ ὀδύνη. ἔκοπτε τὴν γαστέρα. ἔτιλλεν. θέρμαι ἐπελάμβανον. ἐτήκετο. ὀστέα ἐλείφθη. τὼ πόδε ἐπῳδεῖ. ὄρχιες. γαστρὸς τὰ περὶ ὀμ-

E φαλὸν πεφυσημένον ὥσπερ, οἷσι μέλλουσι κοιλίαι ἐκταράσσεσθαι, ἀπόσιτος ἐγένετο. γάλα μοῦνον προσεδέχετο ὑπόγυον. καὶ ἡ κοιλίη καθυγράνθη. καὶ ὕφαιμος ἰχὼρ ὑπῆει, κάκοδμος. κοιλίη ἐμπίπρατο. ἐτελεύτησεν ἐμέσας μικρὸν, βραχὺ, φλεγματῶδες. ὥστε δόξαι εἶναι γονήν. 61 τῆς Πλατείης τελευτώσαντι δὴ, ῥαφὴ τῆς κεφαλῆς σφόδρα ἐκοιλάνθη. ἀῤῥωστῶν δὴ αἰεὶ τῇ χει-

F ρὶ κατεῖχε κατὰ τοῦ βρέγματος μάλιστα δὴ ὑπόγυον. οὐκ ἤλγει δὲ τὴν κεφαλήν. καὶ ἐν μηρῷ ἀριστερῷ ὑπὸ βουβῶνα τὰ κάτω, πελιδνὸν ἴσως τῇ προτεραίῃ. ὄρχιες κατισχνάνθησαν. ὅμοια δὲ καὶ τῷ Ἡγητορίδεω παιδίῳ, ἀπέθανε, πλὴν ὅτι ἔμετοι προσεγένοντο ὑπὸ τὴν τελευτὴν πλείονες. 62 ἡ Ἱππίου ἀδελφὴ χειμῶνος φρενιτική. ἀμαρτάνουσα, τῇσι χερσὶ πραγματευομένη, ἀμύσσουσα

G ἑωυτήν. πέμπτῃ, ἕκτῃ ἐς νύκτα ἄφωνος. κωματώδης, ἐμφυσῶσα ἐς γνάθους καὶ χείλεα ὡς οἱ καθεύδοντες. ἐτελεύτησεν ἑβδομαίη. 63 Ἄσανδρος φρίξας πλευροῦ ὀδύνη, ἄλγος ἐς γούνατα καὶ μηρόν. φαγὼν παρεφρόνει. ἐτελεύτησε ταχέως. 64 τῷ Κλεοτίμου σκυτεῖ κοιλίης ὑγρανθείσης πουλὺν χρόνον, καὶ θέρμης γενομένης, καθ' ἧπαρ ἔπαρμα φυματῶδες ἐς ὑπογάστριον κατέ-

H βη. καὶ κοιλίη ὑγραίνετο. καὶ ἕτερον αὐτοῦ καθ' ἧπαρ ἄνω πρὸς ὑποχόνδριον φῦμα ἐτελεύτησεν. οἷσι κεφαλῆς ὀδύνη δεινὴ ξὺν θέρμῃ. οἷσι μὲν ἐς τὸ ἥμισυ τῆς κεφαλῆς καὶ κατὰ ῥῖνας τι ὑγρὸν ἀποχωρέει λεπτὸν ἢ πέπον. ἢ ἐς ὦτα. ἢ ἐς φάρυγγα ἐκ κεφαλῆς ἀσφαλέστερον. οἷσι δὲ ξηρὰ ταῦτα. ὁ δὲ σφάκελος δεινός,

ris expers erat & facilè ſpirabat. Medio autem tempore dextri lateris dolor obortus eſt, & tuſſis commota, creber anhelitus erat & excreationes paruæ, albicantes & aliquantulum tenues, neque ampliùs horror ex pedibus, ſed ceruice & dorſo ortum ducebat, & aluus liquidior erat, febris cum ſudore copioſo relaxauit, & perfrigerata eſt. Varia autem erat crebra ſpiratio, ſeptimo poſt remiſſionem die mortua eſt mentis compos. 59 Polemarchi vxor æſtate febricitare cœpit, eam autem dimiſit ſexto die, poſtea verò morbum trahebat, ad noctem calores tenuerunt. Ruſus vbi intermiſiſſet, prehendit febris, neque tribus prope menſibus dimiſit, tuſſis multa aderat, pituitæ excreatio. Vbi verò ad vigeſimum diem perueniſſet, ſpiratio perpetuò crebra erat, in pectore ſtrepitus, plærunque ſudoribus diffluebat, mane febris remiſſior. Interdum etiam horrores prehendebant, ſomnus aderat, & interdum aluus humecta erat, rurſuſque ſiccabatur. ad guſtum moderatè habebat. Medio verò interpoſito tempore, ad genua & tibias dolor erat, & ſi flectere aut extendere cuperet, alterſus indigebat opera. Crurum dolores perſeuerarunt ad finem vſque, qui iam prope inſtabat, & pedes intumuerunt ad tibias vſque, ad contactum dolebat, ſudoreſque & rigores ceſſarunt, febris autem ſemper increuit. Ante obitum autem aluus effuſa eſt, mentis compos perſeuerabat. Tribus ante obitum diebus ſtertor in faucibus audiebatur, rurſuſque repetebat, mortua eſt. 60 Hegeſipolis filiolum quatuor propo menſes circa vmbilicum dolor erodens detinuit, proceſſu verò temporis intendebatur dolor. Ventrem cædebat, vellicabat, calores prehendebant, contabeſcebat, oſſa reſtabant, pedes intumeſcebant. Teſtes, ventris partes ad vmbilicum inflatæ erant, perinde ac quibus aluus conturbari velle videtur, cibum auerſabatur. La[c] recens ſolum aſſumebat, & aluus effuſa eſt, aliquantumque cruenta ſanies & graueolens ſubiit, venter intendebatur, vbi exiguum & paucum pituitæ vomitione reieciſſet, ita vt genitale ſemen eſſe videretur, mortuus eſt. 61 Plateæ puero ſub ipſum ſanè exitum capitis ſutura valde excauata eſt. Cùm autem ægrotaret, manu perpetuò ſinciput contingebat, præcipuè verò vbi mors inſtaret, neque tamen caput dolebat, & in femore ſiniſtro ſub inguine in partibus inferioribus liuidum quid fortaſſe pridie quàm moreretur viſum eſt, teſtes extenuati ſunt. Eadem quoque Hegetoridæ filio contigerunt. eodemque modo mortuus eſt, niſi quod ſub obitum vomitiones plures adfuerunt. 62 Hippiæ ſoror per hyemem phrenitide detenta hallucinata eſt, manibus laborabat, ſe ipſa lancinabat. Quinto & ſexto die ſub noctem vox defecit, ſopore correpta eſt, buccas & labia velut dormientes inflabat, ſeptimo die mortua eſt. 63 Aſandrum ex horrore lateris dolor corripuit, qui ad genua & femur peruenit, vbi comediſſet delirabat, breuique mortuus eſt. 64 Cleotimo ſutori cum aluus multo tempore fuſa & calor exortus fuiſſet, circa iecoris regionem tumor tuberculo ſimilis enatus ad imum ventrem deſcendit, & aluus fluida erat, eique alterum tuberculum iuxta iecur, ſupra ad præcordia obortum exitum attulit. Quidam capitis dolore graui cum calore tenebantur. Quibuſdam quidem ad dimidiam capitis partem & iuxta nares humor quidam tenuis aut maturus, aut ad aures, aut ad fauces ex capite tutiùs ſecedit, quibuſdam verò ſicca iſta adſunt. At ſyderatio grauis

periculo non vacat. Quòd ſi vomitio bilioſa aut cum anxietate adfuerit, aut oculorum ſtupor, vocis defectio, aut rarus ſermo, aut deliratio quædam, mortem & cõuulſionem metuere oportet. At qui ex deſtillatione dimidia capitis parte dolentes, & humore per nares ſecedente, inſuper moderatè febricitarũt, quinto aut ſexto die perfrigerantur. 65 Echecratem cæcũ capitis vehemens dolor vexabat, poſteriore præcipuè parte quà ceruix capiti connectitur, & ad verticem progrediebatur, progreſſu verò temporis & ad aurem ſiniſtram, & dimidia pars capitis dolore tentabatur, mucoſa ſemper prodibant, ferè ambuſta, & calor tenuis comitabatur, ciborum faſtidium aderat, per diẽ meliùs habebat, ſub noctem verò dolore vexabatur. Poſtea quàm autem pus per aurem erupit, cuncta ceſſarunt, erupit verò ad hyemem. Animaduertendum ſanè eſt num in omnibus internis puris collectionibus, & oculorum vitiis, ad noctem dolores contingãt. 66 Tuſſes hyeme fiunt, maximè verò auſtrino cœli ſtatu, craſſa & copioſa ſcreantibus febres ſuccedunt, ferèq; quinto die ceſſant. Tuſſes autem ſub quadrageſimum, quale quid Hegeſipoli contigit. Quibus calores multi interdum ceſſant, iis non toto corpore ſed vel circa ceruicem, aut ſub alis, aut ex capite tenui dimanante ſudore, deſinunt. 67 Charitem per hyemem ex tuſſicula populariter graſſante febris acuta corripuit, veſtem ſtragulam abiiciebat, ſopor cum labore aderat. Vrinæ rubræ exiſtebant, erui loturæ ſimiles, ſedimentũ ſtatim ab initio copioſum, album, poſtea verò etiam aliquantum rubrum. Septimo die glande ſuppoſita exigua prodierunt, ſopor minimè moleſtus detinuit, mador circa frontem adfuit, ſomnus ad noctem & calor leuior. Octauo ſorbitionem ex hordeo ſumpſit, ſopor ad vndecimum perſeuerauit. Eo verò die præcipuè calor deſiit. Vbi autem tuſſis aderat, exſcreatio ſemper multa perſeuerabat, facilis, primùm glutinoſa, alba craſſa, deinde vbi concocta fuit, purulentis ſimilis. Vrinæ ab vndecimo die puriores, ſedimentum aſperum decimo tertio dolor dextram partem occupauit vſque ad lateris inanitatem, ad imum ventrem tendens, vrina detinebatur, cui decoctum adianti, quod Calliphyllum nominatur, potui exhibitum profuit. Decimo quinto rurſus doluit, decimo ſexto ſub noctem magis præcordiorum dolor ad ventrem initium ducebat, quem mercurialis iuſculum ſubduxit. Calor intra vigeſimum diſparuit, & excreationes craſſæ comitabantur, ad quadrageſimum meliùs habuit. 68 Ventres in morbis medicamento purgante ſubducere cõuenit, quinto die vbi cõcocta fuerint, inferiores quidem vbi materiam conſiſtentem cognoueris (cuius rei ſignum eſt, ſi neq; anxietate, neque capitis grauitate ægri diuexati fuerint) cumq; calores mitiſſimi fuerint, & vbi poſt acceſſiones deſierint. Superiores verò, in ipſis acceſſionibus. Tũc namque etiam ipſi in ſublime eleuantur, vbi ægri anxietatem & ſuperiorum partium grauitatem ſentiant. Iccirco verò in principiis purgandum non eſt, quod in huiuſmodi temporibus per ſeſe purgentur, aut cunctatio periculoſa. 69 In cubiti gibbero ex caſu vulnerato cubitus ſyderatione tẽtatus pus colligit, quo matureſcẽte ſanies viſcoſa & glutinoſa exprimitur & citò ſiſtitur, velut etiam Cleogeniſco & Demarcho Aglaotelis filio contigit. Eodem verò modo neq; ex iiſdem pus vllum admodum effluit, quale quid Æſchyli filio accidit. At vbi ſuppuratio fit, horror plæriſq; & febres ſuccedũt. 70 Alcmani ex renum doloribus cõualeſcenti, detracto etiam deorſum ſanguine, ſupra ad iecur morbus ſe conuertit, & ad cor dolor ingens

ἐπικίνδυνα. ἢν δὲ προσῇ ἀσώδης ἢ χολώδης ἔμετος, ἢ A κατάπληξις ὀμμάτων, ἢ ἀφωνίη καὶ σπάνιον φθέγγεται, ἢ λῆρός τις, θανάσιμα καὶ σπασμώδεα. ὁπόσοι δὲ ἀπὸ κατάρρου τὸ ἥμισυ τῆς κεφαλῆς πονέοντες, καὶ κατὰ ῥῖνας ὑγροῦ ὑποχωρέοντος ἐπιπυρεταίνωσιν ἐπιεικῶς, ἐν τῇ πέμπτῃ ἢ ἕκτῃ περιψύχονται. 65 Ἐχεκράτει τῷ τυφλῷ, κεφαλῆς ὀδύνη δεινὴ μᾶλλον, ἐς τοὔπισθεν, ᾗ τραχήλου, ὅπου ἡ πρόσφυσις. καὶ ἐς κορυφὴν ἐχώρει. προϊόντος δὲ καὶ ἐς οὖς ἀριστερόν. καὶ τὸ ἥμισυ τῆς B κεφαλῆς ἐπώδυνον. μυξώδεα αἰεὶ ἐχώρει ἐπιεικῶς ξυγκεκαυμένα. καὶ θέρμη παρηκολούθει, λεπτή. καὶ ἀπόσιτος. τὴν ἡμέρην ῥάων. ἐς νύκτα δὲ ὠδυνᾶτο. ἐπεὶ δὲ τὸ κατὰ τὸ οὖς ἐρράγη πύον, ἔληξε πάντα. ἐρράγη δὲ περὶ χειμῶνα. ἆρά γε ἐν πᾶσι τοῖς ἐμπυήμασι, καὶ τοῖσι περὶ ὀφθαλμοὺς ἐς νύκτα οἱ πόνοι. 66 Εἰσὶ βῆχες χειμῶνος C μάλιστα δὲ νοτίοισι, παχέα καὶ πολλὰ χρεμπτομένοισι πυρετοὶ ἐπιγίνονται. ἐπιεικῶς δὲ πεμπταῖοι παύονται. αἱ βῆχες δὲ περὶ μ΄ οἷον Ἡγησιπόλει. οἷσι θέρμαι πολλαί ἐστιν ὅτε παυομένων, οὐχ ὅλον τὸ σῶμα, ἀλλ᾽ ἢ περὶ αὐχένα, καὶ ὑπὸ μασχάλας, ἢ κεφαλὴν ἀφιδρώοντες, παύονται. 67 Χαρίτι χειμῶνος ἐκ βηχίου ἐπιδημίου προσγενόμενος πυρετὸς ἐπέλαβεν ὀξύς. τὰ ἱμάτια ἀπέβαλλεν. κῶμα μετὰ πόνου. οὖρα ἐχώρει ἐρυθρά, D οἷον ὀρόβων πλύμα. ὑπόστασις εὐθὺς ἀπὸ ἀρχῆς πολλή, λευκή. ὕστερον δὲ καὶ ὑπέρυθρος. ἑβδόμη ἀπὸ βαλάνου σμικρὰ ὑπῆλθε. τὸ κῶμα κατεῖχεν, ἄλυπον. ἱδρὼς ἐπὶ μετώπῳ. ὕπνος ἐς νύκτα. καὶ θέρμη ἠπιωτέρη. ὀγδόη, χυλὸν προσεδέξατο. κωματώδης διετέλει μέχρις ἑνδεκάτης. ταύτῃ δὲ καὶ ἡ θέρμη μάλιστα ἔληξεν. E ἕως δὲ ἦν ἡ βήξ, ἀπόχρεμψις διετέλει αἰεὶ πολλὴ, ῥηιδίως. πρῶτον γλίσχρη. λευκή. παχέη. ἐπεὶ δὲ ξυνεπεπαίνετο, ὁμοίη πυώδεσιν. οὖρα ἀπὸ ἑνδεκάτης καθαρώτερα. ὑπόστασις τρηχεῖα. τρεισκαιδεκάτη, ἄλγημα ἐπὶ δεξιὰ μέχρις κενεῶνος ἐς ὑπογάστριον. οὖρον ἔσχετο. πόμα τὸ ἀπὸ τοῦ καλλιφύλλου ξυνήνεγκε. πεντεκαιδεκάτῃ πάλιν τὸ ἄλγημα ιϛ΄. ἐς νύκτα μᾶλλον τὸ ἄλγημα ὑποχονδρίου ἤρχετο ἐς κοιλίην. λινοζώστιος ὕδωρ ὑπήγαγεν. F ἡ θέρμη ἐντὸς τῶν κ΄ ἐμαλθώθη, καὶ ἀπόχρεμψις παρηκολούθει παχεῖα ῥηιδίως ἐς μ΄. 68 Ὑποκαθαίρειν τὰς κοιλίας ἐν τοῖσι νοσήμασιν ἐπὴν πέπονα ᾖ, πεμπταῖα. τὰς μὲν κάτω, ἐπὴν ἱδρυμένα ἴδῃς, σημεῖον ἢν μὴ ἀσώδεες μηδὲ καρηβαρικοὶ ἔωσι. καὶ ὅτε αἱ θέρμαι πρηΰνονται. καὶ ὅταν λήγωσι μετὰ τοὺς παροξυσμούς. τὰς δὲ ἄνω ἐν τοῖσι παροξυσμοῖς. τότε γὰρ καὶ αὗται μετεωρίζονται. ἢν ἀσώδεες καὶ βαρέες τὰ ἄνω ἔωσιν, G διὰ τοῦτο δὲ μὴ ἐν ἀρχῇσι καθαίρειν, ὅτι ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου ἐν τοῖσι χρονίοισι τοιούτοισιν, ἢ χρόνια ἐπικίνδυνα. 69 Ἐπὶ ὠλεκράνου ἐκ τρώματος τρωθέντος, πῆχυς ἐπισφακελίσας πυοῦται. πεπαινομένου δὲ γλίσχρος ἰχὼρ καὶ κολλώδης ἐκθλίβεται ταχὺ προσίσταται, ὡς καὶ Κλεογενίσκῳ, καὶ Δημάρχῳ τῷ Ἀγλαοτέλεος. ὁμοίως δὲ καὶ πύον ἐκ τῶν αὐτῶν πάνυ οὐδέν. H οἷον τῷ Αἰσχύλου παιδὶ ξυνέβη. πυουμένου δὲ τοῖσι πλείστοισι φρῖκαι καὶ πυρετοὶ ἐπιγίνονται. 70 Ἀλκμᾶνι ἐκ νεφριτικῶν ἀνανδριζομένῳ, κάτω καὶ αἵματος ἀφαιρεθέντος, ἄνω καθ᾽ ἧπαρ ἐστράφη. καὶ πρὸς καρδίην ἀλ-

A ἄλγος δεινόν. καὶ τὸ πνεῦμα ὑπὸ τοῦ πόνου κατείχετο. καὶ ἡ κοιλίη χαλεπῶς ὑπεχώρεε σμικρὰ αἰγοσπαθώδεα. ἀσώδης οὐκ ἐνῆν. ῥῖγος δ' ἔστιν ὅτε καὶ πυρετὸς ὑπελάμβανε. καὶ ἱδρὼς. καὶ ἔμετος. καὶ ἐν τῷ ἀλγήματι οὐ ξυνέφερεν ὑποκλύσαι θαλάσσῃ, ξυνήνεγκεν ἀπὸ πιτύρων. ἀπόσιτος ἡμέρας ἑπτά. μελίκρητον ἀκρητέστερον ἔπιεν. μετὰ δὲ χυλὸν φακοῦ. ὅτε δὲ λεπτὸν τὸ ἔτνος, ἐπέπιεν ὕδωρ. μετὰ δὲ σκυλα-
B κίου ἑφθοῦ. μάζης, μικρὸν ὅτι μάλιστα πάλαι ξυγκειμένης. προϊόντος δὲ ἢ βόεα τραχήλια, ἢ κωλῆνας ὑὸς ἀκρέων ἑφθῶν. τῇ προτεραίῃ. ὑδροποσίη. ἡσυχίη. σκέπη. πρὸς δὲ νεφριτικὴν ἐκ τῆς σικύης κλυσμός. [71] τῷ Παρμενίσκου παιδὶ, κώφωσις ξυνήνεγκε μὴ κλύζειν. διακαθαίρειν δὲ ἐρίῳ. μοῦνον δὲ ἐγχέειν ἔλαιον, ἢ νέτωπον. περιπατεῖν. ἐγείρεσθαι πρωΐ. οἶνον πίνειν λευκόν. λαχάνων
C ἀπέχεσθαι ἄρτῳ τρέφεσθαι, ἰχθύσι πετραίοις. [72] τῇ Ἀσπασίου, ὀδόντος δεινὸν ἄλγημα, καὶ γνάθου. καστόριον καὶ πέπερι διακλυζομένη, καὶ κατέχουσα ἐν τῷ στόματι, ἀνῆκε. καὶ στραγγουρικὸν αὐτῇ ἀνῆκε. προσθερμαίνει δὲ ἀλεύρων δὲ ξὺν τῷ ῥοδίνῳ. τὰς ἀφ' ὑστερέων κεφαλαλγίας καστόριον παύει. τὰ πολλὰ τῶν ὑστερικῶν, αἱ φῦσαι σημεῖον. οἱ ἐρευγμοί. καὶ οἱ περὶ γαστέρα ψόφοι. καὶ ἐπάρματα.
D τὰ ἰσφύος καὶ περὶ νεφροὺς ἀλγήματα, καὶ ἰσχία. καὶ ἐκγεγλευκισμένος μέλας. ἢ ἀρωμάτων τρίτον μέρος, ἀλεύρου δύο, ἐν οἴνῳ εὐώδει ἑψῆσαι λευκῷ, ἐπ' ὀθόνιον ἐπιχέοντα, ἐπαλείψαντα τῷ ὀθονίῳ καταπλάσσειν, ᾗ ἐπὶ τῆς γαστρὸς ἀλγήματα ὑστερικά.

aderat, præq; dolore ſpiritus retinebatur, & aluus non niſi cum moleſtia exigua demittebat caprinis ſtercoribus ſimilia, incontinens corporis iactatio nulla erat at interdum rigor & febris corripiebat, ſudor ac vomitio, neque in dolore aqua marina aluum ſubluere conferebat, ſed furfurum decoctum contulit, diebus ſeptem cibum auerſatus, mulſa meraciore in potu vſus eſt, deinde verò lentis iuſculo, interdumq; tenui freſo, aquam ſuperbibit, poſteaq; catuli cocti & mazæ quàm diutiſſimè confectæ exiguum ſumpſit, procedente verò tempore aut ceruices bubulas, aut ſuillos petiolos coctos. Pridie aquæ potione, quiete, tegumento vſus, ad renum dolorem cucumeris ſylueſtris infuſum per clyſterem eſt exhibitum. 71 Parmeniſci filio ſurditate vexato contulit autem non eluere, verum lana perpurgare, oleumq; ſolum aut Netopum infundere, deambulare, mane ſurgere, vinum album bibere, oleribus abſtinere, pane & piſcibus ſaxatilibus in cibo vti. 72 Aſpaſij vxori dentis & maxillæ dolorem ingentem caſtorium & piper ore collutum & contentum ſedauit, ipſiq; vrinæ ſtillicidium remiſit. Prodeſt & calidus farinæ cum roſaceo ſubactæ fotus. Caſtorium capitis ab vtero dolores ſedat. Vteri affectus magna ex parte à flatibus originem ducunt, indicio ſunt eructationes, ventris ſtrepitus, & lumborum tumores, ac renum coxendicumq; dolores. Ad quæ confert vinum quod muſtum eſſe deſiit, aut aromatum tertiam partem, farinæ duas in vino albo odorato decoquere, & linteolum imbutum cataplaſmatis modo illitum apponere, qua ventris parte vteri dolores affligunt.

[57] ἐν ἐκείνου ἐν πνεύμονος εἶδει] Phraſis eſt inſolens ἐν πνεύμονος εἴδει pro laborare viſa eſt, aut eodem modo affligi, hoc eſt lateris dolore, febre & excreatione. Cornarius ὡς εἴδει legiſſe videtur.

[58] μετὰ δὲ ὑπεφέρετο] ὑποφέρεσθαι de iis dici qui morbum diutiùs trahunt & tolerant, non ſatis firmis viribus, ſed veluti labaſcentes
E ac titubantes obambulant, morboque reluctantur, tandem fatigatis viribus decumbunt, diximus noſtris in libr. 3. epid. annotat. Et hic quoque de febre dicitur quæ etſi ægram ſæpiùs dimiſit, diutiùs tamen traxit, tandemque ægram proſtrauit.

ὑπόγυον δὲ] Phraſis eſt obſcura, & ὑπόγυον ſumi videtur pro ὑπόγυος ἦν, aut ὑπογύως, vt & paulò poſt. ὑπογύῳ tamen malim, vt prope inſtantem finem indicet. Caluus ὑπὸ γυῖον aut γυῖον legiſſe videtur, vt & paulò poſt vbi eadem phraſis repetitur.

καὶ πάλιν ἐπανήρχετο] καὶ πάθημα ἐπανήρχετο legit Cornarius. Nos vnam omnium exemplarium lectionem ſecuti ſumus. Caluus iſtud omiſit.

[60] ὀστέα ἐλίπεθεν] ἐλείπετο meliùs legiſſe videtur Cornarius. Eſt enim vulgaris & plebeia loquendi formula, qua extenuatos admodum indicant, cùm oſſa ſupereſſe & reſtare ſignificant, ἐλάφθη tamen conſtantiſſimè ſcribunt omnes codices, eamque lectionem ſe-
F cutus eſt Caluus, quæ oſſa intercepta eſſe demonſtrat, hoc eſt extenuatione corporis denudata, manifeſta, ac veluti deprehenſa. Sic enim λαμβάνεσθαι ſumi poteſt.

γαστρὸς τὰ περὶ ὀμφαλὸν] Mihi ſanè locus iſte ſuſpectus eſt, & conſpirantibus ad eundem errorem omnibus codicibus valde lubricus. Imprimis namque πουλυφάγα legendum apparet, deinde non video quonam ἀγαθὸν ſpectare poſſit. Pro quo (ſi coniecturæ locus dandus eſt vbi melioribus codicibus deſtituti, velut auxilio diminuti deficimur) ὡς εἴσω μέλλοντι κοιλίας ἐκταράσσεσθαι lubenter repoſuerim. Eamque coniecturam ex facili vtriuſque lectionis lapſu cuiuis haud dubiè probandam exiſtimo. Significat enim ventrem ad vmbilicum flatibus diſtentum fuiſſe, non ſecus ac iis quibus conturbari velle videtur. In iis enim flatuum copia inteſtinorum inuolucris conuoluta obmurmurat, eaque diſtendit, vt in his videre eſt qui ex ventris torminibus in hydropem ſiccum delabuntur, Cornarius ἄρα οὐκ εἴσω μέλλοντι legiſſe videtur. Caluus aliam quoque lectionem ſecutus eſt.

ὅτε τι δεῖξαι τῆς χολῆς] Sic legunt meliora exemplaria. Quædam etiam ὅτε δῆξαι. Iſtud autem ſatis indicat dolorem ex pituita vitrea, aut potiùs albuminea, colico ſimilem contractum fuiſſe diuque perſeueraſſe.

[61] ῥαφαὶ τῆς κεφαλῆς] Iſtud quoque in moribundis infantibus ex more vulgus obſeruat, vt inſtante morte ſuturæ capitis ad ſinciput
G relaxentur, oſque capitis veluti ſubſidat.

ἐν τῷ μηρῷ ἀριστερῷ] Hic mihi horum verborum ſenſus eſſe videtur, vt in femore ſiniſtro ſub inguine liuidum pridie quam moreretur comparuerit. Poteſt & illud ἅμα τῇ προτεραίῃ ſequentibus coniungi, quod planè Cornarius omiſit. Caluus verò non eſt aſſecutus.

[63] ἄπωθεν] Sic habent omnia penè exemplaria. Interpretes tamen ὄπωθεν cum paucioribus legerunt.

[64] τῷ Κλειτίππου παιδὶ] τῷ Κλεινίου legunt meliora exemplaria manu ſcripta, quæ cum interpretibus ſecuti ſumus.

ἦν κεφαλῆς ἴδ' ὦσι] Videtur eſſe quædam doloris capitis prædictio ex aph. 10. lib. 6. deprompta.

ὁ χυλώδης ἴωνος] Sic ferè omnia legunt exemplaria, pauca quædam χολώδης, quæ cum interpretibus ſecutus ſum.

ὀπίσω δ' αὖ] Repetitur iſtud ex lib. 5. Epid. vnde meliùs ἐπιπυρέσσουσι & ἀποψύχεται legatur.

[65] πρά γε ἐν τῷ] Hoc lib. 5. Epid. repetitur & à nobis explicatur.

H [66] αἱ βῆχες χειμῶνος] Aliter quoque ſcribitur lib. 5. Epid. ita vt graſſatas tuſſes ſub quadam temporis conditione deſcribat. Hic verò tuſſes ferè ad hyemem fieri, & auſtrino cœli ſtatu præcipuè innuat. Interpretes αἱ βῆχες legerunt cum quibuſdam codicibus, quod particularem quandam obſeruationem indicat, & cum ſequentibus magis conuenit. Nos exemplarium pluralitatem ſecuti nihil immutauimus.

[67] πόμα τὸ ἀπὸ τοῦ καλλιφύλλου] καλλιφύλλου legunt quæ adhuc videre licuit exemplaria omnia, tum manu exarata, tum publicata. καλλίφυτον autem legi debere ex Galeni Exegeſi ſatis patet, aut certè ibi καλλίφυλλον reponi. Scribit nanque Galenus καλλίφυτον. εἶδος δὲ καλλιτρίχου ἢ ἀδιάντου ὀνομάζεται. Vt ſit Calliphytum aut Calliphyllum adianti genus quod Callitrichum aut Trichomanes dicitur, quod certè ad vrinæ diſtillationes vnicè facit, vt ſcribit Theophraſtus. † Dioſcorides quoque lib. 4. Trichomani eadem quæ adiantho adſcribit, quod certè ad vrinæ difficultatem facere ſcribit.

† *Lib. 7. de hiſt. plantarum.*

68 [illegible]] Iſtud lib. 5. repetitur vnde germana lectio & explicatio deſumenda eſt.

[illegible]] Iſtud valde ſuſpectum eſt, tum quod lib. 5. nihil huiuſmodi legatur, tum quod Aldinus codex aſteriſco appoſito locum infamet. Ex his autem iſtud elici poteſt, in morborum initiis non admodum nec niſi ſumma adhibita cautione medicamento purgandum, quod tunc humores veluti exagitati & naturæ impetu propulſi, ſua ſponte perſæpe expurgentur, vt in vomitibus aut alui profluuiis per initia quandoque contingit. Alioqui certè cunctatio periculo non caret, & diuturnitas perniciem adfert ex aph. 10. lib. 4. & 24. lib. 1. Poſtrema verò iſta verba Cornarius non legit. A

69 ἐπ' ἀπαρχῇσι] Aliter ſcribitur & repetitur lib. 5. Epid.

70 ἐπίπασον ἐὰν] Exemplaria manu ſcripta ἐπίπασσε legunt, quæ ſecutus eſt Aſulanus codex & Caluus.

καὶ δὲ σκυλάκιον ἑφθὸν] Catuli carnes in victus ratione præcipi in tota Hippocratis πραγματεία non mirabitur, qui libris περὶ γυν- paſſim caninas carnes & catuli imperari legerit.

ἢ κωλῆνας ὑὸς] Suillos petiolos diximus cum Celſo extremos pedes intelligentes. Sic enim lib. 2. cap. 18. agni hœdive petiolos extremos pedes vocat. κωλῆνας ἀκρεμόνια Heſychius explicat, quidam pernam aut petaſonem vocant. B

71 τῷ Παρμενίσκου παιδὶ] Iſta lib. 5. Epid. repetuntur, ſed hic quædam ſunt addita, in quibus λίχνον pro λαχάνων mendosè in codicibus ſcriptum apparet.

72 τῷ Ἀμεινίου] Repetitur idem exemplum lib. 5. Epid. longè tamen aliter. συνθερμαίνειν autem non legit Cornarius, aliumque ſenſum elicit, conſtantibus tamen hac in lectione omnibus exemplaribus, tum manuſcriptis, tum publicatis. Nil mirum autem quod dolores dentium caſtorio & pipere vino concoctis ſanet, cùm ad dentium dolores ferè adhibeatur materia incidens, digerens, calefaciens, quia propè à craſſis humoribus & flatibus iꝗ excitentur, vt patet ex lib. 5. κατὰ τὴν.

ἢ ἐγγλευκισμένον μέλανι] Sic legunt meliora exemplaria manu ſcripta quæ ſecuti ſumus. Dicitur autem ἐγγλευκισμένος Galeno in Exegeſi ὁ ὑπόγαιος παλαιωθεὶς τοῦ γλεύκους οἶνος, vinum quod in cella ſubterranea reconditum muſtum eſſe deſiit, iamque deferbuit aut ita proceſſit, vt ſit vinum factum, vt loquitur †† Varro. Neque verò dubium eſt quin locus iſte in Exegeſi ſubnotetur etſi pro ἐγγλευκισμένος quidam ἐγλευκισμένος legunt. Sed mendoſam eſſe lectionem ſatis indicat explicatio quam apponunt. ὁ ὑπόγαιος παλαιωθεὶς τοῦ λευκοῦ οἶνος. Vinum autem diu repoſitum & conditum, tenuandi, diſcutiendi & calefaciendi vires acquirit. Cætera exemplaria ἐλλελευκωμένον vitiosè habent. Interpretes autem iſtud non aſſecuti ſunt. Cornarius in totum præterit. Caluus verò veratrum nigrum cum farina decoctum vertit, vt ἀλευρισμένον μέλανι legiſſe videatur, aut aliam lectionem affinxiſſe, quòd μέλαν Hippocrati veratrum nigrum ſimpliciter ſignificet, lib. de rat. vict. in morb. ac. C

†† *Lib. 1. de re ruſt. cap. 65.*

73 Callimedontis filio ad tuberculum in ceruice enatum durum, magnum, immaturum & dolorem excitans, contulit vena ſecta in brachio, aut lini ſemẽ torrefactum vino albo & oleo maceratum cataplaſmate impoſitum & deligatum, neque calidum, neque nimis coctum, aut fœnigræci farina, aut hordei, aut tritici in mulſa decocta. 74 Meliſandro cum magno gingiuæ dolore corriperetur, & valde intumeſceret, vena in brachio ſecta eſt. Alumine Ægyptio per initia adhibito reprimere conuenit. 75 Eutychidi cholera morbus in cruribus neruorum diſtentionem attulit cum inferna alui deiectione. Bilem abunde ſaturatam, multam, valde rubentẽ ad tres dies & noctes vomitione reiecit. Poſtquam bibit & totius corporis imbecillitate & incõtinenti iactatione vexatus eſt. Nihil continere poterat, ne mali quidem punici ſuccum. Vrinæ ſuppreſſio & eius qui ad inferiora eſt pertranſitus adfuit. Vomitione fæx mollis prodiit & deorſum erupit. 76 Aqua inter cutem laborantem ſeſe laboribus exercere conuenit, ſudare, panem edere, potu non multo vti, caput calida multa, imò potiùs tepida lauare. Vino albo, neq; multo ſomno vti prodeſt. 77 Calligenem quinq; & viginti annos natum deſtillatio malè afflixit, tuſſis multa, quod defluebat ægrè educebatur, nihil infra ſuſtinebat, quatuor annis perdurauit. Per initia calores tenues aderant, veratrũ non profuit, ſed modicus cibus, & corpus macerare, pane in cibo & vino nigro in potu vti, obſonia quæ vellet aſſumere, abſtinere acribus, ſalſis, pinguibus, laſeris ſucco, oleribus crudis, multum deambulare. Lactis potus non contulit, verum ſeſamum purum, crudum acetabuli menſura ex vino leni bibere. 78 Timochariti per hyemem deſtillatio præcipuè in nares defluxit. Vbi venere vſus fuiſſet, cuncta reſiccata ſunt, laſſitudo, calor & capitis grauitas ſucceſſit, ſudor ex capite multus, qui etiam ex toto corpore defluxit. Erat autem etiam per ſanitatem ſudoribus obnoxius. Tertio die conualuit. 79 Cleomenis puer per hyemẽ ciborum faſtidio ſine febre confici cœpit, ciboſq; ac pituitam vomitione reiiciebat, duobuſque menſibus inappetentia perſeuerauit. 80 Coco ex phrenitide gibbus in ſpina exortus eſt. neque vllum medicamen-

73 Τῷ Καλλιμέδοντος, ξυνήνεγκε πρὸς τὸ φῦμα ἐν τῷ τραχήλῳ, σκληρὸν ἐὸν, καὶ μέγα, καὶ ἄπεπτον, καὶ ἐπώδυνον, καὶ ἀποσχάσις βραχίονος, λίνου σπέρμα καταπλάσσειν πεφρυγμένον. οἴνῳ λευκῷ, καὶ ἐλαίῳ δεύοντα ἐπιδεῖν. μὴ θερμὸν. μὴ δὲ ἑφθὸν ἄγαν. ἢ ξὺν μελικρήτῳ ἑψεῖν, ἄλευρον τήλιος. ἢ κρίθινον, ἢ πύρινον. D 74 Μελισάνδρῳ τοῦ οὔλου ἐπιβαλόντος. καὶ ὄντος ἐπωδύνου. καὶ σφόδρα οἰδέοντος, ἀποσχάσις βραχίονος. στυπτηρίη Αἰγυπτίη ἐν ἀκμῇ παραστέλλειν. 75 Εὐτυχίδῃ ἐκ χολερικῆς, ἐπίτασις τῶν σκελέων τετανώδεα ἔληξεν ἅμα τῇ κάτω ὑποχωρήσει, κατακορέα χολὴν πολλὴν ἤμει, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας καὶ νύκτας σφόδρα ὑπέρυθρον. ἀπὸ δὲ τοῦ ἔμετον, ἔπινε. καὶ ἀκρασίης ἦν καὶ ἀσώδης. οὐδὲν κατέχειν ἠδύνατο οὐδὲ τὸ ἐκ τῶν σιδίων. καὶ οὔρου σχέσις. καὶ τῆς κάτω διεξόδου. διὰ δὲ τοῦ ἐμέτου πρὸς μαλθακὴ ἦλθεν. καὶ κατέρρηξε κάτω. E 76 ὑδρωπιώδεα ταλαιπωρέειν. ἱδροῦν. ἄρτον ἐσθίειν. πίνειν μὴ πολύ. λούεσθαι κατὰ κεφαλῆς πολλῷ καὶ θερμῷ, ἀλλὰ χλιαρῷ. ὁ οἶνος λευκός. ὕπνῳ μὴ πολλῷ χρῆσθαι. F 77 Καλλιγένει, περὶ πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτεα γεγενημένῳ, κατάρροος. ἡ βὴξ πολλή. ἀνῆγε δὲ καταρρέον ὑπὸ βίης. οὐδὲν κάτω ὑπέμενεν. ἔτεα τέσσαρα διετέλεσεν. θέρμαι λεπταὶ ἐν ἀρχῇ ἐγένοντο. ἐλλέβορος οὐκ ὠφέλησεν. ἀλλὰ ὀλιγοσιτίη. ἀλλὰ τὸ συμπιάζειν. ἐσθίειν ἄρτον. οἶνον μέλανα. ὄψα ὁποῖα ἐθέλοι. ἀπέχεσθαι δριμέων. ἁλυκῶν. λιπαρῶν. ὀποῦ σιλφίου. λαχάνων ὠμῶν. περιπατεῖν πολλά. G γάλακτος πόσις οὐ ξυνήνεγκεν, ἀλλὰ σήσαμον πίνειν, καθαρὸν, ὠμὸν, ὅσον ὀξύβαφον, σὺν οἴνῳ μαλθακῷ. 78 Τιμοχάρει χειμῶνος, κατάρροος μάλιστα ἐς τὰς ῥῖνας ἀφροδισιάσαντι, ἐξηράνθη πάντα. κόπος. θέρμη ἐπεγένετο. κεφαλὴ βαρέη. ἱδρὼς ἀπὸ κεφαλῆς πουλύς. κατέρρει δὲ καὶ κατὰ τοῦ σώματος ὅλου. ἦν δὲ καὶ ὑγιαίνων, ἱδρώδης. τεταρταῖος ὑγιάνθη. H 79 ὁ τοῦ Κλεομένους παῖς χειμῶνος ἀρξάμενος ἀπόσιτος ἄνευ πυρετοῦ ἐτήκετο. καὶ ἤμει τὰ σιτία. καὶ φλέγμα. μῆνας δὲ δύο, ἡ ἀσιτίη παρηκολούθησεν. 80 τῷ μαγείρῳ ἐν ἀκάνθῃ τὸ κύφωμα ἐκ φρενίτιδος ἐγένετο. φαρμακοποσίη

οὐδε-

σοδαμία ξυνήνεγκεν. οἶνος μέλας, καὶ ἀποσιτίη. καὶ λου-
A τρῶν ἀπέχεσθαι. χρίεσθαι τε καὶ ἀνατρίβεσθαι χλιαινόμενον. μὴ σφόδρα θάλπειν, μὴ πολλῷ πυρὶ, ἀλλ' ἠπίῳ. 81 Οἷσι ῥεύματα ἐν ὀφθαλμοῖσι λεπτὰ καὶ χρόνια, ἢν πέπονα κατὰ ῥῖνας χωρήσῃ, ὠφελέονται. 82 Ἦσιν ἐν κυήμασιν ἐκ πτώματος, ἢ σπάσματος, ἢ πληγῆς πόνοι ἐπιεικῶς ἐν τῇσι τρισὶ δηλοῖ εἰ διαφθείρει. 83 Τῆς Τισάμου δὲ γυναικὸς αἴρον ἀπόφθαρμα. πιούσῃ δὲ αὐθήμερον, ξυνέβη πόνος.
B ἔμετος χολωδέων πολλῶν, ὠχρῶν, πρασοειδέων. μελάνων. ὡς ἔπιε. τρίτῃ σπασμός. τὴν γλῶσσαν κατεμασᾶτο. πρὸς τεταρταῖον εἰσῆλθον. ἡ γλῶσσα μέλαινα μεγάλη. τῶν ὀφθαλμῶν τὰ λευκὰ, ἐρυθρά. ἄγρυπνος. τεταρταίη ἀπέθανεν ἐς νύκτα. 84 Πυθοκλῆς τοῖσι κάμνουσιν ὕδωρ. γάλα πολλῷ τῷ ὕδατι μιγνὺς, ἐδίδου. καὶ ἀνέτρεφε. Χιμέτλων κατάχασις. ἀλεαίνειν. τοὺς πόδας ὡς μάλιστα ἐκ-
C θερμαίνειν πυρὶ καὶ ὕδατι. ὀφθαλμοῖσι πονηρὸν φακή. τοῖσι γε οὕτως ἔχουσιν ἡ γλυκέη ὀπώρη, καὶ λάχανα. τοῖσι περὶ ὀσφῦν, ἢ ἰσχίον, ἢ σκέλεα ἀλγήμασιν ἐκ πόνων, θαλάσσῃ, ὄξει, θερμοῖσι καταιονᾶν, καὶ σπόγγοις βάπτοντα πυριᾶν. ἐπικαταδεῖν δὲ εἰρίοισιν. Ὀρίγανος ὀφθαλμιῶσι κακὸν πινόμενον, καὶ ὀδοῦσιν. 85 Ἡ ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ κόρη πεσοῦσα ἄφωνος, ῥιπτασμὸς αὐτὴν εἶχεν. ἤμεσεν ἐς νύκτα.
D αἷμα συχνὸν ἐρρύη, κατὰ τὸ οὖς τὸ ἀριστερὸν πεσούσης. καὶ μελίκρητον χαλεπῶς κατέπινεν. ῥέγχος εἶχε. πνεῦμα πυκνὸν ὥσπερ τῶν ἀποθνησκόντων, φλέβες αἱ περὶ τὸ μέτωπον τεταμέναι. κλίσις ὑπτίη. πόδες χλιεροί. πυρετὸς πολὺς. ποτὲ ὀξύς. μάλιστα κατεπέπληκτο. ἑβδόμη φωνὴν ἔρρηξεν. αἱ θέρμαι λεπτότεραι περιεγένετο. 86 Ὀνησαντίδης τοῦ ὤμου τὸ ἄλγημα ἔχει ἐν θέρει γενόμενον ἐξ ἀπο-
E στάσιος, ἐν τῇ θαλάσσῃ βρέχειν τὸ σῶμα, καὶ τὸν ὦμον, ὡς πλεῖστον χρόνον. ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας οἶνον λευκὸν ὑδαρέα ἅμα πίνειν ἐν τῇ θαλάσσῃ κατακείμενον. καὶ οὐρέειν ἐν τῇ θαλάσσῃ. 87 Ὁ γναφεὺς ὁ ἐν Σύρῳ, ὁ φρενιτικὸς. μετὰ δὲ καῦσιν τρομώδης σκελέων, τὸ χρῶμα, οἷον ὑπὸ κωνώπων ἐγκατακεδασμένον. ὀφθαλμὸς μέγας. βραχεῖα κίνησις. φωνὴ κεκλασμένη. σαφὴς δέ. οὖρον καθαρὸν, ὑπόστασιν οὐκ
F ἔχον, ἆρα διὰ τὴν τῆς θαψίης ὑποχώρησιν ὀκτωκαιδεκαταῖος αὐτίκα μαλαχθεὶς ἄνευ ἱδρῶτος. 88 Ὁ ἐν Ὀλύνθῳ Νικόξενος ὁμοίως ἑβδομαῖος ἔδοξε χαλάσειν μεθ' ἱδρῶτος. ῥοφήματα προσεφέρετο, οἶνον, βότρυν ἐξ ἡλίου. πρὸς ἑπτακαιδεκαταῖον εἰσῆλθον. καυστικὸς. ἡ γλῶσσα θερμή. ἔξωθεν οὐ πάνυ ἰσχυρή. ἔκλυσις σώματος δεινή. φωνὴ κεκλασμένη. ἔργον ἀκοῦσαι. σαφὴς δέ. κρόταφοι συμπε-
G πτωκότες, ὀφθαλμοὶ κοῖλοι. πόδες μαλθακοὶ καὶ χλιεροί. κατὰ σπλῆνα ξύντασις. τὸ κλύσμα οὐ πάνυ ἐδέχετο. ἀλλ' ἀνεπήδα. ἐς νύκτα ἐπῆλθε κόπρος ξυνεστηκυῖα ὀλίγη, καὶ αἵματός τι. οἶμαι ἀπὸ τοῦ κλυσμοῦ. οὖρον καθαρὸν λαμπρόν. κλίσις ὑπτίη. σκέλεα διακεχυμένα διὰ τὴν ἔκλυσιν. παντάπασιν ἄγρυπνος, ἐντὸς τῶν εἴκοσιν ἡ θέρμη ἐμαλάχθη.
H ἄποτον τὸ ἀπὸ κρίμνου. ἀλλ' ὅ γε ἀπὸ μήλων ὁμοῦ. καὶ σίδης χυλός. καὶ φακοῦ πεφωσμένου ψυχρός. καὶ ἀλεύρου πλύμα ἑφθόν. ψυχρὸν. λεπτὸν ῥύφημα. ἐπῆλθεν. 89 Τῶν κναφέων τοῖσι βουβῶνες ἐφυματοῦντο σκληροὶ καὶ ἀνώδυνοι. καὶ περὶ ἥβην καὶ τράχηλον ὅμοια μεγάλα. πυρετὸς ἔμπροσθεν δέκα. βηχώδεες ἀπὸ ῥηγμάτων. τρίτῳ μηνὶ ἢ τετάρτῳ γαστὴρ

tum purgans epotum profuit, ſed vinum nigrum & panis in cibo, balneis abſtinere, vngi & vnctum confricari non admodum fouere, neque multo igne, ſed moderato. 81 Quos fluxiones in oculos tenues & diuturnæ vexant, ſi maturæ per nares prodierint, iuuantur. 82 Quibus prægnantibus ex caſu, aut conuulſione, aut ictu, labores contingunt, ferè intra triduum apparet num abortum facturæ ſint. 83 Teſimi coniugi poſt epotum trigeſimo die vltro medicamentum abortum faciens, dolor contigit, vomitus multorum bilioſorum, pallidorum, porraceorum, nigrorum. Vbi bibiſſet tertio die conuulſio prehendit, linguam commanducabat. Quarto die ad eam ingreſſus ſum, lingua erat nigra, magna, oculorum album, rubrum. Quarto ſub noctem mortua eſt. 84 Pythocles aquam ægrotantibus & lac multa aqua permixtum exhibebat, & renutriebat. Pernionum medela eſt ſcarificatio, tepefactio, ita vt pedes quàm maximè igne & aqua excalfacias. Oculis nocet lens, itidemq́ poma dulcia & olera. Lumborum aut coxendicis, aut crurum dolores ex laboribus obortos, aqua marina calida & aceto perfundere oportet, & intincta ſpongia fouere, & lanis deligare. Origanum lippientibus & dentibus potu exhibitum nocet. 85 Puellam quæ ex abrupto loco decidit, vox defecerat, corporis iactatio detinebat, vomitus ſub noctem adfuit, ſanguis copioſus ex aure ſiniſtra in quam impegerat, effluxit. Mulſam non niſi ægrè abſorbebat, ſtertor detinebat, crebra ſpiratio velut in morientibus aderat, venæ frontis diſtendebantur, decubitus erat ſupinus, pedes calidi, febris multa, interdum acuta, animo erat maximè conſternato, ſeptimo die vox erupit, leuiter incaleſcebat, ſuperſtes euaſit. 86 Oniſantidi per æſtatem humeri dolore ex abſceſſu detento, corpus & humerum quàm diutiſſimè mari madefacere contulit, ſimul per tres dies vinum album, aquoſum, in mari decumbentem bibere, in eoq́ meiere. 87 Fullo in Syro phrenitide correptus, poſt vſtionem cruribus tremulis fuit, corpore velut à culicibus compuncto, oculus erat magnus, motus exiguus, vox fracta, clara tamen, vrina pura abſq; ſedimento. Animaduertendum eſt num idcirco quod per ferulaginem aluus ſubducta eſt, decimo octauo die morbus remiſit, & abſq; ſudore diſparuit. 88 Eodem modo Nicoxeno Olynthi ſeptimo die morbus abſq; ſudore remittere videbatur, ſorbitiones aſſumebat, vinū, vuā inſolatam. Ad eū decimo ſeptimo die ingreſſus ſum, lingua ardens, calor forinſecus non admodum vehemens erat, corporis ſumma exolutio, vox fracta adeò vt nō niſi ægrè exaudiretur, clara tamē, tempora collapſa, oculi concaui, molles pedes & tepidi, ad lienem diſtentio. Infuſum per clyſterem non admodum admittebat, verum reſiliebat, ſub noctem ſtercus prodiit coactum, paucum, & nonnihil ſanguinis, opinor ex infuſo. Vrina pura erat, ſplēdida, decubitus ſupinus, crura diducta ob exolutionē, nihil prorſus dormiebat, intra vigeſimū diem calor cōquieuit. Potus erat aqua in qua farina craſſior macerata fuerat, ſed & ſimul pomorum aut mali punici & lētis toſtæ ſuccus frigidus, ac farinæ lotura cocta, frigida, pro tenui ſorbitione eſt exhibita, & ſuperſtes euaſit. 89 Fullonibus tubercula in inguinibus dura & ſine dolore exorta ſunt, circaq; pubem & collum magnitudine ſimilia erant, febris antea per decē dies tenuerat, tuſſi ex ruptionibus conflictabantur. Tertio menſe aut quarto venter

contabuit, caloreſ ſuperuenerunt, lingua arida, ſitis & alui deiectiones moleſtæ aderant mortui ſunt. 90 cholera morbus ex carnis eſu contrahitur, præcipuè verò ſuillæ crudioris, ex cicere, viniq́ue odorati veteris ebrietate, inſolatu, ex ſepiæ eſu, locuſtarum & gammarorum, olerum, maximeq́ue porri & ceparum. Quinetiam & ex lactucis coctis, braſſica, lapatho crudiore, & ex bellariis, dulciariis, pomis, cucumere, pepone, & potione quæ ex vino & lacte miſtis conficitur (οἰνόγαλα vocatur) eruo, polenta recenti. Æſtate magis cholera morbus & febres intermittentes vigent, & quibus horrores ſuccedunt. Hæ interdum malignæ fiunt, & ad morbos acutos deueniunt. Sed & ab his cauere oportet. Huiuſmodi autem morbos præcipuè quintus dies & ſeptimus & nonus indicant, præſtat verò ad decimum quartum vſque cautum eſſe. 91 Pherecydæ poſt brumam noctu lateris dextri dolor, etiam antea conſuetus, ceſſauit, pranſus eſt, egreſſus horruit, febris ſub noctem inuaſit, doloris expers fuit, tuſſicula quadam ſicca vexabatur. Vrinæ non multæ, ſedimentum copioſum. Per initia ramentoſa, læuia, diuulſa, poſt quatuor verò dies turbida ſubſidebant, & vrina non decolor, ſedimentum habebat, neque in matella collectio apparebat, vbi refrixiſſet. Tertio die ſponte aluus ſubiit, quarto, parata glande, ſtercoracea & biliosa deiecit, liquidus erat humorum affluxus, ſomnus ad noctem non admodum, verùm de die aliquantulum dormiebat, ſitis non erat vehemens, cutis circa frontem & reliquum corpus mollis ſemper eminebat, febris ad manus contactum cum aliquo madore ſuperata videbatur, pulſus in fronte admodum obſcurus erat. In corporis conuerſionibus & omnibus alui deiectionibus venarum grauitas aderat, pauco tempore per totum morbum doloris expers fuit, ab exordio anxius, paulatimq́ue vomebat. Septimo die ex ſubdita glande ter deiecit, biliosum & ſtercoraceum, liquidum admodum & pallidum, iamq́ue nonnihil ſubdelirabat, interdumq́ue circa frontem exiguus mador aderat. Veſtem ſtragulam in faciem conijciebat, oculos fruſtra, nõ ſecus ac ſi quid intueretur, conuertebat, ruſuſq́ue claudebat, ſuaq; ſtragula abiiciebat. Nono die ſudor mane obortus ad pectus vſque, ad mortem perſeuerabat, & febris ac delirium intendebatur, plurimus circa frontem ſudor, ac veluti dirus quidem, coloreq́ue admodum albo. Cutis verò ſub pilis variis notis compuncta erat, præcordia dextra in tumorem ſublata, ex ſeſe biliosum demiſit. Octauo die veluti culicum morſus apparuerunt, ante exitum tuſſi reiecit veluti ex muco concretos fungos, pituita alba circumuolutos. Exſcreabat autem etiam antea exigua, alba, lactea. 92 Poſt cœnam per ſomnum quidam horrore correptus, mane ſurrexit capitis grauitatem ſentiens, horruit, vomuit, capitis grauitate laborabat, ſub noctem remiſit ferè ad meridiem vſque, ruſus inhorruit, noctem moleſtè tulit. Poſtero verò die febris acuta inuaſit, capitis vehemens dolor, multæ bilis vomitio quæ maxima ex parte porracea erat, ceſſarunt omnia, ſub noctem ſomnus, mane perfrigerabatur, ſudor paruus & mador plurima ex corporis parte dimana-

ξυνετάκη. θέρμαι ἐπεγένοντο. γλῶσσα ξηρή. δίψα. ὑποχωρήσιες ἐχέτω, χαλεπαί. ἀπέθανον. A 90 Τὰ χολερικὰ ἐκ κρεωφαγίης. μάλιστα δὲ χοιρείων ὠμοτέρων, καὶ ἐκ ἐρεβίνθων. καὶ μέθης οἴνου ὀδμώδεος παλαιοῦ. καὶ ἡλιώσιος. καὶ σηπίης καὶ καράβων τε καὶ ἀστακῶν, καὶ λαχανοφαγίης μάλιστα δὲ πράσων καὶ κρομμύων. ἔτι δὲ θριδάκων ἑφθῶν. καὶ κράμβης, καὶ λαπάθων ὠμοτέρων. καὶ ἀπὸ πεμμάτων, καὶ μελιτωμάτων. καὶ ὀπώρης. καὶ σικύου B πέπονος. καὶ οἰνογάλακτος. καὶ ὀρόβων. καὶ ἀλφίτων νέων. μᾶλλον ἐν θέρει τὰ χολερικά. καὶ οἱ διαλείποντες πυρετοί. καὶ οἷσι φρίκαι ἐπιγίνονται, οὗτοι ἔστιν ὅτε κακοήθεες γίνονται, καὶ ἐς νοσήματα ὀξέα καθίστανται. ἀλλ' εὐλαβεῖσθαι χρή. μάλιστα δὲ τὰ τοιαῦτα νοσήματα ἡ πεμπτὴ καὶ ἡ ἑβδόμη καὶ ἡ ἐνάτη δηλοῦσι. βέλτιον δὲ μέχρι τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης φυλάττεσθαι. 91 Φερεκύδη μετὰ ἡλίου τροπὰς C χειμερινὰς τῆς νυκτὸς, πλευροῦ δεξιοῦ ἄλγημα, καὶ πρότερον εἰθισμένον ἔληξεν. ἠρίστησεν, ἐξελθὼν ἔφριξε, πυρετὸς ἐς νύκτα, ἀνώδυνος, βηχίον ῥέον τι ξηρόν. οὖρα οὐ πολλά. ὑπόστασις πολλή. ξυσματώδεα, λεῖα, διεσπασμένα, ἀπ' ἀρχῆς. μετὰ δὲ τέσσαρας, θολερὰ ὑφίστατο. καὶ τὸ οὖρον οὐκ ἄχροον ὑπόστασιν ἔχον. καὶ τὸ σύστημα οὐκ ἐφαίνετο ἐν τῷ χερνιβίῳ. ψυχθείσης, D τριταίῳ αὐτομάτη κοιλίη ὑπῆλθε. τετάρτῃ βαλάνου γενομένου, κοπρώδεα καὶ χολώδεα διεχώρησεν. ὑγρὰ. περίρροος. ὕπνος ἐς νύκτα οὐ πάνυ. ἡμέρης δὲ τι ἐκοιμᾶτο. δίψα οὐ σφοδρή. τεταρταίῳ μάλιστα ἐς νύκτα, δέρμα περὶ μέτωπον, καὶ τὸ ἄλλο μαλθακὸν ὑπέφερεν αἰεί. πυρετὸς ἐκρατεῖτο πρὸς χεῖρας, καὶ ὑπεπίεζεν. ἄδηλος σφυγμὸς σφόδρα ἐν μετώπῳ φλε- E βῶν βάρος, ἐν τῇσιν ὑποστροφῇσι, καὶ ἐν τῇσιν ὑποχωρήσεσι πάσῃσιν. ὀλίγον χρόνον διὰ παντὸς, ἀνώδυνος ἀπ' ἀρχῆς. ἀσώδης, καὶ κατὰ μικρὸν ἤμει. ἑβδόμῃ ὑπὸ βαλάνου ὑπεχώρησε τρὶς, χολώδεα καὶ κοπρώδεα, ὑγρὰ σφόδρα καὶ ὠχρόν. καὶ ἤδη τι ὑποπαρέκρουσε. καὶ νοτὶς ἐπ' ὀλίγον ἔστιν ὅτε περὶ μέτωπον. τὸ ἱμάτιον ἐπὶ τὸ πρόσωπον. τὰ ὄμματα διαχειρὴς ὡς ἐπί τι βλέπων ξυνέστρεφε. καὶ πάλιν κατέμυεν. αὐτὸ τὸ F ἱμάτιον ἀπέβαλεν ἐνάτῃ. ἱδρὼς πρωῒ ἀρξάμενος μέχρι στήθεος διετέλει, ἕως ἐτελεύτησε. καὶ ὁ πυρετὸς ἐπέτεινε. καὶ ἡ παράληρησις. περὶ μέτωπον πλεῖστος ἱδρώς. καὶ οἷον δεινὸν μὲν ἢ ἔκλευκον. τὸ δέρμα διὰ τὸ ὑπὸ τὰς τρίχας ἐστιγμένον. ὑποχόνδριον δεξιὸν ἐπηρμένον. ὑφῆκεν ἐφ' ἑωυτῷ χολῶδες. ὀγδόῃ ὡς ὑπὸ κωνώπων ἀναδήγματα. πρὸ τῆς τελευτῆς ἀνέβη- G ξεν, οἷον ἐκ μύξης, μύκητα ξυνεστηκότα λευκῷ φλέγματι περιεχόμενα. ἐπεχρέμπτετο δὲ καὶ ἔμπροσθεν σμικρά. λευκά. γαλακτώδεα. 92 Μετὰ τὸ δεῖπνον ἐν τῷ ὕπνῳ ἔφριξε. πρωῒ ἐξανέστη καρηβαρικός. ἔφριξεν ἀπήμεσε, κεφαλὴν ἐβαρύνετο. ἐς νύκτα ἀνῆκε μέχρι μέσου ἡμέρης ἐπιεικῶς. ἔφριξε πάλιν, νύκτα χαλεπῶς. τῇ δ' ἐπιούσῃ ἡμέρῃ, πυρετὸς ὀ- H ξύς. κεφαλῆς σφάκελος. ἔμετος χολῆς πολλῆς. ἡ πλεῖ-

στη πρασοειδής. ἔληξε πάντα. ὕπνος ἐς νύκτα. πρωῒ περιέψυκτο. ἱδρώτιον. νοτὶς ἐπιπολὺ τοῦ σώματος

τος νυ.

A πρὸς τὸν σπλῆνα. τῇ χειρὶ ἐδείκνυεν ὀλίγον χρόνον, ξύστρεμμα ἀνώδυνον. παραχρῆμα ἐμαράνθη. ἐς νύκτα ἄγρυπνος, περὶ ἀγορὴν προσφωνέειν. πυρετός. ἄση. σκοτώδης. στρόφος. κεφαλῆς ὀδύνη. ἔμετος πρασοειδής, λεῖος, γλίσχρος ὡς φλέγμα. περὶ δυσμὰς ἔληξε πάντα. ἱδρὼς κεφαλῆς, τραχήλου, ὑπεχώρησε μετὰ τὸν ἔμετον κοπρώδεα. ὑγρά. χολώδεα. οὔτε μέλανα. οὔτε ἐπαιόχθα. B νύκτα μετρίως. καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέρην. ἐς νύκτα πάλιν ἄγρυπνος. ἔμετος ὄρθρου ὁμοίως καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέρην ἄνευ ἄσης. τῆς δὲ κεφαλῆς, μετὰ τὸν ἱδρῶτα, ἔληξαν αἱ ὀδύναι. ἐς τὴν ἑσπέρην πάντα ἐχάλασεν. ἐνάτῃ οὐκ ἔτι ἤμεσεν. ἐθερμάνθη μᾶλλον. τοῖσιν ἄλλοισιν οὐκ ἐδόκει πυρεταίνειν. αἱ ἐν κροτάφοισιν φλέβες ἐπήδων. ἀνώδυνος πάντων. δίψος ἦν αἰεί. ἐνάτῃ ἐπὶ θᾶκον ἀνα- C στάς, ἐλειποψύχει σφόδρα. ὑπεχώρησε πρὸς βάλανον ξυσμάτια μέλανα χολώδεα. χρῶμα κοπρῶδες ὅσον ἀπέσταξεν. ἡ φωνὴ κεκλασμένη. ἐν τῇσιν ὑποστροφῇσι βαρύς. ὀφθαλμοὶ κοῖλοι. δέρμα μετώπου περιτεταμένον. ἄλλως, εὔπνοος, κόσμιος. πρὸς τοῖχον τὰ πλεῖστα ἀπεστραμμένος ὑγρὸς ἐν τῇσι κλίσεσιν. ἐπικεκαμμένος. ἀτρεμίζων. γλῶσσα λευκή. λείη. περὶ δὲ τὴν δεκάτην καὶ μετὰ, οὖρα ἐρυθρὰ τὰ κυκλώδεα. ἐν μέσῳ σμικρὸν D λευκόν. δωδεκαταίῳ πρὸς βάλανον ὅμοια ἀπέσταξε χολώδεα καὶ ξυσματώδεα, μετὰ τὸ βαλάνιον, λειποψυχίη. ἔπειτα τὸ στόμα ἐπεξηραίνετο. διεκλύζετο αἰεί. καὶ εἰ μὴ σφόδρα ψυχρὸν ἦν θερμὸν ἔφασκεν εἶναι τῆς χιόνος ἐπιεικῶς. εἶτα δίψα οὐκ ἐνῆν. τὸ ἱμάτιον αἰεὶ ἀπὸ τῶν στηθέων ἀπεώθει. τὴν χλαμύδα χλιαίνειν οὐκ εἴα. τὸ πῦρ E πόρρω καὶ σμικρόν, γνάθων ἀμφοτέρων ἔρευθος. μετὰ ταῦτα ἄκρητις ἀνεθερμαίνετο μίαν ἢ δύο ἡμέρας. καὶ ἔληξεν.

uit circa lienem exiguo tempore manu indicabat duritiem doloris expertem quæ confeſtim euanuit, ad noctem peruigilio torquebatur, ſub cõcionis tempus febris ingraueſcebat, anxietas aderat cum tenebricoſa vertigine, inteſtinorum & capitis dolor vomitus porraceus, læuis, velut pituita glutinoſus, ſub Solis occaſum cuncta ceſſarunt cum capitis & colli ſudore. Poſt vomitionem ſtercoracea, liquida, bilioſa deiecit, neque nigra, neque abſurda, per noctem & poſterum diem moderatè habuit, ſub noctem iterum peruigilio laborauit. Vomitus ſub crepuſculum cœpit, ſimiliterque poſtero die tenuit, abſque anxietate fuit. Capitis autem dolores poſt ſudorem ceſſarunt, ſub veſperum cuncta relaxarunt. Nono die non amplius vomuit, ſed magis incaluit, reliquis febris expers videbatur, temporum venæ pulſabant, omninò doloris expers fuit, ſitis ſemper aderat. Nono die vbi ad ſellam ſurrexiſſet vehementer animo deficiebat, ex immiſſa glande paucula ſtrigmenta deiecit, nigra & bilioſa, quicquid inde deſtillauit colorem ſtercoris habuit, vox fracta, dum ſe conuerteret grauis, oculi caui, frontis cutis circumtenſa, alioqui facile ſpirabat, compoſitus erat, ad parietem plurimùm conuerſus, in decubitu mollis, incuruus, quieſcens, lingua alba, læuis. Ad decimum diem poſteaq; vrinæ circumquaque rubræ, in medio exiguum quiddam album habentes. Duodecimo ex glande ſubdita ſimilia deſtillabant, bilioſa & ſtrigmentoſa, poſt glandem animi defectio, poſtea os reſiccabatur, colluebat ſemper, ac niſi admodum frigida eſſet aqua calidam eſſe dicebat, quæ prope frigore ad niuem accederet, poſtea ſitis non aderat. Veſtem ſemper à pectore repellebat, tunicam calefieri nolebat, ignis procul iſque exiguus erat, maxilla vtraque rubuit. Poſt hæc linguam inarticulatam habuit, diem vnum aut duos recaleſcebat, defecit.

71 τῷ Καλλιμέδοντι] Aliter paulò repetitur hæc hiſtoria lib. 5. Epid.

74 [illegible]] Iſtud quoque repetitur lib. 5. Epid. [illegible] autem ad curationis conſilium retuli, vt ad fluxionis impetum inhibendum & coercendum, alumen Ægyptium per initia rectè adhiberi poſſit. Ideoque ἐν ἀκμῇ vitioſè pro ἐν ἀρχῇ legitur. Poteſt etiam ad hiſtoriam referri, vt ad cohibendam per initia fluxionem alumen accommodatum fuerit. Interpretes aliter ſumpſerunt. Caluus [illegible] legiſſe videtur, & τὸ ἅλα, pro αὐλου, vitioſa quædam exemplaria ſecutus. Sic & ἐπιλαβόντος meliùs quàm ἐπιβαλόντος legitur.

F 75 εὐτυχίδῃ] Repetitur etiam lib. 5. epid. Significat autem choleram morbum in cruribus neruorum diſtentionem attuliſſe in eamq; deſiiſſe, ita vt ἐπὶ τῶν σκελέων ἐς τετανώδεα legendum ſit, vt lib. 5. Epid. aut ἐπὶ τὰ τῶν σκελέων. Nam quæ vulgata eſt lectio, ἐπαῦσα τῶν σκελέων τετανώδεα ἔληξεν, tandem crurum diſtentiones ceſſaſſe ſignificat. Choleræ autem morbi intenſionem ſignificant ſuræ muſculorum conuulſiones, ac crebræ totius neruoſi generis contractiones, vt ſcripſimus lib. 5. Epid.

οὐλὴ δὲ ἐκ τῶν σιδίων] Vulgatam & omnium codicum fide conteſtatam lectionem ſecutus ſum. In cholera namque morbo mali granati ſuccus aut ſpinæ Ægyptiæ, plurimum confert ad ventriculum roborandum. Meliùs autem σίδιον legitur, quòd σίδη Hippocrati punicum malum dicatur: σίδιον verò mali punici putamen & corticem, ὃ [illegible] Dioſcoridi ſignificet. Cuius etiam decoctum in huiuſmodi morbo ritè exhiberi poteſt. Quidam ἐκ τῶν [illegible] ex lib. 5. Epid. legunt, vnde lectionem iſtam defluxiſſe ſatis conſtat.

G 76 ἰκτερώδεα] Locus haud dubiè corruptus videtur, ſatiſque apparet ὑδρωπιώδεα legendum ex libro 5. Epidem. vbi iſta repetuntur, vt mirum videatur interpretes id non animaduertiſſe. Caluus ἰκτερώδεα legit & antecedentibus iunxit. Idem quoque hic [illegible] omiſit quod omnibus codicibus conteſtatum eſt, præcipuuſque in aquæ inter cutem curatione ſcopus videtur.

77 οὐδὲν κάτω ὑπέμενεν] Videtur vulgaris eſſe locutio quam proximè aſſecuti ſumus, nihil infra ſuſtinebat. Quod de aluo lubrica admodum effertur, vt nihil infra ſubſiſteret, vt verterunt interpretes. Mihi verò potiùs de eo dici videtur qui nullum remediorum genus, neque clyſteres, neque glandes per inferiora admitteret.

[illegible]] A πιέζομαι deductum, premi, vexari, & afflictari ſignificare videtur, vt πιεσθεὶς πολέμῳ apud Herodotum bello vexatus dicitur, & Heſychio πιεζόμενος θλιβόμενος exponitur. Idem enim πιέζεσθαι quod πιέζειν ſignificat. Indicare autem hîc videtur corpus labore diuexatum, preſſum, aut inedia maceratum, quod πιέζεσθαι [illegible] interdum ſignificet, & πιέζεσθαι λιμῷ, νόσῳ, συμφορῇ dicitur, pro fame laborare, morbo & calamitatibus vexari, opprimi. Indicatur autem obiter in deſtillationibus in- H ediam & cibi parcitatem plus quam medicamentum ipſum valere, quod etiam in dies experimur.

78 Τιμοχάρει] Paulò aliter repetitur hoc exemplum lib. 5. Epid.

79 ὁ τοῦ Καλλιμέδοντος] Repetitur etiam hoc exemplum paulò aliter lib. 5. Epid.

80 τῷ μαγείρῳ] Repetitur etiam lib. 5. Epid paulò aliter.

81 ἐν ἰσχίοισι] Iſtud ad curationis conſilium referri poteſt, eſtque eorum quæ ſponte fiunt & naturæ impetu, & ad humorum noxiorum deriuationem ſpectant, clariſſimum exemplum.

82 [illegible]] Iſtud ſanè diligenter nobis animaduertendum eſt, ne quoluis intra partionis tempus labores tanquam legitimos aut ſtatos reputemus, noſtriſque remediis ſolicitemus, quod temerè nimis obſtetricandi imperitæ mulieres faciunt, ſed eque fœtum perdunt. [illegible] autem hic dicuntur labores qui toto geſtationis tempore circa fœtum fiunt, vt lib. 2. & 6. Epid. illud verò [illegible] appoſitè (ni fallor) ad ſequentia magis accommodatur, etſi omnes interpretes cum exemplaribus [illegible] legunt, & leues labores intelligunt. A

83 [illegible]] Sic legunt exemplaria recondita manu ſcripta & publicata, etſi vitioſè pro [illegible], quæ ſecuti ſumus ob pluralitatem. Quædam etiam [illegible], quæ vera eſſe lectio videtur, & quam ſecutus eſt Caluus. [illegible] autem [illegible] dici videtur medicamentum poſt trigeſimum diem conceptum excutiens & abortum faciens, aut circa trigeſimum ætatis annum exhibitum, vt libr. 5. Epidem. vbi hoc exemplum paulò aliter repetitur, [illegible] ſcribitur, vbi & nomen etiam reticetur.

[illegible]] [illegible] etiam ex quibuſdam exemplaribus manu ſcriptis addidit Caluus.

84 [illegible]] Idem repetitur lib. 5. ſed mutato ordine quem etiam retinet Caluus.

[illegible]] Idem etiam repetitur lib. 5. Epid.

[illegible]] Repetitur etiam libr. 5. Epidem. verùm vtrobique ſuſpecta eſt lectio. [illegible] autem vitioſè pro [illegible] habent omnia ferè exemplaria. Hanc autem ſequuntur lectionem quidam, vt oculos aqua aut igne quàm maximè calefacere eos lædat, vt diximus lib. 5. Epid.

[illegible]] Paulò etiam aliter repetitur lib. 5. Epid.

[illegible]] [illegible] pro [illegible] legitur lib. 5. Epid.

85 [illegible]] Hoc exemplum paulò aliter ſcribitur lib. 5. Epid.

86 [illegible] Quædam exemplaria [illegible] habent. Ad humeri autem dolorem ex abſceſſu aquæ marinæ balneum in eaque longam moram conſulit, ad partes laxas, imbecillas corroborandas & confirmandas, non ſecus ac ſæpè ſolemus luxatis aut ex vulnere debilitatis membris ad robur conciliandum, balneorum naturalium, præcipueque aluminoſorum & ſulphureorum perfuſionem imperare. C

87 [illegible]] Sic legunt omnia quæ adhuc videre licuit exemplaria tum manu ſcripta tum publicata. Quæ lectio tamen mihi valde ſuſpecta eſt, & [illegible] malim, vt corpus culicum puncturis & morſibus afflictum & profligatum, hoc eſt vndique compunctum ſignificaret, vt [illegible] verberibus afflictus & perdomitus dicitur.

[illegible]] Hic [illegible] vox fracta & eliſa dici videtur, quæ ex reſiccatione aut organorum voci deſtinatorum conuulſione, eliſo quodammodo in faucibus ſpiritu eſt interciſa & interrupta. Poteſt etiam intelligi vox vitiata, peruerſa, non rauca & exaſperata, ſed eliquata & claro aut defæcato ſono expreſſa, qualis acuta, reſiccationis & contentionis indicio, vt in phreniticis. Sic [illegible] in Cois Præſagiis damnantur, voces confractæ, ex vocis organorum conuulſione aut reſolutione præſertim ſi vires ſint acciſæ & exolutæ, vt paulò poſt in Nicoxeno & Pherecyde. D

[illegible]] Thapſiam ferulaginem paſſim vocat Aurelianus. Radicis autem tum corticem tum ſuccum purgandi vim habere ſcribit † Dioſcorides, & lacteo eius ſucco ex aqua mulſa poto bilem tum per ſuperiora, tum per inferiora educi. Quia verò vſtionis mentio facta eſt, non malè quis ſuſpicetur [illegible] pro [illegible] ſupponi debere.

† *Cap. 17. Lib. 4.*

88 [illegible]] Sic ferè omnia exemplaria legunt. Recondita tamen, [illegible] habent, quæ ſecuti ſumus cum interpretibus.

[illegible]] Suſpicor vitiatam eſſe lectionem, etſi omnibus exemplaribus tum manu ſcriptis, tum publicatis eſt conteſtata. Apparet enim eſſe legendum [illegible], aut [illegible], vt crura diducta, aperta, diſparata & diuaricata ſignificet, quod virium exolutarum & diſiectarum maximum eſt indicium. [illegible] dicuntur in Prognoſt. etſi paſſim [illegible] vitioſè & [illegible] ſcribitur.

[illegible]] Sic legunt exemplaria omnia. Nos tamen interpretes ſecuti ſumus, & [illegible] legendum exiſtimamus. Alioqui [illegible] huiuſmodi potiones ingratas aut inutiles ægroto fuiſſe ſignificat. E

89 [illegible]] Aliter repetitur lib. 5. Epid. hæc hiſtoria.

90 [illegible]] Repetuntur iſta aliter lib. 5. Epid. Caraborum autem & aſtacorum nomen retinere potuimus ex Plinio, qui hoc in cancrorum genere recenſet. Sed carabum locuſtam †† Gaza, & aſtacum gammarum apud Ariſtotelem vertere mauult.

†† *Lib. 9. cap. 31.*

91 [illegible]] Exemplaria omnia manu ſcripta cum Aſulano [illegible] legunt, vt & Italica, vt ex Caluo videre eſt. [illegible] autem [illegible] nouè & inſolenter admodum ſedimenta dicuntur glabra, læuia, rara, hoc eſt non cohærentia, nec inter ſe coniuncta, ſed diſparata & diſſoluta.

[illegible]] Hunc locum indicare videtur Galenus Comm. 3. in lib. 6. Epid. aliterque legiſſe, [illegible]. Vbi primùm animaduertendum [illegible] dici Galeno, aliis [illegible], & ab interpretibus ſumi pro manuū ablutione & aqua qua manus in ſacrificiis eluebantur, quæ communis eſt huius vocis notio, cùm tamen vas potiùs hic ſignificare videatur, vt & apud Homerum Il. [illegible]. Ibi enim vas indicatur [illegible] aut [illegible] ab aliis dictum, Latinis Prolubrum aut pollubrum citante Nonio ex Liuio, qui Homeri Odyſſæam verterat. Idem etiam pollubrū Latinè dici Trullam indicat, vt non malè hic trulla pro matella exponatur in quam ventris onus deponitur. Sic Martialis lib. 9. F

Clinicus Herodes trullam ſubduxerat ægro.

Athenæus lib. 9. Atticos [illegible] dixiſſe ſcribit. At certè vt hic manifeſto vas indicatur, ita & pro matella in quam vrina deponitur ſummè notius eſt quam vt demonſtratione indigeat. Significatur autem vrinam in matella depoſitam returbidam, nihil ſedimenti dum effunderetur reliquiſſe, neque collectionem vllam aut concretionem in fundo apparuiſſe, ſed ſedimenta ipſa per vrinæ corpus ſparſa & conturbata ſimul quoq; effuſa fuiſſe. Quod certè magnam humorum tum agitationem, tum inæqualitatem, tum etiam naturæ perturbationem denotabat. Galenus certè cum affirmatione hunc locum legit, etſi negationem addunt exemplaria omnia. Et quamuis illud [illegible] Galeni lectioni ſuffragari videatur. Id tamen plerumque in huiuſmodi returbidis vrinis apparet, vt per vrinæ corpus diſperſa ſedimenta vna cum humore effundantur, nondum concoctis aut ſecretis à natura humoribus, & adhuc vigente humorum & naturæ perturbatione. Quòd ſi Galeni lectionem ſequamur, indicabitur in matula concretionem quandam velut ſedimentum, aut enæorema quoddam apparuiſſe, quod imperfectæ concoctionis rudimenta quædam præ ſe ferebat. Atque in eam notionem ſumpſiſſe videtur [illegible] in Exegeſi Galenus, huicq; loco tacitè ſuppoſuiſſe, cùm ſcribit, [illegible]. His enim poſtremis verbis calculi ſignificationem aut toſi lib. 6. Epid. rectè ſubintelligi, reliquas verò ſignificationes huic loco probè conuenire indicare videtur. G

[illegible]] Significat liquidum fuiſſe humorum affluxum, quo totum corpus veluti per [illegible] quandam depoſito per aluum onere repurgaretur, non ſecus ac [illegible] vocauit lib. 1. Epid. H

[illegible] legiſſe videntur Interpretes. Hic autem [illegible] veluti eminere, extare, ac ſe ſuſtollere ſignificat, quod rugata cutis contracta & demiſſa videatur. Prætendi dixit Caluus.

[illegible]] Significat febrem ad manus contactum remiſſam & fractam viſam fuiſſe, quod mador indicauit, & temporum demiſſa pulſatio, ex cuius magnitudine febris vehementiam antea ſæpè ſignificauit. Aliter tamen legit Caluus.

[illegible]] [illegible] ſunt deluti ex oculis augutia. Significat autem ſæpe fruſtra oculos conaccuiſſe, velut oculorū aciem intentans, rurſuſque clauſiſſe. Illud autem [illegible] etſi de nictatione intelligi poteſt, non temere tamen ad oculos humi defixos referri videtur, quo proprius deiectum denotet, non ſecus ac Heſychio [illegible] (hoc eſt oculos in terram defige, aut inclinata facie deſpice) exponitur, etſi [illegible] vitioſè ſcribitur.

ora-

A ἰκταῖος ἱδρὼς] Iſtud ad ſequentia retuli meliores codices ſecutus. Caluus ἰκταῖος omiſit, quod ſanè ſuſpectum eſt. Sudorem autem mortem denunciantem & exitium ſignificare videtur, ſuperiores partes tantum, frontem & pectus affligentem, & graueolentem.

τὸ δέρμα δὲ] ἰσιγμῶν habent omnia ferè exemplaria tam manu ſcripta quam publicata. Sed ex fidelioribus ϛιγμῶν lego cum Cornario. Significat autem capitis cutem variis notis compunctam fuiſſe, ac punctis diſtinctam & veluti variegatam, notiſque ſeu variis maculis notatam, vnde & κατάστικτος ποικίλος Heſychio exponitur, & κατάστικτοι καὶ ποικίλοι οἱ ὄφεις dicuntur ſerpentes maculis variis ſeu punctis diſtincti, veluti maculoſum anguem dicit Virgilius Georg. 3. & κατάστικτος χιτὼν tunica varia ſeu variegata Polluci dicitur. Qua fortaſſis notione ϛιγμῶν δέρμα variegatam aut variam cutem ſignificare poteſt. ϛίγματα verò dicuntur apud veteres punctis variata ſuperficies & punctorum maculis decolorata. Et Heſiodus in aſpide ϛίγματα vocat puncta ſeu maculas quibus diſtincti ſunt ſerpentes ac veluti compuncti.

B 92 καὶ τὸ δεῖπνον] Non eſt dubium quin alterius hiſtoriæ ſit exordium, refragantibus tamen omnibus ferè exemplaribus.

κεφαλῆς σφάκελος] Hîc σφάκελος admodum impropriè ſumi videtur pro vehementi & intenſo capitis dolore. Poſt enim capitis grauitatem ſæpiùs repetitam & auctam ex febris intenſione, capitis dolor vehemens exortus eſt. Et Heſychio σφάκελος ὁ ἄμετρος ... καὶ ὁ μετὰ σπασμοῦ τῆς χολῆς ... exponitur, & σφακελίζει ... Varino quoque σφακελίζειν eſt ... μετὰ σπασμοῦ.

ἐπεοικότα] ἀπεοικότα legendum videtur contra tamen omnium codicum fidem, neque abſurda, incongrua, aut diſſentanea. ἐπεοικότα tamen etiam tolerari poteſt, vt etſi neque nigra eſſent, neque conuenientia tamen.

ἱκταῖος ἐπὶ θάκον] Exemplaria omnia manu ſcripta θᾶκον vitioſè legunt pro θάκον, vt antea, aut θῶκον quomodo legunt publicati codices.

βόρβορος κοπρώδης] Significat quicquid per glandem ſubditam demiſſum fuit ſtercoraceum fuiſſe & ſtercoris colorem habuiſſe. ἀπέσταζεν autem appoſuit, vt & paulò poſt, de eo quod per liquefactam glandem effluxit ac veluti deſtillauit.

C καὶ τὸ βαλάνιον] Sic habent exemplaria omnia: βαλάνου tamen legere malim cum Cornario, vt ſit quod antea ἐπὶ θῶκον ἀναστὰς ἀπεψύχη.

ἢ χιὼν ἐπιεικέως] Iſtud ſanè ſuſpectum videtur etſi ea in lectione conſentiunt omnia exemplaria. Cornarius ægrum leniter niuem guſtaſſe ſumpſit, quod ferè ſonat phraſis. Caluus certè aliter. Mihi verò hæc phraſis, etſi inſolens eſt, ita accipi poſſe videtur vt calidam exiſtimaret aquam quæ prope ad niuis frigiditatem accederet, fereque niuis frigus attingeret. Quòd ſi τῇ χιόνι ἐπιεικέως legas, potes ad membrum ſuperius referre, vt calidam exiſtimaret aquam niſi ad niuis inſtar valde eſſet frigida.

93 Ἀνδροθάλει ἀφωνίη. ἄγνοια. παραλήρησις. παυθέντων δὲ τουτέων περιῆν ἔτεα συχνά. καὶ ὑποστροφαὶ
D ἐγίνοντο. ἡ γλῶσσα διετέλει πάντα τὸν χρόνον ξηρὴ, εἰ μὴ διακλύσαιτο. διαλέγεσθαι οὐχ οἷός τε ἦν. καὶ σφόδρα πικρὴ ἦν τὰ πολλά. ἔστι δ' ὅτε καὶ περὶ καρδίην ὀδύνη. φλεβοτομίη ἔρυσε ταῦτα. ὑδροποσίη. μελίκρητον. ἐλλέβορον ἔπιε μέλανα. χολώδεα οὐ διῄει. ἀλλ' ὀλίγα. τέλει δὲ χειμῶνος κατακλιθεὶς, ἐξ ἑωυτοῦ ἐγένετο. καὶ τὰ τῆς γλώσσης παθήματα ὅμοια. θέρμη λε-
E πτή. γλῶσσα ἄχροος. φωνὴ περιπλευμονική. ἀπὸ τοῦ στήθεος τὸ ἱμάτιον ἀπέρριπτε. καὶ ἐξάγειν ἑωυτὸν ὡς οὐρήσοντα ἐκέλευεν. οὐδὲν δυνάμενος σάφα εἰπεῖν, οὐδὲ ἐὼν παρ' ἑωυτὸν, ἐξῆγον αὐτόν. ἐς νύκτα ἐτελεύτησεν. ᾗσι κατεκλίνη δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας. 94 Ἐγένετο δὲ Νικάνορος πάθος ὁπότε ἐς πότον ὁρμῴη, φόβος τῆς αὐλητρίδος· ὅτι ἀρχομένης αὐλεῖν ἀκούσειεν ἐν τῷ συμ-
F ποσίῳ, ὑπὸ δειμάτων ὄχλοι μόγις ὑπομένειν, ἔφη, ὅτε νὺξ εἴη. ἡμέρης δὲ ἀκούων, οὐδὲν διετρέπετο. καὶ τοῦτο παρείπετο χρόνον συχνόν. 95 Τιμοκλέης δὲ ὁ μετ' ἐκείνου ἀμβλυώσσειν καὶ λυσισωματεῖν ἐδόκει. καὶ οὐκ ἂν παρὰ κρημνὸν ἔφη παρελθεῖν, οὐδὲ ἐπὶ γεφύρας. οὐδὲ τοὐλάχιστον βάθος τάφρου τολμήσαι ἂν, ὑπὸ δείματος μὴ πέσῃ, διελθεῖν. ἀλλὰ δι' αὐτῆς τῆς τάφρου
G πορεύεσθαι. τοῦτο χρόνον τινὰ αὐτῷ ξυνέβαινεν. 96 ὁ Φοίνικος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τὰ πολλὰ τοῦ δεξιοῦ ὥσπερ ἀστραπὴν ἐκλάμπειν ἐδόκει. οὐ πολὺ δὲ ἐπισχόντι, ὀδύνη ἐς κρόταφον τὸν δεξιὸν ἐγίνετο δεινή. ἔπειτα καὶ ἐς ὅλην τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐς τὸν τράχηλον. οἴδεε ἡ κεφαλὴ ὄπισθεν τῶν σπονδύλων. καὶ ξύντασις καὶ σκληρότης ἀμφὶ τοὺς
H τένοντας. εἰ γοῦν ἐπιχειροίη διακινέειν τὴν κεφαλὴν, ἢ διαίρειν τοὺς ὀδόντας οὐκ ἠδύνατο, ὡς σφόδρα ξυντεταμένος. ἔμετοι ὁπότ' ἂν γίνοιντο, ἀπέτρεπον τὰς εἰρημένας ὀδύνας. ἠπιωτέρους ἐποίουν. καὶ φλεβοτομίη ὠφέλησε. καὶ ἐλλέβοροι ἦγον παντοδαπὰ οὐχ ἥκιστα πρασοειδέα. 97 Τῷ Παρμενίσκῳ καὶ πρότερον ἐνέπιπτον ἀθυμίαι

93 Androthali vocis defectio, ignorantia & deliratio aderat, quibus ſedatis multis annis ſuperfuit, & in morbum relabebatur. Lingua toto tempore ſicca permanebat, ac niſi collueretur loqui non poterat, magnáque ex parte admodum amara erat, interdúmque cordis dolor affligebat, quæ ſanguinis miſſio eripuit. Aquæ potu & mulſa vſus eſt. Veratrum nigrum ebibit, neque bilioſum, niſi modicum, produit. Demum per hyemem decumbens mente abalienata erat, & lingua iiſdem vitiis afficiebatur, calor tenuis erat, lingua decolor, vox qualis pulmonum inflammatione laborantibus, è pectore veſtem reiiciebat, ſeque velut vrinam redditurus educi iubebat, cùm nihil apertè proloqui poſſet neque apud ſe eſſet, eum eduxerunt, ſub noctem mortuus eſt, duobus aut tribus diebus quibus decubuit. 94 Ea erat Nicanoris affectio vt cùm ad conuiuium progrederetur, tibicinæ metu afficeretur: adeò vt cùm tibias inflare in conuiuio audiret, præ timore turbaretur neque ſuſtinere poſſe diceret, ſi nox eſſet; de die verò nihil commoueretur, quæ quidem eum multo tempore comitabantur. 95 Timocles verò qui cum illo erat, caligine tentari & exoluto eſſe corpore ſibi videbatur, neque per præruptum locum iter facere, neque verò pontem, ac ne minimè quidem profundam ſcrobem tranſmittere audere dicebat, timens ne caderet, verùm per ipſam ſcrobem adibat, idque illi aliquandiu contigit.

96 Phœnicis is erat affectus, vt ex oculo dextro plerunque velut fulgor coruſcare videretur, non multo verò interpoſito tempore, ad tempus dextrum grauis dolor exoriebatur, poſteaq; totú corpus caput atque etiá ceruicem peruadebat, capitis pars poſterior ad vertebras intumeſcebat, ceruicis nerui maiores (quos tenontas appellant) cõtendebátur & circú dureſcebant. Quòd ſi caput cõmouere aut dentes aperire conaretur, non poterat, vt pote admodum diſtentus. Vomitiones ſi quando oboriebantur, commemoratos dolores ſubmouebant & lenibant. Sanguinis miſſio auxilio fuit; & veratri potiones cuiuſquemodi humores eduxerunt, præcipueque porraceos. 97 Parmeniſco etiam antea animi deſperatio

acciđit, adeò vt vita defungi cuperet, interdum verò rurſus ſecuro erat animo. In Olyntho autem aliquando per autumnum voce defectus decumbebat quietè agens, perpuſillum quid vix dum dicere aggrediens, quinetiam ſi quid dixiſſet, rurſus vox deficiebat, ſomni aderant, interdum verò peruigiliũ, & tacita corporis iactatio atque anxietas, manumque præcordiis velut dolorem ſentiens admouebat, nonnunquam verò auerſus quietè decumbebat, febris autem ſemper perſeuerabat & facilè ſpirabat. Tandem ſe ingredientes agnoſcere dixit, interdumq; tota die ac nocte cùm potus illi exhiberetur, bibere nolebat, nonnunquam verò accepta repente vrna, totam exhauſit aquam. Vrina craſſa, qualis in veterinario genere. At circa decimum quartum diem remiſit. 98 Cononis ancilla capitis dolore incipiente mente erat abalienata, clamor aderat & eiulatus multus, raroque quieſcebat. Sub quadrageſimum diem mortua eſt. Aliquot verò ſub mortem diebus, voce defecta & conuulſione tentata eſt. 99 Eodem quoque modo & circa eoſdem dies mortuus eſt Timocharis famulus, melancholicis affectibus iiſdem (vt videbatur) tentatus. 100 Nicolai filium circa brumam ex compotationibus inhorreſcentem, ſub noctem febris corripuit, poſtero die vomitus bilioſus, ſyncerus, paucus adfuit. Tertio verò die frequente adhuc foro, ſudore per totum corpus oborto, deſiit, ſtatimque rurſus incaluit. Ad mediam noctem rigor, febris acuta, die verò eadem hora ſudor, rurſus ſtatim recaluit, vomitus ſimilis. Quarto die ex mercurialis decocto bene ſtercoracea & liquida per aluũ demiſit, ſubolida tamen & ſpongioſa, mercurialis iuſculo non abſimilia. Vrina abſq; ſedimento, non admodum multa, pauca quædam in medio innatantia habebat, præcordiorum ſiniſtrorum & lumborum dolores aderant. Exiſtimabat ex vomitione ſe faciliùs ac ſubinde ſpirare poſſe, interdumque geminata reſpiratione ſubinde reſpirabat, lingua albicans erat, dextra parte habens connexionem lupino ſimilem, [illegible] ſiticuloſus erat, peruigil, prudens. Sexto [illegible] oculus dexter maior conſpiciebatur, [illegible] eſt. Verumtamen ante mortem [illegible], mortuoque partes poſter[illegible]. 101 Metonem poſt Vergiliarum [illegible] prehendit, & lateris ſiniſtri dolor ad iugulum pertingens, iſq; adeò vehemens vt quieſcere nequiret, & inflammatio detinebat, deiectio copioſa erat, bilioſa, tribus ferè diebus [illegible] ceſſauit, calor verò ſub ſeptimum aut nonum [illegible] tuſſis aderat, exſcreationes neque aliquantulum bilioſæ, neq; copioſæ fiebant, verùm tuſſes pituitoſæ comitabantur. [illegible] cibos ſumebat, interdumq; tanquam ſanus exibat. Nonnunquam tamen tenues calores exiguo tempore detinebant, ſub noctem parui ſudores oboriebantur. In calore ſpiratio crebrior aderat, malarum rubor, lateris grauitas ſub axillam & ad humerum pertingebat, tuſſes aberant. Medicamentum per ſuperiora bilioſa eduxit. Tertio poſt medicamentum pus erupit, quadrageſimo verò à morbi initio die. Per alios autem quinque & triginta dies repurgatus eſt, & conualuit. 102 Theotimi cõiugem in ſemitertiana febre anxietas & vomitus cepit, ſimúlque horror per febris exordia & ſitis, progreſſu temporis per febris initia immoderatus calor. Muſſa epota & vomitione reiecta, & horror & anxietas ceſſauit, poſteàque mali partes ſucceſſum ſumpſit. 103 Diopeithis ſororem in ſemitertiana febre ſub acceſſionem vehemens oris

καὶ ἵμερος τῆς ἀπαλλαγῆς βίου. ὅτε δὲ πάλιν εὐθυμίη. A
Ὀλύνθῳ δέ ποτε φθινοπώρου ἄφωνος κατεκέετο. ἡσυχίην ἦγεν, βραχύ τι ὅσον ἄρχεσθαι ἐπιχειρέων προσειπεῖν. ὅτε δὲ τι καὶ διελέχθη, καὶ πάλιν ἄφωνος. ὕπνοι ἐνῆσαν. ὅτε δὲ ἀγρυπνίη, καὶ ῥιπτασμὸς μετὰ σιγῆς. καὶ ἀλυσμός. καὶ χεὶρ πρὸς ὑποχόνδρια ὡς ὀδυνωμένου. ὅτε δὲ ἀποστραφεὶς, ἔκειτο ἡσυχίην ἄγων. ὁ πυρετὸς διὰ παντὸς συνεχὴς καὶ εὔπνοος. ἔφη δὲ ὕστερον ἐπιγινώσκειν τοὺς ἐσιόντας. ποτὲ δὲ ὅτε μὲν ἡμέρης ὅλης καὶ νυκτὸς, καὶ διδόντων, οὐκ ἤθελεν. ὅτε δὲ ἐξαίφνης τὸν σάμνον ἁρπάσας, τοῦ ὕδατος πάμπολυ ἐξέπιεν. οὖρον παχὺ ὡς ὑποζυγίου. περὶ δὲ τὴν ιδ΄ ἀνῆκεν. [98] ἡ δὲ Κόνωνος θεράπαινα ἐκ κεφαλῆς ὀδύνης ἀρξαμένη, ἐκ τοῦ ἑωυτῆς. καὶ βοὴ καὶ κλαυθμὸς πολὺς, ὀλιγάκις δὲ ἡσυχίη. περὶ ἔτεα τεσσαράκοντα ἐτελεύτησε. τὰς δὲ ἐπὶ τελευτῆς ἡμέρας, ἄφωνος καὶ σπασμώδης ἐγένετο. [99] Καὶ ὁ τοῦ Τιμοχάρεος θεράπων, ἐκ μελαγχολικῶν ὀδυνῶν τῶν αὐτῶν ἐπιλήπτων, ἐτελεύτησεν ὁμοίως, καὶ περὶ ἡμέρας τὰς αὐτάς. [100] τῷ Νικολάου περὶ ἡλίου τροπὰς χειμερινὰς, ἐκ πότου ἔφριξεν. ἐς νύκτα πυρετός. τῇ ὑστεραίῃ ἔμετος χολώδης, ἄκρητος, ὀλίγος. τρίτῃ δὲ ἀγορῆς πληθούσης, ἱδρὼς δι᾽ ὅλου τοῦ σώματος ἔληξε. καὶ ταχὺ πάλιν ἐθερμάνθη. περὶ μέσας νύκτας ῥῖγος. πυρετὸς ὀξύς. ἡμέρης δὲ τὴν αὐτὴν ὥρην ἱδρώς. ταχὺ πάλιν ἐπεθερμάνθη. ἔμετος ὅμοιος. τῇ τετάρτῃ ἀπὸ ὕδατος λινοζώστιος ὑπεχώρησεν εὐκοπρώδεα καὶ ὑγρά. ὑπομύσαρα δὲ καὶ σπογγώδεα, οἷα ὕδωρ λινοζώστιος, οὐκ ἀνόμοια. ὑποστάσιας οὐκ εἶχε, οὐδὲ πολὺ τὸ οὖρον. ἐναιωρήματα σμικρὰ ὀλίγα μετέωρα. ὑποχονδρίου ἀριστεροῦ καὶ ὀσφύος. ᾤετο ἐκ τοῦ ἐμέτου ἐπαναπνεῖν. καὶ ἐπανέπνεε. ἔστι δὲ ὅτε διπλόον. γλῶσσα λευκὴ ἔχουσα ἐκ δεξιῶν θερμοῦ προσφερῆ. ἐπὴν βραχὺ E
διψώδης. ἄγρυπνος. ἔκφρων. ἕκτῃ δὲ δεξιὸς ὀφθαλμὸς μείζων ἐν τῷ βλέπειν, ἑβδομαῖος ἐτελεύτησε. πλείων ἡ κοιλίη περὶ τῆς τελευτῆς ἐμετικωτέρη. καὶ ἀποθανόντι τὰ ὄπισθεν ἐφοινίχθη. [101] Μέτωνι μετὰ πλειάδων δύσιν, πυρετὸς, πλευροῦ ἀριστεροῦ ὀδύνη μέχρι κληῖδος. οὕτω δὲ δεινὴ, ὥστε ἀτρεμίζειν οὐχ οἷός τε, καὶ τὸ φλέγμα κατεῖχεν. ὑποχώρησις πολλὴ χολώδης ἐν F
τρισὶν ἡμέρῃσι σχεδὸν, ἔληξεν ἡ ὀδύνη. ἡ θέρμη δὲ περὶ τὰς ζ΄ ἢ θ΄. βὴξ ἐνῆν. ἀποχρέμψιες ὑπόχολοι οὐ δὲ ἐγίνοντο, οὐδὲ πολλαί. φλεγματώδεες δὲ αἱ βῆχες παρηκολούθεον. σιτίων ἀπεγεύετο. ἔστιν ὅτε ἐξῄει ὡς ὑγιής. ὑπελάμβανον δὲ ἐνίοτε θέρμαι λεπταὶ, ὀλιγοχρόνιοι. ἱδρώτια ἐγίνοντο ἐς νύκτα. τὸ πνεῦμα ἐν τῇ θέρμῃ πυκνότερον. γνάθων ἔρευθος, περὶ τὸ πλευρὸν G
βάρος. καὶ ὑπὸ τὴν μασχάλην. καὶ ἐς ὦμον. αἱ βῆχες ἀπεῖχον. φαρμακευθεὶς ἄνωθεν ἤγαγε χολώδεα. τρίτῃ ἀπὸ τοῦ φαρμάκου ἐρράγη τὸ πύον. ἀπὸ δὲ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀρρωστήματος τεσσαρακοστῇ. ἀπεκαθάρθη δὲ περὶ πέντε καὶ τριήκοντα ἡμέρας ἄλλας, καὶ ὑγιής. [102] τῇ Θεοτίμου ἐν ἡμιτριταίῳ ἄση, καὶ ἔμετος. καὶ φρίκη ἅμα. ἀρχομένου τοῦ πυρετοῦ καὶ δίψα. προϊόντος ἀρχομένου ἐξαίσιον τὸ θερμόν. μελίκρητον πιούσῃ, καὶ ἀπεμεούσῃ, ἥ τε φρίκη ἡ ἄση ἐπαύσατο. καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ᾠδῆς ὕστερον. H
[103] τῇ Διοπείθεος ἀδελφῇ ἐν ἡμιτριταίῳ, δεινὴ καρδιαλγίη

περὶ

A περὶ τὴν λῆψιν. καὶ ξυμπαρείπετο ὅλην τὴν ἡμέ-
ρην καὶ καρδιαλγίη καὶ τῇσιν ἄλλῃσιν. ὡσαύτως ὑπὸ
πληϊάδος δύσιν. αἱ δ' ἐν ἀνδράσι σπανιώτερα ἐγίνετο τὰ τοι-
αῦτα. 104 τῇ Ἀπομότου ἐν ἡμιτριταίῳ περὶ ἀρκτοῦ-
ρον, δεινὴ καρδιαλγίη περὶ τὴν λῆψιν. καὶ ἔμετοι. καὶ
πνῖγες προσΐσταντο ἅμα ὑστερικαί. καὶ ἐς τὸ μετάφρενον
ὀδύναι κατὰ ῥάχιν, ὅτε δὲ ἐν τούτοισιν εἴη, ἔληγον αἱ καρ-
B διαλγίαι. 105 τῇ Τερπιδέω μητρὶ, τῇ ἀπὸ Δορίσκου
διαφθορῆς γενομένης, μηνὶ πεμπταίῳ διδύμων ἐκ τρω-
ματος, τοῦ μὲν ἑτέρου αὐτίκα ὡς ἐν χιτῶνί τινι ἀπαλλαγή.
τοῦ δ' ἑτέρου ἢ πρότερον ἢ ὕστερον μ' ἡμερέων, ἀπαλλαγή.
ὕστερον δ' ἔλαβεν ἐν γαστρί. ἔτει δ' ἐνάτῳ ὀδύναι δειναὶ
κατὰ γαστέρα ἐπὶ πουλὺν χρόνον ἤρχοντο. ἔστι μὲν ὅτε ἐκ
τοῦ τραχήλου καὶ ῥάχιος. καθίσταντο δὲ ἐς ὑπογάστριον
C καὶ βουβῶνας. ἔστι δ' ὅτε ἐκ γούνατος τοῦ δεξιοῦ. καθί-
σταντο δ' ἐς ταὐτό. καὶ ὅτε μὲν κατὰ τὴν γαστέρα αἱ ὀδύναι
εἶεν, ἐμετεωρίζετο ἡ κοιλίη. ὅτε δὲ ἐπαύσατο. ξυνέ-
πιπτεν ἡ καρδιαλγίη. πνιγμοὶ οὐκ ἐνῆσαν. ψύξις δὲ
τοῦ σώματος ὡς ὕδατι κειμένῳ. κατὰ τὸν χρόνον ἐν ᾧ ἡ ὀ-
δύνη ἐγίνετο, ὑπέστρεφε δι' ὅλου τὰ ἀλγήματα. ἠπιώ-
τερα ἢ κατ' ἀρχάς. σκόροδα. σίλφιον. τὰ δριμέα ξύμ-
παντα, οὐ ξυνέφερεν. οὐδὲ τὰ γλυκέα. οὐδὲ τὰ ὀξέα.
D οὐδὲ οἱ λευκοὶ οἶνοι. οἱ μέλανες δὲ καὶ λουτρὰ ὀλιγάκις ἀρ-
χομένῃ. καὶ ἔμετοι δεινοὶ ἐπεγίνοντο, καὶ τῶν σιτίων ἀποκλείσιες,
καὶ περὶ τὰς ὀδύνας τὰ γυναικεῖα οὐκ ἐφαίνετο. 106 τῇ Κλεο-
μένεος περὶ ζεφύρου πνοὰς ἐκ ναυσίης καὶ κόπου, πλευροῦ
ἀριστεροῦ ὀδύνη. ἐκ τραχήλου ἀρξαμένη, καὶ τοῦ ὤμου.
πυρετός. καὶ φρίκη. καὶ ἱδρώς. ἤρξατο δ' ὁ πυρετὸς καὶ οὐκ ἐλή-
E γεν ἀλλ' ἐπέτεινε. καὶ ἡ ὀδύνη δεινή. βήξ. ἀπόχρεμψις ὕ-
φαιμος, ὠχρή. πολλή. γλῶσσα λευκή. διαχωρήματα
μέτρια ὑγρά. οὖρα χολώδεα. τεταρταίῃ ἐς νύκτα, τὰ γυ-
ναικεῖα ἦλθε πολλά. ἔληξεν ἥ τε βὴξ καὶ ἡ ἀπόχρεμψις. καὶ ἡ
ὀδύνη. ἡ δὲ θέρμη λεπτή. 107 τῇ Ἐπιχάρμου πρὸ τόκου δυσεν-
τερίη, πόνος. ὑποχωρήματα ὕφαιμα. μυξώδεα. τεκούσῃ
παραχρῆμα ὑγιής. 108 τῇ Πολεμάρχου ἐν ἀρθριτικοῖς,
ἰσχίου ἄλγημα ἐξαίφνης, γυναικείων οὐ γινομένων. τὸ ἐκ
τεύτλων πινούσῃ. ἔσχετο ἡ φωνὴ νύκτα. καὶ ἐς μέσον ἡ-
F μέρης. ἤκουσε μετὰ ταῦτα καὶ ἐφρόνει. καὶ τῇ χειρὶ ἐσήμαι-
νεν ἀμφὶ τὸ ἰσχίον εἶναι τὸ ἄλγημα. 109 τῇ Λικινίου ἀ-
δελφῇ, τῇ ἀφηλικεστέρῃ, ἔμετος οἷα προσδέξαιτο τεσσα-
ρεσκαίδεκα ἡμέρας, ἄνευ πυρετοῦ. αἱματωδέων τῶν
ἐμεσμάτων. ἐρευγμοί. καὶ ξυνεσταλμένον. ἐχώρει πρὸς
καρδίην πνῖγμα. καστόριον. σέσελι, πάντα ἐπαύ-
σατο καὶ τὸ ἀπὸ τῆς σίδης. ἀπέστη δ' ἄλγημα μέτριον ἐς
G κενεῶνα. βολβοῦ χυλός. καὶ οἶνος γαλακτώδης, αὐστη-
ρός. καὶ ἄρτοι ὡς ἐλάχιστοι ξὺν ἐλαίῳ. 110 τῇ Παυ-
σανίου κούρῃ, μύκητα ὠμὸν φαγούσῃ, ἄση ἔσχε. πνι-
γμός. ὀδύνη γαστρός. μελίκρητον θερμὸν πίνειν, καὶ ἐ-
μέειν ξυνήνεγκε καὶ λουτρὸν θερμόν. ἐν τῷ λουτρῷ
ἐξήμεσε τὸν μύκητα, καὶ ἐπεὶ λήξειν ἔμελλεν, ἐξίδρω-
σεν. 111 Ἐπιχάρμῳ περὶ πληϊάδων δύσιν, ὤμου ὀ-
H δύνη, καὶ βάρος δεινὸν ἐς βραχίονα. ἄση. ἔμετοι συ-
χνοί. ὑδροποσίη. 112 τοῦ Εὐφράνορος, παιδὶ ἐξανθήμα-
τα οἷα ἀπὸ κωνώπων. 113 μετὰ ζέφυρον αὐχμοὶ ἐ-

ventriculi dolor tenuit, & tota die perſeuerabat, hu-
iuſmodique oris ventriculi dolor reliquis mulieri-
bus eodem modo aderat. Talia tamen ſub Vergi-
liarum occaſum viris rariùs contingebant. 104 Sub
Arcturum in febre ſemitertiana Apomoti cõiugem,
circa acceſſionis tempus, vehemens oris ventriculi
dolor & vomitus tenuit, ſimul'que vteri ſtrangulatus
malè afficiebant, & ad dorſum dolores iuxta ſpinam
erant, ex eoque tempore oris ventriculi dolores ceſ-
ſabant. 105 Terpidæ mater à Doriſco, menſe quin-
to ex caſu per abortionem gemellos enixa eſt, alte-
ro quidem velut tunica concluſa ſtatim liberata, al-
tero verò aut priùs aut poſteriùs quadraginta diebus,
poſtea autem vtero geſtauit. At anno nono vehe-
mentes ventris dolores diu tenuerunt interdumque
ex ceruice & ſpina ortum ſumebant, in imo autem
ventre & inguinibus conſiſtebat, quandóque verò
ex genu dextro exorti, in eundem locum conſiſte-
bant. Et cùm quidem ad ventrem dolores eſſent,
aluus intumeſcebat, cùm verò ceſſarent, oris ventri-
culi dolor contingebat, ſtrangulatus non aderant.
Corpus peræque frigebat ac ſi in aqua iaceret. Quo
tempore dolor aderat, toto corpore recurſabant do-
lores quàm per exordia leuiores. Nihil allia, laſer-
pitium, aut acria omnia conferebant, neque dulcia,
neque acida, neque verò vina alba, verùm nigra, &
balnea pauca per initia. Vomitiones vehementes ac-
cedebant, & cibi intercludebantur, neque per dolo-
res menſes apparebant. 106 Cleomenis vxorem
flante fauonio ex nauſea & laſſitudine lateris ſiniſtri
dolor corripuit, ex ceruice & humero initium ducẽs,
febris aderat & horror, & ſudor. Cœperat autẽ febris
neque deſinebat, verùm intendebatur, & vehemens
dolor erat, tuſſis, exſcreatio aliquantulũ cruenta, pal-
lida, multa, lingua albicans, deiectiones moderatæ li-
quidæ, vrinæ bilioſæ. Quarto die ſub noctem men-
ſtrua copioſa prodierunt, tuſſiſq; deſiit, & exſcreatio,
& dolor, tenuis tamen calor relictus eſt. 107 Vxor E-
picharmi ante partum inteſtinorum difficultate la-
borabat, dolor aderat, deiectiones aliquantulum cru-
entæ, mucoſæ. Vbi peperiſſet confeſtim conualuit.
108 Polemarchi vxorem articulorum doloribus ve-
xatam, minimè fluentibus menſibus, coxendicis do-
lor de repente corripuit. Poſt epotum betæ iuſculum
vox per noctem & ad meridiem vſq; intercepta fuit.
Poſtea audiuit & mentis compos erat, manuque in-
dicabat dolorem circa coxendicem adeſſe. 109 Lici-
nij ſororem quæ iam florentes annos exegerat, vo-
mitus cepit, quo quicquid quatuordecim diebus aſ-
ſumpſerat, reiiciebat, febris expers erat, cruentarum
vomitionum eructationes aderant, & ad os ventri-
culi ſtrangulatio procedebat coarctationem indu-
cens. Caſtorium, ſeſeli, & mali punici ſuccus eſt ex-
hibitus, cuncta ſedata ſunt, modicus tamen dolor in
lateris inanitatem conceſſit. Bulbi ſuccus contulit,
& vinum auſterum egelidum, & quam pauciſſimi
panes oleo intincti. 110 Pauſaniæ puellam ex fungi
crudi eſu anxietas corripiebat, ſuffocatio, ventris do-
lor. Mulſa calida epota & vomitio profuit, balneúm-
que calidum. In balneo fungum vomitione reiecit,
& vbi iſta ceſſatura eſſent, ſudore detenta eſt. 111 Epi-
charmo ſub Vergiliarum occaſum humeri dolor &
ad brachium vehemens grauitas contigit, anxietas
aderat, crebræ vomitiones & aquæ potio. 112 Eu-
phranoris filio puſtulæ culicum morſibus non abſimiles eruperunt. 113 Poſt fauonium ad autumnale

Æquinoctium ſquallores multi contingebant. Sub canem æſtus vehementes, venti calidi, febres in quibus ægri ſudoribus diffluebant, ſtatim rurſus aliquantulum incaleſcebant. Aurium verò tubercula multis enaſcebantur, vt vetulæ tuſſiculoſæ ſub nonum diem. Eodemque tempore adoleſcentulo lienis tumore laboranti, ancillæ filiō liquidiore aluo. Cteſiphonti ad Arcturum, ferè circa ſeptimum puero ſoli ad ſuppurationem peruenerunt. Eratylli puero ad vtramq; aurem exorta diſparuerunt, ſudores nulli aderant, præ linguæ ſiccitate blæſi erant, Ornithiæ ſpirauerunt multi & frigidi, poſt tranquillitates interdum niuès aderant, poſt Æquinoctium auſtrina aquilonaribus permiſta erant frequentes pluuiæ, tuſſes multæ, præcipuè verò in pueros vulgariter graſſatæ ſunt. Pleriſq; circa aures qualia Satyris oborta ſunt. Interdum autẽ quæ præceſſerat hyems admodum hyberna extiterat, niuibus & imbribus aquilonaribus infeſta.

θέρμοντο, μέχρις ἡμέρας μετοπωρινῆς. ὑπὸ κύνα δὲ πνίγεα. καὶ πνεύματα θερμὰ, καὶ πυρετοὶ ἱδρώδεες, καὶ πάλιν εὐθὺς ὑπεθερμαίνοντο. φύματα δὲ παρ' οὖς πολλοῖσιν ἐγένετο. τῇ γραίῃ βηχικῇ περὶ ἐνάτην. τῷ μειρακίῳ τῷ σπληνώδει τῷ τῆς παιδίσκης, κοιλίης ὑγρασίη περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον. Κτησιφῶντι ὑπ' ἀρκτοῦρον σχεδὸν περὶ ἑβδόμην τῷ παιδὶ μούνῳ ἐπυώθη. τῷ Ἐρατύλλου ἀπεμαλθώθη περὶ ἀμφότερα ἀνιδρώτες. γλώσσης ὑπὸ ξηρότητος ψελλοί. οἱ ὀρνιθίαι ἔπνευσαν πολλοὶ καὶ ψυχροί. καὶ χιόνες δὲ διὰ [illegible] ἔστιν ὅτε ἐγένοντο. καὶ μετ' ἰσημερίην, νότια διαμισγόμενα βορείοις, ὕδατα συχνὰ ἐπεδήμησαν. βῆχες πολλαὶ, μᾶλλον δὲ παιδίοισι. παρὰ τὰ ὦτα πολλοῖσιν, οἷα τοῖσι σατύροισιν. ὅτι γὰρ πρὸ τούτου τοῦ χειμῶνος χειμὼν σφόδρα χειμερινὸς ἐγένετο, ἐν χιόσι καὶ ὄμβροισι βορείοισιν.

A B C

93 Ἀνδρόδαμοι] Sic legunt omnia exemplaria. Cornarius Ἀνδ[illegible] legit ex lib. 5. Epid. vbi iſta paulò aliter repeṙiuntur.

94 τῷ Νικοδήμου παιδὶ] ἐγένετο τῷ Νικοδήμου παιδὶ legendum eſſe ſatis apparet. Repetitur autem hæc hiſtoria etiam lib. 5. Epid.

95 Τιμοχάρει] Δημοκλῆς meliùs ex lib. 5. Epid. vbi etiam iſtud iiſdem penè verbis repetitur.

96 τὸ φοίνικος] Repetitur hoc quoque exemplum lib. 5. Epid.

καὶ ξυνέτεινε] Pro τένοντας vitioſè ὀδόντας leg lib. 5. Epid. τένοντας autem ceruicis neruos maiores vertimus Cælium † Aurelianum imitati lib. 3 acut. morb. In emproſthotono enim & opiſthotono, neruorum maiorum, quos tenontas appellant, leuem tenſionem & duritiem fieri ſcribit. Et peculiariter τένοντες de ceruicis duobus neruis maioribus dicuntur, quibus capiti colligatur, & ſine quorum opera vertebræ collum ſuſtinere nequeunt. Sic apud Iſagoges authorem τοῦ τραχήλου τὰ μὲν ὄπισθεν, ἰδίως τένοντες ὀνομάζονται. Et Rufus Epheſius τένοντας nominari ſcribit, τὰ ὄπισθεν τοῦ τραχήλου. Et rurſus, τοὺς μυῶνας ἐκ τοῦ ἰνίου ἐκφύοντας. Quod etiam Homero eſt familiare, apud quem τένοντε de duobus illis ceruicis neruis dicuntur, vt fuſiùs in noſtra OEconomia ſcribimus. In hoc autem ægro epilepticas conuulſiones valde ſuſpectas facit quod ſcribitur, ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσι τὰ πολλὰ τοῦ λέγειν, ὥσπερ ἀστραπὴν ἐκλάμπειν ἰδεῖν, fulgores enim qui comitialium oculis obuerſantur ſubindicare videtur (ſcintillarum micas & circulos igneos Aurelianus vocat) quos per ἐκλάμψιας etiam antea lib. 6. Epid. expreſſit. D

† Cap. 6.

97 τῷ Παρμενίσκῳ] Repetitur etiam lib. 5. Epid. Aſulanus codex τῷ Ἀρμενίσκῳ vitioſè habet, vt & ἴλιγγος, ἢ ἀπαλλαγὴ βίου, pro ἢ ἴλιγγος τῆς ἀπαλλαγῆς βίου, pro quo καὶ ἀπαλλαγῆς βίου ἐπιθυμίη ſcribitur lib. 5. Epid. Quod ſequitur autem ἐν Ὀλύνθῳ, codices huic hiſtoriæ attexunt. Caluus verò aliam hiſtoriam contexuit.

τοῦ σταμνίου ἐμπίπτων] σταμνίον hîc vrnam aut vrnulam aquariam, aut aqualem (vt ſcribit Varro) aut vrceum aquarium indicat. Heſychio etiam στάμνος, ὑδρία, κάλπη, κάδος exponitur. Et στάμνος apud Ariſtophanem in Pluto & Ranis, vt & στάμνιον amphoram vinariam & vas fictile vinarium ſignificat, vt & inter vaſa vinaria Polluci annumeratur cap. 2. lib. 6. Heſychius quoque στάμνια, κεράμια, ἀγγεῖα exponit. Sic enim malim quam κεραμεῖα, ἀγγεῖα, vt paſſim ſcribitur, quemadmodum & perperam σταμνεῖα pro στάμνια. Στάμνια etiam ſcribit Varinus quoſdam indoctè inter matulas recenſere, ſed apud antiquos vaſis vinariis attribui, etſi ἀμὶς Heſychio στάμνιον exponitur. Hic ergo στάμνος vrnam indicat, vt & σταμνίον vrnulam, quæ Nonio vas aquarium ſignificat, aut aqualem, citante Nonio ex Varrone, vrnulas, aquales. Poteſt & trulleum dici aut futis, cùm ſit trulleum vas aquarium quo manus perluebantur, & futis Varroni dicatur vas quo in triclinium allatam aquam infundebant. E

98 ὁ δὲ Κοναῖος] Repetitur etiam lib 5. Epid. & meliore ſcriptura. Aut enim ἐκ κεφαλῆς ὀδύνης ἀρξάμενος legendum, aut ἐκ κεφαλῆς ὀδύνης ἀρξαμένης.

καὶ ἔτι] Hoc deeſt in reconditiſſimis membranis Regiis, adſcribunt tamen reliqua exemplaria ex lib. 5. Epid.

περὶ ἕκτην παρεφρόνησε] Sic legunt exemplaria omnia, ſecutus tamen ſum lectionem lib. 5. Epid.

τῇ δὲ ἐπὶ πλεῖστης] Hanc lectionem etiam ſecutus ſum exemplaribus omnibus fretus. Melior tamen eſt lectio lib. 5. Epid. τῇ δὲ ἐπὶ πλεῖστας ἡμέρας. Caluus τῇ δ' ἐπὶ πλεῖστας legiſſe videtur. F

99 καὶ ὁ τοῦ Τιμοχάρεος] Repetitur etiam lib. 5. Epid.

100 τῷ Νικολάῳ] Diminutè repetitur hæc hiſtoria lib. 5. Epid.

περὶ ὑστεραῖον] Iſtud totum omiſſum eſt apud Cornarium, librarij, vt opinor, culpa.

ἀπομύσσω] ἀπομύξαι, δυσώδη ἄξια τοῦ μυσάττεσθαι, fœtida graueolentia, deteſtanda, abominanda, exponit Galenus in Exegeſi, hunc locum procul omni dubio ſubindicans. Heſychius μυσαρά, ῥυπαρά, ἀκάθαρτα, ſordidam, impuram exponit, & μυσαρά, μυσαρὰ μιαρά, μυσαττόμενα est δυσχεραίνειν Varino, vnde μυσαρόμενος Heſychio, βδελυκτὸς, ἀποστρεφόμενος, deteſtandus, abominandus. [illegible]. Hanc autem lectionem veram eſſe ſatis teſtantur exemplaria tum manuſcripta, tum publicata, quæ in ea retinenda mirum in modum conſentiunt, vt idem hic ἀπομύσσω ſignent, quod antea [illegible], quæ mercurialis iuſculo educi ſcripſit, ex quo etiam loco Caluus [illegible] fortè legit. Cornarius verò ἀπομύσσω non legit, ſed pro eo οὖρα δὲ σπογγώδεα, quod locus iſte de vrinis intelligi videatur. Etſi verò non malè iſta vrinis attribuuntur, quòd antea σπογγώδεα οὖρα hic author ſæpè protulerit, tantum tamen codicum conſenſum aut fidem frangere, mihi religio eſt vbi præcipuè alioqui rectè lectio ferri poteſt. Poſſunt autem intelligi σπογγώδεα recrementa, quæ ſpongiis ſunt ſimilia & ſpongioſa, fungoſa, flatulenta ac veluti innatantia, [illegible]. Quæ excrementorum attributio, etſi alioqui non eſt vſitata huic medicinæ parenti, ferendum tamen eſt in hoc tumultuario opere, tot exemplaribus conteſtatam lectionem, ad aliquam rationi congruam notionem accommodari poſſe. Quòd ſi σπογγώδεα οὖρα ex Cornarij exemplaribus retineas, ea ſanè vt ſunt meliore fortuna quàm noſtra omnia, ita expeditiorem ac faciliorem habebunt explicationem, vt vrinæ cinericij coloris & mercurialis ſuccum referentes obaudiantur, ſine ſedimento, & cum pauco enæoremate, quales ſunt crudæ & dilutæ. Nam iſta ſanè ſequentia vrinis rectè attribui debere, teſtatur Caluus ex codicibus Italicis, etſi de vrinis altum ſit noſtris in codicibus ſilentium. Non eſt autem prætermittendum membranas quaſdam Regias, non ita tamen vetuſtæ authoritatis, [illegible] pro [illegible] hîc ſcribere. G H

ἐπανέπνει] Etſi ſtare poteſt hæc lectio & ſenſus conſtare, exiſtimem tamen οὐ [illegible] rectè legi poſſe, quod & feciſſe Caluum apparet. Vt ſit ſenſus, faciliorem reſpirationem ex vomitione videri contigiſſe, interdum tamen geminatam & duplicem ſpirationem adfuiſſe. [illegible] igitur de frequenti & ſubinde repetita reſpiratione dicitur. At de duplicato & geminato ſpiritu aliàs in germana Hippocratis literatura & doctrina ſcripſimus.

οἷον θερμοῦ ἐσχάρων] ἐσχάρων hîc vocat concretionem quandam linguæ adnatam & adhæreſcentem, ex humoribus, febris incendio reſiccatis, tuberculoſam & lupino ſimilem, quæ incendij febrilis vehementiam indicauit, [illegible] vocat in Cois præſagiis.

ἀχ-

ἄχρωμος, ἴκτερος] ἔμφορον legi ex codicibus manu ſcriptis, cum interpretibus.

A ἐν τῷ βλέπειν] Illud ἐν τῷ βλέπειν popularem & valdè plebeiam loquendi formulam, Hippocrati valde familiarem, imitatur, hoc eſt, conſpiciebatur, videbatur (vt dixit Caluus) dum cerneretur apparebat. Neque enim niſi ad propriam oculi actionem referri videtur, quod tamen fecit Cornarius, cum qui intueretur reſpiciens.

101 ὥστε ἀπηνίζειν οὐχ οἷόν τε] Exemplaria omnia manu ſcripta, οὐχ οἷός τε ἦν legunt, quæ ſecutus eſt Aſulanus.

καὶ τὸ φλέγμα κατεῖχε] Hic φλέγμα inflammationem & igneum præter naturam calorem ſignificat, vt aliàs ſæpè apud Hippocr. & in Progn. vbi Galenus φλέγμα δεῖ τὴν παρὰ φύσιν θερμασίαν φλεγμονῆς ὀνομάζειν ſcribit. Idem quoq; in Exegeſi, φλέγμα νῦν μὲν ἐπὶ τοῦ χυμοῦ τούτου, ἐνίοτε δὲ ψυχρὸν, ἀλλὰ καὶ τὴν φλόγωσιν δηλοῖ. Vnde etiam τὰ φλεγμαίνοντα Hippocrati, aut φλεγματώδεα dicuntur, quæ incendium aut flammeum calorem concipiunt.

αἱ βῆχες ἀνεῖχον] Sic ſanè legunt exemplaria omnia quæ ſecuti ſumus, etſi malim κατεῖχον, quomodo legiſſe videtur Cornarius. Neque enim vero eſt ſimile, tam oppleto thorace & pulmonibus, vt crebrior adeſſet reſpiratio, tuſſim abfuiſſe.

B ἀπεσήψατο δὲ] Hanc lectionem retinent exemplaria omnia tum ſcripta, tum publicata, quæ haud dubiè vitioſa eſt, pro qua ἀπεκάθηρε malim ad ὑγιὴς referatur, hoc ſenſu, eum ſanitati reſtitutum, per quinque & triginta alios dies per ſputa pus repurgaſſe ἀπεκαθαίρετο videtur legiſſe Cornarius. Caluus verò ἀπεκαθάρθη. Iſti verò à ruptione dies intelligi debent, in quibus ſuppurati repurgantur, alioqui ægri ad tabem tranſeunt, vt ſcribitur aph. 15. lib. 5. Exemplaria verò manu ſcripta Regia omnia παρακεκρουσμένη pro παρακεκρουσμένη ἦν legunt, & ἦν deſiderant.

103 τῇ Δορκαλίδος] Repetitur hoc exemplum li. 5. Epid. Pro καρδιαλγίη autem καρδιαλγίη quædam exemplaria ſcripta habent, quam lectionem ex lib. 5. Epid. ſequi maluimus, etſi quæ publicatis teſtata eſt codicibus ferri poteſt, vt capitis aut oris ventriculi dolor reliquis etiam diebus tenuerit.

104 ὅτι δὲ ἐλάσσω εἴη] Quidam manu ſcripti codices ἐλάσσω ἦν legunt.

C τῇ ἐν Δορίσκῳ] Doriſcus vrbs eſt Thraciæ Stephano, vnde Doriſcius dicitur. Exemplaria verò manu ſcripta Regia non ita recondita, δορμίσκου legunt, fortaſſe pro δορμίσκου vnde & δορμίσκος.

ἐκβάλλει τὸ ὕστερον μ' ἡμερέων] Significat ad quadrageſimum prope diem abortu abſolutam fuiſſe, ad cumque ferè diem perduraſſe.

καθίσταντο δὲ ἐς τωὐτό] Poteſt iſtud de doloribus intelligi qui à genu dextro exorti, illuc aut etiam ad inguina, & imum ventrem conſiderent aut conſiſterent. Poteſt & καθίσταντο ἐς τωὐτό, in priſtinum ſtatum reuertebantur, aut integritati reſtituebantur, ſignificare, vt aliàs ſæpe.

106 ἀποχωρήματα κάτω, ὑγρά] Pro ὑγρὰ, λευκὰ legit Caluus contra omnium exemplarium fidem. Idem quoque huius hiſtoriæ extremum longè aliter legit.

107 τῷ Ἐπιχάρμου] Repetitur hæc hiſtoria lib. 5. Epid.

108 τῇ Πολεμάρχου ἐν Ἀβδήροισι] Repetitur etiam paulò aliter hoc exemplum lib. 5. Epid. Subindicat autem præcipuam morbi articularis

D & coxarij cauſam fuiſſe, reſtitantem menſium abundantiam ex aph. 29. lib. 6.

109 τῷ Ἀλκιβίου ἀδελφῷ] Κλινίου legunt interpretes cum multis codicibus.

αἱματώδεσιν τῶν ἐμεσμάτων ἐρευγμοί] Sic omnia legunt exemplaria tum manu ſcripta, tum publicata. Suſpecta tamen mihi eſt lectio & ἐρυγμοὶ legendum videtur aut ἐρυγμοὶ, vt cruentarum vomitionum eructationes, reiectiones & effuſiones ſignificet. ἐρυγμὸς enim idem quod ἔρευξις & ἐρυγὴ indicat, neque ſolus flatus ex ventriculo emiſſio aut eructatio hac dictione ſignificatur, ſed quæuis etiam aliorum humorum & excrementorum reiectio & effuſio vt ſcribit Galenus Com. 2. in lib. 6. Epid. Alioqui ſanè etiam ἐρυγὴ per tranſlationem τὴν ἀφθονίαν abundantiam & copiam ſignificat, metaphora à ſtomacho ducta, qui multis repletus cibis eos eructat & effundit. Indicatur igitur magnas fuiſſe hac in ægra cruentarum vomitionum refuſiones & eructationes. At ἐρυγμὸς aliud quiddam ſanè Hippocrati ſignificat, idemq; quod ἔρεγμα aut ἔρειγμα & fabam freſam aut leguminum genus freſum fractumq; denotat, vt alibi ſcribimus.

E καὶ ξυντεταμένον ἐχώρει] ξυντεταμένον πνῖγμα dicitur ſuffocatio coarctata, hoc eſt coarctationis aut contractionis ſenſum inducens, & ſuffocatio os ventriculi coarctans, comprimens, ac veluti conſtringens, vnde & vomitiones ſequebantur, quod fit humorum copia & qualitate grauato ac compreſſo ſtomacho, barbari ſtricturam ſtomachi vocant. Caluus ξυνεσφραγμένον legiſſe videtur.

οἶνος γαλακτώδης] Vinum egelidum & lactei teporis intelligi videtur, quod ὕδωρ γαλακτῶδες medicis aqua egelida & tepida dicatur. Quidam vinum lacte mixtum intelligunt, quod οἰνόγαλα dicitur.

110 τῷ Παυσανίου κοίνῳ] Fungi cùm frigidi ſint & humidi craſſos humores flatuſq; plurimos gignunt, indeq; alimentum pituitoſum & frigidum prauiq; admodum ſucci oritur, præcipuè verò ſi non bellè elixi edantur. Strangulationes namque & animi deliquia, ſudores frigidos, & difficilem reſpirationem afferunt, ore ventriculi anguſtia ponderéq; preſſo, malignaque eorum qualitate vexato. Ideoque iis quæ humores craſſos incidunt, calidiſq; & ſiccis medicamentis expugnantur, cuius generis eſt oxymel ipſum per ſe, aut cum origano & hyſſopo incoctum, aut feruefactio ſatureiæ, aut origani iuſculum, itidemque mulſa quæ hîc exhibetur, quæ etiam vomitionem ciet. Quamobrem etiam non malè vulgus fungis caliga aromata admiſcet, aut ſatureiam, aut thymum, aut ori-

F ganum. Quidam etiam vinum optimum & generoſiſſimum iis qui fungos eſitarint exhibent, piperataq; & aromata alia admiſcent, nonnulli etiam allium edendum offerunt, vt fungorum limus & lentor, madentiſq; terræ, ex quo oriuntur, aceſcens ſuccus (vnde ζύμωμα κακὸν χθονὸς † Nicander vocat) faciliùs diſſipetur & euincatur. Malo autem exemplo hîc balneum offertur, quod nec ſanè in huiuſmodi eſu tutum eſt.

† *In Alex. phar.*

111 Ἐπιχάρμῳ] Aliter paulò repetitur hæc hiſtoria libr. 5. Epid.

112 τῷ Εὐφρονίῳ] Hæc hiſtoria ex lib. 5. Epid. huc reponenda.

113 μηδ' ἴσουμεν] Diminutè quoq; iſtud repetitur lib. 5. Epid.

ἐνοίδει] Mihi haud dubiè mendoſa ſcriptio videtur, etſi omnibus exemplaribus tum manu ſcriptis, tum publicatis eſt conteſtata. Cornarius ἐνοίδει legiſſe videtur, quæ ſanè lectio placet. Caluus ἐπῴδει. Sed certè mihi rectè ἐνέχαινε pro ἐνοίδει legi

G poſſe videtur, vt αἰσχύλος & αἰσχύλου potius dicitur. Eaque ſcriptura indicabitur tubercula illa ad aures oborta ſoli puero adaperta fuiſſe.

καὶ ἀμφότερα] Illud καὶ ἀμφότερα ſuperioribus iunxi, codices manu exaratos ſecutus, etſi recentior Regius καὶ ἀμφοτέρων legit, vetuſtior autem καὶ ἀμφότερα. Eandemq; ſcriptionem ſecutus videtur Caluus.

οἱ ὀρνιθίαι] Ornithiæ venti dicuntur quaſi auiarij, verno tempore inualeſcentes, Aquilonij toto genere vt ſcribit Ariſtoteles libello de mundo. Vnde hîc frigidi cenſentur, ſic dicti ab auium aduentu aut hirundinis viſo, vt ſcribit Plinius, †† qui fauoniis annumerat, interdumque Eteſiis. Iidem interdum Chelidoniæ dicuntur. Ariſtophanis ſcholiaſtes Acharn. ornithiam ventum dici ſcribit, ὅτι ὑπὸ τὴν ἕω τὰ ἔργα κομίζονται, καὶ ὅτε τοῦ ψύχους παύει. Interpretes exemplaria quædam ſecuti, ὄρθιοι legunt, & rectos ventos vocant.

H †† *Cap. 47. lib. 2.*

ἐπιδήμιοι παρῶτοι βήχες] Sic lego cum Galeno contra omnium exemplarium fidem. Hunc autem locum profert Galen. Comm. 3 in lib. 6. Epid. etſi πολλοὶ non addit. Significatur autem multis oblonga tubercula ad aures enata fuiſſe, quales ſunt oblongæ Satyris adnatæ aurium eminentiæ, quas φῶρας vocant, à Satyrorum ſimilitudine, quos φῆρας Iones vocant, de quibus ſcriptum eſt libro 6. Epid. φῆρες igitur dicuntur, τοὺς τὴν ὑπόφυσιν ἔχοντας φηρῶν (vt ſcribit Galenus) ἀπὸ τῶν ὀνομαζομένων ὑπὸ τῶν Ἰώνων Σατύρων, οἷς ἐξέφυσε τι καὶ πλησίον στρογγύλας ἐξοχὰς ἔχοντας καὶ δὲ αἱ. Huius quoq; loci explicationem confirmat in Exegeſi Galenus his verbis, φῆρες αἱ ἐπαρμένοι καὶ τὰ ὦτα ἐπάνω ἐξοχαί, οἵας καὶ οἱ σάτυροι ἔχουσιν. ἐκεῖνοι δὲ καὶ φῆρες καὶ θῆρες καλοῦνται, ἵνα ᾖ φῆρας ἀπ' αὐτῶν εἰρημένον. Etſi aliter legitur publicatis in omnibus codicibus. Innuit enim his verbis φῆρας pro θῆρας quibuſdam dictum, vt quandoque Attici φλᾶν pro θλᾶν dicunt

& σχεῖν pro θλᾶν. Quanquam id Æolibus est proprium, vt melius αἰολικῶς quàm ἀττικῶς legatur. Etsi non malè quidam φέρμα ἀθλ- A
κῶς ἐρυθρὸν in his extremis verbis reponunt.

114 Timonactis infanti ferè bimestri, pustulæ in cruribus, coxis, lumbis & imo ventre, tumoresq́; admodum rubicundi extiterunt. Quibus conquiescentibus conuulsiones & comitiales exoriebantur, multis diebus sine febre fuit, & mortuus est. 115 Polemarchi puerum, qui antea quidē pus intrò collegerat & exscreauerat, tandem tamen calores corripuerūt, aqua inter cutem vexabatur, lienis tumore & crebro anhelitu. Si quando ad locum accessu difficilem contenderet, imbecillus erat & siticulosus, ac interdū cibū ferè auersabatur, itemq́; tussicula sicca multo tempore detinebat, ac nisi sanè soluta esset aluus inferior, implebatur, & creber anhelitus suffocatioq́; magis vexabat. Tandem verò destillatio & exscreatio superuenit & tussis. Exscreatio autem crassa, pallida, purulenta, febrisq́; vehemens erat, quæ desiisse visa est, & tussis esse mitior, puraq́; exscreatio. Rursus febris acuta repetiit, spiratio crebra, mortuus est. Antea tamē pedes riguerunt, posteaq́; toto corpore perfrixit. Spiratio magis intercepta fuit, vrina suppressa est, extrema perfrixerunt, mentis compos mortuus est, tertio verò à recidiua die. 116 Thyni puero in febre ardente vehementer inedia confecto, copiosa alui deiectio cum bile tamē aderat, & animi deliquio, multoq́; sudore, toto corpore admodum perfrixit, dieq́; integro & nocte vox defecerat. Infusum ptissanæ cremorem continuit, mentis compos erat, facilè spirabat. 117 Epicharmi puero ex deambulatione & potu cruditas cōtigit. Postridie autem mane suborta anxietate, epota aqua cum aceto & sale pituitam vomitione reiecit, pòsteaq́; rigor prehendit, in febre lauit, pectus dolebat. Tertio die sub ipsum crepusculum sopor exiguo tēpore detinebat, delirabat & febre acuta vexabatur, morbum grauatè ferebat. Quarto peruigil mortuus est. 118 Aristoni pedis digito vlcerato cum febre vocis obscuritas aderat, gangræna ad genu vsq; peruenit, periit. Vlcus autē erat nigrum, subaridum & graueolens. 119 Qui cancrum in faucibus habebat, vstione per nos conualuit. 120 Abderis Polyphantus capitis dolore in vehementi febre vexabatur. Vrinæ tenues, copiosæ, sedimenta crassa & returbata. Cùm verò capitis dolor minimè conquiesceret, sternutamenta sunt naribus admota decimo die. Post hæc autem dolor vehemens ceruicem inuasit, vrina rubra prodiit, returbida, qualis veterini generis. Velut phrenitide captus, mente motus est, obiit cum vehementibus conuulsionibus. 121 Ad eundem quoq; modum Eualcidę famula, cùm ei, multo tempore vrinæ densæ prodirent, & capitis dolores adessent, phrenitide correpta, & vehementibus conuulsionibus similiter vexata, mortua est. Ferè enim vrinæ spissæ & conturbatæ capitis doloris, conuulsionis, & mortis indubitatum signum præ se ferūt. 122 Halicarnasseus quidam qui ad Xantippi domum diuertebat, per hyemem auris & capitis dolore non mediocri tenebatur. Erat autem annorū prope quinquaginta. Vena iuxta Mnesimachum pertusa est. Caput vacuatum ac perfrigeratū noxiam sensit. Neq; enim pus reddidit. Phreniticus euasit, mortu⁹ est. Huic quoq; vrinæ spissę erāt. 123 In Cardia Metrodori puero ex dentiū dolore maxillæ syderatio, & vehemēter supercrescens in gingiuis caro, ac moderata suppuratio contigit, tū molares, tum maxilla ipsa deciderūt.

114 Τῷ Τιμώνακτος παιδίῳ ὡς διμηνιαίῳ ἐξανθήματα ἐν σκέλεσι. καὶ ἐν ἰσχίοισι, καὶ ὀσφύϊ, ὑπογαστρίῳ, καὶ οἰδήματα σφόδρα ἐρυθρά. καταστάντων δὲ τούτων, σπασμοὶ καὶ ἐπιληπτικὰ ἐγένοντο, ἄνευ πυρετοῦ ἡμέρας πολλάς, καὶ ἐτελεύτησεν. 115 τοῦ τοῦ Πολεμάρχου, ξυνέβη μὲν τοῦ ἔμπροσθεν χρόνῳ ἐμπυηθῆναί τι, B καὶ ἀποχρέμψασθαι. ὕστερον δὲ θέρμαι αὐτῷ ἦσαν. καὶ ὑδρωπιώδης ἦν, καὶ ἐπίσπληνος, καὶ ἀσθματώδης. πρὸς αἶπος εἴ ποτε εἴοι, ἀδύνατος, καὶ διψώδης. καὶ ἀπόσιτος ἐπιεικῶς ἔστιν ὅτε. καὶ βηχία ξηρὰ ἐπὶ πουλὺν χρόνον οὕτως ἐγένετο. ὑπεφέρετο καὶ εἰ μὴ τὴν διάλυσιν κοιλίη κάτω πλήρης ἐγένετο. καὶ ἆσθμα καὶ πνῖγμα ἐγένετο μᾶλλον. τέλος δὲ κατάρροος. καὶ ἀπόχρεμψις ἐπικατῆλθε, καὶ βήξ. ἡ δὲ ἀπόχρεμψις παχεῖα καὶ ὠχρὰ C πύα δὲ καὶ πυρετὸς σφοδρός. καὶ ἐδόκει λῆξαι. καὶ ἡ βὴξ πρηϋτέρη. καὶ ἡ ἀπόχρεμψις καθαρή. ὑπέστρεψε πάλιν ὀξὺς πυρετός. πνεῦμα πυκνόν. ἐτελεύτησε, πλὴν προεστιρρίγωσε πόδας, καὶ κατεψύχθη μετὰ ταῦτα. πνεῦμα μᾶλλον ἐγκατελήφθη. ἡ οὔρησις ἔστη. τὰ ἄκρεα κατεψύχθη. ἔμφρων ἐτελεύτησε. τεταρταῖος δὲ ἀπὸ τῆς ὑποστροφῆς. D 116 τοῦ τοῦ Θυνοῦ σφόδρα ἐν πυρετῷ καυσώδει ἐλιμοκτονήθη. ὑποχώρησις συχνή. μετὰ χολῆς δὲ ἐγένετο, καὶ μετὰ λειποψυχίης, καὶ ἱδρῶτος πολλοῦ. κατεψύχθη σφόδρα. καὶ ἄφωνος ἦν ἡμέρην ὅλην καὶ νύκτα. ἐγχεόμενος χυλὸν πτισάνης, κατείχετο. ἔμφρων. εὔπνοος ἦν. 117 τοῦ Επιχάρμου ξυνέβη ἐκ περιόδου, καὶ ποτοῦ ἀπεψίη. τῇ ὑστεραίῃ δὲ περὶ ἄσης γενομένης, πιὼν ὕδωρ. ὄξος. ἅλας. ἐξήμεσε φλέγμα. μετὰ δὲ ῥῖγος ἔλαβεν. ἐλούσατο πυρεταίνων, καὶ στῆθος E ἤλγει. τῇ τρίτῃ ἀθὺς περὶ, κῶμα. ὀλίγον χρόνον ἐπεῖχε, καὶ ἐπελήρει. καὶ πυρετὸς ὀξύς. βαρέως ἔφερε τὴν νοῦσον. τῇ τετάρτῃ ἄγρυπνος ἀπέθανεν. 118 Ἀρίστωνι, δακτύλου τοῦ ποδὸς ἡλκωμένου, ξὺν πυρετῷ, ἀσάφεια. τὸ γαγγραινῶδες, ἀνέδραμεν ἄχρι πρὸς γόνυ. ἀπώλετο. ἦν δὲ μέλαν ὑπόξηρον. δυσῶδες. 119 ὁ τὸ καρκίνωμα τὸ ἐν τῇ F φάρυγγι καυθεὶς, ὑγιὴς ἐγένετο ὑφ' ἡμέων. 120 Πολύφαντος ἐν Ἀβδήροισι κεφαλὴν ὠδυνᾶτο, ἐν πυρετῷ σφοδρῷ. οὖρα λεπτὰ πολλά. ὑποστάσιες δασεῖαι καὶ ἀναπεπταρμέναι. οὐ παυομένου δὲ τοῦ ἀλγήματος τῆς κεφαλῆς, πταρμικὰ προσετέθη ἐόντι δεκαταίῳ. μετὰ δὲ ἐς τράχηλον ὀδύνη ἰσχυρή. οὖρον ἦλθεν ἐρυθρόν. ἀνατεταραγμένον, οἷον τὸ τοῦ ὑποζυγίου. παρέκρουσε τρόπον φρενιτικόν. ἀπέθανεν G ἐν σπασμοῖσιν ἰσχυροῖσιν. 121 παραπλησίως δὲ καὶ ἡ τοῦ Εὐαλκίδου οἰκέτις. ἔνθα οἱ πολλὸν χρόνον τὰ δασέα ἐχώρει οὖρα. καὶ κεφαλαλγίαι ἐνῆσαν. φρενιτικὴ γενομένη. ἀπέθανεν. ὡσαύτως σπασμοῖσιν ἰσχυροῖσι. πάνυ γὰρ τὰ δασέα οὖρα καὶ ἀνατεταραγμένα σημεῖον ἀκριβὲς κεφαλαλγίης. καὶ σπασμοῦ. καὶ θανάτου. 122 ὁ δὲ Ἁλικαρνασσεὺς ὁ ἐν τῇ Ξανθίππου οἰκίῃ καταλύων οὖς ἐν χειμῶνι ὠδυνᾶτο. καὶ κεφαλὴν οὐ μετρίως. ἦν δὲ περὶ ἔτεα πεντήκοντα. φλέβα ἐτμήθη. κατὰ H Μνησίμαχον, ἐβλάβη ἡ κεφαλή, κενωθεῖσα. καὶ ψυχθεῖσα. οὐ γὰρ ἐξέπυσεν. φρενιτικὸς ἐγένετο. ἀπέθανε. οὖρα καὶ τούτῳ δασέα. 123 ἐν Καρδίῃ τῷ Μητροδώρου παιδὶ ἐξ ὀδόντων ὀδυνῶν. σφακελισμὸς σιαγόνος, καὶ οὐλέων ὑπερσάρκωσις δεινή. μετρίως ἐξεπύησεν. ἐξέπεσον οἵ τε γόμφοι καὶ ἡ σιαγὼν

124 Ἀία-

A 124 Ἀναξήνωρ ἐν Ἀβδήροισιν. ἦν μὲν σπληνώδης, καὶ κακόχροος. ξυνέβη δὲ αὐτῷ οἰδήματος γενομένου περὶ μηρὸν τὸν ἀριστερὸν, ἐξαπίνης τοῦτο ἀφανισθῆναι. οὐ πολλῇσι δὲ ὕστερον ἡμέρῃσιν ἐγένετο αὐτῷ κατὰ τὸν σπλῆνα, οἷον ἐπινυκτὶς ἐξ ἀρχῆς, ἔτι δὲ οἴδημα καὶ ἐρύθημα σκληρόν. μετὰ δὲ ἡμέρην τετάρτην πυρετὸς ἐγένετο καυσώδης, καὶ ἐπελιδνώθη πάντα κύκλῳ καὶ σαπρὰ ἐδόκει. ἀπέ-
B θανεν. ὑπεκαθάρθη δὲ πρότερον καὶ κατενόει. 125 Κλόνιγγος ἐν Ἀβδήροισιν, ἦν μὲν νεφριτικός. οὔρει δὲ αἷμα κατὰ σμικρὸν κατὰ πουλὺ χαλεπῶς. ἠνώχλει δὲ καὶ κοιλίη δυσεντερική. τούτῳ πρωῒ μὲν ἐδίδοτο γάλα αἴγειον. καὶ ὕδατος πέμπτη μερὶς ἀναζευγμένον τὸ πᾶν κοτύλαι τρεῖς. ἑσπέρην δὲ ἄρτος μὲν ἔξοπτος. ὄψα δὲ, σεῦτλα. ἢ σίκυος. οἶνος μέλας λεπτός. ἐδίδοτο δὲ καὶ σίκυος πέπονα. τού-
C του δὲ διαιτωμένου καὶ ἡ κοιλίη ξυνέστη. καὶ τὰ οὖρα καθαρὰ ἐφοίτα. ἐγαλακτοπότησε δὲ, ἕως τὰ οὖρα ἀπεκατέστη. 126 γυναικὶ ἐν Ἀβδήροισι, καρκίνωμα ἐγένετο περὶ τὸ στῆθος. ἦν δὲ τοιοῦτον. διὰ τῆς θηλῆς ἰχὼρ ὕφαιμος ἔρρει. ἐπιληφθείσης δὲ τῆς ῥύσιος, ἀπέθανεν. 127 τοῦ Δεινίου παιδίῳ ἐν Ἀβδήροισι μετρίως ὀμφαλὸν τρωθέντι, συρίγγιον κατελείφθη. καί ποτε καὶ ἕλμινς δὲ ἑωυτῆς
D διῆλθεν ἁδρά. καὶ ἔφη ὅτε πυρέξειε χολώδεα, ὅτι καὶ αὐτὰ ταύτῃ διῄει. προσεπεπλάκει τούτῳ τὸ ἔντερον πρὸς τῷ συριγγίῳ, καὶ διαβιβρώσκετο ὡς τὸ συρίγγιον, καὶ ἐπανερρήγνυτο, καὶ βηχία διεκώλυε διαμένειν. 128 τοῦ παιδίου τοῦ Πύθωνος ἐν Πέλλῃ πυρετὸς αὐτίκα ἤρξατο πουλὺς καὶ καταφορὴ πολλὴ μετ' ἀφωνίης. ὕπνοι ἐγένοντο. καὶ κοιλίη σκληρὴ, παρὰ πάντα τὸν χρόνον. προστιθεμέ-
E νου δὲ τοῦ ἐκ τῆς χολῆς, πολλὰ διεχώρει. καὶ αὐτίκα ἐνεδίδου. ταχὺ δὲ πάλιν ἡ κοιλίη ἐπήρετο. καὶ ὁ πυρετὸς παρωξύνετο. καὶ ἡ καταφορὴ διὰ τῶν αὐτῶν. τῆς δὲ αὐτῆς ἀγωγῆς ἐούσης, ἐδόθη τι τῶν σὺν κνήκῳ. καὶ σικύου. καὶ μηκωνίου. καὶ χολώδεα κατέρρηξε. καὶ αὐτίκα τὸ κῶμα ἐπέπαυτο. καὶ ὁ πυρετὸς ἐπρηΰνετο. καὶ τὰ ἄλλα ἐκουφίσθη. καὶ ἐκρίθη τεσσαρεσκαιδεκαταῖος. 129 Εὔδημος
F σπλῆνα ἐπόνει ἰσχυρῶς. προσετάχθη ὑπὸ τῶν ἰητρῶν ἐσθίειν πολλά. πίνειν οἶνον ὀλίγον λεπτόν. περιπατεῖν συχνά. οὐ μετέβαλλεν. ἐφλεβοτομήθη. σιτία καὶ ποτὰ πεφεισμένως. περίπατοι ἐκ προσαγωγῆς. οἶνος μέλας λεπτὸς ὑγιάνθη. 130 Φιλιστίδι τῇ Ἡρακλείδου γυναικὶ, ἤρξατο πυρετὸς ὀξὺς ἔρευθος προσώπου, ἐξ οὐδεμιῆς προφάσιος. ὀλίγον δ' ὕστερον τῆς ἡμέρης ἐρρίγωσεν. οὐκ ἀναθερμαν-
G θείσης, σπασμὸς ἐγένετο, ἐν τοῖσι δακτύλοισι τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν. σμικρὸν δὲ μετὰ ταῦτα ἐπεθερμάνθη. οὔρησε θρομβώδεα. νεφελώδεα. διεσπασμένα. νύκτα ἐκοιμήθη. δευτέρῃ ἐπερρίγωσεν. ἡμέρῃ σμικρῷ μᾶλλον ἐθερμάνθη. καὶ τὸ ἔρευθος ἧσσον. καὶ οἱ σπασμοὶ ἐπεγένοντο μετριώτεροι. οὖρα διὰ τῶν αὐτῶν. νύκτα ἐκοιμήθη. σμικρὰ διαγρυπνήσασα, μηδεμιῆς δυσφορίης ἐούσης. τρί-
H τῃ οὔρησεν εὐχροώτερα, σμικρὰ ὑφεστηκότα. τὴν δ' αὐτὴν ὥρην ἐπερρίγωσεν. πυρετὸς ὀξύς. ἱδρὼς ἐς νύκτα δι' ὅλου. ὀψὲ δὲ τῆς ἡμέρης τὸ χρῶμα ἀνετράπη εἰς τὸν ἰκτερώδεα τρόπον. νύκτα ὕπνωσε δι' ὅλου. τετάρτῃ αἷμα ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ ἔρρυει καλῶς. καὶ γυναικεῖα σμικρὰ ἐπεφάνη ἐν τάξει. πάλιν δὲ τὴν αὐτὴν ὥρην, τὸ πυρέτιον

124 Abderæ Anaxenor lienoſus quidē erat & vitiato colore. Contigit autem vt oborto ad femur ſiniſtrum tumor de repente euaneſceret. Neq; multis poſt diebus, ad lienis regionem exorta ei eſt per initia velut puſtula noctibus inquietans Epinyctis dicta, inſuperque tumor cum rubore & duritie. Poſt diem autem quartum febris ardens ſuborta eſt, & in ambitu omnia liuorem contraxerunt, & computruiſſe viſa ſunt: Mortuus eſt, cùm tamen antea aliquantulum purgatus & mentis compos fuiſſet. 125 Abderæ Cloniguſ cùm renum quidem doloribus vexaretur, ſanguinem paulatim meiebat plærumq; cum moleſtia, & aluus inteſtinorum difficultate laborabat. Huic manè quidem lac caprillum cum quinta aquæ parte eſt exhibitum, ita vt tota mixtura heminarum trium eſſet. Ad veſperum autem, cum pane quidem exaſſato, pro obſonio beta aut cucumis, vinum nigrum tenue. Exhibebatur etiam cucumeralis pepo. Hac autem victus ratione, & aluus ſubſtitit, & puræ vrinæ prodibant. In lactis autem potu perſeuerauit, tantiſper dum vrinæ reſtitutæ ſunt. 126 Abderæ mulieri cuidam circa pectus carcinoma exortum eſt. Erat autem huiuſmodi, per papillam ſanies ſubcruenta effluebat. Intercepta verò fluxione mortua eſt. 127 Abderæ Dinij puero ad vmbilicum medioctiter pertuſo, fiſtula parua relicta eſt, interdumq; lumbricus craſſus per ſe peruaſit, cumq; febricitaret (vt aiebat) bilioſa, quod & ipſa hac prodibant. Huic inteſtinum in fiſtulam prolapſum eſt, ac velut fiſtula corrodebatur, ruſſuſq; diſrumpebatur, tuſſiculæq; intus permanere non ſinebant. 128 In Pela Pythonis filius confeſtim multum febricitare cœpit, cum magna in ſomnum propenſione, cum vocis defectione ſomni fiebant, aluuſq; toto tempore dura erat. Glande verò ex felle ſuppoſita, multa deiiciebat, ſtatimq; remittebat. Celeriter autem aluus ruſſus intumeſcebat, febris ingraueſcebat, eademq; in ſomnum propenſio perſeuerabat. Eodem autem rei ſtatu, exhibitum eſt aliquid medicamenti ex his quæ carthamum & cucumerem agreſtem, & meconium recipiunt, bilioſa eruperunt, confertimque ſopor ceſſauit, febris miteſcebat, cunctaque alleuata ſunt, & decimoquarto die iudicio eſt abſolutus. 129 Eudemo lienis dolore vehementer conflictato, à medicis eſt imperatum vt multa comederet, vinum paucum tenue biberet, frequenter deambularet, ex qua victus ratione nihil immutabat. Vena ſecta eſt, cibos & potum parcè ſumpſit, deambulationes ſenſim auctæ ſunt, vinum nigrum, tenue eſt exhibitum, conualuit. 130 Philiſtidem Heraclidæ coniugem febris acuta inuaſit, faciei rubor nulla ex euidente cauſa. Paulò verò poſt procedente die, rigore correpta, cùm non recaleſceret, conuulſio in manuum digitis & pedum oborta eſt, paulùmque poſtea incaluit. Vrinas reddidit compacta quædam innatantia, nebuloſa, diuulſa habentes, per noctem dormiuit. Secundo die inſuper riguit, per diem paulò magis incaluit, & rubor minor erat, & conuulſiones moderatiores ſuccedebant, vrinæ eædem, noctem dormiuit, parum peruigil fuit cùm nulla ægrè tolerabili moleſtia. Tertio die vrinas coloratas magis reddidit, parum ſubſidentes, ſub idem tempus ſubinde rigor prehendit, febris acuta, ſudor per noctem toto corpore dimanauit. Sub veſperum autem diei color in regij morbi modū verſus eſt, noctu dormiuit, & ſudor toto corpore effluxit. Quarto die ſanguis ex nare ſiniſtra probè effluxit, & menſtrua pauca ſuo ordine comparuerunt. Ruſſus autem eodem tempore febricula ingraueſcebat, vrinæ paucæ,

denſata quædam innatantia habentes. Aluus verò, cũ natura dura eſſet, multò tamen magis ſubſtitit, nihilq́; niſi ſubdita glande demittebat, noctu dormiuit. Quinto die tum febricula mitior viſa eſt, tum ſub veſperũ ſudor toto corpore effuſus eſt, & menſtrua profluxerunt, noctuq́; dormiuit. Sexto die vrinam confertam, multam, denſata quædam innatantia, & paucam ſubſidentiam concolorem habẽtem reddidit. Circa meridiem autem paulum inſuper riguit, aliquantum incaluit, ſudor toto corpore dimanauit, noctu dormiuit. Septimo die parum recaluit, facilè tulit, toto corpore ſudauit, vrinæ probè coloratæ erãt, cuncta iudicatione ſunt abſoluta. 131 In oppugnatione circa Datum Tychon catapulta in pectus vulnus accepit, paruoq́; poſt interuallo, riſus cum perturbatione ei aderat. Videbatur autem medicus cùm lignum eximeret, ferrum circa ſeptum tranſuerſum reliquiſſe. Cumq́; ſub veſperam ei dolor commotus eſſet, infuſum per clyſterem & medicamentum aluum deiiciens exhibuit. Primam noctem implacidè tranſegit. Sub diluculum verò & medico & reliquis meliùs habere viſus eſt, placidus quippe erat. Prędictum eſt accedẽte conuulſione celeriter periturum. Poſtera nocte implacidus, peruigil, in ventrem plærumq́; decumbens, tertio die mane conuulſione tentabatur, ſub meridiem mortuus eſt. 132 Eunuchus ex venatu & diſcurſatione in aquam inter cutem delabitur. Qui ad Elealcis fontem habitabat, ad ſex annos hippurin habuit & inguinum tumorem, varicem & diuturnas defluxiones in coxẽdicem aut articulos. 133 Quidam ad lateris inanitatem tabefactus, ſeptimo die mortuus eſt. In his qui pus prius crudum expuunt, ſalſa cum melle exhibenda ſunt. 134 Impudens ſcortatio difficultati inteſtinorum medetur. 135 Leonidæ filiæ natura ad impetum incitata ſeſe auertit, atq́; vbi auerſa eſt, ſanguinem ex naribus effudit, quo effuſo permutata eſt, quod non vidit medicus, puella mortua eſt. 136 Philotimi filius vbi ad pubertatem peruenit, ad me venit. In quo vbi caluariæ os arte medica deſtitutum inueniſſem, occulta animi ſenſa ad curationem non ſatis conſtare videbam.

παροξύνθη. οὖρα ὑφιώδεα σμικρά. κοιλίη δὲ, φύσει A μὲν σκληρὴ. πολὺ δὲ μᾶλλον ξυνεστήκει. καὶ οὐδὲν διῄει, εἰ μὴ βάλανον προσθοῖτο. νύκτα ὕπνωσε. πεμπταίῃ τό τε πυρέτιον πρηΰτερον. καὶ πρὸς τὴν ἑσπέρην δι' ὅλου ἵδρου. καὶ γυναικείων χώρησις. καὶ νύκτα ὕπνωσεν. ἑκταίη, οὔρησεν ἀθρόον πουλὺ ὑφιώδεα. σμικρὴν ὑπόστασιν ἔχον ὁμόχροον. περὶ δὲ μέσον ἡμέρης, σμικρὰ ἐρρίγωσεν. ὑπεθερμάνθη. ἵδρωσε δι' ὅλου. οὖρα εὔχροα. ἐκρίθη B πάντα. [131] Τύχων ἐν τῇ πολιορκίῃ τῇ περὶ Δάτον ἐπλήγη καταπέλτῃ ἐς τὸ στῆθος, καὶ μετ' ὀλίγον γέλως ἦν περὶ αὐτὸν θορυβώδης, ἐδόκει δέ μοι ὁ ἰητρὸς ἐξαίρων τὸ ξύλον, ἐγκαταλιπεῖν τοῦ σιδήρου, κατὰ τὸ διάφραγμα. ἀλγέοντος δὲ αὐτοῦ περὶ τὴν ἑσπέρην, ἔκλυσέ τε καὶ ἐφαρμάκευσε. κατὰ νύκτα διήγαγε τὴν πρώτην δυσφόρως. ἅμα δὲ τῇ ἡμέρῃ, ἐδόκει καὶ τῷ ἰητρῷ καὶ τοῖσιν ἄλλοισι βέλτιον C ἔχειν. ἦν γὰρ ἡσυχαῖος. προῤῥησις ὅτι σπασμοῦ γενομένου οὐ βραδέως ἀπολεῖται. ἐς τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα δυσφόρως, ἄγρυπνος. ἐπὶ γαστέρα τὰ πολλὰ κείμενος. τρίτῃ πρωῒ ἐσπάσθη. περὶ μέσον ἡμέρης ἐτελεύτησεν. [132] Εὐνοῦχος ἐκ κυνηγεσίης καὶ διαδρομῆς, ὑδραγωγὸς γίνεται, ὁ παρὰ τὴν Ἐλεάλκεος κρήνην. ὁ περὶ τὰ ἓξ ἔτεα ἱππουρίην τε καὶ βουβῶνα, καὶ κιρσὸν καὶ κέδματα. [133] ὁ τοῦ κενεῶνος φθινάς, D ἑβδομαῖος ἀπέθανεν. πρὸς πτύοντας ἄπεπτον, ἁλμυρὰ μετὰ μέλιτος. [134] πορνείη ἄκρωμος δυσεντερίης ἄκος. [135] Τῇ Λεωνίδεω θυγατρὶ, ἡ φύσις ὁρμήσασα ἀπεστράφη. ἀποστραφείσης, ἐμυκτήρισε. μυκτηρίσασα διήλλαξεν. ὁ ἰητρὸς οὐ ξυνεῖδεν. ἡ παῖς ἀπέθανεν. [136] ὁ Φιλοτίμου παῖς ἔφηβος, ἦλθεν εἴς με, οὗ ῥῶν κρανίον ἐστεῶν ἔρημον ἰητρικῆς, ἐς ἴησιν τὰ κρύφιμα οὐκ ὀρθῶς ἑώρα.

E

[124] τὸ Τιμάχης] Sic leg[illegible] omnia præter recentiora quædam Regia, quæ Τιμαίχης habent. [illegible] quoque habent omnia, vt & [illegible] legiſſe videtur Cornarius.

[125] [illegible] Sic legunt o[illegible] exempla[illegible] quanquam ita malim [illegible], vt legiſſe videntur interpretes. [illegible] autem Heſychio [illegible] ſignificat locum arduum, excelſum, & acceſſu difficilem. Quibuſdam verò montis verticem & cacumen.

καὶ νυκτὶ [illegible]] [illegible] add[illegible] exemplaria quædam Regia manu ſcripta recentiora. Quæ certè non improbatur lectio, & his quæ F ſequuntur magis reſpondet, [illegible].

σμικρὰ προσερρίγωσεν πάλιν] Vitiata eſt lectio pro προσερρίγωσε. Manu ſcripta exemplaria Regia duo προσερρίγωσε habent, eaque lectio ad Italica exemplaria peruenit.

[126] [illegible]] [illegible] legend[illegible] videtur, contra tamen omnium exemplarium fidem. λιμοκτονίαν autem eſſe eam quæ fame contrahitur macerationem, omni[illegible]que abſtinentiam, aut eam quæ ſolo potu vt mulſa, aut ptiſanæ cremore inſtituitur victus rationem, præter ea quæ ſcribit Gal. Com. in lib. de rat. vict. in morb. ac. id etiam præſenti hiſtoria conteſtatum eſt.

[127] ἀσάφεια] Iſtud de voce obſcura, balbuttiente, [illegible] expedita dicitur, vt [illegible] ſæpè γλῶσσα ἀσαφής, etſi Caluus ad febrem latentem retulit. Sed in gangræna febris latens eſſe non po[illegible]. Quod etiam ex his [illegible] verbis, vbi de gangræna loquitur, ſatis patet, quæ huic loco apprime quadrant. Inter hæc deinde febris acuta oritur ingensq́; ſitis, quibuſdam etiam delirium accedit, alij G quamuis mentis ſuæ compotes ſunt, balbutiendo tamen vix ſenſus ſuos ore explicant. Aduertendum hic tamen eſt interpretes [illegible] pro [illegible] legiſſe, [illegible] codicum fidem. [illegible]

ἦν δὲ μέλας] Sic de gangræna Celſus. Caro [illegible] gra, vel liuida eſt, ſed ſicca & arida, proximaq́; cutis plærumque ſubnigris puſtulis impletur, deinde ei proxima vel [illegible] lida vel liuida, fereq́; rugoſa ſine ſenſu eſt.

[128] [illegible] ἐρυθρόν] Hic ἐρυθρὸν non legit Caluus, vt nec paulo antè [illegible].

[129] [illegible] ἄλλοισι χρόνον] Caluus [illegible] legit contra omnium quos adhuc videre licuit codicum fidem.

[illegible] Hic [illegible] quæ [illegible] Galenus in exeg. [illegible] ex Hippocrate agnoſcit, & [illegible] exponit. Commutatas enim vrinas, conturbatas & returbidas ſignificant, & quæ [illegible] explicat Galenus Com. [illegible] autem [illegible] Galenus ex aph. 70. lib. 4. [illegible] videtur apud Hipp. Sic enim illic H [illegible] legendum [illegible] ſcribere mallem quam [illegible], pro quibus interpretes [illegible] legere videntur. Suntq́; [illegible], quæ [illegible] in Cois Præſagiis vocat Hippocrates, & [illegible] hic dicuntur. [illegible] deponentes, dolores capitis, conuulſiones, & mortem ferè præſagiunt, vt ex placito 70. lib. 4. patet, & hiſtoriis epid. Sileno præcipuè & Philini vxore.

[131] [illegible]] Iſta ſuperiori hiſtoriæ malè adiungunt quædam exemplaria manu ſcripta & Aldina, vt & lib. 5. epid. vbi etiam repetitur. Eſt autem κέδμα Stephano [illegible]. Vitioſa quoque ſunt exemplaria quæ [illegible] pro [illegible] aut [illegible] habent, quomodo [illegible] exemplaria [illegible] Regia. Vitiosè etiam [illegible] pro [illegible] ſcribitur, etſi [illegible] ſæpiùs apud Hipp. reperitur. [illegible] autem [illegible] dicitur Paulo lib. 6. vni[illegible] notione, carnis excreſcentia iuxta dentem aliquem in gingiuis exoriens. Etſi idem lib. 3. hoc nomen paulò preſſiùs contraxit.

[135] [illegible]] Sic legunt exemplaria omnia publicata manifeſto vitio. Meliùs autem manu ſcripti codices Regij legunt

Digitized by Google

gunt σικυῷ πέπονι, qui & πεπονίων * Galeno & σικυὸς ἐδώδιμος dicitur, & frequentius πέπων. Abſterget autem & vrinas mouet.
A Priore autem loco Caluus μήλῳ legiſſe videtur pro σικυῷ, cùm cucurbitam verterit.

* *Lib.2.de alim. Lib.8.ſimpl.*

110 γυναικὶ ἐν ἀβδήροισι] Scribitur hoc exemplum lib.5. epid. paulum immutatis verbis.

111 καὶ δι' αὐτῆς παιδίῳ] τρηθεῖσαν legunt exemplaria omnia publicata quæ ſecuti ſumus cùm pertuſum & perfo:atum vmbilicum diximus. Exemplaria verò manu ſcripta Regia quædam τρωθεῖσαν legunt, quæ ſauciatum ac vulneratum vmbilicum ſignificant, quomodo ſumpſiſſe videntur Interpretes. Reliqua etiam manu ſcripta, nempe reconditiora, τμηθεῖσαν, vt ad vmbilicum ſectum indicent. Neque verò hic mirum videri debet lumbricum per vmbilicum produiſſe, cùm & quibuſdam per inguina, nonnullis etiam per vmbilicum, via exedendo facta prorupiſſe ſcriptis teſtatum ſit.

καὶ ἔμεσεν ἐπυρέξε] Secutus ſum hac interpretatione omnium exemplarium fidem. Cornarius pro ἔμεσε, ἤμει legiſſe videtur, vt vomitione biliosa reieciſſe cùm febricitaret intelligas. Caluus aliter longè hunc locum accipere videtur, in eum tamen ſenſum vt hanc
B communem lectionem amplexatus ſit.

112 ἡ δ' αὐτῆς ἀγωγὴ ἐοῦσα] Hic ἀγωγὴ totius morbi ſtatum, ordinem, ductum ac rationem ſignificat, hoc eſt cùm hæc eadem via & ratione procederent. Poteſt & totius morbi curationem, & agendi rationem ac viam indicare, quo modo ſumpſiſſe videtur Caluus.

καὶ μηκωνίῳ] μηκώνιον hic peplus intelligitur, quo vtebantur antiqui ad bilem & pituitam deturbandam, vt ſcribit Rufus Epheſius in fragmento libelli de med.purg. & Dioſcorides lib.4. cap.168. Quod & hoc loco facit Hippocrates, & lib.4. de rat. vict. in morb. ac. & ad hydropicorum aquas exhauriendas exhibet. Meconium autem vocat, vt hic, quod etiam nomen retinui, etſi idem ſit quod πέπλος, vt ſcribit Gal. in exeg. quodque πέπλον etiam aliàs nominatim ad flatus educendos in lienis vitio & hydropis ſuſpicione adhibet lib.2. epid. † in Scopo.

† *Sect.3.*

C τὸ σῶμα ἐπίπαυον] κοῖλα legendum eſſe ſatis apparet, quod & fecerunt omnes interpretes, etſi in exemplaribus manu ſcriptis omnibus magna eſt in hoc mendo retinendo conſenſio.

119 διαίτῃ πολλῇ] ἐν πολλῇ legiſſe videtur Caluus, quod magis placet, vt id ex medicorum præſcripto fieret. Illud autem οὐ μετέβαλλεν, nihil in ea victus ratione immutatum fuiſſe ſignificat, aut à medicorum imperatis diſceſſum. Poteſt & illud indicare, nihil illa victus ratione fuiſſe profectum, vt ideò immutanda fuerit. Sicq; ad πολλῇ referetur quæ eſt exemplarium omnium lectio.

120 οὖρα τεφρώδεα] τεφρώδεα exponit Gal. in exeg. τὰ ἔχοντα ἐμφερόμενά τινα πεπηγότα, παρὰ τὸ τέφρα, ὅ ἐστι πήγνυσθαι, quo ſignificatur vrina compacta & denſata quædam in ea innatantia habens, velut enæoremata quædam conferta & globoſa, ac veluti ſublimamenta quædam grumoſa, ex multa materiæ crudæ, craſſæ & flatulentæ copia, quæ magnum intro conceptum incendium indicat, ex cuius ſucceſſione agitata ſurſumq; ſubuecta, plurimas mentis atri tenebras offundit, vnde deliria & conuulſiones in huiuſmodi maligna humorum complexione facilè portenduntur, vt videre eſt in multis epid. hiſtoriis, præcipuè verò ægr.1. & 8. lib.1. & ægr.3. &
D 4. lib.3. & ægr.11. lib.3. poſt ſt. peſt. Repetitur etiam dictio iſta inter obſcuras Hippocratis voces meritò reponenda, in Cois Præſagiis, partimq; vrinæ, partim etiam deiectionibus attribuitur, vbi eam fuſioribus verbis excuſſimus, hac ægra etiam in medium adducta. Erotianus verò τεφρώδη οὖρα, σποδώδη exponit. τέφρα γὰρ ἡ σποδὸς λέγεται. Vt videatur vrinas intelligere quæ cinerei ſunt coloris, ac veluti dilutæ & albicantes, quales σποδώδεα οὖρα antea hoc libro diximus. At certè Erotianus locum Prorrh.156. aut Coacorum Præſagiorum ſubindicare videtur, cum τεφρώδεα explicat, eamq; lectionem pro σποδώδεα poſuiſſe. Sunt enim τεφρώδεα οὖρα * Galeno ex Dioſcoride & Capitone eadem quæ hic τεφρώδεα, τὰ ἔχοντα τινὰ ἐν αὐτοῖς ἐμφερόμενα πεπηγότα, ἀπὸ τοῦ διαστρίφειν, ὅ ἐστι πήγνυσθαι [illegible]. Vbi certè διαστριφὲς & διεστριφὲς pro διατετριφὲς & διαστριφὲς ponuntur, cùm ſit στριφνὸς πήγνυσθαι vt exponit etiam Euſtathius, & στριφνὸν πηγνύμενον, & στριφνὸς ἰσχυρός, hoc eſt πηγνυσθὲν, & διεστριφὲς διαπήγνυσθαι ex Homero exponat Heſychius, Erotianus tamen à τρίβειν & στρέφειν deduci mauult, cùm πεπηγμένα πεπηγότα exponit, & τρίβας Atticis τὰ τρίβω dici ſcribit, ſi modò vera eſt lectio. Hanc verò dictionem non agnouit
E Caluus, qui pro τεφρώδεα, ἰώδεα vrinis attribuiſſe & legiſſe videtur.

* *Comm.3. in Prorrh.*

ἐξ ἑσπέρας ἰκτερώδης] Id ad veſperum ſequentis diei retulit Caluus, & videtur τεταρταίη legiſſe, vt color regij morbi quarto die obueniens, iudicationem magis præ ſe ferat, cùm nulla tamen huius lectionis veſtigia reliquis in codicibus extent.

121 τύχων ἐν τῇ πολιορκίῃ] Scribitur hoc exemplum lib.5. epid.

κατὰ νῶτον διάγαγε] Sic legunt omnia exemplaria tum publicata tum manu ſcripta. Melior tamen eſt lectio lib.5. epid. ἐσφηνώθη ἡ ἄκρη, νῶτον διήλασε πρόσθεν, quam ſecuti ſumus.

[illegible]] Sic quoq; legunt exemplaria omnia. At [illegible] aut [illegible] malim, aut [illegible]. Neq; iſta li.5. epid. leguntur.

122 ὑδρωπικὸς γίνεται] ὑδρωπικὸς hic pro hydropico & in aquam inter cutem delapſo ſumi videtur. Incertumq; eſt an iſta ad ſequentia referri poſſint, quòd eunuchus iſte ad Elealcis fontem diuertens, crebrò inde aquam ex venatione reuerſus hauriret, vnde tandem aquam intercutem contraxerit. Sic enim coniungi iſta poſſunt. ἱππουρις autem quid ſit nondum mihi ſatis compertum eſt,
F & videtur hoc totum huius libri extremum miſerrimè fœdatum eſſe, cui tamen nulla manus ab exemplaribus vllis queat adferri. Ita enim conſtanter in hanc corruptelam conſpirant, vt plena ferè deſperationis ſint omnia. Exiſtimo autem hic ἱππουρις ſumi pro defluxione diuturna, quæ in pudenda ex longa equitatione & diſcurſatione contracta ſit, aut diuturno earum partium attritu & imbecillitate, vt ſæpè fit in his qui ex longo in equo ac veluti curſoria equitatione, & inguinum, & pudendorum perpetua agitatione, harum partium tumores, aut etiam attritus, aut alios huius generis affectus patiuntur. Hincque fortè nomen eſt, quòd ἵππον pudendum tam muliebre quàm virile Heſychius exponat. Alioqui ἱππουρις, ἱππείας τριχὸς κατακομάζουσα ſignificat, ſetis equinis comantem, aut de galea dicitur quæ apicem ſeu criſtam caudam equinam referentem habet. Eſt & huius nominis herba ſatis vulgaris, mulieribus noſtratibus ad vaſorum munditiem quæſita, equiſetum aut equiſetin vocat Plinius. Ex continua igitur in venatu & equo diſcurſatione, harum eſt partium imbecillitas exorta, & in eas fluxio redundauit, vnde & inguinum tumores, varices, coxendicum ac articulorum dolores & defluxiones, tum κέδματα ipſa, quæ etiam Hippocrati Heſychio teſte, diuturnum genitalium par-
G tium affectum ex defluxione ortum ſignificant, vt aliàs quoque diximus. Quæ etiam præter cætera incommoda Scythis quoque accidere, ex perpetua in equo ſeſſione, ſcribit Hippocrates lib. de aëre loc. & aquis, his verbis: καὶ ἡ νοῦσος αὕτη ἀπὸ τοιαύτης προφάσιος τοῖς Σκύθαις γίνεται, οἵην εἴρηκα. ἔχει δὲ καὶ κατὰ τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους ὁμοίως. ὅκου γὰρ ἱππάζονται μάλιστα καὶ πυκνότατα, ἐκεῖ πλεῖστοι ὑπὸ κεδμάτων, καὶ ἰσχιάδος, καὶ ποδαγριῶν ἁλίσκονται, καὶ λαγνεύειν κάκιστοί εἰσι. ταῦτα δὲ τοῖσι Σκύθῃσι πρόσεστι, καὶ εὐνουχοειδέστατοί εἰσιν ἀνθρώπων διὰ ταύτας τὰς προφάσιας, καὶ ὅτι ἀναξυρίδας ἔχουσιν αἰεί, καὶ εἰσὶν ἐπὶ τῶν ἵππων τὸν πλεῖστον τοῦ χρόνου. hoc eſt, Hicque morbus ex huiuſmodi cauſa quam dixi Scythis oritur. Quod & reliquis hominibus eodem modo contingit. Vbi enim maximè & crebertimè in equis deſident, ibi plurimi diuturnis articulorum doloribus (κέδματα vocant) & coxendicum, ac pedum corripiuntur, & ad venerem impotentes efficiuntur. Iſta autem Scythis adſunt, eiuſmodique ob cauſas ad venerem exercendam omnium maximè inepti ſunt, tum quòd ſemper Anaxyridas (bracatum id genus eſt) habent, tum quòd plurimo tempore in equis degunt. Cæterùm vt in dictione obſcura nec dum ſatis explicata vo-
H cem Græcam retinui, tum etiam vt cuiuis coniecturæ faciendæ & ad ſuppetias in tam difficili loco & deplorato malo ferendas, locus eſſet. Cornarius ἱππουρις, ἱππασίας aut ἱππείας ſumpſit, & equitationem vertit. Caluus vt non malè vocem Græcam retinuit, ita non video quomodo inde ſe explicarit, cùm cutem corruptam dixit, niſi ſi attritus & intertrigines illas ex aſſidua equitatione ſubindicare voluit.

καὶ ἰξίω] Mihi profectò ſuſpectus locus videtur, & pro ἰξίω, ἰξίας legendum puto aut ἰξίας, vt varices ſignificentur, quod & fecit Cornarius. ἰξίαι enim κιρσοὶ dicuntur Galeno in exegeſi, & ἰξία * Polluci dicitur etiam κιρσός, [illegible] καὶ ἰξίαι. Dicitur & Heſychio ἰξίαι κιρσοί, & κιρσὸς πάθος τι περὶ τὸ σῶμα ἤτοι τὰς ἰξίας καλοῦσι. Vt autè κιρσὸς eſt venæ dilatatio, quæ à ſanguine fit interdum craſſiore et melancholico plærumq; in tibiis & femoribus, ita fit nonnunquam ex venæ imbecillitate, natura ſanguinem grauiorem propellente ad partes inferiores, vt in inguinibus & ſcroto & circa teſticulos, vt teſtatur * Paulus lib.6. & κιρσοὶ

ἀνάλους nominati ſcribit. Quod certè hic ſpectandum venit, & ex continua in equo agitatione accidere potuit, vt huiuſmodi varices circa teſticulos & partes genitales excitati fuerint. Caluus hic pro ἴξιας αἴνα legiſſe videtur, quod etiam faciunt membranæ quædam manu ſcriptæ Regiæ. Sic enim loca humida vertiſſe videtur, pro perennibus & ſemper fluentibus. Sed vitium ſubeſſe & alio loco poſitum eſſe certum eſt. A

* Cap.25. lib.4. * Cap.64. & 82.

111 ἡ τὸ κατὰ νῶτα φθινάδας] Hanc lectionem tuentur exemplaria omnia publicata. Sed membranæ Regiæ reconditiores αἴδνα habent. Quædam etiam αἴνα. Huc enim magis quadrare iſta videntur, quàm ſuperiore loco pro ἴξιας poni. Et certè αἴνα ab illa priore lectione quæ αἴδνα habet manifeſtè deriuatum videtur. Et alioqui ex αἴδνα κινεῦνα facili lapſu tranſcriptum eſſe ſatis patet. αἴδνα autem ὁ νωταῖος μυελὸς. Erotiano exponitur, qui & locum iſtum haud ſcio an ſubindicare videatur, etſi libri περὶ βελῶν ἢ τραυμάτων indicaturam adferat, cùm hæc verba profert, τὸ αἴδνα τετρώσας τις. ἰδὲ ἐκταθεὶς ἀπέθανεν. Cuius etiam loci meminit Heſychius in dictione αἴδνα his verbis: ποιε ἢ τὸν νωτιαῖον ἢ νωταῖον μυελὸν ἀπέδωκεν, ὡς Ἱπποκράτης. τὸ αἴδνα τις τετρώσας ἰδὲ ἐκταθεὶς ἀπέθανε. Celebris eſt autem apud Hippocratem lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν, ἡ τοῦ νωταίου μυελοῦ φθίσις, & φθίσις νωτιὰς tabes dorſalis lib. 2. de morb. quæ ſeptimo die ægrum è medio tollit. B

προσεκτικοῦντας ἀποτίθει] Mihi valde ſuſpecta eſt hæc ſcriptura & προσκτωμένους legendum exiſtimo, vt eos qui primis diebus pus crudum colligunt aut expuunt ſignificet, quibus ſalſa cum melle exhibenda conſulit ad ſputum detergendum & concoquendum. Sic lib. 2. de Morb. in tabe ex pulmonis affectu ſalſa pinguibus & dulcibus permixta concedit. Atque etiam iſta ad tabidos referri videntur, eosq́; propiùs reſpicere.

114 πρὸς τὰ χρονίας] Inueterata alui profluuia per venerem reſiccari ſcribit * Aëtius ex Rufo, his verbis, καὶ διαῤῥοίας χρονίας ἔστιν ὅτε ξηραίνει τὰ ἀφροδίσια. Quod repetit * Paulus hoc modo, καὶ τὰς κεχρονισμένας διαῤῥοίας τὰ ἀφροδίσια ἐξηρανεν. Scriptis quoque eſt conteſtatum quendam dyſenteria laborantem, ex concubitu cum muliere ſanatum. Adeò ridiculum eſt quod de Achromo meretrice hic ſomniat Caluus. C

* Cap.8. lib.3. * Lib.1. cap.35.

115 τὸ λευκότατον] Videtur hoc exemplum intelligi poſſe de natura ad menſium profluuium impetum conuertente, quæ deinde aliò curſum auertit, & per nares ſanguinem effudit. Sic enim μυκτηρίζειν hic ſanguinis per nares curſum indicare videtur, cùm tamen χλευάζειν, ἐγγελᾶν, & ἐξουθενεῖν quod eſt irridere, ſubſannare, nihili facere, exponant. Aliter tamen ſumpſerunt interpretes. Illud autem ὁ ἰατρὸς οὐ ξυνιεῖσιν, οἱ ἰατροὶ οὐ ξυνιᾶσιν legunt exemplaria quædam cum Aldino.

116 ὁ φιλοτιμεύμενος] Mirè deprauatum eſt hoc exemplum vt ſatis ex aſteriſco appoſito patet, cui neque ab vllis exemplaribus medicina fieri poteſt. Ita enim in vitium conſpirarunt, vt planè conclamatus locus videatur, nec niſi meliorum codicum fide reſtitui poſſe. ὀλίγον δὲ ἰῶν habent exemplaria ſcripta Regia. In cæteris non eſt quod inde ad ſanitatem erui poſſit. Credibile eſt caluariæ os fractum fuiſſe, vt nullam curationem receperit, tantamq́; læſionem fuiſſe, vt mens ipſa ac cerebri ſenſationes noxiam acceperint, & ratiocinatio non ſatis conſtiterit. ἔρημος autem ἰατρικῆς ὅσιον medica arte & curatione deſtitutum eleganter dicitur, hoc eſt deploratum, & cui nulla adferri medela poteſt, vt & ἔρημαι θεραπείας apud Plutarchum dicuntur, & ἔρημος βοηθείας ab eodem, & ἔρημος τῶν βοηθησόντων ab Iſocrate dici eſt annotatum, vt dicuntur à Medicis deſerti. Quod ſequitur ἐς ἰσχῖα ſine dubio ſuſpectum eſt. Et ridiculum ſanè videtur quod de Ichina comminiſci videtur Cornarius. Ac videndum num hic ἐς ἰαχὴν legi poſſit, vt ſenſus ſit, ad vocem ipſam mentem aut ratiocinationem ipſam non ſatis conſtitiſſe. ἰαχὴ enim & ἰαχὴ vocem aut clamorem ſignificat, qua etiam dictione vſum Hippocratem eſt annotatum. Qua notione indicabitur ex clamore & vociferatione mentem non ſatis conſtantem fuiſſe. Sed iſta eſt tantùm coniectura, in qua planè non video quòd mihi ſatisfacere poſſit, præter germanam & legitimam reconditiſſimorum exemplarium ſcriptionem, quam adhuc penè deſperaui. Idem verò in κρύφιμα accidere exiſtimo, idque poſitum eſſe pro κρύφια aut κρυφαῖα. Atque haud ſcio an κρύφιμα legi poſſit, ex quo in κρύφιμα facilis lapſus eſſe queat, quòd κρυφίνοον Heſychius δόλιον exponat, eumq́; qui animi ſui ſenſa aut cogitata celat, ſignificet. D

E

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ.

HIPPOCRATIS
APHORISMI. F

SECTIO PRIMA.

1 Vita breuis, ars longa, occaſio præceps, experientia fallax, iudicium difficile. Neque verò ſatis eſt ad ea quæ facto opus ſunt præſtò eſſe, ſed & ægrum, & eos qui præſentes ſunt, & res externas, ad id probè comparatas eſſe oportet.

2 In alui perturbationibus & vomitionibus quæ ſpontè eueniunt, ſi qualia oportet, purgentur, conducit, & facilè tolerant, ſin minùs, contra euenit. Itidem & vaſorum euacuatio, ſi qualis debet, fiat, conducit & facilè tolerant, ſin minùs, contrà fit. Adhibenda igitur conſideratio, & loci, & tempeſtatis anni, & ætatis, & morborum in quibus hæc fieri debent, necne.

3 Bene habita athletarum valetudo ad ſummũ progreſſa, vbi ad plenitudinis extremum peruenerit, lubrica eſt, cùm non poſſit eodem ſtatu permanere, neque quieſcere. Quandoquidẽ verò non quieſcit, neq; iam poteſt in melius progredi, reliquũ eſt vt in deterius labatur. His igitur de cauſis pleniorem illum corporis habitum haud cunctanter ſoluere expedit,

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

Ὁ βίος βραχύς, ἡ δὲ τέχνη μακρή, ὁ δὲ καιρὸς ὀξύς, ἡ δὲ πεῖρα σφαλερή, ἡ δὲ κρίσις χαλεπή. δεῖ δὲ οὐ μόνον ἑωυτὸν παρέχειν τὰ δέοντα ποιεῦντα, ἀλλὰ καὶ τὸν νοσέοντα, καὶ τοὺς παρεόντας, καὶ τὰ ἔξωθεν. G

Ἐν τῇσι ταραχῇσι τῆς κοιλίης, καὶ τοῖσιν ἐμέτοισι, τοῖσιν αὐτομάτως γινομένοισιν, ἢν μὲν οἷα δεῖ καθαίρεσθαι καθαίρωνται, ξυμφέρει τε καὶ εὐφόρως φέρουσιν. ἢν δὲ μή, τοὐναντίον. οὕτω δὲ καὶ κενεαγγείη, ἢν μὲν οἷα δεῖ γίνεσθαι γίνοιτο, ξυμφέρει τε καὶ εὐφόρως ἔχουσιν. ἢν δὲ μή, τοὐναντίον. ἐπιβλέπειν οὖν δεῖ, καὶ χώρην, καὶ ὥρην, καὶ ἡλικίην, καὶ νούσους ἐν ᾗσι δεῖ, H ἢ οὔ.

Ἐν τοῖσι γυμναστικοῖσιν, αἱ ἐπ' ἄκρον εὐεξίαι σφαλεραὶ, ἢν ἐν τῷ ἐσχάτῳ ἔωσιν. οὐ γὰρ δύνανται μένειν ἐν τῷ αὐτέῳ, οὐδὲ ἀτρεμέειν. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀτρεμέουσιν, οὐκ ἔτι δύνανται ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπιδιδόναι. λείπεται οὖν ἐπὶ τὸ χεῖρον. τουτέων οὖν εἵνεκεν τὴν εὐεξίην λύειν ξυμφέρει μὴ βραδέως,

ἵνα πά-

A ἵνα πάλιν ἀρχὴν λάβῃ τὸ σῶμα. μὴ δὲ τὰς ξυμπτώσιας ἐς τὸ ἔσχατον ἄγειν. σφαλερὸν γὰρ ἀλλ' ὁκοίη ἂν ἡ φύσις ᾖ τοῦ μέλλοντος ὑπομένειν, ἐς τοῦτο ἄγειν. ὡσαύτως δὲ καὶ αἱ κενώσιες αἱ ἐς τὸ ἔσχατον ἄγουσαι, σφαλεραί. καὶ πάλιν αἱ ἀναθρέψιες, αἱ ἐν τῷ ἐσχάτῳ ἐοῦσαι, σφαλεραί.

αἱ λεπταὶ καὶ ἀκριβέες δίαιται, καὶ ἐν τοῖσι μακροῖσιν αἰεὶ πάθεσι, καὶ ἐν τοῖσιν ὀξέσιν, οὗ μὴ ἐπιδέχεται, σφαλεραί. καὶ πάλιν αἱ ἐς τὸ ἔσχατον λεπτότητος ἀφιγμέναι δίαιται, χαλεπαί.
B καὶ γὰρ αἱ πληρώσιες αἱ ἐς τὸ ἔσχατον ἀφιγμέναι χαλεπαί.

ἐν τῇσι λεπτῇσι διαίτῃσιν, ἁμαρτάνουσιν οἱ νοσέοντες, διὸ μᾶλλον βλάπτονται. πᾶν γὰρ τὸ ἁμάρτημα ὃ ἂν γίνηται, μέγα γίνεται μᾶλλον, ἢ ἐν τῇσιν ὀλίγον ἁδροτέρῃσι διαίτῃσι. διὰ τοῦτο καὶ τοῖσιν ὑγιαίνουσι, σφαλεραὶ αἱ πάνυ λεπταὶ καὶ καθεστηκυῖαι, καὶ ἀκριβέες δίαιται, ὅτι τὰ ἁμαρτανόμενα χαλεπώτερον φέρουσι. διὰ τοῦτο οὖν αἱ λεπταὶ καὶ ἀκριβέες
C δίαιται, σφαλεραὶ ἐς τὰ πλεῖστα τῶν μικρὸν ἁδροτέρων.

ἐς δὲ τὰ ἔσχατα νοσήματα, αἱ ἔσχαται θεραπεῖαι ἐς ἀκριβείην, κράτισται.

ὅκου μὲν οὖν κάτοξυ τὸ νόσημα, αὐτίκα καὶ τοὺς ἐσχάτους πόνους ἔχει, καὶ τῇ ἐσχάτως λεπτοτάτῃ διαίτῃ ἀναγκαῖον χρέεσθαι. ὅκου δὲ μή, ἀλλ' ἐνδέχεται ἁδροτέρως διαιτᾶν, τοσοῦτον ὑποκαταβαίνειν, ὁκόσον ἂν ἡ νοῦσος μαλθακωτέρη τῶν ἐσχάτων ᾖ.
D ὁκότε δὲ ἀκμάζει τὸ νόσημα, τότε λεπτοτάτῃ διαίτῃ ἀναγκαῖον χρέεσθαι.

συντεκμαίρεσθαι δὲ χρὴ καὶ τὸν νοσέοντα, εἰ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ πρὸς τὴν ἀκμὴν τῆς νούσου. καὶ πότερον ἐκεῖνος ἀπαυδήσει πρότερον, καὶ οὐκ ἐξαρκέσει τῇ διαίτῃ, ἢ ἡ νοῦσος πρότερον ἀπαυδήσει καὶ ἀμβλυνεῖται.

ὁκόσοισι μὲν οὖν αὐτίκα ἡ ἀκμή, αὐτίκα λεπτῶς διαι-
E τᾶν. ὁκόσοισι δὲ ἐς ὕστερον ἡ ἀκμή, ἐς ἐκεῖνο καὶ πρὸ ἐκείνου μικρὸν ἀφαιρετέον. ἔμπροσθεν δὲ πιοτέρως διαιτᾶν, ὡς ἂν ἐξαρκέσῃ ὁ νοσέων.

ἐν δὲ τοῖσι παροξυσμοῖσιν, ὑποστέλλεσθαι χρή. τὸ προστιθέναι γὰρ βλάβη. καὶ ὁκόσα κατὰ περιόδους παροξύνεται, ἐν τοῖσι παροξυσμοῖσιν ὑποστέλλεσθαι χρή.

τοὺς δὲ παροξυσμοὺς καὶ τὰς καταστάσιας δηλώσουσιν αἱ
F νοῦσοι, καὶ αἱ ὧραι τοῦ ἔτεος, καὶ αἱ τῶν περιόδων πρὸς ἀλλήλας ἀνταποδόσιες, ἤν τε καθ' ἡμέρην, ἤν τε παρ' ἡμέρην, ἤν τε καὶ διὰ πλείονος χρόνου γίνωνται. ἀτὰρ καὶ τοῖσιν ἐπιφαινομένοισιν, οἷον ἐν πλευριτικοῖσι πτύελον ἢν αὐτίκα ἐπιφαίνηται, ἀρχομένου, βραχύνει. ἢν δ' ὕστερον ἐπιφαίνηται, μηκύνει. καὶ οὖρα καὶ ὑποχωρήματα καὶ ἱδρῶτες, καὶ δύσ-
G κριτα καὶ εὔκριτα, καὶ βραχέα καὶ μακρὰ τὰ νοσήματα ἐπιφαινόμενα δηλοῖ.

γέροντες εὐφορώτατα νηστείην φέρουσι, δεύτερον, οἱ καθεστηκότες. ἥκιστα, μειράκια. πάντων δὲ μάλιστα, παιδία. τούτων δὲ αὐτέων ἃ ἂν τύχῃ αὐτὰ ἑωυτῶν προθυμότερα ἐόντα.

τὰ αὐξανόμενα πλεῖστον ἔχει τὸ ἔμφυτον θερμόν, πλεί-
H στης οὖν δεῖται τροφῆς. εἰ δὲ μή, τὸ σῶμα ἀναλίσκεται. γέρουσι δὲ ὀλίγον τὸ θερμόν, διὰ τοῦτο ἄρα ὀλίγων ὑπεκκαυμάτων δέονται. ὑπὸ πολλῶν γὰρ ἀποσβέννυται. διὰ τοῦτο καὶ οἱ πυρετοὶ τοῖσι γέρουσιν οὐχ ὁμοίως ὀξέες. ψυχρὸν γὰρ τὸ σῶμα.

αἱ κοιλίαι χειμῶνος καὶ ἦρος, θερμόταται φύσει, καὶ ὕπνοι μακρότατοι. ἐν ταύτῃσιν οὖν τῇσιν ὥρῃσι, καὶ τὰ προσάρματα πλείω δοτέον. καὶ γὰρ τὸ ἔμφυτον θερμὸν πολλὸν ἔχει.

quo corpus alterius nutricationis initium ſumat. Neque tamen eò deueniendum vt vaſa extremè contiidant (periculoſum enim) ſed qualis fuerit eius qui ſuſtinere debet natura, euſq; progrediendum. Eadem verò ratione euacuationes ad extremum deductæ, periculoſæ, contraq; refectiones ad ſummum progreſſæ, periculoſæ.

4 Tenuis & exacta victus ratio, cùm in morbis longis ſemper, tum in acutis vbi non admittitur, parum tuta eſt. Ac rurſus victus qui ad ſummam peruenit tenuitatem, grauis, ſiquidem ad extremum perductæ plenitudines graues ſunt.

5 In tenui victus ratione delinquunt ægri, ob quod magis læduntur. Quodcunq; enim peccatū, in tenui quàm in paulo pleniore victus ratione grauius eſſe ſolet. Iccirco etiam ſanis parum tuta eſt tenuis, & certò præſcripta ac accurata victus ratio, parum tuta eſt, quoniā errata grauiùs ferunt. Eam igitur ob cauſam tenuis & accuratus victus paulò pleniore maxima ex parte periculoſior eſt.

6 Ad ſummos morbos, ſummæ ad vnguem curationes adhibitæ optimè valent.

7 Cùm ergo morbus eſt peracutus, extremos protinus obtinet labores, & extremè tenuiſſima victus ratione neceſſario vtendum. Cùm verò non eſt, ſed pleniorem victum adhibere conceſſum eſt, tam à tenui victu ſe ſubducere oportet, quàm morbus ab extremis receſſerit.

8 Cùm morbi ſumma eſt vehementia, tum vel tenuiſſimo victu vti neceſſe eſt.

9 At coniectura etiam ex ægro facienda, an cum eo victu ſatis eſſe poſſit ad morbi vigorem vſque, an non priùs ille deficiat, neq; cum tali victu ſatis eſſe poſſit, vel prior morbus deficiat & obtundatur.

10 Quibus igitur ſtatim vigor adeſt, iis protinus victus tenuis exhibendus. Quibus verò poſtea vigor futurus eſt, iis ſub ipſum vigoris tempus & paulò ante cibus ſubtrahendus. Antea verò vberior cibus exhibendus, quo æger ſatis eſſe poſſit.

11 In exacerbationibus cibum refugere oportet, exhibere enim noxiū. Et quæcunq; per circuitus ingraueſcunt, in ipſis acceſſionibus reformidare oportet.

12 Morbi & anni tempeſtates, & circuituum collatę inter ſe viciſſitudines, ſiue quotidie, ſiue altero quoq; die, ſiue etiā per maiora interualla fiant, acceſſiones & morborum conditiones indicabūt. Quinetiam & per ea quæ mox apparent eadē indicātur, quale quid in morbo laterali laborātibus, ſputum ſi ſtatim circa initia ſubappareat, morbum breuem, ſi verò poſterius videatur, longum futurum denunciat. Vrinæ quoque & alui excrementa, & ſudores, vbi apparuerint, iudicatu faciles vel difficiles, & breues vel longos fore morbos indicant.

13 Senes facilimè ieiunium tolerant ſecundum eos qui conſtantem ætatem degunt, minimum adoleſcētes, ex omnibus verò præcipuè pueri, atq; inter ipſos qui ad actiones obeundas promptiores exiſtunt.

14 Quæ increſcunt plurimum calorem innatum obtinent, plurimo igitur indigent alimento alioqui corpus abſumitur. In ſenibus verò cùm paucus calor inſit, iccirco ſanè paucis fomitibus indigent, à multis nanque extinguuntur. Eandem etiam ob cauſam neque ſenibus, quod eorum corpus ſit frigidum, febres perinde acutæ contingunt.

15 Per hyemē & ver ventres natura calidiſſimi, ſomniq; longiſſimi. Per ea igitur tēpora copioſiora cibaria exhibenda, ſiquidē plurimus eſt calor natiuus,

ideoq; copioſiore indigent alimento. Quod indicant ætates & athletæ.

16 Victus ratio humida, cùm febricitantibus omnibus, tum pueris maximè, atque aliis qui eiuſmodi victu vti conſueuerunt, confert.

17 Animaduertendi ſunt etiam quibus ſemel aut bis, & quibus copioſior aut paucior, aut per partes cibus offerendus eſt. Aliquid autem tempori, regioni, ætati & conſuetudini concedendum.

18 Per æſtatem & autumnum cibos grauiſſimè ferunt, per hyemem facillimè. Ver poſt hyemem ſecundum locum obtinet.

19 Quibus per circuitus acceſſiones contingunt, nihil dato, neq; cogito, ſed de ciborum acceſſione ante iudicationes detrahito.

20 Quæ iudicationem ſubeunt, aut iam perfectè ſubierunt, ea neq; moueto, neque medicamentis, neque aliis irritamentis innouato, ſed ſinito.

21 Quæ educere oportet, quò maximè vergunt eò ducito, per loca conuenientia.

22 Cocta medicamento purgante educito ac moueto, minimè cruda, neq; per initia, niſi ſuopte impetu ad excretionem ferantur, quod ferè non accidit.

23 Quæ prodeunt copia minimè æſtimanda, ſed vt qualia expedit, prodeant, & æger facilè ferat. Atque vbi ad animi defectionem vſq; educere oportet, id etiam faciendum, ſi æger ſufficere queat.

24 In morbis acutis rarò, & per initia medicamentis purgantibus vtendum, idq; diligenti ante adhibita circunſpectione faciendum.

25 Cùm purgantur quæ purgari decet, confert & facilè tolerant, vbi contra accidit, difficulter.

Sectio ſecunda.

1 Quo in morbo ſomnus laborem facit, lethale; quòd ſi iuuet ſomnus, minimè lethale.

2 Vbi delirium ſomnus ſedauerit, bonum.

3 Somnus, vigilia, vtraque modum excedentia, malum denunciant.

4 Neq; ſatietas, neq; fames, neq; aliud quicquam bonum, quod ſupra naturæ modum fuerit.

5 Laſſitudines ſponte obortæ morbos prænunciant.

6 Quibus pars aliqua corporis dolet, neq; ferè dolorem ſentiunt, iis mens ægrotat.

7 Attenuata longo temporis interuallo corpora, lentè reficere oportet, at quæ breui, celeriter.

8 Si quis ex morbo cibum capiens vires non recipiat copioſiore alimento corpus vti ſignificat. Quod ſi cibum minimè capiente iſtud contingat, euacuatione indigere ſciendum eſt.

9 Cùm quis corpora purgare volet ea ad fluxum benè comparata faciat oportet.

10 Impura corpora quò plus nutrias, eò magis lædas.

11 Potu quàm cibo refici procliuius eſt.

12 Quæ per morbos poſt iudicationem intus relinquuntur, morborum reuerſiones facere conſueuerunt.

13 Quibus iudicatio contingit, iis nox acceſſionem præcedens grauis, quæ verò ſequitur plærunq; leuior eſſe ſolet.

14 In alui fluxionibus deiectionum mutationes, niſi ad prauas commutentur, iuuant.

15 Cùm fauces ægrotant, aut tubercula in corpore exoriuntur, excretiones in conſiderationem adhibendæ. Si nanq; bilioſæ ſint, corpus ſimul ægrotat. At ſi ſanorum ſimiles extiterint, ſecurè corpus nutrias.

16 Cùm inedia premit, laborare minimè conuenit.

τροφῆς οὖν πλείονος δέονται. σημεῖον, αἱ ἡλικίαι καὶ οἱ ἀθληταί. A

αἱ ὑγραὶ δίαιται, πᾶσι τοῖσι πυρεταίνουσι ξυμφέρουσι, μάλιστα δὲ παιδίοισι καὶ τοῖσιν ἄλλοισι τοῖσι οὕτως εἰθισμένοισι διαιτᾶσθαι.

καὶ οἷσιν ἅπαξ ἢ δὶς, καὶ πλείω ἢ ἐλάσσω, καὶ κατὰ μέρος. δοτέον δέ τι καὶ τῷ ἔθει, καὶ τῇ ὥρῃ, καὶ τῇ χώρῃ, καὶ τῇ ἡλικίῃ.

θέρεος καὶ φθινοπώρου σιτία δυσφορώτατα φέρουσι, χειμῶνος ῥήϊστα. ἦρος δεύτερον. B

τοῖσιν ἐν τῇσι περιόδοισι παροξυνομένοισι, μηδὲν διδόναι, μηδ᾽ ἀναγκάζειν, ἀλλ᾽ ἀφαιρέειν τῶν προσθεσίων πρὸ τῶν κρισίων.

τὰ κρινόμενα καὶ τὰ κεκριμένα ἀρτίως, μὴ κινέειν μηδὲ νεωτεροποιέειν, μήτε φαρμακίοισι, μήτ᾽ ἄλλοισιν ἐρεθισμοῖσιν, ἀλλ᾽ ἐᾶν. (ξυμφερόντων χωρίων

ἃ δεῖ ἄγειν, ὅκου ἂν μάλιστα ῥέπῃ ταύτῃ ἄγειν διὰ τῶν C

πέπονα φαρμακεύειν καὶ κινέειν μὴ ὠμὰ, μηδὲ ἐν ἀρχῇσιν, ἢν μὴ ὀργᾷ. τὰ δὲ πλεῖστα οὐκ ὀργᾷ.

τὰ χωρέοντα μὴ τῷ πλήθει τεκμαίρεσθαι, ἀλλ᾽ ὡς ἂν χωρέῃ οἷα δεῖ καὶ φέρῃ εὐφόρως, καὶ ὅκου δεῖ μέχρι λειποθυμίης ἄγειν. καὶ τοῦτο ποιέειν, ἢν ἐξαρκέῃ ὁ νοσέων.

ἐν τοῖσιν ὀξέσι πάθεσιν, ὀλιγάκις καὶ ἐν ἀρχῇσι τῇσι φαρμακείῃσι χρέεσθαι, καὶ τοῦτο προεξευκρινήσαντα ποιέειν. D

ἢν οἷα δεῖ καθαίρεσθαι καθαίρωνται, ξυμφέρει τε, καὶ εὐφόρως φέρουσι. τὰ δ᾽ ἐναντία δυσχερῶς.

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ἐν ᾧ νοσήματι ὕπνος πόνον ποιέει, θανάσιμον. ἢν δὲ ὕπνος ὠφελέῃ, οὐ θανάσιμον.

ὅκου παραφροσύνην ὕπνος παύει, ἀγαθόν. E

ὕπνος, ἀγρυπνίη, ἀμφότερα τοῦ μετρίου μᾶλλον γινόμενα, κακόν.

οὐ πλησμονὴ, οὐ λιμὸς. οὐδ᾽ ἄλλο οὐδὲν ἀγαθὸν, ὅ τι ἂν μᾶλλον τῆς φύσιος ᾖ.

κόποι αὐτόματοι, φράζουσι νούσους.

ὁκόσοι πονέοντές τι τοῦ σώματος τὰ πολλὰ τῶν πόνων οὐκ αἰσθάνονται, τουτέοισιν ἡ γνώμη νοσεῖ. F

τὰ ἐν πολλῷ χρόνῳ λεπτυνόμενα σώματα, νωθρῶς ἐπανατρέφειν δεῖ. τὰ δὲ ἐν ὀλίγῳ, ὀλίγως.

ἢν ἐκ νούσου τροφὴν λαμβάνων μὴ ἰσχύῃ, σημαίνει ὅτι πλείονι τροφῇ τὸ σῶμα χρέεται. ἢν δὲ τροφὴν μὴ λαμβάνοντος τοῦτο γίγνηται, χρὴ εἰδέναι, ὅτι κενώσιος δεῖται.

τὰ σώματα χρὴ ὅκου τις βούλεται καθαίρεσθαι, εὔροα ποιέειν. (βλάψεις G

τὰ μὴ καθαρὰ τῶν σωμάτων, ὁκόσῳ ἂν θρέψῃς μᾶλλον,

ῥᾷον πληροῦσθαι ποτοῦ ἢ σιτίου.

τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα ἐν τῇσι νούσοισι μετὰ κρίσιν, ὑποστροφὰς ποιέειν εἴωθεν.

ὁκόσοισι κρίσις γίνεται, τουτέοισιν ἡ νὺξ δύσφορος ἡ πρὸ τοῦ παροξυσμοῦ. ἡ δὲ ἐπιοῦσα, εὐφορωτέρη ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. H

ἐν τῇσι τῆς κοιλίης ῥύσεσιν, αἱ μεταβολαὶ τῶν διαχωρημάτων ὠφελέουσιν, ἢν μὴ ἐς τὰ πονηρὰ μεταβάλλῃ.

ὅκου φάρυγξ νοσεῖ, ἢ φύματα ἐν τῷ σώματι φύεται, τὰς ἐκκρίσιας σκέπτεσθαι. ἢν γὰρ χολώδεες ἔωσι, τὸ σῶμα ξυννοσεῖ. ἢν δὲ ὅμοιαι τοῖσιν ὑγιαίνουσι γίγνωνται, ἀσφαλὲς τὸ σῶμα (τρέφειν.

ὅκου λιμὸς, οὐ δεῖ πονέειν.

A ὅκου ἂν τροφὴ πλείων παρὰ φύσιν ἐσέλθῃ, τοῦτο νοῦσον ποιέει. δηλοῖ δὲ ἡ ἴησις.

τῶν τρεφομένων ἀθρόως καὶ ταχέως, ταχεῖαι καὶ αἱ διαχωρήσιες γίνονται.

τῶν ὀξέων νοσημάτων, οὐ πάμπαν ἀσφαλέες αἱ προδιαγορεύσιες, οὔτε τοῦ θανάτου, οὔτε τῆς ὑγείης.

ὁκόσοισι νέοισιν ἐοῦσιν αἱ κοιλίαι ὑγραί εἰσι, τουτέοισιν ἀπογηράσκουσι ξηραίνονται. ὁκόσοισι δὲ νέοισιν ἐοῦσιν αἱ κοι-
B λίαι ξηραί εἰσι, τουτέοισι πρεσβυτέροισι γινομένοισιν, ὑγραίνονται.

λιμὸν θώρηξις λύει.

ἀπὸ πλησμονῆς ὁκόσα ἂν νοσήματα γένηται, κένωσις ἰῆται, καὶ ὁκόσα ἀπὸ κενώσιος, πλησμονή, καὶ τῶν ἄλλων ἡ ὑπεναντίωσις.

τὰ ὀξέα τῶν νοσημάτων, κρίνεται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα
C ἡμέρῃσι.

τῶν ἑπτὰ, ἡ τετάρτη ἐπίδηλος. ἑτέρης ἑβδομάδος, ἡ ὀγδόη ἀρχή. θεωρητὴ δὲ ἡ ἑνδεκάτη. αὕτη γάρ ἐστι τετάρτη τῆς ἑτέρης ἑβδομάδος. θεωρητὴ δὲ πάλιν ἡ ἑπτακαιδεκάτη. αὕτη γάρ ἐστι τετάρτη μὲν ἀπὸ τῆς ιδ΄. ἑβδόμη δὲ, ἀπὸ τῆς ἑνδεκάτης.

οἱ τεταρταῖοι θερινοὶ, τὰ πολλὰ γίνονται βραχέες. οἱ
D δὲ φθινοπωρινοὶ, μακροὶ, καὶ μάλιστα οἱ πρὸς τὸν χειμῶνα συνάπτοντες.

πυρετὸν ἐπὶ σπασμῷ βέλτιον γενέσθαι, ἢ σπασμὸν ἐπὶ πυρετῷ.

τοῖσι μὴ κατὰ λόγον κουφίζουσιν, οὐ δεῖ πιστεύειν. οὐδὲ φοβέεσθαι λίην τὰ μοχθηρὰ γινόμενα παραλόγως. τὰ γὰρ πολλὰ τῶν τοιουτέων ἐστὶν ἀβέβαια, καὶ οὐ πάνυ τι δια-
E μένειν οὐδὲ χρονίζειν εἴωθεν.

τῶν πυρεσσόντων μὴ πάμπαν ἐπιπολαίως, τὸ διαμένειν, καὶ μηδὲν ἐνδιδόναι τὸ σῶμα, ἢ καὶ συντήκεσθαι μᾶλλον τοῦ κατὰ λόγον, μοχθηρόν. τὸ μὲν γὰρ μῆκος νούσου σημαίνει, τὸ δὲ ἀσθένειαν.

ἀρχομένων τῶν νούσων, ἤν τι δοκέῃ κινεῖν, κίνει. ἀκμαζουσῶν δὲ, ἡσυχίην ἔχειν βέλτιόν ἐστιν.

F περὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ τέλη πάντα ἀσθενέστατα. περὶ δὲ τὰς ἀκμὰς, ἰσχυρότατα.

τῷ ἐξ ἀρρωστίης εὐσιτέοντι, μηδὲν ἐπιδιδόναι τὸ σῶμα, μοχθηρόν.

ὡς τὰ πολλὰ πάντες οἱ φαύλως ἔχοντες, κατ᾽ ἀρχὰς μὲν εὐσιτέοντες, καὶ μηδὲν ἐπιδιδόντες, πρὸς τῷ τέλει πά-
G λιν ἀσιτέουσιν. οἱ δὲ κατ᾽ ἀρχὰς μὲν ἀσιτέοντες ἰσχυρῶς, ὕστερον δὲ εὐσιτέοντες, βέλτιον ἀπαλλάσσουσιν.

ἐν πάσῃ νούσῳ τὸ ἐρρῶσθαι τὴν διάνοιαν, καὶ εὖ ἔχειν πρὸς τὰς προσφορὰς, ἀγαθόν. τὸ δὲ ἐναντίον, κακόν.

ἐν τῇσι νούσοισιν ἧσσον κινδυνεύουσιν, οἷς ἂν οἰκείη τῆς φύσιος, καὶ τῆς ἕξιος, καὶ τῆς ἡλικίης, καὶ τῆς ὥρης ἡ νοῦσος ᾖ μᾶλλον, ἢ οἷσιν ἂν μὴ οἰκείη κατά τι τουτέων.

H ἐν πάσῃσι τῇσι νούσοισι, τὰ περὶ τὸν ὀμφαλὸν καὶ τὸ ἦτρον πάχος ἔχειν βέλτιόν ἐστι. τὸ δὲ σφόδρα λεπτὸν καὶ ἐκτετηκὸς, μοχθηρόν. ἐπισφαλὲς δὲ τὸ τοιοῦτον, καὶ πρὸς τὰς κάτω καθάρσιας.

οἱ ὑγιεινῶς ἔχοντες τὰ σώματα ἐν τῇσι φαρμακείῃσι καθαιρόμενοι, ἐκλύονται ταχέως, καὶ οἱ πονηρῇ τροφῇ χρεόμενοι.

οἱ εὖ τὰ σώματα ἔχοντες, φαρμακεύεσθαι ἐργώδεες.

17 Vbi copioſior præter naturam cibus ingeſtus fuerit, id morbum creat, quod etiam curatio indicat.

18 Eorum quæ vniuerſim & celeriter alunt, celeres quoque excretiones eſſe ſolent.

19 Morborum acutorum non in totum certæ ſunt prænunciationes, neque ſalutis, neque mortis.

20 Quibus per iuuentutem alui ſunt humidæ, iis ſeneſcentibus exiccantur, quibus verò in iuuentute alui ſiccæ ſunt, iis cùm ſenes euadunt humectantur.

21 Famem vini potio ſoluit.

22 Morbos ex repletione, vt curat euacuatio, ſic eos qui ex euacuatione fiunt, repletio, & in cæteris contrarietas remedio eſt.

23 Morbi acuti intra dies quatuordecim iudicatione terminantur.

24 Quartus ſeptenariorũ index eſt. Octauus alterius ſeptimanæ principium. Vndecimus etiam ſpectãdus dies, ſiquidem alterius ſeptimanæ quartus eſt. Rurſus quoq; ſpectandus decimus ſeptimus, is ſiquidem à decimo quarto quartus eſt, & ab vndecimo ſeptimꝰ.

25 Quartanæ æſtiuæ ferè breues exiſtunt, autumnales verò longæ, præſertim quæ ad hyemem pertingunt.

26 Conuulſioni febrem aduenire præſtat, quàm conuulſionem febri.

27 Si quæ non pro ratione leuant, iis non oportet fidere neque admodum metuere mala quæ præter rationem eueniunt. Ex his enim multa incerta eſſe, neque multum perdurare, neque diutiùs perſeuerare conſueuerunt.

28 Corpus eorum qui non omninò leuiter febricitant in eodem conſiſtere, & nihil concidere, vel etiam magis quàm ratio poſtulat extenuari, malum, Illud ſiquidem morbi diuturnitatem, hoc verò imbecillitatem ſignificat.

29 Per morborum initia, ſi quid mouendum videtur, moueto. Cùm verò vigent, quieſcere præſtat.

30 Circa initia & fines omnia ſunt leuiſſima, at circa vigores vehementiſſima.

31 Si cui ex morbo cibum probè ſumenti corpus nihil proficit, malum.

32 Vt plurimùm omnes malè habentes, circa initia quidem cibum bene ſumentes, neque quicquam proficientes, ij tandem rurſus cibum auerſantur. At qui circa initia quidem vehementer cibos faſtidiunt, poſtea verò eos probè aſſumunt, ij meliùs degunt.

33 Mente conſtare, & bene habere ad ea quæ offeruntur, quouis in morbo bonum, contra verò malum.

34 Per morbos minore ſunt periculo, quorum naturæ, & ætati, & habitui, & anni tempeſtati, morbus magis cognatus fuerit, quàm quibus in horum aliquo minimè cognatus fuerit.

35 Quouis in morbo partes quæ ſunt ad vmbilicum & imum ventrem craſſitudinem habere præſtat, valde autem tenues eſſe & tabefactas, prauum. Ad inferiores autem purgationes hoc etiam parum tutum.

36 Qui inculpata ſunt corporis ſanitate dum per medicamentum purgans repurgantur, citò exoluuntur, & qui prauo vtuntur cibo.

37 Qui bene habito ſunt corpore ad medicationes moleſte habent.

38 Cibus & potus paulò peior, ſuauior tamen, melioribus quidem, ſed minùs gratis, anteponendus.

39 Vt plurimùm quidem ſenes iuuenibus ægrotant minùs. At qui ipſis morbi diuturni, contingunt, eos ferè ad mortem comitari ſolent.

40 Raucedines & grauedines in valde ſenibus non coquuntur.

41 Qui crebrò & vehementer citra manifeſtam cauſam animo linquuntur, repentè moriuntur.

42 Valida quidem apoplexia nullo modo ſanatur, leuis verò non facilè.

43 Ex ſtrangulatis & diſſolutis, nec dum mortuis, ij minimè ad vitam redeunt, quibus ſpuma circa os collecta fuerit.

44 Natura admodum craſſi, celeriùs intereunt quàm graciles.

45 Ex comitialibus, iuuenes mutatione potiſſimum ætatis, & regionum, & victuum, liberationem accipiunt.

46 Cùm duo dolores ſimul minimè eundem locum occupant, vehementior alterum obſcurat.

47 Dolores & febres contingunt magis circa puris generationem, quàm eo confecto.

48 Quouis in corporis motu ſimul ac laborare cœperit, quies confeſtim laſſitudinis eſt remedium.

49 Qui ſolitos labores ferre aſſueuerunt, etiamſi inualidi ſunt aut ſenes, eos faciliùs ferunt, quàm qui non aſſueti, quamuis robuſti & iuuenes.

50 Quæ ex longo temporis interuallo aſſueta ſunt, quamuis deteriora, inſuetis minùs moleſta eſſe ſolent. Quare ad inſolita etiam facienda mutatio.

51 Confertim & repente vacuare, vel implere, vel calefacere, vel refrigerare, vel vtcunq; aliter corpus mouere, periculoſum. Omne ſiquidem nimium naturæ inimicum. Verùm quod paulatim fit, ſecurum eſt, tum vel maximè ſi quis ab vno ad alterum tranſierit.

52 Cùm quis omnia recta ratione facit, neque tamen pro ratione ſuccedit, non eſt ad aliud progrediendum, ſi manet quod ab initio viſum eſt.

53 Quicunque aluos habent humidas, ij quidem ſi iuuenes ſunt meliùs degunt, quàm qui ſiccas habent. Ac in ſenectute peius degunt, cùm ipſis ſeneſcentibus ferè reſiccentur.

54 Longa corporis ſtatura, in iuuentute quidem degenda, liberalis nec indecora, in ſenectute verò inutilis, & breuitate deterior.

Sectio tertia.

1 Tempeſtatum anni mutationes potiſſimum morbos pariunt, & in ipſis anni tempeſtatibus magnæ mutationes frigoris & caloris, aliaq; pro ratione ad hunc modum.

2 Naturæ hæ quidem ad æſtatem, aliæ verò ad hyemem bene vel malè habere conſueuere.

3 Morbi alij ad alias anni tempeſtates bene vel malè habere conſueuere, & ætates quædam ad anni tempeſtates, & loca, & victus rationes.

4 Per anni tempeſtates, quando eodem die modò calor, modò frigus fit, autumnales morbos expectare conuenit.

[11] τὸ σμικρῷ χεῖρον καὶ πόμα καὶ σιτίον, ἥδιον δὲ, τῶν A βελτιόνων μὲν, ἀηδεστέρων δὲ, μᾶλλον αἱρετέον.

οἱ πρεσβῦται τῶν νέων, τὰ μὲν πολλὰ νοσέουσιν ἧσσον. ὅσα δ' ἂν αὐτέοισι χρόνια νοσήματα γένηται, τὰ πολλὰ ξυναποθνήσκει.

βράγχοι καὶ κόρυζαι τοῖσι σφόδρα πρεσβύτῃσιν οὐ πεπαίνονται.

οἱ ἐκλυόμενοι πολλάκις καὶ ἰσχυρῶς, ἄνευ φανερῆς B προφάσιος, ἐξαπίνης τελευτῶσι.

λύειν ἀποπληξίην ἰσχυρὴν μὲν ἀδύνατον, ἀσθενέα δὲ, οὐ ῥηΐδιον.

[13] τῶν ἀπαγχομένων καὶ καταλυομένων, μηδέπω δὲ τεθνηκότων, οὐκ ἀναφέρουσιν οἷσιν ἂν ἀφρὸς ᾖ περὶ τὸ στόμα.

[14] οἱ παχέες σφόδρα κατὰ φύσιν, ταχυθάνατοι γίνονται C μᾶλλον τῶν ἰσχνῶν.

[15] τῶν ἐπιληπτικῶν τοῖσι νέοισιν, ἀπαλλαγὴν αἱ μεταβολαὶ μάλιστα τῆς ἡλικίης, καὶ τῶν χωρίων, καὶ τῶν βίων ποιέουσι.

δύο πόνων ἅμα γινομένων μὴ κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον, ὁ σφοδρότερος ἀμαυροῖ τὸν ἕτερον.

περὶ τὰς γενέσιας τοῦ πύου, οἱ πόνοι καὶ οἱ πυρετοὶ συμ- D βαίνουσι μᾶλλον, ἢ γενομένου.

ἐν πάσῃ κινήσει τοῦ σώματος, ὁκόταν ἄρχηται πονέειν, τὸ διαναπαύειν εὐθὺς, ἄκοπον.

[16] οἱ εἰθισμένοι τοὺς συνήθεας πόνους φέρειν, κἂν ὦσιν ἀσθενέες ἢ γέροντες, τῶν ἀσυνηθέων ἰσχυρῶν τε καὶ νέων, ῥᾷον φέρουσι.

τὰ ἐκ πολλοῦ χρόνου συνήθεα, κἂν ᾖ χείρω τῶν ἀσυνηθέων, ἧσσον ἐνοχλεῖν εἴωθε. δεῖ δὲ καὶ ἐς τὰ ἀσυνήθεα E μεταβάλλειν.

[17] τὸ κατὰ πολὺ καὶ ἐξαπίνης κενοῦν, ἢ πληροῦν, ἢ θερμαίνειν, ἢ ψύχειν, ἢ ἄλλως ὁκωσοῦν τὸ σῶμα κινεῖν, σφαλερόν. καὶ πᾶν τὸ πολὺ τῇ φύσει πολέμιον. τὸ δὲ κατ' ὀλίγον, ἀσφαλές. καὶ ἄλλως, ἤν τις ἐξ ἑτέρου ἐφ' ἕτερον μεταβαίνῃ.

πάντα κατὰ λόγον ποιέοντι, καὶ μὴ γινομένων τῶν κατὰ λό- F γον, μὴ μεταβαίνειν ἐφ' ἕτερον, μένοντος τοῦ δόξαντος ἐξ ἀρχῆς.

ὁκόσοι τὰς κοιλίας ὑγρὰς ἔχουσιν, νέοι μὲν ὄντες, βέλτιον ἀπαλλάσσουσι, τῶν τὰς ξηρὰς ἐχόντων. ἐς δὲ τὸ γῆρας χεῖρον, ἀπαλλάσσουσι. ξηραίνονται γὰρ, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τοῖσιν ἀπογηράσκουσι. G

[18] μεγέθει δὲ σώματος, ἐννεάσαι μὲν, ἐλευθέριον καὶ οὐκ ἀηδές. ἐγγηράσαι δὲ, δύσχρηστον καὶ χεῖρον τῶν ἐλασσόνων.

TMHMA TPITON.

[1] αἱ μεταβολαὶ τῶν ὡρέων, μάλιστα τίκτουσι νοσήματα. καὶ ἐν τῇσιν ὥρῃσιν αἱ μεγάλαι μεταλλαγαὶ ἢ ψύξιος ἢ H θάλψιος, καὶ τὰ ἄλλα κατὰ λόγον οὕτως.

[2] τῶν φύσεων, αἱ μὲν πρὸς θέρος. αἱ δὲ πρὸς χειμῶνα, εὖ ἢ κακῶς πεφύκασι.

[3] τῶν νούσων ἄλλαι πρὸς ἄλλας εὖ ἢ κακῶς πεφύκασι. καὶ ἡλικίαι τινὲς, πρὸς ὥρας καὶ χώρας, καὶ διαίτας.

[4] ἐν τῇσιν ὥρῃσιν, ὅταν τῆς αὐτῆς ἡμέρης, ὁτὲ μὲν θάλπος, ὁτὲ δὲ ψῦχος γίνηται, φθινοπωρινὰ τὰ νοσήματα προσδέχεσθαι χρή.

A 5 νότοι βαρυήκοοι, ἀχλυώδεες, καρηβαρικοί, νωθροί, διαλυτικοί· ὁκόταν οὗτος δυναστεύῃ, τοιαῦτα ἐν τῇσιν ἀρρωστίῃσι πάσχουσιν. ἢν δὲ βόρειον ᾖ, βῆχες, φάρυγγες, κοιλίαι σκληραί, δυσουρίαι, φρικώδεες, ὀδύναι πλευρέων, στηθέων. ὁκόταν οὗτος δυναστεύῃ, τοιαῦτα ἐν τῇσιν ἀρρωστίῃσι προσδέχεσθαι χρή.

6 ὁκόταν θέρος γένηται ἦρι ὅμοιον, ἱδρῶτας ἐν τοῖσι πυρε- B τοῖσι πολλοὺς προσδέχεσθαι χρή.

7 ἐν τοῖσιν αὐχμοῖσι πυρετοὶ ὀξέες γίνονται. καὶ ἢν μὲν ἐπὶ πλέον ᾖ τὸ ἔτος τοιοῦτον ἐὸν, οἵην τὴν κατάστασιν ἐποίησεν, ὡς ἐπὶ τὸ πουλὺ καὶ τὰ νοσήματα τοιαῦτα δεῖ προσδέχεσθαι.

8 ἐν τοῖσι καθεστῶσι καιροῖσιν ἢν ὡραίως τὰ ὡραῖα ἀποδιδῶσιν, εὐσταθέες καὶ εὐκρινέες αἱ νοῦσοι γίνονται. ἐν δὲ τοῖσιν ἀ- C καταστάτοισιν, ἀκατάστατοι καὶ δύσκριτοι.

9 ἐν φθινοπώρῳ ὀξύταται αἱ νοῦσοι, καὶ θανατωδέσταται τοὐπίπαν. ἦρ δὲ ὑγιεινότατον, καὶ ἥκιστα θανατῶδες.

10 τὸ φθινόπωρον τοῖς φθίνουσι κακόν.

11 περὶ δὲ τῶν ὡρέων, ἢν μὲν ὁ χειμὼν αὐχμηρὸς καὶ βόρειος γένηται, τὸ δὲ ἔαρ ἔπομβρον καὶ νότιον, ἀνάγκη τοῦ θέρεος, πυρετοὺς ὀξέας, καὶ ὀφθαλμίας, καὶ δυσεντερίας γίνεσθαι, μάλιστα τῇσι γυναιξὶ, καὶ ἀνδρῶν τοῖσιν ὑγροῖσι τὰς φύσιας.

12 ἢν δὲ νότιος ὁ χειμὼν, καὶ ἔπομβρος καὶ εὔδιος γένηται, D τὸ δὲ ἔαρ αὐχμηρὸν καὶ βόρειον, αἱ μὲν γυναῖκες ᾗσιν οἱ τόκοι πρὸς τὸ ἦρ, ἐκ πάσης προφάσιος ἐκτιτρώσκουσιν. αἳ δ' ἂν τίκτωσιν, ἀκρατέα καὶ νοσώδεα τὰ παιδία τίκτουσιν, ὥστε ἢ παραυτίκα ἀπόλλυσθαι, ἢ λεπτὰ καὶ νοσώδεα ζῆν ἐόντα. τοῖσι δὲ ἄλλοισι βροτοῖσι δυσεντερίαι καὶ ὀφθαλμίαι ξη- E ραὶ γίνονται. τοῖσι δὲ πρεσβυτέροισι, κατάρροι συντόμως ἀπολλύντες.

13 ἢν δὲ τὸ θέρος αὐχμηρὸν καὶ βόρειον γένηται, τὸ δὲ φθινόπωρον ἔπομβρον καὶ νότιον, κεφαλαλγίαι ἐς τὸν χειμῶνα γίνονται, καὶ βῆχες, καὶ βράγχοι, καὶ κόρυζαι. ἐνίοισι δὲ καὶ φθίσιες.

14 ἢν δὲ βόρειον ᾖ καὶ ἄνυδρον, τοῖσι μὲν ὑγροῖσιν ἐοῦσι τὰς φύσιας, καὶ τῇσι γυναιξὶ, ξύμφορον. τοῖσι δὲ λοιποῖσιν ὀφθαλμίαι ἔσονται ξηραὶ, καὶ πυρετοὶ ὀξέες, καὶ κόρυζαι. ἐνί- F οισι δὲ καὶ μελαγχολίαι.

τῶν δὲ καταστασίων τοῦ ἐνιαυτοῦ, τὸ μὲν ὅλον οἱ αὐχμοὶ τῶν ἐπομβρείων εἰσὶν ὑγιεινότεροι, καὶ ἧσσον θανατώδεες.

νοσήματα δὲ ἐν μὲν τῇσιν ἐπομβρείῃσιν ὡς τὰ πολλὰ γίνεται, πυρετοί τε μακροὶ, καὶ κοιλίης ῥύσιες, καὶ σηπεδόνες, καὶ ἐπίληπτοι, καὶ ἀπόπληκτοι, καὶ κυνάγχαι. ἐν δὲ τοῖσιν αὐχμοῖσι, φθινώδεες, ὀφθαλμίαι, ἀρθρίτιδες, στραγγου- G ρίαι, καὶ δυσεντερίαι.

αἱ δὲ καθ' ἡμέρην καταστάσιες, αἱ μὲν βόρειοι, τά τε σώματα ξυνιστῶσι καὶ εὔτονα, καὶ εὐκίνητα, καὶ εὔχροα, καὶ εὐηκοώτερα ποιέουσι, καὶ τὰς κοιλίας ξηραίνουσι, καὶ τὰ ὄμματα δάκνουσι, καὶ περὶ τὸν θώρηκα ἄλγημα ἤν τι προϋπάρχῃ, μᾶλλον ποιέουσιν. αἱ δὲ νότιοι, H διαλύουσι τὰ σώματα καὶ ὑγραίνουσι, καὶ βαρυηκοΐας, καὶ καρηβαρίας, καὶ ἰλίγγους ποιέουσιν, ἐν δὲ τοῖσιν ὀφθαλμοῖσι, καὶ τοῖσι σώμασι, δυσκινησίην, καὶ τὰς κοιλίας ὑγραίνουσι.

κατὰ δὲ τὰς ὥρας, τοῦ μὲν ἦρος, καὶ ἄκρου τοῦ θέρεος, οἱ παῖδες καὶ οἱ τούτων ἐχόμενοι τῇσιν ἡλικίῃσιν.

5 Auſtri auditionis hebetudinem & viſionis caliginem inducunt, & capitis grauitatem, corpus torpidum & languidum reddunt, cùm ſic inualuerint, iſta in morbis patiuntur. Sin aquilonia tempeſtas fuerit, tuſſes mouet, fauces exaſperat, aluos indurat, vrinam ſupprimit, horrores excitat, laterum & pectoris dolores. Cùm ſic inualuerit, eiuſmodi in morbis expectanda ſunt.

6 Cùm æſtas veri ſimilis fuerit, in febribus copioſos ſudores expectare oportet.

7 Per ſqualores febres acutæ fiunt, & ſi quidem annus magna ex parte talis extiterit, qualem temporis conditionem effecerit, tales ferè quoque morbos expectare oportet.

8 Temporibus bene & ordine conſtitutis, & tempeſtiuam tempeſtiuitatem ſeruantibus, morbi qui facilè conſiſtant & ſoluantur, fiunt. In malè verò conſtitutis, qui neque facilè conſiſtunt, neque facilè ſoluuntur.

9 Per autumnum omninò morbi acutiſſimi & maximè exitiales. Ver autem ſaluberrimum & minimè exitiale.

10 Autumnus tabidis malus.

11 Quòd autem ad anni tempeſtates attinet, ſi quidem hyems plus æquo ſicca & aquilonia fuerit, ver autem valde pluuium & auſtrinum, febres acutas & lippitudines, & inteſtinorum difficultates ad æſtatem oriri neceſſe eſt, præcipuè verò in mulieribus & viris natura humidioribus.

12 At ſi hyems auſtrina, & valde pluuia, & placida fuerit, ver autem plus iuſto ſiccum & aquilonium, mulieres quidem quibus partus ad ver imminet, ex quauis cauſa abortiũt. Quæ verò pepererint, imbecillos & morboſos infantes edunt, ita vt vel ſtatim intereant, vel tenues & valetudinarij viuant. Cæteris autem mortalibus difficultates inteſtinorum, & lippitudines aridæ oriuntur, ſenioribus verò defluxiones breui interficientes.

13 Si verò æſtas plus æquo ſicca & aquilonia, autumnus verò admodum pluuius & auſtrinus fuerit, capitis dolores ad hyemem oriuntur, & tuſſes, & raucitates, & grauedines, nonnullis etiam & tabes.

14 Si verò aquilonius ſit & ſine pluuiis, iis quidem qui natura ſunt humidiore & mulieribus commodus, reliquis autem lippitudines erunt ſiccæ, & febres acutæ & diuturnæ, nonnullis verò etiam melancholiæ.

15 Ex anni autem conditionibus, in totum magnæ ſiccitates aſſiduis imbribus ſunt ſalubriores, minuſq; lethales.

16 Per aſſiduos imbres morbi magna ex parte oriũtur, cùm febres longæ, tum alui fluxiones, putredines, comitiales, apoplexiæ & anginæ. Per magnas autem ſiccitates, tabitudines, lippitudines, articulorum dolores, vrinæ ſtillicidia, & inteſtinorum difficultates.

17 At ſtatus temporum quotidiani, aquilonij quidem corpora denſant, valentiora, expeditiora, bene colorata, & meliùs audientia reddunt, aluos exſiccant, oculos mordent, & ſi thoracem dolor aliquis priùs habuerit, eum magis irritant. Auſtrini autem corpora exoluunt & humectant, grauem auditum, & capitis grauitatem, & vertigines afferunt, oculis & corporibus difficilem motionem inducunt, & aluos humectant.

18 Quòd autem ad anni tempora attinet, vere quidem & prima æſtate pueri, & his ætate proximi

optimè degût & maximè valent, æſtate verò & quadantenus autumno ſenes. Reliqua autumni & hyemis parte, qui inter has ætates ſunt medij.

19 In quibuſuis anni temporibus omnis generis morbi oriuntur, nonnulli tamen in quibuſdam tum fiunt, tum excitantur.

20 Vere quidem inſania, melancholiæ, comitiales, ſanguinis profuſiones, anginæ, grauedines, raucitates, tuſſes, lepræ, impetigines, vitiligines, & puſtulæ vlceroſæ plurimæ, & tubercula, & articulorum dolores.

21 Æſtate autem horum nonnulli, & febres aſſiduæ, & ardentes, & tertianæ plurimæ, & quartanæ, vomitiones, alui profluuia, lippitudines, aurium dolores, oris exulcerationes, genitalium putredines & ſudamina.

22 Autumno verò etiam æſtiui multi, & quartanæ febres atq; erraticæ, lienes, aquæ inter cutem, tabes, vrinæ ſtillicidia, inteſtinorum leuitates, & difficultates, coxendicum dolores anginæ, crebri anhelitus, voluuli, comitiales, inſaniæ & melancholiæ.

23 Hyeme verò morbi laterales, pulmonum inflammationes, lethargi, grauedines, raucitates, tuſſes, dolores pectorum, laterum & lumborum, capitis dolores, vertigines & apoplexiæ.

24 Per ætates hæc eueniunt, paruis & recèns natis pueris ſerpentia oris vlcera, aphthæ dictæ, vomitiones, tuſſes, vigiliæ, pauores, circa vmbilicum inflammationes, aurium humiditates.

25 Ad dentitionem verò progreſſis, gingiuarum ſtimulantes prurigines, febres, conuulſiones, alui profluuia, idque præcipuè cùm caninos dentes emittere cœperint, & iis qui maximè craſſi ſunt, & aluos duras habent.

26 At iis paulum ætate progreſſis, tonſillarum inflammationes, vertebræ quæ ad occipitium eſt interiorem in partem impulſiones, crebræ anhelationes, calculi, lumbrici rotundi, alii tenues & minuti, in recto inteſtino orti, aſcarides dicti, verrucæ Græcis ἀκροχορδόνες dictæ, ſatyriaſmi, ſtrumæ, & alia tubercula, præcipuè verò prædicta.

27 Adhuc autem ætate prouectioribus & ad pubertatem progreſſis, ex iis multa, & febres diuturnæ magis, & ſanguinis ex naribus profluuia.

28 At magna ex parte pueris morbi iudicatione ſoluuntur, partim quidem intra quadraginta dies, partim verò intra ſeptem menſes, nonnulli intra annos ſeptem, quidam etiam ad pubertatem progreſſis. Qui verò pueris perſeuerarunt, neq; circa pubertatem ſoluti fuerint, aut fœminis circa menſium eruptionem, diu perſeuerare conſueuerunt.

29 Adoleſcentibus autem ſanguinis ſputiones, tabes, febres acutæ, comitiales, aliiq; morbi, præcipuè tamen prædicti.

30 His verò qui hanc ætatem ſuperarunt, crebri anhelitus, morbi laterales, pulmonum inflammationes lethargi, phrenitides, febres ardentes, diuturna alui profluuia, choleræ, inteſtinorum difficultates & læuitates, ſanguinis per ora venarum quæ in ano ſunt profuſio, αἱμορροΐδες Græcis dictæ.

31 At ſenibus ſpirandi difficultates, deſtillationes tuſſim inferentes, ſtranguriæ, vrinæ difficultates, articulorum & renum dolores, vertigines, apoplexiæ, mali corporis habitus, totius corporis pruritus, vigiliæ, alui, oculorum & narium humiditates, viſus hebetudines, grauedines, auditus graues.

ἄριστά τε διάγουσι, καὶ ὑγιαίνουσι μάλιστα. τοῦ δὲ θέρεος καὶ A τοῦ φθινοπώρου, μέχρι μέν τινος, οἱ γέροντες. 17 τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ φθινοπώρου καὶ τοῦ χειμῶνος, οἱ μέσοι τῇσιν ἡλικίῃσι.

νοσήματα δὲ πάντα μὲν ἐν πάσῃσι τῇσιν ὥρῃσι γίνεται, μᾶλλον δὲ ἔνια κατ' ἐνίας αὐτέων καὶ γίνεται καὶ παροξύνεται.

τοῦ μὲν γὰρ ἦρος, τὰ μανικὰ καὶ τὰ μελαγχολικὰ, καὶ τὰ ἐπιληπτικὰ, καὶ αἱμάτων ῥύσιες, καὶ κυνάγχαι, καὶ κόρυζαι, καὶ βράγχοι, καὶ λέπραι, καὶ βῆχες, καὶ λειχῆνες, καὶ ἀλφοὶ, καὶ ἐξανθήσιες ἑλκώδεες πλεῖσται, καὶ φύματα, καὶ B ἀρθριτικά.

τοῦ δὲ θέρεος ἔνιά τε τουτέων, καὶ πυρετοὶ ξυνεχέες, καὶ καῦσοι, καὶ τεταρταῖοι πυρετοὶ, καὶ τριταῖοι, καὶ ἔμετοι, καὶ διάρροιαι, καὶ ὀφθαλμίαι, καὶ ὤτων πόνοι. 18 καὶ στομάτων ἑλκώσιες, καὶ σηπεδόνες αἰδοίων, καὶ ἵδρωα.

τοῦ δὲ φθινοπώρου καὶ τῶν θερινῶν τὰ πολλά, καὶ πυρετοὶ τεταρταῖοι, καὶ πλάνητες, καὶ σπλῆνες, καὶ ὕδρωπες, καὶ φθίσιες, καὶ στραγγουρίαι, καὶ λειεντερίαι, καὶ C δυσεντερίαι, καὶ ἰσχιάδες, καὶ κυνάγχαι, καὶ ἄσθματα, καὶ εἰλεοὶ, καὶ ἐπιληψίαι, καὶ τὰ μανικὰ, καὶ τὰ μελαγχολικά.

τοῦ δὲ χειμῶνος πλευρίτιδες, περιπλευμονίαι, λήθαργοι, κόρυζαι, βράγχοι, βῆχες, πόνοι στηθέων, πόνοι πλευρέων, ὀσφύος, κεφαλαλγίαι, ἴλιγγοι, ἀποπληξίαι. D

ἐν δὲ τῇσιν ἡλικίῃσι τοιάδε ξυμβαίνει. τοῖσι μὲν σμικροῖσι καὶ νεογνοῖσι παιδίοισιν, ἄφθαι, ἔμετοι, βῆχες, ἀγρυπνίαι, φόβοι, ὀμφαλοῦ φλεγμοναὶ, ὤτων ὑγρότητες.

πρὸς δὲ τὸ ὀδοντοφυεῖν προσάγουσιν, οὔλων ὀδαξισμοὶ, πυρετοὶ, σπασμοὶ, διάρροιαι, καὶ μάλιστα ὅταν ἀνάγωσι τοὺς κυνόδοντας, καὶ τοῖσι παχυτάτοισι τῶν παίδων, καὶ τοῖσι σκληρὰς τὰς κοιλίας ἔχουσι. E

πρεσβυτέροισι δὲ γενομένοισι, παρίσθμια, σπονδύλου τοῦ κατὰ τὸ ἰνίον εἴσω ὤσιες, ἄσθματα, λιθιάσιες, ἕλμινθες στρογγύλαι, ἀσκαρίδες, ἀκροχορδόνες, σατυριασμοὶ, στραγγουρίαι, χοιράδες, καὶ τ' ἄλλα φύματα, μάλιστα δὲ τὰ προειρημένα.

τοῖσι δὲ ἔτι πρεσβυτέροισι καὶ πρὸς τὴν ἥβην προσάγουσι, τουτέων τε τὰ πολλὰ, πυρετοὶ χρόνιοι μᾶλλον, καὶ F ἐκ ῥινῶν αἵματος ῥύσιες.

τὰ δὲ πλεῖστα τοῖσι παιδίοισι πάθεα κρίνεται, τὰ μὲν ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσι, τὰ δὲ ἐν ἑπτὰ μησί, τὰ δὲ ἐν ἑπτὰ ἔτεσι, τὰ δὲ πρὸς τὴν ἥβην προσάγουσιν. ὅσα δ' ἂν διαμείνῃ τοῖσι παιδίοισι, καὶ μὴ ἀπολυθῇ περὶ τὸ ἡβάσκειν, ἢ τῇσι θηλείῃσι περὶ τὰς τῶν καταμηνίων ῥήξιας, G χρονίζειν εἴωθεν.

τοῖσι δὲ νεηνίσκοισιν, αἵματος πτύσιες, φθίσιες, πυρετοὶ ὀξέες, ἐπιληψίαι, καὶ τ' ἄλλα νοσήματα, μάλιστα δὲ τὰ προειρημένα.

τοῖσι δὲ ὑπὲρ τὴν ἡλικίην ταύτην, ἄσθματα, πλευρίτιδες, περιπλευμονίαι, λήθαργοι, φρενίτιδες, καῦσοι, διάρροιαι χρόνιαι, χολέραι, δυσεντερίαι, λειεντερίαι, αἱμορροΐδες. H

τοῖσι δὲ πρεσβύτῃσι, δύσπνοιαι, κατάῤῥοοι βηχώδεες, στραγγουρίαι, δυσουρίαι, ἄρθρων πόνοι, νεφρίτιδες, ἴλιγγοι, ἀποπληξίαι, καχεξίαι, ξυσμοὶ τοῦ σώματος ὅλου, ἀγρυπνίαι, κοιλίης καὶ ὀφθαλμῶν καὶ ῥινῶν ὑγρότητες, ἀμβλυωπίαι, γλαυκώσιες, βαρυηκοΐαι.

ΤΜΗΜΑ

A

ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

1 Τὰς κυούσας φαρμακεύειν, ἢν ὀργᾷ, τετράμηνα καὶ ἄχρι ἑπτὰ μηνῶν. ἧσσον δὲ ταύτας. τὰ δὲ νήπια καὶ πρεσβύτερα, εὐλαβέεσθαι χρή.

2 Ἐν τῇσι φαρμακείῃσι τοιαῦτα ἄγειν ἐκ τοῦ σώματος, ὁκοῖα καὶ αὐτόματα ἰόντα χρήσιμα, τὰ δὲ ἐναντίως ἰόντα, παύειν.

B 3 Ἢν μὲν οἷα δεῖ καθαίρεσθαι καθαίρωνται, ξυμφέρει τε καὶ εὐφόρως φέρουσι. τὰ δὲ ἐναντία δυσχερῶς.

4 Φαρμακεύειν θέρεος μὲν, μᾶλλον τὰς ἄνω. χειμῶνος δὲ τὰς κάτω.

5 Ὑπὸ κύνα καὶ πρὸ κυνὸς ἐργώδεες αἱ φαρμακεῖαι.

6 Τοὺς ἰσχνοὺς τοὺς εὐημέας, ἄνω φαρμακεύειν, ὑποστελλομένους
C χειμῶνα.

7 Τοὺς δὲ δυσημέας καὶ μέσως εὐσάρκους, κάτω, ὑποστελλομένους θέρος.

8 Τοὺς δὲ φθινώδεας ὑποστελλομένους τὰς ἄνω.

9 Τοὺς δὲ μελαγχολικοὺς, ἁδροτέρως τὰς κάτω. τῷ αὐτῷ λογισμῷ τἀναντία προστιθείς.

10 Φαρμακεύειν ἐν τοῖσι λίην ὀξέσιν, ἢν ὀργᾷ, αὐθημε-
D ρόν. χρονίζειν γὰρ ἐν τοῖσι τοιούτοισι κακόν.

11 Ὁκόσοισι στρόφοι καὶ περὶ τὸν ὀμφαλὸν πόνοι, καὶ ὀσφύος ἄλγημα μὴ λυόμενον, μήτε ὑπὸ φαρμακείης, μήτ᾽ ἄλλως, εἰς ὕδρωπα ξηρὸν ἱδρύεται.

12 Ὁκόσοισι κοιλίαι λειεντεριώδεες, χειμῶνος φαρμακεύειν ἄνω, κακόν.

13 Πρὸς τοὺς ἐλλεβόρους τοῖσι μὴ ῥηιδίως ἄνω καθαιρο-
E μένοισι, πρὸ τῆς πόσιος, προϋγραίνειν τὰ σώματα ἐν πλείονι τροφῇ καὶ ἀναπαύσει.

14 Ἐπὴν πίῃ τις ἐλλέβορον, πρὸς μὲν τὰς κινήσιας τῶν σωμάτων μᾶλλον ἄγειν, πρὸς δὲ τοὺς ὕπνους καὶ μὴ κινήσιας, ἧσσον. δηλοῖ δὲ καὶ ἡ ναυτιλίη, ὅτι κίνησις τὰ σώματα ταράσσει.

F 15 Ἐπὴν βούλῃ μᾶλλον ἄγειν τὸν ἐλλέβορον, κίνει τὸ σῶμα. ἐπὴν δὲ παῦσαι, ὕπνον ποίει καὶ μὴ κίνει.

16 Ἐλλέβορος ἐπικίνδυνος τοῖσι τὰς σάρκας ὑγιέας ἔχουσι. σπασμὸν γὰρ ἐμποιέει.

17 Ἀπυρέτῳ ἐόντι, ἀποσιτίη, καὶ καρδιωγμός. καὶ σκοτόδινος, καὶ στόμα ἐκπικρούμενον, ἄνω φαρμακείης δεῖσθαι σημαίνει.

G 18 Τὰ ὑπὲρ τῶν φρενῶν ὀδυνήματα, ἄνω φαρμακείην σημαίνει. ὁκόσα δὲ κάτω, κάτω.

19 Ὁκόσοι ἐν τῇσι φαρμακοποσίῃσι μὴ διψῶσι καθαιρόμενοι, οὐ παύονται πρὶν ἢ διψήσωσιν.

20 Ἀπυρέτοισιν ἐοῦσιν, ἢν γένηται στρόφος, καὶ γουνάτων βάρος, καὶ ὀσφύος ἄλγημα, κάτω φαρμακείης δεῖσθαι σημαίνει.

H 21 Ὑποχωρήματα μέλανα οἷον εἰ αἷμα μέλαν ἀπ᾽ αὐτομάτου ἰόντα, καὶ ξὺν πυρετῷ, καὶ ἄνευ πυρετοῦ κάκιστα. καὶ ὁκόσῳ ἂν τὰ χρώματα πονηρότερα ᾖ, μᾶλλον κάκιον. σὺν φαρμάκῳ δὲ ἄμεινον. καὶ ὁκόσῳ ἂν πλείω χρώματα, οὐ πονηρά. Νοσημάτων ὁκόσων ἀρχομένων χολὴ μέλαινα ἢ ἄνω ἢ κάτω ἐπέλθῃ, θανάσιμον.

Sectio quarta.

1 Vterum gerentibus medicamenta purgantia ſunt exhibenda, ſi humor impetu fertur ad excretionem, quarto menſe, & ad ſeptimum vſque, his tamen minùs. In minoribus autem & grandioribus fœtibus ſubtimidè ſe gerere oportet.

2 In medicamentorum purgantium vſu, qualia etiam ſponte prodeuntia vtilia ſunt, talia è corpore educere conuenit, quæ verò contrario modo prodeunt, cohibere.

3 Si quæ purgari decet, purgentur, confert & leuiter ferunt, contra verò, grauiter.

4 Æſtate quidem ſuperiores ventres potiùs medicamentis repurgato, hyeme verò inferiores.

5 Sub canis ortum & ante canis ortum, moleſtæ ſunt per medicamenta purgationes.

6 Graciles & facili vomitione vtentes, medicamento per ſuperiora purgare oportet, reformidantes hyemem.

7 At difficili vomitione vtentes & modicè carnoſos, per inferiora, æſtatem reformidantes.

8 Tabeſcentes verò, reformidantes per ſuperiora purgationes.

9 Atra bile abundantes largiùs per inferiora, ſimili ratione adhibita contraria purgandi via.

10 In valde acutis ſi ſuopte impetu ad excretionem humor feratur, medicamento purgante eodem die vtendum. Siquidem in his cunctari malum.

11 Quibus inteſtina contorquentur, circa vmbilicum labores, & lumborum dolor adeſt, qui neque medicamento purgante, neq; alia ratione ſoluitur, in ſiccum hydropem confirmatur.

12 Quibus alui inteſtinorum læuitate infeſtantur, eos hyberno tempore per ſuperiora medicamento purgare, malum.

13 Qui veratro ſumpto non facilè per ſuperiora purgantur, iis ante potionem corpora copioſiore cibo & quiete præhumectato.

14 Vbi quis veratrum potione ſumpſerit, corporum quidem motiones magis quàm ſomnum & quietem inducito. Nam vel nauigatio turbari motione corpora indicat.

15 Vbi veratrum magis ducere voles, corpus moueto, vbi verò ſiſtere, ſomnum conciliato, neque moueto.

16 Veratrum iis qui ſano ſunt corpore periculoſum, conuulſionem enim inducit.

17 Si cui ſine febre, cibi faſtidium, oris ventriculi morſus, tenebricoſa vertigo contigerit, & os amarulentum fuerit, hæc neceſſariam eſſe per ſuperiora purgationem indicant.

18 Dolores ſupra ſeptum tranſuerſum purgationẽ indigentes, medicamentum quod per ſuperiora purget neceſſarium eſſe indicant. At qui ſepto tranſuerſo ſunt inferiores, per inferiora.

19 Qui ſumpta potione medica dum purgantur non ſitiunt, ij purgandi finem non faciunt, donec ſitiuerint.

20 Si dolor inteſtina torquens, & genuum grauitas, & lumborum dolor citra febrem adfuerint, medicamento quod per inferiora purgat opus eſſe ſignificant.

21 Nigræ deiectiones, qualis ſanguis niger, ſponte procedentes, & cum febre, & citra febrem, peſſimæ, eoq; peiores quo plures earum colores deteriores fuerint. A medicamento autem melius, quoq; plures colores fuerint non praui.

22 Per quorumuis morborum initia, bilem atram ſupra vel infra prodire, lethale.

23 Quibus per morbos acutos, aut diuturnos, aut vulnera, aut alium quemuis modum extenuatis, bilis atra, aut veluti ſanguis niger ſubierit, ij poſtridie moriuntur.

24 Inteſtinorum difficultas ſi ab atra bile ortum duxerit, lethalis.

25 Sanguis, ſupra quidem, qualiſcunque fuerit emiſſus, malus, infra autem, ſi niger deiiciatur, bonus.

26 Inteſtinorum difficultate vexato, ſi veluti caruneulæ deiiciantur, lethale.

27 Quibus per febres ſanguinis copia vndecunq; profluxerit, iis cùm reficiuntur alui humidiores euadunt.

28 Quibus biliosæ ſunt deiectiones, hæ oborta ſurditate ceſſant, & quibus adeſt ſurditas, his exortis bilioſis deiectionibus finitur.

29 In febribus ſi rigores contingant ſexto die, difficilem habent iudicationem.

30 Quibus acceſſiones fiunt, quanamcunq; hora febris dimiſerit, ſi poſtero die eadem qua antea hora prehenderit, iudicatio difficilis eſſe ſolet.

31 Quibus per febres laſſitudinis ſenſus ineſt, iis ad articulos, potiſſimumque circa maxillas abſceſſus oriuntur.

32 Iis verò qui ex morbis conualeſcunt, ſi pars aliqua laborauerit, illic abſceſſus fiunt.

33 Sed & ſi pars quæpiam ante morbum laborauerit, in eam ſe morbus obfirmat.

34 Si febre vexato, nullo exiſtente in faucibus tumore, repentina accidat ſtrangulatio, lethale.

35 In febre vexato, collum repente peruerſum, ac vix deglutire poſſe, nullo exiſtente tumore, lethale.

36 Sudores febricitantibus boni, qui cœperint tertio die, quinto, ſeptimo, nono, vndecimo, decimoquarto, decimoſeptimo, viceſimo primo, viceſimo ſeptimo, triceſimo primo, & triceſimo quarto, ij enim ſudores morbos iudicant. Qui verò tales non ſunt, laborem, & morbi longitudinem, eiuſdemque reuerſionem ſignificant.

37 Sudores frigidi in febre quidem acuta oborti, mortem; in mitiori autem, morbi prolixitatem ſignificant.

38 Et vbi in corpore ſudor ineſt, ibi morbum eſſe enunciat.

39 Et qua corporis parte calor ineſt aut frigus, ibi morbus eſt.

40 Et vbi toto corpore mutationes contingunt, vt ſi corpus refrigeretur, rurſumque caleſiat, vel color alius ex alio oriatur, morbi longitudinem ſignificat.

41 Sudor copioſus de ſomno citra manifeſtam cauſam obortus, corpus copioſiore vti cibo ſignificat. Quòd ſi cibum non aſſumenti iſtud contingat, quòd euacuatione opus ſit indicat.

42 Sudor copioſus calidus aut frigidus ſemper fluens, frigidus maiorem, calidus minorem morbum ſignificat.

23 Ὁκόσοισιν ἐκ νουσημάτων ὀξέων, ἢ ἐκ πολυχρονίων, ἢ ἐκ τρωμάτων, ἢ ἄλλως πῶς λεπτυνομένων, χολὴ μέλαινα, ἢ ὁκοῖον αἷμα μέλαν ἐπέλθῃ, τῇ ὑστεραίῃ ἀποθνήσκουσι. A

24 Δυσεντερίη ἢν ἀπὸ χολῆς μελαίνης ἄρξηται, θανάσιμον.

25 Αἷμα ἄνω μὲν ὁκοῖον ἂν ᾖ, κακόν, κάτω δὲ, ἀγαθόν. καὶ τὰ μέλανα ὑποχωρέοντα, κακόν. B

26 Ἢν ὑπὸ δυσεντερίης ἐχομένῳ, ὁκοῖαι αἱ σάρκες ὑποχωρήσωσι, θανάσιμον.

27 Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν αἱμοῤῥαγέει πλῆθος ὁκοθενοῦν, ἐν τῇσιν ἀναλήψεσι, τουτέοισιν αἱ κοιλίαι καθυγραίνονται.

28 Ὁκόσοισι χολώδεα τὰ διαχωρήματα, κωφώσιος γενομένης παύεται, καὶ ὁκόσοισι κώφωσις, χολωδέων γενομένων παύεται. C

29 Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἑκταίοισιν ἐοῦσι, ῥίγεα γίνονται, δύσκριτα.

30 Ὁκόσοισι παροξυσμοὶ γίνονται, ἣν ἂν ὥρην ἀφῇ, ἐς τὴν αὔριον τὴν αὐτὴν ὥρην ἢν λάβῃ, δύσκριτα.

31 Τοῖσι κοπιώδεσιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, ἐς ἄρθρα καὶ παρὰ τὰς γνάθους μάλιστα ἀποστάσιες γίνονται. D

32 Ὁκόσοισι δὲ ἀνισταμένοισιν ἐκ τῶν νούσων τι πονέσῃ, ἐνταῦθα ἀποστάσιες γίνονται.

33 Ἀτὰρ ἢν καὶ προπεπονηκός τι ᾖ πρὸ τοῦ νοσέειν, ἐνταῦθα στηρίζει ἡ νοῦσος.

34 Ἢν ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ οἰδήματος μὴ ἐόντος ἐν τῇ φάρυγγι πνὶξ ἐξαίφνης ἐπιστῇ, θανάσιμον. E

35 Ἢν ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ ὁ τράχηλος ἐξαίφνης ἐπιστραφῇ, καὶ μόλις καταπίνειν δύνηται, οἰδήματος μὴ ἐόντος ἐν τῷ τραχήλῳ, θανάσιμον.

36 Ἱδρῶτες πυρεταίνουσιν ἢν ἄρξωνται, ἀγαθοὶ τριταῖοι. καὶ πεμπταῖοι. καὶ ἑβδομαῖοι. καὶ ἐναταῖοι. καὶ ἑνδεκαταῖοι. καὶ τεσσαρεσκαιδεκαταῖοι. καὶ ἑπτακαιδεκαταῖοι. καὶ μιῇ καὶ εἰκοστῇ. καὶ ἑβδόμῃ καὶ εἰκοστῇ. καὶ τριακοστῇ πρώτῃ. καὶ τριακοστῇ τετάρτῃ. οὗτοι γὰρ οἱ ἱδρῶτες, νούσους κρίνουσιν. οἱ δὲ μὴ οὕτως γινόμενοι, πόνον σημαίνουσι καὶ μῆκος νούσου, καὶ ὑποτροπιασμούς. F

37 Οἱ ψυχροὶ ἱδρῶτες, ξὺν μὲν ὀξεῖ πυρετῷ γινόμενοι, θάνατον. ξὺν πρηϋτέρῳ δὲ, μῆκος νούσου σημαίνουσι. G

38 Καὶ ὅκου ἔνι τοῦ σώματος ἱδρὼς, ἐνταῦθα φράζει τὴν νοῦσον.

39 Καὶ ὅκου ἔνι τοῦ σώματος θερμὸν ἢ ψυχρὸν, ἐνταῦθα ἡ νοῦσος.

40 Καὶ ὅκου ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαί, καὶ ἢν τὸ σῶμα καταψύχηται, ἢ αὖθις θερμαίνηται, ἢ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου γίνηται, μῆκος νούσου σημαίνει. H

41 Ἱδρὼς πολὺς ἐξ ὕπνου ἄνευ τινὸς αἰτίης φανερῆς γινόμενος, τὸ σῶμα σημαίνει ὅτι πλείονι τροφῇ χρέεται. ἢν δὲ τροφὴν μὴ λαμβάνοντι τοῦτο γίνηται, σημαίνει ὅτι κενώσιος δέεται.

42 Ἱδρὼς πολὺς ψυχρὸς ἢ θερμὸς αἰεὶ ῥέων, ὁ ψυχρὸς, μείζω. ὁ δὲ θερμὸς, ἐλάσσω, νοῦσον σημαίνει.

43 Οἱ πυρετοὶ

A 43 Οἱ πυρετοὶ ὁκόσοι μὴ διαλείποντες διὰ τρίτης ἰσχυρότεροι γίνονται, ἐπικίνδυνοι. ὅτῳ δ' ἂν τρόπῳ διαλείπωσι, σημαίνει ὅτι ἀκίνδυνοι.

44 Ὁκόσοισι πυρετοὶ μακροὶ, τουτέοισι φύματα ἐς τὰ ἄρθρα, ἢ πόνοι ἐγγίνονται.

45 Ὁκόσοισι φύματα ἐς τὰ ἄρθρα, ἢ πόνοι, ἐκ πυρετῶν γίνονται, οὗτοι σιτίοισι πλείοσι χρέονται.

B 46 Ἢν ῥῖγος ἐπιπίπτῃ πυρετῷ μὴ διαλείποντι, ἤδη ἀσθενέος ἐόντος, θανάσιμον.

47 Αἱ ἀποχρέμψιες αἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι μὴ διαλείπουσιν αἱ πελιδναὶ, καὶ αἱματώδεες, καὶ δυσώδεες, καὶ χολώδεες πᾶσαι κακαί. ἀποχωρέουσαι δὲ καλῶς ἀγαθαὶ, καὶ κατὰ τὰς διαχωρήσιας, καὶ κατὰ τὰ οὖρα. ἢν δὲ μή τι τῶν συμφερόντων ἐκκρίνηται διὰ τῶν τόπων τούτων, κακόν.

C 48 Ἐν τοῖσι μὴ διαλείπουσι πυρετοῖσιν, ἢν τὰ μὲν ἔξω ψυχρὰ ᾖ, τὰ δὲ ἔνδον καίηται, καὶ δίψαν ἔχῃ, θανάσιμον.

49 Ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῷ, ἢν χεῖλος, ἢ ὀφρὺς, ἢ ὀφθαλμὸς, ἢ ῥὶς διαστραφῇ, ἢν μὴ βλέπῃ, ἢν μὴ ἀκούῃ, ἀσθενέος ἐόντος τοῦ κάμνοντος, ὅ, τι ἂν τούτων γένηται, ἐγγὺς ὁ θάνατος.

D 50 Ὅκου ἐν πυρετῷ μὴ διαλείποντι δύσπνοια γίνηται καὶ παραφροσύνη, θανάσιμον.

51 Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἀποστήματα μὴ λυόμενα πρὸς τὰς πρώτας κρίσιας, μῆκος νόσου σημαίνει.

52 Ὁκόσοι ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, ἢ ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ἀρρωστίῃσι κατὰ προαίρεσιν δακρύουσιν, οὐδὲν ἄτοπον. ὁκόσοι δὲ μὴ κατὰ προαίρεσιν, ἀτοπώτερον.

E 53 Ὁκόσοισι δὲ ἐπὶ τῶν ὀδόντων ἐν τοῖσι πυρετοῖσι περιγλίσχρασμα γίνεται, ἰσχυρότεροι γίνονται οἱ πυρετοί.

54 Ὁκόσοισιν ἐπὶ πολὺ βῆχες ξηραὶ βραχέα ἐρεθίζουσαι ἐν πυρετοῖσι καυσώδεσιν, οὐ πάνυ διψώδεές εἰσιν.

55 Οἱ ἐπὶ βουβῶσι πυρετοὶ, πάντες κακοὶ, πλὴν τῶν ἐφημέρων.

F 56 Πυρέσσοντι ἱδρὼς ἐπιγενόμενος, μὴ ἐκλείποντος τοῦ πυρετοῦ κακόν. μηκύνει γὰρ ἡ νοῦσος, καὶ ὑγρασίην πλείω σημαίνει.

57 Ὑπὸ σπασμοῦ ἢ τετάνου ἐνοχλουμένῳ πυρετὸς ἐπιγενόμενος λύει τὸ νόσημα.

58 Ὑπὸ καύσου ἐχομένῳ ἐπιγενομένου ῥίγεος λύσις.

G 59 Τριταῖος ἀκριβὴς κρίνεται ἐν ἑπτὰ περιόδοισι τὸ μακρότατον.

60 Ὁκόσοισιν ἂν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὰ ὦτα κωφωθῇ, αἷμα ἐκ ῥινῶν ῥυὲν, ἢ κοιλίη ἐκταραχθεῖσα, λύει τὸ νόσημα.

61 Πυρέσσοντι ἢν μὴ ἐν περισσῇσιν ἡμέρῃσιν ἀφῇ ὁ πυρετὸς, ὑποστρέφειν εἴωθεν.

H 62 Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν ἴκτεροι ἐπιγίνονται πρὸ τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν, κακὸν, ἢν μὴ ξυνδόσιες ὑγρῶν κατὰ τὴν κοιλίην γένωνται.

63 Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι, τῇ ἑβδόμῃ, ἢ τῇ ἐνάτῃ, ἢ τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἴκτεροι ἐπιγίνονται, ἀγαθὸν, ἢν μὴ τὸ δεξιὸν ὑποχόνδριον σκληρὸν ᾖ. ἢν δὲ μὴ, οὐκ ἀγαθόν.

64 Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι περὶ τὴν κοιλίην καῦμα ἰσχυρὸν, καὶ καρδιωγμὸς, κακόν.

43 Febres quæ tertio quoque die vehementiùs affligunt,neque intermittunt, periculoſiores. Quocunque autem modo intermiſerint,extra periculum eſſe ſignificant.

44 Quibus adſunt febres longæ,iis tubercula, vel ad articulos dolores innaſcuntur.

45 Quibus tubercula aut ad articulos dolores poſt febres longas oriuntur, ij copioſioribus cibis vtuntur.

46 Si febre non intermittente rigor frequenter incidat, ægro iam debili, lethale eſt.

47 In febribus non intermittentibus excreationes liuidæ,ſanguineæ,graueolentes,& bilioſę,omnes malæ,bene autem ſi prodeant,bonæ, tum per alui excretiones,tum per vrinas. At ſi quid eorum quæ non iuuant per hæc loca excernatur, malum.

48 In febribus non intermittentibus, ſi partes externæ ſint frigidæ,internæ verò vrantur & ſiti vexentur, lethale eſt.

49 In febre non intermittente, ſi labrum, aut ſupercilium,aut oculus,aut naſus peruertatur,ſi non videat,ſi non audiat, imbecillo iam corpore, quicquid ex his euenerit,in propinquo mors eſt.

50 Quando in febre non intermittente difficultas ſpirandi & delirium contigerit, lethale.

51 In febribus quæ abſcedunt ſi primis iudicationibus non ſoluantur, morbi longitudinem ſignificant.

52 Quibus in febribus aut aliis morbis oculi ex voluntate illachrymant,nihil abſurdi accidit.At quibus præter voluntatem, abſurdius.

53 Quibus per febres ad dentes glutinoſus humor obnaſcitur, iis vehementiores fiunt febres.

54 Quibus tuſſes ſiccæ leuiter irritantes in febribus ardentibus diu perſeuerant, ij non multum ſiti vexantur.

55 Ex glandularum inflammationibus febres omnes malæ præter diarias.

56 Febricitanti ſi ſudor contingat non deficiente febre,malum.Prorogatur enim morbus multamq; ſignificat humiditatem.

57 Si cui conuulſione aut diſtentione neruorum detento,febris ſucceſſerit,morbum ſoluit.

58 Febre ardente detento, ſi rigor ſucceſſerit, ſolutio contingit.

59 Tertiana exquiſita ſeptem circuitibus, vt longiſſimè, iudicatur.

60 Quibus per febres aures obſurduerunt, ſanguis ex naribus profluens, aut aluus exturbata, morbum ſoluit.

61 Febricitantem, niſi diebus imparibus febris dimiſerit, reuerti ſolet.

62 Quibus per febres morbus regius ante diem ſeptimum obortus fuerit, malum.

63 Quibus per febres die ſeptimo, aut nono, aut vndecimo, aut decimo quarto, morbus regius obortus fuerit,bonum, niſi præcordia dextra dura fuerint, alioqui minimè bonum.

64 In febribus circa ventriculum æſtus vehemens, & oris ventriculi morſus,malo eſt.

65 In febribus acutis conuulſiones, & circa viſcera dolores vehementes, malum.

66 In febribus per ſomnos pauores, aut conuulſiones, malo ſunt.

67 In febribus ſpiritus offenſans, malo eſt, conuulſionem nanq; indicat.

68 Quibus non ſine febre vrinæ ſunt craſſæ, grumoſæ & paucæ, ſi ab iis copioſæ & tenues prodeant, iuuant. Præcipuè verò tales redduntur quibus ab initio, vel non ita multo poſt, ſedimentum ineſt.

69 Quibus per febres vrinæ ſunt returbidæ, quales veterini generis, iis capitis dolor vel adeſt, vel aderit.

70 Quibus ſeptimo die iudicatio contingit, iis vrina rubram die quarto nubeculam habet, aliaq; pro ratione.

71 Quibus vrinæ pellucidæ, albæ, malæ, præcipuè verò in phreniticis apparent.

72 Quibus ſublata præcordia murmurant, lumborum ſuccedente dolore, iis alui humectantur, niſi flatus deorſum erumpant, aut vrinæ copia prodeat. Atq; hæc in febribus contingunt.

73 Quibus ſperatur aliquid ad articulos abſceſſurum, vrina copioſa & craſſa, & alba reddita, abſceſſu liberat, qualis in febribus cum laſſitudinis ſenſu quarto die quibuſdam ferri incipit. Quòd ſi ex naribus etiam ſanguis effluxerit, tum breui admodum ſolutio fit.

74 Si ſanguis aut pus cum vrina redditur, renum aut veſicæ exulceratio ſignificatur.

75 Quibus cum vrina craſſa exiguæ carunculæ, aut veluti capilli ſimul feruntur, iis à renibus excernuntur.

76 Quibus cum vrina craſſa furfuri ſimilia quædam ſimul exeunt, iis veſica pſora laborat.

77 Qui ſponte ſanguinem cum vrina effundunt, iis in renibus venulam ruptam eſſe ſignificat.

78 Quibus in vrina arenoſæ ſunt ſubſidentiæ, iis veſica calculo laborat.

79 Si quis ſanguinem & grumos cum vrina fundat, & ſtranguriam habeat, dolorq; in imum ventrem & interfœmineum incidat, quæ ad veſicam attinent laborant.

80 Si quis ſanguinem & pus, & ſquamulas cum vrina fundat, grauiſq; odor adſit, veſicæ exulcerationem ſignificat.

81 Quibus in vrinæ fiſtula tuberculum innaſcitur, eo in pus verſo & rupto, ſolutio contingit.

82 Vrina copioſè de nocte reddita, paucam alui deiectionem ſignificat.

Sectio quinta.

1 Conuulſio ex veratro, lethalis.

2 Conuulſio quæ in vulnus incidit, lethalis.

3 Ex copioſo ſanguinis fluxu conuulſio aut ſingultus contingens, malum denunciat.

4 Ex profuſa purgatione conuulſio aut ſingultus ſuccedens, malum.

5 Si ebrium quempiam vox deficiat derepente, conuulſus moritur, niſi eum febris prehendat, aut qua hora crapula ſolui ſolet, ad vocem redeat.

65 Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσιν ὀξέσιν, οἱ σπασμοὶ, καὶ οἱ A
περὶ τὰ σπλάγχνα πόνοι ἰσχυροὶ, κακόν.

66 Ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν οἱ ἐκ τῶν ὕπνων φόβοι, ἢ σπασμοὶ, κακόν.

67 Ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὸ πνεῦμα προσκόπτον, κακόν· σπασμὸν γὰρ σημαίνει.

68 Ὁκόσοισιν οὖρα παχέα θρομβώδεα ὀλίγα οὐκ ἀπυρέτοισι, πλῆθος ἐπελθὸν ἐκ τουτέων λεπτὸν, ὠφελέει· B
μάλιστα δὲ τὰ τοιαῦτα ἔρχεται, οἷσιν ἐξ ἀρχῆς, ἢ διὰ ταχέων ὑπόστασιν ἴσχει.

69 Ὁκόσοισι δὲ ἐν πυρετοῖσι τὰ οὖρα ἀνατεταραγμένα οἷον ὑποζυγίου, τουτέοισι κεφαλαλγίαι ἢ πάρεισιν, ἢ παρέσονται.

70 Ὁκόσοισιν ἑβδομαῖα κρίνεται, τουτέοισιν ἐπινέφελον ἴσχει τὸ οὖρον, τῇ τετάρτῃ ἐρυθρὸν, καὶ τἄλλα κατὰ C
λόγον.

71 Ὁκόσοισιν οὖρα διαφανέα λευκὰ, πονηρά. μάλιστα δὲ ἐν τοῖσι φρενιτικοῖσιν ἐπιφαίνεται.

72 Ὁκόσοισιν ὑποχόνδρια μετέωρα διαβορβορύζοντα ὀσφύος ἀλγήματος ἐπιγενομένου, αἱ κοιλίαι τουτέοισι καθυγραίνονται. ἢν μὴ φῦσαι καταρραγέωσιν, ἢ οὔρου πλῆθος ἐπέλθῃ. ἐν πυρετοῖσι δὲ ταῦτα.

73 Ὁκόσοισιν ἐλπὶς ἐς ἄρθρα ἀφίστασθαι, ῥύεται τῆς D
ἀποστάσιος οὖρον πολὺ, καὶ παχὺ, καὶ λευκὸν γενόμενον, οἷον ἐν τοῖσι κοπιώδεσι πυρετοῖσι τεταρταίοισιν ἄρχεται ἐνίοισι γίνεσθαι. ἢν δὲ καὶ ἐκ τῶν ῥινῶν αἱμορραγήσῃ, καὶ πάνυ ταχὺ λύεται.

74 Ἢν αἷμα ἢ πῦον οὐρέῃ, τῶν νεφρῶν ἢ τῆς κύστιος ἕλκωσιν σημαίνει. E

75 Ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ παχεῖ ἐόντι σαρκία μικρὰ ὥσπερ τρίχες συνεξέρχονται, τουτέοισιν ἀπὸ τῶν νεφρῶν ἐκκρίνεται.

76 Ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ παχεῖ ἐόντι πιτυρώδεα συνεξουρέεται, τουτέοισιν ἡ κύστις ψωριᾷ.

77 Ὁκόσοι ἀπὸ ταὐτομάτου αἷμα οὐρέουσι, τουτέοισιν ἀπὸ τῶν νεφρῶν φλεβίου ῥῆξιν σημαίνει. F

78 Ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ ψαμμώδεα ὑφίσταται, τουτέοισιν ἡ κύστις λιθιᾷ.

79 Ἢν αἷμα οὐρέῃ καὶ θρόμβους, καὶ στραγγουρίην ἔχῃ, καὶ ὀδύνη ἐμπίπτῃ ἐς τὸ ὑπογάστριον καὶ ἐς τὸν περίνεον, τὰ περὶ τὴν κύστιν πονεῖ.

80 Ἢν αἷμα καὶ πῦον οὐρέῃ, καὶ λεπίδας, καὶ ὀσμὴ βαρεῖα ᾖ, τῆς κύστιος ἕλκωσιν σημαίνει. G

81 Ὁκόσοισιν ἐν τῇ οὐρήθρῃ φύματα φύεται, τουτέοισι διαπυήσαντος καὶ ἐκραγέντος, λύσις.

82 Οὔρησις νύκτωρ πολλὴ γινομένη, σμικρὴν τὴν ὑποχώρησιν σημαίνει.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ.

1 Σπασμὸς ἐξ ἐλλεβόρου, θανάσιμον. H

2 Ἐπὶ τρώματι σπασμὸς ἐπιγενόμενος, θανάσιμον.

3 Αἵματος πολλοῦ ῥυέντος κάτω σπασμὸς ἢ λυγμὸς ἐπιγενόμενος, κακόν.

4 Ἐπὶ ὑπερκαθάρσει σπασμὸς ἢ λυγμὸς ἐπιγενόμενος, κακόν.

5 Ἢν μεθύων ἐξαίφνης ἄφωνός τις γένηται, σπασθεὶς ἀποθνήσκει, ἢν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ, ἢ ἐς τὴν ὥρην ἐλθὼν, καθ' ἣν αἱ κραιπάλαι λύονται, φθέγξηται.

A ⁶ Ὁκόσοι ὑπὸ τετάνου ἁλίσκονται, ἐν τέσσαρσιν ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται, ἢν δὲ ταύτας διαφύγωσιν, ὑγιέες γίνονται.

⁷ Τὰ ἐπιληπτικὰ ὁκόσοισι πρὸ τῆς ἥβης γίνεται, μετάστασιν ἴσχει. ὁκόσοισι δὲ πέντε καὶ εἴκοσιν ἐτέων γίνεται, τουτέοισι τὰ πολλὰ ξυναποθνήσκει.

⁸ Ὁκόσοι πλευριτικοὶ γενόμενοι οὐκ ἀνακαθαίρονται B ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρῃσι, τουτέοισιν ἐς ἐμπύημα καθίσταται.

⁹ Φθίσις γίνεται μάλιστα ἡλικίῃσι τῇσιν ἀπὸ ὀκτωκαίδεκα ἐτέων μέχρι πέντε καὶ τριήκοντα ἐτέων.

¹⁰ Ὁκόσοι κυνάγχην διαφεύγουσι, ἐς τὸν πλεύμονα αὐτέοισι τρέπεται, καὶ ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀποθνήσκουσιν. ἢν δὲ ταύτας διαφύγωσιν, ἔμπυοι γίνονται.

C ¹¹ Τοῖσιν ὑπὸ τῶν φθισίων ἐνοχλουμένοισιν, ἢν τὸ πτύσμα ὅπερ ἂν ἀποβήσσωσι, βαρὺ ὄζῃ ἐπὶ τοὺς ἄνθρακας ἐπιχεόμενον, καὶ αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέωσι, θανατῶδες.

¹² Ὁκόσοισι φθισιῶσιν αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ῥέουσιν, οὗτοι διαρροίης ἐπιγενομένης, ἀποθνήσκουσιν.

¹³ Ὁκόσοι αἷμα ἀφρῶδες ἀναπτύουσι, τουτέοισιν ἐκ D τοῦ πλεύμονος ἡ τοιαύτη ἀναγωγὴ γίνεται.

¹⁴ Ὑπὸ φθίσιος ἐχομένῳ, διάρροια ἐπιγενομένη, θανατῶδες.

¹⁵ Ὁκόσοι ἐκ πλευρίτιδος ἔμπυοι γίνονται, ἢν ἀνακαθαρθῶσιν ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν, ἀφ' ἧς ἂν ἡ ῥῆξις γένηται, παύονται, ἢν δὲ μή, ἐς φθίσιν μεθίστανται.

E ¹⁶ Τὸ θερμὸν βλάπτει ταῦτα πλεονάκις χρεομένοισι. σαρκῶν ἐκθήλυνσιν. νεύρων ἀκράτειαν. γνώμης νάρκωσιν. αἱμορραγίας. λειποθυμίας. ταῦτα οἷσι θάνατος.

¹⁷ Τὸ δὲ ψυχρὸν, σπασμοὺς, τετάνους, μελασμοὺς καὶ ῥίγεα πυρετώδεα.

¹⁸ Τὸ ψυχρὸν πολέμιον ὀστέοισιν, ὀδοῦσι. νεύροις. ἐγκεφάλῳ. νωτιαίῳ μυελῷ. τὸ δὲ θερμὸν ὠφέλιμον.

F ¹⁹ Ὁκόσα κατέψυκται, ἐκθερμαίνειν, πλὴν ὁκόσα αἱμορραγέει ἢ μέλλει.

²⁰ Ἕλκεσι τὸ μὲν ψυχρὸν δακνῶδες. δέρμα περισκληρύνει. ὀδύνην ἀνεκπύητον ποιέει. μελαίνει. ῥίγεα πυρετώδεα ποιέει, σπασμοὺς καὶ τετάνους.

²¹ Ἔστι δὲ ὅκου ἐπὶ τετάνου ἄνευ ἕλκεος νέῳ εὐσάρκῳ, θέρεος μέσου, ψυχροῦ πολλοῦ κατάχυσις ἐπανάκλησιν θέρμης ποιέεται. θέρμη δὲ ταῦτα ῥύεται.

G ²² Τὸ θερμὸν ἐκπυητικὸν, οὐκ ἐπὶ παντὶ ἕλκει, μέγιστον σημεῖον ἐς ἀσφάλειαν. δέρμα μαλθάσσει. ἰσχναίνει. ἀνώδυνον, ῥιγέων, σπασμῶν, τετάνων παρηγορικόν. τὴν δὲ ἐν τῇ κεφαλῇ καρηβαρίην λύει. πλεῖστον δὲ διαφέρει ὀστέων κατήγμασι. μάλιστα δὲ τοῖσιν ἐψιλωμένοισι. τουτέων H δὲ μάλιστα, τοῖσιν ἐν κεφαλῇ ἕλκεα ἔχουσι. καὶ ὁκόσα ὑπὸ ψύξιος θνήσκει, ἢ ἑλκοῦται. καὶ ἕρπησιν ἐσθιομένοισιν. ἕδρῃ. αἰδοίῳ. ὑστέρῃ. κύστει. τουτέοισι τὸ μὲν θερμὸν φίλιον καὶ κρῖνον. τὸ δὲ ψυχρὸν πολέμιον καὶ κτεῖνον.

²³ Ἐν τουτέοισι δεῖ τῷ ψυχρῷ χρέεσθαι, ὁκόθεν αἱμορραγέει, ἢ μέλλει, μὴ ἐπ' αὐτὰ, ἀλλὰ περὶ αὐτὰ ὁκόθεν ἐπιρρεῖ. καὶ ὁκόσαι φλεγμοναὶ, ἢ ἐπιφλογίσματα ἐς τὸ ἐρυθρὸν καὶ ὕφαιμον ῥέποντα νεαρῷ αἵματι, ἐπὶ ταῦτα. ἐπεὶ τά γε παλαιὰ μελαίνει. καὶ ἐρυσίπελας τὸ μὴ ἑλκούμενον. ἐπεὶ τό γε ἑλκούμενον βλάπτει.

6 Qui neruorum diſtentione corripiuntur intra quatuor dies pereunt, quos ſi effugerint, ſaneſcunt.

7 Comitiales quibus ante pubertatis annos contingunt, depoſitionem accipiunt. At quibus quintum & vigeſimum annum agentibus fiunt, eos ferè ad mortem vſq; comitantur.

8 Qui morbo laterali laborant; niſi intra dies quatuordecim repurgentur, iis in ſuppurationem deponitur.

9 Tabes præcipuè contingit ætatibus quæ ſunt ab anno decimo octauo ad trigeſimum quintum.

10 Qui anginam effugiunt, iis in pulmonem vertitur, & intra dies ſeptem intereunt, quos ſi euaſerint ſuppurati fiunt.

11 In tabe vexatis, ſi ſputum quod tuſſi reiiciunt carbonibus infuſum grauem odorem emittat, & capilli è capite defluant, lethale eſt.

12 In tabidis ſi capilli è capite defluant, ij ſuccedente alui profluuio moriuntur.

13 Qui ſpumantem ſanguinem ſputo reiiciunt, iis ex pulmone educitur.

14 Tabe detento ſuccedens alui profluuium lethale.

15 Qui ex morbo laterali ſuppurati fiunt, ſi intra dies quadraginta, ex quo ruptio facta eſt, repurgentur, liberantur, alioqui in tabem tranſeunt.

16 Calidum eo frequentiùs vtentibus has affert noxias, carnium effœminationem, neruorum impotentiam, mentis ſtuporem, ſanguinis profluuia, animi defectiones, ad quæ mors ſequitur.

17 Frigidum verò conuulſiones, neruorum diſtentiones, denigrationes, & rigores febriles.

18 Frigidum oſſibus aduerſum, dentibus, neruis, cerebro, dorſali medullæ. calidum verò vtile.

19 Perfrigerata excalefacere oportet, præter ea quæ ſanguinem effundunt, aut breui effundent.

20 Frigidum vlcera mordet, cutem obdurat, dolorem inſuppurabilem facit, denigrationes, rigores febriles, conuulſiones, neruorum diſtentiones.

21 Quandoque tamen in neruorum diſtentione abſque vlcere, in iuuene quadrati corporis, æſtate media, frigidæ copioſa perfuſio caloris reuocationem efficit, calor autem hæc ſanat.

22 Calidum ſuppurationem mouens, non in omni vlcere, maximum ſecuritatis iudicium exhibet, cutem emollit, extenuat, dolorem tollit, rigores, cõuulſiones, neruorum diſtentiones mitigat, capitis grauitatem ſoluit, oſſium verò fracturis plurimum confert, ſed præcipuè his quæ carne nudata ſunt, iiſq; maximè qui in capite vlcera habent. His etiam quæ à frigore emoriuntur, aut exulcerantur, & herpetibus exedentibus, ſedi, pudendo, vtero, veſicæ, iis omnibus calidum gratum & iudicationem faciens, frigidum verò inimicum & interimens.

23 At frigido in his vtendum vnde ſanguis profluit, aut paulò poſt fluxurus eſt, non ſupra ipſas partes, ſed circa eas vnde profluit adhibito. Et ſi quæ inflammationes, aut incendioſa quædam ad rubrum & ſubcruentum ex recenti ſanguine vergunt, ad ea admoto. Inueterata nanq; denigrat. Eryſipelas etiam non vlceratum iuuat, ſiquidem exulceratum lædit.

24 Frigida veluti nix & glacies pectori ſunt aduerſa, tuſſes mouent, ſanguinis eruptiones & deſtillationes efficiunt.

25 Articulorum tumores & dolores abſq; vlcere, & podagricas affectiones, & conuulſa, hæc magna ex parte frigida largè effuſa leuat & minuit, doloremq; ſoluit. Moderatus nanq; torpor dolorem ſoluendi facultatem habet.

26 Aqua quæ citò caleſcit & citò refrigeratur, leuiſſima.

27 Quibus bibendi de nocte appetentia eſt, iis admodum ſitientibus ſi obdormierint, bono eſt.

28 Odoramentorum ſuffitus muliebria educit, & ad alia plærunque vtilis eſſet, niſi capitis grauitatem inferret.

29 Vterum gerentibus purgantia medicamenta exhibenda ſunt, ſi humor impetu feratur ad excretionem, quarto menſe, & ad ſeptimum vſque, ſed his minus. In maioribus autem & grandioribus fœtibus ſubtimidè ſe gerere oportet.

30 Mulierem vtero gerentem morbo quopiam acuto corripi, lethale.

31 Mulieri vterum gerenti vena ſecta abortionem facit, idq; potiſſimum ſi fœtus grandior fuerit.

32 Mulieri ſanguinem vomitione reiicienti, menſtruis erumpentibus ſolutio contingit.

33 Mulieri menſtruis deficientibus ſanguis ex naribus profluens, bono eſt.

34 Mulieri vtero gerenti, ſi aluus multum profluat, abortionis periculum eſt.

35 Mulieri vteri ſtrangulatu vexatæ, aut difficultate partus laboranti, ſternutatio ſuccedens bono eſt.

36 Mulieri menſes decolores, neque ſemper eadem periodo procedentes, purgationem indicant eſſe neceſſariam.

37 Mulieri vtero gerenti ſi mammæ de repente graciles cant, abortionis periculum eſt.

38 Mulieri vtero gemellos gerenti, ſi altera mamma gracilis euadat, alterum abortu edit, & ſi quidem dextra mamma gracileſcat, marem, ſi verò ſiniſtra, fœminam.

39 Si mulier quæ neque grauida eſt, neque peperit, lac habet, ei menſtrua defecerunt.

40 Mulieribus quibus ad mammas ſanguis in tumorem colligitur, furor ſignificatur.

41 Si noſſe velis num mulier conceperit, ei dormituræ aquam mulſam propinato, & ſi ventris tormina eam corripuerint, concepit, ſin minùs, non concepit.

42 Mulier prægnans, ſi marem geſtat, coloratior eſt, ſi fœminam, minùs colorata.

43 Mulieri prægnanti eryſipelas in vtero, lethale.

44 Quæ præter naturam tenues vtero gerunt, abortiunt donec pleniores euadant.

45 Quæ mediocri corporis habitu præditæ, fœtus bimeſtres aut trimeſtres abſq; occaſione manifeſta abortione excludunt, iis vteri acetabula (Græci *κοτυληδόνας* vocant) mucoris plena ſunt, neq; præ pondere fœtum continere poſſunt, ſed abrumpuntur.

46 Quæ præter naturam craſſæ non concipiunt, iis omentum os vteri comprimit, neque priùs quàm extenuentur, prægnantes efficiuntur.

47 *Si vterus qua parte ad coxam incumbit, ſuppuratus fuerit, eum per linimenta medicamento conuenienti illita curari neceſſe eſt.*

24 Τὰ ψυχρὰ οἷον χιὼν, κρύσταλλος, τῷ στήθει πολέμια, A
βηχέων κινητικὰ, αἱμαῤῥοϊκὰ, καταῤῥοϊκά.

25 Τὰ δὲ ἐν ἄρθροισιν οἰδήματα καὶ ἀλγήματα, ἄτερ ἕλκεος, καὶ ποδαγρικὰ καὶ σπάσματα, τουτέων τὰ πλεῖστα ψυχρὸν πολλὸν καταχεόμενον, ῥηΐζει τε καὶ ἰσχναίνει, καὶ ὀδύνην λύει. νάρκη γὰρ μετρίη ὀδύνης λυτική.

26 Ὕδωρ τὸ ταχέως θερμαινόμενον, καὶ ταχέως ψυχόμενον, κουφότατον. B

27 Ὁκόσοισι δὲ πιεῖν ὀρέξιες νύκτωρ τοῖσι πάνυ διψῶσι, ἢν ἐπικοιμηθῶσιν, ἀγαθόν.

28 Γυναικείων ἀγωγὸν ἡ ἐν ἀρώμασι πυρίη, πολλαχῆ δὲ καὶ εἰς ἄλλα χρησίμη ἂν ἦν, εἰ μὴ καρηβαρίας ἐνεποίει.

29 Τὰς κυούσας φαρμακεύειν, ἢν ὀργᾷ, τετράμηνα, καὶ ἄχρι ἑπτὰ μηνῶν ἧσσον. τὰ δὲ νήπια καὶ πρεσβύτερα εὐλαβέεσθαι. C

30 Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ ὑπό τινος τῶν ὀξέων νοσημάτων ληφθῆναι, θανατῶδες.

31 Γυνὴ ἐν γαστρὶ ἔχουσα φλεβοτομηθεῖσα ἐκτιτρώσκει, καὶ μᾶλλον εἰ μεῖζον εἴη τὸ ἔμβρυον.

32 Γυναικὶ αἷμα ἐμεούσῃ, τῶν καταμηνίων ῥαγέντων λύσις.

33 Γυναικὶ τῶν καταμηνίων ἐκλειπόντων, αἷμα ἐκ τῶν ῥινῶν ῥυῆναι, ἀγαθόν. D

34 Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, ἢν ἡ κοιλίη πολλὰ ῥυῇ, κίνδυνος ἐκτρῶσαι.

35 Γυναικὶ ὑπὸ ὑστερικῶν ἐνοχλουμένῃ, ἢ δυστοκούσῃ, πταρμὸς ἐπιγενόμενος ἀγαθόν.

36 Γυναικὶ τὰ καταμήνια ἄχροα, καὶ μὴ κατὰ τὰ αὐτὰ αἰεὶ γινόμενα, καθάρσιος δεῖσθαι σημαίνει. E

37 Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, ἢν οἱ μαστοὶ ἐξαίφνης ἰσχνοὶ γένωνται, ἐκτιτρώσκει.

38 Γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, ἢν ὁ ἕτερος μαστὸς ἰσχνὸς γένηται, δίδυμα ἐχούσῃ, θάτερον ἐκτιτρώσκει. καὶ ἢν μὲν ὁ δεξιὸς ἰσχνὸς γένηται, τὸ ἄρσεν. ἢν δὲ ὁ ἀριστερὸς, τὸ θῆλυ.

39 Ἢν γυνὴ μὴ κύουσα, μηδὲ τετοκυῖα γάλα ἔχῃ, ταύτῃ τὰ καταμήνια ἐκλέλοιπε. F

40 Γυναιξὶν ὁκόσῃσιν ἐς τοὺς τιτθοὺς αἷμα συστρέφεται, μανίην σημαίνει.

41 Γυναῖκα ἢν θέλῃς εἰδέναι εἰ κύει, ἐπὴν καθεύδειν μέλλῃ ἄδειπνος ἐοῦσα, μελίκρητον διδόναι πιεῖν. κἢν μὲν στρόφος αὐτὴν ἔχῃ περὶ τὴν γαστέρα, κύει. ἢν δὲ μὴ, οὐ κύει.

42 Γυνὴ ἔγκυος εἰ μὲν ἄρρεν κύει, εὔχροός ἐστιν. ἢν δὲ G θῆλυ, δύσχροος.

43 Ἢν γυναικὶ κυούσῃ ἐρυσίπελας ἐν τῇ ὑστέρῃ γένηται, θανατῶδες.

44 Ὁκόσαι παρὰ φύσιν λεπταὶ ἐοῦσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσιν, ἐκτιτρώσκουσι, πρὶν ἢ παχυνθῆναι.

45 Ὁκόσαι δὲ μετρίως τὸ σῶμα ἔχουσαι ἐκτιτρώσκουσι δίμηνα καὶ τρίμηνα ἄτερ προφάσιος φανερῆς, ταύτῃσιν H αἱ κοτυληδόνες μύξης μεσταί εἰσι. καὶ οὐ δύνανται κρατεῖν ὑπὸ τοῦ βάρεος τὸ ἔμβρυον, ἀλλ᾽ ἀποῤῥήγνυνται.

46 Ὁκόσαι παρὰ φύσιν παχεῖαι ἐοῦσαι μὴ ξυλλαμβάνουσιν ἐν γαστρὶ, ταύτῃσι τὸ ἐπίπλοον τὸ στόμα τῶν ὑστερέων ἀποπιέζει, καὶ πρὶν ἢ λεπτυνθῆναι οὐ κύουσιν.

47 Ἢν ὑστέρη ἐν τῷ ἰσχίῳ ἐγκειμένη διαπυήσῃ, ἀνάγκη ἔμμοτον γίνεσθαι.

48 Ἔμβρυα

A 48 Ἔμβρυα τὰ μὲν ἄρσενα ἐν τοῖσι δεξιοῖσι. τὰ δὲ θήλεα ἐν τοῖσιν ἀριστεροῖσι μᾶλλον.

49 Ὑστέρων ἐκπτώσιας πταρμικὸν προσθεὶς, ἐπιλαμβάνειν τοὺς μυκτῆρας καὶ τὸ στόμα.

50 Γυναικὶ τὰ καταμήνια ἢν βούλῃ ἐπισχεῖν, σικύην ὡς μεγίστην πρὸς τοὺς τιτθοὺς πρόσβαλλε.

51 Ὁκόσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσι, τουτέων τὸ στόμα τῶν ὑστερέων συμμέμυκεν.

B 52 Ἢν γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ γάλα πουλὺ ἐκ τῶν μαζῶν ῥυῇ, ἀσθενὲς τὸ ἔμβρυον σημαίνει. ἢν δὲ στερεοὶ οἱ μαστοὶ ἔωσιν, ὑγιεινότερον τὸ ἔμβρυον σημαίνει.

53 Ὁκόσαι διαφθείρειν μέλλουσι τὰ ἔμβρυα, ταύτῃσιν οἱ τιτθοὶ ἰσχνοὶ γίνονται. ἢν δὲ πάλιν σκληροὶ γένωνται, ὀδύνη ἔσται, ἢ ἐν τοῖσι τιτθοῖσιν, ἢ ἐν τοῖσιν ἰσχίοισιν, ἢ ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν, ἢ ἐν τοῖσι γούνασι, καὶ οὐ C διαφθείρουσιν.

54 Ὁκόσῃσι τὸ στόμα τῶν ὑστερέων σκληρόν ἐστι, ταύτῃσιν ἀνάγκη τὸ στόμα τῶν ὑστερέων ξυμμύειν.

55 Ὁκόσαι ἐν γαστρὶ ἔχουσαι ὑπὸ πυρετῶν λαμβάνονται, καὶ ἰσχυρῶς ἰσχναίνονται ἄνευ προφάσιος φανερῆς, τίκτουσι χαλεπῶς καὶ ἐπικινδύνως. ἢ ἐκτιτρώσκουσαι κινδυνεύουσιν.

D 56 Ἐπὶ ῥόῳ γυναικείῳ σπασμὸς καὶ λειποθυμίη ἢν ἐπιγένηται, κακόν.

57 Καταμηνίων γινομένων πλειόνων, νοῦσοι ξυμβαίνουσι. καὶ μὴ γινομένων ἀπὸ τῆς ὑστέρης γίνονται νοῦσοι.

58 Ἐπὶ ἀρχῷ φλεγμαίνοντι, καὶ ὑστέρῃ φλεγμαινούσῃ, στραγγουρίη ἐπιγίνεται. καὶ ἐπὶ νεφροῖσιν ἐμπυοῖσι, στραγγουρίη ἐπιγίνεται. ἐπὶ δὲ ἥπατι φλεγμαίνοντι, λύγξ ἐπιγί- E νεται.

59 Γυνὴ ἢν μὴ λαμβάνῃ ἐν γαστρὶ, βούλῃ δὲ εἰδέναι εἰ λήψεται, περικαλύψας ἱματίοισι, θυμία κάτω. κἢν μὲν πορεύεσθαί σοι δοκέῃ ἡ ὀδμὴ διὰ τοῦ σώματος ἐς τὰς ῥῖνας καὶ ἐς τὸ στόμα, γίνωσκε ὅτι αὐτὴ οὐ δι᾽ ἑωυτὴν ἄγονός ἐστιν.

60 Ἢν γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ καθάρσιες πορεύωνται, F ἀδύνατον τὸ ἔμβρυον ὑγιαίνειν.

61 Ἢν γυναικὶ καθάρσιες μὴ πορεύωνται, μήτε φρίκης, μήτε πυρετοῦ ἐπιγινομένου, ἄσαι δὲ αὐτῇ προσπίπτωσι, λογίζου ταύτην ἐν γαστρὶ ἔχειν.

62 Ὁκόσαι ψυχρὰς καὶ πυκνὰς τὰς μήτρας ἔχουσιν, οὐ κυΐσκουσι. καὶ ὁκόσαι καθύγρους ἔχουσι τὰς μήτρας, G οὐ κυΐσκουσιν. ἀποσβέννυται γὰρ αὐτέων ὁ γόνος. καὶ ὁκόσαι ξηρὰς μᾶλλον καὶ περικαέας. ἐνδείῃ γὰρ τῆς τροφῆς, φθείρεται τὸ σπέρμα. ὁκόσαι δὲ ἐξ ἀμφοτέρων τὴν κρᾶσιν ἔχουσι σύμμετρον, αἱ τοιαῦται ἐπίτεκνοι γίνονται.

63 Παραπλησίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀρρένων. ἢ γὰρ δι᾽ ἀραιότητα τοῦ σώματος τὸ πνεῦμα ἔξω φέρεται πρὸς τὸ H μὴ παραπέμπειν τὸ σπέρμα. ἢ διὰ τὴν πυκνότητα τὸ ὑγρὸν οὐ διαχωρέει ἔξω. ἢ διὰ τὴν ψυχρότητα οὐκ ἐκπυροῦται ὥστε ἀθροίζεσθαι πρὸς τὸν τόπον τοῦτον. ἢ διὰ τὴν θερμασίην, τὸ αὐτὸ τοῦτο γίνεται. 64 Γάλα διδόναι κεφαλαλγέουσι κακόν. κακὸν δὲ καὶ πυρεταίνουσι, καὶ οἷσιν ὑποχόνδρια μετέωρα διαβορβορύζοντα. καὶ τοῖσι διψώδεσι κακόν. κακὸν δὲ καὶ οἷσι χολώδεες αἱ ὑποχωρήσιες ἐν ὀξέσι πυρετοῖσιν ἐοῦσι. καὶ οἷσιν αἵματος πολλοῦ διαχώρησις γέγονεν. ἁρμόζει δὲ τοῖσι φθινώδεσι μὴ λίην πολλῷ πυρέσσουσι. διδόναι δὲ καὶ ἐν πυρετοῖσι μακροῖσι βληχροῖσι, μηδενὸς τῶν προειρημένων σημείων παρεόντος. παρὰ λόγον δὲ ἐκτετηκόσι.

48 Mares vteri dextra parte, fœminæ ſiniſtra magis geſtantur.

49 Vt ſecundæ excidant, ſternutatorio naribus appoſito, eas & os comprimito.

50 Mulieri ſi voles menſtrua ſiſtere, cucurbitulam quàm maximam ad nates appone.

51 Quæ vtero gerunt, iis vteri os conniuet.

52 Mulieri vterum gerenti, ſi lac copioſum è mammis effluat, fœtum imbecillum indicat. Quòd ſi ſolidæ mammæ fuerint, valentiorem fœtum ſignificant.

53 Quæ fœtus corrupturæ ſunt, iis mammæ extenuantur. Quòd ſi contra duræ euadant, dolor erit vel in mammis, vel in coxis, vel in oculis, vel in genibus, neque fœtum corrumpunt.

54 Quibus os vteri durum eſt, iis conniuere os vteri neceſſe eſt.

55 Quæcunq; vtero gerentes febribus detinentur, & vehementer extenuantur citra manifeſtam cauſam, eæ difficulter & cum periculo pariunt, aut in abortionis periculum incidunt.

56 In fluore muliebri ſi conuulſio accedat & animi defectio, malo eſt.

57 Menſibus copioſioribus profluentibus morbi contingunt, & non prodeuntibus ab vtero morbi eueniunt.

58 Ad recti inteſtini & vteri inflammationem, reneſque purulentos ſtranguria ſuccedit. At iecore inflammatione laborante ſuccedit ſingultus.

59 Si mulier non concipiat, ſcire autem expetit num conceptura ſit, veſtibus vndiq; obuolutæ per inferna ſuffitum apponito, & ſi odor quidem ad nares & os vſque per corpus tibi peruadere videatur, ipſam non ex ſeſe infœcundam eſſe ſcito.

60 Si mulieri vtero gerenti purgationes eant, fœtus vt bene valeat fieri non poteſt.

61 Si mulieri purgationes non prodeant, neque horrore, neque febre ſuccedente, ciborum verò faſtidia ei accidant, grauidam eſſe exiſtimato.

62 Quæ frigidos & denſos habent vteros non cõcipiunt, neq; quæ præhumidos habent, ſiquidem in ipſis genitura extinguitur. Et quæ plus æquo ſiccas & adurentes, alimenti namque inopia ſemen corrumpitur. At quæ ex vtriſq; moderatam nactæ ſunt temperiem, eæ fœcundæ euadunt.

63 Eadem verò ratio eſt in maribus, aut enim propter corporis raritatem ſpiritus foras diſſipatur, ita vt ne ſemen tranſmittat, aut propter denſitatem humor foras non excernitur, aut ob frigiditatem non accenditur, vt ad eum locum cogatur, aut ob caliditatem hoc idem contingit.

64 Lac exhibere capite dolentibus, malum. Malum item & febricitantibus, & quibus præcordia ſublata murmurant, & ſiticuloſis. Malum quoque & quibus bilioſæ ſunt deiectiones, quique febre acuta laborant, & quibus copioſa ſanguinis deiectio facta eſt. At tabidis lac dare conuenit, non valde admodum febricitantibus, & in febribus longis & languidis, dum nullum ex ſupra commemoratis ſignis adfuerit, & præter rationem extenuatis.

65 Quibus cum vlceribus tumores conſpiciuntur, ij ferè neque conuelluntur, neque in furorem aguntur. Atiis de repente euaneſcentibus, quibus quidem id à tergo incidit, conuulſiones & neruorum diſtentiones fiunt. Quibus verò à fronte, furores aut lateris dolores acuti, aut puris collectio, aut inteſtinorum difficultas, ſi rubri tumores fuerint.

66 Si magnis & prauis exiſtentibus vulneribus tumor non conſpiciatur, ingens malum.

67 Molles boni, at crudi mali.

68 Ei qui parte capitis poſteriore dolet, recta in fronte inciſa vena, prodeſt.

69 Rigores mulieribus quidem initium ducunt ex lumbis magis, & per dorſum ad caput perueniunt. Quinetiam viris parte corporis poſteriore magis, quàm anteriore, veluti ex cubitis & femoribus Quod & indicat cutis raritas, quam etiam pilus oſtendit.

70 Qui quartanis corripiuntur, ferè conuulſione non tentantur. Quòd ſi priùs corripiantur, deinde quartana ſuccedat, liberantur.

71 Quibus cutis obtenditur arida & dura, ij ſine ſudore moriuntur. At quibus laxa & rara, cum ſudore vitam finiunt.

72 Qui morbo regio laborant, non multum flatulenti ſunt.

Sectio ſexta.

1 In diuturnis inteſtinorum læuitatibus, ſi ructus acidus, qui antea non extitit, ſuccedat, bonum eſt ſignum.

2 Quibus nares natura ſunt humidiores, & genitura humidior, ij morboſiore ſunt valetudine, at quibus contraria ſunt, ſalubriore.

3 In longis inteſtinorum difficultatibus cibi faſtidia malum denunciant, & cum febre peius.

4 Vlcera vndiquaque glabra, maligna.

5 Dolores & in lateribus & in pectore, & in cæteris partibus, num multum differant, perdiſcendum,

6 Renum & veſicæ vitia in ſenibus ægrè curantur.

7 Dolores qui ad ventrem fiunt, ſublimes quidem, leuiores; non ſublimes verò, vehementiores.

8 Aqua inter cutem laborantibus orta in corpore vlcera, non facilè ſanantur.

9 Puſtulæ latæ raro pruriginoſæ.

10 Capite dolenti ac vehementer laboranti, pus, aut aqua, aut ſanguis, per nares, vel os, vel aures effluens, morbum tollit.

11 Melancholicis affectibus & renum vitiis ſuccedentes hæmorrhoides (hoc eſt ſanguinis profluuium per ora venarum in ano ſanguinem fundere ſolita) bono ſunt.

12 Diuturnum ſanguinis profluuium per ora venarum quæ in ano ſunt (hæmorrhoidas dicunt) curanti, niſi vna ſeruetur, periculum eſt ne aqua inter cutem, aut tabes ſuccedat.

13 Singultu detento, ſi ſternutamenta accedant, ſingultum tollunt.

14 Aqua inter cutem detento, vbi aqua ex venis in ventrem confluxerit, morbus ſoluitur.

15 Longo alui profluuio detento, ſpontanea accedens vomitio, alui profluuium ſoluit.

65 Ὁκόσοισιν οἰδήματα ἐφ' ἕλκεσι φαίνονται, οὐ μάλα σπῶνται οὐδὲ μαίνονται. τουτέων δὲ ἀφανισθέντων, ἐξαίφνης τοῖσι μὲν ὄπισθεν, σπασμοὶ, τέτανοι. τοῖσι δὲ ἔμπροσθεν, μανίαι. ὀδύναι πλευροῦ ὀξεῖαι, ἢ ἐμπύησις, ἢ δυσεντερία, ἢν ἐρυθρὰ μᾶλλον ἦ τὰ οἰδήματα. A

66 Ἢν τρωμάτων ἰσχυρῶν ἐόντων καὶ πονηρῶν, οἴδημα μὴ φαίνηται, κακόν. B

67 Τὰ χαῦνα, χρηστά. τὰ ὠμὰ, κακά.

68 Τῷ τὰ ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς ὀδυνωμένῳ, ἡ ἐν μετώπῳ ὀρθὴ φλὲψ τμηθεῖσα, ὠφελέει.

69 Ῥίγεα ἄρχεται γυναιξὶ μὲν, ἐξ ὀσφύος μᾶλλον, καὶ διὰ νώτου ἐς κεφαλήν. ἀτὰρ καὶ ἀνδράσι δὲ μᾶλλον ὄπισθεν, ἢ ἔμπροσθεν τοῦ σώματος, οἷον ἀπό τε πηχέων καὶ μηρῶν. ἀτὰρ καὶ τὸ δέρμα ἀραιὸν ἔχουσι. δηλοῖ δὲ τοῦτο ἡ θρίξ. C

70 Οἱ ὑπὸ τεταρταίων ἁλισκόμενοι ὑπὸ σπασμοῦ οὐ πάνυ τι ἁλίσκονται. ἢν δὲ ἁλίσκωνται πρότερον, ἔπειτα ἐπιγένηται τεταρταῖος, παύονται.

71 Ὁκόσοισι δέρματα περιτείνεται καρφαλέα καὶ σκληρὰ, ἄνευ ἱδρῶτος τελευτῶσιν. ὁκόσοισι δὲ χαλαρὰ καὶ ἀραιὰ, σὺν ἱδρῶτι τελευτῶσιν. D

72 Οἱ ἰκτεριώδεες οὐ πάνυ τι πνευματώδεές εἰσιν.

ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΟΝ.

1 Ἐν τῇσι χρονίῃσι λειεντερίῃσιν ὀξυρεγμίη ἐπιγενομένη, μὴ γενομένη πρότερον, σημεῖον ἀγαθόν.

2 Οἶσι ῥῖνες ὑγρότεραι, φύσει, καὶ ἡ γονὴ ὑγροτέρη, ὑγιαίνουσι νοσηρότερον. οἷσι δὲ τἀναντία, ὑγιεινότερον.

3 Ἐν τῇσι μακρῇσι δυσεντερίῃσιν, αἱ ἀποσιτίαι κακὸν, καὶ σὺν πυρετῷ κάκιον. E

4 Τὰ περιμάδαρα ἕλκεα κακοήθεα.

5 Τῶν ὀδυνέων ἐν πλευρῇσι, καὶ ἐν στήθεσι, καὶ ἐν τοῖσιν ἄλλοισιν μέρεσιν, ἢν μέγα διαφέρωσι καταμαθητέον.

6 Τὰ νεφριτικὰ καὶ ὅσα κατὰ τὴν κύστιν, ἐργωδῶς ὑγιάζεται τοῖσι πρεσβύτῃσι.

7 Τὰ ἀλγήματα τὰ κατὰ τὴν κοιλίην γινόμενα, τὰ μὲν μετέωρα κοῦφα. τὰ δὲ μὴ μετέωρα, ἰσχυρότερα. F

8 Τοῖσιν ὑδρωπικοῖσι τὰ γινόμενα ἕλκεα ἐν τῷ σώματι, οὐ ῥᾳδίως ὑγιάζεται.

9 Τὰ πλατέα ἐξανθήματα, οὐ πάνυ τι κνησμώδεα.

10 Κεφαλὴν πονέοντι, καὶ περιωδυνέοντι, πῦον, ἢ ὕδωρ, ἢ αἷμα ῥυὲν κατὰ τὰς ῥῖνας, ἢ κατὰ τὸ στόμα, ἢ κατὰ τὰ ὦτα, λύει τὸ νόσημα. G

11 Τοῖσι μελαγχολικοῖσι, καὶ τοῖσι νεφριτικοῖσι, αἱμοῤῥοΐδες ἐπιγινόμεναι, ἀγαθόν.

12 Τῷ ἰηθέντι χρονίας αἱμοῤῥοΐδας, ἢν μὴ μία φυλαχθῇ, κίνδυνος ὕδρωπα ἐπιγενέσθαι ἢ φθίσιν.

13 Ὑπὸ λυγμοῦ ἐχομένῳ πταρμοὶ ἐπιγινόμενοι, λύουσι τὸν λυγμόν. H

14 Ὑπὸ ὕδρωπος ἐχομένῳ τοῦ κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν κοιλίην ὕδατος ῥυέντος, λύσις.

15 Ὑπὸ διαῤῥοίης ἐχομένῳ μακρῆς, ἀπὸ ταυτομάτου ἔμετος ἐπιγενόμενος, λύει τὴν διάῤῥοιαν.

16 Ὑπὸ

A 16 Ὑπὸ πλευρίτιδος, ἢ ὑπὸ περιπλευμονίης ἐχομένῳ, διάρροια ἐπιγινομένη κακόν.

17 Ὀφθαλμιῶντα ὑπὸ διαῤῥοίης ληφθῆναι, ἀγαθόν.

18 Κύστιν διακοπέντι, ἢ ἐγκέφαλον, ἢ καρδίην, ἢ φρένας, ἢ τῶν ἐντέρων τι τῶν λεπτῶν, ἢ κοιλίην, ἢ ἧπαρ, θανατῶδες.

19 Ἐπὴν διακοπῇ ὀστέον, ἢ χόνδρος, ἢ νεῦρον, ἢ γνάθου τὸ λεπτὸν, ἢ ἀκροποσθίη, οὔτε αὔξεται, οὔτε ξυμφύεται.

B 20 Ἢν ἐς τὴν κοιλίην αἷμα χυθῇ παρὰ φύσιν, ἀνάγκη ἐκπυηθῆναι.

21 Τοῖσι μαινομένοισι κιρσῶν ἢ αἱμοῤῥοΐδων ἐπιγινομένων, μανίης λύσις.

22 Ὁκόσα ῥήγματα ἐκ τοῦ νώτου ἐς τοὺς ἀγκῶνας καταβαίνει, φλεβοτομίη λύει.

23 Ἢν φόβος ἢ δυσθυμίη πουλὺν χρόνον διατελέῃ, C μελαγχολικὸν τὸ τοιοῦτον.

24 Ἐντέρων ἢν διακοπῇ τῶν λεπτῶν τι, οὐ ξυμφύεται.

25 Ἐρυσίπελας ἔξωθεν κατακεχυμένον, ἔσω τρέπεσθαι οὐκ ἀγαθόν. ἔσωθεν δὲ ἔξω, ἀγαθόν.

26 Ὁκόσοισιν ἂν ἐν τοῖσι καύσοισι τρόμοι γένωνται, παρακοπὴ λύει.

27 Ὁκόσοι ἔμπυοι ἢ ὑδρωπικοὶ τέμνονται ἢ καίονται, D ἐκρυέντος τοῦ πύου ἢ τοῦ ὕδατος ἀθρόου, πάντως ἀπόλλυνται.

28 Εὐνοῦχοι οὐ ποδαγριῶσιν, οὐδὲ φαλακροὶ γίνονται.

29 Γυνὴ οὐ ποδαγριᾷ, ἢν μὴ τὰ καταμήνια αὐτῇ ἐκλίπῃ.

30 Παῖς οὐ ποδαγριᾷ πρὸ τοῦ ἀφροδισιασμοῦ.

31 Ὀδύνας ὀφθαλμῶν ἀκρητοποσίη, ἢ λουτρὸν, ἢ πυρίη, ἢ φλεβοτομίη, ἢ φαρμακοποσίη λύει.

32 Τραυλοὶ ὑπὸ διαῤῥοίης μάλιστα ἁλίσκονται μακρῆς.

33 Οἱ ὀξυρεγμιώδεες οὐ πάνυ τι πλευριτικοὶ γίνονται.

34 Ὁκόσοι φαλακροί εἰσι, τουτέοισι κιρσοὶ μεγάλοι οὐκ ἐγγίνονται. ὁκόσοισι δ' ἂν φαλακροῖσι κιρσοὶ γίνονται, πάλιν οὗτοι γίνονται δασέες.

F 35 Τοῖσιν ὑδρωπικοῖσι βὴξ ἐπιγινομένη, κακόν.

36 Δυσουρίην φλεβοτομίη λύει, τάμνειν δὲ τὰς εἴσω.

37 Ὑπὸ κυνάγχης ἐχομένῳ οἴδημα γενέσθαι ἐν τῷ βρόγχῳ ἔξω, ἀγαθόν.

38 Ὁκόσοισι κρυπτοὶ καρκῖνοι γίνονται, μὴ θεραπεύειν βέλτιον. θεραπευόμενοι γὰρ ἀπόλλυνται ταχέως. μὴ θεραπευόμενοι δὲ, πουλὺν χρόνον διατελοῦσι. G

39 Σπασμοὶ γίνονται, ἢ ὑπὸ πληρώσιος, ἢ κενώσιος. οὕτω δὲ καὶ λυγμός.

40 Ὁκόσοισι περὶ τὸ ὑποχόνδριον πόνοι γίνονται ἄτερ φλεγμονῆς, τουτέοισι πυρετὸς ἐπιγινόμενος λύει τὸν πόνον.

41 Ὁκόσοισι διάπυόν τι ἐὸν ἐν τῷ σώματι μὴ διασημαίνει, τουτέοισι διὰ παχύτητα τοῦ πύου, ἢ τοῦ τόπου, οὐκ ἀποσημαίνει.

H 42 Ἐν τοῖσιν ἰκτερικοῖσι τὸ ἧπαρ σκληρὸν γενέσθαι, πονηρόν.

43 Ὁκόσοι σπληνώδεες ὑπὸ δυσεντερίης ἁλίσκονται, τουτέοισιν ἐπιγινομένης μακρῆς τῆς δυσεντερίης, ὕδρωψ ἐπιγίνεται ἢ λειεντερίη, καὶ ἀπόλλυνται.

16 Morbo laterali aut pulmonum inflammatione conflictato, ſuccedens alui profluuium, malum.

17 Lippitudine laborantem alui profluuio corripi bonum.

18 Cui veſica perfecta fuerit, aut cerebrum, aut cor, aut ſeptum tranſuerſum, aut tenue quoddam inteſtinum, aut ventriculus, aut iecur, lethale eſt.

19 Os cùm perſectum fuerit, aut cartilago, aut neruus, aut genæ tenuis particula, aut præputium, neque augetur, neque coaleſcit.

20 Si ſanguis in ventrem præter naturam effuſus fuerit, vt in pus vertatur neceſſe eſt.

21 Inſanientibus ſi varices aut ſanguinis profluuiũ per ora venarum quæ in ano ſunt (hæmorrhoides dicuntur) acceſſerint, inſaniæ ſolutio.

22 Rupta quæ ex dorſo ad cubiti articulos deſcendunt, venæ ſectio ſoluit.

23 Metus & triſtitia ſi diu perſeuerent, melancholiæ iſtud indicium eſt.

24 Ex tenuioribus inteſtinis ſi quod perſectum fuerit, minimè coaleſcit.

25 Eryſipelas foras effuſum intro verti, minimè bonum, at ab interioribus foras, bonum.

26 Quibus in febribus ardentibus tremores contingunt, delirium ſoluit.

27 Qui pus thorace colligunt, aut aqua inter cutem laborant, ſi vruntur aut ſecantur, & pus aut aqua confertim effluxerit, omninò intereunt.

28 Eunuchi neque podagra laborant, neque calueſcunt.

29 Mulier podagra non laborat, niſi cùm menſtrua defecerint.

30 Puer podagra non tentatur ante venereorum vſum.

31 Oculorum dolores meri potio, aut balneum, aut fomentum, aut venæ ſectio, aut medicamentum purgans exhibitum ſoluit.

32 Balbi longo alui profluuio maximè corripiũtur.

33 Qui acidum eructant, non admodum morbo laterali tentantur.

34 Qui calui ſunt, iis varices magni non fiunt. At quibus caluis exiſtentibus varices ſuccedunt, iis rurſus capillitium gignitur.

35 Aqua inter cutem laborantibus tuſſis accedens malo eſt.

36 Vrinæ difficultatem venæ ſectio ſoluit. Secandæ autem ſunt interiores.

37 In angina detento, ſi tumor in ceruice oriatur, bonum, foras enim morbus vertitur.

38 Quibus cancri occulti oriuntur, eos non curare præſtat. Curati namque citò pereunt, non curati verò diutiùs perdurant.

39 Conuulſio ex repletione aut vacuatione oritur, ita verò etiam ſingultus.

40 Quibus ad præcordia dolores citra inflammationem oriuntur, iis febris ſuccedens dolorem ſoluit.

41 Quibus ſuppuratum aliquod in corpore exiſtit, neque de ſe ſignificationem edit, iis ob puris aut loci craſſitudinem ſui indicium non exhibet.

42 Morbo regio laborantibus iecur durum fieri malum.

43 Lienoſi qui difficultate inteſtinorũ corripiuntur, iis poſt longam ſuccedentem inteſtinorum difficultatem, aqua inter cutem, aut læuitas inteſtinorum accidit, & moriuntur.

44 Quibus ex ſtranguria voluulus ſuccedit, intra diem ſeptimum moriuntur, niſi febre accedente copioſa vrina effluat.

45 Vlcera annua quæcunque fuerint, aut longius tempus habuerint, os abſcedere eſt neceſſe, & cicatrices cauas fieri.

46 Qui gibboſi ex anhelatione & tuſſi fiunt, ante pubertatem, moriuntur.

47 Quibus venæ ſectio & medicamentum purgans confert, iis vere venam ſecare, aut medicamentum purgans exhibere conuenit.

48 Lienoſis accedens inteſtinorum difficultas, bono eſt.

49 Podagrici morbi, intra diem quadrageſimum depoſita inflammatione ſubſiſtunt.

50 Quibus perſectum fuerit cerebrum, iis febrem & bilis vomitionem ſuccedere neceſſe eſt.

51 Quibus bene valentibus capitis dolores de repente contingunt, ſtatimque voce deficiunt, & ſtertunt, intra dies ſeptem pereunt, niſi febris eos prehenderit.

52 Spectare verò oportet quæ etiam ex oculis per ſomnum ſubapparent. Etenim ſi quid ex albo non commiſſis palpebris ſubappareat, neq; id ex alui profluuio, aut medicamenti potione contingat, prauum ſignum eſt & lethale admodum.

53 Deliria quæ cum riſu fiunt, tutiora. At quæ ſtudio adhibito, periculoſiora.

54 In morbis acutis cum febre, gemebundæ ſpirationes, malæ.

55 Podagræ vitia vere & autumno ferè mouentur.

56 Morborum melancholicorum periculoſi decubitus, aut corporis ſyderationem, aut conuulſionem, aut furorem, aut cæcitatem denunciant.

57 At corporis ſyderationes contingunt ea ætate maximè quæ eſt à quadrageſimo ad ſexageſimum.

58 Vbi omentum exciderit, computreſcere neceſſe eſt.

59 Quibus coxendicis dolore conflictatis, coxendicis articulus ſuo loco excidit, ac rurſus recipitur, iis mucores innaſcuntur.

60 Quibus diuturno coxendicis dolore conflictatis, femoris caput ſuo loco excidit, iis crus tabeſcit, & claudicant niſi vrantur.

Sectio ſeptima.

1 In acutis morbis extremorum refrigeratio mala.

2 Caro liuida ex oſſe ægrotante, malū denunciat.

3 Ex vomitione ſingultus & oculi rubentes, malo ſunt.

4 Ex ſudore horror, minimè bonus.

5 Ex furore inteſtinorum difficultas, aut hydrops, aut vehemens mentis emotio (ἔκστασις dicitur) bono eſt.

6 In morbo diuturno ciborum faſtidium & ſynceræ deiectiones, malum denunciant.

7 Ex multo potu rigor & delirium, malum.

8 Ex rupto intrò tuberculo, exolutio, vomitio, & animi defectio contingit.

9 Ex ſanguinis profluuio deliratio aut etiam conuulſio, malo eſt.

10 Ex morbo tenuioris inteſtini (ileum dicunt) vomitio, aut ſingultus, aut conuulſio, aut delirium, malum.

44 Ὁκόσοισιν ἐκ στραγγουρίης εἰλεὸς γίνεται, ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται, ἢν μὴ πυρετοῦ ἐπιγενομένου ἅλις τὸ ὕδωρ ῥυῇ. A

45 Ἕλκεα ὁκόσα ἐνιαύσια γίνεται, ἢ μακρότερον χρόνον ἴσχουσιν, ἀνάγκη ὀστέον ἀφίστασθαι, καὶ τὰς οὐλὰς κοίλας γίνεσθαι.

46 Ὁκόσοισιν ὕβοι ἐξ ἄσθματος ἢ βηχὸς γίνονται, πρὸ τῆς ἥβης ἀπόλλυνται. B

47 Ὁκόσοισι φλεβοτομίη ξυμφέρει, τούτους προσήκει τοῦ ἦρος φλεβοτομεῖν, ἢ φαρμακεύειν.

48 Τοῖσι σπληνώδεσι δυσεντερίη ἐπιγενομένη, ἀγαθόν.

49 Ὁκόσα ποδαγρικὰ νοσήματα γίνεται, ταῦτα ἀποφλεγμήναντα ἐν τεσσαράκοντα ἡμέρῃσιν ἀποκαθίσταται.

50 Ὁκόσοισιν ἂν ὁ ἐγκέφαλος διακοπῇ, τούτοισιν ἀνάγκη πυρετὸν καὶ χολῆς ἔμετον ἐπιγίνεσθαι. C

51 Ὁκόσοισιν ὑγιαίνουσιν ὀδύναι γίνονται ἐξαίφνης ἐν τῇ κεφαλῇ, καὶ παραχρῆμα ἄφωνοι κεῖνται καὶ ῥέγχουσιν, ἀπόλλυνται ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν, ἢν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ.

52 Σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ τὰς ὑποφάσιας τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν. ἢν γάρ τι ὑποφαίνηται ξυμβαλλομένων τῶν βλεφάρων τοῦ λευκοῦ, μὴ ἐκ διαρροίης ἐοῦσι, ἢ ἐκ φαρμακοποσίης, φλαῦρον τὸ σημεῖον καὶ θανατῶδες σφόδρα. D

53 Αἱ παραφροσύναι, αἱ μὲν μετὰ γέλωτος γινόμεναι, ἀσφαλέστεραι· αἱ δὲ μετὰ σπουδῆς, ἐπισφαλέστεραι.

54 Ἐν τοῖσιν ὀξέσι πάθεσι τοῖσι μετὰ πυρετοῦ, αἱ κλαυθμώδεες ἀναπνοαὶ, κακαί.

55 Τὰ ποδαγρικὰ τοῦ ἦρος καὶ τοῦ φθινοπώρου κινέεται ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. E

56 Τοῖσι μελαγχολικοῖσι νουσήμασιν, ἐς τάδε ἐπικίνδυνοι αἱ ἀποσκήψιες, ἢ ἀπόπληξιν τοῦ σώματος, ἢ σπασμὸν, ἢ μανίην, ἢ τύφλωσιν σημαίνουσι.

57 Ἀπόπληκτοι δὲ μάλιστα γίνονται, ἡλικίῃ τῇ ἀπὸ τεσσαράκοντα ἐτέων, ἄχρις ἑξήκοντα.

58 Ἢν ἐπίπλοος ἐκπέσῃ, ἀνάγκη ἀποσαπῆναι.

59 Ὁκόσοισιν ὑπὸ ἰσχιάδος ἐνοχλουμένοισιν, ἐξίσταται τὸ ἰσχίον, καὶ πάλιν ἐμπίπτει, τούτοισι μύξαι ἐπιγίνονται.

60 Ὁκόσοισιν ὑπὸ ἰσχιάδος ἐνοχλουμένοισι χρονίης τὸ ἰσχίον ἐξίσταται, τούτοισι τήκεται τὸ σκέλος, καὶ χωλοῦνται ἢν μὴ καυθῶσιν. F

ΤΜΗΜΑ ΕΒΔΟΜΟΝ.

1 Ἐν τοῖσιν ὀξέσι νουσήμασι, ψύξις ἀκρωτηρίων, κακόν.

2 Ἐπὶ ὀστέῳ νοσέοντι, σὰρξ πελιδνὴ, κακόν. G

3 Ἐπὶ ἐμέτῳ λὺγξ καὶ ὀφθαλμοὶ ἐρυθροὶ, κακόν.

4 Ἐπὶ ἱδρῶτι φρίκη, οὐ χρηστόν.

5 Ἐπὶ μανίῃ δυσεντερίη, ἢ ὕδρωψ, ἢ ἔκστασις, ἀγαθόν.

6 Ἐπὶ νούσῳ πολυχρονίῃ, ἀσιτίη καὶ χολώδεις ὑποχωρήσιες, κακόν.

7 Ἐκ πολυποσίης ῥῖγος καὶ παραφροσύνη, κακόν.

8 Ἐπὶ φύματος ἔσω ῥήξιος, ἔκλυσις, ἔμετος καὶ λειποψυχίη γίνεται. H

9 Ἐπὶ αἵματος ῥύσει παραφροσύνη ἢ καὶ σπασμὸς, κακόν.

10 Ἐπὶ εἰλεῷ, ἔμετος, ἢ λὺγξ, ἢ σπασμὸς, ἢ παραφροσύνη, κακόν.

11 Ἐπὶ

A 11 Ἐπὶ πλευρίτιδι περιπλευμονίη ἐπιγινομένη, κακόν.

12 Ἐπὶ περιπλευμονίῃ φρενῖτις, κακόν.

13 Ἐπὶ καύμασιν ἰσχυροῖσι σπασμὸς ἢ τέτανος, κακόν.

14 Ἐπὶ πληγῇ τῆς κεφαλῆς ἔκπληξις ἢ παραφροσύνη, κακόν.

15 Ἐπὶ αἵματος πτύσει, πύου πτύσις, κακόν.

16 Ἐπὶ πύου πτύσει φθίσις καὶ ῥύσις, κακόν.

B Ἐπὴν δὲ τὸ σίελον ἴσχηται, ἀποθνήσκουσιν.

17 Ἐπὶ φλεγμονῇ τοῦ ἥπατος, λύγξ, κακόν.

18 Ἐπὶ ἀγρυπνίῃ σπασμὸς ἢ παραφροσύνη, κακόν.

19 Ἐπὶ ὀστέου ψιλώσει ἐρυσίπελας.

20 Ἐπὶ ἐρυσιπέλατι, σηπεδὼν ἢ ἐκπύησις.

21 Ἐπὶ ἰσχυρῷ σφυγμῷ ἐν τοῖσιν ἕλκεσιν, αἱμοῤῥαγίη.

22 Ἐπὶ ὀδύνῃ πολυχρονίῃ, τῶν περὶ τὴν κοιλίην ἐκ-
C πύησις.

23 Ἐπὶ ἀκρήτῳ ὑποχωρήσει, δυσεντερίη.

24 Ἐπὶ ὀστέου διακοπῇ, παραφροσύνη ἢν κενεὸν λάβῃ.

25 Ἐκ φαρμακοποσίης σπασμὸς, θανατῶδες.

26 Ἐπὶ ὀδύνῃ ἰσχυρῇ τῶν περὶ τὴν κοιλίην, ἀκρωτηρίων ψύξις, κακόν.

D 27 Ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, τεινεσμὸς ἐπιγινόμενος, ἐκτιτρώσκειν ποιεῖ.

28 Ὅ τι ἂν ὀστέον, ἢ χόνδρος, ἢ νεῦρον ἀποκοπῇ ἐν τῷ σώματι, οὔτε αὔξεται, οὔτε συμφύεται.

29 Ἢν ὑπὸ λευκοῦ φλέγματος ἐχομένῳ διάῤῥοια ἐπιγένηται ἰσχυρή, λύει τὴν νοῦσον.

30 Ὁκόσοισιν ἀφρώδεα τὰ διαχωρήματα ἐν τῇσι διαῤ-
E ῥοίῃσι, τουτέοισιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καταῤῥεῖ.

31 Ὁκόσοισι πυρέσσουσιν ἐν τοῖσιν οὔροισι κριμνώδεες αἱ ὑποστάσιες γίνονται, μακρὴν τὴν ἀῤῥωστίην σημαίνουσιν.

32 Ὁκόσοισι δὲ χολώδεες αἱ ὑποστάσιες, ἄνωθεν δὲ λεπταί, ὀξεῖαν ἀῤῥωστίην σημαίνει.

33 Ὁκόσοισι δὲ διεστηκότα τὰ οὖρα γίνεται, τουτέοισι ταραχὴ ἰσχυρὴ ἐν τῷ σώματι ἐστίν.

F 34 Ὁκόσοισι δὲ ἐπὶ τοῖσιν οὔροισιν ἐφίστανται πομφόλυγες, νεφριτικὰ σημαίνουσι, καὶ μακρὴν ἀῤῥωστίην ἔσεσθαι.

35 Ὁκόσοισι δὲ λιπαρὴ ἡ ἐπίστασις καὶ ἀθρόη, τουτέοισι νεφριτικὰ καὶ ὀξέα σημαίνει.

36 Ὁκόσοισι δὲ νεφριτικοῖς ἐοῦσι, τὰ προειρημένα συμβαίνει σημεῖα, πόνοι τε περὶ τοὺς μύας τοὺς ῥαχιαίους γί-
G νονται. ἢν μὲν περὶ τοὺς ἔξω τόποις γίνωνται, ἀπόστημα προσδέχου ἐσόμενον ἔξω. ἢν δὲ μᾶλλον οἱ πόνοι πρὸς τοὺς ἔσω τόποις γίνονται, καὶ τὸ ἀπόστημα προσδέχου ἐσόμενον μᾶλλον ἔσω.

37 Ὁκόσοι αἷμα ἐμέουσιν, ἢν μὲν ἄνευ πυρετοῦ, σωτήριον. ἢν δὲ ξὺν πυρετῷ, κακόν. θεραπεύειν δὲ τοῖσι ψυκτικοῖσι καὶ τοῖσι στυπτικοῖσι.

H 38 Κατάῤῥοι ἐς τὴν ἄνω κοιλίην ἐκπυοῦνται ἐν ἡμέρῃσιν εἴκοσιν.

39 Ἢν οὐρέῃ αἷμα καὶ θρόμβους, καὶ στραγγουρίην ἔχῃ, καὶ ὀδύνη ἐμπίπτῃ ἐς περίναιον, καὶ κτένα, τὰ περὶ τὴν κύστιν νοσεῖν σημαίνει.

40 Ἢν ἡ γλῶσσα ἐξαίφνης ἀκρατὴς γένηται, ἢ ἀπόπληκτόν τι τοῦ σώματος γένηται, μελαγχολικὸν τὸ τοιοῦτον.

11 Ex morbo laterali pulmonis inflammatio, malo eſt.

12 Ex pulmonis inflammatione phrenitis, malum denunciat.

13 Ex vehementibus ardoribus conuulſio, aut neruorum diſtentio, malo eſt.

14 Ex ictu in capite accepto, ſtupor aut deſipientia, malo eſt.

15 Ex ſanguinis ſputo, puris ſputum malum.

16 Ex puris ſputo tabes & fluxus, vbi verò ſputum ſiſtitur, moriuntur.

17 Ex iecoris inflammatione ſingultus, malo eſt.

18 Ex vigilia conuulſio vel delirium malum.

19 Ex oſſis nudatione eryſipelas.

20 Ex eryſipelate putredo aut ſuppuratio.

21 Ex vehementi & conſpicuo in vlceribus arteriarum percuſſu, ſanguinis eruptio.

22 Ex diuturno partium quæ ad ventrem attinent dolore, ſuppuratio.

23 Ex ſynceꝛa alui egeſtione inteſtinorum difficultas.

24 Ex oſſe perſecto delirium, ſi ad vacuum vſque penetrauit.

25 Ex medicamenti purgantis potione conuulſio lethalis.

26 Ex vehementi partium quæ ad ventrem attinent dolore, extremorum refrigeratio mala.

27 Mulieri vtero gerenti ſi crebra & inanis deſidendi voluntas (tineſinum dicunt) acceſſerit, abortum facit.

28 Os quodcunq; vel cartilago, vel neruus in corpore præciſus fuerit, neque augetur, neque coaleſcit.

29 Alba pituita vexato, ſi vehemens alui profluuium ſuccedat, morbum ſoluit.

30 Quibus per alui profluuia ſpumoſa ſunt alui excrementa, iis ea ex capite defluunt.

31 Quibus per febres ſedimenta hordei toſti non exactè moliti craſſioribus fruſtulis ſimilia in vrinis contingunt, longam fore ægritudinem denuntiant.

32 At quibus billioſa ſedimenta, ſupra verò tenuia fuerint, acutum morbum ſignificant.

33 Quibus diſparatæ ſunt vrinæ, iis vehemens eſt in corpore turbatio.

34 Quibus in vrinarum ſummo bullæ conſiſtunt, renum morbum eumque longum fore ſignificant.

35 At quibus ſumma vrina pinguis eſt & conferta, iis renum morbum eumque acutum ſignificat.

36 Quibus verò renum vitio affectis prędicta ſigna contingunt, doloreſque circa ſpinæ muſculos fiunt, ſi quidem ad loca exteriora ferantur, abſceſſum extra fore expecta. Quòd ſi dolores ad loca interna magis vergant, abſceſſum quoque interius potiùs futurum ſperandum.

37 Qui ſanguinem vomitione refundunt, ſi quidem citra febrem cõtingat, ſalutare, cum febre verò, malum. Curandum verò refrigerandi & adſtringendi vim habentibus.

38 Deſtillationes in ſuperiorem ventrem, intra vigeſimum diem in pus vertuntur.

39 Si quis ſanguinem & grumos meiat, & ſtranguria laboret, dolorque ad interfœmineum, imum ventrem & pectinem pertingat, partes ad veſicam pertinentes malè affici ſignificat.

40 Si lingua de repente incontinens, aut aliqua corporis pars ſyderata euadat, id atrã bilem indicat.

41 Si ſenioribus ſupra modum purgatis ſingultus accidat, non bonum.

42 Si febris non ex bile orta prehenderit, aqua calida & copioſa capiti affuſa, fit febris ſolutio.

43 Mulier ambidextra non fit.

44 Supputati cùm vruntur aut ſecantur, ſi pus purum & album effluat, euadunt. Quòd ſi ſubcruentum, & cœnoſum, & graueolens fuerit, pereunt.

45 Qui ex purulento iecore aduruntur, ij vbi pus purum fluxerit & album, ſuperſunt, quòd pus in tunica ipſis concluſum ſit. Sin verò qualis amurca fluat, pereunt.

46 Oculorum dolores exhibita meri potione, & copioſæ aquæ calentis balneo, venæ ſectione curato.

47 Aqua inter cutem laborantem ſi tuſſis detineat, deſperatus eſt.

48 Vrinæ ſtillicidium (ſtranguriam vocant) & meiendi difficultatem, vini meri potio & venæ ſectio ſoluit. At ſecandæ ſunt interiores.

49 In angina detento, ſi tumor & rubor in pectore contingat, bonum, foras ſiquidem morbus vertitur.

50 Quibus cerebrum ſyderatione tentatum eſt, intra tres dies intereunt. Quòd ſi hos effugerint, ſani euadunt.

51 Sternutatio ex capite fit concalefacto cerebro, aut perhumectata capitis inanitate. Aër enim intus contentus extra effunditur. Strepitum autem edit, quod ei per anguſtum ſit tranſitus.

52 Quibus iecur vehementer dolet, iis ſuccedens febris dolorem ſoluit.

53 Quibus ſanguinem ex venis detrahere conuenit, iis vere vena ſecanda eſt.

54 Quibus inter ſeptum tranſuerſum & ventriculum pituita concluditur, & dolorem exhibet, neq; in alterutrum ventrem viam habet, iis per venas in veſicam pituita verſa, morbi fit ſolutio.

55 Quibus iecur aqua plenum in omentum eruperit, iis venter aqua impletur & moriuntur.

56 Anxietudinem, oſcitationem, horrorem, vinum æquali aqua temperatum epotum ſoluit.

57 Quibus in vrinaria fiſtula tuberculum innaſcitur, eo in pus verſo & rupto, dolor ſoluitur.

58 Quibus ex occaſione aliqua cerebrum concuſſum fuerit, eos protinus voce deficere neceſſe eſt.

59 Corporibus humida carne præditis famem inducere conuenit, fames ſiquidem corpora exſiccat.

60 Si febre detento, nullo exiſtente in faucibus tumore, de repente ſuffocatio ſuccedat, nec niſi ægrè deuorare queat, lethale.

61 Si febre detento ceruix peruertatur, neque deuorare queat, nullo in ceruice tumore exiſtente lethale.

62 Vbi toto corpore mutationes, & corpus vniuerſum perſrigeratur, rurſusq; incaleſcit, nec ſubinde calorem commutat, morbi longitudo denunciatur.

63 Sudor multus calidus aut frigidus ſemper fluens, humoris copiam ineſſe ſignificat. Hæc igitur robuſto quidem supernè, debili verò infernè deducenda.

64 Febres non intermittentes ſi tertio die vehementiores euadunt, periculo obnoxiæ. Quoquo autem modo intermiſeriat, periculum abeſſe indicat.

41 Ἢν ὑπερκαθαιρομένων τῶν πρεσβυτέρων λὺγξ ἐπιγένηται, οὐκ ἀγαθόν.

42 Ἢν πυρετὸς μὴ ἀπὸ χολῆς ἔχῃ, ὕδατος πολλοῦ καὶ θερμοῦ καταχεομένου κατὰ τῆς κεφαλῆς, λύσις τοῦ πυρετοῦ γίνεται.

43 Γυνὴ ἀμφιδέξιος οὐ γίνεται.

44 Ὁκόσοι ἔμπυοι καίονται, ἢν μὲν τὸ πῦον καθαρὸν ῥυῇ καὶ λευκὸν, περιγίνονται. ἢν δὲ ὕφαιμον καὶ βορβορῶδες, καὶ δυσῶδες, ἀπόλλυνται. B

45 Ὁκόσοι δὲ ἧπαρ διάπυον καίονται, ἢν τὸ μὲν πῦον καθαρὸν ῥυῇ καὶ λευκὸν, περιγίνονται. ἐν χιτῶνι γὰρ τὸ πῦον τουτέοισίν ἐστιν. ἐὰν δὲ οἷον ἀμόργη ῥυῇ, ἀπόλλυνται.

46 Ὀδύνας ὀφθαλμῶν ἄκρητον ποτίσας καὶ λούσας πολλῷ θερμῷ φλεβοτόμει.

47 Ὑδρωπιῶντα ἐὰν βὴξ ἔχῃ, ἀνέλπιστός ἐστιν. C

48 Στραγγουρίην καὶ δυσουρίην, θώρηξις καὶ φλεβοτομίη λύει. τάμνειν δὲ τὰς ἔσω.

49 Ὑπὸ κυνάγχης ἐχομένῳ οἴδημα καὶ ἐρύθημα ἐν τῷ στήθει ἐπιγινόμενον, ἀγαθόν, ἔξω γὰρ τρέπεται τὸ νόσημα.

50 Ὁκόσοισι σφακελισθῇ ὁ ἐγκέφαλος, ἐν τρισὶν ἡμέρῃσιν ἀπόλλυνται. ἢν δὲ ταύτας διαφύγωσιν, ὑγιέες γίνονται.

51 Πταρμὸς γίνεται ἐκ τῆς κεφαλῆς, διαθερμαινομένου τοῦ ἐγκεφάλου, ἢ διυγραινομένου τοῦ ἐν τῇ κεφαλῇ κενοῦ. ὑπερχεῖται γὰρ ὁ ἀὴρ ὁ ἐνεὼν ἔξω. ψοφεῖ δὲ, ὅτι διὰ στενοῦ ἡ διέξοδος αὐτοῦ ἐστιν. D

52 Ὁκόσοισιν ἧπαρ περιωδυνᾶται, τουτέοισι πυρετὸς ἐπιγινόμενος, λύει τὴν ὀδύνην.

53 Ὁκόσοισι συμφέρει αἷμα, ἀφαιρέειν ἀπὸ τῶν φλεβῶν, τουτέοισι ξυμφέρει ἦρι φλεβοτομέεσθαι. E

54 Ὁκόσοισι μεταξὺ τῶν φρενῶν καὶ τῆς γαστρὸς φλέγμα ἀποκλείεται, καὶ ὀδύνην παρέχει οὐκ ἔχον διέξοδον οὐδ᾽ εἰς ἑτέρην τῶν κοιλιῶν, τουτέοισι κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν κύστιν τραπέντος τοῦ φλέγματος λύσις γίνεται τῆς νούσου.

55 Ὁκόσοισι δὲ τὸ ἧπαρ ὕδατος πλησθὲν εἰς τὸν ἐπίπλοον ῥαγῇ, τουτέοισιν ἡ κοιλίη ὕδατος ἐμπιπλαται, καὶ ἀποθνήσκουσιν.

56 Ἀλύκην, χάσμην, φρίκην, οἶνος ἴσος ἴσῳ πινόμενος, λύει. F

57 Ὁκόσοισιν ἐν τῇ οὐρήθρῃ φύματα γίνονται, τουτέοισι διαπυήσαντος καὶ ἐκραγέντος, λύεται ὁ πόνος.

58 Ὁκόσοις δ᾽ ἂν ὁ ἐγκέφαλος σεισθῇ ὑπό τινος προφάσιος, ἀνάγκη ἀφώνους γίνεσθαι παραχρῆμα.

59 Ἢν ὑπὸ πυρετοῦ ἐχομένῳ, ὁ τράχηλος ἐπιστραφῇ, καὶ καταπίνειν μὴ δύνηται, οἰδήματος μὴ ἐόντος ἐν τῷ τραχήλῳ, θανάσιμον. G

60 Τοῖσι σώμασι τοῖσιν ὑγρὰς τὰς σάρκας ἔχουσι, δεῖ λιμὸν ἐμποιέειν. λιμὸς γὰρ ξηραίνει τὰ σώματα.

61 Ὅκου αἱ ἐν ὅλῳ τῷ σώματι μεταβολαὶ, καὶ τὸ σῶμα καταψύχηται, καὶ πάλιν θερμαίνηται, ἢ χρῶμα ἕτερον ἐξ ἑτέρου μεταβάλλῃ, μῆκος νούσου σημαίνει.

62 Ἱδρὼς πολὺς, θερμὸς ἢ ψυχρὸς ῥέων αἰεὶ, σημαίνει ἔχειν πλεονασμὸν ὑγροῦ. ἀπάγειν οὖν χρὴ τῷ μὲν ἰσχυρῷ, ἄνωθεν, τῷ δὲ ἀσθενεῖ κάτωθεν. H

63 Οἱ πυρετοὶ οἱ μὴ διαλείποντες ἢν ἰσχυρότεροι διὰ τρίτης γίνωνται, ἐπικίνδυνοι. ὅτῳ δ᾽ ἂν τρόπῳ διαλείπωσι, σημαίνει ὅτι ἀκίνδυνοι.

64 Ὁκό

A Ὁκόσοισι πυρετοὶ μακροὶ, τουτέοισιν ἢ φύματα, ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐγγίνονται.

Ὁκόσοισι φύματα μακρὰ ἢ ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι ἐκ πυρετῶν γίνονται, οὗτοι σιτίοισι πλείοσι χρέονται.

Ἤν τις πυρέσσοντι τροφὴν διδῷ, ὑγιεῖ μὲν ἰσχὺς, τῷ δὲ κάμνοντι νόσος.

Τὰ διὰ τῆς κύστιος διαχωρέοντα ὁρᾷν δεῖ, εἰ οἷα τοῖς ὑγιαίνουσιν ὑποχωρέεται.

B Τὰ ἥκιστα οὖν ὅμοια τουτέοισι, ταῦτα νοσωδέστερα. τὰ δὲ ὅμοια τοῖς ὑγιαίνουσιν, ἥκιστα νοσερά.

Καὶ οἷσι τὰ ὑποχωρήματα, ἢν ἐάσῃς στῆναι καὶ μὴ κινήσῃς, ὑφίσταται οἷον ξύσματα. καὶ ἢν ὀλίγα ᾖ, ὀλίγη ἡ νοῦσος γίνεται. ἢν δὲ πολλὰ, πολλή. τουτέοισι ξυμφέρει ὑποκαθῆραι τὴν κοιλίην. ἢν δὲ μὴ καθαρὴν ποιήσας διδῷς τὰ ῥοφήματα, ὁκόσῳ ἂν πλείω διδῷς, μᾶλλον βλάψεις.

C Ὁκόσοισιν ἂν κάτω ὠμὰ διαχωρέῃ, ἀπὸ χολῆς μελαίνης ἐστὶν, ἢν πλείονα, πλείονος, ἢν ἐλάσσω, ἐλάσσονος.

Αἱ ἀποχρέμψιες αἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τοῖσι μὴ διαλείπουσι πελιδναὶ, καὶ αἱματώδεες καὶ δυσώδεες, πᾶσαι κακαί. ἀποχωρέουσαι δὲ καλῶς, ἀγαθαί. καὶ κατὰ κοιλίην καὶ κύστιν. καὶ ὅκου ἄν τι ἀποχωρέον στῇ μὴ κεκαθαρμένῳ, κακόν.

D Τὰ σώματα χρὴ ὅκου τις βούλεται καθαίρεσθαι, εὔροα ποιέειν. κἢν μὲν ἄνω βούλῃ εὔροα ποιέειν, στῆσαι τὴν κοιλίην. ἢν δὲ κάτω εὔροα ποιέειν, ὑγρῆναι τὴν κοιλίην.

Ὕπνος, ἀγρυπνίη, ἀμφότερα μᾶλλον τοῦ μετρίου γινόμενα, κακόν.

Ἐν τοῖσι μὴ διαλείπουσι πυρετοῖσιν, ἢν τὰ μὲν ἔξω ψυχρὰ ᾖ, τὰ δὲ ἔσω καίηται, καὶ δίψαν ἔχῃ, θανάσιμον.

E Ἐν μὴ διαλείποντι πυρετῷ, ἢν χεῖλος, ἢ ῥὶς, ἢ ὀφθαλμὸς διαστραφῇ, ἢ μὴ βλέπῃ, ἢ μὴ ἀκούῃ, ἤδη ἀσθενὴς ἐὼν, ὅ, τι ἂν ᾖ τουτέων τῶν σημείων, θανάσιμον.

Ἐπὶ λευκῷ φλέγματι ὕδρωψ ἐπιγίνεται.

Ἐπὶ διαῤῥοίῃ δυσεντερίη.

Ἐπὶ δυσεντερίῃ λειεντερίη.

Ἐπὶ σφακέλῳ ἀπόστασις ὀστέου.

F Ἐπὶ αἵματος ἐμέτῳ φθόη, καὶ πύου κάθαρσις ἄνω. ἐπὶ φθόῃ ῥεῦμα ἐκ τῆς κεφαλῆς. ἐπὶ τῷ ῥεύματι διάῤῥοια. ἐπὶ διαῤῥοίῃ σχέσις τῆς ἄνω καθάρσιος. ἐπὶ τῇ σχέσει θάνατος.

Ἐπὶ αἵματος πτύσει, πύου πτύσις, καὶ ῥύσις. ἐπὴν δὲ σίαλον ἴσχηται, ἀποθνήσκουσιν.

Ὁκοῖα καὶ ἐν τοῖσι κατὰ τὴν κύστιν, καὶ τοῖσι κατὰ τὴν κοιλίην ὑποχωρήμασι, καὶ ἐν τοῖσι κατὰ τὰς σάρκας, καὶ ἤν πη ἄλλῃ τῆς φύσιος ἐκβαίνῃ τὸ σῶμα, ἢν ὀλίγον, ὀλίγη νοῦσος γίνεται. ἢν δὲ
G πουλὺ, πολλή, θανάσιμον τὸ τοιοῦτον.

Ὁκόσοι ὑπὲρ τὰ τεσσαράκοντα ἔτεα, φρενιτικοὶ γίνονται, οὐ πάνυ τι ὑγιάζονται, ἧσσον γὰρ κινδυνεύουσιν οἷσιν ἂν οἰκείη τῆς φύσιος καὶ τῆς ἡλικίης ἡ νοῦσος ᾖ.

Ὁκόσοισιν ἐν τῇσιν ἀῤῥωστίῃσιν οἱ ὀφθαλμοὶ κατὰ προαίρεσιν δακρύουσιν, ἀγαθόν. ὁκόσοισι δὲ ἄνευ προαι-
H ρέσιος, κακόν.

Ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τεταρταίοισιν ἐοῦσιν, αἷμα ἐκ τῶν ῥινῶν ῥυῇ, πονηρόν.

Ἱδρῶτες ἐν τῇσι κρισίμοισιν ἡμέρῃσι γενόμενοι σφοδροὶ καὶ ταχέες, ἐπικίνδυνοι, καὶ ὠθεύμενοι ἐκ τοῦ μετώπου, ὥσπερ σταλαγμοὶ καὶ κρουνοὶ, καὶ ψυχροὶ σφόδρα καὶ πολλοί. ἀνάγκη γὰρ τὸν τοιοῦτον ἱδρῶτα πορεύεσθαι μετὰ βίης, καὶ πόνου ὑπερβολῆς, καὶ ἐκθλίψιος πολυχρονίου.

65 Quos febres longæ exercent, iis tubercula, vel in articulis dolores innaſcuntur.

66 Quibus longa tubercula, aut in articulis dolores ex febre fiunt, ij copioſioribus cibis vtuntur.

67 Si febricitanti quis cibum exhibuerit, ſano quidem robur, & ægrotanti morbus.

68 Quæ per veſicam excernuntur ſpectare oportet, an qualia ſanis ſubeunt. Nam quæ his minimè ſunt ſimilia, ea morboſiora. Quæ verò ſanis ſimilia, minimè morboſa.

69 Ex quibus deiectiones, ſi reſidere permiſeris, neque moueris, veluti ſtrigmenta ſubſident, & ſi paucæ ſunt, paruus eſt morbus, ſin verò multæ, magnus, iis, aluum infra purgari conducit. Quòd ſi minimè purgata aluo ſorbitiones exhibueris, quò plures dederis, eò magis nocebis.

70 Quæ cruda deorſum ſecedunt, ab atra bile ſunt; ſi plura, maior; ſi pauciora, minor eſt morbus.

71 In febribus non intermittentibus excreationes liuidæ, cruentæ, bilioſæ, & gràueolentes omnes malæ. Cùm verò probè ſecedunt, bonæ. Per aluum etiam & veſicam, & vbicunque quod ſecedit ſubſtiterit minimè purgatum, malum.

72 Corpora cùm quis repurgare volet; fluxilia reddere oportet. Quòd ſi ſupra fluxilia reddere voles, aluus ſiſtenda eſt, ſi verò infra, humectanda.

73 Somnus, vigilia, vtraque ſi modum exceſſerint, morbus.

74 In febribus non intermittentibus, ſi externa frigeant, interna verò vrantur, & ſitis detineat, lethale.

75 In febre non intermittente, ſi labrum, aut naſus, aut oculus, aut ſupercilium peruertatur, ſi neque videat, neque audiat, & iam debilis ſit, horum quicquid acciderit, lethale.

76 Albæ pituitæ aqua inter cutem ſuccedit.

77 Ex alui profluuio inteſtinorum difficultas.

78 Inteſtinorum difficultati, læuitas inteſtinorum ſuccedit.

79 Ex ſyderatione os abſcedit.

80 Ex ſanguinis vomitione tabes & puris per ſuperiora purgatio. Ex tabe fluxio è capite, ex fluxione, alui profluuium, ex alui profluuio, purgationis per ſuperiora retentio, ex qua mors.

81 Ex ſanguinis ſputo, puris ſputum & fluor, vbi autem ſputum retinetur, moriuntur.

82 Qualia etiam quæ per veſicam, & aluum, & carnes excernuntur, & ſicubi aliàs corpus à natura receſſerit, inſpicere oportet. Si parum, paruus eſt morbus, ſi multum, magnus, ſi admodum multum, lethale iſtud eſt.

Aphoriſmi ſpurij & nothi.

83 Qui ſupra quadrageſimum annum phrenitici euadunt, ij verò minimè conualeſcunt. Minori nanque periculo ſunt obnoxij, quorum naturæ & ætati morbus familiaris fuerit.

84 Quibus oculi in morbis ſponte illachrymant, bonum, quibus verò non ſponte, malum.

85 Quibus per febres quartanas ſanguis ex naribus fluxerit, malo eſt.

86 Sudores diebus iudicatoriis vehementer & velociter ſuborti, periculoſi, & qui ex fronte guttarum & ſcaturiginum inſtar propelluntur, quique copioſi ſunt & valde frigidi. Eiuſmodi nanque ſudorem cum vi & ſummo dolore, expreſſioneque diuturna prodire neceſſe eſt.

87 Ex morbo diuturno alui deductio, mala eſt.

88 Quæ medicamenta non ſanant, ea ferrum ſanat. Quæ ferrum non ſanat, ea ignis ſanat. Quæ verò ignis non ſanat, ea inſanabilia reputare oportet.

87 Ἐπὶ χρονίῳ νοσήματι κοιλίης καταφορὴ, κακόν.

88 Ὁκόσα φάρμακα οὐκ ἰῆται, σίδηρος ἰῆται. ὅσα σίδηρος οὐκ ἰῆται, πῦρ ἰῆται. ὅσα δὲ πῦρ οὐκ ἰῆται, ταῦτα χρὴ νομίζειν ἀνίατα.

IN APHORISM. HIPPOCR. SECT. PRIMAM, BREVES NOTÆ.

1 ὁ βίος βραχὺς] De toto hoc opere nihil nobis dicendum videtur, niſi quòd per omnia Medicorum theatra iam rumor ſatis raucus factus eſt, id ipſum ad magnum Hippocratem iure quodam referri. De inſcriptione verò id tantum poſt omnes omnium ſententias referam, Aphoriſmorum libros quaſi κυρίας δόξας dici poſſe, hoc eſt, maximè ratas, quia grauiſſimæ ſunt ad bene medicandum breuiter enunciatæ ſententiæ. His nanque in libris, breuiter comprehenſis grauiſſimis ſententiis, quaſi oracula Medicinæ ediidiſſe dicitur Hippocrates, vt de Epicuro ſcribit M. Tullius. Cùm ſint Aphoriſmi, vt ſcribit † Gal. velut compédia eorum quæ ab Hippocrate in aliis libris ſcripta ſunt, & in quibus ἐν ὀλίγῃ λέξει δύναμις ἐστὶ μεγάλη, vt idē ſcribit Com. 4. in lib. de rat. vict. in morb. ac. Hi autem (vt ſcribit Sudas) ἀνθρωπίνην ὑπερβαίνουσι σύνεσιν, in eoque opere ſeipſe ſuperaſſe videtur Hippocrates, certè reliquos omnes à ſcribendo deterruiſſe.

† *Lib. 1. de Criſ. cap. 6.*

2 διὰ τοῦτο καὶ δίαιτ. ὑγιαίνοντας] Plutarchus in præceptis ſanitatis tuendæ, ex hoc loco, τὴν ἀκριβῆ πάνυ καὶ δι' ὄνυχος λεγομένην δίαιταν, hoc eſt accuratiſſimā & ad vnguē (vt aiunt) exploratam victus rationem ſuſpectam facit. Idemq; ἀκριβῆ καὶ τεταγμένην ἀπότομον δίαιταν, hoc eſt, prorſus accuratam, præciſeq; nimis conſtitutam victus rationem, aut exactam & anxiè præſcriptam, fugiendam dicit, quam hic καθεστηκυίας καὶ ἀκριβέας vocare videtur.

3 ἐς δὲ τὰ ἔσχατα νοσήματα] Hunc aph. explicat Galenus ad extremum lib. 5. Meth. Med. Et ad id optimè mihi accommodari poſſe videtur quod ſcribit M. Tullius lib. 1. de Off. Quapropter in adeundis periculis conſuetudo imitanda Medicorum eſt, qui leuiter ægrotantes leuiter curant, grauioribus autem morbis, periculoſas curationes & ancipites adhibere coguntur. Neque abſimile quod ſcribit * Celſus, non poſſe vehementi malo, niſi æque vehemens auxilium ſuccurrere. Aut quod Cornel. Tacitus lib. 5. Atqui ne corporis quidem morbos veteres & diu auctos, niſi per dura & aſpera coerceas.

* *Cap. 11. lib. 2.*

4 μαλθακωτέρη τῆς ἐσχάτης] τὰ ἔσχατα in morbis τὴν ἀκμὴν exponit Galenus lib. 1. de dieb. decret. & lib. 8. Meth. med. vt hic quoque.

5 πιοτέρως διαιτᾷ] πιοτέρως cum aliis legi, etſi mihi optimè ſum conſcius multa exemplaria ἠπιωτέρως ſcribere. quam lectionem ſecuti ſunt multi interpretes, vt mitiùs & leuiùs cum ægro in cibo ſit agendum, & ciborum tenuitas moderanda.

6 καὶ αἱ τῶν παροξυσμῶν πρὸς ἀλλήλας ἀνταποδόσιες] Hic παροξυσμῶν ἀνταποδόσιες ex vetuſtiſſimis membranis & exemplarium pluralitate retinuimus, acceſſionum collatas inter ſe repetitiones, vices aut viciſſitudines, alternationes, reditiones ac veluti reflexiones, intelligentes. Etſi Galenus vbique ferè, & lib. περὶ κρίσεων, ἀποδόσιες legit. ἀνταποδόσιος tamen nomen ter in Comment. retinet. Quædam etiam exemplaria ἀνταποδόσεις legunt.

7 καὶ τὰ περιττώματα πλεῖον] περιττώματα τροφαὶ exponuntur Erotiano ex hoc loco. Hic verò plurimum variant exemplaria. Quædam enim legunt, καὶ γὰρ τὸ ἔμφυτον θερμὸν πλεῖον ἔχει, quædam ἔχουσι. Alia, καὶ γὰρ τὸ ἔμφυτον θερμὸν πολύ.

8 αἱ ὑγραὶ δίαιται] Hic quoque variant exemplaria. Quædam legunt, αἱ ὑγραὶ πᾶσι δίαιται τοῖσι πυρεταίνουσι, eamq; lectionem hic ſequitur Gal. & lib. 1. ſalub. & lib. 8. Methodi. Reconditiora tamen exemplaria legunt, αἱ ὑγραὶ δίαιται πᾶσι τοῖσι πυρεταίνουσι.

9 ἀθρόως] Ex hoc loco ἀθρόως ὁμοῦ καὶ παραχρῆμα exponit Erotianus, vt & Galenus, qui etiam lib. περὶ φλεβοτομίας aduerſus Eraſiſtr. ἐκλύσιος καὶ ἀσθενείας addit, vbi etiam hunc aph. cum ſequente explicat. Quædam autem exemplaria poſt λειποθυμίας, χρῆσθαι addunt.

10 ὅκου ἂν μάλιστα ῥέπῃ] ὅκου ἂν μάλιστα ῥέπῃ ἡ φύσις, legunt exemplaria quædam. Verùm codicum ſcriptorum pluralitatem ſecuti ſumus.

11 καὶ μὴ ὀργᾷ] Illud καὶ μὴ ὀργᾷ exponit Gal. (lib. 8. compoſ. pharmac. κατὰ τόπους) τουτέστι, μὴ πρὸς τὴν ἔκκρισιν ὁρμῶντα κινούμενα, καὶ μήπω μηδεμίαν ἔχοντα ῥοπὴν ἐν αὐτοῖς ἰσχυρὰν φανερῶς τε καὶ σαφῶς. Ideoq; de motu ad excretionem excitato hæc dictio figuratè accipitur, quam ſatis aperuimus in noſtra Hippocratis Oeconomia. τὰ πολλὰ pro τὰ πλεῖστα quædam habent exemplaria, itaque legitur lib. περὶ χυμῶν.

IN SECT. SECVNDAM.

1 κόπος αὐτόματος] Plutarchus ἐν παραγγέλμασιν ὑγιεινοῖς iſtum aph. his verbis adducit, βαρύτητες καὶ κόποι, φησὶν Ἱπποκράτης, αὐτόματοι, νόσων φράζουσι.

2 οὐδὲν πονέουσι] Hic valde popularem & plurimis Galeni locis comprobatam aſſenſionem ſecutus ſum, etſi ſcio nonnullis alium ſenſum videri, ſed nolui in ſimpulo fluctus excitare, vt loquitur M. Tullius.

3 τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα] Quænam dicantur τὰ ἐγκαταλιμπανόμενα Hippocrati, & quid ſit ἐγκατάλειμμα aut ἐγκαταλιμπανόμενον ſatis videmur indicaſſe in noſtra Oeconomia.

4 ἐν τῇσι τῆς κοιλίης ῥύσεσιν] Iſtud iiſdem verbis repetitur de mutationibus in genere lib. 2. epid. ſect. 2. αἱ μεταβολαὶ ὠφελέουσιν, ἢν μὴ ἐς πονηρὰ μεταβάλλῃ.

5 αἱ συγκεκριμένες] συγκεκριμένας legit Galenus, vt eſt Com. 1. in lib. de nat. hum. Idem etiam Com. 2. συγκεκριμμένας legit, quemadmodum etiam hîc habent exemplaria quædam manu ſcripta. At reliqua vt publicata προσκεχρημένας habent. συγκεκριμένας autem σφριγώσας καὶ πυκνὰς exponit Gal. Comm. 2. in lib. de nat. humana.

6 ὁκόσοισι νέοισιν ἐοῦσιν] Hunc aphoriſmum diſertis verbis ſic expreſſiſſe videtur † Celſus. Quibus iuuenibus fluxit aluus, plærunque in ſenectute contrahitur, quibus in adoleſcentia fuit adſtricta, ſæpè in ſenectute ſoluitur.

† *Cap. 3. lib. 1.*

7 λιμὸν θώρηξις] θώρηξις, οἴνωσις, ἤτοι ἡ μέθη exponitur Galeno in exeg. & Erotiano ἡ οἰνοποσία, ex hoc loco. Etſi Gal. in Com. οἰνοποσίαν explicat, & Com. ad aph. 48. lib. 7. ἤτοι ἁπλῶς οἰνοποσίαν ἢ ἀκρατοποσίαν. Quam dictionis ſignificationem fuſiſſimè confirmauimus in noſtra Oecon.

8 διὰ πλησμονῆς] Lib. περὶ φυσῶν, πλησμονὴν ἰῆται κένωσις, κένωσιν δὲ πλησμονή. πλησμονὴ autem ἰσχνασίῃ opponitur, vt & τὸ πλῆθος & πλήρωσις, quam hîc per ἀνάπλησιν exprimit Galenus.

9 τὰ ὀξέα τῶν νοσημάτων] In Coac. Prænot. ſcribitur, τὰ ὀξέα τῶν νοσημάτων ἐν ἡμέρῃσι κρίνεται τεσσαρεσκαίδεκα. At lib. περὶ κρίσεων, τὰ ὀξέα νοσήματα κρίνεται ἐν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρῃσιν, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. Quædam etiam exemplaria manu ſcripta, ὡς μακρότατον addunt in fine, quam lectionem ad Vaticanas etiam membranas permanaſſe ex Caluo ſatis patet.

10 ὁ τεταρταῖος ἐπίδηλος] ἐπίδηλος, τουτέστι πρόδηλον πέρας ἔχων, exponit Gal. Comm. 1. in Prorrh. Hunc autem aphoriſmum cum ſuperiore coniunxit Gal. Com. 3. in Progn.

11 οἱ θερινοὶ τεταρταῖοι] Celſo hunc locum exprimenti, æſtiua quartana ferè breuis eſt, cap. 8. lib. 2. Et rurſus, quartana æſtiua breuis, autumnalis ferè longa eſt, maximeque quæ cœpit hyeme appropinquante.

12 τὸ σμικρῷ χεῖρον] Eadem ratione ſcribitur lib. de rat. vict. in morb. ac. ἀλλὰ μὴν οὐ χαλεπαίνοντι τῷ ..., ἢν φαύλη δίαιτα βρωτοῖσι καὶ ποτοῖσιν αἰεὶ ἡ αὐτὴ ἀσφαλεστέρη ἐστὶ τὸ ἐπίπαν ἐς ὑγείην, ἢ εἴ τις ἐξαπίνης μέγα μεταβάλλοι ἐς ἄλλα κρέσσω. Et rurſum, ἐν νόσῳ φέρειν τὰ βρώματα ἃ εἰθισμένος ἐστὶ, ἢν καὶ μὴ ἀγαθὰ ᾖ, φησὶ, ... καὶ τὰ ποτά. Sic lib. περὶ παθῶν. ... Quatenus verò ſit ægro gratificandum docet Hippocr. lib. 6. epid. ſect. 4. ſent. 7.

13 καὶ καταλυομένων] Hanc vocem καταλυομένων variè ſumunt interpretes, nos diſſolutos diximus, vt eos maximè quibus reſoluta ſunt vincula ſignificaremus, quos è ſuſpendio detractos dicit * Celſus. Sunt qui pro καταλυομένων καταλυζομένων aut καταδυομένων legunt.

* *Cap. 7. lib. 1.*

14 οἱ παχέες σφόδρα] παχέες σφόδρα obeſi dicuntur † Celſo, cùm hunc aphoriſmum his verbis exprimit. Obeſi plærunque acutis morbis & difficultate ſpirandi ſtrangulantur, ſubitoq; ſæpè moriuntur. Quod in corpore tenuiore vix euenit.

† *Cap. 2. lib. 2.*

15 καὶ τὸ χωρίον] Exemplaria Regia manu ſcripta & Vaticana

pro

pro χαλεπὸν, ὡς ἐκ τῶν habent. Et Gal. Com. ad aph. 7. lib. 5. χαλεπῶς καὶ πόνων legit.

10 οἱ ἐθισμένοι τοὺς συνήθεας πόνους φέρειν] Simile quod ſcribitur apud Xenoph. lib. 1. τῶν ἀπομνημ. ex ſermone Socratis cum Antiphonte. ἢ οὐκ οἶσθ' ὅτι οἱ φύσει ἀσθενέστατοι τὰ σώματα μελετήσαντες, τῶν ἐρρωμενεστάτων ἀμελησάντων κρείττους τε γίνονται πρὸς ἃ ἂν μελετῶσι, καὶ ῥᾷον ταῦτα φέρουσιν. Sic etiam hunc locum exprimit † Celſus. Omnem etiam laborem faciliùs vel puer, vel ſenex, quàm inſuetus homo ſuſtinet. † *Cap. 3. lib. 1.*

11 τὸ κατὰ πολὺ] τὸ κατὰ πολὺ ἀθρόως videtur exponere Gal. Com. 2. in lib. 6. epid. vbi Hippocrates ἐν συλλόγῳ τὰ τοιαῦτα προσφέρειν iubet, ideoque hîc confertim diximus, quod eſt, ſemel multum aut vniuerſim, cui κατ' ὀλίγον hîc opponitur, quod κατὰ βραχὺ & κατὰ μικρὸν ibidem exponit Galenus.

12 μεγάλη δὲ τοῦ σώματος] Celſus cap. 1. lib. 3. Nam longa ſtatura, vt in iuuenta decora eſt, ſic matura ſenectute conficitur. Hîc verò δύσφορον pro δύσχρηστον legiſſe videtur Galenus.

IN SECT. TERTIAM.

1 AI μεταβολαὶ] Alia eſt ſcriptio libello περὶ χυμῶν, vbi etiam μεταλλαγαὶ pro μεταβολαὶ legitur, eamq; lectionem exemplaria manu ſcripta Regia quædam ſequuntur.

2 τῶν φύσεων] Alia quoque eſt ſcriptio huius aphoriſmi in libello περὶ χυμῶν.

3 τῶν νόσων ἕκασται] Et hîc quoque aphoriſmus libello περὶ χυμῶν, miſerè diſtractus & mutilatus, ex his quæ præcedentem conſtituunt, ſcribitur.

4 ἐν τῇσιν ὥρῃσιν] Simile quid repetitur libello περὶ χυμῶν. τῶν ἀσθενέων ἀλλοῖαι αἱ ψύξιες τοῦ αὐτοῦ ἤματος, ὅταν ψύχεα φθινοπωρινὰ ἐν τῇ χώρῃ τὰ νοσήματα, καὶ ἐν τῇσιν ἄλλῃσιν ὥρῃσιν κατὰ λόγον Galenus pro ψῦχος, καῦμα legit, & καῦμα Comment. 3. in lib. 3. Epid. (etſi paulò aliter legit hanc ſententiam) vt & † lib. 2. περὶ κρίσεων, & poſtea Com. ad aph. 6. † *Cap. 4.*

5 νότοι βαρυήκοοι] Hæc ſententia etiam repetitur lib. περὶ χυμῶν. Variant autem admodum exemplaria. Quædam enim βαρυήκοοι (quemadmodum etiam legit Gal.) alia βαρήκοοι habent, & σκοτώδεες δυσαισθησία. Gal. etiam Com. 1. in lib. 1. Epid. βορέαι σάρκας legit. Quædam etiam exemplaria δυσβορέαι φρικώδεις legunt, vt etiam legitur libello περὶ χυμῶν, & poſtea legit Gal. Com. ad aph. 11. huius ſect. quædam etiam φρικώδεις.

6 ὅταν θέρος] Repetitur etiam quodammodo hæc ſententia libello περὶ χυμῶν. Eam verò ſic Celſus exprimit cap. 1. lib. 2. Vbi primò calor à primo vere orſus, æſtatem quoque ſimilem exhibet, neceſſe eſt multum ſudorem in febribus ſubſequi.

7 ἐν τοῖσιν αὐχμοῖσιν] Libello quoque περὶ χυμῶν huius aph. extrema pars paulò aliter ſcribitur.

8 ἐν τοῖσι καταστάσεσι] Lib. 2. Epid. his verbis ſcribitur hic aphoriſmus. ἐν τοῖσι καθεστῶσι καιροῖσι, καὶ ὡραίως τὰ ὡραῖα ἀποδιδοῦσιν, εὐσταθέες καὶ εὐκρινέσταται αἱ νοῦσοι. ἐν δὲ τοῖσιν ἀκαταστάτοισιν, ἀκατάστατοι καὶ δύσκριτοι.

9 ἐν φθινοπώρῳ] Hic aphoriſmus conflatus eſt ex duabus ſententiis lib. 2. Epidem. ſcriptis. ἐν φθινοπώρῳ ὀξύταται νόσοι καὶ θανατωδέσταται τὸ ἐπίπαν. Et, τὸ δὲ ἔαρ τὸ ἐπίπαν ὑγιεινότατον, καὶ ἥκιστα θανατῶδες.

10 τὸ φθινόπωρον] Repetitur hæc ſententia lib. 6. Epid. ſect. 7. aph. 13. τοῖσι φθίνουσι τὸ φθινόπωρον κακόν.

11 περὶ δὲ τῶν ὡρέων] Exemplaria Regia manu ſcripta & Vaticana περὶ δὲ τῆς ὥρης, legunt. Eadem αἱ δ' ὧραι τοῖσιν οἰκείαι ἔχουσι τὰς φύσιας. quædam τοῖσιν οἰκείην ἔχουσι τὰς φύσιας. alia αἱ δ' ὧραι τοῖσιν οἰκείως ἔχουσι τὰς φύσιας. Hunc verò aphoriſmum expreſſit Celſus cap. 1. lib. 2.

12 ἢν δὲ νότιος ὁ χειμὼν] Repetitur hic aphoriſ. lib. περὶ ἀέρων ὑδάτων, &c. in iis quæ adiecta ſunt lib. περὶ κεφαλῆς τρωμάτων, in noſtris codicibus, vbi χειμὼν εὔδιος adſcribitur. Quæ vox in omnibus exemplaribus quæ adhuc videre licuit apponitur, vt per mihi mirum videatur cur in ea expungenda tanta animorum concertatione ab enarratoribus non parui nominis deſudatum ſit, cùm & Galenus in Com. nominatim χειμῶνος εὐδίου meminerit, quam per ἀέρος ὑγρὰν temperiem expoſuit. Vt non malè εὔδιος χειμὼν (aut εὔδιος potiùs vt quædam legunt exemplaria) hyemem clementem, & moderato calore blandam aut madentem ſignificet, aut placidam & minimè procelloſam ac tempeſtuoſam, quam tranquillam non malè cum veteri interprete multi vocant, vt ἀπνοίας & νηνεμίας, hoc eſt, à ventis ceſſationem intelligant, cùm ei χειμέριον opponat Hipp. lib. περὶ ἀέρων. Cuius vocis notionem alias apud Hipp. expoſuimus noſtris in lib. 2. Epid. Com. & in noſtra Oeconomia Multum autem hic variant exemplaria Nam manu ſcripta quędam εὔδιος habent, alia εὔδιος, quędam etiam εὐδινός (quomodo εὐδινοῦ & ζέφυρον vocat * Ariſtot.) alia ἄδινος vitioſè. In reliquo, exemplaria Regia M.S. pro τὸ δὲ ἔαρ νότιον, τοῖσι δὲ νότιον legunt. Quædam etiam τοῖσι δ' ἔαρ

ſimpliciter legunt, quædam τοῖσι δὲ αὐχμοὺς βροχμοὺς, quædam etiam τοῖσι δὲ νοτώδεσι, quam lectionem ſequitur vetus interpres & Philotheus. Lib. de aëre loc. & aq. τοῖσι δὲ λοιμοῖσι legitur. Rurſus exemplaria quædam καταῤῥόοις pro καταῤῥόοι legunt, quædam etiam συντήκοις ἐκλαμβάνοι pro ἀπολλύωσι. Cæterum hunc aph. propriè expreſſit Celſus cap. 1. lib. 2. * *In Quæſt. nat ſect. 26.*

13 ἢν δὲ τὸ θέρος] Lib. περὶ ἀέρων ὑδάτων &c. hic aph. in noſtris codicibus repetitur, vbi inter morbos etiam σφακέλους τε ἐγκεφάλου adſcribit Hipp. Verùm illud totum ſuſpectum facit Gal. qui in Com. huius aph. nullam iſtius temporis conditionis illic fieri mentionem apertiſſimè ſcribit, tum etiam quòd illic in noſtris codicibus mendosè omninò ſcribitur. Quædam exemplaria κεφαλαλγίαι ἰσχυραὶ legunt, cùm tamen κεφαλαλγίας ſimpliciter ponat Gal. in Com. Celſus quoque hunc aph. expreſſit.

14 ἢν δὲ βόρειον ᾖ] Hoc etiam repetitur lib. περὶ ἀέρων ὑδάτ. &c. admodum tamen vitiosè in noſtris codicibus. Exemplaria M.S. Regia κόρυζαι χρόνιαι legunt, quædam etiam χρόνιαι omittunt. Quædam verò pro his καὶ πυρετοὶ ὀξέες καὶ πολυχρόνιοι legunt, quædam χρόνιοι, velut Vaticana legiſſe videntur, ex lib. de aëre loc. & aq. quemadmodum etiam Celſus legiſſe videtur, qui hunc aph. propriè quoque expreſſit. Sunt qui pro κόρυζαι, μακραὶ Celſum legiſſe contendant.

15 φθινάδες] φθινάδες pro φθινώδεες legunt exemplaria Vaticana, vt ſatis patet ex Caluo. † Celſus hunc aph. exprimens, pro φθινάδες, πυρετοὶ ὀξέες legiſſe videtur. † *Cap. 1. lib. 2.*

16 καὶ αἱ κύναγχαι] Gal. Com. 1. in lib. 1. Epid. hunc aph. adſcribit, ſed pro λυγμοὶ, ἐδύναντο legit, & ἀποπληξίας omittit, & ὅτι τοῖσι ὀφθαλμοῖσιν, pro ὅτι τοῖσιν ὀφθαλμοῖσι ſcribit.

17 τὸ δὲ λοιπὸν] Exemplaria M.S. Regia, τὸ δὲ λοιπὸν & τοῦ χειμῶνος legunt, quam lectionem retinet Gal. lib. 8. de plac. Hipp. & Plat. etſi hîc τὸ λοιπὸν τοῦ χειμῶνος legit. Publicata exemplaria cum Vaticanis & quibuſdam aliis ſcriptis, τὸ δὲ λοιπὸν φθινοπώρου καὶ τοῦ χειμῶνος habent, quæ ſecuti ſumus. ἄκρον etiam τοῦ θέρεος legit Gal.

18 καὶ ἵδρωα] ἱδρῶα ſcribunt exemplaria quædam, vt & Pollux, qui ἱδρῶα ἐξανθήματα θερμὰ exponit. ἱδρῶα quoq; ſcribit Theoph. lib. de ſudoribus & quænam ſint docet, ἱδρωτήρια vocant quidam. Celſus quicquid hominem ſudore reſoluit ex hoc loco vertit. Sudorum papulas ex * Plinio quidam vocant. Cornarius papulas ſudoroſas, nos ſudamina aut ſudationes, vetus interpres non malè deſudationes, alij ſudores. * *Cap. 1. lib. 2.*

19 σκινδαλμοὶ] Apparet Gal. ἐν γλώσσαις, σκινδαλμοὶ hoc loco legiſſe, quemadmodum Vaticana legunt exemplaria (niſi potiùs illic σκινδαλμοὶ legendum ſit) qui exponuntur οἱ περὶ τὰ ὦτα σηραγγώδεις ὄγκοι τῶν ἀδένων. Sed pro σκινδαλμοὶ, σκινδάλοις legit Gal. lib. 8. de Pl. Hipp. & Plat. eamq; dictionem retinet vetus interpres, etſi harum ne vllum quidem extat veſtigium, neque apud Celſum, neq; Galenum in Com. neq; Philotheum. Variant autem multum exemplar. M.S. Quædam nanque ἀκροχορδόνες ἐπὶ τῷ ἰνίῳ legunt, & in quibuſdam etiam poſt χοιράδες, γραφαλεῖαι additur, quemadmodum legit Gal. lib. 8. de Plac. Hipp. & Plat. alia poſt σκινδαλμοὶ, vt publicata quædam, & Vaticana.

20 τοῖσι δὲ νεηνίσκοισιν] Hîc νεηνίσκους adoleſcentes vertendum duximus ob rationes quas adſcripſimus in noſtra Oeconomia, cum hypocariſtica voce vſus hîc ſit Hippoc. & quòd hîc adoleſcentium ætas & iuuenum comprehendatur à Galeno in Commentario, & (quod res ipſa ſatis indicat) tabes, ſanguinis ſpuitiones, & morbi comitiales, adoleſcentibus ſunt magis familiares. Celſus quoque in hoc aph. exprimendo, adoleſcentibus epilepſiam, iuuenibus ſanguinis ſputum attribuit. νεανίας autem τὰ μειράκια καὶ νεανίας comprehendunt. Quod etiam mihi vidiſſe videtur vetus interpres, qui adoleſcentes vertit.

IN SECT. QVARTAM.

1 τὰς κύας] Hunc aph. perbelle exponit Gal. Com. in lib. περὶ διαίτης ὀξέων, vbi etiam ἄχρι τῆς ἄνω, & ἄχρι τῆς κάτω κοιλίας legit.

2 ὑποστελλομένους τὰς κύας] τὰς κύας φαρμακεύειν ex vetuſtioribus membranis legimus. Cuius etiam ſcriptionis fidem facit vetus interpres, etſi ἐπὶ τὰς κύας legiſſe videtur. At Vaticanæ membranæ leg. τοὺς δὲ φθινάδας ὑποστελλομένους, ἐπὶ τὰς κύας φαρμακείας ἐδίδουν ὀξέως, vt ſatis patet ex Caluo, etſi aliquid ex Gal. Com. adſcripſiſſe videtur.

3 τοὺς δὲ μελαγχολικοὺς ἁδροτέρως] τοὺς μελαγχολικοὺς ἁδροτέρως τὰς κάτω, quidam legunt ex Gal. Com. vbi etiam προστιθεὶς legiſſe Galenum apparet, alia exemplaria προστιθέντας habent, quædam etiam προστιθέντες.

4 ὑπὸ κύνα] In Coac. Prænot. his verbis repetitur hæc ſententia, ὑπὸ κύνα καὶ πρὸ κυνὸς ἐργώδεες αἱ κάθαρσιες, φαρμακὸν μὴ διδόναι, οἷς ὑδρωπικοῖς ἐοῦσι ἀποπληκτα.

[5] [illegible]] Hi aliquot aph. repetuntur in Epiſt. Hippocrat. ad Democritum περὶ [illegible]. Sic lib. 6. Epid. ſect. 5. ſcribitur, [illegible].

[6] [illegible]] Eadem ferè ſcribuntur lib. περὶ [illegible], his verbis [illegible]. Repetitur hæc eadem ſententia in Epiſt. περὶ [illegible], vbi [illegible] legitur.

[7] [illegible]] Hic in omnibus manu ſcriptis exemplaribus, & in Vaticanis quoque deſiderantur hæc verba, [illegible], ex Galeni Commentario neceſſe adſcribenda, vt apparet. Deinde [illegible], pro [illegible], ſcribunt quædam exemplaria.

[8] [illegible]] [illegible], ſcribitur in Epiſt. περὶ [illegible].

[9] [illegible]] Hic vulgatam omnibus exemplaribus lectionem ſecutus ſum [illegible], cùm tamen appareat Galenum [illegible] αἷμα tantum legiſſe. Quod apertiſſimè indicat Com. ad aph. 23. ſcribens, [illegible]. Id quod etiam vetus Interpres ſatis teſtatur, qui (vel quaſi ſanguis) dixit. Atque hac in lectione Celſum ſecuti ſumus, qui ex codicibus appoſuiſſe videtur, cùm ſcribit, Aluus nigra ſanguini atro ſimilis repentina, ſiue cum febre, ſiue etiam ſine hac, pernicioſa eſt. Variant autem admodum hic exemplaria. Quædam enim [illegible], alia [illegible]. Deinde quædam etiam leg. [illegible]. Alia, [illegible]. Rurſus quædam exemplaria legunt, [illegible]. Alia habent, [illegible]. In Coac. hæc ſent. paulò aliter ſcribitur, his verbis, [illegible]. Poſterior verò pars ibidem ſic repetitur, [illegible].

" Cap. 8. lib. 2.

[10] [illegible]] Hic quoque admodum variant exemplaria. Quædam enim ſic legunt, alia [illegible], quædam etiam, [illegible]. Quædam etiam [illegible] pro [illegible] habent, optima certè ratione, vt ſupra vel infra prodire ſignificet, quomodo legunt Vaticana exemplaria, quæ etiam ſecutus eſt vetus interpres.

[11] [illegible]] Et hîc rurſus magna eſt codicum varietas. Nos valde popularem lectionem cum veteri interprete ſecuti ſumus, nempe, [illegible]. Plæraque tamen exemplaria manu ſcripta & Vaticana legunt, [illegible]. Quædam etiam manu ſcripta, pro [illegible] legunt. Nonnulla etiam, [illegible], & Galenus pro [illegible] in Com. legit.

[12] [illegible]] Quædam exemplaria [illegible] omittunt, & [illegible] ſimpliciter legunt.

[13] [illegible]] Repetitur hæc ſententia in Coac. Prænot. his verbis, [illegible]. Et rurſus, [illegible]. In Prorrh. verò [illegible]. Quod etiam repetitur in Coac. Prænot.

[14] [illegible]] In Coac. Prænot. repetitur his verbis, [illegible]. Et rurſus [illegible]. Quædam autem exemplaria [illegible], alia [illegible], & [illegible] legunt. Gal. lib. 1. de loc. aff. [illegible] & [illegible] legit.

[15] [illegible]] In Coac. Prænot. [illegible].

[16] [illegible]] * Celſus inter mali morbi ſigna reputat eas febres quæ quotidie eodem tempore reuertuntur, quæve ſemper pares acceſſiones habeant. Secutus ſum autem codicum pluralitatem, qui [illegible] legunt, etſi illud omittunt plæraque exemplaria manuſcripta.

* Cap. 4. lib. 2.

[17] [illegible]] Lib. περὶ χυμῶν repetitur hic aph. vbi [illegible] legitur. † Celſus etiam hunc aph. aptiſſimè ſic expreſſit. Si laſſitudinis etiam ſenſus in febre eſt, vel in maxillis, vel in articulis aliquid abſcedit. † Cap. 7. lib. 1.

[18] [illegible]] Hic aph. cum ſequente his verbis ſcribitur lib. περὶ χυμῶν. [illegible].

[19] [illegible]] In Coac. Prænot. his diſertis verbis repetitur, [illegible]. At aph. 61. lib. 7. vbi hic aph. repetitur, [illegible] additur, quod ſuperuacaneum tamen eſſe cenſet Galenus. † Celſus tamen ex iis locis multi adſcripſiſſe videtur. Neque is ſeruari poteſt, qui ſine vllo tumore febricitans, ſubito ſtrangulatur, aut deuorare ſaliuam ſuam non poteſt. † Cap. 6. lib. 2.

[20] [illegible]] In Coac. Prænot. hoc ſic repetitur, [illegible]. At lib. 7. vbi hic aph. repetitur, neque [illegible] legitur, & pro [illegible], [illegible], vt appareat hanc eſſe Galeni lectionem ex Com. qui tamen neque [illegible] legit, quod adſcribitur lib. 7.

[21] [illegible]] Hic aph. paulò aliter repetitur libello περὶ κρισίων.

[22] [illegible]] Diſertiſſimis verbis repetitur hic aphor. libello περὶ κρισ. & in Coac. Prænot. [illegible]. Repetitur etiam in Progn. aliqua ex parte.

[23] [illegible]] Iiſdem penè verbis repetitur lib. περὶ κρισ. [illegible].

[24] [illegible]] Lib. περὶ κρισ. [illegible]. Paulò etiam aliter ſcribitur aph. 62. lib. 7.

[25] [illegible]] Hic vulgatam lectionem ſecuti ſumus, [illegible], cùm quædam exemplaria [illegible] legant, cuius etiam lectionis meminit Gal. in Com. [illegible] (de ſomno) diximus per ſomnum, aut etiam in ipſo ſomno intelligentes, quandoquidem in ipſo ſomno huiuſmodi ſudores ſæpiùs fieri videntur, tuncq́; ſuperfluum magis eſſe humorem ſignificant. Sic in ſanguinis redúdantia [illegible] adſcribit Hipp. Prorrh. 2. Actuarius etiam ſudorem huiuſmodi ſine euidenti cauſa prouenientem, oppletas venas ſignificare ſcribit, eundemq́; contingere iis qui ex morbis reficiuntur, & nimio otio, aut iis qui ſanguinis redundantia turgent.

[26] [illegible]] [illegible] & [illegible] legunt exemplaria quædá, quemadmodum etiam legiſſe videtur Gal. etſi idem [illegible] & [illegible] legit Com. ad aph. 63. lib. 7. vbi aliter ſcribitur hic aphor.

[27] [illegible]] In Coac. Prænot. repetitur his verbis, [illegible]. Repetitur etiam lib. 7. aph. 64. vbi [illegible] ſimpliciter legitur.

[28] [illegible]] Lib. 7. aph. 65. vbi repetitur hic aph. legitur [illegible] quomodo etiá legunt plæraque exemplaria manu ſcripta & Vaticana. Reliqua habent, [illegible], quædam etiam [illegible]. At in Coac. Prænot. ſic iſtud repetitur, [illegible].

[29] [illegible]] Sic legunt exemplaria quædam, alia [illegible], quibus Vaticana exemplaria conſentiunt. At lib. 7. aph. 66. vbi hæc ſententia repetitur, [illegible], legitur, & [illegible].

[30] [illegible]] Aliis verbis repetitur initio Coac. Prænot. [illegible].

[31] [illegible]] Paulò aliter repetitur lib. 7. aph. 71.

[32] [illegible]] In Coac. Prænot. [illegible]. Repetitur etiam in Prog. & lib. 7. aph. 74. aliter.

[33] [illegible]] Quædam exemplaria [illegible], ſimpliciter legunt, quædam [illegible] addút, alia [illegible]. Quæ interpretationes ex Gal. Comment. adſcriptæ videntur. Lib. 7. aph. 71. vbi repetitur hæc ſententia, [illegible] ſimpliciter legitur. In Coac. Prænot. [illegible]. Quædam exemplaria etiam [illegible] poſt [illegible] adſcribunt.

[34] [illegible]] Hic ſecuti ſumus vulgata exemplaria, [illegible], cùm plæraque [illegible] legant. Lib. 6. epid. ſcribitur, [illegible].

[35] [illegible]] Lib. 4. epid. [illegible].

[36] [illegible]] [illegible] legunt exemplaria quædam cum Galeno, & idem Com. 2. in lib. 6. epid. [illegible].

[37] [illegible]] Lib. 2. epid. [illegible].

[38] [illegible]] Iiſdem penè verbis repetitur hic aph. lib. περὶ κρισ.

[39] [illegible]] Repetitur iiſdem verbis lib. περὶ κρισ. vbi [illegible] legitur. In Coac. Prænot. ſcribitur, [illegible]

ἐκλείπει πυρετὸς ἐπιγινόμενος λύει. In Epiſtolis quoq; ad Demetrium, ὑπὸ σπασμοῦ πυρετὸς ἐπιγινόμενος, λύει τὸ νόσημα.

[40] ὑπὸ καύσου] Iiſdem etiam verbis repetitur lib. περὶ κρισ.

[41] πεπαμένα ἀκεσὲς] Lib. περὶ κρισ. πεπαμένα κρίνε) ἐν ἑπτὰ ἐφιδρώσει ἢ ἐπὶ τὸ πολύ. In Coac.Prænot. πεπαμένα ἀκεσὲς ἐν πυρετῷ, ἢ ἐν ἑπτὰ ἐφιδρώσει, ὃ τὸ καιρόμενον ἐν ἑπτὰ κρίνεται.

[42] ἐκλείπει οἱ] Lib. περὶ κρισ. alia quædam adſcribuntur, ὁπόσοι οἱ ἐν τοῖσι πυρετοῖσι τὰ ὦτα κωφοῦται, τούτοισι μὴ λυθέντος τοῦ πυρετοῦ, μανῆναι ἀνάγκη. λύει δὲ ἐκ τῶν ῥινῶν αἷμα ῥυὲν, ἢ κοιλίη ἐκταραχθεῖσα χολώδει, ἢ δυσεντερίη ἐπιγινομένη, ἢ ὀδύνη ἰσχίου, ἢ γονάτων. In Coac. Prænot. κώφωσις ἐν πυρετῷ ῥινὸς ἢ ῥινὸν λύει, ἢ κοιλίην ταραχή.

[43] πυρέσσοντι λοῦ μὴ] Ex multis Hipp. locis hæc ſententia conſtare poteſt. Lib.2.epid.ſect.5. λοῦ μὴ ἐν τῇ γνώμῃ μεθῇ ὁ πυρετὸς, ὑποστρέφειν ἀνάγκη. Lib. περὶ κρισ. ὑποστρέψει ἢ ὁ πυρετὸς, λοῦ μὴ πεπανθῇ, ἀνάγκη. Lib.4. de morb. λοῦ ἢ μεθῇ τὸ πῦρ ἐν τῇσι περισσῇσι ἡμέρῃσι, ὑγιὴς γίνε) ὁ ἄνθρωπος, θνήσκει. In Coac.Prænot.veriſſimé ſcribitur. ἐκλείποντες ἀλλοιόνωσι οἱ πυρετοὶ μὴ κατὰ κρισίμους, ὑποστρέφουσι. Exemplaria quædam manu ſcripta, vt & Vaticana, aliam ſententiam huic præfigunt. τὰ ἐν ἀρχῇσι πεπόμενα, ὅ ὕστερον ἢ φανῆσεται. Eamque ſententiam huic loco adſcripſit vetus Interpres.

[44] ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν] Exemplaria quædam manu ſcripta, vt & Vaticana, hic addunt, λοῦ μὴ ξυνέδουσι ὀχλὸν κατὰ τὰς κοιλίας ἀφῶνται. Quod videtur ſumptum ex lib.1. epid. * vt noſtris in eum locum annot.admonuimus. * ſt. 3.

[45] ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν] In Coac. Prænot. iſta ſic meliùs coniunguntur, ἴκτεροι περὶ τὰς ἓξ ἢ ἑβδόμας ἡμέρας ἐπιγινόμενος, κακόν. ἑβδόμῃ ἢ ἢ ἐνάτῃ, ἢ ἑνδεκάτῃ, ἢ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ χρόνιον, μὴ σκληρύνει τὸ ὑποχόνδριον. λοῦ ἢ μὴ, ὀνδυνέον. Ex quibus τὰ ἐνάτῃ cum quibuſdam manu ſcriptis exemplaribus adſcripſimus, cum in plurimis deſideretur.

[46] μάλιστα ἢ τὰ τοιαῦτα] Hîc etiam variant exemplaria manu ſcripta. Quædam enim legunt, μάλιστα ἢ τὰ τοιαῦτα γίνε) τοῖσι ἐξ ἀρχῆς ὀξέσι χολώδεσι ἐοῦσιν ἰχε. Quædam etiam ἐξ ἀρχῆς legunt.

[47] τὰ ἐπὶ ἀναπεπταμένα] Gal. in Exegeſi hoc loco ἀνεσπασμένα τὰ οὖρα legiſſe videtur, & ἀναπεπταμένα expoſuiſſe, quod etiam ex veteri interprete apparet, qui vtranque lectionem addidiſſe videtur, & conuerſas vrinas vertiſſe, quod etiam in noſtra Oeconomia monuimus. Hunc verò aphoriſ. adumbrat quod ſcribitur lib.7. epid. πῶς γὰρ τὰ ἐπὶ σια οὖρα ἢ ἀναπεπταμένα, σημαίνει ἀκεσὲς κληματώδεα, ἢ σπασμὸς, ἢ θάνατον. Et rurſus ibid. in Polyphante, ὄξυ οὖρα ἐς ἀναπεπταμένον, ἐφ᾽ ὑποχόνδριον. Quædam autem exemplaria legunt, ὁκόσοισι δ᾽ ἐν πυρετοῖσιν, quædam etiam ἐν πυρετοῖσιν omittunt.

[48] ὁκόσοισιν ὑποστάσιες] In Coac.Prænot. τὰ, τὰ (οὖρα) ἐν τῇ τετάρτῃ λευκὸν ὑπόστασιν ἴσχοντα, ἑβδόμαιον ἀπολύει, ἀπὸ λευκῶν κατὰ λόγον ἴσχουσα. Idem etiam multoq; certius de ſubſidentia alba ſcribitur ibid. λοῦ λευκὴν ὑπόστασιν τὸ οὖρον ἴσχει ἐν τῇ τετάρτῃ λύειν ἐν τῇ ἑβδόμῃ σημαίνει.

[49] ὁκόσοισιν οὖρα διαφανέα] In Coac. Prænot. λευκὰ ἢ ἢ καταχεόμενα διαφανέα οὖρα, πονηρά, μάλιστα ἐν φρενιτικοῖσι ἐπιφαίνεται. Exemplaria hic quoque variant. Quædam enim ſimpliciter legunt, μάλιστα ἢ τοῖσι φρενιτικοῖσι. Alia, μάλιστα ἢ ἐν τοῖσι φρενιτικοῖσι ἐπιφαίνεται. Quædam etiam ἐπιφαίνεται τὰ τοιαῦτα legunt. Sunt & quædam quæ ſcribant, μάλιστα ἢ ἐν τοῖσι φρενιτικοῖσι λοῦ ἐπιφαίνεται.

[50] ὁκόσοισιν ὑποχόνδρια] In Coac. Prænot. repetitur his verbis, ἐν ὑποχονδρίῳ ἄλγημα ὑποβορβορύζοντι, ὀσφύος ἄλγημα ἐπιγινόμενον, ἐν πυρετοῖς κοιλίας ἐπὶ τὸ πολὺ ἀποδιαχεῖται, λοῦ μὴ φῦσα καταρραγῇ, ἢ οὖρα πολλὰ ἔλθῃ. Repetitur etiam aliis verbis in Prognoſt.

[51] ὁκόσοισιν ἐλπὶς ἐς ἄρθρα] Lib.6. epid. aph.2. ſect.4. his verbis exprimitur hic aphoriſm. οὖρον παχὺ, λευκὸν, οἷον τὸ τοῦ Ἀντιγένεος, ἐπὶ τοῖσι κοπιώδεσι πυρετοῖσιν, ἔστιν ὅτε ἔρχεται καὶ ῥύεται τὸ ἀποστάσιον. λοῦ ἢ πρὸς τούτῳ ἢ αἱμορραγήσειν ἀπὸ ῥινὸς ἱκανὸς ἢ πάνυ. Quædam exemplaria πάνυ παχὺ, pro ἐ παχὺ legunt.

[52] ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ παχὺ ἐὸν] In his quæ adducitur ad lib. de Natur.Hominis his verbis repetitur hic aphoriſmus. ὁκόσοισι ἢ ἐν τῷ οὔρῳ παχὺ ἐόν, σαρκία μικρὰ τριχοειδέα συνέρχεται. τῦν ἢ ἀπὸ τῶν νεφρῶν ἀδύναται χωρεῖν, ἢ ἀπὸ ἀρθριτικῶν. Exemplaria autem manu ſcripta cum publicatis conſentiunt, & σαρκία μικρὰ ὥσπερ τρίχες legunt. Quibus etiam ſuffragatur quod ſcribitur lib. de Nat. hum. σαρκία μικρὰ τριχοειδέα, & quod ſcripſit Celſus * hunc aph exprimens. Si hæc craſſa caruncnlas quaſdam exiguas quaſi capillos habet. Eandem etiam lectionem ex ἀντιγράφοις teſtatur Galenus, etſi eam damnat. * Cap.7.lib.2.

[53] πιτυρώδεα συνεξουρεῖται] In additamentis ad lib. de Nat. hominis ſic repetitur hæc ſententia. ὁκόσοισι ἢ ὁμοῦ ἐν τῷ οὔρῳ, ὥσπερ ἐ πιτυρα, τούτοισι ἢ πίτυρα ἐπιφαίνε) ἐν τῷ οὔρῳ, τούτοισι ὁ κύστις ψωριᾷ. Vbi etiam hunc aph. adducit Gal. & πιτυρώδεα τὸ συνεξέρχεται legit.

[54] λοῦ αὐτὸ ἢ πάντα τινὶ] Aph.39. lib.7. repetitur hæc ſententia, variè tamen, vt hîc quoque variant exemplaria. Quædam namque primo loco ὃ pro ἢ legunt, deinde etiam poſt ὑπομόρσιμον ἢ ἢ πόνον addunt. Poſtremo quoq; pro ἐς ἢ περὶ αὐτῷ, περὶ φλέβια vitioſe legunt. Quædam etiam ἀφίησι, quæ etiam ſcriptio aliàs quoque apud Hippocrat. obſeruatur. Quod & facit Aldinum exemplar loco aſteriſco notato & ſuſpecto reddito. Quædam etiam exemplaria hanc integram dictionem omittūt, quemadmodum ſcribitur lib.7. vbi etiam Gal. hîc ἢ πόνον adſcribit, & ἢ ἀφίησι omittit. Idem quoque τοῦτο legit, quam lectionem hic in Comment. adſcribit, vt & illic τοῦτο σημαίνει legitur.

[55] ὁκόσοισιν ἐν τῷ οὔρῳ] Repetitur hic Aphor. lib.7. aphor.57. vbi φύματα φύε) hic legit Galenus, quam etiam lectionem ſecutus videtur † Celſus, cùm hanc ſententiam ſic expreſſit. Quibus in fiſtula vrinæ vti minuti abſceſſus (quos φύματα Græci vocant) eſſe cœperunt, iis vbi pus ea parte profluxit, ſanitas redditur. In Coac.Prænot. ſcribitur, οἷα ἢ φῦσα περὶ τὸν κύστιν ἐστὶ τὸ πυεῖχον τὸν ὕστερον ἐν αὐτέῳ, πυρετῶδες χαλεπαὶ ἀλγέοντες ἰσχλόν). λύσις ἢ γίνε) γίνε), ἢ πῦ ῥαγῇ πῦο. † Cap.8.lib.2.

IN SECT. QVINTAM.

[1] Σπασμὸς ἐξ ἐλλεβόρου] Iiſdem verbis repetitur in Epiſt. περὶ ἐλλεβόρου. In Coac. verò, ἐπὶ ἐλλεβόρῳ σπασμὸς ὀλέθριος.

[2] ἐπὶ τρώματι] In Coac.Prænot. iiſdem verbis repetitur ἐπὶ τρώματι σπασμὸς ἐπιγινόμενος, κακόν. Sic enim τρῶμα quædam exemplaria hic legunt. alia τραῦμα, vt videantur τρῶμα & τραῦμα ab Hippocrate de eodem efferri.

[3] αἵματος πολλοῦ ῥυέντος] In Coac. Prænot. ἐπὶ αἵματος ῥύσει πολλῇ, ἢ λυγμὸς, ἢ σπασμὸς, κακόν. Exemplaria manu ſcripta Regia quædam & Vaticana, ῥυέντος ἔξω legunt.

[4] ἐπὶ ὑπερκαθάρσει] In Coac.Prænot. ὁμοίως ἢ ἢ ἐν τῇσι ὑπερκαθάρσεσι τῇσι ἐκ τῶν φαρμακίων, quod ἐπὶ σπασμῷ ἢ λυγμῷ dicitur.

[5] λοῦ μεθύων ἐξαίφνης] Lib.2. de Morb. & 3. fuſioribus verbis repetitur hic aph. vbi pro φθέγξονται, ῥέγχει φωνῇ dicit.

[6] ὁκόσοι ὑπὸ τετάνου ἁλίσκονται] Iiſdem omninò verbis repetitur lib. περὶ κρισίων.

[7] τὰ ἐπιληπτικὰ] Lib.6. epid. aph.3. ſect.1. οἱ ἐπίληπτοι ὑπὸ νέοισι μάλιστα ἀπαλλάσσονται, μεταβολαὶ ἴσχουσι, ἢ ἀγέ. Quod his verbis exponit author Medici hunc aph. exprimens, ὥσπερ ἢ τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ τῇ περὶ ἡλικίας παῦσι ἂν ὁ φύσις ὀκλόμφαλα περὶ ἥκει, ἢ κρείσσω τοῦ νοσήματος ἐργαζομένη τῷ ἴμμοῦτῳ δεσμῷ ἀνεξυμφάνα τὰ αἴτια.

[8] φθίσις γίνε)] In Coac. Prænot. τῷ ἢ πλευριτικῷ ἐκπυοῦσιν γίνε) φθίσιες ἀπὸ τῆς ῥήξιος, μέχρι ἡ ἢ μ.

[9] ὑπὸ κυνάγχης] Aliter ſcribitur hic aph. in Coac. Prænot. & lib.2. de morb. exprimitur, huncq; propriè exponit † Celſus his verbis, ſi angina ſubito finita eſt, in pulmonem id malum tranſit, idq; ſæpe intra diem ſeptimum occidit. Quod niſi incidat, ſequitur vt aliqua parte ſuppuret. Variant autem hîc exemplaria. quædam enim ἐς ἢ πνεύμονα τρέπε) legunt, & ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσι ἀποθνήσκουσι. Alia, ἐς ἢ πνεύμονα ἀντίως τρέπε), ἢ ἐν ἑπτὰ, &c. Aliá quoque ἢ ἐς ἢ πνεύμονα τρέπε), ἢ ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσι ἀποθνήσκουσι.

† Cap.7.lib.2.

[10] τοῖσι ὑπὸ τῆς φθίσιος] In Coac. Prænot. aliis verbis repetitur, & lib.2. de Morb. Illud autem ἐπιχεόμενον carbonibus infuſum aut iniectum ſignificat, populariter quidem & ex omnium interpr. mente, in ignem iniectum dixit Celſus. Poteſt tamen etiam ſignificare prunis liquatum, aut earum calore reſolutum, fuſum ac diſſolutum.

[11] ὁκόσοι φθισιῶσι] In Coac. Prænot. ὁκόσοισι τῶν φθισικῶν αἱ τρίχες ἐκ ἢ κεφαλῆς ῥέουσι, ὑπὸ διαρροίας ἀπόλλυνται.

[12] ὁκόσοι αἷμα ἀφρῶδες] In Coacis Prænotionibus hoc modo ſcribitur. ἶσοι ἀφρώδες αἷμα ἐμέουσι, πόνου μὴ ἐόντος κάτω τοῦ διαφράγματος, ἀπὸ τοῦ πνεύμονος ἐμέουσι. Et verbum ἐμέουσι ex quibuſdam exemplaribus hic agnoſcit Gal. At rurſus ſpumantem ſanguinem non ſemper è pulmone educi, teſtatur quod ſcribitur, in Coac.Prænot. ὅσοι αἷμα ἀφρῶδες πλύουσι, τοιαῦτες ὑποχόνδριον δεξιὸν, ἀπὸ τοῦ ἥπατος πλύουσι, ἢ οἱ πολλοὶ ἀπόλλυνται. Hunc aph. diſertis verbis ſic expreſſit * Celſ. At qui ſpumantem ſanguinem exſcreant, his in pulmone vitium eſt.

* Cap.7.l.2.

[13] ὑπὸ φθίσιος ἐχομένῳ] In Coac.Prænot. ἢ ἐόντι φθισικοῖσι ἐπὶ γίνεται διάρροιαι, θανατῶδες.

[14] ὁκόσοι ἐκ πλευρίτιδος] In Coac. Prænot. οἱ ἐκ πλευριτικῶν ἐμπυοι γινόμενοι, ἐν τῇσι μ᾽ ἐκάθαρσιν ἀπαλλάσσονται ἀπὸ ἢ ῥήξιος.

[15] τὸ θερμὸν βλάπτει] Lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος his verbis repetitur hic aphor. βλάπτει ἢ τοῖσι τὸ θερμὸν πλεῖον χρεωμένοισι. σαρκῶν ἐκθήλυνσιν. νεύρων ἀκράτειαν, γνώμης νάρκωσιν. αἱμορραγίας. λειποθυμίας. τῦν ἐς θάνατον. ἐκθήλυνσις autem ſcribitur Erotiano, vt & ἐκθήλυνσις, vt ſcripſimus in noſtra Oecon.

[16] τὸ ἢ ψυχρὸν] Iiſdem etiam verbis repetitur lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος.

[17] τὸ ψυχρὸν δακνῶδες] Rurſus ib. ἐφ᾽ ὧν ὀστέοισιν. ὀδοῦσι. νεύροισι τὸ ψυχρὸν πολέμιον. τὸ ἢ θερμὸν φίλιον. At de cerebro & dorſali medul-

la ibid. ſcribitur, ἐγκέφαλος, καὶ διὰ τοῦτο, ψυχρῷ μὲν ὄχλεται, θερμῷ δὲ ὠφελεῖται.

[18] ὅκόσα ἐστὶ ψυχρά] Rurſus eod. libello. τὸ ψυχρὸν πολέμιον ὀστέοισιν, ὀδοῦσι, νεύροισιν, ἐγκεφάλῳ, νωτιαίῳ μυελῷ· τὸ δὲ θερμὸν ὠφέλιμον. Variant autem exempl. Quædam enim πλεῖν αἱμορραγιῶν, ἢ μᾶλλον leg. alia αἱμορραγιῶν μᾶλλον. In fine lib. περὶ ὑγρῶν χρησ. πλεῖν ὁκόσα αἱμορραγεῖν ἐθέλει, legitur.

[19] ὁκόσα τὸ μὲν ψυχρὸν] Rurſus ibid. etiam repetitur & legitur, ἐδ᾽ ἀναίσθητα ἐλκωθέντα ποιεῖ, πελιδνά, μέλανα, ῥίγεα πυρετώδεα, σπασμοὺς τετάνους. Gal. Com. 1. in lib. de artic. vbi hunc aphor. adducit, ἐδ᾽ ὧδε ἀναίσθητα legit, quam etiam lectionem Philotheus ſequitur, & πολυχρόνια exponit.

[20] ἐπὶ ζέσιν] Repetitur etiam ibid. hic aph. vbi ἐπὶ πότον legitur, vt hic quoq; in quibuſdam exempl. & ῥίγεα vitioſè pro ῥίπτεται. Idem etiam remedium adhibetur tetano & opiſthotono lib. 3. de Morb.

[21] τὸ θερμὸν ἐκπυητικὸν] In fine eiuſdem lib. repetitur hic aphor. paucis immutatis. Quædam exempl. leg. ἐν δὲ τῇ κεφαλῇ προσφερόμενον δεῖ, quemadmodum legiſſe videtur Gal. in Com.

[22] καὶ ἱδρῶτας] Hic popularem ſecutus ſum lectionem, etſi quædam exemplaria M.S. καὶ ἱδρῶτας τὸ μὴ ἐλκούμενον tantum legunt. Gal. tamen ὠφελεῖ addidiſſe videtur in Com.

[23] αἱμορραγίας] αἱμορραγικοὶ legit Gal. & ῥήξεις ἀγγείων ἐκλαζόμενα exponit. Idem tamen Comm. 3. in lib 6. epid. αἱμορραγικοὺς legit, vbi hunc aphor. exprimit quod illic ſcribitur, τὸ ψυχρὸν ποιεῖ φλεβῶν ῥήξιας, καὶ βῆχας, &c. ὡς εἴρηται.

[24] ἢ ἀναίσθητα] Lib. περὶ ὑγρῶν χρήσιος repetuntur iſta paulò aliter & vitioſè ſcribuntur vt ſatis patet. Nam pro ἀναίσθητα νάρκωσιν, & pro ῥίζεσιν ἱδρῶσιν legitur. Cæterùm exemplaria quædam καὶ ἰσχναίνει omittunt.

[25] ὕδωρ τὸ ταχέως] Lib. 2. epid. ſect. 2. ὕδωρ τὸ ταχέως θερμαινόμενον, καὶ ταχέως ψυχόμενον αἰεὶ κουφότερον. Quod Hip. teſtimonium adſcribit Athen. li. 2. idemq; τὰ ὕδατα ταχὺ θερμαινόμενα, κοῦφα καὶ ὑγιεινὰ exiſtimat. Plin. * hanc etiam leuitatis notam in aquis agnoſcit, ſi celeriter calefiant, aut refrigerentur, & Aëtius ſerm. 3. Tetr. 1. cap. 165. * *lib. 31. cap. 3.*

[26] καὶ ἢν ἔχει ἐπὶ μᾶλλον ἦσσον] Sic quidem plæraque legunt exemplaria ἦσσον δὲ ταύτης, vt antea.

[27] γυναικὶ αἷμα ἐμεούσῃ] Lib. 1. de morb. his verbis repetitur, γυναικὶ αἷμα ἐμεούσῃ τὰ καταμήνια ῥαγέντα ἀγαθόν.

[28] γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ] Lib. 2. epid. τῶν ἐν γαστρὶ ἐχουσῶν αἱ τιτθοὶ ἐκτιτραίνονται. Et lib. 1. περὶ γυναικείων, ἢν ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ περὶ τὸ ἕκτον ἢ ὄγδοον μῆνα ἐξαίφνης τὸ πλήρωμα τῶν μαζῶν καὶ τὸ γαστρὸς ξυμπίπτῃ, καὶ οἱ μαζοὶ ἐξισχναίνωνται, καὶ τὸ γάλα οὐ φαίνηται, φάναι τὸ παιδίον ὃ τεθνηκὸς ἔσται, ὃ ζώει τε καὶ ἔστι ἀσθενές. Celſus cap. 8. lib. 2. Mulieri grauidæ ſi ſubitò mammæ emacruerint, abortus periculum eſt

[29] γυναιξὶν] In fine lib. 2. epid. ſcribitur, τὸ μέλλον μαίνεσθαι τὸ δὲ καταμηνίων τὸ σημεῖον, αἷμα συλλέγεται αὐτῇ ἐπὶ τοῖς τιτθοῖς.

[30] γυναικὶ λευκὸν δέον εἰδέναι] Hic multum variant exemplaria. Quædam enim εἰδέναι ἰδεῖν addunt quod etiam in multis exemplaribus M.S. repetitur. Sed in εἰδέναι ἰδεῖν ex Gal. verbis quidam legendum contendunt. Nos popularem magis lectionem ſecuti ſumus Alia exemplaria pro εἰδέναι πᾶν, εἰ δέον πᾶν legunt, & ἐλλείπειν τρέπει αὐτοῖς ἔχει.

[31] καὶ γυναικὶ μὴ] Lib. 1. de Morb. inter morbos lethales annumeratur, καὶ ἐρυσίπελας ἐν τῇσιν ὑστέρῃσιν γένηται. Lib. περὶ γυναικ. φυσ. de eryſipelate vteri, κοτε ἐρυσίπελας ἐν τῇσι ὑστέρῃσιν ἐγγένηται, ἀποθνῄσκει. Et lib. 2. περὶ γυναικ. αἱ τοιαῦται ἐγκύμονες χαλεπῶς.

[32] ὁκόσαι ψυχρὰς ἔχουσι λεπτὰς] Hic ſecuti ſumus vulgatam magis lectionem. Quædam exemplaria ἀποτρέφουσι ἔμβρυα legunt. Quædam etiam hanc lectionem adhibent, ὁκόσαι ψυχρὰς φύσει λεπτὰς ἔχουσι ἀποτρέφουσι, ὁκόσαι ἀμβλώσκουσι μετὰ κυήσιος. Alia ἀποτρέφουσι, καὶ ὁκόσαι &c.

[33] ὁκόταν δὲ ἀρτηρίαι] Lib. περὶ γυναικ. φυσ. & lib. 1. περὶ γυναικ. explicatur hic aph. Gal. lib. περὶ μήτρας ἀνατομῆς, τρίμηνα καὶ τετράμηνα legit, & lib. 6. de loc. affect. τετράμηνα addit. Quædam etiam exemplaria ἀπορρήγνυται legunt, vt Galen. iis omnibus locis quibus iſtum aph. explicat, & lib. 15. de Vſu partium. alia ἀπορρήγνυται, quæ ſecuti ſumus, & ad vaſorum diſſolutionem retulimus, Galeni mentem ſecuti lib. 6. de loc. aff. Sic enim iſtud explicat. περὶ τῆς κοτυληδόνας αὐτῆς τῶν μητρῶν, ὑγρότητος φλεγματώδους πληρωθῆ, δι᾽ ἣν ὁ τῶν ἀγγείων ἐν τῷ χωρίῳ φλεβῶν τε καὶ ἀρτηριῶν εὐλυσία τοῖς στόμασι τῶν ἀγγείων εἰς ὅσα μίγνυται ἀγγεῖα, ἃ πρὸς τὸ ἔμβρυον ἀπὸ τῶν μητρῶν ἥκει, ἀλλ᾽ ἀπορρήγνυται ῥᾳδίως. ἀπορρήγνυνται etiam legit Gal. lib. de Vſu partium.

[34] ὁκόσαι παρὰ φύσιν παχεῖαι] Lib. περὶ γυναικ. φυσ. hæc ſterilitatis cauſa his verbis adſcribitur, ἢν δὲ παχεῖα παρὰ φύσιν, οὐκ ἴσχει ἐν γαστρί. τὸ γὰρ ἐπίπλοον ἐπικείμενον παχὺ ἐὸν, ἀποπιέζει τὰς ὑστέρας, καὶ τὴν γονὴν οὐ δέχονται. Quod lib. περὶ ἀφόρων apertiùs & melioribus verbis repetitur. Lib. quoque de aëre loc. & aq. in mulieribus Scythicis ſterilitatis cauſam agnoſcit Hippoc. τὸ τε στόμα τῶν μητρέων ὑπὸ πιμελῆς ξυγκλείεται, καὶ οὐχ ὑποδέχεται τὸν γόνον. Eadem quoque cauſa adſcribitur lib. περὶ ἐπικυήσιος.

[35] αἱ αἷμα ὁμοίως συνελκόμεναι] Simili phraſi eadem in re αἱ μῆτραι ἐν πολλῷ ὕμματι συνελκόμεναι dicuntur Hippocrati lib. περὶ γυναικ. φυσ. & lib. 2. περὶ γυναικ. iſtamq; phraſim expoſuimus in noſtra Oeconomia. Quidam etiam pro συνελκομένη, συνελκομένην aut συνελκομένης legūt. Verùm ex ſuperiorib. locis συνελκομένη Hipp. legiſſe apparet.

[36] ἔμβρυα] Gal. Comm. 2. in lib. 6. epid. hunc aph. his verbis legit & exponit. ἔμβρυα τὰ μὲν ἄρρενα ἐν τοῖσι δεξιοῖσι μέρεσι τῆς μήτρας μᾶλλον ἐν εἶναι συνιστάμενα. τὰ δὲ θήλεα κατὰ τὸ ἕτερον κόλπον αὐτῆς ἀριστερόν. & in Com. huius aph. ἐν τοῖς ἀριστεροῖς μέρεσι τῆς μήτρας τὸ συνιστάμενον εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς κύημα.

[37] ὑστέρων ἐκπτώσιας] Lib. 2. epid. ſect. 5. his verbis ſic repetitur, χορίων χαλάρων καὶ ἀπορίῃσι, πρὸς τὰς ῥῖνας προστιθέναι ὅτι πταρμικὸν, καὶ ἐπιλαμβάνειν τὰς ῥῖνας τὸ πταρνυμένης, καὶ τὸ στόμα.

[38] γυναικὶ τὰ καταμήνια] Lib. 2. epid. ſect. 6. γυναιξὶν ἐπιμήνια ὁτὲ τι ἴσχει, ἀπὸ μαζῶν μεγίστην σικύην πρὸς τοὺς τιτθοὺς προσβάλλειν.

[39] ἐκείνῃ ἐν γαστρὶ ἔχουσι] Gal. poſtea Com. ad aph. 52. huius lib. hic legit, ταύτῃσι τὸ σῶμα συμμύειν τῶν ὑστέρων.

[40] καὶ γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ] Rurſus ibi. καὶ πολλὸν ῥυῇ γάλα, ἀσθενέει τὸ ἐν γαστρί. καὶ στερεώτεροι ἔωσιν οἱ τιτθοὶ, ὑγιεινότερον τὸ ἔμβρυον.

[41] καὶ γυναικὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ] Etſi quibuſdam mulieribus innoxiè menſes grauidis profluunt, certum tamen eſt quòd ſi purgationes menſtruæ curſum ſuum teneant, neque parua copia profluant, eas fœtui non parum nocere ex Hipp. doctrina, quod per περιόδους & χωρήσεις pluralitatis numero ſatis indicatur, vt ſcribit Galenus. Quod etiam ſcribit Hipp. lib. 1. περὶ γυναικείων. καὶ δὲ χάσκωσιν αἱ μῆτραι μᾶλλον τὸ καιροῦ διαδιδοῦσαι τοῦ αἵματος κατὰ μῆνα, οὕτως οὔτε χωρέει. καὶ τὸ ἐν τῇσι μήτρῃσιν ἐὸν λεπτόν τε καὶ ἀσθενὲς γίνεται. Idem lib. περὶ φυσ. παιδίου. τὰ γὰρ καταμήνια οὐ χωρέει, ὁκόταν γυνὴ λάβῃ ἐν γαστρὶ ἐοῦσα ὑγιής. καὶ μέλλει τὸ παιδίον ὑγιαίνειν. ἢν μὴ ἔστιν ὅτε ἐπιφαίνεται τὸ πρῶτον μῆνα ὀλίγα. Scribit etiam Ariſt. lib. 7. de Hiſt. anim. γίνεται δὲ ἐνίαις καὶ κυούσαις ἡ κάθαρσις τίκτουσι τὰ γυναικεῖα. συμβαίνει μὲν ἐπὶ αὐτῶν φαῦλα τίκτειν, καὶ μὴ σώζεσθαι εἰς αὔξησιν, ἢ ἀσθενῆ τὰ ἔκγονα γενέσθαι. Idemq; repetit lib. 5.

[42] ὁκόσαι ψυχρὰς] Variè legitur hic aphoriſmus in multis exemplarib. Gal. Com. 1. in lib. de Nat. humana, & in Com. ad hunc aph. pro κυΐσκεσθαι legit, & ἴσαι δὲ ὑγρὰς ἀμέτρως ἔχουσι τὰς μήτρας. Quædam verò exemplaria manu ſcripta, ἀθρόας ἔχουσι αὐτὰς ἔχουσι. Idem in Comment. καὶ ὅσαι ξηρὰς ὑπερβολῇ. Ac rurſus ὅσαι δὲ ἐξ ἀμφοτέρων τῇ κρήσει συμμέτρως ἔχουσιν. Quam lectionem ferè ſequitur Comm. in lib. de Nat. humana.

[43] ἐκ κυνάγχης] Exemplaria quædam ἐκ τῶν συνάγχης legunt. Gal. in Com. ἐκ συνάγχης. reliqua omnia ἐκ κυνάγχης.

[44] καὶ ὅσοι χολώδεις] Hic quoque variant exempl. Publicata cum M.S. legunt, καὶ οἷσι χολώδεις ὑποχωρήσιες ἐν ὀξέσι πυρετοῖσι εἰσι. Gal. tamen legit, καὶ τοῖς ὀξέσι πυρετοῖσι εὔτρεπτοι. Sic poſtea quædam exempl. legunt, ἀπάγειν δὲ τοῖσι φθινώδεσι μὴ λίην πολλοῖς πυρέσσουσι διδόναι γάλα. Alia διδόναι tantum legunt. Quædam etiam, διδόναι δὲ καὶ ἐν πυρετοῖσι μακροῖσι. Deinde μηδενὸς παρεγγιγνομένου σημείου περιέσσης, Galen. legit, μηδενὸς παρεγγιγνομένου περιέσσης.

[45] ὁκόσοισιν οἰδήματα] Iſtud repetitur lib. 2. epid. † his verbis: οἷσιν οἰδήματα ἐν ἕλκεσι, οὐ μάλα σπῶνται, οὐδὲ μαίνονται. λύεται δὲ ἀφανισθέντων ἐξαίφνης, οἷσι μὲν ἐς τὰ ὄπισθεν σπασμοὶ μετὰ πόνων, οἷσι δὲ ἐς τὸ ἔμπροσθεν, ἢ μανίαι, ἢ ὀδύναι πλευροῦ ὀξεῖαι, καὶ δυσεντερίαι ἢν ἐρυθρὰ. Quædā autē exēplaria hîc legūt, ἐξαίφνης τοῖσι μὲν ἔπισθεν, σπασμοί, reliqua ἀφανισθέντων ἐξαίφνης. Quedā etiam, καὶ ἐρυθρὰ μᾶλλον ᾖ τὰ οἰδήματα. † *Sect. 3.*

[46] καὶ τραυματων] Rurſus ibidem id his verbis repetitur, τραυμάτων καὶ ἰσχυρῶν ἐόντων οἴδημα μὴ φαίνεται μέγα, κακόν. Apparet autem Gal. μέγα κακὸν legiſſe quem ſecuti ſumus.

[47] Ἰσχνῶν] Ibidē quoq; Ἰσχνὰ χαῦνα χρηστὰ, τὰ δὲ ὠμὰ κακά... χαλεπά.

[48] ἢν τὰ ὄπισθεν] Lib 6. epid. * ſic repetitur, τὰ ὄπισθεν κεφαλῆς ὀδυνωμένῳ, ἡ ἐν μετώπῳ ὀρθὴ φλὲψ τμηθεῖσα, ὠφέλησε. * *Sect. 3.*

[49] ῥίγεα ἄρχεται] Paucis immutatis repetitur hic aphor. lib. 2. epid. † & melioribus verbis lib. 6. * Quædam autem exemplaria, ἅτερ καὶ τὸ δέρμα ἀραιὸν ἔχουσι legunt, plæraque tamen ἔχουσι deſiderant, quæ populariter ſecuti ſumus.

† *Sect. 3.* * *Sect. 3. Aph. 15.*

[50] οἱ ὑπὸ τεταρταίου ἁλισκόμενοι] Lib. 6. epid. * οἱ ὑπὸ τεταρταίου ἐχόμενοι, ὑπὸ τοῦ μεγάλου νόσου οὐχ ἁλίσκονται. καὶ δὲ ἁλίσκονται πρότερον, καὶ ἐπιγένηται τεταρταῖος, παύονται. Sic enim de morbo Comitiali hūc aphor. exponit Galenus. * *Sect. 6.*

[51] ἐκλείπει δέρματα] Rurſus ibid. repetitur hic aph. his verb. οἷσι μὲν δέρματα περιτείνεται καρφαλέα καὶ σκληρά, ἄνευ ἱδρῶτος. οἷσι δὲ χαλαρὰ ξὺν ἱδρῶτι θνήσκουσιν.

IN SECT. VI.

[1] ἐν τῇσι χρονίῃσι] Lib. 2. epid. † τῇσι χρονίῃσι λειεντερίῃσιν ὀξυρεγμίη γενομένη, ὁκόσῃ μὴ πρόσθεν γενομένη, σημεῖον χρηστόν, ὡς Δημαινέτῃ ἐγένετο. † *Sect. 2.*

[2] οἷσι ῥῖνες ὑγρότεραι] Lib. 6 epid. * οἷσι ῥῖνες ὑγρότεραι φύσει, καὶ γονὴ ὑγροτέρη καὶ πλείων, ὑγιαίνουσι ἔτι νοσωδέστερον. τῶν πλείστων δὲ οἷον ἀπὸ πίονος τοιαῦτα. * *Sect. 6. Aph. 10.*

[5] ἐν τῇσι μακρῇσι] Lib. quoque 6. epid.* ἐν τῇσι μακρῇσι δυσεντερίῃσι, αἱ ἀποσιτίαι, κακόν, ἄλλως τε ἢν ξὺν πυρετῷ ἐούσῃ.

Sect. 8. Aph. 1.

[6] τὰ σελιάδεα] Sic legunt plæraque exemplaria, quædam σελμάδια, vitiosè tamen. Lib. 6. epid. † σελιάδεα ὀλίγα κατὰ, legitur melius, ſicque legendum docuimus in noſtra OEconomia, vbi eam dictionem expoſuimus.

† *Aph. 2. Sect. 8.*

[7] ψιθυρὸν] Iſtud in morborum temporibus conſiderandum admonet lib. 6. epid. * his verbis, τῶν ὀδυνέων ἤ, ἐν τοῖσι καμάτοισι, ἢ τῶν ἄλλων, τοὺς ὥρας ἢν μὴ αὐξήσιεσι ἐν παρόντι, ἐν τῷ ἤδη ὅτι ἔχουσι, οὐδὲ ὅτι ἔχουσι οὐχ ὑποδεξάμενοι.

* *Sect. 7.*

[8] τὰ προεστικὰ] Lib. 6. epid. † τὰ προεστικὰ ἐν ὀξεῖ ἐγκαθιστάμενα ὑπὸ πνεύματος ἐόντα. Cæterùm quædam exemplaria legunt, ἢ κατὰ τῇ παλιώσει δηγμοῖσι, alia κατὰ τὴν φύσιν ſimpliciter, quam lectionem ſecutus videtur Galenus in Comment.

† *Sect. 8. Aph. 4.*

[7] τὰ ἀλγήματα] Codices Vaticani cum manuſcriptis τὰ ἀλγήματα ἢ οἰδήματα legunt. Quædam etiam exemplaria καῦμα legunt, alia καυσώματα, quædam etiam καυμάτια.

[8] τὰ πάσια] Lib. 6. Epid. † τὰ πάσια οἰδήματα ἐν πάσι... λίμνῃ ἐγχρονίζει. Exemplaria quædam ὑπὸ παίων legunt. Galenus in Com. ὑπὸ παίων.

† *Sect. 2. Aph. 18.*

[9] κεφαλῆς μοίρην] Lib. 2. & 3. de Morb. exprimitur hæc ſententia & aliqua ex parte libr. περὶ παθῶν, quam his verbis repetit libello περὶ κρισ. κεφαλὴν ἀλγέοντι ἢ ποιέοντι, πύον ῥυὲν ἐκ τῶν ὤτων, ἢ κατὰ τὰς ῥῖνας, λύει τὸ νόσημα. Exprimitur etiam quadam ex parte in epiſtola ad Demetrium Regem. Apparet autem Gal. non legiſſe ἢ αἷμα, neque ἢ κατὰ τὸ στόμα.

[10] ἐν τοῖσι μελαγχολικοῖσι] Libello περὶ κρισ. ſic repetitur, μελαγχολικοῖσι κατὰ περίνεον (περινεοῦν malim) ἐγχυμώσιες, αἱ αἱμορροΐδες ἐπιγενόμεναι, ἀγαθόν. Ad cuius ſententiæ explicationem facit aphor. 24. ſect. 5. lib. 6 epid.

[11] τοῖς ἰσχίοισι] In fine lib. de rat. vict. in morb. ac. in curatione hæmorrhoidum ſic ſcribit Hippoc. ἢ αἱμορροΐς ἐς τελέως μιν. Quod etiam in Alcippo libr. 4. epid. ex obſeruatione animaduerſum reprehendit, qui intempeſtiuè curatis hæmorrhoidibus, in maniam incidit, coſq. ἐντὸς ἀθεῖτες αἰσχρῶς vocat aph. 28. ſect. 3. lib. 6. epid.

[12] ὑπὸ ὕδρωπος ἐχομένῳ] In lib. περὶ κρισ. legitur ὑπὸ ὕδρωπος ἐχομένῳ (ἐχομένῳ melius) κατὰ τὰς φλέβας ἐς τὴν κοιλίην ὕδατος ῥυέντος, λύσις.

[13] ὑπὸ διαρροίης Lib. 1. de Morb. διαρροίῃ ἐχομένῳ ἰσχυρῇ ὁ ἔμετος αὐτόματος ἐπιγενόμενος, λύει. * Celſus, longas deiectiones ſupprimit vomitus. * *Cap. 8. Lib. 2.*

[14] ὑπὸ πλευρίτιδος] Rurſus lib. 1. de morb. πλευρίτιδι ἐχομένῳ, ἢ περιπνευμονίῃ, διάρροια ἐπιγενομένη, κακόν.

[15] ὀφθαλμιῶντι] Lib. περὶ κρισ. ſic repetitur, ὀφθαλμιῶντι ὑπὸ διαρροίης ἁλῶναι, ἀγαθόν. Et in Coac. Prænot. ὀφθαλμιῶντι διαρροίῃ ὑπὸ ταυτομάτου, χρήσιμον, † Celſus, Omniſque deiectio lippienti prodeſt. † *Cap. 8. lib. 2.*

[16] κύστιν διακοπέντι] Hæc quoque recenſentur ferè vulnera lethalia Prorrh. 2. & in Coac. Prænot. & libr. 1. de Morb. At Gal. poſtea Com. ad aphoriſm. huius ſect. κύστιν ἢν διακοπῇ ἢ ἐγκέφαλον legit.

[17] ὅταν διακοπῇ] Iiſdem ferè verbis repetitur in Coac. Prænot. ὀστέον διακοπέν, ἢ χονδρός τις λεπτός, ἢ ἀκροπόσθιον, ὑπὸ συμφύεται. ἐπὶ αὐτὸ ἐν τῷ σώματι ἐνὶ ἀποκοπῇ, ὑπὸ χόνδρος, οὐκ αὔξεται. Quæ etiam ferè repetuntur lib. de Morb. niſi quòd ἀκροπόσθιον, τὸ ἄκρον τῆς αἰδοίου vocat.

[18] ἢν ἐς τὴν κοιλίην] Lib. 1. de Morb. ἢν αἷμα ἐν τῷ σώματι, ἢ φλέβες ῥυῇ ἐς τὴν αὐτὸν κοιλίην, ἀνάγκη ἐκπυηθῆναι. Quod mihi propiùs expreſſiſſe † Celſus videtur, cùm ſcripſit, Si in ventrem ſanguis confluxit, ibi in pus vertitur. Gal. tamen ſcribit quoſdam κοιλίην ſine articulo, omnem cauitatem internam accipere apud Hippocratem, quam multiplicem facit. libr. περὶ τέχνης Hippocrates & κοιλίας vocat. Eaque ratione ſcribitur Galeno lib. 1. περὶ σπέρματος ἢν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν τῶν ἄγγείων αἷμα ἐκχέηται, ὅπου ἂν γαστέρα κοίλην ἐν τῷ ζώῳ, ... Quam tamen diſtinctionem non perpetuò eſſe veram ſatis apparet, & probauimus in noſtra OEconom. † *Cap. 7. lib. 2.*

[19] ἐν ἐλκέϊ] Vide aph. 28. ſect. 8. lib. 6. epid. Exemplaria quædam μανιώδεα ἐχίλα διάρροιαι legunt.

[20] ὀστέον] In Coac. Prænot. ἐν ὀστέον διακοπῇ τῶν λεπτῶν, ὑπὸ συμφύεται. Et lib. 1. de Morb. in his quæ diuiſa minimè coaleſcunt, ὀστέον τῶν λεπτῶν recenſetur.

[21] ἐρυσίπελας] Lib. 1. de Morb. ἐρυσίπελας ἔξωθεν ἔσω τρέπεσθαι, ὑπ' ἀγαθόν. ἢν δ' ἔσωθεν ἔξω τρέπηται, ἀγαθόν. Et in Coac. Prænot. ἐρυσίπελας δὲ ἔξωθεν μὲν ἐπὶ τὸ ἔσω τρέπεσθαι, οὐκ ἀγαθόν. ἔσωθεν δὲ ἔξω, ἀγαθόν. Quod de angina non ſolum eſt intelligendum. Exemplaria autem quædam ἔξωθεν μὲν ἔσω τρέπεσθαι legunt, alia ἔξωθεν μὴ τρέπεσθαι, quædam etiam ἔξωθεν ἐγχωρέειν ἔσω τρέπεσθαι, quæ eſt Vaticanarum membranarum lectio, vt libr. 2. de Morb.

[22] ὁκόσοισιν ἂν ἐν τοῖσι καύσοισι] Iiſdem ferè verbis repetitur lib. περὶ κρισ. ὁκόσοισιν ἐν τοῖσι καύσοισι τρόμοι ἐς ἴσον, παρακοπὴ λύει.

[23] ὁκόσοι ἔμπυοι] Iſtud ſatis patet ex lib. 2. de Morb. & lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν, vbi & vſtionem & ſectionem hydropicorum docet. & Celſo quoque lib. 7. cap. 15. & lib. 2. c. 8. & 10.

[24] εὐνοῦχοι] Lib. περὶ φύσ. παιδίου aliam reddit rationem Hippocrates cur eunuchi non caluescant, quàm Ariſtot. lib. 5. de gen. animal. cap. 3. Sunt autem qui in quibuſdam exemplaribus legi contendant, pro οὐ φαλακροῦνται ἐξ ἑδρῶν, quod eſt, varicibus minimè laborant.

[25] γυναικὶ ὁ πλαγιεία] Lib. 5. & 7. epid. Polemarchi vxor iſchiade laborauit deficientibus menſtruis. Gal. lib. de ſang. miſſ. aduerſus Eraſiſtr. ἐκλείπει legit, ἐκλεῖπε tamen ferè omnia exemplaria.

[26] τραχήλῳ] Ex eadem cauſa pendet quod ſcribitur libr. 2. epid. † ὅσοι τῷ γλῶσσαν τραχύνουσι χολὴν μὴ ἐχειν ἔτεος, ἀλγήματα ἀειδέων ἐμπίπτει μᾶλλον. † *Sect. 5.*

[27] ὁκόσοι φαλακροὶ] Iſtud ſic expreſſit Ariſt. lib. 3. † hiſt. anim. οἱ γὰρ ἰξίας ἔχοντες, οὐ γίνονται φαλακροί, κἂν ὄντες φαλακροὶ λάβωσι, ἐπὶ δασύνονται. Hinc quoque pendet quod ſcribitur libr. 2. epid. * κιρσοὶ δὲ φαλακρῶν ἢν μὴ μεγάλοι ἔωσι, μανιώδεις.

† *Cap. 3.* * *Sect. 5.*

[28] τοῖσιν ὑδρωπιῶσι] Lib. 2. epid. † ὕδρωψ ἢν οἴδημα ἔχει ἐν τοῖσι σκέλεσι, βήξ ἐπιγενομένη. Idem Prorr. 2. in bonis hydropis auguriis, βῆχα μὴ προσεῖναι μηδὲ δίψαν ſcribit. In Cteſiphonte lib. 7. epid. ad morbi finem, tuſſim & ſuffocationem noctu hydropis deſperati ſigna commemorat. † *Sect. 5.*

[29] δυσουρίην] Repetitur lib. 7. aph. 48. velut lib. 2. epid. ſect. 6. στραγγουρίην λύει φλεβοτομίη.

[30] ὑπὸ κυνάγχης ἐχομένῳ] Hic exemplaria quædam legunt οἰδήματα γενέσθαι ἐν τῷ βρόγχῳ ἔξω, ἀγαθόν, neque aliam rationem addunt. Quam ferè lectionem ſequi videtur Gal. Com. ad aph. 49. lib. 7. vbi iſtud aliis verbis repetitur. Iſtud verò ἔξω γὰρ τρέπεται τὸ νόσημα, ex Coac. Prænot. ſumptum videtur, vbi de angina agens ſcribit: ἐρυσίπελας δὲ ἔξωθεν μὲν ἔσω τρέπεσθαι, χρήσιμον. ἔσω δὲ τρέπεσθαι, θανάσιμον, ex aphor. 25. huius ſect. Lib. verò de Morb. 2. iſtud his verbis exprimitur: ἢν δὲ οἴδημα ἐν τῷ τραχήλῳ, οἰδίσκηται καὶ τὰ στήθεα, ἢ ἐρυθρὸν ἐς ἡ χροιὴ, ἐλπίδες πλέονες σωθῆναι. Quæ omnia † Cælius Aurelianus his verbis mihi adumbraſſe videtur. At ſi circum colla ſe ignis ſacer infuderit, ſiue in pectore apparuerit, & fuerit perſeuerans, frequentiſſimè bonum portendit. Siquidem aſcenſus tumoris ex alto ad ſuperficiem venire videtur. † *Cap. 2. lib. 3. Acut.*

[31] ὁκόσοισι κρυπτοὶ καρκίνοι] κρυπτοὶ καρκίνοι ἢ ἀποσιτηρίων, dicuntur Hippocrati Prorrhet. 2. vt expoſuimus in noſtra OEconomia. Hic autem aph. omnibus cancris in genere accommodatur, etſi Paulus propriè ad vteri cancros adhibet. Cancros καρκινώματα vocat Celſus, de quibus ſcribit cap. 28. l. 5. Tolli nihil niſi ἀφαιρεθὲν poteſt, reliqua curationibus irritantur. Et quo maior vis adhibita eſt, eo magis quidam vſi ſunt medicamentis adurentibus. Quidam ferro adhſerunt, quidam ſcalpello exciderunt, neque vlli vnquam medicina profecit. Sed adusta protinus concitata ſunt, & increuerunt, donec occiderent. Exciſa etiam poſt inductam cicatricem, tamen reuerterunt, & cauſam mortis attulerunt. Cùm interim plæraque nullam vim adhibendo, quæ tollere id malum tentent, ſed imponendo tantùm leuia medicamenta, quæ quaſi blandiantur, quò minùs ad vltimam ſenectutem perueniant, non prohibentur.

[32] ὅτι δὲ ἢ λυγμὸς] Gal. lib. 8. κατὰ τὸπ. hæc extrema verba ferè in omnibus exemplaribus adſcripta eſſe teſtatur.

[33] ὁκόσοι σπασμοῖς] In Coac. Prænot. his verbis repetitur, non ſatis integra lectione in vulgatis exemplaribus, ἐν ὑστερῃσι σπασμώδεα μὴ μακρὴ χρόνῳ, μακρῇ δὲ πονηρὰ. λυγμὸς γὰρ εἰ ὅδ ὕστερον, ἢ ὑστερικῇσι γίνηται, θανάσιμον. Repetitur etiam quadantenus aphor. 78. lib. 8.

[34] ὁκόσοισιν ὑπὸ στραγγουρίης] Volualus (ſiue morbus ſit tenuioris inteſtini, ſiue plenioris, vt placere Hippocrati ſatis eſt eius ſcriptis conteſtatū) cùm fiat ex craſſis & frigidis ſuccis, & ὑπὸ φλέγματος, ac inter diuturnos morbos etiā accenſeatur Hippocrati lib. περὶ διαίτης, cum febre ſolui non admodū mirum videri debet, præſertim cùm ſcripſerit idem Hippoc. lib. epid. † quod etiā repetit li. περὶ κρισ. εἰλεὸν λαβόντα vini meracioris multo potu & febre liberari, etſi locū illum conuellit † Cælius Aurelianus. At Celſus aptiſſimè huius aphoriſmi ſenſum expreſſit, ap-

poſitiſſimeque & morbi cauſam curationemq; proſpexit, cùm* ſcripſit ex difficultate vrinæ morbum inteſtini tenuioris ortum, febrem, ſi vrinam per calorem mouet, leuare. Idem ibidem ſcribit, morbum inteſtini tenuioris, niſi reſolutus eſt, inter ſeptimū diem occidere. Repetitur autem hic aphoriſ. in Coac. Prænot. ἐπὶ στραγγουρίῃ εἰλεὸς ἐπιγινόμενος, ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν ἀπόλλυσι, ἢν μὴ ἐπιγενομένου πυρετοῦ ἄφθονον οὖρον ἔλθῃ. Quædam autem exemplaria ὕδωρ pro οὖρον ſcribunt.

† *Sect.6.* †† *Cap.17.lib.3. Acut.* ***Cap.8.lib.2.*

³⁷ ἢν ἕλκεϊ οἴδημα] Gal. videtur hic legiſſe, ἢν ἕλκεϊ οἴδημα μὴ ἐφαίνηται ἢ ἕλκος χρόνιον γένηται, καὶ τὸ ἕλκος, ἀπόλλυται, ταχέως.

³⁸ ὁκόσα πολυχρονίῃ τετήρηται] Lib. περὶ κρισ. repetitur his verbis: ὁκόσα δὲ πολυχρόνια νοσήματα γίνεται, ἀπὸ ἐν ταῖς παρακειμέναις ἡμέραις ἀφίστασθαι δεῖ. Per mihi autem mirum eſt Caluum ἐν ἑπτὰ καὶ παρακειμένῃσιν ἡμέρῃσιν legiſſe, cùm nullis κρίσεως legibus hic dierum terminus contineatur.

³⁹ ὁκόσοισιν ἂν ὁ ἐγκέφαλος] In Coac. Prænot. repetitur his verbis, ὧν ὁ ἐγκέφαλος πληγέντι, ἀφωνίη, ὡς ἐπίπαν, καὶ χολὴν ἐμέει, ἐπιληφθέντι, καὶ ἀπόπληξιν σώματος, & ὁλιγησι οἱ τοιοῦτοι. Sic quoque lib. 2. de Morb. ἢν δὲ τρωθῇ ὁ ἐγκέφαλος ἢ ὑπὸ πληγῆς τι ἐπιπιέζῃ, καὶ χολὴν ἐμέει, καὶ ἀπόπληξις τι τοῦ σώματος ψιλῇ, καὶ ἀπόλλυται.

⁴⁰ ὁκόσοισιν ὑγιαίνουσιν] Lib. περὶ κρισ. repetitur iiſdem penè verbis, ὁκόσοισιν ὑγιαίνουσιν ἐξαπίνης ὀδύναι ἐγγίνονται ἐν τῇ κεφαλῇ, καὶ παραχρῆμα ἄφωνοι γίνονται, καὶ ῥέγχουσι, ἀπόλλυνται ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσι, ἢν μὴ πυρετὸς ἐπιλάβῃ. Lib. quoq; 2. de Morb. ἐξαπίνης ὀδύνη λαμβάνει τὴν κεφαλὴν, καὶ παραχρῆμα ἄφωνος γίνεται, καὶ ῥέγχει ἑπτά. ... ἀπόλλυται ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσιν, ἢν μὴ μιν πῦρ ἐπιλάβῃ. ἢν δὲ ἐπιλάβῃ, ὑγιὴς γίνεται. Ruſusque ibidem eadem ferè ſcribuntur.

⁴¹ ξυμβαλλομένων τῶν βλεφάρων] μὴ ξυμβαλλομένων lego ex Prognoſt. Coac. Prænot. & Celſo, ac Aretæo, qui eandem phraſim ſecutus eſt, Gal. quoque in Comm. μὴ ἀκριβῶς κλειομένων legit. Poteſt tamen ferri ξυμβαλλομένων, vt habent quotquot adhuc videre licuit exemplaria.

⁴² αἱ παραφροσύναι] In Coac. Prænot. αἱ μετὰ γέλωτος παραφροσύναι, κακαί.

⁴³ αἱ κλαυθμώδεες ἀναπνοαὶ] κλαυθμώδεες ἀναπνοαὶ dicuntur ex hoc loco, ὅτι τὸ συνεχὲς ἐμιμεῖτο τὰ ἀπὸ τῶν κλαιόντων πνεῦμα. Sūt autem gemebundæ aut plorabundæ ſpirationes aut eiulabundæ, & quaſi ſuſpirioſæ, quales in pueris flentibus cum multo ſuſpirio ſpiritum trahentibus, eaſq; expoſuimus in noſtra Oeconomia.

⁴⁴ ἔτι γε μὴν χολώδεες] Sic etiam in fine ſect. 2. libr. 1. epid. in grandioribus natu, & quibus iam calor euictus erat, ex febribus ardentibus φρενιτικὰ ἢ μανικά, ὁ πρεσβύτας ἀπέθανεν, adſcribit. Et in Coac. Prænot. ſcribitur. ἀπὸ καυματωδέων αἱ περιψύξιες ἐπιγινόμεναι, χρόνιαι.

⁴⁵ ἀπόπληξιες] Eáque ratione ſcribitur lib. 2. de Morb. de apoplexia. πάσχει δὲ τοῦτο ἄνθρωπος μάλιστα χολὴ ἐν τῇ κεφαλῇ κινηθείσῃ ῥύῃ, καὶ μάλιστα καὶ ὅτε πλεῖστα ἐπὶ ἡλικίᾳ ἐν τῷ πρεσβύτῃ γίνεσθαι ἐς τοῦς ...εισι. Ruſusq; οἱ δὲ τοιαῦτα πάθη προσεδρεύει μάλιστα γίνεται, ἃ πληρώσεσι.

⁴⁶ ἢν ὀδύνη] Repetitur hæc ſent. in Coac. Prænot. his verbis, ὁκόσοισιν ἐπὶ ταῖς ... ἀπόλλυται ἀπὸ ... Et lib. 1. de Morb. ἀποπληξίῃ δὲ ἢν ... ἀπολλύουσι.

⁴⁷ ἐξίσχει τὸ ἰσχίον] ὁ ἰσχίον quomodo coxendicis articulum & femoris caput ſignificaret ex Hippocrate, indicauimus in noſtra OEconomia, itidemque quid eſſet μύξα apud Hippoc.

⁴⁸ ὁκόσοισιν ὑπὸ ἰσχιάδος] Hunc aphoriſmum cum præcedente exponit Io. Tagautius Inſtitutionum Chirurgicarum libr. 5. c. 3. φθίνει autem legit Galenus, quod alia exemplaria ... Qua ratione idem in Exegeſi φθίνει exponit συντήκεται, ἰσχναίνεται, μινύθει, αὔξεται. Quædam etiam exemplaria χωλοῦται pro χωλοῦνται legunt, & ἰσχιάδικοι pro ἐσχνωμένοι.

IN SECT. VII.

¹ ἐν τοῖσιν ὀξέσι] In Coac. Prænot. ἐν ὀξέσι τὰ τῶν ἄκρων ψύχεα, κακὸν καὶ ὁ σάρκες πελιδναί, κακόν.

² ἐν χολώδεσι ὑποχωρήσεσι] Exemplaria quædam manu ſcripta & publicata ἄφρωδες legunt, alia χολώδεις. Nos tamen popularem magis & Galeni lectionem ſecuti ſumus. Vaticana tamen exemplaria χολώδεις legunt, vt patet etiam ex Caluo.

³ ἐκ πολυποσίης] πόσις apud Hipp. vini potum indicare ſcripſimus in noſtra OEconomia, & exemplis comprobauimus.

⁴ ἐπὶ πλευρίτιδι] Ex pleuritide facilis & periculi plena in peripneumoniam tranſitus, vt docet Hippoc. lib. περὶ παθῶν, & Aretæus cap. 10. Cur. ac. & Gal. lib. 4. de cauſ. pulſ. At ſecurior ex peripneumonia in pleuritidem tranſitio, & quæ peripneumoniam ſanet, vt ſcribit Gal. Comm. 6. in lib. 6. epid. & ſi id rarum eſſe ſcripſit Gal. Quod etiam voluit Aretæus ſcriptor antiquiſſimus.

⁵ ἐπὶ περιπνευμονίῃ] Idem mihi denunciare videtur quod ſcribitur in Coac. Prænot. αἱ ἐν περιπνευμονίῃσι ... ἐν ἀρχῇ, ... καὶ τὸ πτύαλον ... ἐπιγινόμενον.

⁶ ἐπὶ πυρὶ ἐλκῶν] Varia eſt codicum lectio. Quædam enim exemplaria manu ſcripta poſt ῥύσει αἵματος addunt, quæ eſt Vaticanorum lectio, vt ſatis ex Caluo patet, quam ſecutus eſt Cornarius cum quibuſdam editiis Germanicis. At nos popularem & Galeni lectionem ſecuti ſumus. Quædam etiam exemplaria ...ἀλλος pro πτύελον legunt.

⁷ ἐπὶ ἀγρυπνίῃ] Celſus cap. 7. lib. 2. hunc aph. ſic expreſſit. Vbi vigilia torſit, neruorum diſtentio, adeóque nulla delirij fit mentio, quod fideliſſimis exemplaribus præteritum etiam teſtatur Galenus.

⁸ ἐπὶ αἵματι φλεβῶν] Hic Galeni lectionem & vetuſtiſſimorum exemplarium fidem ſecuti ſumus, etſi Vaticana exemplaria κακὸν addunt, quod tamen ſubauditi vult Gal.

⁹ ἐπὶ ἰλεῷ (εἰλεῷ)] Hic quoque ἀπὸ τοῦ κοινοῦ (κακόν) ſubaudiendum, quòd in melioribus ac pluribus codicibus deſideratur, & ſi in Aldino & Vaticano codice adſcribitur. At poſt hunc aphoriſmum interiicitur in quibuſdam codicibus, ἐπὶ ἀνδράσι ..., κακόν. Quem ordinem ſecutus eſt vetus interpres, qui etiam Galeni Commentarium in eum aph. adſcribit. In codicibus tamen Vaticanis, iſte aph. poſt 18. adſcribitur.

¹⁰ ἐπὶ ἰσχυρῷ σφυγμῷ] Et hic quoque κακόν in quibuſdam exemplaribus adſcribitur, & maximè Vaticanis, quam lectionem etiam ſequitur vetus interpres. At nos pluralitatem codicum & Galeni lectionem cum † Celſo ſecuti ſumus, qui ſcribit, vbi vehementer venæ ſupra vlcera mouentur, ſanguinis profluuium erit. Quid autem σφυγμὸς Hippocrati, quidque ſit αἱμοῤῥαγίη, abunde ſcripſimus in noſtra OEconomia. † *Cap.7. lib.2.*

¹¹ ἐπὶ ὀδύνῃ] Hic etiam κακόν addunt Vaticana exemplaria cum quibuſdam aliis, & vetus Interpres, contra multorum aliorum codicum fidem.

¹² ἐπὶ ἀκρήτου ὑποχωρήσει] Vaticana exemplaria cum quibuſdam aliis & veteri interprete κακόν addunt. † Celſus autem codicum pluralitatem ſecutus ſic expreſſit. Deinde, poſt alui longam reſolutionem, tormina. Aut certè iſtud ad aph. 77. referri propiùs debet. At quædam exemplaria χολῆς pro ἀκρήτου legunt, quæ ſecutus videtur vetus interpres. † *Cap.7. lib.2.*

¹³ ἐπὶ ὀστέου διακοπῇ] Etiam hic Vaticana exemplaria cum quibuſdam aliis κακόν addunt, quod & fecit vetus interpres. ὁ ἐγκέφαλος quoque poſt παραφροσύνη adſcribunt Vaticani codices.

¹⁴ ὅσα αἱ ὀστέου] In Aldino codice & Galeni exemplaribus ὁ ... deſideratur, οὐχ ὁμοίως addunt Vaticanæ membranæ ante ἐπὶ αὔξει. Neque vetus interpres videtur legiſſe ὅτι (ξυμφυεῖ).

¹⁵ ἢν ὑπὸ λευκοῦ φλέγματος] Hæc ſententia pluribus locis ſcribitur Hippocrati, ex quibus certas circunſcriptiones ad rei veritatem non dubiè quis haurire queat. Primùm libello περὶ κρισ. iiſdem penè verbis ſcribitur, ἢν ὑπὸ λευκοῦ φλέγματος ἐχομένῳ διάῤῥοια ἐπιγένηται ἰσχυρή, λύει. In Coac. verò, τοῖσι λευκοφλεγματοῦσι διάῤῥοια παυσαμένη ... Ruſusq; ἐπὶ δὲ ὕδρωπι ἐχομένῳ διάῤῥοια ἐπιγενομένη ὑδατώδης ... τι σώματα. Et lib. 1. de Morb. ὑπὸ δὲ τοῦ ... λευκοῦ φλέγματος ἐχομένῳ ... Quod etiā reperit lib. 2. vbi φλέγμα λευκὸν deſcribit, & αὐτὸ τὸ λευκοφλεγματίας (vt hîc quoq;) ſumit. Aretæus verò imprimis grauis author, in opere * Medico iſtius morbi hanc etiam ſolutionem adſcribit. * *Cap.1. lib.2. χρον. παθ.*

¹⁶ ὁκόσοισιν ἀφρώδεα] Regia exemplaria manu ſcripta quædam pro ἐπὶ φλέγμα legunt. Quam lectionem ſecutus videtur Gal. & Vaticani codices. Minutum eſt quod quidam etiam ὑποχωρήματα pro διαχωρήματα legunt, & κατάῤῥοι pro καταῤῥεῖν.

¹⁷ ὁκόσοισιν αἷμα ἐμέουσι] Poſt hunc aphoriſmum in cod. Vat. duo alij interiecti ſunt vnus 23. lib. 2. alter 59. lib. 4.

¹⁸ ἢν ὁ γλῶσσα ἐξαίφνης ἀκρατὴς] ἀκρατὴς γλῶσσα ex hoc loco exponitur Varino apud Hipp. ... ἀπὸ ἀκρασίας, vt ſcripſimus in noſtra OEconomia, vbi etiam ... expoſuimus, & de reſoluta ſtuporeque elangueſcente corporis parte, Celſo dici ſcripſimus.

¹⁹ ἢν πυρετὸς μὴ ἀπὸ χολῆς] Lib. 2. epid. * iſtud pleniùs explicatur his verbis, ἢν ἐλθόντος ἄνθρωπος ὕδωρ ἢ ... ἀπὸ χολῆς, μαλλ ἀπὸ φλέγματος, ... ἄγει πυρετόν, ὕδωρ δριμέως πολλόν. ... ἐπὶ κεφαλὴν βρέχεσθαι ... * *Sect.6.*

²⁰ γυιοῦ ἀμφιδέξιος] ἀμφιδέξιος ex hoc loco variè exponitur Galeno in Exeg. & Erotiano, eamq; dictionem abundè aperuimus in noſtra OEconomia.

²¹ ὁκόσοισιν ἐμέουσι αἷμα] In Prog. repetitur his verbis, ὁκόσοι δὲ ἐμέουσι αἷμα, ... ἢν μὲν ἄνευ πυρετοῦ, ... σωτήριον, ... ἀπόλλυνται. Lib. 2. de Morb. additur in putris noris, ἢν δὲ τὸ πῦον ... τὸ αἷμα ἐμέῃ ... καὶ ... In Coac. Præn. ... ἐν ... τοῖσι πολλά. In quibuſdam exempla

exemplaribus ὁ τέμνειν additur, vt & in Vaticanis, quod tamen in pluribus deſideratur, vt & in Prognoſt. At certum eſt in tota Hippocratis ἀρχαιότητα ſuppuratos tum vri, tum ſecari, vt ſatis conſtat ex lib. 2. de Morb. & libr. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν, & aphor. 27. lib. 6.

[31] ὁκόσοι τὸ ἧπαρ] In Coac. Præn. ὅσοι ἧπαρ καυθεῖσι ἀμόργη ἐρχεται ἀπόλλυνται. Quędam autem exemplaria καίονται ὁ τέμνονται legunt. Codicum tamen maxima pars tum publicatorum, tum manuſcriptorum, καίονται ſolùm legunt, vt indicet Hippoc. ſe in huiuſmodi viſceribus purulentis, vſtionem magis quàm ſectionem probare, quòd ignis putredini magis reſiſtat, & relictam ex ſanie corruptionem aut vitium rectè corrigat. Sic lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν, hepar per fuſos buxeos, aut fungos ignitos adurit. Etſi ſcripſit * Celſus. Si verò iecur vomica laborat, eadem facienda ſunt, quæ in cæteris interioribus ſuppurationibus. Quidam etiam contra id ſcalpello aperiunt, & ipſam vomicam adurunt. Quid ſit autem ἀμόργη ex Erotiano & Galeno in noſtra OEcon. abundè indicauimus, etſi ἀμόργη à quibuſdam ſcribitur.

* *Cap. 8. lib. 4.*

[32] ὁκόσοισι σφακελισθῇ] In Coac. Prænot. de huiuſmodi ſphacelo ſcribitur, ἐγκεφάλου σφακελίσαντος, οἱ μὲν ἐν τρισὶν ἡμέρῃσιν ὀλλύνται, οἱ δὲ ταύτας διαφυγόντες ὑγιέες γίνονται ... Sic libr. 2. de Morb. tertium & ſeptimum diem adſcribit, vbi de cerebri ſphacelo tribus agit locis. Quid ſit autem σφάκελος & qua notione hic ſumatur apud Hipp. abundè ſcripſimus in noſtra OEconomia.

[34] πλευρῶν γίνεται] Quędam exemplaria manuſcripta Regia hic legunt, ἢ διὰ χρονίην ... Quā lectionem ſequitur Aldinus codex, etſi vitiata apparet. Quidam etiam codices ... pro ... legunt.

[35] ἐπὶ ... In Coac. Præn. legitur, ... Ex quo quædam exemplaria hic legunt, ... autem quid ſit in OEcon. noſtra docuimus.

[36] ...] Variant etiam hic exemplaria. Quædam enim ... pro ... legunt, & ... Alia ...

[37] ὁκόσοισι δὲ τὸ ἧπαρ] Sunt qui hunc aphoriſmum de aquoſo lienis hydrope appoſitiſſimè explicent. Variant autem exemplaria manuſcripta. Quædam enim ὁκόσοισι δὲ, alia ὁκόσοισι αὖ, & ... pro ... ῥαγῇ verò cumulatam & confertam aquarum eruptionem, indeque ſubito ac derepente exortum vteriformem hydropem indicat, cui ſoli ſectio maturè adhibita, vt & in aquoſo hydrope, præſidio eſſe poſſit.

[38] ...] ... quid ſit Hippocrati abundè ſcripſimus in noſtra OEconomia, vbi etiam quid ſit ... aperuimus. Hic q; toq; variant exemplaria. Quędam enim ..., ... legunt, deinde ... Reliqua ... Quarum lectionum meminit Gal. lib. 2. epid. † eadem ferè ſcribuntur aliis verbis ...

† *Sect. 6.*

[39] ὁκόσοις δ' ἂν ὁ ἐγκέφαλος σεισθῇ] Plenius ſcribitur hic aph. in Coac. Pr. his verbis: ... Repetitur etiā li. 2. de Mor. hūc in modū, ... [40] ... Hic ſecutus ſum Galeni ordinem codicibus omnibus manu ſcriptis, præſertimq; Vaticanis conteſtatum. Reliqua exemplaria hunc aphoriſmum ei qui ordine hic eſt 61 poſtponunt, neque alium adſcribunt qui ordine 60. adſcribitur. Apparet tamen Galeno vtrunque adſcriptum fuiſſe. In priore tamen, exemplaria quædam manuſcripta legunt, ..., vbi alia, ... ſimpliciter legunt.

[41] ἱδρὼς πολὺς] Et hic quidem aph. in quibuſdam exemplaribus ſic ſcribitur, ἱδρὼς πολὺς θερμὸς ἢ ψυχρὸς ἀεὶ ῥέων, σημαίνει ... In quibuſdam etiam exemplaribus manuſcriptis & Vaticanis alter ſubſequitur aphoriſmus ἱδρὼς ἀεὶ ῥέων, ὁ ψυχρὸς μέζω, ὁ θερμὸς ἐλάσσω νοῦσον σημαίνει. Qui ex Galeni Com. adſcriptus videtur, atque adeo ambo ex aph. 42. lib. 4. deſcripti ſunt.

[42] ὁ πυρετὸς] Quædam exemplaria ſic leg. πυρετὸς ὁκόσοις μὴ διαλείποντες ... γίνονται.

[43] ἢν τὰ ...] Hic quoque ſecutus ſum Galeni lectionem valde popularem & codicibus pluribus conteſtatam, etſi mihi arridet manu ſcriptorum quorundam lectio, ... quam etiam Vaticana exemplaria amplexantur, pro qua ... legit Aldinus codex, quam lectionem alia ſecuta ſunt exemplaria, vitioſè tamen.

[54] ἢ ὅταν ...] Libello περὶ ... reperitur hæc ſectio his verbis: ... potius ... Quædam autem exemplaria extremum huius aphoriſmi ſic ſcribunt, ...

[55] ὁκόσοισιν ἢν ...] Hic quoque vulgatam magis lectionem ſecuti ſumus, ad quam propiùs accedere videtur quod ſcribitur lib. περὶ ... Quædam verò exemplaria aliam longè habent ſcriptionem, quam etiam videtur agnoſcere Gal. ...

[56] τὰ ...] Iſtam appendicem, ... quam tamen non admodum probat Galenus, † Celſus mihi & legiſſe & expreſſiſſe videtur, cùm ſcribit. Iſtud quoque perpetuum in omnibus morbis, vbi ab inferiore parte purgandus aliquis eſt, ventrem eius ante ſoluendum eſſe, vbi à ſuperiore, comprimendum. Sunt autem exemplaria quæ legunt, ... κοιλίην.

† *Cap. 18. lib. 3.*

[57] ...] In fine huius aphoriſmi plæraque exemplaria & Vaticana ... adſcribunt, reliqua ..., quam lectionem agnoſcit Galenus. In Vaticanis autem exemplaribus hic cōſequentet aphoriſmus libri ſecundi, qui etiam illic præcedentem ſequitur, in melioribus tamen & pluribus codicibus reticetur.

[58] ἐν ...] Nos hic popularem ſecuti ſumus lectionem, ... pluribus codicibus & Vaticanis conteſtatam, etſi quidam ... legunt. Galenus verò ... legit.

[59] ...] Vide Hipp. lib. περὶ παθῶν vbi rationem etiam reddit cur ... vocetur, & lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν.

[60] ...] Hic pluralitatem codicum ſecutus ſum. Sic enim legunt plurima exemplaria, tum manu ſcripta, tum publicata & Vaticana, præterquam quòd quædam in fine vitioſè, ... pro ... legunt, vt & Aldinus codex. Apparet autem in reliquis exemplaribus magnam huius aphoriſmi partem in Galeni Commentarium irrepſiſſe. Poſt hunc aphor. in quibuſdam exemplaribus hic adſcribitur, ... Qui decerptus eſt ex 15. & 16. huius ſectionis. Ac neque huius in melioribus codicibus, vt Vaticanis, hoc loco fit mentio.

[61] ὁκόσα ... τὰ ...] Ex Galeni Commentario ſatis conſtat quoſdam adſcriptos fuiſſe aphoriſmos, quos tamen ne ſcriptione quidem dignos exiſtimauit. Nos tamen ex multis exemplaribus quoſdam vt ſpurios & nothos addidimus, ne videremur à cæteris interpretibus deficere. Atque inter hos quædam exemplaria primum ordine eum adſcribunt, quem ſupra ordine ſeptuageſimum ex quibuſdam codicibus adſcripſimus. Nos tamen codicum pluralitatem ſecuti, maximeque Vaticana exemplaria, hunc primum inter nothos adiecimus, cuius extrema pars ex aph. 34. ſect. 2. decerpta videtur. Minutum autem eſt (adſcribendum tamen) quædam exemplaria pro ... legere, quæ ſecutus videtur Caluus, & vtranque lectionem adſcripſiſſe.

[62] ὁκόσοισιν ἐν ...] Hic aph. ex 52. ſect. 4. decerptus eſt. In exemplaribus quibuſdam manu ſcriptis ... pro ... legitur. At verò in Vaticanis quibuſdam exemplaribus ante hunc aphoriſmum alij tres adſcribuntur, qui ab aliis Interpretibus & Muſa Braſauolo, poſt iſtos ex codicibus publicatis adiiciuntur, quibus tamen de induſtria lubenter ſuperſedemus.

[63] κοιλίης ...] Hic ... alui fluorem aut profluuium ſignificat, & vi dictionis expreſſa alui deductio aut delatio dici poteſt, cùm quæ ventri moleſta ſunt, deducuntur ac vacuantur, non ſecus ac ... in Coac. Prænot. alui ſubductiones diuturnas indicant. Sunt qui alui concidentiam ac depreſſionem intelligant, alij etiam in ſomnum ac veternum degrauationem, vſitata Hippocrati notione. Quædam exemplaria ... legūt. Sunt etiam exemplaria quædam quæ huc interiiciant eum aphor. quem poſt 21. huius ſect. in quibuſdam codicibus antea adſcribi monuimus.

[64] ...] Hic aphoriſ. vulgo tritiſſimus in codicibus Vaticanis adſcribitur, multis aliis interiectis, quibus lubenter ſuperſedemus, quod in melioribus exemplaribus non legantur, quodque (vt ſcribit Galen.) ferè omnes ex legitimis Hippocrat. monimentis, vel iiſdem verbis, vel parum immutatis, nonnullis etiam adiectis, deducantur, etſi à quibuſdam interpretibus variè tamen adſcriptos mihi optimè ſunt conſcius.

HIPPOCRATIS COI,
MEDICORVM PRINCIPIS,
OPERVM OMNIVM,

Sectio VIII.

τὰ ἐξωτικά, hoc eſt, externa, continens.

Omnia nunc recens interpretatione Latina, & breuibus Notis donata.

ANVTIO FOESIO Mediomatrico Medico, authore.

Hac Sectione continentur,

Ἐπιστολαί, *Epiſtolæ aliquot.*
Δόγμα Ἀθηναίων, *Athenienſium Senatuſconſultum.*
Ἐπιβώμιος, *Oratio ad aram.*
Πρεσβευτικός, *Theſſali Legati Oratio.*
Γένος καὶ βίος τοῦ Ἱπποκράτους κατὰ Σωρανόν, *Genus & vita Hippocratis ſecundum Soranum.*

ΙΠΠΟ:

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

HIPPOCRATIS EPISTOLÆ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ μέγας Ἀρταξέρξης Παίτῳ χαίρειν.

ΝΟΥΣΟΣ προσπέπληκεν, ἡ καλουμένη λοιμική, τοῖς στρατεύμασιν ἡμῶν· καὶ πολλὰ πολλάκις ποιησάντων ἡμῶν, ἐνδόσιν οὐκ ἔδωκεν. ὅθεν ἀξιῶ παντοίως, καὶ πάσαις ταῖς παρ' ἐμοῦ διδομέναις δωρεαῖς, ἤτοι τὴν ἐκ φύσεως τῶν ἐπινοημάτων, ἢ τὴν ἐκ τέχνης πρήξεων, ἤ τινος ἑτέρου ἀνδρὸς ἑρμηνείην δυναμένου ἰήσασθαι, πέμπε τάχος· μάστιξον, ἀξιῶ, τὸ πάθος. ἄλωκε γὰρ καὶ τὸ ὄχλον. καὶ πολλοὺς ἄλεις πτῶμα μέγα ἐστὶ πυκνὸν ἔχων. οὐ πολεμοῦντες πολεμούμεθα, ἐχθρὸν ἔχοντες τὸν θῆρα, λυμαινόμενον τὰ ποίμνια. τέτρωκε πολλοὺς, δυσιάτους ἐποίησε. πικρὰ βέλη βελῶν καταπέμπει. οὐ φέρω γνώμην οὐκ ἔτι ἔχω μετ' ἀνδρῶν χρησίμων βουλεύσασθαι. λῦε ταῦτα πάντα, μὴ ἐγκαταλείψας ἀγαθῇ συνουσίῃ. ἔρρωσο.

MAGNVS ARTAXERXES Rex regum Paeto S.

MORBVS peſtilens dictus noſtris exercitibus ſe applicuit, nobiſque crebrò multa molientibus nihil dum remiſit. Quare prorſus te pro meis in te collatis beneficiis oro, vt quamprimùm aliquod ex ingenio tuo excogitatum præſidium; aut aliquod ex arte remedium, aut alicuius qui mederi queat conſilium ad nos mittas. Propulſa oro hanc affectionem. Publicè enim noſtras copias magna inuaſit anxietas, eaſque multum & ſæpe ſuo afflatu inficit. Non oppugnantes oppugnamur, cùm hoſtem habeamus feram iſtam gregem noſtrum deuaſtantem, quæ multos acerbis iaculis immiſſis ſauciauit; & immedicabiles reddidit. Angor animo; neque habeo quid iam conſilij cum familiaribus capiam. Solue omnia, neque nos tuo optimo conſilio deſtitue. Vale.

Παῖτος βασιλεῖ βασιλέων τῷ μεγάλῳ Ἀρταξέρξῃ χαίρειν.

ΤΑ φυσικὰ βοηθήματα οὐ λύει τὴν ἐπιδημίαν λοιμικοῦ πάθους. ἃ δὲ ἐκ φύσεως γίγνεται νοσήματα, αὐτὴ ἡ φύσις ἰᾶται κρίνουσα. ὅσα δὲ κατ' ἐπιδημίας, τέχνη τεχνικῶς κρίνουσα τὴν τροπὴν τῶν σωμάτων. Ἱπποκράτης δὲ ἰητρὸς, ἰῆται τοῦτο τὸ πάθος. τὸ γένος μὲν οὖν ἐστι Δωριεύς, πόλεως δὲ Κῶ, πατρὸς δὲ Ἡρακλείδα τοῦ Ἱπποκράτους, τοῦ Γνωσιδίκου, τοῦ Νέβρου, τοῦ Σωστράτου, τοῦ Θεοδώρου, τοῦ Κλεομυττάδα, τοῦ Κρισάμιδος. ἐστὶ θείᾳ φύσει κέχρηται καὶ ἐκ μικρῶν καὶ ἰδιωτικῶν, εἰς μεγάλα καὶ τεχνικὰ προήγαγε τὴν ἰητρικήν. γίνεται μὲν οὖν ὁ θεῖος Ἱπποκράτης, ἔνατος μὲν ἀπὸ Κρισάμιδος τοῦ βασιλέως. ὀκτωκαιδέκατος δὲ ἀπὸ Ἀσκληπιοῦ. εἰκοστὸς δὲ ἀπὸ Διός. μητρὸς δὲ Πραξιθέας, τῆς Φαιναρέτης, ἐκ τῆς οἰκίας τῶν Ἡρακλειδῶν. ὥστε κατ' ἀμφότερα τὰ σπέρματα, θεῶν ἀπόγονός ἐστιν ὁ θεῖος Ἱπποκράτης. πρὸς μὲν πατρὸς, Ἀσκληπιάδης ὤν. πρὸς δὲ μητρὸς, Ἡρακλείδης. ἔμαθε δὲ τὴν τέχνην, παρά τε τοῦ πατρὸς Ἡρακλείδη, καὶ παρὰ τοῦ πάππου Ἱπποκράτους. ἀλλὰ παρὰ μὲν τούτοις, ὡς εἰκὸς, τὰ πρῶτα ἐμυήθη τῆς ἰητρικῆς, ὅσα πιθανὸν ἦν καὶ τούτους εἰδέναι· τὴν δὲ σύμπασαν τέχνην, αὐτὸς ἑαυτὸν ἐδίδαξε, θείᾳ φύσει κεχρημένος, καὶ τοσοῦτον ὑπερβεβηκὼς τῇ τῆς ψυχῆς εὐφυΐᾳ τοὺς προγόνους, ὅσον διενήνοχεν αὐτῶν, καὶ τῇ τῆς τι-

Pætus Regi regum Magno Artaxerxi.

QVæ à natura præſidia petuntur, morbum peſtilentem populariter graſſantem non ſoluunt. Morbos autem ex natura ortos, natura ipſa per iudicationem curat. Qui verò populariter graſſantur, eos ars ex artificio corporum mutationem diſcernens curat. At Hippocrates Medicus hunc morbum ſanat, à Dorenſibus oriundus, & ciuitate Co, patre verò Heraclide Hippocratis filio, ex Gnoſidico, Nebro, Soſtrate, Theodoro, Cleomytada, Criſamida. Hic diuina natura prædıtus, ex paruis ac vulgaribus initiis in magnam artem Medicinam prouexit. Ortu igitur diuinus eſt Hippocrates, nonus quidem à Criſamide rege, ab Æſculapio verò decimus octauus, à Ioue vigeſimus, matre verò Praxithea Phænaretes filia, ex Heraclidarum familia. Quare ex vtroque ſemine à Diis oriundus diuinus Hippocrates, ex patre quidem Aſclepiadarum familiam attingens, ex matre verò Heraclidarum. Artem verò tum ex patre Heraclide, tum ex auo Hippocrate didicit. Verùm ab his quidem, vt par eſt primum artis myſteriis initiatus, quæ eos tenuiſſe credibile eſt, ipſe deinde diuino ingenio præditus vniuerſam artem didicit, tanto ingenij dexteritate maiores ſuos ſuperans, quanto etiam iis artis excellentia

præſtitit. Expellit autem non ferarum quidem, ſed ferorum & agreſtium morborum genus, & per magnos terræ & maris tractus Æſculapij auxilia, non ſecus ac Triptolemus Cereris ſemina diſpergit. Quamobrem iuſtiſſimis de cauſis in multis terrarum locis etiam ipſe diuinis honoribus affectus eſt, & ab Athenienſibus iiſdem quibus Hercules & Æſculapius muneribus cohoneſtatus eſt. Hunc accerſiri iube, aurique & argenti quantum volet dato. Hic enim non vnum huius mali ſanandi modum tenet. Hic eſt ſanitatis pater ac conſeruator, hic dolores curat, & vt breuiter dicam, hic diuinæ ſcientiæ princeps eſt. Vale.

Rex regum Magnus Artaxerxes Hyſtani Helleſponti Præfecto.

HIppocratis Medici Coi, ab Æſculapio oriundi, artis etiam gloria ad me peruenit. Auri igitur quantum volet, reliquaque quibus indiget effuſè ei exhibeto, & ad nos mittito. Cum Perſarum enim optimatibus eodem erit honore. Et ſi quis alius in Europa prudentia excellit, eum in familiam Regiam, nihil diuitiis parcens aſciſcito. Neque enim viros qui conſilio valeant, inuenire eſt facile. Vale.

Hyſtanes Helleſponti Præfectus Hippocrati ex Aſclepiadarum familia oriundo S.

REx magnus Artaxerxes tua præſentia opus habet, & ad nos præfectos miſit, imperans vt tibi argentum & aurum, cæteraque quibus opus habes, & quæcunque voles abundè exhibeamus, teque ad ſe breui mittamus. Te enim Perſarum optimatibus honore æqualem fore. Tu igitur facito vt quamprimùm aduenias. Vale.

Hippocrates Medicus Hyſtani Helleſponti Præfecto S.

AD epiſtolam quam miſiſti & à Rege veniſſe aſſeris, Regi quæ reſpondeo quàm celerrimè reſcribe. Nos victu, veſtitu, domo, omnique re ad vitam neceſſaria cumulatè frui. Perſarum autem opibus vti, neque mihi æquum eſt, neque barbaros morbis liberare, cùm ſint Græcorum hoſtes. Vale.

Hippocrates Demetrio S.

REx Perſarum nos ad ſe vocauit, neſcius mihi potiorem eſſe ſapientiæ, quàm auri rationem. Vale.

Regi regum magno meo Domino Artaxerxi Hyſtanes Helleſponti Præfectus S.

QVam ad me miſiſti epiſtolam, iubens vt ad Hippocratem Coum, & ex Aſclepiadarum familia oriundum mitterem, miſi, & ab eo reſponſum accepi, quod ſcriptis traditum, vt domum tuam mitterem iuſſit. Gymnasben igitur Dieutychen, qui hoc perferat ad te miſi. Vale.

Rex regum Magnus Artaxerxes hæc Cois denunciat.

HIppocratem medicũ maligno erga nos animo, & in me & Perſas proteruè iniurium, nunciis

χρῆς ἀρετῇ. καθαίρει γὰρ οὐ θηρίων μὲν γένος, θηριωδέστερον δὲ νοσημάτων, καὶ ἀγρίων πολλὴν γῆν καὶ θάλασσαν, διασπείρων πανταχόθεν, ὥσπερ ὁ Τριπτόλεμος τὰ τῆς Δήμητρος σπέρματα, τὰ τοῦ Ἀσκληπιοῦ βοηθήματα. τοιγαροῦν ἐνδικώτατα καὶ αὐτὸς ἀνιέρωται πολλαχοῦ τῆς γῆς, ἠξίωται τε τῶν αὐτῶν Ἡρακλεῖ τε καὶ Ἀσκληπιῷ ὑπὸ Ἀθηναίων δωρεῶν. αὐτὸν μεταπέμψαι κελεύων ἀργύριον καὶ χρυσίον ὅσον ἂν βούληται δόσειν αὐτῷ. ἔστι γὰρ ἐπιστάμενος οὐχ ἕνα τρόπον τῆς ἰήσιος τοῦ πάθεος. ἔστι πατὴρ ὑγιείας. ἔστι σωτήρ. ἔστιν ἀκεσώδυνος. ἔστιν ἁπλῶς ἡγεμὼν τῆς θεοπρεποῦς ἐπιστήμης. ἔρρωσο.

Βασιλεὺς βασιλέων μέγας Ἀρταξέρξης Ὑστάνῃ Ἑλλησπόντου ὑπάρχῳ.

ΙΠποκράτεος ἰητροῦ κώου, ἀπὸ Ἀσκληπιοῦ γεγονότος, καὶ ἐς ἐμὲ κλέος ἀφῖκται τῆς τέχνης. δὸς οὖν αὐτῷ χρυσὸν ὁκόσον ἂν βούληται, καὶ τἄλλα χορηγῶν ὧν σπανίζει, καὶ πέμπε ἐς ἡμέας. ἔσται γὰρ ἰσότιμος Περσέων τοῖς ἀρίστοις. καὶ εἴ τις ἐστὶν ἄλλος ἀνὴρ κατ' Εὐρώπην ἀγαθός, φίλον οἴκῳ βασιλέως ποίησον, μὴ φειδόμενος ὄλβου. ἄνδρας γὰρ εὑρεῖν δυναμένους τὰ κατὰ συμβουλίην, οὐ ῥηΐδιον. ἔρρωσο.

Ὑστάνης ὕπαρχος Ἑλλησπόντου Ἱπποκράτει Ἀσκληπιαδῶν ὄντι ἀπογόνῳ χαίρειν.

BΑσιλεὺς μέγας Ἀρταξέρξης σοῦ χρήζων, ἔπεμψε πρὸς ἡμέας ὑπάρχους, κελεύων σοι ἀργύριον καὶ χρυσόν, καὶ τἄλλα χορηγεῖν, ὧν σπανίζεις, καὶ ὅσα βούλει, διδόναι, καὶ πέμπειν πρὸς ἑωυτὸν ἐν τάχει. ἔσεσθαι γὰρ Περσέων τοῖς ἀρίστοις ἰσότιμον. σὺ οὖν παραγίνου ξὺν τάχει. ἔρρωσο.

Ἱπποκράτης ἰητρὸς Ὑστάνῃ Ἑλλησπόντου ὑπάρχῳ χαίρειν.

ΠΡὸς τὴν ἐπιστολήν, ἣν ἔπεμψας φάμενος παρὰ βασιλέως ἀφῖχθαι, πέμπε βασιλεῖ ἃ λέγω, γράφων ὅτι τάχος. ὅτι καὶ προσφορῇ, καὶ ἐσθῆτι, καὶ οἰκήσει, καὶ πάσῃ τῇ ἐς βίον ἀρκεύσῃ οὐσίῃ χρεόμεθα. Περσέων δὲ ὄλβου οὔ μοι θέμις ἐπαυρέσθαι, οὐδὲ βαρβάρους ἄνδρας, νόσων παύειν, ἐχθροὺς ὑπάρχοντας Ἑλλήνων. ἔρρωσο.

Ἱπποκράτης Δημητρίῳ ὑγιαίνειν.

BΑσιλεὺς Περσέων ἡμέας μεταπέμπεται, οὐκ εἰδὼς ὅτι λόγος ἐμοὶ σοφίης χρυσοῦ πλέον δύναται. ἔρρωσο.

Βασιλεῖ βασιλέων τῷ ἐμῷ μεγάλῳ δεσπότῃ Ἀρταξέρξῃ Ὑστάνης Ἑλλησπόντου ὕπαρχος χαίρειν.

ΗΝ ἔπεμψας ἐπιστολήν, λέγων πέμψαι Ἱπποκράτει τῷ κώῳ, ἀπὸ ἀσκληπιαδῶν γεγονότι, ἔπεμψα καὶ παρ' αὐτοῦ δὲ ἐκομισάμην ἀπόκρισιν, ἣν γράψας ἔδωκε, καὶ ἐκέλευσεν εἰς τὸν οἶκον πέμπειν. φέροντα οὖν ἀπέσταλκά σοι φανεῖ Γυμνάσβην Διευτύχη. ἔρρωσο.

Βασιλεὺς βασιλέων μέγας Ἀρταξέρξης Κώοις τάδε λέγει.

ΔΟτε ἐμοῖς ἀγγέλοις Ἱπποκράτην ἰητρὸν κακοὺς τρόπους ἔχοντα, καὶ εἰς ἐμὲ καὶ εἰς Πέρσας ἀσελγαί-

νοντα

νοντι. Εἰ δὲ μὴ, γνώσεσθε καὶ τῆς προτέρης ἁμαρτίας ζημίαν ὑφέξοντες. δηϊώσας γὰρ τὴν ὑμετέραν πόλιν, καὶ νῆσον κατασκάψας, εἰς πέλαγος ποιήσω, μηδὲ εἰς τὸ ἐπίλοιπον χρόνον γνῶναι, εἰ ἦν ἐπὶ τούτῳ τῷ τόπῳ νῆσος, ἢ ἡ πόλις Κῶ.

Ἀπόκρισις Κώων.

ΕΔοξε τῷ δάμῳ, ἀποκρίνασθαι τοῖς παρὰ Ἀρταξέρξου ἀγγέλοις, ὅτι Κῷοι οὐδὲν ἀνάξιον πρήξουσιν, οὔτε Μέροπος, οὔτε Ἡρακλέους, οὔτε Ἀσκληπιοῦ, ὧν ἔκγονοι πάντες οἱ πολῖται, οὔτε δώσουσιν Ἱπποκράτεα, οὐδὲ εἰ μέλλοιεν ὀλέθρῳ τῷ κακίστῳ ἀπολέσθαι. καὶ γὰρ Δαρείου καὶ Ξέρξου ἀπὸ πατέρων ἐπιστολὰς γραψάντων γαῖαν καὶ ὕδωρ αἰτεόντων, οὐκ ἔδωκεν ὁ δᾶμος. ὁρέων αὐτοὺς ὁμοίως τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις θνητοὺς ἐόντας, ἐπ᾽ αὐτοὺς ἰόντας. καὶ νῦν τὴν αὐτὴν ἀπόκρισιν δίδοι. ἀπὸ Κώων ἀναχωρεῖτε, ὅτι Ἱπποκράτην οὐ δίδοντι ἔκδοτον, ἀπαγγέλλετε οὖν αὐτῷ οἱ ἄγγελοι, ὅτι οὐδὲ οἱ θεοὶ ἀμελήσουσιν ἁμέων.

Ἀβδηριτῶν ἡ βουλὴ καὶ ὁ δᾶμος Ἱπποκράτει χαίρειν.

ΚΙνδυνεύεται τὰ μέγιστα τῇ πόλει νῦν Ἱππόκρατες ἀνὴρ ἡμέτερος, ὃς καὶ παρεόντι χρόνῳ καὶ τῷ μέλλοντι ἀεὶ κλέος ἠλπίζετο τῇ πόλει. μηδὲ νῦν δὲ ὦ πάντες θεοὶ φθονηθείη. οὗτος ὑπὸ πολλῆς τῆς κατισχούσης αὐτὸν σοφίης νενόσηκεν, ὥστε φόβος οὐχ ὁ τυχὼν, ἂν φθαρῇ τὸν λογισμὸν Δημόκριτος, ὄντως δὴ τὴν πόλιν ἡμῶν Ἀβδηριτῶν καταλειφθήσεσθαι. ἐκλελησμένος γὰρ ἁπάντων, καὶ ἑωυτοῦ πρότερον, ἐγρηγορὼς, καὶ νύκτα καὶ ἡμέρην γελᾷ ἕκαστα μικρὰ καὶ μεγάλα, καὶ μηδὲν οἰόμενος εἶναι τὸν βίον ὅλον διατελεῖ. γαμεῖ τις, ὁ δὲ ἐμπορεύεται. ὁ δὲ δημηγορεῖ. ἄλλος ἄρχει. πρεσβεύει, χειροτονεῖται. ἀποχειροτονεῖται. νοσεῖ. τιτρώσκεται. τέθνηκεν. ὁ δὲ γελᾷ πάντα. οὓς μὲν κατηφέας τε καὶ σκυθρωποὺς, οὓς δὲ χαίροντας ὁρῶν. ζητεῖ δὲ ὁ ἀνὴρ, καὶ τὰ ἐν ᾅδου, καὶ γράφει ταῦτα. καὶ εἰδώλων φησὶ πλήρη τὸν ἠέρα εἶναι, καὶ ὀρνέων φωνὰς ἐπαΐειν. καὶ πολλάκις νύκτωρ ἐξαναστὰς, μόνος ἡσυχῇ ᾠδὰς ᾄδειν ἔοικε. καὶ ἀποδημεῖν ἐνίοτε λέγει, εἰς τὴν ἀπειρίην, καὶ Δημοκρίτους εἶναι ὁμοίους ἑωυτῷ ἀναριθμήτους. καὶ συνδιέφθορεν τῇ γνώμῃ, τὸ χρῶμα ζῇ. ταῦτα φοβούμεθα Ἱππόκρατες. ταῦτα ταρασσόμεθα. ἀλλὰ σῶζε. καὶ τάχος ἐλθὼν νουθετήσων τὴν πατρίδα, μηδὲ ἡμᾶς ἀποβάλῃς. καὶ γὰρ οὐδὲ ἀπόβλητοί ἐσμεν, καὶ ἐν ἡμῖν μαρτυρία κεῖται. οὐκ ἀμοιρήσεις, οὔτε δόξης τῆς ἐπ᾽ αὐτῷ σωθέντι, οὔτε χρημάτων, οὔτε παιδείας. καίτοι τὰ παιδείης, πολλῷ σοι βελτίω τῶν τῆς τύχης. ἀλλ᾽ οὖν καὶ ταῦτα συνεχῆ παρ᾽ ἡμῶν, καὶ ἄφθονα γενήσεται. τῆς γὰρ Δημοκρίτου ψυχῆς, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ εἰ χρυσοῦς ἦν ἡ πόλις, ἀντάξια βουλήσιος, οὐδ᾽ ὅλως ἀφυστερήσαντα τοὺς νόμους ἡμῶν δοκέομεν νοσεῖν Ἱππόκρατες τοὺς νόμους παρακόπτειν. ἧκε θεραπεύσων ἀνδρῶν φέριστε, ἄνδρα ἐπίσημον. οὐκ ἰατρὸς, ἀλλὰ κτίστης ἐὼν ὅλης τῆς Ἰωνίης. περιβαλεῖς ἡμῖν ἱερώτερον τεῖχος. πόλιν, οὐκ ἄνδρα θεραπεύσεις. βουλὴν δὲ νοσοῦσαν καὶ κινδυνεύουσαν ἀποκλεισθῆναι, μέλλεις ἀνοιγνύναι αὐτὸς νομοθέτης. αὐτὸς δικαστής. αὐτὸς ἄρχων. αὐτὸς σωτήρ. καὶ τούτων τεχνίτης ἀφίξῃ. ταῦτά σε προσδοκῶμεν Ἱππόκρατες, ταῦτα καὶ γενήσῃ ἐλθών. μία πόλεων. οὐκ ἄσημος, μᾶλλον δὲ ἡ Ἑλλὰς ὅλη, δεῖταί σου φυλάξαι σῶμα σοφίης. αὐτὴν δὲ δόκει παιδείην πρεσβεύειν πρὸς σὲ τῆς παρακοπῆς ταύτης ἀπαλλαγῆναι δεομένην.

meis reddite. Alioqui noſcetis vos etiam primæ culpæ pœnas perſoluturos. Veſtram enim vrbem ferro & igni deuaſtatam, & inſulam demolitam, pelagus efficiam, vt ne in poſterum dignoſcatur, an eo loco inſula aut vrbs Cos fuerit.

Coorum Reſponſum.

ARtaxerxis nunciis populo reſpondere viſum eſt, Coos nihil Merope, neque Hercule, neque Æſculapio indignum facturos. Ideoq; ciues omnes Hippocratem minimè reddituros, etiamſi peſſimam mortem oppetere debeant. Dario enim & Xerxi per literas terram & aquam à maioribus noſtris petentibus, populus recuſauit, cùm eos videret, ſi ſe hoſtiliter perſequerentur, æquè ac alios homines mortales eſſe. Atque etiam nunc idem reſpondet, vt à Cois recedatis, cùm Hippocratem vobis non ſint traditur. Hoc igitur illi nuncium perferte, quod & Dij ipſi noſtri ſunt curam habituri.

Senatus Populuſque Abderitanus Hippocrati S.

IN rem vrbis noſtræ nunc maximè periclitatur vir ille, ô Hippocrates, qui etiam nunc & olim huic ſemper ornamento fore ſperabatur. Ac verendum eſt ne nunc (ô Dij omnes) inuidia laboremus, cùm hic ob multam ſapientiam quam conſecutus eſt adeò ægrotet, vt non mediocriter verendum ſit, ne ſi Democritus mẽte captus fuerit, vrbs noſtra Abderitanã penitùs pro deſerta habeatur. Omniũ enim imprimiſque ſui oblitus, vigilans noctu & interdiu, ſingulaq; parua & magna deridens, ac pro nihilo reputans, totã vitam traducit. Ducit aliquis vxorem, hic mercaturã exercet, hic concionem habet, alius magiſtratũ gerit, legationem obit, populi ſuffragio magiſtratus declaratur, abrogatur, ægrotat, vulneratur, moritur, hic autem ridet omnia, cùm hos quidem demiſſo & tetrico vultu, illos verò hilares videat. Quin & ea inquirit quæ apud inferos fiunt, & de his ſcribit, & imaginum plenum aërem eſſe dicit, ſeque auium voces intelligere, & ſæpè de nocte ſurgens, ſolus placidè canere videtur, ſeſeq; quandoq; in infinitionem peregrinari dicit, & innumerabiles ſui ſimiles eſſe Democritos, vnaq; cum mente corpore perditus viuit. Hæc metuimus ô Hippocrates, his de rebus perturbati ſumus. Verùm tuo conſilio patriam noſtram ſeruaturus citò aduenito, neq; nos deſpexeris. Neq; enim deſpiciendi ſumus, & nos teſtimonij authoritate valemus, & de eo ſeruato neque gloria tua, neque pecuniis, neque eruditionis fama fruſtraberis. Et quanquam plus apud te valeat doctrinæ quàm fortunæ ratio, hæc tamen tibi à nobis & copioſa & larga offeretur. Etenim pro Democriti ſalute, non ſi vrbs aurea ſit, voluntati noſtræ reſpondeat, neque ſi quicquam ei deſit. Leges noſtras Hippocrates ægrotare & delirare exiſtimamus. Adſis vir optime, virum eximium curaturus. Venies non tanquam Medicus, ſed velut totius Ioniæ fundator, nos ſacratiore muro circũdabis. Vrbem non virum curabis, Senatum ægrotantem, & ne claudatur periclitantem aperies, ipſe legum cõditor, iudex magiſtratus, ſeruator, & horum artifex aduenies. Hanc in rem te expectamus Hippocrates, hæc nobis eris vbi veneris. Ciuitatum vna non obſcura, imò potiùs tota Græcia te orat, vt ſapientiæ corpus conſerues. Ipſam verò doctrinam apud te legationem obire putato, vt ſe hac calamitate liberes rogantem.

Sapientia certè, vt nobis videtur, omnibus cognata eſt,& nobis qui ad eã propiùs acceſſimus, multò magis. Certò ſcito te à futuro ſæculo magnam initurum gratiam, ſi Democritum veritate, qua cum omnibus præſtare poſſe ſperat,non deſtitueris. Tu enim Æſculapio genere & arte cõiunctus es,hic verò Herculis ex fratre nepos, ex quo Abderus, vt profectò aliquando audiſti, cuius nomen ciuitas habet. Quare illi etiam grata futura eſt Democriti curatio. Cùm igitur videas Hippocrates populum & virum egregium ad ſenſuũ ſtupiditatem delabi, ad nos vt feſtines rogamus. Mirum quod etiam exuberantia bona morbi exiſtunt. Democritus enim quantum ſapientiæ acumine valuit,in tantum nunc periclitatur, ne mentis ſtupore & dementia male afficiatur. At reliquum Abderitanum vulgus ineruditum, ſenſu quidem cõmuni fruitur. Quin etiam qui antea imprudentes habebantur, ad ſapientis morbum diſcernendum nunc quidem perſpicaciores ſunt. Adeſto igitur cum Æſculapio patre,cum Herculis filia Epione,cum filiis qui ad Ilium in expeditionem profecti ſunt. Adeſto nunc Pæonia tecum morbi remedia afferens. Terra vberibus fructibus, radicibus, herbis, & floribus ad depellendam inſaniam ferax eſt, neque fere vnquam fœcundiùs producent, neque terra,neque montium iuga, quàm quæ nunc ad Democriti ſalutem. Vale.

Hippocrates Senatui populóque Abderitarum S.

CVius veſter Ameleſagoras eo die Co appulit, in quem fortè inciderat Virgæ aſſumptio,anniuerſaria, vt ſcitis,nobis feſtiuitas,& publicus conuentus, pompaq; ad cupreſſum celebris, quam pro more deducunt qui Deo dicati ſunt. Cùm autem & ex verbis, & ex aſpectu ipſo feſtinare videretur Ameleſagoras, credens,re vera,vrgere negotium,epiſtolam veſtram legi, & miratus ſum quòd de vnius hominis ſalute, non ſecus ac ſi vnus eſſet in ciuitate conturbati eſſetis. Et certè beati ſunt populi,qui viros bonos ſua eſſe propugnacula intelligunt, non turres, non mœnia, ſed prudentium virorum prudentia conſilia. At verò artes deorum eſſe munera cùm mihi perſuadeam, viros autem naturæ opera,ne indignemini,viri Abderitæ,ſi naturam,non vos,me vocare exiſtimem,ad opus ſuum conſeruandum, quod periclitatur ne morbo corruat. Quare Naturę & Diis potiùs quàm vobis auſcultans,feſtino Democritum ægrotantem ſanaturus, ſi ſanè hic morbus eſt,ac non potiùs (quod exopto) errore hallucinamini. Ac certè maius fuerit beneuolentiæ veſtræ teſtimonium, ſi vos ad hanc ſuſpicionem conturbati fueritis. Mihi verò ad vos venienti, non natura, neq; Deus argentum promiſerit. Ac neque vos (viri Abderitæ) per vim obtrudite, ſed liberæ artis libera eſſe ſinite opera. Qui autem mercede operam ſuam locant, hi ſcientias tanquam ex priore libertate mancipio dantes ſeruire cogunt. Deinde probabile eſt eos mentiri poſſe,velut in magno morbo,& negare vt in paruo,aut vbi promiſerint,non venire, rurſuſque non vocatos venire. Miſerabilis ſane eſt humana vita, quod ad eam totam intolerabilis argenti cupiditas, velut hybernus flatus peruaſerit, ad quem morbum inſania grauiorem curãdum, vtinam Medici omnes potiùs concurrerent, quæ tamen beata cenſetur,cùm morbus ſit,& male affligat. Equidem omnes animi morbos vehementes inſanias reputo,

ξυγγενὴς μὲν οὖν ὡς ἔοικε πᾶσι σοφίη. τοῖς δὲ ἐγγυτέρω κεχωρηκόσιν αὐτῆς ὥσπερ ἡμῖν, καὶ μᾶλλον πλέον. εὖ δ' ἴσθι χάριτι καὶ τῷ μέλλοντι αἰῶνι μεγάλῃ προσεκκλινῶν Δημόκριτον ἧς ἐλπίζει προστερήσειν ἀληθείας. σὺ γὰρ Ἀσκληπιῷ προσεγγυστὴς ἔξαι γένος καὶ τέχνην. ὁ δὲ Ἡρακλέους ἐστὶν ἀδελφιδοῦς. ἀφ' οὗ Ἄβδηρος, ὥσπερ που πυθέσθαι πάντως, ᾧ ἐπώνυμος ἡ πόλις, ὥστε κἀκείνῳ χάρις, ἡ Δημοκρίτου γένοιτ' ἂν ἴησις. ὁρᾷς οὖν ὦ Ἱππόκρατες εἰς ἀναισθησίαν ἀπορρέοντα καὶ δῆμον καὶ ἄνδρα ἀρίσημον. σπεῦδε πρὸς ἡμέας δεόμεθα. φεῦ ὡς καὶ τὰ ἀγαθὰ περιττεύσαντα, νόσοι τυγχάνουσιν. ὁ Δημόκριτος γὰρ ὅσον ἐρρώσθη πρὸς ἄκρα σοφίης, ἴσα κινδυνεύει νῦν, ἀποπληξίᾳ διανοίας, καὶ ἠλιθιότητι κακοῦσθαι. οἱ δὲ δῆμοι ὅσοι πολλοὶ δ' εἰσὶν Ἀβδηριτῶν μείναντες ἐν ἀπαιδευσίῃ, τὸν γε κοινὸν κατέχουσι νοῦν ἀλλὰ νῦν γε φρονιμώτεροι νόσον σοφοῦ κρίνειν. οἱ πρὶν ἄφρονες. ἧκε οὖν μετὰ Ἀσκληπιοῦ πατρὸς, ἧκε μετὰ Ἡρακλέους, θυγατρὸς Ἠπιόνης. ἧκε μετὰ παίδων τῶν ἐπὶ Ἴλιον στρατευσαμένων. ἧκε νῦν παιώνια νούσου φέρων ἄκεα. εὐκαρπίσει δὲ γῆ ῥίζας καὶ βοτάνας ἐξαφ[illegible] μανίης ἄνθη. σχεδὸν οὖν οὐδέποτε γονιμώτερον εὐφορήσουσιν, οὔτε γῆ, οὔτε ὀρέων ἀκρώρειαι, ἢ νῦν Δημοκρίτου τὰ πρὸς ὑγιείαν. ἔρρωσο.

Ἱπποκράτης Ἀβδηριτέων τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν.

Ὁ Πολίτης ὑμέων Ἀμελησαγόρης ἦλθεν εἰς Κῶ, καὶ ἔτυχε τότ' ἐοῦσα τῆς ῥάβδου ἡ ἀνάληψις ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρῃ, καὶ ἐτήσιος ἑορτὴ, ὡς ἴστε πανήγυρις ἡμῶν, καὶ πομπὴ πολυτελὴς, ἐς κυπάρισσον, ἣν ἔθος ἀνάγειν τοῖς τῷ θεῷ προσήκουσιν. ἐπεὶ δὲ σπουδάζειν ἐῴκει καὶ ἐκ τῶν λόγων καὶ ἐκ τῆς προσόψιος ὁ Ἀμελησαγόρας, πεισθεὶς ὅπερ ἦν ἐπείγειν τὸ πρῆγμα, ἀνέγνων τε ὑμέων τὴν ἐπιστολὴν, καὶ ἐθαύμασα ὅτι περὶ ἑνὸς ἀνθρώπου ὡς εἷς ἄνθρωπος ἡ πόλις θορυβεῖσθε. καὶ μακάριοί γε δῆμοι ὁκόσοι ἴσασιν οὐ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας, ἐρύματα ἑωυτῶν, καὶ οὐ τοὺς πύργους, οὐδὲ τὰ τείχεα, ἀλλὰ σοφῶν ἀνδρῶν σοφὰς γνώμας. ἐγὼ δὲ πειθόμενος τέχνας μὲν εἶναι θεῶν χάριτας, ἀνθρώπους δὲ ἔργα φύσιος, καὶ μὴ νεμεσήσητε ἄνδρες Ἀβδηρῖται οὐχ ὑμᾶς δοκέω, ἀλλὰ φύσιν αὐτὴν καλέειν με, ἀνασώσασθαι ποίημα ἑωυτῆς. κινδυνεῦον ὑπὸ νούσου διαφθαρῆναι. ὥστε πρὸς ὑμέων ἐγὼ νῦν φύσει καὶ θεοῖς ὑπακούων ἀσθενέοντα Δημόκριτον ἰήσασθαι, εἴπερ δὴ καὶ τῷ ὄντι νοῦσός ἐστιν, ἀλλὰ μὴ ἀπάτῃ συνεκλάζεσθε, ὅπερ εὔχομαι καὶ φανείη πλέον τῆς ἐν ἡμῖν εὐνοίας τεκμήριον, καὶ πρὸς ὑπόνοιαν ταραχθεῖσαν. ἀργύριον δέ μοι ἐχέμυθος, οὔτ' ἂν φύσις οὔτ' ἂν θεὸς ὑπόσχοιτο. ὥστε μηδ' ὑμεῖς ἄνδρες Ἀβδηρῖται βιάζεσθε, ἀλλ' ἐᾶτε ἐλευθέρης τέχνης, ἐλεύθερα καὶ τὰ ἔργα. οἱ δὲ μισθαρνεῦντες, δουλεύειν ἀναγκάζουσι τὰς ἐπιστήμας ὥσπερ ἐξανδραποδίζοντες αὐτὰς, ἐκ τῆς προτέρης παρρησίης. ἔπειτα ὡς εἰκὸς καὶ ψεύσαιντο ἂν, ὡς περὶ μεγάλης νούσου, καὶ ἀρνηθεῖεν ὡς περὶ μικρῆς. καὶ οὐκ ἂν ἔλθοιεν ὑποσχόμενοι. καὶ πάλιν ἔλθοιεν μὴ κληθέντες. οἰκτρός γε ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος, ὅτι δι' ὅλου αὐτοῦ, ὡς πνεῦμα χειμέριον, ἡ ἀφόρητος φιλαργυρίη διέδυκεν. ἐφ' ἣν εἴθε μάγοι ἅπαντες ἰητροὶ ξυνήεσαν ἐλθόντες ἀποθεραπεῦσαι χαλεπωτέρην μανίης νοῦσον. ὅτι καὶ μακαρίζεται νοῦσος ἐοῦσα, καὶ κακοῦσα. οἶμαι δὲ ἔγωγε καὶ τὰ ψυχῆς νοσήματα πάντα,

μανίας

μελαγχολίας εἶναι σφοδρὰς, ἐμποιούσας δόξας τινὰς, καὶ φαντασίας τῷ λογισμῷ. ὧν ὁ δι' ἀρετῆς ἀποκαθαρθεὶς, ὑγιάζεται. ἐγὼ δὲ εἰ πλουτεῖν ἐξ ἅπαντος ἐβουλόμην ὦ ἄνδρες Ἀβδηρῖται, οὐκ ἂν εἵνεκα δέκα ταλάντων διέβαινον πρὸς ὑμέας, ἀλλ' ἐπὶ τὸν μέγαν ἐρχόμην Περσέων βασιλέα, ἔνθα πόλιες ὅλαι παρέπεσον τῆς ἐξ ἀνθρώπων εὐδαιμονίης γεγεμισμέναι. ἰώμην δ' ἂν καὶ ἐκεῖσε λοιμὸν αὐτῶν. ἀλλ' ἀπηρνησάμην ἐχθρὴν Ἑλλάδι χώρην ἐλευθερῶσαι κακῆς νούσου. κἀγὼ τό γε ἐπ' ἐμοὶ, κατεναυμάχησα τοὺς βαρβάρους. εἶχον δ' ἂν αἰσχύνην, καὶ τὸν παρὰ βασιλέως πλοῦτον, καὶ πατρίδος ἐχθρὴν περιουσίην. προσεκτησάμην δ' ἂν αὐτὰ, ὡς ἑλέπολις τῆς ἑλλάδος ὑπάρχων. οὐκ ἔστι πλοῦτος, ὃ πάντοθεν χρηματίζεσθαι. μεγάλα γὰρ ἱερὰ τῆς ἀρετῆς ἐστὶν ὑπὸ δικαιοσύνης οὐ κρυπτόμενα, ἀλλ' ἐμφανέα ἐόντα. ἢ οὐκ οἴεσθε ἴσον ἁμάρτημα εἶναι σώζειν πολεμίους, καὶ φίλους ἰᾶσθαι μισθοῦ. ἀλλ' οὐχ ὧδε ἔχει τὰ ἡμέτερα, ὦ δῆμε. οὐ καρποῦμαι δὲ νούσους. οὐδὲ διὰ εὐχῆς ἤκουσα τὴν Δημοκρίτου παραφροσύνην. ὃς εἴτε ὑγιαίνει φίλος ἔσται, εἴτε νοσεῖ θεραπευθεὶς, πλέον ὑπάρξει. πυνθάνομαι δὲ αὐτὸν, ἐμβριθέα καὶ στερρὸν τὰ ἤθεα. καὶ τῆς ὑμετέρης πόλιος ἐόντα κόσμον. ἔρρωσθε.

cùm opiniones quaſdam & viſa rationi ſuſcitant, ex quibus ſaneſcit qui per virtutem repurgatur. Ego verò ſi omnibus modis diteſcere voluiſſem viri Abderitæ, ne decem quidem talentorum gratia ad vos veniſſem, ſed ad Magnum Perſarum Regem proficiſcerer vbi vrbes totæ opibus humanis refertiſſimæ occurriſſent, illorum autem peſtilentem morbũ curaſſem. Sed regionẽ Græciæ inimicam malo morbo liberare recuſaui. Et ego his quidem totis meis viribus Barbaros nauali prælio ſuperaui. Regias autem opes ignominię mihi futuras, & opulentiã patriæ inimicam reportaſſem, quibus circum affluens vrbium Græciæ deſtructor exiſterem. Diuitiæ non ſunt pecuniæ vndecunq; comparatæ. Magna enim ſunt virtutis ſacra, quæ à iuſtitia non teguntur, ſed in apertum ſe proferunt. An non reputatis æquale peccatũ eſſe, hoſtes ſeruare, & amicos mercede curare. At non ita ſe habent res noſtræ. Ex morbis quæſtum non facio, neq; ex animo Democriti dementiam audiui, qui ſiue ſanus ſit, amicus eſt, ſiue ęgrotet, curatus magis amicus futurus eſt. [E]um autem grauibus & firmis moribus eſſe pręditum intelligo, & vrbi veſtræ eſſe ornamento. Valete.

Ἱπποκράτης Φιλοποίμενι χαίρειν.

Οἱ τήν τε πόλιος ἐπιστολὴν ἀναδόντες μοι πρέσβεις, καὶ τὴν ἀπέδοσαν. ἥσθην τε κάρτα, καὶ ξενίην ὑπισχνεομένου σεῦ, καὶ τὴν ἑτέρην δίαιταν. ἔλθοιμεν δ' ἂν αἰσίᾳ τύχῃ. καὶ ἀφιξόμεθα ὡς ὑπολαμβάνομεν, χρηστοτέρῃσιν ἐλπίσιν ὡς ἐν τῇ γραφῇ παραδεδήλωται, οὐ μανίην, ἀλλὰ ψυχῆς τινὰ ῥῶσιν ὑπερβάλλουσαν διασαφηνέοντος τοῦ ἀνδρὸς, μήτε παίδων, μήτε γυναικὸς, μήτε ξυγγενέων, μήτε οὐσίης, μήτε τινὸς ὅλως ἐν φροντίδι ἐόντος. ἡμέρην δὲ καὶ εὐφρόνην παρ' ἑωυτῷ καθεστεῶτος, καὶ ἰδιάζοντος. τὰ μὲν πολλὰ ἐν ἄντροισι καὶ ἐρημίῃσιν, ἢ ὑποσκιάσεσι δενδρέων. ἢ ἐν μαλθακῇσι ποίαις, ἢ παρὰ συνεχείῃσιν ὑδάτων, ῥείθροις. συμβαίνει μὲν οὖν τὰ πολλὰ τοῖς μελαγχολικοῖς τὰ τοιαῦτα. σιγηροί τε γὰρ ἐνίοτε εἰσὶ, καὶ μονήρεες, καὶ φιλέρημοι τυγχάνουσιν. ἀπανθρωπίονταί τε ξύμφυλον ὄψιν, ἀλλοτρίην νομίζοντες. οὐκ ἀπεοικὸς δὲ καὶ τοῖσι περὶ παιδείην ἐσπουδακόσι, τὰς ἄλλας φροντίδας ὑπὸ μιῆς τῆς ἐν σοφίῃ διαθέσεως ἀποσοβέεσθαι. ὥσπερ γὰρ δμῶές τε καὶ δμωΐδες ἐν τῇσιν οἰκίῃσι θορυβέοντες καὶ στασιάζοντες, ὁκόταν ἐξαπιναίως αὖθις ἡ δέσποινα ἐπιστῇ ἢ ἐπελθόντες ἀφησυχάζουσι. παραπλησίως καὶ αἱ λοιπαὶ κατὰ ψυχὴν ἐπιθυμίαι ἀνθρώποις κακῶν ὑπηρέτιδες. ἐπὴν δὲ σοφίης ὄψις ἑωυτὴν ἐπιστήσῃ, ὡς δοῦλα τὰ λοιπὰ πάθεα ἐκκεχώρηκεν. ποθέουσιν αὐτὰ, καὶ ἡσυχίην οὐ πάντες οἱ μαινόμενοι, ἀλλὰ καὶ οἱ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων ὑπερφρονήσαντες, ἀταραξίης ἐπιθυμίῃ. ὁκόταν γὰρ ὁ νοῦς ὑπὸ τῶν ἔξω φροντίδων κοπιώμενος, ἀναπαύσασθαι θελήσῃ τὸ σῶμα, τότε ταχέως εἰς ἡσυχίην μετήλλαξε. εἶτα ἀναστὰς ὄρθιος, ἐν ἑωυτῷ περισκοπεῖ κύκλῳ, χωρίον ἀληθείης. ἔνθα οὐ πατὴρ, οὐ μήτηρ. οὐ γυνή. οὐ τέκνα. οὐ κασίγνητος. οὐ συγγενέες. οὐ δμῶες. οὐ τύχη. οὐχ ὅλως οὐδὲν τὸν θόρυβον ἐμποιησάντων, πάντα δ' ἀποκεκλεισμένα τὰ ταράσσοντα, ἕστηκεν ὑπὸ φόβου. οὐδὲ πλησιάσαι τολμέοντα, ὑπ' εὐλαβείης τῶν αὐτῇ ἐνοικεόντων. οἰκέουσι δὲ τὸ χωρίον ἐκεῖνο, καὶ τέχναι, καὶ ἀρεταὶ παντοῖαι, καὶ θεοὶ, καὶ δαίμονες, καὶ βουλαὶ, καὶ γνῶμαι.

Hippocrates Philopœmeni S.

Legati qui cum vrbis veſtræ epiſtola, etiam tuam mihi reddiderunt, quodq; tuum hoſpitium, & reliqua vitæ commoda promitteres, valde lætatus ſum. Auſpicatò autem veniemus, & vt cõiicimus, meliore ſpe accedemus, cùm velut ex literis accepimus, nõ inſaniam, ſed eximium quoddã animi robur vir hic demõſtret, qui neq; liberorum, neq; vxoris, neq; cognatorum, neq; rei familiaris, neq; cuiuſquã omninò curam habeat, ſed dies & noctes ſolus priuatam vitam degat, in antris plærunq; & ſolitudinibus, aut in arborum vmbraculis, aut in mollibus herbis, aut iuxta crebra aquarũ fluenta. Hæc igitur plærunq; melancholicis accidunt. Quandoq; enim taciturni ſunt, ſolitarij, deſertorum amantes, familiarium conſpectum, tanquam alienum, fugiunt. Neq; etiam abſurdum eſt in his qui ad diſciplinas ſtudioſè contendunt, omnes alias curas ab vno ſapientiæ affectu excuti. Non aliter enim ac miniſtri & miniſtræ in domibus tumultuantes ac concertantes, ſi quando de repente eis hera adfuerit, attoniti conquieſcũt, ſimiliter etiam reliquę animi cupiditates malorum hominibus ſunt adminiſtræ, at vbi ſapientia in conſpectũ ſe dederit, tanquam mancipia reliqui affectus diſcedũt. Non omnes amẽtes ſpeluncas & quietem expetunt, verumetiã qui res humanas negligunt, ob tranquillitatis deſiderium. Cùm enim mens curis externis fracta, corpus recreare voluerit, tunc citò in quietem tradit, deinde erecta & ſtans circum ſeſe veritatis locum circumſpicit, in quo non pater, non mater, non vxor, non liberi, non frater, non cognati, non miniſtri, non fortuna, neque prorſus quicquam tumultum excitat, ſed perturbantia omnia reiecta præ timore ſubſiſtunt, neq; appropinquare audent, pro eorum reuerẽtia qui illic inhabitant. Illum autem locum inhabitant artes, virtutum omne genus, dij, dæmones, conſilia, & ſententię.

In illaque regione magnus polus ſtellis plurimum ſe mouentibus tanquam corona cinctus eſt, in quam fortaſſis Democritus ob ſapientiam commigrauit. Deinde cùm eos qui in vrbe ſunt non videat, vt qui procul à domo agat, ob ſolitudinis amorem inſanire creditur. Cùm verò Abderitæ Democritum non intelligant, de argento periculum facere ſtudent. Tu verò amice Philopœmen hoſpitium nobis præparato. Neque enim perturbatæ vrbi moleſtus eſſe volo, cùm te (vt noſti) veterem & proprium hoſpitem habeam. Vale.

καὶ ὁ μέγας πόλος ἐν ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ τοῖς πολυκινήτοις ἀστέροις κατεστεφάνωται. εἰκὸς δ' ἄρα καὶ Δημόκριτον ὑπὸ σοφίης μετῳκίσθαι. εἶτ' οὐχ ὁρέων τοὺς ἐν τῇ πόλει, ἅτε τηλοῦ ἐκδεδημηκὼς, δοξάζεται μανίης νόσον. διὰ τὸ φιλέρημον. συνιέντες δ' Ἀβδηρῖται, ἀργυρίῳ ἐξελέγχεσθαι, ὅτι οὐ ξυνιᾶσι Δημόκριτον. ἀλλὰ σύγε ἡμῖν κατάρτυε τὴν ξενίην ὦ ἑταῖρε Φιλοποίμην. οὐ γὰρ ἐθέλω ταρασσομένῃ τῇ πόλει παρέχειν ὄχλησιν ἐκ παλαιοῦ ἴδιον ἔχων ξένον σε ὡς οἶσθα. ἔρρωσο.

Hippocrates Dionyſio S.

AVt me Halicarnaſſi expecta, aut me (ô amice) anteuerte. Neceſſario enim mihi Democriti gratia in Abderam abeundum, ad quem ægrotantem vrbs me accerſiuit. At mirabilis Dionyſij quædam eſt morum hominum naturæ conuenientia & cõſenſio, qui velut vnus animus, vnà cum ciue ſuo ægrotat, vt proinde mihi curatione indigere videatur. Equidem nõ ipſum morbum eſſe puto, ſed nimis exuperantem doctrinam, quæ re vera modum ſuperare non poteſt, ſed ita vulgo exiſtimatur, cùm neque modum exuperans virtus vnquã ſit noxia. Quod verò exuperat, propter eorum qui iudicãt inſcitiam, morbi opinionem præbet. Quiſq; autem ex his quæ non habet, quod in alio abundat, modum excedere opinatur. Ita ſanè timidus fortitudinem, & auarus animi magnitudinem modum excedere ſentit, omniſque defectus virtutis moderationem exceſſum eſſe putat. Illum igitur vbi viderimus cum ea quæ nobis inde ſuppetet prænotione, eiuſque ſermonem audiuerimus, meliùs cognoſcemus. Tu verò, Dionyſi, accedere feſtina. Volo enim te quoad rediero, in patria noſtra commorari, vt rerum noſtrarum imprimiſq; vrbis noſtræ curam habeas, quandoquidem neſcio quo caſu ſalubris annus eſt, & priſtinam naturam retinet. quare neque multi morbi moleſti erunt, verumtamen adeſto. Domum meam valde peropportunam inhabitabis, cùm mea vxor propter meam profectionem apud parentes maneat, illius tamen vitam obſerua, quò pudicè degat, & ne ob viri abſentiam alios viros vſurpet. Modeſta ab initio fuit, & probos habuit parentes, patrem autem mirum in modum virilem, & vehementer malos odio proſequentem, ac egregiè ſenem. Semper tamen eo qui modeſtè coërceat mulier opus habet. Natura enim inſitam intemperantiam habet, quæ niſi quotidie reſecetur, velut arbores ſuperuacuis frondibus & inutili fruticatione luxuriat. At ego amicum parentibus diligentiorem in muliere cuſtodienda exiſtimo. Neque enim hic, velut illi, beneuolentiæ affectu cum ea coniunctus eſt, quo plærunque admonitioni tenebras offendunt. In omni autem re quod ſine affectu prudentius eſt, quòd nimirum beneuolentia frangi non poſſit.

Ἱπποκράτης Διονυσίῳ χαίρειν.

Ἢ περίμενέ με ἐν Ἁλικαρνασσῷ, ἢ φθάσον αὐτὸς ἐλθεῖν ὦ ἑταῖρε. κατὰ πᾶσαν γὰρ ἀνάγκην ἀπιτέον εἰς Ἄβδηρά μοι Δημοκρίτου χάριν. ἐφ' ὃν νοσέοντα, μετεπέμψατό με ἡ πόλις. ἀλλ' ἐκτόπως ἡ συμπάθεια τῶν ἀνθρώπων Διονύσιε, ὡς μιᾷ ψυχῇ ξυννοσεῖ τῷ πολίτῃ. ὥστε μοι δοκέουσι καὶ αὐτοὶ θεραπείης δέεσθαι. ἐγὼ δ' οἶμαι οὐδὲ νόσον αὐτὴν εἶναι, ἀλλ' ἀμετρίην παιδείης, οὐκ οὖσαν γε τὸ εἶναι ἀμετρίην, ἀλλὰ νομιζομένην τοῖσιν ἰδιώτῃσιν. ἐπεὶ οὐδέ ποτε βλαβερὸν, τὸ ἀρετῆς ἄμετρον. δόξα δὲ νούσου γίνεται τὸ ὑπερβάλλον διὰ τὴν τῶν κρινόντων ἀπαιδευσίην. δοκιμάζει δ' ἕκαστος, ἐξ ὧν αὐτὸς οὐκ ἔχει, τὸ ἐν ἄλλῳ πλεονάζον ὑπερβάλλειν. ὥς που καὶ ὁ δειλὸς, ἀμετρίην τὴν ἀνδρείην ὑπείληφε. καὶ ὁ φιλάργυρος τὴν μεγαλοψυχίην. καὶ πᾶσα ἔλλειψις ὑπερβάλλειν δοκεῖ τὸ ἀρετῆς ξύμμετρον. ἐκεῖνον μὲν οὖν αὐτὸν εἰδόντες μετὰ τῆς ἐνθένδε προγνώσιος, καὶ ἀκούσαντες τὸν λόγον αὐτοῦ, ἄμεινον εἰσόμεθα. σὺ δ' ἐπείγου ὦ Διονύσιε αὐτὸς παραγενέσθαι. βούλομαι γὰρ ἐνδιατρίψαι σε τῇ πατρίδι μου, μέχρις ἂν ἐπανέλθω. ὅκως τῶν τε ἡμετέρων φροντίσῃς, καὶ προφερτον ἡμέων τῆς πόλιος. ἐπεὶ οὐκ οἶδ' ὅκως ἐκ συντυχίης ὑγιεινὸν τὸ ἔτος ἐστὶ, καὶ τὴν ἀρχαίην φύσιν ἔχει. ὥστε οὐδὲ πολλαὶ παρενοχλήσουσι νοῦσοι, πλὴν ὅμως, πάρειθι. οἰκήσεις δὲ τὴν ἐμὴν οἰκίην ὑπερευκαιρέουσαν, ἅτε καὶ τοῦ γυναίου μένοντος πρὸς τοὺς γονέας, διὰ τὴν ἐμὴν ἐκδημίην. ἐπισκόπει δ' ὅμως καὶ τὰ ἐκείνης, ὅκως διάγῃ σωφρόνως, καὶ μὴ τῇ ἀνδρὸς ἀπουσίῃ ἄλλους ἄνδρας νομίσῃ. κόσμιον μὲν γὰρ ἐξ ἀρχῆς ἦν, καὶ γονέας ἀστείους εἶχε. τὸν δὲ πατέρα ἐκτόπως ἀνδρικόν τε καὶ μάλα μισοπόνηρον ὑπερφυῶς γερόντιον. ἀλλ' ὅμως ἀεὶ χρῄζει γυνὴ σωφρονίζοντος. ἔχει γὰρ φύσει τὸ ἀκόλαστον ἐν ἑωυτῇ. ὅπερ εἰ μὴ καθ' ἡμέρην ἐπικόπτοιτο, ὡς τὰ δένδρα καθυλομανεῖ. ἐγὼ δὲ φίλον οἴομαι ἀκριβέστερον γονέων, εἰς φυλακὴν γυναικός. οὐ γὰρ ὡς ἐκείνοις καὶ τούτῳ ξυνοικέει πάθος εὐνοίης, δι' οὗ πολλάκις ἐπισκιάζονται τὴν νουθεσίην. φρονιμώτερον δὲ ἐν παντὶ τὸ ἀπαθέστερον, ἅτε μὴ ἐπικλώμενον ἐπ' εὐνοίης. ἔρρωσο.

Hippocrates Damageto S.

CVm apud te Rhodi eſſem Damagete, nauem illam vidi cui Solis inſcriptio inerat, quæ mihi perpulchra, puppi probe & idonea carina inſtructa, multaq; tranſtra habere viſa eſt. Tu verò eam commendabas, quòd ad nauigandum velox eſſet, tuta, ad regendum bene fabricata, facilemque nauigationis curſum haberet. Eam ad nos mittito, ſed ſi fieri poſſit, non remis, ſed alarum remigio inſtructam.

Ἱπποκράτης Δαμαγήτῳ χαίρειν.

Οἶδα παρά σοι γενόμενος ἐν Ῥόδῳ Δαμάγητε τὴν ναῦν ἐκείνην, ἥλιος ἐπιγραφὴ ἦν αὐτῇ, πάγκαλον τινὰ καὶ εὔπρυμνον, ἱκανῶς τε τετροπισμένην. καὶ διαβάσεις εἶχε πολλάς. ἐπῄνεις δὲ καὶ τὸ ναυτικὸν αὐτῆς, ὡς ὀξὺ, καὶ ἀσφαλὲς, καὶ εὔτυχον ὑπουργῆσαι. καὶ τὸν πλοῦν τὴν εὐδρομίην. ταύτην ἔκπεμψον ἡμῖν. ἀλλ' εἰ οἷόν τε, μὴ κώπαις, ἀλλὰ πτεροῖς ἐρετμώσας αὐτήν.

ἐπεὶ

ἐπείγει γὰρ τὸ χρῆμα καὶ φιλότης, μάλα εἰς Ἄβδηρα διαπλεῦσαι πάνυ ταχέως. βούλομαι γὰρ νοσέουσαν ἰήσασθαι πόλιν, διὰ νοσέοντα ἕνα Δημόκριτον. ἀκούεις ποτ' ἀνδρὸς τὸ κλέος, τοῦτον ἡ πατρὶς ἤτοι μανίῃ κεχρῆσθαι. ἐγὼ δὲ βούλομαι μὲν, τοῦτο δὲ εὔχομαι. μὴ ὄντως αὐτὸν παραχόπτειν, ἀλλ' ἐκείνοισι δόξαι εἶναι. γελᾷ φασιν αἰεὶ καὶ οὐ παύεται γελῶν ἐπὶ παντὶ χρήματι. καὶ σημεῖον αὐτοῖσι μανίης τοῦτο δοκέει. ὅθεν λέγε τοῖσιν ἐν Ῥόδῳ φίλοισι μετριάζειν αἰεί. καὶ μὴ πολλὰ γελᾶν μηδὲ πολλὰ σκυθρωπάζειν. ἀλλὰ τουτέων ἀμφοῖν τὸ μέτριον κτήσασθαι. ἵνα τοῖς μὲν χαριέστατος εἶναι δόξειας. τοῖς δὲ φροντιστὴς περὶ ἀρετῆς μερμηρίζειν. ἔνι κἀν σοὶ τι Δαμάγητε κακὸν, πρὸς ἕκαστον αὐτῶν γελῶντος. εἰ γὰρ ἡ ἀμετρίη φλαῦρον, τὸ διὰ παντὸς φλαυρότερον. καὶ εἴποιμι ἂν αὐτῷ Δημόκριτε, καὶ νοσέοντος, καὶ κτεινομένου, καὶ τεθνεῶτος, καὶ πολιορκουμένου, καὶ πάντως ἐμπεσόντος κακῷ. ἕκαστον τῶν χρημάτων, ὕλην τοι γέλωτος παρέχεται. οὐ θεομαχεῖς δὲ εἰ δύο ἐόντων ἐν κόσμῳ, χαρᾶς καὶ λύπης, σὺ θάτερον αὐτῶν ἐκβέβληκας. μακάριος τ' ἂν ἦς, ἀλλ' ἀδύνατον, εἰ μήτε μήτηρ τοι νοσήκει, μήτε πατὴρ, μήτε τὰ ὕστερον τέκνα, ἢ γυνὴ ἢ φίλος, ἀλλὰ διὰ τὸν σὸν γέλωτα ταῦτα διασώζεται εὐτυχεῖς πάντα. ἀλλὰ νοσεόντων γελᾷς, ἀποθνησκόντων χαίρεις. εἴ τι που πύθοιο κακὸν, εὐφραίνῃ ὡς πονηρότατος εἶ ὦ Δημόκριτε. καὶ πόῤῥω γε σοφίης. ἢν οὐ νομίζεις αὐτὰ μηδὲ κακὰ εἶναι. μελαγχολᾷς οὖν Δημόκριτε, κινδυνεύεις καὶ αὐτὸς Ἀβδηρίτης εἶναι. φρονιμωτέρη δὲ ἡ πόλις. ἀλλὰ περὶ μὲν δὴ τουτέων, ἀκριβέστερον ἐκεῖ λεξόμεθα, Δαμάγητε. ἡ δὲ ναῦς καὶ τὸν χρόνον ὃν ἐπιστέλλω σοι χρονίζει. ἔρρωσο.

Res enim & amicitia vrget;vt quam citiſſime in Abderam traiiciam. Ægrotantem enim vrbé propter vnum Democritum morbo affectum curare volo. Si quando de huius viri fama accepiſti, hunc patria dementiæ inſimulat. At ego volo,imò vero exopto,illũ re vera nõ delirare,ſed eos ita opinari. Ridet ſemper; inquiunt,neq; in quouis negotio ridere ceſſat, hocq; illis inſaniæ ſignum videtur.Quare noſtros qui Rhodi ſunt amicos moneto,vt ſemper modũ teneant,neque multum rideant,neque multum tetrici ſint, ſed inter hæc modũ teneant, vti his quidé gratiſſimus eſſe videaris, illis verò commendationi deditus, de virtute anxiè cogitans. Ineſt certe Damagete vitij aliquid, quod ad ſingula rideat.Si enim immoderantia vitioſa eſt,quæ perpetua vitioſior.Eum auté ſic alloquar Democrite,ſi quis ęgrotet,ſi quis interficitur,moritur,& obſidetur,& ſi quis mali incidit, & quicquid ſit, materiam tibi riſus præbet.An non bellum Diis indicere videris,ſi cùm duo ſint in mundo, gaudiũ & triſtitia, alterum à te reieceris?Beatus certe mihi videaris,verum id fieri nequit, ſi neq; mater tibi ægrotet, neque pater,neq; tandem liberi,aut vxor, aut amicus, ſed vt propter tuũ riſum conſeruẽtur, omnia certè tibi proſpere cedunt.Sed quod cùm ægrotant rides,cum moriuntur gaudes, ſi quod malum audieris, exhilaratis, maxime improbus es Democrite,longeq; à ſapientia aberras,ſi hæc vitia non exiſtimas.Atra igitur bile vexaris Democrite, & periclitaris ne ipſe Abderitanus habearis, prudentior autem ſit ciuitas. Verum de his quidé Damagete illic exactius diſſeremus. Nauis autẽ etiam hoc tempore quo ad te ſcribo moratur. Vale.

Ἱπποκράτης Φιλοποίμενι χαίρειν.

Σύννοος καὶ περιφροντικὸς, περὶ Δημοκρίτου, αὐτὴν ἐκείνην τὴν νύκτα καταδαρθὼν, περὶ ὄρθρον ἤδη ἐὼν, ὄναρ ἐφαντάσθην. ἐξ οὗ νομίζω κάρτα μηδὲν ἐπισφαλὲς γενήσεσθαι, ἐκπάγλως γὰρ διηγέρθην. ἐδόκεον γὰρ αὐτὸν τὸν Ἀσκληπιὸν ὁρέειν φαίνεσθαι αὐτίκα πλησίον. ἤδη δὲ πρὸς ταῖς τῶν Ἀβδηριτῶν πύλαις ἐτυγχάνομεν. ὁ δὲ Ἀσκληπιὸς οὐχ ὡς εἰώθεσαν αὐτοῦ αἱ εἰκόνες, μειλίχιόν τε καὶ πρᾶον ἰδέσθαι, κατεφαίνετο. ἀλλὰ διηγερμένος τῷ σχήματι, καὶ εἰδέσθαι φοβερώτερος. εἵποντο δὲ αὐτῷ δράκοντες, χρῆμα τι ἑρπετῶν ὑπερφυές. ἐπισυρόμενοι δὲ καὶ αὐτοὶ μακροῖς τοῖς ἐπισύρμασι, καὶ τι φρικῶδες ὡς ἐν ἐρημίῃσι καὶ νάπῃσι κοίλῃσιν ὑποσυρίζοντες. οἱ δὲ κατόπιν ἑταῖροι κίστας φαρμάκων εὖ μάλα ἀσφαλέως ἐσφηκωμένας ἔχοντες, εἵποντο. ἔπειτα ὤρεξέ μοι τὴν χεῖρα ὁ θεός. κἀγὼ λαβόμενος ἀσμένως, ἐλιπάρεον ξυνέρχεσθαι. καὶ μὴ καθυστερεῖν μου τῆς θεραπείης, ὁ δὲ, οὐδέν τι, ἔφη, ἐν τῷ παρεόντι ἐμεῦ χρήζεις, ἀλλά σε αὕτη τὰ νῦν ξεναγήσει θεὸς, κοινὴ ἀθανάτων τε καὶ θνητῶν. ἐγὼ δὲ ἐπιστραφεὶς, ὁρέω γυναῖκα, καλλίστην, καὶ μεγάλην, ἀφελῶς πεπλοκισμένην, λαμπρείμονα. διέλαμπον δ' αὐτῆς ἐκ τῶν ὀμμάτων κύκλοι, καθαρόν τι φῶς, οἷον ἀστέρων μαρμαρυγαὶ δοκέειν. καὶ ὁ μὲν δαίμων ἐχωρίσθη. κείνη δὲ ἡ γυνὴ πιέσασά με τοῦ καρποῦ μαλθακῇ τινι εὐνοίῃ, διὰ τοῦ ἄστεος ἦγε φιλοφρονεομένη. ὡς δὲ πλησίον τῆς οἰκίης ἦλθεν; ἵνα τὴν ξενίην ἐδόκεον εὐτρεπίζεσθαι, ἀπῄει ὡς φάσμα εἶπεν· ἴσθι. αὔριόν σε παρὰ Δημοκρίτῳ καταλήψομαι.

Hippocrates Philopœmeni S.

CVm cogitabundus & ſolicitus de Democriti ſalute eſſem, illaque ipſa nocte dormirem, ſub auroræ initium ſomnium mihi viſum eſt, ex quo nihil admodum periculoſi euenturum exiſtimo. Mirandum enim in modum excitatus ſum.Ipſum enim Æſculapium coram præſentem mihi videre videbar, cùm iam ad Abderitanas portas perueniſſemus. At Æſculapius non ea lenitate ac facilitate, qua illius imagines conſpici ſolent, videbatur, ſed habitus erat commoto ſimilis, & aſpectus magis horrendus: Sequebantur autem eum dracones inter reptilia eximij, longoque tractu feſtinantes, horrendum quiddam velut in ſolitudinibus & cauis vallibus ſubſibilantes. Pone ibant comites medicamentorum ciſtas probè obturatas habentes. Deinde mihi manum Deus porrexit, qua lubẽnter arrepta, rogabam mecum vti veniret, neque me in curatione deſereret. Ille verò, nihil inquit mea opera in præſentia indiges, verum hæc communis tum immortalium, tum mortalium Dea, te nunc hoſpitem deducet. At ego conuerſus, mulierem tum pulchram, tum magnam aſpicio, ſimplici capillorum ornatu, ſplendido cultu cuius oculorum orbes claro lumine pellucebant, vti ſtellarum fulgores viderentur. Et Deus quidem diſceſſit, mulier verò illa oppreſſa manu me leui quodam paſſu per vrbem perhumaniter complexa deduxit. Vbi verò ad domum venimus, vbi mihi hoſpitium paratum putabam, velut ſpectrum diſceſſit, dicere viſa, cras te apud Democritum offendam.

Qua iam diſcedente, quæſo optima (inquam) quænam es, & quod tibi nomen eſt. Veritas inquit. Quam verò accedentem vides, Opinio eſt (inquit) cõfeſtimque altera quædam mihi viſa eſt, neq; mala hæc quidem, ferociore tamen & faſtuoſo aſpectu, & apud Abderitanos habitat. Experrectus igitur mihi ipſi ſomnium explicaui, quod ex quò ipſe Deus medendi author diſceſſiſſet, tanquam nullam curandi habeat materiam. Democritus medico non indigeat, ſed veritas ipſa, quòd ſanus ſit, apud Democritum manet, opinio verò quòd ægrotet, re vera apud Abderitanos habitat. Hæc vera eſſe, vt ſunt, credo Philopœmen, neque ſomnia reiicio, præſertim quæ ordinem conſeruant. Medicina autem & Diuinatio, magnam inter ſe cognationem habent, quandoquidem duarum artium pater eſt vnus Apollo progenitor noſter, qui & præſentes & futuros morbos prædicebat, & ægrotantes & ægrotaturos curabat. Vale.

Hippocrates Crateuæ S.

Scio te (ô amice) præſtantiſſimum eſſe herbarium, teq; propter ſtudium & maiorum gloriam, nihil facultate Crateuæ proauo tuo cedere. Nunc igitur, ſi vnquam aliàs, quantas & qualeſcunq; poteris herbas lege, cùm neceſſitas vrgeat, eaſq; ad nos tranſmitte, ad virum curandum, Abderitam quidem, verum Democritum toti ciuitati æquiparandum. Eum enim ægrotare aiunt, & inſania detentum purgatione valde indigere. Ac vt ne medicamentis quidem (vt ſpero) vtamur, ſed tamen vndiquaq; inſtructum eſſe oportet. Rem autem herbariam apud te ſemper miratus ſum, vt & rerum vniuerſarum naturam & ordinem, ſanctiſſimumq; terræ ſolum, ex qua animãtia, plantæ, alimenta, medicamenta, fortuna, diuitiæq; ipſę promanant. Neq; enim alioqui pecuniæ cupiditas haberet vbi conſiſteret, neque me nunc Abderitæ decem talentis illectaſſent, & pro Medico mercede conductum deprehendiſſent. Quòd ſi Crateua amaram pecuniæ cupiditatis radicem excindere poſſis, vt ne vllæ eius reliquiæ reſtent, hoc probè teneto, quòd vnà cum hominum corporibus etiam malè affectos animos purgaremus. Sed hæc quidem in votis habenda. Tu verò nobis, quod præſens eſt, montanas & ex ſummis collibus herbas legito. Nam ob ſoli denſitatem, & aëris tenuitatem, aquoſioribus ſunt ſolidiores & vehementiores. Quod enim attrahũt magis eſt animatum. Tenta tamen vt etiã ex his quæ circa ſtagna aut paludes naſcũtur flores colligas, & eas quæ apud nos fluuiales, aut fontanæ, aut ex aquis ſalientibus ſcatentes vocantur, quas ſanè imbecillas & remiſſas, ac dulcis ſucci eſſe mihi perſuadeo. Succi autem omnes & fluidi liquores, in vitreis vaſis adferantur, ac rurſus folia, flores & radices, in fictilibus nouis probè obturatis, vt ne ventis difflata vim medicam tãquam animo deficientes deſerant, verùm hæc ad nos confeſtim mitte. Anni enim tempeſtas commoda eſt, & dictæ inſaniæ neceſſitas vrget. Cùm enim ab omni arte aliena ſit procraſtinatio, tum verò maximè in Medicina, in qua dilatio vitæ periculum adfert. Temporum autem opportunitates curationum ſunt animi, earumq; obſeruatio finis. Democritum ſanè quidem etiam citra medelam conualiturum ſpero. Si verò aliquod naturæ, aut occaſionis, aut alterius alicuius cauſæ erratum contingat (multa nanque nos mortales latent,

ἤδη δὲ αὐτῆς μεταστρεφομένης, δέομαι φημὶ, φράσαι τίς εἶ, καὶ τίνα σε καλέομεν, ἡ δὲ, ἀλήθεια, ἔφη. αὕτη δὲ ἣν προσιοῦσαν ὁρῇς, καὶ ἐξαίφνης ἑτέρη τις κατεφαίνετό μοι, οὐ κακὴ μὲν οὐδ᾽ αὐτή, θρασυτέρη δὲ ἰδέσθαι, καὶ σεσοβημένη, δόξα ἔφη καλέεται. κατοικέει δὲ παρὰ τοῖσιν Ἀβδηρίτῃσιν. ἐγὼ μὲν οὖν ἀναστὰς, ὑπεκρινάμην ἐμαυτῷ τὸ ὄναρ, ὅτι οὐ δέοιτο ἰητροῦ Δημόκριτος. ὅπου γε αὐτὸς ὁ θεραπεύων θεὸς ἀπέστη, ὡς οὐκ ἔχων ὕλην θεραπείης. ἀλλὰ ἡ μὲν ἀλήθεια, τοῦ ὑγιαίνειν παρὰ Δημοκρίτῳ μένει. ἡ δὲ τοῦ νοσέειν αὐτὸν δόξα, παρὰ Ἀβδηρίτῃς ὄντως κατῴκηκε. ταῦτα πιστεύω ἀληθέα εἶναι Φιλοποίμην, καὶ ἔστιν. καὶ οὐκ ἀπογινώσκω τὰ ὀνείρατα. μάλιστα δὲ ὁκόταν καὶ τάξιν διαφυλάττῃ. ἰητρικὴ δὲ καὶ μαντικὴ καὶ πάνυ ξυγγενέες εἰσίν. ἐπεὶ καὶ τῶν δύο τεχνέων πατὴρ εἷς Ἀπόλλων, ὁ δὲ πρόγονος ἡμέων, ἐούσας καὶ ἐσομένας νούσους προαγορεύων, καὶ νοσοῦντας, καὶ νοσήσαντας ἰώμενος. ἔρρωσο.

Ἱπποκράτης Κρατεύᾳ χαίρειν.

Ἐπίσταμαί σε ῥιζοτόμον ἄριστον ὦ ἑταῖρε, καὶ διὰ τὴν ἄσκησιν, καὶ διὰ προγόνων κλέος. ὡς μηδὲν ἀποδεῖν σε δυνάμει τοῦ προπάτορος Κρατεύα. νῦν οὖν εἴ καί ποτε ἄλλοτε, βοτανολόγησον, ὁκόσα τε καὶ ὁκοῖα δύνασαι. ἀνάγκη γὰρ ἐπείγει, καὶ διάπεμψαί μοι ταῦτα, ἐπ᾽ ἄνδρα, ὅλῃ πόλει ἰσοστάσιον Ἀβδηρίτην μὲν, ἀλλὰ Δημόκριτον. νοσέειν γάρ φασιν αὐτόν. καὶ καθάρσιος μάλα χρῄζειν, ἐκτὸς μανίης ἐόντα. μὴ χρησώμεθα μὲν οὖν τοῖς φαρμάκοις ὥσπερ καὶ πέπεισμαι, ἀλλ᾽ ὅμως εὐτρεπίζειν χρὴ πανταχόθεν. τὸ δὲ χρῆμα τῶν βοτανῶν, παρά σοι πολλάκις ἐθαύμασα. ὡς καὶ τὴν τῶν ὅλων γε φύσιν τε καὶ διάταξιν. καὶ τὸ ἱερώτατον γῆς ἵδρυμα, ἐξ ἧς ζῷα, καὶ φυτὰ, καὶ τροφαὶ, καὶ φάρμακα, καὶ τύχη, καὶ ὁ πλοῦτος αὐτὸς ἀναφύεται. οὐδὲ γὰρ ἂν εἶχεν οἱ ἐπιβῆναι ἡ φιλαργυρίη. οὐδ᾽ ἂν Ἀβδηρῖταί με νῦν δέκα ταλάντοις ἐδελέαζον, αἰτίῃ ἰητροῦ μεμισθωμένον ἐλέγχοντες. εἰ δὴ ἐδύνασο Κρατεύα τῆς φιλαργυρίης τὴν πικρὴν ῥίζαν ἐκκόψαι, ὡς μηδὲν λείψανον αὐτῆς ἀφεῖναι, εὖ ἴσθι ὡς ἐκαθήραμεν ἂν τὴν ἀνθρώπων, μετὰ τῶν σωμάτων καὶ τὰς ψυχὰς νοσεούσας. ἀλλὰ ταῦτα μὲν εὐχαί. σὺ δ᾽ ἡμῖν τὸ παρεὸν, μάλιστα τὰς ὀρεινὰς καὶ ὑψηλοφοὺς βοτάνας ῥιζοτόμει. στερεώτεραι γὰρ τῶν ὑδρηλοτέρων εἰσί. καὶ δριμύτεραι μᾶλλον, διὰ τὴν τῆς γῆς πυκνότητα καὶ τὴν λεπτότητα τοῦ ἠέρος. ὅτι γὰρ ἕλκουσιν ἐμψυχότερόν ἐστι. πειρήθητι δ᾽ ὅμως καὶ τὰς παρὰ λίμναις ἑλίσι πεφυκυίας ἀνθολογῆσαι. καὶ τὰς ποταμίους, ἢ κρηνίδας, ἢ πιδακίτιδας παρ᾽ ἡμῖν καλεομένας, ἃς δὴ ἀσθενέας καὶ ἀτόνους, καὶ γλυκυχύλους εἶναι πέπεισμαι. πάντα δὲ ὁκόσα χυλοί τε καὶ ὀποὶ ῥέοντες ἐν ὑαλίνοισιν ἀγγείοισι φερέσθωσαν. ὁκόσα δ᾽ αὖ φύλλα ἢ ἄνθεα, ἢ ῥίζαι ἐν κώθωσι καινοῖσι περιεσφηνωμένοις. ὅκως μὴ διαψυχαζόμενα τῇσι πνοῇσιν ἐκλείπῃ τὸν τόνον τῆς φαρμακείης, ὥσπερ λειποψυχήσαντα, ἀλλ᾽ εὐθὺς ἡμῖν ταῦτα πέμψον. καὶ γὰρ ἡ ὥρη τοῦ ἔτεος ἁρμόζουσα. καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς λεγομένης μανίης ἐπείγει. τέχνης μὲν γὰρ πάσης ἀλλότριον ἀναβολή, ἰητρικῆς δὲ καὶ πάνυ, ἐν ᾗ ψυχῆς κίνδυνος ἡ ὑπέρθεσις. ψυχαὶ δὲ τῶν θεραπειῶν οἱ καιροὶ, ἐν οἷς ἡ τουτέων φυλακὴ τὸ τέλος. ἐλπίζω μὲν οὖν, ὑγιέα εἶναι τὸν Δημόκριτον καὶ δίχα ἰήσιος. εἰ δ᾽ ἄρα τι σφάλμα φύσιος, ἢ καιροῦ, ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίης, γένοιτο. πολλὰ γὰρ ἡμέας θνητοὺς ἐόντας λήθει.

ἅτε μὴ πάγχυ δι' ἀτρεκίης ὑποτείνονται, ἐπὶ τὸ ἄδηλον πᾶσαν χρέος δύναμιν ἠθροῖσθαι. οὐ γὰρ ἀρκέεται ὁ κινδυνεύων, οἷς δυνάμεθα, ἀλλ' ἐπιθυμεῖ καὶ ἃ μὴ δυνάμεθα. καὶ σχεδὸν πρὸς δύο στρατευόμεθα τέλεα, τὸ μὲν ἀνθρώπου, τὸ δὲ τέχνης, ὧν τὸ μὲν ἄδηλον, τὸ δὲ τῇ ἐπιστήμῃ ὥρισται. δεῖ δὲ ἐν ἀμφοτέροισιν τουτέοισι καὶ τύχης. τὸ γὰρ ἀτέκμαρτον ἐν ταῖς καθάρσεσι δι' εὐλαβείης ἰόντων. καὶ γὰρ καὶ στομάχου κάκωσιν ὑφορώμεθα. καὶ ξυμμετρίην φαρμακείης πρὸς ἀγνοουμένην φύσιν στοχαζόμεθα. οὐ γὰρ ἡ αὐτὴ καὶ μία φύσις ἁπάντων. ἑτέρη δὲ ἀεὶ καὶ πρὸς ἑωυτὴν ὁρίζουσα οἰκειοῖ. ἐνίοτε δὲ τὸ πᾶν ἀπώλεσε. καὶ ταῖς βοτάναις πολλὰ τῶν ἑρπετῶν ἐνιοβόλησε, καὶ περιχανόντα τῇ ἐντὸς αὔρῃ, κάκωσιν ἀντ' ἀλεξήσιος αὐτοῖς προσεπέπνευσεν. καὶ τούτου ἄγνοια ἔσται, εἰ μή τις ῥαχίλις ἢ σπίλος, ἢ ὀδμὴ θηριώδης καὶ ἀπεινής, τοῦ γινομένου ξύμβολον φανείη. εἶθ' ἡ τέχνη διὰ τὸ ξύμπτωμα τῆς τύχης, τὸ κατορθώσιος ἀφῃρέθη. βεβαιότεραι δὲ αὖ ἀεὶ αἱ δι' ἐλλεβόρων καθάρσιες εἰσὶν, αἷς καὶ Μελάμπους ἐπὶ τῶν Προίτου θυγατέρων, καὶ Ἀντικυρεὺς ἐφ' Ἡρακλέους, ἱστορέονται κεχρῆσθαι. μὴ χρησαίμεθα δὲ ἡμεῖς ἐπὶ Δημοκρίτου μηδενὶ τούτων. ἀλλὰ γένοιτο ἐκείνῳ τῶν δραστικωτάτων, καὶ ἰητρικωτάτων φαρμάκων σοφίη τέλος. ἔρρωσο.

Ἱπποκράτης Δαμαγήτῳ χαίρειν.

Τοῦτ' ἐκεῖνο Δαμάγητε ὅπερ εἰκάζομεν, οὐ παρέκοπτε Δημόκριτος, ἀλλὰ πάντα ὑπερεφρόνεε, καὶ ἡμέας ἐσωφρόνιζε, καὶ δι' ἡμέων πάντας ἀνθρώπους. ἐξέπεμψα δή σοι φιλότης, ὡς ἀληθέως τὴν Ἀσκληπιάδα ναῦν. ᾗ προσέθηκας μετὰ τοῦ ἡλίου ἐπίσημον καὶ ὑγιείην. ἐπεὶ κατὰ δαίμονα τὸν ἱστὸν ἐδρόμησε. καὶ ἐκείνῃ τῇ ἡμέρῃ κατέπλευσεν εἰς Ἄβδηρα, ᾗπερ αὐτέοις ἐπεστάλκειν ἀφίξεσθαι. πάντας οὖν ἀολλέας περὶ τὰς πύλας εὕρομεν, ὡς εἰκὸς ἡμέας προσμένοντας οὐκ ἄνδρας μούνους, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας, ἔτι δὲ καὶ πρεσβύτας καὶ παιδία, νὴ θεοὺς κατηφέα καὶ τὰ νήπια. οὕτω μέντοι ὧδ' εἶχον, ὡς ἐπὶ μαινομένῳ τῷ Δημοκρίτῳ. ὁ δὲ μετ' ἀκριβείης τότε ὑπερεφιλοσόφεεν. ἐπεὶ δέ με εἶδον ἔδοξάν που σμικρὸν ἐφ' ἑωυτῶν γενέσθαι, καὶ χρηστὰς ἐλπίδας ἐποιοῦντο. ὁ δὲ Φιλοποίμην, ἄγειν ἐπὶ τὴν ξενίην με ὥρμητο. κἀκείνοις ξυνεδόκεε τοῦτο. ἐγὼ δὲ ὦ ἄνδρες, ἔφην, Ἀβδηρῖται, οὐδέν ἐστί μοι προὐργιαίτερον, ἢ Δημόκριτον θεήσασθαι. οἱ δ' ἐπαινέουσιν ἀκούσαντες, καὶ ἥσθησαν, ἦγόν τε με ξυντόμως διὰ τῆς ἀγορῆς, οἱ μὲν ἑπόμενοι, οἱ δὲ προθέοντες, ἕτεροι δὲ ἑτέρωθεν ἐπιβοῶντες, σῶζε λέγοντες, βοήθει, θεράπευσον. κἀγὼ παρῄνεον θαρρέειν, ὡς τάχα μὲν οὐδενὸς ἐόντος κακοῦ, πίσυνος ἐτησίαις ὥρῃς. εἰ δὲ ἄρα καί τινος βραχέος, εὐδιορθώτου. καὶ ἅμα ταῦτα λέγων, ᾔειν, οὐδὲ γὰρ πόρρω ἦν ἡ οἰκίη, μᾶλλον δὲ οὐδ' ἡ πόλις ὅλη. παρεγενόμεθ' οὖν. πλησίον γὰρ τοῦ τείχεος ἐτύγχανεν. καὶ ἀνάγουσί με ἡσυχῇ. ἔπειτα κατόπιν τοῦ πύργου, βουνὸς ἦν τις ὑψηλὸς, μακρῇσι καὶ δασείῃσιν αἰγείροισιν ἐπίσκιος. ἔνθεν τε ἐθεωρέετο τὰ τοῦ Δημοκρίτου καταγώγια. καὶ αὐτὸς ὁ Δημόκριτος καθῆστο ὑπό τινι ἀμφιλαφεῖ καὶ χθαμαλωτάτῃ πλατανίστῳ, ἐν ἐξωμίδι παχείῃ, μοῦνος αὐχμηρὸς ἐπὶ λιθίνῳ θώκῳ, ὠχριηκὼς πάνυ καὶ λιπόσαρκος, κουρέων τὰ γένεια. παρ' αὐτὸν δὲ ἐπὶ δεξιῆς, λεπτόρρυτον ὕδωρ κατὰ πρανοῦς τοῦ λόφου θορυβῆσον ἠρέμως ἐκελάρυζεν.

cùm non admodum veritate præſtemus) ad id quod obſcurum eſt facultatem omnem congregatam eſſe opus eſt. Neque enim ei qui in periculo conſtitutus eſt, ſatis ſunt quæ poſſumus, verum etiam quæ non poſſumus expetit; fereque ad duos fines bellum inferimus, vnum quidem hominis, alterum verò artis. Horum alter quidem obſcurus eſt, alter verò arte circumſcriptus eſt, & in his ambobus fortuna opus eſt. Nulla enim coniectura eorum quæ ad purgationem cum cautione feruntur. Nam & ſtomachum male affectum ſuſpectamus, & medicationis conuenientem modum ex ignota natura coniicimus. Neque enim eadem & vna eſt omnium natura, alterum autem ſemper etiam ſibi circumſcribẽs aſſimilat; interdum verò totum perdit. Quin etiam reptilia multa herbas ſuo veneno inficiunt, & ſuo circum hiatu cum interiore aura, malignitatem pro auxilio ipſis inſpirant. Idque ignorabitur, niſi certè macula quædam, aut inquinamentum, aut ferinus & iniucundus odor, eius rei quæ accidit notam dederit. Deinde ars ipſa propter fortunæ lapſum à via recta aberrat. Certiores autem ſunt per veratrum purgationes, quibus etiam Melampus ad Prœti filias, & Anticyreus in Hercule vſi fuiſſe traduntur. Ac optandum nobis vt nullum ex his in Democrito vſurpemus, ſed ſapientia efficaciſſimum & præſtantiſſimum medicamentum illi contingat, & finem imponat. Vale.

Hippocrates Damageto S.

Hoc ipſum coniiciebamus Damagete, non delirat Democritus, ſed in omnibus ſapit, noſque & per nos omnes homines ſapientiores reddit. Remiſi autem ad te, amice reuera Æſculapij nauem, cui cum Solis ſigno etiam ſanitatẽ apponito, cùm reuera proſpero numine vela fecerit, eoq; die Abderam nauigarit, quo me peruenturum ſcripſerã. Omnes igitur pro portis congregatos offendimus, nos, vt eſt veriſimile; expectantes, non viros ſolum, verùm etiam mulieres, atq; etiam ſenes & pueros, per Deos triſtes, itemq; infantes. Hi ſanè ſic affecti erant, quòd Democritus inſaniret, at ille tunc exacta quadam diligentia philoſophiæ incumbebat. Vbi autẽ me viderũt, paulum ad ſe rediiſſe & bene ſperare viſi ſunt. Philopœmen verò me ad hoſpitiũ ducere properabat, quod & communiter illis placebat. At ego (viri Abderitæ) inquam, nihil mihi prius faciẽdum exiſtimo, quàm vt Democritum videã. Quo audito collaudarũt & lætati ſunt; meq; continuo per forum deduxerunt, alij quidem ſequentes, alij præcurrentes, aliaque ex parte alij clamantes vt ſeruarem, adiuuarem, medelam adhiberẽ. At ego bono animo eſſe iubebam, quod Eteſiarum tempeſtate fretus, nullum quidem malum, aut certè breui & facilè corrigi poſſe ſperarem. Simulque hæc dicens pergebam, neq; enim procul domus erat, imò neq; tota ciuitas. Adiuimus igitur, cùm iuxta mœnia eſſet, illucq; me placidè deducunt. Deinde poſt turrim collis erat altus, longis & denſis populis nigris opacus, vnde Democriti domicilium conſpiciebatur. Ipſeq; Democrit⁹ ſub vmbroſa & humillima Platano; ſedebat, in breui & ſubſtricta tunica craſſa citra humeros deſinente (exomide dicta) ſolus, ſqualidus, in lapidea ſella, pallidus admodum & macilẽtus, barba promiſſa. Iuxta eum ad dextram tenuis aquula per decliuem tumulum decurrens placidè reſonabat:

Erat autem delubrum quoddam ſuper tumulum illum, Nymphis quidem, quantum conijcere licet, dedicatum, ſponte enatis vitibus circumdatum. Hic verò compoſitè admodũ librum ſuper genua habebat, & alij quidam vtrinq; ex parte ei adiacebant, crebra autem animaliũ cadauera, per totum diſſecta, accumulata erant. Hic autem interdum contento ſtudio ſcriptioni incumbēbat, interdum multum ſubſiſtens, & apud ſe anxiè cogitãs quieſcebat. Deinde nõ multò poſt his peractis, exurgẽs deambulabat, & animalium viſcera attentè inſpiciebat, hiſq; depoſitis reuerſus rurſus deſidebat. At verò Abderitæ mihi triſtes, nec procul à lachrymantibus oculis aſſiſtẽtes, Vides certè (inquiũt) Hippocrates Democriti vitam, quàm inſaniat, neq; quid velit, aut quid faciat nouit. Et ex his aliquis cũ adhuc eius inſaniam mihi magis demõſtrare vellet, altos eiulatus ad inſtar mulieris liberorũ mortem lamentantis edidit, deinde rurſus ingemuit, viatoris perſonam gerens, qui quod ferebat perdidit. Quibus auditis Democritus partim riſit, partim ſubſannauit, nihilq; amplius ſcribebat, caput verò crebro concutiebat. At ego, vos quidem (inquam) viri Abderitæ hic manete, vbi autem ipſe propius acceſſero, & viri verba audiero, corpuſque videro, affectus veritatem cognoſcam, hiſque dictis placide deſcendi. Erat autem præceps locus ille & pronus, vix igitur greſſum retinens permeaui. Vbi verò propius acceſſi, fortè in eum incidi cùm ſanè quid diuino furore actus & concitatus ſcriberet. Iſthic igitur conſtiti, tempus opportunum dum ipſe ceſſaret expectans. At ille nõ multo poſt, depoſito impetu & ſtilo ſcriptorio, me accedentem aſpexit, & Salue, inquit hoſpes. Et ego, tu quoq; plurimum (inquam) Democrite hominum ſapientiſſime. Ille verò pudore ſuffuſus (opinor) quòd me nomine non compellaſſet. Te verò (inquit) quonam nomine vocauero? Tui enim nominis ignoratio, occaſio fuit cur te hoſpitem appellarem. Hippocrates (inquam) Medicus vocor. At ille, Aſclepiadarum (inquit) nobilitas, tuæque in arte Medica ſapientiæ gloria crebris admodum hominum ſermonibus ad nos peruenit. Quodnam verò te negocium (ó amice) huc adduxit? Quin potius omiſſis omnibus conſideto. Cernis enim quàm non ſit iniucunda hæc foliis ſtrata ſedes, viridis ad hæc & mollis, & ad inſidendũ blandior inuidia obnoxiis fortunæ ſellis. Cum verò conſediſſem, rurſus inquit, priuatum igitur an publicum animo agitans negotium huc veniſti? eloquere apertè. Ad id enim te pro viribus adiuuabimus. Ego verò, iſta ſanè vera cauſa eſt, huc tui gratia venio, vt te virum ſapientem conueniam. Occaſionem autem patria dedit, cuius legationem obeo. At ille, Hoſpitio igitur primùm noſtro vtere. Ego verò pertentato per omnia viro, etſi eum minimè delirare iam mihi conſtaret, Philopœmenem, inquam, noſti, ciuem veſtrum? Ille verò, maximè, inquit, Damonis filium dicis, cuius ædes ſunt iuxta fontem Hermaida? Illum ipſum (inquam) cuius antiquus ſum & peculiaris hoſpes. Tu verò Democrite, potiore me hoſpitio excipito, imprimiſque quidnam ſcribas eloquere. Ille verò paulùm moratus, de inſania, inquit. Tum ego, Iupiter Rex, inquàm, peropportunè ſanè contra ciuitatem ſcribis. At ille, quam ciuitatem Hippocrates? Nihil inquam ô Democrite, ſed neſcio quo modo mihi excidit. Sed quid de inſania ſcribis? Quidnam verò, inquit, aliud, quàm quid ſit, & quomodo hominibus innaſcatur, & quanam ratione alleuetur.

ἦν δέ τι τέμενος ὑπὲρ ἐκείνου τοῦ λόφου, ὡς ἐνεστοχάζετο καὶ εἴκαζεν, νυμφέων ἱδρυμένον, αὐτοφύτοις ἐπηρεφὲς ἀμπέλοις. ὁ δὴ εἶχεν ἐν εὐκοσμίῃ πολλῇ ἐπὶ τῶν γουνάτων βιβλίον. καὶ ἕτερα δὲ ἄττα, ἐξ ἀμφοῖν τοῖν μεροῖν αὐτῷ παραβέβλητο. [14] ἐστόρεστο δὲ καὶ ζῶα συχνὰ, ἀνατετμημένα δι' ὅλων. ὁ δὲ ὁτὲ μὲν ξυντόνως ἔγραφεν ἐγκείμενος, ὁτὲ δὲ ἠρέμει πάμπολύ τι ἐπέχων, καὶ ἐν ἑωυτῷ μερμηρίζων. εἶτα μετ' οὐ πολὺ τουτέων ἐρδομένων, ἐξαναστὰς περιεπάτει. καὶ τὰ σπλάγχνα τῶν ζώων ἐπεσκόπει, καὶ καταθεὶς αὐτὰ μετελθὼν, πάλιν ἐκαθίζετο. οἱ δὲ Ἀβδηρῖται περιεστῶτες κατηφέες, καὶ οὐ πόρρω τὰς ὄψιας δακρυόντων ἔχοντες, φασὶν, ὁρῇς μὲν τὸν Δημοκρίτου βίον ὦ Ἱππόκρατες, ὡς μέμηνεν, καὶ οὔτε ὅ τι θέλει οἶδεν, οὔτε ὅ τι ἔρδει. καί τις αὐτέων ἔτι μᾶλλον ἐνδείξασθαι βουλόμενος τὴν μανίην αὐτοῦ, ὀξὺ ἀνεκώκυσεν, εἴκελον γυναικὶ ἐπὶ θανάτῳ τέκνου ὀδυρομένῃ. εἶτ' ἀνοιμώξει πάλιν ὑποκρινόμενος [15] ὁδίτην ἀπολέσαντά τι ὧν διεκόμιζεν. καὶ ὁ Δημόκριτος ἐπακούων, τὰ μὲν ἐμειδία, τὰ δὲ ἐξεγέλα, καὶ οὐκ ἔτι οὐδὲν ἔγραφεν. τὴν δὲ κεφαλὴν θαμινὰ ἐπέσειεν. ἐγὼ δὲ ὑμέας μὲν, ἔφην, ὦ Ἀβδηρῖται, [16] αὐτόθι μίμνετε. ἐγγυτέρω δὴ αὐτοῦ καὶ λόγων καὶ σώματος τοῦ ἀνδρὸς γενηθεὶς, ἰδών τε καὶ ἀκούσας, εἴσομαι τοῦ πάθεος τὴν ἀλήθειαν. καὶ ταῦτ' εἰπὼν, κατέβαινον ἡσυχῇ. ἦν δὲ ὀξὺ καὶ ἐπίφορον ἐκεῖνο τὸ χωρίον. μόλις δὴ οὖν διερειδόμενος διῆλθον. ἐπεὶ δὲ ἐπλησίαζον, [17] ἔτυχεν, ὅτε ἐπῆλθον αὐτῷ, ὁ μὲν δή ποτε γράφων ἐνθουσιωδῶς, καὶ μεθ' ὁρμῆς. εἱστήκειν οὖν αὐτόθι παραμένων αὐτοῦ τὴν τῆς γραφῆς ἀνάπαυσιν. ὁ δὲ μετὰ μικρὸν τῆς φορῆς λήξας τοῦ γράφειν, ἀνέβλεψέ τε εἰς ἐμὲ προσιόντα, καὶ φησί. χαῖρε ξεῖνε. κἀγὼ, πολλά γε καὶ σὺ Δημόκριτε ἀνδρῶν σοφώτατε. ὁ δὲ αἰδεσθεὶς οἶμαι, ὅτι οὐκ ἐξ ὀνόματος προσεῖπέ με, σὺ δὲ ἔφη τί καλέομεν; ἀγνοίη γὰρ τοῦ σοῦ ὀνόματος, ἦν πρόφασις τοῦ ξεῖνε προσηγορίας. Ἱπποκράτης, ἔφην, ἐμοί γε τοὔνομα, ὁ ἰητρός. ὁ δὲ εἶπεν, ἡ τῶν Ἀσκληπιαδῶν εὐγενεία, πολύ τε σοῦ τὸ κλέος τῆς ἐν ἰητρικῇ σοφίης πεφοίτηκεν, καὶ ἐς ἡμέας ἀφῖκται. τί δὲ χρέος ἑταῖρε δεῦρό σε ἤγαγεν; μᾶλλον δὲ πρὸ πάντων, κάθιζε. ὁρῇς δ' ὡς ἔστι στιβὰς οὐκ ἀηδὴς φύλλων θῶκος, εὖ χλοερὸς καὶ μαλθακὸς ἐγκαθίσαι, προσηνέστερος τῶν τῆς τύχης ἐπιφθόνων θώκων. καθίσαντος δέ μου, πάλιν φησίν. ἰδίην οὖν, ἢ ἐπιδήμιον [18] πρῆγμα διζήμενος δεῦρο ἀφῖξαι. φράζε σαφῶς. καὶ γὰρ ἡμεῖς ὅ τι δυνάμεθα, συνεργήσομεν ἄν. κἀγὼ τὸ μὲν κατ' ἀλήθειαν ἔφην αἴτιον, δεῦρο σεῦ χάριν ἥκω, ξυντυχεῖν σοφῷ ἀνδρί. ἔχει δὲ πρόφασιν ἡ πατρὶς, ἧς πρεσβείην τελέω. ὁ δὲ ξενίῃ τοίνυν φησὶ τὰ πρῶτα κέχρησο ἡμετέρῃ. πεπειρημένος δὲ κἀγὼ κατὰ πάντα τοῦ ἀνδρὸς, καίτοι ἤδη μοι καταδήλου μὴ παραπαίοντος ἐόντος. Φιλοποίμενα οἶσθα ἔφην πολίτην ἐόντα ὑμέτερον; ὁ δὲ, καὶ μάλα, εἶπεν, τὸν Δάμωνος λέγεις υἱόν. ὃς οἰκέει τὰ πρὸς τὴν Ἑρμαΐδα κρήνην. τοῦτον εἶπον. [19] οὗ καὶ τυγχάνω ἐκ πατέρων ἴδιος ξένος. ἀλλὰ σὺ Δημόκριτε, τῇ κρείσσονί με ξενίῃ δέχευ. καὶ πρότερόν γε τί τοῦτο τυγχάνεις γράφων φράζε; ὁ δὲ ἐπισχὼν ὀλίγον, περὶ μανίης ἔφη. κἀγὼ ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, φημί. εὐκαίρως γε ἀντιγράφεις πρὸς τὴν πόλιν. ὁ δὲ ποίην φησὶ πόλιν Ἱππόκρατες. ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἔφην ὦ Δημόκριτε. ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπως προσέπεσεν. ἀλλὰ τί περὶ μανίης γράφεις; τί γὰρ εἶπεν ἄλλο, πλὴν εἴ τις τε εἴη, ὅκως ἀνθρώποισιν ἐγγίνεται. [20] καὶ τίνα τρόπον ἀπολωφέοιτο.

τίς τε

τά τε γὰρ ζῶα ταῦτα ὁκόσα ἔφη ὁρῇς, τουτέου μέν τοι γε ἀνατέμνω εἵνεκα, οὐ μισέων θεοῦ ἔργα, χολῆς δὲ διζήμενος φύσιν καὶ θέσιν. οἶσθα γὰρ ἀνθρώποισι παρακοπῆς, ὡς αἰτίη ἐπιτοπολὺ αὕτη πλεονάζουσα, ἐπὶ πᾶσι μὲν φύσει ἐνυπάρχει, ἀλλὰ παρ' οἷς μὲν ἔλαττον, παρ' οἷς δέ τι πλέον. ἡ δὴ ἀμετρίη αὐτῆς, νοῦσοι τυγχάνουσιν, ὡς ὕλης, ὁτὲ μὲν ἀγαθῆς, ὁτὲ δὲ φαύλης ὑποκειμένης. κἀγώ, νὴ Δία, ἔφην, ὦ Δημόκριτε, ἀληθέως γε καὶ φρονίμως λέγεις. ὅθεν εὐδαιμονίαν σε κρίνω, τοσαύτης ἀπολαύοντα ἡσυχίης. ἡμῖν δὲ μετέχειν ταύτης οὐκ ἐπιτέτραπται. ἐρομένου δὲ διὰ τί, ὦ Ἱππόκρατες, οὐκ ἐπιτέτραπται, ὅτι ἔφην, ἢ ἀγροὶ, ἢ οἰκίη, ἢ τέκνα, ἢ δάνεια, ἢ νοῦσοι, ἢ θάνατοι, ἢ δμῶες, ἢ γάμοι, ἢ τοιαῦτά τινα τὴν εὐκαιρίην ἡμέων ὑποτέμνεται. ἐνταῦθα δὴ ὁ ἀνὴρ ἐς τὸ εἰωθὸς πάθος κατηνέχθη καὶ μάλα ἀθρόον τι ἀνεκάγχασε. καὶ ἐπεγέλασε, καὶ τὸ λοιπὸν ἡσυχίην ἦγε. κἀγώ, τί μέν τοι Δημόκριτε, ἔφην, γελᾷς; πότερον τὰ ἀγαθὰ ὧν εἶπον, ἢ τὰ κακά; ὁ δὲ ἔτι μᾶλλον ἐγέλα. καὶ ἄποθεν ὁρέοντες τῶν Ἀβδηριτῶν, οἱ μὲν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἔπαιον, οἱ δὲ τὰ μέτωπα, οἱ δὲ τὰς τρίχας ἔτιλλον. καὶ γὰρ ὡς ὕστερον ἔφησαν, πλεονάζοντι παρὰ τὸ εἰωθὸς τῷ γέλωτι ἐγεγόνει. ὑποτυχὼν δὴ ἐγώ, ἀλλὰ μὴν ἔφην σοφῶν ἄριστε Δημόκριτε, ποθέω γὰρ αἰτίην τοῦ περὶ σὲ πάθεος καταλαβέσθαι, τίνος ἄξιος ἐφάνην εἶναι γέλωτος, ἢ τὰ λεχθέντα, ὅκως μαθὼν παύσωμαι τῆς αἰτίης, ἢ σὺ ἐλεγχθεὶς, διακρούσῃ τοὺς ἀκαίρους γέλωτας. ὁ δὲ, Ἡράκλεις, ἔφη. εἰ γὰρ δυνήσῃ με ἐλέγξαι, θεραπείην θεραπεύσεις, οἵην οὐδένα οὐδέκω πώποτε ὦ Ἱππόκρατες. καὶ πῶς οὐκ ἐλεγχθείης ἔφην ὦ ἄριστε; ἢ οὐκ οἴῃ ἄτοπός γε εἶναι γελῶν ἀνθρώπου θάνατον; ἢ νοῦσον; ἢ παρακοπήν; ἢ μανίην, ἢ μελαγχολίην; ἢ σφαγὰς, ἢ ἄλλο τι χεῖρον; ἢ τοὔμπαλιν γάμους, ἢ πανηγύριας, ἢ τεκνογονίην, ἢ μυστήρια, ἢ ἀρχὰς, ἢ καὶ τιμὰς, ἢ ἄλλο τι ὅλως ἀγαθόν; καὶ γὰρ ἃ δέον οἰκτείρειν, γελᾷς. καὶ ἐφ' οἷς ἥδεσθαι χρὴ, καταγελᾷς τουτέων. ὥστε μήτε ἀγαθὸν, μήτε κακὸν παρὰ σοὶ διακεκρίσθαι. ὁ δὲ ταῦτα μὲν ἔφη εὖ λέγεις ὦ Ἱππόκρατες, ἀλλ' οὐκ οἶσθα που τοῦ ἡμετέρου γέλωτος αἰτίην. μαθὼν δὴ εὖ οἶδ' ὅτι κρέσσονα τῆς πρεσβείης ἀντιφορτισάμενος ἀποίσεις θεραπείην τὸν ἐμὸν γέλωτα τῇ πατρίδι, καὶ ἑωυτέῳ, καὶ τοὺς ἄλλους δυνήσῃ σωφρονίζειν. αὖθ' ἐν ἴσως κἀμὲ διδάξεις ἰατρικὴν ἀμειβόμενος. γνώσῃ ὅση σπουδὴ περὶ ἀσπούδαστα φιλοτιμεύμενοι ἁρπάζουσι τὰ μηδενὸς ἄξια πάντες ἄνθρωποι τὸν βίον ἀναλίσκοντες, γελώτων ἄξια διαπρήσσοντες. ἐγὼ δὲ φημί, λέγε πρὸς θεῶν, μήποτε γὰρ διαλανθάνει ἅπας ὁ κόσμος νοσέων. καὶ οὐκ ἔχει ὅκου διαπέμψηται πρεσβείην πρὸς θεραπείην. τί γὰρ ἂν εἴη ἔξω αὐτοῦ; ὁ δὴ ὑπολαβὼν, πολλαί γε φησὶν ἀπειρίαι κόσμων εἰσὶν Ἱππόκρατες, καὶ μηδαμῶς ἑταῖρε κατασμικρολόγει τὴν πλουσίην φύσιν ἐοῦσαν. ἀλλὰ ταῦτ' ἔφην Δημόκριτε, διδάξεις ἐν ἰδίῳ καιρῷ. δέδοικα μὲν γὰρ μήπως καὶ τὴν ἀπειρίην διεξιὼν, γελᾶν ἄρξῃ. ἴσθι δὲ νῦν περὶ τοῦ σοῦ γέλωτος τῷ βίῳ λόγον δώσων. ὁ δὲ μάλα τρανὸν ἀπιδών με, δύο φησὶ τοῦ ἐμοῦ γέλωτος αἰτίας δοκέεις, ἀγαθὰ καὶ φαῦλα. ἐγὼ δὲ ἕνα γελῶ τὸν ἄνθρωπον. ἀνοίης μὲν γέμοντα, κενεὸν δὲ πρηγμάτων ὀρθῶν πάσαις ἐπιβουλαῖς νηπιάζοντα καὶ μηδεμιῆς εἵνεκεν ὠφελείας ἀλγέοντα τοὺς ἀνηνύτους μόχθους. πείρατα γῆς καὶ ἀορίστους μυχοὺς ἀμετρίῃσιν ἐπιθυμίῃσιν ὁδεύοντα.

Hæc enim, inquit, quæ vides animantia huius certè rei gratia reſeco, minimè Dei opera odio proſequẽs, ſed bilis naturam & ſedem inquirens. Noſti enim quòd hæc vbi redundarit, vt plurimùm hominum inſaniæ cauſa eſt. In omni quidem natura ineſt, ſed in aliis quidem minùs, in aliis verò copioſiùs. Huius autem immoderantia morbi exiſtunt, velut materia, partim quidem bona, partim verò mala ſubiecta. Tũ ego, per Iouem, inquam, ô Democrite, verè & ſapienter ais. Perinde te beatum iudico, qui tanta quiete foueris, cuius participes eſſe nobis non liceat. At eo interrogante, cur Hippocrates non liceat? Quod, inquam, aut agri, aut res familiaris, aut liberi, aut æs alienum, aut morbi, aut mortes, aut ſerui, aut nuptiæ, aut eiuſmodi quædam huius opportunitatem nobis reſcindant. Tum ſanè vir ille in ſolitam affectionem delapſus, & abunde in riſum effuſus eſt, & vehementiùs irriſit, ac de cætero quieuit. At ego, quid ſanè Democrite (inquam) rides? num de bonis aut malis quæ dixi? Ille verò adhuc magis ridebat Quod procul videntes Abderitæ, partim quidem capita, partim verò frontem cædebant, quidam etiam capillos euellebant. Nam quemadmodum poſtea narrarunt, copioſiore quàm ſolitus eſſet riſu vſus fuerat. Tum ego. At verò ſapientum optime Democrito (huius enim tui affectus cauſam deprehendere cupio) quoniam tibi riſu dignus viſus ſum, aut ea quæ dicta ſunt, vt hoc cognito, cauſa deſiſtam, vel tu reprehenſus, importunos hos riſus ſummoueas. Tum ille, ſi (me hercule) inquit, redarguere me poteris, curationem Hippocrates, qualem nullus vnquam feceris. Et quomodo (inquam) optime, reprehenſione dignus non videaris, aut te abſurdum non eſſe putas, ſi hominum mortem rides, aut morbum, aut dementiam, aut inſaniam, aut melancholiam, aut cædem, aut quid peius? Aut contra, nuptias, aut conuentuum celebritates, aut liberorum natales, aut myſteria, aut magiſtratus, aut honores, aut aliud quid prorſus bonum? Quæ enim commiſeratione digna ſunt rides, & de quibus lætari oporteat, ea etiam derides adeo vti apud te neque boni, neque mali vllum ſit diſcrimen. At ille, rectè quidem dicis Hippocrates, verùm riſus noſtri cauſam nondum noſti, quã cùm didiceris, certus ſum quòd meum riſum meliorem curationem pro tua legatione patriæ tibiq; ipſi reportabis, qua etiam alios prudentiores reddere poteris. Pro quibus fortaſſe me etiam Medicinã mutuo docueris, vbi cognoueris quanto ſtudio omnes homines ad ea quæ negligenda ſunt & nullius pretij facienda contendunt, & in his quæ riſu digna ſunt conſectandis vitam conſumunt. Tum ego, dic per Deos inquam, nunquid omnis mundus ſe ęgrotare ignorat, neque habet vnde ſui curationem legatione acceſſat? Quid enim extra eum eſſe poteſt? Quo audito, multæ (inquit) ſunt Hippocrates mundorum infinitates, noliq; (amice) naturam diuitem vt paruã exiſtimare. Sed hæc Democrite (inquam) ſuo tẽpore docebis. Vereor enim ne ſi quando infinitatem percenſueris, ridere incipias. Nunc verò de tuo riſu in vita reddendam eſſe tibi rationem puta. At ille admodum perſpicuè in me intuens, Duas, inquit, mei riſus cauſas exiſtimas, bona & mala. At ego vnum hominẽ rideo, amentia quidem refertum, rectè factis vacuũ, in omnibus conſiliis pueriliter agentem, nullius vtilitatis gratia immenſos labores tolerantem, terræ fines & infinitos receſſus argenti & auri comparandi

gratia immoderatis cupiditatibus peragrantem, & nunq iam ab his comparandis ceſſantem, ſemper verò ad copiam tumultuantem, ne ſi ea deſtituatur, pudore ſuffundatur, quòd felix non dicatur. Quod in terræ hiatus inquirens, eorum manibus effodiat, qui partim quidem à terra inani intereunt, partim verò diutius hac neceſſitate detenti, in ſupplicio tanquam in patria permanent, aurum & argentum perquirentes, pulueris veſtigia & ramenta perueſtigantes, arenam aliam aliunde excitantes, & terræ venas excindentes, ad opulentiam ſemper terram matrem tanquam hoſtilem in glebas proſcindunt, quam eandem etiam cum admiratione calcant. Quantum verò rideri debet quod terram latentem cum labore amát, apertam contumelia afficiunt. Canes emunt, quidam etiam equos, quidam verò multa circumſcripta regione eam ſibi adſcribunt, & cùm multis dominari velint, ſibiipſis imperare nequeunt. Vxores ducere cupiunt, quas paulò poſt repudiant, amant, deinde odio proſequuntur, cum cupiditate liberos ſuſcipiunt, deinde eos adultos abdicant. Quodnam hoc inane ſtudium & rationis expers, nihilque ab inſania diſcrepans? Bellum inteſtinum gerunt, quietem optabilem non ducunt, regibus viciſſim inſidias tendunt, homines necant, defoſſa terra argentum inueſtigant, argento reperto terram emere cupiunt, terra empta fructum diuendunt, fructibus diſtributis rurſus argentum capiunt. Quibus mutationibus & quantis vitiis obnoxij? Cùm opes non habeant, eas expetunt, ſi habent, abſcondunt, diſſipant. Eorum res aduerſas derideo, eorum infortunia intento riſu excipio. Veritatis enim inſtituta violant, contentionis ſtudio hoſtiles inter ſe rixas habent. Cum fratribus verò, parentibus, & ciuibus mutuas cædes exercent, idque pro iis poſſeſſionibus quarum nemo poſt mortem dominus eſſe poteſt. Iniuſtam vitam conſectantes, amicorũ & patriæ inopiam deſpiciunt, indigna & inanimata diuitiarum loco habent, pro vniuerſis facultatibus ſtatuam mercantur, quòd ſimulachrum loqui videatur, eos verò qui verè loquuntur odio habent. Res non faciles amore proſequuntur, in continente habitantes, maritima expetunt, rurſuſq; inſulas tenentes, continentẽ affectant. cunctaque in ſuam cupiditatem peruertunt. Et in bello quidem fortitudinem laudare videntur, at in dies à libidinum indulgentia & auaritia vincuntur, & affectibus omnibus tenentur. Therſitis autem vitam omnes referunt. Qua verò in re riſum meum Hippocrates reprehendiſti? Neque enim quiſquam ſuam, ſed alter alterius amentiam deridet hi quidem ebrios, cùm ipſi ſibi ſobrij videantur, alij amantes, cùm ipſi grauiore morbo laborent, hi verò nauigantes, alij agriculturæ deditos. Neque enim artibus, neque operibus inter ſe conſentiunt. Tum ego, hæc quidem, inquam vera ſunt Democrite, neque alia quæpiam oratio ad conuincendam mortalium miſeriam cõmodior eſſe poſſit. Verùm ipſæ actiones hanc neceſſitatem veluti decreto quodam imponunt, ad rei domeſticæ diſpenſationẽ, nauium fabricationem, & reliquam reipublicę adminiſtrationem, in qua verſari hominem oportet. Neque enim ad inertiam eum natura procreauit. Ex his rurſus latè ſparſa ambitio, multorum rectè ſentientem animam aberrare coegit, qui ad omnia velut ſine lapſu ſummo ſtudio contendunt, non tamen obſcuritatẽ præuidere poſſunt Quis enim (ô Democrite) vxorem ducens diuortium aut mortem cogitat?

[66] ἀργύρεσι κτίζοντα, καὶ χρυσίῳ. καὶ μὴ παυόμενον τῆς κτήσιος ταύτης. ἀεὶ δὲ θορυβεύμενον περὶ τὸ πλέον ὅκως αὐτὸς ἐλάσσων μὴ γένηται, καὶ οὐδὲ αἰσχύνεται μὴ λεγόμενος εὐδαίμων. οἳ χάσματα τῆς γῆς ὀρύσσουσι διζήμενοι χερσίν, ὧν οἱ μὲν ὑπὸ ξυμφορῆς [67] ἐπιπιπτούσης τῆς γῆς ἐφθάρησαν, οἱ δὲ πολυχρονίως ταύτην ἔχοντες τὴν ἀνάγκην ὡς ἐν πατρίδι τῇ κολάσει διαμένουσιν, ἀργύριον καὶ χρυσίον μαστεύοντες, ἴχνη κόνιος καὶ ψήγματα ἐρευνῶντες. ψάμμον δὲ ἄλλην ἀλλαχόθεν [68] ἐγείροντες, καὶ τῆς γῆς φλέβας ἐκτέμνοντες ἐς περιουσίην ἀεὶ βῶλον ποιέοντες ἐκ γῆς τὴν μητέρα πολεμίην γῆν καὶ τὴν αὐτὴν εὖ ἔχουσαν, καὶ θαυμάζοντες πατέουσιν. ὅσος γέλως ἐπὶ μόχθου, καὶ κρυφίης γῆς ἐρῶσι τὴν δὲ φανερὴν ὑβρίζοντες. κύνας ὠνεῦνται, οἱ δὲ ἵππους. οἱ δὲ χώρην πολλὴν περιορίζοντες, ἰδίην ἐπιγράφουσι. καὶ πολλῶν ἐθέλοντες δεσπόζειν, οὐδὲ αὐτέων δύνανται. γαμεῖν σπεύδουσιν, ἃς μετ' ὀλίγον ἐκβάλλουσιν. ἐρῶσιν, εἶτα μισέουσι. μετ' ἐπιθυμίης γεννῶσιν. εἶτ' ἐκβάλλουσι τελείους. τίς ἡ κενὴ σπουδὴ, καὶ ἄλογος, μηδὲν μανίης διαφέρουσα; πολεμοῦσιν ἐμφύλιοι, ἠρεμίην οὐχ αἱρετίζοντες. [69] ἀντεφεδρεύουσι βασιλέας. ἀνδροφονέουσι. γῆν ὀρύσσοντες, ἀργύριον ζητέουσι. ἀργύριον δὲ εὑρόντες, γῆν ἐθέλουσι πρίασθαι. ὠνησάμενοι γῆν, καρποὺς πιπράσκουσι. [70] καρποὺς ἀποδόμενοι, πάλιν ἀργύριον λαμβάνουσιν, ἐν ὅσαις μεταβολαῖς εἰσίν, ἐν ὅσῃ κακίῃ; οὐσίην μὴ ἔχοντες, [71] οὐσίην ποθέουσι, ἔχοντες, κρύπτουσιν. ἀφανίζουσι. καταγελῶ, ἐφ' οἷς κακοπραγέουσιν. ἐπιτείνω τὸν γέλωτα, ἐφ' οἷς δυστυχέουσι. θεσμοὺς γὰρ ἀληθείας παραβεβήκασι. φιλονεικέοντες ἔχθρην πρὸς ἀλλήλους δῆθεν ἔχουσι, μετὰ δὲ ἀδελφῶν καὶ γονέων, καὶ πολιτῶν, καὶ ταῦτα ὑπὲρ τοιούτων κτημάτων ὧν οὐδεὶς θανὼν δεσπότης ἐστίν, ἀλληλοκτονέουσιν. ἀθεσμόβια φρονέοντες φίλων καὶ πατρίδας ἀπορίην ὑπερορῶσι. πλουτίζουσι τὰ ἀνάξια καὶ τὰ ἄψυχα. ὅλης τῆς οὐσίης ἀνδριάντα ὠνέονται, ὅτι δοκέει λαλέειν τὸ ἄγαλμα. τοὺς δὲ ἀληθέως λαλέοντας, μισέουσι. τῶν γὰρ μὴ ῥηιδίων ἐφίενται. καὶ γὰρ ἤπειρον οἰκέοντες, θάλασσαν ποθέουσι. καὶ πάλιν ἐν νήσοις ἐόντες, [72] ἠπείρους γλίχονται. καὶ πάντα διαστρέφουσιν ἐς ἰδίην ἐπιθυμίην. καὶ δοκέουσι μὲν ἐν πολέμῳ ἀνδρείην ἐπαινεῖν, νικῶνται δὲ καθ' ἡμέρην, ὑπὸ τῆς ἀσελγείης, ὑπὸ φιλαργυρίης. ὑπὸ τῶν παθέων πάντων νοσέουσι. [73] Θερσῖται δ' εἰσὶ τοῦ βίου πάντες. τί δή με Ἱππόκρατες ἐμέμψω γελῶντα; οὐ γὰρ αὐτὸς τῆς ἰδίης ἀνοίης, ἀλλὰ ἄλλος ἄλλου καταγελᾶται. οἱ μὲν τῶν μεθυόντων, ὁπόταν αὐτοὶ δοκέωσι νήφειν. οἱ δὲ τῶν ἐρώντων, χαλεπωτέρην νοῦσον νοσέοντες αὐτοί. οἱ δὲ τῶν πλεόντων. ἄλλοι δὲ τῶν περὶ γεωργίην ἀσχολευμένων. οὐ συμφωνέουσι γὰρ οὔτε ταῖς τέχναις, οὔτε τοῖς ἔργοις. ἐγὼ δὲ ταῦτα μὲν ἔφην ἀληθέα Δημόκριτε. οὐδ' ἄλλος τις ἂν εἴη λόγος ἁρμοδιώτερος ἐξαγγέλλων ταλαιπωρίην θνητῶν, ἀλλ' αἱ πρήξιες νομοθετέουσι τὴν ἀναγκαίην, οἰκονομίης τε εἵνεκα, καὶ ναυπηγίης, καὶ τῆς ἑτέρης πολιτείης, ἐν ᾗ χρεὼν εἶναι τοὺς ἀνθρώπους. οὐ γὰρ εἰς ἀργίην αὐτὸν ἡ φύσις ἐγέννα. ἐκ τουτέων δὲ πάλιν φιλοδοξίη χυθεῖσα, ἔσφηλε πολλῶν ὀρθογνώμονα ψυχήν. σπουδαζόντων μὲν ἅπαντα, [74] ὡς ἐπὶ ἀδιαπτωσίην, μὴ καθορώντων δὲ τὴν ἀδηλότητα προορῆσθαι, εἴ τις γὰρ ὦ Δημόκριτε γαμέων, ἢ χωρισμὸν ἢ θάνατον προσεδέχετο,

τίς δ' ὁμοίως παιδοτροφέων ἀπώλεσεν. ἀλλ' οὐδ' ἐν γεωργίῃ, καὶ πλοίῳ, καὶ βασιληΐῃ, καὶ ἡγεμονίῃ, καὶ τοῖς πᾶσιν ὅσα ὑπάρχει κατὰ τὸν αἰῶνα. οὐδεὶς γὰρ προὔλαβεν πταῖσαι. ἀλλ' ἀγαθοῖσιν ἕκαστος τουτέων ἐλπίσι φέρβεται. τῶν δὲ χερειόνων οὐδὲ μέμνηται. μή ποτ' οὖν ὁ σὸς γέλως τουτέοις ἀνάρμοστος, ὁ δὲ Δημόκριτος, μάλα ἔφη νωθὴς τὸν νόον ὑπάρχεις καὶ μακρὰν γε τῆς ἐμῆς γνώμης ἀπόδημος Ἱππόκρατες, ἀταραξίης καὶ ταραχῆς μέτρα μὴ ἐπισκοπέων, δι' ἄγνοιαν. ταῦτα γὰρ αὐτὰ, διανοίῃ φρενήρει διοικέοντες, αὐτοί τε ῥηϊδίως ἀπηλλάσσοντο, καὶ τὸν ἐμὸν ἐλαφρὸν γέλωτα. [75] νῦν δ' ὡς ἐπ' ἀγαθοῖσι τοῖς ἐν τῷ βίῳ φρενοβλαβέες τετύφλωνται ἀσυλλογίστῳ διανοίῃ τῆς ἀτάκτου φορῆς ἀδιδάκτοι. νουθεσίη γὰρ αὐτάρκης ὑπάρχει ἡ τῶν ξυμπάντων μεταβολὴ, ὀξείῃσι τροπῇσιν ἐμπίπτουσα, αἰφνιδίην τροχηλασίην πομπείην ἐνιοῦσα. οἱ δ' ὡς ἐπ' ἀπηρτυίῃ, καὶ βεβαίῃ ἐκλελησμένοι παθέων κατὰ τὸ ξυνεχὲς ἐμπιπτόντων, [76] ἄλλοτε ἄλλος ποθέοντες τὰ λυπέοντα, διζήμενοι τὰ μὴ ξυμφέροντα, ἐγκυλινδέονται πολλῇσι ξυμφορῇσι. [77] εἰ δέ τις ἐμετρίαζεν κατὰ δύναμιν ἰδίην, τὰ ξύμπαντα ἔρδειν, ἀδιαπτώτως ἐφρούρεε ζωὴν, ἑωυτὸν ἐξεπιστάμενος, καὶ ξύγκρισιν ἰδίην σαφῶς κατανοήσας, καὶ μὴ τῆς ἐπιθυμίης τὴν σπουδὴν, ἐς ἄπειρον ἐκτείνων. τὴν δὲ πλουσίην φύσιν, καὶ πάντων τιθηνὸν, [78] δι' αὐταρκείης ὁδοιπορέων. καθάπερ δὲ τῶν παθέων εὐεξίη κίνδυνος πρόδηλος, οὕτω τὸ μέγεθος τῶν εὐτυχημάτων σφαλερόν ἐστιν. ἀρίσημοι δ' ἐν τῇσι κακοδαιμονίῃσι ξυνθεωρέονται. [79] ἄλλοι δὲ τὰ τῶν παλαιῶν μὴ ἱστορέοντες ὑπὸ τῆς ἰδίης κακοπραγμοσύνης ἀπώλλοντο. τὰ δῆλα καθάπερ ἄδηλα μὴ προθεωρέοντες. ὑπόδειγμα τὸν μακρὸν βίον ἔχοντες, γινομένων καὶ μὴ γινομένων. ἐξ ὧν καὶ τὸ ἐσόμενον ἔδει κατανοῆσαι. ταῦθ' ὁ ἐμὸς γέλως ἀνοήτους ἀνθρώπους. πονηρίης δίκας ἐκτίνοντες. φιλαργυρίης. ἀπληστίης. ἔχθρης. ἐνέδρης. ἐπιβουλίης. βασκανίης. ἀργαλέον ἐξειπεῖν πολυμηχάνου κακίης. ἀπειρίη γάρ τίς ἐστι κἀν τουτέοις δολοπλοκίησιν. ἀνθομιλεόντες, σκολιόφρονες, ἀρετῆς δὲ παρ' αὐτέοις τρόπος ἐστὶ, τὸ χεῖρον. φιλοψευδίην γὰρ ἀσκέουσι. φιληδονίην κοσμέουσι. νόμοις ἀπειθέοντες. [80] ὁ δ' αὐτέων καταγελᾷ τὴν ἀπροαιρεσίην. μήτε ὁράσεως, μήτε ἀκοῆς μετέχοντας, μούνη δ' αἴσθησις ἀνθρώπου ἀτρεκείῃ διανοίης τηλαυγὴς, τό τε ὂν, καὶ τὸ ἐσόμενον προορεομένη διαρεστέονται πᾶσι, καὶ πάλιν τοῖς αὐτέοις ἐμπελάζονται. ἀρνησάμενοι πλόον, πλέουσι. γεωργίην ἀπωσάμενοι, αὖτις γεωργέουσιν. ἐκβάλλοντες γαμετὴν, ἑτέρην εἰσάγονται, θρηνήσαντες, ἔθαψαν. θάψαντες, ἐθρήνησαν. πάλιν τρέφουσι. γῆρας εὐξάμενοι ἐς αὐτὸ δ' ἀφικόμενοι στενάζουσιν. ἐν οὐδεμιῇ καταστάσει βέβαιον ἔχοντες τὴν γνώμην. ἡγεμόνες, καὶ βασιλέες μακαρίζουσι τὸν ἰδιώτην. ὁ δ' ἰδιώτης, ἐρᾶται βασιληΐης. ὁ πολιτευόμενος, τὸν χειροτέχνην, ὡς ἀκίνδυνον. ὁ δὲ χειροτέχνης ἐκεῖνον, ὡς εὐτυχέοντα κατὰ πάντων. τὴν γὰρ ὀρθὴν κέλευθον τῆς ἀρετῆς οὐχ ὁρέουσι καθαρὴν, καὶ λείην, καὶ ἀπρόσκοπον πᾶσιν, εἰς ἣν οὐδεὶς τετόλμηκεν ἐμβαίνειν. φέρονται δ' ἐπὶ τὴν ἀπηνῆ καὶ σκολιὴν τραχυβατέοντες καταφερόμενοι. καὶ προσκόπτοντες. οἱ δὲ πλεῖστοι ἐκπίπτοντες. ἀσθμαίνοντες ὡς διωκόμενοι. ἐρίζοντες. ὑστερέοντες, προηγούμενοι.

aut liberos educans,interitum? Sed neq; in agricultura & nauigatione,regno,imperio,& omnibus quæ ſunt in vita. Nemo enim ſe aberraturum animo ante percepit,ſed quiſque horum bona ſpe paſcitur, deteriora verò ne meminit quidem. Num igitur tuus hic riſus his minimè conuenit? Tum Democritus, Tardo, inquit,es admodum ingenio, proculque à mea ſententia peregrinaris Hippocrates, neq; tranquillitatis & perturbationis modum propter ignorantiam proſpicis. Qui enim hæc ipſa prudenti cogitatione diſponunt,ij & facilè liberantur,& meum riſum ſubleuant. Nunc verò velut in rebus vitæ conuenientibus mente capti cæcutiunt, neq; mente ratiocinationis expertè,inordinatū impetum facilè addiſcunt. Satis enim fuerit hæc admonitio,rerum omnium commutatio, quæ ſubditis conuerſionibus incidens, repentinam & omnimodam rerum velut rotarum agitationem in mentis notione reponit. Illi verò tanquam hæc adaptata ſit & firma, affectionum continenter incidentium obliti,aliter alios quæ triſtitiam adferūt experentes,quæ ſunt incōmoda inquirentes, in multis calamitatibus aſſiduè verſantur. Quòd ſi quis omnia quæ facit pro viribus mente verſaret vitam ab omni caſu immunem ſeruaret,ſe ipſe probe noſcēs, & ſuam ipſius concretionem apertè intelligens,cupiditatis ſtudium in infinitum non extenderet,ſed naturam diuitem & omnium alumnam,per ea quę abunde ſuppetūt ſequeretur. Quemadmodum autem optimus corporis habitus affectionum periculū denunciat,ſic magnus rerum ſucceſſus lubricus eſt. Rebus autem in aduerſis inſignes conſpiciuntur. Alij verò antiquorū res minimè oculis ſubiicientes,prauis ſuis actionibus pereunt,manifeſta velut obſcura non prouidentes,cùm tamen longam vitam exemplum habeant eorum quæ fiunt & non fiunt, ex quibus quod futurum eſt cognoſcere oportebat. Hæc eſt mei riſus materia,homines imprudentes,improbitatis ſuę pœnas dantes auaritiæ,inexplebilis cupiditatis, inimicitiarum,inſidiarū,ſubdolorum conſiliorū,inuidentię. Difficilè eſt multorum malorū machinatricē ſolertiam verbis exprimere,cùm eorū ſit infinitas quædā, & in his cum doloſis cōmentis praua mente inter ſe conuerſentur. Apud eos autē virtutis modus habetur, quod eſt deterius. Mendacia enim amant, & in his ſe exercent,voluptatis ſtudiū extollūt, legibus minimè parentes. Hic autē meus riſus quę ab his nullo propoſito conſilio fiunt cōdemnat,cum neq; viſionis, neq; auditionis participes ſint. At ſolus hominis ſenſus recta intelligentia eminus ſplendeſcens, quod præſens & futurū eſt præuidet. Omnia deteſtantur, ac rurſus ad eadē ſe adiungunt, nauigationē auerſantes, nauigant,agricultura propulſata,rurſus agrum colunt,abdicata vxore,aliā inducunt, ſuſceptos liberos ſepeliunt,& his ſepultis alios procreant,& rurſus educant, ſenectutē exoptant,cumq; eò peruenerint, gemunt, nulloq; in ſtatu firma mente perſiſtunt. Principes ac reges priuatum beatū prædicant, priuatus regiū imperium affectat. Qui rempublicam regit,artificē tanquam periculi expertem laudat,artifex verò illū velut in omnia potentiam exercentem. Rectam enim virtutis viam puram,minimeq; aſperam, ac inoffenſam non cernunt,per quam nullus incedere ſuſtinet. Per inacceſſam autem & tortuoſam feruntur, & per aſpera delati incedunt & offendunt, plærique etiam decidunt, velut ſi quis perſequatur anhelantes, partim ſequentes, partim præcedentes contendunt.

Et eorum quoſdam impudentia fretos nefandi alieni cubilis corrumpendi amores ſuccendunt, quoſdam etiam inordinatus auaritiæ morbus tabefacit, alij mutuas inſidias ſtruunt. Alij verò ambitionis ſtudio in aëra ſubuecti, ſceleris grauitate in exitij profundũ præcipites deferuntur, diruunt, deinde ædificant, beneficium conferendo gratiam demerentur, deinde pœnitentia ducti, amicitiæ iura violant, maleque afficiendo ad inimicitias deueniunt, & cognationis iura bello appetunt, horumq; omnium auaritia cauſa eſt. Quanam in re ab infantibus ludibundis diſcrepant? quos, cum mens iudicio careat, quicquid ſeſe forte obtulit, delectat. Quòd ad cupiditates attinet, non multum à brutis animantibus differũt, niſi quod feræ in eo quod ſatis eſt ſe continent. Quinam enim leo aurum defoſſum in terram abdidit? Quinam taurus alienum vſurpandi cupiditate, ad prœlium impetu quodam delatus eſt? Quæ pardalis inexplebilem auiditatem admiſit? Sitit quidem aper, ſed quantum aquæ appetit. Lupus verò dilaniato quod ſeſe obtulit neceſſario alimento, quieſcit. At ſi dies iungantur noctibus, hominem non capit comeſſandi ſatietas. Et anniuerſariorum temporum ordo, brutis quidẽ animantibus coitus finem adfert, hic verò inſano libidinis ſtimulo continenter agitatur. Quomodo Hippocrates, eiulantem ob amorem quòd ſuo cõmodo priuetur, nõ derideam? præcipueq; ſi quis nullo habito periculorum delectu per præcipitia & alta maria feratur, intenſo riſu non excipiam? Nõ ridebo eum qui nauem multis mercibus onuſtã demerſit, deinde mare incuſantem quòd eam plenam ſubmerſerit? Equidem hęc minimè ridicula duco, verùm in eos aliquid moleſti excogitare cuperem. Sed neq; pro his medicinam eſſe oportuit, neq; aliquẽ qui Pæonia medicamenta conficeret. Cuius rei te admonere debeat tuus ille progenitor Æſculapius, qui pro ſeruatis hominibus, gratam beneficij recordationem fulminis ictus reportauit. Non vides me quoq; huius vitij participẽ eſſe, dum in inſaniæ cauſam inquirens, animantia macto ac reſeco, quam in hominibus perſcrutari oportuit? Nonne vides mundum ipſum inhumanitate redundare, & infinitas aduerſus hominẽ affectiones cumulare? Totus homo ab ipſo ortu morbus eſt. Dum educatur inutilis, auxilium ſupplex implorat; dum increſcit, improbus & demens eſt, inſtitutione puerili indigens; in ætatis vigore conſtitutus, audax; ætate marceſcens, miſerabilis, ſuos labores per imprudentiam excolens. Talis enim ex materno cruore ſanie permixto promicuit. Proptereaq; hi quidem indignabundi & immodica ira referti in calamitatibus & pugnis, alij in adulteriis & ſtupris perpetuò verſantur, alij in ebrietatibus, alij in rerum alienarum cupiditatibus, alij in ſuis perdendis. Quòd ſi poſſemus nullo intus relicto velamento omnium habitationes detegere, deinde ita quæ intus aguntur inſpicere, hos quidem edere videremus, illos verò vomere, alio indignis verberibus torquere, alios venena miſcere, alios inſidias ſtruere, alios rationibus ſtudere, hos gaudere, illos plorare, hos amicorum accuſationem meditari, illos verò nimia ambitione deſipere. Et certè quædam ſunt in animis altiùs reconditæ actiones. Et in his partim quidẽ iuuenes, partim verò ſenes, petentes, denegantes, pauperes, rebus affluentes, fame oppreſſi. Hi luxu grauati, ſordidi, vincti, illi verò deliciis geſtiẽtes, multos alẽtes. Alij iugulantes, alij ſepelientes, ea quæ habent pro nihilo habẽtes,

καὶ οἷς μὲν αὐτέων, ἔρωτες ἀτάσθαλοι ἐπιπεφοιτήκασιν ἀλλοτρίης εὐνῆς φθορῇ, ἀναιδείης πίσυνες. οἷς δὲ τὴν φιλαργυρίης νοῦσος, ἀόριστος. οἱ δὲ ἀλλήλοις ἀντεπιβουλεύονται. οἱ δὲ ὑπὸ φιλοδοξίης εἰς ἠέρα ἀνενεχθέντες, βρίθει κακίης, εἰς βυθὸν ἀπωλείας καταφέρονται. κατασκάπτουσιν. εἶτα ἐποικοδομοῦσι. χαρίζονται. εἶτα μετανοοῦσι, καὶ ἀφαιρέονται τὰ φιλίης δίκαια. κακοπραγμονοῦντες εἰς ἔχθρην τὰ ξυγγενείης πολεμοποιοῦντες. ἐκ τουτέων πάντων αἰτίη φιλαργυρίη. τί νηπίων ἀθυρόντων διαφέρουσι; παρ' οἷς ἄκριτος μὲν ἡ γνώμη, τὸ δὲ προσπεσὸν τερπνόν. ἐν δὲ τοῖς θυμοῖς, τί τῶν ἀλόγων ζώοις ἀλλήλοις διαλείπουσιν; πλὴν ὅτι ἐν αὐταρκείῃ μένουσιν οἱ θῆρες. τίς γὰρ λέων ἐς γῆν κατέκρυψε χρυσόν; τίς ταῦρος πλεονεξίην ἐκορύξατο; τίς πάρδαλις ἀπληστίην κεχώρηκε; διψῇ μὲν ἄγριος σῦς, ὅσον ὕδατος ὀρεχθῇ. λύκος δὲ διαρπάσας τὸ προσπεσὸν τῆς ἀναγκαίας τροφῆς, ἀναπέπαυται. ἡμέρῃσι δὲ καὶ νυξὶ ξυναπλομένῃσιν, οὐκ ἔχει θοίνης κόρον ἄνθρωπος. καὶ χρόνων μὲν ἐνιαυσίων τάξις ὀχείης, ἀλόγοισι τέρμα ἐστίν. ὁ δὲ τὸ διηνεκές, οἶστρον μανίην ἔχει τῆς ἀσελγείης. Ἱππόκρατες μὴ γελάσω τὸν κλαίοντα δι' ἔρωτα, ὅτι ξυμφερόντως ἀποκέκλεισται, μάλιστα δὲ τὸν ῥιψοκινδυνεῦντα, καὶ φέρηται κατὰ κρημνῶν, ἢ βυθῶν πελάγεος ἐπιτείνω οὐ γέλωτα; μὴ γελάσω οὖν τὴν νῆα πολλοῖσι φορτίοισι βαπτίσαντα, εἶτα μεμφόμενον τῇ θαλάττῃ ὅτι κατεβύθισεν αὐτὴν πλήρη; ἐγὼ μὲν οὐδαμῶς δοκέω γελοῖα, ἐχθρῶν δὲ καὶ αὐτέων ἤθελον τι λυπηρόν. ἀλλ' οὐδὲ ἰητρείην ὑπὲρ τουτέων ἐχρῆν εἶναι, μήτε τεχνωμένων παιώνια φάρμακα. ὁ σὸς προπάππος Ἀσκληπιὸς νουθετείτω σε, ἀμειφθεὶς σώζων ἀνθρώπους, κεραυνοῖς ἠχαρίστηται. οὐχ ὁρῇς ὅτι κἀγὼ τῆς κακίης μοῖρα εἰμί, μανίης διζήμενος αἰτίην, ζῷα κατακτείνω καὶ ἀνατέμνω, ἐχρῆν δὲ ἐξ ἀνθρώπου τὴν αἰτίην ἐρευνῆσαι. οὐχ ὁρῇς ὅτι καὶ ὁ κόσμος μισανθρωπίης πεπλήρωται; ἄπειρα καὶ αὐτέου πάθεα ξυνήθροικεν. ὅλος ἄνθρωπος ἐκ γενετῆς νοῦσός ἐστιν. τρεφόμενος ἄχρηστος ἱκέτης βοηθείης. αὐξανόμενος, ἀτάσθαλος, ἄφρων, ἐνδεὴς παιδαγωγίης. θρασὺς, ἀκμάζων. παρακμάζων, οἰκτρός. ἐν ἰδίοις πόνοις ἀλογιστίῃ γεωργήσας. ἐκ μητρῴων γὰρ λύθρων, ἐξέθορε τοιοῦτος. διὰ τοῦτο οἱ μὲν θυμικοὶ καὶ ὀργῆς ἀμέτρου γέμοντες, ἐν ξυμφορῇσι καὶ μάχῃσι. οἱ δὲ ἐν φθορῇσι, καὶ μοιχείῃσι διὰ παντός. οἱ δὲ ἐν μέθῃσιν. οἱ δὲ ἐν ἐπιθυμίῃσι τῶν ἀλλοτρίων. οἱ δὲ ἐν ἀπωλείῃσι τῶν σφετέρων. ὄφελον δυνάμεις ὑπῆρχε τὰς ἁπάντων οἰκήσιας ἀνακαλύψαντα μηδὲν ἀφεῖναι τῶν ἐντὸς παρακάλυμμα. εἶθ' οὕτως ὁρῶ τὰ πρησσόμενα ἔνδον. εἴδωμεν ἂν οὓς μὲν ἐσθίοντας. οὓς δὲ ἐμέοντας. ἑτέρους δὲ αἰκίῃσι στρεβλέοντας. ἐνίους δὲ φάρμακα κυκῶντας. ἐνίους δὲ ξυννοέοντας ἐπιβουλίην. ἐνίους δὲ ψηφίζοντας. ἄλλους χαίροντας. ἐνίους δὲ κλαίοντας. ἐνίους δὲ ἐπὶ κατηγορίῃ φίλων ξυγγράφοντας, ἐνίους δὲ διὰ φιλοδοξίην ἐκφρενέας. καί γε τινὲς βαθύτεραι πρήξιες, τῶν κατὰ ψυχὴν κευθομένων. καὶ τουτέων ὁκόσοι μὲν νέοι, ὁκόσοι δὲ πρεσβῦται, αἰτέοντες, ἀρνεόμενοι, πιεζόμενοι, περιουσιάζοντες, λιμῷ θλιβόμενοι. οἱ δὲ ἀσωτίῃ βεβαρημένοι. ῥυπόωντες. δέσμιοι. οἱ δὲ τρυφῇσι γαυριῶντες. τρέφοντες, ἄλλοι σφάζοντες. ἄλλοι θάπτοντες. ὑπερορέοντες ἃ ἔχουσι.

περὶ

[illegible] ἐλπιζομένας κτήσιας [illegible] οἱ μὲν ἀναι[illegible], οἱ δὲ φειδωλοί, οἱ δὲ ἄπληστοι, οἱ μὲν φονεύοντες, οἱ [illegible], οἱ δὲ [illegible] φυσῶντες. οἱ δὲ ἐκπεπληγμένοι κενοδοξίῃ. οἱ μὲν ἵπποισι παρεστῶτες, οἱ δὲ ἀνδράσιν, οἱ δὲ κυσίν, [illegible] ξύλοισιν, οἱ δὲ χαλκῷ, οἱ δὲ γραφῇσι. καὶ οἱ μὲν πρεσβείῃσιν, οἱ δὲ στρατηγίῃσιν, οἱ δὲ ἱερωσύνῃσιν. οἱ δὲ στεφανοφορέοντες. οἱ δὲ ὁπλῖται. οἱ δὲ ἀποκτεινόμενοι. φέρονται δὲ τουτέων ἕκαστοι μὲν ἐπὶ ναυμαχίην, οἱ δὲ ἐπὶ στρατιήν, οἱ δὲ ἐπὶ γεωργίην. ἕτεροι δὲ ἐπὶ φορτίδας νηῦς. οἱ δὲ εἰς ἀγορὴν. ἕτεροι δὲ ἐπ' ἐκκλησίην, οἱ δὲ ἐπὶ θέητρον, οἱ δὲ ἐς φυγὴν, ἄλλοι δὲ ἄλλη [illegible]. καὶ οἱ μὲν ἐς φιληδονίην, καὶ ἡδυπαθείην, καὶ ἀκρασίην. οἱ δὲ εἰς ἀργίην καὶ ῥαθυμίην. τὰς ἀναξίους οὖν καὶ δυστήνους ψυχὰς ὁρῶντες καὶ τοσαύτας, πῶς μὴ χλευάσωμεν τὸν τοιουτέων ἀκρασίην ἔχοντα βίον αὐτέων; [illegible] μηδὲ τὴν σὴν ἰητρικὴν ἀνθρώποι αὐτοῖσιν [illegible] ἀκρασίης ἅπασι, καὶ μανίην τὴν σοφίην νομίζουσιν. [illegible] ὡς σοφὸς λαμβάνεται [illegible] τὰ πολλὰ τῆς ἐπιστήμης, ἢ διὰ φθόνον, ἢ δι' ἀχαριστίην. οἱ τε γὰρ νοσέοντες ἅμα τῷ σωζέσθαι, τὴν αἰτίην θεοῖς ἢ τύχῃ [illegible] πολλοὶ δὲ τῇ ἰδίᾳ φύσει [illegible], [illegible] τὸν εὐεργετήσαντα, μικροῦ δεῖν [illegible] νομίζοντες [illegible] πολλοὶ δὲ τὰ ἀτεχνίης ἐφ' ἑωυτοῖς ἔχοντες. ἀνδρίες ἐόντες, [illegible] τὸ κρέσσον. ἐν ἀμαθέσι γὰρ εἰσὶν αἱ ψῆφοι, οὔτε οἱ [illegible] σωφρονέειν [illegible], οὔτε οἱ ὁμότεχνοι [illegible] μαρτυρέειν. φθόνος γὰρ [illegible]. [illegible] τῶν τοιουτέων λεχθέντων. [illegible] πολλάκις [illegible] καὶ οὐδὲ [illegible] φιλοτεχνίη [illegible] ἀτεχνίης γὰρ [illegible] οὔτε [illegible] οὔτε μαρτυρίη. ἐπιμειδιῶν δὲ λέγων ταῦτα, καί μοι Δαμάγητε, θεοειδής τις κατεφαίνετο, καὶ τὴν προτέρην αὐτοῦ μορφὴν ἐκλελησμένος. καὶ φημί ὦ Δημόκριτε μεγαλοδοξε, μεγάλας γε τὰς σὰς ξενίων δωρεὰς ἐς Κῶ ἀπονόσομαι. πολλοῦ γάρ με τῆς σοφίης θαυμασμοῦ πεπλήρωκας. ἀπονοστέω γάρ σου κῆρυξ, ἀνθρωπίνης φύσιος [illegible] καὶ νοήσαντος. θεραπείην δὲ λαβὼν τὴν ἐμῆς διανοίης, [illegible] ἀπαλλάσσομαι τῆς ὥρης τὸ ἀπαιτεούσης, καὶ τῆς τοῦ σώματος ἐπιμελείης. αὔριον δὲ καὶ τὸ ἑξῆς, ἐν τούτοις γενησόμεθα. ἀνίσταμαι ταῦτ' εἰπών. κἀκεῖνος ἕτοιμος ἀκολουθέειν. [illegible] δέ [illegible] ἀπεδίδου τὰ βιβλία. κἀγὼ [illegible] πρὸς τοὺς Ἀβδηρίτας ἐπὶ τῇ σκοπῇ ἀναμένοντάς με, ἄνδρες ἔφην, τῆς πρὸς ἐμὲ πρεσβείης, χάρις ὑμῖν πολλή. Δημόκριτον γὰρ εἶδον, ἄνδρα σοφώτατον, ὃς μοῦνος [illegible] ἀνθρώπους [illegible] δυνατώτατος. ταῦτ' ἔχω σοι περὶ Δημοκρίτου Δαμάγητι φράζειν, γηθοσύνως πάνυ. ἔρρωσο.

Δημόκριτος Ἱπποκράτει εὖ πράττειν.

Ἐπῆλθες ἡμῖν ὡς μεμηνόσιν ὦ Ἱππόκρατες, ἐλλέβορον δώσων, [illegible] ἀνοήτοις ἀνδράσι, παρ' οἷς ὁ πόνος τῆς ἀρετῆς μανίη κρίνεται. ἐτυγχάνομεν δὲ τότε, περὶ κόσμου διαθέσιος, καὶ πολογραφίης. ἔτι δὲ ἀστρων οὐρανίων ξυγγράφοντες, γνούσας δὲ τὴν [illegible] φύσιν, ὡς [illegible] ἐπιδεδημιούργηται, καὶ ὡς τηλοῦ μανίης καὶ παραφροσύνης κάθηνται, ἐμοῖο μὲν φύσιν ἐπῄνεσας.

ſperatas poſſeſſiones captantes; alij quidem impudentes, alij parci, alij inexplebiles, alij quidem interficientes, alij verberibus afflicti, alij ſuperbè ſe iactantes, alij inani gloria attoniti. Et hi quidem equis addicti ſunt, alij hominibus, alij nauibus, alij lapidibus, aut lignis, alij ſtatuis ex ære, alij picturis. Et alij quidem legationibus, alij rei militaris adminiſtrationibus, alij rebus ſacris. Alij coronas geſtant, alij armati ſunt, alij interficiuntur. Et horum ſinguli partim quidem in pugna nauali verſantur, partim in militari officio, partim verò in agricultura. Alij verò in nauibus onerariis, alij in foro, alij in concionibus, alij in theatro, alij in fuga, alij verò aliis quibuſdam rebus. Et alij quidē ad voluptatis ſtudium, mollitiem & intemperantiam feruntur, alij ad otium ac deſidiam. Cùm igitur tot indignas & miſeras animas videamus, quomodo eorum vitam eiuſmodi intemperantiæ deditam ludibrio non habeamus? Valde quoque metuo ne artem tuam Medicam ipſi non probent. Propter intemperantiam enim implacidè ſe habent ad omnia, & ſapientiam inſaniam exiſtimant. Et certè ſuſpicor plæraque in arte tua, aut per inuidiam, aut per ingratitudinem, palàm contumelia affici. Ægrotantes enim ſimul ac ſeruati ſunt, cauſam Diis vel fortunæ attribuunt. Plærique verò hoc ſuæ naturæ aſſignantes, bene merentem odio proſequuntur, parumque abeſt quin indignentur, ſi eis operam debeant. Multi etiam artis imperitiam præferentes, cùm ſint ignorantes, quod melius eſt damnant. Calculorum enim ſuffragia ſtupidis attribuuntur; neque ægrotantes ſimul approbare volunt, neque eiuſdem artis ſocij teſtimonio confirmare, cùm inuidia obſtet. Neque tu huiuſmodi contumelias non expertus es, cùm probè ſciam hęc quę in memorabilibus affectionibus fiunt, te per cauſam aut inuidiam nunquam lubenter conuitiis inſectatum. Veritatis enim nulla eſt cognitio, neq; teſtimonij confirmatio. Quæ cùm diceret ſubridebat, mihiq; Damagete diuina quadam ſpecie, prioremq; formam oblitus eſſe videbatur. Tum ego, Democrite præſtantiſſime, magna hoſpitalitatis tuæ munera mecum in Co reportabo, cùm multa me ſapientiæ tuæ admonitione compleueris. Præco enim tuarum laudum reuertor, quod naturæ humanæ veritatem inueſtigaſti & mente complexus es. Accepta autem à te mentis curatione diſcedo, cùm id tempus poſtulet, vt corpori conſulatur. Cras verò ac deinceps, ad eundem locum reuertemur. Quæ cùm dixiſſem ſurrexi, ille verò me comitari paratus erat. Cumque quidam, haud ſcio vnde, accederet, libros tradidit. Et ego ad Abderitas qui me ſpeculantes expectabant concitatiore greſſu redij. Viri, inquam, Abderitæ, pro veſtra ad me legatione magnas habeo gratias. Democritum enim virum ſapientiſſimum vidi, qui ſolus homines ad ſanam mentem reducere poteſt. Hæc habui Damagete quæ de Democrito tibi læto admodum animo narrarem. Vale.

Democritus Hippocrati S.

AD nos veniſti Hippocrates, vt tanquam inſanis veratrum exhiberes à ſtultis hominibus perſuaſus, quibus virtutis labor inſania reputatur. Tum autem fortè de orbis ornatu, polorū, ac inſuper de aſtrorum cœleſtiū deſcriptione ſcribebamus. Cùm autem horum naturam cognouiſſes, quàm valde aptè eſſent fabricata, & quàm procul ab inſania ac dementia eſſent poſita, naturam quidem meā laudaſti, illos verò

amentes, immites, & inſanos iudicaſti. Quæ enim permutata per inane feruntur, & ſimulachris nos decipiunt, quæ ſanè mundus eſſe conſpiciuntur, & viciſſitudine quadam ſibi ſuccedentia fabricata ſunt, ea mens noſtra dum naturæ veritatem indagatur, in lucem produxit. Harum rerum teſtes ſunt libri à me conſcripti. Minimè igitur Hippocrates cum huiuſmodi viris, quorum mens in ſummo fluctuat & inconſtans eſt, te cõgredi aut conſeruari oportet. Nam ſi ab his perſuaſus, mihi tanquam inſano veratrũ propinaſſes, prudentia in inſaniam euaſiſſet, artemque tuam velut dementiæ cauſam increpauiſſent. Veratrum enim ſanis exhibitum menti tenebras offundit, inſanis verò multum prodeſſe conſueuit. Exiſtimo enim quòd ſi non me ſcribentem, ſed recumbentem, aut fortè deambulantem offendiſſes & mecum cogitantem, modò quidem ea quæ animo agitarem implacidè ferentem, modò etiam ridentem, & me conuenientibus familiaribus mentem non adhibentem, ſed ſtupendum in modum mente & contemplatione in rem aliquam incumbentem, ex his ſanè quæ vidiſſes, Democritum inſaniæ imaginem præ ſe ferre oculis tuis iudicaſſes. Medicum igitur non ſolùm ex aſpectu, ſed ex re ipſa affectus iudicare decet, & modulos vt plurimùm, & num morbus incipiat, aut in medio ſit, aut in fine, diſcernere, & conſiderata temporis & ætatis differentia, ac vniuerſa totius corporis natura, affectus curare. Ex his enim omnibus facilè morbum deprehendas. Tuum autem de inſania ſcriptum ad te remiſi. Vale.

De inſania tractatio.

INſanienti ob humiditatem cerebri, in quo animi ſunt officia, cùm humidius quam pro natura fuerit, moueri neceſſe eſt, velut dixi in libello de Morbo Sacro. Quod cum mouetur, neque viſionem, neque auditionem quieſcere, verùm aliàs varia tum videre, tum audire, linguamque ea quæ ſigillatim viderit & audierit diſſerere. Eo autem tempore homo ſapit, quo cerebrum quieſcit. Cerebri verò corruptio ex pituita & bile oritur. Vtrunque hoc modo dignoſces. Qui enim ex pituita inſaniunt, quieti ſunt, neque clamoſi, neque tumultuantes. Qui verò ex bile, hi verberant, malefici ſunt, neque quieſcunt. Et ſi quidem continenter inſaniant, eæ cauſæ ſunt. Terrores verò & metus ex tranſmutatione fiunt, calefacto cerebro à bile, in ipſum per venas ſanguine plenas irruente. Vbi verò bilis rurſus in venas & corpus diſceſſit, quieſcit. Triſtatur verò & æſtuat, & plus quàm commodum ſit obliuiſcitur, dum cerebrum à pituita refrigeratur, & præter naturam concreſcit. Cùm verò de repente cerebrum à bile calefactum fuerit, ſanguine in commemoratis venis ebulliente, horrenda vident inſomnia, ac velut euigilato facies incenditur, oculi rubent, mentque aliquid mali agitat. Idq́ue etiam in ſomno contingit. Vbi verò ſanguis rurſus in venas ſparſus fuerit, quieſcit. Libro quinto de Morbis vulgaribus quendam recenſui in quo vocis defectio cõtingebat, ignoratio, crebra delitia, & morbi reuerſiones. Lingua dura erat, ac niſi collueret, loqui non poterat, & plærunque valde amara. Venæ ſectio ſolutionem attulit, aquæ potio, aqua mulſa, & veratri potiones. Hic cum nõ diu ſuperuixiſſet, mortuus eſt.

ἄφρονας δὲ καὶ ἀπηνέας καὶ μεμηνότας κείνους ἔκρινας. ὁκόσα γὰρ ἰνδάλμοις διαλλάττοντα ἀνὰ τὸ κενὸν πλάζει ἡμέας, ἃ δὴ κόσμος ξυνωρᾶται, [100] καὶ ἀμείβοντα τεύχει, ταῦτα νόος ἐμὸς φύσιν ἐρευνήσας ἀτρεκέως, εἰς φῶς ἤγαγεν. μάρτυρες δὲ τουτέων, βίβλοι ὑπ' ἐμέο γραφεῖσαι. χρὴ οὖν καὶ σὲ ὦ Ἱππόκρατες, [101] μὴ τοιούτοισιν ἀνδράσιν ξυνέρχεσθαι, καὶ ξυνομιλέειν, [102] ὧν νόος ἀκρόπλοος, καὶ ἀβέβαιος καθέστηκεν. εἰ γάρ τοι πεισθεὶς ὡς μεμηνότα με ἐπότισας ἐλλεβόρῳ, ἡ [103] πινυτὴ μανίη ἂν ἐγεγόνει. καὶ σὺ τέχνην κατεμέμψατο, ὥσπερ αἰτίην παρακοπῆς γεγενημένην. ἐλλέβορος γὰρ ὑγιαίνουσι μὲν δοθεὶς, ἐπισκοτεῖ διάνοιαν. μεμηνόσι δὲ κάρτα ὠφελέειν εἴωθεν. ἔνθεν γὰρ εἰ μὴ κατειλήφεις με γράφοντα, ἀνακείμενον δὲ, ἢ βαδίζοντα περιπατέοντα, καὶ προσομιλέοντα ἐμαυτῷ, ὅτε μὲν δυσχεραίνοντα, ὅτε δὲ μειδιῶντα ἐπὶ τοῖς ἐννοουμένοις ὑπ' ἐμέο. καὶ τοῖς προσομιλέουσι τῶν γνωρίμων, [104] οὐ προσέχοντα. ἐφιστάντα δὲ τὴν διάνοιαν καὶ σκεπτόμενον ἐκπάγλως, ἔνθεν ἂν Δημόκριτον κατά γε ὄψιος κρίσιν ἐκ τῶν ὁρεομένων, μανίης εἰκὼ ἐσχηκέναι. χρὴ οὖν τὸν ἰητρὸν μὴ μόνον ὄψει τὰ πάθη κρίνειν, ἀλλὰ καὶ πρήγμασι [105]. τούς τε ῥυθμοὺς ἀνακρίνειν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καὶ πότερον ἄρχοιτο τὸ πάθος, ἢ μεσάζοι ἢ λήγοι, καὶ διαφορὴν, καὶ ὥρην, καὶ ἡλικίην, προδιατεκμαιρόμενον ἰητρεύειν τὸ πάθος. ὅλον μελετέων τε τὸ σκῆνος. ἐκ γὰρ τουτέων ἁπάντων, εὐχερῶς τὴν νοῦσον εὑρήσεις. ἀπέσταλκα δέ σοι τὸν περὶ μανίης λόγον. ἔρρωσο.

Ὁ περὶ μανίης λόγος.

ΜΑινομένοισι [106] δὲ ὡς ἔφην, ἐν τῷ περὶ ἱερῆς νούσου, ὑπὸ ὑγρότητος τοῦ ἐγκεφάλου, ἐν ᾧ ἐστὶ τὰ τῆς ψυχῆς ἔργα. ὅταν ὑγρότερος τῆς φύσιος ᾖ, ἀνάγκη κινέεσθαι. κινουμένου δὲ μήτε τὴν ὄψιν ἀτρεμίζειν, μήτε τὴν ἀκοήν. [107] ἀλλὰ ἄλλοτε ἄλλα ὁρᾶν τε καὶ ἀκούειν. τήν τε γλῶσσαν τοιαῦτα διαλέγεσθαι, οἷα ἂν βλέπῃ τε καὶ ἀκούῃ ἑκάστοτε. ὅσον δὲ ἂν ἀτρεμίσῃ ὁ ἐγκέφαλος, τοσοῦτον καὶ φρονεῖ χρόνον ὁ ἄνθρωπος. γίνεται δὲ ἡ διαφθορὴ τοῦ ἐγκεφάλου, ὑπὸ φλέγματος, καὶ χολῆς. γνώσῃ δὲ ἑκάτερα ὧδε. οἱ μὲν γὰρ ὑπὸ φλέγματος μαινόμενοι, ἥσυχοί τε εἰσὶ, καὶ οὐ βοηταὶ, οὐδὲ θορυβώδεες. οἱ δὲ ὑπὸ χολῆς, [108] πλῆκται, καὶ κακοεργοὶ, καὶ οὐκ ἠρεμαῖοι. ἢν μὲν ξυνεχέως μαίνωνται, αὗται αἱ προφάσιές εἰσιν. ἢν δὲ δείματα καὶ φόβοι, ὑπὸ μεταστάσιος γίνεται τοῦ ἐγκεφάλου θερμαινομένου ὑπὸ χολῆς ὁρμησάσης ἐπ' αὐτὸν κατὰ τὰς φλέβας, τὰς αἱματίτιδας. ὅταν δὲ ἀπέλθῃ ἡ χολὴ πάλιν ἐς τὰς φλέβας, καὶ τὸ σῶμα πέπαυται. ἀνιῆται δὲ καὶ ἄσηται, καὶ ἐπιλήθεται) παρὰ τὸ καιρόν, ψυχομένου τοῦ ἐγκεφάλου ὑπὸ φλέγματος, καὶ ξυνισταμένου παρὰ τὸ ἔθος. ὅταν δὲ ἐξαπίνης ὁ ἐγκέφαλος διαθερμαίνηται) ὑπὸ χολῆς κατὰ τὰς φλέβας τὰς εἰρημένας ἐπιζέσαντος τοῦ αἵματος ἐνύπνια ὁρῶσι φοβερά. καὶ ὡς ἐγρηγορέοντος τὸ πρόσωπον φλογιᾷ. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἐρυθραίνονται. καὶ ἡ γνώμη ἐπινοέει κακόν τι ἐργάζεσθαι. τοῦτο καὶ ἐν τῷ ὕπνῳ πάσχει. ὅταν δὲ καὶ αἷμα σκεδασθῇ πάλιν ἐς τὰς φλέβας, πέπαυται. [109] ἐν δὲ τῷ πέμπτῳ τῶν ἐπιδημιῶν ἱστόρησα, ὡς ἐγένετο ἀφωνίη. ἄγνοια. παραληρήσιες πυκναὶ καὶ ὑποστροφαί. ἡ δὲ γλῶσσα σκληρή. καὶ εἰ μὴ διακλύσαιτο, λαλέειν οὐχ οἷός τε ἦν, [110] καὶ σφόδρα πικρὴ τὰ πολλά. φλεβοτομίη ἔλυσε, ὑδροποσίη, μελίκρητον. ἐλλεβόρου πόσιες. οὗτος ὀλίγον ἐπιζήσας χρόνον, ἐτελεύτησεν. [111]

ἄλλος

ἄλλος ἕωσος ὅτε εἰς πότον ὁρμῴη φόβος τῆς αὐλητρίδος ἐλάμβανεν, εἰ ἀκούσειεν αὐλεύσης. ἡμέρης δὲ ἀκούων οὐδὲν ἔπασχε.

Erat & alius, quem, cùm ad conuiuium procederet, ſi tibicinam tibia canentem audiret, timor inuadebat, interdiu verò ſi audiret, nihil patiebatur.

Ἱπποκράτης Δημοκρίτῳ εὖ πράττειν.

Ἰητρικῆς τέχνης ὦ Δημόκριτε, κατορθώματα μὲν οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, οὐ πάμπαν πᾶσιν ἐπαινέουσι. θεοῖς δὲ πολλάκις, προσάπτουσι. ἢν δὲ ἡ φύσις ἀντιπρήξασα ἀπολέσῃ τὸν θεραπευόμενον, ἰητροὺς καταμέμφονται, παρέντες τὸ θεῖον. καὶ ἔγωγε δοκέω πλείονα μωμοσκοπίην, ἢ τιμὴν κεκληρῶσθαι τῆς τέχνης. ἐγὼ μὲν γὰρ ἰητρικῆς ἐς τέλος οὐκ ἀφῖγμαι, καίπερ ἤδη γηραλέος καθεστώς. οὐδὲ γὰρ ὁ ταύτης εὑρετὴς Ἀσκληπιός. ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐν πολλοῖς διεφώνησε. καθάπερ ἡμῖν αἱ τῶν ξυγγραφέων βίβλοι παραδεδώκασιν. ἡ μὲν οὖν ὑπὸ σοῦ ἐπισταλεῖσα ἡμῖν ἐπιστολή, κατεμέμφετο περὶ τῆς φαρμακείης τοῦ ἐλλεβόρου. εἰσηγήθην μὲν οὖν ἐς Δημόκριτον ὡς μεμηνότα ἐλλεβορίσων. οὐ καταμαντευσάμενος ὅστις ποτ' εἴης. ὡς δὲ ἐντυχὼν ἔγνων, οὐ μὰ Δία παραφροσύνης ἔργον, ἀλλὰ σχεδὸν ἀποδοχῆς πάσης, χάριτι σὴν φύσιν ἐπῄνεσα. ἄριστόν τε φύσεως ἑρμηνευτὴν, καὶ κόσμου ἔκρινα. τοὺς δὲ εἰσαγαγόντας με, ἐμεμψάμην ὡς μεμηνότας. φαρμακείης γὰρ αὐτοὶ ἔχρῃζον. ἐπεὶ τοίνυν ὁ αὐτόματος [112] εἰς τὸ αὐτὸ συνήγαγεν, ὀρθῶς ποιήσεις ἐπιστέλλων ἡμῖν πυκνότερον, καὶ μεταδιδοὺς τῶν ὑπὸ σοῦ συγγραφομένων ξυνταγμάτων. ἀπέσταλκα δέ σοι καὶ αὐτὸς τὸν περὶ τοῦ ἐλλεβορισμοῦ λόγον. ἔρρωσο.

Hippocrates Democrito S.

IN arte Medica quæ rectè fiunt, plerunque quidem hominum vulgus non admodum laudat; ſæpè verò Diis attribuit. At ſi in aliquo repugnans natura eum qui curatur interemerit, numen prætermittens, Medicos incuſat. Et ego ſanè plus reprehenſionis quàm honoris ex arte mihi conſecutus videor. Neque enim quantumuis iam ſenex, ad artis Medicæ ſummam perueni, neque etiam ipſius inuentor Æſculapius, ſed & ipſe à ſeſe in multis diſſenſit, velut eorum qui ſcripſerunt libri nobis tradiderunt. Tua ſanè quidem ad nos miſſa epiſtola, per veratrum medicationem reprehendebat. Accitus igitur ſum Democrite, velut inſanientem veratro purgaturus, cùm coniicere non poſſem, qualis tandem eſſes. Poſtquam verò tecum verſatus, non per Iouem deſipientiæ opus, ſed omni prope fauore proſequendum cognoui, magnopere ingenium tuum laudaui, teque præſtantiſſimum naturæ & mundi interpretem iudicaui, eos verò qui me acciuerunt tanquam inſanos accuſaui, cùm ipſi medicatione indigerent. Quandoquidem igitur caſu contigit vt nos vna conueniremus, rectè feceris ſi ad nos crebriores literas dederis, & à te conſcripta commentaria ad nos tranſmiſeris. Miſi autem etiam ad te de veratri vſu libellum. Vale.

Ἱπποκράτης Δημοκρίτῳ περὶ ἐλλεβορισμοῦ.

Τοῖς [113] μὴ ῥηϊδίως ἄνω καθαιρομένοις πρὸ τῆς πόσιος προϋγραίνειν τὰ σώματα, πλείονι τροφῇ καὶ ἀναπαύσει. ἐπὴν δὲ πίῃ ἐλλέβορον πρὸς τὰς κινήσιας τῶν σωμάτων μᾶλλον ἄγειν, μὴ πρὸς ὕπνους. δηλοῖ δὲ ἡ ναυτιλίη, ὅτι κίνησις τὰ σώματα ταράσσει. ἐπὴν βούλῃ μᾶλλον ἄγειν ἐλλέβορον, κίνει τὰ σώματα. ἐλλέβορος ἐπικίνδυνος τοῖς τὰς σάρκας ὑγιέας ἔχουσι. [114] ὅσοι ἐν τῇσι φαρμακοποσίῃσι μὴ διψῶσι, καθαιρόμενοι οὐ παύονται, πρὶν ἢ διψήσωσι. [115] σπασμὸς ἐξ ἐλλεβόρου, θανάσιμον. ἐπὶ ὑπερκαθάρσει σπασμὸς ἢ λυγμὸς ἐπιγινόμενος κακόν. [116] ἐν τῇσι ταραχῇσι τῆς κοιλίης, καὶ τοῖσιν ἐμέτοις τοῖς αὐτομάτοις γινομένοισιν, ἢν μὲν οἷα δεῖ καθαίρεσθαι, καθαίρωνται, ξυμφέρει τε, καὶ εὐφόρως φέρουσιν. εἰ δὲ μή, τοὐναντίον. ὡς δὲ ἔφην ἐν τοῖς προγνωστικοῖς, [117] κάθαρσις ἁρμόζει ἡ ἄνω ἐφ' ἀπυρέτῳ ἀσιτίη ἢ καρδιωγμός, ἢ σκοτόδινος, ἢ στόμα ἐπίπικρον, καθόλου τὰ ὑπὲρ τῶν φρενῶν ὀδύναις. [118] ἡ δὲ κάτω, ὅπου χωρὶς πυρετοῦ στρόφος, ὀσφύος ὀδύνη. γουνάτων βάρος. καταμήνια δυσπορεύοντα. ὀδύναι ἐν τοῖς ὑπὸ τὸ διάφραγμα. φυλάσσεσθαι δὲ ἐν τῇσι φαρμακοποσίῃσι [119] τοὺς ἀστείους τὰ σώματα. μάλιστα δὲ τοὺς μέλανας, καὶ ὑγροσάρκους. καὶ τοὺς ὑποξήρους δέ, καὶ ψελλούς, καὶ τραυλούς. [120] ὁκόσοι δὲ τὰ φλεγμαίνοντα ἐν ἀρχῇ τῆς νούσου, ὡς ἔφην, ἐν τῷ περὶ πτισάνης εὐθέως ἐπιχειρέουσιν λύειν φαρμακείῃ, τοῦ μὲν ξυντεταμένου, καὶ φλεγμαίνοντος [121] οὐδὲν ὠφελέουσιν. οὐδὲ γὰρ διαδίδωσιν ὠμὸν ἐὸν τὸ πάθος. τὰ δὲ ἀντέχοντα τῷ νοσήματι καὶ ὑγιέα ξυντήκουσι. ἀσθενέος δὲ τοῦ σώματος γινομένου, τὸ νόσημα ἐπικρατεῖ, καὶ ἀνιήτως ἔχουσι. [122] ἐλλεβορίζειν δεῖ χρὴ οἷς ἀπὸ κεφαλῆς φέρεται ῥεῦμα. μὴ διδόναι δὲ ἐπὶ ἐμπύοισι

Hippocrates de Veratri Purgatione.

QVi non facilè per ſuperiora purgantur, iis corpora copioſiore cibo & quiete ante potionem humectanda ſunt. Poſt veratri potionem, corpora magis ad motionem quàm ad ſomnos adducenda. Quod verò motio corpora turbet, id indicat nauigatio. Cum voles vt veratrum magis ducat, corpora moueto. veratrum carnes ſanas habentibus periculum creat. Qui in medicamentorum potionibus non ſitiunt, purgari non deſinunt, priùs quàm ſitiant. Ex veratro orta conuulſio lethalis. Immodicæ purgationi ſuccedens conuulſio aut ſingultus, malo eſt. In alui perturbationibus & vomitionibus ſponte obortis, ſi qualia purgari conuenit, purgentur, tum conducit, tum facilè ferunt, alioqui contra accidit. At velut in Prænotionibus dictum eſt, per ſuperiora purgatio accommoda eſt, ei qui ſine febre cibi faſtidio, aut ventriculi morſu, aut tenebricoſa vertigine torquetur, aut cui os amarum eſt, & in ſumma omnibus ſupra ſeptum tranſuerſum doloribus. Per inferiora verò, vbi citra febrem tormina detinent, lumborum dolor, genuum grauitas, menſes ægrè prodeunt, & dolores ſunt in partibus ſepto tranſuerſo inferioribus. In medicamentorum autem potionibus, vitandi ſunt qui corpore probè valent, præcipuè verò nigri & humida carne præditi, ſubſicci, balbi & blæſi. At qui per morbi initia inflammationes confeſtim per medicamenti potionem ſoluere nituntur, ij de diſtento quidem ac inflammato nihil auferunt; velut à me dictum eſt in libro de Ptiſana. Crudus enim affectus nihil cedit, quæ verò morbo reſiſtunt & ſana ſunt, tabefaciunt, imbecillo autem reddito corpore morbus ſuperior euadit, & curari nequeunt. Veratrum autem exhibendum quibus de capite fluxio fertur, at ſuppuratis minimè dandum.

Medicamento minimè purgandi decolores, raucedinoſi, lienoſi, ſanguine defecti, ſuſpirioſi, & ſicca tuſſi vexati, ſiticuloſi, flatulenti, quiq; præcordia diſtenta habent, & latera, & dorſum, qui ſtupore affecti hebetius cernunt, quibus aures ſonant, quiq; vrinam minimè continent, neq; qui morbo regio laborant, & aluo ſunt debili, quibus ſanguis erumpit, aut qui tubercula habent. Quòd ſi medicamento purgandum videatur, veratro per ſuperiora ſecurè purgato, at per inferiora minimè. His autem præſtat victus rationem præſcribere. Neq; verò, quemadmodum in Prædictis dixi, medicamento purgandi ſunt, qui nigra vomitione refundunt, cibos auerſantur, delirant, quiq; dolore vexati parum dormiunt, qui aſpectum ferocem obliquè deflexum habent, ſubtumidi ſunt, tenebricoſa vertigine vexantur, decolores, neque qui in febre æſtuant & confracti ſunt. Seſamoides verò (velut dixi libro de Ptiſana) per ſuperiora purgat, potum ad drachmam dimidiam, & in aceto mulſo tritum. Admiſcetur etiam veratris tertia potionis parte, & minùs ſtrangulat. Diuturnas etiam quartanas purgat, & longa febre lipyria laborantes, & eos quibus neque ſitis neque excretio adeſt, neque tamen ante tres hebdomadas. Interdum etiam morbo laterali & voluulo laborantes. Quinetiam purgandum eſt, ſi vteri purgatione opus habeant, velut dixi libro de Morbis mulierum.

Hippocrates ad Theſſalum filium.

GEometriæ & Arithmetices cognitioni ſtudium adhibeto mi fili. Neque enim ſolum vitam tuã glorioſam & ad multa in rebus humanis vtilem, verùmetiam mentem acutiorem & longè ſplendidiorem ad fructum eorum omnium, quæ in arte Medica vſui ſunt, conſequendum reddet. Quanquam quidem Geometriæ cognitio, cùm multas & varias formas habeat, & omnia cum demonſtratione ad exitum perducat, tum ad oſſium poſitus, & articulos ſuis ſedibus emotos, tum etiam ad reliquam membrorum compoſitionem vtilis futura eſt. Nam ad horum affectuum variam cognitionem faciliùs perueniet, tum etiam articulorum repoſitione, tum oſſium contritorum reſectione, & perforatione, & coaptatione, & ſubſtractione, reliquaq; curatione ductus, qui locum & os quale ſit ex eo emotum cognouerit. Numerorum verò ſeries, tum ad ambitus, tum ad eas mutationes quæ præter rationem in febribus fiunt, & ad iudicandos ægros, & ad morborum ſecuritatem ſatis futura eſt. Præclarum enim eſt, id tibi in re Medica ſubminiſtrari, quod intenſionis ac remiſſionis partiũ, quæ ex parte inæquales ſunt, facilem tibi abſque errore notitiam præbeat. Quapropter ad huius experientiæ facultatem valde contendito. Vale.

Democritus Hippocrati, De Natura humana.

OMnes artem Medicam noſſe conuenit, ô Hippocrates, cùm præclara ſimul res ſit & ad vitam cõducibilis, tum verò vel maximè eruditionis & eloquentiæ peritis. Sapientiæ enim cognitionem Medicinæ ſororem & familiarem eſſe duco. Sapientia ſiquidem animi perturbationes exhaurit. At Medicina corporum morbos pellit. Mens autem increſcit cùm adeſt ſanitas, cuius curam habere eos qui rectè ſentiũt præclarũ eſt. Vbi verò corporis habitus dolet,

[113] μὴ φαρμακεύειν τοὺς ἀχρόους. τοὺς βραγχώδεας. τοὺς σπληνώδεας. τοὺς ἀφαίμους. τοὺς πνευματώδεας, καὶ ξηρὰ βήσσοντας. διψώδεας. φυσώδεας. ἐν τοῖσι ὑποχονδρίοισι, καὶ πλευρὰς, καὶ μετάφρενα, τοὺς ἀπονεναρκωμένους, καὶ ἀμαυρὰ βλέποντας, καὶ οἷς ἦχοι τὰ ὦτα, [114] καὶ τοὺς οὔρησιν ἀκρατεῖς. μηδὲ τοὺς ἰκτερώδεας, [115] ἢ κοιλίης ἀσθενέας. [116] ἢ αἱμορρώδεας. [117] ἢ ἐν φύμασιν. ἢν δὲ φαρμακεύειν δοκῇ, ἐλλεβόρῳ ἀσφαλῶς ἄνω καθαίρειν. κάτω δὲ μὴ. κρεῖσσον δὲ τούτοις [118] διαιτᾶν. [119] ὡς δὲ ἔφην ἐν τῷ προρρητικῷ, μὴ φαρμακεύειν μηδὲ τοὺς ἐπανεμοῦντας μέλανα, ἀποσίτους, καὶ παραφόρους, [120] καθεύδειν μικρὰ ὀδυνώδεας. [121] ὄμμα θρασὺ κεκλιμένον ἔχοντας. ὑποιδέοντας. σκοτώδεας. ἀχρόους, [122] μηδὲ τοὺς ἐν πυρετῷ καυματώδεας, κατακεκλασμένους. [123] ὡς δὲ ἔφην περὶ πτισάνης σησαμοειδὲς ἄνω καθαίρει. ἡ πόσις ἡμίσου δραχμῆς ἐν ὀξυμέλιτι τετριμμένον. ξυμμίσγεται δὲ καὶ τοῖς ἐλλεβόροις τὸ τρίτον μέρος τῆς πόσιος, καὶ ἧσσον πνίγει. καθαίρει δὲ καὶ τοὺς ἐν χρονίοις τεταρταίοις, καὶ τοὺς ἐν λιπυριώδει πυρετῷ χρονίους. καὶ ὧν οὐκ ἔστι δίψος, μηδὲ ἀπόκρισις. τούτους δὲ μὴ πρότερον τῶν τριῶν ἑβδομάδων. ποτὲ δὲ καὶ πλευριτικούς, καὶ εἰλεώδεις. ὡς δὲ ἔφην ἐν τῷ περὶ γυναικείων, καθαίρειν καὶ ἢν αἱ μῆτραι καθάρσεως δέωνται.

Ἱπποκράτης πρὸς τὸν υἱὸν Θεσσαλόν.

ΙΣτορίης δὲ μελέτω σοι ὦ παῖ, γεωμετρικῆς. καὶ ἀριθμήσιος. οὐ γὰρ μόνον σέο καὶ τὸν βίον εὐκλέα καὶ ἐπὶ πολλὰ χρήσιμον ἐς ἀνθρωπίνην μοίρην ἐπιτελέσει. ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν ὀξυτέρην τε καὶ τηλαυγεστέρην κατὰ τὸ ἐν ἰητρικῇ ὀνήσασθαι πάντα ὅσα, χρήζει. καὶ τοι ἡ μὲν τῆς γεωμετρίης ἱστορίη ἐοῦσα πολύσχημός τε, καὶ πολυειδής. καὶ πάντα μετ' ἀποδείξεως περαινομένη ἔσται χρησίμη πρός τε τὰς τῶν ὀστέων θέσεις καὶ ἐξαρθρήσεις. καὶ τὴν λοιπὴν τῶν μελέων τάξιν. εἰς τὴν γὰρ τούτων πολυτροπίην εὐεπιγνωστοτέρη ἐμβολῇ τε ἄρθρων, [124] καὶ τῇ τῶν ὀστέων τῶν συντεθλασμένων ἀνατρίψει τε, καὶ ἐκτρυπήσει, καὶ συνθέσει. καὶ ἐξαιρέσει. καὶ τῇ λοιπῇ θεραπείῃ χρῆσθαι, εἰδότι ὁκοῖόν τι χωρίον ἐστὶ καὶ τὸ ἐκ τούτου ἐξορθούμενον ὀστέον. ἡ δὲ τῆς ἀριθμήσιος τάξις πρός τε τὰς περιόδους, καὶ ἀλλαγὰς τῶν πυρετῶν μεταστάσιας, καὶ τὰς κρίσιας τῶν νοσεόντων. καὶ τὸ ἐν νούσοις ἀσφαλείης [125] ἀρκέουσα ἔσται, μάλα γὰρ σεμνὸν ὑπηρεσίαν ἔχειν ἐν ἰητρικῇ τοιήνδε ἥτις σοι τὰ μέρεα τῆς ἐπιτάσιος καὶ τῆς ἀνέσιος ὁπόταν ἄνισα ὄντα τὴν μοίρην εὔγνωστα παρέχηται, χωρὶς ἀμπλακίης δὴ δὴ κάρτα ἐς δύναμιν ἀφίκεο τῆς τοιῆσδε ἐμπειρίης. ἔρρωσο.

Δημόκριτος Ἱπποκράτει περὶ φύσιος ἀνθρώπου.

ΧΡὴ [126] πάντας ἀνθρώπους ἰητρικὴν τέχνην ἐπίστασθαι ὦ Ἱππόκρατες. καλὸν γὰρ ἅμα καὶ ξυμφέρον ἐς τὸν βίον. τουτέων δὲ μάλιστα, τοὺς παιδείας καὶ λόγων ἴδριας γεγενημένους. ἱστορέω σοφίης γὰρ δοκέω ἰητρικῆς ἀδελφεὴν καὶ ξύνοικον. σοφίη μὲν γὰρ ψυχὴν ἀναρύεται παθῶν. ἰητρικὴ δὲ, νόσους σωμάτων ἀφαιρέεται. αὔξεται δὲ νόος, παρεούσης ὑγείης. ἣν καλὸν προνοέειν τοὺς ἐσθλὰ φρονέοντας. ἕξεως δὲ σωματικῆς ἀλγεούσης.

οὐδὲ

οὐδὲ προθυμίην ἀλλ' ὁ νόος, ἐς μελέτην ἀρετῆς. νοῦσος γὰρ παρεοῦσα, δεινῶς ψυχὴν ἀμαυροῖ, φρόνησιν ἐς συμπάθειαν ἄγουσα. φύσιος δὲ ἀνθρωπίνης ὑπογραφὴ, θεωρίην ἔχει τοιήνδε. ὁ μὲν ἐγκέφαλος, φρουρέει τὴν ἄκρην τοῦ σώματος, ἀσφαλείην ἐμπεπιστευμένος, ὑμέσι νευρώδεσι συνεισκατοικέων. ὑπὲρ ὃν, ὀστέων διπλῶν φύσιες ἀναγκαῖαι ἀρηρυῖαι, δεσπότην φύλακα διανοίης, καλύπτουσιν ἐγκέφαλον. τριχῶν εὐκοσμίη, χρῶτα κοσμέουσι. τὸ δὲ τῶν ὀμμάτων ὁρητικὸν, ἐν πολυχίτωσι φολίσιν ὑγρῷ, ἐνστασίαις ὑπὸ μετώπων, [117] κοιλάσιν συνίδρυται. θεωρίης δ' αἴτιον ἀκριβὴς δ' κόρη. [118] φύλακα ταρσὸν εὐκαιρίης ὑπομένει. διπλοῖ δὲ ῥώθωνες, ὀσφρήσιος ἐπιγνώμονες, διαείργουσι ὀφθαλμῶν γειτνίην. μαλακὴ δὲ χειλέων ἁφὴ στόματι περιπτυσσομένη, ῥημάτων αἴσθησιν, ἀκριβῆ τε διάρθρωσιν παρέσχηκε κυβερνωμένη. γένειον δὲ, ἀκροτελὲς καὶ χελωνεῖον γόμφοις συνηρμοσμένον. ἐνδοχεῖα δὲ μύθων ὦτα, δημιουργὸς ἀνέῳξεν. [139] οἷς ἐπιὼν ὁ θυμὸς, οὐκ ἀσφαλὴς διήκονος ἀλογιστίης γίνεται. λαλιῆς μήτηρ γλῶσσα, ψυχῆς ἄγγελος, πυλωροῦσα τὴν γεῦσιν, [140] ὀχυροῖς ὀδόντων θριγκοῖσι πεφρούρηται. βρόγχος δὲ καὶ φάρυγξ, ἡρμοσμένοι ἀλλήλοις, γειτνιῶσιν. ὁ μὲν γὰρ [141] ἐς κέλευθον πνεύματος. ὁ δὲ, εἰς βυθὸν κοιλίης, τροφὴν προπίπτει. λάβρον ὠθεύμενος. κωνοειδὴς δὲ, καρδίη βασιλὶς, ὀργῆς τιθηνὸς, πρὸς πᾶσαν ἐπιβουλὴν [142] ἐνδέδυκε θώρηκα. ταμιεῖα δὲ πνευμάτων, σήραγγες ἠέρι διαδεδυμέναι, φωνῆς αἴτιον πνεῦμα τίκτουσι. τὸ δὲ χορηγὸν αἵματος, καὶ μεταβάλλον εἰς τροφὴν, σὺν λοβοῖς πολλάκις κοίλη [143] περίπλοος ἐστὶ, ἧπαρ ἐπιθυμίης αἴτιον. [144] χλωρὴ δὲ χολὴ περὶ ἥπατι μένουσα καὶ διαφθορὴ σώματος ἀνθρωπίνου ὑπερβλύσασα γίνεται. βλαβερὸς δὲ σώματος ἀνθρώπου καὶ ἀνωφελὴς ἔνοικος, [145] σπλὴν ἀπέναντι οὐδεν πρῆγμα μηδὲν αἰτεόμενος. μέση δὲ τουτέων, χορηγὸς πάντων δεκτικὴ κοιλίη. κατευνάζει δὲ διοικέουσα τὴν πέψιν. [146] ἔντερα δὲ κοιλίης συνθέσιος δημιουργῇ συνδεδεμένα, εἰλεῖται περὶ κοιλίην ἔντερα. λήψεως καὶ ἀποκρίσεως αἴτια. δίδυμοι δὲ νεφροὶ [147] ἰσχίοισιν ἐνιδρυμένοι, καὶ ἠμφιεσμένοι δημῷ, οὔρων ἐκκρίσιος οὐκ ἀλλότριοι πεφύκασι. κόσμος δὲ ἁπάσης κοιλίης, ὁ καλεύμενος ἐπίπλοος, γαστέρα πᾶσαν ἐμπεριείληφε, μούνου σπληνὸς ἄτερ. ἑξῆς νευρώδης κύστις ἰσχίῳ στόμα ἐνιδρυσμένη συμπεπλεγμένων ἀγγείων, οὔρων ἐκκρίσιος αἰτίη γίνεται. ἡ δὲ γειτνιῶσα ταύτῃ μήτηρ βρεφέων, ἡ δεινὸν ἄλγος τῶν ἐν γυναικὶ μόχθων μυρίων παραιτίη, [148] μήτηρ πεφώλευκεν. ἡ πυλωρὸς μυχοῖς ἰσχίων βρύσασα ἔξω, σφίγγεται νεύροισιν. ἐκ δὲ πλήθους ἐκχέουσα γαστρὸς φύσιος, [149] ἐκ τόκου προνοίης. ἐκ δὲ σώματος κρεμαστοὶ ἐκτὸς, οἰκίην νέμονται ἔκγονοι κτίσται ὄρχιες, πουλυχίτωνες ἐόντες. εὔνοον ἥβη ἀπὸ φλεβέων τε καὶ νεύρων πλέγμα, οὔρων ἔκχυσιν ποιεύμενον, συνουσίης ὑπουργὸν φύσιος ὑποδεδημιούργηται. ὄρεξιν ἥβης πυκαζόμενον. σκέλη δὲ καὶ βραχίονες, καὶ τὰ προσηρτημένα τουτέοις ἄκρα, διηκονίης πάσης ἀρχὴν συνηθροισμένα ἔχοντα, νεύρων τε ἀσφαλῆ λειτουργίην τελέουσι. ἡ δὲ ἀσώματος ἐν μυχοῖς φύσις, ἐξετεύξε παντόμορφα σπλάγχνων γένη· ἃ δὴ θάνατος ἐπισταθεὶς, ὠκέως ἔπαυσε λειτουργίης.

mens ad virtutis exercitationem nullam adhibet diligentiam. Præſens enim morbus animum vehementer hebetat, & intelligentiam in affectus cognationem ſecum adducit. Humanæ verò naturæ deſcriptio hanc habet ſpeculationem. Cerebrum quidem in ſumma corporis parte præſidio locatum eſt, ad ſecuritatem ſibi concreditam, intra membranas neruoſas collocatum, ſupra quod duplicia oſſa ad neceſſitatem adaptata, dominum mentis cuſtodem cerebrum cooperiunt. Pilorum concinna ratio cutem exornat. Oculorum verò cernendi vis intra multas tunicas inſidentib9 humoribus velut in cauo deliteſcens, ſub fronte ad moderationem collocata; cernendi cauſa eſt. Pupilla ſincera palpebræ extremam oram (ταρσὸν dicunt) ad opportunitatis cuſtodiam ſuſtinet. Nares duplices odoratus arbitræ, oculorum viciniam dirimunt. Labra verò os molli ſuo contactu circumplexa, verborum ſenſum & exactam articulationem regunt & efficiunt. Mentum autem in extremitatem deſinit, & teſtudinis in modum conuexum; dentium clauis coaptatur. At aures opifex ad ſermones excipiendos aperuit, in quas cùm ſermo ſubit, certus temeritatis miniſter euadit. Lingua loquentiæ mater, animi nuncia, guſtus cuſtodiæ præfecta; tutis dentium ſepimentis munita eſt. Guttur ac gula iuxta ſeſe coaptata viciniam habent. Illud enim in ſpiritus viam, hæc verò in ventriculi profundum liberaliter propellendo alimentum demittit. Cor regium locum obtinens, coni formam habens, aduerſus omnes inſultus thoracem induit. Crebræ autem ſpiritus cauernæ, aëri peruiæ, ſpiritum vocis cauſam pariunt. At hepar quod ſanguinem ſuggerit, & in alimentum tranſmutat, cum fibris plærunq; vena caua alluitur, cupiditatiſq; cauſa eſt. Bilis pallida in hepate manens, vbi in corpore humano redundat, ipſum corrumpit, eiuſq; noxius & inutilis eſt incola. Splen ex aduerſo iacet, nullam negotium exhibens. Horum medius ventriculus omnia ſuſcipiens, chorum ducit & recumbit, coctionem moderās Inteſtina verò quæ ventris compoſitione continentur, conſtituta vti cum eo agitentur, per ventrem conuoluuntur, eorum quæ aſſumuntur & excernuntur cauſæ. At gemini renes coxis inſidentes, & adipe circūdati, ab vrinarum excretione non alieni, natura ſunt comparati. Omentum vocatum toti ventri dominatur, eumq; ſolo liene excepto complectitur. Veſica deinceps neruoſa, coxæ ore per complicata vaſa, inſidens, vrinarum excretionis cauſa exiſtit. Huic vicina infantium mater, grauis calamitas, ſexcentarum ærumnarum mulieri author vterus deliteſcit. Cuius oſculo caro præficitur, quæ ex imis coxarum receſſibus erumpēs, neruis adſtringitur, ex plenitudine naturæ ventris effundens, ex partus prouidentia. Extra corpus penſiles, domum incolunt, ad generationem conditi teſtes, multiplices tunicas habentes. Pubes autem ex venis & neruis ad beneuolentiam contexta, vrinarum effuſionem facit, ad veneris miniſterium à natura condita, pubertatis appetentiam coarctat. Crura & brachia hiſq; annexa extrema, totum officij principium coaceruatum habent, totamq; neruorum adminiſtrationem perficiunt. Incorporea autem in imis receſſibus natura, viſcerum omne genus fabricauit, quibus ſanè mors inſiſtens, ea celeriter adminiſtratione ſoluit.

Hippocratis ſalubre Conſilium ad Regem Demetrium.

HIppocrates Cous Regi Demetrio, S. Nos cùm antea, ô Rex, operam dederimus vt naturæ humanæ partes in ſumma conſideraremus, eas ad te conſcriptas velut iuſſiſti miſimus. Nunc verò ea quibus ſummo ſtudio prudentes incumbere debent, partim quidem à maioribus excepta, partim verò etiam nunc per nos inuenta ad te ſcripſimus. Quæ ſi priorum morborum ſignis contingentibus aſſecutus fueris, iiſq; ſępiùs vſus fueris, nullum per omne vitæ tempus morbum experieris. Duo autem ſunt ægrotationum genera, quæ vniuerſa animantia affligunt, vnum quidem genere, alterum verò affectu inter ſe diſſimilia. At alimentorum cupiditates ex repugnantibus deprehendes, dum quæ vacuantur eorum quæ plena ſunt, & quæ implent vacuorum indicationem faciũt. Morbos autem omnes ex ſubcontrariis conflatos deprehendes, & morbos ex morbis oriundos. Conuulſionibus ſuccedens febris morbum compeſcit. Capitis magnos dolores, ſanguis per aures aut nares copiosè prorumpens. Conuulſiones melancholicis omnibus ſuccedentes, melancholias ſedant. Et in ſumma quidem humanorum morborum radix caput eſt, ex eoq; maximæ ægrotationes adueniunt. Cùm enim toti corpori incumbat, eorum omnium quæ ingeruntur reliquias & tenues humores non ſecus ac cucurbitulam attrahere contingit. Intendere autem animum oportet, vt ipſi in has partes præparatus peculiariter viuas, & adhibita diligentia tam bene conſtituto ordine omnia apud te fiant, vt nullum ingruentis morbi incrementum accipiat, & neque rerum venerearum, neque diuerſorum eduliorum intemperantia, neque ſomnis maximè noxiis minimè exercitato corpore vtaris, ſed ſigna quæ in corpore fiunt ſecutus, cuiuſque corporis occaſionem conſerues, vt eo qui ingruit morbo euitato, earum medelarum vſu quas præſcribo, ſine vllo morbo vitium tranſigas.

Ἱπποκράτεος ὑγιεινὸν πρὸς Δημήτριον βασιλέα.

ἹΠποκράτης Κῷος βασιλεῖ Δημητρίῳ χαίρειν. ἡμεῖς καὶ πρότερον σπουδάζοντες ὦ βασιλεῦ περὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἐν κεφαλαίῳ θεωρῆσαι τὰ μέρη, ταῦτα συγγράψαντες καθάπερ ἠξίωσας, ἀπεστείλαμεν. νῦν δὲ περὶ ὧν δεῖ μάλιστα σπουδάζειν τοὺς ἔμφρονας, ἡμεῖς τὰ μὲν, καὶ παρὰ τῶν πρότερον παρειληφότες, τὰ δὲ, καὶ νῦν αὐτοὶ προσεξευρηκότες, γεγράφαμέν σοι. εἰς οὖν τῶν προτέρων ἀρρωστημάτων σημείοις γινομένοις ἐπακολουθῶν, καὶ χρώμενος τούτοις πλειστάκις, ἄνουσος ἂν εἴης διὰ παντὸς τοῦ χρόνου. ἔστι δὲ, δύο γένη ἀρρωστιῶν ἁπάντων ζώων. ἡ μὲν, κατὰ γένος. ἡ δὲ, κατὰ πάθος, ἀνόμοιαι. τὰς δὴ ἐπιθυμίας τὰς κατὰ τὴν τροφὴν, ἐκ τῶν ὑπεναντίων ὄψει, ξηραινομένων τῶν κενουμένων. τὰ δὲ πλήρη πληρωτῶν δὲ κενά. τὰς δὲ νούσους ἁπάσας, ἐξ ὑπεναντίων ὄψει καθεστηκυίας καὶ νούσους ὑπὸ νούσων γινομένας. ὑπὸ σπασμοῦ πυρετὸς ἐπιγινόμενος ἵστησι τὸ νόσημα. κεφαλῆς πολλῆς δὲ περιωδυνίας αἷμα κατὰ τὰ ὦτα ῥαγὲν, ἢ κατὰ τὰς ῥῖνας. σπασμοὶ πᾶσι τοῖς μελαγχολικοῖς ἐπιγινόμενοι. παύουσι τὰς μελαγχολίας. καὶ καθόλου μὲν ἐστὶ καὶ ῥίζα τῶν ἀνθρωπίνων νοσημάτων, ἡ κεφαλὴ, καὶ τὰ ἀρρωστήματα τὰ μέγιστα, ἐκ ταύτης παραγίνεται. ἐπικειμένην γὰρ αὐτὴν τῷ σώματι, ὥσπερ σικύαν τῶν εἰσφερομένων ἁπάντων συμβαίνει αὐτὴν ἕλκειν περιττώματα. καὶ τοὺς λεπτομερεῖς χυμούς. δεῖ δὲ προσέχειν τὸν νοῦν, ἰδίως ζῆν αὐτὸν παρασκευάσαντα εἰς ταῦτα τὰ μέρη. ὅπως μηδεμίαν αὔξησιν λαμβάνοντα, τὰ παραγινόμενα τῶν ἀρρωστημάτων, διά τε τῆς ἐπιμελείας καὶ τῆς εὐταξίας τῆς παρὰ σοὶ γινομένης. καὶ μήτε ταῖς τῶν ἀφροδισίων ἀκρασίαις, μήτε ταῖς τῶν διαφόρων ἐδεσμάτων, μήτε τοῖς ὕπνοις τοῖς ὑπερκορέσι τοῖς ἀγυμνάστου ὄντος τοῦ σώματος χρώμενος, ἀλλ' ἐπακολουθοῦντα τοῖς σημείοις τοῖς γινομένοις ἐν τῷ σώματι, διατηρεῖν τὸν καιρὸν ἑκάστου σώματος. ὅπως ἂν φυλαξάμενος τὸ ἀρρώστημα τὸ μέλλον ἐπιφέρεσθαι, ταῖς θεραπείαις, αἷς ἂν ἐγὼ γράφω, χρώμενος, διατελῇς ἄνοσος ὤν.

Athenienſium Senatus conſultum.

SEnatus Populuſque Athenienſium ſic cenſuit. Quandoquidem Hippocrates Cous Medicus ab Æſculapio oriundus, ſummam beneuolentiam in ſeruandis Græcis oſtendit, cùm peſte à Barbaris in Greciam peruadente, demiſſis per loca ſuis diſcipulis medelas indicauit, quibus qui vterentur inſtantem peſtem ſecurè effugere poſſent quoq; modo Medicina Græcis tradita, eos laborantes tuto ſeruaret. Quin & exactè à ſe ſcripta de re Medica in publicum emiſit, cùm multos eſſe cuperet Medicos, qui ſeruare poſſent. Perſarum etiã Rege ipſum ad honores ſuos optimatibus æquales, & munera quæ ipſe Hippocrates optaret accerſente, Barbari pollicitationes, quòd hoſtis & cõmunis Græcorum inimicus eſſet, contempſit. Vt igitur cõſtet populum Athenienſem, Græcis ſemper vtiliter cõſuluiſſe, vtq; dignã pro meritis Hippocrati gratiã referat, decreuit populus, vt in magnis myſteriis nõ ſec⁹ ac Hercules Iouis fili⁹ publicè initiaretur,

Δόγμα Ἀθηναίων.

ἜΔοξε τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων. ἐπειδὴ Ἱπποκράτης Κῷος ἰατρὸς ὑπάρχων καὶ γεγονὼς ἀπὸ Ἀσκληπιοῦ, μεγάλην εὔνοιαν μετὰ σωτηρίας ἐνδέδεικται τοῖς Ἕλλησι. ὅτε καὶ λοιμοῦ ἰόντος ἀπὸ τῆς βαρβάρου ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, κατὰ τόπους ἀποστείλας τοὺς ἑαυτοῦ μαθητὰς παρήγγειλε τίσι χρὴ θεραπείαις χρωμένους ἀσφαλῶς διαφυλάξασθαι τὸν ἐπιόντα λοιμόν. ὅπως τε ἰατρικὴ δοθεῖσα τοῖς Ἕλλησι ἀσφαλῶς σώζει τοὺς κάμνοντας αὐτῶν. ἐξέδωκε δὲ καὶ συγγράψας ἀκριβῶς τὰ περὶ τῆς ἰατρικῆς τέχνης, πολλοὺς βουλόμενος τοὺς σώζοντας ὑπάρχειν ἰατρούς. τοῦ τε Περσῶν βασιλέως μεταπεμπομένου αὐτὸν ἐπὶ τιμαῖς ταῖς κατ' αὐτὸν ἴσαις καὶ δωρεαῖς ἐφ' οἷς ἂν αὐτὸς Ἱπποκράτης αἱρῆται, ὑπερεῖδε τὰς ὑποσχέσεις τοῦ βαρβάρου, ὅτι πολέμιος, καὶ κοινὸς ἐχθρὸς ὑπῆρχε τοῖς Ἕλλησι. ὅπως οὖν ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων φαίνηται προαιρούμενος τὰ χρήσιμα διὰ παντὸς ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἵνα χάριν ἀποδῷ πρέπουσαν Ἱπποκράτει ὑπὲρ τῶν εὐεργετημάτων, δέδοκται τῷ δήμῳ μυῆσαι αὐτὸν τὰ μυστήρια τὰ μεγάλα δημοσίᾳ καθάπερ Ἡρακλέα τὸν Διὸς

καὶ στεφανῶσαι αὐτὸν στεφάνῳ χρυσῷ ἀπὸ χρυσῶν χιλίων. ἀναγορεῦσαι δὲ τὸν στέφανον Παναθηναίοις τοῖς μεγάλοις ἐν τῷ ἀγῶνι τῷ γυμνικῷ. καὶ ἐξεῖναι πᾶσι Κῴων παισὶν ἐφηβεύειν ἐν Ἀθήναις[116] καθάπερ παισὶν Ἀθηναίων. ἐπειδήπερ ἡ πατρὶς αὐτῶν ἄνδρα τοιοῦτον ἐγέννησεν. εἶναι δὲ Ἱπποκράτει καὶ πολιτείαν, καὶ σίτησιν ἐν πρυτανείῳ διὰ βίου.

[117] Ἐπιβώμιος.

ΩΠολλοὶ καὶ πολλῶν πολίων οἰκηταὶ ἐν ἀξίῃ μεγάλῃ χρηστότητος, κοινὸν οὔνομα Θεσσαλοί, πᾶσιν ἀνθρώποισι παρὴ ἀνάγκη τὰ μεμοιραμένα φέρειν.[118] καρτερὴ γὰρ βιάζεσθαι ἃ βούλεται.[119] ἧς εἵνεκα νῦν ἐγὼ εἴκων ξὺν ἐμῇ γενεῇ θαλλοὺς στέψας, ἐπ' Ἀθηναίης βωμοῦ ἱκέτης ἱδρυμαι, τίς ἐὼν χρὴ λέγειν τοῖς ἀγνοέουσιν. Ἱπποκράτης ὦ ἄνδρες ὁ ἰητρὸς ὁ Κῷος[160] ὑπὸ σεμνῆς καὶ καλῆς αἰτίης, ἐμέωυτὸν καὶ παῖδας, ὑμέων ξυνίστημι γινώσκεσθαι τῷ πλήθει. ἐστὲ γὰρ δὴ ὦ ἄνδρες οἰκεῖοι ἐν οἷς ὡς εἰπεῖν ἀληθὲς πολλοῖσιν ὑμέων καὶ πολίων ὑμετέρων γινωσκόμεθα ὡς τύπῳ εἰπεῖν. οὔνομα δὲ ἰδίης καὶ προσωτέρω κεχώρηκε.[161] δοκέει δὲ τοῦτο ἐκ τέχνης ἐμῆς ὑγιείης τε καὶ ζωῆς, αἴτιον ἀνθρώποισιν. οὐ μόνον τοῖσι τὴν ὑμετέρην οἰκέουσιν, ἀλλὰ καὶ πολλοῖσιν Ἑλλήνων, ἐγγὺς ὑμέων γινώσκομαι. ἤδη δὲ δι' ὃ ἐγὼ ὑπέμεινα τὸ τηλικοῦτον πρῆγμα, ἔργον πρῆξαι ἐρέω. Ἀθηναῖοι, ὦ ἄνδρες Θεσσαλοί, κακῶς ἐξολέσθαι χρησάμενοι μὴ τὴν πόλιν ἡμετέρην Κῶν[162] ἐν δουλείης μέρει διατιθέασι, τὴν ἐλευθερίαν διὰ προγόνων κτησίου, ἰδίην τινὰ ποιεύμενοι. οὔτε ξυγγενείην αἰδεσθέντες, ἥ ἐστιν αὐτέοις ἀπὸ Ἀπόλλωνός τε, καὶ Ἡρακλέος, ἥτις ἐς Αἴνιόν τε καὶ Σούνιον, τῶν κείνων παῖδας ἱκνέεται.[163] οὔθ' Ἡρακλέος εὐεργεσιῶν εἵνεκεν πεμένος νόον βαλλόμενοι, ἃς ὁ κοινὸς ὑμῖν τε, καὶ ἡμῖν ὀρθῶς ποιέων θεὸς, ἐς ἐκείνους κατέθετο. ὑμεῖς τε ἀλλὰ πρὸς Διὸς ἱκεσίου καὶ θεῶν ὁμογνίων ἐξέλθετε. ἀμύνατε. ἐλευθερώσατε τῆς ἰδίης φιλοτιμίης μηδὲν ἐλλείποντες.

[164] Πρεσβευτικὸς Θεσσαλοῦ Ἱπποκράτεος υἱοῦ.

ΠΡοσήκειν ἡγέομαι ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν καθιστάμενον εἰς ὑμέας, καὶ μὴ γινωσκόμενον τοῖσι τῶν πλήθεσι, πρῶτον δηλῶσαι μὲν, ὅς τις, καὶ ὅθεν ἐστί. μετὰ δὲ ταῦτα τὸν ἄλλον λόγον ἀποτελέσθαι. ἐμοὶ μὲν πατὴρ, Ἱπποκράτης. ὃν ὑμεῖς γινώσκετε ἐν ἰητρικῇ ἡλίκην δύναμιν ἔχει. ὄνομα δὲ Θεσσαλός. γινώσκομαι δὲ κἀγὼ, οὐκ ἐν δευτέροις ὑμέων, οὐδ' ὀλίγοις. πατρὶς δέ μοι, Κῶς. ἣν ὅπως ὑμῖν οἰκείη ἐστὶν ἐκ παλαιῶν, ἕτεροι ἐροῦσιν, οἳ τὴν ἱστορίην ἐξηγήσασθαι δυνατώτεροι. ἦλθον δὲ πεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς. τέσσαρας ἐρῶν εὐεργεσίας εἰπεῖν παρ' ἡμέων εἰς ὑμᾶς γεγενημένας. τὴν μὲν τινὰ παλαιὰν ἐπὶ τῶν προγόνων, κοινὴν ἐς ἅπαντας τοὺς Ἀμφικτύονας, ὧν ὑμέες οὐκ ἐλαχίστη μοῖρα. τὴν δὲ ἑτέρην ἐπὶ μείζω ταύτης,[165] καὶ διικνευμένην ἐς Ἑλλήνων τοὺς πλείονας. καὶ αὗται μὲν φανήσονται τῆς πόλιος, καὶ τῶν προγόνων τῶν ἐμῶν ἐοῦσαι. ἡ δὲ τρίτη, τοῦ πατρὸς ἰδίη καὶ τηλικαύτη, ὅσην εἰς αὐτὴν οὐδεὶς ὑμῖν τε καὶ πολλοῖς Ἑλλήνων κατέθετο. ἡ δὲ ὑστάτη τῶν τεσσάρων, κοινὴ τοῦ πατρὸς καὶ ἐμή. καὶ οὐκ εἰς ἑτέρους πλείονας, ἀλλ' εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς διικνεομένη. ἡ πρὸς μὲν τὰς προτέρας εὐεργεσίας, μικρὴ ἂν φανείη. πρὸς δὲ ἑτέρων χάριτας μετρεομένη, μεγάλη, αἱ μὲν δὴ εὐεργεσίαι τοιαῦται, οὕτως ἔχουσιν ὡς ἔφην εἶναι, ὡς συνελόντι εἰπεῖν. δεῖ δέ με μὴ μόνον φάναι,

& corona aurea mille aureorum coronaretur, coronam ipſam Quinquatribus magnis in gymnico certamine præcone proclamante. Et omnibus Coorum liberis liceat, non ſecus ac Athenienſium, Athenis pubertatem agere, quod eorum patria eiuſmodi virum procrearit. Hipp. verò vt ciuitatis iure & victu in Prytaneo toto vitæ tempore donetur.

Hippocratis Oratio ad aram.

VOs alloquor ô multi & multarum vrbium incolæ, ſummaque dignitate conſtituti, communi nomine Theſſali. Mortales omnes duræ fati neceſſitati ſunt obnoxij, quæ quod velit per vim extorquere poteſt. Quam etiam ob cauſam nunc cum prole mea fronde coronatus ad Mineruæ aram ſupplicanti ſimilis ſedeam, quis ſim his qui me non norunt enarrare oportet. Hippocrates Medicus Cous, ô viri, graui & honeſta de cauſa meipſum & liberos veſtræ multitudini cognoſcendos trado. Vos etiam mihi ſane familiares eſtis, inter quos (ie vera) plurimos, & in veſtris vrbibus, vt paucis expediam, noti ſumus. Nomen verò meum vlterius quàm forma proceſſit. Id autem cauſæ ex arte mea, quæ ſanitatem & vitam tuetur, fuiſſe videtur, quod non ſolum hominibus qui veſtram regionem incolunt, verumetiam multis Græcis vobis finitimis notus ſum. Cur autem tantum negotium peragendum ſuſceperim, iam referam. Athenienſibus malè vertat (viri Theſſali) qui Metropolim noſtram Co in ſeruitutem redigentes, libertatem à maioribus acceptam, priuato ſibi iure vendicant, neque cognationem reuereri, quæ illis eſt cum Apolline & Hercule, & ad Ænium & Sunium eorum liberos peruenit, neque illis in mentem venit Herculis beneficiorum, quæ vobis & nobis communis ille Deus & bene volens, in illos contulit. At vos per Iouem ſupplicum curam gerentem, & per penates Deos foras prodite, & veſtræ dignitatis memorem in libertatem aſſerite.

Theſſali Hippocratis filij Oratio.

COnſentaneum eſſe arbitror, viri Athenienſes, vt is qui apud vos dicturus venit, cùm multitudini notus nō ſit, primùm quidem quinam & vnde ſit demonſtret, deinde verò reliquam oratione perſequatur. Pater certè mihi eſt Hippocrates, quem quantam habeat in arte Medica facultatẽ, optimè noſtis, nomen verò Theſſalus, qui & inter vos non in poſtremis, nec in paucis ſum cognitus. Patria mea Cos eſt, quæ qua ratione vobis ab antiquo coniuncta ſit, ceteri dicent qui in enarranda hiſtoria plus valent. Huc autem veni à patre miſſus, quatuor in vos a nobis collata beneficia commemoraturus. Vnum quidem vetus quoddam, maiorum noſtrorum memoria, in omnes Amphyctiones cōmune, quorum vos non minima pars eſtis. Alterum verò hoc aliquanto maius, quod etiam ad plurimos Græcos permanauit. Et hæc quidem ab vrbe noſtra & maioribus noſtris profecta deprehendentur. At tertium patris eſt proprium, & tantum quantum nemo vnquam hominum, tum apud vos, tum apud multos Græcos poſuit. Quartum & vltimum mihi cum patre commune eſt, quod nec iam in multos, ſed in vos ipſos redundauit. Quod quàquam cum prioribus beneficiis comparatum, paruum videri queat, ad aliorum tamen beneficia collatum, magnum eſt. Atque hæc quidem beneficia, vt paucis comprehendam, quemadmodum dixi, ita ſe habent. Vera autem eſſe non ſolum dicere,

ſed etiam demonſtrare conuenit. Orationis igitur noſtræ exordium ab officiis noſtris ſumam, ac primù antiquiſſima referam, in quibus longiora fortaſſe & fabuloſiora narrare videbor. Quiuis autem vetus dici deſiderat. Olim enim Criſæa gens fuit, & circa Pythicum templum habitabat, terram autem quę nunc Apollini dicata eſt, incolebat. Criſæus verò campus vocatur, quem Locri accolunt, & in quo ſunt Melæna. Cirphius autem mons, cui Phocenſes adiacent. Criſæi verò cùm numeroſi eſſent, potentes & diuites, his bonis inſolentiùs abutentes, multa grauia & iniuſta perpetrarunt, in Deum etiam impiè ſe gerentes, Delphos ſubiugantes, vicinos diripientes, colonos deprædantes, vxores, & liberos adducentes, & in eorum corpora flagitium committentes. Ex quibus ira commoti Amphictyones, immiſſo in eorum agros exercitu, iiſque prælio ſuperatis, regionem deuaſtarunt, & vrbes expugnarunt. Vbi qui multa & nefaria perpetrarunt, in miſerabiles calamitates inciderunt, neque minores pœnas quàm aliis inflixerant, perſoluerunt. Ex quibus fœliciſſimi fuerunt, qui hoſtium manibus perierunt. Deinde qui bello capti ſunt, quique ad aliam regionem ad vrbes tranſmiſſi ſunt. Neque enim ſua mala ob oculos habuerunt. At qui captiui illic remanſerunt, infœliciſſimi fuerunt, qui ſuam regionem incolentes, cum vxoribus & liberis agros & vrbes igne conflagrantes aſpexerunt. His autem adhuc peiùs degebant, qui intra mœnia perdurabant, cùm commemorata mala partim quidem videbant, partim verò ſciſcitando reſciſcebant, veris maiora audientes, (ſic enim contingere ſolet) & ſanè ſuæ ſaluti diffidebant. Erat autem illis vrbs prope hunc locum maxima, vbi nunc equeſtre certamen celebratur, in quam mœnibus extructis aliarum vrbium exules receperunt, inutilibus verò eiectis neceſſaria comportarunt, & de ſuſtinendo bello cogitabant, ſperantes neque hoſtili manu, neque longa temporis obſidione vrbem capi poſſe. Amphictyones verò tum reliqua deſtruxerunt, tum præſidio vrbi impoſito, & ad obſidionem comparato, reliquum exercitum per vrbes dimiſerunt. Succeſſu verò temporis, cùm peſtis caſtra inuaſiſſet, militibus ægrotantibus, quibuſdam etiam morientibus, aliis quoque propter morbum præſidium deſerentibus, Amphictyones turbati ſunt, & varia inter ſe cóſultabant. Sic autem in rebus communibus quodammodo fieri ſolet. Demum verò morbum indignè ferentes, & bellum deſperantes, rem Deo commiſerunt, & quid agendum foret interrogauerunt. At ille bellum gerere iuſſit, & victoriam pollicitus, ſi Cô peterent, ceruique filium cum auro in ſubſidium adducerent, idque feſtinabundi, priùs quàm Criſæi in adyto tripodem diriperent, alioqui vrbem capi nó poſſe. Quibus auditis Cô profecti oraculum renunciauerunt. Hærentibus autem Cois & vaticinium ignorátibus, ſurrexit ex Aſclepiadarum genere quidam ex maioribus noſtris Medicus inter Græcos eius temporis procul omni dubio præſtantiſſimus, ei nomen erat Nebrus, qui dixit oraculum præcipere vt ad ſe venirent. Siquidem Deus vobis conſuluit, vt Co profecti,

ἀλλὰ καὶ ἀποδεῖξαι ὡς εἰσὶν ἀληθέες. ἀρχὴν δὲ τοῦ λόγου [166] τὴν ἀρχὴν τῶν ὑπουργιῶν ποιήσομαι. τὰ δὲ ἀρχαιότατα πρῶτα λέξω, [167] ἐν οἷς τάχ᾽ ἄν με καταλάβοιτε μακρότερα καὶ [168] μυθωδέστερα εἰπεῖν, ποθεῖ δὲ πᾶς ἀρχαῖος λέγεσθαι. ἦν γὰρ ὁ Κρισαῖος ποτὲ ἦν Κρισαῖον ἔθνος. ᾤκεον μὲν περὶ τὸ Πυθικὸν ἱερόν. γῆν δ᾽ εἶχον ἥ γε νῦν τῷ Ἀπόλλωνι καθιέρωται. καλέεται δὲ τὸ μὲν Κρισαῖον πεδίον ὃ Λοκροὶ παροικέουσι, [169] καὶ ὃ Μέλαινα προσέσειοι. τὸ δὲ Κίρφιον ὄρος, ᾧ Φωκέες παρακέενται. οὗτοι δὲ οἱ Κρισαῖοι γενόμενοι τότε πολλοὶ καὶ ἰσχυροὶ καὶ πλούσιοι, τουτέοις τοῖς ἀγαθοῖς, ἐπὶ κακῷ ἐχρήσαντο. ἐξυβρίσαντες γὰρ, πολλὰ δεινὰ καὶ παράνομα πρήγματα εἰργάσαντο, εἰς τὸν θεὸν ἀσεβοῦντες. Δελφοὺς καταδουλούμενοι. περιοίκους ληϊζόμενοι, [170] γεωργοὺς συλέοντες. γυναῖκας δὲ καὶ παῖδας ἄγειν ἐόντες. καὶ εἰς τὰ σώματα ἐξυβρίζοντες. ἀνθ᾽ ὧν ἀμφικτύονες, ὀργισθέντες καὶ στράτευμα ἐς τὴν γῆν ἐμβαλόντες αὐτέων, [171] καὶ μάχῃ νικήσαντες, τὴν χώρην ἐδῄωσαν, καὶ τὰς πόλιας ἐπόρθησαν. ἔνθα πολλὰ καὶ ἀνόσια πεπονθότες, σχετλίως ἀπώλοντο, καὶ οὐ μεῖον, ὧν ἔπρηξαν ὑπέχοντες. μακαριστοὶ δὲ ἦσαν αὐτέων οἱ ἐν χερσὶ τελευτήσαντες, δεύτεροι δὲ οἱ δορυάλωτοι γενόμενοι, οἵτε ἐς ἑτέρην χώρην καὶ πόλιας ἐπεραιώθησαν. τὰ γὰρ σφέτερα κακὰ, οὐκ εἶχον ἐν ὀφθαλμοῖς. οἱ δὲ αὐτοῦ μείναντες τῶν αἰχμαλώτων, ἀτυχέστατοι ἦσαν, [172] ὅσοι οἰκίζοντο ἐν χώρῃ τῇ ἑωυτῶν, ξὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, ἀγρούς τε καὶ ἄστεα πυρὶ παραδιδόμενα ἐθεώρεον. ἔτι δὲ τουτέων κάκιον διῆγον οἱ ἐν τοῖς τείχεσι διαρκέοντες, ὁκότε τῶν εἰρημένων κακῶν, ἃ μὲν ἔβλεπον ἃ δ᾽ ἐπυνθάνοντο, πλέον ἀκούοντες τῆς ἀληθείης. οὕτω γὰρ που ἔθος γίνεσθαι. καὶ δὴ κακὰς ἐλπίδας σωτηρίης εἶχον. ἦν δέ σφι πόλις ἐγγὺς τοῦ τόπου μεγίστη, ὅκου νῦν ὁ ἱππικὸς ἀγὼν τελέεται. ἧς τὰ τείχη ἐπεσκευάζοντο, καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἄλλων πολέων διαφυγόντας ἐδέχοντο. τὰ δὲ ἀχρεῖα ἐξέβαλον, καὶ τὰ ἀναγκαῖα ἐσεκομίζοντο καὶ διενοοῦντο ὑπομένειν, ἐλπίσαντες μήτε ἐφ᾽ ὧν μάχῃ τὴν πόλιν αἱρεθῆναι, μήτε κατὰ μῆκος χρόνου. οἱ δ᾽ ἀμφικτύονες τά τ᾽ ἄλλα τε καθεῖλον, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πόλει φρούριον ποιησάμενοι καὶ ἐς πολιορκίην σκευάσαντες τὸ ἄλλο στράτευμα, κατὰ πόλιας ἀφῆκαν. προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, [173] καὶ λοιμοῦ ἐς τὸ στρατόπεδον ἐμπεσόντος, καὶ τῶν στρατιωτῶν νοσεόντων. τινῶν δὲ καὶ ἀποθνησκόντων. τῶν δὲ καὶ ἐκλιπόντων τὸ φρούριον διὰ τὴν νοῦσον, οἱ ἀμφικτύονες ἐταράσσοντο. καὶ ἄλλοι ἄλλα ἐβουλεύοντο. φιλεῖ δὲ τὰ κοινὰ οὕτω πως γίνεσθαι, τέλος δὲ ἀγανακτέοντες τῷ πάθει, [174] καὶ ἀπογνωσιμαχήσαντες, τῷ θεῷ ἐπέτρεψαν καὶ ἤροντο ὅ, τι χρὴ ποιέειν. ὁ δ᾽ ἐκέλευσε πολεμέειν, καὶ ὑπισχνέετο κρατήσειν, ἢν ἐς Κῶ ἐλθόντες ἐλάφου παῖδα, [175] ἐς ἐπικουρίην ἀγάγωνται ξὺν χρυσῷ σπεύσαντες, ὡς μὴ πρότεροι οἱ Κρισαῖοι ἐν τῷ ἀδύτῳ τὸν τρίποδα συλήσωσιν. εἰ δὲ μὴ, τὴν πόλιν οὐχ ἁλώσεσθαι. οἱ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες καὶ ἐλθόντες ἐς Κῶ, τὰ μαντευθέντα ἀπήγγελλον. ἀπορεόντων δὲ τῶν κώων, καὶ ἀγνοεύντων τὸ ἀπομάντευμα, ἀνέστη ἀνὴρ γένος μὲν Ἀσκληπιάδης. πρόγονος δὲ ἡμέτερος. ἰητρὸς δὲ ἑλλήνων κράτιστος ὁμολογεύμενος, τῶν τότε. ὄνομα οἱ Νέβρος, ὃς τὰς ὀνομάζειν ἔφη τὸ σοφὰ τὸ ἥκειν πρὸς ἑωυτόν. εἶπεν ὁ θεὸς οὕτως παραινέσει ὑμῖν, ἐλθόντας ἐς Κῶ,

ἐλάφου

ἐλάφου παῖδα. ἐς ἐπικουρίην ἀγαγεῖν. Κῶς μὲν γὰρ αὕτη. τὰ δ' ἐλάφων ἔκγονα, νεβροὶ καλέονται. νεβρὸς δέ μοι οὔνομα. ἐπικουρεῖν δὴ αὖ δέῃ τίς προτέρη γένοιτο στρατοπέδῳ νοσέοντι, ἢ ἰητροῦ; καὶ μὴν τό γε εὔηθες ἐχέμυθον οὐ δοκέω, ὅτι σφέας τοσοῦτον Ἑλλήνων ὄλβῳ ὑπερέχοντας ἐς Κῶ προσελθόντας ἔταξεν ὁ θεὸς, νόμισμα χρυσοῦν αἰτεῖν. δηλαδὴ τὸ θέσφατον, ἐς τὴν ἐμὴν οἰκίην ἔρχεται. χρυσὸς γάρ μοι κικλήσκεται ἀρρένων παίδων ὁ νεώτατος. 176 ἔστι δὲ πάντη καλὸς ἰδεῖν, καὶ ἐς ψυχὴν ἀρετῇ, ὡς πατρὶ θέμις λέγειν, διαφέρων πάντων τῶν πολιτῶν. ἐγὼ μὲν οὖν εἰ μὴ ὑμῖν ἄλλο δοκέῃ, αὐτός τε εἶμι, καὶ τὸν παῖδα ἄξω, 177 πεντηκόντορον πληρώσας τοῖς ἐμοῖς τελέσμασιν, ὑπηρεσίας τε ἰητρικῆς καὶ πολεμικῆς, ἵνα εἰς ἀμφότερα βοηθῶμεν. ὁ μὲν εἶπε, τοῖς δ' ἔδοξεν. 178 οἱ δ' ἀπεστάλησαν. συνανέβησε δὲ ὁ νεβρὸς αὐτοῖς, καὶ Καλυδώνιον ἄνδρα, παρ' ἑωυτῷ τρεφόμενον. ὑπὲρ οὗ τάχα αὐτίκα ὁ λόγος δηλώσει, ὅταν ἡ χρῆσις ἔλθῃ. ἐπεὶ δὴ οὖν ἀφίκοντο οὗτοι οἱ ἄνδρες οὗ τὸ στρατόπεδον ἐπετελεῖτο, ὁ θεὸς ἔχαιρεν, οἵ τε γὰρ θάνατοι τῶν στρατιωτῶν ἔληξαν. καὶ θείῃ τύχῃ ἵππου τοῦ Εὐρυλόχου, ὃς ἡγεῖτο τοῦ πολέμου, Θεσσαλὸς ἐών, καὶ ἄνωθεν ἐξ Ἡρακλειδῶν, κρούσαντος τὸν σωλῆνα τῇ ὁπλῇ δι' οὗ τὸ ὕδωρ ἤγετο ἐς τὸ τεῖχος, 179 ὁκότε διακονίεσθαι ἤθελεν, νεβρὸς φαρμάκοισιν ἔμιξε τὸ ὕδωρ. ἔνθεν αἱ κοιλίαι τῶν Κρισαίων ἐφθάρησαν. καὶ μεγάλα δὴ τοῦτο ξυνεβάλετο, πρὸς τὸ ἁλῶναι τὴν πόλιν, καὶ ἐντεῦθεν αἱ γνῶμαι ἐπήρθησαν τῶν πολιορκεόντων, ὡς τοῦ θεοῦ ἐπικουρέοντος ἤδη σαφῶς. προσβολὰς δὲ ποιευμένων, καὶ ἆθλα προτεθέντων τοῖς πρώτοις ἐπὶ τὸ τεῖχος, 180 ἀναβήσασιν, ὁ ἀγὼν ἦν ὁ καρτερώτατος. καὶ ἡ πόλις ᾑρέθη. ἀνέβη γὰρ πρῶτος ἐπὶ τὸ τεῖχος Χρυσὸς, καὶ κατέλαβε τὸν πύργον. ξυνείπετο δὲ αὐτῷ ἐκποδὸς ξυνασπίζων, ὁ ἀνὴρ ὁ Καλυδώνιος, περὶ οὗ προέλεξα. ὁ μὲν Χρυσὸς δόρατι πληγεὶς, ἔπεσε, κατ' ἄκρης ἐκ τοῦ πύργου, ὑπὸ Μερμοδέω, τοῦ Λύκου δὲ ἀδελφεοῦ, 181 ὃς ἀπέθανεν λευσθεὶς, ὅτε ἦλθεν εἰς τὸ ἄδυτον τὸν τρίποδα συλήσων. οἱ δὴ οὖν πόλιν οὕτως εἷλον. ἥ, τε τοῦ νεβροῦ ἐπικουρίη, σὺν Χρυσῷ ὀρθῶς ἀπήντησεν, καὶ κατὰ τὰ ἰατρικὰ καὶ κατὰ τὰ πολεμικά. ὅ, τε θεὸς ἠλήθευσε. καὶ ἃ ὑπέσχετο ἐποίησεν, ἐφ' οἷς οἱ Ἀμφικτύονες, τῷ μὲν Ἀπόλλωνι ναὸν ἀνέθεσαν, τὸν νῦν ἐόντα ἐν Δελφοῖς. ἀγῶνα τε γυμνικὸν καὶ ἱππικὸν πρότερον οὐ τιθέντες, νῦν τιθέασι. τήν τε τῶν Κρισαίων χώρην ἅπασαν καθιερώσαντο, δόντι ἃ δέδωκε διδόντες, καθ' ὅ, τι ἔχρησε. τόν τε τοῦ νεβροῦ παῖδα Χρυσὸν ἔθαψαν ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ. 182 καὶ ξυνέταξαν δημοσίῃ Δελφοὺς ἐναγίζειν. Ἀσκληπιάδαις δὲ τοῖς ἐν Κῷ ἐδόθη νεβροῦ χάριν, προμάθεια πρὸς μαντείην. καθάπερ τοῖσιν ἱερομνήμοσι. Καλυδωνίοις δὲ ἀπ' ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς καὶ ἐκείνης τῆς ὑπουργίης, καὶ νῦν ἐν Δελφοῖς προμαντείη, καὶ διασιτίη δίδοται. ἀλλ' ἐπάνειμι ἐπὶ τὰ ἡμέτερα. ὅτι γὰρ ἀληθέα λέγω τοῦ πατρὸς, καὶ ἐμοῦ ἐπελθόντων Ἀμφικτύονες ἀνενεώσαντο ταῦτα, καὶ ἀπέδωσαν; καὶ ἐν στήλῃ ἀναγράψαντες ἐν Δελφοῖς ἀνέθεσαν, καὶ τούτου μέν μοι τοῦ λόγου τέλος. ἐν ταῦτα καταφανῶς δείκνυσι τοὺς ἡμετέρους προγόνους ὑμέων εὐεργέτας. τοῦτον δὲ καταλείπων, ἄλλον αἱρήσομαι περὶ τῶν αὐτῶν, οὐ τὸν αὐτόν. ὅτε γὰρ βασιλεὺς ὁ μέγας ξὺν Πέρσαισι, καὶ τοῖς ἄλλοις βαρβάροις ἐστράτευσε ἐπὶ τοὺς μὴ διδόντας ὕδωρ,

Cerui filium in ſubſidium adduceretis. Hæc equidem eſt Cos, ceruorum fœtus Nebri appellantur, Nebrus autem mihi nomen eſt. Quodnam verò ſubſidium male habenti exercitui potius fuerit quàm Medicus? Et certè, rectè conſentaneum non exiſtimo, vt eos qui in tantum Græcos diuitiis ſuperant, Deus Co venire iuſſerit, vti aureos nummos peterent. Verùm oraculum iſtud in familiam meam venit. Chryſus enim mihi vocatur filiorum meorum natu minimus. Hic autem omnino & ſpecie, & animi virtute (ſi patri dicere licet) omnibus ciuibus præcellit. Ego igitur, niſi quid aliud vobis videatur, naui actuaria quinquaginta remorum, meis ſumptibus auxiliis medicis & bellicis inſtructa, & ipſe veniam, & filium meum deducam, vt vtroque modo vobis auxilium feramus. Quæ cùm dixiſſet, his qui miſſi fuerant placuerunt. Hic verò Nebrus Calydonium apud ſe educatum, cuius ſtatim, cùm res tulerit, mentio fiet, ſecum nauem conſcendere iuſſit. Cùm igitur ad locum caſtrorum hi perueniſſent, Deus lætatus eſt. Nam & militum mortes ceſſarunt, cumque diuina quadam fortuna equus Eurylochi, qui belli dux & Theſſalus erat, & originem ex Heraclide altiùs repetebat, in puluere volutatus, canalem ex quo aqua in vrbem deducebatur, vngula percuſſiſſet, Nebrus eam venenis infecit, ex quo Criſæorum ventres in exitiũ adducti ſunt, idque multum certè ad capiendam vrbem contulit. Indeque velut Deo apertè auxilium ferente, obſidentium animi ſublati ſunt. Cùm autem impetum in muros facerent, & his qui in mœnia conſcendiſſent præmia proponerent, validiſſimum certamen fuit, vrbſque capta eſt. Chryſus enim primus in murum conſcendit, & turrim occupauit. Eum autem è veſtigio ſequebatur ſimul dimicans vir ille Calydonius, de quo ante dixi. Chryſus quidem ex ſumma turri decidit, haſta percuſſus à Mermodo Lyci fratre, qui cum tripodem direpturus in adytum veniſſet, lapidibus obrutus periit. Sic igitur vrbem ceperunt, Nebrique auxilium cum Chryſo, tum in Medicis, tum in bellicis rebus bene reſpondit, Deuſque verax fuit, & quæ promiſerat præſtitit. Quibus de cauſis Amphictyones Apollini templũ quod nunc Delphis eſt dicarunt, certamenque Gymnicum & equeſtre, quod nunquam antea, nunc conſtituerunt, totamque Criſæorum regionem conſecrarunt, ea quæ dederat ob editum oraculum reddentes, Chryſumque Nebri filium in circo equeſtri ſepelierunt, & ſtatuerunt vt ei Delphi publicè parentarent. Aſclepiadis verò in Co in Nebri gratiam vaticinandi prudentia conceſſa eſt, quemadmodum iis qui ſacrorum rituum memoriæ præfecti ſunt. Calydoniis autem ob illius viri & officij meritum, etiam nũc apud Delphos primæ vaticinandi partes & victus publicus conceduntur. Verùm ad noſtra redeo, quodque vera refero inde patet, quod cùm pater & ego acceſſiſſemus, Amphyctiones hæc renouarunt & confirmarunt, Delphiſque columnæ inſcripta legenda propoſuerunt. Atque huius quidem orationis exitus liquidò oſtendit maiores noſtros de vobis eſſe bene meritos. Ea verò dimiſſa, aliam de iiſdem, non tamen eandem aſſumam. Cùm enim Magnus ille Rex cum Perſis & barbaris, in Græcos qui cum aqua

[illegible] arcerent, exercitum duceret, patria noſtra [illegible] cum toto populo perire, vt ne in vos & eos qui vobiſcum ſentirent arma ſumeret & expeditionem naualem mitteret, ſed excelſo animo renuit, honeſtum quid & maioribus ſuis dignum ſentiens, qui terra editi & Heraclidæ dicuntur. Ipſis igitur placuit, vt quatuor quæ erant in inſula omnibus relictis vrbibus, in montes confugerent, & ſalutem viribus omnibus retinerent. Ex quo ſanè quid non mali obtigit, regione deuaſtata, liberis corporibus in ſeruitutem abductis, & hoſtili iure interfectis, vrbeque & cæteris præſidiis ac templis in cinerem redactis. Quinetiam Artemiſiæ Lygdamis filiæ pro patrum victoria, permiſſum erat omnia quæ reliqua erant aſportare. At enim à Diis (vt res docuit) derelicti non ſumus. Sed immanibus exortis tempeſtatibus naues omnes in periculum adductæ ſunt, pleræque etiam perierunt, & in eius exercitum crebra fulmina deciderunt, inſula noſtra rarò fulmine appetita. Feruntur etiam Heroum ſpectra mulieri eſſe viſa, quibus omnibus perterrita, atrocibus cœptis poſt acerbam confeſſionem deſtitit, quæ quod dictu acerba ſint, etiam à me dimittantur. Hoc verò loco maioribus etiam meis quæ ſint illis valde propria, neque falſa reddam, Coos nunquam aduerſus vos, neque Lacedæmonios, neque alios Græcos ſponte arma ſumpſiſſe, quamuis multi qui ſimul inſulas & Aſiam incolunt, bello cum Barbaris nulla vi coacti, coniuncti eſſent. Tunc enim vrbi præerant Cadmus & Hippolochus, qui re vera ex noſtris ſunt maioribus. Nam Cadmus qui Senatum etiam regebat, ex matris meæ maioribus eſt. Hippolochus verò ex Aſclepiadum familia, à Nebro qui Criſæos ſimul euertit, quartus eſt. Nos autem Aſclepiadæ ex virili ſtirpe ſumus. Proinde præclarum hoc maiorum noſtrorum facinus amplecti vos decet. Nunc autem ad Cadmum redeo. Hic certè ornamenti Græciæ adeo ſtudioſus fuit, vt cùm regio Artemiſiæ obſidione ſoluta eſſet, vt relicta iſthic vxore & familia, cum iis qui eadem ſentiebant, in Siciliam profectus ſit, vti Gelonem eiuſque fratres ab amicitia cum Barbaris contra Græcos cõtrahenda diverteret, multaque alia præclara facinora perpetrauit, quæ verbis exaggerare tempeſtiuum nõ eſt. Ac certè quidem hæc & eiuſmodi ſunt publica noſtrorum in vos & reliquos Græcos officia, vt me dicendi facultas deficiat. Iam verò eò deuenio vt Hippocratis patris mei beneficiũ vobis in mentem reducã, quod cùm recenſeo, verum me dicere ſic cõperietis. Cùm peſtis ex Barbarorum regione, quæ ſupra Illyrios & Pæonas ſita eſt, decurreret, cumque malum ad hanc regionem perueniſſet, iſtarum nationum Reges, pro rei Medicæ fama, quæ re vera vires ſuas quocumque extenderat, ad patrem meum in Theſſaliam mittunt, qui illic ſanè, vt priùs, etiam nũc domum habet, ipſum vt auxilium ferret accerſentes. Neque aurum ſolum & argentum, reliquáſque opes ſe miſſuros receperunt, verùm etiamſi ſuccurreret, quæcunque vellet reportaturum. Ille verò percontatus quænam apud eos peculiares agitationes contingerent, & æſtus, ventos, & aëris perturbationes, reliquáque quæ corporum habitus ex præſenti ſtatu agitare queũt. Quæ certè omnia edoctus,

καὶ γὰρ τῶν Ἑλλήνων, ἡ πατρὶς ἡ ἡμετέρη εἵλετο μᾶλλον πανδημεὶ ἀπολέσθαι, ὡς μὴ καθ' ὑμέων τι, καὶ τῶν σὺν ὑμῖν γινωσκόντων ὅπλα πολέμια λαβεῖν, [124] καὶ ἐν νηυσὶ στρατιὴν ἀποστείλῃ, ἀλλ' ἀνέδυσε καλόν τι καὶ ἄξιον πατέρων μεγαλοφρονησαμένη, οἳ λέγονται γηγενέες τε εἶναι, καὶ Ἡρακλεῖδαι. ἔδοξεν οὖν σφι τεσσάρων ἐόντων τειχέων ἐν τῇ νήσῳ, πάντ' ἐκλείπειν καὶ ἐς τὰ ὄρεα καταφυγοῦσι ἀντέχεσθαι σωτηρίης. ὅθεν δή τι κακὸν οὐκ ἀπῆν τότε, χώρης ληϊζομένης, καὶ σωμάτων ἐλευθέρων ἀνδραποδιζομένων καὶ κτεινομένων ἐχθρῶν νόμῳ, τῆς δὲ πόλιος, καὶ τῶν ἄλλων ἐρυμάτων, καὶ ἱερῶν [125] καταιθαλουμένων. ἦν δὲ καὶ τῇ θυγατρὶ τοῦ Λυγδάμιος Ἀρτεμισίῃ κατὰ πατέρων νίκης δοθέντων [126] ἐκσαγηνεῦσαι πάντα ὅσα λοιπὰ ἦν. ἀλλὰ γὰρ ὡς ἔοικε θεοῖς οὐκ ἠμελήμεθα. χειμώνων δὲ ἐπιγενομένων ἐξαισίων, αἵ τε νέες τῆς Ἀρτεμισίης ἐκινδύνευσαν ἅπασαι ἀπολέσθαι. πολλαὶ δὲ ἀπώλοντο. ἔς τε τὸ στράτευμα αὐτῆς πολλοὶ κεραυνοὶ ἐνέπεσον, ἀσυνήθεος τῆς νήσου κεραυνουμένης. λέγεται δὲ καὶ φάσματα ἡρώων τῇ γυναικὶ ὀφθῆναι. ἃ δὴ πάντα φοβηθεῖσα, [127] ἀπέστη ἔργων ἀεικέων, ὁμολογίας πικρὴν ποιησαμένη. καὶ λίην πικρὴν λέγεσθαι. ὥστε ἀφείσθω. ἀποδώσω δὲ καὶ ἐνταῦθα προγόνοις τοῖς ἐμοῖς κυριώτατα οὐ ψευδέα, τοὺς μήτ' ἐφ' ὑμέας, μήτ' ἐπὶ Λακεδαιμονίους [128] ἑτέρους ἄλλους Ἕλληνας, κώους ἑκούσια ὅπλα λαβεῖν. καίπερ πολλῶν τῶν ὁμοῦ νήσους τε καὶ Ἀσίην οἰκεόντων συναψαμένων τοῖς βαρβάροις τοῦ πολέμου οὐ βίῃ. οἱ γὰρ προεστῶτες τότε τῆς πόλεως ἦσαν, Κάδμος τε, καὶ Ἱππόλοχος. ἐπ' ἀληθείῃ δὲ κεῖνοι προγόνοις ἐμοῖς εἰσὶ, τόν τε Κάδμον, καὶ τὸν Ἱππόλοχον. ὁ μὲν γὰρ Κάδμος, ὃς καὶ τὴν βουλὴν αὐτὴν ἠρτύσεν, ἐστὶ τῆς ἐμῆς μητρός. ὁ δὲ Ἱππόλοχος ἐξ Ἀσκληπιαδέων τέταρτος ἀπὸ Νεβροῦ τοῦ Κρισαίους συγκαθελόντος. ἡμεῖς δὲ Ἀσκληπιάδαι κατ' ἄνδρα ἐσμέν. ὥστε καὶ τοῦτο δὴ καλὸν τῶν ἡμετέρων προγόνων προσελέσθαι. ἐπάνειμι δὴ ἐπὶ τὸν Κάδμον. ἐστὶ γὰρ δὴ ὁ ἀνὴρ οὕτως ἑαυτοῦ δὲ τὰ τῶν Ἑλλήνων καλὰ, ὥστε ὁπότε ἔληξεν ἡ χώρη πολιορκεομένη ὑπὸ Ἀρτεμισίης, αὐτὸς καταλιπὼν τὴν γυναῖκα καὶ γενεὴν, ᾤχετο ξὺν τοῖς τὰ αὐτὰ αἱρεομένοις ἐπὶ Σικελίης, ὅπως Γέλωνα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς κωλύσει φιλίην ξυνθέσθαι κατὰ Ἑλλήνων πρὸς τοὺς βαρβάρους. διεπρήξατο δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ καλὰ ἔργα, ἃ μηκύνειν οὐ προσήκει. αἱ μὲν δὴ δημόσιαι καὶ ἡμέων προγόνων ὑπουργίαι ἐς ὑμέας τε ἐπὶ ἄλλους Ἕλληνας, αὗται τε τοιαῦται. καὶ γὰρ ἐκλείπει ἡ δύναμις τοῦ λόγου. ἔρχομαι δὲ ἤδη ἐν τοῖσδε, εὐεργεσίην Ἱπποκράτεος πατρὸς ἐμοῦ [189] προσέχεσθαι. λέγων δὲ ἂν ἀληθεύοιμι οὕτως. ὁπότε λοιμοῦ ῥέοντος διὰ τῶν βαρβάρων, τῶν ὑπὲρ [illegible] ἰλλυριῶν, [190] καὶ παιόνων. ὁπότε δὲ ἐπὶ ταύτην τὴν χώρην ἧκε τὸ κακὸν, οἱ τούτων τῶν ἐθνέων βασιλῆες, κατὰ δόξαν ἰητρικὴν, ἢ ἀληθὴς ἐοῦσα, πάντηχόθεν ἴσχυεν ἔρχεσθαι, καὶ κατὰ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, πέμπουσιν ἐπὶ Θεσσαλίης. ἐκεῖ γὰρ δὴ ὁ ἐμὸς πατὴρ καὶ πρότερον καὶ νῦν οἴκησιν εἶχε, καλέοντες αὐτὸν ἐς ἐπικουρίην χρυσόν τε καὶ ἄργυρον καὶ ἄλλα κτεάνων. [191] οὐ μόνον ἔφασαν πέμψειν [illegible], ἀλλὰ καὶ ἀπίοντα [illegible]

[illegible] ὁ δὲ ἐρωτήσας αὐτοὺς ὁκοῖαί τινες ἐν μέρει χειμῶνες γίνονται. [192] καὶ τά τε καύματα [illegible], καὶ τ' ἄλλα ἃ πέφυκε τὰς ἕξιας κινεῖν παρὰ τὸ καθεστηκός. [193] ὁπότε δὴ πάντων μαθήσιας ἀνεῖλεν, [194] τὸν

[194] σὺν αὐτῷ χωρέειν ἐκέλευσεν ὀπίσω, ἀποφηνάμενος [195] μὴ οἷόν τε εἶναι ἐς χώρην τὴν ἐκείνων ἰέναι. ὅκως δὲ εἶχε τάχεως, [196] αὐτοὺς μὲν Θεσσαλοῖς ἤρξατο παραγγέλλειν, ὁτέοισι χρὴ τρόποις κακοῦ τοῦ προσιόντος φυλακὴν ποιέεσθαι. καὶ ξυγγράψας θεραπείην ἐξέπεμψε περὶ τὰς πόλιας. ἐμὲ δὲ ἐπὶ Μακεδονίης ἐξαπέστειλε. βασιλεῦσι γὰρ Ἡρακλείδῃσιν, οἳ ἐκεῖ κατέχουσι, πατρικὴ ξενίη ὑπῆρχεν ἡμῖν. κἀγὼ μὲν ᾔειν ἵνα με ὁ πατὴρ ἐκέλευσεν, ἀπὸ Θεσσαλίης, ἀρήξων τοῖς ἐκεῖ. συνετέτακτο δέ μοι ξυμβαλεῖν ἐς πόλιν τὴν ὑμετέρην. ἀδελφεὸν δὲ τὸν ἐμὸν Δράκοντα ἐκ Παγασέων ὁρμηθέντα, πλοῦν ποιέεσθαι ἐφ' Ἑλλησπόντου ἐκέλευσε, παραπλησίην δοὺς ὑποθήκην, ἣν αὐτὸς ἐπορήσατο. οὐ γὰρ πάντες τόποι τὰ αὐτὰ φέρουσι βοηθήματα, διὰ τὸ μὴ πάντα τὰ περιέχοντα ἐκ τοῦ ἀέρος, ὅμοια εἶναι. Πόλυβον δὲ τὸν θυγατέρα ἔχοντα, ἐμὴν δὲ ἀδελφεὴν, καὶ ἄλλους τῶν μαθητέων, διέπεμψεν ἐς ἑτέρας ἑτέρους καὶ πρὸς ἀγορὰς καὶ ὁδοὺς [197] πορευσομένους, ὅπως ὅτι πλείστοισιν ἐπαρκέσαι. ὡς δὲ δὴ τὰ κατὰ Θεσσαλίην ἤνυσεν, ἐπορεύετο τοῖς ἐχομένοις ἔθνεσι βοηθέων. ἐπὶ Πύλας δὲ ἐλθὼν, διεξελθὼν [198] καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοῦ Φωκέων ἐπήρκεσε. καὶ ὅκως τε δὴ ἐς Δελφοὺς ἀφίκετο, ὑπὲρ Ἑλλήνων ἱκεσίην ἔθετο τῷ θεῷ. καὶ θύσας εὐχὴν τὴν ἐπὶ Βοιωτῶν τοῖς δὴ ἐκεῖ [199] ἐπαμύνας ἀναλόγως, ἐν τῇ ὑμετέρῃ ἧκε. καὶ ἱκανὰ ἃ νῦν ἐγὼ ἐπαγγέλλω τὰ ὑμῖν σωτήρια ἐκ θυμοῦ πάντως εἶπε. ἐοικέω δὴ ὑμέων ὅτι ἀληθέα, πολλοὺς γινώσκειν. οὐ γὰρ πάλαι. ἀλλ' ἔτος ἐστὶ τουτὶ ἔνατον, ἐξ οὗ διελήλυθα, καὶ ἐπὶ Πελοπόννησον ἐστελλόμην ἐς τοὺς ἐκείνην οἰκέοντας βοηθήσων. πάντοθεν δὲ ἡμῖν καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀξίην τιμὴν ἀπήντα, ὥστε μὴ μεταμελέεσθαι ὅτι οὐκ ἠλλαξάμεθα χρηματισμοῦ τοῦ ἐξ Ἰλλυριῶν, καὶ Παιόνων. παρὰ δὲ τὰς ἄλλας πόλιας τὰ παρ' ὑμέων δοθέντα μεγάλα ἐστί. ἥ τε γὰρ πολιτείη ἡ ὑμετέρη ὑπερέχει τὰς ἑτέρων. αἱ γὰρ Ἀθῆναι ὑψηλότερόν τι τῶν ἄλλων πολίων ἐς δόξαν. καὶ ὁ ἐν τῷ ὑμετέρῳ θεάτρῳ χρύσεος στέφανος ἐπιτεθεὶς, ζήλου πρὸς τὸ ἄκρον ἦλθε. ἅμα καὶ τοῦτο τὸ καλὸν ὑπερβάλλεσθε, μυήσαντες τὰ Δήμητρος καὶ Κόρης μυστήρια καὶ ὄργια, τόν τε πατέρα καὶ ἐμὲ δημοσίᾳ. [200] τρεῖς μὲν αὗταί μοι εἰσὶν, ἃς ἐνόντα ἐξελκύσαι τι ἐν τῷ λόγῳ, καὶ χοινίον περιέχεσθαι, πόλιός τε καὶ προγόνων, καὶ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ χάριτας ξὺν πολλοῖς Ἑλλήνων. τετάρτην δὲ ἀναλήψομαι λέγειν ὑπουργίην, ὡς ὑπεθήμην εἰς ὑμᾶς ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς κατεθέμεθα. ὅτε γὰρ Ἀλκιβιάδην ἐξέπεμπεν ἐπὶ Σικελίης, πολλὴν μὲν δύναμιν, οὐχ οὕτω δὲ πολλὴν ὡς θαυμαστὴν, [201] εἰ γὰρ ὡς ἔργα λέγειν, ἐν ἐκκλησίῃ ὑπὲρ ἰητροῦ προσπεσόντος ὃν δέοι ἀκολουθεῖν τῷ στρατεύματι, παρελθὼν ὁ πατὴρ ὑπέσχετο ἐμὲ ἐπὶ τὰ ὑμέτερα σώματα δώσειν, τοῖς ἰδίοις δαπανήμασι κατεσκευασμένον, καὶ ἄτερ μισθῶν αἰτήσεως ἂν ὁ στόλος ἀποδημῇ. ἐν ἐλάσσονι τιθέμενος τὸ λυσιτελὲς ἀξιοχρέως ἑωυτοῦ, τῆς ὑμέων χρείης ἐσομένης. ἐγὼ γὰρ οὐχ ὅπως ἂν τὰ ὑπάρχοντα κατεδαπάνων, ὃ ἐποίεον ὑμῖν ὑπουργέων. ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοισι μεγάλοισιν ἔργοισιν ἐτετάγμην. καὶ τοῦτο ἐλάχιστον τῶν μελλόντων ῥηθήσεσθαι. προείλετο γὰρ μᾶλλον ὁ πατὴρ ἐν ἐμοὶ τῷ υἱῷ καὶ ἐν γῇ ὀθνείῃ σαλεύειν καὶ τοὺς θαλάσσης καὶ τοὺς κινδύνους πολεμικούς, καὶ τοὺς ἀρρωστίας.

eos redire iuſſit, reſponſo dato ſe non poſſe ad illorum regionem proficiſci. Quàm citiſſimè autem potuit, ipſos quidem Theſſalos admonere conſtituit; quibuſnam modis ab ingruente malo ſibi cauerent, & conſcriptam medelam, per vrbes propoſuit. Me autem in Macedoniam miſit. Cum Regibus enim Heraclidarum, qui illic regnum obtinent, nobis paterni officij familiaritas intercedit. Et ego quidem ex Theſſalia quò me pater ire iuſſit diſceſſi auxilium illis laturus. Mihi verò conſtitutum erat, vt ad veſtrã vrbem accederem Draconem autem fratrem meum ex Pagaſis profectum, Helleſpontum nauigare iuſſit; conſimili præceptione inſtructum quam ipſe dederat. Neque enim loca omnia eadem ferunt auxilia; quòd ex aëre ambiente ſimilia non ſint omnia. At Polybium cui filiã ſuam ſororem meam locauerat, & reliquos diſcipulos, ad diuerſas vrbes miſit, vt ad fora & compita profecti quamplurimis ſubuenirent. Rebus autẽ in Theſſalia confectis, ad vicinas nationes, vt illis auxilio eſſet, ſe conferebat. In Pylas verò profectus, Dorienſibus & reliquis ſimul Phocenſibus auxilium ſuppeditauit. Cumque Delphos perueniſſet; pro Græcis Deo ſupplicauit, & ſacrificio peracto, ad Bœotos ſe contulit, iiſque ſimili modo ſuppetias ferens, ad vos profectus, plurima quæ ad ſalutem ſatis eſſent, quæque ego nunc adiicio penitus ex animo dixit. Quæ autẽ dico vera eſſe, multos ex vobis poſſe arbitror. Neque enim ita pridem id contigit, ſed nonus hic annus agitur, ex quo in Peloponneſum miſſus profectus ſum, iis qui eam incolunt auxilium allaturus. Nobis autem vndique & verbis, & re, dignus honor obueniebat, adeò vt minimè nos pœniteat, , cum Illyriorum aut Pæonum lucro non commutaſſe At quæ à vobis ſunt conceſſa, ad reliquas vrbes collata, magna ſunt. Veſtra enim reſpublica reliquis præſtat. Athenæ enim ad gloriam neſcio quid reliquis vrbibus ſublimius habent. Quinetiam corona illa aurea in theatro veſtro impoſita, ad ſummum gloriæ culmen ipſum perduxit. Sed & bonum illud cumulaſtis, dum patrem meque publicè Cereris & Proſerpinæ myſteriis ac ſacris initiaſtis. Atque hæc quidem tria ſunt tum vrbis, tum maiorum noſtrorum, & patris mei in vos cum multis Græcis beneficia, quæ quantum licuit verbis velut fune euoluto extenſa, vobis obtendere tentaui. Quartum verò beneficium oratione mea repetam, quod velut propoſui, in vos ego paterq; meus collocauimus. Cùm enim Alcibiadem vrbs in Siciliam cum multis copiis mitteret, neq; tamen tam multis quàm admirandis, ſiquidem facta ſpectentur, cumque in concione ſermo de Medico incidiſſet quem exercitũ ſequi oporteret, in medium progreſſus pater meus, me quoad claſſis abeſſet, ſuis ſumptibus inſtructum, citra vllam mercedem, ad curanda veſtra corpora daturum recepit, parui ſuam vtilitatem exiſtimans, quòd certò ſciret id vobis vſui fore. Ego enim non tantum dum vobis inſeruio facultates meas inſumpſi, verùm etiam aliis magnis operibus præfectus eram. Idque eorum quæ dicturus ſum eſt minimum. Maluit enim pater in me filio & in terra aliena fluctuare, & maritima ac bellica, morborumque pericula experiri,

quæ iis qui errabundam vitam degunt magis incumbere ſolent, quàm iis qui certam vitæ rationem ſequuntur. Nouerat enim gratiam gratia remetiri, & non veluti re aliqua empta, & ex manu in manum ſemel tradita, diſcedere. Et hęc quidem præſtitit. Ego autem cùm illius ſim filius, vt vobis auxilium ferrem nihil diligentiæ neque artis prætermiſi, neque ſi quando occaſio tuliſſet vobiſcum periculis obieci, neque ad hæc ambo præſtanda aut morbus, aut labor, aut maris & hoſtilis manus metus deterruit. Cuius rei teſtimonium non ab aliis quibuſdam, ſed à vobis ipſis petendum eſt. Quare ſi quis contradicere velit, confeſtim ſurgat, ſed me mentiri non exiſtimo. Hæc autem per triennium præſtiti, corona verò aurea donatus, & longè honorificentiùs acceptus, domum ad nuptias redij, vt & artis & generis noſtri ſucceſſores relinquerem. Et hæc quidem à ciuitate, maioribus noſtris, & patre, à meque, in vos profecta ſunt. Dictum etiam eſt quibus commodis affecti à vobis fuerimus. Multos autem ex vobis mirari arbitror, quorſum hæc à me recenſeantur. Vt igitur & vos ſciatis, & quæ cupio mihi eueniant, dicendi tempus eſt. Pater meus & ego (viri Athenienſes) à vobis petimus, (hac enim oratione amici & liberi à vobis amicis & liberis impetrare debemus) ne contra patriam noſtram arma hoſtilia feratis. Quod ſi deceat, quemadmodum ſane eos decet, qui ſuæ ſalutis cauſa in medium prodierunt, etiam rogamus, ne nos, quos talibus ac tantis honoribus antea dignos cenſuiſtis, ſeruorum loco habeatis. Ad hęc etiam (ſic enim dicere conueniet) ſupplicamus, ne res noſtras vobis belli iure ſubditas poſſideatis, ſi nobis longè inferioribus ſuperiores fueritis, ſed iſtud conſideretis, quòd alia aliter fortuna citò præcipitat, & quandoque magni paruorum opem implorarunt, potentioreſque per debiles ſalutem conſecuti ſunt. Manifeſtum verò arbitror, vt ne clariùs quidem mihi demonſtrandum ſit, quòd in rebus bellicis ab vno homine, nec ciuitas ſolùm, verumetiam multæ nationes iam aliquando vtilitatem conſequi viſæ fuerint, & vbi ars valet, ne nos deſpiciatis. Neque enim deſpiciendi ſumus, velut huius rei teſtimonium penes vos eſt. At principio quidem, Dij illi à quibus nos oriundos gloriamur, Æſculapius & Hercules, ad hominum vtilitatem nati ſunt eoſq; ob virtutem qua cùm iſthic agerent erant prædit, deorum loco omnes habent. Vrbs autẽ mea, & ego qui apud vos dico, velut hominum ſermones continent, ab eiuſmodi originem repetimus. Ex quo ſanè etiam pro Græcis vtroſq; hac in parte, & in præclariſſimo quoq; facinore ſtetiſſe planum erit. Neque enim res Troianæ fabulis ſed factis continentur, in quibus Cos non vna de multis, ſed maxima in auxilio ferendo fuit. Sic verò etiam Æſculapij filij, non arte ſolùm, verumetiam armis Græcis auxiliũ ſuppeditarunt. Machaon certè animam in Troade reliquit, velut de his ſcribentes tradunt, cùm ex equo Priami vrbem intraret. Ne nos ſanè vel ex eo quòd contribules ſumus, vel ex eo quòd inter auxiliares Græcis auxiliũ tulimus, iniquè opprimatis. Non producam longiùs, neq; Criſæorum res, neq; Perſarũm repetam, quandoquidẽ ea audiuiſtis, magiſq; ſunt in manibus, quã nuper cõmemorata. Quin etiã ſic in animo reponite, impium eſſe de ſe bene meritos contumelia afficere.

ἄν τις ἐν πλανώδει τινὶ βίῳ εἰθισμένος εἴη μᾶλλον προσκαλίζειν, ἢ τις ἐν τεταγμένῃ ζωῇ. ἠπίστατο γὰρ χάριτι χάριν μετρεῖσθαι. [202] καὶ μὴ εἶναι παρά τι ἀνθρώποις, ἐκ χειρὸς εἰς χεῖρας συναλλάξαντας ἀπιέναι. ὁ μὲν δὴ τοιοῦτον ὑπῆρξεν. ἐγὼ δὲ ἅτε παῖς ἐὼν ἐκείνου, οὐδὲν ἐλλείπων φιλοτιμίης καὶ τέχνης βοηθέων, καὶ κινδυνεύων σὺν ὑμῖν ὁκότε που καιρὸς εἴη. καὶ ἐς ταῦτά με ἀμφότερα οὔτε νοῦσος οὔτε κακοπαθείη, οὔτε φόβος ἐν θαλάσσῃ καὶ ὁ ἐν χερσὶ πολεμίων εἶρξε. μαρτυρίη δὲ οὐκ ἐν ἄλλοις ἧσσον, ἐν δ᾽ ὑμῖν αὐτοῖς κεῖται. ὥστε εἴ τῳ ἀντιλεκτέον, ἀναστήτω μηδὲν ὀκνήσας. ἀλλ᾽ οὐ δοκέω ψεύδεσθαι. ταῦτα δὲ πρήξας ἐπὶ τρία ἔτεα, στεφανωθείς τε χρυσέῳ στεφάνῳ, καὶ εὖ καὶ κάλλιον εὐφημευόμενος, ἐς τὴν ἰδίην ἀπῆλθον ἐπὶ γάμον. ὡς διαδόχους καταστήσαιμι καὶ τέχνης καὶ γενεῆς ἡμετέρης. ἃ μὲν δὴ παρά γε πόλιος προγόνων, πατρός τε καὶ ἐμέο ὑμῖν ὑπάρχει, ταῦτ᾽ ἐστίν. εἴρηται δὲ καὶ ὧν ἡμεῖς παρ᾽ ὑμέων ἐπαυρόμεθα. δοκέω δὲ πολλοὺς ὑμέων θαυμάζειν, ὅτεων χάριν ταῦτα ἀναμεμέτρηται. ὡς οὖν καὶ ὑμέες εἰδῆτε, καὶ ἐμοὶ γένηται ἃ ἐγὼ ἐπιθυμέω, καιρὸς λέγειν. ὁ πατὴρ ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι καὶ ἐγώ, αἰτεόμεθα ὑμέας. οὕτω γὰρ εἰπεῖν ἐλευθέρους καὶ φίλους παρὰ φίλων τυχεῖν ἐλευθέρων, ἐπὶ πατρίδος τῆς ἡμετέρης ὅπλα πολέμια μὴ ἄρασθαι. εἰ δὲ δεῖ ὥσπερ ἴσως δεῖ, τοὺς ὑπὲρ τῆς αὐτῶν προεληλυθότας, καὶ δεόμεθα μὴ ἡμέας ἐόντας ἀξιωμάτων μεγάλων καὶ τοιουτέων προϋπάρξαντας, ἐν δούλων μοίρῃ τίθεσθαι. ἔτι δέ, καὶ γὰρ οὕτως ἁρμόσει λέγειν, ἱκετεύομεν [203] μὴ ποιέεσθαι τὰ ἡμέτερα, ὑμῖν αὖθις δουρίκτητα. πολὺ μειόνων [204] ἐὼν ἐπάνω γίνεσθαι, [205] ἀλλ᾽ ὑπιδέσθαι καὶ τοῦτο ὅτι ἑτέρως ἕτερα ἡ τύχη ταχείῃ. καὶ ποτὲ μικρῶν μεγάλοι προσεδεήθησαν, καὶ οἱ καρτεροὶ δι᾽ ἀσθενέας σωτηρίης ἔτυχον. δοκέω δὲ σχεδὸν δῆλον ὡς μὴ ἐνδηλότερον εἴπω ὅτι ἐφ᾽ ἑνὶ ἀνδρί, οὐ πόλις, ἀλλὰ πολλὰ ἔθνεα ἤδη ποτὲ ὤφθη ὠφεληθέντα, ἐν πολεμικοῖς, καὶ ἔνθα τέχνη ἰσχύει, μηδὲ ἡμέας ἀποβάλλησθε. καὶ γὰρ οὐδὲ ἀπόβλητοί ἐσμεν, ὡς ἐν ὑμῖν μαρτυρίη κεῖται. ἀλλ᾽ ἀρχὴν μὲν οἱ θεοί, ἔνθεν γένος εὐχόμεθ᾽ εἶναι, ἀσκληπιὸς καὶ ἡρακλῆς, ἐπ᾽ ὠφελείῃ ἀνθρώπων ἐγένοντο. καὶ τούτοις δι᾽ ἀρετῆς τῆς ἐνταῦθα ἐν θεῶν χώρῃ ἔχουσι πάντες. πόλις δὲ ἐμὴ καὶ ἐγὼ ὁ λέγων, ἐς τοιούτους ἀνερχόμεθα, ὡς ἀνθρώπων λόγοι κατέχουσιν. ὅθεν δὴ καὶ ὑπὲρ ἑλλήνων φαινόμεθα ἀμφότεροι ταύτῃ προϊστάμενοι καὶ ἐπὶ πρήξει καλλίστῃ. οὐ γὰρ μῦθος τὰ τρωικὰ ἀλλ᾽ ἔργα. [206] ἐν οἷς ἡ Κῶς σὺν τοῖς ἑωυτοῖσιν νήσοισιν οὐ πολλοστή. μεγίστη δ᾽ ἐς συμμαχίην ἐστίν. οὕτως δὲ καὶ ἀσκληπιοῦ παῖδες, οὐ τέχνῃ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅπλοις ἐπήρκεσαν ἕλλησι. μαχάων γέ τοι [207] ψυχὴν κατέθετο ἐν τῇ τρωάδι. ὅτε ὡς οἱ ταῦτα γράφοντες λέγουσιν, ἐξ ἵππου ἐς πόλιν τὴν πριάμου εἰσῆλθε. μὴ δὴ μήτε καθότι ἔμφυλοι, μήτε καθότι ἐξ ἐπικούρων ἐπικουρήσαντες γεγόναμεν ἕλλησιν, ἀδικήσητε ἡμέας. [208] οὐ μηκυνέω δέ, οὐδὲ τὰ κρισαίων αὖθις, οὔτε τὰ περσικὰ λέγων. ὁκότε καὶ ἀκηκόατε καὶ ἐν χερσὶν μᾶλλον τῶν ἀρτίως εἰρημένων ἐστίν. ἐν θυμῷ δὲ λάβετε καὶ οὕτως εὐεργέτας μὴ ὅσιον ἀδικεῖν.

ἡμέας

ἡμέας δὲ εὐεργέτας ὡς τὰ ἔργα φησί. τίνες φανέεσθε εἶναι, προτέρων γεγονότες, οἵων τῶν μυθολόγοι εἶπον, τὸ ἀδικεῖν αὐτοὶ τοὺς χρηστοὺς εἶναι αἱρέεσθε; οὐ γὰρ ἐθέλω πικρότερον λέγειν. κεῖνοι γὰρ ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Ἡρακλείδαις μὲν ἔτισον χάριτας. ἑτέροισι δὲ πολλοῖσι εὐεργετηθέντες ἐπήρκεσαν. ἐπιλείποι δ' ἄν με ἡ ἡμέρη μακρὰ λέγοντα, εἰ διεξίοιμι ὁκόσοις ὁκόσα ἀπήντηκεν ἀγαθὰ οὐδὲν ἐν χρείῃ ὑμῖν ἐργασαμένοισι. περιβλέψατε δὲ ἑωυτούς. καὶ μηδὲ ἐμοῦ εἰπόντος, γνῶτε ὁκοῖα πρήσσετε. κακὴν ἔχουσιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. οὐ γὰρ ἐπίσταται τὰ ἑωυτῆς μέτρῳ ταμιεύεσθαι. ἀλλὰ δὴ τινὰς καὶ πόλιας καὶ ἔθνεα ἐλυμήνατο. ἐς ἑτέρους δὲ ὡς ἐς κάτοπτρον βλέψαντες, ἴδετε αὐτοὶ ἃ ποιέετε, καὶ ἐγὼ ἀληθέα λέγω. καὶ νέος δὲ νόμος ὅστις εὐτυχίῃ πεποιθὼς, μὴ καὶ ἐς τὰ δυσχερέα βλέπειν, οὐχ ὑμέτερον. πολλὰ γὰρ τοῦ ὧδε δαίμονος πεπείρησθε. οὐδὲν ὑμέας ἀδικέομεν. εἰ δὲ καὶ ἀδικέομεν, μὴ ὅπλοις, ἀλλὰ λόγῳ κριθῶμεν. παραιτέομαι δὲ ὑμέας καὶ τοῦτο, μὴ ποιῆσαι χάριν ἑτέροισι ὀφλῆσαι, ἐπικουρήσουσιν ἡμῖν. ἐπικουρήσουσι γὰρ ἢν ὀρθῶς ποιέωσιν. οἵ τε ἐντὸς Θεσσαλίης. Ἄργεος. Λακεδαίμονος. Μακεδονίης βασιλέες. εἴ κου ἕτεροι Ἡρακλεῖδαι. ἢ Ἡρακλειδέων συγγενέες οἰκέουσι. κρέσσον ἄτερ βίης τὰ δίκαια ποιέειν, ἢ βιασθέντα. οὐκ εἶπον δὲ ἐπηρμασάντων. τοῦτο δὲ φανερὸν ποιέω, ὅτι πολλοῖσι μελόμεθα, ἢ μελησόμεθα. εἰ μὴ πάντοθεν οἴχεται τὸ χρηστοὺς ἀνθρώποις ἔτι εἶναι. ἐγὼ μὲν οὖν, μικρὴ γάρ μοι δύναμις λόγου, ἅτε πρὸς ἑτέρων ἐπιμελείας ὡρμισμένῳ, ἐνταῦθα καταπαύσω. ἀξιῶ δὲ πρὸς ξένους ἡμετέρους, καὶ τοὺς ἡμῖν συμβούλους εἰθισμένους εἶναι, καὶ θεῶν καὶ ἡρώων εἵνεκα τῶν χαρίτων, αἳ ἀνθρώποις παρὰ ἀνθρώπων γίνονται, ἔχθρας μὲν εἴργειν τὰς ἤδη ἐς ἡμέας. εἰς δὲ φιλίαν προτρέπεσθαι. εἰ γὰρ μὴ ἐν τῇ ὑμετέρῃ πόλει τουτέων ἐπιτευξόμεθα, οὐκ οἶδα ὅκου ἐλθόντες, ὧν ἱμείρομεν, ἐγκυρήσομεν.

Nos autem de vobis bene meritos cùm facta teſtentur, quales vos eſſe conſtabit, ſi ex maioribus orti, quales fabularum ſcriptores ferunt, iniuria laceſſere quàm benefici eſſe malueritis? Neque enim quicquam atrocius dicere volo. Illi enim (viri Athenienſes) Heraclidis quidem gratias retulerunt, aliis autem multis à quibus beneficia acceperant, auxilio ſubuenerunt. Dies me ſanè deficiat, ſi longa enarratione enumerem quantà bona iis obuenerint, qui nulla in re de vobis ſunt benè meriti. In voſmetipſos intueamini, meq; vel tacente, cognoſcite qualia perpetretis. Mala re[illegible] potentia, (viri Athenienſes) neque enim nouit quæ ſua ſunt intra modum In aliud tempus aſſeruare, verùm & vrbibus quibuſdam & gentibus exitio fuit. In alios autem tanquam in ſpeculum intuentes, videte quæ ipſi facitis, & me vera dicere intelligite. Et noua lex eſt, quæ eum qui ſibi rerum proſperum ſucceſſum perſuadet, vetat etiam ad difficilia reſpicere. Non hoc eſt veſtrum. Plæronque enim ſic etiam fortunam eſtis experti. Nulla vos læſimus iniuria, quòd ſi læſimus, non armis, ſed verbis iudicium experiamur. Iſtud etiam à vobis peto, ne efficiatis vt aliis qui nobis auxilium ferent hoc beneficium debeamus. Auxilium enim ferent, ſi quidem rectè faciant, qui intra Theſſaliam, Argo, Lacedæmona, Macedoniam ſunt Reges, & ſicubi alij Heraclidæ, aut Heraclidis cognatione coniuncti. Præſtat citra vim, quàm vi coactos iura exercere. Nihil dico de his qui nos ad defectionem ſolicitant, verùm hoc vobis aperio, nos multis curæ eſſe, aut certè fore, niſi hominum beneuolentia de medio omnino ſublata eſt. Ego igitur cùm mihi ſit exilis dicendi facultas & me ad aliarum rerum ſtudium adiunxerim, hic finem dicendi faciam. Peto autem à vobis per hoſpites noſtros, & eos qui nobis conſulere conſueuerunt, Deorum & Heroum gratia, & beneficiorum quæ homines inter ſe conferunt, vt depoſitis inimicitiis quas aduerſus nos geritis, vos ad amicitiam conuertatis. Quæ ſi in hac ciuitate veſtra nobis non ſucceſſerint, haud ſcio vndenam quæ cupimus conſequamur.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΓΕΝΟΣ ΚΑΙ
ΒΙΟΣ ΚΑΤΑ ΣΩΡΑΝΟΝ.

HIPPOCRATIS GENVS ET VITA,
EX SORANO.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ γένει μὲν ἦν Κῷος, υἱὸς Ἡρακλείδου καὶ Φαιναρέτης, εἰς Ἡρακλέα καὶ Ἀσκληπιὸν τὸ γένος ἀναφέρων. ἀφ' οὗ μὲν εἰκοστός. ἀφ' οὗ δὲ ἐννεακαιδέκατος. μνημονεύει δὲ τῆς γενεαλογίας αὐτοῦ Ἐρατοσθένης, καὶ Φερεκύδης, καὶ Ἀπολλόδωρος, καὶ Ἄρειος ὁ Ταρσεύς. μαθητὴς δὲ γέγονεν Ἡρακλείδου τοῦ ἰδίου πατρός. εἶτα Ἡροδίκου κατὰ δέ τινας καὶ Γοργίου τοῦ Λεοντίνου ῥήτορος. φιλοσόφου δὲ Δημοκρίτου Ἀβδηρίτου. κατὰ δὲ τοὺς Πελοποννησιακοὺς ἤκμασε χρόνους. γεννηθεὶς, ὥς φησιν Ἰστόμαχος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τῆς Ἱπποκράτους αἱρέσεως, κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ὀγδοηκοστῆς ὀλυμπιάδος. ὡς δὲ Σωρανὸς ὁ Κῷος ἐρευνήσας τὰ ἐν Κῷ γραμματοφυλάκια προστίθησι, μοναρχοῦντος Ἀβριάδα. μηνὸς Ἀγριανοῦ ἕκτῃ καὶ εἰκοστῇ, παρὸ καὶ ἐναγίζειν ἐν αὐτῇ μέχρι νῦν Ἱπποκράτει φησὶ τοὺς Κῴους. συνασκηθεὶς δὲ ἐν τῇ ἰατρικῇ καὶ τοῖς ἐγκυκλίοις μαθήμασι τὴν γενεὰν αὐτοῦ

HIPPOCRATES genere quidem Cous fuit, Heraclidæ & Phænaretes filius, ab Hercule & Æſculapio ortum ducens, ab vno quidem vigeſimus, ab altero verò decimusnonus. Eius autem generis ſeriem commemorant Eratoſthenes & Pherecydes, & Apollodorus, & Arius Tarſenſis. Heraclidæ verò parentis ſui diſcipulus extitit, deinde Herodici, & ex quorundam opinione etiam Gorgiæ Leontini oratoris, & Democriti philoſophi Abderitani. Peloponneſiacis tẽporibus viguit, natus vt tradit Iſtomachus in primo de Hippocratis ſecta, primo octogeſimæ Olympiadis anno, vt verò Soranus Cous literarũ monimẽta in Co perſcrutatus addit, regnãte Abriada, mẽſis Agriani ſexto & vigeſimo die, quo etiã in hũc vſq; diẽ Coos Hippocrati parentare ait. Arte autẽ Medica & vulgaribus diſciplinis excultus, vita functis parẽtibus

patria exceſſit, quod tabularium in Cnido incendiſſet, vt eum quidem contumelioſè criminatur Andreas, in ſuo de Artis Medicæ origine libro. Alij verò id eo propoſito feciſſe dicunt, vt quæ in pluribus locis conficiebantur ſpectaret, & in ea varietate ſe magis exerceret. Vt verò Soranus Cous narrat, per ſomnum admonitus vt Theſſaliam incoleret. Per totam autem Græciam Medicinam faciens admirationi fuit, adeò vt ad Perdicam Macedonum Regem, qui tabe laborare exiſtimabatur, publicè vocatus cum Euryphonte, qui eum ætate excedebat peruenerit, & animi morbum eſſe indicarit. Cùm enim poſt Alexandri patris mortem, Philam eius pellicem amore deperiret, ad eamq́; re delata, poſtquam ex eius conſpectu illum prorſus immutari animaduertit, propulſato quidem morbo; Regem ſanitati reſtituit. Ab Abderitanis etiam vocatus eſt, vt eò ſe conferret, & Democritum quidem inſania laborantem curaret, totam verò vrbem peſte liberaret. Quinetiam cùm in Illyrios, Pæonas & Barbarorum regionem peſtis ingrueret, earum gentium regibus rogantibus vti ſeſe ad illos conferret, à legatis edoctus quinam illic venti vt plurimùm perflarent, illos re infecta dimiſit. Cùm verò recta coniectura iudicaſſet morbum in Atticam peruenturum, id quod futurum erat prævidens, tum vrbium, tum diſcipulorum curam ſuſcepit, in tantumq́; Græcos dilexit, vt cùm eius nominis gloria ad Perſas fama perueniſſet, eaq́; de cauſa Artaxerxes per Hiſtanidem Helleſponti præfectum cum magnis muneribus ab eo peteret, vti ad ſeſe veniret, id ob grauitatem, pecuniæ contemptum, & propinquorum amorem recuſarit, velut per epiſtolam ad eum ſcriptam oſtenditur. Patriam etiam à bello quod ei inferre parabant Athenienſes liberauit, Theſſalis in auxilium vocatis, ideoq́; ſplendidos honores apud Coos conſecutus eſt. Quinetiam à Theſſalis, Argiuis & Athenienſibus honorificè acceptus eſt, qui eum ab Hercule ſecundum publice ſacris Eleuſiniis initiarunt, ciuitate donarunt, victumq́; ei publicum in Prytaneo eiuſq́; poſteris dederunt. Candidè & liberaliter ſtudioſos artem docuit, debito addito iureiurãdo. Obiit apud Lariſſæos, quo tempore Democritus mortuus eſſe fertur, vt quidam tradunt, ætatis anno nonageſimo, vt alij verò, octuageſimo quinto, alij centeſimo quarto, quidam etiam centeſimo nono. Inter Gyrtonem & Lariſſam ſepultus eſt. Et in hunc vſque diem monumentum oſtenditur, in quo multo tempore examen fuit quod mel conficiebat, quo nutrices infantes ſuperficiariis oris vlceribus (aphthas dicunt) laborantes apud tumulum illinebant & facilè liberabant. In multis autem eius imaginibus capite velato pingitur, cum pileo vt quidam dicunt, velut Vlyſſes, quod eſt nobilitatis inſigne, alij verò, cum pallio, & ex his alij quidem id fieri propter decorum volunt, quod caluus eſſet, alij verò propter capitis imbecillitatem, alij autem expreſſa ſanè ſignificatione, quod principis animæ ſedem probè munitam eſſe oporteat, alij peregrinationis amorem indicare iſtud dicunt, alij ſcriptorum obſcuritatem, alij verò, vt demonſtretur etiam ſanitatis tempore quæ nocent vitari oportere. Quidam verò, quòd ne manuum adminiſtratio impediretur, comprehenſam circumfluentem veſtimenti laciniam in caput reiiciebat.

τελευτησάντων, μετέστη τῆς ἰδίας πατρίδος. ὡς μὲν κατηγορικῶς Ἀνδρέας φησὶν ἐν τῷ περὶ τῆς ἰατρικῆς γενεαλογίας, διὰ τὸ ἐμπρῆσαι τὸ ἐν Κνίδῳ γραμματοφυλάκιον. ἄλλοι δέ φασιν ὅτι προθέσει τοῦ τὰ κατὰ τόπους ἀποτελούμενα ἱστορῆσαι, καὶ γυμνασθῆναι ποικιλώτερον. ὡς δὲ Σωρανὸς ὁ Κῷος ἱστορεῖ, ὄνειρος αὐτῷ ἐπέστη κελεύων τὴν Θεσσαλῶν γῆν κατοικεῖν. τὴν δὲ σύμπασαν Ἑλλάδα θεραπεύων ἐθαυμάσθη. ὥστε καὶ ὑπὸ Περδίκκα τοῦ Μακεδόνων βασιλέως φθισικοῦ νομισθέντος παρακληθέντα δημοσίᾳ πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν μετ᾽ Εὐρυφῶντος, ὃς καθ᾽ ἡλικίαν πρεσβύτερος ἦν αὐτοῦ. καὶ σημειώσασθαι ψυχῆς εἶναι τὸ πάθος. ἤρα γὰρ μετὰ τὸν τοῦ πατρὸς Ἀλεξάνδρου θάνατον Φίλας τῆς παλλακίδος αὐτοῦ, πρὸς ἣν δηλώσαντα τὸ γεγονός. ἐπεὶ παρεφύλαξε ταύτης βλεπομένης παντελῶς ἐκεῖνον τρέπεσθαι, λῦσαι μὲν τὴν νόσον, ἀνακτήσασθαι δὲ τὸν βασιλέα. παρεκλήθη δὲ ὑπὸ τῶν Ἀβδηριτῶν, πρὸς αὐτοὺς ἀπελθεῖν, καὶ Δημόκριτον μὲν ὡς ἐν μανίᾳ θεραπεῦσαι, ῥύσασθαι δὲ λοιμοῦ τὴν πόλιν ὅλην. ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἰλλυριῶν καὶ Παιόνων βαρβάρων γῆν λοιμοῦ κατασκήψαντος, καὶ δεομένων τῶν ἐκεῖ βασιλέων πρὸς αὐτοὺς ἐλθεῖν, παρὰ τῶν πρεσβέων, ἵνα ἦν ἐκεῖ τὰ πολλὰ τῶν πνευμάτων μαθών, ἐκείνους μὲν ἀπράκτους ἀπέπεμψε. συλλογισάμενος δὲ τὴν νόσον ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ἥξειν, προειπὼν τὸ γενησόμενον, καὶ τῶν πόλεων καὶ τῶν μαθητῶν ἐπεμελήθη. τοσοῦτον δὲ φιλέλλην ὑπῆρξεν, ὥστε τῆς δόξης αὐτοῦ μέχρι Περσῶν διαβοήτου γενομένης, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τοῦ Ἀρταξέρξου διὰ Ἱστάνιδος τοῦ Ἑλλησποντίων ὑπάρχου ἐπὶ μεγάλαις δωρεαῖς δεομένου πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν, διὰ τὸ σεμνὸν καὶ ἀφιλάργυρον καὶ φιλοίκειον ἀρνήσασθαι. ὡς καὶ τοῦτο διὰ τῆς πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῆς δηλοῦται. ἐρρύσατο δὲ τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα πολεμεῖσθαι μέλλουσαν ὑπὸ Ἀθηναίων, Θεσσαλῶν δεηθεὶς ἐπιβοηθῆσαι. διὸ καὶ λαμπρῶν ἔτυχε τιμῶν παρὰ Κῴοις ἀλλὰ καὶ Θεσσαλοῖς καὶ Ἀργείοις καὶ Ἀθηναίοις, οἵτινες καὶ δεύτερον αὐτὸν ἀφ᾽ Ἡρακλέους δημοσίᾳ τοῖς Ἐλευσινίοις ἐμύησαν, καὶ πολίτην ἐγράψαν καὶ τὴν ἐν Πρυτανείῳ σίτησιν ἔδοσαν εἰς ἐκγόνους. ἀφθόνως δὲ τοὺς ἐπιτηδείους ἐδίδασκε τὴν τέχνην μετὰ τοῦ προσήκοντος ὅρκου. ἐτελεύτα δὲ παρὰ Λαρισσαίοις, ὅτε καὶ Δημόκριτος φέρεται τελευτῆσαι. καὶ ὡς μὲν ἐνενήκοντα ἐτῶν. ὡς δέ τινες φασίν, ἄλλοι ρδ´. τινὲς ρθ´. τέθαπται δὲ μεταξὺ Γυρτῶνος καὶ Λαρίσσης. καὶ δείκνυται ἄχρι δεῦρο τὸ μνῆμα ἐν ᾧ μέχρι πολλοῦ σμῆνος ἦν ἐργαζόμενον μέλι. ἀφ᾽ οὗ τὰ ἀφθῶντα παιδία χρίουσαι παρὰ τῷ τάφῳ ῥᾳδίως ἀπηλλάττοντο αἱ τίτθαι. ἐν δὲ ταῖς πολλαῖς εἰκόσιν ἐσκεπασμένος τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ γράφεται. ὡς μέν τινες λέγουσιν, ἐν πίλῳ, παράσημον εὐγενείας, καθάπερ Ὀδυσσεύς. ἄλλοι δὲ τῷ ἱματίῳ. καὶ τούτων ὡς μὲν δι᾽ εὐπρέπειαν, ἐπεὶ φαλακρὸς ἦν. ὡς δὲ διὰ τὸ ἀσθενὲς τῆς κεφαλῆς. ὡς δὲ δι᾽ ἔμφασιν τοῦ δεῖν τὸ τοῦ ἡγεμονικοῦ χωρίον φρουρεῖν. ὡς δὲ τοῦ φιλαποδήμου τεκμήριον. ὡς δὲ τῆς ἐν τοῖς συγγράμμασιν ἀσαφείας. ὡς δὲ πρὸς παράστασιν τοῦ δεῖν καὶ ὑγιαίνοντας φυλάττεσθαι τὰ βλάπτοντα. τινὲς δὲ ὅτι χλείζων πρὸς τὸ τῶν χειρῶν ἀπαραπόδιστον, συμπαραλαμβάνων τὸ τοῦ ἱματίου περικεχυμένον ἐπετίθει τῇ κεφαλῇ.

δεῖ

περὶ δὲ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ, πολλὴ γέγονε διαφωνία, ἄλλων ἄλλα δοξασάντων. ὅθεν οὐκ εὐμαρὲς τὸ περὶ αὐτῶν ἀποφήνασθαι, διὰ τὰς πολλὰς αἰτίας.[19] ἐπισκοπεῖν τὸ πρῶτον τὴν ἐπωνυμίαν. δεύτερον τὸ δύνασθαι τὸν χαρακτῆρα τῆς φράσεως.[20] τήρησαι. τρίτον διὰ τὸ ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν, ποτὲ μὲν ῥωμαλεώτερον, ἄλλοτε ἀσθενέστερον διὰ τὴν ἡλικίαν.[21] συγγράφειν.[22] καὶ ἄλλας δὲ μετὰ τούτων αἰτίας ἐστὶν εἰπεῖν. ἀφιλάργυρος δὲ,[23] καὶ τρόποις σεμνὸς, καὶ φιλέλλην ὑπῆρχεν, ὅτι καὶ τοὺς ὁμοεθνεῖς ἐθεράπευσε συμπάσῃ σπουδῇ, ὡς καὶ λοιμοῦ ὅλας ῥύσασθαι πόλεις καθάπερ εἴρηται. ὅθεν καὶ λαμπροτάτων ἔτυχε τιμῶν. οὐ παρὰ Κῴοις μόνον,[24] ἀλλὰ καὶ Ἀργείοις καὶ Ἀθηναίοις. παῖδας δὲ κατέλιπε θανὼν δύο. Θεσσαλὸν καὶ Δράκοντα. καὶ μαθητὰς παμπληθεῖς. ἐπιφανεστάτους δὲ τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας.[25] λέγεται καταλιπεῖν.

De ipſius autem ſcriptis magna eſt diſſenſio, cùm alij alia ſentiant. Vnde cùm variæ cauſæ iudicio tenebras offundant, de his non eſt facile, certum quid ſtatuere. Primùm quidem agnominatio. Secundùm dicendi ſtilum ſeruare poſſe. Tertiùm quòd vnus & idem quandoque robuſtiùs, alias remiſſiùs per ætatem ſcribat, aliaſque præter hæc cauſas recenſere liceat. Pecunias neglexit, morum grauitate excelluit, Græcos maximè dilexit, quare etiam gentiles ſuos omni ſtudio coluit, adeò vt totas ciuitates (quemadmodum dictum eſt) peſtilentia liberauerit. Ex quo & præclaros honores, non apud Coos tantum, ſed & Argiuos & Athenienſes adeptus eſt. Mortuos duos reliquit filios, Theſſalum & Draconem, at diſcipulorum magnum numerum. Clariſſimos autem ſuos filios reliquiſſe dicitur.

IN HIPPOCRATIS COI
EPISTOLAS, BREVES NOTÆ.

HAc vltima ſectione τὰ ἐξωτικὰ ἢ ἐξωτερικὰ comprehenduntur, quæ eo nomine donauimus, quòd populariter quodammodo ſcripta eſſent, & quaſi extra rem Medicam, neque reconditiorem philoſophiam continerent, velut quæ ἐξωτερικὰ Ariſt. ſcripta dicuntur, quæ populariter ſcripta dicit* M. Tullius, quòd quæ ad ciuiles & externas res ſpectarent, & triuialia ac peruulgata continerent, quæque in circulo docens ad ea quoſuis admittebat, vnde ἐγκύκλιοι λόγοι dicti ſunt, & ab ἀκροαματικοῖς differebant, in quibus remotiorem philoſophiam auditoribus ſuis tradebat.

* *Lib. 5. de finib.*

[1] ὅπως ἐτήσιοι] ὅτι legunt exemplaria quædam Regia manu ſcripta, quædam etiam ὄντι.

[2] τίνων τέχνης] τέχνην legunt exemplaria quædam Regia manu ſcripta.

[3] λύει πάντα] λύεται πάντα ſcribunt exemplaria quædam manu ſcripta, quam lectionem etiam ſecutus eſt Caluus, vt conſilia omnia ſolui aut diſſipari velit.

[4] ὅθεν δὲ ἐξ ὑπὸ δ' ἀγνοίας, τέχνη] Iſtud aliter ſumit Caluus negatione addita.

[5] ὑπάρχει ἰδιωτεύοντι] Hæc verba deſiderantur in exemplaribus Regiis manu ſcriptis. Quod verò ſequitur ſic legitur in omnibus. ἐπιτυγχάνειν ἰατρῷ ἀπὸ ἀγαθῶν γνώμης. Quam lectionem ſequuntur exemplaria Vaticana & Caluus.

[6] ὅτι δὲ φρονήσεως] ὅτε legunt exemplaria Regia M. S.

[7] ὑστάτης ἰδιωτεύοντι ὑπάρχει] ὑστάτης legunt exemplaria quædã.

[8] γυμνάσθαι] γυμνάσθαι legunt exemplaria quædam.

[9] ἢ τῶν τὰ ἰατρὰ ὑπάρχειν] Hunc locum vitioſè legunt Aldina exemplaria, quæ δίδοντο etiam pro δίδοντ legunt.

[10] ὅσα δὲ οἱ θεοὶ διαλύσειν ἡμῖν] ὅσα γε ἐπιτυχεῖν ἡμῖν addunt Aldina exemplaria.

[11] μὴ δὲ νοῦ δὲ] Aldina exemplaria legunt, μηδὲ νοῦ ὅσα πάντα θεοὶ φθονέουσι. ὅτι etiam legunt exemplaria quædam manu ſcripta.

[12] ἢ εἴδωλα φησὶ πλήρη] M. Tullius lib. 1. de finib. de Democrito agens, εἴδωλα imagines vertit. Atomi, inane, imagines, quæ εἴδωλα nominant (ſic enim potius quam idola ſcribere malo) quorum incurſione non ſolum videamus, ſed etiam cogitemus. Et lib. 1. de Nat. Deor. Quid Democritus, qui tum imagines earumque circuitus in Deorum numero refert, tum illam naturam quæ imagines fundat ac mittat, tum ſcientiam intelligentiamque noſtram, nonne in maximo errore verſatur? Quam Democriti opinionem Epicurus ſecutus eſt, cùm ſentiret ex imaginibus ſimilitudine & tranſitione perceptis, infinitam ſimillimarum imaginum ex innumerabilibus indiuiduis exiſtere. Idem etiam ep. 16. lib. 15. Epiſt. εἴδωλα Democriti Catium Epicureum ſpectra vocare ſcribit.

[13] εἰς τὴν ἀπειρίην] Alluſio eſt ad Democriti atomorum infinitionem & mundos innumerabiles. Sic enim M. Tullius lib. de finib. ἀπειρίαν vertit. Infinitio ipſa, quam ἀπειρίαν vocant, tota ab illo eſt. At lib. 1. de Nat. Deor. infinitatem vocat.

[14] ὁ γὰρ Δημοκρίτου ψυχῆς] Hic mihi ſenſus eſſe videtur. Nam pro Democriti ſalute etiam omne vrbis aurum lubenter profundemus, & vt ne quid ei deſit. Quædam tamen exemplaria legunt, εἰ δέ τι ἐπὶ ἐνδεόμενον, hoc ſenſu. Si quid deeſſe Democrito videamus, leges noſtras ægrotare & delirare cenſemus. Quam lectionem etiam ſequitur Caluus.

[15] ἐς ἄνδρα θεραπεύσεις] θεραπεύσεις legunt Aldina exemplaria, ſed θεραπεύσεις malim.

[16] ὥστε ἰδεῖν χαρίεν] Iſtud longè aliter ſcribitur in Aldinis exemplaribus, vitioſè tamen vt apparet.

[17] μὴ προσχαλεπαίνειν] μὴ προσχαλεπαίνειν legunt Aldina & Vaticana exemplaria. Eadem σωτήριον vitioſè pro σωτήριος legunt.

[18] ὁ Δημοκρίτου γὰρ αἰτίας] οἱ Δημοκρίτου legunt exemplaria Vaticana & Aldina.

[19] εὐφραινεῖ δὲ γὰρ] εὐφραίνεσθαι lego. Exemplaria Aldina εὐφραίνειν vitioſè.

[20] καὶ μακάριοι γε δῆμοι ἐκεῖνοι ἴσασι] Aldina exemplaria legunt, καὶ μακάριοι γε δῆμοι, καὶ ἐκεῖνοι.

[21] γυμνάς γνώμας] γνώμας ſimpliciter legunt Aldina exemplaria. σοφὰς tamen addunt Vaticanæ membranæ.

[22] ἐξεδίδοσαν] ἐξεδίδοσαν legunt exẽplaria Vaticana & Aldina, & ἐφ' ἣν ὅδε μᾶλλον ἅπαντες ἰατροὶ ξυνελθόντες ἀνθρώπειοι. &c.

[23] ἢ μαρτυρίης] μαρτυρίης legunt exemplaria Vaticana.

[24] ἀλλοτρίων νομίζοντες] ἀλλοτριωτάτων legunt exemplaria Regia manu ſcripta. ἀπανθρωπίαν autem & ἀπάνθρωπον rectè dici teſtatur Pollux, ἀπανθρωπιάζω verò non recipit.

[25] ἀπὸ τῆς ἕξω φεύγειν] θηρεύειν pro φεύγειν legunt exemplaria Vaticana, & vtranque lectionem ſecutus eſt Caluus.

[26] ἀργυρίῳ ἐλεγχθῆναι] Sic quidem legunt noſtra exemplaria, eamque codicibus omnibus conteſtatam lectionem ſecuti ſumus, vt ſtudeant Abderitæ etiam ſuarum pecuniarum iacturam facere & experiri, num Democritus inſaniæ morbo laboret. ἀργυρίῳ tamen malim, vt ſuo argento deprehendere ſtudeant, num certò inſaniat. Aldina verò & Vaticana exemplaria ἐλεγχθῆναι habent.

[27] ἱέρμενον] τὸ ἱερὸν legunt exemplaria Vaticana.

[28] αὐτὸ νῦν αὐτοῦ ἐστι] αὐτὸ ἐστι legunt exemplaria Vaticana.

[29] εἰς τὰ δένδρα ἀφιδρυμένον] Iſtum locum expreſſimus & expoſuimus in noſtra Oeconomia.

[30] ἐνάγει γὰρ τὸ ἀρχῆς μα] ἔνεστι γὰρ τὸ ἀρχῆς φιλέοντες legunt exemplaria Aldina vitioſè. φιλέοντες tamen legiſſe videtur Cornarius, aut φίλοι.

[31] τὸ μέγιστον κτίσματος] κτίσματος legunt exemplaria Vaticana.

[32] χρῆμα ἐρημίης] χρῆμα ἐρημίας legunt Vaticana exemplaria & Aldina, quam lectionem ſequitur Caluus.

[33] τὸ μάλα ἀδιαφορωτέρως] ἀδιαφορωτέρως lego.

[34] ἀφελὴς τὰ περὶ κόμην] Simplici capillorum ornatu dixi, vt ἀκαλλώπιστον mihi idem videatur, quod τὰς τρίχας ἀφελεῖς ἀκόσμους

χιῶνα, quod tamen de veſtium ornatu etiam ſumi poteſt, quod fecerunt interpretes. Aldina autem exemplaria ὁμαλὴς τε ... legunt.

35 ...] ... legunt exemplaria quædam.

36 ...] ... ſimpliciter legunt Aldina exemplaria. Vaticana verò ..., quam lectionem ſecuti ſunt Interpretes.

37 ...] ... legunt exemplaria Aldina.

38 ...] ... legunt exemplaria Vaticana, ſed ... legendum, vt ſit neque hæc quidem inuenuſta aut deformis. Caluus verò ... legiſſe videtur.

39 ...] Exemplaria Aldina hic vitioſè legunt, ... & ... pro ....

40 ...] ... lego, vt antea, quemadmodum rectè legunt Aldina exemplaria.

41 ...] Sic quidem legunt exemplaria omnia, hoc ſenſu, vt ne ventis aut flatibus colluſtrati. Sed ... aut ... habent exemplaria quædam, quæ ſecuti ſumus cum Interpretibus.

42 ...] ... legunt exemplaria Aldina.

43 ...] ... legunt exemplaria Aldina.

44 ...] Hic locus valdè obſcurus hunc mihi ſenſum habere videtur, incertam eſſe eorum medicamentorum quæ ad purgationes exhibentur coniecturam: etiamſi ea cum magna cautione exhibeamus, quia aliquando malè affectum ſtomachum reformidamus, & medicamenti commoderatio ad ignotam naturam ſit accommodanda, ideoque magna fortuna opus eſſe. Aldina exemplaria aliter hunc locum legunt, vitioſè tamen, vt apparet.

45 ...] Iſtud non legitur in codicibus Vaticanis neque Aldinis, idq; admodum ſuſpectum eſt. Legitur autem, ... &c.

46 ...] ... vitioſè legunt exemplaria Aldina.

47 ...] Sic quidem legunt exemplaria omnia publicata, ſed ... lego, & ad interiorem reptilium venenatam auram & animam refero. Cornarius ad herbarum internam mollitiem ac teneritudinem retulit, vt ... legiſſe videatur. ... autem ... lego, pro ....

48 ...] ... legunt Aldina exemplaria, vt ad ſapientiæ finem perueniat, quod eſt efficaciſſimum & præſtantiſſimum medicamentum, quo ab omnibus malis liberetur.

49 ...] Aldina exemplaria legunt, ..., nullo ſenſu.

50 ...] ... legunt Aldina exemplaria, vitioſè.

51 ...] ... legunt exemplaria Aldina, quæ lectiones mihi vitioſæ videntur. Cornarius ... legiſſe videtur, quod idem eſt ac ..., diſcalceatus. Exemplaria quædam etiam ... habent, pro quo ... lego, aut ..., vt ſit ... non vnctus, ſqualidus ex diutiùs intermiſſa vnctione.

52 ...] Sic quidem legunt exemplaria omnia, pro ..., cum ſit ... conderi expeto. Caluus verò (ſuperiore tonſa) addit.

53 ...] ... legunt Aldina exemplaria.

54 ...] ... legunt Aldina exemplaria & Vaticana. Nos vtranque lectionem noſtra interpretatione comprehendimus.

55 ...] ... legunt exemplaria Aldina.

56 ...] ... legunt exemplaria Aldina.

57 ...] ... legunt Aldina exemplaria.

58 ...] ... legunt Vaticana exemplaria & Aldina. Sed hîc ..., non tam ... aut ..., quàm ... ſignificare videtur.

59 ...] ... legunt Vaticana & Aldina exemplaria.

60 ...] Sic quidem legunt publicata exemplaria Germanica, pro .... verò Vaticana & Aldina.

61 ...] Quædam exemplaria ... legunt, ...

62 ...] ... legunt exemplaria Aldina.

63 ...] ..., eſt de natura tenuiter ſentire, & cùm dites ſit parcam & tenuem malignè exiſtimare, aut ei vt tenui & parcæ malignè obloqui. Hunc verò locum exponit Budæus in Comm linguæ Græcæ.

64 ...] ... legunt Aldina exemplaria.

65 ...] ... legunt Aldina exemplaria.

66 ...] ... legunt Aldina exemplaria, fortè pro ....

67 ...] ... legunt exéplaria Vaticana.

68 ...] ... legunt exemplaria Aldina.

69 ...] Iſtud longè aliter accepit Cornarius, ſed ... mutuæ inſidiæ dicuntur.

70 ...] ... legunt Aldina exemplaria.

71 ...] ... malè legunt Aldina exemplaria.

72 ...] Sic quidem legunt exemplaria omnia, ... tamen malim.

73 ...] Ad eundem modum ... dicitur Galeno qui deformi & vitioſo eſt corpore, cui ... Herculeam valetudinem opponit, lib. ....

74 ...] ... legunt exemplaria Vaticana.

75 ...] ... mihi dici videntur, quæ in vita conueniunt, & vitæ ſunt accommodata, eiq; conferunt, quales ſunt vitæ actiones, quæq; ei adminiſtrantur & fiunt, in quibus homines non ſana eorum inconſtantiam ac mutationem certa ratione reparantes, hallucinantur & cæcutiunt. Cornarius res in vita compactas ac firmas ſumpſit, propter id quod ſequitur, quarum tamen inconſtantia & viciſſitudine homines decipiuntur.

76 ...] ... legunt Aldina exéplaria.

77 ...] ... legunt exemplaria Aldina.

78 ...] ... legunt exemplaria Aldina. Vtraque verò mihi lectio probatur, hoc ſenſu, vt naturæ veſtigiis inſiſtat, naturæque viam ſequatur, cùm ſit abunde iis quæ ſuppetunt contentus. Quòd ſi ... legas, vt naturam ditem & omnium alumnam, per ea quæ abunde ſuppetunt cognoſcat & videat.

79 ...] ... legunt Vaticana exemplaria & Aldina, & ... pro ....

80 ...] Iſtud ad riſum Democriti refero. Cornarius verò ... legere videtur. ... autem ea quæ non conſultò fiunt, aut nullo propoſito conſilio, ſignificat. Videtur igitur inconſultam hominum temeritatem ſuo riſu condemnare Democritus, cùm nihil verè perſpiciant, nihilque recta ratione præuideant. Caluus aliam mihi videtur lectionem ſecutus. Nos vulgatam lectionem amplectimur, quæ tamen mihi ſuſpecta eſt. Nam & Budæus hunc locum aliter mihi legere videtur hoc modo, ...

81 ...] ... legunt exemplaria Vaticana & Aldina.

82 ...] Sic quidem legunt exemplaria omnia, ſed ... lego cum Cornario.

...] Exemplaria quædam legunt ....

83 ...] ... legunt Aldina exemplaria, ... Vaticana, vt ad ... referatur. Sed ... lego cum Cornario.

84 ...] ... vitioſè legunt Aldina exemplaria.

85 ...] Sic quidem legunt exemplaria omnia hac notione, vt homo ſuos labores per imprudentiam excolat ac amplificet, hoc eſt, temerè & imprudenter ſuos labores venditet, aut de his ſe iactet. At Budæus hoc alligato loco, ... legit, vt vitæ ſuæ temporibus per ſtultitiam fruatur.

86 ...] Iſtum locum in Oeconomia noſtra expreſſimus & expoſuimus.

87 ...] ... legunt Vaticana & Aldina exemplaria.

88 ...] ... vitioſè legunt Aldina exemplaria & locum iſtum expreſſimus in noſtra Oeconomia.

89 ...] Sic dicuntur qui ſperatas poſſeſſiones vi inuadunt & aggrediuntur, iiſque inhiant. ... legunt Vaticana exemplaria, vt peregrinas & externas poſſeſſiones intelligant, eaſque quæ extra fines ſunt.

90 ...] Hoc eſt inani gloria attoniti ac ſtupefacti videlicet huic nimium & ad admirationem aut ſtuporem vſque dediti. Exemplaria verò Vaticana & Aldina legunt, ... fortè pro ..., hoc eſt, elati, ac velut aliis ſublati & ſubuecti.

91 ...] Hîc ... fauere & ſtudere aut præſto & addictum eſſe mihi ſignificare videtur.

[97] αἱ δὲ παρανοφρέοντες] αἱ δὲ παραφρονέουσαι legunt Vaticana exemplaria & Aldina.

[98] ἢ ἀντίνοοι ψυχαί] αὐταὶ δὲ pro ψυχαὶ legunt Vaticana exemplaria,& hic ψυχαὶ ingenia,mores & homines ipſos ſignificāt.

[99] ἐὰν γὰρ ἐωνοίᾳ] Vaticana exemplaria legunt,ἑκόντι γὰρ ἐν, ἑωνοίᾳ, quam lectionem ſecutus eſt Caluus. Budæus certè hic ἀκαζίζεσθαι pro λωβᾶσθαι accipit,ſicq; hunc locum legit. ἑκόντι γὰρ ἐσομένων καθάπερ ἀκαζίζεσθαι ἐν τοῖς πολλοῖς ἢ ἐπιστήμη, ἢ ἀμαθίην, ἢ δὲ ἀχρειείην. Vt ſit ἀκαζίζεσθαι contumelioſè irrideri,ludificari artē tuam,aut probro affici & illudi. Caluus verò ἀχρειείην ἀχρείην legit,quam lectionem habent Vaticana & Aldina exemplaria.

[95] ἐχθαίρουσι δὲ οὐ συγγινώσκοντα] ἐχθίρουσι vitioſè legunt Aldina exemplaria.

[96] μειοῦσι τὴν τέχνην] Sic quidem legunt exemplaria omnia, ſed μειοῦσι lego,vt ſenſus ſit, cùm multi ſint imperiti & ignorantes, ipſam artis curationem imminuunt aut eleuant, extenuant & damnant, eamque lectionem mihi ſecutus videtur Caluus.

[97] ἀπόντες οὐ τῶν βιωτικῶν λεχημάτων] Hîc λεχήματα λέχης mihi ſignificare videntur, neque tam nugas, quàm contumelias quibus Medici indignè ab ægrotis aut obtrectatoribus afficiuntur. Totus autem locus non leuiter mihi ſuſpectus eſt. Aldina verò exemplaria legunt,ἀπόντες τῶν βιωτικῶν λεχημάτων,& ἀγνοίας γὰρ ἰδίας.

[98] περὶ κόσμου διάθεσιν] Hîc διάθεσις διακόσμησις aut διοίκησις dici videtur,mundi ornatus, adminiſtratio, diſpenſatio aut diſpoſitio.

[99] γνώμας δὲ] γνώμην legūt exemplaria Aldina,& ἀγαθὰς vitioſè.

[100] ἢ ἀμαθίην τινος] ἀμαθίηνται vitioſè legunt exemplaria Aldina.

[101] μὴ βιωτικοῖς ἀνδράσι] μὴ βιωτικῶς ζῶσι vitioſè legunt exemplaria Aldina.

[102] ὡς νοῦς ἀκρόπολος] νοῦς ἀκρόπολος (ſi modò integra eſt lectio) mihi dici videtur mens in ſummo fluctuans & innatans, vt τὰ ἀκρόπολα exponuntur Galen. τὰ ἐπιπολαίως ἐμπλέοντα. Hunc autem locum ſuſpectum reddunt exemplaria Aldina, cùm aſteriſcum præfigunt, eaque verba ſic legunt, ἀκρόπολος ἀπάτη ... . Vt ſuſpicio ſit pro ... iſta poni, & legendum eſſe, ... ἀκρόπολος ἐν ἀπάτη ... , quorum mens in ſummo fluctuans, in maximo errore verſatur.

[103] ποιητῇ μανίῃ αὖ ὑγιαίνει] ἐν μανίῃ αὖ ὑγιαίνει legunt exemplaria Aldina, aſteriſco ſuppoſito, vt vitium præ ſe ferente. Vaticana verò exemplaria legunt, ἐν ποιητῇ μανίῃ ὑγιαίνειν,quam lectionem etiam ſecutus videtur Caluus.

[104] ὃ περιέχοντα] ὃ περιέχονται leg. Aldina exemplaria.

[105] τοὺς ῥυθμοὺς ἀνακρίνει] ῥυθμοὺς in morbis hîc vocare videtur morbi modulos & gradus, hoc eſt, morbi progreſſum.

[106] τῆς μανίης δὲ] Hæc verò omnia deſumpta ſunt ex libello περὶ ἱερῆς νούσου antea deſcripto.

[107] ἀλλὰ ἄλλοτε ἄλλα ἐργάζονται ὃ ἀνοίων] Sic quidem rectè legitur ex lib. περὶ ἱερῆς νούσου. Aldina verò exemplaria vitioſè legunt ἄλλα τε ἢ ἀνοίων , & aſteriſcum apponunt.

[108] πλῆκται] Sic dici videntur qui verberant aut percutiunt, quaſi verberatores aut percuſſores. Vaticana & Aldina exemplaria πρήκται legunt , qui ſemper aliquid agunt , vt quietis opponantur. In lib. de Morbo ſacro, κεκρᾶκται leguntur, vociferatores & clamoſi ; vt qui οὐ ἀτρεμοῦσι aduerſentur. Deinde Caluus addidiſſe videtur , ἀεὶ πρήσσουσι ἄκαιρα, ex lib. περὶ ἱερῆς νούσου , etſi ἀτρέμεω illic legitur.

[109] ἐν δὲ τῷ ...] Hiſtoria eſt Androphanis lib.5. epid. quem hic commemorare videtur.

[110] ἢ σφόδρα παρὰ] ἢ σφόδρα παρὰ τὰ πολλὰ lego cum Cornario ex lib.5.epid.

[111] Νικάνωρ] Eſt hiſtoria Nicanoris lib.5.epidem, etiam deſcripta. Afferuntur autem hæc duo exempla, vt huiuſmodi affectibus veratri potionem conferre indicet, velut etiam ſitis cōſtat ex Coac.Prænot.

[112] εἰς τὸ αὐτὸ συνήγαγον] ἤγαγον legunt Vaticana & Aldina exemplaria.

[113] ὅτι μὴ φαίνεται ...] Hæc ſumpta ſunt ex aph.13. 14.15.& 16. lib.4.

[114] ὅσοι ἐν τῇσι φαρμακοποσίῃσι] Aph.eſt 10. lib.4.

[115] ...] Hæc ſumpta ſunt ex lib.5.aph.

[116] ἐν τῇσι ταραχῇσι] Sumptum eſt ex aph 2 lib.1.

[117] ...] ... legunt exemplaria Vaticana & Aldina. Id autem ſumptum eſt ex aph.17. & 18. lib 4. Quod autem ſcribitur in Progn. dictum eſſe,non parum ſuſpectum eſt. Eadem ferè ſcribuntur lib. περὶ παθῶν.

[118] ...] Ex aphor.19. & 18. lib.4. Quod autem ſcribitur, ... menſes inefficaces ſignificat, hoc eſt ægrè decurrentes, ſed ... legendum videtur, etſi nihil mu o.

[119] τὰ ἀγαθὰ τὰ σώματα] Hîc ἀγαθὰ τὰ σώματα dici videntur qui corpore bene habent , & corporis proba ſanitate fruuntur. εὖ τὰ σώματα ἔχοντες , & οἱ ὑγιεινῶς ἔχοντες dicuntur aph.36. & 37.lib.2. velut ἄρρωστοι & κάμνοντες frequenter inter ſe opponuntur apud Hip. Alioqui ἀγαθοὺς valentes dicemus, qui ruſticis aut agricolis opponuntur,velut ſumpſit Caluus.

[120] ὅσοισι δὲ τὰ φλέγματα] Hæc ſcripta ſunt lib.4. de rat. vict. in morb. acutis.

[121] ὑπὸ ...] ... lego cum Cornario ex lib. de ration. vict. in morbis acutis. & ... , etſi lectio iſta ſtare poteſt.

[122] ...] Hæc fuſioribus verbis ſcribuntur lib.de rat. vict. in morb. acut.& explicantur.

[123] μὴ φαρμακεύειν] Hic catalogus eorum quos minimè purgare oporteat repetitur ex lib.de rat.vict. in morb.ac.

[124] ἢ οὔρηθρα ἀκρατεῖς] Sic dici videntur qui vrinam minimè continent , aut vrinariam fiſtulam incontinentem habent, qui lib.de rat. vict.in morb acut. ὁ οὐρήθρῃ ἀκρατῶς ... dicuntur.

[125] ἢ κοιλίας ἀσθενεῖς] Lib.de rat.vict. in morb. acut.ſcribitur, ἢ ἐν αἱ κοιλίαι ὑγραὶ ἀσθενέουσιν, per quos intelliguntur qui fluida ſunt aluo & imbecilla.

[126] ἢ αἱμορροΐδας] Sic dicuntur quibus alicunde ſanguis erumpit, pro quo ſcribitur lib.de rat. vict. in morb.ac. ἢ αἱμορραγέοντες ... . Caluus verò ficoſos dixit vt eos intelligat quibus ſanguis per ora venarū quæ in ano ſunt effluit.

[127] ἢ ἐν φύματι] ἢ ἐν ἐμφυσήμασιν ... ſcribitur lib. de rat. vict. in morb.acut.Caluus verò ἢ ἐν κώμασιν mihi legiſſe videtur.

[128] διαίτῃ] διαιτᾶν malim. ἀσθενίας autem pro ἀσθενεῖς legendum videtur, vt lib.de rat. vict. in morb.ac.

[129] ὡς δὲ ἔχει ἐν τῇ ...] Iſta nobis ſcripta ſunt lib.1.Prædictor.ſent.71.

[130] ...] Sic quidem legunt exemplaria omnia. In Prorrh.verò , ... ſcribitur , quam lectionem etiam agnoſcit Gal. & variè explicat. Aldina exemplaria ... vitioſè legunt.

[131] ὄμμα ... ἔχοντες] ... legitur in Prorrh. quod etiam agnoſcit Gal. ... autem legunt exemplaria Aldina, vt in Prorrh.

[132] μὴ δὲ ...] Sic ſcribunt exemplaria omnia , quæ eos indicant qui in febre æſtuantes viribus ſunt fractis & exolutis. In Prorrh.autem legitur, ... , etſi ... etiam agnoſcit Galenus.

[133] ὡς δὲ ἔφην] Id ſcriptum eſt ad extremum librum de rat.vict. in morb.ac. ... autem lego,vt illic.

[134] ...] ... legunt exemplaria Vaticana & Aldina.

[135] ...] ... legunt Ald.exemplaria.

[136] ...] Hæc epiſtola cum ſequente in quibuſdam Vaticanis codicibus non ſcribitur, neque eas adſcripſit Caluus.

[137] κολάσει] Hic κόλασιν caſtigationem,emendationem, repreſſionem, moderationem ac temperationem mihi ſignificare videtur. Indicatur enim vis viſoria intra tunicas multiplices velut deliteſcens,ſimul obſiſtentibus ac renitentibus humoribus, tanquam ad emendationem ac moderationem appoſitis,ne nimium diſſipetur aut effluat. Sic enim ... de humoribus inſiſtentibus ac velut obſiſtentibus mihi dicere videtur.

[138] φυλακα ταρσοὶ]Siue ταρσὸν pro extrema palpebræ ora ac limbo,ex quo cilia oriuntur intelligas, ſiue pro tota palpebra accipias,his verbis ſignificatur palpebram pupillam ipſam ac videndi aciem munire ac cuſtodire , aut palpebræ extremam oram in qua ciliorum ſeries eſt , palmularum remigij inſtar viſionem dirigere. Sic enim εὐκαιρείην videndi opportunitas mihi rectè dici videtur,vt & ... videndi acies ac ipſa pupilla. Sunt autem iſta ex intimis philoſophiæ abditis diſcerpta myſteria,ideóque valde obſcura.

[139] ...] ... legiſſe videtur Cornarius , quem ſecutus ſum. ... autem omnem indiſcretum aut non ſatis explicatum ſermonem , ſed temerè effuſum mihi ſignificare videtur. Negationem verò ſuſtuli , neque enim aliter ſenſus mihi conſtare videtur.

[140] ἐχυρὸς ...] ἐχυρὸς & ... vitioſè legunt Aldina exemplaria.

[141] ὡς κίλλιδι] Vitioſè ... legunt Aldina exemplaria.

[142] ...] ... lego cum Aldinis exemplaribus & Cornario.

143 φλέβιον ἔσται] Sic quidem legunt exemplaria omnia, ſed φλέ-
malim, vt legiſſe Cornarium apparet. Dicitur autem κοίλη φλέ-
βιον vena caua quæ hepar alluit ac inundat.

144 χλωρὴ δὲ χολή] Bilem pallidam dixi, quod de ea hæc dicantur, quemadmodum apud Hippocrat. χλωρὸν ὠχρὸν ſæpè ſignificat, & γλῶτται χλωραὶ, ὠχραὶ, hoc eſt luteæ & pallidæ, aut bilis pallido colore infectæ dicuntur, & ἕλκος χλωρὸν, vlcus pallidum apud Hippoc. à Celſo vertitur. βλαβερὸς autem pro βραδυρὸς habent Aldina exemplaria, vt etiam legit Cornarius.

145 πολλὴν ἀπῄτει] πολλὴν ἀπῄτει οὐδενὸς vitioſè mihi legere videntur exemplaria Aldina, etſi iſtam lectionem ſecutus videtur Cornarius. πρᾶγμα μηδὲν αἰτούμενος dicitur qui nullum exhibet negotium, aut qui de nullo negotio poſtulatur, ac fortè αἰτούμενος legendum.

146 ἴσχει δὲ κοιλίην] ἴσχει vitioſè legunt exemplaria Aldina.

147 ἰσχίοισιν ἐνιδρυμένοις] Hæc fœdiſſimè ſunt vitiata in codice Aldino, vbi ἐνιδρυμένοις legitur, & καὶ ἐμφιλοχωροῦσιν ὅμως, aſteriſco etiam appoſito.

148 μήτηρ παιδίων] Hic μήτρα legere malim, vt vterum indicet, aut certè μήτηρ pro μήτρα ponitur, quòd matres efficiat.

149 ἐν πάσῃ προνοίῃ] Sic legunt exemplaria omnia, ſed Cornarius ἐν δημιουργίης προνοίῃ legiſſe videtur. Intelligi autem videntur quæ per menſes effunduntur, ad fœtus prouidentiam, aut quæ ante partum erumpunt.

150 ξηραινομένων τῶν καταμηνίων] Sic legunt exemplaria omnia, vitioſè vt ſatis apparet & nullo ſenſu. ἐνδεομένων τῶν καταμηνίων τὸ πλῆθος, τῶν πληρουμένων δὲ τὸ κενὸν, lego cum Cornario. τὴν διαιτητικὴν autem κατὰ τὴν τροφὴν vocare videtur ciborum delectum, quibus veſci debemus.

151 ἐπὶ σπασμόν] Vide aph. 57. lib. 4.

152 κεφαλῆς πόνος] Vide aph. 10. lib. 6. Hæc autem vitioſè ſcripta ſunt in exemplaribus Aldinis, & ὅταν καὶ τὸ ὦτα ῥαγῇ legitur. Legendum autem videtur, κεφαλῆς δὲ πόνοι περιωδυνίαι.

153 σπασμοὶ πᾶσι τοῖς μελαγχολικοῖς] Vide aphor. 70. lib. 5. & aph. 7. ſect. 6. lib. 6. Epid. Atræ autem bilis morbos melancholicos aut melancholias voco, non ſecus ac * M. Tullius eos qui valetudinis vitio furerent, melancholicos dici ſcribit.

* *Lib. 1. de Diuinat.*

154 ἀπαιτεόμενον τῷ σώματι] τῷ σώματι pro σώματι legunt Aldina exemplaria, quæ tamen ſecutus eſt Cornarius. Eadem etiam ἀπαιτεόμενα vitioſè legunt.

155 μετὰ τοῖς ὕπνοις τοῖς ὑπερμαλακωτέροις] ὑπερμαλακωτέροι ὕπνοι mihi hîc dici videntur (ſi modò integra eſt lectio,) ſomni maximè noxij & immoderati, qui maximas pœnas corpori infligere ſolent, immodicos dixit Cornarius. ἀγύμναστοι autem vitioſè pro ἀγυμνάστως legunt Vaticana exemplaria.

156 ἐς δῆμον πυκνὸν ἀδικουμένων] Id non legitur in Aldinis exemplaribus.

157 ἐπιβώμιος] Huius orationis ad aram conſiſtentis Hippocratis meminit Erotianus in Procemio, cùm ſcribit, Πρεσβευτικὸς γὰρ (ſic enim lego, non πρεσβυτικὸς vt habent omnia exemplaria) καὶ ἐπιβώμιος φιλόπατρις μᾶλλον ὁ ἰατρὸς ἐμφαίνεται ἢ αὐτός. Quidam hanc orationem Genij Hippocratis eſſe volunt.

158 παρ᾽ ὑμῶν γῆ] Iſtud non videtur legiſſe Cornarius.

159 ἢ καὶ ὑμῶν ἐγὼ οἴκοι] Hunc mihi ſenſum hîc οἴκοι habere videtur quem noſtra interpretatione reddidi, vt ad ἱκέτης referatur, alioqui morigerum aut facilè obſequentem & cedentem ſignificat. οἰκεῖον certè Caluus legit. θαλλοὶ verò ſunt qui oleæ ramos aut oleaginos ſurculos accipiant, nos frondem ſimpliciter aut germen intelligimus.

160 οὐ διὰ σμικρὸν] Sic quidem legunt exemplaria omnia, verùm vitioſa mihi videntur, & pro σμικρὸν κακὸς lego cum Cornario. Deinde negationem tollendam exiſtimo & διὰ σμικρὸν καὶ καλῶς αἰτίας lego, vt ſit graui & honeſta de cauſa, alioqui οὐ σμικρῆς ἀλλὰ μεγάλης legendum videretur, quemadmodum etiam Caluum legiſſe apparet. Quod ſequitur, ὑμῖν ξυνίστημι γινώσκειν, ſimul iungo, Cornarius verò ſeparauit, & γνῶσιν legiſſe videtur.

161 δικαίου δὲ] δικαίου lego cum Cornario, Caluus vero δικαίως legiſſe videtur, vt ipſe Hippocrates multis hominibus ſanitatis & vitæ ſua arte cauſa fuerit.

162 ἐν ὅπλοις ἦρα διὰ τὸ δέος] διὰ τὸ δέος τι lego.

163 οὐδ᾽ Ἡρακλέους ἀρχηγέτου] Locus corruptus mihi videtur, nec niſi meliorum codicum ope reſtitui poteſt, lubens tamen legam, οὐδ᾽ Ἡρακλέους εὐεργεσιῶν εἵνεκα περὶ ὑμέων κηδόμενοι, neque propter Herculis beneficia noſtri curam habentes.

164 πρεσβευτικὸς] Iſtius legationis meminit Erotian. in Procemio, vt ante diximus.

165 καὶ διαπρεσβεύεσθαι εἰς Ἰλλυριοὺς καὶ Παίονας] ἐς Ἰλλυριοὺς καὶ Παίονας legunt Vaticana & Aldina exemplaria, quam etiam lectionem ſecutus eſt Caluus.

166 τὴν ἀρχὴν τῶν ἐπιδημιῶν] τῶν ἐπιδημιῶν legunt Aldina exemplaria vitioſè.

167 ἐν οἷς τάχιστα καὶ ἐπεπαύσατο] ἐπεπαύσατο legunt Vaticana & Aldina exemplaria.

168 καὶ μυθωδεστέρων αὐτῶν] βυθωδέστερα pro μυθωδέστερα legunt Vaticana & Aldina exemplaria, quæ videtur ſecutus Cornarius, cùm altiùs repetita dixit.

169 καὶ ὡς μάλιστα ταῦτα] μάλιστα aut μάλιστα dicuntur Galeno in Exegeſi, πόλις αὐτὴ κατὰ τὸ κεφάλαιον, περιπηδέουσα τῷ κεφάλῳ, πλεῖστα ἀγαθὰ ἔχουσα, καὶ ἀγαλλιῶσα, vnde καὶ μήτηρ ἐπὶ πλεονεκτήμασιν eidem vocatur, ex lib. 1. περὶ γυναικείων & lib. de Natura Muliebri. Ex quibus patet hîc χώρης, aut illic χώρης legendum eſſe, cùm tamen χωρίων legerit Cornarius: Caluus autem χώραν. πόλις autem hîc legendum eſſe pro παίδων, vel ex Galeni lectione apparet.

170 γεωργοὶ συλλέγοντες] συλλέγοντες legunt Aldina exemplaria, & Vaticana exemplaria pro ἄγοντες, συναγαγόντες legunt.

171 ἐς μάχην πέμποντες] μάχην legunt Aldina exemplaria.

172 οἱ οἰκίζοντο ἐν χώρῃ τῇ ἰδίῃ] Sic quidem legunt exemplaria omnia, non inſolente phraſi. At Cornarius οἰκτίζοντο pro οἰκίζοντο legiſſe videtur, vt ſit, qui in ſua regione miſerabiliter accepti erant, aut miſerabiliter conquerebantur.

173 καὶ λιμοῦ] λοιμοῦ legunt Interpretes omnes.

174 καὶ ἀπογνωσιμαχέοντες] ἀπογνωσιμαχέοντες dicuntur, qui obſidionem aut bellum deſperant, & in deſperationem belli adducti ſunt, & qui de pugna deſperant, ἐν ἀπογνώσει τῆς μάχης γενόμενοι. Vaticana autem exemplaria & Aldina legunt, καὶ ἀπογνωσιμαχέοντες vitioſè.

175 ἐς ἐπικουρίην ἀγαγόντα] ἀγαγόντα legunt Aldina exemplaria.

176 ἐστὶ δὲ πάτρη] Hic certè locus mihi non parum ſuſpectus eſt, in quo cùm nihil aliud ſuppeteret, Vaticanorum & Aldinorum lectionem ſecutus ſum cum Cornario, ἐστὶ δὲ πάτρη καὶ ἰδίη καὶ ἐς ψυχὴν ἀρετὴ, ὡς πατέρες λέγουσι, διὰ πάντων τῶν παιδῶν. Longè tamen aliter legiſſe videtur Caluus.

177 πεντηκόντοροι πληρώσας] πεντηκόντορος vocat Herodotus nauem actuariam quinquaginta remorum, quam alij πεντηκόντορον. Hîc verò τοῖς ἰδίοις τελέσμασι ſcribitur in omnibus exemplaribus, pro τελέσμασιν, vt ſit idem quod ἰδίοις τέλεσι, aut τοῖς ἰδίοις δαπάναις.

178 οἱ δὲ ἀπεστάλησαν] τοῖς δὲ ἔδοξεν οἱ ἀποστάλησαν lego cum Interpretibus.

179 οἵτινες διεπράξαντο ὅσα ἂν] διεπράξαντο legunt exemplaria Aldina, eadem etiam τῇ ὥνᾳ δι᾽ ὅ, pro τῇ ὅπῃ δι᾽ ὅ, &c. vitioſè legunt.

180 ἀναλώσαντες] ἀναλώσαν legunt exemplaria. Aldina verò vitioſè ἀναλώσαντος, & ὁ πόλις, pro ἡ πόλις.

181 ὡς ἀπέδωκε λευσθεὶς] λευσθεὶς exponitur Heſychio λιθοβοληθεὶς, lapidibus obrutus aut appetitus, ex hoc fortaſſe loco.

182 πλεῖν τι τῶν κεχαρισμένων χάριν] χάριν vitioſè legunt Aldina exemplaria, vt & poſtea ἀνακομίδας pro ἀνακομιδὰς.

183 καὶ ξυνίσταξαν] ξυνίσταξε vitioſè legunt Aldina exemplaria. ἐναγίζειν verò exponit Erotianus, τοῖς κατοιχομένοις, ἢ τοῖς κατοιχομένοις θύειν, mortuis parentare, aut Diis Manibus inferias mittere & ſacra facere, ex hoc loco, vt ſcripſimus in noſtra Oeconomia.

184 καὶ ἐς τὴν στρατιὴν ἀποστείλῃ] ἀποστείλω vitioſè legunt Aldina exemplaria.

185 κατασθαλευομένων] κατασθαλευομένων vitioſè legunt Aldina exemplaria.

186 ἐσαγηνεύων] Sic quidem legunt exemplaria omnia, ſed ἐξαγηνεύων lego cum Cornario, qui expiſcari dixit, quod eſt reti aut ſagena irretire ac includere. Verùm aliam mihi notionem habere videtur & ſignificare, quæ in ſagenam aut rete immiſſa ſunt & concluſa, explicare aut exportare, hoc eſt, quæ vndique corraſa erant & collecta, aut compilata aſportare.

187 ἀπίστῳ ἔργῳ αἰνικίζων] αἰνικίζων lego cum Vaticanis & Aldinis codicibus & Interpretibus omnibus.

188 ἑτέρους ἄλλως ἐλλείων] ἢ ἑτέρους ἄλλως ἐλλείων lego cum Interpretibus.

189 προσείχεσθε] προτείχεσθε malè pro προσείχεσθε legunt Aldina exemplaria. Eſt autem ἐν νοήσει προσείχεσθαι, in notione reponere, in mentem reuocare & aperta facere.

190 καὶ παιόνων] πλεόνων legunt Aldina exemplaria pro παιόνων.

191 οὐ μόνον ἰθάκῃ] Hæc admodum vitioſè ſcripta ſunt in Vaticanis & Aldinis exemplaribus.

192 καὶ τὰ πνεύματα] Sic legunt exemplaria omnia, ſed πνίγματα pro καύματα fortè legendum, etſi nihil muto. Nam & æſtus & ardores corpora non animum immutant, & inter cauſas ſalubres numerantur.

193 ὅκως δὲ πάντων μαθόντας αἰνίλετο] πάντων μαθὼν ἀνίλετο legunt Vaticana exemplaria & Aldina.

ὑπὸ τῆς

194 καὶ δὲ χαρίεν καλὸν ἔσται] χεῖρον vitioſè legunt exemplaria Aldina.

195 μὴ οὐκ τι ᾖ] μὴ οὐκ ἔτι ᾖ δύναμις ἐς χεῖρας τοῦ ἀκολουθεῖν legunt Vaticana exemplaria & Aldina.

196 διαναλίσκειν τὸ ἀδελφίζειν] ἐρτισιν ἀδελφίζειν legunt Aldina exemplaria.

197 περιδιοικοῦντες] περιθεόντων legunt Vaticana & Aldina exemplaria, vt ſit ad eos qui in vrbium foris & compitis aderant, aut ad fora & compita conueniebant.

198 ἢ τοῖς ἄλλοις ὁμοῦ φυλίοις] ἢ τοῖς ὁμοῦ φυλίοις legunt Vaticana & Aldina exemplaria.

199 ἐπιμελείας ἀναλόγως] Sic quidem legunt exemplaria omnia quæ ſecutus ſum. Cornarius verò ἀναλόγως ad ſequentia retulit.

200 πρὸς δὲ αὐτοῖς μοι] Hic certè locus mihi lubricus videtur. Nam & πρὸς δὲ αὐτοῖς μοι, aut χάριτας pro χάριτας legendum exiſtimo. Et certè χαρίεν pro χαρίεν lego. προΐσχεσθαι verò χάριτας eleganter mihi dictum videtur, beneficia prætendere, obtendere ac velut obiicere, ac ob oculos ponere. At interpretes longe aliam notionem ſecuti videntur. ἐξελαύνω verò pro ἐξελαύνειν vitioſè legunt Aldina exemplaria.

201 ἢ χρὴ εἰς ἔργα] Eo quidem ſenſu quem extuli hæc mihi verba ſonare videntur, quæ tamen omiſit Cornarius.

202 ἢ μὴ δὲ περὶ ἀνδραπόδων] Sic quidem legunt exemplaria omnia, ſed ἀνδράποδον lego, cum Cornario.

203 μὴ ποιοῦντες] ποιοῦντες ſublata negatione legunt Aldina exemplaria.

204 λαὶ μάλιστα] γεγόνασι lego.

205 ἀλλ' ὑπολείποιτο] ὑπολείποιτο hic ἀποδιδράσκω mihi ſignificare videtur. Cornarius tamen ὑπολείποι legit.

206 ἐξ οἷς ὁ Κῷς] Coorum auxilium cum nauibus annumerat Homerus Il. β. ducibus Philippo & Antipho Theſſalis cum triginta nauibus. Idem etiam Podalirium & Machaona Æſculapij filios arte Medica inſignes & cum auxilio triginta nauium ad Troiam profectos ſcribit.

207 ψυχῶν ἀπαιδεῖ] ψυχῶν omittunt exemplaria Aldina, & ἀπαιδεῖ ſimpliciter legunt.

208 ὁ μαινόμενος] Sic quidem legunt exemplaria omnia, ſed ὁ μαινόμενος lego cum Interpretibus.

209 ἢ ἀπὸ δὲ ἐπανάστασιν] Sic quidem legunt exemplaria omnia, ſed malim ἢ ἀπὸ δὲ ἐπ' ἀποστασει, hoc ſenſu nihil dico de defectione, aut rebellione, aut, non hoc dico vt defectionem ſolicitem, aut nihil dico de his qui nos ad defectionem ſolicitant.

IN VITAM HIPPOCR. EX SORANO.

1 Πατρίδος γενεὰ δὲ] Exemplaria Regia manu ſcripta τοῦ γένους, quædam etiam τὸ γένος legunt. Eadem etiam ἡρακλείδης habent.

2 ἀπὸ δὲ ἐπαναγαγόντος] Exemplaria regia manu ſcripta ἐπαναγαγόντος legunt.

3 ἡρακλείδου ἐν τοῖς ἀδελφοῖς] Hic quoque ἡρακλείδης leg. exemplar. Regia manu ſcripta.

4 μετὰ δὲ ἄρχειν τὸν ἰατρὸν οἶκον] ἰδίως pro ἐκ τῶν legunt omnes Interpretes, & in codicibus regiis manu ſcriptis ἐν ἰδίῳ ſcribitur, vt ſit ἰδίως ἡ οἴκου. Eadem exemplaria ἀρχαιὸν pro ἀρχαιὸν habent.

5 καὶ συνουσιαστικῶς συνεκληθη] παλαίστρη leg. exemplar. Regia manu ſcripta.

6 ἐπειδὴ παρεφύλαξε] ἐπειδὴ pro ἐπειδὴ legunt Vaticana & Aldina exemplaria. Similis autem narratur hiſtoria de Eraſiſtrato qui Seleucum Antiochi filium patris pellicem deperire deprehenderit, cuius meminit Galenus libr. περὶ τοῦ προγινώσκειν, idque in muliere quadam ſe deprehendiſſe idem commemorat.

7 καὶ ὑγιαίνειν] Sic quædam legunt exemplaria Germanica, velut etiam antea ſcriptum eſt legatione Theſſali. Verùm Vaticana & Aldina exemplaria ἀπὸ ἰλλυριῶν legunt, quæ etiam ſecutus eſt Cornarius. Cæterùm quod peſtilentiam ab Illyriis venientem Hippocr. prædixerit, vt diſcipulos ad auxiliandum circa vrbes dimiſerit, ſcribit Plinius lib. 7. cap. 37. Quod ob meritum, honores illi, quos Herculi, Græcia decreuit.

8 διέπλευσεν] διέπλευσεν rectè legunt exemplaria Regia manu ſcripta & Vaticana, etſi διέπλευσεν habent vulgata omnia, vt ſit, nominis fama ad Perſas vſque ſparſa & explicata. διέπτη forte etiam legi poſſit, hoc eſt, peruolaſſet: διέπτη tamen malo.

9 ἢ τοῦ Ἀρταξέρξη] ἢ τοῦ Ἀρταξέρξου legunt exemplaria Regia manu ſcripta, & Vaticana & Aldina. Qui verò hic ἰατρὸς dicitur ὕπαρχος ſcribitur in Epiſtolis.

10 ἄλλῳ] ἄλλῳ legunt Vaticana exemplaria.

11 ἠρνήσατο δὲ τοῦ ἑαυτοῦ πατρίδα] τοῦ ἰδίαν πατρίδα legunt exemplaria Vaticana.

12 ἐτελεύτα δὲ] ἐτυχε δὲ legunt exemplaria Vaticana.

13 πλῆθος] πληθῶσι δὲ legunt exemplaria Vaticana.

14 φιλοῖς ἐπὶ ἐργαζόμενον] Sic quidem publicata legunt exemplaria quæ ſecuti ſumus. At Regia manu ſcripta & Vaticana legunt, φιλοῖς ἐπὶ ἐργαζόμενον μέλι, quæ mihi ſecuti videntur Interpretes.

15 δι' ὑπομνήματα] δι' ὑπομνημάτων leg. Ald. exempl. Hunc verò locum reſpexiſſe videtur Pi. Val. in hieroglyphicis libr. 40. cùm ſcribit, Ante alias antiquorum ſtatuas Hippocratis imago pileata celebratur, eoque habitu multis locis erecta. Ex eo nonnulli hieroglyphicè interpretati ſunt, partè eam cuſtodiendá, in qua tanquam in domicilio princeps animus reſideret, totaque intelligendi vis collocata eſſet. Alij ex Græcis ſolum hominis nobilitatem inde intelligi volunt, vtpote qui cognationem ab Apolline & ab Hercule traheret. Nam eum ab Æſculapio oriundum Senatus Athenienſis teſtatus eſt publicis etiam monumentis. Id verò ſi ad libertatem referamus, cui potiùs libertatis nomen accommodare debeamus quàm illi qui tot mortalium corpora morbis obnoxia liberauit, & bonæ reſtituit valetudini, ſicque humanæ incolumitatis autor appellandus, ſi meritò eum titulo honeſtare voluerimus? Non defuere tamen qui rem malignè admodum interpretarentur, & quod illi honoris iam datum erat, modò caluitium, modò imbecillitatem capitis, modò quid iis inanius, tradiderint inde ſignificari. Quod quidem de Pericle memoriæ proditum eſt. Iſtud autem de Ludouici Seruini viri Clariſſ. codice decerptum, tibi communicatum volumus.

16 οἱ δὲ ἐν ἐμβάσει] δι' ἐμβάσεως lego cum Vaticanis & Aldinis exemplaribus. Eadem etiam legunt τὸ ἐμμενεῖν χρεῖα τοῦτο.

17 καὶ τοῦ ἐμπαίου] καὶ τοῦ vitioſè legunt exemplaria Aldina, & ἐμπαίου pro ἐμπαίου.

18 ποιεῖ δὲ ὅτι χεῖλος] χεῖλος legunt exemplaria Regia manu ſcripta.

19 Φιλιππῖνον τραγῳδίαν] Φιλιππῖνον vitioſè legunt Aldina exemplaria.

20 τερπῶν] τερπῶν legunt Vaticana exemplaria.

21 συζεχεῖσαν] συζεχεῖσαν vitioſè legunt Aldina exemplaria.

22 καὶ ἄλλαις δὲ μετὰ τούτων ἀλλῶν] μετὰ τούτων omittunt Aldina exemplaria.

23 ἢ πρῶτος σημεῖον] ἢ πρῶτον σημεῖον legunt Vaticana exemplaria.

24 ἀλλὰ ἢ ἀργοῖσι] ἀλλὰ μὲν ἢ ἀργοῖσι legunt exemplaria Regia manuſcripta & Vaticana.

25 λέγεται ἀμβλύνειν] Sic legunt publicata exemplaria Germanica. Regia manuſcripta, Vaticana & Aldina, λέγεται ἀμβλύνειν, quæ ſecuti ſunt Interpretes.

VARIÆ LECTIONES IN PRIMAM HIPPOCRATIS LECTIONEM EX DVOBVS SERVINI ET FEVREI EXEMPLARIBVS DESVMPTÆ.

ἐν ὅρκῳ.

PAg.1.lin.7.καὶ θεοὺς πάντας καὶ πάσας] καὶ θεούς τε πάντας καὶ πάσας leg. vtraque exemplaria.

26. καὶ αἰθρίων] αἰθρίων ex manuſcript. legit cod.S.quod etiam nos adſcripſimus. Minutum verò eſt quod pro θερμῶν. θερμῶν adſcribit.

ἐν νόμῳ p.2.

lin.3. πλεῖσται γὰρ ἰητρικῆς] pro πλεῖσται ζημίαι leg.cod.F. ex manuſcriptis cod. quod etiam adſcripſimus.

11. ἀπόβολον χώρης] Cod.S.adſcribit. ἐπίβολον ἢ χίλιον, μεμαρασμένην ἢ τὴν γεῖτον ὃ τὴν γεωργικὴν ἢ ἐπίβολος χώρου. Cod. verò F. ad ἐπίβολον quod in Aldino legitur, adſcribit, ὁ ὁ μέτοχος, ὁ ὁ γεωργός, πρὶς ἐπίβολος χώρου. Quam lectionem exemplaribus Regiis teſtatam adſcripſimus.

16. ἐν τρόπῳ] Cod.S.al. τόπῳ legit,& addit manuſcript. τρόπον legere, fortaſſe vero τόπῳ leg.

22. τὸ δὲ δίδαγμα] Ex manuſcript. διδάγματα adſcribit Cod.S.

24. ὁ δὲ τρόπος] χρόνος,& ſic ex manuſc. leg. cenſet cod. S. quam etiam lectionem nos adhibuimus.

ib. ὁκοῖον ἐκ τῶν ἐπιχωρίων] Idem ex manuſcript. ὁκοῖον ὁ ἐκ τῶν ἐπιχωρίων legit, quam lectionem habent Aſulana exemplaria.

27. ἀνεγνωσμένως] Idem ἀνεγνωσμένως ex manuſcript. adſcribit.

37. πρὶν ἢ τελεσθέωσιν] Idem ex manuſcr. πρὶν adſcribit.

In lib. περὶ τέχνης.p.2.

lin.42. ὃ ἐγὼ λέγω] οὐχ ὃ ἐγὼ λέγω.leg cod. F.

ibid. ἀλλ' ἱστορίης] γνώσιος pro ἱστορίης idem adſcribit,ſed videtur interpretamentum eſſe quoddam.

43. τῶν μὴ ἀπημελημένων] νενεωτερισμένων idem legit.

45. καὶ τὰ ὁμήρεα ἐς τέλος ἐργάζεσθαι] καὶ τὸ τὰ ὁμήρεα ex antiquis idem legit, quam lectionē etiam ſeruant Germanici codices.

46. ὧν δὲ λόγων] ἤδη ἐν λόγων ex manuſcr. legit cod.S.

ibi. τέχνη] τέχνῃ in dandi caſu leg.cod.F.

53. οὐδαμά] οὐδαμῶς leg.cod.F.

P.3.l.2. καὶ ἐν τῇ μέσῳ] καὶ ἐν μέσῳ legit cod.S. Idem κωλυόμενον pro κωλυόμενον poni ſcribit,& annotat Atticiſmum eſſe vt apud Homerum πεπύσμεθα ... pro πεπύσμεσθα.

4. ἐμπεφραγμένως] ἐμπεφραγμένως ex manuſcript.idem legit.

7. ὁδηγεῖν δοκεῖ] δοκεῖ leg.cod.F. quomodo leg Germanici codices.

10. εἰ γὰρ δή] Idem γὰρ ex vetuſtis cod. delet.

15. διδάσκεται εἶδος] εἶδος leg.cod.S.

17. καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῆς] αὐτῆς leg.cod.F.

22. ἐν ἄλλοις οἱ λόγοις] ἀναλόγως & ἀναλόγως ex manuſcr.leg.cod.S.ſed F. exemplar ἀναλόγως ex vet. addit. ſed οἱ λόγοις in margine emendatum adſcribit.

27. καὶ τὸ μὴ ἰσχυρίζειν] cod. S. μὴ delet ex manuſcript.& αἰδεῖται καὶ pro αἰδεῖται legit,& δύναται pro οὐ δύναται ex manuſcript.

31. ἔσω οὐ] ἔσω μὲν οὐ leg.cod.F.

35. ἐμαλαχθέντα] Idem ex vet. ἐμαλάχθησαν legit.

44. ὑγιάζοντα] ὑγιάζοντα leg.cod.F.

45. τὸ μὲν γὰρ τῆς τύχης εἶδος ψιλόν] ἡ τύχης εἶδος ψιλὸν idem leg.

46. ὅτι τὸ μὲν] Idem ὅτι legit.

50. προσδιδόντες τὸ ἔργον] προσδιδόντες vterq; legit, ſed F. vetus exemplar cum impreſſis conſentire addit.

52. χρησάμενοι ἰητρῷ] ἰητρεῖον legit cod. F.

P.4.l.6. καὶ ὑγιασθέντες] ὑγιασθέντες vterq; legit.

8. ὁ δίψα] δίψει leg.cod.S.

10. πειρῷντο χρῆσθαι] πειρῷντο leg. cod.S. ex manuſcr.

12. καὶ ὅτι τὸ βλάβεσθαι, καὶ τὸ βλαβῆναι] καὶ ὅτι τὸ βλάψαι ἐν τῷ βλαβῆναι vterque legit.

15. ὁ νοσέων τῶν διαιτημάτων] ὁ νοσέων τὸ leg. cod.F.& τὸ poſt διαιτημάτων delet.

25. τὸ μὲν ὑπὸ φαρμάκων] ἀπὸ φαρμάκων vterque legit.

P.5.l.18. καὶ αὐτό, ἀφ' αὐτοῦ] ἀφ' αὑτοῦ vterque legit.

27. ὄψιν μᾶλλον, ἢ ἀμαθίη] ἀδίην & ἀμαθίην leg.cod.S.

36. δημιουργόν] δημιουργός cod.S. vt Vatic.

P.6.l.4. τὸ δὲ ἐξαρκοῦντα] ἐξαρκοῦντα leg. cod.F.

6. ὁ ὑπερέταις] ξυνέταις ſcribit cod.S.

14. ὅτι δ' οὐδ' ἀπορίην τέχνῃ] περὶ τέχνης ex manuſcr. legit cod.S. quemadmodum in Vatic.

29. πρὸς ὃ ὁ πάθημα] πρὸς ὃ ex manuſcr. leg.cod.S.

30. πολλοὺς διεφθάρησαν] καὶ πολλοὺς legit idem ex cod.manuſcr.

33. ἀπέχει πολλοί] πολλοὺς idem leg.

54. περιστελλομένα] περιστελλομένα idem legit.

37. ὑπερρέουσι] ὑπερρέουσι idem ex manuſcr.adſcribit.

41. διὸ καὶ ἄλλα] διὸ δὲ leg.cod.F.

47. τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶται] ἐν τοῖσιν ὀφθαλμοῖσιν οὐχ ὁρᾶται γινώσκεται leg.cod.S. ex manuſcr.

P.7.l.5. τῶν ἀπηγγελλομένων] ἀπηγγελλομένων idem adſcribit ex manuſc.& ἑρμηνείας.

8. ὁ μὲν γὰρ] ὃ δ' legit idem.

17. συνέτοις] συνέτοισι idem ex manuſcr. leg.

19 ἐπιτηδεύονται γὰρ λαμβανόμενοι] ἐπιτηδεύονται συλλαμβανόμενοι idem leg.

22. ἰσχυρίης] ῥώμης leg.idem ex manuſcr. & ἀργοὶ pro ἀργοί

25. ἐθελήσει] ἐθελήσει idem legit.

37. πῶς τις ἱκανῶς ἐρέοι] πῶς ἱκανῶς legit vterque.

38. ὅμως ἄλλας εὐπορίας] ὅμως καὶ ἄλλας leg. cod.S ex manuſcr.

48 πρὶν δ' ἐμεῖτον] δ' ἐμεῖσθαι idem legit.

39. ἐπεχείρει ἐφθῆναι] ἐφθῆναι idem leg.

P.8.l.13. ἀναπαλλαττόμενοι] ἀναπαλλάσσοντες leg.cod.F.

Ex lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς. p.8.

l.29. ἰητρικὴ ὅλως, καὶ οὐδ' ἐν αὐτῇ] ἰητρικὴ ὅλως ἀμαθίη leg.cod.S.

34. καιροὺς ἀντίλεις ἐπιτηδεύονται] καιροὺς ex manuſcr.idem leg.

36. ἐπιχειρεῖν] idem ex manuſc. ἐπιχειρεῖν leg forte ἐπιχειρεῖν.

40. ἐπανεῖλοντο] ἐπανείλοντο ex manuſc. idem leg.

44. ἔστι δὲ ταῦτα ἀπολαβεῖν] ἀπολαβεῖν leg. cod.F.

46. ἐπιχειρέειν ζητεῖν] ἐπιχειρέειν ζητέειν leg. ex manuſcr.cod.S.

ib. καὶ σοφός] φωνῇ ex manuſcr. aut φύσει.

49. ὅ,τι δεῖν] ὅτι δεῖν legit.

Pag.9.lin.5. τῶν ἑαυτῶν ξυμβαινόντων] ἑωυτοῖς leg. cod.F.

11. ἅπερ ὑγιαίνοντες ἐσθίουσιν] ἅπερ οἱ ὑγιαίνοντες ἀλλὰ καὶ ἐσθίουσι τε καὶ πίνουσι, καὶ τὰ ἄλλα ἃ διαιτῶνται ξυμφέρει, leg.cod.S.ex manuſcr.

12. εἰ μὴ ἦν ἕτερα] καὶ ἕτερα βελτίω leg. cod.F.

20. οἱ ἀπὸ τουτέων] οἱ ἀπὸ τουτέων τρέφονται ex manuſc.leg.cod.S.

22. καὶ τούς γε περὶ ἀρχὴν ἔγωγε ἀξιῶ, ἐγὼ ἀνθρώπων τοιούτῃ διαίτῃ κεχρῆσθαι. Hæc non eſſe in veteri ſcribit cod.F.

39. καὶ φρύξαντες] φορύξαντες ex manuſc. leg.cod.S.

P.10.l.2. αἰγικτονίων] αἰκτονίων vel αἰγείων ex manuſc.leg.idem.

6. οἱ καὶ ἔπειτα] Id non legi in vet. manuſcript.aſſerit cod.S.

8. οὐδ' ἔτι, οἱ ταυτὰ διαιτήματα] οὐδ' ἔτι ταυτὰ διαιτήματα,cod.F.

11. καὶ τῶν ὑγιαινόντων ὁμοίως] οἱ ὅμοιοι ex manuſcr.leg.S.

25. τὸ ἤδη τῇ χρόνῳ] τῇ τεχνήσει leg.cod.F.

38. ὡς τὰ αὐτὰ ἔχουσι] τῷ ὡς τὰ αὐτὰ ἔχουσι leg.S.ex manuſcr.

49. ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων] ὑγιεινότατα leg.F.

51. μὴ ἦν ὁ ἀνάγκη] μὴ ἦ leg.S.

54. ὁ τῶν ὑγιαινόντων δίαιτα] forte ὑγιαινόντων pro νοσεόντων legi debere annotat.S.

P.11.l.2. ἀλλ' ὅτι ἐν τῷ] ἀλλ' ὅτι idem leg. ex manuſcr.

4. ὁ ἄλλο τι οἱ ὑγιαίνοντες] οἱ ὑγιαίνοντες vterque legit.

23. κακοῖον] Hanc dictionem deleri in manuſc.aſſerit S.

24. πολλάς πολλαπλασίω τι] πολλά leg.ex manuſcr.S.

26. πρὸς ὃ ἀναφέρων] πρὸς ὃ leg.F.

40. ἐν μὲν δέ] δὲ vacare in manuſcr.annotat S.

53. πόνηρη οἱ ἀπὸ ταύτης] ὀπτήσει ex manuſc.idem adſcribit.

P.12.l.2. ἀδηλίης βορῆς] βορῆς deeſt in vet.F.

6. καὶ μαλθακόν ἐστι] καὶ μαλθακόν τι leg.S.

13. ὁ δυνατὸς ὁ ἀκριβέστατος] ὁ δυνατὸς ἦν leg.S.manuſcr.

21. ἀλλ' ἐπιζητεῖ τι] ἀλλ' ἐπεὶ ex manuſc. leg.S.

27. φθίνει δέ] φθίνει τι leg.S.ex manuſcr.

33. τῶν ἑτέρων] τῶν ἐγγυτέρων leg.cod.F.

40. ἀποβάλλειν] ἀποβάλλειν ex manuſc.S.

41. ἐξ πλείονος ἐς] ἐς deeſt in manuſ.S.

42. ἐκ πολλῆς ἀγνοίης] ἀγνοίῃ καὶ ἐκ πολλῆς ἀγνοίης ex manuſc.leg.S.

52. ταύτῃ χρώμενος] ταύτῃ δὲ χρώμενος ex manuſcr.leg.S.

P.13.lin.5. ἀπεχόμενον] ἀπεχόμενον.F.

7. τοῦ μεταβάλλοντος] μεταλαβόντα. S.ex manuſcr.

14. διδόσθαι] δίδοσθαι ex manuſcr.S. & pro ὁ γὰρ διδόντες γὰρ.

22. ὅστις δὲ καλῶς] τίς δὲ,F. τί δὲ ex manuſcr.

ib. οἱ οἶδε] οὐκ οἶδε. πῶς δ' οἱ ex manuſc.S.

25. ὁ ἄνθρωπος] ὁ ἄνθρωπος S.ex manuſcr.

26. ἀναστρεφομένων] ἀναστρεφομένων idem ex manuſcr.

27. ἐν ὀδύνῃ] ἂν ex manuſcr.S.

30. καὶ φύσιος] καὶ deeſt in manuſcr.S.

38. καὶ τῷ ἀνθρώπῳ] καὶ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ S. ex manuſcript. quemadmodum & Aldina exempl.

48. ὁ ἄλλο τι] ἀλλ' ὅτι.S.

50. τῶν ἐν τῷ σώματι ἀπομυξομένων] ἐν τῷ σώματι

μένη διαγινωσκομένων ex M.s.S. velut &Vatic.

Pag. 14. l.2. διαινώμενα] διαινωμένων ex ex manuſcript.S.velut Vatic.

4. δι' οὐδὲν ἔτι γὰρ γίνεται] δι' vacat in M.s.F. γίνεται vacat in manuſcr. cod.S.

6. ἢ ἰσχυρόν] ἐπεὶ ἢ ἐν ἰσχυρῷ S.

8. θεραπεύονται] θεραπεύονται ex manuſcr. S. & ὑπονόηται.

11. ὄλεθρον τῶν] τουτὶ S.ex manuſcr.

20. ἢ ἄλλα τι θερμά] Hæc deſunt in manuſcr.cod.S.

24. ἔτι γὰρ ἢ τοῦτο ἢ τι ψυχεῖν τι ἢ ἀναδιδοῖ] Ex M. s.leg.S. ἐπὶ γὰρ τοῦτο ἢ ψυχεῖν ἢ πλαδ.

32. ὑποχωρήματα τι ἢ τὰς πλανωμένας] S. cod. τι delet.in Feurei verò cod.τὰς linea ſubnotatum reperitur.

45. ἰσχαίνον] ἰσχαίνον ex manuſcr.S.

49. ἐθέλει] θέλει,& pro ὑγροῖς,ἰσχυροῖς ex manuſcr.S. quod & ſuperſcriptum habet F.cod.

vlt. τοιῶν] τοιούτων ex manuſc.S.& ib. πολὺ μεῖζον,πολλῷ μεῖζον.

P.15.l.11.αὐτοῖς] ἑωυτοῖς ex manuſcr.S.& pro περὶ,παραλλάσσει ſuperſcriptum habet F. cod.

15. ὅ τι μὴ ἐκαλοῦ] τι abeſt à manuſcr.in cod.S. ἀγαθὸν leg.

20. καίοντα τι] καύματα τι adſcribitur in cod.F. (in cod.S.

24. ἁπλοῦς πυρετώδεις] ἁπλοῦς deſideratur

25. μετρίως μᾶλλον] μᾶλλον deeſt in M.s.S.

37. ἢ οἴδεσι] ἢ deeſt in manuſc.S. ibid. συγκρίνει,συγκρίνειν ex manuſcr. legitur.

50. ἀποκαθίσταται] ἀποκαθίσταται & καθίστη ex manuſcr.S.

52. ὡς ἰσχυρά] ἰσχυρά ex manuſcr.S.

Lvlt. ἢ λέμμα] λέμμα & pro ἐπὶ,ἐπὶ ex M.s.S.

P.16.l.15.κακοπαθέουσιν ἄνθρωποι] οἱ ἄνθρωποι ex manuſc.S.

17. οἷα ἄσσα] οἷα δὲ ἄσσα ex M.s.S. velut & Ald.

21. ὅσα δ' αὖ χείρω] ὅσα δ' αὖ χείρω ex manuſcripto S.& pro ἢ ἂν.

25. πρὶν ἀποκαθαρθῇ τι] πρὶν ἂν ex manuſ. S.

40. ἐν ἐνίοις] ἐν ex manuſcr.S.

P.17.l.1.ἢ τινα τῶν ἀνθρώπων ἢ τινας τῶν ἀνθρώπων ὅσοι τῶν αἰσθανομένων καὶ τοῦ ἢ ἄγειν. ex manuſc.S. ἢ etiam adſcribit F.cod. & ἢ γὰρ ἄλλα leg.

4. ὁ αὐτὸς τρόπος] ὁ αὐτὸς τρόπος ex manuſcr.S. vt & Vatic.exempl.

16. οἷσιν τοῦτο] οἷσιν γὰρ ex M.s.leg.S.

18. κακοπαθείη] ἢ delet ex manuſc.S.

19. κακὸν] κακὸς exmanuſc.S.& pro οὐδὲν οὐδέν.

22. συμφέρει] συμφέρει ex M.s.leg.S. quomodo etiam legiſſe Caluũ & Corn.apparet, qui præuaricationes dixerunt,& vtranq; lectionem adhibuerunt.

23. αἱ δὲ ἀπὸ ταυτομάτου] ἢ ἀπὸ ταυτομάτου leg.cod.F. 38. λέγω δὲ ὅ τι τοῦ] λέγω δὲ S.

45. μηδ' ἔτι ἢ] Hæc verba deſiderantur in manuſc.S.

53. ὀρθοῦσθαι] ἀναμνήσεως margini adſcribit S. ex Exegeſi (opinor) cùm nil de manuſcripto cod.adſcribat,etſi eam lectionem ex manuſcriptis cod. teſtari ſumus F. verò ἀναμνήσεως margini adſcriptum habet. Idem etiam pro αἰσθανόμενοι αἰσθανόμενοι legit.

P.18.l.4.ὅπως τι] ἐπ' αὐτῷ leg.S. & F.

7. λέξαιο] λέξαιο ex manuſcr.S.

11. οὐ γὰρ αἱ λύσιες καλαί] οὐ γὰρ αἱ λύσιες καλαί. ex manuſc.S.

12. καὶ τὸ ὑγιές] ὑγιὲς legit vterq; & S.& F. ib. ὁ καλεῖν τὸ ὑγιές] τὸ ὑγιὲς deeſt in M.s.S.

13. ἐξαγγέλλοι] ἐξαγγέλλοι legit.

16. ἢ ὅτι ἐνεῖναι] ἐνεῖναι ex manuſc.leg.S.

21. ἔχει μεταβολάς] ἔχει ex manuſc.leg.S.

24. οἷα ἐν τοῖσι ἀποτελευτῶσι γίνεται] ἃ ἐν τοῖς ἀποτελευτῶσι γίνεται leg.S. ex manuſc.ſed τοῖς ἀποτελευτῶσι malim.

25. κρίσεις pro κρίσεις leg.cod.F.

27. καὶ ἐν τούτοισι] κατ' ἐν τούτοισι ex manuſc.S.

28. ἐγὼ ἀπορήσαι] ἀπορήσαι ex manuſc.S. & F.leg.

35. περὶ τῶν χρεῶν] τοῦτό τι χρεὼν ex manuſcr.leg.S. Illud τοῦτο etiam tanquam ſuſpectum ſubnotat F.

37. πυρώδεα] θέρμα περὶ vterque ex manuſc.

39. ἢ πόνοι] ἢ deſideratur in manuſc.S.

43. ὅπως] poſt ταχέως,ταῦτα μακρὰ leg.

52. ὁ ἐξῆς] ὁ ἐξῆς ex M.s. S.&F.(cod.F. ib. ὡς ἐφόρησαν] ὡς ἐφόρησαν ex manuſcr.S. ἐφόρησαν F.

Ex lib. περὶ ἰητρεῖ pag.19.

lin.6. ἔχοντι] ὡς ἔχοντι forte leg. eſſe ſcribit S.

9. αὐτῷ κεχρῆσθαι] αὐτῷ χρῆσθαι S.

16. ἢ φιλοσοφίην] Poſt hæc verba,ἢ ἀπονίη addit F.

34. ἀποπεμπόμενα] ἀποπεμπόμενα F.

P.20.l.42. αἰσθανόμενος] αἰσθανόμενος S.

43. ὁ σωτήρ] ὅσα σωτῆρ S.

49. ἐπαλλάσσει] ἐπαλλάσσει S.

50. ἐνεοῦσι] ἐνεοῦσι S.

P.21.l.2.ἐπεὶ δὲ ἀπερείδοντα] ἀπερείδοντα S.

15. ὅθεν δὲ] ὅθεν S.

44. ὁρμᾷ] ὁρμάζει vel ὁρμάζοι S.

In lib. περὶ εὐσχημοσύνης pag.22.

lin.23. ὅ τι ἂν ἀργίη] ἀργίη ex manuſc. S.

26. ἀναλαβόντι τι] ἀναλαβόντι τι S. ἀναλαβόντι F.& ἑωυτῷ.

30. πάχος δὲ περὶ ἀσχημοσύνην] τὸ περὶ ἀσχημοσύνην S.

33. αὐτίκα] αὐτίκα ex manuſc. S.

41. περὶ δὲ ὅσα πολλὰ ξυμβάλλεται.ὡς ἂν ἢ ἐν ἄλλῃ ex M.s leg.S. τὴν δὲ ὅσα πολλὰ ξυμβ. ἢ ὡς. At F.cod.his verbis, περὶ δὲ ὅσα τὸ ἐπιλαβεῖν ἄλλο ſuperſcriptũ habet.

46. ἐπεὶ ἐν ῥιγεῖ χείμα] ἐπεὶ ex manuſcr. S.

49. ἀρχαῖα] ἐκεῖνοι S.ex manuſcr.

52. ἀναμιμνήσκει] ἀναμιμνήσκει ex M.s.S. & χειρὸς pro χειρὸς ibid.

P.23.l.2. περὶ τι ἐπισκοπεῖν] περὶ τοῦτο ἐπισκοπεῖν ex manuſcr.S.

3. τὸ αὐτὸ] καὶ deeſt in manuſc. S.

7. περὶ ἀρχὴν διδάσκει] διδάσκει ex M.s.S.

9. ἢ γὰρ ἐν ἀμφοτέροισι λέγεται] ἐν λέγεται ex manuſcr. leg.S. quemadmodum & Vatic.exemp.

10. καὶ συμπαρεῖναι] συμπαρεῖναι coniunctim ex manuſc. S.

11. λέξει] ἢ λέξει vterque legit.S. & F.

14. ἀπαγγέλλων] ἀπαγγέλλων ex M.s.S.

16. καλὸν γὰρ] καλὸν γὰρ ex manuſc.S.

27. γνώμας τὰς δ' ὁ χρόνος] ex manuſc.leg.S. γνώμας τὰς δ' ὁ χρόνος.

28. ἐθελίῃ] αὐθαδίη cod.F. adſcribit, cuius lectionis etiam meminimus in Notis noſtris & in OEconomia.

32. πολλὰ γὰρ] ὁ πολλὰ ex manuſcr.S.

37. καθαρείην,ἀπημέλητον] καθαρείην ἀπημέλητον ex manuſcr.S. cuius lectionis meminimus in noſtra OEconomia.

41. ὡς ἐμοίως. Ex manuſcr. ὡς ἢ ὁμοίως S.& ex M. ὡς ἢ ὅμως τι περὶ τίνα. Aldina verò exempl. ὡς ἢ ἐπίως.

P.24.l.6. μηδὲν ἀεὶ δέῃ] in marg.manuſc. ἀναγκαίου habet S.

9. μετὰ φαρμάκων] κατὰ φαρμάκων ex M.s. S.

11. οὐδὲ δὲ] οὐδὲν ex manuſcr.S.

14. ἢ ἐγκαταλείπειν] ἐγκαταλιπόντες ex manuſc.S.

19. ὅτε ξῆ] ὅτι ξῆ ex manuſc.S. forte ἐξῇ.

21. ὁ δ' εὐχερείᾳ] εὐθύς ἐπὶ ex manuſc.S.

25. ὅπως ἂν] ὅπως ex manuſc.S.& F.

27. προκαταλαμβάνειν] προκαταλαμβάνειν ex manuſcr.S.velut leg.Aldin.

38. ὁ γὰρ ποιεῖ] ὅ,τι ex manuſcr.S. ibid. περὶ ἰσταλεῖν,περὶ ὃ ἰσταλεῖν, quomodo & Vatic.exempl.

P.25.l.6. ὁ φαρμακευόμενον] deeſt in M.s.S. ἐν παραγγελίαις.

P.26.l.24. ὁ ἰδιώτης] ἰδιώτης F.

27. ὡς ταῦτα ξυναγαγόντα] ὡς ταῦτα vel τῶν S. ταυτὶ F.

P.27.l.4. ἔνιοι ἐπίστανται] τισιν F. (in F.

14. κατασχεῖν] καὶ κατασχεῖν S. κατασχεῖν

17. ἀφορμὰς] ἀφορμὰς ex M s S.& F.

20. ἀφηγήσεως] μεταλήψιος ἀπομνημονεύματα ἐπιτρέψαι adſcribit F. cod. quæ mihi gloſſemata ex Scholio quodam eſſe videntur.S.cod. forte ἐπιβάλλοντα leg. cenſet. 31. ἀναμνήσιος] ἀναμνήσιος ex M.s.S. ἀναμνήσιος F.

37. ὁ γὰρ κακοπαθεῖ παρά εἶναι] ἐν γὰρ & παρά εἶναι leg.S.

41. λογισμοῖς] λογισμοῖς F.

53. ἐξωρίσματα] ἐξωρίσματα S.

54. ἄλλων φύσει] ἄλλοισι S.

P.28.l.21. σύμμαχος ὁ τυχὼν] σύμμαχος ex manuſcr.S.

IOANNIS MARTINI MEDICI VARIÆ LECTIONES.

Ex lib. περὶ τέχνης pag.2.

Lin.42. ὁ ἐγὼ λέγω, Cornarius legiſſe videtur ὡς ἐγὼ λέγω.

Pag.3.l.10. οὐ γὰρ δὴ ὅ ἐστιν γ' ἰδεῖν. legendũ οὐ γὰρ μὴ ἔστιν γ' ἰδεῖν.nam quæ,quæ non ſunt, non videntur,ſub ſcientiam & cognitionem cadere non poſſunt,quoniam eorum quæ ſunt in mente,& ſenſibus principium cognitionis eſt.

23. παντὸς τοῦ leg. παντὸς τοῦ.

P.4.l.40. ἀλλ' ὁ οὐκ ἀν ποιέοι. leg. ἀλλὰ ἂν τί ποιέοι.

P.6.lin.23. ἀληθέστερα τι ὁρμέουσι μετ' ἄλλων. leg. ἀμείβει.

P.8.l.6. ξυγχωρίμη leg. ξυνδυσίμη.

Ex lib. περὶ ἀρχαίης ἰητρικῆς pag.8.

lin.46 ἢ τοῦ leg. τοῦ.

P.14.l.6.ἢ ἰσχυρὸν.leg.ἢ οὐ ἰσχυρόν. nam vt πάθημα alimentum eſt ἰσχυρὸν linea præcedente,vt quod eſt ἐπὶ, quia συμμισγόμενον eſt μὴ ἰσχυρόν.

P.17.l.22. συμφέρειν τι ἐξ.leg. συντρέχει.

Ex lib. περὶ φυσῶν.

P.21.l.5. τὸ ἀσθενέστερον.leg. ἀσθενεστέρῳ debilitas enim cauſa eſt cur nõ oporteat καλεῖσθαι.

35. πάσχει δὲ οἷα. hic cùm Hippocrates quatuor faciat vlcerum vias, οἷς ἀνάγει, οἷς ὑποβαίνει, οἷς πλάγιος,nec declaret quænã ſit quarta ſpeciei idea, ſuſpicio eſt hic deeſſe aliquid tale, οἷς ἄρα δὲ οἷα ἢ τὸ ὡς ὁμαλὲς.ſi qui habeãtur manuſcripti codices conſulantur.

Ex lib. περὶ εὐσχημοσύνης pag.22.

lin.24. ἰδιώτας πάθος. Cornarius legit ἰδιώτας ἔχει pro idiotis habent.

ib. αἰσθανόμενος,leg. δι' εὐσχεσίην,vt patet ex pag 15.l.33.

P.23.l.32. πολὺ γὰρ δὲ ἰσχυρόν.Cornar.ὁ πολὺ γὰρ ἰσχυρὸν,quod melius.

P.24.l.25. φάρμακα τι ἢ. pro φάρμακα τινὰ. l.31. μὴ τὰ ποτήματα λαμβάνοντες. l. μὴ λαμβάνοντες.nã taxat ægros,qui medicatas quas oderunt potiones non acceperant, & mortui ſunt. *Ex lib. παραγγελιῶν.*

Pag.26.lin.45. ἢ τι εὔδηλον ἀγνοοῦντες, cùm hic reprehendantur vitia ægrorum,

Pro lego legi meliùs καὶ τὸ [illegible] [illegible]. & quod eſt incertum præferentes. ſic enim meliùs quadrabit cū præcedente [illegible], quod Erotiano eſt [illegible]. l.46. ſecundo loco repetitum [illegible] eſt expungendum. l.50. καὶ [illegible]. Cornarius delet καὶ, & bene. eſt enim [illegible] καὶ [illegible] ἐς [illegible] remedia ad curationem vtiliter ſubiicere.

P.27.l.20. [illegible]. Cornarius reddit pernicioſam. ac fortè legit [illegible], ſed puto ſubſtituendū ἐργώδεα, id eſt moleſtiarum plenam. quomodo dixit in aph. [illegible] ἐργώδεες. l.39. [illegible] loci ſenſus requirit [illegible] nam loquitur de eo affectu in quo Medicus propter difficultatem alios in conſilium adhibere debet. nec nimiū ſibi fidere. l.53. [illegible] ἐς ἄλλην φύσιν. leg. [illegible]. ſeruans vel immutans naturam. nam ſi ſeruat [illegible], ſi peruertit [illegible].

VARIÆ LECTIONES IN SECVNDAM HIPPOCRATIS SECTIONEM EX DVOBVS SERVINI ET FEVREI EXEMPLARIBVS DESVMPTÆ.

PAg. 37. l.5. καὶ [illegible] ἄνθρωπος] ex manuſcr. [illegible] pro ἄνθρωπος leg. S. quod adſcribit etiam F.

16. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S.

18. [illegible]] [illegible] deeſt in manuſcript. S.

P.39. l.12. [illegible]] [illegible]. S.

25. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S.

53. [illegible] S. Ald. ex [illegible].

P.41. l.31. [illegible] leg. S. pro [illegible].

P.43. l.7. [illegible]] [illegible] S. 13. [illegible]] [illegible], leg. S. vt & F.

P.45. l.39. pro [illegible], [illegible].

46. [illegible]] [illegible] F.

P.44. 46. [illegible]] [illegible] F.

In Prorrh. primum. pag. 67.

B. [illegible]] [illegible] F.

E. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S. [illegible] F.

ib. [illegible]] [illegible].

G. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S. & F.

P.68. B. [illegible]] [illegible]. Deinde pro [illegible] F. ([illegible] F.

ib. [illegible]] [illegible].

C. [illegible]] [illegible] F. & pro [illegible].

D. [illegible]] poſt [illegible] adſcribit F.

G. [illegible]] [illegible] & pro [illegible] F.

H. [illegible]] [illegible] F.

P.69. E. [illegible]] [illegible] F. quæ tamen lectio mihi non videtur integra.

F. [illegible]] [illegible] F.

G. [illegible]] [illegible] F.

ib. [illegible]] [illegible] F. & ibid. [illegible] pro [illegible].

ibid. [illegible]] [illegible] F. (cod.

P.70. l.3. [illegible]] [illegible] in Vatic.

ib. A [illegible]] [illegible] F.

B. [illegible]] [illegible] F. ſed [illegible] malim, aut [illegible].

C. [illegible]] [illegible] F.

E. [illegible]] [illegible] F.

ib. [illegible]] [illegible] F.

F. [illegible]] [illegible] adſcribit S. deinde [illegible] velut adulterinum ſubſignat, quod & facit Feureus.

P.71. A [illegible]] [illegible] leg. F. & ibid. [illegible] delet.

B. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. leg. S. & F. qui & [illegible] pro [illegible] ſcribit.

ib. [illegible]] [illegible] leg. Feureus. & exponit [illegible] ex Sch. & [illegible] leg. non [illegible].

ib. [illegible]] [illegible] F. & [illegible] delet.

G. [illegible]] [illegible] F.

H. [illegible]] [illegible] F, & exponit [illegible]. Idem [illegible] leg. S, vero ad [illegible] adſcribit.

ib. [illegible]] [illegible] leg. F. & [illegible] delet.

ibid. [illegible]] [illegible] idem leg. & [illegible].

P.72. A. [illegible]] F. leg. [illegible].

H. [illegible]] [illegible] F.

P.73. B. [illegible]] Sic leg. F. [illegible].

C. [illegible]] [illegible] ex manuſcrip. S.

D. [illegible]] [illegible] F.

E. [illegible]] Sic leg. F. [illegible].

H. [illegible]] [illegible] F.

P.74. A. [illegible]] [illegible] F.

ib. [illegible]] [illegible] F.

C. [illegible]] [illegible] F. ([illegible] F.

ib. [illegible]] [illegible].

D. [illegible]] [illegible] F.

E. [illegible]] [illegible] F.

H. [illegible]] [illegible] F.

P.75. C. [illegible]] [illegible] F.

P.76. B. [illegible]] [illegible] F.

ib. [illegible]] Poſt [illegible] adſcribit F.

H. [illegible]] [illegible] F.

P.77. B. [illegible]] [illegible] F.

C. [illegible]] [illegible] F.

D. [illegible]] [illegible] F.

ib. [illegible]] [illegible] F.

ib. [illegible]] [illegible] F.

F. [illegible]] [illegible] (ent F.

ib. [illegible]] [illegible] F.

H. [illegible]] [illegible].

ib. [illegible]] [illegible] F.

P.78. A. [illegible]] [illegible] F.

ib. [illegible]] [illegible] F.

ib. [illegible]] [illegible] idem.

C. [illegible]] [illegible] ſed vitioſè [illegible] ſcribitur) F.

ib. [illegible]] [illegible] F.

ib. [illegible]] [illegible] F.

E. [illegible]] [illegible] S. [illegible] F.

ib. [illegible]] [illegible] F. [illegible] etiam S.

F. [illegible]] [illegible] F. & [illegible] delet.

G. [illegible]] [illegible] F.

ib. [illegible]] [illegible] delet. F.

H. [illegible]] [illegible] F.

ib. [illegible]] [illegible].

ibid. [illegible]] [illegible] F.

P.79. A [illegible]] [illegible] F.

ib. [illegible]] [illegible] F.

B. [illegible]] [illegible] S.

ib. [illegible]] [illegible].

ib. [illegible]] [illegible] F.

D. [illegible]] [illegible] & pro [illegible] F.

E. [illegible]] [illegible] S. Poſt [illegible] F.

ib. [illegible]] pro [illegible] F.

F. [illegible]] [illegible] F.

ib. [illegible]] [illegible] F.

H. [illegible]] [illegible] S. [illegible] F.

P.80. A. [illegible]] [illegible] S. [illegible] F.

ib. [illegible] hæc delent S. & F. deinde [illegible] ([illegible].

B. [illegible]] [illegible] F. & [illegible].

C. [illegible]] [illegible].

ib. [illegible]] [illegible].

D. [illegible]] [illegible] F.

ib. [illegible]] [illegible]. Et in quibuſdam, [illegible].

E. [illegible]] [illegible] S.

ib. [illegible]] [illegible] F.

G. [illegible]] [illegible] F. & [illegible] delet.

ib. [illegible]] [illegible] & [illegible] F.

H. [illegible]] [illegible] F. & [illegible] &.

P.81. A. [illegible]] [illegible] F.

ibid. [illegible]] [illegible] F. quod exponitur [illegible].

ib. [illegible]] [illegible] ex M.S. S. & F. deinde [illegible].

ib. [illegible]] [illegible] F. & [illegible] pro [illegible].

C. [illegible]] [illegible] F.

ib. [illegible]] [illegible] F. & [illegible].

ib. [illegible]] Sic hoc totū leg. F. [illegible] (delet F.

E. [illegible]] [illegible].

F. [illegible]] [illegible] F.

G. [illegible]] [illegible] F.

H. [illegible]] poſt [illegible] add. F.

P.82. A. [illegible]] Hoc totū ſic leg. F. [illegible].

B. [illegible]] Sic leg. F. [illegible]. Ex manuſcr. etiam [illegible] & [illegible] S.

C. [illegible]] [illegible] F.

ib. [illegible]] [illegible] F. & [illegible].

D. [illegible]] [illegible] F.

E. [illegible]] [illegible] F. & [illegible] (ſed [illegible] malim vt etiam leg. videtur Gal.

ib. [illegible]

ibid. ἐξαίφνης] Poſt hæc verba add. F τὸ φαῦλον μάλιστα ἐπὶ δεξιοῦ ἔσται.

In Prorrh. ſecundum, pag. 85.

B. ἀπελπίζονται] ἀπελπίζεται F

C. πνίγεσθαι ἔχειν] αὖ πνιγμοὺς ἔχειν F

E. καὶ τι ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ] ὀλίγῳ ex mſ. S

F. Poſt σαρκοειδέες addit F. αἱ ἀρθρωτικαὶ τῶν ἐν τοῖσιν ἰσχυρῆσιν ἃ δὲ ὅσα ὑπολείπεται τι ἢ προφαίνεται λέγω σαρκοειδέες. Quæ etiam add. S. & videntur adiunxiſſe Corn. & Cal. Sed nos aliam ferè huic ſimilẽ lectionem ex manuſcripto exempl. adduximus in noſtris Commentariis.

P. 84. B. ἀμβλυτέρη] ἀποτυχὸν ex manuſcr. S.

P. 85. A. ἐπὶ ἄλλο τῶν τούτων] ὅτι ἐν ex mſ. S.

P. 87. E. ἧσσον] ex manuſc. ἥσσω S

P. 88. A. ἀφρῶν] ἀφρῶν F

P. 89. C. ἢ φθινώδεις] ἢ τῶν φθινώδεις S

ib. F. ἄλλο δὴ] ἄλλο ex manuſcr. S

P. 91. B. ὁπηνίκα] ὁπηνίκα S

E. ἢ μωρὴν] μωρὴν ex manuſcr. S

P. 95. F. ὑποπίπτει τι] ὑποπίπτει F

P. 97. A. καὶ ἐπὶ τύχωσιν ὀρθῶσιν] ὀρθῶσιν S

B. τοῦ σώματος] αἷμα τοῦ S

P. 99. A. κεφαλῆς τρώματα] τρώματα F

ib. ὑποπάσχει μάλα] μᾶλλον F

ib. ὑπολείπεται] ὑπολείπεται S

ib. ὑποπιέζεται] ὑποπιέζεται F

P. 100. B. ἀλλ' ἔστι] ἔστι ex manuſcr. S

101. A. πολλάκις δ' ὅμοιος] πολλάκις γὰρ F

ib. καὶ ἄλλως] καὶ γὰρ ἄλλως F

102. A. καὶ ἐν τῷ δακτύλῳ] ἐν delet S. & δακτύλῳ leg. Quam lectionem ante annos quatuor & viginti ex Celſo coniecimus, & in Annot. noſtris appoſuimus.

D. σπείξαντα] σπείξαντα F. Cuius etiam lectionis meminimus in noſtris Annot.

F. εἶναι ὅσοις] εἶναι ex manuſc. S. Quam lectionem ex membranis Regiis in noſtris Annot. adſcripſimus.

G. ὀλίγον αἱμάσσει] ὀλίγον αἱμάσσει S.

17. ἀπολαύσεις] ἀπολαύσεις S

H. ἀπολελαμμένη] ἢ ἀπολελαμμένη F. Sed nos ἀπολελαμμένη legimus.

P. 105. C. ἀποζώμεις] ἀποζώμεις ex Gal. lexico S.

P. 106. E. ἐν τῷ ἀντίῳ] καὶ τῷ F

P. 107. C. ἐνίοτε τι ἀχρεῖον] ἐνίοτε ἀχρεῖον leg S.

H. πολλάκις τρέμει] ἢ τρέμει F

P. 108. E. αἱ κεφαλαλγίαι] ἢ κεφαλαλγίαι F

P. 109. A. παλίνει] παλίνει F

ib. μᾶλλον] μάλιστα F

C. ἀλλὰ] delet S

P. 110. C. αὐτὴ δὲ τῶν λίθων] Poſt λίθων, τοῖσιν add. F.

P. 112. E. πώρου] πώρου S

P. 114. E. ἀφθώδη] φθινώδη S

In Coacas Prænotiones.

P. 118. F. ἀπολήψιες] ex M. S. ἀπεπτικώτερα S. & F

G. μετὰ ῥίγεος] ῥίγεος S. & τὰ κωματώδεα, κωματώδεα.

ib. ὑπολίθρια] ὑπὸ τι ὀλίθρια S. ὑπὸ τι ὀλίθρια F

P. 120. B. φλεγματώδεα] φλεβώδεα S. & ex M. S. φλεγματώδεα F. verò φλεγματώδεα ad Aldinum exemplar adſcribit, quod φλεβώδεα legit.

G. αἱμορῥοΐδες] καὶ ἐς ἱδρώματα. vel ἢ αἷμα ἐς ἱδρῶτα S

P. 121. A. ὑποχόνδρια] ὑποχόνδρια S

E. ἐγκεφαλικὰ] ἐγκεφαλικὰ ex manuſcr. S. & μετὰ κεφαλαίας pro κεφαλαλγίης.

G. ἀποφέρει] ἀποφέρει S

P. 122. F. κατὰ φύσιν] κενεῶνες S

ib. καὶ ἐς τὸ αἱμάζειν] αἷμα ἐκβάλλει S

P. 123. A. ἢ φανερὰ] φανερὰ ἐκ ῥινὸς S

C. ἐκ ῥινὸς] ῥινὸς S

E. ῥῖγος] ῥῖγος S. & F

P. 126. H. τὰ παλαιὰ] παλαιότερα F

P. 128. A. ἀγρυπνίαι] ἀγρυπνίαι S

G. τρίτην ἐπισχόντος] ὑποχόντος S

P. 129. C. ξηραίνεται] ξηραίνεται S.

D. ὑμενώδεες ὄμματα] ὀφθαλμοὶ ex quibuſdam, aut ἄλλως, aut αἱμώδεες leg. S

E. αἱ ἐν κεφαλῇ] κεφαλῇ S

H. ὑπεράζοντα] ὑπεράζοντα S (F

P. 130. A. μετὰ τῶν εἰρημένων] εἰ μετὰ τῶν εἰρημένων

B. ἀρξάμενα] ἐν πάθημα S.

C. ἀρχῆς] ἐν ἀρχῇ F

P. 131. D. ἢ αὐτοὶ ἰδρῶτες] αὐτοὶ S

P. 132. C. εἰ λύγξ] λύγξ εἰ πυρετὸς S

ib. αἱ δ' ἄλλως] ἄλλως S. & F

G. διαλαμβάνειν] διαλαμβάνειν F

P. 133. A. μέλανα δὲ τὰ] μελαινόμενα F

C. διδοῦσι] διδοῦσι ex manuſc. S

P. 134. A. ἐς σώματα ἐς τὰ ἀρθρα πόνοι] ἐς σώματα ἐς τὰ ἄρθρα πόνοι leg. S. aut ἐς σώματα ἐς ἄρθρα πόνοι.

E. τὰ λευκὰ] λευκὰ & λευκότερα leg. S

P. 135. D. ἢ δερματίων] κατὰ δερματίων S

ib. χρόνον] χειμῶν vel χρόνον S.

P. 136. E. ὀφθαλμῶν] ὀφθαλμῶν ἰλιγγώδεις S

G. ἢ ἑκάτη] ἐν ἑκάτη S. Pro τρίτῃ δὲ ἑβδόμῃ, ἢ ἑβδόμῃ F

P. 138. C. ἀσθενέες χρόνῳ] Pro χρόνῳ χρονίως F. ſed χρόνῳ malim.

H. ὑπὸ τρίτην] ὑπὸ τρίτην S

P. 139. A. ὑπὲρ τὰ τρίτοντα] παραπλήσια S

P. 143. B. ἀποδιδόντες] διδόντες S

G. ὅ που] ποῦ S.

P. 144. E. ἐν τοῖσι τρίτοισι, ἢ ἀκριβέως] ἢ ἐν τοῖσι τρίτοισι, ἢ ἀκριβέως, μετὰ τῆς χειρὸς F

H. ἀκαριαίως] οἱ ἀκαριαίως F.

P. 146. C. ἀλγεινότερον, ἀλγεινότερον aut μὴ ἰδίου. S

P. 147. C. ἀπολύουσι] ἀπολύουσι S

ib. ἰσομερέες] ἰσομερέες F. ib. πόνοι] ἐπίπονοι S. F. αἱματώδεες] αἱματώδεα S

ib. καῦμα τοῖς] καῦμα τοῖς S

G. κωματώδεα] καυματώδεα S. & pro αἱμορῥαγίη, αἱμορῥοΐη F

P. 148. A. δηλερὸν πνεῦμα] δηλερὸν S.

ib. συνδιέρχεται] συνδιέρχεται S

B. ῥίγοςτις] ῥίγος F.

D. ταχὺ] ταχεῖα S

P. 149. F. ὑπέρυθροι] ὀξέρυθροι S

C. πνιγμὸς] πνιγμὸς S (κωλύει

P. 150. D. ἐπὶ πόσιν] ἐπὶ εἰλεῶν S. aut

E. τάχα σεσηπὸς] κάτω σεσηπὸς S

P. 151. C. ἐπὶ τοῖσι] αἵματα S

E. καυματώδεες] καυματώδεες F

P. 152. E. ἀπηλλάχθαι] Poſt hæc verba ἡμέρᾳ ad. F. & ὅμοια pro ὁμοίως legit H. πολλῶν] πολλοῖσιν F. ib. χείρισσον] χείριστον S

P. 153. B. αἰγίδα λευκὴν] αἰγίλωψ vel αἰγίλεων

C. ἐκ πάθεος ὀμμάτων] πάθεος S (λεπτὸν S

P. 154. G. ἀχλυώδεις] ἀχλυώδεις S.

P. 155. A. στάσις] στάξις S. στάξις F. qui & poſt ῥινὸς αἵματος addit.

E. ταραχώδεα] ταραχώδεα S

P. 156. A. αἱμορῥοΐδες] μετὰ αἱμοῤῥοΐδες S

P. 157. A. ἀφρώδη] ἀφρώδη F

G. ὑπεράσσει μετὰ χολῆς] ὑπεράσσει μετὰ χολῆς S

P. 159. G. ψυχρὸν μετὰ] ψυχρὸν δὲ F (ον S

H. ἐσφακέλισε] ἐπὶ σφακελίσει vel ἐσφακέλισε

P. 161. G. ἰσχυρὸν] ἰσχυρὸν S

P. 162. D. αἰσθάνεται] αἰσθάνεται vel αἰσθάνηται S

ib. πνιγώδεες] πνιγώδεες S

G. ἔχειν] ἔχει vel ἔχει S

ib. ὑποσαλεύοντες] ὑποσαλεύοντες S

ib. ἄφωνος] ἄφωνος S

P. 163. B. ἐπὶ πυρετοῦ] ἐν πυρετῷ F

G. ὄξεα] ὄξεα F

P. 164. A. γίνεται δὲ τοῦ] γίνεται δὲ τι τινι S

ib. ἐπὶ μὲν ῥινὸς καὶ τὰ ὦτα] ἐκ ῥινὸς ἀφαιρεῖ S

P. 165. E. ὑπὸ κύστεως] ὑπὸ κύστεως S

G. καῦμα τοῖς] καῦμα τοῖς S

P. 166. H. αἱμορῥοΐη] αἱμορῥοΐη S

P. 168. H. αἰμορροέει] αἱμορροέει S

P. 169. H. καῦμα τοῖς] καῦμα τοῖς S

ib. πολλάκις] ἀπὸ κοιλίης S

ib. ἐκτυπωτικὸν] ἐμπυητικὸν F

P. 170. B. κάκιστα] κράτιστα S

D. τὰ αἱμορῥαγικὰ] ἀπορῥαγικὰ S

ib. ἀπὸ ῥινὸς] ἐκ ῥινὸς S

ib. τρώματα] al. δωμάτια S

P. 171. A. ἐπίστασις] ἐπίστασις S

G. ἀναζέουσι] ἀναζέουσι al. ἀναβλύζουσι S

P. 172. F. ὀσφύϊ] ὀσφύϊ S

P. 173. A. ἄνοσοι] ἄνοσοι S

C. ἐκ πυρετοῦ] [illegible] S

ib. [illegible]] [illegible]

F. [illegible]

P. 177. B. ἀπὸ ἐπὶ] ἐν τῷ ἐπὶ S

ibid. ἢ ὅμοιον] ἢ εἰ ὅμοιον S

C. [illegible]

Quas etiam lectiones in noſtris [illegible] iamdudum appoſuimus.

P. 178. E. τὰ δὲ ἀγρύπνια] Poſt ἀγρύπνια. leg. S. τὰ ἐν ὑστέρῃσι τρεῖς τε ἀρχῆς ἐστιν ὡς ὑπὸ τοῦ καυσώδεος μετὰ ἀκριβείας μᾶλλον, ἢ ὑπὸ τῶν. Quæ lectio ex li. 3. de morb. decerpta eſt.

P. 180. B. ξηρὴ] ξηρή, & χειρῶν, χειρὸς S

ib. τὰ δὲ μάλα] Hoc ſic leg. S. τὰ δὲ μὴ, ἢ μάλα τὸ βιαίως ἀπόλλυται τὸν ἄνθρωπον.

D. ἀπεγίνονται] γίνονται S

ib. κατὰ λόγον] ἢ κατὰ λόγον. (ται S

E. ἔλυσε τὰ ἀκριβέως] ἀλλ' ἔλυσε τὰ ἀκριβέως

P. 181. H. φλεγμαίνουσι] φλεγμαίνουσι S

P. 182. H. συντομώτερα] συντομώτερα S

P. 185. B. καθαρὸν] καθαρὸν ἔσχατον S

H. ξηρὰ] ξηρὰ S

P. 189. C. ξηρὰς] ξηρὰς S

P. 190. C. ῥῖγος ἐν στόματι] ῥῖγος τι ἢ δυσμὰς S

P. 191. B. ἀρχὴ πνεύματος] ἀρχὴ ὀδύνη πνεύματος F

P. 193. C. ἢ τὰ αἰδοῖα] ἐν τὰ S. & pro ἕλκος, καλέονται.

P. 195. A. αἱ παλαιαὶ] ὑπαλαιαὶ S

P. 197. A. ἀπεπτικώτερα] ἀπεπτικώτερα S

P. 199. C. ἐπὶ τρώματι] τρώματι S

P. 202. G. κυναγχικαὶ] κυναγχικαὶ S

P. 204. E. ἀπὸ κοιλίης] κοιλίης S

P. 207. H. χολώδεα] Poſt χολώδεα add. F

P. 208. A. ἐκ] Poſt ἐκ. ἄλλο τι ἢ ad. S

E. βρογχώδεες] βρογχώδεες S

G. ἐν τοῖσιν] ἐν τοῖσι S

P. 213. G. ὑδατώδεα] ὑδερώδεα S.

P. 215. C. τραχεῖαι] τραχεῖαι S

F. ὄντα] Poſt ὄντα, μετὰ ὀλίθρια S

P. 216. A. ἐν χολώδεσιν] ἐν χολώδεσιν S

C. ὑπομιμνήσκεται] μὴ ὑπομιμνήσκεται S

P. 218 A. ψαφαρὸν] ψαφαρὸν S

D. κενὸν ἢ ἀχρηστίην] κενὸν ἢ delet S

E. ὑποψόφησι] ὑποψοφέουσι S

ib. ἀνέστι καὶ κοιλίην] ἀνέστι ἢ κοιλίην S

P. 219. A. λευκὸν] λευκὸν S

D. ταχὺ συλλαμβάνει] ταχὺ συγκαλλυμμένη S

H. ἀπορῥέουσι] καλέονται S

ib. τὰ δὲ ἐς ὀσφῦν] ταῦτα ἐς ὀσφῦν S.

ib. αἱμορῥοΐδες] αἱμορῥοΐδες S

P. 222. D. τὰ κωματώδεα διαχωρήματα] καυματώδεα διαχωρήματα S

In lib. de humid. pag. 47.

lin. 6. τὸ χρῶμα] τὸ ῥεῦμα vel χεῦμα S

16. ἑλκώσει] ἑλκώσει S. 18. ξυμφύσιες] ξυμφύσιες S. 21. ἀφώδεις] ἀφώδεις F.

33. μαθόντες. τὰ ἀνώδυνα] ἢ μαθόντες τὰ ἀνώδυνα ex manuſcr. S

42. τὰ διαχωρέοντα] τὰ δὲ διαχωρέοντα F

43. διαφυλάσσει] διαφυλάσσει ex manuſcr. S. & F

44. ἐς μελανώδεα] ἐς μελανώδεα leg. S

P. 48. l. 18. ἀναφύουσι] ἀναφύουσι S

22. ὅλαι] ὅλα S. 24. ψύξει] ψύχει.

37. ὅπῃ αἱ μάλιστα τὰ ξυμφέροντα] ὅπῃ αἱ μάλιστα ῥέουσι δὲ τὰ ξυμφέροντα S

P. 49. l. 11 ἐς τὸ] γε. δεσμὰ S

21. σιγηροὶ] σιγηροὶ ex manuſc. S

27. ξυντείνει] ξυντείνει S

33. χλιαρώτερα] χλιαρώτερα ex manuſcr. S & ὑπερθερμοὶ φύσει.

Pag. 50. lin. 1. ἔχει] ἔχει S

3. οἰκέοντο] οἱ κέοντο ex manuſcr. S

P. 51. lin. 2. περὶ χώρας) ἢ ὥρας add. F.

31. [illegible]] [illegible] S

41. τυχεῖσι] τυχεῖ S

45. ἀλλοῖον] ἀλλ' οἷον S

53. τοῖσι ἀπαλλασσομένοισι] τοῖσιν λαπασσομένοισι S

P. 52. l. 1. ὥσπερ αἱ πυρετῶν] ὥσπερ αἱ περὶ τεταρταίων τῶν πυρετῶν ἀποστροφαί. F.

In lib. περὶ ὑγιεινῶν.

P. 53. l. 28. πυρεταίνοντα] πυρεταίνει S

P. 55. l. 34. ὁ ὀδύνη ἰσχυρή] ὀδύνην ἰσχυρὰν S. 35. ὁ καῦσος] καυσώδης S.

In lib. περὶ κρισίμων pag. 56.

l. 28. [illegible]] [illegible] F

48. ἐς τὸ [illegible]] εἰ τὸ [illegible] F

49. [illegible]] [illegible] F

50. οἱ μὲν οὖν] οἱ μὲν οὖν F.

P. 57. l. 17. [illegible]] [illegible] F

23. ἀπὸ τοῦ ὕπνου] ἐκ τοῦ ὕπνου F.

31. αὖτις πάλιν] αὖτ' αὖθις F

37. ἰάσιμοι] ἰᾶται S

41. [illegible]] delet S

43. ἀπὸ [illegible]] ὑπὸ [illegible] S

44. ἀποβρογχίων] ἀμφιβραγχίων S.

48. κατέχεται ὑπὸ τῶν περιόντων] κατέχεται οἱ περιόντες F

P. 58. l. 21. [illegible]] [illegible] F

22. τὰ ἔνδοθεν] delet S

ibid. τὰ ἔνδοθεν. ἔπειτα μύζει τὰ σπλάγχνα] τὰ ἔνδοθεν [illegible] σπλάγχνα S. Quæ lectio ſumitur ex lib. 3. de Morb.

50. περὶ τὴν μίαν] πρώτῃ F.

DIVERSÆ LECTIONES EX CODICE MEDICEO.

Ex lib. προγνωστικῶν.

PAg. 36. l. 2. [illegible] i. λέγων τὰ [illegible], [illegible] τὰ περιόντα, [illegible] τὰ ἐσόμενα ἢ μέλλοντα [illegible] ex lib. 1. epid.

6. [illegible]] [illegible] ἐρυθρὰ τὰ [illegible] [illegible]. 9. [illegible]. 10. ὑγιέας [illegible]. 11. [illegible] τὰ μέλλοντα [illegible]. 13. ἐπεὶ δὲ οἱ ἄνθρωποι οἱ μὲν [illegible] τὸν ἰητρὸν ſublato ν. 14 ἰσχύος [illegible]. 15. [illegible]. 17. ἰητρὸν [illegible]. 18 [illegible]. In alio cod. [illegible] 20, [illegible]. 21. [illegible]. 26. [illegible] & in marg. περὶ [illegible]. 28. [illegible]. 31. [illegible]. In comm. meminit Gal. epilogiſmi & analogiſmi, quod hæc in veteri cod. habetur definitio. [illegible] λόγος ἐκ τῶν φαινομένων [illegible]. [illegible] περὶ τοῦ [illegible], ἢ ἀναλογισμοῦ [illegible]. 32. ἢ εἰ [illegible].

P. 37. l. 1. [illegible] In alio cod. deeſt. 3. [illegible]. 4. [illegible]. 5. ἢ [illegible]. 8. [illegible]. 11. [illegible]. 13. [illegible]. 14. [illegible] ſic connectatur initium huius 10. ſententiæ cum fine prioris. 17. [illegible]. 18. [illegible] 19. [illegible]. 22. [illegible]. 23. [illegible]. 29. [illegible]. 31. [illegible] τοῦ θανάτου. θανατώδεις δὲ ἢ τὰ χείλη [illegible]. 33. ἢ λευκὰ [illegible]. ſublato ἐκ ante λευκά. Cæterùm à θανατώδεις vſq; ad finē ſententiæ [illegible] non habentur in antiquo. 34. In margine è regione [illegible]. 35. ἢ [illegible] hoc in antiquis duobus abeſt. 42. [illegible]. 44. [illegible]. 45. [illegible]. 47. [illegible] abeſt [illegible]. ib. ἢ τὰς χεῖρας, ἢ [illegible]. [illegible] abeſt [illegible]. ſequitur ν pro ἢ [illegible]. Germanicam lectionem notauit doctiſſimus Foëſius in OEconomia Hipp. 48. [illegible] ſic duo hi verſus leguntur in antiquo. 51. [illegible]. 52. [illegible]. In marg. [illegible]. 54. [illegible]. Vlcera ſi quæ ſint in acutis morbis etiam conſideranda. 55. [illegible] χλωρόν.

P. 38. l. 1. [illegible] abeſt. 3. [illegible]. 5. [illegible]. 7. [illegible]. In marg. περὶ [illegible]. ib. [illegible]. 10. [illegible]. 12. [illegible]. 15. οἱ δὲ ἱδρῶτες. in marg. περὶ ἱδρώτων. 17. [illegible]. 19. [illegible]. 20. οἱ ψυχροὶ [illegible]. 22. [illegible]. 23. θάνατον σημαίνουσι. ἢ οἱ [illegible] non ſunt verò Hippocratis quæ ſequuntur poſt θάνατον. [illegible]. 28. [illegible]. 30. ὑποχόνδριον δὲ. In marg. περὶ τῶν ὑποχονδρίων. ib. [illegible]. 32. [illegible] ſublato ν. 33. [illegible]. 34. [illegible]. 37 [illegible]. 38. [illegible] è regione in margine περὶ τῶν [illegible]. 40. [illegible] & in marg. [illegible]. 44. [illegible]. 46. [illegible]. 47. [illegible]. 48. [illegible]. 49. [illegible] abeſt. [illegible]. 51. [illegible] abſunt hæc. eadem q; verò habentur inf. l. 55. 53. [illegible]. 55. [illegible]. ib. pro [illegible], ſcriptum eſt [illegible].

P. 39. l. 1. τὰ ἐν γαστρὶ ſublato τῇ. 3. [illegible]. 6. [illegible]. ib. [illegible]. 9. [illegible]. 10. [illegible]. 11. [illegible]. 14. [illegible]. 16. [illegible], & è regione in marg περὶ [illegible] ib. οἱ δὲ ὕδρωπες. In marg. περὶ ὑδρώπων vel ὑδρώπων. 18. [illegible]. 19. [illegible]. 20. [illegible]. 22. [illegible]. 24. [illegible]. 25. οἱ ὕδρωπες [illegible] 27. ἢ οἱ πόδες οἰδέουσι. 32. [illegible]. 33. [illegible] abeſt [illegible]. 34. [illegible]. 35. [illegible]. 37. [illegible]. 38. [illegible] abeſt [illegible]. 39. [illegible]. 40. [illegible]. & [illegible] quod ſequitur abeſt. 40. [illegible], vt in Aldino, [illegible]. 44 [illegible] abeſt. 45. [illegible] ſublatis [illegible]. 47. [illegible], & in marg. è regione περὶ τῶν ὕπνων. 48. [illegible] & pro [illegible] habetur [illegible]. 51. [illegible], abeſt [illegible] ſublato ν quod eſt ante [illegible]. 54. [illegible] è reg. in marg. περὶ τῶν διαχωρημάτων.

P. 40. lin. 1. [illegible]. 2. [illegible]. Aldus. [illegible]. 6. [illegible]. 9. [illegible]. 11. [illegible] ſublato [illegible]. 12. [illegible] non legit Galen. quod deletum in antiquo cod. [illegible]. 14. [illegible]. 19. [illegible]. In quibuſdam exempl. hæc duo αἱματ. & χολωδ. oblitteratur. 20. [illegible]. 21. [illegible], abeſt [illegible] quoque. [illegible]. alias [illegible]. 25. [illegible]. 28. [illegible]. 30. [illegible] & in marg. περὶ τῶν οὔρων. 32. [illegible]. 33. [illegible]. 34. [illegible]. 35. [illegible]. 37. [illegible]. 38. [illegible]. Deficiunt in veteri quæ ſequuntur, [illegible] vſque ad [illegible]. 42. [illegible]. 44. [illegible] ad finem ſententiæ [illegible] vel [illegible]. 46. [illegible]. 47. [illegible], abeſt [illegible]. 49. [illegible] vel [illegible]. 52. [illegible] (κάτω) [illegible]. 53. [illegible]. ib. [illegible]. 54. [illegible]. 55. [illegible], quod ſequitur [illegible] abeſt.

P. 41. l. 1. [illegible]. 3. [illegible] abeſt. ib. [illegible]. ib. in marg. περὶ [illegible], abeſt ν. 5. [illegible] abeſt, [illegible] abeſt [illegible]. 6. [illegible]. 8. [illegible] abeſt [illegible]. 11. [illegible]. ib. [illegible]. 13. [illegible]. 14. [illegible] è regione in marg. περὶ [illegible]. 17. [illegible]. 18. [illegible] ſublatis [illegible] & καί. 20. [illegible] ſublato τι. 21. [illegible]. 22. [illegible] ſublato [illegible], [illegible] hæ duæ lineæ vſque ad [illegible] in duobus antiquis exemplarib. deſunt. 25. In marg περὶ [illegible]. 27. [illegible]. 29 αἵματι δὲ [illegible]

καὶ τοῖς πλείω ξυνεῖ ἐν τοῖσι ἄλλοισι. 31. ὁ μέσον ὑφαλίν vel λυτηλίν. 33. πάντα δὲ τὰ πολλὰ. 34. τὰ πάντα δὲ abeſt τὰ. 35. πάντα ἀμύνειν αἰσθάνομαι. (ὥστε δὲ τὰ μέλλοντα εἰς ἀσχύνεσθαι) hæc non leguntur in veteribus codicibus. 36. In marg. è reg. περὶ ἐμπύων. ib. χωρίον μὴ παύεται ὁ ἰδρώς. 40. In marg. è reg. περὶ ἐμπυημάτων. ib. ἐκλύει μὲν ἐπὶ τὰ χολώδεα. ἐμπυήματα ἐλίξοιτο χώρια ἐπὶ τὸ μέρος τῆς χολώδεος τὸ πτύελον ἀναλίσκεται ἐπὶ ἐκεῖ. 45. τῶ νοσήματος additur ὁ καλεόμενος. ib. ἐλπὶς δὲ νοσέοντα ἀποθανεῖν ſublatis τὰ τοιαῦτα πλείονα. 47. ἀγαθά. τὰ δὲ περὶ vel τοιαῦτα. τὸ νόσημα. Dubitant nonnulli an totus hic cótextus ſit Hippocratis. Certè agnoſcit Galenus in comm. 49. πῦον πλεῖον, abeſt πῦον. πῦον ὅσα τῶν ἐγκεφάλου ἐστὶ abeſt τε. 50. διψῶδεις τε ἐστὶ καὶ μαλακὰ καὶ δίψα, abeſt καὶ. 52. ἀνώδυνον τῶν τοιούτων ἐπιγενομένων, ἐκ ἀποθανεῖται ἐκ αὐτέων δὲ τὸ μὲν τὸ ποιέον ἐπιγίνεται, τὸ δὲ μὴ ὥ πλεῖστα χρόνος, ead. lin. ὁ ἄνθρωπος abeſt. 53. καὶ δὲ ταύτης. 54. ἰδρῶτα μὴ παραλάβῃ. ib. ὅσα ἐπὶ τὸ πυρετὸ ἀσθμαίνεσθαι, καὶ τὸ μετὰ χασμᾶς.

Pag. 42. l. 1. καὶ τοῦ πλέω ψυχρός. ὅταν τε καὶ ἐπιχώρια. 3. ἐπὶ δὲ ὅπως ἐπιγίνεται. 6. ἐν τῷ πτυέλῳ μετὰ τοῦτο. 7. ἀπολλύντες τὴν νοσέοντα εἰς τὸ πτύαλον. 8. ἀπηνέομαι ἀγαθὰ τε καὶ καὶ συλλαγχάνεται. 9. περιβρέπεσθαι πταίσῃ. 10. In marg. è reg. περὶ ἐκπυήσιος πτυέλων. ib. ἐκπυϊσκεῖ αἱ πλευραὶ αἱ ῥήγνυνται, αἱ μετὰ ὀσφύας, αἱ δὲ τρεμεαί. 14. ἀπὸ τοῦ πρώτου ἡμέρης ὁ τὸ πρῶτον ὁ ἄνθρωπος ἐπιρρήξῃ ἢ τὸ αὐτὸ ῥῖγος ἔλαβε, καὶ ἐπὶ τὸ φαίνεσθαι τὸ ἰδρῶς αὐτῷ θερμὸς ἢ ξηρὸς ἐν τῷ τόπῳ ὅλως ἀρχὴν γίνεσθαι τῶν ἐμπυημάτων. 18. ῥῖγος χρὴ abeſt χρὴ. περιελιχθῇ τὸ πῦον ἐστι καὶ χρὴ. 20. μαλθάσσεται χρὴ. ſublato κατὰ. 21. μετὰ χρόνου ἀλγέοιεν ἐπὶ τὸ πλευρὸν. καὶ ἐπὶ τούτῳ ἀσημαίνεται ἢ ἑτέρου τῷ ἑτέρῳ τοῦ τοπικοῦ πλείω ἐπὶ τὸ ὑγιὲς ... ἢ αὐτὸν ἀπὸ ... ἐπὶ τὸ ἀσθενέστερον ὅλως ... ἐπὶ τὸ ἐκεῖνα ... 29. ἀσθενὴς εἰ θυμοῖ αὐτοῖσιν. 32. ἢ οἱ διαπνεῦσι μάλιστα οἱ ἄκροι. 33. οἰδήματα γίνεται ἢ ἐρύθημά τι ἢ ὑποσαρκίδιον, ἢ ὀπίσω. 36. ἔχει τὰ σημεῖα. 37. ἀλγήματα ἐπὶ, ἐπισημαίνεται τῷ τοιούτῳ ὁ πόνος. 38. ὅπως δὲ καὶ ἐπὶ τὸ δύνασθαι. 43. περιελιχθῇ χρὴ τὸ ῥῖγος. 46. τὸ τῶν πόνων πλείοσιν. vel ῥίγεσιν. 48. καὶ δίψα ἀπαλλαγῇ. 51. ἢ λευκὸν ἢ ἐμέσχησιν, ἢ ὁ λίμπαξ ſublato ὁ. 52. ἰσχυρῶς ἀπεῖτ᾽ ἄριστα αἱ ὥστε ἢ τάχιστα. 53. ἀπαλλάσσονται. ἐπὶ δὲ μὴ. εἴτε γίγνεται vel τι γίνεσθαι. ἀπολλῦνται δὲ ἢν αἱ ὅ, τι πυρετὸς ἐνδιάμενον ἀπὸ δὲ ἕξιν ἀφρὸν ἀφίεται δοκεῖ αὖθις αὐαδιδομένου vel, ὅ, τι πυρετὸς μὴ ἀφιῇ, ἀλλὰ δοκεῖ ἀφιέναι, δοκεῖ αὖθις ἀναδιδῷ, ἢ δίψα μετὰ ἐχεῖ στήθεος ἢ ἐπὶ ἐπιθυμίη ἢ ἡ κοιλίη. χαλεπὰ ἢ πάνυ ὁ πτύελον ſublatis ἢ πάντα πάνυ. 55. ὅ ὅσα φαλακρώδεα γίνεται.

P. 43. l. 1. τοιούτων, τὰ μετὰ ξηραίνεται ſublato ἐπὶ. 3. πάντα τῶν τεκμηρίων τοιούτων ἐν τοῖσι ... περιφερὴς καὶ τοῖσι ἄλλοισι ἄτ. 5. ὅσοι δὲ ἀπορρά-

γεται in marg. περὶ ἀπορράγντων] περὶ τὰ ὦτα ἢ ἐκπυΐσκει. ὁ quod ſequitur abeſt. χωρία καὶ ῥήγνυται ἢ ἐπερρήγνυται. 7. ἐπιπέλαδες δὲ χρὴ πυρετὸς ἔχῃ 9. χαλεῦσι αἱ ἀσχύλλονται ὁ λοιπὸν ἐὰν μετὰ ἀκολουθῇ τι καὶ ἄσθμα. μετὰ ὕβρις ſublato τι. καὶ τὰ ταχύ τι ἢ πολλοῦ ὑπόστασιν ἔχει, ἀπαρτιαίνεται δὲ ἀπειπεῖν ſublato χρὴ. 14. γίνονται δὲ αἱ μετὰ ἐς τὰ κάτω χωρία αἱ περὶ τὰ ὦτα ὀρθώσι. 16. τὰ ἀναλήψεται. αἱ δὲ αὐτοὶ αἱ τὸ μετὰ ἄσω. ἀσμενέει. 17. ἔτι ὄντος δὲ πως χρόνῳ γιγνομένοις ταύτῃσι ἐπὶ φανερῶς. 22. πτύελον αὐτὸ τὸ ξανθόν. 14. ἡ ἀπόστασις ὁ αὐτέῳ ὡς τάχα αἱ παύονται. ἐπὶ δὲ τὸ πτύελον μὴ ἐκχωρέῃ ſublato μαλλὸν μετὰ τὸ ὄρος ἀπόστασιν ἀγαθὸν ἔχει. 27. πρήγματι. ib. ἐπὶ δὲ μὴ ἀφαιρῇ. 29. ἀσφαλέστερον τι καὶ ἀποθάνῃ ὁ ἄνθρωπος. 30. in marg. περὶ ἐμπύων. 32. in marg. è reg. περὶ πυρετῶν. 33. ἰδρῶτας γινόμενος περὶ πλεῦ. 34. τὰ ἀπὸ χωρίων ἐκλιπόντος ὁ λίθος ἀνθρώπῳ καθ᾽ ἃ. καὶ περὶ ὅτου ἡ ... καὶ τοῖσιν ἄλλοισι σημαίνειν ὅτι ἐπὶ καὶ τὰ ἄλλα σημεῖα πυρετῶν ἐπιφαίνεται, ἀπόλλυσι ὁ ἄνθρωπος. Tres lineæ quæ ſequuntur ὁκόσοι δὲ vſq; ad ἀπαλλάσσονται, incluſiuè non habentur in aliis codicibus, quæ nihil ad hunc locum pertinét, & quorum non meminit Galenus in comment. 38. πόνος ἢ ἢ λευκὸν ὑγιές. ἢ καὶ ὁ ἐλεύθερος 41. πολλοὶ ἐλπίζει τὸ τῶν αἰθιόψ. 42. è reg. in marg. περὶ κύστεως φλεγμαινούσης. πεπτικὰ ἢ ἐλίσσει. in aliis cod. non habentur. 45. καὶ αἱ κοιλίαι ἢ ὁ ἰδρώς. ἐπὶ τῶν τοιούτων quod ſequitur ὁ καὶ vſque ad ἀπόλλυται non habetur in duob antiquis exempl. 49. πυρετοὺς ξυνεχεῖς ἔσται ἐν τῷσι χρόνοισι ὀδύνην ἀλγέοντα ἀποθανεῖσθαι. 50. οἱ δὲ πρῶτος ὅτι ἄλλοι μάλιστα τῶν παιδίων τῶν ἀπὸ ἰκλασίων. ἔς αἱ πεπτικὰ κἀκ ἐπιφαίνεται. 52. οἱ δὲ πυρετοὶ γίνονται ἐν τούτῳ, & in marg. rurſus περὶ τῶν πυρετῶν.

P. 44. lin. 4. ἀπόλλυται. 8. ἐκ τῶν ἐξωτάτων γινομένων. hoc non habetur in veteri. ἐκ περὶ διὸ τοῦ τελευτῶσι hæc quoque deſunt. quocunq; loco ſcriptum eſt ἀφικνέονται. 9. ὁ ἰδρῶτας ἐν ὅλῳ τῷ σώματι. 13. τρίτῃ ἢ καὶ τὰ αὐτέων ... 17. τὰ μέλλοντα, ἐν ἀλλοίοις δὲ χρόνῳ. 20. σύνολον ſubl. ἐπὶ. 21. ὅπου τρίχες ποιέονται. 22. γίνεται δὲ ὁ πυρετὸς κατάστασις ἐκ τῶν τοιούτων κέρματι. 24. περιγίνονται. 25. ἀπ᾽ ἀρχῆς αὐτέων ἐπὶ. 26. ἢ κινδυνεύει. 28. δύνανται γίνεται ἀγρυπνέοντες, ἀλλοφάσσοντες τὰ τε ἄλλα. 31. χρὴ ἢ καὶ τὸ χρόνου. 32. ἐπὶ τοῦ κρίσιν ἰόντων τῶν νόσων. 33. καὶ δὲ τὸ αὐτὸ πρόσω ἢ τὸν κρίσιν γίνονται ἐκ τῶν πόνων. 34. in marg. è reg. περὶ παραλη. ἰδρῶτος. 36. πάρτα. ἐπὶ δὲ ἄπορ. 39. ἀλλὰ ἀποστάσιος ſublato περὶ. 40. ἔς αἱ δὲ ὁ ἰδρὼς ὁ ἐν ἀρχῇ περιελιχθῇ. ſublatis ἢ & παρά. 41. χρὴ εἰδέναι αἷμα, ſublato ὅκως. ib. μετὰ ὁ ἐμπύοισι. 42. κα-τάφευγε. abeſt τι. 43. μέτωπον, abeſt ἢ. 44. πᾶσι ἢ τῆς ἐπίσης. 45. περὶ ἐμπύοισι. 46. ὁ ἐπὶ ὁ ἰδρὼς ἔξω αὐτοῦ παυσα ἔξει τι ἢ ἰσχυρά ... 49. ἢ τοῖσι ἄλλοισι abeſt καὶ. In marg. è reg. huius ſententiæ. περὶ οὔρων ἰδρώς. 51. θάνατον ἀπὸ τοιούτων τῶ νοσήματος.

54. νοσήματος παρὰ μὴ ſine ἐπὶ. ibid. ἐπὶ ὅ δὲ ἐὰν τὸ πάθος ἐν τῷ ὄπισθεν ſublato τοιοῦτο. 55. περιγίνονται τὰ πονήσαντα ἢ ἄλλο χρόνου ſublatis καὶ, ἐπὶ τι.

P. 45. l. 1. in marg. περὶ φάρυγγος. ib. ὁ πόνος, ἀλλὰ μετὰ οἱ ἄλλοισιν. 2. τῶν σφαζομένων πονέει. 4. è regione περὶ κυνάγχης. αἱ μετὰ κυνάγχαι, ὁ πνίγει ἐν ἢ τῇ ſublato μετὰ. ὁ κόσοι μὲν ἐν τῇ φάρυγγι, ἐπὶ ἄλλοι μᾶλλον πονέουσι. 9. ἀπὸ πλευρὸν ἔχειν. πόνος δὲ ὁ περιέχων ἐπιφαίνεται τὸ καὶ ἐρύθημα ποιοῦν ἐν τῇ φάρυγγι ἐπὶ ὁ ὑβρίσει μετὰ κάρτα, χρονιώτερα δὲ ἄλλοι τῶν ἀσθμάτων. deſunt auté in antiquis exempl. quæ ſequuntur ad finem huius ſententiæ ἐπὶ τὸ ἐρύθημα μὴ γίνεται. 12. οἷα δὲ ξυνεχέως ὁ φάρυγξ καὶ αὐχένα ſublato ὁ. αὐτὸ δὲ χωρίσεται. 14. ἐξ αὐτέων ἀπὸ γίνονται, ἐπὶ ὅτι αὐχένα, ἢ τὸ στῆθος ἐρυθήματι ἔχει. 17. ἀναχωρέεται τὰ ἐρυθήματα μετὰ φύματος. 19. ὄντος ἀσφαλέως, μᾶλλον ἔτι αἱ ἄνθρωποι ἀπόλλυσθαι ἔχει ἄλλοι, θανάτου σημεῖον. 21. ἀσφαλίσαντα δὲ τὸ οἴδημα, ἢ τὸ ἐρύθημα ὡς μάλιστα ἔξω τρέπεσθαι. quæ ſequuntur vſq; ad finem ſententiæ deſunt in antiquis exemplaribus, quæ tamen ita leguntur ἐπὶ δὲ ἐς τὸ πνεύμονα τρέπεται, παραληροι τε ποιέονται, ἢ ἐμπυοι. è regione verò in margine περὶ γαργαρεῶνος. 25. ἢ ἀποκάθαρσις. χρή. ἀποχέεσθαι. 28. καὶ μηχανᾶσθαι, χρῆσθαι. ὅταν δὲ ἀποκρέμαται ὅσα πεπ. 30. ἢ φύεται τὸ μετὰ ἕκαρ. 31. μέζον τι ἢ παλαιότερον, τὸ τι αἴτιον. 36. ὀξέα δὲ αἱ πυρεταί. 40. ἀνθρώπου μήτι ὁ ἰδρῶτας ἔχοντος τῆς φλεγμ. 24. τοιούτων περιελιχθῇ. ibid. οἰδήματος τι καὶ ὀλίγως ἐκ τῆς ἄνω, ἢ τοῖς ὅσους ἐκ τῆς κάτω. 45. τοιαῦτα. 46. ἀποπλήσσεται δὲ χρὴ τοιούτοισι κινέει περὶ ὁ ἀπόστασις, ἐκ τοιοῦτος. 47. ὑπερβάλλει. 49. χρὴ δὲ τῶν τοιοῦτον ἀπῶσαι. In margine περὶ ἀποστάσιος ἐν πυρετῷ. 52. ἢ ἐπὶ τοιούτοισι. 53. μᾶλλον τοῖσι περαιτέρω. 54. παλινδρομοῦσι.

Pag. 46. l. 1. ἢ ῥῖγος ἐπιλάβῃ, καὶ τὰ κάτω μέρη τὰ ὑποχονδρίου ψυχρὰ ᾖ. ἢ ταχέως ἐν ὁ ἴωνος. 6. τεταρταῖος μάλιστα μιζοῦται ἢ τριταῖος. 7. οἱ μὲν τὸ πλεῖστα αὐτῶν ἄρχονται. 11. αὐτέοισι περιόδου γίγνεται. 12. γίγνεται δὲ ἐπὶ τοῖσι μὲν ἀνδράσι. 14. ἢ ἐν τοίσιν μάλιστα δὲ ἐν τοῖσι ξυνεχίς. 16. ὅσοι δὲ ἐς τὸ ἐπιπρόσθεν πυρετὸν. 19. ὁ ἐπὶ δεξιᾷ, ὁ ἀριστερά συντείνεται τι. 25. In marg. περὶ σπασμοῦ. 26. μὴ ὑποχωρέῃ ἢ ἀγρυπνεῖ τι ἢ ἐκπλαγῇσι. 27. χλωρὸν τὸ πλεῖστον, ὁ ἐρυθρόν. 32. οἷα περ ἐν τῇσι φρενίτισι. 33. τὸ δὲ ἀποπεμπόμενος τι ἢ ἀπολλυμένους τι τῶν παιδίων τε, ὁ ἢ τῶν ἄλλων. 37. ἢ τε περιελιχθέντος ἢ τὸ ἀποθανουμένου. 40. ἐπιμαρτυρέειν τοῖσι ὁ ἀνάσει κεῖσθαι. 43. πάντα ἢ χολώδεα ἀναθέειν. ibid. χρὴ δὲ ἢ τὰς ῥοπὰς τῶν νοσημάτων, Gallicè dicimus, *Le cours des maladies*. 45. περὶ τι τῶν τεκμηρίων. 46. ἔτι καὶ πάσχειν. 47. κρίνεται σημεῖον. 51. αὐτῷ ἐπιτυχόντι, abeſt αὐτῷ. 52. τυγχάνει χρηματίσθαι ἐοδάδε. ἅπαντα γὰρ δὲ ἐν τοῖσι χρόνοισι.

IOANNIS MARTINI MEDICI VARIÆ LECTIONES.

Ex lib. περὶ χυμῶν.

Pag. 48. lin. 40. δεῖ γυῶναι leg. δεῖ ἀνάγεσθαι ibid. 47. ὅπου leg. ὅπου.

VARIÆ LECTIONES IN TERTIAM HIPPOCRATIS SECTIONEM EX DVOBVS SERVINI ET FEVREI EXEMPLARIBVS DESVMPTÆ.

In lib. περὶ φυσ. ἀνθρώπ. *pag.* 224.
lin. 3. ἐς ἰατρικὴν] ἐς ἰατρεῖο F
19. τοῦ δὲ ἐμε] τὸ δὲ ἐμε ex manuſc. S
20. οἱ αὐτοὶ ἄνδρες] ἄνθρωποι F. & S
21. ἰδέης τοιῇσδε] τῇς S
24. θερμαίνεσθαι ψύχεσθαι] poſt ῥ ψύχεσθαι ἐπὶ ἢ ἐλαιοῦσθαι add. F

33. ἐν γῆ τι ἐστὶ φασὶν] poſt φασὶν τὸν ἄνθρωπον add. F
P. 225. l. 1. ἐς ἐὸν] ἐὸν F
ib. οὐκοῦν] οἱ δὲ οὖν F
20. τὸν φύσιν] poſt φύσιν αὐτέων add. F
21. τὸ φύσιος] ὑγιεῖα φύσιος F
25. ὅτι γε] ἤνυ γε F

35. παλαιότατος ἀνθρώπου] τῶν ἀνθρώπων ex manuſc. S. & ſic Vatic. exempl.
36. ὑγιὸν] poſt ὑγιὸν περίχωρα add. S. ex manuſc.
42 ξυνίει] ξυνίει ex manuſc. S (ſ. S
52. ἐφ᾽ ἑωυτῷ τό] ἐφ᾽ ἑωυτῷ μὲν τὸ ex M.
54. ὑπερπιμπλάμενον] ὑπερπληρούμενον F

P.226.l.11. ἐλαύνῃ] ξυνέλθῃ F
25. δυνατὸς δ'] ἀδύνατος F
31. ὡς ἐν ὕδατι ἄνθρωπος] ὁ ἄνθρωπος S. & F
41. οὐδεὶς] οὐχ ὡς ex manuſc. S
P.227.l.19. φλεγματωδέστατον] φλεγματωδέστερον F
39. ἀσθενέστατον] ἀσθενέστερον F
44. ἢ τι χολῆ] ἢ γε χολῆ ex manuſc. S
49. ὥσπερ] ὡς γὰρ S
53. ὑπ' ἀλλήλων] ἀπ' ἀλλήλων, S. ex M.S.
P.228.l.3. συμφέρει] ξυμφέρει F
6. φλεγματωδέστατα] φλεγματωδέστερα F. & ὑγρότερα & χολωδέστερα & μανότερα.
10. ἰκέσθαι μὲν αὐτίκα] ἱκέσθαι δὲ F
17. τὰ νοσήματα] πρὸς τὰ νοσήματα F
20. εἰδέναι δὲ χρὴ] Iſta ſine interruptione legi in manuſcripto teſtatur S. hoc modo: μάλιστα δὲ χρὴ εἰδέναι τάδε.
25. χρόνον δὲ] δεῖ S
28. ὅτι ἴσως, τοῦτο καὶ δοκέει εἶναι] Hæc deſiderantur in manuſc. S
48. καὶ ἐκ τῆς διαιτήματος μεταβάλλειν] καὶ τῇ τῆς διαιτήματος μεταβολῇ ex manuſc. S. & F
P.229.l.2. ὑπόκειται] ὑπόκειται ex M.S. S
5. ἀσθενέστατα] ἀσθενέστατον ex M.S. S. & F
12. μεταβαλόντα] μεταβάλλοντα ex manuſ. S
21. ὑπὸ γὰρ] ἀπὸ γὰρ ex manuſc. S
26. ἐκ τῆς σφυρῆς] ἐπὶ S. & τὰ ἔξω] ἔξωθεν F
29. αἱ δ' ἕτεραι φλέβες] αἱ δ' δεύτεραι φλέβες S. & F
30. ἔσωθεν] ἔξωθεν. ibid. περὶ] ἐπὶ S
37. ὑπὸ τοὺς ὠμοπλάτας] ἐπὶ τὰς S
42. καὶ τὸ πρὸς] ἐς τὸ πρὸς S
45. ὑπὸ τῆς] ἀπό.
56. ἀπὸ τῶν πλευρῶν] ἐκ τῶν S
55. ἔξω] ἐξωτάτω. & ἔσω, ἐσωτάτω S
P.230.l.3. τίμιον] τμητὸν S
7. ἰάσις] ἴασις ex manuſc. S
10. ἃ νόσον ἰδόν] ἃ deeſt in manuſc.
19. καὶ ῥέει] ῥεῖ S. ex M.S. 24. ἐρρυῇ] ἐρρύη F
36. πρὸς βίον] βίον S. ex manuſc.
44. ὑπερβάλλωσι] ὑπερβάλλωσι ex M.S. S
47. συμπαραγενέσθαι] διαφθείρεσθαι.
52. πρὸς τὸ φλεβὶ] ἐν τῇ ex M.S. S. & F
ib. ὅτι οὐ ταχέως ἐπαρήγουσιν] ἅτε ἀσιτίων οὐ ταχέως leg. F
vlt. συνέρχεται] ἐξέρχεται ex manuſc. S. forte ἐξέρχεται.
P.231 l.2. ἐπαείρεται] ἐπαείρεται ἀπὸ τοῦ ὑγρότητος ex manuſc. S. & F
25. χρονιωτάτας ποιέεται] χρονιωτέρας ποιέεται F

In lib. περὶ γονῆς, pag 231.

lin.41. τοῦ ὑγροῦ] τὸ ὑγιὲς ex manuſc. S
P.232.lin.14. οἷα λαγνεύει] οἷα πῶς ἐν τῷ λαγνεύῃ F
16. τοῦ σώματος τὸ ἐπὶ] ἐπὶ ex manuſ. C
17. πρὸ λαγνείας] μανίας S
42. ἀνδρὸς] ἀνὴρ ex manuſc. S. & F
49. ὃ αἱ ἐν τοῖσιν διακρίνει] Pro his verbis iſta ex manuſc. adſcribunt S. & F. διδάσκονται δέ μοι καὶ περὶ τουτέων, διότι ἐν τουτέοις καὶ τοῦτο γίνονται ἐν τουτέοισι διακρίνει. ἔτι δὲ μὴν, &c.
52. γυνὴ δὲ γυναικὶ ἐν τῇ μίξει] φημὶ ἐν τῇ μίξει ex manuſc. leg. S. & F
P.233.l.2. μαθεῖν] μαθὲν ex manuſc. S
32. ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς] ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς S. & F
P.234.l.4. ὅταν] ὅτε S
8. ἐκράτησε τὸ ἀσθενέστερον] ἐκράτησε τὸ ἰσχυρότερον aut ἰσχυρὸν S
11. ἀλλά τι] ἄλλοτι ex manuſ. S
22. ἢ τὸ ἐναντίον] οὐδὲ τὸ ἐναντίον F
23. μηδ' ἑτέρῳ] οὐδὲ μηδ' ἑτέρῳ F
24. ὥσπερ ἀπ' ἀμφοτέρων] ὥσπερ ἄρα ἀπ' ἀμφοτέρων F
27. τὰ πλεῖστα] κατὰ πλεῖστα F
34. ἐκεῖνον γίνεται] ἔν τι ἐκεῖνον F. ex manuſcr.
35. καὶ ὑπὸ τῆς μητρὸς] καὶ ἀπὸ τῆς μητρὸς ex manuſcr. S

41. γίνεται] γίνεται F
45. ὅσα τὰ φύσει] ἴσα ἴσος ex manuſ. S
47. μεῖζον τῆς φύσιος] μέζω τῆς φύσιος S. ex manuſc. & F
48. τοῦ ἄγγεος] ἀγγείου F. & paulò poſt.
53. φλαδᾷ] θλαδᾷ ex manuſc. S. & F
P.235.l.1. φλαδᾷ] θλαδᾷ ex manuſc.
3. πρὸς τὸ παιδίον] τὰ παιδία ex manuſc. S
9. οὕτω δὲ] οὕτω δὲ F. ib. καὶ τοῦ παιδίου] περὶ τοῦ παιδίου S. ex manuſc.
11. ἕτερον] τὸ ἕτερον F
17. καὶ τι] κατά τι S. ex manuſc.

Ex lib. περὶ φυσ. παιδίου, P.235.

lin.28. καὶ ἡ γονὴ] αὐτὴ ἡ γονὴ F
32. ἔνερθε τῆς μήτρας) μήτρας F. & S
50. ἀφ' οὗ στρέφεται] ὑφ' οὗ F. & poſt στρέφεται) ἐς ἑαυτὸ ἕτερ add.
P.236.l.11. ἡ μήτηρ] ἡ μήτρα F
18. καὶ φυσώμενον] καὶ φυσώμενος ἄνω τὸ ὑμενῶδες αἴρεται ex manuſc. S. & F
51. ἐκφασία] ἐμφασία F. & S
P.237.l.28. διὰ τάδε) διὰ τόδε F
41. μὴ χωρίον) χωρίῳ S
42. χαίνοι) χαλᾷ S. & F
44. διαδιδόντος αἵματος) τοῦ αἵματος F
48. πιέζει καὶ κλαίει) πονέει καὶ κλαίει S. & F
51. περὶ ὀρφνοῦ) περὶ τὴν ὀρφνοῦ F
52. πόθεν) ποθεν S
ib. καὶ ἐπίσης) καὶ πολλάκις ex manuſc. F. & S
P.238.l.2. μέτριον αἵματος) Poſt μέτριον ἐόντος αἵματος S. & F. ex manuſc.
37. ἀναισθῆναι ἔοικε) αὐξηθῆναι ἔοικε ex manuſc. S. γρ. αἰσθῆναι F
38. ἐς τὸ ὅμοιον) ὡς τὸ ὅμοιον F
48. πλέον) τὸ πλέον F
P.239.l.5. μέχρι τίνος) μέχρι αὖ τίνος F
16. ὑγιαίνει) ὑγιηρὰ ἦ F
18. πονηροτέρη) πονηρότερόν ἐστι F
28. περὶ τούτων εἰρήκαμεν) περὶ δ' S. ex M.S.
31. ἐπὶ δὲ τοῦ κόσμου) ἐν δ'.
41. ἐστέρει βούλει) τόδε F
53. ἑκάτεραι διαφθαρῇ) ἑκάτεραι γὰρ διαφθαρῇ F
P.240.l.6. ὁ τῇ ἀρσένι) Poſt ἄρσενι γίνεται add. F
24. ἐστὶ σμικρὰ) καὶ σμικρὰ F
52. ἀπέχων τοῦ σιδήρου) ἀπὸ τοῦ σιδήρου add. F
P.241.l.18. ὥστε γὰρ ἐπιπλάσσεται) ὡς ἐπιπλάσσεται F
36. καὶ ἔρχεται) ἐξέρχεται F
41. τῶν βρωτῶν) τροφὸν ex manuſc. S
52. τὸ γλυκαινόμενον) γρ. λευκαινόμενον F
P.242.l.23. καὶ γίνονται ῥίζαι) αἱ ῥίζαι F
26. ἐξανίσταται πᾶν) τὸ σπέρμα add. F
28. χείρων δὲ) χείρων δὲ F
30. πῶς μὲν) ὁκοτίνος μὲν F. ἴσον ex manuſ. S
38. ἐκζεῖ) ἐκζέει vt & paulò poſt. F
P.243.l.29. ἔστι τὸ ἀγαθὸν μέγα) ἔνεστι ἐν αὐτῇ F
43. ἀναπνέει) διαπνέει F
46 διαπνοὴ ἀδηλ) διάπνοος ex manuſc. S. vt & Ald. exempl.
55. τὸ ὕδωρ ἐχώρεε) τὸ ὕδωρ αἰεὶ ἐχώρεε F
P.244.l.12. ἐς τὰ κάτω) ἐς τὸ κάτω ex manuſcr. S
20. τὸ ὕδωρ) deeſt in manuſcr. S
28. τὴν ἰκμάδα) τὴν ἰκμάδα F. τὰς ἰκμάδας ex manuſc. S
43. μάλιστα τοῦ θέρεος) μάλιστα F
47. ἐξαιρεῖται γὰρ) ἐξαιρέεται F (ποτε F
P.245.l.3 ὅταν ἐλκύσωσι) γρ. ὅτε, ποτὲ ἐλκύ-
53. ἐπὶ κατὰ μέρος) καὶ κατὰ S. ex manuſc.
P.246 l.9. ἐν ὀρυσσόμενοι) ἐν deeſt in M.S. S
32. διελέξωσι) διεκλάζωσι F
33. ἐς σφᾶς αὐτοὺς) ἐς ἑωυτοὺς F
34. γίνεται γὰρ τοῦτο) καὶ τοῦτο F
36. ξυσπασθῇ) συσπασθῇ F
42. καὶ φύσει ἐξήλθον) καὶ ἡ φύσις F
43. καὶ πολλοῖσι) πολλοῖσι S
47. λογίζονται δὲ αἱ ἄνθρωποι) λογίζονται δὲ γυναῖκες F

P.247.l.8. ἐπείγεται) ἐπείγεται F
9. νέων μητρέων) μητέρων F
28. αἴθονται) γρ. οἴονται F
P.248.l.5. τῷ τῆς λοχίων καθάρσει) ἐν τῇ F
30. καὶ τὸ χωρίον αὐτῶν) καὶ ἐν τῷ χωρίῳ F.

Ex lib. περὶ ἐπικυήσιος.

P.252.l.3. νοῦσος τῶν ὑστέρων) ἐκ τῶν ὑστερέων S. vt & Ald. exempl. (τίος S
23. πεντεκαιδεκαταῖος) πεντεκαιδεκα-
P.253.l.21. μέλαν) μέλαινα S
22. περὶ αὐτὸ) περὶ αὐτὸ S

In lib. περὶ ἑπταμήνου. pag.255.

lin.2. ἐκ ταχέως μοῖρ) καὶ deſideratur in manuſc. S
5. ὁμόρως) ὁμόρρως.
9. ἀδρυνομένῳ) ἁδρυνομένῳ ex manuſ. S
29. τῷ ἑπταμήνῳ) τῶν ἑπταμήνων S
42. ἄλλο) ἀλλ' εἰ F. 43. προΐεται) προΐεται S
44. καὶ ἀπὸ τοῦ) ἀπὸ deſideratur in manuſc.
46. κατὰ ταὐτὸ) κατ' αὐτὸ ex manuſc. S
ib. γίνεσθαι) γενέσθαι S
51. ὁ ὄγδοος) ὁ deeſt in manuſc. S
P.256.l.1. ὀκταμηναίου) ὀκταμηνιαίου ex manuſc. S. & F
25. ἐς αὖ ἑρμαίην) ἑρμαίην F
29. τοῦ παιδίου) Poſt μᾶλλον ſcribitur in manuſc. S
35. ὁ αὐτὸς) αὐτίκα S
45. ἐκτρέφεται) ἐκφέρεται S
51. ἐκπίπτουσι) γινόμενα S
P.257.l.3. ἀφαιρέειν) ἀφαιρέεσθαι ex manuſcr. S. vt Ald. exempl.
19. πλεῖστα) πλεῖστα ex manuſc. S
29. χρονίων) χρονίων ex manuſc. S
30. ἕλιξαι) ἕλιξαι S
31. κοινὸν γὰρ) καὶ pro γὰρ ex manuſc. S
34. καὶ τεσσαράκοντα) τεσσαράκοντα ex M.S. S
45. τοῦ δὲ τοῦ χρόνου) τοῦ δὲ χρόνου ex manuſ. S
47. καθ' ἕκαστα) καθ' ἕκαστα ex manuſ. S
48. σφόδρα) Deſideratur in manuſc. S
50. ὅμοιον) vacat S
P.258.l.2. αὐταὶ) αὗται S

In lib. περὶ ὀκταμήνου, pag.258.

Poſt ὀκταμήνου παιδίου γίνεται add. F
lin.20. διὰ τὰς ἀφίξιας) διὰ τὴν ἄφιξιν ex manuſcr. S. vbi magnum eſt interiectum ſpatium ad τεσσαράκοντα tanquam aliquid deeſſe videatur.
41. ἤδη) δὲ F
44. τοῦ ἐμβρύου) Deſideratur in manuſ. S
45. ὁ περὶ τὴν αἰχίαν) ὁ deſideratur in manuſcr. S
P.259.l.4. ὀλίγῳ πολυχρονιώτερον) ὀλίγῳ χρονιώτερον ex manuſc. S
10. ἐς διάγειν) καὶ διάγειν F
23. στεροῦνται) στεροῦνται S
33. ὥστε δοκέειν) οἷς ex manuſc. S
43. ὅτι ἡ περίοδος, ἡμέρη μία ἰοῦσα) καὶ ἡ μὲν ἡ μία ἡμέρη μία ἰοῦσα, ex manuſcr. S
50. λαβοῦσαι) λαβεῖν S
54. τοῦτο πᾶν) πᾶν S
55. ὥσπερ ἐστὶ τελευταῖον περίοδον) καὶ ὥσπερ ἔχει τελευταίην περίοδον, ex manuſc. S. & ſic quoq; M. Cordæi exempl. leg. aſſerit.

Ex lib. περὶ ἐπιμηνίων, pag.260.

lin.12. τὸ ἐπιμήνιον) μήνιον ex manuſc. S
16. χρόνον ἐπιφαινομένων) ὁ χρόνος ex manuſcr. S
21. ὀχετὸς) ὀχετὸς ex manuſc. S
25. εὔτοκος) ἄτοκος ex manuſc. S
29. ἀφανισθέντας) ἀφανίσας ex manuſ. S. & F
43. παιδίον) παιδίον F
44. ἰδίη τίκτειν) ἰδίῃ τίκτειν ex manuſcr. S
48. ἰλλὰν) ἰλλὰ ex manuſc. S
P.261.l.29. τῶν ἱματίων) ἱματίων ex manuſcr. S Pag.262. lin.28. καὶ βρυγμὸς ἔχει καὶ σπαρδάνεται) βρυγμὸς ἔχει

ἔχῃ ἢ σκοτοδινίῃ, S.ex manuſcr. σκοτοδινῆ, F
42. ἔχῃ] ἔχῃν, S
46. ἐπιδεῖται] ὑποδεῖται, S
49. τὸ κεφύφαλον] τὸ κεκρύφαλον, S
P.263.l.48. ἄπιτος εἶναι] ἀπίπτουσα S
ib. εἶναι δὲ πίπτουσα] ἀπίπτουσα F
51. κεκρύφῃ] κεκρύφῃ, S
54. ὁ ἐλάσσονα] poſt hæc verba ὁ πλείονα add. F
P.264.l.8. τοῦ σώματος] Poſt σώματος ταύτην add. F
P.265.l.8. μεθιστάσθω] μεθιστάσθω, S
10. ἢ σπᾶν] σπᾶσθαι, S
16. διόπτου] διόπτου, S
46. ἀγωνίῃ οὐκ ἔστι] ἢ ἀγωνίῃ, F
51. καλοκαιρινὰς] Ante hæc verba, ἄλλο add. Feur.
55. ἀλλά τι] ἀλλά τι τὸ βάλλειν leg. F
P.266.l.19. Poſt ἐμάθομεν add. F. ἀρτηρίαν τὴν ὁ σφαγίδα.
42. μαλθακωδῶν] μαλθακωδεῖ, F
47. τόνον] Ante hæc verba ἄλλο ἐκ δεξιοῦ add. F
53. ῥευματίζει] Ante hæc verba add. F. ἄλλο ἐξ ἴσου.

Ex lib. περὶ ἰδοντοφυΐας nulla ſunt lectiones.

In lib. περὶ καρδίας, pag. 268.

lin. 27. χῶρος] χόανος vel χῶρος, S

In lib. περὶ ἀδένων.

P.272.l.5. ἢ φλεγμαίνει] φλεγμαίνει F
27. ὡς ἀποκείσεται] ὡς ἀποκείσεται, S
39. μετεωρίζει] μετεωρίζειν, S
ibid. ὑάμεσος] ὑάμεσος, S
45. ὁ φωνέει] φωνέει, S
51. μυκτῆρες] μυκτῆρες, S
P.273.l.19. ἢ ὑπὸ ἀποκέδασε] ὅπως ἀποδέδασε S
20. ῥόον ἀπὸ κεφαλῆς] περὶ ῥόον, S
24. καὶ διαίρεσις] διαίρεσις, S
30. ὁ ἢ] τε καί. S

In lib. περὶ ὀστέων φυσ. pag. 274.

lin. 6. ὅσπερ αἱ πλευραί] Id deſideratur in manuſc. S
12. ἐπὶ δὲ τοῦ τετάρτου] ὑπὸ δὲ & ὑπάρχει, S
19. περὶ γαστροκνημίην] αὐτῇ, S
22. διὰ μασχάλης] μασχαλῶν ex M.S. S
26. περόνην] πέρην ex manuſc. S
27. ἀλλ' ὁμοπλάτην] ἐς ὁμοπλάτην, S
28. ἐσίασιν συνδέσμοισιν] ἐσίασι συνδέσμοις S
30. χιτῶνα ξυνταθεῖν] ξυνταθεῖς, S
43. δὲ ἐρυθρὸν] ἢ ἐρυθρὸν, F
45. περὶ τὰς πλευρὰς] αὐτὰς τὰς πλευράς, S
46. ἑκάστου τῶν πλευρέων] ἑκάστου, S
47. οὐδ' ὑποφύεται] οὐδ' ὑποφύεται, S
49. ἐγκεκλεισμένη] ἐγκεκλεισμένη, S
P.275.l.17. ἐπιδέξια] δεξιά, S
18. ἁπλῇ] ἁπλῆ ex manuſc. S
21. σπληνοδρομεῖ] ὁ σπληνοδρομεῖ ex M.S. S
24. σπασμωδῶς] σπασμωδῶς, F
29. ὁ δ' ἔπειτα] ὁ δεύτερος, S
31. ἄγεται] ἄγεται, S
34. ὑπὸ τοῦ σιδήρου] σιδήρου, F
45. ἀφανίζεται] ἀφανίζεται ex manuſc. S
52. φέρονται] φέρονται, S
53. ἢ ἐγγύτερον ἐκ τοῦ ἔξωθεν] καὶ διὰ ἐγγύτερον ἐκ τοῦ ἔσωθεν, S
55. ἐπὶ ταῖς] ὑπὸ ταῖς. S
P.276.l.1. ἐς τὰ ἀριστερὰ] Poſt hæc verba, ἐκ τῶν πλευρέων, add. S
6. ἀπὸ τῶν βραχιόνων] ὑπὲρ τῶν βραχιόνων S
9. ἢ τῶν πηχέων τῶν χειρῶν] καὶ τῶν χειρῶν, F. ἢ τῶν χειρῶν ἢ τῶν πηχέων ex manuſcr. S
11. ἐκ τῶν πλευρέων] ἀπὸ τῶν πλευρέων, S
12. ὑπὲρ τῆς γαστρὸς] ὑπὸ τῆς γαστρός, F
ib. παχεῖαι] παχύτεραι, S
14. ἢ ἀπὸ κοιλίης] ἢ αἱ ἀπὸ κοιλίης, S
17. ἔξωθεν & ἔσωθεν] ἔξω & ἔσω, S
21. τέμνει ὑπὸ χειρῶν] τέμνει ὑπὸ τῶν χειρῶν S
37. ἢ ἔνθεν ἤρξατο] καὶ ὅθεν ἤρξατο ex manuſc. S. & F

41. καταπαλλόμενος] Poſt hæc verba add. S. ἢ ἔλθῃ ἔνθεν ὁ ἄνθρωπος.
49. ἀφορμῇ καὶ μικρὸν] ἀφορμῆς μικρόν, S
52. ἀμφιβεβήκασι] ἀμφιβεβήκασι, S
P.277.l.9. αἱ φλέβες αὗται] φλέβες οὗτοι ex manuſc. S
17. ξυνάπτειν] ξυνάπτειν, S
23. τίκτεται] τίκτεται, S
30. καθίενται] καθίενται ex manuſc. S
33. πλείω ἐστὶ ἀπὸ τοῦ γλώσσας] ὁ deſideratur in manuſc. S
36. τὸ ἐπιφανείης] ἐπιφανείης ex M.S. F. & S
38. αὐτὴν] αὐτέην, S
44. τοῦτο περιέχει] τοῦτο ἢ πάντη διδοῖ ex manuſc. F. & S
P.278.l.23. δύο τῶν μεγάλων] τὸ deeſt in manuſc. S
26. ἴσως] ἴδῃ vel ἴδοι, S
31. κεφαλῆς] κεφαλῆς ex manuſc S
P.279.l.5. διέβησαν] διαβεβήκασιν, F
15. ἢ διεστῶτα] διεστῶτα ex M.S. S
16. κενεῶνα] κενεῶν, S
36. ἢ ἀποῤῥιζοῦται] ἢ deeſt in manuſcr. S
37. ἐσεμβάλλει] ἐσεμβάλλει ex manuſc. S
39. αἴτιον] αἴτια, S
41. ἔχουσα] ἐλθοῦσα, S
45. ὁ δ' ἀποκαυλίζει] ἀποκαυλίζει ex manuſcr. S. ſed forte ἀποκαυλίζεται.
53. ἐγκυρσεύουσι] ἐγκυρσεύουσι ex manuſ. F. & S
54. ἢ καί τι περὶ σφονδύλους] ἢ ταύτας, F
P.280.l.9. ὀρχιτικὰ] Hanc etiam lectionẽ ex M.S. adſcribit F. manuſ. aut M. Cordæi ὀρχιτικὰ ἢ τε habet. vt Vatic. exempl.
11. ἐπαλμακότες] ἐπαλματικές, S
17. ὑπ' αὐτοῦ] ὑπ' αὐτῶν, F
23. ἢ χαλκεῖς] διαχαλκεῖς ex M.S. F. & S

In lib. περὶ αἱμορ. ὑδ. τῶν. pag. 280.

lin. 27. In cod. manuſc. περὶ αἵματος τι καὶ ὁ[...], τόπον, F
P. codicis Frobeniani 452. (huc enim irrepunt ad ſtellulam quæ ſcripta ſunt lib. περὶ τῶν ἐν κεφαλῇ τρωμάτων.
P.282.l.18. τὸ πλευρῖτιδος] ἢ πλευρῖτιδος leg. F. malim αἱ.
P.286.l.39. χολώδεστάτου] χολωδέστατον, S
54. γίνεται] γίνεται, S. & τὰ σημεῖα τῶν ἐπὶ τούτοις ἄρρωστ.
P.287.l.6. γίνεσθαι] ἐστὶ, S
9. δι' ἀλλό τι καῦμα ἐστὶ] δι' ἄλλο τι καῦμα ἐστὶ S
48. ἢ λειποτηγίη] ante hæc verba adſcr. F. ἄλλα ταλαίπωρα ἀνθρώποισι ἔστιν τοῖσι νοσέουσι ἐπισφαλέα. καὶ γὰρ λειποψυχίη, &c.
P.288.l.9. ὅσα τῶν νοσημάτων] τῶν τὰ (νοσήματα, S
P.292.l.20. πλείω αὐτῆς] αὐτὰς forte leg. S
P.294.l.16. διαφθείρεται] διαφθείρονται.

In lib. περὶ φυσῶν, pag. 295.

l.43. ὁδοὶ λυπηραὶ] ἐπὶ ὁδοὺς λυπηραί F. & S
44. ὁ μὲν γὰρ ἰητρὸς] ὅπως μὲν γὰρ ἰητρός, S
52. οἷα μὲν χειρουργῆσαι δεῖ] οἷά μὲν χειρουργίης δεῖ, S (M.S.
53. διδασκάλου] γρ. διδασκάλου F. & S. ex
P.296.l.5. αὕτη γὰρ ἰητρικὴ] ἡ deeſt in M.S. S
8. τοῦτο ἄρα ἐκεῖνο ἰητρὸν] ἐκεῖνο τοῦτο ἰητρὸν αὖθις, F (σώμ. F
18. δεκτὸν μὲν οὖν τὰ νοσήματα] μὲν τὰ νο-
20. νοσέειν ἀπὸ αὐτῶν] ἀπὸ αὐτῶν deeſt in M.S. S
24. τὰ ὀνόματα] τὰ deeſt in manuſc. S
29. καθαίρειν] Deeſt in manuſc. S
31. ἐναντίον μὲν οὖν] οὖν deeſt in manuſ. S
32. μὲν] μέν, ex manuſc. S
35. συμπλέων] συμπλέων ex manuſc. S
38. ἄστρων] ἀστέρων ex manuſcr. S
45. μετέχοιεν δὲ πῶς αὐτὸ ἄλλως] δι' αὐτοῦ F
46. καὶ ἐκ τοῦ ὕδατος] καὶ ἐκ τοῦ ὕδατος ex mſ. S
47. ἄνθρωπος] ἄνθρωπος ex manuſcr. S. ἄνθρωπος. F
53. ἀπολαύει] ἀπολαμβάνει ex manuſc. S. & F
P.297.l.6. μηδὲν] Deſideratur in manuſcript. S

16. ἄλλα ἔθεα] γρ. ἔθεα, F
21. ἔλκουσι] ἔχουσι, S
28. μιάσμασι αἱ] μιάσματι ἢ. ex manuſc. S. & πλείοσι.
31. αἱ μὲν οὖν ἐπιδήμιοι νοῦσοι] pro ὅσαι εἰσί, S
45. ἔτι οὖν] ὅταν οὖν, S
51. διὰ πάντος τοῦ σώματος] αἵματος, S. deinde ἅπαντος δὲ τοῦ αἵματος σώματος.
55. ἢ ῥῖγος] τὸ ῥῖγος ex manuſcr. S
P.298.l.2. ὄντος ἰσχυροῦ] ἰσχυρότερον ex manuſc. S. & F
7. τὰ σπλάγχνα τρομέουσι ἢ αἱ σάρκες] ἐς τὰ σπλάγχνα τρέμουσι καὶ αἱ σάρκες ex manuſc. S
10. ἐκκλείοντι] ἐκκλείουσι ex manuſcr. S
14. ἐξημόχλευσε] ἀναμόχλευσε, F (M.S.
19. ὁκόταν δὲ σπασθῇ] ὁκόταν δὲ ἤ, S. ex
22. ἢ μῦθος] ἢ vacat S
30. ἀποπνίγουσι] ἀποπνίγουσι.
34. βίᾳ γὰρ] βίᾳ γάρ, S
P.299.l.5. νόσος] νοῦσος, S
18. χαραδρώδεσι] χαραδρώδεσιν, S
36. τοῦτο] τοῦτο ex manuſcr. S
38. φύσιν] φύσιν, & pro ἐς, ἐξ, S
45. διὰ δὲ] διά, S
P.300.l.22. κλεῖται] κλείεται, S
38. διεξέρχεται] ἐξέρχεται ex manuſcr. S
53. πότε μὲν οὖν] πότε S. ex manuſcr.
P.301.l.6. χρονιωτέρων] χρονίων, S. ex M.S.
14. ὑποδέοντες] ὁ ὑποδέοντες ex manuſcr. S

In lib. περὶ ἱερῆς νόσου, pag. 301.

lin. 33. ὥσπερ τὸ σώζεσθαι] καὶ σώζεσθαι, F
35. ὃν ἴσασιν] ὃν περὶ ἴσασιν, F
37. τοιοῦτοι εἰσὶ αἱ θρησκεῖαι] αὐτοὶ τοιοῦτοι εἰσί, F
P.302.l.18. ὡς ἐκ αἴτιον] ὡς οὐδὲν αἴτιον, F
10. αἴτιοι εἰσὶ] αἴτιοι εἰσὶ ex manuſc. S
42. εὔπεβεις, ἀσεβεῖς] Deſiderantur in manuſcr. S
51. ποιέοντες] ποιέοντες ex manuſc. S
P.303.l.1. ἀνθρώπων] ἀνθρώπειον, S
6. μίμεονται] μιμέονται F. ſed forte μιμέονται.
10. τοῖς μάσσουσι] τοῖσιν μάσσουσι, S. ex manuſc.
22. ἐργασμένοις] εἰργασμένοις, S. ex manuſ.
37. ὑπερβάλλει] ὑπερβάλλη ex manuſcr. S. & οἱ μὲν pro ὁ μέ.
39. ἀπαγγέλλομεν] ἀπαγγέλλουσι ex manuſc. S. & Vat. exempl.
52. ἢ τῶν εἰσιόντων] ἢ ἐκ τῶν εἰσιόντων, F
53. ἀπό τε τῶν ὑγρῶν] Ex manuſ. ſic leg. S. ἐὰν μὲν οὖν ἀπὸ τῶν ὑγρῶν, ὑγρός, ἢ ἐκ τῶν νοτερῶν, νοτερός. (μα, F
P.304.l.19. ἐς αὐτὸ τὸ δέρμα] ἐς τὸ αὐτὸ δέρ-
27. ἐξελθοῦσα] ἐπαγόμεθα ex manuſc. S
32. ὅπου αὖ ἐστὶ] Pro ὅπου ἐγὼ ὁ leg. F
44. ἔξει] ἔχει ex manuſc. S
P.305.l.12. ὑπὸ τοῦ φλέγματος] πνεύματος ex manuſcr. S
18. τοῦ καρδίῃ ἦν] ἦν, F
25. ἐπ' ἀριστερὰ] ἐς ἀριστερὰ F
28. τὸ φλέγμα] τὸ πνεῦμα, F
29. τὸ ἀέρα] ἀέρα, F
43. ἀτρεμίζοντες] ἀτρεμίζοντες etiam ſcribitur F
P.306.l.3. σκεδασθῇ] σκεδασθῇ, S
7. ῥεῦμα] πνεῦμα S
13. αὐτὸ τὸ φλέβιον] αὐτὸ φλέβιον, S
14. ἀπηγαυθῇ] ἀπηγαυθῇ, F
22. ὁπόσοι δ' αὖ πλείους] ὁ πλείους, F. & τοῖς πλέοσι τοῖς μέλεσι exponit.
23. ἢ πάντα ὀλίγον] κάρτα ὀλίγον.
42. διαθερμῇ] διαθερμῇ, S
P.307.l.15. τὸ αὐτὸ τοῦτο] ταὐτὸ τοῦτο, F
ib. ἀλεαθῇ] ἀλεαθῇ, F
P.308.l.15. λελάληκεν πρῶτον] τὸ πρῶτον F
20. ὅπως δὲ τῶν] γὰρ ex manuſc. pro δὲ. S
22. ἀτρεμίζει] ἀτρεμίη ex manuſcr. S
30. αὐτοῦ λαμβάνει] αὐτοῦ λαμβάνει ex manuſ. S
33. ὑπερπίπτει] ὑπερπίπτει ex manuſcr. S
P.309.l.16. ἐπὶ ταῖς φλεψὶ] ἐν ταῖς φλεψὶ S

17. αἰτίατα] αἴτια, F

20. ἐκ συντάξ] ἐ συντάξ F

39. γίνεται γὰρ πυρὶ] γίνεται δὲ ex manuſc. S

44. ἐκ παλαιοῦ] ἐκ παλαιοτάτης F

49. ἐν θερμοῖς] ἐν θερμοῖς, S

52. νόμῳ τῷ δίοντι] μόνῳ τῷ δέοντι ὑπὸ τῆς φύσεως, ex M.S. M.Cordæi, S

54. ὅλως] ἄλλως ex manuſcr. S. & F. at pro αἰσθάνειν, αἰσθάνειν.

ib. περὶ ἕν] περὶ ἕν, S. περὶ ἕν τινα διξάσας χρή, F

P.310.l.10. καὶ ὑποχείροντα] ὑποχαίροντα ex manuſc. S

16 ἰσχυρότερον] ἰσχυρότερον ex manuſc. S

21. ἐκ τῶν αὐτῶν] ἀπὸ τῶν αὐτῶν, F

31. ἀποδοῦναι] ἀποδοῦναι ex manuſc. S

35. μὴ τὸ φίλον] καὶ μὴ τὸ φίλον, F.

DIVERSÆ LECTIONES,

CORRECTIONES ET NOTÆ aliquot in librum Hipp. περὶ φύσιος ἀνθρώπου γεννήματος, excerptæ magna ex parte ex codice Mediceo.

PAg.224.l.6. τὸ σύμπαν ὅλως ἢ ἄνθρωπον λέγω εἶναι.

10. γνώμη μὲν γὰρ τῇ αὐτῇ πάντες χρῶνται, hoc eſt, eandem ſententiam proferunt omnes, vna & eadem eſt omnium ſentētia, vnum ſcilicet omnium rerum eſſe elementum. Et probandæ huic ſententiæ eandem ſubiiciunt omnes rationem, quæ dicitur epilogus. Diuerſa tamen dicunt. nam hic aërem, alius ignem, alius aquam dicit, quidam interpretes Latini hic cæcutiunt, qui ἐπίλογον pro recenſione accipiunt. Omnes diuerſa dicunt, idem tamen concludunt, quod inepta eſt verſio. Sic ergo commodè. ſententia omnium eadem eſt, vnum eſſe rerum omnium elementum. Et huius ſententiæ idem eſt epilogus apud omnes. Illud ſcilicet eſſe principium & elementum rerum, & à quo cætera omnia ortum habent, fuſione ſcilicet & concretione, quo epilogo & eodem vtuntur omnes, diuerſa tamen dicunt. nam hic ignē, alter aërē, &c.

Quid verò ſit γνώμη, quid ἐπίλογος, docet Ariſtot.2. ad Theodectem. Explicatio hæc facilè poterit in pauca contrahi.

14. φάσκων ſuperfluum.

16. μαρτύρια, quale illud eſt Homeri Il. β. ἐν ἀγαθὸν πολυκοιρανίη, εἷς κοίρανος ἔστω, εἷς βασιλεύς. (χρέονται.

17. ἐπεὶ γὰρ τῇ μὲν αὐτῇ γνώμῃ πάντες προσ-

18. γνοίη δ᾽ ἄν τις τόδε μάλιστα παραγενόμενος αὐτοῖς ἀντιλέγουσι.

20. τῶν αὐτῶν ἐναντίον ἀκροατέων.

21. ἄνθρωπος, quibuſdam expungitur, & pro ποτὲ ſcribitur ὅτε tribus vel quatuor locis. 22. ἐπικρατεῖ.

24 ὁ φάσκων ταῦτ᾽ ὀρθῶς. 26. καὶ ὀρθῶς ἀποφαίνει.

29. ὁ δὲ μάλιστα λέγων ὁ παρεφθεγμένος, περὶ μὲν οὖν τούτων vſque ad ἀφελεῖν in quibuſdam cod. hæc non habentur.

34. ἐγκαθίστασθαι αὐτῶν. aliis abundat αὐτῶν.

P.225.l.2. ἐπεὶ δὲ πολλά.hoc redundat, ſequitur πολλὰ δὲ εἶναι. 6. ἴσως αἴτιον ἐστὶν, abeſt αἴτιον. 3. ὁ ὅταν παρ᾽ ἀλλήλων.

11. φαίνεται αὐτὸ ἐφ᾽ ἑαυτοῦ εἶναι. αὐτὰ δὲ λέγω καὶ περὶ τοῦ φάσκοντος.

15.16. ὁ νόμος, ἡ φύσις, abeſt vtrunque ὁ & τὴν. Ariſt.1.Ethic. Nic.cap.3. τὰ δὲ καλὰ καὶ τὰ δίκαια περὶ τῶν ἡ πολιτικὴ σκοπεῖται τοσαύτην ἔχει διαφορὰν, ὥστε δοκεῖν νόμῳ μόνον εἶναι, φύσει δὲ μή. Axioma à veteribus pronunciatū, & longo annorū decurſu ab omnibus clariſſimis philoſophis & medicis comprobatū, in legem abiiſſe dicitur: vt ei contradicere, quemadmodum & legi nefas ſit. Quid natura & ſecundum naturam, notum omnibus. 24. καὶ πάλιν abeſt, ſequitur οὐ γὰρ μὴ τὸ θερμὸν τῷ ψυχρῷ. 35: ἀποχωρεῖν. 44. ἀντλεῖν, ὄχετον alij omittunt, alij ſolum ἀντλεῖν. 45. αἴτιον, in aliis abeſt. 47. ὅταν μετρίως ἔχῃ ὁ περὶ, ſublato τῶν. 35. τελευτῶντος τοῦ ἀνθρώπου τὸ, τε ὑγρὸν συγχωρέεσθαι πρὸς τὸ ὑγρόν. 48. καὶ δυνάμιος. 49. ὅταν τὸ τοιοῦτον. 52. τοῦτον χωρισθῇ καὶ ἐφ᾽ ἑαυτοῦ στῇ.

P.266.l.6. ὀνομάζεσθαι καὶ τὰ, ὀνόματα διωρίσθαι, καὶ οὐδενὶ αὐτῶν τὸ αὐτὸ ὄνομα εἶναι. 16. πάντα ἴσον, ἀλλὰ ἔχει δύναμίν τι καὶ φύσιν τὴν αὐτὴν ἕκαστον. εἰ γάρ τις διδοίη ἀνθρώπῳ σημαίνειν. 21. πρῶτος τοῦ σώματος μέρος τι. 27. φανερὸς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος. 28. pro δεῖ in aliis ἰδεῖν habetur. 45. καὶ αἷμα εἶναι ἐν χολῇ φλέγμα, abeſt καὶ. 49. ἀνάγκη ἐς τὸ σῶμα. 53. τὸ κατὰ φύσιν ἑωυτοῦ ἐὸν ἐν τῷ ἐστι.

P.227.l.9. κατὰ φύσιν ἐστὶ μάλιστα. 19. φλεγματωδέστατος. 23. καὶ τὸ αἷμα αὔξεται. Quia εὐκρατότατόν ἐστι τὸ ἔαρ, ſi ſuam ſeruet temperiem. In procemio lib. 1. epid. 31. ἐν abeſt. 34. ἡ δὲ χολὴ ἡ ξανθὴ κρατεῖ τὸ σῶμα. 37. ὅπλον δὲ καὶ ἐν ταῖς πυρετοῖσιν. 38. φλέγματι θάνατος θέρεος. 41. ξηρότερός τε γάρ ἐστι ὁ φθινόπωρος. 49. ὡς γὰρ ὁ ἐνιαυτὸς. 52. ἀλλὰ ὑπὸ ἀνάγκης. 54. συγγενόμενα actiuè & paſſiuè; ingenita, ingenerantia. 55. μάλιστα abeſt.

P.228.l.8. ὥσπερ ferè omnibus locis mutatum in ὡς. ibid. ὁμοίως χειμῶνι τοιούτῳ. 12. φρόνιμον τῶν ἡμερέων ſublato τὴν. 13. χρὴ ὁ θεραπεύειν τὴν ὑπαλλαγήν. ὥστε δὲ. 19. Alij ſine vlla diſtinctione & continua oratione cōnectunt hanc ſectionem ſecundum cum præcedentibus, hoc modo: κατὰ φύσιν ὥστε, μάλιστα δὲ χρὴ εἰδέναι καὶ τὴν ὥρην, ſic etiam Caluus connectit. 21. ὥστε δὲ ἀπὸ πλησμονῆς.

In librum ſecundum de natura humana.

Galen.ſect.1.lib.6.epid.com 6. citat ex hoc libro textum 18. nomine Hippocratis; & in procemio lib.1. epid. ſatis apertè oſtendit Hippocratem huius libri authorem.

40. ἄγειν ἀποχώρησιν. 41. καὶ τὰ ὀλίγα παραμείνοντα. ἐκ δὲ τῆς φύσιος. 52. pro ποτὲ ferè ſcribitur ὅτε. vt aliàs notatum eſt, & habemus in Aldino cod. 53. πρὸς ἰσχυρὰ τὰ ἐλαύνειν. 54. καὶ τῶν διαιτημάτων. ib. πρὸς ἀπὸ δείπνου περιπατεῖν.

P.229.l.2. ἀπὸ φύσιος παρά. 5. ὅσοι λάπαρον καὶ ἀσθενέστατον. 11. ῥᾷστα, ἢ ῥᾷον in marg. 18. ἐπὶ τὸ ἀσθενέστερον. 21. Hanc bonorum diſtributionem Ariſtoteles Polyb. tribuit cap.3. lib.3. de hiſt.an. 24. περὶ τὴν ῥάχιν. 44. φλέβες. in aliis cod. abeſt.

P.230.l.10. χρόνια ἐστιν. ib. ὀψιαίτατα ἵστανται. 11. τὰ μὲν τοίνυν. 14. τῶν νόσων καὶ ἀποκαθίστανται. 54.p.229. φλέβες ἐς τὴν κοιλίην, καὶ ἀπὸ τῶν σίτων, ὡς τὰ ἄλλα. 17.p.230. ὅταν συνίστηται. 23. πολλοῦ χρόνου ἐν τῷ ὕπνῳ. ὅθεν δή. 25. ἅτε γὰρ ὁ προσθέμενος. 26. γίνεται πλανώδης. 38. ἰατρεύειν. 50. Galenus hunc locum citat Hippocratis nomine agnoſcitq; Hippocratem huius libri authorem.

P.231.l.2. ἐμφέρεται vel διαφέρεται.

Periocha & ſumma capita eorum quæ hactenus, libro Hippocratis περὶ γονῆς non multum diuerſa ab authoris contextu.

P.231.l.40. Ad initium lib. ὅτι τὸ σπέρμα κινούμενον καὶ ἐλαυνόμενον θερμαίνεται, καὶ ἀφρεῖ. ἔρχεται δὲ εἰς τὸν νωτιαῖον μυελὸν, καὶ διέρχεται ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου εἰς τὴν ὀσφὺν, καὶ εἰς πᾶν τὸ σῶμα, καὶ εἰς τὸν μυελόν.

P.232.l.5. è reg. ὅτι κατέρχεται, ὁ γονὴ εἰς τὸν μυελὸν οἵ τε χωρεῖ δὲ περὶ τοὺς νεφρούς. καὶ οὕτως ἐκκρίνεται, οὐ διὰ τὴν ὁδὸν τοῦ οὔρου, ἀλλὰ δι᾽ ἑτέρας. 10. è reg. πῶς γίνεται τὸ ἐξευνουχίζεσθαι. 12. è reg. διὰ τί οἱ λαγνεύοντες οἱ εὔνουχοι. 23. περὶ τῶν λαγνευόντων. 31. διὰ τί οἱ παῖδες τὴν γονὴν οὐ προΐενται. 35. διὰ τί ταῖς παρθένοις τὰ καταμήνια οὐ χωρεῖ. 40. γάλλον. οἱ ζῶον τὸ κατὰ γαστρός. καὶ β. 44. ὅτι ἡ γονὴ ἀπὸ παντὸς τοῦ σώματος ἀποκρίνεται. 52. ὅτι οὐδεὶς γίνεται τῇ μίξει τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικός. 42. ὅπως ἀνδρὸς ὀρμῆς χαιρ.

P.233.l.14. ὅτι ἡ γυνὴ ἔλαττον τοῦ ἀνδρὸς ἥδεται ἐν τῇ μίξει. 17. ὅτι αἱ μεμιγμέναι γυναῖκες ἀνδράσι μᾶλλον ὑγιαίνουσι. 27. πότε συλλαμβάνει ἡ γυνή. καὶ πότε οὐ συλλαμβάνει. 37. ὅτι ἐν τῇ γυναικὶ τὸ θῆλυ καὶ ἄρσεν σπέρμα. καὶ ἐν τῷ ἀνδρὶ ἐξ ἀμφοῖν. ἰσχυρότερον μὲν οὖν τὸ ἄρσεν τοῦ θήλεος, ἢν μὲν οὖν ἀπ᾽ ἀμφοτέρων τὸ ἰσχυρότερον ἔλθῃ, ἄρσεν. ἢν δὲ ἀσθενὲς, θῆλυ. 44. ἀσφαλὲς καὶ αἰδοῖα κατακλειστά. 36. pro ἀσθενέστερον, καὶ ἰσχυρόν. 38. καὶ ἀπὸ τῆς γυναικός.

P.234.l.22. πατρὶ μᾶλλον. ὑπὸ τὸ ἐναντίον τοῦτο. ὑπὸ ἑτέρῳ ἐοικέναι μᾶλλον. Ad l.15.16.17. 18,19. ἀπὸ παντὸς τοῦ σώματος ἔρχεται ἡ γονὴ, καὶ ἀπὸ μὲν τῶν ἰσχυρῶν, ἰσχυρὰ, ἀπὸ δὲ τῶν ἀσθενῶν, ἀσθενής. καὶ ὅταν τοῦ ἀνδρὸς πλεῖον ἔλθῃ εἰς τὴν γονὴν ἢ τῆς γυναικὸς τὸ τέκνον ἔοικε μᾶλλον ἐοικὸς τῷ πατρί. ὅταν δὲ πλεῖον ἀπὸ τῆς γυναικὸς τοῦ σώματος, ἐοικὸς ἔσται τῇ μητρί. 33. πῶς πολλάκις μὲν τοῦ πατρὸς, καὶ τῆς μητρὸς τίκνα γίνονται πολλὰ καὶ ἀσθενῆ. 53. & pag.235.l.12. θλασθὲν & θλασθῇ. 3. πηρῶται τὰ παιδία.

IOAN. MARTINI MED.

VARIÆ LECT.

Ex lib. περὶ φύσιος ἀνθρώπου.

P.224.l.14. ὁ μὲν γὰρ τις φάσκων. Gal. in lib. de elem. non habet φάσκων. & ſic legit, ἄλλος δὲ αὐτῶν ὁ μέν τις λέγει.

P.225.l.8. μεταλλάσσοντα. Gal. in lib. de element. μεταβάλλοντα. ſed idem ſenſus.23. ἐν γ᾽ ἐόν. τὸ ἀφύσκεσθαι Gal. legit. ἐν ἐόν τι, ἀφύσκεσθαι ἄλλο, 28. ὅτι γ᾽ οὐ. Gal.leg. ὅπως.

P.226.l.22. ὥστε τραύματα. Gal. ἕλκος. 32. καχρύδας. Gal. χράδας.

P.228.l.24. ὑπ᾽ ἀρχῆς πίπτεται, Gal. leg. ὑπ᾽ ἀρχὴν πίπτει. 25. παραστάσεις, Gal. παραστάσιες. 53. ἰδίων, Gal. αἰτίων.

P.229.l.13. καθίστασιν. Gal. καθιστᾷ. 18. περιόδους, Gal. ἰχλόδας. 21. ὁμαλίζονται, Gal. in Comm. corrigit ἀναλίσκονται.

P.231.l.5. ἀποκρυπτόμενοι, omnes interpretes legerunt ἀποκρυπτόμενα, occultis.

Ex lib. περὶ γονῆς.

P.232.l.39. οὔρησις, leg. εὐφορίη.

P.233.l.19. καὶ ἡ ἕξις, leg. καὶ αἱ ἕξιες.

P.234.l.9. χωρίον ἐκ ὧν τοῦτο. leg. ὅπως.

45. ἐς ἀριστερὰ. Cornar. ἐς ἀριστερὰ ...

47. χάδλον leg. χαδέειν, id eſt, capiet, ſcatet enim Hippocrates homericis loquendi generib. apud quem eſt νῆας χαδέειν. Iliad. ξ.

Ex lib. περὶ φύσιος παιδίου.

P.238.l.27. κύναμον. Erotianus κίναμον. Gal. ἐν γλώσσαις. ἰξῶδες ἀὴρ. 37. ἀναθεῖναι, leg. ἀναξηρανθῆναι.

P.242.l.3. εὐρυώτερα. Cornarius melius εὐρύτερα, idque leg. bis in hac linea, & ſemel in linea 4.

Ex lib. περὶ σαρκῶν.

Hæc inſcriptio non videtur mutanda, quia eſt ex conformatione partium corporis humani, quarum ſubſtantiam, qualiſcunq; ſit, communiter Græci σάρκας vocarunt, vt Galenus docet.

P.249. l.10. θερμόν τι ὄν. Corn. θερμόν τι ὂν καὶ ὑγρόν.

23. ὅσον τοῦ ψυχροῦ. Corn. ὅσον πολὺ τοῦ ψυχροῦ.

P.233.l.30. ἐπαείρῃ, leg. ἐγκαίρῃ, id eſt, admittat, aut vt Corn. ἐρωτέῃ, id eſt, interroget.

Ex lib. περὶ ἑπταμήνου.

P.259.l.16. ἔξω, leg. ἐξ ὧν.

Ex lib. περὶ ἐπικυήσιος.

P.260.l.16. μετὰ τὸ πρῶτον κύημα ξυμμεμίχθαι, legend. negatiuè μὴ ξυμμεμιγμένη.

P.265.l.14. ἐκμαίνεται. Gal. in exeg. leg. ἐκπαιδεύεται.

Ex lib.

Ex lib. περὶ ὀκταμήνου.
P.278.l.15. φύσιν. leg. φύσιος.
Ex lib. περὶ ἀέρων.

Hunc ego librum quindecim ab hinc annis interpretatus correxi partim ex Gal. in 3. aphor. & in lib. quod animi mores ſequuntur temperamentum corporis: partim ex coniecturis, partim ex interpretum varietate, vbi multa petenda ſunt, tranſpoſita in lib. περὶ χυμῶν.

P.281.l.28. poſt ψυχρά, addendum καὶ ὅσα πολέμια ἀνθρώποισιν ἐστι τοῖσι σώμασιν ἀπορίῃ, & eo ordine collocandũ & legendum quo diſpoſuit Adrianus Alemanus.

P.288.l.7. αἰολίζεται. Gal. ad aph. 14. lib. 3. leg. ἀποξηραίνεται καὶ αἰολίζεται. 9. ἄρτω Gal. αὐτῶν. 11. ὑπ' ἄλλων ἐς ἄλλα διαξηραινόμενος. Gal. legit ὑπὸ πολλῶν τε καὶ διαξηραινόμενον.

35. τὸ ἄνθος. Gal. in lib. quod animi mores &c. hunc locum citat ex quo legendum τὸ δ' ἄνω δέ. 40. καὶ τὸ ἔθνος τῶν ἀνθρώπων ἀνανδρότερα. Gal. in lib. quod animi mores, καὶ τὸ ἦθος τῶν ἀνθρώπων ἠπιώτερον. nec verò habet idem codex ἀεργότερον. & notandum Aſianos eſſe ſegnes & pigros ac proinde legendum καὶ ἀεργότερα, ſi quid legendum. 51. ἀπεξήρανται. Gal. ib. ἀπεξήρανται & meliùs vt reſpondeat præcedenti verbo ἐκπίνεται. 52. ὅτι ὑπὸ ψύχεος βεβιασμένα. Gal. leg. ὅτι ὑπὸ ψύχεος βεβιασμένα πήγνυται.

P.289.l.8. τὸ ἀδιανόητον κρατέειν, Gal. habet ἀνέγκρατέειν. 44. ὁ γὰρ γόνος πανταχόθεν ἔρχεται, ἀπό τε τῶν ὑγιηρῶν ὑγιηρός, τῶν σώματος, &c. Hæc ſententia repetitur in lib. περὶ ἱερῆς νόσου. ex cuius collatione ſic reſtituenda, ὁ γὰρ γόνος πανταχόθεν ἔρχεται τοῦ σώματος ἀπό τε, &c.

P.294.l.21. ἀμίαντον. Gal. in lib. quod animi mores ἄγαντον. 45. ἄνυδρον. leg. cum Gal. ἄνυδρον. 46. μέγα διαφέρει. Galen. poſt ὡρέων ſententiam finit, deinde ſic legit μέγα δὲ διαφέρει ἐν ὅλῳ. ὅκου γάρ. 52. χειρὸς θερμαίς, Gal. χεῖρες θερμαίνονται. 53. οὐδὲ ὑγιαίνει. Galen. eodem lib. οὐδὲ εὐμαθεῖς, ſed notandũ hanc vocem illius eſſe interpretatiuam. nam ex Gal. ἐν ὅλοις. ὑγιαίνει legendum ead. ἐς ὕπνους. Gal. ὕπνοι δέ. 55. ὁμοίως ὄντα. Gal. ὁμοίως ἔχειν. ibid. ἀπηχθόντες αὐτ. Gal. ἀπηχθέντες. prius malum propter ἔχειν præcedens.

P.295.l.7. οἱ δὲ μεγάλα, Gal. μεγάλοι. ib. παραπλήσια, Gal. παραπλήσιοι. 8. καὶ ἀνδρώτεροι, καὶ ἠπιώτεραι αἱ γνῶμαι. Galen. diſtinguit poſt παραπλήσιοι. deinde ſic legit, καὶ ἀνδρότεροι, καὶ ἠπιώτεροι αἱ τούτων γνῶμαι, quibus collatis ſic legi mallem, καὶ ἐοῦσι παραπλήσιοι καὶ ἀνδρότεροι, καὶ ἠπιώτεραι αἱ τούτων διάνοιαι. 9. τοῖς δὲ μεταβολαῖς. Gal τῇσι μεταβολῇσι. 10. ὑπεξηρῶσι, leg. ἐξηρῶσι. 12. ἀνδρεῖοι, Gal. ἀνδρεῖοι. 18. καὶ ὕδατα, Gal. καὶ τὰ ὕδατα. 20. καὶ τὰ ὕδατα σφόδρα μετέωρα. Sic omnia exemplaria, ſic Gal. in lib. quod animi mores, ſic omnes interpretes; ſed interdum eſt vel ex ipſo Hippocrate manifeſtum. Etſi non me lateat μετέωρον interdum de eo dici quod in ſuperficie eſt: tamen Hippocrates hoc toto libro μετέωρον appellat, quod eſt in profundo, ſic etiam hoc libro ὕδατα μετέωρα, interpretatur ἐκ βαθυτάτων πηγῶν. At vbi aër eſt mollis, aquæ ſunt ſuperficiariæ. itaque ſic legendum eſt, καὶ τὰ ὕδατα μὴ σφόδρα μετέωρα, patet ex ipſomet Hippocrate, hoc iſto libro, vbi ſit aër, ὕδατα τοῦ θέρεος θερμὰ, καὶ χειμῶνος ψυχρὰ, ἀνάγκη μὴ εἶναι μετέωρα, tales autem ſunt terrarum mollium. 24. ἐπὶ ἐν αὐτοῖσιν. Galen. ἐπὶ ἐν αὐτοῖς ἰδεῖν, ex quorum duorum locorum collatione germana fit lectio ſeruato Ioniſmo, ἔστιν ἐν αὐτοῖσιν ἰδεῖν. 26. καὶ ὑπὸ τοῦ χειμῶνος πιεζομένη. Gal. legit, καὶ χιὼν ὑπὸ τοῦ, &c. 27. καὶ ἰσχυρός. Gal. ἰσχυρός. 28. ἄνυδρος. Gal. ἄνυδρος ἰδεῖν. 29. ἰδεῖν. Gal. ἰδεῖν. 32. καὶ τὰ πολέμια. Gal. καὶ τὰ πολέμια.

VARIÆ LECTIONES IN QVARTAM HIPPOCRATIS SECTIONEM EX DVOBVS SERVINI ET FEVREI EXEMPLARIBVS DESVMPTÆ.

In lib. περὶ διαίτης ὑγιεινῆς.

PAg.337.l.2. περὶ διαίτης ὑγιεινῆς] διαιτητικὸς ὁ ὑγιεινὸς inſcribitur in manuſc. S
7. διαλαμβάνῃ] διαιρῇ ex manuſc. S
13. ἐς τὰ θαλέω] θηλέων ἄρθρων F
14. χειμῶνος] χειμαζόμενος F
ib. ἰσθίειν] ὡς ἴσθιεν F
16. ὡς ὑδαρεστάτῳ] ὡς ἔσται ὑδαρεστέρῳ F
ibid. καὶ ὅπως] ἀλλ' ὅπως.
27. ὀπωρινὰ] ὀπωρινὰ ex manuſc. S. & F
35. τοῖς δὲ οἶνον] τοῖς δ' ἐν οἴνῳ βεβρεγμένον καὶ πλείω μαλθακοῖσι F
36. καὶ πυρρὰς] Poſt πυρρὰς, καὶ ἰσχνοὺς add. F
ibid. καὶ μέλανας] μέλανας ἄκρως ex manuſc. S.
P.338.l.6. ἴδοι] ἴσοι ex manuſc. S
9. τάχιον] τάχιστα F. & ἀνυχὸν ἀνίχων.
12. θερμότερον] ἐλεγιότερον ex manuſc. S
ib. χειμῶνος] χειμῶνος S
19. μὴ σφόδρα ψυχρὸν] μὴν ψυχρὸν F
40. τὰ ἀπὸ] ἐπὶ τὰ ἀπὸ. S
41. καὶ ἀπὸ ἐμβολῆς] καὶ ἀπὸ τῆς τῶν περιεστέρων ἰδέων ex manuſc. S. & F
P.339.l.2. ἐν διαιζόμενον] ἐν διαιζομένοισιν F
12. καὶ μείζονα γίνεται] Poſt γίνεται, καὶ ἰσχυρότερα add. F
15. τοῖς τὰ μαλθακώτερα] ὡς τὰ μαλθακώτερα F
25. καὶ ἄπιστα. τυτθόν] μάλιστα τυτθόν F
47. πινόμενον] πίνειν. F. vt & paulò poſt.
54. ἰσχαδίζειν] αἰνεῖν, F
55. τά τε φύματα γίνεται] τά τε φύματα φύονται, καὶ οἱ πυρετοὶ γίνονται F. & S
P.340.l.9. συννοεῖν λογιζόμενον] δυνατὸς λογιζόμενος S
10. ὁ ὑγιαίνει] ὑγιὴς S
In lib. 1. περὶ διαίτης (*pag.* 340.)
lin.44. μὴ ὀρθῶς ἐγνωσμένα] εἰρημένα καὶ ἐγνωσμένα F
51. οἷος τε εἶναι] ἱκανὸς ἔσται F
P.341.l.20. τοῖς τοῖσι διαίτῃ] καὶ τοῖς τοῖσι διαίτῃ F
44. συνεχέεται] διαχέεται F
48. συγκεχωρημένον] συγκεχωρημένα F
P.342.l.4. ἔχοντας] ἐπιτηδεύοντας ex manuſcript. S. ἐπιτηδεύοντας F
28. ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων] ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων F
30. ἐρθηναμένων δὲ δεῖ] μὴ δεῖ S
44. ὁμοιούμενος] ὁμοιούμενα F
45. τοῦ πλείονος τὸ μέγιστον] ἐν τῷ μέγιστον F
46. πυρὸς ἰσχύος] καὶ τοῦ πυρὸς F
53. μεῖζον] μᾶζον.
P.343.l.6. τὸ δ' αὐτὸ] τοῦτο F
23. διὰ τοῦτο] καὶ διὰ τοῦτο F
38. κάτω δὲ πλεῖον] ὁ πλεῖον F
ib. τὸ ἄνθρωπος] ὅλος F
52. οἷον καὶ] οἷόν περ F
P.344.l.1. ἀμείβει] γρ. ἀμείβειν F
5. ζωπυρεῖται] ζωπυρεῖται F
7. ἴσως ἄν τι φανείη] ἴσως ἄν φανείη F
9. ἐγκλειόμενον] ἐγκατακλειόμενον F
51. ἄψοφον] ἄψοφον S. ib. ψυχῆς νοῦς] ψυχῆς νοῦς F. 53. ἀπομιμεῖται] ἀπομιμεῖ.
P.345.l.4. νόμος γὰρ καὶ φύσις] καὶ φύσις ex manuſc. S
5. νόμον γὰρ] νόμον μὲν F
13. τοῖσιν ἀφανέσιν] καὶ τοῖσιν ἀφανέσιν F
38. διαιρέοντες] διαιρέοντες F
ib. τὸ θερμὸν] γρ. τὸ θερμὸν & συντεθέμενα exp. F
47. τὸ αὐτὸ] ταὐτὸ F (poſt.
55. τὰ μὲν ἄλλα] τὰ μὲν ἄλλα. F. vt & paulò
P.346.l.9. καὶ τὰ ἐλάχιστα] τὰ δ' ἐλάχιστα F
15. ξυνταράξαντες] ξυνταράξαντες F
38. χωρεῖ] χωρεῖ F
49. ὁ ἀνθρώπων] ἀνθρωπίνη F
P.347.l.49. διαιτητέον] διαιτητέον F
P.348.l.5. ὑπὸ τοῦ] ἀπὸ τοῦ F
12. ὅτι διὰ φύσιν] κατὰ φύσιν F
ib. ὅτι δὲ ἀνάγκην] ὑπ' ἀνάγκης F
14. οὐδ' ὑπ' ἀνάγκης] ὅτι δὲ ἀνάγκῃ F
18. ἀπὸ διαίτης βλαβῆναι] ἀπὸ διαίτης βλαβῆναι F
40. καὶ δὲ καὶ τι μὲν] καὶ δ' αὐτὸ μὲν F
P.349.l.18. ὕδατος τι] ὕδατος δὲ S
40. ὕδατος μὲν ἰσχυροῦ γενομένου] poſt hæc verba add. S. τοῖς περὶ πυρὸς, πυρὸς δὲ ἰσχυροῦ γενομένου, τοῖς περὶ ὕδατος, &c.
52. τοῦ πόνου] καὶ πόνους S
53. τὸ ὑγιεινότατον] τὸ ἰσχυρότατον S
P.350.l.36. καὶ ὑγρότατον] καὶ ψυχρότατον S
48. ὑγρότατον] ἰσχυρότατον S. & ξηρότατον] ὑγρότατον.
P.351.l.12. ξυμφέρει δὲ τοῖσι τοιούτοισι] ξυμφέρει δὲ τῷ τοιούτῳ F
55. τοῖς φρονίμοις] καὶ φρονιμώτατος F
P.352.l.8. βελτίων δὲ φύσιν] καὶ ὑπὸ φύσιος F
34. ὁ ἐνδεὴς ὑπὸ] ὑπὸ F
37. ἔτι γὰρ ἔλασσον] ἔτι δὲ F
P.353.l.9. φύσιν γὰρ] φύσιν δὲ S
In lib. 2. περὶ διαίτης.
P.354.l.7. καὶ ψυχεινοτέρους] ψυχεινοὺς F
18. ὥς τινας] ὥς τινας F
25. ὁκοῖον ἐν τοῖσιν] ὁκοῖον περ F (βορέου F
27. ἀπὸ τῶν μεσημβρίων] ὑπὸ τῶν μεσημ-
55. καὶ ταράσσει] καὶ ταράσσει F
P.355.l.5. ἡ λεπαρὸς] καὶ λεπαρὸν F. & ἡ ἁλμαρὸν, ἡ ἁλμυρὸν.
10. καὶ ἴσος] τάδε ἴσως, καὶ τάδε ξηρὰ ἢ τάδε ὑγρὰ εἶναι F
28. ὑγρὸν ἐστὶν] ψυχρὸν S
47. πρωῒ καὶ δείλης] καὶ πρωῒ F
P.356.l.19. ἐν ὕδατι] ἐφ' ὕδατι F
29. ἡμέρη ὁμοίως] ὁμοίως F
38. οἱ πτανοὶ] οἱ δὲ πτανοὶ F
P.357.l.5. ἡ σαρκὸς] ἡ γαστρὸς F
24. ἐργασίης] ὀχεῖαι S. γρ. ξυγχεῖαι F
30. λάχανα] λάχανα, F
50. ὡς ἐλαφρότερα] κουφότερα, F
P.358.l.28. καὶ ὅσα πονέουσι] καὶ αἱ ὅσαι πονέουσι, F
30. τὰ ἀκρόδρυα] κεφάλαια, F
34. φύσεις] γρ. φύσις, F
35. ἐν μικρῷ ὄγκῳ] ἐν τῷ μικρῷ ὄγκῳ, F
P.359.l.16. καὶ ὑγρότατα] διυγρότατα, F
19. διαχωρητικὰ] διαχωρεῖ, F
P.360.l.18. μάλιστα οἱ λευκοὶ] μάλιστα μὲν F
39. παραπλήσιοι] παραπλήσια, F
P.361.l.5. ἀφύσεται] ἀφύσεται, F
7. συγκλείοντα τὰ στόματα] γρ. συγκλείοντα τὰ στόματα, F
27. ἀντίσπασιν] ἀντίστασιν S. & ταραχὴν exponit.
31. ὑπ' αὐτέων τῶν σιτίων] ἀπ' αὐτέων, F
54. ἰδεῖν θερμὸν] ἔχει θερμὸν, F
P.362.l.2. ὑπερέχοντα] ὑπερέχοντα, S
4. θερμὸν τι ψυχρὸν] καὶ ψυχρὸν, F
5. ὑπερέχοντος] ὑπερέχοντος, S
13. τοῦ ψυχροῦ] τοῦ ὑγροῦ, S
30. καὶ δὲ] οἱ δὲ, F
32. ποιεῦσι] ποιέοντες, F
43. ἰσχυρὰ ἢ ἀλλοίως] ἰσχυρὰ ἢ ἀσθενέστερα, F

48. [illegible]] pro his verbis [illegible] adſcribit F

53. [illegible]] [illegible] F

P.363.l.11. [illegible]] [illegible] delet S. & pro [illegible] legit, & paulò poſt.

26. [illegible]] [illegible] F.

28. [illegible]] [illegible] F

51. [illegible]] [illegible] F

53. [illegible]] γρ. [illegible] F

P.364.l.4. [illegible]] [illegible] S

25. [illegible]] [illegible] S

ib. [illegible]] [illegible] S

28. [illegible]] γρ. [illegible] F

44. [illegible]] [illegible] F

P.365.l.10. [illegible]] [illegible] F

33. [illegible]] [illegible] F

39. [illegible]] [illegible] F

40. [illegible]] [illegible].

In lib. 3. [illegible], pag. 366.

lin.26. [illegible]] [illegible] leg. F

27. [illegible]] [illegible] F. & S. qui etiam [illegible] legi poſſe ſcribit pro [illegible], vnde [illegible] apud Homerum, & [illegible] Herodoto. [illegible] etiam habent exemplaria quædam

53. [illegible]] [illegible] S

P.367.l.7. [illegible]] [illegible] S

26. [illegible]] [illegible] F

32. [illegible] μάλιστα] ὡς μάλιστα, F

39. [illegible]] [illegible] F

43. [illegible]] [illegible] F

44. [illegible]] [illegible] F

53. [illegible]] [illegible] F

55. [illegible]] [illegible] F

P.368.l.3. [illegible]] [illegible] S

30. [illegible]] [illegible] F

55. [illegible]] [illegible] F

P.369.l.8. [illegible]] [illegible] F

ib. [illegible]] [illegible] F

27. [illegible]] [illegible] F

34. [illegible]] [illegible] F

50. [illegible]] [illegible] F

ib. [illegible]] [illegible] F

55. [illegible]] [illegible] F

P.370.l.10. [illegible]] [illegible] F

29. [illegible]] [illegible] F

33. [illegible]] [illegible] F

55. [illegible]] [illegible] F

P.371.l.2. [illegible]] [illegible] S

23. [illegible]] ante hæc verba [illegible] add. F

34. [illegible]] γρ. [illegible], quod exponit [illegible] F

55. [illegible]] [illegible] F

P.372.l.4. [illegible]] [illegible] S

ib. [illegible]] [illegible] F

7. [illegible]] pro his verbis, [illegible] F. ſed videtur expoſitio quædam.

14. [illegible]] [illegible] F

15. [illegible]] [illegible] F

32. [illegible]] [illegible] F

38. [illegible]] [illegible] S. pro [illegible] F

P.373.l.16. [illegible]] [illegible]

19. [illegible]] [illegible] F

45. [illegible]] [illegible] F

49. [illegible]] [illegible] F

P.374.l.9. [illegible]] [illegible] F

27. [illegible]] [illegible] F

P.375.l.8. [illegible]] [illegible] F

11. [illegible]] [illegible] F

In lib. [illegible].

P.376.l.16. [illegible]] [illegible] F

20. [illegible]] [illegible] F. quæ videtur eſſe interpretatio quædam.

31. [illegible]] [illegible] add F

35. [illegible]] [illegible] F

47. [illegible]] [illegible] F

52. [illegible]] [illegible] F

53. [illegible]] [illegible] F

P.377.l.28. [illegible]] [illegible] F

33. [illegible]] [illegible] F

35. [illegible]] [illegible] F

43. [illegible]] γρ. [illegible] F. quod exponitur [illegible].

P.378.l.3. [illegible]] [illegible] F

7. [illegible]] [illegible] F

8. [illegible]] [illegible] F

ibid. [illegible]] [illegible] F

11. [illegible]] [illegible] F

29. [illegible]] [illegible] F

32. [illegible]] γρ. [illegible] F

48. [illegible]] [illegible] F

P.379.l.15. [illegible]] [illegible].

17. [illegible]] [illegible] F

19. [illegible]] [illegible] F

26. [illegible]] [illegible] S

31. [illegible]] [illegible] S

45. [illegible]] [illegible] F

46. [illegible]] [illegible] F

P.380.l.70. [illegible]] [illegible] F. & [illegible] pro [illegible].

In Lib. [illegible].

P.381.l.22. [illegible]] [illegible] F

P.382.l.5. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

6. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S

24. [illegible]] [illegible] F

36. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S. & F. qui [illegible] & [illegible] velut interpr. add.

44. [illegible]] [illegible] S. & [illegible].

P.383.l.3. [illegible]] [illegible] F

4. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

ib. [illegible]] [illegible] F

11. [illegible]] [illegible] S

In lib. [illegible], pag. 383.

lin.32. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

33. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

34. [illegible]] [illegible] F

37. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

54. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

P.384.l.19. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

37. [illegible]] [illegible] S

49. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

52. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S. & F

P.385.l.8. [illegible]] [illegible] S. ex manuſcr.

12. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S

49. [illegible]] [illegible] ex M. s. S. & F

53. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S

P.386.l.2. [illegible]] [illegible] F

6. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S. ſed [illegible] leg. Vaticana exempl.

8. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S

46. [illegible]] [illegible] F

55. [illegible]] [illegible] F

P.387.l.4. [illegible]] [illegible] ex manuſ. S

5. [illegible]] [illegible] ex manuſcript. S. & F

13. [illegible]] [illegible] ex manuſ. S

31. [illegible]] [illegible] F. fortè pro [illegible].

42. [illegible]] poſt [illegible] ad. F

45. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S. & F

P.388.l.13. [illegible]] [illegible] S. ex manuſc. γρ. [illegible] F

29. [illegible]] [illegible] F

35. [illegible]] [illegible] ex manuſ. S

37. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

43. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S. vt & Vatic.

44. [illegible]] poſt [illegible] ad. S. ex manuſc. F

52. [illegible]] [illegible] S

P.389.l.29. [illegible]] [illegible] F

34. [illegible]] [illegible]

48. [illegible]] [illegible] F

ib. [illegible]] [illegible]

P.390.l.4. [illegible]] [illegible] S

21. [illegible]] [illegible] S

36. [illegible]] [illegible] S. ex manuſcr.

54. [illegible]] [illegible] F. [illegible] ex manuſc. S

P.391.l.6. [illegible]] [illegible] pro [illegible] ex manuſc. S

7. [illegible] ex manuſcr. S. [illegible] (ſed [illegible] leg. Vatic.) deinde [illegible] deſideratur, pro quo [illegible] F

11. [illegible]] [illegible] ex M. s. S. & F

31. [illegible]] [illegible] S. & [illegible] ex man.

33. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

45. [illegible]] [illegible] S

P.392.l.17. [illegible]] [illegible] ex M. s. S

55. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S. & F

P.393.l.1. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S. & [illegible].

3. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

15. [illegible]] [illegible] F

17. [illegible]] [illegible] S. ex manuſcr.

22. [illegible]] [illegible] ex M. s. S

36. [illegible]] [illegible] F

39. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

P.394.l.1. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S. & F

9. μάλιστα [illegible]] μάλιστα [illegible] F

11. [illegible]] [illegible] F

18. [illegible]] [illegible] S

32. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S

38. [illegible]] [illegible] F. & [illegible] pro [illegible].

43. [illegible]] [illegible] ex manuſcript. S

P.395.l.13. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

51. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S. & F

54. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

P.396.l.2. [illegible]] [illegible] ex manuſcript. S

6. [illegible]] Hæc deſiderantur in manuſcr. S

ibid. [illegible]] Ad hæc verba in margine adſcribitur, [illegible] ex manuſcr. S. & F

9. [illegible]] [illegible] F

15. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S. & F. & [illegible].

30. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S & F

43. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S.

49. [illegible]] [illegible] F

P.397.l.16. [illegible]] [illegible] ex manuſ. S

27. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S. & F. ſed videtur eſſe gloſſema quoddam.

28. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S

30. [illegible]] [illegible] F

P.398.l.10. [illegible]] [illegible] add. F. delet ex manuſc. S.

37. [illegible]] γρ. [illegible] F

41. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

P.399.l.10. [illegible]] [illegible] F

12. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

14. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

19. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

52. [illegible]] [illegible] ex manuſcript. S

P.400.l.6. [illegible]] ex manuſc. S. [illegible]

12. [illegible]

22.[illegible]] deeſt in manuſcr.S

23.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S.& F

29.[illegible]] [illegible].

35.[illegible]] [illegible],F

38.[illegible]] [illegible],F

41.[illegible]] [illegible] F

43.[illegible]] [illegible],F

46.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S

55.[illegible]] [illegible] ex manuſc.S.& F

P.491.l.8.[illegible]] [illegible] ex manuſcript. S.

37.[illegible]] [illegible] ex M.S.S

45.[illegible]] [illegible] ex manuſc.S

51.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S.

P.402.l.1.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S. & F. (ſed forte [illegible] leg.)

10.[illegible]] [illegible] ex manuſc.S.& F

42.[illegible]] [illegible] ex manuſc.S.in margine [illegible].

P.403.l.2.[illegible]] [illegible] ex M.S.S

4.[illegible] ex manuſcr.S

11.[illegible]] [illegible],F

P.404.l.8.[illegible]] [illegible],F.

26.[illegible]] [illegible] ex manuſc.S

28.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S

31.[illegible]] [illegible] ex manuſc.S

39.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S

40.[illegible] [illegible]. Hæc deſiderantur in manuſc.S

53.[illegible]] [illegible] ex manuſc.S.

P.405.l.18.[illegible]] deeſt in manuſc.S

47.[illegible]] [illegible] ex manuſc.S

48.[illegible]] [illegible],S

P.406.l.25.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S vt & Vatic.exempl.

26.[illegible]] [illegible] ex M.S.S

39.[illegible]] deſideratur in manuſc.S

45.[illegible]] [illegible] ex M.S.S

P.407.l.14.[illegible]] [illegible] ex manuſc.S

16.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S

19.[illegible]] [illegible] ex manuſc.S

23.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S

24.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S

33.[illegible] ex manuſc.S

In librum [illegible].

P.409.l.11.[illegible]] [illegible].S

P.410.l.12.[illegible]] Deſideratur in manuſcr.S

19.[illegible]] [illegible] S.

P.411.l.5.[illegible]] [illegible] S.

55.[illegible]] [illegible],S

P.413.l.20.[illegible]] [illegible] vel [illegible].

13.[illegible]] [illegible] S

21.[illegible]] [illegible],S

44.[illegible]] [illegible],S

P.414.l.25.[illegible],S

33.[illegible]] [illegible] vel [illegible],S

P.415.l.24.[illegible]] [illegible],S

32.[illegible]] [illegible].

P.416.l.18.[illegible]] [illegible].

P.418.l.50.[illegible]] [illegible],S.

51.[illegible]] [illegible],S

P.419.l.6.[illegible]] [illegible].

P.422.l.21.[illegible]] [illegible],S

48.[illegible]] [illegible], S

P.423.l.[illegible]] [illegible],S

In lib. [illegible] *pag.* 424.

Lin.39.[illegible]] [illegible] ex manuſc.S

ib.[illegible]] [illegible], F

40.[illegible]] [illegible], F

44.[illegible]] [illegible],F & S.ex manuſc.

P.425.l.17.[illegible]] [illegible],S

49.[illegible]] [illegible],S

P.426.l.44.[illegible]] [illegible],F. vt paulo poſt.

48.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S.& F

P.417.l.4.[illegible]] [illegible] ex M.S.S.& F

5.[illegible]] [illegible] ex manuſc S.& F

32.[illegible]] [illegible] ex M.S.S.& F

42.[illegible]] [illegible],S

DIVERSÆ LECTIONES, CORRECTIONES, ET NOTÆ, IN SECT. IV.

HIPP. MAGNA EX PARTE EX CODICE MEDICEO.

[illegible].

PAg.337.l.1.[illegible]. In Ald.cod.

5.[illegible].

13.[illegible].

31.[illegible].

35.[illegible].

36.[illegible].

37.[illegible] abeſt.

P.338.l.7.[illegible].

10.[illegible] Aldus.

17.[illegible] abeſt.

19.[illegible].

20.[illegible].abeſt [illegible].

22.[illegible] pro [illegible].

24.[illegible] pro [illegible].

28.[illegible].

49.[illegible].

P.339.l.13.[illegible]. abeſt [illegible].

28.[illegible].

P.340.l.7. Hos poſtremos verſus non habet vetus codex Beſſarionis.

VARIÆ LECTIONES, CORrectiones,& breues quædam annotationes in aliquot libros Hippocratis.

In librum [illegible].

P.383.

Lin.36. [illegible], docet quomodo ſingulis mederi oporteat.

40.[illegible].

41.[illegible].

48.[illegible] ſic [illegible] accipit. Hipp. pro diff. ac. ſpec. morbi : aliàs [illegible] mores morbi. [illegible].

49.[illegible].

50.[illegible] abeſt.

52.[illegible].

53.[illegible].

54.[illegible].Galen. librum ſuũ [illegible] ab hac ſententia orditur.qui liber latinè extat.ſed græcè recuperauimus ex Bibliotheca Medicea.

P.384.l.13. [illegible] abeſt [illegible].3.l.3.epid.com.20.hęc eadem ſententia repetitur à Galeno.

16.[illegible].

26.[illegible] in aliis cod.abeſt.

28.[illegible]. & abeſt [illegible].

29.[illegible].locus hic exponitur à Gal.lib.9.de plac.Hipp.& Plat.

40.[illegible].

43.[illegible].

Ibid.[illegible] abeſt [illegible].

45.[illegible] add.[illegible].

48.[illegible].

52.[illegible]. ([illegible].

P.385.l.2.[illegible].

5.[illegible].vel [illegible] vel [illegible].

9.[illegible].

11.[illegible].

12.[illegible].

16.[illegible].

22.[illegible].

24.[illegible].

25.[illegible]. Hoc non legitur in aliis exemplaribus.

27.[illegible].

31.[illegible]. ([illegible].

35.[illegible]. vbique [illegible] abeſt.

41.[illegible], vel [illegible].

43.[illegible].abeſt [illegible].

46.[illegible].

49.[illegible] non habetur in aliis cod. vacat etiam [illegible] poſt [illegible].

P.386.l.5.[illegible] hæc nõ legũtur in aliis.

6.pro [illegible] legitur in aliis [illegible] : vt in Hippocrate germanico p.369.v.43. ſed ex Galeno com. 37. huius lib. 2.acut. [illegible] debet retineri.

12.[illegible].

13.[illegible].

21.poſt [illegible]. habentur duo verſus in cod.germanico p.370. v.4.& 5. qui deſunt in Comment.Galeni.

24.[illegible] vel potiùs [illegible].

27.[illegible].ſed in malè excuſis dicitur, vterus pulmones & cerebrum ſeſe mutuo iuuant:in excuſis [illegible] ægroti,[illegible] eſt.

41.[illegible] doloris ceſſamentũ indicat.

44.[illegible].

45.[illegible].

48.[illegible]. ſic in cod.germ.p.370. verſ.20.

53.[illegible].

54.[illegible].

P.387.l.1.[illegible] abeſt.

5.[illegible].abeſt [illegible].

6.[illegible] non legitur.

Ibid.[illegible].

8.[illegible].

14.[illegible].

16.[illegible].abeſt [illegible].

17.[illegible].

22.[illegible]. ([illegible]:

26.[illegible].

27.[illegible].

29.[illegible] abeſt. ([illegible].

31.[illegible].

32.[illegible] abeſt [illegible].

38.[illegible] vſque ad finem ſententiæ in quibuſdam cod. non leguntur

44.[illegible].

45.[illegible].

46.[illegible].

47.[illegible].

51.[illegible].

P.388.l.2.[illegible] vſque ad finem ſententiæ non legitur.

4.[illegible].

5.[illegible]. abeſt [illegible].

9.[illegible].

12.[illegible].

13.[illegible].

15.[illegible].

24.[illegible].

25.[illegible].

26.[illegible]. In quo cod. duab. lit. interceptis quaſi videntur abundare.

29.[illegible] abeſt.

32.[illegible].

33.[illegible].

38.[illegible].

40. αἰσχύνεται.

42. ὁ ὠλίγωσε.

44. ἔλεγχον τίνος, ἐπὶ δὲ μᾶλλον vſque ad finem ſententiæ ἰδίᾳ αὐτοῖς leguntur hæc in quibuſdam exemplaribus.

50. ἐπὶ τὰ ἔσω τῆς ἡμέρας.

53. διαψύχονται.

P.389.l.6. ἐπεὶ καὶ ἁρμόσει.

9. καταγγέλονται.

14. πῶς μὲν μὴ ὑδαρής.

15. τῇ ὑγρασίῃ ὀλίγῃ.

19. ὥστε καὶ τὰς μεταστάσεις. περὶ τι.

21. μεταβολαὶ τῶν περὶ τὰς φύσιας ὁμοίων. melius περὶ, φύσις eſt temperamentum: ἕξις eſt in craſſitie & gracilitate corporis.

22. ὁ δὲ οἷον τι περὶ χαίρει.

27. τῶν εἰς κοιλίην καὶ ἄλλα αὐτοῖς.

33. ὁ ἀπὸ ὁ καιρὸς ὁ καλός.

P.390.l.7. ἄσιτον.

10. παντίον χρῆσθαι.

13. ἀλλοιουμένων μόνον ἐστὶ τῷ πράγματι περὶ ὃ ὁ πᾶς.

21. τῷ χώρῳ τὰ ἀμφότερα.

22. δύο ἢ τρεῖς.

23. μετεωρισμός. ἐπὶ μὲν τοῖς ἀγκῶσι.

27. περιπίπτει ὁ νόσος ſublato τις.

31. φάρμακον, ὁ τέως ὁ πίνει.

46. καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὀπωρινή, hæc deſunt.

P.392.l.3. κατὰ τὸ ἔντερον.

27. πάνυ πάσχειν.

ib. κατὰ λόγον τῆς φύσιος.

28. οἷον φύσις. περὶ ὑποχόνδριον.

55. περιχολικὸν ποιεῖ. ἔχει γάρ.

ib. ὁ μᾶλλον τοῦ ῥίγεος.

P.393.l.2. καὶ διαχωρητικὸν δὲ καὶ τῶν χολωδέων ſublato μετά.

13. ἀλλὰ μὲν οὖν φαρμακεύοντας πολλαπλασίῳ χρώμεθα.

15. καὶ μὴ οὐ πολλά.

16. καὶ δὲ ὁ μὴ δοκέει.

46. οὕτως οἱ μὲν παιδευτικοί.

48. καὶ διαλείπειν ἱματισμοῖς.

P.394.l.2. τὸ μὲν τὸ ὀλίγον ἐξύμενον, τὸ ὀλίγον qualitatis eſt nomen non quantitatis. i. parum dilutus. quod opponitur τῷ ἀκρήτῳ, quod habetur etiam p.præced.lin.46.

40. κατεσπασμένον ἀσθενῶς.

49. ὑδαρής καὶ κιρρὸς παντελῶς.

53. καὶ διψῶσι πολλῷ.

55. ἀντίστοιχον abeſt τὸν.

P.395.l.1. κατὰ ταῦτα δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων παθῶν.

4. παρ' αὐτῶν τῶν νοσημάτων.

17. ἀνώμαλον ἢ ἐς ὁμαλόν.

28. καὶ γὰρ παιδίοισι.

51. οὕτως οἱ ἁμάρτοιεν. βλάπτοιεν.

P.396.l.43. ὑπὸ πνεύματος ἐπαλλήλως.

46. ὁ δ' ὑδρωψ λύεται.

P.397.l.30. φλέψ διαρρήγνυται.

33. ταῦτα τὸ ἔγγιον τοῦ αἵματος.

46. φλέβας ἀποτεμνόμενον.

P.398.l.35. αὔξονται μὲν γὰρ] his verbis vtitur. Gal. Com.18.lib.1. acut. ſed paulò aliter.

Pag.399.l.22. φάρμακα δὲ μὴ μᾶλλον προσάγειν.

P.400.l.51. πταρμὸς φάρυγγος.

ib. περιβάλλεται καὶ κεφαλήν.

52. παραινέσθαι, ἀλλὰ μηδὲ ὁρᾶσθαι.

P.401.l.26. διαλέγονται.

ib. ὑποχωρέει.

37. ὁ μεταστάσιος, abeſt.

38. ὁ ἐς ἄρχει.

39. λευκότητος τοιαύτης. ὑγροῖς λευκοῖς ὁμοίως.

45. ὁ εἰς ἀπόστημα τρέψεται.

50. πόματος δὲ οὐδέν.

51. ὁκόσοι καὶ πτύελα πτύουσι πυρρὰ ἢ πελιδνὰ καὶ λευκὰ ſublato ὁ.

55. τέμνειν καὶ φλέβα ἐν τῷ βραχίονι τὴν ἔσω.

P.402.l.5. ὑπερκαθαίρειν μαντεύει δὲ.

45. ἀπόστημα τι ἢ ἔμφραγμα παυσομένων.

P.403.l.2. αἱ παχύτητες τῆς ῥάχιος συνέχονται, ἢ οἱ μὲν σπονδύλοι κεκαμμένοι.

26. ὁ δὲ ὑγρασίην.

29. καὶ δὲ διαλύεται τὸ σῶμα.

36. ἰσχυρός abeſt.

P.404.l.23. ὅσον abeſt.

27. παιδίοις ἐπὶ δὲ ὥραν καί.

34. καὶ πόνον ποιεῖ.

40. μελαγχολικοὶ καὶ abeſt καί.

48. ἐκεῖνος ἔσται μὴ ῥοπῇ.

ib. μὴ ταῦτ' ἀρίστα abeſt μή.

51. ἐπὶ τῇ θερμῇ, abeſt ἐπί.

P.405.l.1. διαχωροῦσι.

18. ξηρὰ καὶ δ' ερμᾶ ſublato δέ.

20. καὶ δὲ ὁ ὑπνος ἀφίηται.

22. ἐξ οἴνου μέλανος καὶ ἐλαίου.

55. καὶ ἀμυδρὰ βλέποντες ἔχοι τῶν ἔσω.

ib. τὸ ὀρθόπνοιας.

P.406.l.4. τῶν τοιούτων δὲ μάλιστα.

37. καὶ ἐν ὥρῃ θερμῇ γίγνεται.

VARIÆ LECTIONES IN QVINTAM HIPPOCRATIS SECTIONEM, EX DVOBVS SERVINI ET FEVREI EXEMPLARIBUS DESUMPTÆ.

In librum primum περὶ νόσων, pag.446.

Lin.5. πᾶσαι] πᾶσι,S

13. ἀρχαίην] γε. ἀρχαίην,F

24. καὶ εἴσι] ἔστιν ex manuſcr.S

33. ταῦτα φυλάσσοντα] τοῦτο ex manuſcr.S

34. ἐν τῇ ἀναλογίῃ] ἀναλογίῃ ex manuſcr.S

P.447.l.3. ἀπὸ θερμοῦ ὑπερθερμαινόμενοι] καὶ ὑπερθερμαίνοντες ex manuſcr. S. & τοῦ ψυχροῦ καὶ ὑπερψύχοντος.

5. γίνεται] γίνεται ex manuſcr.S

11 ἀλλά τινων] ἀλλ' ἃ τίνων ex manuſc.S

16. ἐνδείκνυται δὲ τὰ τοιαῦτα] τὰ τοιάδε,F

35. ἀπὸ δὲ δυσεντερίης] ἐκ δὲ δυσεντερίης.F

P.448.l.3. ἐπὴν τεθῇ τόποισι] τὸ τόποισι, S

4. μεθιέναι ἀφελεῖν] μεθιέναι λαβεῖν ἀφελεῖν,F

19. ὁ τοιοῦτος] ὁ τοιοῦτος ex manuſcr.S

21. ῥώμην] ῥύμην ex manuſcr.S.& F

30. ὄψιν φανείη] forte φανείη vel φανῇ,S

36. ἐξαίφνης] ἐξαπίνης ex manuſcr.S

50. δὴ ὅτι] ὅτι ex manuſcr.

P.449.l.12. ὑπὸ λάβρου] καὶ ὑπὸ λάβρου, F

29. ἀπὸ τοῦ σπλῆνος] ἐκ τοῦ σπλῆνος F

38 ὑπὸ τοῦ ἥπατος] ἀπὸ τοῦ ἥπατος F

41. κάτω ῥαγείη] καταρραγείη,S

43. ὁδ' αἰών] ὁδ' αἰὼν ex manuſcr.S

P.450.l.1. ὕδερος διαχωρεῖ] ὕδερος καὶ διαχωρέει μὴ ξυμφέρει, μηδὲ κλύσαι, μηδὲ ἐμέειν, καὶ μὴ τῶν λεπτῶν φλέβα, αἱμόρροον μηδέ, F. ex M.S. & S. niſi quod hic ὁ ξυμφέρει legit, & ὁ δὲ φλέψ αἱμόρροος.

12. τάμνειν] τάμνειν ex manuſcr.S

16. ἢ οἷα ἀφαίρεμα λαβεῖν] ἃ καὶ οἷα,S. velut etiam Vaticana exemplaria.

31. καὶ ἢν] ἢ deſideratur in manuſcr. S

45. πυρέσσουσιν] πυρεταίνουσιν,S

P.451.l.3. ὁ τοῦτο] ὁ deſideratur in manuſcr.S

4. ἀπὸ τῆς κεφαλῆς] ἐκ τῆς κεφαλῆς,F

12. μὴ στερεωθῇ] στερεωθῇ,S

25. ἀπόλλυται δὲ ἔξω] ἔξω deſideratur in manuſcr.S

ib. ὁ ὑπὸ τῶν αὐτῶν] ὁ ἀπό,F

32. ἐπὶ πλεῖον] ἐς πλεῖόν τι,S

36. ἐκ τῶν χειρῶν] Poſt hæc verba τέμνειν addunt manuſcr.cod.S.& F. neque tamen locus ſatis eſt integer.

38. ὅπερ] ἔστιν F.& 39. pro μετέωρα, μετεωρότερα.

44. ἐς τὸ ἀδελφεόν] πρὸς τὸ ἀδελφεόν,F

53. ὁκόταν] ἐς ὁκόταν,F

ib. κυρεῖσιν] ex manuſcr. κεκρυμμένον,S

54. φλέγματος] φλέγματός τι ex manuſc. S

P.452.l.6. ἐκ τῆς κεφαλῆς] ἐκ τῆς κεφαλῆς.

15. μηδὲν πρῆγμα] μηδὲν πρῆγμα ex manuſc.S

16. ὅταν] ὁκόταν.

18. τοῦ πυρὸς] τοῦ πυρὶ ex manuſc.S

34. ἀπὸ τῶν αἰῶν] ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ex manuſcr.S

36. καὶ ἐς τὰς κάτω] καὶ deſideratur in manuſcr.S

40. ὁμαλῶν] ὁμαλῆ ex manuſcr.S

47. ὑπομαινόμενον] ἐπιμαινόμενον,F

53. ὁ δὲ ἀπορρέοντα] καὶ δὲ ex manuſcr.S. ὁ καὶ τά,F

55. δι' ὀλίγον] δι' ὀλίγου,S

P.453.l.6. ἐκ δὲ πολλά] Hæc deſiderantur in manuſc.S

7. περὶ αὐτῶν] αὐτίκα,F

8. γίνονται] καὶ γίνονται,F.& ὁ δ' αὖ ὁ δέ,S

5. ὅτι] ὅτι ex manuſcr.S

46. καὶ λάβοιτο] καταλάβοιτο,F

ibid. τούτῳ] τούτῳ ex manuſcr.S

P.454.l.1. ἐργασίησιν] ἐργασίῃσί τι,S

24. ῥᾶον] ῥᾷον ex manuſcr.S

25. ὅτι] Deſideratur in manuſcr.S

29. ῥᾶον] ῥᾷον ex manuſcr.S

38. ὁ δὲ ὕδωρ τι περιέχει] τι deſideratur in manuſcr.S. vt & poſtea πλεῖον τι.

P.455.l.8. καὶ ἄλλα] καὶ deſideratur in manuſcr.S.& τὸ ἀπὸ δὲ σαρκός, τὸ δέ.

13. μεθιστάναι] μεθιστᾶσιν F

44. τοῦ ἔσω] τῷ ex manuſcr.S

50. χολαιέστερον] χολαίτερον,S. & ὑγιαίνεται, ὑγιάζεται,F

P.456.l.6. καὶ ἢν περιγένηται] καὶ ἢν μέν,F.

46. ἀδικωτέρα] ἀδικώτερα ex manuſc.S

55. ἄδηλα] ἄδηλα,F

P.457.l.51. ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ αἵματος] ἐν ταὐτῷ τοῦ αἵματος,F

52. ψυχρότερον γὰρ φύσει] τῇ ἀνθρώπου φύσει,F

P.458.l.6. καλεῖται] καλέεται,S

15. ὁκόσοι] ὁκόσοις,F

27. πολλῷ ἀποθνήσκει] πολλὰ ex manuſcr.S

30. σπασμοὶ] σπασμώδεες ex manuſcr.S

41. καὶ δὲ τούτων] ἐκ τούτων,F

45. περὶ κοιλίας] κοιλίας,F

P.459.l.31. ἐς τὸ σῶμα οὖσαν] ἐν τῷ σώματι,F

35. ἀποθνήσκουσιν] ἐκ ἀποθνήσκουσιν, F

P.460.l.21. διὰ τοῦτο] καὶ διὰ τοῦτο F

42. τὸ αἷμα τὸ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ] τὸ αἷμα τῷ ἀνθρώπῳ ex manuſcr.S.& F

P.461.l.3. καὶ καθαίρεται] καὶ deſideratur in manuſcr.S

4. ἀπὸ διαστάσιος] ἄνω F. & διαστάσιος S. ex manuſcr.

16. καὶ ἀνιέναι] Poſt ἀνιέναι αὖθις addS ex manuſc.& F.

21. ἀποξηραίνεται σπόγγος] ἀποξηραίνεται γάρ Seru.

35. ἄλλοτε ἄλλο] ἄλλα ex manuſcr.S.

In librum ſecundum περὶ νόσων.

P.462.l.25. ὑποθερμαινομένων] ὑποθερμαινομένων ex manuſcr.S

27. ὅτι

27. ὅτι κατακεκλάσθαι αὐτῶν] τῇ χολῇ αὐτῶν, F
34. ὑπερῴωθεν] ὑπερῴων, S. ex M.S.
38. ὃ φλέγμα] καὶ αἷμα ex manuſcr. S
P. 463. l. 6. θολερωτέρη] χολωδεστέρη, F
28 ὑγρῶν] ὑγρῶν γίνεται, F
43. ὅ τι ἐν τῇ διαίτῃ] ὅταν ἐν τῇ διαίτῃ τοῦ ὕδατος φλέγμα [illegible] ὑπεξηγερθῇ, F
46. ἀπ' αὐτοῦ] ὑπ' αὐτοῦ, F
P. 464. l. 11. [illegible]] [illegible], ex M.S. S
12. κυνάγχῃ] περὶ κυνάγχης ex manuſc. S
13. ἄγει] ἄγει ex manuſc. S
16. καὶ ἄγοντι] καὶ deſideratur ex manuſcr. S
18. σταφυλῇ] περὶ σταφυλῆς ex manuſcr. S
22. πηχέος] περὶ πηχέως, S. pro [illegible], [illegible], F.
25. [illegible]] [illegible], S. ex Heſychio.
P. 465. l. 15. αὐτὴν τὴν κεφαλὴν] αὐτοῦ, F
18. [illegible]] [illegible], F
29. καὶ ἢν πίνῃς] πίνῃς ex manuſc. S. velut leg. exempl. Ald. in margine autem adſcribit, F. γρ. πίνῃς.
P. 466. l. 4. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S.
5. [illegible]] Poſt hæc verba καὶ ὅτε θνήσκει add. S. ex manuſcr.
14. καὶ πυρετὸς αὐτῷ] καὶ ὁ πυρετὸς, S
24. αὐτίκα] αὐτίκα, S
49. [illegible]] [illegible], S
52. [illegible]] [illegible], S. ex manuſc.
55. ῥῖγος, ἰδρὼς] καὶ ἰδρὼς, F
P. 467. l. 1. ἐς τὸ οὖς] καὶ ἐς τὸ οὖς, S. ex M.S.
4. καὶ ἱερῆ] οἱ καὶ ἱερὴν, S. ex manuſcr.
19 [illegible]] [illegible], S
23. τὸ [illegible]] [illegible], F
31. [illegible]] ἢν δ' ἐντύχῃ, F
33. [illegible] τὴν κεφαλὴν] ἐν τῇ κεφαλῇ, F
34. ἄλλα ἄλλα ex manuſcr. S
41. [illegible]] τὴν [illegible] add. F
44. ἑπτὰ ἡμερῶν] ἡμερέων, S. ex manuſcr.
51. [illegible]] φευγεῖ, F
P. 468. l. 1. [illegible]] [illegible], F
4. τῷ αὐτῷ] τῷ αὐτῷ ex manuſc. S. & F
7. [illegible]] [illegible], F
11. [illegible]] [illegible] γίνεται, F
12. ἢν σφακελίσῃ] ἢν δὲ σφακελίσῃ, F
18. οἱ πολλοὶ] οἱ πολλοὶ ὅτι, F
ib. ἢν οὖν] ἢν μὲν οὖν, F
23. αἱ ῥῖνες] αἱ ῥῖνες, S
35. [illegible]] [illegible], F
39. [illegible] καὶ θερμῷ] καὶ deeſt in manuſcr.
40. χλιαρῷ] χλιαρῷ, S
42. [illegible]] [illegible], S. ex manuſc.
49. ἢν δὲ μὴ ὕπνος] ἢν δὲ οὖν, S
54. καὶ θερμῷ] καὶ deeſt in manuſcr.
P. 469. l. 1. καὶ ἢν [illegible]] [illegible], S. ex manuſcr.
9. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
10. [illegible]] [illegible], F. & [illegible] (pro [illegible]
12. τὸ ἐστὶν] τὰ ἐστὶν, S
ib. τὸ δὲ χεῖρον] [illegible], S
18. [illegible]] ἐς τὴν [illegible] add. F
21. [illegible]] [illegible], S
30. ἢν δὲ μὴ [illegible], [illegible] ὡς τὰ πολλὰ, hæc deſunt in manuſcr. S
31. [illegible]] περὶ [illegible] ex manuſcr. S
34. κατ' ὀλίγον] καὶ κατ' ὀλίγον ex manuſcript. S
37. [illegible]] [illegible], F
42. καὶ ἐπὴν [illegible]] [illegible], F
46. [illegible]] τούτῳ ex manuſcr. S. vt & Vaticana exempl.
50. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
P. 470. l. 28. [illegible]] [illegible], F
36. [illegible]] [illegible] ex manuſcr S
38. [illegible]] [illegible], F
44. τῷ [illegible]] τῷ [illegible] ex manuſcr. S
P. 471. l. 3. σταφυλῇ] περὶ σταφυλῆς, S
4. σταφυλῆς] σταφυλῇ ex manuſc. S
8. ὑφ' ἑαυτοῦ] ἐφ' ἑαυτοῦ ex manuſc. S
ib. [illegible]] [illegible], F
13. [illegible]] περὶ [illegible] S
18. τὸ ὑπὸ τῷ φύλακι] τῷ, S
40 τῶν χόνδρων] τῷ χόνδρῳ, F
41. [illegible]] [illegible], S. ex manuſcr.
47. [illegible]] [illegible], S
50. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
55. ἐπ' ἐξηρμένοι] ἐπ' αὖ ἐξηρμένοις ex manuſc. S. ſicque Ald. exempl.
P. 472. l. 6. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S
12. [illegible]] καὶ τῷ [illegible], F
13. [illegible]] [illegible] ex M.S. S
18. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S.
22. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S & pro [illegible] ex manuſc.
24. ἐξελκώσῃς] ἐξελκώσῃς ex manuſc. S. & Vatic. exempl.
33. [illegible]] [illegible], F
36. καὶ τὸ [illegible]] [illegible], S
41. [illegible] τῷ θερμῷ] τῷ deſideratur in manuſc. S. & F
49. ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσι] ἑπτὰ ἡμέρας, F
50. καὶ ἢν [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
54. [illegible]] pro [illegible], F
P. 473. l. 1. καὶ [illegible]] [illegible] ex M.S. S
7. [illegible] χολῆς, [illegible] χολῆς [illegible] ex manuſcr. S
12. καὶ ἐς τὴν [illegible]] [illegible], S. ex manuſc.
20. ἐς δὲ [illegible]] ἐς δὲ τὴν [illegible], ex manuſcr. S
22. [illegible]] [illegible], S
24 ἐφ' ἢν] ἐπὴν.
27. ἢν δὲ [illegible]] [illegible], F
28. ἢν μὲν [illegible]] ἢν δὲ μὲν [illegible], F
39. καὶ [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
40. [illegible]] Fortè [illegible], S
50. ἐπ' [illegible]] [illegible], F
51. ἢν [illegible]] ἢν γὰρ [illegible].
53. [illegible]] ἢν μὴ ἂν ex manuſc. S.
P. 474. l. 5. ἕως [illegible]] ἕως αὖ ex M.S. S
6. καὶ [illegible]] καὶ deeſt in manuſc.
8. πυρετὸς τεταρταῖος] περὶ τοῦ τεταρταίου ex manuſcr. S
18. [illegible]] [illegible], F
21. [illegible]] ἐς [illegible], F
25. [illegible]] [illegible], F
28. [illegible] καὶ [illegible]] [illegible], F
30. [illegible]] περὶ [illegible] ex M.S. S
42. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
50. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
52. [illegible]] [illegible], F.
ib. [illegible]] [illegible], F
P. 475. l. 18. [illegible]] [illegible] ex M.S. S
21. [illegible]] in manuſc. deſideratur pro [illegible] in altero manuſcript. Cordæi leg. S. F
35. [illegible]] ex manuſcr. [illegible], S
42. [illegible]] [illegible], F
52. [illegible]] in manuſcr. deſideratur S
P. 476. l. 3. [illegible]] Ante hæc verba adſcr. [illegible] ex M.S. S
14. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
22. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S.
28. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S
38. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S
47. ἐς [illegible]] ἕως ex manuſc. S
51. [illegible]] [illegible], F
5[illegible]. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S
P. 477. l. 8. ἐς [illegible]] ἐς deſideratur in manuſc. S
18. [illegible]] [illegible], S
41 [illegible]] [illegible], F
43. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
P. 478. l. 13. [illegible]] ex manuſc. S. ἄλλο [illegible].
25. [illegible]] Ante hæc verba [illegible], F
37. [illegible]] [illegible], F
49. ἄξει] Deſideratur in M.S.
54. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S.
P. 479. l. 21. [illegible]] [illegible] ex M.S. S. & F
12. [illegible]] [illegible] αὐτῷ ex manuſc. S.
15. καὶ [illegible]] [illegible] & [illegible], F. ex manuſcr. ſed vitiosè.
18. λαμβάνει] ἐπιλαμβάνει, F
29. [illegible]] [illegible], F
33. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S. & ſic Vatic. exempl.
42. πρὸς ἕως] πρὸς [illegible], F
45. [illegible]] [illegible] S
51. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S. & ſic Vatic. & Ald. exempl.
P. 480. l. 10. [illegible]] [illegible], S
27. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S
29. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
32. [illegible]] [illegible] ex M.S. S. & F
40. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
52. [illegible]] [illegible] S. & Ald. exempl. & Vatic.
P. 481. l. 1. ἢν δὲ [illegible]] [illegible] deſid. ex manuſ. S
11. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
17. [illegible]] [illegible] ex M.S. S
35. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
38. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
45. [illegible]] [illegible], F
P. 482. l. 6. [illegible]] [illegible], F
9. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S. vt antea.
14. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
15. καὶ [illegible]] καὶ deſideratur in M.S. S
41. [illegible]] [illegible], S
48. [illegible]] [illegible] ex M.S. S
51. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
55. [illegible]] [illegible], F
P. 483 l. 1. [illegible]] [illegible].
10. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
12. πρὸς τὴν κοιλίην] ἐς τὴν κοιλίην. F
21. [illegible]] [illegible] S. ex manuſc.
27. ἢν τὸ [illegible]] Ante hæc verba ἄλλο [illegible] adſcribit ex manuſc. S
33. [illegible]] [illegible] ex manuſc. pro [illegible].
36. [illegible]] [illegible], S
P. 484. l. 1. [illegible]] δὲ pro μὲν ex M.S. S
18. [illegible]] [illegible] S. & ex manuſc. [illegible] vt F
24. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S. & F
37. [illegible]] καὶ [illegible] ex M.S. S
49. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
51. [illegible]] [illegible], F
53. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
P. 485. l. 2. ἢν δὲ [illegible]] ἢν δὲ [illegible], F
7. [illegible]] [illegible].
16. [illegible] [illegible] ex manuſcr. S. & Vatic. exempl.
21. καὶ [illegible]] καὶ redundat F
22. [illegible]] [illegible], F
29. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S.
50. πρὸς [illegible]] [illegible], S
53. [illegible]] καὶ redundat F
54. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
P. 486. l. 10. [illegible]] Hæc deſiderantur in manuſc. S
15. [illegible]] [illegible], F
16. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
21. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S. & F
23. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
27. τῷ [illegible]] τῶν [illegible], F
44. [illegible]] [illegible] θερμῷ, F
51. [illegible]] καὶ [illegible] ex M.S. S
P. 487. l. 1. [illegible]] [illegible], F
34. [illegible] μὲν] [illegible] μὲν ἄλλα ex manuſc. S
In librum tertium περὶ νούσων, pag. 487.
Lin. 40. μὲν οὖν] Deſideratur in manuſcript. S

43. [illegible]] Hæc verba deſid. in manuſcr. S

44. [illegible]] [illegible], F. & pro [illegible]] [illegible], F

P. 488. l. 6. [illegible]] [illegible], F

11. πλήρωμα [illegible]] [illegible], F

26. [illegible]] [illegible], F

38. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S. & [illegible] pro [illegible].

41. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

50. [illegible]) [illegible], F

P. 489. l. 12. [illegible]) [illegible] ex manuſcr. S

18. [illegible]) [illegible] ex manuſcr. S

36. [illegible]) [illegible] ex manuſc. S

P. 490. l. 3. [illegible]) οἱ deſid. in M. S. S

7. [illegible]) [illegible], F

8. [illegible]) [illegible] ex manuſc. S

9. [illegible]) [illegible] ex manuſc. S

34. [illegible]) [illegible] ex manuſc. S

37. [illegible]) [illegible] ex manuſc. S

40. [illegible]) [illegible] ex manuſcr. S

43. [illegible]) [illegible] ex manuſc. S

48. [illegible]) [illegible], S

55. [illegible]) poſt [illegible] add. ex manuſc. S

P. 491. l. 4. [illegible]) [illegible] ex M. S. S

12. [illegible]) [illegible], F. vitioſè.

17. [illegible]) [illegible], F

18. [illegible]) [illegible], S

21. [illegible]) [illegible] ex manuſcr. S. & [illegible] pro [illegible].

23. [illegible]) deſideratur in manuſcr. S

28. [illegible]) [illegible], F

46. [illegible]) [illegible] S

P. 492. l. 12. [illegible] [illegible] ex M. S. S. & F

14. [illegible]) [illegible], F

18. [illegible]) [illegible] ex manuſc. S

25. [illegible]) [illegible] ex manuſc. S. & F

31. [illegible]) [illegible], F

44. [illegible]) [illegible], F

47. [illegible]) Ante hæc verba [illegible] add. ex manuſc. S

54. [illegible]) [illegible], F

P. 493. l. 25. [illegible]) [illegible] ex manuſcr. S. [illegible], F

38. [illegible]) [illegible], S. ex manuſcr.

41. [illegible]) [illegible] ex manuſc. S

43. [illegible]) [illegible] ex manuſc. S

55. [illegible]) [illegible] ex manuſc. S

P. 494. l. 12. [illegible]) [illegible], F

24. [illegible]) [illegible], F. & pro [illegible], S

29. [illegible]) [illegible], F

42. [illegible]) [illegible] ex manuſc. S

55. [illegible]) [illegible], F

P. 495. l. 3. [illegible]) [illegible] ex M. S. S

7. [illegible]) [illegible], F.

22. [illegible]) deeſt in manuſc. S

46. [illegible]) vacat. F

47. [illegible]] [illegible], F

52. [illegible]) [illegible] ex manuſc. S

54. [illegible]) [illegible], F

P. 496. l. 1. [illegible]) In margine manuſc. [illegible], S

8. [illegible]) [illegible] deeſt in manuſc. S

10. [illegible]) [illegible] S. ex M. S. & F

12. [illegible]) [illegible] ex manuſc. S

13. [illegible]) [illegible], F

54. [illegible]) [illegible], S

P. 497. l. 21. [illegible]) [illegible], S

29. [illegible]) [illegible] ex manuſc. S

36. [illegible]) [illegible] pro [illegible] ex manuſcr. S

41. [illegible]) [illegible], F

In lib. [illegible], pag. 498.

L. 11. [illegible]) [illegible] ex M. S. S

16. [illegible]) [illegible] ex manuſc. S

18. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S

26. [illegible]] [illegible], F

36. [illegible]] [illegible], F

40. [illegible]] [illegible], F

52. [illegible]] [illegible], F

P. 499. l. 11. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S

41. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S. & F

53. [illegible]] [illegible], F

55. [illegible]] [illegible], F

P. 500. l. 5. [illegible]] [illegible], F

10. [illegible]] [illegible], F

26. [illegible]] [illegible], F

45. [illegible]] [illegible], S

52. [illegible]] [illegible] ex M. S. S. & F

P. 501. l. 5. [illegible]] [illegible], F

25. [illegible]] [illegible], F

28. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S. [illegible], F. ſed mendoſè.

44. [illegible]] [illegible], F

ib. [illegible]] [illegible], F

53. [illegible]] [illegible], F

P. 502. l. 29. [illegible]] [illegible], F

41. [illegible]] [illegible], F

P. 503. l. 1. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S. & Aldina exemplaria.

7. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S. & Aldin. exempl.

9. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S vt & Ald. exempl.

28. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S

32. [illegible]] [illegible], F

35. [illegible]] [illegible], F

40. [illegible]] [illegible], F

41. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S. & F

46. [illegible]] [illegible] ex M. S. S

50. [illegible]] [illegible] deeſt in manuſcr. S

52. [illegible]] [illegible] ex M. S. S. vt & Ald. exempl.

55. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S. [illegible], F

P. 504. l. 5. [illegible]] [illegible], F

16. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S

34. [illegible]] [illegible], F

ib. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S

41. [illegible]] [illegible], F

43. [illegible]] [illegible], F

54. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S. quomodo Ald. exempl.

P. 505. l. 8. [illegible]] [illegible] ex M. S. S.

13. [illegible]] [illegible], F

ib. [illegible]] [illegible] deſideratur in manuſcr. S

14. [illegible]] [illegible], F

15. [illegible]] [illegible], F

17. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S

18. [illegible]] [illegible] S

38. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S

41. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S

53. [illegible]] [illegible], F

54. [illegible]] [illegible] deeſt in manuſcr. S

ib. [illegible]] [illegible], F

P. 506. l. 1. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S. quomodo exemplaria Aldina.

8. [illegible]] [illegible], F

11. [illegible]] [illegible], S

16. [illegible]] [illegible], F

20. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S

44. [illegible]] [illegible] deeſt in M. S. S

53. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S

P. 507. l. 25. [illegible]] Hoc totum ex manuſcr. ſic legit S. [illegible] &c. Sed pro [illegible] leg. F

31. [illegible]] [illegible], F.

32. [illegible]] [illegible]

39. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S

52. [illegible]] [illegible] ex M. S. S

P. 508. l. 8. [illegible]] [illegible], F

10. [illegible]] [illegible], F

14. [illegible]] [illegible], F. quod exponitur, [illegible].

15. [illegible]] [illegible], F

25. [illegible]] [illegible], F

45. [illegible]] [illegible]. F

46. [illegible]] [illegible], F

P. 509. l. 2. [illegible]] [illegible], F

5. [illegible]] [illegible] deeſt in manuſc. S

18. [illegible]] [illegible] S. ex manuſcr.

19. [illegible]] [illegible], F

27. [illegible]] [illegible] deeſt in manuſcr. S

46. [illegible]] [illegible], F

53. [illegible]] [illegible], F

54. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S

P. 510. l. 12. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S

40. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S. velut Ald. exempl.

52. [illegible]] [illegible], S

P. 511. l. 8. [illegible]) [illegible], F

17. [illegible]) [illegible] ex manuſcr. S

19. [illegible]) Horum loco ſcribitur in manuſcr. S. [illegible]. Et quæ ſequuntur ſunt tranſpoſita.

32. [illegible]) [illegible], F

45. [illegible]) [illegible] ex manuſcr. S

47. [illegible]) [illegible] ex manuſcr. S. & Ald. exempl.

54. [illegible]) [illegible] ex manuſcr. S

P. 512. l. 3. [illegible]) [illegible] deeſt in manuſcr. S & F

7. [illegible]) [illegible] ex manuſcr. S

9. [illegible]) pro [illegible], F

32. [illegible]) [illegible] ex manuſcr. S

50. [illegible]) [illegible] ex M. S. S. vt Ald. exempl.

P. 513. l. 5. [illegible]) [illegible], S. ex M. S.

10. [illegible]) [illegible], F

ib. [illegible], F

15. [illegible]) [illegible] ex M. S. S

17. [illegible]) [illegible], S

43. [illegible]) [illegible], F

45. [illegible]) [illegible], S. & [illegible] ex M. S.

P. 514. l. 2. [illegible]) [illegible], F ſed videtur explicatio eſſe.

6. [illegible] vel [illegible], S

26. [illegible]) [illegible] deeſt in manuſc. S

49. [illegible]) [illegible], S

50. [illegible]) [illegible], ex manuſcr. S

54. [illegible]) [illegible] pro [illegible] ex manuſcr. S

P. 515. l. 2. [illegible]) [illegible], ex manuſc. S

7. [illegible]) [illegible] ex manuſc. S

21. [illegible]) [illegible], S

In lib. [illegible], pag. 516.

Lin. 38. [illegible]) [illegible] ex manuſc. S. fortè [illegible] aut [illegible].

P. 517. l. 17. [illegible]) [illegible], F. ſed videtur explicatio eſſe.

26. [illegible]) [illegible], F

53. [illegible]) [illegible], F

P. 518. lin. 11. [illegible]) [illegible], F

23. [illegible]) [illegible], F

28. [illegible]) [illegible], F

31. [illegible]) [illegible], F

32. [illegible]) [illegible], F

ib. [illegible]) [illegible] vacat & [illegible], F

44. [illegible]) [illegible] ex H. Memmij codice.

P. 519. l. 4. [illegible]) [illegible] deeſt in M. S. S

8. [illegible]) [illegible], F

P. 520. l. 5. [illegible]) [illegible], F.

19. i

19.ὅτι ἐν μέρει] ὅ,τι μέρει,F
22.ὁ ψιλὸς θεραπευθῇ] θεραπευθῇ,F
40.ποιῆσαι] ποιῆσαι,F
P.521.l.19.τοῖσι ἐπὶ φλεγμαίνειν] ἐκεῖνοι ἐπὶ φλεγμαινόντων,F
25.μαλθάσσειν] μαλθάσσειν,F
32.ποιέειν] ὅκως ποιέειν,F
33.πλείους τι] πλειόνως,F
P.522.l.9.περὶ τὸ] περὶ τό,F
48.ἐν ἑνὶ] ὑ καὶ ἕν,S
49.τοῖσιν θεραπεύειν] οἷον θεραπεύειν,F
50.τοῖς ὑπὸ δυσεντερίης ἐχομένοισι] τοῖσι ἐχομένοισι,F
P.523.l.40.λειεντέριος] ἀδυσεντέριος ex manuſc.S.& F
ib.τὰ περιεστεῶτα] ἢ τὰ.F
45.ὅταν τὰ ἄνω] ἢ ὅταν,F
52.ἐξέχῃ] ἔλθοι, F. ſed videtur interpretatio quædam.
P.524.l.14. ἢ χολὰς] ἢ τῆς χολῆς,F. & ξυμμισγομένας, pro ξυμμισγομένης.
19.καθ' ἑωυτὸν ἂν τυγχάνῃ] καθ' ἑωυτὸν ἂν τύχῃ,F
26.φυσῶν, δίδοσθαι] διαδίδοσθαι,F
27.ἐν ὅσῳ ἂν ᾖ] αὐτῇ,F
29.ἢ ὅτι γάλα] ἢ ὅσον γάλα,F
33.ἰσχυρότερον] ἰσχυρότατον,F
37.ἢ ἐν ἀνάγκῃ] ἑωυτὴ ἢ ἐν ἀνάγκῃ, F. & ἐπιθύμημα pro μετείναι.
P.525.l.40.δίδου] δίδοσθαι,F
41.ἀπορρεῖ] ἀπορρεῖ ὕδωρ,F
42.τὰ δὲ τοιαῦτα περιπλάσματα] τοιαῦτα redundat,F
50.περιπλάσματα] τὰ περιπλάσματα,F
P.526 l.24.αἰτίαι] αἰτίαι,F
45.μᾶλλον αὐτῷ προῖ] ἢ ὅτι ἄνω προῖ,F
P.527.l.46. αὐτὸ λόγον] κατὰ λόγον,F
P.528.l.5.διαιτάσθω] διαιτάσθω ὄν,F
16.ἢ] ἐν διαιτήματι,F.ſed videtur explicatio eſſe.
20.ἐν τόπῳ] ἐν τῷ τόπῳ,F
30.ἀπὸ ξυρῶν σιτίων] τῶν σιτίων,F
31.γομφίων] ἰσθίῃ,F
36.ξυμφορώτερον] ξυμφορώτατον,F
37.πλαδαρώτερον πλαδαρώτερον,F
43.ἁλμυρότερα] κουφότερα,vt & lin.ſeq.F
51.ἰσχυρότερον] ἰσχυρά,F
P.529 l.4.τὰ πρὸς τὸ κτείνειν] ἢ τὰ πρὸς, F
7.ὅτι ἄνω] ποιεῖ τι,F
13.ἀπὸ σιτίων] ὅ σιτίον,F
44.ἢ ἄνω προῖ] τῆς ἄνω προῖ,F
53.τύποι] αὐτοῖ.F
P.530.l.5.διὰ τοῦτο] τὸ τοιοῦτον,F
40.μὴ πως] ὅπως μή.
41.διαιτήσεται] διαιτέεται,F
43.ἐπὶ πρὸς φύσιν] ἢ πρὸς τὴν φύσιν.
45.ἢ νοσέων] νοσέων, F

In lib. περὶ *τῆς ἱερῆς νούσου, p.*531.

Lin.9.ἐπικαλεύμενοι] ἐπικαλεύμενοι,F
15.μίσγει] μίσγεται,F
29.περιελθεῖν] περιελθεῖν, F
37.ἴσχει] ἴσχει,F
42.ἑωυτὸν] τοιοῦτον,F.deinde νῦν δὲ.
44.αἰγὸς] αἴγειον,F
P.532.l.9.διὸ] ὅτι τοῦτο δέ,F
32.τὸ καταυγεῖται] τῆς φύσιος τὸ καταυγεῖται,F πρὸς ταῦτα τὰ φάρμακα, F
33.ἐπ' αὐτὸν] ἐπ' εἶναι F (ποιέειν,F
P.533.l.9.ποιεῖν ὅ ποιέῃ] ἀπὸ ποιεῖν μὴ
15.τὸ δὲ οἶκον] Pro his verbis leg. F. [illegible]
35.φάσσης] φάσσης,F
55.ἐν τῇ κεφαλῇ] ἀπὸ τῆς κεφαλῆς,F (M.S.
P.534.l.5.ὡς ἄλλων ἴσον] ὡς ἄλλων ἴσον,S.ex
11.ἐν τῷ φυσᾶν] φυσᾶσθαι,F
14.ἐπὶ τὰ χεῖλεα] Ante hæc verba add.
15.ξυμμίξῃ] μιχθῇ, F (F.ἄλλο τοῖσι.
37.ὁ φίτυος] ἐφίτυος, F
55.καθαίρειν] καθαίρειν F
ib.ἀπορεῖν] περιέχει,F
P.535.l.11.τὸ δὲ τοιοῦτον] τὸ δὲ τὸ vacat, F
17.ἴσχει] ἴσχειν,F
22.Poſt θεραπεῦσαι add.F.μάλιστα.ἐὰν δὲ τοῦτο ἐκφύγῃ, ἢ μάλα ἀγαθῶς, τοῖσιν καλοῖς καὶ εὐτυχέσι,&c.
24.ἢ τῷ σώματι ἐλθόντι] Pro his verbis leg.F. προσιδεῖν μάλιστα πρὸς τοῦτο νοσέειν τῷ σώματι.
41.καὶ τὰ δὲ] τὰ δὲ ὡς ἐοῦ,F
50.ὁ τοῖς ἀμείνω] τοῖς ἀμείνω,F
ib.ἐν ἀρχῇ πολεμίοισι] αὐτοὶ πολεμίοισι,forte αὐτοῖς.
52.ἢ μὴ φέρῃ] ἀπαλλάσσεται,F.ſed videtur eſſe explicatio.
54.ποτήματα] ποτοῖσι,F
P.536.l.11. ἀποξυμμίξῃ] ἀποξυμμίξῃ,F
16.ἀποτέμνεται] θύεται.
24.ὥσπερ τι οἶνος] καὶ οἶνος,F
30. τοιαύτῃ] σκέψει,F
31.τὴν ἄλλην] τὴν ἄλλην.
33.ποιεῖν] ἀπὸ ποιεῖν,F (catio.
35.πολυμερέως] ἤδη F.ſed videtur expli-
53.πνεῦμα] τοῦ πνεύματος.
P.537.l.3.ξυμμίσγεται] περιμίσγεται,F
8.δεῖ] χρὴ,F
15.ἀσυχάζειν] ἡσυχίην χρὴ ἔχειν,F
P.538.l.11.ἄχρις οὗ] ἕως,F
54.δὴ] μᾶλλον,F
P.539.l.13.ἡσυχάσαι] ἡσυχάσαι,F
16.ἐκπλαγῶσιν] ἐκθυμῶσι,S
17.φύῃ] ἀφικνεῖται,F
P.540.l.4.ὅπως ὁ νοσέων] ὡς ὁ νοσέων,F
7.ὑποτίθεται τῆς χείρος] ὑποτίθεται δὲ τῆς χειρὸς,F
37.ἐπιδέεται] ἐπιδέεται,F
42.πρὸς τὸ πρόσωπον] φέρεται ἀφρὸν,F.ſed videtur explicatio quædam.
P.541.l.19.προσῆλθε] ὑπολείπεται,F
29.προσῆλθε] προσῆλθε,F
46.ἐκεῖνο δὲ μάλιστα] ἐκεῖνο δὲ μάλιστα,F
50.ἐν αὐτῷ] ἐν τῇ κεφαλῇ, F
51.πάσχειν] πάσχουσι,F
P.542.l.9.τὰ δὲ ἐσθίει] ὅς δὲ ἐσθίει,F
23.φλέβες] χορδὴ,F
30.μετὰ δυσαισθησίης] δυσαισθησίης τοῦ τε,F
35.ποιέονται] θαυμάζουσι,F
55.ἢ ὅτι τουτέων] ὅτι τουτέων δὲ αὐτοὺς,F
ib.τὸ δὲ ἴσον ἔχει] ἴσον δὲ ἔχει,F
P 543.l.13.τοῦ μάλιστα] τὸ μάλιστα,F
17.φλέγμα] τὸ φλέγμα , F. & πολλοῖσιν pro πολλοῖσι.
25 ἐκεῖ ἔχει] παρέχει pro ἔχει,F
ib.ἐπὶ δὲ τοῦ παρεχει] ἐπὶ οὗ,F
26.καθαίρεσθαι] χρὴ pro δεῖ,F
30.ἐπ' ἄλλοισιν] ἄλλοισιν δὲ ταῦτα,F
32.τουτέων] τοιοῦτον,F. & Scholij locum τουτέων.
37.κεφαλὰς] κεφαλάς,F
51.ἴσα τοῖσι ἀρχομένοις] ἴσα ἀρχομένοις, F ἔγνων πεπλανημένον ex Sch.exponitur.
53.φθαλμὸν] ἀφαλοῦν,F
P.544.l.19.ὅ,τι] ὅ,τι,F
21.καὶ ὅσοι] ὅσοι,F
39.ὅσοι ἔχουσι] ἔχει,F
40.διὰ παντὸς γὰρ] διὰ παντὸς δ' αὖ γενέσθαι,F
48.ἀπὸ δὲ] ἀπὸ,F
55.ὑδάτων] ὕδατος,F
P.545.l.8.ἐλάσσω] ἐλάσσω,F (ται,F
10.ξυμφερόντως τοῦτο] ὅπως ταῦτα ξυμφερό-
17.ὑγιάζουσιν] ὑγιάζεται.
20.μηχανῆς] μηχανῆς τῆς ἄλλης,F
50.ὅ τι τοιοῦτον] τὸ ὅ,F
51.ἐκεῖνο] Hoc totum ſic leg. [illegible]
52.πολλοὶ δὲ ἤδη ἢ ἀπὸ τῶν [illegible] πολλοὶ ἐκ θεοῦ ἤδη [illegible] F
P 546.l.3.μᾶλλον τοῦ] μάλιστα ποιεῖ,F
4.ἀπολεῖ] διδοῖ,F
17.περὶ ἑωυτοῦ] ἑωυτοῦ ἢ.
19.ὥσπερ ἄνθρωποι] ὡς ἀνθρώποις μάλιστα, F
20.ἐπὶ δὲ ὕδατος γενόμενος] Ante hæc verba τὸ δὲ ἄλλο ὕδωρ ponitur F
P.547.l.5.ὅσοι θεραπεύονται] ἐκεῖ,F
30.ἐν τῷ ἀέρι] ἢ ἐν τῷ σώματι, F
51.περιέχονται] περιέχονται,F (ται,F
P.548.l.15.μάλιστα ἐγκεφάλου] τοιοῦτος ἐγκεφάλου
16.γὰρ δὴ ἀπὸ χρησμῶν] ἀπὸ δὲ μάλιστα,F
29.ὑπὸ τῆς θάλασσης] ὑπὸ τῆς,F
40 τὸν αὐτὸν τρόπον] αὐτὸν τρόπον,F
52.κινεῖσθαι] κινεῖσθαι,S
P.549.l.1.ἀφρίζειν] ἀφρίζειν,F
43.χεῖρας] χεῖρας,F
45.ἐν ἐνίοισιν αὐτοῦ] ἐν οἷσι αὐτοῦ αὐτῷ,F
P.550.l.6.ἢ ἐλιχθέντι] ὑπερελίξαντι,F
42.ἀφρὸν [illegible] F
P.551.l.38.ἢ ὅταν ἐπὶ] ὅταν ἐπὶ δὲ,F
39.ἀπ' ἐκείνης ἡμέρας] ἐκείνης ἡμέρας,F
46 χρόνος] χρόνος,F
55.ἀσφαλέως λίαν] ἀσφαλέα λίαν,F
ib.ὀφθαλμοί] ἐ] Hæc deſiderantur in ib.φλεγμ [illegible] F (M.S.F
P.552.l.1.ἀπὸ τοῦ φλέγματος] τοῦ φλέγματος,F
4.ἀλλοῦ] διαδῇ, F
9 φύσιν κινεῖν] φύσιν,F
ib.ἐπὶ τῷ ἐγκεφάλῳ] τῷ ἐγκεφάλῳ,F
14.ὅσα] deſid.in cod.F (τι,F
18.ξυμπίπτει εἰς τοῦτο] ἢ τοιοῦτον] ξυμπίπτει
45.ἀπὸ χολῆς] χολῆς εἶναι,S
P.553.l.22.ἢ γὰρ ἐν ταύτῃ] ἐν δὲ ταύτῃ,F
25.ἐπὶ τῶν] ἐπὶ τῶν,F
28.ὑδέρῳ] ὕδερον,F
34.καταλειπε] pro καταλείπει,ἀπιὸν,F
39.ἐκθερμαίνεται] ἐκθερμαίνεται,F (τικὸν.
53.ἐντεῦθεν] ἐκ δὲ ὅτι,F.& ἐπὶ τὸ πάν pro
54.ἕως τῆς ἀνακτήσιος ἡμέρης] ἐς τὰς ἀνακτήσιας ἡμέρας.F
55.ἄχρις] ἕως,F. ſed videtur explicatio quædam.
P.554.l.51.τὸν αὐτὸν τρόπον] τὸν αὐτὸν τρόπον.F
52.ἐπὶ δὲ] ἐπὶ δὲ ἴσως,F (μάλιστα,F
P.555.l.4. ἐν ὁποίοις χωρίοις] ἐν ὁποίοις χωρίοις
6.ὁ τοιοῦτος] τὸ νόσημα,F
24.χρυσὸν] χρυσόν,F
40.ἐγχεῖται] ἐγχεῖται,F
45.κακοῦσθαι] ξηρὸς,F. ſed videtur explicatio quædam.
P.556.l.36.ποιεῖν] ποιεῖν χρὴ.F
P.557.l.2. πολλοὶ δὲ ἤδη ἢ πρὸς τὸ βέλτιον ποιησάσθω] πολλοὶ δὲ ἤδη ἢ πρὸς τὸ ἄλλο πλεῖστον, τὸ [illegible] ἔλαβεν,F
5.ἢ ὅ ἀρχὴ] ἀπὸ ἀρχῆς γίνεται,F
8.διδάσκει τὰ ἄνω] διδάσκει δὲ,F
19.ἢ μεταξὺ] θερμαίνονται δὲ μεταξὺ,F
41.ἱδρῶσι] ἱδρώματα,F
43.ἐς τὰ ἄνω] πρὸς τὰ ἄνω,F
51.ἢ οἱ πόδες] ἢ τὰ σκέλεα ἢ οἱ πόδες,F
52.τὸ ἐπὶ] ποιεῖ τι,F
54.ὅ ἐνθάδε] ὅ ἀπὸ τοῦ ὅπου ὀνομάζεται, F
P.558.l.13.τὰ δὲ τοιαῦτα] ante hæc verba ὅπου πάχει add. F
14.κατὰ τὴν κεφαλὴν] ἐς τὴν κεφαλήν,F
29.ἄλλοισι] ἄλλα,F
P.559.l.2.ὁ τοιοῦτος τοῖσι πονηροῖσι] τὸ ἐν σώματι πονηρὸν,F
8.ἐκείνων καλῶς] ἐκεῖνο αὐτὸ καλῶς,F
12.χαλεπωτέρως] χαλεπώτερον,F.
15.γίνεται δὲ] γίνεται, F (αὐτὸ,F
17.ὁρέῃ] διὰ τὸ τοιοῦτο ὁρᾶσθαι γὰρ ἀπὸ τοῦ
28.ἢ μάλιστα ὅταν] μάλιστα δὲ ἐὰν,F
30.διέλυσε] γίνεται,F
5..ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου γίνεται, ἢ οἷσιν τὸ νόσημα] ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου γίνεσθαι , ἢ οἷόν περ ὁ ἐγκέφαλος γίνεται,F
P.560.l.2.αὐτὴ τοῖσιν ἐμπλησθεῖσιν] ἐς ἐμπλησθεὶς,F
19.αἰεὶ] αἰεί,F
25.ταῦτα πάντα τοῖσι λαλεῖσι] pro his verbis ποιεῖσθαι,F
37.κλέπτας] κλέπτας,F
P.561.l.1.ἐμφαίνω] ἐμφαίνει,F

20.κλόνου] κλόνον,F
42.λιῦ ἢ μὴ ὃ ὥστε] ὥστε deſid.in manuſcr.F
ib.λίνοις ἢ οἴνου] ἢ οἴνου,F
51.σπασμάτων] σπασμάτων,F

In lib. περὶ παρθενίων,*pag*.562.

Lin.52. καὶ τῇ φρενὶ] φρενί,F.mendoſè tamen.
P.563.l.18. ἀπὸ μὲν λιῦ ῥεῦσαι] αὐ ῥεῦσαι,F

In lib. περὶ γυναικείων φύσιος,*pag*.563.

Lin.28.παλαιὰ πρὶ] ξυνέπεσε,S
P.564.l.10.ἀφίστανται] ἀφίστανται,S
Ib.ἀπὸ τῆ ὕστερης] ἀπὸ ὕστερης,F
11.ὃ ὑπὸ τὸ ἀποχωρέει] ὃ vacat,S
ib.ἢ τὸ σῶμα διάχυσις] ἢ τὸ σῶμα διαχεῖται,S
12.ἢ περιέχειν τὰς ῥῖνας] περὶ τὰς ῥῖνας,S
14.μακροθυμίης] μακροθυμίης,S
16.ἢ ξυὸ τῇ ἢ ϑυμιῆς] ἢ ξὺν τῇ ϑυμιῆς,S
P.565.l.27.ἐν ἐγγίου] ἐν ἐπὶ ἐκθέου,F
30.ὃ δεῖ] ὃ deſid.in manuſc.S
P.566.l.26.λιῦ δέοιτο] δέοιτο,F
27. φαίης] φαίην,F
33.ἀλειφομένα] ἢ,F
34.μὴ ϑερμὴ] μὴ ϑερμῇ,F
44.γίνεται] φαίνεται ex manuſc.S
46. ὀλίγα ἐπὶ τῇ] ὀλίγα τῇ,F
49.τὸν δάκτυλον] τῷ δακτύλῳ,F
P.567.l.19.ἐκθέσαι] ἐκθεῖναι,F
40.ἀφεστήκασι] ἀφίσταται,S
49.ὃ μὴ δέξῃ] δέξηται, F. vitioſè tamen.
P.568.l.25.ἐκλύει διάθεσιν] διαθεῖναι,F
38.πιεζομένη] πιεζομένη,F
P.569.l.23.αἱ δέχεται] ἐκδέχεται,F
45.τὸ ἰσχίον] ἢ ἰσχίον,S
P.570.l.2. πίνεται] πίνεται ex manuſcr.S
22.ἢ ὃ ἴδιον παιδία] τὰ ὅσα αὐλὸν,F
29.ἐξίχνευσι] ἐξίχνευσι,S
39.ποιεῖν.
43.ἐπιτείνη] ante hæc verba ἄλλο add.F
55.ἀφεδρώσιν] ἀφεδρώνα,F
P.571.l.9.ὅτ᾽ ἂν ὑποφέρῃ] ὅταν,F
21.ἐμβαλεῖν] ἐμβαλόντα,F
38.λοχείη τε καθαίρει] λοχεία καθαίρει,F
44. λοχοῖ τέρας] λοχεῖ τάρας,F
49.ῥοδίνῳ μύρῳ] ἢ ῥοδίνῳ.F
P.572.l.5.λευκὴν] λευκήν,F
ib.κρίμνον] κρίμνον,F
8.καθαίρει] καθαίρει,F
P.573.l.45.πίνουσι τρόπον] ante ἄλλο add.F
51.ἀφεδρεύειν] ἀφεδρεύει,F
52.μηδικὸν] ἐνδικόν,S
55.ἐς ῥάκος ἐνδεῖν] ἐνδεῖν ἐς ῥάκος ἀφεδρεύειν,F
P.574.l.2.μαλθακτήριον] μαλθακτήρια,F
P.575.l.11.κοτύλαι εἴρηται] εἴρηται,F
20.ὑποθυμιήσεις] ὑποθυμιήματα,F
23.αἱ δὲ ῥᾶναι ἐπιβαλεῖν] ante hæc verba ἐπιθυμιήματα add.F
31.ἐν πίνων αὐλὸν] αὐλόν.F
53.μίξας] μίξας,F
ib.ἢ πόσιμον] πόσιμον,S
P.576.l.67.πίνειν] πίνειν,F
7.ἢ ἀπμιήσι δοῦναι] ὃ ἀπμιήσι ἢ δοῦναι,S
16.ἐς κεφάλαιον ϑερμὸν] ἐς κρατῆρα ἢ ϑερμόν,F
17.ὑποθεῖναι] τῶν γυναικῶν ἀφεδρίης,F
39.σφίγξαι] σφίξαι,F
P.577.l.26.δήσας] δήσας,S
ib.οὔρου ὁμοῦ] οὔρου ὁμοῦ,S
38.πυρὸς] πυριάσαι,S
46.ἢ ϑυσαὶ γίνεται] αὐτός,S
50.ἢ πίνει] λέγει,S. & pro ἢ ϑέρμαι, τὸ ϑερμὸν,F
52.ἢ ϑαίρειν αἷμα] τὸ αἷμα,S
P.578.l.1.ἀλλὰ ἢ λαβεῖν] ἢ λαβεῖν, S
2.κατακλεὶς] κατακλίνει,S
27.ἢ ἀφεῖναι] ἀφεῖναι,S.& F
39.αἰδοῖον] ἐς αἰδοῖον,S
46.τοιοῦτο] τοιοῦτο,F
P.579.l.4 ὑγιέες] ἐμπλήσαι,S

18.ἐκ ἢ τὸ ἀφροδίσιον ἐκ ὅσου παρέχει] ὅκου ἢ ἢ ὅδε ἀφροδίσιον ἐκ ὅσου παρέχει,S
19.ἐπὶ ἢ ἐξίχνευσι] ἐξίχνευσι,S (φα,S
P.580.l.4. κατὰ γαστέρα τιθέναι] κατὰ τὰ ὀλισθ-
21.ἔχει] ἔχει,S
24.τὸ μύρον [τὸ μυρὸ,S
P.581.l.22.κυμίνον] κυμίνον,S
P.582.l.10.ταῦτα χρὴ [ταῦτα ἢ,F (add.F
P.584.l.29.Νεατίας] Νεατίας πυριηθέντες
55.πυριῆσθαι] πυριηθεῖσαι,F
P.585.l.30.κατὰ πλείους] κατὰ πλέος,F
47.πυρὸν] ἐκθῦσαι,F.& ἐπιβὰς pro πινὰς.
P.586.l.5.λιῦ σκληραὶ] λιῦ σκληραί,S.& pro σκληραὶ χαλεποὶ,F
6.Πὴν πυρώσαις] Πὴν ἐπὶ πυρώσαις,S
7. ὁμίχλας] ὁμιχλία,S
12.ἀφαιρεῖς] ἀφαιρῇ,F
17.παχυτέρην] παχυτέρῃ & τῷ νεοῦς,F
24. ἐς αἰδοῖον ἐσελίξαι] ἐς αἰδοῖον,F
29.ἐς τὸ αὐτὸ τὸ μέλιτι ἐνελίξας ἐς αἰδοῖον προσθεῖναι] ἐς τὸ αὐτὸ ῥοδίνῳ μύρῳ δεῖ ἢ μέλιτι αἰδοῖον ἐλίξας προσθεῖναι,F
40.ἐς ὅλμον] ἐς ὅλμον,F
47.προσθετὸν κυητήριον] μαλθακτήριον, add.F
53.ὅπερ προσθετὸν] ὅπερ χλιαρὸν προσθετόν,F
P.587.l.1.ὅπερ χλιαρὸν καθαρτήριον] κατασταλτικὸν καθαίρει ἢ τὰ ἔπιπλα,F
15.ἐνθεῖναι] προσθετὸν καθαρτικὸν ante ἐνθεῖναι add.F
22.καθαρτήριον] καθαρτικὸν,F
36.τρίβειν] τρίψαι,F
39.καθαρτήριον] καθαρτικὸν,F
40.ξυμμίξας] poſt ξυμμίξας τρίψας add.F
41.προσθετὸν] προσθεῖναι,F

In librum primum περὶ γυναικ. *p*.588.

Lin.9.ϑάλπει] ϑάλπουσιν,F (στεοτέρη,S
30.ἰσχυροτέρη δὲ ἢ στερεοτέρη] ἰσχυροτέρη δὲ ἢ
35.ἀφαιρεῖται] ἀφαιρεῖ,S
47.ϑερμομένη] ϑερμομένη,F
49.ἕλκωσι] ἕλκωσι,S (ρίας,F
P.589.l.27. ὑδρωπίην ἔστι] ὑδρωπίη ἔστι
49.ἀφαιρεῖται] ἀφαιρεῖται,S
50.κατὰ τὰ ὑστέρια] τὰ ὑστέρια,F (χύλων,S
P.590.l.4.ἢ ἐς τὰ καλλίω] ἢ λιῦ ἐς ἢ κα-
9.προστάξαι] προστάξαι,S
18.ἐπὶ λιῦ δίψαιν] ἢ ἐπὶ λιῦ δίψωσι,S
20.ἢ πίνειν] ἢ vacat,S
51.ἢ ἐμπίμπλαται] ἐμπίμπλαται,F
55.ὑπὸ γαστὴρ] καταστάσιος,F (ϑωρίσια,S
P.591.l.3.ἐν Θεῖον πυρϑεῖσαι] ἐν ϑέρμῃ πυρ-
12.προσθεῖναι] deſid.in M.S.S
ib.διαλείπεσι] διαλείπουσι,S
15.ἐγκαῖοι] ἐγκαίεται,F
17.ἰσχυρὰς ἀσθενέας μένει] ἐκλείπονται ἰσχυρὰς μένει ex manuſc.S
23.σηπία] σηπία S.&.F.ex manuſc.
ib.διαϑεῖναι] διαϑεῖναι F
29.διατείνεται] διατείνεται,F
30.ἐπιπίνεται] πίνεται,F
32.τὸ ὕδωρ] τὸ ὕδωρ,F
43.χωρέοντα] χωρέονται,S
46.παραγγέλλεται] παραγγέλλεται,F
48.ὑπερβάλλεται] ὑπερβάλλεται,F
P.592.l.5. αὐτέων] αὐτέων,F
19.μάλα] μάλιστα,S
21.αὐτὴ] αὐτοί,S
22.ϑεραπεύων] ϑεραπεύονται,F
36.ἢ ἀγῶν] χ. ἀλυκτεῖ quod exponitur ἀγωνιᾷ, ϑυμοῦται ſed ἀλυκτεῖ habent exemplaria quædã. Verùm ἀλυκτεῖ leg. videtur vt legitur apud Gal. in Exeg. pro ἀγῶνι, aut ἀγωνίων velut leg. Erotianus.
38.φαίνεται μὲν] ὃ pro μὲν,F
P.593.l.42.ταχύτερα] ταχύτερα,F;
P.594.l.3.αὗται ἐπαιρόμεναι] ἀνασπῶνται, F
19.φέρεται] τὰ φέρεται,F
31.ἢ λιῦ φλεγματώδεα] ἢ φλεγματώδεα,S
32.γενεῦς ὃ δεῖ] ὃ δεῖ,S
ib.λιῦ χωρίς] λιῦ χωρίς,S
52.αἱ ἄλ] αἱ,S

P.595.l.35.τὰ ἐμμήνια] ἐμμήνια,F
P.596.l.18.χεῖρας] χεῖρας,F.χεῖρας,S
P.597.l.12. γίνεται] poſt γίνεται, leg. ἠρέμα ἢ ἐρημία, ἢ ἀλυπορέει ἢ ἡσυχίη,quæ ſuperius leguntur.
29.κατὰ ὑποχωρέειν λέγει] τρόπος,F
30.ὅταν ἀποχωρέει] ὅταν ἢ,F
P.598.l.9.τὰ ἄλλα] τὰ πάντα,F
36.ἐμμήνια] καταμήνια,F
48.ἀναρροφέουσι] ἀναρροφέουσι,F
P.599.l.5.ἄ ἢ] ἄ ἢ ex manuſc.S. ἢ ἐν Com.
41.ἀφαιρέεσθαι] ἀφαιρέεσθαι,F
P.600.l.55.πῦρ] πῦρ,F
36.ἢ ῥεῦμα] ὃ ῥεῦμα,S
37.ἢ αὐτὴ ἢ μήτρη] αὐτὴ ἢ αἱ μήτραι ex manuſcr.S
ib.ὥσπερ] ὥσπερ ex manuſc.S
40.πυρὶ] πυρίη ex manuſc.S
48.ἢ αἱ ὃ καλὸν] ἢ αἱ ὃ καλὸν ex manuſcri.S
49.ϑερμαίνει] διαϑερμαίνει,S
55.αὐτὴ] αὐτὴ ex manuſc.S
P.601.l.7. καίτοι ἢ γίνεται] αἱ γίνεται ex manuſc.S.& F
8.μάλιστα δεῖ] ἢ pro δεῖ ex manuſc.S
9.ἄλλα] ἄλλα ex manuſc.S.& F
14.λιῦ τὰ ἐμμήνια] ἐς τὰ ἐμμήνια.
ib.χωρέει] χωρέει ex manuſc.S
17.ταῦτα γίνεται] γίνεται ex M.S.S
18.φυλακὸς ἢ] ἢ deſid.in manuſc.S
19.αὐτὴ γίνεται] αὐτῇ add.F. αὐτόϑι S.ex manuſcr.
25.ἐν ὅσῳ γαστρὶ] ἐν ἢ ex manuſc.S
29.ἢ φαίνεται] φαίνεται.F
30.ἢ πνιγμοὶ] ὃ πνιγμοί,S
36.κοινὴ] κοινή,F
41.ξυμβαίνεται γὰρ αὐτῇ] ξυμβαίνεται δ᾽ αὐτῇ,S. ex manuſcr.
44.αὐτὴ τρόπον] αὐτὴ τρόπον S.ex M.S.&F
46.μετὰ τὸ καταμήνιον] μετὰ τοῦτο ex M.S.S
P.602.l.9.ὑδατώδεα] ὑδατώδεα ex manuſcr.S.& F
22.ὅτι] deſid.in manuſc.S
26.ὅλως εἴρηται] ὅλως εἴρηται,S
ib.λιῦ πλείω] λιῦ πλέω ἢ ex M.S.S
32.κατήνεγκε] κατήνεγκε ex manuſc. S.
37.ἐκμυζώσι] ἐκμυζώμενον ex manuſcr.S
44.ἄμεινον ἐς] ἐς ex manuſc.S
P.603.l.3.ϑυμὸν ἢ] ϑυμὸν δ᾽ ex manuſcr.S
4.λιῦ ἔστι] ἔστι vel ἔστι ex M.S.S
19 ἂν] ἂν ex manuſcr.S
20.ἢ τὸ ἄλγος ἀφίει] ἢ τὸ ἄλγος ἀφίει ἢ αὐ ex manuſcr.S
23.καταπίνει] καταπίνει,F
40.ἀφίεται] ἀφίενται,S
45.πίνει] πίνει ex manuſc.S
P.604.l.13. πολλὰ ἐνδεῖ] πολλὰ ex manuſcr.S
14.μᾶλλον αἰεὶ] μᾶλλον αἰεὶ ex manuſc.S
20.οἰδέει] οἰδεῖ ex manuſc.S
36.ἐπιπονέουσι] ἐπιπονέουσι ex M.S.S
P.605.l.9. ὑπὸ καχεξίης] ὑπὸ καχεξίης ex manuſc.S
22.λιποψυχεῖ] λιποψυχέει,S
30.πνεῦμα] πνεῦμα,S
31.μαλθακτήριον] μαλθακτήρια.S. & F
ib.ἀφὴ] ἀφὴ ex manuſc.S
32.ὅπως] ὅπως ex manuſc.S
40.ἐκλύεσθαι] ἐκλύεσθαι ex manuſc.S
49. τὸ ϑερμὸν] τὸ deſid.in manuſc.S
51.ἀμφοτέροισι] ὁμοῦ ποιούμενα ex M.S.S
P.606.l.2.ἀφελέσθαι] ἀφελέσθαι ex M.S.S
6.ἢ ὃ τὸ αἰδοῖον] ὃ τὸ αἰδοῖον ex manuſcript.S.& F
8. ἀφίει] deſid.in manuſcr.S
18.τὸ ἄκρα] ἄκρα ex manuſcr.S.& F
43.ἤδη ex manuſcr.S.& F.vbi ἤδη exponitur χρόνῳ ἤδη,ſicque leg.Varic.exempl.
P.627.l.6.ἄλλα] χρόνια,S

δ ἐμ

8.ὀμίχλην] ὁμίχλην F vitioſè tamen.
11.ψαλαθώδη] ψαλαθώδη F
18.ῥῖνα] ῥῖνας S
21.ἐπιφαρμάσσω] ἐπιλαβὼν S
25.πεπλῶσι] πέπωνται S. vel πεπλῶσαι.
29.πίνεται] πίνεται ex manuſc. S
32.αὐτὸ] αὐτὰ S
36.καὶ δὲ] εἰ δὲ S
50.πλευτὰ] πλευρὰ ex manuſcr. S
54.ἐπιπολῆς] ἐπίπασον S
55.τὸ ὄνομα] deſid. in manuſcr. S
P.608.l.4.πυρίαν] deſid. in manuſc. S
8.χροιῆς] ῥοιῆς S
11.μαράθρα & μαραθρίων] μαράθου & μαραθρίου ex manuſcr. S
14.ἱππομαράθρου] ἱππομαράθου ex manuſcr. S
16.αἰξὶ] αἰγὸς ex manuſcr. S. vt & Vatic. exempl. & pro σκευάσας ἄρας, σκευάσας.
28.ὅταν γυνὴ τίκῃ] ὅταν γὰρ τίκῃ ex manuſ. S. & F
39.ταύτην] deeſt ex M.S. S
P.609.l.1. αἱ ἀπὸ τῶν ὑστερέων] τῶν ὑστερέων ex M.S. S
2.ἀποχωρέειν] ἀποχωρέει ex manuſ. S
16.ὅκως] ὡς S
18.αἰθὴ] αἶθος ex manuſcr. S.
34.ἰσθίειν] ἐσθίειν ex manuſcr. S
41.ἢν δὲ μὴ δήλη] ἢν μηδὲ δήλη ex M.S. S
45.καὶ ἄλλα πολλὰ φαρμάκια] Hæc deſid. ex manuſc. S
47.ἐπιχέειν] ἐπιχέων ex manuſcr. S
ib.ὀρθίσκους] προχύσιας F. ſed videtur explicatio quædam.
P.610.l.1. τὸ ἀπὸ τοῦ κρίμνου] ἀπὸ τοῦ κριθίνου ex M.S. S. ἢ ἀπὸ τοῦ κρίμνου add. ex manuſcr. S. & F. κριθίνου leg. Vatic. exempl.
2.ἀφὴν] deeſt in manuſcr. S
4.τούτῳ] τοῦτο ex manuſc. S
10.αἰνέεται] αἰρέεται S
12.πίνονται] πίνεται S
27.τὸ στόμα] στόμα ex manuſcr. S
29.καθιέσθω] ἐθέτω F. & S
30.ἐπ᾽ ἂν τάχιστα] ἐπὴν τάχιστα F
42.τὸ ἀμαθίδιον] τὸ ἀμαθώδεα ex M.S. S. quæ eſt lectio Vatic. exempl. & Aldin.
P.611.l.22. γίνεται] γίνεται ex M.S. S
40.ὕδρωψ] ὕδρωπος ex M.S. S
42.ἐν] ὧν S
53.ἢν δὲ ἐν αὐτῇ] ἢ ἐν αὐτῇ ex M.S. S
P.612.l.2. τὸ αἰδοῖον] τὰ αἰδοῖα S
13.ξηρὴν] ξηρὰς F
28.τοῦτο ποτὸν S
36.ἀπὸ τοῦ ὕδρωπος] ἀπὸ τοῦ ποτοῦ S
38.αὐτὸ] αὐτὰ S
39 φλέβια] ὕδατα S
P.613.l.9. ἐστὶ δὲ] εἰσὶ δὲ S
14.πάντα] deeſt in manuſcr. S
32.τῶν αἰδοίων] τῶν αἰδοίων S
33.πνοὰ] πνοὴ S
44.ἐκθηρευθῇ] ἐκθηρευθῇ S
49.καὶ ἢν αἱ] αἱ δὲ αἱ ex M.S. S
50.πιεῖν] πίνειν.
53.ὕδατα] ὕδατα ex manuſcr. S. ſed fortè ἀδύνατα.
P.614.l.3. ἐκχύσιος] ἐκ τοιούτου S
5.ἀμαυρὸν] ἀμαυρὸν S
18.φλέβας] deſid. in manuſcr. S
26.γίνεται] γίνονται S
27.πάντα] πᾶν τὸ, ex manuſc. S
P.615.l.11. ἄνδρες] ὀλίγας F. ſed videtur explic. quædam.
28.ἐκλύεται] ἐκλύονται ex manuſcr. S. vt & Vatic. exempl.
P.617.l.6. πολλὰ δὲ καὶ] Hæc deſid. ex manuſcr. S
10.ἐπὴν δὲ] ἐπὰν δὲ ex manuſc. S. & F
ib.περιλαμβάνονται] περιλαμβάνονται F
11.καὶ] καὶ ἢν ex manuſcr. S
18.περικαταλαμβάνεται] περικαταλαμβάνεται ex manuſc. S. & ζεύγλην pro ζωνίῳ.
39.χυλὸς] χυλὸν S
P.618.l.47. αὐτὴ] αὐτὴν S
P.619.l.3. κατὰ τὸ ἔμβρυον] κατὰ τὸ ἔμβρυον, F
49 περιπηδᾷ] περιπηδᾷ ex M.S. S
52.καὶ ψάμμος] ἢ ὅμοιον fortè S
ib.καὶ ὁ ἐπιμήνια] deſid. in M.S. S
54 κύπειρον] κύπειρον S
P.620.l.3. ὅσον κύαμον] ex manuſcript. ὅσον κύαμον S. vt & Ald. ex.
9.προσθετὸν] Ex M.S. ἕτερον προσθετὸν καθαρτικὸν ἢ μαλθακτικὸν S
11.καὶ ῥοδίνῳ] ἢ καὶ ex manuſcr. S
12.καθαρτικὸν] προσθετὸν καθαρτικὸν μαλθακτικὸν ex manuſcr. S
15.προσχέοντα] προσχέοντα μύρῳ ῥοδίνῳ ex manuſcr. S
26.ἕτερον προσθετὸν μαλθακτικὸν] προσθετὸν καθαρτικὸν μαλθακτικὸν F. καθαρτικὸν ex M.S. S
44.ἄγοντα αἷμα] ῥεύματα F
52.τοῦτο] τοιαῦτα F
P.621.l.2. πλεῖον] πλεῖστα F
31.τοῦ ἦρος] καὶ ἦρος F
33 καὶ μαλακὸς] ὁ μαλακὸς F
ib.ἴσον δὲ] ἴσῳ δὲ F
P.622.l.1. ἢν δὲ γυνὴ] ante hæc verba κοκκόμηλον ἕτερον add. F
7.ἅπερ εἴρηται] ἅπερ εἴρηται ἐσθίειν καὶ πίνειν F
13.ὁμοίως δὲ χρὴ κοκκόμηλον] ὅταν γυνὴ μὴ κύσκηται F
51.σικυώνιον] σικυώνιον F
53.ἐκθεραπεύσας] ἐκθεραπεύσας F
P.623.l.13. Σικυωνίην διδόναι] περὶ διδόναι F
15.ἐφ᾽ ὕδατι] ἐν ὕδατι F
17.καὶ αἴτιον] ὁ αἴτιος F
31.εἰ δὲ ἡ] ἢ σικύα add. F
36.χαλβάνην] βάλλε χαλβάνην F
37.ἔλαιον] Poſt ἔλαιον, ταῦτα ἐν οἴνῳ ἐκλέξας προσθεὶς F
46.ἐκ τίνων καθαρτικῶν] ἄλλο ante hæc verba add. F
P.624.l.6. χρῆσθαι] χρὴ δὲ F
19.προσπίπτῃ] προσπίπτει F
39.ἀπολελυμένην] ἀπολελυμένον, F
P.625.l.3. σποδίου] σπόδιον F
23.ποτὰ δυνάμενα] pro his verbis ἄλλο adſc. F. deinde ante ὑπὸ τοῦ αἰδοίου hæc verba apponit.
P.626.l.11. ἄλλο] ἐκβόλιον add. F
13.ἐκβόλια] ἄλλο pro ἐκβόλια adſcr. F
41.ἀσταφίδος] ante hæc verba add. F. ἐκβόλιον προσθετὸν ἢν ἀποθάνῃ.
P.627.l.13 ἄλλα αἰγύπτιος ante hæc verba ἐκβόλιον προσθετὸν add. F
21.ἐκβάλλει] ἐκβόλιον F
ib.παιδίον] deſid. in manuſc. F
23.ἐν οἴνῳ γλυκεῖ] ἐν οἴνῳ λευκῷ καὶ γλυκεῖ F
47 ἄλλο] ἄλλος κλυσμὸς F
54.τούτῳ κλύζε] οὕτω κλύζε F
P.628.l.1.ἄλλο] κλυσμὸς ἄλλος F
17.ἢν ἔλαιον ἢ καθαρὰ] ἢν ἔλαιον ᾖ & καθαρὰ deſid. in manuſcr. F
19.ἐλαίου ὀλίγον] τοῦ ὀλίγον F
42 ὄψεται] ὄψει F
P.629.l.29.χολῆς καθαρτικοῦ] καθαρτικὸν F
35.ἐλατηρίου] ἐλατήριον S
51 οἶνον ἔλαιον] οἴνῳ μάλαγμα S
P.630.l.29.καὶ μέλι ὀπιχέας] μέλιτι F
P.631.l.9.κύπειρον] κύπερον S
P.632.l.1. προσθετὰ ὁμοίως] Hæc omnia vſque ad (κατὰ τὸ ἔμβρυον) deſid. in M.S. F. qui in margine adſcribit λείπει ἐν τῷ ἑτέρῳ.
16.καθαρτικὸν] καθαρτικὸν F
18.ἐπὶ τῶν ἴσων] τὸ μέτριον add. F
P.633.l.11. ἔμετον] ἔμετος F
13.ὁ μέτρον] ἕτερον κοκκόμηλον add. F
26.διαλιπὼν] διαλείπεται F
41.ἢν δὲ ἀνακαθαίρηται ἰδέειν] ἢν ἀνακαθαίρηται ἰδεῖν F
53.ἔλαιον ἐν μέλιτι ἐνθεὶς add. F. & ἐν μέτρῳ S
P.634.l.15.ἐκ τούτου] ἐκ τούτου τὸ μετ᾽ ὀλίγον F
29.ἄλλο] ἐκβόλιον add. F. & hæc deſiderari in vno M.S. adſcribit vſq; ad ἐκβόλιον.

In librum ſecundum περὶ γυναικείων.

P.637.l.32. καὶ κνισμώδεις] κλυσμώδεις ex M.S. S. vt & Vatic. exempl.
35.τὸ ὀξέως] τὸ deſid. in manuſcr. S
42.πρήξιας] πρήξιος F
P.638.l.5.πυρίαν] προσθετὸν ex manuſcr. S. vt & leg. Vatic. exempl. & Ald.
6.ἀποβρέξας ἐν ὕδατι] hæc deſid. in M.S. S
10.οὐδὲ τὸ λευκὸν] λευκὸν S. & F
13.παχεῖαν] παχεῖα S
14.αἵματι] αἱμάτων F
22.ἐσφίγμενται] ἰσφίγμενται S
24.καὶ ἰσχίον] καὶ deſid. in manuſc. S
28 καθαίρεται] καθαίρεται ex M.S. S
40 ὅμοιον] ὡς S
45.ἰσχίνεται] γίνεται ex manuſcr. S
47.ὁ δὲ καὶ] ὁ deſid. in manuſcr. S
50.καὶ θέρμη] θέρμην ex manuſcr. S
52.πρωϊμῶν] ἐκ τῶν πρωϊμῶν S
54.ξηρῶν] ξηρὸν ex M.S. S
P.639.l.3. ἐν ὕδει ὀξυτάτῳ] ἐν ὕδατι ὡς ὀξυτάτῳ ex manuſc. S quemadmodum leg. Vat. exempl. & Ald. quæ etiam pro ἀφεψέσθω ἀλεψέσθω habent.
6.ξηρόν] ξηρὸν ex manuſc. S
9.ἐπιβάλλειν] ἐπιβαλεῖν ex manuſc. S
16.διαλείπονται] διαλείπονται ex M.S. S & F
ib.ῥῖνα] ῥῖνα ex manuſc. S
17.λευκοῦνται] λευκοῦνται ex M.S. S
20. ἐπιφέρειν] ἐπιφέρειν ex M.S. S. vt & Ald. ex. vitioſè.
21.καὶ ἄλλα πάντα] καὶ τὰ ἄλλα ex manuſc. S
22.ὀλιγοψυχίη] λιποψυχίη ex M.S. S. & F
23.ὁ χρὼς] ὁ χρὼς ex manuſc. S
24.ταῦτα πάντα] hæc deſid. in manuſc. S ſed τάδε πάντα leg. F
27.τραχυνθῇ] τραχυνθῇ ex M.S. S
30.καθαρθείη] καταψύχη S
42.καὶ κοιλίας ἄμεινον, ταῦτα πίνειν πρωῒ πρὸ τοῦ κοιλίην] Hæc deſid. in manuſcr. cod. S
48.διαλείπει] διαλείπει ex M.S. S
53.ὀλισθάνει ἔξω] ὀλισθάνει ἔξω ex M.S. S
55.αἰδοῖον] deſid. in M.S. S
P.640.l.2.ἐκείνῃ γυναικὶ] ἐν γυναικὶ F
8.ζέσας καταψύξαντα] καταψύξαντα ex M.S. S
9.κατὰ τὸν] κατὰ τὸν ex M.S. S
11.περὶ δὲ] περὶ δὲ
13.ἀλλ᾽ εἰ] ἀλλὰ ex M.S. S
32.ἔσται] ἐστὶ ex M.S. S
35.ὅδε] ὅδε καὶ ex manuſcr. S
42.ἐκκομισθῇ] κομισθῇ ex M.S. S
50.φρὸς] ἀφρὸς S & F
49.λευκῇ] ῥευματώδει F
P.641.l.11. γλαφυροὶ] γλαφυροί, S
35.ῥεῖν] ῥεῖν ex manuſc. S
40.καὶ ῥόον] ῥόον, S
45.καὶ τὰ] καὶ τὸ ex manuſcr. S
46 ῥοφήματα] ῥόφημα ex M.S. S. & F
P.642.l.30. ξηρὰς] ξηρὸν F
34.φύσει φλεγματώδεσι] φύσει ex M.S. F
43.ποιέεται] ἀποποιέεται S
45. ἐκείνη γαστρὸς] ἐκείνη γαστέρας ex manuſc. S. & F
P.643.l.25. τῶν ὑστερέων] τῶν ὑστερέων καὶ οἱ ex manuſc. S
37.καὶ ἔτι] κάτω F
50.διαφθαρῇ] διαφθαρῇ, S
P.644.l.4. διαφθείρει] διαφθείρει, S
13.πυρίαν] deſid. in manuſc. S
20.γίνεται] γίνεται ex manuſc. S
51.καὶ ἴσχει] καὶ deſider. in manuſcript. S.
ibid. καὶ τὰ ἄλλα] deſid. in manuſc. S
52.βληχροί] βληχρὸς F quod ἀδύνατος exponitur.

53.ξηρὰ πυρία] deſid. in manuſcr.S
ib.[illegible]] Pro his verbis leg. in manuſc S. [illegible]
P.645.l.6.χριέσθω] χριέσθω ex M.S. S
9.αἱ ὑστέραι] Hæc omnia ad [illegible] vſq; lin.ab hac 19.deſid in M.S. cod. S
ib καὶ αἰδοίου] αἰδοίου F. vitioſè tamen.
28.[illegible]] [illegible] ex manuſcr. S
45.ἢ λευκῷ αἰγυπτίῳ] ἢ λευκῷ αἰγυπτίῳ ex manuſcr.S
51.[illegible]] [illegible] ex manuſcr. S
P.646.l.18. ὅτι χρὴ] ὅταν χρὴ S
20.πρὸς δὲ τὰς ὑστέρας] πρὸς τὰς ὑστέρας ex M.S.S
30.[illegible]] [illegible], S
34.καὶ [illegible]] [illegible] .ex manuſcr.S
52.[illegible]] [illegible] S.deſid.tamen in manuſcr.
54.[illegible]] [illegible], S
P.647.l.7 [illegible]] [illegible], S
13.[illegible]] [illegible], S
20.τῷ πλευρῷ] τὸ πλευρόν, S
43 τὸ ἔξω τοῦ [illegible]] τοῦ S
44.[illegible] hæc deſid. in M.S. S
53.[illegible]] [illegible] S.[illegible] ex M.S.
P. 648.l.1. [illegible] ὑστέραι] αἱ ὑστέραι ex M.S. S
4.[illegible]] [illegible] ex manuſc.S
5.τῷ ἰσχίῳ] τὸ ἰσχίον ex manuſcr.S
12.[illegible]] [illegible], S
24.τὸ σῶμα] [illegible] σῶμα ex manuſcr.S
35.[illegible]] [illegible] F
37.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S
44.δύο [illegible]] δύο [illegible] ex manuſ.S
50.[illegible]] [illegible], S
53.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S
55.[illegible]] [illegible] ex M.S.S.& ex cod. Cord.
P.649.l.20. [illegible]] [illegible]. S
32.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S
42.[illegible]] [illegible] ex manuſc. S
49.[illegible]] [illegible] ex manuſc. S
54.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S
P.650.l.2. [illegible], hæc omnia deſid. in manuſc.S
13.[illegible]] [illegible] ex manuſcr. S
21.[illegible]] [illegible] ex M.S. S
41.[illegible]] [illegible] ex M.S.S.vtrobique. Sed pro [illegible] ex M.S.S
51.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S
P.651 l.12. ὅταν δὲ [illegible] vſque ad [illegible] hæc omnia deſider. in cod. manuſc.S
26.[illegible] deſid.in manuſc.S
29.[illegible]] [illegible] F
39 [illegible] ex manuſcr.S
41.[illegible]] [illegible] ex M.S. S
48.[illegible]] [illegible] ex M.S. S
49 [illegible]] [illegible] F
P.652.l.5. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S
12.[illegible]] [illegible], F
15.[illegible]] deeſt in M.S. S
26 [illegible]] [illegible]. F.& pro [illegible].
29 [illegible]] [illegible] ex M.S.S
36.[illegible]] [illegible] ex M.S. S
38.[illegible]] [illegible] ex M.S.S
39.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S
P.653.l.4. [illegible]] [illegible] F
12.[illegible]] [illegible] ex manuſc.S
18. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S
21.[illegible]] [illegible] ex manuſcr. S

27.[illegible]] [illegible] ex M.S.S
37.[illegible]] deeſt in M.S.S
53.[illegible]] καὶ [illegible] ex M.S.S
P.654.l.23. [illegible]] [illegible], F
29.[illegible]] [illegible] ex M.S. S. & F
37.[illegible]] [illegible] ex M.S.S
51.[illegible]] [illegible] ex M.S. S
54. [illegible]] [illegible] ex M.S. S
P.655.l.11. [illegible]] [illegible] deſid.in M.S.S
22.[illegible]] [illegible] ex M.S.S
24.[illegible]] [illegible] F
39.καὶ [illegible]] [illegible] ex M.S. S
45.[illegible]] [illegible] ex M.S.S
P.656.l.10.τὰ λέγεα] τὰ λάχνα ex M.S. S.vt & Vatic.& Aldin Exempl.
54.[illegible]] [illegible] ex manuſcr. S. & F
P.657.l.15.[illegible]] [illegible] pro [illegible] ex manuſcript. S
18.[illegible]] [illegible] ex M.S. S
21.[illegible]] [illegible], F
26.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S
56.[illegible]] [illegible] ex M.S. S, (ſed fortè [illegible] leg.Gal.in Exegeſi.)
35.[illegible]] [illegible] ex manuſc. S
38.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S
46.[illegible]] [illegible] ex manuſcr. S
P.658.l.20.[illegible]] [illegible] deſid in M.S.S
P.659.l.1.[illegible]] [illegible] ex manuſcr. S
20.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S
31.[illegible]] [illegible] ex M.S.S
49.[illegible]] [illegible] ex manuſcr. S. & F
P.660.l.1.[illegible]] [illegible] ex M.S.S
8.[illegible]] [illegible] ex M.S.S
11.[illegible]] [illegible], S
29.[illegible]] [illegible] ex M.S.S
35 [illegible]] [illegible], F
ib [illegible]] [illegible], F
51.[illegible]] deſid.in manuſcr.S
53.[illegible]] [illegible], F
P.661.l.19.[illegible]] deſid.in M.S. S
32. [illegible]] [illegible] S
40.[illegible]] [illegible], S
42.[illegible]] [illegible], S
51.[illegible]] [illegible], S
53.[illegible]] [illegible], S
P.662.l.2. [illegible]] [illegible] ex M.S. S
5.[illegible]] [illegible] μᾶλλον ex manuſc. S
19.[illegible]] deſid.in manuſc. S
23.[illegible]] [illegible] ex manuſc. S
24.αἱ ὑστέραι] αἱ [illegible], F
25.[illegible]] [illegible] ex manuſc. S.& F
34.[illegible]] [illegible] ex M.S.S. vt & Vatic.exempl.
43.[illegible]] [illegible], S
46.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S
P.663.l.3. [illegible]] [illegible] ex M.S.S
7.[illegible]] [illegible] ex M.S.
21.[illegible]] [illegible] ex manuſcr. S. & F
30.[illegible]] [illegible] F
44.[illegible]] [illegible] ex manuſc.S
P.664.l.24. [illegible]] [illegible] deſid. ex manuſc. S
28.[illegible]] [illegible] ex manuſcr. S
ib.[illegible]] [illegible] ex manuſcr. S
32.[illegible]] [illegible] ex manuſc. S
39. [illegible]] [illegible] ex manuſ. S. & F
37. [illegible]] In manuſcript. eſt vacuum quoddam ſpatium, & ſequitur, [illegible], &c. S
38.[illegible]] [illegible], F
42.[illegible]] deſid.in manuſc.S

45.[illegible]] [illegible] ex M.S. S
50.[illegible]] deſid. in M.S. S
P.665.l.5. [illegible]] deſid. in manuſc. S
14.[illegible]] [illegible], F
15.[illegible]] [illegible], F
33. [illegible]] [illegible], F
P.666.l.3. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S.
12.[illegible]] Ante hæc verba add.F.[illegible].
ib.[illegible] ex manuſc.S
21.[illegible]] [illegible], F
27.[illegible]] [illegible], F
32.[illegible]] [illegible] ex M.S. S
33.[illegible]] [illegible] ex manuſcript. S. & F
35.[illegible]] [illegible] ex M.S. S
55.[illegible]] [illegible] ex M.S. S
P.667.l.2.[illegible]] [illegible] ex manuſcrip. S
7.[illegible]] [illegible] ex M.S. S
9. [illegible]] Id deſid. in manuſc. S
13.[illegible]] deſider. in manuſc.S
16.[illegible]] Hæc deſid. in M.S.S
27. [illegible]] Hæc deſid. in M.S. S
29.[illegible]] Hic in M.S. vacuum ſpatium relictum eſt, S
30.[illegible]] [illegible] add.F
36.[illegible]] [illegible] ex manuſc.S. vt & Vatic. exempl.
42.[illegible]] Id deſid. in M.S.S
43.poſt [illegible] add.S
47.[illegible]] [illegible] ex M.S.S
51.[illegible]] deſid.in M.S.S
P.668.l.14. [illegible]] [illegible], F
29.[illegible]] [illegible] ex M.S. S
39.[illegible]] deſid. in M.S.S
40.[illegible]] [illegible] ex M.S. S.& F
55.[illegible]] [illegible] ex M.S.S
P.669.l.2.[illegible]] deſider. ex M.S. S
12.[illegible]] deſid.in M.S. S
19 [illegible]] [illegible] ex M.S. S
20.[illegible]] [illegible] ex M.S. S
27.[illegible]] deeſt in manuſc. S. [illegible] pro [illegible] F
30.[illegible]] Ante hæc verba addit F. [illegible].
32.[illegible]] deſid.in manuſc. S
35.[illegible]] deſid.in manuſc. S
52.[illegible]] [illegible] ex M.S.S
P.670.l.12.[illegible]] [illegible] ex M.S.S
13.[illegible]] καὶ [illegible] ex M.S. S
25.[illegible]] [illegible] F.deeſt autem in M.S. S
31.[illegible]] [illegible] ex M.S.S
43.καὶ [illegible]] [illegible] μᾶλλον ex manuſcript.S
47. [illegible]] hæc deſid. in M.S. S
54.[illegible]) deſid. in M.S. S
P.671.l.13.[illegible]) [illegible] ex M.S.S
15 [illegible]) [illegible] ex M.S. S
18.[illegible]) [illegible] ex M.S. S
29. [illegible]) deſid. in M.S.S
50.[illegible]) [illegible] ex M.S. S
54.[illegible]) [illegible] F
ib. [illegible]) deſid. in M.S. S. [illegible] F
P.672.l.6. [illegible]) [illegible] ex M.S. S
7. [illegible]) [illegible], F

8.[illegible]

8. χάλασα περὶ τὸ σῶμα vſque ad Σμύρνας deſid. in manuſcr. S

11. ἄγει] ἄγοντα F

13. ἔτεσιν πεμπταῖον] deſid. in manuſc. S

20. ἐν ὕδατι, ἢ μύρτον] μεθ᾽ ὕδατος ἢ μυρσινίτου ex manuſ. S

21. ἄγει δὲ ὑστερίων καὶ τὸ σῶμα μαλθάσσει] hæc deſid. ex manuſcr. S

24. ἔστι δὲ ἐμπλαστρον δυνάμενον ἄγειν] deſid. in manuſcr. S

31. μίσγειν δὲ κηκίδα] καὶ κηκίδα ex manuſ. S

33. αἱ κηκίδια τούτω μᾶλλον τοῦ πεσσοῦ ἄγειν δύναται καὶ μαλθάσσειν] hæc omnia deſid. in manuſcr. S

37. σφόδρα δὲ ἄγει παντοῖα] deſid. in M.S.

38. νίτρον ἐρυθρὸν] νίτρα ἐρυθρὰ ex manuſ. S. & ἴσον pro ἴσα.

39. ἕτερον] ἀναγωγὸν add. F

46. ἄγει πάντα] deſider. in M.S. S. pro his verbis ἀναγωγὸν leg. F

48. ἀναφορύξας] ἀναφορύξαι ex M.S. S

49. περιχέας] περιχέαι S

51. μαλθακτικὰ] deſid. in M.S. S

53. οἴσειν] οἴσει ex M.S. S

P.673. l.1. πνεῖα δ᾽ ἂν ὑστέρη μαλθακὸν, καὶ ἀνακαθαίρει] Hæc deſid. in manuſc. S

10. ἀμφοτέρως] ἀμφοτέρους ex manuſcr. S. vt & Ald. ex.

14. βέλτιον] βελτίω ex manuſcr. S

18. βελτίων] βελτίω ex manuſcr. S

19. κυπέρεως] κυπέρου ex manuſc. S

26. καὶ ἔλαιον] ἢ ἔλαιον ex manuſcr. S

32. πίνεται] γίνεται ex manuſc. S.

35. ἐμβάλλειν] ἐμβάλλειν F

38. χλιαρὸν] χλιαρὸν ex manuſcr. S

39. τῶν ὑστερέων ἐδύνας] deſid. in M.S. S

42. ἄλλο πνεῖν] deſid. in manuſcr. S

45. βολβίτου] βολβίτου ex manuſc. S

47. ἕτερον πνεῖν ἢ δ᾽ ἀφρόλιτρα συνμίσγε] Hæc deſid. in manuſc. S. διὰ τοῦ ἀφρονίτρου, F

48. κατάθέσιν] κατάθεσιν ex M.S. ſed ibi vacuum eſſe ſpatium adſcribit.

P.674. l.4. ἀποθεραπεύειν] ἀποθεραπεῦσαι ex manuſcr. S

6. αἰδοῖον ἐκθῶν] ὡς ὑγιέστερα addit F

8. ὑστερίων πάντων τούτων θεραπευτικὸν] Horum loco vacuum quoddam ſpatium in manuſcr. S

21. ἢν ὑστέρη κλυσμὸς καὶ περιωδυνίη καὶ στραγγουρίη ἔχει] deſid. in manuſcr. S

25. κυπέρου] πεσσὸν ex manuſc. S

29. σμύρνην] μυρσίνην, F

30. ὑσσωπον] καὶ ὕσσωπον.

ib. ἢ λίνου καρπὸν, vſq; ad λινοῦ καρπὸν, Hæc omnia deſiderantur in manuſc. S

36. τὰ θυμιάματα] θυμιήματα S

37. ἐμβάλλοντα] ἐμβάλλοντα, F

44. καὶ ἀρθῆ τὰ αἰδοῖα] deſid. in M.S. S

In lib. περὶ ἀφόρων, pag. 675. 95.

Sed inſcriptionis loco l. in manuſcr. S. αἰτίαι δὲ αἱ οὐ παιδοποιέουσαι αἱ γυναῖκες.

L.18. ἀμφοῖν] ἀμφοῖν ex M.S. S. vt & paulò poſt.

19. ἀπεστραμμένον ᾖ] εἴη pro ᾖ l. M.S. S

21 τὰς μήτρας] αἱ μῆτραι ex M.S. S. & οἴδεα pro ὕδατα.

29. εἴρηται] εἰρήσεται ex manuſcr. S

35. ἀφροδισίων] ἀφροδίσια S

40. ὀγμωδὲς] ἰθὺ, F

44. ταύτη] ταύτῃ, F

P.676. l.5. ψελλαφοῖς] ἐν ψηλαφοῖς, F

54 Νέτωπον] ἄλλο ante hæc verba add. F

P.677. l.17. Μίλτος] ἄλλο add. F

22. Ὄσσα ἐν γαστρὶ] Οὐκέτι. F. & ante hæc verba ἄλλο add.

25. λαβὼν τοῦ γάλακτος] ἄλλο add. F

30. θεραπεύειν κώνειον καὶ συνδοχαῖς] Hæc deſiderantur in manuſcr. S

P.678. l.7. περὶ ξυλλήψιος] χ. περὶ τῶν εἰσιόντων, F

11. κάλαμον] καρπὸν, F

45. κράτιστον] ἄριστα, S

46. ἀλλ᾽ ὡς ἰσχυρότατα καὶ ἀκροτάτα] ἀλλ᾽ ὅσα ἰσχυρότατα καὶ ἀκροτάτα. S

51. ὀλοφθῆναι μηδὲν] ὀλοφυρᾶσθαι μηδὲν. S

53. μηδενὸς ἔχοντος] ὁ μηδενὸς ἔχων, S

ib. ἀποθνῄσκει] ἀποθνῄσκει. S. & παυέσθω.

54. τὸ κεφάλαιον] τὸ κεφάλαιον, S

P.679 l.3. πολλὰ Pro πολλὰ] δαιμόνια. S. & μὴ προκείμενον.

7. ἔσται] ἴσω S

11. ἀρχεῖναι] ὄρνεα, S

P.680. l.13. Λαβὼν] Λαβεῖν, F

15. χρὴ] δεῖ, F

16. κλύσαι] Ante hæc verba add. F. ἢν περὶ κλυσμὸς τῶν μητρέων.

24. ὁ κορυφὸν] ἡ μὲν κορυφὴ, F

P.681. l.55. καὶ αἱ μῆτραι] ἄλλο add. F

P.682. l.21. ὅταν γυναικὶ] ἄλλο θεραπεύει (ad. F

25. θηλαζούσης] θηλαζούσας, F

55. βελτίον] βελτιότερον, F

P.683. l.3. ξυλάφια] ξυλάφια, S

6. κατάπλεξον λεπτὸν] κατάπλεξον τὸ ξυλάφιον λεπτοῖς F

10. περιπλάσσειν] περιδεῖν, F

22. Ἐκ τῶν πυρῶν] ἄλλο add. F

45. τὰς αἴρας ἐκ τῶν κριθῶν] κριθαὶ ἐκ τῶν πυρῶν, F

P.684. l.5. ἰδέειν δὲ αὐτῇ] ἴδε δὲ τὰ αὐτὰ ex manuſc. S

17. αἷμα] αἷμα, S

50 ὑγρὸν] χλιαρὸν. F

P.685. l.14. θεραπεύειν κατὰ τὰ αὐτὰ εἴρηται] Pro his verbis ἄλλο, S

15. ἐμβάμματα] ἔμβαμμα S. ex manuſcr.

24. φαρμακεύειν] φαρμακεύοντα, F

P.686. l.36. Οἶδος στόμ] Ante hæc verba ἄλλο add. F

37. στρύχνου] ἄλλο add. F

53. κινέονται ἕως ἂν ὁ πόνος] κινέονται δὲ μονάζει, ἕως ἂν ὁ πόνος.

P.687. l.2. διεστηκότος] διεστήκασι, F

17. σχίζαι] σχίζαι, S

ib. κατ᾽ ὀλίγον] καὶ κατ᾽ ὀλίγον, F

18. τὰ πάχη] Deſideratur in manuſcrip. F

21. ἴδρυον] αἴθριον, S

45. ψυχρὸν δὲ] ψυχρὸν ἄλλο δὲ, S

In librum περὶ ἐπικυήσιος, pag. 688.

L.29. σπόγγω] σπογγίον, F

38. ἰσχυρόν] ἰσχυρόν, F

40. τάχος] τάχιστα, F

43. ἀναφρονέουσαι] ἀναφρονέουσαι, S

P.689. l.15. καταλαμβάνῃ] κατάληψις, S

17. κατατάξας] κατατάξας, S

27. κόπον] κόπος. S.

29. πλάγιον] πλάγιον, S

IOANNIS MARTINI MEDICI VARIÆ LECTIONES.

Ex libro ſecundo περὶ νούσων.

P.477 l.36. ἢ κατὰ. leg. ἢ.

P.479. l.41. περὶ ἴσως leg. ἴσως.

Ex lib. περὶ παθῶν.

P.522. l.11. χολῶδες δὲ κινεῖν. Ex ſententia li. de natura humana, vbi Gal. ait Cholagogo aſcitem augeri legend. μὴ κινεῖν.

P.529. l.43. μελανθίου. Gal. ἐν γλώσσαις legit μελανθίου.

Ex lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν.

Hunc ego librũ quatuordecim ab hinc annis palàm Lutetiæ ſum interpretatus, & luculentis commentariis illuſtraui. decerpam hinc quæ ſunt ex vſu, ac primum agã de inſcriptione. Certum eſt Gal. ἐν γλωσ. li. περὶ παθῶν primum ac ſecundum ſic inſcribi πρότερον περὶ νούσων μεῖζον eſt liber περὶ παθῶν. at δεύτερον περὶ νούσων μεῖζον eſt liber περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν, vt patet ex Galen. ἐν γλωσ. in dictione μελανθία. quæ vox repetitur in lib. περὶ παθῶν. vt μελαγχολικῶν, quæ vox ibid. citatur in lib. περὶ τῶν ἐντὸς παθῶν. Vt ad aphor. 27. lib. 6. vocatur τὸ περὶ παθῶν μέγα. à nonnullis περὶ ἐμπύων, accedit, quod iſtud ἐντὸς dicitur πρὸς τι, ad li. περὶ ἔξω qui nullus extat. nec me tamẽ latet in manuſcripto Bibliothecæ Regiæ librum priorem περὶ παθῶν habere ad calcem ſic ſcriptum τέλος τοῦ περὶ τῶν ἔξω παθῶν. ſed id annotauimus.

P.531. l.41. χαλαζοῦ leg. χαλαζοῦ.

42. λευκοῦ malim γλαυκοῦ. ſic enim muſtelus maior dicitur γαλεὸς γλαυκὸς, quia eſt dorſo ceruleo, etſi ſit ventre albo. Vide Rondeletium lib. 13. hiſt. piſcium, c.5.

49. θερμαίνων. leg. φαρμάκῳ.

P.532. l.51. ἡμέρη δὲ κωθωνίστρια. leg. ἡμέρα δὲ πεντηκοστὴ καθαρίστρια.

P.533. l.30. καὶ δὲ μὴ περιέχῃ. leg. καὶ δὲ περιέχῃ id eſt περιέχῃ interprete Gal. ἐν γλωσ. vbi & citatur hic liber. huic ſic & eodem ſenſu καὶ δὲ μὴ περιέχῃ &c. ſi verò non, ſupple, expurgatur pulmo permanet. & annum perſeuerat.

P.534. l.31. πυλλαῖς. melius φλύζει ex Heſychio.

45. ἐκπυματισθέντες leg. cum Gal. in γλωσ. ἐκπυματωθέντες, in dictione ἐκπυμάτωσις.

P.537 l.25. διέχῃσι. ex Gal. ἐν γλωσ. leg. διέχῃσι, id eſt διαφανές.

36. ἰσοίνου leg. ἰσοίνου.

P.538. l.27. αἰθαλίου Gal. ἐν γλώσσαις in dictione αἴθαλον hunc locum citat & librum appellat τὸ δεύτερον περὶ νούσων τὸ μεῖζον. & legit κυκλοῖται αἴθαλος.

42. ἐς ἀσιτίην dele ἐς.

44. ὡς μὴ ἀπῆ leg. ὡς.

ib. ὄψα leg. ὄψον.

45. πυρίη Corn. πυρίη.

50. ὀγδοήκοντα σταδίους. μετὰ τὸ δεῖπνον hîc deeſt aliquid, atque ſic reſtituatur ὀγδοήκοντα σταδίους. πρὸ τοῦ δείπνου πεντήκοντα, μετὰ τὸ δεῖπνον εἴκοσι. enumerat enim partito ac per vias, quomodo vtendum ſit exercitatione ſtadiorum 80.

P.539. l.1. Idẽ error cũ ſuperiore. πεντήκοντα σταδίους. μετὰ τὸ δεῖπνον. lego ergo poſt σταδίους πρὸ τοῦ δείπνου ἐπὶ εἴκοσι. μετὰ τὸ &c.

16. ἐκφλυκτιδώσιος ex Gal. ἐν γλωσ. lego ἐκφλυκτιδώσις. (ſcilicet.

P.540. l.17. κατασταθῇ leg. κατασταθῇ.

P.541. l.5. πάθος. leg. νῦν

24. σταδίους. μετὰ τὸ poſt σταδίους l. πρὸ τοῦ δείπνου πεντήκοντα μετὰ τὸ &c.

45. κοτυληδόνες. ex Gal. ἐν γλωσ. κοτυλίδες.

48. καὶ τὸ κατὰ τοῦ, leg. καὶ ἐς τό.

54. κοτυληδόνα leg. κοτυλίδα.

P.542. l.26. ἀλλ᾽ ὁ leg. ἀλλὰ ἐν.

39. ὁ καὶ ἡ. leg. pro ὧν. nam ſimul vtriuſq; morbi à pituita curationem tractat.

P.543 l.30. λιπαρὰ puto λιπαρὰ legendum.

51. ἵνα γουνὸς ἀποφυσήσει Gal. ἐν γλωσ. ἵνα ἀποφυσῶσι γουνοῦ.

P.544. l.1. γενέσθαι leg. γενέσθω vt ſit ſecunda ſing. futuri medij.

2. οἰδαίνουσι l. οἰδαίνουσι. nam adeps imi ventris index purgationis μὴ ἐγγινόμενος ex apho. 35. lib. 2.

5. Poſt hæc verba οὕτως μηκύνεται ἡ νοῦσος ex Ald. codice hæc add. καὶ δὲ πυρετὸς μὴ ἐπιλάβηται, καὶ δυνάμει ἡ αἰσχρὰ δὲ, καὶ ὁ ἀσθενὴς μὴ ἔχῃ φάρμακα ἱκανὰ πυκνὰ, ἢ ἐντεῦθεν ἰσχύει.

55. φρυνίου πεπλημένου lege ex Galen. ἐν γλωσ. πεπρησμένον.

P.546 l.20. ἐπὶ δὲ ὕδρωψ. In manuſcripto codice bibliothecæ Regiæ ante particulam ἐπὶ hoc repetitur καθόλικος ὕδρωψ, atq; hæc inſcriptio non eſt negligenda, quia hic deſcribitur ὕδρωψ totius corporis.

44. λαμπῆρ. Gal. ἐν γλωσ. λαμπῆρ.

54 ὅμοιά τι ποιῶς. Corn. leg. ὁμοιά τι ποιῶς κοτύλας.

P.547 l.14. εἴησαν πληρωμένον. ἀγγεῖον ὑπὸ leg. ſine diſtinctione εἴησαν πληρωμένον ἀγγεῖον ὑπό.

31 ἄνω. l. ἄνωρ.

41 ὅμοιον ἀμυγδάλινον. Codex manuſc. bibliothecæ Regiæ ὅμοιον ἀμυγδάλινον.

P.549. l.20. ἐλλέβορον ἄνω melius ἄνω, purgat enim & ſurſum elleboro, quia ex aph.4. lib.4. teſtatur purgandum ἄνω, & deorſum grano gnidio.

43. αἷμα εἰρας. Ex Gal. ἐν γλωσ. l. αἱμάλωψ.

P.550. l.19. ὅμοια τῷ πρόσθεν. leg. ὅμοια τῷ πρόσθεν. 25. τὰ ὕστερα. ἃ hic diſtinguendum poſt ὕστερα. deinde ſic leg. τὸ δὲ ὕστερον.

P.551 l.36. vitium eſt tantum in punctis. & ſic legendum, τὸ δὲ ὕστερον καταλάβοι καταδῦραι τὰ ὕστερα.

P.552 l.16. ὀσφῦν. leg. ὀσφύν.

21. ἐκ τοῦ πρώτου. Corn. ἐκ τοῦ ἄλλου.

45. ἢ ἀπὸ χαλαίου leg. ἢ ἀπὸ χαλκείου τινός. ex ſententia 29. ſect.3. li. de victu in acutis, vbi ſic legitur: λοῦσθαι δὲ ἐπὶ δὲ τῶν ἀκροχείμων.

46. ἢ ξύων τὸ σῶμα, ἐν οἷσι λουτρὸν δεῖ ὁπὸ μᾶλλον. Hic totus locus corruptus eſt: quid enim eſt λοῦσθαι ποτὲ τὸ σῶμα; at quia ex ſenten. 51 ſect.3. lib. de vict. in morb. ac. à balneo oportet ξυρεῖν τὸ σῶμα, fortè ſic reſtitui totus poteſt locus ἢ ξυρεῖν τὸ σῶμα, ἔπειτα λουτρὸν δεῖ ἔσθαι πίνειν. corruptionem loci indicaſſe ſatis ſit.

P.553 l.51. ἰδρῶται. leg. ἱδρῶται.

P.554. l.5. πρὶν αὖ αἱ ἡμέραι. l. πρὶν αὖ αἱ ἑπτὰ ἡμέραι.

11. μέχρις αὖ αἱ ἡμέραι. l. Et prius αἱ ἑπτὰ ἡμέραι.

P.555 l.8. μέλι τὸ ἑφθὸν. l. τὸ ἑφθόν, nam in ſeſamide mel eſt πεφρυγμένον. & Ariſt. c.3. li.4. πεφρ. quæ fricta ſunt ad aſſa referuntur.

40. ἐσθίειν Corn. ἐσθίειν.

54. ἴσον ὃ leg. ἢν μᾶλλον, ἤ.

P.556 l.23. ἐν ἑπτὰ ἡμέραις, puto ἐν ἑπτὰ ἡμέρῃσι.

24. πρὶν ἴσως leg. πρὶν ἴσως, vt alibi iam notatum.

P.558 l.10. ἐξ ἔτεος, ἄλλ. ἐν Ν.

13. τὰ δὲ ἰδεῖν. Ex codice Bibliothecæ regiæ ſic locum reſtituo, ἄλλο παχύ. τὰ δὲ ἰδεῖν παχέα.

P.559 l.15. ἕτερον παχύ, leg. ἄλλο.

51. ἄλλο παχύ. Codex bibliothecæ Regiæ habet ἄλλο ὅμοιον. ex quo & ex noſtra hac lectione totus ſic reſtitui locus poteſt ἄλλο ὅμοιον παχύ.

P.560. l.31. ἢ ἐς ἰσχίον. leg. ἢ ἐς ἰσχία.

43. ἐς ἰσχ. leg. ἐσάφιν. (&c.

P.561. l.23. ἢ ἀπὸ κεφαλῆς leg. ἢ γαστὴρ ἀπὸ

52. τὰ μετάφρενα ἢ τὰ σώματα ἴσχει. Hic locus corruptus, cum alio corrupto lib. de dieb. indicatoriis p.57. lin.47. conferendus eſt, & ex vtroq; integra ſic reſtituenda lectio, τὰ μετάφρενα πίνει, ἢ τὰ σώματα ἴσχει, ἢ εἰλεῖται. Sunt enim opiſthotoni, inquit Aretæus, ventre & pectore προπετεῖς, hoc autem ἴσχει eſt.

Ex lib. περὶ γυναικείης φύσιος.

P.567. l.52. ὅτι ὅμοιον φαίνεται. Corn. ὅτι ὅμοιον φαίνεται.

P.578. l.11. ἰσχάδας. Ex li.2. de morbis mulierum lego. ἰσχάδας.

Ex lib. primo περὶ γυναικείων.

P.588. l.30. ἢ ἰσχνότερον τι ἢ στρυφνόν leg. ἰσχνότερον τι ἢ συντόνον. hic enim agit de ſterili muliere.

32. αἱ ἀσυμφορέουσι leg. ἀσυμφορέουσι. hic enim rurſus de ſterili ſermo eſt quæ propter anguſtum aut recluſum os vteri nequit concipere.

P.598. l.49. λευκόν. leg. λευκά.

Ex lib. ſecundo.

P.661. l.25. κλῦσμα leg. κλύσμα.

Ex lib. περὶ ἀφόρων.

P.677. l.23. ἀφρὸν κύουσι. leg. δῆλον.

24. δῆλον ὡς ἔπι τὸ πολύ. leg. ἀφρόν. Id indicat aph.42. ſect.8.

VARIÆ LECTIONES IN SEXTAM HIPPOCRATIS SECTIONEM, EX DVOBVS SERVINI ET FEVREI EXEMPLARIBVS DESVMPTÆ.

In lib. περὶ ἰητρεῖον.

PAg.741. lit.F. ἴσχει] ἴσχουσι.

H. ἐπιδεσμοῦ] ἐπιδεσμῶν, S

P.742. A. εἰλεοῦσθαι. δακτύλοισι κεφαλῇ] εἰλεοῦσθαι δακτύλοισι κορυφῇ, S

B. δακτύλοισι ἐκφυλάσσει] δακτύλοισι ἐκφύσει F

ib. ὅταν ἐν ἀφρόνῳ] ὅταν δ' ἐν ἀφρόνῳ ὅ ἐν πρῶτῳ ex manuſc. S.& F.

ib. ἅμμα γὰρ εἶναι ἀμφοτέρῃσιν] ἅμματα & ἀμφότερα ex manuſc. S

C. ἀπὸ τοῦ] ἀπ' αὐτοῦ S. ex manuſcr.

ib. ἀλλὰ] ἀλλ' ex M.S. S

F. αὐτὸν] τὸ αὐτόν, F

ib. ἵσταμαι] ἵστανται ex M.S. S

G. εἴληται] εἰλεῖται ex M.S. S

ib. ἢ ἐπίπονον] ἢ ἐπίπονον.

ib. ἐπίδεσμος] ἐπίδεσμος ex M.S. S.& F.& ἀγαθὰ pro ἀγαθῶς, F

H. ἴσα] ἴσα ex manuſc. S

ib. ἐς τὰ ἐν] ἐς τὰ ἐν ex manuſc. S

P.743. C. ἴσον ὁ ἴσον] ἴσον ὁ ἴσον, F

ib. ὁ μέγα] μὴ μέγα, F

ib. τοῦ γε μὴν γυναι] ἢ γυναι ex M.S. S & F

E. παλαιοῦ κεφαλῆς] παλαιοῦ τῆς κεφαλῆς ex manuſcr. S

F. ἀναλέγεται] ἀπολέγεται ex M.S. S

P.744. A. ἀμφοτέρωσε & ἰσχνότερον] ἀμφοτέρα & ἐναντίον ex manuſc. S

ib. ἀρμονίη] προσαρμονίη ex manuſc. S

B. μήτε ἀπεπτικοῖσι] τὰ σώματα add. ex M.S. S. vt & leg. Ald. exemp.

ib. ἐπιδέοντες] ἐπιδέοντες ex manuſ. S

C. ἐπιδέοντες] ἐπιδέοντες ex M.S. S. vtrobiq;

C. ἐξαρτωμένῃ] ἐξαρτωμένη.

ib. τείνει] τείνουσι, S

ib. ἐξέχεται] ἐξέχεται ex manuſc. S

D. ἀρχῆς] ἀρχῆς ex M.S. S.& F

ib. ἐξαναστήσεται] ἐξαναστήσεται F. ἐκκυλιέονται ex manuſcr. S

ib. ὅτε τὸ ἐν ἀκρῳ] ὅτε τὸ ἐν ἀκρῳ, F

F. μήτε ἀναπιεζεῖται] ἔχει τι ex manuſ. S.& F

ib. μύες, σφίγγει] μύες, σφίγγει ex M.S. S

G. ἐς μάλιστα] τὸ μάλιστα S

ib. ἐπιδέσιος] ἐπιδέσιος ex M.S. S

P.745. A. μέχρι τῶν σπλάγχνων ὁ πεπλεγμένος] σπλάγχνα ὁ πεπλεγμένα ex manuſ. S

C. παρείμενα] παρειμένα ex M.S. S. παρειμένα F

D. ἐπιδέσιος] ἐπιδέσιος ex manuſc. S

ib. ἐξέχεται] ἐξέχεται ex M.S. S.

ib. ἢ τοῦ δακτύλου] ἢ τὸ τοῦ δακτύλου F

ib. παρείμενα ὁ ἐρμίζει] παρείμενα δὲ ἐρμίζει ex M.S. S. παρειμένα, F

E. κατὰ τὸ μαλθακὸν] ἢ μαλθακὸν add. F

G. ἀναλέγεται] ἀπαλλάσσει ex M.S. S

ib. μάστιγι δὲ ἐν τῷ ἀποχεῖσθαι] μάστιγι δὲ ὃ ἀποχεῖσθαι F

ib. ὁμαλὸν deſid. in manuſc. S

H. μήτε ἐκκαλέεται μήτε ἐπιτείνηται] μήτε ἐκκαλέεται μήτε ἐπιτείνηται F. ἐπιτείνεται S

ib. ἐς ἀκάνθαν] ἐν ἀκάνθαν ex manuſc. S

P.746. B. ἀπὸ ταύτης] ταύτης ex M.S. S.& F

ib. παλλάσσονται] ἐπαλλάσσονται ex M.S. S.& Ald. exempl.

ib. ἴσχουσι] ἴσχουσι ex manuſc. S.& F

F. τάχιστα] τάχιστα ex manuſc. S

P.747. B. τὸ ἀπὸ λιθοῦ] τὸ ἀπὸ λιθοῦ F

ib. ἰσχυρότερον] ἰσχυρότερον] ex M.S. S

C. ἐν μέσῳ] ἐν τῷ μέσῳ F

H. ὁ μικρὸς, ὁ πλεῖστα] ὁ μικρὸς πλεῖστα, ἰσχύει ex manuſcr. S.& F

P.748. B. ἐξερύεται] ἐξερύεται αἷμα ex M.S. S.& F. (ſed ἐξερύεται malim.)

G. ὁ ἄλλη ὁ τῷ ἐξ ἑτέρου] ἄλλο τῷ ἐξ ἑτέρου ex manuſc. S

ib. ἢ οἰδήματα] ἢ τὰ οἰδήματα.

ib. τὰ ἀλγέα] τὰ ἀλγέα ex manuſc. S

P.749. D. τὰ ἐν σφαιρῇ] σφαίρῃ ex M.S. S

E. κείμενος] κείμενος.

ib. εἶς] ἓν F

ib. εἶναι] deſid. in manuſc. S

F. καὶ τὸ ἀπιέναι] ἀλλὰ τὸ ἀπιέναι ex manuſcr. S

In lib. περὶ ἀγμῶν.

B. ἰδεῖν] ἰδεῖν F

ib. αὐτὴ] αὐτὴ ex manuſcr. S

C. εἰ τὰ] εἰ τὰ ex manuſcr. S.& F

ib. παραλλάσσοντες] παραλλάσσοντες ex M.S. S.& F

D. διαστρέψει] διαστρέψει F

ib. τοῦτο εἰ ἁμαρτάνουσι] ἔστι ἂν ἐφ' ᾧ ἁμαρτάνουσι ex manuſcr. S.& F

ib. ἀναγκάζομαι δὲ] ἀναγκάζομαι δὲ ἐγὼ ex manuſcr. S

E. περὶ ὁ φύσει] ἀξίωμα δὲ περὶ ὁ φύσει. ex M.S. S. At F. διδάξω δῆλον. ἀξίωμα Ν.

H. ἀλλήλα] κατ' ἄλληλα ex M.S. S

P.751. B. ἄλλο ἐν τῷ ἔμπροσθεν] ἄλλο δ' ἐν τῷ ex M.S. S

C. ὡς ἐπὶ] ὡς ἐπὶ ex M.S. S

D. ὅμαλλον] ὅμαλλον S

E. ἐγγίνεται] ἐγγίνεται ex M.S. S

P.752. A. ἐν τῷ ἔπειτα] οὐ pro ἐν F

B. αὐτὸ τὸ σῶμα] αὐτὸ τὸ τοῦ σώματος ἢ τὰ ἰσχία ex M.S. S.& F

F. ἀρθέντα δὴ] ἀρθέντα δὴ S

P.753. A. ἔσται] ἔσται ex M.S. S

ib. φαυλότερον] φλαυρότερον ex M.S. S.& F

B. ἤν μὲν ἀπὸ τοῦ ἰσχίου τὴν ἀρχὴν ἐκλάσηται ἢ τὸ ἐγκλεῖσμα, ἐπὶ ὅσον μᾶλλον πλέον δὲ ἔστω] Ex M.S. ἤν τε μὲν ἀπὸ τοῦ ἰσχίου, ἢ δὲ ἐντεῦθεν τὴν ἀρχὴν ἐκλάσηται ἢ τὸ ἐγκλεῖσμα, ἐπὶ ὅσον μᾶλλον πλέον δὲ ἔστω.

P.755. B. ἐπὶ μὲν ὅσον] ἐπὶ μὲν δὲ ex M.S. S.& F

ib. ἕτερον] ἕτερον ex M.S. S

ib. ὅταν ἐς ἀρχὴν μὲν] ὅταν μὲν ex M.S. S

D. ἢ ἔπειτα] ἔπειτα δὲ F

G. ἰσχία] ἰσχία F

P.756. D. μὴ δὲ μὲν] deſid. in M.S. S

E. γίνεται] ἐγγίνεται F

ib μᾶλλον γὰρ] μᾶλλον ex manuſcr. S

F. ἔσται δὲ] ἔσται ex manuſcr. S

ib. ἀρχὴν ἐπὶ τὸ σῶμα ἐν λεπτῷ δὲ χρὴ ὅπως] ἀρχὴν φαίνεσθαι. μακρὸν τι γὰρ ἢ ἰσχυρόν ex M.S. S

H. ἀδελφὸν] ἀδελφὸν F

P.757. D. ἐπὶ δὲ ὁ βραχίων] τρεῖς ἂν δύναμι περὶ βραχίονος add. F

E. σύνδεσμον] σύνδεσμον F

ib. ἐκ τῆς ἔσωθεν] ἐκ τῆς ἔσωθεν F

F.ὅ,τι μετζίας] ὅ, τι ἐς μετζίας ex manuſc. S.& F
ib.ὀρθῶς] ὀρθῶς ex manuſcr. S
G.ἴχῃ] ἴχῃ ex manuſcr. S
P.758.E. [illegible]] ἢ pro [illegible] ex manuſcrip. S
ib.χειρὶ] χείρεσι F
ib.ἀπὸ ἰξίος] τῶ ἰξίος ex M.S. S
F.αἰ ὧραι] αἰ ὧρα ex M.S. S
ib.ἐς ἰητρεύειν] ἐς deeſt in manuſc. S
G.ὑγιὴς] ὑγιεῖ ex manuſcr. S
H.[illegible]] [illegible] ex manuſcr. S.& F
ib.περὶ τῶ [illegible]] περὶ τὰ [illegible] S. & F
ib.χονδρώδεα [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S
P.759.B. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S.& F
E.ἴχῃ] ἴχει ex M.S. S
ib.ἴχουσι] ἴχουσι ex manuſcr.S
F.[illegible] σφακελίσῃ] ἡ σφακελίσῃ F
G. [illegible] ex M.S.S. [illegible]
H.[illegible]] [illegible] ex M.S.S.& F
ib.χρὴ] δεῖ ex manuſcr.S
P.760.A. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S.& F
B.ξυνοχῇ] ξυνοχῇ vtrobiq; ex manuſ.S
C.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S
ib.[illegible]] [illegible] ex M.S. S
ib.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S
E.ἴχῃ] ἴχῃ ex M.S.S
ib. [illegible]] deſid.in manuſc. S
ib.[illegible]] [illegible] ex M.S.S
F.[illegible]] [illegible] ex M.S.S.& F
ib.[illegible]] [illegible] ex manuſc. S
H.ὁ ἀλλὰ τι] τι deſid.in manuſc. S
ib.[illegible]] [illegible] ex manuſc. S.& F
P.761.E. [illegible]] τὸ [illegible] F
H.[illegible]] [illegible] F
P.762.A. δὲ] ἢ ex manuſc. S
ib. [illegible]] [illegible] ex manuſcr.S
D.[illegible]] [illegible] ex manuſc.S
F.[illegible]] [illegible] S
G.[illegible]] [illegible] ex M.S. S
ib.[illegible]] [illegible] F
H.[illegible]] [illegible] F
ib. [illegible]] [illegible] ex manuſcr.S
P.763.A.[illegible]] [illegible] deſid. in M.S. S
ib.[illegible]] [illegible] ex manuſc. S
B.[illegible]] [illegible] ex M.S.S
D.[illegible]] [illegible] S.& C.[illegible]] [illegible] F
F.[illegible]] [illegible] S.ex manuſc.
ib. [illegible]] [illegible] ex manuſ.
H.[illegible]] [illegible] S
P.764.B. [illegible]] [illegible], F
F.[illegible]] [illegible] ex M.S.S.Quædam etiá exempl.[illegible] leg.
ib.[illegible]] [illegible] S
ib.[illegible]] [illegible] ex manuſc.S
H.[illegible]] [illegible] S
P.765.B.[illegible]] [illegible] ex M.S.S
D.[illegible]] [illegible] S
E. [illegible]] [illegible] ex manuſcr.S
ib. [illegible]] [illegible] ex M.S.S
F.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S
P.766.A.[illegible]] [illegible] ex M.S. S
B.[illegible]] [illegible] S.& F
C.[illegible]] [illegible] ex M.S.S
D.[illegible]] [illegible] S
P.767.D.[illegible]] [illegible] ex manuſc.S
E.[illegible]] [illegible] pro [illegible] F
ib.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S.& F

F.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S
H.[illegible]] [illegible] ex M.S. S
ib.[illegible]] [illegible] F
P.768.A.[illegible]] [illegible] ex M.S.S
C.[illegible]] [illegible] F
ibid. [illegible]] [illegible] F.
H.ἀλλ' [illegible]] [illegible] ex manuſcript.S
P.769.B. [illegible]] [illegible] deſid.in manuſc.S
C. [illegible]] [illegible] ex M.S.S
D.[illegible]] [illegible] ex manuſc. S.& F
P.770.F.[illegible]] [illegible] S
ib.[illegible]] deſid.in manuſcr.S
G.[illegible]] [illegible] ex M.S. S.& F
F.771.C.[illegible]] [illegible] ex M.S. S.& F
E.[illegible] & [illegible]] [illegible] & [illegible] ex M.S.S
P.772.B. [illegible]] [illegible] ex M.S. S. & pro [illegible] F
D.[illegible]] [illegible] F
ib.[illegible]] [illegible] S.& F
E.[illegible]] [illegible] ex M.S.S
F.[illegible]] [illegible] ex manuſcr.S
ib. [illegible]] [illegible] M.S. S.& F
G.[illegible]] [illegible] deſid. in M.S.S
H.[illegible]] [illegible] vt paulò ante ex manuſcr. S
P.773.D. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S
E.[illegible]] [illegible] S
F.[illegible]] [illegible] ex M.S. S
G.[illegible]] [illegible] F
H. [illegible]] [illegible] ex M.S. S
P.774.C.[illegible]] [illegible] F.[illegible] S.ex manuſc. S
F.[illegible]] [illegible] ex M.S. S
ib.[illegible]] [illegible] ex M.S.S
ib.[illegible]] [illegible]
G.[illegible]] [illegible] ex manuſc.S
ib.[illegible]] [illegible] S
H.[illegible]] [illegible] ex manuſc.S
ib.[illegible]) [illegible]
P.775.A.[illegible]) [illegible] ex manuſc.S. & F
B.[illegible]) [illegible] F
C.[illegible]) [illegible] ex manuſc.S
ib. [illegible]) [illegible] F. [illegible] ex manuſcr.S
F.[illegible]) [illegible] ex M.S. S
ib. [illegible]) [illegible] ex M.S. S
ib.[illegible]) [illegible] pro [illegible] ex M.S. S
ib.[illegible]) [illegible] ex M.S. S
G.[illegible]) [illegible] ex M.S.S
H.[illegible]) τὸ [illegible] ex M.S. S
ib.[illegible]) [illegible] F
P.776.A. [illegible]) [illegible] ex M.S. S
ib.[illegible]) [illegible] ex manuſc. S.& F
ib.[illegible]) [illegible] ex manuſc.S
C.[illegible]) [illegible] ex manuſc. S
ib.[illegible]) [illegible] ex M.S. S
E.[illegible]) [illegible] ex M.S. S
F.[illegible]) [illegible] ex M.S. S
ib.[illegible]) [illegible] ex M.S. S
G.[illegible]) [illegible] deſid.in manuſc.S
P.777.E. [illegible]) [illegible] ex M.S.S
ib.[illegible]) [illegible] F
F. [illegible]) [illegible] in marg. S. quæ videtur eſſe explicatio quædam.
P.778.C.[illegible]) [illegible] ex M.S.S vt [illegible] verſ. ſeq. & [illegible] paulò poſt.
D.[illegible]) [illegible] ex M.S.S.& F
F.[illegible]) [illegible] ex M.S.S
ib. [illegible]) [illegible] ex M.S.S

ib. [illegible]) [illegible] ex manuſcr.S
G.[illegible]) [illegible] pro [illegible] ex manuſcrip. S.
ib.[illegible]) [illegible] ex manuſcr. S
ib.[illegible]) [illegible] S
H.[illegible]) [illegible] F
P.779.C. [illegible]) [illegible] ex manuſcr.S
H.[illegible]) [illegible] F
In lib. [illegible]
P.780.E.[illegible]) [illegible] F
ib.[illegible]) [illegible] F
F.[illegible]) [illegible] ex manuſ. S
ib.[illegible]) [illegible] ex manuſc. S.& F
ib.[illegible]) [illegible] ex manuſcr.S
G.[illegible]) [illegible] F
H. [illegible]) [illegible] F
ib. [illegible]) [illegible] F
P.781.G. [illegible]) [illegible] quædam ex.[illegible] F
P.782.A. [illegible]) [illegible] F
B [illegible]) [illegible] S
C.[illegible]) [illegible] ex manuſcr.S
E.[illegible]) [illegible] ex manuſcr. S.& F
ib.[illegible]) [illegible] ex manuſcr.S
F.[illegible]) [illegible] S
G.[illegible]) [illegible] F
P.783.A. [illegible]) [illegible] F
B.[illegible]) [illegible]
C.[illegible]) [illegible] F
D.[illegible]) deſid. in manuſcr. S
G.[illegible]) [illegible] F
P.784.F. [illegible]) [illegible] ex manuſc. S.
G.[illegible]) [illegible] ex manuſcr. S
ib.[illegible]) [illegible] F
H.[illegible]) [illegible] S.& F
ib.[illegible]) [illegible] ex manuſcr.S
P.785.A. [illegible]) [illegible] F
ib.[illegible]) [illegible] F
B.[illegible]) [illegible] ex manuſc. S
ib. [illegible]) [illegible] F.deſid. in manuſcr.S
ib.[illegible]) [illegible] add. ex manuſcript. S
E.[illegible]) deſid.in manuſcr. S
G.[illegible]) [illegible] F
H.[illegible]) [illegible] ex manuſcr. S.& F
P.787.C. [illegible]) [illegible] ex manuſcr. S.& F
D.[illegible]) [illegible] pro [illegible] F
E.[illegible]) [illegible] ex manuſc.S.vt leg. ex Ald.
F.[illegible]) [illegible] F
G.[illegible]) [illegible] pro [illegible] F
P.788. B. [illegible]) [illegible] ex manuſcr. S. & F
ib.[illegible]) [illegible] ex manuſcr.S
C [illegible]) [illegible] ex manuſcr.S
D.[illegible]) [illegible] F
ib.[illegible]) [illegible] F
ib.[illegible]) [illegible] ex manuſcr. S. & F
P.789 B. [illegible]) [illegible] F
C.[illegible]) [illegible] ex manuſcrip. vt Aldin.ex.
ib.[illegible]) In margine add. [illegible] F. & S
D.[illegible]) [illegible] S
P.790.A. [illegible]) [illegible] ex M.S. S
C. [illegible]) [illegible] ex manuſcr.S
E.[illegible]) [illegible] ex manuſcr. S
H.[illegible]) [illegible] S (sic)
P.791.B. [illegible]) [illegible] deſid.in M.S.
ibid.[illegible]) [illegible] ex manuſcr. S.& F

C. ἐπιζεφύρου] ἐπιβοίμου ex M.S.S.& F. quod etiam agnoſcit Erot. vt indicauimus in noſtris Annot.

D. μὲν ὧν] ὧν deſid. in M.S. S

F. μαλακοῖσι] κυκλεῶσι F

ib. μεταζέουσι] γρ. μεταχέουσι F.& S. ex manuſcr.

H. σκαιῶς] In marg. manuſ. adſcribitur ἀσιέωσι quod videtur eſſe gloſſema quoddam ex Gal. vt ſcripſimus in noſtra OEc.

P.791.D. ξευῶν] ξευῶν ex M.S. S

F. ὑποχύσιος] ὑποχέως ex M.S. S

H. ἀλφιτώδης In marg. manuſc. add. [illegible] ἐφ' ἑτέροις, quod ex Gal. adſcriptum eſt.

P.794. G. ὅτε δὲ καὶ ἀδελφεῖς] ὁ ἀδελφεὸς ex M.S. S

P.795. A. πλεῖστα τὰ ἐγχέοντα] πλεῖα F

ib. πρωΐας] γρ. πρωΐας F

G. ἀμφὶ ἔθνεσι] ἀμφιθεῖς ἔθνεσι ex M.S. vt & Ald. exempl.

ib. δύνανται καὶ] δύνανται δὲ καὶ ex M.S. S.& pro ξυμπίπτειν ξυμπίπτει.

P.796. C. περὶ] περὶ τι ex manuſcr. S

E. κρατυνέται ἐν χρόνῳ ἴσως. ὁ ἴσως ἐθέλοισιν] κρατύνεται χρόνος. ἴσως ἐθέλοισιν ex M.S.S.& F

E. μεταχέειν] μεταχέειν S. μεταχέειν F

F. τὸ μὲν ἐξέχει] τὸ μὲν γὰρ ἐξέχει F

ib. [illegible]] [illegible] Vat. exempl. & Ald.

P.797. D. καὶ ἐν ἄλλῳ λόγῳ] ἐν deſid. in M.S. S

E. τὰ δέρματα τὰ οὐδὲ ἐφεστῶτα] Adſcribitur in marg. manuſc. ἢ τὰ μᾶλλον μυελώδεα, quæ eſt explicatio ex Gal. ſumpta.

ib. ὥσπερ καὶ ἄλλοι] ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων F

F. περὶ τὴν αἶαν] περὶ τὴν αἶαν F

G. δεῖ μὲν γὰρ] χρὴ μὲν γὰρ ex M.S. S.& F

H. ἀγχοῦ] ἀγχίστ ex M.S. S

P.798. A. σκόπτειν ὑποκεφαλαίου ὡς πληρέστατον] σκοπεῖν ὑποκεφαλαίῳ ὡς πληρεστάτῳ ex M.S. S.& F

P.799. B. κρατηθῇ τὸ ὀστέον] κρατυνθῇ F

ib. ἔτι ἀπολύοιτο] γρ. ἔτι F

ib. ἱμαντώδεος] ἱμαντώδεος ex M.S. S. In margine verò adſcribitur, ἔχουσι δὲ βαθεῖ ζωστῆρι καὶ φυλασσέτω S.& F

D. ἀγκῶνος] ἀγκῶνος F

ib. πρότερον] προτέρως ex M.S. S.& F

ib. λευκῷ] λευκῷ ex M.S. S. vt & Ald. in exempl.

ib. τουτέστι χρὴ] τουτέστι δὲ χρὴ ex M.S. S

ib. περὶ ἀγκῶνα] ἀγκῶνα ex M.S. S

ib. τὴν δέρην] δέρη ex M.S. S

E. ὁ γνάθου ἀνάκλασιν] ἡ γνάθου ἀνακλάσιες ὡς ἐπιπολῆς ex M.S. S.& F

ib. ἀπαρτίζει δὲ ἐνίοτε οἱ ἰητροί, ἀμφὶ τὴν ξυνάψιν] Hæc in quibuſdam manuſcr. deſiderantur.

F. ὅταν συνάπτηται τε καὶ ἀποτείνηται ὡς τὰ πάντα τῶν ἱμάντων] Hæc deſid. in manuſc. S

ib. ὡς ἐπὶ μάλιστα ἀπομυλλαίνειν ἡ γνάθος] μὴ ἀπομυλλαίνῃ legunt exemp. quædam vt ſcripſimus in noſtris ann. In marg. manuſ. adſcribitur, ὡς ἐπὶ μάλιστα ἐς ὀξὺ ἄγηται, ἀπομυλλαίνει ἡ γνάθος F. In marg. manuſc. S. ὅτι ἐς ὀξὺ ἄγεται.

G. ὧν γὰρ ὧν] ὧν γὰρ ὧν ex M.S. S.& F

ib. πλεῖον γὰρ ἀποτορεῖται, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα τὰ ὅμοια ἐς ὧν, ὧν μὴ ἀποτορεύηται] τάχιον γὰρ ἀποπωροῦται ex M.S. S. τάχιον pro πλεῖον F

H. ἐνπαλαιοῦσι] ἐμπαλαιοῦσι ex M.S. S

P.800. A. ἀδελφοῖς] ἀδελφεοῖς ex manuſcr. S

B. ἐξεστιν] γρ. ἐξεστιν F

ib. ἐγχέεσθαι] ἐγχέεσθαι F

C. ὧν μὲν ὁ δεξιὸς] ὧν μὲν γὰρ F

ib. ἢν δεξιὸς] γὰρ pro δὲ M.S. S.& F

D. καὶ ὀχεῖται] deeſt in M.S. S

P.802. A. λαβόντες] λαβόντες ex M.S. S.& F

ib. ἀφαιρεῖσθαι] ἀφαιρεῖσθαι ex M.S. S. & ἀλιφεῖν pro ἀλείφειν.

ib. ὡς ἂν εἴρηται] In cod. M.S. S. hæc erat margini adſcripta. ὡς προείρηται ἐπὶ τῶν λόγων.

10. ἐπὶ τὸ τάχιον μὲν ὁ ἀποπαλλόμενος μεσόκλος] ὁ ἀποπαλλόμενος deſid. in manuſc. S.& F

13. ἐκεῖσε] ἐκεῖσε ex manuſcr. S. vt & Ald. exemp.

17. ἀλλὰ καὶ ἄλλη] καὶ deeſt in M.S. S

24. δεῖται] ζεῖται ex M.S. S. verùm in margine ἀπέχεται ſcriptum eſt.

25. τὸ φλέγμα] τὸ θλάσμα ex M.S. S. φλάσμα etiam F

29. πυρεσμόν] πυρεσμὸν F

31. ξύντροφον] ξὺν ex manuſc. S

33. κοῖνος] κοινὸν ex M.S. S. vt antea.

39. ἐς τὸ ἄμεινον] ἐν τοῖς ἐξ ἀμείνονος F

44. ἀφ' ἡμιτυβίου] ἀφ' ἡμιτυβίου ex M.S. S. γρ. ἡμιτυβίου. F.& in marg. add. ἡμιτύβιον τὸ λινοῦν τὸ ἔνδυμα ἢ σουδάριον λέγουσιν. quod ex Heſychio ſumptum videtur.

46. τὸ ἀμείνον] ἀμείνω F

49. φύμα] φύματα ex manuſc. S

P.803. A. αἱμορροεῖ] αἱμορροεῖται ex M.S. S

B. κρατυνθῇ] κρατυνθῇ ex manuſc. S.& F

ib. ὡς πλεῖστον χρόνον] χρόνον αὐτὸ. F

ib. μάλιστα] μάλιστα ex manuſc. S

F. λεπτὸν] λεπτὸν ex M.S. S.& in marg. λεπτὸν εἶπεν λέγει τὸ λίνον τῶν ὀθονίων ὀμφαλόν.

G. ἐξεστι δὲ μακρότερον] καὶ μακρότερον ex manuſcr. S

ib. πιέζεται] πιέζεται ex manuſcr. S

ib. ὅταν καὶ] καὶ γὰρ F

P.805. F. φυλάττεσθαι] φυλάττεσθαι F. quod exponit φύλαττε ἔχειν (ſed fortaſſe φυλακτὸν habet.)

G. μηδὲν] μὴ ex manuſc. S.

ib. ἀποτιθέμενον] ἀποτιθέμενον ex manuſcr. S

H. συμμαίνει] συμμαίνεται ex manuſcr. S quod exponit in margine ἀπὸ τῆς μετρίας κινήσεως.

P.806. C. χαλᾶσαι] χαλᾶσαι S.& F

H. μετεξέτερα] μετεξέτερα, ex manuſc. S

P.807. A. πλευρῆσιν γενομένῃσιν] deſunt in M.S. S

B. καὶ ταραχώδης] In marg. adſcribitur τραχεῖς κατὰ τὴν φάρυγγα. F

ib. καὶ μὲν] καὶ γὰρ ὅτι ex M.S. S

D. ἐπὶ ἀσφαλέστερα] ἐπὶ deſid. in manuſcr. S

ib. ξυνίσταται] ξυνίσταται F

ib. εἰσὶ δ' αἱ] εἰσὶ δ' αἱ ex manuſc. S

F. πάντα μὲν] πάντα μὲν γὰρ F

P.808. B. ἐπιπτύσσειν] ἐπιπτύσσειν S

ib. χρῆσθαι γὰρ] χρῆσθαι δὲ F

D. ἐπὶ τὰ ξυνίστατο] ἐπὶ τῶν F

E. ἀποψύχουσα] ἀποψύχουσα F

ib. ἀρχὴν] ἀρχὴν F. ἀρχῇσιν S. ex M.S.

ib. κατὰ τὰ ἴχνια] κατὰ deeſt in manuſc.

F. ἀκτινώδεα] ἀκτινώδεα ex M.S. S

ib. ἴσον] ἴσον in M.S. & Ald. exempl. ad marg. ἴσα S.

G. ἀπὸ ἰσοῦ] ἀπὸ τοῦ ἴσου F

ib. ἐκπέσωσι] ἐκπέσωσι F

ib. ἐσ deeſt in manuſc. S

ib. ἐπὶ πόδας] μεταπέσῃ poſt πόδας ſcrib. in manuſc. S.& F

H. ἱμᾶσαι] ἱμᾶσαι μὲν ὧν χρὴ ex M.S. S. ἱμᾶσαι δὲ χρὴ F

ib. μὴ πρὸς τὴν κλίμακα] καὶ μὴ πρὸς τὴν F

P.809. A. ἀλλὰ καὶ ἄλλα] καὶ ἄλλα deeſt in M.S. S

ib. μὴ προσδεδέσθω] μὴ deeſt in M.S. S

ib. δὶ ἰσχύος] γρ. ἰσχύος F. & πρὸς τὴν φάρυγγα pro κατά.

P.810. A. ἐλλύσεται] γρ. ἐλύσηται quod exponitur ἀποκατάλυσιν ἐπιλυόμενον, & in alio ἐκλύεσαι F

ib. ἀγκυλώδεα] exponitur in marg. ἀπολύσεται ἐν ἄλλοις F. quod videtur ex Gal. ſumptum in exeg. ſed ἀπονεύσεται l. Gal. In marg. etiã adſcribitur, γρ. ἀγκυλώσεται &

ἀγκυλώματα ἀποκαλεῖ ὅταν τὸ νεῦρον περὶ τὸ πολὺ περὶ τὸ βραχύτερον γένηται.

B. πλευρᾷ συγκαταβαίνει] πλευρᾷ δὲ ex manuſcr. S

C. ἐστι τε γὰρ] ἐστι γὰρ ex manuſ. S

ib. ψιλὰς] ψιλὰς F

P.811. E. ἐστι γὰρ] ἐστι γὰρ ex manuſc. S

G. καὶ τὰ ἄρθρα] κατὰ τὰ ἄρθρα F

ib. μύλαι] In aliis μύλη ſcribitur & exponitur φαρυγξ ἐξ.

P.812. A. ὑφελκόμενοι] ὑφέλκονται ex M.S. S.& Ald. ex.

B. τῶν σπονδύλων] τῶν σπονδύλων F

ib. στενώτεροι γὰρ πάντη ξύμπ] στενώτεροι γὰρ ἀπάντων τῶν ξύμπ F

ib. πρὸς καὶ] πρὸς δὲ F. ἐν ἃ Gal. libr. 9. de Pl. Hipp.& Plat.

D. τοιαῦτα γίνεται] τοιαῦτα deeſt in manuſc. S

P.813. A. τῶν τοιούτων] τοιούτων ex M.S. S

D. πρὸς τὸ πάθος] τὸ πρὸς τὸ πάθος F

E. ἰσοῦσθαι] καὶ ἰσοῦσθαι F

F. ἀμφὶ μάλιστα] ἀπὸ μάλιστα ex M.S. S

ib. ἐκπεπτωκότος] γρ. ἐκπεπτωκότος F

G. ὅτι τε ἴδιον] ὅτι μὲν τὸ ἴδιον

P.814. A. ὧν μὲν] τὸ μὲν ex manuſc. S

B. ξυμπαθέοιτο] ξυμπαθεῖ F

C. χαλαρὸν] χαλαρὸν F

D. ὅτι μὲν γὰρ] μὲν deeſt in M.S. S

E. ἰᾶται] ἰᾶται ex manuſc. S.& F.

P.815. E. ὡς μάλιστα] ὅταν μάλιστα.

F. ἵσταται] ἵσταται F

ib. ἂν ἔχῃ] ὅτε ἂν ἔχῃ F

ib. τεταγμένος] τεταγμένος F

P.816. A. ἄριστα δὲ] δὲ pro δὲ ex M.S. S

B. ψύξιος] ψύξιος F

C. ὄντες] ὄντες F

ib. ἰθυωρίην] ἰθυωρίην F. ſed videtur eſſe explicatio quædam.

F. διαίτῃ] διαιτᾶσθαι F

H. ἕξουσι δὲ φαῦλα] ἀλλὰ φαῦλα F

P.817. A. ὄντες τῶν ὀστέων] τῶν ὄντων F

C. μᾶλλον ἢ ὁ πλευρὰ] μᾶλλον ἢ ὁ πλευρὰ ex manuſc. S

ib. ἀλλοτριώσεις] γρ. ἐλλοτριώσεις & exponitur ἀλλοιώσεις F

D. φλάσις] θλάσις F. & θλάσματος pro φλάσματος & θλάσμα pro φλάσμα & ἀμφιθλασμάτων pro ἀμφιφλασμάτων poſtea.

P.819. C. ἀποδεῖν] ἀποδεῖν ex manuſc. S

D. ἀπαλλάξεων] ἀπαλλάξεων ex M.S.

ib. κατὰ πλάγιον τὸ μηρίον] τὸ πλάγιον τοῦ μηροῦ ex manuſcr. S

H. ἔσωθεν] ἔσωθεν ex M.S. S

P.820. B. ἐκπίπτει] ἐκπίπτουσι ex M.S. S

D. ἐσωτέρω] ἐσωτέρω ex M.S. S

ib. φέρειν] φέρειν ex M.S. S

ib. κατὰ γουνάτων] καὶ κατὰ γουνάτων F

E. γίνεται γὰρ] μὲν γὰρ F

ib. τὸ ἀνώτατον] ὧν ἀνώτατον F

ib. ὧν δὲ ἐς τὸ ἔσω μᾶλλον] μᾶλλον ἐξεχέσθη ex M.S. S

P.821. C. κατὰ τὴν κοιλίην] κατὰ τὴν κοιλίην ex manuſcr. S

D. ἢ καὶ ἐν ἐσχίῳ] καὶ deeſt in manuſc. S

E. γίγνεται] ἐγίγνετο F

F. ξυγκαταβαίνει] ξυγκαταβαίνει ex manuſc. S

ib. περιθεῖ ἐντὸς] περιθεῖ ἐντὸς F

G. γίνεται] γίνεται ex M.S. S

ib. δὲ τὸ ἐς τόπον] ἐν δὲ τὸ τόπον F. τὸ deeſt in manuſcr. S. ἐν legitur.

P.822 C. πεσὼν] πεσὼν ex M.S.

D. ἐγχειρίθεσθαι] ἐγχειρεῖσθαι ex manuſ. S

E. τρίβων ἄλλο] τρίβων ἀλλ' ἄλλο F

F. μᾶλλον δ' ἔτι] μᾶλλον δὲ τι ex M.S. S

ib. οἷος δὲ αὖ] οἷ δὲ ὤ, ex M.S. S

G. ξυνεχέσθαι] ξυνεχέσθαι F

H. κρατυνθῇ] κρατυνθῇ

P.823. B. γαλιαγκώνες] In marg. adſcribitur

tur τῶν κνίδης καὶ ἄξονα ἐχόντων τῶν βραχιόνων F. quod ſumptum videtur ex Gal. in Exegeſ. Qua de re ſcripſimus in noſtra Œconomia.

C. ἐξεχέγλωσσοι] in margine exponuntur ἔξω τὴν γλῶτταν ἔχοντες, F

E. ἐσπῖδες] ἐσπῖες ex manuſc. S.

F. κατὰ τὰς ἰγνύας] κατὰ deeſt in manuſc. S

ib. ξυμπιτνεῖσαι] ξυμπιτνεόμεναι, F

ib. αἱ μὴ] αἱ μὲ ex manuſcr. S

G. δ' ἐώσι] δ' ἐώσαντο ex M.s.S

P.824.A. ἰρῶν ἐξοπλισ] καὶ ἐξοπλίας, ib. φαίνεται pro φαίνονται.

ib. τὸ αὐτὸ] αὐτὸ τὸ ex manuſc.S

C. πυρέσσει] πυρέσσοι ex manuſc.S

D. αἰολίζει οὐδέ τι τοῦ] καὶ τοῦ, F

E. αἵματος] αἱμάτωδες ex manuſc.S

H. αἵματος] αἱματώδεος ex M.s.S

P.825.A. ἐστὶ] ἔστω ex M.s.S

B. ἢ καὶ ἄλλως] καὶ deeſt in manuſc.S

ib. ἐμπίδες] ἐμπίεν ex M.s.S.

C. [illegible]] [illegible], F

D. [illegible]] [illegible], F

ib. ἐλαιτίνεται] γρ. ἐλαιτίνεται S. & F. quod exponitur [illegible].

P.826.A. ἀναγκάζεται] ἀναγκάζεται ex manuſc.S

ib. [illegible]] ἤ τι [illegible] in margine apponitur F

C. ξυνεξεμιαίνοντες] ξυνεξαμιαίνοντες, F

G. μεταδοῦσι δὲ καὶ αἱ πέρναι πολὺ μᾶλλον ἢ ἐξ ὧν χρωμένων] Hæc deſunt in M.s.S

P.827.B. αἱ μὲν] μὲν αἱ ex M.s.S

D. [illegible] ὁ τοιοῦτος λόγος] Ad hunc locum in manuſc.S. adſcrib. in margine λείπει.

F. πρὶν ποιεῖν] πρίν τε ποιεῖν ex M.s.S

G. τὸ δὲ πέρας] τὸ πλῆθος, F

ib. poſt πλεῖον ἴσχει add. F. ἐσθίειν δὲ εἰς τὸ εἶναι μέγας.

P.828.C. ὅτι αἱ χεῖρες κρατεῖδες ῥυθμὸν ἔχουσι] ὅτι αἱ χεῖρες ῥυθμὸν τινα χειρῶν ἔχει, ex manuſc. S. quomodo leg. Vatican. exemplar. & Aldin.

ib. [illegible]] [illegible] ex M.s.S

G. κατὰ τὴν πόλιν] κατὰ τὴν πόλιν, F

ib. ῥᾳδίως] ῥηΐδίως, F

H. αἰεὶ ἐμβάλλεσθαι] ὧν αἰεὶ ἐμβάλλεσθαι, F

ib. ἔλεγε γὰρ αὐτοῦ] γὰρ αὐτοῦ, F

ib. ὁ κτείνων] τίνων ex manuſc.S

P.829.A. ἀποπερδόμενα] ἀποπεπαρμένα ex manuſc.S

ib. [illegible]] [illegible] ex M.s.S

D. ἀγαθὸν] χρηστὸν, F

H. ἐμβαλεῖν] ἐμβληθεὶν ex manuſc.S

ib. τῶν ἑτέρων] ἑτέρων, F

P.830.B. ἰατρεῖα] ἰατρεῖα ex M.s.S

ib. [illegible]] [illegible], F

C. τέλειον] τέλεον, F

ib. ὅτε μὲν [illegible]] μὲν τις [illegible] S. ex manuſc.

D. ὁ [illegible]] deſid. in M.s.S

P.831.F. [illegible] uſq; ad [illegible], hæc omnia deſid. in M.s.S

P.832.A. [illegible] τοῦ αἰθρίου] τοῦ αἰθρίου ex M.s.S. & Ald. ex.

C. [illegible]], ἀλλὰ [illegible]] hæc non habentur in manuſc.S

ib. [illegible]] [illegible], S

ib. ὅ τις [illegible]] τις deſid. in M.s.S.

E. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S

ib. ἀλλ' ἢ [illegible]] ἀλλὰ [illegible] ex manuſc.S

F. καὶ τῶν [illegible]] καὶ deſid. in M.s.S

ib. λαῖθος] λάθρος ex M.s.S

P.833.A. [illegible]] καὶ [illegible] ex M.s.S

ib. [illegible]] [illegible], F

ib. ἐξεμεῖν] τὸ ἐξεμεῖν, F

G. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S

H. [illegible]] καὶ τὸ [illegible] ex M.s.S

P.834.A. ἔτνος] ἔτνεος ex manuſcr. S. ὄξος F

B. [illegible]] [illegible], F

ib. ἀνὴρ] ἀὴρ, F

E. τὸ σκέλος] τὸ σκέλος, F

F. νομίζει] νομίζων ex M.s.S

G. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S

ib. ἐν τῷ ξύλῳ] ἐν ξύλῳ ex M.s.S

ib. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S

H. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S

P.835.A. [illegible]] ἤδη ἄρτος ex manuſc.S

P.836.B. τὸ σῶμα] τῷ σώματι, F

ib. [illegible]] [illegible], F

C. [illegible]] [illegible], F

D. [illegible] μᾶλλον] ἢ μᾶλλον ex M.s.S. & Ald. exempl.

G. ἐρρώσθω] ἐρρώσθω, S

P.837.A. [illegible]] [illegible], S

ib. [illegible]] hæc deſid. in manuſc.S

B. [illegible]] [illegible] ex M.s.S. & F

D. [illegible]] deſid. in M.s.S

E. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

ib. [illegible]] [illegible] deſid. in M.s.S

F. [illegible]] [illegible] ex M.s.S

G. [illegible]] [illegible] ex M.s.S

H. [illegible]] deeſt in M.s.S

P.838 D. [illegible]] [illegible] ex manuſcr.S. & F. & pro [illegible].

E. ἐμβαλεῖν] ἐμβαλεῖν, F

ib. [illegible]] In marg. in cod. F. adſcribitur. [illegible].

P.839.B. ἐν τῷ σφόδρα] ἐν τῷ σφόδρα, F

ib. [illegible]] In marg. ſcribitur, [illegible].

C. [illegible]] [illegible] ex M.s.S. & [illegible] pro [illegible].

F. [illegible]] [illegible] ex M.s.S

G. [illegible]] quod ſic exponitur in margine, [illegible], F

ib. [illegible]] [illegible] ex manuſcr.S

H. [illegible]] [illegible] ex M.s.S

P.840.E. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S.

F. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S

ib. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S

ib. [illegible]] [illegible], S

P.841.A. [illegible]] [illegible] ex M.s.S

In [illegible], p.841.

G. τοῦ [illegible]] τὸ ex manuſc.S

ib. [illegible]] [illegible] ex M.s.S. & F

ib. [illegible]] [illegible], S

H. [illegible]] [illegible] ex M.s.S. ſed [illegible] malim.

ib. [illegible]] [illegible] S. ex manuſcr. [illegible] fortè.

P.843.A. [illegible]] [illegible] ex M.s.S

B. [illegible]] [illegible] ex M.s.S.

C. [illegible]] [illegible], S

D. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S

E. [illegible]] ex manuſcr.S. [illegible].

ib τὸ] τῷ ex manuſc.S

ib. [illegible]] [illegible] S

F. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S

ib. [illegible]] [illegible] (fortè [illegible].)

ib. [illegible]] καὶ [illegible] ex manuſc. add. S.

P.845.E. [illegible]] [illegible] ὅτι αἰθωρὸς ex manuſc.S

F. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S

P.846.D. [illegible]] fortè [illegible], S

ib. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S

P.847.A. [illegible]] [illegible] ex manuſcr.S

C. [illegible]] [illegible] deſid. in manuſc.S

ib. [illegible]] deſid. in manuſcr.S

P.848 B. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S.

C. [illegible]] [illegible] (vitioſe tamen.)

D. εἰ ἄλλα] ὅτι ἄλλα ex manuſc.S

F. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S

P.850.C. ὁ ἔξω] ὁ deſid. in manuſc.S

ib. πλάταις] πλάταις ex manuſc.S

D. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S. vt & Ald. exempl.

E. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S. ſed [illegible] leg.

ib. καὶ [illegible]] καὶ deeſt in manuſcr.S. & in Ald. exempl.

F. [illegible]] [illegible], & [illegible] ex manuſc.S. vt & poſtea.

G. [illegible]] [illegible] S

ib. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S

P.852.D. [illegible]] [illegible] ex M.s.S

E. [illegible]] [illegible] ex M.s.S

P.854.D. [illegible]] [illegible], S

P.857.C. [illegible]] [illegible] add. ex manuſc.S

H. [illegible]] [illegible] ex M.s.S

ib. [illegible]] [illegible] ex M.s.S. vt & Vat. & Ald. ex.

P.858.E. [illegible]] [illegible], F

G. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S

P.859 B. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S.

D. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S

P.860.D. [illegible]] [illegible] ex M.s.S

ib. [illegible]] [illegible] ex M.s.S. & [illegible].

F. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S

P.861.E. αὐτὰ ὄν] αὐτὰ [illegible] ex M.s.S

H. [illegible]) [illegible] ex manuſc. S

P.862.A. [illegible]) [illegible] ex manuſc. S.

ib. [illegible]) [illegible] ex manuſc. S

B. [illegible]) τούτῳ ex manuſc.S

ib. [illegible]) [illegible] ex manuſc.S

P.863.E. [illegible]) [illegible] ex M.s.S

ib. μοχλὸς) μοχλικός, F

P.864.G. [illegible]) [illegible] ex manuſc.S

ib. [illegible]) [illegible] ex M.s.S

H. [illegible]) [illegible] ex manuſc.S

P.865.B. [illegible]) [illegible] ex manuſc.S

P.866.A. [illegible]) [illegible], S

E. φλεγμαίνειν) ex manuſc.S. [illegible], S

P.868.C. φύεται) φύεται ex manuſc.S. & [illegible] pro [illegible].

E. [illegible]) [illegible] ex manuſc.S

ib. ἰσχνὰ) ἰσχυρὰ ex manuſc.S

In lib. περὶ ἑλκῶν, p.869.

H. [illegible]) [illegible] F

P.870.A. [illegible]) [illegible] F

ib. [illegible]) [illegible] ex manuſc.S

ib. [illegible]) [illegible], F

C. [illegible]) [illegible] ex manuſc.S

D. [illegible]) [illegible] deeſt in manuſc.S

ib. [illegible]) [illegible].

ib. [illegible]) [illegible], S

ib. [illegible]) [illegible], F

F. [illegible]) [illegible], F

ib. [illegible]) [illegible] F

P.872.G. [illegible]) [illegible] ex manuſc.S

P.873.F. [illegible]) [illegible] ex manuſc.S

H. [illegible]) [illegible] ex manuſcr.S

ib. [illegible]) [illegible] ex manuſc.S

ib. [illegible]) [illegible] ex M.s.S

H.ὤ τις] ὥ τις ex manuſcri.S
P.874.A.ἐκεῖνο δ' αὖ] deſid.in M.S.S
ib.ἢν μὴ ἔῃ] ἢ ἢ,F
G.τὰ φύλλα] poſt φύλλα add.ex M.S.S. καὶ ὅ ἐστι χλωρόν.
P.875.B.ἀποξηραίνεται] ἀντίλε ἢ πῆ ὁ τῶ ἀλγεινοτάτης] hæc deſunt in manuſc. S.
H.περίζωμα] περίζωμα ex manuſc.S
P.876.A.πάσχουσιν] πάσχουσιν ex M.S.S. πάσχουσιν etiam quædam exempl.
ib.φάρμακα ἔπειτα τῷ αὐτῷ ἐλαίῳ] Pro his verbis in manuſc.S.ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἐλαίῳ.
B.ἔπειτα] pro ἔπειτα ἕτερα μὴ ἔχουσα in M.S.S.& F
C.ἀπέχεσθαι] ἀπέχεσθαι ex manuſc.S
ib.διδόναι] διδόναι ex manuſc.S
ib.λάπαθον] λάπαθον ex manuſc.S
D.μαλάχην] In marg.manuſc.add.μαλάχην ἀπὸ τῶ μέλιτι τῷ νήσῳ,S
P.877.A.ἄλλα] Pro hoc in manuſc.legitur, τοῖς μάλιστα ἀποτίθεται τὰ πίεσματα ἀφυλάσσεσθαι.
ib.ἐλαίῳ] ἐλαίῳ ex manuſc.S
ib.ἐπιδήσεις] ἐπιδεῖ F
D. ἄλλα] deſid.in manuſc.S.& F
ἀποκενοῦν] non leg.in manuſc.S
E.λίαν] λίαν ex manuſc.S
ib.ἔπειτα ἕτερα μὴ] ἕτερα μὴ non leg.in M.S.S
F.ὀλίγον] ὀλίγῳ ex manuſc.S
ib.ἀποσκευάσασθαι] ἀποσκευάσασθαι ex M.S.S
P.878.D.ἔπειτα] ἔμπλαστρον pro ἔπειτα,F
ib.καρπόν] καρπὸν ex manuſc.S
G.κηρωτῇ] γρ.κηρωτῇ ex manuſcr.S
ib.πολυμίξου] κεκαυμένου in Ald. exempl. κεκαυμένου,F
H.ἐπιπλάσσειν] ἐπιπλάσσειν ex manuſc.S
ib.ἀποσαίνει] ἀποσαίνει,F
ib.ἐπιπλάσσειν] ἐπιπλάσσειν ex M.S.S.& ἐν οἴνῳ pro καὶ οἴνῳ,F
P.879.C.ἐπιπλάσσεται] ἐπιπλάσσεται S
ib.ἔπειτα ὁμοίως] Pro his verbis ἄλλο in manuſc. S
ib.κεράμου κενοῦ] κεράμου κενοῦ ex M.S.S
D.ἀπαντογγίσας] ἀπαντογγίσας,F
ib.ἄλλο ἔχειν δύναται] ἀλλ' ὁμοίως δύναται ex manuſc.S
E.ὁμοίως δύναται] non leg.in manuſcr.S
ib.ἔπειτα ἔχειν ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἐλαίῳ] Hæc deſunt in manuſc.S
ib.αἱ ῥίζαι μέγισται] ῥίζας,F
P.880.B.χλωρά] χλωρὰ ex manuſc.S
C.τεταρταῖον] τεταρταῖος,S
ib.κατάπλασμα] deeſt in manuſc.S
D.ἐν μελισσίῳ] μελισσίῳ σίτῳ ex M.S.S
ib.ἢ σὺν τῷ] ex M.S.S.ἄλλο.σίπυος ἢ ἔλαιον.
ib.ἰσοῖ] ἴσον ex M.S.S. & ἢ σίπυος ἢ ῥαφάνου.
E.τὸ λίπος] deſid.in manuſc.S
ib.τὸ ἀγαθόν] ἢ τὸ ἀγαθόν,F
P.881.A.περὶ πνευμάτων] Pro his verbis ἔπειτα leg.in manuſc.S
B.αὐτοὶ δὲ τῷ οἰνάνθῃ] αὐτοὶ δὲ ex M.S.S
ib.ἀνιέντες] ἀνιέντες ex manuſcr.S

C.φύλλα] Ante hæc verba ἔπειτα adſcribitur in manuſc.S
ib.ἕτερον] deeſt in manuſc.S
D.περὶ πῦρ] περὶ πῦρ,F
G.ἀφαιρεῖς] ἀφαιρεῖς ex manuſc.S
ib.καταπλάσσειν] καταπλάσσειν,F
ib.χρίσματα] χρίσματα ex manuſc. S. vt & paulò poſt.
P.882.C.ἀποξηραίνεται] ἀποξηραίνεται,F
E.χιτῶνα ἀμυδρὸς ἔχοντα] χιτῶνα ἀμυδρὸς ἔχοντα ex manuſc.S
ib.ἀποξύσας] deſid.in manuſc.S
F.μὴ ἐκκόπτῃς] ἢ μὴ ἐκκόπτῃς,F
H.τὸ ἀκμαῖον] non leg.in manuſc.S
In lib.περὶ συριγγων,pag.883.
D.ἰσχύος] ἰσχυρόν,S
P.884.E.ἰσχυρά] ἰσχυρά,F
F.ξυμπεφυκυῖαι] ξυμπεφυκυῖαι,F
P.887.B.ἰξυβόλιον exponitur in marg. εἰς ὅλου μοίρας,F
D.εἰς θερμότατον] εἰς θερμότατον,F
ib.ἀφαιρεθέντα] ἀφαιρεθέντα,F
P.888.C.ὁ παρὰ τῶ ἀφαιρέσαντος add.F. quæ videtur eſſe explicatio quædam.
D.ἐκ κενώσεως] ἐκ κενώσεως,F
P.889.G.ἄγρυ ῥίζας] ἄγρυ ῥίζας,F
In lib.περὶ αἱμορροΐδων,pag.891.
C.ἰξῶδες] ἰξώδεσι,F
G.λίαν] λίαν ex manuſc.S.λίαν,F
ib.καλεύω] λέγω,F
P.892.A.ἢ τὰς χεῖρας] ἢ τὰς χεῖρας,F
H.ἑτέρα θεραπεία] γρ.ἑτέρα μέθοδος.
ib. τιθεὶς] ἔνθ.
P.893.B.ἕτερος τρόπος] τρόπος add.F
D.τάχα γρ.] τοῦ τὰ γρ.F
ib.συστρέψας] συστρέψας Ald.exempl.
P.894.A. ἕτερος τρόπος ἰσχυρός] ἰσχυρός,F
In lib.περὶ τῶν ἐν κεφαλῇ τρωμάτων
P.896.D.στρογγύλας] στρογγύλας,F
P.898.A.τὸ χειρότερον] ex manuſc.S. καὶ ὁ χειρότερον μᾶλλον ἔχει ἢ δύναται ὡς ἄλλοτε τῶ κομιδῇ.ζητεῖ δὲ περὶ συμβάσεως,F. verò καὶ χειρότερον ἐλλείπουσι αὐτοῖς ἐπὶ σφοδρὰ αὐτῷ γίνεται ἐν τῷ ὀστέῳ τὰ ἕλκεα, ἀλλὰ τι ἢ φλάσαι ἢ ἐν ἀφλάστῳ ὄντος.
E.ἢ λεπτὰ] λεπτά,S
ib.ἢ πάντων ὁ τρόπος] πάντων τὰ πλ.
P.902.D.ἐκκλωμένος] θλώμενος,F
P.903.F.ξυμβαίνει] ξυμβαίνει,S
P.906.B ἀριθμός] ἀριθμός S
ib.ἐλάσσω αὐτοῖς] ἐλάσσω αὐτοῖς χρῆσθαι τὰ ἐκπλαστήρια τὰ ἐλαίῳ,S
C.ἐπικατατάμνειν] ἐπικατατάμνειν,S
P.907.A.χαλᾶν] χαλᾶν,S
D.αἱ δ' ἑκάστοτε τὸ ὀστέον τῆς ῥήξιος] ἑκάστοτε τὸ ὀστέον τῆς ῥήξιος,S
P.908.B.ὁρᾶν. ἢν δὲ ἐπὶ τὸ ὀστέον τάμνε τὸ μελαίνεσθαι ὁ δ' ὅσα τὰ τῷ μέλανι φαρμάκῳ τὸ τρωθὲν,τὸ ἕλκος ἀποτείνοι ὀθόνιον,ἐλαίῳ τέγξας,καὶ τὰ καταπλάσσειν τῇ μάζῃ ὅπου ἐστὶ] ὁρᾶν δὲ ἐπὶ τὸ ὀστέον τάμνε τὸ μέλαν,ἢ ἀποτείνοι τὸ ὀθόνιον ἐλαίῳ τέγξας,ἐπικαταπλάσσει τῇ μάζῃ

ἐπιδῆσαι S. In cod.F. πλατὺ pro πλατὺ & τέγξας pro τέγξας.
ib.τὸ τμηθὲν τὸ ἕλκος ἀποτείνειν ὀθόνιον] ex M.S.S.τμηθὲν τὸ ἕλκος ἀποτείνειν ὀθόνιον.
G.ἐς τὸ μέλαν] μέλανα,S
E.ἱμάτιον] ἱμάτιον F
P.909.F.φλέβας] φλέβας S
ib.ἐπὶ τὸ μυελὸν] εἰς τὸ μυελόν,S
P.910.A.χαραδραῖος] ἐπικαλεῖ,S
D.ἐν ταῖσιν τοῦ χαλάσματος] ἐνταῦθα τοῦ χαλάσματος,S
H.ὅτι ζυγαστὰ ὁμοῖα] στρογγύλα Ald.ex.
P.912.E.τι ἰδέσθαι] τὸ ἴσον,S
G.ὁρμὴ] ὁρμῇ,S
ib.σίον ἢ ἀδυνατεῖ] σίον ἀδυνατεῖ,S. ἔσται vero F.
ib.τὸ μάλιστα διαφέρει καὶ ὑπέρ τὸ ὀστέον,ἐν τῷ ἔργῳ τῷ πρίονι τὸ μάλιστα γὰρ δεῖ τὰ πολλά,S.Pro διαφέρει διαφέρει,F
H. ξυμφέρει τῷ ἕλκει] ἢ ἀποπλάσσειν μὴ ἐπικαλύπτειν ξυνέχεσθαι add.F
In lib.περὶ ἐγκατατομῆς ἐμβρύου παιδίων καὶ ὕστερον,περὶ ἐγκατατομῆς παιδίου,F.
p.914.
C.ἀλλ' ἐγκατατέμνεσθαι] ἀλλ' ἐγκατατέμνεσθαι τὸ παιδίον τοῦτο,F
D.περιάζειν] περιάζειν ex M S.S
ib.ἢ τὸ χεῖρας] δὲ deeſt in M.S.S
ib.ἢ ἀποψιλώσας] τῷ σφυρῷ add.F
ib.περιόδου] γρ.περιόδου quod exponitur ἐπιμάθειας,F
E.κατὰ τὰ ἄρθρα] γρ.κατὰ τὰ ἄρθρα,F
F.ἔξω ἄγειν] γρ.ἕλκειν F.& S
ib.ἐπεξαγαγεῖν ἔξω] ἔξω deſid.in M.S.S
ib.συζυγίας] συζυγίας ex manuſc.S
G.γυνὴ δὲ ὅταν τέκῃ τὸ ζῶον,ὁ ὀμφαλός] ex manuſc.S,& F. ξυμβαίνει δὲ ὅταν γυνὴ ὅταν τέκῃ ὀμφαλός.
ib.ὀμφαλῶν] γρ.ὀμφαλῶν quod exponitur ἐκπεσεῖν,F
H.γυναῖκα] γυναῖκα ex manuſcr.S
P.915.A.ἐγκρατέως] γρ.ἐγκρατέως,F
Ib.ἔχειν πολλάκις] ἰσχυρῶς pro πολλάκις ex M.S.S.& F.γρ.ἔχειν πολλάκις ἢ πολλῷ ἄλλο ἐπὶ τὴν κλίνην,F
B.διατετρημένος] διατετρημένος ex M.S.S.& ἀντὶ τοῦ.γρ.ἀριστερός pro ἀριστερός,F
ib.ἀπὸ ὕψους ἐς] ἀπὸ ὕψους ex M.S.S. vt & Vat.& Ald. exempl.
ib. κατὰ τι ἐν τύπῳ, κατὰ τι ἐν τῷ] ἢν τι ἐν τύπῳ,ἢν τι ἐν τόπῳ,F
ib.ἢν ἐπὶ τὸ ἀναλάβῃς οἷον] γρ.ἢν ἐπὶ ἀναλάβῃς ἐπὶ τὸ μαζίας,F
ib.ἢ κατὰ πλάγιον] γρ.ἢ πλάγιον,F
C.ἅμα κινεῖσθαι] ἅμα κινεῖσθαι ex manuſc.S
ib.φλέβας] φλέβας,F
In lib.περὶ ἀνατομῆς,p.915.
H.ὑπερκεφαλίας] ὑπερκεφαλίας Aldin. exempl.
P.916.C.ἐπὶ σπονδύλους κοίλους] ἐπὶ σπονδύλους κοίλους σώματος τρήματα. S
D.μακρὸν] μακρόν,S.

LIBER HIPPOCRATIS κατ' ἰητρεῖον CORRECTVS ET EMENDATVS AD exemplar Mediceum, quod Lutetiæ diligenter aſſeruatur in bibliotheca Medicea Reginæ matris, Catharinæ de Medicis.

Pag.740.D.ἢ ὡς ἀεὶ δεῖ.
ib.γινωσκόμενα ἄλλα & καὶ quod eſt ante εἰς γινωσκόμενα,abeſt.
P.741.B.poſt ſecundum ὅσα quod Baſil.eſt interiectum οἷον ὡς ἔχει τὸ σῶμα τὸ τοῦ ἀρρώστου. In marg.hoc habetur κατ' ἰητρεῖον, τὰ ἐναρμόζοντα ἐν ἰητρείῳ. ἄρμενα γὰρ ἰδίως λέγεται, τὰ πρὸς τὴν ἰατρείαν χρεῖα ἐπιτήδεια ἢ καλεῖν. ἐπὶ σμιλία, φλεβοτόμα ἢ τὰ τοιουτότροπα.
C. In textu erat δύο αἱ χρόνιοι. In marg. vero γρ.δύναται χρόνως vt hic.

D.περὶ τὴν λαμπροτάτην τὴν τεῖνον,
ib.ὅπου δὲ τὸ γρ. χειρ.
ib.ξυμβαλεῖται.
E.ὄψεις δὲ ἀγκωνῖον. ἱμάτιον. εὐπρεπέως, εὐχαλέως.
F.καὶ τὰ ἄνω. καὶ τὰ κάτω,ἢ ἔσω.
ib.ἐς τὸ ἀφοδεῖν.
ib.εἰς δὲ τὸ ὕπαρ.
G.ὡς ἐπὶ τὰ ἔξω. ἐπὶ γυναικὸς ἔχοντα χεῖρας ἄκρας.
ib.ἐπειδὰν δὲ... ἔξω δὲ τῆς ἐπὶ ὀμφαλίου βεβαῖα.

ib.ἑτέρῳ ἀλλὰ βεβαιοῦν μὴ τῷ ἢ ὥσπερ in cod. Med.
ib.ὁ λόγος γενόμενος περὶ ἐπιδέσιος.
H.τῷ ἄλλῳ μέσον τῶ σώματος.
ib.ὁ δ' ἐπιδέων abeſt ὁ. ὁ κάμνων,ὡς ὁ πάσχων ὁ δὲ σχῆμα ἔχων.
ib ὑπερέχοντα,ἐς χεῖρας τεταγμένα.
P.742. A. ὄνυχας μὴ τι. περὶ ὀνύχων. in marg 1.de vſu partium paulò aliter contextus hic legitur.
B.λαχανά.
ib.ἀκροις δακτύλοις ἄριστα μέγα τὸ ἰδ

B. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
C. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible], abeſt autem [illegible]
ib. [illegible]
D. [illegible] abeſt. [illegible]
F. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]. In marg. [illegible]
ib. [illegible]
H. [illegible]
ib. [illegible]
P. 743. A. poſt [illegible] habetur [illegible]
ib. [illegible] ſublato [illegible]
C. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible] ſubiaris [illegible]
E. [illegible]
F. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible], ſic in marg. [illegible]
ib. [illegible]. In marg. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
G. [illegible]
H. [illegible]
P. 744. A. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
B. [illegible]
ib. [illegible]
C. [illegible]
D. [illegible]
ib. [illegible]

ib. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
D. [illegible]
ib. [illegible]
F. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
G. [illegible], ſublato [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible], ſublato [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
H. [illegible]
P. 745. A. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible] ante [illegible], habetur [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
B. [illegible]
ib. [illegible]. In textu cod. Medicei [illegible]
C. [illegible]
D. [illegible], abeſt [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible] vel [illegible]
ib. [illegible]
E. [illegible]
G. [illegible]
ib. [illegible]
H. [illegible]
ib. [illegible]
P. 746. A. [illegible]
B. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]

ib. [illegible], abeſt in Med.
F. [illegible]
G. [illegible]
P. 747. B. [illegible]
C. [illegible]
G. [illegible]
ib. [illegible] erat hęc inſcriptio, ſed obliterata & margini adſcripta. principium verò ſententiæ, [illegible]
H. [illegible], ſublato [illegible], ſequitur [illegible]
P. 748. A. [illegible]
B. [illegible]
ib. [illegible]
C. [illegible]
D. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
E. poſt [illegible] ſequitur in textu Medi [illegible], ſed totum hoc ſubiecta linea deletur.
F. [illegible]
G. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
P. 749. D. [illegible]
ib [illegible] abeſt.
ib. [illegible]
E. [illegible]
ib. [illegible] abeſt.
ib. [illegible]
ib. [illegible], & abeſt [illegible]
ib. [illegible], abeſt [illegible]
ib. Poſt [illegible], ſic habetur in codice veteri [illegible]

VARIÆ LECTIONES ET CORRECTIONES LIBRI [illegible] HIPPOcratis ex codice Mediceo.

PAg. 750. A. in inſcriptione additur [illegible] vel [illegible] l. 1. ab initio contextus [illegible]
D. [illegible]
ib. [illegible], ſine diſtinctione ante [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
E. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible] abeſt hoc loco, ſed poſt [illegible] habetur [illegible]
ib. poſt [illegible] ſequitur [illegible]
H. [illegible]
ib. [illegible]
P. 751. B. [illegible]
ib. [illegible]
C. [illegible]
D. pro [illegible] habetur tantū [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
H. [illegible]

ib. [illegible]
ib. [illegible]
P. 752. A. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible], neque habetur [illegible]
C. [illegible]
ib. [illegible]
D. [illegible]
ib. [illegible]
E. [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
H. In margine [illegible]
ib. [illegible]
P. 753. A. [illegible]
ib. [illegible] pro [illegible]
ib. [illegible]
B. [illegible] pro [illegible]
ib. [illegible]
C. [illegible]
D. [illegible] pro [illegible]
ib. [illegible]
P. 754. H. [illegible]

ib. [illegible] abeſt.
ib. [illegible]
P. 755. A. [illegible]
ib. [illegible], neque habetur [illegible]
B. [illegible] pro [illegible]
ib. [illegible]
ib. [illegible]
D. [illegible]
ib. [illegible]
E. [illegible]
ib. [illegible]
F. [illegible]
G. [illegible]
ib. [illegible]
H. [illegible]
P. 756. D. [illegible] abeſt.
ib. [illegible]
E. [illegible], ſublato [illegible]
ib. [illegible], pro [illegible]
F. [illegible]
ib. [illegible]

G. χειρίξει τὸ ἐκδύς.
H. διεβαδίζει.
ib. ἐν ταύτῃ πίνῃ τῆς χειρός.
ib. ἡ χεὶρ ἀποκρίνεται.
P. 757. A. πῆχυς μετίωσεν αὐτ. neque habetur μὲ.
ib. διεσφαλμένως ἔχει.
D. In marg. περὶ βραχίονος κατεαγότος.
E. εἰ συνδρομὴ [illegible] τῆς [illegible].
ib. [illegible], in marg. τοῦ ἱμάτιον.
ib. [illegible] τὴν [illegible] χάλαν.
ib ξυμμέτρως χάνει ὕψος.
F. [illegible]. [illegible].
ib. [illegible] γὰρ ὁ [illegible], [illegible].
G. μᾶλλον [illegible]. καὶ [illegible].
ib. [illegible] [illegible] μὴ [illegible].
P. 758. C. μετατείνεται, in marg. ὅρα [illegible] βραχίονος [illegible].
ib. [illegible] μέγας, ſequitur καὶ [illegible] μέγας, καὶ [illegible] διεστρέφθαι, [illegible] μὴ καλῶς.
D. [illegible] [illegible], [illegible].
ib. [illegible], [illegible].
E. [illegible] δὲ [illegible] χρὴ, ὅπως μὴ [illegible] διαστρέψῃ ἐς τὸ ἔσω [illegible].
ib. [illegible] δὲ, in marg. περὶ [illegible].
ib. χρὴ [illegible].
F. [illegible] δὲ, abeſt καί.
G. ὑγιῆ δὲ γίνεται.
ib. καὶ αὐτῇ τῇ [illegible].
H. [illegible].
ib. καὶ ἄλλοτε [illegible] περὶ τὸ [illegible].
ib. [illegible] τῆς [illegible] [illegible].
ib. [illegible].
P. 759 D. Epigraphe. περὶ τῆς κατὰ τὸν [illegible].
E. χρὴ δὲ, καὶ [illegible] ἐπὶ τούτοις [illegible] [illegible].
ib. τὸ [illegible] ἔχει τὸ [illegible].
ib [illegible] χρή.
F. τῆς [illegible], [illegible].
ib. καί τοι οἱ [illegible].
ib. πρῶτον [illegible], ἀλλ' ἐν [illegible].
G. ἄλλῳ [illegible].
ib. πολλάκις [illegible].
ib. ἐκ τοῦ [illegible], abeſt τοῦ.
ib. [illegible] καὶ [illegible].
H. loco [illegible] ſcriptum erat [illegible].
ib. [illegible] πολλά.
P. 760. A. [illegible], [illegible] δὲ [illegible].
ib. [illegible] μετὰ [illegible].
B. [illegible] μὴ ξυνεχῶς, erat ξυνεχὲς, ſed linea traiecta.
ib. [illegible] ξυνεχεῖ [illegible], μὴ [illegible].
ib. [illegible] ἐξ [illegible].
C. [illegible] καὶ τὸ μαλ.
ib. [illegible] μέτρ. ſublato τὸ. ἐν, [illegible].
E. epigraphe, περὶ [illegible].
ib. [illegible].
F. [illegible] δὲ περὶ τοῦ μηροῦ.
G. τῆς χειρός.
ib. [illegible]. [illegible].
ib. [illegible] καὶ [illegible].
H. [illegible].
P. 761. D. τὸν [illegible].
ib. ξύλα [illegible].
E. [illegible] τὸ [illegible].
ib. [illegible], καὶ περὶ τῆς [illegible].
F. [illegible].
ib [illegible] καί.
ib. in marg. ξύλα [illegible] τοῦ [illegible] εἰς [illegible].
G. [illegible] χρή.
ib. [illegible].
H. [illegible].
P. 762. A. [illegible].
ib. [illegible], [illegible].

ib. κατὰ [illegible].
B. [illegible] κατὰ τὴν χεῖρα.
ib. καὶ [illegible] [illegible].
C. χεῖρον μετὰ [illegible] loco ῥᾳδίως, ſed virgula confoſſum.
D. πλέον [illegible] ἐς τὴν.
ib. [illegible].
E. ἐς τὸ [illegible].
ib. [illegible] τοῦ [illegible].
ib. [illegible].
ib [illegible] δ' αἱ ἀπὸ τῆς [illegible].
F. καὶ τοῦ μηροῦ [illegible], ſublato καί.
G. Inſcriptio, περὶ [illegible].
ib. ὅτε δὲ [illegible], additum & hoc καὶ [illegible] ἐς τὸ κάτω κατὰ τὴν φύσιν.
H. ὅταν [illegible] ἔχῃ.
ib. περὶ τοῦ [illegible].
ib. ἐν [illegible] τοῦ [illegible], ſed [illegible] linea traiectum.
P. 763. A. [illegible].
ib. [illegible] δὲ [illegible].
B. κατατετριμμένον.
ib. τὴν [illegible] κατὰ τὸ [illegible] καὶ [illegible] κατά.
ib. [illegible] ἐπὶ τήν.
C. ὥστε μὴ διεστράφθαι.
E. [illegible], ſic erat in textu, ſed deletur linea traiecta.
F. [illegible] δὲ ὁ [illegible].
ib. [illegible] ἐς τὰ [illegible].
G. χωρὶς, [illegible] λεπτόν.
H. τὰ ὀστέα, [illegible].
ib. καὶ ἐπὶ [illegible].
P. 764. B. καὶ κατὰ [illegible].
E. τὸ [illegible] τῆς [illegible].
ib. αὐτοῦ τοῦ [illegible].
ib. τοῦ [illegible].
F. τοῦ [illegible], ſcriptum erat ἔξωθεν, ſed ducta linea extinctum.
ib. [illegible] τοῦ κάτω [illegible] τούτου [illegible] ὁ [illegible] τούτου [illegible].
H. περὶ μηροῦ κατεαγότος.
ib. χρὴ περὶ [illegible] ὅπως μή.
ib. [illegible].
ib. τάχιστα [illegible] οἱ [illegible].
P. 765. A. ξυγκρουσθεῖεν αἱ.
ib. [illegible].
B. κατὰ ταυτὰ, καὶ [illegible].
C. [illegible].
D. [illegible].
ib. [illegible], ἔνθεν ſublato καὶ ante ἔνθεν.
ib. καὶ ἔνθεν [illegible].
ib [illegible] per ν ſcriptum.
E. [illegible], [illegible] δ' ἄν.
F. [illegible], [illegible] μὴ [illegible].
ib. ὁ ἄλλο [illegible].
P. 766. A. τὸ μηρὸν [illegible].
B. [illegible].
ib. [illegible].
ib [illegible] γὰρ ἂν [illegible].
ib. καὶ ἄλλοτε abeſt.
C. ἄλλα, [illegible] ἔχον.
D. περὶ [illegible], in marg.
ib. χρὴ [illegible] [illegible].
E. [illegible] τῆς [illegible].
ib. [illegible] τοῦ [illegible].
F. ἢ κατὰ χώραν.
ib. τὰ δὲ ὀστέα τὰ [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible] ὀστέων [illegible].
P. 767. A. [illegible].
ib. pro τὰ [illegible] erat ſcriptum ὀστέα, ſed linea traiectum.
B. [illegible].
D. [illegible] δὲ [illegible].
ib. [illegible].
E. [illegible] μετὰ καὶ [illegible].
ib. [illegible], [illegible].
ib. [illegible] δὲ [illegible])

διὰ τὸ οἴδημα.
F. [illegible], [illegible].
H. [illegible].
ib. [illegible], [illegible].
P. 768. [illegible].
ib. μᾶλλον δέ τι [illegible].
C. [illegible] γίνεται.
ib. καὶ [illegible].
D. [illegible] ἕλκωσις ἐστί.
ib. [illegible], ὅτι [illegible].
E. [illegible], [illegible].
G. pro [illegible], erat [illegible].
ib. poſt [illegible] habetur τὸ [illegible], ſed linea traiecta.
ib. [illegible] μετὰ [illegible].
H. [illegible] μᾶλλον.
ib. [illegible] τοῦ [illegible] ſic infra.
P. 769. C. [illegible].
ib. [illegible].
ib. χρήματα καὶ [illegible] χρή.
ib. ἐν [illegible].
D. [illegible].
P. 770. E. [illegible] μετὰ [illegible].
ib. ὁ χαλαρώτερα.
F. ἐν [illegible].
G. [illegible].
ib. [illegible], καὶ [illegible].
P. 771. E. [illegible] γὰρ [illegible].
ib. [illegible], [illegible] ἐς τήν.
F. τὰ ὀστέα τὰ τοῦ ποδός.
ib. ante [illegible] erat [illegible], ſed linea traiecta expunctum.
H. [illegible] τὸ μεγ.
ib [illegible].
ib. τῆς [illegible].
ib. [illegible].
ib. μᾶλλον [illegible] ἐν [illegible] καὶ [illegible].
P. 772. A. [illegible] δ' οἱ καλῶς.
ib. κατάτασιν καὶ [illegible].
B. [illegible].
D. καὶ τὰ [illegible].
ib. [illegible]
E. [illegible] γὰρ ἄν τις.
ib καὶ μὴ [illegible].
ib [illegible].
ib. [illegible].
F. [illegible] ἐν τῇ [illegible].
ib. κεφαλαίῳ δὲ [illegible], abeſt δέ.
G. [illegible], καὶ μάλα.
ib κατὰ τὰ ἄλλα πολλά.
ib. [illegible] καὶ τἄλλα [illegible].
ib. πολλαχῇ γὰρ [illegible].
H. [illegible].
ib [illegible], καὶ τά.
ib. [illegible].
ib [illegible] [illegible].
ib. πολὺ [illegible].
P. 773 B. χρὴ [illegible] pro χρή.
ib. [illegible].
C. τῆς [illegible], [illegible] δὲ τὸ [illegible] τῆς [illegible].
D. ἀλλὰ [illegible], [illegible].
E. [illegible] ἂν μᾶλλον.
ib. [illegible].
F. [illegible] ἐκβάλλειν.
ib. [illegible], ſublato ἐπὶ. ἀλλ' ἐπὶ [illegible].
ib. περὶ [illegible], [illegible] χρὴ [illegible], ſublato [illegible] poſt χρή.
ib [illegible] pro [illegible].
G. [illegible], ſublato ν & ὁ.
ib. [illegible], [illegible] δὲ [illegible].
ib. [illegible] οἱ [illegible] χρή [illegible].
ib. poſt [illegible] ſcriptum [illegible], ſed ſubſcriptis punctis deletum quod paulo poſt ſequitur.
ib. [illegible], abeſt.
H. [illegible] δ' [illegible].
P. 774. A. [illegible], ſublato αὐτά.
ib. [illegible]

ib. κύκλῳ αὐτῷ περὶ θυρέων.
B. μετ' αἱ ἐμβολέοντες, τάχιστα.
C. ὁ οἰκεῖον τῇ, ὁ καὶ πλείους, καὶ μετ' γάρ.
F. ὅτι τι ἂν παραιρηθῆναι.
ib. ἐνδοῦναι.
G. παρέχει γὰρ εἰδέναι.
ib. γέγραπται ἐπὶ τῶν ἀποστάντων.
H. γὰρ αἰεὶ, abeſt αἰεὶ.
ib. ἐπ' ἀνάγκη, ſublato τῆς.
ib. σώματα ἐπὶ γίνεσθαι.
ib. ἄλλο δὲ μαρῶ, vel ἄνευ.
P. 775. A. ἐπίχειρα καὶ λογγώδεις.
ib. οὐχ ἅπαν.
ib. μὴ ἐμβληθεῖεν.
G. λέλειπται ὅτι πρὸς ὥσπερ.
ib. οἱ δὲ ἀναγκάζοντες.
F. ἐκπεσόντων καὶ, οἷα τῆς κεφ.
ib. αὐτὸ δὲ σιμώσαι.
ib. ὕλην.
G. λόγον ἐς φαύλην.
ib. μὴ ἐμβληθῇ.
ib. καὶ τὸ ἀπεστραμμένον.
ib. ἀλλὰ καὶ προσάγειν, abeſt καί.
H. αὖ quod eſt ante ἐγγυτέρω ſublatum & repoſitum poſt ἀνάγει.
P. 776. A. τὰ μὲν δὲ κώμας.
ib. ἄξιον λόγον.

ib. ἀφ' οὗ τῆς φύσιος.
B. πολλάκις ἐμβάλλειν.
C. ὅτι καὶ ἐς τὸ ἔξω.
ib. ἄνθρωπον χαμαὶ, ἢ ἐπὶ χαμαί.
E. φλεγμονὴν, καὶ διὰ τὴν φύσιν ἣν μή τις ἀυτίκα ἐμβάλλοι.
F. μεταβαλλοντός.
ib. ἐσίον τρίσιον τοῦ βραχ. ſed ſubiectis punctis τρίσιον abundare indicatur.
ib. ὑπερέχει ὀξέως, pro ἔχει.
G. προσβάλλοντα περὶ τὸ πῆχυν ἐγγύ.
ib. καὶ αὐτό, abeſt καί.
P. 777. A. ὅπως ἐμβαλλωσιν.
B. ὑπομαρανθείη.
C. ἐμβληθείη δι' αὐ καὶ διά.
E. ἐκπλείσιος ἐκβαλεῖν.
ib. περὶ τὴν ἰσχὺν ἀρ φύσιν ἐκπίπτουσαν μέγα τι ἢ τὸ κῶλ.
ib. ὀξύτατον.
F. σκληρὸν συνεστραμμένον.
ib. αὐτὸν μὴ μέγα.
G. ὅπως ἐκπαλέουσιν, ἀτὰρ καὶ ὃ ἐς τὸ ἴσον εἶτ.
P. 778. C. κατομότως ἐμπέσῃ, ἢν δέ τι φθάσῃ.
D. ὡς ὁ κεφαλαῖον, ſublato δέ.
ib. καὶ ἐχλάσθη, abeſt καί.

E. ὠλένην.
ib. κατάγνυται.
F. ὁ τύπος ὁ ἐπιδέων.
ib. ὑπερέχει ἣν δὲ ἀπαχθῇ ταύτῃ ἐς ὑπερίζει. Erat autem hæc inſcriptio, περὶ κατήγματος κεφαλῆς πήχεος καὶ βραχίονος.
ib. ὡς σκεδάζονται.
G. ἐπίχειρα ἀμφιβλαστεῖ.
ib. ὀλίγα γε μὴν τοιαῦτα ἐστί.
ibid. κακοστομωθέντα, ſublato altero πολλῶ.
H. ἐμβάλλειν ἐ, abeſt.
ib. παρακείμενα τὰ βιαῖα ξυμφέρει.
ib. ἐκόντα ἀπάγουσι.
P. 779. A. ἐν τῷ ἀείμνησιν κατάπτωσιν, καὶ βιαίως ποιέεσθαι.
B. ὅτι δὲ πρὶν τύποισιν ὁ ἀρθ.
ib. ἀφελεῖν δὲ ὀλίγω.
C. βιαίως, ἐπιδεῖν δέ.
E. ὅπως ἐξομοιωθῇ.
F. ἵνα μὴ τὸ οἴδημα.
ib. τὴν χρονίην πολλὸν τὸ ἔσω.
G. ἣν μὴ καὶ πώρος.
ib. τοῦ πήχεος αὐτοματίζει.
H. ξυμφέρει.
ib. τί ὅτι προστίθεσθαι.
ib. τιμωρεῖσθαι καὶ ἄνω.

LIBER HIPPOCRATIS περὶ ἄρθρων EMENDATVS AD EXEMPLAR Mediceum notatis & ſubſcriptis variis lectionibus.

PAg. 780. A. In inſcriptione poſt τὸ περὶ ἄρθρων, habetur ἐμβολῆς, & mox ſequitur καὶ περὶ ὤμου, vel καὶ αὐτίκα περὶ ὤμου.
B. οὐδέ ποτ' εἶδον. in Med. ἄπω ἴδον.
ib. διαχωρέω ἔγωγε.
ib. οὐδ' ἐς τὸ ἀποκεκλιμένον.
ib. οὐδ' οὕτω abeſt.
C. ὀλισθάνει, καὶ μάλιστα ὀξέα πάσχει.
D. ποτε abeſt.
ib. μέγα, loco μᾶλλον.
ib. μαχανῶνται καὶ τὴν χα.
ib. ἔχοντα abeſt.
ib. φέρει τ' αὖ.
ib. τοῦ βραχίονος ὁ κεφαλὴ ἐς τὸ μασχ.
E. ἐς τὸ ἔξω καμπύλον.
ib. ἐς τὸ ἀποκεκλιμένον ἀποστῇ ἡ ξύμπασα.
ib. περὶ ὁ μὲν ὁ λόγος, οὐδέπω ἴδον, οὐδ' ἐς τὸ μασχ.
F. οὐ μὴ ἐκπίπτει.
ib. ἴσως περὶ ἰητρῶν.
ib. καὶ ὡς αὖ τις, abeſt αὖ τις. quod l. ſequenti repoſitur poſt ἐμβάλλει αὖ τις χειρί.
G. ὁ ὦμος abeſt ὁ.
ib. αὐτὸς ἐμβάλλειν, ſublato ς.
ib. ἀποτρίβεσθαι περὶ τὸ στῆθος.
ib. καὶ ἰητρὸς αὖ ἐμβ. ſublato ὁ.
ib. τοῦ ἄρθρου τοῦ ἐκπεπτωκότος.
H. ἐμβαλεῖν· ἀπολέσθαι πρὸς τούς.
ib. ὁ ἀνὴρ αὐτὸς μετ' ὤμου.
ib. ὅπου ἂν ἐπιθῇ, ἐπειγέσθω δέ τις τόν.
ib. ὑπερβάλλοντα τὸν πῆχυν.
ib. τῇ δὲ ἑτέρῃ ἐπιδέων περὶ τὸ ἄρθρον ἐρείδειν.
ib. ὤμους ἀμφιβάλλουσι τὸ ἄρθρον.
P. 781. F. εἰ δὲ τῇ πλέρῃ, in marg. ἐμβολῇ πλέρης.
ib. ἐς ἐπίτριβα.
ib. ἀποπλανᾶν.
G. βιαζόμενον ἐκκλίνεται.
ib. πλήρει ἐπιτιθέναι, ſublato ἐξ.
ib. μαχανῶνται ἀντιτιθέντες, ἐναντίον αὐτῷ, ſic erat in textu, ſed ſubiectis punctis videbatur id non probari.
H. τὸ ἀρχαῖον τοῦ ἱμάντ.
P. 782. A. καὶ μὴ ὑπὸ τὴν κεφαλήν. ſic habebatur in textu, ſed quod linea deletur.
ib. ὅσον δὲ ἂν ἄλλας. In marg. ἐμβολὴ πλέρης.
ib. ἐμβολὴ, οἱ καταπαρίζουσι ἐς ἄνθρωπον, μάζα.

ib. ἄλλη τὴν μοχλίην.
ib. χαμαὶ περιτείνεται.
B. ὡς μάλιστα, ὁ τόπος, pro πάχιστα.
ib. κοῦχος αὖ ἄνθρωπος καὶ πεπιεσμένα θάτέρου τούτῳ ἐπιδεῖν.
E. περὶ τὸ ὑπερῷ ἀσαλές.
F. μακρότερον τὸ ὑπεροειδὲς, ὅς αὐ ἰσχὺς ὁ ἄνθρωπος, μικρὸν δὴ κρεμασθῇ ἀμφὶ τῷ ξύλ.
ib. περὶ τὸ ὕψος.
ib. τὰς περιβάλλων κατὰ τὸν αὐχέ.
G. ἐπιτείνει. In marg. μασχάλη ἐμβολή.
ib. ἀτὰρ καὶ ὁ διά. In marg. ἄλλος τρόπος ἐμβολῆς ὁ διὰ κλίμακος.
ib. ὁ ὦμος ἢν καὶ καταπτήξῃ.
ib. κλιμακτῆρος. In marg. τὸ μάγγανον ἐν τῷ κλίμακι ξύλον.
ib. προσδιαρραίνειν.
P. 783. A. κρατίστη μετὰ pro quo ἰσχυρά & in marg. ἄλλος τρόπος ἐμβολῆς κρείσσων πάντων.
ib. περιτιθέναι τὸ ξύλον.
B. ἔχειν σμικρὸν ὕπερ.
ib. ἐπὶ τῷ μέρει, εἰ μὴ τῷ ἐπὶ τάδε.
ib. ὑποτιθέμενον.
G. ἄκρον τὸ ξύλον.
ib. καταπτήσσεται.
D. στροφῇ. In marg. ὄνιδι.
ib. σὺν τῷ ξύλῳ ſic E.
ib. περὶ πολὺ κράτιστος i. ἰσχυρός.
ib. μοχλεύειν. ἢν ſublato καὶ, μᾶλλον ἐσωτέρω ἢ τὸ ξύλον.
ib. τῷ ὀστέῳ.
G. δὴ ὀλισθάνει ἀπὸ ξ. τὸ ἔδος.
ib. καὶ τὸ ξύλον ὅπως ἂν τηρ.
ib. βραχίονα σὺν τῷ ξύλῳ ὑπερβάλλων.
ib. τὸ αὐτὸ δὲ ποιέει καὶ ὑπὲρ δικλίδος θύρας ἀναγκάζειν. χωρὶς δὲ καὶ αἰεὶ τύποισι.
P. 784. F. διαλύεσθαι μετὰ γὰρ ἄπο καὶ κατὰ.
ib. ὃ δὲ καὶ ἥκαστον ἄλλοισι δέ.
ib. ἐάν. ſubiectis punctis obliteratur.
ib. τῆς σάρκας τὴν ἀνθρώπου ἢν χαλαρά.
G. ἐξίστανται.
ib. καθίστασθαι. ἀνθρώπου abeſt.
ib. τὸ γυῖον ἐστὶ συνεστραμμένον.
ib. αὐτοῦ ὀρίου αὐτοῦ.
ib. ὅτι ταῦθ' ὅπως ἔχει καὶ τάδε.
H. ὀρίου αὐτοῦ γενέσθαι.
ib. καὶ ἄνω abeſt καί.
ib. ὅτι πάντα τὰ τεταγμένα μάλιστα ποιέειν,

vel πάντων τῶν τεταγμένων βοῆς μάλιστα ποιέει ſublato ὅτι poſt βοῆς.
ib. βίαια καὶ ἐκπίπτει.
P. 785. A. ἐκπίπτοντα βραχίονα τὴν πολλὸν per ut ſic v. 36. 38.
ib. μασχάλη μετ' ὁ ὀχλεῖ τὰ χειλέων, μασχάλη δὲ καὶ.
B. ποίας.
ib. μετέωρα.
ib. ἀμφότερα.
ib. στηρίζον. In marg. διὰ τῶν χειλῶν.
ib. βραχίονα πολλήν.
ib. τῇ βιαιοτάτῃ ὀχέων.
ib. διὰ τὸ σὺν ἐπιτείνειν.
C. ἀπαλλάσσεται ἂν ὀλισθ.
ib. ὁ βαθεῖαν ποιεῖ φάρυγγα.
ib. τῆς ἄλλως ζώων.
ib. καὶ γάρ ὁ διὰ τό.
ib. περὶ αὐτοῖς ἐπ' αὐτῶν.
D. ἐκπίπτει καὶ θᾶσσον ἐμπίπτει ὁ ποιεῖ.
ib. σκληρότερον, καὶ συσσαρκούμενοι.
ib. μυξώδεσι δὲ τοῖσι.
E. τέχνης ὀρθῆς.
ib. ὅσα μέν τις ξυν.
F. ἐπιμελέεσθαι.
ib. πιέζοντες γὰρ ἐκπίπτει.
ib. μᾶλλον ἢ ὅσον.
ib. κατὰ πάντα τὰ ἄρθρα ὅπως ἐχ.
G. ὀλισθάνει.
ib. ἰθὺς καὶ τῇ κατ' ὀρθὴν καὶ τοῖς ἀναλώμασι ἐθίζονται πολλοῖσιν ἐπιδέοντα.
H. ἀναγκάζειν. In marg. ἀναγκάζει.
ib. ἄνω γὰρ ἂν ἐς ἀσθενὲς ἐν τῇ χειρί.
ib. λιπαρῆς. In marg. ἐν βραχ.
ib. ἢ ἰητρεῖν.
ib. αὐτοῖς ἐς ὤμους, ὁ τοῦ ἀποβαίνειν.
P. 786. A. ἀλλὰ διαφέρει περί.
ib. μαλθακῶς συμφέρει τῇσί τε χερσὶν ἀναγκάζειν ſublatis καὶ & καί.
P. 787. B. καὶ τῷ μὴ ὀχεῖ τὸ ὀχέειν totum hoc obliteratum in Med. Cod.
ib. ἀλλὰ τὰ ἄνω τοῦ ὤμου.
C. ὀρίσσεται. ſed adiecta nota deletur:
ib. ταύτῃ. ἀλλὰ ἐς ὤμον.
ib. verſ. ἐπαινεῖ ὁ καὶ ὑπ' ἄλλοισι.
ib. ὑγρὸς οἱ πᾶσι χρῆματ.
D. περιξυνιέναι pro σὺν καὶ ἐνίοτε:
F. ἀπὸ ταύτης ἐκπίπτει.
ib. ἀξιόχρεοι ἐόντες:

G. κατά τι τὸ μετέωρον.
ib. κατά τι τὸ πόδιον.
ib. ὁ ἐς τὸ πόδιον.
H. καὶ ἤδη. In marg. καίως ἄνω.
ib. ἐπειδὴ οὕτως ἀποκεκαμμένον τὸ δέρμα.
P.788.A. πλατυτέρας τοῖς ἰλκώσιος.
ib. ἱκανῶς οὐ ἴσχει.
B. ταύτης μόνης καὶ ἰσχύρας θεῖναι.
ib. φαίνονται, abeſt ται.
ib. ὑπολεπτέην. In marg. θλασμένων ἢ οὐ τ' ἀναλείφαντα τοῦ ὀφθαλμοῦ.
ib. διέρσαι διὰ τῶν καυμάτων. ἐπ αἰσκληρύμένου ἄρμ.
ib. διέρσαι. i. διεῖσαι, διερεῦσαι.
C. προσταγομένου ἐμβαίνειν.
D. γὰρ ὁ κλεῖς ἐμβόλεται abeſt ὁ.
ib. ὅλίγου ἂν ὡς ἐπιπλεῖστον.
ib. γνώσεται δὲ καὶ τοῖσι χερσὶν ἔτι λευκῶν μετὰ ἰσχυρῶς.
ib. ἀνατείνας ὁ δῶν.
ib. ἀνατεῖν. ſ. εἰ δὲ καὶ τοῖσι, οὐ ὁ δῆμος μοχλεύων.
E. οὗτοι γὰρ οὐχ. abeſt γὰρ.
ib. ἐπὶ μετὰ τὸ καὶ τοῦ.
P.789.A. ἵνα ἰσχύρας αὐτῆς θεῖν.
B. πλείως καὶ διατείναι.
ib. ἐπειδὴ τε αὖ, ἄλλην
ib. πλείους.
ib. βαδίζειν δὲ μὴ κάρτα ſublato δ' ante ὕρα.
C. ξυμφέρει γὰρ πάντα τὰ καύματα. In marg. καύματα δηλεῖ τὰ καυτηριάσματα.
ib. ἐπιεικέως.
D. ὥσπερ αἱ τε οἷν, τότε.
ib. πολλὸν χεῖρον.
ib. ὀλισθάνειν.
ib. καὶ τὸ πυρωθῆν.
E. ὁμοίως τὸ ὑγιεῖ.
ib. διὰ τι ἐπίπλεον ξυμφορῆν.
F. καὶ θ' ἄνω.
ib. καταπίνονται.
G. αὐτὴ καὶ τοῦ μάλιστα ἐστι.
ib. ἔσω τοῦ ἄγκωνος.
ib. ἀκίοις δὲ abeſt.
H. τἆλλα ὅσα ἐν τοῖς πονήμασι.
P.790.A. ἔσω δέ. In marg. περὶ ἀκρωμίου.
ib. ἐπιγίνεται γὰρ ἡ φύσις αὐθις.
ib. ἐξακατείνονται μάλιστα ἐν τούτῳ.
B. προσμυθιάσθαι.
ib. ἐπεσιὼς τἆλλα.
ib. ὀρθῶς αὐτοῦ ἐμβάλλειν.
ib. ὡς ὁ ἐπίδεσις τοιαύτη.
C. ὁ χονδρίου.
ib. ἔσω ἐλθεῖν.
ib. ὑγιὲς ὅτι σμικρά.
D. ἐπιτοίων.
ib. ὑπὸ ἐς ταυτί.
ib. γίνεται ὀλίγον ἀνάρροπον ἢν χειρίδι.
F. κλεῖς δέ. In marg. περὶ κλειδὸς κατάξιος.
H. ἡ κλειδος.
P.791.A. μίζων τι ἀνώ.
ib. ἰητροὶ προθυμεῦνται.
B. ὑπὸ κοιλήσεως.
ib. ἐν αὐτοῖς ἰητροί.
ib. ἐφιεμένοι μετὰ τὸ χωρίον ὅσον δ'.
ib. τῷ πτερυγίῳ. ἐς τοῦτο τὸ ἐπιπολῆς.
ib. ξυνταχύνονται. ἐπιδέσιος τινῆς, ſublato μετὰ
ib. καὶ τἆλλα δὲ προσπαρεόντι, hæc abſunt.
C. καὶ πιέζειν abeſt καὶ.
ib. ποιεῖν ἐπικαθίσωντο.
ib. προσπαρακλίνεσθαι, ὡς κατασαλεύζειν.
E. ἐπιτεινόντες.
ib. παραβάλλοντες.
ib. οἱ δὲ ποιεῖ ὁ καὶ τὸ ζῶμα.
F. ἄκεσθαι καλλιόστερα.
ib. τὸ κάτεγμα.
ib. ὑγιὲς τι τοῦ κατὰ φύ.
ib. συγκάμψαι.
G. ἀγκῶνα.

ib. αἰτίας δικαίους ποιέειν.
ib ὁ τι μὴ μετὰ τῶν ἐλασσόνων.
H. τῶν μετὰ οὐκ. In marg. πῶς ὁ κλεῖς κατάγνυται.
ib. σμικρὸς γὰρ ὁ μηχανισμός, ſupra ſcriptum erat ὅτι ὁ κίνησις.
ib. αὐτό τε γὰρ ἑωυτοῦ ξυνέχει ἐπί.
P.792.B. ὁ καὶ οὐκ ὑπὸ ἑξῆς ἡ κλεῖς.
ib. ἐς τοῦτο γὰρ ἐπιφοράν τινα αὐτῆ.
ib. κάτω ῥέψας μᾶλλον.
C. ται abeſt.
ib. πρὸς τι αὖ προσλάκτιον ἐπί.
D. ἀνάρροπος ἐοῦσα ἀναγκάζει ὡς μάλιστα ἄνω, ὡς ὅτι.
ib. φαίνονται ται. abeſt ται.
ib. ἐπιδεῖν καὶ δεῖ τῇ περιόδῳ τοῦ βραχίονος ξυνελθ.
ib. ἂν ξυνιέναι.
E. καταγνύων.
ib. καὶ ἐπισχίεσθαι ἐπὶ οὐ.
F. οὕτως, παρακλιθέντος δὲ ἐς τὸ πλάγιον τι τῇ ἢ τῇ. i. ἔσω ἢ ἔξω.
G. ἔσω δὲ ἐκ τῆς στάσιος παραλ.
ib. ὀλίγῳ ἐπιπολαίστερα.
H. ἀπορροφεῖς. In marg. περικλασμένον.
ib. οἱ ἀνάγοι, abeſt οἱ.
ib. ὁ δὲ ἰητρός. In marg. περὶ κλασμένου.
ib. ἐμβάλλεις.
P.794.E. ἀγκυλοῦν. In marg. περὶ ἀγκυλοῦν.
ib. ἀγκύλος δὲ ἄρθρου παραλλάξαν μὴ ὁ περιθρέψαι.
ib. ἐπιδέονται. In marg. ἄγκων ἐπιδέμενος καταπίεται.
F. παράφερε, καὶ παράκαμψαι.
ib. ἅμα δὲ αὐθέντι.
ib. καὶ πραθέντες ἐς χώρην ξυνωφελοῖν.
G. προσεπιδέειν.
ib. ἐδωκότι.
ib. ἀγκυλος δὲ μάλ.
ib. ἐκτείνοντα κατατείνειν.
P.795.A. σμικρῶς κατά.
ib. τρίτον, δακτύλων.
ib. παρὰ τροφὴν. ὁ δὲ ἑτέρη.
ib. ἔργα ὅσα πλέω.
ib. μινύθουσι.
B. τοῦ πήχεος πρός.
ib. ἄνω ἀποδοῦναι τὸ ἄρθρον.
ib. τοῦτο θέναρ.
ib τοτὲ τοῦ χειρ.
ib. τὸ μετὰ ἐπιδεῖν ἐξαίρειν.
C. ὁμοῦ δύο ὀστέοι ξυμπεπηγμένοι ἔστηκεν ξυγκάμπτεται.
ib. κνήμης ἐν ἐκ τῆς.
ib κοινὸν δὲ τὸ χωλόν.
ib. διαίτης δὲ καὶ ἐκ τῆς διατ.
P.796. χειρὸς δὲ ἄρθρον. In marg. περὶ χειρὸς ἄρθρου.
ib. ἐς τὸ θέναρ, ἐς τὸ πλέον.
ib. καὶ ἀθὸν abeſt, ſequitur πρόσω καὶ κάτωθεν καὶ τὸ ἔπειτα ἐσίει.
D. δίσσως, τεταμένα καί.
ib. καὶ ἐς τοῦτο, καὶ ἐς τὸ ἀλ.
E. τὸ χείλος δὲ κρατηθείτας ἐς χεῖρα. ſecus prius deletur.
ib. καὶ τοῦ πήχεως, abeſt τοῦ.
ib. ἀθέντα τὸν πυκνότερα λύειν.
ib. ὡς μινύθουσι.
ib. τάχιστα ὁ ὡς ὁ τὸ ἐπίδεσμα.
ib. δακτύλων. In marg. περὶ δακτύλων.
E. τείνεσθαι.
ib. καὶ ἐμπίπτει δέ. (πος.
ib τὰ ὀστέα σμικρὰ ἄρθρα κάτω τοῦ ὀλίγου ἀσαι.
P.797.A. γνάθος δέ. In marg. περὶ γνάθου ἐξαρθρήσιος.
B. κεφαλεῖν.
ib. ἄνω τι ἀπ' ἀμφοτέρων.
C. παραμείνει τι καὶ πιτάνης, περὶ τοῦ ἔξω ἄρθρου ἐπίπροσθε.
D. γίνεται ἐν ἄλλῳ λόγῳ, ſublato καί.

ib. ἄνθρωπον χάσκειν.
E. πολλάκις ἐν χάσμῃ.
ib. καὶ ἄλλαι πολλαὶ μυῶν.
F. ἐπιτεῖναι. περὶ καὶ γάρ. In marg. ἐμβολὴ γνάθου καταγείσης.
ib. δ' ἄλλοι δέ. In med. δ' ἄλλοι μετὰ οὐκ ἐπιδι. μάλιστα ἐπιδεῖν, ὅκως ἂν ἐπιπολῆς. In marg. δ' ἄλλοι δὲ ἐπιδεῖ.
ib. pro φαίνεται erat γίνεται.
ib. περὶ κάτω γνάθου.
ξυμπαθέει, καὶ ξυνδιδόναι, ferè ξ pro σ ret ponitur.
ib. ἡ νόσον. καὶ μετὰ γάρ.
H. ἐς τὴν φύσιν.
P.798.F. In Marg. In Mediceo hæc inſcriptio eſt περὶ ἀμφοτέρων γνάθων ἐξαρθρήσιος.
ib. A. σκυλίσου ἐπιπεφαλαίῳ ὡς παρενέτεινε.
G. αἱ φύσιες ταύτησιν.
ib. ξυμφέρει ὡς τάχιστα ἐμβάλλειν.
P.799.A. ἢν δὲ κατεαγῇ ἡ κάτω. In marg. περὶ τῆς κάτω γνάθου καταγείσης.
ib. καὶ ἢν διεσπασμ.
ib. τρῶμα καὶ κατεαγμένον.
B. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πλείονας μάλιστα μετὰ δὲ χρόνον ſublato δέ.
ib. ἐστ' ἂν κρατυνθῇ τὸ ὀστέον, εἰ δὲ μᾶλλον.
ib ὀλίγαιον, ſubiectis punctis obliteratum.
ib. μικρὰ μετὰ ὀφελεῖν ἄν.
ib. τοιαῦτα δὲ οὐδὲ περὶ γλώσσης, ἱμαντίδας καὶ διὰ ἐς βάθος ζευγνύει.
ib. è regione τὸ μετὰ ἱμαντίδας, ζεῦξαι σημεῖον. τὸ δὲ ἱμαντίδας, τὸ ἐς βάθος ζευγνύει.
C. ἢν δὲ ἀποκαυλισθῇ. In marg. περὶ ἀποκαυλισθέντος ὀστέου τῆς κάτω γνάθου.
ib. τὸ ὀστέον οὕτω, καθάπερ. ὡς σχεδὸν εἰρηται.
ib. ξυλλαμβάνοντα ἐς τὸ ἀτρεμέειν, ſed ſubiectis punctis minùs probatur hæc lectio.
ib. περιὸν δὲ καὶ ἢν τις ὀρθῶς.
D. ἐγχεῖται διηγέεσθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ἐπιτήδειον καὶ ἐν τῇ γνάθῳ.
ib. ἢν μετὰ συνισταίη ὁ ὄγκος ὅτι ἐσπλάσιν τῇ λεπτῷ χωρίῳ.
ib δέρματι. περιθεῖναι δὲ καί.
ib. ἁρμόζει.
ib. περιστελλόντων τὸ δέρμα ἀνέχει περὶ τὸ γνάθου τὸ ἀποκεκαυλισμένον ἀπολαύσαντα ὡς δακτυλον.
E. ὀλίγῳ πλείον.
ib. ἀποκλείονται ἐπὶ τὸ ἀπὸ τοῦ στόμ.
ib. ἐπίκαιτις.
F. ἔσθια συνάπτεσθαι vſque ad ἱμάντος incluſiuè abeſt cod. Medic.
ib. καταπίνοντα καὶ ὅλον καὶ ἐκ ἱμάντα.
ib. τὸ σφῆνον, ὡς ἔτι μάλιστα μὴ ἀπομυλλαίνη ὁ γνάθος.
ib. πρὸς τὸ μέτωπον.
ib. ὡς ἂν ἀτρεμοίη τὰ λοιπά.
G. ἄχρις ἡμερέων.
ib ταχέως γὰρ ἐπιπωροῦται, ὡς καὶ τἆλλα.
ib. ξυμπίπτειν.
H αὕτη ἡ διάστασις ἡ ἄνω.
ib. μὴ ξυνιέναι.
P.800.A. ξύμφυσιν.
ib. pro λευτίον eſt ἀρωταί.
ib. ἢν δὲ οὐκ διεστῶσα. In marg. περὶ διαστάσιος τῆς κατὰ τὸ γένειον σύμφυσιος.
B. καὶ ἐς τὸ αὐτὸ μέρος.
ib. διατετμημένον, ὅτι.
ib. ἐξῆς οὐ τι διαχεῖν ἐόντα ἐς ἄλληλα τὰ ὀστέα παραβαλλοίζειν τι πειρᾶται.
ib. ταῦτα τὰ τοιαῦτα ἐπιμελ.
ib. κατορθῶσαι.
C. ἐπὶ δεξιὰ γὰρ κοιλ.
ib. ἢν ὁ δεξιὰ χεὶρ προσχρῆται.
D. διερεισάμενος τοῖς ἰσχίοις οἱ ἄλλοι τε καὶ πουκ ſublato δέ, καὶ ἀρχῶν οἱ γνάθοι.

P.802. l.1. ἐὰν δὲ ῥῆξις. In marg. περὶ ῥινὸς κατηγνύσης.

4. καὶ μάλιστα, abeſt καί.

ib. γὰρ αὕτη ποικιλωτάτη, ſublatis ἐστὶν & ἡ.

5. διαλείψιας. 7. ῥινὸς κατηγνύης.

15. οὐ ἔτι οὕτω. τοῦτο δέ.

17. ὠφελήσειεν, ἀλλὰ καὶ βλάψειε μᾶλλον. οὐχ ὅπως γὰρ ἐξευπρεπίσει κατάκεισιν εἰς τὸ ἐπὶ θάτερον

23. γένηται. In marg. δέηται.

ibid. ἐκκεχύσθαι ἔρυ.

25. μετὰ τὸ θλάσμα ἀναλύειν.

26. ἀπὸ δύο ἀρχέων. 27. περιβάλλοντι.

ibid. ἄσειεν μὲν ἐπί. In marg. διόρθωσις κατηγνύσης ῥινός.

29. κατασπλάσσειν τὸ ἐπίπον. χρὴ δὲ ἐὰν μετὰ ἡμαθέων ἐν τῷ πυρῷ.

34. ἐνέβησαν μετὰ ῥὶς ἐς τό.

In marg. περὶ κατηγνύσης ῥινὸς εἰς τὰ πλάγια.

36. ἐνθεῖναι τι διόρθωμα.

39. μὴ ἐς ἐπὶ μεγάλην τῆς ῥινὸς αὐάγοντα.

42. καὶ ἐὰν μετὰ ταῦτα ἐν τῷ ὁμαλιζόμενῳ vel τύμπανον.

43. οἷόν ἐστι καὶ ὅσον τὴν μύν.

45. ἐπὶ τῶν ὀδόντων ἐνδιατρίβοντα.

50. σφόδρα καὶ ἔξωθεν αὐτοπλάστους ἐν ᾧ ἀφελέσιν τε χρὴ ἀναγαγεῖν ἐς τὴν ἀρχαίην φύσιν.

53. ἀποκαλύψασθαι.

ibid. ἀνθρώποισι, εἰ δὲ μή, ὀλίγῳ.

P.803 A. περιβάλλοντα γὰρ χρὴ τοὺς δακτύλους ἔνδον καὶ ἔνδον τῆς κατὰ φύσιν.

ib. ξυναναλαμβάνειν.

ib. διορθοῦντα abeſt in cod. Med.

ib. ἄλλας ἐστι ἐπὶ ταῦτα οἱ ἄλλοι καὶ κελεύειν καὶ ἐλμεῖν, ὡς οἱ δάκτυλοι αὐτοῦ οἱ λιχανοί.

B. ἐς αὐ κρατεῖσθαι.

ibid. ὁ δὲ μὴ vſque ad εἴρηται incluſiuè, aberat hæc lin. in textu cod. Med. ſed in margine reſtituta.

ib. ὅπου γὰρ ὡς μάλιστα.

ib. ὥσπερ μὴ πω ῥῖνα ἰδεῖν τις ὅπως κατηγνύη.

ibid. διορθωθῆναι.

C. ἀλλὰ γὰρ οἱ αὐτοῦ.

ib. πυρῶδες ἀποπαμένη. ib. παλαιῶν.

ibid. δεῖ, ἄπαν διελύθη.

ibid. ἐμείρηται ἐπικρατεῖται. ib. ἐνέβησαν δέ.

In marg. περὶ ῥινὸς ἐς τὸ πλάγιον κατηγνύης.

ib. ὁ μὲν ἴσως ἐς αὐτό. ib. τὴν δὲ διόρθωσιν, δῆλον ὅτι χρὴ ποιέεσθαι, ὡς εἴρηται.

D. ἐξαιρεῖται ἐς τὴν φύσιν αὐτῆς ἐπιθεῖναι αὐτῇ.

ib. κατορθώσας οὐ δύναται.

ib. αὐτὰς κατορθώσας οὐχ οἷόν τε μὴ οὐχὶ διαστρέφεσθαι. τὴν ῥῖνα.

E. τὸ σμικρόν.

ib. ἀπογίνεται τι ἐπὶ τοῦ σιμοῦ χρή. & ἱμάντος repoſitum poſt ἐπιδεῖσθαι.

ib. ἐὰν δέ που κατά.

In marg. περὶ ῥινὸς κατηγνύης κατὰ τὸν χόνδρον.

ib. ῥῖνα ἀκριβέως περιστρέφεσθαι.

F. εὐμαλεῖ. ib. ἔχει ἄλλῳ τι καὶ περί. & abeſt μέντοι ante ἄλλως.

ib. πλεύμονος. ib. λοπόν. In marg. λοπὸν οἷμαι λέγει τὸ λέπυρον τοῦ χαλκηδονίου βδελλίου.

ibid. ξυμφύεται. ibid. ἐς τὸ ἔσωθεν.

ib. ξυμφύοι.

G. ὀλίγῳ τρίτον. ib. τὴν ῥῖνα δὲ οὐ ἐξ.

ibid. ὁ ὁμαλ. ἐστι τὰ ἔνδον.

ib. καταδέειν. ibid. ἀνατρίβειν.

H. ῥινός. καὶ γὰρ ὁκόσοισιν ἐν τῷ.

ib. τὴν ῥῖνα περισκελλωθῆναι.

ib. ὅσοισι δέ.

In marg. περὶ ῥινὸς κατηγνύης σὺν ἕλκεσιν (ὅσοι-

P.804.A. συναλθείη.

In marg. οὐ πρέπουσι τῶν ἐπιδέσμων ἡ πλείστη.

ib. τὴν δὲ διόρθωσιν.

ibid. σκυτάλιον ἐν ἐπὶ σιὼ ἐπί τι χρόνον.

ibid. καλόν χρήσασθαι.

ib. ἐπιδεσμεῖν. ἀλλ τόσονται γὰρ οὕτω.

P.805.F. ἐὰν δὲ οὖς κατῆγνυσαι.

In marg. περὶ ὠτὸς κατηγνύης.

ib. ἐπιδέσιας μὲν πάνυ. ibid. περιβάλλειν.

ib. μᾶλλον πιέζει πλάτεσι χρῆσθαι. ἐργάσαιτο.

ib. βαρύτατα τὸ ἐπίπαν.

G. τύπου δὲ ὅπου οὐ κατισχύη.

ib. ἀρχή τι μὲν... ἀπορ.

ib. ὀχυρὸν γὰρ φάρμακον ἐστὶν οὐδέν. καὶ τὸ μεσὸν περιτρέφειν.

ib. ἐπικείμενον φυλάσσεσθαι. ἰσχναίνει δὲ τὸ σῶμα.

ib. κίνδυνος ἐς, ἐκπυον τὸ οὖς.

H. καὶ εὐήκεστος ὁ ἀφεὶς καὶ ἀπὸ συρ.

ib. συμμαρτυρεῖ.

In marg. τοὺς μετρίως κανθάρας οἱ παλαιοί.

ib. κυλλὸν ἔσται τὸ οὖς.

P.806.A. ἐν κεφαλαίῳ εἰρῆσθαι, καὶ τἆλλα πάντα τὰ μυξώδ.

ib. ἅτε γὰρ γλίσχρα.

B. ὅλα γὰρ ὑδατώδεα

ib. σομφώματα, ὁ καὶ ἀλλοίας.

ib. πάντες δὲ μυκώδεες.

ib. ἰσχυρὸν δὲ ἐόντα ſublato ἐ.

C. Pro ὀχληρὸν ſcriptum erat in textu ὀχλώδες καὶ μοχθηρόν.

ib. γίγνεται δὲ ἐπὶ δι' ὅκοσ.

G. σπόνδυλοι.

In marg. περὶ ἐξαρθρήσεως σπονδύλων.

ib. οἷα μὲν ἐπὶ νουσημ.

ib. περιγενόμενος κυφοῦνται.

H. μετεξέτερα.

P.807.A. φασί. οἷς αὐ τὰ κυφώματα λύε).

ib. καὶ ἐν ἐπὶ κατὰ βίου.

ib. καὶ ἴσωσι μετὰ κυφώσιας.

ib. ὁ δυσεντερίας. abeſt ὁ.

ibid. πλευρισθῆναι. ib. ξυναυξηθῆ ἰθίλη.

ib. ἴσωσι μετὰ αὐ ὁ αὐτὸς τὴν φρενῶν τὸ κύφος.

B. καὶ γὰρ δὲ καὶ ἀναγκάζονται.

ib. καὶ τοῦτο ξυμβάλλεται ἐς τὸ ἔσω ῥέπειν.

C. ὁ οἱ ὑγιεῖς. ibid. τὰ πλεύμονα.

ib. ξυστροφαὶ γίνονται εἴσω αὐ κοιν.

D. κατὰ ἀνελθεῖν, abeſt κατά.

ib. ἐπὶ τοῦ ὑστέρου. ib. ἐπίεσαν.

ib. βραδύτερα καὶ ἁπλ. καὶ ὀγκώτεροι.

ib. τὸ σῶμα ὁ κύφωσις ἔρχεται.

E. τὸ σῶον. ib. καὶ ἐπὶ εἴσω, ὁ πλεῖον.

ib. ἐπί που μὲν ἐπιεῖκα πάντα ἐστί.

ib. καὶ ὑγιηρὰς τὴν κύφ.

ib. σφηνωθῆται.

F. ἐς τὰ πλάγια.

ib. ξυστροφαί.

ib. ξυνὸν τῷ τοιῷ.

ib. χρονίοισι ἐπὶ κατὰ που.

P.808. A. κατατάσιες, ὑδέα πω ἐξιθύνας.

ibid. χρίονται δὲ οἱ ἰατ.

ib. ὁ ῥιπτεόμενον.

C. πανέβας καλῶς κατασείεσι. περὶ ἐξιθυνθῆναι ἵνα.

ib. ἐκείνοισι μὲν οὐδ' ἐγ.

In marg. ἐν γλῶσσ τοῦ αὐχένος κύφωσις.

ib. δὲ ἵστασ.

D. σμικρὸν γάρ.

ib. καταρρέοντα. ὁ ἐπὶ τῷ.

ibid. ἐπίσυστρ.

ib. τις ἰθέλοι κατατ.

ib. τὴν μὲν κλίμακα χρὴ πυκνήσας ἐν ὑπο-κατεστορέσαι.

E. καὶ ὀλίγῳ πλ.

ibid. κατακλῖναι.

ibid. διαβιβάσαντες. In marg. ἐπικείμενον τὴν ἔπιγων τῷ ὀσφύϊ.

ib. περιβάλλειν.

F. μὴ κωλύσαι τὴν κατάτασιν.

ib. πλευραὶ ἀποστραφέντα, συγκαταλαβόντες.

ὁ περὶ τύρσις, abeſt ὁ.

In marg. τύρσις πύργος ἐστίν, ὁ προμάχες. αἴτημα δὲ, ὁ ἐν στοᾷ ἢ τοῦ δώματος.

ib. ἵνα ἐκεῖν, abeſt ἐκεῖν.

ibid. εὐανδύτως εἶναι χρή.

G. ἐπὶ γὰρ ἀφίξεται.

ib. προπετέες.

ib. ἀπὸ στοιχιλίης.

ibid. οὐδὲν μὲν καὶ μακρολογίη.

ibid. Pro μάλιστα, κάλλιστ' αὖ τι.

ib. ἐπὶ πλάτος κατασείειν λυσιτελ.

ib. ἐπί. ἐρείσαι δὲ χρή. ἐρείσαι.

H. προσδῆσαι καὶ μὴ περὶ τὴν.

P.809.A. κωλύειν ἐπί.

ib. κλίμακι κατασεισθῆναι.

B. πυλεῶ. πυλεῶ.

G. νυσήματα.

H. αὐτῆς τι ὁκοῖ.

P.810.A. ἰλύσπωνται ἰλύσπωσι. κατὰ σώματα ἡ.

ib. ἐν αὐ ἀφροισι γεγληλυμένα.

In marg. γεγλυμμένους κεῖσθαι.

ib. ἐν ἐπὶ στοιχεῖον.

B. πλευραὶ δὲ προσαυξ.

ibid. ῥαιβοειδέα τε.

C. τὸ φρενῶν. ſubſcriptis notis deletur.

ibid. ἰθυλόρδα.

ib. τὴν ὅσον μερέων, αὐ δὲ.

D. ἰθυκυφεῖ.

ib. ἐκφύσιας ἔχει τὴν ὀστέων.

P.811.F. ὅσα δέ αὐ ἀπόλλυσι.

ib. ἐπιεῖκα τὴν ἔξαλσιν.

ib. αὐτὴ καταγνῦσαι, ὁμοῦ.

H. ἐμβαλεῖν οἷόν τε προβάλλοντα τὸν ἐπὶ τοῦ κατασείσει, ὑφ' ἄλλῳ πίνακι ὑδρεῖ, ἢ μάλιστα ἐπὶ τομεῖν τὸ αὐτ.

ib. εὐμανέμενος.

In marg. ἐμβαλεῖν.

P.812.A. πιέσαι ἐκβάντος.

ib. παλαιὸς ἐμβαίνειν.

ib. δεῖσθαι ἐμβαλεῖν.

B. οἴονται γὰρ τὴν ἀκεῖσθαι.

ibid. πάντων τὴν ζώων.

ibid. εἰ δὲ σπόνδυλοι πολλοὶ προσωτ.

ib. ἐπὶ τοῦ μεγέθους.

ib. ὡς τοὺς μαρμαρυγάς.

C. καὶ διὰ τοῦτο. ib. καμπύλλεσθαι.

ib. ἐπὶ τούτου γε νεῦρα ὑπὸ τοῦ δέρματος.

ib. Erat in textu ἐκθραύσειν, vt linea ſeq. In marg. verò ἐκθραύσει.

D. ἐὰν δὲ λορδαίνωσι.

ib. τὸ δὲ ὅμως ταύτῃ κατὰ τὸ στόμα γίνεται.

ib. ὅσια ἄλλα ἐκθραύσειν.

ib. φαίνη αὐτῆς, κατά.

ib. ἐπιπορεύεται.

ib. & G. χαλεπὰ ἐστί. ἐπιδιδόασι μέν.

In marg. πάντα διαστροφὴν ἐνταῦθα χρὴ νοεῖν.

H. ἐὰν ἕκαστον. abeſt ἐάν.

ib. ἀθρόον δὲ πολὺ φαίνεται. διὰ ταῦ.

ib. κυκλάδας αὐτὴν ἡ διαστροφή.

P.813.A. καὶ αὐτοῦ, abeſt καί.

ib. παχὺ λεπτότερον. ib. μετρίως ἔχει.

B. ἐὰν δὲ ἐνδέχηται καὶ πολλαὶ καὶ θερμῷ λοῦσαι.

ib. ἱκανῶς πλατὺν τι καὶ μακρόν.

C. ἁρμόζεσθαι τὸ μῆκος τοῦ ξύλου.

ib. πλατύ.

D. ὡς ἰσχυρότατα τὴν ἰσχύων.

ib. ἱμάντων προσδῆσαι πρὸς τὸ ξύλον τὸ πρὸ τῆς κεφαλῆς. ἐκ ſine καί.

ib. κατάτασις ποιέεται, ἐὰν χρηστὸς σκευαστῇ. ἐὰν μὴ ἄρα.

ib. βούλοιτο συνδεῖσθαι. τὸ δὲ ἰητρόν.

E. ἐπὶ τὸ ὕβωμα.

ib. προσπαγῆναι, τὸ θέναρ τὸ ἑτέρης χειρὸς καταβαλέειν.

ib. πέφυκε.

ibid. ἐπικαθίζεσθαι τινα ἐπὶ τὸ κύφωμα ἅμα.

ib. καὶ ἐπιβάλλεσθαι μετέωρ.

F. ἀμφὶ παλαίστρην.

ib. κατεσχυμμένον.

G. ἐπὶ μετὰ τὸ ὕβωμα.

ib. ὁ τοῖχος. ib. ὁ σμικρός.

ib. ἐξίσωσαι.

H. καὶ δὲ κατατασείειν.

ib. σμικρόν.

P.814.A. καὶ ἐς τὸ ἰσχυρότατον.

B. καὶ οὕτως ἂν ἱκανῶς κατά.

ibid. τὸ δὲ παιπαλουδέστατα χωρία.
ib. ἐγὼ ἔχω. abeſt ἐγώ.
ib. οὐδὲ διαχωρήματα.
C. αὐτόθεν δὲ καὶ κατά.
ib. περικαθέζεσθαι.
ib. ἐπιφράσσειν δέ.
In marg. ἄλλοι τὰ αὐτοῦ.
ib. ὑποπιέσαις ἐπὶ τὸ ὕδωρ.
ib. κατάφρακτα αὐτὰ ἐκ χειλ.
ib. ὑποκαιόμενον, ὑποτείνει φύσις.
D. ὁ μὲν αὐτὸς ὑπερθερμαινόμενος ὑπὸ τῆς φύσιος. ὁ δὲ ἀ-δρανέστερος.
ibid. ἐκερδαίνετο τῆς ξυναίρεσιος.
E. ἐπὶ τὸ μαδᾷν.
P.815.E. ἐκέβαινε δὲ ἐς τὸ. In marg. ἄλλοι τὸ ἔνδοθεν ἐκ τοῦ αὐτοῦ εἴδεος ἐξαρθρώσιας. ἔχει. ὅτι ὁ τῆς τι οὕτω ἐμπίπτει αὐτὸ ὁ ὕδωρ. δυνάμενον.
ib. βαρέως ὡς μετὰ ὁ ἀδής.
ib. ὥσπερ δὲ καὶ ταῦτα.
ib. τὸν τόπον.
F. μᾶλλον ψύχεται.
ib. ἐπὶ μᾶλλον ἐκείνων.
ib. ἀκρατέως κατεσπασμένης.
ibid. κατεπείγει. εἰ μή ποτε ὁ διὰ τὸ χαλᾶν κατάτασις sublato καί.
G. ὁ κατάτασις.
ib. ὀλίγῳ πρόσθεν.
ib. κατατάσει ἐνδιδοῖ. φέρει.
H. ἐπιτρέπειν.
ib. ἐμβολέων.
ibid. ἐν τῷ μετώπῳ τῷ αὐτοῦ εἴδεος.
ib. τὸ ὀφθαλμοῦ.
ib. ἀπαυτέων.
P.816.A. τρόπους τι ἀλλοίων κατάτασιν.
ibid. ὑπὲρ ἀμείβεται αὐ ἐμπίπτοντος μᾶλλον τοῦ ἐπιδήματος.
ib. ἀρθρεῖν δὲ ξυνιέναι χρὴ ἄλλοι ὑπὸ βάσιν.
B. λορδὸς εἴη αὐτή.
ibid. σπάρτος.
ibid. ὁ δὲ ἀντίον.
ib. ἐπὶ τε ἀμφότερα ποιέει. καὶ ἄλλα πολλὰ ἐπιτηδ.
C. καὶ ἤδη ἔχει ἐπιτείνειν, εἴπερ αὖ μή.
ib. ὅλως, μὴ ὅτι αὐτὸ ἔχει.
ib ἐς τὸ ἰσομοίρως.
F. ἐπιτηδεύειν πλησίον κατάξαι.
ib. ἀντία ἐπὶ καὶ αὖθις ἐς τὰ τὸ ἔμπροσθεν.
ib. ταύτης.
G. εἶτα μόνα.
In marg. ἄλλοι πλευρὰς κατάξιος.
ibid. πλευρὴ ἡ μία ἢ πλείους.
ibid. ἐπὶ ἔσπασται.
H. κατάταμνε ἐπὶ abeſt ἐπί.
ibid. ἐξῆς τι αὖ φαύλως ἐπιδέσιος ἐφεῖσα ἐπὶ ὑπὸ σαρκός.
ib. ἐπιδέσιος ἐπιδέσιο. ὁ αὐτός.
P.817.A. ὑπὸ μὲν ἐφ' ἑαυτὸ ἐπὶ τὸ ἔσω, ἀμφιθαλασσίους μὲν τῷ τοῦ ὄψιος.
ib. ὁ ὑπ' αὐτῶν αὐτοῖς. ὁ ὑπ' ἄλλου πολλοὺς ὑπὸ τὸν τρόπον.
B. πᾶσι ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ σώματι ἐπιτηδειότατον τοῦ ἄρθρου.
ib. πολλοὶ αὐτοῦ αὐτῇ βοηθ.
ib. ὑπὸ τοῦ ὑπαρξάσης ἀμφιβαλλόμενος.
ib. ὁ πλευρὸς, abeſt ὁ.
ib. σώματι ὁ ὑπὸ ἐπιτάσει.
C. πλευρὰς κατάγματα ἐπιείσεται.
D. ἐπιπλεῖον τι τὸ χωρίον τὸ ἔλασσον.
ib. τὸ ἔλασμα. κεραιὴ δὲ ὑπὸ πλευρῇ.
ib. ἐπιδέσιος δὲ ἀντίον.
ib. κατὰ τὸ ἔλασμα.
F. ὑμεῖς τὸ ἐκεῖνον.
ib. περιτεταμένος χρή.
ib. ἀμφιβληστρηίων.
ib. ἀμφιβληστρον μαζοῦ.
G. καὶ μὴ ἄλλῃ ποτε.
ib. σωματίων.
H. καὶ διὰ τοῦτο τοῦ ὑποδεῖς χρεῖος.
ib. ὅπως δὲ ἐπὶ πολὺ περιπνοίης.
ib. ἔλασσον ἐγγειρίσθαι. γ

ib. χωρίον. ἄλλοτε δέ.
ib. ὅτι ὑπὸ χρὴ χωρίων.
P.818.A. ἐστὶν ἐνίοισι δὲ τὸ ἔλασμα. ſic vbique pro φ reſeruatur θ.
ib. πρὸς ἄλλο τι ἐς.
G. ὑπὸ δὲ μηροῦ ἄρθρα.
In marg. ἄλλοι μηροῦ ἐξαρθρήσιος vel ἄλλοι μηροῦ ἐκπεσόντος ἐς ἰσχίον.
ib. ἐκβῇ μὲν αὐτοῦ ἐς ὑπὸ τὸ ὑπὸ μηρ.
H. εἰσὶ πως. ἐπὶ τι γὰρ τὸ ἄλλο.
ib. κτίσιν ἐπὶ αὐτὸ ὁ ἐκβαίνει.
ib. ὅτι εἴσω ἐκβαίνει.
P.819.A. παραξυνιέναι.
B. ἐκβάλλει.
ib. κατὰ τοῦ μηροῦ.
ib. γίνεται καὶ ὁ ἔχοντι δὲ πλεῖστα.
ib. Pro κυλλοί, Gal. κυλλοί. ſed in margine repoſitum κυλλοί.
C. ἀπωθεῖ αὐ τὸ σῶμα τὸ ἄλλο, ἐπὶ τοῦ σπαροῦ σκέλεος περὶ ἔχειν.
D. αὐτοῦ ἐκβαίνει ἀπαλλάξονται.
ib. ἐχέτω. In cod. Med ἐγγύτατα in textu.
In marg. verò ὀχεῖται.
E. ἐν ἑστεῶτι αὐτοῦ ὑπὸ σχήματι.
ib. ὅκως αὖ ῥίψῃ.
F. ὅτι γὰρ κατ' ἰθύ.
G. βάσις τε. τοῦ δέ.
ib. ἔξωθεν αὐτοῦ μάλιστα παλαμηδέως.
H. τὰ ἔσω. ib. μάλιστα δὲ τὸ τοῦ μηροῦ.
P.820.A. πεπλανημένοις ὁρμᾶται, ὑπὸ τε ὁ αὐτοῖσιν.
ib. ταύτῃ τὸ ὕστερ.
ib. Pro φαίνεται erat φαίνεται.
ibid. καταβλακεύει.
In marg. καταλιγνεύει.
B. ὁ ξυμφορὴ αὐτὸ φαίνεται.
ib. ὑπὸ ἀγκῶν.
C. μᾶλλον δέ τι.
ib. ἐπὶ πολὺ παραμυθεύονται δὲ τινες, ὡς αἱ Ἀμαζονίδες.
In marg. ἄλλοι ταῖς Ἀμαζονίδαις.
D. ἐπιξυλικὸν τὸ ἀν. τοῦ θηλ.
ib. ἀπὸ ὑπτίου.
ib. σκοτεινὰς ἔργα.
ib. ἐπὶ ὅτι. ἐγὼ μέν.
ib. ὅτι δὲ γίνεται.
ib. ἰσχίῳ καὶ μηρῷ.
ib. κατὰ δὲ τὰ γυναῖκα ἐρεῖ sublato δὲ quod præcedit.
E. ἄλλοι ἐπικυλλοῦνται μὲν γὰρ μᾶλλον, οὗτοι αὖ.
ib. ἐφείη.
P.821.A. οὗτοι μὲν αὐτοῦ τὸ κατὰ τὸ ἄρ.
ib σώματι. ἐπὶ. τὰ δέ.
B. τὰ ὅπλα ξυνακοῦ.
ibid. ἀλλὰ βραχύτερα.
ib. ἐδύνατο. ὡς καὶ τοῦ κυλλοῦ.
ib. ἐς ταῦτα τόπον.
C. κατὰ τοῦ σκέλεος.
D. σκέλεϊ ἐδύνατο.
ib. πλείω ὁ τι τοῦ μηροῦ, ὅσα ἄρθρου ὀπίσω.
ib. πολλῷ ὁ ἡ ὑγιεία ἐπί.
ibid. ἐφεῖται ὁ ἐκ χώρας.
ib. καὶ σφι πλεονεξίας.
E. τοῦ ἄρθρου τοῦ πρώτως.
ibid. βραχύτερον ἐφεῖται.
ibid. ὅτι αὐ χεὶρ ἄκρη ἐπὶ πελτίου. ſed deleatur ἄκρη.
F. ξυνεκάξεσθαι.
ib. τότε ξυνεκάξεσθαι, ξυνεκάξεται.
ib. κρέα παραπολλὺ. ἐπὶ γάρ.
ib. κτωσσόμενος. ſed deletur σον.
ib. ὅσα ἐπὶ καὶ τὸ ἰσχίον.
G. κοῖλα ἀντίον.
ib. κατὰ τὸ πῆχυν, abeſt κατά.
ibid. ὅσα καὶ ἐν ἔδρῃ.
P.822.A. οὗτοι δ' αὖ ἐς τὸ ἔξω τοῦ μηροῦ κεφαλῆς e reg. in marg. ἄλλοι τὸ ἔξωθεν ἐξαρθρήσιος τῆς τοῦ μηροῦ κεφαλῆς.
ib. ὅτι εἴσω ἐκπίπτειν, ἀλλὰ τοῦ ἔσω.
B. πελιδνά.

ibid. κυλλοῦνται.
ib. Pro γίνεται erat φαίνεται, ſed expunctû.
ib. γλουτὸς ὑποχωρητικώτερος.
C. ὀνίναται.
D. ἰσχίον δὲ τὸ σῶμα ὀνίναται.
ib. ὑποπίπτει.
ib. ὑπολαμβάνει.
E. ὅταν αὐτοῦ ἐπὶ κἄλλον μὲν λάβῃ.
ib. διὰ αὐτοῦ περὶ χωρίον.
F. αἱ κατὰ τὸ ἔσω μέρος.
ibid ἐκπίπτει μὲν ἔμπροσθεν. ὁ καὶ ὑπό. ſublatis ἐς & δὲ ante ἔμπροσθεν.
G. ὑποτάσσεται.
ib. ἐπιπαραλλάξῃ.
ib. Pro γίνεται erat φαίνεται ſed deletum.
H. ἐπὶ μὲν βραχύτερα γίνεται. ἐπὶ ἐκπλαγῇ μέν.
B. περὶ κατατεινόμενα.
ib. ἐπὶ ἐκπίπτει, vt paulò ſuperiùs.
P.823.B. ὀλίγῳ ἐπὶ τοῦ.
ib. Ante σώματος δέ. habetur ἐπὶ διωσιν. ἅμα γὰρ σώματι τὸ σκέλει γίνεται.
C. Poſt φαίνεται habetur καὶ φαῦλον μηροί, ſed obliteratur & deletur.
ibid. ἐπὶ αὐτοῦ μὲν ὑπὸ φαίνεται.
E. οὗτοι δὲ αὐτοῖς ὑπομένειν.
In marg. ἄλλοι τὸ ἔνδοθεν ἐξαρθρήσιος τοῦ μηροῦ κεφαλῆς.
ibid. ἐκτίθεται.
F. ἐκπίπτουσι, ſic emendatur paulò inferius.
H. ἐπὶ πλεῖ τοῦ ξυνήν. abeſt πλεῖ.
ib. ἀλλὰ ἄλλοι αὐτοῦ τέκνων.
P.824.A. φαίνεται. ib. ἐκπεπλαγμένα.
ib. κατὰ δὲ αὐτὸ τὸ πυγαῖον.
B. τὰ μὲν σκέλεα ſublato αὐτοῦ.
ib. ἐπὶ ὅτι ὡς αὖ ἐς τὸ ἔνδον.
ib. ἐκπίπτει μὲν ἔμπροσθεν. ib. ἐκτρέπονται.
C. διὰ τὰ σιμώτερα ſublato περί.
ib. ἐπὶ γὰρ πλείονα.
ibid. καὶ ἐπ' ὀλίγον τὸ ἀδές.
ib. ἐς ὕπτιον.
ib. ἰσχίον ἐς τὸ πλεῖον ἐπὶ πολὺ ὑπερεχόντων.
D. ἐπὶ δὲ τόπον αὐτῷ.
ib. ὡς τι ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἔσω.
E. σκέλεος ἐπὶ μὲν περιτετραμμένα.
ib. ἀλλ' ἐς τὸ πρόσθεν ἐξεστώτες.
ib. αὐτοῦ μὲν ὡς ξύλον ἐνὶ.
ib. ἄλλως ἰσθμοειδέως. διά.
F. ἐκπεπταμένα.
ib. ἐπὶ δὲ αὖ βούλονται.
G. ξύλον φρεατίου. ſic erat in textu: ſed in marg. repoſitum eſt φρεατίου.
ib. μάλιστα. μινύθουσι δ' αἱ σάρκες χρῶνται, ſic in textu.
In marg. verò μινύθ. αἱ δ' αἱ σάρκες.
H. περὶ γλουτῷ ξυνιόντ.
ib. περιχρίειν ἐπὶ περὶ γλουτοῦ ξυνιόντ ἀλλὰ κατὰ.
ib. γίνεται ἡ ὑγιὴς σκέλεος.
ib. διαστρέφεται. τότε γυμνάζεται, ſublato ἐν.
P.825.A. περιχαράσσεται.
ib. ἀπ' ἀρχῆς ἐς τὸ ἔσω. ἐκ τοῦ. ἐς τὸ ἀνάγκην.
ib. ὅτε.
B. ἐς τὸ ἀνάγκη. ἐς τὸ ἀνάγκην. οὗτοι δὴ ἐπὶ γλουτός, ἢ ἄλλως πως ἐν αὐξήσει, ſublato ἐκ.
ib. ἐπὶ αὐτοῦ ἐκπέσῃ μὲν ἔμπροσθεν.
ib. καλεῦνται δὲ ἐπὶ τὸ σκέλος.
C. κεφαλὴν ἄρθρου.
D. ὅτε ἄλλη ὑγιηρὰ ἡ αὔξησις.
ib. καλεῦνται μὲν αὐτοῦ.
E. μετέωρον καὶ ξυγκεκαμμένον τὸ σκέλ.
G. οὗτοι δ' ἂν ἐς τὸ ὄπισθεν. In marg. ἄλλοι τὸ ὄπισθεν ἐξαρθρήσιος τῆς τοῦ μηροῦ κεφαλῆς. vel ἄλλοι τὸ ἐς τὸ ἔξω ὅτε ἐς τὸ ὄπισθεν ἐκπίπτει τῆς κεφαλῆς τοῦ μηροῦ.
ibid. κεφαλὴ τοῦ μηροῦ ἐκπίπτει, ὀλίγακις δὲ τοῦτο γίνεται. ibid. ἐκπίπτει.
H. ἰξύος.
ibid. ἐκπίπτειν ὑπόμενον. ἐξαρθρήματα.

P.826.A. In textu [illegible].
In marg. [illegible].
ib. [illegible].
In marg. [illegible].
ib. [illegible].
ibid. [illegible].
B. [illegible].
ibid. [illegible].
C. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
D. [illegible].
ib. [illegible].
E. [illegible].
F. [illegible].
ib. [illegible]. G. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
ibid. abeſt καί.
ib. [illegible].
P.827.A. [illegible].
B. [illegible].
C. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
ibid. [illegible].
ib. [illegible] abeſt.
E. [illegible].
ib. [illegible].
ibid. [illegible].
F. [illegible].
G. [illegible].
ibid. [illegible].
ib. [illegible].
ib. Poſt [illegible] ſequitur [illegible].
H [illegible] ſic vbique γ mutatur in κ.
ibid. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
P.828.A. [illegible].
B. [illegible].
C. [illegible].
ib. [illegible].
G. [illegible].
In marg. [illegible].
ib. [illegible].
In marg. [illegible].
ibid. [illegible].
H. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
In marg. è regione [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
P.829 A [illegible].
ib. [illegible] abeſt καὶ quod præcedit.
ib. [illegible] abeſt.
B. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible], abeſt ἐν.
ib. [illegible].
ib. [illegible] repoſitum poſt [illegible].
C. [illegible].
ib. [illegible].
D. [illegible].

ib. [illegible] pro [illegible].
ib. [illegible].
E. [illegible].
ib. [illegible]. abeſt [illegible].
ib. [illegible].
In marg. [illegible].
G. [illegible].
ib. [illegible].
H. [illegible].
In marg. [illegible].
ib. [illegible].
abſunt hæc. ſequitur [illegible].
ib. [illegible].
P.830 A. [illegible].
ib. [illegible] ſublato τὸ ante [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
B. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
ibid. [illegible].
In marg. [illegible].
ib. [illegible].
C. [illegible].
ib. [illegible] abeſt [illegible].
ibid. [illegible]. hic abeſt [illegible] ante [illegible].
ibid. [illegible].
D. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
E. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
In marg. [illegible].
F. [illegible].
ib. [illegible].
P.831.D. [illegible].
In marg. [illegible].
E. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible] ſublato [illegible].
F. [illegible] abeſt. [illegible].
ib. [illegible].
In marg. [illegible].
G. [illegible].
H. [illegible]. ſublato [illegible].
P.832.A. [illegible].
ibid. [illegible].
B. [illegible].
ib. [illegible].
C. [illegible] vſque ad [illegible]. in cod Med. non habentur.
ib. [illegible].
ib. [illegible].
ibid. [illegible] ſublato [illegible] poſt [illegible].
D. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible] abeſt [illegible]. ſequitur [illegible].
ib. [illegible].
E. [illegible].
ib. [illegible].
ibid. [illegible].
In marg. [illegible].
ib. [illegible].
F. [illegible].
G. [illegible].

In marg. [illegible].
ib. [illegible].
H. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
In marg. [illegible].
P.833.A. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible] ſic in textu cod. Medic. ſed in marg. [illegible].
B. [illegible].
In marg. [illegible].
ib. [illegible].
F. [illegible].
G. [illegible].
H. [illegible].
ib. [illegible] ſublato [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
ibid. ad fin. [illegible].
P.834. A. [illegible].
In marg. [illegible].
ibid. [illegible].
ibid. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible].
B. [illegible].
ib. [illegible].
C. [illegible], vbique per [illegible].
ib. [illegible].
D. [illegible].
ib. [illegible].
ib. [illegible] ſublato [illegible] & [illegible] quod præcedit.
E. [illegible].
ib. [illegible]. totus additur verſus in Med. cod. [illegible].
ibid. [illegible] ſublato [illegible].
ibid. [illegible].
ib. [illegible].
F. [illegible].
ibid. [illegible].
ibid. [illegible].
G. [illegible].
H. [illegible].
ibid. [illegible].
P.835. A. [illegible].
ib. [illegible].
P.836.A. [illegible].
In marg. [illegible].
ibid. [illegible].
ibid. [illegible] ſublato [illegible].
B. [illegible].
ibid. [illegible].
ibid. [illegible].
C. [illegible].
In marg. [illegible].
ibid. [illegible].
D. [illegible] ſublato [illegible].
E. [illegible].
ibid. [illegible].
G. [illegible].
In marg. [illegible].

καὶ μικρὰς ὀλισθῇ εἰς τὸ ἔμπροσθεν.

Ibid. τὸ ἄκρον τῆς ἑτέρας χειρὸς πρὸς τῷ βουβῶνι τῇ χειρὶ τῇ ἑτέρῃ.

ibid. τὸ ἔργον μέγα ὠθεῖν. εἰς τὸ ἔμπροσθεν.

H. ἐμβολὴν κατὰ φύσιν μάλιστα τούτῳ τῷ.

ibid. ἀλλὰ κατὰ μῆκος τῆς ἀφίεσιν.

ibid. τὸ δυνατὸν ἢ δὲ καὶ ὁ παραδείς.

Pag. 837. A. ἐμβάλλεσθαι, & in marg. è regione περὶ τῆς διὰ τοῦ ἀσκοῦ ἐμβολῆς.

B. χρὴ δὲ τὸ μετὰ ἀσκὸν ἐνθεῖναι ἐς τὸ μηρ.

ib. ἐκθεῖναι εἰς ἵνα ἐπὶ τοῦ σκέλ.

C χαλκεῖον, φύσαν ἐναρμόζειν ἐς τὸν ἀσκόν.

ib. πλέγμα κατατείνεσθαι.

ib. τὰ γυμνάσια εἰδέναι κατατείνειν.

ib. ῥηΐδιον τὸ σφαῖραν.

D. ἀλλὰ κατ' ἐκεῖνο.

ib. κατὰ μῆκος sublato τὸ. ἐπὶ κατάντηρον.

E. ὁ κατεαγέναι.

ib. ἀδυνατώτερόν ἐστι.

ib. ἐμοὶ δὲ κατατείνειν.

F. τοῦ ἰσχίου ὄντος χρή.

ib. ἐπὶ τὸ μηρ.

ib. περὶ δὲ σιῶ.

ib. κατατάσιος τοῦ σώματος ἀεὶ.

ib. τὰ ἱμάντια abeſt τὰ, vt & antè μαλθακά.

G. ἀλλ' ὁ σφαῖρα, ὁ ἄλλα.

ib. τετραίνει.

ib ἢ μᾶλλον ἐπιπλέον.

P. 838. A. ἰδιωτέων.

ib. κατάτασιν ποιέεσθαι.

ib. ἀρίστη δὲ ἢ κλίμαξ, & è reg. in marg. περὶ τοῦ κλίμακος.

B. συστρογγυλοῦσθαι. & in marg. ἀνακλίνοιτο, ſed ſubiecta linea videtur deleta.

ib. κατάτασιν ποιέεσθαι.

ib. ἐμβάλλεται.

In marg. ἄλλη ἐμβολή.

ib. τὸ σῶμα ἐκπίπτον.

ib. ἐπιτείνειν τῆς ἀρ.

C. ὁ ἐς ἀνωτέρω διδοῦς.

ib. ἑτέρας τρόπος.

In marg. ἄλλη ἐμβολή.

ib. ἢν ἐς τὸ ἔσω ὀλισθήσῃ.

ib. ἐχέτω σώματος.

ib. στρογγύλος ὁ ξύλον κατὰ τὸ ἐν μέρει.

D. ἐπιτείνειν.

ib. προσέλκεται.

ib. ἐμπίπτει γε. τὸ ἄρθρον.

ib. ἀρθρὸν εἴσω ἐστίν.

ib. κατατείνειν τε καὶ ἐμβάλλειν.

E. ἐνθεῖναι ἐμβάλλειν.

ib. ὅσῳ μῆκος δὲ τοῦ ἰσχ.

P. 839. A. δακτύλου δή.

In marg. δακτύλου ἐμβολή.

ib. ἄρθρον τῇ χειρὶ. ſublatis ἤν τι τὸ ἀσθενέστερον. quod repoſitum erat poſt τῆς χειρὸς ſequitur. ἤν τι τὸ ἀσθενέστερον.

ib. χαλινωτῆρας ὥσπερ τοῖς ἄλλοις, τὸ μήν.

B. ἐκστρέψασθαι τι τῆς χειρὸς ὀ ἐμβέβληκεν.

ib. ἔμβαλε.

In marg. ἐμβαλεῖ ὁ ἀρθρωδίας ἐπικαταστάσεως.

C. ἐμβάλλει δὲ. ἐπαλλάξαι.

D. οἷον τρόπον.

ib. ἑτέρου μέρεος.

F. διεστραμμένος τρόπος, abeſt διεστραμμένος. quod reponitur linea ſeq.

ib. χεῖρες τὰ καὶ πόδες διεστραμμένοι.

G. ἄχει ἑβδομαίων. φαρμάκον.

ib. γένει δὲ ἐπανορθοῦσιν. ἴσως, εὐανθέστερον.

In marg. verò περὶ γόνατος ἐξαρθρήσιος.

ib. ἐκπέσῃ καὶ ἐμπέσῃ.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΜΟΧΛΙΚΟΝ.

In hoc libro nihil penè immutatum in codice Mediceo.

P. 841. G. μίγνυται δὲ πλεῖστα τῶν.

ib. εἰ ὀκλαδὸν τείνοντες φαίνονται.

P. 842. A. συνδούλω τὸ περὶ τὸ ἰσχίον.

B. χεῖρα μὲν τούτῳ συγχωρέει, ſublato καί.

E. φέρει. τὸ δ' ἄλλο χωρίον τὸ ἀτόμ.

ib. κοτύλην ἔχουσι.

P. 845. E. εἰς δὲ κατάγνυσιν.

In marg. περὶ καταγνύσιος ἐμβολή.

F. ξυμβάλλοντι τῇ διαφύσει.

ib. ἀνακλάσαντες, ἐκ τῆς ἀνακαμψίας ἐπιδιαστάλλειν.

P. 846. D. οὐ κατάγνυται.

In marg. ὅτις κατάγνυται διεστραμμένος.

P. 847. A. γνάθου δή.

In marg. περὶ γνάθου.

B. ὡσπερ γνάθος. καὶ εἰ παρέσπαστο.

C. τοῦτον. ὅσοι ἐς ὀρθὸν ſublato δή.

P. 848. A. ὤμου δή.

In marg. περὶ ὤμου.

C. ὀφθαλμοῦ. καὶ ἀλγέει καταπιέζει.

E. τὸ ἀγκῶνι. abeſt.

F. ὑπεραλῇ δὲ ἀγκῶν. ὁ περὶ.

ib. ἐπιδέσιος. ἀνάληψις.

P. 850. D. τάσσεται ἐν ἑτέροις.

E. καὶ ἐπιστρέψας ἀγκῶνα.

ib. καὶ εὔφορον abeſt καί.

ib. συστρέψαι.

G. τὸ σῖνος πυλῶν.

ib. ἐμπεσεῖν ἐν τάχει.

H. πλὴν γὰρ ἢ μαγγάνου, abeſt πλὴν γάρ.

ib. ἀναλαβεῖν ταχεῖαν ἀναμιμνήσκει.

ibid. ἐμπέσῃ τι. ἄρθρα δὲ τὸ ἄρθρον. & abeſt τι.

P. 851. A. ἐπιστροφὰς ἐν τῷ ὕδωρ.

F. ἐξέχει, ὁ δεῖ ἀεὶ ἐν τῷ σπέρῃ.

G. τοῦ μετὰ abeſt.

H. χρόνῳ δὲ κρατυνθῇ.

ibid. παράδοξον δὲ τιθέντα ἐπί.

P. 852. A. ἐπιπονέουσι.

B. συνξυμβῇ δὲ τὰ ὀστέα.

ibid. μηροῦ ἄρθρον.

In marg. ἐκπτώσιος μηροῦ.

D. σκίμπονι ἐπὶ ἢ δυοῖν.

P. 853 D. ἐπιτεταμένην.

ib. ἐν κυφοῖ τὰ ἀλλόσε ἰσχία.

P. 854. D. εἰρημένα ξυγκ. ξυγκείμ.

P. 855. F. ἐν ἐπὶ ἐπιπίπτει.

G. μινύθει ἄκρα ſublato δή.

P. 856. E. μηροῦ δὲ κατάστασις.

ib. ἀσαφὲς ἀνακείμενον.

P. 857. C. συγκεκάμφθαι τὸ ξυγκαμπτὸν ἐν κατατάσει.

D. βλαισότερον. μινύθει δὲ τὰ ἔξω. ἢν δὲ τὰ ἔξω, ſublato ἐς.

G. κατωτέρω. ὅπως καὶ ἐλαν.

H. μαλθάσσει. ἢν δ' ἐκπέσῃ ὁ τὰ πολλὰ καὶ μαλθακὰ καὶ παχυμένα.

P. 858. A. σαλεύοντες. ἐπὶ δὲ τὸ πάθημα ἐπιθλίψεται.

P. 859. B. μαρῷ.

ib. ἄχθος πυλῶ.

ib. διεστραμμένοι.

C. μικρὸν κατεάξειε.

ib. τὰ κατὰ τοὺς δακτύλους.

D. γάγγραινα. καὶ γὰρ ἢν ἐμβάλλειν ἢ ἐκπίπτοι.

P. 860. D. ἀποθυμίη, vt lit. E.

ibid. περιρρήξεις ἐπέχει.

F. περιπλαγέντες.

P. 861. F. ἀμφιδιάδα.

G. πηλὸς ὀδόντες τρόπου.

P. 862. A. ὅσα τὰ ἐπίσιον.

P. 863. F. ἐξαρθρήσιος τοῦ πρὸς βραχ.

ib. περὶ τοῦ βραχίονος.

H. τὰς σπονδύλους abeſt τάς.

P. 864. A. ἐς ἄλλο διαρθρεῖται.

ibid. συμπεπτάσθαι.

G. ἰσχυρὰ ἰσχία.

ib. περίναιον, ſic vbiq; ſcribitur per αι.

H. E reg. in marg. περὶ τῆς τῶν ἄρθρων συνέκπτωσις.

P. 865. B. καταγγυλωμένος.

ib. μαλθακὴ ποιεῖ σύμπτωσιν.

P. 866. A. ὑγιαίνει σφαλερῶς.

C. ὀστέα κατεαγέντα.

D. ὁ vel αἱ κυρταὶ, ἀλλ' ἄγαν.

ib. πορεταίνετο.

E. τὰ ῥάγα.

ib. φλέβες μαίνει.

F. παραλύεται.

P. 868. C. ταῦτα δὲ, μετὰ.

E. ἀλλ' ἔνιοι ἰσχυρὰ δὲ, ἢ δὲ ἐμβολή.

DIVERSÆ LECTIONES, CORRECTIONES, ET NOTÆ IN LIBRVM HIPP. DE CAPITIS VVLNERIBVS MAGNA EX PARTE EX CODICE MEDICEO.

περὶ τῶν ἐν κεφαλῇ τρωμάτων, pag. 895.

lit. B. ἢ δὲ τρηβαλὴ ἐστὶν αὐτῆς τὸ ὀστέον. Includitur autem duobus ſemicirculis hæc lin. ἢ δὲ τρηβαλὴ vſque ad περὶ τὸ ἄλλο.

ib. ταυτὸ τι αὐτὸ αἱ ῥαφαί.

ib. ὥσπερ γράμματι ἐπιγράφοντες, ſublata nota ᵡ.

ibid. Poſt ἐπίβλυ additur μακρὸν τρίβλυ.

C. μακρὸς πρὸς τὰς πρὸς ἐγχελ.

ib. αἱ ῥαφαὶ τοῦτο τρέπεται τὰ ἐναντία τῇ ὀμφαλοῦ, ſublato ὁ ante τῇ ὀμφαλοῦ.

ib. περὶ τῆς κεφαλῆς, abeſt περὶ.

ib. ἢ δὲ μακροτέρῃ additur γραμμῇ.

ib. ἀμφοτέρωθεν, abeſt καί.

ib. καὶ ἐκ τοῦ ἰνίου, τούτῳ αἱ ῥαφ.

D. [illegible]

ib. [illegible]

ib. πλεῖστα δὲ τὰ μακρότερα γράμματα ὅσπερ δὲ μαλ'.

ib. τὸ χι, ſublata nota ᵡ.

P. 896. C. αὐτὸς πέφυκε. πρὸ αἱ ὀστέα ὁ μάλιστα τοῦ ὀστέου τὸ ὑπὸ τῇ ἐπὶ.

ib. μαλθακὸς ἢ ἡ σμήριγξ.

D. ἐπὶ τὸ μαλθακώτερον.

ib. τοῦτο δὲ καὶ ἐπικαλλώτερον ἐς ὀλίγα ἀπολείπει ὁ δὲ ἄνω, ἢ δὲ ἄπολις.

ib. σπογγώδης. ἕως δὲ καὶ, ſublato priori δὲ.

ib. καὶ τὸ κατωτέρω.

ib. σαρκία ὑγρὰ καὶ πολλὰ. καὶ ἐς τὸ.

ib. διαγίγνονται καὶ αὐτῶν ἐπισκέπτεσθαι τὸ ὀστέον.

E. σκληρότητος μετὰ τοῦ καὶ μαλθακότητος καὶ κοιλότητος.

H. ξυμφύονται ἡ κεφαλ.

ib. ἐπὶ τῆς κεφαλῆς.

ib. καὶ ὁ ἐπὶ ἥττω.

ib. καὶ ὁμοίως τε πλεῖστον ἢ ἐστιν.

ib. πλατεῖα μᾶλλον καὶ, ſublato τε.

P. 897. A. καὶ ὅσα ἐς θλᾶται.

ibid. διακοσμέοντα καὶ χαλαρώτερα ἐπὶ τῇ πρὸς ἐσχάρῃ.

ib. αἵματος, ὅκότε καὶ ἄλλων πολλῷ.

B. λευκὰ τι ὀστέον.

ib. καὶ ἐλαχίστη σαρκί.

ib. καὶ τούτοις ἐνεστι ἐν τῷ χρονῷ.

E. τῆς κεφαλῆς τὸ ὀστέον ἄπαν τὸ ὅκως τῆς κορυφῆς.

ib. ὁ ἄπαν τὸ ὀστέον. καὶ αἷμα πλεῖστα.

ib. ἐπὶ τούτων ὅτως ἐχόντων.

ib. καὶ ὁμοίως καὶ μᾶλλον ὁ καὶ μεῖζον ἐμοίως παχυνομένη, καὶ μᾶλλον.

ibid καὶ

ib. καὶ φλᾶται ἔτι, τὴν μὴν ὁ ἄνθρωπος.
F. τρώματος, ὅ ἐν τῷ ὄπισθεν.
ibid. ἐν πλείονι χρόνῳ omnibus locis ſequentibus ſic ſcribitur per ω.
ib. ἐλάσσω ταύτης τῆς ὥρης.
ib. χρόνον ζῇ ὁ ἄνθρωπος, ὁ ἐν θέρει ὁ δ' ὀστέον αὖ καὶ ἄλλως μέλλει ἀποθανεῖν.
G. ἔχων αὖ τῆς κεφαλῆς ἕλκος τὸ τρῶμα.
P. 898. A. πρὸς αὐτὴν γενέσθαι.
ib. ὀστέῳ αὐτῷ ῥωγμῆς τε καὶ φλάσιος.
ib. αὕτη δ' ἐπιγίνονται.
ib. ὥσπερ, ἀλλ' ὁ θάνατος.
B. ὁ τύχοι τὸ βέλος ἐν ἰσοῦ τὴν τὴν ῥαφήν.
ib. αἱ τοῖχοι ἐόντες ἀμφὶ τὸ ἕλκος.
D. τὰ ἐν τῇ κεφαλ.
ib. πιεζευμένου, καὶ ἡ ῥωγμὴ ἐν τῷ ὀστέῳ χρόνῳ.
ib. φλάσιν περιεχόμενος.
ib. βελέων ὅτι τε ῥήγνυσι.
E. καὶ ῥήγνυσι τὴν ῥωγμὴν καὶ τὰ περιέχοντα ὀστέα.
ib. ῥωγμέων ποιεῖται. γίνονται. καὶ γὰρ λεπτότεραί τε καὶ λεπτόταται.
ib. πάνυ. ὥστε ἡ καταφανέες γίγνονται, ἔστι δ' αἱ τῶν ῥωγμέων, ὅτι αὐτίκα.
ib. οὐδ' ἐν τῇσιν ἡμέρῃσιν ἐν ᾗσιν αὖ καὶ πόνον. In Med. cod. καὶ πόνον.
In marg. ἔσω, καὶ πόνον.
ib. ἀνθρώπῳ, αἱ δ' αὐτέων παχύτεραι.
ibid. Pro γίνονται. In Med. habetur ῥήγνυνται.
F. καὶ πάνυ εὐρέαι. ἔστι δ' αὐτέων καὶ αἱ μὲν ἐπὶ μακρότεραι.
ib. καὶ αἱ μὲν εὐθύτεραι, ἐπιθῆναι πάνυ.
ib. αἱ δὲ ἐκ τοῦ κάτω.
P. 899. E. δ' αὖ ὀστέον μένειν ἐν τῇ ἑωυτοῦ φύσει.
ib. περιεχόμενον ἐν τῷ ὀστέῳ.
ib. δύνηται ὅπως τρώσῃ.
C. βαθὺ καὶ ὁ διὰ παντός.
ib. ἀλλ' ἡ τούτων τῶν ἰδεῶν ἑκάστης ἰδίῃ ἰδέην ἔχει.
ibid. ὁποῖον τις ἐστὶν αὐτῶν, καὶ ὁκόσοι τὸ μέγεθος.
ibid. τέθλασται ἢ μὴ τέθλασται ὅσον γε τι ἔτερα.
D. ἑωυτοῦ τε καὶ ἕδρη.
F. ἔφλασται τὸ ὀστέον.
ib. ἐφλασμένον ἔσω ἀπορ.
ib. τῷ φλάσιος τρόπος.
ib. πλεῖον τοῦ ὀστέου.
G. τοῦτο abeſt. ſequitur. καὶ τὸ ἔσω.
P. 900. A. τῇ ἕδρῃ καὶ φλάσις περιεχόμενος ἀναλέγεται ἔσω.
ib. ἔσωθεν τὴν τρ. καὶ ῥωγμή.
ib. ἕδρην καὶ τὴν ῥωγμήν.
ib. Poſt οὕτως τρώσαι, hæc interſeruntur in Med. cod. καὶ ἕδρα μὲν αὖ γίνεται, φλάσις, ἔχουσα τοῦ ὀστέου περὶ αὐτὴν, ῥωγμὴ δὲ ἐκ αὖ περιεχόμενον τῇ ἕδρῃ καὶ τῇ φλάσει ἀπὸ τοῦ βέλεος. τίνεσθαι ὅπως τρώσιος, καὶ ἑδραίη.
ib. ἕδρη γὰρ καλεῖται.
ib. πολλαχόθεν ἔσω ὀστ. πλείονας ἰδέας.
B. φλάσις τε καὶ ῥωγμὴ τὴν ἀμφὶ τὴν περιεχόμενος.
ib. φλάσις μετὰ.
ib. μακροτέρη καὶ μικροτέρη ἔσωθεν καὶ καμπυλωτέρη καὶ εὐθυτέρη.
ib. κυκλωτέρη.
C. τοῦ βελτίου τρόπου, ἐκεῖνα.
ib. αἱ δ' αὐταὶ βαθύτεραι τὸ κάτω.
ib. ἀρώτεραί τε, καὶ πάνυ εὐρέαι ἡ διακεκομμέναι. διακοπὴ δὲ ἐκεῖνα περὶ ὀστέου.
C. ὀστέῳ ἕδρη ἐστὶν τὴν τὰ ἄλλα ὀστέα τὰ περιέχοντα τὴν διακοπὴν ἐν τῇ φύσει τῇ ἑωυτοῦ, καὶ μὴ συμπεφλᾶται ἡ διακοπὴ ἔσω ἐκ τῆς φύσιος τῆς ἑωυτοῦ.
E. ὀστέον πταίσματα, ἄλλη τῆς κεφαλῆς τὴν τὸ ἕλκος ἔχει ὁ ἄνθρωπος.
ib. Pro τέταρτος, habet ἑδραῖος.

ib. ἐκείνας γίνονται, ἐκ αὖ ἔχ.
ib. ἐκ ἔστιν ἔχον.
F. πίπτουσι τὸ κακὸν τοῦτο ὁ ἄνθρωπος, οὐδὲ ἐκεῖ τῆς κεφ.
G. ἀρίστη ἡ ὀρέξις.
ib. γινομένη καὶ ἡ ῥωγμὴ ἀφανὴς ἰδεῖν ſublato ἐν, καὶ τὴν φανερὴ ἦ, καὶ τὴν ἕδρας.
H. καὶ τὴν φλάσις μοῦνον γένηται.
ibid. περίεστι ὄντως, καὶ μάλιστα καταῤῥαγέντα.
P. 901. A. ἀρίστως ἥκιστα ὄντως, οὐδὲ ἕδρα αὐτὴ ἐπὶ τῇ αὐτῇ γενομένη.
ibid. οὐδὲ τὴν διακοπὴ μεγάλη καὶ εὐρέη οὐδὲ αὐτὴ καὶ ἕδρη, τῇ αὐτῇ ἐστὶν, expulſum erat διακοπὴ γάρ.
G. ὅτ' ἐν βίῃσιν ἰσχυροτέρῃσιν, ὅτ' ἐν βίῃσιν ἀσθενεστέρῃσιν.
ib. τὸ ἕλκος, εἰ καὶ διακεκομμένη εἴσω ἀπὸ τοῦ βέλεος καὶ ἡ ἔσω εἴσω ἐς τὸ τρῶμα, καὶ τὴν τοῦτο ἡ φανεῖ κινδυνεύειν τὸ ὀστέον ψιλὸν ἐὸν τῆς σαρκὸς ἔχει τὸ ὅπως τὸ ὀστέον ὑπὸ τοῦ βέλεος ſic in codice Med. leguntur hæ lineæ.
H. ἀλείψεσθαι δὲ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν πειρᾶσθαι.
ibid. καταφανὲς ἦν τὸ ὀστέον τοῖς ὀφθαλμοῖς ψιλόν.
ib. τῷ μέλι ψαυ.
ib. ὁρίσαι ὁκόσον ἐστὶ τὸ κακόν.
P. 902. A. ἔχοι ἔσωθε.
ib. εἰ ἔχοι τι τρῶμα ἢ μὴ ἔχοι.
ib. ψιλὸν τὸ ἕλκος τοῦ ὀστέου.
ib. ἀποκρίνεσθαι τοῦ τιτρωμ.
ib. πέπονθε τοιοῦτο τὸ ὀστέον.
B. καὶ ὅρα ἀπὸ ἐξελεῖν πάλιν.
ib. ἡ πέπονθεν τοιοῦτον τῶν κακῶν.
ib. καὶ ὅτι ἔχει ἐν ἑωυτῷ.
ib. καὶ συντέθλασται τὸ ὀστέον ἔσω.
ib. φύσιος τῆς ἑωυτοῦ.
D. τῆς φύσιος τῆς ἑωυτοῦ μάλιστα, ὁκόταν ὑπῆρχε.
ibid. ἐπὶ τοῦτο ὅπως ἂν βουλόμενος, ἡ ὁκόταν ἀκούῃ, καὶ ὁκόταν ἐξ ὑψηλοτέρου γίγνηται.
ibid. ὁ πληγῇ ἰσχυροτέρῃ αὖ ἢ μᾶλλον, ἢ ὁκόταν ἐξ ἰσοπέδου.
E. ἐὰν ἀσθενέστερον τιτρώσκει, ὁκόσοι δὲ πίπτοντες.
ib. τύπου πλείων.
ib. βιαίῳ κίνδυνος.
ib. ῥήγνυται δὲ καὶ φλ.
ibid. φύσιος τῆς ἑωυτοῦ, τὸ δ' ἐξ ἰσοπέδου τοῦ χωρίου μᾶλλον, πίπτοντι, καὶ ἐπὶ μαλθακώτατον.
ib. ὁκόσα δὲ ἐπιπίπτοντα ἐς τὴν κεφαλὴν τιτρώσκει βέλεα ἐς τι τὸ ὀστέον, καὶ αὐτὸ τὸ ὀστέον τὸ ἀπὸ ὑψηλοτάτου ὁμοίου.
F. καὶ ἐπὶ σκληρότατόν τε ἅμα καὶ ἀμβλύ.
ibid. καὶ ἥκιστα ὀξὺ καὶ μαλθακὸν ſublatis τε καί.
ibid. καὶ μάλιστα κίνδυνος τὸ παχὺ τὸ ὀστέον, ὁκόταν ταῦτά τε γίνεται καὶ ἐς ἰθὺ. πολλὸ κατ' ἀντίον.
ib. αὐτὸ πληγῆς ἐκ χειρός, αὖ τι βληθῇ.
G. καὶ ἄλλος οὐ πεδηθεὶς κατ' ἀντίον γινομένου τοῦ ὀστέου τοῦ βέλεος. τὰ δ' ἐς πλάγιον.
ib. τὴν ψιλωθῇ τὸ ὀστέον.
ib. ἔνια δὲ τῶν τρωμ.
P. 903. A. τῶν δὲ βελέων.
ib. φύσιος τῆς ἑωυτοῦ.
ib. ἀμβλὺ τι.
ib. ἔτι στόμα.
ib. καὶ πίπειρα ποιέει.
B. τὰ βέλεα τὰ τρώματα ſublato καί.
ibid. καὶ τὸ ὀστέον ἀλγέοντος. ἕδρην μὲν ſublato καί.
D. ὄψει τῇ ἑωυτοῦ.
ib. πάντων βιαιότατον.
ib. περιεχθῇ, καὶ τὴν ὄντος ἔχῃ καὶ πίεσ ſublato ὅ. ſequitur F. ὁκόταν δὲ τύχῃ.
ib. κατὰ ταύτας τὰς ῥαφάς.

ib. βίαιος φράξ.
ib. γινομένην, εἴτ' ἐστιν μὲν τῷ ὀστέῳ. ὅτι μὴ ἔνεστι, καὶ τὴν τύχῃ γινομένη.
ib. ῥαφῇσι, συγκαλεῖν γὰρ αὐτό.
G. βέλεος ἡ ἕδρη.
ib. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ αὐτῇσιν ἐν ταῖσι ῥαφῇσι γινομένης. καὶ γίνεται καὶ αὐτὴ ἡ ῥῆξις χαλεπωτέρη φράζεσθαι.
ib. ἀσθενείην.
H. καὶ δὲ ὅτι τῆς ῥαφῆς.
ib. τὰ δ' ἄλλα τὰ ὀστέα περιέχοντα τὴν ῥαφὴν μᾶλλον ἀρραγέα τε καὶ ὅτι ἰσχυρότατα ἐστί.
ib. καὶ διαχαλᾶσαι ἐστί.
ib. ὅτι αὖ ἀπὸ ἕδρης.
ib. Poſt διαχαλάσῃ habetur in Med. cod. ὅτι τὴν φλαδιώσης τὸ ὀστέον κατὰ τὰς ῥαφὰς ῥαγῇ καὶ διαχαλασθῇ ἀλλ' ἔτι χαλεπ.
ib. ξυγκλίνουσι γὰρ τήν.
P. 904. A. ἕδρη τῇ αὐτῇ ἐστί.
ib. καὶ ἐνσημαίνεται.
ib. ὅτι αὖ πεπόνθῃ τὸ ὀστέον, ἀπὸ γὰρ ἔσω τι βιαί?
ib. ὁμοίως, καὶ πολλοῖς τε ἐλασσόνως, καὶ ὁμοίως τι παθεῖν, καὶ πολλῷ ἔλασσον.
B. δεξάμενον τὸ βέλος quod ſequitur ἐὸ μὲν ἐς τὰς ῥαφὰς δεξάμενον, id totum abeſt in manuſcr.
ib. καὶ βιαίως τὰ πολλὰ φράζεσθαί τι δεῖ.
ib. τρώματι τὸ ἐν τῇ κεφαλῇ, καὶ ἔσω χρὴ ἐλέγχειν.
F. ἀλλ' ὡς ἥκιστα.
ib. οὐδ' ἐπὶ δύο χρὴ ἕλκος.
ib. ἕλκος ἐν τῷ ψιλῷ, ſublato ὅ.
ib. ἔσω ἀλλόθι.
G. κεφαλῇ τὸ μέτωπον ſublato ὁ ἄλλη.
ib. ἀλλ' ἐπὶ παύονται.
P. 906. A. ἐν τῷ μετώπῳ ὁκόσα τὸ μὲν ὀστέον.
ib. καὶ ὁκοῖόν τι πέπονθε, καὶ ὁκόσον μὲν ἡ σάρξ.
ib. ἔχει τι οὗτος.
B. ὁκοίως ποιέεσθαι, τὸ ἕλκος, ὅτι σάρξ.
ib. τότε βιαιότατα τὸ ὀστέον βραδέως ὄντως καὶ αὐτὸ τὸ μὲν ὀστέον.
ib. ἐπὶ πολὺ διατάμνειν.
ib. ἔσω μὴ ἀμφὶς ἐστὶ τῷ φαρμ.
C. κυκλοτερέα ἐπιβάλλειν.
ib. ἐπὶ πολύ.
ib. ὁ πάσχων ἄνθρωπος.
E. ἀσφάλεια ἔχει τεμνόμενα.
ib. προτέρου ἐπιφανομένου. (φα.
ib. καὶ τὴν μὲν ἐν τῷ ἐπὶ δευτέρῃ τμηθῇ πρότα-
F. τὴν δ' ἐπὶ τὸ δεξιὸ vſque ad ἐπιλαμβάνει tota hæc linea abeſt in cod. Med.
P. 907. A. τέμνεις ἕλκος ἐν κεφαλῇ τοῦ ὀστέου ἤτοι τῆς σαρκὸς ἐψιλωμένου. δῆλον.
ib. μέγεθος τῆς τομῆς ἔσω γ', τὴν ἔοικε ἀποσχεῖναι. τέμνοντα δὲ χρὴ διαστείλας τῆς τομ. abeſtq; τὴν ὥστε λίην.
ib. διαιρεῖσθαι πᾶν τὸ ἕλκος μετὰ. ἐς τὸ εὐρύτατον ſublato αὖ.
B. μοτώσαντα δὲ χρή.
ibid. χρῆσθαι ὁκόσον αὖ τὴν χρόνον καὶ τὸ μετὰ μᾶζαν ἐλαίῃ.
ib. ἐν ἔξει δὲ μάσσειν. ἕψει δὲ καὶ γλίσχρον.
C. ἐὰν μὴ συντακῇ.
D. ἐκοίη τις ἐστί.
ib. ἐν ἑωυτῷ.
ib. καὶ σιτίας τὴν σάρκα ἐπιξύοντι χρή.
ib. καὶ αὖθις ἐπιμαρτυρεῖν τὸ ὀστέον τῷ ῥινείῳ ἔσω.
ib. ἐσφαλμένος ἔσω ἐκ.
E. ἢ ξύοντ μάλα τι κακὸν, τὴν μὴ καὶ ἄλλως.
ibid. πάθῃ αἱ ἰδέαι ἐν τῷ ὀστέῳ. abeſtque τοῦ βέλεος, abeſt quoque τοῦ βέλεος paulò inferiùs.
ib. τὴν φλάσιν τῆς μούνῃ φλάσις.
ib. λανθάνει.
H. χρὴ καὶ οὐδὲ τὰς τρεῖς ἡμέρ.
ib. ἀρχῆς λαμβάνειν.
P. 908 A. ἀποτελεῖν.
ib. τοῦ τρώματος, ὅτι ὑπὸ ἰσχυροτέρου τοῦ τρώμ.
ib. ἄνθρωπος πάσχει τι.

B. καὶ ἐν ἐναργέσιν καὶ ἐπιεῖ. ἔζωσε.
ib. ἄνευ ἐξίων.
ib. ἐς ὃν παιεῖν.
ib ἀνίσωσι τοῦ μέλανι.
ib. παραφέρη σιάλα τοῦ ἕλκεος.
ib. ἐ ὑπερθῆρα, abeſt καί.
C. καὶ ἢν καὶ ὀρθὸς ὁ ἀλλ' ἐμφράξη.
ib. λευκὸν ἐπιξυομένων.
ib. αἷμα μὲν λευκὸν τοῦ ὀστέου.
ibid. φαίνεται μέλαιναι ἐπιξείων κατὰ βάθους.
D. τοιαύτην φαίνεται μέλαιναι hoc obliteratur in Med.cod.
ib. ἄνω ἀπορρήξει.
ib. ἀπ' αὐτῆς γίνεται.
ib. πρίων ὁ δὲ ἐποίησε.
E. χρὴ ὅκως μή.
ibid. κίνδυνος ἔτι μᾶλλον ἐπιδήλου γίνεσθαι ἢν μὴ καὶ ἄλλως μᾶλλον.
F. φλεγμαίνοντα, καὶ ἰχῶρα περιρρήγνυται.

ibid. ξηρόν.
ib. καὶ ἰᾶσθαι πρὸ σαρκός.
ib. ἐπιτίθεσθαι ἐν τούτῳ ὕπως.
P. 909. D. καὶ καθαίρειν, meliùs μυδῶντα. Nam etſi μαδᾶν σὰρξ in vlcere multa eſt, tamen Hipp. in libr. de artic. damnat σάρκας καὶ μυδώσας.
E. ἐκ οὐ ἐπισαρκῶσαι.
ib. ἐ περὶ ὁ μήνιγξ.
F. ψιλῶσαι αὐτέου.
ibid. χρίειν ὀλίγῳ ὅσῳ μὴ διαναίεσθαι καὶ ξηραίνεσθαι, τὰ ἄλλα γάρ.
H. ὀστέον ἢ ὅτι δεῖ ἀποστῆναι ἀπὸ τοῦ ἄλλου ὀστέου, ἕλκεος.
P. 910. A. ἀποσφακελίσει τούτῳ μάλιστα ἀφίστανται ἀπὸ τοῦ ἄλλου.
D. μεῖζον μανόν, ſublato τοῦ ὀστέου.
H. σκληρότητα pro στεγνότητα.
P. 911. A. ὁ νέος πρὸ ἑβδομήκοντα.
D. καὶ χρὴ γὰρ τίθη. ἐκπίπτει.

E. ἐπὶ πολὺ ἐν χρόνῳ.
F. ὅταν δ' ἴδῃς.
ibid. ἢν μὲν ἐν τῷ ἀρχῇ usque ad λαμβάνειν incluſiuè non habentur in Mediceo cod.
G. χρὴ δὲ ἀποτείνας ἐπὶ τὸ πῦρ.
ib. ξυστῆσαι, καὶ πυρὸς ἢ γένεται.
ib. ἕλκος οὐ δοκέῃ.
P. 912. E. τὸ ἕλκος ἔχει καλῶς.
G. ἐπὶ πολλῷ χρόνῳ.
ibid. ἀλλὰ τελευτῶσι τε ὁ διαμύδουσι.
H. τοῦ ὀστέου καὶ ἐπιλελησμένος ἢ.
ib. ξυμφέρειν τοῦ ἕλκεος.
P. 913. B. ἀκούσει ὁ πρίων.
C. αὐτίκα βίαιον.
D. ὁ γὰρ πολὺ ἀπαντεῖ.
ib. τὸ σπέρμα παχείη ſublato ἢ.
ib. ἀεὶ ἐν πάχυτον ἐστί.
E. τοῦ ἕλκεος.

IOANNIS MARTINI MEDICI VARIÆ LECTIONES.

Ex lib. περὶ τῶν ἐν κεφαλῇ τρωμάτων.

Hunc ego librum 14. ab hinc annis ſum interpretatus & commentariis illuſtraui, ex quibus decerpſi, quæ ad correctionem neceſſaria ſunt.

Pag. 896. lit. D. ἐπικοινότερον, leg. κοιλότερον. hoc enim os vt & os coſtæ eſt magis cauum.

P. 897. E. καὶ τοῦ ὕπνου, ὁ, leg. καὶ τοῦ ὕπνου ἐπιθέσει, ὁ.

P. 898. A. τὰ πόρρω αἱμᾶς, leg. αἶψα ῥωγμάς.

E. ἐξιᾶσι, alij leg. παραπαίει.

ib. τοῦ ὀστέου, leg. τοῦ ὀστοῦ.

ib. πάνυ ὀφελος, leg. πάνυ. Rurſum lin. 38. deeſt aliquid in hoc μετὰ τὸ πρόσω, & legendum μετὰ τὸ πρόσω καταφανέων, hic enim redditur cauſa mortis hoc modo, ἐπὶ δὲ ἄγαν τὸ θανάτου τοῦ ἀνθρώπου, ῥωγμὴν οὕτω λέγεται μετὰ τὸ πρόσω καταφανέων, αἴτιον τὸ χείρισμα ἐν ὅτῳ αὐ καὶ πάνυ ὀλίγον γίνεται, ſed Hippocrates hoc ſcripſit per hyperbaton figuram ſibi familiarem, vt paſſim Galenus docet.

F. καὶ παρατυχόν, l. ἐ πάνυ παρατυχόν, vt in aliis. Sic enim particula πάνυ iungitur poſitiuo in deſcribendis differentiis fiſſuræ.

ibid. καὶ βαθύτεραι. Rurſum quia ſolet in deſcribendis his differentiis vti comparatiuo deinde poſitiuo, leg. αἱ μὲν βαθύτεραί τε καὶ πάνυ ἐσβᾶσαι.

P. 900. A ὁ ἑτέρη, leg. ἢν ἑτέρη.

ibid. καὶ ὁ ῥωγμὴ ἐν τῷ ὀστέῳ, leg. καὶ ὁ φλασμὸς ἐν αὐτῷ ἐν τῷ. Nam vbi ἕδρα, ibi non eſt ῥωγμή: quia ἕδρα fit à telo incidente citra contuſionem, ῥωγμὴ à contundente, vt oſtendet poſtea.

C. καὶ ἢ. leg. εἰ δέ.

ib. ὁ διαγινώσκεται, leg. ἢν.

ib. διαγνῶναι δ' leg. διαγνῶναι δέ.

ib. ἐσχάρα ἕσω leg. ἕδρα.

E. ἕσω, leg. ἔσω.

ib. ἀλλ' ὁ ἡ κεφαλῆς, ὁ τὸ hoc totum corruptum ſic reſtituitur ὀστέου παραφθορᾷ ἄλλης τῆς κεφαλῆς, ὁ ὅτι τὸ ἕλκος, &c. hic enim legendum quinta differentia fracturæ, quam ſic expreſſit Cornelius Celſus. Solet etiam euenire, vt alia parte fuerit ictus, & os alia fiderit, cap. 4. lib. 8.

P. 901. H. ἀποσχεθῇ, leg. ἐπισχεθῇ.

P. 902. A ὁ πίπτουσι, leg. ἀπὸ πίπτουσι.

ibid. τοῦτο, meliùs τούτου.

B. ὁ ἀπολυθῇ, leg. ἀπολυθῇ.

D. ἐστὶ αὐ, leg. ἔστι.

F. κατ' αὐτὸν γίνεται τοῦ ὀστέου τοῦ βίαιον, leg. κατ' αὐτὸν γίνεται πάσχον τοῦ βέλεος.

G. καὶ φλάσις ἔσω, leg. καὶ φλᾶσις καὶ ἐσφλᾶσις.

P. 903. A. ἐπὶ, leg. τὰ αὐτά, id eſt, κατὰ τὰ αὐτά eodem modo.

F. συμβλέπει, leg. συγκαλύπτει.

G. αὐτή, leg. αὐτῇ.

ib. αὐτή, leg. αὐτή.

ib. ἢν, leg. ἢν.

ib. ταύτῃ, leg. ταύτῃ.

H. δι' ἔτι ὁ, leg. διὰ τὸ ὁ, & repetendum ἀπὸ κοινοῦ, ἀδύνατο.

ib. μὲν οὖν, leg. μᾶλλον.

ib. ἢ, leg. ἢν. ib. ὅτι, leg. ὅτε.

P. 906. B. ὁκοίῳ αὐ τινι, χρή, leg. ſic ὁκοίῳ αὐ τινι χρῇ.

ib. ἐπιδέξια, leg. ἐπὶ δεξιά.

P. 907. A. ἔσω αὐ δοκεῖ αὐτὸ χρῆναι, leg. ἔσω αὐ δοκέῃ αὐθρώπῳ χρῆναι. & in voce αὐτὸ erat adſcribenda nota, hoc modo αὐτό.

ib. ὁ πρὸς τῇ μήνιγγι καὶ πρός. malim ſic καὶ τὴν μήνιγγα, ὁ καὶ πρός. Nam in operibus artis ad explorandam fracturam, & cutis, & tunica περικράνιος excinditur.

D. αἱ ἢ melius αἱ ἤν.

E. Sic diſtinguendam, καὶ τὰ περιέχοντα αὐτὸ ὀστέα, deinde ſic reſtituenda quæ ſequuntur, μὴ πολλάκις ἢ, ἀλλ' ἢν τῇ, &c.

H. ἀφίκετο, leg. ἀφίκετο, aut ἀφικνεῖται.

P. 908. B. τὸ ἕλκος, leg. τοῦ ἕλκεος.

C. ἐπὶ μέλαν, leg. ἐπὶ μέλαινα, nam ad ῥωγμήν, & φλάσιν refertur.

P. 909. E. ἐπισαρκίσῃ, lege per η κοινή.

F. ἴσως μυδᾷν τι, leg. ὁ χρὴ ὅσον μυδάειν τι, &c.

P. 910. A. ἀποσφακελίσει, leg. ἀποσφακελίσῃ.

ib. τοῦ ἐναίμου καὶ ζῶντα, leg. τοῦ ἐναίμου, καὶ ζῶντος, id exigit conſtructio verbi ἀφίσταται.

D. ἐκεῖ πρότερον χαλάσαντος diſtinguendū ὀστέον, deinde ſic legendum ὡς εἰκός, πρότερον χαλάσαντος.

ib. ὀστέον, leg. ὀστέου.

G. καὶ ὅτι στεγνότητα, legit cum Widio καὶ ὅτι σκληρότητα.

P. 911. D. ἐκπίπτει leg. cum Widio συνεκπίπτει, quomodo enim peccat, ſi nouit fracturæ locum?

ib. μήτε διελθεῖν leg. ὡς μήτε.

E. ῥίνα, leg. ῥῖνα.

F. ἀπόντων, ὁ leg. ἀπόντων ὁ.

ib. γίνονται leg. per ο.

P. 912. E. ἰδουσαν per ω ſcribitur ωδ.

G. περισσῶς, leg. πάντως.

ib. ἄλλο leg. ἄλλως. ib. ὅτε, leg. ὅταν.

P. 913. C. χαρακτήρ, Gal. χαράκτηρες, ἐν γλώσσῃ. Quæ ſequuntur inſerenda ſunt libro περὶ αἰῶνος.

P. 286. l. 50. πάντων leg. ὅσα.

54. τὰ σημεῖα, Gal. ad aph. 8. lib. 3. hunc locum citat & legit τὰ σημεῖα ταῦτα.

P. 287. l. 9 διηγέονται τι. leg. διηγεῦνται τι.

14. πλαδῶσι, Galen. hunc locum citat ad 11. ſect. 3. & hic legit σιωπήσεις, alij vt Braſſauolus φλαδῶσι.

17. ἐ ἐπὶ αἶδοιο, leg. ἐ ἐπὶ αἰδοίοις.

18. ἐπιμελεῖς ὑπνοῦν, Gal. περιμελεῖς ἐπιπολῆς.

30. ὁ ζέει, leg. ὁ ζέων.

38. ἰκτερικοὺς, Galen. ad aph. 12. ſect. 3. hunc locum citans leg. ἰκτερικόν.

39. ἀπὸ φρενίτιδος, Galen. loco citato hoc non habet.

40. τὰ δεξιά addit cum Galeno ὁ τὰ ἀριστερά.

41. τοῦ σώματος, leg. τὰ σώματι.

P. 282. l. 35. στρυφναί, alij στεῖραι, ſic etiam Galenus ad aphor. 62. ſteriles vocat, vti tamen retineas ſi velis στρυφναὶ facit Erotianus qui στρυφνὸν interpretatur πυκνόν, in quo Hippocrat. eſt cauſa ſterilitatis aphor. 62. lib. 5.

P. 283. l. 46. μανομηδέσιν, leg. μεμυκόσιν, id eſt, obſtructo interpres legiſſe videtur μεμυκόσιν.

P. 284. l. 38. δεύτερα ἢ τὰ μεταξὺ τῶν θερινῶν ἀνατολέων ἐπὶ τοῦ ἡλίου καὶ δύσιων, hic in ſecundo gradu bonitatis ponit aquas inter ortum & occaſum æſtiuum, ſed duabus lineis poſt damnat aquas μεταξὺ θερινῶν ἀνατολῶν καὶ δύσιων. Itaque hic pro καὶ δυσέων reponit, καὶ χειμερινῶν, vt hic loquatur de aquis ſitis ad ortum æſtiuum & hybernum, quemadmodum mox de his quæ ſitæ ſunt ante occaſum æſtiuum & hybernum, aut delendum eſt θερινῶν, vt abſolutè dicat eas ſecundo loco bonas quæ ſunt inter occaſum & ortum. difficile eſt hic certo aliquid ſtatuere.

Pag. 285. l. 43. ἀποσπᾶσθαι, Cornar. ἀποσπᾶσθαι.

P. 286. l. 22. ξυμπληροῦται leg. ξυμπυροῦται coardeſcit.

Ex lib. de fractis.

Hunc librum ſum interpretatus, & cōmentariis donaui, ſed pauca ſunt errata ob Galeni commentarios: tamen quæ notaui hæc ſunt.

P. 751. C. ὅσα leg. ὡς ἄν.

H. χρὴ leg. χρή.

P. 752. D. πιέζειν, leg. πιέζεται.

H. πιέζε-

H.πεπεμμένον ἐν,Gal. exemplar πέπονα.

P.756.E.τὸν ξυνιέντα,leg. ξὺν ξύνεσι.

H.μὴ ἀλλαχθῆ,leg. ἀπαλλαχθῆ.

P.757.E.ἐνδέσι,leg ἐνδέσει. ibid. μαθί-ζοντα,Gal μαθίζοντας eſt μαθίζειν, quod hic legit,F. ὀρθὸς μετὰ τὸν leg. ὀρθός.

P.758.F. ὄρνεα, delet. G. χαλαρὸν, leg. χαλαρόν.

H.ξυναλθάσσει).Ex Gal. ἐν γλωσ. ξυναλθέσσει).ibid.ἀλθεξις Gal.ἀλθεξις.

P.760.F.μακρότερον δὲ τὸ ἔτερον ἰσχίον ὁμοίως τὸ κατὰ τὸ,&c.Gal.emendat. μακρότερον δὲ τὸ ἰσχίον κατὰ τὸ & expungit ὁμοίως.

P.763.A.ἐώ πᾶν.leg. ἐώ πᾶν.

G.δεινίδω,leg. δὴ, vt ſeruetur orationis tenor.

P.764.D.ἐξωναίνετο.leg.ἐξωναίνετο.

E. εἶδεν,leg.ἐξεῖδεν.

P.765.E.κατὰ τὸ ἄρθρον,leg.κατὰ τὸ ἄρθρον.

P.766.D.ἐρητεμένα,leg.ἠρημωμένα.

P.767. E. ἐκπεπηγμένον, interpretis expreſſum,ſed cùm quæ vox deſideratur explicetur à Gal.per ἐκπεπηγμένον, in Com. certum eſt hic reſtituendum eſſe ἐκπεπηγμένον, quod Galen.ἐν γλωσ. eſt ἐκπεπηγμένον.

P.768.A. ἴσχειν,leg.ἴσχειν.

Ex lib. περὶ ἀγμῶν.

P.872.G.ἐς μέσα, Gal.4.methodi Med: ὅμοιον τι.

P.873.A.τὸ ἄλλο ἐκεῖ. Hic totus locus eſt mutilus ac ex Gal. 4. Methodi medendi ſic ſuæ integritati reſtituendus.ἐκεῖ δὲ ἐν τῷ ἄλλω πρόσθεν ἐς τὸ ἐνδον ἐπὶ στεῖρι γε ἄρξασθαι ἐκλασθεῖσαι ταῦτα ἀποστρεφομένα ἀπολυθῆναι, ἐνίοτε δὲ ὡς ἐπὶ τὸ αὐτὸ,&c.

VARIÆ LECTIONES IN SEPTIMAM HIPPOCRATIS SECTIONEM, EX DVOBVS SERVINI ET FEVREI EXEMPLARIBVS DESVMPTÆ.

In lib. I. Epid.

P.938.E.ἀφόρματι] ἐπαίγματι ex M.S.S.& F.

P.939.D.αἰσθέσει] αἰσθησις F.

Ibid.E.ἀποσφαλμένον] γράφει) ἀποσφαλμένον.

P.940.F.φοιταλέοι πυρετοὶ] In manuſcri. S adſcribitur in margine φοιταλέους ὀνομάζει ἀλλὰς τοὺς κατὰ φοῖτον ἐκβάλλοντας, ἐν μυελοῖς τὸ ἀρέχον πυρετὸν,ὡς ὅσου τὸ πλῆθος μέγεθ τὸ πυρέξαντα μετέχοντας αἱ φοῖται S.& F

P.941.A. καὶ ξυνοχής] ὀξεῖς,quod exponitur συνεχέσι,συντόμοις F.

Ibid.ἐς ἔοντα] ἐς ἔοντα F

B.ἦσαν ἐς ἀλλήλους F

C.περὶ οἴκους ἐώ ἐμμήνοις] οἴκους ἐμμήνοις F

Ibid.περὶ παναρμένες ἐώ] παναρμένα F. & ὄλλοις ἐώ ἐγγίνεται.

P.943.F.καυσώδεις] καυσώδεες F

P.944.E. τὸ ἀποσχαμμένον] αὐτὸ ἀποσχαμμένον F

Ibid.αἱμορραγίη] αἱμορραγίαι F

P.945.G.τοῦ πάθος] τοῦ πάθους F

P.946.H.μὴ λυόμενα] καλυόμενα F

P.948.G.ὑποστάσιες] ὑποστάσιος S

P.953.C.ἀλδαρεῖοι] ἀλδαρέοις F

D.τῇ περὶ πεντάδι] περὶ F

P.954.F.ἀλλὰ εἶπεν] ἀλλ' ἦν F

P.955.D.ἀπολλάμενοι] ἀπολλυμένοις F

P.956.F. ἐώ δὲ τ' ἄλλα μὴ ἀληθείας ἔχουσι] ἐώ μὴ καὶ τ' ἀληθεῖας ἔχουσι F

Ibid.ἐν πυρέττουσι] ἔμπυεον F

P.963.G.καὶ γὰρ περὶ φθίσιος] καὶ περὶ φθίσιος F

P.964.A.ἀπαλλοιουμένα] in margine manuſc. ἀπαλλοιούμενα F.quæ videtur eſſe explicatio quædam.

Ibid.ἀποστασίαις] ἀποστασίας S

P.966.D.περὶ τὰς] ἄρρωστος περὶ τὰς F.ſed ἄρρωστος ἔοικεν καὶ ἄλλα non leg.

P.969.G. τοῦ Εὐαλκίδου] τοῦ F

Ibid.ἀγρίφως] ἐνάρφως F.vitioſè.

Ibid.καὶ περὶ ἀλλὰ] καὶ ἄλλα F

P.970.A.ἐκλεγομένους] Ad hanc dictionem in manuſc.adſcribitur ex Sch. quodam ἐκλεγομένους ἐξεσθίεσθαι, οὕτω ἐκλέγειν τίθενται ἐν ἀπαιτεῖν δὲ ἀπολέγεσθαι ἐξεσθίειν ἐκλεγόμενον χεῖλος τὰ ὄνειδος δὲ ἐμπλήσαι μικρὸν, καὶ δὴ Κηφισόδωρος ὁ Κωμικὸς φησί,ἐγὼ δὲ ὑμεῖς πάλιν ἐκ πλείω φέρων ἐθέλησα,ξεν, ἀπὸ τὸ ἐκλεγόμενον S.& F. 7. ἐξαιδοιούματα] τίμματα S

P.988.H.ἐρυσίβη] ἐρυσίβην F.

In lib. II. Epid.

P.994.D.φλυκταινίδες] φλυκταῖναι S

P.999.E.ἐκλαβεῖς ἔχων] ἔχων F

P.1001.C.ἰσχυοῖ] λευκῆς F

P.1006.B.τοῦτ' ἔχοντι] τοῦτ' ἔχοισι F

Ibid.αἱ δὲ μαλθακαὶ] αἱ δὲ F

P.1010.E.τοῦμα ἐν τίτεσι] add.ἄρρωστος ἀρώτως in manuſc.F

P.1012.G.ὁ τὰ Λευκάδι] add.ἄρρωστος ἀ.

Ibid.ἐκτιμηθεῖσα] In marg.F.ἐκμαθόντος quæ videtur eſſe explicatio quædam.

Ibid.ὁ περὶ Ἀλκιβιάδην] Adſcribitur in manuſc.F.ἄρρωστος γ.

P.1013.E. ἐκδόματα] Sic in N. ex S. Frob. autem ἐκδύματα.

Ibid.τῷ ἐφεσίῳ] adſcrib. in manuſc.F. ἄρρωστος δ.

F.ἀπέχει] ἀπέχει vel ἀπωθεῖ S

P.1015.F.ἐξυσμένα] ἀπεξυσμένα S

Ibid.χροιῇ] χροιῇσι S

Ibid.Λυκίῳ] Λυκίῳ F

P.1016.G.ὅσοι μὲν πλείω,ὅσοι δὲ πλεῖον] ὅσοι μὲν πλείω,ὅσοι δ' ἐν ἐλάσσονι S (χων F

Ibid.ἐν ὅλοις ἐγκοίλιον ἔχων] ἐν ὅλοις κοίλιον ἔ-

P.314.V.2. N. P. 1016.H. ἐξαίφνης] ἐξαίφνης F.

Ibid.ἐβίαζον] ἐβιάζοντο F

P.1017.A.καὶ τ' ἄλλα] τὰ καὶ τ' ἄλλα F

Ibid.ὁ πυγμάχος] ὁ μὲν πυγμάχος.

B.ἔστι] τοῦτο F

Ibid.ἀπόρων] ἀπορίῃ F

Ibid.ἔχοντα τὸ μέρος] ἀχὸν τὸ μέρος F

C.βραχυχείλης] βραχυχείλης ex manuſcr.S. vt & Var.ex.

D.ἀγλαοφώνια] ἀγλαοφώνια F

Ibid.ἀλλοχεῖν] ἀλλοχεῖν F

P.1019.H.τὸ ἔαρ] τὸ ἔαρ F

P.1020.D.ἐξαιδοιούματα] ἐξαιδοιούματα F

P.1022.G. ὅπισθε ἄστεα] ἄστεα F

P.1025.C.καὶ μέχρι μακρότερος κατ' ἴξιν] καὶ μέχρι μακρότερος κατ' ἴξιν Frob. καὶ μέχρι βραχύτερος κατ' ἴξιν S

P.1027.D.ἐκ ῥινῶν ῥήξιες] καὶ ἐκ ῥινῶν ῥήξιες S

Ibid. ἀποχωρέειν] ἀποχωρέειν S

Ibid.ἐκλείπουσι] ἐκλείπει S.& αὐτὸ pro αὐτό.

Ibid.32.καὶ ἀποστροφαὶ] τοιαῦτα ἐκείνοις add.S

Ibid.ἀποστάσιες καὶ τούτοισι αὐτὸ ἐγγίνονται] ἀποστάσιες καὶ τούτοισι αὐτοὶ μὴ γινόμεναι F

Ibid.ἀποδίδεται] καὶ δὲ ἀποδίδεται S

Ibid.καὶ ὅπισθε] ὅπισθε δὲ καὶ σφόδρα ξυνέβη S

E.ἐς ἰσθμὸν] ἐς τὸ πίστι ἐς τὰ ἐνδά S.ex lib. 6.epid.

P.1031.A.ξηρῶς] ξηρότερον F

B.ἐς ἰσθμὸν] ἐς ἰσθμοῖσι F

P.1035.D.ἐώ δὲ τόποι] ἀγχοῦ τόποι S

Ibid.ὑπελθόντι] ὑπελθοῦσι S

E.ἐν τῷ ὑπογείῳ ἀποτιθέναι ἀπὸ ῥάχιος] ἐς τὸ ὑπόγειον ἐκ τῶν κατ' ἐλαίου ἀπὸ ῥάχιος πέρας S

P.1040.B.φωνογυμνασίη] φωνογυμνασίη aut φωνογυμνασίην S

C.χειλέων] Sic S.Frob.autem χροιῆς.

D.ἰσχυρὴ] ἰσχυρὰ S

Ibid.ἐκ τῶν ῥινῶν] ἐκ τῶν ῥινῶν ῥεῦ S

P.1046.C.τυφλώδεις] ex manuſcr. S. velut Var.ex.& Ald.Frob.τυφλώδεες.

D.ἐμφέρες] ἐμφέρεσι S

P.1050.D.φωνογυμνασίη] ἢ. add.F

Ibid.τραχύνεται] τραχύνεται ex manuſc.S

P.1053.D.ἔστι δ'] Sic S.Frob.ἔστι δ'.

E.ἐν τοῖς ὄμμασι] ὡς ἐν τοῖς ὄμμασι F. ex manuſc.verò S.ἐώ τοῖς ὄμμασι.

F.καὶ ἐπὶ] καὶ ἐπὶ F

In lib. III. Epid.

P.1059.D.κοιλίη ἐπὶ] ποιέομαι περὶ μαίας add.F

P.1063.B.ὀρέων λευκά] Poſt hæc verba πυρέσσοντα add.F

C.ὁ λαδὸς] λευκά S

Ibid.γυναικὸς] γυναικὸς F

P.1066.C.ἐπιδιώκοι] ἐπιδιώκοι ex manuſcr S.& F

D.ἐψία ἀλώ] additur poſt hæc verba, ὁ ναὶ, ποθὲ τὸ ἀξιῶ κροτάφω. Sed videtur eſſe ſcholion quoddam.

E.ξυνίσατο] ξυνίστατο F

F.λυγμὸς γλίσχρα] λυγμῶδες ὑποχα ex manuſcr.S.quædam λυγμῶδες ἴσχουρα habent.

G.ὄμματα] ὄμματα ex manuſc.S.& F

Ibid ὑπέστρεψε] Sic F.Frob.διέστρεψε.

P.1070.F.πλέον] πλέον S.& F

G.poſt ἀπύδους adſcr. hi characteres in manuſcr.S. χ.κ.ι.π.μ.υ

P.1072.G.ἄπυρος] ἀπύρετος F.

H. 31. ex manuſcr. hi characteres adſcribuntur χ.φ.δ.α.μ.υ.

P.1074.A. κοιλίη ἐταράχθη] ἐπεταράχθη F

B.ἀπάλληκτος ἀλλὰ] ἀπάλληκτος ἀλλὰ ex manuſcr.S.& F

Ibid.hi characteres ex manuſcr.S.adſcrib. χ.χ.π.δ.μ.α.γ.

P.1075.G.hi characteres adſcrib.in manuſcr.S. χ.ε.α.π.κ.ε.φ.

P.1077.A.characteres iſti adſcrib. ex manuſc.S. χ.θ.δ.ε.

H.ἐώ ἐπὶ ἰδίων] ἐώ δὲ ἰδίων F.

Ibid.poſt ἀπύδους περιτὸς add.F

P.1078.G.poſt πυρετὸς καὶ τὸ hi characteres adſcr.in manuſcr.S.χ.ρ.ι.θ.

P.1079.C.poſt πετάλων,Οἰκητὴ γυναικὶ add.ex manuſc. S.& F

D.εὐθυμίη] εὐθυμίαι F

Ibid. ἄκρα ψυχρὰ] Poſt hæc verba ὁ παῖς τα add.F

E.poſt φρενιτικὰ] adduntur hi characteres χ.δ.α.

P.1080.G.ἴνα δὲ] Poſt hæc verba in manuſc.add.hi characteres χ.θ.δ.α.ξ.θ. in altero χ.δ.θ.ι.α.δ.ι.θ.

P.1083.E.ἀπὸ] ἀπὸ F.ἀπὸ Gal.

G.λευκόν] ἐκλευκότατε F.& Gal.

H.βραχύς] βραχέες ἐώ F

Ibid.κατάρρευσι] ad hanc dictionem adſcribi in margine καταρρήγνυμι F

P.1085.D.ὀρθοτόνως] καὶ τὰ ὀρθοτόνως πρὸς ἀφρὸς F

Ibid.ἐώ] ἐώ F.& Gal.

F.ἐπιρρίπτει] ἐπιρρίπτετο F.& Gal.

H.μακραὶ χεῖρες] μακρόχειρες F. χεῖρες Galen.χεῖρα Frob.

P.1086.B.δυσέφορα] δ' ἐξέφορα F

C.αὐτὸ] τὸ F.& Gal.

Ibid.ἔχοντα] ἔχοντες F

D.καὶ πνοὰς] καὶ χρόνος F

E.ἐπὶ τῷ πυρετῷ ἐκ τοῦ] ἐπὶ δ' αὐτῷ πυρετὸς F

Ibid. ἐξ παντὸς] ἐξ ὅτου τι F. quæ videtur eſſe explicatio quædam.

P.1089.D. καὶ χαλεπὸν] χαλεπώτατον F. & Gal.

Ibid. τὸ ἀγροῦ] τοῦ ἀγροῦ F

E. ἐν τούτῳ ἀγκώδης] ἐμφανῶς ἀγκώδης F. & φαινόμενα δὲ πολλά

Ibid. πλῆθος ὕδωρ] ἐς τὸ πλῆθος F

P.1094 F. ἐν. ἰδρῶσι] ἐν F

G. σπασμοὶ τε] σπασμοί τε F

P.1098.B. ἡμέρη δ' ἐνιαχοῦ] ἡμέρᾳ μὲν S

P.1104.D. περὶ δὲ τὰ δερμάτια] εἰς δὲ S

E. ἕτερον] ἕτερον S

P.1108.H. δυσώπεος] δυσώπεος aut δυσωπέω leg. δυσωπέεος legit Heſych. cui δυσωπέω ſυνὼ exponitur ὑπὸ τοῖς τυχοῦσιν ἀχθόμενον (in δυσώπεας.)

P.1111.H. ἀχαριστότερον] ἀχαριστότερος S

P.1112.A. πολλαῖσι] καὶ πολλαῖσι F

B. πολλάκις] πολλά F

P.1115.B. παραχωθὲν] παραχωθέντα F

P.1117.F. πολλὰ καὶ] πολλὰ F

G. ἐν ἐξηρμένῳ] ἐν ἐξηρμένῳ F

P.1118.G. ἐς ἄπνοον] καὶ ἄπνοον F

In lib. IV. Epid.

P.1120.D. πρῶτα μὲν κεῖσαι] ὁ πρῶτα F

E. [illegible] S. [illegible]

P.1121.C. κατακορέος] κατακορέες S

F. ἐς χειμῶνα] ἐν χειμῶνι F

P.1123.A. ἀκρατέα] Frob. κρατέα ἀκρατέα S. & F. δι' ἀκρατέα.

Ibid. δακτύλους] δακτύλοισι S (ἐν S

P.1125.D. ἔλεγεν περὶ αὐτοῦ] ἔλεγεν παρεῦσι-

E. βραχέσιν] βραχέσι F

F. [illegible] περὶ κεῖσιν] [illegible] περὶ κεῖσιν S

Ibid. καὶ πῖνε] καὶ πῖνε S

G. [illegible] ὀφθαλμοὺς] [illegible] ὀφθαλμοὺς S

P.1126.H. ὀδόντας] ὀδόντων F ὀδόντι S

Ibid. περὶ [illegible]] περὶ δὲ F. & ἰσχυρὰ pro ἰσχυρὸς. ἰσχυρῶς S

P.1127.C. πάντα [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

P.1128.G. [illegible]] καὶ [illegible] S

H. ὑπὸ ὑποστροφῆς] ἀπὸ ὑποστροφῆς S

P.1129.A. [illegible]] [illegible] F.

C. [illegible]] [illegible] S

D. [illegible]] [illegible] S

P.1130.H. [illegible]] [illegible] S

P.1131 A. [illegible]] [illegible] S

P.1133.B. [illegible]] φολλικώδεα Vatic. & Ald. ex.

P.1134 B [illegible]] Sic S. Frob. [illegible].

Ibid. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

C. [illegible]] [illegible] ex M.S. S

P.1136. [illegible]] [illegible] F

Ib. [illegible]] [illegible] S

E. [illegible] S

P.1138.C. ἀκληρέστης ξηρὰ] ἀκληρέστης ξηρὰ S

F. τῶν χειρῶν] χείρους F

H. [illegible]] [illegible] F

P.1139.B. [illegible]] Sic F. [illegible] Frob.

F. ὑπὸ [illegible]] [illegible] F

In lib. V. Epid.

P.1143.B. [illegible]] In margine adſcrib. [illegible] F. quod ex Gal. Ex. ſumptū eſt.

E. [illegible]] [illegible] F

P.1144.B. [illegible]] In marg. [illegible] F. quæ videtur eſſe explicatio quædam.

P.1144.F. [illegible]] [illegible] S. ex manuſc.

P.1145.D. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S

G. [illegible]] [illegible] F

P.1146.G. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S. & F

Ibid. [illegible]] [illegible] S

H. [illegible]] [illegible] F

P.1147.F. [illegible]] [illegible] F

P.1148.H. [illegible]] [illegible] F

P.1149.E [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

Ibid. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

P.1150.H. [illegible]] [illegible] F

Ibid. [illegible]] [illegible] πυρετὸς αὐτὸς [illegible] add. F

P.1151.A [illegible]] [illegible] F

F. ὑπὸ [illegible]] ὑπὸ [illegible] ex M.S. S. quomodo leg. Vat. & Ald. exempl.

P.1153.B. [illegible]] πολλάκις F

D. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

G. [illegible]] [illegible] adſcrib. in MS. S. & F

P.1154.A. [illegible]] [illegible] F

P.1155.D. [illegible]] [illegible] S

Ibid. [illegible]] [illegible] ex M.S. S. & F

E. [illegible]] [illegible]

P.1156.F. [illegible]] [illegible] F. (ex MS. S

G. [illegible]] [illegible] F (aliis S.

P.1157.C. [illegible]] [illegible]

D. [illegible]] [illegible] S

P.1160.B. [illegible]] [illegible] F

P.1161.G. [illegible]] [illegible] S

In lib. VI. Epid.

P.1164.H. [illegible]] [illegible] in manuſc. & Vat. & Ald. ex.

P.1165.F. [illegible]] [illegible] in M.S. F

P.1168.F. [illegible]] [illegible] F. [illegible].

H. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S. & F

P.1169.A. [illegible]] [illegible] S

B. [illegible]] [illegible] S

Ibid. [illegible]] [illegible] F

C. [illegible]] [illegible] F

E. [illegible]] [illegible] S (ſtrophai S

Ibid. [illegible]] [illegible]

H. [illegible]] [illegible] F

P.1170.B. [illegible]] [illegible] F

Ibid. [illegible]] [illegible] F

C. [illegible]] [illegible].

D. [illegible]] [illegible] in MS. S. & Ald. ex.

F. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

G. [illegible]] [illegible] S

P.1174.H. [illegible]] [illegible] F

Ibid. [illegible]] [illegible] adſcribunt exempl. quædam. ([illegible] MS. S

P.1175.D. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

Ib. [illegible]] [illegible] F

P.1176.B. [illegible]] ad hunc locum adſcr. in marg. [illegible] F

Ibid. [illegible]] [illegible]

C. [illegible]] [illegible] F ([illegible] F

Ibid. [illegible]] [illegible] F. & poſt [illegible]

E. [illegible]] [illegible] S ([illegible]

Ibid. [illegible]] [illegible] S

Ibid. [illegible]] [illegible] S

P.1179.H. [illegible]] [illegible] S

Ibid. [illegible]] Τμῆμα τέταρτον F

P.1180.B. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S. quomodo leg. Ald. ex.

D [illegible]] [illegible] add. S

E. [illegible]] [illegible] S

P.1181.A. [illegible]] [illegible] F

P.1184.F. [illegible]] [illegible] S

Ibid. [illegible]] τμῆμα πέμπτον F

H. [illegible]] [illegible] F

P.1185.C. [illegible]] [illegible] F

D. [illegible]] [illegible] F. & pro [illegible] legit.

Ibid. [illegible]] [illegible] F

Ibid. [illegible]] deſider. in manuſc. F. & leg. [illegible].

E. [illegible]] deeſt in manuſc. F

P.1190.C. [illegible]] καὶ [illegible].

D. Οἱ ὑπὸ [illegible]] τμῆμα ἕκτον F

E. [illegible]] [illegible] F ([illegible] S

P.1191.B. [illegible]] [illegible] F. [illegible]

P.1194 C. [illegible]] [illegible] F

D. [illegible]] [illegible] Ald. exem.

F. Οἱ [illegible]] τμῆμα ἕβδομον F

P.1200.C. [illegible]] [illegible] F

P.1201.B. [illegible]] τμῆμα ὄγδοον F

G. [illegible]] [illegible] F

Ibid. τὸ σῶμα] τὸ αἷμα S

P.1202.A. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S

In lib. VII. Epid.

P.1207.D. [illegible]] [illegible] ex manuſc S

Ibid. [illegible]] In margine adſcribitur [illegible] F

F. [illegible]] [illegible] S. aut [illegible].

P.1208.E. [illegible]] [illegible] F. (vitioſè tamen.)

P.1211.C. [illegible]] [illegible] F

P.1212.H. [illegible]] [illegible] F

Ibid. [illegible]] [illegible] F

P.1213.E. [illegible]] [illegible] F

P.1215.F. [illegible]] [illegible] F

Ibid. [illegible]] [illegible] F

G. [illegible]] [illegible] F

P.1216.C. [illegible]] [illegible].

Ibid. [illegible]] [illegible] F

P.1217.C. [illegible]] [illegible] F

D. [illegible]] [illegible] F

E. [illegible]] [illegible]

F. [illegible]] ἀπὸ τοῦ [illegible] F

G. [illegible]] [illegible]

Ibid. [illegible]] [illegible] F. quod videtur [illegible] quoddā eſſe [illegible] vitioſè leg.

P.1218.C. [illegible]] [illegible] F

Ibid. [illegible]] [illegible] F

Ibid. [illegible]] [illegible] F

P.1220.C. [illegible]] [illegible] F

F. [illegible]] [illegible] S

H. [illegible]] [illegible] F

Ibid [illegible]] [illegible] F. explicatio quædam. ([illegible] F

P.1221.A. [illegible]] [illegible]

D. [illegible]] [illegible] F.

G. [illegible]] [illegible] S. vt & v. 48.

P.1222.H. [illegible]] [illegible] F

P.1223.C. [illegible]] [illegible] S. ex manuſc.

P.1225.D. [illegible]] [illegible] F

E. [illegible]] [illegible] F

Ibid. [illegible]] [illegible] S

P.1226.E. [illegible]] [illegible] S

P.1227.C. [illegible]] [illegible] add. S

D. [illegible]] [illegible] ex manuſc. S. [illegible] Ald. ex.

P.1228.F. [illegible]] [illegible] F

Ibid. [illegible]] [illegible] F

H. [illegible]] [illegible] F

P.1229.C. [illegible]] [illegible] S

D. [illegible]] [illegible] S. ex lib. 5. epid.

P.1230.A. [illegible]] [illegible] S. ex lib. 5. epid.

C. [illegible]] [illegible] ex manuſcr. S. quomodo leg. Ald. exemp.

P.1231.E. [illegible]] [illegible] S

P.1235.C. [illegible]] [illegible] F

E. 38. [illegible]] [illegible] F

F. [illegible]] [illegible] S

Ibid [illegible]] [illegible].

P.1236.B. [illegible]] [illegible] F

P.1238.B. [illegible]] [illegible] S

E. [illegible]] [illegible] F

G. [illegible]] [illegible] S. & F. eſt vitioſè [illegible] in quibuſdam ſcribitur.

H. [illegible]] [illegible] F

P.1239 B. [illegible]] [illegible] F

C. [illegible]] [illegible] F

Ibid. [illegible]] [illegible] F

Ibid. [illegible]] [illegible], quæ videntur explicationes quædam F

Ibid.

Ibid. [illegible]] [illegible],F
P.1240.B. [illegible]] Poſt hæc verba [illegible] iterum add.F
D. [illegible]] [illegible],F
Ibid. [illegible]] [illegible],S
Ibid. [illegible]] [illegible].F

In Aph. Hipp. Sect. 1.

P.1242.F. [illegible]] [illegible],S
G. [illegible]] [illegible],S
Ibid. [illegible]] [illegible],S
P.1243.A. [illegible]] [illegible],S
Ibid. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S (ſed vitioſè) pro [illegible].
B. [illegible]] [illegible] ex manuſcr.S
Ibid. [illegible]] [illegible] add. S
C. [illegible]] [illegible],S
D. [illegible]] [illegible],S
E. [illegible]] [illegible],S
Ibid. [illegible]] [illegible] deeſt in manuſc.S.
F. [illegible]] [illegible],S. in aliis [illegible]
H. [illegible]] [illegible],S (ſiones
Ibid. [illegible]] [illegible].S
Ibid. [illegible]] [illegible].
P.1244.A. [illegible]] [illegible],S
C. [illegible]] [illegible],S
Ibid. [illegible]] [illegible],S
Ibid. [illegible]] [illegible],S
Ibid. [illegible]] [illegible],S

In 2. Sect.

P.1244.F. [illegible]] [illegible] ex M.S.S
G. [illegible]] [illegible],S
ib. [illegible]] [illegible],S
H. [illegible]] [illegible],S
Ibid. [illegible]] [illegible].S
Ibid. [illegible]] [illegible],S
P.1245.A. [illegible]] [illegible],S.aut [illegible]
Ibid. [illegible]] [illegible],S
Ibid. [illegible]] [illegible],S
Ibid. [illegible]] [illegible],S
B. [illegible]] [illegible],S (M.S S
C. [illegible]] [illegible] ex
Ibid. [illegible]] [illegible],S
Ibid. [illegible]] [illegible],S
D. [illegible]] [illegible],F
F. [illegible]] [illegible],S
Ibid. [illegible]] [illegible],S

G. [illegible]] [illegible],S
ib. [illegible]] [illegible] ex MS.
ib. [illegible]] [illegible],F
P.1246.A. [illegible]] poſt [illegible] add S
C. [illegible]] poſt hæc verba, [illegible] add S
ib. [illegible]] [illegible],S
D. [illegible]] [illegible],S
ib. [illegible]] [illegible] pro [illegible],S
E. [illegible]] [illegible],S.ex manuſcr.
Ibid. [illegible]] [illegible],S

In 3. Sect.

H. [illegible]] [illegible],S
ib. [illegible]] [illegible],S
P.1247.A. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S
B. [illegible]] [illegible],S
C. [illegible]] [illegible],S
F. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S. alij [illegible].
G. [illegible]] [illegible] ex manuſcr.S.
P.1248.A. [illegible]] deſid. in M.S.S.& in Ald.ex.
G. [illegible]] [illegible],S.
H. [illegible]] [illegible],S

In 4. Sect. poſt [illegible] *add. F.*

P.1249.A. [illegible]] [illegible],S
G. [illegible]] [illegible],S
ib. [illegible]] [illegible],S
E. [illegible]] [illegible] deeſt in M.S.S.& Ald.ex.
ib. [illegible]] [illegible]
ib. [illegible]] [illegible],S
G. [illegible]] poſt [illegible] add S
ib. [illegible]] [illegible],S
H. [illegible]] [illegible],S
P.1250.A. [illegible]] [illegible],S
Ibid. [illegible]] [illegible],S
B. [illegible]] [illegible] ex Gal.S. Alij [illegible].
C. [illegible]] [illegible] alij S
Ibid. [illegible] ex Gal.S

D. [illegible]] [illegible],S
ib. [illegible]] [illegible],S
H. [illegible]] [illegible],S ([illegible],S
P.1251.B. [illegible]] [illegible]
D. [illegible]] [illegible],S. ex Gal. [illegible] in manuſcr.S. deeſt & Ald. exempl.
P.1252.E. [illegible]] [illegible],S
F. [illegible]] [illegible],F

In 5. Sect. (alij

P.1253.C. [illegible]] [illegible]
E. [illegible]] [illegible],S
F. [illegible]] [illegible],S
P.1254.B. [illegible]] [illegible],S
H. [illegible]] [illegible],S
ibid. [illegible]] [illegible],S
P.1255.A. [illegible]] [illegible],S
D. [illegible]] [illegible],S
G. [illegible]] [illegible],S
ibid. [illegible]] [illegible] ex Gal.S

In 6. Sect.

P.1256.E. [illegible]] [illegible] ex manuſcr.S. Alij [illegible].
F. [illegible]] [illegible],F
G. [illegible]] [illegible] add. ex manuſc. S
Ibid. [illegible]] [illegible] ex manuſc.S
P.1257.C. [illegible]] [illegible],S
E. [illegible]] [illegible],S
Ibid. [illegible]] [illegible] ex MS.S
Ibid. [illegible]] [illegible],S
P.1258.A. [illegible]] [illegible],S

In 7. Sect.

P.1259.B. [illegible]] [illegible],S
D. [illegible]] [illegible],F.& ex quibuſ [illegible].
F. [illegible]] [illegible],S.
Ibid. [illegible]] [illegible],S
H. [illegible]] [illegible],S
P.1260.D. [illegible]] [illegible],S
Ibid [illegible]] [illegible] S
E. [illegible]] [illegible],S
P.1261.C. [illegible]] [illegible] add.S

Notæ quædam in Aphoriſmos Hippocratis. Et quia ſinguli Aphoriſmi ſingulis & propriis numeris diſtinguuntur, ſecundum eos numeros deſcribentur notæ. Textus autem Hippocratis quem nos explicamus, & pleriſque locis emendamus, habetur tomo quinto operum Græcorum Galeni ſecundum impreſſionem Baſilienſem. Pag. 219.

Aphoriſmorum liber primus.

Aph.2. [illegible]
Aph.3. [illegible]
Aphor.4. [illegible]
Aph.5. [illegible]
Aph.6.ad fin.Aph. [illegible]
Aph.7. [illegible]
Aph.8. [illegible]
Aph.10. [illegible] (ſublato [illegible])
Aph.11. [illegible]
Aph.12. [illegible] vel [illegible]
Vlt.v. [illegible]
Aph.13. [illegible]
Aph.14. [illegible]
Aph.15. [illegible] Heſiod. lib.2. [illegible] hyeme quidem plus alimenti cōcedit hominibus, bobus verò & equis pabulū minuit & dimidiū tantum pabuli conſueti exhibet, quia noctes longiſſimæ ſint, per quas homines plus alimenti abſumunt, boues verò minùs laborant quàm æſtate, ideo minus cibari debent, verſus ſunt [illegible]
Aph.16. [illegible]
Aph.17. [illegible]
Aph 18. [illegible] vel [illegible] ſublato [illegible].
Aph.21. [illegible] ſublato [illegible] ſequitur [illegible], quod etiam in quibuſdam exemplaribus abeſt. [illegible]
Aph.22. [illegible]
Aph.23. [illegible]
Aph.24. [illegible] eſt hic aph.9. lib.2. quē citat Gal. Comment.24. [illegible]

Liber II. Aph. Hippocr. Pag. 236.

Aph.5. [illegible]
Aph.6. [illegible] vel [illegible]
Aph.7. [illegible]
Aph.8. [illegible] & ad fin. Aph. [illegible]
Aph.9. [illegible]
Aph.12. [illegible] In marg. [illegible]

[illegible]
Aph.13. Paroxiſmus pro criſi.
Aph.14. [illegible] ſublato [illegible].
Aph.17. [illegible]
Aph.19. [illegible] i. non omninò certiſſimæ ſunt. hoc eſt, certiſſimæ ſunt, paucis quibuſdam exceptis. hoc eſt; rarò falluntur medici in præſagitionibus: vt cùm dicimus, non omnes homines ſunt mali.i. omnes mali ſunt paucis exceptis. quia nōnulli boni ſunt. ſic Gal. in Com. Plebei & imperiti artis aphoriſmum hunc opponunt aphor.43.lib.4. febres quocunq; modo intermiſerint periculum abeſſe ſignificant: ſed in continuis & acutis febribus dubius eſt inquiunt, & incertus exitus per aphoriſmum: hæc 19.lib.2. ſed longè aberrant à mente Hipp. Nam à perito mentis Hipp. certa Prognoſis inſtitui poteſt in acutis febribus. Sed ſi centies præſagiendo is ſemel aberrat minimè accuſandus aut vituperandus.
Aph.20. [illegible] quemadmodum v.ſeq. [illegible]
Aph.21. [illegible] eſt [illegible]. Cuiuſmodi θωρηξις [illegible] Aph. 48 l.7.
Aph.22. [illegible] ſublato [illegible].
Aph.23. [illegible] Habetur hic aphor. lib. [illegible] in Hippocrate Com-

ment. pag. 185. v. 45. vbi adiectum eſt ἐν ἐπὶ τι πολύ.

Aph. 24. [illegible] ἢ ἐκλείποι. χ. ἢ ὑπὲρ. & in fi. [illegible] pro [illegible].

Aph. 25. ὡς τὰ πολλὰ γίνονται.

Aph. 27. [illegible] ὑπερλέγοντες. τὰ γὰρ πολλὰ τῶν [illegible] τις, abeſt τις.

Aph. 28. & 31. ἢ μηδὲν [illegible] τὸ σῶμα, pro τὸ σῶμα.

Aph. 30. περὶ δὲ [illegible].

Aph. 34. [illegible] ἢ τοῦ φθινοπώρου, ἢ τοῦ [illegible] ἢ τοῦ ἦρος. abeſt autem ἢ τοῦ [illegible].

Aph. 37. οἱ δὲ τὰ σώματα ἔχοντες, qui inculpata valetudine fruuntur, nõ autem qui à morbo conualeſcunt.

Aph. 39. [illegible] ἔτεσιν. ὅκόσα δ' αὐτοῖς χρόνια νοσήματα γίνεται ſublato οἱ.

Aph. 41. ἢ ἰσχυρῶς abeſt καὶ. [illegible].

Aph. 43. [illegible] μηδὲ τις. Cornarius emendat [illegible] ad finem cap. 27. lib. 3. Pauli Ægin. ex his qui ſtrangulantur & ſubmerguntur.

Aphor. 49. [illegible].

Aph. 50. [illegible].

Aph. 51. τὸ κατὰ πολὺ ἐξαπίνης, ſublato καὶ ψύχειν [illegible] τὸ πολὺ τῇ φύσει. τὸ δὲ κατὰ σμικρὸν ἀσφαλὲς μεταβαίνειν ἐφ' ἕτερον.

Aph. 52. πάντα τὰ κατὰ λόγον.

Aph. 53. [illegible] ὄντες. [illegible], ὡς δὲ τὸ γῆρας [illegible].

Aph. 54. [illegible] δὲ σώματος. [illegible], abeſt [illegible]. χ. ἢ [illegible]. [illegible] τῶν [illegible] .i. τὸ μικρότερον.

Aphoriſmorum liber III. περὶ τῶν ὡρῶν καὶ τῶν δυνάμεων τοῦ ψυχροῦ, ἢ θερμοῦ, ἢ ξηροῦ, ἢ ὑγροῦ [illegible].

Aph. 1. κατὰ λόγον ὅπως. abeſt ὅπως.

Aph. 5. νότοι βαρυήκοοι. [illegible], ὅταν [illegible]. ad fin. aph. ὅταν οὗτος δυναστεύῃ τοιαῦτα ἐν τῇσιν ἀρ.

Aph. 8. ἐν ὥρῃσι ὡραίως [illegible], ἐν δὲ τοῖσιν, abeſt δὲ. [illegible] τι ἢ δυσκρ.

Aph. 9. [illegible] καὶ τοῖς ἢ θανατωδέστατα, ὡς [illegible] δὲ ὑγιεινότατον, al. [illegible].

Aph. 11. ἢν μὲν αὐχμηρὸς ὁ χειμὼν καὶ βόρειος. [illegible] κατὰ τὸ θέρος πυρετοὶ ὀξέες, ἢ ὀφθαλ. μάλιστα δὲ ταῖς γυναιξί.

Aph. 12. τὸ δὲ ἔαρ abeſt δὲ καὶ βόρειον χειμέριον, αἱ μὲν γυναῖκες αἷς οἱ τόκοι πρὸς τὸ ἦρ, ἐκ [illegible]. ἀκρατῆ ἢ νοσώδεα. ὥστε. τοῖς δὲ ἄλλοισι. γίνεται abeſt.

Aph. 13. ἰσχυραὶ in alijs abeſt.

Aph. 14 ἢν δὲ βόρειον ἢ ἄνυδρον τοῖς μὲν ὑγροῖς τὴν φύσιν, ſublato ἢ [illegible] ἢ ταῖς γυναιξὶ [illegible], πυρετοὶ ὀξέες καὶ κόρυζαι. ἐνίοις δὲ ἢ μελαγχ.

Aph. 15. ἢ ὅπως [illegible].

Aph. 16. ἐν μὲν τῇσιν ἐπομβρ. πυρετοὶ δὲ μακροί. ἐν δὲ τοῖς αὐχμοῖς.

Aph. 17. καθ' ἡμέρην. [illegible] [illegible] ἢ καὶ μᾶλλον [illegible], ἢ [illegible]. τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἢ τοῖς [illegible].

Aph. 18. καὶ ἄκρου τοῦ θέρους. τῷ μὲν [illegible]. τοῦ δὲ θέρους ἢ τοῦ φθινοπώρου μέχρι μὲν [illegible] ſublatis μὲν & οἱ. τὸ δὲ λοιπὸν ἢ τοῦ χειμῶνος οἱ μέσοι τῇ ἡλικίῃ.

Aph. 19. [illegible] γίνεται.

Aph. 20. τοῦ μὲν γὰρ ἦρος. φρενίτιδες, [illegible] ſublato ἢ quod eſt poſt φρενίτιδες. καὶ βῆχες, [illegible], καὶ βράγχοι, καὶ λέπραι.

Aph. 21. τοῦ δὲ θέρος. [illegible] ſublato τε. ἢ τεταρταῖοι abeſt καὶ [illegible], καὶ [illegible]. ἢ ὀφθαλμῶν καὶ ὦτων πόνοι [illegible] καὶ αἰδοίων ἕλκεα.

Aph. 22 ἢ δυσεντερίαι, ἢ λειεντερίαι, καὶ [illegible] τε. καὶ τὰ μελαγχολικὰ καὶ τὰ μανικά.

Aph. 23. [illegible].

Aph. 24. βῆχες in nonnullis codicibus abeſt. [illegible].

Aph. 25. τῶν παιδίων.

Aph. 26. λιθιάσιες.

Aph. 28. [illegible]. τὰ δὲ ἐν [illegible]. τὸ δὲ καὶ [illegible], περὶ τὸ [illegible]. περὶ τοὺς τῶν [illegible], abeſt τῶν [illegible] ἐς συγγράμματα εἰωθεν.

Aph. 29. [illegible], φθίσιες. Ordo verborum in Hippocrate loquitur.

Aph. 30. ad fin. δυσεντερίαι, λειεντερίαι, αἱμορ-ῥοΐδες.

Aph. 31. πρεσβυτῃσι δύσπνοιαι, κατάῤῥοι ſublato καὶ, quod præcedit [illegible], [illegible] κοιλίης abeſt, alij legunt κοιλίη.

Aphoriſmorum τμῆμα τέταρτον qui liber ferè eſt de purgatione, artificiali ſcilicet, critica, & ſymptomatica, quemadmodum liber quintus Aphoriſmorum eſt, magna ex parte περὶ τῶν γυναικείων, ex Comm. Gal. in Aph. 29. lib. 5.

Aph. 1. [illegible] καὶ τὰ [illegible].

Aph. 2. [illegible], χρόνιον. τὰ δὲ [illegible].

Aph. 8. [illegible] πρὸς τὰ ἄνω.

Aph. 10. [illegible] γὰρ ἐν τοῖς [illegible].

Aph. 11. τὸν ὀμφαλὸν, πόνος, abeſt τίς. μεθ' ὑπὸ φαρμακίου.

Aph. 13. [illegible] πρὸ ὑγραίνειν τὰ σώματα ἢ ἀ-[illegible] abeſtque [illegible].

Aphor. 14. ἐπὶ κινεῖς τὸ σῶμα ταράσσει. (ταράξει.)

Aph. 16. τοῖς τὰ σώματα ὑγιέα.

Aph. 17. καρδιωγμὸς ὁ [illegible].

Aph. 18. [illegible] φαρμακίας σημαίνει.

Aph. 21. [illegible] μέλαν αἷμα ἀπὸ [illegible] ἰόντα, καὶ ξὺν πυρετῷ [illegible], καὶ ὅσα αἱ χρώματα, abeſt [illegible] quod ſequitur. [illegible] ἢ. μᾶλλον [illegible]. καὶ [illegible] αἱ [illegible] χρώματα abeſt ἢ, ſequitur ὁ [illegible].

Aph. 22. [illegible].

Aph. 23. [illegible], ſublato ἐκ. ἡ ἐκ [illegible] abeſt ἡ. ad fin. aph. τῇ ὑστεραίῃ ἀποθ.

Aph. 24. δυσεντερίη ἢν ἀπὸ χολῆς.

Aph. 25. αἷμα [illegible].

Aph. 27. ἐν τοῖσι πυρετοῖσι αἱμορ.

Aph. 28. [illegible] τὰ διαχωρ. abeſt τά. [illegible].

Aph. 29. [illegible] ῥῖγος, δυσκρ.

Aph. 30. [illegible] ad fin. aph. [illegible].

Aphor. 31. [illegible]. μάλιστα αἱ [illegible], abeſt αἱ.

Aph. 34. [illegible].

Aph. 35. [illegible] abeſt. [illegible]. μὴ [illegible] ἐν τῷ τραχήλῳ.

Aph. 36. [illegible] τεταῖοι.

Aph. 40. σώματι μεταβολὴ, καὶ ἢν τὸ σῶμα ψύχηται, ſublato κατά. [illegible] γίνονται.

Aph. 41. [illegible]. σημαίνει ὅτι [illegible]. In fin. aph. ὅτι [illegible] (ποιοῦ) [illegible] τὰ σώματα.

Aph. 42. [illegible] καὶ ψυχρός. [illegible] (ἦσσον)

Aph. 43. [illegible] γίνονται.

Aph. 45. [illegible] γίνονται ἐκ πυρετῶν μακρῶν [illegible].

Aph. 47. αἱ [illegible] αἱ ἐν τοῖς, abeſt αἱ ſecundum. πυρετοῖσι τοῖς μὴ abeſt τοῖς.

Aph. 49. ἐν μὲν [illegible]. πυρετῷ, ſublato μὴ. ἢν χεῖλος, ὁ ὀφθαλμὸς, ὁ ὀφρὺς, ἢ ῥίς. & abeſt ὁ τὸ βλέφαρον. ὅτι ἂν τούτων γίνονται.

Aph. 50. [illegible] ἐν πυρετῷ [illegible].

Aph. 52. [illegible] ἐν πυρετοῖσι, ſublato τοῖς.

Aph. 53. [illegible] γίνονται.

Aph. 54. [illegible] ἐπὶ πολύ.

Aph. 55. [illegible] non habetur in antiquo exemplari.

Aph. 56. [illegible].

Aph. 61. ἐν [illegible] ἡμέρῃς.

Aph. 62. ἐν τοῖσι πυρετοῖσιν, abeſt τοῖς. [illegible] additum in quibuſdam ἢν μὴ [illegible] ὀχλοῦς κατὰ τὴν κοιλίαν γίγνηται.

Aph. 63. ἐν τοῖσι πυρετοῖσι, abeſt τοῖς. ῥίγεα γίνονται.

Aph. 64. [illegible].

Aph. 66. ἐν τοῖσι ὀξέσι πυρετοῖσιν οἱ σπασμοί.

Aph. 68. [illegible]. [illegible] γὰρ [illegible].

Aph. 69. [illegible]. τὰ τοιαῦτα, abeſt τά [illegible] ἀρχῆς ὁ διὰ ταχέων [illegible].

Aph. 71. [illegible].

Aph. 73. ὁ οὖρα [illegible] ἐπὶ πυρετοῖς.

Aph. 74. [illegible]. [illegible] ἔρχεται [illegible].

Aph. 75. ἢν αἷμα ἢ πύον οὐρῇ. [illegible] ἢν αἷμα ἢ [illegible].

Aph. 76. [illegible] ἐν τῷ οὔρῳ. ὁ [illegible], abeſt ὁ.

Aph. 77. [illegible] (τίων) [illegible].

Aph. 78. [illegible] φλεβίον ῥῆξιν.

Aph. 79. ψαμμώδεα ὑφίσταται τούτοις [illegible].

Aph. 80. [illegible] πρὸς τὸ [illegible], καὶ [illegible], καὶ τὸ [illegible], τὰ περὶ τὴν κύστιν [illegible].

Aph. 81. καὶ ἐὰν μὴ [illegible].

Aph. 82. [illegible] ἐν τῇ οὐρήθρῃ.

Aph. 83. [illegible] τῶν διαχώρησιν σημαίνει.

Aphoriſmorum liber V. pag. 285. in tomo quinto operum Galeni, ex impreſſione Germ. qui liber eſt περὶ τῶν γυναικείων.

Aph. 7. τὰ ἐπιληπτικὰ [illegible] πρὸς τὸ [illegible].

Aph. 8. [illegible] ἐμπύημα.

Aph. 9. φθίσιες γίνονται, ſublato [illegible].

Aph. 10. καὶ ἐς τὸν πλεύμονα. καὶ ἐν [illegible], abeſt καί.

Aph. 11. τῶν φθίσεων, abeſt τῶν.

Aph. 12. [illegible] φθινώδεσιν αἱ τρίχες ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἀπορρέουσιν, [illegible].

Aph. 13. [illegible] ἀφρῶδες αἷμα [illegible], [illegible] ἐκ πνεύμονος, ſublato τοῦ [illegible], abeſt ἡ.

Aph. 15. [illegible], [illegible] λύονται.

Aph. 16. [illegible]. i. [illegible]. i. [illegible]. [illegible] i. [illegible], [illegible] τῶν [illegible].

Aph. 18. [illegible] abeſt.

Aph. 19. [illegible].

Aph. 20. [illegible] abeſt.

Aph. 21. ἐπὶ τετάνου [illegible]. θερμοῦ [illegible] ποιέεται.

Aph. 22. [illegible], abeſt [illegible]. ὡς ἀσφαλέστατον [illegible] ἐν κεφαλῇ [illegible] τὸ θερμὸν [illegible].

Aph. 23. ἐν τούτοισιν. χρέεσθαι, [illegible] καὶ ὁκόσαι φλεγμοναὶ ἢ ἐς τὸ ἐρυθρὸν, ſublato ἐς. [illegible] ἑλκούμενον [illegible].

Aph. 24. ἢ αἱμοῤῥαγικά, ἢ καταῤῥοϊκά, ſublatis ἢ, καί.

Aph. 25. καὶ ποδαγρικά. [illegible], ῥήξει.

Aph. 27. [illegible]. [illegible].

Aph. 28. [illegible] καὶ ὡς ἄλλα [illegible].

Aph. 29. καὶ ἄγειν [illegible]. In fin. aph. [illegible] abeſt.

Aph. 31. ἢ μᾶλλον [illegible] μεῖζον τὸ ἔμβρυον.

Aph. 32. [illegible].

Aph. 35. [illegible].

Aph. 36. [illegible], abeſt [illegible].

Aph. 37. ἢν [illegible] οἱ μαστοὶ [illegible].

Aph. 38. ἢν ὁ [illegible] μαζὸς ἰσχνὸς γένηται abeſt. ἢ ἢν μὲν ὁ δεξιὸς, τὸ ἄῤῥεν.

Aph. 39. [illegible], [illegible] ἐκ [illegible]

AUT.

λοιπ. & abeſt αὐτῶ.

Aph.40. ἐς τοὺς μαζοὺς αἷμα [illegible].

Aph.41. γυναῖκας εἰ θέλοις εἰδέναι ἢν κύῃ. [illegible] καὶ ἢν μὲ χρόνον ἔχει. [illegible] τὴν κοιλίην. [illegible]

Aph.42. [illegible] ἄρρενος ἔχει [illegible].

Aph.44. ὅσαι [illegible] σῶμα λεπταὶ οὖσαι [illegible] [illegible].

Aph.45. [illegible] μόξαι. ſublato [illegible]. abeſt & γοῦν quod ſequitur.

Aph.46. ἢν [illegible] abeſt ὁ. [illegible] [illegible].

Aph.48. [illegible], in quibuſdam deeſt.

Aph.49. ὑστερέων [illegible].

Aph.50. [illegible], abeſt ὡς.

Aph.52. [illegible].

Aph.55. [illegible].

Aph.57. ἀπὸ τῆς ὑστέρης [illegible], vel [illegible], ſublato ξυμβαίνει.

Aph.58. καὶ ἐπὶ ὑστέρῃ, abeſt ἐπί. [illegible] [illegible].

Aph.59. [illegible], abeſt αὐτῆ.

Aph.60. [illegible].

Aph.61. [illegible]. πυρετοῦ ἐπιγενομένου.

Aph.62. γὰρ αὐτῇσι ὁ γόνος. μᾶλλον abeſt καὶ [illegible]. [illegible] καὶ [illegible]. αἱ [illegible] in quibuſdam abeſt.

Aph.63. ὁ γὰρ [illegible] τὴν [illegible]. [illegible] τὸ [illegible], τὸ αὐτὸ [illegible] γίνεται.

Aph.64. [illegible]. [illegible] δὲ καὶ [illegible] [illegible] [illegible] σημεῖον [illegible].

Aph.65. ἐφ' ἕλκεσιν [illegible]. [illegible] [illegible]. ſublato ὁ ante [illegible]. 2. v. [illegible].

Aph.66. [illegible] γίνεται.

Aph.68. [illegible], ſect. 2. lib. 6. epid. ſcilicet 27. habetur [illegible]. Ibidem ratio affertur à Gal. in Comment.

Aph.70. οἱ ὑπὸ [illegible].

Aph.71. [illegible] καὶ σκληρά, [illegible] [illegible].

Aphoriſmorum Liber VI. pag. tomi quinti operum Galeni 300.

Aph.2. [illegible] φύσει. καὶ ὁ [illegible] [illegible]. [illegible] δὲ τἀναντία [illegible].

Aph.4. [illegible].

Aph.5. [illegible] μέγα [illegible].

Aph.6. [illegible] [illegible] προσβυτέρῃσι, & abeſt [illegible].

Aph.7. [illegible]. τὸ δὲ μὴ [illegible].

Aph.11. pro [illegible], alij legunt quem admodum & aph.38. lib.7. pro [illegible] quidam [illegible] legunt [illegible] & in textu & in Commentario ſect. 2. lib.6. epid. Commen. 14. melancholiam ſanant hæmorrhoides & varices maniam vt etiam conſtat ex aph.21. huius libri ſexti.

Aph.15. [illegible] pro διάρροιαι.

Aph.16. ὁ ὑπὸ [illegible], abeſt horum ſecundum ὑπό.

Aph.18. ὁ φρένας, ἢ τι τῶν ἐντέρων τῶν λεπτῶν ſublato τι, quod eſt poſt ἐντέρων.

Aph.22. [illegible].

Aph.23. [illegible] χρόνον ἔχει [illegible]. Paulus Æg. lib.3 cap.14. præter φόβον & δυσθυμίην addit [illegible].

Aph.24. ἐντέρων ἢν [illegible] τι τῶν λεπτῶν, [illegible].

Aph.26. [illegible] γίνονται [illegible].

Aph.27. [illegible] ὕδρωπα. [illegible], ἅπαντες [illegible].

Aph.29. [illegible].

Aph.38. [illegible] γίνονται.

Aph.39. γίνεται ὁ ἀπὸ [illegible].

Aph.40. [illegible]. πυρετὸς ἐπιγενόμενος.

Aph.43. [illegible]. [illegible] [illegible].

Aph.45. [illegible]. [illegible] ἔχει [illegible].

Aph.50. [illegible]. πυρετὸς ὁ [illegible].

Aph.51. [illegible] ἐξαίφνης γίνεται.

Aph.52. [illegible] ξυμβαλλομένων τῶν βλεφάρων, [illegible] διάρροιαν [illegible] [illegible].

Aph.56. [illegible] γὰρ τῆς [illegible], ſublato ὁ quod eſt ante [illegible], in fine eſt σημαίνουσι.

Aph.57. [illegible] abeſt. & pro [illegible] eſt [illegible].

Aph.59. [illegible] abeſt. [illegible] τὸ ἰσχίον καὶ [illegible]. μύξαι γίνονται ſine ἐπι.

Liber VII. Aphoriſmorum pag. 315. in quinto tomo operum Galeni impreſſorum Baſileæ.

Aph.5. ἐπὶ μανίῃ ὁ δυσεντερίη, ὁ abeſt.

Aph.8. [illegible], [illegible], ἢ λειπο[illegible] γίνεται.

Aph.9. ὁ [illegible], abeſt ὁ.

Aph.10. ὁ λύγξ, ὁ [illegible], abeſt vbique ὁ.

Aph.13. ἰσχυρῶς.

Aph.14. [illegible] τὴν [illegible].

Aph.15. In fin. aph. [illegible] abeſt in aliis exemplaribus.

Aph.24. [illegible].

Aph.27. ἐπιγενόμενος.

Aph.28. [illegible] ἐν τῷ αἵματι [illegible] [illegible].

Aph.29. διάρροια ἐπιγίνεται ἰσχυρὴ [illegible].

Aph.32. [illegible] τὴν [illegible] σημαίνουσι.

Aph.33. [illegible] γίνεται, ſublato δέ. [illegible] ἐν τῷ [illegible].

Aph.34. [illegible] σημαίνει, καὶ μακρὴν τὴν ἀρρωστίην.

Aph.35. [illegible]. καὶ ἰξίη, abeſt καί.

Aph.36. [illegible]. ad fin. aph. [illegible] abeſt.

Aph.37. [illegible] δὲ καὶ [illegible] [illegible].

Aph.40. γίνεται abeſt.

Aph.41. [illegible].

Aph.42. [illegible] ἔχει τὴν [illegible] [illegible] ſublato καί.

Aph.45. [illegible].

Aph.47. [illegible] γίνεται.

Aph.49. [illegible] ἐπὶ τὸ [illegible].

Aph.50. ὁκόσοισιν ἂν ὁ ἐγκέφαλος [illegible], [illegible]

Aph.51. [illegible]. (πταρμοί.

Aph.52. [illegible]. [illegible] λύει.

Aph.53. [illegible]. [illegible].

Aph.54. [illegible]. ad fin. aph. [illegible].

Aph.55. [illegible].

Aph.56. [illegible].

Aph.57. [illegible].

Aph.58. ὁκόσοισιν ἂν [illegible].

Aph.59. δὲ abeſt.

Aph.60. ἐξ [illegible] μεταλαμβάνειν, [illegible].

Aph.61. [illegible] ἰσχυρῶς.

Pag. 327. tomi V. operum Galeni impreſſorum Baſileæ.

V.1. [illegible] ἰσχυροὶ γίνονται.

3. ὁκόσοις ἐν πυρετοῖσι μακροῖσι φύματα ἐς τὰ ἄρθρα, ἢ πόνοι ἐγγίνονται [illegible] [illegible].

v.4. ὁκόσοις δὲ φύματα μακρά, ἐς τὰ ἄρθρα [illegible] πόνοι ἐκ πυρετοῦ, & abeſt γίνεται.

Aph.62. [illegible], vel [illegible].

Aph.63. [illegible] τι. ad fin. ſcilicet v. [illegible] abeſt.

Aph.64. [illegible]. [illegible] [illegible]. ſequitur altera lectio huius aph.64. pag. ſeq. 328. [illegible].

Aph.65. [illegible], καὶ κατὰ κοιλίην [illegible]. v. 1. [illegible], abeſt [illegible].

Aph.66. [illegible] καθαίρειν. καὶ [illegible] τὴν κοιλίην κάτω, [illegible] τὴν κοιλίην.

Aph.69. v. 2. [illegible].

Aph.70. ὕδρωψ ἐπιγίνεται.

Aph.72. [illegible] ἐπιγίνεται.

Aph.74. καὶ [illegible], abeſt τό.

Aph.75. κατὰ τὴν [illegible], abeſt τήν. κατὰ τὴν κοιλίην [illegible]. κατὰ τὰς [illegible], abeſt τάς.

IOANNIS MARTINI MEDICI VARIÆ LECTIONES.

[illegible] Epid.

P.99. [illegible] poſt [illegible] [illegible] Aldi codex [illegible] [illegible].

[illegible] lib. 2. Epid.

P.994.D. [illegible]. Gal. cap.4. lib. 1. de [illegible] [illegible] [illegible].

Ibid. [illegible], Gal. [illegible] ibid.

Ibid. ἐν τῷ [illegible]. Gal. ib. [illegible].

Ibid. [illegible], Gal. ad progn. 60. ſect. 2. ſic legit [illegible].

P.1022.G. [illegible], &c. Gal. cap.4. lib. de theriaca ad Piſ. hunc locum citat ac multò aliter legit, ſcilicet ſic.

Ibid. γίνεται, Gal. legit [illegible].

Ibid. οὐ γὰρ πάντες, [illegible]. Gal. οὐ γὰρ πάντες [illegible], [illegible].

Ibid. [illegible], Gal. [illegible].

Ibid. [illegible]. Gal. καὶ [illegible].

Ibid. [illegible]. Gal. καὶ οἱ [illegible].

Ibid. [illegible] πλῆστα. Gal. [illegible] πλεῦστα [illegible] [illegible], καὶ [illegible].

H. καὶ [illegible] τῆς [illegible], [illegible]. [illegible] leg. καὶ [illegible] [illegible].

P.1023.G. [illegible], leg. [illegible].

P.1034.A. τὰ [illegible]. Ex aph. 67. lib. 5. leg. τὰ [illegible].

P.1046.B. [illegible] leg. [illegible].

Ex lib. 3. Epid.

P.1077.A. poſt [illegible] Gal. addit [illegible].

P.1083.E. [illegible], leg. [illegible].

F. [illegible], Gal. [illegible] [illegible].

Ex lib. 4. Epid.

P.1137.A. [illegible], leg. [illegible].

Ex lib. 6. Epid.

P.1168.G. [illegible], leg [illegible].

P.1169.C. κατὰ [illegible], leg. κατὰ [illegible].

Ibid [illegible]. [illegible].

Ex lib. 7. Epid.

P.1226.F. [illegible], leg. [illegible].

Ibid. [illegible] leg [illegible].

P.1230.B. [illegible], leg. [illegible] in futuro.

VARIÆ LECTIONES IN OCTAVAM HIPPOCRATIS SECTIONEM, EX DVOBVS SERVINI ET FEVREI exemplaribus deſumptæ.

In Hippocrat. Epiſt.

PAG.1272.l.43. Ἱπποκράτει κῶῳ] Ἱπποκράτει ἰητρῷ κώῳ F.

46.εἰς τὸν οἶκον] εἰς τὸν σὸν οἶκον,F

P.1273.l.48.εἴδομεν] εἴδομεν,F

P.1274.l.5. σεσοφίσηκεν] σεσοφίσηκε,F. alij σεσοφίκαζει.

P.21.ὑπὸ ἐρῶν] ὕρων,F

P.1275.l.24.ἀποδόντες] ἀποδόντες,F

P.1276.l.19. τὸ ἀριστὲς ἄμεινον] τὸ ἄριστὲς τὸ ἄμεινον,F

21.δοκιμάζειν] ἀποδοκιμάζειν,F.

P.1277.l.54. οὐκ ἀπεδέχθη] μόνος ἀπεδέχθη, F

P.1278 l 38.τίλλουσα ἅπαντας] τίλλουσα ἅπαντας,F

42.καὶ τοῖς ποταμοῖς] καὶ ποταμοῖς,F

49.λειποψυχοῦσιν] ἀπολειψυχοῦσι,F

P.1279.l.1.παῖ ἄχω] παῖ τε,F.τάχα alij.

5. αἰθρίου] αἰθρινοῦ F

Ibid.ἐπιστάμενος] ὁ ἐπιστάμενος,F

10.δὴ αἰεὶ] ἢ αἰεὶ,F

18 δι' ἐλλεβόρου καθαίρων] δι' ἐλλεβόρου δ' ἀπ' αὐτοῦ καθαίρων,F

P.1280.l.36.ἔτι χλωρὰς] ἔτι χλωράς,F

37.τυχὼς] ἢ ψυχῆς ,F

P.1280.l.54.Δαμάγητι] Δαμάγητε,F

55.οἴκους] καὶ οἴκους,F

P.1281.l.52.εἰ δὲ ξένα] ἐγὼ καὶ δὲ ἢ μᾶλλον, F

P.1282.l.1.καὶ πάντα] πάντα,F

4.ἐν χάσμασι τῆς γῆς] ἐν χάσμασιν ὑπὸ γῆς, F

9.ἐμβλέποντες] ἐμβλέποντες,F

23.ἀποδιδόμενοι] ἀποδεχόμενοι alij.

25.πεδίοισι] πεδίοντες alij.

54.ἀδέξαπλοῦσιν] δι' ἀπλοῦν,F. ἀδιέξπλοον alij.

P.1283.l.23.ἀδόντων] ἐρίων alij.

36.φιλοψευδίην] φιλοψίην,F

P 1284.l.27 μήτε πεχυμένην ταῦτα φάρμακα] πάντα φάρμακα ,S. ex manuſcr. alij μήτε ἰσορροπίην πάντα φάρμακα.

35.βοηθείης] ἡ βοηθείης,F

40.ἐν ξυμφορῇσι] αἱ δὲ ξυμφορῇσι,F.

55.φράζοντες φράζοντες,F

P.1285.l.1.ἐπιζεύξας] ὑφορείους ex manuſcr.S

3.ἀπολαύειν] ἀπολαμβάνειν alij.

6.αἱ δὲ στρατηγίαι] ἐν στρατηγίαις,F

19.δι' ἀχαριστίην] δι' ἀχαριστίην alij.

23.χειροθετεῖται] χειροθετεῖται F

29.αἰτίην] ὑγιείην ex M.S.S.

47.γυδοσυνῶν] γυδοσυνῶν,F. fortè γυδόσυνος.

P.1286.l.4.εἰς ὀφθαλμὸν] ὁφθαλμὸς.F.

29 ὑγιείη τῆς ἰδίης ἀρχῆς] ὑγιεινὴ τι.F

34.ἀπεμάζειν] ἀρχικὴν, F. ſed videtur eſſe σχόλιον quoddam.

P.1287.l.22.παύεσθαι] ἦγηθη alij.

P.1290.l.37 δόγμα ἀθλιώτερον.ψήφισμα, F. add.quod videtur σχόλιον.

51. ἀπορεῖ καὶ ὑπερέχειν] ὑπερέχει δὲ,F

In Hippocrat. vitam ex Sorano.

Ἱπποκράτης γένει] τὸ γένος,F. τὸ γένος ex manuſc.S

Ibid.Ἡρακλείδου] Ἡρακλείδα,F

ἐπιταδεύσαντες] ἐπιτηδευσάμενος,F.vt paulò poſt.

οἴκησιν] ἀρχιάδου ex manuſc.S

ἔκτη] ἑβδόμη ex manuſc.S.& F

ἱμαρτίου] ὀλυμπιάδου ex M.S.S & F

δημοσίᾳ] δημοσίως ex manuſc.S.& F

αὐτοῦ] αὐτοῖς, F

φιλαῖ] φίλας ex M.S.S

ἐπειδὴ] ἐπεί,F.ἔπειτα Ald.

πρέπειν] τίπονειν,F

πρὸς λοιπούς] εἰς πρὸς λοιπούς. F

παιόνων] παιόνων ex manuſcr. S. velut Ald.exempl.

ὑπάρχει] ὑπάρχει,F

διαπλέουσιν] διαπνέουσι,F

τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα] τὴν ἰδίαν, F. ſed videtur eſſe Scholion quoddam.

ἀφ' Ἡρακλέους] ἀφ' Ἡρακλέους.F

ὁμώνυμος αὐτῷ] ὁμώνυμος αὐτῷ μαθητής.F

ἀφ' οὗ] ἀφ' ὧν, F

χρόνοις] ἐν τοῖσδε χρόνοις,F.ex manuſc.

ἐκάστου] ἐκάστου αὐτοῦ,F

ἐν πόλει] πόλει,F.ex manuſcr.

ἐκπεπτωκέναι] καὶ ἐκπεσεῖν S

δι' ἀνεμπιστίαν] δι' ἀπιστίαν,F

φρουρεῖν] τηρεῖν, F.ex manuſcr. ſed videtur eſſe Scholion.

τηρῆσαι] τηρεῖν,F.& τηρῆσαι & τηρηθῆ.

πρῶτος] εἰς τὸν πρῶτον.F

συμπάντων πόνων] σοῦ πόνον, F

ἀλλὰ καὶ] ἀλλὰ μὴν καὶ ἀρχαίους,F

λέγεται κατὰ πάντων] λέγεται γοῦν ἤδη ex manuſcript. F. quomodo & Aldin. exempl. Quædam etiam exempl. παῖδα γένος ἤδη ὁ λεπτὸν (vitioſè tamen.) Poſt κατὰ πάντων autem add.S. καὶ τέλειον καὶ θυγατέρα γυναῖκα πολυβίου.

DIVERSÆ LECTIONES, EX CODICE MEDICEO.

In vita Hippocratis ſecundum Soranum pag.1.v.23. Ἰλλυριοῖς καὶ παίοσιν ἀμφότεροι, Alij ſcribunt παιόνων ſed melius παίοσιν, nam Pæones qui Pannonij dicuntur proximi & vicini Illyriis. Sed & commemorantur hæc duo Ἰλλυριοὶ καὶ παίονες in epiſt.Hippocratis pag 539.v. 27. & p.542. v.3.

5.Tom.oper.Græcorum Gal. pag. 414. v.42. αἰσθητὸς ἄπειρος.quid ſit vtrumque docet Gal.in Comment Plutarchus 4.de placitis Philoſ. κατὰ χρυσίππον λέγεται καὶ τὸ ἄλογον ζῶον καὶ τὸ ἄψυχον πνεῦμα ἢ ὁ ἀρχὴ ὅθεν locus eſt in Plutar.in cod germ. p.183.

5.Tom.oper.Græc.Gal.ἄψυχον σωμάτων εἶναι. Plutarch ad finem lib. περὶ ἀλογίας ὅτι ἢ οὐ μόνον ἄψυχον ὡς φησὶν Ἱπποκράτης, ἀλλὰ καὶ ἄγευστον καὶ αἰσθάνον.

5.Tom. oper. Gal. pag. 493 v. 20. εἰς κοινός. Alij ὅσι, id eſt, ſuis. Apud Palladium.6.epid τὸ ὥσπερ τῶν ἀνθρώπων ἰδίαν ὅτι ἀνθρωπίνων ἔσχεν.& interpretes Latini, canis non ſuis meminerunt.

ÆMI-

ÆMILIVS PORTVS, FR. P. CR. F.
HVMANO LECTORI S. P.

NE mearum notarum prolixitas (humane Lector) vllam tibi moleſtiam exhibeat, nihil eorum, quæ iam correxi, & quæ procul dubio vitioſa eſſe, noſtramque correctionem flagitare conſtabat, hîc recenſebo: ſed ea tantum ſcribam, quæ pro vulgatis verbis videntur ſcribenda, de quibus adhuc dubitari poteſt. Meas verò coniecturas de locorum corruptorum emendatione, vel varias lectiones tibi nudè breuitérque proponam, vt eam liberè ſequaris, quam iudicaris optimam. Horum enim [vt ex amicis intellexi] ampliorem tractationem in Cl. doctiſſimique v. D.D. Foeſij commentariis habebis, ad quos te, quum res ipſa feret, fideliter amandabo. Cæterùm in paginarum numeris notandis Baſilienſem editionem ſequar, vt initio feci, quum hæc ipſa conſcripſi. Nondum enim excuſus, ac abſolutus erat Hippocrates iſte nouus. Quamobrem per nimias temporis anguſtias ad editionis nouæ formam, paginásque, meas annotationes, ac numeros accommodare mihi ſatis tempeſtiuè non licuiſſet. Meam tamen hanc operam τοῖς φιλέλλησι *nec iniucundam, nec infructuoſam fore ſpero. Vale, tuorumque commodorum fautoribus faue conſtanter. Datum Heidelbergæ Calend. Sept.* CIↃ IↃ XCV.

PAGINARVM NVMERVS QVI NOSTRIS RESPONDEAT EXEMPLARIBVS, ex variis lectionibus ſingularum ſectionum mutuandus eſt, cùm illic ad Frob. codicem fiat noſtrorum applicatio & recenſio.

PAg.54.28. ἰητρόν τι. & τῷ ϑερμαίνοντι. P.55.3. ἐπὶ αὖ ὁμοῖα. & 8. περιέχει πουλύν. 9. ἢ φύσιος. A. Foeſ. 12. ἀπὸ τῆς. A.F. 50. χαλεπῶν 42. ϑερμὸν ἐὸν ἐν τῇσι κοιλίῃσιν. A.F.P 57.6. ἀδύνατον. vel ἀδῆλον. vt 33. legendum. 23. κατὰ ταὐτά. 24. ἀδήλως. & διαφαίνεται. ſic 135.2. 147.12. 33. ἀδήλως. 34. καὶ ἀποστερέει 42. χειρὸς ὅδεν ὅλον, καὶ δ' ἐκεῖ μέζον. 44. τέλος οὐκ ἂν ἔχει. & ἐκλαμβάνεται. τουτέστιν αἰτέλεος. i. exhauriat. 49. καὶ ὅτι εἰσέφερον ἅπαντες, ὡς ὅκου ἢ ὅλοι οἱ ἄνϑρωποι ἐν ἑωυτῷ καὶ οὐ ὅμοιοι. p.58.3. μεταδόμενα. 14 ῥέειν. vel eſt. ἀρχαϊσμὸς & ι non ſubſcribitur at adſcribitur. 43 ἢ μέγας ϑάλαμος. p 60.40. ἄσιτοι. p.61.17. κρατεῖται, vel κρατεῖται. 30. ἀποσβέννυται. p.62.43. αἰτίας ὁ. ἢ βαλάνου. τουτέστιν ἀδαμαντινοῦ. vel αὐτίκα, vt 63.9.46. ὑποκαταλύεται. τουτέστιν ὑποκαταλυομένη. ὑποκαταλυομένη. ὑποκλύζεται, ὑποκλύζομαι. ὑποκλυσμὸς pro ὑποκλυσμὸν, quod vſitatius. p.64.42. ῥῆον p.65.17. τὸ τι ἐστίν. 47. μουνομίῃ. pag.66.6. ἐόντα ὅμοια ὑπάρχουσιν. ſic etiam ſcribendum infra pag.87.33. & alibi paſſim. 12. ὅτι ἂν. pro ὅταν. 13 οἱ ῥόοι σχίζονται. ſic ſupra 4. ῥόον γίνονται vel ῥοαὶ legendum vt 69.30. 14. ῥέει. ῥεῖ δὲ καὶ δι' ἴχνος. 15. ὅ, τι ἄν. 47. παρείσεται vel παρέσεται, Atticè pro paſſiuo poſitum. p 67.12. αὐτοῖς ὁμοίως αὐτοῦ, ὅτι ὅμως. vel pro κατὰ μὲν ſumendum p.68.2. ὅ, τι ἄν. 9. λέξεται, ὡς τὰ πολλὰ καὶ ὅπως. 10. ἔμετος γίνεται. p.69.7. ἀφῇ ab ἀφίημι 8. περιφέρει. p.70.8. καίοισι p.71.23 ῥέειν. ſic etiam multis aliis in locis ſcribendum videtur. p.72.14. ἐνδονίην. 29. γίνεται. 37. ἐφ' ὅτου, 615. p.73.18. ἐπεὶ, vel ἐπὴν. p.74.5. τοῦ ἐπιτύχοι ἄν. vel τοῦ ἂν ἐπιτύχοι, 18. καὶ ὡς πυρὸς 22. ἀναχωρέει. 35. ἐμβάλλεται 38. διαφανεῖ. vel mutata conſtructio, & Ionicè infinitus pro imperatiuo poſitus. p.78.5. τὰ ἱερὰ ϑύειν τὰ ἐν νόμῳ. 19. ὅ, τι ὅλως. 49. τύχῃ ὁ νοσέων. p.79.12. ὀξέως. 31. ἐλκοῦται. p.80.3. ἐπὶ Σκύϑῃσι. 15. ἢ αὐτέῳ. 16. διαλέχϑη (νομίζω) τοι. vel διαλέχϑαι νομίζω. 17. αὐτὰ ἑωυτῶν. 19. ἑωυτοῦ & τὸ ἄμικτον. 32. ὅτι παρ' ἑτέρων p.81.1. ἐνδιδόασι. vt infra 2. ἑωυτέων vel ἑωυτῶν p.82.9. ἀριϑμὸς μὲν ἔχων. 19. συλλαβόμενοι. 23. διαφέρειν ἂν, ἢ δύναμιν, συμφέρειν δὲ, ἢ χρόνον 34. εἴρηταί μοι. vel εἴρηται dictum κατὰ διάλυσιν τῶν ω ὡς οι. 42. ὅ, τι μή. ſic 48. ὅ, τι. p.83.1. τοῦτο, bis 8. καὶ τὸ μὲν ὀρέγουσιν vel καὶ ἂν μή. ſic etiam legẽdum videtur ſequenti linea. 18. τὸ δὲ, λαμβάνει. p.85.13. καὶ ὁ μὲν μείζω ἢ ἄνω ἐστί. vt 83 37. p.87.17. ἀπεπτέει. 39. ὅ τι τὸ ἄλλο ἐν τῇσι p.88.9. ἐπὶ δὲ γίνονται. vel ἐπιδέδωκε p.89.35 σίδηρον, vt 88.9. vel vtrunque ἀδιάφορος dicitur. p.90.48. οἱ βορέαι. p.94.37. Hæc videntur ſuperflua, ζῶον ἐν τῇ κοιλίῃ, καὶ διαχωρέειν, quæ bene ſequenti linea poſt. ἐπὶ δὲ ponuntur. p.104 1. ἐν διαιτήσει 27. ἄρχεται vel ὀχεῖα. 33. ξυμπεπηγέναι. p.105.2. ὁ σὰρξ vel διαϑερμαινομένη σὰρξ ἀποξύει 6. κατὰ ταὐτά. 24. ξυμβαίνει. vt ſupra 13. ἐπιπολῆς. p.106.6. καὶ ἀναίσχως. vt 27. 18. διάγειν. vt 105.3. p.107.2. ὅ, τι. bis. 10. ὑπολυόμενοι. vel potius. ὑπολυόνται, vt ſit tertia ſubiunctiui modi, quæ reſpondeat τῷ ἐγγίνηται. P.108.9. ὅ, τι. & 10. idem. & alibi ſæpiùs eodem modo ſcribendum. 16. τὰς νόσους & δολιχοῦνται. vel Ioniſmus, vt ὧν. pro οὖν ſæpè legas apud Herodotum 28. νόσον. ſic etiam legendum videtur: 23. hæc enim ἀντιστρέφει. p.109 18 χείονα. pro χειμῶνα, ἐπὶ χειμῶνι. vel χειμῶνι. pag.112.35. ὅ τι ἀεὶ, ὅτι πυρί. vel hîc quoque, ὅ, τι πυρί. p.113.34. ἐμβάλλεται. 35. καταρραίνει, ἃ καταρραίνω. aſpergo. 40. οὐκ ἐρρωγότα ἐστιν αἰϑόλικες. vel αἰϑόλιαι. V. Occon. Hippocrat. in αἰϑόλικες. &, ϑόλικες. 42. τραχείην. p.114. ὑπὸ δ' ὑπνώσει. 19. ὅτι ταράχιον ὑγιές ἂν, ἐπὶ χεῖρας ἐνδόϑι τῶν φύλλων. v.115. 22. & 116. 12. ἄδηλοι. καταχρίουσι. καταχρίσιες. καταδήλους. ἐπιδήλους εἶναι. 34. ξυμβαίνει Sic 115.12. & 31. P.115.27. κατακλιϑέντες, καὶ κοιτέοι. 31. In vulgatis aphoriſmis legitur. pag.32.1. καὶ ἐὰν ἄλλως ἔχει λεπτοϑυμίας ἄγειν, καὶ τοῦτο ποιεῖν ἕως ἐξαρκέσῃ ὁ νοσέων. Sic infra P. 390.48. P.116.37. κατάξεις. P.117.28. ἀπολῶνται. P.119.5. ἐλαύνειν. 9. ἐπὶ τα. P.121 22. μετασκευαζόμενον. vel μεταστρεφόμενον. P.124.49. συμπεπηγμένον. ἃ συμπήγνυσιν. V. Occ. Hippoc. in ξυμπήξιες. P.125.19. διαδῦναι. pro διαδῦσαι. P.126.13. ἀπεκτερμένον. vel ἀποκεκριμένον vt infra 21.22. ἐπικατερρυῇ. 23. κατισχοισιν. P.128.19. γίνονται. Pag.130.9. ἐκψύχειν. & 33. πέντε τῶν δὲ vel τοῦ δὲ. pro ὁ δὲ, hocque, pro, ὁ δὲ ἰᾶται ὁ νοσέων P. 131.26. καὶ ἀπόλλυται. 46. ἐπιδίδωσι. P.133 31. ἅλις. Vide Occon. Hipp. ἐν τῷ ἅλις, ſiue ἀλές. P.134.11 ἐκψύχεσϑαι. & 17. τοῦτο ὑδαρέα, & περιπλευμονίῃ, vel περιπλευμονίῃσιν. & 39 καὶ δυνάσται. P.136. 31 ἐκκαλεῖ. ἀπὸ τοῦ &c: P.137.19. ἀπολείπεται, τουτέστι, μετὰ βίας ἀπῆλϑε. ab ἀποδιδομι, ὅμως. vel ἀποβαίνει τι. i. ἀποβαίνει, ἀποχωρεῖ. P.138.1. διαδοχαὶ δὲ ἐπὶ. vel διαδοχαῖ Atticè pro διαδέχονται, vt infra P.164.31. & 19. ὅπερ, καὶ μᾶλλον. p.139.28. ἀμαλδύνουσα. P.141.14. ἐκλείπει ἐξ. & 27. ὀφϑαλμοῖσιν οὐχ ἀμαλῶς ὁρᾷ. V. Occ. H. in voce ἀμαλῶς. & Euſt. in ἀμαλὸν ἀρνίον. & 39. ῥυσσὴ καὶ κάτω. p.142.8. βλίτα. v. Occ. H. & 21. λαπίζουσιν. v. Occ Hip. 24 βλενώδεα pag.144.2. λαπτύειν. p.145.3. ἰπνοῖσιν. v. Occ. H. in voce ἰπνοῖσιν. p.146.6. οἰδίσκεται. 28. γρ. διαχώρησιν. 48 διαμυσσειν. vel διατρίμμασι p.147.4. ἀλεϑρίαι. vel τὸ ἀπὸ τῶν φύλλων ἀλεϑρίας. & 5. ἀφαυαινόμενα. v. Occ. H. & 17. πίλωσις, & tota p. vox per ο non per ω videtur ſcribenda. & 22. πυριηϑείσης. & 39. διαφορεῖν. vt 38. διαφορεῖ. & 40 ἐξίλασμα. γρ. ἐξιλαύσης. & 41. ἀπὸ τοῦ, τουτέστιν ἀπὸ τοῦ, ἀφ' οὗ. ex quo, vnde. Sic inf. 457.24. & apertè 457. 29. quod ante dixit, ἀπὸ τοῦ. ἢ παχέα οἱ ἄνϑρωποι κατεστέασιν, hoc paulò poſt his verbis explicat. τὸ τοῦ βραχίονος ὀστέον, ὅϑεν ὁ πῆχυς κατεστέασι. p.148.21. λύειν, ἐπεὶ μετὰ τὸ ὕδωρ ἐξιδρώσῃ, καὶ ἱδρὼς οὐ ψυχρός. Sic lin. 34. & pag.149.2.13. vel ἐξιδρώσῃ. 44. ἐὰν δὲ. p.149.20 ὑγιείη. 44. τούτῳ, ἐς ἂν. ſic pag.150.8. p.151.13. κινδυνεύει. ſic 156.15. & 26. αὐτὴ αἱ πυρεταί. vel αὐτή. pag.152.41. ἀπὸ πίνοντα. vel ἐπιπίνοντα. p.153. 15. τὸ σίαλον πλύνεται. ſic enim ſcribitur in quibuſdam exempl. & ſupra p.152.34. τὸ σίαλον παχὺ καὶ λευκὸν πλύνεται. 17. πεπόνϑεν. 36. ἀλλ' ὅ, τι. τουτέστιν ἐκεῖνο τὸ φάρμακον. ὅ, τι. ὅπερ. ὃ pag.154.1. ποτήριον ἐόντας. vel ποτήριον ἐόντα. ἀπ' ἐκ quod melius. Sequitur enim καϑάρας αὐτόν. 16. ἀπὸ ῥαπῇ τοῦ ἄλλου, vel ὅλου. 26. γάλακτι p.155.3. καὶ ἐξιδρῶσι. ἐξιδρώσῃ. p.161.6. v Occ. Hippocr. ἐν τῷ ἐρύϑημα. 29. ἐν μέρει, ὃ ἐνιαυτὸν. vel ἐν μέρει, ὃ ἐξαιτέον. 159 23. v. Occon. Hip. ἐν τῷ μυρσίνῃ. p.158.3. γλυκὺ αἰεί. 6. κεκρυφάλως. vel κεκρυφάλους. & 41. ξύρασϑαι. per ſyncopem dictum videtur, pro ξυράσασϑαι. vt p.179.49. ἃ ξυρέω. ῶ rado. p.159.6 καϑαίρεται. vide infra 16.17.23. & pag.162.33. p.161.4. αἱ φῦσαι. 49. ἢ ἀπαλλάξει. p.165.32. χεῖ, vel χέει. ſic infra p.166.15. τὰς ἐσχάρας, vt λοχείας, 45. ὑπὸ τοῦ ἀλός. p.167.34. σινόεντα ἄν. vel σινέοντα ἄν. v. Occon. H. in voce Σίνος. 41. ἀλγέῃ ὁ στόμαχος, ὥσπερ αἱ παῖδες καρδίην καλέουσι. Foeſius. p.168.8. ἐπικαϑάρματος. vel ἐπικαϑάρματα. 14. διαϑῇ. vel διαϑῇς. infra, 22. διαϑῇ. 20 διαϑῇ vel διαϑῇς infra, διαϑῇ. & p.178.22. διαϑῇς. 48. ἀποπνιγείη ἄν. Nam ἀποπνιγήσομαι non eſt vſitatum. Si codex ſanus, hoc obſeruandum, non imitandum. Illud autem ἂν etiam cum futuro iunctum ſæpè reperias, vel iam redundat. p.170.15. τὸ ἐπίλοιπον. vel τὸ ἐπιλοιπῆς.

ἄγειν ἰλλεπὴς. 10. χερσίον. vt lin.29 & 43. πυρετώδεσι πυρεταίνει ſ p. 171.45. & 46 παραψαυσαίμην. vt pag.163 40. P.171.7. θερμαίνεται. 8. πλείονα. 21. γίνεται. ἐπιγίνεται δὲ αὐτῇ. P.173 3. πυρεταίνει. vt 171. 45. & 48. τῶν ἐπιγενομένων. P.175.3. ὀχεῖν ἐστιν, ὅπερ ἐστὶν ἐν, ἐν τῷ 5. ὀχεῖν δηλονότι. vt ſequens ἐξωχεῖν. 10. μάλιστα δὲ γαῖ. Nam ῥιγάω, ῶ non eſt in vſu. vide p.180.25 193.42. 195.3. vide & Euſtat. & 38. ὑπὸ τοῦ ἤγουν ὑπὸ τινος. ſic & infra. Nam ὑπό τινος ſignificat ὑπό τινος, quod hîc locum non habet. p.176.4. ἐν τῇ γαστρὶ à recto ſingulari ἡ γάστηρ. Alioqui ſi a recto γαστὴρ datiuum pluralem formes. non γαστῆρσι dicendum: ſed potius γαστράσι, vt πατράσι, μητράσι, θυγατράσι, ἀνδράσι. vel obſeruandū, non imitandum. v. Euſtat. in voce γαστήρ, vel γάστηρ. 11 ἢ ἐκεῖνο οὐ μεῖζον ἐστὶ δηλονότι. & 12. παλαιαί τε ἢ μείζων. & 14. ἀποκρίνονται ἀπὸ τοῦ ἀρχοῦ. vt ſupra 11. & 18. ἐλθεῖν, ἤγουν ταχέως p.178.23. ὁ δὲ παλαιὸς ὑπονοεῖν. vel ὑπὸ νοεῖν. p.179.31. ἀθροισθῇ. 32. ἀθροισθῇ. 41. ἀπελείπη. p.180.4. διασώζονται, vt ſupra ſæpe. & p.181.45. p.182.6 καὶ δὲ μὴ ἀπολείπεται. Sub καὶ ἐδυνήθη. vel πάσχη, ſub. τὸ κακόν, vel ἐδύνατο. 45 [illegible] 19. ἐγκαταλείπεται. p.187.19. ξηραίνεται. vel & ante [illegible] 35. [illegible] p.188.8. [illegible] 24. [illegible] 25. [illegible] p.189.48. [illegible] 192. [illegible] 29. συμμελανθῶσι. p.193.6. μελανθέντα. vel potiùs μελανθέντα. v. Occ. H. ἐν τῷ μελαίνειν & ἐν τῷ μελίτι ſic infra 194.22. 198.6. 205.43. 208. 23. & 49. & 9. μηκωνίδος. v. Occ. H. ἐν τῷ μηκώνιον. p.194.34. ὑπώνια. v. Occon. H. ἐν τῷ ὑπώνια. quanquam & ibi ὑπώνια vitioſè ſcriptum. auctoris verba τὸ ἔτυμον, & legitimam ſcribendi rationem indicant p.195.15 κυκεῶνα αἰθέν. v. Occ. H. ἐν τῷ κυκεών. 25. ὄψει. vel ὄψεσι. 198.22 & 42. [illegible] p.196 26. ὁ μηρὸς καὶ ὀσφύς. 42. μὴ ἐσθίειν. ſic p. [illegible] 195.1. p.197.1. ἀποξηραινόμενα. p. [illegible] ſumendū pro τάχιστα. p. [illegible] 6. [illegible] 17. [illegible] ὑπὸ τοῦ τυ τίκτειν, ὑπὸ [illegible] 202.30. p.202.1. [illegible] colligitur. vel [illegible] p.204.9. [illegible] 24. [illegible], ἤγουν ταχέως. p.207 7. [illegible] 21. [illegible] 43 [illegible] p.208.34. [illegible] tineas, ſub. μέρος & leg [illegible] 211.5 p.211. [illegible] v. Occ. H. [illegible] vulgatam [illegible] tem à communi nominatiuo ἰσχάδες, per ι. Si enim ab Attico ἰσχάδιον propatoxytono datiuum formare velis dicendum propatoxyton [illegible]. At genitiuus ἰσχάδιος à recto [illegible]. Hoc autem Attic [illegible] vt [illegible] vel à recto [illegible] p.112.8. [illegible] 2.26. [illegible] vel [illegible] 38. [illegible] 17 [illegible] vel potius [illegible] 42. [illegible] v. Occ. Hipp. ἐν τῷ [illegible] infra ſcribendum vid [illegible] verò vrbs & promon [illegible] vt 19 [illegible] in σω & in ξω. vide [illegible] p.224.14. [illegible] hoc autem bene ſcriptum [illegible] eſtque for [illegible] natum. p.227.39. [illegible] 43. ἐσθίειν vel ἐσθίειν, τουτέστιν ὀστέα, [illegible], & ἀναδοῦναι. 228.3. ἔνδον. vel καὶ ἐν τῷ ἐνδον ἐμβαλεῖν. vide Occon. Hipp. in voce ἐνδον. 11. χεῖται αὐτὸ τὸ χέεσθαι, vt [illegible] in tertia perſona optatiui. vel χεῖσθαι, vt paſſim ſupra. hoc ipſum χεῖται bene ſcriptum extat. 472.36. & 478.32. 17. ἰσχναίνει, vel ἰσχναίνει, ἤγουν κενοῦται, ὥσπερ τὸ πλεῖον. 245.16. p.229.14. αἰγὸς κέρας, vt L.19. vel ξηραί pro ξηράνας per ſync. à ξηραίνω, vel tanquam à ξήρημι. 29. ῥώσεις, vel ῥώσω futurum per σω, & per ξω formatum habet. 31. [illegible] ὥσπερ τὸ [illegible], τὸ λειοῦν, καὶ κροκάζεσθαι, vel [illegible] ὥσπερ τὸ [illegible] 230.11. διαβαίνει. 36. στιλβοντα. vt 43. στίψαντα 41. συμμίσγεσθαι. Occ. Hipp. ἐν τῷ καταίνειν. p.231.17. ἐπικτήσεται αὐλὸν λόγον. ſic & p.233 34 & 261. 27. v Occ. H. in voce ἐπικτήσεται. 24. λοχείην. 26. ὑπὸ τοῦ ἤγουν ὑπό τινος ὑφ' οὗ. p.232.16. μετεώρου. p.233.23. [illegible] 46. διεστὸς χωρίον ἀπὸ τοῦ. Ibid. ἐρεοῖ. v. Occon. H. in ἐρίειν. p.234.22. πολλοῖς ἁλίας. vel πολλὰ ἐν ἁλία v. Occon. Hip. in ἁλεάζειν vel ἀλέα. v. Euſt. in ἀλέα. p.235.48. πλεῖστος, vt ſupra v. Occ. Hipp. in πλειάδες. vel πλειάς cuius genitiuus eſt πλειάδος. vel πλεῖος, pro πλεῖος poſitum, quod obſeruandum p.236.5. γυναικός, ἢ ἂν ἐπιψαύει. i. mordetq; mulierem, quà, ſiue, qua parte eam attigerit. 14. ὀξυγχασμένη. παρὰ τὸ ὀξυγχάω, cuius præteritum commune eſt, ὀξύγχασμαι, Atticum verò. ἐξυγχασμένη. vel ἐξυγχασμένη, ab ὀξυγχέω, ὦ, ὤσω. vide 238.32.26. λεῖον vel λεῖην. p.237.20. οἴχεται. p.238.18. πλέονος. 44. συμφυθέωσι. vel συμφυθέωσι. v. Occ. Hipp. in voce [illegible]. p.240.29. χαλάσει τὸ, [illegible]. 37. ἐπιφαίνεται. 38. γίνονται καὶ πλείονας, καὶ [illegible]. p.241. χωρέει. 1. p.242.14. [illegible] λεκίθῳ. 288.20. v. Occ. Hipp. in λέκιθος, 15. ἀφθαι. quid hoc ſit, v. Occ. Hipp. in ἄφθαι. 24. τὸ ναίειν. v. Occ. Hipp. in Ναίειν. 32. λάζυται. vel λάζεται. vel τὸ λάζεται ἀντὶ τοῦ λάζεσθαι poſitum. v. OEc. Hip. in λάζομαι. 243.10. p.243.10. λάζεται, μάλιστα δὲ τὸ [illegible] ἐπιλαμβάνει. 13. ὑποξηραίνεται. p.244.11. φλεγμαίνουσι. ſic l.13. τὰ φλεγμαίνοντα. & ſubiiciendum, καὶ δὲ μὴ μίσγεσθαι. 17. ὅτι δὲ ἢ φύσει. p.245.27. θέλει. vel θυλεῖ, vt 284.46. vel θυλέει. v.246.31. ἀπὸ ἄλητον. v. Occon. Hipp. in ἄλητον. & λεκίθῳ φακοῦ. v. Occon. Hipp. in λέκιθος. 35. ἐστερέωνται. ab ἐστερέωμαι. vel ἰνοῦται, τουτέστι λίνος, καὶ κενοῦς. v. Occon. Hipp. in ἰνίον. 41. χυλὸν ἐγκαθίστασθαι. v. Occon. Hip. in καθίστασθαι. 49. φλεγμαίνεται. Iam paſſiuè ſumendum, vel φλεγμαίνει τῇ, pro ταύτῃ τῇ λεχοῖ eod. modo legitur & p.282.17. Quare notandum. p.247.41. καὶ μικρῷ. 44. πρὸς τοῦτο. p.248.10. οἱ μὲν. vt lin.21. οἷα φλέγματος κατιόντος. 15. αἴρεται. tollitur, annitur. 23. μετὰ δὲ θέλει. vt 244.40. p.249.10. ἐσωρέει ἡ γυνή. 30. ῥᾷον δηλονότι ὁ νοσέουσα γυνή p.250.48. καὶ καὶ μὴ ἡ ἰκνεύμενα. vel ἰκνεομένη p.251.14. ψιμυθίῳ, 15. ἐῤῥωμένα, vt docent Grammatici. vel hoc obſeruandum. Nam idem extat & p.264.34. 284.35. 509. 49.27. πάντα παρῇ. i. prætereierint vel παρέωσι, i. adfuerint. 28. τὸ μελίτιον vt μελίτιον p.252.19. προκαθιστάσθω. p.253.30. προσθέσθαι. ſic 25.37.49. p.254.6. τὸ ἀναυδοσείνου. vel ἀναυδίνου. 29. ἀνακυκλοῖ. vel ἀνακυκλᾷ. 44. πυελίαν pro πυελίαν p.255.1. τῆς Πλαταιέων ἤγουν τῆς Πλαταιαῖς. Πλάταια verò, vel αἱ Πλαταιαί, τῆς Πλαταιάς, vrbs erat Bœotiæ, cuius incolæ Πλαταιέες appellantur. v. Occ. H. in ἔλαιον πλατανίον. vel πλατανίον, τουτέστιν αὐτῆς τῆς εἰς τὴν τῆς Πλαταιαῖς κειμένης. 33. συλλαμβάνει. 35. ἐθέλουσιν, & [illegible] p.256.26. ἄλφιτα ἀπαλαιόν. vel ἄλφιθ' ἀπαλαιόν. vel ἄλφιτ' ἐπαλαιόν infra l.47. ἄρτος, καὶ ἔλαιον πυρίας. ſic. n. pro vitioſo vocabulo ἄρτος, eſt ſcribendum. vi. Occ. H. in ἐπαλαιόν, & in ἄρτος. p.550. ἐπαλαιόν pro ἐπιπαλαιόν corruptè legitur. hoc patet ex ipſius Gal. interpretatione. Subiicitur. n. ἐπιπαλαιόν quod idem eſt ac ἐπιπαλαιόν. P.257.6. ἀποπίνει. ab ἀποπίνω, quod ἀποπιεῖν, ἐκπίνειν ſignificat 44. ἀποπίνει pag.258.3. οἴνου κοτύλην. vel hoc eod. modo dictum, quo & illud. p.259.46. ἐν ὕδατι κοτύλῃσι τέσσαρσι. & 48. καὶ ὕδατος κοτύλας δύο, quod longè frequentius. tamē p.260.35. dicitur, ἐν ὕδατι ποτοῦ τέσσαρσι κοτύλησι. quod lin.48. repetitur. Quamobrem nihil mutandū: ſed quod minùs vſitatum, id obſeruandum. 21. vel & ſexcentis aliis in locis προσθέτω legendum, vel προσθετόν. vt hîc. ſed modo προσπερσυνίον, modo [illegible], hanc vocem paſſim apud hunc auctorem legas, cùm tamen eadem accentus ratio conſtanter vbiq; ſit ſeruanda, quam temerè mutare nefas. Pag.259.10. αἴθεν vel αἴθεν. vide infra 263.13. P 261.10. ἐκλείψαντα. vt 35. vel ἐκλείψας, vt 48.27. ἐπικτήσεται λόγον. hinc videtur petenda correctio loci, qui legitur ſupra pag. 231.17.33. ἄλας κώμου. P.262.10. ἀποπίνει. P.263.13. αἴθεν Hæc fortaſſe coniiciat quis & ſupra paſſim pro αἴθεν, & αἴθεν. & ſcribendum αἴθεν, & αἴθεν. at p.284.2. legitur αἴθεν, καὶ αἴθεν ἐστι, vt hîc quoque legendum videtur. P.300.2. legitur αἴθεν. 8. προσμίξαι. 40. τὸν πόλον. 44. προεχέτω. i. promineat. 45. φανῇ. vel φανεῖ. 48. καθαρόν. vel eſt Atticiſmus, epithetum maſculeum cum nomine ſubſtantiuo fœmineo. P.264. 1. φανῆται vel φανῇ. 24. τῶν ῥόων, vt ſupra ſæpiùs, & infra. vel eſt genitiuus à ſing. ſec. g. ὁ ῥοῦς, τοῦ ῥοῦς. 26. διαυλὸν ὄντα. quod pag.266.16. dicitur διαυγῶς ἀφελεῖ ὄν. 40. ὑποφθαλμίσεται. vt 236.40. 266.37. lin.46. ὑποκαθήσεται. Iam idem valet ac ὑπακούει, vt 269.18. pro quo & ὑπακούει dicitur, vt p.277.36. 278.37. 282. 1, Pag.265.4. ἀμέσως. vt ſupra, hæc ipſa p.2. Et, ἰσχναίνουσα. vel ἰσχναίνουσα. vt in Galeni exegeſi. P.551. ἰσχναίνουσα, ἰσάζεται, μετέχειν ἤπερ. v. Occon. Hipp. in ἰσχναίνουσα. 16. ἡ μήτρα ὑπὸ τῆς βάσεως. 21. ἕως ἂν ἀποξηρανθῇ. vel Atticè actiuum pro paſſiuo poſitum. ſic etiam fortaſſe τὸ καλήσεσθαι pro καλέσεται. & μακρὰν, pro μακρύνεται. quod reperitur p.269.11.22. [illegible]

albi

alibi paſſim. P.266.1. κατηρέξαντο. ὡσεὶ τὸ κατηρίκειν. v.Oec.Hipp. in κατηρίκειν. vel κατηρείξαντο. ſic 265.43. ζωνὰς ἐρείξαντο. Pag 267 18. φύεσθαι 23. λαγώδεων. ſic 268 20. P.268.7. τοῦ ὀπισθε. ſic 267. 36. 18. τρίβων. vel τρίβειν. 28. ἢ γένηται. 35. ἐξεραδίν, ὡσεὶ τὸ ἐξεράω. i. in terram proiicio eiicio. v.Oecon.Hip. in ἐξεράν. vel ἐξαραχθεῖν, vel ἐξαρυσθεῖν. v.Oec. Hipp. in ἐξαρυσθεῖν. P.269.15. βληχώδεσ. 22. ἀλυσθεῖς. τουτέστιν ἀλύων. ἀδημονῶν. vel ἀλυσμῷ. vel ἀλυσθέν. vel ἀλυσθαίνει. v.Occ.Hip.in ἀλυσθένει. P.270.6. ξυνωσόρησαι à ξυνωρίζω. ſic 287.9 v.Occ.Hip. in ξυνόρησαι. 19. ὡς ἂν ὑδατώδης 29. καθεστῶσα. vel καθεστεῶσα. ſic 271.11.55. ἀπωθουμένῳ αἰδοῖον. ſic 271.13. P.271.2. ἐδίδαξε. 48. ἰκτίας à recto ἰκτεύς, ἰκτῆος. v.Occ. Hip. in ἰκτεῦ. P.272.24. ἐπινεύσῃ. 31. γίνεται. 45. ξυνιέζει. vel ξυνίζει. 47. παισί ἐστι. ſic 273.17.19. Pag 273.12. ἐναρμόσαντο. ab ἐναρμόζω, vnde ἐναρμοστεύς. 25. ἢ ὠμιόσπος ὁδοιπόρου τουτέστιν ἀφικνούμενος. ἰσχυρός. 42. τὸ ἰσαγγέλιον ὁμόφρον. ſic ſupra, & infra. vel eſt συνωνυμία. P.274.19. κατὰ ταυτό. P.275.13. ἢ τὰ ἐπιμελεία. vel ἔχουσι τὰ ἐπιμελεία. 36. χεῶν. P.276. 6. κατηγηθέντες. 25. κλισθέν, τὸ ἰσχίον. vel κλισθέν, ἢ ὀδύνη τὸ ἰσχίον ἴσχει. P.277.37. ἀλωφαί μιν, ἢ γυνὴ αὐτῇ, ταῖς μήτραις ἀναλωθῇ. Vide ſupra l.32. vel ἀλωφαί νιν. τὸ δὲ νιν αὐτὸ τὸ, αὐτῇ, poëtis familiare. Sophocles ἐν τῷ Οἰδίπῳ τῷ ἐπὶ Κολωνῷ 272.6. "Ταῖς σὺ δ' ὀρθὰς αὐτὰς ἐρείδας ὀξὺ ἐσιδὼν ἂν." Εἰ καὶ λεαίνης. χόλαν. Νιν, αὐτὸ τὸ, αὐτῇ. p. 278.17. ἢ ἴσω μέν τι κυλίῃ. ſic 287.44 45. 19. χόρδιον φαντασίη. 23 γνώσεως. vel γνώσει. Sic 280.12.42. ἀχρανθεῖσαν, vel προσθεῖσαν. v.Occ.H. in προσθεῖσαν. 48. κοιλιώδες. Rectè. hoc autē extat & P.281.31.290. 21.457.34.459.35. P.279.4. Σκιρρωθεῖσαν. v.Occ.H in Σκῖρος, ſiue σκίρος, ſiue σκίρρος, vbi & σκιρρῶν, σκιρῶν, & σκιρροῦν. 31. καθείσα κατὰ νόον, πολλοὶ νομίζουσι. 43. εἴρηται. vel ῥέει. P.280 9. γίνεται. 19. ξυνεστεῶτα. vel συστολὴν eſſe dices. 22. τὸ λευκόν, 36. τοῦ ὅπου ἐ. vt 267.36.42. ξυνεστεῶτα. vel ξυνισταθέν, vel ξυνιοῦσι. vel ξυνεστεῶτα. p.281. 16. σιρώδης. vel σιρώδης v.Occ.H.in σιρώδης. 20. ἰλλάδι. p.281.22. φέρεται. 33. θερμώδης. vel φαρμακώδης. v.Occ.H in φαρμακώδης. Pag. 283.10 σπεῖρα vel σπείρα. vel τεφρά. 11. ἀντὶ τῆς ψύξεως 27. βαρεῖα μὲν ἔχουσιν αὐτῆς κεῖνται 284.21.32. αἰδοῖα ἰσχυουσι 35. κοιλιώδης. P.284. 9. μᾶλλον, ὡς σὺν τῷ. 34. περιμαραινόμενος. vel περιμαιρόμενος. P.285.7. χεῖν. vt 279.19.34. διῆναι vt l.27. vel διαίνει. vel διῆξαι. vt multis in locis ſupra. Illud autem διῆναι, vt à διαίνω dedu[illegible] quod irrigo ſignificat. ſic etiam illud διαίνει. Nam per metathe[illegible] ex τοῦ διαίνω formatum. Illud verò διῆναι erit infinitiuus aor. 1. act. Attici, à διαίνω. δίηνα, ἐδίηνα, & ἐδίηνα Atticè. διῆναι verò, à δίεμαι. 49. χεῖν. ſic 286.2. & 29. v.Occ.Hip. in Ἐχιώδες. P.286.2. ἀνοχλίσιμον. vt 285.49 14. χεῖν vt ante l.2. & inf. 29.49. σιώδη ὅσα ἐν, ἢ θάνατος. τουτέστι ἐρμηνεύη ὅπως. ἢ ἀλισθείη, ἤ τι συνεσπασθεῖσα, ἀέρων, αἰών. Error natus ex pronunciationis affinitate, quæ intercedit inter σιώδης, & σιώδης. quantum autem ſit horum diſcrimē vel cæcus videat. P.287.17. πέτηται p.288.17. ἴσχει. 32. καθαρόν, ὁμιμώνιον. vel καθαρόν, ἢ ὁμιμώνιον. v.Occ.H.in ὁμιμώνιον. 35. Σμὸ τὸ ἐπιδέον μέρος. ſic 42. συντιθέν dictum συνωνύμως, cum his. v.Euſt in τεθεῖσθαι. 43. Σκέψις. 49. Σκιὰ vel σκιάν. ſubiicitur enim σκληρὸν ὅλον. ſic 289 2. P.289. 1. ἀντισόν ἄκριτον. 12. ὅπως μάλιστα. P.290.5. χεῖν & ἴσχη 26. κίων. vide Occ.H.in κίων. 44. ὁρᾶται ἐν τῷ σοι. vel κεῖται δὲ, pro ἄρα, niſi τὸ δὲ iam pro δὲ ſumi dicas, quod minimè προσάγει. P.291.58. ἀνίστη αὐτό. p.292.2. γνώσεις. 280.12.31. ὅ, τι δεῖ. p.293.19. εὐεχόμενος. vel εὐχόμενος. 21. ἀσσιμέναι. 44. ῥᾶον αὐτῶν. p.294.3. περιεσφηνωμένον ξυσσωμάδης. 10. ἀλφοῦ 29. ὑπερέχει. vel ὑπερίσχει. ſupereminceat. p.295.3. κατακλυσμὸν. diluuium.)(ἄκριτον. 298. 48.299 16. 11. δ' αὖ. vel δ' αὖθις. vt 296. 45. 297. 21 25. λαμβάνη. 26. ἐμπίπτουσα. 43. ὑπερέχει. vel ὑπερίσχει pag 296.33 ξύνεσις. vel ξύνεσιν. 37. ὅ, τι ἄν. p.297 15. πολύ γάρ. & 29. φλεβῶδες μελεδώνη. p.298.2. τοῦτο. 16. φαίνεται. vel φαίνεται. 38. καταλαμβάνουσι p.299.47. ἄλλοι ἐν μέλιτι ἀλλείφειν. p.300.13. ἐπὶ τοῦ. vel ἐπὶ τῶν 18. ἐπιχεῖν. 20. ὑποβάλλων. vt alibi paſſim. 5. ἀμμώδεες. 30 ἐμποιεῖται. vel ἐμποιεῖται. 34. κυστίδα 48. ὑγραίνων. v.Occ.H. in ὑγραίνων & αἰγαίρω. p.301.4. ὑποβάλλων. 11. ὅ, τι. 26. χύσιν θάλπει. 35. κύστιν quod alibi vocatur κυστιδα, ὅτι τὸ κοῖλον ἔχει. p.302 5. ἐπιφέρεται. p.303.12. αἱμορραγίη, εἰ μὴ πάνυ. Subaudiendū autē vel ἐγένετο, vel συμβῇ. Sic 304.28.45 & apertè p.305.5. & 314.30. p. 304 19. ἀσφαλίων, ἢ ὑγιείην. vel ἀσφαλείην ὑγιείης. vel ἀσφαλείην ὑγιείης. 20. ὅ, τι δεῖ. 26. ἄλλοισι πυρετοῖσιν. εἰσὶ μέν. 28. αἱμορραγέες ἐγένοντο vt 305.5. αἱμορραγοῦν autem ſumendum ἀντὶ τοῦ τὸ αἷμα περιαγγέλλειν, ἢ ἐκ ῥίζης, ἢ βιαίως ἐρυθρὸν ἐκρεῖν. vt 305. 2.344. 26 27. aliàs ſignificat τὸ αἷμα βιαίως ἀνθρώπων στάζειν. vt 305 38.309 21.45. αἱμορραγέες ἐγένοντο. vt 305 5. & αἱμορραγέες ἔσονται & 48 αἱμορραγῆσαι ἐγένετο. vt 305.5. p.305.2. αἱμορραγεῖ. vt lin.10. & 17.18. ἆρα. i. Nunquid P.306.5. ἀπολομένων. P.307.21. ἀσθενικοῖσιν. v Occ.H.in ἀσθενικοῖσι. P.308.20. ἐπύρεσσε. p 309.35. αἱμορραγίησε. vt 305. 2. 17. p 310.8. παραφρονοῦσιν. vel παραφρονευσάντων. vt 327. 12. 333.27. p.311.31. καθεστῶσα κατάστασις. pro καθεστῶσα. v.Occ.H. in καθεστῶσα καταστ. 49 εἰδότες p.312 9. Τοιαῦτα. 47. ἐξηλκώθη vel ἐξελκώθη. vt 313.40. Sed & ibi ἐξηλκώθη. videtur recepto more ſcribendum.

24. ἀδυνάτως ἔχειν. vel ἀλλοφρονεῖν p 315.17. ἐπιφανεῖν. 18. [illegible] v.Occ.H.in [illegible] p.316.5. ἐπιχεῖν. vel ἐπιχεῖσθαι. [illegible] deinde, ἵστασθαι. 18. [illegible] 21. [illegible] 37 [illegible] ἔνθεν, ἢ ἔνθεν. ἀποσχιδὰς [illegible] id eſt, [illegible] ἐχίδας, [illegible] vel ἀποσχίδας [illegible] v.Occ.H. in [illegible] p.4[illegible] 15. τὰς διασχίδας [illegible] vocat venæ ra[illegible] plures partes, ac in [illegible] nores venas diui[illegible]. Quamobrem hic [illegible] τὰς ἀποσχίδας & τὰς διασχίδας autor συνωνύμως appell[illegible]. Sed illud quidem ab ἀποσχίζω, hoc verò à διασχίζω. In quibus verbis præpoſitio ἀπὸ partem indicat, à qua minores venæ manant, & à maiore quo[illegible]modo alio [illegible] Præpoſitio verò διὰ partium v[illegible]tatem indicat, in quas venæ [illegible], à maiori pen[illegible]es, diuiduntur. Quas autem Hipp hic vocat ἀποσχίδας, eas Ariſt. l. 3. de hiſtor. anim. cap 3.454. l.[illegible] φλεβὸς ἀποσχίσεις ab ἀποσχίζω [illegible] nominat. 40. [illegible] 43. [illegible] pag. 317. 5. [illegible] vel [illegible] vt lin.8. vel [illegible] vt 316 36. vel [illegible] vt 332.2.24 [illegible] 26. [illegible] 8. lin 35 p.318.26. [illegible] ſtibe. ſic lin. 31 41. [illegible] vt 553. ἐν τῇ [illegible] p.319.4 [illegible] vel [illegible] vide 324.46. vel eſt [illegible] pag. 320.34. [illegible] p 322.5. [illegible] ſic 321.4[illegible] ξυμπίπτει. vt 31. vel ξυμπίπτει. vel [illegible] 25. p.32[illegible] vel [illegible] p.324.19. [illegible] genas. 41. [illegible] vel [illegible] codex ſimus [illegible] de obus modis [illegible] & in ξυ. v.320 7.356 41.358.47 p.32[illegible] vel [illegible] p.32[illegible]21, [illegible] p.330. 20. vel [illegible] 41. [illegible] p.330. 9. [illegible] vel [illegible] Atti[illegible] ditas. 32 Μεγαρίου 45. λεδέει. v.Occ.Hipp.in λειεῖν. 49. Αγαλλόμενον. vel eſt viri nomen. v.Occ.H.in ἀγαλλόμενος. p.331.43. [illegible] ſub. ἐγένετο. Deinde, [illegible] Infra 409.2. ἀρχὴ &c. p.332.23. [illegible] v.Occ.H in [illegible] 36. [illegible] ab [illegible] vel [illegible] 335.10. [illegible] p.335.5. [illegible] à [illegible] i. ciborum aſſatorum aliquem. & [illegible] 24. [illegible] 32 [illegible] v.Occ.H.in [illegible] 35 [illegible] & [illegible] 37 [illegible] 48. [illegible] 345.24. 11. [illegible] 342.24 [illegible] pro dente 2[illegible] p.33[illegible]41. [illegible] Occ.H.in [illegible] v.Occ.H in [illegible] 30. [illegible] 42 [illegible] v.Occ.H. [illegible] p.342.18 [illegible] pro [illegible] pro [illegible] 19. [illegible] Sic 362.9.12 p 341.3. [illegible] 4. [illegible] 21. [illegible] v.Occ.H[illegible] & Euſtath in [illegible] 31. [illegible] 32. [illegible] Sub. [illegible] 8. valde. ſic lin. 40. 38. [illegible] vt [illegible] ſic 364.24 quod [illegible] 364 32. [illegible] Occ.H[illegible] p.34[illegible] v.Occ.Hip.in [illegible] 35 [illegible] Occ.H [illegible] vel [illegible] vt alibi [illegible] dio. vel [illegible] i. hal[illegible] 40.13. [illegible] 18. [illegible] à recto [illegible] ſæpe ſupra. 39. [illegible] ſiue [illegible] difficultate laborant, qui pe multum, crebrumque ſpiritum ideo trahunt. v.Occ.Hip.in [illegible] pag. 413.16. dicit [illegible] Quare fortaſſe hic etiam [illegible] legendum. 41. [illegible] 59. [illegible] pro [illegible] præterea [illegible] 359.14. [illegible] vt mor[illegible] 34[illegible] 39. [illegible] p. 350.44. [illegible] vel [illegible] 47. [illegible] P.35[illegible] vel [illegible] 11. [illegible] 26. [illegible] p.353.20. [illegible] vel [illegible] 25. [illegible] 41. [illegible] vel [illegible] 354.47. p.354.4. [illegible] ab [illegible] vel [illegible] 31 [illegible] 4.48. [illegible] vero [illegible] deductum, quod ſignificat ſancti[illegible]o, parum [illegible] ſed nihil ad rem

præſentem facere videtur. p. 355. 12. [illegible]. vel [illegible]. 30. [illegible] 31. [illegible] vel [illegible]. 43 [illegible]. P. 356. 11. O [illegible], quod patet ex lin. 14. [illegible] vel [illegible], & [illegible] dicendum, ſi [illegible] legas p. 357. 11. [illegible]. vel neglectum augmentum ab [illegible]. Illud verò [illegible] videtur ab [illegible]. deductum pro [illegible]. 18. [illegible] vel [illegible]. 17. [illegible]. Sic 356. 22. 35. [illegible]. à [illegible]. [illegible]. vel [illegible], ab [illegible]. vel augmentum neglectum. 46. [illegible]. barbatus. [illegible] enim mentum, & barba. vel [illegible] pro [illegible]. v. Euſt. in [illegible]. 48. [illegible]. v. OEc. H. in [illegible]. ſic 340. 28. p. 358. 7. [illegible]. 11. [illegible]. p. 359. 2. [illegible]. 13. [illegible]. v. OEc. Hip. in [illegible]. 48. [illegible]. p. 360. 8. [illegible], à [illegible], [illegible]. liueſco 33. [illegible]. i. cum autem 20. dies præteriiſſet. p. 361. 7. [illegible]. pro [illegible], vt ſupra dictum, deinde [illegible]. 17. [illegible], ſub. [illegible]. v. 341. 31. 32. [illegible]. ſic & alibi ſcribendũ v. Oec. H. in [illegible]. p. 362. 1. [illegible]. v. 23. 17. [illegible]. ſub. [illegible] cũ impetu quodam eiecit. 46. [illegible] p. 363. 3. [illegible], ſub. [illegible]; 11. [illegible]. 12. [illegible]. ſub. [illegible]. i. ex pomorũ ſucco bibebat. 13. [illegible]. 37. [illegible]. 40. [illegible] à [illegible], vel [illegible]. à [illegible]. p. 364. 15. [illegible]. 20. [illegible]. v. 23. 32. [illegible]. Libat dolor. ab [illegible]. v. 342. 3. & 365. 26. 34. [illegible]. vel [illegible]. ab [illegible]. p. 365. 44. [illegible]. 45. [illegible]. vel [illegible] huic autori familiare [illegible] βραχυλογίαν, [illegible]. p. 366. 5. [illegible]. vel [illegible]. vel [illegible]. v. Oec. H. in [illegible]. 33. [illegible]. 38. [illegible], vt lin. 33. & 35. p. 367. 22. [illegible] v. Oec. H. in [illegible]. 39. [illegible]. vel [illegible]. pro [illegible]. 49. [illegible]. Locus corruptus, & mutilus. p. 369. 1. [illegible], quod & [illegible]. hoc autẽ frequẽtius 373. 27. [illegible]. p. 370. 37. [illegible]. vt lin. ſeq. p. 371. 31. [illegible]. vel. [illegible], ſubaudi [illegible]. vel [illegible]. 37. [illegible]. p. 374. 42. [illegible]. vt alibi paſſim. & 378. 28. vel vtrunq; pro eod. ſumendum [illegible]. p. 378. 29. [illegible], vt l. 33. p. 383. 1. [illegible]. v. Oec. H. in [illegible]. 4. [illegible], & [illegible]. Nec enim aor. 1. med. [illegible] eſt vſitatus. Aut hoc obſeruandum vt nouum. p. 386. 5. [illegible]. i. ſpectare poſtquam ceſſarit. 15. [illegible]. vt ſupra l. 8. 13. [illegible], pro [illegible], vt paulò poſt. p. 387. 12. [illegible] 18. [illegible]. 34. [illegible]. p. 388. 6 [illegible]. v. Oec Hipp. in [illegible]. p 389. 3. [illegible]. vel [illegible]. p. 405. 1. [illegible]. v. Oec. Hip. p. 406. 12. [illegible]. hinc [illegible]. 15. [illegible]. vel [illegible]. & [illegible]. vel [illegible]. v. Oec. Hipp. p. 407. 49. [illegible] vel [illegible], [illegible]. p. 409. 48. [illegible], & [illegible] ſic 433. 19. p. 411. 8. [illegible]. vel [illegible]. à [illegible]. vel hoc dictum vt [illegible], quod paſſim occurrit, licet à [illegible] ſit deductum In quibus fortaſſe ſuauitati conſultũ. p. 412. 13. [illegible]. Opſopæus. 433 32. 36. [illegible], &c. [illegible] præcedentis vocabuli [illegible]. Opſop. 655. 40. [illegible]. Opſop 656 44. [illegible]. Opſop. 657. 461. 28 p. 413. 12. [illegible]. Opſ. 665. 13. [illegible]. Opſ. 665. Et [illegible]. Opſ. 765. 17. [illegible]. 426. 44. Sic & Opſ. 666. p. 424. 18. [illegible]. pro [illegible] 42. [illegible]. Opſ. 672. v. Oec. Hip. in [illegible]. 48. [illegible] pro [illegible]. vel [illegible]. [illegible]. Sic & Opſ. codex & lin 46. [illegible]. v. & Oec. Hip. p. 415. 14. [illegible]. vt ſit 3. optat. aor. 1. act. quæ [illegible] reſpondeat. in Ops. cod. [illegible], duobus modis vitioſè ſcriptum videtur. vel [illegible], vt l. 19. 17. [illegible]. vel [illegible]. vt lin. 20. vel [illegible]. vel mutata conſtructione ſubiunctiuus poſitus idem valens ac præcedens optatiuus. p 416. 22. [illegible]. Ops. 275. 31. [illegible], vel [illegible]. Sic Opſ. cod. 177. M. & annot. p. 674. P. 417. 1. [illegible]. Ops. cod. 180. Sed [illegible] Atticè dictum. Quare nihil mutandum. 20. [illegible]. Sic Ops. 283. p. 419. 2. [illegible]. vt in Ops. cod. 197. deinde, [illegible] &c. vel [illegible]. Ops. annot. p. 679. 21. [illegible] vid. lin. 19 & 282. 44. & Oec. Hip. in [illegible]. 26. [illegible] vel [illegible] p. 423. 24. [illegible], pro [illegible]. v. Oec. H. in [illegible]. & Opſ. c. 333. p. 424. 12. [illegible]. vt ſupra ſæpè. p. 425. 10. [illegible]. Opſ. ann. p. 696. vel ſubaudiendum [illegible]. 13. [illegible]. Ops. 347. 28. p 426. 29. & 30 [illegible]. Sic Opſ. cod. 360. 44. [illegible]. Opſ. cod. 363. & Oec. Hip. in [illegible] 45. [illegible]. vel [illegible]. p. 437. 39. [illegible]. p. 419. 7. [illegible]. ſupra pag. 411. 12. [illegible]. & 11. [illegible]. vel [illegible]. v. & Opſ. cod. 383. & annot. & Oec. H. P. 430. 22. [illegible]. & [illegible]. vel amplificãdi gratia pluralis pro ſingulari poſitus. 48. [illegible], v. Oec. Hipp. in [illegible]. P. 432. 3. [illegible]. Opſ. cod. 409. 8. [illegible]. Opſ. cod. 410. 25. [illegible]. 34. [illegible]. v. Oec. Hip. in [illegible]. Opſ. cod. 415. & annot. P. 722. [illegible]. P. 433. 22. [illegible]. Opſ. cod. 422. 32. [illegible]. Opſ. annot. P. 724. P. 434. 8. [illegible]. vel [illegible]. vel [illegible]. vel [illegible]. v. Opſ. P. 727. 728. P. 435. 38. [illegible]. Opſ. 445. Pag. 438. 2. [illegible]. vt alibi paſſim. 11. [illegible]. ſic infra ſæpiùs. & Opſ. cod. 464. 31. [illegible], pro [illegible]. Opſ. cod. 468. 38. [illegible]. vel [illegible]. Sic in Opſ. cod. 469. P. 439. 3. [illegible]. pro [illegible]. vel [illegible]. vel [illegible]. vel [illegible]. v. Opſ. annotat. Pag. 739. 4. [illegible]. Opſ. annotat. P. 739. 10. [illegible]. Opſ. 739. 15. [illegible]. Opſ. 739. 28. [illegible]. Opſ. 476. Pag. 440. 9. [illegible]. Sic & Opſ. annotat. Pag. 740. & [illegible]. vt alibi paſſim. Sic & Opſ. cod. 482. 10. [illegible]. 15. [illegible]. vel [illegible]. v. Oecon. Hippoc. in [illegible]. 20. [illegible]. Opſ. cod. 484. 29. [illegible]. Opſ. cod. 486. 31. [illegible]. Opſop. cod. 486. 45. [illegible]. Opſop. cod. 742. P. 441. 2. [illegible], vel [illegible]. v. Opſ. an. Pag. 742. & Oecon. Hip. in [illegible]. infra P. 442. 39 legitur [illegible]. 12. [illegible]. v. Oecon. H. in [illegible]. 35. [illegible]. vid. Oec. H. in [illegible]. P. 442. 21. [illegible]. vt ſeq l. ſic & lin. 27. vel Atticè poſitum pro [illegible], i. obtinens. Sic Opſ. vertit 503. 37. [illegible]. 506. hoc patet ex ſequenti [illegible], pro quo [illegible] habet Opſ. cod. 39. [illegible]. P. 443. 5. [illegible]. Opſ. cod. 509. 6. [illegible]. 38. [illegible]. Opſ. cod. 515. P. 444. 1. [illegible]. Sic & Opſ. annot. P. 749. 6. [illegible]. Opſ. ann. P. 749. & [illegible]. vel [illegible]. vel [illegible]. Opſ. 749. 750. 12. [illegible]. Opſ. 750. 15. [illegible]. 51. [illegible]. vt 433. 32. Opſ. 724. 750. 44. [illegible]. Sic & Opſ. p. 525. Sequentia verò hîc ab eodẽ legũtur. [illegible]. at in Oec. H. in [illegible], legitur [illegible], [illegible]. idem eſt. P. 445. 17. [illegible]. vt ſupra 18. [illegible], vt ad [illegible] referatur 50. [illegible]. 32. [illegible]. ſic lin. 40. P. 446. 6. [illegible], vt [illegible]. 447. 43. P. 448. 32. [illegible]. i. Niſi quàm minimè 48. [illegible]. ſupra P. 446. 45. [illegible] dixit, [illegible]. P. 449. 15. [illegible]. vel [illegible], vel [illegible], vt alibi. 34. [illegible], vt ante, & infra. Idem tamen eſt ac [illegible], & alterum hinc eſt formatum, verſo [illegible] in [illegible]. P. 450. 5 [illegible]. 6 [illegible] à [illegible] ſic 451. 16. vel à [illegible] deductum. 11. [illegible]. 12. [illegible], pro [illegible], Ionicè. v. Oec. Hip. in [illegible]. Sed ab [illegible] deducta voce, dicendum eſſet [illegible], & hoc Atticè poneretur, actiuum pro paſſiuo, [illegible], ab [illegible]. quod ſignificat [illegible]. Pag. 451. 2. [illegible]. i. ſi animaduertas. ſenſus hoc indicat. atq; flagitat. vel, [illegible], ſi cognoris 455. 36. 9. [illegible] &, [illegible]. 16. [illegible] 19. [illegible]. P. 452. 4. [illegible]. i. duplicẽ. ſequitur explicatio. 16. [illegible] à verbo [illegible] poëtico. vel [illegible], à [illegible]. 27. [illegible]. vt ſupra P. 75. 34. 47. [illegible]. vt ſupra l. 22. 33. [illegible]. i. verrit, purgat A. Foeſius. P 454 27. [illegible]. P. 455 2. [illegible]. v. Oec. H. in [illegible]. Paulò poſt ſequitur explicatio, vbi [illegible]. & [illegible] de his dicitur. 25. [illegible]. 27. [illegible]. vt ab illo [illegible] regatur. 31. [illegible]. 32. [illegible] excolari P 456. 3. [illegible] vt ſupra variis in locis. vel tanquã à [illegible], deductum. Quare notandum, quia nouum. 5 [illegible], à [illegible]. conſepio, concludo, obſtruo. 6 [illegible]. ſic ſemper alibi. vel [illegible], Atticè, pro [illegible]. vel nouum. 31. [illegible]. P 457 9 [illegible]. vel [illegible]. vel neglectum eſt ſyllabicũ augmentum, quod [illegible]. 24. [illegible]. pro [illegible]. ſic 147. 41. ſequitur interpretatio manifeſta. l 29. [illegible]. 26. [illegible]. pro, [illegible]. ſed hoc [illegible]. vel [illegible] pro [illegible]. Ad quem, ſupra quem nitimur 54 [illegible] P. 460. 26 [illegible]. P. 463. 1. [illegible]. vel [illegible]. i. laneum. 464. 10 [illegible]. pro [illegible]. Ion. verò [illegible] ſublatum dices. Alioqui hoc nomen, quod participij ſpeciem habet, ad ſimilitudinẽ illorum Homericorum dicetur, [illegible]. Euſt. 1222. 22. [illegible]. 285. 6. & Iliad. ζ. 70. 8. [illegible]. Infra P. 468. 1. [illegible] dicit. 41. [illegible]. vt ante. vel cum tenui ſcribendum, [illegible], ab [illegible], vt [illegible]. 467. 26. 21. [illegible]. i. laxa ocius. 26. [illegible]. 30. [illegible], vt paſſim hinc Latinum turba. 39. [illegible]. vel augmentum eſt; neglectum. p. 465. 34 [illegible]. vel [illegible] ſubaudiendum. i. magis quàm ſi nullum vulnus habeat pars affecta. ſic inf. lin. 39. [illegible]

τοιοῦτον, ὅ οἱ μὴ ἄλλως ἔχει. p.466.5.κατηγυήμεν vt 471.24.27.vel κατηγυημένα vel Ionicè vt ſæpe κατηγῦ, pro κατηγῦ. & κατηγὲς, pro κατηγέες. vt 467.11.& 13.ſic τὸ πλῦμα, pro τὸ πλῦμα. 467.14. & 45. & 468.18.471.23.26.15.ἐξαίρεται.14.ἥπαρ ξηρὸν.ſic ſemper ſupra. ſic etiã 472.7.8.9.maſculeĩ generis facit hoc nomẽ.p.467.9.ὀξύποτος.36.τὸ μὲν ἐς τὸ πόδα ἀπάγειν.p.468.2.αἱεὶ.ſic enim p.475.11.παχυξύνους hoc nomen ſcribitur. vide Euſt. ſed in his libris hanc vocem variè ſcriptam inuenies. 41. γεγζάσα). vt πεπύρωμαι, Ionicè.pro γεγχεμμένοι εἰσί. p.469.10. πολλοὶ ἐσθίοιεν, vt alibi. Nam ποιεῖν eſt ποιητικώτερον. 12. ἀναφερόμεναι. pag.471. 1. 22. ἢ ὑπερέχῃ. vbi.quà eminet. 17. κακοσιτότερον. Nam τοῦ μακροῦ. Heſ. ἄνδρας μέγα σίνεται.ſi legas κακοσινώτερον, τὸ ει corripitur in nomine σίνος.εος.ους. noxa, damnum,detrimentum. Nicander, „ Ῥεῖα κέτις μυρίας τε, σίνος τ' ὀλοφώια δαμῶν. vid.Euſt.Infra 472.10. σίνος μεγάλως πα). ſed tunc prior longa.p.472.16.διισχυριεῖ γε, vt ſit futurũ Atticè formatũ à διισχυρίζω.fu.διισχυρίσω. contr.& Atticè, διισχυριῶ. vt à νομίζω.νομίσω. νομιῶ. Quòd ſi verbum optatiuũ, ac deſideratiuum eſſe dicas,à futuro διισχυρίσω,formabitur præſens διισχυρισείω.i. affirmare,aſſeuerare cupio.vt à futuris τύψω,ὄψω, δράσω, ποιήσω, deducuntur τυψείω, ὀψείω, δρασείω, ποιησείω. Illud etiam obiter obſeruandum τὸ διισχυρίζω minùs vſitatum eſſe, quàm τὸ διισχυρίζομαι. 32. ἰσχυριεῖ γε. p.475.25.κατειλίχθαι.Ionicè pro καθειλίχθαι à καθειλίσσω, vel καθειλίττω.ξω.Implico,inuoluo,p. 475.11.ξυνειλίξαντα,à ξυνειλίσσω.ξω.vel ξυνειλίττοντα, ἀπὸ τὸ ξυνειλίσσω.ſ.ίσω.p.477.18.πίπτουσι,vel ἐπιφύει. p.478.3. μοχλεύοντα. v. OEc.H. in μοχλία. & infra p.498.12. vbi τὸ ἀπομοχλεύειν vſurpatur. & 499. 2. 4 6. p.479.24. μινύθουσι. à μινύθω.ſ.ύσω. minuo, quod extat p.504.33.34.) (αὐξάνω.p.481.12. πλέον. vt ſit aduerbium.plus,ampliùs.vt 484.24.& 47.49.κατατείνει. vt lin.29.lin. 28.κατιησάμενοι dixit. vel κατιησάμενος, vt ſit præteriti medij participium.p.485.6.Hæ duæ particulæ ἵνα ὅκου videntur συνώνυμοι poſitæ vel harũ altera ſuperflua eſt.7.ἀφίεται.ab ἀφίημι.10.ἐσχαλίνει. vel ἐσχαλάνει. 20.καταπεσόντα.vel καταπεσόντα per ſyncopẽ.36.ῥαιβοῖσι.v.OEc.H.in ῥαιβός. p.486.25.λορδαίνειν. p.489.15. τὸ, τι ἐστίν.18. δῆσαι χρή.i. vti.vel τὸ δεῖ pro δεῖν, ſiue δῆσαι, ſumendum,i.ligare.40. ἐκπτώσει.ſic 491.38. vt ſit tertia ſubiũctiui.ſic 492.13.44 494.5.p.491.1.ἐμινύθει. à μινύθω.ſ.vnde μινύθησις. 479.24.37.42. ἐξειλέων.ab ἐκειλέω. vnde verbale nomen ἡ ἔκειλσις. vt 491.1.& participiũ ἐκειλημένα. 495.19. Alioqui ἐξειλῶν ſcribendũ,ab ἐκκλείω. excludo.)(ἐγκλείω. Includo. ſupra lin 40. ἐγκειλεῖσθαι. Niſi fortè legendum cenſeas ἐγκιλλῆς, ab ἐγκλίνω,inclino,inflecto,incuruo,cuius infinitiuum ἐγκλῖναι habes p.495.10. huius participiũ præter.perf.paſſ.habes pag.492. 41. ἐγκεκλιμένα. & 493.10. p.492.24. ἐκπιέσιν per ſimplex ι. ſed hoc verbũ modò per ει. modò per ι reperias apud hunc autorẽ variis in locis ſcriptum.48.πταρμοῦσιν.pro πταρμῷ. Sed ſi πτερμοῦσι pro πταρμῷ ſumendum dicas, πτερμοῦσι ſcribendum ἀντὶ ὅψεται λυσιὼν.pro πτερμῷ,λυσίτε πταρμῷ. p.493.26.αὐτίκα ἔτι. vt alibi paſſim.quod vſitatius.38.αὔξημα (αὔξησις. p.494.14. τὸ ἐναντίον. i.contra 17. ξυγκεκλιμένον. vel ξυγκεκλεισμένα)(ἐκπιεσθέν. 30. χρῆσθαι.& ἔχειν, vide præcedentia.p.495.17.ὅκως ἂν δοκῇ.vt lin.21.vel τὸ ἐκεῖ pro αὐ poſitum, i.prout viſum fuerit. 39. ἀκοινωνήμενα, μηδὲ κοινωνήμενα pro cõmunibus ἀκοινωνήμενα,& κοινώνημα. Vocem κοινώμενα habes p.503.24.vel ἀκοινωμένα, & κεκοινωμένα, vel à κοινόω,ſ. ſic κοινόω,κοινώσω,κεκοίνωκα,κεκοίνωμαι quod notandũ. Eſt enim nouum.p.496.9. ὅτι ἐσῳδοῦνται.17.ἀκεσθῶσι.19 ὀλισθάνει. vel ὀλισθάνη. Sic etiam legendum videtur pag. 497.45. vel augmentum neglectum. quod poëtis familiare, 26. κατανυσσόμενος. 33. κατηγυκεῖσιν. v.466.3.variè ſcriptum occurrit hoc verbum paſſim apud Hippocratem. vide 506.8.14.509.28. 510 42.511. 11. 40. 512. 38. p.497.12 κατορθώσει. 18. ἀναλγία. 29. ἐςιὸν ἴσα. 30. πίεσις. 32. ἢ ἐκ ὑγιεῖς παρεῖσι,ἀφαίω. 35. κατεγκαμπάσιν. quod receptum. Galenus hoc interpretatur, κατάγνυσι παιδῶν. pag. 498.2. ὡς ἂν οἱ δακτύλοι. vt paſſim ante. ſic paulò poſt, ὡς ἂν ὁ μηρὸς ἔχῃ. 17.κατιθύνεσθαι.dirigere.p.500.8.ὀλισθηκότα. vel neglectũ augmentum.46.ἐπικαθίσαι ab ἐπικαθίζω. Sic etiam p.501.1. legendum videtur.ἕω,ἵζω,ἵζω,καθίζω,ἐπικαθίζω.ſedere facio,colloco. ſi codex ſanus,ab ἐπικαθίω ſ.ίσω. deducetur,quod inuſitatum. p.502.4.κατηγνῦσαν.vel κατηγεῖσαν. vt ſupra multis in locis. vel α in ι verſum ἴσως. 49.κἢ τὰ τῇ,vt 503.1.p.503.35.ἀμφοτέρων, ἢ ἑκατέρων, vt ſubaudiatur χειρῶν. vt hac ipſa P.l.3. & apertiſſimè P.506.29.P.504.22.ἐκτείνοντα.28 σκέλεα ἐκτεταμένα.& μεταλλάσσοντας 35. ἢ ὁ μὲ ἐπιλελυμένος.36.τὸ μᾶλλον ἢ ἴσχει.vt ſub.μᾶλλον.quẽadmodum P.505.1.μᾶλλον,ἐσχε.P.505.8.μινυθῇ,vt ſit ſubiunctiuus à μινύθω,ſ. quod extſtat ſupra P.504. 33.34. & 506. 32.cuius verbale præcedit, μινύθημα, lin.7.vel μινύθει [illegible] dum,vt ſit tertia imperfecti. ſic 491.1. [illegible] Ἐπιδεῖ.34.τὸ [illegible] P.506.2.κατάλλει ἔχεται [illegible] ſic.509.28.22.ανυθῶσι.34 [illegible] μαι.& τὸ δύνω. Euſtat.vel συνδιδῶ vt lin 12. vel συνδιίδα deductum à συν, & διεῖδω.ω. i. diſpicio,diſpiciendo cognoſco.26.πίνει.hoc patet ex præcedente δύνουσι. P.509.20. ἀλλοιότερον. 44. ὀλισθηκότα.49.ἐμπυημάσιν.v.P.151.15.P.510.5.καὶ διεωυδισαντο, vt alibi paſſim. vel ἀπεωσαμένα. 18.καταπλήσσουσιν ἔτι. Hinc & ex lin.30.& 31.& Pag.511.40.42 patet quo modo & alibi hoc participium καταγνύς,ῦσα,ύν. ſit ſcribendum. 27.κατεαγμένα.à καταγνύω.ω.ύσω quod extat lin.32.35.ἐξιθυνθῇ vt hac ipſa lin.vel eſt infinit.aor.1.med.48. ὑπνοῖ. vel ὑπνοῖσι, ἔχουσι μικρὸς ... P. 511.2.511.20.& 23 v.OEc.H.in ὕπνος. Pag.511.12.ἐπισθηνῖσαι. 16. συμμωυμένων. i. emeuſus,quod patet ex ſequentibus accuſatiuis, τὰ μῆλα, ἢ ὄψα, ἢ οὖρα. (ſic enim ſcribendum , non οὐρία,vt ante) qui ab illo participio reguntur. lin.23. ἐξω θυνῶχος.26.οὖρος, ἢ βάθος 25. κλεπταντήρια ἐστι. ſub. ὁ ὄγκος. vel ἐστί. 513.42. φύλλα ἐπίσω τυχεῖν. 39. ἢ ὡς, & ἂν οὖ vt lin.37. vel ἢ ὥ. ἐς ὅπου, ἢ ὦ. vel ἢ εἶναι. 40.μινυθήσει.42.καταγνῦσι,vt ſit datiuus pluralis P.512.5.ἐπιτεῖναι.& ἐπιτείνουσιν. 6.παραδοθέντα.pro παραδοθέντα. Ionicè.vel παραδόντα. vt ſit participiũ aor.1.paſſ.à παραδίω,ſ.8. νύξις,à νύσσω.ξω.pungo.& νύττω.p.513.22.ξυμφορώτερον 38.ἄλλος τῶν ἐπιτεινομένων.42. ἔστι δ' ἀεὶ μὴ δύναιντο ἐμπεστηριγμένος. P.515.13. φρύξας. à φρύγω. ξω. frigo, torreo. alterum à φρίσσω , ξω deducitur, quod ad rem præſentem non facit, Supra 514.43. ὡς μὴ χρυσοῦ dicit.infra hac ipſa p.515.20.καρπὸν φρύξας.45.ἐπινώσαι.ab ἐπινώω. vt ſit aor.1.act.p.516.49.χαμαίσει P.517.12. χρόνιον τι διαιτῆς.50. ἰχωρροεῖν. vt 540.15. vbi vitioſè legitur ἰχωροειδεῖ, pro ἰχωρροεῖν. vel ἰχωρροῦσι, vt eſt in OEc. H. in μελιηδής. Sed & ibi ἰχωρροῦσι videtur ſcribendum,vt αἱμορροοῦσι. 519.14.22. Pag.520.35. αὐξῆσαι.vt αὐξῆσαι. αὐξῆσαι. αὐξῆσαι. Nam ἀνομίας χάριν τὸ ν ſequente duplici tollitur. 40. ἐκδιδοῦ ἐπὶ τὰ ἔξω. P 521.32. ἢ ἀπόπροθεν. i. πόῤῥωθεν.eminus.è longinquo. Apollon.Argon.lib.1. P.2.v.39. „ Ἀμφω συμβλήμενοι ἀπόπροθεν οἰὸς ἰόντες. Et eodem lib. Pag.61.v. 1244. „ Ἄγχιος, ὅς ῥά τι γῆρυς ἀπόπροθεν ἴκετο μακρῆς. Et lib.3. Pag. 163.11.1110. „ Μνώεο μ. ἔλθοις δ' ὅμως ἀπόπροθεν ἐλπίσιν ἔσσῃ. Pag. 522.43.ἔλκει. Pag.526.10.τῇ vel τῇσι τὸν θώρηκα. P.527.18. αὐτῇ pro αὐτή. 27. ἐν τῷ παρεόντι χρῄζεις. i. In præſentia indiges. vel ἐν τῷ παροιχομένῳ ἔχρῃζες. i. ſuperiore tempore indigebas. P.528.27.αὔρης pro αὔρῃσιν. vel αὔρῃ. i.auræ, odori inſito, qui ex odoriferis herbis vt aura ſpirans exit. Pollux lib.4. cap.19. P.143. lin. penult. inter comicas perſonas αὔραν recenſet. Αὔρα (inquit) ἀκείρουσα, ... Sed ad rem præſentem hæc nullo modo facere videntur. Hic enim agitur de herbis quæ ſerpentum venenis, ac afflatu inficiuntur, hominibuſq; ſumptæ nocent. Serpentes autem Hipp. ad illas herbas potiſſimum accurrere dicit quæ ſunt odoratiſſimæ,& ex quarum intimis partibus odoris aura ſpirat, qualem Vergil. τῇ παρῳδικῇ quarto ex ambroſia manaſſe deſcribit.

„ *Hæc ait, & liquidum ambroſiæ deprompſit odorem;*
„ *Quo totum nati corpus perduxit : at illi*
„ *Dulcis compoſitis ſpirauit crinibus aura.*

Ead P.528.28 αὐταῖς.ἐκλειπούσης ταῖς ἐξ ὀδμῆς.P.529.41. ἐκλωφήσει. ab ἐκλωφάω,pro ἐκλωφᾷ,ἀσθμή.pro quibus λωφᾷ,& ἐκλωφᾷ magis vſitata. p.530.26. κτᾶσθαι à κτάω, ῶ. quæro , acquiro; poſſideo,ſequitur enim,τὸ κεκτῆσθαι τὸ κτῆσις ταύτης. 42.ἀφθόνως, vt ſit adiectiuum.p.531.13.ἀμβλυῶσι. vel eſt atticiſmus.P.532 28. βεβαρυμμένος.à βαρύνω. vel βεβαρυμμένος, à βαρύω. ῶ. ύσω. 47. φιλονεικέοντα.P.533.18.ὑπ' ἐμεῦ. pro ὑπ' ἐμοῦ ab ἐγὼ,ἐμοῦ,ἐμεῦ,ἐμεῖο, Ionicè,ac poëticè.i.mei.ſic etiam lin.24 ſcribendum, nam ἐμεῖο ſit ab ἐμός, ἐμοῦ , & Ion. ἐμεῦ. meus,a,um. quod eſt adiectiuum. Infra pag.539.26.29.ἐμὲ dicitur,ab ἐγὼ.& 540 8. ἐμεῖο, pro ἐμοῦ. 21.κατάλημψις. ſub. ἐ πουτὶ 534.10. κατειλημμένων.ſi κατειλήμμενον retineas,ſub. οἱ ἄνθρωποι.P.534.27. ἐπιδίδυσι, pro ἐπιδίδωσι,ſiue ἐπιδιδοῖ. v.OEc.H.in ταύτης.34 ἐνδύεις.41.διέρχεται.P.535.35 ἐνδιδῦσι. Induit 36.διέρχομαι.à διέρχομαι,tranſeo permeo,penetro. paſſiuum διέρχομαι. Quare σύριγγας οἵας διέρχεται, per quas aër tranſit, ac permeat. Si codex ſanus , hoc idem valebit ac διαδέδυται, ab actiuo διαδύω,ῶ. vnde τὸ διαδύειν. vel διαδεδυμένος. 42. ἐπιδεδυμένα.44.ἐπιδεδυκότα.quod vſitatius.536.49. P.536.4. ταρασσόμενα P.537.7. διδάσκοντας. ſub. οἱ ἄνθρωποι. 10. πρηεῖς. vt hæc ita accipiatur, πρηεῖς αὐτὰς νόου ἐκβαλόμενοι, pro ἐκβαλομένους. i. mitis, leniſq; viri mentem inducentes, ac virorum bonorum officium facientes , qui beneficiorum acceptorum ſunt memores , & ſe gratos præſtant iis, à quibus hæc acceperunt, vel ſaltem eorum poſteris gratiam referre conantur. 43. φιλέοντι. ſic lin.31. dixit φιλέουσι, pro φιλοῦσι.ab αἰκίω, ω, vel augmentum neglectum. p.538. 23.ὅ,τι ἂν [illegible], vel ἢ καλοῦ [illegible], ſi hæc iungas cum præcedentibus [illegible] &c. P 539.1. ἐν νεύει,vel ἐν νεύω. i.nutu. Hoc autẽ ἐν νεύει, vel ἐν νεύω ſumetur

Xxxxx 3

pro ἐπινεύων, influens, annuens; cuius contrarium ſtatim ſequitur, ἀνένευσε, renuit. Sed fortaſſe melius, ἐπινεύοι, i. in nauibus exercitum mitteret. στρατιὰν verò (ſi codex ſanus) figuratè pro στρατιὰ accipies, vel στρατιὰν ſcribendum. Sed hic error paſſim occurrit, vt στρατιὰ pro στρατὸς, & contra legas. Noſtram coniecturam confirmant ea, quæ ſequuntur lin. 8. αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀρτεμισίας ἐπαναδοῦναι ὅπως ἀποδείξῃ. & lin. 9. ἀπείλοντο videtur legendum. vt ſit aor. 2. medij, vel erit imperfectum ab ἀπείλλομαι, quod parum vſitatum. 5. ἐρυμάτων. munimentorum, propugnaculorum. 11. ἀνίατον. ἀνίατον κακόν. inſanabile, vel grauiſſimum malum vel ἀνεικαστόν. ἀνείκαστον κακόν, malum quod tantum eſt, vt ne coniecturis quidem eius magnitudinem aſſequi valeamus. p. 540. 47. μηκυνῶ. Subaudietur autem τὸν λόγον. i. non producam orationem. oratione prolixiore non vtar. quomodo? ἔτι λέγων τὰ Κρισαῖα, &c. i. neq; commemorans iterum res Criſæas, &c. v. 541. 4. ἐπιλάθωμαι δ᾽ οὐ μακρὰ λέγοντα ſi μιανῶ retineas, ſignificat, polluam, fœdabo, à μιαίνω, μιανῶ, & Ion. μιανέω. ſed ad rem præſentem facere non videtur. p. 514. 22. ὑπό του. pro ὑπό τινος. à quonam. vel ὑπό του. pro ὑπό τινος. ab aliquo. Sed hic aliquid deſiderari videtur. 42. ῥυμοῦσθαι, vel ῥυθμοῦσθαι, vt lin. 30. 45. σπειρωμένοι. quod ex ſequenti φυτευομένων colligi poteſt. vel σπαρμένοι. vt ſit participium præt. perf. paſſ. vel τὸ σπειρῶσθαι hic pro σπείρεσθαι ſumetur, quod nouum. ſi σπειρωμένων legas, deducetur à σπειράομαι, ὤμαι. quid autem ſit σπεῖρα, σπεῖραι, σπειρᾶν, σπειρᾶσθαι, σπειρεῖν, & σπειροῦν, docet Euſtath. v. & OEc. Hip. 542. 6. ἐστὶν ὄν. pro ἐστιν σφαλμάτων. 12. διαμαρτήσεσθαι. vel eſt Ioniſmus. Et ἐβρόνθε. p. 543. 12. λαιμαλίων. v. Ariſtoph. locum. 21. ἐϊοις. p. 544. c. 1. l. 39. τριχῖται. pag. 545. c. 1. l. 45. παρυφασμένον ἄλογον κολπίων. ταῦτα δὲ τινῶν εἶναι. deinde, θρυάμια, ὥσπερ ὀνομάζεται. c. 2. l. 13. ἐπιπήτιον v. OEc. H. in ἀμαλός. & ἐρθιλαμένον οὐχ ὁμαλοῖς ὄρεσι. ἢ p. 546. c. 1. l. 16. ἀναυξές. 43. ἀμβλίξαι. vel ἀμβρέξαι. v. p. 548. in βρέγμα. cap. 2. l. 16. ἐκ αἰθῶν. vel αἴθιον. γρ. αἴθων. pag. 547. c. 2. l. 17. σκαρίπτει. ſic in aliis cod. Et, σκαριφεύς, ἢ σπινθάρος. 22. οὐ πάλαι ἱερουργίαις. Sic enim ſcribitur. p. 548. cap. 1. l. 16. βιάζεται. ἐστὶ δὲ τὸ αὐτό. Ἰαπουγάτης. cap. 2. in voce Δαιτίδες, ſic legendam videtur, Δαιτίδες μεγάλαι λαμπάδες κρήμναντό τε δαιτοὶ καλοῦνται. Athenæus περὶ δειπνοσοφιστῶν vlt. lib. p. 3. 6. Ὅμηρος δὲ (inquit) τὰς λαμπάδας, δαιτοὺς ὀνομάζει. Homerique verſum affert, qui extat Iliad. λ. 861.

„ Κηλείῳ δαί τε δαιτί, ταί τε περὶ ἐστυφελίζετο πῦρ.

Euſtath. Δαιτοί, δεσμοειδεῖς, αἵ ἤλιον πυροῦσι. Ab hoc verò δαιτοί deducetur diminutiuum δαιτίδες, quod idem valet ac μικραὶ λαμπάδες. Hinc patet τὰς δαιτὰς & τὰς δαΐδας dictas non παρὰ τὸ δαίειν, accendere, vrere, diuidere: ſed παρὰ τὸ δέειν, δεῖν τὸ δεσμεύειν, ligare, vincire. Hanc lectionem ipſe literarum ordo videtur flagitare, ſi codex ſanus, Δαιτίδες à verbo δαίω, vro deducentur. & legendum erit ſaltem μεγάλαι λαμπάδες. deinde, κηλείῳ τε δαιτοὶ καλοῦνται. ſic autem vox formabitur, δαίω, δαίσω, præt. perf. paſſ. δέδαισμαι, σαι, ται vel δέδαιμαι, σαι, ται, hinc δαιτός, τοῦ, τῷ à datiuo δαιτῷ fiet δαιτίς, ίδος. quod nō μεγάλην: ſed potius μικρὰν λαμπάδα ſignificat. Si δαΐδες legas, & cætera ſubiicias, vt antè dictum, lectio melior, ac veriſimilior erit. Ead. c. pro Δαΐδρος, legendū potius δαιτῶρος. l. 49 Δαμ. μονοτρίβα. μάλιστα πάλαι διεξιλλομένη. vt in aliis cod. vel τὸ διεξομαρτίδα, non ſubſtantiuè, ſed adiectiuè ſumetur vt p. 555. in πάλην διεξομαρτίδα, vbi pro πάλαι διεξιλλομένη, vt hic habemus, τὸ διέξοδον. & in H. St. cod. τὸ διεξοδία, non ſine mendi ſuſpicione legitur. p. 549. c. 1. in δίοπλος legendum videtur, διὰ τὸ ἐν αὐτῷ, ὁπλοφόρον εἶναι. vel ναί. vel Δίοπλος ναῦς διπλαρής, παρὰ τὸ διπλοῦν, ἢ δίοπος παρὰ τὸ δίοπον τὸ ἐν αὐτῇ. v. OEc. H. in δίοπλος. Et Euſt. in δίοπος. c. 2. pro ἐκμιξεται leg. ἐκμιμεῖται. ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ σπέρματος. Sic in H. St. cod. v. Occ. H. in ἐκμιμεῖσθαι. 45. pro ἱμάς, leg. ἱμονιάς Occ. Hip. in ἱμάς. p. 550. c. 1. l. 3. ἐσθλῷ. vt in H. St. cod. 10. in H. St. cod. leg. ἐξημμαται ἢ, 19. ὀξύνει. ἐκκοιοῖ. infra, λεάκοοι. Poſt vocem, θερμολίδες, &c. ſubiiciendum θερμολαίνειν. θερμαίνειν. Perperā hæc erant antè collocata v. OEc. H. in voce ἰσολαιάν. p. 551. c. 1. l. 2. διεξηπλεκε. vt ſit tertia perſ. m. à διεμπλέκω Implico, inuoluo in H. St. cod. l. διεξήπλεκε: ſed (niſi fallor) vitiosè 3. ἡρμόσας in H. St. cod. leg. ab ἁρμόζω. apto, adapto, concinno. ἡρμάσας, ab ἑρμάω, ῶ. fulcio, firmo, ſtabilio. vel ab ἑρμάζω quod idem valet. at ἡρμοῦσα, ab ἑρμόω, ῶ, pro quo & ἁρμόζω. ex φαλαγγιτικῆς ταξέως. Hæc priùs erant confuſa & corrupta, ſed nunc emendata, & in ordinē redacta. 48. γρ. ἱμερθεῖσαι. ἀντὶ τοῦ ἐπιθυμίας τυχοῦσαι, ἀντὶ εἰ μυγαῖσαι. i. Mulieres voti compotes factæ quid hoc? αἴτ᾽ εἰ μυγαῖσαι. Quod autem hîc dicitur ἱμερθὲν, id Hom. paſſim dicit κραίνειν ἐέλδωρ. p. 552. c. 1. in voce μεταβλημα, legendū videtur συνέχειν, vel σφίγγειν. vt in OEc. H. in μεταβλημα. In voce κατακορής, in fine, legitur in aliis cod. θεραπευομένων, ὥσπερ ἢ ἀπολύοντος κατακορεῖν. & κατακόρως. & καὶ τὸ καίριον ἐστιν. Imò verò ἀπὸ τοῦ καίρου deducuntur hæc κατὰ καιρίως, vel κατακαίρως. 41. κατακατέρφους. de hoc, & illo καταμαίας. v. OEc. Hipp. Nihil tamen mutandum. Nam à μάω, μῶ, τὸ ζητῶ fit μάω. μάσω. ἔμασα μάσω, vnde καταμάσας, ὄργους καταζητήσας. vt autem à ζάω, ζῶ, fit ζάω, ſic à μάω, μῶ, fit μάω. Hinc μαῖα. obſtetrix. hinc etiam μοῦσα, Muſa, ſcientia quæ quærendo. i. dum quæritur, ab homine diſcendi cupido comparatur. Dores μῶσα dicunt, quod meliùs ipſum ἔτυμον indicat. c. 2. l. 6. κατασπάσει. p. 553. c. 1. l. 1. κνάσματα. ξ. l. 2. κνῆστις, τῆς κνήστεως. l. ἔστι δὲ μαχαιροειδές τι, ᾧ ξύεται ὁ τυρός. καὶ ἔστιν, ὅπερ ἢ κνήστρα. Poſt κοῖχον, legitur τὸ κοῖχον τὸ χοινικα. c. 2. l. 6. leg. γιγνόμενα. quod melius. p. 554. c. 2. poſt μελαίνης, legendum videtur ἀποξυσμένων. deinde, μελαγιμῶν. 41. ἀπόδειξις. p. 555. c. 1. l. 13. γρ. μονόκλωνος, ὡς οἱ ἢ μονοτιέτων ἔλαχεν. c. 2. l. 20. ξηρὸς τοιοῦτος. p. 556. c. 2. Πορφυραί. μελαινόμεναι. p. 557. c. 2. l. 2. γρ. πυεῖται. ſed fortaſſe πυρσοῦται, à recto πυρσός. Et Πλείονος. ἔχουσι. p. 559 c. 1. συνδιαζεύγνυται, vel συνδυάζεται. Illud à σύν, & δύο. hoc à σύν, & δυάς, geminus, duplex. l. 45. συνηρμόσθαι, à συναρμόω, τὸ συναρμόζω. perf. paſſ. συνήρμοσμαι. vel Atticè per ἀναδιπλασιασμὸν συναρηρμόσθαι. vel à συναρμόω, ὦ. perf. συνήρμωμαι, vnde part. communiter συνηρμωμένα, & Atticè συναρηρμωμένα. c. 2. 7. σφάκελος, vt ſupra. Τέρθρον. Hinc videtur deductum vocabulum gallicum, *vn tertre*, quod editum ac excelſum locum ſignificat. pag. 560. c. 1. l. 8. ἰλλεκέβραι. 14. τὸ ἀναλαβεῖν. c. 2. l. 10. ὑποτύφεται vel ὑποτύφει. vt in H. St. cod. p. 561. c. 2. l. 3. φύσηξ. v. pag. 517. 36. 37. 44. Et, χαραδριοῦ. quia ſequitur, ἀπὸ τοῦ χαράδρας. Et, χλωρεῖαι. ſic in H. St. cod. vel χλωρεῖς: ſed infra vox erit locanda. p. 562. c. 2. l. 7. ὄρος. ἐνιαυτοῦ. Euſtath. Ὦρος, ὁ ἀπόλλων εἴρηται ἢ ὥρος, ὁ ἥλιος, ἢ ὁ ἐνιαυτός, ὅθεν ἐνίαυρος, ὁ ἐνιαυτός. ſupra p. 541. 51. διὰ παντὸς ὥρου, pro διὰ παντὸς ἐνιαυτοῦ.

PETRVS

PETRVS LAPHILEVS ANVTIO FOESIO
MEDIOMATRICO MEDICO, ET
AMICO SINGVLARI S.

CVM extraneis & nobis ignotis hominibus nulla ſtudiorum, humanitatis, & beneuolentiæ ſocietas eſſe poteſt: Ego verò te, vir præſtantiſsime, de facie quidem minimè notum, ſed eruditionis nomine mihi notiſsimum amo, amplector & ſaluto, fauſtaq́ & fælicia omnia tibi deprecor, vt diu multumq́ ſuperſtes aliquid quotidie ad Rempublicam literariam afferre poſsis. Salutant & celebriores noſtri ordinis medici, qui vel ex vna Hippocratis Oeconomia te, tuumq́ diuinum ingenium, induſtriam & ſingularem tuam doctrinam agnoſcunt. Sed ne quis fucatam & vmbratilem meam ſalutationem eſſe putet, eſſe breues quaſdam notas in aliquot Hippocratis libros ex vetuſtis exemplaribus Mediceis, & ex noſtris aduerſariis depromptas, meæ ſalutationis comites, ad te mitto, quæ ad illuſtrandam Hippocratis editionem, quam tu magnificè adornas, aliquid etiam nitoris inducere poterunt. Si quid in his lectione digniſsimum videbitur, id totum publicæ vtilitati nuncupetur. Multa, ſat ſcio, parum expolita apparebunt. Nam in ſcribendo ſæpè caligarunt oculi, obliteratis nimirum vetuſtate literis Mediceis, & ſenilem oculorum aciem fugientibus. Sed quod minùs animaduerſum, diſtinctum, & elaboratum à me fuerit, lubens ego iudicio tuo polito, & æquiſsimæ cenſuræ permittam. Iohanni Martino medico, ingenio doctrinaq́ excellenti, & qui ad hanc editionem ſymbolam munificè contulit, notas in librum Hippocratis περὶ τῶν ἐν κεφαλῇ τρωμάτων excutiendas dedimus, quid in ea re præſtiterit, ex noſtra chartula intelliges. Is vbi commentarium de vulneribus capitis in lucem ediderit, explorata omnes ea habebunt, quæ in libello Hippocratis cimmeriis penè tenebris adhuc inuoluta videntur. Ne quid autem te lateat, vir optime, vnde Hippocrates Aldinus, & alter Frobenianus, diuerſis lectionibus, correctionibus, & annotationibus illuſtrati prodierint, quos me autore Auberius typographus Lutetiæ tuo nomine recepit, paucis accipe. Ante annos ſexaginta Iohannes Ruellius, vir præſtanti ingenio, & ex eruditione perfecta clariſsimus, in conuertendis authoribus Græcis nemini ſecundus, codicem Aldinum recens typis excuſum intentis oculis ſtatim perlegit: & quod in eo vel exemplarium vitio, vel operarum incuria diſtortum, aut turpiter deprauatum videbatur ſtylo compunxit, correxit, & literulis Græcis primus adnotauit. Non ita multo poſt Regij quatuor medici, omni doctrina, & linguarum cognitione ornatiſsimi, Iohannes Capellanus Henrici Secundi Gallorum Regis ἀρχίατρος, cui ſtudiorum amœnitate, etiam inter aulicos proceres, nihil vnquam in vita iucundius eſſe potuit: Iacobus Gopilus medicinæ interpres Regius, qui Græca & luculenta Alexandri Tralliani editione ſui nominis memoriam poſteritati commendauit: Honoratus Caſtellanus, cuius hortatu idem Rex Henricus Monſpeſſulanos medicinæ profeſſores quatuor annuo quadringentarum librarum honorario dotauit: & Magdalenus, qui vnus vitæ ſpatium ampliauit, & nunc Regi principibuſq́ viris placet, & medicinam facit: Hi inquam percelebres medici quatuor adhibitis aliquot venerandæ ſenectutis exemplaribus ex Regia bibliotheca & Medicea Pariſienſi, eundem Aldinum & Ruellianum Hippocratem à capite ad calcem diligentiſsimè perluſtrarunt, & ſcribente Gopilo marginibus notas adiecerunt. liber hic locupletiſsimus neſcio quomodo per viginti aut triginta annos alicubi ſepultus latuit. Quem tandem aliquando ex latebris erutum Albertus Feureus, collega noſter Hippocraticæ doctrinæ ſtudioſiſsimus, Ruellii nepos, ab imperito quodam bibliopola, qui parui pretij librum deputabat, minimo redemit, & publicæ vtilitatis nomine tibi libenter obtulit. In emendando & illuſtrando altero Hippocrate Frobeniano Ludouicus Seruinus in ſenatu Pariſienſi Regius patronus, ſermonis vtriuſq́ linguæ doctiſſimus, quiq́ animi cauſa, cum à patrociniis & officiis forenſibus otium ſupereſt, Græcos medicorum libros ſtudioſe euoluit: & Iohannes Obſopœus, literis Græcis non vulgariter eruditus, qui medicinæ ſcientiam tenet, & publicè nunc Heidelbergæ profitetur, conſimilem operam nauarunt. Nam ex Græco exemplari Cordei, Marci Muſuri Cretenſis manu ſcripto, cuius olim verus poſſeſſor Ruellius fuerat, & ex multorum locorum collatione, ſuis etiam adhibitis minimè fallacibus coniecturis, auctorem pleriſq́ locis adulteratum, qua fieri potuit induſtria & diligentia priſtino nitori & integritati reſtituerunt. Hunc etiam recognitum codicem & emendatum ingenuè Seruinus, vt Reipublicæ commodis ſeruiret, in tuum dominium abire voluit. His duobus exemplaribus innumeris mendis & fœdis erroribus perpurgatis ſi meæ lucubrationes, & ſucciſiuæ operæ acceſſerint, & inde emolumentum aliquod medicinæ candidati acceperint, animus meus cumulatè explebitur, quod labor meus non omninò inutilis fuerit. Supereſt vt elegantioribus & Regiis characteribus in charta minimè bibula caſtigatiſsimus liber excudatur, ea ſcilicet forma qua Henricus Stephanus Platonem edidit, & quam omnes auidè expetunt. Quod Auberius tua adiutus opera ſe facturum ſanctiſsimè recepit. Cui vt alterum animum ad explendum præclarum, hoc promiſſum magis confirmarem, præter notas, etiam fragmenta quædam Græca commentariorum Palladij in librum Hippocratis περὶ ἀγμῶν dedi, quæ ad celerem operis ſi ita probares, ad maiorem illius commendationem adiicerentur. Extant & in bibliotheca mea eiuſdem Palladij ſcholia Græca in librum ſextum ἐπιδημιῶν Hippocratis, dempta ſectione ſecunda, quæ ab eo recuperari poterit, qui hæc in Latinum ſermonem conuertit. Si horum quoque editionem aliquam vtilitatem medicinæ ſtudioſis allaturam eſſe putas, & lucrum aliquod honeſtum ex ea typographo acceſſurum, exemplar meum bibliopolæ Pariſienſi Duuallio committam, qui per fidelem tabellarium illud deferendum curabit. Atque etiam alia quæcumque afferre potero auxilia & adiumenta ad antiquiſsimi ſcriptoris autoritatem, & amplitudinem in integrum reſtituendam, ea ex animo, & grata erga literatos omnes voluntate adhibebo. Vale. & Laphileum tibi amicum antipelargica beneuolentia proſequere.

LECTORI.

CÆteris Editionibus, defuerunt libri, De Purgatoriis Remediis, & de Hominis Structura: quos tanquam genuinos Hippocratis fœtus, huic Editioni accedere ἀπροσδιονύσως non cenſuimus: & librum quidem De Purgatoriis Remediis, Græcè & Latinè ex Ioannis Heurnij verſione, & cum eiuſdem commentario edidimus. At librum De Hominis Structura, quòd Græci exemplaris paucorum hodie manibus triti copia nobis non fuerit, Latinè tantùm ex Nicolai Petreij Corcyræj verſione exhibemus: vtrumque autem ad calcem, ne fraus fieret Indicibus, adiecimus. Vale.

HIPPO-

HIPPOCRATIS COI, DE PVRGATORIIS REMEDIIS LIBELLVS,

IOANNIS HEVRNII PARAPHRASTICA VERSIONE, ET breuibus ad obſcuriora loca Notis ſiue Commentariolis illuſtratus.

ARGVMENTVM.

EXISTIMO hunc librum De elleboro olim inſcriptum fuiſſe, ac totum interiiſſe, excepto hoc eius initio. Nec hoc mirum videri debet, cùm tot calamitatibus hactenus attrita fuerint Hippocratica ſcripta. Poſteaquam enim conflagraſſet bibliotheca Alexandrina, & quæ ex Hippocraticis ſcriptis reſtibilia erant, collegiſſent Artemidorus Capito & cognatus eius Dioſcorides Alexandrini, Adriani Imperatoris temporibus, plurimum ipſi intulere damni deprauando. Accedunt hinc Barbara tempora, cùm labente Romano Imperio, tota litteratura ad Arabas in Marocho tranſlata fuit ab Almanſore eorum Rege, extincto Græcæ ac Latinæ linguæ nitore. Hæ tenebræ perennarunt vſque ad Gratiani, Decretalium auctoris tempora, cùm Salernitana ſchola Hippocratis Aphoriſmos ex Arabica in Latinam fœdè tranſlatos agnoſcere cœpit. Quare minimè mirum ſi quædam interciderint, quædam mutila ac lacera ad nos deuenerint. Nec enim dubito, quin Veteres ſapientiſſimi viri exactiſſimè De præparatione ellebori ſcripſerint. Scribit Dioſcorides libro quarto Præparationem humani corporis & ellebori, ac victus rationem ad vſum ellebori, diligenter olim deſcriptã fuiſſe à Philonide Siculo Ennenſi. Et hanc rationem eſſe puto, cur veteres elleboro, elaterio, reliquíſque ſtrenuiſſimis remediis perpetuò ferè vterentur, quòd tutiſſimas eorum præparationes compertas haberent, vt innuit Galenus in libris De articulis. Hinc noſtra ſæpè eluditur curatio, quòd, dum mitiora ſæpè ſectamur, occaſio curandi effluat, malúmque curabile incurabile euadat. Attamen in vſu validorum pharmacorum nullus temeritati locus eſſe debet. Cautè ergo tranſigendum, & certis legibus ea in vſum vertenda: quas hîc ſummus medendi præceptor ponit.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΠΕΡΙ ΦΑΡΜΑΚΩΝ.

HIPPOCRATIS
DE PVRGATORIIS REMEDIIS.

I. PHARMACORVM purgantium actiones, non vſque vulgò exiſtimatur, ita ſe habent.

II. Ab eodem enim pharmaco quidam nunc purgantur, modò non purgantur: quandoque verò alia excludit, quàm quæ efferre ſolebat: interdum nimiùm purgat: nonnunquam qualia oportet facit.

I. ΤΑ περὶ φαρμάκων πρήγματα οὐχ οἷα νομίζεται, ἐστί.

II. Τῷ γὰρ αὐτῷ φαρμάκῳ καθαίρονται καὶ οὐ καθαίρονται. ἐνίοτε δὲ ἄλλα καθαίρει, ἢ οἷα εἴωθε καθαίρειν, ἐνίοτε δ' ὑπερκαθαίρει. ἔστι δ' ὅτε καὶ τὰ δέοντα ἐποίησε.

J. HEVRNII COMMENTARIVS.

1. Vulgus enim putabat, ſuſque deque quemcumque hominem excludi, non à peculiari remedio peculiariter ſibi dicatum ſuccum. Nam ἀπεμπιπλάμενος id vſu interdum venit, quaſi dicat, non ſatis eſt vt laxet ſe aluus, ſed morbi cauſa excludenda dicato ſibi remedio, quod propria dote illum elidit ſuccum. Quare veteres ignoraſſe videntur, ante Hippocratem, ſimilitudine ſubſtantiæ allici purgandos ſuccos à pharmacis. Hæc ſententia poſtea à Galeno firmata fuit libro De ſimplicibus & ab Auerrhoide libro 3. Collectaneorum 25. vt animaduertimus in pharmacia mochlica, & pharmaco vectiario, cuiuſmodi eſt elleboriſmus, quo vitioſus humor, tanquam à machina vectis, attrahitur in ventriculum: excluditur vomendo, priuſquam ipſum pharmacum ad inteſtinorum anfractus peruenerit. Quod enim aliena à ſua dote interdum excludantur à dato pharmaco, id fit non à ſimile trahente vi. Sed quia oppreſſa, reſoluta, aut ſtimulata vaſorum vis acrimoniâ remedij illa demittit. Veteres pedes ſuos decocto ellebori lauantes ſe purgabant: vi purgatoria inſtar lucis ſeſe fundente per corpus: ita & integræ redduntur pilulæ à purgatione, vera itaque purgatio fit ſimilitudine, quâ trahitur humor ſimilis ad ſimile pharmacum, vt ad magnetem ferrum, &, vt ait Auicenna libro De viribus cordis, vt electrum feſtucas trahit. Vt enim cuncta terræ naſcentia congenerem ſuccum in nutricatum attrahunt vt attractrice qua a ſummo Deo Optim. Maxim. prædita ſunt, ita & aliæ res, cognatione quadam, in rem ſimilem abripiuntur. Eſt enim in natura triplex cauſa attractionis, fuga vacui, caloris vis, & concordia formarum. Succi morbifici purgatio peragitur à pharmaci ſpecifica vi: Hæc vis imbuit ventriculum ſua facultate trahendi, facitque vt ventriculus attrahat, nunquamque deſiſtat, quoad pharmaci vis reſoluta fuerit, & à natiuo calido deuicta.

2. Q. d. igitur magna cautione pharmacia erit incunda: nam idem pharmacum vt commodè propinatur, vel non, ita commoda & incommoda pariet. Itaque non ſatis eſt effundi aluum, ſed talia qualia decet, efferri debent. Igitur eodem remedio non bene tranſigetur, vi & copia: nam his purgatorium erit, aliis minimè, & in quibus mouet, id faciet commodè vel incommodè, vt dextrè vel non bene, in vſum vertitur.

3. Si detur non conueniens ſucco: vel in indomito humore, vel febrili in incendio, vel corpore non primùm meabili reddito, nec liberatis obſtructis, aut cruda ſi ſit materia vel ſi nulla cacochymia adſit, vt in ictero febre defuncto, & in exanthematis puerorum lædit pharmacia.

4. Vt ſi phlegmaphygum detur, vbi cholagogum oportuit. Vel ſi corpus circumfluat peculiari ſucco, vt pituita, huic ſi cholagogum propinetur, quàm minimum bilis abducet.

5. Si non ſatis preſsâ copiâ vel videtur. Hoc ſanè terribile eſt: inde nonnunquam conuulſio: at Σπασμὸς ἐξ ἐλλεβόρου, inquit Hippocrates, θανάσιμον. Hippocrati, id eſt vacuitatem denotat eius rei quæ in quæſtionem venit. Quaſi dicat, ſi ille ſpaſmus non ſit ex acrimonia ellebori, aut ſucci attracti, ſed ex hypercatharſi: cùm enim conuulſio fit, cùm iam elleborum excidit è corpore.

6. Hanc excluſionem ſequitur euphoria: cùm nim. excrementa excluduntur quæ in vitio ſunt qualitate.

HIPPOCRATIS TEXTVS.

III. Ὥστε οὐχ οἷόν τε πεποιθότα τοῖσι φαρμάκοισι εἰκῇ διδόναι.

IV. Ὑπολαμβάνειν γὰρ χρὴ καὶ τὰ σιτία τὰ τρέφοντα ἡμᾶς, φάρμακα εἶναι, ἧσσον δὲ ἐκείνων.

V. Οἱ γὰρ ἄνθρωποι τῶν ὀρθῶς μὲν σιτευόμενοι, ὑγιαίνουσι· μὴ ὀρθῶς δὲ, κάμνουσιν.

III. Quare non decet, vt quis [1] pharmacis confiſus, temerè ea exhibeat.

IV. Quin & [2] cibos, quorum nutricatu fruimur, pharmaca eſſe putandum eſt: non æquè tamen ac antedicta.

V. Homines enim [3] qui commodè horum vſum ineunt, ſalubriter degunt: qui verò ſúſque deque; ægritudinibus implicantur.

J. HEVRNII COMMENTARIVS.

1. Sine vlla medendi tecmarſi: nam materia præparanda, meatus aperiendi, methodus ſeruanda in omni occaſione reuulſionum & euacuationum. Nam & vina non data apto tempore, nocent. Pharmaca, dicebat Herophilus, nihil ſunt, & Pharmaca manus Dei ſunt: vt nim. in vſum flectuntur dextrè vel ſiniſtrè. Plurimi hodie falluntur, exiſtimantes in remediis ipſis ſanitatem habitare. Verùm pharmaca ſunt Medicæ artis inſtrumenta. At inſtrumenta nullius artificis opus per ſe abſoluunt, niſi doctè in vſum flectantur. Nec enim ſi mihi affabrè facta inſtrumenta pictorum dentur, pictor ero. Non enim αὐτόματοι illa feruntur in opus, vt Vulcani in officina. Nec etiam vllum remedij genus eſt, quod habet eandem vim in ſingulis, imò ne morbus quidem vllus eſt omnibus idem.

2. Id eſt, vt pharmaca incommodè exhibita turbant corpus, nec purgant ſua peculiari trahendi dote, idem agunt & cibi, quamuis id modeſtiùs. Nam virtus retentrix vaſorum copiâ fatigata ſuccos dimittit, vel acrimonia irritata excretrix eos excernit. Q. d. itaque aluum ſoluere non eſt purgare.

3. Quaſi dicat, ita etiam qui ſine cautione ac tecmarſi pharmacis vtuntur, malè cedit eorum vſus, vt enim cibus, ſi ex genij nutu offeratur, finem ſuum, id eſt, robur corpori adfert: ſin irato genio offeratur, turbat, à nutricatu excidens: Ita pharmacum cùm non eâ ideâ propinatur quæ commodè ſua trahendi vi elidat ſibi peculiares ſuccos turbat.

HIPPOCRATIS TEXTVS.

VI. Ὑπερβαλλόντως δὲ, καθαίρονται μὲν ὥσπερ ἀπὸ τῶν εἰλικρινέων φαρμάκων, ἧσσον δὲ καὶ βραδύτερον τῶν εἰλικρινέων φαρμάκων.

VII. Δῆλον οὖν ὅτι δεῖ καὶ τῶν φάρμακα.

VIII. Ὅμως δὲ τῶν βραδύτερα καὶ ξυνήθεα ἐόντα ἡμῖν, ἑκάστην ἡμέρην ἰόντα ἐς τὸ σῶμα, εἰκῇ καὶ ἀμελῶς διδόμενα, εἰκῇ ταράσσει τοὺς ἀνθρώπους, καὶ νοσοποιέει πως.

IX. Καὶ τὰ εἰλικρινέα, καὶ τὰ ὀξέα, ἐὰν ἀπαθῶς καὶ ἀπειροκάλως διδῷς, οὐ μᾶλλον διαφέρεσθαί τι συμφορέει.

VI. Qui verò paſtum [1] liberiori manu ineunt, hi purgantur quidem veluti à meris pharmacis: verùm parciùs & cunctantiùs.

VII. Quare elucet & [2] alimenta eſſe pharmacâ purgantia.

VIII. Verùm hæc [3] tardiora ſunt nobiſque familiaria, vtpote quæ cottidie corpus ingrediuntur: ſi tamen temerè exhibeantur, homines turbant, ac morbos accerſunt.

IX. Quare, [vt breuiter tranſigam] qui [4] ſinè delectu & temerè cibos dederit, acidos acréſve impermixtos nihil commodi adferet.

J. HEVRNII COMMENTARIVS.

1. Seipſum iam explicat: bifariam dici nim. purgationem: vnam, quæ à peculiari dote pharmaci quæ vera eſt purgatio: alteram, quæ fit ab oppreſſa vel irritata natura; quæ & bona & mala enuncit, quò ſe à mole & onere vindicet.

2. Nim. ſi copioſiùs ingerantur, vel in occaſione dandi erretur, hinc ſtimulantur inteſtina, ventriculus, venæ; putredine contaminatis rebus ingeſtis, vel onere bellum naturæ mouentibus. q. d. aliud quid requiritur ad fœlicem ſucci morbiferi exhauſtionem, nim. vt is ſolùm abducatur vi peculiaris pharmaci. Sed illud ipſum pharmacum ſi non dextrè in vſum vertatur, non pandet ſuam illam dotem tractoriam peculiarem: ſed turbabit, vt hic cibus, ſua acrimonia.

3. Quaſi dicat, quid igitur pharmaca inſueta agent, quæ eâ potentiâ micant, ſi temerè inducantur? Refert ſummus Medendi præceptor, in libris de morbis acutis, mira grauiaque ſymptomata quæ incurrere ſolebant homines ſanos qui ſe temerè fraudant ſuo genio. Vt ſi quis bis de die paſtum inire ſolet, ſi iam ter vel quater cibum ceperit. Ita ſi quis picrocholos aut megaloſplachnos vtatur melicrato.

4. Imò magno damno id fiet: itaque & maximo incommodo eſſe poterit & pharmacia temerè præſcripta, non edomitâ materiâ morbificâ, nec ἔργῳ corpore.

HIPPOCRATIS TEXTVS.

X. Χρὴ οὖν πρῶτον διδόναι τοῖσι μὲν χολώδεσιν, ὃ, τι χολὴν καθαίρει· τοῖσι δὲ φλεγματώδεσιν, ὃ, τι φλέγμα· τοῖσι δὲ ὑδρωπιώδεσιν, ὃ, τι ὕδωρ· τοῖσι δὲ μελαγχολώδεσιν, ὃ, τι μελαίνας χολάς.

XI. Ἢν δὲ τοῦτον ἔξω καθαίρῃς, τὰ μὲν δέοντα οὐ καθαριεῖς, τὰ δὲ μὴ δέοντα κενώσεις· ὥστε ἐς ἀμφότερα ἁμαρτάνειν.

X. Itaque ante omnia [1] biliofis oportet propinate cholagogum pharmacum; pituitoſis phlegmagogum; hydropicis hydragogum; melancholicis melanogogum.

XI. Si verò alia quàm hæc purgaueris, [2] quæ quidem excludi debent non purgabis, quæ verò minimè conuenit euacuabis. Quare bis peccabis.

XII. [1] Præſcripturus itaque pharmacum quod vel ſurſum vel deorſum purgat, primùm rogandum, num aliàs pharmacum purgans hauſerit.

XII. [1] Ὅταν δὲ μέλλῃς τινὶ φάρμακον διδόναι, ἤν τε κάτω, ἤν τε ἄνω, ἐπερωτᾶν αὐτὸν χρή, εἰ δή ποτε ἔπιε φάρμακον.

XIII. Et num [2] aluus ex purgatoriis deorſum facilè ſe ſoluat, ac citò obediat: vel num dura.

XIII. Καὶ πότερον ἡ [2] κοιλίη ἐν τοῖσι κατωτερικοῖσι φαρμάκοισι ὀξεῖα καὶ ὑπακούει ταχέως, ἢ σκληρή.

XIV. Quod ſi facilem eſſe aluum lubricamque dixerit, [3] mollioribus paucioribuſq; pharmacis opus erit.

XIV. Καὶ ἢν φῇ ὀξεῖαν καὶ εὔλυτον εἶναι, [3] μαλακωτέρων τε καὶ ἐλασσόνων τῶν φαρμάκων δεῖται.

J. HEVRNII COMMENTARIVS.

1. Id eſt, Pharmaca pro natura cuiuſque præſcribenda ſunt, quaſi dicat, in cibo demonſtrauimus nocua etiam optima eſſe, adeò vt naturæ ſacer cibus affligat, ſi temerè eius vſus ineatur: vt clarum ſit quantis damnis augeant eos ægros qui pharmaca, quæ longè ab alimentorum bonitate abeunt, ſine tecmarſi propinant: ſe ſatisfeciſſe putantes ſi aluus feratur: quod etiam cibi faciunt temerè ingeſti. Sed diceret quis quomodo igitur, & ob quas vires pharmaca erunt in vſum euocanda? Reſpondet, vt ita dentur vt ſuis peculiaribus trahendi potentijs agant loco, hoc eſt vbi oportet: id eſt, vt quæ bilem trahunt, bilioſis in ſuccis affligentibus exhibeantur, &c.

2. Id eſt, ſi non ſua purgandi vi ducant ſuccum qui in vitio eſt; ſed bonum & naturæ non moleſtum, vt ſi in pituitoſo morbo cholaphygon detur pharmacum, quæ non decet educes, nam eius vi rigorem ſuum ponit pituita; & quæ pituita elidi deberet, retinebitur.

3. Cautio purgatoria, in metu hypercatharſeos: vt peculiaris natura eluceſcat, vt ea ratione copiam pharmaci capies. Nullis enim notis idioſyncraſia dignoſci poteſt. Galenus exiſtimabat ſe Æſculapij medendi fœlicitatem aſſequi potuiſſe, ſi idioſyncraſiæ argumenta certa deprehendere potuiſſet. Vt hanc noſcas, rogandi ſunt ægri, vt pharmaca ferre ſoliti ſint, &c.

4. Nam adeò tenera ſunt quædam corpora, vt primo pharmacorum odore trepident, & ſe in fluxum ſoluant. Alia tam ægrè ſoluuntur, vt vix vllis remediis aluus reſpondeat. Noui puellam, quæ vix ſemel tribus menſibus ad hoc naturæ munus inuitatur.

5. Metu hypercatharſeos. Hi non facilè elleboro aut ſcammoneatis remediis tententur: ſuffecerit enim manna, caſſia, ſyrupus vel mel roſatum ſolutiuum, ſena, epithymum, polypodium, Rhabarbarum, & talia.

HIPPOCRATIS TEXTVS.

XV. Sin aluus dura ſolutuque contumax fuerit, [1] potentiora pharmaca poſtulat.

XV. Ἢν δὲ σκληρὴ ἔῃ, [1] ἰσχυροτέρων δεῖται.

XVI. Eadem cautio in [2] ſurſum purgantibus eſt obſeruanda.

XVI. Ὁ αὐτὸς δὲ τρόπος [2] καὶ πρὸς τὰ ἀνωτερικά.

XVII. At [3] ſi nunquam pharmacorum ſurſum ducentium, aut aluum ſubducentium vſum ſe iniiſſe affirmet, tum demum exquirendum, num [4] dum ſanus eſſet, officij memor fuerit aluus pro conditione rerum aſſumptarum, & num [5] à rebus quæ in vomitum faciles ſunt, ventriculus facilè ſe in vomitum laxaret; & an à pleniore cibo ſe [6] in fluxum effundere aluus ſoleat.

XVII. Ἢν δὲ [3] μηδέποτε φῇ μήτε ἄνω, μήτε κάτω κεκαθάρθαι, ἢ πεπωκέναι φάρμακον ἐρωτᾶν χρή, εἰ πρὸς τὰ σιτία [4] ὑγιαίνοντι εὔλυτος ἡ κοιλίη πρὸς τὰ κάτω, ἢ [5] εὐήμετος πρὸς τὰ ἄνω, καὶ εἰ πρὸς πλησμονήν τινα γινόμενος, ἢ [6] διάρροια ἐπιγίνεται αὐτῷ.

J. HEVRNII COMMENTARIVS.

1. Alioqui in alimentum, aut ſuccum morbificum ſe transferet: vel operam ludet combinatione in corpore, eiuſque duricie conniuentibus mearibus vaſorum.

2. Vt tenerè habeantur tenella corpora quare nullum remedij genus idem omnibus.

3. Nam quædam idioſyncraſiæ ad cuncta nauſeant pharmaca.

4. Nam his exolutionem adfert omnium virium, granius pharmacum per morbos: nam ne ſani quidem ferrent.

5. Id eſt, ſi fractiore fuerint vi ventriculi præditi: nam alioqui *εὐημέας ἄνω φαρμακεύειν* inquit Hippocrates 4. Aphoriſmorum, hoc eſt, qui quidem non ſunt nauſeabundi à cibis flaccidis & variis: ſed qui facilè vomunt, idque facilè ferunt ſi irritauerint vomitum. Eſt enim duplex vomitus: particularis & vniuerſalis. Particularis hyeme etiam admittitur, quo ſoli ventriculo imbelli eximitur pituita: ex his valida non debentur remedia: de hoc hîc loquitur: alter generalis, quo totum euacuatur corpus, elleboro albo: is tantùm æſtate admittitur ab Hippocrate: & is non eſt præſcribendus vbi languet ventriculus: ſed tamen opus eſt vt ij qui vſum eius inibunt, vomant ex facili.

6. Id enim languidi reſolutique ſtomachi ſignificationem adfert.

HIPPOCRATIS TEXTVS.

XVIII. Cuncta hæc interrogare oportet, quò tutò ei conſulere poſſis: [1] fœda eſt enim calamitas, à pharmaco purgatorio hominem interiiſſe.

XVIII. Ταῦτα πάντα ἀνέρεσθαι χρή, ὡς ἂν δυνήσῃ ὀρθῶς βουλεύεσθαι· [1] αἰσχρὴ γὰρ ξυμφορή, φάρμακον δόντα ἄνθρωπον ἀποκτεῖναι.

XIX. Ὀκν

XIX. Ὁκόσοι μὲν οὖν [1] ὑπὸ πυρετῶν ἰσχυρῶν λαμβάνονται, οὐ χρὴ τούτοισι φάρμακα διδόναι καθαρτήρια, ἔστ᾽ ἂν μεθῇ ὁ πυρετός.

XX. Εἰ δὲ μή, μὴ [2] ἐντὸς τεσσάρων καὶ δέκα ἡμερῶν.

XIX. Qui [1] validis febribus implicitι iacent, his non ante febris remiſſionem pharmaca dare oportet.

XX. Sin minùs, cunctandum, ſaltem, [2] ne citra decimum quartum diem.

J. HEVRNII COMMENTARIVS.

1. Q. d. idem medicamen & ſeruat, & occidit homines: vt vel temere vel bona temarſi in vſum ducitur.

2. Ineunte itaque morbo interdum licet, ſi inflammatorius non ſit affectus, nam per phlegmonem crudam nihil à cauſa morbifica abduci poteſt, ſed ſana liquantur malè. Sed tamen ἀκινδύνως promouere licet bilioſam, mannâ, caſſiâ & ſyrupo roſato, 1. Aphor. 24.

3. Id eſt, ſi aſtantium importunitate in pharmaca cogaris: ſaltem aliqua coctionis ſigna appareant, & omnis metus intercipiendæ criſis abſit: criſes autem intra quatuordecim dies præcipites euenire maximè ſolent. Scripſit Hippocrates, rarò initio purgandum eſſe: nam rarò orgaſmo concita fertur materia morbifica.

HIPPOCRATIS TEXTVS.

XXI. Θερμαὶ γὰρ αὐτέων [1] σάρκες ἐοῦσαι αὐτίκα, καὶ αἱ κοιλίαι, ἀναλαμβάνουσι τὸ φάρμακον καὶ ἀποκαθαίρεται οὐδέν.

XXII. Καὶ τότε [2] πυρετὸς γίνεται πλείων, καὶ τὸ χρῶμα ἐκτρέπεται, καὶ ἰκτερώδεις γίνονται.

XXIII. Κινηθείσης [3] γὰρ τῆς χολῆς, καὶ μὴ καθαρθείσης, οὔτε προσφέρειν θέλει, οὔτε πίνειν, ἀλλὰ πάντα βδελύσσεται, καὶ ὡς τὰ πολλὰ ἀπόλλυται.

XXIV. Ἢν δὲ [4] κατάσχῃ τὸ φάρμακον, τὸ μὲν πρὸ μέσου ἡμέρης, οὐδὲν καθαίρεται, ἐκ μέσου δὲ ἡμέρης καθαιρόμενος, ὑπερέρρηος γίνεται, καὶ ἀπόλλυται.

XXI. Carnes [1] enim ipſorum & ventres cùm incendio flagrent, pharmaca retrahunt, nihilque purgantur.

XXII. Tunc [2] magis incandeſcit febris, coloremque auriginoſum ducunt.

XXIII. Agitatâ [3] perturbataque bile, & non eductâ, neque ſorbere poteſt, neque bibere, ſed auerſatur omnia, & plerumque moritur.

XXIV. Cæterùm ſi [4] pharmacum ſuperârit, ante meridiem nulla fiet purgatio: à meridie verò ex hypercatharſi perit.

J. HEVRNII COMMENTARIVS.

1. Q. d., igitur ante diem decimum quartum non purga, nam tamdiu valida vi ſe vibrat flamma febrilis: & pharmaca in ſe abducit. Nam etiamſi alioqui commodum pharmacum propinetur, non habebit naturam adiutricem: non enim ſatis eſt ad moliendam purgationem vt pharmacum trahat, ſed etiam oportet vt partes à ſe expellant irritatæ vi pharmaci, at calidiores à febre partes non expellunt ſuccos, ſed potiùs in ſe rapiunt. Ita enim comparatum eſt in natura, vt inter ea quæ ſeſe mutuò trahunt, illa quæ calidiora ſunt, trahant; quæ verò minus calent, trahantur.

2. Nam in paroxiſmis etiam quieſcendum. Non igitur purgatio eſt perturbatio. Turbat autem crudos ſuccos pharmacum, nec purgat, vnde maior calor: & cùm in bilem pharmacum vnà abeat, quod trahitur, à calidis partibus, icteri imaginem facit vt induat corpus.

3. Nihil natura ægriùs ferre poteſt quàm duos contrarios motus, eodem qui mouentur tempore. Pharmacum ad centrum trahit hos, at calfactæ partes ad peripheriam, vnde confuſio naſcitur ſuccorum, calidique natiui extinctio. Hinc maiora incendia ſumit febris, & œconomiam aluinam labefactat.

4. Id eſt, ſi naturam ſoluerit. Hoc eſt, ſi reſoluta retentrice facultate eaque extincta effluant humores.

HIPPOCRATIS TEXTVS.

XXV. Ἢν ταύτην τὴν ἡμέρην παραγένηται, καὶ [1] ἅμα τῇ καθάρσει μεθῇ ὁ πυρετὸς ὑγιὴς γίνεται.

XXVI. Ὁκοῦν οὐ χρὴ [2] τοῖς ἰσχυροῖς τῶν πυρετῶν φάρμακα καθαρτήρια προσφέρειν.

XXVII. Ἀλλὰ ἐὰν ἵνα δέῃ, [3] ἀποκλύζειν χρή, ὁποσάκις ἂν βούλῃ· ἀκινδυνότερον γάρ.

XXVIII. Κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, καὶ ἐν τῇ θερμῇ ὥρᾳ, [4] ἀπὸ κυνὸς ἀνατολῆς, ἡμέρας πεντήκοντα, φυλάσσεσθαι χρὴ μὴ διδόναι φάρμακον. ἀλλὰ κλυσμοῖσι χρέεσθαι· ὁ γὰρ αὐτὸς κίνδυνος.

XXV. Quod ſi hunc diem ſuperauerit, vnaque [1] cum purgatione miteſcat febris, conualeſcit.

XXVI. Quare per [2] validas febres de pharmacis purgantibus vereri oportet.

XXVII. Sed tamen, [3] vbi res alui ſubductionem poſtulat enematum vſus, quotieſcumque viſum fuerit, tutò initur magis.

XXVIII. Eadem hac ratione, æſtate [4] à canis ortu, quinquaginta dierum ſpacio pharmacia cauendum: ſed [5] clyſmis potiùs indulgendum, vbi opus eſt: alioqui idem diſcrimen imminebit.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΦΑΡΜΑΚΩΝ.

J. HEVRNII COMMENTARIVS.

1\. Nam vnà abripitur cauſa febrilis, vbi vires tam validæ, vt hanc agitationem & iniquam etiam vnà purgationem ferant.

2\. Nondum coctionis ſignis apparentibus: vt tenſis hypochondriis, flammea vrina ac tenui, contumaci in obſtructione, aut viſcerum in phlegmone. In eſſentialibus etiam febribus, dum æſtus adhuc plena ſunt omnia; ne rapidi potentiâ pharmaci conflagrantia viſcera phlegmonem concipiant, parteſque ſanæ colliqueſcant.

3\. Ex malacticis & leniter ſubducentibus; ita enim ſubducitur fuliginibus, ex inteſtinis, focus: & ſqualor aluinus madeſcit, & conſequio ſuccorum εὔπνου redditur æger, bonis ſuis rebus: nam à mole aluina premi ſolebat diaphragma.

4\. A decimo die ante ortum Syrij. Nam rapidi potentia Solis viſcera incendio conflagrantia, facilè à cathartico febrem concipiunt. Deinde quòd vis naturæ effœta, neque cathartico, neque humori vacuando par eſſe poſſit, vnde cholera ſicca. Cum calore ambientis humor foras fertur, & cathartico reuocatus naturæ negotium faceſcit, quæ contrarios motus perferre nequit, accedit & ὀπώρα, vnde ex mala victus ratione facilè ſoluuntur.

5\. Vt paulatim ὑγρὸν fiat corpus, & vt fœditas aluina deponatur, vnde vbertimæ cauſæ morbificæ pullulare ſolent.

Alia quadam acceſſere, quæ ad librum περὶ τέχνης pertinent, inde, qui velit, ea petat, de calumniatoribus medicorum enim agit, nihil verò de pharmatis purgantibus.

HIPPOCRATIS COI

Liber

DE HOMINIS STRVCTVRA,

ad Perdiccam Macedonum Regem,

NICOLAO PETREIO CORCYRÆO INTERPRETE.

Opus antea non editum.

ARGVMENTVM IN LIBRVM ſequentem.

In hoc libello, breui quidem, ſed grauiſſimo, præter ea, quæ de homine agit, totius anni temporum, tuendæ valetudinis, egregia præcepta perſcribit.

I. *Mundus ex quibus elementis, ex iiſdem etiam conſtat homo. Humores quatuor, eorúmque natura.*
II. *Arteriæ, ac venæ quibus differant Iecur. Riſus vnde. Humores quatuor quid efficiant in homine.*
III. *Cerebri effectus, Reminiſcentia, Obliuio, Phreneſis, Lethargus, Paralyſis, Cerebrum purgantia.*
IV. *Capitis paſſiones ex ſtomacho, Capitis ſuturæ tres. Capillorum color iuxta varietatem humorum, vocis tonus à ſpiritu.*
V. *Iecur tripliciter digerit. Excrementorum ratio.*
VI. *Senſus in homine quinque. Homo ex quatuordecim quibuſdam conſiſtit. Fœminarum lac, & menſtrua.*
VII. *Spinæ vertebrarum numerus, coſtarum item, ac dentium. Stomachi amplitudo. Inteſtinorum longitudo. Digitorum nomina.*
VIII. *Anni tempora quatuor, eorúmque natura. Quæ vita hominis ratio ſingulis anni temporibus.*
IX. *Venæ ſectio quantopere conferat ſanitati.*
X. *Medicinalis ſphæra.*
XI. *Pituita, ſanguis, ac bilis quibus anni temporibus augeantur: & quæ vitæ ratio tunc ſeruanda.*
XII. *Annus in dies 365. colligitur.*

I. MVNDVS quatuor ex elementis conſiſtit, igne, aëre, terra, & aqua, calido videlicet, humido, frigido, & ſicco. Iiſdem ex elementis quatuor totidemque humoribus & homo conſiſtit: ſanguine ſcilicet, pituita, flaua, & atra bili. Et ſanguis quidem aëri, pituita aquæ, flaua autem bilis igni, atra verò terræ ſimilatur. Sanguis enim guſtu dulcis eſt: pituita, ſalſa: flaua bilis, amara: atra verò acetoſa, & flaueſcens. Sanguinis autem locus, & ſpiritus in corde eſt: à dextris quidem eius ſanguis, à ſiniſtris verò, ſpiritus conſiſtit. Flauæ bilis in iecinore, atræ in liene: pituitæ quidem in cerebro locus. Sanguis autem calidus, & humidus, pituita frigida, & humida: flaua bilis, calida, & ſicca: atra verò ſicca, & frigida.

II. Arteriæ quidem à corde purum ſanguinem, & ſpiritum recipiunt. Venæ autem, & ipſæ à corde ſanguinem ſumunt: per quas corpori diſtribuitur. Sed iecur cordi ſanguinem non præter veri fidem affatim ſuppeditat, Nam ignis abſque materia permanere neutiquam poteſt. Quo fit vt nonnulli hominum ſemper quaſi rideant, quidam verò triſtentur: huius rei ex elementis cauſam eſſe dicimus. Qui enim puri ſanguinis non expertes ſunt, hi vſquequaque rident, & aſpectu, ac corpore floridi, necnon perſpicui coloris exiſtunt. Qui verò flauæ bilis participes ſunt, deſides, puſillanimés, pauidi, imbecilleſque eſſe ſolent. Pituitoſi verò inertes, & frigidi ſunt.

III. Reminiſci autem, & eſſe prudentia præditum, ex cerebro, inter calidum, frigidumque admodum temperato prouenit. Obliuio verò, ex cerebri frigiditate procedit. Paſſio autem, quæ phreneſis nuncupatur, ex perurentibus febribus fit. Vaporibus enim, ex viſceribus per deorſum ad cerebrum emiſſis, eius humidum areſcit, & homo mente captus efficitur: & cerebrum oleo quocunque frigidæ qualitatis per aures, vomituſque humectare oportet. Lethargus verò & ipſe cerebri paſſio eſt: cùm enim cerebrum frigidis humoribus repletum fuerit, hinc paſſio, quæ Lethargus appellatur, hominem occupat: & calefacientibus cerebro epitulari expedit. Paralyſis verò fit à frigido, crudoque humore, qui à cerebro demiſſus in oculum, ſiue in aliquam labiorum partem, ſeu in totam dimidiámve faciem deſcendit. Per nares cerebrum purgantia adhibere oportet: & extrinſecus irobrium contuſum (herba eſt quæ & Maros, & Origanus dicitur) ignis ſuffitu, ſeu cauteriis per aures applices.

IV. Quæcunque autem paſſiones in capite fiunt, ex ſtomacho oriuntur, exempli cauſſa: vomicæ, ſtrumæ, dentium dolores, tonſillæ, angina, ſuffocationes, anhelitus difficultas: & reliqua. Caput autem ſuturas habet tres: inuenitur & ſolidum abſque ſuturis caput, & hoc quidem humidum eſt. Criſpos verò capillos habere, calidioris capitis ſignum eſt. At recti crines, ex ſuperuacuo, qui in capite eſt, humore fiunt. Flauedo capillorum, ex flaua bile: caluities verò ex caliditate prouenit. Articulatæ vocis ſpecies tres habentur: grauis, acuta, & media: hæc à ſpiritu procedunt.

V. Iecur autem, ipſum alimentum triplici digeſtione in ſuccum redigit. Ex prima digeſtione cor alimenti qualitatem, ſaporem videlicet, ſuſcipit, & puri ſanguinis procreatio fit. Secundam digeſtionem iecur deſumit, & corporis partibus alimentum largitur: vnde flauæ bilis conſtitutio fit: lien verò ex ſanguinis fece alitur: vnde & melancholicum humorem conſtitui certum eſt. Cerebrum autem à ſtomacho humectatur, & pituitæ extuberantiam peragit. Tertia digeſtione alimentum supernè in ſtomacho in ſuccum vertitur: & tunc reſeratur ianitor qui ventriculus nuncupatur,

quoniam tranſitus tantùm facultatem ſubminiſtrat. Inde alimentum in inferiorem ventrem demittitur. Aluus verò à pituita ciborum acerbitatis gratia, oblectamentum ſentit. Humidum autem excrementum, per renes, ac ſeiunctos ipſius excrementi meatus in veſicam, id eſt. in phuſcam deſcendit: in veſicam enim aqua ingreditur.

VI. Senſus in homine quinque habentur, viſus, olfactus, auditus, guſtus, & tactus. Nam viſus ex æthere & olfactus ex aëre; auditus ex igne; guſtus ex humido; tactus verò ex terra fit. Homo autem ex quatuordecim quibuſdam conſiſtit: neruis, venis, arteriis, ſanguine, ſpiritu, carne, adipe, cartilagine, vnguibus, oſſibus, medullis, capillis, membranis, humoribus. Horum autem excretiones, maribus quidem ſicco & humido excremento, vomitibus, oculis, naribus, ſputis, ſudoribus, venereis, incertis meatibus, capillis& vnguibus fiunt. Fœminis verò ad hæc duo adduntur, purgationes, lactis videlicet, & menſtruorum. Lac autem & eodem modo genitale ſemen hominis ex ſanguine gignuntur, & hoc certum eſt: ſi enim homo genitali plus nimio vtetur, ſanguinem pro ſemine emittet. Similiter autem & fœminæ, ſi plus nimio lactare cogentur, ſanguis elicitur.

VII. Spina autem hominis habet vertebras XXIV. coſtas totidem. Dentes cum maxillaribus duo ſupra XXX. ſunt anteriores autem diuidentes qui & ſecantes appellantur. Stomachus palmos habet quinque, Inteſtina cubitos treſdecim. Nomina digitorum, Pollex, Index, Medius, Annularis, Auricularis. Vngues frigidi ſiccique temperamenti ſunt.

VIII. Anni verò tempora quatuor habentur, ver, æſtas, autumnus, & hyems. Ver, calidum & humidum eſt; ideò ſanguinis in corpore incrementum fit. Æſtas calida & ſicca: ideò flauam auget bilem. Autumnus ſiccus & frigidus: ideò atram bilem, & ſaniem auget: ſanies quidem ſanguinea & aquoſa eſt. Hyems verò pituitam in corpore adauget. Nam quatuor hominis elementa, id eſt, humores, ad tempora quatuor diuiduntur. Ideò ſolarem conuerſionem ſpeculari, & affecti temperamentum, & ad hæc curationibus vti opus eſt.

IX. Si enim verno tempore iuuenis aduerſa premetur valetudine, ſanguinis exuberantiæ cauſa patitur, quem per venæ ſectionem emittere opus eſt: & ſi pleureſi vnius diei ſpatio, vel duorum ſeu trium laborauerit, venæ ſectione affecto opitulandum, priuſquam ipſum opprimat paſſio, & affecti vires deficiant. Homini verò venæ ſectio perutilis eſt: & tempus quidem quo ipſa vtendum, à Februario incipit: & rurſus à Septembri principium ſumendo, ad ſeptimam eiuſdem perdurat. Æſtate aliquo ægrotante, ad paſſionis purgamina adhibenda.

X. Si conſiderantes (ô Rex) & aliorum curam agentes, quid ad vitæ rationem corporibus præſtet, & quod congruè alimenta ſuggerat, ac debito appoſ[illegible] ordini, non ſatis pro diligentia noſtra, & qui humana aggrediuntur corpora, morbos deprehenderimus, nunc accuratiùs perſpicientes, ſummatimque deſcribentes, medicinalem ſphæram ad te mittimus, per quam ægritudines, quæ humana corpora occupare ſolent, pernoſcere, & ad præſentem horam, ac decurrentis anni tempora, huiuſmodi calamitatibus opitulari queas. Si autem hæc accuratiùs egeris, diu citra omnem aduerſam valetudinem per omne tempus vita frueris. Et ſi hæc, quæ potiſſimum optimæ valetudini tuæ vim præbeant, quæque hominem generi conducant, peregeris, ita omnibus te incolumem vitam deprehendes elegiſſe. Et quamuis ardua admodum ſphæræ ratio habeatur, eam tamen perſcriptam tibi præbemus.

XI. A Vergiliarum occaſu ad hyemale ſolſtitium, IL. hoc eſt, à XII. Nouembris, ad Decembris finem ſunt. Hi quidem dies pituitam augent; balneis autem ieiunus, ſudores excitando, detergendoque, & venereis ac laboribus vteris. Ab hyemali ſolſtitio ad vernale æquinoctium, dies LXXXIIII. à prima videlicet Ianuarij ad quintum ſupra XX. Martij. Hi dies humiditatum, & ſanguinis exuberantiam peragunt. Deambulationibus, & ſiccis quæ ad victum pertinent, deliciiſque, ac venereis, beneque alentibus vtendum. A vernali æquinoctio, ad Vergiliarum ortum, dies IL. à XXV. Martij ad XIII. Maij, hi dies ſanguinem augent: Redolenti vino, & venereis, ac laboribus vteris. A Vergiliarum autem exortu ad æſtiuum ſolſtitium dies XLII. à tertiadecima Maij, ad XXIIII. Iunij; hi enim dies flauæ bilis augendæ facultatem obtinent, dulcibus & aquoſis vtendum, ducendæ alui cura agenda, & à venereis, ac laboribus abſtinendum eſt. Ab æſtiuo verò ſolſtitio, ad æquinoctium autumnale, dies XCIII. ab XXIIII. Iunij, ad XXV. Septembris; hi dies atram bilem augent: frigidis & aquoſis, redolenti vino, ac ſalitis opus eſt: à venereis verò abſtinendum cenſemus. Ab autumnali æquinoctio, ad Vergiliarum occaſum, dies IIL. à XXV. Septembris ad XII. Nouembris; hi enim dies ſaniem augent: acetoſis, acerbiſque, & venereis ac laboribus vti expediet. Si ad hæc obſeruanda curam, ô Rex, impenderis, citra omnem triſtitiam, doloremq; in reliquum vita frueris.

XII. Hac ſe diuiſione ſic habente, annus in dies quinque ac ſexaginta ſupra trecentos colligitur.

401 1461042

INDEX IN HIPPOCRATIS OPERA OMNIA QVADRVPLEX, QVORVM HIC

PRIMVS PARTES TOTIVS CORPORIS CONTINET.

PRIMVS NVMERVS SECTIONEM: ALTER PAGINAM: TERTIVS aut litera maior lineas: litera minor a, prius. B, poſterius latus: N. notas ſiue commentarios denotat.

A

ACETABVLA appellata quæ 4.ſ. 410.55
Acetabula coxêdicum 3.ſ.273.25
Adenes 3.ſ.278.36
Alæ glandulas & pilos habeant 3.ſ.271.20
Alarum tumores 3.ſ.271.2
Aluus nunc perturbatur, nunc ſiſtitur, nunc pro rarione deiicit 5.ſ.530.14
Aluus quomodo celerrime ſiſtenda 4.ſ.362.21. quomodo ſoluenda ib.25
Aortæ 3.ſ.269.48
Appendices ad vlnam 4.ſ.410.37
Appendices duæ ſcapulæ ib.,0
Appendices tibiæ 4.ſ.411.14
Arteria 3.ſ.274.12
Arteria exulceratur & quo in morbo 4.ſ.398.5
Arteria magna vnde alatur 3.ſ.270.10
Arteria pulmonis exulcerata 5.ſ.531.8
Arteria vbi reſpirationem efficiat 3.ſ.269.57
Arteria vena cordis 3.ſ.250.15
Arteria vulnerata 5.ſ.479.45
Arteriarum origo cor 4.ſ.382.19
Arteria in coſtas propagines ſuas tranſmittit 3.ſ. 274.49
Arteriæ venoſæ ductus in pulmonem 3.ſ.323. 34 b
Articulus quando fiat rigidus 4.ſ.411.29
Articuli ante febres exoluuntur & cur 3.ſ.298.20
Articuli eneruati quibus 3.ſ.292.16
Articuli quæ in omnibus ſimiliter ſe habeant 4.ſ. 411.23.
Articuli vbi deligandi 6.ſ.741.E
Articuli manus varij 4.ſ.410.50
Articuli cur vrantur Scythis 3.ſ.292.30
Articuli elapſio 6.ſ.748.D
Articulorum generatio 3.ſ.251.10
Articulorum vulnerum præſagia 2.ſ.100.B
Articulorum omnium duo ſaltem ſcopi, natura & conſuetudo 6.ſ.746.E.N
Articulorum duritas 7.ſ.1116.5.G
Aſpera arteria aorta dicta 4.ſ.415.20
Aures albeſcentes in prægnantibus quid ſign. 3.ſ.262.15
Aures cordis cur ſic dicantur 3.ſ.269.26
Aures frigidæ, pellucidæ contractæque perniciem minantur 2.ſ.149.A
Aures miniſtri cerebri 3.ſ.309.30
Aures obtuſæ in acuta febre, vehementem inſaniam portendunt 2.ſ.149.E
Aures obtuſæ in febre 7.ſ.1104.A
Aures quando laborant 5.ſ.499.7
Auriculæ cordis 3.ſ.269.19
Auriculæ cordis vnde dictæ 3.ſ.310.5
Aurium colliquatio in vtero morbos aurium inuehit 3.ſ.304.45
Auricularum cordis vſus 3.ſ.324.17.N.2
Aurium fluxus in cerebri morbis 3.ſ.273.1
Aurium generatio 3.ſ.238.20
Aurium tumores 3.ſ.271.52
Aurium ſectio venerem quidem non tollit, ſed genituram infœcundam reddit 3.ſ.292.27
Aurium ſonitus cum viſus hebetudine, mentis exceſſum ac ſanguinis ex naribus profluuium præſagiunt 2.ſ.149.C
Aurium vacua auditum quomodo percipiant & faciant 4.ſ.408.53
Aurium venæ φλέβες ἐπὶ τοῖς ὠσὶ 3.ſ.229.29
Axillæ cur pilis abundent 3.ſ.252.32
Axillæ μασχάλαι 3.ſ.229.50

B

BARBA quando oriri incipiat 3.ſ.240.40
Bifidum os ad genu 4.ſ.411.10
Brachia βραχίονες 3.ſ.229.49
Brachij articulus 6.ſ.776.A
Brachij dextri interna vena ſecanda tempore ardentis febris 4.ſ.397.4
Brachiis cur Scythæ exuſti 3.ſ.292.24
Brachio fracto quot dies ad alendum dentur 4.ſ. 382.52
Brachiorum caro 1.ſ.6.26
Brachiorum generatio 3.ſ.238.19
Branchia pulmonis 4.ſ.386.20

C

CALIDVM pinguedinis ſedes 3.ſ.249.49
Calcaneum 6.ſ.745.H
Calor per vniuerſum corpus ſpargitur 3.ſ.252.19
Capilli maiores pilis 3.ſ.272.23
Capillorum generatio 3.ſ.252.28
Capita humida & pituita redundantia quando 3.ſ.281.37
Capita debilia qui habeant nul'i ſunt potatores 3.ſ.281.40
Capita oblonga vtrum damnanda 7.ſ.1007.A.N
Capita ſana & dura 3.ſ.282.15
Capite calfacto, aut refrigerato derepente, fluxiones fiunt 3.ſ.306.50
Capite intus hærente, reliquo extra pendente in partione quid faciendum 3.ſ.260.50
Capite ſupra modum percalefacto vrina copioſa 5.ſ.461.40
Capitis fluor interdum cauſa ad mortem 5.ſ. 452.40
Capitis fluxiones ſeptem 4.ſ.412.12
Capitis fluxiones fiunt per aures, nares, oculos. ſ. N. 3.ſ.272.2. Item per palatum in fauces, in gulam; per venas in ſpinalem medullam, in ſanguinem ibid.28.29
Capitis forma 7.ſ.1007.B N
Capitis generatio 3.ſ.238.19
Capitis morbi ex ſomniis quando intendantur 4.ſ.378.41
Capitis oſſa quot 3.ſ.274.4
Capitis ſtupor cum vrina frequenti morbi cerebri indicium 4.ſ.340.1
Capitis vena lata & tenuis 3.ſ.77.25
Capitis vulnera, vlcera fiſſuræ 2.ſ.98.B
Caput κεφαλὴ 1.ſ.18.3
Caput quale 3.ſ.271.41
Caput ad vocem formandã quid faciat 3.ſ.253.34
Caput bene conſtitutum 7.ſ.1007. C.N
Caput calefactum ex corpore trahit pituitam 5.ſ. 464.29
Caput cur interdum hic, interdum alibi, interdum in totum doleat 3.ſ.304.9
Caput dolens humores detinet, quos alias ad glandulas ablegat 3.ſ.271.48
Caput & lien maxime obnoxia morbis 5.ſ.503.1
Caput fluxionum cauſa 5.ſ.698.11.a.N
Caput glandulas habet 3.ſ.272.17
Caput maxime ſanum quando fiat & naſcatur 3.ſ. 304.41. quando contra morbidum fiat ibid.43
Caput prominet, reliquum corpus non amplius progreditur, fœtus vero mortuus eſt quid fiat 3.ſ.260.45
Caput quibus ex cauſis doleat 4.ſ.405.47
Caput vbi prominet in partione quid faciendum 3.ſ.260.55
Caput ventri morbum quando faciat 4.ſ.408.19
Caput vlceribus completur 5.ſ.465.28
Carnes vnde 4.ſ.344.35
Carnis diuulſæ aut ex plaga læſæ indicia 5.ſ. 454.41
Carnis tremor vnde 3.ſ.298.9
Carnium generatio 3.ſ.251.16
Carnium vtilitas 5.ſ.277.17
Cartilago ſpongioſa in naſo 3.ſ.252.51
Caua vena cordis 3.ſ.250.15
Cauæ partes ſub oculis ὑπώπια quæ 5.ſ.517.32
Cerebri conſumptio 7.ſ.1174.G
Cerebri fluxiones aut purgamenta, aut morbi cauſæ 3.ſ.272.30
Cerebri generatio 3.ſ.249.50. eius tunica ib.52
Cerebri membranæ 4.ſ.408.50
Cerebri miniſtri qui 3.ſ.309.30
Cerebri morbi 3.ſ.273.1
Cerebri morbi affectiones & ſymptomata 3.ſ. 308.48
Cerebri corruptio vnde, ex bile ſcilicet ac pituita 3.ſ.309.5
Cerebri ſedes vbi 3.ſ.272.24
Cerebro concuſſo quæ ſuperueniant 5.ſ.447.46. vulnerato quid ſequatur ib.49
Cerebrum cauſa morbi ſacri 3.ſ.304.5
Cerebrum concuſſum 2.ſ.197.F
Cerebrum cur primum ſentiat 3.ſ.310.15
Cerebrum frigidi & glutinoſi ſedes 3.ſ.249.49
Cerebrum in ſe animi eſſentiam continet 7.ſ. 1187.C N
Cerebrum internuncius intelligentiæ 3.ſ.309.53
Cerebrum ipſum an ſonum faciat 3.ſ.252.40
Cerebrum maius reliquis glandulis 3.ſ.272.22
Cerebrum non purgatum à grauedine & raucedine, vere æſtate quid ſequatur 3.ſ.287.48
Cerebrum non ſecus ac glandulæ album & friabile 3.ſ.272.19
Cerebrum omnibus animalibus duplex 3.ſ.304.8
Cerebrum quomodo afficiatur apoplexia 3.ſ. 272.46
Cerebrum quomodo ſyderetur 5.ſ.463.11
Cerebrum ſyderatum: quæ ſigna & ſymptomata 5.ſ.467.27
Ceruicis ac colli dolores 2.ſ.162.B
Ceruicis dolor cum ſopore & ſudore 2.ſ.75.B
Ceruicis perfrictiones 2.ſ.161.H
Ceruicis oſſa quot 3.ſ.274.6
Ceruix contrahitur ex epilepſia 3.ſ.306.14
Ceruix dura 2.ſ.161.E
Ceruix ὁ αὐχὴν 3.ſ.229.30
Ceruix oblonga 7.ſ.1007.C.N

†

Ceruix vteri extra gradienda menſium ſuppreſſorum cauſa 5.ſ.589.22
Claiculæ αἱ κλεῖδες 3.ſ.229.45
Clauiculæ vbi 4.ſ.410.17
Clauiculæ fractæ quot dies ad alendum dentur 4.ſ.382.52
Colli humores 3.ſ.271.51
Colon inteſtinum 6.ſ.916.D
Columella quomodo formata in angina 4.ſ.397.19
Cordis aliunde cibus vnde trahatur 3.ſ.270.5
Cordis aures cur ſic dicantur 3.ſ.269.26. eius folles 3.ſ.269.30
Cordis auriculæ 3.ſ.269.19
Cordis membranæ 3.ſ.269.42
Cordis nerui 3.ſ.169.47
Cordis palpitatio vnde 3.ſ.305.4
Cordis ſubſtantia qualis 3.ſ.323.53 N.a
Cordis venæ duæ, caua & arteria 3.ſ.250.14
Cordis ventriculus 3.ſ.275.20
Cor à muſculis differt 3.ſ.323.61.N.a
Cor arteriæ fons 3.ſ.274.20
Cor caldi natiui ſedes ac fons 3.ſ.314.70.N.a
Cor domicilium ſpiritus cur 3.ſ.250.19
Cor cur Ariſtoteles neruorum principium ſtatuerit 3.ſ.324.14 N.b
Cor eiuſque forma 3.ſ.268.19. eius humidum quale ibid.32
Cor eiuſque generatio 3.ſ.250.10
Cor ex thorace exemptum diu mouetur 3.ſ.314.44.N a
Cor fons naturæ humanæ 3.ſ.269.20
Cor in ſempiterno motu 3.ſ.250.30
Cor locus præcipuus & ad delirium ac inſaniam opportunus 5.ſ.561.50
Cor muſculus validus 3.ſ.268.52. duos ventriculos habet ibid.56
Corne ſapiat 3.ſ.410.5
Cor poetæ & populares quid vocent 5.ſ.698.64.a.N
Cor ſanguinem ad ſe trahit 5.ſ.501.23
Cor ſenſus ſedes potiſſima 3.ſ.310.12
Cor tunica inueſtitur 3.ſ.274.17
Cor vbi ſitum 6.ſ.916.A
Cor vnde nutriatur 3.ſ.324.47.N.b
Coronæ proceſſus 6.ſ.776.D.N
Coſta notha 6.ſ.916.C
Coſta ſpuria ſiue notha 3.ſ.278.33
Coſtæ πλευραί 3.ſ.229.46
Coſtæ quot 3.ſ.274.8. 4.ſ.410.24
Coſtarum generatio 3.ſ.238.20
Coſtis fractis quot dies ad alendum debeantur 4.ſ.382 52
Coxa vnde 2.ſ.159.F N
Coxendix 6.ſ.745 H
Coxendices ἰσχία 3.ſ.229.25
Coxendicum acetabula 3.ſ.273.15
Coxendicum articuli 4.ſ.410 55
Coxendicum dolor 2.ſ.112.F
Coxendicum dolores quam venæ ſectionem requirant 3.ſ.229.28
Coxendicibus cur Scythæ exuſti 3.ſ.292.27
Craſſa vena 3.ſ.274.50
Craſſarum venarum ortus & progreſſus ab oculis vſque ad infimas partes 3.ſ.275.30
Craſſiſſimarum venarum quatuor paria 3.ſ.275.42. primum par venarum ibid.
Craſſiſſimarum venarum ſecundum par ibid.49. tertium venarum par ibid.50. quartum venarum par 3.ſ.276.4.
Crura τὰ σκέλεα 3.ſ.229.25
Cruribus ambobus in partione prominentibus quid faciendum 3.ſ.260.30
Crurum generatio 3.ſ.238.20
Crus prominens in partione retrudendum 3.ſ.260.10
Cryſtalloides humor 3.ſ.253.26
Cubiti generatio 3.ſ.238.20
Cubiti flexus vena interna ſecanda in pleuritide 4.ſ.387.27
Cubiti oſſa 6.ſ.775.B
Cubiti vulnus 2.ſ.102.G
Cubito fracto quot dies ad alendum debeantur 4.ſ.382.52
Cubitus πῆχυς 3.ſ.229 46
Curgulio ἡ γαργαρεὼν qualis 5.ſ.464.10
Cuticula ἡ ἐπιδερμίς 3.ſ.240 24
Cutis vilitas 3.ſ.277.18
Cutis arida & dura item laxa 7.ſ.1191 F
Cutis raritas, coarctatio 7.ſ.1174 F
Cutis temperamenti a quæ index 4.ſ.425.16

D

DENS [illegible] 7.ſ.1138.H
Dentes ad vocem [illegible] conferant 3.ſ.253.36
Dentes [illegible] 7.ſ.1126.D.N
Dentes [illegible] 3.ſ.251.48. [illegible] ib.52
Dentes duo extremi [illegible] 7.ſ.1191.B
Dentes [illegible] 3.ſ.252.27
Dentes moderatores qui 3.ſ.316.70.N.b
Dentes quid duriores reliquis oſſibus faciat 3.ſ.316.70.b.N
Dentes vnde exedantur & erodantur 5.ſ.527.23
Dentis ſyderatio 2.ſ.157.C
Dentium colliſio aut ſtridor ibid.A
Dentium generatio 3.ſ.251.41
Diaphragma 2.ſ.60.44.N
Digitorum articuli 4.ſ.410.50
Digitorum habitudo qualis 6.ſ.742.B
Dorſalis medulla ſola mẽbranas habet 3.ſ.250.4
Duo denum inteſtinum 3.ſ.316.43.b.N.6.ſ.916.C
Dorſi dolores quam venæ ſectionem requirant 3.ſ.229.28
Dorſum ἡ ῥάχις 3.ſ.229.27.

E

EPIGLOTTIDIS vſus 3.ſ.322.68.b.N
Epiglottis qualis 3.ſ.268.30

F

FACIEI rubor vnde 5.ſ.501.50
Faciem extenuans aqua 3.ſ.283.41
Fauces 3.ſ.274.12. 6.ſ.915.H.6.ſ.916.D.N
Fauces febricitanti vbi exulcerantur 2.ſ.163.F
Fauces graciles ibid.C
Fauces quando laborant 3.ſ.299.10
Faucium ex ſanguine repletio, eiuſque [illegible] & præſagium [illegible] A
Faucium generatio & forma 3.ſ.249.17
Faucium glandulæ 7.ſ.1121.B.N
Faucium vlcera periculoſa in pueris 3.ſ.267.50
Fel quartæ fibræ hepatis adhæreſcit 3.ſ.274.15
Femora μηροί 3.ſ.219.32
Femori fracto quot dies debeantur ad alendum 4.ſ.381.52
Femoris appendices 4.ſ.411.1
Femoris articulus 6.ſ.776.A
Femoris os ad genu bifidum 4.ſ.411.10
Femoris pars γλουτὶς dicta 5.ſ.524.5
Femorum caro 1.ſ.6.26
Fibræ ἶνες 3.ſ.236.44
Fibræ hepatis quinque 3.ſ.274.14
Fibræ pulmonis quinque 6.ſ.915.H
Folles cordis 3.ſ.269 30
Frons cõtracta phrenitidem denunciat 2.ſ.152.D
Frontis pruritus quale ſignum 4.ſ.369.14

G

GENÆ tenuis pars præciſa non coaleſcit 5.ſ.450.3
Genæ 1.ſ.15.49
Gingiuæ vitiatæ 2.ſ.111.C
Gingiuarum abſceſſus 2.ſ.157.C
Glandulæ ad aures 3.ſ.271.17
Glandulæ maximæ vbi ibid.34
Glandulæ in quo corpore nullæ ibid.15
Glandulæ in inteſtinis ibid 23
Glandulæ in maribus differunt à fœminarum glandulis 3.ſ.273.27
Glandulæ in pectoribus mammæ vocatæ ibid.24
Glandulæ vbi maiores 3.ſ.271.29
Glandularum locus & ſedes 3.ſ.270.48
Glandularum & pilorum affinitas 3.ſ.271.10
Glandularum genus quale 3.ſ.321.51.a N
Glandularum morbi & ſymptomata 3.ſ.270.38
Glandularum τῶν ἀδένων natura ibid.30. earum caro qualis ibid.32
Gula 3.ſ.274.12
Gula quid & qualis 3.ſ.268.28
Gula vnde initium ſumat 6.ſ.916.b
Gulæ generatio & forma 3.ſ.249.27
Gutture præſecto vox non editur 3.ſ.253.50
Gutturis locus λαιμὸς dictus 5.ſ.470.40

H

HEPAR ad ſeptum tranſuerſum magis explicatum delirium cauſatur 5.ſ.558.26
Hepar bilem trahit 5.ſ.500.29
Hepar corpus denſum 1.ſ.18.27. cur doloris non expers ibid.30
Hepar domicilium bilis 5.ſ.502.37
Hepar pueri cor vocant 5.ſ.500.27
Hepar quot fibras habeat 3.ſ.274.14
Hepatica vena 3.ſ.276.20. bifariam diuiditur ibid.36
Hepatis dolor ex bile 5.ſ.500.30
Hepatis ex aquæ potu in morbis ac paſſio 4.ſ.394.40
dextra Hepatis fibra ad renem tẽdens 3.ſ.279.40
Hepatis fiſtula quid 5.ſ.710.20.a.N
Humeralis vena 3.ſ.277.34
Humeralis vena ſupra non facile curatur, eiuſque periculum ibid.16
Humeri inuolutio 6.ſ.743.G
Humeris cur Scythæ exuſti 3.ſ.292.24
Humerorum dolor 2.ſ.111.C
Humeros extenuantes aquæ 3.ſ.283.40
Humor criſtallinus 3.ſ.317.71.a.N
Humor oculi qualis [illegible]
Hypochondria quibus attolluntur ex [illegible] ſomnus longior ſecus [illegible]

I

IECORALIS venæ quomodo in capite diſtribuatur 3.ſ.304.12
Iecoraria vena 3.ſ.276.20
Iecoraria vena bifariam diuiditur ad duas coſtas ib.36. iterum bipartito diuiditur ad clauiculas ibid.42. iterum diuiditur per ſeptum tranſuerſum ibid.50
Iecoraria vena quæ 5.ſ.459.9
Iecori bubulæ eſus, & nimius vini potus infenſiſſima 5.ſ.548.19
Iecoris generatio 3.ſ.251.8
Iecoris vena 3.ſ.276 10
Iecur τὸ ἧπαρ 3.ſ.229.42
Iecur eſt humidum 5.ſ.595.17
Iecur quomodo intumeſcat à bile grauatum 5.ſ.57.5
Iecur ſanguinis officina 7.ſ.1036 a.N
Iecur vbi ſitum 6.ſ.916.A
Ieiunum inteſtinum 3.ſ.272.8
Ieiunũ inteſtinũ in lethargicis frigidũ 2.ſ.137.H.N
Index manus dextræ 7.ſ.1159.B
Inguina glandulas & pilos habent 3.ſ.271.19
Inguinis deligatio 6.ſ.749.G
Inguinum tumores 3.ſ.271.6
Inteſtina eorumque generatio 3.ſ.249.28
Inteſtina glandulas habent, pilos non habent 3.ſ.271.22
Inteſtina hominis & canis quomodo differant 3.ſ.274.17. 7.ſ.1180.C
Inteſtinum vnum ex veterũ ſentẽtia 6.ſ.917.A.N
Inuolucrum cordis 3.ſ.325.47.a.N
Inuolucrum τὸ χορίον quando difficilis partus cauſa 3.ſ.260.20
Inteſtinum ieiunum 3.ſ.316.45.b.N
Iugula conſpicua 7.ſ.1170.B
Iugula extenuantes aquæ 3.ſ.283.41
Iugulares colli venæ 3.ſ.272.18
Iugulares venæ αἱ σφαγίτιδες 3.ſ.229.30
Iugulares venæ & ad eas fluxio 4.ſ.397.30

L

LABRA liuida in prægnante quid ſign. 3.ſ.261 14
Labrorum rimæ quid denotant 7.ſ.1009.F.N
Labrum contractum 2.ſ.157.E
Larynx quid 3.ſ.274.12
Lateribus dolentibus qui morbus 4.ſ.414.28
Latus ſuppuratum vnde dignoſcatur 5.ſ.536.12
Lien ὁ σπλήν 3.ſ.229.41. 6.ſ.916.C
Lien deorſum propendens 7.ſ.1170.E
Lien durus 5.ſ.521.30
Lien durus, rotundus, craſſus, longus 7.ſ.1170.F
Lien eſt rarus & ſpongiæ ſimilis 5.ſ.612.26
Lien & caput morbis maxime obnoxia 5.ſ.503.1
Lien in tumorem ſublatus 2.ſ.49.20
Lien magnus & minor euadit eodem die in quo morbo 5.ſ.549.16
Lien corpus ſpongioſum 1.ſ.18.19
Lien potum in ventriculum recipit 5.ſ.514.39
Lien ſi aquam trahit & ad veſicam percolat optimum 5.ſ.501.5
Lienes ab aquis niualibus ac glacialibus refrigerantur aut indurantur & lapideſcunt 3.ſ.319.47.b.N
Lienes ad præcordia 7.ſ.1121.G
Lienes magni & cõpreſſi ex aquæ potu 3.ſ.283.40
Lieni aquæ noxiæ 3.ſ.295.5
Lienis dolor ex aqua non percolata 5.ſ.501.27
Lienis ex aq. potu in morbis ac paſſio 4.ſ.394.40
Lienis generatio 3.ſ.251.9
Lienis vena 3.ſ.276.10
Lingua 6.ſ.916.B
Lingua alba in pulmonis inflãmatione 2.ſ.181.G
Lingua arida 7.ſ.1159.G
Lingua debilitata 2.ſ.156.F.N
Lingua ex reſiccatione denſa & aſpera quale ſignum 2.ſ.67.D
Lingua horrida 2.ſ.155.E
Lingua humorum præſtãtia indicatur 7.ſ.1185.B
Lingua in voce formãda quid conferat 3.ſ.253.35
Lingua miniſter cerebri 3.ſ.309.30
Lingua mollis reddita 2.ſ.156.E
Lingua pulmonis & lateris inflammationis liberationem indicat 5.ſ.492.18
Lingua [illegible] aquæ 2.ſ.155.F.N
Lingua tremula 2.ſ.156.D
Linguæ [illegible] ſaliua alba obductum ibid.A
Linguæ [illegible] 2.ſ.157.A
Linguæ in febre ardente ad perniciem gradus 2.ſ.64.66.N.b
Linguæ pallidæ, rubicundæ, nigræ, reſiccatæ, albæ vnde 7.ſ.1161.A
Lingua tremula quid ſignificet 2.ſ.60.A
Linguæ venæ [illegible]
Lobi pulmonis quinque [illegible] H

Locellorum & vteri anguſtia cauſa fœtus imbecillitatis & tenuitatis 3.f.321.11.a.N
Loci μετ χειρ quo inungendi in puerperio 3.f. 603.26
Lumbi ψόαι 3.f.229.31
Lumbis cur Scythæ exuſti 3.f.292.17
Lumborum dolores quam venæ ſectionem requirant 3.f.229.32
Lumborum multæ partes 2.f.169.G.N
Lumborum oſſa quot 3.f.274.3

M

Mala altera intumuit 7.f.1142.F
Malæ ex dentis dolore in tumorem ſublatæ 7.f.1157.B
Malleoli exteriores τὰ ἔξω 3.f.229.26
Malleoli pedis 4.f.410.17
Malleoli phlebotomiā 7.f.1039.C.N
Mamma ὁ μαζός 3.f.229.42
Mamma maior fœtum ſub ſe continet 3.f.262.23
Mammæ 2.f.49.44
Mammæ interdum ablatæ varia ſymptomata excitant 3.f.273.46
Mammæ pectoris glandulæ 3.f.273.24
Mammæ τιτθοί 1.f.18.11
Mammæ mulieri quando turgeant 3.f.241.30
Mammæ vteri morbum indicant 7.f.1185.B
Mammarum ſymptomata & morbi 3.f.273.40
Manus ad motum impotentes cur in epilepticis 3.f.305.38
Manus articuli 4.f.410.30
Manus contrahitur ex epilepſia 3.f.306.14
Manus dextræ index
Manus flexura 3.f.229.44
Manus iuncturæ ξυνάψιες ibid.46
Manus miniſtri cerebri 3.f.309.30
Manus oſſa quot 3.f.274.1
Manus prominentes in partione retrudendæ 3.f. 263.30
Manus prona deligata 6.f.750.H
Manus ſummitas 3.f.316.22.b.N
Manus tremulæ cum capitis & ceruicis dolore 2.f.75.A
Manuum fractum tractare 6.f.752.H
Manuum ſiluræ quid denotant 7.f.1039.F.N
Manuum generatio 3.f.240.17
Manuum primis iuncturis cur Scythæ exuſti 3.f. 292.26
Maxillæ diſſolutæ 2.f.174.G.N
Maxillæ fractæ quot dies ad alendum dentur 4.f. 382.50
Maxilla inferior 2.f.157.E.N
Maxillæ in ſe venas habent 3.f.252.15
Maxillarum oris & ſuperciliorum coniunctio 4. f.410.20
Meatus vrinarij 3.f.274.10
Meatus vrinarij mulierum ampli 3.f.286.30
Meatus vrinarius 3.f.449.30
Medulla cuius alimentum 4.f.383.20
Medulla dorſalis ἡ νωτιαῖος μυελὸς 3.f.245.35. eius generatio ibid.34
Membra ſimul omnia diſcernuntur & augentur, atque alterum altero prius 4.f.347.30
Membra abortorum quando diſtincta appareant 3.f.239.52
Membrana conceptum retardans 3.f.299.5
Membrana cornea vnde ſit facta pellucida 3.f. 327.70.a.N
Membrana decimo menſe perrumpitur à puero 3.f.246.25
Membrana partus tempore abrumpitur ibid.11
Membrana tenuis cerebrum diuidit 3.f.304.9
Membrana vbi in tunicam degeneret 3.f.249.17
Membrana vteri ori prætenſa 3.f.381.8
Membranas cur & quomodo fœtus diſrumpat 3. f.246.30
Membranæ cerebri duæ 4.f.408.30
Membranæ cordis 3.f.269.42
Membranæ genituram in vtero continent 3.f. 270.18
Membranæ in partu quando & quomodo rumpantur 2.f.255.10
Membranæ oculi tres 4.f.408.45
Membranæ ἀγγειώδεις quæ 3.f.324.22.b.N
Membranæ vnde generantur 3.f.249.25
Membranas ex vmbilico protendi ab omnium generatione probatur 3.f.246.7
Membrorum diſtinctio in pueris quando fiat in vtroque ſexu 3.f.239.28
Membrum calidiſſimum in homine cor 3.f.250.12
Meſenterij centrum 3.f.316.49.b.N
Meſenterium 3.f.277.20
Meſocola 3.f.274.9
Metaphren dolor 5.f.535.19
Metrum ἰθμοί 3.f.240.36
Mentum quando pileſcat ibid.42
Moderatores dentes qui 3.f.252.27
Molares dentes duo qui decimo octauo anno ætatis ad 26. vſque naſcuntur 3.f.316.71.b.N
Muci generatio 3.f.251.37
Muſculi à corde differunt 3.f.323.61.a.N
Muſculi podicis 3.f.278.35
Muſculi ſolidiores ægrius reliquis colliqueſcunt 4.f.383.24
Muſculorum motus 6.f.746.D.N
Muſculus quid 1.f.6.21

N

Nares à cœna citra cauſam manifeſtam repleri quale ſignum 4.f.160.30
Nares humidæ non o'faciunt 3.f.223.3
Nares in febricitantibus multa præſagiunt 2.f.85. C.2.f.86.F.N
Nares quando laborant 3.f.299.8
Naribus occulto ſpiritu ſpirantibus conuulſione ſuperueniente mors prædicenda 4.f.400.30
Naribus mulierum quando graueolentia admouenda 5.f.564.10
Narium coryza 3.f.272.52
Narium vacua quomodo olfactum percipiant 4. f.408.38
Naſi generatio 3.f.253.10
Naſo fracto quot dies ad alendum debeantur 4.f. 382.50
Naſus 1.f.15.35
Naſus mores indicat 7.f.1040.G.N
Naſus reſimus & inſanabilis 7.f.1166.C.N
Naſus ſummus albeſcens quid in prægnantibus ſig. 3.f.262.14
Nerui ad meſenterium 3.f.277.10
Nerui calfacti relaxantur 3.f.298.20
Nerui circa faciem & caput nulli 4.f.410.10
Nerui cordis 3.f.269.47
Nerui craſſi vulnerati vt plurimum claudi ſunt 2.f.100.D.N
Nerui duo ex cerebro infra magnæ vertebræ os 3.f.277.1
Nerui in manibus & pedibus quales 3.f.240.19
Nerui in pudendum procedunt 3.f.231.46
Nerui quales 4.f.409.49
Nerui vnde generantur 3.f.249.21
Neruo præciſo conuulſio ſuperuenit 5.f.447.45
Neruorum cordis par vnum 3.f.269.48
Neruorum exortus 3.f.274.27
Neruorum intorſio 6.f.748.D
Neruorum generatio 3.f.238.20
Neruorum morbi & mala 4.f.411.31
Neruorum proceſſus 3.f.274.27
Neruorum principium cur ab Ariſtotele cor ſtatuatur 3.f.324.14.b.N
Neruorum ſedes vbi 1.f.6.34
Neruoſi tendines vnde 2.f.161.F.N
Neruorum vtilitas 3.f.277.16
Neruus ex vertebris ad clauiculas ſecundum ſpinam ibid.7
Neruus præciſus non coaleſcit 5.f.450.1

O

Oculi ὀφθαλμοί 2.f.15.47.3.f.229.40
Oculi ceſij 7.f.1052.B.N
Oculi caligine obducti 4.f.412.26
Oculi colliquatio in vtero morbos oculorum portendit 3.f.304.45
Oculi cur peruertantur in epilepticis 3.f.305.40
Oculi fixi & nimium ſplendentes quale præſagium præbeant 2.f.78.C
Oculi glauci 7.f.1042.b.N.7.f.1051.A.N
Oculi hebeſcentes & obtuſi 2.f.79.A
Oculi hebeſcentes ac caligantes 2.f.54.G
Oculi humor qualis 3.f.253.15
Oculi inſtabiles volubiles 2.f.153.E.N
Oculi miniſtri cerebri 3.f.309.30
Oculi nigri 7.f.1051.F.N
Oculi obſeruatio aut perfractio in præcipitibus malis quale ſignum 2.f.73.H
Oculorum puritas 7.f.1051.A
Oculi pellucidum τὸ διαφανές 3.f.253.15
Oculi prærubri quid denotent 2.f.144.D.N
Oculi pupilla ἡ κόρη 3.f.253.21
Oculi quando laborant 3.f.299.7
Oculi retracti, & candidum liuidius redditum prægnantem denotant 3.f.262.9
Oculi rigentes 7.f.1168.B
Oculis noxia 7.f.1155.D
Oculis quæ ſint infenſa 3.f.255.20
ex Oculis vitæ ac necis ſignificatio 2.f.152.H.N
Oculo rupto qualibus medicamentis vtendum 4. f.414.20
Oculorum album quid 3.f.253.20
Oculorum cauitas 2.f.153.B
Oculorum claritas 2.f.152.C
Oculorum eliſio ac euibratio 2.f.153.H.N
Oculorum generatio 3.f.238.20
Oculorum medela 7.f.1046.D
Oculorum morborum præſagia 2.f.101.G
Oculorum præſagia 7.f.1041.H.N
Oculorum officium & munus 4.f.408.40
Oculorum nigra, varia fuerunt
Oculorum ruborin febre ortus 2.f.154.C
Oculorum ſigna 2.f.153.G.N
Oculorum tunicæ multæ 3.f.251.16
Oculus contretus 7.f.1168.C.N
Oculus contrahitur ep lepſia 3.f.306.13
Oculus dexter ex ſiniſtro recipit 3.f.275.30
Oculus ferox 7.f.1165.G
Oculus maior in prægnante conſiderandus 3.f. 262.24
Omentum ἐπίπλοον ſi procidat putredo ſequitur 5.f.447.50
Omentum glandulæ, pili non 3.f.275.15
Omentum præpingue vteros comprimit & geniturum ſuſcipere non ſinit 3.f.569.13
Operculum foraminulentum 3.f.317.11.a.N
Oris reſolutio 2.f.112.B
Os contrahitur ex epilepſia 3.f.306.13
Os eminens cur præcidi debeat 6.f.774.F
Os graueolens 2.f.111.C
Os ocellorum τὸ τῶν ὀφθαλμῶν 3.f.365.16
Os ſacrum fluxionibus infeſtatur 3.f.275.24
Os vitiatum ſcalpro radendum 7.f.1145.G.N
Oſſa fracta 7.f.1120.C
Oſſa fracta ſquamea non præcidenda 6.f.774.G
Oſſa manuum & pedum qualia 3.f.240.22
Oſſa quæ diſceſſionem ſint factura 6.f.774.A
Oſſa quæ venas in ſe habent 3.f.252.14
Oſſa ſingularum partium quot 3.f.274.1. in vniuerſum quot ibid.9
Oſſa vnde generantur 3.f.249.19.39
Oſſeæ partes corporis præcipue in homine rigore corripiuntur 5.f.510.26
Oſſium alimentum ex fractura 4.f.382.50
Oſſium diuulſio 6.f.748.D
Oſſium generatio 3.f.249.39
Oſſium generatio & formatio 3.f.240.12
Oſſium ligamenta 1.f.6.37
Oſſium numerus 3.f.316.32.b.N
Oſſium à ſe ipſis diſtentio 6.f.748.D
Oſſium vtilitas 3.f.277.15

P

Palatus quid præſtet in voce extruenda 3.f. 253.36
Palpebræ 1.f.15.48
Palpebræ quando graues ſint quale ſignum 4.f. 369.14
Palpebræ quomodo & quouſque radendæ in oculorum morbo 5.f.688.39
Panniculus carnoſus 4.f.445.26.b.N
Papillæ mammarum quādo turgeſcant 3.f.241.30
Paraſtatæ 3.f.278.6
Partes anteriores ſiccæ 4.f.412.25
Partes aliæ ſanguine refertæ, aliæ exangues 3.f. 298.9
Partes circa ventrem quando vrendæ & ſecandæ 3.f.283.16
Partes corporis inferiores 2.f.196.G.N
Partes corporis imæ 7.f.1003.E.N
Partes corporis humani quibus morbis affici poſſunt 4.f.381.46
Partes exangues cur tremiſcant 3.f.298.9. ſanguine refertæ cur non quieſcant ibid.10
Partes omnes anteaquam in lucem edantur, purgantur 3.f.304.38
Partes omnes fœtus in vtero clauſe excepto vmbilico 3.f.239.22
Partes quę maxime laborant & mouentur 3.f. 271.20
Partes quę morbum faciunt ad curationem accommodare 4.f.428.18
Pars corporis minima eadem habet quę maxima ibid.24
Patella genu 3.f.279.18
Patella os femoris & tibię commiſſuram cogens 4.f.439.85.a.N
Patellę genu venę 3.f.279.28
Pecten ὁ κτείς ſi rigeſcit prægnanti, fœtum mortuum ſignificat 3.f.261.46
Pectoribus cur Scythę exuſti 3.f.292.26
Pectus quando laborat 3.f.299.8
Pedes αἱ πόδες 3.f.229.26
Pedes frigidi in febribus quid prohibeant 4.f.386. 50. candi, quid permittant in omnibus morbis ibid.52
Pedes miniſtri cerebri 3.f.309.30
Pedes tumidi quid ſignificent in prægnantibus 3.f.262.12
Pedibus cur calcitrent epileptici 3.f.305.47
Pedis oſſa quot 3.f.274.2
Pedum articuli multi 4.f.411.19
Pedum generatio 3.f.240.27
Pellicula auditus qualis 3.f.252.39
Pellicula ſpumoſa 3.f.277.39
Pelliculæ generatio 3.f.251.28

[illegible] vtrumque generatio, locus & incrementum [illegible].142.29
Pili & glandulæ eaſdem ſedes habent 3.ſ.271.9
Pili in cicatrice non oriuntur 3.ſ.240.50. quando canescant 3.ſ.241.10. vnde reliquum colorem contrahant ibid.20
Pili in quo corpore nulli 3.ſ.271.15
Pilorum generatio 3.ſ.252.28
Pilus in pube quando naſcatur 3.ſ.240.42
Pinguedo in abdomine inſit nec ne quomodo dignoſcendum 5.ſ.544.3
Pollex mo bi male afficientis præſagium 6.ſ.741.B
Poplites [illegible] 3.ſ.229.28
Poplitis deligatio 6 ſ.743 F
Poplitis venæ 3.ſ.279.30
Portæ iecoris 6.ſ.916.A
Præcordia intumeſcentia 2.ſ.188.H
Præcordia magna & dura 7.ſ.1130.H
Præcordia mollia 2.ſ.165 H
Præcordia non mollia 2.ſ.166.F
Præcordia ſublata 2.ſ.165.E
Præcordia tumida 7.ſ.1132.G
Præcordium pulſus 2.ſ.165.A
Præputium præciſum non coaleſcit 5 ſ.450.4
Princeps inteſtinum 6.ſ.916.D
Principalis vena quæ & eius diuiſio 3.ſ.277.50
Proceſſus mammillares aut papillares dicti 3.ſect.117.9.a.N
Pube cur pili multi 3.ſ.252.33
Pubes [illegible] 3.ſ.240.56
Pubes glandulas & pilos habet 3 ſ.271 19
Pudendi generatio 3.ſ.238 11
Pudendi liuor indicationis ſignificatio in febri ardenti 4.ſ.196.30
Pudendi voluptas in coitu vnde 3.ſ.278.54
Pudendum [illegible] 3.ſ.229.52. 3.ſ.278 59
Pudendum muliebre aliqua ex parte obturatum 5 ſ.676.14
Pulmo [illegible] 3.ſ.229.38. 3.ſ.274.11
Pulmo corpus rarum 1.ſ.18.11
Pulmo ex toto corpore pituitam ad ſe trahit 5.ſ.435.11
Pulmo in quibus denſior; in quibus rarior 5.ſ.[illegible]
Pulmo putreſcit etiam ex vena rupta 5.ſ.451.7
Pulmo qualis [illegible] 127.41 b.N
Pulmo quando putreſcit non amplius alimentum ad ſe trahit 5.ſ.450.40
Pulmo ſua natura frigidum quiddam 3.ſ.169.11
Pulmo vbi collocatus 6.ſ.915.H
Pulmo [illegible] 3.ſ.271 10
Pulmonis color qualis 6.ſ.916.F.N
Pulmonis generatio 3 ſ.250.49
Pulmonis tuberculum quomodo fiat 5.ſ.453.50. [illegible] quomodo fiat ibid.16
Pulmonum inflammationibus magis quam febri-[illegible] ardentibus balneum conuenit 4.ſ.195.31
Pulmonum ſedes vbi 1.ſ.6.20
Pupilla cur in oculo interdum minime rotunda appareat 4.ſ.414 10
Pupillæ oculi cur nigræ 3 ſ.253.20
Pupillæ mutatæ præſagia 2.ſ.102.F

R

RADIVS & bitæ eiuſque venæ 3.ſ.279.25
Rectum inteſtinum 3 ſ.229.40
Ren [illegible] 3 ſ.229.42
Ren purulentus 5.ſ.540.10
Renes vbi ſiti 3.ſ.274 9
Renes glandulas habent 3 ſ.271 32
Renes non potum trahant 3 ſ.326.69.b.N
Renes duri 6.ſ.916.B
Renes vnde pendeant 3.ſ.274.21
Renum generatio 3.ſ.251.11

S

SCOPTVLA operta [illegible] 3.ſ.229.37
Semen vnde deferatur 3.ſ.274.19
Semen in vliginoſis & humectis terræ locis non naſcitur 3.ſ.271.25
Septum tranſuerſum 3.ſ.309.41. 6.ſ.916.C
Septum tranſuerſum [illegible] 1.ſ.18.32. neruoſum ib.34. doloribus non opportunum ibid.35
Septum tranſuerſum locus præcipuus & ad inſaniam opportunus 5.ſ.562.50
Septum tranſuerſum ſenſus ſedes 3.ſ.310.11
Seſamoidea oſſa 3.ſ.326.32.b N
Sinus vteri in quibus plures 3.ſ.248.14
Spina [illegible] 3 ſ.229.31. 6 ſ.916.C
Spina longa, ineptum indicat 7.ſ.1007.D N
Spinæ oſſa [illegible] 3.ſ.274.4
Spinæ tumor ex renum doloribus 5.ſ.540 10
Spinalis medulla [illegible] 3.ſ.231.53
Spinalis medulla ad os ſacrum defluxionem demittit 3.ſ.273.14
Spinalis medullæ læſio, eiuſque præſagium 2.ſ.100.G
Spiritus generatio 3.ſ.238.24
Spiritus domicilium in corde cur 3.ſ.250.29
Spiritus vnde calidus ibid.30
Spiritus in homine viuente vbi 1.ſ.6.24
Splenes magni 2.ſ.111.C
Splenetica vena quomodo in corpore diſtribuatur 3.ſ.304.25
Splenitidem venam quando tundere bonum 5.ſ.459.41
Spumoſa pellicula qua humoraria ſub cute fulcitur 3.ſ.127.28.b.N
Stomachus neruoſus eſt 5.ſ.590.3
Stomachus vteri os 3.ſ.260.15
Supercilia 4.ſ.410.20
Suturæ capitis quot & quales ibid.18
Suturæ medici iudicium & oculos fallunt 7.ſ.151.G
Suturarum certa ſedes non eſt ibid.H

T.

TARSVS pedis 3.ſ.274.22
Tempora [illegible] 3.ſ.229.37
Tempora non ſecanda 2.ſ.197.E
Temporum pulſatio in febribus 2.ſ.63.58.N.b
Temporũ pulſationes in febribus vnde 3.ſ.298.37
Temporum venæ 7.ſ.1169.C
Tenue inteſtinum 3.ſ.316.45.b.N
Tenuia inteſtina præciſa nõ coaleſcunt 5.ſ.450.2
Teſte dextro prominente, mas: ſiniſtro fœmina portenditur 7.ſ.1180.H
Teſtes [illegible] 2.ſ.49.46. 3.ſ.229.32. 3.ſ.232.8
Teſtes callum contrahunt in eunuchis ibid.24
Teſtis ſiniſter ex dextro recipit 3.ſ.275.30
Teſticuli in coitu obligãtur & cur 3.ſ.321.48.b.N
Teſticuli contentio iudicationis ſignificationem facit 4.ſ.196.30
Teſticuli pudendumque retractum 2.ſ.196.F
Teſtis ſiniſter in maris progeneratione: dexter in fœminæ progeneratione obligatus 3.ſ.165.17
Teſtium dolores quam venæ ſectionem requirant 3.ſ.229.32
Tibia os 4.ſ.411.10
Tibiæ [illegible] 3.ſ.229.31
Tibiæ oſſa 6.ſ.776.A
Tibiæ fractæ quot dies debeantur ad alendam 4.ſ.382.52
Tibiarum caro 1.ſ.6 27
Tibiarum deligatio 6 ſ.743.G
Tibiarum vlcera 3.ſ.284.10
Tonſillarum vlcera 3.ſ.267.44.53
in Tonſillarum vlceribus araneoſum quale ſign. ibid.51
in Tonſillarum vlceribus bilioſum quale ſign. ibid 50
Tonſillarum vlcera æſtate ſuborta peiora reliquis 3.ſ.268.10
Tonſillarum vlcera quæ ante quintum vel ſextum diem periculo carent 3.ſ.268 8
in Tonſillarum vlceribus pituitoſum quale ſignum 3.ſ.267.54
Thorax quid 1 ſ.6.19
Thorax vocis officina 7.ſ.1001.H.N
Thoracis anguſtia 7.ſ.1001.G.N
Tunicæ [illegible] 3.ſ.249.31. eius generatio ibid.
Tunica cor veſtit 3 ſ.274.17
Tunica oculi [illegible] quid 3 ſ.253.21
Tunica pupillam ambiens 1.ſ.15 50

V

VASA ſpermatica venere crebriore amplian- tur 3.ſ.242.6
Vaſa ſuperiora magis humida cur 4 ſ.411.6
Vena [illegible] 3.ſ.326.74 b.N
Vena [illegible] in [illegible] in veſicam & pudendum inſita 3 ſ.279 18
Vena caua dicta 3.ſ.150.15. 3.ſ.304.17. 4.ſ.[illegible] eius per totum corpus diſtributio 3.ſ.250.19
Vena coſtalis 3.ſ.274.47
Vena craffa 3 ſ.[illegible]5 12
Vena magna appellata 6.ſ.916.A
Vena multum ſanguinem fundens præciſa non coaleſcit 5 ſ.450.2
Vena nutriens cor 3.ſ.324.47.b.N
Vena portæ 3.ſ.316.50 b N
Vena quæ magna copia ſanguinem fundit [illegible] dicta 3.ſ.327 12 a N
Vena ſplenitis eiuſque diſtributio in corpore 5.ſ.462.30
Venæ 7.ſ.1006.B
Venæ an eundem ſeruẽt numerum 7.ſ.1008.E.N
Venæ anguo vigeſima refertæ ſunt 3 ſ.307.18
Venæ capitis ad oſſa, ad angulos oculorum, ad narium cartilagines, ad tẽpora & nares vbi ſemper pulſant, ad aures deferuntur 4 ſ.409.4
Venæ capitis tenues multæ craſſæ duæ, vna à iecore, altera à liene fertur 3.ſ.304.10
Venæ cauæ vnde 4 ſ.344.18
Venæ cauæ in ſempiterno motu 3.ſ.250.30
Venæ cauæ progreſſus 7.ſ.1036.B.N
Venæ cauæ propago ad cordis baſim dextram procedens 3.ſ.[illegible]3.69.a.N
Venæ cauæ ramus qui in manum ſiniſtram fertur 4.ſ.409.36. ramus eiuſdem venæ quæ ad dextram manum fertur ibid.40
Venæ ceruicales quo loco deſinant 3.ſ.275.40
Venæ condenſatæ cibos non recipiunt 4.ſ.330.34
Venæ cordi vicinæ iugulares dictæ 3.ſ.300.30
Venæ cordis duæ quæ 3.ſ.250.14
Venæ craſſiſſimæ [illegible] partes relatiores 3.ſ.229.20. earum paria quatuor [illegible] ibid.25
Venæ capitis, crurum, brachiorum quales 3.ſ.240.18
Venæ duæ inter fibras latas 3.ſ.279.45
Venæ duæ iuxta clauiculam 3.ſ.275.8
Venæ geniture inſeruientes venere crebra ampliores fiunt 3.ſ.242.7
Venæ humerales 4.ſ.409.29
Venæ in genu 3.ſ.229.14
Venæ in malleolis quando pariendi ſecandæ 5.ſ.615.30
Venæ in partibus meatus vrinarij 3.ſ.274.19
Venæ in pudendum procedunt 3.ſ.231.46
Venæ in Phaſianis nullæ apparent 3.ſ.260.16
Venæ in pulmone veluti varices diſtractæ morbum faciunt 5.ſ.451.16
Venæ internæ 7.ſ.1045.B.N
Venæ iugulares dictæ 3.ſ.275.47
Venæ iugulares craſſæ vnde oriantur 3.ſ.301.27. earum officium tribuere ſanguinem à corde acceptum ibid.29
Venæ iuxta aures quando vrendæ 5.ſ.461.14
Venæ læſio qualis 5.ſ.455.13
Venæ meſaraicæ 3.ſ.252.3. 3.ſ.277.30
Venæ minores multæ 3.ſ.276.12
Venæ multæ crebræ, tenuiores craſſiores per totum corpus 3.ſ.301.9
Venæ omnes vnde 3 ſ.250.11
Venæ omnes in pedum & manuum digitos deſinunt 3 ſ.240.16
Venæ pedum & manuum quales ibid.19
Venæ per pudenda 3.ſ.278.40
Venæ portæ 6.ſ.916.A
Venæ pro arteriis ſolenne veteribus 2.ſ.86.E.N
Venæ pudendi vnde trahant 3.ſ.278.50
Venæ pudendi in fœminis & viris ibid.42
Venæ quæ ſanguine minime irrigantur 4.ſ.419.4
Venæ quæ renes in teſtes intendunt ibid.25
Venæ quæ in oſſibus maxillæ 3.ſ.251.17
Venæ quandiu homo viuit apertæ ſunt 3.ſ.300.16. Quam primum moritur conniuent & extenuantur ibid.18
Venæ ruptæ ſigna & ſymptomata 5.ſ.456.10
Venæ ſanguine refertæ ſemen non recipiunt 5.ſ.676.17
Venæ ſectio circa aures 3.ſ.331.73.b.N
Venæ ſectionis præceptum aureum 3.ſ.[illegible]
Venæ ſpermaticæ 3.ſ.[illegible]26
Venæ vbi craſſiſſimæ, vbi tenuiſſimæ 3.ſ.240.17
Venæ vim corporis indicant 7.ſ.1008.E.N
Venæ vnde generentur 3 ſ.249.13
V[illegible] vlneratæ ratio 5.ſ.455.9
V[illegible]rum alia diuiſio 3.ſ.274.16
Venarum diuortium 7.ſ.1008.E.N
Venarum exordium ſecundum Hippocratem 3.ſ.177.20
Venarum natura & munus 4.ſ.409.48
Venarum origo hepar 4.ſ.382.8
Venarum origo ex capite Hippocratica exagitatur 3.ſ.[illegible]
Venarum ortus & proceſſus 3.ſ.274.16
Venarum par primum 3.ſ.229.23. par [illegible] ibid.30. par venarum tertium ibid.34 par quartum ibid.40
Venarum poſt aures ſectio qualis 3.ſ.[illegible]
Venarum vtilitas 3.ſ.277.10
Venula ſanguinis multitudine calidior effecta 2.ſ.198.A
Venulæ cordis vnde & vbi reſpirationem efficiant 3.ſ.269.17
Venulæ vteri eius quæ peperit quales [illegible]
Ve[illegible]arum ſuperuomitus circa cerebrum quas [illegible]bus pariant 5.ſ.[illegible]24
V[illegible] eiuſque generatio 3.ſ.[illegible]
V[illegible] humorís habet 4.ſ.[illegible]
V[illegible] morborum cauſa 4.ſ.[illegible]
V[illegible] aut eſſet 4.ſ.[illegible]
Ventre inferiore [illegible] flatus in vniuerſum corpus [illegible] 3.ſ.297.49
Ventres [illegible] & calidi ex aquæ potu 4.ſ.283.40
Ventres inferiores duri & [illegible], ſuperiores fluxiores [illegible] quam parum [illegible] dantes vbi 3.ſ.282.15
Ventres maxime [illegible] 3.ſ.[illegible]

Venter

Ventriculi cerebri anteriores 3.ſ.317.20.a.N
Ventriculi cordis duo 3.ſ.268.52
Ventriculi inflammatio quomodo fiat 5.ſ.532.7
Ventriculo vacuato, reliquæ partes vacuantur 5.ſ.502.6
Ventriculo repleto reliquæ partes replentur ib.4
Ventriculus γαστὴρ 2.ſ.494 9. 3.ſ.245.6. 6.ſ.916 C eius ſubſtantia neruoſa ibid.
Ventriculus à medicamentis non exulceratur & cur 5.ſ.514.12
Ventriculus cibum attrahit 4.ſ.365.42
Ventriculus cordis dexter mollior ſiniſtro & cur 3.ſ.323.4.b.N
Ventriculus cordis ſiniſter craſſior dextro & vbi 3.ſ.323 27.b.N
Ventriculus frigidus, cibos per noctem non coquere poteſt, & qualis inde morbus, eiuſque curatio 4.ſ.371.28
Ventriculus iugulati animalis qualis, apertus 3.ſ.270.31
Ventriculus omnium humorum fons 5.ſ.498.24
Ventriculus potum recipit 5.ſ.514.38
Ventriculus præ imbecillitate & frigiditate ciborum multitudinem non concoquit 4.ſ.339.43
Ventriculus quomodo maxime incaleſcat & cibos ingeſtos ſuperet ibid.30
Ventris fluxio ex capitis fluxione 3.ſ.273.3
Ventris inferioris ſuppuratio qualis 5.ſ.453.10
Ventris officium alere, calfacere, refrigerare 2.ſ.49.47
Vertebra ſecunda vt vocatur 7.ſ.1017.H.N
Vertebræ quot 4.ſ.410.20
Vertebræ quot ſupra clauiculam 3.ſ.274.7. ad coſtas quot ibid. 8. ad laterum inanitatem ibid.9.
Vertebrarum propulſio anginam parat 7.ſ.1018.A.N
Vertex olet mulieris quę facile cõcipit 5.ſ.262.47
Verticis ſecoris duo portæ 6 ſ.916.A
Veſica κύστις 1.ſ.18.31 3.ſ.274.41
Veſica dura & dolens 2.ſ.192.F
Veſica intercepta in capitis dolore 2 ſ.77.G
Veſica in vroſcopia interdum imponit medicis 2.ſ.41.1
Veſica præciſa non coaleſcit 5.ſ.450.1
Veſica quæ limum & arenã concoquit 3.ſ.286.18
Veſicam quæ non habent proſſus ſicca 4.ſ.357.35
Veſicæ vertex 9.ſ.916.B
Viſcus ad inſtar ſpongiæ 3.ſ.278.8
Viſcus duriſſimum quod 3.ſ.251.14
Viſcus vnumquodque niſi ægrotat, plurimum cibi qui cuique natura ineſt, humoris particeps 5.ſ.502.44
Viſcera ſuſpenſa videntur quale ſignũ 4.ſ.388.45
Viſceribus vitiatis aut ſyderatis, etiamſi vacuatur materia malum tamen ſemper redit 2.ſ.92.A
Viſcerum tremor vnde 3.ſ.298.8
Vmbilici generatio 3.ſ.237.11
Vmbilici interdum in vtero circa colla implicantur hinc fœtibus non exiguum periculum 3.ſ.258.41
Vmbilici ratione etiam morbi accidunt, quia natis in lucem clauditur & coarctatur 3.ſ.259.30
Vmbilicus, ὀμφαλός 3.ſ.236.47
Vmbilicus abruptus aut diſſectus inuolucrum in vteris relinquit 5.ſ.608.50
Vmbilicus fœtui alimentum ſubminiſtrat 3.ſ.316.75.N.a
Vmbilicus in medio membranæ ſitus 3.ſ.236.46
Vmbilicus poſtremus ex vteris exit 5.ſ.609.4
Vmbilicus poſtremus eſt in partus ortu 3.ſ.248.1
Vmbilicus quando præſcindendus in partu difficili aut debili 3.ſ.162.7
Vmbilicus ſecundinas extrahit 3.ſ.261.24
Vmbilicus ſolus ex reliquis partibus matri adhæreſcit 3.ſ.259.21. per eum reliquæ partes participes alimenti materni fiunt ibid.24
Vlnæ proceſſus 6.ſ.776.D.N
Vngues cur dati 3.ſ.310.45.a.N
Vngues cur denſiſſimi 3.ſ.240.28
Vngues puniceo colore 5.ſ.549.3
Vngues ſignum vitalitatis in fœtu 3.ſ 260.27
Vnguium generatio 3.ſ.240.16. 3.ſ 251.40
Vnguium materia qualis 3.ſ.316.21.N.b
Vteri à partu dolentis remedia 3.ſ.266.51
Vteri affectus 7.ſ.1005.B.N
Vteri anguſti menſium ſuppreſſionis cauſa 5.ſ.589.20
Vteri ceruix in ſeſe concidit, vbi puer exceſſit 7 ſ.604.25
Vteri crebro exeuntis remedia 3 ſ.267.3
Vteri earum quæ pepererunt quales ad repletionem 5.ſ.588.26
Vteri fluentis alui moleſtiam ſentiunt 5.ſ 600.49
Vteri lumbrici 5 ſ.675.10
Vteri neque humi ſi ſint, neque admodum exareſcant 5.ſ.598.26
Vteri non madeſcunt ſi venerem non exp[...]tur 5.ſ.599.25
Vteri omnium morborum muliebrium [...] ſ.423.14
Vteri os ſtomachus dictum 3.ſ.260.15
Vteri os conueniens 5.ſ.675.19
Vteri oſculum cum conceptum impedit, quomodo curandum 5.ſ.597.16
Vteri oſculum vnde dehiſcat vnde emolliatur 3.ſ 265.19
Vteri oſculum præpingue & craſſum in cauſa ne conceptio fiat 5.ſ.597.35
Vteri plus æquo aperti in cauſa ne conceptus fiat 5.ſ.597.30
Vteri procidentis remedia 3.ſ.266.48
Vteri qui ſemen non retineant 5.ſ.676.4
Vteri ſinus plures & incurui 3 ſ.248.12
Vteri vlcerum præſagia 2.ſ.107.E
Vteri vnde conuertantur 5.ſ.593.12
Vteri vti purgandi 5 ſ.580.50
Vteris odorata quando admouenda 5.ſ.564.12
Vterorum os durum vnde deprehendatur 5.ſ.681.16
Vterorum os extra pudenda vbi procidit non fit conceptio 5.ſ.676.34
Vterorum oſculum tranſmotum 5.ſ.590.48
Vterus ὑστέρα 1.ſ.18.3. 2.ſ.49.44. 7.ſ.1005.B.N
Vterus in partu dilatatur 3.ſ.246.20
Vterus interdum paruus, interdum magnus 7.ſ.1128 G
Vterus nimium humidus quomodo curandus 5.ſ.593.46
Vterus hydrope laborat 5.ſ.576.51
Vua columella dicta 4.ſ.397.39
Vua maior infantibus lactantibus quando 3.ſ.267.45

INDEX SECVNDVS IN HIPPOCRATEM, QVI MORBOS TOTIVS CORPORIS complectitur.

A

ABSCESSVS 7.ſ.1001.E.N.7.ſ.1004.C.N
Abſceſſus ex pulmonis inflammatione 2.ſ.180.D
Abſceſſus in pedes ex febre factus 1.ſ.15.12
Abſceſſus per venas, aluum, neruos 7.ſ.1004.H
Abortio cauſa hydropis 5 ſ.563.46
Abortiones ex qua conſtitutione loci 3.ſ.281.44
Abortio ex quibus cauſis fiat 5.ſ.619.50. quomodo curanda 5 ſ.627.4
Acetabula pituitoſa quomodo curanda 5.ſ.568.38
Acetabula vteri pituita repleta qualia ſymptomata 4.ſ 610.55
Achlys 2.ſ.103.lin.a fin.7.N
Acuti morbi plerunque interficiunt 5 ſ.519.13
Acuti morbi qui 4.ſ.384.10
Acuti morbi quomodo curandi 5.ſ.519.1
Acuti morbi quoto die indicentur 2.ſ.53.29
Acuti morbi vbi & quando raro contingant 3.ſ.281.51. vbi frequentes 3.ſ.282.16
Acutorum morborum cauſa bilis 2 ſ.57.2. varia ſymptomata ibid.2
Ægides oculorum 2.ſ.102.G
Æſtiuales morbi 3.ſ.227.28 30
Æſtiui morbi hyeme ſoluuntur 7.ſ.1187.F.N
Æſtus in præcordiis cum febre quid portendat 2.ſ.4 C
Affectio quæ cũ lacte affinitatẽ habet 5.ſ.510.10
Affectiones à facultatibus & figuris proueniunt 1.ſ.17.36
Affectus affectui præſtat 5.ſ.456.23
Affectiones alui 5.ſ.530.23
Affectiones ex defluxione ab equitatu ortæ quæ 3.ſ.293.5 (5.ſ.619.28
Affectiones ex puerperiorum purgamẽtis quales
Affectiones in iunioribꝰ vehementiores 5.ſ.457.15
Affectus omnes & facultatibus oriũtur 1.ſ.16.15
Affectiones in ſenioribus debiliores 5.ſ.457 22
Alopeciæ ex pituita oriuntur 5.ſ.525.16
Aluifluor 7.ſ.1069.E.N
Aluiprofluuia 3.ſ.281.48 3 ſ.285.49
Alui profluuia ex fluxione deſuper 3 ſ.305.17
Alui profluuij cum tuſſi ſolutio 2.ſ.55.52
Alui profluuiorum præſagia 2.ſ.106.A
Alui profluuium eorum qui corporis habitu ſunt deaſiore 4.ſ.339.31
Alui profluuium quomodo curandum 5.ſ.523.1. vnde oriatur ibi.9
Alui proluuies prærubra 2.ſ.67.C
Alui quibus perturbantur 7.ſ.1170.F
Alui ſolutio præter rationem 2.ſ.159.E
Aluus exulcerata 7.ſ.1147.B
Aluus fluida 2.ſ.157.A.N
Aluus humida & exturbata 3.ſ.281.39
Aluus lubrica 2.ſ.157.A.N
Aluus multa aqua ventri affuſa, reſtituit 7.ſ.1147.B
Aluus perturbata 2.ſ.163.C
Angina 7.ſ.108.A.N
Angina, eius ſigna & ſymptomata 5.ſ.469.30. angina alia 5 ſ 470.10. adhuc alia ibid.40
Angina eius ſymptomata 5.ſ.490 29
Angina laboranti guttur intumuit 9.ſ.1115 8 F
Angina leuior ἡ παρασυνάγχη quæ 5.ſ.490.13
in Angina nõ conſpicua periculoſa ſunt 2.ſ.176.F
Angina quando & vnde fiat 4.ſ.397.10
Angina quomodo curanda 4.ſ.396.35
ad Anginam reprimendam gargariſmi adhibentur 7.ſ.1196.C.N
Angina vnde 4.ſ.419.3. 5.ſ.464.11
Anginæ 1.ſ.16.4
Anginæ & partium ſiderationes, duræ & ſiccæ 7.ſ.1091 G
Anginæ iudicatio 2.ſ.45.4
Anginæ quatuor genera 7.ſ.1195.H N
Anginoſæ manus dextra & crus doluit 7.ſ.1161.E
Angor ex frigiditate oritur 3.ſ.309.15
Anhelatio frequẽs grauidę quo curãda 5.ſ.603.17
Anhelatio grauidarum vnde ibid.7
Anhelitus crebri puerorum 3.ſ.281.45
Animi defectio ex inedia 1.ſ.12.10
Animi deliquia in vlceratis vteris quomodo tractanda 5.ſ.614.1
Animi deliquium 7.ſ.1194.F
Animi deliquium vnde accidat 5.ſ.463.17
Animi deſperatio 7.ſ.1160.B
Anni morbus quando præſagiendus 5 ſ.228.14
Apoplexia morbus qualis 3.ſ.272 47
Apoplexiæ à flatibus quomodo fiant 3 ſ.300.1
Apoplexiæ cauſa 5.ſ.463.30
Apoplexiæ grauitas vnde æſtimandi 2.ſ.194.A
Aqua in cerebro oborta eius ſigna & ſymptomata 5.ſ.466.31
Aqua in vteris ſuborta 5.ſ.576.45
Aqua intercus 5.ſ.521.-52.8
Aqua intercus ab hepate 5.ſ.545.16
Aqua intercus circa ventriculum cur oriatur 5.ſ.515.25
Aqua intercus ex acutis morbis mala 1.ſ.39.15 vnde potiſſimum oriatur ibid. 18. ex iecore quæ oritur qualis ibid.22
Aqua intercus ex aqua copioſa pota per æſtatem 5.ſ.544.26
Aqua intercus ex itinere æſtiuo vbi aqua pluuia & ſtataria bibitur 5.ſ.546.20. quomodo per medicamenta curanda ibid.42
Aqua intercus ex liene 5.ſ.545.42
Aqua intercus ex magno liene 5.ſ.612.10
Aqua intercus ex pituita orta eius ſymptomata, curatio, criſis 5.ſ.543.50. & p.ſ.
Aquæ intercus ex quartana quando præſagienda 3.ſ.287.20
Aqua intercus ex tuberculis in pulmone obortis (5.ſ.544.30
Aqua intercus in ventre ſuborta 5.ſ.545.37. ex hoc morbo pauci euadunt ibid.45
Aqua intercus in ventre quomodo curanda 5.ſ.556.49.
Aqua intercus in vteris, an ſit, quomodo dignoſcatur 5.ſ.612.50
Aqua intercus in vteris, eius ſigna, curatio 5.ſ.664 21
Aqua intercus in vteris, in qua ſanies ſubcruenta defluit 5.ſ.664.52
Aqua intercus in vteris, eius ſymptomata, ſigna, cauſæ, curatio 5.ſ.613.17.40
Aqua intercus lethalis in quibus hominibus & propter quas aquas portat, vbi 3.ſ.283.47
Aqua intercus non curari poteſt, ſi quis pinguedinem in imo ventre habet 5 ſ.544.2
Aqua intercus qualis morbus eiuſq; ortus 5.ſ.521.52 & 5.ſ 522.1. eius curatio ib.10. eiꝰ criſis ib.14

Aqua intercute quomodo ſecandum & vbi ſecandum ibid.29
Aqua intercus vbi prædicenda 2.ſ.51.27
Aqua intercutem ex fluxu in vertebras & carnes 4.ſ.412.13. eiuſdem cauſa ibid.39
Aqua intercutem laborantes cito incidere oportet 7.ſ.1195 A
Aqua inter cutem vnde oriatur 2.ſ.190.B
Aquæ inter cutem 7.ſ.1157.D. ib.1162.F
Aquæ copia in pulmone collecta, morbus, eiuſ ſymptomata & curatio 5.ſ.483.5
Aquæ inter cutem curatio 4.ſ.407.29. 4.ſ.426.43
Aquæ inter cutem in puero curatio 4.ſ.417.36
Aquæ inter cutem præſagia 2.ſ.89.C
Aquæ inter cutem ſolutio 2.ſ.55.50
ad Aquam inter cutem curatio 7.ſ.1180.D
Ardens febris quid, eius cauſæ differentiæ ſigna, cura 4.ſ.396.8.& deinc.
Ardentis febris aliud genus ibid.25
Ardentibus febribus balneum non æquè ac pulmonum inflammationibus cõuenit 4.ſ.395.31
Articulari morbo detentus 7.ſ.1179.H
Articulari morbo detentus inteſtini dolor dextra parte correptus quietior, hoc ſanato rurſus magis dolebat 2.ſ.51.7
Articularis morbus quomodo curandus 5.ſ.524.20. vnde oriatur ibid.29
Articulorum affectus κέδμα dictus 4.ſ.412.42
Articulorum dolores ſine podagra 2.ſ.213.13
Articulorum tumores non temere incidendi 7.ſ.1205.B.N
Arthritici eorumque ex vrina ſignum 3.ſ.230.50
Aſcarides in pudendis mulierum quomodo curandi 5.ſ.666.40
Aſcaridum præſagium 2.ſ.79.B
Aſcites 7.ſ.1198.A.N
Aſthma 7.ſ.1180.A
Aſthmata vnde 3.ſ.278.10
Abortiones maiorem moleſtiam quam partiones afferunt 5.ſ.619.30
/ tonii 5.ſ.561.28
Auerſatio cibi ex ſuperfœtatione 3.ſ.260.14
Aures quando ex glandularum tuberculis doleant 3.ſ.271.51
Aurigine conflictatus 7.ſ.1130.H
Auris dolor 7.ſ.1184.H
Auris intenſus dolor cum febre acuta, iuuenes intra ſeptimum diem necat 2.ſ.148.F
Aurium fluxio 7.ſ.1164.E
Aurium inflammationes 7.ſ.1048.B.N
Aurium tubercula quibus excitantur 2.ſ.162.B
Autumnales morbi 3.ſ.227.30

B.

Balbutientium iudicatio 2.ſ.55.30
Bilioſa 5.ſ.575.10
Bilioſa pleuritis 2.ſ.178.A.N
Bilioſa quæ fluore laborat quomodo curanda 5.ſ.641.32
Bilioſi qui vlcere laborabat curatio 6.ſ.775.F
Bilioſi quomodo curandi 5.ſ.525.20
Bilis atræ ſigna & ſymptomata 5.ſ.666.5. curatio ibid.
Bilis moleſtans grauidam 5.ſ.602.16
Bubones tumores dicti 3.ſ.272.6
Bubones vnde 7.ſ.1197.D.N
Bubonum & glandularum origo 7.ſ.1172.A

C.

Cacochymia totum corpus occupat 2.ſ.158. A.N
Calci dolor, maturato curſu 7.ſ.1153.G
Calculi 7.ſ.1150.B.N
Calculi morbus, eius principium 5.ſ.512.26
Calculi veſicæ in pueris, eorum cauſa generans 3.ſ.230.10
Calculi vnde 3.ſ.286.5.19
Calculi pueris etiam ex lacte gignuntur ibid.40
Calculo laborantes 2.ſ.191.H
Calculus 1.ſ.1.23
Calculus veſicæ eiuſque generatio 5.ſ.512.46. eius ſigna quinque 5.ſ.513.21
Calculus generatur in pueris adhuc lactantibus 5.ſ.699.17.b.N
Calculus in virgine 5.ſ.584.48
Calculus renum 5.ſ.539.40
Caligo mulieribus ex menſibus obſtructis 5.ſ.594.74
Caligo oculorum 4.ſ.412.26. 5.ſ.461.46
Calloſa concretio 3.ſ.278.12
Calloſa durities in vteris vnde 5.ſ.686.45. hæc quomodo curanda ibid.49
Caloris febrilis deſcriptio 3.ſ.333.50.a.N
Caluitium 7.ſ.1174.G
Caluitium interdum à natura 3.ſ.289.45
Cancer morbus, eius cauſa, ſigna 5.ſ.648.22. ſymptomata ib.14. curatio ibid.54 & deinc.
Cancri abditi difficilius tolluntur 2.ſ.98.B
Cancri latentes quibus fiunt 2.ſ.95 F
Cancri initia 5.ſ.570.30
Capitis dolor alleuari non potuit 7.ſ.1145.D
Capitis dolor acutus 5.ſ.489.54
Capitis dolores 3.ſ.262.36. 5.ſ.516.40
Capitis doloris iudicatio 2.ſ.44.30
Capitis grauedo 7.ſ.1175.A
Capitis morbi ſolutio 2.ſ.56.10
Capitis vlcera mortẽ quæ præſagiunt 6.ſ.754.48
io Capitis vulneribus quomodo ſerra & ſectione vtendum 7.ſ.1198.B.N
Carbunculus quid 5.ſ.525.18
Carcinoma 4.ſ.381.27. 7.ſ.1163. C.N
Cardiogmus morbus vbi oriatur 5.ſ.502.42
Caries in oſſe 5.ſ.463.40. 5.ſ.469.11
Catarrhi quomodo in ſenibus pertumeſcendi 3.ſ.287.51
Catochi prognoſticon 2.ſ.74. B.2.ſ.31.H
Catochos 2.ſ.158.E.N. & 2.ſ.145.4
Cauſa aquæ inter cutem laborantis 2.ſ.160.E
Cauſus rigore ſoluitur 2.ſ.136.F
Cephalalgia 7.ſ.1064.E.N
Cerebri plenitudo 5.ſ.487.42
Cerebri ſyderatio 5.ſ.469.6
Cerebri tumor 5.ſ.487.42
Cerebrum à bile infeſtatur, febris lenis & rigor detinet, dolor toto capite 5.ſ.467.47
Ceruicis dolor ex vtero laborante 5.ſ.590.10
Ceruicis dolores vnde 2.ſ.162.F
Ceruicis dolor, in omni febre malum 2.ſ.163.B
Cibi faſtidium 3.ſ.260.14
Claudæ ex quo morbo mulieres fiunt 5.ſ.567.50
Claudi multi ex coxendicum morbo 5.ſ.560.48
Claudicationis præſagia in pueris 2.ſ.94.C
Claudicationis cauſa 5.ſ.447.9
Cæcitatis metus 2.ſ.154.F
Cæſij interdum à natura 3.ſ.289.45
Colliquatio, vbi ventres inferiores calidi & acres inæquales deiectiones, qualis morbus & eius cura 4.ſ.405.26
Collum non conuerti poſſe lethale 2.ſ.163 G
Coloris fœdationis præſagia in iuuenib' 2.ſ.110.B
Columella in pudendis innata quomodo curanda 5.ſ.581.53. 5.ſ.675.5
Comitialis morbi præſagia 2.ſ.92.G
Comitialis morbus quando & quomodo fiat 3.ſ.305.19.22
Comitialis morbus quibus non infenſus 3.ſect.304.54
Comitialis morbus, magnus dictus 7.ſ.1046.B
Comitialis morbus quomodo ſanari poſſit 3.ſ.310.40
Comitialis morbus quibus incurabilis 3.ſ.307.12
Comitialis morbus παιδίον παῖδος 3.ſ.129.30.N.a
Comitialibus morbis annus vigeſimus finis 3.ſ.307.18. (a N
Comitialis morbi appellationes variæ 3.ſ.334.45.
Conceptus impeditur ex vteri inflammatione 5.ſ.663.8. ſymptomata ibid.9
Concuſſio vnde 2.ſ.197.G.N
Concuſſo cerebro quid ſuperueniat 5.ſ.447.46
Confluxus in renes 7.ſ.1003.H.N
Confractæ voces 2.ſ.158.E
Confuſa 6.ſ.768.A
Conuulſio cerebri 3.ſ.272.45
Conuulſio & deſipientia ex febre 4.ſ.401.7
Conuulſio ex febribus 2.ſ.121.G
Conuulſio ex quibus cauſis fiat 5.ſ.455.17
Conuulſio ex vulnere lethalis 2.ſ.173.F
Conuulſio febri ſuccedens ibid.
Conuulſio in inſanientibus 2.ſ.195.C
Conuulſio in vena facta qualis 5.ſ.454.32
Conuulſio quomodo curanda 4.ſ.420.21
Conuulſio ſuperuenit neruo præciſo 5.ſ.447.45
Conuulſione correptus 7.ſ.1220.D
Conuulſiones denunciant partium affectiones 2.ſ.162.F (267.32
Conuulſiones dentitionis nõ omnes lethales 3.ſ.
Conuulſiones in dentitione quibus ſuperueniunt ibid.26
Conuulſiones in febre acuta 2.ſ.162.F.N
Conuulſiones internæ vnde 4.ſ.364.1
Conuulſiones ſuccedens febris ſoluit 2.ſ.173.F
Conuulſiones repentinæ quæ 2.ſ.274.A.N
Conuulſiones puerorum 3.ſ.281.44
Conuulſionis in pueris ſigna 2.ſ.46.23
Conuulſionis præſagia 2.ſ.119.E
Conuulſionis ſolutio 2.ſ.56.18
Conuolutionis inteſtinorum εἰλεὸς dictæ 3.ſ.331.77.a.N
Conuolulus 5.ſ.704.17.b.N
Conuolulus æruginoſus 5.ſ.516.53
Conuolulus, eius cauſæ, ſymptomata, curatio ibid.12
Conuolulus ſanguineus 5.ſ.557.10. ad mortem vſque comitatur ibid.28
Cordis morſus vbi oriatur 5.ſ.502.42
Corporis diſtentio 7.ſ.1146.A
Corporis diſtentionis ſolutio 2.ſ.56.18
Coryza ſiue grauedo 1.ſ.16.31. 2.ſ.109.E.N
Coxarius morbus ἰσχιάς, eius cauſæ, ſymptomata, & curatio 5.ſ.562.10
Coxarum morbus 5.ſ.612.42
Coxẽdicũ dolores ἰσχιάδες 3.ſ.219.25
Coxendicum morbus ex quibus cauſis 2.ſ.58.1
Coxendicum affectiones vnde 3.ſ.286.6
Coxendicum dolor 2.ſ.195.E.3.262.3. 5.ſ.514.2. vnde oriatur ibid.11
Coxendicum dolores eorumque venæ ſectio 3.ſ.275.44
Crapula quos magis & quando vexet 3.ſ.281.41
Crapula quid 7.ſ.1058 C.N
Crapulæ incommoda 4.ſ.403.19
Crebra & inanis egerendi voluntas morbus quomodo curandus 5.ſ.524.16
Criſis vnde 2.ſ.141.E.N
Cruentarum faucium prædictio 2.ſ.103.N
Crurum effeminatio 7.ſ.1165.A
Cura grauis morbus 5.ſ.486.32. eius ſymptomata & curatio ibid.53
Curgulionis affectus 3.ſ.693.31.a.N
Curgulionis ſigna 2.ſ.45.21

D

Defatigatio 2.ſ.17.30
Defectio lactis 5.ſ.608.20
Defectio vocis in febre aſſidua 2.ſ.118.D
Defluxio ad nares 3.ſ.272.51
Defluxio in pulmones 3.ſ.287.30
Defluxiones circa articulos 7.ſ.1185 C
omnis Deiectio lippienti prodeſt 2.ſ.154.G.N
Deiectionum ſine febre præſagia 2.ſ.106 B.N
Deliria, φρενιτίδες 3.ſ.273.30
Deliria in febribus, ex leuibus initiis, magnum faciunt incrementum 2.ſ.142.F.N
Delirij cauſa in iecoris inflammatione 2.ſ.57.14
Delirij præſagia 2.ſ.68.H.N
Delirij ſigna multa 4.ſ.390.49. 4.ſ.391.7
Delirio correptus Hermophili filius 7.ſ.1153.A
Delirium morbus cerebri 3.ſ.265.20
Delirium vbi præſagiendum 2.ſ.83.G
Dementia virginum vnde 5.ſ.562.48
Dementiæ in quibus tremuli fiunt ægri 2.ſ.90.4
Dementiæ quæ malæ 2.ſ.118.C
Dentium dolor, delirium mitigatur 2.ſ.157.D.N
Dentis & maxillæ dolor 7.ſ.1227.C
Deſipientia cum difficultate ſpirandi & ſudore lethalis 2.ſ.130.B
Deſipientiæ circa neceſſaria 2.ſ.131.C
Deſipientiæ cum cantatu 2.ſ.129.F
Deſipientia cum voce ſtridula 2.ſ.131.D
Deſipientiæ ferinæ 2.ſ.142.F.N
Deſipientiæ peſſimæ 2.ſ.67.G
Deſipientiæ ſpecies 2.ſ.151.C.N
Difficultates inteſtinorum 5.ſ.287.23
Diſtentio corporis qualis morbus 5.ſ.492.5
Diſtentio in poſteriora qualis morbus ibid.10
Diſtentio neruorum ex vulnere 2.ſ.57.30
Diſtorti interdum à natura 3.ſ.289.46
Diuturnum ſanguinis profluuium 7.ſ.1147.D
Diuulſionis cauſæ 5.ſ.531.12
Diuulſionis ſymptomata 5.ſ.532.42
Dolor ad articulos in muliere conceptus ſign. 3.ſ.262.28
Dolor ad femur 7.ſ.1220.D
Dolor ad ſinciput 7.ſ.1164.A
Dolor ad renem 7.ſ.ibid.F
Dolor aurium ex pituita 5.ſ.516.49
Dolor capitis 3.ſ.287.49
Dolor capitis cum bilis vomitu, difficultate vrinæ & delirio 5.ſ.462.18
Dolor capitis cum bilis vomitu, ſi paulum agitatur, difficultate vrinæ, mentis alienatione & morte ſeptima die 5.ſ.466.2
Dolor capitis cum rigore, & febre, circa aures & tempora & ſinciput dolentia ibid.55
Dolor capitis cum vocis defectione & ſui impotentia 5.ſ.465.26
Dolor capitis in vlceratis vteris quomodo curandus 5.ſ.614
Dolor capitis, ſincipitis, ceruicis, vertigo qualis morbus 5.ſ.666.1
Dolor capitis ex ſuperuomitu vnde 5.ſ.469.5
Dolor capitis prægnantis cum ſopore & grauitate 2.ſ.75.H
Dolor capitis ſano contingens, vox deficit, ſtertit, hiat, ingemiſcit, nihil intelligit, vrinam ignarus reddit æger 5.ſ.468.29
Dolor ceruicis in omni febre qualis 2.ſ.73.A
Dolor circa veſicam 7.ſ.1153.C
Dolor circa vmbilicum per quatuor menſes 7.ſ.1215.D
Dolor coxendicis 7.ſ.1161.F
Dolor cubiti ceruiciſque conuulſionem minatur 2.ſ.77.A
Dolor dentium 5.ſ.517.22. 7.ſ.1161.D

Dolor

Dolor faucium abſque tumore cum labore & moleſtia & ſuffocatione 2.ſ.74.A
Dolor faucium gracilium ſuffocans 2.ſ.76.A
Dolor femoris euaneſcens quid portendat 2.ſ. 70.B
Dolor in fluxionibus eouſque perdurat, donec fiſtula contracta ſit 4.ſ.411.1
Dolor in angina 2.ſ.163.D.N
Dolor in pectore fixus cum torpore 2.ſ.72.F
Dolor lateris ex horrore 7.ſ.1225.G
Dolor locum affectum indicat 5.ſ.453.22
Dolor oris ventriculi 7.ſ.1010.E
Dolor oris ventriculi cum præcordiorum contentione 2.ſ.72.H
Dolor poſt epotum abortiuum 7.ſ.1155.B
Dolor poſteriore parte capitis qua ei connectitur 7.ſ.1226.A
Dolor pulmoniæ quo vadat 2.ſ.182.A.N
Dolor vehemens inferiorem aluum detinet 7. ſ.1147.A
Dolor ventris 7.ſ.1146.G
Dolor verticis & temporum abſque febre & coloris fœditate 2.ſ.110.H
Dolores ad præcordia 2.ſ.165.B
Dolores ad præcordia aut pulmonem 2.ſ.152.G
Dolores capitis ex pituita 5.ſ.516.40
Dolores capitis cum febribus cur oriantur 3.ſ. 298.50
Dolores circa maxillas 2.ſ.157.E
Dolores circa vmbilicum cum palpitatione 2.ſ. 70.A
Dolores circa vmbilicum quomodo curandi 5.ſ. 520.9
Dolores ex potione aut comeſſatione quomodo curandi 5.ſ.523.44
Dolores in partu circa pectus & latera 7.ſ.1162.E
Dolores laterum dorſi, lumborum, coxarum ex itinere 4.ſ.403.36
Dolores quomodo leniantur 3.ſect.298.47. 7.ſ. 1190.C
in Doloribus laterum, pectoris, & aliarum partium, tempora num inter ſe differant, animaduertendum 7.ſ.1195.E.
Doloris capitis ac frontis variæ cauſæ 2.ſ. 109. E.N
Dolorum coxendicum præſagia 2.ſ.112.F
Dolorum humerorum præſagia ibid.D
Dolorum lumborum & partium inferiorum ſigna 2.ſ.43.33
Dolorum pedis indicatio 2.ſ.54.2
Dolorum ſine febre præſagia 2.ſ.108.G
Dorſalis morbus, eius ſymptomata & curatio 5.ſ. 481.16
Dorſalis pleuritis 2.ſ.177.D.N
Dorſi ac pectoris dolor 2.ſ.162.H
Dorſi dolores, [illegible] 3.ſ.229.27
Dorſi dolores eiuſque venæ ſectio 1.ſ.275. 44
Duorum menſium ſpatio vomitus pituitoſus 7.ſ. 1129.C
Alui durities 2.ſ.167.F
Durities magna dextera parte 7.ſ.1135.G
Dyſenteria 3.ſ.283.54
Dyſenteria hepatica 2.ſ.191.H N
Dyſenteria intempeſtiue ſuppreſſa ibid.E
Dyſenteria lienoſa 2.ſ.192.A
Dyſenteria qualis morbus & vnde 4.ſ.371.11
Dyſenteria quomodo ſoluatur 4.ſ.402.45
Dyſenteriæ curatio 4.ſ.407.11
Dyſenteriæ grauiſſimæ 2.ſ.191.G.N
Dyſenteriæ præſagia 2.ſ.104.C
Dyſpnœa puellæ difficilis 7.ſ.1061.A.N

E

Ebrietas quæ mortem pariat 5.ſ.463.39
Ebrietas 3.ſ.300.26
Elephantiaſis 2.ſ.114.G.N
Epiala 2.ſ.53.29
Epialos febris lenta 3.ſ.266.37
Epidemici morbi qui 3.ſ.297.30
Epilepſia ἱερὰ νόσος veteribus dicta cur 3.ſ.334. 36.N.A
Epilepſia, corporis totius conuulſio 2.ſ.144.E.N
Epilepſia qui minus infeſtentur 3.ſ.304.14
Epilepſia quomodo & quando fiat 3.ſ.301.20
Epilepſiæ cauſæ 3.ſ.329.17.N
Epilepſiæ præſagia 2.ſ.93.D
Epileptici ætate paruula 3.ſ.306.7. ſemel nota quadam notati non amplius corripiuntur ibid. 19
Epileptici grandioris ætatis 3.ſ.306.24. nec interficiuntur nec conterquentur ibid.30
Epileptici quibus morbus in conſuetudinē abiit, morbum præſentiunt 3.ſ.307.41
Epileptici valde ſenes interficiuntur aut paralytici fiunt & cur 3.ſ.306.35
Epilepticorum paſſio qualis 3.ſ.305.30
Epinyctides 2.ſ.95.F. 3.ſ.281.49
Erectæ ceruicis ſpiratio 4.ſ.197.55
Eructatio acidorum vnde 4.ſ.372.47
Eructationi ſomnus longior confert 4.ſ.319.43
Eryſipelas 2.ſ.16.4
Eryſipelatis indicatio 2.ſ.45.17
Eryſipelas in vteris, eius ſymptomata & curatio 5. ſ.566.51. prægnantem interficit 5.ſ.567.12
Eryſipelas in inguinibus 5.ſ.663.50
Eryſipelas vteros occupat quæ ſymptomata 5.ſ. 663.46. ſigna ibid.664.1
Eryſipelas in pulmone 5.ſ.480.44. eius cauſæ ib. 54. in multum tempus protrahitur ib.481.12
Eryſipelas in pulmone quando gignitur 5.ſ.453. 24. eius ſigna & ſymptomata ib.28. quando iudicetur ibid.40.& deinc.
Excreſcentiæ 3.ſ.319.5
Excreatio frequens 2.ſ.158.B
Exolutio articulorum ante febres vnde 3.ſ.298. 20
Exulcerationis pulmonis ſymptomata 5.ſ.531.8 Iudicatio ibid.29

F

Fames morbus eſt 3.ſ.296.8
Faſtidium cibi 7.ſ.1155.1
Faſtidium cibi ex ſuperfœtatione 3.ſ.260.14
Fauces exaſperatæ 2.ſ.161.D
Faucium dolores 2.ſ.161.G
Faucium inflammationes 7.ſ.1193.F
Fauus quid 5.ſ.525.16
Febre ardente qui intereunt 5.ſ.461.19
in Febre recenti & ardenti geſtatione vtendum 7.ſ.1178.G
in Febre dolores ad præcordia aſſilientes 2.ſect. 167.B
in Febre pedes frigidi quid prohibeant 4.ſ. 386.52
Febres 1.ſ.10.50
Febres à lumbricis 7.ſ.996.D
Febres acutæ & diuturnæ in autumno 3.ſ.288.5
Febres algidæ 3.ſ.281.48
Febres ardentes 7.ſ.995.E. 2.ſ.25.19. 3.ſ.281.51. 3.ſ.284.2. 3.ſ.287.45
Febres ardentes delirio ſoluuntur 2.ſ.136.B
Febres ardentes quando accidebant 7.ſ.954 D
Febres ardentes ſecutæ quando iudicentur 2.ſ. 55.13
Febres ardentes, vt plurimum ſanguinis profuſio iudicantur 2.ſ.151.E
Febres ardentes oriuntur æſtate 7.ſ.995.F
Febres ardentes & phrenitides ante ver 7.ſ.185.D
Febres ardentes quæ recurrunt quarto die de ſe ſignificationem exhibent 2.ſ.136.G.
Febres continuæ quæ tertio quoque die exacerbantur 2.ſ.133.H
Febres diariæ 7.ſ.965.H.N
Febres erratices ex menſibus 5.ſ.593.47. 5.ſ.594.40
Febres ex præcordiorum dolore 2.ſ.122.A
Febres horroris ſenſu inſignes 7.ſ.940.F
Febres horrificæ ibid.H
Febres hyeme obortæ diligenter obſeruandæ 5.ſ. 519.9
Febres implacidæ 7.ſ.1089.H.N
Febres inconſtantes qualem curam requirant 4. ſ.399.48
Febres in æſtate quando portendantur 3.ſ.287.6
Febres inerrantes virginum 5.ſ.562.54
Febres intermittentes 5.ſ.530.39
Febres latentes 2.ſ.185.D.N
Febres leuiſſimæ, & maxime letales 2.ſ.52.32
Febres malignæ 4.ſ.375.24
Febres maxime lethales 5.ſ.695.62.B
Febres mitiſſimæ, & malignæ cur 2.ſ.43.54. & 2.ſ.44.1
Febres partim mordaces, partim mites 7.ſ. 1165.F
Febres poſt caniculam 7.ſ.1157.E. 1206.F
Febres [illegible] cuius ſint temporis anni 3.ſ.227. 35
Febres quæ recidiuam faciunt 2.ſ.128.G
Febres quæ reuerſiones faciunt 2.ſ.61.41.N.A
Febres quæ ſoporem & laſſitudinem inducunt 2. ſ.73 A
Febres quæ vno die intermittunt 7.ſ.1169.F
Febres quomodo & quamobrem oriantur 4. ſ. 417.50. earum curatio ibid.54.& dein.
Febres reſiccatæ 7.ſ.995.H.N
Febres ſemitertianæ, tertianæ, quartanæ, quintanæ, ſeptimanæ, & nonanæ 7.ſ.961.G
Febres ſingultuoſæ quæ 6.ſ.775.E.N
Febres ſuſpectæ 7.ſ.941.F.N
Febres variæ 7.ſ.943.G
Febres vertiginoſæ 2.ſ.132.C
Febres vnde oriantur 4.ſ.339.55
in Febrib. ardentibus affectiones quæ 7.ſ.951.E
Febribus ardentibus qui perierunt 7.ſ.955.D
Febribus ardentibus oculorum peruerſio & diſtortio 2.ſ.72.E
in Febribus ex prægreſſo dolore, rubores ad aures ſubnaſcentes, ignis ſacri in facie ſpem faciunt 2.ſ.152.B
Febricitanti decimus quartus dies vox ſi deficiat quid ſequatur 4.ſ.401.21
Febricitantium ſudores 2.ſ.54.25
Febrilis dolor quomodo compeſcendus 4.ſect. 387.38
Febris abortionis cauſa 7.ſ.1078.H N
Febris acuta continens capitis dolores, mortem minatur 2.ſ.141.F
Febris acuta in dentitione 3.ſ.267.27
Febris acutiſſima 1.ſ.15.9
Febris apoplexiam ſoluere poteſt 2.ſ.196.B.N
Febris ardens, eius ſymptomata & curatio 5.ſ. 481.34
Febris ardens morb. [illegible] 4.ſ.384.21
Febris ardens nominata eius criſis 5.ſ.519.19
Febris ardens pulcherrime deſcripta 4.ſ.296.6
Febris ardens quis morbus 5.ſ.489.8. 5.ſ.518.41 vnde oriatur 52. quando iudicetur 54
Febris ardens quomodo oriatur 2.ſ.57.47. ſymptomata, iudicatio ibid.& ſeq.
Febris ardens vnde fiat 5.ſ.460.7. eius tranſitus in pulmonis inflammationem 5.ſ.460.30
Febris ardentis tinnitus aurium quale ſignum 2. ſ.68.G
Febris cur interdum dimittat 5.ſ.503.33
Febris cauſa 5.ſ.504.55 & 505.25
Febris continentis cauſa, eiuſque criſis 3.ſ.231.7
Febris & ſudor Polycratem inuaſit 7.ſ.1206.F
Febris ex glandularum dolore 3.ſ.270.47
Febris ex praua victus ratione 3.ſ.197.14
Febris cauſa pulcherrime demonſtrata 5.ſ.504. 37
Febris communis 3.ſ.297.20
Febris & dolor 7.ſ.1206.F
Febris & eius aliqua deſcriptio 3.ſ.297.12
Febris ex bile 5.ſ. 473.8. alia febris 5.ſ.473.35
Febris ex bilis aut pituitæ incaleſcentia 5.ſ.457. 23
Febris ex plenitudine curatio 4.ſ.370.32
Febris ex ſuperfœtatione 3.ſ.260.12
Febris generationis alius modus 5.ſ.510.50
Febris hyberna quid in ea obſeruandum 4.ſ. 400.34
Febris in capitis vulneribus 2.ſ.99.F.N
Febris lipyria 5.ſ.467.10
Febris magnam inflammationem lienis ſignificat 7.ſ.1016.B
Febris mortifera dicta, eius ſymptomata & curatio 5.ſ.484.44
Febris mulierum 5.ſ.589.34
Febris mulierum ex membranarum ſeptimo menſe relaxatione 3.ſ.255.18
Febris nocturna, diurna 7.ſ.961 H
Febris pernicioſiſſimæ exemplum 7.ſ.884.G
Febris peſtilentis nota 2.ſ.155.D.N
Febris prehendens quomodo curanda 4.ſ.386. 37
Febris quæ ceſſat ſignis ſolutionis non apparentibus recidiua metuenda 2.ſ.45.30
Febris quæ reuertitur & tamen quinto die indicatur 2.ſ.52.24
Febris quam iudicatio non abſoluit 2.ſ.53.43
Febris quartana toleratu faciliima 7.ſ.962.F
Febris quartana lōgiſſima 3.ſ.283.50. 7.ſ.962.F.N
Febris quartanæ cauſæ & criſis 3.ſ.231.16
Febris quibus inimica 7.ſ.1176.B
Febris quintana omnium peſſima 7.ſ.963.G
Febris quotidianæ, tertianæ, quartanę morbi ſani 5.ſ.501.24
Febris ſingultuoſa 5.ſect.483.48. 5.ſ.695. 32. B.N
Febris ſingultuoſa eiuſque medicatio 4.ſect. 401.40
Febris ſolutio 2.ſ.56.10
Febris tertianæ cauſæ eiuſque criſis 3.ſ.231.13
Febris vehemens ac aſſidua 5.ſ.695.35.B
Febris vnde 7.ſ.1176.B
Febrium ardentium liberationes & ſolutiones 2. ſ.55.37.& 45
Febrium ardentium ſigna bona 2.ſ.52.44
Febrium ardentium conſtitutio 7.ſ.1085.D
Febrium ardentium ſolutio 7.ſ.952.B.N
Febrium cauſa potiſſima bilis 3.ſ.231.3. earum quatuor genera continens, quotidiana, tertiana, & quartana ibid.6
Febrium continuarum indicatio 2.ſ.46.14
Febrium differentiæ 7.ſ.961.G.H
Febrium duo genera 3.ſ.297.17
Febrium iudicationes quales 2.ſ.43.53.2. ſ.52. 30
Febrium longarum præſagia 2.ſ.134.A

Feb rium multa genera 7.ſ.1089.B
Febrium omnium aër author eſt 3.ſ.297.20
Febrium præſagia 2.ſ.122.A.B
Febrium ſolutio, ſudor 7.ſ.995.C.N
Ficus quid 7.ſ.1087.G.N
Fiſſura capitis quomodo curanda 4.ſ.419.14
Fiſtula vbi contracta dolor ceſſat 4.ſ.413.2. reliqua vide 6.ſ.833. toto libro.
Fiſtula contracta quid faciendum 4.ſ.413.13
Fiſtulæ pulmonis 5.ſ.531.10
Fiſtuloſa συριγγώδη vlcera quæ 5.ſ.21 32
Flatulenti 7.ſ.1171 B
Flatuoſa quæ fluore laborat quomodo curanda 5.ſ.643.8
Flatus 3 ſ.12 4
Flatus in puerperis, quomodo curãdus 5.ſ.582.19
Flatus in inteſtinis concluſus 7.ſ.1078 B N
Flatus vteri in puerperis quomodo curandus 5.ſ.603.10
Fluor albus qualis & quibus contingit magis 5.ſ.637.20. eius cauſa, ſymptomata ibid. curatio qualis & quæ ibid.45
Fluor albus, eius ſigna 5.ſ.641.8. eius curatio ibid.54
Fluor albus, eius ſymptomata, cauſæ & curatio 5.ſ.567.51
Fluor alius, eius ſigna, ſymptomata, cauſa 5.ſ.645.52. curatio 644.5. vlcera vteri in hoc quomodo curanda 5.ſ.644.8. pudendum exulceratum in hoc quomodo curandum ibid.11
Fluor alius, huius ſigna, ſymptomata 5.ſ.642.47 eius curatio ibid. 54
Fluor alius, eius ſigna 5.ſ.645.39. eius cauſa ib.50
Fluor alius, eius ſigna, curatio 5.ſ.641.47
Fluor aliquanto vetuſtior quomodo curandus 5.ſ.583.10
Fluor aquoſus grauidæ 5.ſ.602.9
Fluor ex quo mulieres pereunt 5.ſ.565.12
Fluor fuluus, eius ſigna & ſymptomata, prognoſticum 640.20. eius curatio ibid.28. Vteri eius qui hoc laborat quomodo curandi ibidem 55
Fluor in vteris quis, eius ſymptomata, cauſæ 5.ſ.638.41. curatio ibid.54
Fluor muliebris 5.ſ.612.54
Fluor muliebris vt compeſcendus 5.ſ.583.25
Fluor muliebris quomodo curandus per ſuffitus 5.ſ.581.1
Fluor muliebris rubet infœcunditatis vt cauſa 5.ſ.684.2
Fluor nimius menſium 3.ſ.267.1
Fluor rubet quis, & eius ſymptomata 5.ſ.639.15 eius cauſæ ibid.26. eius curatio ib.28
Fluoris ſanioſi curatio diuturna 5.ſ.644.36
Fluxio ad nares quomodo curanda 4.ſ.412.51. ad aures ib.55. ad oculos 4.ſ.413.19
Fluxio in oculos 1.ſ.15.47
Fluxio minime ſalſa, ſed mucoſa magis quomodo curanda 4.ſ.413.47
Fluxiones capitis ſeptem & quæ 4.ſ.412.12
Fluxiones ex naribus, vt plurimum à febribus vindicant 2.ſ.142.B
Fluxiones propter frigus 4.ſ.411.42. propter caliditatem ibid.49. propter ſupertumefactionem ibid.51
Fluxiones tenues quomodo curandæ 5.ſ.615.26. mitiores & pauciores quomodo tractandæ ibid.19
Fluxionis interclusæ & auerſæ exemplum 4.ſ.416.47
Fluxus ex partu quomodo curandus 5.ſ.580.29
Fluxus graueolens ex ſuperfœtatione 3.ſ.260.12
Fluxus ſanguinolentus prægnanti ſuperueniens vt abortus fiat periculum intendit 3.ſ.261.45
Fœditates potius quam morbi quæ dicantur 5.ſ.525.15
Fractura capitis cognitu difficillima 2.ſ.198.A
Fractura capitis quomodo curanda 4.ſ.419.11
Fractura oſſium, quot dies ſingula ad alendum requirant 4.ſ.581.49. & deinc.
Fracturæ reliquæ vide 6.ſ.750. toto lib.
Fulgor ex oculo dextro 7.ſ.1160.A
Fungi quid 7.ſ.1087.H.N
Fumoſa caliditas 2.ſ.161.A.N
Furfures capitis 2.ſ.109.F.N
Furor vbi prædicendus 2.ſ.
Furunculi quid 5.ſ.525.17

G

GAngræna 7.ſ.1049.F.N
Gingiuæ dolor 7.ſ.1157.C
Gingiuæ inflammatio 5.ſ.137.7
Glandularum tumores 7.ſ.1194.F
Glandularum inflammationes, tumores 7.ſ.1172.A N
Grando 7.ſ.1135.A.N
Glauci oculi, eorũ cauſæ & ſymptomata 2.ſ.103.G
Grauitæ pallidæ 2.ſ.102.G
Grauitæ liuidæ ibid.B
Grauitoſi oculi, eorumque præſagia 2.ſ.101.G
Grauedo 1.ſ.15.51. 3 ſ.299.8. eius cura generalis 1 ſ.15.41
Grauedo cur vitiet odorandi vim 3.ſ.317 24 N A
Grauedines 2.ſ.109.A. 3.ſ.287.50
Grauis odor in pudendis quomodo curandus 5.ſ.581.51
Grauitas auditus 5.ſ.462.50
Grauitas capitis vnde 5.ſ.467.3
Grauitas corporis 1.ſ.12.1
Gonorrhæa 3.ſ.252.15

H

HÆmorrhagia ſiſtenda 7.ſ.1197.B.N
Hæmorrhagiæ criticæ ſigna 2.ſ.136.B.N
Hæmorrhoides 4.ſ.381.25
Hæmorrhoides quomodo curandæ 4.ſ.406.46
Hæmorrhoidum prænotio 2.ſ.51.37
Herniæ cauſa quædam 3.ſ.286.7
Herniæ puerorum 3.ſ.284.9
Hepatici qui 2.ſ.189.D.N
Hepatis dolor 2.ſ.189.F
Hepatis inflammatio 2.ſ.190.C.N
Herculeus morbus cur ſic dicatur & vnde 3.ſ.334 40.A.N
Herpetum præſagia 2.ſ.98.B
Horror & rigor differunt 5.ſ.458.6
Horror ex compotationibus 7.ſ.1161.E
Horror quomodo totũ corpus occupet 3.ſ.297.53
Horror mulierum 5.ſ.589.55
Horrore correpti ad ſuppurationem deueniunt 2.ſ.185.F
Horrores ante febres vnde 3.ſ.297.54
Humeri dolor 7.ſ.1161.F
Humerorum dolorum præſagia 2.ſ.112.C
Humor ad palatum collectus 2.ſ.157.D
Hydrocephali quaſi quarta ſpecies 5.ſ.692.55.A
Hydrope ex lienis vitio orta, magna cautio adhibenda 7.ſ.1198.C.N
Hydrope qui corripiantur 2.ſ.186.A.N
Hydropem ſiccam quæ faciant 2.ſ.185.H
Hydropici quomodo curandi 5.ſ.525.20
Hydropici vbi ſecandi & quomodo 7.ſ.1198.A.N
Hydropis inſtantis notæ 7.ſ.1009.A.N
Hydropis præcipua cauſa 2.ſ.90.B
Hydrops eiuſque generatio 3.ſ.299.40. an ad flatus cauſam referri debeat ibid.
Hydrops ex aliqua ægritudine 2.ſ.194.C
Hydrops in vtero mulierum 5.ſ.515.36. Hydropis tres formæ ibid.39
Hydrops in vtero eius ſigna & curatio 5.ſ.563.37
Hydrops in vteris 5.ſ.576.54. quomodo ſoluatur 5.ſ.577.7
Hydrops perpetuæ cauſa 5.ſ.612.35. eius ſymptomata ibid.37
Hydrops ſiccus 2.ſ.191.B
Hydrops ſuſpecta 7.ſ.1009.B.N
Hydrops vulnuſculis quomodo ſecanda & curanda 5.ſ.702.52.B.N
Hydropum duæ naturæ 4.ſ.405.15
Hyemales morb 3.ſ.227.18
Hypogloſſis tuberculum ſub lingua 5.ſ.471.22
Hypoſarcidios morbus 4.ſ.405.16

I

IActationes corporis peſſimæ quæ 2.ſ.118.D
Icteri præſagium 2.ſ.134.G
Iecoris dolor 2.ſ.189.G
Iecur à pure erodatur 2.ſ.190.A.N
Ilei quales morbi 5.ſ.491.33
in Ileo laborantes 2.ſ.192 E.N
Ileos morbus quis & qualis 5.ſ.556.12
Impetigines ex pituita oriuntur 5.ſ.525.14
Impetigines omnes auferens 5.ſ.667.9
Impetiginum præſagia 2.ſ.114.D
Impotentia abſque vaſorum inanitione 2.ſ.124.G
Impotentia grauis ex inedia 1.ſ.12.10
Impotentia præter vacuationem quid ſignet 2.ſ.70.B
Impuritas ex partu, eius ſymptomata & curatio 5.ſ.566.7
Incontinentiæ corporis peſſimæ quæ 2.ſ.118.D
Inediæ vel ieiunij intempeſtiui ſymptomata & ſigna 1.ſ.12.11
Inflammatio faucium 5.ſ.517.6
Inflammatio gingiuæ aut partis ſub lingua 5.ſ.517.7
Inflammatio in palato conſiſtens 5.ſ.471.31
Inflammatio quamdiu maneat 1.ſ.15.52
Inflammatio ventriculi quomodo fiat 5.ſ.532.6
Inflammatio vterorum oſculi ex anguſtia, cum pars poſteriorũ purgationũ demittitur 5.ſ.606.32
Inflammatio vteri cum dolore 5.ſ.609.40
Inflammationes circa aures 7.ſ.1192.E
Inflammationes circa viſcera 2.ſ.172.E.N
Inflammationis pulmonum ſigna 5.ſ.58.24
Inflammationes quomodo curandæ 5.ſ.525.41
In hydrope vrina ſtillatim effluens 2.ſ.192.E
In longis morbis ſolũ vertere conuenit 2.ſ.185.C
Inſania ex pituita qualis 5.ſ.508.50
Inſania ex bile qualis 5.ſ.509.8
Inſania perpetua cum febre 5.ſ.518.21
Inſania timenda 2.ſ.165.A.N
de Inſania tractatio 8.ſ.1286
Inſaniæ 3.ſ.284.2. 3.ſ.273.21
Inſaniæ cauſa ex medicamentis caput purgantibus 4.ſ.419.25
Inſaniæ indicatio quæ 2.ſ.55.47
Inteſtinorum conuolutiones vnde 3.ſ.298.39
Inteſtinorum difficultas ante partum 7.ſ.1161.E
Inteſtinorum difficultas quomodo curanda 5.ſ.522.50. eius ortus ibid.40. eius criſis ibid.45
Inteſtinorum difficultates δυσεντερίαι 3.ſ.287.29.30. 2.ſ.191.E. 3.ſ.283.49. & 4.ſ.
Inteſtinorum difficultates quomodo ſoluantur 4.ſ.402.45
Inteſtinorum difficultatis præſagia 2.ſ.80.E
Inteſtinorum difficultates quo anni tempore 3.ſ.227.25
Inteſtinorum difficultates virorum 3.ſ.281.47
Inteſtinorum læuitas λειεντερίαι 4.ſ.41.20. 2.ſ.192.B.N. 3.ſ.287.40
Inteſtinorum læuitas quomodo curanda 5.ſ.522.47. eius ortus ibid.50
In tuſſi crebra abſceſſus ſoboles 7.ſ.1167.F.N
Inuolucrum fœtus ex puelli vmbilico protenditur 5.ſ.609.5
Inuolucrum partus in vteris quomodo relinquatur 5.ſ.608 53
Ira ex inedia 1.ſ.12.12

L

LAbor ſupra vmbilicum 2.ſ.167.G
Labri inferioris contractio 2.ſ.157.2.N
Lac extinctum in muliere vti reſtituendum 5.ſ.583.40
Læſio ſpinalis medullæ, eiuſque prædictio 2.ſ.101.B
Læuitas inteſtinorum 7.ſ.1129.C
Læuitatum inteſtinorum præſagia 2.ſ.105.B
quidam Lapide in caput percuſſus 7.ſ.1155.E
Laſſitudines αἱ κόποι 4.ſ.364.32. quomodo curandæ 4.ſ.365.1
Laterales morbi 3.ſ.287.46
in Laterali morbo dignoſcendo & indicando cautio 5.ſ.498.22
Laterales morbi raro vbi contingant 3.ſ.281.50
Laterales morbi eorum curatio 4.ſ.416.2
Laterales morbi vbi & quib. frequẽtes 3.ſ.281.27
Laterales morbi omnes interdiu potius quam noctu leues ſunt quoad dolores 5.ſ.494.27. quomodo curandi ibid.28
Lateralis morbus cur plerumque in pulmonis morbum tranſeat 5.ſ.460.50
Lateralis morbus ſiccus citra fluxionem qualis 4.ſ.417.39
Lateralis morbus qualis 5.ſ.457.38
Lateralis morbus ſine ſputo 5.ſ.459.54
Lateralis morbus quomodo curandus 5.ſ.492.46
Lateralis morbi ſymptomata 5.ſ.491.27
Lateris dolor cum bilioſo ſputo 2.ſ.181.B
Lateris dolor cum diuturna febre ibid.E
Lateris doloris curatio 4.ſ.387.4
Lateris morbi ſigna & ſymptomata indicatio & curatio 5.ſ.474.30
alius Lateris morb. eiuſque curatio ibid.54. alius lateralis morbus 5.ſ.475.10
Lateris morbus pleuritis dictus quomodo oriatur 5.ſ.458.36
Lateris ſiniſtri dolor & tuſſis 7.ſ.1110.H
Lateris tuberculum eius ſymptomata & curatio 5.ſ.482.45
Laterum dolor 7.ſ.1169.B
Laterum in inflammatione quæ conſideranda 4.ſ.401.48
Latus in tumorem ſublatum 2.ſ.186.G
in Latus retro quidam percuſſus 7.ſ.1151.F
Lepra 2.ſ.10.24. 4.ſ.381.26. 7.ſ.1146 G
Lepra ex pituita oritur 5.ſ.525.13
Lepra quid 5.ſ.600 61.B.N
Lepræ præſagia 2.ſ.114.D 5.ſ.579.19
Lethalem morbum quod ſomnium portendat 4.
Lethargi ſignum 2.ſ.117.C
Lethargi ſymptomata & cura eiuſdem 5.ſ.488.54
Lethargus morb. ac. 4.ſ.384.10
Lethargus eius ſymptomata & curatio 5.ſ.484.17
Lethargus multa communia habet cum peripneumonia 5.ſ.696.16.B

Lethargus

Lethargus vnde 2.ſ.144.B
Leucophlegmatia hydropis genus 7.ſ.1019.D
Leucophlegmatias 2.ſ.194.G
Lien ex febre tumidus quomodo curandus 4.ſ. 417.17
Lienis tuberculum 7.ſ.1115.E.N
Lienoſa mulier 5.ſ.612.16
Lienoſa quæ fluore laborat quomodo curanda 5. ſ.643.8.
Lienoſæ vteri inflammationibus laboranti nec lac nec ſerum propinandum 5.ſ.646.50
Lienoſi 7.ſ.1009.D
Lienoſorum præſagia 2.ſ.111.C
Lienoſis quid exhibendum 5.ſ.472.54
Lienteria 4.ſ.371.51
Lienteriæ præſagia 2.ſ.105.B
Lingua bilioſa 2.ſ.178.A
Linguæ deuſtio 7.ſ.1064.A.N
Linguæ tremor 2.ſ.156.D.H
Lipyria 2.ſ.53.20
Lipyria febris quæ 2.ſ.69.70.A.N 694.53
Lipyria ex quo genere febrium 2.ſ.134.F.N
Lippitudines 3.ſ.287.29.30
Lippitudines aridæ in autumno 3.ſ.288.4
Lippitudines fluentes 7.ſ.943.D
Lippitudines aſperæ & vehementes quibus 3.ſ. 282.24
Lippitudines in æſtate quando portendantur 3. ſ.287.6
Lippitudines quando fiant 3.ſ.281.53
Lippitudinis curatio 5.ſect.689.23
Lippitudinum præſagia 2.ſ.102.G.2.ſ.103.B.N
Lippitudinis ſolutio 2.ſ.56.16
Liuidus morbus, [illegible] qui, eius ſymptomata & curatio 5.ſ.485.23
Loquendi impotentia 2.ſ.174.B
Lotium ſubſtillum 7.ſ.1056.B.N
Lumborum ac crurum impotentia 7.ſ.1195.G
Lumborum contentio 2.ſ.169.H
Lumborum dolor, [illegible] 3.ſ.229.22
Lumborum dolor ex vteri tumoribus 5.ſ.590.13
Lumborum dolor cum æſtu implacido 2.ſ.70.F
Lumborum dolor grauidarum vnde 5.ſ.623.7
Lumborum dolor mulierum 5.ſ.584.55
Lumborum dolor ſedatur 2.ſ.168.E.N
Lumborum dolores 2.ſ.168.B
Lumborum dolores eorumque venæ ſectio 3.ſ. 275.50
Lumborum doloris ad latus recurſatio 7.ſ.1199.C
Lumborum grauitas vnde 7.ſ.[illegible].C.N
Lumborum diuturni labores 2.ſ.167.H
Lumbrici 7.ſ.996.B & 1167.C
Lumbrici cur veſpere nocentiores 7.ſ.996.G.N
Lumbrici lati eorum ortus 5.ſ.511.19
Lumbrici lati indicium & ſignum quomodo excidat 5.ſ.511.4[illegible]
5.ſ.512.3
Lumbrici minuti in pudendis mulierum quomodo curandi 5.ſ.666.38
Lumbrici mortui excluſi in omnibus morbis 2.ſ. 60.10.N.A
Lumbrici teretes eorumque generatio 5.ſ.511.11
Lumbricos ſub iudicationem exire commodum 4.ſ.52.19
Luxatio in pollice 7.ſ.1119.C

M

Maculas faciei ephelides dictas ſanans 5.ſ. 667.4
Mala malis quæ ſuperueniunt 3.ſ.447.18
Mali morbi ſigna 2.ſ.196.D
Mammæ aſperæ curatio
Manuum dolor 2.ſ.162.16
Manuum ſtupor ac torpor, quid deſignet 2.ſ.144. B.N
Melancholiæ in autumno 3.ſ.288.6
Melancholicæ affectiones carnium bubularum eſu ingraueſcunt 4.ſ.4[illegible].39
Melancholici quomodo curandi 5.ſ.52[illegible].21
Menſes bilioſi & fuliginoſi eorumque curatio 5.ſ.597.48
Menſes non cōparentes, vt expellendi 5.ſ.582.42
Menſes non euntes vt curandi 5.ſ.582.23. ib.31. minimum prodeuntes vt curandi 5.ſ.582.16
Menſes pituitoſi eorumque curatio 5.ſ.595.42
Menſes prorſus ſuppreſſi quomodo curandi 5.ſ. 569.37
Menſium nimius fluor 5.ſ.267.1
Menſium promotio per medicamenta 5.ſ.591.39
Menſium ſuppreſſio 5.ſ.565.27
Menſium ſuppreſſionis curatio 4.ſ.422.20
Menſium ſuppreſſionis ſymptomata & curatio 5. ſ.568.53
Menſtrua ſex menſibus retenta inſanabilia 7.ſ. 1106.A.N
Menſtruæ purgationes quatuor annis ſuppreſſæ 7.ſ.1144.D
poſt Menſtruas purgationes vteri tum dextra, tum ſiniſtra dehiſcunt 7.ſ.1109.E
Menſtruæ ſuppreſſæ purgationis, magna curandi difficultas 7.ſ.1106.A.N
Menſtruorum obſtructorū præſagia 2.ſ.101.D.N
Mentis alienatio vnde 5.ſ.462.24
Mentis emotio 2.ſ.195.A
Mentis emotiones 2.ſ.158.C
Mentis emotiones in febribus 2.ſ.116.G
Mentis emotiones quæ ferinæ ſiunt 2.ſ.69.D
Mentis emotiones ſilentes 2.ſ.195.D
Molæ, eiuſque conceptio 5.ſ.618.42. eius ſigna ib. 52. quomodo eiicienda 619.1
Molæ conceptus cauſa 5.ſ.684. quomodo diſcernenda à vera conceptione ibid.19. ſigna, curatio ibid.22 [illegible]18
Molæ ex craſſa genitura generatæ curatio 5.ſ.665
Mœror ex inedia 2.ſ.12.13
Mœrore confecti quomodo curandi 4.ſ.420.18
Morbi ab odoribus 2.ſ.50.11. alij ab aquis ibid.12 alij à ventis ibid.
Morbi ab vteris quales 5.ſ.653.54
Morbi acuti eorumque prænotio 2.ſ.36.26
Morbi acuti qui 4.ſ.384.6. 7.ſ.961.D.N
Morbi acutiſſimi quomodo voluentibus diebus contingunt, iudicentur vel ad mortem vel ad ſalutem 3.ſ.254.37
Morbi anni temporum 3.ſ.227.19.25
Morbi aquilonares 2.ſ.50.42
Morbi æſtatis & hyemis, huius tam iuniorum quam ſeniorum 3.ſ.284.1
Morbi æſtiui hyeme ſoluuntur 7.ſ.1091.F.N
Morbi auſtrini 2.ſ.50.39
Morbi autumnales grauiſſimi 7.ſ.1167.D
Morbi autumnales vnde 2.ſ.50.10. 7.ſ.1126.B
Morbi bene vel male ſe habent ad anni tempora, ætates, regiones, victus, genera morborum conſtitutiones 2.ſ.51.45
Morbi breues qui cito iudicantur 5.ſ.447.32
Morbi cauſa 3.ſ.308.1
Morbi cerebri 3.ſ.271.20. 4.ſ.348.10
Morbi cerebri maiores & minores reliquis glandulis 5.ſ.272.25
Morbi [illegible] & vnde fiūt 4.ſ.397.18
Morbi cur nihil inter ſe ſimile habere videntur 2.ſ.196.20
Morbi diebus imparibus iudicantur 5.ſ.507.10
Morbi diuturni ſenum tres 5.ſ.690.1.B.N
Morbi ex capite 5.ſ.464.35
Morbi excretione ſoluuntur 7.ſ.[illegible].D
Morbi & ſymptomata glandularum 3.ſ.2[illegible].10
Morbi ex leuibus initiis orti 7.ſ.987.B.N
Morbi ex menſium retentione qui 3.ſ.237.25
Morbi ex paruis cauſis externis magni fiant 5.ſ. 514.52
Morbi ex puerperiorum purgamentis oborti 5.ſ. 619.11
Morbi ex quatuor humoribus fiunt 3.ſ.232.46
Morbi ex victus mutatione & locorum mutatione 3.ſ.259.19
Morbi familiares iuuenibus, in ſenectute deſinunt 7.ſ.1187.E.N
Morbi formæ 2.ſ.62.53.N.B
Morbi [illegible] vnde inuadunt 5.ſ.613.23
Morbi in genere quomodo curandi 4.ſ.419.7
Morbi grauiſſimi, maximi, lethales præcipue in quod viſcus cadunt 3.ſ.310.20
Morbi grauiſſimi vnde 3.ſ.229.16
Morbi hyberni 2.ſ.50.32
Morbi hyemales æſtate ceſſare, & æſtiuales cur hyeme deſinere ſoleant 3.ſ.228.9. verna leſa autumno, autumnales vero ſuccedunt ib.11
Morbi incogniti quomodo curandi 4.ſ.419.42
Morbi inde nominantur, in quam corporis partē incubuerint 5.ſ.509.7
Morbi initio, medio, & fine quid ſpectandum 5.ſ. 516.45 [illegible] ſ.177.F
Morbi laterales ſine conuulſionibus grauiores 2. ibid.D
Morbi lateris ſicci
Morbi lethales qui 3.ſ.447.12
Morbi longinqui 5.ſ.447.27
Morbi maligni 7.ſ.1183.B
Morbi per mare inſomnis viſum qui 4.ſ.379.6
Morbi minime lethales qui 5.ſ.447.23
Morbi nobilium educati, in ſenectute & maturatione deſinunt 7.ſ.1184.F
Morbi non augendi, ſed propeanter profligandi ſunt 3.ſ.310.33
Morbi obſcuri aut manifeſti 1.ſ.6.2
Morbi obſcuriſſimi & maxime difficillimi opinione potius quam arte incantur 3.ſ.295.54
Morbi oculorum eorumque præſagia 2.ſ.101.G. & 2.ſ.121.D.N
Morbi oculorum & aurium vel in vtero originem ſortiant 3.ſ.304.46
Morbi omnes ex pituita & bile 5.ſ.516.14
Morbi omnes ex quibus oriātur 3.ſ.446.4
Morbi omnes quomodo ſoluantur & per quas vias 4.ſ.4[illegible].12
Morbi nobilium nati & educati 7.ſ.1129.[illegible].B.N
Morbi nunquam vel aliunde quam ab aere oriuntur 3.ſ.297.8
Morbi patrij 3.ſ.281.41
Morbi per quam partem educendi 4.ſ.421.17
Morbi pituitoſi hyeme potiſſimum affligunt 3.ſ. 327.8
Morbi [illegible] 4.ſ.341.41
Morbi pulmonis abſceſſus ad aures quales 2.ſ.43. 6. eius ſigna & iudicatio ibid.10
Morbi quando iudicari dicuntur 5.ſ.518.2
Morbi quando iudicationem ſub ſyderum ortu vel occaſu potiſſimum ſubeant 3.ſ.288.22
Morbi qui æſtate oriuntur quales 5.ſ.520.16
Morbi qui craſſi nuncupantur 5.ſ.517.51. eorum cauſæ, ſymptomata, curatio ibid & deinc.
Morbi qui vna cum ſemine & lacte imbibuntur qui 2.ſ.101.F.N
Morbi qui dubium habent vitæ exitum 5.ſ.447.7
Morbi qui in alios tranſeūt 5.ſ.447.32 ſ.254.40
Morbi qui non habent certū ſalutis indicium 3.
Morbi qui poſt partum ex puerperij purgamentis cōtingūt 5.ſ.603.45. & dein. (curandi 4.ſ.420.4
Morbi qui vlcerum genere cōtinentur quomodo
Morbi quo tempore maxime cōtingant communes 2.ſ.51.23
Morbi quomodo generantur 4.ſ.341.43
Morbi ſenum quatuor, eorum ſymptomata & curatio 5.ſ.559.53
Morbi regij quatuor primi ſymptomata, cauſæ, curatio 5.ſ.551.8. Secundus 5.ſ.552.1. tertius 5. ſ.552.31. quartus ibid.48
Morbi ſacri curatio, qua vſi ſunt Magi, expiatores, circulatores 3.ſ.301.37
Morbi ſacri multi, ſi admirabilitas eis nomen dedit 3.ſ.301.30
Morbi ſacri pauci, ſed vehementes 3.ſ.182.28
Morbi ſacri præſagia 2.ſ.89.C.2.ſ.92.G
Morbi ſedes ibi futura, vbi pars ante morbum laborauit 2.ſ.49.31
Morbi ſub certis aut pereunt aut deſinunt, aut in aliam formam & ſtatum tranſeunt 3.ſ.188.23
Morbi ſuccedentes conſiderandi 7.ſ.1190.D
Morbi tempeſtatum commutatione propulſantur 7.ſ.1187.F.N
Morbi vel epidemici vel alicui regioni familiares 3.ſ.181.5
Morbi vetuſti quomodo curandi 4.ſ.420.8
Morbi virginum aliquot 5.ſ.705.79.A.N
Morbi virginum ex menſibus 5.ſ.562.34
Morbi virginum, quibus menſes obſtructæ 3.ſ. 266.30 ſ.613.32
Morbi viriles & muliebres curatione differunt 5.
Morbi vnde 4.ſ.369.7 (mulieræ ib.7
Morbi vnde naſcantur 3.ſ.225.6. eorum formæ
Morbis debilibus medicamenta valentia minime exhibenda 4.ſ.420.30
Morbis naturæ medentur 7.ſ.1184.D
Morbi [illegible] optimus 7.ſ.1189.B.N
in Morbis quæ conſideranda 7.ſ.1184.B
in Morbis conſiderandum quid naturæ ægri reſpondeat 7.ſ.1193.F.N
in Morbis vagis, mutationes iuuant 7.ſ.1190.F
Morbo comitiali nihil cum hydrope commune 2.ſ.190.F.A.N
Morbo regio affecti 2.ſ.196.A
Morbo ſteriles ex qua cōſtitutione loci 3.ſ.281.43
Morborum cauſæ 7.ſ.1009.G
Morborum cauſæ communes frigus, ſol, venti, & mutationes nunquam quieſcentes 3.ſ.310.23
Morborum cauſæ ſunt mutationes potiſſimum 2. ſ.50.54
Morborum cauſæ variæ 5.ſ.516.24
Morborum cauſæ viuendi ratio & ſpiritus quo viuimus 3.ſ.228.16
Morborū [illegible] 2.ſ.89.C.407.50
Morborum [illegible] à partibus deſumēdæ 4.ſ.381.[illegible] magnitudine quales ib.51. Indicia morborum quæ ibid.52
Morborum dignitio 7.ſ.958.H
Morborum formæ diuerſæ, alij congeniti, alij aſciti 2.ſ.50.2
Morborum mulierum omnium cauſæ vteri 4.ſ. 423.22 eorumque curatio quæ 4.ſ.423.42
Morborum natura quæ 2.ſ.36.28
Morborum omnium idem modus, locus tamen diuerſus 3.ſ.96.20 (ibid.23
Morborum omnium vna & eadem forma & cauſa
Morborum potiſſima cauſa mutationes circa naturam & habitum 4.ſ.389.26
Morborum principia dignoſcenda 7.ſ.998.B
Morborum principia vt dignoſcantur Ib.E.N
Morborum ſucceſſiones, incipiendæ 7.ſ.960.D
Morborum tranſitus ac perturbationes videndi 7.ſ.1190.D

Morborum tria principia 5.f.508.1
Morborum vires conſiderandæ, deinde cauſæ explicãdæ, demũ ad reliqua accedendũ 5.f.198.17
circa Morbos acutos quæ ignorantur qualia & quæ 4.f.384.29
Morbos anni temporibus reſpondere oportet 7.f.997.E
Morbos alij facilius, alij non ferunt 5.f.455.2
Morbos coitus lædit 7.f.1185.D
Morbos repletio quos parit euacuatio ſanat, & contra 5.f.328.20
Morboſiora corpora 4.f.149.45
Morboſiſſima ætas 4.f.350.8
Morbum breuem quid indicet 2.f.52.20
Morbum ob multã humiditatem exiſtere in corpore quod ſomnium ſignificet 4.f.379.14
Morbum periculoſum quod ſomnium portendat 4.f.379.51
in Morbum regium qui incidant 2.f.170.B
Morbus ab omni humore, qui ſeptem ſigna habet 5.f.507.25
Morbus à venis contingens qualis 4.f.409.52
Morbus arquatus 7.f.1170.D
Morbum augeri quodnam ſomnium ſignificet 4.f.379.51
Morbus aureus 3.f.299.7
Morbus aut furor ex ſomnio prædictus 4.f.380.23
Morbus autumnalis 5.f.558.9
Morbus capitis vbi veluti ſydere ictus concidit, cum anteriore capitis dolore, caligine, ſopore, venis ſalientibus, febre lenta, & corporis impotentia 5.f.463.47
Morbus comitialis ex aqua inter cutem 2.f.191.C
Morbus coxarius 2.f.113.F.N
Morbus craſſus alius, eius cauſa, ſigna, ſymptomata, curatio 5.f.559.15
Morbus craſſus alius, eius cauſa, ſymptomata, eius criſis & curatio ibid.51
Morbus cum capitis vlceribus, crurumque tumoribus 5.f.465.27
Morbus cum ex partu non purgantur mulieres 5.f.605.19. eius curatio ibid.27
Morbus cum ſanguis mulieri fluit ex locis ſub articulis, quem quidã fluorẽ muliebrẽ exiſtimant, cum non ſit 5.f.640.2. huius curatio ibid.7
Morbus debilis robuſto ægro quomodo curandus 4.f.419.47. Morbus robuſtus debili ægro quomodo curandus Idem 52
Morbus diuturnus qui prædicendus 2.f.54.40
Morbus æſtiualis 5.f.551.9
Morbus ex bile quomodo curandus 5.f.560.55
morb. ex mẽbrana oculi craſſiſſima læſa 4.f.408.55
Morb. ex olerũ multo eſu & aquæ potu 5.f.550.55
Morb. exoriẽs per æſtatẽ ob aquę potũ 5.f.543.45
Morbus ex peregrinatione per loca deſerta, viſoque ſpectro terrorem incutiente 5.f.558.44
Morbus ex pituita 5.f.523.54
Morbus ex pituita quomodo curandus 5.f.561.3
Morbus ex ſanguine quomodo curandus 5.f.ib.9
Morbus exte[illegible] 5.f.505.8
Morb. ex veſicæ contactu 5.f.654.11. eius curatio ibid.16
Morbus hepaticus alius, in quo color nigricat 5.f.548.55
Morbus Herculeus, ſimilis ſuffocationi vteri 5.f.593.10
Morbus hyemalis 5.f.552.48
Morbus lienis primus, quis, qualis, eius ſymptomata & curatio 5.f.549.7. morb lienis alius 5.f.ib.53. adhuc alius 550.12. adhuc alius ib.39. adhuc alius ibid.54
Morb. ibi eſt, vbi calor aut frigus ineſt 2.f.54.26
Morbus in neruis fixus qualis 4.f.410.2
Morbus in parte ſicca fixus nec facile quieſcit 4.f.407.50. in humida qualis ibid.51
Morbus inteſtini tenuioris 2.f.169.B
Morbus lateralis cruentus quomodo curandus 5.f.495.6. & deinc.
Morbus lateralis & pulmonis inflammatio quales 5.f.457.37
Morb. lateralis in dorſo qualis, quomodo iudicetur 5.f.493.5. eius liberatio 5.f.494.19
Morbus lateralis quis 5.f.517.40. eius ortus ib.53
Morbus lateralis ſiccus qualis eiuſqꝫ iudicationes 5.f.493.39
Morbus lienis quomodo naſcatur 5.f.514.52
Morbus magnus qualis ſit 7.f.1046.B
Morbus magnus venarum cauarum ex tenũ morbo inuadens 5.f.541.36. eius origo, ſymptomata, curatio 42. & deinc.
Morbus minime cognatus ſuperueniens prægnanti lethalis 3.f.239.19
Morbus niger 5.f.696.59.A.N
Morb. niger qui, eius ſymptomata & curatio 5.f.486.22. alius niger in ardens cum ſuis ſymptomat. & curatione 5.f.427.18
Morbus nouem annorum 5.f.537.49. eius curatio ibid.52
Morbus nullus auxilia reſpuit & plerique morbi ab iiſdem à quibus oriuntur ſanantur 3.f.310.29
Morbus ob vitium corporis 5.f.519.6
Morbus oculorum 5.f.299.6
Morbus pituitoſus qui 5.f.485.47. eius curatio & ſymptomata ibid.
Morbus quadraginta diebus præcipue circumſcriptus 5.f.465.13
Morbus qui alteri ſuccedit plerunque interficit 5.f.522.17
Morbus qui circa canis ſyderis exortum graſſatur 5.f.553.6
Morbus qui ex peregrinationibus 2.f.57.30
morbus qui ſeptimo aut decimo quarto die reuertitur 5.f.464.45
Morbus qui ſteriles reddit 5.f.565.40
Morbus quid 3.f.296.9
Morbus regius 5.f.472.55.5.f.472.54
Morbus regius autumnalis morbus 2.f.50.20
Morbus regius eiuſque præſagium 2.f.134.G
Morb. regius ex temulentia & hyemis rigore 5.f.552.1
Morbus regius popularis dictus 5.f.552.31
Morbus regius febri ardenti quando ſuccedat 2.f.52.45
Morbus regius febrim bilioſam ſoluit 4.f.402.49
Morbus regius qualis 2.f.58.16.5.f.490.45
Morbus regius quomodo curandus 4.f.418.26. 5.f.524.45. 5.f.497.39
Morbus reſiccatorius 5.f.695.42.B.N
morb. reſiccatorius [illegible] dictus, eius ſymptomata & curatio 5.f.484.23 (5.f.535.52
morb. reuerſionem faciens magis quã initio vrget
Morbus ructus fœtens, eius ſymptomata & curatio 5.f.485.27. eius prognoſis quoad ætatem ib.45
Morbus ſacer 5.f.562.27
Morbus ſacer dictus à [illegible] 3.f.300.10
Morb. ſacer nihil diuinius, aut quod ad curationẽ difficilius reliquis habet 3.f.303.41. pituitoſis magis contingit quam bilioſis ibid.55
Morbus ſacer qualis & vnde ſic dictus 3.f.301.10 quomodo à veteribus curatus ibid.9
Morbus ſenioribus familiaris 5.f.468.37
Morbus ſeniorum multorum 5.f.654.25
Morb. ſubitaneus mortẽ portẽdit & cur 5.f.515.41
Morbus Scytharum proprius 3.f.293.49
Morb. [illegible]rationem faciens quomodo curandus 5.f.487.34
Morbus venarum cauarum alius 5.f.542.23
Morbus viduarum 5.f.654.28
Morb. violẽtus qui 5.f.508.6. eius ſpecies 5.f.ib.8
Morbus vernalis 5.f.486.39. 5.f.550.13
Morbus vbi genitura quidem continetur non cõcipitur tamen quę cauſa, quę curatio 5.f.685.55
Morſus cordis aut hepatis 5.f.698.63.N
Muti qui fiant 5.f.447.23
Muliebris purgatio impedita poſt partum 5.f.604.37

N

NARIVM rubores quid indicent 2.f.152.5.F
Nephelium 2.f.103.H.N
Neruorum diſtentiones duæ vel tres 2.f.57.30
Neruorum diſtentio in cruribus 7.f.1159.E
Neruorum diſtentiones tres, eorum cauſæ, ſigna, ſymptomata & curatio 5.f.521.25
Neruorum diſtentiones [illegible] quomodo ſoluantur 4.f.402.51
Nocturnæ cæcitudines ſtabiles 7.f.1194.A
Nomæ quid 2.f.98.C.N
Nomarum præſagia 2.f.98.A
Nyctalops eiuſque præſagia 2.f.110.E
Nyctalopæ 7.f.1191.F
Nyctalopes 7.f.1138.G.1140.D.N

O

OBliuio vnde oriatur 3.f.309.17
Oculi pallidiores ex inedia 1.f.11.10
Oculi peruerſi quibus in mulieribus quo in morbo 5.f.607.59
Oculi quando curandi, quando non 5.f.628.17
Oculorum acies quomodo corrumpatur 5.f.688.1
Oculorum diſtortio aut peruerſio 7.f.1079.G.N
Oculorum eminentiæ 2.f.154.D
Oculorum fluxio ex capitis dolore 2.f.154.F.N
Oculorum hebetatio & ſqualor 7.f.1165.E
Oculorum inflammatio 2.f.154.E.N
Oculorum morb curatio 4.f.407.14
Oculorum obſcuratio 2.f.155.A.N
Oculorum vagui morbus 2.f.104.A.N
Oculus diſtortus 2.f.151.C
Odoratu di[illegible] 3.f.117.24.A.N
OEdemata quo tempore præcipue naſcantur 3.f.227.19
Opiſthotonus eius cauſa, ſigna, ſymptomata & curatio 5.f.561.45
Opiſthotonos qualis morb. 5.f.491.20. 7.f.967.H
Opiſthotonus quomodo oriatur 2.f.57.57
Ophthalmia morbus 3.f.172.50
Oris peruerſionum præſagia 2.f.111.G
Oris reſolutio 2.f.111.B.N
Oris ventriculi dolor 2.f.165.B
Oris ventriculi [illegible] dolor grauidarum vnde 5.f.603.8
Oſcitatio 1.f.11.3
Oſcitatio concept. ſign. 3.f.262.29
Oſcitationes ante febres vnde 3.f.298.14
Oſcitationis pulchra deſcriptio 3.f.333.37.A.N
Oſcitationum aſſiduarum medela 7.f.1196.A
Os amarulentum ex inedia 1.f.12.10
Os fractum 2.f.99.C.N
Os confractum demi debet 7.f.1152.D
Os mulieris male olens quomodo curandum 5.f.666.21
Os vteri vlceratum aut inflammatione tentatum 5.f.581.8
Os vteri vlceratum & inflammatum 5.f.609.38
Oſſe fracto antiqui Medici ad ferramenta veniebant 7.f.1152.B.N
Oſſium offenſiones 2.f.98.E.2.f.99.B.N
Orthopnæa 4.f.397.55.4.f.386.13

P

PAlpitationis cauſa 7.f.1100.H
Palpitatio cordis 3.f.301.10
Palpitatio in hypochondriis 7.f.1070.A.N
Pandiculatio 7.f.1027.A.N
Pandiculatio concept. ſign. 3.f.262.29
Papulæ albæ & latæ 7.f.1130.B.N
Papulæ paruæ 7.f.946.H
Papularum origo 7.f.1081.F.N
Paralyſes quando & vnde fiant 4.f.397.12
Paralytici qui fiant 5.f.447.24
Pectoris dolor 2.f.161.B
Pectoris & metaphreni diruptio 5.f.535.40
Pectoris & metaphreni ruptio 5.f.483.27
Pedum, manuum dolor 7.f.1131.A
Pedum rhagades quid denotant 7.f.1009.F.H
Pedum tumores aquoſi exorti 7.f.1211.C
Perfrictio ex rigore eiuſque præſagia 2.f.118.B
Peripleumonia 1.f.15.10
Peripleumonia eiuſque conſideratio 4.f.4[illegible].48
Peripleumonia 4.f.414.30
Peripleumonia qui intereant 5.f.461.18
Peripleumonia quomodo oriatur 5.f.459.21
Peripleumoniæ 1.f.16.5
Peripleumonici qui ſuppurantur 5.f.470.34
Peripneumonia lethalis 2.f.156.E.N
Peripneumonia morb. ac. 4.f.384.10
Perruptionis cauſa 5.f.535.13
Peſtilens tempeſtas 7.f.1081.H
Peſtis cur non omnes animantes indifferenter arripiat 3.f.297.23
Peſtis [illegible] ibid.10
Peſtis tempore, criſes paucæ, difficiles & incertæ 7.f.995.C
Phagedænæ quando generentur 3.f.281.15
Phrenitici qui fiunt 2.f.155.C
Phreniticorum indicia 2.f.173.C.N
Phreniticorum præſagia 2.f.130.H
Phreniticorum præſagium 2.f.155.B.N
Phreniticorum propria ſigna 2.f.130.H
Phreniticorum ſigna 2.f.68.D
Phreniticorum ſymptomata 2.f.156.H.N
Phrenitide detenta 7.f.1125.F
Phrenitide qui intereant 5.f.461.15
in Phrenitidem qui labantur 2.f.184.B
Phrenitides in tremorem deſinunt 5.f.
Phrenitides vnde oriantur 5.f.490.9
Phrenitidis exemplum 7.f.1117.G
Phrenitidis iudicatio 2.f.55.25
Phrenitis 7.f.1064.B
Phrenitis morb. ac. 4.f.384.10
Phrenitis qualis morbus & quomodo fiat 5.f.460.41
Phrenitis qualis morbus 5.f.518.21. vnde oritur ib.36. quando iudicetur ibid.38
Phrenitis quomodo curanda 5.f.492.46
Phygethla quid 5.f.525.16
Phlyzacia quid 2.f.133.E.N
Pica laborantes feminæ 3.f.262.20
Pituita alba morbus qui, eius ſymptomata & curatio 5.f.486.10
Pituita alba morbus vbi detinet 5.f.520.10
Pituita alba mulieres quando hyeme redundant ob aquas 3.f.284.4
Pituitæ albæ ſolutio 2.f.55.58
Pituitam gignens aqua 3.f.281.19
Pituitoſa 5.f.5[illegible].16
Pituitoſa quæ fluore laborat quomodo curanda 5.f.642.19
Pituitoſæ vteri inflammatione laboranti quid propinandum 5.f.646.49

Pituitoſ

Pituitoſi quomodo curandi 5.f.525.18
Pityriaſis 2.f.109.F.N
Plaga in pedis pollice 7.f.1220.F
Plenitudo cerebri eiuſque ſymptomata & curatio 5.f.488.11
Pleuriſis eiuſque conſideratio 4.f.401.50
Pleuritides vbi multæ 3.f.282.18
Pleuritides vbi raræ 3.f.281.50
Pleuritide potius tentantur iuuenes quam ſenes 2.f.181.E.N
Pleuritide qui moriantur 5.f.461.12
Pleuritidis dolor compeſcitur veratro & peplio 4.f.387.36
Pleuritis morb.ac. 4.f.384.10
Pleuritis 4.f.414.32
Pleuritis quomodo oriatur 5.f.458.56
Pleuritis ſicca 2.f.172.E.N
Pleuritis vnde oriatur ibid.H
Pleuriticorum dolores quando deſinunt 4.f. 385.38
Pneumonia ſicca 2.f.185.A
Podagra qualis morbus 5.f.524.33
Podagræ præſagia 2.f.89.C.2.f.92.C
Polypus, eius deſcriptio, & medicatio 5.f.471.39
alius Polypus 5.f.472.6. alius polypus ibid.14. alius polypus ibid.25. alius ibid.32
Polypus in naſo 5.f.527.28
Populares morbi qui 3.f.297.30
Porrigo 2.f.109.F.N
Præcordiorum contenſio 2.f.165.G
Præcordiorum dolores 2.f.166.H
Præcordiorum tumorum indicatio 2.f.53.46
Præcordiorum ſucceſſiones 7.f.1170.A
Profluuium biliosum mulierum 5.f.594.18
Profluuium muliebre à partu 5.f.607.50
Profluuium mulierum nimium 4.f.424.25
Profluuium pituitoſum muliebre 5.f.594.47
Protuberantiæ 3.f.319.4.A.N
Pruriginis pungentis per caput præſagia 2.f.109.G
Prurigo ex pituita oritur 5.f.525.17
Pruritus in pulmone quando exoriatur 4.f. 415.23
Pruritus in pudendis 5.f.582.1
Pudenda calculi veſicæ ſigna 7.f.1148.A
Pudenda in anguſtum coarctata ſubditicio curanda 5.f.657.26
Puerperæ pudendum aliqua parte obduratum 5.f. 606.53
Puerperia in grumos concreta 5.f.608.36
Puerperij purgatio nimia 5.f.606.43
Puerperij purgamenta ad caput irruunt, quę ſymptomata 5.f.603.16
Puerperij purgamenta biliosa & atra 5.f.601.8. pituitoſa 5.f.601.48. aquoſa 5.f.602.1
Puerperij purgamenta parciora quam conueniat, vterorum oſculo anguſtiore 5.f.606.13
Puerperij purgatio primis diebus prodit deinde ſubito perditur 5.f.625.12
Puerorum fulgores 7.f.1164.E
Pulmo cum corde totus inflammatus 2.f.182.G
Pulmo eryſipelate tumeſcens 5.f.535.10. eius ſigna & ſymptomata ibid.14
Pulmo in latus procumbens, eius ſymptomata & curatio 5.f.482.23
Pulmo repletus, eius ſigna & ſymptomata & curatio 5.f.482.6
Pulmonis alius morbus ſi fiſtula vlcere feruido & ſuperficiario laborant 5.f.478.25
Pulmonis inflammatio alius morb. tabes dictus ibid.13
Pulmonis inflammatio, eius ſigna, curatio 5.f. 475.29. eius ſymptomata 5.f.476.3. alius morbus pulmonis inflammati. Ibid.39. eius præſagium 5.f.477.33. alius morbus pulmonis inflammati 5.f.477.18
Pulmonis inflammatio, eiuſque ſymptomata 5.f.492.8. quomodo curari debeat 5.f.492.45
Pulmonis inflammatio maior 2.f.181.C.N
Pulmonis inflammatio morbus periculoſus 4.f. 414.39. niſi febris dimiſerit ſeptimo aut nono die æger moritur aut ſuffocatur ibid.44
Pulmonis inflammatio qualis 5.f.457.39
Pulmonis inflammatio morbus qui quando oriatur ibid.
Pulmonis inflammatio vnde oriatur 5.f.459.21
Pulmonis inflammatione laborantes 2.f.180.H. 5.f.281.90
Pulmonis inflammationes ſecuriores 2.f.181.C
Pulmonis inflammationis cauſæ 5.f.533.16.5.f. 534.21
Pulmonis inflammationis ſymptomata 5.f.534. 16
Pulmonis morbus vbi ſputum craſſum & atra fuligine per tuſſim reiicitur 5.f.479.12
Pulmonis venæ vel arteriæ diuulſio, quando & qualis 5.f.532.44
Pulmonis vtrinque dependentes fibræ conuulſæ 5.f.480.10
Pulmonis tuberculum, eius ſymptomata & curatio 5.f.481.40. multis fit annuus morbus 5.f. 482.5
Pulmonis tumor ex calore, ſymptomata 5.f.489. 28. eius curatio ibid 42
Pulmonum in inflammatione quæ conſideranda 4.f.401.48
Pulmonum inflammationes 3.f.284.1. 3.f.287. 47
Pulmonum inflammationis abſceſſus qui boni 2. f.43.20
Pulſationes circa tempora vnde 3.f.298.37
Purulenti qui fiant 3.f.250.24
Purulentorum curatio 4.f.407.1
Pus ex aure effluxit 7.f.1138.C
Pus gignitur 5.f.462.21
Pus in pulmonibus collectum 2.f.185.G
Pus vteri expurgandum 5.f.680.12
Puſtulæ 7.f.1129.B
Puſtulæ ad articulos prærubræ 2.f.195.G
Puſtulæ culicum morſibus non abſimiles 7.f. 1161.G
Puſtulæ in purgatione circa vteri os innatæ quomodo curandæ 5.f.665.43
Puſtulæ multæ 3.f.281.49
Puſtulæ nigræ
Puſtularum eruptiones 2.f.189.A
Putredinis ſigna 2.f.86.F.N
Putredo carnis 5.f.462.18
Putredo ex inflammatione 2.f.154.F.N
Putredo quomodo oriatur 5.f.509.27

Q

QVARTANA non ante annum deſinit 7.f. 1191.A.
Quartana febris 5.f.474.9
Quartana quomodo curanda 5.f.520.34
Quartana ſymptoma typhi 5.f.553.58
Quartana qui vexantur, non vllo magno aliquo morbo corripiuntur 7.f.1190.D
Quartanam per vomitum curat Hippoc. 5.f.693. 2.46.B.N
Quartanarum ætas, & anni tempus 3.f.231.23
Quartanæ febres cur longiſſimæ ibid.18. an melancholici humoris participes ibid 22. quando breuiſſimæ ſint futuræ ibid.30
Quartanæ 3.f.283.50
Quartanæ duabus hebdomadis iudicantur 3.f. 254.40
Quartanæ quando oriantur 5.f.520.23
Quartanæ quando portendantur 3.f.287.20
Quartanæ quibus potius contingant 2.f.45.47
Quintanæ quot diebus iudicentur 3.f.254.40
febris Quotidianæ cauſæ, eiuſq; criſis 3.f.231.10

R

RAVCEDINEM gignens aqua 3.f.183.43
Raucedines 1.f.16.3. 3.f.287.50
Raucedo 3.f.199.8
Raucitas pus educit 2.f.184.G
Recidiua ex morbo craſſo, eius iudicatio & curatio 5.f.559.2
Recidiuarum vera cauſa 2.f.90.A
Recurſatio doloris in lumbis 2.f.168 H
Relaxatio neruorum ante febrem 3.f.298.20
Renum vitia 7.f.1119.C
Renum morbi vnde 3.f.286.6
Renum morbus primus 5.f.539.33. ſecundus 5.f. 540.1. tertius ibid.21. quartus ibid.43
Repletionis τῶν πλεονεξίας ſigna antecedentia 4. f.369.18. 4.f.370.8
Reſiccatio ex magno ardore 7.f.1117.C.N
Reſpirationis alia differentia 2.f.161.B.N
Reſpiratio tarda ibid.
Rigor 1.f.15.9. 7.f.1050.G.N
Rigor ancillam corripuit 7.f.1129.B
Rigor cum iudicatione coniunctus 2.f.169.F.N
Rigor & febris auriſq; dextræ & capitis dolor 7. f.1210.C
Rigor ex partu aut abortione quomodo curandus 5.f.581.44
Rigor in morbis vnde 5.f.457.47. 5.f.458.1
Rigor quomodo in corpus totum inuadat 3.f. 297.43
Rigor vnde 7.f.1185.E
Rigorem vrinarum ſuppreſſiones præcedunt 7.f. 1164.H
Rigores à lumbis, & poſteriore corporis parte 7. f.1175.E
Rigores mulierum 7.f.1029.G
Rigori calor igneus ſuperuenit 5.f.447.38
Rigoris origo & ortus 5.f.510.30
Rigoris præſagia 2.f.118.E.2.f.123.A
Rigorum præſagia 2.f.72.C
Rubores in p. cloribus 2.f.105.A
Ructus acidus quomodo ſedetur 4.f.359.12
Rupta ad imum ventrem 7.f.1008.F
Rupta vnde fiant ibid.G
Ruptæ vt fiant 7.f.1009.F
Ruptio dorſi & pectoris 5.f.483.17
Ruptio in vteris quæ ex menſibus conceptum impedit 5.f.675.47
Ruptione ἐμπύημα quid faciendum 4.f.410. 24
Rupti ſponte curatio 5.f.525.12

S

SACER morb. quomodo fiat 3.f.300.35
Sanguinis eruptiones circa pectus cur à flatibus fiant 3.f.298.50
Sanguis ex gingiuis profluens 2.f.157.F
Sanguinis profluuia per ora venarum ani 3.f. 181.49
Sanguinis profluuium 2.f.170.C
Sanguinis profluuium ſiſtendi conſilium 7.f. 1196.D.N
Scabies ex pituita oritur 5.f.525.14
Scabies palpebrarum quomodo curanda 5.f. 689.8
Scorbutus morbus quis 5.f.704.B.20.N
Secundæ cum deuolui nequeant 5.f.581.22
Secundæ non ſecedentes quomodo protrudendæ 5.f.583.17
Secundæ putreſcunt & quando excidunt 5.f. 608.44
Secundæ vt extirpandæ 5.f.582.40
Secundarum non expurgatarum ſymptomata 5.f. 608.41
Secti curatio 5.f.525.11
Sedis dolor vbi periculoſus 2.f.127.G
Sedis tuberculum nullam cum pulmone communionem habet 7.f.1075.E.N
Segnities corporis 1.f.12.2
Semitertianæ 2.f.121.D.N
Septi tranſuerſi vulnus lethale 7.f.1162.H
Serpentia vlcera circa fauces qualia 3.f.268.14
Serpentia vlcera circa vnam tonſillarum qualia ibid.10
Serpentia vlcera ἐξ ἰσμενῶ 1.f.21.35
Sinciput Nerij filiæ pertuſum 7.f.1154.G
Singularis exitialis morbi conflictus 7.f.1080.H
Singultus in angina 5.f.696.B.51.N
Singultuoſæ febres quæ 6.f.775.E.N. vide feb. ſingult.
Singultuoſorum præſagium 2.f.123.G
Sitis morbus 3.f.296.10
Sitis multa 1.f.12.4
Sitis quos infeſtat vt diætandi 4.f.339.50
Somni profundi 2.f.195 A.N
Somnolentia 1.f.12.3
Sopor profundus & altus 2.f.72.B
Sopor vnde 5.f.464.1
Sphacelodes morbus qui 5.f.487.34
Spinæ dolor ex vteri laboribus 5.f.590.13
Spirationes denſæ & crebræ vnde 3.f.178.19
Spiratio facilis 2.f.159.H
Spiratio frequens & parua 2.f.159.G
Spiratio obſcura & exigua 7.f.1198 G.N
Spiratio quæ erecta ceruice trahitur 3.f.305.10
Spirationis difficilis alterum genus 2.f.160. H N
Spiritus frigidus lethalis 2.f.119.G
Spiritus quibus retrahitur 2.f.162.D
Splenum magnorum præſagia 2.f.111.C
Status peſtilens 7.f.1081.H
Steriles facit ſectio venarum poſt aures 3.f.293. 25
Steriles ex quo morbo mulieres fiant 5.f.567.48
Sterilitas natura 5.f.568.24
Sterilitatis cauſa 5.f.675.12
Sterilitatis præſagia 2.f.107.B
Stertor ex palato 7.f.1163.F
Stertor fit ex ſputo crudo 7.f.1146.C.N
Stertor vnde 4.f.386.22
Stomacace Plinij 2.f.111.F.N
Stomacax morbus 5.f.704.B.18.N
Stomacaxis Hollandica 2.f.111.F.N
Strangulari per febres 2.f.163.G
Strangulatus malus 2.f.125.G
Strangulatus quomodo fiant 5.f.593.25
Strangulatus vteri ex recens partu 5.f.610.28
Strangulatus vteri medicamentum 4.f.407.25
Stranguria 7.f.1062 C.N
ſtrãguria in mulierib. quomodo curãda 5.f.581.36
Stranguriæ cauſa & remedium idem 4.f.421.30
Stranguriæ quomodo curandæ 5.f.523.48. 673. 30.
Stridor dentium concept. ſign. 3.f.262.28
Strumæ morbus glandularum 3.f.270.40

Syrmæ quid 5.ſ.121.16
Stupor attonitus morbus quis 5.ſ.454.8.N
Sudores in febribus 3.ſ.218.27
Suffocatio in vtero gerentis 5.ſ.602.16
Suffocatio mulierum 5.ſ.589.11
Suffocatio repentina vteri quibus familiaris 5.ſ. 593.5
Superfœtationis exemplum 7.ſ.1145.C
Superuomitus ὑπερέμεσις quis morbus dicatur 5.ſ.462.34
Superuomitus venularum circa cerebrũ 5.ſ.467.23. alius morbus eiuſdem generis ibid.32
Suppurati ſurditate tentati 2.ſ.185 D
Suppurationes plurimæ in hepate 1.ſ.18.30
Suppurationes vulnerum, pulmonis inflammatione, defluxione magna, quomodo ſpectandæ & curandæ 5.ſ.496.36
Surditas cum vrinis prærubris eiuſque præſagia 2.ſ.69.G
Surditatem in febribus enatam ſanguinis ex naribus profluuium ac alui perturbatio tollit 2.ſ.151.H
Surditate vexatis, aurem cluere non oportet 7.ſ.1227.B
ex Surditate tubercula ad aures exoriri conſentaneum eſt 2.ſ.151.G
Surditati aluus reſtitit 7.ſ.975.C
Surditas puero obrigit 7.ſ.1157.A
Suſpirioſus ex febre factus lethale eſt 4.ſ.400.48
Syderatio cerebri qualis morbus & quæ eius ſigna 3.ſ.287.49. 5.ſ.463.8
Syderatio cerebri eius ſymptomata & curatio 5.ſ.488.44
Syderatio ex parte quadam 3.ſ.306.41
Syderatio grauis periculo non vacat 7.ſ.1225.H
Syderatione ſeruæ pes tentatus 7.ſ.1153.A
Syderationes corporibus quomodo à flatibus contingant 5.ſ.300.1
Syderationes repentinæ, febre obueniente 2.ſ.71.F
Sydere icti ἀλκυδὶ qui, eorum ſymptomata & curatio 5.ſ.488.32
Syderati cerebro plerumque die tertio aut quinto moriuntur 5.ſ.463.24
Syderati veterum ante Hippoc. 4.ſ.336.14
Syderatum cerebrum qualia ſymptomata ſequantur 5.ſ.468.12
Symptomata mulieris quæ fœtus perdit 5.ſ.599.16
Symptomata Virgini contingentia, cui menſes obſtructæ 3.ſ.266.30

T

TABE periclitantur ætates ab anno decimo octauo ad trigeſimum quintum 2.ſ.188 F
Tabem quæ denuncient 2.ſ.159.F
ad Tabem comparati 2.ſ.188.G
Tabes 3.ſ.287.50
Tabes dorſalis quæ & qualis
Tabes ex ruptione venarum periculoſior 2.ſ.188.E
Tabes morbus eiuſq; ſymptomata & medicatio 5.ſ.477.18. & dein alius morbus qui tabes vocatur 5.ſ.472.11
Tabes per ſeptem nouemque annos perdurat 5.ſ.478.23
Tabes poſt partum quibus contingat 3.ſ.282.39
Tabeſcentibus ac non parientibus ſpiratio obſcura 7.ſ.1195 C
Tabidi quibus capilli è capite defluunt 2.ſ.188.B
Tabidi toto corpore horrent 7.ſ.941.E.N
Tabidorum curatio 4.ſ.416.28
Tabidorum ſpecies 7.ſ.1090.G
Tabidis in aquam marinam expuentibus, ſi pus fundum petit celerem perniciem denunciant 2.ſ.188.A
Tabifici morbi vnde 3.ſ.273.10
Tabis generatio 4.ſ.415.11
Tabis præſagia 2.ſ.91.A
Tabis tres ſpecies 5.ſ.536 30. quæ, eius ſymptomata 5.ſ.536.30. & deinc.
Temulentia eiuſque vocis defectio 5.ſ.468.38
Tenuioris inteſtini morbus quis 5.ſ.556.21
Tenebricoſæ vertiginis præſagia 2.ſ.109.H
Teneſmus quomodo curandus 5.ſ.527.17
Terminthi Hippocrati qui dicantur 7.ſ.1017.F
Terminthi in tibia coorti 7.ſ.1012.C
Terrores 5.ſ.562.29
Tertiana quomodo curanda 5.ſ.520.26
ad Tertianam quæ accedant 7.ſ.1169 G
Tertianæ quando oriantur 5.ſ.520.23
Tertianæ quot diebus iudicentur 3.ſ.254.39
Teſtium dolor, ὀδύνη τῶν ὀρχέων 3.ſ.229.35
Teſtium dolores renumque venæ ſectio 3.ſ.275.50
Teſtium tumoribus tuſſes ſuccedunt 7.ſ.1141.C
Tetani quales morbi 5.ſ.491.4
Tibiæ duris tumoribus 7.ſ.1133 B
Tonſillarum morbus ἀντιάδες 5.ſ.464.28
Tonſillæ morbus 5.ſ.471.13
Tormina 1.ſ.12.5
Tormina in ventriculo ex bile quomodo oriantur 5.ſ.300.12
Tormina vnde 3.ſ.298.40
Torpor ναρκή quomodo contingat 3.ſ.314.35
Torpor pedum vnde 5.ſ.562.44
Torpores & ſtupore 2.ſ.191 F
Torpores qui & vnde fiant 7.ſ.1192.E
Tortura oris 2.ſ.112.A.H.
Tremor digitorum & labiorum 7.ſ.1136.G
Tremor ex inedia 1.ſ.12.11
Tremor in vehementi & furioſa mentis emotione 2.ſ.130.F
Tremores in febribus vnde 3.ſ.298.4 viſcerum & carnis vnde ibid.8
Tremuli qui intereant 2.ſ.158.C
Trichoſis pili in palpebris eorumque curatio 4.ſ.406.38
Triſtitia ex frigiditate 3.ſ.309.14
Tubercula alarum ex glandularum inflammatione 3.ſ.272.4
Tubercula aurium vnde 2.ſ.162.B.N
Tubercula ex febribus quid ſignificent 4.ſ.400.48
Tubercula inter maiores morbos recenſentur 1.ſ.11.10
Tubercula lateris quomodo fiant 5.ſ.454.27
Tubercula meliora 7.ſ.1165.A
Tubercula morbus glandularum 3.ſ.260.40
Tubercula omnia ex pituita aut ſanguine naſcuntur 5.ſ.525.5
Tubercula plurima in hepate 1.ſ.18.31
circa Tubercula quæ præcepta obſeruanda 1.ſ.21.21
Tubercula ad veſicam 2.ſ.193.B
Tuberculum in collo enatum
Tuberculorum præſagia 2.ſ.95.E
Tuberculum pulmonis quomodo fiat 5.ſ.453. eius ſigna & ſymptomata ibid.
Tuberculum vteris componendum ne conceptũ impediat 5.ſ.680.12
Tumor circa iecoris regionem 7.ſ.1225.G
Tumor & dolor, ſolemnia collecti puris indicia 2.ſ.186.G.N
Tumor faciei 7.ſ.1146.F
Tumor inguinum βουβῶν 3.ſ.297.16
Tumor pedum, lumborum 7.ſ.1136.D
Tumores aquoſi teſtium in pueris 3.ſ.282.40
Tumores faciei, tibiarum, pedum ex ſuperfœtatione 3.ſ.260.12
Tumores in febre ardente cum ſomnolentia & torpore mali 2.ſ.125.E
Tumores inguinum bubones dicuntur 3.ſ.272.6
Tumores manuum ac pedum cum rubore mali 2.ſ.126 D
Tumores molles 2.ſ.164.C
Tumores mulierib. quando ob aquas hyeme contingant 3.ſ.284.3
Tumores omnes foris prominentes phymata dicuntur 7.ſ.1029.G N
Tumoris in prægnantibus quid ſignificent 3.ſ.262.12
Tumores ſine inflammatione 6.ſ.748.A
Tumores tolerabiliores qui extra vergunt, quam qui intro procedunt 2.ſ.164.G.N
Tuſſes circa brumam cœperunt 7.ſ.1193.E
Tuſſes hyeme fiunt 7.ſ.1226.C
Tuſſis cauſa & remedium idem 4.ſ.421.30
Tuſſis diuturnæ ceſſatio iudicatur ex teſtium tumore 7.ſ.999.G
Tuſſis lactentium 3.ſ.267.45
Tuſſis pueros æſtate prehendit 7.ſ.1215.A
Tuſſis quomodo fiat 4.ſ.415.19
Typhomania 2.ſ.67.C
Typhos eius cauſa, ſignum, ſymptomata, curatio 5.ſ.541.5 5.41
Typhos alius, eius cauſa, eius præſagium, ſymptomata, curatio, iudicatio 5.ſ.554.19
Typhos alius, eius cauſa, ſymptomata curatio 5.ſ.555.4
Typhos alius, eiuſque criſis, curatio 5.ſ.553.39
Typhos morbus, eius cauſa, ſymptomata & ſigna, iudicatio, curatio 5.ſ.553.6

V

VARICES virorum 3.ſ.284.10
Venæ diſtentio citra ruptionem quid 5.ſ.690.B.63.N
Venenum eiiciens 4.ſ.359.35
Veneris ludibria in ſomniis extinguẽs 4.ſ.359.41
Velut ſyderatus, eiuſque ſymptomata 5.ſ.469.19
Ventres duri quibus aquis vtantur 3.ſ.284.43
Ventres inferiores calidi & deiectiones acres inæqualeſque 4.ſ.405.26
Ventres inferiores humidi, pituitoſi, molles quales aquæ propinandæ 3.ſ.284.45
Ventris eruptio 1.ſ.1.5
Ventris morbi, eorumque ſpeculatio 5.ſ.517.34
Ventus in vteris ſubortus quomodo curandus 5.ſ.674.51
Veſicæ ſcabies 5.ſ.431.2. & 7.ſ.1147.H
Veterni ſigna 2.ſ.137.B.C
Vernales morbi 3.ſ.217.26
Vertigo tenebricoſa ex inedia 1.ſ.12.11
Vertigo tenebricoſa vnde 5.ſ.465.4
Virginum morbi 5.ſ.607.23
Viſio vnde dependatur 2.ſ.154.F.N
Vitiligines albicantes earumque præſagia 2.ſ.114.D
Vlcera capitis quomodo iudicentur 3.ſ.254.43
Vlcera circa inflammationem 5.ſ.281.10
Vlcera difficilem cicatricem obducunt, aut omnino nullam 2.ſ.111.D E.N
Vlcera ex vſtura vbi ſaneſcunt rurſus inflantur & attolluntur 5.ſ.638.41
Vlcera in pudendis 5.ſ.581.1
Vlcera in pudendis quomodo curanda 5.ſ.585.5
vlcera inter maiores morbos numerãtur 1.ſ.11.11
Vlcera in vteris 5.ſ.590.30
Vlcera tibiarum 3.ſ.284.10
Vlcera omnia refrigerantibus oblinenda & humectantia adhibenda 4.ſ.413.1
Vlcera quando erumpant 7.ſ.1185 F
Vlcera quando ſedentur ab inflammatione 5.ſ.507.4
Vlcera quatuor progrediendi modos habent 1.ſ.21.50
Vlcera quomodo oriantur 5.ſ.461.1
Vlcera tonſillarum quæ ſine febre ſecuriora 3.ſ.267.44
Vlcera vteri quomodo curanda 5.ſ.617.1
Vlcera vterorum quibus illinantur 5.ſ.614.21
Vlcerati vteri eorumque curatio 5.ſ.610.49
Vlceratis ſanguis cum pure & ſanguine effluens qualia ſymptomata 5.ſ.614.31. eius cauſa, curatio ibid.32
Vlcerationes ſuperficiariæ igne candentes in pudendis 5.ſ.581.31
Vlceratus vterus ex partu eiuſque medicamenta 5.ſ.609.17
Vlceris alimentum quod 4.ſ.383.17
Vlcerum iudicatio 2.ſ.53.14
Vlcerum in faucium anguſtiis puerorũ periculoſa
Vlcerum in pudendis cura exactam curationem deſiderat 5.ſ.606.28
Vlcus ferinum quam ob cauſam in iſtero inundat 4.ſ.418.43
Vlcus liuidum & aridum 2.ſ.196.H
Vlcus ſuperficiarium pudendi 5.ſ.583.10
circa Vmbilicum dolores 2.ſ.167.C
Vocis defectio cum ſingultu quale præſagium 2.ſ.69.C
Vocis defectiones 2.ſ.158.B.D
Vocis defectiones lethales 2.ſ.158.D
Vocis derepẽte defectiones ſymptomata, ſigna 5.ſ.658.4. eius curatio ibid.8
Vox acuta eiulabunda 2.ſ.159.D
Vomicarum diuturnarum notæ 2.ſ.185.A
Vomitus per vomitum ſedatur 4.ſ.421.40
Voluuli affectiones diuturnæ 5.ſ.573.8
Voluuli vnde 3.ſ.298.40
Vrinæ ſtillicidium 3.ſ.286 6
Vſto porra imponenda 5.ſ.701.B.91.N
Vteri ad caput vertunt quæ ſigna, ſymptomata, curatio 5.ſ.580.14
Vteri ad conceptum ex purgatione offenſi quomodo curandi 5.ſ.678.18
Vteri ad crura & pedes an ſe vertãt quomodo noſcendum 5.ſ.657.51. eorum curatio ibid.44
Vteri ad medios lumbos conuoluti ſigna & ſymptomata 5.ſ.647.29. curatio 5.ſ.648.1
Vteri ad medios lumbos ſi ſunt, qualia ſymptomata & quæ curatio 5.ſ.567.37
Vteri ad inguina & vrinæ vias decumbentes quæ ſymptomata & curatio 5.ſ.674.15
Vteri ad ventrem vergunt, quæ ſymptomata & curatio quæ 5.ſ.580.5
Vteri commoti aliquamq; in partem prorumpentes quomodo medicandi 5.ſ.658.19
Vteri commoti in aliquam partem procumbentes & dolorem mouentes 5.ſ.582.43
Vteri contabidi quomodo reponendi 5.ſ.659.49
Vteri coxam contingentes in eamq; procumbentes, quomodo medicandi 5.ſ.652.44. ſi ex partu contingat morbus quomodo curandus 5.ſ.653.15
ex Vteri dolore cibi faſtidium febris & rigor, quomodo opitulandum 5.ſ.580.14
Vteri duri, ad pudenda prominentes, inguinibus induratis, & ardore in pudendis cancri initia 5.ſ.572.28

Vteri

Vteri emoti & facile ſolubiles quomodo medicandi 5.ſ.649.29
Vteri ex partu inflammati 5.ſ.572.15
Vteri exulcerati & procidentes quomodo reponendi 5.ſ.657.20
Vteri flatu diſtenti quomodo curandi 5.ſ.581.47
Vteri graciles, eorum ore exaſperato conniuente, neque menſibus apparentibus, neque concipientibus qui morbus, quæ cauſa, quæ curatio 5.ſ.681.55
Vteri humidi ſignum 5.ſ.679.12. curatio ibid.
Vteri impuri ex partu, qualia ſymptomata & curatio 5.ſ.566.7
Vteri in callum obdurati ſymptomata curatio 5.ſ.658.45. idem morbus aliis ſymptomatis 51. huius curatio 5.ſ.659.6
Vteri inflammati ex partu intumeſcentes, reſiſtantibus puerperij purgamentis quomodo ſubueniendum 5.ſ.610.20
Vteri inflammati quomodo ſedandi 5.ſ.582.41
Vteri infl.ti ſymptomata, curatio 5.ſ.658.18
Vteri in lumbos & lateris inanitatem incumbentis ſigna, ſymptomata 5.ſ.647.24 medicamenta 28
Vteri leuis ac lubrici ſigna, curatio 5.ſ.662.25
Vteri leuis & lubrici qualia ſymptomata & quæ curatio 5.ſ.579.50.& 580.2
Vteri lubrici 5.ſ.599.18
Vteri modo in hanc modò in illam partem procidentes quomodo curandi 5.ſ.657.28
Vteri moti ſuo loco minimè man[...], verum aliquam in partem prolapſi dolorem mouere, & quæ ſymptomata, quæ curatio 5.ſ.579.17
Vteri ore complicato menſes non oriuntur 5.ſ.565.27
Vteri oris alio verſi aut detecti incommoda 5.ſ.714.b.19 N
Vteri oſculum plus iuſto humidum quomodo curandum 5.ſ.569.42
Vteri oſculum tumidum quomodo curandum 4.ſ.424.29
Vteri pituita redundantes qualia ſymptomata, ſigna, curatio 5.ſ.610.34
Vteri p.n. dehiſcentis ſigna, cauſa, curatio 5.ſ.661.48
Vteri p.n. dehiſcentes vt ne genituram contineant, quomodo curantur 5.ſ.567.22
Vteri procidentes quomodo reponẽdi 5.ſ.656.40
Vteri prorumpentes ad cor ſtrangulatumque inferentes quomodo curandi 5.ſ.581.40
Vteri puerperæ ad coxendicem procidentes quomodo curandi 5.ſ.569.47
Vteri qui ex partu laborant qualia ſymptomata 5. qualia remedia
Vteri recens enixæ inflammati ſymptomata, & medicamenta 5.ſ.610.11
Vteri redundantes pituita quomodo curentur 5.ſ.566.21
Vteri ſanguinis grumos habent, quæ curatio 5.ſ.661.40
Vteri ſi non conuenienter claudantur curatio 5.ſ.662.18
Vteri ſi plus quam in menſibus dehiſcant curatio 5.ſ.662.3
Vteri ſtrangulatus & conuulſionis diſcrimen vnde cognoſcatur 4.ſ.407.28
Vteri ſtrangulatus quomodo curandus 5.ſ.569.55
Vteri ſuo loco excidentes quomodo curandi 5.ſ.657.47
Vteri vehementer vlcerati, in quibus ſanguis expurgatur & grauis odor adeſt, & Medici veluti hydropem curant, male tamen 5.ſ.615.11
Vteri vlcerati ſigna, ſymptomata, cauſa, curatio 5.ſ.613.33
Vteris ad latera incumbentibus quæ ſymptomata ſequantur 5.ſ.577.42
quæ curatio ibid.49
Vterorum ad inguina incumbentium curatio 5.ſ.671.15
Vterorum ad ſuperiora raptorũ curatio 5.ſ.646.7
Vterorum dolor vti curandus 5.ſ.583.7
Vterorum os extra pudenda procidens eius cauſa, curatio 5.ſ.656.30
Vterorum motorum morborum occaſiones, id eſt, cauſæ 5.ſ.654.39
Vterorum morbi varij 5.ſ.677.32
Vterorum os inflammatum quomodo medicandum vbi cancer impendet 5.ſ.652.38
Vterus genituram non concipit 5.ſ.582.7
Vterus ille qui antehac concipit, nunc verò non, morbo laborat 5.ſ.677.38
Vterus inflãmatus qualia ſymptomata 5.ſ.6[..].22
qualia medicamenta ibid.40
Vua curgulionis affectus 5.ſ.464.18
Vuæ ſigna 2.ſ.45.28
Vulnera lethalia quæ 5.ſ.447.8
vulnera non lethalia ibid.12
Vulnerata arteria eius ſymptomata & medicatio 5.ſ.472.45
Vulnerum articulorum præſagia 2.ſ.10[.].B
Vulnerum lethalium ſigna 4.ſ.420.23
Vulnus in cerebro 6.ſ.895.A
Vulnus ex abortione eiuſque ſymptomata & criſis 5.ſ.510.39
Vulnus qualis morbus 5.ſ.508.13

INDEX TERTIVS IN HIPPOCRATEM, QVI MATERIAS MEDICINALES, ſiue Medicamenta colligit.

A

ABROTANVS 5.ſ.586.30
Abſynthium 5.ſ.587.54
Acerba 5.ſ.574.12
Acerba eorumque vires 5.ſ.529.34
Aceti aciditas bilioſis naturis magis quàm melancholicis confert 4.ſ.394.24
Acidiſſimum quodnam 1.ſ.13.39
Acetum album aqua temperatum cui propinandum 5.ſ.468.18
Acetum mulieribus magis quàm viris aduerſum 4.ſ.394.29
Acetum mulſum eiuſque vtilitas in morbis acutis 4.ſ.391.41
Acetum mulſum in hyeme calidum, in æſtate frigidum exhibendum 4.ſ.386.41
Acetum mulſum quomodo ſe habeat ad morbos acutos 4.ſ.392.21
Acida eorumque vires 5.ſ.529.34
Accipitris ſtercus in vino bibendum 5.ſ.633.11
Acre nihil ardentibus febribus laborantibus offerendum 4.ſ.396.19
Acria quibus conferant 5.ſ.525.52
Adeps 3.ſ.265.20
Adeps anſerinus ibid.33.3.ſ.266.55
Adeps caprinus 3.ſ.263.18.3.ſ.266.52
Adeps ouillus 5.ſ.574.17
Adeps renalis 5.ſ.582.28
Adeps ſuillus 3.ſ.265.24
Adianthi ſuccus 4.ſ.360.7
Adiantum 5.ſ.572.42
Adſtringentia 3.ſ.285.2
Æris flos 3.ſ.266.2. 5.ſ.615.11
Agni caſti folia 5.ſ.608.49
Agninæ pelles virginibus admouendæ quæ menſtruis deſtituuntur purgationibus 3.ſ.266.36
Albaralix 5.ſ.571.46
Alica cocta eiuſque vires 4.ſ.356.30
Alica omnium valẽtiſſimum quiddam 5.ſ.526.12
Alimenta nulla offerenda in acceſſionibus quæ per circuitus repetunt 2.ſ.48.30
Allia 3.ſ.265.24
Allia in cibo aſſumenda concipere volenti 3.ſ.263.27
Allij caput vnicum 5.ſ.630.25
Allij cremor 4.ſ.360.6
Allij vires commodæ & incommodæ 4.ſ.404.21
Allium in quartana exhibendum 5.ſ.474.19
Allium qualem ſibi humiditatem è terra trahat 5.ſ.498.54
Alumen Ægyptium 3.ſ.266.16. 5.ſ.584.27
Alumen ſciſſile 5.ſ.627.31
Aluum deducentia qualia 5.ſ.526.10
Aluum deijcientia & ſiſtentia 4.ſ.355.9
Aluum humectans 5.ſ.526.33
Aluus vti ſubducenda 5.ſ.464.54
Aluum ſubducentia 5.ſ.468.3
Aluum ſubducentia qualia 4.ſ.421.39
aluum ſiſtentia qualia ibid.43
Aluũ ſubducentium quam varia ratio 4.ſ.420.51
Amara & dulcia differunt 4.ſ.355.7
Amariſſimum quod 1.ſ.13.38
Amomum 5.ſ.572.41
Amygdalæ 4.ſ.360.37
Anagyris folia 3.ſ.320.60.2.N
Anchuſæ folia 5.ſ.570.10
Anethum eiuſque facultas 4.ſ.359.32
Anemones folia 5.ſ.573.24. 5.ſ.635.45
Anethi ſemen 3.ſ.265.49
Aniſum contuſum ibid.20
Aniſum miſcetur ſubditicio odoris boni gratia 3.ſ.263.42
Anſerina pinguedo 5.ſ.574.18
Anſerinus adeps 3.ſ.265.33
Anſeris ſtercus 5.ſ.633.15
Aparine 5.ſ.571.21
Aperiens vteros & purgans 5.ſ.587.19
Apij radix 5.ſ.625.44
Apij ſemen 3.ſ.294.28.ſ.265.39.50. 5.ſ.572.43
Apij ſuccus 4.ſ.360.6
Apium eiuſque vires 5.ſ.529.23
Apium quale 4.ſ.359.33
Apomel 5.ſ.695.65.b.N
Aqua 4.ſ.342.1
Aqua ex hydropicis per ſectionem quomodo educenda 5.ſ.544.54
Aqua in febri exhibenda 4.ſ.386.41
Aqua in morbis acutis quid conferat 4.ſ.394.36
bilioſis, bilioſa eſt, immo bilioſiſſima ibid 40
lienem & hepar auget ſi incenſum ibid.
Aqua marina 4.ſ.338.38
Aqua mulſa cur damnata 4.ſ.393.18
Aqua mulſa quib. conducat quib. non 4.ſ.392.49
Aqua mulſa quomodo ſe habeat ad morbos acutos 4.ſ.392.10
Aqua potabilis qualis 4.ſ.361.48
Aqua qualis quã medicus ægris exhibet 1.ſ.19.43
Aqua quæ hydropem induxit ſibi ipſa medicina 5.ſ.546.46
Aqua quomodo ſe habeat ad morbos acutos 4.ſ.392.20
Aquæ adſtringentes 3.ſ.285.2
Aquæ cogentes & reſiccantes 3.ſ.284.50
Aquæ diſſoluentes & liquefacientes ibid.49
Aquæ dulciſſimæ, leuiſſimæ, limpidiſſimæ quibus medicamenta ibid 44
Aquæ duriſſimæ & coctu difficillimæ, & aliquantulum ſalſæ quibus medicamentoſæ ibid.47
Aquæ potus calidus 4.ſ.361.29
Argenti flos 5.ſ.574.53
Ari radix 3.ſ.265.30
Æris limatæ ſcobs 5.ſ.616.39
Ariſtolochia 5.ſ.571.41
Aromat. pro vteri doloribus 5.ſ.572.38
Artemiſia 3.ſ.266.16
Artemiſia 3.ſ.320.58.2.N
Artemiſia herba 5.ſ.628.45
Artemiſia parua quæ 3.ſ.322.18.2.N
Artemiſiæ ſemen & folia 3.ſ.265.10
Aſpalathi radix 5.ſ.664.6
Aſparagi ſemen 3.ſ.261.45
Aſparagus qua facultate 4.ſ.356.37
Alt[...] 5.ſ.265.24
Atriplex qualis virtute 4.ſ.350.43
Auena eiuſque facultas 4.ſ.356.32

B.

BALNEI abſtinentia 4.ſ.362.5
Balnei vſus intempeſtiuus 2.ſ.17.29
Balneorum vſus 4.ſ.361.47
Balneum calidum 4.ſ.361.50. frigidum 4.ſ.362.3
Balneum tepe[...]ue morbis ad [...] con[...]t 4.ſ.359.6. quale [...]dicendum 4.ſ.395.10
Balneum quod dolores mitiget 4.ſ.395.33
Balneum ſalſum quale 4.ſ.361.50
Baccarinum vnguentum 5.ſ.669.49
Baccæ cedri 5.ſ.626.24
Baccæ cupreſſi 5.ſ.667.25
Baccæ lauri 5.ſ.617.55
Bacci iuniperi 5.ſ.629.12
Beta 4.ſ.360.10
Beta purgans 5.ſ.529.37
Betæ ſuccus, olus, radix 4.ſ.359.46
Bilem educens 5.ſ.636.46
Bilem ex vtero purgantia 5.ſ.629.30
Bilis vtraque vt educatur 3.ſ.226.3.ſ.227
Bitumen 5.ſ.575.52
Blitum purgat 5.ſ.529.37
Blitum coctum vbi alendum 4.ſ.371.35
Blitum qualis virtutis 4.ſ.359.44
Bolbium in tritico Ægyptio 5.ſ.665.53
Braſſica 4.ſ.360.9
Braſſica aluum mouet & boni ſucci eſt 5.ſ.529.38
Braſſica co[...]ptionem iuuat 3.ſ.264.50
Braſſica qualis 4.ſ.359.45
Braſſicæ radix 5.ſ.585.18
Bryonia alba 5.ſ.574.51

Bulbus albus 5.ſ.622.16
Bulbulus in ſegetibus naſcens 5.ſ.584.30
Bapreſtis 5.ſ.573.14. 5.ſ.619.6. 5.ſ.620.51
Butyrum 5.ſ.574.31

C

CAlamintha qualis in virtute 4.ſ.359.19
Calaminthæ folia 5.ſ.265.30
Calamus aromaticus 5.ſ.574.46
Calefacientia 5.ſ.700.29.b.N
Calefacientia educentia 4.ſ.424.7
Calefacientia & humectantia 4.ſ.361.21
Calefacientia quæ in genere 4.ſ.369.20
Calidæ aquæ vſus 4.ſ.424.8
eius noxia 425.20
Calidius iuſto quid inuehat in corpus 4.ſ.362.41
Calido quod opponendum in praxi 1.ſ.14.16
Calidum diſſipat 5.ſ.249.44
Calidum ſolius frigidi permixtione calidum eſſe definit 1.ſ.16.32
Calidum in venis & corde plurimum ineſt 3.ſ.250.28
Calidum per frigidum curandum 1.ſ.12.49
Canis caro 5.ſ.702.46.b.N
Cancri fluuiatiles ex vino ſuffocati 5.ſ.581.25
Cantharides contra hydropem 4.ſ.406.29
Cantharides ſine alis & pedibus tritæ quatuor 5.ſ.551.21
Capræ œſypus, ſordes ad nares capræ medicina 5.ſ.668.42
Caprini ſtercoris globuli 5.ſ.671.15
Caprinum lac 5.ſ.532.28
Caprinus adeps 3.ſ.265.28
Cardamomi ſemen ibid.30
Cardamomum 5.ſ.572.41
Carnem generantia 5.ſ.525.55
Carnes bubulæ in morbis acutis 4.ſ.404.40
Carnes caprinæ in morbis acutis 4.ſ.404.42
Carnes catellorum 3.ſ.321.20.b N
Carnes pingues quales 4.ſ.360.41
vino conditæ ibid 42
aceto conditæ ibid 44
ſale conditæ ibid.46
Carnes porcelli in morbis acutis 4.ſ.404.48
Carnes ſuillæ in morbis acutis 4.ſ.404.50
Carica 5.ſ.586.48
Caſeus 1.ſ.16.53
Caſeus acris 5.ſ.652.12
Caſeus caprillus 5.ſ.615.21
Caſeus eſt pituitoſus 5.ſ.519.40
Caſeus non omnibus noxius 1.ſ.17.9
Caſei incommoda & vires 4.ſ.404.27
Caſia 3.ſ.265.46
Caſiæ fructus 5.ſ.572.36
Caſtoreum 5.ſ.265.23.30. 5.ſ.572.42
Caſtoreum quid 3.ſ.321.33.b.N
Cataplaſmata aliquot 5.ſ.515.40
Cataplaſmata diſcutientia ibid.10
maturantia ibid.11
Cataplaſma ex alga marina pro puerperis vteri ſtrangulatibus laborantibus 5.ſ.570.2
Cataplaſmata pro fluore muliebri 5.ſ.667.52
Catelli cocti medicina concipere volenti 3.ſ.264.50
Catellorum carnes 3.ſ.321.20.b.N
Catulinæ carnes ad conceptionem faciunt 5.ſ.678.12
Catulus recentiſſimus aromatis factus pro fotu 5.ſ.681.40
Cataplaſmata pro mulieribus 5.ſ.584.50
Caucalides 4.ſ.360.8
Cedri baccæ 5.ſ.572.36
Cedri baccas 5.ſ.592.9
Cedri ſcobs 5.ſ.575.44
Cedrus creticus 5.ſ.574.52
Centaurij radix 5.ſ.532.12
Cera 3.ſ.265.22
Cera alba 5.ſ.574.18
Ceratum in anginæ morbo quibus partibus applicandum 4.ſ.397.48
Ceratum in partus tempore alendum 3.ſ.260.44
Ceruæ medulla 5.ſ.574.19
Chalcitidis Cypriæ cinis 5.ſ.636.4
Chamæleontis radix 5.ſ.532.52
Cholagoga choleram educunt 3.ſ.226.10
Cholagoga in ictero non exhibenda & cur o
Cibi imbecilles qui 7.ſ.1188.H.N
Cibi licet praui non tamen eodem modo hominem afficiunt 1.ſ.17.2
Cibus remedium famis 3.ſ.296.10
Cibus valentiſſimus 7.ſ.1188 H.N
Cicer 4.ſ.360.8
Cicer quale 4.ſ.356.42
Ciceris vires 4.ſ.404.30
Cicutæ 5.ſ.572.30
Cinnamomum 3.ſ.265.46
Clyſter in febre 4.ſ.386.48
Clyſteris ſumma pars qualis ſit 5.ſ.680.18
Cacori potio 5.ſ.575.9
Cneſtrum 5.ſ.631.4
Cnidia grana triginta in medicamento 5.ſ.708.57.2.N
Cnicus 4.ſ.360.9
Cnicus eiuſque natura 4.ſ.357.3
Cnicum 5.ſ.574.12
Coagulum aſininum 5.ſ.667.37
Coagulum quid 5.ſ.699.25.2.N
Coagulum vituli marini 5.ſ.575.47
Cogentia 3.ſ.284.50
Collutio pro bilioſa & pituitoſa 5.ſ.629.53
5.ſ.630.22
Collutiones pro mulieribus 5.ſ.585.24
Collutiones purgantes 5.ſ.630.7
Colocynthis ſylueſtris 5.ſ.573.30
Collutio ad vlceratos vteros & in ſtranguria 5.ſ.633.39
Collutio corroborans ſi vlcera pura fuerint 5.ſ.628.18
Collutio in vulnere 5.ſ.628.45
Collutio in vlceribus acribus 5.ſ.633.15
Collutio pro bilioſa 5.ſ.629.49
Collutio pro pituitoſa 5.ſ.630.45
Collutio ſi dolor poſt purgationem vehemens fuerit 5.ſ.674.32
Collutio ſi vehemens dolor & ſtranguria detinet 5.ſ.674.22
Collutio vteri pro conceptu 5.ſ.679.40.
5.ſ.680.16
Collutiones ad fluores muliebres 5.ſ.668.12
Collutiones ad inueterata vlcera 5.ſ.628.16
Collutiones vteros purgantes 5.ſ.627.33
Collyrium vteri 5.ſ.574.21
Collyria vterorum 5.ſ.609.42
Conceptionem adiuuans medicamentum 3.ſ.263.18
Conceptum iuuans medicamentum 5.ſ.621.18. 5.ſ.612.24. 5.ſ.584.6
Conceptum promouentia 5.ſ.583.35. 5.ſ.586.32. ibid.46. 5.ſ.599.37
Conceptum præpediens 5.ſ.623.10
Concuſſiones pro eiiciendo fœtu mortuo 5.ſ.617.17
Contrariorum contraria remedia 3.ſ.296.13
Contrarium contrario adhibitum optimum remedium 4.ſ.421.12
Contrarium medicamentum eſſe debet & quibus 3.ſ.228.50
Coniza 5.ſ.571.10. 5.ſ.625.48
Coniza herba apio criſpo ſimilis 5.ſ.665.51
Corna 4.ſ.360.21
Coriandri herba 5.ſ.551.55
Coriandrum cum radice 5.ſ.627.25
Coriandrum eiuſq. vires 5.ſ.529.25
Cornu bubuli ſcobs 5.ſ.671.22
Cornu caprini ſcobs 5.ſ.673.54
Cornu cerui vſtum 5.ſ.597.38
Crateogonum 5.ſ.615.17
Creta figulina refrigerans 5.ſ.696.18.b.N
Crethmi ſuccus 4.ſ.360.61
Crethmi radix & ſemen 5.ſ.572.38
Crinanthemum 5.ſ.570.51
Cucumerarium medicamentum 3.ſ.321.29.a.N
Cucumeris agreſtis medulla, mel, laſeris parum conceptum iuuant 3.ſ.263.18
Cucumeris ſemen 4.ſ.356.53
Cucumis pepo 5.ſ.529.48
Cucumeres crudi 4.ſ.360.26. maturi ibid.27
Cucurbita ad coxam quando apponenda 5.ſ.656.15
Cucurbita aluum humiditate deiicit 5.ſ.529.36
Cucurbita eiuſque virtus 4.ſ.359.48
Cucurbita pituitam trahit 5.ſ.499.49
Cucurbita vbi vtilis 4.ſ.371.35
Cucurbitæ agreſtes 3.ſ.265.48
Cucurbitula concipere volenti apponenda 3.ſ.263.15
Cucurbitulæ 1.ſ.17.51
Cucurbitulæ σικύαι duobus modis vtiliter adhibentur 2.ſ.20.39
Cumini Æthiopici ſemen 3.ſ.264.28
Cuminum 3.ſ.266.16. 3.ſ.265.57
Cuminum Æthiopicum ibid.& 5.ſ.551.49
5.ſ.572.36
Cuminum toſtum 3.ſ.265.49
Cupreſſi ſemen 3.ſ.265.12
Cupreſſi radix 3.ſ.265.50
Cupreſſi ramenta 5.ſ.576.29
Curatio vniuerſalis vterorum exulceratorum 5.ſ.615.28
Curatio vterorum qualis 5.ſ.595.33
Cyceon eiuſque natura 4.ſ.355.49
Cyceon tenuis qui 5.ſ.692.59.a.N
Cyclamini ſuccus 3.ſ.265.29
Cydonia mala qualia 4.ſ.360.16
Cyperus 5.ſ.574.49
Cytiſi ſuccus 4.ſ.36.4

D

DAPHNES potio 5.ſ.575.10
Daphnoidis ibid.12
Deambulationes quibus bono 4.ſ.351.18
Decoctum ex ficubus ad tumorem leniendum 5.ſ.693.26.a.N
Denſans 3.ſ.249.44
Deterſio 4.ſ.395.26
Deterſoria 1.ſ.19.49
Diætetica vnde inuenta 1.ſ.10.15
Dictamnus 5.ſ.572.40. 5.ſ.608.46
Dictamnus creticus 5.ſ.572.4. 5.ſ.619.8
Diſſipans 3.ſ.249.44
Diſſoluentia 3.ſ.284.49
Dracontium 5.ſ.572.22
Dracontij radix 5.ſ.532.50
Dulcia quomodo cognoſcenda 4.ſ.355.6
Dulciſſimum quod 1.ſ.13.58
Dulcium vires 5.ſ.529.35

E

ECHINI marini 5.ſ.626.18
Echini parui 5.ſ.572.38
Ecligma 4.ſ.401.44
Ecligma ex nuce pini, galbano & melle Attico 4.ſ.402.38
Educentia pituitam 5.ſ.601.51
Elaterij potiones 5.ſ.573.32
Elaterion ex cucumeris agreſtis ſucco & colocynthide pro conceptu 3.ſ.263.14
Elaterium 7.ſ.1185.G
Elaterium & flos æris valentiſſimum purgantium 3.ſ.166.10
Elaterium fœtum exagitans 3.ſ.310.51.a.N
Elaterium medicamentum in fœtus extractione vtendum 3.ſ.162.40
Elaterium partus dolores adferens ibid.
Emolliens os vteri 3.ſ.265.27. 5.ſ.671.55
Emollientia 5.ſ.574.5. ibid.15
Emollientia & vehementer purgantia 2.ſ.165.51
Emollientia ex quibus aqua & arena purgantur & menſes 5.ſ.619.52
Emollientia prius quando adhibenda in vterorum affectibus 3.ſ.264.56
Emplaſtra primis diebus adhibẽda 7.ſ.1152.b.N
Enanthemum 5.ſ.632.7
Encyterium 5.ſ.684.2
Erice 5.ſ.572.37
Erucæ ex tithymalide ad conceptum faciunt 3.ſ.263.38
Erucæ in qua doſi exhibendæ ibid.42
Eruioli eiuſque vires 4.ſ.356.40
Eruum quali facultate ibid.48
Eruum qualis victus 1.ſ.11.9
Eryſimum 5.ſ.572.45. 5.ſ.624.4
Euacuatio ſanat morbum ex repletione & viceſſim 3.ſ.228.10
Eucyterium
Exercitia quibus bono 4.ſ.351.14
Exiccans 3.ſ.249.45
Exiccare vt oporteat 5.ſ.526.58
Expellens fœtum 5.ſ.571.7
Extenuantia lienem 5.ſ.549.59
Expellens fœtum mortuum & ſecundas 5.ſ.571.25. Ibid.31
Expellentia ſecundas 5.ſ.608.28

F

FABÆ alimentum quale 4.ſ.356.36
Faciem erugans 5.ſ.666.52
Farina qualis 5.ſ.526.12
Farina ſitania quæ dicatur 5.ſ.572.30
5.ſ.692.14.b.N
Farina triticea eiuſque natura 4.ſ.356.19
Farinæ aliquot pro puerperis ibid.32
Farinæ recentes & vetuſtæ differunt 4.ſ.352.32
Fauus 5.ſ.585.15
Fæx vini albi veteris combuſta 5.ſ.625.16
Fæx vini vſti 5.ſ.574.25. 5.ſ.610.10
Fel bubulum 3.ſ.265.40
Fel bubulum ſiccatum 5.ſ.710.33.b.N
Fel ſcorpij marini 5.ſ.625.9
Fel ſuillum & bubulum 5.ſ.620.7
Fici folia 5.ſ.573.16
Fici ſuccus 3.ſ.265.28
Ficulnei rami cortex 3.ſ.266.9
Ficus 4.ſ.360.10
Ficus aridæ ibid.16
Ficus nigra 3.ſ.266.49
Ficus pingue, pulpam interiorem ſignificat 5.ſ.708.44.b.N
Ficus pingue quales habeat vires 5.ſ.610.18

Fiſtula

Flabellum num refrigeret 1.ſ.14.49
Flatulenta concipere volenti in cibo exhibenda 3.ſ.263.28
Flatum parientia qualia 4.ſ.422.43
Flos æris 3.ſ.266.10
Fœniculi radix 5.ſ.583.39. 5.ſ.585.18
Fœniculi radices decorticatæ 5.ſ.711.53.b.N
Fœniculi radices in ictero 5.ſ.551.39
Fœniculi ſemen 5.ſ.572.43
Fœniculi ſuccus 4.ſ.360.7
Fomenta in lateris dolore adhibenda 4.ſ.387.6.10
Fomentis quando vtendum 3.ſ.298.46
Fomentum ante medicamentum purgans quando præmittendum 3.ſ.264.11
Fomentum ex cupreſſi ramentis, auri folijs ibid.16
Fomentum ex ſtercore bubulo pro hydrope muliebri 5.ſ.563.49
Fomentum ex vrina veteri 5.ſ.652.51
Fomentum quando poſt purgationem adhibendum 3.ſ.264.10
Fomentum quomodo mulieribus admouendum 5.ſ.571.19
Focus ad fluores muliebres 5.ſ.668.4
Focus vbi cancer morbus inſtat 5.ſ.648.41
Fotus ex veſica bubula 5.ſ.695.75.b.N
Fotus faciendus vbi crura in partione prominent 3.ſ.260.30
Fotus muliebres 5.ſ.585.26
Fotus per cucurbitulam 3.ſ.321.42.N.A
Fotus pro muliere pituitoſa 5.ſ.576.3
Fotus vteri 5.ſ.586.6
Fotus vt vteri recedant 5.ſ.671.28
Fotus vtilitas in expurgandis vteris 5.ſ.683.38
Fraxinus 5.ſ.571.25
Frictio habet vim ſoluendi, vinciendi, carnem augendi, minuendi 6.ſ.746. G.ib H.N
Frictiones quibus iucundæ 4.ſ.351.16
Frigida quibus conferant 5.ſ.525.51
Frigidæ aquæ noxia 4.ſ.425.21
Frigidiores quomodo fiamus & inhorreſcamus 1.ſ.14.49
Frigidis in fracturis ab initio abſtinendum 6.ſ.774.H
Frigidius iuſto quale quid importet 4.ſ.362.38
Frigidum denſat 3.ſ.249.43
Frigidum per calidum curandum 1.ſ.12.49
Fructus autumnales qualiter ſe ad purgationem habeant 4.ſ.360.10
Frumenta quatenus differunt 5.ſ.530.8
Fungi eorumq; eſus & natura 7.ſ.1237. E.N
Funiculum lucernarium accenſum extinctum pro vteri ſtrangulatu 5.ſ.583.15
Furfures triticei 5.ſ.576.32

G.

GAlbanum 5.ſ.575.40
Galbanum cum myrrha conuenientiſſimum med. pro fœtu expellendo 3.ſ.320.56 a.N
Galbanum in ſubdititio ori vteri ſuppoſitum ſi per verticem mulieris oleat, mulier ſterilis non eſt 3.ſ.262.44
Galla 3.ſ.267.4
Galla contuſa 5.ſ.576.31
Glans Ægyptia 5.ſ.573.29
Glans in febre 4.ſ.386.49
Glandes ilignæ 4.ſ.360.40
Glandula noſtris ſuppoſitoria 3.ſ.265.47
Glutinoſum eiuſque vis 3.ſ.249.46
Grana ſelecta 5.ſ.575.15
Graueolentia in ſuffitu naribus vtero ſtrangulatarum adhibenda 5.ſ.569.53
Graueolentia in vteri affectibus adhibenda 5.ſ.580.23

H

HEderæ folia 5.ſ.585.34
Hederæ grana 5.ſ.599.38
Helenium 5.ſ.571.41
Herba περσιο vulgo nuncupata 5.ſ.626.45
Herbæ bene olentes 4.ſ.387.34
Hippomarathri ſemen & radix 5.ſ.572.44
Hiſſopus Cilicius 5.ſ.572.45
Hormini ſemen cuius facultatis 4.ſ.316.50
Hordeum achilleum quod 5.ſ.496.51
Hordeum decorticatum 5.ſ.572.5
Hordeum mazam hominibus præbet 1.ſ.9.40
Hordeum natura ſua quale 4.ſ.355.16
Hordeum qualis victus 1.ſ.11.9
Hordei ſuccus in morbis acutis cum ignorantia exhibitus 4.ſ.384.34
Humida fomenta 5.ſ.576.39
Humidum per ſiccum curandum 1.ſ.12.50
Hypericum 4.ſ.360.8. 5.ſ.572.38
Hypocyſtis 5.ſ.572.21
Hyoſcyami ſemen milij magnitudine, mandragoram pari portione, laſeris ſuccum fabarum 5. quantitat. trifolij parem modum, ex vino meraco quartanis exhibere 5.ſ.474.15
Hyſſopum 4.ſ.359.53

I

IGnis 4.ſ.341.49
Ignis ex vitis ſarmentis 5.ſ.568.54
Ignis in medicina maximus & ſumme omnium vrit 1.ſ.5.32
Illictus in angina 5.ſ.470.58
Implentia in genere 4.ſ.361.19
Incaleſcere magis in hyeme quomodo poſſumus 1.ſ.14.45
Inflantia ventrem propinanda concipere volenti 3.ſ.263.28
Infuſa pinguia & craſſa quæ 4.ſ.358.36
tenuia Infuſa quæ ibid.41
Infuſi menſura quota 5.ſ.674.38
Infuſum ad inteſtinorum difficultatem 5.ſ.637.7
Infuſum alui pituitam educens 5.ſ.636.38
Infuſum in coxendicis doloribus admouendum 5.ſ.560.32
Infuſum in febre vbi vtendum 4.ſ.386.47
Infuſum mitiſſimum 5.ſ.543.9
Indicum medicamentum quod 5.ſect.666.30
Inſeſſionibus fouere mulieres concipere volentes quando debeas 3.ſ.264.15
Iridis radix 5.ſ.576.44
Irio eiuſque natura 4.ſ.356.53
Iunci odorati flos 5.ſ.665.11
Iuncus odoratus 5.ſ.574.45
Iuniperi baccæ 5.ſ.572.37

L.

LAbor ocij vitia tollit 3.ſ.228.20
Labor qualis 4.ſ.362.55
Lac aſininum quando exhibendum 4.ſ.397.28
Lac caprinum 5.ſ.601.52
Lac generantia 5.ſ.608.10
Lac vaccæ nigræ 5.ſ.608.5
Lactis potus 3.ſ.706.28.b N
Lactuca ad quid optima 5.ſ.654.9
Lactuca qualitaſque eius 4.ſ.359.30
Lactucæ ſemen 5.ſ.629.14
Lana Mileſia 5.ſ.679.25
Laſer in Ionia aut Peloponeſo non produci poteſt 5.ſ.499.12
Laſeris caulis in cibo aſſumendus concipere volenti 3.ſ.263.28
Laſeris ſuccus 3.ſ.265.29. 5.ſ.608.46
Laſerpitium eiuſque vires 4.ſ.404.35
Lauri ſemen 3.ſ.265.23
eius folia ibidem
Legumina omnia qualia 4.ſ.404.30
Lens toſta 4.ſ.360.9. 5.ſ.585.29
Lentes quales facultate 4.ſ.316.47
Lentis freſum 5.ſ.694.15 a.N
Lenticula ſorbitio qualis 5.ſ.
Lentis decoctum 5.ſ.694.10.a N
Lentis vires 4.ſ.404.51
Lenticula cocta aceto temperata 3.ſ.302.24.b.N
Lentiſci folia 5.ſ.126.22
Leporis pili 5.ſ.572.3
Leporinus pilus 3.ſ.266.50
Linamentum ex lino crudo 5.ſ.694.51.a.N
Linimentum emolliens 5.ſ.632.37
Lini folia 5.ſ.663.33
Lini ſemen 3.ſ.265.30. 5.ſ.572.12
Lini ſemen cuius facultatis 4.ſ.356.49
Lintea ad oculos 1.ſ.19.50
Liqueſacientia 3.ſ.284.50
Loliacea farina 5.ſ.668.4
Lolium toſtum 5.ſ.585.27
Loti cortex 3.ſ.265.20
Lucta cauenda quibus 4.ſ.351.16
Lupini natura quæ 4.ſ.356.52
Lupinorum farina 5.ſ.666.48
Lupinus eiuſque vires 4.ſ.404.54

M.

MAgnes 5.ſ.686.40
Magneſius lapis 5.ſ.702.21.a.N
Mala Cydonia 5.ſ.637.14
Mala dulcia qualia 4.ſ.360.35
Mala punica vinoſa ſucco 4.ſ.360.24
acido ſucco 4.ſ.360.25
Mala ſylueſtria 4.ſ.360.19
Mali punici dulcis ſuccus 4.ſ.360.25
Mali punici folia 5.ſ.633.30
Mali punici putamen 3.ſ.267.4
Malum punicum dulce aſſatum 5.ſect.572.27
Malua agreſtis lati folij 5.ſ.612.19
Maluæ radix 5.ſ.572.18. ibid.49
Malum punicum vires reficit, ſed eſt pituitoſum 5.ſ.5 9 29
eius nucleus ibid.
Mandragora 5.ſ.612.10
eius radix ibid.15
Mandragoræ radix quibus propinanda 4.ſ.410.10
Manna 5.ſ.575.40. 7.ſ.1121.4.a.N
Marrubij folia 5.ſ.680.52
Maza 7.ſ.1046 E
Maza eiuſque natura 4.ſ.355.22
Maza præter conſuetudinem ingeſta quæ importet 4.ſ.389.38
Medela certiſſima & euidentiſſima 1.ſ.13.5
Medela Scytharum defluxionis ab equitatu ortæ 3.ſ.293.16
Medicamenta ad conceptionem promouentia 5.ſ.681.18
Medicamenta ad lactis extinctionem infringendam 5.ſ.583.39
Medicamenta ad oculos depilandos 5.ſ.630.28
Medicamenta ad vlcera pudendorum pullulantia 5.ſ.633.43
Medicamenta ad vteri os vlceratum 5.ſ.633.48
Medicamenta acria pro ore humidiore vteri 5.ſ.681.43
Medicamenta educentia ex vteris 5.ſ.672.19
Medicamenta ex capite purgantia qualia 4.ſ.413.41
Medicamenta exiccantia vlcera vteri 5.ſ.633.48
Medicamenta in lateris inflammatione ſine ſputo qualia 5.ſ.459.48
Medicamenta ophthalmica 5.ſ.635.26
Medicamenta potu exhibita qualia 5.ſ.525.21
Medicamenta præſtantiſſima 5.ſ.603.30
Medicamenta pro alui fluuio ex partu 5.ſ.619.4
Medicamenta pro grauedine 5.ſ.636.37
Medicamenta pro igne ambuſtis 5.ſ.635.22
Medicamenta pro iis quæ abortionem paſſæ ſunt 5.ſ.627.3
Medicamenta pro podagricis 5.ſ.635.18
Medicamenta pro pulmonis inflammatione 5.ſ.476.2. & deinc.
Medicamenta pro purgatæ per ſubditia doloribus 5.ſ.674.14
Medicamenta pro ſtranguria 5.ſ.632.22. 5.ſ.673.31
Medicamenta pro ſuperficiariis vlceribus 5.ſ.633.34
Medicamenta pro tuſſi 5.ſ.670.54
Medicamenta pro vteri ſtrangulatu 5.ſ.669.39. 670.42
Medicamenta pro vtero qui propter membranam ſupernatam non concipit 5.ſ.680.42
Medicamenta puerperæ quæ eſt in partu exhibenda 5.ſ.603.28.& deinc.
Medicamenta quæ 4.ſ.422.27
Medicamenta quæ bilem vel pituitam eiiciunt, periculoſa 3.ſ.524.51.525.2
Medicamenta quæ doloris gratia adhibentur non periculoſa ſunt 3.ſ.524.49
Medicamenta quæ fœtus mortuos aut tranſuerſos eiiciant 5.ſ.617.12
Medicamenta quibus vſi ſunt oſtentatores olim in curando morbo ſacro Hipp. 3.ſ.302.1
Medicamenta quibus pili è corpore euelluntur 5.ſ.636.28
Medicamenta ſecundas expellentia 5.ſ.626.4
Medicamenta ſi ex partu ſedis dolor adſit 5.ſ.619.18
Medicamentum ſi ex partu vteri inflammatio 5.ſ.629.15
Medicamentum ſi vteri genituram non retinent 5.ſ.686.39
Medicamenta ſi vteri ſtrangulatus ad cor pertingat 5.ſ.571.8
Medicamenta ſomnum conciliantia 3.ſ.525.26
Medicamenta ſubdititia vbi quæ deuorantur minime purgarint 5.ſ.620.40
Medicamēta ſubditiria vteros purgantia 5.ſ.571.8
Medicamenta valentia fere ſtomachum exulcerant 5.ſ.678.37
Medicamēta valentiora vbi vſurpanda 3.ſ.283.45
Medicamenta valentiſſima 1.ſ.13.57
Medicamenta vlcerum vteri 5.ſ.616.32
Medicamenta vt mulier cōcipiat 4.ſ.358.51.548.6
Medicamentorum ſpecies in rebus quæ naſcuntur aut parantur 1.ſ.4.35
Medicamēti imbecillitas vnde æſtimāda 4.ſ.423.10
Medicamentorum purgantium effecta 5.ſ.514.8
Medicamentum ad Albuginem 5.ſ.616.23
Meedicamentum ad conceptum faciens 5.ſ.684.8
Medicamentum ad dolores repentinos, & animi deliquia 5.ſ.673.8

...mentum ad explorandam fœcunditatem 5.f.625.1
Medicamentum ad inteſtinorum difficultatem 5.f.6 7.7
Medicamentum ad inteſtinorum læuitates 5.f. 616.29
Medicamentum ad oculi lachrymam & dolores 5.f.636.17
Medicamentum ad omnem puerperij purgationem 5.f.614.30
Medicamentum ad vteri ſtrangulatus 5.f.572.48
Medicamentum ante partus dolores 5.f.
Medicamentum aridum molle pro oculis 5.f. 623.18.635 44
Medicamentum ægre parientis 5.f.621.13
Medicamentum conceptum iuuans 5.f.621.19. 25. 5.f.622.1.5 14.17.24. 5.f.622.38
Medicamentum conceptum prohibẽs 5.f.584.38
Medicamentum conceptum promouens 5.f.633.3
Medicamentum cum veni vterorum foras prominéant 5.f.671.49
Medicamentum emolliens, purgans aquam & pelliculas educens, & ſubcruentam ſaniem 5.f.631.6
Medicamentum exedens 5.f.635.5
Medicamentum exurens 5.f.635.10
Medicamentum fluorem exiccans 5.f.669.13
Medicamentum fœtum eiiciens 5.f.584.11
Medicamentum fœtum mortuum eiiciens 5.f. 571.29.627.19. 5.f.634.9. 5.f.626.11
Medicamentum grauidæ pro dolore lumborum 5.f.603 15
pro frequenti anhelatione ibid.17
Medicamentum lethale 1.f.1.20
Medicamentum maxime aduerſum morbo exhibendum non amicum aut familiare 5.f.310.35
Medicamentum menſes detrahens 5.f.632.7
Medicamentum nigrum 5.f.635.10
Medicamentum partionem accelerans 5.f.
Medicamẽtum partum facilem reddẽs 5.f.623.16
Medicamentum populare pituitæ 5.f.623.22
Medicamentum pro capillorum defluuio 5.f. 543.1
Medicamentum pro columella in vteris nata 5.f. 675.5
Medicamentum pro fluore muliebri & dolore 5.f.667.50
Medicamentum pro fluore ſanguinis muliebri 5.f.667.43. 5.f.669.33
Medicamentum pro lippitudine 5.f.636.23
Medicamentum pro morbo omni vteri 5.f.674.9
Medicamentum pro puſtulis & vlceribus vteri 5.f.673 38
Medicamentum pro vento in vteris 5.f.674.52
Medicamenta pro vlceribus in pudendis 5.f.633.18
Medicamentum pro vomitu ſedando 5.f.635 2
Medicamentum pro vteris procidentibus 5.f. 669.47
ſtrangulatum inferentibus ibid.51.& deinc.
Medicamentum puerperij purgamenta repurgans 5.f.623.40
Medicamentum purgans 5.f.634.50
Medicamentum purgans, aquam educens, & pelliculas, mucum ſubcruentam ſaniem 5.f.631.16
Medicamentum purgans quale an alimentum etiam 4.f.381.30
Medicamentum purgans ſi ex partu non purgetur 5.f.624.26
Medicamentum purgans vbi mulier non concipit 5.f.586.13
Medicamentum quod cruentam ſaniem educit 5.f.672.21
Medicamentum quando dandum in omnibus morbis 4.f.386.51
Medicamentum quod illinitur ad anginam 5.f. 635.18
Medicamentum quo fœcunditas exploretur 5.f. 584.16. a iud ibid.20
Medicamentum quod conceptum præpedit 5.f.
Medicamentum quod pulvere inſpergitur in oculis 5.f.635.27
Medicamentum quod in omni morbo aperit & purgat 5.f.632.15
Medicamentum quoduis humorum genus potenter educens 5.f.672.35
Medicamentum ſi ex partu ſanguinem vomant 5.f.629 9
Medicamentum ſi vteris ad veſicam vſque dolent 5.f.674.2
Medicamentum ... purgans & emolliens 5.f.610.10
Medicamentum ... elecens 5.f.493.11
Medicamentum ... in priſtinum reducens 5. ...
Medicamentum ... 5.f.598.17
Medulla bouis 5.f.265.33
Mel ſampsum quale 5.f.529.50
Melanthium 5.f.572.17
Melancholicum educens ſuccum pharmacum 3. f.226.10
Membrana vernationis anguinæ 5.f.525.42
Menſes detrahens 5.f.572.3. 5.f.619.47.51. 620.8.20.571.13
Menſes mouentia 5.f.571 32
Mentha eiuſque vires 4.f.359.40. 4.f. 360.8
Mercurialis 4.f.360.10
Mercurialis folia 5.f.571.44. 5.f.610.13
Mercurialis aqua cocta & trita aluum ſubducit 5. f.465.1
Mercurialis ſemen & folia 5.f.572.39
Meſpila 4.f.360.21
Milij grana qualia, itẽ eius farina qualis 5.f.356.44
Milium 5.f.572.37
Milium oleo incoctum 7.f.1009.H
Mixta myrrha 3.f.322.3.a.N
Minium 3.f.267.8
Molhentia 5.f.672.49
Mollientibus quando vtendum mulieribus concepturis 5.f.263.30
Mora qualia 4.f.360.13
Mora rubi ſicca 5.f.572.20
Morbus æſtiualis 5.f.535.13
Mulſa quando exhibenda 4.f.386.41
Mulſæ vires 4.f.393.1.6
Muli ſtercus 5.f.667 49
Mulſum 5.f.692.8 a.N
Muria 4.f.338.38. 5.f.666.45
Muſcerda 5.f.627 18
Muſcus 5.f.575.18
Muſcus marinus 5.f.610.15
Myrrha 3.f.265.20.405.46. 5.f.565.16
Myrrhã primaria quæ 3.f.322.3.a.N
Myrti folia 3.f.265.23. 5.f.527.49
Myrti nigræ fructus 5.f.671.14
Miſy 5.f.572.10. 5.f.635

N

NARDVS 5.f.575.42
Narciſſi 5.f.619.54
Narciſſi ſuccedanea 5.f.661.9
Naſturtij ſemen 5.f.571.29
Naſturtium 5.f.601.53
Netopum 3.f.265.43.46
Nitrum ib.30.37. 3.f.266 20.54
Nitrum rubrum 5.f.597.38.55
Netopum 3.f.266.55
Nuces rotundæ 4.f.360.34. latæ maturæ ibid.39
Nuclei mali punici 4.f.360.26
Nuclei pinnei per ſe ſumpti & repurgati 3.f.322. 19.a.N
Nux pinea cum myrrha 4.f.401.43

O

OCium quale 4.f.362.33
Ocium eiuſque poteſtas 4.f.359 34
Ocimum eiuſque vires 5.f.529.27
Odorata in potu pro doloribus capitis, manuum, coxendicum 3.f.362.17
Oenanthe 5.f.585 18
Oleæ folia 5.f.633 44
Oleum anchinum 5.f.612.36
Oleum aſtri ſcabies 5.f. ...
Oleæ folia 5.f.5 6.18
Olera agreſtia qualia 4.f.332 53
Olera cocta quibus exhibenda 4.f.352.40
Olera purgantia 5.f.529.44
Olei ſcobem 5.f.582.45
Oleum 3.f.265.37.
Oleum Ægyptium album 5.f.569 49
Oleum Narciſſinum 5.f.642.36
Oleum per hyemem ad corporis incrementum magis accommodatum 4.f.364.20
Oleum pituitoſum 5.f.529.43
Oliuæ albæ 5.f.571.1
Oliuæ oleum nondum habentes 5.f.585.5

P

PAnax 5.f.571.24. 5.f.572.50
Panis calidus ingeſtus ſitim & repentinam impletionem infert 4.f.389.40
Panis ſemiſalitus 5.f.576.40
Panis ſubcinericius puerperis exhibendus 5.f. 603.22
Panis varia genera eorumq; facultates 4.f.356.2
Papauer album 5.f.572.19
Papauer quali facultatis 4.f.357.3
Parthenium 5.f.586 35
Paſtilli ex bupreſtide 5.f.621.2
Pedes ad ſcalam religandi eius cui vteri exciderunt & quid præterea faciendum 5.f.687 55
Pelicini in tritico naſcentes 5.f.665.48
Pentaphylli radices in aqua febricitanti propinandæ 5.f.474.1
Peplio purganti qualia admiſcenda in pleuritide 4.f.387.31
Peplus herba 3.f.265 30
Peplum meconiũ pro hydropicis valet 4.f.407 35
Perſeæ arboris folia 5.f.633 30
Peucedani radix 3.f.265.22
Peucedanus 5.f.571.14
Peucedanum 5.f.572.42
Pharmacum lethale 1.f.1.20
Phaſeoli eiuſque facultas 4.f.356.40
Philiſtium 5.f.573.22
Phlebotomia in partu quando cõuenit 5.f.623.31
Phlebotomia in vteri affectibus 5.f.683.40
Phlegmagoga
Phlegmagoga phlegma educunt 3.f.226.18
Peſſi ſubdititij valentes pro mulierum vteris 4.f. 424.11
Peſſi cædacei 5.f.649.44
Peſſum ſubdititium ad fœtus corrumpendum 1.f. 1.20
Peſſus ex carne bubula recenti 5.f.710.b.41.N
Peſſus ex reſina & melle 3.f.321.71.b.N
Peſſus plumbeus 5.f.612.5
Pili leporis 3.f.266.30
Pingue anſerinum 5.f.526 15
Pingue cum calido exurit & exiccat 3.f.449.45
Pinguia qualia 5.f.525.49
Pinguia quomodo cognoſcenda 4.f.357
Pinguium vis dolorem lenit 5.f.700.b.26 N
Pinguium vires 5.f.529 5
Pini cortex 5.f.576.25
Pira matura qualia 4.f.362.14
Piſa eiuſque vires 4.f.356.42
Pituitam generantia 4.f.421 49
Pituitam educens 5.f.636.48
Pituita vt educatur 3.f.226.3.f.227
Pix cum aromatibus cocta 5.f.7.6.b.28.N
Pix in malum punicum inditur 5.f.709.b.48 N
Plumbago 5.f.666.52
Pæonia 5.f.572.45
Pæoniæ grana bis ſeptem pro nimio menſium fluore 5.f.667.1
Pæoniæ radix 3.f.265.50 5.f.571.14
Pæoniæ ſemen 5.f.554.10
Polenta propinanda cum puerperæ ex partu debiles 5.f.608.17
Polycnemon 5.f.615 18
Polypodium 5.f.601.54
Polypus vino coctus 3.f.264.30
Populi nigra Cretica 5.f.571 8.572.43.615.38
Porri ſuccus 3.f.265.35
Porra cocta eorumque vires 5.f.529.28
Porrum 3.f.266.52
Porrum in quo loco apponendum 5.f.701.b.51. N.
Porrum vbi vtendum 4.f. ...
Portulaca ſiluestris 4.f. ...
Portulacæ ſemen 5.f.571.16
Potabilis aqua eiuſque vſus 4.f.414.7.& deinc.
Potio ad fluorem album 5.f.669.36
Potio ad fluorem & dolorem mulierum 5.f. 572.35. 5.f.667 13
Potio ad fluorem muliebrem & album quomodo vterum ... 5.f.667.28
Potio aqua inter cutem laboranti exhibenda 4.f. 4 6.27
Potio ex aqua ... qua hordei farina macerata quæ ... dicatur 5.f.691.a.40.N
Potus hordeaceus, aut ex virente herba, aut ex paſſis aut ... aut tritico, ex ... cis, malo punico, quando ... adhibendus 4.f.359 1
Potio pro ore vteri ex tæda pingui in vino albo odore dulci decocta, ſemeapij, cumini Æthiopici ... optimo 5.f.64.16
Potio pro vteri ſtrangulatu 5.f.672. 51
Potio quæ ſecundas educit 5.f.623. 625.5
Potio ſitis remedium 3.f.296.10
Potiones ſecundas educentes & menſes detrahentes 5.f.670.34. 5.f. ...
Potiones valde inuentæ 1.f.12 5
Potiones vteros purgantes 5.f.572.16
Potiones vterorum ... 5.f.572.15
Potus in febre bilioſorum ſit calida 4.f.4 2.10
Potus liberalior in pleuriticis admittendus 5.f. 697.b.9.N
Propellentia vteros 5.f.573.7
Pſeudodictamnus 5.f.572.40
Ptiſana 3.f.6 ...

Ptiſana commendatur in morbis acutis & quomodo exhibeantur 4.f.385.1.ibid 45
Ptiſana non colata in morbus acutis cum ignorantia exhibita 4.f.184.30
Ptiſana eſt aliquid lenius 5.f.536.4
Ptiſana intempeſtiuè vſa quid incommodi afferat 4.f.55.50
Ptiſanæ cremor in pleuritide 4.f.387.51
Pulegium 4.f.359.49
Pueris ad corporis incrementum æſtate magis facit 4.f.364 25
Puerperæ omni conducentia 5.f.571.40
Purgamenta puerperij 5.f.571.35
Purgans 5.f.587.25
aliud vteros purgans 5.f.587.27. 5.f.610.15,23
Purgans bilem mulieribus 5.f.573.29
Purgans etiam infecundam 5.f.632.18
Purgans & emolliens quod aquam & pituitam ducit & menſes pallidos deturbat 5.f.587.46
Purgans medicamentum non lubenter exhibeamus ad decimum diem 5.f.288.15
Purgans medicamentum pro conceptu 5.f.679.30
Purgans medicamentum quando ante, quando poſt fomentorum admouendum 5.f.264.7
Purgans menſes & puerpeia & aquas 5.f.531.49
Purgans pituitam & bilem 5.f.630.2
Purgans puerperij reliquias 5.f.571.9
Purgans ſanguinem ex vteris 5.f.587.29
Purgans vteris pituitam 5.f.573.38
Purgans vteros cum extincto puero ſanguis victus remanſerit 5.f.624.28
Purgantia & dolorem vteri ſedantia 5.f.572.48
Purgantia medicamenta in ardentibus febribus venæ ſectionem cur non præcedant 4.f
Purgantia menſes 5.f.585.47. 5.f.591.10
Purgantia quando adhibenda 2.f.48.36
Purgantia ſanguinem, menſes, aquas 5.f.574.2
Purgantia vterum 5.f.265.32
Purgatio billioſæ 5.f.575.9
Purgatio deorſum detrahens & ſiſtens 5.f.587.10
aliud purgans & detrahens ibid.16
Purgatio ex epithymo & ſcammoniæ radice 5.f. 540.29
Purgatio in febribus ardentibus ante quintum diem exhibenda 4.f.401.14
Purgatio in pulmonis inflammatione quando exhibenda 4.f.402.30
eius vtile medicamentum comp. 4.f.402.38
Purgatio in quibus morbis prohibeatur 4.f.4 6.5
Purgatio mulieris à bile ſuffocationem vteri ſentientis ex peucedano 5.f.570.20
Purgatio pituitoſæ 5.f.575.9.14
Purgatio vteri 5.f.583 34
Purgatio vteri quomodo inſtituenda 5.f.580.49
Purgationem in vterorum curatione ſemper fomentum præcedat 5.f.596.3.5 f.597.51
Purgatorium medicamentum 5.f.679.36

Q

Quies ſanat labore confectos 3.f.218.20

R

RADIX alba 5.f.630.30
Rapum 4.f.359.49
Raphani 5.f.651 16
Ranunculi folia 5.f.570.39
Refrigerantia 4.f.412.51
Remedia in pulmonis inflammatione 4.f.402.36
Remedia pauca qui vſurpabant 4.f.383.40
Remedia prægnantis menſium profluuio vexatæ 3.f.267.7
Remedia pro nimio fluore menſium 3.f.267.1
Remedia pro tuſſi infantuli
Remedia quibus in morborum cura non facile peccatur 1.f.6.11
Remedia ſecundarum non purgatarũ 3.f.267.10
Remedia vteri crebro excuntis ibid.3
Remedia vteri procidentis à partu dolentis 3.f.266.48 ibid.51
Remedium ad pueri aluum ſoluendam 5.f.634.46
Remedium euacuationis 3.f.296.14
Remedium famis ibid.9
Remedium laboris ibid.12
Remedium lippitudinis 5.f.469.20
Remedium laſcitioſi 5.f.689.14
Remedium ocij 3.f.269.12
Remedium plenitudinis ibid.10
Remedium pro puerorum crebra ſpiratione ἄσθμα 5.f.634.49
Remedium ſitis 3.f.296.10
Repletio ſanat id quod ex euacuatione peccatum eſt ibid.11
Repoſitiones oſſium faciles 6.f.776.C
Res venereæ quando adhibendæ 4.f.351.29
Reſiccantia 5.f.284.50
Reſina 3.f.265.37. 5.f.574.18
Reſina terebinthina 5.f.265.40
Reſina & mel in lana ſordida adhibita vterum purgant ibid.37
Reuulſiones ἀντισπάσεις in vtramque partem quando faciendæ 4.f.177.13
Rhamni cortex 5.f.576.31
Rhoe rubra 3.f.267.5
Rhois folia 5.f.572.9. 5.f.576.25
Ricini radix 5.f.573.7. 5.f.610.22
Rob-vrantia qualia 5.f.526 18
Roriſmarini radix 5.f.172.34
Roſaceum 3.f.265.34. 3.f.266.46
Roſa qualem ſibi humiditatem è terra trahat 5.f. 498.48
Roſarum folia 5.f.673.9
Rubi folia 5.f.633.29
Rumex eiuſque virtus 4.f.359.42
Rumex purgat 5.f.529.37
Ruta eiuſque qualitas 4.f.359.35
Rutæ folia & ſemen 5.f.572.42

S

SAGAPENVM 3.f.626.15
Sal Ægyptius 5.f.617.15
Salicis folia 5.f.627.1
Salicis compoſitum 5.f.601.55
Salſa 4.f.138.58
Salſa eorumque vires 5.f.529.34
Salſa quomodo cognoſcenda 4.f.355.7
Salſamentum Gaditanum 5.f.546.12
Salſum nihil ardentibus febribus laborantibus exhibendum 4.f.396.19
Sal Thebaicum 5.f.582.28
Saluia 5.f.572.39
Saluia bibenda 5.f.566.31
Saluia eiuſque qualitates 4.f.359.37
Sambuci folia 5.f.576.19
Sãbuci folia ad ſuffitus muliebres 3.f.321.52.b.N
Sambuci fructus 5.f.574.40
Sambucus 4.f.360.10
Sandaracha 3.f.265.28
Sanguinis miſſio cui noceat 5.f.683.13
Sanguinis miſſio in vteri affectibus 5.f.683.40
Sanguinis miſſio quæ tempeſtiue fieri poteſt 2.f. 51.50
Sanguis quomodo detrahendus in morbis vbi purgatio prohibita 4.f.406.8
Sanguinem cientia acria 5.f.573.9
Sanguinem ducentia mulieribus 5.f.573.16
Sanguinem ſiſtens ἴσχαιμον 4.f.406.31
Sanguinem ſiſtere quomodo oporteat 4.f.410.40
Sarpeda 5.f.546.13
Scammoniæ ſuccus 5.f.642.33
Scammonium 5.f.624.14
Scarificatio in angina 5.f.469.39
Scilla 3.f.265.30. 5.f.587.40
Scolopendrium 4.f.360.8
Scylla contra purulentos 4.f.407.2
Sectio circa ventrem partium inferiorum quando facienda 3.f.288.16
Sectio in hydrope circa vmbilicum 5.f.700.16 b.N
Sectio quando permittatur 7.f.1152.B.N
Sectio quomodo & vbi facienda in aqua inter cutem 5.f.522.29
Secundas eiiciens 5.f.571.4
Semina ſecundas eiicientia 5.f.626.8
Sepiæ teſta 3.f.166.50
Sepiæ oua 5.f.570.40
Serpentis adeps 5.f.680.45
Serum 5.f.601.55
Seſama qualia 5.f.529.39
Seſamoides ſurſum purgat 4.f.406.37
Seſeli 4.f.360.8. 5.f.572.36
Seſeleos ſemen 5.f.574.49
Sicca fomenta 5.f.576.39
Siccantia 4.f.355.10
Siccãtia & calefacictia in genere quæ 4.f.361.20
Siccum per humidum curandum 1.f.12.50
Similago cocta cuius facultatis 4.f.356.30
Siſymbrium 5.f.574.48
Sitania farina quæ 5.f.692.14.b.N
Smegma ex vini fæce, glandis putamine trito, nitri pari portione pro capitis vlcerib. 5.f.465.40
Solani ſuccus 5.f.570.15. 4.f.360.7
Solanum eiuſque qualitas 4.f.359.38
Somni quales 4.f.361.26
Somnus longior quibus ſalutaris 4.f.339.40
Sorbillum 5.f.603.22
Specilla in vteris morboſis adhibenda qualia 5.f. 978 4
Specillum lenitorium in os vteri mulieri quando immittendum 3.f.263 37
Specillo ſtanneo aut plumbeo os vteri dirigendum 3.f.264.19
Spina Ægyptia 5.f.575.49. 5.f.671.23
Spodium Cyprium 3.f.633.15
Spongia ad vulnera 1.f.19.50
Sputum educentia 5.f.495.18. & deinc. 5.f.518.12
Solani folia 5.f.526.18
Sorba 4.f.
Sorbitiones attractoriæ 4.f.396.38
Sorbitiones in omnibus morbis exhibendæ 5.f. 526.20
Sorbitiones vnde inuentæ 1.f.20.22
Squama 5.f.635.22
Staphis agria 3.f.265.30
Stercus anſerinum 3.f.267.8. 5.f.583 2
Stercus caprinum globulis ponderatur 5.f.571.22
Sternutatorium medicamentum 7.f.1450 B N
Struthij radix 5.f.571.50
vbi naſcatur 5.f.624.2
Struthij ſemen & radix 3.f.265.30
Stybis ſemen 5.f.666.31
Styrax 3.f.265.29
Subditia flatus excitantia 5.f.685.48
Subdititia ad puerperã recens enixam 3.f.266.46
Subdititia medicamenta acria ſanguinem ducentia 5.f.620.44
Subdititia medicamenta cum cancer morbus impendet eorumque magnitudo 5.f.650.26
Subdititia medicamenta ad fluorem rubrum 5.f. 669.9
Subdititia medicamenta ad os vteri pro doloribus coxendicum, capitis, manuum 3.f.262.57
Subdititia medicamenta virginibus admouenda 3.f.266. 3.f.267
Subdititia mollia aquam mucos & pelliculas educentia eaque vlcerant tamen 5.f.672.10
Subdititia omnis generis humores purgantia 3.f. 266.20
Subdititia pituitam educentia 5.f.573.38
Subdititia quæ purgant, ſi potiones purgare nequeunt 5.f.631.57
Subdititia quæ purgant ſecundas deiiciunt, menſes detrahunt, & fœtum ſyderatum propellunt 5.f.611.2
Subdititia vteros purgantia, aperientia, aquam ducentia 5.f.587.40
Subdititia vehementer purgantia quæ aquas, mucum, & pelliculas educunt 5.f.611.47
Subdititium ad aquæ profluuium ex pudendis 5.f. f.669.23
Subdititium ad conceptum quod vterum dilatat & aquas purgat 5.f.621.49
Subdititium ad conceptum faciens 5.f.586.56
Subdititium bilem educens 5.f.573.29
Subdititium cum vteri os clauſum & durum erit 5.f.684.52
Subdititium efficax 5.f.611.9
Subdititium emolliens 5.f.620.80. ibid.16
Subdititium pro conceptione 5.f.679.25
Subdititium purgans 5.f.587.36
Subdititium purgans & demolliens 5.f.586.42, 45.48
Subdititium purgã & emolliẽs vterũ 3.f.266.54
Subdititium purgans vteros & ſanguinem euacuans 5.f.620.20.30
Subdititium quod ſecundas educere, menſes fœtumq. ſyderatum detrahere valet 5.f.624.45
Subdititium ſecundas e i i s 5.f.624.39
Succi betæ, cucurbitæ, lenticis, rhamni 5.f.570.17
Succi vrinam mouentes 4.f.360.6
Succus Braſſicæ, porri 5.f.570.51
Succus laſeris 5.f.571.28
Succus ocymi 5.f.635.2
Succus ſomniferi papaueris 5.f.670.28
Suffitus ad fluores mulieores 5.f.668 30
Suffitus ex caſſia, cinnamomo, myrrha 5.f.665.43
Suffitus ex ſtercore bubulo eius ignis 5.f.575.17
Suffitus fœtum eiicere, & ventris ſanguinem educere valens 5.f.625.55
Suffitus in angina 5.f.469.40
Suffitus in paracynanche 4.f.490.40
Suffitus in vteri affectibus 5.f.681.44
Suffitus pro conceptu 5.f.679.49
Suffitus pro doloribus vteri 5.f.673.43
Suffitus mul. ex myrrha Calonia 5.f.665.17
Suffitus pro vteri oſculo dehiſcente 3.f.265.20
Suffitus pro mulieribus 5.f.585.2
Suffitus pro pituitoſa 5.f.575.19
Sulphur 3.f.165.22
Sulphur & anſerinus adeps 5.f.664.49
Suppoſitoria 3.f.265.48
Suppoſitoria ad vterum purgandum apprime accommodata 3.f.266.1
Suppoſitoria albos humores purgantia 3.f.266. 14
Suppoſitoria ex cantharidibus 5.f.610.45
Suppoſitoria in vlceribus mordentibus 5.f.633. 25
Suppoſitoria ſecundas educentia, & menſes detrahentia 5.f.570.73

Suppoſitorium valde mordax 5.ſ.683.25
Suppoſitorium vbi laxati ſunt vteri 3.ſ.266.20
Suſinum 5.ſ.573.28
Syrupi 5.ſ.692.12.b.N

T

TAVRI fel 5.ſ.587.10
Tauri hepar 5.ſ.666.46
Tauri vrina 5.ſ.586.34
Tepefacientia 5.ſ.700.29.b.N
Terra alba 5.ſ.630.29
Terra Ægyptia 5.ſ.573.28
Terra nigra Samia 5.ſ.571.0
Teſtudinis marinæ perineum 5.ſ.622.12
Teſtudinis marinæ viuentis iecur 5.ſ.623.40
Thapſia 3.ſ.265.29.32
Thapſiæ radix 5.ſ.575.1
Thapſiæ ſuccus cum aqua calida dilutus vbi exhibendus 5.ſ.490.8
Thlaſpi læuigatum 5.ſ.573.44
Thlaſpij 5.ſ.628.54
Thuris pollen 5.ſ.667.10
Thus 3.ſ.264.29. 3.ſ.265.20.39 46
Thymum 4.ſ.359.51
Thymbra 4.ſ.359.52. 5.ſ.572.38
Thymus 5.ſ.572.58
Tilephij ſemen 5.ſ.573.23
Tithymalli ſuccus 3.ſ.265.29
Tragus, eiuſque vires 4.ſ.356.30
Triticum à tritico differt 4.ſ.366.18
Trifolij ſemen 5.ſ.527.23
Trifolium & laſeris ſuccus cum vino pari aqua admixta febricitanti propinanda 5.ſ.474.3
Triticum eiuſque facultas 4.ſ.356.1
Triticum panem dedit 1.ſ.9.40
Triticum recens ac tenerum 5.ſ.710.54.N
Troglodytica myrrha 3.ſ.322.4. a.N
Tumefacientia qualia 4.ſ.422.47

V

VAcuantia in genere quæ 4.ſ.361.34
Valentia medicamenta os vteri vlcerant ac mordent 3.ſ.265.2
Valentia medicamenta quando prius admouenda 3.ſ.264.43
Vehementiora medicamenta in vteri oris purgatione prius, dein leniora adhibenda ibid.
Vena ſecanda in cruribus & manibus pro conceptione 3.ſ.262.36
Venarum poſt aures ſectio 3.ſ.193.25
Venæ ſectio in capitis dolore quando vtilis 5.ſ.516.39
Venæ ſectio in febribus ardentibus 4.ſ.396.32
Venę ſectio in malleolis exteriorib. 3.ſ.229.29.33
Venæ ſectio in poplite ibid.
Venæ ſectio poplitum & malleolorum exteriorum 3.ſ.275.45
Venę ſectio quãdo proſit in pleuritide 4.ſ.387.20
Venæ ſectio quando vtilis 7.ſ.1045.C.N
Venæ ſectio quomodo recte & ſalutariter fiat 4.ſ.420.31
Veratri nigri radix 5.ſ.627.22
Veratro nigro purgantia qualia admiſcenda in pleuritide 4.ſ.387.32
Veratro purgandum in celeri plenitudinis curatione 4.ſ.387.31
Veratrum attonitis propinandum 4.ſ.352.8
Veratrum molle 6.ſ.775.E
Veratrum nigrum aquam ex carnibus educit 5.ſ.620.36
Veratrum exhibendum in catarrhis capitis 4.ſ.403.25
Verbaſci folia 5.ſ.686.22
Vermes ſtercorariæ ... ad conceptum faciunt 3.ſ.263.40
Vermium ſtercorariarum pondus ſine doſis ib.42
Victus ratio hominem humidum & ſiccum, calidum item & frigidum reddere poteſt 3.ſ.310.29
Victus ratio in ſuſcipienda proli obſeruanda quæ 4.ſ.347.44
Victus ratio qualis in vteri affectibus 5.ſ.683.42
in Victus ratione quid maxime obſeruandum 4.ſ.405.40
Vigilia qualis 4.ſ.362.32
Vina diffuſa quæ 5.ſ.701.23.N
Vina dulcia & mellei coloris qualia 5.ſ.529.40
Vinaceorum torrefactorum cinis 5.ſ.673.54
Vina quatenus differant 5.ſ.530.8
Vini & aquæ potus per conſuetudinem permutatus quid inferat 4.ſ.389 46
Vini & mellis meracitas quid differant 4.ſ.393.26
Vini notæ vtilitatis & noxiæ veteribus ignotæ 4.ſ.391.40
Vini vires 7.ſ.1058. E.N
Vino panis intinctus ad quid 7.ſ.1049.C.N
Vinum album & nigrum per conſuetudinem immutata multa in corpore alterant 4.ſ.389.50
Vinum alimentum & non alimentum 4.ſ.381.24
Vinum aquoſum in ſiti exhibendum 4.ſ.339.46
Vinum à vino differt 4.ſ.366.18
Vinum diu repoſitum eiuſque vis 7.ſ.1128.C.N
Vinum dulce album 3.ſ.265.36
Vinum dulce vinoſum, album, nigrum quomodo ſe habent ad morbos acutos 4.ſ.392.20
Vinum egelidum 7.ſ.1117. E.N
Vinum mellitum 5.ſ.692.6.N
Vinum nigrum, eiuſque vis 1.ſ.17.7
Vinum meraciſſimum quãdo bibendum 4.ſ.337.4
Vinum molliſſimum quod 5.ſ.693.56.N
Vinum Pramnium 5.ſ.610.7
Vinum quam maxime dilutum pueris calculoſis exhibendum 3.ſ.286.43
Vinum quando non exhibendum 5.ſ.518.30
Vinum quomodo tenuius reddatur 5.ſ.528.39
Vinum refrigeratas partes calefacit 7.ſ.1049.C.N
Vinum Tornium 5.ſ.476.19
Vinum totum corpus incaleſcit 5.ſ.458.14
Violæ nigræ radix 5.ſ.570.47
Violæ albæ flores 5.ſ.608.46
Violæ ſemen 5.ſ.570.45. 5.ſ.571.16
Vires reficientia 5.ſ.526.43. 5.ſ.527.6
Viticis folia 5.ſ.581.13
Vitis Pampinus viridis 5.ſ.586.14
Vitium ſarmenta 5.ſ.575.39
Vituli marini pulmo 5.ſ.575.48, eius coagulum 5.ſ.ibid.46
Vmbilici veneris folia 5.ſ.582.41. 5.ſ.629.25
Vmbilici veneris ſati fœminas, parum & concluſi mares procreare videntur 5.ſ.[illegible]
Vnctio qualis 4.ſ.362.8
Vnctio quibus magis quam lauatio conueniat 4.ſ.351.29
Vnguentum album Ægyptium 5.ſ.265.42
Vnguentum Ægyptium 5.ſ.[illegible]
Vnguentum capitis in vlceribus 5.ſ.441.45
Vnguentum irinum 5.ſ.622.14
Vnguentum laurinum 5.ſ.ibid.
Vnguentum lilinum 5.ſ.708.18
Vnguentum narciſſinum 5.ſ.587.49. 5.ſ.622.9
Vnguentum roſaceum 5.ſ.6[illegible].10
Vnguentum roſaceum 5.ſ.574.28. 5.ſ.[illegible].48
Vnguentum Suſinum 5.ſ.708.10.N.
Vnguinoſorum vires 5.ſ.529.[illegible]
Vomitiones 4.ſ.362.26
Vomitiones quibus bono 4.ſ.322.26
Vomitium ex hyſſopo 4.ſ.338.39
aliud ex vino triplici 4.ſ.338.48
Vomices exemplum, quo pituita educenda 5.ſ.541.49
Vretica quando adhibenda 4.ſ.[illegible]
Vrina vetus. 5.ſ.612.52
Vr[illegible] 4.ſ.310.9
Vrticæ ſemen 5.ſ.572.39 [illegible] 16
Vſtio non temere vtero adhibenda 3.ſ.321.61.N.a
Vſtio partium circa ventrem quando facienda 3.ſ.188.16
Vſtio quomodo fiat 4.ſ.420.32
Vſtio vbi adhibenda, & cautio quædam 5.ſ.681.25
Vſtio venarum in capitis dolore quando bona 5.ſ.516.39
Vſturæ quædam præcepta 5.ſ.681.25
Vteri ventum habentis qui mordet & alia impromata facit 5.ſ.663.24. curatio ibid.29
Vteros purgantia 5.ſ.572.1
Vteros purgantibus impellentia admiſcenda 5.ſ.570.30
Vterorum curatio 5.ſ.615.54
Vterum purgantia 3.ſ.265.36
Vulpis ſtercus 5.ſ.633.12
Vua paſſa qualis 5.ſ.529.40
Vuarum racemi 4.ſ.360.28
Vuarum retrimenta 5.ſ.670.25
Vuarum paſſarum retrimenta 5.ſ.700.39.N
Vuæ immaturæ grandioris ſuccus 5.ſ.626.2
Vuæ paſſæ 4.ſ.360.30
Vuæ paſſæ albæ 5.ſ.551.49
Vulnerariæ potiones quales 5.ſ.627.10

X

Xanthij radix 5.ſ.673.49

Z

ZEa cui propinanda 5.ſ.[illegible]
Zea eiuſque ſignificatum 3.ſ.322.41.a.N
Zea freſa ibid.42

INDEX QVARTVS IN HIPPOCRATEM,

TAM RERVM QVAM VERBORVM COPIOSISSIMVS,

ita vt quæ in reliquis deſiderantur hinc mutuari queant.

A

ABDERA Thraciæ oppidum 7.ſ.1101.E.N
Aberrantes à medicorum monitis quomodo deprehendendi 2.ſ.85.E
Abortus futura quando probabile 3.ſ.287.24
Abortio maſculorum plerumque ante trigeſimum diem fit 3.ſ.239.47
Abortiones quando potiſſimum fiunt 3.ſ.256.10
Abortiones ex quauis cauſa quando effugiantur 3.ſ.257.40
Abortiones ſolent ante ſeptimum in omnes menſes cadere 7.ſ.1101.E.N
Abortionis cauſæ 5.ſ.600.10
Abortionis radicatio 3.ſ.256.50
Abortorum quando membra diſtincta appareant 3.ſ.239.49
Abortum indicat mammarum extenuatio 7.ſ.1001. B.N
Abſens cibos & labores præſcribere exacte medicus nequit 4.ſ.[illegible]
Abſceſſus ad vnguium radices 7.ſ.[illegible].E.N
Abſceſſus boni qui 2.ſ.141 E.F.N
Abſceſſus boni & mali in pulmonum morbis qui 2.ſ.43.7.30
Abſceſſus circa aures 2.ſ.81. E.F
Abſceſſus circa aures quæ damnentur 2.ſ.81.G
Abſceſſus ex febribus quales ſperandi 2.ſ.45.42
Abſceſſus ex tuſſibus 2.ſ.49.14
Abſceſſus in manibus aut pedibus qui fiunt 2.ſ.49.10
Abſceſſus in febribus qui 2.ſ.49.5
Abſceſſus in quibus expectandus 2.ſ.38.H
Abſceſſus leuiter ſyderatorum 2.ſ.81.G
Abſceſſus maligni 7.ſ.1168.a.H
Abſceſſus quando accidant potius & minus ceſſent 2.ſ.139.A
Abſceſſus ſigna ad loca infra ſeptum tranſuerſum 2.ſ.40.46
Abſceſſuum natura quoad hyemem qualis 2.ſ.45.49
Abſceſſuum præſagia 2.ſ.81.A
Abſceſſuum ſigna vnde deſumpta 2.ſ.139.A.N
Acceſſiones in acutiſſimis per quatuor 2.ſ.52.39
Acceſſiones quæ ingraueſcunt 2.ſ.128.F
Acceſſiones tuſſiculoſæ 2.ſ.133.C
Acerba pinguibus temperanda 4.ſ.361.2
Acetabulum genus menſuræ 5.ſ.621.29
Acetum quale 4.ſ.339.5
Acidiſſimum inter acida valentiſſima 2.ſ.19.38
Acies oculorum cærulea 5.ſ.688.1. aquæ marinæ ſpeciem referentes 5.ſ.688.3. intermedius color ibid.688.2
Acrimonia in morbo ſacro Hipp. non conducit 3.ſ.[illegible].10
Actiones artificum aliæ perfectæ aliæ imperfectæ 1.ſ.5.50
Actiones variæ 3.ſ.297.1
Acutiores ad artes 3.ſ.295.10
Acutiorum diæta 4.ſ.351.[illegible]
Additiua medicina quorum 3.ſ.296.19
ἀδιαφόρως 5.ſ.714.47.N
ἀδῖνες 3.ſ.270.30
Admirabile quoddam naturæ exemplum 7.ſ.990.F.N
Adoleſcens dyſenteria laborans 2.ſ.191 G.N
Adoleſcentia quorum annorum 3.ſ.316.60.N b

Adole-

Adoleſcentis natura 4.ſ.352.28
Ædilis 7.ſ.1130 C.N
Æger cernat nec ne, in morbis acutis quomodo deprehendendum 2.ſ.57.11
Æger decimus, febre correptus 7.ſ.1078 E
Æger decimus quartus 7.ſ.991 D
Æger decimus tertius 7.ſ.990.C
Æger decimus ſextus, ex potu ac venere decubuit 7.ſ.111[illegible].E
Æger duodecimus 7.ſ.988 H
Æger duodecimus, febre correptus 7.ſ.1080 D
Æger in ſolio quando collocandus 5.ſ.705.24 N
Æger nonus potum continere non poterat 7.ſ.10[illegible].G
Æger octauus, febre correptus 7.ſ.1076.H
Æger quartus ex phrenitide laborans 7.ſ.1100.B
Æger quibus ſignis frequētius moriatur 2.ſ.42.4
Æger quibus ſignis minus moriatur 2.ſ.41.40
Æger quintus ex fœmore laborans 7.ſ.11[illegible].D
Æger ſeptimus, angina conflictabatur 7.ſ.1075.F
Æger ſeptimus ex ardēte febre laborans 7.ſ.1103.C
Æger ſextus, Euryanactis filia, quam febris prehendit 7.ſ.1073.G
Æger ſextus febre acuta periit 7.ſ.1101.B
Æger tertius, ex febre laborans 7.ſ.1098.A
Æger tertius ex capitis grauitate 7.ſ.1066 C
Æger vndecimus, ex abortiuo fœtu 7.ſ.1079 C
Æger vt morbi iudicationi ſufficiat quid agendum 2.ſ.48.42
Ægri cur imperatis medicorum aduerſentur 1.ſ.5.4
Ægri ex opinione potius morbos obſcuros medico ſignificāt quam ex certa cognitione 1.ſ.6.16
Ægri difficilius imperatis medicorum obſequuntur, quam medici conuenientia non imperent 1.ſ.4.[illegible]
Ægri imparibus diebus cur grauius conflictantur 5.ſ.5[illegible].49
Ægri non omnes ſanitatem a ſe [illegible] 1.ſ.6.1[illegible]
Ægri num cura medico ope[illegible] 1.ſ.3.5[illegible]
Ægri pereant [illegible] 2.ſ.155 D.N
Ægri qui cito [illegible]
Ægri qui fac[illegible] 4.ſ.352.9
Ægri [illegible]
Ægri ſilentium & taciturnitas [illegible] 7.ſ.[illegible] H.N
Ægri ſuperſtitioſi [illegible] febre ardente [illegible]
in Ægroto [illegible] conſideranda 7.ſ.[illegible] C.N
Ægrotans [illegible] 7.ſ.[illegible] A.N
Ægrotans [illegible] 2.ſ.256.40
Ægrotantes [illegible] opera [illegible] 3.ſ.[illegible]
Ægrotidat [illegible] 7.ſ.[illegible] D
Ægri [illegible] correptus 7.ſ.[illegible] D
Ægroti [illegible] 7.ſ.[illegible] C
Ægyptij quales 3.ſ.289.10
Æquinoctia periculoſiſſima quoad medicationem 3.ſ.188.20
Æquinoctium autumnale 4.ſ.3[illegible]5.35
Æquinoctium vernum finis hyemis 4.ſ.360.37
ad Æquinoctium, maxima frigora 7.ſ.950.G
Aër quid 3.ſ.249.10 3.ſ.296.29
Aër animaduertendus ne in corpus intret in cura 3.ſ.219.11
Aër aut copioſior aut parcior aut plenior aut infectus 3.ſ.297.8
Aër caliginoſus quomodo dicatur 3.ſ.331.38.A.N
Aër & vitæ & morborum cauſa 3.ſ.296.50
Aër in Scythia multus & craſſus 3.ſ.291.50
Aër impurus & morboſus qui 3.ſect.283.24
Aër perennis ſolis curtium pereuntem facit. 3.ſ.296.42
Aër Phaſianis qualis 3.ſ.290.14
Aër quomodo cordis æſtum mitiget 3.ſ.323.46 A.N
Ærarius folliculus 5.ſ.697.22
Aëre inquinato cur non omnes æquè moriantur animantes, ſed certæ quædam 3.ſ.297.25
Aëris attractio vbi fit 7.ſ.1185.E
Aëris conditiones conſiderandæ 7.ſ.1158.B
Aëris neceſſitas 3.ſ.296.51
Aëris officiū intelligentiam & motionem membris præbere 3.ſ.3[illegible]5.34
Aëris repentina mutatio vitanda 1.ſ.28.40
Æs naſcens in aquis 3.ſ.284.18
Æs optimum quod 4.ſ.349.24
Æſculapius deus 1.ſ.12
Æſtas bilem gignit 2.ſ.50.52
Æſtas humida longos morbos parit & vlcera exedentia 3.ſ.281.34
Æſtas nubila 7.ſ.938.D
Æſtas pluuioſa & Auſtrina ſimiliter & autumnus hyemem morboſum portendit 3.ſ.287.42
Æſtas ſicca & Aquilonia, autumnus pluuius & auſtrinus hyeme quales morbos proferant ib.47
Æſtas veri ſimilis, qualem iudicationem habeat 2.ſ.50.26
Æſtate aquæ calidæ, craſſæ olidæ quæ 3.ſ.283.34
Æſtate aurium inflammationes, quinto die deſinunt 7.ſ.1191.A
Æſtate citius, hyeme tardius cur ægrotemus 5.ſ.5[illegible]4.23
Æſtate quomodo iter faciendum 4.ſ.338.9
Æſtate ſanguis abūdat & bilis augeſcit 3.ſ.227.28
Æſtate [illegible] morbi celerius deſinunt 3.ſ.281.53
Æſtatis diæta qualis 4.ſ.337.16
Æſtatis incommoda 7.ſ.994.D
Æſtatis initium & finis 4.ſ.366.38
Æſtatis iudicatio quoad morbos 2.ſ.50.21
Æſtatis morbi ob aquas 3.ſ.283.5[illegible]
Æſtatis ſpiritus 3.ſ.296.39
Æſtatis temperamentum calidum & ſiccum 4.ſ.337.18
Æſtatis victus ratio quæ ſit 4.ſ.368.8
Æſtuoſa loca inhabitantes quales 3.ſ.294.46
Ætas quæ quartanis opportuna magis 3.ſ.231.16
Ætas ab ætate diſcernenda 7.ſ.1204.A.N
Ætas ad morborum curationem non parum iuuat 5.ſ.456.20
Ætas calidiſſima & frigidiſſima 3.ſ.250.32
Ætas florens, quoad pleniorem habitum morboſiſſima 4.ſ.350.10
Ætates per ſe conſideratæ 4.ſ.350.22
Ætatis vigor 2.ſ.139.C.N
Ætatum quæ magis ſana quæ non 4.ſ.349.31
Ætatum diæta qualis 4.ſ.338.1
Ætatum propriæ notæ 7.ſ.1204 A.N
Æther quid & vnde dicatur 3.ſ.316.6 N.A
Æthera quid veteres dixerint 3.ſ.249.7
Affectiones a facultatibus & figuris oriundæ medico conſiderandæ 1.ſ.17.36
Africani in pellibus recumbunt 3.ſ.302.24
Agaſij filia poſt partum leui dolore correpta 7.ſ.1179 H
Agaſij pueri hiſtoria 7.ſ.1013 A.N
[illegible] 3.ſ.312.27.A.N
[illegible] 7.ſ.1045 G.N
[illegible] 7.ſ.111[illegible] B.N
[illegible] 3.ſ.1197.5 A.N
[illegible] 2.ſ.151 F.N
[illegible] 2.ſ.[illegible].4 H
[illegible] 3.ſ.249.6
[illegible] 3.ſ.[illegible] B.N
[illegible] 7.ſ.[illegible] A.N
[illegible] 7.ſ.[illegible] F.N
[illegible] 3.ſ.281.50
[illegible] 3.ſ.327.12 A.N
[illegible] 3.ſ.[illegible] F.N
[illegible] 3.ſ.[illegible] N.E
[illegible] 7.ſ.[illegible] G.N
[illegible] 7.ſ.[illegible] F.N
[illegible] 7.ſ.[illegible] H.N
[illegible] 7.ſ.[illegible] B.N
[illegible] 7.ſ.947 A.N
[illegible] 7.ſ.1011.H.N
[illegible]
Alata latera 7.ſ.1175.D
Ἀλαζόνες vnde dicantur 3.ſ.334.67.A.N
Alba veſte indutum eſſe quale ſomniū 4.ſ.379.39
nigra indutum eſſe quale ibid.38
Albæ alui egeſtiones 2.ſ.77.D
Albedo à frigore 3.ſ.292.40
Albucum 2.ſ.198.G.N
Alcibiadis cuiuſdam hiſt. 7.ſ.1012 C
[illegible] 7.ſ.1054.C.N
Aleuæ 7.ſ.1008 H
[illegible] 7.ſ.1053.C.N
[illegible] 7.ſ.ibid.
Alimēta partes nutriendi habere debēt 4.ſ.345.18
Alimenta tria omnium animantium 3.ſ.296.26
Alimenti diſpenſatio alias proba, alias praua 4.ſ.381.8
Alimenti mutatio morbum inuehit 3.ſ.259.8
Alimenti ſicci & humidi, id eſt cibi & potus principia quæ 4.ſ.382.16
Alimenti ſpiritus principia quæ 4.ſ.382.15
Alimenti vis ad omnes partes pertingit, os, oſſis partes, neruos, &c. 4.ſ.380.53
Alimentum ad incrementum & ſubſiſtentiam, ad ſubſiſtentiam tantum, ad robur 4.ſ.382.26
Alimentum aliud quidem trahit, aliud trudit, aliud foras repit 4.ſ.383.3
Alimentum antiquius 4.ſ.382.17
Alimentum auget & roborat, carnē gignit, ſimilitudinem & diſſimilitudinem parit 4.ſ.380.44
Alimentum humidius & ſiccius qualiter ſe habeat 4.ſ.383.8
Alimētū in fluctuatione conſtitutū 3.ſ.325.1.A.N
Alimentum naturale 3.ſ.324.67.B.N
Alimentum non naturale ibid.63
Alimentum pulmonis 4.ſ.382.14
Alimentum quid vocetur 4.ſ.381.4
Alimētū ſibi vnūquodq. ſimile trahit 5.ſ.498.47
Alimentum validum vbi propinandum quid fiat 4.ſ.361.16
Alimenta hominum & brutorū differunt 1.ſ.9.25
Alleriame [illegible] 7.ſ.119[illegible].C
Allio [illegible] 4.ſ.37[illegible].35
Allium [illegible] 4.ſ.359.15
[illegible] 7.ſ.[illegible].F.N
[illegible] 2.ſ.60.63.N.B
Alta loca qualia 4.ſ.353.31
Alta loca inhabitantes quales 3.ſ.294.40
Alteratio 4.ſ.342.20
Alui deiectio exigua & dura quibus 2.ſ.87.D
Alui deiectio quæ bona 2.ſ.59.49
Alui excrementa 2.ſ.47.45
Alui deiectiones cruentæ 2.ſ.54.10
Alui deiectionum iudicatio 2.ſ.54.10
Alui excrementa 2.ſ.190.G
Alui recrementa ſpumoſa 2.ſ.71.C
Alui reluctantes 7.ſ.1122.A.N
Alui recrementorum præſagia 2.ſ.216.G
Alumen in aquis naſcens 3.ſ.284.19
Aluum mouentia 4.ſ.363.9
Aluus circumtenſa celeriter intumeſcens conuulſionis præſagium 2.ſ.75.C
Aluus exoneranda recumbendo 5.ſ.656.20
Aluus exoneranda decumbendo quādo 5.ſ.687.43
Aluus gibboſa 7.ſ.1125 C.N
Aluus humida dementiæ ſignum 2.ſ.70.C
Aluus intercepta, capriarum ſtercoribus ſimilia demittens ibid.E
[illegible] 7.ſ.1056 H.N
[illegible] 7.ſ.1057.A.N
[illegible] 2.ſ.59.75 N.A
[illegible] 7.ſ.1011.D.N
Amara dulcibus temperanda 4.ſ.361.1
Amariſſimum inter amara valentiſſimū 1.ſ.13.38
Amazones earumque virtus & mores 3.ſect.290 3.ſ.291
[illegible] 7.ſ.998 F.N
Ambulas æſtate & hyeme vbi idem 3.ſ.191.10
[illegible] 3.ſ.334.58.A.N
Amphimeria[illegible] 7.ſ.1089 G.N
Amphoræ [illegible] 3.ſ.260.58
Ampulla olearia coriacea 5.ſ.509.45
[illegible] 2.ſ.142 F.N
[illegible] 2.ſ.131 C.N
[illegible]
[illegible] 3.ſ.320.16 B.N
[illegible] 3.ſ.31[illegible].8 B.N
[illegible] 7.ſ.1049 G.N
[illegible] 1.ſ.293.7
[illegible] 3.ſ.311.14 A.N
[illegible] 4.ſ.357.42
[illegible] 5.ſ.6[illegible]5.4
[illegible] quomodo naſcantur 4.ſ.[illegible]
An[illegible] 7.ſ.1[illegible]4 B
[illegible] 2.ſ.62.11.N.A
Andrus inſula 5.ſ.624.5
[illegible] 7.ſ.1045.E.N
[illegible] 7.ſ.ibid.N
Angina ad pulmonem quibus diuertit 2.ſ.175.67
Anginæ ſecundum & tertium genus ibid.A.D
Anginæ tertio die necant ibid.B
Angina valde præceps 2.ſ.176.C.N
Anguillæ piſc. 4.ſ.357.52
Anguillæ pinguedinem hominis naturæ contrariam habent 5.ſ.534.20
Anhelatores 4.ſ.386.21
Anheloſi & pulmonarij 2.ſ.160.F.N
[illegible] 5.ſ.702.13
[illegible] 7.ſ.998.F.N
Animæ præcipua vis vbi 3.ſ.324.42.N.B
Animal ab animo & natura regitur 7.ſ.1187.D N
Animalia cicurata & ſylueſtria quatenus in cibo differant 4.ſ.358.17
Animalia multipara multos ſin[illegible] habēt 3.ſ.248.14
Animalibus quæ in cibum veniūt quid obſeruandum 4.ſ.357.10
Animanti natantia ſine ſpiritu viuere nō poſſint 3.ſ.296.45
Animantium omnium tria alimenta ib.26
Animi cognitio per naturales notas 7.ſ.1050.C
Animi functio qualis in vigiliis & ſomni tempore 4.ſ.375.41
Animi mores animaduertendi in iudicationibus 2.ſ.49.28
Animi praui homines qui 3.ſ.295.23
Animi tranquillitas cor relaxat 7.ſ.1184.G
Animus hominis in homine ſolum cur 4.ſ.345.23
Animus hominis ignis & aquæ temperatione conſtat 4.ſ.403.28
Animus in maiore & minore ſimilis 4.ſ.348.14
Animusne animo commiſceatur 4.ſect.348.43
Animus ſpiritu, natura humidis & ſiccis alimentis nutritur 7.ſ.1187.D.N

Anni conditiones differunt 4.ſ.366.17
Anni conſideratio & ſtatus 3.ſ.286.54
Anni occaſus autumnalis 7.ſ.996.G N
Anni partes quales 3.ſ.227.50
Anni tempeſtas in conſiderationem adhibenda 7.ſ.1167.E
Anni tempora in conſiderationem adhibenda 3.ſ.[illegible]
Anni tempora quæ formarum naturam variant, differunt & multiformia proferunt 3.ſ.287.28
Anni tempora ad iudicationem qualia 2.ſe [illegible] 36
Anni tempora vbi æqualia, nullæ corruptiones, neque vitia in fœminis conformatione inſunt 3.ſ.293.11
Anni temporum morbi quære in morborum INDICE.
Anni temporum mutationes vbi plurimum differunt, etiam formæ, mores & naturæ plurimum differunt 3.ſ.295.13
Anni tempus medico ſpectandum 3.ſ.228.17
Anni tempus ſpectandum 1.ſ.20.20
Anno qui ſponte ſaneſcunt 3.ſ.230.40
Anno vertente morbi & ſanitates multæ fiunt 3.ſ.258.16
Annos plerique in quatuor partes diuidunt 4.ſ.366.34
Annus Auſtrinus
Annus integris diebus non numeratur 2.ſ.44.9
Annus inter ſe & anni tempora differſit 5.ſ.453.8
Annus omnis omnium calidorum & frigidorum, & ſiccorum & humidorũ particeps 3.ſ.227.44
Annus ſaluberrimus quando præſumendus 3.ſ.287.3
Anſeris caro qualis 4.ſ.357.41
Antigoni hiſtoria 7.ſ.1028.G
Antilochi hiſtoria 7.ſ.1008 G
[illegible] 5.ſ.693.44.N
[illegible] 7.ſ.995.B.N
[illegible] 3.ſ.332.4.B.N
[illegible] quid ſit vbi explicatur 3.ſ.312.33.B.N
[illegible] 5.ſ.695.6.N
[illegible] 2.ſ.182 C N
[illegible]
[illegible]
Apemandi hiſtoria [illegible] E
[illegible] 3.ſ.326 22.A.N
[illegible] 5.ſ.702.76.N
[illegible] 3.ſ.315 42.B.N
[illegible] 7.ſ.1031.E.N
[illegible] vbi explicatum 3.ſ.[illegible].26.N
[illegible] 6.ſ.748.D
[illegible] quid vbi explicetur 3.ſ.312.29 B.N
[illegible] 7.ſ.1254.B N
[illegible] 4.ſ.342.37
[illegible] 7.ſ.1054.B.N
[illegible] 3.ſ.272.45
Apollo 4.ſ.378.29
Apollo medicus 1.ſ.1.1
Apollo Nomius adhibetur in auxilium 3.ſ.303.15
[illegible] 5.ſ.714.51.N
[illegible] 6 ſ.748 D
[illegible] 7.ſ.1[illegible]4.A.N
[illegible] 7.ibid.
[illegible] 3.ſ.318.28.B.N
[illegible] 5.ſ.692.50 N
[illegible] pro [illegible] 3.ſ.317.41.A.N
[illegible] 7.ſ.1203.D.N
[illegible] 3.ſ.319.1.N
Apparatus medicus 1.ſ.24.20
Appetentia cibi & potus 5.ſ.502.29
Appetentiæ magna habenda ratio 7.ſ.1203.A.N
Apprehendi quomodo conueniat 6.ſ.744 G
Apprehenſio 6.ſ.747.G
Appreſſus in deligatione qualiter fiat 6.ſ.741.A
Aqua ad ſemen quomodo ſe habeat 3.ſ.242.16.41
Aquæ adiacentia id eſt qualitates duæ, frigidum & humidum 4.ſ.342.11
Aqua Chirurgi calore qualis ſit 6.ſ.745 G
Aquoſæ deiectiones 7.ſ.986.F.N
Aqua ex hydropicis quomodo educenda 5.ſ.544.48
Aqua frigida in æſtate hauſta cur ſtatim deinde fiat calida 3.ſ.244.42
Aqua in corpore & liene quomodo copioſior generetur 5.ſ.500 51
Aqua in homine quando copioſior generatur & morbi ſit cauſa 5.ſ.498.23
Aqua lienis quando morbi cauſa 5.ſ.502.16
Aqua officinæ medicæ qualis 1.ſ.19.48
Aqua potabilis ad oculos optima 4.ſ.424.39
Aqua quæ æſtate non hauritur ea quæ hauritur calidior 3.ſ.244.38
Aqua qualis 4.ſ.[illegible].39
Aqua pluuia mali odoris cur 3.ſ.285.25. celerrime putreſcit ibid.
Aqua pluuialis qualis 3.ſ.285.6
Aqua quia humida inodora 3.ſ.252.54
Aqua quid 3.ſ.249.10
Aqua quo citius calefit aut frigeſit, eo leuior eſt 7.ſ.1017.D
Aqua voraces homines efficit 7.ſ.1088.E
Aquæ ad ſolis ortum ſpectantes quales 3.ſ.282.50
Aquæ calidæ 3.ſ.284.17
Aquæ conſiderandæ medico 3 ſ.280.50
Aquæ cur minus limpidæ 3.ſ.283.15
Aquæ dulces vbi naſcantur 3.ſ.282.10
Aquæ duræ & frigidæ vbi dulces fiant ibid.
Aquæ & ignis contemperati actio in iuuenibus 4.ſ.347.17. in ſenibus 4.ſ.347.21
Aquæ ex morbis cognoſcuntur 2.ſ.51.12
Aquæ facultas 4.ſ.341.70
Aquæ fons lien 5.ſ.498.30
Aquæ futuræ pruritum excitant 2.ſ.51.17
Aquæ inter ſe differunt 3.ſ.286.12
Aquæ mutationis cauſæ 3.ſ.295.18
Aquæ optimæ quæ 3.ſ.284.22
Aquæ quæ omnino improbantur ibid.30
Aquæ quæ diſſoluant & liquefaciant ibid.50
Aquæ quibus ægri fruantur ibid.40
Aquæ quibus ſani vtuntur ibid.39
Aquæ ſalſæ vbi multæ 3.ſ.281.28
Aquæ ſalſæ aluum non ſiſtunt ſed deiectioni repugnant 3.ſ.284.51
Aquæ ſublimes carnoſos homines alit 3.ſ.295.20
Aquæ varij generis 3.ſ.284.18
Aquæ vnde ſalubres reddantur 3.ſ.330.2.A.N
Aquam nemo olfacit niſi putridam 3.ſ.253.1
Aquam puram per ſomnum bibere quale ſomnium 4.ſ.380.12
Aquarum differentiæ 4.ſ.424.1. earum vtilitas ibid.7
Aquarum dignotio ex leuitate æſtimatur 7.ſ.1013.G.N
Aquarum facultates conſiderandæ medico 3.ſ.280.40. guſtu & pondere differunt ibid.42
Aquas quæ per vrinas nõ facile meant 3.ſ.284.20
poſt Aquilonares ventos auſter mutationem facit 3.ſ.306.53
Aquilones perturbantes & morbum inferentes 4.ſ.353.48
Aquilonij venti 7.ſ.1237.G.N
Aquilonis iudicatio 2.ſ.50.42
Aquilonis vis & efficacia 3.ſ.308.5. ventorum ſaluberrimus ibid.10
Aquilonium ſtatus 7.ſ.943.A.N
Aquis calidis qui vtuntur quales 3.ſ.294.48
Aquis carentia loca qui inhabitent quales ib.42
Aquis qui venti conferant 3.ſ.286.16
Arbores ad æſtatem ſe comparant 4.ſ.367.44
Arbores infrugiferæ quæ & cur 3.ſ.245.18
Arbores inſititiæ, earumque natura ibid.20
Arbores quando fructum ferre incipiant ibid.15
Arbores vnde tortuoſæ fiunt 3.ſ.235.10
Arbori genuinum calorem, aut frigus adeſſe opus non eſt, quæ terræ & fontibus adeſt 3.ſ.244.50
Arborum natura cum hominis comparata 2.ſ.49.10
Arborum ſterilitas quid ſignificat ſi ſomnietur 4.ſ.376.48
Archelai hoſpitis hiſtoria 7.ſ.1014.G
Archigenus puer 2.ſ.52.4
Arcturi exortus 4.ſ.368.32.4.ſ.366.38
Arcturi occaſus præcipue medico animaduertendus 3.ſ.288.10
Arena vrinæ non ſemper calculum veſicæ ſignificat 5.ſ.539.38
Argentum naſcens in aquis 3.ſ.284.18
Arges ſerpens in os adoleſcetus ſubiit 7.ſ.1160.C
[illegible] 3.ſ.313.15.A.N
Argilla probatur inferior venter num ſuppuraturus ſit 5.ſ.453.24
[illegible] 1.ſ.6.35
Ariſtæi vxoris hiſtoria 7.ſ.1012.C
Ariſtippus in ventrem ſagitta percuſſus [illegible].8
[illegible] 5.ſ.713.14.N
[illegible] 3.ſ.322.11 A N
[illegible] 7.ſ.1012 B N
Ars quid 1.ſ.4.22. eius nomine quid intelligatur 1.ſ.4.24
Ars ad ea quæ nõ artis ſunt nõ referenda 1.ſ.5.24
Ars ferraria quomodo ferrum colliquefaciat, & iterum roboret 4.ſ.345.27
Ars corporum exercitatrix 4.ſ.410.1
Ars medica 4.ſ.345.35
Ars medica cur cito non adoleſcatur 4.ſ.420.45
Ars medica & pictoria quomodo differant 4.ſ.42[illegible].[illegible]
Ars medica maxime à natura ineſt 3.ſ.296.6
Ars non eſt quæ non exiſtit 1.ſ.5.9
Ars ſagittaria 6.ſ.751.4
Arteria vnde ortum ducat 6.ſ.924.H
Artes à formis nomina ſumſerunt 1.ſ.3.20
ad Artes craſſi 3.ſ.295.24
Artes diuinandi & phyſicæ ſcientibus ſemper recte ignorantibus alias aliter ſe habẽt 4.ſ.345.24
Artes hominis manifeſtæ 4.ſ.345.19
Artes quædam cognitione difficiles quædam vſu præſtantes 3.ſ.295.40
Artificium quo ſtatus per fiſtulã immiſſus pulmonẽ à latere in quo impegit, remouet 5.ſ.695.80
Artificum actiones perfectæ aliæ, aliæ imperfectæ 1.ſ.5.50
Artis impotentiam timiditas, audacia vero ignorationem arguit 1.ſ.2.53
Aruſpicina 4.ſ.384.48
[illegible] 3.ſ.277.53
[illegible] 7.ſ.1051.D.N
Aſcia 6.ſ.742.G
[illegible] 3.ſ.278.17. 3.ſ.281.46
Aſia 2.ſ.61.5 N.B
Aſia Europa præſtantior in plurimis 3.ſ.288.30
Aſiæ pars maxima regũ imperio regitur 3.ſ.290.15
Aſia quantum ab Europa differat 3.ſ.288.26
Aſia quo ad calorem, aquas, ventos, imbres, niues qualis ibid.44
Aſia quoad pecora & homines qualis ibid.50
Aſia vbi feraciſſima ibid.42. qualibus aquis fruatur ibid.45
Aſiæ deſcriptio 3.ſ.288.30
Aſiatici alij nobiliores, alij ignobiliores 3.ſ.291.2
Aſiatici cur Europæis minus bellicoſi 3.ſ.290.15
Aſiatici minime viri ſtrenui, ſed libidinoſi ſunt 3.ſ.289.6
Aſiaticorũ genus omni ope deſtiturũ 3.ſ.290.33
Aſiaticorum imbellis & delicata natura 3.ſ.336.79.N.B
Aſiaticorum mores quales 3.ſ.288.33
Aſpera loca inhabitantes quales 3.ſ.294.40
Aſſa [illegible] in hyeme omnia 4.ſ.337.5
Aſſari quæ facile & difficillime poſſunt 3.ſ.250.7
[illegible] quid 2.ſ.153.D.N
[illegible] 5.ſ.713.15.N
Aſtralagi magnitudo doſis cyclamini 5.ſ.620.3
Aſtringentia [illegible] 4.ſ.355.11
Aſtris in inſomniis exterior corporis ambitus reſpondet 4.ſ.376.39
Aſtrorum mutationes, ortus & obitus 3.ſ.281.12
Aſtronomia ad medicinam plurimum facit 3.ſ.288.10
Aſtrorum viam ſpiritus dirigit 3.ſ.296.40
[illegible] 7.ſ.1032.6
[illegible] 4.ſ.338.22
Attenuati quomodo craſſiores faciendi 4.ſ.338.25
Athenienſium ſenatus conſultum 8.ſ.1290.37
Attoniti [illegible] 4.ſ.351.49
Atra bilis cui ætati & cui anni tempori potiſſimum obnoxia 2.ſ.131
Atra bilis initio febris ſurſum vel deorſum prodiens mala 2.ſ.127.D
Auctiones mancipiorum 2.ſ.84.D.N
Auditio vnde fiat 3.ſ.252.35. 3.ſ.308.39
Auditionis facultas & labor 4.ſ.362.52
Auditores quomodo perſuadendi vt deficiat ab imbibita doctrina 5.ſ.516.36
Auditus grauis 5.ſ.461.47
Auditus inſtrumenta 3.ſ.252.56
Auditus pellicula ſicciſſima & cur ibid.59
Auditus quomodo fiat vbi 4.ſ.408.54
Auerruncatores dij 4.ſ.378.30
Augeſcere quod vult calidum eſſe oportet 3.ſ.250.33
Augmentatio 4.ſ.341.28
Augures 4.ſ.384.45
Auarij venti dicti 7.ſ.1237.G.N
Auis alimentum vnde in ouo 3.ſ.247.20
Auis ex oui luteo quomodo naſcatur ibid.14
Auis natura cum humana comparata 3.ſ.246.6
Auis quando & cur membranas in ouo rumpat 3.ſ.247.26
Auri fabri 4.ſ.346.27
Aurium ſordes 7.ſ.1185.C
Auræ frigidæ æſtate ſpirant 3.ſ.283.19
Auritæ aues 3.ſ.334.27.B.N
Aurum blando igne liquandum vehementi non coit 4.ſ.346.17
Aurum in aquis naſcens 3.ſ.284.18
Auſter qualis 4.ſ.354.18
Auſter qualis ventus 3.ſ.308.10. eius efficacia in ſolem, lunam, & reliqua ſydera ibid.13
Auſteritas difficilem acceſſum præbet 1.ſ.14.4
Auſtri iudicatio 2.ſ.50.40
Auſtri ſqualidi & morboſi 4.ſ.353.45
Autonomus ex capitis vulnere obiit 7.ſ.1150.A
Autumni diæta 4.ſ.357.26
Autumni initium & finis 4.ſ.366.39
Autumni iudicatio quoad morbos 2.ſ.52.30
Autumni malignitas 7.ſ.996.B.N

Au-

Autumni temperamentum frigidum & humidum 4.f.337.29
Autumni victus ratio qualis ſit 4.f.368.33
Autumno bilis in homine obtinet 3.f.227.36
Autumno morbis obnoxia natura 4.f.350.16
Autumno quartanis homines potiſſimum grauantur 3.f.231.23
Autumno tabidi plærunque moriuntur 2.f.91.C.2.f.92.A.N
Autumnus animalia gignit 7.f.1165.B
Autumnus anni occaſus 7.f.996.G
Autumnus pluuius, hyems moderata, ver & æſtas aquas tempeſtiue proferens, ſaluberrimum 3.f.287.1
Autumnus aquilonius & ſiccus, neque ſub canem neque ſub arcturum pluuioſus quales morbos portendat ibid.30.& 3.f.288.1
Autumnus exitiales gignit morbos 7.f.1167.D.N
Autumnus laboribus dicatur 2.f.51.10
Autumnus letiſer 7.f.1167.D.N
Autumnus tabidis malus 7.f.1195.C
[illegible] 2.f.122.D.N
[illegible] in ſtirpibus 3.f.314.26.B.N
[illegible] 5.f.695.40
[illegible] 5.f.484.24
[illegible] 5.f.702.12.N
[illegible] 5.f.691.31.N
[illegible] 5.f.614.4.N
[illegible] 5.f.716.80.N
[illegible] 7.f.1098.G.N.7.f.973.D.N
[illegible] 2.f.103.H.N

B

Balbus 7.f.1060.H
Balneis per æſtatem & hyemem quomodo vtendum 4.f.338.11
[illegible] 7.f.1033.C.N
[illegible] 776.D.N
[illegible] 5.f.
Bellicoſi qui 3.f.290.50
Bilioſi quomodo curandi 5.f.521.20
Bellicoſiores cur Europæi Aſiaticis 3.f.294.29
Bellicoſiſſimi qui 3.f.290.50
[illegible] 5.f.693.75
Bias in Choleram morbum incidit 7.f.1157.D
Bilioſarum menſes qualia ſymptomata ſequantur 5.f.594.8
Bilioſi quales 5.f.521.9
Bilioſis acetum magis confert 4.f.394.24
Bilioſis aluus perturbata 2.f.190.G
Bilioſi, [illegible] carnes prædicendæ 4.f.[illegible]
Bilioſis quæ autumni conſtitutio maxime aduerſetur 3.f.288.3
Bilis atra 7.f.1190.B
Bilis atra autumno vehementiſſima 3.f.227.39
Bilis craſſorum morborum cauſa 5.f.558.14
Bilis doloris & morbi cauſa 5.f.[illegible].47
Bilis flaua 7.f.119[illegible].A
Bilis flauæ affectiones 1.f.16.17
Bilis fons hepar 5.f.498.30
Bilis generatio æſtate fit 2.f.52.52
Bilis multæ formæ 5.f.542.54
Bilis quando copioſior generatur & morbi eſt cauſa 5.f.498.22
Bilis quando eleuetur in homine 3.f.227.30
Bilis quando in hominibus abundet 4.f.338.30
Bilis quando morbi cauſa 5.f.447.3
Bilis quando per inſomnia arguatur 4.f.377.23
Bilis quando periculi plena 4.f.415.45
Bilis quando vteros infeſtat quo ſigno deprehendatur 5.f.583.20
Bilis quomodo copioſior gignitur 5.f.500.21
Bilis quomodo morborum cauſa 5.f.516.16
Bilis quorum morborum cauſa 5.f.450.31
Bilis ſanguine aliquando frigidior 5.f.457.47
Bilis ſedes cur in hepate 5.f.502.37
Bilis ſolum homo non eſt. & cur 3.f.225.15
Bilis ſua ſponte aut infra aut ſupra prorumpens difficilius ſedatur 4.f.419.35
Bilis ſyncera vomitio, vulnus lethale indicat 7.f.1163.B.N
Bilis vomitione qualis interdum reiiciatur 5.f.696.65.N
Bionis hiſtoria 7.f.1015.H
Bitumen in aquis naſcens 3.f.284.19
[illegible] 7.f.1025.E.N
[illegible] 2.f.109.E.N
[illegible] 7.f.1120.G.N
[illegible] 3.f.334.49.B.N
[illegible] 4.f.386.15
[illegible] 5.f.691.19.N
[illegible] 5.f.ibid.35.N
[illegible] 7.f.993.B.N
[illegible] 5.f.712.33.N
[illegible] 5.f.677.3.N
Blondus 7.f.1041.C.N

Bona hominis habitudo 1.f.27.55
Boreas per Riphæos montes ſpirat 3.f.281.43
Boreas prope Phaſim rarus 3.f.292.20
Boreas qualis 4.f.354.27
Boues qui cornua nō habēt præ frigore 3.f.291.30
Boues multos Africani habent 3.f.302.28
[illegible] 7.f.1019.E.N
[illegible] 7.f.1019.F.N
[illegible] 2.f.68.D.N.2.f.131.A.N
Breuis vitæ naturæ 3.f.284.10
[illegible] 5.f.693.75.N
[illegible] 5.f.358.4
[illegible] 5.f.N.0
[illegible] 7.f.1000.H.N
Bruta omnia conſuetis ſuis temporibus pariunt 3.f.247.37
Bubula carnes quales 4.f.357.11
Bubulæ eſus & nimius vini potus æſtate iecori infenſiſſimi 5.f.548.17
[illegible] 7.f.1018.B.N
[illegible] 7.f.1010.B.N
Buccinæ in cibo quales 4.f.358.4
Bulla in lingua 2.f.178.B
Bulla liueſcens in lingua eius qui morbo laterali laborat quid ſignificet 5.f.494.18

C

Caius princeps 7.f.1051.E.N
Cæcutientis in morbo ſigna 5.f.558.27
Cæſij ex cæſijs gignuntur 3.f.289.45
Calculi veſicæ 3.f.230.49
Calculum ſecare qui debeant 1.f.1.24
Calidæ aquæ 3.f.284.17
Calidæ naturæ quæ conueniant 7.f.1180.F
Calidi & frigidi mutua diſpenſatio in arboribus 3.f.245.4
Calidi natiui fons vbi 3.f.324.71.A.N
Calidiores frigidiores qui ſint 7.f.1183.F
Calidiſſimum hominis membrū quod 3.f.250.32
Calidiſſimus homo quando 3.f.250.31
Caliditas nimia 4.f.362.41
Calidi vētriculo, frigidas habēt carnes 7.f.1180.H
Calido & frigido temperata ciuitas veri ſimilis 3.f.283.6
Calido quale opponendum in medicina 1.f.14.20
Calidum 7.f.1186.H
Calidum frigido moderato nutritur 3.f.235.52
Calidum inatiuum 1.f.7.48
Calidum innatū in quo roboretur 3.f.323.66.B.N
Calidum natiuum quid & quale 3.f.325.65.N.B
Calidum quam vim habeat 1.f.14.29
Calidum [illegible] ſecundum Hipp. quid 3.f.249.2
Callionymus piſc. 4.f.357.45
Callus in teſtibus Eunuchorum 3.f.232.24
Callus in vtero 5.f.598.50
Calor acrimoniam indicat 7.f.
Calores vehementes in Europa 3.f.294.9
Calor & frigus vbi temperate ſe habēt 3.f.282.43
Calor in cauſis febrium principatum obtinet 1.f.15.27
Calor in muliere ad ſemen viri qualiter ſe habeat 3.f.233.13
Calor in pectore maior quam in reliquo corpore 5.f.607.30
Caloris febrilis deſcriptio 3.f.331.50.A.N
Caloris motioni impedimento eſt frigiditas 7.f.1187.A
Caloris natiui extinctionē frigus ind. 7.f.968.E.N
Calor per totum corpus ſpargitur 3.f.251.19
Caleſcentes vnde fiant 3.f.241.6
Calui ex caluis gignuntur 3.f.289.45
Calumniatoris proprium 1.f.2.47
Campeſtria loca 4.f.353.34
Campi qua in regione inueniuntur 3.f.289.20
Canalis chirurgicus 6.f.745.H
Cancri quales 4.f.358.9
Canicula exortus aquoſus & hybernus quid præſagiat ſpirantibus etelis 3.f.287.16
Caniculæ ortus medico maxime obſeruandus 3.f.288.20.
Canis ſydus cum oritur typhos naſcitur 5.f.553.8
Cani vnde fiunt 3.f.241.10
Capillis nigris Europæi qui 3.f.294.50
Capitis dolores, ſanguinis profuſione ſubmouentur 2.f.146.B.N
Capitis dolor & aurium tinnitus citra febrem, quid deſignet 2.f.144.A
Capitones piſc 4.f.357.51
Capitones piſc. hominis naturæ contrariam pinguedinem habent 5.f.554.19
Caprarum ſtercoribus ſimilia demiſſa qualia ſigna 2.f.70.E
Capras Africani multas habent 3.f.302.28
Caprinæ carnes quales 4.f.357.14
Caput reſonat in ſermocinando 5.f.253.34
Carnes agninæ quales 4.f.357.19
Carnes aſininæ 4.f.357.26
Carnes bubulæ quales 4.f.357.10

Carnes calidæ ſiccant 5.f.528.23
Carnes caninæ 4.f.357.27
Carnes caprinæ quales 4.f.357.13
Carnes catulinæ 4.f.357.29
Carnes ceruinæ 4.f.357.30
Carnes coctæ quales humores generēt 5.f.528.59
Carnes equinæ quales 4.f.357.28
Carnes guſtanti ſalſæ 7.f.1185.B
Carnes porcellorum 4.f.357.21
Carnes Suillæ quales 4.f.ibid.15
Carnes ſuis ſylueſtris quales 4.f.ibid.30
Carnes validiſſimæ quæ 4.f.358.26 leuiſſimæ quę 4.f.358.28
Carnes vitulinæ 4.f.357.20
Carnium differentia ab ætate & ſexu 4.f.358.21
Carnium eſus quibus conueniat 4.f.359.39
Carnoſi Europæi qui 3.f.294.50
Caro erinaceorum terreſtrium 4.f.357.32
Caro & genitura quomodo inuicem diſcernantur 3.f.238.37
Caro in generatione embryonis 3.f.237.10.3.f.238.1
Caro leporina qualis 4.f.357.30
Caro loci laborantis magis contenta eſt 1.f.11.7
Caro qualis in hominibus 1.f.6.26
Caro volucrum qualis 4.f.357.40.& dein.
Caro vulpina 4.f.357.32
Carthamum 5.f.601.54
Caſeus cur quibuſdam contrarius 1.f.17.18
Caſeus validus cibus æſtuoſus & alens 4.f.358.37
Caſtores ſibi teſtes amputans 3.f.321.54.N.B
Caſtrata caro qualis 4.f.358.24
Cataplaſmata ex quo genere alimentorum 4.f.381.20
Cataplaſmatum præcepta 1.f.21.48
Catharri quando & quomodo fiant 3.f.306.50
Catellorum carnes pro cibo 3.f.318.20.N.B
Catochi abſceſſus 2.f.81.6
Cauſa morbi rectè diſcenda 5.f.612.53
Cauſa morborum quæ 3.f.296.2
Cauſa morborum omnium vna & eadem ibid.23
Cauſa occulta 4.f.381.28
Cauſæ aliæ manifeſtæ, aliæ obſcuræ, aliæ ſciri aliæ non ſciri poſſunt 4.f.381.16
Cauſæ medico cognoſcendæ 1.f.17.30
Cauſæ morbi vbi reluctandum 3.f.230.45
Cauſæ morborum videndæ 7.f.1176.C
Caua fluentem humorem recipiunt 1.f.18.5
Caua in homine quales morbos 1.f.17.40
Caua loca qualia 4.f.353.40
Cauitatem quæ habeant 1.f.6.22
Cauitates maximas caput & lien 5.f.498.32
Cauum hominis viuentis ſpiritu, demortui ſanie plenum eſt 1.f.6.24
Cauum quid dicatur in homine ibid.
Celeritas in operis abſolutione 6.f.742.F
Cenchron ventus 3.f.290.20
Cepa qualitaſque eius 4.f.359.28
Ceræ & adipis commiſtio 3.f.233.47
Cerebri laxa conſtitutione, aut ſpiritu, mors animantibus contingit 7.f.1187.D.N
Cerebrum ſyderatione periclitans, quidam tribus diebus, quidam ſeptem moriuntur 2.f.148.B
Ceres 7.f.994.G.N. E.N
Cerdo ſeſe ſupra genu in femur pupugit 7.f.1152.
Charionis hiſt. 7.f.1010.F
Charion æger quintus febre correptus 7.f.1072.E
Chelidoniæ venti dicti 7.f.1137.G.N
in Chirurgia quæ male tractātur qual. 5.f.448.38
Chirurgica apta officia quæ 5.f.450.10
Chirurgia in celeritate & tarditate laudem meretur 1.f.20.10
Chirurgi officia circa quæ verſentur 6.f.742.B
Chirurgus quoad vltra, prope, ſupra, infra, in hanc vel illam partem qualis ibid.F.G
Cholera 7.f.1144.H.N.1159.A.N
Cholera quidam correptus 7.f.1144.B
Cibaria hominum arte inuenta ſunt 1.f.9.14
Cibaria qualia 1.f.13.47
Cibi eadem die qua ingeſti cur non egerantur 5.f.504.21
Cibi & potionis cuiuſq; vis vnde diſcēda 4.f.355.4
Cibi & potus acrimonia quid importet 1.f.7.49
Cibi & potus calidi 1.f.8.1
Cibi inter ſe multum differunt 4.f.366.17
Cibi labores, an labores cibos ſuperent proſpiciendum medico 4.f.369.5
Cibi optimi qui 5.f.527.43
Cibi plurimum differunt 4.f.383.18
Cibi quando in corpore morentur 5.f.501.28
Cibi recipiendi ac demittendi artes duæ 1.f.6.20
Cibi ſubtractio quomodo fit 5.f.702.67.N
Ciborum & laborum ſocietas 7.f.1183.D
Ciborum exhibitio mutationis rationem habet 4.f.388.12
Ciborum variæ facultates 5.f.527.23
Cibos auerſari peſſimum ſignum 7.f.948.F

Cibos labores præcedere oportet 7.ſ.1181.A
Cibum addere vel detrahere paulatim debemus 5.ſ.327.3
Cibum qui non nouit quomodo ſe ad hominem habeat, is neque quæ ab iis proueniunt cognoſcet, neque iis recte vtetur 1.ſ.17.33
Cibum ſubtrahere quando expediat 4.ſ.390.8
Cibũ ſumere quando & quibus cõueniat 1.ſ.11.45
Cibus alimentum omniũ animantium 3.ſ.296.26
Cibus alius deorſum vrgetur, alius ſurſum repit 4.ſ.345.50
Cibus autumno qualis 4.ſ.337.24
Cibus æſtatis qualis 4.ſ.337.16
Cibus & ſomnus viſceribus confert 7.ſ.1184.G
Cibus hyeme qualis 4.ſ.337.3
Cibus ingeſtus ventriculum calfacit 3.ſ.245.6
Cibus iuuenibus leuiter coctus, ſenibus extreme 4.ſ.382.59
Cibus quomodo à corpore ſuperetur, & corpora interdum ſuperet 4.ſ.421.48
Cibus ſemel die ſumptus 4.ſ.362.36
Cibus ſemel ſumere cõſuetus poſtea bis ſumptus magni morbi cauſa 1.ſ.12.6
Cibus ſiccus ſiccos morbos magis & decuplo magis infeſtat 1.ſ.10.30
Cibus vbi ſubtrahendus 3.ſ.229.8
Cibus vere qualis 4.ſ.337.8
Cibos vt toto corpori ſubminiſtrant venæ 3.ſ.229.50
Cicatrices ad os vſtæ pulchriores fiunt 5.ſ.688.33
Cicatrices ægides dictæ 2.ſ.102.F
Cicatrices fiunt pro vlcerum magnitudine ib.D
Cicatrix pilum non emittit 3.ſ.240.50
Circes poculum 7.ſ.1191.G.N
Circuitus morbi primus lethalis qui 2.ſ.43.50
Circuitus primus, ſecundus, tertius quod dierum 2.ſ.44.2
Circuituum dies 7.ſ.965.E
Circulatores 3.ſ.301.37
Circuitus ex acutiſſimis morbis per quatuor facta acceſſione ad vigeſimum terminantur 2.ſ.44.6
Circulo deſcripto, principiũ non inuenitur 4.ſ.o.
Citharœdi quomodo magnam vocem ſibi concilient 3.ſ.253.44
Ciuitas quæ mutationibus minus obiecta 3.ſ.281.30. quæ magis obiecta ibid.32
Ciuitas vbi venti frigidi & ſitus inter ortum & occaſum 3.ſ.282.9
Ciuitas ventis calidis perſpirata ſeptentrionalibus autem tecta qualis 3.281.24
Ciuitas veri ſimilis quæ 3.ſ.283.7
Ciuitates inter æſtiuum ſolis ortum & hybernum expoſitæ ventis quales 3.ſ.282.45
Ciuitatum ſitus expoſitio 3.ſ.281.24
Claudicatio ex vteri è ſua ſede volutione 5.ſ.647.47
Claudicatio quando prædicenda 2.ſ.83.F
Clazomenius, æger decimus 7.ſ.985.H
Cleonactides, æger ſextus 7.ſ.982.A
Clyſteris pars ſumma leuis eſto 5.ſ.680.19
Cnidiæ ſententiæ 4.ſ.383.29
Cnidij paucis vtebantur remediis 4.ſ.383.39
Cocta omnia dulcia fiunt 3.ſ.285.31
Coctio à natura, quæ ſit 7.ſ.999.B.N
Coctio quæ vi naturæ perficitur 7.ſ.960.H N
Cæleſtes res & in ſublimi poſitæ quid ad medicinam 3.ſ.248.51
Cognitio per ſeptem notas habetur 4.ſ.346.48
Cognitio præcipuum medicinæ caput 1.ſ.24.1
Cognitionis tertium inſtrumentum 6.ſ.740.G.N
Coi ſororis hiſt. 7.ſ.1015.H
Coire qui poſſint 4.ſ.348.9
Coitio poſt mictionem 7.ſ.1175.C
ad Coitum qui ineptiſſimi 3.ſ.295.55
in Coitu mulieres quales 3.ſ.232.50
Coitus [illegible] ibid.52
Coitus parua epileſia 7.ſ.1189.D
Coitus quæ in ventre continentur indurat 7.ſ.e.2.1185.D
coitus ſanguinẽ excalfacit & humectat 3.ſ.233.22 menſes facilius profluere facit ibid.23
Coitus voluptas 3.ſ.313.61.A.N
Collectiones quæ Latinis medicis 7.ſ.1059. A.N
Colliquatio totius corporis vnde ex vrinis deprehendatur 2.ſ.40.49
Collocationes oſſium 6.ſ.750.A
Collectionum omnium menſura quanta eſſe debeat 5.ſ.627.38
Coloratiores & viuidiores homines qui 3.ſ.283.1
Color deperditus quale ſignum 4.ſ.369.16
Colores vt ſignum 1.ſ.7.43
Coloris mutatio 2.ſ.47.50
Coloris mutatio cum calore bona 2.ſ.135.D
Color malicorium forma referens lienis morbi ſignum 5.ſ.549.51
Color plumbeus lienis morbi ſignum 5.ſ.550.15
Colorũ mutationes vnde in hominibus 3.ſ.280.22
Colorum humanorum natura quoad diuerſa anni tempora 2.ſ.51.30
Color vrinarum 2.ſ.40.50
Coloſtra lactis 7.ſ.1059.A.N
Columellæ volſellæ 1.ſ.21.21
Columbarum caro 4.ſ.357.40
Cõmotiones & in ſublime eleuationes 4.ſ.364.4
Compoſitio hominis num medico cognita eſſe debeat 1.ſ.16.40
Comprehenſio Ciceronis 2.ſ.
Compreſſa omnia calidiora quam laxa 3.ſ.243.38
Compreſſa per ſe ipſa incaleſcunt ibid.30
Compreſſionis modus 6.ſ.747.E
Concaua loca inhabitantes quales 3.ſ.294.46
Comedens ſi non laboribus vtatur ſanus eſſe non poteſt 4.ſ.341.8
Conceptio fœtuum quot diebus fieri queat 3.ſ.259.50
Conceptio cur non fiat in quibuſdam mulieribus 5.ſ.675.15.& deinc.
Conceptionem adiuuans medicamentum. 3.ſ.263.18
Conceptionem prohibentia 3.ſ.259.42
Conceptionem prouocare per inſtrumentum vaporium 5.ſ.665.40
Conceptio procuranda & promouenda 5.ſ.595.4
Conceptio vti fiat 3.ſ.233.29
Conceptionis dies à qua ſciri muliere poſſit ibid.34
Conceptionis falſa perſuaſio 2.ſ.108.C
Conceptionis iudicatio 3.ſ.257.7
Conceptionis molæ cauſa 5.ſ.618.39. quomodo diſcernenda à reliqua conceptione ibid.49
Conceptionis nondum factæ ſignum 3.ſ.233.27 iam futuræ ſignum ibid.28
Conceptionis proba 5.ſ.678.45
Conceptionis magnum ſignum ſi ex fœtu vteri odor ad nares pertingit 5.ſ.682.46
Conceptionis ſignum 3.ſ.254.12. 3.ſ.262.9.29. 3.ſ.263.3
Conceptionis tentamenta 5.ſ.676.49
Conceptui aptiores mulieres 2.ſ.106.D
Conceptus tempus vernum accommodatiſſimum 3.ſ.265.9
Cõceptui tempus maxime opportunũ 5.ſ.598.38
Conceptum iuuantia 5.ſ.621.19.25
Conceptum promouentia 5.ſ.583.52. 5.ſ.584.6
Conceptus difficiles 3.ſ.284.4
Conceptus experimenta 5.ſ.711.2.B.N
Conceptus procuratio ſumma medicinæ pars 2.ſ.106 F.N
Conchylia qualia in cibo 4.ſ.358.3
Concipiendi facultatem quæ habent, ea neque humiditate abundant, neque etiam exareſcunt 5.ſ.598.33
Concocta agitanda purgantibus ſunt 2.ſ.48.36
Concretio embryonis quando in ſexu fiat 3.ſ.238.40
Concuſſiones ἀνακινήσιες qual. 4.ſ.363.50
Conformatio ἀνάπλασις ſecundum naturam fiat 6.ſ.746.A
conformatio fœtus quando & quot diebus fiat 4.ſ.347.35
ad Conformationem ſolis xxxv. ad motionem lxx. ad perfectionem ccx. 4.ſ.382.40
Congelatione leuiſſimum & tenuiſſimum euaneſcit & expirat 3.ſ.285.53. 3.ſ.286.4
Congium menſura 5.ſ.622.30
Congreſſuri corpore horrent 7.ſ.1175.H
Coniecturalis cognitio 4.ſ.386.8
Connato vno deficiente in homine vita ſuperſtes eſſe nequit 3.ſ.227.50
Conſtans temporum temperies 7.ſ.1092.D
Conſtitutionem primam hominis nouiſſe ad quid conducat 4.ſ.340.50
Conſtringente thorace ex viridi pallidi & liuidi fiunt colores 3.ſ.280.24
Conſuetudo victus quid importet 1.ſ.9.31
Contraria victus ratio certiſſima & euidentiſſima medela 1.ſ.13.4
Contrario contraria conueniunt 7.ſ.1185.G
Contuſa φλάσματα 6.ſ.748.B
Conuellendæ febricitantium vires vigilia, ſiti, &c. 7.ſ.1178.G N
Conuerſiones in vtero αἱ στροφαὶ ἐν γαστρὶ periculoſæ 3.ſ.258.40
Conuulſio in febre ſuborta eademque deſinens bono eſt 2.ſ.242.G
Cordis Syſtole fuliginoſa excrementa expellit 5.ſ.323.42.B.N
Coriandrum 4.ſ.359.29
Corpora animalium per hyemẽ qualia 4.ſ.367.23
Corpora exercitata citius pulmonis inflammatione intereunt 2.ſ.81.D
Corpora quando morboſiora 4.ſ.349.40
corpore creſcẽte adhuc oculi nõ medẽdi 5.628.16
Corporis euacuatio 7.ſ.1174.G
Corporis iactationes & incontinentiæ cum febre 2.ſ.69.D
Corporis raritas ad perſpirationem, denſitas ad perſpirationem 4.ſ.382.7
Corpulentorum diæta 4.ſ.338.33
corpus à cibis æqualibus æqualiter nutritur 4.ſ.421.46. corpus ad quem morbum inclinet animaduertendum 2.ſ.49.20. corpus bilioſum, atram bilem gignit 7.ſ.1191.10.N. corpus cur extenuare 7.ſ.1168. F. corpus exteriore parte ſolidius quam interiore 4.ſ.412.30. corpus totum conſpirabile & confluxile 7.ſ.1186.H
Corruptiones circa ſeminis concretionem Europæorum 3.ſ.294.17
ad Corycum decertatio 4.ſ.364.15
Coryzæ ſiue grauetudinis indicia 1.ſ.35.30
Coryla 7.ſ.1058.A.N
Cranone carbũculi æſtate graſſabantur 7.ſ.994.C
Cranone dolores 7.ſ.1164.G
Cranone quid 7.ſ.994.G.N
Cranonis fontis virtus quæ 7.ſ.ibid.
Craſſi homines vbi 3.ſ.290.12
Crapulæ medela 7.ſ.1058.D.N
Crebra exurrectio & deiectio 7.ſ.1110.B
Crebra oris ſaliuatio ac ſputatio abſceſſuum materiam & fomitem deplent 2.ſ.151.A.N
Cribrare & tundere omnia debent quę vnguentis iniiciuntur 5.ſ.673.12
criſis defectæ exempla 7.ſ.1132.D.N
Crito, æger nonus 7.ſ.985.C
Cruciatus infra vmbilicum 2.ſ.47.43
Cruda qualia 4.ſ.366.41
cruſtæ magis peruſtæ cito decidunt 5.ſ.688.14
cruſtę nouẽ inuſtę capiti priſcis ſeculis 5.ſ.691.21
craſſi quomodo extenuandi per victus rationem 3.ſ.225.15
quidam in cubitum vulneratus 7.ſ.1157.A
cuculus piſc. 4.ſ.357.46
cucumis σίκυος 3.ſ.234.47
culpã reiicit ęger initio morbi in quib. 4.ſ.360.10
cucumerarium σικυήλατον 3.ſ.254.45
cura ac meditatio, pro animi exercitatione 7.ſ.1184.G
curandi ratio optima quæ 2.ſ.36.10
cura hominum animum incaleſcit 4.ſ.363.2
curatio an omnibus ex æquo adhibenda à medicis id eſt, his qui ſanari & non ſanari poſſunt 1.ſ.5.17
curatio generalis omnium vterorum vlcerorum ex abortione 5.ſ.615.30
curatio medica num fortunæ an artis beneficio fiat 1.ſ.17.46
curatio morborum multiplex 3.ſ.225.7
in curatione quæ conſideranda 7.ſ.943.F
curationis cauſa ex ægri ſermonibus colligenda 7.ſ.1175.F
curatio virilium & muliebrium morborum differt 5.ſ.613.30
currus domus Scytharum 3.ſ.291.25
currus ſex rotarum ibid.26
curſus quales 4.ſ.363.32
cutis durities 2.ſ.47.50
cyceonis mixtura 7.ſ.1191.H
cyclaminum 3.ſ.226.10.14

D

DANI pop. 5.ſ.704.21.B.N
Deambulationes quales & à cœna primum 4.ſ.363.17. deambulationes matutinæ 4.ſ.363.19. deambulationes poſt exercitia 4.ſ.363.30
Deæ veterum medicorum 1.ſ.1.4
Debilibus debilia medicamenta ſunt exhibenda 4.ſ.422.33
Decem dies expectandi antequam purgemus, vramus, ſecemus 3.ſ.238.17
Decertatio ad Cõricum qualis 4.ſ.364.16
Decimeſtres fœtus ſeptem quadragenariis eduntur 3.ſ.259.36
Decimeſtres partus ſeptem dierum quadragenariis eduntur 3.ſ.258.27
Decimus quartus dies decretorius 3.ſ.257.30
Decolores qui & vbi 3.ſ.283.10
Decretorij dies pares qui 3.ſ.257.30
Decubitus bene valentium qui 2.ſ.37.32
Decubitus ægrotorum obſeruandi 2.ſ.35.9
Defluxiones cur facile fiant 3.ſ.306.46
Deiectio albicans in phreniticis mala 2.ſ.68.C
Deiectio albicans in phrenitide 2.ſ.130.D. deiectio alui craſſior fit morbo ad iudicationẽ tendente 2.ſ.40.8. deiectio alui quæ bona quæ mala 4.ſ.400.21. deiectio craſſior fiat morbo ad iudicationem tendente 2.ſ.52.27
Deiectiones alui tenues abſque mordacitatis ſenſu prodeuntes quales 2.ſ.73.C
Deiectionum bilioſarum & ſyncerarum ſpumoſa efflorеſcentia quale ſignum 2.ſ.69.A

Deiectiones cruentæ veluti dyſentericorum 3.ſ. 230.9
Deiectiones intempeſtiuæ quæ 7.ſ.1077.C.N
Deiectiones liquidiores quæ bonæ 2.ſ.87.E
Deiectiones pingues 7.ſ.972.E.N
Deiectiones tenues 7.ſ.971.H.N
[illegible] 3.ſ.256.51. 3.ſ.258.26
Delaſſatus ex via 7.ſ.1190 C
Deligatio 6.ſ.747.G
Deligatio [illegible] 1.ſ.20.7
Deligatio quomodo fiat 6.ſ.744.F
Deligatio vbi inprimis fiat 6.ſ.747.A
Deligationes ad oſtentationē non fiant 1.ſ.20.16
Deligationis modus 6.ſ.747.G
Deligationis duo genera 6.ſ.742.G
Deligationis iam factæ genera 6.ſ.742.H
Deligatura 7.ſ.1197.C.N
Delus 2.ſ.46.45
Demænetæ 7.ſ.1015.F
Dementes [illegible] qui 4.ſ.351.49
Democles pontem aut profundam ſcrobem tranſire non poterat 7.ſ.1160.A
Democritus Hippocrati, de natura humana 8.ſ. 1288.46
Denſa putreſcunt & cur 3.ſ.245.30
Dentes ad vocem quid faciant 3.ſ.253.36
Dentitio, eiuſque ſigna bona & mala 3.ſ.267.27
Dentitio quæ fit hyeme qualis ibid.30
Dentitione quinam ſint ſomnolenti ibid.42
Dentium forficula 1.ſ.21 20
Deorum mater in auxilium morbi adhibetur 3. ſ.303.10
Depoſitio 6.ſ.747.G
Derruatione vti oportet 7.ſ.952.H
Deſidendi frequens labor regij morbi prænuncius 2.ſ.80.D
Deſtillare [illegible] 3.ſ.253.7
Deſtillatio vt ſignum 1.ſ.7.40
Deus maxima & ſceleratiſſima peccata expiat & purificat 3.ſ.303.36
Deus quomodo & quando inuocandus, pia ſententia 4.ſ.376.10
Dextra pro ſiniſtris poſita 7.ſ.1123.E.N
Dextrū tempus pro ſiniſtro, aſſcriptū 7.ſ.1129.H
Dexippo 7.ſ.1010.F
[illegible] 7.ſ.1015.B.F
[illegible] 4.ſ.360.22
[illegible] 3.ſ.253.13
[illegible] 3.ſ.317.74.A.N
[illegible] 3.ſ.333.41.B.N
[illegible] 7.ſ.1023.E.N
[illegible] 7.ſ.1011.G.N
[illegible] 5.ſ.695.25.B.N
[illegible] 3.ſ.281.48
[illegible] 6.ſ.748.D
[illegible] 7.ſ.1008.E.N
[illegible] 7.ſ.ibid.
[illegible] 7.ſ.1001.D.N
[illegible] 6.ſ.748.D
Diæta anni temporibus contraria quibus conueniat 4.ſ.349.35
Diæta attenuatorum vt incraſſetur 4.ſ.338.22
Diæta contra ſitim 4.ſ.339.45
Diæta corporum corpulentorum & humidiorum 4.ſ.338.34
Diæta corporum leuiorum, gracilium & imbecilliorum 4.ſ.338.34
Diæta craſſorum vt extenuetur 4.ſ.338.25
Diæta eorum qui exercentur 4.339.17
Diæta eorum qui prudentiores fieri & acutiores volunt 4.ſ.351.22
Diæta habituum corporis 4.ſ.337.30.& deinc.
Diæta hirſutorum 4.ſ.339.35
Diæta idiotarum qualis in quatuor anni partibus 4.ſ.337.1.& deinc.
Diæta iuuenum & ſenum qualis 4.ſ.338.1
Diæta in viſcerum doloribus 4.ſ.339.48
Diæta mulierum 4.ſ.339.33
Diæta ne derepente mutetur tempus in ſex partes per octo dies diuidenda 4.ſ.367.48
Diæta praua quæ dicatur 3.ſ.297.35
Diæta pro ætate, anni tempore, conſuetudine, regione, loco corporum habitu inſtituenda 4. ſ.338.5
Diæta rarioris habitus 4.ſ.339.7
Diæta ſiccans quæ 5.ſ.528.26
Diætæ infantulorum 4.ſ.339.9
Diætetica vnde inuenta 1.ſ.10.15
[illegible] 7.ſ.1016.D
Dies decimus decretorius non eſt 7.ſ.1061.G.N
Dies conceptioni opportuniſſimi 4.ſ.398.38
Dies conformationis, motionis, perfectionis 4.ſ. 382.40
Dies critici in pleuritide 5.ſ.459.3
[illegible]rum decretoriorum recenſio 7.ſ.965.G.N
Dies & nox ad ſummum & minimum conſiderantur 4.ſ.342.36
Dies impares verendi 4.ſ.399.54
Dies iudicatorij in morbis 3.ſ.257.27
Dies iudicatorij in mulieribus prægnantibus ibidem 16
Dies iudicatorij qui minus per ſudores iudicent 2.ſ.63.19.N.B
Dies conceptionis mulieres male accipiunt 3.ſ. 255.44
Dies pares & impares iudicationis 4.ſ.385.34
Dies primus & ſeptimus iudicatorij 3.ſ.257.15
Didymi eorumque generatio 3.ſ.248.10
[illegible] 7.ſ.1016.D.N
Dierum circuitus [illegible] 3.ſ.228.11
Dij aliquot ethnicorum 4.ſ.378.30
Dij quæ ſtatuerunt ſemper ea rectè ſe habent 4.ſ. 345.10
Dij veterum medicorum 1.ſ.1.1
[illegible] 2.ſ.156.C.N
Diluculum aër ipſe vt plurimū affundit 3.ſ.282.53
Dilatare, coarctare 7.ſ.1168.F
Dimidiatum 6.ſ.742 C
Dimidium anni quot dies habeat 3.ſ.255.8
[illegible] 5.ſ.703 14.A.N
Directio [illegible]
Diſceſſio oſſium quot diebus fiat 6.ſ.774.C
Diſcretio bonorum & malorum, honeſtorum & turpium vnde 3.ſ.308.19
Diſtentio [illegible] ſecundam naturā fit 6.ſ.746.A
Ad quæ præſertim accommodanda ibid.F
Diſtorti ex diſtortis gignuntur 3.ſ.289.46
Diſſimilia ſeditionem mouent 3.ſ.297.39
Diuerticulum quid 7.ſ.1002.F.N
Diuinationis munera 4.ſ.345.13
Diuinum in morbis quicquid eſt medicus præuidere debet 2.ſ.36.20
[illegible] 3.ſ.259.50
Doctrina in medico quæ requiratur 1.ſ.2.16
Doctus & indoctus 4.ſ.345.17
Dolores vnde 3.ſ.308.37
Dolorante puris eruptionem neceſſario fit 2.ſ. 42.41
Dolor capitis cum ſedis ac pudendorum dolore, quid adferat 2.ſ.144.E
Dolores circa articulos 2.ſ.51.17
Dolores grauiſſimi vbi 1.ſ.18.30
Dolere omnia ſimul nequeunt 7.ſ.1040.E.N
[illegible] ſignificatum 3.ſ.325.21.N.A
Dolores quando finiantur 1.ſ.16.24
Doſis infuſi 5.ſ.674.40
Draco piſcis 4.ſ.357.45
[illegible] 7.ſ.1058.A.N
Diomedæ coniunx, ægra vndecima 7.ſ.987.C
Ducenda quæ & quo 2.ſ.48.39
Dulce facultate, dulce guſtu, dulce aſpectu 4.ſ. 382.4
Dulciſſimum & leuiſſimum & omnibus aqueis per ſolem educitur 3.ſ.285.8
Dulciſſimum facile aſſatur 3.ſ.250.9
Dulciſſimum inter dulcia valentiſſimū 1.ſ.13.37
Dulcium eſus hydropicis noxius
Duorum magnorum magna ſoboles exiſtis 7.ſ. 1180.H
Duræ aquæ 3.ſ.284.16
Duræ aquæ improbantur ibid.30
Duriſſimum viſcus ren 3.ſ.251.14
[illegible] 7.ſ.1057.E.N
[illegible] 3.ſ.281.48
[illegible] 7.ſ.999.G.N

E

Ebrietas intellectum mutat 3.ſ.300.26
Edaces & ſiticuloſi 3.ſ.283.43
Edaces qui & minus bibaces 3.ſ.282.20
Edere ſibi videri aut bibere, quale ſomnium 4. ſ.380.5
[illegible] 5.ſ.249.9
Effœminati qui vocentur 3.ſ.293.8
Egeſtio 5.ſ.504.1
Egeſtiones candicantes, ſpumantes, & circumbilioſæ quales 2.ſ.71.E
[illegible] 6.ſ.746.D
[illegible] 7.ſ.1010.C.N
[illegible] 3.ſ.328.56.A.N
[illegible] 5.ſ.684.2
[illegible] 7.ſ.1015.B.N
[illegible]
Eiulatus vnde 3.ſ.308.38
[illegible] 3.ſ.298.40
[illegible] 5.ſ.491.33
[illegible] 7.ſ.1057.C.N
[illegible] 7.ſ.1014.D.N
[illegible] 3.ſ.325.13.B.N
[illegible] 7.ſ.1014.E.N
[illegible] 7.ſ.1014.B.N
[illegible] 7.ſ.1014.A.N
[illegible] 7.ſ.1049.H.N
[illegible] 2.ſ.126.G.N
[illegible]
[illegible] 7.ſ.1003.A.N
[illegible] 7.ſ.1002.F.N
[illegible] 7.ſ.1057.A.N
[illegible] 6.ſ.742.A
[illegible] 7.ſ.1003.A.N
[illegible] 7.ſ.1001.E.N
[illegible] 7.ſ.1014.C.N
[illegible] ibid.
[illegible] 7.ſ.1058.H.N
[illegible] 3.ſ.260.39. 3.ſ.310.52.A.N
[illegible] 7.ſ.1058.N.A
Elementa quattuor non ſolum homines ſed omnes res conſtituunt 3.ſ.311.24.B.N
Elementa ſubſtantiæ ipſæ ibid.18
Elephitis piſc. 4.ſ.357.47
Elixa [illegible] in vere adhibenda 4.ſ.337.10
Elocutionis inſtrumenta 3.ſ.253.35
[illegible] 6.ſ.774.B.N
[illegible] 3.ſ.320.69.A.N
[illegible] 5.ſ.705.30.A.N
[illegible] 3.ſ.320.69.A.N
Emotiones mentis feroces, in ferinas euadunt 2. ſ.142.F
[illegible] 2.ſ.138.B.N
Embryon primò parcè ſpirat, pauco ſanguine nutritur 3.ſ.237.22
Embryon quomodo ex partibus examinandum 3.ſ.254.9
Embryon quando fit infans 3.ſ.238.39
Embryon ſeptem dierum, quale 3.ſ.236.57
Embryonis diſcretio 3.ſ.238.42
[illegible] 5.ſ.690.66.A.N
[illegible] vbi explicatū 3.ſ.311.4.A N
[illegible] Ionibus quid 3.ſ.331.63.B.N
[illegible] 3.ſ.257.2
[illegible] 7.ſ.1048.H.N
[illegible] 3.ſ.328.64.A.N
Eunrati qui vocentur 3.ſ.293.8
[illegible] 7.ſ.1014.C.N
Eunuchi cur venerē minimè exerceāt 3.ſ.232.19
Enmyris vxor ſtupida reddita 7.ſ.1138.C
[illegible] 7.ſ.1055.A.N
[illegible] 5.ſ.719.20.B.N
[illegible] pro [illegible] 3.ſ.325.49.B.N
[illegible] pro [illegible] 3.ſ.311.14.B.N
[illegible] 5.ſ.692. 24.B.N
[illegible] 5.ſ.698.47.B.N
[illegible] 7.ſ.1025.G.N
[illegible] 2.ſ.118.C.N
[illegible] 7.ſ.1012.H.N
[illegible] 7.ſ.1053.B.N
[illegible] 3.ſ.281.48
[illegible] 3.ſ.266.35
Epicratis vxor, ægra quinta 7.ſ.979.B
[illegible] 7.ſ.1057.C.N
[illegible] 4.ſ.349.11
[illegible] 3.ſ.268.30
[illegible] vſus 3.ſ.321.67.B.N
[illegible] 7.ſ.1007.F.N
[illegible] 3.ſ.311.25.A.N
[illegible] 3.ſ.260.8
[illegible] 3.ſ.271.30
[illegible] 7.ſ.1024.C.N
Epiſtola Abderitanorū ad Hippocratē 8.ſ.1271.
Epiſtola Artaxerxis ad Coos 8.ſ.1272
Epiſtola Coorum ad regem Artaxerxem ib.1273
Epiſtola Artaxerxis ad Hyſtanem Helleſponti præfectum 8.ſ.1272
Epiſtola Artaxerxis Regis regū ad Pætū 8.ſ.1272
Epiſtola Hipp ad Cratenam 8.ſ.1278.17
Epiſtola Democriti ad Hippocratem 8.ſ.1285.49
Epiſtola Hipp. ad Damagetum 8.ſ.1276.47. 8.ſ.1279.24
Epiſtola Hipp. ad Democritum 8.ſ.1287.4
Epiſtola Hipp ad Dionyſium 8.ſ.1276.12
Epiſtola Hippocratis ad Hyſtanem Helleſponti præfectum 8.ſ.1272
Epiſtola Hippocratis ad ſenatum populumque Abderitanum 8.ſ.1274.24
Epiſtola Hipp. ad Philopœmenem 8.ſ.1275.22
Epiſtola Hipp. ad Theſſalum filium 8.ſ.1288.23
Epiſtola Hyſtanis Helleſponti præfecti ad Regem Artaxerxem 8.ſ.1272
Epiſtola Hyſtanis Helleſponti præfecti ad Hippocratem 8.ſ.1272
Epiſtola Pæti ad Artaxerxem 8.ſ.1271
[illegible] 7.ſ.1007.E.N
[illegible] 2.ſ.128.G.N
Eructationes quando pleriſque fiant 3.ſ.297.42
Eraſinus, æger octauus 7.ſ.884.B
[illegible] 3.ſ.328.7.B.N
[illegible] 2.ſ.162.B.N
[illegible] pro [illegible] 3.ſ.311.63.B.N
[illegible] 3.ſ.297.40
[illegible] 6.ſ.743.B.N.6.747.C.N
Errata ægrotorum quomodo deprehendantur 2. ſ.83.B

Errores medicorum de manus natura 6.f. 750.F.
Errores medicorum latenti & noti ſiunt 4.f. 447.13
Erui ſe.limenta 7.f.1124.F.N
Eruptio ſanguinis vbi præſagienda 2.f.85.H
Eruptionis ſanguinis præſagia 2.f.98.C
[illegible] 7.f.1017.C
Eſus bubulæ carnis & nimius vini potus æſtate iecori infenſiſſimi 5.f.548.17
[illegible] 7.f.1016.C.N
[illegible] 3.f.254.4
[illegible] 7.f.1016.B.N
Eteſiæ venti 7.f.1137.G.N
Eteſiæ 3.f.287.17
[illegible] 3.f.261.45
Euacuatio [illegible] dolorem exhibens 3.f.225.52
Eumelo crura, manus, maxillæ riguerunt
Eunuchi cur non calueſcunt 3.f.241.9
Eunuchi cur pilo in mento & pube priuentur 3.f.240.50
Europa 2.f.61.5.N.B
Europa quantum ab Aſia differt 3.f.288.27
Europæ flumina quales homines habeant 3.f. 295.1
Europæa gens Scythica 3.f.291.6
Europææ reliquæ gentes qualiter ſe erga mutationes anni temporum habeant 3.f.294.6
Europæi circa mores quales ibid.20
Europæi cur bellicoſiores Aſiaticis 3.f.290.25
Europæi ipſi inter ſe differunt 3.f.294.36
Europæi magis inter ſe forma quam Aſiatici differunt ibid.14
Europæi plus animi quam Aſiatici habent ibid. 23
Euxeni vxor ex fœtu laborare viſa 7.f.1124.G
[illegible]
[illegible] 7.f.1186.A.N
[illegible] 5.f.682.25
[illegible] 6.f.744.E
[illegible] 7.f.995.H.N
Ex capite oſſium natura æſtimanda 7.f.1191.B
Ex capitis dolore quæ liberent 2.f.145.H
Excreatio in lumborum, capitis ac oris ventriculi dolore 2.f.76.B
Excrementa aquoſa 8.f.975.B
Excrementa mucoſa 7.f.ibid.
Excrementorum indicia 7.f.1021.E.N
Excretio quomodo fiat 5.f.503.55
Excretiones ſ. naturam quæ quot & quales 4.f. 351.23
Excretiones criticæ 2.f.138.E.N
Exceſſus in cibo & potu patientis quomodo ſe prodant 2.f.86.A
Excluſio oui intra viginti dies fieri debet 3.f. 247.28
Exemplum ſummi præcipitij 7.f.1070.E.N
exercitia viri quam differentiam faciant inter illam & fœminam 5.f.589.11
Exercitatio humorem ducit ibid. 12
Exercitationes immodicæ quos morbos pariant 3.f.235.12
Exercitatior im præſagia 2.f.84.G
Exhibitio [illegible] ſecundum naturam ſit 6.f. 746 A
Exiens mutatum morbum facit 3.f.225.50
Exilire in ſomnis morbis acutis vnde 2.f.57.20
Ex oculis corporis valetudo 7.f.1181.A
Expaſſa qualia 1.f.18.6
Expiationes partim in terram, partim in mare, partim in montes deportabantur 3.f.303.28
Expiationum diſputatio concluditur ibid.40
Expiatores [illegible] 3.f.301.38
Expergefactiones quæ mentem emouent quales 2.f.129.C
Exſcreationis ſigna 2.f.41.30
Ex ſeminis profluuio in tabem incidit Satyrus 7.f.1105.G.N
Ex ſuppurationibus ſenes moriuntur 2.f.187.C
Extenuata quomodo deliganda 6.f.748.F
Extenuatio quæuis cutem laxat 7.f.1176.A
Extenuationis ſignum 7.f.1174.G
Externæ res in Medicina 1.f.16.51
Externi aëris vis ac ſpiratio, contemplanda 7.f. 1199.G
Extremorum celeres mutationes 2.f.70.F
[illegible] 3.f.318.51.A.N
[illegible] 3.f.313.12.A.N

F

FABRI lignarij 4.f.345.43
Facies ægrotantium multæ 4.f.399.49
Facies bene colorata cum ſudoribus diffluentibus abſque febre, vetuſta ſtercora ſubeſſe præ ſe fert 2.f.152.E
Facies bona 7.f.1179.C
Facies colorata & tetrica 2.f.71.C
Facies ex timida depreſſa ac vox leuior ac remiſſior euadens, febrium remiſſionem denunciat 2.f.152.A
Faciei corruptela, ob peruigilium, aut inediam, orta, vna die aut nocte in integrum reſtituitur ibid.B
Facultas [illegible] augct, alit, propagat 4.f.383.19
Facultates quid 1.f.17.37
Facultates ſuccorum alimentorũ variæ 4.f.381.13
Fames plurimum in hominibus vel ad ſanitatem, vel imbecillitatem vel mortem poteſt 1.f.11.20
Familiares non agnoſcere in rigore 2.f.72.C
Famis incommoda 1.f.12.30
Famula capitis dolore mẽte abalienata 7.f.1160.c
Faſcia ex duobus initiis 6.f.743.F
Faſciarum inuolutarum capita qualia 6.f.644.B
Faſciarum multitudo, longitudo, latitudo 6.f. 745.C
Fatalis ſors ad omnia implenda ad maius & ad minus 4.f.343.48
Fauonius [illegible] quando ſpiret 4.f.367.35
Flauus color 7.f.1041.B.N
Febres erraticæ in quartanas tranſeunt 2.f.139. D.N
Febres quando finiantur 1.f.16.27
Febres ſalutares, ad abſceſſus comparatæ 2.f.139. B.N
in Febribus enata ſurditas, aluum remoratur & ſiſtit 2.f.149.A
Febricitantium cauſa non calidum ſimpliciter 1.f.15.21
Febris aſſidua 2.f.138.G
Febrium cauſæ aliquot efficientes 1.f.15.23
Feces vinaceæ quales in efficacitate 4.f.359.10
Fera animalia manſuetis ſicciora & erudiciora 4.f.358.18
Feræ cunctæ conſuetis ſuis temporibus pariunt 3.f.247.39
Feræ pauciſſimæ in Scythia 3.f.291.41
Fermentatus venter quid 2.f.105.F.N
Ferrum naſcens in aquis. 3.f.284.17
Ferulæ quales ſint 6.f.745.D. vbi non apponendæ ibid.E
Fibræ ſanguinis glutinoſæ 3.f.251.10
Fibri pontifici cur teſtes ſibi amputent 3.f.321. 54.N.B
Fidicina cui genitura ſexto die excidit 3.f.236.29
Figura 1.f.47.39
Figurarum formæ tum intra tum extra corpus ad affectus naſcendos 1.f.18.37
Figurarum ſcopi 6.f.747.H
Figuli & ipſa figlina 4.f.346.38
Figuræ vnde morbi quæ 1.f.7.39. rara ſpecies 1.f. 17.41. ex rebus externis deprehenduntur 1.f. 16.51
Fimum denſius preſſum in ſe calorem habet 3.f.243.29
Filum in deligatione 6.f.743
Fiſtula qua flatus per veſicam in pulmonem ſpirandus 5.f.482.40
Flatus morborum cauſa cætera vel adiuuantis vel conſequentis cauſæ rationem habent 3.f.301.7
Flabellum ventulo excitato, maiorem æſtum potius quam teporem infert 1.f.14.50
Flamma cur modo minus modo magis mouetur 3.f.250.35
Flatus in alui deiectionibus qui optimi 2.f.40.20
Flatus in vniuerſum corpus quando percurrant 3.f.297.49
Flatus montentia 1.f.18.17
Flatus per veſicam ſomnia quæ indicant 4.f.379.5
Flatus qui ſub iudicationem aboritur 2.f.70.A.
Flatus quid 3.f.296.28
Flatus vnde 1.f.12.5
Flatum eruptio duplex 7.f.961.D.N
Florentium color 7.f.1041.B.N
Fluida cur ſiant Scythæ 3.f.292.30
Flumina Europæ 3.f.295.1
Fluxio ad oculos 3.f.272.50. ad nares, ibid.51. ad aures, ibid.55. ad ventrem, 3.f.273.6. ad fauces ibid.9. in ſpinalem medullam, ibid.13. in coxendicum acetabula ibid.25
Fluxio ad pulmonem & cor 3.f.305.6. ad ventrem ibid.17
Fluxio in glandulas ſi moderata moleſtiam nullam adfert 3.f.271.49
Fluxio quando ſimul & trahit humores & morbi cauſa eſt 3.f.272.39
Fluxiones à flatibus cur contingant 3.f.298.50
Fluxiones capitis ad exteriora minime lethales 3.f.273.4
Fluxiones capitis aut purgamenta aut eius morborum cauſæ 3.f.372.30
Fluxiones capitis per aures, per oculos, per nares f.n. ibid. 29
Fluxiones capitis per palatũ in fauces, in gulam: per venas, in ſpinalem medullam, in ſanguinem ibid.
Fluxiones irritantes conſiderandæ 7.f.1190.A
Fluxiones venti mutati mouent 3.f.306.54. metus fluxionem mouet 3.f.307.2. clamor & ploratus fluxiones mouent ibid.3
Fluxionum cauſa 5.f.698.22.A.N
Fluxionum externarum tres ſpecies 3.f.326.N.A
Fluxus ſanguinis diuturnus 2.f.79.B
Fluxus ſanguinolentus prægnanti citra dolorem ſuperueniens fœtus enecat 3.f.261.45
Fœcunditati quæ reſtitui poſſunt 5.f.676.25
Fœcunditas vt exploranda 5.f.625.3
Fœcunditatis experimentum Ariſtotelicum 5.f. 711.48.B.N
Fœcunditatis magnum indicium 5.f.711.17. B.N
Fœmellæ quadraginta primis diebus non conſpicuæ, ſed protuberantias carnis tantum habent 3.f.257.44
Fœmelli fœtus ſignum 5.f.677.21.30
Fœmina cur poſterior formetur 3.f.240.2
Fœmina duobus à quadraginta diebus concretionem acquirit 3.f.238.24
Fœmina ex ſemine quando generetur 3.f.233.41
Fœmina quarto menſe mouetur 5.f.618.49
Fœminam qui procreare volet quando cum fœmina coeat 3.f.265.15
Fœminalia Scythæ ſemper circumferunt 3.f.293. 56
Fœminam qui procreare vult qua victus ratione vtatur 4.f.347.44
Fœminæ equitantes & cum hoſtibus pugnantes ante virginitatem 3.f.291.9
Fœminæ quando moueantur in vtero 3.f.241.25
Fœminæ vnde incrementum accipiant 4.f.347. 42
Fœtum expellens 5.f.571.7
Fœtum mortuum eiiciens. 5.f.571.25.51
Fœtus abortiui quomodo partes inueſtigandæ 3.f.254.10
Fœtus complicati quomodo dirigendi 5.f.618.6
Fœtus conduplicati quomodo excipiendi 5.f. 617.45
Fœtus corrumpentia 5.f.600.31
Fœtus corrumpere Medicus non faciat 1.f.1.20
Fœtus corrumpitur ſi menſes erumpunt prægnanti 5.f.602.18
Fœtus crus prominens retrudendum 3.f.260.30. manus prominens retrudenda ibid. cruribus ambobus prominens quid requirat ibid.32. caput prominens quid fieri velit ib.35.44. reliqua extra ſunt, caput intus quomodo extrahendum ibid.50
Fœtus expellentia 5.f.625.15
Fœtus in vtero lacte vt alimento fruitur, compreſſiſque labris ſugit 3.f.314.64.B.N
Fœtus in caput cum fertur facilis partus & qualiter 3.f.247.54
Fœtus imbecillitatis & tenuitatis cauſa 3.f.321. 12.A.N
Fœtus intelligentes magis qui fiant 3.f.258.1
Fœtus in vtero aut mortui aut admodum debilis ſigna 5.f.601.28
Fœtus vt perferantur, enutriantur & ad partionem veniant, ſumma cura & prouidentia opus eſt 5.f.600.35
Fœtus in vtero cur grauior videatur 3.f.255.17
Fœtus menſtruus aut bimeſtris corruptus 5.f. 609.7
Fœtus mortui aut tranſuerſi quomodo eiiciendi 5.f.617.9
Fœtus mortui crure aut brachio prominente quid faciendum 5.f.618.10
Fœtus abſque oſſe 7.f.1015.A.N
Fœtus corrupti & Putreſcentis ſymptomata 5.f.577.2
Fœtus cur debilis interdum naſcatur 3.f.234.10
Fœtus cur difficulter prodeant 5.f.601.10
Fœtus decimeſtres quales 3.f.256.52
Fœtus quibus ſint tenues 5.f.593.4
Fœtus in vtero ægrotant 3.f.234.34
Fœtus in vtero octauo menſe ægrotant 3.f.255. 25
Fœtus nono menſe editus an viuat 3.f.256.48
Fœtus minime vitalis recens nati ſignum ex vnguibus 3.f.260.17
Fœtus mortuus quomodo ab obſtetrice eximendus per vngues 3.f.261.8
Fœtus mutilus 3.f.256.30
Fœtus partim in vtero, partim in pudendis, partim extra hærens & intumeſcens 3.f.260.37
Fœtus perfectiſſimus quando 3.f.258.30
Fœtus quando patri aut matri ſimilior 3.f.234. 19
Fœtus qui celeriter efformatur tardius incrementum accipit 7.f.1199.F

Fœtus vel mortui vel malè habentes, vel minimè vitales quid in prægnante ſign. 3.f.262.15
Fœtus mortuus ne ſit, nec ne quomodo inueſtigandum 4.f.361.39
Fœtus mortuus quibus extrahatur inſtrumentis 5.f.320.70.a.N
Fœtus mortuus vt excidendus 6.f.914.D
Fœtus quando formetur & quot diebus 4.f.347.36
Fœtus quando valentiores fieri incipiant 3.f.257.42
Fœtus quot modis exeant 5.f.602.40
Fœtus ſeptimo menſe membranas rumpunt 3.f.256.13
Fœtus ſuccidanei cur naſcātur 4.f.349.12
Fœtus ſuum locum deſerens 5.f.602.35
Fœtus tranſuerſus 6.f.914.G
Fœtus validiſſimi qui 3.f.259.35
Folia plantæ inſitæ vnde 3.f.245.1
Folia ſeminum vnde 3.f.243.10
Fontes ad ſolis exortus maximè commendantur 3.f.284.27
Fontes cur hyeme calidiores & copioſiores 3.f.241.45
Fontes & putei per ſomnia viſi quid ſignificent 4.f.379.5
Fontes humorum noxiorum per quos purgantur 3.f.301.15
Fontes in corpore cum pleni ſemper de ſe in alias partes tranſmittunt 3.f.301.46
Fontes naturæ humanæ in corde 3.f.269.20
Fontes optimi, intermedij, peſſimi 3.f.284.33
Forma profundi æſtate ſemper frigidi 3.f.244.39
Forma fœtus quando diſtincta appareat 3.f.239.49
Forma morborum omnium vna & eadem 3.f.296.23
Forma quando increſcat 3.f.240.10
Formæ hominum magnæ vnde & vbi 3.f.294.43
Formæ mulierum conceptus & fœcunditatis indicium præbent 2.f.106.F.G.N
Formæ rerum quales & quæ 1.f.3.23
Fortitudo animi vnde creſcat 3.f.294 18
Fortuna num medicinam faciat 4.f.422.2
Fortuna qualis 4.f.4.31
Fracturarum diuiſio 6.f.930.B
Friabilia alui recrementa 2.f.77 C
Frictio ex aqua & oleo qualis 4.f.364.29
Frictio qualis 4.f.364.7
Frigidæ ex copioſo hauſtu mors accerſita 7.f.1105.H.N
Frigidi ſudores 7.f.969.F
Frigidior quando calidior 7.f.1190.C
Frigidiſſimus homo quando 3.f.230.33
Frigiditas nimia 4.f.361.45
Frigidum & calidum inter omnes facultates minimum in corpore poſſunt 1.f.14.31
Frigidum ſanguinis vaſa diſrumpit 7.f.1177.C
Frigidum valde 7.f.1175.A
Frigore ambulantibus quid accidat vbi in calidum locum ſe recipiunt 1.f.15.1
Frigus omni ratione vitandum 5.f.775.D.N
Fructus autumnales cur poſt cibum plus moleſtiæ exhibeant 5.f.530.17
Fructus autumnales craſſorum morborum cauſæ 7.f.
Fructus ſeminatorum vnde & quando 3.f.242.36.40. cur copioſior quàm ſemen ipſum ibid.39
Fullonum ars 4.f.345.31
Fuluus 7.f.1041.B.N
Fuluus color Scythis 3.f.292.39

G

Galeotus auis 5.f.703.79.b.N
γαλιάω 7.f.1055.H.N
Galenus nonnunquam hæret 7.f.1005.C.N
Galeus quid 5.f.701.61.a.N
Gallinſones 7.f.1167.F.N
Galla Romana 7.f.1057.F.N
Gallis caro qualis 4.f.357.40
γαμφηλαὶ 3.f.279.3
γῆ 3.f.249.11
Gemelli eorumque conceptio 3.f.248.10
Gemelli velut eodem die concepti ſic pariuntur 3.f.262.50
Gemelli vti concipiuntur vno die, ſic vno die eduntur 3.f.310.30.b.N
Gemellorum alter mas cur, altera fœmella 3.f.248.18
Gemellorum procreatio 4.f.348.50
cur ſimiles inter ſe exiſtunt 4.f.349.9
Gemelli vno complexu veneris concipiuntur & cur 3.f.248.20
Generatio à robuſtiore fit ſemine 3.f.233.40
Generatio & interitus 4.f.341.20
Generatio & repletio in elementa cadit 4.f.349.24
Generatio hominis num Medico nota eſſe debeat 1.f.16.40
Generatio in ſeminis conformatione Europæis qualis 3.f.294.11
Generatio ſiue conformatio membrorum ſiue partium corporis 3.f.238.16
Generationem non fieri ab vno probatur 3.f.225.10
Generationes hominum tres 4.f.348.32
Generari quid 4.f.341.29
[illegible] 4.f.341.34
Genitura in membrana ſpirat & incrementum accipit 3.236.32
Genitura continetur, non concipitur tamen, quid in cauſa 5.f.685.51
Genitura cur interdum diffluat 5.f.680 7
Genitura aut ſtatim, aut poſtridie, aut peren die, aut ſexto aut ſeptimo die effluit & quid agendum in ſingulis 5.f.595.8
Genitura è capite ſecundum aures in ſpinalem medullam fertur 3.f.232.29
Genitura ex omnibus corporis partibus procedit ſana à ſana, morboſa à morboſa 3.f.303.51
Genitura ex vniuerſo corpore ex omnibus partibus, ex vniuerſo humido ſecernitur 3.f.232.41
Genitura membrana continetur & quomodo 3.f.245.47
Genitura membrana obuoluitur & vnde 3.f.236.15
Genitura non vno impetu eiaculatur 3.f.248.10
Genitura ob læſionem vteri quamlibet non recipitur 5.f.677.41
Genitura putreſcens in vteris 5.f.597.44
Genitura quando ſpiret 3.f.235.31
Genitura ſeptimo die viuit 3.f.254 [illegible]
Genitura ſex diebus retenta in vtero, tamen excidit 3.f.236.25
Genitura ſi in hydrope permanſerit, & ad partionem venit hydropem ſoluit 5.f.577.[illegible]
Genitura viri ex vniuerſo humido corporis prodeſcetur 3.f.232.41
Genitura vtriuſque ſexus qualis 4.f.348.[illegible]9
Genituram ſaltus eiicit 3.f.236.37
Genituram ſpiritum in vtero habere vnde probetur 3.f.236.8
Glacialis aqua qualis 3.f.285.44
Gladiatores inconuenientes 7.f.[illegible] E.N
Gladioli [illegible] 1.f.10.29
Glandulæ, viſcerum ſentina 7.f.1[illegible] E
Glaucus piſcis 4.[illegible]
γλαύκωσις 2.f.[illegible] G.N
Glutinoſa aſſari nequeunt 3.[illegible] 8
γλοιὸς 5.f.700.50
Gobio piſcis 4.f.357.47
Gracilem in morbo acuto eſſe non conuenit 5.f.531.50
Graciles amplas habent venas 7.f.1007.H.N
Grammatica 3.f.346.44
Grauedo narium quando ſedetur 1.f.15.32
Grauedinis cauſæ 1.f.15.34 & 43
Graues cibi, opſonia, potus qui 5.f.527.39
Graui ſurditate tentati, malè habere iudicantur 2.f.149 E
Grauida mulier dicta die ſeptimo 3.f.314 [illegible]
Grauibus ſurſum facilis non eſt [illegible] 3.f.[illegible]
Grauitatis corporis cauſa [illegible]
Gubernatores nauium mali quales [illegible]
Guſtus vnde [illegible]
Gymnaſtica qualis ars [illegible]
Gymnaſtica quæ 4.f.4[illegible]
[illegible] 2.f.84. G
[illegible] 3.f.318.40.b N

H

Habitus inter ſe differunt 6.f.751.10
Habitus corporis qualis ad morbos 4.f.3[illegible]
eius victus ratio 4.f.350 11
Habituum corporis carnoſorum, mollium, rubrorum diæta 4.f.337 30
Habituum corporis durorum, gracilium, fuluorum, nigrorum 4.f.337.32
Hæmorrhoidas græci quæ dicant 7.f.919.B
Hæmorrhoides 7.f.1085.D
Hæmorrhoides quieſcebant 7.f.1[illegible]8.D.N
Hæmorrhoidibus qui laborant quibus morbis ſint minus obnoxij 2.f.51.37
Hebdomadarum decades quatuor quot ſint dies 3.f.2[illegible] 3[illegible]
Hecates Enodiæ appellatio adhibetur in auxilium 3.f.303.13
Hecates inſultus ibid.19
Helena Homerica 7.f.1058. F.N
Hemina attica 5.f.592.45
Hepatici ſputum 2.f.189. D
Heraclidis Tarentini iudicium 7.f.1015 D.N
Heragoræ hiſt. 7.f.1005 A
Herboſa loca inhabitantes quales 3.f.294.46
Hercules mali octauo die intumuit 7.f.1013 E
Herculis cuiuſdam hiſt. ibid.
Herinacei quercui 5.f.707.66.N
Hermocrates æger ſecundus, febre correptus 7.f.1061. G
Heroes dij 4.f.378.32
Heroum inuaſiones 3.f.303.19
Herophon æger tertius 7.f.974. G
Heterogenea ſigna 2.f.152. F.N
Hieronis hiſt. 7.f.1[illegible] H
Hippace quomodo fiat 5.f.5[illegible]8 46
Hippaces caſeus equinus 3.f.291 36
Hippei coniunx aquoſa facta 7.f.1[illegible]38. E
Hippocrates circa Thraciam Epidemiam medicationem obiuit 7.f.11[illegible]2.D.N
Hippocrates duo 6.f.750. B N
Hippocrates medicinæ parens 7.f.969.A.N
Hippocratis oratio ad aram 8.f.1191.8
Hippocratis præceptiones 1.f.25 30
Hippocratis ſalubre conſilium ad regem Demetrium 8.f.1190
Hippoſtrati 7.f.1029 E
Hircire incipientes, ſanguinis profluuio tentantur 7.f.1175.H
Hiſtoriæ quorundam medicæ quid nonnullis contigerit 7.f.10[illegible]
Hiſtrio cum Medicaſtro comparatur 1.f.[illegible] 9
Hiſtriones eorúmq; ars 4.f.34[illegible] 9
Hirſuti, eorúmq; victus ratio 4.f.339.38
Hirundinis aduentum quis ventus deſignet 7.f.11[illegible] G
Hirundinis aduentus quando 4.f.367.36
Homines ad Phaſim quales 3.f.289.50
Homo cur ſanus & quomodo ſanus degat 5.f.[illegible]
Hordeum humidum & madefactum citius incaleſcit quam ſiccum & rarum 3.f.143 33
ex Homine etiam dulciſſimum & leuiſſimum educitur 3.f.[illegible]
Homines Aſiatici quales 3.f.[illegible]
Homines cur ægrotent 5.f.[illegible]
Homines Europæi quoad formam quales 3.f.294 39
Homines meridionales quales 4.f.353 18
Homines minimè fœcundi in Scythia & cur 3.f.291 40
Homines priſci ſeculi nouetu cruſtis caput inuſſerunt 5.f.692.19.2 N
Homines praui animi 3.f.291 23
Homines quando potiſſimum ob aerem inquinatum moriuntur 3.f.297 29
Homines quæ ſtatuunt nunquam eodem modo ſe habent ſiue recta ſiue non 4.f.345 9
Homines robuſti & exucci vbi fiant 3.f.288.11
Hominis natura partim propellit, partim trahit partim dat, partim accipit 4.f.343.1
Hominis vita ſeptem dierum ſpacio circumſcribitur 3.f.254 19
Hominum generationes tres 4.f.348 32
Homo dum valet, cibi & humor recte prodeunt 5.f.524.38
Homo ex amaro, ſalſo, dulci, acido, acerbo, inſipido compoſitus 1.f.13.40
Homo & canis inteſtinis differunt 3.f.274 17
Homo ex igne & aqua conſtat 4.f.341.44
Homo ex quatuor humoribus conſtat ſangu. pit. bile vtraque 3.f.225 40
vnde ſanus ibid 43
vnde æger ibid 46
Hominum naturæ multum differunt 4.f.366.10
ætates etiam multum differunt ibid.14
Homo non totus aëreus 3.f.224 5
non totus igneus, non totus aqueus ibid.7
non totus terreus ibid.
Homo perit cordis venis exſiccatis 3.f.269 23
Homo in prima ætate calidiſſimus 3.f.230.30
Homo [illegible] 5.f.5[illegible]8 5
Homo quam [illegible] 1.f.[illegible]6 36
Homo qua ætate [illegible] 3.f.23[illegible] 31
Homo ſeptem diebus [illegible] 3.f.[illegible]
Homo totus ſanguis, totus [illegible], totus [illegible] diuerſis ſtatuitur 3.f.224 [illegible]
Homo vnum non eſt, Hippocratis ſententia 3.f.224 37 3.f.22[illegible]
Horror ex Partibus occlulis 3.f.297.51

Horror hydropis euacuatur non ſanat morbum, ſed locum dat medicamento 2.ſ.90.A.N
Horrores crebri ex dorſo locum ſubinde mutantes 2.ſ.73.B
Horroris præſagia 2.ſ.119.A
Horror, rigor, calor in febribus vnde 5.ſ.418.1
Humecta per ſe incaleſcũt & putreſcũt 3.ſ.241.50
Humida frigida ſunt 2.ſ.48.45
Humida omnia motu ſpumeſcunt 3.ſ.231.49
Humidæ corporis affectiones grauiorem morbum habent 2.ſ.58.42
Humoris quatuor ſpecies & quæ 3.ſ.232.41
Humidis autumnus qualis conferat 3.ſ.287.50
Humidis torrendo & aſſando humiditas detrahenda 4.ſ.363.52
Humidiorum diætæ 4.ſ.338.15
Humiditas alimenti vehiculum 4.ſ.381.20
Humiditas cordis qualis & quæ 5.ſ.268.23
Humiditas quibus confert media non eſt ferenda 5.ſ.526.50
Humidum ab igne mouetur 4.ſ.344.25
Humidum calidũ vtile probatur 3.ſ.251.22
Humidum maxime colliquetur incaleſcente corpore 5.ſ.452.29
Humorem educere non oportet 7.ſ.1168.G
Humorem fluentem quæ maxime attrahunt 1.ſ.18.8
Humores ex vaſis effuſos intrò non recipito, ſed aluus ſiccato 2.ſ.47.21
Humores in homine quatuor 3.ſ.226.5. humores inter ſe differunt nomine, forma ibid.8
Humores in vtero extra vterum humoribus crudiores ſicciores, hincque morbus exiſtere poteſt 3.ſ.259.16
Humores noxij aliena loca excipiunt 7.ſ.1176.F
Humores quo ducere conueniat 2.ſ.47.7
Humores quatuor ex quibus morbi creantur 5.ſ.498.12
Humores quatuor in homine qualiter ſe habeant 2.ſ.228.1
Humores quatuor noxij 5.ſ.503.14
Humores quibus anni temporibus efflorescant animaduertendum 2.ſ.47.17
Humores quoto die excernantur 5.ſ.563.46
Humoris agitatione corpus & vlcera incaleſcunt 5.ſ.507.1
Humor alimentarius qualis 5.ſ.509.25
Humor ante turbationem cur non moueatur 5.ſ.509.10
Humor imparibus diebus cur conturbatur 5.ſ.506.30
Humor ſi vltra tres dies in homine permanſerit malum portendit 5.ſ.504.12
Humor ſimilis ex terra trahitur 5.ſ.499.10
Humorum color in cute efflorescit 2.ſ.47.5
Humorum χυμῶν facultates noſſe Medicum oportet 1.ſ.18.42
Humorum quatuor ſpecies 3.ſ.232.43
Humorum quatuor, tempora αὐξήσεως & vigoris, 3.ſ.227.10.& ſeq.
Humorum tranſitus qui & per quæ 2.ſ.48.14
Hybernæ quartanæ longiſſimæ 4.ſ.143.E.N
Hybernæ quartanæ quæ ibid.F
Hydria 2.ſ.49.54
Hyeme corpora morboſiora quam æſtate 4.ſect. 349.42
Hyeme frigida quibus morbis homines obruantur 3.ſ.281.37
Hyeme glaciatæ & frigidæ aquæ quæ 3.ſ.283.38
Hyems morboſa 3.ſ.287.45
Hyeme pituita augetur in homine 3.ſ.227.8
Hyeme quomodo iter faciendum 4.ſ.338.10
Hyemis diæta qualis 4.ſ.337.2
Hyemis initium & finis 4.ſ.166.36
Hyemis morbi ob aquas 3.ſ.284.1
Hyemis ſpiritus 3.ſ.296.39
Hyemis victus ratio 4.ſ.366.39
Hyems auſtrina pluuia & placida, ver aquilonium, ſiccum, & tempeſtuoſum quales morbos portendunt 3.ſ.287.10
Hyems aquilonia 7.ſ.942.G
Hyems Auſtrina 7.ſ.938.C
Hyems comitiali morbo laborantibus ſenioribus infenſa 3.ſ.307.10
Hyemis otio dicata 2.ſ.51.8
Hyems ſicca & aquilonia; ver pluuium & auſtrinum æſtiuas febres & lippitudines protendit 3.ſ.287.4
Hygiæa 1.ſ.1.2
Hypochondrium diſtentum 7.ſ.1137.H.N

IAcvlo [illegible] poſteriorem partem ceruicis ſauciatus 7.ſ.1153.F
Iaculo in iecur percuſſus 7.ſ.1156.F
[illegible] 7.ſ.995.A.N
[illegible] 1.ſ.1.37
[illegible] 3.ſ.295.22
Idiota circa morbos quid noſcat & faciat 5.ſ.526.23
Idiotæ de morbis acutis quid iudicent aut ſciant 4.ſ.384.13
ἰδιῶτις 7.ſ.1056.B.N
ἰδ[illegible] 7.ſ.995.A.N
Ieiunantes ſeptem diebus moriuntur 5.ſ.54.20
Ieiunium quando malum 4.ſ.404.10
Ieiunus ad balnea qualis 4.ſ.361.50
[illegible] 3.ſ.282.28
[illegible] 3.ſ.296.12
Ignaris artium quid proprium 1.ſ.2.52
Ignauia vnde creſcat 3.ſ.294.27
Ignaro proſpere ſuccedere nihil poteſt 4.ſ.423.19
Ignem Hippocrates calidum vocat 3.ſ.249.2
Ignis adiacentia id eſt qualitates duæ, calidum & ſiccum 4.ſ.142.10
Ignis & aquæ contemperatæ actio in iuuenibus 4.ſ.347.19. in ſenibus 4.ſ.347.21
Ignis facultas 4.ſ.341.49
Ignis in quo animus, mens, prudentia, incrementum, motus, imminutio, permutatio, ſomnus, vigilia 4.ſ.344.46
Ignis nutrimentum ſpiritus 3.ſ.296.40
Ignis triplex periodus 4.ſ.144.26. ib.40
eius humidiſſimum ibi, vbi venæ cauæ 4.ſect. 344.27
calidiſſimus & validiſſimus vbi 4.ſ.344.42
Illitus ex quo genere alimentorum 4.ſ.381.19
Imbecilli fœtus quando futuri 3.ſ.287.26
Imbecilles cibi breuẽ vitam præſtant 7.ſ.1185.C
Imbecilliores qui 1.ſ.11.32
Imbecillus craſſo victu qui vtitur & crudo qualis 1.ſ.12.50
quomodo curandus ibid.56
Imbres & ſiccitates inducere impium 3.ſ.302.46
Imbres multi in Europa 3.ſ.294.10
Imbres terram condenſant 3.ſ.243.26
Imbres vnde & qui in terram recidant 3.ſ.285.33.42
Imbrium aqua qualis 3.ſ.285.6
Immutandum quando minime 4.ſ.389.26.4
Immutare [illegible] quãdo oporteat 3.ſ.228.44
Imparibus diebus cur febris dittat 5.ſ.505.43
Imparibus diebus cur moriantur 5.ſ.506.16
Imparibus diebus fit iudicatio 5.ſ.505.49
Morbus grauius ægrotos infeſtat 5.ſ.505.49
Imparibus diebus iudicatio ſuperiorum 2.ſ.48.47
Imperata circiter quis peccat medicus an æger 1.ſ.4.50.
Imperitia in medico quid 1.ſ.2.30
Impetus febrium primus, ſecundus, tertius, quartus, quintus, ſextus 2.ſ.52.36
Inanitio eiuſque incommoda 1.ſ.11.23
Inanitio vaſorum in morbis acutis cauenda 4.ſ.385.19
Inæqualis calor & frigus autumnalium morborum cauſa 2.ſ.50.30
Incraſſari ſine calido & frigido nihil põt 1.ſ.16.50
Incrementum conferentia 5.ſ.530.31
Indicia id eſt ſigna 1.ſ.15.30
Indicia morborum acutorum bona & mala 2.ſ.36.26
Indicia pulmonis inflammationis & lateralis morbi periculoſa 4.ſ.416.1
Indolentia in agendi facilitate 6.ſ.642.F
Induſtria Medico vero ſumme neceſſaria 1.ſ.2.20
Induſtrij qui 3.ſ.295.29
Ineduæ ſymptomata atque ſigna 1.ſ.12.10
[illegible] 3.ſ.328.29.b.N
Infantuli pro tuſſi remedia 5.ſ.634.44
Infœcunda Scytharum gens cur 3.ſ.293.2
Infœcundæ ex vlceribus vteri 5.ſ.590.31
Infœcundis plerumque vteri ad hepar vertuntur 5.ſ.646.12
Infœcunditas ex vteri è ſua ſede volutione 5.ſect. 647.47.5.ſ.653.25
Infœcunditatis cauſa 5.ſ.601.20
Infidæ iudicationis rarum exemplum 7.ſ.1121, A.N
Infirmi qui & vbi 3.ſ.283.20
Ingruens morbum facit 3.ſ.225.50
in Ingreſſu ad ægrum quæ obſeruanda 1.ſ.24.40
Inoculatæ arbores earúmque natura 3.ſ.245.21
Inopportunitas quæ 5.ſ.448.18
In præcipitibus & turbulentis morbis obueniens ſurditas malo eſt 2.ſ.148.H
In præcipitibus morbis murmur edentes ac tinnientes aures mortem prænunciant 2.ſ.149.B
In quibus modis adhibendus 7.ſ.1190.A
In re medica quæ cura habenda 1.ſ.24.11
Inſania in quibus metuenda 2.ſ.146.G
Inſania quando per inſomnia arguatur 4.ſ.377.26
Inſigne exemplum variorum caſuum in morbo 7.ſ.1067.C.N
Inſitæ arbores quomodo germinent 3.ſ.245.23
Inſomnia horrenda ægrorum in acutis 2.ſ.57.20
Inſomnia in phreniticis bona 2.ſ.130.D
Inſomnia quæ ventris morbos prænunciant, quæ capitis 4.ſ.377.30
Inſomnia qualem iudicationem introducant 2.ſ.47.56
Inſomnia quæ 3.ſ.300.25
Inſomnia vexati cum ſubita corporis iactatione, 2.ſ.79.C
Inſomnium horrendum, & eius cauſa 3.ſ.309.31
Inſtrumenta. i. fundamenta Medicinæ ſuperans ad Medicum non pertinet 1.ſ.5.30
Inſtrumenta Medici omnia neceſſaria ſunt 1.ſ.19.50
Inſtrumẽtũ quo fœtus mortui excidi 5.ſ.618.13
Inſtrumentum fœtus mortuos extrahens 5.ſect. 120.70.2.N
Inſuauis cibus vnde homini accidat 5.ſ.504.48
Inſuetum aliquid facere quale præſagium 2.ſect. 24.A
Inſulæ continenti vicinæ 4.ſ.353.50
Inſultus febrium primus ſecundus, tertius, quartus, quintus, ſextus 2.ſ.44.2
Intellectus mutatur ſanguine mutato 3.ſ.300.30
Intelligẽtia cur quieſcat in epilepticis 3.ſ.305.57
Intelligentia maior vnde & quando fœtibus contingat 3.ſ.258.1.6
Intelligentiam membris quid præbeat 3.ſ.305.14
Intelligentia vnde 3.ſ.308.19
Intelligentiæ domicilium 3.ſ.310.13
Intelligentiæ internuncius cerebrum 3.ſ.309.35
Intempeſtiua repletio nocet 1.ſ.11.43
Intempeſtiua vacuatio nocet ibid.
Intempeſtiue quæ fiunt in medicina qualia 5.ſ.448.20
Interire quid 4.ſ.342.19
Interitus omnibus mutuus à maiore minori & à minore maiori 4.ſ.142.49
Interitus rerum naturalium qualis 3.ſ.225.36
Interrogationes de morbo 7.ſ.1170.G
Inueniendi materias medicas facultate qui valeant 1.ſ.6.10
Inuenire non inuenta, & inuenta ad finem perducere intelligentis eſt officium 1.ſ.2.45
Inuolucrum intus manens qualem purgationem faciat 5.ſ.609.10
Inuolucrum [illegible] 3.ſ.260.21
Ioci vnde 3.ſ.308.56
Ionia qualis regio 5.ſ.499.9
Ionibus tautologia familiaris 5.ſ.716.62.N
Ira ex oculis apparet 2.ſ.153.H.N
Ira quales homines orientales 3.ſ.183.3
Iracundi qui 3.ſ.295.29
Io[illegible] 5.ſ.693.11.N
[illegible] 7.ſ.1001.E.N
[illegible] ibid.
[illegible] ibid.
[illegible]
Itinera qua celeritate æſtate & hyeme facienda 4.ſ.338.9
Iudicata neque mouere, nec irritare oportet 2.ſect.48.33
Iudicatio ab eryſipelate 2.ſ.45.17
Iudicatio ab initiis dolorum deſumpta 2.ſ.46.6
Iudicatio acutorum 2.ſ.58.49
Iudicatio anginæ 2.ſ.41.4
Iudicatio à natura morbi ſi non p.n. 2.ſ.65.38. ab anni tempeſtate ibid.40. à faciei parte ibid.41. à venis in manibus, oculorum angulis & ſuperciliis ibid. à voce ſpiratione ibid. 45. à linguæ biſurculo ibid.48. ab oculorum albedine ibid.50
Iudicatio balbutientium 2.ſ.55.50
Iudicatio breuiſſima qualis 2.ſ.44.20
Iudicatio celerior & tardior quando fiat 4.ſ.385.26
Iudicatio conceptionis, abortionis, & partionis vnde mulierum 3.ſ.257.8
Iudicatio coxendicum morbi 2.ſ.58.1
Iudicatio diei decimitertij & decimiquarti 2.ſ.48.53
Iudicatio difficilis 7.ſ.1168.F
Iudicatio diſtentionum neruorum 2.ſ.57.30
Iudicatio ex anni tempeſtiuitate 2.ſ.50.15
Iudicatio ex manuum palpitatione 2.ſ.54.4
Iudicatio ex quatuor fit 3.ſ.232.46
Iudicatio ex Venarum pulſatione, facie bene habita qualis 2.ſ.54.40
Iudicatio febris neceſſario quando fiat 2.ſ.52.50
Iudicatio febris ardentis 2.ſ.57.47
Iudicatio febrium 2.ſ.58.47
Iudicatio febrium 2.ſ.42.55
Iudicatio imparibus diebus neceſſario fit 5.ſect. 505.43
Iudicatio inflammationis pulmonis 2.ſ.58.24. 2.ſ.58.40
Iudicatio morbi diſſolutio eſt 2.ſ.28.10
Iudicatio morbi regij 2.ſ.58.16
Iudicatio morborum per dies 5.ſ.105.17

Iudicatio morborum qualis 3.ſ.254.37
Iudicatio morborum quando fiat 5.ſ.518.2
ad Iudicationem facientia ſimilia inter ſe omnia 2.ſ.48.18
in Iudicationibus lauandum febrē ardente 5.ſ. 489.18
Iudicatio quomodo auſpicanda 2.ſ.44.15
Iudicationes longæ faciunt tumores molles & cedentes 2.ſ.38.45
Iudicationes morborum omnium vnde expetendæ 2.ſ.46.50
Iudicationes mulierum ex partu 2.ſ.44.28
Iudicationes omnium febrium obſeruandæ & eo tempore ſorbitiones detrahendæ 4.ſ.399. 26
Iudicationes quantum valeant 1.ſ.26.18
Iudicationis dies v vii ix. 4.ſ.385.34
Iudicationum ſigna eadem quæ ſanitatis ſigna 2. ſ.52.10
Iudicatio quo potiſſimum ortu & occaſu ſyderum 3.ſ.288.22
Iudicatio tertianarum quæ viris & mulieribus accidunt 2.ſ.46.12
Iudicatio tribus modis fit, aut morte, aut ſolutione morbi, aut tranſmutatione in aliam formam & ſtatum 3.ſ.188.23
Iudicatio tumorum 2.ſ.45.10
Iudicatio vigeſimi diei 2.ſ.49.2
Iudicatoria ſigna 2.ſ.138.C N
Iudicatorij ſudores poſt horrores 2.ſ.80 F
Iudicium acutorum morborum in impares dies cadit 7.ſ.965.D.N
Iunior ætas quoad morbos qualis 4.ſ.350.2 eorum victus ratio ibid.2
Iuniores vehementius afficiuntur in morbis & vnde 5.ſ.456.28
Iuniorum morbi ob aquas 3.ſ.284.2
Iuſiurandum Medicum Hippocraticum 1.ſ.1.2
Iuuentus quorum annorum 3.ſ.316.63 b.N
Iuuenes ſicco & compacto corpore 4.ſ.338 2

K

K[illegible] 2.ſ.151.H.N
[illegible] 5.ſ.539.0
Κακοχυμία autumnalis 7.ſ.990.C.N
[illegible] 7.ſ.1011.A
[illegible] 3.ſ.323.53.a.N
[illegible] 3.ſ.268.19
[illegible] 5.ſ.502.42. 5.ſ.698.63.N
[illegible] 7.ſ.1011.A.N
[illegible] 3.ſ.253.7
[illegible] 3.ſ.315.27.b N
[illegible] 7.ſ.1018 H N
[illegible] 6.ſ.750.C.N
[illegible] 7.ſ.1045. B.N
[illegible] 7.ſ.1051.B.N
[illegible] 3.ſ.325.73.a.N
[illegible] 7.ſ.1030 G.N
[illegible] 7.ſ.1038.G.N
[illegible] 2.ſ.113 G N
Καῦσος 3.ſ.281.51
[illegible] 2.ſ.15.10
[illegible] 3.ſ.293.15
[illegible] 5.ſ.690 7 N
[illegible] 3.ſ.321 76.2.N
[illegible] 1.ſ.11.23
Κεφαλαλγίη 2.ſ.134.C
[illegible] 2.ſ.119.C N
[illegible] 7.ſ.1050. A.N
[illegible] 7.ſ.1003.B N
[illegible] 5.ſ.710.29.N
[illegible] 5.ſ.693.9.N
[illegible] 3.ſ.304.25. [illegible] 7.ſect. 1024. B.N
[illegible] 7.ſ.1053. B.N
Κοῖον 2.ſ.61.11.b.N
[illegible] 7.ſ.1058.C.N
[illegible] 7.ſ.ibid.N
[illegible] 7.ſ.1022.B.N
[illegible] 7.ſ.1019.N
[illegible] 2.ſ.15.34
[illegible] pro acetabulo 3.ſ.316.64 B.N
[illegible] 7.ſ.1058.C N
[illegible] 7.ſ.1012.B N
[illegible] 6.ſ.916.E.N
[illegible] 2.ſ.59.47.a.N
[illegible] 7.ſ.1000 C.N
[illegible] 7.ſ.999.C.N
[illegible] 5.ſ.694.67.N
[illegible] 3.ſ.314 5.0 N
[illegible] 5.ſ.655.67.N
[illegible] 5.ſ.702.25.N
[illegible] 6.ſ.748.E.N
[illegible] 5.ſ.720.39.N
[illegible] 7.ſ.1003 C.N
[illegible] 5.ſ.692.52 N
[illegible] 3.ſ.317.17.b.N

L

LABOR 4.ſ.362.36
Labor articulis & carnibus cõfert 7.ſ.1184.G
Labor & exercitatio hydropicis imperat 7.ſect. 1158.G.N
Laborum facultates 4.ſ.362.47
Labor immoderatus 5.ſ.508.25
Labor moderatus laſſitudinem non parit 4.ſect. 365.22
Labor vehemens vteros reſiccat 5.ſ.593 10
Laborum tolerantia vnde 3.ſ.294.26
Labores immodici morborum cauſæ 5.ſ.230.12
Labores in fœtus conformatione, quando contingant 7.ſ.1202 F
Laborantium qualia præſagia 2.ſ.84.G
Laborum vtilitas 4.ſ.341.9. eorum alij à natura, alij per vim ibid.12
Lac aſininum 7.ſ.1209.H.N
Lac bubulum 7.ſ.1210.A.N
Lac caprinum 7.ſ.1213.G
Lac ægrotantibus exhibitum 7.ſ.1155.D
Lac equinum quibus potus 3.ſ.291.36
Lac in denſis corporibus tardiùs: in raris citius ſeſe oſtendit 3.ſ.241.33
Lac in mammas quando influat ibid.50
Lac in muliere cur generetur ibid.55
Lac in muliere quando ſe prodat ibid.30
Lac in quorum mammis, in quorū nõ 5.ſ.273.26
Lac quomodo generetur in mammis 5.ſ.619 36
Lac ſugentes facilius à mamma depelluntur 3.ſ. 267.41
Lachryma vltro profluens, bono eſt 7.ſ.105.D
Lachrymarum oculi vnde 5.ſ.689.12
Lachrymæ poſſunt ſponte fluere 7.ſ.957.D.N
Lactentes multam vrinam fundentes non per annum durant 3.ſ.267.20
quibus aluus multa defertur quales ibid.21. quibus aluus parum fertur quales ibid. ibid.22
Lacteus cibus multus vomitione refuſus aluum ſiſti deſignat ibid.24
Lactis generatio 5.ſ.508.8
Lacuſtria loca qualia 4.ſ.353.36
[illegible] quid 3.ſ.314 69.b.N
Lunam deducere impium 3.ſ.302.45
Laqueo mortem ſibire cupientibus quomodo medendum 4.ſ.410.10
Largus ſanguinis curſus 7.ſ.949.D N
Lariſſa oppidum 7.ſ.1101 F.N
Lariſſæa mulier prægnans tribus diebus multa edidit 7.ſ.1145 B
Laſanum portantes 3.ſ.320.6.b N
Laſanum puerperæ ſupponendū quale 3.ſ.261.12
Laſſitudines qualiter ſe habent in corporibus 4.ſ. 364.10
Lata in homine quales morbos 2.ſ.17.40
Lati cur Scythæ fiant 3.ſ.292.32
Lauatio quibus minime expedit 4.ſ.395.8 4.ſ. 396.3. quibus expedit ibid.7
Laxante thorace rubicundi, colorati & pellucidi colores fiunt 3.ſ.280.23
Lætitiæ vnde 3.ſ.308.36
Læuor vteri 5.ſ.599.24
Lectus præter conſuetudinem mollis laborem facit 4.ſ.391.39
Legem ſibi ipſi homines ſtatuerunt 4.ſ.345.7
Leges ad animi magnitudinem plurimum faciūt 3.ſ.294.56
[illegible] 7.ſ.1124.G
Lenire, indurare, emollire 7.ſ.1168.G
Lenticulæ teſtaceæ quid 5.ſ.709.33.N
[illegible] 5.ſ.692.65.N
[illegible] 2.ſ.124.E.N
[illegible] 2.ſ.129.A.N
Lethargicæ affectiones quando fiant 2.ſ.147.N
Leuiſſimi cibi, opſonia, potus qui 5.ſ.527.53
Lex & natura de his quæ in confeſſo ſunt non conſentiunt 4.ſ.345.5
[illegible] 2.ſ.124.F.N
Libellus de veratri purgatione 8.ſ.1287.25
Liberalis & magnus ſanguinis è naribus fluxio inſigne in poſteriorem capitis partem, inflictum eſt vulnus 2.ſ.148.D.N
Liberalis ſanguinis profuſio 2.ſ.170.E.N
Liberi bellicoſi magis, quàm qui dominis ſubditi ſint 3.ſ.290.36
Libya 4.ſ.354.30
Libyca gens qualis 4.ſ.353.30
Libyci quales 3.ſ.289.10
Lienoſi quales ad medicationes 5.ſ.521.24
[illegible] 3.ſ. 11.20
Linamenta contorta 7.ſ.1197.B.N
Lingua muſicam imitatur 4.ſ.346.20. & ſaporum diiudicatrix eſt ibid.
Lingua vocem format 3.ſ.253.35
Liuor in febribus mortem ſignificat 2.ſ.116.H
[illegible] 5.ſ.605.3.N
Lintea qualia ſint chirurgi [illegible]
Linteorum ſubligationes duæ [illegible]
Lintea [illegible] [illegible]
Loca alta & ſqualentia qualia 4.ſ.[illegible]
Loca magis frugifera quæ 4.ſ.[illegible]
Locorum mutationes etiam viris morbos pariunt 3.ſ.259.19
Locus affectus neceſſario ſpiritum continet 5.ſ. 499.40
Locus calidus & morboſus qui 4.ſ.362.9
Locus loco multum differt 5.ſ.499.18
Locus phyſicus 4.ſ.343.20
Locuſtarum humor qualis 4.ſ.558.9
Locus ſtudiis accommodatus Medico futuro neceſſarius 1.ſ.19.36
Locus ſub tonſilis ad guttur in angina plerumq; ſuppurat 5.ſ.470.52
[illegible] 7.ſ.884.H.N
[illegible] 3.ſ.297.28
Loquela in homine vnde 3.ſ.253.32
ex Luce ad orcum migrantij perire vulgo exiſtimatur 4.ſ.342.22
Lucerna accenſa modo minus modo magis agitatur 3.ſ.250.36
Lucis duo genera 6.ſ.741.C
eiuſque vtriuſque vſus ibid.
Lucta & frictio quales 4.ſ.364.7
Lucta quibus mala 4.ſ.351.17
Lumbricos excernere quale ſignum 2.ſ.40.10
Lunæ ſummum & minimum accedit 4.ſ.342.38. & 377.6
Lunæ in inſomniis cauitatis corporis reſpondent 4.ſ.376.40
Lunæ viam ſpiritus dirigit 3.ſ.296.40
Luſtrationes veterum 3.ſ.301.40
Lux Ioui, tenebræ orco 4.ſ.342.40
Lucis ſplendor qualis Medico 1.ſ.19.39
Lychni extincti odor quibus gratus 5.ſ.555.50
Lyciæ 7.ſ.1011.F
Lycino lien intumuit 7.ſ.1191.D
[illegible] 2.ſ.132.C.N
[illegible] 5.ſ.696.48.N

M

MACROCEPHALI 3.ſ.286.33. arte fiebant apud veteres ibid.39
Macrocephalus ex macrocephalo gignitur ibid. 48
Macula in facie prægnantium, [illegible] quam vocant 5.ſ.677.15
[illegible] 7.ſ.1004.E.N
Magi, id eſt, præſtigiatores etiam ab Hippocrate damnati 3.ſ.302.50
Magnæ & inſignes capitis offenſiones 2.ſ.148. D.N.
Maioribus natu abſceſſus accidunt 2.ſ.138.H
[illegible] 7.ſ.1051.B.N
[illegible] 7.ſ.1006.H.N
Malignorum remedia 7.ſ.1190.C
[illegible] 5.ſ.712.25
Malagmatum genera 1.ſ.24.29
à Mamma facilius qui depelluntur 3.ſ.267.41
Mammæ demittuntur, retrahuntur ac diſtenduntur 7.ſ.1176.A
Mancipiorum auctiones 2.ſ.84.D.N
Mandragora cautè exhibenda 4.ſ.410.20
[illegible] 7.ſ.1044.D.N
Mamma Græcis, quid pag. 7.ſ.1015.B.N
Manuum conſertio qualis 4.ſ.364.15
Manuum mala tractatio qualis 5.ſ.448.39
Manuum tractatio apta quæ 5.ſ.450.10
Mæotis palus vbi ſita 3.ſ.311.8.A.N Mæotis palus terminus Europæ & Aſiæ 3.ſ.289.12
Marceſcere quod vult frigidius fieri oportet 3.ſ. 330.35
Marcida vetuſtate qualia 4.ſ.361.40
Mare Balthicum 5.ſ.704.21
Mare hyeme calidius & copioſius cur 3.ſ.243.45
Mare in inſomniis viſum quid ſignificet 4.ſ.379.74
Marem qui generari vult qua victus ratione vtatur 4.ſ.347.46
Mare ſalſum & cur 3.ſ.285.9
Mare ſpiritus communionem quandam habet 3.ſ.296.43
Marem qui procreare volet quando fœminam adeat 3.ſ.265.12
Mares calidiores & ſicciores mulierib. 4.ſ.350.39
Mares in qua vteri parte cõcipiantur 7.ſ.1170.G
Mares quare nigri ibid.
Mares quando dignoſcantur in embryone 3.ſ. 257.43
Mares vnde incrementum capiant 4.ſ.347.43
[illegible] 2.ſ.61.65.A N
Mars adhibetur in auxilium 3.ſ.303.16
Maſculi fœtus ſignum 5.ſ.677.27
Maſculi quando moueantur in vtero 3.ſ.241. 59

Mas qualis 3.ſ.273.33
Mas ex fem[illegible]ne quando generetur 3.ſ.233.40
Mas quare ſ[illegible]lidior bilioſior & ſanguine copioſior 7.ſ.1170.G.H
Mas tertio menſe mouetur 5.ſ.618.50
Mas triginta diebus concretionem nanciſcitur 3.ſ.238.40
Mas vt concipiatur teſticulus ſiniſter obligandus 3.ſ.321.48.b.N
Mater laborat in partu propter implicationem vmbilici 3.ſ.258.46
Matri quando ſimilior fœtus fiat 3.ſ.234.10
Maturatio 2.ſ.47.40
Maza ex quo conficiatur 1.ſ.9.40
Maza quando offerenda 4.ſ.337.10.
Meandrij cæci vxor 7.ſ.1121.G
Meatus recludendi 7.ſ.1170.G
Medelæ præcipua pars 7.ſ.1009.H
Medica ars 4.ſ.345.38
Medicæ artis præcipuum caput 7.ſ.1177.H
Medicamenta memoria tenenda 1.ſ.24.25
Medicamentū corpus ſubiens quomodo ſuos humores trahat, deinde alia quæuis 3.ſ.226.47
Medicamentum lethale nulli exhibeat Medicus etiam rogatus 1.ſ.1.19
Medicaſtri & hiſtrionis comparatio 1.ſ.2.9
Medicationis principium quale 5.ſ.450.4
Medici alij aliter prædicant 2.ſ.83.B
Medici falluntur cùm morbi cauſam non rectè inueſtigant 5.ſ.613.25
Medici improbi interdum grauiſſimis erroribus commiſſis plebeios latent 1.ſ.13.35. leuiſſimis commiſſis peccatis doctis innoteſcunt ibid.40
Medici in acutorum morborum curatione longe inter ſe diſſentiunt 4.ſ.384.42
Medici ingreſſus ad ægrum 1.ſ.24.38
Medici iuriſiurandi religione adigūtur 1.ſ.28.25
Medici malis gubernatoribus nauium ſimilimi 1.ſ.11.30
Medici nihil in conſilium adhibentes nihil peccant 6.ſ.750.C
Medicina ab omnibus artibus differt 1.ſ.723.1.ſ.7.34
Medicina ad Deum authorem referēda 1.ſ.15.30
Medicina cum agricultura comparatur 1.ſ.2.20
Medicina cur cito non addiſcatur 4.ſ.420.45
Medicina cur difficilior reliquis artibus qualibuſcunque 1.ſ.7.34
Medicina eſt detractio ἀφαίρεσις, & additio πρόσθεσις 3.ſ.228.47
Medicina eſt additio & ſubtractio 3.ſ.296.14
Medicina & gymnaſtica quid differant 4.ſ.420.1
Medicina ex artium numero 3.ſ.295.44
Medicina iam dudum inuentam viam & principium habet 1.ſ.8.41
Medicina in quem finem inuenta 1.ſ.9.50. an ſit ars ibid.51
medicina morbis incurabilibus manus non admouet 1.ſ.8.10
medicina nobiliſſima ars 1.ſ.1.38. cur contempta 1.ſ.2.2
medicina num extet vt ars 1.ſ.8.30
Medicina quid 7.ſ.959.D
medicina quid ex Aſtronomia 3.ſ.281.20
medicina quid 1.ſ.3.30. morbo victis manum non adhibet ibid.
medicina vera quid potiſſimum ſpectat vbi morbum percepit 1.ſ.7.9
medicina, ſi ars, omnibus opitulabitur, obiectio 1.ſ.5.21
medicina vnde inuenta & quomodo 1.ſ.9.13
medicinae ex Phyſica petenda 1.ſ.16.41
medicus alterum calumnia non afficit 1.ſ.17.41
medicus aut ſcientia aut opinione eſt 1.ſ.2.14
medicus in culpa eſſe perditionis quando dicatur [illegible].ſ.444.42. & dein.
medicus bene coloratus ſit 1.ſ.19.7
cultu mundo prædictus ibid.10
animi temperantia præſtet ibid.13
moribus honeſtis polleat ibid.16
vultu qualis eſſe debeat ibid.20
in riſu qualis ibid.23
æquus [illegible] ſit in omni vita ibid.24
erga virgines qualis ibid.30
medicus cū ægrum contrectet manibus 2.ſ.85.B
medicus debet eſſe prouidens 2.ſ.56.1
medicus ex ægrotantium faciebus quid colligat 4.ſ.399.50
medicus [illegible] 1.ſ.26.49
medicus in medicamentis & victus ratione exhibendis ætatem, naturam, anni tempus, morbi genus ægri introſpiciat 3.ſ.312.22.b.N
medicus maximè laudandus qui minime peccat 1.ſ.11.29
medicus in quibus ſe gratum ægroto præbere debet 7.ſ.1180.C
medicus mortuum excitaſſe videtur 4.ſ.392.27
Medicus eſſe poſſit qui quid homo ſit & quæ eius generatio & compoſitio nō nouerit 1.ſ.16.40
medicus non accuſari debet, ſi morbus non prorinus ſe illi offerat cognitum 1.ſ.50
medicus omnes dies in contemplationem adhibeat ſi de ægri ſalute coniecturare velit 3.ſ.257.29
medicus optimus qui 3.ſ.296.17. peſſimus qui ib. [illegible]
medicus perfectior qui 4.ſ.423.1
medicus philoſophus Deo æqualis habetur 1.ſ.23.30
medicus præſentia cum præteritis in curatione facienda in conſiderationem adhibet 1.ſect.4.53
medicus primum diem obſeruare debet vnde & quando æger debilis factus ſuit 4.ſ.400.1. Quid interrogare, conſiderareque debeat ad ægrum veniens ibid.4
medicus qualem ſe gerat in morborum propulſatione 2.ſ.36.17
medicus qualia præſtare ægro debeat 1.ſ.7.10
medicus quæ circa ægros quærere & reſpondere debeat 5.ſ.446.3. & dein.
medicus quando culpa vacet & quando non 5.ſ.519.19
medicus qui minime à ſcopo aberret 3.ſ.281.7
medicus quis 3.ſ.295.45
medicus quomodo ad cognitionem execuntis mutati perueniat 1.ſ.7.44
medicus quorum curam habere debet 7.ſ.953.H
medicus rectè morbi cauſam diſcat 5.ſ.613.23
medici an fortunæ indigent 4.ſ.423.2
medicinæ doctrina 1.ſ.264.12
medicinæ inſtrumenta quod ſuperat à medico requiri non debet 1.ſ.5.30
medicinæ primi inuentores 1.ſ.10.15
medicinæ principium, medium, & finis 1.ſ.24.28
medicinæ quæ infint 1.ſ.23.52
ad medicinā addiſcendā quæ neceſſaria 1.ſ.2.10
medicinam vulgus nullam exiſtimat 4.ſ.384.40
medicinæ an ægri in imperatis peccent 1.ſ.4.50.& 1.ſ.5.10
medici nomen & dignitas 7.ſ.949.F.N
medici nominetenus admirabiles apud quos 1.ſ.5.45
medici officium in prognoſticando quotuplex 2.ſ.65.E
medici quales in obeundo ægros ſe præſtent 1.ſ.2.25
medici quæ arcana eſſe debent ſilebunt ibid.30
medici qui peccant 6.ſ.750.D
medici qui ſub initia morborum ægros inedia macerant quales & num ampiectendi 4.ſect.388.6
medici verecundi cum apud mulieres
medici veteres ante Hippocratem quid ſcripſerint 4.ſ.383.49
medico quæ inſpicienda 7.ſ.959.D.N
medico ſi res non ſuccedit pro animi ſententia, in morbi vehementiam, non in artem culpa reiicienda eſt 1.ſ.5.40
medicorum celeberrimi qui vnde 1.ſ.4.19
medicorum errores de manus natura 6.ſ.705.8
medicorum error circa arenam vrinæ 5.ſ.539.34
medicorum iuſiurandum 1.ſ.1.1
pietas erga præceptores 1.ſ.1.8
ſideſitas erga diſcipulos 1.ſ.1.14
induſtria in curandis ægris 1.ſ.1.16
caſtitas & vitæ integritas 1.ſ.1.20
medicorum præſagia proprie 2.ſ.84.E.N
medicorum ſecundum iuſiurandum viuentium præmia 1.ſ.2.30
medicos quales eſſe decet quoad habitum 1.ſ.22.40. quoad inceſſum ibid.47
medicos qui infamet 4.ſ.391.27
medicum qualem Hipp. velit 7.ſ.1177.A.N
medicum quædam non referente ægro prædicere oportet 4.ſ.383.55
medicum quæ obſeruare oportet 1.ſ.24.3
medicū quæ ſcire & ſpeculari oporteat 2.ſ.56.26
medicus ad ægrum cum venit quid conſideret, interroget, agat 5.ſ.505.19
medicus ſacramento medicinæ obligatus, ne hoſtibus quidem malum medicamentum dat 1.ſ.29.6[illegible].N
medicus verus quis 1.ſ.2.10
mediomatricis 7.ſ.1021.G.N
[illegible] 3.ſ.318.34.b.N
[illegible] 7.ſ.1043.H.N
Meientes in dentitione pueri quales 3.ſ.267.36
mel eiuſq; facultas 4.ſ.352.10. eſq; duplex ibidem.
[illegible] 7.ſ.1009.E.N
melancholici 7.ſ.1091.H.N
Melampus [illegible] inuentor 7.ſ.1045.A.N
[illegible] 2.ſ.124.A.N
μελίκρατον
meliſſi ſ[illegible]ententia de natura 4.ſ.391.50
[illegible] 3.ſ.224.24
[illegible] pro [illegible] 3.ſ.311.36.b.N
membrana vnde genitura obducitur 3.ſ.236.15
memoratiua ars 4.ſ.346.47
memoria quando valida 4.ſ.351.2
mens diuina ſua opera imitari docuit 4.ſ.344.50
mens hominis 6.ſ.741.A.N
mens humana in ſiniſtro ventriculo à natura ſita 3.ſ.269.56
menſe decimo puer membranam in vtero perrumpit 3.ſ.246.24
quando ante decimum menſem perrumpat ibid.29
vltra decimum menſem quædam viſe ſibi & falſæ ſunt ibid.30
menſem vndecimum cur interdum prægnantes attingunt 3.ſ.259.31
menſes ad pulmones aſcendunt & tibis naturam ſequuntur 5.ſ.590.18
menſes aquoſi 5.ſ.602.2
menſes à ſeptem annis nō proceſſerit 7.ſ.1135.G
menſes bilioſi quomodo dignoſcitur 5.ſ.593.39
menſes ne bilioſi an pituitoſi quomodo dignoſcendum 5.ſ.599.29
menſes copioſiores quam par ſit & craſſiores 5.ſ.592.23
menſes craſſiores & copioſiores in intermediis, pauciores & tenuiores in initiis vel fine 5.ſ.592.41
menſes cum occulti, vbi dolor 5.ſ.591.7
menſes cur virgines non habeant ante pubertatis annos 3.240.38
menſes deiiciens 5.ſ.571.3.13
menſes in vlceribus vteri non ſecus ac ſanis prodeunt 5.ſ.675.57
menſes iuniorum & ſeniorum mulierum quales 4.ſ.424.32
menſes ne bilioſi an pituitoſi quomodo per linteа dignoſcendum 5.ſ.595.19
menſes pauci & abundantes quibus mulierib. 3.ſ.247.3
menſes pauciores cum corpus male afficitur 5.ſ.594.6
menſes pauciores quàm conueniat 5.ſ.591.47
menſes pituitoſi 5.ſ.598.44
menſes pituitoſi quomodo dignoſcantur 5.ſect.594.32
menſes prægnanti fere non prodeunt 5.ſ.619.37
menſes prægnanti cum apparent quid faciendum 5.ſ.687.10
menſes prægnanti non prodeunt aut puſillum 3.ſ.237.1. menſibus non euntibus prægnans cur non laboret ibid.15
menſes profluentes geſtationis tempore 7.ſ.1129.G.N
menſes purgantia 5.586.10
menſes purulenti 5.ſ.590.19
menſes quæ terram velut acetum abradunt 5.ſ.594.51
menſes qui nullo modo prodeunt 5.ſ.591.20
eorum curatio ibid.
eorum ſymptomata ibid.
menſes quomodo examinandi bilioſine an pituitoſi 5.ſ.630.33
menſes retenti ad quadrimeſtre quid importent 5.ſ.589.37
menſes retenti ad quintum menſem quid importent 5.ſ.589.43
menſes retenti ad ſextum menſem quid importent 5.ſ.ib. 5.ſ.590.14
menſes retenti ad trimeſtre quid importent 5.ſ.589.30
menſes ſi copioſi natura, non fit conceptio 5.ſ.676.30
menſes ſi minus prodeunt, morbis obnoxiæ mulieres ſiunt 3.ſ.243.[illegible]
menſes ſi non reſpondent os vteri ſiccum[illegible] 3.ſ.263.50
menſes ſi pauci natura, non fit conceptio 5.ſ.676.20
menſes ſi prorſus non feruntur, non fit conceptio 5.ſ.676.16
menſes ſuper inguina ad laterum mollitudinem erumpunt velut tuberculum, ſine venus magnum & rubrum 5.ſ.590.35
menſes ſuper inguina per lateris mollitudinem erumpunt & ſic naturæ viam intercunt 5.ſ.590.51
menſes vbi non prodeunt in non prægnanti morbo laborant 3.ſ.237.46
menſes vbi ſuppreſſi dolorem faciunt 5.ſ.589.18. quare ſupprimantur 5.ſ.ibid. quibus potius contingant ſuppreſſi menſes 5.ſ.ibid.18
menſes venturi vteri oſculum contrahunt magis quam alias 3.ſ.262.33
menſes vertuntur ad vomitum 5.ſ.591.2

menſes

Menſes victus ratione detrahendi quomodo 5.f. 652.29
Menſes vti eant alia medicina 5.f.653.44
Menſis pars trigeſima, decima quinta, decima quæ 3.f.259.45
Menſis quot diebus conſtet 3.f.255.5
Menſis integris diebus non numeratur 2.f.44.10
Menſis octauus à conceptione minimè ambiguus 3.f.255 49
Menſis ſeptimus à conceptione qualis 3.f.255
Menſis ſeptimus prægnantium qualis 3.f.257
Menſis vndecimus impragnationis qualis & vnde 3.f.256.1
Menſium color qui laudabilis 5.f.593.4
Menſium pituitoſorum & membranoſorum ſigna 5.f.595.44
Menſium purgationem quando medicus explorare & perpendere debeat 5 f.651.37
Menſium ſolutio quot diebus fiat 3.f.259.49
Menſtrua purgatio quibus facilis 5.f.593.2
Menſtrua inter poſt duos aut tres menſes erumpunt & hæc qualia 5.f.591 20
Menſtrua pauca in quibus mulieribus 3.f.247.12
Menſtrua purgatio mulieri breuiſſima diebus tribus concedenda 3.f.159.40
Menſtrua ſingulis menſibus quibus mulieribus appareant 3.f.257.20
Menſtrua [illegible] quando incipiant in virginibus 3.f.252.40
Menſtruæ purgationes 7.f.1164.G
Menſtruæ purgationes non commodæ ſed paucæ 3.f.281.36
Menſtruorum in prægnantibus exempla notabilia 7.f.1130.A.N
Menſtruorum probatio per lintea 5.f.714.72
Menſura menſium 5.f.592.45
Mentem hominis mutationes excitāt 3.f.290.32
Mercedem in medicina eſſe conſtituendam 1 f. 26.39
Mercurius 4.f.378.30
Meretrices publicæ ad medicinam quid contulerint 3.f.54.5
Meridies medico conſiderandus 3 f.280.47
Meridionalia qualia 4.f.353.26
[illegible] 3 f.174.15
[illegible] 3 f.3 0.37
[illegible] 3.f.281.17
Methodus curatiua pulcherrime adumbrata 1.f. 16.26
Metrophanti puer in caput ictus 7.f.1182.F
Meton, æger ſeptimus 7.f.987.B
[illegible] 7.f.1008.C
Metropolis quid dicatur 3.f.316.54 a.N
[illegible] eiuſque varia ſignificatio ibid.
Micæ thuris 7.f.1015.A.N
Mictio ſanguinis qualis 2.f.88.B.E.N
Mictiones membranulas referentes 2.f.119.D
Mictiones ſpumantes 2.f.76 H
Militia acceptorum vulnerum tractatio 1.f.22.1
Minerua Cteſia 4.f.378.30
[illegible] 6.f.748.H N. 7.f.1015.D
[illegible] 7.f.1019.C.N
Minutum 7.f.944 H N. 7.f.946.C.N
Mixtura ſeminis virilis & muliebris 3.f.233.30
Moderatores dentes qui dicantur 3.f.316.69.b.N
Modus morborum idem, locus vero diuerſus 3.f. 196.20
Modus qui ſanitatem non inducit ſemper mutandus 4.f.411 11
Molæ attritus dentium ſtuporem inducit 2.f. 49.30
Moleſtiæ vnde 3.f.308.37
Molitio quæ fit per vectes 6 f.7*4 C.N
Molles 7.f.1006.A
Mollities requiritur ad odorandi ſenſum 3.f.317. 22.a.N
[illegible] 7.f.1012.G.N
Montana inhabitantes quales 3.f.294.40
Montes ad Auſtrum qualis regio 4.f.353.46
Montes ad aquilones qualis regio ibid.7
Montes Riphæi 3.f.291 41
Montes qua in regione plures 3.f.289.20
Mora morbi in corpora referenda 1.f.7.7
Morbi ex quatuor ſunt 3.f.232.45
Morbi manifeſti multis modis deprehenduntur 1.f.6.7
Morbi non manifeſti qui 1.f 6.40
Morbi non manifeſti vbi 1.f.6.17
Morbi quidam obſcuri, quidam manifeſti 1.f.6 4
Morbi ſigna in febribus 2.f.42 30
Morborum cauſæ quorundam 1.f.8.24
Morborum cognitio cur difficilis 1.f.8.6
Morborum differentias, ortus & interitus, cauſaſque noſſe plebs non poteſt 1.f.9.1
Morborum natura vide in ſuo Indice
Morboſi fœtus quando futuri 3.f.287.26
Morbus celer qui exiſtimandus 1.f.7.16
Morbus præuertit dupliciter ibid.17
Morbus quando fouetur & corpus imbecillius redditur medicamento 1.f.10.30
Morbus ſi à Medico non ſtatim cognoſcitur quid cauſa 1.f.6.50
Mores agreſtes quibus 3.f.282.30
Mors imparibus diebus cur fiat 5.f.506.14
Mors ex ſuppreſſis menſibus 5.f.390.11
Mors fatalis 3.f.258.11
Mors liquida quando inferatur 4.f.390.27
Mors quomodo contingat ex morbo 5.f.593.5
Mortis cauſæ quorundam 1 f.8.24
Mortis in propinquo ſigna 2 f.37.10
Mortis ſignum ex imbecillitate ſenſuum 2. f. 127.G
Mortis tempus in quibus morbis incertum 5. f. 453.4
Mortuos videre per ſomnia quid ſignificet 4. f. 579.40
Mortuuſne fœtus ſit nec ne quomodo perſcrutandum 5.f.261.38
Moſchi hiſtoria 7.f.1010.G
Motio 2.f.47.19
Motionem membris quid præbeat 3.f.305.35
Motus phyſicus 4.f.342.40
Motus pueri quando fiat 3.f.241.25
Mucus omnibus articulis ineſt, hinc morbus hinc ſanitas articulis 4.f.411.24
Mucus & ſaliua repletionem arguunt 4.f.369.23
Mugiles piſces 4.f.357.51
Muliebres morbi 3.f.284.4
Mulier à partus tempore niſi purgetur morbo magno tentabitur 3.f.259.24
Mulier biliosáne an pituitoſa quomodo cognoſcendum 5.f.585.49
Mulier calidiorem ſanguinem viro habet & viro eſt calidior 3.f.589.2
Mulier conceptionis cauſa lota inungi non debet 3.f.262.40
Mulier cui os vteri mucoſum aut ſiccum quomodo curanda 3.f.263.50
Mulier cur non laboret prægnans licet menſes non prodeant 3.f.237.15
Mulier difficilis partus ob fœtum volucrum exeuntem ante tempus 3.f.260.20
Mulier eadem ex hoc viro fœminas: ex illo viros procreat 3.f.233.40
Mulieres fœcundæ, poſt viduæ, ſuppreſſis diutius menſibus, virile corpus induunt 7.f.1106.A
Mulieres fœcundæ vbi & vbi facile pariunt 3.f. 281.10
Mulieres humidiores & frigidiores viris 4.f. 150.39
Mulieres lac in mammis habeant 3.f.273.26
Mulieres magis ſanæ ſi cum viro conſueſcant, quam ſi abſtineant 3.f.233.19
Mulieres menſibus oppreſſis ſexto menſe ſe grauidas exiſtimant 5.f.591.28
Mulieres plures quam viri ex viſionibus ſtrangulatæ cur 5.f.562.33
Mulieres quando per vltimos dies fœtus facilius gerant 3.f.256.25
Mulieres quæ cum viro conſueſcunt & concipere nequeunt interrogandæ, num menſes eant nec ne & alia 5.f.595.10
Mulieres quę facile concipiunt vteros tamen ferre minime poſſunt 5.f.599.12
Mulier etiam ſemen in coitu emittit 3.f.232.50
Mulier ex partus purgamentis laborans 7.f. 1097.G.N
Mulier grauida cur palleſcat 5.f.602.53. cur grauem ſpiritum trahat 603.5
Mulier grauida, febre partum perdit 7.f.954. A.
Mulier ieiuna virum adeat ſi concipere velit 3.f. 262.55
Mulieris corpus humor celerius & magis trahit quam viri 5.f.588.39
Mulieris partu liberatæ purgatio quæ non expedite prodit 5.f.604.25
Mulier partum aliquando experta ex partu diem conceptionis ſcire poteſt 3.f.233.32
Mulier ne pituitoſa an biliosa quomodo cognoſcendum 5.f.569.32
Mulier poſt partum ex puerperij purgamentis quomodo curanda 5.f.603.45
Mulier præter naturam craſſa non concipit 5 f. 682.18
Mulier purganda quomodo exploranda 5.f.595. 18
Mulier p. n. pinguis & pituitoſa non concipit 3. f.262.30
Mulier quando virum accedat quo menſtruorum tempore 5.f.598.34
Mulier quæ antea concepit, nunc vero non quomodo curanda 5.f.280.5
Mulier quæ concipiat 3.f.237.31.
Mulier quæ concepit qualem ſe gerat 5.f.679.10
Mulier quæ concepit qualiter ſe gerat 5.f.596.16
Mulier quæ concepit virum non adeat 5.f.598.50
Mulier quæ facile concipit eius vertex olet 3.f. 261.53
Mulier quæ fœtum corrumpit quantam purgationem habeat 5.f.619.24
Mulier quæ fœtum menſtruum aut bimeſtrem perdit, quomodo curanda 5.f.569.19
Mulier quę fœtum mortuum in vtero habet quomodo concutienda 5 f.617.16
Mulier quæ nunquam peperit qualiter ad menſes ſe habeat 588.8
Mulier quæ peperit & ſecundis adhuc laborat 5. f.608.26
Mulier quæ peperit affectiones contingentes ob menſes retentos facilius tolerat 5.f.588.22
Mulier quæ poſt congreſſum cum viri genituram effundit quid faciat 5.f.596.40
Mulier quo tempore menſtruæ purgationis virum adeat 5.f.596.9
Mulier quomodo conceptui apta reddenda 5.f. 585.47
Mulier quomodo concutienda ſi fœtum mortuum geſtat 6.f 914.G
Mulier ſeptimo die iudicata 7.f.1131.B
Mulier ſi venerem non experiatur vteri conniueant timendum 5.f.589.30
Mulier ſiderationem perpeſſa 7.f.1161.A.N
Mulier ſuſcepta genitura virum non adeat 3. f.263.2
Mulier viro humidior 3.f.237.29
Mulier vnde cognoſcat ſe concepiſſe 5.f.679.10
Mulier vtero gerens morbo minime cognato laborans perit 5.f.239.19
Mulieri quæ concipit quidem, ſed fœtus vel bimeſtres vel trimeſtres corrumpit & perdit, vterus non amplius capiendo fœtui ſatis eſſe poteſt 3.f.263.7
Mulieri maſculum & muliebre ſemen ineſt 3. f.233.39
Mulieres ad ætates quales 5.f.563.30
Mulieres aquoſæ 7 f.1166.B
Mulieres aſſerunt ſeptimo, octauo, nono, decimo, & vndecimo menſe fœtus naſci 3.f.256.9
Mulieres conceptui minime aptæ quæ & cur 3.f. 291.46
Mulieres craſſæ quæ 5.f.593.4
Mulieres cur glabræ in mento 3.f.241.4
Mulieres cur ſibi videantur interdum vltra decimum menſem prægnantes 3.f.246.30
Mulieres duræ quæ ob aquas duras 3.f.282.34
Mulieres menſtruorum paucorum quales 3.f. 247.10
Mulieres in coitu quales 3.f.232.50
Mulieres nolentes fœtum corrumpunt
Mulieres nono menſe difficillime vteros geſtant 3.f.255.40
Mulieres poſt menſtruas purgationes neceſſario concipiunt 3.f.259.39
Mulieres precioſiſſimas veſtes Dianæ conſecrant 5 f.563.21
Mulieres quales in pectore, mammis reliquoque corpore reſpectu virorum 5.f.243.40
Mulieres quando plerunque concipiunt 3.f.259. 50
Mulieres quæ & quando ſuperfœtent 3.f.260.14
Mulieres quoad colores quales 5.f.562.4
Mulieres repurgatæ, viri congreſſu petitæ potiſſimum concipiunt 5.f.599 43
Mulieres Scytharum quales 3.f.292.38
Mulieres ſibi prægnantes videntur 3.f.284.10
Mulieres ſingulis menſibus menſtruis laborant quæ ſanæ ſunt
Mulieres tenues quæ 5.f.593
Mulieribus acetum magis aduerſum quam viris 4.f.394.28
Mulieribus autumnus qualis conferat 3.f.287.43
Mulieribus quo anni ſtatu inteſtinorum difficultates portendantur 3.f.287.14
de Mulieribus quoad vteri geſtationem præſagia 2 f.106.D
Mulieris caro rarior & mollior quam viri 5.f. 588.38
Mulieris in conuulſiones pronæ præſagium 2.f. 77.F
Mulieris quæ concepit indicia 5.f.677.10
Mulieris quæ peperit purgatio ſi maſculus fuit 3.f.238.48. ſi fœmina fuit ib 44
Mulieris quæ puellam peperit quanta purgatio 3.f.230.5
Mulieris ſanæ menſes quales 5.f.592.44
Mulierum ætates quomodo differant 5 f.638 39
Mulierum colores qui, & quomodo ex his iudicandum Ibid.
Mulierum conceptiones abortiones & partiones quomodo iudicentur 3 f.257.7
Mulierum diæta 4 f.359.12
Mulierum iudicationes ex partu 2.f.44.28
Mulierum naturæ quales 5.f.638.48

Mulierum patrij morbi quidam 3.ſ.281.41
Mulierum quæ viris iunctæ & ſteriles quale ad morbos 5.ſ.563.10
Muria condita meliora opſonia 4.ſ.361.46
Murmur circa præcordia, ſoluit præcordiorum dolores 2.ſ.40.26
Muſcus in ſtragulis ſectari typhi ſymptomata 5.ſ.555.49
Muſculi piſc. quales 4.ſ.358.9
Muſica eiuſque compoſitiones ex acuto graui differunt 4.ſ.346.6
Muſtum quale 4.ſ.358.51
Mutare homines poſſe medicum oportet 3.ſ.310.38
Mutatio crebra in phrenitide mala 2.ſ.68 B
Mutatio ſi non recte fit ptiſana nocet 4.ſ.388.10
Mutationes cauendæ 7.ſ.1175.H
Mutationes ex quibus ad quænam fiant conſiderandæ 2.ſ.49.27
Mutationes homini mentem excitant 3.ſ.290.31
Mutationes ſi nō in deteriora muttētur 7.ſ.1010.E
Mutationes potiſſimum morbos pariunt 1.ſ.50.54
Mutationes temporum magnum afferunt momentum 7.ſ.1093.H N
Mutationibus omnia ſubiecta 3.ſ.258.13
Mutili quando in vtero fœtus fiunt 3.ſ.234.54
Mutilus fœtus etiam octauo menſe vehementius ægrotat 3.ſ.256.30
μυών 7.ſ.1051.G.N
[illegible] 4.ſ.439.65 a.N
Myriochaunæ 7.ſ.1009.G
[illegible] 4.ſ.411.43
[illegible] 7.ſ.1057 H.N
[illegible] 7.ſ.ibid.
Mytuli quales in cibo 4.ſ.356.6

N

NARES natura humidiores 7.ſ.1190.H
Naſus medius 7.ſ.1164.E
Naſturtium quale 4.ſ.359.26
Naſum cur grauedo erodat 1.ſ.15.34
Natura per ſomnium quid 4.ſ.379.19
Natura ad ea quæ naturæ non ſunt non referenda 1.ſ.5.15
Natura corporum potiſſimum ſolicita eſt, ſi tamdiu perſeueret, vt medicus recte morbum perſpicere poſſit 1.ſ.7.11
Natura cur in Medico,& qualis requiratur 1.ſ.2.13
Natura in medico ſex rebus ornata 6.ſ.916.B
Natura omnia conſtant 3.ſ.258.13
Natura omnia ex ſeſe agit 7.ſ.1186 C
Natura omnia omnibus ſufficit 4.ſ.381.18
Natura per ſe facit, quod Medicus per artem 4.ſ.145.40
Natura per ſe ſibi motiones inuenit, & quæ conueniunt, efficit 7.ſ.1184.D
Natura repugnante, nihil medicina proficit 7.ſ.1187.H
de natura τῆς φύσεως dogmata veterum philoſophorum 3.ſ.224.1
de eadem dogmata veterum Medicorum ibid.30
Naturæ aliæ ad æſtatem, aliæ ad hyemem bene aut male affectæ 1.ſ.51.1
Naturæ aliæ ad regiones, aliæ ad ætates, victus rationem & alias aëris conditiones aliter affectæ ſunt ibid.2.3
Naturæ cur maxime permutentur 3.ſ.295.16
Naturæ emendatio & corruptio 7.ſ.1008.E.N
Naturæ quædam montoſis, ſyluoſis & aqua carentibus locis ſimiles, quædam tenuibus & aquoſis, quædam pratorum & paludum proprietatem referentibus, quædam planitiebus, nudis, & ſiccis ſimillimæ 3.ſ.289.21
Naturis humidis ſurſum non eſt facilis via 3.ſ.199.23
Nauigia ex vno ligno cauata 5.ſ.513.18
Neruis ſuccis illari nequeunt 3.ſ.250.8
Nebula vnde 3.ſ.285.30
[illegible] 3.ſ.316.59 b N
Neptunus in auxilium adhibetur 3.ſ.303.11
[illegible] 2.ſ.40.41
[illegible] 2.ſ.101.H N
[illegible] 3.ſ.286.5
[illegible] 1.ſ.6.21
Nicanor tibicinæ metu afficiebatur 7.ſect.1159. H
Nicippus in febribus per ſomnum veneris imagines habuit 7.ſ.1139. B
Nicoſtrati hiſtoria 7.ſ.1012.E
Nigra alui deiectio mortem ſignificat 4.ſ.400.12
Nigra deiectio in æſtuabundis 2.ſ.73 H
Nigræ deiectiones 7.ſ.1068.B N
Nigror, quam liuiditas in digitis & pedibus, morbis acutis non adeo perniciosa 2.ſ.59.33
Nihil in conſilium adhibentes nihil peccant 6.ſ.

Nil temere aſſentiendum 7.ſ.1169 H
Nitrariæ in Ægypto 5.ſ.703.45.N.a
Nitrum in aquis naſcens 3.ſ.284.39
Niualis aqua qualis 3.ſ.285.41
[illegible] 2.ſ.130.E N
Nodus in deligatione quomodo fiat 6.ſ.743.C.N
Nomades cur exuſti humeris, brachiis & aliis corporis partibus 3.ſ.292.15
Nomades Scythæ 3.ſ.19.24
Nomadum Scytharum mos in continua peregrinatione qualis ibid.34
Νόμος 3.ſ.332.40.a.N
Nomina rerum à natura indita 1.ſ.3.22
Nonimeſtres quales 3.ſ.256.56
Notæ minus lethalis faciei 2.ſ.152.B
Notæ vini quoad vtilitatem & noxiam 4.ſect.391.40
Notitia rerum 6.ſ.741.A.N.
Nouilunium trigeſima menſis pars 3.ſ.259.45
Nubecula vrinarum quomodo conſideranda 2.ſ.40.10
Nubes τοῖς οὔροις quid 3.ſ.244.10.
Nubeculæ vrinæ qualia ſigna importent 2.ſect.40.40
Nutritio quamdiu per cibos fiat 4.ſ.422.20

O

OBESI anguſtas habent venas 7.ſ.1008.A.N
Obolus menſuræ genus 5.ſ.615.19.
Obliqua quomodo deliganda 6.ſ.744.5 N
Obliuiſci eorum quæ geſta ſunt 2.ſ.72 B
Obtuſi qui 3.ſ.295.24
Obſeratio aut perfractio oculi in præcipitibus malis 2.ſ.73.H
Obſtetricis imprudentia in ſecando vmbilico 5.ſ.608.53
Occaſio artis medicæ qualis & medico fideliter cognoſcenda 4.ſ.422.8
Occaſio præceps & lubrica 2.ſ.103.A
Occaſiones 4.ſ.395.48
Occidens medico conſiderandus 3.ſect.280.49
Occidentales venti autumno ſimiles 3.ſect.284.27
Occidentalibus ventis expoſita qualia ibid.10.
Octoſum quod eſt ad improbitatem viam affectat 1.ſ.22.25
Ocium 4.ſ.362.33
Octauus menſis fœtus ægrotare facit 3.ſect.255.15
Octimeſtres partus minime vitales & cur 3.ſ.258.16
Octimeſtres partus viuere non poſſunt 3.ſect.256.20
Oculi pallidiores ex inedia 1.ſ.12.10
Oculorum aciem debilitat ſplendor recta oppoſitus 2.ſ.19.40
in Oculos fluxio 1.ſ.15.47.G.
Oculus genus deligationis 2.ſ.7.42
[illegible] 7.ſ.1017.H.N.
Odorandi facultas in quibus 3.ſ.317.19.a.N
Odorandi facultas vbi & vnde fiat 3.ſ.252.49
Odoratus quomodo fiat 3.ſ.327.31.a.N.
Odorum magna vis in victus ratione 7.ſ.1201.G N
Odores vt ſignum 2.ſ.7.40
[illegible] 4.ſ.338.9
Odoris inſtrumenta 3.ſ.327.13.a.N
[illegible] 1.ſ.21.19
Officina Med. quoad ventos & ſolis vel æſtum vel ſplendorem qualis 1.ſ.19.37
Officium Chirurgi circa quæ verſetur 6.ſ.741.B
Officia Medici, cauſas morbi cognoſcere, & morbus remediis propulſare 2.ſ.7.2
Officina Medici [illegible] 1.ſ.9.4
[illegible] recentiorum 3.ſ.312.14.a.N
[illegible] 5.ſ.692.4 N.a
[illegible] 6.ſ.916.G.N
[illegible] 3.ſ.258.26
Oleoſarum vrinarum pernicies 7.ſ.1094.C.N
Olera hyeme quæ 4.ſ.368
Olera æſtate qualia 4.ſ.337.12
Olera qualia 4.ſ.359.13
Olfactus quomodo & quando fiant 4.ſ.408.37
Olitanis vxorem febris detinuit 7.ſ.1142 D
[illegible] 3.ſ.257.50
[illegible] 3.ſ.320.66.a.N
Opifices alij boni, alij multum præſtantes 1.ſ.8.30
Opinio arte vbi potior 3.ſ.295.55
Opportunitas quid 5.ſ.448
Opportunitates multæ ac variæ 5.ſ.447.52
Opportunum medicamentum quodnam dicatur 5.ſ.590.25 b N
Opſonia autumno qualia 4.ſ.337.24
Opſonia æſtatis qualia 4.ſ.337.26
Opſonia hyeme qualia 4.ſ.337.2
Opſonia non omnia ſimilia & cur 4.ſ.346.10
Opſonia qualia quæ ex intritis parantur 4.ſ.361.45
Opſonia vere qualia 4.ſ.337.1
Optimus habitus incendi 2.ſ.137.A
Oratio, mentis character 7.ſ.1040.E.N
ex Orco in lucem augeri oriri vulgo exiſtimatur 4.ſ.342.11
[illegible] 3.ſ.305.11
[illegible] 7.ſ.1038.D.N
Oriens medico conſiderandus 3.ſ.280.48
Orientales qualiter ad iram prudentiamque ſe habeant 3.ſ.283.3
Orientalia omnia ſeptentrionalibus præſtantiora ibid.5
Origo venarum ſecundum Hipp. ex capite exagitatur 3.ſ.312.39.b.N
[illegible] 1.ſ.1.1
[illegible] 3.ſ.332.81.a.N
Ornithiæ venti dicti 7.ſ.1237.D.N
Ortui proxima calidiſſima & humidiſſima 4.ſ.350.25
Ortus & interitus omnium rerum 3.ſect.225.18
Ortus hybernus ad Tropicum capricorni ſitus 3.ſ.331.9.a.N
Ortus æſtiuus ad Tropicum cancri ibid.12
Os amarulentum ſignum inediæ 1.ſ.12.10
Oſcitatio vnde 2.ſ.12.3
Os diſparatum aut diſiunctum 2.ſ.248.C.N
Oſteocopi dolores 3.ſ.301.38
Oſtrea in cibo qualia 4.ſ.358.5
Os vteri ſiccum per quod indicium cognoſcendum 3.ſ.262.50
Otides aues 3.ſ.334.27 b N
Oua erinaceorum qualia 4.ſ.358.8
Oua proportionem quandam habent cum generatione hominis 3.ſ.246.6
Oua volucrum qualia 4.ſ.358.31
Oues comitialiter affectæ 3.ſ.307.39
Oui incubatio 3.ſ.247.14
Ouum gallinaceum vmbilicum habet 3.ſ.246.10
Ouum quale 3.ſ.247.17
[illegible] 7.ſ.1088.E.N
[illegible] 7.ſ.1038.B.N
[illegible] 4.ſ.392.25
[illegible] 7.ſ.1030.E N
[illegible] 7.ſ.1041.E.N

P

PALATVM quid voci conferat 3.ſect.253.36.
Palæſtrica ars 4.ſ.346.53
παλαί 7.ſ.1011.C.N
[illegible] 7.ſ.1019.A.N
[illegible] 7.ſ.1000.F.N
[illegible] quid ſignificet 2.ſ.139.B.N
Pallidi homines pallore ad morbum regium accedente 3.ſ.290.13
Paluſtres aquæ quales 3.ſ.284.18
Paluſtria loca qualia 4.ſ.351.32
Pane quo quis vtatur, multum intereſt 1.ſect.13.19
Panis calidus ſiccat 5.ſ.518.29
Panis ex tritico quomodo veteribus confectus 4.ſ.9.40
[illegible] 3.ſ.334.76.a.N
[illegible] 3.ſ.298.36
Parentes ſuis morbis liberos implementum 3.ſect.303.50
Paria venarum quatuor earum ortus & diſtributio 3.ſ.229.23
Partium [illegible] indicatio inferiorum 2.ſect.48.52
[illegible] 3.ſ.281.32
[illegible] exiſtimatio [illegible]
Pars quæ non ineſt à principio, nullo modo [illegible] 4.ſ.381.10
Pars vnaquæque alia alij corporis parti morbum facit 4.ſ.408.2
Partes abortus ſeptem dierum quomodo inueſtigantur 3.ſ.246.8
Partes fœtus mortui quomodo extrahendi 5.ſect.618.10. & dei[illegible]
Particularis ægrorum progreſſio 7.ſ.1059.E.N
Particularis ægrorum recenſio 7.ſ.966.G.N
Partus dies 7.ſ.1011 G.N
Partus difficilis cauſa 3.ſ.247.46
Partus difficilis & facilis ob inuolucrum 3.ſect.260.20
Partus facilis eſt, qui in caput fit 3.ſ.247.43
difficilis partus qui in latus aut pedes fit ibid.46
Partus in feris Aſiaticis cur multiformes 3.ſect.289.10

Partus

Partus magnus quando edatur 3.ſ.234.43
Partus purgamenta [illegible] 3.ſ.239.24
Partus ſeptem, octo, nouemque menſium quales 3.ſ.254.26.29.30
Partuum variæ circumſtantiæ & concurſus 7.ſ.1011.A.N
Paruibibuli ſunt phrenitici 2.ſ.68.E.N
Patri ſimilior vnde fœtus fiat 3.ſ.234.18
Patriæ vim quoque noſſe medicum oportet 4.ſ.361.24
Paucitas cibi & potus nullum morbum facit 5.ſ.501.42
Peccata medicorum quæ grauiora & quando 4.ſ.190.20
Pecora Aſiatica qualia 3.ſ.288.50
Pecora cum vtero gerunt cur pinguiora fiant 3.ſ.241.43
Pectines in cibo quales 4.ſ.358.6
[illegible] 5.ſ.676.52
Pellicula in corporis cuiuſque ſummo cur naſcatur 3.ſ.251.30
[illegible] 2.ſ.126.H.N
Pelliceæ veſtes colligatæ per ſe exuruntur, ac ſi igne conflagrarent 3.ſ.243.35
Pelliones 4.ſ.346.23
Perca piſc. 4.ſ.357.45
Perdicis caro qualis 4.ſ.357.40
Peregrinationis cuius morbi cauſa 2.ſ.57.30
Perfrictiones corporis diebus iudicatoriis 2.ſ.72.A.
Perfrictiones ex rigore quoad calorem non reuocantur 2.ſ.72.C
Perfrictiones vehementes diebus indicatoriis 2.ſ.170.B
Perfrigeratio præter rationem ſudoribus tenuibus & coctis vrinis apparẽtibus initio 2.ſ.75.G
Pericula ſibi ipſi qui ſubeunt etiam fortitudinis præmia & ignauia pœnas reportant 3.ſ.290.50
Periculoſa cibi exhibendi in morbis intempeſtiuitas 7.ſ.1070.G.N
Periculoſiſſimæ temporum mutationes 3.ſ.288.18.19
Perinthorum hiſtoria 7.ſ.997.C
Perinthus laborat populariter tuſſi & angina 2.ſ.49.13
Peritia imperitiæ multum præſtat 3.ſ.295.56
Pernicioſa, ſi abſque vlla ſignificatione alleuiant, qualia 2.ſ.71.D
Perpetua aluus turbulentia, fœtum perdit 7.ſ.1079.B.N
Per ſe calidum quid veteribus non inuentum 1.ſ.14.10
Per ſomnos quæ eueniunt 7.ſ.1199.C
Pertinaces qui 3.ſ.295.30
Peruerſa [illegible] quomodo dirigenda 6.ſ.744.H
Peruigiliæ cum angore abſceſſus ad aures faciunt 2.ſ.81.E
Phaſis qualis fluuius 3.ſ.290.5
Phaſis regio 3.ſ.289.50. qualis ad omnia accidentia Ibid.
Pheræ vrbs in Theſſalia 7.ſ.1146.C.N
Philini vxor, æger quartus 7.ſ.976.C
Philiſci hiſtoria 7.ſ.1016.B.N
Philiſcus æger primus 7.ſ.966.D
Philiſtes æger quartus ex capite 7.ſ.1070.E
Philotimus medicus antiquus 6.ſ.740.F
Phlebotomia vbi fieri debeat 3.ſ.230.1
Phlegmagoga exhibita phlegma educunt 3.ſ.226.18
Phyſicæ cognitio Medico neceſſaria 1.ſ.16.49
Phyſica num magis ad artem medicam an pictoriam ſpectet 1.ſ.16.42
Phycis piſc. 4.ſ.147.48
Pilus vnde colorem ſuum ſumat 3.ſ.241.20
Pinnæ in cibo quales 4.ſ.358.4
Pingue facile aſſatur 3.ſ.250.10
Pingue in incrementum lactis cedit 3.ſ.241.41
Pinguedo carnoſior tabefaciendo extenuanda 5.ſ.615.38
Pinguedo in imo ventre incurabilem hydropem facit 5.ſ.544.2
Pinguedo vrinæ quales 2.ſ.40.47
Pingues detectiones 7.ſ.1069.N
Pingues mulieres extenuare oportet qui velut concipiant ſi impedimentum inde eſt 3.ſ.265.6
[illegible] 7.ſ.1008.B.N
Piſces epilepticis periculoſiſſimi 3.ſ.334.14.b.N
Piſces quales in eſu 5.ſ.529.10. eorum differentiæ ibid.12
Piſces ſale conditi 4.ſ.358.12
Piſces ſicciſſimi 5.ſ.544.13
Piſcium caro qualis 4.ſ.357.43
Piſcium partes ſicciſſimæ 4.ſ.358.30
Pittaci hiſtoria 7.ſ.1008.G
Pituita acris exiſtens & in carnes irrumpens venas exulcerat & refringit 3.ſ.299.20
Pituita cum acribus humoribus permixta exulcerat ibid.9
Pituita cur frigidiſſima 3.ſ.227.10
Pituita frigida in ſanguinem calidum influens 3.ſ.235.50
Pituita humorum frigidiſſimus 5.ſ.487.46
Pituita in pulmonem quomodo influat 5.ſ.450.46
Pituita morborum cauſa 5.ſ.500.8
Pituita morbum faciens grauitatem inducit 4.ſ.419.41
Pituita quando copioſior generatur & morbi ſit cauſa
Pituita quando morbi cauſa 5.ſ.447.3
Pituita quomodo morborum cauſa 5.ſ.516.16
Pituita quomodo per vrinam ſecedat 5.ſ.461.44
Pituita quorum morborum cauſa 5.ſ.450.31
Pituita ſi in ventriculum ex capite reciderit, optimum, ſi aliam in partem prolapſa fuerit morbos pariet 5.ſ.500.4
Pituita ſola homo non eſt & cur 3.ſ.225.15
Pituita vnde gignatur 5.ſ.499.42
Pituita vteri ſuffocationem ſedat 5.ſ.593.10
Pituitæ fons caput 5.ſ.498.30
Pituitæ multæ formæ 5.ſ.542.34
Pituitoſi partibus ſuperioribus abſtinentiam cibi non conſuetam facilius in totum ferunt 4.ſ.389.17
Pituitoſi quales 5.ſ.521.13.15. quomodo curandi ibid.10
Pituitoſis inteſtinorum difficultates quando præſagiendæ 3.ſ.287.30
Pituitoſis morbus ſacer valde familiaris 3.ſ.303.55
Pituitoſus quæ autũni conſtitutio bona 3.ſ.288.1
Plana loca qualia 4.ſ.353.34
Plantari ſurculi in terram quales 3.ſ.242.44
Placentiſe oleum 5.ſ.612.47
[illegible] 7.ſ.1051.G.N
Plebeij mortuum excitaſſe videntur 4.ſ.391.26
Pleniluno pleræque mulieres concipiunt 3.ſ.259.50
Plenitudo multa & varia incommoda habet 1.ſ.11.21
Plenitudo niſi homo purgetur, morbi principium 5.ſ.578.30
Plenitudinis alia ſigna 4.ſ.371.46
Plenitudinis cauſa 5.ſ.505.20
Plenitudinis cura 4.ſ.370.16
Plenitudinis ſigna 4.ſ.370.10
Plethoræ mala multa & varia 1.ſ.11.20
[illegible] 3.ſ.281.50
Pluuia qui in terram recidat 3.ſ.285.34
Pluuialis aqua quæ prima 3.ſ.285.40. quæ peſſima ibid.41
Pluuiæ æſtiuales putrilaginem humorum concitant 7.ſ.994.E.N
[illegible] 2.ſ.97.F.N
[illegible] 7.ſ.1018.G.N
[illegible] 7.ſ.1015.F.N
[illegible] 7.ſ.1027.H.N
Polemarchi vxor æſtate febricitare cœpit 7.ſ.1225.E
Polenta ex hordeo decorticato 5.ſ.528.3.5
[illegible] 3.ſ.841.13
[illegible] 7.ſ.1006.E.N
Polycratem febris inuadebat 7.ſ.1157.F
Polypi piſc. 4.ſ.358.1
Pontica gens 4.ſ.353.31
[illegible] 3.ſ.278.12
Porrum eiuſque qualitas 4.ſ.359.20
Potatores nulli quibus capita debilia 3.ſ.281.40
Potiones addere vel detrahere paulatim debemus 5.ſ.527.2
Potiones quando inuentæ 1.ſ.10.25
Potionis meracioris & auſterioris incommoda 4.ſ.404.7
Potu largiore qui vtuntur difficilius ſpirant 2.ſ.85.A
Potus alimentum omnium animantium 3.ſ.296.27
Potus an ad pulmones tranſeat 3.ſ.322.40.b.N
Potus autumno qualis 4.ſ.337.25
Potus æſtatis qualis 4.ſ.337.16
Potus ingeſtus ventriculum refrigerat 3.ſ.245.7
Potus in hominis arteriam conuertitur 3.ſ.268.57
Potus per venas qua parte ad renes deferatur 3.ſ.274.40
Potus vere qualis 4.ſ.337.8
Prædictio quando non ſecura 2.ſ.85.C
[illegible] 7.ſ.999.C.N
[illegible] 7.ſ.ibid.N
Prandere modicum qui debent 4.ſ.3[illegible]3.30
Prandere quibus non conducit 1.ſ.12.1
Praſa qua in regione inueniantur 3.ſ.289.20
Præceps & acerba iracundia 7.ſ.1184.G
Præceptores quo loco Medicis 1.ſ.1.8
Præcep. [illegible], naturis, annitemporibus ætatibus ire obuiam conuenit, contentaque ſoluere & ſoluta intendere 3.ſ.228.25
Præcept. vbi immutandam e? conſideranda ſunt natura, ætas, forma, anni tempus, morbi genus nunc addendo nunc detrahendo 3.ſ.228.44
Præciſæ partes quæ nunquã caleſcunt 5.ſ.450.1
Præcognitio quædam morbi 4.ſ.169.4
Prædicenda præſentia præterita & futura 2.ſ.36.5
Prædici quæ debeant 2.ſ.83.F
Prædictio ſecuriſſima quæ 3.ſ.230.43
Prædictionis genera multa & varia 2.ſ.83.B
Prædictiones Medicæ quales & vnde ibid.
Prædictiones quomodo faciendæ 2.ſ.42.9
Prægnans dicta die ſeptimo 3.ſ.314.36.a.N
Prægnans mulier quibus ſignis cognoſcatur 3.ſ.262.9
Prægnans num partui vicina quomodo deprehendatur 5.ſ.424
Prægnans pituitoſa qualia ſymptomata patiatur 5.ſ.6[illegible]1.13
Prægnans quæ fœtum menſtruum corrumpit quomodo curanda 5.ſ.685.20
Prægnans quæ venerem non exercet facilius partu liberatur 3.ſ.261.49
Prægnans ſit mulier necne quomodo explorandum 5.ſ.584.40
Prægnantes quædam natura lac non habent 5.ſ.619.41
Prægnanti menſes fluunt 5.ſ.600.5
Prægnanti menſes non prodeunt & cur 3.ſ.237
Prægnantibus eryſipelas lethalis 5.ſ.664.2
Prægnantis menſium profluuio vexatæ remedia 3.ſ.267.7
Præparationis medicamentorum cautio quędam, vt in ſiccantibus carne potius, in laxantibus ſucco magis vtamur 4.ſ.357.6
Præſagio vbi non ſit opus 2.ſ.85.G
Præſagium pulmonis inflammationis 4.ſ.414.36
Præſens hominem ægrum inſpicere quid iuuet 4.ſ.341.27
[illegible] qui 3.ſ.239.C.N
Prima corporis conſtitutio 4.ſ.350.21
Prima luce 7.ſ.1157.G.N
Primiparatum difficultates 7.ſ.1033.H.N
Principia morborum & mortis ſecundum aliquos 1.ſ.8.24
Principia morborum ſimilima, hinc difficilis initio iudicatio 2.ſ.44.15
Principia morborum tria 3.ſ.508.1
Principium corporis nullum ſed omnes partes principium & finis videntur eſſe 4.ſ.407.45
Principium medicationis quale 5.ſ.450.4
Principium morbi ſcire præcipuum quid eſt in medico 3.ſ.296.1
Principiũ morbi quod ex cælo depẽdet 5.ſ.508.21
Priſca Medicina an ars necne 1.ſ.12.40
[illegible] 5.ſ.692.61.N.a
[illegible] 3.ſ.331.16.b.N
Proceri homines vbi 3.ſ.290.21
Prodeuntia quomodo æſtimanda 2.ſ.48.40
[illegible] 2.ſ.124.B.N
[illegible] 7.ſ.977.H.N
Profeſſio ſordida & illiberalis medico fugienda 3.ſ.310.40
Profundi ſomni quid denuncient 2.ſ.141.H
[illegible] 2.ſ.59.11.N.a
[illegible] 7.ſ.1084.A.N
Promptam inſaniam quæ ſignificent 2.ſ.145.E
Proni ad conuulſiones qui 2.ſ.14[illegible].A.N
Proprium cuiuſque morbi 4.ſ.420.25
[illegible] 3.ſ.266.13
[illegible] 7.ſ.1197.A.N
[illegible] 3.ſ.266.19
Proſerpinæ epitheton [illegible] 3.ſ.314.56.b.N
[illegible] 7.ſ.1001.D.N
[illegible] propter quid 3.ſ.353.3.a.N
[illegible] pro [illegible] 3.ſ.312.8.a.N
Prudentia & imprudentia in homine vnde 4.ſ.350.44
Prudentia qualis in Medico expetatur 1.ſ.7.2
Prudentia quales orientales homines 3.ſ.283.3
Pruritus in coitu [illegible] 5.ſ.232.50
Prudentis & imprudentis animi contemperatio 4.ſ.352.52
[illegible] 7.ſ.999.A.N
Puellã quæ ex abrupto loco decidit, vox defecerat 7.ſ.1255.B
Puellæ citius pueris pubeſcunt 3.ſ.257.50. citius etiam ſapiunt & ſeneſcunt ibid.
Pubertatis meta 7.ſ.1047.H.N
Puer cur vltra decimum menſem geſtari in vtero nequeat 3.ſ.246.46
Puer inteſtinorum difficultate cum febre correptus eſt 7.ſ.1208.A
Puer in ventrem à mulo ictus 7.ſ.1151.E

Puer in vtero compreſſis labris alimentū ſugit 3.ſ. 152.39. cur in vtero trahat & ſugat ibid.41
Puer in vtero quando magnus naſcatur 3.ſ.2 4 50
Puer in vtero quando moueatur 3.ſ.241.25
Puer lactans ſanus ac debilis eſt, ſecundum id, quod mater valet 3.ſ.24.10
Puer naturaliter in caput prodit 3.ſ.246.20
Puer non ſine vi & dolore per vteros egreditur 3.ſ.588.18
Puer ob implicatum in vtero vmbilicum interit aut ſaltem difficilius exit 3 ſ.258.45
Puer poſt partum fit aquoſus 3 ſ.261. 8
Puer quando mutilus naſcatur 3.ſ.254.54
Puer ſeptem menſium natus qualis 3.ſ.245 16. octo menſium nunquam viuit ibid.29. Nouem menſium & decem dierum qualis ibid 30
Puer ſic valet, vt mater valet 3.ſ.245.38
Puer tempore partus inſtantis laborare incipit 3. ſ.258.33
Pueri è lacte depulſi 7.ſ.947 G
Pueri calculo laborantes cur pudenda confricent 3.ſ.186 35
Pueri calculos in veſica habent magis quam ſenes 3.ſ.230 29
Pueri cum in lucem prodeunt ſtercus in inteſtinis habent, & vnde 3.ſ.250.42
Pueri in mundum ingreſſus qualis 3.ſ.2,9.10
Pueri in ſomnis ſtatim ac nati ſunt rident plorantque 3 ſ.258 9
Pueri in vtero ſitus 3 ſ.245.40
Pueri lactentes qui vrinam multam reddunt non ſunt diu vitales 3 ſ.267 20
Pueri natura 4.ſ.350.23
Pueri natura pleniores lac non ſugunt 3.ſ.267.6 vtrac. s non pro ratione increſcunt ibid.17
Pueri omnes & capite ſurſum producuntur, in lucem prodeunt in caput multi, & hæc partio ſecurior 3.ſ.258 3
Pueri puri neque vlcere vel muco, vel ſalina laborantes in ſequenti ætate extra periculum non ſunt 3 ſ.305.1
Pueri quibus aquoſi teſtium tumores apparent & diſparent 3 ſ.281 40
Pueri ſæpe ſeptimo anno exacto dentes expleut 3 ſ.254 52
Puerilis ætas vlceroſa, ſalinoſa & mucoſa, procedentem ætatem meliorem præſagit 3.ſ.304 50
Pueris cur defluxiones facile fiant 3.ſ.106.48
Pueris recens natis quomodo cibus adminiſtretur 3.ſ.319.1.b N
Pueris quando ſemen protuberet 3.ſ.252 36
Pueris quid ſemen impediat ib 30
Puero mortuo in vtero quid fiat & quomodo exeat 3 ſ.261.32
Puerorum febris continua præſagium conuulſionis habet 2.ſ.61.74 N a
Puerorum infantulorum diæta vt conuulſionibus minime tententur & coloratiores ſint 4 ſect. 3.9.9
Puerorum patrij morbi quidam 3.ſ.28.41
Puerpera quæ parere nequeat quibus opitulanda 5 ſ.623 28. & 'c n.
Puerpera quæ vlcere ſuperficiario in pudendis quo illinenda 5.ſ 584.43
Puerpera ſuper laſano collocanda quando 3.ſect. 261.10
Puerperæ flatus diſtentio 5.ſect. 582. 20. lumborum dolor ibid 21. menſes non eunt ibid.
Puerperæ quæ difficilius pariunt ſunt primo parientes 3 ſ.247.49
Puerperæ quæ plurimum in partu laborent 3 ſ 238.50
Puerperij medicamenta 5 ſ.571.35.40
Puerperij purgamenta ad thoracem vergunt 5.ſ 607.46
Puerperij purgamenta aquoſa 5 ſ 601.3
Puerperij purgamenta bilioſa & atra 5.ſ.601.9
Puerperij purgamenta pituitoſa 5.ſ.601 45
Puerperij purgamenta poſt partum quomodo curanda 5 ſ 603 45
Puerperij purgamenta quanta menſura ferantur 5 ſ.619.25. qualiter ibid.20
Pulli excluſio quot diebus perficiatur 3.ſect.247. 29
Pulſatio capitis quid ſignificet 2 ſ 129.A.N
Pulſatio temporum in febribus 2.ſ 65 58.N.b
Pulſus 2 ſ 47.52
Pulſus arteriarum 2 ſ.335 b N
Pulſus in præcordiis quid portendat 2 ſ.38.10
Pulſus lethargicorum 2 ſ. 7 E.N
Pulſus quales quoad ſpiritus alimentum 4.ſ.383 4
Purgamenta alba ſubſiſtentia ex parte cum febre 2.ſ.73.D
Purgantia quando adhibenda 2.ſ 48.16
Purgationes à partu cur mulieribus fiant 2.ſect. 290.1
Purgatio mala poſt partum 3 ſ.284.8
Purgatio mulieris puerperæ ſanæ quanta 3.ſ. 239.16
Purgatio puerperæ primo tantum vt heminæ Atticæ vnius & dimidiæ ibid.15
Purgatio quando fiat 2 ſ 49.2
Purgatio quæ mulieribus contingit, à partu quando rite fiat 3 ſ.236.45
Purgatio quomodo differat ad dies impares & pares 5 ſ.506 18
Purgationes immodicæ qualiter operentur 3.ſ. 226 39
Purgationes muliebres 2.ſ.47.15
Purgationes neceſſariæ & pernicioſæ 7.ſ 1148.C
Purgationis modo quinque iniiciuntur 2 ſect 41. 10
Purificationes veterum 3.ſ.301.40
Puris deprehendendi doctrina 2.ſ.187. D.E N
Purpuræ in cibo quales 4.ſ.358.4
Purulenti [illegible] 3.ſ.230.14
Purulentorum menſium indicia 5.ſ.590 19
Purulentorum ſalutis notæ 2.ſ.91 F.N
Purulentum vnde 4.ſ 383.18
Pus album ex auribus in iuuene quale ſignum 2. ſ.44.50
Pus amurcæ 2 ſ. 89.H
Pus bonum & laudabile ex vſtione 2.ſ.43.19
Pus citra febrem expuere 3 ſ.230.7
Pus cuius alimentum 4.ſ.383 19
Pus ex arteria aſperæ vulnera in pulmone collectum 5.ſ.694.b H N
Pus in pectus ſecedit & inde putreſcit 3.ſ.130.14. in veſicam delabitur ibid.17
Pus in pulmone 4.ſ.414 51
Pus intro collectum obſcuras habet dignotionis notas 2.ſ.187. D.N
Pus intro qui colligunt 2.ſ.483.G
Pus in vrina ſine dolore tamē ſubſidēs 3.ſ.230.8
Pus per aluum quibus ſecedit, eos mors conſequitur 2.ſ.186. H
Pus quod optimum 2.ſ.39.13
Pus vnde 4.ſ.383.18
Putamen in ouo quod cubatur vnde frangatur à pullo 3.ſ 247.27
Putredo 3.ſ.243.30.32
Putrefacta aqua craſſior euadit, vnde fit olfactui apta 3.ſ 253.2
Putreſcere ſine calido & frigido nihil poteſt 1.ſ. 16.30
[illegible] 6.ſ.916.B
[illegible] 5.ſ.695.60.N.b
[illegible] 3.ſ.211.10
[illegible] 5.ſ.695.10 N b
[illegible] 3.ſ 118 5
[illegible] 3.ſ.81 49
[illegible] 2 ſ.60.22.N a
[illegible] 3.ſ.25 .18
[illegible] ibid. 4
Pythio æger primus 7.ſ.1059.C.

Q

QVADRAGINTA dies primi abortiones ex quauis cauſa fieri non amplius ſinunt 3 ſ. 257.39
Quadraginta dies conceptionis abortioni obnoxij 3.ſ.256.10
Quadragenaria ſecunda fœtuum 3.ſ.257.50
Quadragenaria tertia ibid.53
Quadrageſimo quinto die qui ſponte ſaneſcant 3.ſ 230.39
Quadrageſimus ſecundus dies decretorius 3.ſect. 257 30
Qualitates quatuor primæ calid.frig ſicc.& hum. 1.ſ.12.47
Quomodo alterum alteri medicamentum ibid. 48.
Qualitates ſecundæ quando hominem lædunt 1.ſ.13.49
Quartana quando non ſit diuturna futura 3.ſect. 231.28
Quartanarum conditio in iudicatione 2.ſ 44.19
Quaternarij ad præſagiendum medicis vtiles 3.ſ. 257.35
Quaternariorum additio in iudicatione conſideranda 2 ſ.44 17
Quatuordecim dies febres ardentes decernunt 2. ſ 137 A
Quatuordecim dies icterus lethalis ſit nec ne decernunt 5.ſ.551.22
Quatuor fontium differentiæ 3.ſ.284.32
Quatuor mundi plagæ Medico conſiderandæ 3.ſ. 280.49
Quæ apud ægrum mutanda 1.ſ 25.12
Quæſtiones quæ circa morbos ſciri & fieri debent 5 ſ.446 2
Quæ cum dolore exoriuntur ad aures tubercula, perniciem minantur 2.ſ.150.A
Quæ eduntur & bibuntur alia aliorum medicamenta 5 ſ.500 43
Quæſtus inſectatores Medici coercendi 1.ſ.3.5
Quicquid artificioſe factum, à ratione profectum 1.ſ.21 37
Qui conſiderandi, num phrenitici euadant 2.ſect. 147.B
Qui tubercula ad aures habeant 2.147.F
Qui pernicioſe affecti ſint 2.ſ.147 C
Quibus ex poſteriore parte oſſibus fractis, capitis dolor ineſt, cruda e naribus fluxio malo eſt 2.ſ 148. D
Quicquid ſit, propter quid ſit, & ad aliquid refertur 1.ſ.4 59

R

RADICES plantæ inſitæ vnde 3.ſ.242.50
Radices ſeminum vnde 3.ſ.242.23
[illegible] an [illegible] legendum 3.ſ.313.74 b N
Rami germinantium rerum vnde 3.ſ.241.27
Ramus quomodo in terram inſitus eſſe debet 3.ſ. 242.45
Raphanus eiuſque vires 4.ſ.359.23
Rara minus incaleſcunt 3.ſ.243.[illegible]
Rara qualia 2.ſ.8.[illegible]
Rarefacta cute ſpiritus extra peruadit 3.ſ.298.43
Rariores habitus eorumque victus ratio 4.ſ. 339.37
[illegible] 7.ſ.1019.D.N
Ratio 6.ſ.74 A.N
Ratiocinationes in ægris 7.ſ.984 H.N
Rationalis medicus 1.ſ.4.53
Raua lupa 5 ſect.
Rauiliæ 7.ſ.1041.E.N
Rauiſtelli ibid.
Rauum ibid.
Rhombi piſc. 4.ſ.357.49
Rhombus deligationis genus 6.ſ.741.G
Ricini vlceris 5.ſ 691.74.2
Ridere quando pueri primum poſſunt 3.ſ.258.9
[illegible] 7.ſ.1009.A.N
Rigor ab horrore diſtinguitur 3.ſ.335.31.a.N
Rigor cum iudicatione 2.ſ.76.C
Rigor liberalium eruptionum ſanguinis curſum ſiſtit 2.ſ.80.G
[illegible] 2.ſ 15.23. 3.ſ.297.35. 5.ſ.417.47
Riphæi montes 3.ſ 291.42
Riſus vnde 3.ſ.108.[illegible]
Recedentia quomodo adducenda 6.ſ 745.A
Recentia omnia plus cæteris roborant 4.ſ 361.9
Recentiorum de vrinis cognitio 7.ſ.938.C
Recidiua ex febribus vbi metuenda 2.ſ.45.33
Recidiua vnde 5.ſ.532.36
Recidiuæ cauſa 2.ſ.92.A
Recidiuæ quorum morborum plurimos interficiunt 2.ſ.44.48
Recrementa 7.ſ.1130.D.N
Recrementorum alui præſagia 2.ſ.116.G
Recta quomodo deliganda 6.ſ.744.E
Recte aut non recte quæ fiunt in medicina quæ-lia 5.ſ.448.29. 5 ſ.ibid.44
Rectum in deligatione duplex 6.ſ.741 H
Reduuia 7.ſ.1057.E.N
Refrigeratum corpus in hyeme vbi ſe ſub tectum recepit magis caleſcit 1.ſ.14.46
Reges Aſiatici 3.ſ.292.36
Regibus ſubiecti timidiſſimi 3.ſ.294.50
Regio conſideranda 3.ſ.282.40
Regio cur conſideranda 5.ſ.698 5.N
Regio æqualis & inæqualis quæ 3.ſ.289.20
Regio mutanda in curatione 3 ſ.229.12
Regio mutationis cauſa 3.ſ.225.18
Regionum poſitiones differunt & differre multa faciunt 4.ſ.366.14
Regionum ſitus & natura vnde cognoſcenda 4. ſ.353.26
Regionum venti etiam conſiderandi medico 3.ſ. 280.57
[illegible] 3.ſect.333. 63.b N 3.ſect.291.26. N.a.
[illegible] 1.ſ.15.51
[illegible] 7.ſ.1019.B.N
Repletio & generatio in elementa cadit 4.ſ 349.23
Repletionis cura 4.ſ.369 16
Repletionis & euacuationis pulcherrimum exemplum 5.ſ.501.48
Repoſitiones oſſium 6.ſ.752.A
Repoſitiones oſſium non difficiles 6.ſ.776 C
Rerum venerearum intempeſtiuus vſus 5.ſ.542.9
Reſpiratio eorum qui in aquam demerſi ſunt 7. ſ.1158 B N
Reſpirationis mutatio morbi cauſa eſſe poteſt 3. ſ. 59.7
Reſponſum ferox & audax ab homine moderato 2.ſ.70 G

Retentionis menſium ad quadrimeſtre indicia 5. ſect.589.40
Reuellenda quæ 7.ſ.1170.B
Reuerſiones morborum quibus accidunt 2.ſ.54.52
Reuerſiones quæ quinto die iudicantur 2.ſ.55.8
Reuerſiones vnde 2.ſ.50.37
Reuerſionis ſuppuratio vbi ad aures tuberculorum facta non eſt iudicatio 2.ſ.55.19
Reuerſionis febris ardentis ſignum 2.ſ.55.10
[illegible] 7.ſ.1009.A.N
Robur conferentia 5.ſ.530.30
Robur deligationis aut appreſſu aut linteorum multitudine 6.ſ.742.II.N
Recubitus ægri melior qui 2.ſ.37.30
[illegible] 5.ſ.709.11.A N
[illegible] 7.ſ.1000.F.N
Ros mano decidit per æſtatem 3.ſ.283.19
[illegible] 1.ſ.10.27
Rotunda qualia 1.ſ.18.8
Rotunda ſputa 7.ſ.1776.D
Rotundum 6.ſ.742.G
Rubor malæ in morbo acuto 2.ſ.24.30
R[illegible] ex plenitudine 4.ſ.372.11
R[illegible] 5.ſ.527.49
Rufus 7.ſ.1041.A.N
Ruptiones venarum cur contingant 3.ſ.299.32
Ruptionis ſigna 2.ſ.122
Rupexaus 5.ſ.

S

SAcrificiorum mos eximendi cor & inde diuinandi 3.ſ.324.37.B.N
Sagittæ in ventriculum impacta 7.ſ.1161.C
Sagittarij humerum prætendunt 6.ſ.750.H
S[illegible] 7.ſ.1058.F.N
Saliua [illegible] quale ſignum 2.ſ.56.48
Saliua emungenda vt vult Mercurialis 5.ſ.649.A.N
Salſa maceranda 4.ſ.360.53
Salſa ſputa 2.ſ.157.II
Salſæ aquæ omnino improbantur 3.ſ.284.30
Saltus genituram eiicit 3.ſ.236.37
Salutis ſigna in febribus 2.ſ.42.43
Sanantur difficilius alæ laterum cauitates & femora 2.ſ.9.F
Sandarachæ color 7.ſ.1041.D N
Sanguinem ex vulnere fundere cum tenui ſudore 2.ſ.78.G
Sanguinem qui euomunt 2.ſ.186.D
Sanguinem ſpumantem euomentes 2.ſ.187.F
Sanguinis copia non quieſcit 3.ſ.298.11
Sanguinis eruptionem fore, quibus ſperare liceat 2.ſ.145.D 147.C.149.D
Sanguinis eruptionum præſagia 2.ſ.78.C
Sanguinis è naribus profluuium 7.ſ.117.5.E
Sanguinis egeſtio perniciem affert 2.ſ.170.G. 2.ſ.171.per tot.
Sanguinis eruptio libera morbum ſoluit 7.ſect. 1005.A
Sanguinis eruptio è naribus quando expectanda in dolore capitis 2.ſ.44.34. 2.ſ.46.20
Sanguinis fons cor 5.ſ.498.29
Sanguinis generatio vere fit 2.ſ.50.53
Sanguinis grumi per ſeceſſum excuſſi 2.ſ.135.A.N
Sanguinis grumus 2.ſ.168.A.N
Sanguinis humor aquoſus 7.ſ.1170.F
Sanguinis magnæ in principiis eruptiones 2.ſ.31.D
Sanguis morbum faciens dolorem inducit 4.ſ.419.41
Sanguinis mutationes intellectum mutant 3.ſ.300.30
Sanguinis per ora venarum profuſio 7.ſ.1176.E
Sanguinis profluuia 7.ſ.1121.C
Sanguinis profluuio ſuccedũt rigores 2.ſ.170.E.N
Sanguinis profluuium in quibus ſperandum 2.ſ.145.A
Sanguinis profluuium per annum quod ſanitare 2.ſ.55.26
Sanguinis ſerum, aliud eſt quam ſanies 7.ſ.994.H.N
Sanguis ſolus homo non eſt & cur 3.ſ.225 8
Sanguinis ſtillæ malæ quæ 2.ſ.1[illegible].B
Sanguinis ſtillæ vt neque in lateris doloribus ita neque in pulmonis morbis conducunt 2.ſ.164 F.N
Sanguinis ſtillatio omnis [illegible] 7.ſ.[illegible].E
Sanguinis ſtillatio in febribus ardentibus [illegible]lis ibid.
Sanguinis ſtillatio repentina in morbis acutis æſtiuis & autumnali tempeſtate quid ſignificet 4.ſ.401.26
Sanguinis via amplior in muliere quæ peperit 5.ſ.588.28
Sanguinis à flatibus quando refrigeretur 3.ſ.297.49
Sanguis ad vulnera concurrens 7.ſ.1092.G
Sanguis alimentum quale 4.ſ.382.32
Sanguis alio inclinans 7.ſ.1176.F
Sanguis concreſcit & non concreſcit 3.ſ.251.7
Sanguis defæcatus cordis nutrimentum 3.ſ.324.47.B.N
Sanguis doloris in corpore cauſa 5.ſ.501.33
Sanguis in alienum locum effuſus putreſcit 3.ſ.299.20
Sanguis in homine ad prudentiam confert 5.ſ.412.38
Sanguis humorum calidiſſimus 5.ſ.457.47
Sanguis morboſus genituram feroſam reddit 5.ſ.676.10
Sanguis mulieris calidior 5.ſ.589.2
Sanguis multus ex naribus 7.ſ.1180.G
Sanguis natura calidus non eſt 3.ſ.270.22
Sanguis natura frigidus, per accidens calidus videtur 325.18.A.N. Natura calidus non frigidus ibid.26.N
Sanguis naturam indicat 7.ſ.1008.A.N
Sanguis num ater an rubor dicendus 2.ſ.
Sanguis pauciſſimus in homine quando generetur 3.ſ.227.37
Sanguis per ſomnum ad interiora recedit 7.ſ.1185.F
Sanguis per ſputa reiectus 2.ſ.186 F
Sanguis plurimum ad intelligentiam confert 3.ſ.300.13. etiam vigor prudentiæ exiſtit ibid. 15
Sanguis quando copioſior generatur & morbi ſit cauſa 5.ſ.498.14
Sanguis quando morbi cauſa 5.ſ.581.38
Sanguis quomodo à quibuſdam animus hominis exiſtimetur 3.ſ.226.38
Secunda generatio eiuſque elegans exemplum 4.ſ.343.54
Secundarum non purgatarum remedia 3.ſ.267.10
Secundarum optima & vtiliſſima extractio 3.ſ.261.32
Secun[illegible] 7.ſ.1050.B.N
Secundæ vt extrahendæ 3.ſ.261.10
Secundæ [illegible] 3.ſ.284.2
quando prodeunt & quid eas ſequatur in partu ibid.
Secundas eiiciens 5.ſ.571.6
Secundas expellentia 5.ſ.628.77
Sedes cur procidat 2.ſ.106.C.N
Sedes morbi ibi ſtatuenda vbi ante morbum pars doluit 2.ſ.49.12
Sedimenta ramentoſa 7.ſ.1124.F.N
Sedimenta vrinæ 2.ſ.89.A.N
Sedimentum album 7.ſ.981.E
Sedimentum ſimilagineum dixit 7.ſ.974.F
Seditionis cauſa 3.ſ.297.40
Segnes qui 3.ſ.295.23
Segnitiei cauſa 1.ſ.12.3
Sella recubitoria perforata 3.ſ.261.3
[illegible] 1.ſ.15.32
Semen à viro & muliere emiſſum quale 4.ſ.348.18
Semen cur pueri non emittant 3.ſ.240.36
Semen etiam mulier emittit 3.ſ.232.50
Semen ex omnibus corporis partibus prouenit ex ſanis ſanum, ex morboſis morboſum 3.ſ.289.43
Semen ex totius corporis vniuerſis & ſingulis partibus ſecernitur 3.ſ.232.41
Semẽ ex vniuerſo corpore detrahitur 3.ſ.231.40
quomodo generetur in coitu 3.ſ.ib.47
Semen genitale carnem rariorem facit protuberans 3.ſ.240.35
Semen genitale humidius ac copioſius 7.ſ.1190.H
Seminis humani corruptela, quod ſomnium denotat 3.ſ.232.10
Semen humoris plenum flatu diſtenditur & ſpiritus vi rumpit & emergit è terra 3.ſ.242 15
Semen in ſpinalem medullam ex reliquis partibus defertur 3.ſ.313.63.A.N
Semen maſculum fœmineo robuſtius eſt 3.ſ.33.49
Semen quando fructus protrudat 3.ſ.242.30
Sanguis vrinæ permixtus 7.ſ.948.E.N
Sanguis vbi in morbis mittendus 3.ſ.210.1
Sanguis vnde & quomodo copioſior gignatur 5.ſ.501.20
Sanguis ex puluere aut vena in ſuperiorem ventrem ruens in pus vertitur 3.ſ.447.51
Sanguis quando inundet in homine 3.ſ.227.22
Sanguis tenuis & flauus in bilem vertitur
Saxoſæ aquæ quales 3.ſ.284.16
Sauromatæ qui 3.ſ.291.8
Sapientiam in vita humana vtilem ad multa eſſe non temere à quibuſdam dici videtur 1.ſect. 22.19
Sapientia vnde 3.ſ.308.34
Sapa qualis in medica materia 4.ſ.359.8
Sanorum victus ratione quæ conferant addiſcenda 4.ſ.388.17
Sanitatis augurium & contra ex inſomnio 4.ſ.378.14
Sanitates & morbi anno vertente multi fiunt 3.ſ.258.16
Sanitatem conferentia 5.ſ.530.32
Sanitas vnde 4.ſ.369.8
Sani quibus aquis vtantur 3.ſect.284.40
Sani qui ad quadrageſimum annum aut extremam ſenectam permanere poſſunt 4.ſ.349.28
Sanguis tenuis mulieribus quodam in morbo ex oculis effluit 5.ſ.607.39
Secare aut vrere quæ 7.ſ.1190.G
Secedentia per aluum & [illegible] 4.ſect. 355.12
Seceſſus deligatorum quales 2.ſ.87.C
Sedimenta in vrinis qualia ſigna impertent 2.ſ.40.36
Sectio circa vmbilicum in hydrope 5.ſ.700.16 N
Sectio ſecundum aures genituram imbecillam reddit & infœcundam 3.ſ.232.27
Sectio in fronte prodeſt 7.ſ.1169 H
Sectio in hydropicis circa vmbilicum ad aquam educendam 7.ſ.1195 A.N
Sectio per paracenteſin ibid.
in Sectione cauendum, ne interiora attingantur 7.ſ.1198.D.N
Sectionis celeritas & tarditas commendatur, & vbi 1.ſ.20.20
Semen [illegible] 3.ſ.42.12. in terram demiſſum quomodo habeat ibid.
Semiconchia attica 5.ſ.586.7
Semina ſibi familiarem ſuccum attrahunt 3.ſ.22.50
Seminis maxima pars è capite ſecundum aures in ſpinalem medullam fertur 3.ſ.232.29
Seminis via & iter 3.ſ.232 1.8
Seminum vti naſcantur 4.ſ.348.30
Senes cur maxime vere morbis petantur 4.ſ.349.50
Senes humidi, molles, frigidi 4.ſ.338.5
Senibus defluxiones prædicendæ 3.ſ.287.32
Senibus qualis diæta conueniat 4.ſ.349.45
Seniores raro & debilius afficiuntur in morbis & cur 5.ſ.456.34
Senioribus febres vltra 20. diem minus contingunt 2.ſ.45.40
Seniorum morbi ob aquas 3.ſ.284.2
Seniorum morbus 5.ſ.468.30
Senſatio per ſeptem figuras contingit 4.ſ.346.48
Senſationes [illegible] 4.ſ.351.34
Senſus circa thoracem potiſſimum in omni corpore ineſt 3.ſ.280.20
Senſus corporis eſt modus, pondus & numerus medico 1.ſ.11.25
Senſus domicilium 3.ſ.310.10
Senſuum perſpicuitas 6.ſ.740.H.N
Sententiæ Gnidiæ 5.ſ.701 N.A
Senum natura 4.ſ.350.36
Sellæ in officina med. qualiter ſe habeãt 1.ſ.19.44
Sepiæ piſc. 4.ſ.358 2
Septenarij ad menſes & dies cõputãdi 3.ſ.258.18
Septenarius numerus fatalis & à natura regitur 3.ſ.264.55
Septentrio medico conſiderandus 3.ſ.280.47
Septentrionales ad iram prudentiamque qualiter ſe habeant 3.ſ.283.4
Septennium egreſſus melius cernit & quomodo 6.ſ.698.10
Septimeſtres partus raro viuunt 3.ſ.318.27.A.N
Septimeſtres fœtus num ſuperſtites in vita maneant 3.ſ.255.20
Septimeſtris partus cur per quadraginta dies morbo afficiantur poſt ortum ibid.16
Septimeſtris partus quot diebus abſoluatur ibid.1
Septimo menſe fœtus an naſcatur 3.ſ.254.49
Serapi 7.ſ.1010.F
Sermo in homine vnde 3.ſ.253.31
Sermones, rumores & quæ ægrum afficiunt, conſideranda 7.ſ.1202.H.N
Serpens conſpectus derepente pallorem inducit 2.ſ.40.31
[illegible] 3.ſ.325.75.B.N
Sex notæ ægro adſcriptæ 7.ſ.1065.F.N
Sexus ad morborum curationem non parum iuuat 5.ſ.456.20
Sibi placentes Europæi 3.ſ.295.12
Sicca minus incaleſcunt 3.ſ.243.30

Sicca prorſus quæ nec veſicam habent, nec vrinam reddunt nec ſaliuam fundunt 4.ſ.157.37
Sicca ſunt calida 2.ſ.48.46
Sicca victus ratio quæ 5.ſ.528.26
Siccæ corporis affectiones, minus graues morbos habent 2.ſ.58.44
Siccitas quibus confert ſemel die cibum capiat 5.ſ.526.47
Siccitates & æſtiuæ & aquilonales ſunt 2.ſ.50.50
Siccisſimum ad ſonum concipiendum aptisſimum 3.ſ.252.40
Siccius morbis magis obnoxium quam humidum 4.ſ.407.49
Siccum ſiccis morbis inimicisſimum 1.ſ.10.30
Signa 1.ſ.15.31
Signa à flatibus ventris qualia 2.ſ.40.20
Signa à nubeculis vrinæ 2.ſ.47.40
Signa à ſedimentis vrinarum 2.ſ.40.36
Signa à ſomno & vigiliis 2.ſ.39.45
Signa à teſtibus & pudendis ſurſum contractis qualia 2.ſ.39.40
Signa à veſicis duris & dolentibus 2.ſ.45.42
Signa ab alui deiectione 2.ſ.39.50
Signa abſceſſus 2.ſ.39.38
Signa ab ſyrinis quæ 2.ſ.40.30
Signa alui profluuij bona 5.ſ.449.15
Signa bona corpus æqualiter calidum, & molle, facile verti, & attollendo ſaliuam deprehendere 2.ſ.39.30
Signa bona febrium ardentium 2.ſ.52.42
Signa bona quæ 2.ſ.41.40
Signa breui periturorum 2.ſ.54.44
Signa conuulſionis ex partu bona 5.ſ.449.19
Signa conuulſionis in pueris 2.ſ.55.30
Signa diſtentionis aut conuulſionis bona 5.ſ.449.20
Signa doloris capitis qualia 2.ſ.44.30
Signa eryſipelatis bona 5.ſ.449.13
Signa & in Libya & in Delo, & in Scythia vera ſunt 2.ſ.46.45
Signa ex præcordiis 2.ſ.38.18
Signa excreationis 2.ſ.41.30
Signa faciei qualia in acutis 2.ſ.36.26
Signa febrium 2.ſ.148.& ſeq.
Signa febris ardentis 7.ſ.954.C
Signa febricitantis bona & mala 5.ſ.449.50
Signum febrium ardentium lethale 2.ſ.54.50
Signa fluoris muliebris bona 5.ſ.449.15
Signa hæmorrhagiæ criticæ 2.ſ.136.B
Signa in præcordiorum doloribus & humoribus quæ bona 2.ſ.40.24
Signa indicatoria 7.ſ.999.E
Signa lateralis morbi, ex pulmonis inflammatione bona & mala 5.ſ.449.8
Signa lienoſi, alba pituita detenti, ſubaquoſi bona 5.ſ.449.11
Signa mala, alui deiectionis 2.ſ.40.12
Signa mala febricitantis 2.ſ.54.48
Signa mala grauem eſſe vnguibus & digitis liuescentibus 2.ſ.39.32
Signa mala quæ 2.ſ.41.48
Signa medica qualia debeant eſſe 2.ſ.83.E
Signa medicorum ſecundum Ciceronem 2.ſ.86.F.N
Signa mulieris ſanguinem vomentis bona 5.ſ.449.16
Signa multa contingunt maxime ad numerum imparem 4.ſ.401.10
Signa oculorum varia 2.ſ.37.12
Signa puris ex vſtione 2.ſ.43.39
Signa plenitudinis 4.ſ.370.94.ſ.373.39.371.2
Signa plethoræ quæ morbum ſit mox factura 4.ſ.309.10
Signa pleuritidis à lingua petenda 2.ſ.178.B
Signa purgationum mala 5.ſ.449.36
Signa purgationum bona 5.ſ.449.23
Signa purulentorum 2.ſ.41.24
Signa ſuppurationis 2.ſ.41.33
Signa tertiano laborantium 2.ſ.54.50
Signa ſputi 2.ſ.41.26
Signa ſternutationis 2.ſ.41.23
Signa vulnerati mala 5.ſ.449.10
Signa vnde medicus colligat 1.ſ.7.40
Signa vnde petenda 2.ſ.47.52
Signa vomitus boni & mali 2.ſ.41.3
Signum à faucibus exulceratis vbi febris detinet 2.ſ.45.1
Signum à pedibus 2.ſ.37.35
Signum aurium frigidarum & contractarum & imis fibris inuerſarum 2.ſ.36.20
Signum collapſarum temporum ibid.
Signum coloris ex viridi palleſcentis, nigri, liuidi 2.ſ.36.3
Signum cutis circa frontem duræ 2.ſ.36.30
Signum ex oculis crebro ſe mouentibus 2.ſ.38.33
Signum ex ſudoribus bonum vel malū 2.ſ.38.13
Signum tumor in præcordiis 2.ſ.38.34
Signum in febribus ſtridere quibus à pueris non eſt conſuetum 2.ſ.37.44
Signum in ventrem dormire cum alias ſit ſolitus 2.ſ.37.40
Signum lethale admodum dormienti non commiſſis palpebris ex albo quid ſubapparere 2.ſ.37.20
Signum lethale ex labris 2.ſ.37.28
Signum lethalium morborum 4.ſ.401.10
Signum malum, ſi caput, manus & pedes frigeant ventri & lateribus calentibus 2.ſ.39.27
Signum naſi acuti quale 2.ſ.36.30
Signum oculorū cōcauorum 2.ſ.36.30. 2.ſ.42.29
Signum ore hiante dormire 2.ſ.37.39
Signum puris boni 2.ſ.42.46
Signum quale ſi auris dolet cum febre continua 2.ſ.44.40
Signum reſidere velle in morbo acuto 2.ſ.37.41
Signum ſi manus geſticulantur, aut floccos carpunt in morbis acutis 2.ſ.38.1
Signum ſi vicus mutatur 2.ſ.37.48
Signum ſubliuidum 7.ſ.1161.F
Σιγαιον 3.ſ.693.21.N.A
Sileni 7.ſ.1021.E.N
Silenus æger ſecundus 7.ſ.969.G
Simi 7.ſ.1051.G.N
Similia & disſimilia vnde cognoſcenda 6.ſ.740.C
Similia in ſimilibus longiore tempore ſimiliter ſe habent 3.ſ.257.46
Similia inter ſe omnia quæ ad indicationem faciunt 2.ſ.48.17
Similia morbum faciunt & morbum reſtingunt 4.ſ.421.29
Similium & disſimilium in medicinæ facultate neceſſaria 7.ſ.1205.D
Simum 6.ſ.742.G
Sinapi quale 4.ſ.359.27
Singularia oportet cognoſcere, qui morborū naturam perſpectum vult habere 5.ſ.561.10
Sitim leuem inter vigilandum ſomnus ſedat 7.ſ.1182.6
Sitis cauſa eſſe poteſt Hydropis 5.ſ.612.35
Sitis multa vnde 1.ſ.12.4
Sitis prohibetur 7.ſ.1176.C
Sitis temere ac præter rationem ceſſans 2.ſ.71.G
Siccitates ex morbis cognoſcuntur 2.ſ.51.13
Socordia vnde 3.ſ.294.25
Sol ad longisſimum à breuisſimo tendit 4.ſ.342.40
Sol Deus 4.ſ.378.30
Sol & ignis cur ſiccent 4.ſ.362.9
Sol fructum coquit & ſolidat 3.ſ.242.40
Sol quod in aqua tenuisſimum educit & rapit 3.ſ.285.6
Solatium ægroto quid afferat 1.ſ.27.24
Solutiones morborum quæ & quot 4.ſ.403.22
Solea inſtrumentum Chirurgicum 6.ſ.858.H.N
Solem obſcurare poſſe impium 3.ſ.302.45
Solem videre cœlum & pura quæque bona ſomnia 4.ſ.376.34
Solena quid 6.ſ.745.H.N
Solertiores qui 5.ſ.295.30
Soles conformationis, motionis, perfectionis quot 4.ſ.381.41
Soli in ſomniis medius corporis ambitus reſpondet 4.ſ.376.40. 4.ſ.377.11
Soli orienti expoſitæ ciuitates ſalubriores ſeptentrionalibus 3.ſ.281.47
Solida qualia 1.ſ.18.8
Solis viam ſpiritus dirigit 3.ſ.296.40
Solitudo Scythica 3.ſ.291.20
Solitudo periculi plena in medicationibus 3.ſ.288.29
Solſtitium æſtiuum 4.ſ.368.29
Solſtitium hybernum 4.ſ.367.30
Solutiones difficiles quæ 3.ſ.229.10
σωμα 2.ſ.97.G.N
Somni 4.ſ.362.26
Somni, qui perniciem oſtendant 2.ſ.147.D
Somni turbulenti infirmi 2.ſ.141.H
Somnia bona quæ diuinis actionibus reſpondent 4.ſ.376.14
Somnia mala quæ diurnis actionibus aduerſantur 4.ſ.376.20
Somnia pura qualia 4.ſ.376.34. Impura & nigra qualia 4.ſ.378.8. à Deo ſumere purum quale ſomnium 4.ſ.378.14. veſicam flatus habere ſignificantia 4.ſ.379.5
Somnia periculoſa quæ 4.ſ.379.48
Somnia quæ carnem impuram indicant 4.ſ.378.45. quæ ſemen corruptum ſignificent ibid. 4.ſ.378.46
Somnia quæ noua prænunciant qualia 4.ſ.379.40
Somnia, tranſituum fluminum, hoſtium armatorum, monſtrorum difformium qualia 4.ſ.382.22
Somniorum aliquot genera 4.ſ.375.11
ex Somnis magna mala euenire posſunt 7.ſ.1202.9.D
Somno febres miteſcere ibid.
Somno venere qui tentantur quales 3.ſ.232.20
Somnolentia vnde 1.ſ.24.3
Somnolenti qui 3.ſ.295.24
Somnolentorum nictatio ſomnum profundum facit 7.ſ.1180.F
Somno lugentes & vociferantes 3.ſ.301.30
Somnus à natura introductus qui 2.ſ.39.40
Somnus conciliandus 4.ſ.359.30
Somnus in loco frigido capiendus 7.ſect. 1180.F
Somnus longior 4.ſ.359.40
Somnus morbum lethalem innuens 4.ſ.379.20
Somnus quid in morbis conferat 2.ſ.142.A.N
Somnus requiem corporibus affert 7.ſ.1002.C.N
Somnus ſanguinem refrigerat 3.ſ.300.10
Somnus vnde fiat 4.ſ.369.45
Sopor altus & profundus 2.ſ.72.B
Sopor profundus & altus omnino damnandus 2.ſ.147.A
Sopore laſſitudine ac ſurditate tentatos, aluus erumpens, iuuat 2.ſ.147.E
Sorbitio 4.ſ.385.19
Sorbere quando incipiendum 4.ſ.387.33
Sorbitiones quando detrahendæ 4.ſ.359.27
Sorbitiones quando inuentæ 1.ſ.10.21
Sorbitiones quibus in morbis minime conueniāt diligenter animaduertendum ibid.29
Sorbitiones quouſque non exhibendæ 4.ſ.392.13
Sorbitionibus non abſtinendum & quare 4.ſ.390.30.
σφακελισμος ὀδόντων 3.ſ.316.68.B.N
σπάδων ἢ σπάργανον ... 5.ſ.690.62.N.A
σπάργανα 2.ſ.177.F.N
σπαργάνων χειλάς 4.ſ.410.10
σπόγγος 7.ſ.1122.C.N
Specillum bifurcum 5.ſ.691.73.A.N
Specillum ὁ μήλη 3.ſ.263.25
Specilla qualia in vteris adhibenda 5.ſ.678.6
Speculatio quantum posſit 2.ſ.56.10
Spes in febribus ardentibus 7.ſ.952.A.N
Spiracula corporis quæ 3.ſ.304.29
Spiratio difficilis ex largiore potu 2.ſ.85.A
Spiratio eſt perpetuæ actionis 3.ſ.297.3
Spiratio magna & rara delirium ſignificat 2.ſ.160.G.N
Spiratio parua frequens magna rara 7.ſ.1169.A
Spiratione conuulſionem non indicari 2.ſ.160.G.N
Spiculum 7.ſ.1154.F
Spiritu per exiguam diei partem intercepto homo perit 3.ſ.296.54
Spiritu plena ſunt omnia ibid.58
Spiritum emittunt omnia quæ incaleſcunt 3.ſ.136.8
Spirituum ratione in materno vtero, & extra eum morbi accidere posſunt 3.ſ.259.15
Spiritus alimenti principia quæ 4.ſ.382.14
Spiritus alimentum omnium animantium 3.ſ.296.25
Spiritus audiendus auribus & inde præſagiendum 2.ſ.85.C
Spiritus difficilis cum voce ſtrangulabunda 2.ſ.74.A
Spiritus & humor in plantæ vulneratæ parte radices generant 3.ſ.242.50
Spiritus id eſt aër quando cauſa morbi 3.ſ.228.28
Spiritus in corporibus quid 3.ſ.196.28
Spiritus in homine viuente vbi 1.ſ.6.25
Spiritus in omnibus animantibus 4.ſ.354.10
Spiritus in omnibus calentibus 3.ſ.255.58
Spiritus intelligentiæ index & nuncius 3.ſ.309.40
Spiritus in venere titillationem facit 3.ſ.279.3
Spiritus neceſſitas 3.ſ.296.51
Spiritus non quieſcit 3.ſ.304.30
Spiritus omnes ex aquis proueniūt 3.ſ.244.8
Spiritus creber cur exeat, intret vero rarus in peripneumoniacis 4.ſ.386.16
Spiritum per venas adducimus & ſic in corpore diſpergimus, refrigeratiſque partibus rurſus emittimus 3.ſ.304.28
Spiritus primum in cerebrum attrahitur, deinde in reliquum corpus diſpergitur 3.ſ.309.34
Spiritus quomodo corpus intret 3.ſ.305.28
Spiritus retentio 4.ſ.354.18

Spiritus

Spiritus traiectio morborum & dolorum cauſa 3. ſ.298.40.
Spiritus vna cum cibis ingeritur 3.ſ.297.40
Spiritus vocem edit 3.ſ.253.49
Spiritus vt cauſa morbi 1.ſ.7.50
Squalentia loca qualia 4.ſ.353.33
Squalores in Europa diuturni 3.ſ.294.10
Squamulæ ab arteria tuſſiendo auulſæ 5.ſ.531.28
Squatinæ piſc. 4.ſ.357.50
Splenia qualia 6.ſ.745.A
Spongioſa qualia 1.ſ.18.10
Sponte qui ſaneſcunt xlv.die 3.ſ.130.40
Spuentes cruenta 7.ſ.1176.G
Spuitio puris 2.ſ.179.B
Spuitiones purulentæ 2.ſ.177.A
Spuma in epilepticis vnde 3.ſ.305.40.
Spumans viride & pallidum vomere malum 2.ſ. 41.19
Spumantem ſanguinem ſpuitione qui reiiciunt 2.ſ.184.C
Spumæ cur albæ appareant 3.ſ.300.53
Spumeſcunt omnia humida mota ſi fuerint 3.ſ. 231.50
Sputa ex angina ſubarida, crebra 2.ſ.176.H
Sputa ex angina viſcida, craſſa exalbida 2.ſ.ibid.G
Sputa ex rubro nigricantia 2.ſ.184.B
Sputa graueolentia 2.ſ.ibid.A
Sputa pulmonum inflammationo 7.ſ.1179.D
Sputa rotunda delirium portendunt 7.ſ.1198.H
Sputa ſalſa 2.ſ.157.H
Sputatio multa in phreniticis mala 2.ſ.68.8. 2.ſ. 69.E
Sputationes cum perfrictione in phreniticis 2. ſ.131.F
Sputi copia in pulmonis ſuppuratione quo ſigno deprehendatur 2.ſ.119.G
Sputi ſigna 2.ſ.41.25. 2.ſ.42.6
in Sputo diligenter guſtus aut ſapor conſiderandus 7.ſ.1293.G
Sputorum varietas coctionis progreſſionem indicat 7.ſ.1060.D.N
Sputorum colores 2.ſ.179.B.C
Sputum bilioſum & purulentum lethale 2.ſ.60. 61.N.A
Sputum dolorem non tollens 2.ſ.179.G
Sputum dulce 2.ſ.183.G.N
Sputum in lateris & pulmonis inflammatione interdum abeſt & cur 5.ſ.459.55
Sputum nigrum peſſimum 2.ſ.179.E
Sputum purulentum 2.ſ.ibid.H
Sputum ſpiritum celeriter extra ferri, intro vero mitti tardius facit, & quod 4.ſ.386.25
Sputum ſubcruentum in peripleumoniacis & pleuriticis cur 5.ſ.460.50
Sputum vitioſum 2.ſ.178.F
Sputum vnde glutinoſum & eius damnum 4.ſ. 386.18. Ibid.28
Stabilimenta 6.ſ.745.E
Stabiles aquæ quales 3.ſ.283.34
Stadia quot deambulanda ante cœnam 5.ſ.207. 73.A.N
σῖτος 7.ſ.1236.C.N
Statuarij 4.ſ.346.3.F
στροφάλιγξ 7.ſ.948.48
[illegible] 5.ſ.693.30.A.N
[illegible] 2.ſ.45.30
[illegible] 7.ſ.1004.C.N
[illegible] 3.ſ.327.38.A.N
[illegible] 7.ſ.1055.H.N
Stercora fiunt nigra ex vino nigro 5.ſ.514.17
Stercoris excretio 5.ſ.503.38
Stercoris excretio vnde 3.ſ.252.7
Stercoris expulſio ibid.
Homo quandiu increſcat ibid.20
Stercus cur ſubmittatur ab epilepticis 5.ſ.637.5
Stercus educendum quomodo 5.ſ.637.5
Stercus ex pallido albicans & grauiter olens in ictero 5.ſ.551.17
Stercus in inteſtinis recens natorum 3.ſ.250.42
Stercus in ſano quando dimittatur 5.ſ.511.21
Steriles ex morbo fiunt mulieres 5.ſ.661.5
Sterilis à natura ſigna 5.ſ.568.24
Sterilis ex menſium ſuppreſſione 5.ſ.591.38
Sterilis mulier propter cicatrices vteri vlcerati 5. ſ.593.
Sterilitatem terræ aut mari ſuperinducere impium 3.ſ.302.47
Sterilitatis cauſæ 5.ſ.675.14
Sterilitatis metus 5.ſ.592.39
Sterilitatis ſignum 3.ſ.262.30
Sterilibus ex partu vteri ad hepar potiſſimum vertuntur 5.ſ.646.12
[illegible] 3.ſ.329.79.A.N
[illegible] 6.ſ.748.D
Sternutamenta in lethalibus morbis qualia 2. ſ.41.24
Strepitus ex ſputo in pectore 2.ſ.179.A
Strepitus ventris morbum ſoluit 2.ſect.113. D
Stillationes ſanguinis ex naribus vndecimo quæ fiunt die quales 2.ſ.80.E
Stimargi ancilla Idumeæ 7.ſ.1037.G
[illegible] 7.ſ.1037 F.N
Stratum perniciens 7.ſ.978.E.N
Stridor gentium inſuetus 2.ſ.71.B
Stridor gutturis 2.ſ.127.C.N
Stridor in excrementis 2.ſ.28.E.N
Stridor vnde fiat 7.ſ.1158.H.N
[illegible] 7.ſ.1039.D.N
[illegible] 3.ſ.329.73.A.N
[illegible] 3.ſ.316.51.A.N
[illegible] 3.ſ.269.16. 3.ſect.268. 27. 6.ſect. 916.B
Stolidi [illegible] 4.ſ.351.32
[illegible] 7.ſ.1009.B.N
Stabilimenta quibus partibus & caſibus adhibeantur 6.ſ.799.D
Studio ſolo ad morborum quorundam intelligentiam perueniri poteſt 4.ſ.384.20
Subita mutatio omnis periculoſa 4.ſ.391.2
Subligationis vſus 6.ſ.744.19
Subſtructiua medicina quorum 3.ſ.248.50
Succedere proſpere [illegible] quid 4.ſ.423. 20
Succidanei fœtus qui fiant 4.ſ.349.15
Succeſſu fruſtrari [illegible] quid 4.ſ.429.19
Succi expellendi 7.ſ.1168.F
Suctio fœtus in vtero qualis 3.ſ.316.77.A.N
Sudor criticus 7.ſ.995.B.N
Sudor effluens 7.ſ.1174.H
Sudor ex ſyderationis cerebri dolore 5.ſ.463. 18
Sudor frigidus quid indicet 2.ſ.156.G
Sudor in febribus acutis malus 2.ſ.71.G
Sudor in febribus vnde 5.ſ.458.13
cur interdum calidus interdum frigidus ibid. 30
Sudor omnis à ſole rapitur 3.ſ.285.19
Sudor ſano contingens qui morbum portendat 2.ſ.54.32
Sudores 1.ſ.7.50
Sudores aceruatim effuſi 2.ſ.174.E.N
Sudores, boni quibus ſint 2.ſ.162.G
Sudores exeuntes quales 4.ſ.362.10
Sudores duplices vel ex corporis diſſolutione, vel ex inflammationis vehementia 2.ſ.38.26
Sudores lethales 2.ſ.54.25
Sudores lethargicorum 2.ſ.137.G.N
Sudores mortem minantur 2.ſ.174.E.N
Sudores optimi 2.ſ.52.12
Sudores parui circa caput 7.ſ.1296.F
Sudores perpetui 7.ſ.940.G
Sudores peſſimi qui 2.ſ.54.9
Sudores qui morbos indicant, qui 2.ſ.53.36
Sudores tenues circa caput in morbis grauibus qualia ſigna 2.ſ.70.C
Sudores tenues initio vrinis coctis, & p. rationem perfrigeratio 2.ſ.75.H
Sudorum febrilium indicatio 2.ſ.54.25
Sudorum magna conſideratio habenda 7.ſ. 1201.N
Sudorum materia 3.ſ.333.58.A.N
Sudorum præſagia 2.ſ.123.C.D
Sudum cœlum 7.ſ.995.B.N
Suffutioſi [illegible] 4.ſ.352.33
Sugentes qui non ſunt bono corporis habitu quales 3.ſ.268.70
Sugillata [illegible] 6.ſ.748.A
Sugillata, liuores ſunt 7.ſ.1039.A.N
Sulphur in aquis naſcens 3.ſ.284.19
Suppellex non neceſſaria medico fugienda 1.ſ. 19.46
Superbi qui 3.ſ.295.30
Supercilia, faſtum indicant 7.ſ.1040.F.N
Superflua humorum congeries, dyſenteriam creat 2.ſ.141.G.N
Superfœtatum vti fiat 3.ſ.260.11.14
Superfœtationis ſymptomata & morbi ibid.
Supinum iacere minus bonum ſignum ægro 2.ſ. 37.33
Supplicationes diis faciendæ proſperis & aduerſis 4.ſ.378.30
Suppurari quot diebus poſſit 6.ſ.691.1.N.A
Suppurati ex pulmonum affectibus quales 2.ſ. 43.30
Suppurationes inferioris ventris 5.ſ.453.20
Suppurati in peripleumonia quomodo deprehendantur 4.ſ.415.29
Suppurationes quæ bonæ quæ malæ 2.ſ. 39.7
Suppurationes quæ bonæ & peſſimæ 2.ſ.39.47. N.B
Suppurationis diuturnæ ſigna 2.ſ.42.32
Breuis autem ibid.34
Suppurationis in altero latere ſigna 2.ſ.42.20
Suppurationis indicatiua 2.ſ.60.62
Suppurationis iudicatio in quorum diem plerumque incidit 2.ſ.42.10
Suppurationis initium à quo die numerandum ibid.12
Suppurationis quæ oculis non paret deprehenſio 2.ſ.60.74.N.A
Suppurationis ſigna 2.ſect.41.33. 4.ſ. 415.30
Suppurationis vbi ſpes 2.ſ.43.41
Suppurationum initia qualia 2.ſ.42.17
Suppuratorum ætates 2.ſ.43.31
à Suppuratis ad tabidos facilis tranſitus 2.ſ.187. H.N
Surculi plantati in terram quales 3.ſ.241.44
Surculi plantati [illegible] ibid.
Sus pecus quale 3.ſ.268.34
Bibens ſecandum cur ibid.35
Sutor quarto die iudicatus 7.ſ.1127.D
Sutorum ars 4.ſ.345.35
Suturas quæ attingunt, vt periculoſiſſima ita cognitu difficillima 7.ſ.1151.F.N
Sycen 7.ſ.1028.G.N
Syderum ortus & occaſus noſcendi medico diætetico 4.ſ.341.20
Syderum ortus obſeruandi medico 3.ſ.288.20
[illegible] 2.ſ.103.G.N
[illegible] 7.ſ.1058.H.N
Symptomata maxima in corporibus ſpiritus 3.ſ. 296.29
Συμπτώματα τὰ μέγιστα ibid.28
[illegible] 7.ſ.1022.H.N
[illegible] 2.ſ.157.B.N
Syphones 6.ſ.745.H
Syſtole cordis fuliginoſa excrementa quomodò expurget 3.ſ.325.41.B.N
[illegible] 7.ſ.1029.B.N
[illegible] 7.ſ.1056.H.N
[illegible] 3.ſ.129.30
[illegible] 7.ſ.1049.G.N
[illegible] 2.ſ.157.D.N
[illegible] 3.ſ.328.25.A.N
[illegible] 7.ſ.1016.B.N
[illegible] 7.ſ.1030.B.N
[illegible] 7.ſ.1049.G.N
[illegible] 7.ſ.1030.B.N

T

[illegible] 3.ſ.29.11
Tabidi autumno plerumque emoriuntur 2. 91.C
[illegible] 7.ſ.1004.E.N
[illegible] 2.ſ.84.G
Talea [illegible] 3.ſ.241.16
[illegible] 3.ſ.274.19.23
[illegible] 4.ſ.383.37
Tela 7.ſ.1159.G.N
Telebati filia, ſexto à partu die interiit. 7. ſ.953.B
Telinæ cum cibo quales 4.ſ.358.6
Telorum extractio in militia 2.ſ.22.1
Tellus quælibet non omnia profert
Telorum differentiæ 2.ſ.198.E.N
Temeni hiſtoria 7.ſ.1002.B
Temeraria procliuitas deſpectui eſt 1.ſ.19.18
Temeritas quandoque iuuat, quos ratio non reſtituit 7.ſ.1058.D.N
Temperamentum calidi & frigidi ex ſe ipſis oritur 1.ſ.14.36
Tempeſtatem ſerenitatemque inducere impium 3.ſ.302.46
Tempeſtates ante autumnum 7.ſ.942.F
Tempeſtatum mutationes differunt 4.ſ.366.16
Temporis ſtatus 7.ſ.1120.F
Temporum mutationes obſeruandæ medico 3. ſ.388.14
Temporum ſucceſſiones conſiderandæ 7.ſ.1094.B
Tempus auſtrinum deſcribitur 7.ſ.938.F
Tempus duabus octo in ſex partes ob veris diætam diuidendam 4.ſ.367.48
Tempus habens maximam facultatem in omnib. morbis exhibendi medicinam 4.ſ.387.2
Tempus medicinæ adhibendæ 1.ſ.25.41
[illegible] 6.ſ.316.F
[illegible] 7.ſ.1002.G.N
[illegible] 7.ſ.1021.D.N
Terebra caua 5.ſ.702.63.N.B
Terebra in fiſſuris adhibenda 4.ſ.419.19
Terebrarum duo genera 5.ſ.702.66.N.B
Ternarij medicis ad præſagiendũ vtiles 3.ſ.257.35
Terra ad ſemen quomodo ſe habeat 3.ſ.242.12
Terra æſtate cur frigida 3.ſ.244.28
Terra æſtate qualis ibid.A
Terra ipſa medico conſideranda 3.ſ.280.51
Terra naſcentia 1.ſ.9.20
Terra naſcentia omnia ex terræ humore viuunt 3.ſ.345.34

Digitized by Google

Terra naſcentia vti coguntur ab hominibus, ſic proueniunt 3.ſ.234.50
Terra pinguis, mollis, aquoſa carnoſos homines profert 3.ſ.295.20
Terra quælibet cur non omnia proferat 5.ſ. 499.22
Terra ſecundum Hippocratem quid 3.ſ.249.8
Terra ſtercorata hyeme calida 2.ſ.49.49
Terræ dij 4.ſ.378.30
Terræ eſus quid 5.ſ.699.24.B.N
Terræ inferiora hyeme calida, æſtate frigida 3.ſ. 243.21. 3.ſ.244.1
Teſtimonia [illegible] 3.ſ.315.34.A.N
Teſtudines animantes 2.ſ.49.50
[illegible] 5.ſ.715.5.B.N
[illegible] 3.ſ.331.74.B.N
[illegible] 2.ſ.87.B.N
[illegible] 7.ſ.996.C.N
[illegible] 7.ſ.ibid.
[illegible] 4.ſ.357.46
Thriſſa piſc. 3.ſ.249.2
[illegible] 7.ſ.1121.H
Therſandri vxor 7.ſ.1150.B.N
Tiberij inſtitutum 2.ſ.
Tinnitus aurium cum viſus hebetudine 68.G
Timidiſſimi qui 3.ſ.294.30
Timocrates ab atra bile inſania correptus 7.ſ. 1142.B.
Titillatio in venere vnde 3.ſ.279.5
[illegible] pro [illegible] 3.ſ.312.61.A.N
Tormina vnde 1.ſ.12.5
Torpedines piſc. 4.ſ.357.50
Tortuoſitas arborum vnde 3.ſ.255.7
[illegible] 1.ſ.6.27
[illegible] 7.ſ.1047.C.N
[illegible] 7.ſ.1002.A.N
Traiectio ſpiritus 3.ſ.298.41.
Tranſitus fit ex peripneumonía in phrenitidem 5.ſ.700.69.A.N
Tranſitus humorum qui 2.ſ.48.14
[illegible] 3.ſ.328.17.A.N
[illegible] 7.ſ.1050.H.N
[illegible] 7.ſ.
[illegible] 7.ſ.1006.D.N
Tremorum præſagia 2.ſ.130.F
[illegible] 7.ſ.1115.A.N
Tres vrinarum gradus 7.ſ.1094.C.N
[illegible] 7.ſ.1058.A.N
Triſtitia vnde 3.ſ.308.38
Triticum madefactum & humidum citius incaleſcit quam ſiccum & rarum 3.ſ.243.32
Tropici duo 3.ſ.331.9.A.N
[illegible] 7.ſ.995.D.N
[illegible] 5.ſ.703.N
[illegible] 7.ſ.999.A.N
Tubercula ad aures excitata in leuiter ſideratis, malo ſunt 2.ſ.150.E
Tubercula ex longo interuallo ad aures oborta, mortem adferunt 2.ſ.150.D.
Tumores duri & magni mortem præſagiunt 2. ſ.38.50
Tumores ſine inflammatione 6.ſ.748.A
in Tumoribus ad aures vrinæ celeriter ac pauco tempore concoctæ damno ſunt 2.ſ.151.B
Turbines quando fiant 3.ſ.296.30
Turdus piſcis 4.ſ.357.46
Turturis caro qualis 4.ſ.357.41
Tuſſes cum crebra oris ſaliuatione quos abſceſſus faciunt 2.ſ.82.D
Tuſſicula quæ cum crebris oris ſputationibus procedunt tubercula ad aures emolliunt 2.ſ. 151.A
Tychon in pectus vulnus accepit 7.ſ.1161.G
[illegible] 7.ſ.1048.H.N
[illegible] 5.ſ.704.11.N
[illegible] 5.ſ.690.18.N
[illegible] 7.ſ.1048.H.N

V

Vacvatio & repletio intempeſtiuæ nocent 1.ſ.11.43
Vacuum non eſt 3.ſ.296.39.49
Valetudo optima vnde conſequenda 4.ſ.338. 84
Valetudinarij qui naſcantur 4.ſ.349.32
Valetudinarij qui ſint futuri 3.ſ.287.27
Valentibus valentia medicamenta ſunt admouenda 4.422.32
Valentiſſima in qualibet materia medica 1.ſ. 11.37
Vapor caput implet & quomodo 3.ſ.333.62.A.N
Vapor odoris materia 3.ſ.317.27.A.N
Varia ſeceſſuum complexio 7.ſ. 1068.D.N
Varices [illegible], anguſtas ſectiones habent 1.ſ.20. 30
Varij vſtionis modi 7.ſ.1144.G
Varix 7.ſ.1049.H.N
Varix depulſio efficax 7.ſ.1043.G.N
Vaſa quibus interrumpantur 3.ſ.282.16.20
Vaſa ſpermatica 3.ſ.232.20
ex Vaſorum inanitione ægrè habentem non agnoſcere probroſum medico 4.ſ.391.19
Vaſorum inanitio in morbis acutis cauenda 4.ſ. 385.9
Veneri nocet ſectio venarum poſt aures 3.ſect. 293.25
Veneris exigua cupiditas in quibus viris 3.ſ.292. 41
Veneris ludibrio in ſomno qui tentantur quales 3.ſ.232.10
Veneris vſus & incommoda 2.ſ.87.C.N
Veneris vſus 4.ſ.362.12.
Veneris vſus morbis à pituita confert 7.ſ. 1185.C
Venti ad regiones ſingulas quomodo ſe habeant 4.ſ.354.38
Venti anniuerſarij 7.ſ.938.C
Venti calidi in Scythia rariſſimi 3.ſ.291.46
Venti conſiderandi medico 2.ſ.280.37
Venti ex morbis cognoſcuntur 2.ſ.51.13
Venti occidentales quales 3.ſ.283.27
Venti omnes natura refrigerant ac humectant 4.ſ.354.11
Venti Phaſianis plurimum auſtrini 3.ſ.290.19
Venti quatenus cerebrum vel cogunt vel diſſoluunt 3.ſ.308.27
Venti vnde differant 4.ſ.354.12
Ventis calidis perſpirata loca qui inhabitant quales 3.ſ.294.47
Ventorum natura 2.ſ.51.20
Ventorum natura & facultas vnde dignoſcenda 4.ſ.354.2
Ventorum mutationes quid in morbo comitiali poſſint 3.ſ.308.1
Ventris fluxio erumpens vnde 1.ſ.12.5
Ventris ſaburra pinguedo 7.ſ.1042.D.N
Venus vteros humectat 5.ſ.589.13
Ver aquilonium ſiccum & tempeſtuoſum quales morbos portendat 3.ſ.287.21
Ver auſtrinum 7.ſ.998.D
Ver ſanguinem gignit 2.ſ.50.53
Ver hybernum qualem iudicationem habeat 2.ſ. 50.19
Ver quando acutiſſimas febres præſagiat 3.ſ. 287.13
Ver ſaluberrimum eſt 7.ſ.998.A.N
Vere corpora morboſiora quam autumno 4.ſ. 349.41
Vere ſanguis in homine augetur & cur 3.ſ.227. 22
Vergiliarum exortus 4.ſ.366.38
Vergiliarum occaſus hyemis initium ibid.40
Vergiliarum occaſus medico perpendendus 3. ſ.288.20
Veris diætæ quales 4.ſ.337.8
Veris initium & finis 4.ſ.366.37
Veris iudicatio quoad morbos 2.ſ.50.24
Veri ſimilis ciuitas 3.ſ.283.7
Veris victus ratio 4.ſ.367.40
Veſicæ prodeuntia. i. vrinæ, clarius indicant, quam carnes, id eſt, continentes partes 1.ſ. 7.53
Veſtimentorum ratione pueris morbi accidere poſſunt 3.ſ.259.20
Veſtis medici qualis eſſe debeat 6.ſ.793.N
Viciſſitudines tempora ſequuntur 7.ſ.927.C
Victus ratio ægrotis & valentibus non eadem 1. ſ.9.10
Victus æſtate & hyeme vbi idem 3.ſ.292.10
Victus ratio conſideranda 3.ſ.280.54
Victus iuxta regionem cœlum & ætatem 7. ſ.1032.D.N
Victus ratio imbecilla frigida 7.ſ.1180.F
Victus ratio praua 3.ſ.297.35
Victus mutationes viris quoque morbos inferunt 3.ſ.259.19
Victus ratio non derepente mutanda 4.ſ. 367.44
Victus ratio non immutanda, ſi cauſa morbi ea non eſt 3.ſ.229.5
Victus rationis ſubita mutatio periculoſa ibid. 9
Victus ratio poſt purgationem in morbis acutis & angina potiſſimum 4.ſ.398.14
Victus ratio quid efficere debeat 5.ſ.310.39
Viduæ quæ iuuenes pepererunt & viduitatem experiuntur quo morbo potiſſimum conflictentur 5.ſ.564.6
Viduæ quæ vteri ſtrangulatu laborent 5.ſ.646. 21
Vigeſimus octauus dies decretorius 3.ſ.257.30
Victus rationis inuentor Hippocrates 4.ſ. 368.50.
Vigilans externis partibus calidior, internis frigidior 7.ſ.1180.E
Vigilantia & cura diſputationes friuolas ad ſe pertrahit, & ad vitæ honeſtatem refert 1. ſ.22. 27
Vigilia vehemens incocta & cruda eſculenta & potulenta facit 4.ſ.391.18
Vigiliæ à natura introductæ quæ 2.ſ.39.41
Vigor morbi ad maturitatem producendus 4.ſ. 390.9
Vigore morbi, & conſiſtentia inflammationis nihil immutandum 4.ſ.389.24
Vliginoſæ corporis partes glandulis ſedes & domicilium 3.ſ.271.8
Vincula [illegible] 1.ſ.19.55
Vinitor, vrinarum excretione iudicatus 7. ſ.1167.A.N
Vinorum varia genera, eorumque facultates 4. ſ.358.40.& deinc.
Vinum fuluum 7.ſ.1049.B.N
Violentum quid, quod morbi principium Hipp. 5.ſ.508.8
Vir carnis ſolidioris quam fœmina 5.ſ.589.2
Vir conceptioni ſtudens qualem ſe gerat in potu & cibo, balneis 3.ſ.265
Vir idem cum hac muliere fœminas: cum illa maſculos ſuſcepit 3.ſ.234.1
Vir qualiter mulierem adeat conceptionis tempore 3.ſ.363.2
Vir qui crebro venerem exercet vaſa ſpermatica ampliora habet 3.ſ.242.6
Vir ſanguine ita non redundat vt mulier 5. ſ.589.6
Vir ſexagenarius qui ante quindecim annos puella fuit
Virgines ob acutam inflammationem inſaniunt, ob putredinem clamant, ob caliginem terrentur & timent, ob oppreſſionem quæ circa cor eſt, ſuffocationem ſibi parant, ob ſanguinis vitium animi anxietudine & impotentia conflictantur & malum contrahunt. 5.ſ. 563.1
Virgines vetulæ quo potiſſimum morbo conflictentur 5.ſ.564.7
Virgines vetulæ ſuffocatione vteri qua laborent 5.ſ.646.10
eius medicina vir 5.ſ.646.18
Virginibus quando menſes aperiuntur primo. 3. ſ.232.36
Virginum morbi qui 5.ſ.705.80.N
Virgo calculo laborans quomodo curanda 5.ſ. 584.48
Viri cur non ita doloribus obnoxij vt mulieres 5.ſ.589.5
Viri lac in mammis non habent 3.ſ.273.26
Viro maſculum & muliebre ſemen ineſt 3. ſ.233.38
Virorum patrij morbi quidam 3.ſ.281.41
Viſcera pendere videntur inedia laborantibus 1. ſ.12.11
Viſionis facultas & labor 4.ſ.362.49
Viſio per quod fiat 3.ſ.253.18
Viſiones quæ homines ſtrangulant 5.ſect. 562.33
Viſus acutior in typho lethale ſignum 5.ſect. 553.14
Viſus debilitatur ex pituitæ influxu 5.ſect. 461.49
Viſcus ad inſtar ſpongiæ multos humores capere poteſt 3.ſ.278.8
Vita hominis tribus rebus ſuſtinetur 3.ſ.332.61. B.N
Vita longiſſima quibus 4.ſ.350.13
Vitales fœtus quando naſcantur 4.ſ.347.37
Vitioſa victus ratio ad ſanitatem quomodo tutior, meliori ſubita 4.ſ.388.10
Viuendi ratio quando morbi cauſa tribus modis peccat 3.ſ.228.39 ibid.42
Vocem ſpiritus edit 3.ſ.253.49
Voces natura aſperæ 7.ſ.1006.A
Vociferatio dolore afficit 1.ſ.18.51
Vocis defectio in febribus poſt iudicationem 2. ſ.74.D
Vocis defectiones eorumque præſagia 2.ſ.69.C
Vocis defectiones in febribus 2.ſ.71.B
Vocis inſtrumenta 3.ſ.253.35
Vocis labores quales 4.ſ.365.4
Vocis ſpiritus meatus cauſa 4.ſ.353.10
Volutatio in puluere [illegible] qualis 4.ſ. 364.13
Voluptas in coitu 3.ſ.313.61.A.N
Voluptas pudendi vnde 5.ſ.278.58
Volucrum genera quadrupedibus ſicciora 4.ſ. 357.34
Volucrum humiditas quomodo abſumetur vt nec vrinam reddant nec ſaliuam fundāt 4.ſ.357.35
Volſellæ [illegible] 1.ſ.21.30

Vomitio

Vomitio bilioſa in febribus quando expectanda 2.ſ.46.1
Vomitiones & earum diæta 4.ſ.338.39
Vomitiones exiguæ,bilioſæ 2.ſ.73.D
Vomitiones pituitoſæ 7.ſ.943.F
Vomitionis iudicatoriæ ſigna 2.ſ.138.F.N
in Vomitu nihil peius,quam ſincerum 7.ſ.1011.H
Vomituum varietates quæ 7.ſ.1011.E.N
Vomitus boni ſigna 2.ſ.41.3
Vox acuta & ſtridula 2.ſ.71.B
Vox auribus audienda & inde præſagiendum 2.ſ.85.C
Vox ex pulmone,& quid eam formet 5.ſ.513.40
Vox rauca & grauis 3.ſ.383.22
Vox in epilepticis cur deficiat 3.ſ.305.24
Vox ſtridula poſt vomitum anxioſum 2.ſ.68.F
Vrbes differunt ſitu quatuor plagarum 3.ſ.280.44
Vrbium ſitus expoſitio 3.ſ.281.24
Vrina bona aut mala 2.ſ.88.A.B. & 2.ſ.89.A.N
Vrina arenoſa 3.ſ.539.38
Vrina bubularum carnium aſſatarum ſucco ſimilis 5.ſ.440.19.
Vrina calida cum virore pallida quale ſignum 4.ſect.
Vrina calculoſorum qualis 5.ſ.286.38
Vrina cibi & potus colorem refert 7.ſ.1185.A
Vrina cibi odorem referens 5.ſ.514.18
Vrina copioſa vnde 5.ſ.461.40
Vrina craſſum, veluti farinam referens 5.ſ.540.49
Vrina in qua furfures apparent 3.ſ.231.1
Vrina in quibus minutæ carunculæ capillamentorum ſpeciem referentes 3.ſ.230.50
Vrina nigra 5.ſ.666.4
Vrina optima quæ 2.ſ.52.10
Vrina pura 2.ſ.40.31
ſubrubra ibid.33
Vrina purulenta
Vrina returbida quando non mala 2.ſ.73.G
Vrina rubra ex vteri doloribus 5.ſ.590.9
Vnum τὸ ἓν quomodo quidam definiunt 3.ſ.214.11.50
Vrina vbi à ſanguine percoletur 3.ſ.274.43
Vrinam qui facilè emittunt 3.ſ.286.10
Vrinarum craſſitudo conſideranda 7.ſ.978.G.N
Vrinarum interceptiones in præcipitibus malis 2.ſ.71.C
Vrinarum iudicatio 2.ſ.53.50
Vrinarum varia mutatio quid ſignificet 2.ſ.63.42.N.B
Vrinæ craſſæ returbidæ perniciofiſſimæ 7.ſ.978.G
Vrinæ in pueris craſſæ 7.ſ.1124.F.N
Vrinæ aquoſæ 7.ſ.1096.H.N
Vrinæ aquoſæ in pueris 2.ſ.40.44
Vrinæ celeriter concoctæ quando damnoſæ 2.ſ.81.A
Vrinæ craſſiores & pallidiores meliores, tenuiores & nigriores deteriores 4.ſ.399.41
Vrinæ febrium ſi mutationes habent quid indicent 2.ſ.54.20
Vrinæ laborioſæ damnabiles 2.ſ.71.H
Vrinæ membranularum ſpeciem referentes 2.ſ.119.D
Vrinæ nebuloſæ per initia febris ardentis 4.ſect.399.15
Vrinæ nigricantes 7.ſ.983.H.N
Vrinæ pellucidæ 7.ſ.972.G
Vrinæ præſagia in variis morbis 2.ſ.213.F
Vrinæ quæ nõ recordantibus nec admonitis prodeunt 2.ſ.69.E
Vrinæ reſtitantes cum rigore quales 2.ſ.121.A
Vrinæ ſtatus vbi potiſſimum conſiderandus 2.ſ.101.C.N
Vrſæ ſeptentrionales 3.ſ.292.5
οὐρητικὴ γῆ ἀσάλευτος 2.ſ.88.D.N
Vroſcopia 2.ſ.40.20
Vſtio hepatis 2.ſ.189.H
Vſtio ventri adhibita 7.ſ.1151.A
Vſtionis celeritas & tarditas commendatur & vbi 1.ſ.20.20
Vſus in doctrinam cadit,ſolúſque doceri nequit 1.ſ.23.6
Vſus optimus docendi ludus ac magiſter 3.ſ.332.40.B.N
Vmbra & frigus humectant 4.ſ.362.10
Vnctio ex quo genere alimentorum 4.ſ.381.19
Vndecimus menſis prægnantium 3.ſ.259.51
Vngues liueſcentes in morbo acuto cum grauitate 2.ſ.39.32
Vnguis oculorum morbus 2.ſ.104.B.N
Vniuerſale morborum tempus 7.ſ.1128.A
Vteri affectus 7.ſ.1097.E.N
Vteri inflammati, eorum ſymptomata & curatio 5.ſ.566.33
Vulgus morbus cur non cognoſcere poſſit 1.ſ.9.1
Vulnus ſaucium ſanguinem effundit 3.ſ.226.20
Vulſa σπάσματα 6.ſ.748.A
Vultus benè coloratus, tetricus ac ſupercilioſus in morbo acuto,malo eſt 2.ſ.152.D
Vxor quinquaginta diebus vterum geſſit 7.ſect.1146.B.H
Vxor ſuſpirioſa permanſit 7.ſ.1129.G.N
Vxore ſemel & ſæpius vſi quales 2.ſ.86.C

Ξ

Ξ ύσματα 3.ſ.327.7.B.N

Υ

Ὑ δατοειδὴς 7.ſ.1009.C.N
ὑδρώδης 2.ſ.1043.C.N
ὑδατοειδὴς 7.ſ.1009.C.N
ὕδρωπες 7.ſ.1056.C.N
ὕδωρ 3.ſ.288.49. 5.ſ.662.50.
ὕδωρ ἰσθμώδες 7.ſ.1057.F.N
ὑγρασίη τροφῆς ὄχημα 4.ſ.383.20
ὑγρὸν στέγνωμα 3.ſ.333.40.B.N
ὑμὴν ἀφρώδης 3.ſ.277.40
ὑπακούειν 7.ſ.1011.G.N
ὑπερίχνος 5.ſ.
ὑπογλωττὶς τί 5.ſ.693.60.N
ὑπομνήματα 7.ſ.1007.A.N
ὑπομείουρος 7.ſ.1236.F.N
ὑπόπτωσις κρανίου 5.ſ.537.32
ὑπορρόεις 2.ſ.59.72.A.N
ὑποστάσεις 3.ſ.230.24
ὑπορραίνει τῶν οὔρων 2.ſ.40.38
ὑπόστασις τῶν οὔρων 2.ſ.53.54
ὑποτροφοῦσιν 7.ſ.1016.G.N
ὑποστροφαί 2.ſ.61.37.A.N
ὑποφανεῖς 7.ſ.1009.D.N
ὑποφαίνεις 2.ſ.59.58.A.N
ὑποφθάλμιοι 2.ſ.137.E.N
ὑποχόνδρια,imæ corporis partes 7.ſ.1003.E.N
ὕστερον 7.ſ.1050.D.N

Z

Z Oili hiſt. 7.ſ.1023.F

Φ

Φ Λακοειδής 7.ſ.1043.A.N
φάρμακον 7.ſ.1021.H.N
φάρμακον καθαρτικόν 5.ſ.266.1
φάρμακα μαλθακτήρια 3.ſ.265.14
φάρυγξ 3.ſ.317.30.B.N
φαρυγγέθρον 6.ſ.
φέρειν 7.ſ.1217.H.N
φθίσις 3.ſ.273.16
φθόγγοι 7.ſ.1052.H.N
φιλοπυρετοῦσι 7.ſ.1000.B.N
φλέβια 3.ſ.324.56.A.N
φλεβοτομεῖν ὡς ἐπὶ τοῦ δεῖ 3.ſ.230.1
φλεβοπάλια 2.ſ.120.D.N
φλέγμα 2.ſ.1237.A.N
φλέβες ταπειναί 7.ſ.1016.C.N
φλεβώδης 2.ſ.120.D.N
φλέγμα φλόγωσιν σημαίνει 2.ſ.120.C.N
φλεξίμενοι 7.ſ.1030.A.N
φλέψ 7.ſ.1016.A.N
φλύκταιναι 7.ſ.995.A.N
φλοζέμενοι 7.ſ.1030.B.N
φλυαρίη 7.ſ.1029.D.N
φρενιτικοί 3.ſ.695.54.N
φύματα 7.ſ.1000.G.N
φυσικὴ θεραπεία 6.ſ.740.H.N
φυσιογνωμία χειρουργική 7.ſ.1041.A.N
φυσιογνωμονία 7.ſ.1051.G.N
φύσις ἀρχαίη 7.ſ.1006.G.N
φυταγωγία 3.ſ.242.47
φωνή 7.ſ.1052.F.N
φωνῆς ἀναστάσεις πόσαι 5.ſ.690.72.N

X

Χ Αλάσαι 7.ſ.1049.G.N
χαλᾶσαι pro χαλάσαι 3.ſ.314.77.A.N
χαλεπόν 5.ſ.626.45
χειρουργός 7.ſ.1042.D.N
χειρομαντεία præſtigioſa 7.ſ.1041.A.N
χειρουργικὴ medicis non neceſſaria 7.ſ.ibid.
χειρουργίη σὺν ἰσχύϊ 5.ſ.448.37
χηλή 5.ſ.693.69.N
χλοάω 7.ſ.1014.G.N
χλωρίζοντες 7.ſ.ibid.
χλωραίνονται 7.ſ.1014.A.N
χλωρόν 7.ſ.ibid.
χλωρότης 7.ſ.ibid.
χλοώδης 7.ſ.ibid.
χόλερα 7.ſ.1050.D.N
χορδαψὸς μακρός 3.ſ.317.15.A.N
χυμοὶ ἐρυθροί 4.ſ.360.5
χυλός 5.ſ.322.29.B.N
χωρεῖν 3.ſ.260.25

Ψ

Ψ Αμμία πυρρή 7.ſ.1041.D.N
ψόφος 7.ſ.1052.H.N
ψυχή 2.ſ.97.G.N
ψυχρὸν τί 2.ſ.114.E.N

Ω

Ω Σπερ 7.ſ.1000.G.N
ὤχροι 7.ſ.1014.H.N
ὠτός 7.ſ.1024.C.N
ὠχρότης 3.ſ.328.59.A.N

F I N I S.

A01 146 1042

Digitized by Google

A01 1461042

Digitized by Google